THESAVRI

LINGVAE LA-
TINAE

Tomus IIII.

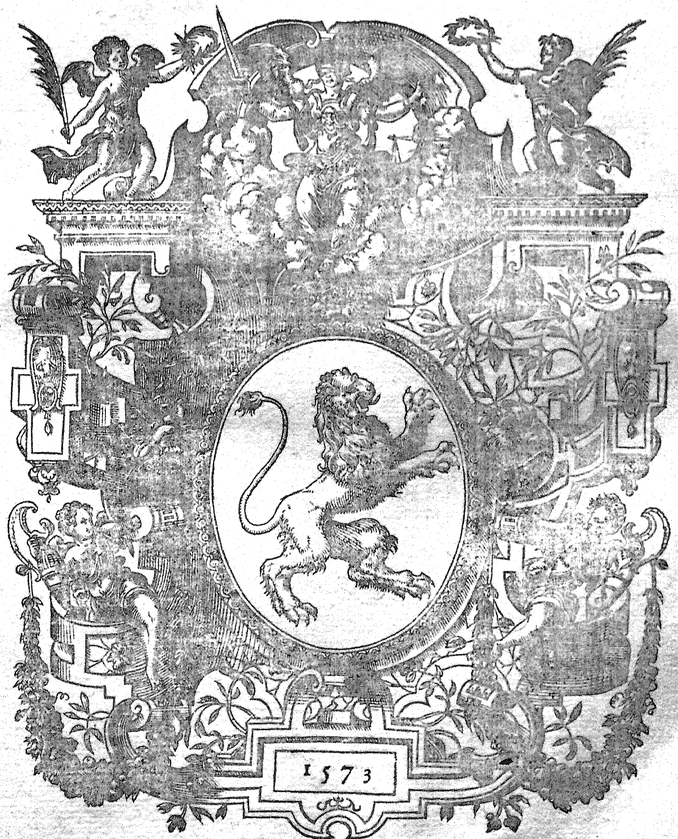

LVGDVNI.

S

S LITERA semiuocalis, quæ tantam habet cum H aspiratione cognationem, vt veteres eam loco ipsius H aspirationis posuerint, in huiusmodi vocibus & aliis ἅλς, sal: ἕξ, sex. ἑπτά, septem: ὗς, sus.

S literam in fine dictionis veteres elidebant subsequente consonante. Quintil. lib. 9. cap. 4. De compositione, Cæterùm cõsonantes quoque, eæque præcipuè quæ sunt asperiores, in cõmissura verborum rixantur, & s, vltima, cum x, proxima, quarum tristior, etiam si binæ collidantur, stridor est. vt Ars studiorum. Quæ fuit causa & Seruio (vt dixi) subtrahendæ s, literæ, quoties vltima esset, aliáque consonante susciperetur. Quod reprehendit Lauranius: Messala defendit. Nam neque Lucilium putant vti eadem vltima, quum dicit Serenu' fuit, & Dignu' loco. Quinetiam Cicero in Oratore plures antiquorum tradit sic loquutos. Hactenus Quintilianus. Cic. in Orat. Quinetiam, quod iam subrusticum videtur, olim autem politius, eorum verborum, quorum eædem erant postremæ duæ literæ, quæ sunt in Optumus, postremã literam detrahebant nisi vocalis sequebatur. Ita non erat ea offensio in versibus, quam nunc fugiunt poetæ noui. Ita enim loquebamur,

Qui est omnibu' princeps. non, omnibus princeps. &
Vita illa dignu' locóque. non, dignus.

Ciceronis temporibus, paulúmque infrà (vt inquit Quintilianus lib. 1. cap. 7.) ferè quoties s litera media vocalium longarum, vel subiecta lõgis esset, geminabatur. vt Caussa, Cassus. Diuissiones: quo modo & ipsum, & Virgiliũ quoque scripsisse, manus eorum docẽt. Atque paululum superiores etiam illud quod nos gemina s, dicimus Iussi, vna dixerunt.

Huic literæ magna cum T cognatio est, & cum R, vt idem Quintilianus testatur libro 1. cap. 4. nam & T in s, & rursus s in T transit, similitérq; de R. dicit enim, Nam vt Valesij & Fusij, in Valerios Furiósque venerunt: ita arbos, labos, vapos, etiam & clamos, ac lases, ætatis fuerunt. Et hæc ipsa s litera ab his nominibus exclusa, in quibusdam ipsa alteri successit: nam Mertare, atque Pultare dicebant.

S A B

SABA, ciuitas regia Æthiopiæ, inquit Iosephus, quam posteà Cambyses à sororis suæ nomine, Meroen denominauit. Hanc Nilus circundans, inexpugnabilem reddebat. Dicta Saba, ἀπὸ τοῦ σέβειν, quod est uereri: quia thus mittit, quo in sacrificiis vtuntur: & ideò thuriferam vocat Ptolemæus. Sunt qui dicant, Saba Arabum lingua mysterium significari. Saba appellatur, quod significare Græci mysterium dicunt. Plin. lib. 12. cap. 14. Hieronymus verò conuersionem sonare autumat.

Saba quidem ciuitas est regalis Æthiopiæ, vt scribit Hieronymus in libro de locis Hebraicis: sed tunc scribitur Saba per literam Samech. Esaiæ 43. Dedi propitiationem tuam Ægyptum, Æthiopiam, & Saba pro te. sortiturque nomen à Saba filio Chus. Genesis 10. Filij autem Chus: Saba, Heuila, & Sabatha. Nam aliud vocabulum Saba scribitur per Sin linteram, & significat Arabiam, à suo authore Saba filio Regma, vt Genesis 10. Et ab eo dicuntur Sabæi, non Æthiopici vt suprà, sed Arabici. de quibus Strabo libro 16. postquam de Nabathæis multa loquutus est. Vnde quando inuenitur per Sin literam scriptum, transfertur Arabia. vt Psalmo 62. Dabitur ei de auro Arabiæ. Et paulò superius, Reges Arabum & Saba dona adducent. Vbi vtraque vocabula in eodem versiculo reperies. Solent itaque in hoc vocabulo facilè decipi qui negligenter intuentur orthographiam. Saba igitur per Sin, Arabia est thurifera, ad mare Rubrum, odorifera, & diues, ac Beatę cognomine inclyta. Per Samech autem, Æthiopica. Vnde facile est intelligere reginam Saba quæ ad audiendum Salomonem accesserat, 3. Regum 10. non fuisse Æthiopissam, sed Fœlicis Arabiæ reginam.

SABAEI, Arabiæ fœlicis populi, quorum metropolis est Saba, quam Strabo libro 16. Meriabam vocat: His proxima est (inquit) fœlicissima Sabæorum terra, quæ maxima natio est. Apud hos thus & myrrha, & cinnamomum nascitur, in ora etiam balsamum, & alia quædam herba valde odorata, quanquam eius odor citò deperit. Habẽt præterea palmas odoratas, & calamum. Serpentes quoque palmares, colore puniceo, vsque ad ilia assilientes, quorum morsus incurabilis est. Homines propter maximam fructuum copiam otiosi segnésque viuunt. In radicibus arborum cubant: & ex eis incidunt, quę proximi suscipientes protinus alter alteri consequenti tradunt, vsque in Syriam atque Mesopotamiam. Ab odoribus autem stupefacti, bituminis suffitu, & hirci barba stuporem tollunt. Meriaba, Sabæorum vrbs, in monte iacet arboribus pleno. Sub rege sunt, qui iudiciorum ac cæterarum rerum potestatem habet. Hæc & plura ibidem Strabo. Hos Iosephus libro 1. à Saba Gusi filio, qui à Chan ortus fuit, dictos affirmat. Sabæos dictos putat Seruius ἀπὸ τοῦ σέβεσθαι, hoc est, venerari: quòd deos per ipsorum thura veneramur. Virgilius 1. Georgicorum,

India mittit ebur, molles sua thura Sabæi.
Dociles Sabæi. Claud. 7. Paneg.
Leues Sabæi. Claud. 1. in Eutropium.
Thuriferi Sabæi. Valer. 6. Argon.

Sabæus, Adiectiuum. vt Thus Sabæum, quod in Saba regione inuenitur, vel quod apud Sabæos crescit. Virgil. 1. Æneidos,

-centúmque Sabæo
Thure calent aræ.
Flores Sabæi. Stat. 5. Syluæ.
Myrrha Sabæa. Seneca Herc. OEtæo, 4.

SABACVS, Æthiopum rex, qui Anisim Ægypti regẽ fugauit, & illius regnum quinquaginta annis obtinuit, teste Herodoto, lib. 2.

Sabaoth {σαβαώθ} numeri pluralis, & generis fœminini, interpretatur militiarum vel exercituum. vnde Dominus sabaoth.

SABATA, penult. prod. Ptolemæo libro 3. cap. 1. Sabatium Plin. lib. 3. cap. 4. Sabatia Pomponio libro 2. maritima ciuitas Liguriæ, vulgò *Sauona* aliis *Saona*.

Sabatius, Adiectiuum. vt Stagna Sabatia. Silius lib. 8.

Quíque tuos Flauina focos, Sabatia quíque
Stagna tenent. Strabo lib. 4. Ad Genuam Ligusticum emporium, & Sabatia vada nuncupata, quæ paludes sunt, Apenninus quidem à Genua, Alpes verò à Sabatiis initium capiunt: Inter Genuam verò & Sabatios ducenta ac sexaginta stadia intersunt.

SABATE, lacus est. Vnde fit Sabatinus, adiect. Colum. lib. 8. cap. 16. Inde Velinus, inde etiam Sabatinus, & item Volsiniensis, & Ciminus, lupos, auratásque procreauerunt.

Sabbatina tribus, Vide TRIBVS.

SABATII, Nomen proprium, à quo Sabatheni nominãtur, qui à Græcis Histabari dicuntur, vt Iosephus ait.

SABATHRA, Ptolemæo lib. 4. cap. 3. vrbs paruæ Syrtis, Plinio Sabrata dicta, vulgò *Kalsamabes*.

Sabbathum, sabbathi, penult. corr. {τὸ σάββατον} Vox Hebraica, inflexione Latina declinata, significans quietem, cessationem ab opere. Est autem septimus dies, quo requieuit Deus ab operibus suis. Prima itaque sabbathi dicitur, primus dies septimanæ, quem Dominicum etiam nominamus: secunda sabbathi, secundus dies: tertia sabbathi, tertius dies: quarta sabbathi, quartus dies: quinta sabbathi, quintus dies: sexta sabbathi, sextus dies, à die Dominico: & ipsum sabbathum, septimus dies. Plin. lib. 31. cap. 1. In Iudæa riuus sabbathis omnibus siccatur. Hæc Ethnici Planetarum nominibus appellant: quod nunc quoque retinemus: vt secunda sabbathi à Luna sit, tertia à Marte, quarta à Mercurio, quinta à Ioue, sexta à Venere. Sueton in Augusto Cæsare, cap. 76. Ne Iudæus quidem mi Tiberi, tam diligenter sabbathis ieiunium seruat, quàm ego hodie seruaui. Verba sunt Augusti. Idem in Tiberio Cæsare, cap. 32. Diogenes Grammaticus disputare sabbathis Rhodi solitus, venientem, &c.

Festa sabbatha obseruare. Iuuen. sat. 6.
Obseruant vbi festa mero pede sabbatha reges.
Peregrina sabbatha. Ouid. 1. de Remed. amoris,
Nec pluuias opta, nec te peregrina morentur
Sabbatha, nec damnis Allia nota tuis.

Sabbatharius, sabbatharii {ὁ σαββατίζων} Qui sabbathum colit & obseruat, quod faciunt nunc Iudæi. Vnde & Sabbatharij à Martiale dicuntur, libro 4.

Quòd ieiunia sabbathariorum,
Mœstorum quòd anhelitus reorum, &c.

SABAZIVS Iupiter, Bacchus siue Dionysius dicitur ab σαβάζειν, quod barbari, præsertim Phryges, σαβάζειν vocant. Author Suidas. Est autẽ σαβάζειν bacchari, tripudiare, & more furentium saltare. Valer. Max. lib. 1. cap. 4. de Cornelio Hispalo, Idem, qui Sabazij Iouis cultu sublato mores Romanos inficere conati sunt, domos suas repetere coegit. Eundem verò esse & Dionysium, cùm alij, tum Amphitheus in secundo libro Heracleæ. Mnaseas verò Pataræus Sabaziũ ait filium esse Dionysij, Vide Cælium lib. 7. cap. 15.

SABE, Syrorum lingua, Mensis Februarius dicitur.

SABELLVS, SABELLICVS, Vide SABINVS.

SABIDIVS, vir Romanus, gulæ deditus, plus vorabat quàm posset concoquere: quocirca ita fœtebat eius anima, vt nemo posset cum eo loqui, quem Mart. hoc epigrammate insectatur, lib. 1.

Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare:
Hoc tantum possum dicere, non amo te. Voracitatem eius & fœtorem animæ, altero epigrammate non minus salsè indicat idem Martialis lib. 3.

Circunlata diu mensis scriblita secundis,
Vrebat nimio sæua calore manus.
Sed mágis ardebat Sabidi gula. protinus ergo
Sufflauit buccis térque quatérque suis.
Illa quidem tepuit, digitósque admittere visa est:
Sed nemo potuit tangere, merda fuit.

SABIM, Arabes Deum appellant, & illi decimas mensura, non ponderę persoluunt.

Sabina, penult. prod. Herba {τὸ βράθυ} de qua sic Plin. lib. 24. cap. 11. Herba Sabina brathy appellata à Græcis, duorum generum est. Altera tamaricæ similis folio est, altera cupresso. Colum. lib. 6. cap. 4. Alij sabinam herbam, rutámque cum mero diluunt.

Sabinam, Illyrij appellabant telum venabuli simile. Ennius,

Illyrij restant sicis sabinísque fodentes.

SABINI, penult. prod. antiquissimi Italiæ populi sunt & indigenæ atque aborigines. Ab iis Picentes, Samnitésque in colonias defluxere. Sabinorum agrum Tyberis alluit, quemadmodum Vmbriam, Latiúmque. Quippe inter Vmbros ac Latinos sunt Sabini, extenduntúrque vsque ad Nomentum oppidum, & à religione & deorum cultu, hoc est ἀπὸ τοῦ σέβειν, dicti sunt Sabini, quasi Sebini. Author Plin. lib. 3. cap. 12. Quanquam Silius à Sabo, gentis authore, Sabinos dici putat, qui lib. 8. sic ait,

-pars laudes ore ferebant
Sabe tuas: qui de patrio cognomine primus
Dixisti populos magna ditione Sabinos.
Ardui Sabini. Horat. 3. Carm. ode 4.
Bacifero Sabino nutrita gens. Silius lib. 3.
Incultæ Sabinæ. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.

Rigidi sabini.Horat.2.epist 1.
Tetricæ Sabinæ.Ouid.3.Amor.eleg 7.
Veteres Sabinæ.Iuuen.sat.10.

Sabinus,penult.prod.Adiectiuum.
Ager Sabinus.Horat.2.Serm.sat.7.
Gens Sabina.Ouid.15.Metam.
Herba Sabina.Propert.lib.4.eleg.3.
Vile Sabinum.Horat.1.Carm.ode 20,
-vile potabis modicis Sabinum
Cantharis. Subaudi vinum.

Sabellus,Aliud adiectiuum,& Sabellicus,pen.corr.Iuuen.sat.3.
Fictilibus cœnare pudet,quod turpe negauit
Translatus subitò ad Marsos,mensámq; Sabellam. Virg.2.Georg. de Italia loquens,
Hæc genus acre virûm Marsos,pubémque sabellam,
Assuetúmque malo Ligurem,Volscósque verutos
Extulit,&c. Idem 8.Æneidos,
Gnatum exhortarer,ni mistus matre Sabella
Hinc partem patriæ traheret.
Carmina Sabella.Horat.Epod.17.
Iaculator Sabellus.Silius lib.4.
Ligonibus Sabellis versare glebas.Horat.3.Carm.ode 6.
Pubes Sabella.Virg.2.Georg.
Sus Sabellicus.Virg.3.Georgicorum,
Ipse ruit,dentésque Sabellicus exacuit sus.

SABINVS, Declamator tempore Senecæ, lepido vir ingenio. Cuius meminit Seneca in Declamationibus. Sabinus, Vespasiani frater, interfectus à Vitellio,qui Vespasiano res contra Iudęos gerēte,post Othonis mortem, Capitolium cum æde Iouis occupauerat. Sabinus, sophista, sub Adriano principe scripsit Isagogen ad materias & hypotheses, Declamationum libros quatuor, præterea in Thucididem enarrationem.Suidas. Sabinus Massurius, scripsit Fastorum & memorabilium rerum libros.Sabinus Syrus memorandæ fortitudinis, qui tempore Titi, primus Ierosolymæ muros ascendit: author Iosephus lib.7.cap.1. Sabinus Tyro qui scripsit περὶ κηπουρικῶν, id est de Hortensibus,vt scribit Plin.lib 19.cap.10.

SABIS,Fluuius,Vide SAMAROBRINAE.

SABIVSA, Porta dicebatur,quæ rectà in Sabinos ducebat.

SABOTA,vrbs Arabiæ in monte excelso, à quo octo mansionibus differt regio eorum thurifera.Author Camers.Solini interpres.

SABRIANA,Ptolemæo lib 2.cap.3,æstuarium Britannici maris.

SABRINAM fluuium Cornelius Tacitus scribit lib.12.vulgò *Seuerne*.

Sabulum,sabuli,penult.corr. { ἄμμος } & Sabulo,sabulonis,Arena tenuior & minutior.Plin.lib.17 cap.4, Inuicem sabulum album in Ticinensi, multísque in locis nigrum, itémque rubrum, etiam pingui terræ permistum,infœcundum est. Colum.lib.4.cap.33,de castanea, Pullam terram & resolutam desyderat,sabulonem humidum, vel refractum tophum non respuit. Varro 1.de Re rust. cap.9, In quîs lapis marmor,rudus,arena,sabulo,argilla,&c. Ibidem 4,Præterea discrimina etiam omnium horum generum subtiliora alia,vt in sabulosa terra,quòd ibi refert,sabulo albus sit, an rubicundus. Colum. lib.3. cap. 11, Nigrum tamen & rutilum sabulonem, qui sit humidæ terræ permistus,probauerunt antiqui.

Sabulosus,penult.prod. { ἀμμώδης } Adiectiuum, Plenum sabulo.Columella lib.2.cap.9, Nec in sabuloso solo, sed in arena quoque proueniunt modo humido cælo,vel riguo solo.Plin.lib.13.cap.4, Palma gignitur leui, sabulosáque terra. Apud Columellam lib. 6. cap. 23, Stabula sabulosa.

Sabuletum,sabuleti,penult.prod. { ὁ ἀμμώδης } Locus qui sabulo abūdat. Plin.lib.27.cap.8.Crocodilium nascitur in sabuletis.

SABVRA,Saburæ, pen.corr.Numen viri proprium,qui secundum post regem obtinuit locum apud Numidas.Lucan.lib.4,
Mittitur exigua qui prælia prima lacessat,
Eliciátque manu,Numidis à rege secundus,
Vt sibi commissi simulator Sabura belli.

Saburra,saburræ { ἕρμα } Arena crassior & vilior, qua naues onerari vsque ad certam mensuram,quo stabiliores sint,consueuerunt.Plin. lib.10.cap.23,Certum est,Pontum transuolaturas,primum omnium angustias petere,inter duo promontoria Criu metopum,& Carambin:mox saburra stabiliri.De gruibus. Liu. lib.7. bel. Maced. Se in animo habuisse tota classe Ephesum petere, & onerarias ducere multa saburra grauatas,atque eas in faucibus portus supprimere. Virg. 4.Georgicorum,
-& sæpe lapillos,
Vt cymbæ instabilis fluctu iactante saburram, Tollunt.

Saburro,saburras, saburrare, siue suburrare { ἑρματίζω } Satagere in sabulo,ac mersare. Plin.lib.18.cap.35,Echini affigentes sese, aut arena saburrantes,tempestatis signa sunt. Solinus cap.15,Grûes volaturæ arenas deuorant, sublatísque lapillis ad moderatam grauitatem saburrantur.

Saburratus,pen prod. Participium { ὁ ἑρματισθεὶς } Saburra oneratus, & per translationem,Plenus,oppletus.Plaut.Cistell.3,
-quæ vbi saburratæ sumus,
Largiloquæ extemplò sumus.

SABVS,Vide SABINI.

SABYLLVS,Gelę vrbis Siciliæ tyrannus,pòst à seipso interfectū Cleandrum Author Herodotus lib.6.

SACA, Vide AMANVS & ANANITIS.

SACAE, sunt Scythiæ populi, quos Herodotus tradit vocari à Persis omnes Scytas:item Plin.lib.6.cap.17,Vltra (inquit) sunt Scytharum populi,Persę illos Sacas vniuersos appellauere à proxima gente,antiqui Arameos, Scythæ ipsi persas, Chorsaros. Horum meminit & Strabo lib.11.Dicuntur & Sagæ,teste Mela lib.3.

SACAMAZA Ptolemæo capite 3.libro 4, vicus est Syrtis magnæ, vulgò *Zedicho*.

SACARVM,regio est (vt Ptolemæus lib.6.cap.13,ait) in Asia vltra mare Caspium,Sogdianis contermina:in qua nec vrbes nec vicos esse testatur:sed incolæ eius regionis nemora & specus habitant,sagittandi arte peritissimi. Qui olim Bactrianam prouinciam occupauere,& optimam Armeniæ regionem adepti sunt,vt lib.11, Strabo refert,atque vsque ad Cappadocas processerunt. Sed quum ex spoliis festa celebrarent, Persarum imperatores eos noctu adorti, funditus deleuere.Hos quidam Saccasanos vocant.

Saccatus,Vide SACCVS.

Saccharum, sacchari, vel etiam Sacchar { τὸ σάκχαρον } Mel in arundinibus collectum,gummi modo candidum,ac fragile.Plinius libro 12.cap.8,Saccarum & Arabia fert,sed laudatius India. Est autem mel in arundinibus collectum, gummium modo candidum, dentibus fragile. Amplissimum, nucis auellanæ magnitudine, ad medicinæ tantùm vsum.

Sacciperium, sacciperij { τὸ βαλαντιον } Ex saco & pera dictio composita.Plaut.Rud.13,
Quod plenum argenti fuit in sacciperio.

Saccus,sacci { ὁ σάκκος } Notæ significationis.Horat.1.Serm.sat.1,
-congestis vndique saccis
Indormis inhians. Idem 2.Serm.sat.3,
-mensam poni iubet,atque
Effundi saccos nummorum. Plin.lib.14.cap.22, Quinimò vt plus capiamus,sacco franguntur vires. Columel.lib.9. cap.15, Saligneus qualus,vel tenui vimine rarius contextus saccus inuersę metæ similis. Idem lib.12. cap.17,Posteà in iunceis fiscellis,vel sparteis saccis percolant. Cic.3.Verr.Quū iste ciuitatibus frumentū,coria,cilicia, saccos imperaret,neque ea sumeret:pro his rebus pecuniā exigeret.
Saccus frumentarius,quo frumentum geritur.
Saccus niuarius sic loquitur apud Martialem lib.14,
Attenuare niues norunt & lintea nostra,
Frigidior colo non salit vnda tuo. Domitius.Niues in penu seruatæ vina refregerabant hoc pacto. Cola, vel sacci niuibus implebantur,per quas effusa vina colabantur gratissimo frigore.Hinc colum niuarium apud Martialem, & Saccus niuarius. Vide Niuarius in NIX. Cola autem seruiebant lautioribus, erántque maioris precij:Nam ex politis viminibus, aut certè panno crassiore constabant. Conficiebantur item sacci ad eundem vsum linteis,sed minore precio. Huc faciunt Plinij verba libro 19. cap. 4, Heu, inquit,prodigia ventris. Hi niues, illi glaciem potant, pœnásque montium in voluptatem gulæ vertunt. Seruatur algor æstibus, excogitatúrque vt alienis mensibus nix algeat. Decoquunt alij aquas,mox & illas hyemant.Paulo antè dixerat,Inueterari vina,saccísq; castrari.Tunc autem castrari vina dicuntur, quum vires sacco franguntur. Plin. lib. 23.cap.50,vtilissimum omnibus sacco viribus fractis.
Saccis vina castrare,Vide CASTRO.
Saccus vinarius.Plin.lib.24.cap.1.

Sacculus, penult.corr. Diminutiuum { σακκίον } Cic.2.de Finibus, Cui nihil dum sit, ius & sacculos abstulerit. Vetus codex legit sarculos. Mart lib.5,Excussi loculósque sacculúmque. Plaut.Capt.3,
Vel extra portam ire trigeminam ad sacculum licet.
Plenus sacculus est aranearum.Catull.ad Fabullum,13.

Saccaria, saccariæ { ἡ τῶν σάκκων ἐμπόλησις } Saccorum mercatura. Apul. lib.1.de Asino,Saccariam faciens merebam.

Saccarius,Baiulus vel gerulus { ὁ σακκοφόρος } qui saccis gestandis victitat. Paulus in l. Qui fundum,De contrahend.empt.Cæterùm secundum verba non esse exceptum quod ex stipula nasceretur, non magis, quàm siquid ex eo quod ex sacco saccarij cecidisset, aut auibus ex ore cecidisset,natum esset. Budæus.
Saccaria nauis. Quint.lib.8 cap.2,Fallunt etiam verba,vel regionibus quibusdam magis familiaria, vel artium propria,vt Atabulus ventus,& nauis Saccaria. Vide Cælium lib.25.cap.20.

Saccularius, saccularij { βαλαντιοκλέπτης } quid significet, declarat Vlpianus, De extraordin. criminibus, L. Saccularij, his verbis. Saccularij, qui vetitas artes exercentes,in sacculos partem subducunt, partem subtrahunt.

Saccatus,penult.prod.Adiectiuum { ὁ διὰ σάκκου κεχυλισμένος } Plin.lib. 20.cap.19, De diacodio, fit autem huius papaueris aut cuiuscunque syluestris capitibus CXX. in aquæ cælestis sextariis tribus biduo maceratis,in eadémque discoctis:deinde saccatis, iterúmq; cum mello decoctis ad dimidias partes vapore tenui.Idem lib.29.cap.vlt.Saccatusque lineis saccis, & in fictili nouo repositus loco frigido, minus putrescit addito melle.De adipe auium preparando.Saccatus,id est, per saccum colatus,sic vinum hippocraticum colāt pharmacopolæ.

Sacellum { τὸ ναΐδιον } Vide SACER adiectiuum.

Sacer,sacra,sacrum { ὁ ἱερὸς,ά,όν } Venerabilis, consecratus. Virgilius 8.Æneidos,
-Sustulit os sacrum cælo. Plaut.Menæh.20,
At ego te sacram coronam surripuisse Ioui scio. Plin. epist. 177. Reuerere gloriam veterem, & hanc ipsam senectutem, quæ in homine venerabilis,in vrbibus sacra est.
Profanis sacra confundere.Claud.7.Paneg.
Miscere sacra profanis.Horat.1.epist.17,Vide MISCEO.
Ædes sacra.Cic.Bruto,lib.13.12.
Amor sacer.Valer.3.Argon.
Aræ sacræ.Virg.3.Georg.
Aruum sacrum Martis.Ouid.7.Metam.
Chorus sacer.Ouid.2.Fast.
Effigies sacræ diuûm.Virg.3.Æneid.
Fontes sacri.Virg.1.ecloga.
Horror sacer.Claud.4.Paneg.
Ignibus sacris imponit libamina.Virg.6.Æneid.
Iura sacerrima lecti.Ouid.epist.9.
Locus sacer,& Locus profanus,contraria.Cic.1.de Inuent.
Lucus latè sacer.Virg.5.Æneid.
Medicamen sacrum, Diuinum.Ouid.2.Metam.
Mens sacra.Ouid.6.Fastorum,

Est deus

Est deus in nobis,agitante calescimus illo,
Impetus hic sacræ semina mentis habet. Id est,Diuinæ.
Signa sacra & religiosa.Cic.3.Legibus.
Voce sacra profatur Tellus.Ouid.2.Metam.
Vulgus sacrum.Cœtus dearum.Claud 2.de raptu Proserpinæ.
Sacra eorum deorum insula. Cic 3.Verr. Qua ex opinione hominum illa insula eorum deorum sacra putatur.
Dies sacer Dianæ.Horat.2.Carm.ode ode.12.
Sacer,cum genitiuo. Plin.lib.8.cap.21,Feram nomine Axim,hinnuli pelle, pluribus candidioribúsque maculis, sacram liberi patris.
Sacer,cum datiuo. Plinius lib.16.cap.4,Ciuica iligna primò fuit, posteà magis placuit ex esculo Ioui sacra. Ibidem cap.33,Diti sacra cupressus.
¶Sacrum est ritu. Plin.lib.11.cap.37,Morientibus oculos operire, rursúsque in rogo patefacere,Quiritium magno ritu sacrum est.
¶Sacer,Execrandus,scelestus { ὁ κατάρατος }. Virg 3.Æneidos,
-quid non mortalia pectora cogis
Auri sacra fames? Antiquitus homo sacer dicebatur,quem populus ob maleficium iudicasset,neque fas erat eum immolari.Et siquis eum occidisset,parricidij non damnabatur:ex quo omnis homo malus atque improbus,sacer appellari solet.Horat.2.Serm.sat.3,
-vter ædilis fuerit,vel
Vestrum prætor,is intestabilis & sacer esto. Plaut.Bacchid.17,
-ego sum malus,
Ego sum sacer,scelestus. Plin.lib.33. cap.1, Vtinámque posset è vita in totum abdicari aurum, sacra fames, vt celebertimi authores dixere. Budæus, Antiqui sacros homines vocabant quasi execrandos & detestandos.Vnde Sacra fames Virgilio: & Sacer atque intestabilis Horatio, è XII Tabulis sumptum vocabulum: quod more Gallorum Seruius translatitium esse ait. Nam quum Massilienses peste laborarent, vnus se ex egentibus offerre solebat annum integrum alēdū publicis cibis & purioribus. Posteà verbenis,vestibúsq; sacris ornatus circūducebatur per vrbem cum execrationibus: precabantur enim vt in eum omnia mala ciuitatis incumberent & inciderent:sicque proiiciebatur. Plaut.Bacchid.17,
Mén' criminatus est?optumè est:ego sum malus,
Ego sum sacer,scelestus. Macrob.lib.3.Saturn.cap.7,Hoc loco(inquit) non alienum videtur de conditione eorum hominum referre, quos leges diis sacros esse iubent:quia non ignoro quibusdā mirum videri,quòd quum cætera sacra violari nefas sit, hominem sacrū ius fuerit occidi.cuius rei causa hæc est:Veteres nullum animal sacrum in finibus suis esse patiebantur,sed abigebant ad fines deorū quibus sacrum esset:animas verò sacratorum hominū diis debitas esse existimabant. Festus, Sacer homo est quem populus iudicauit ob maleficiū.Neque fas est immolari:sed qui occidit,parricidij non damnatur. nam lege Tribunitia prima cauetur, Siquis eum qui plebiscito sacer sit,occiderit,parricidáne sit.Inde sacratę leges dictę,vt ipse alibi author est, quibus sanctum iubetur esse alicui deorum quicquid aduersus eas fecerit,sicut familia pecuniáque.Hactenus Budæus.
¶Sacer ignis { τὸ ἐρυσίπελας } Morbus,cuius multa sunt genera,quæ apud Plin.lib.25.cap.11.habentur. Col.lib.7.c.5, Est etiam insanabilis sacer ignis, quam pusulam vocant pastores. ea nisi compescitur intra primam pecudem,quæ tali modo correpta est,vniuersum gregem contagione prosternit: sic quidem quòd nec medicamētorum, nec ferri remedia patitur:nam penè ad omnem tactum excandescit. Vide IGNIS. Lucret.lib.6,
Et simul vlceribus quasi inustis omne rubere
Corpus,vt est,per membra sacer quum diditur ignis.
Ignis sacer edit contactos artus.Virg.3.Georg.
Sacer morbus,appellatur comitialis,Vide COMITIVM.

SACER mons, locus est ad tertium milliarium supra Anienem, quem plebs Romana post reges exactos, dum à potētioribus premeretur, occupauit. Author Cicero in Bruto, Videmus item (inquit) paucis annis post reges exactos, quum plebs prope ripam Anienis ad tertium milliarium consedisset, eúmque montem, qui Sacer appellatus est, occupauisset, M. Valerium Dictatorem dicendo sedauisse discordias,eíq; ob eam rē honores amplissimos habitos, & eum primùm ob eam ipsam causam Maximū esse appellatum.Hactenus Cicero. Sunt qui sacrum esse dictum putant,quòd in eo leges sacratæ sint latæ, & magistratus sacrosancti sint creati: vel quod plebs ipsa montem illum Ioui consecrauit,vt Sex.Pompeius scribit, & Cicero in Oratione,pro Cornel.testatur.Sacer mons,inquit Pompeius, appellatur trans Anienem fluuium paulò vltra tertiū milliarium,quòd eum plebes,quum secessisset à patribus, creatis Tribunisplebis qui sibi essent auxilio,discendentes,Ioui consecrauerunt.

SACRA via,locus in vrbe Roma, vbi Romulus & Tatius fœdus fecerunt: cuius meminit Cicero in Oratione pro Plancio, his verbis,Equidem (inquit) siquando, vt fit, iactor in turba, non illum accuso, qui est in summa Sacra via, quum ego ad Fabium fornicem impellor:sed eum qui in meipsum incurrit atque incidit.Hęc ille.Hac, triumphantes in Capitolium ibant. Tendebat autem à regia vsque in arcem. Horat.1.Serm.sat.9,
Ibam fortè via sacra sicut meus est mos. Hanc idem author Sacrum cliuum nuncupauit.

SACRVM promontorium, Lusitaniæ locus,teste Ptolemæo libro 3 capite 2, *Caput sancti Vincentij* hodie dicitur, vbi Cuneus ager. *Cabo de san Vincente*.

Sacrum { τὸ ἱερὸν,θῦμα } Nomen substantiuum,Dicitur omne quod nomine deorum habetur.Vnde Virgilius quoties sacrum nominat,additionem ferè deorum facit,vt 3.Æneidos,
Sacra Dionææ matri diuísque ferebam. Idem 4.Æneidos,
Sacra Ioui Stygio,quæ rite incœpta parati,
Perficere est animus. Macrob.lib.1.Saturn.cap.16,Sacra celebritas est,vel quum sacrificia diis offeruntur,vel quum dies diuinis epulationibus celebratur: vel quum ludi in honorem aguntur deorum, vel quum feriæ obseruantur.

Nequid de sacrorum religione mutetur.Cic.pro Domo sua.
Vates sacrorum.Ouid 11 Metam.
Legationis sacra. Tacit.lib.1,Hostium quoque vis, & sacra legationis,& fas gentium rupistis.
Mensæ sacra.Tacit.lib.13,Quanquam intra sacra mensæ,&c.properata sit.Scilicet mors.
¶Accersita sacra,Vide ACCERSO.
Anniuersaria sacra.Cic.Attico,lib.1.13.
Annua sacra.Virg.1.Georg.
Arcana sacra.Ouid 10 Metam.
Fera sacra.Ouid 13 Metam.
Funebria sacra.Ouid 4.Trist.eleg.4.ad finem.
Non gratum sacrum.Lucan.lib.1.
Horrida sacra.Silius lib.3.
Iugalia sacra.Nuptiarū celebritas aut celebratio.Ouid.7.Metam.
Municipalia sacra,Vide MVNVS.
Mystica sacra.Ouid.epist.2.
Nefanda sacra.Ouid 10.Metam.
Nouendiale sacrum,Vide NOVEM.
Nuptialia sacra.Quintil.lib.1.cap.7.
Peregrina sacra.Vide PEREGRINVS.
Piaculare sacrum facere, Hoc est sacrificium pro expiatione sceleris.Liu.lib.9.bel.Pun.Prætor Legatíque Locros profecti,primam, sicuti mandatum erat, religionis curam habuere. Omnem enim sacram pecuniam, quæque apud Pleminium, quæque apud milites erat, conquisitam, cum ea quam ipsi secum attulerant, in thesauris reposuerunt,ac piaculare sacrum fecerunt. Sic ibidem.
Sacra priuata perpetua manento.Cic.2 de Legib.
Pura sacra.Ouid 2.Metam.
Sancta sacra generis.Seneca Herc.fur.13.
Socialia sacra,Coniugium.Ouid epist.20.
Solenne,& necessarium sacrum.Tacit.lib.9.
Solenne sacrum lustri Troici.Seneca Troade,8.
Stata sacra,dicuntur quę stato & certo tempore singulis annis recurrūt,diuersa ab illis quæ Indicta vocantur, quæ nimirū vel in alia tempora reiici possunt,vel etiam omitti penitus.Ouid.1.Fastorum,
Ter,quater euolui,signantes tempora Fastos,
Nec Sementinæ est vlla reperta dies.
Tum mihi (sensit enim) lux hæc indicitur inquit
Musa,quid à fastis non stata sacra petis?
Veneranda sacra.Silius lib 7.
¶Factis sacris accedere.Stat 1.Achill.
Alligari sacris,Vide ALLIGO.
Astringere se sacris,Vide ASTRINGO.
Canere sacra.Virg.2.Æneid.
-circum pueri innuptæque puellæ
Sacra canunt. Id est,hymnos dicunt. Seruius.
Conficere sacra,Vide CONFICIO.
Facere sacra.Cic.de Arusp.resp.Itaque nequis meorum imprudēs introspicere tuam domum possit,ac te sacra illa tua facientem videre,tollam altiùs tectum.Ouid.3 Metam.
Frequentare sacra.Ouid.3.Metam.
Initiari sacris.Quintil.lib.1.cap.2.
Instaurabat sacrum diis loci. Tacit.lib.18.hoc est adornabat. Sic enim hoc verbum vsurpant authores aliquando.
Iurare per commune sacrum doloris.Stat.12.Thebaid.
Obire sacra,Vide OBEO.
Parare sacra Ouid.12.Metam.
Peragere sacra de more.Ouid.6.Fast.
Peregisse mihi videor sacra tradentiū artes. Quintil.lib.5.cap.14.
De sacris autem (qui locus patet latiùs) hæc sit vna sententia, vt conseruentur, & deinceps familiis prodantur, & (vt in lege posui) perpetua sint sacra.Cic.2.de Legib.
¶Sacrum, dicitur templum { ἱερόν } Paulus Iureconſ.D.Ad legem Iuliam peculatus,L.Sacrilegi capite puniantur. Sunt autem sacrilegi, qui publica sacra compilarint. At qui priuata sacra, vel ædiculas incustoditas tentauerint, amplius quàm fures, minus quàm sacrilegi,merentur.
Sacrum,sacróve commendatum qui clepserit rapseritque, parricida esto.Cic 2.de Legib.
¶Sacrum, Magicum quoddam ad compescendas detrahentium linguas.Ouid.lib 2.Fastorum,
Ecce anus in mediis residens annosa puellis,
Sacra facit tacitè,nec tamen ipsa tacet.
Magica sacra. Virg 8.eclog.
¶Inter sacrum & saxum stare,prouerbialis locutio,pro In periculo esse.Plaut.Capt.11,
Nunc ego inter sacrum saxúmque sto,nec quid faciam scio. Apuleius in Asino Aureo, lib.11, Plurimū ergo duritia paupertatis intercedente,quod ait vetus prouerbiū,Inter sacrum & saxū positus cruciabar.Explicat hîc Apuleius allegoriā adagij,videlicet alludens ad sacerdotium,cui erat initiandus:& paupertatem saxo duriorem,per quam non suppetebant sumptus.Sumptum apparet ex priscis fœderis feriendi cæremoniis, in quibus Fecialis porcum saxo feriebat, hæc interim pronuntians,Qui prior populus fœdus rumpet,Iupiter ita eum feriat, quemadmodum ego porcum hoc lapide ferio. Sed vndecūque fluxit adagium,satis liquet dici solitum in eos, qui perplexi,ad extremum periculum rediguntur. Ex Erasmo.

Sacellum,sacelli { τὸ ναΐδιον } Diminutiuum à Sacrum,Significat locum paruum deo consecratum cum ara. Trebatius Iureconſ.scribit, Sacellum,compositum verbum,quasi sacra cella. Plin.libro 8. epist.ad Romanum,Sparsa sunt circa sacella complura, totidémque dei:sua cuique veneratio,suum nomen. Cicero 2. pro Lege agraria, Sunt enim loca publica vrbis, sunt sacella, quæ post restitutam Tribunitiam potestatem nemo attigit: quæ maiores in vrbe partim, periculi perfugia esse voluerunt. Idem 1. de Diuinatione, Quum vellet

sororis suæ filiam in matrimonium collocare, exisse in quoddam sacellum ominis capiendi causa, quod fieri more veterum solebat. Plinius libro 6.cap.29, Delubrum Ammonis est ibi religiosum, & toto tractu sacella. Propert.lib.4 eleg.3,
Flore sacella tego. Virg.ecloga 3,
Nouimus & qui te, transuersa tuentibus hircis,
Et quo, sed faciles Nymphæ risere, sacello.
Ponere modicum sacellum alicui. Tacit.lib.19, Modicum sacellum Ioui conseruatori, arámque posuit.

Sacro, sacras, sacrare { ἱερῶν } Deo dicare, & sacrum facere. Plin.lib.36. cap.11, Eiusdem remanet & alius centum cubitorum, quem post cæcitatem visu reddito, ex oraculo Soli sacrauit. Cic.1.de Diuinatione, Quod patriæ vocis studiis, nobísque sacrasti. Ex poeta.
Aras sacrare. Virg.5.Æneid.
Carmina sacrarunt auum tuum, Immortalem fecerunt. Ouid.4. de Ponto, eleg.8.
Conditionem parentum sacrare. Seneca de Benef.lib 3.cap.11, Parentum conditionem sacrauimus, quia expediebat liberos tolli.
Sacrare fœdus, pro Sancire. Liuius lib.8.bel.Maced. fœdus quod in Capitolio, quod Olympiæ, quod in arce Athenis sacratum fuisset, irritum per illos esse.
Honorem sacrare alicui. Virg.12.Æneidos,
-hunc illi rex ætheris altus honorem
Iuppiter erepta pro virginitate sacrauit.
Nomen alicuius sacrare. Martial.lib 1,
Condidit hic natæ cineres, noménque sacrauit.
Templum sacrare deo. Pin.lib.8.cap.16, Libero patri templum in Salmo Helpis sacrauit.
Vota sacrare diis, quod & consecrare dicimus. Virg.8.Æneidos,
-votum immortale sacrabo.
¶Sacrare { ἐναγίζειν } Deuouere, & detestabile decernere, & ita morti addicere, vt impunè occidi & violari possit. Liuius 2.ab Vrbe, Ante omnes de prouocatione aduersus magistratus ad populum, sacrandóque cum bonis capite eius qui regni occupandi consilia iniisset, gratæ in vulgus leges fuere. Ibidem lib.5, Eum prædam Vegentanam publicando, sacrandóque ad nihilum redegisse, absentes ferociter increpant.

Sacror, sacraris, Passiuum. vt In aris sacrari. Ouid.1.Fastorum,
Vtque ego perpetuis olim sacrabor in aris,
Sic Augusta nouum Liuia numen erit.

Sacratus { ὁ ἱερωθείς } pen.prod. Participium, siue nomen ex participio.
Caput sacratum. Virg 3.Æneidos,
Exorat pacem diuûm, vittásque resoluit
Sacrati capitis.
Tempora sacrata mea sunt velata corona. Id est, corona hederacea Baccho sacra, qua coronabãtur poetę Ouid.4.de Ponto, eleg.14.
Dona ducum sacrata. Lucan lib.1.
Fas mihi Graiorum sacrata resoluere iura. Id est, iusiurandum militare. Virg 2 Æneid.
Sacratæ leges, quibus sanctum iubetur esse alicui deorum quicquid aduersus eas fecerit, sicut familia, pecuniáque. Liu 2 ab Vrbe, Præcipuus pauor Tribunos inuaserat, quàm nihil auxilij sacratæ leges haberent morte Collegæ monitos. Idem, Sub idem fermè tempus Ligures lege sacrata, coacto exercitu, nocte castra Proconsulis aggressi sunt. Cic.pro Domo sua.
Numen nullum sacrarius. Silius lib.8.
Opus alicui sacratum. Ouid.2.Trist.
Sede sacrata recondere. Virg.1.Æneid.
¶Sacratior, & hoc sacratius. Plinius libro 16.capite 44, Nihil habent Druidæ (ita suos appellant magos) visco & arbore in qua gignatur sacratius.
¶Sacratissimus. Plinius libro 33. capite 4, Aurea statua prima omnium nulla inanitate, & antè quàm ex ære aliqua illo modo fieret, quam vocant holosphyratum in templo Anaitidis posita dicitur, quod in situ terrarum nomine hoc significauimus, numine illis gentibus sacratissimo.

Sacrarium { τὸ ἱεροφυλάκιον, τὸ ἄδυτον } Locus sacer in templo, in quo sacra reponuntur. Vnde à Cicerone Sacrarium Bonæ deæ nominatur. Vlpianus l.Sacra. De diuisione rerum, Sacer locus est, locus consecratus. Sacrarium, est locus in quo sacræ res ponuntur. Liu.7.ab Vrbe, Cære sacrarium Populi Rom. diuersorium sacerdotum, ac receptaculum Romanorum sacrorum, intactum, inuiolatúmque crimine belli, hospitio Vestalium, cultísque diis darent. Sic 4.bel.Pun. Propert lib.3.eleg.24,
Mens bona (si qua dea es) tua me in sacraria dono.
Diri sacraria Ditis. Virg.12.Æneid.
Probro vetito temerat sacraria. Templum polluit & violat concubitu nefario. Ouid.10. Metam.
Sacrarium { τὸ ναΐδιον } pro Sacello, locóque sacrato sumpsit Suetonius, de Augusto loquens, cap.5, Natus est (inquit) Augustus ad capita bubula, vbi nunc sacrarium habetur, aliquanto postquàm excessit constitutum. Cic.6. Verr. Erat apud Heium sacrarium cum magna dignitate in ædibus à maioribus traditum perantiquũ. Ibidem, Sacrarium Cereris est apud Catinenses, eadem religione qua Romæ, qua in cæteris locis.
¶Sacrarium, pro Larario in ædibus priuatis. Cic. ad Memmium, lib.13.2, Caio Auiano Euandro, qui habitat in tuo sacrario, & ipso multum vtor, & patrono eius M.Æmylio familiarissimé.
Testor mentis sacraria, Iouis iusiurandum. Stat.3.Thebaid.
Scelerum sacrarium. Cic.2.in Catil. Quum aquilam illam argenteam (cui ille etiam sacrarium scelerum domi suæ fecerat) scirem esse præmissam.

Sacres porci appellabantur, quoniam puri essent ad sacrificium, vt immolarentur. Plaut.Menæh.8,
-quibus hîc pretiis porci væneunt
Sacres, synceri? Et in Rud.26,
Sunt domi agni & porci sacres. Varro 2.de Re rust. cap.1, Ferè ad quatuor menses à mamma non disiunguntur agni, hœdi tres, porci duo, è quis, quoniam puri sunt ad sacrificium, vt immolentur, olim appellati sacres: quos appellat Plautus quum ait,
Quanti sunt porci sacres? Ibidem, cap.4. Porci qui à partu decimo die habẽtur puri, ab eo appellãtur ab antiquis sacres, quòd tum ad sacrificia idonei dicuntur primùm.

Sacramentum, sacramenti { ἡ ὁρκωμοσία, ὁ ἱερὸς ὅρκος } Quod iusiurandi sacratione interposita geritur, vt ait Festus.
Sacramentum militare. Vegetius de Re militari, lib.2, Milites iurare solent, & ideò militiæ sacramenta dicuntur. Iurant autem se omnia strenuè facturos, quæ præceperit Imperator, nunquam deserturos militiam pro Romana Repub. Plin.epist 29. lib.10. ad Traianum, De seruis inter tyrones inuẽtis, Ipse enim dubito ob hæc maximè, quòd vt iam dixerant sacramento militari, ita nondum distributi in numeros erant.
Longum sacramentum. Tacit.lib.17.
Solenne sacramentum. Tacit.lib.17.
¶Accedere sacramento alicuius, Vide ACCEDO.
Adigere sacramento alicuius, Vide ADIGO.
Contendere sacramento. Cic. Volumnio, lib.7.33, Nisi cætera, quæ sunt à me in secundo libro de Oratore per Antonij personam disputata de ridiculis, ἔντεχνα & arguta apparebunt, vt sacramento contendas mea non esse. Est autem contendere sacramento, contendere deposita certa summa pecuniæ, sicut fiebat in sponsione. Qua de re vide paulopòst, Sacramentum ex Varronis, &c.
Iusto sacramento contendere. Cic. 1. de Oratore, Quod verò in extrema oratione tua Crasse, quasi tuo iure sumpsisti, oratorem in omnis sermonis disputatione copiosissimè posse versari, id nisi hîc in tuo regno essemus, non tulissem: multisque præessem, qui aut interdicto tecum contenderent, aut te ex iure manu consertum vocarent, quòd in alienas possessiones tam temerè irruisses. Agerẽt enim tecum lege primùm Pythagorei omnes atque Democritici, cęterísq; in suo genere Physici: vindicarẽntque ornati in dicendo & graues, quibuscum tibi iusto sacramento contendere non liceret. Iusto sacramento cũ Pythagoræis & Democriticis contendere oratori non licere dixit Scæuola, propter præstantiam ingenij eorum hominum qui fundatores authorésque fuerunt magni nominis sectarum, quibuscum sacramento & vindicatione contendendo de Physicæ speculationis explicationísque professione, nullus sanè orator litem vincere posset: vel propter tanti nominis præiudicium, vel quia impudentiæ daretur, siquis illis viris doctrinarum possessione non cederet, qui nomina sua professione earum rerum vsque adeò illustrarunt. Hæc Budæus.
Dicere sacramento, Vide DICO, dicis.
Dicere sacramentum. Tacit.lib.20, Instantibus Tribunis dixit sacramentum. Idem lib.1, Percennióne, & Vibuleno sacramentum dicturi sumus? Vide DICO, dicis.
Perfidum sacramẽtum dicere. Id est, falsò iurare, peierare. Horat. 2.Carm.ode 17.
Exuere sacramentum. Tacit.lib.19, Cuius sacramentum cunctis circa hostilibus non exuerat.
Imbutus sacramento. Tacit.lib.17, Miles vrbanus longo Cęsarum sacramento imbutus, &c.
Obligare sacramento, Vide OBLIGO.
Renouare sacramentum in nomen alicuius. Tacitus libro 1, Addebat Messala Valerius, renouandum per annos sacramentum in nomen Tiberij.
Rogare aliquem sacramento. Quintil.lib.12. cap.2, Sed hæc inter ipsos, qui velut sacramento rogati, vel etiam superstitione constricti, nefas ducunt à suscepta semel persuasione discedere. Id est, iureiurando adacti & iurati. Budæus.
Teneri sacramento. Sueton.in Cęsare, cap.42, Sanxit, nequis ciuis maior viginti annis, minórve decem, qui sacramento non teneretur, plus triennio continuo Italia abesset.
¶Sacramenta, Milites à Iuuenale dicuntur Satyra 16, isto versu,
Præmia nunc alia, atque alia emolumenta notemus
Sacramentorum. Hoc est, militum iuratorum & sacramento rogatorum.
¶Sacramentum, ex Varronis verbis intelligi potest lib. 4. de lingua Latina, Sacramentum (inquit) à sacro. Et qui petebat, & qui inficiabatur, de aliis rebus vtrique quingenos æris ad pontem deponebant: de aliis item rebus certum alium legitimum numerum assium. Qui iudicio vicerat, suum sacramentum à sacro auferebat: victi, ad ærarium redibat, id est, vt Budæus exponit, victus ea pecunia quam deposuerat, mulctabatur in pœnã iniustæ litigationis, quæ ærario cedebat. Sacramentum dixit, pecuniam lite depositam apud Pontificem. Decipi enim docti putant eos, qui in Varrone legunt, ad pontem: quum sit legendum, apud Pontificem, vel fortè rectiùs ad Pontificem Erat igitur sacramentum, litis genus simile sponsionis. Cic. lib. 1. de Orat. Quibus cum tibi iusto sacramento contendere non liceret, Id est, deposita pecunia cõtendere. In priuatis enim controuersiis, ne calumniatores impunè discederent, moris erat, vt qui litem intenderet, aduersarium sponsione certæ pecuniæ lacesseret, ni veram causam haberet. Vide Vindiciç in VINDEX. Festus lib.17, Sacramenti nomine id æs dici cœptum est, quod pœnæ nomine penditur. Et id quidem propter ærarij inopiam, & sacrorum publicorum multitudinem, consumebatur in rebus diuinis. Hæc Festus. Cic.pro Cecinna, Quum Aretinæ mulieris libertatem defenderem, & Cotta Decemuiris religionem iniecisset, non posse sacramentum nostrum iustum iudicari, quòd Aretinis adempta ciuitas esset, &c.

Sacrosanctum, Quod iureiurando interposito est institutum: siquis id violasset, morte pœnas penderet: vt ait Budęus. Cic.pro Corn.Balbo, Quid fuit in rogatione ea quæ de Pompeio à Gellio, & à Lentulo COSS. lata est, in qua aliquid sacrosanctum videretur?
Sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod per populum, plebémve sancitum

sancitum est. Cicero pro Cornelio Balbo.
Sacrosanctus Trib. pleb. dicebatur quem violari nefas erat: qui sine capitali piaculo attingi violenter non poterat { [illegible] } Plin.lib.7.cap.44, Quum resistendi sacróque sanctum repellendi ius non esset, virtutis suæ opera & censura periturus, &c. Liuius libro 9. ab Vrbe condita, Tum Posthumius, Intereà dedite, inquit, profanos nos, quos salua religione potestis: dedetis deinde & istos sacrosanctos, quum primum magistratu abierint. Ibidem, Pro eo, quòd spondendo pacem, seruassent exercitum Populi Romani, pœnam nullam meritos esse: neque ad extremum, quum sacrosancti essent, dedi hostibus violaríve posse. Hinc sacrosanctæ ecclesiæ dictæ, in quibus est ius asyli. Ideò principes Romanos legimus Tribunitiam potestatem assumere sibi solitos: vt augustiores se & sacrosanctos facerent: id quod in numismatis quoque eorũ extat. Tranq. in Aug.cap.27, Tribunitiam potestatem perpetuam recepit. Tacit. lib.12, Accurrunt Patres: decernitur Othoni Tribunitia potestas, & nomen Augusti, & omnes principum honores. De hac potestate, multa Cic.lib 3.de Legibus.
Sacrosanctæ possessiones. Cicero 2.in Catilin. Ergo in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas? Hoc est intactas, & ab omni iniuria tutas.
Sacrosancta potestas, Hoc est Tribunitia. Liuius libro 9.bel.Pun. Comprehendere Tribuni iuberent, ac iure sacrosanctæ potestatis reducerent.

Sacrosanctior, Comparatiuum. Valer.Max lib.5.cap.3. in Phocionem, Honore aræ decoratos cineres sacrosanctiores coiis.

Sacricolæ, penult. corr. { ἱεροποιοί } Tacitus lib.19, Domitianus prima irruptione apud æditum occultatus, solertia liberti lineo amictu turbæ sacricolarum immistus, ignoratus apud Cornelium Primum paternum clientem, iuxta Velabrum delituit. Macrob. lib 5 Saturn. cap 19, Velut ad sacricolarum sagarúmque carmina & deuotiones fugientem.

Sacrifico, sacrificas, penult. corr. sacrificare, Sacrum facere { ἱεροποιεῖν, ἱερουργεῖν, θύειν } Plautus Mostel.4,
Ædepol summo Ioui si viuo argento sacrificassem. Idem Capt.6, Quinetiam, vt magis noscas, genio vbi suo quãdo sacruficat, ad rem diuinam quibus est opus, Samiis vasis vtitur.
Deæ forti sacrificare. Ouid.3 Fast.
Suem sacrificare. Ouid.4 Fast.
Sacrificare, Veniam petere. Plaut.Pœn.6.
Si Herclè istuc vnquam factum est, tum me Iuppiter
Faciat, vt semper sacruficem, neque vnquam litem.
Sacrificare alicui deo ad diem certum. Plinius libro 3. capite 5, Nanque diua Angerona, cui sacrificatur ad diem XII.Cal.Ianuarij, ore obligato, &c.
Orco sacrificare. Plaut.Epid.4, Vide ORCVS.

Sacrificatio { τὸ ἱερούργημα } Verbale. Cic.2.de Nat deor. Itaque in ea dea, quòd est rerum custos intimarum, omnis & precatio & sacrificatio externa est.

Sacrificalis, penult.prod. { ὁ ἱερουργικός } Adiectiuum. vt
Apparatus sacrificalis. Tacitus lib.2, Sacrificalem apparatum, festam Antiochensium plebem per lictores proturbat.

Sacrificus { ἱερατικός } penult.corr. Adiectiuum: vt Sacrificæ tibiæ, quibus vtebantur in sacrificiis. Plin.lib.16.cap.36, Nunc sacrificæ Tuscorum è buxo tibiæ.
Aræ sacrificæ. Valer.8.Argon.
Dies sacrifici. Ouid.13.Metam.
Preces sacrificæ. Seneca Medea, 2.
Ritus sacrifici. Ouid.15.Metam.
Vestis sacrifica. Silius lib.3.

Sacrificus { ἱερουργός, ἱεροποιός } Substantiuum, Qui sacra facit.
Ancus sacrificus. Ouid.6.Fast.

Sacrificulus, penult.corr. { ὁ ἱερομνήμων } Rex sacrorum. Gell.lib.10 cap.15. Liuius 6.bel.Pun. Vulgo ergo pontifices, augures, sacrificuli reges creentur, cuilibet apicem Dialem, dummodo homo sit, imponamus. Sueton.in Domitiano, cap.1, Ardente templo, apud æditum clàm pernoctauit: ac manè Isiaci celatus habitu, intérq; sacrificulos vanæ superstitionis, &c.
Sacrificulus vates. Liuius 5.bel.Maced.

Sacrificium, sacrificij { ἡ ἱερουργία } Sacrum, seu res diuina. Liu 1.ab Vrbe, Sacrificium lustrale in diem posterum parat.
Sacrificium facere. Cic.de Claris Orat. Quum M.Popilius sacrificium publicum cum læna faceret quod erat flamen Carmentalis. Idem ad Brutum, 15 11, In eóque sum maiorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cuius vos Pontifices ad aram in velabro sacrificium facere soletis. Et de Arusp.resp. De illo ipso sacrificio quod fit pro salute pop.Rom.
Anniuersaria sacrificia. Cic.6.Verr.
Penetrale sacrificium, Vide Penetralis in PENETRO.
Perpetrare sacrificium. Liuius libro 4.Decad. In monte sacrificio rite perpetrato.

Sacrifer, penult.corr. { ἱεροφόρος } Adiectiuum, qui fert sacra: vt
Rates sacriferæ, Quæ sacra vehunt. Ouid.4.Fast.
Quum Troiam Æneas Italos portaret in agros,
Est dea sacriferas penè secuta rates.

Sacrilegus, penult.corr. { ἱερόσυλος } Adiectiuum, Qui sacra, aut de sacro legit, id est furatur. Terent.Adelph.2.4,
Vbi est ille sacrilegus? Plin.lib.24.cap.17, Ophiusam in Elephantine eiusdem Æthiopiæ, liuidam, difficilémque aspectu, qua pota terrorem minásque serpentium obuersari, ita vt mortem sibi eo metu consciscant, ob id cogi sacrilegos illam bibere.
Sacrilegus & hostis sacrorum. Cicero 3.Verr. Non sacrilegum, sed hostem sacrorum, religionúmque.
Sacrilegũ interpretatur Cicero, qui aliquid è sacro abstulerit. Cic. 2.de Legib. Sacrilego pœna est, neque ei soli qui sacrũ abstulerit, sed etiam ei qui sacro commendatum, quod & nunc multis fit in fanis. Græcos vocat Cicero sacrilegos.5 Verr.
Hæc ibi si non sunt, minor extat sacrilegus. Iuuen.sat.13.
Artes sacrilegæ meretricum. Ouid.1.de Arte.
Sacrilegum bellum. Cic.7.Verr. Cæteros item deos, deásque omnes imploro atque obtestor, quorum templis & religionibus iste nefario quodã furore & audacia instinctus, bellum sacrilegum semper impiúmque habuit indictum.
Sacrilegi furores. Martial.lib.9,
Quum tua sacrilegos contra Norbane furores
Staret pro domino Cæsare sancta fides.
Ignes sacrilegos admouere templis. Tibull.lib.3.eleg.5.
Lingua sacrilega. Ouid.1.de Remed.amor.
Manus sacrilega. Horat.2.Carm.ode 13. Cic.12.Philipp.

Sacrilegium, sacrilegij { ἡ ἱεροσυλία } Ipsum sacrarum rerum furtum.
In sodalitium sacrilegij alicuius abire. Cic in Salustium.
Admittere sacrilegium. Quintil.lib 4.cap.2.
Committere sacrilegium. Quintil.lib.7.cap 3.
Facere sacrilegium. Quintil.lib.5.cap.10, Si quis sacrilegium faciet, faciet & furtum.
Reum esse sacrilegij. Quintil.lib.4.cap.2.

Sacerdos, sacerdotis, penult prod. com.gen. { ὁ ἱερεύς, ὁ ἱεροφάντης } Qui deo dicatus est ad sacrificia facienda. A sacris dictus. Apud Romanos varia erant sacerdotum genera, Flamines, Diales, Martiales, Quirinales, Salij, Pontifices minores, Pontifices maximi, Reges sacrorum, sacrificuli, & Galli qui Cybeles sacra faciebãt. Cic.4.Acad. Sed quum sacerdotes deorum vacationem habeant, quanto est æquius habere ipsos deos?
Purus Musarum, Phœbísque sacerdos. Ouid.3.Amor.eleg.7.
Musarum sacerdos, Poeta, vates. Horat.3.Carm.ode 1.
Casti sacerdotes. Virg.6.Æneid.
Doctus sacerdos. Claud.4.Paneg.
Religiosus libertatis sacerdos. Cic.pro Domo sua.
Sacerdos stuprorum. Cic.pro Sextio, Cum sororis adultero, cum stuprorum sacerdote, cum venefico.
Maximum sacerdotem creare. Cic.4.Verr.
Furiata sacerdos. Stat.2.Thebaid.
Magna sacerdos. Virg.6.Æneid.
Longæua sacerdos. Virg.6.Æneid.
Sacra Cereris per Græcas semper curata sunt sacerdotes. Cic.pro Cornelio Balbo.

Sacerdotula Flaminica { ἡ ἱέρεια } Gellius libro 10. capite 15, Eædem fermè ceremoniæ sunt, quas Flaminicas sacerdotulas Dialis seorsum aiunt obseruitare. Idem tamen libro 13. capite 19, sacerdotes fœminas dicit.

Sacerdotium, sacerdotij, Sacerdotis dignitas { ἡ ἱερωσύνη, τὸ ἱερατεῖον, ἡ ἱερατεία } Liuius 10.bel.Pun. In locum Pontifex (nam duo sacerdotia habuit) Seruius Sulpitius Galba. Idem lib.9, Gens Potitia, cuius ad aram Herculis familiare sacerdotium erat.
Auctus sacerdotiis & honoribus, Vide AVGEO.
Inire sacerdotium. Cic.pro Domo sua.
Populus per religionem sacerdotia mandare non poterat. Cic.2. de Lege agraria.
Sacerdotio præditus. Cicero pro Domo sua, Quum Licinia virgo Vestalis summo loco nata, sanctissimo sacerdotio prædita, T.Flaminio, Q.Metello COSS. aram & ædiculam & puluinar sub sacro saxo dedicasset. Idem 1.de Diuinatione, In qua & reges augures, & posteà priuati eodem sacerdotio præditi Rempub. religionum authoritate rexerunt. Tacitus lib.11, Iisque intentius affui sacerdotio Quindecimvirali præditus.
In sacerdotium venire. Cic.pro Domo sua, Cur enim quisquam vellet Tribunum plebis se fieri non licere? angustiorem sibi esse petitionem Consulatus, in sacerdotium quum possit venire: quia Patricio non sit is locus, non venire.

Sacerdotalis { ἱερατικός } & hoc sacerdotale, penul.prod. Quod ad sacerdotem pertinet. Liu.5.ab Vrbe, Virgines, sacráque in plaustrum imposuit, & Cære quò iter sacerdotalibus erat, peruexit.

Sacoma { τὸ σήκωμα } penult.prod. sacomatis, Est æquipondium, hoc est quod in libra apponitur ad æquilibrium faciendum, vel quod lanci trutinæ sursum latæ adiungitur, vt grauiori fiat æqualis. testis Iulius Pollux lib 4.ca.24, Aristoteles in Mechanicis dicit σήκωμα ποιεῖν, pro æquilibrium facere. Vitruuius lib.9 cap 3.de Archimede, Quum auream coronam votiuam diis immortalibus in quodam fano constituisset ponendam, immani pretio locauit faciendam, & aurum ad sacoma appendit redemptori. Is ad tempus opus manufactum subtiliter, regi approbauit, & ad sacoma pondus coronæ visus est præstitisse. Idem eodem libro cap.vlt. Pendet ex vna parte phellos siue tympanum, quod ab aqua subleuatur, ex altera æquo pondere phelli sacoma saburrale.

Sacramentum, Vide SACER.

SACRANI, penult.prod. populi sunt, quorum origo sic Seruio narratur in illud Virgilij 7.Æneidos,
Et Sacranæ acies, & picti scuta Labici. Dicunt quendam Corybantẽ venisse ad Italiam, & tenuisse loca, quæ nunc vrbi vicina sunt: Et ex eo populos ducentes originem, Sacranos appellatos. Nam sacrati sunt Matri deûm Corybantes. Alij Sacranas acies Ardeorum volunt, qui aliquando quum pestilentia laborarent, Ver sacrum vouerunt, vnde Sacrani dicti sunt. Hactenus Seruius.

Sacratus, Sacrifico, Sacrilegus, Sacro, Sacrum, Vide SACER.

SADDVCAEI { σαδδουκαῖοι } dicuntur qui Sadducæum quendam magistrum legis sequentes, neque resurrectionem credebant, neque angelos, neque spiritus esse.

SADYATTES, fuit Ardyos filij Gygis filius, qui post patrem regnauit in Lydia. Vide de hoc Herodotum lib 1.Historiarum.

Sæculum, Vide SECVLVM.

Sæpe { πολλάκις } Aduerbium, sæpius, sæpissimè, Id est frequenter.

Recipit diphthongum, vt differat à fepe ablatiuo nominis fepes. Terent.Eun.5.2,

-fæpe ex huiufmodi re quapiam,&
Ex malo principio,magna familiaritas
Conflata eft. Idem Heaut.4.1,
Non licet hominem effe fæpe ita vt vult,fi res non finit.

Multum & fæpe.Cic.1.de Inuent.Sæpe & multum hoc mecum cogitaui,bonine,an mali plus,&c. Idem pro Quintio, M.Iunius, &c. in hac multum & fæpe verfatus.

Sæpe ac diu.Cic. pro Quintio.

Semel,atque iterum,ac fæpius.Cic.pro Fonteio.

Sæpe,& fæpius. Cæfar Ciceroni in Epift.ad Att.lib.9.174,Etfi hoc & feci fæpe,& fæpius mihi facturus videor.

Quod etfi fæpe dictum eft, dicendum tamen eft fæpius. Cicero 3.Officiorum.

Iterum & fæpius te rogo.Cic.Culleolo,lib.13.43.

Nimium fæpe.Cic.2.de Finibus,Interdum,vel potius nimium fæpe.Vide NIMIS.

Non fæpe.Cic. Lentulo,lib.1.7,Scis temporibus illis non fæpe in Senatu fuiffe.Sub.Pompeium.

Sæpenumero {πολλάκις} penult. corr. Idem fignificat quod fimplex Sæpe:eft enim compofita dictio ex fæpe & numero. Plin. lib.11. cap 37,Septimo menfe genitis fæpenumero foramina aurium & narium defuere. Cic.filius ad Tironem,lib.16.21,Sum totos dies cum eo,noctifque fæpenumero partem. Cic.de Senect.Sæpenumero mirari foleo,&c.

SAEPINVM, Ptolemæo lib.3.cap.1, vrbs Samnitum:Hodie *Sepinum*.

SAETABIS, fluuius apud Ptolemæum lib.2. cap.6, Augufta Valeria alio nomine dicta,Sectanis olim,nunc *Xatiua*.

Sæuus, Adiectiuum,Durus,crudelis {ὁ σχὴ ἡ ἀνηλεήμων, σκληρὸς, ὁ πικρὸς, χαλεπὸς, δεινός.} Virgil.lib.5.Æneidos,

Quū fæuo è fcopulo multa vix arte reuulfus. Terent.Adelph.5.4,
Ego ille agreftis,fæuus, triftis,parcus,truculentus,tenax.

¶Sæuus,Inimicus {ἐχθρός.} Virg.lib.1.Æneidos,
-fæuæ memorem Iunonis ob iram.

¶Sæuus,Fortis {κρατερός.} Virg.lib.1.Æneidos,
Sæuus! vbi Æacidæ telo iacet Hector.

Manibus fæuum effe.Tibull.lib.1.eleg.10,
Sed manibus qui fæuus erit,fcutúmque,fudémque Is gerat.

¶Sæuus,Iratus.Virg.1.Æneidos,
-& fæuum ambobus Achillem.

¶Sæuus,Magnus.Virg.12.Æneidos,
-maternis fæuus in armis.

¶Sæuus,Potens.Virg.lib.1.Æneidos,
Non illi imperium pelagi,fæuúmque tridentem,
Sed mihi forte datum. Ex Nonio hæc omnia.

¶Adulationes fæuæ. Tacit.lib.4, Nam pleraque ab fæuis adulanibus aliorum,in melius flexit. De Lepido.

Amor fæuus.Virg.8.ecloga.
Amore fæuo faucia Medea.Cic.pro Cælio.
Armis fæuis cominus certare.Virg.12.Æneid.
Belluæ fæuæ.Horat.1.Carm.ode 12.
Belli fæui certamina.Lucret.lib.1.
Cædes fæua.Ouid.1.Metam.
Catenæ fæuæ.Horat.3.Carm.ode 11.
Dolor fæuus.Sil.lib.3.
Dolores fæui animo exciderant.Virg.1.Æneid.
Facies fæua ac deformis.Tacit.lib.19.
Faces fæuæ.Virg.4.Æneid.
Feræ fæuæ.Ouid.7.Metam.
Gelu fæuum.Valer.1.Argon.
Gens fæua.Cic.2.Tufc.
Horror fæuus.Virg.2.Æneid.
Hyems fæua.Valer.7.Argon.
Iocus fæuus.Horat.1.Carm.ode.33. Idem 2.epift.1.
Ira fæua.Ouid.1.Metam.
Lea fæua Ouid.4.Metam.
Militia fæua.Horat.1.epift.19.
Neceffitas fæua Horat 1.Carm.ode 35.
Nouerca fæua.Vide NOVERCA.
Odor vini fæuus.Vide ODOR.
Paupertas fæua.Horat.1.Carm.ode 12.
Rabies ventorum fæua.Ouid.5.Metam.
Scopulo è fæuo reuulfus.Virg.5.Æneid.
Tempeftates fæuæ.Tacit.in vita Agricolæ.
Turbines fæui.Cic.3 de Orat.
Venenum fæuum.Virg.12.Æneid.
Ventus fæuus. Cic.ad Attic.lib.5.99, Ad VIII Iduum ab Ceo iucundè inde ad Gyarum fæuo vento,non aduerfo.
Verbera fæua.Virg.3 Georg.
Verba fæua.Horat.Epod.12.
Vox fæua. Cic.2.de Diuin.Vnde fuperftitiofa primùm fæua euafit vox fera.

¶Iuuencis indomitis fæuior.Ouid.13.Metam.
Peftis nulla fæuior.Virg 3.Æneid.
Centaurorum fæuorum fæuiffimus Eurytus.Ouid.12.Metam.
Sæuiffimus quàm qui vnquam. Liu.4.bel.Maced.Et eo tyranno, quàm qui vnquam fuit,fæuiffimo & violentiffimo in fuos?
Iuno fæuiffima.Virg.2.Æneid.
Iura fæuiffima matris ferre.Valer 3.Argon.

Sæuiter,penult.corr. {ὠμῶς} Aduerbium.Plaut.Pfeud.23,
Magis cogito fæuiter blanditérne alloquar.
Nimium fæuiter,Vide NIMIS.

Sæuitia, fæuitiæ. {ἡ ὠμότης.} Crudelitas. Plin. lib. 6. cap. 17, Proxima inculta fæuitia gentium. Idem libro 18.capite 31, Hoc non tam fæpe prouentu nimio euenit,quàm fęuitia infidiantium caritati ciuili. Tibullus lib.1.eleg.6,

Quid tibi fæuitiæ mecum eft?

Clementia & Sæuitia,contraria. Cic.in Partit.Quas res fibi proponet in iftis tribus generibus orator? C.P. Delectationem in exornatione:in iudicio,aut fæuitiam,aut clementiam.

Inteftabilis fæuitia,fed obtectis libidinibus.Tacit.lib.5.

Intolerabilis fæuitia,Vide INTOLERABILIS.

Nefandæ fæuitiæ mos, parcere morti pereuntis. Id eft,Crudele eft hominem ita cruciare,vt nō ftatim moriatur,fed efficere vt elanguescat,quo fint cruciatus grauiores.Lucan.lib.2.

¶Adhibere fæuitiam in aliquem,Vide ADHIBEO.

Afflictat fæuitia. Tacitus libro 13, Italiam luxuria, fæuitiáque afflictauiffet.

Demere aliquid fæuitiæ.Catull. ad Iuuentium,91.

Da breue fæuitiæ fpatium,pelagíque,tuæque.Ouid.7.epift.

Glifcit fæuitia. Tacit.lib.5, Quantúmque fæuitia glifceret, miferatio arcebatur.

Relinquere fæuitiam.Ouid.6.Metam.

Trahere aliquid ad fæuitiam. Tacit.lib.3, Exemit etiam Drufum Confulem defignatum dicendæ primo loco fententiæ quod alij ciuile rebantur, ne cæteris affentiendi neceffitas fieret:quidam ad fæuitiam trahebant.

Sæuitas,penult.correp.fæuitatis,idem quod Sæuitia. Firmicus libro 5. cap. 5, Semper ad arma parati vnde alios fua fortitudine aut fæuitate deterreant.

Sæuio,fæuis,fæuiui & fæuij,fæuitum,penult.prod.fæuire {μαίνομαι, χαλεπαίνω} Crudeliter in aliquem agere. Liuius 7.ab Vrbe,In Tarquinienfes acerbè fæuitum , multis mortalibus in acie cæfis. Idem 8. belli Punici, Cæterùm fe neque arma iis adempturum , neque fe in obfides innoxios , fed in ipfos, fi defecerint, fæuiturum. Idem 3.ab Vrbe, Sæuite in tergum , & in ceruices noftras, pudicitia faltem in tuto fit.

Grauiter fæuire.Virg.4.Georg.
Flagellis fæuire.Iuuen.fat.10.
Rabie faméque fæuit.Ouid.11.Metam.
In aues omnes fæuit accipiter.Ouid.11.Metam.
Amor refurgens fæuit.Virg.4 Æneid.
Dolor fæuit in erepto amore.Propert.lib.2.eleg.9.
Ira fæuit in illum.Ouid.14.Metam.
Quo fortuna magis fæuit, magis ipfe refiftis. Ouidius 2.de Ponto,elegia 3,
-ô fi quis referat mihi cafus Vlyffem,
Aut aliquem ex fociis,in quem mea fæuiat ira.
Latratus canum fæuit in auras.Virg.5.Æneid.

Saga,fagæ {ἡ φαρμακὶς, ἡ φαρμακεύτρια, ἡ ἱεροδὸς} Mulier prudens, verfuta quę multa fcire vult,inquit Cic.lib.1.de Diū.Item perita facrorum, & diuinat. Acron,Saga dicta eft incantatrix & malefica , quòd fatis agat : & ea eft quæ carminibus & herbis mala hominibus dicebatur vel accerfere,vel pellere. Horat.1 Carm.ode 27,

Quæ faga,quis te foluere Theffalis
Magus venenis,quis poterit deus? Columella lib.11.cap.1,Sacrificia nifi ex præcepto domini facere nefciat,arufpicem fagámque fua fponte non nouerit : quæ vtraque genera, vana fuperftitione rudes animos infeftant.

Rapacis fagæ præcepta.Tibull.lib.1.eleg.5.
Theffala faga.Propert.lib.3.eleg.24.

Saga,fagæ, Genus veftis {ὁ χιτὼν, τὸ σάγον.} Cato cap.59,Quoties cuique tunicam aut fagam dabis, prius veterem accipito : vnde centones fiant.Sagum tamen vfitatius.

Sagapenum, fagapeni, penult.prod. {σαγάπηνον} fucus eft herbæ ferulaceæ quæ in Media nafcitur, Optimum eft tranflucens,fuluo forinfecus colore,& intus albo,nefcio quid inter lafer & galbanum redolens,guftu acri.Author Diofcorides libro 3. Officinæ interpolato vocabulo Serapinum appellant.Sagapeni meminit Plin.lib.20.ca.18. & alibi.

SAGAE, Iidem qui Sacæ anteà dicti, Author Pomponius Mela lib.3.

Sagaria,Sagarius,Vide SAGVM.

SAGARVS, penult. corr. fiue Sagaris, fluuius Phrygiæ, tefte Herodoto lib.3. Liuius autem in octauo de bello Macedonico fluuium effe dixit Gallogræciæ , qui per Phrygiam defluens , & ad Berecynthum pertingens,in Propontidem tandem influit. Meus Liuius fic habet Decad.4.libro 8, Sangarius ex Adoreo monte per Phrygiam fluens, mifcetur ad Bithyniam Tymbreti fluuio:inde maior iam geminatis aquis per Bithyniam fertur, & in Propontidem fefe effundit, non tamen tam magnitudine memorabilis , quàm quòd pifcium accolis ingentem vim præbet. Strabo libro 12, Sangarius fontes habet apud Saugiam vicum. Diftat à Pefinunte c. & L.ftad. & magnam Phrygiæ Epicteti ac Bithyniæ partem percurrit, vt ab vrbe Nicomedia paulo pluribus quàm CCC. ftad. abfit,vbi Gallus amnis in eum influit,&c. Homerus apud eundem Strabonem lib.13,

ὅς φρυγίην ναίεσκε ῥοῆς ἐπὶ σαγγαρίοιο. Id eft Sangarium Phrigiæ campos habitantis ad amnem. Vide Plin.lib.6. cap.1. fub finem, & Solinum. Ouid.4.de Ponto,eleg.10,

Huc Lycus,huc Sagaris,Peniúfque,Hypanífque,Cratéfque
Influit,& crebro vortice tortus Halys. Apparet igitur hunc fluuium & Sagarim dici & Sangarium.

Sagatus,Vide SAGVM.

Sagax,fagacis,penult.prod.om.gen. {ἀγχίνοος} Acutus,folers. Feftus, Sagaces appellātur,multi ac folertis acuminis. Cic.ad Att.lib.6.114, Quęftorem nemo dignum putat:etenim eft leuis,libidinofus,fagax. Martialis lib.12,

Excogitauit homo fagax & aftutus. Cic.2. de Finib. Homines enim , etfi multis aliis , tamen hoc vno à beftiis plurimum differunt, quòd rationem habeant à natura datam , mentémquem & acrem & vigentem, celerriméque multa fimul agitantem, & vt ita dicam, fagacem, quæ & caufas rerum, & confequutiones videat.

Sagax ad.Plancus ad Ciceronē,lib.10.23, Sed certè nimia eius indulgentia in Lepidum , ad hæc pericula perfpicienda fecit eum minus fagacem. Cic.in Catil. Quem tu videlicet & ad cuftodiendum te diligentiffimum, & ad fufpicandum fagaciffimum , & ad vindicandum fortiffimum fore putafti.

Palatum fagax in guftu. Plin.lib.8.cap.37,de muribus, Quorum palatum in guftu fagaciffimum , authores quonam modo intellexerint,miror.

Oculorum acies fagax,Vide ACIES.
Animus fagax.Lucret.lib.1.
Curæ fagaces.Horat.4.Carm.ode 4.
Cura fagaci aliquid videre.Cic.1.de Diuin.
Mens fagax.Lucret.lib.1.
Ratione fagaci videndum eft.Lucret.lib.1.

Sagaciffimus rerum naturæ,Peritiffimus.Colum.lib.1.cap.1,Nam qui fe in hac fcientia perfectum volet profiteri,fit oportet rerum naturæ fagaciffimus,declinationum mundi non ignarus.

Naris fagax. Lucan.lib.7.

Nafum fagax,apud Plautum in Curcul.5,
-canem effe hanc quidem
Magis par fuit:nafum ædepol fagax habet.

Sagaces canes dicuntur (authore Fefto) qui ferarum cubilia præfentiunt,Vide SAGIO.

Catulo fagaci fectari leporem.Ouid.1.de Remed.amor.
Anfer fagacior canibus.Ouid.11.Metam.

Sagacitas, penult.corr. fagacitatis {ἡ δυμαδνσία} f. g. Calliditas.Cic.6. Verr. Tuam tantam fuiffe fagacitatem , vt eas per illumipfum infpiceres , vbi erant depofitæ,&c. Idem 3.Verr. Vtrùm admonitus, an tentatus,an (qua eft ifte fagacitate in his rebus) fine duce vllo, fine indice peruenerit ad hanc improbitatem,nefcio.

Narium fagacitas.Cic.2.de Nat.deor.
Sagacitas etiam fenfuum corporis.Seneca epift.96.
Vigili fagacitate occulta facinora perquirere.Firmic.lib.5.cap.5.

Sagaciter,penult.corr. {ἀγχίνως} Aduerbium,Perfpectè,prudenter,callidè. Cic.1.de Orat. Acuto homine nobis opus eft, & natura vfúque callido , qui fagaciter perueftiget , quid fui ciues , iíque homines quibus aliquid dicendo perfuadere velit,cogitent,fentiant,opinentur,expectent. Colum.lib.7.cap.12,Satífque pulchrè funguntur officio , fi & aduenientem fagaciter adoriuntur , & latratu conterrent. Liu.7. bel. Pun. Ibi duo duces fagaciter moti funt, alter ad inferendam,alter ad cauendam fraudem.

Odorari fagaciùs.Horat.Epod.12. Cic.Att.lib.6.115.

Sagaciffimè odorari.Cic.2 de Orat.Omni mente in ea cogitatione curáque verfor, vt odorer quàm fagaciffimè poffim quid fentiāt, quid exiftiment,quid expectent,quid velint.

Sagena,fagenæ,penult.prod. {ἡ σαγήνη} Genus retis pifcatorij. σαγήνην Græci,Latini verriculum appellant. Manilius lib. 5,Excipitur vafta circunuallata fagena.

Sagina, faginæ, penult.prod. { τὸ λίπος, πῖος } Cibus quo quis pinguis efficitur.Iuuen.fat.4,
-genialis agatur
Ifte dies,propera ftomachum laxare faginis. Plaut.Mil.11,
Poftules fagina eiicere cellaria. Plin.lib.9.cap.56,Saginā cochlearum commentatus eft fapa & farre,alifque generibus.Colum.lib.8. cap.14,Eft facilis harum auium fagina.

Immunda fagina.Propert.lib.4.eleg.8,
Qui dabit immundæ vænalia farta faginæ.

¶Sagina dicendi,Hubertas. Quintil.lib.10.cap.5,Forenfibus certaminibus exercitatos, & quafi militantes reficit ac reparat hæc velut fagina dicendi. Cic. pro Flacco , Qui multitudinem illam non authoritate,fed fagina tenebat.De Mitrhidate.

Inanis fagina.Quintil.lib.2.cap.15.

¶Sagina { τὸ λίπος, τὸ πῖος } Pinguedo fuperuacua , arte non natura adaucta,per totum corpus difperfa. Iuftinus lib.20, Sublatis deinde æmulis in fegnitiem lapfus,faginam corporis ex nimia luxuria,oculorúmque valetudinem contraxit. Plaut.Moftel.2,
-bibite,pergræcamini,
Efte,ac ferite vobis faginam. Ibidem 5,Sagina planè eft.

Conicere fe in faginam,Vide CONIICIO.

Sagino,faginas,penult.prod. {σιτεύω, σιτίζω, πιαίνω, λιπαίνω} faginare,Pingue facere. Colum.lib.6 ca.38,Ea herba viridis nec tardè tamen arida,fœni vice faginat iumenta , verùm modicè danda, ne nimio fanguine ftranguletur pecus. Ibidem cap.27, Ordeo faginādus equus. Ibidem, Quidam etiam præcipiunt eodem ritu quo mulos admiffarium faginare , vt hac fagina hilaris plurimis fœminis fufficiat. Varro 3.de Re ruft.cap 3, Et nata nutricare, faginaréq; in macellum vt perueniant.

Saginare exquifitis epulis.Plin.lib.9.cap 35.
Saginari fanguine ciuium.Cic.pro Sextio.
Saginare plebem populares fuos vt iugularentur.Liu.6.ab Vrbe.

Saginatus, penult.prod. Participium { ὁ σιτευτός } vt Porcus faginatus.Propert.lib.4.eleg 1.

Saginatio,Verbale {λιπασμός, πιασμός.} Plin.lib.8.cap.51,Pinguefcunt fexaginta diebus,fed magis tridui inedia faginationem orfa.

Sagimen,fagiminis,Calepinus probat ex Columel.lib.6.cap 38,Ne nimio fagimine ftrangulentur pecora. Vbi nunc legimus , Ne nimio fanguine ftranguletur pecus.

Saginarium,faginarij { τὸ σιτευτήριον } Locus vbi faginantur altilia. Varro lib.3.de Re ruftica,cap.10,Ad faginandum eligunt pullos circiter fefquimenfe qui funt natu , eos includunt in faginario , ibíque polentam & pollinem aqua madefacta dant cibum , ita vt perinde fe faturent.

Saginarius,Adiectiuum,Quod faginatum eft.Vnde à Seruio Mulus faginarius,Bos faginarius.

Sagio, fagis, fagiui, fagitum { καλῶς αἰσθάνομαι } penult. prod. fagire, Acutè fentire. Cic.lib.1.de Diuinat.Sagire enim,fentire acutè eft:ex quo fagæ anus,quia multa fcire volunt,& fagaces dicti canes.Is igitur qui ante fagit quàm oblata res eft,dicitur præfagire, id eft futura antè fentire.

Sagitta,fagittę{τὸ βέλος, ὁ ἰὸς, τὸ βέλεμνον} Iaculi genus quod arcu emittitur:dicta fagitta,quòd fatis longè agatur.Vel à fatis & ictus:ad longum enim fpatium profert ictū fuum. Vel quòd fagax fit ictus eius.

Aculeus fagittæ,Vide ACVLEVS.
Acuta fagitta,Vide ACVO.
Hamatæ.Ouid.3.Trift.eleg.10.
Infeftæ.Iuuen.fat 15.
Leues.Virg.5.Æneid.
Miffiles.Horat.3.Carm.ode 6.
Pennigeræ.Silius lib.8.
Sceleratæ.Ouid.1.de Arte.
Volucris fagitta.Silius lib.7.

¶Acuere fagittas,Vide ACVO.
Aptare neruo fagittas.Virg.10.Æneid.
Armatus fagittis,ac face.Quintil.lib.2.cap.4,Et quid ita crederetur Cupido puer ac volucer,& fagittis ac face armatus.
Afperare fagittas offibus. Tacitus De Germanis, Sola in fagittis fpes,quas inopia ferri offibus afperant.
Configere fagittis,Vide CONFIGO.
Celeres fagittas corripere.Virg 1.Æneid.
Depromere fagittam pharetra.Virg.11.Æneid.
Neruo ftridente fagitta per cælum diuerberat auras. Virgilius 5. Æneid.
Emittere fagittas arcu,Vide EMITTO.
Expellere fagittas arcu,Vide ARCVS.
In aliquem ire fagittis.Stat.3.Sylu.5,
Non metuo ne læfa fides,aut pectore in ifto
Alter amor,nullis in te datur ire fagittis.
Primus fagittas Phœbi imbuit draco. Id eft tinxit cruore fuo. Seneca Herc.furen 6.
Sagittam neruo impellere.Ouid.11.Metam.
Non fecus ac neruo per nubem impulfa fagitta.Virg.12.Æneid.
Infigere fagittarum venabula prætereuntibus,Vide INFIGO.
Sagittæ pendebant ab humero.Cic.6.Verr.
Promere celeres fagittas.Horat.3.Carm.ode.20.
Volans fagitta.Ouid 3 Trift.eleg.10.
Nudis fagittis vti ad bella.Ouid.1.de Remed.amor.

¶Sagittam,inquit Columella libro 3.cap.17, ruftici vocant nouiffimam partem furculi : fiue quia longius receffit à matre, & quafi emicuit atque profiluit : feu quia cacumine attenuata , prædicti teli fpeciem gerit. Idem libro 3 cap 10, Nam fi fagittam,id eft fuperiorem partem malleoli , vituperandam cenfebant , quum effet eadem pars furculi frugiferi:quanto magis vel ex optima vitis parte natum flagellum , fi eft fterile improbatum ab his ratio ipfa declarat? Sic Plin.lib.17.cap.21.

¶Sagitta, Signum cæleste.Plin.lib.18.cap.26, Pridie Nonas Ianuarij Cæfaris Delphinus matutino exoritur, & poftero die Fidicula, quo Ægyptio Sagitta vefperi occidit.

¶Sagitta.Herba. Plin.lib.21.cap.17,Item piftanam dicit à Græcis vocari quam iter vluas fagittam appellamus.

Sagittarius,Adiectiuum { ὁ πρὸς τὸ βέλος ποιῆσαι ἐπιτήδειος }.Quod ad fagittam pertinet,fiue idoneum eft vt ex eo fiant fagittæ. Plin.lib. 16. cap.36,Suum genus fagittario calamo.

Sagittarius , Subftantiuum { ὁ τοξότης } Qui fagittas emittit , præfertim eas quæ in bello ex maioribus illis tormentis eiaculabantur lōgius: quanquam etiam fagittarios, artis fagittandi peritos appellare poffumus,quos vulgus *archieros* vocat. Cic.ad Att.lib.5.108,Magna tormentorum copia,multis fagittariis,magno labore,apparatu, multis fauciis noftris,incolumi exercitu negotium confecimus. Idem pro Sextio,Neque putaui,quū omnibus machinis ac tormentis,vi,exercitu,copiis oppugnaret,de vno fagittario me queri conuenire. Idē ad M.Catonem,lib.15.4,Vtiúfque multis tormentis , multis fagittariis,magno labore meo,fine vlla moleftia fumptúve fociorum,feptimo & quinguagefimo die rem confeci.

¶Sagittarius,Numifma erat Perficū, à notæ genere ita nuncupatum.Quod genus nummi iidem erant qui Darici quoque dicuntur, authore Plutarcho in Apophthegmatis.Ex quo celebre manauit Agefilai dictum , fe ex Afia pulfum triginta milibus fagittariorum, quum Perfarum rex ea nummorum fumma corruptis per Timocratem Athenienfibus ,effeciffet vt is de prouincia decederet.

¶Sagittarius,Signum cęlefte.Plin.lib.17.ca.24,Quum fit Luna in Leone,Scorpione,Sagittario. Idem lib.18.cap.26.vocat Sagittam.

Sagittifer,penult.corr.Adiectiuum {βελεφόρος} Qui fert fagittas:vt Geloni fagittiferi.Virg 8.Æneid.

Pecus fagittifera.Claud.de hiftrice.
Pharetræ fagittiferæ.Stat.1.Achill.

Sagittipotens,penult.corr. {βελοκράτωρ.} Cic. in Arato, Menfe fagittipotens folis quum fuftinet orbem.

Sagma, fagmæ : vel fagma, fagmatis , neut. gen. Sella, quam vulgus *baftum* vocat, femper quo componuntur farcinæ : vel inftratum,quo mollior fiat feffio. Sed & pro farcina quandoque ponitur. Ex Cælio lib.11.cap.47.

Sagmen ,fagminis {ὁ σύσπειρον} penult.corr.neut.gen.quafi fegmen, Herba vulgaris vbique fine femine crefcens,de qua fic Feftus, Sagmina vocantur verbenę,id eft herbæ puræ,quia ex loco fancto fecabantur à Confule, Prætoréve, legatis proficifcentibus ad fœdus faciendum,bellúmque indicendum.Vel à fanciendo,id eft confirmando. Næuius, Ius facratum Iouis iurandum fagmine. Et alibi, Scapos atque verbenas fagmine fumpferint. Liuius 1.ab Vrbe, Iubéfne me rex cum Patrepatrato populi Albani fœdus ferire?Iubēte rege:Sagmina, inquit, te rex pofco. Rex ait,Puram tollito. Fœcialis ex arce graminis herbam puram attulit:ita pofteà regem interrogauit:Rex, facífne me tu regium nuntium Populíque Rom . Quiritium ? vafa,

comitésque meos? Rex respondit, Quod sine fraude mea, Populíq; Rom Quiritium fiat,facio.Hactenus Liuius. Idem lib.10.bel.Pun. Plin.lib. 22 cap. 2, Quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuere,& in sacris,legationibúsque verbenæ. Certè vtroque nomine idem significatur, hoc est gramen ex arce cum sua terra euulsum. Martianus in l Sanctum D De diuisione rerum. Sanctum est, quod ab iniuria hominum defensum atque munitum est. Sanctum autem dictum est à sanguinibus. Sunt enim sagmina quædam herbæ,quas legati populi Romani ferre solebant, ne quis eos violaret.

SAGRA, fluuius est in ora magnæ Græciæ in Italia. Author Plinius cap. 10, de Locris & Italiæ fronte libro 3, Huius meminit & Cicero libro 2 de Natura deorum, Quum ad fluuium Sagram Crotoniatas Locri maximo prælio deuicissent. Ibidem 3, De Sagra, Græcorum est vulgare prouerbium, qui quæ affirmant certiora esse dicunt, quàm ea quæ apud Sagram.

Sagum huius sagi, sago { τὸ σάγον vel σάγος } Vestis index belli, vt toga pacis, quàm tamen Consulares non gestabant: id quod ostendit Cicero 8. Philipp Equidem Patres Conscripti, quanquam hoc honore vsi, togati esse solent, quum est in sagis ciuitas: statui tamen à vobis, cæterísque ciuibus in tanta atrocitate temporis, tantáq; perturbatione Reipub. non differre vestitu. Non ita nos gerimus hoc bello Consulares, vt æquo animo pop Rom. visurus sit nostri honoris insignia. Budæus.

Ad saga ire,& redire ad togas Cic.14 Philipp.

Lugubre sagum mutare Punico.Horat.Epod.9.

Sagum autem militare ac bellicum gestamen fuisse, cum ex Nonio,tum ex Tranquilli verbis in Augusto,cap.26,intelligimus, Consulatum (inquit) vicesimo ætatis anno inuasit: admotis hostiliter ad vrbem legionibus, missísque qui sibi nomine exercitus deposcerent. Quum quidem cunctante Senatu, Cornelius Centurio princeps legationis,reiecto sagulo ostendens gladij capulum,non dubitasset in curia dicere,Hic faciet,si non feceritis vos. Capitolinus in Mar. philosopho. Per Brundusium veniens in Italiam, togam & ipse sumpsit,& milites togatos esse iussit,nec vnquam fuerunt sagati sub eo milites. Hæc Budæus. Cic 7.Verr. Tum iste excitatus exit, audit rem omnem ex Timarchide,sagum sumit.

Sagum, Est etiam vestis stragulæ genus,nō dissimilis cilicio. Suet. in Othone,cap 2, Ferebatur & vagari noctibus solitus,& inualidum quemque obuiorum vel potulentum corripere,ac distento sago impositum in sublime iactare. Plinius libro 16.cap.vlt. ad finem,de visco loquens, Sacerdos candida veste cultus arborem scandit, falce demetit,candido id excipitur sago. Cæterum quod Tranquillus in sublime sago iactare dicit,vulgò *bernare* dicunt, Id est saxo excutere sursum versus. Hæc Budæus. Cic.Trebatio,lib.7.10, Valde metuo ne frigeas in hybernis: quamobrem camino luculento vtendum censeo. Idem Mutio & Manilio placebat,præsertim qui sagis non abundares: quanquam vos nunc istic satis calere audio. Colum.lib.1.cap. 8, Quæ cuncta prohibentur pellibus manicatis, centonibus confectis, vel sagis cucullis.

Sagulum penultima correpta, Diminutiuum { στρατιωτικὸν χλαμύδιον } Virgilius 8,Æneidos,

Virgatis lucent sagulis. Cæsar 5.bel.Gall Gladiis cæspites circumcidere,manibus, sagulísque terram exhaurire cogebantur. Cicero in Pisonem, Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt: quibus illi acceptis, sagula reiecerunt, & cateruam imperatori suo nouam præbuerunt.

Fulgentis saguli honor. Silius lib 17,

-atque humeris imponit honorem
Fulgentis saguli.

Sagulum gregale. Liu.7.ab Vrbe, Hæc omnia sagulo gregali amictus, centurionibus item manipularium militum habitu ductis, ne ducem circumire hostes notarent, perlustrauit.

Sagulum Hispanum, apud Liuium lib.7.bel.Pun.

Sagulo militari coopertus. Liu 1.bel.Pun. Multi sæpe militari sagulo opertum, humi iacentem, inter custodias, stationésque militum conspexerunt.

Sagatus, penult. prod. Adiectiuum { σαγηφόρος } Qui sago indutus est. Sueton.in Cæsare cap. 48, Conuiuatum assiduè duobus tricliniis, vno quo sagati, palliatíve, altero quo togati cum illustrioribus prouinciarum discumberent. Martial.lib.6,

Vis te purpureum Marce sagatus amem?

Deinde cras sagati prodeamus. Cic.14.Philipp.

Sagati etiamnum erant ad bella exeuntes, vt paludati Consules, & reliqui exercituum duces, qui Imperatores etiam vocabantur. Budæus.

Galli sagati, bracchatíque. Cic.pro Fonteio.

Sagulatus, penultima prod. Adiectiuum, Sagulo indutus { σάγιον ἐνδεδυμένος } Sueton.in Vitellio, cap.11, Vrbem denique ad classicum introiit paludatus ferróque succinctus, inter signa atque vexilla, sagulatis comitibus,ac detectis commilitonum armis.

Sagarius, sagarij { σαγοπώλης } Qui saga vendit.

Sagaria, sagariæ { σαγοπωλεία } Exercitium vendendi saga: sicut ab argento, argentaria. Vlp.in l. procuratores. D. de Tributaria actione, Duas negotiationes exercebat,puta sagariam & lintearíam.

Sagaria communio. Vlp.in l.Cum duobus. §. Quidam. D.Pro socio. Quidam sagariam communionem inierunt.

SAGVNTIA { σαγουντία } Ptolemæo lib 2. cap.4. & Plin.lib.3.cap 3, Hispaniæ vrbs. Eidem etiam Sarguntia dicta, cap.1.

SAGVNTVS, vel Saguntum { σάγουντος } Hispaniæ ciuitas vltra Iberum fluuium à Zacynthiis condita. Strabo, Saguntus (inquit) occurrit à Zacynthiis condita, quam Annibal contra populi Romani fœdera diruens, belli Punici secundi suscitauit incendium. Hactenus ille libro 3. Huius vrbis situm eleganter describit libro 1 Silius. Meminit cladis libro 1. tertiæ Decadis Liuius. Nunc vulgò dicitur *Moruedre* teste Oliuario in Melam.

SAII, sunt populi, qui Tracia relicta, in Samum insulam nauigarunt, eamque coluerunt. Strabo lib. 10, Sunt qui à Saiis priscis Thraciæ cultoribus,& qui continenti finitimam habitant Samum appellatam esse dicunt. Seu illi sint, qui Sapei aut Sinti vocabantur, quósque poeta Sintias nūcupat, aut alij. Saiorum quidem meminit Archilochus,

Quispiam Saiorum clypeo mactarat,
Quem ad Thamum sine probro non sponte reliquit.

SAIS, præfectura in Asia, authore Plin.lib.5.cap 9.

SAIS, ciuitas est in Ægypto paulò infra Osiridis asylum. distat à Naucrate Fluuio schœnicis duobus. Strabo lib 17.

SAITANI, populi in Asia, de quibus sic scribit Alexander Alexandrinus lib.3 cap 2. Genial dier. Sicut Saitanis reges qui imperitarunt, intra septa templi sepelire assuetum erat, hoc sepulturæ genus optimum pietatis vltimum officium æstimantes.

Sal Ammoniacus, terræ salsugo est in Libyæ arenis crescente Luna efferuescens alumini Scissili non dissimilis, Glebis oblongis, venísq; in longitudinem rectis ἀμμωνιακὸν Dioscoridi. Inuenitur potissimum in tractu Cyrenaico iuxta Iouis Ammonis templum, vnde & nomen accepit, qui Salem ammoniacum Metopij arboris lachrymam sunt interpretati in errorem sanè quàm puerilem inciderunt. lachrymam ammoniacam à Sale ammoniaco non distinguentes, cùm tamen sint res diuersissimæ, vt latius in dictione Ammoniacum videre possis.

Sal, salis, mascul. & neut. gen. { ἅλς } Quo in condendis cibis vtimur. Dictio græca, ἡ ἅλς, metathesi literarum. Cato, Ex sale qui apud Carthinenses fit. Salustius in Iugurtha, Neque salem, neque alia gulæ irritamenta.

Modius salis. Cic.de Amicit. Verúmque est illud quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse vt amicitiæ munus expletum sit.

Concha salis puri. Horat.1.Serm. sat 3.

Animam pro sale datam sui ait Chrysippus. Cicero 2. de Natura deorum.

Sal torridum Colum.lib.7.cap.5.

Sal fossilis. Celsus lib.6.cap.13.

Fusile sal. Colum lib.6.cap 33.

Flos salis. Plin.lib.32.cap.10.

Flumina salis Plin.31.cap.7, Sed & summa fluminum densantur in salem, amne reliquo veluti sub gelu fluente, vt apud Caspias portas, quæ salis flumina appellantur.

Grumus salis. Plin.lib.33.cap.4, Torretur & cum salis grumo.

Montes salis natiui. Plinius libro 32.capite 7, Sunt & montes natiui salis, vt in Indis Oromenus, in quo lapidicinarum modo cæditur renascens: maiúsque regum vectigal ex eo est, quàm ex auro atque margaritis.

Aspergere salem carnibus,& sale carnes, Vide ASPERGO.

Obruere sale, Vide OBRVO.

Sales, pro condimento ipso. Colum.lib.7.cap. 8, Aspergitur tritis salibus.

Sal, interdum est vitium in gemmis. Plinius libro 37.capite 2. De murrhinis.

¶Sal { σοφία } pro Sapientia. Terent. Eun.3,

Labore alieno magnam partam gloriam,
Verbis sæpe in se transmouet, qui habet salem
Qui in te est.

Vbi Donatus, Sal neutraliter, condimentum: masculinum, pro sapientia.

¶Sal { σκωμμα, στίλαι } Vrbanitas, iocus, & dicta ad risum vel delectationem composita, tam singulari quàm plurali numero. Catul. de Quintia, 81,

Nulla in tam magno est corpore mica salis.

Hoc est, nihil venustum,& sapienter dictum. Quintil.lib.6.cap.4. exponit, nihil in corpore eius esse ridiculum. Victorinus lib.12. Variar.lect.cap.13, salem apud Catullum interpretatur venustatem, argutiámque ac leporem: quomodo Græci salsam sua voce quæ huic respondet, acrémque pulchritudinem appellabant, ἁλμυρὸν καὶ δριμὺ κάλλος, intelligentes non inertem, nec parum aptam ad conciliandos sibi eos qui vidissent: sed contra mistam venustate quadam, ac factam ad alliciendum, quæque tanquam pungit ac vehementer commouet, vt dapes sale conditæ delectare magis excitaréque desiderium cibi consueuerunt. Id testatus est Plutarchus in 5. lib. συμποσιακῶν capite extremo. Plin.lib.31. cap. 7, Ergo hercule vita humanior sine sale nequit degere, adeóque necessarium elemētum est, vt transierit intellectus ad voluptates animi quoque. Nam ita sales appellantur, omnísque vitæ lepos & summa hilaritas, laborúmque requies non alio magis vocabulo constat. Mart.lib.3,

Lepore tinctos Attico sales narrat.

Salis enim satis est, sannionum parum. Cic.Peto, lib.9.

Sal dicendi & facetię. Cic.ad Q. frat.lib 1.2, Quibus quidem in rebus si apud te plus authoritas mea, quàm tua, siue natura paulò acrior, siue quædam dulcedo iracundiæ, siue dicendi sal, facetiæque valuissent, nihil sanè esset quod non pœniteret.

Librorum sales. Propert.lib 3.eleg.21.

Sal humanitatis. Cic.ad Attic.lib 1, Purè loquuntur, cum humanitatis sparsæ sale, tum insignes amoris notis.

Sal & lepor, vel facetiæ. Cicero 5.Tuscul. C.Cæsaris in quo mihi videtur fuisse specimen humanitatis, salis, suauitatis, lepôris. Idem 1. Officiorum, Sale verò & facetiis Cæsar Catuli patris frater vicit omnes.

Sal & venustas. Cic.1.de Finibus, Quem quidem locum cum multa venustate & omni sale, &c.

Aspersi sales. Claud.2.Paneg.

Amari sales, Vide AMARVS.

Sal facetus. Plin.lib.3.6.cap.63.

Liberi sales. Seneca Suasoria prima. Callisthenem occidit Alexander propter intempestiuè liberos sales.

Periculosi sales. Seneca libro 1.de Tranquillitate vitæ, capite 4. Quidam vrbanitatem nesciunt continere nec periculosis abstinere salibus.

Proterui sales. Saty.1.Sylu.6,

Et ridens iocus,& sales proterui.

Vehemens salibus natis intra pomœria, Hoc est, Vrbanis, non rusticis. Iuuenal. Saty.9.

Versiculi habent salem ac leporem. Catul.ad Aurelium,16.

Vrbani sales. Cic.Pæto, lib.9.15.

¶Sal, aliquando mare dicitur, quia salsum est, & ex cuius aqua sal elicitur. Virg.1.Æneidos,

-& spumas salis ære ruebant.
Méne salis placidi vultum, fluctúsque quietos
Ignorare putes? Virg.10.Æneid.

Rapidum sal. Catul.de Berecynth.58.

Tremuli salis aduersæ vndæ. Catul.Argon 59.

Veteo sale saxa peresa. Lucret.lib.1.

¶Sale, in nominatiuo etiam dicitur, authore Prisciano. Ennius libro 4. Annalium, Cæruleum spumat sale conferta rate pulsum. Id est mare.

Salarius, salarij { ἁλοπώλης } Qui sal vel salsamenta vendit. Martial.lib.1, Quod viles pueri salariorum.

Salarius, Adiectiuum { τὸ ἁλὸς } Quod ad sal pertinet. Liu 9 bel Punic. Vectigal etiam nouum ex salaria annona statuerunt. Plin.libro 31. cap.7, Sicut apparet ex nomine Salariæ viæ, quoniam illa sal in Sabinos portari consueuerat. Varr.lib 3 de Re rust.cap.2.11.

Salaria via Romæ est appellata, quia per eam Sabini sal à mari deferebant. Paulus & Sipontinus.

Annona salaria. Liu 6.bell.Punic. Vectigal etiam nouum ex salaria annona statuerunt.

Salitor, oris, Qui salis tributum colligit. Cic.ad Attic.lib.4, Confecta Britannia, obsidibus acceptis, multa præda, imperata tamen pecunia data salitoribus Britanniæ. Vbi interpres, Salitoribus, præfectis, quos iurisconsulti Murilegulos appellant, qui salum scrutarentur, margaritásque Britannicas.

Salarium substant. { ὀψώνιον } dicitur stipendium, seu merces, quam quis pro seruitio meritus est.

Salarium, à sale originem habere vel ipsius vocabuli sono notum est: accedit authoritas Plinij verborum non incallidi inuestigatoris. Nam inquit, Honoribus etiam militiæque interponitur salariis inde dictis. Salaria autem tribunorum militarium & ducum, erant annonæ ipsorum: proinde ἀλάριον Græci, sic enim recentiores hoc nomen æmulati sua effinxerunt lingua, interpretantur σιτηρέσιον. Vopiscus in Aureliano, Nam illi Romam venienti salaria sui ordinis sunt decreta. Deinde sic scribit, Panes militares numero sedecim, panes militares castrenses quadraginta, vini mensalis sextarios quadraginta, porcellum dimidium, gallinaceos duo, porcinæ pondo triginta, & quæ sequuntur, è quibus quis non intelligit annonam cuique destinatam & assignatum salarium dici? Latiùs tamen patuit hoc vocabulum, significauítque non tātum eorum annonam, verùm etiam commoda & stipēdium. Plinius, Nec pudet tribunorum militarium salariis emere. Quod Iuuenalis dicit,

Alter enim quantum in legione Tribuni
Accipiunt, donat Caluinæ vel Catienæ.

Hæc ex Turnebo.

Salarium annuum, & Salarium constituere. Scæuola in l. vlt.D.De act. & obligat.

Salariarius, cui salarium soluitur. Vlpian.l.10.§ 8.D. mendati. Nisi si salariarius fuit, & hoc conuenit, vt sumptus de suo faceret ad hæc itinera. hoc est de salario.

Salsus, Adiectiuum { ἁλικὸς, ἁλυκὸς, ἁλμυρὸς, ἁλμυρώδης } Quod salis saporem habet, siue quod sale conditum aspersum est. Plaut. Rud.14,

Itaque aluum prodisperauit nobis salsis poculis.

Æquora salsa. Horat. Epod.16.

Fluctus salsos pectore reuomere. Virg.5.Æneid.

Lacrymæ salsæ. Lucret.lib.1.

Rubigo salsa. Virg.2.Georg.

Saporis salsi humor. Lucret.lib.4.

Sudor salsus. Virg.2.Æneid.

Salsus etiam pro facetus, à sale qui facetias significat. Cicero Philipp.11. Salsus homo. Hinc

¶Salsum, in consuetudine, pro ridiculo tantùm accipimus, inquit Quintil.lib.6.cap.4. Cic.ad Papyrium, lib.9.15, Accedunt non Attici, sed salsiores quàm illi Atticorum, Romani veteres atque vrbani sales.

Dictum salsum. Quintil.lib.6.cap.3.

Salsè, Aduerbium { ἁλμυρῶς } Cic.2. de Orat. Valde hæc ridentur, & hercule omnia quæ à prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurdè salséque dicuntur. Id est, acutè, & quasi cum quadam reprehensione.

Dicere salsé. Quintil.lib.6.cap.3.

Salsamentum { τάριχος, βρῶμα, ὀξύγαρον } Quod sale conditur ad vsum diuturnum, vt pisces, & cætera id genus. Terent. Adelph.3 3,

Salsamenta hæc Stephanio Fac macerentur pulchré. Varr.3.de rust. cap. 17, Præterea salsamenta in eas piscinas emptitia conficiebat. Sic Cic.2.de Diuinat. De vino aut salsamento putes loqui quæ euanescunt vetustate.

Salsamentarius, Adiect. { ταριχοπωλικός } Quod ad salsamenta pertinet. Plin.lib.32.cap.8, Quin & tettis cadi salsamentarij tusis cum axungia vetere, mirum in modum prodest. Colum.lib.2.cap.10. in vasis olearis, salsamentariisque. Plin lib 28.cap.9, Parotidas admista farina salsamentariæ testæ Sub.sanat.

Salsamentarius, Substant. { ταριχοπώλης } Qui salsamenta vel facit, vel vendit. Autor ad Herennium, lib 4, Vt si salsamentarij filio dicas: Quiesce tu, cuius pater cubito se emungere solebat.

Salsura, salsuræ, pen prod. { ταρίχευμα } Idem quod salsamentum. Colum.lib.8.cap.17, Nulla tamen æquè quàm prædictæ salsuræ pabulum, commodè dantur, quoniam odorata sunt. Idem frequenter lib.12 cap 53.

Salsedo, pen.prod. salsedinis, f.g. { ἁλυκότης } Ipse salis sapor.

Salina, salinæ, pen.prod. { ἁλωνιὰ } Locus vbi fit sal. Cic ad Attic. lib.5 99, De strue salinarum planè rogo. Idem pro lege Manil. Quum publicani familias maximas, quas in salinis habent, quas in agris, quas in portubus atque custodiis magno periculo se habere arbitrentur. Liuius 1.ab Vrbe.

Salinæ ab ora, remotissimæ. Cic.3.de Nat.deor.

Salinæ pro salibus & iocis ex ambiguo. Cicero libro Epist.7. Quibus in literis omnia mihi periucunda fuerunt, præter illud, quòd parum diligenter possessio salinarum mearum à te procuratore defenditur.

Salina pro salino. Valer.Maxim.lib.4.cap.4. De C.Fabricio & Qu. Æmylio, Vterque patellam deorum causa & salinam habuit. Videndum tamen satisne emendati sint libri. Nam, &c.

Salinum, salini, pen.prod. { ἁλοδόχιον } Vasculum in quo sal reponitur, tum ad mensæ vsum, tum ad sacrificia paratum. In eo enim cum sale diis primitiæ offerebantur. Persius Saty.3,

-purum & sine labe salinum. Liu.6.bel. Pun. vt Salinum patellámque deorum causa habere possint.

Exiguum salinum. Stat.1.Sylu.5.

Regustatum salinum digito terebrare. Persius Saty 5.

¶Salinum ponitur pro quocúnque vase fictili mensæ pauperis Horat.2.Carm.ode 16,

Viuitur paruo bene, cui paternum
Splendet in mensa tenui salinum.

Salinum in mensa pro aquali solitum esse poni ait Verrius cum patella, quia nihil aliud sit sal, quam aqua. Pompeius Festus alio sensu accipit, Salinum, inquit, cum sale in mensa ponere figulis religioni habetur, quòd quondam in Esquilina regione figulus, cum fornax plena vasorum coqueretur, atque ille proximè eam conuiuatus super modum potus somno esset oppressus cum conuiuis suis, prætereuns quidam petulans ostio patente ex mensa salinum coniecit in fornacem, atque ita incendio excitato cum suis concrematus est.

Salillum, salilli, Diminutiuum. Plaut. Trinum.8,

-verum nos homunculi
Salillum animæ.

Purior salillo. Catull.ad Furium.20.

Sallio, sallis, sallui, sallitum, pen.prod. { ἁλίζω } sallire, Sale condire Sisenna, Sic meam paludem multi piscium salliendorum causa à nanibus semionustis commeant. Ex Prisciano lib.10.

Sallitus, pen.prod. Participium { ἁλισθείς } Corn. Seuerus, Ad quem salliti pomiliones adferebantur.

Salio, cum simplici l { ἁλίζω } pro eodem accipitur. Ouid.4. Fastorum,

Farra deæ, micæque licet salientis honorem
Detis, & in veteres thurea grana focos.

Micam salientem pro sale accipit. Colum.lib.12.cap.53, Cocto sale, nec nimium minuto, sed suspensa mola infracto diligenter salito. Celsus lib.2.cap.18. Item, pisces omnes qui salem non patiuntur, solidíve saliuntur.

Sallo, sallis, salli, salsum { ἁλίζω } sallere, Idem. Lucil.lib.4 Satyra. Sallere muranas, mercem in frigidaria ferre. Salust.in tertio Histor. Parte consumpta, reliqua cadauerum ad diuturnitatem vsus sallerent. Hæc ex Prisciano lib.10.

Salsilago, pen.prod. salsilaginis, f.g. vel Salsugo, salsuginis { ἅλμη, ἁλμυρίς } Liquor quidam salis. Plin.lib.31. cap.7, Præter hoc etiamnum appellatur in salinis, salsugo, ab aliis salsilago, tota liquida, marina aqua salsior, vi distans. Idem lib.18.cap.12, Ciceris natura est gigni cum salsilagine, ideò solum vrit.

Salsitudo, penult.prod. salsitudinis { ἁλυκότης } Humor saporem salis referens. Plin.lib.20.cap.14, Salsitudines corporis, si cum vino tradatur, minuit.

Salitura, saliturae, pen.prod. { ταρίχευσις } Condimentum cum sale factum. Columel.lib.12.cap.21, Fœnum græcum quum est aridum factum, molitur, & ex eo molito post salituram musti cochleae cumulatum.

SALINATOR, pen.prod. masc gen. salinatôris. Liu.Decad.3.lib.9. sub finem, de M.Liuio, & C.Claudio censoribus loquens, Vectigal etiam nouum ex salaria annona statuerunt, sextante sal & Romæ, & per totam Italiam erat. Romæ pretio eodem, pluris in foris & conciliabulis, & alio alibi pretio præbendū locauerunt. Id vectigal commentum alterum ex Censoribus satis credebant, populo iratum, quòd iniquo iudicio quondam damnatus esset. & in pretio salis maximè oneratas tribus, quarum opera damnatus erat, credebant. Inde Salinatori Liuio inditum cognomen. Hæc Liuius. Porrò hic M. Liuius Salinator dicebatur. de quo Cic. in Bruto 36, Ludi iuuentutis, quos Salinator Senēsi prælio vouerat. Quo in loco [illegible] est. nam quum ludos vouit, nondum Salinator dicebatur, vt ex verbis Liuij apparet, scribentis eum, quum Censor esset, id est annis tribus postquā Consul ludos vouerat, Salinatorem appellatum fuisse. Sic Tarquinius lib.1.de legibus dicitur, qui nondum Tarquinius appellabatur. Prælium autem Senense describit Liuius Decad 3. lib.7. non ita procul à fine.

SALA { σάλα } Oppidum & fluuius Mauritaniæ. Author est Plin lib.5. cap.1. Est item Sala, Oppidum magnæ Phrygiæ, Pannoniæ superioris atque Armeniæ. Ptolem lib.4.cap.1. Est & Franciæ orientalis fluuius. Vide Salij Germaniæ populi.

SALABASTRAE, gentes sunt circa Indum, authore Plin.lib.6.cap.20.

SALABRIA, quæ & Sarabrea Ciuitas est Cappadociæ Ptolemæo libro 5.capite 6.

SALACIA { σαλακία } Dea aquæ, à salo ciendo appellata. Paulus apud Festum, Salaciam, inquit, dicebant deam aquæ, quam putabant salum ciere, hoc est mare mouere: vnde Ouidius,

-Nymphæque salaces. quo vocabulo poetæ pro aqua vsi sunt. Pacuuius, Hinc sæuitiam salaciæ fugimus, id est fluctuum Hæc ille.

Oceanus & Salacia, cæli satu, terræque conceptu generati. Cicer. de Vniuers.50.

Salacia, scribit Gellius in Romanis comprecationibus quæ ritu Romano fiebant, nominari Latiam Saturni, Salaciam Neptuni,

Horam Quirini. Est autem Salacia quam poetæ Amphitriten appellant, Neptuni vxor. Salmacia item dicitur, vt in antiquo lexico legisse se Turnebus scribit. Vide August.4.de ciuit.dei. & Lilium 5. Sytagm.

SALACIA, vrbs imperatoria ad Tagum Lusitaniæ fluuium. Plin.libro 4.cap.22.

Salacoma,pen.prod. { σαλάκωμα } salacomatis,neut.g.Cic.Attic.lib.14. epist.2. Altera epistola de Madaro scripta: apud quem nullum salacoma.Id est,apud quem nulla mea fuit inanis iactantia,tanquam interitu Cæsaris recuperata Republica.

SALACON,vel Salaco: fuit Autolyci pater,molliculus, & deliciis diffluens,defamatúsque propterea. Hinc fit substantiuum nomen Salaconia, quo deliciæ moliores significantur. Aristoteles in Rhetoricis à delicato disparare salaconem videtur: nam diuitum mores exprimens, eos esse ait Trypheros, id est deliciosos & Salaconas. Et Trypheros quidem ob delicias & fœlicitatis ostentationem: Salaconas autem & Solœcos, quia insueuerint omnes circa id quod amant immorari, quódque admirantur, ac putare eisdem ceteros affici quibus ipsi. Est verò deductum nomen à verbo σαλακωνίζειν, quod nos ceuere dicimus. Cælius Rhod lib.12.cap.16. Hesychio & Suidæ, is dicitur Salacon, qui totidem ferè literis ἀλάζων vocatur, id est superbus,arrogans,gloriosus,iactabundus,insolens,præferox.

Salaconia,pen.prod. { σαλακωνία } Græca vox à Latinis vsurpata iactantiam significans cum vanitate & superbia coniunctam. Quidam & mollitiem interpretantur. Hinc Salaco, salaconis, & plurali salacones dicuntur homines iactabundi, qui quum Iro pauperiores sint, Crœsos tamen quosdam se esse simulant, cúmque Sardanapalo sint effœminatiores, fortitudinis tamen opinionem captant. Cicero M. Fabio Gallo, Cognosti meam causam & istius Salaconis iniquitatem. Suidas hanc significationem fluxisse existimat à Salacone quodam eiusmodi, quales iam depinximus moribus prædito.

SALAE, populi Themiscyrenæ regionis apud Plin.lib.6.cap.4.

Salamandra,æ, { σαλαμάνδρα. } Plin.lib.10.cap.67, Sicut salamandra, animal lacerti figura, stellatum, nunquam nisi magnis imbribus proueniens & serenitate deficiens. Huic tantus rigor, vt ignem tactum extinguat, non alio modo quàm glacies. Eiusdem sanie, quæ lactea ore vomitur, quacunque parte corporis humani contacta, toti defluunt pili: idque quod contactum est, colorem in vitiliginem mutat. Aristoteles de natura animalium, scribit esse animal in igne viuens.

SALAMANTICA, Ptolemæo lib.2.cap.5, oppidum est in orientali tractu Lusitaniæ in Hispania Verronum, vulgò *Salamanca*.

SALAMBO, salambonis: Salambonem Babilonij Venerem dicunt. Lampridius in Heliogabalo: Salambonem (inquit) omni planctu Syriaci cultus & iactatione exhibuit.

SALAMBRIAE { σαλαμβρίαι } Ciuitas est Cappadociæ in Gardaucrotæ præfectura Ptolemæo lib.5.cap.6.

SALAMINVS, vnus ex iis diis, qui Idæi appellantur. Lilius lib. Historiæ deorum, Syntag.1. Sunt qui Idæos quatuor tantum numerent. Salaminum, Damnaneum, Herculem & Acmonem. Hos Rheæ Deûm matris ministros, id est dactyles dixerunt.

SALAMIS, vel Salamin, pen.corr. huius salaminis, penul.prod. siue Salamina { σαλαμίς } insula in mari Euboico contra Athenas sita, in qua vrbs est eiusdem nominis, vbi Telamon Aiacis & Teucri pater regnauit. Sed quum reuerteretur Teucer à bello Troiano, nec inimicos Aiacis vltus fuisset, expulsus à patre, in Cyprum nauigauit: ibíque vrbem aliam condidit nomine Salaminam. Inde Iouis Salaminij cognomen Teucro authore, qui ad Salaminem huic deo insigne & magnificum templum extruxit, vt author est Tacitus, libro 3. Cicero 1.Officior. Citetúrque Salamis clarissimæ testis victoriæ.

Salamina, Cic.1.Tuscul. Antè enim Salaminam ipsam Neptunus obruet, quàm,&c.

Salaminus, pen.prod. Adiect. { σαλαμινός. } Cic.1.Tusculan. Salaminum Trophæum. Et pro Archia, Homerum Dolophonij ciuem esse dicunt suum, Chij suum vendicant, Salaminij repetunt, Smyrnæi verò suum esse confirmant.

Salaminius, possessiuum { σαλαμίνιος } Ex Salamine vrbe: vnde Solon Salaminius dicitur.

Salaminiacus, pen.corr. { σαλαμινιακός } Aliud adiect. vt Mare Salaminiacum. Id est, mare Salaminis insulæ. Lucan.lib.5.

SALANGA { σαλάγγη } Mons altissimus mari imminens, inter Britanniam (quam hodie *Anglaterram*, siue terræ angulum ironicè Galli appellauimus) & Hyberniam à Salanga Barculani primi habitatoris Hyberniæ filio dictus. Hodie mons D.Dominici appellatur à Monasterio ibi per D.Dominicum extructo.

SALAPHITANVM vrbs Africæ prouinciæ apud Plin lib.5.cap 4.

SALAPIA, vrbs fuit in Brundusino agro. Alexander Alexandrinus lib. Genialium dierum.1.cap.vltimo.

SALAPIA, vrbs est Apuliæ Dauniorum meretricio Hannibalis amore nobilitata. Plin.lib.3.cap.11.

SALAPVSIVS, A sale & pusius compositum nomen. Pusius enim, siue pusus, & pusio, apud Latinos dicitur puer. Quo nomine dictus est Caluus, Catulli familiaris, tanquam puer, ob staturam puerilem, plenus salis & oratoriæ mordacitatis.

SALARIA VIA, Vide in SAL.

SALARIA, regio Italiæ suis castaneis Romæ nobilitata, quas & Salacianas appellarunt. Plin.lib.15.cap.23, Pura & plana est ex eis & Salariana.

Salarium, Vide SAL.

SALAS, fluuius Germaniæ inter quem & Rhenum, quum Drusus Germanicus belligeraret, domitis hostibus, victor oppetiit. Strabo libro 7.

SALASSI, nunc Salussiani, *Salusses*. Regio seu Marcha est nobilissima inter Alpium iuga, auro abundans, quæque olim Ebredunum Pedylorum metropolim attingebat: ea Salassos habitatores habuit, de quibus sic scribit Strabo libro 4. Post istos & Padum Salassi sunt. & paulò post. Salassorum quidem regio magna est, profundam vtrinque vallem, agrúmque claudentibus rupibus, eorum etiam pars in superiora extenditur cacumina. Item paulopòst: Tellus Salassorum aurifodinas habet, quas Salassi, quum olim potentia valerent, possidebant,&c.

SALAVCES, Colchorum rex ditissimus ob peritiam auri inueniendi. De eo sic Plin.lib 33 cap.3, Iam regnauerat in Colchis Salauces & Esubopes, qui terram virginem nactus, plurimum argenti aurísque eruisse dicitur in Samnorum gente, & alioquin velleribus aureis inclyto regno. Sed & illius aureæ cameræ, & argenteæ trabes narrantur, & columnæ atque parastatæ, victo Sesostre Ægypti rege tam superbo, vt prodatur annis quibusque sorte reges singulos è subiectis iungere ad currum solitus, sicque triumphare.

Salax, salacis, pen.prod.omn.gen. { ἀφροδισιαστικός } Libidine pruriens. Colum.lib.7.cap.9, Maximéque quod ad rem pertinet, quàm salacissimos oportet esse mares, qui & annicula ætate commodè progenerant.

Aquæ salaces. Id est, scaturientes, quasi è terra prosilientes.

Aries salax Ouid.4 Fast.

Salaces cibi, Venerem concitantes, vt Erucæ salaces. Ouid.2.de Remedio amor.

Herba salax. Ouid. 2.de Arte.

Taberna salax Catull.ad contubernales,35.

Salacitas, pen.corr. salacitatis, id est, lasciuia & propensio in Venerem { τὸ ἀφροδισιαστικόν. } Plin.lib.10.cap.36, Passeri minimum vitæ, cui salacitas par.

SALDAE colonia { σάλδαι κολώνια } Mauritaniæ Cæsariensis vrbs Ptolemæo authore libro 4.cap.2. hodie *Alger* vel *Algeria* Barbarossæ regnum.

Saldæ colonia Tingitaniæ prouinciæ apud Plin.lib.5.cap.2.

SALDVBA, vrbs Hispaniæ apud Melam lib.2. Nunc vulgò dicitur *Ybeda* teste Oliuario.

SALE stagnum est Mæoniæ eodem in loco in quo olim Sypilum totius regionis caput terræ hiatu desedit. Plin.lib.5.cap.29.

Salebræ, pen.corr. salebrarum { ἐκρήγματα } A saltu dictæ, vt ait Nonius. Sunt loca inæqualia & aspera, quę quasi sine saltu præteriri non possunt. Martialis, lib.11,

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt,
Sed quæ per salebras, altáque saxa cadunt. Hic per translationem. Propert.lib 3.eleg.16,
Luna ministrat iter, demonstrant astra salebras. Horat.1.epist.18,
Qui queritur salebras & acerbum frigus. Cic.2.de Finib. Hic si diffinire & diuidere didicisset, si loquendi vim, si denique consuetudinem verborum teneret, nunquam in tantas salebras incidisset. Id est, in tantas asperitates, & incultas orationis formulas.

¶Salebra, in singulari. Valer.Max.lib 6. Tristitiæ salebra. Apul.lib. 1.Metam. Verborum salebra. Cic 5.de Finib. Quod vestri non item, tria genera bonorum, procliuiùs currit oratio, venit ad extremum, hæret in salebra.

Salebrosus, pen.prod. Adiect. { ὀκρηγματώδης } Quod multas habet salebras, quódque est asperum. Virgilius,
-non tam salebrosus vt antè. Martialis, lib.11,
Lectores tetrici salebrosam edisceite Sanctram. Per translationem. Quintil.lib.11.cap.2, Inde interruptus actionis impetus, & resistens ac salebrosa oratio.

Salebrosa & exiliens oratio. Seneca epist.101.

SALENTIA { σαλεντία } Vrbs Messapiorum, à qua

Salentinus, penult.prod. { σαλεντινός } nomen gentile, Stephano. Ouid. 15.Metamorphoseos,
Præterit & Sybarium, Salentinúmque Neæthum.
Cohortes Salentinæ. Silius lib.8.

SALENTINI { σαλεντινοὶ } Populi dicti, quòd in salo amicitiam fecerint Idomenæus & Locrenses. Hos, Strabo scripsit esse Cretenses.

Regio Salentinorum, Quæ nunc (vt quidam volunt) terra Idrunti, siue *Tierra de Bari* vocatur, in Italia sita est, & Apuliæ finitima. De quibus Virg.lib.3.Æneidos,
Et Salentinos obsedit milite campos. In ea est Iapygium promontorium, quod & Salentinum dicitur. Sale dicitur Pompo. Melæ lib. 21. Salustius, Omnis Italia coacta in angustias scinditur in duo promontoria, Pachynum & Salentinum.

Salentini campi, peninsulæ forma intra Tarentinum & Adriatici fauces propansi, Isthmo se iuxta Brundusium & Rudias contrahente, non amplius CCCX. stadiis lato, quod ex Ptolemæi tabula discitur.

Salenti Illyrici, Cretæ. Festus Pompeius: Salẽtini à salo dicti sunt, Cretæ & Illyrici, qui cum Locrensibus nauigantes societatem fecerunt eius regionis Italiæ,&c.

Salentinum, pen.prod. { σαλεντίνον } Ptolemæo promontorium est extremum totius Italiæ, quo illa quamlongissimè in mare excurrit, quod alio nomine Acran Iapygian Græci appellant. Plin.lib.3.cap. 11. Sale dicitur à Pomponio Mela libro 2.cap.1. Primus (inquit) Tarentinus dicitur inter promontoria Salen, & Lacinium, in eóque sunt Tarentus, Metapontum, Heraclea, Croto, Turium.

SALERNVM { σάλερνον } Picentinorum oppidum in Italia. Plin.libro 3. cap.5, A Surrento ad Silarum amnem XXX.M.pass. ager Picentinus fuit, Tuscorum templo Iunonis Argiuæ sub Iasone condito insignis. Intus oppidum Salerni, Picentia. Volaterranus dicit Salernum fuisse ab Romanis contra Picentes & Lucanos munitum, ob initam cum Annibale societatem.

Pugnax Salernus. Silius lib.8.

Sales, Vide SAL.

SALETES, Vna ex Iouis filiabus quam Nilo ortam Mineruam, Ægyptij fabulantur: Alexandrinus Alexander Genialium dierum, libro 6 capite 4.

Salgama, pen.corr. { σάλγαμα } appellabantur à priscis quæcunque conditanea ad victum in vasis seruabantur, interdum sicca, sæpe cum liquamine & iure: vtputa mala, pyra, fici vuæ, rapæ. Columel. libro 10,
Tempore non alio vili quoque salgama merce,
Capparis, & tristes mulæ, ferulæque minaces
Plantantur. Idem lib.12.cap.4, Post hoc præceptum, locum & vasa idonea salgamis præparari iubent, locum esse debere auersum à sole, quàm frigidissimum & siccissimum, ne situ penora mucorem contrahant. In codice Imperatorio, lib.12. legimus salgami nomine contineri culcitram, lignum, oleum.

Salgamarius, salgamarij { σαλγαμοπώλης. } Colum.lib.12.cap.44, Libros tres edidit, quos inscripsit nominibus coci, & cetarij, & salgamarij.

SALGANEVS, Persarum dux à Metabate non procul ab Euripo interfectus. Suspicabatur Metabates præ malitia classem eò fraude illum coniecisse, & angustum in mare minimè peruium induxisse. At vbi intellexisset falsum se, Barbarus ille pœnitentia ductus, ipsum classis ductorem indigna cæde peremptum cernens, honore sepulturæ decorauit. Strabo lib.9.

SALGANEVS, Locus in Aulide ad Euripum fluuium de quo sic Strabo libro 9. Prope quidem locus est sublimis cognomento Salganeus, ab Salganeo cognomentum assequutus ibi sepulto. Is homo fuit Bœotius origine qui sese nauigantibus è Malea hoc mare Persis ducem præbuit. Ipsum vero classis præfectus Metabates priusquam Euripum attingeret occidit, & occisum in eo loco sepeliuit.

Sali, per simplex i, auiculæ sunt, quas Aristoteles αἰγίθους, & αἰγιθοὺς, appellat fœcunditatis magnæ, vt Perdices, Gallinæque. Plin.lib.10.cap. 52, Plurima oua pariunt Struthiocameli, Gallinæ, Perdices, Sali.

SALIA { σαλία } fluuius est Hispaniæ ad oram Britannici maris, à quo Salem accolæ dicti, quos Selinos Ptolemæum lib.2.cap.6. nominasse existimat Hermolaus.

Saliares cœnæ { σαλιακὰ δεῖπνα } authore Festo, Magnæ & copiosæ cœnæ dicebantur, & opiparæ, quales solebant facere Salij sacerdotes Martis. Vide SALII.

SALICA LEX, Vide SALII Germaniæ populi.

Salicastrum, salicastri { ἀγριάμπελος. } Plin.lib.23.cap.1, Est labruscæ similis, sed in salictis nascens, ideò distinguitur nomine, quum eosdem vsus habeat, & salicastrum vocatur.

Salicetum, Salictum, Saligneus, Vide SALIX.

SALICI, populi sunt in Cordubensi conuentu. Plin.lib.3.cap.1. Conuentus vero Cordubensis circa flumen ipsum Ossigi, quod cognominatur Laconicum, Illiturgi, quod Forumiulium, Ipasturgi, quod Triumphale. Et paulo pòst, Mox Ripepora fœderatorum, Salici.

Salientes, Vide SALIO.

SALII { σάλιοι } Sacerdotes Martis, sic dicti, quòd in portandis ancilibus saltare eos mos esset. Liu.1.ab Vrbe, Numa item Salios duodecim Marti Gradiuo legit, tunicæque pictæ insigne dedit, & super tunicam æneum pectori tegumen, cælestiáque arma (quæ Ancilia appellantur) ferre, ac per vrbem ire canentes carmina cum tripudiis solenníque saltatu iussit. Sic 4.ab Vrbe. Et Plin.lib.21.cap.3. Cic.3. de Orat. Vt epularum solennium fides ac tibiæ, Saliorúmque versus indicant. Ouid.3.Fastorum,
Iam dederint Saliis à saltu nomina dicta.
Exultantes Salij. Virg.8.Æneid.
Curia Saliorum. Cic.1.de Diuin.
Iidem vocantur Salisubsuli, à Catullo, 17.ad Coloniam, 2.
Dapes saliares. Id est opiparæ ac magnificæ. Horatius 1. Carm. ode 37.
Carmen saliare Numæ. Horat.2.epist.1.
Epulati sumus saliarem in modum. Cic.Attic.lib.5.epist.9. Hoc est copiosè admodum quales erant cœnæ Saliorum sacerdotum.

Salius, Adiectiuum, vt Salius mos. Horat.1.Carm.ode 36,
Neu morem in Salium sit requies pedum. Id est, neu cessemus Saliorum more saltare. Erant autem Salij Martis Gradiui sacerdotes à Numa Pompilio instituti, qui certis anni temporibus carmina cantabant cum tripudiis & saltibus solẽnibus: de quibus qui plura scire volet, legat Dionys. Halycarn.lib.2. Ex Lambino.

SALIAE virgines, Cincius Salias virgines esse ait conductitias, quæ ad Salios adhibebantur cum apicibus paludatæ, quas Ælius stilo scripsit sacrificium facere in regia cum Pontifice paludatas cum apicibus in modum saliorum. Festus. Ego Salias, illis non absimiles existimo, quas saliis Prouincialibus Aquarum Sextiarum (quæ vrbs in Prouincia est Massiliensium) ciues Sacramentario die, per vicos salire, rident.

SALII { σάλιοι } Germaniæ populi, qui & Franci dicuntur, eius regionis incolæ quæ vulgò *Franconia* vocatur. Sidonius, Salius pede, falce Gelonus. Ammianus Marcellinus lib.17. de Constantio scribens, Quibus, inquit, paratis, petit primos omnium Francos, eos videlicet quos consuetudo Salios appellauit. Andreas Althamerus in Tacitum, suspicatur ita fuisse nuncupatos ab Sala fluuio. Francia enim illa Orientalis irrigatur fluminibus Mœno, Radiantia, Æsto, Sala, Sinna, & Tubero. Hi Gallis expulsis, eorum sedes occuparũt, Franciámque de suo nomine appellarunt. Ab his Saliis putat Alciatus legem Salicam nomen duxisse, quasi dicas Francicam.

SALINAE, arum: vrbs Siciliæ iuxta Lilybæum palmis abundans. Sunt & aliæ non paucæ eiusdem nominis vrbes à salsis fontibus nomen sortitæ, inter quas minimè conuenit præteriri, quæ apud Sequanos visuntur, & structuræ genere, & salis prouentu adeò admirandæ, vt non immeritò octauum sibi locum inter orbis miracula possint vendicare, Vulgo à nobis dicuntur *Salins* non procul à Claudiano monte.

Salinæ, & Salinum, Vide SAL.

Salio, salis, salui, vel salij, vel salui diuisis syllabis, saltum { πηδάω, ἄλλομαι } salire. Virg.2.Georgicorum,
Mollibus in pratis vnctos saliere per vtres. Quidam legunt saluere. Plin.lib.10.cap.38, Saliunt aliquæ aues, vt passeres.
Ad strepitum tibicinæ salire. Horat.1.epist.14.
Saliendo se exercere. Plaut.Bacchid.8.
Salire de muro. Liu.5.bell.Pun.
Salire è terra. Lucret.lib.1. Id est, prodire, emitti.
Grando salit in tectis. Virg.1.Georg.
¶Salit mihi cor, per translationem. Plaut.Cistel.7.
¶Salire dicuntur animalia ratione carentia, quando mares ineunt fœminas, nam saliendo ascendunt. Ouid.2.de Arte,
Læta salitur ouis, tauro quoque læta iuuenca est.
Salire matrem, de equo dictum. Varr.lib.2.de Re rust.cap.7.
Salire in aqua. Varr.3.de Re rust.cap.10.

Saliens, Participium { ἁλλόμενος. } vt
Aqua saliens, pro currente. Plin.epist.41.
Grandine saliente graues ceciderunt nimbi. Ouid.14.Metam.
Riuo saliente sitim restinguere. Virg.5.eclog.
Vena saliens sanguine. Virg.3.Georg.
Salientes Latinis dicuntur capita fistularum, atque etiam ipsæ tubulorum, fistularúmque scaturigines quæ & siphunculi dicuntur & sipunculi, ab aquæ expressione, tanquam ex siphone salientis. Hos Græci κρουνοὺς dicunt, Vitruuius lib 8.cap.3, Hæc maximè consyderantur Athenis: ibi enim ex eiusmodi locis fontibus, & in Asty, & ad portum Pyræum, ducti sunt salientes, è quibus bibit nemo, sed lauationibus & reliquis rebus vtuntur, bibunt autem ex puteis. Ibidem, cap 7. Budæus. Cic.ad Qu.frat.lib.3.17, Equidem hoc quod melius intelligo, affirmo, mirifica suauitate te villam habiturum piscina & salientibus additis palæstra & sylua viridicata.

Salto, saltas { ὀρχέομαι } saltare, Frequentatiuum, Tripudiare. Cic.in Catil. Hi pueri tam lepidi, ac delicati, non solùm amare & amari, neque cantare & saltare, sed etiam sicas vibrare, & spargere venena didicerunt. Vetus exemplar legit psallere. Idem 3.Offic. At si dares hanc vim M. Crasso, & digitorum percussione heres posset scriptus esse, qui revera non esset heres, in foro mihi crede saltaret.
Nemo ferè saltat sobrius. Cic.pro Muræna.
Nudus in conuiuio saltaret. Cic.in Pisonem.
Laudes alicuius saltare, pro Saltationibus immiscere, vt ait Budæus. Plin.in Paneg. Ita cantari & saltari commentarios dixit. Tacitus de Orator.
In oratione saltare. Cic.in Orat.
Carmina saltantur theatro. Ouid.5.Trist.eleg.8.
Saltata poëmata populo. Ouid.2.Trist.

Saltito, saltitas, pen.corr. frequentatiuum à salto. Macrob.lib.3.cap.14, Sed quid loquor de histrionibus, quum Appius Claudius vir triumphalis, qui salius advsque senectutem fuit, pro gloria obtinuerit, quòd inter collegas optimè saltitabat.

Saltatio, Verbale { ὄρχησις, ὄρχημα. } Cic pro Muræna, Intempestiui conuiuij amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio. Idem 3.de Finib.
Cordax saltatio, Vide Cordax, in COR.
Saltationi Tityus nomen. Cic.de Clar. Orator. Quos Sex. Tityus consequutus, homo loquax sanè & satis acutus, sed tam solutus & mollis in gestu, vt saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Tityus nomen esset.
Armatam saltationem Curetes docuere: Pyrrichen Pyrrhus. Plin. lib.7.cap.56.

Saltator, pen.prod. Verbale masc gen. { ὀρχηστής. } Cic.pro Muræna. Idem 1.Offic. Adde huc si placet vnguentarios, saltatores, totúmque ludum talarium.
Facere aliquem saltatorem. Quintil.lib.1.cap.12.
Motus certus datus saltatori. Cic 3.de Finib.

Saltatorius, Adiectiuum { ὀρχηστικός } Quod ad saltationem pertinet: vt Ludus saltatorius, in quo saltare docetur. Macrob.lib.3. Cic.in Pisonem, Cúmque ipse nudus in conuiuio saltaret, in quo ne tum quidem quum illum suum saltatorium versaret orbem, Fortunæ rotam pertimescebat.

Saltatrix, penultima producta, saltatricis, Verbale fœm. { ὀρχήστρια } Cic. in Pisonem, Tu ex tenebricosa popina Consul extractus, cum illa saltatrice tonsa, Senatum Reip. occasum atque interitum lugere vetuisti.

Saltatricula, saltatriculæ, penult.corr. { ὀρχηστρίδιον } Diminutiuum à saltatrix. Gellius lib.1.cap.5, Dionysiámque eum notissimæ saltatriculæ nomine appellaret.

Saltatus, huius saltatus, pen.prod. { ὀρχηθμός } Ipsa saltatio. Liuius 1.ab Vrbe, Per vrbem ire canentes carmina cum tripudiis solenníque saltatu iussit.

Saltura, salturæ, pen.prod. Antiquum { ὀρχηθμός } Idem quod Saltatio. Plaut.Curcul.5,
Nunc dum saltura sat bona est, si id feceris,
Væniri poteris intestinis vilius.

Saltus, huius saltus, m.g. { ἅλμα, ὀρχηστύς, πήδημα } Qualis est ceruorum & leporum. Virg.de Turno, lib.9.ad finem,
Tum demum saltu præceps, sese omnibus armis
In fluuium dedit.
Superbus saltus. Virg.12.Æneid.
Facilis saltus. Claud.de bel.Getico.
Agrestis saltus. Ouid.14.Metam.
Rapidus saltus. Stat.1.Achil.
Volucer saltus. Stat.6.Thebaid.
¶Dare saltum. Ouid.1.Fastorum, Id est, salire.
Fera saltu fertur super venabula. Virg.9.Æneid.
Insilire saltu, Vide INSILIO.
Viam superare saltu. Virg.3.Georg.
Vti excursione & saltu. Cic.de Senect.
¶Saltus, Sylua, Vide suo ordine.

Saltuaris, & hoc saltuare, penult.prod. { πηδηματικός. } Plin.lib.2.cap.95, Sunt & in Nymphæo paruæ insulæ, saltuares dictæ, quoniam in symphoniæ cantu ad ictus modulantium pedum mouentur.

Saltuatim, penult.prod. Aduerbium { πηδηματικῶς } hoc est Per saltus.

Gellius lib.9.cap.4. Atque item esse alia apud vltimas Orientis terras miracula: homines qui monomeri appellantur, singulis cruribus saltuatim currentes, viuacissimæ pernicitatis.

Saltuatim scribere, hoc est, Non scribere rem aliquam suo ordine, sed vt sese offert, id est digredi. Sisenna lib 1.Histor. Nos vna ætate in Asia & Græcia gesta literis idcirco continentia mandauimus, ne vellicatim, aut saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus.

SALIOCANVS, portus Galliæ, Vrbs apud Ptolemæum lib.2.cap.8. Vulgò *S. Paulus*.

SALISI, pen.prod. populi Alpini, Boiis Heluetiisque finitimi, quos Cato Tauricæ gentis esse arbitratur. Salisorum tellus aurifodinas habet, diuque olim potẽtes fuerunt, sed Augustus eos deuictos omnes sub corona vendidit. Strabo lib.5. Græcè scribitur [illegible].

SALISVBSVLVS, Mars dictus à saliendo subsultandóque: Nonius ex Pacuuio.

Saliua, saliuæ, vel Saliuum, saliui, penult.prod. { πτύελον, σίαλον, σίαλος } Sputum: quòd ferè salis saporem habeat. Vel à saliendo, quòd in ore saliat & crescat. Plin.lib.28.cap.4, Quidam verò aggrauant ictus ante conatum simili modo saliua in manu ingesta.

Iungere saliuas oris. Lucret.lib.4.

Ieiuna saliua. Plin.lib 28.cap.4.

Spurca saliua lupæ commistæ. Catul.ad Iuuentium, 94.

Tenuis saliua turdorum. Pers. Saty.6.

¶Saliua lacrymarionum, Humor lacrymarum. Plin.lib 11.cap 37.

Saliua syderum. Plin.lib.11.cap.12, Siue est cæli sudor, siue quędam syderum saliua.

Saliua vino innocentissima. Plin.lib.23.cap.1. Sua cuique vino saliua innocentissima, sua cuique ætas gratissima, hoc est media.

Saliuosus, pen.prod. Adiect. { σιαλώδης } Quod saliuæ saporem habet, vel saliuæ est simile. Plin lib.16.cap.38, Humor vlmis saliuosus. Sub finem carminis obscœni,

Quibus repletus vt saliuosis aquis
Obesam ad vxorem redis.

Saliuo, saliuas, pen.prod. { σιαλόω } saliuare, Saliuam facere, siue emittere. Plin.lib.9 cap.36, Congregãtur Verno tempore purpuræ, mutuóque attritu lentorem cuiusdam ceræ saliuant.

¶Saliuare etiam est quod Saluiare quoque à nonnullis dicitur. Quid autem sit Saluiatum, & Saluiare, vide suo loco. Col.lib.6.cap.5, Tunc panacis & eryngij radices fœniculi seminibus miscendæ, & cum defruti ac moliti tritici farina, candentíque aqua conspergendæ, eóque medicamine saliuãdum ægrotum pecus. Ibidem, cap.37. de asino admissario, Et defecto viridi pabulo, & largo ordeo firmandus, nonnunquam etiam saliuandus erit.

Saliuarius. Adiectiuum { σιαλικός. } Plin.lib.9.cap.51, Quæ durioris testæ sunt, vt murices, purpuræ, saliuario lentore proueniunt. Id est, viscositate saliuæ.

Saliunca, saliuncæ { νάρδος κελτική } vt putat Ruellius, lib.2.cap.7, Herba statim è terra exiliens. Plin.lib.21.cap.7, Saliunca foliosa quidem est, sed breuis, & quæ necti non possit. Radici numerosæ cohæret: herba verius quàm flos, densa veluti manu pressa, breuitérque cæspes sui generis. Pannonia hanc gignit, & Norici, Alpiúmque aprica.

Humilis saliunca. Virg 5.eclog.

SALIVNCANVS portus, maritimum Galliæ Celticæ oppidum ea in parte, qua Britanniam insulam spectat. Author Ptolemæus libro 2.cap.8.

SALIVS, salij: authore Polemone nomen proprium Arcadi cuiusdam, qui ab Ænea ex Arcadia in Italiam transuectus, iuuenes Italicos ἐνόπλιον saltationem docuerit: Pompeius Festus Salios à saliendo dictos esse, quamuis dubitari non debeat: tamen Polemon ait, Arcada quendam fuisse nomine Salium, quem Æneas à Mantinea in Italiam deduxerit, qui iuuenes Italicos ἐνόπλιον saltationem docuerit. At Critolaus Saonem ex Samothrace cum Ænea Deos penates, qui Lauinium transtulerit, saliare genus saltandi instituisse, à quo appellatos esse salios, quibus per omnes dies vbicunque manent, quia amplæ ponuntur cœnæ, si quæ aliæ magnæ sunt, saliares appellantur.

Salix, salicis, pen.corr. fœm.gen. { ἰτέα } Arbor, à saliendo dicta: vel quòd sata, vel casu terræ impacta salit ac surgit. Vide Plinium lib.16. cap 37. Virg.10.ecloga,

Mecum inter salices lenta sub vite iaceret.

Salicem, Verrius, virgulti genus, non arboris dicit, & ridiculè interpretatur dictam, quod ea celeritate crescat, vt salire videatur. Festus.

Amnicolæ salices. Ouid.10 Metam.

Amaræ salices. Virg.1.eclog.

Curua salix. Ouid.5.Metam.

Fœcundæ salices viminibus. Virg 2.Georg.

Frugiperda salix. Vide Frugiperda, in FRVGES.

Glaucæ salices. Virg.4.Georg.

Lenta salix. Virg 3 eclog.

Salix munda apud Iurisconsultum, ea dicitur quæ omni spurcitia & frondibus liberata & purgata est, aptáque est ad viendum & alligandum: vt quum ex arundine iuga fiunt, aut pedamenta adminiculáque vitium. Verba Iurisconsulti sunt, Et salicis mundæ annua librarum viginti millia. Ex Turnebo. Vide l.Caius. D. De ann. legatis.

Perticalis salix, Vide Perticalis, in PERTICA.

Teneræ salices Lucret.lib.2.

Viminalis salix, Vide Viminalis, in VIMEN.

Salicis tria genera. Vide Columellam lib.4.cap.30. & Plinium lib. 16 cap.37.

Salignus, Adiectiuum { ἰτέϊνος } Quod ex salice factum est. Colum.lib. 7.cap.1, Quippe vel foliis, spinísque, vel perticis salignis alitur.

Crates vmbonum salignæ Virg.7.Æneid.

Falx saligna. Virg.4.Georg.

Fores salignæ Stat.4.Thebaid.

Fustis salignus Horat.1 Serm.Saty.5.

Lectus salignus. Ouid.8.Metam.

Saligneus, Aliud adiectiuum. Idem { ἰτέϊνος. } Colum lib 7.cap 10, Deinde ab ictu virgæ oportet tumentem venam ferro rescindi, detractóque sanguine colligari saligneo libro, vel etiam vlmeo. Idem lib.11. cap 3. Et lib 6 cap.2, Salignea claua.

Virgas saligneas instituendi salicti causa siquis defixerit, hæ (que) radices egerint. Vlp.in l 3.§ j.D arb.furt.cæsar.

Salicetum, saliceti, pen prod. & per syncopen, Salictum, salicti { ἰτεών } Locus salicibus consitus. Varro, Idoneus locus eligendus vbi faciat salictum.

Flos salicti. Virg 1.eclog.

Amœna salicta. Cic.1.de Diuinat.

Canentia salicta fronde glauca. Virg 2.Georg.

Densis salictis obsessa palus. Ouid.11.Metam.

Humile salictum. Iuuen.Saty.11.

Incultum salictum. Virg 2.Georg.

Vdum salictum. Horat.2.Carm.ode 5.

Instituere salictum, Vide paulò antè, VIRGAS saligneas.

Salictarius, Adiectiuum. Qui salictum curat, & ex eo materiam salignam viti pedandæ iugandæque parat. Meminit Cato de Re rust. vbi de vinea instruenda loquitur.

Sallio, Sallo, Vide SAL.

SALLVSTIVS Crispus { σαλλούστιος κρίσπος } C.Sallustij nepos. Tacitus lib. 3. Crispum Equestri ortum loco, C. Sallustius rerum Romanarum florentissimus author, sororis nepotem in nomẽ adsciuit. Vide CRISPVS Quintil lib.2.cap.5.

Sallustiana breuitas. Quintil.lib.4.cap 2.

SALMACIS, salmacidis, Nympha cæli & terræ filia, fertur causa fontis Halicarnasi aquæ appellandæ fuisse Salmacidis, quam qui bibisset vitio impudicitiæ molesceret, ob eam rem, quod eius aditus angustatus parietibus, occasionem largitur iuuenibus petulantibus antecedentium [alias accedentium] puerorum puellarúmque violandarum, quia non patet refugiũ. Ennius Salmacidas spolia sine sudore & sanguine. Ita enim legendus est ille senarius, non Salmacida Festus. Itaque M.Cicero libro 1.de Officio, cap.21. Intelligendum est, &c. sic restituendus est: Et siquid eiusmodi: Salmacidas spolia sine sanguine & sudore.

Salmacis, pen.corr. { σαλμακίς } Fons in Caria, iuxta Halicarnasum. Dictus Venereus ab amœnitate incolarum, vbi paulatim homines illecti, omnem feritatem deposuerunt. Strabo lib.14, Salmacis fons, nescio quamobrem calumniatus, tanquam emolliens eos qui inde bibant. Hominum enim mollities videtur ab aëre, vel ab aqua causam trahere, quum ea minimè sint causa mollitiei, sed diuitiæ, & victus incontinentia. Spolia quoque sine labore parta, Salmacia dicuntur. Et Salmacia Baias dixit Macer. Ouid.4.Metamorphoseos,

Vnde sit infamis, quare malè fortibus vndis
Salmacis eneruet, tactósque remolliat artus,
Discite. Vide ibi fabulam.

Vndæ obscœnæ Salmacis. Ouid.15.Metam.

Salmacis, penult.corr. Adiect. { σαλμακίς } vt Salmacides aquæ. Plin.lib. 31.cap.3, Nam nitrosas atque salmacidas, in desertis Rubrum mare petentes, addita polenta, vtiles intra duas horas faciunt.

SALMANTICA { σαλμάντικα. } Ptolemæo lib.2.cap.5. Alio nomine Salamanca, Hispaniæ Lusitaniæ vrbs.

SALMANI, gentes sunt in Arabia. Author Plin.lib. 6.cap.26.

SALMYDESSVS, regio Ponti sinistra, quam cœno increuisse. Strabo lib. 1. author est. Vide eundem lib.7.

Salmo, salmonis, m.g. Genus piscis. Plin.lib.9.cap.18, In Aquitania salmo fluuiatilis marinis omnibus præfertur. Quibusdam tamen sulmo rectius placet dici.

SALMONE, vna ex octo vrbibus Pisanæ regionis, in qua olim Salmoneum imperasse author est Strabo lib.8.

SALMONEVS, rex Pisanorum, qui celebres fuerunt in Asia populi. Vide in dictione SALMONE.

Salmoneus, penult.prod. trisyllabum { σαλμωνεύς } Æoli filius non regis ventorum, sed cuiusdam apud Elidem, vbi regnauit: qui fabricato ponte æreo, super eum agitabat currus, ad imitanda tonitrua: & in quem iaculatus esset faciem, eum iubebat occidi. Hic posteà verum expertus est fulmen. Hactenus Seruius enarrans locum Virgilij 6. Æneidos,

Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas, &c.

Salmonis, pen.prod. huius salmonidis, Patronymicum, f.g.

Nympha Salmonis, Tyro Salmoneos filia. Valer.5.Argon.

Ex hac & Cretheo natus est Æson Iasonis pater.

SALMOXIS, Dæmon quidam Thracum. Herodot.lib.4.

Sal-nitrum, vt vulgò nũc dicitur, factitium est, & ad tormẽta ignium missilia repertum, veteribus autem fuisse videtur incognitum ἁλόνιτρον, corrupta tamen dictio est: nam legitur apud Plinium: Sal & nitrum sulphuri concoctum in lapidem vertitur. Vide in dictione NITRVM.

SALO, salonis, Fluuius est apud Celtiberos non procul à Bilbili oppido, optima ferri temperatura nobilis. Martialis lib.10,

Auriferúmque Sitiam patriúmque Salonem.

Salo, Dalmatarum emporium, quod Cæsar vastauit incendio. Strabo lib.7, Dehinc Dalmatarum littus & eorum emporium Salo. Ea gens annos complures aduersus Romanos bella gessit. Castella ad quinquaginta habuerunt dignitate præstantia, In his & oppida quædam Salo, Priamo, Ninia, atque Sinotium & nouum & vetustum, quæ Cæsar Augustus vastauit incendio.

SALOBRIASAE, Populi sunt circa Indum, apud Plin.lib.6.cap.20.

SALOME, es, soror eius Herodis, qui data Antonio pecunia regnum Iudęorum inuaserat, quo tempore Iesus Christus de Maria virgine natus fuit. Strabo lib.16, Cæsar & Herodis filios, & sororem Salomen, & Berenicen eius filiam, honore prosecutus est.

SALOMON, pen.corr. { σαλομών } Nomen regis Hierusalem, & Pacificus interpretatur. Pacem enim habuit cum omnibus regibus, sapientissimus iudicatus. Templum Deo pulcherrimum extruxit, vt in literis Sacris habetur. Ab Hebræis Selomo scribitur, à Græcis verò Solomon.

Salomonius, possessiuum { σαλομώνιος } vt Templum Salomonium, apud Lactantium.

SALON, regio est Bithyniæ pascendis bobus idonea. Vnde etiam Salonensis caseus dicitur. Strabo lib.12.

SALONA littorea, Oppidum in prouincia medio itinere inter Auenionem Cauarũm & Phocensium Massiliam, nobilitatum Craucea lapidea. Craucea est planities quæ cum quinquaginta miliaria per circuitum habeat, non possis tamen digito terram tangere, quin te saxum impediat: tantus est lapidum (quos ex Herculis pugna relictos fabulantur) in ea planitie numerus. Sunt & apud Salonam Marij monumenta & Cæsaris: nempe callata via, murus Marius, Augusti lapides, & missilia multa passim inueniuntur. Gallicè, *Salon de crau*.

SALONAE, pen.prod. Salonarum { σαλῶναι } vrbs Dalmatiæ, capta olim ab Asinio Pollione. Horat.2.Carm.ode 1.

Salonius, Adiectiuum { σαλώνιος } vt Quercus Saloniæ. Claud.6.Paneg.

Saloninus, pen.prod. { σαλωνῖνος. } Seru.in 4.eclog. Asinius Pollio, inquit, ductor Germanici exercitus, quum post captas Salonas Dalmatiæ ciuitatem, primò meruisset lauream, pòst etiam Consulatum adeptus fuisset, eodem anno suscepit filium, quem à capta ciuitate, Salonium vocauit, cui nunc Virgilius Genethliacon dicit, quem constat natum risisse statim: quod parẽtibus omen est infœlicitatis: nam ipsum puerum inter ipsa primordia periisse manifestum est.

SALONENSIS, In SALON.

SALONIANI, Catones, Catonis Censorij genus apud Romanos celebre, ex Salonio cliente Catonis, cuius ille filiam vxorem duxit, atque genuit anno suæ ætatis LXXX. Plin.lib.7.cap.14.

Salpa, salpæ { σάλπη } Genus piscis circa Ebusum, obscœnus alibi, & qui coqui non possit, nisi verberatus, vt ait Plin lib.9.cap.18. Ibidem cap 51. Salpæ Autumno gignuntur.

SALPIAE { σαλαπίαι } Ptolemæo lib.3.cap.1, Apulorum vrbs in Ionio pelago: Salapia Plinio.

SALPINA, Palus in Apulia iuxta Salpiam ciuitatem meretricio amore Hannibalis inclitam. Lucanus lib.5,

-Quos recipit salpina palus. Sunt qui non Salpiam: sed Salapiam scribant, de quo suo loco scripsimus.

Salsa parilla, aut, vt nonnulli voluerunt, Sparta parilla, Ebulo similis herba, de qua post Dioscoridem scribit Matthiolus lib.11.cap.111.

Salsamentum, Salse, Salsilago, Salsitudo, Salsura, Vide SAL.

Salsicortex, salsicorticis, à nonnullis appellatur arbor ex genere glãdiferarum, quam Græci ἁλίφλοιον nominant. Est autem hæc arbor cortice atque caudice crassissimo & plerunque cauato, fungosóque Soli corde caret etiam quum viuit putrescens, fulmine frequenter icitur, etiamsi altitudine non excellat: ideò ad sacrificia vri nefas erat apud Æoles. Eadem ferè sterilis est, & siquando glandem tulerit, ea adeò est amara, vt præter sues, à nullo attingatur animali, ac ne ab iis quidem quum aliud pabulum possunt nancisci.

SALSOS, Amnis in Cassandro Indiæ. Plin.lib.6 cap.25.

SALSVSAE, pen.prod. { σάλσαι } fons Narbonensis Galliæ iuxta Ruscinonem, non dulcibus, sed salsioribus, quàm marinæ sint, aquis defluens. Pomponius Mela lib.2. Vulgò *Saulses*: vbi est arx munitissima regum Hispaniæ ditionis.

Saltator, & Saltatrix, Saltatricula, Vide SALIO, salis, & SALTO, saltas.

Saltem { κἂν γοῦν, γε, γοῦν, ἀλλὰ μήν, ἀλλ' οὖν, τὸ ἔλαττον, τὸ λάχιστον } Coniunctio, per defectionem dicitur, quasi Si aliter non potest. Seruius, Saltem, vel hoc. Est autem sermo tractus à captiuis, qui quum tenerentur ab hostibus, dicebant sublatis manibus, Salutem concede. Inde per synæresim, hic natus est sermo, vt in contemptu rerum multarum petituri aliquid saltem dicamus. Donatus, Desperatis rebus, solam petentes salutem, hoc verbo vtimur. Vide Gellium lib.12.cap.14. Terent. Andr.3.2,

-itáne tandem idoneus
Tibi videor, quem tam apertè fallere incipias dolis?
Saltem accuratè, vt metui videar. Idem Phorm.2.1. ad Attic.lib.8. 160, Quare nunc saltem ad illos calculos reuertamur. Eidem, lib.9. 173, Eripe mihi hunc dolorem, aut minue saltem.

Atque aliquo si nõ bono, at saltem certo statu ciuitatis hæc inter nos studia exercere possemus. Cic. Varroni, lib.9.8.

Vix saltem. Quintilianus lib.6.cap.5, Illud vix saltem præcipiendum videtur.

SALTIAE, Populi sunt iuxta Pontum Euxinum posteà Pheirophagi à tenuitate victus appellati.

SALTVARES insulæ in Nymphæo sitæ sunt, ita dictæ, quod ad ictus saltantium mouentur. Plin.lib.2.cap.95. Sunt & in Nymphæo paruæ insulæ Saltuares dictæ, quoniam in symphoniæ cantu, ad ictus modulantium pedum mouentur.

Saltito, Salto, Vide SALIO.

Saltus, huius saltus, masc.gen. vel Saltus, salti { νάπη, νάπος, ὀργάς, νέμος } Densior sylua & inuia, quòd ibi arbores saliant, in quo pasci & æstiuare pecudes solent: vt ait Valla lib.4. Sunt qui dicant saltus esse loca arboribus expedita, quia facilè in his saltetur. Virgilius libro 3. Georgicorum,

Saltibus in vacuis pascant, & plena secundum
Flumina. Plaut. Casina.23,
Vbi illum saltum video obseptum, rogo vt alterum sinat adire.

Saltum, Gallus Ælius libro secundo significationum, quæ ad ius pertinent, ita definit: Saltus est, vbi syluæ, & pastiones sunt, quarum causa casæ quoque. Si qua particula in eo saltu pastorum, aut custodum causa aratur, ea res non perimit nomen saltui, nõ magis, quam fundi, qui est in agro culto, & eius causa habet ædificium, si qua particula in eo habet syluam. Festus.

¶Saltus, salti, secundæ declinat. antiquis. Accurs. Menalippo, Hi Menalippum interea traiectus nemorum in salti faucibus. Nonius.

Nemorum saltus. Virg.5.eclog.

Apti saltus venantibus. Ouid.epist.5.

Floriferi saltus. Lucret lib.3.

Innoxius saltus, Vide INNOXIVS.

Inuij saltus, Vide INVIVS.

Profundi. Virg.2.Georg.

Vmbriferi saltus. Iuuen.Saty.10.

¶Cingere saltus indagine. Virg 4.Æneid.

Magnos canibus circundare saltus. Virg.1.Georg.

Depascere saltus. Ouid.5.Fast.

De saltu agróque communi detrudi. Cic.pro Quintio.

Occupare saltus, Vide OCCVPO.

Virides saltus peragrare. Lucret.lib.2.

Sepire saltum plagis. Lucret lib.5.

¶Saltum pro magna possessione accepit Catullus, vt à Varrone memoratum est in libris de Re rust. Sic autem scribit, Firmano saltu non falso mentula diues. Turnebus.

Saltuarius, saltuarij { ὑλωρός } Syluarum seu saltus custos. Pomponius De vsu & habit. lib 7.l.Si ita, Dominus proprietatis, etiam inuito vsufructuario vel vsuario, fundum vel ædes per saltuarium vel insularium custodire poterit.

Saltuensis, qui saltus à publico redimit, conducítve. Diocletianus & Maximianus Principes. Cura peruigili obseruare debebit sublimitas tua, ne coloni, vel saltuenses, vltro etiam se offerentes ad militiam suscipiantur armatam, aut cogantur inuiti. Per saltus pascunt pecora, sunt enim herbosi saltus, quos si cultore destituas, deserta syluǽve fient: itaque eos haud esse aduocandos ab opere principes constituunt: Ex agris quippe sitia: ex saltibus carnes accipimus. Antonianus. vide l.j.de fugit. Colon.lib 11.C.& l.13. Qui militar. non possunt. l.13 De fundis patrimonial. eodem lib.

Saltuosus, pen.prod. Adiectiuum { ὑλώδης } Locus saltibus plenus. Liu. 7.bell.Pun. Aperta erat regio sine vllis ad insidias latebris: itaque in loca saltuosa cedere inde cœpit.

Saluber, Salueo, Vide SALVS.

Saluia, saluiæ { ἐλελίσφακον } Herba, dicta quod diuersos sanet morbos. Plin.lib.22. cap.25, Nostri qui nunc sunt herbarij elelisphacon Græcè, Latinè saluiam vocant, mentæ similem, canam, odoratam: partus emortuos ea apposita extrahunt. Item vermes aurium vlceráque. Idem lib.26.cap 6.

Saluiatum, saluiati, pen.prod. Genus potionis quo veterinarij & mulomedici vtuntur in ægrotantium animalium curatione. Græcè [illegible] vocant à saluia, quam veteres pro succo accipere consueuerunt. Quidam tamen volunt saliuatum, à saliuæ succo deduci. Columel. lib.6.cap.10, Recens tussis optimè saluiato farinæ ordeaceæ discutitur. Plin lib.27.cap.11, Ex hac in tres modios saluiati additur. Docti quidam contendunt legendum esse saliuatum, & ita in vetustis haberi codicibus. Porrò Saliuatum appellant, quod Apsyrtus & alij qui de medicina equorum scripserunt, [illegible] vocant, & Saluiare, quod illi [illegible].

Saluio, saluias, saluiare, Saluiatum in potum dare, vel, vt alij volunt, saluiati more demittere. Colum.lib.6.cap.24. Vel tenero olere commisto, torrido, mollitóque milio, & per vnam noctem lacte macerato saluiatur. Alij legunt saliuatur.

Saluiandum pecus, hoc est, saluiato potionãdum. Saluiatum, quod à quibusdam saliuatum dicitur, potionis genus est, quo in veterinis iumentísque maximè vtuntur veterinarij, hoc est, medici veterinorum. Sunt autem veterina, animalia quę vehere possunt. Saliuatum à saliua quasi succo dictum videtur. Qui saluiatum legere mauult, à saluia siue sale nuncupationem trahit. Hæc in Columellam Beroaldus. Vide Gesnerum pag.499.

SALVIA, mater Apuleij. Saluia oppidum Triacensium in quinta Italię regione. de quo Plin.lib 3.cap.13.

SALVIVS Fusius inter eximij roboris viros recensetur à Plinio lib.7. cap.20. in hunc modum: Fusius Saluius duo centenaria pondera pedibus, totidem manibus, & ducenaria duo humeris contra scalas ferebat.

Saluius Iulianus cognomento Seuerus, origine Mediolanensi, nobili familia, iuris peritissimus fuit. Is perpetuum edictum diligentissimè composuit. floruit sub Hadriano post Christum anno 134. Vide Rutilium lib. singulari de vita Iurisscon. A Saluio fit.

Saluianus, a, um, Saluianum interdictum de quo lib.43.P.tit.33. quo aduersus se frustrantes, creditores ad pignora recuperanda agunt.

Salum, sali { ἅλς } Mare dicitur à sapore salis. Vel à verbo Græco σαλεύω, quod significat mouere, fluctuare. Virg.1.Æneidos,

Pérque vndas superante salo. Cic.3. Tuscul. Nec tam ærumnoso nauigassem salo.

Spumante salo fit sonitus. Virg.2.Æneid.

¶Salus, Masculinè protulit Ennius, Hecuba vndantem salum. Nonius.

SALVS, Dea apud Martianum. In sedecim (inquit) discernitur cælum omne regiones, in quarum prima, sedes habere memorantur post Iouem dei Consentes, Penates, Salus ac Lares. Lilius Syntag.1. lib. Historiæ deorum.

Salus, salutis, pen.prod. fœm gen. { σωτηρία, [illegible] } Incolumitas. Plaut. Capt.10,

Hic ille est dies, quum nulla vitæ salus sperabilis est mecum. Terent. Adelph.4.1,

-vtinam quidem
(Quod cum salute eius fiat) ita se defatigarit velim,
Vt, &c. Hoc est, sine malo aliquo. Ibidem, 3.2.

Salus, contrarium habet Exitium. Cic.pro Rosc.Amer.

Rerum salus. Lucan.lib.2.

Salus Reipub. Cic.5.Verr. Reip. salus deerit, si improborũ exemplis

improbi iudicio ac periculo liberabuntur.
Salus omnis in ſociis. Plin.lib.9.cap.46.
Cum ſalute, Vide CVM præpoſitionem.
Æneas dubius ſalutis Ouid.15 Metam.
Incertus ſum ſalutis meæ. Ouid.3.Triſt.eleg.3.
Socius ſalutis. Virg 5 Æneid.
Via prima ſalutis. Virg.6. Æneid.
¶Afflicta ſalus, Vide AFFLIGO.
Dulcis ſalus Ouid 5.Triſt.eleg 8.
Infeſta alicui ſua ſalus, Vide INFESTVS.
Afferre ſalutem. Cic 3.de Leg. Cui ne reditus quidem ad bonos, ſalutem à bonis potuit afferre.
Amittere ſalutem, Vide AMITTO.
Confidere de, Vide CONFIDO.
Conſiſtit ſalus, Vide CONSISTO.
Conſulere ſaluti. Cic.ad Attic.lib.1.34, Saluti, ſi me amas, conſule, Vide CONSVLO.
Conſulere de ſalute alterius, Vide CONSVLO.
Continetur ſalus publica incolumitate illius, Vide CONTINEO.
Debere ſalutem ſuam alicui. Ouid 4.de Ponto, eleg.15.
Deſerere ſalutem. Cic.Lentulo, lib 1.7, Multum enim intereſt, vtrùm laus minuatur, an ſalus deſeratur.
Deſperare ſalutem. Ouid 3 de Ponto, eleg.7.
Dare ſalutem. Cic.1.de Orat. Dare ſalutem, liberare periculis.
Æterna ſalute donatus, Lucret.lib.5.
Ferre opem & ſalutem indigentibus Cic 2.de Finibus, Et pro Archia, Huic profectò ipſi, quantum eſt ſitum in nobis, & opem & ſalutem ferre debemus.
Fulcire ſalutem. Lucret.lib.3.
Habere ſalutis rationem. Cic.Fam 1.
Salutem iacere in reliqua, Vide IACIO.
Impetrare precibus ſalutem, Vide IMPETRO.
Incumbere ad ſalutem Reipub. Vide INCVMBO.
Inuiſa eſt mihi ipſa quoque ſalus. Ouid.4.de Ponto, eleg 14.
Iuncta ſalus noſtra eſt. Ouidius epiſt.19,
O ſocij, quà, prima inquit fortuna ſalutis
Monſtrat iter. Virg.2.Æneid.
Periclitanda ſalus, Vide PERICLITOR.
Petere ſalutem. Cic.Fam.6.
Noſtra ſalus poſita eſt in te vno. Ouid 3.Metam.
Stabili ſalute potiri, Firma eſſe valetudine. Ouid.epiſt.19.
Fuga ſalus quæſita. Ouid.14.Metam.
Recuperare ſalutem, Cic. Fam.14.
Reducere ad ſalutem. Cic Poſt reditũ ad Quirites, An ego quum mihi eſſet exploratiſſimum, &c. dubitarem quin is me confectum conſularibus vulneribus, conſulari medicina ad ſalutem reduceret.
Reſtituere ſalutem. Cic.pro Domo ſua.
Retinere ſalutem. Cic.Fam.5.
Saluti eſſe alicui. Cic.ad Attic.lib.9.183. Quum ei ſaluti qui mihi fuerit, fuiſſes tamen lectis eius literis, quas, &c.
Supereſt ſalus Quintil, lib 3 cap.8.
Ad perniciem vocari, & Ad ſalutem, contraria. Cic.2.de Orat. Eadem facultate fraus hominum ad perniciem, & integritas ad ſalutem vocatur.
Qui medicis ſuis non ad ſalutem, ſed ad necem vtitur. Cicero de Aruſp.reſp.
¶Salutem dicere alicui, Salutare, ſalutem precari Plaut.Capt.7,
Omnium primùm ſalutem dicito matri & patri. Cicero ſalutem dic t Appio Pulchro. Idem 5.Tuſcul Anacharſis Hannoni ſalutem. Sub.dicit. Sic ad Atticum, lib 4 87, Dionyſio plurimam ſalutem.
Accipere ſalutem, Vide ACCIPIO.
Adſcribere ſalutem alicui. Cic. ad Atticum, lib.6.112, Filiola tua gratum mihi fecit, quòd tibi diligenter mandauit vt ſalutem mihi adſcriberes, Vide ASCRIBO.
Salutem dicere foro & curiæ. Cic.ad Volumnium, lib.7.34, Quas ſi vt volumus exceperimus, ego verò multam ſalutem & foro dicam, & curiæ: viuámque tecum, & cum communibus noſtris amatoribus. Hoc eſt iubebo valere curiam: nihil mihi amplius cum curia erit commune.
Dicere multam ſalutem, Vide MVLTVS.
Dic à me illi ſalutem, Vide A vel AB.
Dare ſalutem alicui. Ouid.epiſt.4.
Impertire ſalutem alicui, & Impertire aliquem ſalute, Vide IMPERTIO.
Mittere ſalutem alicui. Ouid.epiſt.15.
Mittere ſalutem, & Referre ſalutem: pro Salutare, & Reſalutare. Cic.ad Attic.lib.16.333, Atticam noſtrã cupio ſuauiari: ita mihi dulcis ſalus viſa eſt per te miſſa ab illa: Referes igitur ei plurimam ſalutem.
Nuntiare ſalutem. Vide NVNTIO.
¶Salus, Remedium. Virg 2.Æneidos,
Vna ſalus victis, nullam ſperare ſalutem.
Suprema ſalus in aliquo. Virg 12.Æneid.
¶Salus, Dea ab idololatris credita eſt. Terent.Adelph 47,
-ipſa ſi cupiat Salus,
Seruare prorſus non poteſt hanc familiam. Plin. lib.35.cap.4.
Alma Salus. Stat.10.Thebaid.
Saluber, hæc ſalubris, & hoc ſalubre: vel, hic & hæc ſalubris, & hoc ſalubre, pen.prod. { ὑγιεινὸς, σωτηριώδης } Quod præbet ſanitatem, vt ait Valla. Vnde aër, cibus, locus, ſalubres dicuntur. Colum.lib.1.cap.2, Salubri cælo.
Annus ſalubris, & Peſtilens, contraria. Cic.1.de Diuin.
Aquæ ſalubres Horat.in Carm.ſecul.
Aura ſalubris. Ouid.3.de Arte.
Fluuius ſaluber. Virg.1.Georg.
Herbis ſalubribus ſanare curas. Tibul.lib.2.eleg.3.
Lympha ſalubris. Propert.lib.3.eleg.22.

Maluæ ſalubres corpori Horat Epod.2.
Huic rei ſalubris. Plin.libro 8.cap.27.
Adoptio ſalubris pupillo, id eſt vtilis. Vlpian.in l. Nec ei.§.Et primum.D.De adoption.
Conſilium ſalubre. Cic.ad Attic.lib.8.160, Quare nunc ſaltem ad illos calculos reuertamur, quos tum abiecimus, vt non ſolùm glorioſis conſiliis vtamur, ſed etiam paulò ſalubribus.
Factum ſalubre. Ouid.1.de Remed.Amor.
Liber ſtudiis ſalubrior, quàm dulcior. Quintil.lib.3.cap.1.
Dicere ſententiam Reipub. ſaluberrimam. Cic pro Domo ſua.
Verba ſalubria. Ouid.6.Faſt.
Quidquid ſalſum aut ſalubre in oratione, id proprium Atticorum eſt. Cic. in Orat.
¶Salubris, pro Sano aliquando accipitur. Liu.3.ab Vrbe, Grauiore tempore anni iam circumacto, defuncta morbis corpora ſalubriora eſſe cœpere. Cic. ad Dolabellam, lib 9 12. Gratulor Baiis noſtris, ſi quidem, vt ſcribis, ſalubres repentè factæ ſunt.
Salubritas, pen.corr ſalubritatis { εὐεξία, τὸ ὑγιὲς } Sanitas. Plin lib 37.cap.13, Iam ſitu ac ſalubritate cœli atque temperie, acceſſu cunctarum gentium facili, &c. Cato cap 157. De braſſica Pythagorea, quid in ea boni ſit, ſalubritatíſque. Cæſar 8.bel.Gal.
Vrbis vel alicuius loci ſalubritas. Cic.2.de lege Agrar.
Afferre ſalubritatem, Vide AFFERO.
Dictionis ſalubritas, per tranſlationem. Cic.de Clar. Orat. Ita peregrinata tota Aſia eſt, vt ſe externis obtineret moribus: omnémque illam ſalubritatem Atticæ dictionis, quaſi ſanitatem perderet, ac loqui penè dediſceret. Vide Succus orationis, in SVCCVS.
Salubriter, penult.corr. Aduerbium { ὑγιεινῶς. } Liu 3.ab Vrbe, Et trahi bellum ſalubriter, & maturè perfici poteſt. Plin.lib.27 cap.3. Sed maiores, oculorum quoque medicamentis aconitum miſceri ſaluberrimè promulgauere.
Emere ſalubriter, Vide EMO.
Refrigerari ſalubrius. Cic.de Senect. Vbi enim poteſt illa ætas aut æquè caleſcere vel apricatione melius, vel igni, aut viciſſim vmbris, aquíſve refrigerari ſalubrius?
Salutaris, & hoc ſalutare, penul.prod. { σωτήριος, σωτηριώδης } Idem quod Saluber, hoc eſt ſanitatem præbens, vel ad ſanitatẽ præbendam idoneum. Cic.ad Octauium, Nulla enim remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem, quàm quæ ſunt ſalutaria.
Cultura agrorum generi vniuerſo ſalutaris. Cic.de Senect.
Salutaris ad ortus puerorum. Cic.1.de Diuinat. Quid aſtrologus, cur ſtella Iouis aut Veneris coniuncta cum Luna ad ortus puerorum ſalutaris ſit, Saturni Martíſve contraria?
Acceſſus ad res ſalutares, à peſtiferis receſſus, contraria. Cic.2.de Natura deor.
Ciuis beneficus & ſalutaris. Cic.pro Milone.
Salutares literæ, Quæ conſolationem afferunt. Cic.ad Atticum, lib.9.175, Sic ergo habeto ſalutares te mihi literas miſiſſe: neque ſolùm has longiores, quibus nihil poteſt eſſe explicatius, nihil perfectius, ſed etiam illas breuiores, &c. Idem 2. de Nat.deor. Salutaris calor. Et 3.de Finib. Salutaris Iupiter.
Salutaris litera dicitur A, Vide A præpoſitionem.
Salutaris digitus, Qui pollici eſt proximus, qui & index dicitur. Sueton.de Auguſt.Cæſare, cap.80.
Salutaris ſeueritas vincit inanem ſpeciem clemẽtiæ. Cic.Bruto.3.
Salutaris porta appellata eſt ab æde Salutis, quæ ei proxima fuit. Paulus.
¶Salutare, Subſtantiuum. Plin.lib.12.cap.3, In præſentia externas proſequemur, à ſalutari maximè orſi. Sed rectiùs adiectiuè expoſueris: à ſalutari, ſubaudi arbore. Subdit enim mentionem Aſſyriæ mali, quæ venenis medetur.
Salutarius, Comparatiuum. Cic.Famil.1.epiſt 14, Nihil magnificentius, nihil præclarius actum vnquam, nihil Reipub ſalutarius.
Salutariter, pen.corr. Aduerbium { σωτηρίως. } Cic.de Claris Orat. Tum arma ſunt ea ſumpta, quibus illi ipſi qui didicerant, eis vti glorioſè, quemadmodum ſalutariter vterentur, non reperiebant. Plancus ad Ciceronem, lib.10.24.
Saluto, ſalutas, pen.prod. { ἀσπάζομαι, προσαγορεύω, προσπτύσσω } ſalutare, Salutem dicere, viſitare, colloqui, quod non accedentibus ſolùm, ſed abeuntibus quoque attribuitur. Terent.Eunuch.2.2,
Salutant, ad cœnam vocant, aduentum gratulantur. Idem Adel 3.3,
Opperiar hominem hìc, vt ſalutem, & colloquar. Id eſt, viſitem. Virgil.3.Æneidos,
Italiam læto ſocij clamore ſalutant. Cic. ad Attic. Domus te tota noſtra ſalutat. Idem de Vniuerſ. Veniſſétque eodem Mitylenis me ſalutandi & viſendi cauſa.
Salutare benignè, comiter appellare vnumquẽque. Cic.13. Philip.
Agros ſalutare. Ouid 3.Metam. Idem 15. Metamorphoſeos,
Aſſuetáſque domos, habitatáque templa ſalutat.
Vade liber, verbíſque meis loca grata ſaluta. Ouid 1.Triſt.eleg.1.
Salutare, Salutem precari. Plin lib.28. cap.2, Cur ſternutamentis ſalutemus? Hoc eſt quum ſternutamus.
Salutare: Seruare. Plin.lib.17.cap.22, Sequenti anno palmites ſalutentur pro viribus matris ſinguli aut gemini. Salutentur dixit, pro ſeruentur incolumes, nec reſecentur.
¶Salutare, pro eo quod *Vale dicere* vulgò dicitur. Plaut.Milit.20,
Etiam nunc ſaluto te familiaris, priuſquam eo.
Conſerui, cõſeruæq; omnes bene valere & viuire. Stat.lib.4.Theb.
Stant tamen, & nota puppim de rupe ſalutant.
¶Salutare deum. Venerari. Terent.Phorm.2.1. Cic.pro Sext.Roſcio, Quòd ſi luce quoque canes latrent, quum deos ſalutatum aliqui venerint, opinor iis crura ſuffringantur.
Salutare deum precibus. Martial.lib.12.
Deum læto clamore ſalutare. Ouid.15.Metam.
¶Salutari, paſſiuum. Cic.de Senect. Salutari, appeti, decedi, &c. Horat.de Arte,

Deſcriptas

Deſcriptas ſeruare vices, operúmque colores
Cur ego, ſi nequeo, ignoróque, poëta ſalutor?
Víſne ſalutari ſicut Seianus: Iuuen.Saty.10.
Eſſe ſalutatum te vult mea littera primũ. Ouid.2. de Pont.eleg.7.
Salutanti mutuam ſalutationem reddere. Senec.lib.2.de Trãquillitate vitæ.cap.13.
Salutatio, Verbale { ἀσπασμὸς, προσηγορία. } Cic.in Piſonem, Quis enim te aditu, quis vllo honore, quis denique communi ſalutatione dignum putet?
Dare ſe ſalutationi. Cic.Curioni, lib.7.29, Quum enim ſalutationi nos dedimus amicorum, &c.
Tempus conſumere ſalutationibus, Vide CONSVMO.
Facere ſalutationem. Liu.1.ab Vrbe.
Salutator, penult.prod. Verbale { προσαγορευτής. } Qu.Cic. de Petitione Conſulatus. Ibidem, Deductorum officium, quod maius eſt quàm ſalutatorum.
Salutator mercenarius. Colum.in præfat.lib.1, An honeſtius duxerim mercenarij ſalutatoris mendaciſſimum aucupium, circumuolitantis limina potentiorum, &c. Eos notat, qui ſportularum ſpe ſingulis matutinis veniebant potentiores ſalutatum.
Salutatorius, Adiectiuum { προσαγορευτικός. } Plin.lib.15.cap.11, Omnia iam & virorum ſalutatoriis cubilibus incluſa.
Salutatorius caſus, qui & Vocatiuus dicitur: vt Salue Ænea. Priſcianus lib.5.cap. De caſu.
Salutatorium, ſalutatorij. Senec.lib.2.de Tranquil.vitæ, Itaque illi quoque quiſquis erit, qui ſalutatorium publicum exerceat, donabit. Qui ſalutatorium publicum exercet, is eſt quem Seneca & ianitorem & oſtiarium appellat.
Salutifer, pen.corr ſalutifera, ſalutiferum, pen.corr. { εὔλοος, σωτήριος } Ferens ſalutem. Martial.lib.5.
Puer ſalutifer orbi. Ouid.2 Metam. De Æſculapio.
Venit vrbi ſalutifer. Ouid.15.Metam.
Opem ſalutiferam dare. Ouid.epiſt.20.
Sorte ſalutifera ſuccurrere rebus miſeris. Ouid.15.Metam.
Salutiger, pen.corr. ſalutigeri, maſc.gen. ſiue Salutigerulus, penul.corr. { σωτηρίαν φέρων } Qui ſalutem nuntiat. Plaut.Aulul.19,
-æquum eſt
Salutigerulos pueros, vehicula, qui vehat. Pueros ſalutigerulos vocat, ſeruos qui iuſſu dominæ hunc illum ſalutant, ſúntque nuntij & renuntij.
Salue { χαῖρε } Verbum defectiuum, ſic coniugatur, Imperatiuo ad ſecundam perſonam ſalue. Pluraliter, ſaluete. Futuro, ſalueto. Pluraliter, ſaluetote. Infinitiuo, ſaluere. Terent.Phorm.2.1,
Here ſalue, ſaluum te aduenitſe gaudeo.
D. Oh bone cuſtos ſalue. Horat.lib.1.epiſt.10,
Vrbis amatorem Fuſcum ſaluere iubemus
Ruris amatores.
Multum ſalue, Vide MVLTVS.
Salue cura deûm. Tibul.lib.3.eleg.4.
Salue feſta dies. Ouid.1.Triſt.
Salue ſancte parens. Virg.5.Æneid.
Saluè, Aduerbium à Saluus, Vide Satin' ſalue? in SATIS.
¶Salue & Vale. Salue dicimus in ſalutatione matutina: vale, quum diſcedimus. Sueton.in Galba, Vt liberti ſeruíque bis die frequentes adeſſent: ac mane ſaluere, veſpere valere ſibi ſinguli dicerent. Vtrunque Virgilius poſuit, quum ſcripſit,
-Salue æternum mihi maxime Palla,
Æternúmque vale. Turnebus.
Salueo, dixit Plaut. pro Saluus & ſanus ſum: in Truculento, 6,
Salue. s. ſatis eſt mihi tuæ ſalutis, nihil moror, non ſalueo.
Saluebis, in futuro, dixit Cic.ad Attic.lib.6.113, Valebis igitur, & valere Pyliam & Cæciliam noſtram iubebis literis, & ſaluebis à meo Cicerone. Id eſt, Cicero meus te ſalutat.
Iubeo ſaluere. Cic.ad Atticum, lib.4.84, Dionyſium velim ſaluere iubeas.
Saluus, Adiectiuum { σόος, σῶος, σῶς } Id eſt, ſanus. Terent. Phorm.2.1,
Saluum te aduenitſe gaudeo. Idem And.4.6,
O Myſis ſalue. M. ſaluus ſis Crito. Vbi Donatus, Saluus ſis, aſſeueratio ſalutantis eſt, non quaſi reſponſio.
Sum ſaluus, ſi hæc vera ſunt: Hoc eſt tutus, ſine periculo. Terent. Andr.5.6.
Saluus & incolumis. Cic.2.de Inuent.
Te ſaluum veniſſe in Epirum vehementer gaudeo. Cic.ad Attic. libro 5 109.
Capite ſaluo. Cic.pro Cecinna, Cecinnæ placuit & amicis, quoad videretur ſaluo capite fieri poſſe, experiri.
Salua res eſt, quũ ſaltat ſenex. ab Apollinaribus ludis tractus mos. Seruius, 3.& 8 Æneidos. Liu.lib.25. Macrob.lib.1. Saturnal. Feſtus ex Verrio: Salua res eſt, quum ſaltat ſenex, quare Paraſiti Apollinis in ſcena dictitent cauſam Verrius reddit: quod P.Sulpitio & Cn.Fuluio conſulibus, M. Calpurnio Piſone Prætore vrbis faciente ludos, ſubitò ad arma exierint, nuntiato aduentu hoſtium, victoréſque in theatrum redierint, ſoliciti ne intermiſſi religionem adferrent, inſtaurandíque eſſent, inuentum eſſe ibi C. Pompinium libertinum mimum, magno natu, qui ad tibicinem ſaltaret. Itaque gaudio non interruptæ religionis editam vocem nunc quoque celebrari.
¶Saluus, ad inanimata transfertur. Plaut.Merc.4,
Quid alia armamenta. A. ſalua & ſana ſunt. Hoc eſt integra. Terent.Eunuch.2.2,
Quibus re ſalua & perdita profueram. Hoc eſt, dum diuites erant.
Proſcriptionem illam ſaluis auſpiciis rogatam eſſe dicebant. Cic. de Prouinc.Conſ.
Clypeus ſaluus. Cic.2.de Finib. Simulatque ipſe graui vulnere exanimari videret ſe, vt primũ diſpexit, quęſiuit ſaluúſne eſſet clypeus. Quum eſſe flentes ſui reſpondiſſent, &c.
Salua epiſtola. Cic.ad Gall.lib.7.26, Quod epiſtolam conſciſſam

doles, noli laborare: ſalua eſt domi.
Salua fide aliquid facere. Cic.3.Offic. Itaque præclarum à maioribus morem accepimus rogandi iudicis, ſi eum teneremus, quæ ſalua fide facere poſſit.
Salua gratia. Quintil.lib.11.cap.3, Quum aliquid detrahere ſalua gratia velis, concedas alia omnia.
Gratia quod veſtro ſalua pudore queat. Ouid.1.de Ponto, eleg 2.
Saluo iure amicitię. Cic.ad P.Sulpitiũ, lib.13.78, Quum his temporibus nõ ſanè in ſenatum ventitarem, tamen vt tuas literas legi, non exiſtimaui me ſaluo iure noſtræ amicitiæ veteris multorúmque inter nos officiorum facere poſſe, vt honori tuo deeſſem.
Salua lege. Cic.ad Appium Pulchrum, lib.3.6, Et vt habere rationẽ poſſis, quo loco me ſalua lege Cornelia conuenias. Idem ad Lentulum, lib.1.2, Nequid agi cum populo aut ſaluis auſpiciis, aut ſaluis legibus, aut denique ſine vi poſſit, &c.
Salua magnitudine tua domine, deſcẽdas oportet ad meas curas, quum ius mihi dederis referendi ad te. Plin epiſt.248.
Officio ſaluo aliquid facere. Cic.pro Roſc.Amer.
Corpora miſſa neci ſalua pietate fatemur. Ouid.15.Metam.
Sana ac ſalua Reſpublica Cic.Cornificio, lib.12.23.
Reuerentia ſalua, &c. Martial.lib.1.
Virginitas ſalua. Ouid.epiſt.15.
Saluo, ſaluas { σώζω } ſaluare, Saluum & incolumem reddere. Quintil. lib.12.cap.10, Quod ſi non eueniret, omnes pares eſſent, & idem omnes deceret. At loquuntur, & ſaluant perſonarum diſcrimen, ita quo quiſque plus efficit dicendo, hoc magis ſecundum naturæ eloquentiam dicit. In caſtigatis exemplaribus legitur ſeruant. Cic.2.de Nat.deor. Itaq; maximæ Reipub partes in iis bellis quibus Reipub. ſalus continetur, nullis auſpiciis adminiſtrantur, nulla perennia ſaluantur. Hoc verbum apud veteres doctiſſimorum iudicio non inuenitur: ideóque hi duo loci ſuſpecti ſunt, cùm & in meliore ſenſu legi poſſit, ſeruant & ſeruantur. Quintil.Decl.5. Perdiderunt pulchritudinem ſanctitatémque naturæ, qui putant illis parentibus iura ſuccurrere, quibus apud liberos ſaluandi eſt de mutua charitate reuerentia. Caſtigatiores codices habent ſalua eſt, &c.
Saluator, pen.prod. { σωτήρ } Verbale: de quo nullum exemplum legi apud idoneos Latinæ linguæ authores. Seruator enim Latinè magis dicitur. Cic.4.Verr. negat extare Latinum nomen quod reſpondeat Græco vocabulo σωτήρ. Vide dictionem SOTER.
SALYES, ſalyum { σάλυες } Straboni & Ptolemæo populi ſunt Narbonenſis Galliæ Liguribus finitimi, Plinius tamẽ Salyos vocat Lyguriæ eos adſcribens: Ligurum celeberrimi vltra Alpes Salyi.
SALYES ſunt populi, qui Salonam atque vicinos agros inhabitant. Salona caſtellum eſt prouinciæ eius noſtræ quæ Maſſiliam & Sextias Aquas principes ciuitates habet Strabo lib.4. A Maſſilia itaque initio capto, & ducto per medium agrum inter Alpes, & Rhodanum curſu vſque ad Druentiam amnem, per ſtadia quingenta Salyes incolunt.
Samacia { σαμάκια } Ornamenta quædam muliebria ex Polluce lib. 5 capite 16.
Samæna. Eſt nauigium dicrotum, hoc eſt bireme, rotundum, concauum, ac in ventris ſimilitudinem formatum, vt mare percurrere & celeriter cõuerti poſſit. Alij Samænam numiſma intelligunt. Cælius libro 7.cap.31.
SAMANEI, ſunt Gymnoſophiſtæ apud Indos quos Porphyrio ſolis pomis, oryzis, aut farina viuere (adeò continentes ſunt) aſſerit. Eos rex veneratur vt deos, quòd illorum precibus omnia à Deo impetrare ſe credat. Vitam hanc faſtidiunt, itaque emori ſtudẽt beatos, tum demum ſe futuros opinati. Cælius Rhodig.lib.13.cap.25.
SAMARA, promontorium in Oceano orientali vbi deficit Caucaſus. Eſt & Samara ſemen Vlmi, Vide SAMERA.
SAMARABRIAE gentes circa Indum authore Plin.lib.6.cap.20.
SAMARIA { σαμάρεια } Iudææ Paleſtinæ regio eſt, vt ſcribit Plin.lib.5. cap.13. Eſt autẽ ciuitas regalis in Iſraël, à qua tota regio decem Tribuum eſt Samaria. Poſteà Sebaſte dicta ab Auguſti nomine. Dicitur quoque Sichar, & Sichem, & Sichima: ea eſt Palæſtinæ inter Iudæam & Galilæam ſita. Hinc Samaritani & Samaritæ, pen.prod. dicti ſunt, qui Samariam habitant.
SAMAROBRINI, pen.prod. { σαμαροβρῖναι } Fuerunt populi in Gallia inter Belgas, vbi Cæſar Galborum concilium induxit. Hanc Cameracenſem eſſe vrbem nonnulli autumant, quam Scaldis fluuius interfluit. Conſtãtior tamen opinio vrbem eſſe putat Nouioduno vicinã, quam vulgò *Sancti Quintini* dicunt: hanc enim præterfluit Samara fluuius. Horum ciuitas dicitur Samarobrina Cæſari & Ptolemæo lib.2.cap 9.
Samarum, ri, ro, & plurali numero Samara, rorum: eſt Vlmi ſemen. Plin.lib.16.cap.17. Atiniæ nõ ferunt Samaram: ita vocatur Vlmi ſemen.
SAMBICVS, ſambici { σαμβίκος } famoſi ſacrilegi nomen, qui cum Dianæ τῆς Ἐφεσίας, fanum aliquoties expilaſſet: tandem deprehenſus annum perpetuum in quæſtione tormẽtíſque habitus, miſerrimo mortis genere excarnificatus, ſacrilegij pœnas luit. Hinc factus eſt locus prouerbio, vt Sambico grauiora pati dicamus, quem ſignificare volumus exquiſitiſſimo tormenti genere excruciari. Vide Cælium lib. 18.capite 3.
SAMBRACATAE, Inſulæ & oppidi nomen in Chaldæorum Arabia apud Plin commemoratur lib.6.cap.28.
SAMBRVCENI, Populi ſunt circa Indum teſte Plin.lib.6 cap 20.
Sambuca, ſambucæ, pen.prod. { σαμβύκη } authore Feſto, organi & inſtrumenti muſici genus. Sambuca, inquit Porphyrius in Ptolemæi armonica, triangulum inſtrumentum eſt, quod ex inæqualibus longitudine ſicut & craſſitudine neruis efficitur.
Sambucam citius caloni aptaueris alto. Perſ.Saty.5.
Sambuca, eodem Feſto authore, machina qua vrbs expugnatur, ſimiliter vocatur, nam vt in organo chordæ, ſic in machina intenduntur funes.
Sambucina, ſambucinæ, pen.corr. { σαμβυκίστρια } Quæ ſambuca canit. Plaut.Sticho,6. -fidicinas, tibicinas,

Sambucinas aduexit secum forma eximia. Quædam exemplaria sambucas legunt.

Sambucistria, sambucistriæ {σαμβυκίστρια} apud Festũ, Idem quod Sambucina Liuius 9.bel.Maced. Tunc psaltriæ, sambucistriæque, & conuiualia ludionum oblectamenta addita epulis.

Sambucus, sambuci, pen.prod. fœm.gen. {ἀκτῆ} Arbor. Vide Plin. lib.24.cap.8.

Sambuceus, Adiectiuum {ἀκτινός} Quod ex sambuco est. Plin. de Viris illust. Iuuenibus regiis Delphos euntibus, ridiculi gratia comes adscitus, baculo sambuceo aurum infusum deo donum tulit.

Sambucea arbor. Plin.lib.29.cap.4.

SAMBVLOS, mons in Perside Herculi sacer. Alexander Alexandrinus lib.Genial.dierum 2.cap.14.

Sambyce, Est musicum instrumentum, quo primò vsam Sibyllam produnt aliqui à Sambyce quodam inuenta, vnde & nomen. Est verò organum id, oxyphthongon, quo tetrachordo Parthi sunt vsi, ac Troglodytæ. Cælius lib 9.cap.4.

SAME {σάμη} Insula ante sinum Ambracium, quæ & Samos, & Cephalenia dicitur non procul ab Ithaca si Ouidio credimus. Item oppidũ eiusdem insulæ à Romanis dirutum. Plin.lib.4.cap.12.

Samera, sameræ, pen.corr. {πτελέας σπέρμα.} Colum.lib.5.cap.6, Atineam vlmum Tremellius Scrofa non ferre sameram (quod est semen eius arboris) falsò est opinatus. Plin.lib.16.cap.17, Atineæ, inquit, non ferunt samaram: ita vocatur vlmi semen: omnesque radicum plantis proueniunt: reliquæ semine.

SAMICVM littus, vbi sacellum est Neptuni maxima veneratione cultũ, in Asia situm est. Strabo lib.8.

SAMIO, SAMIVS, Vide SAMOS.

SAMMONIVM, Promontorium est in littore Peloponesiaco apud Plin. lib.4.cap.12.

SAMNITES, pen.prod. {σαυνῖται} Populi in Samnio, quod nunc Aprucium vocamus, regio Italiæ inter Picenum, Campaniam & Apuliam. Vrbes in ea sunt Adria, Aquila, Amiternum, Sulmo, Ortona, Arpinum, Aquinum, Athina, Beneuentum, Corsinium. Vel Samnites dicti sunt à Samnio colle, in quo è Sabinis venientes consederunt, & eiusdem nominis oppidum ædificarunt. Quidam etiam Samnites per duplex n scribunt. Hi quondam apud Caudinas furculas Romanum exercitum profligauerunt, quos posteà L. Papyrius sub iugum misit. De Samnitibus multa Strabo lib.5.

Samnites (inquit Festus) ab hastis appellati sunt, quas Græci σαυνία appellant: has enim ferre assueti erant: siue à colle Samnio, alias Samo, vbi ex Sabinis aduentantes consederant.

Curio ad focum sedenti magnum auri pondus Samnites quum attulissent, repudiati sunt. Cic.de Senect.

Samnites, Gladiatorum genus quoddam fuit. Dictum autem est nomen à Samnitibus illis, qui diu ancipiti Marte cum Romanis bella gesserunt, vt testatur Liuius sub finem lib 9. Et Romani quidem ad honorem Deũm insignibus armis hostium vsi sunt: Campani ab superbia, & odio Samnitium, gladiatores, quod spectaculum inter epulas erat, eo ornatu armarũt, Samnitiũmque nomine appellarunt.

SAMON, insula in Ionico apud Plin.lib.5.cap.31.

SAMONIVM, Cretæ insulæ promontorium Rhodo auersum, sicut contrario littore Cyrenas versus, κατὰ μέτωπον prominet. Pomponius Mela, libro 2.

SAMORNION, vrbs Epheso apud Plin.lib.5.cap.29.

SAMOS {σάμος} est nomen duarum insularum, quarum altera est in mari Icario, modica, & Iunoni dicatissima, quòd in ea nata fuerit & educata, & Ioui nupta. Vnde Virg.1 Æneidos,

Posthabita coluisse Samo. Scribit Varro, Samon prius Partheniam nominatam, vbi antiquissimum fuit templum, & simulacrum in habitu nubentis figuratum: & sacra eius anniuersaria nuptiarum ritu celebrabantur. A qua & Iuno Samia dicta est. In ea Pythagoras quoque philosophus ortum habuit, necnon & vna ex Sybillis, quæ exinde Samia dicta est, quam ferunt de Christo prædixisse. Fiebant etiam in ea vasa fictilia egregiè ex creta fabricata, quæ Samia vocabantur. Ferunt hanc insulam Thraciæ adiacere, quæ posteà ex commistis Thraciæ populis Samothracia appellabatur. Virg.7.Æneidos,

Threiciámque Samum quæ nunc Samothracia fertur. Nunc vulgò vocatur *Samo*. Altera verò est Samos insula, à Plinio collocata prope Ithacam apud Dulichium: de qua videtur Suetonius intelligere, quum non multùm distet ab Epiro, vbi de Augusto ait cap.17, Ab Actio quum Samum insulam in hyberna se recepisset. Same verò (vt ait Seruius) ciuitas Thraciæ est in Cephalea. Apud Strabonem tamen legimus Samum & Samen, Samum vrbem esse, Samen verò insulam. Sunt qui scribant Samothraciã insulam esse, quæ prius Dardania vocabatur à Dardano, qui Palladium Mineruæ secum ferens, eò confugisse traditur. Pòst Samiis insula bello eiectis, quum eò se in Thraciam ex Asia reciperent, inditum nomen, vt pro Dardania, Samothracia vocaretur.

Iuno Sami colebatur. Cic.6.Verr.

Concinna Samos. Horat.1.epist.11.

Samius, Adiectiuum {σάμιος} Quod è Samo insula est, vt

Testæ Samiæ. Tibull lib.2.eleg.3.

Vasa Samia. Plaut. Capt.6. Cic.pro Muræna.

Samium est testeum. Lucil Satyr.lib.14,

Et non pauper vti samio, curtóque catino. Cic.6.de Republ. Extat oratio Lælij, quam omnes habemus in manibus, quàm sympina pontificum diis immortalibus grata sint, Samiæque (vt is scribit) capedines.

Samium, Acutum, teste Nonio. vnde & Samiare dicimus acuere, quòd in Samo hoc genus artis polleat. Lucil. Satyr.lib.8,

Hanc vbi vult malè habere, vlcisci pro scelere eius
Testam sumit homo Samiam, sibíque illico telo
Præcidit caulem, testésque vnà amputat ambo.

Samiolus, pen.corr. Adiect. diminutiuum {σαμίδιον.} Plaut. Sticho, 14,

-batiocis
Bibunt: nos nostro samiolo poterio, tamen viuimus.

Samio, samias, samiare, Veteres pro Acuere ponebant, & quasi samiæ testæ acumen inducere, authore Nonio. Vide paulò antè SAMIVM, Acutum, &c.

Samiatus, samiata, samiatum, Vopiscus Ferramenta samiata. Nonius acuta & mucronata explicat: & rectè, quod ex eo credo, quia samia creta polita & nitida acuerentur. Vim enim in ea detergendi esse nouerunt omnes: igitur & detergendo ferramenta acuit, vnde ducta Nonij interpretatio, quæ mihi valdè probatur. Nam & samiator in vetere lexico ἀκονητής exponitur, & in antiqua inscriptione, Samiariis doryphorion legitur. Ex Turnebo.

SAMOSATA {σαμόσατα} vrbs Asiæ ad Euphratem, authore Strabone, lib.14, Samosata Luciano alumno nobilis.

Samothracia, gemma nigri coloris ab insula Samothracia nomen sortita, quia in illa inuenitur. Plin.lib.37.cap.10. Samothracia insula, eiusdem nominis gemmam dat nigram ac sine pondere similem ligno.

Samothracia, siue Samothrace {σαμοθράκη} Stephano σαμοθρᾴκη insula est maris Ægei Thraciæ adiacens ea in parte, qua Hebrus in mare influit. Olim Dardania dicta à Dardano quodam Troiano qui Palladium secum ferens eò traditur confugisse. Gentilia sunt Samothrax & Samothracius. Virgil 3.Æneidos,

Threiciámque Samum, quæ nunc Samothracia
Fertur, &c.

SAMPSICERAMVS, Bassi Cæcilij filius fuit, qui iuxta Apamiam & Arethusam regnauit: Phylarchæ quoque genti Emessinæ præfuit. Strabo libro 16.

Sampsiceramus, id est, Pompeius à regulo quodam in Syria Sampsiceramo deuicto, vt est apud Strabonem.

Sampsuchum, sampsuchi, penult.prod. siue sampsychus {σάμψυχον} Herba quæ & amaracus dicitur. Plin.lib 21.cap.22, Sampsuchum siue amaracum in Cypro laudatissimum & odoratissimum. Scribitur & Sansucus. Vide AMARACVS. Colum.lib.10,

Natáque iam veniant hilari sampsucha Canopo.

Sampsuchinus, pen.corr. Adiectiuum {σαμψύχινος.} vt Sampsuchinum oleum. Plin.lib.21.cap.22.

Samsa, samsæ, siue sampsa, siue sansa, dicitur oliuæ officulum. Colum. lib.12.cap.49, Et quum est in samsam redacta, tunc sal coctus, tritúsque manu permiscetur cum cæteris aridis condimentis. Idem lib. 12.cap.50, Et aut regulis, si consuetudo erit regionis, aut certè nouis fiscinis sampsæ exprimi.

SAMVLA, Ob diuturnam vitam (vixit enim centum decem annis) ab Asconio Pediano primùm, deinde à Plinio lib.7.cap.48. nobilitata mulier.

Sanabilis, Sanatio, Vide SANO.

SANATES, pen.prod. dicti sunt qui supra, infráque Romam habitauerunt: quod nomen iis fuit, quia quum defecissent à Romanis, breui pòst redierunt in amicitiam, quasi sanata mente. Itaque in XII. cautum est, vt idem iuris esset Sanatibus quod fortibus, id est, bonis, & qui nunquam defecerant à Populo Romano. Festus.

SANAVS, Phrygiæ oppidum, Apoloniæ metropolis teste Strabone libro 12. Ptolemæus *Vanida* appellat.

SANAZARIVS libertus Accij Synceri apud Alexandrum Alexandrinum lib.Genialium dierum, 2.cap.1.

SANCHVNIATHON Berytius, vir inter antiquissimos numeratus, quẽ vel ante tempora Troiana floruisse, prodiderunt Porphyrius Tyrius philosophus in quarto eorum quos aduersus Christianos libros euomuit. & Eusebius Pamphil.lib.1.præpar. Euang. Eam theologiam Philon Byblius, non ille Hebræus, in Græcam linguam transtulit. Lilius Syntag.1. Hist.deorum.

Sancio, sancis, sanciui, sancitum, pen.prod. vel sanxi, sanctum {κυρόω, κυρεῖν, ἐπικυρόω} sancire. Cic.de Amicitia, Hæc igitur prima lex in amicitia sanciatur, vt neque rogemus res turpes, nec faciamus rogati. Virgil.12.Æneidos,

-qui fœdera fulmine sancit. Vbi Seruius, Sancit, confirmat, sancta esse facit: quia quum fiunt fœdera, si coruscatio fuerit, confirmantur. Vel certè quia apud maiores aræ non incendebantur, sed ignem diuinum precibus eliciebant. Sancire autem propriè est sanctum aliquid, id est, consecratum facere, fuso sanguine hostiæ: & dictum sanctum, quasi sanguine consecratum. Hactenus Seruius. Cic. 1 de Leg. Populariter interdum, loqui necesse erit, & eam legem, quæ scripto sãciat quod vult aut iubẽdo, aut vetãdo, vt vulgus appellare.

Cauere & sancire. Cic.2.de Finib. Quum reliqui nihil sit omnino quod pertineat ad nos, tam accuratè, támque diligenter caueat & sanciat. Sanxerunt ne quis emeret mancipium, nisi in demortui locum. Id est, Vetuerunt & interdixerunt.

Sancire ne. Cic.6.Verr.

Sancire de Cic.4.Ver. In quibus multa sanxit de ætate hominum.

Sancire aliquem Augurem. Cic.13.Philip.

Cæremonias sancire. Cic.1.Tuscul. Quas maximis ingeniis præditi nec tanta cura coluissent, nec violatas tam inexpiabili religione sanxissent. De cæremoniis.

Cæsar digna scelere hominum perditorum sancit. Cic.4.in Catil.

Carmina sancire alicui, Dicare, Consecrare. Stat.3.Sylu.ad finem.

Dictis connubia sancire. Claud.in Epithal.

Dolore suo sancire militaris imperij disciplinam. Cic.1.de Fin.

Sancire dubia. Cic 3.de lege Agra. Quæ dubia sunt, per vos sancire vult. Id est, possessiones dubij iuris confirmare legis authoritate.

Edicto sancire ne. Cic.pro Flac. Prætor sanxit edicto, ne ex Asia exportari liceret de frumento.

Execrationibus publicis sancire. Cic.3.Offic. Quod Athenis execrationibus publicis sanctum est. Id est, De quo lege cautum est si quid admitteretur huiusmodi, &c. Budæus.

Exilium sancire. Tacit lib.1.

Fidem sancire. Stat 5.Thebaid.

Fidem dextra sancire. Liu.8.bel.Pun.

Fide sancire. Liu.5. bell.Punici, Congressi cum Annibale, rursus fide sanxerunt, liberos Tarentinos, leges, suáque omnia habituros.

Fœdera sancire fulmine, de Ioue. Virg.12.Æneid.

Audiat hæc genitor qui fœdera fulmine sancit.

Fœdus capite vel sanguine alterius cum aliquo sancire. Liu.5 bel. Punici, Nisi imperatoris, & eiusdem hospitis proditi capite ac sanguine fœdus cum hostibus sanxisset.

Leges sancire. Cic.2.Tusc.39, Cretum quidem leges, quas siue Iupiter, siue Minos sanxit de Iouis quidem sententia, vt poëtæ ferunt.

Leges de ambitu sancire. Cic.pro Plancio.

Legem sancire in aliquem. Horat 1 Serm.saty 3. -eheu
Quàm temere in nosmet legem sancimus iniquam.

De Iouis sententia sancitæ leges. Cic.1.Tuscul.

Orbem purgatum sanxerat Hercules. Propert.lib.4.eleg.10.

Pacem victoria sancit mundo, Claud.de bel.Getico, 115.

capite Pœnas sancire malorum. Stat.3.Thebaid.

Pœna sancire aliquid. Cic.pro Plancio, Et ad Attic.lib.10.192. Ego verò Solonis popularis tui, vt puto, etiam mei, legem negligam, qui capite sanxit. Id est multauit, vindicauit, puniuit.

Præcepta sancire. Quintilian.lib.2.cap.13, Neque enim rogationibus, plebísve scitis sancta sunt ista præcepta.

Regnum ab Antonio Herodi datum victor Augustus sanxit. Tacitus lib.21.

Societatem sancire. Sen.de Bene.lib.1.cap.4, Quibus tam conuenit hæc adhortatio, quàm vobis, societatem humani generis sancientibus.

Sancitum est lege. Cicero 2.de Leg. Id quoque ne fieret, lege sancitum est.

Erranti viam non monstrare, quod Athenis execrationibus publicis sancitum est. Cic.3.Offic.

Communi iure Gentium sancitum. Cicero de Arusp.resp. Hoc si minus iure Ciuili perscriptum est, lege tamen naturæ communi iure Gentium sancitum est.

Sanctus {κυρωθείς} Particip. vsurpat Liuius lib.10. ab Vrbe, De prouocatione legem diligentius sanctam.

Sanctus, {ἱεροπρεπής} Adiect. Decretũ, & inuiolabile significat. Martian.in l. Sãctum ff. De diuisione rerũ, ait sanctum propriè dici, quod ab iniuria hominũ defensum atque munitum est. Tractũ à sagminibus herbis, quas legati Populi Romani ferre solebant, ne quis eos violaret. Iuuen. Satira 14.

-& sanctam filius omni
Aspiciat sine labe domum, vitióque carentem. Vlpian. ff.de diuisione rerum. l. Sacra loca, scribit sanctum esse quod nec sacrum, nec profanum est, sed sanctione aliqua firmatum: vt sanctæ leges, hoc est sanctione quadam subnixæ. Alij dicunt sanctum esse religiosum, sacrum, & incorruptum. Virg.12.Æneidos,

Sancta ad vos anima, atque istius inscia culpæ Descendam. Id est incorrupta. Idem lib 11.32,

-túque ô sanctissima coniunx
Fœlix morte tua. Id est castissima. Vnde sanctus vir, dicitur integer moribus. Donatus, Sanctum dicitur, quod omni obseruatione inuiolatum est. Cic.2.Phil.72, Tanta enim est charitas patriæ, vt vestris etiam legionibus sanctus essem, quòd eam à me seruatam esse meminissent.

Sanctus atque integer. Cic.pro Rosc.Amer.

Sanctus & innocens. Liu.2.bel.Maced.

Nihil iam sanctum atque syncerum in ciuitate.

Ætate grandis natu, natura sanctus & religiosus homo. Cic.pro Roscio Comœdo, 26.

Sanctum, augustum, & religiosum. Cic.de Arusp.resp.

Ærarium sanctius, Vide AES, æris. Cicero 6. Verr. Primùm mihi literas publicas, quas in ærario sanctiore cõditas habebant, proferũt.

Amicitiæ sanctum nomen & venerabile. Ouid.1.Trist.eleg.7.

Amor sanctus. Cic.3.de Finibus, Ne amores quidem sanctos à sapiente alienos esse arbitrantur.

Animal sanctius. Ouid.1.Metam.16.

Aula sanctior. Martial.lib.5.

Admittas tumidam, breuémque cartam
Intra lumina sanctioris aulæ, Vide AVLA.

Consilium sanctissimum grauissimúmque. Cic. in Catil. Hic, hîc sunt in nostro numero. P. C. in hoc orbis terræ sanctissimo grauissimóque consilio.

Concilium sanctum patrum. Horat.4.Carm.ode 5.

Di sancti. Ouid.3.Amor.eleg.8.

Fides induciarum sancta. Liu.8.ab Vrbe.

Fidem sanctam violare. Catul.de Lesbia, 71.

Flumen sanctum. Virg.8.Æneid.

Fons sanctus. Cic.5. Tuscul. Ex hoc igitur Platonis quasi quodam sancto, angustóque fonte nostra omnis manabit oratio.

Ius sanctum atque integrum. Cic.pro Rosc.Amerino.

Leges sanctæ. Horat.2.Serm.saty.1.

Memoria sancta. Tacit.lib.10.

Nomina sancta Palladis. Virg.3.Æneid.

Officium sactum & solenne. Cic.pro Quintio.

Ornatus sanctus. Quint.li.8.ca.3. Hic ornatus virilis, fortis & sanctus sit, nec effœminatam leuitatẽ, nec fuco eminẽtem colorẽ amet.

Præmia virtutis sancta & casta esse oportet. Cic.2.de Leg.

Pietas sancta. Sene. Octauia.4.

Sententia sancta. Lucret.lib.3.

Firmissima & sanctissima testimonia. Cic.pro Rosc.Comœdo. firmissimis enim & sanctissimis testimoniis virorum optimorum causa Roscij communita est.

Vates sanctissima. Virg.6.Æneid.

Vir sanctissimus. Plancus ad Cic. lib.10.21. At Laterẽsis vir sanctissimus suo chirographo mittit mihi literas, meísque. Plin. epist.9.lib. 2. Nam pater eius Erucius clarus vir, sanctus, antiquus, disertus. Ad mores perfectissimos, vitæque integritatem refertur hîc Sanctus.

Sanctum, Id est, silendum. Liu.lib 3.bell.Pun Et si quid vnquam arcani sanctíve in curia fuerit.

Sanctè, Aduerb. {ἁγνῶς} Augustè. Cic.pro Fonteio, Cum his vos testibus vestram religionem coniungetis? ab his quicquam sanctè aut moderatè dictum putabitis?

Piè sanctéque Deum colere. Cic.1.de Nat.deor.

Augustè sanctéque consecrare aliquem. Cic.2.de Nat.deor.

Sanctè, Firmiter. Terent. Hecyra, 2.2,

-Sanctè adiurat.
Non posse apud vos Pamphilo se absente perdurare. Cice.ad Licinium, lib.5.8 Méque ea quæ tibi promitto ac recipio, sanctissimè esse obseruaturum, diligentissiméque esse facturum. Idem ad Sulpitium, lib.13.20, Quam ego necessitudinem sanctè colendam puto.

Id mihi est sanctius & antiquius. Cic. Attico, lib.12.241.

Sanctor, Verbale {κυρωτής} Qui aliquid sancit. Tacit.lib 3. Sed præcipuus Seruius Tullius sanctor legum fuit.

Sanctio, sanctionis {κύρωσις} Lex cum terrore pœnæ. Cic. pro Cornelio Balbo, Primùm enim sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod populus, plebísve sanxisset. Deinde sanctiones sacrandæ sunt, aut genere ipso, aut obtestatione & consecratione legis aut pœnæ, quũ caput eius qui contrà facit, consecratur. Idem 6. Verr. Nisi vehementius homini minatus essem, nisi legum sanctionem, pœnámque recitassem, tabularum mihi potestas facta non esset.

Fœderis sanctio. Cic.pro Corn.Balbo.

Sanctitas, penul.corr. sanctitatis {ὁσία, ἁγιότης, ὁσιότης} Est (vt ait Cice.1.de Nat.deor.) scientia colẽdorum deorum. Idem Post reditum in Senatu, Mecum libertas, mecum etiam frugum hubertas, mecum deorum & hominum sanctitates omnes & religiones abfuerũt. Sic pro Cælio, Si matremfamiliâs, secus quàm matronarum sanctitas postulat, nominamus. Item 3. Phili. Quod in iuuentute habemus illustrius exemplum veteris sanctitatis?

Constituere sanctitatem in aliquo, Vide CONSTITVO.

Sanctimonia, sanctimoniæ {ἁγιασμός} Idẽ Cic. pro Rabirio perduel.reo, Quæ mihi videntur ex hominum vita ad deorum religionem & sanctimoniam demigrasse. Idem pro Quintio, Quid mihi inquit, cum ista summa sanctimonia ac diligentia.

Habere domum clausam pudori & sanctimoniç. Cic.pro Quintio.

Nuptiarum sanctimonia. Author ad Heren.lib.4.

Sanctimoniales appellãt Imperatores virgines Deo deuotas, dicatas & consecratas. Rubr.de Rapt. Virg. & l.vnic.ad finem.lib.9.C.tit.13. Vt hæc tantũmodò lex (inquit Princeps) in hoc capite pro omnibus sufficiat, quam de sanctimonialibus & virginibus & viduis locum habere sancimus.

Sanctitudo, pen.prod. {ἁγιότης} Idem, sed antiquius. Accius Tereo, Alia hîc sanctitudo est, aliud & nomen, & numen Iouis. Idem Phœnissis, Delubra cæli tu maris sanctitudines. Cice.lib.4.de Rep. Eosdem terminos hominum curæ, atque vitæ, sic pontificio iure sanctitudo sepulturæ. Nonius.

Sanctuarium, sanctuarij {ἱερατεῖον} Sacer locus, templum, sacrarium.

Sanctuarium, siue sanctuaria Mithridatis appellauit Plinius quæ alio loco arcana, libro 23.cap.8. In sanctuariis Mithridatis maximi regis deuicti, Cn.Pompeius inuenit in peculiari commentario ipsius manu compositionem antidoti.

Sanctuarium non solùm locum sacrum, aut sacrosanctum significat: sed etiam tabulas aut librum in quo sancta referuntur, rescribuntur, subnotantur. Hinc Sanctuarium principis dixit Siculus Flaccus, pro libris atque commentariis, in quos agrorum formæ referebantur, aut quod magis est, locum ipsum & tabularium in quo huiusmodi libri repositi adseruabantur significare notauimus. Sic. Flac. in libro de Conditionibus agror. Quod si quis contradicat, Sanctuarium Cæsaris respici solet. Omnium enim agrorum & diuisorum & adsignatorum formas, sed & diuisionem commentarius & principatus in sanctuario habet. Qualescunque enim formæ fuerint, si ambigatur de earum fide, ad sanctuarium principis reuertendum erit.

SANCVS, vnus ex iis diis, quos in 16. cælorum ordinibus Martianus his verbis enumerat. Ex duodecima (inquit) Sancus tantummodò aduocatur. Refert Syntagmate.1.lib. Histor.deor. Lilius Geraldus.

Sandalides, pen.cor. {σανδαλίδες} Palmæ genus, à similitudine sandalij dictum. Plin.lib.13.cap.4.de palmit. Quarta, inquit, authoritas, sandalidum à similitudine appellatarum.

SANDALION, Insula in mari Ionico authore Plinio lib.5.cap 31.

SANDALIOTIS {σανδαλιῶτις} Sardinia insula denominata est ab effigie sandalij, hoc est soleæ, quam nonnulli Ichnusiam vocant, à similitudine vestigij quod Græcè ἴχνος dicitur.

Sandalium, sandalij {σανδάλιον, βλαῦτα} Calceamenti genus, Græci σανδάλιον, calceum vocant. Terent. Eunuch.5.8,

Vtinam tibi commitigari videam sandalio caput.

Sandalium, Farris Gallici genus. Plin.lib.18.cap.7, Galliæ quoque suum genus farris dedere, quod illi brance vocant: apud nos sandalium nitidissimi grani.

Sandaligerulus, pe.cor. Adiect. {σανδαλιοφόρος} Qui sandalio vtitur. Plautus Trinum 5.

SANDALIARIVS, a, um. Sandaliarius vicus ab Apolline Sandaliario, cuius effigiem ornatam sandalio, quod est calceamenti genus in quarta vrbis regione authores ponunt. Alexandrinus Alexander lib. 2.Genial.dier.cap.18.

SANDANIS, Vir fuit quidam Lydus, qui frustra Crœso suadere conatus est, ne bellum Persis inferret. Herodotus lib.1, & 2. Sardanis à quibusdam appellatur.

Sandapila, sandapilæ, pe.cor. {φορεῖον νεκρῶν} Genus feretri. Martial.lib.2. Idem lib.8,

Permutatur onus, stipatáque tollitur altè
Grandis in angusta sarcina sandapila,

Fabri sandapilarum. Iuuen. Saty.8.18.

¶Sandapila antiqui dici voluerunt feretrum mortuorum, id est, Loculum, non in quo nobilium corpora, sed in quo plebeiorũ atque damnatorum cadavera portabantur, sicut Sesimbrotus Thasius de morte Polyeratis Samiorum regis scripsit, dicens, posteaquã de cruce depositus, sandapila etiam deportatus est. Ex Fulgentio.

Sandapilarij erant vespiliones aut ex eorum grege, quos vulturios seu cadonophoros, id est tintinabula gestantes, siue anteambulones, feralespræcones, appellarunt. Budæus in notis ad Pand.

Sandaracha, Hebræ nomen apibus gratissima, quam alio nomine Cinithum appellant. Plin. lib. 11. cap. 7.

Sandaracha, sandaracæ {σανδαράκη} Festus, Sandaraca scribit & sandaracinus. Plin. lib 34. cap. 18. Sandaracæ quoque propemodum dicta natura est. Inuenitur autem & in auratiis, & in argentariis metallis, melior quo magis rufa, quoque magis vitus redolens, ac pura friabilisque. Valet purgare, sistere, excalefacere, perfodere. Idem lib. 35. cap. 6. Colos esse debet flammeus. Vitruuius architectura lib. 7. Cerussa verò quum in fornace coquitur, mutato colore ad ignem incendij sandaracha fit. Id autem incendio facto ex casu didicerunt homines: & ea meliorem vsum præstat, quàm quæ de metallis per se nata foditur. Hinc comicire licet duplicem esse sandaracham, metallicam, factitiam. Fossitia est colore cinnabaris. Vulgò *Arsenicum rubrum* vocatur. Factitia fit, cerussa in fornace cremata. Errant Arabes medici, qui putant sandaracham esse nostrum vernicem: quum hic sit Iuniperi gummi. Philander in Vitruuium, & Ruellius lib. 1. cap. 90.

Sandaraca, genus coloris. Festus.

Sandaracinus. Adiect. {σανδαρακινός} Color sandaracinus. Nœuius, Merula sandaracino ore. Festus.

Sandaracatus, penult. prod. Aliud adiectiuum {σανδαρακωτός} Cui sandaraca admista est. Plin lib 35 ca. 15. Item lendes tollit in palpebris æris, aceto sandaracato admisto.

SANDARACVRGIVM, mons est concauus in Ponto de quo sic scribit Strab. lib. 12. Sandaracurgij mons est cõcauus, propter metallorũ effossionem: huius operatores maximis cuniculis subeunt. Solebant olim publicè operari & fossoribus vtebantur seruis, ex aliquo maleficio tedemptis: Nam præter operandi laborem, qui maximus est, dicunt aërem ex metallis lethiferum esse atque intolerabilem, propter odoris grauitatem è glebis prodeuntem. Vnde corpora citò ibi mori, sæpe metallorum effossionem deficere, propter operariorum incommoditatem, qui cùm plures sint quam ducenti, continuè & morbis, & labe absumuntur. Hæc ille.

Sandaser, seu Sandazerion gemma, quæ expolita ad Sandastri splendorem, quamproximè accedit. Plinius lib. 37 cap. 7.

Sandastros, gemma, à Sandastro Indiæ loco sic dicta. Plinius de Carbunculis, libr. 37. cap. 7, Cognata est huic Sandastros, quam aliqui Haramantitim vocant: nascitur in India, loco eiusdem nominis.

Sandix, Herba. Virg. 4. ecloga,

Sponte sua sandix pascentes vestiet agnos. Plinius de sandice herba intelligit, & vt verum fateamur, est conciniior sententia agnos inter pascendum eius herbæ, quam comedant, fuco colorari. Cont. à tendunt grammatici recentiores: censent enim sandicem colorem esse è sandaracha & rubrica temperatum, quod & Plinius retulit. Videtur & de herba loquutus potius quam de pigmento Cratius cùm scripsit,

Interdum Libyco fucantur sandicæ pinnæ. Quasi ea stirps in Lybia proueniat: nisi si quis censeat metallum illius pigmenti illic fuisse, aut officinam, qua ido in factitiis pigmentis erat: sed illud alterum de planta verius crediderim in Gratio, vt & in Vopisco, cuius hæc verba sunt, Dicitur enim sandix Indica talem purpuram facere si curetur. Hæc ex Turnebo.

Sandix, Genus coloris, authore Plinio libro trigesimoquinto capite sexto, Sandaracha (inquit) si torreatur, æqua parte rubrica admista, sandicem facit.

Amictus sandicis, id est, sandicini coloris. Propertius libro 2. eleg. 26.

SANDOBANES, fluuius est Albaniæ, qui in Caspium mare erumpit: Strabo lib. 11.

SANDRACORA, locus Cappadociæ. Strabo lib. 14.

Sane, {τοῦ ὄντος} Aduerbium, quandoque (inquit Valla) affirmatiuè ponitur pro Certè: vt Ita sanè. Cic. ad Lentulũ, lib. 1. 9. Sanè molestè Pompeium id ferre constabat.

Sanè, pro Quidem. Cic. in Verrem, Sanè homini præter opinionem improuiso incidi.

Herennius tribulis tuus sanè homo nequam. Cic. ad Atticum, libro 1. 14.

Sanè, Permissiua particula quando aliquid aduersario tribuimus: vt Sit, sanè, vt vis. Cic. Quid enim habet commodi, quid non potius laboris? sed habeat sanè. Quintilianus, in Corpore proiecto, Tulerit sanè filius noster meritò pœnas, dederit spiritum supplicio. Hoc est, Esto tulerit, fac tulerit.

Sanè, pro Valde aliquando ponitur: quando qui sani sunt, iidem & validi, vt ait Donatus. Cic. de Senect. Rem haud sanè Scipio & Læli, difficilem.

Non sanè, pro Non admodum. Cic. 3. Tusc. Mediocritatem vel perturbationum vel morborum mihi non sanè probant. Id est non valde eos probo. Idem 2. de Finibus, Post enim Crysippum non sanè est disputatum. Budæus.

Sanè bene, pro bene quidem. Cic. pro Quintio, Erat ei pecuaria res ampla, & rustica, sanè bene culta & fructuosa.

Sanè autem vellem obsequi voluntati tuæ. Cic. Appio, lib. 3. 5.

Et sanè, Affirmatiuum est. Quintil. lib. 1. cap. 2, Et sanè concipiat quis vel declamantis habitum, vel orantis vocem, incessum, pronuntiationem, illum denique animi & corporis motum, nónne, &c.

Sanè quàm. Brutus ad Ciceronem, libro 11. 13, Sanè quàm sum gauisus.

Nam quod de Pomponio Caninius, sanè quàm reflexit. Cic. Qu. fratri, lib 2. 10.

Sanè quidem, Permittentis. Terent. And. 1 2,

Nempe ergo aperte vis, quæ restant, me loqui? D. sanè quidem. Cic. 2. de Legibus, Sanè quidem hercle, & est itta rectè dicendi via.

Sanè quòd tibi nunc vir videatur esse, hic nebulo magnus est, Ne metuas, Terent. Eunuch. 4 7.

Ne sit sanè. Cic. 4. Academ. Negas tantam similitudinem in rerum natura esse, pugnas omnino cum aduersario facili: ne sit sanè videri rectè potest.

Non sanè. Cic. in Partit. Sempérne igitur ordinè collocandi, quem volumus, tenere possumus? C. P. Non sanè.

Sanè si placet. Cic. in Partit. Si ego te vicissim eisdem de rebus Latinè interrogem? C. P. Sanè si placet.

Sanè tamen, In principio sententiæ. Quintil. in Mathematico, Sanè tamen claritas patriæ priuatos vicerit metus.

Sanè quia verò. Terent. Eunuch. 1. 2,

-Quid races?

PH. Sanè quia verò hæ mihi patent semper fores. Ironicon est.

Sanè, in principio sententiæ. Cicero 2. de Natu. deor. Sanè restat, vt qualis eorum natura sit, consyderemus. Budæus. Vetus exemplar non habet sanè.

Sanè, pro Satis. Cic. Sopater, cum hoc belli, improuisum accidisset, commotus est sanè. Sic apud eundem sæpe. Budæus.

Sanè, Multum. Terent. Andr. 1. 4,

Sanè-pol illa temulenta est mulier & temeraria. Donatus.

Non ita sanè vetus. Cic. de Clar. Orat.

Rectè sanè. Terent. Adelph 4. 2,

Vbi potetis vos. D. rectè sanè. Vbi Donatus, Rectè sanè, hîc ironia est, non approbatio.

Senesco, Vide SANVS.

SANGA {σάγγα} Plinio. lib 4. cap. 20. fluuius Cantabrorum in Hispania citerior. Est etiam serui nomen. Terent. in Eunucho.

SANGARIVM, fluuius est Lycaoniæ apud Plinium libro 5. cap. vltimo. Oritur in Phrygia, Idem author lib. 6. cap. 1.

SANGARIVS, amnis Phrygij, secus quem erant antiqua Phrygum domicilia, vt Midæ, & prius Gordij Strabo lib. 12.

SANGARIS, pen. corr. {σαγγάρις} fluuius Galogræciæ, qui per Phrygiam defluens, tandem in Propontidẽ influit, vt scribit Seruius. Alio nomine dicitur Coralius, vt testatur Plin. lib. 6. cap. 1. sub finem. Vulgò *Zagari*.

Sangarius puer, Ganymedes. Stat. 3. Sylu. 4. 9.

Sangenon, gemma ex Opalorum genere. Plinius lib 37. cap. 6. Sunt & qui priuatum genus eius faciunt, Sangenónque ab Indis vocari dicunt. Traduntur verò nasci & in Ægypto & in Arabia, & vilissimi in Ponto. Item in Galatia ac Tharso & Cypro.

Sanguis, masculin. gener. {αἷμα} quod & sanguen. neut. gen. dixerunt veteres, vnde sanguinis facit in genitiuo, pen. corr. Humor est in venis contentus.

Celsus libro 5 cap. 26. De sanguine & sanie, &c. Malus est sanguis nimium aut tenuis, aut crassus colore vel liuidus, vel niger: aut pituita mistus & varius. Optimus, calidus, rubeus, modicè crassus, non glutinosus. Itaque protinus eius vulneris expedita magis curatio est, ex quo sanguis bonus fluxit.

Sanguen, Charisius lib 1, Sanguis masculino genere dicitur, & facit hunc sanguinem. Sed Cato de habitu ait, sanguen demittatur. & Lucret. lib 1,

Visceribus viscus gigni, sanguénque creari.

Amor sanguinis asper. Silius lib. 1.

Dulcedine sanguinis asper lupus. Ouid. 11. Metam.

Detractio sanguinis, & Sanguinis missio Celso lib. 2. cap. 8. Quintil. lib. 2 cap. 10.

Fluxio sanguinis. Plin. lib. 23. cap. 1 & lib. 20. cap. 17.

Habitus sanguinis. Celsus lib. 2. cap. 10. Incidenda ad medium vena est: ex qua cùm sanguis erumpit, colorem eius habitúmque oportet attendere.

Profluuium sanguinis, Vide PROFLVO.

Tenuitas sanguinis. Plin. lib. 11. cap 39.

¶Sanguis ærarij, per translationem, pro Substantia quæ in ærario continetur. Cicero 5. in Verr. Quæ quum de Populo Romano victu, de vectigalium nerui, de sanguine detraxisset ærarij, Tertiæ mimæ condonauit.

Plenus sanguinis homo, Sanguinis effusionem appetens, sanguine coinquinatus. Plaut. Bacchid. 2.

Altilis sanguis, Vide ALO.

¶Ater sanguis, Vide ATER adiectiuum.

Captiuus sanguis, Vide Captiuus in CAPIO.

Conglobatus sanguis, Vide CONGLOBO.

Corruptus sanguis. Claud. 2. in Eutropium.

Crassus sanguis, Vide CRASSVS.

Fluens sanguis per nares. Plin. lib 26. cap. 13.

Generosus sanguis. Ouid. 13. Metam.

Integer sanguis, Vide INTEGER.

Iuuenilis sanguis. Ouid. 7. Metam.

Largus sanguis. Claudian. 8. Paneg.

Niger sanguis Ouid. 12. Metam.

Pinguis, pinguior, pinguissimus sanguis. Plinius libro vndecimo capite trigesimooctauo.

Rapidus sanguis. Claud. 6. Paneg.

Rutilus sanguis. Lucan. lib. 1.

Salsus sanguis. Ennius in Ctesiponte, apud Macrobium libro 6. Saturn. cap 2,

Neque miseræ lauêre lachymæ salsum sanguinem.

Tenuis sanguis. Plin. lib. 11. cap. 38.

Tetri sanguinis profluuium. Lucret. lib. 6.

Vænalis sanguis. Valer. 6. Argon.

Vitiosus

Vitiosus sanguis, & verus, opponuntur. Cicero de Clar. Orato. Meruéasque ne vitiosum colligerer, verum sanguinem dependebat.

Vitiosus sanguis. Celsus lib. 2. cap. 10. Nam si is crassus & niger est, vitiosus est (sub. sanguis) ideóque vtiliter effunditur.

¶Rigens sanguis attringit ficca vulnera. Lucan. lib 4.

Profusionem sanguinis auertere aliquò. Celsus lib. 2. cap. 11.

Auertitur interdum sanguis, vbi alia parte prorumpens, alia amittitur. Celsus lib. 2. cap. 12.

Augere sanguinem Plin. lib. 20. cap. 7.

Sanguinem coagulant, & ideo reiicientibus sanguinem prosunt. Plin. lib. 24. cap. 11. De gummium generibus.

Taurorum sanguis celerrimè coit, atque durescit, ideò pestifer potu maximè. Aprorum & ceruorum, capratúmque & bubulorum omnium non spissatur. Plin. lib. 11. cap. 38.

Cohibere sanguinem vulnerum. Plin. lib. 22. cap. vltimo.

Cõcrescere sanguinẽ non patitur thymum è melle. Plin. li. 21. c. 21.

Concretum sanguinẽ ventris, aut vesicæ absumit heliochrysum. Plin. lib. 21. cap. 25.

Pingui sanguine concreti crines. Valer. 3. Argon.

Concutitur sanguis. Lucret. lib. 3.

Sanguis bene conquieuit. Celsus lib. 4. cap. 4. ad finem.

Sanguinem densati prohibet Balsaminum. Plinius libro vicesimotertio capite quarto.

Detrahere sanguinem. Celsus lib. 2. cap 10.

Detractus sanguis venis. Lucret. lib. 3.

Sãguis per venas in omne corpus diffunditur. Cic. 2. de Nat. deor.

Conglobatum sanguinem discutit acetum. Plin. lib. 23. cap. 1.

Pœnas dare sanguine. Virg. 2. Æneid.

Dandus inuidiæ est sanguis, nihil ne ego quidẽ moror quominus Decemuiratu abeam. Liuius.

Alternum dare sanguinem, dicuntur qui se inuicem vulnerant. Seneca Thyeste, 4,

Quis vos exigat furor,

Alternum dare sanguinem,

Et sceptrum scelere aggredi?

Duratur sanguis, hoc est concrescit. Quintil. Decla. 2.

Sanguis per aluum editur. Celsus lib. 2. cap. 7.

Effunditur sanguis. Celsus lib. 2. cap. 10.

Egestus sanguis per immensos fletus. Ouid. 10. Metam.

Emicat sanguis. Lucret. lib. 4.

Emittere sanguinem. Celsus lib. 2. cap. 10.

Erumpit sanguis. Celsus lib. 2. cap. 10

Grauiter erumpit sanguis. Celsus lib. 4. cap. 4. De tussi.

Spumantem sanguinem excreare. Celsus lib. 2. cap. 7.

Exit sanguis ex gingiuis, ex ore. Celsus lib. 4. cap 4. De tussi.

Oculos suffusos exonerare sanguine. Plin. lib. 8. cap. 5.

Ne iudicio iniquo exorbeatur sanguis tuus. Cic. 1. de Oratore.

Flumen sanguinis expirans de pectore. Lucret. lib. 2.

Expuere sanguinem. Celsus libro 4. cap. 4. De tussi. Plinius libro 26. cap. 7.

Inutilem sanguinem extrahunt raphani. Plin. lib. 20. cap. 4.

Sanguinem densatum extrahit Abiga pota. Plin. lib. 24. cap. 6.

Sanguinem extundit frequens tussis. Celsus libro 4. capite 4. De tussi.

Facere sanguinem. Liu. 2. ab Vrbe.

Fertur sanguis ex pectore, aut ex latere, aut ex iecinore. Celsus lib. 4. cap. 4. de tussi.

Feruescit sanguis. Persius Saty. 3.

Fluere mihi solet sanguis. Celsus lib. 4. cap. 4. De tussi.

Fluit mihi sanguis ex naribus. Celsus lib. 2. cap. 7.

Fundere sanguinem. Celsus lib. 2. cap. 10.

Fuso per venas sanguine extinguitur. Tacitus libro 20. De cæde Calphurnij Galeriani.

Fundere sanguinem de rege, Hoc est ob regem. Curtius lib. 10.

Gelidus sanguis hebet tardante senecta. Virg. 5. Æneid.

Incitatur sanguis ex ea parte. Scribonius Largus.

Incitatur sanguinis eruptio. Scribonius Largus.

Inficere æquor sanguine. Horat. 3. Carm. ode 6.

Inficere riuos rubro sanguine. Horat 3. Carm. ode 13.

Luere quippiam sanguine, Vide LVO.

Madens vestis sanguine, Vide MADEO.

Multo sanguine manat cicatrix. Senec. Troade 3.

Minuere sanguinem. Plin. lib. 32. cap. 9.

Lethifero sanguine miscetur orbis. Ouid. 1. Fast.

Mittere sanguinem in brachiis. Celsus lib. 2. cap. 10, Mitti verò is debet, si totius corporis causa sit, ex brachio: si partis alicuius, ex ea ipsa parte, aut certè quamproxima: quia non vbique mitti potest, sed in temporibus, in brachiis, iuxta talos.

Ex brachio sanguinem mittere. Id est, venam secare in brachio. Celsus lib. 2. cap. 10.

Mittere sanguinem, Vide MITTO.

Missus sanguis è corpore. Lucret. lib. 2.

Mittere sanguinem dicuntur oratores, quùm aduersariorum argumenta ita soluunt, vt causa ipsa stare non possit. Vnde Quintilianus libro 8. cap. 6. Illa agendis causis iam detrita, Pedem conferre, & lugulum petere, & Sanguinem mittere, inde sunt: nec tamen offendunt.

Frigidus obstiterit circum præcordia sanguis. Virg. 2. Georg.

Occupare sanguinem. Celsus lib. 8. cap. 4, Inter quæ si sanguis fertur, spongia subinde in aceto tincta cohibendus est, occupãdúsque obiectis linamentis, & caput altius excitandum.

Vitio sanguinis occurrit quinquefolij succus. Plin. lib. 26. cap. 7.

Pellere sanguinem per vrinam. Plin lib. 35. cap. 15.

Pora sanguinem per nares pellit copiosum. Plin. lib. 27. cap. 8. De crocodilo.

Perfusus sanguine. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Calido sanguine perfolues pœnas mihi. Virg. 9. Æn.

Pœnas cum sanguine poscere. Virg 2. Æn.

Procedit sanguis ex ore. Celsus lib 4. cap. 4. De tussi.

Profluit sanguis Celsus lib. 4. cap. 4. De tussi.

Prorumpit ex naribus sanguis. Celsus lib. 4. cap. 4. De tussi.

Redditus sanguis per os. Plin. lib 26. cap. 13.

Reddere sanguinem per vrinam, vel aluum. Scribonius largus.

Sanguinem in meru refugere, certum est: multíque non transiuere transfossis. Plin. lib. 11 cap. 38.

Sanguinem reiicientibus datur succus porri. Plin. lib. 20. cap. 6.

Sanguinem reiicientibus occurrit quinquefolij succus. Plinius libro 2. cap. 7.

Sanguis reliquit corpus. Ouid 3 Metam.

Sæpè fœminæ quibus sanguis per meustrua non respondet, hunc expuunt. Celsus lib. 4. cap 4. De tussi.

Sanguinis curtus reuocetur. Celsus lib. 5. cap 26. De curatione aduersus profusionem sanguinis in vulneribus.

Saliens vena sangume. Vig 3. Geor.

Ferrum satiare sanguine. Ouid. 5. Fast.

Sistere sanguinem. Plin. lib. 25. cap. 8.

Sanguinem ex vulnere sistit glycyrrhiza commanducata. Plinius lib. 22 cap 9.

Sanguinem sistit interiorem ruta pota, narium indita. Plinius lib. 20. cap 13.

Æque maribus ac fœminis sistit sanguinem menta. Plinius lib. 20. cap. 14.

Sanguinem vulnerum sistunt folia vitium. Plin. in procemio libri 23. Sic lib. 31. cap. vltimo.

Sitire sanguinem. Senec. Troade 10.

Scelerato ex sanguine sumit pœnam. Virg. 12. Æneid.

Trahere sanguinem. Celsus lib. 2. cap. 10. Plin. lib. 21. cap. 19.

Venit sanguis. Celsus lib. 2. cap 10.

In corpus vocatus sanguis. Ouid. 2. Metam.

Globos sanguinis vomens. Ouid. 12. Metam.

Vomere sanguinem. Celsus lib. 2. cap. 6.

Riuos sanguinis vomens. Virg. 11. Æneid.

¶Sanguis, pro Vigore & vi. Cic. ad Attic. lib. 4. 85. Amisimus, mi Pomponi, omnem fucum & sanguinem, sed etiam colorem & speciẽ pristinæ ciuitatis: nulla est Resp. quæ delecter, in qua æquitas cam.

¶Sanguis orationis incorruptus. Cic. in Bruto. Succus ille, & sanguis incorruptus vsque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis inesset, non fucatus nitor. Sãguis, id est oratio fortis, robusta, vires, lacertos, & nerues habens. Sic enim solet à Cicerone per translationem dici, vt viri fortes & robusti dicuntur, qui plurimum sanguinis habent. Vnde Plautus in Bacchidibus Act. 2. scen. 2,

Nihil moror discipulos mihi esse tam plenos sanguinis.

Vatem afflictat me nunc iam vacuum virium. Incorruptus, hoc est purus, sanus, integer, non vitiosus. Hinc eodem in dialogo dixit, salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem, & sanum genus dicendi in Callidotum libello verò de Optimo gen. orat. incorruptam sanitatem, & bonam valetudinem. Semper enim Athenienses, vt in Oratore scribitur, ita prudens syncerúmque iudicium fuit, vt nihil possent, nisi incorruptum & elegans, audire.

¶Sanguis. Progenies. Virg. 1. Æneidos,

Troiano à sanguine duci audierat.

Author sanguinis. Virg. 7. Æneid.

Degener sanguinis. Stat. 9. Thebaid.

Claro sanguine genitus. Senec. Octauia, 4.

Obscuri sanguinis de formes ortus. Stat. 5. Sylu. 3.

Alto à sanguine genus. Virg. 4. Æn.

Hortamur fari quo sanguine cretus. Virg. 2. Æneid.

Sanguis regius. Horat. 3. Carm. ode 27.

Aureus sanguis, proles aurea sub Saturno. Stat. 3. Theb.

¶Paternus & maternus sanguis. Cic. pro Rosc. Amer. Magnã vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionẽ paternus, maternúsque sanguis.

Cognatio sanguinis Trãsalpini. Cic. Post red. in Senatu, Is non me, quanquam equidem non cognorat eum propter Pisonũ affinitatem, quàm longè hinc ab hoc genere cognatio materna Transalpini sanguinis abstulisset.

Chari sanguinis vincula, Consanguinitas. Propert. lib. 1. eleg. 14.

Gradu sanguinis propior. Ouid. epist. 3.

Nomina sanguinis, Nomina affinitatis vel consanguinitatis: vt pater, frater, soror, &c. Ouid. 9. Meta. de Byblide quæ fratrem amabat, Iam dominum appellat, iam nomina sanguinis odit,

Byblida iam mauult, quàm se vocet ille sororem.

Cognatus sanguis. Virg. 12. Æneid.

Consors sanguis. Ouid. 8. Metamorphoseos,

-calidúsque prioris

Cæde recalfecit consorti sanguine telum. Id est, occidit etiam fratrem eius.

Attingere aliquem sanguine, Vide ATTINGO.

Cohærere sanguine alicui, pro Affinem esse. Quintil. lib. 8. cap. 3.

Coniungi sanguine alicui, Idem Cic. 2. de Inuent.

Sanguineus, Adiect. {αἱματώδης} Ad corpus aliquando refertur, & Plenum sanguine significat. Aliquando ad animum, pro crudeli, cruentóque. Apuleius, Immani ab sanguinea voce perterruit.

Oculorum acies sanguinea, Vide ACIES.

Bellum sanguineum. Stat 5. Thebaid.

Cædes sanguinea. Ouid. 13. Metam.

Caput sanguineum. Ouid. 3. Trist. eleg. 9.

Color sanguineus. Plin. lib. 14. cap. 3.

Guttæ sanguineæ. Ouid 2 Metam.

Imber sanguineus. Cic. 2. de Diuinat.

Mora sanguinea. Virg. 6. eclog.

Pulmo sanguineus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Rixæ ſanguineæ.Horat.1.Carm.ode 27.

Virga ſanguinea, cuius cortex ad ſanguinis ſimilitudinem rubet. Plin.lib.24.cap.10.

Sanguiculus,ſanguiculi,penultima correpta {αἱμάτιον} Sanguis hœdi ſiue ſuis in cibum formatus. Plinius libro 28. cap. 14. Vtuntur ad vtrunque vitium & coagulo hœdi in vino myrtite,magnitudine fabæ poto:& ſanguine eiuſdem in cibum formato,quem ſanguiculum vocant.

Sanguinolentus,Adiectiuum, à genitiuo ſanguinis. {αἱματώδης} Plenus ſanguinis,& ſanguine conſperſus.Varro de vita pop.Rom.Magiſtratus grauatim ſeditionibus ſanguinolentis vrbem perturbauere. Author ad Heren.lib 4,Sanguinolenta palma.

¶Color ſanguinolentus.Ouid.1 Amor.eleg 12.

Litera ſanguinolenta,Quæ exitio ſit alicui.Ouid.in Ibin.

Pectora ſanguinolenta.Ouid.epiſt.3.

Sanguinolentos appellant Iuriſconſulti & Principes, infantes recenter editos, quique vix dum ſordes materni vteri amiſerunt cùm aut venduntur aut exponuntur. Conſtantinus. Si quis propter nimiam paupertatem,egeſtatémque victus cauſa filium, filiámve ſanguinolẽtos vendiderit.l.ij.C.de patribus. qui fili, diſtraxer. lib.4.C. tit.43.non enim ibi ſanguinolentus legendum eſt: ſed ſanguinolentos.Author mihi eſt ea Rubrica,quæ 8.lib.C.tit.52.inſcribitur,De infantibus expoſitis liberis & ſeruis, & de iis qui ſanguinolentos nutriendos acceperunt.

Sanguilentus, aliud Adiectiuum à genitiuo ſanguis. Idem Scribon. Largus, Etiamſi ſanguilentam vrinam faciant. Idem,Oculi ſanguilenti conſpiciuntur.Sempérque ita vſurpat hic autor.

Sanguinarius,Aliud adiectiuum{αἱμοχαρής}Sæuus,crudelis. Cic.Itaque grauem illam ac ſanguinariam vocem audiuimus. Sic ſanguinarius homo,Qui gaudet humano ſanguine.

Iouentus ſanguinaria.Cic.Attic.lib 2.22.

Nuncius ſæuus,ſanguinarius.Plin.l b 19.cap.4.

Sententia ſanguinaria, Plin.epiſt.87.De huius nequitia,ſanguinariiſque ſententiis in commune omnes ſuper cœnam loquebantur.Id eſt,iis quos morti adiudicauerat.

Herba ſanguinaria dicta eſt, cuius ſuccus infuſus naribus,ſupprimit ſanguinem. Colum.lib.7.cap.5. Eſt etiam grauis pernicies herbæ ſanguinariæ,quam ſi paſta eſt ouis, toto ventre diſtenditur, contrahitúrque,& ſpumam quandam tenuem tetri odoris expuit.

Sanguinalis,& hoc ſanguinale, penult. produ. {πολύγονον} vt Sanguinalis herba,eadem quæ Sanguinaria. Columel.lib. 6 cap.12.Celſus lib. 2.cap.23.Herba ſanguinalis quam Græci πολύγονον vocant, inde nomen habet,quòd ſanguinis fluorem,vndecunque feratur,ſiſtat.

Sanguino, ſanguinas, penultima correpta {αἱμοῤῥοεῖν} ſanguinare, Sanguine manare. Quintilianus in Declamatione 10, Tum repertis ſanguinauere planctibus iam conualeſcentes lacerti. Ibidem, non procul à fine, Quando non liuidum pectus & ſanguinantes vidit lacertos?

Eloquentia lucroſa & ſanguinans. Tacit. in Dialogo de Oratoribus.Plin.lib 30.cap.9,Si pedes ſanguinent.

Sanguiſuga, ſanguiſugæ, penultima producta {βδέλλα} Vermis in aqua degens,qui & hirudo dicitur. Plinius libro 32. cap.7. Idem præſtare ſanguiſugarum cinis ex aceto illitus putatur. Idem libro 8. capite 10.3.

SANGVS deus Sabinorum ex quo & Sangi dicti ſunt. Sangi ſacellum vrbis regione ſeptima ſtatuit P.Victor. Cælius lib.2.cap.3.

Sanicula,herba,quàm nos *Oreille* ou *aigrette* appellamus,à Matthiolo deſcribitur in Dioſcoridis lib.4.cap 9.

Sanies,ſaniei,fœmin.gener.{ἰχώρ,ἰχὼρ} Celſus libro 5.Sanguis omnibus notus eſt.Sanies eſt tenuior hoc, variè craſſa, & glutinoſa,& colorata.Pus craſſiſſimum albidiſſimúmque, glutinoſius & ſanguine & ſanie.Exit autem ſanguis ex vulnere recenti,aut iam ſaneſcente: ſanies eſt inter vtrunque tempus. Pus ex vlcere iam ad ſanitatem ſpectante.Virg 8.Æneidos,

-& ſanie tabóque fluentes. Cic. in Piſonem. Saxa ſpargens tabo, ſanie,ſanguine atro.

Iocinoris recentis inaſſati ſanies.Vide INASSATVS.

Putris ſanies.Stat.12.Thebaid.

Sanguis eiectat ſaniem per ora.Lucan.lib.3.

Emittere ſaniem coniecto ferro.Ouid.7.Metam.

Eructare ſaniem.Virg.3.Æneid.

Tabificam expirant ſaniem.Silius lib.6.

Serpentium ſanies.Senec.Medea,9.

Vomunt ſaniem ſerpentes.Ouid.4.Metam.

¶Sanies,pro Infectura.Plin.lib.9.cap 38.Rurſúſque mergitur carminata,donec omnem ebibat ſaniem.

¶Oleæ ſanies amara,pro Fæce.Plin.lib.15.cap 3.

Sanioſus, penultima producta,Adiectiuum {ἰχωρώδης} Sanie & impuro ſanguine conſperſus Plinius libro 7.cap.15. Ergo quum grauidis fluxit, inualidi,aut non vitales partus eduntur,aut ſanioſi,vt author eſt Nigidius.

Sanitas,ſanitatis, Vide SANVS

Sanna,ſannæ{χλεύη,χλευασία} Solutus deriſus dicitur,à narium ſonitu. Iuuenalis Satira 6,

I nunc,& dubita quæ ſorbeat aëra ſanna Tullia.

Poſtica ſanna Perſ.Sat.1.

Rugoſa ſanna cadat naſo. Perſ.Satyr.5. Id eſt, ſubſannatio quæ fit cum criſpatione & corrugatione naſi, remittatur.

¶Sannas apud Cratinum,Fatuum indicat, Vnde & Sanna verbum Latinis frequens, defluxit,etiam ſi à narium ſonitu Grammatici opinentur ductum.Cæl.Rhodig.

SANNALI, Populi ſunt immani auricularum patularum prolixitate totum corpus tegentes, de quibus, vt ſuſpicor, prodigioſa illa fabula ficta eſt, quia toto corpore pelliti & bracchati erant, vt cùm hinc inde penderent pellium prægrandes alæ, aures viderentur. Pomponius Mela.Et Sannalos,quibus magnæ aures, & ad ambiendum corpus omne patulæ,nudis alioqui pro veſte ſunt. Vulgò *Satmalos* legitur,ſed ex veteri libro ſic Turnebus reſtituit.

SANNAVS,Lacus de quo Plin lib.2.cap.103.Lacus Sannaus in Aſia circumnaſcente Abſynthio inficitur.

Sannio, ſannionis {χλευαστής} Qui ſoluto riſu, & contortis corporis totius partibus immoderatam quandam alios deridendi formam effingit, & aliorum mores inepto quodam geſtu per contemptum exprimit, vt ſtultus propemodum videatur, ac ridiculus. Cicero libro 2.de Oratore 139. Quid enim poteſt eſſe tam ridiculum, quàm ſannio eſt? ſed ore,vultu, imitandis moribus,voce,denique corpore ridetur ipſo.Idem ad Papyrium,lib.9.16.26. Salis enim ſatis eſt, ſannionum parum.

Sanniones,dicuntur à ſanniis, qui ſunt in dictis fatui, & in motibus,& in ſcænis,quos μωρὸς vocant Græci,inquit Nonius.

SANNYRION, cognomine Canabus,poëta quidam fuit,quem commemorat Cæl.Rhodig.lib.8.lect.antiq.cap.vltimo.

Sano,ſanas,Sanor,ſanaris,Vide SANVS.

Sanqualis,huius ſanqualis, pen.cor.fœm.gen.auis.Plin.lib 10 cap.7. Sanqualem autem atque immuſſulum, augures Romani in magna quæſtione habent. Immuſſulum aliqui vulturis pullum arbitrantur eſſe,& ſanqualẽ oſſifragæ. Maſſurius ſanqualẽ oſſifragam dicit eſſe, Immuſſulum autem pullum aquilæ prius quàm albicet cauda.

Sanqualis porta appellatur proxima ædibus Anci,aliàs ædi Sangi. Feſtus.

Sanſucus,ſanſuci.penult.produ.fœmin. gen. {σάμψυχον} Herba, amaracus aliàs dicitur,& ſampſucus,& ſamſucus. Plin.lib.13 cap 1.Optimum hoc in Cypro & Mytilenis,vbi plurima ſamſucus, Vide SAMPSVCVS.

Sanſucinus,ſiue ſampſucinus,pen corr.Adiectiuum {σαμψύχινος} Quod factum eſt ex ſanſuco:vt Sanſucinum oleum.Plin.lib.13 cap.1.

Santalum,penult.cor.{σάνταλον}(quod vulgus noſtrum ſandalum vocat) Græcis recentioribus, inquit Ruellius, lignum eſt quod India mittit.Huius tria genera apud pharmacopolas, candidum, rubrum, luteum:quibus ſimul commiſtis,fit compoſitio vulgaris quæ triaſandali appellatur,vel trium ſandalorum,ad roborandum ventriculum, & cardiacos affectus. Quinetiam nullæ non ferè medicorum potiones hodie his ſantalis imbuuntur, vt gratiam à ſumentibus ineant, & aliquid iucundi ſaporis habeant.Ex Ruellij commentariis.

Santerna,ſanternæ{χρυσοκόλλα} Plin.lib.33.cap.5.Chryſocollam & aurifices ſibi vendicant agglutinando auro, & inde omnes appellatam ſimiliter vtentes dicunt. Temperatur autem ea Cypria ærugine, & pueri impubis vrina,addito nitro.Teritur Cyprio ære in Cypriis mortariis:ſanternam vocant noſtri.Idem lib.34.cap.12.

SANTONES,& Santoni,ſiue Xantones.pen.cor.& Xantonici{σάντωνες} populi Galliæ, non longè à Toloſatium finibus, quæ ciuitas eſt in prouincia,vt Cæſar comment.lib.1.ſcribit.Lucan.lib.1,

-gaudétque amoto Santonus hoſte. Iuuen.Satyr.8.

Tempora Santonico velas:adoperta cucullo.Martial.lib.14, Vulgò *Xaintonge*,Aliis *Santonges*,& oppidum ipſum *Saintes*.

Oceani littora Santonici.Tibul.lib.1.eleg.7.

Santonica herba{σαντωνικὸν}quam abſynthium Santonicum vocat Plin. lib.27.cap.7.à Galliæ ciuitate nomen accepit,éſtque abſynthij genus illius quod nobis in vulgari vſu eſt. Col.lib.6.ca.25.Poteſt etiam cum arida fico & eruo conteri herba ſantonica, & formata in offam,ſicut ſaluiatum demitti.

Santonum portus {σαντόνων λιμὴν} Prolem.lib.2.cap.7.Galliæ vrbs, Vulgò *La Rochelle*.

Santonum promontorium in Gallia, Ptolem. lib. 2. cap.7. Vulgò *Blaye* σαντόνων ἄκρον.

Sanus,Adiect.{ὑγιής,ὑγιεινὸς,ἀβλαβὴς,ὑγιηρὸς} Integer & incorruptus, bene habens. Cicero pro Seſtio Non ea eſt medicina, quum ſanæ parti corporis ſcapellum adhibetur. Idem pro Seſtio, Qui integri ſunt, & ſani.

Medicamento ſanum fieri.Cic.3.Offic.Si quis medicamentum cuipiam dederit ad aquam intercutem, pepigerítque ſi eo medicamento ſanus factus eſſet,&c.

Sanum facere aliquem. Cic.2.Philip.Quaſi medicus ille te ſanum feciſſet.

Fieri ſanum ex morbo.Cato cap.157.

Nec quiſquam ex illo vulnere ſanus abit.Proper.lib.2.eleg.13.

¶Sanus,ad animum tranſlatum.Terent.Eunuch.3 5,

Quid mihi quæram:ſanus ſim:ánne inſaniam? Idem Heaut.4.3,

Satin' ſanus eſt,aut ſobrius? Sic Cic.2.de Diuin.Sanus homo.

Pro ſano aliquid facere.Cæſar.bel.Gal.

Homo ſanus cui opponitur Furioſus.Cic.4.Acad.

Malè ſanus,id eſt Inſaniens.Cic.Attic.lib.9.188.

Mentis ſanus.Plaut.Trinum 8.

Mens benè ſana.Horat.1.ſerm.Saty.9.

Homo ſanæ mentis. Cic. 2.de Natu.deor.Eſſe igitur deos ita perſpicuum eſt vt id qui neget,vix eum ſanæ mentis exiſtimem.

Mentis ſanæ vix compos.Ouid 8.Metam.

Mente ſana ſcribere.Cic.Attic.lib.9.175.Miſi etiam Cæſaris ad eos ſana mente ſcriptas literas,quomodo in tanta inſania?

Sana ac ſalua Reſpub. Cic.Cornificio,lib.12.23. Nullam partem & ætatem ſanæ ac ſaluæ Reip.guſtare potuiſti.

Sanum genus dicendi.Cic.in Brut.id eſt incorruptum.

Sanior.Horat.Serm.ſaty 3,

-qui ſanior,ac ſi

Idem illud in rapidum flumen,iacerétne cloacam.

Saniores oratores.Cic.de Clar.Orat.

Sanè Aduerb.{ὑγιηρῶς}

Sanius, Aduerbium comparandi.Horat.2.Carm.ode 7.

-non ego ſanius,

Bacchabor Edonis. Id eſt, libet mihi Edonos illos Thraciæ populos bibaciſſimos intemperanter bibendo imitari.

Saniter, Aduerbium priſcum autore Nonio,Afran.Megalenſibus,

Adeſto,aſſentio te non amare me,at adorare ſaniter.

SANITAS Dea,cuius teſſara,ſeu ſymbolum ab Alexandro illo magno tribunis datum legitur,vt eorum veſtibus inſueretur. Lilius Syntag. 1.Hiſtoriæ Deorum.

Sanitas.pen.cor.ſanitatis{ὑγίεια,εὐεξία,ἐρρωστία,ῥώμη}Quintil.li 5.cap.10.Si robur corporibus bonum eſt minus ſanitas.

Petere ſanitatem ægri.Quintil lib.2.cap.17.

¶Sanitas, Pro bono ſtatu mentis, & animo quieto ac tranquillo. Cic.ad Caſſium,lib.12.10. Quibus tamen ad ſanitatem redeunti ante Cal.Septemb.poteſtas facta eſt.

Animi ſanitas. Cicero 3.Tuſculan.Ita fit vt ſapientia,ſanitas ſit animi, inſipientia autem quaſi inſanitas quædam, quæ eſt inſania eadémque dementia.

Metri ſanitas,Vide METRVM.

Inſulſitatem & inſolentiam tanquam inſaniam quandam orationis odit, ſanitatem autem & integritatem quaſi religionem & verecundiam oratoris probat.Cicero de Clar.Orato.Vide Succus orationis,in SVCCVS.

Eloquentia omnem illam ſalubritatem Atticæ dictionis quaſi ſanitatem perdidit.Cic.de Clar.Orat.

Qui incorrupta ſanitate ſunt.Cic.de Opt.gen.Orat.

Suum quenque ſcelus de ſanitate ac mente deturbat. Cic.in Piſo.

Reddere ſanitatem veram.Celſus lib.8.cap.2.

Reddita ſanitas.Celſus lib.5 cap.20.

Alienus à ſanitate.Cic pro Sylla,Adeóne vobis alienus à ſanitate, adeò oblitus conſtantiæ meæ, adeò immemor rerum à me geſtarum eſſe videor?

Sano,ſanas,{ὑγιάζω,ἰάομαι,ἀλθαίνω} ſanare,Sanum facere.Cic.4.Tuſculan. Citiúſque repentinus oculorum tumor ſanatur, quàm diuturna lippitudo depellitur.

Corpora vix ferro quædam ſanantur.Ouid.2.de Remed.

Medicina ſanat dolores.Propert.lib.2.eleg 1.

Carmine & herbis ſanare.Ouid.10.Metamor.

Vulnera ſanare.Ouid.1 de Ponto,eleg.4.

¶Sanare vulnera Reipublicæ per tranſlationem.Cic.4.de Finib.

Quos quidem ego, ſi vllo modo fieri poſſet, non tam vlciſci ſtudeo,quàm ſanare,& ipſos placare Reip.Cic.2 in Catil.

Sanare animos & mentes conſolatione. Cæſar 8. bell. Gall. Idem 1.bel.Ciuil.

Curas ſanare.Tibull.lib.2.eleg.3.

Leuare dolorem,minus quàm ſanare. Cic.Titio,lib.5.16.Quæ leuare dolorem tuum poſſet,ſi minus ſanare potuiſſet.

Vina ſanabunt malum.Propert.lib.3.eleg.17.

Natiuum malum ſanare.Cic.pro Domo ſua.

Ægram & labentem Rempublicam ſanare & confirmare. Cicero pro Milone.

Remediis ſanare. Cic.7.Verr. Auaritiæ vulnera crudelitatis remediis poſſe ſanare.

Sanor,ſanaris,ſanari,Deponens.Lucret.lib.3.

Et quoniam mentem ſanari corpus, vt ægrum Cernimus,&c.

Sanatio,Verbale {ἴασις} Cic.3.Tuſc.Idem 4. Eorum igitur malorum in vna virtute poſita ſanatio eſt.Ibid.Hæc eſt propria,& certa ſanatio,ſi doceas,&c.

Sanabilis,& hoc ſanabile,pen.corr. {ἰάσιμος}Quod facilè ſanatur.Cic.4. Tuſc.Qui autem natura dicuntur iracundi,aut miſericordes, aut inuidi,aut tale quid, ij ſunt eiuſmodi conſtituti quaſi mala valetudine animi,ſanabiles tamen.

Genus vulneris ſanabile.Ouid 2.de Ponto,eleg 2.

Vulnus ſanabile.Ouid.1.de Remed.amor.

Saneſco,ſaneſcis{ὑγιάζω}ſaneſcere,Sanum fieri.Colum.lib.8.cap.7.Sed vulnera facta igne, dum ſaneſcunt, defricare bubula vrina conuenit. Plin.lib.17. cap.23.Diu enim dolent, talia quoque vlcera, & difficilè ſaneſcunt.

SAOCONDARIVS Caſtor,qui regiam habuit ad amnem Sangarium Phrygię,vti author eſt Strabo lib.12.

SAOS,Mons Abderitarum,apud Plinium lib.4.cap.12.Attollitur monte Saoce decem M.paſſ.portuoſiſſima omnium.

Sapa, ſapæ {ἕψημα, σίραιον} A ſapiditate dicitur, & eſt vinum coctum ad tertias. De quo Plinius libro 23. cap. 2. Vino cognata res ſapa eſt, muſto decocto,donec tertia pars ſuperſit.Ex albo hoc melius. Idem libro 9. capite 56. de cochleis, Quin & ſaginam earum commentatus eſt ſapa & farre,aliiſque generibus. Varro libro 3. de Re ruſtica,cap.14.

Sapa quod nunc mellaceum dicimus, muſtum ad mediam partem decoctum.Varro de vita popu.Roma.lib.1.Sapam appellabant,quod de muſto ad mediam partem decoxerant,Nonius.

Purpurea ſapa.Ouid.4.Faſt.

SAPAEI,populi ſunt in Thracia.Plinius lib.4.cap.11.Inter Eletos,Diobeſos,Carbyleſos,inde Bryſas,Saparos.

Saperda, ſaperdæ {κορακῖνος} Quaſi ſapiens & elegans. Varro Modio, Omnes videmur nobis eſſe belli, ſaperdæ, feſtiui, quum ſimus canopi. Nonius.

Saperda eſt Ponticum (inquit Cælius Rhodiginus libro 13 capite 26.) obſonium. Perſius, Saperdam aduehe Ponto. Athenæus Saperdam appellat Coracinum. Photion Saperdam pro Apua inueterata arundini inſerta vſurpat. Item pro ſuccidia & larido.

SAPERDION, altera Phryne. Cælius Rhodiginus lib.14.cap.15.Scribit Apollodorus Phrynes fuiſſe duas: quarum alteram Clauſigelota cognominarunt,Sarpedion alteram.

SAPHAR,vrbs regia Arabum.apud Plinium libro 6.cap.23.

Sapidus,Sapiens,Sapientia,Vide SAPIO.

Sapinos, gemma ex genere Iaſpidum. Plin.lib 37.cap.9. Dilutior ex eodem ſapinos vocatur.

Sapinus,ſapini,penult prod.fœmin gen. {ἐλάτη} Plinius lib.16.cap.29. Abietis quæ pars à terra fuit, enodis eſt: hæc qua diximus ratione fluuiata decorticatur, atque ita ſapinus vocatur: ſuperior pars nodoſa durióque, ſuſterna. Et in ipſis autem arboribus robuſtiores Aquiloniæ partes.Et in totum deteriores ex humidis opacíſque: ſpiſſiores ex apricis & diuturnæ.Ideò Romę infernas abies ſupernati præfertur.

Sapineus, Adiect.{ἐλάτινος}Col.lib.12.cap.5.Alij nucibus ſapineis ardentibus idem efficiunt.

Sapio, ſapis, ſapiui, vel ſapij,ſapitum,penultima producta,vel ſapui, ſapitum, penult. correp. {γεύομαι} ſapere, Propriè pertinet ad ſenſum guſtus: dicitúrque res ipſa ſapere,quæ aliquem habet ſaporem. Iuuenalis Satyra 11.

Qui meminit calidæ ſapiat quid vulua popinæ.

Iucundiſſimè ſapit.Col.lib.7.cap.8.

Mare ſapit.Plin.lib.14 cap.7.

Palatus ſapit.Cic. 2. de Fin. Nec enim ſequitur vt cui cor ſapiat, ei non ſapiat palatus.Hoc eſt,de ſaporibus rectè iudicet.

¶Sapio,interdum refertur ad odorem: vt apud Plinium, cùm dicuntur iucundiora vnguenta eſſe quæ terram ſapiunt, quàm quæ crocum.Plaut.Pſeudolo.

Sed iſtic ſeruus ex Cariſto hic qui aduenit

Quid ſapit? CH. hircum ab alis. Editi habent, vſque à cunabulis,nullo aut inepto ſenſu.Turnebus.

¶Sapere {φρονεῖν, πεπνῦσθαι} ad animum transfertur, pro Sapientem eſſe, ſeu rectam ſententiam vel opinionem habere. Terentius Adelph.3.3,

Iſtuc eſt ſapere,non quod ante pedes modò eſt

Videre,ſed etiam illa quæ futura ſunt

Proſpicere. Ibidem 5.3,

-video eos ſapere,intelligere,in loco

Vereri,inter ſe amare. Cic.ad Terent. lib. 14. 1. Nam quid ego de Cicerone dicam? qui quum primùm ſapere cœpit, acerbiſſimos dolores miſeriáſque percepit.Martial.lib.9.

Nubere vis Priſco,non miror Paula,ſapiſti.

Nemo mortalium omnibus horis ſapit.Plin.lib.7.cap.40.

Sapit pectus illi.Plaut.Trucul 15.

Rem ſuam ſapit.Plaut Pſeud.7,

Deſiſte, rectè ego meam rem ſapio. Hoc eſt, ſcio quid mihi agendum ſit.

Sapere ſibi ſemitam. Cicero 1. de Diuin.

Qui ſibi ſemitam non ſapiunt,alteri monſtrant viam.Ex poëta.

Sapiunt malè miſeri.Plaut.Merc.18.

Sapere pleno pectore.Plaut.Epid.5.

Sapitis plus, vel ſatis.Plaut.Epid.5.Idem Trinum.10.

Sapere recta.Cic.ad Attic.14.303. Nam iſta quidem Cæſaris libertorum coniuratio facilè opprimeretur,ſi recta ſaperet Antonius.

Sapere ad.Plaut.Perſa.4,

Sapis multum ad genium. Hoc eſt, Noſti probè curare cuticulam & indulgere genio.

Sapere in.Plaut.Truc.18,

Blittea & lutea eſt meretrix,niſi quæ ſapit in vino ad rem ſuam.

Intelligere & ſapere. Cic.2. Offic. Quem qui audiunt, intelligere etiam & ſapere plus quàm cæteros arbitrantur.

Aliquid ſapere. Cic.Curio,lib.7.29, Quanquam quis, qui aliquid ſapiat,nunc eſſe beatus poteſt?

Nihil ſapere.Cic.2.de Diuin. Idem in Verr.Hic planè nihil ſapit.

Per ſe ſapere.Horat.in Arte.

¶Sapiui,pro ſapui antiquis. Nonius Virgine prægnante, Quando ego plus ſapiui, qui fullonem compreſſi quinquatribus. Vide Nonium.

Sapiens,ſapientis {σοφὸς, ἴντοος, δεξιὸς, δαήμων, φρόνιμος, ἀγχίνοον} Qui ſapit Cicero 1. Offic. Vt enim quiſque maximè perſpicit quid in quaque veriſſimum ſit,quíque & acutiſſimè,& celerrimè poteſt videre & explicare rationem, is prudentiſſimus & ſapientiſſimus ritè haberi ſolet.Idem pro Cluentio,Sapientiſſimum eſſe dicunt eum, cui quod opus ſit,ipſi veniat in mentem: proximè accedere illum, qui alterius bene inuentis obtemperet.

Miſera mors ſapienti non poteſt accidere.Cic.4.in Catil.

Sapiens ad.Cic.10.Philip. Quis aut ſapientior ad coniecturam rerum futurarum?

Ad normam alicuius ſapiens,Vide NORMA.

Facere ſapientem.Quint.lib.1.cap.10.

Formare ſapientem.Quint.lib.1.cap.10.

Iudicatus ſapiens,Vide IVDICO.

¶Ætas ſera & ſapientior.Ouid.1.de Arte.

Conſilium ſapiens.Ouid.13.Metam.

Excuſatio ſapiens.Cic.Attic.lib.6.160.

Mores ſapientes.Plaut.Rud.27.

Nutrices ſapientes.Quint.lib.1.cap.1.

Populus ſapiens.Horat.2.epiſt.1.

Puella ſapiens.Ouid.10.Metam.

Vir bonus & ſapiens.Horat.1.epiſt.7.

¶Sapientior & hoc ſapientius. Tacit.lib. 3, Cæteri ad ſapientiora conuertere.

Sapientia,ſapientiæ{σοφία} Eſt (vt ait Cicero 4.Tuſculan.)rerum diuinarum & humanarum ſcientia,cognitióque,quæ cuiuſque rei cauſa ſit.Idem 2.Offic.

Ita fit mater omnium bonarum rerum ſapientia: à quouis amore, Græco verbo Philoſophia nomen inuenit.Cic.1.de Legib.

Sapientia,hominis cuſtos & procuratrix.Cic.4 de Finib.

Sapientia,moderatrix omnium rerum.Cic.1.de Inuent.

Princépſque omnium virtutũ eſt illa ſapientia, quàm σοφίαν Græci vocant.Cic.1.Offic.

Doctores ſapientiæ,pro Philoſophis.Tacit.14.

Præcepta ſapientiæ.Quint.lib.1.cap.4.

Profeſſores ſapientiæ.Quint.in Procem.lib.1.de philoſophis.

Sapientia cuſtodiendæ ciuitatis.Cic.2.de Orat.

Studia ſapientiæ.Tacit.lib.14.

¶Cælestis sapientia Horat 1.epist.3.

Compositissima sapientia.Plin.lib.18.cap.3, in fine. qui locus nunc aliter legitur.

Consummata sapientia. Vide CONSVMO.

Erudita sapientia. Cic.3.Philip.ne ego istam eruditam sapientiam non audiam.

Fracta sapientia cadet.Ouid 5.Trist.eleg.13.

Inops dicendi sapientia,Vide INOPS.

Insaniens sapientia Epicureorum.Horat.1.Carm.ode 34.

Oscitans & dormitans sapientia.Cic.lib.2.de Orat.Istam oscitantem & dormitantem sapientiam, Scæuolarum & cæterorum beatorum otio concedamus. Sapientiam vult accipi iurisprudētiam. Oscitantem & dormitatem,quia lāguet otio, domíque secura manet. Signum languoris & securitatis est oscitatio. Significat Iurisconsultos non agitari tumultu forensium causarum dictionúmque, quibus insudant causidici : sed in otio securáque tranquillitate de iure consulentibus domi respondere.

Par sapientia,Vide PAR.

Peruersa sapientia Tuberonis.Cic.pro Murena.

¶Compilare sapientiam alicuius,Vide COMPILO.

Sapientiam pro iudicio videtur ponere Cicero in Oratore, sed est eloquentiæ, inquit, sicut reliquarum rerum, fundamentum sapientia. Vt enim in vita,sic in oratione nihil est difficilius, quàm quid deceat videre. πρέπον appellant hoc Græci, nos dicamus sanè decorum. Certè multa sunt vocabula, quæ Cicero pro animi sagacitate vsurpat:vt prudentia,sapientia,iudicium, consilium, ratio, intelligentia, mens, & nonnulla alia, quæ sæpenumero idem significant: vt non mirum sit hoc loco sapientiam pro iudicio poni.Est igitur iudicium, eloquentiæ fundamentum:sicuti etiam reliquarum rerum omnium. Nam si quis iudicio careat, non tantùm infans erit, sed etiam omnia perquàm insipienter tractabit. Hanc interpretationem plurimùm iuuant ipsius Ciceronis verba statim præcedentia.

Sapientipotens,pen.corr. {σοφοκρατής} Cic.2.de Diuina Postremò quanquam semper fuit,vt apud Ennium est,stolidum genus Aeacidarum, bellipotētes sunt magis quàm sapientipotentes, tamen hanc amphiboliam versus intelligere potuisset.

Sapientes,Aduerb.{σοφῶς} Plaut.Menæh.22.

Vitam sapienter instituere.Terent.Andr.1.1.

Fallaciter, & sapienter, contraria. Cic.pro Domo sua, Quia ius à maioribus nostris,qui non fictè & fallaciter populares,sed verè & sapienter fuerunt,ita comparatum est,&c.

Agendum sapienter.Ouid.13.Metam.

Amare sapienter.Ouid.epist 20.

Facere sapienter.Cic.pro Rosc.Amer. Et 7.Vert.

Sapienter & fortiter aliquid facere. Cic. Lent.lib.1.7.

Monere sapienter.Cic.3.de Fin.

Vti ratione sapienter.Quint.lib.2.cap.5.

Sapientius,Comparatiuum. Cic.Curioni,lib.2.6.Nemo est qui tibi suadere sapientius possit teipso.

Sapor, saporis, à Sapio, {χυλὸς,χυμὸς} Qualitas illa quæ lingua siue gustu deprehenditur . Interdum etiam ipse sensus quo aliquid sapimus,& gustu quale sit sit dignoscimus. Plinius lib.15 cap.27. Interim quæ sunt communia & pomis omnibúsque succis saporum genera,tredecim reperiuntur, dulcis,suauis,pinguis, amarus, austerus,acer,acutus,acerbus,acidus,salsus,&c. Cicero.3.de Finibus. Vt enim mel,etsi dulcissimū est, suo tamen proprio genere saporis,non comparation e cum aliis dulce esse sentitur.

Sapor oris.Plin.lib.30 cap 4.

Acum en saporis,Vide Acumen in ACVO.

¶Asper in ore sapor.Virg.4.Georg.

Acidulo sapore iucunda pira.Plinius lib.15.cap.15,& lib.2.cap.100. Sapor maris asper.

Asperrimus sapor,Vide ASPER.

Calidus ac vinosus sapor,Vide Calidus in CALOR.

Cerealis sapor,Vide cerealis in CERES.

Cibarius sapor,Vide CIBVS.

Dulcis sapor.Horat.3.Carm.ode 1.

Durus sapor.Virg.4.Georg.

Ferruginei saporis aqua. Plinius libro trigesimoprimo capite secundo, Vide FERRVM.

Horridus sapor.Plin.lib.3.cap.13.

Fœdus sapor.Lucret.lib.2.81.

Ingrati saporis caseus,Vide INGRATVS.

Infirmi saporis vinum,Vide INFIRMVS.

Inimitabilis sapor.Quint.lib.2.cap.10.

Iucundus sapor,Vide IVCVNDVS.

Medicatus sapor,Vide MEDICO.

Mulseus sapor,Vide MVLSVM.

Salsi saporis humor.Lucret.lib.6.

Tardus sapor.Virg.2 Georg.

Tristis sapor.Ouid.4.Trist.eleg.5.

Vinosus sapor.Plin.lib.12.cap.13.

¶Adiudicare saporem,Vide ADIVDICO.

Capi aliquo sapore.Cic.pro Cælio.

Tetro sapore conspurcare omnia.Lucret.lib.6.

Domare saporem durum.Virg 4.Georg.

Imbuere sapore.Quint.lib.1.cap.1.

Infuscare saporem,Vide INFVSCO.

Nosse saporem,Vide NOSCO.

Perficere saporem.Quint.lib.1.cap.10.

Redolere saporem.Quint.lib.6.cap.3.

¶Sapor, per translationem,pro Iucunditate sermonis. Cicero de Clar.Orat.Granius obruebat nescio quo sapore vernaculo. Budæus. Vide vrbanius recinere & resonare,in VRBS.

Sapidus, penultima correpta, Adiectiuum {ἔγχυμος} Quod gratum habet saporem.

Saporatus,penult.prod.Vide Offa soporata,In SOPOR.

SAPIRES, penultima producta. {σάπειρες} Stephano populi in Ponti mediterraneis, qui & Sabires, σάβειρες dicuntur. Orphæus in Argonauticis Sapiri à quibusdam appellantur.

SAPIS, fluuius Italiæ in Flamminia prope Cesenam vrbem. Plinius libro tertio capite quintodecimo. Est & Sapis Galliæ cisalpinæ fluuius Senogalliam vrbem subterlabens, iuxta quam & Isaurus fluit. Lucanus libro 2.

Crustumiúmque rapax & iunctus

-Sapis Isauro. Vulgò *Albi en marca d'Ancona.*

Sapium,piscis genus:Plinius lib.16.cap.12.Inter hęc genera proprium quidam fecere sapium, quoniam ex cognatione earum seritur, qualis dicta est in nucleis.

Sapo, saponis, masculin.gener. {σμῆγμα,σμῆγμα} Plinius libro 28.capite 12. Prodest & sapo; Gallorum hoc inuentum rutilandis capillis, ex seuo & cinere. Optimus fagino & carpino duobus modis,spissus ac liquidus : vterque apud Germanos maiore in vsu viris quàm fœminis.

Sapor,Vide SAPIO.

Sapphirus,sapphiri.penul.prod. fœm.ge.{σάπφειρος} Lapis pretiosus. Plinius libro 37.cap.2. Inest aliquando & aureus puluis,non qualis in sapphirinis. Sapphirus enim & aureis punctis collucet. Cæruleæ & sapphiri,ratóque cum purpura. Optimæ apud Medos, nusquam tamen perlucidæ.Præterea inutiles scalpturæ interuenientibus crystallinis centris.

Sapphirinus,penul.cor.Adiect. {σαπφείρινος} vt lapis sapphirinus.Plinius lib.37.cap 2.

Sapphiratus,ta,tum {σαπφειρωτός} Sapphiris intertextis variegatus.Sidonius : ac si sub versicoloribus figuris vernans herbida crusta sapphiratos.

SAPPHO,per p ante ph {σαπφὼ} nomen mulieris vatis.Vnde Sapphici versus appellati. Ferunt autem nonnulli fuisse duas hoc nomine, quarum vna Eresia, quæ & antiquior Lyrica : qua tempestate Alceus claruit,Terpsicorus,& Pittacus, tempore Tarquinij Prisci. Ea plectrum prima inuenit.Scipsit Lyricos modulos, Epigrammata, Elegidia,Iambos, & Monades. Altera Mithylenæa, longè iunior, cuius pulcherrimum opus ad amicum Phaonem extat.Scripsit & alia multa apud Græcos, vt meritò nona inter Lyricos poëtas annumeretur. Antipater autem Sidonius sic de ea scribit, Mnemosinen matrem Musarum cepit stupor, quando audiuit dulcisonam vocem Sapphus, Nunquid decimam Musam habent mortales? Et Horat.2. Carm.ode 13.

Mascula Sappho.Horat.1.epist.20.

Lesbia Sappho.Ouid.2.Trist.

Sapphicus,penultima correp.Adiectiuum {σαπφικὸς} vt Carmen Sapphicum.

Musa Sapphica.Catull.ad libellum,33.

Saprum, sapri, Genus potionis. Plinius libro 28. cap.9. Sapron vocant, qui cum sale & sorbis siccis è vino tritus potúsque medetur cœliacis.

Saprophagus,saprophagi,penul.corr. {σαπροφάγος} Qui saprum deuorat. Martialis lib.3.

Nescio quod stomachi vitium secretius esse

Suspicer:vt quid enim Bætice saprophagis?

Sapsa,à veteribus dictum est pro ipsa,vel seipsa.Ennius,

Quæ res sapsam loco sese ostendat.

Saraballum,vestis erat Partorum fluxior.Hieronimus in Danielem.

Sarabara.vestis erat medica fluxa. alij interpretantur crurum operimenta & indumenta. Eius mentio apud Sestimium Florentem. monuit Turnebus.

SARACA, Prolemæo lib.6.cap.2. oppidum in mediterraneis Mediæ. Est & eidem libr.5.cap.10.Sarace ciuitas in Colchide.

SARANGAE, Populi sunt Caucasi iuga incolentes apud Plinium libro 6.cap.16.

SARAPANI,populi sunt Colchidis,de quibus sic scribit Strabo:Nauigatur autem vsque ad Sarapanos,quæ munitio vrbis habitatores recipere posset.Strabo lib.10.

SARAPARAE, populi sunt circa Caucasum non procul ab Hyrcano: Plin.lib.6.cap.16.

SARAPODA, homo latos pedes habens, qualem Alcæus Pittacum fuisse refert:à Naturæ quippe deformitate multi cognomina sua traxerunt. Alexander Alexandrinus.lib.Genialium dier.2.ca.11.

SARASA, vrbs insignis Parthorum quos antiqui Carduchos appellabant.Strabo lib.16.

SARASTES, In SARRASTES.

SARBONIS,dis:Lacus in Ægypto extrema apud Strabonem lib.1.

SARCARIVS,fluuius est Phrygiæ authore Hesiodo in Theogonia.

Sarcasmos {σαρκασμὸς} Latinè dicitur iocus cum amaritudine : vt apud Virg 2.Æneid.

-referes ergo hæc,& nuntius ibis

Pelidæ genitori:illi mea tristia facta,

Degenerémque Neoptolemum narrare memento.

Sarcina,sarcinæ, Vide SARCIO.

Sarcio,sarcis,sarsi,sartum {ἐπισκευάζω, καταρτίζω, ἀκέομαι} sarcire, Integrum facere,inquit Festus. Propriè est vestes consuere. Transfertur tamen etiam ad alia. Plin.lib.11.cap.10. Apes ruentes ceras fulciunt, pilarum intergerinis à solo fornicatis,ne desit aditus ad farciendum. Cato, Vimina matura : salices per tempus legantur,vti sit vnde corbulæ fiant,& veteres sarciantur.

Deinde impudentia prosequor, sed idem sarciam. Cicero Silio, lib.16.62.

Damna sarcire,Reparare.Col.lib.9 cap.15.

Detrimentum sarcire,Restaurare.Cæsar.1.bell.Ciuil.Dum sarcire acceptum detrimentum volunt,temerè insecuti fugien tes,&c.

Fideicommissum sarcire.Vlpianus in l.Fideicommissa. §.si quis alicui decem.ff.de legat.3.

Infamiam

Infamiam sarcire.Cæs.3.bel.Ciuil.

Ruinas sarcire generis lapsi.Virg.4.Georg.

Vsuram longi temporis, magnitudine officiorum sarcire. Cic. ad Appium Pulchrum, lib.3.1, Quod cùm ità sit, perficiam profectò vt longi temporis vsuram qua caruimus intermissa nostra consuetudine,& gratia,& crebritate,& magnitudine officiorū meorum sarciā.

Sartus,Participium {ἐπισκευασθείς.} vt

Malè sarta gratia nequicquam coit.Horat.1 epist.3.

Sartor,sartoris,m.g. {ἀκέστης} Qui vestes facit,vel resarcit. Vide Sartor, in SARRIO.

Sartura,sarturæ,pen.prod.Refectio,instauratio. Columella libro 4.capite 26, Iugo si non erit opus noua sartura, recentia vincula inserantur.Dicitur & sartura,pro sarritura.Vide in SARRIO.

Sartè, Aduerbium {ὁλοκλήρως} Integrè authore Festo.

Sartatecta {ἐπισκευή, κατασκευή} vocabantur, authore eodem Festo,opera publica quæ locabantur vt integra præstarentur. Sartatecta exigendi cura ad Censores spectabat, interdum etiam ad Ædiles, raró ad Prætores,nec nisi quum Senatus decreuerat. Cic.3.Ver.Quum L. Octauius, Cæsar Aurelius Consules, ædes sacras locauissent, neque potuissent omnia sartatecta exigere, neque ipsi, neque ij Prætores quibus erat negotium datum,C. sacerdos,& M.Cæsius: factū est Senatusconsultum, quibus de sartistectis cognitum & iudicatum non esset, vti C.Verres, P.Cælius Prætores cognoscerent, & iudicarent. Idem paulopòst, Quæsiuit quis ædem Castoris sartamtectam deberet tradere. Et rursus,Monumentū illa amplitudine,illo opere quāuis sartumtectum,integrūmque esset: tamen aliquid se inuenturum in quo moliri prædaríque posset,arbitrabatur.Ex cuius orationis lectione, facilè intelligimus quomodo sartatecta locari solerent exigíque. Hæc Budæus. Liu.5 Decade,lib.2, Censorem moribus regēdis creatum,cui sartatecta exigere sacris publicis & loca tuenda more maiorum traditum esset.

Dicitur interdum cum coniunctione, sarta tectáque, & sartum & tectum, quum plena est locutio, vt inquit Asconius, quomodo Cicero sæpe vsus est.Budæus.

Sartumtectum habere aliquid, Est integrum & incorruptum seruare.Budæus.

Vtuntur & hac locutione antiqui metaphoricōs. Cicero Ante quàm iret in exilium, Si igitur aliquo tempore his hominibus consuluistis, quorum animus est religionis pietate defunctus, debetis mihi quoque prospicere, qui numini deorum consecratum sartum tectum ab omni periculo conseruaui, & vos vt tutam tranquillámq; fortunam traheretis,mea perfeci vigilantia Quo tamen in loco non periculo,vt in omnibus exemplaribus legitur,sed piaculo lego: hoc sensu, vt Cic. significet animum suum integrum intactúmque ab omni piaculo conseruasse: id est indigno facinore & graui aliqua pœna expiando,ac nihil in sese scelestum admisisse. Idem ad Aristum, lib.13 51, hoc mihi da atque largire, vt M.Curium sartum & tectum, vt aiunt,ab omni incommodo,detrimento,molestia syncerum integrúmque conserues. Plautus Trinum. 6, Ioculari metaphora vsus est,

Sartatecta tua præcepta pater vsq; habui mea modestia. Hoc est, omnibus numeris obedientię tibi parui:vnguem latum aut digitum transuersum à tuis præceptis non discessi.Bud.

Sarcina,sarcinæ,pen cor.{ἀποσκευή, σκευοφόρον, φάκελος} A sarcio deriuatur, vt ait Sipontinus:& propriè vtensilium est,& eorum quę ad cultum, ad ornatum,& ad reliquum vsum pertinent, veluti fascis,quem quis in itinere faciendo comportare possit.Plaut Mostel.6,

Vnde aduenienti sarcinam imponam seni. Cæs.2.bel.Gal.

Fida sarcina.Propert.lib.4.eleg.3.

Magna sarcina.Ouid.epist.3.

Colligere sarcinas dicuntur milites, quum castra mouere volunt: & qui in aliam domum immigrant,sarcinas suas componere solent.

Constringere sarcinam,Vide CONSTRINGO.

Sarcinas etiam vocamus res nostras domi cistis capsísque compositas. Quintil in Pastu cadauerum, Iacent relictæ sine herede sarcinæ.Hæc ex Valla lib.4.cap.49.

¶Sarcinas,sarcinatis,neutro genere dixit Plaut.Mostel.9,

Quid sarcinatis ecqua est,si vmbram non habes?

Sarcinula,penultima correpta, Diminutiuum {ἀποσκευάριον.} Iuuenalis Satyr.3.

Aptæ sarcinulæ,& expeditæ.Catul.ad Veranium,25.

Colligere sarcinulas.Iuuen.Sat 6.

Sarcinatus, pen.prod. Aliud adiectiuum {σκευοφορῶν} Sarcinis onustus. Plaut.Pœn.16,

Viden' homines sarcinatos consequi?

Sarcinarius, Aliud adiectiuum {σκευοφορικὸς} Quod ad sarcinas pertinet. Cæs.1 bel.Ciuil.Illi & inopia pabuli adducti,& quo essent ad id expeditiores,omnia sarcinaria iumenta interfici iubent.

Sarcinator,pen.prod.sarcinatoris,m.g {σκευαστὴρ} Sartor,qui resarcit ac reparat.Lucilius,

Sarcinatorem esse summum, fuere centonem optimè. Paulus De furtis: in L.Fullo, Fullo vel sarcinator qui polienda & sarcienda vestimenta accepit,ex contrectatione eorum furtum facit.

Sarcinatrix,pen.prod. sarcinatricis {σκευάστρια} Quæ vestes suit & reficit. Caius in l. Et ancillarum, De peculio, Et ancillarum nomine, & filiarumfamiliâs in peculio actio datur : maximè siqua sarcinatrix, aut textrix erit,aut aliquod artificium vulgare exerceat.

Sarcimen, sarciminis : sutura {ῥαφή.} Apuleius, Tunc tenui sarcimine summas oras eius adæquauimus, & iuncturæ rimam setæ densitate sepsimus.

Sarcito in duodecim Seruius Sulpicius ait significare, damnum soluito,præstato.Festus.

Sarcion {σάρκιον} Est veluti carnosa quędā gemmarum vena,vitiúmq; Carchedoniis,Smaragdis admodum peculiare.Plin.lib.vlt.cap.5.

Sarcites Gemma, quæ bubulas carnes repræsentat. Plinius libro 37. capite 10.

Sarcocolla {σαρκοκόλλα} Lachryma arboris in Perside nascentis, inquit Dioscorides dicta ab effectu, quem præstat, & vi potestatéque sua, nempe à vulneribus glutinandis, hoc est ca nibus quas Græci σάρκας vocant,κόλλαν enim illi glutinum vocant. Plin.libro 24.cap.14, Sunt qui & sarcocollam spinæ lachrymam putent,pollini thuris simillem,cum quadā acrimonia dulcem. Idem lib.13 cap 11,Fit & ex sarcocolla (ita vocatur arbor) gummi vtilissimū pictoribus ac medicis, simile pollini thuris. Vides quemadmodū Plinius & arborem ipsam & gummi,eodem nomine appellet.

Sarcophagus,sarcophagi,pen.cor.m.g {σαρκοφάγος} Sepulchrum,authore Nonio.Macer in l.Funeris sumptus.D de relig.&c.

Sarcophagus, Lapis. Plinius libro 2.cap.96, At circa Asson Troadis lapis nascitur, quo consumuntur omnia corpora : sarcophagus vocatur.

Contentus sarcophago.Iuuen.Saty.10.

Sarculum,sarculi,pen corr.n.g & interdum sarculus,m.g. {σκαλίς} A sarriendo dicitur, Instrumentum est rusticum quo segetes purgantur.Cato de Re rust.cap.10,Sarcula octo,palas quatuor. Plaut.Trucul.6. Cic.2.de Fin.

Cui nihil dum sit,ius & sarculos abstulerit.

Sarculum à ferendo ac sarriendo,inquit Varr.lib.4.de ling. Lat.

Cessant sarcula Ouid.1.Fast.

Dispersa per agros sarcula.Ouid.11.Metam.

Arare sarculis.Plin lib.18.cap.19.

Agros findere sarculo patrio.Horat.1 Carm ode 1.

Sarculo,sarculas,pen corr.{σκαλεύω,σκαλίζω} sarculare, Sarculo abscindere. Colum.lib.5,Primò plantæ sarculari debent, ita vt simplex stylus altitudinem maximè scrobis excedat.

Sarculatio, Verbale {σκάλευσις} Idem quod Sarritio. Plin.lib.18.cap.21, Sarculatio induratam hyberno rigore soli tristitiam laxat temporibus vernis.Videtur legendum Teporibus.

Sarda,sardæ {σάρδιον} Genus gemmæ. Plinius libro 37.cap. 7. Omnia autem hæc genera,scalpturæ contumaciter resistunt, partémque ceræ in signo tenent. Ediuerso ad hæc sarda vtilissima,quæ nomē cum sardonyche communicauit. Ipsa gemma vulgaris & primùm Sardibus reperta.

¶Sarda piscis ex genere pelamidum.Plin.lib.32.cap.vlt.

SARDABALA,Fluuius Tingitaniæ prouinciæ.Plin.lib.5.cap.2.

Sardachates,Gemma Achates à Sardinia nomine accepto,quod ibi inueniatur à cæteris degenerans.Plin.lib 37.cap.10.

SARDANAPALVS,penul prod.{σαρδανάπαλος} Vltimus Assyriorum rex, de quo Iustinus libro 1, Fuit hic omnis generis luxuriæ deditus: nec erubuit inter scortorum greges nere, & muliebri habitu fœminas omnes lasciuia anteire. Quamobrem indignati Assyrij tali fœminæ parere, duce Arbace desciscentes, bellum Sardanapalo intulerunt. Qui victus,in regiam se recepit,& extructa pyra,se atque diuitias in incendium misit. Hic fuit à Nino trigesimus rex, vt ait Diodorus lib 3.Biblioth. Et moriens condidit hoc epitaphium,

Ede,bibe,lude, post mortem nulla voluptas. Cic.5.Tusc. Quomodo igitur iucunda vita potest esse,à qua absit prudentia, absit moderatio? Iuuen Saty.3,

-& potiores

Herculis ærumnas credat,sæuósque labores,

Et Venere,& cœnis,& plumis Sardanapali.

SARDEMISOS,Tauri montis promontorium est quod inter Lyciam & Pamphyliam in nostrum mare imminet.Plin.lib.5. cap.27.

SARDESSVS, Vrbs Lyciæ, quæ à Lyrnesso non multùm distabat ab ea vrbe dictus est Sardessius Iupiter, quòd in ea vrbe sanctissimè coleretur σαρδήσσιος ζεύς. Autor Stephanus.

SARDI {σαρδῷοι,σαρδιανοὶ ἄνθρωποι} indigenæ,qui in Sardinia nati sunt.

Sardi vænales.In eo libello cui titulus est, De viris illustribus, quē alij Plinio, nonnulli Suetonio tribuunt, vtriusque reclamante stylo, huiusmodi quoddam adagium refertur, Sardi vænales: de negotio infinitæ prolixitatis atque inexplicabili. Idque hinc esse ortum tradunt, quòd Tiberinus Sempronius Gracchus, quum altero consulatu Sardiniam domuisset,tantum ex ea captiuorum adduxit, vt longa venditione res in prouerbium abierit. Plutarchus in problematis Romanorum,aliam affert causam, nimirum olim inoleuisse morem apud Romanos solennem,vt qui ludos ederent in Capitolio,Sardos vænales pronuntiarent, proditéque puer quispiam, per ludibrium monili cinctus,quam bullam vocāt. Eum morem hinc ortum putat, quòd Veientes Hetruscorum populi multum temporis cum Romulo bellum gessissent, quòd horum vrbem postremam Romulus expugnasset. Vsus est hoc adagio Tullius ad Gallum,lib.7.25, Habes, inquit,Sardos vænales,alium alio nequiorem. Sentit Cicero de contēptis & improbis, & ni fallor, patria quoque Sardis. Nam ita scribit paulò ante hunc locū,Id ego in lucris pono,non ferre hominem pestilentiorem patria sua. Erasmus.

Sardia {σαρδία} Inter ornamenta muliebria recensentur à Polluce lib. 7.cap 22.ad finem.

SARDIEI, Populi inferioris Germaniæ ad Pannonias gentes. Strabo libro 7,Sunt & Sardiei(inquit) ad meridiem procedenti,quorum ab initio Adriæ sinu regio montana ad Rhizonicum sinum progrediēs, agrúmque Sardieorum inter mare gentésque Pannonias cadit. Sardieos propria prouincia inter Illyricanos statuunt.

SARDICENSIS, & sardicense:attributum à Sardica. Sardicensis synodus (inquit Spiegl.) non à Sardibus, sed Sardica Illyrij ciuitate dicta, de qua post Epiphanium libro, 2. Tomo, 2. Vide & Vadianum, Illyria,Histor.tripart.lib.4.cap.21.Theodor.lib.2.cap 4.

SARDINIA {σαρδὼ} Insula maris Mediterranei. Sallustius, Sardinia,in Afro mari facie humani vestigij in Occidentem quàm in Orientem latior prominet. A Sardo Herculis filio dicta, vt lib.12, Silius, & Solinus scribunt. De ea Plin.libro 3.capite 7.Eadem & Ichnusa & Sandaliotis, à forma humani vestigij dicta. Claud. de bello Gildonico,

Humanæ speciem plantæ sinuosa figurat

Insula:Sardiniam veteres dixere coloni,

Multa in ea insignia sunt, at nihil magis quàm quæ adagio locũ prębuit herba Sardoa, cuius ex varia opinione scriptorum meminit Erasmus Roterodamus in Prouerbiis. Sardiniam Ptolemæus multo longiorem facit, quàm sit lata, nã Eoum littus CLXXVIII. mil. pas. longitudinis habet, maxima latitudine CXXII. mil. pas. existente. Eadem propè & Pomponij Melæ sententia est. Nam angustiùs spectare eam in Ortum quàm Occasum ait, litoribus videlicet medio contractis: in vniuersum autem vbique spatiosiorem esse, quàm Corsica sit, etiã tractu quo latissima est. De Sardinia Pausanias & Cælius Rhodiginius libro 12. cap. 16, Nunc vulgò dicitur *Sardengna*, vt scribit Oliuarius in Melam.

Opima Sardinia. Horat. 1. Carm. ode 31.

A Sardinia, Sardus, Sardous, penult. prod. & Sardiniensis adiectiua sunt.

Regna Sardoa. Ouid. 4. Fast.

Sardinienses qui Sardiniam incolunt, vt ibi negotientur.

Sardinia, Piscis genus ad condimenta & salituras vtilis, apud Italos plurimus. Colum. lib. 8. cap. 17, Tabentes, haleculas, & salibus excesam chalcidem, putrémque sardiniam.

SARDIS {σάρδις} tãtum pluraliter, vrbs Lydiæ magna, ad latus Tmolimontis maximè celebris, vt testis est Herodotus lib. 1. Et Plin. lib. 5, Eadem fuit olim regia Crœsi Lydorum regis, vt latè ostendit Herodotus, & Horat. 1. epist. 11, Quid concinna Samos, quid Crœsi regia Sardis? Terminat autem nominatiuum & accusatiuum in is productam, quomodo Tralis, & Syrtis.

Magnæ Sardes. Ouid. 11. Metamorphoseos,

Vade ait, ad magnis vicinum,

Sardibus amnem. Intelligit Pactolum.

Sardianus, a, um, Adiectiuum, Sardiani balani à Græcis dictæ sunt castaneæ, quòd circa Sardis primùm fuerint inuentæ. Plinius libro 15. capite 23.

Sardo, as, are, Antiquum verbum, quo Næuius vsus est. Paulus: Sardare, intelligere: Næuius,

Quod bruti nec satis sardare queunt.

Sardoa lex est, Senescentes iam parentes fustibus lethaliter à filiis cædi ac mox contumulari. Cæl. Rhodig. lib. 19. Lect. Antiq. cap. 26.

Sardoa herba selino similis, id est apio: eam Pausanias nasci in ambitu fontium ait, ac eam mortem cum risus specie afferre. Inde Homerum ac posteros, Sardonium risum, nuncupasse.

SARDONICI {σαρδόνι ὄρη} Montes Liburniæ. Ptolemæo lib. 2. cap. 17, Vulgò *Maranai*.

Sardonius risus {σαρδόνιος γέλως} Prouerbium de risu ficto aut amarulento, aut insano denique. Sensus & origo prouerbij variè traditur authoribus. Zenodorus in collectaneis suis Æschylum citat, qui huiusmodi fermè tradiderit in opere de parœmiis, Gentem esse quandam Carthaginensium coloniam, quæ Sardonem regionem inhabitet: ei morem esse, senes septuagesimum prętergressos annũ Saturno sacrificare, ridentes interim, ac mutuò sese complexantes. Nam turpe ducebant, in funere aut eiulatum edere, aut lachrymas profundere. Hinc adsimulatum risum, Sardonium vocari cœptum. Timæus apud eundem Zenodotum ait, Sardoniis consuetudinem fuisse, vt filij parentes iam grãdiores iuxta fossam aut præcipitium, in quo sepeliendi forent, collocarent: atque inde fustibus cædentes, in eam darent præcipites. At illi interim pereuntes ridebant, existimãtes eam mortem fœlicem atque egregiam, quòd liberorum impietate interirent. Sunt qui dicunt in Sardorum insula herbam nasci quandam, cui sardoæ cognomen sit, apiastro similem: eam sapore quidem esse dulcem, verùm gustatam, ora hominum in rictus dolore cõtrahere, vt veluti ridentes emoriantur. Hoc sensisse videtur Solinus, cúmque hoc Seruius grammaticus, enarrans hunc ex Virgiliana Thyrside locũ, eclog. 7, Imò ego Sardois videar tibi amarior herbis. M. Tull. lib. 7. 16, ad Fabium Gallum, Videris, inquit, mihi vereri, ne si istum habuerimus, rideamus γέλωτα σαρδώνιον. Significans futurum, vt si Cæsar rerum potiretur, multis arridere atque applaudere cogerentur, quæ magnoperè displicerent. Alij risum Sardoniũ ridere, in hoc Ciceronis loco interpretantur, præsentis, & qualiscunque delectationis causa perniciem sibi accersere: siue in ea re esse hilarẽ, quæ paulopòst magnum malum est allatura. Plura de origine prouerbij apud Erasmum in Chiliadibus, vnde hæc desumpta sunt.

Sinus Sardonij. Claud. de bel. Getico.

Sardonyx, pen. corr. sardonychis, pen. cor. tam masc. quàm fœm. gen. {σαρδόνυξ} Lapis pretiosus. Cõponitur ex sarda quæ lapis fuit in Sardinia primùm compertus, coloris rubei, & onyx gemma, cui est candor subcandidus, vnguis humani similitudine, quasi vtriusque colorem obtineat. Iuuen. Saty. 6,

In manibus densi radiant testudine tota

Sardonyches. Persius Saty. 1,

Et natalitia tandem cum sardonyche albus. Plinius lib. 37. cap. 7, E diuerso ad hæc sarda vtilissima, quæ nomen cum sardonyche communicauit.

Sardonychus, sardonychi, penult. correp. Idem {σαρδόνυχος.} Iuuenalis Saty. 13,

Arguit ipsorum quos litera gemmáque princeps

Sardonychus, loculis quæ custoditur eburnis.

Sardonychatus, pen. prod. {σαρδονυχωτός} Sardonyche ornatus. Martialis libro 2,

Cuius & hinc lucet sardonychata manus.

SARDOVS, penult. prod. {σαρδῷος} Adiectiuum à Sardinia. Ouidius 4. Fastorum,

-Sardoáque regna sinistris

Respicit à remis. Vide SARDINIA.

SARDVS {σάρδος} Herculis filius, qui adhuc puer ab Iolao eorum furori subtractus, quos Hercules viuens lacessierat cum fratribus aliquot in Sardiniam insulam peruenit, eámque quæ antea Sandaliotis, seu Ichnusa vocabatur à nomine suo Sardiniam creditur appellasse.

SAREPTA {σαρέπτα} Vrbs Sidoniorum, vbi diuinus vates Elias esurientem viduam miraculo pauisse scribitur in Sacris literis. Hinc Sareptanus, Possessiuum {σαρεπτανός.} Sidonius,

Vina mihi non sunt Gazetica, Chia, Falerna,

Quæque Sareptano palmite missa bibas.

SARGACAE, penult. correp. Populi iuxta Næotidem, quorum oppida Murmetion, Panticapæum, Theodosia, Hermisium. Pomponius eos Satarchas appellat capite 1. libro 2, De Scythia Europea. de quibus suo loco.

SARGAPISES Tomyris filius, à Cyro Persarum rege captus dum manicas & brachiorum vincula eximi sibi impetrasset, seipsum interfecit. Herodotus.

SARGAVRASANAE Regio Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

Sargus, sargi, m. g. {σάργος} Piscis genus (inquit Festus) qui in Ægyptio mari ferè nascitur. Lucilius in Satyr.

Quem præclarus elops, quem Ægypto sargus mouebit. Plin. lib. 9. cap. 51. Ibidem, cap. 17, Lutarium semper comitatur sargus nomine alius piscis: & cœnum fodiente eo, excitatum deuorat pabulum.

Sari {σάρι} neutrius generis: genus fruticis proueniens in aqua radice dura intortáque ferrariis officinis vtile, de quo Plin. libro 13. cap. 23, Fruticosi est generis & Sari circa Nilum nascẽs duorum cubitorum altitudine, policari crassitudine, coma papyri, similísque manditur modo, radice ferrariis officinis præcipua, carbonis vsu propter duritiam.

Sarissa, sarissæ {σάρισσα} Hastę Macedonicæ genus, authore Festo. Liu. 9. ab Vrbe, Arma, clypeus, sarissǽque illis: Romano scutum maius corpori tegumentum. Idem 7. bel. Maced. Ibi simul perturbati ordines, & impeditus intercursu suorum vsus prælongarum hastarum (sarissas Macedones vocant) intulere signa Romanæ legiones.

Macedonia sarissa. Ouid. 12. Metam. Lucanus lib. 8, Primi Pellæas arcu fregere sarissas. Idem lib. 10.

Sarissophorus, Alexander lib. 6. Genial. dierum cap. 13, Sequutis inde tẽpestatibus, Gręcorum duces diuersas turmas legionésque descripsere, inter quas Macedonũ robur sarissophorus magni æstimatur, quo velut firmissimo munimento in posterum vsi sunt.

SARMANTVS, Romanus eques scurrilitate notissimus sub Augusto Cæsare, alio nomine Sarmentus de quo suo ordine.

SARMATAE, pen. cor. {σαυρομάται} Populi Scythiæ sunt, qui à Græcis Sauromatæ dicuntur ab oculis lacertarum, σαῦρος enim lacerta est, ὄμμα oculus. Regio, Sarmatia dicitur. Sunt autem duæ Sarmatiæ secundũ Ptolemæum: quarum vna est in Europa, quæ (vt libro tertio scribit) à Septentrione Oceano terminatur, ab Occasu parte Germaniæ, à Meridie Lazigibus Metanastis. In ea est Olbia, quam nunc Russiam & Tartariam esse crediderunt. Altera Sarmatia est in Asia, vt idem lib. 5. refert, quæ à Septentrione terra incognita terminatur, ab Occasu Sarmatia Europæ, & Tanai fluuio. In ea sunt Caucasij montes. Nomina diuersa habent Sarmatæ, habitant montes & saltus, vtuntur plaustris pro domibus, pascuntúrque lacte equino, vnde quidam eos vocant ἱππημολγούς, hoc est equarum mulsores: alij γαλακτοφάγους, hoc est lacte vescentes. Sunt etiam quidam interius habitantes, qui sanguinem equinum lacte mistum potant, quos vocant Gelonos. Virgil. 3. Georg. Item Sarmatæ alij sunt, qui cruda farina equino sanguine mista, è cruris venis aluntur. Alij etiam qui pro victimis homines immolant. Alij bellorum & cædis amatores, quibus bellantibus mos est cruorem eius, quem primùm interemerint, ex ipsius vulneribus bibere: & vt quisque plures interemerit, ita apud eos eximius habetur. Sunt etiam in Scythiæ extremis Sarmatæ, qui carne equina vescuntur, alij qui humanæ carnis alimento vitam ducunt, propter quod vocãtur Anthropophagi, ἀπὸ τοῦ φαγεῖν τοὺς ἀνθρώπους, hoc est ab hominibus edendis. Iidem ab vsu plaustrorum Hamaxobitæ Põponio, Hamaxobij Ptolemæo vocantur. Hi, vt author est Mela lib. 2, auri & argenti maximarum pestium ignari, vice rerum commercia exercent: atque ob sæua hyemis admodum assiduè demersis in humum sedibus, specus aut suffossa habitant, totum braccati corpus, & nisi qua vident etiam ora vestiti. Horum meminerunt Plin. lib. 4. cap. 12. Et Strabo libro 11, Sarmatæ nunc Poloni vocantur. Oliuarius in Melam.

Discors Sarmata. Claud. 7. Paneg.

Frigidus Sarmata. Sen. Herc. OEtæo, 2.

Intonsi Sarmatæ. Senec. Herc. fur. 7.

Refugi Sarmatæ. Stat. 4. Sylu. 7.

Vagus Sarmata. Seneca Hippol. 1.

Sarmaticus, pen. corr. Adiectiuum {σαρματικός.} vt

Iuga Sarmatica. Ouid. 1. Trist. eleg. 7.

Belli Sarmatici ieiunia. Lucan. lib. 3.

Braccæ Sarmaticæ. Valer. 5. Argon.

Hyemes Sarmaticæ. Stat. 5. Sylu. 1.

Sarmaticè, penult. corr. Aduerbium {σαρματικῶς.} Ouidius 5. Tristium, eleg. 13,

Iam didici Græcè, Sarmaticéque loqui.

Sarmatis, pen. cor. huius Sarmatidis {σαρματίς} Patronymicum fœm. pro Adiectiuo. Ouidius,

Terreat haud manes Sarmatis vmbra meos.

Tellus Sarmatis. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.

Sarmentum, sarmenti {φρύγανον, φρυγανισμός, κληματίς} Sarmenta, Virgulæ vitium superuacuæ abscissæ. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 31, Iuncidum enim sarmentum propter infirmitatem sterile, neque ex se potest eiicere vitem, quam minorem vocãt flagellum, maiorem etiam vnde vuæ nascuntur, palmam.

Deuecta sarmenta cremare. Virgil. 2. Georg.

Ligna & sarmenta circundare, ignem subiicere cœperunt. Cicero 3. Verr.

¶Sarmentum pro Palmite. Columella libro 3. capite 16, Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cuius singulæ vuæ in singulis sarmentis conspiciuntur: sed si per vnumquenque pampinum maior vuarum numerus dependet. Idem libro 3. capite 10. Et libro 4. capite 6.

Amputatio sarmentorum, & Immissio, contraria. Cicero de Senectute.

In viribus noua sarmenta cultura excitantur. Cic. 2. de Orat.

Syluescere sarmentis dicitur vitis. Cicero de Senect. Vitis quæ natura caduca est, & nisi fulta sit ad terram fertur: eadem vt se erigat clauiculis suis quasi manibus, quicquid est nacta complectitur: quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne syluescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur.

Sarmenta, Lignosi illi ramusculi quibus stipatim affiguntur vuarum acini. Plin. lib. 23. cap. 1, Sarmenta earum in quibus acini fuere, astringendi vim habent, efficaciora ex ollis.

Sarmentitius, Adiectiuum {φρυγάνινος} Quod est ex materia sarmentorũ. Colum. lib. 6. cap. 26, Verùm vulnera eius sarmentitio cinere cum argenti spuma linienda sunt.

¶Sarmentitius, a, um. Cælius lib. 10. cap. 8, Lego denique Christianos quandoque Sarmentitios & Semassios probrosè nuncupatos, quod ad stipitem dimidij assis reuincti, sarmentis circuniectis comburerentur.

Sarmentosus, pen. prod. Aliud adiectiuum {φρυγανώδης} Quod plurimum habet sarmenti. Plin. lib. 25. cap. 11, Psyllion alij cynoides, alij crystallion alij sicelion, alij cynomyian appellant, radice tenui, superuacua, sarmentosum.

SARMENTVS {σαρμέντος} Nomen viri proprium, qui scurrilitate claruit, cuius meminit Horat. 1. Serm. sat. 5,

-nunc mihi paucis

Sarmenti scurræ pugnam, Mesśique Cicerri,

Musa velim memores.

SARNVS {σάρνος} Campaniæ fluuius, ex Sarno eiusdem nominis monte ortum ducens, iuxta oppidum in Sarni radicibus situm: primóque magno cum murmure defluit, mox in paludes amplas desinit, quæ graues incolis nebulas toto anno emittunt: deinde coactus rupibus Vesevum montem radit, & inde paruo contentus cursu, in Tyrrhenum mare influit. Lucan. lib. 2.

Mitis Sarni opes. Sil. lib. 8.

Pompeianus Sarnus. Stat. 1. Sylu. 2. Hinc

SARON deus marinus, qui arti nauticæ præesse existimabatur, à quo datum est mari nomen. Lilius Syntag. 5. Histor. deorum.

SARONICVS, pen. corr. {σαρωνικός} Portus in Achaia, ad Isthmum Corinthiacum. Ptolemæus sinum facit Saronicum. Plinius quoque lib. 4. cap. 5, Sinus (inquit) Saronicus olim querno nemore redimitus, vnde nomen, ita Græcia antiqua appellante quercum. Multi à Sarone deo marino. Nam Saronem fuisse regem, qui illic Atlepiæ marinæ regioni imperarit, in Corinthiacis scribit Pausanias. Saronicus sinus, siue Megaricus. *Le goulfe de legina.*

SAROPHAGES, Gẽtes Indicæ sunt, accolæ Indi fluminis, authore Plinio lib. 6. cap. 20.

Sarpta {ἄμπελος τμηθεῖσα} Vinea, putata, id est pura facta. Festus. Vnde & virgulæ abscissæ sarmenta dicuntur.

Sarpo, sarpis, sarpere, Idem quod putare, apud Priscianum: vnde vinea sarpta. Hinc nos hodie falcem vinitoriam sarpam vocamus. Sed fortassè tamen verius sit sarpam ab harpe deduci, & sibilum vt plerunque in densum spiritum exasperari: atque adeò falcem lignatoriam sic vocamus, propterea quòd cedit & putat arbusculas. Turnebus.

SARPEDON, penult. prod. {σαρπηδών.} Teste Homero lib. Iliad. 16, Iouis filius ex Laodamia Bellerophontis filia. Herodotus verò in Polyhymnia scribit eum fuisse Iouis filium ex Europa, ac Minois fratrem. Hic quum aliquando rex esset Lyciæ, & in armis strenuus, Troianis contra Græcos fauit: & multa bellando strenuitatis documenta demonstrans, à Patroclo tandem interfectus est, vt idem Homerus scribit.

Sarpedon Iouis progenies. Virg. 10. Æneid.

Ingens Sarpedon. Virg. 1. Æneid.

Lycius Sarpedon. Ouid. 13. Metam.

Est & Sarpedon, Ciliciæ promontorium, finis aliquãdo regni Sarpedonis, & quod Ciliciam à Pamphilia distinguit. Pomponius Mela lib. 1. in descriptione Ciliciæ.

SARRA {σάῤῥα} Nomen ciuitatis, quæ posteà Tyrus dicta est, teste Gellio lib. 14. cap. 6, à qua Sarranum Ostrum est nominatum. Sed id quoque à pisce quodam accepit, qui illic abundat, & Sar illa lingua vocatur, ex cuius sanguine sericum in purpuram tingebatur.

Sarrana aulæa. Iuuenal. Saty. 10,

-aut pictæ Sarrana ferentem. Ex humeris aulæa togæ. Id est togam pictam & purpura distinctam. vt sit periphrasis togæ triumphalis.

Sarranus, penult. prod. Adiectiuum {σαῤῥανός} Quod ex Sarra est. Vnde Sarranæ vestes, Tyriæ dictæ sunt, quæ & ostrinæ & purpureæ. Virgil. 2. Georgicorum,

-Sarrano dormiat ostro. Iuuen. Sarrana aulæa. Columel. lib. 9. cap. 4, Sarrana viola.

Numina Sarrana. Sil. lib. 8.

Gens Sarrana. Sil. lib. 1.

SARRACA {σάῤῥακα} Duarum vrbium nomen, quarum vna est in Media: altera in fœlici Arabia. Ptolem. lib. 6. cap. 2. & 8.

SARRACENI, pen. prod. {σαῤῥακηνοί} Populi post Nabathæos Arabiæ populos, vt author est Stephanus.

Sarracum, sarraci, pen. prod. Quo ligna, marmora, & grandiores lapides vehi consueuerunt. Iuuen. Sat. 2,

-longa coruscat,

Sarraco veniente, abies. Idem Saty. 5,

Frigida circumagunt pigri Sarraca Bootæ. Quintil. lib. 8. cap. 3, An quum dicit in Pisonem Cicero, Quum tibi tota cognatio in sarraco aduehatur, incidisse videtur in sordidum nomen?

SARRASTES {σαῤῥάσται} Populi Campaniæ Sarno amni vicini, à quo & nomen accepisse putantur. Virg. 7. Æneidos,

-latè iam tum ditione premebat

Sarrastes populos, & quæ rigat æquora Sarnus.

Sarrio, sarris, sarriui, sarritum {σκάλλω, σκαλίζω, σκαλεύω} sarrire, penult. prod. Sarculis fodere, purgare, quod fit quum segetes leuiter scalpẽdo, & rastris à noxiis herbis purgamus. Plaut. Capt. 12,

Nam semper occant prius quàm sarriunt rustici. Var. 1. de Re rust. cap. 29, Prata purgari, salicta seri, segetes sarriri.

Sarrire sarmenta. Cato cap. 37.

Sarrire saxum. Martial. lib. 3.

Sartor, sartoris {σκαλευτής.} (vt ait Nonius) non solùm à sarciendo, sed etiam à sarriendo deducitur: & tam eum qui sarcit, quàm eum qui sarrit significat: hoc est sarritorem. Plaut. Capt. 12,

Sator, sartórque scelerum, & messor maxime? Et paulopòst,

Nam occatorem prius debebas dicere.

Sartura, sarturæ, pen. prod. {σκαλευσις} Idem quod Sarritura. Plin. lib. 18. cap. 27, Ab Æquinoctio sartura nocere & vineæ & segeti existimatur. Dicitur & sartura à sarciendo. Vide suo loco.

Sarritor, pen. prod. sarritoris, m. g. {σκαλιστής} Qui sarrit. Columel. lib. 2. cap. 13, Tritici modij quatuor vel quinque bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris vnam, sarritoris duas primùm, & vnã quum iterum sarriuntur.

Sarritura, sarrituræ, pen. prod. {σκάλισις.} Columel. lib. 11. cap. 2, Sarritura quoque frumentorum iteratur egregiè, modios tres vna opera rectè sarrit.

Sarritio, sarritionis, Verbale, Idem {σκάλισις.} Varro de Re rust. lib. 2. cap. 12, Peracta sementi, sequẽs cura est sarritionis. Colum. lib. 2. cap. 9, Frequentem tamen exigunt sarritionem.

SARSENNA, pater & filius, nobilissimi scriptores, quos Plinius commemorat damnasse arbustorum rationem ad vites subleuandas, lib. 17. cap. 23.

SARSINA, pen. cor. {σάρσινα.} Plin. lib. 3. cap. 14, oppidum in Vmbria, ex qua Plaut. poeta comicus ortus est. Sil. lib. 8,

-his Sarsina diues

Lactis, &c.

Sarsura, à sarciendo dicitur, vt vsura pro vsu, cursura apud Plautum pro cursu, curatura apud Terẽtium pro curatione. Varro vbi de Gallinis, Axius, ego quæ requiro sarsuræ assuræ membra de palumbis, de gallinis, dic sodes Merula. Quorum verborum sensum vide in dictione Assura, in verbo ASSO.

Sartatecta, Vide SARCIO.

Sartago, pen. prod. sartaginis, fœ. g. {τήγανον} Patella in qua caro frigitur. A σάρξ, quæ caro est, nomen assumpsit, Plin. lib. 16. cap. 11, Item terebinthinam in sartagine referuenti.

Sartago loquendi. Persius Saty. 1,

Hos pueris monitus patres infundere lippos

Quum videas, quæris vnde hæc sartago loquendi,

Venerit in buccas? Hoc est, hic linguæ stridor, qualis ex sartagine, cùm aliquid frigitur, sonat: Vel, hic corruptus ac deprauatus loquendi mos. Frigendo enim sartago confusum & dissonum reddit strepitum.

Sartor, Vide SARTIO, & SARRIO.

SARVS, Fluuius Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

Sas {σάς} Verrius putat significare Eas teste Ennio qui dicat libro primo,

Virgines nam sibi quisque domi Romanus habet sas: quum Suas magis videtur significare. Sicuti eiusdem libro quarto fatendum est Eam significari, quum ait, Nec quisquam philosophiam, quam doctrinam Latina lingua non habet, sapiẽtiáque perhibetur, in somnis vidit, prius quàm sam dicere cœpit. Festus.

SASON {σάσων} Insula est inter Epirum & Brundusium, vt author est Strabo lib. 6. Sil. lib. 7,

Adriaci fugite infaustas Sasonis arenas.

SASSVMINI, Populi sunt in Aquitanica Gallia apud Plinium libro 4. cap. 19.

SASVRI, Gentes sunt in India autore Plin. lib. 6. cap. 19.

Sat {ἅλις} Aduerbium, à Satis, significat abundè. Virgil. 10. ecloga,

Hæc sat erit diuæ vestrum cecinisse poetam.

Sat bonum te facit. Cic. pro Roscio Amer.

Sat commodè. Terent. And. 3. 1.

Sat diu vixit. Plaut. Capt. 13. Cic. ad Attic. lib. 15. 323, Modò & libenter fuerit, & sat diu.

Sat est. Terent. And. 1. 1,

-sat est,

Curabo. Cic. de Senect. Quantum sat est.

Sat est osculi. Plaut. Sticho, 3. Sat litium, apud eundem legitur in Rudente, 14. Cic. 2. de Fin. Testium sat est.

Sat fecit officium. Terent. 4. 5.

Sat habere. Terent. And. 4. 2,

Sat habeo. Idem Eunuch. 3. 2,

Vbi tempus tibi erit, sat habet, si tum recipitur.

Sat scio. Terent. Adelph. 3. 3,

Persuasit ille impurus, sat scio. Ibidem, 4. 1.

SATAGITAE, Populi in Asia Scythica apud Herodotum lib. 4.

Satago, satagis, pen. cor. sategi, pen. prod. {θορυβάζομαι, σπουδαζω μετ' ἀγωνίας, διαπονοῦμαι} satagere, Anxium esse, anxiè distorqueri difficultate alicuius rei conficiendæ. Terent. Heaut. 2. 1,

Nam hic Clinia, etsi is suarum rerum satagit.

Satagere, Diligentem esse seu festinare. Plaut. Asin. 9,

Nunc satagit, adducit domum etiam vltro, & scribit nummos.

Satagere de. Gell. lib. 9. cap. 11, Cõsulibus de vi ac multitudine hostium satagentibus. Hoc est solicitis.

Agere & satagere. Quintilianus libro 6. cap. 4, Afer venustè Manlium Suram multum in agendo discursantem, salientem, manus iactantem, togam deiicientem & imponentem, non agere dixit, sed satagere. Hoc est, anxiè multa simul agere, sed ita, vt nullum pro dignitate conficiat.

Satanas {σατανᾶς} Hebraicum verbum à שטן, quod aduersari, hostémque esse significat. Quo nomine appellatus est diabolus, quòd bonorum aduersarius sit: nam διάβολος calumniantem, impostorémque significat. Quicquid enim animæ ad deum tendenti resistit & aduersatur, & quicquid paci est contrarium, hoc verbo Satanas rectè exprimitur: sicut legitur in Regum libris. Quia suscitauit deus Salomoni Satanam, aduersus eum qui erat pacificus. Et, filij Saruiæ cur efficimini mihi hodie in Satan? Ex Iobi historia apparet malum genium eo verbo, velut propria noratione designari. Item in Euangelio Matthæi, Ductus est Iesus Christus dei spiritu in desertum, vt ibidem à Satana tentaretur. Sed cùm idem Christus Iesus D. Petrum fatalia impedire volentem redarguendo Satanam appellauit, figuratè loquutus est. Dæmones enim scelerati, quósque ad bonos exercendos deus plerunque commouet atque excitat, propriè pessimi sunt, mortales eorum ductu.

¶Satanas præter notam calumniantis significationem, terræ malleum apud Hieremiam cap. 50. denotat. Cælius lib. 2. cap. 9.

SATARCHAE {σατάρχαι} Populi sunt Septẽtrionales ad paludem Mæotin vergẽtes, vt scribit Pomponius Mela lib. 2, Hi bellicosissimi sunt. De quibus Valerius Flaccus lib. 6. Argon.

Iaxamathæ, Toriníque, & flaui crine Satarchæ.

SATARNEI, Gentes sunt circa Mæotim. Plin. lib. 6. cap. 7.

SATAROS, notiore nomine Patara, vrbs in Lycia apud Plinium libro 5. cap. 27.

SATASPES, vir Achæmenius fuit Theaspis filius, qui cùm Zopyri filiam violasset, & ob eam rem à Xerxe cruci destinatus esset, intercessione matris, quæ Darij erat soror, impetrauit vt in exilium ageretur, donec Africam vniuersam lustrasset. Cúmque iam aliquot menses aliqua in peregrinatione consumpsisset, nauigationis tædio adductus in Persidem rediit, regíque retulit sese reliquum itineris conficere non potuisse, quod naues à Magnetibus retinerentur: quod quum Xerxi fabulosum videretur, hominem, vt anteà destinarat, cruci affixit. Herodot. lib. 4.

Satelles, satellitis, pen. cor. m. g. {δορυφόρος, λογχήτης, σωματοφύλαξ} Miles mercede conductus, vt ab imperatoris latere non discedat. Plin lib. 11. cap. 14, Sed præter hos & custodes satellitésque, & ostiarij, & ministri populantur. Liu. 2. ab Vrbe, Comprehensum regij satellites retraxissent ad tribunal regis. Ouid. 5. Fastorum,

Ille deæ custos, ille satelles erat.

Administri & satellites alicuius. Cic. pro Quintio.

Vides tamen tyranni satellites in imperiis. Cicero Attico libro 14. 303.

Per medios ire satellites. Horat. 3. Carm. ode 16.

Rigidus satelles. Horat. 1. epist.

C. Manlius audaciæ satelles atque administer tuæ. Cicero 1. in Catilin.

Satelles Iouis, Aquila. Cic. 2. Tuscul.

Tristi aduolatu aduncis lacerans vnguibus

Iouis satelles pastu dilaniat fero. Ex Poeta. Sic 1. de Diuinatione, Ministri ac satellites cupiditatum alicuius. Cicero 5. Verrin. Qui primus certos instituerit, nomine decumanos, re vera ministros ac satellites cupiditatum suarum.

Satellites voluptatum, virtutes. Cic. 2. de Fin.

Satellitium, ij {δορυφόρημα, τὸ δορυφορικόν} Luciano collectiuum nomen est ipsos significans satellites, tuendi corporis causa adhibitos, quẽadmodum Seruitium accipitur pro ipsis seruis, Sodalitium pro ipsis sodalibus.

SATELLIVS, Quadratus (vti ait Seneca) fuit quidam stultorum diuitum arrosor, & quod sequitur arrisor, & quod duobus his annexum est, derisor.

Sati'n', Vide SATIS.

Satio, satias, satiaui, satiatum {κορέννυμι, κορέω, ἐμφορέω, χορτάζω} satiare, à Sat deduci videtur, significátq; Saturare, seu explere, & habere quod satis sit. Pertinet ad omnes sensus, & frequenter ad animum.

Ad corpus. Colum. lib. 8. cap. 9, Satiátque semodius cibi in diebus singulis vicenos & centenos turtures.

Ad animum. Cicero de Senect. Satiari delectatione non possum, vt meæ senectutis requietem, oblectamentúmque noscatis.

Legendo non posse satiari. Cic. 3. de Fin.

Nunquam expletur nec satiatur cupiditatis sitis. Cicero in Paradox. 7.

Fretum non satiatur aquis. Ouid. 8. Metam.

Numerus satiat. Cic. in Orat.

¶Animum non posse satiare in lacerando alicuius corpore. Cic. 2. Philipp.

Cor satiare. Ouid. 9. Metam.

Cupiditatem satiare. Plin. lib. 34 cap. 8.

Desideria naturæ satiare. Cic. 2. de Fin. Veniebat enim ad cœnam, vt satiaret animo quieto desideria naturæ.

Iram satiare. Ouid 3. Trist. eleg. 8.

Lumina satiauit longo visu. Stat. Sylu. 4. 6.

Oculos satiemus amore. Propert. lib. 2. eleg. 16.

Explere cupiditates, satiare odium. Cic. in Partit.

Pectora sua satiare luctu alterius. Ouid 6. Metam.

Satiare videtur à Plinio positum pro Abundare, lib. 5. cap. 9, Propterea obseruatum est, prout in Mauritania niues imbrésve satiauerint, ita Nilum increscere.

Satiatus, pen. prod. Participium {κεκορεσμένος, διακορής, διάκορος} siue Nomẽ ex participio, vt æui & decoris satiatus. Id est, plenus annorum & dignitatum. Sil. lib 16.

Longo ludo satiatus. Horat. 1. Carm. ode 2.

Somno satiatus. Liu. 2 ab Vrbe.

Suppliciis satiatus. Liu. 8 ab Vrbe.

Ira nondum satiata sedibus. Lucan. lib. 7.

Libido mentis satiata. Catul. Argon. 59.

Senecta vita longa satiata. Seneca Herc. fur. 10.

Satiabilis, & satiabile, qui facilè satiari potest {κορεστός} cuius contrariũ est insatiabilis ἀκόρεστος: Salustius, Auaritia insatiabilis est, neque copia neque inopia minuitur.

Satietas, pen. cor. satietatis {κόρος, πλησμονή} Odium, fastidium. Cicero 7. Verr. Posteaquàm è portu piratæ non metu aliquo affecti, sed satietate exierant.

Cibi satietas & fastidium, aut subamara aliqua re releuatur, aut dulci mitigatur. Cic. 1 de Inuent.

Omnibus in rebus similitudo est satietatis mater. Cicero 1. de Inuent.

Satietas vitæ. Plin. lib. 4. cap. 12.

Satietas hominum. Terent. Eunuc. 3. 1.

Satietas nostri & Desyderium, contraria. Cicero Attico, libro 2. 20.

Satietas & Auiditas, contraria Plin. lib. 12. cap. 17.

Citra satietatem, Vide CITRA præpositionem.

Abire in satietatem. Plin. lib. 8. cap. 16.

¶Hæc res multum affert hominibus satietatis ac fastidij. Cic. pro Muræna.

Afficere satietate. Cic. Verr. 7.

Capere satietatem, Vide CAPIO.

Satietas voluptatibus non deest. Plin. lib 5. cap. 1.

Defatigari satietate, vel defessum esse. Cic. 2. de Orat.

Dare satietatem. Cic. 3. de Nat. deor.

Naturam explere satietate viuendi. Cic. pro Marcello.

Omnium rerum satietas, vitæ facit satietatem. Cicero de Senectute.

Ferre satietatem ex copia. Quintil. lib. 5. cap. 14, Et odium ex quadam seruitute, & ex copia satietatem, & ex amplitudine fastidium tulerit.

Fugere satietatem. Cic. Facilimè fugiant satietatem.

Habere satietatem, pro afferre. Cic. ad Attic. 15.

Occurrere satietati. Cic. in Brut.

Parere satietatem. Cic. 4. ad Herennium.

Superare satietatem. Cic. Ego mei satietatem magno meo labore superaui.

Tenet me alicuius rei satietas Sallust. in Iugurtha.

Ad satietatem trucidare. Liu. 4. bel. Pun.

Vincere satietatem. Cic. 3. de Orat.

Vitare satietatem. Cic. 4. ad Herenn.

Saties, satiei, fœmin. gener. Idem {πλήσμιον} Nec finis satiésve. Silius libro 4.

Satie necari. Plin. lib. 8 cap. 51.

Satias, satiatis, pen. prod. f. g. {πλησμονή} pro Satietas aliquando ponitur. Terent. Eunuch 5 6,

Vbi satias cœpit fieri, commuto locum. Idem Hecy. 4 2,

Satias me iam tenet

Studiorum istorum. Lucret. lib. 5,

Nil, vt opinor, ita ad satiatem, &c.

Fessus satiate videndi. Lucret. lib. 2.

Facta satias. Sallust. Frumentíque ex inopia graui satias facta.

Satias eum cepit amoris in vxore. Liu. 10. bel. Pun.

Cibi satias. Lucret. lib. 5.

Satias capere. Macrobius libro 7. Saturnal. cap. 12, Cur qui auidius vorant, facilius satias capiunt, quàm qui eadem quietius ederint.

Saticuli populi Campaniæ moribus asperi, de quibus Virgil. libro 7. Æneidos,

-amnísque vadosi

Accola Vulturni pariterque Saticulus asper.

Satio, sationis, Vide SERO, seris.

Satis, Aduerbium {ἅλις, ἱκανῶς, ἄδδην, ἀγαπητῶς, ἀποχρώντως} & per apocopen Sat, significat Abundè, quantum opus est. Plautus Menæch. 20,

Accerse homines qui illum ad me deferant. s. quod sunt satis?

Satis ad. Cicero 5. Ver. Sed ab iis quos repudias, exigis tantum pecuniæ, quantum ad eum numerum frumenti satis sit, quem ciuitati imperas.

Mihi autem ad vincendum satis est, fuisse procuratorem qui cùm experiri posset quales is, &c. Cic. pro Quintio.

Satis audacter. Plaut. Amphit. 8.

Satis bene. Plaut. Pœnulo, 4.

Satis certè, vel certò scio. Terentius Adelphis, 2. 3. Idem Heautontim. 1. 1,

Hæc non voluptati esse, satis certò scio.

Satis credo. Terent. Eunuch. 5. 9,

Gaudeo. c. satis credo nihil est Thaide tua dignius.

Satis cum periculo. Terent. And. 1. 1.

Satis iam delusum censeo: nunc rem, vt est eloquamur. Plautus Asin. 12.

Satis diu hoc iam saxum voluo. Terent. Eunuc. 5 9.

Satis est. Horat. 1. epist. 2,

Quod satis est cui contingit, nihil amplius optet. Terentius Eunucho, 4. 7,

-hic furti se alligat.

CH. Satis hoc tibi est. Cic. de Amic. Satis erat respondere magnas, ingentes inquit.

Quod satis est sapio mihi. Persius Saty 3.

Responsa non dabantur fida satis. Virg. 2. Æneid.

Satis fortis homo, & satis planè frugi. Cic. 5. Verr.

Satis habeo. Plaut. Capt. 7. Terent. Adelph 3. 2,

Satis mihi id habeam supplicij, dum illos vlciscar modò. Sallust. in Iugurtha, Satis habeatis animam retinere.

Imbrem satis largum cælo demittere. Virg. 1 Georg.

Satis magna pecunia. Cicero 1. Officior. Vt nuper M. Crassus negabat vllam satis magnam pecuniam esse ei qui in Repub. princeps vellet esse.

Satis

Satis mirati. Terent. Eunuch 3. 4.

Quid illud mali est? nequeo satis mirari.

Satis multa. Brutus ad Ciceronem libro 11. 10. Satis me multa scripsisse, quæ literis commendari possint, arbitror. Idem 4. Acad. Et quoniam satis multa dixi, est mihi perorandum.

Nec satis, extremas Coriti penetrauit ad vrbes. Virg. 9. Æneid.

Non est satis, nisi præsens confirmassem, ne id quidem satis est. Cic. 5. Verr.

Non satis. Cic. 1. de Nat. deor. Sed quum agellus eum non satis aleret, vt opinor, ludi magister fuit.

Non satis est id cur alia percipi posse dicas, alia non posse. Cicero 4. Academ.

Non est satis æstimare parens melior homini, an tristior nouerca fuerit. Plin. lib. 7. in Præfat. Hoc est, non satis æstimari possit.

Non enim satis intelligebam: per parenthesim positum. Cic. 4. Acad. Me quoque iocánsne, an ita sentiens (non enim satis intelligebam) cœpit hortari, vt sententia desisterem.

Et ne satis habeas semel circuire. Cato cap. 1.

Satis pernosti qualis sim. Terent. Adelph. 3. 2.

Satis prospicere oculis, Satis cernere, Satis videre. Plaut. Amph. 17. Terent. Adel. 3. 3.

-éstne hic Hegio.

Tribulis noster? si satis cerno, is Herclè est.

Plus quam satis opus est, doleo. Cic. 7. Vers.

Satis præceptum. Plaut. Pœn. 8.

Satis rectè mones. Plaut. Persa, 16.

Satis sæpe iam & virtutem militum & fortunam tentatam. Sallust. in Iugurth.

Satis sanus. Curtius lib. 4.

Satis, satis. Terent. Heauton. 3. 3,

Non possum, satis iam, satis pater durus fui.

Satis scire. Liu. 1. ab Vrbe.

Satis tempore. Cicero 4. Verr. Satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset. Hoc est satis tempestiuè.

Quum hominem nomino, satis mihi videor dicere. Cicero pro Quintio.

Quare de hoc satis, Cic. Attico lib. 6. 120.

¶Satis, cum genitiuo, Satis causę. Teren. Andr. 1. 1. Nec satis ad obiurgandum causæ, Plaut. Bacch. 2,

Satis historiarum est? Idem Truculan 6. 4.

Satis est mihi tuæ salutis, nihil moror. Terent. Phorm.

Satis iam verborum est.

Satis exemplorum alienæ clades præbent. Liu. lib. 2. Decad. 4 90.

Orationis satis est, Vide Oratio in ORO.

Satis temporis ad dicendum. Cic. 4. Verrina.

¶Satis supérque {ἐξαρκούντως, περισσῶς} Virg 2. Æneidos,

-satis vnà supérque

Vidimus excidia. Cic. de Nat. deor. Nam contra Epicurum satis supérque dictum est. Horat. Epod. 1,

Satis supérque me benignitas tua Ditauit.

¶Satin', pro Satísne. Terent. Eunuch. 5 2.

-satis id tibi placet? C. Non. Idem And. 4. 5,

Satin' sanus es, qui me id rogites?

Satin' saluæ? Modus loquendi apud veteres, quum vbi quid turbarũ erat, interrogabãt an satis saluæ res essent. Terentius Eunuch.

Hem quid est? quid trepidas? satin' saluæ? Alij sic legunt, -Hem Quid est quod trepidas? satísne saluè? dic mihi. In quem locum sic ait Donatus, Saluè, integrè, rectè, commodè. Plaut. in Trinummo,

Beneuolens tunc atque amicus, satísne saluè? Nunc aduerbium est: producta est è litera. Sallustius, Inde ortus sermo, percontantibus vtrinque, satin' saluè? quàm grati ducibus suis, quantis familiaribus copiis agerentur. Hactenus Donatus.

Satin' salua omnia. Liu. Decad. 1. lib. 3. Admiratus rogitánsque satin' salua omnia, togam properè è tugurio proferre vxorem Raciliam iubet.

Satisaccipio, satisaccipis, penult. corr. satisaccepi, satisacceptũ {ἱκανῶς λαμβάνω, σύγγραφον μαρτυρεῖν} satisaccipere. Dictum est eodem modo quo satisfacere. Nam id quo quis contentus erat, ei præstabatur, satisfieri dictum est: ita quia tales quibus contentus quis futurus esset, sic dabantur, vt verbis obligarentur, satisaccipi dictum est. Hæc Pomponius in l. stipulationum aliæ. ff. de verbor. obligat. Plautus Sticho, 9. Cicero pro Roscio Comœdo, Qua de causa Flauius, quum de tota lite faceret pactionem, neque satisacciperet à Roscio, neque iudicio absolueretur à Fannio. Idem pro Quintio. Si veretur vt res iudicio facto parata sit, iudicatum solui satisaccipiat. Vetus codex legit separatim Satis accipio. Cato cap. 2. Quæ satisaccipienda sient satisaccipiantur.

Satisaccipere, contrarium habet Satisdare.

¶Satis acceptum, per translationem pro certum, compertum, & firmum, veluti datis fideiussoribus & sponsoribus. Satis enim accipit, cui prædes & sponsores dantur. Plaut. Mostellaria,

Si acceptum sat habes, tibi fore illum amicum sempiternum. & in Sticho,

Satis abs te accipiam, nisi videam mihi tẽ amicum esse Antipho. Ex Turnebo.

Satisacceptio, satisacceptionis, Verbale {ἱκανοληψία} Satisacceptionem appellat Pomponius in l. Stipulationum aliæ. de Verbo. obligat. stipulationem, quę ita obligat promissorem, vt expromissores quoque ab eo accipiantur. Id est qui idem promittunt.

Satisdo, satisdas, satisdedi, satisdatũ {ἱκανὰς δίδωμι} satisdare, pe. corr. Significat fideiubere, promittere per vadem, siue fidem suam pignori dare, & reipsa certum facere. Caius ff. Qui satisdare cog l. 1. Satisdatio eodem modo appellata est, quo satisfactio. Nam vt satisfacere dicimur ei cuius desiderium implemus: ita satisdare dicimur aduersario nostro, quum pro eo quod à nobis petit, ita cauemus vt eum hoc nomine securum faciamus, datis fideiussoribus. Cic. pro Quintio.

Iudicatum solui satisdare. Cic. 4. Verr. Amici, siquis quid peteret iudicio, secum agi passuros, iudicatũ solui satisdaturos esse dicebãt.

Satisdare genitiuo iunctum. Cic. 3. Ver. Qui redemerit, satisdet damni infecti. Scilicet nomine.

Satisdatio, satisdationis, Verbale {ἱκανοδοσία} Cic. Attico lib. 5. 88. De satisdando verò te rogo quoad eris Romæ tu vt satisdes: & sunt aliquot satisdationes secundum mancipium in his & Memmianorum prædiorum vel Atilianorum.

Capitalis satisdatio, cùm aliquid in nos recipimus cum obstrictione capitis. Plin. lib. 36. cap. 5. Nec minor quæstio est in septis, Olympum & Pana Chironémque cum Achille qui fecerint, præsertum quum capitali satisdatione fama iudicet dignos. Hoc autem & ipse Plinius lib. 34. cap. 7. apertius declarat his verbis, Ætas nostra vidit in Capitolio, priusquàm id nouissimè conflagrauit à Vitellianis incensum, in cella Iunonis, canem ex ære, vulnus suum lambentẽ: cuius eximium miraculum & indiscreta veri similitudo, non eo solùm intelligitur, quòd ibi dicata fuerat, verùm & noua satisdatione: nam summa nulla par videbatur. capite tutelarios cauere pro ea, instituti publici fuit.

Satisdationem implere non potuit. Papi. in l. 2. ff. de custod reor.

Præstare satisdationẽ. Vlpian. in l. si fideiussor §. si necessaria. ff. qui satisd. cog. Si necessaria satisdatio fuerit, & non facilè possit reus ibi præstare, vbi cõuenitur: potest audiri si in alia eiusdem prouinciæ ciuitate satisdationem præstare paratus sit. Si autem satisdatio voluntaria est, non in alium locum remittitur.

Satisdatum, satisdati, pen. cor. {ἱκανοδοθέν} Cic. Att. lib. 16. 339. Sed & illi turpe arbitror, eo nomine, quod satisdato debeat, procuratores eius non dissoluere. Pomponius, in l. Et magis. ff. de solut. Potius enim eo nomine exoluisse videor, quod satisdato, quàm quod sine satisdatione debeo.

Satisdato promittere. Papinian. in l. 2. in princip. ff. de custod. reor. Vlpianus duobus locis in l. Sed & siquis. §. Quæsitum est. ff. Si quis caution.

Satis exigere, vel non exigere, ea forma dicitur, qua satisdare, vel non dare. Vlpian. in L. Iulianus. §. Si tibi. ff. ad exhibendum. Paulus in l. Lucius Titius. §. Cùm in testamento. ff. de administrat. tutorum. A quo magistratus satis exegerunt rem saluam fore.

Satis abundéque coërceri mensorem visum est. si &c. Vlpian. in l. 1. § Hæc actio. ff. Si mensor falsum modum dixerit, Papinianus, Tutores qui post. § 1. ff. de administratione tutorum. Quum satis abundéque sit, vel in vna specie per amici laborem domino consuli.

Satisfacio, satisfacis, pen. cor. satisfeci, pen. pro. {πληροφορέω, ἱκανὸν ποιέω} satisfactum, satisfacere, tantum facere quantum satis sit irato ad vindictam, inquit Asconius. Datiuo iungitur. Plaut. Amphit. 10,

-quin ego illum aut deseram,

Aut satisfaciat mihi. Cic. ad Att. lib. 7. 141, Cui nos valde satisfacere multi ad me scripserunt.

Satisfacere quibus debemus. Cic. ad Att. lib. 11. 224.

Satisfacere suis, pro dissoluere æs alienum. Cæs. 3. bel. Ciui.

Satisfacere de visceribus suis, pro Suis visceribus æs alienum dissoluere, Hoc est sua ipsius pecunia. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 3. Sentio quid sceleris admiserim, quum de visceribus tuis & filij tui satisfacturus sis quibus debes, ego acceptam ex ærario pecuniam tuo nomine frustra dissiparim.

Satisfacere alicui in pecunia. Cælius ad Ciceronem, libro 8 12. Vt si mihi in pecunia minus satisfecisset, per hanc speciem simultatis eum consectarer.

De re aliqua plenè & statim satisfacere. Quint. li. 4. ca. 5.

¶Satisfacere, pro purgare. Cic. 2. Philip. Acceperã enim iam antè Cæsaris literas vt mihi satisfieri paterer à te. Id est vt acciperẽ tuam excusationẽ & purgationẽ. Inde Satisfactio, pro purgatione & excusatione.

Satisfacere cumulatè alicui. Cic. ad Qu. fra. lib. 2. 8. Idẽ in Topicis.

Satisfacere alicui de re aliqua. Cęs. 5. bel. Gal. Seséque paratos esse demonstrant, omnibus rationibus de iniuriis satisfacere.

¶Amicitiæ satisfacere. Cic. Planco, lib. 10. 1.

Causæ & officio suo satisfacere. Cic. 1. Ver.

Deo piè & castè satisfacere. Cic. ad Terent. lib. 14. 7. Cui quidem tu Deo, quẽadmodum soles, piè & castè satisfacias: id est Apollini & Æsculapio.

Disputationi alicui satisfacere. Cic. 1. de Legib. Nec enim satis fieri censent huic loco qui nunc est in manibus, nisi hoc ipsum naturæ ius esse disputarint.

Existimationi hominum satisfacere. Cic. 5. Verr. Commoneri te oportuit vocare Apronium, nec illum antè tibi satisfacere, quàm tu omnium existimationi satisfecisses.

Immortalitati laudum alicuius satisfacere. Cic. ad Cæsarem, lib. 13. 17. Nunc aũt incensus studio rerũ tuarũ, eas literis græcis mãdare cupiebat: posse arbitror, valet ingenio: habet vsum iampridem in eo genere studij, literarúmque versatur: satisfacere immortalitati laudum tuarũ mirabiliter cupit. Id est laudes reddere immortales.

Mandatis alicuius satisfacere. Cic. ad Att. lib. 6. 111. Noli enim putare me quidquam maluisse, quàm vt mandatis tuis satisfacerẽ, nec vlla de re plus laborasse. Vetustum exemplar hîc habet, vt mandatis facerem.

Naturæ & legibus satisfacere. Cic. pro Cluent. 21. Id est mori.

Officio, erga aliquem in re aliqua satisfacere, pro Fungi officio. Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 6. In ea re nos & officio erga Lentulum mirificè, & voluntati Pompeij præclarè satisfecimus.

Vt omnium opinioni satisfiat. Cic. pro Rabir. Posth.

Satisfactum est promisso nostro ac recepto. Cic. 7. Ver.

Publicè satisfacere, hoc est publico nomine. Cic. 3. Verr. Sed aliqua ex parte violatus sit, nisi publicè satisfactum sit, ei ciuitati bellum indici atque inferri solere.

Suspicioni alicuius satisfacere Cic. pro Rab. Posth. Sed vt omnium vel suspicioni, vel maleuolentiæ, vel crudelitati sa-

ti fiat, occultat pecuniam Posthumus, latent regiæ diuitiæ.
Vitæ satisfacere. Cic Planco, lib. 10. 1.
Voluntati voluntate satisfacere. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 35.
Histriones in dissimillimis personis satisfaciunt. Cic. in Orat.
Satisfieri, p. c. {πληροφορεῖσθαι} Ouid. 2. de Reme. amo.
Quanquam à te quidē cumulatè satisfit & mihi & omnibus, Cic. Acilio. lib. 13. 33.
Satisfactio, Verbale {πληροφορία, πληροφόρημα} Purgatio, excusatio. Cic. ad Trebatium, lib. 7. 13. Hic tu me etiam insimulas, nec satisfactionem meam accipis Idem ad Attic. lib. 4. 75. Et simul ne βαθύτης mea quæ in agendo apparuit, in scribendo sit occultior, & aliquid satisfactio leuitatis habere videatur.
Satispræsto, satispræstas, {ἱκανῶς παρέχω} satispræstare, Idem quod satisdare.
Satior & hoc satius, huius satioris, pen. prod. Melior. Plin. lib. 17. cap 5. Erit igitur hæc optima, & operi satior. De terra tenera.
Satius {κρεῖττον} Comparatiuum aduerbium à Satis, & significat Melius quasi vltra id quod opus est. Terent. Heaut. 41.
-& tibi perdere
Talentum hoc pacto satius est, quàm illo minam, Virg. ecl. 2.
Nónne fuit satius tristeis Amaryllidis iras,
Atque superba pati fastidia? Cic. ad Att. lib. 7. 121. Video cum altero vinci satius esse, quàm cum altero vincere.
Non igitur satius esset, dicet aliquis, ab initio, præsertim quum scribas, ad optimum & electissimum verbum deuenire? Est quum non est satius, si &c. Author ad Heren. lib. 4.
Multo satius est. Lucret. lib. 5.
Nimio satius, Vide NIMIS.
Sator, Satiuus, vide SERO, seris.
SATRAE, populi Græcorum in litoribus Thraciæ. Herodotus lib. 7.
Satrapes, vel Satrapa, satrapæ, pen. cor. m. g. {σατράπης} Dictio Persica, quæ apud nos præfectum significat. Terent. Heaut 3. 1,
-satrapes si siet
Amator, nunquam sufferre eius sumptus queat.
Satrapia, satrapiæ, pen. pro. {σατραπεία} Regio, & præfectura. Plin. lib. 6. cap. 20. Etenim plerique ab occidente non Indo amne determinant, sed adiiciunt quatuor satrapias, Gedrosos, Arachotas, Arios, Paropamissadas. Dicitur & Satrapea, pen. pro. Curtius lib. 5. Mazeum transfugam satrapea Babyloniæ donat. Idem lib. 6.
SATRICVM clara Latii ciuitas apud Plinium lib. 3. cap. 5.
Satullo, satullas, & Satullus, Vide SATVR.
Satum, sati, Genus mensuræ Palæstinæ, quæ capit sesquimodium, siue, vt nos lingua nostra dicimus sesquibœotium.
Satur, satura, saturum, pen. cor. Adiect. {κορεσθείς, ἔμπλεως} Quod est cibo plenum. Teren. Hecy. 5. 2. Sed quum tu satura atque ebria eris, puer vt satur sit facito. Cic. 1. de Diuin. Præclara verò auspicia, si esurientibus pullis res geri poterit, saturis nihil geritur.
Altilium satur. Horat. 1. epist. 7. Hoc est saturatus altilibus.
Satur omnium rerum. Terent. Adel. 5. 1.
Fricando satur. Plaut. Pœn 4.
Capellæ saturæ Virg. eclog. 10.
Conuiua satur Horat. 1. Serm. saty. 1.
Cor saturum. Catullus ad Iuuentium, 45.
Satura ieiunè dicere. Cic. in Orat. Eloquens nec satura ieiunè dicet, nec grandia minutè, nec item contra: sed erit rebus ipsis par & æqualis oratio. Sensus est, Si quæ res sunt saturæ, hoc est plenæ, & quæ magna dicendi copia explicari possunt, non eas ieiunè & exiliter tractabit orator, esset enim indecorum: sed quantam maximam poterit vbertatem orationis illis adiunget. Ita si grandia sublimiáque tractanda susceperit, non ea minutè tenuitérque dicet, sed omnem dicendi vehementiam adhibebit.
¶ Satur, Fœcundus & abundans. Persius Sat. 1. -nec rus saturum laudare. Virg. 2. Georg. Saltus, & saturi petito longinqua Tarenti. Vbi Seruius, Saturi, aut fœcundi: aut quod iuxta oppidum Saturum. Tarentum enim & Saturum vicinæ sunt Calabriæ ciuitates.
Præsepia satura. Virg. 3 Georg.
Coloni saturi. Tibul. lib. 2. eleg. 1.
¶ Satur color, Plenus, vehemens, & quem vulgus nostrum *oneratum* vocat Plin. lib. 37. cap. 10. Ion apud Indos violacea est, sed rarò saturo colore lucet.
Vellera fucata saturo colore. Virg 4. Georg.
Saturior lactis agnus. Colum. lib. 7. cap. 4.
Saturio, saturionis, masc. gen. {διακορής} Idem quod Satur. Plaut. Persa, 4.
Nam esurio venio, non aduenio saturio.
Saturitas, pen. cor. saturitatis, f. g. {πλησμονή} Plaut. Capt. 13. Proin tu deum hunc saturitate tranquillum facias tibi. Plinius lib. 9. cap. 39. Sic gignitur laudatus ille pallor saturitate fraudata.
¶ Saturitas, pro Fœcunditate. Cic. de Senect. Neque solùm officio, quod hominum generi vniuerso cultura agrorum est salutaris, sed etiam delectatione quam dixi & saturitate copiáque rerum omnium quæ ad victum hominum & cultum tum etiam deorum pertinent.
Saturitas, pro excrementis ventris. Plin. lib. 10. cap. 33. Notabili munditia egerunt excrementa pullorum, adultioresque circumagi docent, & foris saturitatem emittere.
Saturo, saturas, pen. cor. {ἰλάω, κορέω, χορτάζω} saturare, Explere. Ad omnes sensus pertinet, propriè tamen ad gustum. Cic. 2. Philip. Versatus in bello est, saturauit se sanguine dissimillimorum sui ciuium. Nonius, Expleri & saturari hanc habent differentiam: Expleri est tantummodò plenum esse: Saturari, supra modum. Cic. lib. 6. de Repub. quæ quia expleri, nec saturari vllo modo possunt. Virg. 10. eclog. Nec cythiso saturantur apes, nec fronde capellæ.
Nuper nati mammas appetunt, earúmque vbertate saturantur. Cic. 2. de nat. deor.

Famem epulis saturare. Claud. de Phœnice, 33.
Placare & saturare. Cic. pro domo sua. Expleui animos inuidorum, placaui odia improborum, saturaui etiam perfidiam sceleris proditorum.
Odium saturare. Cic. pro Flacco, Mactate victimam gratiorem, quàm si L. Flacci sanguine illius nefarium in vos omnes odiū saturaueritis?
Saturnus appellatus quòd se saturat annis. Cic. 2. de Nat. deor.
Stercore saturare terram. Col. lib. 2. cap. 9.
Saturatus, pen. pro. {διάκορος, χορτασθείς} Partic. vt Iuno saturata. Virg. 5. Æneid. Multa mouens, necdum antiquum saturata dolorem. Synecdoche.
Expletus & saturatus. Cic. 5. Verr. Vt aliquando ex eorum agris, atque vrbibus expleti atq; saturati, cum hoc cumulo quæstus decederent.
Cæde armenti saturati leones. Ouid 10 Metam.
Homines saturati honoribus. Cic. pro Planco.
Mens saturata bonarum cogitationum epulis. Cic. 1. de Diui.
Lumina saturata cara figura. Catul. Argon. 59.
Saturatæ vestes murice, id est tinctæ. Martial. lib. 8.
Saturatior, Comparatiuum: vt Saturatior color. Plin. lib. 21. cap. 8
Satullo, satullas {χορτάζω} satullare, Idem quod saturare. Varro, Neque in puluere mythico coquam carnes, quibus satullem corpora, & famem ventris. Nonius.
Satullus, Adiectiuum, Idem quod Satur. Varro. lib. 2. de re rustica. 2. Vt agni satulli fiant lacte. Sed fortè diminutiuum est Satur.
Satureia, satureiæ {θύμβρα} Herba fragrantis odoris, quæ & cunila dicitur, & origanum heracleoticum: à Saturo dicta, quòd nullum ferè condimentum sine ea fiebat, propter quod saturitatem inducere videbatur. Col lib. 10 Et satureia thymi referens tymbræque saporem. Plin. lib. 19. cap. 8. Thymbram verò quæ sit cunila. Hæc apud nos habet vocabulum & aliud, satureia dicta in condimentario genere. Seritur mense Februario, origano æmula.
Satureia, genere neutro, plurali numero dixit Martialis libro 3. epigram 33. in Lupercum.
Improba nec prosunt iam satureia tibi.
¶ Satura, & cibi genus ex variis rebus conditum, est, & lex multis aliis legibus referta, aut conferta legibus. Itaque in sanctione legum adscribitur: Néue per saturam abrogato, aut derogato. T. Annius Luscus in ea, quam dixit aduersus Ti. Gracchum: Imperium, quod plebes per saturam dederat, id abrogatū est. Et C. Lælius in ea, quam pro se dixit: Dein postero die, quasi per saturam sententiis exquisitis, in deditionem accipitur. Festus Paulus annotat: Est & satura genus carminis, vbi de multis rebus disputatur. Satyram dicūt: de qua in suo loco.
SATVRAE, palus, quę & Pontina, iuxta Circeios fuit viginti trium olim vrbium locus, vt est Mutiani sententia apud Plinium libro, 3 ca. 5. Hæc ad viam vsque Appiam pertingebat, vbi & nauibus traiiciebatur inter Appii forum & Auxuren: Virgil. lib. 7. Æneid.
-queis Iupiter Auxurus aruis
Præsidet, & viridi gaudens Feronia luco,
Quà Saturæ facit alta palus gelidúsque per imas
Quærit iter valles atque in mare conditur Vfens.
SATVRCHEI populi sunt circa Mæotim apud Plinium lib. 6. cap. 7.
SATVRIO {σατυρίων} Decurio cubiculariorum Domitiani. A quo
Saturii modi. Martialis lib. 4. 34. in Afrum,
Saturiósque modos, Partheniósque sonas.
SATVRNIANA colonia {σατυρνιάνα κολωνία} Tuscorum vrbs, Ptolemęo lib. 3. cap. 1. Hodie Saturnia.
SATVRNIA {σατόρνια} Nomen regionis, & oppidi. Virg 8. Æneidos, Ianiculum huic, illi fuerat Saturnia nomen.
Æditiora etiam loca (vt Diodorus scribit) Saturnia dici consueuerunt.
Saturnia, Italia: & mons, qui nunc est Capitolinus, Saturnius appellabatur, quòd in tutela Saturni esse existimatur. Saturnii quoque dicebantur, qui castrum in imo cliuo capitolino incolebant, vbi ara dicata ei deo ante bellum Troianum videtur, quia apud eam supplicant apertis capitibus. Nam Italici authore Ænea velant capita, quod is, cum rem diuinam faceret in litore Laurentis agri Veneri matri, ne ab Vlysse cognitus interrumperet sacrificium, caput adoperuit, atque ita conspectum hostis euitauit. Saturno, dies festus celebratur mense Decembri, quod eo ædis est dedicata, & is culturæ agrorū præsidere videtur, quo etiam falx est ei insigne. Versus quoque antiquissimi, quibus Faunus fata cecinisse hominibus videtur, Saturnii appellantur, quibus & à Næuio bellum punicum scriptum est, & à multis aliis plura composita sunt, Qui Deus in saliaribus Saturnus nominatur, videlicet à sationibus. Festus.
SATVRNINVS Volusius vrbis præfectus à Plinio lib. 11. cap. 38. commemoratur quotannis sanguinem per os misisse, tametsi nonagesimum excesserit annum.
Saturninus tribunus plebis fuit seditiosus, qui cum perniciosis legibus rempublicam perturbaret, sumptis ex Senatusconsulto armis in capitolio occisus est à Scæua quodam Qu. Crotonis seruo, cui idcirco libertas pręmij loco data est. Fuerūt multis post annis, qui à Caio Rabirio occisum dicerent, quo nomine ille à T. Labieno in iudicium vocatus, & perduellionis reus factus à Cicerone defensus est pulcherrima illa oratione, quæ pro Caio Rabirio Posthumo perduellionis reo, inscribitur.
Saturniniani, hæretici fuerunt à Saturnino quodam nominati, qui mundum solos angelos septem inscio Deo fecisse dicebant. Irenæus lib. 1. cap. 23.
SATVRNVS {κρόνος} Cæli filius, authore Cicerone lib. 2. de Nat. deor. Vetus (inquit) hæc opinio Græciam oppleuit, scilicet exectum Cælum à filio Saturno, vinctum autem Saturnum ipsum à filio Ioue. Physica ratio non inelegans inclusa est in impias fabulas. Cælestem enim altissimam æthereámque naturā, id est igneam, quæ per sese

sese omnia gigneret, vacare voluerunt ea parte coporis, quæ coniunctione alterius egeret ad procreandum. Saturnum autem eum esse voluerunt, qui cursum & conuersionem spatiorum, ac temporum contineret, qui deus Grecè idipsum nomē habet. κρόνος enim dicitur, qui est idem χρόνος, id est spatium temporis. Saturnus autem est appellatus, quòd saturetur annis. Ex se enim natos comesse fingitur solitus, quia consumit ætas temporum spatia, annísque præteritis insaturabiliter expletur. Vinctus autem à Ioue, ne immoderatos cursus haberet, atque vt eum syderum vinclis alligaret. Hactenus Cicero. Vide & Macrobium Saturnaliorum lib. 1. cap. 40. 41. 42. Alii philosophi interpretantur Saturnum Cronon, veluti à satietate intellectus, eo quòd Græcè satietas κόρος: intellectus verò siue mens νοῦς dicitur, vt sit nomen compositum Saturnus ex prima parte Latina, & posteriore Græca, ipsa satietas mentis. Sunt qui Saturnum à satu deducant, quoniam peritiam ruris, & satorum omnium primus edocuisse fertur. Quidam à verbo quod Græci dicunt σαθὴν, quo virilia significantur, quòd patris pudenda abscidisse, atque in mare proiecisse dicitur: vnde Venerem procreatam ferunt, quæ à spuma, vnde coaluit, Aphrodites nomen accepit.
Deus curuus Saturni, Id est falx Virg. 2. Georg. Seruius.
Saturnus regnis à Ioue pulsus erat. Ouid. 3. Fast.
Aureus Saturnus. Virg. 2. Georg. Quia sub Saturno fuit ætas aurea.
Grauis Saturnus. Persius Saty. 5.
Impius Saturnus. Horat. 2. Carm. ode 17.
Senex Saturnus. Virg. 7. Æn.
Saturni stella, Phænon Græcè, XXX ferè annis cursum suum conficit. Cic. 2. de Nat. deor.
Stella Saturni frigida, Virg. 1. Georg.
Sydus graue Saturni. Propert. lib. 4. eleg. 1.
Stella quæ Saturnia nominatur. Cic. de Som. Scipionis,
Saturnius, Adiect. {σατούρνιος, κρόνιος} vt
Arma Saturnia. Virg. 1. Æn.
Coniux Saturnia. Sil. lib. 10.
Iuno Saturnia. Virg. 3. Æn.
Saturnius mons, Tarpeius & Capitolinus Romæ notissimus.
Tellus Saturnia frugum parens. Virg. 2. Georg.
Regna Saturnia, Virg. 4. Eclog.
Versus quoque quos olim Fauni vatésque canebant, Saturnios antiqui nominabant, vt ait Varro.
Saturnalia, Saturnaliorum {κρόνια} Festa septem seu quinque dierum, mense decembri, Saturno dicata: eránque dies illi pleni lætitiæ, in quibus Romani synthesin vestem sumebant. Dies quoque quibus munera vltro citróque mitti remittíque solebant, Saturnalitia dicebantur. Sueto. in Augusto, cap. 75. Saturnalibus, & siquando aliâs libuisset, modò munera diuidebat, vestem & aurum & argentū: modò numos omnis notæ. Cic. ad Att. lib. 5. 108. Saturnalibus mane, &c. Horat. 2. Serm. saty. 3. De Saturnalibus vide Macrobium lib. 1. Saturnal. cap. 7. 8. & 10.
Secundis & tertiis Saturnalibus, pro secundo & tertio die Saturnaliorum. Cic. ad Attic. lib. 13. epist. vlt. Sed quum secundis Saturnalibus ad Philippum vesperi venisset, villa ita completa militibus est, &c. Paulò post, Ille tertiis Saturnalibus apud Philippum ad horam nec quemquam admisit.
Hilara Saturnalia. Cic. Att. lib. 5. 108.
Saturnalitius, Adiectiuum {κρόνιος} Quod ad Saturnalia pertinet. Martial. lib. 5. Saturnalitiæ ligulam misisse selibræ. Ibidem,
-potiúsque videtur Saturnalitias perdere Varro nuces.
Saturo, saturas, Vide SATVR.
SATVRVM {σάτυρον} Vrbs Calabriæ fuit non longè à Tarento, Vnde.
Satureianus Possessiuum {σατυρειανός} Horat. 1. Serm. satyr. 6. Me Satureiano vectari rure caballo. Quidam etiam Satyrum scribunt. Vnde & nonnulli agrum in quo Tarentum conditum est, Satyram vocari affirmant.
Satus, Vide SERO.
Satyra, satyræ, pen. cor. {σατύρα} Quasi satura dici videtur, ob carminis varietatem, seu propter copiam rerum, quæ ibi tractantur. Est enim satyra, carmen maledicum, & ad carpenda hominum vitia compositum: quale scripserunt Lucilius, Horatius, Iuuenalis, Persius. Accepit & id carminis hunc titulum, quòd personis, factísque satiatum abundare videatur. Quidam à satyra lance, quæ referta multis variísque primitiis, in sacrificiis diis offerebatur. Alii à lege Satyra, dictam existimant, quæ vno rogatu multa simul comprobat. De qua lege Salust. in Iugurth. Varro à quodam farciminis genere, quod multis rebus referciebatur, dictam satyram esse scribit. Vnde in 2. lib. Plautinarum quæstionum habetur, Satyra est vua passa & polenta, & nuclei pinei ex musto conspersi. Donatus in Terentium, Deinde aliud genus fabulæ, id est satyra, sumpsit exordium, quæ à Satyris, quos illotos semper ac petulantes esse legimus, vocitata est. Potest etiam dici, satyram ideò vocatam, quòd in antiqua satyra introducebantur Satyrorum personæ, aut si quæ erant ridiculæ similes Satyris. Duo quippe satyrarum genera fuisse constat. Alterum antiquius, quod sola carminū varietate constabat. Alterum recentius, apertam hominum reprehensionem continens, & acrem vitiorum obiurgationem.
Liuens satyra. Statius 1. Sylu. 3.
Satyrus pen. cor. Adiect. {σάτυρος} Quod ad satyram pertinet. vel Satyrus, Qui satyram scribit.
Satyricus, pen. cor. {σατυρικός} Aliud adiect. Idem.
Satyricè, Aduerb {σατυρικῶς} acriter, cum conuitio.
SATYRI {σάτυροι} Animalia sunt in vltimis Libyæ gentibus, quæ nihil hominis præter effigiem habeant. Satyri autem dicti esse creduntur Grammaticis, quòd in libidinē semper sint proni, à virili membro, quòd Græci σαθὴν dicunt. Veteres huiusmodi mōstra pro semideis, siue pro syluestribus diis coluerunt, quemadmodum Faunos, Syluanósque: Faunos ac Satyros, nemorum deos esse dicentes, Panas agrorum, Syluanos syluarum: confunduntur tamen hæc omnia à poetis. Ouidius 1. Metam.

Sunt mihi semidei, sunt rustica numina Fauni, &c. Vide Melam lib. 3. in descriptione Aethiopiæ. Cic. 9. Ver. Satyrus qui apud Tarentinos in æde Vestæ est.
Iuuentus Satyrorum in Venerem prona. Ouid. 1. Fast.
Scriptor Satyrorum Horat. in arte.
¶ Agrestes Satyri. Horat in Arte.
Capripedes Satyri. Horat. 2. Carm. ode 19.
Lasciuus Satyrus. Silius lib. 3.
Leues Satyri. Ouid. 1. de Arte.
Proterui Satyri. Horat. in Arte,
Saltantes Satyros imitari. Virg. 5. eclog.
Satyricum signum. id est Priapi effigies, quæ in hortis cōstitui solet ad fascinationes horrorū arcendas, grecæ σατυρικὰ ἀγάλματα. Plinius lib. 19. cap. 4. Quam rem comitata est et religio quædam: hortosque & fores tantùm contra inuidentium fascinationes dicari videmus, In remedio Satyrica signa. Quanquam hortos Veneris tutelæ Plautus adsignat.
SATYRIDES, Insulæ in quibus inhabitant Satyri. Lubet ad hunc locum ea adscribere, quæ Pausanias in Atticis narrat se à quodam Euphemo Care de satyris accepisse. Dicebat igitur Euphemus (inquit Pausanias) cùm in Italiam nauigaret, se vi ventorum & tempestate abreptum, à recto cursu longè admodum aberrasse, atque in mare peregrinum, & inauditum, in quo denique nauigari non solet, delatum esse. In eo mari insulas esse multas desertas atque incultas, in quibus habitarent tamen homines feri, & agrestes, & rufi: quibus caudæ non multo caudis equinis minores, ad coxas vsque propenderent: insulas autem illas appellari Satyridas. Hæc Pausanias.
Satyrismus apud Hippocratem est tuberculum prælongum, cuius visuntur modi sub ipsas Satyrorum aures. Cælius Rhod. libro 14. cap. 8.
Satyriasis, vel Satyrismus, σατυρίασις, σατυρισμός: pulsus testiū, & velut singultus quidam inguinis sequens inflammatam quandam passionem seminalis receptaculi, cum intentione & tētigine. Quod si non cessauerit pulsus ille, solent seminaria vasa intendi, vel spasmus nasci. Satyrismus (inquit Galenus lib. 2. Methodi) est virilis membri præter naturam arrectio, σατυριᾶν, enim Græcis arrigere est: & rei Venereæ pruritu exstimulari. Idem & priapismus dicitur ab obscœno hortorum custode, ducto nomine, qui veretro prægrandi sculpi solet, & erecto.
Satyria, satyriæ {κόραξ} Auis, aliàs coruus. Florus, Quum singulari certamine Manlius aureum torquem barbaro inter spolia detraxit. Inde Torquati. Iterum Pontino agro quum in simili pugna L. Valerius insidente galeæ satyria alite adiutus, retulit spolia.
Satyra apud Latinos cibarium confusaneum dicitur, veluti cibus ex variis rebus compositus.
Satyrion, f. g. {σατύριον} Herba. Plin. lib. 26. cap. 10. Concitatricem vim habet satyrion. Duo eius genera: vna longioribus foliis quàm oleæ, caule quatuor digitorum, flore purpureo, radice gemina, ad formam hominis testium, alternis annis intumescente ac residente. Altera satyrion, orchis cognominatur, & fœmina esse creditur: distinguitur internodiis, & ramosiore frutice, radice fascinis vtili. Nascitur ferè iuxta mare. Rura, inquit Ruellius lib. 3. cap. 65. vocant *testiculum sacerdotis*.
Satyrion bibisse, pro ad libidinem esse incitatum & inflammatum, è vi illius herbæ. Petronius, Vbique omnes mihi videbantur satyrion bibisse Ex Turnebo.
SATYRVS insignis quidam architectus quem commemorat Plinius libro 36. cap. 9. A Satyro (inquit architecto) aliqui deuectum tradunt rate.
Saucio, saucias {τραυματίζω, κατατραυματίζω} sauciare, Vulnerare. Plaut. Bacchid. 1, Animum fodicant, bona dissimulant facta, & famam sauciant. Idem Rud. 18, Quid causæ est quin virgis te vsque ad saturitatem sauciem? Cic. 3. Verr. Serui nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur. Idem de fato, Ex his igitur necesse est inuito Epicuro, alterum verum esse, alterum falsum: vt sauciabitur Philocteta, omnibus antè seculis verum fuit: nō sauciabitur, falsum.
Per latus alicuius sauciari. Cic. in Vatinium, Omniáque mea tela sic in te coniicientur, vt nemo per tuum latus (quod soles dicere) saucietur.
Ferro sauciare. Colu. lib. 4. cap. 24. Si neque is reperiatur, saucianda ferro est, atque exulceranda vitis in ea parte qua pampinum studemus elicere.
Vites sauciare. Col. lib. 4. cap. 4.
Genas sauciat vngue. Ouid. 3. de Arte,
Sauciatus, pen. pro. Partic. {τραυματίας} Colu. lib. 11. cap. 1. Siue quis (quod plerunque accidit) sauciatus in opere noxam ceperit, adhibeat fomenta.
Sauciatio, Verbale {τρῶσις} Cic. pro Cecin. Et sauciatio quæretur, quum fugam factam esse constabit?
Saucius {τρωθείς, τραυματισθείς} Adiect. quod nascitur à participio Sauciatus: quomodo lassus à lassatus, & lacerus vel lacer, à laceratus. Saucius, Vulneratus. Sipontinus dicit à secādo deriuari, quasi secius. Vnde & Saucio, saucias. Virg. 2. Æneid.
Quales mugitus, fugit quū saucius aras Taurus. Cic. pro Cecinna. Nemo inquit, occisus est, neque saucius.
Leuiter saucius, Vide LEVIS.
Vulnere graui saucius. Virg. 12. Æneid.
Pectus saucia Bellona. Tibull. lib. 1. eleg. 6.
Saucius sæuo amore. Cic. pro Cœlio.
¶ Saucius, de labore etiam dicitur. Apuleius lib. 1. de Asino, cum genitiuo iunxit, Mihi verò fatigationis hesternæ etiam nunc saucio da veniam.

Animus saucius.Cic.Att.lib.1.12. Subesse nescio quid opinionis incommodæ, sauciúmque eius animum, & insedisse quasdam odio sas suspiciones.
Brachia direpta saucia fecit aes.Ouid.1.Amor.eleg.14.
Gladiator confectus & saucius.Cic.2.in Catil.
Mens saucia amore. Lucret.lib.4.
Saucia diuiduis clarescunt nubila sulcis.Claud.5.Pane.
Terra saucia vomeribus.Ouid.1.Metam.
Trabs securi saucia Ouid.10.Metam.

SAVERA vicus est Licaoniæ, qui posteà in vrbem magnam euadens, metropolim regionis obtinuit.Strabo lib.12.

SAVFEIVS prænomine Apius Romanus quidam, qui cùm à balineo reuersus mulsum bibisset, ouúmque sorberet, morte repentina absorptus à Plinio lib.7.cap.53.commemoratur.

Sauillum apud Catonem de Re rustic.genus placentæ quoddam est à suauitate nomen habens. Nostrum enim suauium, appellare solemus nostras delitias. Sauii verò diminutiuum est sauillum, vt & sauiolum.Hæc Turnebus.

Sauior.Sauium.Vide SVAVIVM.

SAVO, sauonis, fluuius est in finibus Campaniæ.Plin.lib.3.cap.5.

SAVONA, pe. pro. Ptolomæo lib.3. cap.1.Sabbatium Plinio : Sabbatia Pomponio, vrbs Liguriæ notissima:hodie Genuensium ditionis. Vulgò *Sauone*

Saura, σαῦρα, Lacerta, quæ in maceriis & in sepibus delitescit. Est & piscis nomen, quem & latini Lacertam nominant.

Saurites, sauritę{σαυρίτης}gemmæ species, quæ in ventre viridis lacertæ traditur inueniri: Plinius lib.37.cap.10.

Sauroctonon, signum quod Praxiteles mira arte fabricasse dicitur: Plin. lib.34.cap.8 Fecit & puberem subrepenti lacertæ cominus sagitta insidiantem quem Sauroctonon vocant.

SAVROMATAE, pen.cor.{σαυρομάται}Iidem dicuntur qui & Sarmatę, Vide SARMATAE.Ouid.3.Trist.eleg.3.
Truces Sauromatæ.Iuuen.Saty.15.
Auidi Sauromatę.Stat.3.Thebaid.

SAVRVS, nobilis statuarius, cuius opera commemorat Plinius libro 36.cap.5.

SAVS, σάος: Ptolemæo fluuius est apud Carnos ortum habens & circa Liburniæ montes, non procul à Paurono oppido, hodie Albā Græcam vocant in Danubium prolabens.

Saus fluuius qui ex Alpibus defluit in Germaniam mox intrat Illyricum : labitur per mediam Segestem, Pannoniam & Tauriscos.Strabo libro.4.

SAXOFORATVM teste Volaterrano, oppidum in Piceni atque Vmbriæ finibus situm, alio nomine Sentinum dictum.

SAXONES, pen.cor.{σάξονες}Ptolemæo lib.3.cap.11.Germaniæ populi, non longè à Cimbris, in Oceani Septentrionalis litoribus & paludibus inuiis.
Domitus Saxo.Claud.1.in Eutrop.

Saxum, saxi{πέτρα, πέτρος, λίθος}Maius, asperius, duriúsque quàm lapis. Cic. de Fato. Quid mirum igitur, ex spelunca saxum in crura eius incidisse?
Saxum, aliquando pro Lapide accipitur.
Saxum silex.Liu.1.ab Vrbe,
Robur Saxi Lucret.lib.1.
Radices validæ saxi.Lucret.lib.2.
Adamantina saxa, Vide ADAMAS.
Antiqua saxa, Ingentia.Virg.12.Æneid.
Arentia.Ouid.13 Metam.
Auulsa saxis.Virg.2.Æneid.
Cruda.Valer.2.Argon.
Circunlita musco saxa. Horat.1.epist.10.
Dura.Virg.3 Georg.
Frigida Stat.10.Thebaid.
Graue Ouid.13.Metam.
Ingens.Virg.6.Æneid.
Intemerata gradu.Inaccessa.Silius.lib.3.
Liquefacta saxa.Virg.3.Æneid.
Liquefacta saxa voluit Ætna.Virg.1.Georg.
Lucida saxa.Stat.3.Sylu.3.
Missilia saxa, Vide Missile in MITTO.
Obliqua saxa.Ouid.8.Metam.
Obluctantia saxa. Stat.3.Sylu.1.
Tot congesta manu præruptis oppida saxis. Virg.2.Georg.
Putria saxa.Claud.1 in Eutropium.
Rigidum Saxum.Ouid.4.Metam.
Rubrum saxum quadratum, Vitru. lib.2. cap.8. Vide ORTHOSTATA.
Scrupofa saxa.Lucan.lib.5.
Sudà saxa.Ouid.3. Amo.eleg.6.
Tumuli saxum venerabile. Lucan.lib.1.
Viuum saxum.Ouid.lib.14.Metamorph.in Iphis fabula,
Durior & ferro quod Noricus excoquit ignis
Et saxo quod adhuc viuum radice tenetur. Hoc est, quod nondum è terra est effossum. Saxa enim à sua radice auulsa, & viua dicuntur, & duriora sunt.
¶ Asperari saxo, & mucronem ardescere iussit.Tacit.lib.15.
Dura tamec tamen molli saxa cauantur aqua. Ouid.1.de Arte.
Orbes saxorum circundant vallo.Lucan.lib.2.
Grandia saxa conicere Virg. 4.Georg.
Defendere saxis.Virg. 10.Aen.
Quíque facis docta mollia saxa manu. Ouid. 3.Fast.
Corpora ad saxum frangere.Virg.3.Aeneid.
Ingerere saxa, Vide INGERO.
Intorquere saxum.Sil.lib.7.
Perrumpere saxa.Horat.3.Carm.ode 16.

Guttæ pertundunt saxa.Lucret.lib.4.
Peti saxis.Ouid.de Nuce.
Reuulsum saxum è monte.Ouid.12.Metam.
Auulsa saxa mœnibus rotare.Stat.10.Thebaid.
Signare carmine saxum, Insculpere epitaphium. Ouid.2. Metamorph.
Templa Dei saxo venerabar strusta vetusto.Virg.3.Æneid.
Subigere saxum, Rotare, Voluere. Sil.lib.13.
Iámque faces & saxa volant.Virg.1.Æneid.
Infesto pondere saxa Voluere.Virg.9.Æneid.
Saxum voluere.Terent.Eunu.5.9. Satis diu iam hoc saxum volno. Donatus admonet prouerbium fuisse dictum in eos qui inextricabili sudore affligerentur: tractúmque putat à notissima Sisyphi fabula, saxum apud inferos sursum ac deorsum voluentis. Vnde Virg.6. Æn.Saxum ingens voluunt alij.
¶Saxum, pro Scopulo. Virg.1. Æn.
Treis Notus abreptas in saxa latentia torquet.
Ibidem pérque vndas superante salo, pérque inuia saxa Dispulit.
Ardua saxis insula.Virg.3.Æn.
Acuta saxa Hora.3.Carm.ode 27.
Asperum saxum.Cic.in Pisonem, Tu naufragio expulsus vspiā, saxis fixus asperis, &c.ex Ennio.
Aspera saxa.Ouid.6.Metam.
Cæca saxa Virg.5.Æneid.
Anxur impositum saxis latè candentibus.Hora.1.Ser.saty.5.
Caua saxa.Virg.3.Æen.
Dolosa saxa, Sub vndis latentia.Seneca Troade 9.
Fera.Valer.4.Argon.
Gelida.Lucret.lib.3.
Immania, Vide IMMANIS.
Inuia.Virg.1 Æn.
Latebrosa saxa.Ouid.epist. 4.
Læuia saxa.Virg.1.Georg.
Naufraga saxa.Stat 5.Thebaid.
Peresa.Lucret.lib 1.
Præcipitia.Ouid.in Ibin,
Rauca.Virg.4.Æn.
Resonantia Virg 3.Æn.
Rigentia saxa.Seneca Herc.Oetæo,2.
Vndisonum saxum.Valer.4.Argon.
Infœlix saxis in procurrentibus hæsit.Virg.5.Æn.
Illidere saxis, Vide ILLIDO.
¶ Saxum, pro monte.Virg.2.Æn. -stupet inscius alto.
Accipiens sonitum saxi de vertice pastor.Seruius.
Mitis in Apricis coquitur vindemia saxis.Virg.2.Georg.
Concaua saxa.Virg.5.Æneid.
Hirta dumis saxa.Stat.3.Sylu.1.
Immobilis saxum Capitolij.Virg.9.Æn.
Nubilosa saxa.Lucan.lib.6.
Ducere saxa, ac syluas.Quint.lib.1.cap.10.

Saxulum, saxuli, pen.cor.Diminut.{πετρίδιον}Cic.1.de Orat.Vt Ithacam illam in asperrimis saxulis, tanquam nidulum affixam, &c.

Saxetum, saxeti, p. pro. {πετρῶν} Locus saxosus & petricosus. Cic. pro Lege Agrar.Quod solum tam exile & macrum est, quod aratro perstringi non possit?aut quod est tam asperum saxetum, in quo agricolarum cultus non elaboret?

Saxeus, Adiect.{πετραῖος}Quod est è saxo.Plin.lib.12. cap.1.Saxea intus crepidinis corona muscosos complexa.
Dissepta saxea domorum.Lucret.lib.6.
Effigies saxea.Catul.Argon.59.
Imber saxeus ingruit.Sil.lib.13.
Moles saxea.Ouid.12. Metam.
Pons saxeus.Lucan.lib.4.
Saxea septa.Lucret. libro 4. quoniam per saxea septa. Non penetrat.
Strata saxea detrita vulgi pedibus..Lucret.lib.1.
Tecta saxea.Ouid.epist.10.26.Vmbra saxea.Virg.3.Georg.

Saxosus, pen.pro.Adiect. {πετρήεις, πετρώδης} Quod abundat saxis. Plin. lib. 5.cap. 24. Mox vbi perfregit Euphratem, vltra quoque saxosum & violentem.Col.lib.5.cap.10. Loca aprica, calculosa, glareosa, interdum & saxosa amat.
Flumina saxosa.Virg.5.eclog.
Frutex saxosus, In saxis crescens, vel saxosis locis.Plinius libr 15. cap.7.
Incendia saxosa.Sil.lib.13.
Montes saxosi. Virg.2.Georg.
Viam saxosam terere.Propert.lib.4.eleg.5.
Hypanis sonans saxosum.Virg.4.Georg.

Saxetanus, pen.pro. {πετραῖος} Aliud adiect. Quod inter saxa habitat. Martial lib.7.
Qum saxetani ponatur cauda lacerti.

Saxatilis, & hoc saxatile, pen.cor. {πετραῖος} Quod saxa incolit : vt Pisces saxatiles. Col. lib.8. cap.16.Rursus optimè saxosum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet quòd in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt, vt merulæ, turdíque, nec minus melanuri, Sic Plin. lib.9.cap.15.

Saxatiles aues, Quæ saxa incolunt. Varro 3. de Re rust.cap. 7. Vnum agreste, vt alij dicunt saxatile, quod habetur in turribus ac columinibus villæ, à quo appellatę columbæ.
Saxatilis piscatus, Qui inter saxa fit.Plaut.Rud.8.

Saxificus, penult. cor. Adiectiuum { πετροποιὸς } vt Os saxificum, Id est, vultus temere aspicientes in saxa vertens. Seneca Herc. furen.11.
Saxifica Medusa.Lucan.lib.9.
In quo saxificam iussit spectare Medusam,

Vultus

Vultus saxificus. Ouid 5.Metam.

Saxifragum, & saxifraga, pen. cor. vel Saixfragia, herba cuius permulti variam sententiam habent: alij enim eam esse putant bipinnellæ similem, folio tantum minore ac magis serrato & minimè piloso, quàm vulgus *paruam acum pastoris* vocat. Græci emperron, alij genus alterum adianti esse putant: de quo Plin.lib. 2. cap 21. Calculos è corpore mirè pellit, frangítque, vtique nigrum, Qua de causa potius quàm quòd in saxis nasceretur, & à nostris saxifragum appellatum crediderim.
Saxifragæ vndæ.Cic.3.de Orat.

S C

SCABALIS alio nomine præsidium Iulium: municipium ciuium Romanorum, & Colonia in Oceano Lusitaniæ, à qua Scalabitanus conuentus legitur apud Plinium lib.4.cap.22.

Scabellum, Vide SCAMNVM.

Scaber{τραχύς, τραχώδης}Adiectiuum, à Scabie deducitur, & asperum significat: quòd scabies asperitatē inducat ipsi cuti. Virg.1.Geo.
Exesa inuenies scabra rubigine pila.
Hinc vngues & dentes dicūtur scabri, qui sordidi sunt, etiā si nō sint asperi tactu: vt ait Valla in Raudensem.Celsus libro 6.cap.vltimo ad finem, At vbi scabri vngues sunt, circumaperiri debent quà corpus contingunt.
Intonsus & scaber.Horat.1.epist.7.
Scabro aspectu res, pro Re quæ aspectu scabra apparet. Plin. lib. 12.cap.25.
Scabrum corticem myrrhæ quidam dixere.Plin.lib.12.cap.15.
Dentes scabri rubigine.Ouid 8.Metam.
Et scabros nigræ morsu rubiginis enses.Lucan.lib.1.
Molæ scabræ.Ouid.6.Fast.
Pectus scabrum.Cic.3. Tuscul. Atque intonsa infuscat pectus illuuie scabrum.
Pecus scabrum, pro scabioso. Cato cap.96. Si hæc sic feceris, non scabræ fient, & lanæ plus, & meliorem habebunt.Columel.lib.7.cap. 4.ad finem.
Rubigo scabra. Virg.1.Georg.
Scabri versus, Vide versus in VERTO.
Digiti pingues, & scaber vnguis.Ouid.3.de Arte,

Scabrè, Aduerbium{τραχέως}Asperè. Varro Manio, Derelinquetur, ac periret, squale, scabréque illuuie & vastitudine.

Scabratus, pen.prod. Adiectiuum { πετραχυσμένος} Columel.libr. 4. cap. 24. Quo plerunque fit, vt quod præcidi debeat, perfringatur, & sic vitis laniata scabratáque putrescat humoribus, nec plagæ consanentur.

Scabritia, scabritiæ {τραχύτης} Asperitas, Vnde Plinius vnguium scabritiam dixit. Idem libro 20. cap. 7. Communia autem sponte nascentibus, candor, caulis interdum cubitali longitudine, & ipso & foliis scabritia.
Scabritia genarum. Plin.lib.23.in Procem.
Scabritias cutis in facie emendat oleum raphaninum. Plinius lib. 23.cap.4.
Vnguium scabritias expolit.Plin.lib.14.cap.4.
Arteria scabritias sanat ex passo.Plin.lib.17.cap.12.
Oculorum scabritias ac prurigines emendare. Plinius libro 28, capit.7.
Faucium scabritiæ.Plin.lib.29.cap.3.

Scabrities, scabritiei, Idē,{τραχύτης} Col.lib. 7.ca.5.Potest etiam scabritiem tollere succus viridis cicutæ.Plin.lib.31.cap.9.

Scabredo, nis. idem quod scabrities, hoc est asperitas & inæqualitas, τραχύτης, quo verbo Hieronymus est vsus in Diui Hilarionis vita.

Scabrum, Substantiuum, neutris generis Idem{ τὸ τραχύ}Plinius lib. 37. cap.2. Infestantur plurimis vitiis, scabro, ferrugine, maculosa nube, &c.De crystallis.

Scabrosus, pen.prod. Adiectiuum { τραχώδης } Idem quod Scaber. Plin. lib.20.cap.21.Hippolapathi radices priuatim vngues scabrosos detrahunt.

Scabies, scabiei, fœ.gen.{ψώρα, ψωρίασις} à Scabo, vel à corporis asperitate dicta est, quæ vt Celsus scribit lib. 5. cap. 28. Est durior cutis rubicunda, ex qua pustulæ oriuntur, quædam humidiores, quædam ficciores. Exit ex quibusdam sanies, fitque ex his continuata exulceratio pruriens.Plin.lib.2.cap.17.
Vetusta scabie læuis canis.Iuuen.Saty.8.
Totus grex vnius porci scabie cadit.Iuuen.Saty.2.
Ferre scabiem.Virg 3.Georg.
Turpis oues tentat scabies.Virg.3.Georg.
Mala scabies vrget illum.Horat.de Arte,
Dulcedo & scabies voluptatis. Cic. 1.de Legib. At verè animis omnes tenduntur insidiæ, vel ab iis quos modò enumeraui, &c. vel ab ea quæ penitus in omni sensu implicata, insidet imitatrix boni, voluptas, malorum autē mater omniū: cuius blanditiis corrupta quæ natura bona sunt, quia dulcedine hac & scabie carent, non cernuntur satis.

Scabiosus, pen.prod. Adiectiuum { ψωραλέος} Qui scabie laborat. Plin. lib. 29. cap. 2. Vtile tale existimantes erosis, & duris genis, angulis scabiosis & & lacrymantibus.Persius Saty.2,
-nanque est scabiosus, & acri
Bile tumet.

Scabo, scabis, scabi{κνάω, κνήθω} scabere, Scalpere, quasi vnguibus fodere.Plin.lib.8.cap. 27. Si verò squamæ obtorpuere, spinis iuniperi se scabit. Ibidem, cap. 25. Mox dentes, & intus fauces quoque ad hanc scabendi dulcedinem quammaximè inhiantes.
Caput Scabere.Horat.1.Serm.saty.10.

Scabile, Vide SCAMNVM.

SCABINVS, & Scabini, norū.Consules ciuitatum, seu rectores: Gallicè *Echeuins*, appellamus.Insulanus. Nihil vetat(inquit) omnino, quin iudices vulgò *Scabinos*, aut eiusmodi homines vocemus *iuratos*, quo nomine etiam scimus in plerísque orbis terrarum partibus à plebe recenseri. Profert exemplum à Ciceronis libro de Inuentione primo Religiosum est quod iurati legibus adiudicauerunt. Extat quoque verbum hoc in Pontificio iure.cap.1.§. 1. De immunitate Ecclesiæ. libro 6. Decretat. & cap. 2. De alienat. iudic. mutan. caus.fact.

SCADIRA vna ex Sporadibus insulis in sinu Pegasico. Plin.libro 4. cap. 11. Sed Cycladum & Sporadum extimam, Gerontiam, Scadiram, &c.

SCAEA{σκαιά} Porta Troiana, in qua sepulchrum fuit Laomodontis, vt Homerus lib.3 Iliados scribit. Virg.2.Æneid.
-hîc Iuno Scæas sæuissima portas
Prima tenet.Silius lib.13.
Scæa porta, id est sinistra. Cælius lib.1.cap 10. Quòd si dextra cœli pars Oriens est, significat verò ipsum hoc grammaticorum ratio Scæas portas astruentium dici, quod occidentales forent: nam Sçea intelligi sinistra, occidentaliáque.

Scæniculæ, Meretriculæ quædam : sic dictæ teste Varrone, ab scæno nugario vnguento. Vide lib.6.de ling.latin.

Scæua, omen & augurium significat, éstque & bona scæua & mala. Plautus, Hàc ibo, caninam scæuam spero meliorem fore. Est igitur canina scæua, cùm canis latrat, aut ringitur. Ait enim minus graue fore seni latratum canis, quàm probra & contumelias & iurgia quibus ab vxore rixosa onerabitur. Turnebus.
Scæua, sceuæ{σκαιά} Latinè dicitur Sinistra.
Sceuæ, Qui sinistra manu pro dextera vtuntur : quos Vlpianus l. Qui clauum, De Ædilitio edicto, ait non esse morbosos aut vitiosos, præterquam si imbecillitate dexteræ validius sinistra vtuntur: sed hos non scæuas, sed mancos dici.

Scæuus, Adiectiuum {σκαιὸς} Fessus, Sçeua res dicitur mala, quasi sinistra σκαιὸς enim Græcè, sinistrum dicitur. vulgus scæuam & malam rem vocat. Varro de Lingua Latina, lib.3. Dicta ab scæua, id est sinistra, quòd quæ sinistra sunt bona auspicia existimantur. Gellius.lib. 12.cap 14.Scæuus profectò & cæcus animi forem.

SCAEVOLA, pen.corr.{σκαιόλας} Dictus est Mutius nobilis vir Romanus, qui debilitata dextra, sinistra vsus est. Liu. 2. ab Vrbe, Vide MVTIVS.

SCAEVSa, um, Thrax, aut Troianus: Strabo lib. 13. Multa enim apud Troes & Thraces eiusdem nominibus appellantur, vt Schæi Thraces quidam, & Scæus amnis, & Scæus murus, & Scææ Troianæ portæ.

Scala, scalæ, vel Scalæ, scalarum, {κλῖμαξ, κλίσια, ἀναβάθμοι, ...} à Scandendo, quòd iis altiora scandamus. Nam propriè scalæ sunt quæ ex pluribus gradibus constant.Plau.Rud.15.
Rogare scalas vt darem vtendas sibi.
Lapsu scalarum exanimatus, Vide LABOR laberis.
Applicare scalas, Vide APPLICO.
Ascendere scalis muros.Virg.9.Æneid.
Coniicere se sub scalas tabernæ librariæ.Cic.2.Philipp.
Hærent parietibus scalæ.Virg.2.Æneid.
Inducere scalas.Ouid.13.Metamor.Qui scalas ferunt, videntur eas inducere, quum collo per interstitia scalæ transmisso, ferunt.
Scalam, à scalis distinguunt quidam hoc pacto, vt scala sit quæ ex teretibus lignis, aut funibus, aliáve materia simili huc atque illuc transferri possit.Caius Iureconf.in l.Si pignore.D de furtis.Vel scalam sciens accommodauerit ad ascendendum. Scalæ verò, latiores habent gradus, & immobiles permanent. Plinius lib .14. cap. 1. Etiam nunc scalis tectum Ephesiæ Dianæ scanditur. Confunditur tamen sępe hæc differentia. Salust.in Iugurtha, Deinde vbi vnæ atque alteræ scalæ comminutæ sunt : qui superstiterant, afflicti sunt. Cæsar.7.bel.Gall. Cice. pro Milone, Quum se ille fugiens in scalarum tenebris abdidisset.Sic Colum.lib.12.cap.50.

SCALABISCVS{σκαλαβίσκος}Ptolemæo lib.2.cap.5.Lusitanię ciuitas, anteà Iulium præsidium, siue Turris Iulia:hodie Trosilum, vulgò *Trugillo* Plin.lib.4.cap.22. Scalaben appellat.

SCALDE{σκάλδη}fluuius Galliæ Belgicæ ex Cæsaris commentariis notissimus. Plin.lib.4.ca.17.Scalde ad Sequanam Belgica.Ab eo ad Garumnam Celtica, eadémque Lugdunensis.Inde ad Pyrenæi montis excursum Aquitania, Aremorica antè dicta. Hactenus Plin. Aliis vocatur Scaldis. Tornacum & Cameracum vrbes alluit.In Mosam influit.

Scali sunt pisces plani, qui supinè vescuntur.Plinius lib.9.cap.24.

Scalmus, scalmi{σκαλμός} Lignum teres, cui nautæ remos loro quodam alligant, vt ad nauigandum firmius nauigēt: siue vt alij volunt, lignum crenatum ac fenestratum in apsidem capiens remum, vt facilius ac solidius impellatur.Cice.3. Offic.Venit ipse maturè : scalmum nullum videt.Idem de Claris Orat. At verò vt contrà Crassus ab adolescente delicato, qui in litore ambulans, scalmum repperisset, ob eámque rem ędificare nauem concupiuisset, exorsus est: similiter Scæuolam ex vno scalmo captionis centumuirale iudicium hæreditatis effecisse.
Nauicula duorum scalmorum.Cic.1.de Orat.

SCALPHAS est Asopiæ terræ locus apud Strabonem lib.9.

Scalpo, scalpis, scalpsi, scalptum{ξύω, κνήθω, ἀποξύω, ἀποξύνω, ἐπιξύω, ἐπιξύνω} scalpere, Fodere, & vnguibus pruritum auferre : scalpunt enim homines vnguibus, & gallinæ pedibus. Plin.lib.9. Attritísque petræ scalpentes pisces, pruritus inuadit.
Caput scalpere vno digito.Iuuenal.Saty.9.
Terram scalpere vnguibus.Horat.1.Serm.saty.8.
Scalpere morsu.Colum.lib.7.cap.5
Scalpere gemmam{γλύφω}aut aliquid aliud dicimus, autore Diomede, non sculpere. Cic. 2.de Nat.deor.Itaque ad pingendū, fingendum, ad scalpendum, ad neruorum eliciendos sonos ac tibiaς, apta manus est admotione digitorum.
Scalptus è saxo. Cic. 4. Acad. Non enim est è saxo scalptus aut è robore dolatus : habet corpus, habet animum, mouetur mente

Vetus codex legit sculptus.
Scalpere querelam. Horat.3.Cam.Od.11. ... I secundo
Omine, & nostri memorem sepulchro Scalpe querelam.
Infabre scalptum. aut fusum durius. Horat.2.Serm.saty.3.

Scalptor, scalptoris, m.g.{γλύπτης} Qui scalpit. Plinius lib.37.cap.4. Expetuntur à scalptoribus, ferróque includuntur, nullam non duritiem ex facili cauantes. Plin. Iunior epist. 10. lib. 3. Sed tamen vt scalptorem, vt pictorem, qui filij vestri imaginem faceret, admoneretis, &c.

Scalptura, scalpturæ, pen.prod.{γλυφὴ}Plin.lib.37.cap.7. Omnia autem hæc genera, scalpturæ contumaciter resistunt, partémque ceræ in signo tenent.

Scalpturo, scalpturas, penul.prod.{γλυφόω} scalpturare. Plin.lib.36. cap.25. Pauimenta credo primùm facta, quæ nunc reuocamus barbarica, &c. Romæ scalpturatum in Iouis Capitolini ęde primum factum est post tertium Punicum bellum initum. Hoc est (vt ego quidem interpretor) variis scalpturis elegantius factum.

Scalpurio, scalpuris, penul.corr. scalpuriui, scalpuritū, scalpurire, Idem quod Scalpere, quod propriè est galli gallinacei quum terram frequentibus ictibus percutit. Plaut. Aulu.14.
Vbi erat hæc defossa, occœpit ibi scalpurire vngulis Circumcirca.

Scalper, scalpri{ἐγκοπεύς} Quo quid exciditur. Celsus lib.8.cap.3. Tunc excisorius scalper ab altero foramine ad alterum malleolo adactus, id quod inter vtrunque medium est, excidit. Ibidē, cap. 4. Ab eóque scalper duabus lineis ad rimam agendus. Vnde apud eundem scalpellus pro ferramento venisecæ identidem accipitur. libro 2. capitulo 9.

Scalprum, neu.gen. Scalpra sunt, quæ Græci σμίλας vocant, ferramenta sutoria primore parte curua, & à flexu procurrentia acie recta, quibus corium secant. Horat. Si scalpra & formas, &c. Sed & à similitudine in falce vinitoria pars illa quæ sic acie est recta, post sinum curua, scalprum vocatur à Columella. Quæ, inquit, à flexu procurrit, scalprum. Nomen adeptum est à scalpendo. Eo enim commodius sic post flexum procurrente quàm directò scalpi potest. Vide Turnebum.
Scalpro vtuntur diuersi artifices. Cato de Re rust. Ficos & oleas altero modo. Quod genus aut ficum, aut oleam esse voles, inde librum scalpro eximito. Columel. lib. 4. cap.2. Quæ pars vinitoriæ falcis à flexu procurrit, scalprum: quæ deinde adunca est, rostrum appellatur.
Scalprum librarium. Sueton. in Vitellio, cap.2. Ac post Præturę honorem inter Seiani conscios arreptus, & in custodiam fratri datus, scalpro librario venas sibi incidit.
Scalprum sutorium. Horat.2.Serm.saty.3.
Scalprum fabrile vocat Liuius, quo magistri elephantos interimebant. lib.7.bel.Pun.
Scalprum inter instrumēta chirurgica numerat Cornelius Celsus inquiens lib. 8. Tum demum ad manum scalprúmque veniendum est. Scalper ab eodem dicitur. Vide paulo antè.

Scalpurigo, pen.prod. scalpuriginis, fœ.gen. Solinus cap. 45. Os beluæ huiusce paulatim scalpit, & sensim scalpurigine blandiente aditum sibi in vsque fauces facit.

Scalpratus, pen.prod. Adiect. {κολαπτηροειδής} Ferramentum scalpratum dixit Colum.lib.9.cap. 15. ad similitudinem scalpri formatum, quo ait opus esse ad castrandos apum aluеos.

Scalpellus, scalpelli, masc.gen. vel Scalpellum, scalpelli, Diminutiuum, {σμίλη, φλεβότομον} Cic. pro Pub.Sestio. Non ea est medicina, quū sanæ parti corporis scalpellum adhibetur, atque integrę. Celsus lib.7.cap. 7. Non nimium adducto vngue, scalpellus adhibendus est. Ibidem, ca.19. Sed primo rectus scalpellus quàm leuissima manu teneri debet, donec scrotum ipsum diducat. Colum.lib.5.cap.11. Mediū truncum acuto scalpello permodicè findito.
Resecare linguam scalpello. Cic.2.de Diuinat.
Scalpellus, Ferramētum quo chirurgi venas incidunt. Cels.lib.2. ca.10. At si timidè scalpellus demittitur, summā cutē lacerat: neque venam incidit.

SCAMANDER {σκάμανδρος} Fluuius Troiæ ex Ida monte descendens, quem Hesiodus θεῖον σκάμανδρον, id est, diuinum Scamandrum appellauit.
Parui Scamandri frigida flumina. Horat. Epod.

SCAMANDRIA{σκαμανδρία,} vrbs parua à portu Iliensi parū remota: Plin.lib.4.cap.30.

SCAMANDRVS{σκάμανδρος}Hectoris & Andromaches filius, quod nomen ei pater Hector imposuerat, teste Home. lib. 5. Iliados, sed cæteri Astyanacta vocare maluerunt, quòd solus illius pater vrbem tutaretur.

Scambus, scambi {σκαμβός} Qui crura deprauata habet curuáque. Sueton. in Othone, Fuisse, inquit, traditur & modicę staturę, & malè pedatus scambúsque. In editis caluus legitur: sed cùm caluitium nec ad corporis habitum pertineat, nec officiat in rebus gerendis, quis meritò hunc locum ambiguæ fidei esse non credat? Turnebus in manuscriptis modò campus, modò cambus reperisse se quodam loco scribit: quo fit vt legendum censeat scambus sicut reposuimus. Nec mirum esse debet hanc vocem vsurpasse Suetonium, cùm & tanta scribendi libertate vsus sit, & hanc appareat vocem latinis vsitatam fuisse. Sic enim apud Nonium legitur Strabones sunt, quos scambos nunc dicimus: videlicet à deprauata oculorum acie.

Scammonia, scāmoniæ: vel Scammonea: vel Scammonium, scammonij{σκαμμώνιον}Herba in transmarinis regionibus, præsertímque Asia & Colophonio agro crescens, cuius succus valet ad medicinas, quanquam quidam scammoniam, fœm.ge. pro herba: scammonium autem neutro, pro succo radicis ponunt. Plin.lib.24.cap.15. Sed Gręci clematidas & alias habent, vnam quam aliqui echitem vocant, alij laginem, nonnulli tenuem scammoniam: & pedales, foliosos, non dissimiles scammoniæ ramos habet, nisi quòd nigriora, minoráque sunt folia. Cic.1. de Diuinat. Quid scammoneæ radix ad pur-

gandum, quid aristolochia ad morsus serpentum possit. Sic libro 2.

Scamnum, scamni {ὑποπόδιον, βάθρον} Quod lecto veluti gradus apponitur, vt per id in lectum faciliùs ascendatur. Varro scribit scamnum esse, quo duplici gradu in lectum altiorem cōscendebāt: scabellum, quo simplici scansione in lectum non altum scandebant. Ouid. 1. de Arte,
Et caua sub tenerum scamna dedisse pedem.
¶Scamnum aliter. Plin.lib.18. cap. 19. Scamna inter duos sulcos cruda ne relinquantur, glebæ ne exultent. Colum. lib.2. cap.2. Sed ita necubi crudum solum & immotum relinquat, quod agricolæ scamnum vocant. Idem lib.4.cap.13.
¶Scamnū, pro Subsellis sæpe ponitur, quoniam in his sedere consueuimus. Ouid.lib.6.Fast.
Ante focos olim scamnis considere longis
Mos erat.
¶Scamna etiam in arboribus dicuntur rami, & brachia per quæ vites ascendunt. Plin.lib.12.cap.1. Aliud exemplum Caij principis in Veliterno rure mirati platani vnius tabulata, laxísque ramorum trabibus scamna patula.
¶Scamnum regni. Cic.1.de Diuin. Auspicio regni stabilita scamna solúmque.

Scamillum, Diminutiuum. Paruum scamnum. Vt enim à mamma mamilla diminuitur, sic à scamnum scamillum, authore Prisciano, qui & illud affert, Verùm infirma scamillorum obice fultæ fores. Alij scabillorum legere malunt. Vsus est hac voce & Vitruuius cùm scribit, Adiectionem per scamillos impares, id est per paruula scamna. Hæc Turnebus.

Scabellum, huius scabelli, Dimnutiuū {σκίμπους, σφέλας, ὑποβάθρον, ὑποπόδιον} Cic. pro Cælio, Mimi ergo est etiam exitus, non fabulæ: in quo quum clausula non inuenitur, fugit aliquis è manibus, deinde scabella concrepant, aulæum tollitur.

Scabile, scabilis pen.prod.neu.g. Idem. Cato cap.10. Scamnum in cubiculo vnum, scabilia tria, sellas quatuor.

SCAMOS oppidum in Arabia. Plin.lib.6.cap.29.

SCANDALIVM, nomen (opinor) insulę apud Strabonem, quam Pomponius Mela lib.2. cap. 7. Scandille nominat. Sita est in mari mediterraneo, apud quam est Con Ciuitas Coum. Vide Strabonem libro 14.

Scandalum, li, loi{σκάνδαλον, πρόσκομμα}Gręca vox est, quam nos offendiculum, vel ruinam, vel impactionem possumus dicere. Verbum adeò frequens apud Sacrarum literarum scriptores, vt in nostrum quoque idioma transitum fecerit: Offensum enim *Scandale*, offensorem *Scandalizeur*, actionem ipsam *Scandalizer*, dicamus. Eius duo sunt genera: Scandalum datum, Scandalum acceptum. Datum, est cùm anteà inculpatæ vitæ homo, in scelera prolabitur, eo vtiquę iudicio, vt probus nihilominus videri esse velit, cùm tamen sit nequissimus facto, siue oratione. Acceptū dicitur cùm viri boni, nihil contra virtutē aut dicentes, aut facientes: vitæ suæ integritate offensioni sunt nefariis, aut alias imperitis, hypocritisve: quæ res nihil bonos viros mouere debet, vti sæpe Iesus Christus edocuit.

Scandalizo, scandalizas {σκανδαλίζω} scandalizare, Offendere, actiuum.

SCANDIA, est insula Hybernicæ Britanniæ apud Plinium libro 4. cap. 16. Pomponio Melæ lib.3.cap.6. Codanonia: vulgò *Selandia*, alijs *Zelandia*.

Scandianus, Adiectiuum: vt Scandiana mala. Columel. libro 5. capitulo 10.
Præterea malorum genera exquirenda, maximè scandiana, matiana, orbiculata.

SCANDINAVIA, insula maris Pontici. Incompertæ (inquit Plinius lib. 4. cap.13.) magnitudinis, eam ille Codano Cimbrorum sinui assignat.

Scandix, scandicis, pen. prod. f.g. Herba quæ inter olera syluestria à Gręcis ponitur. Plin.lib.21.cap.15. Reliqua vulgariū in cibo apud eos herbarū nomina condrylla, hyppochoeris, & caucalis, anthriscum, scandix, quæ ab aliis tragopogon vocatur, foliis croco simillimis. Idem lib.22. cap.22. Scandix quoque in olere syluestri à Græcis ponitur, vt Opion & Erasistratus tradunt.

Scando scandis, scandi, scansum, (βαίνω, ἀναβαίνω,) scandere, In altum ingredi. Cic.de Senect. Vt si qui gubernatorem in nauigando nihil agere dicant, quum alij malos scandant, alij per foros cursent. Virg 2. Æneid. ... scandit fatalis machina muros.
In aduersum scandere, Vide ADVERTO.
In subiectum scandere, felium modo. Plin.lib.10.cap.18.
In aggerem scandere. Liu.3.ab Vrbe.
In arces Tarpeias scandere. Ouid. 2. de Ponto, eleg.1.
Scandenda est torui publica cymba Canis. Propert.lib.3.eleg.18.
Equum scandere. Virg.2.Aeneid.
Montem scandere. Catul.epigr.100.
Muros scandere. Virg.2.Aeneid.
¶Gradus ætatis paulatim scandere. Lucret.lib.2.
Super titulos maiorum suorum scandere. Ouid. ad Pisonem.

¶Scandor scanderis, pen.corr. scandi, Passiuum. Plin.lib.14.cap.1. Etiā nunc scalis tectum Ephesiæ Dianæ scanditur vite vna Cypria. Sic lib. 2.cap.16. Quę quum ita sint, manifestum erit ab exortu matutino latitudines scandi.

Scansilis & hoc scansile, pen.corr. (ἀναβατός,) Per quod facilè ascenditur. Plin.lib.17.cap.11. Ficúmque sic etiam scansilem fieri. Ficum arborem vocat scansilem, quæ ita assurgit, & ita prouenit, vt scandi facilè possit.
Scansilis annorum lex, per quam ad ætatem veluti quibusdam annorum gradibus ascendimus. Plin lib.7.cap.49.

Scandula, scandulæ. pen. corr. {χίδαξ} Scandulæ, paruæ tabellæ, hoc est in paruas laminas scissæ, quibus tecta teguntur. Plin. lib.16. cap.10. Scandulæ è robore aptissimæ, mox è glādiferis alijs, fagóque: facillimæ

facillimæ ex omnibus quæ resinam ferunt: sed minimè durant, præter quàm è pinu. Scandula contectam fuisse Romam vsque ad bellum Pyrrhi annis quadringentis LXX. Cornelius Nepos author est. Colum.lib.8.cap.3, Ab cohorte forinsecus prædictis fenestellis scandulæ similiter iniungantur, quibus irrepant aues ad requiem nocturnam. De gallinariis. Cæsar 8.bell.Gal.

Scandularius, Faber est lignarius, qui Scandulas tegendis domibus aptas fabricat. Scandularios iure immunitatis gaudere testatur Aurelius Arcadius libro singulari de muneribus ciuilibus. Quibusdam (inquit) aliquam vacationem munerum grauior conditio tribuit, vt sunt mensores, carpentarij, scandularij, gladiatores, aquilices &c. Vltimo responso. de Iure immunitatis, libro 50. P.titu. sexto, Quod ideo receptum fuisse putem, quia, vt Cornelius Nepos author est: Scandu is Roma contecta fuit, vsque ad bellum Pyrrhi, annis videlicet, CCCCLXX.

Scandulaca, Herba est, quam scandulatam vocari debere Turnebus opinatur, quasi scandulas habeat. Ea herba strangulat frumenta, ac orobanche videtur esse. Nos conuolumbum appellamus. Vide Festum.

SCANTACE, scantacis: Oppidum Zamarenorum apud Nabatæos. Plin. lib.6.cap.28.

Scantiæ aquæ, apud Plinium lib.2.cap.107. ignem euomunt.
Scantiana poma, à Scantio inuētore dicta, quæ Cato tradit in doliis, optimè condi, referente Plinio lib.15.cap.14.
Scantiana vua à Varrone dicta est, quæ alio nomine Amminea maior appellatur, vt refert idem Plin.lib.14.cap.4.

Scapane, Ligonem indicat, quem & Scaphium vocant: communius etiam tzapion, inquit Theocriti interpres. Cœlius libro nono capite 22.

Scapha, scaphæ {σκάφη} Nauicula ex ligno cauata: à σκάπτω, fodio, cauo. Vnde & σκάφη à multis fissura, aluus, linter traducitur, quæ nauim maiorem sequitur. Et paruæ ad piscandum naues, scaphæ dicuntur. Liu.5.bell.Pun. Quum mersissent eas in alto, exceptis in præparatas scaphas nautis, multiplices fuisse merces ementiebantur. Cic. de Inuent. In scapham confugeret.
Biremis scapha. Horat.3 Carm.ode 29.
Conscendere in scapham. Author ad Heren.lib.1.

Scaphitæ sunt qui scaphis nauigant. Cœlius lib.8.cap.3. Sic & Scapharij dicuntur.

Scaphalos dicitur {ἀντλητήρ} id est Haustor. Cœlius lib.8.cap.3.

Scaphia, inquit Martianus, vasa sunt ex ære rotunda, quæ horarum ductus styli, seu gnomonis proceritate discriminant. Cœlius libro Lect.antiq.8.cap.3.

Scaphides, vasa sunt in quibus melicerides, id est faui collocantur. Cœlius.lib.8.cap.3.

Scaphisterium, Columellæ purgandis seminibus aptum instrumentum. Cœlius lib.8.cap.3.

Scaphium, scaphij {σκάφιον} Vas, quod sordidum & ventris purgandi causa fit. Vlpianus in l Quintus Mutius. D. de aur.arg.&c. Scaphia habita ventris causa, non puto argento legato contineri. Apud Iulium Pollucem, matula est in quam meiunt fœminæ.
¶Scaphium, scaphij, Vas amplum. Lucret.lib.6,
Et ramenta simul ferri furere intus ahenis
In scaphiis, &c. Ex Lambino.
Scaphium. Plaut. Bacchidib.
Pro galea scaphium, pro insigni sit corolla plectilis. Vbi scaphium non videtur esse vas illud, cui solent immeiere mulieres. Nec ornamentum capitis meretricij videtur, quod forma scaphæ & rotunditate colligeret capillum. Scribunt & Grammatici Græci genus esse tonsuræ meretriciæ. Hic poculum est oblongioris figuræ laterúmque in scaphæ similitudinem flexorum. Plaut. Stich.
Ampullam, strigilem, scaphium, soccos, pallium. Habet autem aliquam similitudinem eius forma cum galeæ figura, vt pro ea indui posse videatur. Hæc Turnebus.
¶Scaphium {σκαφεῖον} Instrumentum rusticum, ἀπὸ τοῦ σκάπτω, hoc est fodio. Iuuenal. Satyra 6,
Et ride scaphium positis quum sumitur armis. Baysius. Ligonem intelligit Erasmus.

Scaphus, Est aurium meatus tortuosus. Cœlius Rhodiginus libro 3. cap.29, Quærat hic fortè quispiam, cur meatus ille aurium (Scaphū vocant) anfractu sit tortuoso.

SCAPOS, Insula est maris mediterranei nostri non procul à Chersoneso. Plinius lib. 4. cap.12.

Scaptesula, Festo locus est vnde argentum effoditur in Macedonia, à fodiendo dictus. nam σκάπτειν Græcè fodere dicitur. Vt autem notior sit huius vocabuli origo, scaptesula dicta est quasi σκαπτὴ ὕλη, id est, fossilis materia, mutata est enim aspirationis nota in s. scapte hula, scaptesula, vt in ὗς sus, ὑπὲρ super, &c. Lucretius, libro sexto,
Quales expiret scaptesula subter odores?

SCAPTIA {σκαπτία.} Plin.lib.3.cap.5. Oppidum in Latio, à quo Scaptia Tribus vocitata est. Vide TRIBVS.
Pubes Scaptia. Silius lib.8.

Scapula, scapulæ, pen.corr. {ὦμος, ὠμοπλάτης} Humerus. A scandendo, vt quidam volunt: quia mobilis veluti mollibus iugulis à ceruice demittitur. Plaut. Trin.14,
Ne subitò metus exoriatur scapulis, stultitiam abde. Varro 2. de Re rust.cap.7, Lumbis deorsum versum pressis, scapulis latis, spina maximè duplici.
Tutari scapulas. Claud.1.in Eutropium.
Radiantibus scapulis gestati enses. Claud.2.Paneg.

Scapularis, & hoc scapulare, pen.prod. {ὠμιαῖος,}
Scapulares, Serui dicti sunt, quia scapulis cæduntur. Scapularis vestis, Quæ tantùm scapulas tegit.

Scapilium {μετάφρενον} Veteres pro tergo vsurparunt, & aliquando pro ipsa scapula. Vnde & spatium quod inter scapulas quasi vallicula, in-

terscapilium dicitur.

Scapus, scapi, mascul. gen. {στῦλος} Columnæ stylus & velut virga. Columnæ partes, inquit Budæus, sunt, scapus quasi columnæ corpus: supra scapum, capitulum: infra scapum, spira, quæ basis sæpe appellari solet: infráque spiram, stylobates. Hactenus ille ex Vitruuio. Vitruuius lib.3.cap.3, In summis columnarum scapis. Ibidem, Imus scapus. Sic alibi frequenter.
¶Scapus {καυλὸς.} Ruellius libro 1.cap.2, Radix, est id quo alimentum allicitur, & terræ cohæret. Caulis verò, in quod idem defertur nutrimentum, simpléxque supra terram assurgit. Is si in styli modum sursum prorepat, aut in altum feratur, scapus Latinis nominari consueuit, ducta à columnaribus scapis similitudine. Varro de Re rust.libro 1.cap.31, Quibus quum sursum serpit, ad sapum lupini. Plin.libro 18.cap.10, Inuentus est iam & scapus vnus centum fabis onustus. Iis constat classicis authoribus, scapum pro caule frequenter vsurpatum. Idem quoque, quòd in virgulæ modum, vel teli rectitudinem consurgat, thyrsi nomen sibi vindicauit. Hactenus Ruellius.
Scapus asphodeli. Colum.lib.9.cap.4.
Scapus loti. Plin.lib.13.cap.8.
Scapus ferulæ. Plin.lib.22.4.
Scapus albuci. Plin.lib.21.cap.17.
Scapi candelabrorum. Plin.lib.34.cap.3.
Scapos quidam interpretantur siliquas leguminum: citantes Plinianum illud libro 18. capite 10, Inuentus est iam & scapus vnus centum fabis onustus. Sed hi vehementer falluntur. Non enim dicit Plinius inuentam siliquam quæ centum fabas contineret, sed scapum seu collem fabaceum, in quo tam multæ erant siliquæ, & in iis siliquis tam multæ fabæ, vt centenarium explerent numerum.
¶Scapus alio nomine Cardinalis. Rectum illud & paulò crassius lignum in valuis, quo fores ipsæ sustinentur & reguntur præcipuè, & cuius capitibus seu ambabus extremitatibus in superiori & inferiori cardine insertis, valuæ ipsæ voluuntur aut aperiendæ aut claudendæ. Vitruuius lib.4.cap.6, Fores ita compingantur, vti scapi cardinales sint ex altitudine luminis totius duodecima parte. Inter duos scapos tympana ex duodecim partibus, &c.
¶Scapus, in chartarum ratione, pro Plagularum congerie. Plinius libro 13.cap.12, Premitur deinde prelis, & siccantur sole plagulæ, atque inter se iunguntur, proximarum semper bonitatis diminutione ad deterrimas. Nunquam plures scapo quàm vicinæ. Id putatur esse quod vulgò *manum papyri* vocamus, aut *ramam* potius.
¶Scapus trutinæ, Vide AGINA.
¶Scapi {σπάθαι} Instrumenta textoris, quorum pulsu tela coarctatur, & condensatur. Lucret.lib.5,
Insubula, ac fusi, radij, scapísque sonantes. Ex Lambino in Lucretium.
¶Scapus, vt aliqui putant, Dicitur in quo semina quarundam herbarum dependent, vt in papauere. In papauere enim & similibus scapus, in arundinibus, in glandulis, in auellanis, panicula appellatur. Vide Cælium lib.12.cap.14.
¶Scapi, In quibus vuarum grana sunt. Varro de re Rust. lib.1.cap.54, Quæ calcatæ vuæ erunt, earum scapi cum folliculis subiiciendi sub prelum, vt siquid reliqui habeant musti, exprimatur in eundem lacum. Vetus exemplar habet scopi. Meminit Cælius lib.12. cap.14. Vide Scopus.

SCARABANTIA Iulia, oppidum Boiorum in Norico: Plinius libro 3. capite 24.

Scarabeus, scarabei, mascul.gen. {κάνθαρος} Animal paruum volatile. Plinius libro 11.cap.28, Quibusdam pennarum tutelæ crusta superuenit, vt scarabeis: quorum tenuior fragiliórque penna, his negatus aculeus. Sed in quodam genere eorum grandi cornua prælonga, bisulcis dentata forcipibus, in cacumine quum libuit ad morsum coeuntibus, infantium remediis etiam ex ceruice suspenduntur. Lucanos vocat hos Nigidius. Aliud rursus eorum genus, qui è fimo ingentes pilas auersis pedibus volutant: paruósque in iis contra rigorem hyemis vermiculos fœtus sui nidulantur. Volitant alij magno cum murmure ac mugitu. Alij focos & prata crebris foraminibus excauant, nocturno stridore vocales. Lucent ignium modo noctu, laterum & clunium colore lampyrides, nunc pennarum hiatu refulgentes, nunc verò compressu obumbratæ, non ante matura pabula, aut post desecta conspicuæ.

SCARDONA {σκαρδῶνα.} Ptolemæo libro 2.cap.17. Liburniæ vrbs hodie *Scardo*.

SCARDONA amnis Liburniam à Dalmatia segregans. Plinius libro 3. capite 21. Ab ea fit attributum Scardonitanus, scardonitana, scardonitanum, quo vtitur Plinius eo lib.cap 21, Conuentum Scardonitanum petunt Iapides, inquit ille.

Scarifico, scarificas, penultima correpta {ἀμύσσω, ἐγχαράσσω, κατασχάζω} scarificare, Scalpello aperire, quo aliquid facilius exeat. Plin.lib.22.cap.23, Pedum clauos circùm scarificatos ferro mistum ceræ extrahit. Legitur & circumscarificatos, vnica dictione. Idem, lib.32.cap.7, Dentium dolores sedantur ossibus draconis marini, scarificatis gingiuis. Idem, Viri interempti dente gingiuas in dolore scarificari Apollonius efficacissimum scripsit. Cato cap.52, Quem radicem capere voles scarificato, traiicitóque.
Scarificare etiam dolorem aliquando dicimus, hoc est Scarificando dolorem expellere. Plin.lib.28.cap 11.

Scarificatio, Verbale, apertio facta tenui vulnere, vt sanguis facilius exeat. Columel. Post scarificationem ferro factam. Idem libro 6. capite 12.

Scarifio, scarifis, scarifieri. Scribonius Largus 262. Malagma ad lumborum dolorem, qui antè leniter scarifiant.

Scariola, Herba est Seridi similis, de qua apud Dioscoridem Matthiolus lib.2.cap.115.ex Serapionis sententia.

Scariphismos, Oratio philosophorum tanquam vmbra & ænigma: author Aristophanes. Cælius Rhodig. lib. 11. cap. 6.

Scarites, scaritæ { σκαρίτης } gemma est quæ Scari piscis colorem refert, vt ait Plin. lib. 37. cap. 11.

SCARPHEA, siue Scarphia penult. producta { σκάρφεια } Insula Heladi adiacens in mari Ægeo, non procul ab Attica: de qua Plin. lib. 4. cap. 12. ¶ Est & Scarphia vrbs Locrorum Epicnimidiorum decem stadiis distans à mari. Strabo libro 9. à Stephano Phocidi falsò adsignata.

SCARPHIA, ciuitas in Græcia, quam Demetrius Calatianus terræmotu euersam fuisse prodidit, ab imísque fundamētis humi esse deiectam, septingentis ac mille non minus corporibus oppressis. Strabo libro 1.

SCARTHON, Fluuius Asiæ ex Pholoë in Heliensem agrum viginti locis fertur. Strabo lib. 13.

Scarus { σκάρος } Piscis. Plin. lib. 32. cap. 2, Mihi videntur mira & quæ Ouidius prodidit piscium ingenia, in eo volumine quod Halieuticon inscribitur. Scarum inclusum nassis non fronte erumpere, nec infestis viminibus caput inserere: sed aduersum caudæ ictibus crebris laxare fores, atque ita retrorsum erumpere. Quem luctatum eius si fortè alius scarus extrinsecus videat, apprehensa mordicus cauda adiuuare nixus erumpentis. Diphilus apud Athenæum libro 8 Scarum commendat his verbis, Scarus molli, seu tenera carne præditus est, friabilis, dulcis, leuis, ad concoquendum facilis, facilè redditur, ventrem mollit. Addit idem, recentem scarum esse suspectum propterea, quòd lepores marinos captat, iisque vescitur, idcirco eius intestina vim bilis effectricem habent. Idem libro 7. hunc solum ex omnibus piscibus dormire dicit, & propter eam causam nunquam noctu capi. Oppian. lib. 1. Ἁλιευτ. solùm vocalem esse scribit.

Schasteria, schasteriæ { σχαστηρία } Pars quædam nauis, vbi interquiescente remigatione reponebantur remi. Plautus, Quin pol si, reposui remum sola ego in schasteria. Sic restituit Turnebus ex Hesychio, quum ante casteria quod Latinum non est, legeretur. Machinarum etiam authores & automatum schasterias vocant, quæ tensa laxant, & remittunt sui laxatione, principiúmque motus afferunt.

SCATEBRA, fluuius in Cassinate, frigidus, abundantior æstate. In eo, vt in Arcadiæ stymphali enascuntur aquatiles musculi. Plinius lib. 2. cap. 103.

Scateo, scates, scatui { βρύω, βράζω, ἀναβλύζω } scatere, Ebullire, & ita plenum esse vt exiliat quod continetur. Ablatiuo iungitur. Cicero 1. Tusculana,

Fontes scatere, herbis prata conuestirier. Ex poëta. Columella libro sexto, capite 16, Solent etiam neglecta vlcera scatere vermibus.

Pontus scatens belluis. Horat 3. Carm. ode 27. Hoc est repletus, pullulans, fremens, ebuliens. Acron.

Scatet amore tuus animus. Plaut. Persa. 5. Plin. lib. 7. cap. 2. Miraculis scatet.

Scatet vrtica plurimis remediis. Plin. lib. 22. cap. 13.

Scateo, cum genitiuo. Gell. lib. 1. cap. 17, Irarúmque & molestiarum muliebrium per diem, pérque noctem scatebat.

Terra scatet ferarum. Lucret. lib. 5.

Scato, scatis, scatere, per tertiam, penult. corr. Idem quod scatio. Lucretius lib. 5,

-ita ad satiatem terra ferarum
Nunc etiam scatit, & trepido terrore repleta'st. Et paulò post,
Largifluum fontem scatere, atque erumpere
Flumen, &c.

Scatebra, scatebræ, penult. corr. { βρασμὸς } Ebullitio aquæ surgentis. Virg. 1. Georgicorum,

-scatebrísque arentia temperat arua. Vbi Seruius, Scatebris, Ebullitionibus quæ fiūt quum aqua in aliquas rimas desluxerit. Plin. lib. 19. cap. 10, Mirum est & illud, scatebra fonticuli semper emicante, lacum nec augeri nec effluere.

Fontium scatebræ. Plin. lib. 5. cap. 1.

Scaturigo, pen. prod. scaturiginis, fœm. gen. Idem, Colum. lib. 3. cap. 13, Nam præstat non conserere, quàm in summa terra suspendere: nisi tamen si scaturigo palustris obuia (sicut in agro Rauennate) plusquam sesquipedem prohibeat infodere. Plin. lib. 31. cap. 3, In nigra scaturigines non ferè sunt perennes.

Scaturiginosus, penult. prod. Adiectiuum. Colum. lib. 6. cap. 8, Creta ex toro repudianda est, magis etiam scaturiginosa, & in qua semper vligo consistit.

Scaturex, Varr. Est modus matulæ, &c. Ismenias hic Thebogenes fluit scaturex. Ex Nonio.

Scaturio, scaturis, penult. prod, scaturiui { βλύω, βλύζω, φλύζω, ἀναβλύζω } scaturire, Idem quod Scatere: quod est non solùm aquarum, sed herbarum, & cæterorum sua sponte hubertim nascentium. Colum. lib. 3. cap. 1, Modicè tamen roscidum solum, quod fontibus non in summo, non in profundo terræ scaturiat, sed vt vicinum radicibus humorem subministret.

Scaturire aliquid. Cælius ad Ciceronem lib. 8. Famil. epist. 4. de Curione, Torus, vt nunc est, hoc scaturit: id est, vndique bonum virum olet, & Cæsaris aduersarium sapit. Alij legunt, hoc statu erit, Alij, hic scaturit.

SCATINIA lex, qua præposteræ Veneris vsus coërcebatur, ita à Scatinio latore dicta. Iuuenal. Satyra 2,

Quod si vexantur leges ac iura citati
Ante omnes debet Scatinia.

Scaurus, scauri { σκαῦρος } Qui talos pedum tumentes ac porrectos habet. Horat. lib. 1. Serm. saty. 3,

-hunc varum distortis cruribus illum
Balbutit scaurum prauis fultum malè talis.

Acron, Scauri sunt qui extantes talos habent. Alij dicunt scauros esse qui habent talos inuersos. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantùm, exceptis quibusdam. Nanque & hinc cognomina inuenta Planci, Plauti, Scauri, Pansæ.

SCAVRVS { σκαῦρος } cuius pater quanuis Patritius carbonariam ob paupertatem exercuit, idem primò dubitauit, honores peteret, an argentariam faceret. Sed eloquentiæ studiosus, ex ea gloriam peperit. Consul Ligures & Gantiscos domuit, atque triūphauit. Censor viam Æmyliam strauit, pontem Æmylium fecit: vtrique nomine ab se imposito. Æmylius enim Scaurus vocabatur. Plinius in naturali historia dicit eum principem fuisse ciuitatis, & Marianarum rapinarum socium. Frontinus verò in 4. scribit, Scaurus filium suum quòd in saltu Tridentino hosti loco cesserat, in conspectum suum venire vetuit: adolescens verecundiæ ignominia pressus, mortem sibi consciuit. Salust. in bello Iugurthino, Scaurus homo nobilis, impiger, factiosus, audax, sed vitia sua callidè occultans. Scaurus alter, superioris filius, de cuius Ædilitate lege Plinium libro 34. cap. 7, Scaurus Aurelius, legatus, à Cimbris fuso exercitu captus est: & quum ad consilium ab his euocatus eos deterreret, ne Alpes transirent Italiam petituri, eo quòd diceret Romanos vinci minimè posse, à Bolo rege, feroci iuuene occisus est. Liu. libro LXVII. Vide Epitomen Liuij.

Scazon, scazonis, masculini generis { σκάζων } Quoddam genus Iambici versus delumbe & claudum, quod & choliambum appellant. habet enim in fine pro iambo spondeum. Differt autem à perfecto senario Iambico, quòd hic in sexta sede spondeus esse debet, tum in quinta semper iambus: nam quum scandantur iugati hi pedes in choliambo, tertius pes iugatus, semper esse debet epitritus primus, id est, prima breuis ante tres longas. Cauendum igitur ne in quinta sede ponatur spondeus, aut alij, quos integer senarius Iambicus in ea suscipit. Hanc legem accuratè seruauit Persius his versibus claudis, in Præfat.

Nec fonte labra prolui Caballino,
Nec in bicipiti somniasse Parnasso, &c. Ecce in quinta sede semper est iambus, & in sexta spondeus, vel pro spondeo trochæus. Dicitur autem scazon à Græcis, quia claudicat: nam sextus pes in hoc metro maior est, quàm sextus qui in senario perfecto, σκάζω enim, est claudico: vnde σκάζων, σκάζοντος, participium, id est, claudicans. Eadem ratione χωλίαμβον dicunt. χωλὸς enim Græcè, Latinè claudus: vnde choliambus componitur, quasi claudiambus. Huius carminis inuentor fuisse dicitur Hipponax.

SCEACERIGES, fluuius Cercetarum in Colcide ex Caucasi iugis defluens. Plin. lib. 6. cap. 5.

SCELATITI Populi sunt in Aphricæ regionis Mauritania. Plinius lib. 5. capite 1.

Scelex { σκελίαι } Inter genera calceamentorum positæ à Polluce libro 7. cap. 22. vbi scribit nonnullos existimare, easdem esse cum autopodiis, de quibus suprà. Has autem Gualtherus vertit ocreas.

Scelithria, Sunt parui tripodes. Cœlius Rhodiginus lib. 8. lect. antiq. capite 15.

Scelotyrbe, scelotyrbes { σκελοτύρβη } Morbi genus quo compages in genibus resoluuntur. Plinius lib. 25. cap 3. In Germania trans Rhenum castris à Germanico Cæsare promotis maritimo tractu, fons erat aquæ dulcis, qua pota intra biennium dentes deciderent, compagésque in genibus soluerentur, stomachacen medici vocant, & Scelotyrben. Hoc mali genere Ælij Galli exercitum laborasse ex Arabicorum fructuum esu: author est Strabo lib. 15. Fit etiam mali huius mentio in medicis definitionibus Galeno attributis.

Scelus, sceleris, pen. corr. n. g. { μύσος, μύσος, ἀνόμημα, ἀλίτημα, κακούργημα } Flagitium, facinus. Plaut. Sticho, 3,

Aduorsari sine dedecore & scelere summo haud possumus. Virgilius 9. ecloga,

Heu cadit in quemquam tantum scelus?

Pygmalion, scelere ante alios immanior omnes. Virg. 1. Æneid.
Ministri sceleribus. Tacit. lib. 5.
Affinis scelerum. Cic. pro Syll.
Artifex scelerum. Senec. Troade, 8.
Conatus scelerum. Stat. 5. Sylu. 2.
Ferox scelerum. Tacit. lib. 4.
Hortator scelerum. Virg. 6. Æneid.
Imago sceleris. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Instinctor sceleris. Tacit. lib. 17.
Ara Iouis hospitis lugubris sceleris. Ouid. 10. Metam.
Machinator vel architectus scelerum, Cic. pro Cluent.
Molimen sceleris. Ouid. 6. Metam.
Socij scelerum atque ministri. Lucret. lib. 3.
Clandestinum scelus, Vide Clandestinus in CLAM.
Crudele scelus. Virg. 2. Æneid.
Detestabile scelus. Cic. de Amicitia.
Exitiale scelus Lacenæ. Virg. 6. Æneid.
Grauissimum scelus. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Importunum scelus, Vide IMPORTVNVS.
Impunita scelera, Vide IMPVNITVS.
Infandum scelus. Senec. Agamemn. 13.
Infestum scelus & immane. Cic. pro Cluentio.
Ingens scelus. Senec. Octauia, 3.
Inuisum scelus. Senec. Herc. furen. 1.
Haud leue scelus. Senec. Thebaid. 2.
Nefandum scelus. Lucan. lib. 4.
Nefarium scelus. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.
Sæuum scelus. Lucan. lib. 7.
Non vsitatum scelus. Senec. Thebaid. 2.
¶ Abesse ab aliquo scelere, Vide Absum. Ouid. 3. Fast.
Abuti scelere, Vide ABVTOR.
Abuti scelere & perfidia ad alicuius exitium, Vide ABVTOR.
Sceleris pretium maius accepi scelus. Senec. Thebaid. 1.
Addere scelus in scelus, Vide ADDO.

Admittere scelus. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Affluere scelere. Cic. pro Cluent.
Aggredi scelus. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.
Alligare se scelere. Cic. pro Flac.
Anhelare scelus, Vide ANHELO.
Arcere scelus, Seneca Thyeste 1.
Astringi scelere, Cic. pro Sextio.
Coarguere sceleris, Vide COARGVO.
Committere scelus. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Conari scelus. Quintil. lib. 5. cap. 3.
Concipere scelus, Vide CONCIPIO.
Contaminare se scelere. Cic. Hoc statuit senatus primùm homini sceleribus flagitiis contaminatissimo nihil esse credendum, &c.
Conuictus scelere. Senec. OEdipo, 12.
Coopertus sceleribus, Vide COOPERIO.
Cruentari scelere, Vide CRVENTVS.
Cumulare scelus scelere, Vide CVMVLO.
Damnare aliquem sceleris. Ouid. 1. de Remed. amor.
Defungi scelere aliquo. Senec. Thebaid. 2.
Deuincire se scelere. Cic. de Arusp. resp.
Edere scelus in aliquem. Cic. pro Sextio.
Esse in scelere. Cic. Philipp.
Parati sceleris supplicium exercent curæ. Stat. 3. Theb.
Expendere scelus. Virg. 2. Æneidos,
-& scelus expendisse merentem
Laocoonta fuerunt. Hoc est supplicium: ab eo quod præcedit, id quod sequitur. Seruius, Meritas sceleris pœnas dedisse.
Expiare scelus. Cic. in Pison.
Facere scelus. Cic. pro Rosc. Amer. Intelligitur Iudices id quod iam antè dixi, imprudente L. Sylla scelera hæc & flagitia fieri.
Facere palàm aliquod scelus, Quintil. lib. 5. cap. 10.
Imbuere scelere. Cic. pro Milone.
Liberare scelere, vel à scelere. Cic. pro Marcello.
Loquuntur mera scelera, Vide MERVS.
Moliri scelus. Cic. Sexcenta alia scelera moliri.
Obligare aliquem scelere, Vide OBLIGO.
Pendere eos pœnas immani pro scelere omnes. Lucret. lib. 5.
Perficere scelus. Cic. pro Cluentio, Neque ad scelus perficiendum cæsis hostiis posse placari.
Prætermittere, vel præterire scelus. Cic. Famil. 10.
Amne iubet mergi geminos, scelus vnda refugit. Ouid. 3. Fast.
Monimenta scelerum relinquere. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Pœnas sceleribus pares rependere, Senec. OEdippo, 14.
Resistere sceleri. Ouid. 10. Metam.
Soluere breues pœnas magnis sceleribus. Senec. OEdipo, 12.
Suscipere scelus aliquod. Cic. 11. Philip.
Suspectare scelus alicuius. Tacit. lib. 1.
Tegendis sceleribus obscurum. Tacit. lib. 5.
Scelere velandum scelus. Senec. Hippol. 5.
Vlcisci scelera. Senec. Thyeste, 3.
Volutari in scelere. Cic. Famil. 9.
¶ Scelus, pro Scelerato aliquando ponitur. Terent. Andr. 5. 2,
-scelus
Quem hic laudat? Vbi Donatus, Non est hîc solœcismus, ad sensum enim, non ad verba respexit. Ibid. Act 3. scen. 5, Vbi illic scelus est, qui me perdidit? Donatus, quia scelus, scelestus intelligitur, qui subiunxit, non quod.

Scelus, & Flagitium differunt. Flagitium, peccatum est ab aliqua animi mollitie, aut ignauia profectum, quod dedecus ac turpitudinem affert: Scelus autem, vel cum aliqua crudelitate & cæde, vel cum impietate coniunctum est. Itaque libidines flagitiosas dicimus, & flagitiosam vitam. Cic. ad Atticum, lib. 9, Spes me sustentabat fore, vt aliquid conueniret potiùs, quàm aut hic tantum sceleris, aut ille tantum flagitij admitteret. Sceleratum Cæsarem, flagitiosum Pompeium esse significat.

Scelestus, Adiectiuum { ἀνόσιος, ἀθέμιστος, ἀθέμιτος, ἀλιτήριος, ἱμπυσος } Qui scelus committit. Plaut. Mostel. 8,
Scelestiorem ego annum locando argento fœnori
Nunquam vllum vidi, quàm hic mihi annus obtigit. Idem Mil. 10.
Et minus audacter scelesta facerent facta. Et paulo antè
Atqui improbi & scelesti, iis adimerent animam citò.
Quò quò scelesti ruitis? Horat. Epod. 7.
Ciuis scelestus. Cic. in Sallustium.
Cœna scelesta. Plaut. Rud. 13.
Facinus scelestum ac nefarium. Cic. pro Rosc. Amer.
Manus scelestas euitare. Senec. Agam. 11.
Pectus scelestum. Senec. OEdipo, 12.
Plebs scelesta. Horat. 2. Carm. ode 4.
Res scelesta, atrox, nefaria. Cic. pro Rosc. Amer.
Seruitus scelesta. Plaut. Curcul. 2.

Scelestè, Aduerbium { ἀνοσίως. } Cic. ad Attic. lib. 6. 111, Illud de gestu histrionis tu scelestè suspicaris, ego ἀφελῶς scripsi.
Scelestè atque impiè. Liu. 4. bel. Pun.

Scelerosus, pen. prod. Adiect. { κατάρατος } Propriè dicitur, vt ait Donatus, author sceleris. Terent. Eunuch 4. 3,
Vbi ego illum scelerosum misera atque impium inueniam?
Facta scelerosa atque impia. Lucret. lib. 1.

Scelero, sceleras, penult. corr. { μιαίνω } scelerare, Polluere. Virgilius 3. Æneidos,
Parce pias scelerare manus. Seruius.
Dextram sanguine scelerare. Stat. 9. Thebaid.
Sanguine viuo fauces scelerare. Stat. 8. Thebaid.
Animum scelerare. Silius lib. 16.
Penates scelerare. Catul. in Argon. quinto versu à fine,
Impia non verita est diuos scelerare penates.

Sceleratus, pen prod. { ἐναγὴς, ἐπάρατος, ἀσυμπαθὴς, μιαρὸς, μιάστωρ } Adiect. Dicitur authore Donato, in quo scelus sit constitutum, vel commissum. Significat etiā scelestum & nefarium. Cic. ad Att. lib. 9. 188, ego autem illum malè sanum semper putaui, nunc etiam impurum & sceleratum puto.
Facto pius & sceleratus eodem. Ouid. 3. Metam.
¶ Sceleratus, ad inanimata etiam transfertur. Virg. 2. Georgicorū,
-at sceleratum exquirere frigus,
Difficile est. Hoc est nocēs, omnia exurēs. Seruius. Plaut. Pseud. 13,
Teritur sinapis scelerata cum illis.
Amor habendi sceleratus. Ouid. 1. Metam.
Arma scelerata deuouere. Ouid 5. Metam.
Audacia scelerata. Plin. lib. 7. cap. 44.
Campus sceleratus, Romæ appellatus est, proximè portam Collinam, in quem virgines Vestales, quæ incestum fecerant, defodiebantur. Et Sceleratus vicus Romæ, in quo quum Tarquinius Superbus interficiendum curasset Seruium regem socerum suum, corpus eius iacens filia carpento superuecta est, properās in possessionem domus paternæ. Hæc omnia scelerata dicta sunt, hoc est polluta.
Gens scelerata. Virg. 9. Æneid.
Hasta sceleratiore. Cic. 2. Offic. Idem sexto & tricesimo anno pòst à sceleratiore hasta non recessit.
Ignes scelerati. Ouid 6. Fast.
Mens stulta, non scelerata nobis fuit. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.
Miles sceleratus. Lucan. lib. 3.
Scelerata porta, quæ & Carmentalis dicitur vocata, quod per eam sex & trecenti Fabij cum clientiū millibus quinque egressi aduersus Hetruscos ad amnem Cremeram omnes sunt interfecti. Festus.
Prælia scelerata. Lucan. lib. 2.
Puellæ sceleratæ facta. Ouid. 1. de Remed. amor.
Sanguis sceleratus. Ouid. 5. Fast.
Terra scelerata. Virg. 3. Æneid.
Vicus sceleratus, Vide paulo antè CAMPVS SCELERATVS.
Vox inhumana & scelerata. Cic. 3. de Finib.
Alio sceleratior. Ouid. 11. Metam.

Sceleratè, pen. prod. Aduerbium { μιαρῶς. } Cic. pro Sextio, Omnes est insidias sceleratissimè machinatus. Et Qu. fratri, lib. 1. 3, Quare peccaui, sceleratéque feci.
In aliquos loqui sceleraté. Cic. Anteq. iret in exilium.
Bellum sceleratè susceptum. Cic. 1. in Catil.

Scena, siue sacena, dolabra est pontificalis. Liuius in Lydio, Corruit quasi ictus scena, haud multo secus.

Scena, scenæ { σκηνὴ, θυμέλη } inumbratio, ἀπὸ τῆς σκιᾶς, Apud antiquos enim theatralis scena parietem non habuit: sed de frondibus vmbracula quærebant, vt docet Seruius. Inumbrationis igitur causa comperta fuit scena, vbi prius carmina incondita decantabantur. Quare & à nonnullis tabernaculum ac papilio traductum fuit. Posteà tabulata cœperunt componere in modum parietis. Vnde hodie consuetudo permansit vt componantur pegmata à ludorum theatralium editoribus. Sed quum in vrbem deducta fuit scena, redactū est nomen ad eam partem theatri, quæ ab vno eius cornu ad aliud ducebatur. Constat autem scenam theatri frontem, binis pluribúsve contignationibus constructam, in quibus histriones recitabant, mimíque, mirmilones, & cæteri ludij, varios ludos ac gesticulationes edebant. In scena autem, quum hemycicli formam haberet, gradus sediliáque fuere: de quibus primarij magistratus, honoratioresque spectarent: eorúmque sedilia pars intima orchestra est dicta. Placidus grammaticus scribit esse cameram hinc inde compositam, quæ in vmbræ locum in theatro erat, in quo ludi actitabantur. Item scenam dici arborum in se cubantium, quasi concameratam densationem, vt subter positos tegere possit. Item scenā vocari compositionem alicuius carminis quæ digna sit agi in theatro, exclamationibus tragicis. Scena sic definitur à Labeone apud Vlpianum. De his qui notantur infamia. l. Quod ait. quæ sit ludorum faciendorum causa quolibet loco vbi quis consistat, moueatúrque, spectaculum sui præbiturus, posita in publico, priuatóve, vel in vico: quo tamen loco passim homines spectaculi causa admittat. Hactenus Labeo. Hæc autem versatilis erat, aut ductilis. Versatilis, quæ subitò tota quibusdam machinis vertebatur, & aliam picturæ faciem ostendebat. Ductilis, quæ tractis tabulis hac atque illac, interiorem picturæ speciem denudabat. Virg. 3. Georgicorum,
Vel scena vt versis discedat frontibus. Idem 1. Æneidos,
-immanésque columnas
Rupibus excidunt, scenis decora alta futuris.
Scenæ spectacula amantur. Ouid. 3. de Arte.
Scena sine arte. Ouid. 1. de Arte.
Sceleribus scena referta. Cic. 3. de Nat. deor. Nec solum scena referta est iis sceleribus, sed multò vita communis penè maioribus.
Struere scenam. Tacit. lib. 1.
Idque tum in vita, tum in scena intelligi potest ex iis fratribus qui in Adelphis sunt. Cic. de Senect.
Orestes agitatus scenis. Virg. 4. Æneid.
Agere gestum in scena. Cic. 2 de Orat.
Stare in scena. Horat. 2. epist. 1.
In scenam producere, & Reducere in scenam. Plin. lib. 7 cap. 48.
Dignus qui spectetur in scena. Cic. pro Quintio. Etenim cùm artifex eiusmodi sit, vt solus dignus videatur esse, qui in scena spectetur, tum vbi eiusmodi est vt solus dignus videatur qui eò non accedat.
Scena totius rei hæc est, pro eo quod est, Hæc est totius rei actio, metaphora è fabularum actione. Cęlius ad Cic. lib. 8. 11, Scena rei totius hæc Pompeius tanquam Cæsarem, &c.
In scena, in concione, in qua rebus fictis & adumbratis loci plurimum est. Cic. de Amicitia.
Discutiendæ tamen oratione huiusmodi scenæ. Quintilianus libro 6. cap. 1.
Seruire scenæ. M. Tullius dixit, pro eo quod est Seruire tempori,

& rebus præſentibus ſeſe accommodare. Tranſlata ab hiſtrionibus fabularum metaphora, qui nō ſuopte ingenio agent, ſed hoc vnum ſpectant, vt quouis modo populi oculis placeant, alioqui explodendi exibilandíque. Sic enim ſcribit ad Brutum, 9, Tibi nunc populo & ſcenæ, vt dicitur, ſeruiendum eſt. Eraſmus.

Scena minore, pro Minore apparatu & oſtentatione, vſus eſt Suetonius, teſte Budæo.

¶Scena, Inumbratio montis, ſyluæ, aut alicuius rei ſimilis. Virgil. 1. Æneidos,

tum ſyluis ſcena coruſcis
Deſuper, horrentíque atrum nemus imminet vmbra.

Scenas Sabini cœnas dicebant, quæ autē nunc prandia ſunt cœnas habebant, & pro cœnis veſpernas appellabant. Feſtus.

Scenalis pen prod. Adiectiuum { σκηνάλις. } vt Species ſcenalis patrum. Lucretius lib 4,

Nanque ibi conſeſſum caueat ſubter & omne
Scenalem ſpeciem patrum matrúmque deorúmque
Inficiunt. Hoc eſt, colorant omnem ornatum & cultum ſcenæ.

Scenatilis vel ſcenaticus, pro ſcenico. Varr. Modio,

Sed ô Petrulle ne meum taxis librum
Si te pigeat hîc Modi ſcenatilis. Nonius.

Scenicus, pen corr. Aliud adiect. { σκηνικός } Quod ad ſcenam pertinet, vel in ſcena agit. Cic. pro Plancio, Quod dicitur Atinæ factum à iuuene, vetere quodam in ſcenicos iure, maximéque oppidano. Idem 1. Offic. Suum igitur quiſque noſcat ingenium, acrémque ſe & bonorum & vitiorū ſuorum iudicem præbeat, ne ſcenici plus quàm nos videantur habere prudentiæ.

Actores ſcenici. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Adulteria ſcenica. Ouid. 2. Triſt.
Artifices ſcenici. Cic. pro Archia poëta, Quod ſcenicis artificibus largiri ſolebant, id huic ſumma ingenij prædito gloria noluiſſet.
Decor ſcenicus. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Dicacitas ſcenica. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Oſtentatio ſcenica. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Plebs ſcenica. Stat. 1. Syl 6.
Venuſtas ſcenica. Cic. 3. de Orat. Quis vnquam res præter hunc tragicas penè comicè, triſtes remiſſè, ſeueras hilarè, forenſes ſcenica propè venuſtate tractauit?

Scenicè, penult corr. Aduerbium { σκηνικῶς } vt Facere aliquid ſcenicé. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Scenofactorius, Adiectiuum { σκηνοποιητικός } Ars ſcenofactoria, qua fiunt vmbracula & tabernacula, quacunque re fiant, vt aulæis vel pellibus.

Scenopegia, ſcenopegiorum, n. g. plur. num. { σκηνοπήγια } Feſta tabernaculorum, in quibus Iudæi faciebant tabernacula ad ſimilitudinem tabernaculorum, in quibus habitauerant quum ex Ægypto peregrinarentur in eremo Ab σκῆνος, & πήγνυμι.

SCENEOS, Indeclinatum nomen loci cuiuſdam in Aſiæ limitibus, non procul ab inſula Sadano, quæ eſt maris Troglodytici, apud Plinium lib 6 cap. 29.

SCENITAE, Populi ſunt in Arabia deſerta. Plin. lib. 5. cap. 11.

SCENITAE, pen. prod. Populi ſunt Arabiæ Fœlicis, authore Plinio lib. 6. cap. 28. vagi, & à tabernaculis cognominati, quæ ciliciis metantur vbi libuit. De his & Solinus his verbis, Scenitæ carnibus ſuillis abſtinent. Sanè hoc animalis genus, ſi inuectum illò fuerit, moritur ilico.

Scenographia, dicitur quaſi ſcenæ imaginaria excitatio, quod ex præfatione libri ſeptimi Vitruuij intelligi poteſt. Budæus in notis ad Pandect.

Scenoma, ſcenomatis { σκήνωμα } Tabernaculum tentorium, ſiue habitaculum à verbo σκηνόω quod eſt caſtrametari, ſiue tabernacula figere.

SCEPSIS, ſcepſij, patria propè Æſapum, Eneam vicum, & Argyriam, & Alazoniam eſt. Fuit autem Scepſius Geographus quidam in quem verboſè ſatis Strabo lib. 12. diſputat.

Sceptica, ſcepticæ, pen. corr. { σκεπτική } Philoſophorum quorundam ſecta ſic dicta quòd ſemper quærat, & nunquam inueniat. Hæc Diogenes Laertius in Pyrrhonis vita. Idem paulopòſt, Sceptici ſectarum omnium dogmata euertere præſtabant, nihil ipſi dogmatis afferentes, cæterorum tantùm enuntianda dogmata atque enarranda proponentes nihil definiendo. Gell. lib. 11. cap. 5. Quod Pyrrhonios philoſophos vocamus, ij Græco cognomento σκεπτικοὶ appellantur. Id fermè ſignificat, quaſi quæſitores & conſyderatores. Vide ibidem multo plura vbi quærit, quid inter Pyrrhonios, & Academicos philoſophos interſit. Vtrique enim nihil affirmāt, nihílque comprehendi putant. Sed ex omnibus rebus perinde viſa fieri dicunt, quas phantaſias appellant, non vt ipſarum natura eſt, ſed affectio animi corporíſve eſt eorum ad quos ea viſa perueniunt. Tandem reſponder, in hoc potiſſimùm differre inter ſeſe, quòd Academici quidem ipſum illud, nihil poſſe comprehendi, quaſi comprehendunt: & nihil poſſe decerni, quaſi decernunt: Pyrrhonij ne id quidem vllo pacto videri verum dicunt, quòd nihil eſſe verum videtur. Vide Ephectitus.

Sceptrum, ſceptri { σκῆπτρον, σκηπτάνιον } Virga eſt qua reges maieſtatis gratia vtuntur. Propriè autem ſceptrum Iouis erat, ab eo ad reges & principes & magiſtratus tranſlatum. Hinc ad fœdera facienda ſemper adhiberi ſceptrum conſueuit, quando veteres in hoc Iouis ſimulachrum adhibere ſolebant cum ſceptro. Quod quum difficile eſſet aliquando præſertim quando fœdera cum remotiſſimis fiebant, inuentum eſt vt ſceptrum quaſi imaginem Iouis tenentes fœdus percuterent. Cic. pro Sextio. Sedens cum purpura & ſceptro & inſignibus illis regiis. De rege Ptolemæo.

Grauitas ſceptri. Ouid. 3. Metam.
Exitiale ſceptrum tyrannis. Stat. 1. Thebaid.
Gemmantia ſceptra. Ouid 3 Metam.
Regale ſceptrum. Ouid 3. Amor. eleg. 1.
Sublime ſceptrum Iouis. Claud. 3. Paneg.
Superba ſceptra. Lucret. lib. 5.
¶Accipere ſceptra alicunde. Virg. 7. Æneid.
Sceptra loci, rerúmque capit moderamen. Ouid. 6. Metam.
Eburno ſceptro innixus. Ouid. 1. Metam.
Potiri ſceptris. Virg 9. Æneid.
Perenni ſceptro potiri, & regem eſſe. Ouid. 15. Metam.
Reponere aliquem in ſceptra, Regno reſtituere. Virgilius 1. Æneid.
Tenere ſceptra. Virg. 1. Æneid.
Transferre ſceptum aliò. Stat. 11. Thebaid.

Sceptrifer, penult. corr. Adiectiuum { σκηπτροφόρος. } vt Manus ſceptriferæ. Ouid 6. Faſt.

Sceptuchus { σκηπτοῦχος } Latinè ſceptrum tenens. Tacitus libro 5, Contrà Pharaſmanes adiungere Albanos, accipere Sarmatas, quorum ſceptuchi vtrinque donis acceptis more gentico diuerſa induere.

Sceptratus Philippeus, genus numiſmatis aurei apud Gallos à Cælio commemoratur lib. 10. cap. 2.

SCERIA, Inſula eſt ex aduerſo Theſprotiæ, quæ aliis nominibus Pheacia, & Corcyra dicitur, Alcinoi hortis celeberrima, olim etiam Drepane appellata. Plin. lib. 4. cap. 12.

Scheda, ſchedæ { σχέδη, σχίδιον } Tabella ſiue pagella philyracea hoc eſt tiliacea, qua pro chartis priſcos vti ſolitos Euſtathius & Ælianus aſſeuerant. Hodiéque Græcorum vulgus ſchedas vocat tabulas eas quibus ſupputatores numeris ſcribendis vtuntur, vt mox litu ſpongiæ leuiter aboleri poſſint.

Scheda, Folium chartæ, ſiue papyri nondum compactæ & ligatæ, quod & philyram Græco vocabulo nuncupamus. Plin. libro 13 cap. 12, Sed ratio deprehendit vitium, vnius ſchedæ reuulſione. Cic. Attico, libro 1. 15, Nunc, ſi amas me, ſi te à me amari ſcis, enitere per amicos, clientes, hoſpites, libertos denique ac ſeruos tuos, vt ſcheda nequa depereat, nam & Græcis his libris quos ſuſpicor, & Latinis quos ſcio illum reliquiſſe, mihi vehementer opus eſt. Vetus codex legit ſchida.

Schedæ, pro Libris monumentíſque literarum. Martial. lib. 4,
Nec ſumma potes in ſcheda teneri.
Excutere omnes ſchedas. Quintil. lib. 1. cap 8.

Schedula, ſchedulæ, pen. cor. Diminutiuum { σχεδάριον } Cic. ad Caſſium, lib. 15. 16, Hæc te tertia iam epiſtola antè oppreſſit, quàm tu ſchedulam aut literam. Vetuſtum exemplar legit ſchidam.

Schedia, ſchediæ { σχεδία } Ratis eſt Latinè, id eſt, nauigium temere factum, & inconditum, vt trabes connexæ, & ſine fabrica compactæ, quæ nauigij vicem præbent authore Feſto. Vlpian. in l. 1. D. De exercit act. Nauem accipere debemus, ſiue marinam, ſiue in aliquo ſtagno nauiger, ſiue ſchedia ſit. Sic enim legunt Budæus & Holoander. Pandectæ quoque Florentinæ ſic habent. Sunt tamen qui legant ſynedria.

Schedia, ponitur aliquando pro ponte, ſeu loco fluminis quoquo modo iuncto, authore Suida. Herodotus certè pontem quo Darius Boſphorum iunxit, ſchediam vocat. Pons tumultuarius.

Schedicus, ca, cum { σχέδιος } extemporarius, ſubitarius, tumultuarius, inelaboratus, qua voce vſus eſt Apuleius in opuſculo de Dæmonio Socratis. In ipſo (inquit) Schedico & incondito experimini, an idem ſim repentinus, qui præparatus. Græci in eadem ſignificatione dicunt σχέδιον, cum repentinum quiddam ac ſubitarium ſignificare volunt, neque magna cura elaboratum. vnde σχεδιάζειν dicunt pro eo quod eſt celeriter, & extempore aliquid conficere & σχεδίαν, pro ſubitario nauis genere, quam ratem Latini appellant, ſiue etiam pro ponte tumultuario, quales aut ex funibus aut trabibus diſſolutis, aut connexis nauiculis extempore ſolent confici.

¶Schedion dicitur à Græcis extemporaneum, id eſt, quicquid inelaboratum, quicquid temerè factum eſt, nec ſatis confectum. Budæus.

Schedia, ſchediorum { σχεδιάσματα } Incondita & extemporanea carmina dicuntur, quę noſtri Syluas appellant. Et Græci σχεδιάζειν vſurpant pro eo quod eſt Ex tempore dicere.

SCHEDIVS, Phocēſium princeps fuit, cui & honorificum ſepulchrum ædificarunt in Daphno antiqua ſua vrbe, ac diruta. Huic ſepulchro nomen eſt Schedicum Strabo lib. 9.

Schema, ſchematis, penult. corr. neut. gen. { σχῆμα } Forma Latinè dicitur, figura, ſiue cultus, ornatúſve.

Geometrica ſchemata. Vitruu. in præfat. lib. 6.

Schema, inquit Quintil. lib. 9. cap. 1, Propriè dicitur quod eſt à ſimplici ac in promptu poſito dicendi modo poeticè vel oratoriè mutatum. Cic. de Claris Orat. Erant autem & verborum & ſententiarum illa lumina quæ vocant Græci σχήματα, quibus tanquam inſignibus in ornatu diſtinguebatur omnis oratio.

Ornamenta verborum, ſententiarúmque, quæ appellātur σχήματα Cic. in Topic.

Dubium ſchema. Martialis, lib. 3. epigr.
Schemate nos dubio, ſed apertè nominat illam,
Quam recipit ſexto mēſe ſuperba Venus. illam, mentulam, ſexto, menſe Auguſto.

Non iniucunda ſchemata. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Schemata cognationum, non Stemmata dici putat Alciatus lib. 2. Parergon cap. 30, Síc que apud Paulum in l. penult. de gradib. legendum eſſe admonet.

¶Schema, ſchemæ, pro Ornatu & habitu. Plaut. Amphit. 3,
Nunc ne hunc ornatum vos meum admiremini,
Quòd ego huc proceſſi ſic cum ſeruili ſchema. In antiquioribus codicibus ſcema abſque aſpiratione ſcriptum viſitur.

Schema, ſchemæ, Forma quædam concubitus, & complexus. Sueton. in Tiberio, Exemplar impetratæ ſchemæ, &c. Quibus verbis ſignificatur forma ea concubitus & complexus, quam à portentoſis illis & extremæ libidinis hominibus impetrarat imperator, qui hiantibus

hiantibus & auidiſſimis oculis talem impuritatem ſpectabat. Ex Turnebo.

SCHENITAE, Populi ſunt, qui Parthiæ montana incolunt. Strabo libro 11.

SCHERIA Homero, aliis Corcyra inſula eſt ex aduerſo Theſproitiæ à Buthroto duodecim paſſ. M. diſtans: author Plin. lib. 4. cap. 12.

Schefis { σχέσις } vox Græca eſt habitudinem ſignificans, vel affectionem. Accipitur autem pro figura non abſimili anthypophoræ, qua aduerſariorum affectum quemlibet fingimus, cui mox reſpondeamus. Exemplum vide apud Rufinianum.

Schetlius dicitur is, qui petitionibus adnuat quidem, verùm mox præſtet nihil: ſed eo item nomine intelliguntur natura infeſtiores frigidioréſque, & qui dicuntur αὐθέκαστοι. Verùm & qui multa perpeſſus eſt, dici Schetlios valet: quíſque nimio plus ſatagit, nec inhiberi poteſt, videtúrque ἐμμανής, id eſt concitatus & præferuidus extra quam oporteat. Cælius Rhod. lib. 11. cap. 7.

Schidia { σχίδια } ſunt fragmenta quæ fabri materiarij ex ligno deiiciunt. Ex Cœlio libro 14. cap. 13. Vitruuius lib. 2. cap. 1, Interualláque quæ relinquuntur propter craſſitudinem materiæ, ſchidiis & luto obſtruunt.

Schinalus piſcis, notiore nomine Spondylus. Cælius Rhodig. libro 4. capite 2.

SCHINIS { σχῖνις } Pauſanias in Corinthiacis, In Iſthmi initio locus eſt, vbi Schinis latro apprehenſas piceas in terram flectebat, & quos pugna viciſſet, hos alligatos ſinebat in aërem efferri: quocirca quum vtraque arbor alligatum ad ſe traheret, vinculíque nodus in neutram laxaretur partem, ſed vtrinque pariter conuelleret, eueniebat vt qui alligatus eſſet, laceraretur. Eodem pacto ipſum quoque Schinim Theſeus dilaniauit, viámque, quæ ex Trœzene Athenas ducit, latronibus infeſtam, tutam reddidit.

Schinos { σχῖνος } Arbor eſt eadem cum lentiſco maſtichen exudans, ex cuius ligno cuſpides fiunt, purgandis dentibus accommodæ, vnde σχινοτρῶγες à Græcis dicti ſunt homines delicatiores, qui vt dentibus candorem concilient, perpetuò lentiſcum arrodunt.

SCHINVSSA, Inſula eſt Aſiatici maris, authore Plinio libro quarto, capite 12.

Schiſma { σχίσμα } Latinè ſciſſura à Græco σχίζω, quod eſt ſcindo: hinc diuiſionem in Religione Schiſma dicimus, cùm varij varia de eius partibus ſentiunt, integris manentibus principiis. Hinc Schiſmatici dicti, qui in Eccleſia diuerſum à vulgo & ſentiunt & ſtatuunt.

Schiſtum, ſchiſti { σχιστόν } Genus lactis. Plinius lib. 28. cap 9, Medici ſpeciem vnam addidere lactis generibus, quod ſchiſton appellauere.

Schiſta oua. Plin. lib. 29. cap. 3, Fiunt & tota lutea, quæ vocant ſchiſta quum triduo incubata tolluntur.

Schiſtus, ſiue Schiſtos { σχιστός } Lapis eſt crocei coloris, in tenuiſſimas bracteas fiſſilis, vnde & nomen habet ἀπὸ τοῦ σχίζεσθαι, idque κατ' ἐξοχήν. Multi enim prætereà ſunt lapides fiſſiles, quos hoc nomine non dignamur. Effoditur in quibuſdam Hiſpaniæ locis circa Iberum fluuium, morſus omnino expers: vnde & ophthalmicis medicamentis inprimis idoneus eſt. Hodie Seplaſiarij eius loco vtuntur Creta alba.

SCHOENEVS { σχοινεύς } qui & Iaſius, rex Arcadiæ fuit, filius Abantis & Atalantæ pater. Hinc

Schœneius Adiectiuum { σχοινήιος. } vt Virgo Schœneia, Atalanta. Ouid. 2. Triſt.

Schœneis, Patronymicum fœ. { σχοινηίς. } Ouid. epiſt. 15,
Vt tulit Hippomenes Schœneida, præmia curſus.

Schœnicolæ, Varroni in illo verſu Actij,
Diobolares, ſchœnicolæ, miraculæ: Meretrices dicuntur quæ ſchœno vnguentario (ſic enim in Varrone legendum exiſtimo) nonnullam odoris gratiam accerſerent, quas & ſchœno delibutas ipſemet Plautus dixit. Turneb.

Schœnos, ſiue Schœnum { σχοῖνος } Latinè dicitur Funis & iuncus. Plaut. Ruden. 8,
Hi ſchœni enim atque hæ arūdines ſunt nobis quæſtu & cultu. Cato cap. 105, Schœnum & calamum in pila contundito quod fiet ſextarium vnum. Colum. li. 12. cap. 20. Odores autē vino ferè apti ſunt, qui cum defruto coquuntur, iris, fœnumgræcum, ſchœnum.

Schœniſmos { σχοινισμός } menſura quædam terræ eſt, & torturæ genus, quod fit per funes.

Schœnoplocos { σχοινοπλόκος } Qui funes torquet, quem Latini Reſtionem appellant.

¶Schœnus, Menſura eſt Ægyptiaca, ſexaginta ſtadia capiens, authore Herodoto: licèt Plin. lib. 5. & 12. quadraginta ſtadia dicat, id eſt quinque millia: niſi ſit error notarum. Budæus, Porrò loci Pliniani ſunt lib. 5. cap. 10. & lib. 12. cap. 14.

Schœnobates, penult. corr. { σχοινοβάτης } Qui per funes ludendo graditur, ὁ σχοῖνος funis, & βαίνω aſcendo, quaſi funambulus. Iuuenalis Satyra 3,
Augur, ſchœnobates; medicus, vagus omnia nouit.

Schœnobaticus, pen. corr. Adiectiuum { σχοινοβατικός } Quod ad ſchœnobatem pertinet. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 1, Ego, qui ſcirem Qu. Pompeium Baulis ſchœnobaticam facere, & vſque eò, vt ego mihi ſererer eius eſuriei. Vbi interpres, Schœnobaticam facere artem, id eſt, qui ſcirem eum propter paupertatem factum ſchœnobatem, id eſt funambulum. Vetus autem codex habet embæneticam. Vide ſuo loco.

SCHOENOS, vrbs Aſiæ infra Thebas. Plin. lib. 4. cap. 7.

SCHOENVS, Portus in Græcia, in ora Megarenſium: Plin. lib. 4. cap. 7. Schœnus ſinus maris Indici. Plin. lib. 5. cap. 28.

SCHOENVS, ſchœni, ſchœno { σχοῖνος } Fluuius eſt Bœotiæ per eiuſdem nominis oppidum labens quinquaginta ſtadiis à Thebis. Strabo lib. 9 puto eundem eſſe, cum eo quem Schœnuntem Plinius lib. 4. cap. 7. appellat.

SCHOENVS, ſchœnuntis { σχοινοῦς } Flumen Athenis proximum (vt ait Strabo) à iuncis dictum, proindéque iuncarios in Hiſpania campos Schœnuntas vocat. Sed & in Arcadia Schœnuntis fit mentio, ab amne quem Schœnicam appellant.

Schœnus. Plinius libro 4. cap. 7. Portus eſt & oppidum Atticæ regionis.

Schola, ſcholæ { σχολή } Literarum ludum ſignificat, à verbo Græco σχολάζω, quod eſt vaco: quia cæteris rebus omiſſis, vacare liberalibus ſtudiis pueri debent. Paulus. Plin. epiſt. 144. C. Lætor etiam, quòd domus aliquando C. Caſſij huius, qui Caſſianæ ſcholæ princeps & parens fuit, ſeruiet domino non minori. Cic. in Orat. E philoſophorum ſcholis tales ferè euadunt. Et 2. de Diuin. Multa iſtiuſmodi diſcuntur in ſcholis.

Cœtus ſcholarum. Quintil. lib. 2. cap. 9.
Conſuetudo ſcholarum. Quintil. lib 4. cap. 2.
Exercitationes ſcholarum. Quintil. lib. 3 cap. 8.
Frequentia ſcholarum. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Philoſophorum ſcholæ. Quintil. in Prœm. lib. 1.
Magnæ ſcholæ. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Audire hominem de ſchola. Cic. 2. de Orat.
Definire in ſchola. Cic. 5. Tuſc. Nec ego ſolus, ſed tu etiam Chryſippus in foro, domi, in ſchola definis.
Eligere ſcholas. Quintil. lib. 1 cap. 2.
Explicare ſcholam, Præcepta doctrinæ exponere. Cicero 2. de Finibus.
Fugere ſcholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Inſtitutæ ſeue è ſcholæ. Quintil lib. 2. cap. 2.
Homo politus è ſchola. Cic. in Piſonem.
Vitare ſcholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.

¶Erat & in balneis ſchola, apud Vitruuium lib. 5. cap. 10, Pars labri ſiue aluei, à præſtolando, vt Hermolaus arbitratur dicta: vt occupato ab his qui priores veniſſent, labro, in ſchola cæteri circunſpectantes rectè ſtare poſſent. Erat & in porticibus, authore Plinio, Alexandrum (inquit) & Philippum cum Minerua qui ſunt in ſchola, in Octauiæ porticibus & Philippi. Aliis magis placet, ſcholam apud Vitruuium eſſe porticum in circuitu labri, ſiue ſolij aut aluei, id eſt foſſæ lapideæ balneorum.

¶Scholæ, pro Diſputationibus & controuerſiis atque diſſertationibus, quæ in ſcholis inter doctorem & diſcipulos otioſè agitari ſolent, accipitur apud Ciceronem, lib. 1. Tuſcul. Ponere iubebam de quo quis audire vellet, & id aut ſedens, aut ambulans diſputabam. Itaque dierum quinque ſcholas (vt Græci appellant) in totidem libros contuli. Ibidem lib 3, Separatim autem certæ ſcholæ ſunt, de exilio, de interitu patriæ, &c.

Epicuri ſchola. Cic. 2. de Finib.

Regeſtæ ſcholæ in commentarios. Quintil. libro 3. cap. 6, Sunt enim velut regeſtæ in hos commentarios, quas adoleſcens deduxerat, ſcholæ. De Ciceronis rhetoricis. Alij ſic legunt, Sunt enim velut res regeſtæ in hos commentarios, quas adoleſcens deduxerat ſchola.

Vertere ſe ad alteram ſcholam. Cic. in Piſonem, Vertes te ad alteram ſcholam, differes de triumpho.

Pomeridianis ſcholis Ariſtoteles præcipere artem oratoriam cœpit. Quintil. lib. 3 cap. 1. Hoc eſt diſputationibus & prælectionibus pomeridianis.

Schola, non ſolùm eſt eorum collegium, qui bonarum literarum ſtudia perſequuntur: ſed vt diximus militum: Scholas porrò militum vndecim fuiſſe Iuſtinianus in l. vltima. C. de loc. & conduct. ſignificat. In qua lege non opinionibus, vti hactenus lectum eſt: ſed, optionibus, eſt legendum. Et in l. 7. C. de aquæductib. vbi calculis ſcriptum eſt quum eſſe debeat ſcholis. Scholæ illæ tametſi ex Vegetio colligi poſſunt, nonnullas tamen earum formas referre lubet. Eſt igitur,

Schola Equitum, Peditum, Scutariorum, Clibanariorū, Agentium in rebus, Domeſticorum, Silentiariorum, Palatinorum, Societatis ſacrarum largitionum, Schola gentilium. Ex l. 6. C. de aduocat. diuerſor. iudic. l. 9. de annon. ciuilib. in C. Theod. & in notitia imperij Romani, & apud Marcellinum lib. 22. & lib. 26. l. penult. C. de offic. milit. iudic. l. j. de agentib. in reb. lib. 12. C. l. j. C. de offic. magiſtr. offic. l. 12. C. de offic. ſacror. ſcrin. l. j. C. de præpoſit. agent. in reb. l. 7. C. de principal. agentib. l 3. C. vbi Senator. l. 4. C. de Silentiar. lib. 12. l. 11. §. ſin autem. & §. illo proculdubio. C. de iudic. l. 13. C. de palat. ſacrar. larg. lib. 12. C. Marcellinus lib. 27. & in Notitia. Inde Scholaris militia l. 38. de Decurionib. in C. Theod. quum ait Scholari nomen quidam dederunt militiæ. notauit Briſſonius in eo libro quem de verborum quæ ad ius pertinent ſignificatione edidit. lib. 17.

Scholaris, nouatum à nouitiis iuriſperitis verbum, cum ſignificat qui ſcholas cuiuſcunque ordinis aſſiduè frequentat. vtitur Fridericus Imperator in ſua. l. Habita. quæ ſubiicitur tit. Ne filius pro patre. lib. 4. C. tit. 13. Omnibus (inquit) qui cauſa ſtudiorum peregrinantur ſcholaribus, & maximè diuinarum atque ſacrarum legum profeſſoribus, &c.

Scholares militantes ſunt in ſacro palatio. Nam & ſcholæ militum ſunt, Vegetio, Seuero, Sulpitio, in vita Martini. Alciatus in tit. De priuilegiis ſcholar. lib. 12. C.

Scholaſter, vel Scholiarchus rectè dicitur, qui in collegiis ſacerdotum Scholaſticus barbarè vocatur. Eraſm. in opuſculo De Pronuntiatione. Spieg.

Scholicus, penult. corr. Adiectiuum. Gellius libro 4. cap. 1. Oſtentabat quiſpiam Grammaticæ rei doctior ſcholica quædam nugalia, de generibus & caſibus vocabulorum differēs. Niſi malis ſcholica ſubſtantiuum eſſe.

Scholaſticus, penult. corr. { σχολαστικός, σχολάζων } Adiectiuum, Quod ad ſcholam pertinet. Vnde ſcholaſtica diſciplina, & ſcholaſtici diſcipuli, qui diſcendi cauſa ſcholas frequentant. Plinius epiſtola vltim. libri primi, Scholaſticis porrò dominis, vt hic eſt, ſufficit abundè

tantum ſoli.&c. Quintil.lib.7.cap.2, Quædam in ſcholaſticis ponuntur ad coniungendam modo rei ſeriem.

Controuerſiæ ſcholaſticæ.Quintil.lib.4.cap.2 66.& 69.

¶Scholaſticus, pro Declamatore ſolùm in fictis cauſis & otioſis verſato, non in veris litibus. Plin.epiſt.3.libro 2, Scholaſticus tantùm eſt, quo genere hominum nihil aut ſimplicius, aut ſyncerius, aut melius: nos enim qui in foro veríſque litibus terimur, multum malitiæ, quamuis nolentes, addiſcimus. Schola & auditorium & ficta cauſa res inermis, innoxia eſt, nec minus fœlix, ſenibus præſertim.

Scholium, ſcholij { σχόλιον } Interpretatio breuior, breue ſcriptum. Cic. Attico, lib.16.333, Velim σχόλιον aliquod elimes ad me, oportuiſſe te iſtuc facere. Itáne mi Attice defenſione eget meum factum, præſertim apud te, qui id mirabiliter approbaſti? ego verò iſtum ἀπολογισμὸν συντάξομαι, ſed ad eorum aliquem, quibus inuitis & diſſuadentibus profectus ſum. Et ſiquid iam opus eſt σχολίου, ſi perſeueraſſem, opus fuiſſet. Eidem, lib.13.290, Hic autem iam langueſcit, & ait tibi illum iure iratum: ſed vtar tuo conſilio. σχόλια enim tibi video placere.

SCHIATHVS, Inſulæ nomen in ſinu Pegaſico. Plin.lib:4.cap.12.

Sciagraphia { σκιαγραφία } prima illa & rudis picturæ delineatio, quæ & Ichnographia dicitur, quum ſcilicet futuri operis lineaméta carbone, creta cum rubrica ducuntur.

Sciamachia { σκιαμαχία } eſt Vmbratilis pugna: vt Gellius libro 13.cap.21, tranſtulit. ad quam Iuuenalis alludens dixit,
Ad pugnam qui rhetorica deſcendit ab vmbra. Saty 7. Vmbratilis autẽ pugna propterea dicebatur, quia huiuſmodi pugnæ ſimulacra ſub tecto fieri ſolita erant: nõ vt vera pugna, in ſole & puluere. Ea eſt vmbratilis armorum meditatio ſeu exercitatio, quæ vulgò *ſcrima* vocatur.

Sciamachia { σκιαμαχία } Pugna vmbratilis quæ in prouerbium abiit de iis quæ fieri nequeunt. Cælius Rhodig. libro Lect. antiquar. 11. capite 6.

SCIAPODES, ſiue Sciopodes { σκιάποδες, ἢ σκιόποδες } Populi ſunt Trogloditis finitimi, vt ex Cteſiæ ſententia tradit Plinius lib.7. cap.2. Qui & Monoſceli à ſingulis cruribus ſunt appellati, miræ pernicitatis ad ſaltum. Sciapodes inde dicti quòd in maiore æſtu humi iacentes reſupini, vmbra pedum ſe protegant. Auguſtinus in lib. de Ciuitate Dei.

Sciatheras, æ, ſiue Sciotheron { σκιαθήρας ἢ σκιόθηρον } Inſtrumentum gnomonicum, quo vmbras indagamus. Hoc Architecti in metandis vrbibus vtebantur, octóque cœli regiones exactè colligentes, ventorum vim moleſtam vrbibus oppoſiti platearum angiportorúmque angulis frangebant aut amoliebantur: auráſque corporibus ſalubres platearum directionibus admittebant. Vitruuius libro primo, cap.6. A Græcis autem σκιαθήρας vocatur, quòd θήρα indaginem ſignificet.

Sciatericon { σκιαθηρικόν } Horologium apud Plinium dicitur libro 2. capite 76. id eſt Vmbræ indagatorium. Eſt autem ſolarium quo hodie vtimur ad horas æquales æquinoctialéſque colligendas: antiqui autem ad inæquales & temporales. Alij ſcioterion legunt apud Plinium.

SCIATHOS, penult. corr. { σκίαθος } Inſula eſt ad Artemiſium teſte Herodoto in Polymnia. Valerius 2. Argonaut. Iam ſciathos ſubſedit aquis.

Scibones, Telorum genus antiquis, vt refert Gellius libro decimo, capite 25.

Sciena, æ: Piſcis ex illorum genere, qui lapidem in capite habere perhibentur, Plin.lib.9.cap.16.

Sciens, Scienter, Scientia, Vide SCIO.

Scilicet, penult. corr. { ἀμέλει, δηλαδή } Confirmandi aduerbium, Idem quod Scire licet vel certè: ſed per amaritudinem quandam cum deriſu permiſtam, vt ait Valla lib.2, vt ſit aduerbium negandi per ironiam. Virgil.4 Æneidos,
Scilicet is ſuperis labor eſt. Terent. And.1.2,
Meum gnatum rumor eſt amare. D. id populus curat ſcilicet. Hoc eſt, veluti per ſenſum contrarium, nimirum, Id populus non magnopere curat. Ita exiſtimato, populo non maximè eſſe curæ, filius tuus amet, nécne. Cic. pro Milone, Scilicétque latronem ac ſicarium abiecti homines & perditi deſcribebant. Et 4. Academ. Quid enim faceret huic concluſioni, ſi lucet lucet: lucet autem, lucet igitur? Credere ſcilicet. Ouid.2. Metamorphoſeos,
Scilicet hoc etiam reſtabat adultera, dixit,
Vt fœcunda fores, &c.

¶Scilicet, Interrogatiuum. Cic. pro Rabirio perduel. reo, Scilicet tibi grauiorem dolorem patrui tui mors attulit, quàm C. Graccho fratri?

Quis? tu ipſe ſcilicet laudator & factorum & ſcriptorum meorum. Cic. Attico, lib.7.121.

Quid ad hæc Næuius? ridet ſcilicet noſtram amentiam. Cicero pro Quintio.

¶Scilicet, nonnunquam ſine amaritudine dicitur, & irriſione: & aduerbium affirmandi eſt, pro Certè. Terent. Andr.5.4. Idem Eunucho 5 9. fratris igitur Thais tota eſt? C. ſcilicet. Cic. Attico, lib. 4 75, Si taceo, oppreſſus & captus, quo dolore eſſe debeo? quo ſum ſcilicet. Terent. Heaut.4.5,
-neque tu ſcilicet
Eò nunc confugies, Quid mea?

De Lentulo ſcilicet ſic fero vt debeo, virum bonum & magnum hominem perdidimus. Cic. Attico, lib.4.75.

Peto igitur à te, tanto ſcilicet ſtudio, quanto intelligis debere me petere pro homine tam mihi neceſſario & tam familiari. Cic. Sulpitio lib.13.27.

Suſpenſo animo expecto primum te ſcilicet, deinde Marionem. Cic. Tironi, lib.16.3.

Scilicet id agitur, vtrùm hac petitione, an proxima Prætor fias. Cic. ad C. Furnium, lib 10.26.

Scilicet ſi iſta Iupiter ſignificaret, tam multa fruſtra fulmina emitteret. Cic.2. de Diuinat.

¶Scilicet { δῆτα } pro Id eſt, vel nempe, ſiue nimirum ponitur. Terent. Heaut.5.1,
-nam vbi deſponſam nuntiaſti filio,
Continuò inieciſſe verba tibi Dromonem, ſcilicet,
Sponſæ veſtem, aurum, ancillas, opus eſſe argentum vt dares. Cic.2. in Catil. Quibus hoc præcipiendum videtur vnum ſcilicet & idem quod cæteris omnibus, vt deſperent ſe id quod conantur conſequi poſſe. Idem ad Qu. fratrem, lib.2.15.

Quid tu in eo poteſt? nihil ſcilicet. Cic. Attico, lib.11.215.

Pro, Scilicet, aliquando, Nimirum, poſuit Cicero: vt pro Roſc. Amerino, Opinor enim eſſe in lege, quam ad diem proſcriptiones, venditionéſque fiant: nimirum ad Calend. Iunias. Aliquando, Videlicet, vt pro Cluent. Qui eorum, quorum? videlicet qui ſuprà ſcripti ſunt. Nonnunquam eleganter ipſe Cicero ſubticet ipſum, Scilicet, vt pro Muræna, Quem non pœnitebat facere idem quod tu, habere eruditiſſimum hominem, cuius oratione aſperior non eſt factus. Hoc eſt, habere ſcilicet hominem.

Et ſcilicet. Cic. ad Qu. fratrem, lib.1.2, Et Flauij cauſa, & ſcilicet Pompeij omnia facies.

Scilla { σκίλλα } ſiue vt Varro appellat, Squilla, Hippocrates verò etiam ſcella, & terra & mari creſcens herba. Radix tamen ſit, an bulbus, an cyma, ſiue fructus, à Theophraſto dubitatur. Plin.lib.21.cap. 17, Notabilis & ſcillæ crocíque natura, quòd quum omnes herbæ folium primùm emittant, móxque in caulem rotundentur, in iis caulis prior intelligitur, quàm folium. Et in croco flos quidem impellitur caule, in ſcilla verò caulis exit, deinde flos ex eo emergit. Idem lib.19 cap.5, Nobiliſſima eſt ſcilla, quanquam medicamini nata, acetóque exacuendo. Nec vlli amplitudo maior, ſicut nec vis aſperior. Duo genera medica: Maſculus albis foliis, fœminæ nigris: & tertium genus eſt cibis gratum: epimenidium vocatur, anguſtius folio, ac minus aſpero: Seminis plurimum omnibus. Colum.lib.5.cap.10, Atſi iam arborem ſatam habueris, ſcillam ſecundum radicem arboris ferito.

Scillinus, pen. corr. Adiectiuum { σκιλλινός } Quod ex ſcilla factum eſt. Plin.lib.23.cap.2, Acetum ſcillinum inueteratum magis probatur: prodeſt ſuper ea quæ diximus aceſcentibus cibis: guſtatum enim diſcutit pœnam eam, &c.

Scilliticus, pen. corr. Aliud adiect. Idem { σκιλλητικός }
Acetum ſcilliticum. Colum.lib.12.cap.34.

Scillites, ſcillitæ, pen. prod. maſc. gen. { σκιλλίτης } figuratè neutro iungitur: & eſt vinum factitium ex ſcilla, vel etiam oleum. Columel. lib.12.cap.33, Vinum ſcilliten ad coquendum, & ad corpus reficiendum: itémque ad veterem tuſſim, & ad ſtomachum hoc modo condire oportet.

Acetum ſcillites, hoc eſt in quo ſcillarum bulbi ad medicamentum infuſi ſunt. Plinius lib.32.cap.10, Vrtica marina trita ex aceto ſcillite, &c.

SCILLIS, quidam Sicyonius proditur apud Græcos omnium ea tempeſtate maximus vrinator, qui ex Aphetis Artemiſium vſque, octoginta ferè ſtadia natatu breui ſpatio peregit. Alexander Alexand. libro 2. cap.21.

Scincos, us: aut Scincus, ſcinci per ſecundam. Animal Niliacum: Plin.lib.8.cap.25, Similis Crocodilo, ſed minor etiam Ichneumone, eſt in Nilo Scincos natus contra venena præcipuus antidotis: item ad inflammandam virorum Venerem.

Scindo, ſcindis, ſcidi, ſciſſum { σχίζω, διασχίζω, τμήγω, ἐκρηγνύω, διαιρέω, κεραΐζω, ἐρείκω } Notæ ſignificationis. Cic. ad Rufum, lib.5.20, Hanc epiſtolam cur non ſcindi velim, cauſa nulla eſt.

Cuneis robur fiſſile ſcinditur. Virg.6. Æneid.

Nec poterit rigidas ſcindere remus aquas. Ouid.3. Triſt. eleg.10.

Capillos ſcindere. Ouid 3. Triſt. eleg.3.

Verbora ſcindentia corpus lacerum. Silius lib.1.

Crines ſcindere. Virg.12. Æneid.

Dolorem ſuum ſcindere, Aperire, & commemorando patefacere, vel refricare. Cic. ad Atticum, lib.2.55, Nolo commemorare quibus rebus ſim ſpoliatus, non ſolùm quia non ignoras, ſed etiam ne ſcindam ipſe dolorem meum.

Fluuios ſcindere natatu. Claud.7. Paneg.

Fretum ſcindens Glaucus. Ouid.13. Metam.

Humum ſcindere vomere. Ouid. epiſt.12.

Latus ſcindere flagello. Ouid. in Ibin.

Mare ſcindere nauigiis. Ouid.2. de Arte.

Nebulas ſcindere, Ire per nebulas. Ouid.2. Metam.

Neceſſitudines ſcindere. Plin. in Paneg.

Penulam ſcindere. Hodie vulgò tritiſſimum eſt, pro eo quod eſt Impenſius retinere hoſpitem, atque inuitare prolixius: quod qui faciunt, manu in penulam iniecta, quaſi vi conantur remorari. Id adagium ex antiquitate fluxit, vt alia complura. Cic. ad Atticum, lib.13.288. de Varrone loquens, Venit enim ad me, & quidem id temporis, vt retinendus eſſet: ſed ego ita egi, vt non ſcinderem penulam. Memini enim tuum, & multi erant, nóſque imparati. Quid refert? Paulo pòſt C. Capito cum T. Carrinate. Horum ego vix attigi penulam, tamen remanſerunt.

Sententiam ſcindere. Cic. ad Atticum, lib.13.277.

Sententia diſcors ſcinditur vario motu. Stat.12. Theb.

Solum ſcindere. Virg.2. Georg.

Scidit deinde ſe ſtudium. Quintil. in Prooem. lib.1.

Mare tellurem ſcindit. Lucan.lib.3.

Terram ſcindere vomere. Ouid.2. de Arte.

Verba fletu ſcinduntur. Ouid 3. de Ponto, eleg.1.

Viam ſcindere. Virg.10. Æneid.

Vnda ſcindit ſe in ſinus reductos. Virg.4. Georg.

Scinditur incertum ſtudia in contraria vulgus: Id eſt, diuiditur, & in

& in

diuerſas ſententias veluti partes quaſdam it. Virgilius 2. Æneidos.

¶Scindere, pro laniare & vellere, vt in illo poëtæ priſci verſu à Cicerone in 3. Tuſcul. prolato,
Scindens dolore identidem intonſam comam. Ita autem ſcindere accipi hinc apparet, quòd Bionis facetum dictum Agamemnonem irridentis ſtatim proferens ita dicit, In quo facetum illud Bionis, perinde ſtultiſſimum regem in luctu ſibi capillum euellere, quaſi caluitio mœror leuaretur. Atque, vt intereà hoc moneam, puto hîc diſtractas eſſe particulas, quæ coniungendæ ſint in ordinanda ſyntaxi. Nam perinde quaſi dicendum arbitror. Hæc Turnebus.

Scindidi, Præteritum antiquum apud Plautum Pſeud.13,
Nam ego cicilendrum quando in patina ſcindidi.

Sciddi, Antiquum item præteritum à verbo Scindo. Accius in Sotadicorum lib.1. Non ergo aquila, ita vt hi prædicant, ſciciderat pectus. Vide Gellium lib.7.cap.9.

Sciſſus, Participium { σχισθείς } Liu.3 ab Vrbe, Teſtis productus qui ſepties & vicies enumeratis ſtipendiis, octies extra ordinem donatus, donáque ea gerens in conſpectu populi, ſciſſa veſte, tergum laceratum virgis oſtendit.

Sciſſus comam, per Synecdochen. Virg.9. Æneid.

Alumen ſciſſum. Colum.lib.6.cap.13.

Capilli ſciſſi. Tibul.lib.1.eleg.10.

Tunica ſciſſa. Ouid. epiſt.11.

Veſtis ſciſſa. Virg 12. Æneid.

Viſcera ſciſſa Ouid in Ibin.

Sciſſus, huius ſciſſus { σχισμός } pro ipſa ſciſſura. Varro, Sciſſu materiæ fatigatus, quieſcebat lectulo.

Sciſſilis, & hoc ſciſſile, pen. corr. { σχιστός } Quod ſcindi poteſt: vel quod ſciſſum eſt: vt Sciſſile alumen, apud Celſum lib.6.cap.11. Vbi quinquies hac dictione vſus eſt.

Sciſſura, ſciſſuræ, pen. prod. { σχισμή } Plin.lib.11.cap.28, Pennæ inſectis omnibus ſine ſciſſura.

Sciſſura Nili. Plin.lib.5.cap 9.

SCINGOMAGVS, Vicus eſt trans noſtros Alpes, à quo Italia incipit. Strabo lib.4.

Scintilla, ſcintillæ { σπινθήρ } Propriè eſt quæ è ſilice, quum is cæditur, exilire ſolet Ouid.lib.4. Faſtorum,
Pars quoque quum ſaxis paſtores ſaxa feribant,
Scintillam ſubitò proſiluiſſe ferunt. Cic. Antè quàm iret in exilium, Et quoniam animaduertiſtis illam conſpirationem conflatam ita eſſe reſtinctam, vt nulla ſcintilla compareat incendij, vos quoque Tribunitiam ſedate temeritatem. Cic.4. Acad. Iſti autem quos tu probas, tantis offuſis tenebris, ne ſcintillam quidem vllam nobis ad aſpiciendum reliquerunt.

Scintillis plurimis carbo. Plin.lib.16.cap.66.

Agere ſcintillas. Lucret.lib 2.

Excudere ſilicis ſcintillam Virg.1. Æneid.

Proſiluit ſcintilla. Ouid.4. Faſt.

Scintilla belli, pro Reliquiis. Cic. ad Plancum, lib.10 14.

Scintillula, pen. corr. Diminutiuum { σπινθήριον } Cic.5 de Finib. Nom ſine cauſa eas quas dixi in pueris virtutum quaſi ſcintillulas videmus, è quibus accendi philoſophi ratio debet.

Scintillo, ſcintillas { σπινθηρίζω } ſcintillare, Splendere, micare, & veluti ſcintillas quaſdam emittere. Plaut. Menæh.17,
Vt oculi ſcintillant vide. Plin.lib.20.cap.1, Hoc enim veri experimentum eſt, ſi admotum prius quàm extinguat, ſcintillare ſurſum ac deorſum cogat.

Criſtæ ſcintillant. Silius lib.7.

Oleum ſcintillat cum ardente teſta. Virg.1. Georg.

Scintillatio, Verbale { σπινθηρισμός } Plin.lib.20.cap.9, Prodeſſe tradit capitis doloribus, oculorum caligini, ſcintillationibúſque, vel ſtomacho, præcordiis crudam ex aceto, &c.

Scio, ſcis, ſciui, ſcitum, ſcire { εἰδέω, δαείω, οἶδα, ἐπίσταμαι, ἱστορέω, ἐπίσημι } Notæ ſignificationis. Terent. And.1.1,
Scias poſſe habere iam ipſum ſuæ vitæ modum. Ibidem 3.2,
Non ſciunt ipſi viam, domum quâ redeant?

Scire de argento vt factum ſit, pro Quid factum ſit de argento. Plaut. Aſin.12.

Scire de aliquo, pro Referre ab aliquo. Cic. pro Sylla, De quo aliquid ſcire ipſe atque exiſtimare potuiſſet. Ibidem.

Scio ex. Plaut. Curcul 6,
Nam quod ſcio, omne ex hoc ſcio. Terent. Heaut.3.1.

Scire vtrùm. Caſſius Ciceroni lib.15.19, Velim ſcire vtrùm iſta ſolicito animo an ſoluto legas.

Ordine rem ſcire, Vide ORDO.

Scire certum de cognitione virginis. Terent. Eunuch.5.3. Cicero 1. de Oratore, Nihil certum ſciri, nihil planè cognoſci & percipi poſſit.

Scire pro certo. Liu.5. bel. Pun.

Certè & certò ſcire, Vide CERTVS.

Incertò ſcio, Vide INCERTVS.

Haud ſcio. Cic.2. de Orat. Magnum eſt quoddã opus, atque haud ſciam an de humanis operibus longè maximum. Vide HAVD.

Quod ſciam. Cic. ad Atticum, lib.16.331, Sed non venerat, quod ſciam.

Volo te ſcire illud, &c. Cic. ad Atticum, lib.2.38, Primùm igitur te ſcire volo, Sampſiceranum, &c.

Tenere & ſcire. Cic. pro Muræna, Ille tenet & ſcit vt hoſtium copiæ, tu vt aquæ pluuiæ arceantur.

Scit omnes linguas, Hoc eſt nouit, ſiue callet. Plaut. Pœn.2.

Scire fidibus, Vetuſta eclipſis, inquit Donatus. Terentius Eunuch.1.2.

Scire Latinè vel Græcè. Cic. de Claris Orat. Non enim tam præclarum eſt ſcire Latinè, quàm turpe neſcire. Idem 2. de Fin. Quum Græcè vt videor, luculenter ſciam.

¶Scito, ſcitote, penultima producta. Cic.6. Verr. Apud Segeſtanos repertum eſſe Iudices ſcitote neminem neque liberum, neque ſeruum, neque ciuem, neque peregrinum, qui illud ſignum auderet attingere.

¶Sciri, Paſſiuum. Cic 2. de Orat. Ars enim earum rerum eſt quæ ſciuntur: oratoris autem omnis actio opinionibus, non ſcientia continetur.

Sciri poteſt de aliquo. Cic. Attico, lib.12.242.

¶Scibo in futuro facit, & ſciam. Terent Heaut.5.2,
-aut Scibis cuius ſis. Idem Phorm.5.1,
Nemo ex me ſcibit. Idem Eunuch.4.4.

Magis ſcibo, Vide MAGIS.

¶Scibitur, pen. corr. Imperſonaliter, Plaut. Capt.2.3.
-quod quum ſcibitur,
Per vrbem irridebor.

Sciebatur inter eum. Quintil. lib 6 cap.2.

Scin', pro Sciſne. Terent. Eunuch 4.7.
Scin' tu vt tibi res ſeſe habeat?

Sciens, ſcientis { ἐπιστήμων, γνωστικός } Participium, ſiue Nomen ex participio, cui contrarium eſt Neſcius. Terent. Andr 3.2,
Id ego iam nunc tibi renuntio here futurum, vt ſis ſciens. Idem Adelph.4.5,
Ne forte imprudens faciam quod nolit, ſciens cauebo. Vbi Donatus, ſciens per alios. Sic Phorm.2.1,
Verùm ſcientem, tacitum, cauſam tradere aduerſariis, etiámne id lex coegit? Item Heaut.4 8,
Nam te ſciente faciam quicquid egero. Ibidem 5.5,
Sciens non faciam. Hoc eſt, data opera, de induſtria, ſi reſciuero. Cic.7. Verr. Certè nihil ſciens prætermiſi. Idem 4. Acad. Deinde ita teneri ſi ſciens falleret, quòd inſcientia multa verſaretur in vita.

Nullum à me ſciente facinus occultatur. Cic. pro Sylla.

Prudentem & ſcientem ſe demittere. Cælius Cic.lib.8.16, Etiam atque etiam Cicero cogita, ne te, tuóſque omnes funditus euertas, ne te ſciens prudénſque eò demittas, vnde exitum vides nullum eſſe.

Sciens ludificari & calumniari. Cic pro Roſc. Amerino, Quum enim aliquid habeat quod poſſit criminosè & ſuſpicioſè dicere, apertè ludificari, & calumniari ſciens non videatur.

Contra fœdera ſcientem & inſcientem facere. Cic. pro Cornelio Balbo.

Scientibus omnibus. Cic.6. Verr.

Sciens prudénſque. Vlp in l. Si procuratorem. § Si ignorantes ff. Mandat. Scientes & prudentes auxilium appellationis omiſerunt. Idem in l.1 § vlt. ff. de ventr. in poſs. mittend. Si ſciens prudénſque ſe prægnantem non eſſe, conſumpſerit.

¶Sciens, cum genitiuo. Varro 3 de Re ruſt. cap 3, Primum inquit dominum ſcientem eſſe oportet eorum animalium, quæ in villa, circúmve eam ali poſſunt. Sic Gellius lib.18. cap.5, Sciens Latinæ linguæ. In Macrobio tamen legitur libro 6. cap 9, Linguæ Latinæ ſcius. Et apud Quintil.lib.9.cap 3.

Sciens agendi. Patercul.lib.2, Vir, vbi res vigiliam exigeret, ſanè exſomnis, prouidens, atque agendi ſciens. De Mecœnate loquitur.

Sciens citharæ. Horat.3. Carm. ode 9.

Fieri ſcientem conſilij alicuius. Senec. Thyeſte 3.

Sciens pugnæ. Doctus ad pugnandum. Acron. Horatius 1. Carm. ode 15.

Scientior { ἐπιστημονέστερος } & ſcientiſſimus. Cic. pro Lege Manil. Quis igitur hoc homine ſcientior vnquam aut fuit, aut eſſe debuit? Idem 1. de Orat. regendæ Reip. ſcientiſſimus. Colum.lib.11.cap.3, Sit oportet idem ſcientiſſimus, robuſtiſſimúſque.

Venefica ſcientior. Horat. Epod.5.

Scientia, ſcientiæ { ἐπιστήμη, ἰδμοσύνη, δαημοσύνη, ἐπιστημοσύνη, γνῶσις } Qua aliquid ſcitur vt
Coniurationis ſcientia. Tacit.lib.16.

Futurorum malorum ignoratio vtilior eſt quàm ſcientia. Cic.1. de Diuinat.

Scientia, Alicuius rei cognitio. Cic.1. de Natur. deorum, Sanctitas autem eſt ſcientia colendorum deorum. Idem 1. Offic. Prudentia eſt rerum expetendarum, fugiendarúmque ſcientia. Idem 1. Acad. Et ſi ita erat comprehenſum, vt conuelli ratione non poſſet, ſcientiam: ſin aliter, inſcientiam nominabat.

Citra ſcientiam, Vide CITRA, præpoſitionem.

Hominibus nihil eſt iucundius ſuauitate ſcientiæ. Cicero 3. de Oratore.

Cognitio & ſcientia. Cic.1. Offic. Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & ſcientiæ cupiditatem. Idem 5. de Finib. Tantus eſt innatus in nobis cognitionis amor & ſcientiæ, vt nemo dubitare poſſit, &c.

Diſciplina & ſcientia. Cic.1. de Diuinat. Nec quiſquam rex Perſarum poteſt eſſe, qui non antè Magorum diſciplinam, ſcientiámque perceperit.

Iuris Ciuilis ſcientia: cui opponitur Ignoratio iuris. Cicero 1. de Legibus.

Machinalis ſcientia, Vide MACHINA.

Rei militaris ſcientia. Cic. pro Lege Manilia.

Officiorum ciuilium ſcientia. Quintil.lib.2.cap.15.

Bene dicendi ſcientia. Quintil.lib.2.cap.15.

Rectè loquendi ſcientia. Quintil.lib.1.cap.4.

Scientia de. Cic. pro Sylla, Cuius ſcientiam de omnibus conſtat fuiſſe, eius ignoratio de aliquo, purgatio debet videri.

Efficax ſcientia. Horat. Epod.17.

Muta ſcientia. Quintil lib.5.cap.10.

Triuialis ſcientia. Quintil.lib.1.cap.4.

Afferre ſcientiam, Vide AFFERO.

Comprehendere aliquid scientia. Cic. Domitio, lib.6.12.

Consequi omnium magnarum rerum atque artium scientiam. Cicero 1.de Orat.

Dare scientiam artium. Cic.2.de Diuin. Musæ scribendi, legendi, cæterarum artium scientiam somniantibus non dabunt?

Effecit scientiam vt. Cic.1.de Diuin. Chaldæi diuturna obseruatione syderum scientiam putantur effecisse, vt prædici posset quid cuique euenturum, & quo quisque fato natus esset.

Exercere scientiam. Quintil.lib 1.cap.4, Sed exercere altissimam quoque eruditionem ac scientiam possit.

Habere scientiam magnarum artium. Cic. Mario, lib.7.3. Et de Diuin. Si dij ea nobis obiiciunt, quorum neque scientiam, neque explanationem habeamus.

Habeo scientiam natandi. Cels.lib.5.cap.27.tit. secundo.

Habere scientiam in re aliqua. Cic.2.Philip. Quo me teste conuinces? an chirographo, in quo habes scientiam quæstuosam?

Profiteri scientiam. Cic.2.de Orat.

Reseruare sibi scientiam. Cic. in Orat. Quum extorta mihi veritas esset, vsum loquendi populo concessi, scientiam mihi reseruaui.

Certam sumere scientiam rei. Author ad Herennium, lib.4, Vestrum est, Iudices his in vnum locum collatis, certam sumere scientiam, non suspicionem maleficij.

Tenere medicinæ scientiam. Seruius Ciceroni, lib.4 5, Qui in alienis morbis profitentur tenere se medicinæ scientiam, ipsi se curare non possunt.

Stabilem scientiam rerum tenere. Cic. de Finib.lib.1.

Auguratus tentare scientiam. Cic.1 de Diuin.

Scienter { ἐπιστημόνως } scientius, scientissimè, Aduerbium, Cum scientia. Plin. in Paneg. Explanauitque verba, quibus caput suum, domum suam, si scienter fefellisset, deorum iræ consecraret.

Cum aliquibus moderatè & scienter vti. Cic 2. Offic.

¶Scienter, Scitè, disertè, peritè. Cic de Clar. Orat. Vt enim ex neruorum sono in fidibus quàm sciẽter ij pulsi sint, intelligi solet. Suet. in Tito, cap.3, Sed ne musicæ quidem rudis, vt qui cantaret & psalleret iucundè scientérque.

Peritè & scienter. Cicero de Claris Oratoribus, Quam omnino multa de conseruando iure Ciuili? quæ quidem omnia cum peritè & scienter, tum ita breuiter & pressè & satis ornatè & perelegantcr diceret.

Animaduertere & interpretari aliquid scienter. Cicero 1.de Diuinatione.

¶Scientius, scientissimè. Cic. in Orat. Nam neminem in eo genere scientius versatum Isocrate confitendum est, id est, eruditius, peritius. Cic 1.de Diuinat. Hetruria autem cælo tacta scientissimè animaduertit. Idem 4 de Finib. Perge porrò: sequentur enim quæ tu scientissimè complexus es.

Scitus, Adiectiuum { σοφός, εὔφρων } Sciens & argutum. Terentius Eunuch.1.2,

Scitum hercle hominẽ, hic homines prorsus ex stultis insanos facit.

Interrogationes scitæ. Quintil lib.5.cap 7.

Scitus liræ. Sciens lyra canere. Ouid.5.Fastorum,

-& curuæ scita Thalia lyræ.

Vadorum scitus. Ouid 9.Metam. Hoc est peritus.

Scitum est, Argutum, elegans, & prudenter factum. Terentius Heautont.1.2,
-hoc
Scitum est, periculum ex aliis facere tibi quod ex vsu siet. Idem Phorm.5 4,
Quàm scitum est, eiusmodi parare animo cupiditates,
Quas quũ res aduersæ sient, paulò mederi possis? Plaut Trinum.11,
Scitum, vt ego opinor, consilium inueni. Cic 3.de Oratore, Scitum est enim causam conferre in tempus, cum, &c. Idem in Oratore, Scitum est enim quod Carneades noster dicere solebat. Idem 2.de Diuinat. Vetus autem illud Catonis admodum scitum est. Idem pro Plancio, Ego autem siquid est quod mihi scitum esse videatur, & homine ingenuo dignum atque docto, non aspernor.

¶Scitus, placens, elegans. Plaut. Merc.16,
Satis scitum filium mulieris. Terent. And.3.2,
Perecastor scitus puer natus est Pamphilo.

Scitum, sciti, Substantiuum, pro Iussu, Vide post Scisco, quod sequitur.

Scitè, Aduerbium { εὐφυῶς } Doctè, artificiosè, venustè. Terentius Heautont.4.5,
At si scias quàm scitè in mentem venerit. Cicero ad Brutum, libro 11.16, Satis scitè & commodè tempus ad te cœpit adeundi. Idem 4.Verr. Capella quædam, ea quidem mirè, vt etiam nos qui rudes harum rerum sumus, intelligere possumus, scitè facta & venustè.

Scitè scitus. Plaut. Casina.12.8,
Eho nimirum scitè scitus es.

Scitè & literatè præscriptæ literæ. Cic. in Pisonem.

Scitulus, pen. corr. Adiectiuum diminutiuum. Plaut. Rud.14,
Qua sunt facie? s. scitula. Ibidem 21,
Atque Ambas formas scitula atque ætatula.

Sciturus, penult. prod. { εἰδήσων } Participium. Lucan.lib.6,
-sequuntur
Scituri iuuenes.

Scisco, sciscis, sciui, scitum { εἴδω } sciscere, Idem significat quòd Scire, vel rescire. Plaut. Amphitr.17,
Accurro vt sciscam quod velit.

¶Scisco, Sententiam dico. Festus.

¶Sciscere { κυροῦν, νομοθετεῖν } Sancire, edicere. Plautus Curcul.10,
Rogitationes plurimas propter vos populus sciuit. Cic. pro Flacco, Quæ scisceret plebs, aut quæ populus iuberet summota concione, distributis partibus, &c. Idem de prouinciis Consul. Simul ostendit etiam se sciscere legem, quam esse legem neget. Idem 2. de Legibus, Quid quòd multa perniciosè, multa pestiferè sciscuntur in populis, quę non magis legis nomen attingũt, quàm si latores aliquas concessu suo sanxerunt? Sic pro Plancio, Plancus primus legem sciuit de publicanis. Silius lib.7,
-nunc munera Martis
Æquent imperio, & Solem concedere nocti
Sciscant, &c.

Scitor, scitaris { πεύθομαι } scitari, Interrogare, seu inuestigare, quæ occulta magis ac secretiora sunt. Virg.2.Æneidos,
Suspensi, Eurypilum scitatum oracula Phœbi
Mittimus. Ouid.10.Metamorphoseos,
-scitatur ab ipsa
Nominibus dictis, cuius velit esse mariti.

Scitari libet ex ipso quodcunque refers. Horat.1.epist.7.

Scitari causam viæ. Ouid.2.Metam.

Nomen scitari Ouid.2.Metam.

Sciscitor, pen. corr. sciscitaris { πυνθάνομαι, ἀναπυνθάνομαι } sciscitari, deponens, Idem quod Scitari. Cic. in Orato. Quod quidem ego Brute ex tuis literis sentiebam, non te id sciscitari, qualem ego in inueniendo & in collocando summum esse oratorem vellem: sed id mihi quærere videbare, quod genus ipsius orationis optimum iudicarem. Terentius Eunucho, 3.4,
Nisi quicquid est, procul hinc libet prius quid sit sciscitari. Cicero, primo de Natura deorum, Epicuri ex Velleio sciscitabar sententiam.

Sciscitari aliquem. Sueton. in Domitiano, cap.15.

Sciscito, sciscitas, penult. corr. { πεύθω } sciscitare, Actiuum protulit Plaut. in Merc.7,
Imò mane: paucula etiam sciscitare prius volo,

Scitamentum, scitamenti { κομψεύματα } Gellius lib.18.cap.8, Cæteráque huiusmodi scitamenta. Id est, scitè & argutulè, vt ipsis videntur, excogitata orationis ornamenta. Vtitur & Macrobius libro 7. Saturnal. cap.14.

Scitum, sciti { δόγμα, ψήφισμα } Iussum, decretum, sancitum. Liu.10.ab Vrbe. Et L. Volumnio ex Senatusconsulto & scito plebis prorogatum in annum imperium est. Cicero pro Cornelio Balbo, Potuit magis fundus populus Gaditanus fieri, &c. si tum fit fundus, quum scita ac iussa nostra sua sentẽtia comprobat, quàm quum hospitium fecit?

Fatalis sciti lex. Firmicus lib 1, cap.3.

Scitum facere. Cic. de Opt gen. Orat. De hoc igitur Ctesiphon scitum fecit nullis ab ipso rationibus relatis, vt corona aurea donaretur.

Scita artium, quæ Græci vocant dogmata. Senec. epist.96. Prætereà nulla ars contemplatiua sine decretis suis est, quæ Græci vocant dogmata: nobis vel decreta licet appellare, vel scita, vel placita.

Scita plebis appellantur ea, quæ plebs suo suffragio, sine patribus iussit: plebeio magistratu rogante. Festus.

Scius, scia, scium. Macrob. lib.6.cap.vlt. Lucilius vir apprimè linguæ Latinæ scius. Apud Gellium tamen lib.18.cap.5, legitur linguæ Latinæ sciens.

Scius & Conscius hoc differũt, quòd Scius secum: Conscius cum alio scius est: licèt conscium indifferenter positum legerimus. Nonius.

Sciolus, penult. corr. id est Semidoctus, literis leuiter tinctus, qui quum in musarum ædem vix à limine inspexit, nihil tamen non audet, falsáque eruditionis opinione intumescit.

Sciomantia { σκιομαντία } Diuinatio, quæ fit per vmbram.

SCIONE, Plin. lib.4.cap.10, Oppidum Macedoniæ in sinu Thermaico.

Sciopodes, Vide SCIAPODES.

Sciotericon, horologium, Vide SCIATHERAS.

SCIPIO Cornelius { σκιπίων κορνήλιος } à quo Scipiorum gens patricia initium habuit teste Macrobio, patrem luminibus carentem pro baculo regebat, quem scipionem Grammatici appellant. Hinc illi nomen Scipionis inditum. P. Corn. Scipio cum quo primùm imperatore Annibal signa in Italia contulit. Is quum multas esset in Hispania victorias consecutus, résque gessisset memoratu dignas, demum in quodam prælio aduersus hostes inito, dum se offert vbi plurimũ periculi erat, subitò occiditur. Liuius.

¶Scipio Africanus, huius filius, cuius vitã ac res gestas C. Oppius & L. Reginius literis mandauêre. Is puer certis diei horis secretum templi petere solebat, putabatúrque apud vulgus cum Ioue loqui: annum agens decimum septimum, à patre in castra ductus est principio bel. Puni.2. Constátque iam tunc in congressu Annibalis primò circunuentum ab hostibus, ac saucium patrem liberasse, vt sunt authores Liuius & Plutarchus.

Scipio Æmylianus, qui & Africanus minor ab Africani maioris filio adoptatus (filius erat enim Pauli Æmylij) Numantiam euertit, in qua expeditione militem corruptum in disciplinam pristinam eiectis scortis restituit. Factus etiam Consul ante ætatem, ac Carthaginem missus, eam penitus sustulit: idque de sententia Catonis in Senatu, qui præmaturas ac recentes ostentans ficus, ait, Eæ Patres Conscripti Carthagine nuper allatæ sunt, tam prope domum hostem habemus.

Truculentus Scipio. Silius lib.17.

¶Scipio Nasica, Scipionis, qui vnà cum fratre in Hispania cecidit, filius, à Senatu vir optimus iudicatus, Matrem deûm tunc primùm aduectam, apúdque virum optimum ex oraculo diuertendam hospitio excepit. Quum aduersus auspicia Consulem se à Graccho nominatum comperisset, magistratu se abdicauit. Censor statuas, quas sibi Consul quisque in foro per ambitionem habebat, sustulit. Consul Delminium, Dalmatiæ vrbem superauit. Imperatoris nomẽ à militibus, & à Senatu oblatum triumphum recusauit. Eloquentia primus, iurisconsultissimus, ingenio sapientissimus fuit: vnde vulgò Corculum dictus. Ex Cæcilio. Liuius verò alia plura. Scipio item, qui Serapio cognominabatur, propter similitudinẽ suarij cuiusdam negotiatoris. Ob id erat in Tribunatu plebei admodum gratus, dignúsque

gnúsque Africanorum familia. Nec erat in bonis funeris impensa. Asses ergo contulit populus, ac funus elocauit: quáquæ præferebatur, flores è prospectu omni sparsit. Hactenus Plin.lib.21.cap.3, Scipio Africani filius, ponitur inter eos apud Valerium qui à parentibus claris degenerauerunt: inter eruditos tamen à Cicerone in Bruto describitur. Plutarchus in Africano, nihil sanè de eo se compertum habere dicit, nisi eum Præturam gessisse, & in ea consequenda, à Circeio patris scriba adiutum fuisse. Scipio, Pompeij Magni socer, post bellum Pharsalicum inter Pompeianos bellum refouentes in Africam se recepit cum exercitu & Catone, Iuba etiam rege adscito. Qui primò fœliciter aduersus Cæsarianos pugnans, victus tandem cum exercitu occubuit. Scipionem cognomento Salutionẽ, è Corneliorum familia, alioquin virum despectissimum, inter præliandum in Africa, perinde ac exercitus ducem Cæsar præposuit: quòd cognosceret aduersarios vetusto quodam cõfidere vaticinio, vt semper in Africa, vincere fatale Scipionũ generi foret. Plutarch. in Cæsare.

Scipiadæ, pen. corr. { σκιπιάδαι } Patronymicum, pro Scipionibus. Virg. 2.Georg. Scipiadas duros bello.

Fortis Scipiada. Horat 2.Serm sat.1.

Gentis Scipiadæ fulmina. Silius lib.7.

Scipiadæ duces rapidi. Virg. in Culice.

Scipio, scipionis, masc. gen. { σκίπων } Baculus dicebatur antiquis, vnde Scipionum familia appellata. Liuius 5.ab Vrbe, M. Papyrius vnus ex his dicitur Gallo barbam suam (vt tum omnibus promissa erat) permulcenti, scipione eburneo in caput incusso, iram mouisse. Idem 10.bel. Pun. Ibi Masinissam primum regem appellatum, eximiísque ornatum laudibus, aurea corona, aurea patera, sella curuli, & scipione eburneo, toga picta, & palmata tunica donat.

¶Scipio, in vineis, quo ipsa vua veluti baculo sustinetur: scapum Varro, nostri caudam appellant, alij pedem vuæ. Columell. lib.12 ca. 43, Tum vinaceorum pes bene prælo expressus proruitur, & modicè separatis scipionibus, resolutáque intrita folliculorum, in dolio substernitur. Idem de arboribus, cap.8, Quum scipionis amplitudinem acini habuerint, radice tenus vitem præcidito.

Scira { σκίρα } celebritas fuit peculio Atheniensium, in qua vmbracula & scenæ fiebant, quæ eo nomine dicerentur, ferè, vt similis esset Scenophegię Hebræorum. Lilius Syntag.17. Histor. Deorum.

Scira, & Scirophorion. in SCIRAS.

SCIRAS, Ægina quondam dicta est, vnde & Minerua Sciras appellatur, & locus alter Atticæ Scira, & mensis Scirophorion. Strabo lib.9.

SCIRESSA, mons in Achaia notissimus, de quo Plin.lib 4.cap.5.

Sciroma, pen. prod. sciromatis, pen. corr. neut. gen. Duritia. Est & affectio hepatis curari nesciens. Plin lib.25, cap.8, Hæc cum cera sciromata discutit.

SCIRON, huius Scironis, pen. prod. { σκίρρων } latro fuit, cuius ossa quũ in mare cecidissent, in scopulos conuersa feruntur, quę adhuc Scironia saxa vocantur. Ouid.7.Metamorph.
Tutus ad Alcathoen Lelegeia mœnia limes
Composito Scirone pater: &c. Filius fuit Canethi & Heniocles. Pythei locum in Megara habitauit, quem dixerunt petras scironides viatores spoliatos præcipites agebat. Alij tradunt hospitibus ieiunare coactis, panem pedibus offerre consueuisse: & apprehendentes, calcibus in mare de præcipitio deturbare. Megarenses scribunt virum bonum fuisse: & eius filiam Endeidem Æaco Iouis filio nupsisse: & ex his natos esse Peleum & Telamonem: vt Plutarc. author est. Scironem Theseus interemit. Huius meminit Ouid.4 epistol.
Quum fuerit lectus Sciron, toruúsque Procustes. Propert. lib.3. eleg.16,
Nec tamen est quisquam sacros qui lædat amantes,
Scironis media sit licèt ille via.

Scironia saxa { σκιρωνίδες πέτραι } scopuli sunt non longè ab Athenis, de quibus Strabo lib.9, Post Crommyonã igitur Scironides Atticis finibus imminent petræ, iuxta mare transitum non relinquentes. Super eas autem via est in Atticam atque Megara ab Isthmo ducens, Adeò autẽ magis ac magis via petris propinquat, vt in multis eius partibus præcipitium viatori minetur: tam excelsus & transitu periculosus mons incumbit. Hoc in loco Scironis res in monte gestæ, latronúmque, & flectentes ad terram arbores pinus, fabulis memorantur, quas Theseus obtruncauit. Ab hisce locis extremis flantem, procellásque cientem sæuum Caurum produnt, Athenienses Scironem appellant. Hîc paulò ab Argeste deflexus esse dicitur, qui & Olympius vocatur, & à nonnullis Hellespontius. Claud. de bel. Get.
-vallata maris Scironia ripis.

Scirpus, scirpi, masc. gen. { σπάρτη } est, vt ait Donatus, sine nodo, & leuis iunci species, palustris res. Festus, Scirpum est id quod in palustribus locis nascitur, leue & procerum, vnde tegetes fiũt. Hic neutro genere declinat Festus. Scribitur nõnullis absque c post s primã literam. Erasm. in Prouerb. Vide NODVS.

Nodum in scirpo quærere.

Scirpi { γρῖφοι } apud Gellium, dicuntur captiunculæ, argutiæque, vel ænigmata. Sic enim ait lib.12. cap.6, Quæ dicunt ænigmata, hoc genus quidam ex nostris veteribus scirpos appellarunt. Petrus tamen Crinitus & Cælius legunt scrupos. Qui scirpos legunt apud Gelliũ suam sententiam sic tuentur. Scirpis vsos fuisse antiquos in vineis ligandis author est Varro lib.1. de lingua Latina. Vnde Scirpare pro Ligare vsurparunt. Quæ autem ligantur, ea nodo non carent. Nodum autem pro difficultate, sententiæque obscuritate capi, nemo dubitat. Vnde est illud Horatij in Arte, Nec deus intersit, nisi dignus vindice nodus Inciderit. Qui verò scrupos legendum putant, hac nituntur ratione. Scrupus propriè lapillus est breuis, qui pressus solicitudinem creat. vnde Scrupus, pro molestia & animi angore vsurpatur. Porrò ænigmatum interpretatio mentem viri studiosi nihilo reddit minus molestam, quàm scrupulus in calceo, aut via scrupulosa pedem offendit. Mosellanus putat scirpos dici ænigmata per antiphrasim. Aliàs enim propriè scirpus herbam quandam iunceam

omnino enodem significat. vnde prouerbium extulit Terentius, Nodum in scirpo quæris, Id est scrupulos in re manifesta inuestigas. Apud Gellium verò sermones maximè nodosi & inuoluti, scirpi vocantur. Hæc ille. Scyrpus à nonnullis per y psilon scribitur.

Scirpeus, Adiectiuum { σπαρτινός } Ex scirpo factum. Plautus Aulul.21,
Quasi pueri qui nãre discunt, scirpea inducitur ratis.

Scirpea dolia, Id est cassa.

Imago scirpea. Ouid.5.Fast.

Scirpea dicitur, quæ virgis scirpatur, hoc est colligando implicatur, in qua stercus, aliúdve simile vehitur iumentis. Ouid 6.Fast.
-in plaustro scirpea lata fuit. Cato cap 10, Crates stercorarias vimine contextas appellat scirpeas. Et cap 11.

Scirpicula. scirpiculæ, pen. corr. { δρέπανις } Falx qua in scirpandis, hoc est ligandis vineis vtuntur, vt amputanda superflua ligamentorum. Varro primo de Re rust. cap.22, Falces dicuntur vineaticæ opus esse sex, scirpiculæ quinque Cato cap.11.

Scirpiculum, scirpiculi { σπαρτινὸν ἀνδρίχιον } Canistrũ quod scirpis aut viminibus confectũ est: à scirpando dicitur. Apud Colum.li.10,
-cano iam vimine textum
Scirpiculũ ferrumineis cumulate hyacinthis. Alij scribũt syrpiculũ.

Scirpiculus, pen. corr. paruus scirpus. Varro 2.de Re rust. cap.2, Cum inter hæc bina loca, vt iugum continet scirpiculos, sic colles publicè distantes pastiones, &c.

Scirrhus { σκίῤῥος } tumor induratus cum nullo aut modico dolore originem trahens ab atra bile, aut à pituita. Galenus lib.14. Method. Vide Plinium lib.7.cap.15.

SCIRTARI, populi Liburniæ apud Plin.lib.3.cap.22.

Sciscitor, Scisco, Scitor, Scitum, Vide SCIO.

Scissile, Vide SCINDO.

Sciurus, pen. prod. masc. gen. { σκίουρος } Animal paruum: sic dictum ἀπὸ τῆς σκιᾶς, καὶ τῆς οὐρᾶς, id est ab vmbra caudæ. Nam quoties sub dio, atque non sub tecto est, cauda illi pro tecto est atque vmbra. Plin. lib.8.cap 38, Præuident tempestatem & sciuri: obturatísque qua spiraturus est ventus cauernis ex alia parte aperiunt fores: de cætero ipsis villosior cauda pro tegmento est. Martialis libro 5, Inamabilis sciurus.

Sclopus, sclopi, m.g. { ψόφος } Sonus qui ex inflatione buccarũ erumpit. Persius saty.5,
Nec sclopo tumidas intendis rumpere buccas. Aliis stlopus dicitur per t.

Scnipes, qui & ipse { σκνῖπες } vermiculi sunt culicibus similes: vitium oculos erodentes quos rustici ampelitide terra excæcabant, Galenus lib.9 simplicium.

Scobina, Vide SCOBS.

Scobs, scobis, f. g. secundum Priscianum: vel hic scobis secundum Phocam { πρίσμα, ῥίνημα } Est id quod ab aliqua materia minutissimum decidit, dum vel serra serratur, vel terebra perforatur: necnon ex attritione laterum scobs habetur, qua frequenter ad metalla & pauimenta tergenda seduli ministri vtuntur. Horat 2.Serm. saty.4,
Vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus
Consistit sumptus? &c. Plin.lib.34.cap.18, Alij elimatam scobem in fictili crudo coquunt in caminis, donec percoquatur figlinum. Colum.lib.7.cap.10, Nauseantibus quoque salutaris habetur eburnea scobis sale fricto, &c. Sic lib 12, cap.43. Abiegna scobe.

Centrosa scobs, Vide CENTRVM.

Semodium scobis. Iuuen. saty.14.

Scobem facit terebra. Colum.lib.4.cap.29.

Scobina, scobinæ, pen. prod. { ῥίνη } A scobs, inquit Varro, lima dicitur. Plin.lib 11.cap.37, Posteà arteria & stomachus denticulatus callo, in modum rubi ad conficiendos cibos, decrescentibus crenis quicquid appropinquat ventri. Nouissima asperitas, vt scobina fabri.

SCODRA { σκόδρα } Ptolemæo lib. 2.cap.17, vrbs Liburniæ: hodie *Scutaram* vocant, sub Venetorum dominio. Vulgò *Scutari*.

Scolecæ, arum, Cælius lib.19.cap.1, Scolecas autem vermes interpretamur, quorum species aliquot sunt: nam qui sunt in virentibus lignis, ac humectis vocantur θρῖπες, qui in aridis, Tripes: vitium dicuntur Ipes: Leguminum Troges, vestium σῆτες: sicuti chartis qui adnascuntur, appellantur Tilphæ.

Scolecia, scoleciæ { σκωληκία } Plin.lib.34.cap.12, Est & alterum genus æruginis, quã vocant scoleciam, in Cyprio ære: hoc trito, alumine & sale, aut nitro pari pondere cũ aceto albo quàm acerrimo, &c. Teritur autem donec viride fiat contrahátque se in vermiculorum speciem, vnde & nomen. Hactenus Plin. σκώληξ Græcè vermis Latinè dicitur.

Scolecium, scolecij { σκωλήκιον } Plin.lib.24.cap.4, Coccum autem ilicis, vulneribus ex aceto recentibus imponitur. Epiphoris ex aqua & oculis suffusis sanguine instillatur. Est autem genus ex eo in Attica ferè, & Asia nascens, celerrimè in vermiculum se mutans, quod ideo scolecion vocant, improbántque.

SCOLIVM, vel Scolius mons in Pylo Arcadiæ, vel Thessalia. disputant enim de finibus Strabo & Sceptius. Strabo lib.8.

Scolopax { σκολόπαξ } auis rostro oblongo, in partibus nostris frequens *Beccatiam* appellamus. Noctu capitur retibus dum rostro exugit terram. Quidam Gallinaginem appellant.

Scolopendra, scolopendræ { σκολόπενδρα } Piscis. lib.9 cap.43, Scolopendræ terrestribus similes, quas centipedes vocant, hamo deuorato omnia interanea euomunt, donec hamum egerant, deinde resorbent.

Scolopendrion { ἄσπληνον } est herba quam totus officinarum chorus herbariorúmque, Ceteracum vocant, vel ceterac, sine caule, sine flore, sine semine, pediculo nigro, &c. Ruellius lib.3.cap.67.

Ad calculosos herba scolopendrion, quam nos calcifragam appellamus, bellè facit contusa. Scrib. Largus, 150.

Scolopomachærion, est cultellus pali imagine inter chirurgica organa à Galeno numeratus. Cælius Rhodig.lib.19. Lection. antiq.cap.1.

SCOLOS, vrbs in Asia est, iuxta Thebas, notat Plinius lib. 4. cap. 7.

SCOLVM, Bœotiæ ciuitas apud quam præstantes fieri panes consuetos scribit Cælius lib. 9. cap. 16.

SCOLVS { σκῶλος } Straboni lib. 9, pagus est in ora Asopia sub Cythærone, sedes iniucunda atque aspera. Indéque natum est prouerbiū, Ad Scolon neque ipse vades, neque alteri comes ibis. Ex eo quoque loco deductum Pentheum discerptum fuisse memoriæ proditur.

Scolymos, pen. corr. { σκόλυμος } Herba quæ & strobylus, quòd echinum habeat nuci pineæ similem: & cinara, quòd cineribus gaudet, appellatur. Theodorus carduum vertit. Est enim reuera carduus satiuus, quem vulgus *articocallum* vocat. Plinius libro 22. capite 22, Scolymon quoque in cibos recipit Oriens, & alio nomine limanion appellat. Frutex est nunquam cubitali altior, cristísque foliorum ac radice nigra, sed dulci. Vide CINARA. Nec me fugit (inquit Ruell. lib. 3. cap. 14.) Æginetam Paulum Aëtiúmque scolymon à cinara diremisse, hanc officere stomacho, illum prodesse monstrantes. Nec inuenio Græcis aliud haberi discriminis, quàm quod scolymos ferus est & syluester, cinara verò domita cultu ruditate mitior & altilis.

SCOMBROARIA, Herculis insula est ad Carthaginem spectans, quam à Scombrorum multitudine, qui inibi capiuntur, eo nomine appellatam Strabo lib. 3 notat.

Scombrus, scombri, m. g. vel scomber { σκόμβρος } Genus piscis marini. Plin. lib. 9. cap. 15, Cum thynnis hæ & pelamides in Pontum ad dulciora pabula intrant gregatim cum suis quæque ducibus, & primi omnium scombri, quibus est in aquis sulphureus color, extrà qui cæteris. Plaut. Capt. 13. Plin. lib 32. cap. 11, Laudatissimi, scomber, salpa, sparus, &c. Sic Martial lib. 13.

Scomber, Ruellio significat eum piscem, qui apud nos dicitur *Maquereau*, à frequentibus scilicet maculis. Et vitiligines tibiarum variegatarum ab igne per hyemem (cuius exemplum videre est in vetulis) dicuntur *Maquereaux*.

Scomma, scommatis, pen. corr. n. g. { σκῶμμα } Latinè dicitur cauillum. Est (vt ait Macrobius lib. 7. Saturnal. cap. 3.) morsus figuratus, quia sæpe fraude vel vrbanitate tegitur, vt aliud sonet, aliud intelligas, nec tamen semper ad amaritudinem pergit: sed nōnunquam in quos iacitur & dulce est τὸ σκῶμμα.

Scopæ, scoparum, f. g. { σάρωθρον, κόρημα, καλλυντήριον } pluralis numeri, Instrumenta quibus pauimenta verruntur. Plaut. Sticho, 6,
Munditias volo fieri hîc: ferte huc scopas, simúlque harundinem vt operam omnem aranearum perdam. Scopæ, quasi scobæ dicuntur, quòd his purgamenta veluti scobem educimus.
Viles scopæ. Horat. 2. Serm. saty. 4.

Scopas dissolutas, homines nihili nulliúsque prorsum consilij Cicero vocat, ad Atticum, lib. 7. 131, L. Cæsarē vidi Minturnis ad VIII. Calend. Febr. manè, cum absurdissimis mandatis, non hominem, sed scopas solutas, vt id ipsum mihi ille videatur irridendi causa fecisse. Idem in Oratore, agens contra eos qui numeros orationis contemnūt, Scopas dissoluere dixit, pro eo quod est, Rem prorsus inutilem efficere. Nam scopæ colligatæ, & speciem videntur habere qualemcunque, & ad verrendum pauimentum sunt accommodatæ: porrò si dissolueris, nihil inutilius, nihil inelegantius.

¶Scopa regia, Herba. Plin. lib. 25. cap. 5, De achilleo herba, quæ & millefolia appellatur, etiamnum aliam similem huic, sed candidioribus foliis & pinguioribus, tenuioribus cauliculis, in vineis nascentem. Aliam verò binūm cubitorum, ramulis exilibus, triangulis, folio filicis, pediculo lōgo, betæ semine, omnes vulneribus præcipuas. Nostri eam quæ est latissimo folio, scopas regias vocant. Ruellius dicit eam esse quam vulgus *herbam carpentariorum* appellat, quòd materiarij fabri sæpiculè hac vtantur ad glutinanda vulnera.

¶Scopæ, dicuntur virgæ & putamina, quasique frondamenta virgultorum vel herbarum & fruticum: vt Scopæ manuales chamæmeli, quas medici vulgò *manipulos* vocant. Plinius lib. 24. cap. 15, Cato de Re rust. cap 152, Facito scopas virgeas vlmeas aridas, in asserculo alligato, duabus latera doliis intrinsecus vsque bene perfricato, ne fæx in lateribus adhærescat.

Scopula, scopulæ, pen. corr. Diminutiuum { σαρώθριον. } Columel. lib. 12. cap 18, Deinde peniculo detergitur, & feruentissima pice infusa, nouo alio rutabulo & scopula picatur. Idem lib. 12. cap. 38, Scopulis aridæ myrti feria suffriatur.

Scopo, as, are: Scopare, inquit Cælius Rhodig. lib. 10. cap. 5, In fustium virgatūque per tintinnaculos admonitione vsurpat simplex vulgus, quo tamen scientissimus ac eloquentissimus vtitur Hieronymus, quum in Esaiæ tralatione ita scribit: Scopabo Babylonem in scopa terens, dicit dominus exercituum. Dignum verō scitu est: scopam, seu verius scopas, vti Fabio placet, dici à Græcis κόρημα, ἀπὸ τοῦ κορεῖν quod scopare, ornaréque nobis indicat. Vnde illud apud Aristophanem elegantissimum Μὴ κόρει τὴν Ἑλλάδα. Ne scopes Græciam. Id est, Ne in desolationem redigas.

Scoparius, scoparii { σαρωτήρ } Minister, cuius ministerium est vt deuerrat pauimenta sordentia. Vlpian. in l. Instrumento fundi. D. de fund. instruct. Quibusdam in regionibus accedunt instrumento, si villa cultior est, etiam atrienses, scoparij.

SCOPAS { σκόπας } statuarius eminentissimus, qui Mausoleum cælauit. Plin. lib. 35. cap. 5. Horat. 4. Carm. ode 8,
Quas aut Parrhasius protulit, aut Scopas,
Hic saxo, liquidis ille coloribus.

SCOPELOS, insulæ nomen, quæ est ante Troada Ascaniæ apud Pliniū lib. 5. cap 31.

Scopes { σκῶπες } aues sunt nocturnæ ex genere noctuarum, eædem, cum his, quos bubones Latini appellant. Dictæ scopes, quasi σκαιὰν ὄπα ἔχοντες: sunt enim raucæ & minimè canoræ. Vide Plinium libro 10. cap. 49.

SCOPIVS, mons in Macedonia apud Plin. lib. 4. cap. 10.

Scoptula operta { ὠμοπλάτη } quæ medicis dicantur, docet Celsus his verbis, lib. 8. cap. 1, A ceruice duo lata ossa vtrinque ad scapulas tendunt, nostri scoptula operta, ὠμοπλάτας Græci nominant. Ea in summis verticibus sinuata, ab his triangula, paulatímque latescentia ad spinam tendunt: & quo latiora quaque parte sunt, hoc hebetiora. Hactenus Celsus. Latos humeros quidam vocant, alij ossa humeraria.

Scopus, scopi, masc. gen. { σκοπός } Locus in quem emittendo tela dirigimus: à Græco σκοπῶ, quod est consydero, contemplor, speculor. Suetonius de Domitiano, cap. 19, Nonnunquam in pueri procul stantis, prębentísque pro scopulo dispassam dextræ manus palmam, sagittas tanta arte direxit, vt omnes per interualla digitorum innocuè inuaderent. Vegetius lib. 2. refert, quòd sagittarij, funditorésve ponere solebant pro scopo, hoc est signo, scopas, id est fruticum, vel straminum fasces. Macrobius propositum vocat, quod Græci σκοπὸν nominant.

¶Scopus, metaphoricè pro eo quò mens & propositum nostrum dirigitur. Cic. ad Attic. lib. 8. 155. Eidem lib. 15 330, σκοπὸς hic est enim huic nostro, nihil præbere. Idem 12. Philippic. quid sit scopus declarat his verbis, Quum omnes actiones horum mensium, omnes sententiæ meæ peruenerint ad eum exitum qui mihi fuit propositus.

¶Scopus vuæ. Ruell lib. 1. cap. 2, Vua, scopo & frequentibus acinis compacta. Scopus, ramosum id quo dependent acini. Quibusdam etiam propriè racemus existimatur, etsi plerunque cum vua confusa datur. Varro 1 de Re rust. cap. 54, Quæ calcatæ vuæ erunt, earum scopi cum folliculis subiiciendi sub prælum: vt si quid reliqui habeant musti, exprimatur in eundem lacum. Acini constant folliculo, vinaceis, musto. Meminit & Cælius lib. 12. cap. 14.

Scopulus, pen. corr. Diminutiuum { σκόπελος, σκοπιά } Saxum est eminēs, vt ait Seruius: à speculando ita vocatus, σκοπεῖν enim speculari est. Plin. lib. 12. cap. 14, Saba regio à dextra maris, scopulis inaccessa. Cæsar 3 bell. Gall. Et eadem de causa minus commodè scopulis continebantur. Virg. 1. Æneidos,
-scopulóque infixit acuto.
Vertex scopulorum. Catull. Argonaut. 59.
Altus. Virg 5. Æneid.
Exesi Senec. Herc. furen. 2.
Frequentes Iuuen. Saty. 13.
Immanis. Ouid. 14 Metam.
Piscosi. Virg. 4. Æneid.
Sæuus. Virg 5. Æneid.
Sonantes. Virg. 1. Æneid.
Turriti. Virg 3. Æneid.
Vomentes æquor scopuli. Lucan. lib 6.
¶Accedere ad scopulos, Vide ACCEDO.
Appellere ad scopulos, Vide APPELLO.
Conscendere scopulum. Virg 1. Æneid.
Ter scopuli clamorem inter caua saxa dedere. Virg. 3. Æneid.
Ad scopulum ire, pro Perire, & in nihilum redigi, metaphora est à nauibus sumpta, quæ quum ad scopulos impingunt, dissolui solent, atque summergi. Lucret. lib. 2.
Præcipitem excutere aliquem scopulo. Virg. 12. Æneid.
Immanes scopulos extruere. Claud. 7. Paneg.
Gemini scopuli minantur in cœlum. Virg. 1. Æneid. Id est eminēs, Seruius.
Minaci scopulo pendere. Virg. 8. Æneid.
¶Scopulus, pro scopo. Vide exemplum Suetonij in SCOPVS.
¶Scopulus, per translationem. Cic. pro Rosc. Amer. Restare tibi videbatur seruorum nomen, quò quasi in portum reiectus à cæteris suspicionibus confugere posses: vbi scopulum offendis eiusmodi, vt non modò ab hoc crimen resilire videas, verùm omnem suspicionē in vosmetipsos recidere intelligas.
Ad eosdem scopulos nauem appellere. Cic. pro Rabirio perduell. reo, Nec tuas vnquam rationes ad eos scopulos appulisses, ad quos Sexti Titij afflictam nauem, & in quibus C. Deciani naufragium fortunarum videres.
Gestare scopulos in corde, dicitur is qui nulla mouetur misericordia. Ouid 7. Metam.

Scopulosus, pen. prod. Adiectiuum { σκοπελώδης } Scopulis plenum. Plin. lib. 9. cap. 18, Deiectúmque per scopulosa & abrupta, vbi primùm mollis planities contingat, in quodam lacu hospitari.
Colles scopulosi Silius lib. 7.
Limes scopulosus. Stat. 1. Thebaid.
Rupes scopulosa. Lucan. lib. 2.
Scopulosus locus & difficilis. Cic. 1. Verr. Intelligo quàm scopuloso difficilíque loco verser: nam cùm omnis arrogantia odiosa est, tum illa ingenij; atque eloquentiæ multò molestissima. Idem 3 de Orat. Oratores autem in inferum hoc Tuscum & Barbarum, scopulosum, atque infestum laberentur, in quo etiam ipse Vlysses errasset.

Scopelismus, scopelismi { σκοπελισμός } Vlpia. in l. Saccularij. D. de extraord. crimin. Sunt quædam, quæ more prouinciarum coërcitionem solent admittere: vtputa in prouincia Arabia σκοπελισμὸν crimen appellant, cuius rei admissum tale est. Plerique inimicorum solent in prædium inimici σκοπελίζειν, id est lapides ponere, indicio futuros, quòd si quis eum agrum coluisset, malo letho periturus esset insidiis eorum qui σκοπέλους posuissent: quæ res tantum terrorem habet, vt nemo ad eum agrum accedere audeat, crudelitatem timens eorum qui σκοπελισμὸν fecerunt. Hanc rem præsides exequi solent grauiter vsque ad pœnam capitis: quia & ipsa res mortem comminatur.
¶Scopelon, Græci nominant locum eminentem, hoc est speculā.

Scordalus, scordali, velut scorodalus, id est homo alliatus, fœdus, impurus, & sordidus illuuie squalloréque. Seneca in epistolis, Tullius inquit, Cimber & minius erat in vino & scordalus. Hoc verbum etiam extat in Petronio, Ego autem, inquit, nactus occasionem vindictæ, Eumolpum excludo, redditáq; scordalo vice, sine æmulo scilicet & cella vtor & nocte. Vt tamen verum fatear, scardalus in Petronio scribitur, vt existimo, perperàm. Est & hodie Græcis scordalus morbus

lus morbus in oculis equorum, in angulo crescente caruncula. Ex Turnebo.

Scordiscus, Ephippium. Hinc Scordiscarius apud Hieronymum, qui talia strata vel coactilia facit & tegumenta. Turnebus.

SCORDISCI, populi Pannoniam incolentes in montis Claudij fronte, quo monte diuiduntur à Tauristis, σκορδίσκοι. Plin. lib. 4 cap. 25.
Scordisci etiam gens Gallica à Cimbris deuexata traditur à Strabone libro 7.

Scordium, dij { σκόρδιον } herba est apud Dioscoridem tam in montosis, quàm in palustribus locis nascens, foliis Trissaginis, maioribus tamen, & in ambitu non vsqueadeo diuisis, caule quadrangulo, flore subrubro. Dictum Scordion ἀπὸ τοῦ σκορόδου, hoc est ab allio, cuius odorem refert, & acrimoniam. Galen. lib. 8. Simplic facultat.

SCORDONA, Insula Dalmatiæ adiacens, authore Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Vulgò *Malconseglio*.

Scordotis, herba magnitudine cubitali, caule quadrangulo, ramosa, quernæ similitudine, foliis lanuginosis, amari gustus: reperitur in campis pinguibus. Ea à quibusdam appellatur Scordion. Vide Plin. lib. 25. cap. 6.

Scoria, scoriæ { σκωρία } Metallorum purgatio, & recrementum quasi fæx, sicut spuma, quæ ex feruescēte materia tollitur. Plin. lib. 33. cap. 4. Quæ è catino iactatur spurcitia, in omni metallo vocatur scoria.
Scoria æris. Plin lib. 34 cap. 11.
Scoria argenti. Plin. lib. 33. cap 6.
Scoria plumbi. Plin. lib. 34. cap. 18.

Scorodon { σκόροδον } herba est notissima, Allium Latini appellant. Est & syluestris allij genus, quod Græca appellatione, ὀφιοσκόροδον, quasi allium anguinum, vocitatur.

Scorodoprasum { σκοροδόπρασον } magnitudine porrum æquans herba. Participat sapore allium & porrum: vnde sibi vires promiscuas ex vtroque vendicauit, effectus allij & porri præbens: inefficacius tamen. Coctum, porri modo, dulcescit, & in olerum vicem transit. Dioscorid. lib. 2. cap. 147. apud Matthiolum.

Scorpæna, genus piscis apud Plin. lib. 32. cap. vlt. Meminit eius & Ambrosius: Scorpæna (inquiens) quoque castitatem immaculati connubij generi suo seruat, non percutit sed reficit.

Scorpio, scorpionis, m g. { σκορπίος } Animal venenosum, cauda feriēs. Plin. lib. 11. cap. 25, Semper cauda in ictu est, nullóque momento meditari cessat nequando desit occasioni. Vide plura in eodem capite. Scorpius dicitur sicut & scorpio. Vide etiam Cels. lib. 5. cap. 27.
Metuendus acumine caudæ Scorpius. Ouid. 4. Fast.
¶Scorpius, siue Scorpio, Signum cæleste. Colum. Sol ingreditur Scorpium XIIII. Calend. Nouemb. Plin. lib. 17. cap. 24, Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario.
Ardens Scorpius. Virg. 1. Georg.
Cauda minax scorpius. Lucan. lib. 1. 131.
Curuans brachia Scorpius. Ouid. 2. Metam.
Formidolosus Scorpius. Horat. 2. Carm. ode 17.
¶Scorpio, Militare instrumentum, quòd paruis ac subtilibus spiculis inferat mortem: siue quòd scorpionis similitudinem habeat, quum arcus hinc atq; hinc chelarum similitudine præ se ferant spiculum caudæ. Sunt qui arcubalistam appellāt. Quidam etiam accipiunt scorpium pro genere instrumenti torquendi, vt sunt rubi aculeati, vel flagellum virgarum, vt scutica habens in summitate glandes plumbeas. Plin. lib. 7. cap. 56, Et in tormentis scorpionem Cretas inuenisse dicunt. Cæsar 7. bel. Gal. Scorpione ab latere dextro traiectus concidit. Sic Liu. 6. bel. Pun.
¶Scorpio, Tormentum est bellicum, sed telum etiam illius tormenti, id est quod eo tormento mittitur. Oppius lib. 5. bell. ciuilis, Scorpione accuratius misso, atque eorum decurione percusso & ad terram defixo. Videtur enim potius telum quàm tormentum significari: quanquam si quis tormentum velit, non repugnabo.
¶Scorpio, Piscis Plinio lib. 32. cap. 11.
¶Scorpius { σκορπιοειδὴς } Herba est semen habens ad similitudinem caudæ scorpionis, quæ valet aduersus animal sui nominis. Plin. lib. 22. cap. 15.

Scorpionius, Adiect. Plin. lib. 20. cap. 1, Aliqui etiam ab eo scorpionium cucumim vocant, efficacissimum contra scorpionum ictus.

Scorpites { σκορπίτης } gemma est scorpionis colore. Plinius lib. 37. capite 11.

Scorpiuron, herba quam Tricoccum appellant, foliis paruis, In terram declinantibus: semen ei est effigie Scorpionis caudæ: qua ex re ei nomen. Plinius lib. 22. cap. 21.

Scortum, scorti { πόρνη, πόρνος, ἑταιρὶς, καταπύγων } Propriè corium est animalium, præsertim eorum quæ crassiorem pellem habent, ac duriorem.
¶Scortum, dicitur etiam meretrix. Plaut. Asin, 16,
Is apud scortum corruptelæ & liberis Lustris studet. Cic. 2. in Catil. Quòd si in vino & alea comessationes solùm & scorta quærerent essent illi quidem desperandi, sed tamen essent ferendi.
Scorta appellantur meretrices, quia, vt pelliculæ subigantur. Omnia namque ex pellibus facta, scortea appellantur. Scortes id est pelles testium arietinorum ab eisdem pellibus dictę, Paulus apud Festum. Hinc & scrotum Chirurgi nostri dicunt, pro scortum.
Scortum deuium, non prostitutum in propatulo omnium libidini, sed honestius minúsq; vulgare ab Horatio dicitur 2. Carm. od. 11.
Scortum pressum quasillo. Catull.
-pressúmque quasillo
Scortum, quam Serui filia Sulpitij. Scortillum significat egenum, & se meretricio quæstu malè tolerans, lanificióque miseram trahēs vitam. Quæ enim ad extremam redactæ erant paupertatem meretrices & mulieres, lanam demum faciebant, & illa se Mineruą exhibebant. Turnebus.
Honestum officium scorto postponere. Horat. 1. epist. 19.

Scortillum, Dimin. { ἑταιρίδιον. } Catull. de Varro & sua amica, 10,
Scortillum mihi quum repentè visum est
Non sanè illepidum, nec inuenustum.

Scorteus { σκύτινος } Adiect. dicitur omne id quod ex pellibus factum est, vt ait Fest. Martial. lib. 14,
Ingrediare viam cælo licet vsque sereno,
Ad subitas nusquam scortea desit aquas. Sub. penula. Ouid. 1. Fast.
Scorteum, aliàs Scranteum: pelliceum in quo sagittæ reconduntur, appellatum ab eadem causa, qua scortum. σκῦτος enim Gręcè pellis dicitur, vnde scuticæ & scuta, quia non sine pellibus sunt. Paulus apud Festum.

Scortor, scortaris { ἑταιρίζω, πορνεύω, παλλακεύομαι } scortari, Meretricari. Terent. Heaut. 1. 2,
Scortari crebrò nolunt, nolunt crebrò conuiuarier. Idem Adel. 1. 2,
Non est flagitium (mihi crede) adolescentulum Scortari.

Scortator, pen. prod. Verbale { πορνεύτης } Meretricum sectator. Cic. 2. in Catil. O bellum magnopere pertimescendum, quum hanc sit habiturus Catilina scortatorum cohortem Prætoriam. Horat. Serm. satyr. 5.

SCOTI { σκότοι, ἀλβιῶνες } Britanniæ populi, quondam Antropophagi. Hieronymus contra Iouinianum lib. 2. Quid loquar de cæteris nationibus, quum ipse adulescentulus in Gallia viderim Scotos gentem Britannicam humanis vesci carnibus: & quum per syluas, porcorum greges & armentorum, pecudúmque reperiant, pastorum nates, & fœminarum papillas solere abscindere, & has solas ciborum delicias arbitrari? Hæc ille. Cui diuus Chrysostomus in sermone Pentecostes, studio pietatis subscribit, Ante hoc (inquit) quoties in Britannia humanis vescebantur carnibus? Nunc ieiuniis reficiunt animam. Lingua omnibus sibila. Ideo Strabo lib. 4. Britannos balbutientes vocat, quos ipse Romæ viderit.

SCOTIA, scotiæ { σκοτία } Verbum est Græcum architecturæ propriū, quod Hesychius triglyphum dicit significare. Vsus est Vitruuius, cùm scribit scotiam à græcis trochilon appellari. Vide Turnebum.

SCOTINA { σκότινα } locus est apud Lacedæmonios, densis quercubus vmbrosus, in quo Iupiter colebatur, cognomento Scotinas, vt est author Pausanias lib. 10.

SCOTINVS, Heraclitus Ephesius vir nobilis & memoratu dignus: de quo vide Strabonem lib. 14.

Scotoma, pen. prod. scotomatis, n. g. { σκότωμα } Hermolaus, Scotomata siue scotodiniæ ex frigidis & lentis humoribus in cerebrum deuocatis oriuntur: ita vt sic affecti occasione parua succidant. Vertigines eas appellant nostri, quoniam ob oculos eorum vorticosa quædam & rotatilia circumagi videantur.

Scotomaticus, penult. corr. Scribonius Largus, Item sanat, quibus subitis tenebris obscurantur oculi cum vertigine: scotomaticos hos Græci vocant.

SCOTVSSA { σκότουσσα } oppidum est in confinio Macedoniæ ad Nessum amnem locum habens, quem, κυνὸς κεφαλάς, hoc est Canis capita appellant, in quo Romani & Ætoli T. Quintio duce Philippū Demetrij filium Macedoniæ regem ingenti prælio superarunt. Author Strabo lib. 9.

SCOTVSSAEI populi liberi in Macedonia apud Plinium lib. 4. cap. 10.

Scracia, scraciæ, Æquè despicienda ac contemnenda vt screa sputáque, sic vocata quasi screacia. Versus Actij extat apud Varronem, Scraciæ, scrupedæ, strictabillæ, tantulæ. Videtur Varro scraciam explicare siccam. Nam in eo videtur legendum, scracia siccam significat, vel exiccam significat. Nam cum siccæ sunt & arentes fauces, magno & difficili strepitu & roncho velut troclea screatum trahimus. Turnebus.

Scraptæ dicebantur nugatoriæ, ac dispiciendæ mulieres, vt ait Verrius ab iis, quæ screa idem appellabant, id est, quæ quis excreare solet, quatenus id faciendo se purgaret. Titinius in Prilla: Rectius mecastor piculetæ, Posthumæ lectum hodie stratum vidi scraptiæ mulieris. Festus.

Screo, screas { χρέμπτομαι } screare, Cum conatu quodam de pectore sputum eiicere. Plaut. Curcul. 3,
Vini pollens lepidus Liber, qui screanti tibi
Siccæ, semisomnæ potionem affert, atque it
Sedatum te. Plinius libro 23. cap. 1, Eadem in iumento hominéque phlegma aut sanguinem qui screatur, talos circumligata sanat. De radice asparagi. Vetus exemplar scriptum legit qui se ad talos deiecerit.

Screatus, huius screatus, pen. prod. m. g. { χρέμψις. } Terent. Heaut. 2. 3,
Gemitus, screatus, tussis, &c.

Screator, pen. prod. screatoris { χρεμπτήρ } Qui screat. Plaut. Milit. 10,
Screator sum itidem minime succidus.

Screabilis, & hoc screabile, pen. corr. { χρεμπτός } Quod screari potest. Vnde compositum Excreabilis, Vide EXCREO.

Scriba, Vide SCRIBO.

Scribligo, scribliginis, f. g. { σολοικισμός } A vetustioribus Latinis dicebatur solœcismus, à tortuosæ orationis prauitate ac versura. Scribendum potius Striblìgo. Vide suo loco, ex Gellio lib. 5. cap. 20.

Scriblita, scriblitæ, pen. prod. Genus cibi appellatum est, quòd in circuitu ad restis modum torqueretur. Hoc solùm differens à placenta, quòd sine melle coquebatur, & feruentissima edi solebat. Cato cap. 78. Martial. lib. 3,
Circunlata diu mensis scribilita secundis
Vrebat nimio sæua calore manus. Plaut. Pœn. 2.

Scribo, scribis, scripsi, scriptum { γράφω } scribere, Notæ significationis. Plaut. Asina. 13,
Adde, vt scribas vide planè & probè. Idem Pseud. 7,
Quasi in libro quum scribuntur literæ calamo.
Corticibus scribere. Propert. lib. 1. eleg. 17.
Scribere sua manu, non autē Propria manu: nusquam enim apud bonos authores reperitur. Cic. Attico, lib. 5. 101, 16, Antequàm aliquo loco consedero, neque longas à me, neque semper mea manu literas expectabis. Ibidem, lib. 7. 122, Accepi aliam alia iucundiorem, quæ quidem erat tua manu. Idem 3 in Catil. Legimus, erat scriptum ip-

ſuus manu. Liuius de bel.Pun.Fœdera Amilcaris ſcripta manu.Idem de bel.Maced.Poliſenidas ſua manu ſcripſit.

Ab ſingulari amore ſcribere. Vide A vel AB præpoſitiones.

Ad aliquem ſcribere,quemadmodum.Cic.ad Terent.lib.14.2.

Ad aliquem ſcribere de rebus,&c.4.Cic.4.Acad.

Ad aliquem de re aliqua in aliam ſententiam ſcribere.Cic.ad Qu. frat.lib.3 17,In eius ſermone ego vtcunque ſoleo admirari, & te de ſuburbano emendo quum ad illum ſcribas , non modò ad me non ſcribere,ſed etiam aliam in ſentētiam de ſuburbano ſcribere:& quæ ad illum ſcribas , nihil te recordari de ſe , de epulis illis quas tu in Tuſculano eius mihi oſtendiſti.

Scribere ambitioſè.Cic.Fam.13.

Scribere cautè.Cic.Cautè perſcribas.

Scribere commodius.Cic.Famil.5.

Scribere enucleatè.Cic.ad Qu.Frat.

Scribere exploratè.Cic.ad Qu.Frat.

Scribere fruſtra. Cic.Famil.5.

Scribere grauiter.Cic.Famil.2.

Scribere humanè. Cic.Fam 3.

Scribere humaniter. Cicero , Scripſit ad me Cæſar perhumaniter.

Scribere liberius.Cic.Fam.

Literas ex ſermone alterius ſcribere. Plancus ad Ciceronem , libro 10.4,Gratiſſime mihi tuæ literæ fuerunt , quas ex Furnij ſermone te ſcripſiſſe animaduerti. Ego autē præteriti tēporis excuſationē affero, quòd te profectum audieram : nec multò antè rediſſe ſciui, quàm ex epiſtola tua cognoui.

Notis ſcribere , Eſt celeriter excipere. Quint.lib.11. cap.2. Vide NOTA.

Scribere notis, & Scribere ſermonibus opponuntur. Varro apud Seruium,In folijs palmæ interdum notis,interdum ſermonibus ſcribebat Turnebus.

Officioſè ſcribere,Vide Officioſus in OFFICIVM.

Scribere planè.Cic.Fam.4.

Scribere pleniſſimè.Cic. Quampleniſſimè ad me ſcribas.

Pluribus ſcribere.Sub.verbis.Cic.ad Cælium,lib.2 12,Hæc eo pluribus ſcripſi,quòd nonnihil ſignificabāt tuæ literæ ſubdubitare qua eſſem ergo illum voluntate.

Scribere quod in buccam.Cic.ad Attic.

Scribere quod in mentem venerit.Cic.ad Qu.Frat.

Scribere raptim.Cic.ad Brut.

Scribere rectè,id eſt,non fruſtra. Cic.Idipſum ſcire cupi quod ad tempus rectè ad te ſcribere poſſim.

Scribere ſæpiſſimè.Cic.Fam.3.

Alicui ſalutem ſcribere.Plaut.Bacchid.15.

Scribere ſubtiliter.Cic ad Attic.

Scribere ſummatim.Cic.Famil.5.

Scribere rectis verbis.Cic.Famil.9.

Scribere vacuo animo Cic.ad Qu.Frat.

Bene ac velociter ſcribere. Quint.lib.1.cap.2.

Scribere verboſè. Cic.Fam.7.

Scribere verboſius.Cic.Fam.2.

Scribere, Propriè eſt eorum qui aliquid condunt , vel aliquod opus faciunt,quod & Conſcribere dicitur. Terent. in Prol. Eunuch. Qui magis licet currentes ſeruos ſcribere,&c. Cic.Cornificio,lib. 12.7.Sed proximè ſcripſit de optimo genere dicendi. Idem Lent.li. 1.9,Scripſi etiam verſibus treis libros de temporibus meis.

Accuratè ſcribere,& cogitatè, Vide COGITO.

Concinnè ſcribere,Vide CONCINNVS.

Licenter ſcribere.Horat.de Arte.

Luculentè ſcribere,Vide LVCVLENTVS.

Mendoſè ſcribere,Vide MENDA.

Separatim de re aliqua ſcribere.Quint.in Procem.lib.4.

De integro ſcribere. Quintil lib 2.cap.4, Expertus ſum prodeſſe, quoties eandem materiam ruſus à me retractatam ſcribere de integro iuberem.

De Græcis Latinè ſcribere. Cic.1 de Fin.Sed ex eo credo, quibuſdam vſu venire vt abhorreant à latinis , quòd inciderint in inculta quædam & horrida de malis Græcis Latinè ſcripta deterius.

De hac re in vtranque partem & dicta ſunt,& ſcripta multa. Cic. 4.Academ.

Aliquem ad hiſtoriæ fidem ſcribere. Cicero ad Quint.fratrem libro 1.1,Cyrus ille à Xenophonte non ad hyſtoriç fidem ſcriptus,ſed ad effigiem iuſti imperij.

Carmina ſeceſſum ſcribentis , & otia quærunt. Ouidius 1. Triſt. eleg.1.

Libellum ſcribere.Ouid.4.de Ponto,eleg.13.

Orationes ſcribere. Cic.de Claris Orat.

Poemata ſcribere. Horat.2.epiſt.2.

Verſus ſcribere. Cic.5.Verr.De qua muliere verſus plurimi ſupra tribunal & ſupra prætoris caput ſcribebantur.

Amor ſcribendi te rapit.Horat.2.Serm.ſat.1.

Laborem ſcribendi ferre. Horat.1.Serm.ſaty.4.

Nulla voluntas ſcribendi eſt mihi. Ouid.4.de Ponto,eleg.2.

Leges ſcribere,quod & Condere,& Dicere.& Facere dicitur.Cic. pro Roſc.Amer.Eius porrò ciuitatis ſapientiſſimum Solonem dicūt fuiſſe eum qui leges,quibus hodie quoque vtuntur,ſcripſerit.

Legem de ſtupris ſcribere,&c. Cicer.2.de Legib. Nec ſi regnante Sext. Tarquinio nulla erat Romæ ſcripta lex de ſtupris,idcirco non contra illam legem ſempiternam Sext. Tarquinius vim Lucretiæ Tricipitini filiæ attulit.

Aliquem hæredē ſcribere,Statuere,Facere. Martial.lib.10.Quintilianus lib.3.cap.6, Hæredi ſcripto opponitur lex abdicatus. Idem declamat.1,Neque grauiſſimum patrem ſuprema ſua iuueni iactaſſe crediderim, vt hæredem filiam ſcriberet.

Aliquem teſtamento ſcribere. Hirtius lib.4.bel.Alexand.

Scribere ſeruo libertatem eſt, ei libertatem teſtamento relinquere.Vlpian.in l.Si ſeruum. D.de acquir.vel omittenda hæred. Dicam alicui ſcribere,Vide DICA. Cic.4.Verr.

Formulam alicui ſcribere. Vide Formula,in FORMA.

Nummos alicui ſcribere, Per menſæ ſcripturam dare : vt ait Budæus Plaut.Aſin.9.

Supplementum ſcribere legionibus. Cic.ad Appium lib.3.3, Cenſebant enim omnes ferè vt in Italia ſupplementū meis & Bibuli legionibus ſcriberetur.

In animo ſcribere. Terent.And.1.5.

In aqua ſcribere. Catull.de muliere ſua.

¶Scriptum eſt. Cicer.1.de Diuinat. Scriptum eſt item , cum Critonis,&c.

¶Scribere,Pingere, Plinius de Nicomacho pictore, lib.35.cap.10, Scripſit & Apollinem & Dianam,deúmque Matrem in leone ſedentem.Vnde & Picturam legere dicimus.Virg.6.Æneid.

-quin protinus omnia
Perlegerent oculis. Vetus exemplar Plinij habet pinxit.

Scriptum reliquit. Cicer.1.de Diuinat. Nonne vt C.Gracchus filius eius ſcriptum reliquit, duobus anguibus domi comprehenſis aruſpices conuocauit?

Scriptum video.Cic.4 Acad Cuius, vt ſcriptum video , princeps Xenophanes,quem modò nominaui, deinde eum ſequuti Parmenides & Zeno.

Diligentiſſimè ſcripta Quint in Procem lib.1.

Scribere.Accuſare. Martial.in præfat.lib.1, Abſit à iocorum noſtrorum ſimplicitate malignus interpres,nec epigrammata mea ſcribat. Catanæus,ſcribat,dictum putat pro accuſet. Eſt tamen qui apud Martialem cribret legat,non autem ſcribat. Fortè ſenſus eſt, epigrammata mea ne legat quidem, indigna putet quæ ſibi deſcribat legenda.

Scriptus, Particip. { γεγραμμένος } vt Notæ ſcriptæ. Ouid 3. de Ponto,eleg.2.

Abſumere igne ſcriptos libellos.Ouid.5.Triſt.eleg.13.

Diem ſcriptum proferre,Diem prædefinitum. Sen.Herc.fur.3.

Scriptum, lapidem eſſe ait, & ita vocari , Antiſtius Labeo in agro Menullino,vbi Scribæ diuinam rem facerent.Feſtus.

Scriptum,ſcripti { γεγραμμένον, σύγγραμμα } dicitur id quod de re aliqua ſcribitur.

Veterum ſcriptorum Muſæ. Catull.ad Mallium,63.

Copia magna ſcriptorum.Catull.ad Mallium,63.

Antiquiſſima ſcripta.Horat.2.epiſt.1.

Electiſſima ſcripta poetæ peſſimi.Catul.in annales Voluſij.

Nefaria ſcripta. Catull.ad Fundum,41.

Optima ſcripta Græcorum.Horat.2.epiſt.1.

Regale ſcriptum Tragicis cothurnis.Ouid.2.Triſt.

¶Scripto ſeſe abdicare. Piſo apud Gellium,lib.6.cap.9. Id eſt officio notarij vel ſcribæ renuntiare.

Si non accipiet ſcriptum,illectūmque remittet.Ouid.1.de Arte.

Adire aliquem ſcripto. Tacit.lib 5.

Debueram ſcripto certior eſſe tuo.Ouid.epiſt.6.

Dicere de ſcripto,Vide DE præpoſitionem.

Ah quoties dubiis ſcriptis exarſit amator.Ouid.3.de Arte.

Scriptum facere,pro Scribendo victum lucrari:apud Gellium lib. 6.cap.9.

Mandare ſcriptis,Vide MANDO.

Peccare ſcripto.Quint.lib.3.cap.5.

Recitare ſcripta.Horat.1.Serm.ſat.4.

Scriptum aliquid relinquere.Quint.lib.6.cap.1.

Sequi ſcripta oculis.Quint.lib.1.cap.5.

Tradere aliquid ſcripto.Quint.lib.1.cap.5.

Scriptus,ſcriptus,ſcriptui. Gellius ex Piſonis annalibus libro 6.cap.9, Cn.Flauius Annij filius dicitur tabulas poſuiſſe, ſcriptu ſeſe abdicaſſe.Alij codices habent. Scripto.

Scriptum facere.Gell.lib.6.cap.9.

Scriptito,ſcriptitas,pen.corr. { συχνογραφέω } ſcriptitare, Frequentatiuū à ſcripto,ſcriptas frequentatiuo, quod in vſu non eſt. Cicero ad Atticum,lib.7.131,Et hęc,& ſi quid aliud,ad me ſcribas,vel potius ſcriptites. Idem de Oratore,Neque ea quiſquam , niſi diu multúmque ſcriptitarit,etiam ſi vehementiſſimè ſe in his ſubitis dictionibus exercuerit, conſequetur.

Scriptio,Verbale { συγγραφή, σημείωσις } Varro, apud Nonium in litera S. Auarus fœnerator ſpe lucri rem ſcriptione duplicarat. Cic.Dolabellæ,lib.9.12,Oratiunculam pro Deiotaro,quam requirebas,habebam mecum,quod non putaram:itaque eam tibi miſi: quam velim ſic legas,vt rem tenuem & inopem,nec ſcriptione magnopere dignam.

¶Scriptio,Epigramma, ſiue id quod ſcribitur , vt ſit memorabile. Cic.pro Archia poeta, Quàm multas nobis imagines , verumetiam ad imitandum fortiſſimorum virorum expreſſas ſcriptiones & Græci & Latini reliquerunt. Idem lib.2.de Orat.Illud autem eſt huius inſtitutæ ſcriptionis. Id eſt, huius rei quæ ſcribitur ad memoriam diuturnam.

Scriptiones philoſophicæ. Id eſt,libri de philoſophia ſcripti.Cic. lib.5.Tuſcul ad finem.Ad Brutum noſtrum hos libros alteros quinque mittemus, à quo nō modò impulſi ſumus ad philoſophicas ſcriptiones,verumetiam laceſſiti.

¶Scriptio, Aliter. Cic.in Orator.Quoniam plura ſunt orationum genera, eáque diuerſa, neque in vnam formam cadunt omnia, laudationum , ſcriptionum , & hiſtoriarum: &c. Laudationes vocat encomia : quibus non homines tantùm laudantur, ſed etiam res aliæ. vt Ariſtides Romam laudauit, Alcidamus mortem, Syneſius caluicium,Lucianus muſcam, Eraſmus ſtultitiam. Scriptiones appellat, exercitationes quidem oratorias , ſed quæ remotæ ſint à foro: qualis eſt parænesis Iſocratis ad Demonicum , Nicocles de regno. Tales ſunt chriæ , declamationes , & ſi qua ſunt alia eius generis.

Scriba,

Scriba, ſcribæ, maſc.gen. { γραμματεὺς } Qui literas vel geſta, vel tabellas,& alia quæcunque ſcribit nomine regis vel alterius. Feſtus,Scribas proprio nomine antiqui & librarios & poëtas vocabant. At nūc dicuntur ſcribæ quidem librarij , qui rationes publicas ſcribunt in tabulis.Itaque quum Liuius Andronicus bello Punico ſecundo ſcripſiſſet carmen,quòd à virginibus eſt cantatum , quia proſperius res Pop.Rom geri cœpta eſt,publicè attributa eſt , & in Auentino ædes Mineruæ, in qua liceret ſcribis hiſtrionibúſque conſiſtere, ac dona ponere in honorē Liuij , quia iis etiā & ſcribebat fabulas & agebat. Hactenus Feſtus. Liuius 1.ab Vrbe,de Cn.Mutio loquens, Ibi quum militibus ſtipendia fortè darentur , & ſcriba cum rege ſedēs pari ferè ornatu multa ageret. Et paulo pòſt, Scribam pro rege obtruncat. Cicero Ruſo,lib. 6 20, Ad ea quæ ſcripſi commodius equidem poſſem de ſingulis ad te rebus ſcribere, ſi M. Tullius ſcriba meus adeſſet. Idem.5.Verr.Ego de meis,&c.

Scriba,Qui libros à nobis editos ſcribit.

Inſanus ſcriba.Horat.1.Serm ſat.5.

Recoctus ſcriba.Horat.2 Serm.ſat.5,Vide RECOQVO.

Scriba ærarius,Vide AES, æris.

Scribatus,penult.prod.Scribæ munus & officium. Imp Philipp. in l.Si ad ſcribatum.C.De appellationibus.

Scriptor,ſcriptoris { συγγραφεὺς } Qui ſcribit,ſiue texit epiſtolam,orationem,librum,opúſve aliquod. Liuius lib.1 ab Vrbe,in Procem.Etſi in tanta ſcriptorum turba,mea fama in obſcuro ſit. Donatus in Prologo Terentij,Indifferenter,inquit, omnis qui aliquid ſcripſiſſet,ſcriptor à veteribus dicebatur.Martial.lib 3,

An quę Neroni falſus aſtruit ſcriptor? Cic.Attic.lib.7.135,Qui quū ſcriptor luculentus eſſet,tantas res , atque eas quæ in omnium manus venturæ eſſent,Seſtio noſtro ſcribendas dederit. Idem 1.de Oratore , Omnium bonarum artium ſcriptores ac doctores & legendi & peruolutandi. Et in Oratore, Vetuſtiſſimus ille ſcriptor & politiſſimus Lyſias. Idem de Claris Oratoribus , Scriptor ſubtilis atque elegans.

Carminum ſcriptores.Quintil.lib.1 cap.5.

Belli Troiani ſcriptor Homerus.Horat.1.epiſt.2.

Artium ſcriptores.Quintil.lib.2.cap.13.

Scriptor aſſiduus,Vide ASSIDVVS.

Delirus inérſque ſcriptor.Horat.2 epiſt 2.

Nobilium ſcriptorum auditor.Horat 1 epiſt.20.

¶Scriptor, A manu ſeruus. Cic 1.de Orat.Neque precibus vnquā, nec inſidiando, nec ſpeculando aſſequi potuit,&c. ex eius ſcriptore & lectore Diphilo ſuſpicari liceret.

¶Scriptor legum,pro Legum latore Cic.ad Brutum,15,Neque ſolùm vt Solonis dictum vſurpem,qui & ſapiētiſſimus fuit ex ſeptem, & legum ſcriptor ſolus ex ſeptem.

Scriptorius,Adiectiuum { γραφικὸς } Quod aptum eſt vt ex eo ſcribatur: ſeu quod ad ſcriptorem pertinet. vt Atramentum ſcriptorium. Celſus lib.6.cap.4.

Calamus ſcriptorius.Celſus lib.5 de fiſtulis.

Scriptura,ſcripturæ,penult.prod. { γραφὴ } Id quod ſcribimus.

Scriptura,compoſitio libri. Author ad Heren.lib 3.Non ſum neſcius quantum ſuſceperim negotij , qui motus corporis exprimere verbis, & imitari ſcriptura conatus ſum voces. Scriptura,id eſt ſcribendo. Idem lib. 4. Reliquum ſcripturæ conſumetur in exemplis. Id eſt,eius quod ſcribendum eſt. Terent.in Prologo Adelph.1,

Poſtquam poëta ſenſit ſcripturam ſuam
Ab iniquis obſeruari,&c.

Diurna actorum ſcriptura. Tacit.lib.3.

Perſequi ſcriptura,Vide PERSEQVOR.

Scriptura,Stylus quo quis vtitur in ſcribēdo. Cic.ad Trebonium, lib 15.21,Quum verò ea quæ ſcriptura perſecutus es, ſine ſummo amore cogitare non potueris. Cecinna ad Ciceronem lib.6.7,Genus autem hoc ſcripturæ non modò liberum,ſed incitatum atque latum eſſe debere quis ignorat?

Leuis ſcriptura, Vide LEVIS.

¶Scriptura,pro Vectigali quod percipitur è paſcuis:vel ipſa ratio eorum qui præſunt huiuſmodi vectigalibus. Et tam ij, quàm qui portus aut portoria curabant, vectigalia deſcribentes, aut colligentes, Magiſtri ſcripturæ & portus dicebantur. In illa autem ſocietate & Magiſtri,& pro Magiſtris erant.Plaut. Trucul.4,

Nam aduerſum legem à me ob meam ſcripturam pecudem accipi, Fieríque. A. idem quod tu facis,faciunt rem malè gerentes:vbi non Eſt ſcriptura,vnde dent,incuſant publicanos. Quem locum ſic reſtituit Turnebus, Nam aduerſum legem à me ob meam ſcripturā pecudem accepit. A. Ferè idem quod tu facis faciūt, rem malè gerentes : vbi non Eſt ſcripturam vnde dēt,incuſant publicanos. Pecuarij inquit, & qui greges habebant certam in ſingula pecudum capita pecuniam pendebant publicanis pro paſtione , quæ pecunia ſcriptura vocabatur.Cic.ad Attic.lib.11 218,Publius Terentius meus neceſſarius operas in portu , & ſcriptura Aſiæ pro magiſtro dedit. Hoc eſt,portorio & ſcripturæ Aſiæ magiſtri loco præfuit. Idem 4. Verr. In ſcriptura Siciliæ pro magiſtro eſt quidam L. Carpinatius. Ibidem,Portum autem,& ſcripturas eadem ſocietas habebat. Aſconius,Mancipes,ſunt publicanorum principes,Romani homines,qui quęſtus ſui cauſa,decumas redimūt,aut qui portoria,aut paſcua publica:quorum ratio ſcriptura dicitur. Hi exigenda à ſociis ſuo periculo exigunt,& Reipublicæ repræſentant : prouidentes etiam in illa redemptione commodi ſuis.

Magiſter ſcripturæ,qui vectigalia deſcribebat.Cic.Attico,Magiſter ſcripturæ & portus, quidam Lucius Carpinatius. Idem 5.Verr. Vide MAGISTER.

Scripturarius,ſcripturarij.Idem quod magiſter ſcripturæ. Scripturarij dicebantur à Nonio & Feſto,ij qui mancipū rationes faciebāt:quales hodie ſunt quos *clericos & commiſſarios* vocant octauanorum & viceſimanorum. Ex Budæo.

Scripturarios,quos nunc tabularios dicimus,dici volunt veteres, quòd ſcripturis,& commentariis omnia,vel vrbium,vel prouinciarum complecterentur. Lucill. lib.26. Publicanus verò Aſiæ, fiam vt ſcripturarius pro Lucilio. Nonius.

Scripturarius ager dicitur in quo vt pecora paſcantur certum æs eſt , quòd publicanus ſcribendo conficit rationem cum paſtore. Feſtus.

SCRIBONIVS { σκριβώνιος } Aphrodiſeus,Orbilij ſeruus atque diſcipulus,mox à Scribonia Libonis filia,quę prius Auguſti vxor fuerat,redemptus & manumiſſus. Huius meminit Tranquillus.

Scribonius Conſul.Plin.lib.2.cap.35.

Scrinium, ſcrinij { σκρίνιον, κιβώτιον } A ſecernendo, Dicitur locus in quo ſeruantur pretioſa ac ſecreta. Plinius maior lib.7.cap.25,Captis apud Pharſaliam Pompeij Magni ſcriniis epiſtolarum. Ibidem capite 29, Inter ſpolia Darij Perſarum regis vnguentorum ſcrinio capto,quod erat auro, gemmíſque ac margaritis pretioſum.Horatius 2.epiſt.2,

-& prius orto
Sole,vigil calamum,& chartas,& ſcrinia poſco.

Librariorum ſcrinia.Catull.ad Caluum,14.

Clauſa ſcrinia.Propert.lib.3.eleg.6.

Compilare ſcrinia alicuius.Horat.1.Serm.ſat.1.

Retegere ſcrinia.Iuuen.ſat.6.

Scriniarium (quo de nullum teſtem allegat Calepinus) ſcriniorū fabrum an cuſtodē interpretabimur? Et quidem in iure Ciuili Scriniarij dicuntur, qui iidem Cartularij appellantur.Quòd enim cartæ in ſcrinia referuntur,& ab Scriniariis,id eſt,Scriniorum cuſtodibus, quos quondam Æditos Pontificéſque dixerunt,cuſtodiantur,Scriniarios dixerunt.Vide l.vlt. C.de Caſtren. pecul.lib.12.& l.8.& 10.C. de numerar. lib.11.l.vlt. de appar.præfecti præto. Alexander Vlpianum ſuum ſcriniarium appellat. Lamprid. vide l. vltima. C. de teſtam.milit.

Scriptito,Scriptura,Vide SCRIBO.

Scriptulum,Scriptum,Scripulum,Vide SCRVPVS.

Scripula, Vitis genus.Plin.lib.14 cap.3 Item ſcripula paſſo acino.

Scrobs , ſcrobis , generis tam maſculini quàm fœminini ſecundum Priſcianum : Seruio tamen maſculini potius { ὄρυγμα } Sunt autem ſcrobes,foſſiones vt putei vel foueæ intra terram manufactæ ad vineas vel arbores conſerendas, vel ad metalla & quæcunque alia fodienda. Colum.libro 4 cap.1,Nimium me profundos cenſuiſſe fieri ſcrobes. Ibidem,Contenti bipedanea ſcrobe. Ibidem,Melius conſurgunt altioribus demiſſa ſcrobibus:nam bipedanei etiam prouincialibus agricolis vix approbari poſſunt. Idem lib 4.cap.15. Ex alto ſcrobe ſubmerſa perducitur ad vacantem palum. Plinius libro 9. capite 51, Mus marinus in terra ſcrobe effoſſa , parit oua , & rurſus obruit terra.

Ternarij ſcrobes & quaternarij. Colum.lib.11. cap.2,Scrobes omnis generis , quos eris Autumno conſiturus, hoc tempore præparare oportebit (menſem Martium intelligit.) Eorum quaternarij, hoc eſt quoquouerſus pedum IIII,ſi eſt commodum terrenum,XIIII. ab vno fiunt:ternarij autem XVIII.

Repletæ ſcrobes.Virg.2.Georg.

Subactæ ſcrobes.Virg.2.Georg.

Inuertere ſcrobes oleis,Vide INVERTO.

¶Scrobis etiam in nominatiuo dicitur.Colum.lib.5 cap.6,Sed arboris maritandæ cauſa ſcrobis viuiradici fieri debet latus pedum duorum. Ibidem,cap.10,Sed ſcrobis clibano ſimilis fiat.

Scrobiculus,ſcrobiculi,penult.corr.maſcul.gen.Diminut. { ὀρυγμάτιον. } Plin.lib.21. cap. 5, Atque ita in ſcrobiculis ſeruntur, heminis fæcis circunfuſis. Columel.lib.4. cap.15, Et id quod à matre abſciſſum recens erit,confeſtim altè circunfoditur,& ſcrobiculo facto ad imum ſolum præciditur.

Scrofa, ſcrofæ { χοῖρα } Quæ multos peperit porcos:tamen etiam pro porca ipſa peculiariter ſumitur. Varro 2. de Re ruſt.cap.4, Scrofa in ſua quæque hara,ſuos alat oportet porcos. Plaut.Capt.13.

Eorum ſi cujuſquam ſcrofam in publico conſpexero,&c. Colum. libro 7.cap. 9, Scrofæ probantur longiſſimi ſtatus, & vt ſint reliquis membris ſimiles deſcriptis verribus.

Candida ſcrofa.Iuuen.ſat.12.

Scrofipaſcus , ſcrofipaſci , maſc.gen. { χοιροβοσκός } Qui paſcit ſcrofas. Plaut.Capt.13,

Tum piſtores ſcrofipaſci qui alunt furfure ſues.

SCROPHA { σκρόφας } Tremellius ponitur in lib.2 cap.4,Varronis de Re ruſt.vbi de auo ſuo,Auus,inquit,meus primùm appellatus eſt Scrofa : qui Quæſtor quum eſſet Licinio Neruæ Prætori , in Macedonia prouincia relictus,qui præeſſet exercitui,dum Prętor rediret,hoſtes arbitrati occaſionem ſe habere victoriæ, impreſſionem facere cœperunt in caſtra. Auus quum hortaretur milites vt caperent arma, atque exirent contra : dixit celeriter ſe illos, vt ſcrofa porcos,diſiecturum.id quod fecit:Nam eo prælio hoſtes ita fudit atque fugauit, vt eo Nerua Prætor,Imperator ſit appellatus:& auus cognomen inuenerit vt diceretur Scrofa. Itaque proauus,& ſuperiores de Tremelliis nemo appellatus Scrofa. Nec minus ſeptimus ſum deinceps Prætorius in gente noſtra. Hactenus Varro.

Scrofa,ſcripſit de Re ruſtica libros,quos Plin.allegat lib.17.cap.23.

Scrofula, ſcrofulæ, penult. correp. { χοιράδιον } Quid morbi ſit, Vide Struma. *Eſcruelles*.

Scrofulas dici à ſcrofa ſue , palàm eſt:quoniam eas Græci ab eiuſmodi bruto χοιράδας appellarunt. Solenne eſt Francorum regibus, cas ſola manuum attrectatione fideliter curare.

Scrotum, ſcroti { ὄσχεον } Pellis quæ teſticulos continet. Vide Celſum lib.7. cap 19 & cap. 20. vbi frequenter hanc vocem vſurpat. *Burſam teſticularem* nominant.

Scrupeda, ſcrupedæ , à ſcauro pede , quaſi ſcauripeda : ſcaurus autem exponitur στρεβλόπους & σκαμβὸς σκέλος à vetere Critico. Horatius quoque.

Balbutit ſcaurum prauis fultū malè talis. Actius apud Varronem,

Scratiæ,ſcrupedæ,ſtrictabilæ,tantulæ. Turnebus.

Scrupus, ſcrupi { λίθαξ, λιθάριον } Lapillus breuis, qui preſſus ſolicitudinem creat. Feſtus, Scrupi dicuntur aſpera ſaxa & difficilia attrectatu.

Scruporum luſus,apud Quintil.lib.11. cap 2. Cic.1.de Orat.Pila bene, & duodecim ſcrupis ludere. Huius ludi meminit Ouid.3.de Arte,vbi inquit,

Eſt genus in totidem,&c. Scruporum luſus eſſe putatur, qui vulgò *Dominarum luſus* vocatur.Victorius lib.5.Variar.lect.cap.13,legendum putat duodecim ſcriptis,tum apud Ciceronẽ,tum apud Quintilianum, propterea quòd apud Nonium in litera s ita ſcribitur, Scripta conſtat eſſe rarum.M.Tullius in Hortenſio,Itaque tibi concedo,quod in duodecim ſcriptis ſolemus, vt calculum reducas,ſi te alicuius dati pœnitet.Huc accedit Chariſius lib.1. ſic inquiens:Scriptulum, quod nunc vulgus ſine t dicit, Varro in Plautorino dixit. Item in Annali numum argenteum conflatum primò à Seruio Tullo dicunt.is quatuor ſcriptulis maior fuit, quàm numi. Hinc apparet à ſcriptum forma diminutionis factum ſcriptulum, deinde per ablationem literæ t ſcripulum. Voluſius Metianus in libro de Aſſe, Vncia, inquit, diuiditur in ſcriptula vigintiquatuor. Drachma, inquit Budæus, in terna ſcrupula diſtribuitur,quæ à Græcis grammata,id eſt literæ,ideò dicuntur,quòd quatuor & viginti literas Græci in alphabeto ſuo habent,quod vncia ſcrupulos capit. Quidam, teſte Glareano in libro de Aſſe, vt gramma exprimant, ſcriptulum primùm vocatum putant, poſteà ſcripulum abiecto t. Argentarij hodie denarium vocant,& vigintiquatuor grana continere aiunt. Fannius Semioboli duplum eſt obolus: quem pondere duplo Gramma vocant,ſcrupulum noſtri dixere priores.

¶Scrupus { αἴνιγμα } Ænigma ſignificat apud Gell.lib 12.cap.2, Vide Scirpi apud Gellium,in dictione SCIRPVS.

Scrupoſus,pen.prod. { λιθακώδης } Plenum ſcrupis.Lucan.lib.5,

Scrupoſiſque anguſta vacant vbi littora ſaxis
Impoſuit terræ.

¶Scrupoſus,Difficilis, aſper.Tralatio à viis. Scrupi autem dicuntur ſaxa aſpera. ex quo ſcrupoſam rem dicimus quæ aliquid habet in ſe aſperitatis Lucret.lib.4,

-haudquaquam ratio ſcrupoſa relicta eſt. Lambinus.

Scrupeus, Adiect. { λιθωδης } Lapilloſus. Virg.6.Æneidos,

Spelunca alta fuit,vaſtóque immanis hiatu,
Scrupea tuta lacu nigro.

¶Scrupeus.Varr.Ex eo ab Actio poſitum in curioſa. Itaque eſt in Menalippa,reiicis abs te religionem ſcrupeam pone.Actius,inquit, ſcrupeum pro curioſo vſurpauit in Menalippa,cùm religionem ſcrupeam dixit,quàm poſt tergum reiiciendam ait. Ex turnebo.

Scrupulus,ſcrupuli,penult.corr.maſc.gen.Diminut. { ψηφίς,λιθίς } Propriè lapillus breuis & aſper,qui in calceo latẽs, plerunque nos lædit: nam preſſus pede,ſolicitudinem creat.

¶Scrupulus { δυσχέρασμα } pro Solicitudine, dubitatione, & difficultate aliquando ponitur, pro negotio & moleſtia. Vnde Iniicere ſcrupulum, & Eximere ſcrupulo aliquem dicimus. Terentius Phorm.5.9,

Ea mortem obiit,è medio abiit:qui fit in re hac ſcrupulus?

Sine ſcrupulo.Colum.lib 5 cap.11.

Odioſus ſcrupulus,Vide,Odioſus in ODIVM.

Aculei & ſcrupuli.Cic.ad Attic.lib.1 13,At domeſticarum quidem ſolicitudinum aculeos omnes & ſcrupulos occultabo.

Euellere & eximere ſcrupulum. Cic. pro Roſc. Amer. Hunc ſibi ex animo ſcrupulum qui ſe dies noctéſque ſtimulat, ac pungit,vt euellatis poſtulat. Idem Attic.lib.5.100, Exime quæſo quoad potes, de illo domeſtico,ſcrupulum quem non ignoras.

Iniicere ſcrupulum. Terent. Phorm.5.8. Idem Adelph.2.2,

-timet,
Inieci ſcrupulum homini.

Iniicere ſcrupulum & dubitationem.Cic.pro Cluent.Hic tum iniectus eſt hominibus ſcrupulus & quædam dubitatio quidnam eſſet actum.

Scrupulus vnus reſtat.Terent.And.5.4.

¶Scrupulus,ſiue Scrupulum,ſcrupuli,Nomen ponderis. Scrupulum, inquit Budæus, in binos obolos diuiditur, vt obolus in binos ſemiobolos. Glareanus in libro de Aſſe, Obolum Columella ſemiſcrupulum vocat: eſt enim ſcrupuli dimidium. drachma igitur ſex habet obolos.Vide SCRVPVS. Valer.Max.lib.4.De paupertate.Eadem gens nullum antè ſcrupulum auri habuit.Cic.ad Attic.lib.4.86, Etiam illud iam cognitum eſt, neque argenti ſcrupulum eſſe vllum in illa inſula,neque vllam ſpem prædæ,niſi ex mancipiis.Ex Budæo. Martial.lib.4,

Ergo nec argenti ſex ſcrupula Sextiliane,&c.

Scrypulus etiam ſcribitur à nonnullis. Ouidius de Medicamine faciei,

Quinque parant marathri ſcrypula,myrrha nouem.

¶Scrupulus,etiam menſura eſt in metiendis terris. Varro lib.1.de Re ruſt. cap.10. Ab hoc principio menſores nonnunquam dicunt in ſubciſiuum eſſe vnciam agri aut ſextantem,aut quid aliud,quum ad iugerum peruenerunt, id habet ſcrupula ducenda octoginta octo. Quem locum explicat Budæus in Aſſe. Colum.lib.5 cap.1,Igitur, vt diximus,iugerum habet quadratorum pedum viginti octo millia & octingentos, qui pedes efficiunt ſcrupula ducenta octoginta octo. Vt autem à minima parte,id eſt ab dimidio ſcrupulo incipiam, pars quingenteſima ſeptuageſima ſexta pedes efficit quinquaginta,id eſt iugeri dimidium ſcrupulum: pars ducenteſima octogeſima octaua pedes centum,hoc eſt ſcrupulũ: pars centeſima quadrageſima quarta,pedes CCLX. hoc eſt ſcrupula duo.

Scrupuloſus, penult. prod. Adiectiuum { λιθακιώδης } Plenus ſcrupulis. Plaut.Capt.4,

Nam meus ſcrupuloſam victus commeat viam. Sic Scrupuloſæ cotes apud Cic.4. Tuſcul. Et apud Plin.lib.15.cap.13, Cæteræ ſuum

pabulo gignuntur,ſcrupuloſæ corticis. De caſtaneis.

Scrupuloſus,Solicitus & anxius. Plin. epiſt.49, Miraris quòd tot volumina, multáque in his tam ſcrupuloſa homo occupatus abſoluerit. De Plinio auunculo.

Scrupuloſiſſima ſaltatio. Colum.in Præfat.lib.1, Id eſt, quæ anxiè & cum cura & ſtudio exercetur.

Scrupuloſa diſputatio.Quintil.lib.9.cap.1.

Ventorum paulò ſcrupuloſior obſeruatio.Plin.lib.18.cap.33.

Scrupuloſè,penult.prod.Aduerb. { ὑπεραχριβῶς } Colum.lib.9. cap.8, Ac quæ dono vel aucupio contingunt minus ſcrupuloſè probantur. Id eſt minus anxiè.Plin.lib.8.cap 14.

Minutius & ſcrupuloſius ſcrutantur omnia. Quintilianus libro 5.capite 14.

Scrupuloſitas,penult.corr.ſcrupuloſitatis { ὑπεραχρίβεια } Anxietas,difficultas. Colum.lib.11.cap.1, In hac autem ruris diſciplina non deſyderatur eiuſmodi ſcrupuloſitas.

Scrupularis,& hoc ſcrupulare,penult.prod. Quod ad ſcrupulum nummum pertinet.Plin.lib.33.cap.8,His coticulis periti, quum è venena vt lima rapuerint experimentum, protinus dicunt quantum auri ſit in ea,quantum argenti vel æris,ſcrupulari differentia.

Scrupulatim,penult.prod.Aduerb.per ſcrupula. Plin.libro 22. cap.24, Scrupulatim quidem colligere ac miſcere vires non coniecturæ humanæ opus,ſed impudentiæ eſt.

Scruta,ſcrutorum, plur.num. { παλαιώματα } Attritæ vſu veſtes, dimidiatæ ſtrigiles, & iumentorum ſoleæ,refixi claui, ſdque genus alia, quæ viliſſimi proxenetę vænalia habent,quos antiqui ſcrutarios appellabant.Cælius libro Antiquitatum 10.cap.56,Verbo,Scruta,veteramenta omnifaria ſignificari puto, quæ cum vſu iam detrita ſint, pretio item deminuta cenſentur.Horat.1.epiſt.7,

Vilia vendentem tunicato ſcruta popello. Ex qua origine factum vt ſcrutaria dicantur viliſſima quæque. Lucilius apud Gellium Noctium Atticarum lib.3,

Quidni?& ſcruta quidem vt vendat,ſcrutarius laudat.

Præfractam ſtrigilem, ſoleam improbus dimidiatam. Sidonius item Apollinaris vocabulum in Centurias allegiſſe videtur, Nunc, inquit, friuola quædam, nunc ludo apta virgineo ſcruta donabat. Quo in loco ſunt qui imagunculas pueriles operis dulciarij ſcruta poſſe accipi, augurentur. Ad hæc quæ de ſcrutorum ſignificantia pronuntiauimus, planè alluſit Apuleius fabulæ Græcanicæ libro 4. Enimuerò vos bonæ frugi latrones inter furta parua atque ſcruſtia timidiculè per balneas & aniles cellulas reptantes, ſcrutariam faciris. Hæc Cælius. Quidam ſcribunt ſcutra per r ante poſtremam vocalem a.

Scrutaria,ſcrutariæ { γρυτοπωλία } Scrutorum vendendi ars, vt ſagaria,cænacularia,lintearia. Apuleius lib.4.Scrutariam facitis.

Scruto,ſcrutas:vel Scrutor, ſcrutaris { ἐρευνάω, ἐξερευνάω, ἐρευνάομαι, ἐξετάζω, ματαλλάω } ſcrutari, Inquirere. Plautus Aulularia, 24. Idem Amphit.14,

Scrutabor,eho dic mihi,quis videor?

Scruto,ſcrutas, Actiuum.Plaut.Aulularia,

Poſtremò hunc iam perſcrutaui. Nonius.

Ignem gladio ſcrutari.Horat 2.Serm.ſat.3.

Scrutari veſtigia domini ſui dicitur canis.Plin.lib.8.cap.40.

Orbem ſcrutari.Plin.lib.5.cap.5.

Fretum ſcrutari.Lucan.lib 3.

Ferro ſcrutantes abdita terræ.Lucret.lib.6.

Scrutari tabellarios. Pallio ad Ciceronem,libro 10.31,Tamen nequaquam tanta in mora eſt, quanta qui locis omnibus diſpoſiti ab vtraque parte ſcrutantur tabellarios & retinent.

Excutere & ſcrutari. Cic.pro Roſc.Amer.Non excutio te ſi quid fortè ferri habuiſti:nõ ſcrutor,nihil ad me arbitror pertinere. Idem ad Q frat.lib.1.1.

Scrutari & quærere argumenta.Cic.in Partitionibus.

Arcanum alicuius ſcrutari.Horat.1.epiſt.19.

Mentes deûm ſcrutantur in extis.Ouid.15.Metam.

Scrutatio,Verbale.Seneca de Vita beata,Ita dico ſi tutò & ſecurus ſcrutationem populo præbuerit.Id eſt permiſerit ſua ſcrutanda.

Scrutator, penult.prod. Verbale { ἐξεταστὴς } vt Pallidus ſcrutator auri. Lucan.lib.4.

Profundi ſcrutatores,Maximi piſcatores.Stat.3.Sylu.1,

Quódque legit merſus pelagi ſcrutator Eoi. Id eſt vrinator ſcrutans vniones in mari Indico.

Scrutinium, ſcrutinij { ἐξέτασις, ἔρευνα } Inueſtigatio,Apuleius libro 9. Poſtremum magiſtratibus placuit obſtinatè denegantem ſcrutinio detegere.

Sculna,Antiquum verbum,dictum quaſi ſequulna:quem qui eleganſius loquuntur Sequeſtrem appellant. Vtrumque vocabulum à ſequendo factum eſt:quod eius, qui electus ſit,vtraque pars fidem ſequatur.Hæc Gellius,apud quem vide plura lib.20.cap.10.

Sculpo,ſculpis,ſculpſi,ſculptum { γλύφω,γλάπτω } ſculpere,Cædendo imaginem aliquam effingere.Plin.lib.36.cap.4,Marmore ſculpendo primi omnium inclaruerunt Dipœnus & Scyllis, geniti in Creta inſula.Alij legunt ſcalpendo.

Ebur ſculpſit mira arte.Ouid.10.Metam.

¶Scalpto, non Sculpo dici debere, author eſt Diomedes. Vide in dictione SCALPO.

Sculptus, Participium { γεγλυμμένος. } vt Animalia ſculpta. Lucanus libro 3.

Sculptor,ſculptoris,maſc.gen. { γλυφεὺς } Qui ſculpit. Plin.lib.36.cap. 5,Iam fuerant in Chio inſula Malas ſculptor, dein filius eius Micciades,&c.Idem lib 20. cap.13, Sculptores & pictores vtuntur. Alij legunt ſcalptores.

Sculptura, ſculpturæ { γλυφὴ } Eſt quæ auro, argento, ære, ferro, ligno, ebore, marmore, vitro gemmis opera noſtra efficit. Plinius libro 16. capite 40, Habent in ſculpturis facilitatem. Sic libro 35. capite 12.

Sculptilis

Sculptilis,& hoc ſculptile,pen.corr.Adiect. { γλυπτός. } vt Opus ſculptile.Ouid.4.de Ponto,eleg.9.

Sculponeæ,apud Catonem genus calceamẽtorum ſunt: noménque Turnebo habere videntur à ſculpo vel ſcolpo. Nihil enim differt, cùm u & o propter ſoni vicinitatem ſæpe alternis commutentur. Scolpus autem fictitio verbo ſonum ſignificat, qualem ipſum nomẽ repræſentat. Fulgentius tamen ſculponeas explicat ceſtos eſſe plumbo ligatos.

Sculponeatus, ſculponeis calceatus dicitur à Varrone in Serano, Dum in agro, inquit,ſtudioſius ruror, aſpicio Triptolemum ſculponeatũ bigas ſequi cornutas,&c. Ex Turneb.

SCVRGVM { σκοῦργον } Germaniæ vrbs,Ptolemæo authore lib.2.cap.11. Vulgò *Schmeben*.

Scurra,ſcurræ,m.g. { βωμολόχος } Qui riſum ab audientibus captat,nõ habita verecundiæ ratione aut dignitatis. Plaut.Trinum.4. Cic.ad Papyrium Pætum,lib.9 20,Me autem à te,vt ſcurram velitem,malis oneratum eſſe,non moleſtè tuli. Idem pro Quintio,Memini,vetus eſt,de ſcurra multo facilius diuitem,quàm patremfamiliâs fieri poſſe. Item, quoniam frequentiſſimè vſus eſt iocis, & nocentiſſimos ſæpe hoc dicendi genere tutatus eſt, ſcurra ab inimicis ſuis eſt dictus. Et 5.Verr. Albam habebo iudicem, cum hominem, qui ſe ipſe ſcurram improbiſſimum exiſtimari vult,qui à ſcurris potius ſemper gladiator,quàm ſcurra appellatus ſit.

Fugitiuus ſcurra.Iuuen.ſat.13.

Non parum facetus ſcurra,Vide NON,Aduerbium.

Petulans atque improbus ſcurra.Cic.pro Cluent.

Infidus ſcurra.Horat.1.epiſt.19.

Vagus ſcurra.Horat.1.epiſt.16.

Scurra dictus eſt,vt quidam volunt,à ſequendo, quòd & tenuioris fortunæ homines,& cæteri alioqui,qui honoris gratia proſequerentur quempiam, non antecedere, ſed ſequi ſint ſoliti.Feſtus.

Scurra, Priſcis non tantùm qui iocularia & ſcurrilia loqueretur, ſed homo etiam vrbanus,non ruſticus,ſed elegans. Plaut.Moſtel.

Tu vrbanus verò ſcurra,delitiæ populi,
Rus mihi tu obiectas? Epidico,
T.Scurra es.E.Scio te eſſe quidem hominem militarem. Trinũmo,
-neque periurius,
Quàm vrbani aſſidui ciues,quos ſcurras vocant.

Videntur autem ſic appellati fuiſſe,qui aſſiduè in vrbe eſſent,nũquam in agris, quòd ſine cura fortaſſe & opere omni eſſent. Turnebus.

Scurrilitas,pen.corr.ſcurrilitatis { βωμολοχία } Vitium vrbanitati oppoſitum, Turpis & procax dicacitas.

Scurrilis,& hoc ſcurrile, pen.prod. { βωμολοχικὸς } Ridiculum cum turpitudine. Cicero 2. de Oratore, Ne aut ſcurrilis iocus ſit, aut mimicus.

Dicacitas ſcurrilis & ſcenica.Quint.lib.6.cap.3.

Scurrilis ſtrepitus.Author Philomelæ.

Scurriles luſus, pro leuibus & nugatoriis, ſine turpitudine poſuit Valerius lib.8.cap 8.

Scurriliter,pen.corr.Aduerb. { βωμολοχικῶς } Procaciter. Plin.epiſt.90, Quid hunc putamus domi facere,qui in tanta re, tam ſerio tempore,tam ſcurriliter ludat?

Scurror,ſcurraris { βωμολοχέω } ſcurrari, Scurrã agere. Horat.1.epiſt.18, Scurror ego ipſe mihi populo tu.

Scurrans,ſcurrantis { βωμολοχῶν } Scurriliter agens.Horat.1.epiſt.19, Scurrantis ſpeciem præbere profeſſus amicum. Hoc eſt,turpiter adulantis,Porphyrio.

Scutica,ſcuticæ,penult.corr. { σκυτάλη } Flagellum ex pelle. Martial. libro 10,

Scuticáque loris horridis Scythæ pellis,
Qua vapulauit Marſyas Celenæus.

Habenis ſcuticæ tremefactus.Ouid.epiſt.9.

Rubere ſcutica.Iuuenal.ſat.6.

Dignus ſcutica.Horat.1.Serm.ſat.3.

Scutilum,tenue,& macrum, & in quo tantum exilis pellicula cernitur. Paulus apud Feſtum.

Scutra,ſcutræ,Vaſis genus.Plaut.in Perſa Act.1.Scen.3,

Commiſce mulſum,ſtruthea,colutheáque appara
Bene & in ſcutris concaleat,& calamum iniice.

In quem locũ tradit Camerarius,à ſcutris dici forma diminutiua ſcutulas, vt à culcitra dicitur culcitula. Certè à mitra ſic fit mitella,à capra capella.

Scutriſcum,ſcutriſci { ἀγγεῖα γένος } Vaſis genus apud Catonem, cap. 11.2,à ſcutra verbo Græco deriuatum.

Scutum, ſcuti { ἀσπὶς,σάκος,ῥινὸς, θυρεὸς,ὅπλον,ζῶς } Clypeus. Dictum ἀπὸ τοῦ σκύτος,id eſt à pelle, quòd non ſine pellibus fiat, inquit Feſtus. Plin.lib.35.cap.3, Scutis enim qualibus apud Troiam pugnatum eſt, continebantur imagines.Cæſar 5.bel.Gal.Quo percuſſo & exanimato,hunc ſcutis protegunt hoſtes, & in illum vniuerſi tela coniiciũt. Cic.2.Tuſc.Ignauus miles ac timidus ſimul ac viderit hoſtẽ, abiecto ſcuto fugiat quantum poſſit.

Scutum quid à Clypeo differat.Vide in CLYPEVS.

¶Scutus, Maſculino genere dixit Turpil.Demiurgo, Quia nõ minus res hominem,quam ſcutus tegit. Ex Nonio.

Scutorum impulſus, Vide IMPELLO.

Fulgentia ſcuta.Virg.8.Æneid.

Longa ſcuta.Virg.8.Æneid.

Scuta auro cælare, Vide CAELO.

Incumbere in ſcuta, Vide INCVMBO.

Reclinare ſcuta. Virg.12.Æneid.

Reiicere ſcutum,id eſt poſt tergum.Cic.2.de Orat.

Scuto vitare periculum.Cæſar 2.bel.Ciuil.

Scutale,m.g.Corium,cuius loris conſutis habena facta erat: ſic appellatum, quòd ex eo genere corij ſcuta conficerentur. Nam, vt apud Polybium eſt, exterior ſcuti facies corio vitulino obducta erat. Liuius, Sed triplex ſcutale crebris ſuturis duratum.Ex Turnebo.

Scutarius,ſcutarij { ἀσπιδοποιὸς } Qui ſcutorum curam habet, vel qui

ſcuta facit. Plautus Epid.2,

Id modo videndum,vt materies ſuppetat ſcutariis.

Scutarius,Adiect. { ἀσπιδιαῖος }, Quod ad ſcuta pertinet. Vegetius lib. 2.In Romana militia habebant fabricas ſcutarias & loricarias, quibus armorum genera formabantur.

Scutatus, penult.prod. { ἀσπιδιώτης } Aliud adiectiuum, Scuto tectus & munitus. Cicer.2.Philipp. Agmine quadrato cum gladiis ſequuntur ſcutati milites, ſicas portari videmus. Liuius 8.bell.Punic. Virgil. 9.Æneid.

Scutiger,Scutigerulus: Scutum geſtans.Scutigerulum Plautus pro armigero vſurpat,nempe pro eo ſeruo,qui ſcutum domini gerit.

Scutulum, ſcutuli, pen. corr. Diminut. { ἀσπίδιον. } Cic.1.de Nat.deor. Cum pelle caprina,cum haſta,cum ſcutulo,cum calceolis repandis.

Scutula,ſcutulæ,pen.corr. { ἀγγεῖα,κοῖλα γένος. } Vaſis genus concauum. Martial.lib.8,

Beſſalem ad ſcutulam ſexto peruenimus anno. Idem lib.11,

Sic implet gabatas,paropſidáſque,
Et leues ſcutulas,cauáſque lances.

¶Scutula,Forma rotunda,quales aranea contexit.Sipontinus.

Scutulis veſtes diuidere Gallia inſtituit.Plin.lib.8.cap 48.

¶Scutulæ in pauimentis vocantur fruſta marmoris rotunda, à ſcuti videlicet figura. Vide Vitruuium lib.7.cap.1. & Palladium lib. 1.cap 9.

¶Scutula,Serpentis genus in Africa. Sipontinus.

¶Scutula, Particula quædam balliſtæ apud Vitruuium, ſic enim ſcribit,Deſcribatur,inquit,ſcutula, quæ Græcè περίτρητος appellatur. Hæc ſcutula,authore Turnebo, eſt in ſummo & imo capitulo, dextra & ſiniſtra, atque inde nomen habet Græcum, quòd multis locis pertuſa & perterebrata eſt.Itaq; & perinfirma eſt,ſed laminis ferreis, & regulis & clauis confixa continetur firmatúrque. In ea eſt foramẽ quo tenduntur toni, id eſt nerui, qui brachia balliſtarum continent. Inſunt & foramina,quibus induntur cardines.Hæc Turnebus.

¶Scutula in arboribus empaſtratis. Plin. lib.17.cap.16,Ergo amputatis omnibus ramis,ne ſuccũ auocent, nitidiſſima in parte, quáque præcipua cernatur hilaritas, exempta ſcutula (ita ne deſcendat vltra ferrum) cortici, imprimitur ex alia cortex par cum ſui germinis mamma. Vulgus Gallicum vocat *vn eſcuſſon*.

¶Scutula,Haſta teres, qua lina tunduntur. Quapropter & exigua haſtula in qua Lacedæmonij membranam inuoluentes, literas ſcribebant, ſcutula vocabatur: Sipontinus. Rectius tamen dicitur Scytala.

Scutella, ſcutellæ, Diminut. { παροψίδιον } Genus vaſis concaui, rotundi,quo minutal ex carne vel oleribus in menſam exhibebatur.Cic 3. Tuſc.Eripiamus huic ægritudinem. Quomodo? collocemus in culcitra plumea,pſaltriam adducamus,hedychrum incẽdamus, demus ſcutellam dulciculæ potionis, aliquid prouideamus & cibi. Vide SCVTRA.

Scutulatus,pen.prod.Adiect. { παροψιδιωτὸς } Forma rotunda factũ, quale aranea texit.Plin.lib.11.cap.24,Quanta arte cælat pedicas ſcutulato rete graſſantes,&c.

Scutula veſtis, à ſcutula quando vaſis genus eſt, quæ habet quoſdam orbes vel circulos,quaſi ſcutulis diſtincta. Nam ſicut diuerſos colores picturæ Babilonij, plurimis verò liciis Alexandrini texere, quæ polymita appellant: ita Galli ſcutulis veſtes diuidere, quæ ſcutula dixerunt, inſtituere. Plin.lib.8.cap.48,Iſtriæ, Liburniæque pilo propior quàm lanę pexis aliena veſtibus,& quã ſola ars ſcutulato textu commendat in Luſitania. Iuuen.ſaty.2,

Cærulea indutus ſcutulata,aut galbana raſa.

Scutulatus color, apud Palladium in menſe Martio,cap.13,Colores (inquit) hi præcipui, albineus,ruſſeus, murteus, ceruinus, gilbus,ſcutulatus,albus,guttatus,candidiſſimus,niger,preſſus. De coloribus equorum loquitur. Eſt autem ſcutulatus equus, qui nunc vulgò *pomulatus* vocatur.

SCYATHOS,Inſula eſt cum oppido in Ægeo mari prope Thraciam, vt ſcribit Pomponius Mela lib.2. vulgò *Scyatho*,aliis *Sciro*.

Scybalon,ſcybali,pen.corr. Quiſquiliæ, rudus.Vindicianus ad Valentianum Imperatorem. Progreſſum à balneo potaui, ne quid cauſationis in corpuſculo eius maneret, quo veſica ſcybalis vel lapidibus per vicina loca meantibus premeretur.

SCYDISSA,mons aſperrimus,& Moſchicis montibus coniunctus, qui vltra Colchidem ſunt, cuius ſumma ab Heptacometis obtinentur, & Paryadra, qui vſque in Armeniam protenditur, à locis Sidenæ Themiſcyræ proximis,& orientale ponti latus efficit.Strabo lib.12.

SCYDRA, oppidum Macedoniæ,in ora Heraclea. Plin.lib.4.cap.10.

SCYLACAEVM. Vide SCYLETIVM.

SCYLACE { σκυλάκη } vrbs circa Cyzicum vt inquit Hecateus Pomponius, Placia & Scylace paruæ Pelaſgorum coloniæ.

SCYLACIVM { σκυλάκιον } Brutiorum ciuitas, authore Ptolemæo lib.3. cap.1,Scyletium hodie. Vulgò *Schilazo*.

Scylax { σκύλαξ } Catulus Latinè dicitur. Eſt præterea Scylax apud Suidam nomen inſignis mathematici, qui ad Polybij hiſtoriam ſcripſit antigraphen.

SCYLETIVM { σκυλλήτιον. } Straboni lib. 6.Athenienſium colonia. eorum qui Mneſtei comites fuere: hoc tempore Scylatium vocatur: Virgilio verò 3.Æneid,

Scylacæum,Caulonſſque arces, & naufragum Scylacæum. Valerius Argon.8,

Spumoſúmque legunt fracta Scylacæum ab vnda.

Scylla { σκύλλα } Herba, Vide SCILLA.

¶Scylla,Auis Plinio lib.37.cap.10.

¶Scylla,Piſcis. Plin.lib.32.cap.11.

SCYLLA { σκύλλα } Saxum in mari,periculoſum mare faciens nautis.

Scyllæ duæ fuerunt: Vna,Niſi Megarienſium regis filia fuit: contra quos dum deuictis iam Athenienſibus pugnaret Minos, propter filij Androgei interitum,quem Athenienſes & Megarenſes dolo necauerant, amatus eſt à Scylla Niſi filia: quæ vt hoſti poſſet placere,

comam purpuream parenti abscissam ei obtulit: quam Nisus ita habuerat consecratam, vt tandiu regno potiretur quandiu illam habuisset intactam. Posteà & Scylla à Minoë contempta, dolore in auem cirin, quæ & alauda dicitur, cõuersa est: & Nisus extinctus, deorum commiseratione in halyæti auis mutatus est formam. Virgil.1. Georgic.

Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. Vide fabulam apud Ouidium 8 Metam. Altera fuit Scylla Phorci filia, quæ versa fertur in saxũ, cui nomen est Scylla, in mari periculosum. Vide Ouid.14. Met.

Euitata Charybdi incidere in Scyllam, Hoc est vitato grauiori malo, in alterum diuersum incidere. Seruius indicat Scyllam Phorci & Chreteidos Nymphæ filiam. Hanc quum amaret Glaucus, Circe quæ illius amore tenebatur, quòd eum in Scyllam propensiorem esse videret, fontem in quo nympha lauare cõsueuerat, magicis venenis infecit. In quem quum illa descendisset, pubetenus in varias mutata est formas. Horrens itaque suam deformitatem, sese in mare præcipitem dedit, ac fabulæ præbuit argumentum. Hanc posteà Glaucus deam marinam fecit: quæ classem Vlyssis & socios euertisse narratur. Virg 6. eclog.

Quid loquar? aut Scyllam Nisi, &c. De rei veritate diuersa est scriptorum opinio. Salustius putat esse saxum in mari prominens, quod procul visentibus muliebrem formam imitetur, in quod illisi fluctus, quoniam & luporum eiulatum, & canum latratum videntur imitari, finxerunt illam à pube huiusmodi feris succinctam esse. De Charybde verò narrant poetarum fabulæ hanc fœminam fuisse voracissimam, quę quòd Herculis boues rapuisset, à Ioue fulmine icta, in mare præcipitata est, & in huiusmodi versa est monstrum, quod adhuc pristinam seruat naturam. Absorbet enim vniuersa: quæque absorbuerit, ea circa Taurominitanum egerit litus, vt Salustius est author. Vnde tanquam prouerbio scortum vorax, & auiditatis nunquam satiatæ, Charybdim appellat Horat.1. Carm. ode 27,

-ah miser
Quanta laboras in Charybdi,
Digne puer meliore flamma. Seruius ait Scyllam in Italia esse, Charybdim in Sicilia. Virg. lib.3. Æneid. transitum hunc inter duo pericula angustum eleganter describit,
Hæc loca vi quondam vasta conuulsa ruina, &c. Plura in Erasmi Chiliad. Cic.7. Verr. Non enim Charybdim tã infestam, neque Scyllam nautis, quàm istum in eodem freto fuisse arbitror.

Cærulea Scylla. Virg 5 Æneid.
Informis Scylla. Virg 3. Æneid.
Rapax Scylla. Ouid.7. Metam.
Vorax Scylla. Catul. Argon.59.
Propertius ex ambabus vnam fecit, lib.4. eleg.4. quum ait,
Quid mirum in patrios Scyllam sæuisse capillos,
Candidáque in sæuos inguina versa canes? Lucret. lib.5.
Aut rapidis canibus succinctas semimarinis
Corporibus Scyllas.
Biformes Scyllæ. Virg.6. Æneid.

Scyllæus, Adiect. { σκυλλαῖος } vt Monstra Scyllæa. Statius 5. Sylu.3.
Rabies Scyllæa. Virg.1. Æneid.
Littora Scyllæa. Ouid.15. Metam.
Vndis Scyllæis clauditur Italia. Lucan. lib.2.

SCYLLAEVM { σκύλλαιον } Promontorium, in Peloponneso, vt Plinius Strabóque lib.6, testãtur, sed sinu Argolico iuxta Hermionem, quò Scylla Nisi filia fluctibus eiecta creditur. Nunc Damala vocatur, vt scribit Oliuarius in Melam. Est & oppidum Brutiorum in Italia, vt est author Pomponius Mela libro 2. Nunc *Desquillacho*, vel *Esquillacho*, vt tradit idem Oliuarius in eundem Melam. lib.2. cap.4.

SCYLLIAS { σκυλλίας } Herodoto lib.8. vir quidam Scionæus, omnium ea tempestate hominum optimus vrinator, qui etiam in naufragio ad Pelium facto, multam pecuniam Persis seruauit, multa & sibi lucratus est: hũc Pausanias Scyllin vocat, de quo inquit, Scyllias Scyonæus homo cũ Cyane filia classis Persicæ, qua Xerxes Greciæ beliũ intulerat, anchoras natãdo vrinandóque præcidit ad Pelidũ mõtem & Sepiada Magnesiæ: idque signum in Apollinis templo positum ab Amphyctionibus, quod erat commune Græciæ concilium, à Nerone principe Romam translatum.

SCYLLIS, Plinius lib.35. cap.11, Androbius pinxit Scyllin ancoras Persicæ classis præcidentem. Et lib 36. ca.4. Marmore scalpendo primi omnium inclaruerunt Dipœnus & Scyllis geniti in Creta insula.

SCYLLVS, Scylluntis { σκιλλοῦς } oppidum Achaię, vt Strabo scribit, quo Xenophon à Lacedæmoniis donatus est.

SCYLVRVS, pen. prod. { σκύλουρος } nomen viri proprium, qui, vt Plutarchus author est, quum relictis maribus filiis octoginta, diem esset obiturus, hastilium fascem cuique obtrẽdens, vt illum confringerẽt, iubebat. Id autem singulis se posse negantibus, ipse sigillatim educta hastilia omnia facilè confregit. Ita docens illos, vbi vnà esse perseuerarent, firmos ac potentes fore: imbecillos autem, si separarentur ac dissiderent.

SCYLVRVS, Cherronesi rex, à quo multa castella condita fuisse commemorantur à Strabone lib.7.

SCYMNVS, inter eos qui cælare argentum egregiè nouerant commemoratur à Plinio lib.34. cap.8.

Scymnus, scymni { σκύμνος } significat leonis catulum, vt aliarum ferarum scylacia, Iulio Polluce authore. Lucret. lib.5.
At catuli pantherarum, scymníque leonum.

SCYPHIVS, equus Neptuni. Lilius Historiæ Deorum Syntag.5. ex Probo. Campi sunt in Thessalia Petræi, in quibus locus Petra nomine percussus tridẽte, Neptuni equum, qui Scyphius vocatus est, edidit.

Scyphus, scyphi, m.g. { σκύφος } Vasis potorij genus, quo veteres vsi sunt in conuiuiis. Cic.6. Verr. Hinc illa Verrea nata sunt, hinc in cõuiuium Sextum Cominium protrahi iussit, in quem scyphum de manu iacere conatus est. Plinius lib.33. cap.11, L. verò Crassus orator duos scyphos Mentoris artificis manu cælatos sestertiis centum habuit. Baysius, Scyphum quem sciphum nonnulli scribunt, Græci σκύφον dicunt, & σκύπφον, vt docet Athenæus in vndecimo, Vasculum est potorium. Plutarchus tamen in Antonio, statim in ipso principio, scyphũ posuisse videtur, pro eo vase quod vulgò *bassin* dicimus. Martialis quoque scyphos auorum vocat vasa potoria, quæ & archetypa dicuntur ab eodem. Hæc ille.

Cælatus scyphus, Vide CAELO.
Capaciores adfer huc puer scyphos. Horat. Epod.9.
Faginus scyphus. Tibull. lib.1 eleg.10.
Nati in vsum lætitiæ scyphi. Horat.1. Carm. ode 27.
Sacer scyphus. Valer.2. Argon 55. Virg.8. Æneid.
¶Scyphus, pro nauigio Vide Macrobium lib.5. Saturn. cap.21.

SCYRETICVM metallum. Plin. lib.31. cap.2, In Scyretico metallo arbores quæcunque flumine alluuntur, saxa fiunt cum ramis.

SCYRI, populi sunt in Arabia, Indorum lingua loquentes apud Plinium lib 6. cap 23.

SCYRITAE { σκυρῖται } gentes sunt inter Nomadas Indos quæ narium loco habent foramina tantùm. Plin. lib.7. cap 2.

Scyron, pro gypso positum inueniri notat Cælius Rhodig. lib.14. Lection. antiq. cap.13, vnde & Scyra terra, pro alba dicitur quandoque. Est & Scyro insulæ nomen. idem Cælius lib.17. cap.9.

SCYROS, priore prod. { σκῦρος } Insula est contra Magnesiam, in mari Ægæo vna ex Cycladibus, Lycomedis regis patria, in qua est vrbs eiusdem nominis. Patet hæc insula, Plinio teste, longitudine XXV M. passuum, ex qua lapidem integrum fluctuare tradunt, eundem comminutum mergi. Dicta est autem Scyros, quia σκῦρος dicatur salebra & asperitas, vt ait Eustathius.
Scopulosa Scyros. Stat 2. Achill.
In hac Achilles sub puellari habitu adolenit: atque eius regis filiam Deidamiam vitiauit, quæ ab insula & ipsa Scyrias est appellata, Ouid.1. de Arte.

Scyriades { σκυριάδες } mulieres, ex Scyro insula. Stat.2. Achill.
Nec minus egressæ thalamis Scyriades ibant
Ostentare choros.

Scyrius, Possessiuum { σκύριος } Ouid. epist 8,
Ignara tetigit Scyria membra manu. Propert. lib.2. eleg 10,
Scyria nec viduo Deidamia viro.
Pupes Scyria, A Scyro insula. Virg.2 Æneid.

Scyricus { σκυρικὸς } Aliud possessiuum. Vnde Scyricum, genus coloris cærulei. Plin. lib.33 cap.7.8.

Scyrpus { σχοῖνος } Vide SCIRPVS.

Scytala, apud Pindarum in Olympiis est nuntius, ac velut carminum præco.
¶Scytala est sinus Troglodytici apud Plin. lib 6. cap.29.
¶Scytala, scytalæ: vel Scytale, scytales, penult. correpta, fœm. gen. { σκυτάλη } Mus araneus Latinè dicitur. Plinius lib.32. cap.5, Eadem vis contra venenatorum omnium morsus, priuatim scytalen & angues.
¶Scytale, Genus serpentis, Solinus, cap.40, Scytale, tanta præfulget tergi varietate, vt notarum gratia videntes retardet: & quoniam reptando pigrior est, quos assequi nequit, miraculo sui capiat stupentes. In hoc tamen squamarum nitore hyemales exuuias prima ponit. Lucan. lib.9.
¶Scytale Laconica { σκυτάλη λακωνικὴ } Genus erat furtiuarum literarum, quibus vtebantur Lacones. Rationem & modum pulchrè describit Gellius libr.17. cap.9, Cur autem Scytala dicta sit. Vide SCVTVLA.

Scytalides sunt articuli, qui subsunt digitis pedis. Cælius Rhodiginus lib.4. Lect. antiq. cap.3.

SCYTHAS, æ, nomen filij Herculis à quo & Scythæ dicti sunt: licèt nõnulli dictos putent ἀπὸ τοῦ σκύζεσθαι, quod irasci significat: sunt enim Scythæ iracundiores. Notat Cælius Rhodiginus lib.18. Lection. antiq. cap.24.

SCYTHES { σκύθης } Plinius lib.7. cap.56, Iouis fuit filius, qui primus arcus sagittarumque vsum reperisse dicitur.

SCYTHIA { σκυθία } Regio Septentrionalis, à Scytha Herculis filio, vt ait Herodotus, ita dicta. Hæc diuiditur à Tanai fluuio: & pars vna remanet in Europa, altera in Asiam protenditur. Scythia Europæ terminatur ad Thraciam: in ea solum est aurum producens (vt Pomponius refert) inhabitabile tamen propter gryphos aurum custodientes. In ea regione sunt Arimaspi homines, quibus singuli oculi esse dicuntur. Ibi Barysthenes, qui gẽtem sui nominis alluit inter Scythiæ amnes amœnissimus. Scythia verò Asiæ ita à Iustino lib.2. describitur, Scythia in Orientem porrecta, includitur ab vno latere Ponto, & ab altero montibus Riphæis, à tergo Asia & Tanai flumine. Multum in longitudinem & latitudinem patet. Hominibus inter se fines nulli: neque enim agrum exercent, nec domus illis vlla, aut tectum, aut sedes est, armenta & pecora semper pascentibus, & per incultas solitudines errare solitis. Vxores liberósque secum in plaustris vehunt, quibus, coriis, imbrium hyemísque causa tectis, pro domibus vtuntur. Iustitia gentis ingeniis culta, non legibus. Nullum scelus apud eos furto grauius, quippe sine tecto & munimento pecora & armenta habentibus: quid saluum esset, si furari liceret? Aurum & argentum perinde aspernantur, ac reliqui mortales appetunt. Lacte & melle vescuntur. Lanæ iis vsus ac vestium ignotus. Et quanquam continuis frigoribus vrantur, pellibus tamẽ ferinis aut murinis vestiuntur. Scythæ ab alieno imperio aut intacti, aut inuicti manserunt. Darium regem Persarũ turpi à Scythia submouere fuga. Cyrum cum omni exercitu trucidarunt. Alexandri Magni ducem Zopyrona cum copiis vniuersis deleuerunt. Romanorum audiuere, non sensere arma. Gens & laboribus & bellis aspera. Vires corporum immensæ. Hi hodie Tartari appellantur.
Scythius, a, um.
Paludes Scythiæ. Ouid.3. Trist. eleg.4.
Niuosa Scythia. Ouid. epist.12.

Scythæ { σκύθαι } populi Scythiam incolentes: qui bipartiti sunt. Alteri Europei Asiatici.

Campestres Scythæ. Horat.3. Carm. ode 24.
Superbi Scythæ. Horat. in Carm. seculari.
Vagi Scythæ. Seneca Troade, 1.

Scythicus, pen. cor. Possessiuum { σκυθικὸς } Apuleius, Plerique eorum Scythicis moribus viuebant. Et apud Ciceronem 5. Tuscul. Scythicum tegmen.
Aura Scythica. Ouid.5. Trist. eleg.7.
Montes Scythici. Ouid.15 Metam.
Orbis Scythicus. Ouid.3. Trist. eleg.12.
Pontus Scythicus. Ouid.3. Trist. eleg.4.

Scythes, Scythæ { σκύθης } Qui ex Scythia est. vt Anacharnasis Scythes, apud Ciceronem 5. Tusc.
Gelidus Scythes. Horat.4 Carm. ode 5.
Profugus. Horat.4. Carm. ode 14. Id est, qui sub Aquilone interius constitutus, qui nunquam in eodem loco maneat, Acron.

Scythis, Patronymicum f. { σκυθὶς } Ouid.15. Metam.
Exercere artes Scythides memorantur easdem.

Scythissare apud Scythas, prouerbij figura, erat intemperantius bibere. Alex. Alexandrinus Genial. dier. lib.5 cap 22.

Scythicæ { σκυθικαὶ } Calceamenti genus apud Alcæum & Stephanũ, authore Cælio Rhodigino lib.18, cap.24.

Scythice, es: herba, quæ cùm ex Scytharum solertia cognita sit, ab illis proprium nomen accepit. Plinius lib.25 cap.8, Scythia primùm eam, quæ Scythice vocatur, circa Bœotiam nascens, prædulcis. Idem lib 26. cap.5, Peucedani succus pectoris doloribus, & acorum subuenit, & ideo antidotis miscetur, tussi daucum: Item Scythica herba. Vide cap.1 lib.27. eiusdem.

SCYTHON, onis { σκύθων } Nomen proprium viri nescio cuius, quem poetæ fabulantur pro suo arbitrio modò in fœminam sese commutasse, modò rursus in virilem formam rediisse. Ouidius libro 4 Metamorphoseos,
Quid loquar, vt quondam naturæ iure nouato
Ambiguus fuerit modo vir, modo fœmina Scython.

SCYTHOPOLIS, vrbs est in Decapolitana Syriæ regione, nomen habẽs à Scythis in eam deductis, quum anteà à liberi patris nutrice ibi sepulta Nysa diceretur. Plinius lib 5 cap.18. σκυθόπολις: Scytopolis, non aspiratum verbum, Libyæ oppidum est, vt ex Polyhistoris sententia tradit Stephanus. σκυτόπολις.

SCYTHOTAVRI { σκυθόταυροι } populi Scythiæ Tauricæ regionis iuga incolentes, qui vt Solinus refert, pro hostiis aduenas cædere cõsueuerunt. Meminit horum & Plinius lib.4. cap.12.

SCYZINVM, vinum, cuius (cum ex herba fieret obliterata ratio est, Plinius lib.14. cap.16.

S E

Se { ἓ } Pronomen accusatiui casus, à sui. Vide SVI.
Se, pro διὰ Græca præpositione, separatiua est: vt seculo, separo, seduco. Est etiam abnegatiua, vt securus, sine cura. Hæc Priscianus lib.14. in fine.
Se dicebant veteres pro sine. Cic. lib.2. de Legib. Ast im cum illo sepelire vreréve, se fraude esto. Verba sunt legis XII. tabularum, vt & illa apud Gellium libro 20. cap.1, Tertiis nundinis partes secanto. Si plus minúsve secuerint, se fraude esto. Sic enim legit Budæus, & rectè, non autem sine, quod vulgò Gelliani habent codices. Porrò in primo exemplo im accusatiuus est antiquus pro eum, à nominatiuo Is.
Se, particula, interdum valet dimidium: vt in Selibra, Semodio, Semuncia.

SEBASTE { σεβαστὴ } Vrbs Iudææ, antè Samaria dicta, quam Herodes in honorem Augusti Sebastam appellauit. Author Strabo lib.16, Meminit huius Plin. lib.5, cap 13.

Sebasteni, Sebastenorum: sunt Samaritani à Sebasta, id est, augusta Ciuitate Iudææ extremæ. Eorum meminit Iurisconsultus Scæuola in tit. De annuis legatis in P.

SEBASTIA { σεβαστία } oppidum in Colopena Cappadociæ regione, de qua Plinius lib.6. cap.3.

SEBASTOPOLIS, pen. corr. { σεβαστόπολις } Ponti Cappadocij vrbs Ptolemæo lib.5. cap.6. Vulgò *S. Gregorius*.

SEBENNITVS { σεβέννυτος } Stephano vrbs in Ægypto, vbi & palus & amnis sunt cognomines. Vnde præfectura quoque Sebennitica σεβεννύτος νόμος, & Sebennyticum Nili ostium. σεβεννυτικὸν στόμα, vocari constat, quod in duo alia diuiditur scilicet in Saiticum & Mandesium: Herodotus lib.2.

SEBETHOS, pen. corr. { σέβηθος } Fons apud Neapolim, cuius aqua vicatim decurrens, omnes ferè vsus Neapolitanis præstat. Statius 1. Sylu.2,
-& pulchra tumeat Sebethos alumna. Huius & Virgilius, & Columella meminerunt, quod quidem nomen sine r litera proculdubio scribendum est (etsi sciam esse qui Sebethrus per r legant) testis est, vt alia omittam, tabella marmorea vetustissima Neapoli in murorum fundamentis reperta, quæ habet, P. Meuius Eutychus Ædiculam Restituit Sebetho.

Sebethis, penult. prod. Sebethidis, pen. corr. f.g. { σεβηθὶς } Virgilius 7. Æneid.
Nec tu carminibus nostris indictus abibis.
Oebale, quem generasse Telon Sebethide Nympha Fertur.

SEBINVS, pen. prod. { σέβινος } Lacus quem facit fluuius Lollius apud Sarnicum, vallis Calepinæ oppidum. Hodie vulgus, ipsum lacum, *Isei* appellat. Plin. lib.3. cap.19.

SEBRITAE, arum { σεβρῖται } populi Ægyptij Nili insulam incolentes, non procul à Meroe. Sebritæ dicti quasi aduenæ eo quòd Psammethicum Regem fugientes in Æthiopiam commigrarint. Strabo libro 17.

Sebum, sebi { στέαρ } Vide Seuum. Vnde Sebo, sebas, sebare. Colum. lib.2. cap.22, Feriis autem ritus maiorum etiam illa permittit, far pinsere, faces incidere, candelas sebare. Vbi legitur & seuare.

Secale, pen. prod, n.g. Frugis genus, quod inquit Ruellius, Galli detrita vna litera seclam vocant. Plinius libro 18. capite 16, Id autem quod secale atque farrago appellatur, occari tantùm desyderat, Secale Taurini sub Alpibus Asiam vocant, deterrimum, & tantùm ad arcendum famem vtile: fœcunda, sed gracili stipula, nigritia triste, sed pondere præcipuum. Admiscetur huic far, vt mitiget amaritudinem eius & tamen sic quoque ingratissimum ventri est. Nascitur qualicunque solo, cum centesimo grano ipsúmque pro lætamine est. Hæc Plinius.

Secamentum, Secarius, Vide SECO secas.

Secedo, secedis, pen. prod. secessi, secessum { ἀναχωρέω, ἀποχωρέω, παραχωρέω, ἐκλείπω } secedere, Seorsum ire, vel Seorsum venire. Retrocedere.
Trabes pondere commoto secessere. Stat.12. Thebaid.
A lusu secedere. Propert. lib.1. eleg.10.
A corpore sensus secedent. Catull. Argon.59.
Secedere de via. Plaut. Curcul.7.
Secede huc. Plaut. cap.6.
Secedere & secernere se à bonis. Cic 1 in Catil.
Secedere in. Liu.7. belli Pun. Relicto Asdrubale, secedenti in imminenteis castris eius tumulos, &c.
In hortos vacuos secedere. Ouid.4. Trist. eleg.7.
Ad stylum secedere. Quint. lib.1. cap.12.
Secedere, verbum iudiciale aut senatorium. Senec. epistol. 116.
Antequam incipio secedere, & in aliam partem consider. Translatum à discessionibus quæ fiebant in Senatuconsultis.

Secessio Verbale { παραχώρησις, μεταχώρησις } Cic pro Muræna, Etenim te inquirere videbant tristem ipsum: mœstos amicos, obuersationes, testificationes, seductiones testium secessionem subscriptorum animaduertebant. Budæus Secessionem verbum criminosum esse dicit. Id enim est in bello secessio, quod defectionem vocamus. Cicero pro Ligario, Secessionem tu illam existimauisti Cæsar initio, non bellum. Tacit. lib 16. Secessionẽ iam id, & partes, etsi idem multi audeant, bellum esse dictabat. Liu.4. bell. Pun.
Secessiones, narrationes dicebant. Paulus.

Secessus huius secessus { ἀναχώρησις, ἀφεδρών } Significat modo discessum, modò sinum secretiorem. Virg 2. Aen.
Est in secessu longo locus.
Secessus auium. Plin. lib.10 cap.29.
¶Secessus, Locus à turba & tumultu separatus. Plin. epist.13. lib.2. Ille meus in vrbe, ille in secessu contubernalis. Id est in villa. Et epist. 15. lib.3 Petis vt libellos tuos in secessu legam.
Altus pinguísque secessus. Plin. Iunior. lib.1. epist.3. ad Caninium, Quin te in alto isto pinguíque secessu studiis adseris?
In secessibus agere, id est morari. Vlp. in l. Quid tamen. §. Si arbiter iusserit. D. de recept. arbit.

Secerno, secernis, secreui, secretum, pen. prod. { κρίνω, ἐκκρίνω } secernere, Diuidere, separare. Cic. de Amic. Secerni autem blandus amicus à vero, & internosci tam potest adhibita diligẽtia, quàm omnia fucata insimulata à synceris atque veris. Sic 4. de Finib. Itaque illa non dico me expetere, sed legere: nec optare, sed sumere: contraria autem non fugere, sed quasi secernere. Varro 2. de Re rust. cap.2, Arietes quibus sis vsurus ad fœturam, bimestri tempore antè secernendum, & largius pabulo explendum.
Populo secernerę aliquem. Horat.1. Carm. ode 1.
E grege secernere. Liu.5 bell. Maced.
Dicendi facultatem à maiore, ac magis expetenda vitæ laude secernunt. Quint. lib 2. cap.15.
Iniquum secernere iusto. Horat 1. Serm. sat.3.
Nucleos secernere. Cato cap.10, Pilum seminarium vnum, qui nucleos secernat. Hoc est, quo nucleos à putaminibus separet. de fabis enim loquitur.
Publica priuatis secernere. Horat. de Arte.
Res apertas à dubiis secernere. Lucret. lib.4.
Voluptatem à bono secernere. Cic.2. de Finib.
Est ratio secernundi, seorsúmque viuendi. Lucret. lib.2.
¶Secernere, pro Seligere. Horat. epod.16,
Iuppiter illa piæ secreuit littora genti.

Secretus, pen. prod. { ἐκκεκριμένος, κριτός } Participium sine Nomen ex participio, Separatus. Cic.2. de Nat. deor. Habent igitur suam sphæram stellæ inerrantes ab ætherea coniunctione secretam & liberam.
Secretus à voluptate. Cic.2. de Fin.
Seiunctum & secretum ab inani. Lucret. lib.1.
Secretum & extra vulgarem vsum positum. Quintilianus libro 9. cap.3.
Nec singillatim possunt secreta videre. Lucret. lib.4.
Consultant secretæ. Id est seorsum. Plaut. Bacchid 23.
Domi secretus animum aduersus suprema firmabat. Tacitus.
Stridere secreta diuisos aure susurros. Horat.2. Serm. sat.8.
Colloquium secretum. Plin. de Viris illust.
Cubilia secreta. Ouid.1. Fast.
Domus secreta. Virg.2. Æneid.
Iter secretum. Horat.1. epist.
Locus secretus & Celebris, contraria. Cic.2. de Legibus. Loco publico priuatóne, celebri an secreto, aliena ciuitate an tua, in castris an foro dicas, interest plurimum.
Loca secreta petere. Horat. de Arte.
Secretissimæ pabulationes, longissimè remotæ. Col. lib.9. cap 4.
Studia secreta. Quintil. lib.2. cap 18.
Questus secreti. Tacit. lib.3.
¶Secretum, pen. prod. pro Secessu. Plin. epist.1. lib.3, Quàm pulchrum illud, quàm dulce secretum, quantum ibi antiquitatis.
Venire in secreta. Ouid.13. Metam.
Facere secretum. Quint. lib.10. cap 3.
Stylus secretor gaudet. Quint. lib.10. cap 7.
¶Secretum { ἀπόῤῥητον } pro Re secreta, & separata, quam nulli

communicauimus, cámque apud nos tacitam seruamus: Quint.lib. 1.cap.1, Profert enim mores plerunque oratio, & animi secreta detegit. Ouid.2.Metam.

Et legem dederat sua ne secreta viderent.

Mentis secreta ore confuso exerit. Senec.Herc.Oetæo,4.

Est mihi libertas tecum secreta loquendi. Ouid.9.Metam.

Secreti licentiam nactus. Sueton.in Tiber.cap.42.

Occulere secretum. Senec. Hippol.7.

Secretio, Verbale {διάκρισις.} Cic.1.Tusculan. Est enim interitus quasi discessus & secretio, ac diremptus earum partium quæ ante interitum iunctione aliqua tenebantur.

Secretò, penult.prod. {ἰδίᾳ, κατ' ἰδίαν} Aduerb. Sine arbitris. Cic.Attic.lib.7.128, Vnà Formias venimus, & ab hora octaua ad vesperum secretò collocuti sumus. Idem Gallo, lib.7.26. Secretò hoc audi, tecum habeto, ne Apellæ quidem liberto tuo dixeris. Item 6. Verrina, Ex his quæritur secretò in curia quid esset actum.

Loqui cum aliquo secretò. Horat.1 Serm.sat 9.

Secretò narrare. Cælius ad Ciceronem, lib.8.1, Inter paucos quos tu nosti, palàm secretò narrantur.

Secretò rogare. Plin.epist.1.lib.3.

Secretò occidere filium. Quint.lib.9.cap.2.

Secretò ab aliis coquere consilia. Liu.3.ab Vrbe.

Secretius, Separatius {ἰδιαίτερον.} Columel.lib.11.cap.2, His diebus commodè instruuntur horti, de quibus suo loco dicam secretius.

Secretarium, rij, rio, Aula in qua iudices cōueniunt, & ius redditur, ferè eo sensu quo auditorium, id est, audiendarum litium locus, in l. Lecta. Si certum petat. in P.lib.12.tit 1. Secretarij sæpe habetur mentio in C. Theod. Hinc deduci putem verbum Secretarius, quo in summis consessibus pro Scriba in Galliis, non illepidè abutimur, quia in Secretario decreta excipiat vulgo non communicanda.

Secretarius, rij, rio, qui à Secretis Latiniùs dicitur. Vide in dictione Secretarium: videnda sunt ecclesiasticarum synodum monumenta, in quibus Secretarij verbo pro Scriba, vsos fuisse patres certissimum est: & adnotauit Spiegelus.

Secespita, secespitæ, pen.corr. Culter ferreus oblongus, manubrio eburneo, rotundo, solido, iuncto ad capulum argento auróque fixo clauis æneis, ære Cyprio, quo Flamines & Flaminicæ virgines Pontificesque ad sacrificia vtebantur: à secando dicta. Sueton.in Tib. Nam & inter Pontifices sacrificanti simul pro secespita plumbeum cultrum subiiciendum curauit. Festus. Secespitam alij securim, alij alij dolabram æneam, alij cultellum putant.

Secesio, Secessus, Vide SECEDO.

Secium, Libum est, quod secespita secabatur. Festus.

Secius, Aduerb. {ἧττον.} Perotus putat è Secus comparatiuum esse, & aliquando pro Secus, id est Propè poni. Festus à Seró.

Nihilo secius, Vide NIHILVM.

¶Secius, Minus. Apuleius, Nec eò secius approbabitur tibi nunc etiam firmitas animi mei. Virg.2.Georg.

Interea toto non secius aëre ningit. Virg.3.Georg.

¶Secius, Tardius. Accius,

Si fortè paulo, quàm veniam secius. Festus citans ista Accij verba, à Serò dicit deriuari, indicans simul geminam esse lectionem hoc loco, Serius.

Secludo, secludis, seclusi, seclusum, pen.prod. {ἐκκλείω} secludere, Seorsum claudere. Cic.1. Tusc. Nam qui se humanis vitiis contaminassent, & se totos libidinibus dedidissent, &c. iis deuium quoddam iter esse seclusum à concilio deorum. Id est clausum. Propert. lib.1.eleg.19,

Ille sub extrema pendens secluditur ala.

Aliquem inter similes puellas secludere. Stat.1.Achill.

Nemus seclusum in valle reducta. Virg.6.Æneid.

A communi luce seclusum. Cic.6.Verr.

¶Secludere, Excludere. Virg.1.Æneid.

Soluite corde metum Teucri, secludite curas.

Vitam corpore secludere. Plautus,

Quid magis in rem est meam, quàm corpore vitam secludam? Id est, quàm vt me occidam?

Seclusus, a, um. Seclusa sacra à priscis dicebantur, quæ Græci μυστήρια, appellant, ab eo quòd separata ac sursum clausa à nobis propter sanctitatem aliquam esse debeāt. Id genus sacra Plinius appellat opertanea, quòd in operto occulta sint, ne oculis profanorum obuia polluantur.

Seclusorium, seclusorij {ἐγκλειστήριον} In quo aliquid secluditur. Varro 3.de Re rust.cap.5, Quum opus sunt ex hoc auiario vt sumantur idoneæ, excluduntur in minusculum auiarium, quod est coniunctum cum maiore ostio & lumine illustriore, quod seclusorium appellant.

Seco, secas, secui, sectum {τέμνω, πρίω, πρίζω, διαπρίω, διαπρίζω} secare, Excidere. Colum.lib.2, Quum secueris autem herbam medicam, sæpius eam rigato. Cicero, Id totum secuit in duas partes.

In frusta secare. Virg.1.Æneid.

Infinitè secare atque diuidere, Vide INFINITVS.

Capillos secare. Martial.libro 5. Sic 2, Tusculan. Secare varices alicui.

Dispositam congeriem Deus secuit. Ouid.1.Metam.

Hirsuti vepres secant corpora. Virg.3.Georg.

Crimen secare. Virg.4.Æneid.

Culta pinguia secat fluuius. Virg.8.Æneid.

Herbas secare. Virg.3.Georg.

Marmora secanda. Horat.2.Carm.ode 19.

Membra alicuius secare, Execrare aliquem. Ouid.in Ibin.

Pabulum secare. Cæsar 7.bell.Gall.

Glacies secat teneras plantas. Virg.10.eclog.

Terga secare verbere intorto. Tibul.lib.1.eleg.9.

¶Viam secare. Virg.6.Æneid.

Ille viam secat ad naues. Id est, tenet, vt ait Seruius.

¶Æquora vltima secare fuga. Virg.5.Æneid.

Æquora secare ærata naue. Virg.lib.10.Æneid.

Æthera pennis secare. Virg.1.Georg.

Campos salis ære secare, Secare mare nauibus æratis. Virgil.10. Æneid.

Ventos secare. Virg.4.Æneid.

¶Spem secare. Virg.10.Æneid. Quæcunque est fortuna hodie, quam quisquam secat spem. Vbi Seruius, Secat, sequitur, tenet, habet: vt, Ille viam secat ad naues. Vnde & Sectas dicimus, Habitus animorum, & instituta philosophica circa disciplinam.

Magnæ lites secantur bono viro iudice. Id est, dirimūtur. Horat. 1.epist.17.

Exors secandi cos. Horat.de Arte.

Sectus, Participium {τεμνόμενος.} Cic.2. Tusc. At verò C. Marius Rusticanus vir, sed planè vir, quum secaretur, vt suprà dixi, principio vetuit se alligari, nec quisquam ante Marium solutus dicitur esse sectus.

Annus sectus. Stat.8 Thebaid.

Capilli secti. Ouid.3.Metam.

Compita secta in multas vias. Ouid.3.Amor.eleg 1.

Corpus sectum. Horat.4.Carm.ode.4.

Scrupulosè in partes secta diuisio. Quint.lib.4.cap.5,

Herbæ sectæ. Horat.2.Serm.sat 4.

Arboribus positis secto via limite quadret. Virg.2.Georg.

Pellis secta. Ouid.2.Fast.

Vnguis sectus. Horat.1.epist 1.

Secaturus pe.pro. {τμήξων} pro Secturus. Col.lib.5.cap.9. Supra quam ramum secaturus es.

Secamentum secamenti {πρίσμα} Quod secando diuiditur. Plin. lib. 16. cap. 10, Piceæ ad fissiles scandulas cupásque, & pauca alia secamenta.

Secarius Adiect. {πρισματικὸς} In quo secamenta vel segmenta ponūtur. Cato cap.11. Villicum habere oportet, sporras secarias tres, molas asinarias tres, trusatiles vnas. Vetus exemplar habet fæcarias.

Sectio sectionis {τόμος, τομή} Verbale, Concisio dicitur. Plinius libro 25. capite 7, Bibitur & contra serpentes, & ante sectiones, punctionésque ne sentiantur.

In infinitum sectio. Quint.lib.1.ca.10,

¶Sectio, Media vel aliqua pars bonorum, siue omnia quibus quis multatur. Cic.2.Philipp.75. Expectantibus omnibus quisnam esset tam impius, tam demens, tam diis hominibúsque hostis, qui ad illud scelus sectionis auderet accedere, inuentus est nemo præter Antonium, præsertim quum tot essent circa hastam illam qui alia omnia auderent. Cicer.1.de Inuen. Hoc commodè reprehenditur, si dici possit ex hostibus equus esse captus, cuius prædæ sectione vænierit.

Sectio, Bona ipsa confiscata quæ vocant. Tacitus, Reliquias sectionum Neronianarum nondum in fiscum conuersas reuocatis ab exilio concessit. Cæsar 2.bell. Gall. Postridie eius diei refractis portis quum iam defenderet nemo, atque intromissis militibus nostris, sectionem eius oppidi vniuersam Cæsar vendidit. Id est, bona oppidi vendidit sub hasta.

Sectio, Persequutio iuris. Hinc Sector de quo verbo, præter nobilem significationem, sic Paulus apud Festum: Sectores, & qui secant, dicuntur, & qui empta sua persequuntur.

Sector sectoris, m. ge. {πριών, πρίστης.} Asconius, Sectores dicti sunt, qui spem lucri sui secuti, bona condemnatorum semel auctionabantur, próque his pecunias pensitabant singulis, ac in posterum pro compēdio suo singula quæque pecunia populo vendituri. Vnde à Cicerone 2.Philip.75, Antonius sector Pompeij appellatur, quoniam in subhastatione bona Cn. Pompeij redemerat. Idem pro Rosc. Amerino, Nescimus per ista tempora eosdem ferè sectores fuisse collorum & bonorum? Valla.lib.1.cap.2, Sector significat eum accusatorem qui ex damnatione accusati dimidium bonorum expectat illius, aut certè aliquam partem. Plautus Trinum.13,

-mira sunt,

Ni illic homo est, aut dormitator, aut sector zonarius. Budæus dicit propriè eos appellari posse sectores, qui delationibus faciendis, confiscationes à principibus impetrant, vt homines interdum insontes fortunis omnibus euertant. Cic.pro Rosc.Amer. Nónne cogitas te à sectoribus huc adductum esse? Et 2.Philip. Et eius viri nomine me insectari audes, cuius me amicum, te sectorem esse fateare? Sic 3.Verr. Hæc inquam duo quæ in ædibus tuis sola iam sunt, quæ sectorem expectant, relicta ac destituta à cæteris signis.

Populus sui fauoris sector. Lucan.lib.1. Id est, emptor & venditor, siue auctionator suffragiorum comitialium.

Sectrix, Verbale. Plin.lib.36.cap.15, Vnde enim illi vitricus Sylla, & Metella mater, proscriptionum sectrix?

Sectura, secturæ, pen.prod. {τμῆσις.} Plinius lib.17.cap.17, Vt sectura inferior ponatur semper. Idem lib.37.cap.8.

Secturæ æraria, Cæsar 3 bell.Gall. Illi aliàs eruptione tētata, aliàs cuniculis ad aggerem vineásque actis, cuius rei longè peritissimi sunt Aquitani, propterea quòd multis locis apud eos ærariæ secturæ sunt. Videtur pro fodinis accipere.

Sectilis, & hoc sectile, penult.corr. {τμητὸς} Quod sectum est, aut excidi potest: vel potius quod in nostros vsus secari solet. vt Sectile porrum, id est sectum, & sua sponte concisum, vt ait Valla lib. 1. Iuuenalis Satyr.3. Plinius libro 16. cap. 39, Medulla sectilis.

Ebur sectile. Ouid. De medicamine faciei.

Sectiles laminæ, Sectæ. Plinius lib.16.cap. 43, Magna autem & glutini ratio, propter ea quæ sectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur.

Sectilis, pro Sectibilis, quòd facilè secari potest. Plin.lib.16.cap. 43, Durabilia ac sectilia, quæ modicè humida. Ibid. Dat & alnus tuber sectile, sicut cedrus acérque.

Tessellata & sectilia pauimenta. Sueton.in Iulio cap.46, Multi eū prodiderunt in expeditionibus tessellata & sectilia pauimenta cir-

cuntulisse

cuntulisse Vitruuius lib.7.cap.1, Ad regulam & libellam exacta pauimenta struantur siue sectilibus seu tesseris. Per sectilia intelligimus sectas paruas marmoreas crustas in varios interdum colores. Id est, opus amussatum siue musiuum vt Spartianus in Pescennio, rus Mosaicum vocamus. Per tesseras, quadrata grandia.

Sectiuus, pen.prod. Adiect. Idem. vt Sectiuum porrum, quòd folia eius sæpius secantur, vt profundius crescat. Colum.lib.11.cap 3, Apud Martialem titulus est, Porri sectiui, lib. 13. Plin.lib 19.cap.10, Sectiui duo genera.

Segmen, segminis, pen.corr.n.g. à secando, quasi secamen dictum, c in g mutato. Plin.lib.13.cap.12, Segminibus vtrinque amputatis. Gell. lib.10 cap.15, Vnguium Dialis & capilli segmina subter arborem fœlicem terra operiuntur.

Segmentum, segmenti, Idem {τμῆμα, ἀπότμημα.} Plin lib.36.cap.6, Crassior arena laxioribus segmentis terit, & plus erodit marmoris.

Segmenta, etiam incisuræ & virgulæ sectæ ex gēmis & vnionib.

¶Segmenta {κλίματα} dicuntur partes, &, vt ita dicam, membra mundi, in quæ vniuersa terra digeritur. Plin.lib 6.cap.33, Plura sunt autem hæc segmenta mundi, quæ nostri circulos appellauere, Græci parallelos. Idem, Quod superest terrarum, tribus assignatur segmentis.

¶Segmentum, Ornamentum colli quod monile vocatur, sic dictum, quòd ex segmentis fieri consueuit, id est ex bracteolis argenteis, aureisve. Val. Max. lib.5.ca.2, In Coriolani mentione, Senatus matronarum ordinē benignissimis decretis adornauit. Sanxit nanque, &c. Permisit quoque his purpurea veste, & aureis vti segmentis. Iuuen.Saty.2, Segmenta & longos habitus, & flammea sumit. Sunt tamen qui ibi segmenta interpretentur fasciolas, quæ in ordine vestis extrema parte assutæ, iunctæque ornamento sint indumentis muliebribus, vel quibus noua nupta amicitur, vt ait Probus. Alij accipiunt pro margaritis & murenulis hoc est torquibus. Ouid. 3.de Arte,

Quid de veste loquar? non iam segmenta requiro,

Segmentatus, pen.prod Adiect. Segmentatæ vestes, dicūtur purpureæ, bracteolis argenteis, aureisque depictæ Plautus,

Quam pulchrè segmentatam vestem Mart.lib.6.

Segmentatum, Quicquid ex tenuissimis segmentis vermiculatim compositum est, etiam si segmēta lignea sunt. Iuue Satyr.6 9. Et segmentatis dormisset paruula cunis. Id est vermiculato emblemate pictis, vel præsegminibus, id est tenuissimis ligneis ramētis, ac versicoloribus depictis.

Secors, secordis, Vide SOCORS.

Secordia, secordiæ {ἀσυνεσία} Componitur ex si, quod est sine, & corde, vt ait Festus. Secordiam (inquit idem) quidam pro Ignauia posuerunt. Cato pro stultitia posuit. Plaut.Pœn.4,

Nimia nos secordia hodie tenuit. Vide Socordia in SOCORS.

Secretarium, Secretarius, Secretò, Secretus, Vide SECERNO.

Secta, Sectarius, Sectator, Vide SEQVOR.

Sectilis, Vide SECO, secas.

Sectio, Sector, Sectus, Vide SECO, secas.

Sector, sectaris, Vide SEQVOR.

Secubo, secubas, pen.corr. secubui, secubitum, pen.corr. {χωρὶς κοιτῶ} secubare, Separatim siue seorsum cubare. Propert.lib.2 eleg.26,

Miles depositis annosus secubat armis. Liu.9 bell.Maced. Per iocum adolescens vetat eam mirari, si per aliquot noctes secubuisset Suet.in Tib. Cæsare, cap.7. Cum Iulia primò concorditer & amore mutuo vixit: mox dissedit, & aliquanto grauius, vt etiam perpetuò secubaret.

In vacuo toro secubare. Ouid.3.Amor.eleg 8.

A papillis alicuius secubare. Catul.in Epith.Iuliæ.

Secubitus, huius secubitus, pen.corr. {χωροκοίτησις.} vt Puellæ secubitus. Catul.Argon.39.

Tristes secubitus ferre. Ouid.3 Amor.eleg.9.

Secula, seculæ, penult.corrept. {δρεπάνιον} Falx à secando dicta, vt ait Varro de Lingua Latina libro 4, Hac vtuntur qui in pratis herbas secant.

Seculum, seculi, penult.corr. siue Seclum {αἰών} Spatium centum annorum, inquit Festus. Vnde Carmen seculare Horatij, in quo scribuntur sacrificia, quæ centesimo quoque anno fiebant. Liu.lib.1. ab Vrbe condita, scribit Pompilium ante Pythagoram ducentis fermè annis fuisse. Vnde Cic. 2. de Orat. Ex quo etiam quidam Numam Pompilium regem nostrum fuisse Pythagoræum ferunt, qui annis permultis antè fuit quàm ipse Pythagoras: quo etiam maior vir habendus est, quū illam sapientiam constituendæ ciuitatis, duobus propè seculis antè cognouit, quàm eam Græci natam esse senserunt.

Seculum spatium XXX. annorum nonnulli dici putant. Seruius in illud Virg.8.Æneid.

Sed mihi sera gelu, seclísque effœta senectus, Notandum (inquit) dicta secula etiam in vno homine, secundum eos qui dicunt seculum triginta annos habere. Nam alij volunt centum & decem: alij mille annis putant seculum contineri. Hæc ille.

Seculum, à sequēdo, eo quòd sequatur se, atque in se reuoluatur. Varro à sene deriuat, quòd longissimum spatium senescendorum hominum id putauerunt.

Seculum, mille annos habere putant alij. Plaut.Milite,14,

Quin mille annorum perpetuò viuunt ab seculo ad seculum.

Tot annis & seculis. Cic.5.Verr. Verres tot annis atque adeò seculis inuentus est, qui hæc non commutarit, sed euerterit.

Tot seculis, vel secula. Cic. 6. Verr. Parietes quorum ornatus tot secula manserat. Idem 4. Acad. Nihilne tot seculis, summis ingeniis, maximis studiis explicatum putamus?

Multis seculis, siue seclis. Cic.de Claris Orat. Atque vtinam extarent illa carmina, quæ multis seclis ante suam ætatem in epulis esse cantitata à singulis conuiuis, &c.

In multa secula, Id est, diu & in multos annos. Cicero Bruto, lib. 11.14, In multa secula videbamus Remp. liberatam.

Seculis multis antè gymnasia inuenta sunt, quàm in his philosophi garrire cœperunt. Cic 2.de Orat.

Aliquot secula, vel seculis. Cic.6.Verr. Aliquot seculis pòst P.Scipio bello Punico tertio Carthaginem cepit. Idem de Vniuers. Quū aliquot secula in Italia viguisset.

Magnus ab integro seclorum nascitur ordo. Virg.4 eclog.

Postera secla. Lucret.lib.3.

Priora secla scriptorum. Lucret.lib.3.

Serere arbores quæ alteri seculo prosint. Cic.de Senect.

Sempiternis seculorum ætatibus non immutari. Cicerò 2.de Natura deorum.

Vitæ vestræ tot secula aguntur. Ouid.3 Metam.

Proinde licet quotvis viuendo condere secla. Lucret.lib.3.

Senectus effœta seclis. Virg.8 Æneid.

Animantum secla breui spatio mutantur. Lucret.lib.2.

Propagare multa secula Reip. Cic.2.in Catil.

Secula, & posteri Martial.lib.10.

Multáque viuendo vitalia vincere secla. Post multa secula, & ætates multas superesse adhuc in viuis, Multas ætates vixisse, & adhuc viuere. Lucret.lib.1.

¶Seculum, pro tempore sæpe vsurpatur: vt seculum sterile, effœtum. Plin.epistol.112. Cicer.in Parad. Etiam ipse fortasse in huius seculi errore versor. Idem 9.Philipp. Huius seculi insolentia.

Æreum seculum, Vide AES æris.

Aspera cum positis mitescent secula bellis. Virg.1.Æneid.

Aurea secula, Vide AVRVM.

Fœcunda culpæ secula. Horat.2.Carm.ode 6.

Impia secula. Virg.1.Georg.

Proximum seculum. Cicero in Bruto, Denique Pisistratum proximo seculo Themistocles insequutus est. hoc est ætate sequenti. nam seculum integrum, id est spatium centum annorum, esse non potuit: siquidem annis septuaginta post Pisistratum Themistocles fuit.

Rude seculum. Quintil.lib.2.cap.5.

¶Seculum, pro moribus seculi. Tacitus in lib. de moribus Germanorum, verba faciens de eorum in puniendis adulterijs seueritate: Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi, seculum vocatur. Hoc est, nemo vitia risu excipit, nemo arridet, applaudit & blanditur vitiis: nemo vitia excusat, hoc illis prætexens, Sic seculum est. Nunc verò nullis non vitiis, nequitiis, criminibus obtendimus illud, Sic seculum est. nobisque ipsi blandimur, corrumpentes & corrupti, culpam in seculum reiicimus.

¶Seculum, siue potius Seclum, sæpius Lucret. vsurpat pro genere, vt Serpentia secla, lib 6.

Bucera secla. Lucret.lib.5, Vide Bucerus in dictione BOS.

Desiperent homines, saperent fera secla ferarum. Lucret.lib.3.

Insipiens seclum & infacetum. Catull.in amicam Form.40.

Et muliebre oritur patrio de semine seclum. Lucret.lib.4

Et genus humanum parit omnia secla ferarum. Lucret.lib.2.

Vt propagando possit procudere secla. Lucret.lib.5.

Efficis vt cupidè generatim secla propagent. Lucret.lib.1.

Sæua secla leonum. Lucret.lib.5.

Secularis, & hoc seculare, penult.prod. Quod centesimo quoque anno instauratur: vt Ludi seculares apud Romanos. Plinius libro 7. capite 48.

Seculares ludi apud Romanos, post centum annos fiebant, seculum in centum annos extendi existimabant. Paulus.

Secum {μεθ' ἑαυτοῦ} Dictio composita ex ablatiuo Se, pronominis Sui: & præpositione Cum, quasi dicas Cum se. Cic.Attic.lib.8.166.

Carinis aliquid secum aduehere. Virg.2.Æneid.

Habeat secum. Virg.4.Æneid.

Secundus, Adiect. {δεύτερος, δεύτατος} Quod sequitur primum: & tam numerum, quàm ordinem denotat. Plaut. Pœnul.4,

-primum salua sis

Prima, & secunda in secundo.

Secundus de tribus. Cicero in Orat. Quoniam id secūdum erat de tribus.

Secundus alicui re quapiam. Virg.11.Æneid.

Nulli virtute secundus. Silius lib.7.

Forma nulli secunda. Ouid.1.Amor.eleg.8.

Secundus à rege. Hirtius 4.bel.Alexand.

Secundus ad. Cic.3.de Finib. Nemo dicit in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem, sed eos qui in aliquo honore sunt: quorum ordo proximè accedit vt secundus sit ad regium principatum.

¶Secundus, pro Pari. Horat.1.Carm.ode 12,

Vnde nil maius generatur ipso,
Nec viget quicquam simile, aut secundum:
Proximos illi tamen occupauit
Pallas honores.

¶Secundis admurmurationibus Senatus illum accusaui. Id est, Senatu submissis verbis assentiente. Cic.Qu.fratri, lib.2.5, Multa feci verba de toto furore latrocinióque P.Clodij: tāquam reum accusaui multis & secundis admurmurationibus cuncti Senatus.

Actiones secundæ. Quintil.lib.4.cap.1.

Amni secundo pars cætera defluit. Virg 8.Æneid.

Amni secundo missus defluit aries. Virg.3.Georg. Defluit, cum aqua scilicet. Seruius.

Amor summè secundus. Lucret.lib.4.

Secundis auibus, Bona fortuna & fœlicitate. Liu.6.ab Vrbe.

Secunda aura, Grata, aspirans, prospera. Plin.lib.8.cap 32.

Secundis auribus aliquid accipere, Beneuolis, clementibus. Liu.

Omniáne semper quæ magistratus ille dicet, secundis auribus: quæ ab nostrûm aliquo dicentur, aduersis accipietis?

Auspicia secunda. Horat.4 Carm.ode 14.
Secundæ authoritatis homo Plin.lib.35.cap.6.
Clamor secundus. Virg.1.Æneid.
Flectit equos, curruque volans dat lora secundo. Virg.1.Æneid. Id est, inquit Seruius. Obsequēti Troianis Et tractus est sermo à sequētibus seruis, id est, pedisequis secundis. Vnde & Secundam fortunā dicimus: quòd secundùm nos est, id est, prope nos.
Cursus secundos dare. Virg.3 Æneid.
Di faciles, & in amore secundi. Ouid.epist.17.
Existimatio secunda, Hoc est fama prospera. Suet. in Claudio Cæsare, cap.7.
Exitus secundi. Horat.4.Carm.ode 14.
Fama secunda, fœlix prospera. Liu.7.bel.Pun.
Flumen secundum. Tacit.lib 21.
Flumine secundo remis augetur cursus euntis. Ouid.4.de Ponto, eleg.15.
Fortuna secunda. Cic.3.Verr. Si nulla religionem sors habebit, nullam societatem coniunctio secundæ dubiæque fortunæ, nullam authoritatem mores atque instituta maiorum.
Aduersa fortuna, & Secunda, contraria. Virg.9.Æneid.
Hæres secundus, Vide HAERES.
Laboribus secundis creuit Romana pubes. Id est, prosperis. Horatius 4.Carm.ode 4.
Loco secundo. Cic.pro Cecin. Maximè fuit optandum Cecinnæ recuperatores, vt controuersiæ nihil haberet: secundo loco, vt ne cū tam improbo homine: tertio, vt cum tam stulto haberet.
Secundus in dicendo locus. Cic. Attico, lib.2.8, Et ille secundus in dicendo habet authoritatem penè principis, & voluntate non minus deuinctam beneficio COS.
Mare secundum. Tacit.lib.20.
Mensa secunda. Cic. Attico, lib.14.304, Hæc ad te scripsi apposita secunda mensa. Idem Tironi, lib.16.21, In lacinia seruantem ex mēsa secunda semina. Virg.2.Georg.
Non ego te diis, & mensis accepta secundis
Transierim Rhodia.
Notæ secundæ vites, Hoc est bonitatis & præstantiæ. Colum. lib. 3.cap.2.
Numinibus secundis euenire. Tacit.lib.15, Vt ipse prouidum potius, & secundis numinibus euenire.
Omine secundo ire. Horat.3.Carm.ode 11.
Oratio secunda, Grata, plausibilis. Salust. in Iugurth.
Panis secundus, Idem quod secundarius. Horat.2.epist.1,
-viuit siliquis, & pane secundo.
Partes tractare secundas, Tragœdiæ scilicet. Horat.1.epist.19.
Partium esse secundarum. Cic.1.Verr. Vt in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui est secundarum aut tertiarum partium, quū possit aliquanto clarius dicere, quàm ipse primarū, multū summittere, vt ille princeps quammaximè excellat. Vide PARS.
Interdum reticetur substantiuum. Plin.lib.7.cap 12, Eiusdem familiæ Scipioni post eum cognomen Salutio mimus dedit: sicut Spinter secundarum, tertiarúmque Pamphilus, collegio Lentuli & Metelli COSS.
Secundas agere, pro Assentiri alicui, & penè assentari. Senec.lib. 3.de ira. cap 8, Cælium oratorem fuisse iracundissimum constat: cum quo cœnabat in cubiculo lectę patientiæ cliens: sed difficile erat illi in crapulam coniecto rixam eius cum quo edebat, effugere. Optimum iudicauit, quicquid dixisset sequi, & secundas agere. Non tulit Cælius assentientem, sed èxclamauit, Dic aliquid contrà, vt duo simus.
Plausúque volat, fremitúque secundo. Virg.5.Æneid.
Populo secundo aliquid facere, Fauente, non repugnante. Cic.2. Tuscul Est enim Philosophia paucis contenta Iudicibus, multitudinem consultè ipsa fugiens, eísque ipsi & suspecta & inuisa: vt vel si quis vniuersam velit vituperare, secundo id populo facere possit.
Prælium secundum. Tacit.lib.20, Secundum prælium fecit.
Res secundæ, Prosperæ, ex animo succedentes. Dictæ (vt ait Festus) non à numero, sed quia vt velimus sequantur. Cic.de Amic. Nam & secundas res splendidiores facit amicitia, & aduersas partiens, communicánsque leuiores. Terent.And.5.6,
Age, me in tuis secundis rebus respice. Horat.1.epist.10,
Quem res plus nimio delectauere secundæ.
Secundæ res de. Terent.Heaut.2.2,
Si mihi secundæ res de amore meo essent, iamdudū scio Venissent.
Rumor secundus. Horat.1.epist.10.
Ergo iter incœptum celerant rumore secundo. Virg.8.Æneid.
Tempestas secunda. Tacit.in vita Agricolæ.
Tempora secunda. Horat.4.Carm ode 9.
Ventus secundus, Prosper, gratus. Plaut. Merc.22,
Hic ventus nunc secundus est, cape modò vorsoriam. Cicero ad Atticum, lib 2 16, Quid si etiam Cæsarem, cuius nunc venti valde sunt secundi, reddo meliorem? Hic per translationem. Idem 3. de Natura deorum, Iísque quum secundissimo vento cursum teneret, ridens, Viderísne, inquit, amici quàm bona à diis immortalibus nauigatio sacrilegis detur?
Vela intendere ventis secundis. Virg 3.Æneid.
Secunda iræ verba, pro Apta & congruentia. Liuius ab Vrbe libro 2.
Secunda voluntate hominum, &c. Dicitur & Secunda in aliquem voluntas. Cæsar 2.bel.Ciuil. Tanta ac tam secunda in Cæsarem voluntas prouinciæ reperiebatur.
Vites secundæ. Virg.2.Æneid.
Voluntate secunda hominum. Cassius ad Ciceronem, lib.13 19, Pansam nostrum secunda voluntate hominum paludatum ex vrbe exisse cum ipsius causa gaudeo, tum mehercle etiam omnium nostrum.
Secundior. Comparat. Suet. in Iulio, cap.2, Reliqua militia secun-

diore fama fuit, Id est, fœliciore & magis prospera seu meliore.
Secundum {κατὰ, μετὰ, ἐγγύς} Præpositio accusatiuo casui seruiens, pro Iuxta siue prope. Nam quod secūdo loco positum est, prope est. Seruius Sulpitius ad Ciceronem, libro 4.12, Duo vulnera accepisse, vnum in stomacho, alterum in capite secundum aurem. Plaut.Rud.4,
-quid illuc est Scepario
Hominum secundum littus? Cicero ad Atticum, lib.8 163, Etsi secundum mare ad me ire cœpisset, confestim in Samnium ad me venturum,
¶Secundum, Post. Plaut.Capt.5,
Nam secundum patrem tu es pater proximus. Cic. 2.Offic. Proximè autem & secundum deos, homines hominibus maximè vtiles esse possunt. Liu.8.bell.Pun. Cic.3.Verr. Appellat heredem L.Anniū qui erat institutus secundum filiam.
Secundum hūc diem, Cras. Cic.1.de Orat. Hoc facilius nobis expones ea quæ abs te de officiis, præceptísque oratoris quæsita sunt: sed opinor secundum hunc diem: satis enim multa à nobis hodie dicta sunt.
Secundum fratrem illis plurimum tribuebat. Cic.4.Acad.
Secundum ea quæro, seruarísne in eo fidem. Id est, postea, vel præter hæc. Cic.in Vatinium.
Secundum & Ante, contraria. Cic.2.Verr. Tua ratio est, vt secundum binos ludos mihi respondere incipias: mea, vt ante primos ludos comperendinem.
Secundum te nihil est mihi amicius solitudine. Cicero Attico, libro 1.241.
¶Secundum, Pro. vt Secundum te litem do, id est, Pro te. Secundū me iudica, Pro me. Suet. in Claud. Cæsare. cap.15, Absentibus secundum præsentes dabat. Cic.4.Verr. Vtatur instituto suo, ne cogat ante horam decimam de absente secundum præsentem iudicare. Vlpianus, Et post edictum secundum præsentem iudicabitur ac si præsens esset.
Secundum causam multa disputare. Cic. Attico, lib.4.71.
Secundum te decreuit. Cic. Attico, lib.4.71, Nuntiat iam populo Pontifices secundum se decreuisse.
Secundum Buthrotios iudicauit. Cic. Attico, lib.12.343.
¶Secundum, In. Cic.1.de Diuin. Quúmque solidam inuenisset, statuissétque tollere: ei secundum quietē visam esse Iunonem: prædicere ne id faceret.
Secundum quod possibile est. Paulus in l.1.D. De fundo dotal.
Secundum alio modo. Terent.Eunuch.5 9,
-postquàm eis mores ostendi tuos,
Et collaudaui secundum facta & virtutes tuas,
Impetraui. Liu.10.bel.Pun. Dij testes sunt: qui & illius belli exitū secundum ius fásque dederunt.
¶Secundum arbitrium tuum, pro Ad arbitrium tuum. Cicero 7. Verrina.
Iudicare secundum aliquem. Cic.pro Roscio Comœdo,
¶Secundū, Super. Salust. in Iugurth. Secundum ea vti deliberetis
¶Secundum Platonem, Id est, iuxta Platonis sententiam.
Secundò Aduerbium {δεύτερον} Secundò Consul, Et, Secundò eum noueram, id est, bis. Cicero, Semel hominem allocutus fueram: an secundò mihi redeundum esset, ignorabam.
Secundæ secundarum, tantùm pluraliter, {ὕστερα} Membrana illa quæ partus obuolutus vtero prodit, quæ & secundina vocatur. Dictæ secundæ quòd nascentem infantem sequantur. Plin.lib.20.cap.9, Brassicæ succus contra ardorem febrium & stomachi vitia, vtilissimè imponitur, & ad secundas. Idem lib.20.cap.13, Fœminarum etiam purgationes, secundásque, etiam emortuos partus, vt Hippocrati videtur, ex vino dulci nigro pota. Vulgò *L'arrierefais.*
Secundarius Adiectiuum {δευτερεῖος} Quasi secundi ordinis. vt Panis secundarius. Suet. in Augusto, cap.76. Plin.libro 18.cap.9, Præterea floris semodium, & cibarij, quod secundarium vocant, sextarios quatuor, furfuris sextarios quatuor. Sic Secundarium minium, apud eundem lib.33.cap.7.
¶Secundarius, Secundæ classis. Cic.de Claris Orat. Quod idem faciebat Qu.Arrius, qui fuit M. Crassi quasi secundarius. Id est, secundæ, & à Crasso proximæ classis. Budæus.
¶Secundarium, pro Proximum, vel Secundum Cic.2.de Inuent. In hoc autem loco, caput illud erit accusatori, si demonstrare poterit, alij nemini causam fuisse faciendi: secundarium, si tantam, aut tam idoneam nemini.
Secundarius {δευτεραγωνιστής} Actor secundarum partium. Cicero metaphoricè vsus est in Bruto, Quod idem faciebat, inquit Qu.Arrius, qui fuit M.Crassi quasi secundarius. Alij interpretantur, secundæ classis. Sunt qui legant secundarum: subaudiúntque partium. Alij secundanus: nec desunt qui secundator legendum putent.
Secundanus, pen.prod. Adiect. {δευτερανός} Plin.lib.3.cap.4, In mediterraneo coloniæ Arelate sextanorum, Biliteræ septumanorum, Arausio secundanorum. Hoc est, sextæ, septimæ, & secundæ legionis vel cohortis militum. Liu.4.bel.Maced. Dum repetunt enixè signū, priores secundani se porta eiecere.
Secundani milites. Liu.4.bel.Maced.
Secundicerius, non secundocerius, aut Sericerius, legendum est in Codice Iustiniani libro 12. titul.7. in Rub. Est autem Secundicerius, secundarius, sicut Primicerius, primarius: id est qui secundum locum in dignitate primicerij obtinet: quasi notarius secundarius & post protonotarium. vide l. Scriniis omnibus. §. Scrinij. De palatinis. lib.12.C.tit.24.
Secundo, secundas {ἐπουρίζω} secundare, pen.prod. Prosperum reddere. Propert. lib.3.eleg.21,
Iam liquidum nautis aura secundat iter. Virg.7.Æneid,
-di nostra incœpta secundent.
Aura blanda secundat aquas. Ouid.epist.13.
Visus secundare, & omen leuare. Virg.3.Æneid.
Deus secundet votum nostrum. Senec. Herc. fur.9.

Secundare

Secundare, in melius conuertere, vel obsequi, vt ait Donatus. Terent. Adelph.5.9,
Hæc reprehendere & corrigere me, & secundare in loco. Quædam exemplaria hoc loco legunt Obsecundare.
Secundans, Participium {ἐπουρίζων} vt Vento secundante. Tacit lib. 2. Ex Philostrato.
SECVNDVS, Philosophus fuit Atheniēsis quem aliqui Epithyrum vocant, quòd Architecti filius fuerit, multæ quidem doctrinæ, mediocris eloquentiæ, æqualis æmulúsque Herodis Attici, qui illud Hesiodi elegāti mutatione in eum cauillatus est, Figulus æqualem exagitat, tū Rhetora tectōn. Nihilominus tamē senem posteà mortuum & epicedio & lacrymis honorauit. Ex Philostrato. Secundus alter Tridentinus, vir sanctus, Agiulphi regis Longobardorum tempore, scripsit breuiter Longobardorū historiam. author Paulus Foroiuliensis. Fuit etiam hoc illustris Veronensis familiæ cognomen, ex qua fuit Plinius Secundus Naturalis historiæ scriptor.
Securidaca, Herba est ciceris foliis pusilla, foliculos habens corniculorum modo aduncos, & in his semen rufum, securiculæ ancipitis figura, à quo argumento & nomen inuenit, πελεκῖνος. Nascitur in hordeo & tritico quæ & amplexu suo nos rarò enecat. Alio nomine hedysarum dicitur. Apud Gallos varia sortitur nomina: aliis fabam lupinam, aliis erbum, aliis granum appellantibus.
¶Securidaca, Nomen est in Latinis scriptoribus non rarum. Turnebus tamen istam nominis formam non agnoscit, cùm præsertim Græcè πελεκῖνος à securi vocetur, & à securitate nomen oriri non possit. Ex eo fit vt contra fidem omnium librorum securiclatam scribi debere contendat, id est securiculatam, à securicula. Hæc ille.
Securis, huius, securis, pen.prod.f.g. {πέλεκυς, πέλεκυς, ἀξίνη} Instrumentum ad secanda ligna, quasi semiquiris, vt ait Seruius. Sabini enim quirim hastam appellabant. Virg.11.Æneid.
-æratam quatiens Tarpeia securim. Cic.3. Verr. Agunt eum præcipitem pœnæ ciuium Romanorum, quos partim securi percussit, partim in vinculis necauit.
Acies securium, Vide ACIES.
Anceps securis. Ouid.8.Metam. Ex vtraque parte incidens, vtrinque acuta.
Curuæ secures. Virg.7.Æneid.
Ex adamante facta securis. Ouid.3.Fast.
Hebetes secures. Iuuen.saty.8.
Impacta securis cædit rotas bigarum. Iuuen.saty.10.
Laurigeræ secures. Claud 7.Paneg.
Sacrifica securis. Ouid.lib.12. Metamorph.
-veluti qui candida tauri
Rumpere sacrifica molitur colla securi.
Pacificæ secures. Lucan.lib.7.
Sæuæ secures. Virg 6.Æneid.
Valida securis. Virg.11.Æneid.
Cædere securi. Virg.3.Georg.
Rara securis eò fertur, Id est, Eò rarò venitur cædendorum lignorum gratia. Horat.1.Serm.saty.7.
Securi ceruices subiicere. Cic.in Pisonem, Quum miser ille securibus hospitis sui ceruices subiicere gestiret.
Infligere securim, vel iniicere, dicuntur qui vehementer lædunt, ac vulnerant. Cic.pro Muræna, Sed tamen Serui, quam te securim putas iniecisse petitioni tuæ, quum tu populum Rom.in eum metū adduxisti vt pertimesceret, &c. Atque inibi paulò superius quòd hîc securim dixit, velut exponens appellat plagam: Atque ex omnibus illa plaga est iniecta petitioni tuæ, non tacente me maxima. Item pro Planc. Grauiorem potuerunt Reip. infligere securim. Idē ad Qu. Frat.lib.2.13, Tenediorum igitur libertas, securi Tenedia præcisa est. Et Demosthenes Phocionem appellare solet suorum argumentorum securim. Omnia tela in patriam intēta, dixit Cic.de Prouinciis Consul. Erasmus.
¶Secures, pro honoribus. Solebant enim & Consulibus Romæ, & Prætoribus in prouincia fasces & secures præferri. Horatius 3. Carm.ode 2,
Nec sumit, aut ponit secures
Arbitrio popularis auræ.
Securicula, securiculæ, penult.corr. {πελέκιον} Diminutiuum. Plinius libr.18.cap.19, Securiculam insitiuam pendere, qua intercidantur radices.
Securicla, securiclæ, Ligneum retinaculum, quod etiam fuscus, subscúsque dicitur, quo duo ligna tenacissimè inter se vinciuntur: Vnde Securiclati cardines, apud Vitruuium lib.10, Nostri (vt arbitror *hirundinum caudas* appellant. Bud.
¶Securicula {πελεκῖνος} In fabrica ballistæ apud Vitruuium, ea est quæ inclusa & insita, operitur chelonij puluino. Turnebus.
Securifer, pen.corr. Adiect. {πελεκυφόρος} Qui fert securim: vt Pyragmon securifer. Ouid.12.Metam.
Securiger, pen.corr. {πελεκυφόρος} Aliud adiectiuum, Idem.
Cateruæ securigeræ. Valer.5.Argon.
Dextra securigera. Silius lib.16.
Puellæ securigeræ. Ouid.epist.4.
Securus, pen.prod. Adiectiuum. {ἀσφαλής, ἀδεής, ἀκίνδυνος, ἀμέριμνος, ἀφρόντις} Qui sine cura est, quasi seorsum à cura. Plin.epistol.14. lib.3. Vides quot periculis, quot contumeliis, quot ludibriis simus obnoxij: nec est quod quisquam possit esse securus, quia sit remissus ac mitis.
Securus à metu somnus. Plin.lib.28.cap.9.
Securæ ab Annibale res. Liu.lib.4.bell.Pun.
Securus ab afflatu. Plin.lib.12.cap.1. Id est, nullum afflatum timens sibi.
Securus de bello. Liu.6.bel.Maced.
Reddere securum. Plancus Ciceroni, lib 10.24, Si Africanæ legiones celeriter venerint, securos vos ab hac parte reddemus.

Æther terris securior. Ouid.1.Metam.
Æuum securum agere. Lucret.lib.5.
Animi securi homo. Cic. Attico, lib.12.260, De Lingua Latina, securi es animi, dices, qui talia scribis.
Damnum securum. Mart.lib.1.
Puella non sinit tibi ire securos dies. Tibullus lib.1.eleg.4.
Domus securæ ac patentes. Plin.in Paneg.
Mollia securæ peragebant otia gentes. Ouid.1.Metam.
Otia secura agere. Virg 3.Georg.
Somnos securos rumpere. Lucan.lib 3.
Testamentum securum, Firmum, & de quo nihil est dubitandum. Plin.in Paneg.
Virtus secura. Lucan lib 2.
Securus, Dissolutus, sine vlla cura, quem supinum Iurisconsulti vocare solent, id est, socordē, & desidem. Genitiuo iungitur. Quintil.de Tautologia loquens, lib.8. Hæc enim quanquam non magnopere summis authoribus vitata, interim vitiū videri potest, in quod sæpe etiam incidit Cicero, securus tam paruæ obseruationis. Id est, negligens & contemptor. Lucanus lib.1, de leone loquens, Per ferrū tanti securus vulneris exit.
Amorum securus. Virg.10.Æneid.
Loca casuum secura. Tacit.lib.17, Non modò iacentia, & plana vrbis loca, sed secura huiusmodi casuum impleuit.
Coniugij secura. Valer.8 Argon.
Decoris securus. Tacit.lib.19.
Famæ securus, Sine cura comparandæ laudis. Ouid.1.Tristium, eleg 1.
Virtus secura fortunæ. Claud 8.Paneg.
Futuri secura. Ouid.6.Metam.
Odij securus. Tacit.in vita Agricolæ.
Pœnæ securus. Horat.2.epist.2.
Potentiæ securus. Tacit.lib 3.
Veniæ securus. Lucan.lib 8.
Securitas, penult.corr. securitatis, fœm.gen. {ἀσφάλεια, ἄδεια, ἀμεριμνία, ἀθυμία, ἀφροντισία} Curæ & anxietati opponitur: éstque animi recta placidáque constitutio, malorum impendentium cura vacans. Plin. lib.9.cap 47, Certissima est securitas vidisse planos pisces: quia nunquam sunt, vbi maleficæ bestiæ. Cicero lib 5.de Finib. Democriti autem securitas, quæ est animi tanquam tranquillitas, quam appellant ἀθυμίαν. Idem libro 5. Tusculan. Qui autem illam maximè, optatam & expeditam securitatem (securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis, in qua vita beata posita est) habere quisquam potest, cui aut adsit, aut adesse possit multitudo malorum?
Infelix securitas. Quintil.in Procem.lib.6.
Inhumana securitas. Tacit.lib.19.
Compositus in securitatem. Tacit.lib.3.
Consequi securitatem. Vlpian. in l. Si seruus communis. D.de noxalib.action.
Parere securitatem. Quintil.lib.2.cap.2.
Præstare securitatem. Cato ad Ciceronem, libro 15.5, Vale, & nos dilige: & instituto itinere securitatem, diligentiámque socij & Reipub. præsta.
Vt tranquillitas animi adsit, & securitas. Cic.1.Offic.
Secus, neutri generis nomen (inquit Fla. Sosipater lib.1.Institutionum.) vnde & Salustius virile secus dixit, hoc est virilis sexus, quod per omnes casus integra forma declinatur. Fit secus & aduerbium quod significat aliter vt mox declarabitur.
Secus {ἐγγύς} Præpositio, accusatiuo iungitur. Significat prope. vt, Secus decursus aquarum seruntur salices.
Secus {ἄλλως} Aduerbium significat Aliter, præsertim quando Non vel Haud comites habet, Plautus Epid.3,
Vbi erit empta, vt aliquò ex vrbe amoueas: nisi quid tua secus Sententia est. Cicero in Pisonem, Rectè an secus, nihil ad nos. Idem de Clar.Orat. Nemo dicet secus.
Secus quàm. Plaut.Casin.2. Et Aulul.16,
Quid diximus tibi secus quàm velles? Cic.Att.lib.6.113,
Mihi autem erit maximè curæ, nequid fiat secus quàm volumus, quámque oportet.
Secus ac. Cic.pro Muræna, Non secus ac si meus frater esses. Et 2 de Oratore, Non dixi secus ac sentiebam. Virg.3.Æneid.
Haud secus ac iussi faciunt.
Secus atque. Cicero 3.de Oratore, Sed paulò secus à me atque ab illo partita ac distributa. Idem 2. de Natur.deor. Quoniam cœpi secus agere, atque initio dixeram.
Longè secus, Vide LONGVS.
Multò secus, Vide MVLTVS.
Non secus ac, Vide NON.
Vndique secus. Solinus cap 64, Arcent sane afflatum noxium colles, quæ salubri apricitate vndique secus obiecti, prohibent auras pestilentes.
SECVSSES, populi sunt in Alpibus, vt notat Plin.lib.3.cap.20.
Sed particula, d, determinanda litera est. sedum enim antiqui pro Sed ponebant demptáque nouissima parte, alteram tamen immutare nō voluerunt. Charisius lib.primo.
Sed {ἀλλά, ἀτάρ, αὐτάρ} Coniunctio, aliquando transitum significat ad mentionem alterius rei, inquit Donatus. Terent.Phorm.1 4,
Sed quis hic est senex quem video in vltima platea?
Sed, contrariæ sententiæ significationem habens. Terent.And 3.1,
Fidelem haud fermè mulieri inuenias virum. Et paulò pôst,
Sed hic Pamphilus. S. quid dicit? M. firmauit fidem. Idem, 3 2,
-haud scio an quæ dixit, sint vera omnia,
Sed paruipendo. Donatus. Virg.eclog.9.
Sed, incœptiuum, pro Atque. Terent.And.2.1,
Tu si hîc sis, aliter sentias. B. age age, vt lubet. C. sed Pamphilum

Video. Donatus.

Sed mane, Quaſi incipientis, demonſtrantíſque aliquid noui ſe inueniſſe. Terent.And.4.1,

-at iam hoc opus eſt.

D. Hem.ſed mane:concrepuit à Glycerio oſtium. Donatus.

Sed quid hoc? Non interrogantis,ſed mirantis,& non intelligentis eſt,inquit Donatus. Terent.4.4,

Sed videon' ego Philotion? Sic ſolet (inquit Donatus) dubitari aduenientibus ipſis quos poſt multum temporis interuallum vident. Terent.Hecyr.1.2,

Sed,interdum auget. Vide Certus homo,in CERTVS.

Sed autem,quid ſi hanc hinc abſtulerit quiſpiam
Sacram vrnam Veneris? Plaut.Rud.12.

Sed contra. Cicero 1. Academicarum, Zeno igitur nullo modo is erat, qui vt Theophraſtus, neruos virtutis incideret, ſed contrà qui,&c.

Sed de perceptione hactenus. Cic.4.Acad.

Sed diſſoluerit ſanè. Cic.4.Acad. Idem mihi quidem non videtur:ſed diſſoluerit ſanè,certè tam multa non collegiſſet quæ nos fallerent probabilitate magna. Idem pro Ligario,Sed ierit ad bellum, diſſenſerit non à te ſolùm,verùm etiam à fratribus.

Sed enim,pro Certè.Plaut.Curc.4,

Sed enim nequeo durare quin herum accuſem meum. Cic.ad Atticum,lib.6.111, Sed enim εἰκονομία ſi perturbatior eſt, tibi aſſignato. Gell.lib.1.cap.11. Cic.pro Cælio,Sed enim nequeo durare quin herum accuſem meum.

Sedenimuerò, pen.prod. Liu.Decad.5 lib.5, Sedenimuerò quum deteſtabilis altera res & proxima parricidio ſit, quid ad deliberationem dubij ſupereſſe?

Sed & noſtrorum gloriam percenſeamus. Plin.lib.7.cap 30. Videtur ibi ſignificare Quinetiam.

Sed in confirmatione ſuperiorum poſitum. Cic.5.Verr Sunt homines Siculi non contemnendi,ſi per noſtros magiſtratus liceat,ſed homines & ſatis fortes,& ſatis planè frugi ac ſobrij.

Non,ſed. Cic.Attico,lib.1.13,Non odio adductus alicuius, ſed animo corrigendæ & ſanandæ ciuitatis.

Sed non,ſed. Cic.4.Acad.Sed non de me, vt dixi, ſed de ſapiente quæritur. Idem 2.de Orat. Sed non de præſtanti quadam & eximia, ſed prope de vulgari & communi prudentia diſputo.

Sed vellem non ſolùm, &c.ſed etiam, &c. Cic.Lentulo,lib.1.9, Vide NON.

Non modò,ſed ne. Cic.pro Rabirio perduel.reo.Nõ modò huius libertatis, manſuetudiníſque non ſunt, ſed ne Romuli quidem aut Numæ Pompilij,ſed Tarquinij.Vide NON.

Sed ſiue eſt ars,ſiue artis quædam ſimilitudo, non eſt quidem ea negligenda,verùm intelligendum,&c.Cic.1.de Orat.

Sed verò. Cic.7.Verr.O præclarum imperatorem, nec iam cum M. Aquilio fortiſſimo viro, ſed verò cum Paulis, Scipionibus, Mariis conferendum.

Sed nunc verò. Curtius lib.3.Rex, inquit, ſemper quidem ſpiritus meus ex te pependit: ſed nunc verò arbitror ſacro & venerabiliore trahitur. Verba ſunt Philippi medici ad Alexandrum.

Sed pro Verumetiam. Cicero 1.de Natura deorum, Tuus autem deus non digito vno redundat,ſed capite,collo,ceruicibus, poplitibus,manibus.

Sed,in obiectione ponitur,& in antipophora.Cic.12.Philip.Sed effugi inſidias, perrupi Apenninum: nempe in Antonij congreſſum, colloquiúmque veniendum eſt. Id eſt,Verùm eſto vt effugerim, vel effugiam,&c.Budæus.

Sed, Plerunque in oratione vacat: ſed eo ſolent interdum vti Latini,cùm inchoatum ſenſum & longo tractu productum, aut interpellatum interiectione,& diſtractum reuocare & continuare volunt:vt apud Horat.in ſatyr.

Sed tamen amoto quæramus ſeria ludo. Cicero 2. Tuſculan. Etenim ſi orationes quas nos multitudinis iudicio probari volebamus: popularis eſt enim illa facultas, & effectus eloquentiæ audientium approbatio. Sed ſi reperiebantur nonnulli qui nihil laudarent, niſi quòd ſe imitari poſſe confiderent, quémque & ſperandi ſibi, eundem & benedicendi finem proponerent, quid futurum putamus, cùm adiutore populo, quo vtebamur anteà, nunc minimè nos vti poſſe videamus? Ex Turnebo.

Sed,pro Sed etiam. Cic.pro Milone, Obliti eſtis Iudices recenti illo nuntio necis Clodianæ, non modò inimicorum Milonis ſermones & opiniones, ſed nonnullorum imperitorum. Idem in Piſonem, Senatus odit te,quod eum tu facere iure concedis, afflictorem & proditorem non modò dignitatis atque authoritatis, ſed omnino ordinis ac nominis ſui. Et ſic ferè vbique.Budæus.

Sed is. Cic.5.Verr.In quo etiam erat aliquis quæſtus, ſed is honeſtus atque conceſſus.

Sedate,Sedatio,Sedatus,Vide SEDO,ſedas.

Sedeo,ſedes,ſedi,ſeſſum { ἧμαι, κάθημαι, ἕζομαι, καθέζομαι, κατίζω, ἑδριάω, ἑδριάζομαι, θωκέω, ἐνθωκεύω, ἐφεδρεύω, ἱζάνω, ἐφιζάνω } ſedere,Componitur ex ſe,& eo,quaſi ſeorſum eo: nã ſeorſum ire videmur, & quaſi à cæteris ſeparari dum ſedemus.Quidam à Do fieri exiſtimãt, quòd qui ſedet,ſeorſum dare ſe videtur.Plautus,

Si non, vbi ſedeas,locus eſt:at eſt vbi ambules. Virg.10.eclog.
Dum ſedet, & gracili fiſcellam texit hibiſco.

Sedere ad. Liu.2.bel.Pun.Id horreum fuit præſidiũ Pœnis ſedentibus ad Trebiam.

Ad aliquem ſedere. Ouid.1.de Arte.

Ad latus alicuius ſedere. Cicer.7.Verr.Atque eum vident ſedere ad latus prætoris, & ad aurem familiariter, vt ſolitus erat, inſuſurrare.

Ad gubernacula Reipubl.ſedere. Cicero pro Roſc.Ameri. Cùm apud maiores noſtros ſummi viri, clariſſimíque homines, qui omni tempore ad gubernacula Reip.ſedere debebant, tamen in agris

quoque aliquantum operæ temporíſque conſumpſerint.

Sedere apud. Plaut.Amph 7,

Ordine omne vt quicquid actum eſt, dum apud hoſtes ſedimus, Ediſſertauit.

Iudicem in aliquem ſedere. Cic. pro Rabirio Poſthumo, Modò vos iidem in A.Gabinium Iudices ſediſtis.

In ſubſelliis,ſella,rheda ſedere. Plaut.Pœnulo,2. Cicero ad Atticum,lib.4.79,Malóque in illa tua ſedecula, quam habes ſub imagine Ariſtotelis, ſedere, quàm in iſtorum ſella curuli. Idem pro Milone, Quum alter veheretur in rheda penulatus, vnà ſederet vxor.

In proximo Senatui ſedere. Plin.lib.16.cap.4.

In equo ſedere, pro Equitare. Cic.7.Verr.Vt eum nemo vnquam in equo ſedentem videret.

In ouis ſedere, pro Incubare. Plin.lib.9.cap.51.

Equo,vel carpento ſedere. Martial.lib.5,

Vno credis equo poſſe ſedere duos? Liu.1.ab Vrbe,Ibi ei carpento ſedenti cum vxore, aquila ſuſpenſis demiſſa leniter alis pileum auſert.Subauditur præpoſitio IN.

Vehiculo ſedere. Celſus lib.4.cap.19, In hoc autem affectu corporis,neque ambulatione,neque frictione opus eſt:vehiculo ſediſſe, vel magis etiam equo prodeſt.

Poſt aliquem ſedere. A tergo alicuius ſedere. Horatius 3. Carm. ode 1.

Sedere ſuper. Quintil.lib.2.cap.4. Plin. lib. 35. cap.4, Nemeam ſedentem ſupra leonem,palmigeram ipſam,&c.

Altis ſedibus ſedere. Ouid.6.Metam.

Gremio tuo ſedi. Ouid.epiſt.8.

Humo ſedere. Ouid.4.Metam.

Sella curuli ſedere.Liu.9.bel.Pun.

Veſtibulo ſedet cuſtodia.Virg.6.Æneid.

¶Sedens auribus vox. Quintil.lib.11.cap.3, Vox clara,pura,ſecans aëra,auribus ſedens. Ouid.epiſt.14,

Nondum Tyndaridis nomen mihi ſederat aure. Id eſt,nondum audiueram.

Nomen in ore ſedet. Stat.12.Thebaid.

-vnum Polynicis amati
Nomen in ore ſedet. Id eſt,Nil aliud loquitur quàm,&c.

Animo ſedet fixum,immotúmque,Sic ſtatui. Virg.4.Æneid.

In ingenio alicuius ſedere, Hærere in memoria alicui. Ouidius epiſtol.2.

¶Sedere iudicium dicitur, pro Conſtare vel firmum eſſe. Senec. epiſt.46.

Sedent niues. Plin.lib.17.cap.2.

Flumina ſederunt viſo Iouis nutu.Stat.9.Thebaid.

Sedet morbus.Martial.lib.1,

Adeóne penitus ſedit hic tibi morbus,
Vt ſæpe in aurem Cinna Cæſarem laudes.

¶Veſtis ſedere dicitur, quæ apta eſt. Quintil.lib.11.cap.vlt.Nam & ita ſedet melius toga,& continetur.

Sedet imperium. Plin. in Paneg. Quum abundè expertus eſſet quàm bene humeris tuis ſederet imperium.

¶Sedere de auibus dicitur, in loco altiore eſſe: vt Paſſer ſedet in tecto. Virg 2.Æneid.

Nocte ſedens,ſerum canit importuna per vmbras.

¶Sedere,aliquando ignauiam ceſſationémque denotat, Sedere enim dicuntur qui turpi otio languent: & qui otioſi ſunt: qui nihil agunt,& tempus otioſè terunt. Virg.12.Æneid.

-ſedeant, ſpecténtque Latini. Terent.Adelph.4.5, Cic.ad Tironem,lib.16.2, His ventis iſtinc nauigatur, qui ſi eſſent, nos Corcyræ non ſederemus.

Totos dies ſedere in villa. Cic. ad Atticum,lib.12.257.

Continenter ſedere. Catul.ad Contubernales,35.

¶Sedere,pro Placere,datiuo conſtruitur. Virg.5.Æneid.

Idque pio ſedet Æneæ,probat author Aceſtes. Idem 2.Æneid.

Et ſedet hoc animo. Plin.lib.2.cap.7,Sedere cœpit ſententia hæc, paritérque & eruditum vulgus, & rude in eam curſu vadit.

¶Sedere,Figi.Florus.lib.4.cap.2,Egregia virtus Sceuæ cẽturionis emicuit, cuius in ſcuto centum atque viginti tela ſedere. De hoc ſic ait Cæſar lib.3. bell.ciuil.Scutóque ad eum relato Scæuæ centurionis,inuenta ſunt in eo foramina CCXXX.

¶Sedere,Conſyderare.Virg.1.Æneid.

-celſa ſedet Æolus arce. Id eſt,curat,Seruius. Idem 9.Æneid.

-Turnus ſacrata valle ſedebat. Vbi Seruius,Sedebat, vt Aſper dicit, erat: quæ clauſula antiqua eſt, & de vſu remota. Secundum Plautum, Sedere, eſt Conſilium capere, qui inducit ſeruum dicentem, Sine iuxta aram ſedeam, & dabo meliora conſilia. Sed ſecundum augures,eſt augurium captare:nam poſt deſignatas cæli partes, à ſedentibus captantur auguria: quod & ſuprà ipſe oſtẽdit latenter, inducens Picum ſolum ſedentem,vt,

-paruáque ſedebat Succinctus trabea. Aut erat,aut conſilia capiebat,aut augurabatur.

Ars ſedendi, Cunctatio. Silius lib.8, De Fabio qui cunctando dicitur rem reſtituiſſe.

Partes quaſcunque flectimus ſedendo.Ouid.2 Metam.

¶Seſſum deducere in, Aſinius Pollio ad Ciceronem,lib.10.32,Herennium Gallum hiſtrionem ſummo ludorum die annulo aureo donatum in quatuordecim ſeſſum deduxit.

Sedeor,ſederis, pen.prod.Paſſiuum. Vide Equarius Subſtantiuum, in EQVVS.

Sedens,Participium. Apud Martial.lib.10,Sedens lactuca legitur, quæ & ſeſſilis etiam dicitur.Cic.de Amic.

Prope limina tecti ſedens ianitor.Ouid.1.Faſt.

Aduerſus ſedens.Catul.ad Lesbiam,48.

Seſſurus, penult.prod.Participium { ἑδρασόμενος } Horat.de Arte.

Si plauſoris eges aulæa manentis,& vſque

Seſſuri

Seſſuri donec cantor,vos plaudite,dicat.

Sedes,ſedis,fœm.gen.In qua ſedemus { ἕδρα, καθέδρα, ἕδρασμα, θρόνος, θρᾶνος, θῶκος, κατασκευή } Plin.in Paneg.Horum vnum ſi præſtitiſſet alius, illi iamdudum radiatum caput,& media inter deos ſedes auro ſtaret,aut ebore.

Solidæ ſedes,Terra.Ouid.2.Metam.

Patria ſede ſedens. Virg.7.Æneid.

Latere in ſecreta ſede. Virg.2.Æneid.

Exiguam ſedem pariturae terra negauit.Ouid.6.Metam.

Locare in ſede ſacra.Virg 2.Æneid.

¶Sedes,Habitaculum ac domicilium. Cæſar,Creſcente enim populi multitudine, mutare ſedes ſtatuerunt. Cic.1.Tuſc.Alij in cerebro dixerunt animi eſſe ſedem & locum.

Ætheræ ſedes.Ouid.15.Metam.

Auguſta ſedes,Vide AVGVSTVS.

Beatæ ſedes. Virg.6.Æneid.

Celſa ſedes. Perſius ſaty 1.

Dulcis ſedes.Stat.1.Sylu 1.

Horrida ſedes. Horat.1.Carm.ode 34.

Imæ ſedes Erebi.Virg.4 Georg.

Infauſta ſedes.Senec.Thyeſte 1.

Inferna ſedes.Ouid 3.Metam.

Infida inſtabiliſque ſedes,Vide INFIDVS.

Lætæ ſedes.Horat 1.Carm.ode 10.

Maligna ſedes.Stat.4.Sylu.3.

Moribunda ſedes Piſauri.Catul.ad Iuuentium,76.

Nemoralis ſedes. Ouid.2.Amor.eleg.6.

Optatæ ſedes.Virg.6.Æneid.

Patria ſedes.Virg 2.Æneid.

Peregrina ac ſordida ſedes.Lucan.lib.5.

Sedes procidua Plin.lib 21 cap.20.

Quietæ ſedes.Virg 1.Æneid.

Sanctæ ſedes deûm.Lucret.lib 5.

Sedes ſtabilis & domicilium certum. Cic pro Marcello, Sedem quidem ſtabilem,& domicilium certum non habebit.

Superæ ſedes, Cælum.Ouid.3.Faſt.

Syderea ſedes.Virg.10 Æneid.

Tenebroſa ſedes.Ouid.5.Metam.

Verendæ ſedes. Lucan.lib.5.

¶Capere ſedem,Vide CAPIO.

Commouere ſedibus,Vide COMMOVEO.

Conſidere in ſedibus. Cic.1.de Orat.

Conuellere ex ſuis ſedibus,Vide CONVELLO.

Deſerere ſedem.Virg.3.Æneid.

Deſtituere ſedem.Claud.de bel.Getico.

Exuere aliquem ſedibus. Tacit.lib.13.

Figere ſedem alicubi. Iuuenal.ſat 3.

Incolere ſedem aliquam.Cic.Antequam iret in exilium,Dij deæque mortales,qui excellẽti tumulo ciuitatis ſedem Capitolij in ſaxo incolitis conſtitutam.

Lucidas inire ſedes. Horat.3 Carm ode 3.

Labefactare animam ſedibus. Lucret.lib.6.

Mutare ſedem, Vide MVTO mutas.

Ponere ſedes.Virg 3.Æneid.

Præbere ſedem & domicilium. Cic.de Prouinc.Conſul.

Reponere in ſedem ſuam oſſa.Celſus lib.8.cap.10.

Reuiſere ſuas ſedes.Virg.1.Æneid.

Succedere ſedibus alicuius Virg 4 Æneid.

Tenere ſedem Iouis Optimi Max.pro Vincere, ſiue captam obtinere. Tacit.lib.19.

Transferet regnum à ſede Lauini.Virg.1.Æneid.

¶Sedes,per tranſlationem,pro Statu. Cic.2.de Lege agrar. Coloni Capuæ in domicilio ſuperbiæ atque in ſedibus luxuriæ collocati. Idem pro Archia,At domicilium Romæ non habuit is qui tot annis ante ciuitatem datam,ſedem omnium rerum & fortunarum ſuarum Romæ collocauit.

Celſiſſima ſedes honoris,Vide CELSVS.

Habere ſedem.Quintil.lib.6.cap.1.

¶Sedes,Sepulchrum.Virg.6.Æneidos,

Sedibus vt ſaltem placidis in morte quieſcam.

¶Sedes,aliquãdo pro natibus,& tota ea parte corporis accipitur, ſuper qua ſedentes innitimur. Plin.libr.24.cap.7, Lacryma ſedis vitiis prodeſt,nequid ſiccari,excalfieríve opus ſit.

Procidentia ſedis.Vide PROCIDO.

Sedes procidua. Plin.lib.21 cap.20,ad finem.Teſtes verò,vt ſedem prociduam,quæque ibi ſint vitia,&c.

Sedecula, ſedeculæ, pen. corr. Diminutiuum { ἑδράκιον } Parua ſedes. Cic.ad Atticum,lib.4.78,Sic literis ſuſtentor & recreor, malóque in illa tua ſedecula quam habes ſub imagine Ariſtotelis ſedere, quàm in iſtorum ſella curuli. Valla mauult ſedicula per tertiam vocalem.

Sediculum,Sedile. Paulus.

Sedile, ſedilis, penult.prod. neut. gen. { ἕδρανον } Super quod ſedemus. Plinius epiſtol.101.n.libr.5, Sunt locis pluribus diſpoſita ſedilia è marmore.

Sedile auium.Varro 3.de Re ruſt.cap.5.

Sedilia viuo ſaxo. Virg.1.Æneid.

De viuo ſaxo facta ſedilia.Ouid.5 Metam.

Spiſſa ſedilia.Horat.de Arte.

Vitrea ſedilia.Virg.4 Georg.

Fuſi per dura ſedilia nautæ. Virg.5 Æneid.

Membra ſedili releuare.Ouid.8.Metam.

Complere ſedilia.Claud.1.in Eutropium.

Sedularium, Lectica, ſeu ſella: inquit cum Spiegelo Nebriſſenſis: At rectius Antonius Auguſtinus,vt homo eſt prudentiſſimi acutiſſimíque ingenij. Sunt autem (inquit ille lib.1. Emendat. cap.4.) Sedu-

laria, quæ in Rheda ſedenti ſubiiciebantur. Paulus in l.Rhedæ.D. ſuppellectile legata.lib 33. P. titul. 10, Rhedæ, & Sedularia ſupellectili adnumerari ſolent. Malè repoſuerant Sellularia, & ſeliquaſtra.

Sedularia,ſedilia videntur eſſe, eáque multa, vt & cathedraria, cathedræ:ſicut roſaria, roſæ,cibaria, cibi:ſúntque ſedularia, tanquam ſedillaria.Turnebus.

Sedum,ab ſedendo, inquit Varro lib.4.de ling.Lat. Idem quod ſedes.

Sedentarius, Adiectiuum { ἑδραῖος } Quod ſedendo fit, vnde Sedentariũ laborem dicimus,qui ſedendo peragitur.Apuleius,Vt etiam fatigationem ſedẽtariam inceſſus vegetatione diſcuterem. Plin.in Paneg. Cæteri quidem defixi & attoniti ipſam illam mutam ac ſedentariã aſſentiẽdi neceſſitatem,quo cum dolore animi,quo cum totius corporis horrore perperiebantur?

Sedentaria opera, Quæ ſedendo fit. Colum.lib 12.cap.13.

Sedentarij { ἑδραῖοι } Qui ſedendo opus faciunt. Plaut.Aulul.15,

-calceolarij, Sedentarij,ſutores.

Seſſio,ſeſſionis, Verbale { ἵδρυσις } Cic.2.de Orat.Num tãdem aut locus hic non idoneus videtur,in quo porticus hæc ipſa vbi inambulamus,& palæſtra,& tot locis ſeſſiones, gymnaſiorum & Græcarum diſputationum memoriam quodammodo commouent? Idem 1.de Nat. deor.Accubatio, inclinatio,ſeſſio, Sic 1.offic.Status, inceſſus, ſeſſio,accubatio.

¶Seſſio,pro mora,& ignauia. Nam ſedere quandoque valet nihil agere,tempus otioſè terere. Cic.Att.lib.14,Illam ſeſſionem Capitolinam mihi non placuiſſe, tu teſtis es. Reprehendit Brutum & Caſſium,qui illo ipſo primo die Capitolino,poſt Cæſarem interfectum, ſenatum in Capitolium non vocarint, ſed otioſi tempus conſumpſerint.

Seſſor,Aliud verbale { ἑδρευτής } Horat.2 epiſt.1,

In vacuo lætus ſeſſor,plauſórque theatro.

Seſſito,ſeſſitas, pen.corr. { καθίζομαι } ſeſſitare, Frequentatiuum. Cic. de Claris Orat.Eius autem Cethegum medullam fuiſſe vult, vt quãdam in Periclis labris ſcripſit Eupolis ſeſſitauiſſe,huius hic medullam noſtrum oratorem fuiſſe dixerit. Id eſt,ſæpius ſediſſe.

Seſſibulum, ſeſſibuli, pen.corr. { ἑδραστήριον } Super quod ſedemus & quieſcimus.Plaut. Pœnulo,4,Qui tibi oleant ſtabulum, ſtatum, ſellam & ſeſſibulum merum.

Seſſilis,& hoc ſeſſile,pen.corr. { ἑδραῖος } Quod ſedet,vel ſedere videtur. Plin.lib.15.cap.3,de pyris, Incerta nominum cauſa eſt barbaricis veneríſque, quæ colorata dicunt: regiſſque quæ minimo pediculo ſeſſilia:patritiis,voconiis,viridibus,oblongíſque.

Tergum ſeſſile,Latum,In quo quis poſſit ſedere.Ouid.12.Metam. De Cyllaro Centauro dixit.Paſſiuè accipitur.

Seſſilis lactuca,quæ & ſedens dicitur, Hoc eſt quæ ita humi proiecta eſt,vt ſedere videatur,neque ſurſum vecta eſſe, aut in ſublime aſcendere. Martial.lib.5.

Sedigitus,pen.corr. { σεδίγιτος } Dictus eſt Volcatius illuſtris poeta à ſex digitis. Plin.lib.11.cap.43,Digiti quibuſdam in manibus ſeni: C. Horatij ex patritia gente filias duas ob id Sedigitas appellatas accepi: Volcatium,Sedigitum illuſtrem in poetica.

Sedimentum,Vide SIDO.

Seditio,ſeditionis { στάσις, διάστασις, ἀκαταστασία } Tumultus, diſſenſio, A ſe,id eſt, ſeorſum,& itio,itionis,quod ab Eo,is,deriuatum eſt. Cic. lib.6.de Rep. Declarat ſeditionis proprietatem à diſſenſione ciuium dictam eſſe, quòd ſeorſum eunt alij in alium. Eſt enim propriè quum populo diſcordante itur ad manus, qualem deſcribit Virg 1. Æneidos,

Ac veluti magno in populo quum ſæpe coorta eſt
Seditio,ſæuítque animis ignobile vulgus:
Iámque faces & ſaxa volant,furor arma miniſtrat. Seditionem facit lien, dixit Plaut.Merc.4. Dicitur autem ſeditio in exercitu, in claſſe,in campo,& vbicunque eſt multitudo hominum.

Incurſio ſeditionis,Vide INCVRRO.

Adulta ſeditio, Vide ADOLEO.

Clamoſa. Claud de bel.Getico.

Recens. Ouid.12 Metam.

Turbida ſeditio. Ouid.9.Metam.

Abſtinere ſeditionibus, Vide ABSTINEO.

Afferre ſeditiones, Vide AFFERO.

Agitare ſeditionibus plebem,Vide Agito in AGO.

Ardere ſeditiones.Liuius lib.6.

Colere ſeditiones,Vide COLO.

Commota ſeditio.Cic.Attico lib.2.16.

Comprimere ſeditionem.Tacit.lib.1.

Concire ſeditionem, Vide CONCIEO.

Concitare ſeditionem & diſcordiam.Cic.pro Murena.

Conferre ſeditionem,Vide CONFERO.

Conflare ſeditionem,Vide CONFLO.

Deflagrante paulatim ſeditione. Tacit.lib.18.

Diſcuſſa eſt ſeditio. Paterculus lib.2.Subita deinde exercitus ſeditio, partim ſeueritate,partim liberalitate principis diſcuſſa eſt.

Extinguere ſeditionem.Liu.lib.6.

Facere ſeditionem. Pollio Ciceroni, lib.10.32. Singulæ quædam cohortes ſeditionem fecerunt. Idem ad Brutum,2, Quod ſcribis de ſeditione quia facta eſt in legione quarta de Catoniis(quod dicã, in bonam partem accipies) magis mihi probatur militum ſeueritas,quàm tua.

Gliſcere ſeditionem.Liu.lib.6.

Incedere ſeditio dicitur,pro Subire. Tacit.lib.1 Quũ Pannonicas legiones ſeditio inceſſit. Sed fortè ab Inceſſo venit,non ab Incedo.

Inducere ſeditionem in ciuitatem,Vide INDVCO.

Inducere ſeditionem. Tacit.lib.2.

Lenire ſeditionem.Liu.lib 6.

Oritur ſeditio. Cæſar 7.bell.Gall.

Redintegratur ſeditio.Tacit.lib.1.

Restincta seditio est. Cic.lib.3.de Legib.
Seditio militum sedata ab Appio.Cic.Attico,lib.5.101.
Sustinere seditionem. Liu.de bell.Maced.
Prope seditionem ventum.Tacit.lib.19.
Iuxta seditionem ventum.Tacit.lib.5.
Maris seditio.Stat.9.Thebaid.

Seditiosus,pen.prod. { στασιώδης,στασιαστής } Qui seditionem amat. Cic.3. Verr.Malus ciuis,improbus Consul,seditiosus homo Cn.Carbo fuit. Idem 3.de Legib.Initis seditiosis Tribunis pl.
Seditiosa vita,& tumultuosa.Cic.1.de Inuent.

Seditiosè,pen.prod. Aduerb. { στασιωδῶς } Contentiosè. Cic.pro Cluent. Altera autem quæ procul à iudicio remota est, quæ concionibus seditiosè concitatis accommodatior est,quàm tranquillis,moderatísque iudiciis. Idem ad Atticum,lib.2.36, Multa quum seditiosissimè diceret,vocem exprimere non potuit.

Sedo,sedas { παύω,καταπαύω, καταστέλλω, κατασβεννύω, κοιμίζω, ἀμβλύνω,καταπραΰνω } sedare,pen.prod.Mitigare, placare, lenire, extinguere. Variis nominibus iungitur.
Animum sedare. Salustius, Namque animus impurus, diis hominibúsque infestus,neque vigiliis, neque quietibus sedari potuit, ita conscientia mentem excitatam vexabat.
Arrogantiam.Cic.pro Flacco,Remittant spiritus, comprimant animos suos,sedent arrogantiam.
Bellum. Cic.2.in Catil.Atque hæc omnia sic agentur Quirites, vt res maximę,minimæ motu: pericula summa nullo tumultu : bellum intestinum ac domesticum post hominum memoriam crudelissimũ & maximum,me vno togato duce & imperatore sedetur.
Controuersiam. Cic.1.de Legib. Hoc dico controuersiam totam istam posse sedari.
Discordias. Cic.1 Philipp.
Flamma per incensas citius sedetur aristas.Propert.lib.3 eleg.19.
Fletus.Propert.lib.2.eleg.17.
Ieiunia carne. Ouid.15.Metam.
Incendia.Ouid.1.de Remed.amor.
Infamiam. Cic.2. Verr.Quod vnum ad inuidiam vestri ordinis, infamiámque iudiciorum sedandam maximè pertinebat,id non humano cõsilio sed propè diuinitus datum atque oblatum vobis summo Reipub.tempore videtur.
Iram.Plaut.Merc.24.
Lassitudinem.Plaut.Bacchid.1.
Lites. Cic.5. Verr.
Mentes commotas.Plin.lib.20.cap.13.
Metum sedat dies.Senec.Thyeste,8.
Miserias.Plaut.Pœnulo,18.
Motus animi. Cic 3.Tuscul.
Pauorem.Liu.1.ab Vrbe.
Questus.Senec.Herc.Oetæo,14.
Sitim.Lucret.lib.4.
Tempestatem.Cic.3.Verr.
Tumultum.Cæsar 3 bel.Ciuil.
Vulnera,Cohibere dolorem. Stat.2.Sylu.1.
Incendere & Sedare,Contraria. Cic.3.de Legib.At aliquando incenditur,& quidem sæpe sedatur.

Sedatus , pen.prod. { ἠρέμας , πεπαυμένος } Participium , siue Nomen ex participio.
Amnes sedati. Virg.9.Æneid.
Animo sedatiore scribere. Cic.Attic.lib.8.147.
Corde sedato respondere.Virg.12.Æneid.
Curæ sedatæ.Stat.12.Thebaid.
Homo sedatus. Minimè præceps,bene moderatus. Horatius 1.epistol.19,
Oderunt hilarem tristes,tristémque iocosi,
Sedatum celeres. Id est,Præcipites oderunt sedatum.
Orator sedatus in numeris. Cicero in Oratore, Est enim vt in transferendis , faciendísque verbis tranquillior , sic in ipsis numeris sedatior.
Pectus sedatum. Silius lib.11.
Tempore sedatiore. Cic.pro Cluentio, Paulò sedatiore tempore est accusatus, quàm Iunius,sed eadem ferè lege,& crimine.
Venti sedati.Ouid.15.Metam.

Sedatè,pen.prod. { ἠρεμαίως } Aduerbium, Constanter. Cic.2.Tusc.Nõ constanter & sedatè feres? Sic in Orat.Cuius oratio cum sedatè placidéque loquitur,&c.

Sedatio, Verbale { ἠρέμησις } Cicero 1.de Finib.Sic è physicis fortitudo sumitur contra mortis timorem , & constantia contra metum religionis , & sedatio animi omnium rerum occultarum ignoratione sublata.
Afferre sedationem. Cic.3.Tuscul.Vt apud Homerum quotidianæ neces,interitúsque multorum sedationem mœrendi afferunt.
Perturbationum sedatio.Cic.1 Offic.

Seduco,seducis,penult.prod.seduxi, seductum { ἀπάγω, ἐξιστάω, παρασύρω, παραπείθω, πλανάω } seducere, Propriè seorsum seducere ab aliis, quasi de rebus aliquibus loquuturus. Terent.Hecyr.1.2,
Pòst Pamphilus me solum seduxit foras. Ibidem,4.1.
Vxor vbi me ad filiam ire sensit,seduxit foras. Cic.Attico,lib.5.110, Quum hæc disseruissem,seducit me Scaptius.
Manu blanda seduxit eum.Ouid.2.Metam.
Castra seducere,separare, In duas partes diuidere. Ouid.13. Metamorph.
Quippe vbi non liceat vacuos seducere ocellos. Propert.libro 1. eleg.9.
Mors seducit artus animâ.Virg.4.Æneid.
Seducere, ad animum transtulit. Cic.1.Tuscul.Quum à negotio omni seuocamus animum,quid,inquam, tum agimus, nisi animum ad seipsum aduocamus , secum esse cogimus , maximéque corpore seducimus? Legitur alibi abducimus.

¶Seducere, in malam partem per translationem significat Decipere. Cicero ad Atticum , libr.10.206, Me verò adiuuarent iis in angustiis seductum. In nonnullis codicibus abest seductum. Terent. And.4.1,
-etiam nunc me seducere istis dictis postulas.

Seductus,Participium { ἀπαχθείς } Seorsum ductus.Liu.10 bel.Pun.Singulos deinde separatim,Lęlium ac Masinissam,seductos obtestatur, vt quantum nox prouidentiæ adimat,tantum diligenti expleant cura. Sic Suetonius in Claudio Cæsare,cap.37.
Recessus seducti,sinus secreti.Ouid.13.Metam.
Terræ seductæ ex æthere,Separatæ,seiunctæ.Ouid.4.Metam.
¶Seductus,pro distincto seu discreto.Senec.epist.118,Si proprium habent quidam & à corporibus seductum.

Seductio, Verbale { ἀπαγωγή } Cic.pro Muræna , Mœstos amicos, obseruationes,testificationes, seductiones testium , successionem subscriptorum animaduertebant.

Seductus,huius seductus. Verbale,pro Secessu.Senec. de Tranquil.vitæ.Sic hominum,quorum maximæ in seductu actiones sunt,&c.

Seduculum,li, quasi sudaculum, genus est flagelli , quòd vapulantes sudare faciat dictum.Festus.

Sedularium,Vide SEDEO.

Sedulus , pen.corr. Adiect. { ἀληθινός , ἐπιστρεχής, σπουδαῖος } Donato & Nonio testibus, dicitur qui ex animo & sine dolo , instantérque intentus est alicui rei,vt sit quasi assiduus : quia negligentes dolosi dicuntur. Cic.de Clar. Orat.Eloquentes enim videbare , non sedulos velle conquirere.
Sedulus,quasi sine dolo. Acron in Horatium lib.1.epist.
Anus sedula. Tibul.lib.1.eleg.3.
Turba sedula. Ouid.1.de Remed.Amor.

Sedulitas , pen.corr.sedulitatis { σπουδή , ἐπιεργία } Instans & fidele officium, & diligentia , assiduitas. Cicero pro Cecinna , Quis igitur? Ille quem suprà deformaui , voluntarius amicus mulieris , non necessitudine aliqua , sed ficto officio, simulatáque sedulitate coniunctus , magis opportuna opera nonnunquam , quàm aliquando fideli. Idem ad Atticum, libro 11.217, Quæ si non essent sedulitate effectæ,& beneuolẽtia tua,liceret mihi abire in solitudines aliquas.
Multæ sedulitatis anus. Ouid.3 Fast.
Apta sedulitas. Ouid.10.Metam.
Argura sedulitas.Cælius Ciceroni Famil.lib.8.epist.
Blanda sedulitas. Ouid.2.de Arte.
Officiosa sedulitas Horat.2.epist.7.
Senilis sedulitas. Silius lib.7.
Placere sedulitate.Ouid.1.de Arte.

Sedulè, penult.corr. { ἐπιστρεχῶς } Aduerbium , Idem quod Sedulò. Columell.lib.9.cap.9, Semper quidem custos sedulè circumire debet aluearia.

Sedulò, pen.corr. { ἀπλῶς } Aduerbium,Ex animo & sine dolo,instanter, inquit Donatus.Plaut.Aulul.5,
Nam nunc,quum celo sedulò,omnes ne sciant,
Omnes videntur scire. Terent.Phorm.2.4,
Ego sedulò hunc dixisse credo. Id est,simpliciter, inquit Donatus. Idem Hecy.4.2,
Etsi ea dissimulas sedulò. Idem Eunuch.2.3,
Obsecro herclè Parmeno fac vt potiar.P.faciam sedulò ac
Dabo operam,adiuuabo. Plaut.Menæh.21,
Propterea heri imperium exequor,bene & sedulò seruio. Cic.3.de Finib.Sedulò inquam faciam,sed fortuna fortis.

Sedum,sedi { ἀείζωον } Herba quæ semperuiuum dicitur, à semper sedendo. Plin.lib.18.cap 17 , Democritus succo herbæ quæ appellatur aizoon in tegulis nascens , tabulisve , Latinè verò sedum aut digitellum, medicata seri iubet omnia semina. Columel.libro 2.cap. 9,Id ne fiat , remedio est mistus succus herbæ , quam rustici sedum appellant.

SEDVNI,populi in Alpibus,quos commemorat.Plin.lib.3.cap.20.

Seges,segetis,pen.corr.f.g. { λήϊον } Propriè fruges eorum seminum ex quibus conficitur panis,nondum demessa,vt ait Valla lib.4.Plin. lib.18.cap.17, Si in articulum seges ire cœperit , runcare remedium est,ne herbæ vincant. Et paulo pòst, Luxuria segetũ castigatur dente pecoris in herba duntaxàt.
Luxuries segetum.Virg.1.Georg.
Rapinæ præmaturæ segetum.Lucan.lib.7.
Ægra seges negabat victum.Virg.3 Æneid.
Altæ segetes. Virg 3.Georg.
Arida sedes. Ouid.2.Metam.
Cana seges. Ouid.10.Metam.
Dura seges.Tibul.lib.2.eleg.3.
Feraces segetes. Horat.1.Carm.ode 31.
Fertilior seges est alienis semper in agris. Ouid.1.de Arte.
Grauida seges. Virg.1.Georg.
Immatura seges. Silius lib.15.
Intacta seges.Virg.7.Æneid.
Lætæ segetes,Vide LAETVS.
Segetes meliores existimantur esse campestres. Varr.lib.1.de Re rust.cap.6.
Opportuna pecori seges. Virg.4.Georg.
Picturata seges.Claud.de Histrice,37.
Teneræ segetes.Ouid.4.Fast.
¶Cingenda est altis sepibus ista seges. Ouid.3.de Arte.
Lætas facere segetes.Virg.1.Georg.
Validas segetes mora facit.Ouid.1.de Remed.amor.
Iste feret segetes,iste serendus ager. Ouid.2.de Arte.
Adulta leni fluctuat Zephyro seges.Senec.Herc.fur.9.
Indui segetibus dicitur,Vide INDVO.
Intereunt segetes.Virg.1.Georg.
Metere segetem.Silius lib.16.
Herbæ obducunt segetem.Virg.2.Georg.

Occare

Occare segetes.Horat.2.epist.2.
Pectinare segetem, Vide Pectino,in PECTEN.
Prætendere spem segeti.Virg.1.Georg.
Proculcare crescentes segetes.Ouid.8.Metam.
Resecanda falce seges.Ouid.epist.1.
Runcare segetes.Varro lib.1.de Re rust.cap.30.
Senescit seges nimio imbre.Stat.5.Sylu.1.
Sternuntur segetes.Ouid.1.Metam.
Matura seges surgit.Senec.Thyeste 5.
Hîc segetes veniunt,illic fœlicius vuæ.Virg.1.Georg.
Vrit campum seges lini.Virg.1.Georg.
¶Seges, De leguminibus. Colum.lib.2. cap.14, Quod prædictorum leguminum segetibus fatiscit.

¶Seges { ἄρουρα, εἰργασμένη } Accipitur nonnunquam pro ipsa humo arata & ad accipiendum semen subacta. Varro lib.1. de Re rust.cap. 29.Seges dicitur,quod aratum,satum est: Aruum,quod aratum necdum satum est. Festus,Seges dicitur ea pars agri quæ arata & consita est. Virg.1.Georgicorum,
Illa seges demum votis respondet auari
Agricolæ,bis quæ solem,bis frigora sensit. Plin.lib,18, Segetes quæ interquieuere, fundunt rosam odoratiorem satiua : adeò terra non cessat parere.
Fœcunda seges.Lucan.lib.6.
Segetes fœcundæ,& vberes. Cic. in Orat. Segetes fœcundæ & vberes,non solùm fruges, verùm herbas etiam effundunt inimicissimas frugibus.
¶Seges stimulorum, apud Plautum in Aulul.4.
Ferrea seges telorum.Virg.3 Æneid.
Ferrea seges strictis horret mucronibus.Virg.12.Æneid.
Virûm seges.Virg.2.Georg.
Seminibus iactis segetes adolesse virorum.Ouid.epist.6.
Clypeata seges virorum.Ouid.2.Metam.
¶Seges ac materia gloriæ.Cic.pro Milone,Quid enim odisset Clodium Milo,segetem ac materiam suæ gloriæ.

SEGESTA { σηγέστη } Deæ nomen.Plin.libro 18 cap.2. Seiam à serendo, Segestam à segetibus appellabant:quarum simulacra in Circo videmus. Macrobius 1.Saturn.cap.16,Segetiam vocat. Diuus Augustinus Ciuitatis diuinæ libro 4,Sata,inquit,frumenta quandiu sub terra essent , præpositam voluerunt habere deam Seiam. Quum verò iam essent super terram , & segetem facerent, deam Segetiam. Frumentis verò collectis atque conditis,vt tutò seruarentur,deam Tutilinam præposuerunt.

SEGESTA quæ nunc appellatur,oppidum in Sicilia est , quod videtur Æneas condidisse præposito ibi Egesto , qui eam Egestam nominauit, sed præposita est ei S litera , ne obscœno nomine appellaretur, vt factum est in Maleuento,quod Beneuentum dictum est, & in Epidamno, quod vsurpant Dyrrachium.Festus.

Segestanus,pen.prod. Adiect. { σηγεσταῖος } Qui segestam incolit. Cic.6. Verr.Segestani non solùm perpetua societate,&c.

Segestensis, Aliud adiect. Cic.Verr.5. Multò etiam impudentius in decumis Segestensium versatus est.

Segestre,segestris,neut.gen. Quo aliquid inuoluitur. Varr.de Ling. Latin.lib.4, Quo lecticam inuoluebant , quòd ferè stramenta erant è segete, segestria appellabant, vt etiam nunc in castris. Festus Pompeius lib.4.δέρεις Græci appellant pelles nauticas, quas nos vocamus segestria. Nonius Marcellus, Lecticam quo inuoluebant , segestria appellabant. Plin.lib.13.cap.12. De chartarum generibus, Nam emporetica inutilis scribenda, inuolucris chartarum segestriúmque vsum præbet,& ideò à mercatoribus cognominata.

SEGETIA,Vide SEGESTA dea.

Segmen, Segmentarius, Segmentatus,Segmentum , Vide SECO.

Segnis,& hoc segne { ἀργός,νωθής, ῥάθυμος,νωθρός } Quasi seorsum à recto nitens,G interposita,causa euphoniæ,Componitur enim à se,& nitor,niteris. Vel dicitur segnis quasi sine igne. Vnde segnis dicitur tardus & ignauus: cuius contrarium Ardens, qui festinans, & acuto ingenio est. Virgil.lib.3.Æneidos,
Haud segnis strato surgit Palinurus,& omnes
Explorat ventos. Cic.ad Attic.lib.8.157,Ego si cui adhuc videor segnior fuisse,dum ne tibi videar,non laboro.
Ad credendum segnis. Liu.4.bel.Pun.
Ad imperandum segnior. Id est tardior. Cic.pro Fonteio,Segniores ad imperandum posthac cæteri sint , quum videant eos oppugnari , quibus oppressis populi Roman. imperiis , incolume esse non possit.
Segnis & iacens.Quintil.lib.1.cap.3.
¶Acta segnia,Ignauia.Ouid.12.Metam.
Animus segnis.Plinius lib.11.cap 52.
Anni segnes,In quibus nihil præclari gestum est.Ouid.ad Liuiam.
Campus segnis situ durescit.Virg.1.Georg.
Segnior est cultus terræ. Cic.2.de Legib. Terræ cultum segniorem suspicor fore,si ad eam tuendam ferróque subiiciendam,superstitionibus aliquid accesserit.
Dextra non segnis dare vulnera , Hoc est ad vulnera inferenda. Ouid.5.Trist.eleg.8.
Discordia non segnior.Liu.2.ab Vrbe.
Epistola non segnis,lenta mors.Stat.4.Sylu.4.
Exitus segnis.Stat.5.Sylu.3.
Indoles segnis.Tacit.lib.12.
Iter lucis non segne. Valer.1.Argon.
Mens segnis ad lætitiam.Ouid.3.de Ponto,eleg.4.
Mora segnis.Liu.5.bel.Pun.
Moras segnes rumpere.Virg.3.Georg.
Mors segnis.Liu.10.bel.Maced.
Otium segne.Ouid.1.de Ponto,eleg.6.
Pes segnis.Horat.3.Carm.ode 12.

Pugna segnior.Liu.3.ab Vrbe.
Sopor segnis. Lucan.lib.5.
¶Segnis,cum genitiuo. Tacit.lib,16.Inquietus animo,& occasionum haud segnis.
¶Segnis,Infœcundus & inutilis.Virg.1.Georgicorum,
-segnísque horret in aruis Carduus.Seruius.

Segnities,segnitiei:vel Segnitia,segnitiæ { νωθεία,νωθρότης,ῥαθυμία } Tarditas ac negligentia ad agẽdum,inquit Donatus: quòd vt ait Festus, sit sine nitendo quid vtile & honestum.Plaut.Trin.11,
In huiusmodi negotio diem sermone terere , segnities mera est. Terent.And.1.3,
Enimuerò Daue nihil loci est segnitiæ , neque socordiæ. Cic.1.de Finib.Rudem enim esse omnino in nostris poëtis, aut inertissimæ segnitiæ est,aut fastidij delicatissimi.
Segnities & inertia. Cic.1. de Orat. Et quoniam de imprudentia dixi,castigemus etiam segnitiem hominum atque inertiam.
Sera segnities.Virg 2.Æneid.
Immunda segnities, Vide IMMVNDVS.
¶Segnities,Infœcunditas. Plin.Hinc negligentia cultorum , hinc agrorum segnities.Id est,sterilitas.Sipontinus.
Segnitas antiquis pro segnitia.Acc.Ænead.
Eo nunc quòd eorum segnitate ardet focus. Vide Nonium si plura desideras.

Segniter,pen.corr.Aduerbium { νωθρῶς } Liu.2.ab Vrbe,Segniter,otiosè, negligenter , contumaciter omnia agere nec pudor, nec metus coërcebat. Plin.lib.14.cap. 22, Nec segniter vita in eo elaborauit. Virg.9.Æneid.
Positi artus segniter.Stat.1.Sylu.4.
Ire non segnius sagitta Scytica. Ouid.10.Metam.
Nihilo segnius,Vide NIHILVM.

Segnipes,pen.corr. segnipedis, pen.corr. { νωθρόπους } Qui tardè incedit.Iuuenal.Satyra 8,
-Tritóque trahunt epirhedia collo
Segnipedes. De equis hîc loquitur.

SEGOBRIDA { σεγόβριδα } Oppidum Hispaniæ citerioris , Celtiberiæ totius caput: circa quod Sertorius & Metellus prælium commisere. Strabo libro 3.

SEGOR { σηγώρ } Fuit quinta ciuitas post Sodomam & Soboim,quæ(vt Sacræ testantur literæ) ad preces Loth seruata est.Moses in Genesi.

SEGOREGII,Populi de quibus sic Alex. Alexand.lib.1.cap.24.Segoregiorum vetus erat mos,vt paratis instructísque mensis, inter epulas virgo introducatur:& cui ex conuiuis aquam dederat , cum sibi virum delegisse videbatur.

Segrego,segregas,pen.corr. { ἀφορίζω,ἐκκρίνω } segregare,Ab aliorum numero,vel societate & grege separare , quasi seorsum à grege ponere.Plaut.Milite.18. Terent.And.1.5,
Te obtestor,ne abs te hanc segreges,neu deseras.
Segregare è senatu aliquem.Plaut.Mostel.15.
Ab agmine semet segregare.Stat.12.Thebaid.
Seiungi & segregari.Lucret.lib.1.
Segregare ab se culpam vel suspiciones.Plaut.Trin.4.
A numero ciuium segregare.Cic.pro Archia, Quod si mihi à vobis tribui, concedíque sentiam, perficiam profectò,vt hunc A.Licinium non modò non segregandum,quum sit ciuis, à numero ciuiũ, verum etiam,si non esset,putetis asciscendum fuisse.
Virtutem segregare à summo bono.Cic.3.de Fin.
Pugnam segregare.Liu.1.ab Vrbe.
Sermonem segregare.Plaut.Milite,10. Idem Pœnulo,4,
Segregare sermonem,tædet. Hoc est,tace.
Séque gregari,pro segregaríque,apud Lucretium lib.1,
Dissidio potis est seiungi,séque gregari.

Segrex,segregis,pen.corr.om.gen. vt segrex vita, id est, Solitaria. Seneca de Benefi.lib.4.

Segullum,segulli.Plin.lib.33.cap.4.Aurum qui quærunt, ante omnia segullum tollunt,ita vocatur indicium. alueus vbi id est, arenæque lauantur,atque ex eo quod residit cõiectura capitur , vt inueniatur aliquando in summa tellure protinus rara fœlicitate.

SEGVSIVM { σηγούσιον } Ptolemæo libro 3.cap.1. Segusianorum vrbs in Græcis Alpibus.Vulgò *Sion*.

SEIA,& SEGESTA , Dearum quarum apud veteres nomina , de quibus sic Plinius, Seiámque à serendo, Segestam à segetibus appellabant, quarum simulacra in circo videmus:tertiam ex his nominare sub tecto religio est. Plinius manuscriptus Seriam exhibet,quam Tertullianus Sessiam vocat,Macrobius Saiam,vt Segestã segetiam: atque siquis nominasset Salutem semoniam, Saiam, Segetiã,Tutilinam,ei ferias obseruandas fuisse. Tertia autem illa , quàm religiosum erat sub tecto nominare,Tutilina,vt reor,erat.Turneb.

SEIANVS, pen. prod. { σηϊανός } Nomen viri proprium, de quo multa Sueton.in Tiberio,cap.48. Iuuen.Satyra 10,
-Seianus ducitur vnco Spectandus.

SEIR { σηίρ } Mons in terra Edom in quo habitauit Esaü in regione Gabalena,quæ ex eo, quòd Esaü pilosus esset & hispidus Seïr, id est pilosi nomen accepit.

Seiugi,siue seiuges,pen.corr. { ἑξίππος } dicuntur equi seni ad vnum currum iuncti. Apuleius in floridis, Vni cui omnes prouinciæ, quadriiuges & seiuges currus vbi gentium ponere gratulantur. Plin.lib. 34.cap.5,Serum hoc, & in his non nisi à diuo Augusto seiuges , sicut & elephanti. Liu.8.bel.Maced.

Seiugo, seiugas, pen.corr. seiugare { διαζεύγνυμι } Idem quod Seiungere. Cic.1.de Diuinat.Humani autem animi eam partem, quæ sensum, quæ motum, quæ appetitum habeat , non esse ab actione corporis seiugatam.

Seiungo,seiungis,seiunxi, seiunctum { διαχωρίζω } seiungere, Seorsum iungere siue seorsum ponere & separare. Cic. Lentul. lib.1.9, Tibi autem multò notior atque illustrior meus in te animus esset, si hoc tempore omni quo seiuncti fuimus,& vnà & Romæ fuissemus.

Diſſidio perniciali ſeiungi.Lucret.lib.1.
Seiungendus ab Antonio.Cic.Attico,lib.15.326.
Ab honeſtate ſeiungi.Cic.1.Acad.
A ſpe pariendarum voluptatum ſeiungi non poteſt. Cicero 1.de Finibus.

Seiunctus,Participium { διεζευγμένος } Propert.lib.2.eleg.17.
Dolor ſeiunctus corpore.Lucret.lib.2.
Seiunctum & ſecretum à corpore.Lucret.lib.1.
Semota,& ſeiuncta à rebus noſtris.Lucret.lib.2.

Seiunctio, Verbale { διάζευξις } Cic.3.de Orat. Propoſitóque quid ſis dicturus, & ab eo quod eſt dictum ſeiunctio, & reditus ad propoſitum,& iteratio,& rationis apta concluſio.

SEIVS { σέιος } Viri nomen : à quo Seianus equus.Gel.lib.3.cap.9.Caius Baſſus in commentariis ſuis, item Iulius Modeſtus in XI. Quæſtionum confuſarum,hiſtoriam de equo Seiano tradunt,dignam memoria atque admiratione.Cn.Seium quempiam ſcribūt fuiſſe, eúmque habuiſſe equum natum Argis,in terra Græcia:de quo fama conſtans eſſet tanquam de genere equorum progenitus foret, qui Diomedis Thracis fuiſſent, quos Hercules Diomede occiſo è Thracia Argos produxiſſet. Eum equum fuiſſe dicunt magnitudine inuſitata, ceruice ardua,colore phœniceo,flaua & comanti iuba, omnibúſque aliis equorum laudibus quoque longè præſtitiſſe:ſed eundem equum tali fuiſſe fato,ſiue fortuna ferunt, vt quiſquis haberet eum,poſſidérétque, is cum omni domo, familia, fortunîſque omnibus ſuis ad internecionem deperiret. Itaque primum illum Cn. Seium dominum eius à M.Antonio, qui poſteà Triumuir Reipub. conſtituendæ fuit, capitis damnatum miſerando ſupplicio affectum eſſe. Eodem tempore Corn.Dolabellam COS.in Syriam proficiſcentē fama iſtius equi adductum, Argos diuertiſſe,cupidinéque habendi eius exarſiſſe,emiſſéque eum H-S centū millibus. Sed ipſum quoque Dolabellam in Syria bello ciuili obſeſſum,atque interfectum eſſe.Mox eundem equum qui Dolabellæ fuerat,C.Caſſium qui Dolabellam obſederat,abduxiſſe.Quem Caſſium poſteà ſatis notum eſt, victis partibus, fuſóque exercitu ſuo miſeram mortem oppetiſſe. Deinde Antonium poſt interitum Caſſij parta victoria : equum illum nobilem Caſſij reliquiſſe:& quum eo potitus eſſet, ipſum quoque poſteà victum atque deſertum deteſtabili exitio interiſſe. Hinc prouerbium de hominibus calamitoſis ortum, dicíque ſolitum, Ille homo habet equum Seianum.

Selache,Appellantur apud Græcos omnes piſces plani,quod nomen eis Ariſtoteles impoſuit.

Selago,ſelaginis:Herba Sabinæ ſimilis.Legitur ſine ferro dextra manu per tunicam, qua ſiniſtra exuitur, velut à furante, candida veſte veſtito, puréque lotis nudis pedibus, ſacro facto prius quàm legatur,pane vinóque. Fertur in mappa noua.Hanc contra omnem perniciem habendam prodidere Druidæ Gallorum, & contra omnia oculorum vitia fumum eius prodeſſe.Plin.lib.24.cap.11.

SELECTI DII,apud Romanos vocabantur præcipui & ſummates, qui habebant ampliorem poteſtatem, quíque celebriores, & in maiori haberentur cultu ac veneratione.A D.Auguſtino ex Varrone viginti numerantur, duodecim videlicet mares : Ianus, Iupiter, Saturnus, Genius,Mercurius,Apollo, Mars,Vulcanus, Neptunus,Sol,Orcus, Liber pater: fœminæ octo,Tellus,Ceres,Iuno,Luna, Diana,Minerua,Venus,Veſta. Certè ſelecti alij erant à Conſentibus. Auguſtinus lib.4.de Ciuit.dei.Lilius Geraldus Syntag.1.lib.Hiſtoriæ deorum.

Selectio Selectus,Vide SELIGO.

Selenites { σεληνίτης } Gemma in Arabia naſcens, ex candido tranſlucens melleo fulgore imaginem Lunæ continens, reddenſque in dies ſingulos creſcentis minuentíſque numero.Plin.lib.37.cap.10.

Selenitium, Hederæ genus, cuius eſt minor acinus, ſpartior racemus.Plin.lib.16.cap.34.

Selenuntiæ,Aquæ in Ætna ſalſæ ad Himeram, Ægeſtanæ potabiles. Strabo lib.6.

SELEVCIA,penult. prod. { σελεύκεια } Prima Syriæ ciuitas, vt ait Strabo lib.11.& 14.& 15. iuxta quam Orontes affluit amnis. Hodie *Solda* vocatur,teſte Oliuario in Melam.Hanc alij à Nicanore,alij à Nicatore conditam ferunt. Strabo,Seleuciam (inquit) ad Tigrim amnem, iuxta Babylonem,tercentis ferè ſtadiis, Seleucus Nicator exædificauit. Ptolemæus tres Seleucias fecit, Pieriam, ad Euphraten, ad Belum. Scribit Plin.lib.11.Seleuciam plerunque Meſopotamiam dictam fuiſſe.

Seleucianus,pen.prod.Adiect.Cic.Attic.lib.4.epiſt.vlt.Perſpice æquitatem animi mei,& ludum,& contemptionem Seleucianæ prouinciæ, hoc eſt,nobilis prouinciæ Ciliciæ, quam Seleucus vrbibus auxit. Vide, inquit, me nihil laborare, vt Proconſul in Ciliciam mittar.

Seleucides,Aues vocantur,quarum aduentum ab Ioue precibus impetrant Caſſij montis incolæ,fruges eorum locuſtis vaſtantibus.Nec vnde veniant, quòve abeant,compertum,nunquam conſpectis,niſi cum præſidio earum indigetur.Plin.lib.10.cap.27.

Seleucides,Calceamentum muliebre, apud Pollucem libro ſeptimo capite 22.

SELEVCVS { σέλευκος } Vnus fuit ex principibus Alexandri,qui poſt Alexandri mortem primus in Syria regnauit. De quo Appianus clariſſimus hiſtoricus Græcus in Syrico.

Selibra,ſelibræ,pen.prod. { ἡμίλιτρον } Dimidia libra. Plin.lib.14.cap.16,Malobathri ſelibris in muſti congios duos additis. Liu.5.ab Vrbe, Selibra farris. Gell.lib.7. cap.18, Darent argenti pondo libram ſcilicet & ſelibram. Fit autem ſelibra à ſemi libra, per ſyncopen. Martial.lib.1,
Et thuris,piperíſque tres ſelibræ.

Selicaſtra,Sedilia antiqui generis appellantur,D litera in L conuerſa, vt etiam in ſella factum eſt,& ſubſellio,& ſolio,quæ non minus à ſedendo dicta ſunt.Feſtus. Paulus in l.4.D. De ſuppellectil. legata, Inſtrumenti ſignificatione rhedæ & ſelicaſtra in ſuppellectili adnumerari ſolent. Ita legit Haloander. Antonius verò Auguſtinus ſedularia,id eſt quæ in rheda ſedenti ſubiiciuntur.

Seligo, ſeligis, pen.corr. ſelegi, penult.prod.ſelectum { ἐκλέγω } ſeligere, Seorſum colligere, ſecernere. Cicero in Orat. Quæ exempla ſelegiſſem,niſi vel nota eſſe arbitrarer,vel poſſe eligere qui quærerent. Idem in Oratore, Nec verò vtetur imprudenter hac copia, ſed omnia expendet & ſeliget. Et 3. de Finibus, Sed hoc quaſi vltimum, quale nos ſummum in vita bonum dicimus : illud autem vt feriat, quaſi ſeligendum, non expetendum. Ouidius 3. Amor. eleg.10.

Selectus, Participium : vt Selectæ, breuéſque ſententiæ. Cicero 1.de Natura deorum.
Corpora ſelecta.Ouid.5.Faſt.
Selecti iudices, Equites dicti ſunt. Cic.pro Cluent. Deinde Prætores tantùm vrbani, qui iurati debent optimum quemque in ſelectos iudices referre. Horat.1.Serm.Saty.4,
-habes authorem quo facias hoc,
Vnum ex iudicibus ſelectis obiiciebat. Id eſt, ex Equeſtri ordine. Cicero 4.Verr. Cæterarum rerum ſelecti iudices ex ciuium Romanorum conuentu proponi ſolent. Id eſt,Equitibus qui illuc conueniunt. Ibidem 5,Hic tu medicum & Aruſpicem & Præconem tuum recuperatores dabis? aut etiam illum ipſum quem tu in cohorte tua Caſſianum iudicem habebas, ſiqua res maior eſſet, Papyrium Potamonem, hominem ſeuerum ex veteri illa Equeſtri diſciplina? Quæ verba per ironiam dicta ſunt. Selecti iudices, ſunt præcipui. Vnde dij ſelecti & præcipui, de quibus ſuprà apud Auguſtinum de Ciuitate,cap.1.2.3.& 4.Hæc Budæus. Plinius lib.33. cap.2, Decuriæ quoque ipſæ pluribus diſcretæ nominibus fuere. Tribunorum æris, & Selectorum, & Iudicum : præter hos etiamnum Nongenti vocabantur ex omnibus ſelecti, ad cuſtodiendas ciſtas ſuffragiorum in comitiis. Et diuiſus hic quoque ordo erat ſuperba vſurpatione nomiuum, quum alius ſe Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret.

Selectio,Verbale { ἔκκριτος } Cic.2. de Finib. Dum enim in vna virtute ſic omnia eſſe voluerunt, vt eam rerum ſelectione expoliarent: nec ei quicquam aut vnde oriretur,darent,aut vbi niteretur. Idem 3.de Legib.Selectio vitiorum.

Selinas, vel Selinois : braſſicæ genus criſpum. Plin.lib.20.cap.9, In tres ſpecies diuiſere eam (de Braſſica loquitur) Græci antiquiſſimi Criſpam, quam Selinada vocauerunt à ſimilitudine apij foliorum, ſtomacho vtilem, aluum modicè mollientem.vide cap.157.de Re ruſtica.

SELINIS, penult. prod. { σελινίς } vt inquit Seruius, ciuitas iuxta Lilybæum, abundans palmis quibus veſcuntur, & apio. Virgilius 3.Æneidos,
Téque datis linquo ventis palmoſa Selinis,
Et vada dura lego ſaxis Lilybeia cæcis.

Selinon { σέλινον } à Græcis appellatur herba notiſſima, quam Latini Apium nominant. Inde fiunt compoſita Petroſelinon,Hippoſelinon & Elioſelinon. Vide Dioſcoridem Matthioli.

SELINVS,penultima producta { σελινοῦς } Duorum fluuiorum nomen in Aſia, qui in mare influentes Dianæ Epheſiæ templum vtrinque complectuntur. Plin. lib.5.cap.29. Eſt & Selinus alius in Ægeorum agro qui eſt in Achaia propriè dicta. Item alius in Elide. Rurſus alius in Sicilia iuxta Megara & Hyblam montem, quorum omnium meminit Strabo lib.8.

SELINVS,ſelinuntis : Oppidum eſt Siciliæ palmis abundans { σελινοῦς } Hinc Selinuſius,ſelinuſia,ſelinuſium σελινούσιος, Attributum, vt terra Selinuſia, quæ à Galeno libro 9. ſimplicium Medic. inter medicamenta opthalmica ponitur.

SELINVSIVS, Eſt lacus poſt Cayſtri oſtia ex pelago refuſus. Strabo libro 14.

Sella, ſellæ { θρόνος, δίφρος, φορεῖον } Quaſi ſeda, à ſedendo. Plautus, Curcul.7,
Vide vt expalluit,datin' iſti ſellam vbi aſſidat citò? Cic.1.de Diuin. vt in eius ſella requieſceret. Cato cap.10, Scabilia tria, ſellas quatuor,ſolia duo,&c.
Erat apud Romanos magiſtratus Ædilis, & Prætoris ſedes, qua per vrbem ius dicentes comportabantur. Græci autem θρόνον dicunt ſellam. Cic.3.Verr. Quod vos oblitos eſſe non arbitror, quæ multitudo, qui ordo ad Piſonis ſellam iſto Prætore ſolitus ſit conuenire. In eundem,5, Iam anteà in ſella ſedens Prætor, quum prouinciam Siciliam obtineret.
Aurea ſella.Propert.lib.4.eleg.11.
Curulis ſella.Quintil.lib.6.cap.3.Vide CVRVLIS.
Sella familiaris,ſiue familiarica.Vide FAMILIA.
Geſtatoria ſella, Vide Geſtatorius in GERO.
¶Sella, aliter.Scribonius Largus, Qui id biberint primum ab ore ſanguinem expuunt,deinde ex ſtomacho cruorem reiiciunt,poſteà per ſellas abundantius eundem deiiciunt.

Sellaria,Subſtantiuum,ſellariæ { ἑδραία } Loca in quibus ſedes diſponi ſolebant. Plin.lib.34. cap.8,Violentia Neronis in vrbem conuecta, & in ſellariis domus aureæ diſpoſita. Sueton. in Tiberio, cap. 43.Seceſſu vero Capreſi etiam ſellariam excogitauit, ſedem arcanarum libidinum.

Sellariolus,penult.corr. { ἑδραϊκός } Adiectiuum diminutiuum. Martialis,lib.5,
In ſellariolis vagus popinis. Sellariolæ popinæ dicuntur,in quibus deſident homines ignaui ad libidinem & luxum.

Selicaſtrum,ſelicaſtri,Vide SELICASTRA ſuo loco.

Selliſternium, ſelliſternij, Vide Sola, inquit Feſtus, in SOLVM, ſoli.

Sellularius,Adiectiuum { ἑδραῖος } Sellularij opifices, qui ſedendo opus faciunt, quos Liuius libro 8. ab Vrbe, ſcribit militiæ minimè aptos.

SELLAE, Oppidum eſt Epiri, cuius incolæ Sellani dicuntur. Lucanus libro tertio,

-Quercúſque

-Quercúſque ſilentes
Caonio veteres liquerunt vertice Sellæ.

SELLEEN, Regio eſt proxima Pylo in finibus Arcadiæ. Strabo libro octauo.

SELYMBRIA { σηλυμβρία } Ciuitas eſt Thraciæ ad Propontidem, propinqua Bizantio.Herodot.lib.6.

Semaſſius,a,um,Semaſſij Chriſtiani. Vide in dictione Sarmentitius. & Cælium Rhodig.lib.10.Lection.antiq.cap.9.

Sembella, ſembellæ { ἡμίλιτρον } Quod ſit libellæ dimidium, inquit Varro de Ling.Lat.lib.4.Idem quod ſemis aſſis.

Semel,Aduerbium { ἅπαξ, ἐφάπαξ } Quaſi vnà, non diuiſim, vel vno (vt ita dicam) tempore : nam quod ſemel fit, nullam recipit diuiſionem.Plaut.Capt.12.
Satis ſum ſemel deceptus. Terent.Heaut.1.2.3.4,
-vbi animus ſemel ſe cupiditate deuinxit mala,
Neceſſe eſt Clitipho conſilia conſequi conſimilia. Cic.7.Verr.Verum hoc erat, ſi ille ſemel vetus archipirata ſecuri percuſſus eſſet, pecuniam illam non haberes.
Semel anno.Plin.lib.12.cap.14,Thus meti ſemel anno ſolebat.
Semel atque iterum. Cic.pro Cluent. Cognoſcite nunc ita reum citatum eſſe illum, vt re ſemel atque iterum præiudicata, condemnatus in iudicium venerit.
Semel iterum.Liu.1.ab Vrbe, Semel T.Manilio conſule, poſt Punicum primum perfectum bellum:iterum,quod noſtræ ætati dij dederunt vt videremus.
Semel ac vicies. Plin.lib.7.cap.48. Idem ſella curuli ſemel ac vicies ſedit,quoties nemo alius.
Semel vnquam.Plin.lib.2 cap.35. Dein quum in cœlum ſe reciperet,lampadem factam,ſemel vnquam proditur,Cn.Octauio,C.Scribonio COSS.
¶Semel, inquit Aſconius, vicinum eſt ad Penè nunquam. Cic.2. Verr.Semel ait ſe in vita pertimuiſſe, tum quum primum à me reus factus ſit. Quaſi dicat,ferè nunquam. Simile eſt quòd ſemel in vita riſiſſe Craſſum ſcribit Lucilius.
¶Semel, Omnino & prorſus, ita vt iterum obtineri non neceſſe ſit.Cic.pro Deiotaro,Cùm facilè exorari Cæſar, tum ſemel exorari ſoles.Budæus.
¶Semel, Irreuocabiliter. Quintil.lib.1,cap.3, Nec ſemel de hoc decretum erat : triceſimus dies reddebat victo certaminis poteſtatem.Ouid.de Virginitate loquens epiſt.5,
-deperit illa ſemel. Budæus.
Semel à condito æuo.Plin.lib.7.cap.34. Ibidem, cap.35. Pudiciſſima fœmina ſemel matronarum ſententia iudicata eſt,Sulpitia Paterculi filia. Hîc particula,Semel, affirmantis venuſtatem habet, vt quod veriſſimum eſſe aſſeuerare volumus, id ſemel tantùm dixiſſe ſufficiat.
¶Semel, Ad ſummam, vel in ſumma. Valla de Ad ſummam loquens, Quintilianus in ſenſu priore ſolet vti tali genere dicendi per aduerbium ſemel,libro 9.cap.vltimo, Denique vt ſemel finiam, ſic ferè componendum, quomodo pronuntiandum erit. Et alibi lib.11.cap.1, Et vt ſemel omnia complectar. Id eſt, vt in ſumma dicam. Cuius rei cauſa eſt ipſum illud ſemel,quod ſignificat Vna vice pro omnibus, ita vt poſtea non oporteat quid addi. Quod enim ſemel tantùm fit, id non habet regreſſum vt iterum fiat. Virgilius 11. Æneidos,
-qui nequid tale videret,
Procubuit moriens, & humum ſemel ore momordit. Ouid.epiſt.5,
-nulla reparabilis arte
Læſa pudicitia eſt,deperit illa ſemel. Lucan.lib.9,
-dixítque ſemel naſcentibus autor
Quicquid ſcire licet. Semel, inquit, vt nullum poſtea verbum addat.Hactenus Valla lib.6.

SEMELE, penult. corr. { σεμέλη } filia Cadmi regis Thebarum, ex qua Iupiter Bacchum genuit, teſte Horatio 1. Carm. ode 19, Thebana Semele.
Proles Semeles,Bacchus.Tibul.lib.3.eleg.4.

Semeleius, Adiectiuum { σεμελήιος } vt Thyoneus Semeleius. Horat.1. Carm.ode 17.
Proles Semeleia.Ouid.5.Metam.Hoc eſt Bacchus.

Semen, ſeminis, pen.corr.n.g. { σπέρμα, γόνος, γονὴ, θορός } à Sero, ſeris, notæ ſignificationis. Colum.lib.1.cap.7, Et cætera pecora malè paſcunt,nec induſtriæ terram vertunt, longéque plus imputant ſeminis iacti quàm quod ſeuerint.
Perceptum ſemen.Ouid.11.Metam.
Pinguia ſemina.Horat.Epod.16.
Vitiata ſemina.Ouid.5.Metam.
Abire in ſemen.Plinius lib 21 cap.11.
Exire in ſemen.Plin.lib.19.cap.6.
¶Committere ſemina ſulcis.Virg.1.Georg.
Permiſto ſemine conſtant omnia.Lucret.lib.2.
Differere ſemina in areas.Colum.lib.11.cap.2.
Data ſemina rudi humo.Ouid.6.Metam.
Eruere roſtro ſemina.Ouid.15.Metam.
Iactare ſemen,Vide IACIO.
Ingerere ſemen ſolo,Vide INGERO.
Mandare ſemina terræ,Vide MANDO,mandas.
Mittere rude ſemen in ignotam humum.Ouid.3.Triſt.eleg 8.
Reddere ſemen.Plin.lib.16.cap.26.
Semina mollit humus valido prætincta veneno. Ouid.7. Metam. De dentibus ſerpentis quos Cadmus ſeminauerat.
Obrue verſata Cerealia ſemina terra.Ouid.1.de Remed.
Spargere ſemina per arua.Ouid.epiſt.12.
Fruſtra ſpargere ſemina.Quintil.lib.2.cap.9.
Prima Ceres docuit turgeſcere ſemen in agris.Ouid.3.Amorum, elegia 9.
¶Semen pro zea,Vide ZEA.

¶Semina, dicuntur etiam de virgultis & ſurculis. Virgilius 2 Georgicorum,
Seminibus poſitis ſupereſt deducere terram
Sæpius. Ibidem 2,
Pars autem poſito ſurgunt de ſemine:vt altæ
Caſtaneæ. Colum.lib.3.de arboribus,cap.2,Si compluribus vindemiis eundem tenorem ſeruauerint, ex eiuſmodi vitibus lecta ſemina multum bonúmque vinū præbebunt. Ibidem, cap.1.Semina appellat ſurculos depactos,qui quum radices egerunt,in vineam transferuntur. Idem lib.5.cap.10, Arbores & ſemina cum radicibus Autumno ſerito.
Oleagineum ſemen, Vide Oleagineus in OLEA.
Ordinaria ſemina, Vide Ordinatius in ORDO.
Deponere ſemina. Colum.lib.de Arboribus.cap.20, Quum ſemina depones, dextra ſiniſtráque vſque in imum ſcrobem faſciculos ſarmentorum brachij humani craſſitudine demittito.
¶Semina, pro ſurculis qui inſeruntur arbori, *des Greffes*. Colum. libro 5. cap.penult.Surculos ſic inſerito, vt ſemipede,nec amplius de arbore extent : ſuprà deinde muſcum imponito, & ita ligato, ne pluuia dilabatur. Quoſdam tamen magis delectat in trunco arboris locum ſeminibus ſerra facere, inſectáſque partes tenui ſcalpello leuare, atque ita ſurculos aptare. Paulo pòſt, Surculos ex vtraque parte deraſos demittito, ſic vt librum ſeminis libro arboris æqualem facias.
¶Flammæ abſtruſa ſemina in venis ſilicis.Virg.6 Æneid.
Semina limus habet virides generantia ranas. Ouidius 15.Metamorph.
¶Semen, per tranſlationem, ſignificat authorem alicuius rei, & eum à quo quid ortum eſt. Cic.2. Philipp. Vt igitur in ſeminibus cauſa eſt arborum & ſtirpium, ſic huius luctuoſiſſimi belli ſemen tu fuiſti.
Semen vrbanitatis. Cic. ad Atticum, lib.7.32, Veni igitur quæſo, ne tamen ſemen vrbanitatis vnà cum Rep.intereat. Idem 5.de Finibus, Quorum ſimilia ſunt prima in animis, quaſi virtutum igniculi & ſemina.
Nequitiæ ſemina languidiora.Ouid.1.Amor.eleg.4.
Probationum ſemina ſpargere.Quintil.lib.4.cap.2.
¶Semen alicuius,pro genere.Sueton.in Caligula,cap.25,Nec vllo firmiore indicio ſui ſeminis eſſe credebat,quàm feritatis.
Conceptus ſemine.Ouid.10.Metam.
Ætherium ſemen.Virg.7.Æneid.
Cæleſti ſemine omnes ſumus oriundi.Lucret.lib.2.
Diſſona partu ſemina.Claud.2.in Eutropium.
Diuinum ſemen.Ouid.1.Metam.
Generoſo ſemine implere vterum.Ouid.9.Metam.
Impia ſemina ferre vtero.Ouid.10.Metam.
Inclyta ſemina.Silius lib.13,
-inclyta nanque
Semina ab OEnei ductoris ſtirpe trahebat.
Mortale ſemen.Ouid 3.Metam.
Virile ſemen.Lucret.lib.4.
Veterino ſemine partum genus.Lucret.lib.5.
¶Semen etiam apud Latinos eſt genus quoddam frumenti, quòd à Græcis ζεὰ dicitur.Plin.

Seminium,ſeminij,neut.gen.Aliud ſemen,aliud ſeminium quibuſdam eſſe videtur, niſi fortè bis idem Æſchyli more & Homeri locutum Lucretium opinamur,quum dixit,
Si non certa ſuo cum ſemine ſeminióque
Vis animi pariter creſcit cum corpore quoque. Quod ſanè non cenſent, ſatiúſqe putant iſta diſtingui, quæ origine & propinquitate orationis videntur cohærere & eadem eſſe. Eſſe igitur ſemen credunt illam materiam genitalem, vnde animalia oriuntur, plantæque réſque inanimæ, ſiquis elementa earum ſemina vocare velit : at ſeminium ſobolem eſſe dicunt ipſam & fœtum. Id adeò ex eo ſciri poſſe exiſtimant, quòd ſeminium leonum Lucretius dicit, leonum ſobolem & genus indicans,
Denique cur acris violentia triſte leonum
Seminium ſequitur. Seminium tamen apud Plautum ſemen eſt, In Glorioſo milite,
Dixi hoc tibi dudum,& nunc dico,niſi huic Verri affertur merces,
Non,hic ſuo ſeminio quaque porculenam impartiturus eſt. Quanquam & pro prole intelligi poſſet. Et apud Lucretium,
Hæc aliquo ſine ſeminio grauiore coorta eſt. Atque vocabulum videtur ruſticum fuiſſe, vt è Varrone de Re ruſtica apparet,& Lucretius duobus verbis idem elocutus eſt,quum ſemen & ſeminium poſuit.Hæc Turnebus.
Triſte ſeminium.Lucret.lib.3.
¶Seminium,Seminis luctum.Plaut.Rud.
Vænundatur merces non hoc ſuo ſeminio.

Seminarium, ſeminarij { φυτευτήριον } Locus ſubactus in quo ſemina aut vitium aut arborum panguntur : vt quum ad certam quantitatem excreuerint, in vinetum vel arbuſtum vel pomarium transferantur. Columel.lib.de Arboribus,cap.1, Qui vineam vel arbuſtum conſtituere volet, ſeminaria prius facere debebit : ſic enim ſciet cuius generis vitem poſiturus ſit. Idem lib.5.cap.6, Operam dabit, ne emortuis arboribus rareſcat, ac primam quamque ſenio aut tempeſtate afflictam ſummoueat, & inuicem nouellam ſobolem ſubſtituat. Id autem facilè conſequi poterit, ſi vlmorum ſeminarium paratum habuerit. Varro 3. de Re ruſtica, capite 16, Quidam thymum contundunt in pila, & diluunt in aqua tepida : ea conſpergunt omnia ſeminaria conſita apium cauſa. Idem lib.1.cap.29, In primo interuallo inter Fauonium & Æquinoctium vernum hæc fieri oportet,Seminaria omne genus vt ſerantur, putari in primis, circùm vites ablaqueari,&c. Cato cap.46, Seminarium ad hunc modum facito : Locum quàm optimum & apertiſſimum & ſtercoroſiſſimum poteris, & quàm ſimillimum genus terræ eæ, vbi ſemina

positurus eris, & vti ne nimis longè semina ex seminario ferantur, eum locum bipalio vortito, delapidato, circúmque sepito bene, & in ordine serito, in sesquipedem quoquo versum taleam demittito, opprimitóque pede: si parum deprimere poteris, malleo aut mateola adigito: digitum supra terram facito semina emineant: fimóque bubulo summam taleam oblinito, signúmque apud taleam apponito, crebróque sarrito. Si voles citò semina crescant, ad eundem modum alia semina serito.

¶Seminarium, per translationem, in malum, pro Origine, & eo à quo omne malum dependet, veluti à quodam malè consito seminario pessimi fructus. Cic.2.in Catil. Qui nisi exeunt, nisi pereunt, etiam si Catilina perierit, scitote hoc in Repub. seminarium Catilinarium futurum.

Fons & seminarium triumphorum, In bonum. Cic. in Pisonem, Ex illo fonte & seminario triumphorum, quum arida folia laureæ retulisses, quum ea abiecta ad portam reliquisti, tum tu ipse de te sententiam tulisse videris, tum iudicium pronuntiauisti.

Principium & seminarium Reipub. Cic.1.Offic. Id autem est principium vrbis, & quasi seminarium Reip.

Seminarius, Adiectiuum. Florus lib.2.cap.6. Bellatricem illam viris armísque nobilem Hispaniam, illam seminariam hostilis exercitus, illam Hannibalis eruditricem.

Sementis, huius sementis, fœm.gen. {σπορὰ} Ipsa satio, seu seminatio, sed præcipuè frugum & leguminum. Plinius lib.18. cap.14. Sunt qui properent, atque ita pronuntient, festinatam sementem sæpe decipere, serotinam semper. Colum.lib.13. Quibus magna sementis præparatur. Cæsar 1.bell. Gall. Sementes quàm maximas facere, vt in itinere copia frumenti suppeteret.

Vos date perpetuos teneris sementibus auctus. Ouid.1.Fast.

Proscriptionis facere sementem. Cic.ad Atticum, lib.9.176, In agro Sabino sementem fieri proscriptionis, Senatores multos esse Romæ, nos quoque audieramus. De Cæsare intelligit.

¶Sementis, Seminandi tempus. Colum.lib.2.cap.9. Prima sementis tarius serere permittit: nouissima spissius postulat. Id est, primum tempus sationis.

¶Sementis, pro Segete. Gel.lib.2.cap.29. In sementes fortè consederat tempestiuiores.

¶Sementis, Semen ipsum iam terræ mandatum. Colum.lib.2.cap.8, Nam quod sicco loco ingestum, & inoccatum est, perinde ac si repositum in horreo non corrumpitur: at vbi venit imber, multorum dierum sementis vno die surgit.

¶Sementim, in accusatiuo apud antiquos. Columel.lib.2.cap.10. Cato sæpe cap.27. Sementim facito ita.

Malorum facere sementim. Cic.3.de Natur.deor. Hanc igitur tantam à diis immortalibus arbitramur malorum sementim esse factam.

Sementi, in ablatiuo. Colum.lib.2.cap.9. Media ferè sementi, &c. Sic ibidem, cap.10.& cap.12. Peracta sementi.

Seminalis, & hoc seminale, penult.prod. {σπερματικὸς} Quod ad sementem faciendam pertinet. Columel.lib.11.cap.2, Viciæ pabularis modios septem vel octo, viciæ seminalis modios quinque vel sex. Macrob.lib.7.Saturn.cap.vltimo.

Sementiuus, penultima prod. {σπερμαντικὸς, ἡμελημένος} Adiectiuum, vt Sementina pyra, vel à seminum multitudine, vel quòd vsque ad sementis tempus durent, dicta. Cato cap.7, Pyra volema, aniciana & sementina.

Dies sementina. Festum fuit antiquis celebratum, postquam terræ mandassent semina agricolæ. Ouid.1.Fastorum,

Ter quater euolui signantes tempora fastos
Nec sementina est vlla reperta dies.

Sementinæ feriæ, fuerant institutæ, quasi ex iis fruges grandescere possint. Festus.

Sementicus, pen.corr. Adiectiuum {σπόριμος} Quod seminari potest. Plin.lib.18.cap.7. Sementica autem triticum, hordeum, fabam, napum, rapam appellant.

Sementiuus, sementiua, sementiuum: Quod seminatur. vt sementiua frumenta, sementiuum triticum, hordeum, faba, napus, rapa. Plin. libro 18.cap.7.

Sementiuæ feriæ. Varro de Re rust.lib.1. cap.2. In ipso statim initio, Sementiuis feriis in ædem Telluris veneram. Paulo pòst, Num feriæ sementiuæ otiosos vos huc adduxerunt? Sic enim habent plerique codices, non sementinæ, nec sementinis.

Semento, sementas {σπερματίζω} sementare, Semen producere. Plin. libro 18. cap. 28. Est enim in primis inutile nasci herbas sementaturas.

Sementesco, sementescis, sementescere, Semen producere. *Venir à graine, Grainer.* Vtitur semel & iterum Ruellius lib.2.cap.82.

Semino, seminas, penult.corr. {σπείρω, φυτεύω} seminare, Semen in terram proiicere. Columel.lib.2.cap.9, Seminari debet hordeum post Æquinoctium. Seminatur autem hordeum, & seminatur ager, sicut aspergitur humor, & aspergitur humore vestis. Idem libro 2. capite quarto, Neque in lira, sed sub sulco talis ager seminandus est. Et lib.2.cap.8. Ne seminarentur agri, nisi cum terra pluuiis maduisset. Virg.6.Æneidos,

Quale solet syluis brumali frigore viscum
Fronde virere noua, quod non sua seminat arbos.

Seminare marem, quod Generare dicimus. Columella libro 6. capite 24. De tauris.

Seminatus puer. Plaut. Amphitr.5,
Alter decumo pòst mense nascetur puer,
Quàm seminatus.

Seminatio {σπορὰ} Verbale. Varro 2.de Re rust.cap.6. Ad seminationem onagrus idoneus, quòd è fero sit mansuetus facilè, & è mansueto ferus nunquam.

Seminator, penult.prod. Aliud verbale {σπορεύς.} Cicero 2. de Natura deorum, Omnium autem rerum quæ natura administrantur, seminator & sator, & parens, vt ita dicam, atque educator & altor est mundus, omniáque sicut membra & partes suas nutricatur & continet.

Seminator omnium malorum: apud Ciceronem, lib.3.de Natura deorum, Qui est versus omnium seminator malorum.

Seminosus, pen.prod. Adiectiuum. vt Cucurbitæ seminosæ, seminibus abundantes. Author eius Iambici, cuius inter Priap. initium est,

Quid hoc negotij est?
Nec seminosas ad cucurbitas quenquam,
Ad ocymúmve, cucumerésve humi fusos
Venire credo, sessilésve lactucas.

Semestris & hoc semestre {ἑξάμηνος, ἑξαμηνοβιὸς} Quod est sex mensium, vt Semestris Consulatus. Plin. epist. 69. Plin. maior lib.10.cap.25. Temporum magna differentia auibus: perennes, vt columbæ: semestres, vt hirúdines: trimestres, vt turdi & turtures: & quæ quum fœtum eduxêre, abeunt, vt galguli, vpupæ.

Semestrem vitam excedere. Plin.lib.8.cap.39.
Semestris Dictatura. Liu.4.ab Vrbe.
Semestris Censura. Liu.4.ab Vrbe.
Infans semestris. Liuius Decad.3.lib.1.non ita procul à fine.
Semestre regnum. Cic.ad Atticum, lib.10.197, Sed tamen ea pone ante oculos, iam intelligere id regnum vix semestre esse posse.

Semestria D. Marci, in libris Ciuilis iuris, sic accipienda sunt, quæ in semestribus consiliis constituta ab eo, & rescripta erant. Augustum quoque semestria sibi consilia instituisse Suetonius in eius vita scribit. Vide Dionem lib.53.l.46. De pactis in P.l.vlti. De seruis exportan.l.12. de acquir. hæredit.§. Item Diuus. de excusat. tutorum, libro 1. Institutionum Ciuilium. Erat enim molestum D. Principi annum totum miseris hominum controuersiis hærere: itaque sufficere visum est, si semestre tempus litibus diiudicandis incumberet.

Semesus, penult.prod. Adiectiuum {ἡμίβρωτος} Semicomestum. Eadem enim forma dicitur qua ambesum & comesum. Sueton. in Tiberio, cap.34. Solennibus ipse cœnis pridiana sæpè ac semesa obsonia apposuit. Virg.8.Æneidos,

Ossa super recubans antro semesa cruento.
Frusta lardi semesa. Horat.2.Serm.saty.6.
Membra semesa. Silius lib.6.
Præda semesa. Virg.3.Æneid.
Pisces semesi. Horat.1.Serm.saty.3.

Semet {ἑαυτὸν} Pronomen accusatiui, vel ablatiui casus, à suimet genitiuo. Sueton. de Claris grammat. Ab semet nominatus. Plinius de Viris illust. Mox à Sylla Pergami oppressus, corrupto exercitu desertus, semet occidit. Liu.2.ab Vrbe, Timens sciscitari vter Porsena esset, ne ignorando regem semet ipse aperiret quis esset.

Semhammemphoras, apud Rhabbennum, id est nomen expositum, de Dei optimi Maximíque nomine. Moses Ægyptius in libro More: Omnia (inquit) nomina creatoris & opificis, in libris omnibus inuēta ab effectibus deriuata sunt, præter vnum illud Iehoua, seu Iehuhe, quod est nomen peculiare Creatori altissimo: & propterea vocatur Semhammemphoras, id est nomen expositum.

Semianimis {ἡμίθυμος} & cætera à semis, siue semi composita, Vide SEMIS.

Semigro, semigras, penult. corr. {ἀποικίζω} semigrare, Idem quod Migro, vt Semigrare ab aliquo. Cic. pro Cælio, Reprehendistis, à patre quòd semigrarit: quod quidem iam in hac ætate minimè reprehendendum est, qui quum ex Reipub. causa iam esset mihi quidem molestum, sibi tamen gloriosam victoriam consecutus, & per ætatem magistratus petere posset: non modò permittente patre, sed etiam suadente ab eo semigrauit.

SEMIGVNTVS, Segesti filius Cheruscorum ductor, à Germanico bello captus & occisus, tractus est in triumphum. Strabo lib.7.

Seminarium, Seminium, Semino, Vide SEMEN.

SEMIRAMIS, penult. corr. huius Semiramis & Semiramidis {σεμίραμις} vnde accusatiuum Semiramin vel Semiramidem facit. Fuit nomen Assyriorum reginæ, Nini regis vxoris, quæ mortuo viro res præclaras gessit. De hac prudentissima, & viri nomine digna fœmina lib.3. Diodorus, Iustinus, Orasius, Eusebius, Augustinus, Iosephus, Philostratus, scripserunt & alij. Ea mulierum omnium, quarum ex historia ad nos perlata notitia est, longè celeberrima: quámque cum Cyro præcipuè Alexander admiratus fertur, quòd in illa & magnitudo quædam animi, & rerum claritas plurima emicuisset: quum sibi iam magno natu monumentum, in quo perfuncta humanis reconderetur, strueret, inscriptionem eiusmodi exsculpendam curasse dicitur. Quicunque ex regibus pecuniæ inopiam senserit, conditorio recluso sumat inde quicquid visum fuerit. Id quum legisset Darius, vt qui auri foret auidior, sepulchrum iussit recludi: sed in eo pecuniam quidem inuenit nullam, in eas autem incidit literas, Ni malus vir fores, & pecunia prorsum inexplebilis, non vtique mortuorum loculos moueres: exprobratione lepida in sacram auri famem, vt eminentissimi authores tradidere. Hæc Cælius Rhodiginus lib.23. cap.5. ex Plutarchi Apophthegmatis. Verùm eadem impudica & mollis fuisse traditur, vtpote quæ filij concubitum expetierit, & equum vsque ad coitum adamasse dicatur. Semiramis, lingua Syriaca, auem significat. Nāque ab auibus adhuc infans nutrita dicitur. Vide Derceto. Scribit Valerius Maximus lib.9.cap.3, Dum die quodam circa cultum corporis occupata esset, & nuntiaretur ei Babylonem defecisse, soluta adhuc altera parte crinium, protinus ad eam expugnandam cucurrit: nec prius decorem capillorum in ordinem, quàm tantam vrbem in suam potestatem redegit. Iuuenal. Satyra 2,

Quod nec in Assyrio pharetrata Semiramis orbe. Propert. libro 3. ecloga 11. Si tamen Eroticum Plutarchi legeris Semiramin ancillam fuisse inuenies, quæ Ninum interfici iussit, præcario accepto sceptro.

Semiramius, Adiectiuum {σεμιράμιος} Claud.5.Paneg.

Nostra

Nostra Semiramiæ timeant insignia turres.
Sanguine Semiramio cretus. Ouid.5 Metam.

Semis, vel potius semi, indeclinabile {ἥμισυς} Dimidium significat, & melius desinit in semi: quo extra compositionem raro vtuntur: vt Semiuiuus, à Græco deducitur ἡμι &, S, habet pro aspiratione Græca. Festus.

Semis, semodius, semuncia: ex Græco trahuntur, sicut & alia nonnulla, quæ, S, literam pro aspiratione eorum habent, vt ἑπτὰ, septem: ὕλη, sylua: sic ista ab eo, quod illi dicunt ἥμισυ, declinata sunt. Paulus apud Festum Pompeium.

Semiambustus, Adiectiuum. Sil.lib.2,
Semiambusta iacet nullo discrimine passim,
Infœlix obiens permisto funere turba.

Semianimis, & hoc semianime, penult.corr. & interdum Semianimus, semianima, semianimum {ἡμίθυμος, ἡμιθανὴς} Quasi exanimatus. Plin. de Viris illustr. Ipse cum trecentis pugnans cecidit, & posteà ab Attilio semianimis inuentus & sanatus, magno posteà terrori hostibus fuit. Liu.ab Vrbe, lib.1. Vbi tollētes corpus semianime virginis. Sic 8.bell. Punic. Quum turbam fœminarum, puerorúmque imbellem, inermem ciues sui cæderent, & in succensum rogum semianima pleráque iniicerent corpora, &c.

Media procubuit domo semianimis. Ouid.1.Trist.eleg.3.
Artus semianimes. Ouid.14.Metam.
Clamor semianimis. Stat.8.Thebaid.
Equi semianimes voluuntur. Virg.11.Æneid.
Attollere terra semianimem heram. Lucan.lib.8.
¶Semianimus antiquè. Cic.1.de Diuinatione,
Arboris è trunco serpentis saucia morsu,
Subigit ipsa feris transfigens vnguibus anguem
Semianimum, & varia grauiter ceruice micantem. Ex Ennio. De aquila.
Corpore semianimo languida membra. Lucret.lib.6.

Semiapertus, Adiect. {ἡμιανέῳκτος.} Liuius 6.bel.Pun. Paucos ex multis trepida fuga incendentes, semiapertis portarum foribus in vrbem compulit.

Semiassus, Adiectiuum {ἡμίοπτος.} Cic.1.Tuscul.
Heu reliquias semiassi regis denudatis ossibus, Ex poeta.

Semibos, penult.corr. semibouis {ἡμίβους.} Ouid.4.Trist.eleg.6,
Centimanúmque Gygen, semibouémque virum.

Semicaper, pen.corr. semicapri. Ouid.5.Fastorum,
Semicaper coleris succinctis Faune Lupercis.
Deus semicaper. Ouid.4.Fast.
Pan semicaper. Ouid.14.Metam.

Semicinctium, semicinctij {ἡμιζώνιον} quod & Ventrale dicitur, Vulgò *Demi-ceint*, quod medium hominem cingat. De hoc est illud Martialis apophoretum lib.14. disticho 153,
Det tunicam diues: ego te præcingere possum,
Essem si locuples munus vtrunque darem. Alij semicinctium vestem breuissimam interpretantur.

Semicirculus, pen.corr. {ἡμικύκλιος} Medius circulus. Columel.libro 5. cap.2. Cic.lib.5.de Fin. Quúmque non habeant ex doctrina oblectationes, circulos aliquos, & semicirculos consectari.

Semicircularis, penultima prod. Adiectiuum {ἡμικύκλιος} Quod habet mediam circuli formam. Columel.libro 5.cap.2, Semicircularis agri forma.

Semicirculatus, penult.prod. Adiectiuum. Celsus lib.7.cap.26.titulo 2, Ferramentum fecit rectum in summam partem labrosum, in imam semicirculatum acutúmque.

Semicoctus, Adiectiuum {ἡμίεφθος.} Plin.lib.18.cap.11, Ex tritico candidissima atque grandissima eligunt grana, & semicocta in ollis. Colum.lib.8.cap.5, Semicoctum ordinem. Et apud Plin.lib.22.cap.25, Semicocta aqua.

Semicorporalis, & hoc Semicorporale, penult.prod. Firmic.lib.2.cap.12. Aries est signum in cœlo masculinum, semicorporale, oculis languidis, erraticum.

Semicorporeus, semicorporea, semicorporeum. Firmicus lib.2.cap.12, Cancer signum est in cœlo fœmininum, mobile, semicorporeum, irrationale. Rursus ibid. Libra signum est in cœlo masculinum, mobile, semicorporeum, rationale.

Semicremus, pen.corr. Adiect. Ouid.2.Metamorphoseos,
Semicremóque nouat repetitum stipite vulnus. Id est, qui dimidia ex parte crematus erat.

Semicrematus, pen.prod. Adiect. {ἡμίφλεκτος} vt Membra semicremata. Ouid.in Ibin. Et Martialis, lib.11,
Thuráque de medio semicremata rogo.

Semicrudus, pen.prod. Adiect. {ἡμίωμος.} Colum.lib.6.cap.26, Si iam tali vitio laborant, lupini semicrudi cōteruntur, & offæ saluiati more faucibus ingeruntur. Stat.4.Sylu.9.
Quid si cùm bene mane semicrudus
Illatam tibi dixero salutem?

Semicubitalis, & hoc semicubitale, pen.prod. Liu.lib.2. Decad.5. vt palmæ spiculum hastili semicubitali infixum.

Semideus, Adiectiuum {ἡμίθεος.} vt Canes semidei. Lucan.lib.8,
Nos in templa tuam Romana accepimus Isin,
Semideósque canes. Anubim intelligit.
Genus semideûm. Ouid.in Ibin,
Vos quoque plebs superûm Fauni, Satyríque, Larésque
Fluminaque, & Nymphæ, semideúmque genus. Deos indigetes significare putatur poëta.
Reges semidei. Stat.2.Achil.

Semidoctus, Adiectiuum {ἡμιμαθὴς.} Cic.2.de Orat. Hæc vt & properans & apud doctos & semidoctos ipse percurro, vt aliquando ad illa maiora veniamus. Plautus Asinaria, 5,
Culpa tua isthæc, quæ discipulum semidoctum abs te semoues.

Semiermis, & hoc semierme {ἡμίοπλος} Partim tantùm armatus. Liu. 5.bel.Punic. Haud dubia res est, quippe inter Annibalem ducem & centurionem, exercitúsque, alterum vincendo veteranum, alterum nouum totum, & magna ex parte etiam tumultuarium & semiermem. Ibid.lib.2, Binis in castris quum multitudo semiermis sine ducibus esset, &c. Dicitur & semermis vt Decad.3.lib.10, Ex agrestium semermi turba.

Semifactus, Adiectiuum {ἡμίπρακτος.} vt Opera semifacta. Tacitus libro 15.

Semifer, pen.corr. Adiectiuum {ἡμιθήριος.} Ouid.2.Metamorphoseos,
Semifer intereà diuinæ stirpis alumno
Lætus erat. De Chirone Centauro. Plinius libro 8. capit. 57, Semiferum & ipsum animal cui viuaria in doliis idem qui apris instituit.
Caput semiferum panis. Lucret.lib.4.
Corpus semiferum. Valer.6.Argon. Cic.2.de Nat.deorum.
Tum gelidum valido de pectore frigus anhelans
Corpore semifero magno Capricornus in orbe. Ex Arato.
Fremitus virorum semiferi. Valer.6.Argon.
Lupi semiferi. Valer.1.Argon.
Pectus semiferum. Virg.10.Æneid.
Species hominum semiferæ. Lucret.lib.2.

Semiformis, & hoc semiforme {ἡμίμορφος.} Colum.lib.4.cap.25, Cui superposita semiformis lunæ species, securis. Idem libro 8.cap.5, Pullique semiformes interimuntur, antè quàm totis partibus suis consumentur.

Semifultus, Adiect. {ἡμιστήρικτος.} Martialis lib.5,
Subsellióque semifultus extremo, &c.

Semigermanus, pen.prod. Adiectiuum {ἡμιγερμανός.} Liu.1.bel.Pun. Vtique quum quæ ad Apenninum ferāt obsepta gentibus semigermanis fuissent.

Semigræcus, Adiectiuum {ἡμιέλλην.} Varro 2.de Re rust.cap.1. Vt semigræcis pastoribus dicam Græcè.

Semigrauis, pen.corr. Adiectiuum {ἡμιβαρὺς.} Liu.5.bel.Pun. Quia magna pars in turribus epulati, aut sopiti vino erant, aut semigraues potabant.

Semihomo, penultima correpta semihominis {ἡμίανδρος.} Columella libro 10,
Quamuis semihominis vesano gramine fœta
Mandragoræ pariat flores, mœstámque cicutam.
Semihomo Cacus. Virg.8.Æneid.
Nasamones semihomines. Sil.lib.11.

Semihora, semihoræ, penul.prod. {ἡμιώριον.} Cicero pro Rabirio perduellionis reo, Nunc quoniam Tite Labiene diligentiæ meæ, temporis angustiis obstitisti, méque ex comparato & constituto spatio defensionis, in semihoræ curriculum coegisti, parebitur, & quod iniquissimum est accusatoris conditioni, & quod miserrimum inimici potestati.

Semiiugerum, semiiugeri, pen.corr. {ἡμίπλεθρον.} Colum.lib.5.cap.1. At Galli candetum appellant in areis vrbanis, spatium centum pedum, in agrestibus autem pedum CL. quod aratores cadetum nominant: semiiugerum quoque arepennem vocant. Idem lib. 4.cap. 18, Vel in semiiugera omnibus modis dirimatur.

Seminanis, & hoc Seminane, pen.prod. pro semiinanis. Plin.lib. 2 cap. 18, Itaque in quadrato solis diuidua est, in triquetro seminani ambitur orbe, impletur autem in aduerso. De Luna.

Semilacer, penult. corr. Adiectiuum {ἡμίσπαστος.} Ouid.7.Metamorphoseos,
Ille cruore fluens, subitò tamen alleuat artus,
Semilacérque toro tentat consurgere.

Semiliber, pen. prod. {ἡμιελεύθερος.} Cic. ad Attic.lib.13.286, Obsecro abiiciamus ista, & semiliberi saltem simus.

Semilixa, semilixæ, masc.gen. {ἡμιστιβοφόρος.} Liuius 8.bell. Punic. Sed illi primùm non Annium Vmbrum semilixam, nominis etiam abominandi ducem, sed Decium Iubellium Tribunum militum secuti sunt.

Semimadidus, penultima corr. Adiectiuum {ἡμίβροχος.} Columella libro 2.cap.4, Ne lutosus ager tractetur, néve exiguis nimbis semimadidus.

Semimarinus, pen.prod. Adiect. {ἡμιθάλιος.} Lucret.lib.5,
Aut rapidis canibus succinctas semimarinis
Corporibus Scyllas. Tanquam canes, Scyllam circunlatrantes, sint partim pisces, partim terrena animalia.

Semimas, pen.corr. semimaris, pen.corr.m.g. {ἡμιάρρην} Castratus, Euiratus. Varro 3.de Re rust.cap.9, Capi semimares, quod sunt castrati. Liu.1.bel.Maced. Ante omnia abominati semimares, iussíque in mare extemplò deportari.
Ouis semimas. Ouid.1.Fastorum,
Semimaris flammis viscera libat ouis.
Semimares, dicuntur etiam androgyni. Ouid.7.Metam. de Hermaphrodito,
Ergo vbi se liquidas, quò vir descenderat, vndas
Semimarem fecisse videt, &c.

Semimithra, semimithræ, quæ vox reperitur apud Iurisconsultum, tanquam dimidium mithræ est. Est enim minor quædam mithra, vt semicinctium antè explicauimus. Quæ enim similis & geminæ formæ sunt, ex proportione parem explicationem desiderant. Turnebus.

Semimortuus, Adiect. {ἡμιθανὴς} vt Membra semimortua. Catul. ad Licinium, 47.

Seminecis, seminecì, seminecem, seminece, pen.corr. {ἡμινεκρος} Semimortui, parum adhuc viuentis post acceptum vulnus. Liu.9.bell. Pun. Tandem postquam ij qui circa regem seminecem restantem, deinde pilo terræ affixum pugnabant, obruti telis occubuerunt. Ibidem lib.3. Seminecem eum ad Cannas in aceruo cæsorum corporum inuentum, curatúmque benignè etiam cum donis Annibal domum remiserat.
Artus seminecces. Ouid.1.Metam.

Oculi semineces. Ouid. ad Liuiam.

Seminudus, pen. prod. Aduerb. { ἡμίγυμνος. } Liu. 9. ab Vrbe, Primi Consules propè seminudi sub iugum missi, tum vt quisque gradu proximus erat, ita ignominiæ obiectus. Idem 1. bell. Maced. Ita nec eques regius equiti par erat, insuetus ad stabilem pugnam, nec pedes concursator, & vagus, & propè seminudus, genere armorum veliti Romano parmam gladiúmque habenti.

Semipaganus, pen. prod. Adiect. { ἡμικωμήτης } Persius in Prologo,
-ipse semipaganus
Ad sacra vatum carmen affero nostrum. Vide Paganus in PAGVS.

Semipater, penult. corr. semipatris, penult, corr. { ἡμίπατρος } Ouidius 6. Fastorum,
Quærebam nonas Sancto, Fidióne referrem,
An tibi semipater, tunc mihi Sanctus ait, &c.

Semipes, pen. corr. semipedis, penult. corr. m. g. { ἡμίπους. } Colum. lib. 3. cap. 19, Paulò minor dodrante, longior vtique semipede. Plin. lib. 12. cap. 19. Varro 3. de Re rust. cap. 8, Infimum ordinem oportet abesse à terra non minus tres pedes, inter reliquos dodrantes, à summo ad camaram ad semipedem.

Semipedalis, & hoc semipedale, penultima prod. { ἡμιποδιαῖος } Quod medij pedis longitudinem habet. Plin. libro 13. cap. 4, Semipedales ramorum relinquentes truncos. Idem. lib. 36. cap. 25, Materia crassitudine semipedali ad regulam & libellam exigitur.

Semiplacentinus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμιπλακεντῖνος. } Cic. in Pisonem, Quum esses interrogatus quid sentires de Consulatu meo, granis author, Calatinus credo aliquis, aut Africanus, aut Maximus, & non Cæsonius semiplacentinus Caluentius, respondes, altero ad frontem, &c.

Semiplenus, penult. prod. Adiectiuum { ἡμίπλεως. } Liu. 5. bel. Pun. Qui improuisò adorti semiplenas stationes, & adapertas fores portæ. Cic. 7. Verrin. Semiplenæ naues. Et apud Columel. lib. 5. cap. 5. Semiplenæ scrobes.

Semiputatus, pen. prod. Adiect. { ἡμικλάδευτος. } vt
Vitis semiputata. Virg. 2. ecloga,
Semiputata tibi frondosa vitis in vlmo est.

Semiquinarius, Adiectiuum { πενθημιμερής } Semiquinaria diuisio est quum in scandendo quinque pedes per dimidium diuiduntur, ita vt post duos pedes, vltima dictionis supersit, vt Armavi, rúmqueca, no. Semiseptenaria autem diuisio, quum post tres primos pedes syllaba similiter relinquatur dictionem terminans: vt Armaui, rúmqueca, no Tro, iæ.

Semirasus, Pro eo qui est extremæ vltimæque conditionis & sortis. Nam seruitia, præsertim quæ in machinis habebantur, ergastulis, pistrinis, semirasa erant. Apuleius, Frontes literati, & capillum semirasi, & pedes annullati. Catullus,
A semiraso tonderetur vstore. Id est, extremæ sortis viro. Turnebus.

Semireductus, Adiectiuum { ἡμιαναχθείς. } Ouid. 2. de Arte,
Protegitur læua semireducta manu. Id est Semicontracta.

Semirefectus, Adiectiuũ { ἡμιανασκευάσας. } vt Classis semirefecta. Ouid. epist. 7,
Et socij requiem poscunt: laniatáque classis
Postulat exiguas semirefacta moras.

Semirutus, pen. corr. Adiect. { ἡμιϐαλής } Quasi semidirutus. Liu. 2. bel. Maced. Purgato loco qui strage semiruti muri cumulatus erat. Et lib. 8. bell. Pun. Semiruta castella.

Semiruta ac spoliata patria, Ferè deleta. Liu. 6. bell. Pun. Quum vbi semirutam ac spoliatam patriam respexerit, ingrediens Romam, &c.

Tecta semiruta. Lucan. lib. 1,
At nunc semirutis pendent quòd mœnia tectis.
Vultus semiruti. Stat. 1. Syl. 3.

Semisenex, penult. corr. vel semiseneus, antiquè { ἡμιγέρων. } Plautus Milite 10,
O lepidum semiseneum, næ si quas memorat, virtutes habet.
Quædam exemplaria semisenem legunt.

Semisepultus, Adiectiuum { ἡμιθαφής } vt Ossa semisepulta. Ouidius epistola 1,
Semisepulta virûm curuis feriuntur aratris
Ossa: ruinosas occulit herba domos.

Semisomnus, Adiect. { ἡμίυπνος } Ferè adhuc dormiens, neque vixdum experrectus satis. Plaut. Curcul. 3,
Vini pollens lepidus Liber: qui screanti tibi
Siccæ, semisomnæ potionem affert. Cic. ad Marium, lib. 7. 1, Quum illi intereà qui te istic reliquerunt, spectarent communes mimos semisomni. Liu. 10. bell. Maced. E conuiuio & comessatione propè semisomnus raptus sum ad causam parricidij dicendam. Tacit. lib. 1. Sine vulnere milites, qui semisomnos, inermes, aut palantes ceciderant.

Semisomnis, & hoc semisomne, Idem. Cic. 7. Verr. Confirmant ipsi se, cùm is etiam tum semisomnis stuperet, arma capiunt. Liu. 7. bell. Maced. Sparsos per negligentiam & semisomnes propè adorti sunt.

Semisonarius, Qui crotalia sonitat, quæ veluti medij tintinnabuli formam gerit. Plaut. Aulul. 15,
-sarcinatores petunt,
Scropharij astant, semisonarij. Sunt qui legunt semizonarij.

Semisopitus, pen prod. Adiect. { ἡμικοίμητος. } Liu. 5. bell. Pun. Pars semisopitos hostes cædunt. Ouid. 1. Amor. eleg. 14,
Purpureo iacuit semiposita toro.

Semispathium, semispathij { ἡμισπάθιον } Breuior ensis, quasi dimidiata spata.

Semisupinus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμιύπτιος } Martialis lib. 6,
Ampullis potas semisupinus aquam. Ouid. 3. de Arte,
Quum iacet in dextrum semisupina latus.

Semitritus, penult. prod. Adiect. { ἡμιτριϐής. } Colum. lib. 1. cap. 6, Huic autem nubilarium applicari debet, maximéque in Italia propter inconstantiam cæli, quo collocata semitrita frumenta protegantur, si subitaneus imber incesserit.

Semiuietus, pen. prod. Adiectiuum, Mollis, ferè consumptus. Colum. lib. 12. cap. 16, Alij foliis vitigineis, nonnulli plataninis semiuietas vuas contegunt, & ita in amphoras recondunt. *Demi flestries.*

Semiuir, pen. corr. semiuiri, pen. corr. { ἡμιάνηρ. } Ouid. epist. 9,
Semiuir occubuit vi, Lerniferóque veneno Nessus.

¶Semiuir, pro effœminato. Liu. 3. bell. Maced. Errare vt ait homines, qui tam atrocem cædem pertinere ad illos semiuiros crederent. Virgil. 4. Æneidos,
Et nunc ille Paris cum semiuiro comitatu. Ouidius 4. Metamorphoseos,
Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde
Semiuir, & tactis subitò mollescat in vndis.
Chorus semiuir. Sil. lib. 17. De sacerdotibus Cybelles.

Semiuiuus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμιζωός } Cic. in Pisonem, Qui non admurmuratione, sed voce & clamore abiecti hominis & semiuiui, &c. Idem 3. Verr. Ibi hominem ingenuum, domi nobilem, Populi Romani socium atque amicum, fumo excruciatum, semiuiuum reliquit.

Semiuiua vox. Cic. pro Sestio, Et quum erat reclamatum semiuiuis mercenariorum vocibus, &c.

Semuncia, semunciæ { ἡμιουγκία } pro Semiuncia. Persius Satyra 5,
-sed nullo thure litabis,
Hæreat in stultis breuis vt semuncia recti. Cic. pro Cecinna, Facit heredem ex deunce & semuncia Cecinnam. Columel. lib. 5. cap. 1, Pars vicesimaquarta, pedes mille ducentos. hoc est semuncia, in qua sunt scrupula duodecim.

Semuncialis, & hoc semunciale, penult. prod. { ἡμιουγκιαῖος } Quod ad semunciam pertinet. Plinius lib. 33. cap. 3, Mox lege Papyriana semunciales asses facti.

Semunciarius, Adiectiuum, Idem { ἡμιουγκιάριος. } Liu. 7. ab Vrbe, semunciarium tantùm ex vnciario fœnus factum.

Semiustus, Adiectiuum. Liuius Decad. 3. lib. 2. Se populare incendium priore Consulatu semiustum effugisse.

Semiustulandus, Adiectiuum { ἡμιοπτητέος. } Sueton. in Tyberio Cæsare, capite 75, Corpus vt moueri à Miseno cœpit, conclamantibus plerísque Atellam potius deferendum, & in amphiteatro semiustulandum, Romam per milites deportatum est, crematúmque publico funere.

Semiustulatus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμίοπτος } Idem quod Semiustus. Cic. pro Milone, Tu P. Clodij cruentum cadauer eiecisti domo, tu in publicum eiecisti, tu spoliatum imaginibus, exequiis, pompa, laudatione, infœlicissimis lignis semiustulatum, nocturnis canibus dilaniandum reliquisti.

Semustus, Adiect. { ἡμίκαυστος } pro Semiustus: vt
Pax semusta. Ouid 4. Fast.
Corpus semustum fulmine. Virg. 5. Æneid.
Membra semusta. Lucan. lib. 9.
Robora semusta. Lucan. lib. 8.

Semissis, huius semissis, m. g. { ἥμισυ } Idem quod Semis. Cic. Attic. lib. 15. 330, Sed sicubi inciderit, de Tulliano semisse Maxianam adhibebis, vt scribis.

Semissis, Monetæ pars. Lampridius de Alexandro principe Romano loquens, Vectigalia (inquit) publica in id contraxit, vt qui decem aureos sub Heliogabalo præstiterant, tertiam partem aurei præstarent, hoc est tricesimam partem. Túneque primùm semisses aureorum formati sunt: tunc etiam quum ad tertiam partem aurei vectigal decidisset, tremisses: dicente Alexandro etiam quartarios futuros, quòd minus non posset, quos quidem iam formatos in moneta detinuit, expectans vt si vectigal contrahere potuisset, & eos ederet. Sed quum non potuisset, per publicas necessitates, conflare eos iussit, & tremisses tantùm, solidósque formari. Formas binarias, ternarias, quaternarias, & denarias etiam atque amplius vsque ad quinquagenarias quoque & centenarias, quas Heliogabalus inuenerat, resolui præcepit, neque in vsu cuiusquam versari. atque ex eo iis materiæ nomen inditum est, quum diceret plus largiendi hanc esse imperatori causam, si quum multos solidos minores dare posset, dans decem vel amplius vna forma triginta & quinquaginta & centum dare cogeretur. Ex his verbis Lampridij, quæ vulgò corruptissimè leguntur, facilè intelligimus, solidos primùm dictos esse aureos nummos, certi cuiusdam, suíque ponderis quasi integros. Erant dimidiati aurei, & tertiarij, à tertia parte dicti, qui semisses tremisséque dicebantur: quemadmodum binarij, ternarij, quaternarijque, & deinceps sic dicti sunt, qui binos aureos & ternos, & quaternos, denósque penderent, Sic intelligendi tremisses, in l. Iubemus, De erogatione mil. an. lib. XII. Cod. Trientales autem Latiné dici possent. Hæc Budæus. Cic. pro P. Sest. Sed ab vno gladiatore innumerabilia alia noua conscriberentur: vt remissis semissibus & trientibus, quinta propè pars vectigalium tolleretur.

Homo semissis, Dicitur homo vilis, & quasi semihomo: sicut semissem semiassem dicimus. Vatinius Ciceroni, lib. 5. 10, Simius, non semissis homo contra me arma tulit, & eum bello cepi.

Semissis, Adiectiuum, vt Homo semissis, Dicitur homo vilis, & quasi semihomo: sicut semissem semiassem dicimus. Vatinius Ciceroni lib. 5. 10, Simius, non semissis homo, contra me arma tulit, & eum bello cepi.

Vsura dicitur semissis, quoties de centum nummis fenus nummus vsuræ nomine percipitur. Capitolinus in Alexandro, Trientarium fœnus ait eum vt æquissimum & leuissimum exercuisse ad vsum Reip. Hæc Budæus. Plin. libro 14. cap. 4. Ex his tamen vsura multiplicata semissibus. Scæuol. in l. Qui semisses. D. De vsur. & fructib. Qui semisses vsuras promiserat, &c. Semissis, vsura (ait Paulus Manutius) est, quum pro centum assibus (assis autem ad nostratis pecunię rationem redactus quadrantes æreos tres efficiet)

semis

semis assis, id est dimidius assis, singulis mensibus penditur. Quòd si ad annuam vsuram subducamus, asses sex in anno pendentur. Quum igitur pro centum nummis aureis dimidius nummus aureus in mense pendetur: si hæc summa in asses diuidatur, pendi pro centenis assibus dimidium assem reperietur. Itaque semissis semper dicetur, quum pro centum nummis, siue argenteis, siue magni pretij, siue parui, dimidius vsuræ nomine pendetur.

Semissalis, & hoc semissale, Adiectiuum pen. prod. Modestin. in l. Septitia. D. De pollicitat. Septitia certamen patriæ suæ pollicendo, sub hac conditione pollicita est, vti sors apud eam remaneret, & ipsa vsuras semissales ad præmia certantium exsolueret.

Semissarius, a, um. Semissarius coheres, apud Florentinum in l. Legatum. 116. De legat. libro 1. Pandect. lib. 30. A coherede vero semissario (inquit Florentinus) duobus extraneis concurrentibus non amplius tertia parte.

Semitogium, gij, Breuis & quasi dimidiata toga, à quo semitogatus, ἡμιτήϐεννος.

Semiuocalis, quod proximè ad vocalem literam sono accedat. Earum semiuocaliũ meminit Plutarchus in Symposiacis, quarum numero sex sunt, vt ex Grammaticorum regulis cuicunque cognitum est.

Semizonarius, qui semizonia, siue semicinctia conficit. Plautus Aulul.
Stropharij astant, semizonarij, &c.

Semita, semitæ, pen. corr. { τρίϐος, ἀτραπός } Quasi semiiter, arcta via, siue dimidia via. Plaut. Casina. 3,
Post id locorum, quando ad villam veneris,
Dabitur tibi amphora vna, & vna semita.
Fons vnus. Cæsar 7. bell. Gall.
Ferri semitis. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Velox semita Lunæ, pigra Saturni. Id est, cursus, vel motus. Claud. 2. Paneg.
Semitam pro Via. Cic. in Verr. act. 4, Attendite, iam intelligetis, hanc pecuniam qua via modò visa est exire ab isto, eadem semita reuertisse.
Rara per occultos ducebat semita calles. Virg. 9. Æneid.
Spumea subsequitur fugientis semita claui. Valer. 2. Argon. Id est, vestigium gubernaculi nauis abeuntis. Præcedit enim,
Iam remi rapuere ratem, iam flumina portant. Dein sequitur, Spumea, &c.
Viæ fallentis semita. Vita occulta & solitaria. Horat. 1. epist. 19.
¶In semitam rectam deorum reuerti, metaphoricè dicitur à Plauto Casin 10,
Nunc pol ego deorum in rectam redij semitam.
¶Semitæ sunt in vrbe, qui limites etiam dicuntur. Inde

Semitalis, & hoc semitale, pen. prod. vt Semitales dij, semitarum præsides. Author eius Iambici quod est inter obscœna carmina, cuius titulus est, De Sabino,
Neque vlla vota semitalibus Deis
Sibi esse facta.

Semitarius dictus, Qui semitas percurrit. Catull. ad Contubernales, 35,
Omnes pusilli & semitarij mœchi.
Semitarios mœchos vocat, qui vulgaria scorta & in semitis prostituta sectantur.

Semitatim, Aduerbium, Per semitas. Titinnius, Ita semitatim effugi, & effugi patrem.

Semito, semitas, pen. corr. semitare, Eo modo dictum quo Limitare. Plin. lib. 17. cap. 22, Vineas limitari decumano XVIII. pedum latitudinis ad contrarios vehiculorum transitus, aliísque transuersis limitibus denum pedum distingui per media iugera. Aut si maior modus sit, totidem pedum cardine quot decumano limitari. Semper verò quintanis semitari, hoc est, vt quinto quoque palo singulæ iugo paginæ includantur.

Semiuiuus, Semiustus, & cætera à Semis composita, Vide in SEMIS.

SEMNESERTEVS, Rex fuit Ægypti, quo regnante Pythagoras nauigauit in Ægyptum: Vide Plin. lib. 36. cap. 9. qui de eo in hunc modum adnotat, Is autem obeliscus, quem Diuus Augustus in circo magno statuit, excisus est à rege Semneserteo, quo regnante Pythagoras in Ægypto fuit, centum viginti quinque pedum, & dodrantis, præter basim eiusdem lapidis. Is verò qui est in campo Martio, nouem pedibus minor, à Sesostride. Inscripti ambo rerum naturæ interpretationem Ægyptiorum opera philosophiæ continent.

Semnion, Herba à Magestate sic dicta, Pauonis picturis similis, odore eximio. Hanc à Persarum regibus comedi, aut bibi contra omnia corporum incommoda, instabilitatémque mentis commemorant. Theombrotium à Plin. lib. 24. cap. 17. appellatur.

Semodius, semodij { ἡμιμόδιος } Quasi semimodius. Iuuenalis Satyra 14,
-& tamen vno
Semodio scobis hæc emundat seruulus vnus. Colum. lib. 2. cap. 11. Martialus libro 7. 52, Semodiúsque fabæ cum vimine picenarum. Plin. lib. 18. cap. 9, Prætereà floris semodium.

SEMONES, inquit Fulgentius, dici voluerunt deos, quos nec cælo dignos adscriberent ob meriti paupertatem, sicut sunt Priapus, Hippona, Vertumnus: nec terrenos eos deputare vellent pro gratiæ remuneratione, sicut Varr. in Mystagog. ait,
Semonéque inferius derelicto
Deum pennato atollam orationis eloquio. Hæc ille.

Semoueo, semoues, pen. corr. semoui, semotum, pen. prod. { ἀποκινέω } semouere. Seorsum mouere. Plaut. Asin. 5,
Culpa tua isthæc, quæ discipulum semidoctum abs te semoues. Terent. And. 1 5.
Semouere & segregare. Cic. de Arusp. resp. Itaque qui anteà voce præconis à liberis semouebantur, tuis ludis non voce, sed manu liberos segregabant.
A contemplatu mali semoueo me. Ouid. 5. Trist. eleg. 8.
Semouere à disciplina. Cicero 1. Acad. Nam Strato eius auditor, quanquam fuit acri ingenio, tamen ab ea disciplina omnino semouendus est.
Semouenda est igitur voluptas, non solùm vt recta sequamini, sed etiam vt loqui deceat frugaliter. Cic. 2. de Fin.

Semotus, pen. prod. Partic. { ἀποκινηθείς. } vt
A curis semotus. Lucret. lib. 1.

Semper, Aduerbium temporis { ἀεί, αἰεί, εἰσαεί, διαπαντός. } Terentius Andr. 4. 5,
Rectè ego semper fugi has nuptias. Cic. 1. Tuscul. Quod semper mouetur, id æternum est. Idem 1. Offic. Ea quum tempore commutantur, commutatur officium, & non semper est idem.

Semperflorens, Adiectiuum, vt Semperflorens Homerus. Lucret. lib. 1,
Vnde sibi exortum semperflorentis Homeri
Commemorat speciem.
Semper-lenitas, Vnica dictio, authore Donato. Terent. And. 1. 2,
Mirabor hoc si sic abiret: & heri semper-lenitas
Verebar quorsum euaderet.

Sempiternus, Adiect. { ἀΐδιος } quasi perpetuus, & quod semper durat. Plaut. Mercat. 7,
Homo me miserior nullus est, æquè opinor, neque aduorsa cui
Plura sint sempiterna. Terent. And. 5. 5. Cic. 2. Acad.
Ratio perfecta & sempiterna. Sic ibid. 4.
Gloriæ sempiternæ per aliquem commendari. Cic. Luc. lib. 5. 12,
Neque autem ego sum ita demens, vt me sempiternæ gloriæ per eum commendari velim.
Potentia sempiterna. Tacit. lib. 3.

Sempiternè, Aduerbium antiquum, pro semper, Pacuuius Medo,
Populóque vt Medum sempiternè sospitent.

Sempiternò, Aduerb. Solinus cap. 53, At iuxta Ilium Memnonis stat sepulchrum, ad quod sempiternò ex Æthiopia cateruatim aues aduolant, quas Ilienses Memnonias vocant. Idem cap. 48, Tenacibus foliis sempiternò inumbrantur.

Semperuiuum, semperuiui, pen. prod. { ἀείζωον } Herba. Plin. lib. 25. cap. 13, Aizoi duo genera, Maius in fictilibus vasculis seritur. Et paulo pòst, Alterum minusculum quod erithales vocant, alij tritales, quia ter floreat, alij chrysothales, aliqui isoetes: sed aizoum vtrunque, quoniam vireat semper, aliqui semperuiuum. Maius cubiti altitudinem excedit, crassitudine plus quàm pollicari. Vulgus nostrum *Iouis barbam* vocat.

SEMPRONIVS { σεμπρώνιος } Senator Romanus: de quo Pomponius De origine iuris, l. Necessarium, sic ait, Sempronius quem Pop. Rom. σοφὸν appellauit: nec quisquam ante eum hoc nomine cognominatus est. Fuerunt autem plures Sempronij: de quibus multa apud Liuium.
Sempronij præclara gesserunt, quorum seriem legito apud Volaterranum, lib. 19.

Sempronia horrea, qui locus dicitur, in eo fuerunt lege Gracchi, ad custodiam frumenti publici. Festus.

SEMVRIVM, Campus erat Romæ propinquus, in quo, vt reor, templum erat Apollinis. Cic. in Antonium, Quis est iste ordo? multi fuerunt multis in legionibus per tot annos: his quoque diuisit semurium. Macrobius de Acca Laurentia, Post excessum suum pop. Romano agros Thuracem, Samurium, Lincerium, & Solnoium reliquisse scribit. Hinc

Semurinus, Adiectiuum, vt Semurini campi. Martialis,
Campis diues Apollo semurinis. Sipontinus & Domitius aliter legunt, vt videre est, sed perperam, vt doctissimè Turnebus adnotauit.

Sena, Herba dissoluendo aluo vtilissima, quam egregiè depictam, viribúsque illustratam tradit Matthiolus in Dioscoridis lib. 3. cap. 70, Is videndus, ne prolixiores, & pro Grammaticis medici videri esse velimus.

SENA, Britannici maris insula, Osismicis aduersa litoribus, Gallici numinis insigne oraculum capiens, cuius antistites perpetua nobiles virginitate Gallicænas ædidere nomen, ingenij potestate, ac magici carminis vi in mari procellas dicuntur mirè concitare, sed & in quæ collibuerit animalia identidem sese affortmare: quin & medicam prorsus manum respuentia, diuinitus persanare: futurorum item sibi vendicare scientiam, ac destinato ad eas profectis stupenda subinde præcinere. Cælius Rhodiginus lib. Lect. antiq. 12. cap. 33, Quæ ille, suppresso nomine, ex Pomponio Mela De situ orbis lib. 3. cap. 6. de verbo ad verbum expressa extulit. Præceptor verò meus Adrianus Turnebus in notis ad Plutarchum De oraculorum defectu, non Gallicænas, aut, vt apud Pomponium Gallicenas, legi debere statuit: sed Galli Senas aut Zenas, distinctis verbis.

SENA { σαῦνα } Vrbs Hetruriæ octingentis stadiis à Roma distans. Profertur etiam numero multitudinis Senæ, Senarum. de qua Plin. lib. 3. cap. 5.

Senaculum, huius senaculi, pen. corr. { βουλευτήριον } Vbi Senatores consultandi gratia consistebant. Valerius lib. 2. cap. 1. de mira constantia legatorum Romanorum, scribit Senatum apud senaculum habitare consueuisse, vt quum à curia vocaretur, præsto adesset. Festus, Senaculum, locus Senatorum.
Senaculum à loco & senatu dictum author est Paulus: Senacula tria fuisse Romæ, in quibus Senatus haberi solitus sit, memorię prodidit Nicostratus in libro, qui inscribitur, De Senatu habendo. Vnum vbi nunc est Ædes concordiæ inter Capitoliũ & forum, in quo solebant Magistratus de Republica cum senioribus deliberare. Alterum ad portam Capenam. Tertium citra ædem Bellonæ, in quo exterarum nationum legatis, quos in vrbem admittere nolebant, Senatus dabatur. Festus.

Senarius, Vide SEX.

Senator, pen. prod. huius senatoris, m. g. { βουλευτής, συγκλήτωρ } Vlpian. D. de Senatoribus. l. Nuptæ. dici senatores dicit qui à Patriciis & Consularibus vsque ad omnes viros illustres descẽdunt, quia hi soli

in senatu dicere sentẽtiam possunt. Appellatíque sunt ab ætate prouecta, quòd tales in principio in senatum electi fuêre. Festus, Senatores è senectute dici satis constat, quos initio Romulus elegit centum: quorum consilio Remp. administraret. Itaque etiam Patres appellati sunt, & nunc quum senatores adesse iubentur, quibúsque in senatu sententiam dicere licet, quia hi post lustrum conditum ex iunioribus magistratum cœpêre, & in senatu sententiam dicunt, & non vocantur senatores antequàm in senioribus sint censi. Cic. 2. de Legib. Senatori tria iussa sunt, Vt adsit. nam grauitatem res habet, quum frequens ordo est, Vt loco dicat: id est rogatus. Vt modo: ne sit infinitus. Pascebátque suas ipse senator oues. Ouid. 1. Fast.

Senatori ab Vrbe diutius abesse non licebat, nisi iure liberæ legationis impetrato.

Senatorius, Adiectiuum possessiuum { βουλευτικός. } Cic. 3. Verr. Socios, leges, Remp. senatorio consilio maximè posse defendi.

Ætas senatoria. Tacit. lib. 5.

Lex senatoria. Cic. pro Rabirio Posthum.

Literæ senatoriæ. Cic. 2. Offic.

Munera senatoria. Cic. 1. Tusc.

Ordo senatorius. Cic. pro Cluentio.

Potentia senatoria. Cic. ad Attic. lib. 2. 24.

Senatus, huius senatus & senati, pen. prod. { σύγκλητος, βουλή, γερουσία, βουλευτήριον } Tam locum in quem senatores conueniunt, quàm ipsos senatores significat. Cic. de Arusp. resp. Senatus princeps salutis, mẽtísque publicæ. Idem Sulpitio, lib. 4. 1, Atque ipse ad te anteà scripsisse, te frustra in senatum, siue potius in conuentum senatorum esse venturum. Et 3. de Legib. Nam ita se res habet, senatus dominus publici consilij, &c. Item 1 in Catil. Hic tamen viuit: viuit? imò in senatum venit publici consilij particeps.

Senatus, primi sententias in senatu à consule rogabantur cõsules designati: si modò post consularia comitia senatus haberetur: sin antè rogabat consul arbitratu suo, non quem vellet ex omni senatorum frequentia, sed quem vellet è numero consularium. & antiquæ consuetudini dabatur, vt, quem ordinem interrogandi sententias consul calendis Ianuariis instituisset, eum toto anno conseruaret. quo ordine, Cæsar, neglecto, primum Pompeium post affinitatem consul rogare sententiam cœpit, cùm anteà Crassum solitus esset. Quoniam autem cum designati consules fuissent, ij sententiam primi rogabantur: venit in mentem, quæri posse, vter ex ipsis designatis prior rogaretur. nec difficile est quærenti respondere. nam me quoque olim ex ipsa re in eãdem dubitationem adductum, & aliquandiu hærentem, obseruatio vetusti moris expediuit. Sciendum igitur, siue patricius, & plebeius, siue duo plebeij designati consules essent, qui priore loco declaratus esset consul, eum in magistratu priorem quoque sententiam rogasse: ideóque rogauit in re Catilinaria non C. Antonius, sed M. Cicero, quia consul priore loco declaratus. nam genere pares erant, vtérque plebeius. & lib. 1. epist. ad Attic. rogat sententiam M. Pupius Piso consul, ex familia plebeia M. Valerius Messala, etsi patricius, tamen non rogat. plebeius igitur anteponitur patricio. cur? quia priore loco declaratus consul. Vter in magistratu prior rogaret, ostendi, quo coniicitur, & vter rogaretur, cum designati essent. Ex nostro commentario in epist. ad Atti. Legitimi habendo senatui dies erant, calendæ, nonæ, idus. reliquis diebus, modò comitiales non essent, haberi quidem senatus poterat, sed certus neque lege, neque more statutus erat dies. positum id erat in voluntate magistratuum. Ex nostro commẽtario ad Qu. fratrem. Animaduersione dignum est, quod legendo obseruauimus: qui ex equestri ordine senatoriæ dignitatis ad gradum ascendissent eos inter senatores quidem esse censos, vt, si quid ordine senatorio minus dignum admisissent, senatu mouerentur, verùm eosdem, cùm deinde equitum centuriæ recognoscerentur inter equites, quandoquidem ipsi quoque equum publicum haberent, citatos esse, vt, si flagitium vllum, quod in equite Romano dedeceret, fecissent, equum publicum amitterent. patet hoc apud Liuium duorum censorum exemplo, Neronis, & Salinatoris: quorum alter alteri, cùm census equitum ageretur, equum ademit: quos tamen antè, quum senatorum census ageretur, in recitandis senatorum nominibus esse lectos, dubitari non potest. Atque ego, huius generis ciues, minimè crediderim, sua manu, vt cæteros equestris ordinis, equum per forum traduxisse. proprius enim eorum census non in equestri, sed in senatorio erat ordine: nec equestris ordinis, sed senatorij dicebantur: nec ideò, quod equestris essent ordinis, quem, adepti senatorium amiserant, sed quia equum publicum haberent, inter equites citabantur. qui vero in senatum, etsi nondum à censoribus lecti, iure tamen magistratus, quem aut gererent, aut gessissent, aditum haberent, eos video, si equites essent, equum publicum inter cæteros equestris ordinis ciues ante censores per forum traduxisse, nec inter senatores, cùm tamen irent in senatum, esse lectos. quod de Pompeio, qui posteà cognomentum Magni est adeptus, à Plutarcho traditum obseruauimus. is enim eques adhuc, nondum in senatum lectus, consul ob virtutem ac singularia in Remp. merita, legitimam ætatem creatus (soluebantur enim legibus boni viri) equum publicum ipse ad censores adduxit: præclarúmque fuit populo Romano spectaculum, consulem sua manu equum publicum ducentem intuenti. Atque hæc, quæ diximus de ciuibus Romanis, & ex equestri ordine, & ex plebe in senatum lectis ita tradimus, vt ad reipub. tempora spectemus. nam regum ætate solis patriciis curia patuit: cùm tamen, quod Dionysius Halicarnasseus docet, non omnes patricij senatores essent, sed alij senatores, alij equites, alij de plebe. vt verè diceres: senator est, ergo patricius: non contrà: patricius est, ergo senator. & quanquam ex familiis tum patriciis, tum plebeiis senatus constaret, veteres tamen ita locutos animaduerti, vt de vniuerso plane senatu nobilitatis nomen vsurparent: quia scilicet summus ordo senatus esset, cúmque adepti præter cæteros nobiles esse viderentur: quandoquidem ob virtutem, quæ nos sola nobiles, sola patricios, sola reges verè facit, dignitas illa mandaretur. Hæc Paulus Manutius.

Princeps senatus. Vide PRINCEPS.

Senatus frequens diuinus fuit in supplicatione Gabinio denegan da. Cic. Qu. frat. lib. 2. 9.

Grandeuus senatus. Lucan. lib. 7.

Prætextus Senatus, à toga prætexta. Propert. lib. 4. eleg 1,

Curia prætexto quæ nunc nitet alta senatu,

Pellitos habuit rustica corda patres.

Purpureus senatus. Stat. lib. 2. Sylu. de Lucano poëta,

Et doctos equites, eloquente

Cantu purpureum trahes senatum.

Sanctus senatus. Virg. 1. Æneid.

Floreat, & claro cingatur Roma senatu. Claud. 5. Paneg.

Cogere senatum, Consules & senatores in consilium conuocare. Cic. Metello, lib. 5. 2, Recordare cætera, quàm citò senatum illo die facta sortitione coegerim. Et 3. de Fin. Quippe qui ne reprehensionem quidem vulgi reformidans, in ipsa curia soleret legere dum senatus cogeretur. De Catone.

Conuocare, vel vocare senatum, Idem. Cic. Plancio, lib. 10. 12, Senatus est continuò conuocatus, frequénsque conuenit propter famam atque expectationem tuarum literarum. Idem Trebonio, lib. 10. 28, Nam quum Senatum ad XIII. Cal. Ianua. Tribunipl. vocauissent, déque alia re referrent, totam Remp. sum complexus, &c.

Cooptare senatum, pro Senatum constituere. Cic. 4. Verr. Quum haberent inter se controuersias de senatu cooptando: leges à senatu nostro petiuerunt.

Discedit senatus, quum senatores à Prætore missi facti, domum abeunt. Cic. Tuum in ipsum discessum senatus incidisse credo meas literas.

Dare senatum alicui, Senatum cogere, super deliberatione rei ad aliquem spectantis. Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 15. Eodem igitur die Tyriis est senatus datus frequens.

Frequẽtem senatum efficere, pro Cogere. Cælius ad Ciceronem, libro 8. 5. Marcellus idem illud de prouinciis vrget: neque adhuc frequentem Senatum efficere potuit.

Expulsus senatus. Lucan. lib. 5.

Extinguere senatum, Senatus authoritatem & dignitatem deprimere, vel Senatus authoritatem tollere. Cic. 3. Offic. Nostrum autem otium negotij inopia, nec requiescendi studio constitum est. Extincto enim Senatu, deletísque iudiciis, quid est quod dignum nobis aut in curia aut in foro agere possimus?

Haberi senatum, pro Senatum cogi. Cic. Lentulo, lib. 1. 4. Senatus haberi ante Calend. Feb. per legem Puppiam, id quod scis, non potest. Idem ad Qu. frat. lib. 2. 6. Consequuti sunt dies comitiales, per quos senatus haberi non potuit.

Legere senatum, Vide LEGO legis.

Lectus senatus. Ouid. 1. de Arte,

In senatum legere, pro Senatorem facere. Cic. Valerio, lib. 13. 54. Hoc autem tempore eum Cæsar in senatum legit: quem ordinem ille ista possessione amissa tueri vix potest.

Mitti vel dimitti senatus dicitur, quando datur facultas senatoribus abeundi domum: quod à prætore apud Romanos fiebat his verbis. Nihil vos moramur Patres conscripti, ad Qu. fratrem libro 2. Sed fecit humaniter Licinius, quòd ad me, misso senatu vesperi venit. Idem de Amicit. Quum senatu dimisso domum reductus ad vesperam est à Patribus Conscriptis.

Mouere senatu, & Ex senatu reiicere. Plin. de Viris illust. L. Flaminium Consularem senatu mouit. Cic. pro domo sua, Atqui Qu. Atinius patrũ memoria, bona Qu. Metelli, qui eum ex senatu Censor reiecerat, aui tui Qu. Metelle tua P. Seruilij, & proaui tui, P. Scipio consecrauit foculo posito in Rostris adhibitóque tibicine. Vide MOVEO.

Omni Senatu, Omni Senatorum coitione, Quoties congregantur Senatores. Plin. lib. 15. cap. 18.

Regere consiliis senatum, Quintil. lib. 2. cap. 16.

Reuocare ad virtutem pristinam senatum iam languentem & defessum. Cic. Trebonio, lib. 10. 28, Senatum iam languentem & defessum ad pristinam virtutem consuetudinémque reuocaui.

Esse senatum, pro Conuocari. Cic. ad Lentulum, lib. 12, Eo die senatus erat futurus. Idem Cornificio, lib. 12. 25, Eo die non fuit Senatus, neque postero.

In senatum venire, pro Senatorem fieri. Cic. pro L. Flacco, Tenui vsque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit. Ibidem, Pari fœlicitate vnà legatus Nicomedes, qui neq; in senatũ vlla, lectione, ne peruenire potuit, & furti, & pro socio damnatus est.

¶Senatum consilij in cor conuocare. Plaut. Amphit. 8. Idẽ Epid. 3, Iam senatum conuocabo in corde consiliarium. Hoc est, consulam apud me quid agendum sit.

Senatus decretum à Consulto Ælius Gallus sic distinguit, vt id dicat particulam quandam esse senatusconsulti: vt cùm prouincia alicui decernitur, quod tamen ipsum senatusconsulti est. Festus.

Senatusconsultum, senatusconsulti { δόγμα, δόγματα συγκλήτου } Id est, senatus sententia, quod fiebat aut per rogationem, quum rogabatur vnusquisque sententiam quam verbis efferebat. Aut per discessionem, quando plerique idem sentientes, in vnam partem pedibus ibant, sicut testatur Gell. lib. 3. cap. 18. & lib. 14. cap. 7. Flauius Vopiscus de Aureliano, Deinde aliis manum porrigentibus, aliis pedibus in sententiam euntibus, plerisque verbo consentientibus, conditum est senatusconsultum. Cic. 1. de Diuin. Vt audiuisses in monumento Marij de tuo reditu magnificentissimum illud senatusconsultum esse factum. Cæsar 1. bell. Gall.

Senatusconsultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italia aduehere. Plin. lib. 8. cap. 17.

Honorificum senatusconsultum. Cic. 4. Verr.

Magnificentissimum senatusconsultum, Vide MAGNVS.

Senatusconsultum facere contra aliquem. Cic. de Arusp. resp.

Senatusconsultum facere de. Cic. 3. Philip. Effugere festinans, senatuscõsultum de supplicatione per discessionem fecit, quum id factum esset anteà nunquam.

Senatulus mulierum senatus apud Cælium Rhodig. libro 13. capit. 33. dicitur.

SENECAE {Σενέκαι} duo fuerunt: M. Anneus Seneca Senecæ philosophi pater, patria Cordubensis & Equestris ordinis, ac eruditissimus fuit, vt cui declamationes quæ filij dicuntur esse, nonnulli tribuant. M. Anneus Seneca ex Elbia Albina tres liberos suscepit: L. Anneum Senecam Philosophum: Iunium Anneum Gallionem: & L. Anneum Melam Lucani patrem. Duo in primis memorantur Senecæ, Philosophus, & Poëta tragicus, Quod Sidonius testatur. Senecam putat Cassiodorus inde dici, quoniam cui primo cognomentum id impositum fuit, canus sit natus: sicuti de Numa Pompilio legitur.

Et docti Senecæ ter numeranda domus. Martial. lib. 1.

Facundi Senecæ potens amicus. Martial. lib. 7.

Duósque Senecas vnicúmque Lucanum

Facunda loquitur Corduba, Mart. lib 1.

Senecio, senecionis {ἠριγέρων} Plin. lib. 26. cap. 13. Erigeron nostris vocatur senecio. Et paulo pòst, Herba est trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis, nascitur & in tegulis & in muris. Nomen hoc Græci dederunt, quia Vere canescit. Caput eius numerosa diuiditur lanugine (qualis est spinæ) inter diuisuras exeunte.

SENECIO vir in Betica natus & ibi quæstor: cuius meminit Tacitus & Plinius Epist. 5.

Senecta, Senectus, Senesco, Vide SENEX.

Senex, senis, o. g. {γέρων, γεραιός, πρέσβυς, πρεσβύτης} secũdum Priscianum. Varro de Lingua Latina, Et tua amica senex. Cic. pro Cælio, Huic tristi ac decrepito seni responderet Cęlius. Et pro Sestio, Imbecillus senex. Idem de Senect. Nec enim vnquam sum assensus illi veteri, laudatóque prouerbio, quòd monet maturè fieri senem, si diu velis esse senex. Genitiuus est senis, vel senicis antiqué. Plaut. Cistel. 10, Negotiosi senicis soletis esse.

Senex ingenio. Plaut. Milite, 10.

Senex memoria, Antiqua. Cicero pro P. Sestio, Et quia valet apud nos clarorum hominum senex de Reip. meritorum memoria, etiam mortuorum. Correctiora exemplaria non legunt dictionem Senex, sed eius loco habent Bene.

Acheronticus senex, vietus, decrepitus. Plaut. Mercator. 6.

Anheli. Virg. 2. Georg.

Annosus. Ouid. 1. de Arte,

Aprici senes. Persius Satyr. 5. hoc est, sole gaudentes, siue qui libenter apricantur.

Comici senes, Vide Comicus in COMOEDIA.

Delirus. Horat. 2. Serm. sat. 5.

Grandæuus. Lucan. lib. 3.

Inualidus. Virg. 12. Æn.

Iustus. Ouid. 1. epist.

Longæuus. Virg. 5. Æn.

Maturus. Horat. in Arte,

Miserabilis. Quint. lib. 4. cap. 1.

Odiosus. Ouid. 2. de Remed.

Parcus. Horat. 2. Carm. ode 8.

Priscus. Ouid. 10. Metam.

Rugosi pasśique senes. Lucilius apud Nonium.

Sanctus. Claud. 2. Paneg.

Siccus. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Verendus. Claud. 2. Paneg.

Vetus. Tibull. lib. 3. eleg 8.

Vietus, Vide VIEO.

¶Ceruus senex. Lucret. lib 3.

Dies senex. Plautus Sticho, 11. Id est, Iam ad occasum perductus.

Tupe senex miles, turpe senilis amor. Ouidius 1. Amor. eleg. 9.

¶Senior, Comparatiuum, Valde senem significat. Ouidius 12. Metamorph.

Tum senior, quamuis obstet mihi longa vetustas. Quint. lib. 3. cap. 1. de Isocrate.

Anni seniores. Ouid. 15. Metam.

In senioribus est, Vide IN. præpositione.

Oratio senior. Cic. in Bruto, Extat in eam legem senior (ita dicam) quàm illa ætas ferebat, oratio. Id est, stylo & dicendi genere remissiore & maturiore, quali senes vti solent, scripta.

Vis & ætas senior. Cic. lib. 2. de legib. Sed verò intelligi sic oportet & hæc, & alia iussa ac vetita populorum, vim non habere ad rectè facta vocandi, & à peccatis auocandi: quæ vis non modò senior est, quàm ætas populorum & ciuitatum, sed qualis illius cœlum atque terras tuentis & regentis Dei.

¶Senior, m. g. tametsi in obliquis cõmune trium generum videatur, vt Senioris ætatis, Senioris æui.

¶Seniores, pro Senatu: quoniam ex prouectioris ætatis hominibus fieret. Liu. 4. bell. Maced. Scriptum erat: Aristonem priuatim ad neminem, publicè ad Seniores (ita Senatum vocabant) mandata habuisse.

Senecta, senectæ {γεροντικὴ ἡλικία} Tempus senectutis, Senilis ætas. Virg. lib. 6. Æneid.

vires vltra sortémque senectæ. Plin. lib. 16. ca. 27. Est etiamnum ætatis differentia. Amygdala enim & pyrus in senecta fertilissimæ, vt glandiferæ, & quoddam genus ficorum.

Pondera amara senectæ. Ouid. 9. Metam.

Annosa senecta. Ouid 7. Metam.

Curua. Ouid. 2. de Arte,

Extrema. Catull. Argon. 59.

Frigens. Sil. lib. 5.

Infirma. Tibull. lib. 1. eleg. 4.

Longæ senectæ extrema tempora. Ouidius libr. 6. Metamorphoseos.

Nestorea senecta. Stat. 1. Sylu. 3.

Occiduæ senectæ decliue iter. Ouid. 15. Metam.

Orba senecta luminibus. Plinius libro 9. capitulo 22. Vide ORBVS.

Rugosa senecta. Tibull. lib. 3 eleg. 5.

Sacra senecta. Iuuen. Saty. 13.

Tarda senecta. Ouidius 3. Tristium, elegia 7. Senec. Hercule furente 9.

Tardante senecta gelidus sanguis. Virg. 5. Æn.

Lenior, & melior sis accendente senecta. Horatius 2. epistola 1.

Longa senecta confectus. Ouid. 6. Metam.

Finire senectam morbis. Lucan. lib 5.

Inopem senectam trahere. Ouid. 7. Metam.

Discite venturam iam nunc sentire senectam. Propertius lib. 4. elegia 12.

Venturæ memores iam nunc estote senectæ. Ouidius 3. de Arte,

Grauis senecta. Ouid 7. Metam.

In senecta, Vide IN præpositionem.

Senecta, ablatiuus, pro In senecta. Plin. lib. 7. cap. 18. Naturam fecisse consuetudinem, & senecta caruisse potu.

Senecta dies, Vide DIES.

¶Senecta, Sexta hominum ætas. Ætas enim prima quibusdã incipit ab infantia vsque ad septimũ annum, quæ quidem ętas nomẽ accepit à non fando, quia homo in ea non fatur: vel si fatur, imperfectus est eius sermo. Secunda, pueritia cuius pars est pubertas, vt ad XIIII. annũ. Tertia, adolescẽtia. Quarta iuuenta. Quinta, virilis ætas. Sexta, senectus: cuius pars est ætas decrepita.

Senecta, Serpentium vernatio, siue corium illud quod verno tempore exuunt. Plin. lib. 20. cap. 23. Fœniculum nobilitauere serpentes, gustatu, vt diximus, senectam exuendo, oculorúmque aciem succo eius reficiendo. Idem lib. 28. cap. 11. Alij cum senecta serpentium & aceto includunt lanas, antè aqua calida collutas.

Senectus, senectutis, pen. pro. f. g. { γῆρας, ἐγγήρασμα } Idem. Terent. Phorm. 4. 1,

Senectus ipsa est morbus. Cicero in Topicis, Senectus est occasus vitæ.

Balba senectus. Horat. 1. epist. 21.

Cana. Ouid. epist. 14.

Cariosa. Ouid. 1. Amor. eleg. 12.

Cruda ac viridis. Tacit. in vita Agricolæ.

Deserta. Senec. Herc. fur. 13.

Effœta seclis. Virg 8. Æn.

Exanguis. Lucan. lib. 1.

Exhausta. Stat. 3 Sylu. 3.

Infesta, Vide INFESTVS.

Longa. Horat. 2. Carm. ode 16.

Longa & ceruina. Iuuen. Saty. 14.

Loquax, Vide LOQVOR.

Placida. Horat. in Carm. sec. 9.

Prouecta. Tacit. lib. 1.

Queribunda. Sil. lib. 13.

Sera. Senec. Hercul. furen. 11.

Tarda. Horat. 2. Serm. saty. 2.

Tranquilla. Horat. 2. Serm. sat. 1.

Tristis. Virg. 3. Georg.

Turpis. Virg. 3. Georg.

Viuax. Senec. Herc. fur. 11.

Vrgens & aduentans senectus. Cic. de Senect. Hoc enim onere (quod mihi tecum commune est) aut iam vrgentis, aut certè aduentantis senectutis, & te & meipsum leuari volo.

¶Adipisci senectutem. Cic. de Senect. Quo in genere in primis est senectus, quam vt adipiscantur, omnes optant, eandem accusant adepti.

¶Iners senectus adiuuat baculo gradum. Senec. Herc. fur. 9.

Homo confectus senectute. Cic. 5. de Fin.

Turpem senectutem degere. Horat. 1. Carm. ode 31.

Desipere senectute. Cic. Lent. lib. 1. 9. Quod quum offendisset populum Atheniensem prope iam desipientem senectute, &c.

Vetus senectus rugis frontem exarat. Horat. Epod. 8.

Senectus habet authoritatem. Cic. in Orat. Habet autem vt in ætatibus authoritatem senectus, sic in exemplis antiquitas.

Obrepit non intellecta senectus. Iuuen. Saty. 9.

Ægra senectus tremulo venit gradu. Ouid. 14. Metam.

Ad summam senectutem viuere. Cicero de Claris Orator. Et 8. Philipp. Quum esset summa senectutę & perdita valetudine.

Senectus orationis, Maturitas, Grauitas. Cicero de Claris Orat. Quúmque oratio iam nostra canesceret, haberétque suam quãdam maturitatem & quasi senectutem.

Plena literatæ senectutis oratio. Cic. de Claris Orat.

¶Senectus, Pellis quam verno tempore serpentes exuunt, quæ & vernatio dicitur. Vnde Senectutem exuere dicuntur. Plin. lib. 8. cap. 30. Idem lib. 29. cap. 5. Membrana siue senectus anguium, vernatione exuta, cum cancro masculo trita.

Senectus, Adiect. Lucret. lib. 3,

Quídve foras sibi vult mẽbris exire senectis? Alij legunt senectus.

Senecta ætas. Plaut. Aulul. 7. Idem Trinum. 4,

Hic ille est, senecta ætate, qui factus est puer. Lucret. lib. 5,

Post vbi equum validæ vires ætate senecta,

Membráque deficiunt, &c.

Senectum corpus.Salluſt.lib.4.Hiſto.
Senecta dies.Vide DIES.
Senium, ſenij, Idem {πρέσβειον} Dicimus enim Hominem confectum ſenio,pro ſene.
Anguis ſenio liber.Stat.4.Thebaid.
-ceu lubricus alta
Anguis humo verni blanda ad ſpiramina ſolis
Erigitur liber ſenio, & ſqualentibus annis Exutus. Depoſita enim pelle dicuntur ſerpentes in iuuentutem redire. Herba quædam dicitur Mathios, quam cùm comederint, ſenium deponunt ætatis. Lactantius.
Mens ſenio fluxa.Tacit.lib. 5.
Deforme ſenium.Senec.Hippolyto,7.
Senium à ſenili acerbitate, & vitiis dictum poſuit Cæcilius in Hymnide,
Sine (inquit) ſuam ſenectutem ducat vtique ad ſenium ſorbitio. Feſtus.
Senium, dicitur Tædium,& Odium,vt ait Nonius: dictum à ſenectute, quòd ſenes omnibus odio ſint, & tædio. Turpilius, Quia odio ac ſenio mihi nuptiæ ſunt. Næuius Senium ſonticum appellat,quaſi nocens:quia ſenectus, naturalis morbus eſt, vt inquit Ariſtoteles.
To rpeſcere ſenio rerum.Sil.lib.16 3.
Componere ſenium patria terra.Stat.3.Sylu.5.
Sen ium ad conuitium retulit. Terentius in Eunuch. 2.3. pro improbo & moroſo ſene,
Vt illũ di,deæque ſeniũ perdant,qui me hodie remoratus eſt. Lucil. At quidem te ſenium, atque inſulſe ſophiſta.
Senium,pro Triſtitia & ſqualore.Cic.pro Milone, Luget Senatus, mœret Equeſter ordo,tota ciuitas confecta ſenio eſt, ſqualent municipia,affligantur coloniæ.
Senium lunæ,pro Decurſu.Plin.lib.7.cap. 48.
Senica,ſignificat ſenex,teſte Nonio.Pompon.Præcon. poſter. Sed me exercet ſenica nequam, neque illo quid faciam ſcio? Obſoletum.
Senis crinibus nubentes ornantur, quòd is ornatus vetuſtiſſimus fuit.Quidam quòd eo Veſtales virgines ornentur, quarum caſtitatem viris ſuis ſpondeant à cæteris. Feſtus.
Seneo,ſenes,ſenui{γηράω}ſenere,Senem fieri.Cat.de phaſelo,4.Quiete recondita ſenet.
Seneſco,ſeneſcis {γηράσκω, καταγηράσκω, παρηβάω, παρακμάζω} ſeneſcere, Senem fieri,Plin.lib.7.cap.42.Fœminas gigni celerius,quàm mares, ſicut celerius ſeneſcere.
Tempora labuntur,tacitíſque ſeneſcimus annis. Ouid.6.Faſt.
Æuo & macie ſeneſcere.Lucret.lib.1.
Fama ſeneſcere dicitur quis, quando declinat ab exiſtimatione & authoritate. Liu.7.bell.Pun. Idem 9.bel. Pun. Annibalem ipſum iam & fama ſeneſcere, & viribus.
Amor ſeneſcet.Ouid.3.de Arte.
Seneſcens in ſalem caſeus.Plin.lib.11.cap.42.
Ciuitas otio ſeneſcit,Torpeſcit otio.Liu.1.ab Vrbe.
Conſilia ſeneſcunt,quum nimia diuturnitate & mora vana fiunt. Liu.5.bel.Maced.Ne cunctando ſeneſcerent conſilia.
Equus ſeneſcens.Horat.1.epiſt.1.
Fama ſeneſcens.Tacit.lib.18.
Forma,niſi admittas,nullo exercente ſeneſcit. Ouid.1. Amorum, eleg. 8.
Humus laſſa ſeneſcit.Ouid.1.de Ponto,eleg.5.
Hyems ſeneſcit,Declinat.Cic.2.de Nat.deor. Et ea duo tempora, quorum alterum hyemi ſeneſcendi adiunctum eſt, alterum æſtati.
Laus ſeneſcit, Deprimitur.Cic.2. de Orat. Vel mehercule etiam vt laudem eorum iam propè ſeneſcentem, quantum poſſem ab obliuione hominum,atque à ſilentio vindicarem.
Literæ ſeneſcunt.Plin.epiſt.165.
Luna ſeneſcens,cui Creſcẽs opponitur.Varro 1.de Re ruſt.cap.37 Quędam facienda in agris potius creſcente luna,quàm ſeneſcente.
Creſcere ſentimus,paritérque ſeneſcere mentem.Lucret.lib. 3.
Morbus ſeneſcit,Remittitur,relaxatur. Cic.ad Gallum.lib.7.cap. 7. Sed viſa eſt mihi vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipſa fortaſſe iam ſeneſcentis morbi remiſſio profuiſſe.
Pugna ſeneſcit.Liu.5.ab Vrbe.
Rumores ſeneſcunt.Tacit.lib.2.
Seges alta imbre nimio ſeneſcit.Stat.5.Sylu.1.
Virtus paulatim euicta ſeneſcit.Sil.lib.3.
Vitia ſeneſcunt,matureſcunt virtutes.Liu.3.ab Vrbe.
Senilis, & hoc ſenile pen.pro. {γεροντικός, γεράσιος, πρεσβυτικός} Quod ad ſenem pertinet:vt Senilis ſtatua.Cic.4.Verr.
Animus ſenilis.Claud.5.Paneg.
Annis ſenilibus feſſus.Ouid.7.Metam.
Corpus ſenile.Plin.lib.34.cap.18.
Declamatio ſenilis. Cic. 1. Tuſc. Vt enim anteà declamitabam cauſas,quod nemo me diutius fecit,ſic hęc mihi nunc ſenilis eſt declamatio.
Genæ ſeniles Ouid.8.Metam.
Guttur ſenile.Horat.Epod.3.
Hyems ſenilis tremulo venit horrida paſſu.Id eſt,ſenectus hyemi ſimilis.Ouid.15.Metam.
Iudicio ſenili adoleſcens.Cic.pro Seſtio, Te ſororis filius Poſthumius adoleſcens grauis ſenili iudicio notauit, quum in magno,&c.
Prudentia ſenilis.Cic.3.de Diuin.Is autem Tages,vt in libris Hetruſcorum,puerili ſpecie dicitur viſus,ſed ſenili fuiſſe prudentia.
Ruga ſenilis.Ouid.3.Triſt.eleg.7.
Seniliter,pen.cor.aduerb.{γεροντικῶς} vt Tremere ſeniliter.Quintil.lib. 1.cap.11.
Seni,ſenæ,ſena,Vide SEX.

SENIA oppidum eſt Illyrici apud Plinium lib.3.cap.21.
Senio,ſenionis,m.g.In talis ſex puncta continet. Nam à ſenario numero dici videtur. Vnde & eius iactus perutilis erat. Interdũ etiam damnoſus,ſicut & canis.Nam qui iecerat canem,aut ſenionem,ille denarios ſingulos conferebat in medium,vt eſt apud Suetonium in Auguſto,cap.71. Martialis lib.13,
Non mea magnanimo depugnat teſſera talo,
Senio nec noſtrum cum cane quaſſat ebur. Perſius Saty.3,
Iure etenim id ſummum,quid dexter ſenio ferret,
Scire erat in voto. Vide CANIS.
Senium,Vide SENEX.
SENNAAR{σεννααρ} Campus Babylonis, in quo à Nimrod gigante extructa eſt turris illa celſiſſima diuortio linguarum notiſſima.Inde egreſſus Aſſur Niniuen ædificauit.Vide MOSEM in Geneſi.
SENOGALLIA{σενογαλλία}Italiæ vrbs,quam Plinius & Ptolemæus infra Aconam Ariminum verſus ſtatuunt,Pomponius Mela lib. 2. Senogallia maritima ad Aterni fluminis oſtia.Senogallia autem eſt dicta à Senonibus Gallis,qui eam condiderunt.De hac Sil.lib.8. Nunc *la Romandiola & Campagna* Oliuarius in Melam.
SENONES,pen.cor.{σένονες}Populi Galliæ Lugdunẽſis,vt ſcribit Plin. lib.4.cap. 18. finitimi Belgis, qui olim vrbem Romam incenderunt, & Capitolium obſederunt. Hos Furius Camillus aggreſſus adeò cecidit, vt incendiorum veſtigia Gallici ſanguinis inundatione deleret.Scribit Verrius ideò Senones appellatos, quia noui venerunt ex Tranſalpina Gallia,quaſi cænonas,litera immutata:καινὸς enim Græcè,Latinè nouus dicitur.Sil.lib.4,
-ſociata examina denſant
Infandi Senones.
Motus Senonum.Lucan.lib 1.
Et Senonum furias Latiæ ſenſere cohortes.Stat.5.Sylu.3.
Senſibile,Senſim,Senſus,Vide SENTIO.
SENTA,Fauna{σέντα φαῦνα}filia fuit Pici regis,& coniunx Fauni fratris ſui,teſte Lactantio.Hanc Varro ſcripſit tantę pudicitiæ fuiſſe,vt nemo illam dum vixit, præter ſuum virum mas viderit,nec nomen eius audierit. Propter quod in operto mulieres illi ſacrificabant, & Bonam deam nominabant. Auguſtinus lib. de ciuitate Dei Sentiam appellat.Vide Lactantium lib.1.cap.22.Vbi nõ Senta Fauna legitur,ſed fatua Fauna.
Sententia,Sententioſus,Vide SENTIO.
SENTICA{σεντική}Hiſpanię vrbs Ptolemęo lib.2.ca.6.Vulgò *Simãcas*.
Sentina,ſentinę,pen.prod.{ἄντλον, ἀντλία}Pars nauis inferior:in quam quicquid inſtillat aquarũ,defluit,corruptæque malè olent.A ſentio, ſentis,quòd eius fœtor ſentiatur. nam odorem fœdum emittit. Iuuen.Saty.6,
Si iubeat coniunx,durum eſt conſcendere nauim:
Tunc ſentina grauis,tunc ſummus vertitur aër.
Conflictari ſentinæ vitiis.Cæſar 3.bell.Ciuil.
¶Sentina, per tranſlationem, Receptaculum ſceleratorum hominum,vel ipſi ſcelerati homines. Cic.2. in Catilinam, O fortunatam Rempub.ſi quidem hanc ſentinam huius vrbis eiecerit,vno me hercle Catilina exhauſto,releuata mihi & recreata Reſp.videtur. Idem pro Lege Agr. Hoc enim verbo eſt vſus, quaſi de aliqua ſentina, ac non de optimorum ciuium genere loqueretur.
¶Sentina,pro loco infimo in Repub.Cic.ad Papirium Pætum,lib. 9.15. Sedebamus enim in puppi,& clauum tenebamus: nunc autem vix eſt in ſentina locus.
Sentino,ſentinas,ſentinare,Satagere:dictum à ſentina nauis, quã quis vt aqua liberet,euacuare contendit.Cæcilius in Æthrione,Cũ Mercurio capit conſilium poſtquam ſentinat ſatis. Eſt itaque ſentinare, periculum ſubtilitate euitare. Feſtus.
SENTINVM,pen.pro.{σεντῖνον} Italiæ oppidum in finibus Vmbriæ & Piceni à quo Sentinates, pen. pro. populi dicti, quorum meminit Plin.lib.3.cap.14.
SENTINVS Deus apud D.Auguſtinũ lib.7.de ciuitat.Dei,à veteribus cultus, quod ſenſus à puerperio largiri crederetur.Videndus Lilius Syntagmate.1.Hiſtor.Deorum.
Sentio,ſentis,ſenſi,ſenſum{αἰσθάνομαι} ſentire,Senſu percipere: ad corpus pertinet.Plaut.Cur.3,
Sentio ſonitum. Lucret.lib.1,
Quin porrò varios rerum ſentimus odores:
Nec tamen ad nares venientes cernimus vnquam.
Famem ſentire.Liu.lib.5. bell. Pun. Famen Campani ſentiebant, quia ſementem eos facere prohibuerant Rom.exercitus.Sic Sentire ſitum aut vitium,pro Contrahere.Budæus.
Labor non ſentitur ſedulitate.Id eſt, vehemens ſtudium laborem fallit.Ouid.4.Faſt.
Medicinam ſentire, pro Melius habere poſt medicinam, Apud Celſum.Sic Plin.lib.29.cap.5,Vermiculo qui lytta vocatur,exempto infantibus catulis,nec rabidi fiunt,nec faſtidium ſentiunt.Budæus.
Ianua ſenſit clauem.Tibul.lib.2.eleg.4.7.
Fluuij ſenſere alnos cauatas.Virg.1.Georg.
Lætitiam toto pectore ſentire.Ouid.10.Metam.
¶Sentit cariem ea res. Plin. lib.12.cap.7. Hoc eſt efficitur carioſa Idem lib.11.cap.42. Vt vetuſtatem non ſentiret. Id eſt,nõ ſeneſceret.
Teredinẽ ſentire dicitur herba,caro,aut res alia,Vide TEREDO.
¶Sentire,Intelligere.Terent.And.1.2,
Si ſenſero hodie quicquam in his te nuptiis
Fallaciæ conari.Idem Adelph.3.3,
-ſi me ſenſerit
Eum quæritare, nunquam dicet carnufex. Cic. ad Lent.lib. 1.5. Te videre & ſentire eandem fidem eſſe hominum in tua dignitate, quam ego in mea ſalute ſum expertus,ex tuis literis intellexi.Ouid. 4.Metam.
Senſit adulterium Phœbeius,vtque latentem,&c.
Villicus ſentit te dominum.Horat.2.epiſt.2.

¶Sentire,Iudicare,opinari.Cic.de Amic.Sed hoc primum ſentio, niſi in bonis,amicitiam eſſe non poſſe.
Rectè ſentire. Quint.lib.2.cap.15.
Sentire de.Cic.de Amic.Hactenus mihi videor de amicitia quod ſentirem, potuiſſe dicere. Idem 1. Offic. Benè de Republica ſentientes ac benè meritos, aut merentes, aliquo honore aut imperio affectos,obſeruare & colere debemus.
Omnes ad vnum ſentiunt de. Cicero de Amicitia, De amicitia omnes ad vnum idem ſentiunt. Hoc eſt,idem omnes ſentiunt & iudicant.
Ab aliquo ſentire.Plaut.Rud.
Omnia ego facilè patior,dum hic hinc à me ſentiat.
Sentio pro te.Gell.lib.5.cap.10.
Cum aliquo ſentire.Terent.And.2.1,
Sponſam hic tuam amat.P.næ iſte haud mecum ſentit. Cic. 1. de Inuent.Nam neque cum iis ſentimus,qui ciuilẽ ſcientiam eloquentia non putant indigere.
Sentire grauiter de aliquo, Eſt ei malè cupere & optare. Cæſar, Quid enim irati grauius de vobis ſentire poſſent, quàm vt eos prodatis, qui ſe nobis omnia debere iudicãt:& in eorũ poteſtatẽ veniatis,qui ſe per vos periſſe putã:?Sic dicitur vt,Grauiter de aliquo iudicare & ſtatuere.quo ipſe vtitur Budæus.
Malè ſentire de aliquo.Quint.lib.2.cap.2.
¶Sentire,Scire.Plaut.Trinum.10,
-ſcio ego &
Sentio ipſe quid agam,neque à me officium migrat. Ibid. 9. Terent.Eunu.1.1,
-ſine modo,
Mori me malim:ſentiet qui vir ſiem.
Maturè ſentire,Vide MATVRVS.
Animo ſentire.Cicero 1. de Finibus. Nam corpore nihil niſi præſens, & quod adeſt ſentire poſſumus: animo autem & præterita & futura.
Senſum eſt. Cic.lib.3. de Oratore. Non vt dictum eſt in eo genere intelligitur,ſed vt ſenſum eſt.
Senſurus,pen.pro.Partic.{αἰσθησόμενος}Ouid.13.Metam.
Eſt animus certè veſtros ſenſurus honores.
Sentiſco, ſentiſcis {αἰσθάνομαι} ſentiſcere, Meditatiuum, Lucret. libro 3,
Quam primordia ſentiſcant concuſſa animai.Idem lib.4,
Et genus agricolũm latè ſentiſcere,quum Pan
Vnco ſæpe labro calamos percurrit hiantes.
Senſus,huius ſenſus,maſc.gen. {αἴσθησις, αἴσθημα} Quo ſentimus. Vnde dicimus quinque eſſe ſenſus,tactum,guſtum,viſum,odoratum, auditum.Plin.lib 10.cap.69.Ex ſenſibus ante cætera homini tactus,deinde guſtus:reliquis ſuperatur à multis,Aquilę clarius cernunt, vultures ſagacius odorantur,liquidius audiunt talpæ obrutæ terra,tam denſo atque ſurdo naturæ elemento.Cic. 2. de Nat.deor. Guſtatus præclarè ſeptus eſt: ore enim continetur,& ad vſum aptè,& ad incolumitatis cuſtodiam: omníſque ſenſus hominum multò antecellit ſenſibus beſtiarum.
Caſſa ſenſu ſimulachra.Lucret.lib.4.
Senſus humanitatis. Cicero 3.Verr. Nõ dubito quin,tametſi nullus in te ſenſus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis, nunc tamen in metu periculóque tuo, tuorum tibi ſcelerum veniat in mentem.
¶Accenſi ſenſus, Incitati, Vegetati, Anima & vitalitate donati. Lucret.lib.2.
Acerrimus ſenſus,Vide ACER adiect.
Integer ſenſus,Vide INTEGER.
Nitidi ſenſus.Claud.8.Paneg.
¶Timor abſtulit mihi omnem ſenſum.Ouid.14.Metam.
Accendere ſenſus,Vide ACCENDO.
Accipere ſenſum. Quint.lib.6.cap.1. Non enim audire iudex videtur aliena mala deflentes, ſed ſenſum ac vocem auribus accipere miſerorum.
Affici ſenſu doloris. Cic. 7. Verr. An vos quoque hic acerbiſſimus innocentium cruciatus & mœror pari ſenſu doloris afficit?
Corpus affluit ſenſu.Lucret.lib.3.
Amittere ſenſum humanitatis,Vide AMITTO.
Auertere ſenſus infandos non ſani pectoris. Senec. Hercul. furente,11.
Auertere ſanos ſenſus alicuius ſacris magicis. Virgilius 8. eclog.Seruius,Auertere,à ſanitate mutare. Aut auertere ait,pro Conuertere,vt ſit mutata præpoſitio.
Humanum ſenſum auferre.Cic.in Orat.Detrahit prætereà actionis dolorem, aufert humanum ſenſum actoris. Senſus eſt, Iudiciis non conuenit concinna & compoſita oratio, quoniam non patitur vt orator indignetur, conqueratur, ſupplicet, doleat, illachrymet: quæ res ab humano ſenſu proueniunt. Dum enim in numeris & concinnitate occupatus eſt,affectus illi grauiores euaneſcunt. Ita neque actor ipſe mouetur, neque alios mouet. Oportet autem oratorem ipſum primò cõmoueri, ſi alios commouere ſtudet, vt M. Antonius 2.de Orat.teſtatur.Et Horat.
-ſi vis me flere,dolendum eſt
Primùm ipſi tibi.
E pectore attonito ceſſerunt ſenſus.Lucret.lib.3.
Credere ſenſibus.Lucret.lib.4.
Deducere ſenſum membris. Lucret.lib.3.
Deperdere vitalem ſenſum membratim.Lucret.lib.3.
Deponere ſenſum.Cic.Famil.1.
Iucundo ſenſu fruatur mens. Id eſt, iucunditate,& delectatione. Lucret.lib.2.
Senſus & conſilium fugiunt cum re. Ouidius 4. de Ponto, eleg.12.

Haurire ſenſibus.Claud.8.Paneg.
Impellunt ſenſum vox & ſonitus.Lucret.lib. 4. Id eſt, laceſſunt & commouent.
Senſus ineſt formicis.Plin.lib.7. cap.15.
Intendere ſenſus ad res percipiendas.Vide INTENDO.
Labefactantur ſenſus.Lucret.lib 4.
Lædere ſenſus.Lucret.lib.2.
Obſtruere ſenſus,Vide OBSTRVO.
Orbare ſenſibus.Cic.4.Acad.
Pellere ſenſum,Mouere.Lucret.lib.4.
Percipere ſenſum & voluptatem. Plinius iunior. libro 1. epiſt. 10. ad Arrium, Neque enim ego,vt multi,inuideo aliis bonum quo ipſe careo: ſed contrà ſenſum quendam voluptatémque percipio, ſi ea quæ mihi denegantur, amicis video ſupereſſe.Hoc eſt, velut quandam titillationem cum delectatione, ſupereſſe, id eſt, abundare.
Præbere ſenſum & materiam malis. Ouidius 4. de Ponto eleg.16.
Reconflatur ſenſus,id eſt, reſuſcitatur.Lucret.lib.4.
Reducere ſenſum,Redire ad ſe.Claud.2.in Eutrop.
Vitalem reddere ſenſum.Lucret.lib.2.
Titillare ſenſus.Lucret.lib.2.
Vti ſenſibus.Leuiter ferire.Lucret.lib.3.
¶Senſus, Mentis conceptus, quod ſenſu comprehenditur. Cic. lib.1.Acad.Quod autem erat ſenſu comprehenſum,id ipſum ſenſum appellabat. Quint.lib.8.cap.5.Sententiam veteres quod animo ſenſiſſent vocauerunt. Id cum eſt apud oratores frequentiſſimum,tum etiam in vſu quotidiano quaſdam reliquias habet. Nam & iuraturi ex animi noſtri ſentẽtia,& gratulantes ex ſententia dicimus. Non rarò tamen & ſic loquuti ſunt,vt ſenſa ſua dicerent:nam ſenſus,corporis videbantur. Sed conſuetudo iam tenuit, vt mente concepta, ſenſus vocaremus: lumina autem, præcipuéque in clauſulis poſita, ſententias.Plin.Nihil enim tam ridiculum,quam verborum ſonitus inanis ſine ſenſu ac ſcientia. Ter.Adel.4.1,
Quin tu otioſus es: ego illius ſenſum pulchrè calleo. Id eſt, Quid ille ſentiat.
Manus eſt miniſtra ſenſus. Id eſt voluntatis, ſeu animi. Literis enim exprimit quod habemus in animo.Ouid.epiſt.17.
Arcanus ſenſus,Vide ARCANVS.
Senſus communis. Quint.lib.1.cap.1. Senſum ipſum qui communis dicitur vbi diſcet, quum ſe à congreſſu, qui non hominibus ſolùm,ſed multis quoque animalibus naturalis eſt,ſegregarit? Vbi interpres, Communis ſenſus accipitur pro rerum peritia ex multorum hominum congreſſu comparata, non pro ſenſu communi qui in interiore cerebri ventriculo à phyſicis collocatur. Diſcere ſenſum communem Budæus interpretatur *Apprendre ſon entregent*.
Carere communi ſenſu.Horat.1.Serm.ſaty.3.
Permodeſtus ſenſus.Tacitus lib.1.
Vnus ſenſus bonorum omnium.Cic.ad Lentulum,lib.1.9. Idémque memineram nobis priuatis vſque ad Cæſarem & Bibulum Cõſules, cùm ſententiæ noſtræ magnum in ſenatu pondus haberent, vnum ferè ſenſum fuiſſe bonorum omnium.
Vulgatiſſimi ſenſus.Quint.lib.2.cap.4.22.
Ad meum ſenſum,Vide AD præpoſitionem.
¶Abſtrahere à ſenſu mentis,Vide ABSTRAHO.
Senſum oculis & animo accipere. Cic. 5. Verr. Non mehercule criminis augendi cauſa dicam Iudices, ſed quem accepi ipſe oculis, animóque ſenſum, hunc vere apud vos,& vt potero, planiſſimè exponam.
Conuertere ſe ad ſenſum alterius,Vide CONVERTO.
Varios ſenſus expromit animus.Lucret.lib.2.
Fateri alicui ſuos ſenſus.Ouid.epiſt.20.
Gerere ſenſus abditos,Vide Abditus in ABDO.
Iudico de meo ſenſu,Vide IVDICO.
A falſo ſenſu orta oratio.Lucret.lib.4.
Oſtendere ſenſum ſuum.Plaut.Moſtel.15.
Remota à ſenſibus noſtris natura deûm.Lucret.lib.5.
Suffugere ſenſum res dicitur, quam ſenſu percipere nõ poſſumus. Lucret.lib.4.
Senſum,ſenſi{νόημα} Cic.1.de Orato.Hoc enim vno præſtamus vel maximè feris,quod colloquimur inter nos,& quod exprimere dicendo ſenſa poſſumus. Ibidem, lib. 3. Senſa mentis & conſilia ſic verbis explicat. Vide paulo antè SENSVS, Mentis conceptus ex Quint. lib.8.cap.5.
Senſus & Senſa hoc ſeparantur. Senſus enim ſunt, qui ſentiunt: Senſa quæ ſentiuntur.Cic.de Orat. Et quòd exprimere dicendo ſenſa poſſumus.Nam primum manifeſtum eſt, & ſapere nos cùm incitatio ſit,vel ſenſus.Ex Nonio.
Senſiculus,ſenſiculi,pen.cor. {νοημάτιον} Diminut.à Senſus. Quintilianus libro 8. cap.5. Inde minuti, corruptíque ſenſiculi, & extra rem petiti.
Senſim, Aduerbium{ἠρέμα}Paulatim,Quia ea maximè ſenſum faciunt quæ morantur, quaſi cum meditatione & ſenſu.Plin.in Paneg. Gratius tamen quod ſenſim & placidè,& quantum reſpectantium turba pateretur,indiceres.
Senſim,& Repentè,contraria. Cicero 1. Officiorum, Magis decere cenſent ſapientes ſenſim diſſuere, quàm repentè præcidere.
Senſim poſtulare, & Paſſim, veluti contraria. Liuius ſecundo ab Vrbe.
Senſim & moderatè arrepere. Cicero 5. Verrina. Quibus rebus non ſenſim atque moderatè ad iſtius amicitiam arrepſerat, ſed breui tempore totum hominem, totámque eius præturam poſſederat.

Sensim & modicè crescere.Plin.lib.5.cap.9.
Sensim ad montes succedit.Liu.1.ab vrbe.
Sensim progredi.Cic.5.de Finib.

Sensatus,pen.prod. Adiectiuum. Firmicus lib. 3. cap. 10. Sensatos quidem & intelligentes,& quorum dicta & rationes ab omnibus comprobentur.Idem lib.5.ca.12. Mars homines faciet sensatos,callidos, astutos.

Sensibilis,& hoc sensibile, pen.corr.{αἰσθητός} dicitur tam quod sentit, quàm quod sentitur. Vnde Insensibilis apud Gellium libro 17. capit.10.

Sensilis,& hoc sensile,pen.cor.{αἰσθητός}Idem quod Sensibile,quod sensui subiectum est.Lucret.lib.2.
Ex insensibilibus ne credas sensile gigni. Id est , corpus sensum habens.

Sensificus,pen.cor.adiect. {αἰσθηματοποιός} Quod sensus causam præstat. Macrobius.lib.7.Saturn.cap.9,Spiramentum sensificum ad sua quæque loca naturali lege ducentes.

Sensifer,pen.cor {αἰσθηματοφόρος}Aliud adiect.Lucret.lib.3.
-ideo conclusa mouebunt.
Sensiferos motus.Id est,motus qui faciunt sensus. Ibidem,Longè ab sensiferis primordia motibus errant.

SENTENTIA,sententiæ{γνώμη,διάνοια, δόγμα, ἀπόφασις, βούλημα} Id est quod animus sentit,quod & credulitas & opinio vocari solet. Dicitur etiam sententia,ipsum iudicium.
Hæc mea sententia.Plaut.Pseud.5,
Hæc mea sententia est, vt hinc porrò quid agas, consulas. Cic. 3. Offic.Cum his,velis equísque (vt dicitur) si honestatem tueri ac retinere sententia est,decertandum est.
Mea sentẽtia,Opinio, iudicium.Vide MEVS.Terent.Phorm.2.2,
Alere nolunt hominem edacem , & sapiunt mea quidem sententia.
Cic.pro Rosc.Amer.Postremò Iudices,id quod ad rem mea sententia maximè pertinet,vtrum inimicus potius,an filius?
Sententia mea de.Terent.Adel.3.5,
-sin aliter de hac re est eius sententia, Idem And.1.3,
Quantum intellexi senis sententiam de nuptiis.
Testis mearum centimanus Gyges Sententiarum. Horat.3.Carm. ode.4.14.
Benignior sententia. Vlpianus l. Per seruum. ff. de vsu & habitatione.
Discors sententia.Stat.12.Thebaid.
Diuina futuri sententia. Diuinatrix rei futuræ. Horatius in Arte.
Dubia est sententia nobis.Ouid.3.de Ponto,eleg.4.
Exquisita sententia.Tacit.lib.12.
Hominum sententia fallax.Ouid.5.Fast.
-non hæc sententia tantum
Fida , sed & fœlix quum sit , facit esse fidelem. Ouidius 13. Metamorph.
Leui sententia puer,Vide LEVIS.
Libera sententia.Quint.lib.2.cap.8.
At Capys,& quorum melior sententia menti.Virg.2.Æn.
Molles sententiæ,Vide MOLLIS.
Muliebris sententia,Vide MVLIER.
Nulla sit hac potior sententia.Horat.Epod.1 .
Populares sententiæ.Quint.lib.5.cap.13.
Præcipites vel obscuræ sententiæ.Quin.lib.5.cap.2.
Saluberrima sententia,Vide Saluber in SALVS.
Salutaris sententia,Liu.lib.6.ab vrbe.
Sancta sententia.Lucret.lib 3.
Velox sententia.Ouid.ad Pisonem.
¶Abesse à sententia.Cic.1.de Orat.
Accipere sententiam.Liu. lib. 3. ab vrbe , Hæc sententia accepta est. *On a pris ceste opinion pour la meilleure.*
Adducere in sententiam.Cic.Famil.2.
Nec mea iam mutata loco sententia cedit. Virg. 9. Æneid.
Confirmare sententiam. Cicero,Cùm hominis amplissima fortuna, authoritate, gratia, fluctuantem sententiam confirmassem,&c.
Animo sententia constat.Virg 5.Æn.
Decedere sententia.Tacit.lib. 14. Non ideo aut Cõsules mutauêre relationem,aut Thrasea decessit sententia.
Deducere de sententia.Cic.ad Att. 2.
Deiicere de sententia.Cic.Tuscul.2.
Depellere de sententia.Cic.Famil.1.
Desistere sententia,vel de sententia.Cic.offic.3.
Destinare sententiam.Cic.Tusc.2.
Deterrere de sententia.Cic.2.de Diuinat.
Detrudere de sententia. Cic Familiar.14.
Ex sententia alicuius dicere.Cic.3. de Legib. Quod verò actoris esse iubeo fraudem , id totum dixi ex Crassi sapientissimi hominis sententia.
Discedere à sententia. Cæs.1.de bell.ciuil.
Discrepat sententia.Orat.in Arte.
Dissidet & variat sententia.Ouid.5.Metam.
Diuidere sententiam. Cicero ad Lentulum lib. 1. epist.2. Itaque quum sententia prima Bibuli pronuntiata esset , vt tres legati Regem reducerent , &c. Postulatum est vt Bibuli sententia diuideretur. Quatenus de religione dicebat , ei rei Bibulo assensum est. de tribus legatis , frequentes ierunt in alia omnia. Sensus hic est : Quum Bibulus sententia sua duas res complexus esset,de religione , & de tribus legatis : postulatum est vt eius sententia diuideretur.Id est, vt singulis de rebus separatim referretur. Ac de religione quatenus dixit , vt scilicet ne contra Sibyllinos libros decerneretur , qui Regem Ægyptium cum exercitu reduci vetarent: assensum est. Caput illud , de tribus legatis, qui Regem reducerent, improbatum.Vide DIVIDO.

Ducere in sententiam.Cic.1.De Inuent.
Frangere sententiam alicuius:labefacere", infirmare.Cicero ad Lentulum libro primo,epistola 4. Quùm in senatu pulcherrimè stæremus quòd iam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie eius diei fregeramus.
Habere sententiam.Cic.Verr.6.
Illigari sententiam verbis,Vide ILLIGO.
Inclinat sententia,Vide INCLINO.
Post etiam inclusa est voti sententia compos.Horat.in Arte.
Inspicere sententiam alicuius.Plaut.Mil.4,
Ego quoniam inspexi mulieris sententiam,
Cepi tabellas,&c.
Intelligere sententiam alicuius,Vide INTELLIGO.
Ire in sententiam.Cic.Famil.1.
Loqui in eandem sententiam,Vide LOQVOR.
Manere in sententia,Vide MANEO.
Manent in sententia philosophorum,Vide MANEO.
Mouere aliquem de sententia,Vide MOVEO.
Mutare sententiam,Vide MVTO,mutas.
Nata est sententia,Vide NASCOR.
Numerantur sententiæ,non ponderantur.Plin.Iunior lib.2.epist. 12.Ad Arianum.
Ostendere sententiam suam,Vide OSTENDO.
Ostendere sententiam suam per alium. Terentius Heautontim.2.1,
Non vt mens,qui mihi per alium ostendit suam sententiam.
Pensata sententia,Examinata.Sil.lib.1,
Stat pensata diu belli sententia.
Peragere sententiam suam alicui,Vide PERAGO.
Perducere ad sententiam.Cic.ad Attic.16.
Perseuerare in sententia,Vide PERSEVERO.
Perstare in sententia,Vide PERSTO.
Ponere suam sententiam. Quintil. libro 3. capit. 1, Non tamen post tot ac tantos scriptores pigebit meam quibusdam locis posuisse sententiam.
Positus in multis sententiis,De quo variç sunt hominũ sententiæ. Plaut.Epid.10,
Quid nunc qui in tantis positus sum sententiis,
Eúmne ego sinam impunè?
Repudiare sententiam.Cic.Philip.6.
Rogatus sententiam , Salust.At M.Porcius Cato rogatus sententiam,huiuscemodi orationem habuit.
Rogantur sententiæ de re aliqua. Quint. lib.3.cap.8. Et primum, aut propter ipsam rem , de qua sententiæ rogantur,consultabitur, aut, &c.
Scire sententiam alicuius.Plaut.Cistel 5. Scis iamdudum omnem meam sententiam. Terent.Phorm.5.9, Imò vt iam scias meam sententiam.
Sequi sententiam.Cic.Philip.6.
Sic stat sententia.Ouid.1.Metam .
In ea sum sententia.pro Ita sentio.Cic.3. de Leg. Nam ego in ista sum sententia,qua te fuisse semper scio.Idem 2.de Fin. Vt facilè intelligi possit, eos qui aliquid sibi videri dicant , non ipsos in ea sententia esse,sed audire velle contraria.
Esse in eadem sententia,Vide IN præpositionem.
Sententiæ alicuius esse. Liu. 1. ab Vrbe, Eorum magis sententiæ sum,qui,&c.
Sic sententia est.Plaut.Trinum.10.
-ego amicus
Nunquam tibi ero alio pacto. Sic sententia est. Id est , ita statui in animo.
Hæc sententia est mihi cordi.Sil.lib.16.
Nate dea , quæ nunc animo sententia surgit? Id est oritur. Virg. 1.Æneid.
Tenere vel retinere sententiam.Cic.1.de Finib.
Traducere ad sententiam.Cic.pro Cluent.
Variant sententiæ.Vide VARIVS.
Vertit te sententia.Virg.1. Æneid.
-quæ te genitor sententia vertit?
Cælicolæ magni, quianam sententia vobis versa retro? Virgilius 10.Æneid.
¶Ex sententia nauigare. Cic. 4. Acad. Quid enim conscendens nauem sapiens,num comprehensum animo habet atque perceptum se ex sententia nauigaturum?
¶ Sententia aliquando dicitur Iudicatum , hoc est quum ex lege, ex æquo & bono sententia dicitur. vt, Iudex in causa mea sententiam dixit.Id est sanciuit quod ius vellet. Vnde Dicere sententiam (inquit Paulus,ff. De arbitris)æstimatur is qui ea mente id pronuntiat,vt secundum hoc discedere eos qui litigant,à tota controuersia velit. Quint. lib.5.cap.13. Apud iudices quidem secundum leges dicturos sententiam,de confessis præcipere ridiculum est.
Candida sentẽtia.Qua quis absoluitur. Alludit ad calculos.Ouid. 15.Metam.
Contrariam sententiam accipere , Causam iudicij perdere. Papinian.in l. Iudicatæ.§. fi. D. De except.rei iu. Si debitor de dominio rei quam pignori dedit,nõ admonito creditore causam egit,& contrariam sententiam acceperit:creditor,&c.
Dicere sententiam , proferre. Vlpianus in l. 1.D. De feriis & dilationibus. Sed si prætor sententiam dixerit , præsentibus illis , & sponte litigantibus : sententia valebit. Sin verò quum abesse perseuerauerint,sententiam protulerit , etiam absentibus illis:cõsequens erit dicere, sententiam nullius esse momenti. Citra igitur appellationem sententia infirmabitur.
Dicere sententiam,Quint.lib.1.cap.10.
Ferre sententiam de re aliqua.Quint.lib.3.cap.6.

Tristis sententia lata est.Condemnatus est.Ouid.15.Metam.
Inclinabant eò sententiæ,Vide INCLINO.
Perrogare sententias.Tacit.lib.20. Quum perrogarent sententias Consules,Vulcatius Tertulinus,&c.
Omnibus sententiis,pro Omni cõsensu, omnibus sentientibus & deliberantibus.Cic.ad Cassium,lib.12.10.Idem ad Qu.frat. lib. 2. 8, Omnibus sententiis absolutus est.
Ornare aliquem sententiis ,Vide ORNO.
Ornatissima sententia,Vide Ornatus in ORNO.
Seruare sententiam suam dicitur iudex , quum id agit vt insolidum,non partim ea obseruetur.Papin.in l.Iudicat.in prin. D.De excep.rei.iud. Nec in seruitute videtur peti post rem pro libertate iudicatam,nondum ex causa fideicommissi manumissus:sed Prætoris oportet in ea re sententiam seruari, quam pro parte victi præstare non potest.
¶Verborum sententia. Lucret.lib.4.
Ergo fit, sonitum vt possis sentire: neque illam
Internoscere verborum sententia quæ sit.
Currit sententia.Horat.1.Serm.saty.10.
Est breuitate opus,vt currat sententia:neu se
Impediat verbis lassas onerantibus aures.
¶Sentẽtia,Lumẽ orationis dicitur,quod in clausulis breuiter collectum est.vt,
Obsequium amicos,veritas odium parit.
Vide paulo antè,Sensus,Mentis conceptus.Author ad Heren.lib. 4. Sententia est oratio sumpta de vita , quæ aut quid sit , aut quid esse oporteat in vita, breuiter ostendit,hoc modo , Difficile est primùm virtutem reuereri, qui semper secunda fortuna sit vsus. Inde dictæ sunt sententiæ,quòd similes sunt consiliis & decretis.Qu. lib.8.ca.5.
Grandes sententiæ.Quint.lib.2.cap.11.
Otiosæ sententiæ,Vide Otiosus in OTIVM.
Dictare sententiam.Quint.lib.2.cap.15. Formæ pulchritudo sententiam dictat.
Ducere sententias ex quæstionibus.Quint.lib.4.cap.1.
Petere sententias. Quint. lib.2. cap. 12. Sententiæ quoque ipsæ, quas solas petunt,magis eminent.
Reficere sententia stomachum fatigatum. Quintilianus libro 4. cap.3. Ne sententia quidem velut fatigatũ intentione stomachum iudicis reficere dissuaserim.

Sententiola,sententiolæ,pen.cor.Diminut. {γνωμίδιον} Cic.3. Philip. At in rebus tristissimis quantos excitat risus?sententiolas edicti cuiusdam memoriæ mandaui , quas videtur ille peracutas putare. Quint.lib.5.cap.13.

Sententiosus,pen.pro.Adiect. {γνωμολογικός,ἀποφθεγματικός} Quod sententiis abundat,& dictis quibusdam breuiter collectis. Cic. de Claris Orat. Genera autem Asiaticæ dictionis duo sunt. Vnum sententiosum & argutum,sententiis nõ tam grauibus & seueris,quàm concinnis & venustis.

Sententiosè,pen.pro.Aduerb.{γνωμολογικῶς}Cic.2.de Orat.Sæpe etiam sententiosè ridicula dicuntur. Idem in Orat. Res autem se sic habet (vt breuissimè dicam quod sentio)compositè & aptè, sine sententiis dicere,insania est:sententiosè autem sine verborum & ordine & modo,infantia.
Sententialiter , pen.corr. Aduerbium , Macrobius libro 5. Saturnalium cap. 16.Et alia innumerabilia , quæ sententialiter proferuntur.

Sentis,huius sentis ,masculini generis,{ἄκανθα} teste Phoca,Spina, quòd à tangentibus quamprimum sentiatur.Plautus Casina,17,
Vide fur,vt sentis sub.signum ducas.c.qui verò sentes?
o.Quia quod tetigêre,illico rapiunt: si eas ereptum,illico scindunt. Idem Capt.4,
Asper meus victus sanè est. E.sentésne esitas?
Aspræ sentes,Virg.2.Æneid.
Inprouisum aspris veluti qui sentibus anguem
Pressit humi nitens,trepidúsque repentè refugit
Attollentem iras,& cærula colla tumentem.
Hamati sentes.Ouid.2.Metam.
-pectúsque manu ferrugine tincta
Tangit,& hamatis præcordia sentibus implet.
Incultísque rubens pendebit sentibus vua. Virgilius 4.ec log.
Sentes notant crura.Ouid.1.Metam.
Sentis,masculino genere legitur apud Col.lib.6.cap.3.Liberantur arua sentibus , qui æstiuo tempore per Caniculæ ortum recisi, plerunque intereunt radicitus.
¶Sentis canis,Maior ille rubus in agris crescens , & numerosa atque crassiora mora ferens.Col.lib.11.cap.3. Modum altitudinis & latitudinis eorum abundè est esse bipedaneum , sed eos vacuos perhyemare patiemur,præparatis seminibus, quibus obserãtur: ea sunt vastissimarum spinarum, maximéque rubi , & paliuri , & eius quam Græci vocant κυνόσβατον,nos sentem canis appellamus.

Senticosus,pen.pro.Adiect.{ἀκανθώδης}Sentibus plenum, Spinosum & asperum.Lucilius,
Quàm senticosa verba pertorquet.

Senticetum,senticeti,pen.pro.{ἀκανθών}Lucus in quo sentes sunt,Plautus Capt.13,Non enim es in senticeto,eo non sentis.

Sentus,Adiectiuum {λάσιος,δασύς,ῥυπώδης}.Horridus , inquit Donatus: quasi spinosus,Laceras vestes habens.Terent.Eunuch.2. Video sentum,squallidum,ægrum,pannis,annísque obsitum.
Loca senta situ.Virg.6.Æneid.

Seorsum,Aduerb{χωρίς}Separatim. Plaut.Epid.9. In ædiculam seorsum isthæc eat iube. Liu.2.bel. Pun.In castra hostes acceperunt:traditíque in custodiam omnes sunt,sed seorsum ciues,sociíque.
Seorsum à patre si filiusfamiliàs habitet. Caius in l. ex maleficio. §.penult. D.de actionibus & obligationibus. Seorsum à domino rationem habere.Pomponius in l. 4.in princ D.de peculio.
Seorsum ab altero aliquid parare.Cælius ad Ciceronem , lib. 8.9, Hoc vehementius laboro nunc,quòd seorsum à Collega puto mihi omnia paranda.
Seorsus,a,um,Adiect.{κατὰ μόνας}Separatus. Virg.
In eo opusculo cuius est initum, Est & non:
-pariter nonnunquam,seorsis Obsistunt dubiis,
¶Seorsum,Nominatim.Teren.Adelph.5.9.Omnibus gratiam habeo,& seorsum tibi præterea Demea.
Seorsum à te sentio,Diuersam habeo à te opinionẽ.Plau.Capt.12.
Sed malène id factum arbitrare? AB.pessumè.
T. At ego aio,rectè:qui abs te seorsum sentio. Hoc est , aliud sentio quàm tu .

Seorsus,Idem quod Seorsum,antiquè.Plaut.Rud.30.Præterea centum mnç philippicç in paceolo seorsum.Lucret.lib.4.
Seorsus item sapor oris habet vim:seorsus odores,
Nascuntur, seorsum sonitus, &c.

Separo,separas,pen.cor. {ἀφορίζω,ἀποχωρίζω, χωρίζω.} Separare , Diuidere,distrahere,A se,& paro compositum.Plin.lib.13.cap.17.Mox separant lauando,& siccata tundunt.
A' domina separari.Ouid.1.Amor.eleg.4.
Separare vera à falsis.Cic.4.Acad.Quoniam vera à falsis nullo discrimine separantur.
Separatum extra. Cic.1. de Inuent. Separatum quiddam est extra assumptionem approbatio.

Separatus,pen.pro.{κεχωρισμένος}Participium Cic.4.Tusc.Quando igitur virtus est affectio animi,&c & virtus ipsa per se sua sponte separata etiam vtilitate laudabilis.Idem ad Att. lib.14.314. Ista verò quæ tu contexi vis,aliud quoddam separatum volumen expectant.

Separatim, pen.pro.Aduerb. {χωρίς}Idẽ. Cæs.7.bel.Gall. At Vercingetorix , castris pro oppido in monte positis,mediocribus circum se interuallis separatim singularum ciuitatum copias collocauerat.
Coniunctim & Separatim,contraria.Cic.3. de Fin. Etenim si valere & sæpe & magis expetendum sit,quàm sapere solùm : neque tamen si vtrunque sit æstimatione dignũ,pluris sit coniunctim, quàm sapere ipsum separatim. Legitur & coniunctum.
Separatim de probitate alicuius dicere,pro peculiariter: cui opponitur Cõmuniter.Cic. ad Brut. lib. 13.11. Videor mihi quum separatim de probitate eius & moribus dicturus fuissem , si prius causam cur eum tantopere diligerem,tibi exposuissem , in ipsa causa exponenda satis etiam de probitate scripsisse.Ibidem,epist.12.1. Alia epistola communiter tibi commendaui ligatos Arpinatium , vt potui diligentissimè,ac separatim Quint.Fufidium, quocum mihi omnes necessitudines sunt,diligentius commendo.
Separatim à. Cic.ad Cælium lib.2.15. Nihil accidit ei separatim à reliquis ciuibus.

Sepelio,sepelis,pen.cor.sepeliui,sepultũ {θάπτω,ἐνθάπτω,ἐνταφιάζω, ταριχεύω,τυμβεύω}sepelire, Humo iniecta cõtegere,in sepulcrum inferre, tumulo mãdare mortuũ.Cic.2.de Legib.Hominẽ mortuũ inquit lex in XII Tab.in vrbe ne sepelito,néve vrito.Et paulo pòst,Non qui vratur sepeliri,sed qui humetur. Plin.lib.7.cap. 54. Sepultus intelligitur quoquo modo conditus:humatus verò,humo tectus.
¶Sepelire dolorẽ,per translationem,pro Deponere,tegere.Cic.2. Tuscul. Amittenda igitur fortitudo est,aut sepeliendus dolor.
Illic siqua meum sepelissent fata dolorem. Propertius lib. primo, eleg. 16.
Cuncta tuus sepeliuit amor.Propert.lib.3.eleg.15.
Sepelire somnum.Plaut.Mostel.16.
Vbi somnum sepeliui,omnémque obdormiui crapulam.
Sepelire se vino & epulis.Senec.epist.12.

Sepultus,Particip. {ἐνθαφθείς} Cic.in Pisonem , Hæc sunt ô carnifex in gremio sepulta Consulatus tui.
Bella sepulta, Vide BELLVM.
Templis & auro sepultus.Lucan.lib. 8.
Custos sepultus. Virg.6. Æneid.
Somno sepultus,Sopitus,dormiens.Lucret.lib. 1.
Nam simul expletus dapibus,vinóque sepultus,
Ceruicem inflexam posuit.
Inuadunt vrbem somno,vinóque sepultam.Virg.2.Æn.
Et stupeant multo corda sepulta mero.Ouid.2.de Rem.amor.
Assiduo mero lingua sepulta.Propert.lib.3.eleg.11.
¶Sepultus sum,pro Perij.Terent.Phorm.5.8,
Lemni habuit aliam.c.nullus sum.P.ex qua filiam
Suscepit,& eam clàm educat. c. sepultus sum. Vbi Donatus, αὔξησις, plus est enim quàm nullus sum.
Sepultum, ac sublatum bellũ.Cic.pro Lege Man. Quod bellũ expectatione Põpeij attenuatum atque imminutum est,aduentu sublatum ac sepultum.
Tecum vnà tota est nostra sepulta domus.Catul.ad Mall. 63.
Fama sepulta.Ouid.epist.7 .
Inertia sepulta. Horat.4.Carm.ode 9.
Vrbs sepulta.Tacit.lib.19. Cæterùm assidêre sepultæ vrbis ruinis noxia tabo humus haud permisit.De vrbe excisa.

Sepultura,sepulturæ,pen.pro.{ταφή,ἐντάφιον,ἐνταφιασμός} Aliquando sepulchrum significat.Sulp.ad Cic.lib. 4. 12. At Atheniensibus locum sepulturæ intra vrbem vt darent,impetrare non potui,
Insepulta sepultura, Vide INSEPVLTVS.
¶Sepultura,Sepeliendi actus.Cic.1.Tusc. Cuius hoc dicto admoneor, vt aliquid etiã de humatione & sepultura dicendũ existimem.
Mos sepulturæ.Lucret.lib.6.
Afficere sepultura,Vide AFFICIO.
Fata sepulturæ.Propert.lib.2.eleg.29.
Iustç sepulturæ tradere. Martianus in l. Diui fratres.D.de relig.& sumpt.funer. Diui fratres edicto admonuerunt , ne iustæ sepulturæ traditum,id est terra conditum,corpus inquietetur.
¶Sepultura , interdum etiam funus , & propriè exequias denotat. Cicero 1. Philippica. Qui illam insepultam sepulturam effecerant. Et libro 2. de Legibus. Nec de mortui laude , nisi in publicis

sepulturis, nec absque alio, nisi qui publicè ad eam rem constitutus esset, dici licebat.

Sepulchrum, sepulchri {τάφος, τύμβος, σῆμα, ἠρίον, θήκη} Locus in quo corpus, ossáque demortuorum corporum reconduntur. Dictum est quasi seorsum à pulchro, vt ait Seruius, propter recordationem doloris. Vel dicitur à Semis: quia pulchrum superficie, intus ossibus plenum est. Vel vt ait Donatus, quòd sine re pulchra sit. Aut quòd ibi sine pulsu sint, id est mortui. Aut à separãdo, quòd illis animæ à viuis separentur. Rectius tamen videbitur si Sepulchrum dicatur à sepeliendo, vt simulachrum & lauacrum à simulando & lauando.

Clausum sepulchrum. Ouid. 5. Metam.

Commune sepulchrum rerum Terra. Lucret. lib. 5.

Sepulchra familiaria. l. 5. D. de religios. familiaria sepulchra dicuntur, quæ quis sibi familiæque suæ constituit.

Sepulchra hereditaria. l. 5. & 6. D. de relig. Hæreditaria autem, quæ quis sibi hæredibúsque suis constituit: vel quod paterfamiliâs iure hæreditario adquisiuit.

Inane sepulchrum Ouid. 6. Metam.

Patrium sepulchrum. Ouid. 15. Metam.

¶ Asterni sepulchro, Vide ASTERNO.

Condere corpus sepulchro. Ouid. 8. Metam.

Animam sepulchro condere. Virg 3. Æneid.

Donare cinerem sepulchro. Stat 3. Sylu. 3.

Grandiáque effossis mirabitur ossa sepulchris. Virg. 1. Georg.

Excire animas sepulchris, Vide EXCIO.

Latêre post magna sepulchra. Horat. 1. Serm. saty. 8.

Reddere corpus sepulchro. Virg. 2. Æneid.

Néve merere, meo subscribi causa sepulchro. Ouid. 9. Metam.

¶ Sepulchri appellatione, omnis sepulturæ locus continetur, vt ait Vlpianus De sepulchro violato, l. Prætor ait. Idem de Religiosis & sumpt. fun. l. Locum, Sepulchrum est vbi corpus ossáve hominis cõdita sunt. Cic. 9. Philip. Vtíque locum sepulchro in campo Esquilino C. Pãsa Cõsul, seu quo alio in loco videtur, pedes triginta quaq; versus designet, quò Seruius Sulpitius inferatur. Quod sepulchrum ipsius, liberorum, posterorúmque eius sit, vti quod optimo iure sepulchrum publicè datum est. Idem de Senect. Nec sepulchra legens vereor (quod aiunt) ne perdam memoriam.

Hoc miseræ plebi stabat commune sepulchrum. Horatius primo Serm. satyra 8.

SEPVLCRVM, Sacra fuisse Romanis iura sepulcrorum, antiquæ legis illa verba declarant: Vbi corpus demortui hominis condas, sacer esto. & illa, Nequis vestibulum aditúmve ad sepulcrum vsu capito, neu bustum violato. & illa, Deorum manium iura sancta sunto, quod & anteà seruatum esse, irrogata violantibus pœna, posteriores iurisconsulti Vlpianus, Paulus, Caius tradiderunt. Quod autem Cicero scripsit. lib. 11. de legibus: Credo fuisse aut eos, quibus hoc ante hanc legem virtutis caussa tributũ est, vt Poplicolæ, vt Tuberto: quod eorum posteri iure tenuerunt, aut eos, si qui hoc, vt C. Fabricius, virtutis caussa soluti legibus, consecuti sunt: id planè significat, etiam ante XII. Tab. intra vrbem sepeliri non licuisse, siquidem Poplicolæ & Tuberto virtutis caussa tributum est. Quod ipsum & Dionysius confirmat, & Plutarchus. Seruius quidem vbi exponit illud Virgilij, lib. XI,

Innitimos tollunt in agros, vrbíque remittunt.

Duilio consule primum à Senatu decretum esse ait, nequis in vrbe sepeliretur. quod imperatores quoque Adrianus & Antoninus prius renouarunt. & fuisse hanc veterem consuetudinem patet in lege mortuorum, C. de religiosis, & sumptibus funerum. legis quidem XII. tab. illa nota sunt: in vrbe ne sepelito, néve vrito. quæ scripta sunt ob eam caussam, tum vt ab oculis viuentium cadauera, quæ mœstitiam animis inferunt, quamprimùm amouerentur, tum ne cœlum illud vrbanum, vnde proximè spiritus duceretur, tetro putrescentium corporum nidore corruptum pestem aliquam importaret. Datum autem decreto Senatus iis, qui triumphassent, vt cùm eorum corpora extra vrbem cremata essent, in vrbem ossa & cineres referrentur, humíque mandarentur. hoc Pyrrhonem Lyparæum scripsisse tradit Plutarchus in libro Romanarum rerum. Illa verò, non inutile est cognoscere, in agris sepulchra fuisse, in agri venditione, iura tamen sepulcrorum penes eum, qui venderet, remansisse, cúmque sibi tantum agri in venditione excepisse, quantum adeundo sepulchro satis esset: quod qui non faceret, ei summo probro ac turpitudini fuisse. vnde illud in oratione Ciceronis pro Roscio Amerino: Cui de tanto patrimonio ne iter quidem ad sepulcrum patrium relictum est. hac autem ipsa de re Pomponius iurisconsultus ita scripsit: Dominis fundorum, in quibus sepulcra fecerint, etiam post venditos fundos adeundorum sepulcrorum ius est. tum igitur in agris, tum iuxta militares, vel publicas vias cadauera, aut, si cremata essent, cineres condebantur. nam & sepeliendi cadaueris, & cremandi consuetudinem fuisse, indicat illud in XII tab. In vrbe ne sepelito, néve vrito. & illud quod in II de legibus scripsit Cicero: P. Cornelium Africanũ sepulrũ esse, L. Cornelium Syllam primũ è Corneliis cremati voluisse. Sepeliri autem antiquius fuisse, quàm cremari, Plinius lib. VII, cap. LIIII declarat his verbis: Ipsum cremari, apud Romanos non fuit veteris instituti. terra condebantur. at postquam longinquis bellis obrutos erui cognouere, tunc institutum & tamen multæ familiæ priscos seruauere ritus: sicut in Cornelia nemo ante Syllam dictatorem traditur crematus, idque voluisse veritum talionem, eruto C. Marij cadauere. hæc Plinius. Cui, quod ante XII tab. in more fuerit, id vetus non videri, mirum est. Cremãdi consuetudo vsque ad Antoninorum imperatorum ætatem perdurauit. rursus terra condi ceptum est. Legimus & illud, maiores natu ad tubas, minores ad tibias ad sepulcrum esse delatos: qui verò claris maioribus orti essent, his eorum imagines in funere prælatas. addit Seruius Honoratus, ante sepulcrum aram fieri solitam. quod & Cicero in epistolis ad Atticũ significat. tametsi non aram modò, sed fanum quoque filiæ mortuæ cogitabat. Illud ex Festo scitu dignum, antè, quàm cadauer ad pyram deferretur, digitum abscissum esse, vt reliquo corpore perusto, ad eum iusta fierent. Cadauere pyræ imposito, qui propinquitate mortuo deuinctus arctissimè fuerat, is auersus rogo facem accensam inferebat. Signum hominis sepulti non vnum fuit. nam & lapis, & tegula, & cæspes, & tumulus, & cippus sepulturæ locum indicabant. Ex lib. P. Manutii de legibus Romanis.

Sepulchralis, & hoc sepulchrale, pen. prod. {ἐντάφιος} Quod ad sepulchrum pertinet: vt Cæremoniæ sepulchrales, quæ pertinent ad impensam, structurámque sepulchrorum.

Aræ sepulchrales. Ouid. 8. Metam.

Fax sepulchralis. Ouid. epist. 12.

Sepulchretum, pen. pro. Catull. de Rufa & Rufulo, 55.

Vxor Meneni, sæpe quam in sepulchretis

Vidistis ipso carpere è rogo cœnam. id est in cœmeteriis.

Sepelibilis, & hoc sepelibile, pen. cor. {ἐνταφιαστός} Quod sepeliri debet aut est sepultum. Plaut. Cistel. 2,

-facito vt facias stultitiam sepelibilem.

Sepes, sepis, priore longa: uel Seps, sepis, f. g. {φραγμός, φραγμός, δρύφακτος} Quæ obiecta inter agrorum diuisiones vel ipsis hortis introitum prohibet. Cic. 1. de Nat. deor. Prætereo Samothraciam eáque quæ Lemni nocturno aditu occulta coluntur syluestribus sepibus densa. Columel. lib. 10.

Talis humus vel parietibus vel sepibus hirtis

Claudatur, neu sit pecori, neu peruia furi. Virg. 8. eclog.

Sepibus in nostris paruam te roscida mala

(Dux ego vester eram) vidi cum matre legentem.

Longę sepes. Ouid. 3. Fastor.

Opaca sepes, Vide OPACVS.

Sinistræ sepes Ouid. 2. Fast.

Structiles sepes. Vide Viua SEPES.

Texendæ sepes. Virg. 2. Georg.

Virgea sepes. Colum. lib. 11. cap. 3.

Viua sepes. Colum. lib. 11. cap. 3. Vetustissimi authores viuam sepem structili prætulerunt.

Prætendere sepem segeti. Virg. 1. Georg.

Sepio, sepis, sepiui, sepitum, pen. pro. vel seipsi, septum {φράττω, φραγνύω, περιοικοδομέω} sepire dictum à sepibus quæ obiectæ iter cludunt, inquit Nonius. Cic. 2. de Nat. deor. Quæ primùm oculos membranis tenuissimis vestiuit & sepsit, quas primùm perlucidas fecit, vt per eas cerni posset. Ibidem, Latent prætereà viriliter, excelsis vndique partibus sepiuntur.

Circundare & sepire. Cic ad Catonem, lib. 15. 4. Vallo & fossa circundedi: sex castellis, castrísque maximis sepsi.

Acribus namque custodiis domum & vias sepserat Liuia. Tacit. libro 1.

Abitus sepire. Vide Abitus in ABEO.

At Venus obscuro gradientes aëre sepsit. Virg. 1. Æneid. Intelligit Æneam & Achaten.

Sepire se difficultate abrogationis dicitur lex. Cic. ad Atticum, lib. 3. 65. Neque enim vlla est lex quæ non ipsa se sepiat difficultate abrogationis.

Sepire, veteres ambage quadam verborum rem obscurare, & quadam sepe obducere dixerunt, vt circumuestire. Vetus poëta apud Ciceronem. Quandoquidem iste circunuestit dictis, sepit sedulò. Turnebus.

Septus, Partic. {πεφραγμένος} Stat. 1. Sylu. 1.

Ipse autem puro celsum caput aëre septus.

A gentibus belligeris septus. Ouid 3. Trist. eleg. 11.

Septa ab armatis pubes. Liu. 1. ab vrbe. Ad hæc Albana pubes inermis ab armatis septa in variis voluntatibus, communi tamen metu cogente, silentium tenet.

Aggere septus. Silius lib. 16.

Armis septus. Virg. 1. Æn.

Charitate septus. Plin. in Paneg. Frustra se terrore succinxerit, qui septus charitate non fuerit. Armis enim arma irritantur.

Comitatu septus. Cicero in Parad. Non denique animus ipse, qui tot virtutum præsidio, tantóque comitatu virtutis septus. In quibusdam exemplaribus desyderantur hæc verba, Virtutis septus.

Fraude locorum septi. Silius lib. 7.

Nebula septus. Virg. 1. Æneid.

Opibus septus & munitus contra conscientiam. Cicero 1. de Finib. Quod si qui satis opibus hominum sibi contra conscientiam septi esse, & muniti videntur, deorum tamen numen horrent, &c.

Præsidiis philosophiæ septus. Cic. ad Tironem, lib. 10. 23.

Loca septa. Lucret. lib. 6.

Septum, septi, Substant. {φράγμα} Septa autem generali vocabulo dicuntur omnia loca munita, & quodam sepimento vallata. Inde stabula, ouilia, bubilia, caprilia, & id genus reliqua, septa nuncupantur. Vnde & septa aliquando pro ouilibus ponuntur. Virgilius 1. ecloga.

Quamuis multa meis exiret victima septis.

Domorum septa. Lucret. lib. 1. Transit enim fulmen cœli per septa domorum.

In Martio campo loca inclusa tabulatis, in quibus stans Pop. Ro. suffragia ferre consueuerat, septa dici meruerunt ad similitudinem ouilium: de quibus Mart. lib. 9.

In septis Mamurra diu, multúmque vagatus,

Hîc vbi Roma suas aurea vexat opes.

Includere populum septis. Ouid. 1. Fast.

Varro de Re rustica vocat septa omnia quæ habent inclusa animalia quæ pascuntur. 1. de Re rust. cap. 11. Intra septa villæ habeat aquam. Apud eundem inscriptio est, De fundo & septis, libro 1. de Re rust. cap. 14.

¶ Septum, Sepes, & Sepimentũ, idē significare declarat his verbis Varro lib. 1. de Re rust. ca. 14. Nunc de septis, quę tutãdi causa fundi, aut partis

fiant videamus. Earum tutelarum genera IIII. vnum naturale, alterum agreste, tertium militare, quartum fabrile. Horum vnumquodque species habet plures. Primum naturale sepimentum, quod obseri solet virgultis, &c. Secunda sepes est ex agresti ligno, &c.

Septa, pro Obicibus & claustris quibus vtimur ad impetus fluuiorum coërcendos accipiunt Iurisconsulti. Vlpianus D. De riuis l. prima, Septa sunt quæ ad incile opponuntur, aquæ deriuandæ compellendæve ex flumine causa, siue ea lignea sunt siue lapidea, siue ex alia qualibet materia ad continendam, transmittendámque aquam excogitata.

Sepimentum, sepimenti {θριγγός, θριγκός} Id dicitur quo aliquid sepitur. Varro. 1. de Re rust. cap. 14. Primum naturale sepimentum quod obseri solet virgultis, aut spinis, quod habet radices viuæ sepis. Cic. 1. de Leg. Atque hæc omnia quasi sepimento aliquo vallabit, disserendi ratione veri & falsi, iudicandi scientia.

Septuosè, aduerbium: à sepio, id est, obscurè {ἀσαφῶς} Liuius Antiopa Ita septuosè dictio abs te datur, quod cõsecutam sapiens ægrè contulit.

Sepia, sepiæ {σηπία} Genus piscis atrum cruorem per aquam spargēs, cum se persecutum videt, atque ita piscatoribus iter veluti sepit & occludit. Persius Satyr 3.

Nigra quòd infusa vanescat sepia lympha. Plin. lib. 9. cap. 29. Sepiarum generis mares varij & nigriores, constantiæque maioris. Percussæ tridente fœminæ auxiliantur, at fœmina icto mare fugit. Ambo autem vbi sensere se apprehendi, effuso atramento, quod pro sanguine his est, infuscata aqua absconduntur. Cic. 2. de Natu. deor. Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur, atramenti effusione sepiæ, torpore torpedines.

Sepiola, sepiolæ, pen. cor. Diminutiuum {σηπίδιον} Plautus Casina, 11,

Emitto sepiolas lepidas, lolliguncu las Ordeias.

Sepiacus, a, um: Ripa Sepiaca: Strabo extremo lib. 9. Tamen ipsam ripam Sepiacam tragœdiarum scriptores vulgarunt, posteáque collaudarũt, cum ibi Persarum classis interierit, & in nihilum omnino redacta fuerit. Ripa quidē ipsa saxosa est: inter illam verò vicũque Castanæum, sub Pelio locatum litus iacet, in quo classis ipsa Xerxis, cùm staret in anchoris ingenti flante Euro, periit.

SEPIAS, adis {σηπιάς} Magnesiæ promontorium est, Herodot. lib. 6. & Plin. lib. 4. cap. 9.

SEPINATES, vel potius Sepinates {σαιπινᾶται} populi sunt inter Samnites in quarta regione Italiæ à Plinio collocati. Horum oppidum Sæpinum commemoratur à Ptolemæo lib. 3. cap. 1.

Sepio, Vide SEPES.

SEPIVSSA, vrbs in Ceramico Asiæ sinu, apud Plinium lib. 5. cap. 31.

SEPLASIA {σηπλασία} Fuit forum Capuæ, in quo vnguentarij negotiabantur, cuius deliciis fractam fuisse Punicam ferociam, testatur Valerius Max. lib. 9. Cic. 2. de Lege Agrar. Iam verò qui metus erat tunicatorum illorum? & in Albana, & Seplasia, &c. Hinc seplasiarius, pro vnguentario & effœminato. Lampridius in Heliogabalo, Finxit se vt cupedinarium, vt seplasiatium, vt popinarium. Plin. libr. 34. cap. 11. Nunc quoties incidêre in libellos, componere ex his volentes aliqua, hoc est impendio miserorum experiri commentaria, credunt Seplasiæ, ea omnibus quidem fraudibus corrumpēti, factáque iampridem emplastra & collyria mercantur, tabésque mercium. Idem lib. 16. cap. 10. Et inde fraus Seplasiæ.

Seplasium, neut. gen. Varr.

Doti dato insulam Chium, agrum Cæcubum,

Seplasia Capuæ, macellum Romuli. Nonius.

Sepono, seponis, pen. pro. seposui sepositum, pen. cor. {ἀποτίθημι} seponere, Seorsum ponere.

Seponere & occultare. Cic. ad Att. lib. 11. 230. Sed equidem venire nunc nil posse, sed seponi & occultari possunt, vt extra ruinam sint eam quæ impendet.

Seponere à. Cic. 2. de Orat. Græci seposuerunt à cæteris dictionibus eam partem dicendi, quæ, &c.

Seponere ad. Cic. ad Att. lib. 15. 328. Quódque ex istis fructuosis rebus receptum est, id ego ad illud fanum sepositum putabam.

Seponere extra. Liu. 6. ab Vrbe, Seponendum extra certamen alterum Consulatum ad quem plebi sit aditus.

Seponere pecuniam in ædificationem, Liu. 1. ab Vrbe, Captiuam pecuniam in ædificationem eius templi seposuit.

Diuitiæ sepositæ. Stat 2. Sylu 2.

Seponere sibi tempus ad rem aliquam. Cic. in Orat. Alteros enim respondentes audire sat erat, vt ij qui docerent, nullum sibi ad eam rem tempus ipsi seponerent: sed eodem tempore & discentibus satisfacerent, & consulentibus.

Onus tutum coniugij seponere, Id est, vxorem in loco tuto. Luc. libro 5.

Scimus inurbanum lepido seponere dicto. Lucan. lib. 5.

Sepositum ac reconditum. Cic. 6. Verr. Quod celari oportuerat, habebāt sepositum ac recõditũ. Idem 2. de Diuin. Quamobrem Sibyllam quidem sepositam & conditam habeamus, vt id quod proditum est à maioribus &c.

Fontis sepositi aquam quærere. Propert. lib. 1. eleg. 19.

¶ Sepositus, pro Remoto, Qui in longinquis habitat finibus. Martial. lib. 2,

Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara Cæsar,

Ex qua spectator non sit in vrbe tua?

Seps, sepis. f. g. Vide SEPES.

Seps, m. g. {σήψ} Paruus serpens ex cuius ictu membra percussa putrescunt: ab σήπω putrefacio. Nam quicquid momorderit, resoluitur in putredinem. Lucan. lib. 9. Ossáque dissoluens cum corpore tabificus seps.

Septa, septorum, Vide Sepio in SEPS.

Septem, Numerale nomen, indeclinabile. Græci {ἑπτά} dicunt, Latini spiritu aspero in s, mutato, & vocali vltima in em septem dicunt.

Obloquitur numeris septem discrimina vocum. Virg. 6. Æn.

Septangulus dicitur quod septem angulos habet: ἑπτάγωνος.

September, Septembris, m. g. {μαιμακτηριών} Mensis dictus est, quòd sit septimus in ordine. Vide OCTOBER. Aliquando sumitur adiectiuè: vt

Horæ Septembres. Horat. 1. epist. 17.

Hæ latebræ dulces, etiam (si credis) amœnæ

Incolumem tibi me præstant Septembribus horis.

Septemfluus, Adiect. {ἑπτάρροος} Quod septem alueis, riuis, aut fontibus fluit. vt

Flumina septemflua Nili. Ouid. 15. Metam.

Pérque papyriferi septemflua flumina Nili

Victrices egisse rates.

Septemgeminus, pen. cor. {ἑπταπλοῦς} Aliud adiect. vt

Nilus Septemgeminus. Catul. ad Furium, 11. Virg. 6. Æneid.

Et septemgemini turbant trepida ostia Nili.

Septemmatrus, septem dies festi seu Mineruæ, seu Deastris aliis: notat Alexander Alexandrinus libro Genial. dier. secundo, capit. 22.

Septempedalis, & hoc septempedale, pen. prod. {ἑπταπόδιος} Quod est longum septem pedes. Plau. Curcul. 8,

-ibi nunc statuam vult dare auream

Solidam faciundam ex auro Philippeo, quæ fiet Septempedalis.

Septemplex, septemplicis, pen. cor. adiect. {ἑπταπλοῦς} quod in septem partes diuisum est: vt

Clypeus septemplex. Virg. 12. Æn.

-& clypei extremos septemplicis orbes

Per medium stridens transit femur.

Ister septemplex. Ouid. 2. Trist.

Nilus septemplex. Ouid. 15. Metam.

Septemstadium, secessus est in Alexandria. author Strabo lib. 17.

Septemvir {εἷς τῶν ἑπτά} ea forma dictum qua Triumvir. Nomen magistratus apud Romanos. Cic. ad Attic. lib 329. Caius Antonius noluitne fieri septemvir? Idem 5. Philip. Iudicandúmque nullos Septemviros fuisse.

Septemviralis, & hoc septēvirale, pen pro. {τῶν ἑπτά} Quod ad Septemviros pertinet. Liu. 4. bel. Pun. Vt proditio pro septemvirali iudicio esset, sempérque aliud sentiret, insidus socius, vanus hostis, &c.

Septemviratus, huius Septemviratus. pen. prod. m. g. {ἑπταρχία} Ipsa Septemvirorum dignitas. Cic. 2. Phil. Eundem in Septemviratu nónne destituisti? interuenit enim. Plin. epist. 230.

Septenarius, Adiect. {ἑπταδικός} Idem quod Septimus: vt Septenarius numerus.

Septenarius versus, Qui constat septem pedibus. Cicero primo Tusculan. Non intelligo quid metuat, quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam.

Septenaria synthesis. Martial. lib. 1.

Piceno quoque venit à cliente

Parcæ cistula non capax oliuæ,

Et crasso figuli polita cœno

Septenaria synthesis Sagunti.

Septenaria synthesis vasorum dicitur, quæ septies mutari poterãt pro vario mensæ ornatu.

Septendecim, pen. cor. {ἑπτακαίδεκα} Hoc est decem & septem, indeclinabile. Cic. 7. Verr. En quod Tyndaritani libenter prædicent, nos in septendecim populis Siciliæ non eramus. Idem pro L. Agr. Per tribus septendecim.

Septennis, & hoc septenne: vel Septuennis, & hoc septuenne {ἑπταέτης} Quod est septem annorum. Plaut. Bac. 8.

At nunc prius quàm est septuennis. Idem Menæh. 2,

Postquam iam pueri septuennes sunt, &c.

Septentrio, septentrionis {ἄρκτος} Septentriones sunt septem stellæ, ex quibus quasi iuncti triones figurantur. Scribit Varro, triones rusticorũ vocabulo boues vocari, quasi teriones, hoc est arandæ terræ ac colendæ idonei. Vel ideò magis hæ septem stellæ triones appellatæ sunt, quoniam ita sitæ sunt, vt ternæ quoque stellæ proximè inter se trigona, id est triquetram figuram constituant, quam recentiores vocant triangulum. Ex septem siquidem stellis duæ pariles vno in loco videntur, quæ pro bobus accipiuntur: reliquę figuræ plaustri figuram designant. Itaque & proximum huius sydus, bubulcus, id est bootes appellatur, qui more bubulci currum sequitur. Hoc sydus à figura, quia simile plaustro videtur, antiqui Græcorum ἅμαξαν id est plaustrum dixerunt: nostri à bobus iunctis, Septentriones appellarunt. Vide Gellium lib. 2. cap. 21. Ab his etiam ventus spirat, qui austro obiectus est, & Latinè Septentrio, & septentrionalis ventus, & Septentrionarius: Græcè verò, quòd ab Arcto flat, Aparctias appellatur. Plau. Amph. 4.

Nam neque se Septentriones quoquam in cælo commouent. Cæs. 7. bel. Gal. Erat à Septentrionibus collis. Cic. 2. de Natu. deor. Inflectens autem Sol cursum tum ad Septentriones, tum ad Meridiem, æstates & hyemes efficit.

Talis Hyperboreo Septem subiecta trioni Tenasmos. Virgilius 3. Georg.

Septentrio, Polus Septentrionalis. Plin. lib. 6. cap. 22. Syderum in nauigando nulla obseruatio, Septentrio non cernitur.

Septentriones venti {ἀπαρκτίας} Cic. ad Attic. lib. 9. 173. Ex ea die fuere Septentriones venti: naues quibus vsus nõ est, omnes aut præcidisse aut incendisse dicunt.

Septentrionalis pen. pro. Adiect. {ἀρκτικός} vt Septentrionalis ventus, à Septentrione flans. Plin. lib. 9. cap. 17.

Septentrionarius, ventus qui a Septentrione flat Latinis dicitur, quem Græci {ἀπαρκτίαι} vocant. De hoc Gellius lib. 2. cap. 22.

Septenus, pen. prod. {ἑπτά} Aliud adiectiuum, Idem quod Septem. Cic. in Somnio Scipionis. Quum ætas tua septenos octies Solis anfractus reditúsque conuerterit. Idem 4. Verr. Sic Plin. lib. 7. cap. 25, Epistolæ septenæ.

Fiſtula diſpar cannis ſeptenis.Ouid.2.Metam.
Corpora ſeptena.Virg.6.Æn. -tum pendere pœnas
Cecropidæ iuſſi(miſerum)ſeptena quotannis
Corpora natorum:ſtat ductis ſortibus vrna.
Noctes ſeptenæ.Propert.lib.2.eleg.17.
Non quia ſeptenas noctes ſeiuncta cubaris
Portæ ſeptenæ.Stat.3.Thebaid.
Anguis traxit ſeptena volumina.Virg.5.Æeneid.

Septies,Aduerb.{ἑπτάκις} Plin.lib.16. cap. 40. Septies reſtituto templo. Cic.2.Philip. Vbi eſt ſepties millies ſeſtertiûm,quod in tabulis quæ ſunt ad Opis, patebat.

Septifariam , Aliud aduerb. vt Multifariam. Satra de Verborum antiquitate,In quod volumen vnum nos lectitauimus,& poſtea inuenimus ſeptifariam diuiſum. Nonius.

Septimus,pen.cor.Adiect.{ἕϐδομος} Plin.lib.7. cap.52. Vt tamen in ſeptimum & quinquageſimum atque cēteſimum vitę duraret annum. Plaut.Pſeud.9.
-ædes eſſe ſeptimas A porta.

Septimum,Aduerb.Septimò. {ἕϐδομον} Cic.de Natur. deorum. Cur enim Marius tam fœliciter ſeptimum Conſul domi ſuæ ſenex eſt mortuus?

Septingenarius, Adiect. Quod ſeptingētorum numerum cōplectitur, {ὁ ἑπτακοσιαῖος ἑπτακοσιαπλᾶς} vt Septingenarius grex. Varro de Re ruſt. cap.10.In quibus ſeptingentæ ſunt oues.

Septingenti,ſeptingentæ, ſeptingenta, {ἑπτακόσιοι} Pluraliter tantùm. Plin.lib.35.ca.2, Et M.Varro benigniſſimo inuento inſertis voluminum ſuorum fœcunditati,nominibus tantùm ſeptingentorum illuſtrium.Liu.3.bell.Pun.

Septingēteſimus,pen.cor.Adiect.{ἑπτακοσιοστός}Liu.1.ad Vrbe,in Proœmio,Res eſt præterea & immenſi operis, vt quæ ſupra ſeptingenteſimum annum repetatur.

Septuaginta {ἑϐδομήκοντα} Cic.5.Verr. Vnus ager Agyrinenſis centum ſeptuaginta aratoribus inanior quum ſit, vos coniecturam totius prouinciæ non facietis?

Septuagenus pen.pro.Adiect. {ἑϐδομήκοντα} Plin.lib. 26.cap.10.Septuageno coitu durare libidinem contractu herbæ cuiuſdam,&c. Hoc eſt ſeptuageſimo.Col.lib.5.cap.2.Hoc in ſe multiplicato, ſeptuagies ſeptuageni fiunt quatuor millia,& noningenti.

Septuagies,Aduerb. { ἑϐδομηκοντάκις } Vide proximum præcedens exemplum.

Septiana mala:aut verius Sextiana,à quodam Sextio libertino, eorum primo inſitore, inſigni rotunditate prædita.Columella lib. 5. capit.10.

SEPTICOLLIS{ἑπτάλοφος} vrbs Roma,quòd ſeptem colles habeat, Palatinum,Quirinalem,Auētinum, Cœlium, Viminalem,Exquilium, & Ianicularem.

Septimiana porta,nouitia denominatione in vrbe dicta fuiſſe perhibetur.Alexan. Alexandrinus lib.Genial.dierum.4.cap.1.

Septicus,pen.cor.{σηπτικός}Adiect. Corroſiuus,à verbo Græco σήπω, putrefacio. Vnde σήπτα, medicamenta quæ vim habent erodendi, putrefaciendíque. Plinius libro 28. capite 9. Quin & ſanguis equorū ſepticam vim habet.Idē lib.34.ca.18.Summa eius dos ſeptica.

SEPTIMVLEIVS,C.Gracchi interfector,tametſi anteà familiaris, Is auro repenſum caput Gracchi ad Opimium tulit, plumbóque in os addito,parricidio Rempublicam etiā circumſcripſit.Plin.lib.33.ca.3.

SEPTIMONTIVM,ſeptimontij.Varro lib.5.de lingua Lat. Dies, inquit, Septimontium nominatus ab his ſeptem montibus, in queis ſita vrbs eſt:feriæ non populi, ſed montanorum. Hoc etiam teſtatur Feſtus lib.17.authorem citans Antiſtium Labeonem. Septimontium, Ait Lilius in hiſtoria deorum,inueni nuncupatum, quum ſeptimus collis vrbi eſſet additus: in cuius celebritate in locis ſeptem ſacrum factum fuiſſe, teſtis eſt Varro,Palatio,Subutra, Velia, Fagutali,Cœlio,Oppio, & Ceſpio. quo die per vrbem vehiculis vehi, criminoſum habitum fuit. Plutarchus in Problemat. Roman. Quid eſt quòd Septimontio vehiculis iunctis vti cauebant,& nunc etiam qui vetera non contemnunt, cauent ? Septimontium verò diem feſtum agunt Romani,quòd quum ſeptimus collis vrbi attributus eſt,ſepticollis Roma facta eſt. An, vt quidam Latini accipiunt, quòd vrbs nondum ſuis partibus penitus coniuncta erat? An, hoc quidem ad Dionyſium non eſt? Magna verò re effecta, conſtituta ciuitate,quòd vrbem iam augeri,& quaſi vlterius progredi deſiſſe exiſtimarent, cùm ſeipſos, tum verò iumenta quibus fuerant vſi,quiete affecerunt, & communis feſti otio frui voluerunt ? An quòd cùm omnes dies feſtos ciuium præſentia ornari ac celebrari ſemper voluerunt , tum illum præcipuè qui propter ciuitatis habitationem ageretur ? Quapropter ne vrbem cuius dies feſtus ageretur,relinquerent, eo die vehiculis vti permiſſum nō eſt.

Septimontialis, & hoc ſeptimontiale pen.prod.Adiectiuum.Columel. lib.2.cap.10.De fabis loquēs, Media ſementi ſeri, & pars vltima debet,quæ ſeptimontialis ſatio dicitur. Suetonius in Domitiano cap. 4.Septimontiali ſacrorum quidem die,ſenatui, equitíque panariis, plebeis ſportellis cum obſonio diſtributis. Initium veſcendi primus fecit: &c. Hoc eſt, Domitianus die vrbis feſto qui Septimontialis vocatur, epulum largiſſimum inter ſpectacula dedit:in quo ordini ſenatorio, & equeſtri panaria diſtributa ſunt cum obſonio, ſicut plebeiis ſportellæ.In eo autem epulo ipſe princeps primus fecit initium veſcendi.

Septunx,ſeptuncis,m.g. {ἑπτάγκιον} Nomē dictum à ſeptem & vncia: éſtque pondus ſeptem vnciarum. Interdum etiam menſura iugeri, hoc eſt partis mediæ & vnius duodecimæ ipſius iugeri. Col. lib 5. ca.1.Pars dimidia & vna duodecima,pedes ſexdecim millia & octingentos, hoc eſt ſeptunx, in quo ſunt ſcrupula CLXVIII. Liu. 5. ab vrbe, Triumuiríque ad id creati terna iugera & ſeptunces viritim diuiſerant.Liu.3.bel.Pun.

¶Septunx,pro Septem vini cyathis. Solebāt enim veteres quando ſe paulò liberalius inuitabāt,tot vini cyathos hauſtibus ſingulis ebibere, quot erāt literæ in ſuorum amicorum amicarúmve nominibus,ſingulóſque cyathos appellabant vncias.
Martial.lib.8. De phiala ab Inſtante Rufo ſibi data,
Det numerum cyathis Inſtantis littera Rufi,
Author enim tanti muneris ille mihi.
Si Thelethuſa venit,promiſtáque gaudia portat:
Seruabor dominæ Rufe triente tuo.
Si dubia eſt:ſeptunce trahar,ſi fallit amantem:
Vt iugulem curas,nomen vtrunque bibam.
Inſtans conſtat ſeptem literis,Rufe vocatiuus quatuor.Si Thelethuſa Martialis amica venit, epoturus eſt trientem, id eſt quatuor cyathos,quot ſunt literæ in vocatiuo Rufe. Si dubia eſt ventura, ſit néc ne:bibet ſeptuncem,hoc eſt ſeptem cyathos,quot ſunt literæ in Inſtans.Si omnino ventura non eſt:bibet vtrunque nomen,id eſt vndecim cyathos. Tot enim literas habent duo hæc nomina Inſtans & vocatiuus Rufe.
Vide Sextarius Romanus in SEX.

Septuncialis,pen.pro.Adiect.{ἑπταγκιαῖος}vt Septuncialis ſatio,quādo media & vltima pars ſementis ſeritur. Col.lib.2. cap.10. Media ſementi pars ſeri,& pars vltima debet, quæ ſeptuncialis ſatio dicitur. Alij legunt Septimuncialis.

SEPTIMIVS{σεπτίμιος} vir Romanus,cuius amores deſcribit Catullus.A quo

SEPTIMILLVS,Diminutiuum.Catul.de Acme,43,
Sic, inquit,mea vita Septime,
Huic vni domino vſque ſeruiamus.

Septuoſe :Vide SEPES.

Sepulchrum,Sepultura,,Vide SEPELIO.

Sepum,ſepi{στέαρ} quod & ſeuum dicitur.Fit ex adipe ruminantium, autore Nonio,Vide SEVVM.

Sepatius,Adiect.{στεατινός}Quod ex ſepo eſt: vt Candelæ ſepariæ. Aul. Gell.Tota domus completur tedis,lucernis,cereis ſepatiis, & cæteris nocturni luminis inſtrumētis. Quidā legunt Sebū.& Sebo,ſebas.

SEQVANA,pen.cor.{σηκουάνα} Fluuius Belgarū in Gallia,iuxta quem habitantes, Sequanici dicti ſunt:& Sequani,hodie Burgundię ducatum incolētes,Heluetiis,Heduis,ac Lingonibus finitimi.Lucan.lib. 1,Optima gens flexis in gyrum Sequana frænis.

Sequanicus,ſequanica,ſequanicum.Martial.
Hanc tibi ſequanicæ,pinguem textricis alumnam.

Sequanus,pen.cor.Adiectiuum. Plin.lib.14. cap.1.ſub finem, Arnerno, Sequanóque,& Heluico generibus non pridem illuſtrata.

Sequax,Sequela Vide SEQVOR.

Sequeſter,hæc ſequeſtris,& hoc ſequeſtre:vel hic & hæc Sequeſtris, & hoc Sequeſtre:& Sequeſter,ſequeſtra,ſequeſtrum {μεσέγγυος, προσηγορῶν} Dicitur(inquit Modeſtinus de Verb.ſignific.) apud quem plures eandem rem de qua controuerſia eſt, depoſuerunt. Dictus à ſequendo,vt docet Gellius lib 20. cap.10.Quòd eius qui electus ſit, vtraque pars fidem ſequatur.Plaut.Rud.23.
Tu iſtunc hodie non feres, niſi das ſequeſtrum aut arbitrum,cuius hæc res arbitratu fiat. Idem Merc.15.
Imò ſic ſequeſtro mihi data eſt.
¶Pace ſequeſtra, dixit Virg.lib.11. Æneid. inducias intelligens, quòd ſit media inter bellum præteritum & futurum,Seruius.
Pacis ſequeſter,Mediator, Silius lib.6.
¶Sequeſtrem vocat Aſconius,apud quem pecunia deponitur.Budæus,corrumpendarum tribuū conductorē.Cic.4.Verr.Qui tabulas tenet?qui ſcribit?qui monet?qui proximus eſt?is eſt Caius Clodius, qui in Sicilia ſequeſter iſtius, interpres,cōfector negotiorum,propè Collega Timarchidi,numerabatur.Idem pro M.Cælio, Quod haud ſcio an de ambitu, & de criminibus iſtis ſodaliū ac ſequeſtriū quoniam huc incidi,ſimiliter reſpondendū putē.Idē pro Cluentio,Quo ſequeſtre in illo indice corrumpendo dicebatur eſſe vſus.Et 2.Verr.
Rem perficiendā ſuſcipere, & inde lucrum facere, vt redemptores ſolent,hoe genus Cicero ſequeſtres(teſte Budęo)appellare ſolet, vt in prima in Verrem actione.
Sequeſter,apud Quintilianum,pro eo qui à litigatore doctus, docet patronum lib.12.cap.8.Quo modo autem ſequeſter ille & media litium manus,& quidam interpres impendit æquo animo laborem in alienas actiones,quum dicturus ipſe non ſit?

Sequeſtrarius,Adiectiuum,vt Sequeſtraria actio,quæ aduerſus ſequeſtrem datur.l.12.§ cum ſequeſtre. Cum ſequeſtre (inquit Pōponius) rectè agetur depoſiti ſequeſtraria actione.in tit.Depoſiti.vel contra. lib.16.P.tit.16.

Sequeſtratio,eſt rei de qua agitur controuerſia vel ſeparatio, vel compoſitio, vel poſſeſſionis interdictio. Eſt autem duplex. Quædam eſt voluntaria,quando partium conſenſu deponitur res litigioſa.Et hęc ſemper poteſt fieri ante iudicium, vel pendente iudicio.l.1. in principio.D.depoſiti.l.Si ſoluturus.D.de ſolutionib. Quædā verò eſt cōtentioſa,ſeu vt nonnulli vocant,neceſſaria ſequeſtratio,quæ per iudicem decernitur cauſa cognita, etiā inuitis vtriſque litigatoribus, & altero eorum petente.Vide tit.C.de prohibit.ſequeſtrat.

Sequeſtrum, ſequeſtri,ſequeſtro, ſubſtantiuum n.g. Paulus lib. 3. Ad Edictum, Propriè(inquit)in ſequeſtro eſt depoſitum, quod à pluribus inſolidum certa conditione cuſtodiendum reddendúmque traditur l.6.Depoſ.vel contr.lib.16.P.tit.3.

Sequeſtrò, Aduerbium, vt ſequeſtrò ponere, pro, apud ſequeſtrem deponere.Cato de Ptolemæo contra Thermū, Per deos immortales, nolite vos ſequeſtrò ponere.Meminit Gellius lib.20.cap.10.

Sequior,& hoc Sequius. Vlpia. in l. Cum hi.§. Sed & perſonarum. D. de tranſact. Sed & perſonarum contemplatio habenda eſt, hoc eſt,cuius vitæ ſint hi quibus alimenta relicta ſunt: vtrùm frugi vitæ,& qui aliâs ſufficere ſibi poſſint: an ſequioris, qui de alimentis pendeant.
¶ Sequius, pro deterius. Tranquillus, Multorum Claudiorum egregia merita,multa etiam ſequius admiſſa in Rempublicam extant. Excuſſi ſecus habent,ſed hac voce Varro etiam apud Nonium vtitur

vtitur, Non modò abſens quicquam ſequius de te cogitat, ſed etiam ruminabitur humanitatem.Nam ſequior pro deterior dici,non eſt perinde infrequens, quòd à ſequendo reor deduci : deteriora enim ſequi, meliora præcedere ſolent. Sed & nihilo deterius, quod inſolentius videri poterat,pro nihilo ſecius apud Aſconium legi.Petebat,inquit,nihilo deterius conſulatum.Turnebus.
¶ Sequius,pro Secius Aduerb.Liu.2.ab Vrbe. Inuitus, inquit,quod ſequius ſit, de meis ciuibus loquor:non tamen admiſſum quicquam ab iis criminatum venio,ſed cautum ne admittant.

Sequor,ſequeris,ſequutus ſum {ἕπομαι, ἀκολουθέω, ὀπηδέω, ὁμαρτέω, δίωκω, στείχω, σπέομαι, ἐφέπομαι,} ſequi. A Seco ſecas, deriuatur,vt vult Sipontinus.Terent.And 1.1.
-funus interim
Procedit,ſequimur,ad ſepulchrum venimus. Varro 1.de Re ruſtic. cap.47. Nam aridæ factæ rixantur,ac celerius rumpuntur, quàm ſequuntur.
Sequi & aſſequi.Cic.1.Offic.Neque enim attinet repugnare naturæ,nec quicquam ſequi quod aſſequi non queas.
A tergo ſequi.Virg.1.Æneid.
Amicum ſequi, Facere quod amico placet, obtemperare illi. Cic. de Amicitia, Quare talis improborum conſenſio non modò excuſatione amicitiæ tegenda non eſt,ſed potius omni ſupplicio vindicanda eſt:vt nequis conceſſum putet,amicum bellum patriæ inferentem ſequi.Plaut.Merc.18.
Quicquid complacitum,id ſequuntur.
Autoritatem alicuius ſequi. Cic.2.de Fin.Huius ego nunc autoritatem ſequens,idem faciam,Vide AVTORITAS.
Cibum ſequitur ſomnus.Lucret.lib.4
Compendia temporis ſequi.Colum.lib.9.cap.4.
Cogitationes lætus euentus ſequitur.Plin.epiſt.23.
Conſuetudinem ſequi, Facere ſecundum conſuetudinem. Plinius epiſt.30.
Diſciplinam philoſophorum ſequi.Cic.4.Acad.
Diſcordia vadit,hanc Bellona ſequitur.8.Æneid.
Ex fuga aliquem ſequi.Cæſar.3.bel.Ciu.Quicunque ex fuga Pompeium ſequerentur, atque in inſulam veniſſent, oppido ac portu recepti erant.Id eſt,Quicunque fugerent,& ſequerentur Pompeium.
Famam ſequi.Horat. in Arte.
Fames ſequuta eſt.Plin.lib.7.cap.3.
Feras ſequi.Ouid.2.Metam.
Fidem alicuius ſequi.Cæſ.5 bel.Gal.Ex qua Mandubratius adoleſcēs Cæſaris fidem ſequutus,ad eum in continentē Galliam venerat.
Fidem Populi Romani ſequi,Populo Romano fidem ſeruare, non diſcedere à fide: Cæſar 4.bel.Gall. Cicero 2. de Diuinatione, Quod fidem ſequutus amicitiámque populi Romani functus ſit officio. Vulgò, *Tenere bonum pro populo Romano.*
Fortunam ſuam ſequi.Liu.2.bel.Pun.
Gratiam Cæſaris.Cæſar 1.belli Ciuil.
Interuallo magno ſequi aliquem.Cæſar 1.bel.Gall.
Iudicium alterius ſequi. Cic.ad Brutum,8.1. Optimus enim quiſque vir,& ciuis maximè ſequitur tuum iudicium,tibíque omnes fortes viri nauare operam & ſtudium volunt.
Sequi librum lapſum Plin.epiſt.25.
Sequi lites.Terent.Adelph.2.2.
Magiſtrum ſequi.Plin.epiſt.119.
Matrimonium diuitis ſequi.Plin.epiſt.171.
Cedamus Phœbo,& moniti meliora ſequamur.Virgilius 3.Æn.
Militiam ſequi. Cic. pro Muræna, Seruius hic nobiſcum hanc vrbanam militiam reſpondendi, ſcribendi, cauendi, plenam ſolicitudinis ac ſtomachi ſequutus eſt.
Naturam ducem ſequi, Facere quemadmodum natura aliquem inclinat.Cic.1.Offic.In hoc naturam ducem debemus ſequi,& communes vtilitates in medium afferre.Idem 1.de Legib.Sed certe ita res ſe habent,vt ex natura viuere,ſummum bonum ſit, id eſt, vita modica & apta virtute perfrui, aut naturam ſequi, aut eius quaſi lege viuere.Id eſt,nihil quantū in ipſo eſt prætermittere,quo minus ea quæ natura poſtulet,conſequatur.
Sequitur neceſsitas militandi.Cic.3.ab Vrbe.
Officium ſequi.Cic.2 de Finib.Tamen ea faciatis, è quibus appareat non voluptatem vos,ſed officium ſequi.
Opportunitatem ſequi.Cic.1. Offic. Sed credo illos ſecutos opportunitatem loci, maximè ne poſſet aliquando ad bellum faciendum locus ipſe adhortari.
Ordinem vitæ ſequi.Plin.lib.12.in Proœmio.
Otioſe ſequi:Vide otioſus in OTIVM.
Pedibus aliquid ſequi.Liu.4.bel.Maced.
Sequitur pœna damnatum.Ceſar.1.bel.Gall.
Ponè ſequi.Claud.2 Paneg.
Promiſſa ſequi Liu.4.bel.Pun.
Quæſtum & ſumptum ſequi.Cic. pro Quintio, Non vſque eò tamen,vt in capite fortuníſque hominum honeſtiſſimorum dominentur hi,qui relicta bonorum virorum diſciplina, & quæſtum & ſumptum Gallonij ſequi maluerunt.
Ratione ſequi voluptatem.Cic.1 de Finib.
Sectam alicuius ſequi.Liu.9.bel.Pun.
Sententiam alicuius ſequi.Cæſar 1. bel. Ciuil.Inuiti & coacti Scipionis ſententiam ſequuntur.Cic.2.de Finib.Vnde ſi ſecutus eſſet eorum ſententiam qui honeſta & recta emolumentis omnibus & commodis anteponerent,numinum nullum attigiſſet.
Sponte ſequi.Quintil.lib.5.cap.10.
Studia ſequi diſparia.Cic.de Amic.Diſpares enim mores, diſparia ſtudia ſequuntur, quorum diſſimilitudo diſſociat amicitias.
Vtilitates ſequi.Cic.de Amic.Amare autē nihil aliud eſt, niſi eum ipſum diligere quem ames, nulla indigentia,nulla vtilitate quæſita: quæ tamen ipſa effloreſcit ex amicitia, etiam ſi tu eam minus ſis ſequutus.

Verbum aliquod ſequi.Cice.pro Cecinna,Nónne ſi verbum ſequi volumus, hoc intelligamus neceſſe eſt,eum detrudi cui manus afferantur?
Veſtigiis ſequi aliquem.Liu.9.ab Vrbe,
Voce aliquem ſequi.Virg.9.Æneid.
¶Sequitur,abſolutè,pro hinc eſt.Cic.4.Academ.Illud certè opinatione & perceptione ſublata ſequitur, omnium aſſentionum retētio.
Sequitur videre de eo,quod veteres conſtituerunt.Paul.in l.Si ſeruum.§.ſequitur.ff.de verbo.obligat.
Sequitur vt. Cic. 2. de Fin.Nec enim ſequitur, vt cui cor ſapiat ei non ſapiat palatus. Idē de Fato,Ibidē,Nec ſi omne enuntiatū verum aut falſum eſt,ſequitur ilico eſſe cauſas immutabiles & æternas.

Sequutus, pen.prod. Particip. Plin.lib.13.cap.22.ad finem, Nero Cæſar claritatem ei dedit initio imperij, nocturnis graſſationibus conuerberatā faciem illinens ſibi cum thure ceráque,& ſequuto die contra famam cutem ſynceram circumferens.
Sequendus,Participium paſſiuum.Triphonius in l.penul.D.De curatoribus furioſo dandis. Per omnia iudicium teſtatoris ſequendum eſt.Vlpian.in l.Item vidēdum. D.de petitione hæreditatis. Octaueni ſententia ſequenda eſſe videtur.

Sequutor,pen.prod.Verbale{ὀπαδός} Iuuen.Satyra 8.
Ergo ignominiam grauiorem pertulit omni
Vulnere cum Gracho iuſſus pugnare ſequutor. Gladiatorū alter Sequutor & Mirmillo,alter Retiarius dicebatur.Mirmillo ſcutum & falcem ſumebat & galeam,in cuius vertice erat piſcis effigies: aduerſus quem retiarius pugnans,cùm eum inſequeretur,hæc cantabat, Non te peto,Piſcem peto:quid me fugis Galle?Retiarius autem fuſcinam & rectè geſtabat tunicatus,quò Mirmillonē implicitū caperet. Quæ omnia fuſiſſimè deſcribit Iuuen.Saty.paulo antè citata. Acrō in illud Horatius Serm.li.2.Saty.6.Thrax eſt Gallina Syro par.Thrax,inquit, dicebatur gladiator ſequutor. Retiarius Mirmillo.Gallina nomē eſt gladiatoris.Sed fallitur Acron.Hoc genus pugnæ inſtitutū eſt à Pittaco,vno ex ſeptem ſapiētibus:qui aduerſus Phrynonem dimicaturus, reti occultato impediuit implicauítque aduerſarium.Sueton. in Caligula cap.30. Retiarij tunicati quinque numero gregatim dimicantes,ſine certamine vllo, totidē ſequutoribus ſuccubuerant,quum occidi iuberētur,vnus reſumpta fuſcina,omnes victores interemit.Retiarium expreſſit Iuuenalis Satyra 8.
-mouet ecce tridentem
Poſtquam vibrata pendentia retia dextra
Nec quicquam effudit. Tunicati dicebantur,quòd in tunica digladiabantur,vt eſſent expeditiores.Hinc illud Iuuenalis Satyra 2.
Vincit & hoc monſtrum tunicati fuſcina Gracchi. Vide Gladiator in GLADIVS.

Sector,ſectaris {αἱρετίζω, αἱρετίζω} ſectari,Frequentatiuum,Sectari dicitur, qui aliquem ſequitur frequenter, vt eum poſſit vel videre vel alloqui. Cic.6.Verr.Qui illic eiuſmodi eſt,vt eum pueri ſectentur,vt omnes,quum loqui cœperit,irrideant.Idem in eundem 4. Is prætorem circum omnia fora ſectaretur. Et pro Muræna, Sectari aliquem totos dies.
Aliquem pennis ſectari.Ouid.2.de Arte.
Fœcundi leporis ſapiens ſectabitur armos.Horat.2.Serm.ſaty.4.
Læuia ſectantem nerui deficiunt. Horat. in Arte.Id eſt,Eneruatos verſus ſcribet,qui dat operam vt ſcribat delicatos.
Aratrum ſectari. Tibul.lib.2.eleg.3.
¶Sectari belluas, apros,ceruos, Venando ſectari & perſequi,inueſtigare,perquirere,ſequi.Plaut.Milite,
Reſpondit ſe ſectari ſimiam. Terent.in prologo Phorm.
-adoleſcentulum
Ceruam videre,fugere,& ſectari canes.Virg.3.ecloga,
Si,dum tu ſectaris apros,ego retia ſeruo.
Sectari leporem.Horat.2.Serm.ſaty.2.
¶Sectari aliquem, conuenienter ſequi, vt fit quum quempiam in ſermonibus,in ſententiis,in diſciplinis & cæteris factis ſedulò, perpetuóque ſequimur ac imitamur.Terent.Eunuch.2.2.
Sectator. penult. produ.ſectatoris,Verbale {ἀκόλουθος, αἱρετιστής} Qui vt aliquid condiſcat,frequenter aliquem conſequitur. Cic. pro Muræna,Quid opus eſt, inquit,ſectatoribus? Plin.li.18.ca.28.Hoc poſteà Seſtius è Romanis ſapientiæ ſectatoribus Athenis fecit eadem ratione.Gel.lib.2.cap.2.

Secta,ſectæ{αἵρεσις} à Sector,ſectaris:vel à Sectus.Græcè hæreſis dicitur, vnde Sectæ Philoſophorū, familiæ & diſciplinæ. apud Cic.de Orat. Eſt autem ſecta, diſciplina,certa quædam diſciplinæ formula,factio, ſtudium,ratio vitæ.
Secta & lex in proſcindendis agris,Colum.lib.6.
Secta & ratio vitæ. Cic.pro Cælio, Qui hanc ſectam rationémque vitæ re magis quàm verbis ſecuti ſumus.
Aſperrima ſecta.Quintil.lib.1.cap.10.
Immota Catonis ſecta.Lucan.lib.2.
Seueriſſima ſecta. Quintil.lib.1.cap.10.
Exequi ſectam alicuius.Catull.de Berecynthia 58.
Viam & ſectam quādam ſequi. Cic.2.de Nat.deor. Omnis natura artificioſa eſt, quòd habet quaſi viam quandā & ſectā quā ſequatur.
Sectā & inſtituta aliquorum perſequi. Cic.7.Verr.Horum nos hominum ſectam atque inſtituta perſequimur.
Sequi ſectam aliquorum.Cic.de Clar.Orat.Quo magis tuū Brute iudicium probo, qui eorum, id eſt ex vetere academia Philoſophorum ſectam ſequutus es.

Sectarius,Adiect.vt Veruex ſectarius, qui gregem agnorum præcedens ducit.Plaut.Capt.13,
Qui Petroni nomen indunt verueci ſectario. Cato cap.150. Menſes decem ab coactore releget porcos ſectarios.

Sectacula,ſectaculæ,pen.cor.{αἱρεσίδιον} Diminutiuum à Secta,Quaſi ſequela quædam & propagatio. Apuleius, Occipiunt ſciſcitari qualis ei maritus,& vnde natalium ſectacula proueniret. Fortaſſe ſcribendum ſectatula.

Sequela,sequelæ.pen.prod.{ἀκολουθία} Scæuola in l.Si duo rei.ff.de solut. Vt vbi ei obligationi, quæ sequelæ obtinet locum, principalis accedit,cōfusa fit obligatio:quoties verò duæ sint principales,&c.Lactan. de opific.dei.cap.4.Mors sequela morborum est.

Sequax,sequacis,pen.prod.om.gen. {ἀκολουθητικός} Quod aliquid sequitur.Plin.in Paneg.Flexibiles quancunque in partem ducimur à principe,atque vt ita dicam,sequaces sumus.Plin.maior lib.11.cap.37.

Capreæ sequaces. Id est, persecutrices. Seruius. Vineta enim sequuntur,& eis plurimùm nocent.Virg.2.Georg.

Curæ sequaces.Lucret.lib.3.

Mores sequaces.Qui sequuntur cuiusque naturam.Lucret.lib.3.

Oculi sequaces.Stat.3.Thebaid.

Telum sequax.Silius lib.15.Quò persequimur hostem.

Sequax,Quod se spargendo dilatat.Persius in Prologo,

-quorum imagines lambunt

Hederæ sequaces. Virg.8.Æneid.

-sonitúmque metúmque.

Miscebat operi,flammísque sequacibus iras. Hoc est persequutricibus.Seruius.

Sequax bitumen,Lentum,& quod attractum digitos sequitur,picis vel visci more.Plin.lib.7.cap.15.

Sequaces lanæ.Martial.lib.13.

Sequax materia,pro inhærente.Plin.lib.11.cap.2.

Vndæ sequaces. Id est,persecutrices.Seruius.Virg.5.Æneid.

Sequacior,Comparatiuum. Plin.lib.36.cap.26. Nec est alia nunc materia sequacior.

Sequaciter,pen.cor.Aduerb.Arnob.lib.2. aduersus gentes, Concludere acutissimè syllogismos,ordinare sequaciter inductiones suas. Rursus lib.eodem, Nō enim si negemus muscas,scarabeos,& cimices omnipotentis esse opus regis: sequaciter postulandum à nobis est, vt quis ea fecerit dicamus.

Ser {σήρ} vermiculus apud Seres, qui Sericum procreat. Bays. de re vestiar. cap.5.

Sera,seræ {ὀχεὺς?} Instrumentum quo clauduntur ostia.Iuuenal.Pone seram,cohibe,sed quis custodiet ipsos? A serare,id est aperire deriuatur,authore Varrone lib.3.de lingua Latina.Festus, Asserere manum, est admouere,quòd ea quoque quæ in terram dimittūtur seri dicuntur:vnde etiam seræ appellantur, quia foribus admotæ opponuntur, defixæ postibus,quemadmodum ea quæ terræ inseruntur.

Dura sera.Tibul.lib.1.eleg.2.

Rigidæ seræ.Ouid.1.Fast.

Excuteresseram poste.Ouid.1 Amor.eleg.6.

SERANVS,pe.prod. {σερανός} Romani viri cognomen, dictus Qu.Atilius cincinatus Seranus: cui quum suum agrum & araret & sereret, Dictatura ei à pópulo Romano delata est.Vnde à serendo Seranus appellatus est.Vide SERRANVS.

Seranus,Satyra vna fuit Varronis sic inscripta, quòd ex agro euocatus esset Serranus, quem serentem dati honores inuenerunt. Turnebus.

Seraphim, vox est Hebraica pluralis numeri idem significans quòd igniti,candentes,à verbo שרף saraph, succendo, vro,exuro,comburo.Numeri 21.Misit Dominus in populum hanneasim,haseraphin,id est ignitos serpentes.Significat & certum ordinē angelorum cælestis hierarchiæ,éstque generis tam masculini quam neutri. Isaiæ 6.Seraphim stabant subter illud. Ibidem, Et volauit ad me vnus de Seraphim. Diuus Hieronymus ad Furiam: Hæc sunt duo Seraphim ter glorificantia trinitatem.

Serapias {ὄρχις, σεραπίας} Herba quæ & orchis dicitur, quòd (inquit Dioscorides)eius radix inter pauca sit vtilis. Dicitur & cynosorchis, Latinè Testiculus canis, quod nomen vulgus retinet. Aetius & Paulus Ægineta triorchin appellant, à tribus testiculis in radice dependentibus.Plin.lib.26.cap.10.

Serapinum,Vide SAGAPENVM.

SERAPION{σεραπίων,}Ælianus dictus,orator Alexandrinus,scripsit ad Adrianum principem panegyricum: orationes in genere deliberatiuo,apud Alexandrinos: item vtrùm Plato iure remouerit Homerum à sua Republica:prætereà artem rhetoricam.Autor Suidas.Serapion, pictor cognominatus Rhyparographus,author Plin.lib.35.cap.10.Serapion,Præsul Antiochenus sub Commodo principe,cuius meminit Hieronymus. Serapion alter Christianus, qui ob elegantiam ingenij Scholasticus meruit cognominari,charus Antonio monacho: scripsit contra Manichæos egregium volumen, & quædam alia: laudatus etiam ob fidei constantiam sub Constantino principe,vt idem Hieronymus author est.

Serapis,vel Seraphis,penult.prod. {σεράπις} Serpens,deus apud Ægyptios, qui apud Græcos Pluto, quem colunt qui Nilum inhabitant. Martial lib.9,

Heu quæ lingua silet?non illam mille catastæ

Vincebant,nec quæ turba Serapin amat. Matt. Capella ausus est corripere penultimam,lib.2,

Te Serapin Nilus, Memphis veneratur Osirin. Plin. lib.37. cap.5, Apion cognominatus Plistonices, paulo antè scriptum reliquit,esse etiam in labyrintho Ægypti colossum Serapin è smaragdo nouem cubitorum.Vide OSIRIS. Huius meminit Cic. lib.3.de Nat.deor. & multis Cæl.Rhodig.lib.2.cap.13.Antiquarum lectionum.

SERBONIS,{σερβωνίς}Palus est,iuxta quam est mons Cassius,teste Herodoto lib.2.

SEREN,Ciuitas Arabum non procul à Troglodytis.Plin.lib.6.cap.29.

SERENA,pen.prod. {σερηνή} ex Hispania oriunda, vxor fuit Stiliconis, socrus Honorij Imperatoris,qui Mariam filiam ipsius,vxorem duxit. Huius Serenæ laudes eleganti carmine celebrauit Claudianus.

Docta Serena.Claud.de concha.

Sydera serena.Claud.de nuptiis Honorij.

Serenus,pen.prod.{εὔδιος,αἴθριος}Adiectiuum,significat Tranquillum,sine nubibus, sine imbre, quòd id maximè tempus sationi aptum sit. Plaut.Merc.22,

Hìc Fauonius serenus est,hìc Auster imbricus. Hìc siccum significare potest,quòd sereno cælo,sicca sit maximè tempestas.

Æstas serena. Virg.6.Æneid.

Cælum serenum.Mart.lib.1.

Color serenus,Lucidus.Plin.lib.9.cap.35.

Horæ serenæ.Silius lib.15,

Sed current albúsque dies horæque serenæ. Id est, vita felix & sine perturbatione.

Hyemes serenæ.Virg.1.Georg.

Lumen serenum.Lucret.lib 2.

Lux serena.Virg.5.Æneid.

Lux serena & tranquilla ex turbido die.Liu.1.ab Vrbe.

Nubes serenæ,Siccæ.Virg 1.Georg.Nonius.

Sydera serena.Lucret.lib.4.

Tempestas serena.Tranquillus in Tito Vespasiano,cap.10.

Venti sereni.Ouid.1.Fast.

Ver serenum.Virg.1.Georg.

Animus serenus.Ouid.1.Trist.eleg.1.

Doctrina serena.Lucret.lib 2.

Frons tranquilla & serena,pro Læta. Cic.1. Tusc.Nec verò eadem frons erat quæ M. Crassi illius veteris, quem semel ait in omni vita risisse Lucilius, sed tranquilla & serena.Martial.lib.7.

Vultus plenus grauitate serena.Ouid.ad Pisonem.

Ore sereno annuere.Mart.lib.2.

Pectora facta serena.Ouid.1.Trist.eleg.8.

Vitam serenam degere.Lucret.lib.2,

Nam prô sancta deum tranquilla pectora pace

Quæ placidum degunt æuum, vitámque serenam.

Vultu sereno fortis.Horat.1.Carm.ode 37.

Serenissimus,ma,mum:plenissimus,vt ita dicam,tranquillitate:non credulus,affabilis,lætus. Serenissimo principi supplicare, dixit Iustinianus in l.Imperialis beneuolentiæ. § similis verò. De nuptiis lib.5.C. tit.4.Sed & si(inquit)non serenissimo principi supplicauerim,&c.

Serenum,Substantiuum{εὔδιον}Virg.1.Georg.

Nec minus ex imbri soles,& aperta serena

Prospicere.

Sereno, Ablatiuus,pro Sereno tēpore, cui Nubilo opponitur. Plinius libro 11.cap.24,Aranei sereno non texunt, nubilo texunt. Liuius 1.bel.Maced.

Sereno,serenas,pen prod.{αἰθριάω}serenare,Serenum reddere, & clarum. Virg.1.Æneidos,

Olli subridens hominum sator,atque deorum,

Vultu quo cælum,tempestatésque serenat. Plin.lib.2. cap.6. de Sole,Atque etiam nubila humani animi serenat.

Domum serenare largo igne.Lætificare,vel illustrare.

Afflatibus viuis ora serenat. Id est, Auræ vitalis afflatu fit lætior. Stat.2.Thebaid.

Spem serenare fronte.Virg.4.Æneidos,

Consilium vultu tegit,ac spem fronte serenat.

Tristia fronte serenare.Silius lib.11.

Serenatus{ἠθριασμένος}Phœbus.Silius lib.5.

Serenitas,pen.cor.serenitatis{αἰθρία,εὐδία,διαιθρία} Trāquillitas,claritas. Plin.lib.10.cap.67.Salamandra serenitate deficiens.

Serenitas,& Perturbatio cæli,cōtraria. Cic.2.de Diuin. Hæc igitur cùm sit tum serenitas, tum perturbatio cæli, éstne sanorum hominum hoc ad nascentium ortus pertinere non dicere? quod certè non pertinet.

Serenitas & tranquillitas. Liu.6.bel.Pun.

Tranquilla serenitas est.Liu.1.Decad.lib.2.non ita procul à fine.

SERES{σῆρες} Scythiæ Asiaticæ populi, à quibus nobilis illa lana ex arboribus,ex qua fit sericum,aduehi dicitur.Hi ex Virgilio,Plinio,Strabone,Solino notissimi sunt. De quibus Marcellinus libro suæ historiæ 23.Agunt(inquit)ipsi quietius Seres, armorum semper & præliorū expertes: vtíque hominibus sedatis & placidis est otium voluptabile: nulli finitimorum molesti, cæli apud eos iucunda salubrísque temperies:aëris facies munda,leuiúmque ventorum commodissimus flatus,& abundè syluæ sublucidæ:à quibus arborum fœtus aquarum asperginibus crebris velut quædam vellera mollientes, ex lanugine & liquore mistam subtilitatem tenerrimam pectunt: nentésque subtegmina,conficiunt sericum ad vsus antehac nobilium, nunc etiam infimorum sine vlla discretione proficiens: ipsi præter alios frugalissimi, pacatioris vitæ cultores, vitant reliquorum mortalium cœtus:quúmque ad coemenda fila, vel quædam alia transeunt flumen aduenæ,nulla sermonum vice, propositarum rerum pretia solis oculis æstimantur:& (ita sunt abstinentes)apud se tradentes genita,nihil ipsi comparant aduentitium.Hæc Ammianus Marcellinus.Cæterùm vt plurali numero Seres dicitur,ita singulari Ser,huius Seris. Virgil.2. Georg.lib.1,

Sub iuga iam Seres,iam Barbarus isset Araxes. Sidonius Apollinaris, Assyrius gemmas,Ser vellera,thura Sabæus. Ex Hermolao.

Ad Seras aliquid petere,Vide AD.

Colorati Seres.Ouid.1.Amor.eleg.14.

Nobiles vellere Seres.Senec.Thyeste,4.

Sericus,pen.corr. {σηρικός} Adiect.ab eo quòd Seres vocantur.Serica enim est gens Parthis vicina sagittandi arte famosa, à qua & Sericum vocatur, vt ait Acron.Horat.1.Carm.ode 29,

Doctus sagittas tendere Sericas arcu paterno. Hoc est Parthicas. Pophyrio.

Hostis Sericus.Propert.lib.4.cap.3.

Carpenta Serica.Propert.lib.4.eleg.8.

Seresco, serescis,serescere, Per syllabæ detractionem curtatum,valet serenescere & siccare.Lucretius,

-dispansæ in sole serescunt.

¶Significare & hoc verbum potest,in serum abire mutaríque, quæ tenuissima pars lactis est: vt si lac serescere diceres,qua notionem accipi in veste non potest: nisi si quis vt caseus exeunte sero siccatur, sic exe-

sic exeunte humore siccari vestem diceret: quam translationem vix probauerim.Probabile est à sero, priore correpta, serenū deductum, à quo & seresco:sed & serum casei est eius siccatio, & tanquam serenum cùm exit foras. Hæc Turnebus.

Serescere,In serum abire. Plin.lib.11.cap.41, Omne lac gnespissatur,frigore serescit.

SERGIA, Romana tribus legitur apud Alexandrinum libro 1. Genial. dierum cap.17.

SERGESTVS,Æneæ nauta apud Virg.4.Æneid.Et lib.5.

Sergestúsque, domus tenet à quo Sergia nomen. Nam à Sergesto Sergia familia fuit,à Cloantho Cluentia. Seruius.

SERIA{σερία} Hispaniæ vrbs apud Ptolemæum lib.2.ca.4.Plinio Fama Iul ia dicta.

Seria,seriæ {οἰνόχημα} Vas vinarium oblongum. Liu.lib.4.bel.Puni. Terent.Heaut.3.1,

-sodes vide

Releui dolia omnia,omnes serias. Pers.Saty.2.Colum.lib.12.cap.18, Dolia quoque & seriæ, cæteráque vasa ante quadragesimum vindemiæ diem picanda sunt.

Seriæ oleariæ. Varro 3.de Re rust.cap.2.

Seriola,seriolæ,penultima correp.Diminutiuum, {οἰνοχημάτιον} Persius Satyra 4,

Seriolæ veteris metuens deradere limum.

Sericum,pen.corr. {σηρικόν} Id dici potest quòd à seribus fiebat,& depectebatur ex arboribus ad vestimentorum nobilitatē, vt refert Plin. lib.6.cap.17.Vnde Virg.2.Georg.

Velleráque vt foliis depectant tenuia Seres. Vulgus autem nostrum Sericum accepit pro eo texturæ opere quod ex bombycum lanificio depecti solet.

Serica variis textilibus.Propert.lib 1.eleg.13.

Serica,sericorum,an eadem sint quæ Zizipha, videndus Dioscorides libro 1.cap.137. & apud eum Mathiolus, qui longa oratione de ea re disseruit.

Sericus, Adiect. {σηρικός} Quod confectum est ex serico: vt vestis serica.Plin.lib.21.cap 3.

Pallia serica.Stat.3 Sylu.4.

Puluilli serici.Horat.Epod.8.

Sericatus,pen.pen.prod.Aliud adiectiuum,Serica veste indutus.Sueto. de Caligula cap.52. Armillatus in publicum processit, aliquando sericatus & cycladatus.

Sericarius,sericarij, Textor sericorum. Iulius Firmicus li 8.Matheseos, refert sericarium textorem nasci, qui habuerit horoscopum in 28. parte Arietis.

Sericobaptæ.id est serici tincti, βάπτω enim significat tingo. Inde Vaptæ apud Iuuenalem dicti, quòd faciem fuco illinerent, μέταξ à Græcis,nobis sericum dicitur: cuius tinctor es Baphij, παρὰ βάπτειν quod est tingere.Hinc Baptosericum pallium. Alciatus in l. Baluca.de metal.lib.11.Cod.

Series,pen.cor.seriei,penul.prod.f.g. {εἱρμός} Ordo & quasi quædam rerum continuata progressio,à serēdo,id est,ordinando dicta.Quinti. Quod non nisi in contextu orationis, seriéque contingit. Valerius Max.Quis compos mentis domesticæ peregrinæque historiæ seriem fœlici superiorum stylo conditam, vel attentiore cura, vel præstantiore facundia traditurum se sperauerit?Plin.lib.7.cap.16.

Ordo & series causarum.Cic.1.de Diuin.Fatū autē id appello quod Græci εἱμαρμένην id est ordinem seriēque causarum. Idem 1.de Natu. deor. Est enim admirabilis quædam continuatio seriésque rerum,vt alia ex alia annexa,& omnes inter se aptæ,colligatæque videantur.

Series & connexio. Cic.in Partit.Tanta series artis est:& sic inter se sunt pleráque connexa & apta,&c.

Series nectens.Cic. 4. Academ.Cætera series deinde sequitur maiora nectens, vt hæc quæ quasi expletam rerum comprehensionem amplectuntur,Si homo est,animal est, mortale rationis particeps. Idem 1.de Legibus.

Atra series tuæ vitæ.Ouid.in Ibin.

Immensa series laborum.Ouid.1.de Ponto eleg.5.

Inexplicabiles series.Quintil.lib.5.cap.14.

Innumerabilis annorum series.Horat.3 Carm.ode 30.

Longissima series rerum Virg.1.Æneid.

Longè porrecta viarum series. Viæ longo tractu sternendæ.Stat.3. Sylua 3.

Euoluere seriem fati.Ouid.15.Metamorphoseos,

Vidi quam seriem morantis æui

Pronectant tibi candidæ sorores. Stat.4.Sylu.3.

Serilla. {ἰστρικὰ πλοῖα} (inquit Festus). Verrius appellari putat nauigia Istrica,ac Liburnica,quæ lino ac sparto condensantur, à conserendo & contexendo dicta,quia dicat Pacuuius in Nuptiis,

Nec vlla subscus cohibet compagem aluei,

Sed suta lino & sparteis serillibus. Quum περιφραστικῶς & ficto vocabulo vsus sit, pro funiculis qui sparto conseruntur. σπάρτον enim à σπείρω, id est sero deducitur.hinc funiculi spartæi Græcis σπάρτα vocantur.

Serio,Aduerbium,Vide SERIVS Adiectiuum.

SERIPHOS,pen prod.{σέριφος} Insula vna ex Sporadibus in Ægæo mari:quam notiorem fecerunt ranæ,cognomēto Seriphię,quæ illic non coaxant, orto inde adagio, Rana Seriphia, in mutos aut taciturnos. Plura Erasmus in Chiliadibus.Plin.lib.8.cap.58. Mutæ,inquit,etiamnum sunt ranæ in Seripho insula.

Humilis Seriphos.Stat.1.Achill.

Parua Seriphos.Iuuen.Saty.6.

Plana Seriphos.Ouid 7.Metam.

Seriphius, Adiect.{σερίφιος} vt in illo Themistoclis, Neque enim vel tu, si Atheniensis esses, clarus extitisses: aut ego, si Seriphius essem ignobilis.

Seriphum,seriphi,pe.prod. {σερίφιον} Genus absynthij,quod & Seriphium,& marinum dicitur.Plin.lib.27.cap.7.

Seris,huius seris,f.g. {σέρις} Genus cichorij. Vocant autem Latini intybam,siue intybum.Vulgus nostrum *Endiuiam*. Varro 3. de Re rustic. cap.10, Anseres pascunt in humidis locis,vbi pabulum serunt quod aliquem fructum serat,serúntque his herbam quæ vocatur seris,quòd ea aqua tacta etiam quum est arida, fit viridis.

SERIVS {σέριος} Fluuius Cisalpinæ Galliæ, per Bergomatem agrum in Aduam fluens, à quo Vallis Seriona in eodem agro populosa artificiosáque nominata est.

Serius, Adiect. {σπουδαῖος} Quòd cum assertione,& non per iocum dicitur. Accius,

Vos nugas asseritis,nos seria loquimur. Nonius,

Serium,triste,& quasi sine risu, vel sine ridiculo. Plautus Pœnulo,6. Terent.Eunuch.3 3,

Ait rem diuinam fecisse,& rem seriam velle agere mecum. Plinius in Panegyr. Simul cogito, quum sint ista ludus, & auocamentum huius: illæ seriæ, & intentæ, & à quibus se in tale otium recipit, voluptates.

Seria,Substantiuè {σπουδαῖος} Ouidius 5.Fastorum.Horatius 1.Sermon. satyra 1,

-sed amoto quæramus seria ludo.

Verba seria. Tibul.lib.3.eleg.7.

Serium & Iocosum,contraria. Cic. 1.Offic.Ludo autem & ioco vti illo quidem licet,sed sicut somno,& quietibus cæteris,tum cùm grauibus seriisque rebus satisfecerimus. Ibidē, Ac videat in primis quibus de rebus loquatur:si seriis, seueritatem adhibeat: si iocosis leporem. Quintil.lib.6.cap.4, Dictorum vrbanorum alia seria, alia iocosa,alia media.

Ioca seriáque,Quoties omnia nostra cum aliquo communicamus cum ea ioca seriáque conferre dicimur.Cic.2.de Finibus,Ac quicum ioca & seria, vt dicitur, quicum arcana, quicum occulta omnia? Tecum optime,deinde etiam cum mediocri amico.Erasmus.

Dictu seria.Horat.de Arte.

Laxare seria Persius Saty.5.

Posthabui tamen illorum mea seria ludo.Virg.7.eclog.

Vertere seria ludo.Horat.de Arte.

Seriò, Aduerb.{σπουδαίως} Sine ioco.Plaut.Amphit.11,

An id ioco dixisti? equidem seriò ac verò ratus. Terentius Eunucho 3.3,

Misit porrò orare vt venirem serio. Cic.ad Atticum lib.5.103,Inde ad Taurum cogitabam,vt cum Mophragine signis collatis,si possem, decernerem. Vetus exēplar sic habet,Si possem,de seruo tuo decidere. Plin.lib.9.cap.35.

Serio rem agere.Liu.4.ab Vrbe.

Sermo,sermonis,masc.gen.{λόγος,φάξις} Loquela,à compositis & contextis verbis.Seruius, Sermo est consertio orationis,& confabulatio duorum vel plurium.Cic.de Senect.Sed tamen decorus est sermo senis,quietus,& remissus.Plaut. Milit.10.

Tractare aliquid Græco sermone vel Attico.Cic.1.de Finib.

Sermo & colloquutio. Cic. Lentulo. lib.1.9, Hac me mente fuisse, & Senatus ex me te Cos.audiuit,& tu in nostris sermonibus, colloquutionibúsque ipse vidisti.

Sermo & oratio differunt.Est enim sermo, locutio qua communiter omnes vtuntur:oratio verò propriè oratorum est. Cic.in Orator. Mollis est oratio philosophorum, & vmbratilis: nihil iratum habet, nihil inuidum,nihil atrox,nihil mirabile,nihil astutum Iraque sermo potius quàm oratio dicitur. Quanquam omnis locutio oratio est, tamen vnius oratoris locutio hoc proprio signata nomine est. Hactenus Cicero.

Sermo de.Cic.de Arusp.respon.De Alexandrinis video esse sermonem,quem ego non refuto.Idem in Somn.Scip.Quid autem interest ab iis qui posteà nascentur,sermonem fore de te,quum ab iis nullus fuerit qui antè nati sunt?

Sermonem cum.Cic.in Vatinium,Cum Albinouano sermonē non modò de Sestio accusando,sed nulla vnquam de re fuisse, paulo antè imprudens indicasti.

Sermo mihi cum literis.Cic.ad Attic.lib.12.241.

In sermone.Trebonius Ciceroni,lib 12.16,Quum mihi in sermone iniecisset,se velle Asiam visere,Vide INIICIO.

Eccum tibi lupum in sermone:Hoc est,de quo loquebamur,adest. Plautus Sticho 9.

In sermonibus.Plaut. Trinum.4.47.Cic.Attico lib.1.11,Vsque eò vt nostri isti comessatores coniurationis barbatuli iuuenes illum in sermonibus Cn.Ciceronem appellent.

Hac vice sermonum roseis Aurora quadrigis.Virg.6.Æneid.

Verbosa sermonis affluentia.Firmic.lib.8.cap.10.

Sermonis caput & pes,pro principio & fine.Plaut.Asin.12.

Doctus sermonis vtriusque linguæ.Horat.3.Carm.ode 8.

Honos sermonis.Horat.de Arte

Insolentia sermonis,Vide INSOLENS.

Littera sermonis fida ministra mei.Ouid.3.Trist.eleg.7.

Particeps sermonis.Cic.3 de Orator.

Accuratus sermo,Vide Accuratus in ACCVRO.

Amari sermonis homo.Horat.1.Saty.7.

Auersus sermo. Quintil.lib.4.cap.1. Sermonem à persona iudicis auersum, qui ἀποστροφή dicitur, quidam in totum à procemio submouent.

Benignus sermo.Horat.1.epist.5.

Blandus sermo.Vide BLANDVS.

Breuis sermo,Vide BREVIS.

Comis sermo.Tacit.lib.15.

Communis sermo.Quintil.lib.2.cap.10.

Compositi sermones ad coarguendos qui contrà disputant,à Græcis ἐλεγκτικοί vocantur.Quintil.lib.2.cap.15.

Ad præcipiendum compositi sermones,qui δογματικοί appellantur. Quintil.lib.2.cap 15.

Concinnus sermo vtraque lingua.Horat.1.Serm.saty.10.

Credibilis sermo. Ouid. 1. de Arte.
Curatus sermo, Vide CVRO.
Dilucidus sermo. Quintil. lib. 5 cap. 14.
Distinctus sermo. Quintil. Ibidem.
Doctissimus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Fideles sermones. Quibus fides haberi debet. Catul. Argon. 59.
Fortuiti sermones. Tacit. lib. 4.
Græcus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Horridus sermo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque ignoro quosdam esse, qui curam omnem compositionis excludant, atque illum horridum sermonem vt fortè effluxerit, modò magis naturalem, modò etiam magis virilem esse contendant.
Imperitus sermo. Cic. in Oratore.
Incœptus sermo. Virg. 6. Æneid.
Iniqui sermones, Vide INIQVVS.
Intentior sermo, Vide intentus in INTENDO.
Intimus sermo, Vide Intimus in INTRA.
Iocosus sermo. Horat. 1. Serm. saty. 10.
Latialis sermo, Vide Latialis in LATIVM.
Latinus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Latus ornatúsque sermo. Quintil. lib. 5. cap. 14, Argumenta sermone puro, & dilucido, & distincto, cæterùm minimè lato, ornatóque putant esse dicenda.
Longinquus sermo, Vide Longinquus in LONGVS.
Longus sermo, Vide LONGVS.
Medius ambiguúsque sermo, Vide MEDIVS.
Multiplices varísque sermones. Cic. in Oratore, Solebant Academici de rebus omnibus in vtranque partem disputare: atque ideò sermones eorum Cicero multiplices & varios appellat.
Obscœni sermones. Horat. 2 epist. 1.
Otiosi sermones. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Pacificus sermo. Lucan. lib. 3,
-durámque viri deflectere mentem
Pacifico sermone parant, &c.
Patrius sermo. Lucret. lib 3.
Pedestris sermo, Humilis, non magniloquus. Horat. de Arte.
Perpetuus sermo. Lucret. lib. 4.
Politi sermonis mella. Claud. 8. Paneg.
Promptus sermo. Iuuenal. Saty 3.
Purus, dilucidus, & distinctus sermo. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Purus & nihil se supra modum extollens sermo. Quintilian. libro capite 9.
Quotidianus & in quemcunque etiam in doctorum cadẽs sermo. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Rectus & secundum naturam enuntiatus sermo. Quintilianus libro 2 cap. 5.
Romanus sermo. Quintil. lib. 2. cap. 14.
Sinistris sermonibus aliquem carpere, id est, maledicis, & iniquis. Plin. Iunior lib. 1. epist. ad Fundanum, Nemo me apud quenquam sinistris sermonibus carpit: neminem ipse reprehendo.
Tristis sermo. Horat. 1. Serm. saty. 10.
Truncus sermo. Stat. 12. Thebaid.
Vetus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Vitiosus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Vulgaris sermo. Quintil. lib. 12. cap. 10.
Vulgati sermones. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Abrumpere sermonem. Virg 4. Æneid. Vide ABRVMPO.
Abstinere sermonem de re aliqua, Vide ABSTINEO.
Abuti aliquo sermone pro mandatis, Vide ABVTOR.
Accedere ad sermonem. Cic. 2. de Orator.
Accipere sermonem ab ipsa rerum natura. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Adiungere ad sermonem. Cic. Famil. 12.
Dignum sermone aliquid agere. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Arripere sermonem, Vide ARRIPIO.
Auertere se à sermone, Vide AVERTO.
Captare sermonem. Ouid. 3. Metam. 56. Vide Capto in CAPIO.
Cedere sermones Terent. Heaut. Act. 2 scen 3,
Interea dum sermones cedimus, Illæ sunt relictæ. Hoc est, Dum sermones miscemus, dum colloquimur. Putant figuram dicendi ortam esse à crebra inter loquentes verbi iteratione. Sunt qui cædimus scribant.
Celebrare sermonibus. Cic. Id multo sermone celebratur.
Cohæret sermo, Vide COHAEREO.
Commeant sermones. Tacit. lib. 2.
Communicare sermones. Cic. 2. de Inuentione.
Conferre sermonem cum aliquo. Cic. 1. Offic. Maximéque curandum est vt eos quibuscum sermonem conferimus, & vereri & diligere videamur. Vide CONFERO.
Conficere sermonem, Vide CONFICIO.
Confundere sermones in vnum, Vide CONFVNDO.
Copulare sermonem cum aliquo, Vide COPVLO.
Crebrescit sermo. Virg. 12. Æneid.
Sed neque declament medio sermone diserti. Ouid. 2. de Arte.
Deferre sermonem. Cic. Famil. 3.
Dies deficiens sermoni. Ouid. 5. Trist. eleg. 14.
Defugere sermonem. Cæsar, Aditum sermonémque defugiunt.
Delabi in aliquem sermonem. Cic. 1. de Orat. Insperanti mihi, inquit, & Cottæ, sed valde optanti vtrique nostrum cecidit, vt in istum sermonem Crasse delaberemini.
Detinuit sermone diem. Ouid. 1. Metam.
Deuenire sermonem in alienas manus. Cic. ad Attic. 1.
Dictare in sermone. Cic. Famil. 1.
Differre sermonibus. Dissipare, inuulgare. Liu. 4. bel. Maced.
Dispersus sine vllo certo authore sermo. Quintil. lib. 5. cap. 1.
Dissipatus sermo. Cic. pro Flacco.
Diuulgare sermonibus rem aliquam, Vide DIVVLGO.

Sermo datus per ciuitatem, Diffusus, disseminatus. Liuius 2. ab Vrbe.
Dare sermonem alicui, pro Dare causam obloquendi. Cic. ad Varronem, lib. 9.3, Dabimus sermonem iis, qui nesciunt, nobis quocunque in loco simus, eundem cultum, eundem victum esse. Budæus.
Dare aliquem testem sermoni. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
Ducere sermonem. Cic. Nempe igitur hinc tum Pomponij ductus est sermo.
Effugere sermonem. Cic. Cuius frater germanus sermones iniquorum effugere potuit.
Emanat sermo, Vide EMANO.
Erumpere sermonem. Cic. ad Quint. fratrem.
Excitare sermonem. Cælius Ciceroni, lib. 8. 10.
Exequi sermonem cum aliquo, Verba facere, loqui. Plaut. in Trinum. Act. 2. scen. 2,
-nolo ego cum improbis te viris
Gnate mi, neque in via, neque in foro vllum sermonem exequi. Id est, vlla verba facere.
Exhauriri sermonem. Cic. ad Qu. fratr.
Exprimere sermonem. Cic. Meúmque sermonẽ expressum statim mittam.
Facere sermonem, Vide FACIO.
Ferre sermonibus. Liu. lib. 4. ab Vrbe.
Vario superi sermone fremebant. Ouid. 9. Metam.
Habere sermonem. Cic. de Senect. Cyrus quidem apud Xenophontem eo sermone quem habuit moriens. Idem de Amic. Itaque cum Scæuola cùm in eam ipsam mentionem incidisset, exposuit nobis sermonem Lælij de amicitia habitum ab illo secum, & cum altero genero Scæuola.
Primus annus habuit de hac reprehensione plurimum sermonis. Cic. ad Qu. fratr. lib. 1. 1.
Habere sermonem per biduum. Quintil. in Proœm. lib. 1.
Habere multum sermonem de aliquo, Vide MVLTVS.
Iacere sermones. Tacitus lib. 4. Latiaris iacere fortuitos primum sermones.
Iactis sermonibus iræ intumuere. Stat. 1. Thebaid.
Imbuere aures alicuius honestis sermonibus. Tacit. lib. 20.
Imitatus sermones hominis turdus, Vide IMITOR.
Incidère nobis varij sermones. Catul. de Vario 10.
Incidit sermo, &c. Vide INCIDO, pen. corr.
Incidere in sermonem aliquem fortuitò. Cic. 1. de Orat.
Incidere sermonem, Vide INCIDO pen. prod.
Increbuit sermo, Vide INCREBRESCO.
Inferre sermonem delicatum in, &c. Vide INFERO.
Inferre sermonem de re aliqua, Vide INFERO.
Inijcere sermonem, & iniicere in sermone. Cic. Famil. 12.
Insinuare se familiariter in sermonem aliquem, Vide INSINVO.
Instigari sermonibus alicuius, Vide INSTIGO.
Instituere sermonem cum aliquo. Cic. 2. de Orat.
Intercipere medium sermonem, Vide INTERCIPIO.
Interesse sermoni. Cic. Famil. 11.
Labare sermone, Vide LABO, labas.
Lacessere sermones, Vide LACESSO.
Legere sermonem alterius, Vide LEGO, legis.
Manare sermonem. Cic. pro Cornel. Balb.
Mittere sermonem. Cic. 3. de Orat.
Mittere aliquem in fabulas & sermones. Quintil. Declam.
Moritur sermo, Vide MORIOR.
Moueri sermonibus alicuius, Vide MOVEO.
Obmutescere sermonem. Cic. Denique etiam de sermonibus hominum nisi obmutuerint.
Ordiri sermonem. Cic. 2. de Oratore.
Sermo ab iis oritur, Vide ORIOR.
Oritur sermo de re aliqua. Horat. 2. Serm. saty. 6.
Percrebuit omnium sermone, Vide PERCREBRESCO.
Perferre sermonem alicuius ad aliquem. Cic. Lent. lib. 1. 9.
Perferuntur sermones, Vide PERFERO.
Perhibet se vel nobis nolentibus Latinus sermo. Quintilianus libro 1. cap. 1.
Peruagatus sermo. Cic. pro Milone.
Peruulgare sermonem. Cic. Audita, & peruulgata, & percrebrata sermonibus res est.
Largo sermone aliquid probare. Lucret. lib. 5.
Producere sermonem. Cic. in Somn. Scipion.
Medio viri sermone profari. Silius. lib. 6.
Quærere sermonem. Terent. Mihi sese dare, sermonem quærere.
Refercire sermonibus. Cic. pro Rabir. Posthum.
Referre sermones aliquorum. Cic. ad Lentulum. lib. 1. 9.
Refrigerare sermonem. Cic. Fam. 3.
Relinquere verba imperfecta sermonis. Ouid. 1. Trist. eleg 3.
Hæc tum multiplici populos sermone replebat. Virg. 4. Æneid.
Reprimere sermonem. Cic. Famil. 3.
Amissos socios sermone requirunt. Virg. 1. Æneid.
Restringere sermonem. Cic. ad Attic. 13.
Rumpere sermone silentia. Ouid. 2. Metam.
Scribere contra aliquem scito sermone & Attico. Cicero. 1. de Natura deorum.
Sedare sermonem. Cic. ad Attic. 13.
Serere sermones, Vide SERO, seris.
Multa inter sese vario sermone serebant. Virg. 6. Æneid.
Subire sermonem. Cic. ad Attic. 2.
In sermone omnium esse. Cic. 10. Philip. Erat enim in desyderio ciuitatis, in ore atque in sermone omnium.
Sermo est omnibus. Plaut. Pseud. 7.
Sermo est mihi apud deos. Cic. 2. de Legib. Tamen quoniam mihi sermo est apud deos, nihil retinebo.

Plurimus

Plurimus ei de honesto ac bono sermo sit. Quintil. lib 2. cap. 2.
Multi sermonis sunt ista. Cic. ad Att. lib. 7. 124. Sed hæc coràm: nam multi sermonis sunt.
Sermo est eum reginam amare, &c. Plin. lib 35. cap. 11.
Multus est sermo me iudicium iam de causa publica fecisse. Cic. ad Attic. lib. 7. 141.
Suscipere sermonem. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Sustinere sermones. Cic. Fam. 15.
Benigno sermone extendere noctem æstiuam Horat. 1. epist. 5.
Vario sermone noctem trahere. Virg. 1. Æneid.
Vapulare sermonibus. Cic. ad Attic. 2.
Venire in sermonem hominum. Cic. 6. Ver. In sermonẽ hominum atque in tantam vituperationem veniret.
Verberatæ aures sermonibus. Tacit. in vita Agricolæ.
Versari in peruagato sermone ciuitatis. Cic. pro Milone, An verò Iudices vos soli ignoratis? vos hospites in hac vrbe versamini, vestræ peregrinantur aures, neque in hoc peruagato ciuitatis sermone versantur?
Vitare sermonem. Cic. Fam. 9.
Vsurpare sermonibus. Cic. pro M. Marcello.
Vtẽdúmque planè sermone, vt numo, cui publica forma est. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Sermunculus, sermunculi, pen. corr. Diminutiuum {λογίδιον} Plin. epist. 103. Vt sermunculis etiam, fabellísque ducantur. Cic. pro Deiotaro, Nónne intelligis Cæsar, ex vrbanis maleuolorum sermunculis, hæc ab istis esse collecta? Idem ad Atticum, lib. 13. 268, Sermunculum enim omnem aut restrinxerit, aut sedarit.
Sermonor, sermonaris, Gellius lib. 17. cap 2. Sermonari rusticius videtur, sed rectius: sermocinari crebrius est, sed corruptius. Hæc ille.
Sermocinor, pen. corr. sermocinaris {καθομιλεῖν} sermocinari, Loqui, Colloqui. Plin. lib. 10. cap. 42, Super omnia humanas voces reddunt, psittaci quidem etiam sermocinantes. Cic. 2. de Inuent. Et quibus in rebus homines in consuetudine scribendi aut sermocinandi eo verbo vti soleant, considerabitur. Idem 3. Verr. Respondit illa, vt meretrix, non inhumanè: libenter ait se esse facturam, & se cum isto diligenter sermocinaturam: reuerti iubet.
Sermocinatio, ônis, Verbale. Quintil. lib. 9. cap. 2. Sermones hominum assimulatos dicere διαλόγους malunt, quam quòd Latinorum quidam dixerunt sermocinationem.
Sermocinatrix, pen prod. sermocinatricis, fœ. gen. Verbale {καθομιλητής} Quintilianus libro 3. cap. 4, Quam sanè permittamus dicere sermocinatricem.
SERMYLA, Ciuitas in Sithonia Macedoniæ. Herodot. lib. 7.
Sero, seris, seui, satum {σπείρω, φυτεύω} serere, Seminare & plantare significat. Plin. lib. 12. cap 3, Qualiter omnia transitura longius, seri arctissimè, transferríque meminisse conuenit. Cic. 1. Tusc. Serit arbores quæ alteri seculo prosint.
Et dubitant homines serere, atque impendere curam. Virgilius 2. Georgic.
Densa serere. Virg. 2. Georg.
Fruges serere. Tacit. lib. 14.
Campis ordea serere. Virg. 1 Georg.
Serere manu. Cæsar 3. bel. Ciuil.
Vitam serere. Colum. lib 3 cap. 20.
Pisces serere. Plin. lib. 9. cap. 17.
¶Serere, per translationem. Liu 1. bel. Macedo. Incusauerat bella ex bellis seri, ne pace vnquam frui plebs posset.
Bella sermonibus serere. Liu. 4. ab Vrbe, Si hæc impediet aliquis, serite sermonibus, & multiplicate fama bella. Alia exemplaria habent, Ferte.
Certamina serere. Liu. 7. bel. Pun. Annibal turmatim per equites, peditúmque iaculatores leuia certamina serens, casum vniuersæ pugnæ non necessarium ducebat.
Certamina serere cum aliquibus, Mouere lites & dissensiones. Liuius 2. ab Vrbe.
Colloquia cum aliquo serere, Colloqui. Liuius, Quæ licentia Cretensium esset rogitantes serendi colloquia cum hoste. Id est, verba faciendi. Sic. 4. bel. Maced.
Crimina serere in Senatum. Liu. 4. bel. Pun.
Erycina serens in pectore curas. Catull. Argon. 59.
Discordias serere. Liu 3. ab Vrbe.
Fabulam serere. Liu. 7. ab Vrbe.
Lites serere. Plaut. Pœn. 8.
Mentionem alicuius rei serere ad vulgus. Liu. 3 ab Vrbe.
Negotium serere. Plaut. Mostel. 15.
Prælium serere. Tacit. lib. 21.
Rumores varios serere. Virg 12 Æneid.
Serere sermonem. Locutio est Plauto vsitata & frequens: & à serendo sermonem declinatum esse Varro censet. Plaut. Casina,
Quæ huius similes sermones serunt. Idem Curculione,
Quod quidem mihi pollutus virgis seruos sermonem serat? Turnebus.
Serere occultis sermonibus aliquid. Liu. 7. ab Vrbe.
Vulnera serere. Lucret lib 5.
¶Seritur, pen. corr. Impersonale. Plaut. Epid. 5,
Mihi istic nec seritur, néc metitur: nisi ea quæ vis, nolo. Vide METO, metis.
Serendus, Participium {φυτευτέος} vt Arua serenda. Tibul. lib. 2. eleg. 3.
Satus, aliud Participium {πεφυτευμένος} Plin. lib. 12. cap. 1. Satæ platani regenerauere vitium.
Frumenta sata. Virg. 3. Georg.
Messes satæ. Virg. 8. eclog.
¶Satus, Genitus. Virg 2. Æneidos,
At non ille, satum quo te mentiris Achilles. Liu. 8. bel. Maced.
Satus Anchisa. Virg. 7. Æneid.
Genitore Lucifero satus. Ouid. 11. Metam.

Satus & creatus. Cic. 1. Tusc. Non enim temerè nec fortuitò sati & creati sumus.
Animi sati & quasi sparsi. Cic. de Vniuers.
Ætas aurea sata est prima. Ouid 1. Metam.
¶Sata, substantiuum, pro Segetibus. Quintil lib. 8. in Proœ. Et velut læto gramine, sata strangulant. Virg. 1. Georg.
Quíque satis largum cælo dimittitis imbrem.
Dare stragem satis, & ruinas arboribus. Virg. 12. Æneid.
Læta sata torrens sternit. Virg 2. Æneid.
Vrere sata. Virg. 4. Georg.
Animos tollent sata. Virg. 2. Georg.
Satus, huius satus, mascu. gen. {σπορά} Plin. lib. 17. cap. 17, Quapropter de talearum satu nunc dicendum est. Id est, plantatione. Cic. de Senect. Quid ego vitium ortus, satus, incrementa commemorem?
Conceptus, & satus pecudum. Cic. 1. de Diuinat. Ob eandem causam multa insitata partim è cœlo, alia ex terra oriebantur: quædam etiam ex hominum pecudúmve conceptu & satu.
Genitalis satus. Lucret. lib. 4.
Cœli satus, & terræ conceptus. Cic. de Vniuersit. Oceanum, Salatiámque cœli satu, terræque conceptu generatos, editósque memoremus.
Humanus satus. Cic. 2. de Diuin. Herbam autem asperam credo auium congestu, non humano satu.
Hercules Iouis satu editus. Cic. 1. Offic.
A primo satu. Cic 5. de Finib.
Satus accipere. Cic. 2. Tusc. Cultura autem animi Philosophia est, quæ extrahit vitia radicibus, & præparat animos ad satus accipiendos.
Primus satus. Cic. 5. de Finib. Et ipsa charitas generis humani, quæ nata à primo satu, quo à procreatoribus nati diliguntur.
Vitalis satus. Plin. lib. 13. cap. 4.
Satio, Verbale {σπορά} Idem quod Satus. Cic. de Vniuers. Post autem eam sationem, diis, vt ita dicam, iunioribus permisit, vt corpora mortalia effingerent. Cic. 5. Verr. Ne si tempus sationis præteriisset, granum in prouincia Sicilia nullum haberemus.
Specimen sationis. Lucret. lib. 5.
Optima vinetis satio est quum, &c. Virg 2. Georg.
Perpetua atque æquabilis satio, Vide PERPETVVS.
Iugera sationum suarum profiteri. Cic. 5. Ver.
Sator, satoris {σπορεύς} Qui serit, aut plantat. Varro 1. de Re rust. cap. 45, Idque id esse docent syluestria, ad quæ sator non accessit. Colum. lib. 3. cap. 15, Satoris officium est primùm, &c.
Sator cœlestium, Creator, genitor. Cic. 2. Tusc.
Videte cuncti dij, túque cælestium sator, iace obsecro in me vim coruscam fulminis.
Sator mundi, Ianus. Martial. lib. 10.
Omnium rerum sator & seminator mundus. Cicero 2. de Natura deorum.
Hominum sator atque deorum. Virg. 1. Æneid.
Diuûm sator, Iuppiter. Propert. lib. 4. eleg. 2.
¶Sator litis, per translationem, Qui litem disseminat & creat, vel litis causa est. Liu. 1. bel. Pun.
Satorius, Adiectiuum {σπορευτικός} Quod ad satorem pertinet, vt Trimodiæ satoriæ. Vide TRIMODIA.
Satiuus, penul. prod. {ἥμερος} Aliud adiectiuum. Quod seritur: siue plantatur & excolitur: cui contrarium est Agrestis. Plin. lib. 15. cap. 7, Eadem ratio & in satiua myrto.
Satiuum tempus sationi aptum. Plin. lib. 19. cap. 8.
Sero, seris, serui, diuisis syllabis, sertum {πλέκω} serere, Admouere. Vnde Asserere manum, veteres dicebant comprehendere, quum eam reprehendebant in libertatem.
Serere, Texere, ordinare: quoniam ea quæ ordinantur, annectuntur inuicem atque cohærent.
Sertus, Participium {πλεκτός} vt Serti flores, Sertæ coronæ. Lucan. lib. 10. Idem quod contextus, compositus.
Sertum, serti {στέφανος} Serta dicuntur coronæ: à Sertis, id est, digestis inuicem floribus frondibúsque ex quibus ab initio fieri coronæ solebant. Plaut. Asin. 13,
Tum si coronas, serta, vnguenta iusserit
Ancillam ferre Veneri. Virg. eclog. 6,
Serta procul tantum capiti delapsa iacebant. Cic. 3. Tusc.
Incendes odores, & sertis redimiri iubebis, & rosa. Martial. lib. 6,
Textilibus sertis omne rubebat iter. Charisius lib. 1. Serta neutro genere dicuntur, vt Virgilius,
Serta procul tantum capiti delapsa iacebant. Sed Propertius fœminè extulit,
Quum tua præpendent demissæ in pocula sertæ. Et Corn. Seuerus,
Huc ades Aonia crinem circundata serta. Hæc Charisius. Propertij locus lib. 2. eleg. 34. nunc sic legitur,
Quum tua præpendent demissa in pocula serta.
Flauentia serta. Claud. 3. de raptu Proserp.
Horida. Tibul. lib. 1. eleg. 2.
Genialia. Ouid. 13. Metam.
Recentia. Virg. 1. Æneid.
Spicea. Ouid. 13. Amor. eleg. 9.
Stellantia serta. Claudian. de Nupt. Honorij & Mariæ.
Variis sertis florentia limina. Virg. 4. Æneid.
Myrtea gerit serta. Tibul. lib. 1. eleg. 3.
Odoratis sertis innectunt tempora. Ouid. 5. Trist. eleg. 4.
Intendere locum sertis, Vide INTENDO.
Legere serta. Virg. 10. eclog.
Laurea serta ponere in coma. Ouid. 2. Trist.
Texere serta. Seneca Medea, 10.
Adfuit & sertis tempora vinctus Hymen. Ouid. epist. 6.
Sero, Aduerb. Serotinus, Vide SERVS.
SEROPTA {σαρέπτα} Ciuitas Phœniciæ, apud quam nascebatur vinum

laudatissimum. Vnde Seroptanum vinum. Sidonius,
Quæque Seroptano palmite missa bibas.

Serpens, serpentis. Vide SERPO.

Serperastrum, neut. gen. Instrumentum quod geniculis puerorum ambulare discentium alligabatur, ne vari fierẽt, aut compernes. Varr. lib. 8. de ling. Lat. Non sequitur vt stultè faciant, qui pueris in geniculis alligent serperastra, vt eorum deprauata corrigant crura, &c.

Serperastri. Cic. Attic. lib. 7. epist. 3. De serperastris cohortis meæ nihil est quod doleas. Serperastros interpretatur Turnebus, homines auarissimos & sordidissimos, quales erant Prætorum & Proconsulum comites, velut omnia radentes, assimiles rastris per humum serpentibus, & radentibus: iocoséque sic appellauit, ad illa interim alludens serperastra, quæ geniculis infantium adminicula iuuandi gressus causa alligata adhibebantur, ne compernes fierent: Paulus Manutius explicat, homines qui nihil sublime cogitent, sed humi serpant, pecuniæ, qua nihil sordidius, addicti. Suspicatur tamen legi posse Cerberastris, quasi Cerberi imitatoribus, famelicis videlicet hominibus, & ad pecuniam, tanquam Cerberus ad offam latrantibus.

Serpo, serpis, serpsi, serptum {ἕρπω, ἑρπύζω} serpere, Repere, Paulatim decurrere & progredi. Plin. lib. 9. cap. 13, Pinnis quibus in mari vtuntur, humi quoque vice pedum serpunt. Cic. 5. de Finibus, Serpere anguiculos.

Vipera serpit humo. Ouid. 3. de Ponto. eleg. 3.

Serpit draco subter superáque reuoluens sese. Cicero 2. de Natura deorum.

Serpere per humum dicitur herba. Plin. lib. 21. cap. 16.

Ad humum serpere. Ouid. 15. Metam.

Humi serpere. Horat. de Arte.

Ad alios etiam hæc res serpit, id est spectat. Vlp. in l. Si quis pecuniam. § Quanquam. D. Si quis omissa causa.

¶Serpere homo etiam dicitur, per translationem, quando paulatim prouehitur siue procedit in re aliqua. Cic. 2. de Amic. Serpit enim deinde res, quæ procliuius ad perniciem, quum semel cœpit, labitur.

Hedera serpit. Virg. 8. eclog.

Serpere in immensum. Cic. 3. de Nat. deor. Ergo hoc aut in immensum serpet, aut nihil horũ recipiemus, nec illa infinita ratio superstitionis probabitur.

Serpit enim nescio quo modo per omnium vitam amicitia. Cicero de Amicitia.

Ardor. Cic. 2. Tusc.

Argumentum. Cic. 1. de Nat. deor. Etenim si semel Vellei suscipimus genus hoc argumenti, attende quò serpat.

Consuetudo. Cic. 1. Verr. Putant fore vti si paulatim hæc consuetudo serpere ac prodire cœperit, &c.

Dira per incautum serpant contagia vulgus. Virg. 3. Georg.

Cura altius serpit. Plin. lib. 14. cap. 11. Id est, augetur.

Flamma. Liu. 10. bel. Pun. Ignibúsque in proxima tecta cõiectis, effusa flamma primò veluti sparsa pluribus locis reluxit: dein per continua serpens, vno repentè omnia incendio hausit.

Flammæ tacitæ serpunt in viscera. Ouid. 1. de Remed. amor.

Iniuria. Cic. 4. Verr. Quam facilè serpat iniuria, & consuetudo peccandi, quàm non facilè reprimatur, videte Iudices.

Lacrymæ serpunt per vulnera. Stat. 11. Thebaid.

Lues. Martial. lib. 1,
Indignas premeret pestis quum tabida fauces,
Inque ipsos vultus serperet atra lues.

Malum. Cic 5. Verr. Ita serpit illud insitum in natura malum cõsuetudine peccandi libera, finem vt audaciæ statuere sibi non possit. Idem 4. in Catil. Latius opinione disseminatũ est hoc malum: manauit non solùm per Italiam, verùmetiam transcendit Alpes, & obscurè serpens multas iam prouincias occupauit.

Murmur serpit per agmina. Virg 12. Æneid.

Rumor. Cic. pro Muræna, Iacet, diffidit, abiecit hastas: serpit hic rumor.

Simulatio. Cic. ad Att. lib. 14. 313, Sustulisse mihi videtur simulationem desyderij, adhuc quæ serpebat in dies, & inueterata, verebar ne periculosa nostris tyrannoctonis esset.

Vlcera serpentia, Græci herpetes vocant. Plin. lib. 34. cap. 15.

Serpentia vlcera oris, quæ ἄφθας Græci nominant. Celsus libro 2. capite 1.

Vlcus serpit altè atque latè. Cels. lib. 6. cap. 18.

Serpere latius, vel longius. Liuius 8. bel. Pun. Cicero ad Atticum libro 1. 8.

Serpens, serpentis, Particip. {ἕρπον} Quod longius ac latius serpit & diuagatur. Cic. de Senectute, Quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum ne syluescat sarmentis. De vite.

Secla serpentia ferarum. Lucret. lib. 6.

Serpens, serpentis {ὄφις} Nomen tam mascul. quàm fœm. Generale nomen est ad omnia quæ serpunt citra vsum pedum. Plin. lib. 8. cap. 14, Nota est, in Punicis bellis ad flumen Bagradam à Regulo imperatore, balistis tormentísque, vt oppidum aliquod, expugnata serpens CXX pedum longitudinis. Idem lib. 8. cap. 23, Nec pedibus pauendas tantùm serpentes, sed & missili volare tormento.

Lapsus serpentum, Vide LABOR, laberis.

Ignei serpentium oculi. Seneca Hercule furente 4. 3.

Pares serpentum spiræ. Virg. 12. Æneid.

Immani corpore serpens. Lucret. lib. 5.

Ille malum virus serpentibus addidit atris. Virg. 1. Georg.

Attollens minas serpens, Vide ATTOLLO.

Cæruleus serpens. Ouid. 3 Metam.

Dira. Ouid. 2. Metam.

Lætiferi serpentes. Lucan. lib. 9.

Lubrica. Lucret. lib. 4.

Minax vibrante lingua. Lucret. lib. 3.

Pigra. Ouid 2. Amor. eleg. 13.

Tumens. Claud. 6. Paneg.

¶Serpentes, pro pediculis. Plin. lib. 7. cap. 51, Morborum verò tam infinita est multitudo, vt Pherecydes Syrius copia serpentium ex corpore eius erumpente expirauerit. Laërtius lib. 1. in Pherecyde, Alij à pediculis consumptum, obiisse diem tradunt. Ælianus lib. 5. Pherecydes Syrius miserrimè omnium hominum vitam exegit, toto suo corpore à pediculis exeso atque consumpto. Idem tradit Serenus. cap. 5. Proinde Cornarius in 7. cap lib. 1, Galeni De compositione pharmacorum secundum locos, rectè sic exponit verba Plinij: Neque aliud serpentium genus accipio, quam pediculorum. Solent enim Græci ἑρπετὰ simpliciter, & ἑρπετὰ ἐν τῇ κεφαλῇ, pediculos appellare, quos Plinius eorum imitatione, serpentium voce expressit.

Serpentiger, pen. corr. Adiectiuum {ὀφιοῦχος} Ouid. 4. Trist. eleg. 6,
Sphyngáque, & Harpyias serpentigerósque Gigantes.

Serpentigenæ, penult. correp. {ὀφιογενεῖς} Ex serpentibus nati. Ouidius 7. Metamorphoseos,
Vos serpentigenis in se fera bella dedistis.

Serpula, à verbo serpo, serpens à Festo dicitur. Messalla serpula serpserit, & serpens inrepserit. Paulus.

Serpyllus, serpylli, m. gen. vel Serpyllum, serpylli {ἕρπυλλον} Herba paruorum foliorum. Plin. lib. 20. cap. 22, Serpyllum à serpendo putant dictum. Quod in syluestri euenit, in petris maximè. Satiuum non serpit sed ad palmi altitudinem increscit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis, & ramis aduersus serpentes efficax, maximè cenchrin. Varro 1. de Re rust. cap. 3, A Fauonio vsque ad Arctum exortum rectè serpyllum. Virg 2. eclog.
Allia, serpyllumque herbas contundit olentes.

Olentia serpylla. Virgil. 4. Georgic. Quidam per i Latinum scribi malunt.

Serra, serræ {πρίων} Instrumentum dentatum, quo ligna & lapides secantur. Colum. lib. 5, Vno ictu arborem præcidi: si minus, serra desecari. Martialis,
Et pingues tunicas serra secare potest. Colum. de Arboribus, cap. 9. Vitem serra præcidito, & plagam læuato. Taleas recidito.

Vsum serræ repperit Talus. Ouid. 8. Metam.

¶ Serra, Instrumentum ligneum, quo trahentibus bobus homines torquebantur.

¶Serra, Militare instrumentum. Veget. Item, inquit, serra dicitur, quæ ab strenuis directa ante frontem opponitur hostibus, vt turbata acies reparetur.

Serra præliari dicitur, cùm assiduè acceditur, receditúrque, neque vllo consistitur tempore. Cato de Re militari. Siue fortè opus sit cuneo, aut globo, aut forcipe, aut turribus, aut serra, vti adoriare. Festus.

Serram ducere ante aliquem. Varro, De Pauone liberè licet dicas, quia discessit Fircellius, qui secus si qui diceret de iis, gentilitatis causa ante eum serram duceret. Quidam locum explicant de serra militari, Festi & Vegetij authoritate freti. Nam serra pugnari dicitur, cùm subinde acceditur ad hostem & reciditur. Verùm hanc expositionem ingeniosiorẽ quàm veriorẽ Turnebus credidit, existimátque Varronem dicere, Fircellium Pauonem propter nomen commune & gentilitatem, quæ ei cum Pauonibus intercedebat, si quis de eis secus, id est malè loqueretur, streperum & odiosum putaturum fuisse, neque libentius hominem eum auditurum, quàm stridentem & obstrepentem serram, cuius argutia auribus molesta est. Hæc ille.

¶Serra, Genus piscis marini, apud Plin. lib. 32. cap. 11.

¶Serra, Tyberini fluuij cognomen. Seruius in illud 8. Æneidos,
-ego sum pleno quem flumine cernis
Stringentem ripas, & pinguia culta secantem.
Cæruleus Tybris, cælo gratissimus amnis. Stringentem (inquit) radentem, imminuentem. Nam hoc est Tyberini fluminis proprium, adeò vt ab antiquis Rumon dictus sit, quasi ripas ruminãs & exedẽs. In Sacris etiam Serra dicebatur. Vnde ait nunc,
-& pinguia culta secantem. In aliqua etiam vrbis parte Terentum dicitur, eo quòd ripas terat. Hactenus Seruius.

Serrula, serrulæ, pen. corr. Diminutiuum {πριόνιον} Colum. de Arboribus cap. 6, Et si fieri potest, iuxta aliquem nodum serrula desecato. Cicero pro Cluētio, Quidam ex amicis Sassiæ recordatus est, se nuper in auctione quadam vidisse in rebus minutis aduncam ex omni parte dentium, & tortuosam vænire serrulam, qua illud potuisse ita circunsecari videretur.

Serro, serras {πρίω} serrare, Per medium secare. Silius lib. 6, Auro serrauit ramos Iunonius anguis.

Serratus, penult. produ. Participium {πεπρισμένος} Quod serra sectum est.

Serratus {πριονωτὸς} Ad modum serræ factus. Plin. lib. 11. cap. 37, Dentium tria genera, Serrati, aut continui, aut exerti. Serrati pectinatim coeuntes, ne contrario occursu atterantur, vt serpentibus, piscibus, canibus. Continui, vt homini, equo. Exerti, apro, hippopotamo, elephanti.

Serrato ambitu folia. Plin. lib. 25. cap. 6.

¶Serrati numi ab impressa serræ nota appellati. Tacit. de Moribus Germanorum, Pecuniam probant veterem, & diu notam, serratos bigatósque. Quem sanè locum Rhenanus in castigationibus in Tacitum ex Plinij lib. 33. cap. 3. hunc in modum explicat, Nota argenti, inquit, fuêre bigæ atque quadrigæ, & deinde bigati, quadrigatíque dicti. Porrò argenti bigati ex Gallis Boiis, item ex Liguribus Romam allati sæpe fit mentio Liuio. Nec aliter apparet serratos ab impressa serræ nota appellatos.

SERRANVS, pe. prod. Qui Attilius Serranus fuit. Vel à Serendo dictus. Virg. 6. Æneidos, -paruóque potentem
Fabritium, vel te sulco Serrane serentem? Sub. tacitum relinquat? Vide Seranus post SERO, seris.

Serrata, serratæ, pen. prod. {χαμαίδρυς} Herba à serrata foliorum textura sic dicta. Plin. lib. 24. cap. 15, Chamędrys herba est quæ Latinè trissago dicitur.

Serratula, serratulæ. pen. cor. {κέστρον} Herba. Plin. lib. 25. cap. 8, Vetones in Hispania eam quæ betonica dicitur in Gallia, in Italia autem serratula, à Græcis cestron, aut psicotrophon, ante cunctas laudatissima.

SERRHEVM, siue Serrhium, pen. prod. {σέρρειον} mons Thraciæ, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 11. Meminit & Stephanus.

SERRHI {σέρροι} populi sunt Colchidi vicini inter Cercetas & Cephalotomos siti, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 5.

SERTORIVS {σερτώριος} è Nursia oriundus, partium Marianarum fuit vnà cum Cinna, moderatius tamen se gessit quàm alij. Sylla redeunte è bello Mithridatico, vrbéque potito, ipse quoque in Hispaniam aufugit: vbi breui tempore ob virtutem, sibi gratiam earum gentium cõciliauit, traditúrque per eum Hispanos, disciplinã rei militaris Romanam didicisse, ac fortiores deinde fuisse. Dux Lusitanorum delectus, paruis copiis multas vrbes subegit. Sed & quatuor Romanorum duces contra se missos variis cladibus afflixit. Primùm Cottam nauali prælio superauit. Phidiam Hispaniæ Prætorem cum duobus millibus ciuium Romanorum interfecit. Domitium Proconsulem contriuit. Postremò Toranium à Metello missum cum toto exercitu deleuit. Denique à Perpēno socio suo belli & eiusdem factionis per proditionem in cœna interfectus est. Ex Plutarcho. Lucan. lib. 2,
Quísque feros mouit Sertorius exul Iberos.

Sertula, Campana {μελίλωτον} Herba quæ meliloton aliàs dicitur. Plin. lib. 21. cap 9.

Sertum, serti, Vide SERO, serui, trisyllabum.

Seruia, seruiæ {στέφανος} Sertum quòd ex floribus fiebat. Plin. lib. 21. cap. 2, Tenuioribus vtebantur antiqui strophia appellantes, vnde nata strophiola. Quin & vocabulum ipsum tardè communicatum est, inter sacra tantùm & bellicos honores coronis suum nomen vindicãtibus. Quum verò è floribus fierent serta, à serendo seruiæ appellabantur: quod apud Græcos quoque non adeò antiquitus placuit.

SERVILIORVM Gens notissima ex Voloterrano lib. 19.

SERVILIVS, Lacus appellabatur ab eo qui eum faciendum curauerat in principio vici Iugari cõtinens Basilicæ Iuliæ, in quo loco fuit effigies Hydræ posita à M. Agrippa. Festus.

Seruilis, Seruiliter, Seruio, Seruitium, Seruitudo, Seruitus, Vide Seruus, in SERVO, seruas.

SERVIVS {σέρβιος} Cognomen apud Romanos fuit. Seruius, qui mortua matre in vtero seruatus est. Probus in Epitome.

Seruius Tullius præcipuus sanctor legum fuit. Tacit. lib. 3.

Seruianus, a, um: à nomine Seruius, vt pleraque alia à suis deriuatur Seruiana actio. § item Seruiana. De actionib. lib. 4. Institutionum ciuilium. l. vlt. De Saluiano interd. in P.

Serum, seri, Vide SERVS, adiectiuum.

Seruo, seruas {σώζω, τηρέω, φυλάττω, περιέχω} seruare, Liberare. Plautus Epid. 8,
Me quidem certò seruauit consiliis suis. Cic. ad Atticum, libro 1. 7, Clodium Appij filium credo te audisse cum veste muliebri deprehensum domi C. Cæsaris, quum pro populo fieret, eúmque per manus seruulo seruatum & eductum.

Ope nostra seruare aliquem. Ouid. 7. Metam.

Inuitum qui seruat, idem facit occidenti. Horat. in Arte.

Hœdos pascentes seruare. Virg. eclog. 3.

¶Seruare, Diligenter ac superstitiosè obseruare. Terent. Heaut.
Dic me hic oppidò esse inuitam, atque seruari. Virg 1. Georgic.
Hoc metuens, cœli menses & sydera serua. Idem 6. Æneidos,
Qui Lybico nuper cursu dum sydera seruat,
Exciderat puppi.

¶ Seruare, custodire, tueri. Terent. Eunuch. 5. 9,
Serua obsecro hæc nobis bona.

Amicitiam seruare, apud Ciceronem de Amic. Plaut. Rud. 10,
-etiam qui it lauatum
In balineas, ibi quum sedulò sua vestimenta seruat,
Tamen surripiuntur. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 2, Te nunc mea Terentia sic vexari, sic iacère in lachrymis & sordibus: ídque fieri mea culpa qui cæteros seruaui vt nos periremus!

Hei mihi, quòd dominam, nec vir, nec fœmina seruas. Ouidius 2. Amorum eleg. 3.

Ad reditum, vel ad alia tempora seruare. Cic. Attico, lib. 8 146, Non expulsi, sed euocati è patria, quam non seruandam ad reditum nostrum, sed diripiendam & inflammandam reliquimus. Idem 2. Offic. Vtinam, inquit, C. Pontius Samnis, ad illa tempora fortuna me seruasset.

Retinere & seruare amicos. Horat. 1. Serm. saty. 1.

Amorem nati seruare. Virg. 2. Æneid.

Animi rectum seruare. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Concentum seruare. Cic. 4 de Finib. Vt, inquit, in fidibus pluribus, si nulla earum ita contenta numeris sit vt concentum seruare possit, omnes æquè incontentæ sint.

Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia seruas? Virg 3. Æneid.

Consuetudinem. Colum. lib. 11. cap. 3, Seruántque adhuc antiquorum consuetudinem religiosiores agricolæ.

Consuetudinem in re aliqua facienda. Vatinius ad Ciceronem, libro 5. 9, Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis seruas, P. Vatinius cliens aduenit.

Qui consulta patrum, qui leges, iuráque seruat. Horat. 1. epist.

Cursum eundem constantissimè seruare. Cic. 1. Tuscul. Tum in eodẽ orbe in duodecim partes distributo quinque ferri stellas, eosdem cursus constantissimè seruantes disparibus inter se motibus.

Seruare de cœlo, Est nuntiare aut pluisse aut intonuisse: ideo diremptum esse auspicium, & contra auspicia esse factum. Cic. pro Domo sua, Negant fas esse agi cum populo, quum de cœlo seruatum sit, Et ad Atticum li. 2 31, Bibulus de cœlo tum seruasset, nécne, sibi quærendam non fuisse. Eidem lib. 4. 72, Proscripsit se per omnes dies comitiales de cœlo seruaturum. Ex Budæo.

Sed tum seruare illud poëtas quod deceat dicimus, quum id quod quaque persona dignum est, & fit & dicitur. Cic 1. Offic.

Eò me seruaui. Cic. ad Attic. lib. 5. 105, Paucis diebus habebam certos homines quibus darem literas: itaque eò me seruaui.

Fidem seruare, Præstare promissum. Plautus Mostel. 14. Terentius in Andria, 1. 5,
-neque amor, neque pudor
Commoueat neque commoueat, vt seruem fidem?

Fidem seruare, & manere promissis. Virg. 2. Æneid.

Fidem seruare in eo quod dixeris. Terent. Hecyra 3. 3, Cicero in Vatinium, Secundum ea, quæro seruarísne in eo fidem.

Fidem seruare de re aliqua. Cæsar. 6. bel. Gall.

Fidem veritatis seruare. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Fœdera seruare. Ouid 2. Fast.

Gloriam seruare. Plaut. Rud. 13,
Qui semper seruas gloriam aritudinis.

Institutum seruare. Cæsar 3. bel. Ciuil. Cic. 4. Acad. In eodem tanta prudentia fuit in constituendis temperandísque ciuitatibus, tanta æquitas, vt hodie stet Asia Luculli institutis seruandis, & quasi vestigiis persequendis.

Omnia integra principi seruare. Plin. epist. 126.

Intus serua, Vide INTVS.

Iura induciarum seruare. Cæs. 1. bel. Ciuil.

Limen seruare. Virg. 6. Æneid.

Modum, Hoc est mensuram tenere & obseruare. Colum. lib. 8. ca. 5.

Traditum ab antiquis morem seruare. Horat. 1. Serm. sat. 4.

Muros tuto aggere seruare. Virg. 9. Æneidos,
Quo semel est imbuta recens, seruabit odorem
Testa diu. Horat. 1. epist. 2.

Officium aduersus inimicum. Cic. 1. Offic. Sunt autem quædam officia etiam aduersus eos seruanda, à quibus iniuriam acceperis.

Ordinem. Liu. 6. bell. Pun.

Intrepido vultu otia seruare. Silius lib. 11, De Decio loquitur, qui quum Annibalem intra mœnia suscipi audiret, non solùm non fugiebat, sed otiosè in foro ambulabat.

Pecudes seruare vallibus. Ouid. 1. de Arte.

Promissum. Plaut. Amph 19. 1. Cic. 1. Offic. Nec promissa igitur seruanda sunt ea quæ sint iis quibus promiseris, inutilia.

Pudicitiam. Virg. 2. Georg.

Si dum tu sectaris apros, ego retia seruo? Virg. eclog 3.

Temperamentum. Plin. lib. 15. cap. 3, Qui medium temperamentum in hoc seruant, perticis decutiunt.

Descriptas vices seruare, & operum labores. Horat. in Arte.

In vetustatem seruare vinum. Cato cap. 114. Colum. lib. 12. cap. 28.

Vulnus æternum seruare sub pectore. Virg. 1. Æneid.

¶ Seruare suum, pro Recuperare. Vlpianus. D. de fideiuss. & mandat. in l. si mãdatu meo, x. Titio credideris: & cum Titio egeris, ego non liberabor. Sed in id duntaxàt tibi obligatus ero, quòd à Titio seruare non potueris. Modest. in l. si fideiussores. D. eod. tit. Si fideiussores in id accepti sunt, quòd à curatore seruari non possit, & post impletam legitimam ætatem tam ab ipso quàm ab hæredibus eius solidum seruari potuerit. Cicero ad Rufum, lib 5. 20, Sed ego putaui esse viri boni quum populus suum seruaret, consulere fortunis tot vel amicorum vel ciuium. Idem ad Qu. fratr. lib. 3. 17, Caluus aiebat aqua dempta, & eius aquæ iure constituto, & seruitute illi fundo imposita, tamen nos pretium seruare posse, si vendere vellemus. Budæus.

¶Seruaueris, pro Vide ne feceris. Plaut. Amph. 4,
Quid, si ego illum tractim tangam, vt dormiam? s. seruaueris.

¶Seruare, Inhabitare, Possidere. Virg. 4. Georg.
Centum quæ syluas, centum quæ flumina seruant. Nonius.

¶Seruare, Tenere. Virg. 7. Æneid.
-curuam seruans sub imagine falcem.

Cura seruandi dominam penes Bagoum. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.

Dare seruandam aliquam alicui. Ouid. 1. Metam.

Seruans {τηρῶν} Particip. siue Nomen ex participio, vt Lumina longè seruantia. Stat. 3. Syl. 2.

Æqui seruantissimus. Virg. 2. Æneid.

Seruatus, pen. prod. {σεσωσμένος} Aliud participium: vt Centum clauibus seruatus. Horat. 2. Carm. ode 14.

Seruatos ciues indicat huius ope. Ouid. 3 Trist. eleg. 1.

Seruatúsque tuos iuuenis seruauerat annos. Ouid. 8. Metam. De ramo qui quandiu duraturus erat, tandiu etiam victurus Meleager.

Amores ad finem seruati. Ouid. 11. Metam.

Odium seruatum perenni studio. Silius lib. 1.

Vitam seruatam dote aliqua reprehendere. Ouid. 5. Metam.

Seruator, penul. prod. seruatoris {σωτήρ} Qui seruat & liberat. Liu. 4. bel. Maced. Quorum agmen imperator secutus, persequentibus cunctis, seruatorem, liberatorémque acclamantibus, salutatis dimisísque eis, eadem qua venerat via, Elatiam rediit. Senec. Nec seruatoris illum loco numerabo, sed fœneratoris, cui sciam reddendum quod accepi.

Salutis alicuius seruator. Ouid. 4 de Ponto. eleg. 15.

Seruatrix, pen. prod. seruatricis, fœm. gen. Verbale {σώτειρα} Terentius Hecyra 5 4,
O Bacchis, ô mea Bacchis, seruatrix mea. Cic. 5 de Finibus, Non dubitemque dicere omnem naturam esse seruatricem sui, ídque habere propositum quasi finem & extremum, se vt custodiat quàm in optimo sui generis statu.

Seruabilis, pen. cor. Adiectiuum {σώσιμος} Res quæ potest seruari. Ouid. 4. Trist. eleg. 5,
Et tutare caput nulli seruabile. Plin. lib. 14. cap. 3, Duracina sine vllis vasis in vite seruabilis.

Seruaculum, pro Anchora, quasi σωτήριον. Vlpianus l. 29. § j. D. ad leg. Aquil. Parui refert nauem immittendo, aut seruaculum ad nauem ducendo, an tua manu damnum dederis.

Seruus, serui {δοῦλος, θεράπων, λάτρις, οἰκέτης} Notæ significationis. Plautus Pseud. 9. Cic. 5. Ver. Quum verò hoc nemini persuadere possis, te tam amentem fuisse, vt Apronium & Turpionem seruos homines, tuo, liberorúmque tuorum periculo diuites fieri velles.

Seruum, à Seruo, seruas dictum, dicit Perottus: quia in bello serui

non necabantur, sed viui seruabantur. Est autem seruus qui domino alieno contra naturam, iuris constitutione subiicitur.
Ad limina seruus, Vide LIMEN.
Comicus seruus, Vide Comicus testis, in TESTIS.
Fallax seruus. Ouid.1.Amor.eleg.15.
Infidus seruus, Vide INFIDVS.
Lautiores serui, Vide LAVTVS.
Mali serui lingua, pars pessima. Iuuen. Saty.9.
Seruus vicarius, Qui subest ordinario.
Seruus mediastinus, qui medius est inter ordinarium & vicarium.
Ordinarius seruus, Vide Ordinarius in ORDO.
Seruus ordinarius, Qui præest aliis. Iustinian. lib.2.tit. De legatis. §. Si qui ancillas.
Peculiaris seruus, Vide Peculiaris in PECVLIVM.
Peculiosus seruus, Vide Peculiosus, in PECVLIVM.
Perfidi serui. Horat. Epod.9.
Manumittere seruum, Vide Manumitto in MANVS.
Mercari seruum. Horat.1.epist.6.
Seruus libidinum. Plin. epist.175.
Serua, seruæ, fœm. Ancilla. Vlpian. in l. Doli. §.1. D. De seruo corr. Si seruus seruáve fecisse dicetur, &c.
Serui ministeria: modò ab officio, quod in familia exercent, modò ab alio euentu nomina acceperunt vt Serui atriarij, qui & atrienses ab atrio, quod est propriè locus (authore Volzio) ante vel circa domum, remotius tamen, sed ad domum pertinens.
Focarij,
Mediastini,
Aquarij,
Hercitæ, qui versantur in agris,
Capsarij, vel Carpsarij,
Saccularij,
Apolides,
Orcini,
Insularij,
Originarij,
Adscriptitij,
Fornacarij à fornace chalcaria,
Amanuenses,
Dispensatores, l. vlt. de ser. corrupt.
Pileati, Budæus in notis ad Pand.
Artifices. l. vlt. De oper. ser. in Pandect.
Seruus supellecticarius. l.12. D. de Instruct. vet. instr.
Seruum cicatricibus deformare. l. locum. D. de vsufruct.
Seruus fructuarius. l. Sed & sicuti. D. de vsu fruct.
Seruus hereditarius,
Seruus heres necessarius,
Seruus integræ opinionis,
Seruus lecticarius. Paulus.
Seruus publicus, l. Non aliter. [De adoption. in Pandectas, & aliis multis in iure Ciuili locis.
Seruus receptitius, qui, aut excipitur, aut redhibetur ob vitium.]
Seruus vrbanus. l. seruis vrbanis. de legat.3. Hæc & alia ex Ciuilis iuris voluminibus facilè sciri poterunt, Budæus porrò in notis, Ferrarius, Cuiacius & alij finitiones monstrabunt, sed & suis locis omnia sunt explicata.
Seruorum feriæ, Idibus Augusti, Romæ celebrabātur, quia eo die Rex Tullius filius ancillæ Serua ædem Dianæ dedicauerit in Auentino, cuius tutelæ sint cerui, à quorum celeritate fugitiuos vocent seruos. Festus.
Seruus, Adiectiuum {δουλεῖον} vt Serua prædia, quæ alicui obstricta sunt. Cic.3.pro Lege agraria, Optimo enim iure ea sunt profectò prædia, quæ optima conditione sunt: libera meliore iure sunt quàm serua. Hîc liberum seruo opposuit, Lucan. lib.6,
O famuli turpes, seruum pecus.
Ædes seruæ. Martianus in l. si binarum. D. de seruit. vrb. præd.
Aqua serua. Ouid.1.Amor.eleg.6.
Area serua. Iulian. in l. Et qui duas. D. de seruit. vrb. præd.
Fundus seruus. Vlp. in l. traditio. §.1. D. de acquir. rer. domin.
Manus serua. Ouid.6. Fastorum.
Pecus seruum vitiis. Ouid.1. de Remed. Amor.
Serua, seruæ, Ancilla. Vlp. in l. doli. D. de seruo corrupto. Si seruus seruáve dicetur, &c. Rursus in l.1. in princip. eod. tit.
Seruulus, pen. cor. Diminutiuum {δουλάριον} Terent. And.1.1,
-obseruabam mane illorum seruulos.
Venientes aut abeuntes. Cic.3. Offic. Quærit, si in mari iactura facienda sit, equíne pretiosi potius iacturā faciat, an seruuli vilis. Idem 4. de Finibus, At quid inter parentem & seruulum intersit, intelligi & potest & debet.
Infœlix seruulus. Iuuen. saty.3.
Seruula, seruulæ, pen. corr. Diminut. fœm. {θεραπαινίδιον} Cic. ad Attic. lib.17, Eúmque per manus seruulæ seruatum & eductum.
Seruilis, & hoc seruile, penul. prod. {δούλιος, δουλικός, ἀνδραποδώδης, ὑπηρετικός} Quod ad seruum pertinet. Cic.2. de Legib. Quæ seruilis vnctura tollitur, omnísque circumpotatio. Horat.2. Carm. ode 7.
Animi seruiles altè tumescunt. Claud.1. in Eutropium.
Bellum seruile. Cic. pro Lege Manilia, Seruile nauale bellum, varia & diuersa genera & bellorum & hostium.
Capita seruilia. Liu.7. bel. Pun.
Color seruilis. Cic. in Pis. Non enim nos color iste seruilis, non pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt.
Horror seruilis præcordia concutit. Claud. de bello Getico.
Indoles seruilis. Liu.1. ab Vrbe.
Iugum seruile. Cic.1. Philip.
Officia seruilia facere. Propert. lib.4. eleg.10.
Supplicio seruili animaduertere. Liu.4. bel. Pun.
Vernilitas seruilis. Quintil. lib.1. cap.11.

Seruiliter, pen. corr. Aduerbium {δουλικῶς} Seruorum more. Cic.2. Tusc. Sed hoc quidem in dolore maximè est prouidendum, nequid abiectè, nequid timidè, nequid ignauè, nequid seruiliter muliebritérve faciamus.
Seruitus, pen. corr. seruitutis, penul. prod. {δουλεία, ἐθελοδουλεία, λατρεία} Ipsa seruiendi vel seruorum conditio. Cic.2. Philipp. Pax est tranquilla libertas: seruitus, postremum malorū omnium, non modò bello, sed morte etiam repellendum. Idem 10. Philipp. Omnis est misera seruitus.
Vinculum seruitutis. Tacit. lib.13.
Clemens, Vide CLEMENS.
Iusta, Vide IVSTVS.
Intolerantior. Tacit. lib.3.
Muliebris. Liu.4. bel. Maced.
Persica seruitus. Senec. de Benefic. lib.2. cap.2.
¶Abducere in seruitutem, Vide ABDVCO.
Abstrahere in seruitutem, Vide ABSTAHO.
Addicere in seruitutem, *Asseruir, ou asseruager aucun*, Vide ADDICO.
Adducere ad vel in seruitutem, Vide ADDVCO.
Asserere in seruitutem vrbes, Vide ASSERO.
Astringere se ad seruitutem iuris. Quintil. lib.2. cap.16.
Colere seruitutem, Vide COLO.
Noua seruitus crescit tibi. Horat.2. Carm. ode 8.
Exuere seruitutem. Liu.4. bel. Maced.
Habere in seruitute, Vide IN præpositionem.
Imponere seruitutem, Vide IMPONO.
Iniungere seruitutem, Vide INIVNGO.
Mittere vrbes in seruitutem, Vide MITTO.
Pati seruitutem. Tacit. lib.27.
Reddere leuem seruitutem, Vide LEVIS.
Seruire seruitutem. Quintil. lib.7 cap.4. Vide infrà in SERVIO.
Seruitus est ius agendi quicquam habendíve in prædio alieno, ad sui prædij vtilitatem, quod iure communi agere, habere non liceat. Idque præter notiorem significationē in iuris Ciuilis libris significat.

	Vrbana,	Piscandi,
	Rustica,	Hauriendi,
	Luminum,	Recipiendi,
	Prospectus,	Colendi,
Seruitutes	Stillicidiaria,	Negatiua,
sic distingunt,	Coquendi,	Affirmatiua,
quòd alia sit.	Tollendi,	Appellendi,
	Immittendi,	Fodiendi,
	Eundi,	Habitandi,
	Agendi,	Vtendi,
	Ambulandi,	Fruendi,

Et huiusmodi, quæ ex Pandectarū libris septimo & octauo, facilè poterunt intelligi.
Seruitium, seruitij, {δουλεία} Tam multitudinē significat seruorum, quàm actionem aut rem ipsam. Terent. And.4.1,
Ego Pamphile, hoc tibi pro seruitio debeo.
Acre seruitium. Pers. Sat.5.
Crudum. Tacit. lib.1.
Durius seruitium. Tacit lib.11.
Graue seruitium. Seneca, Octauia 6.
Nobile seruitium. Stat.2. Sylu.2.
Superbū seruitium, Id est, seruitium sub domino superbo. Propert. lib.3. eleg.17.
¶Triste seruitium datur. Tibul. lib.2. eleg.4.
Exire seruitio. Virg. eclog.1.
Ferre seruitium. Ouid.1. Amor. eleg.2.
Genitus in seruitio. Plin. lib.7. cap.39. Id est in seruili conditione.
Esse in seruitio. Vlp. in l. Ædiles. §. ij. D. de Ædil. edict.
Iugum seruitij ferre. Stat.3. Sylu.4.
Leuare aliquem longo seruitio. Horat.2. Serm. saty.5.
Premere seruitio. Virg.1. Æneid.
Esse è seruitio alicuius. Tacit. lib.1.
¶Seruitium, & frequentius seruitia, in plurali, dicuntur serui ipsi. Cic.4. in Catil. Hic ad euertenda fundamenta Reipublicæ, Gallos accersiuit, seruitia concitauit, Catilinam euocauit. Idem 7. Verr. Et tamen cœptum esse in Sicilia moueri aliquot locis seruitium suspicor. & 4. in Catil. Solicitantur Allobroges, seruitia excitantur.
Molle seruitium. Tacit. lib.20.
Infida seruitia, Vide INFIDVS.
Seruitia recentiora, politioráque immenso pretio cōparauit. Suet. in Cæsare cap.47.
Ampliare seruitia. Tacit. lib.18.
Seruitudo, penult. prod. seruitudinis, Idem {ἄρειον} Liuius 4. bel. Pun. Seruitudinis indignitatísque homines expertos aduersus notum malum irritatos esse.
Seruio, seruis, seruiui, seruitum, penult. prod. {δουλεύω, ἐθελοδουλεύω, θεραπεύω, λατρεύω, ὑπουργέω, ὑπηρετέω} seruire, Propiè seruorum est, dum heri præceptis obsequuntur. Plaut. Menæh.21,
Propterea heri imperiū exequor bene, & sedulò seruio. Idem Truc.4,
Tibi seruio, atque audiens sum imperij.
Æternum seruire. Horat.1. Epist.10.
Benignè seruire alicui. Catul. ad Ianuam 62.
Fideliter seruire. Propert. lib.3 eleg.24.
Fidelius alicui seruire. Ouid.7. Metam.
Ingratè seruire. Ouid.2. de Arte.
Seruire liberaliter, Vide Liberalis in LIBER adiectiuo.
Vtiliter seruire. Horat.1. epist.17.
Puellæ seruire. Ouid.2. Amor. eleg.17.
Vni domino seruire. Catul. de Septimio 5.
Mens mea tibi dedita seruit. Tibul. lib.1. eleg.3.
Seruio apud te. Plaut. Aulul.4.
Seruire alicui rei, pro illi, siue ad illam, & in illam incumbere. Cæs. 7. bel. Gal.

Ætati

Ætati alicuius seruire, id est ætatis gratia, & ætatis habita ratione, alicui morem gerere, vel obsequi. Cic.1. de Finib. Hæc igitur nobis explicāda sunt: sed si enodatius, vos ignoscetis: huius enim ætati, & huic non hoc primum fortasse audienti, seruire debemus.
Amori alterius seruire. Cic.2 in Catil. Qui alias amabat turpissimè, aliorum amori flagitiosissimè seruiebat.
Auribus alicuius seruire, Blandiri. Cæsar.2. bel. Ciuil.
Commodis alterius seruire, Dare operam vtilitatibus alterius. Terent. in Prologo Heaut. Cic.1. Ver. Etenim si probabilius est eorum causa qui iniurias suas persequi volunt, qua in re dolori suo, non Reipub. commodis seruiunt.
Culturæ seruire, pro Dare operam culturæ. Colum. lib 3. cap.4.
Cupiditatibus seruire. Cic. de Amicitia, Cùm homines beneuolentia cōiuncti, primùm cupiditatibus iis quibus cæteri inseruiunt, imperabunt &c.
Defensioni patriæ seruire. Plin. epist.29.
Existimationi suæ aut alterius seruire. Cic. ad Att. li.5.98, Videntur mihi nosse nos, nostram causam, & conditionem professionis suæ, planè seruiunt existimationi suæ.
Existimationi populi seruire. Cic.2. Ver. Non solùm effugiemus inquit hominem in querendo nimium diligentem, nimium seruientem populi existimationi, M. Glabrionem.
Famæ seruire. Cic. ad Atticum, lib.5 97. Persuasum est omnibus meis seruiendum esse famæ meæ, bellè adhuc.
Gloriæ seruire, Dare operam. Cic.5. Tusc. Alios gloriæ seruire, alios pecuniæ, raros esse quosdam qui cæteris omnibus pro nihilo habitis, rerum naturam studiosè intuerentur.
Laudi atque existimationi alicuius seruire. Cic.3. Verr. Itaque mihi videor magnam, & maximè ægram & propè depositam Reip. partē suscepisse, neque in eo magis meæ quàm vestræ laudi existimationísque seruisse.
Matrimonio puellæ seruire, pro Consulere & prouidere. Cic. ad Terentiam, lib.14. Sed certè quomodo se res habebit, illius misellæ & matrimonio & famæ seruiendum est.
Necessitatibus seruire. Cic.1. de Diuin. Sed vigilantes animi vitæ necessitatibus seruiunt, disiungúntque se à societate diuina vinculis corporis compediti.
Petitioni seruire. Cic.2. Verr. Petitioni toto animo seruire propter iudicium non licebat.
Posteritati seruire. Cic.1. Tusc. Cùm optimus quisque maximè posteritati seruiat, esse aliquid cuius is post mortem sensum sit habiturus.
Quæstui ac reditibus seruire. Colum. lib.9. cap.1.
Rei familiari seruire. Cic. pro Rosc. Amerino. Patresfamiliâs qui liberos habent, præsertim homines istius ordinis ex municipiis rusticanis, nónne optatissimum sibi putant esse, filios suos rei familiari maximè seruire? Vide RES.
Rei seruire. Terent. Hecy.2,
Rus habitatum abij, concedens vobis & rei seruiens.
Rumori seruire. Plaut. Trinum.10.
Scenæ seruire. Prouerbialis locutio: pro Obsequi & inseruire tempori. Cic. ad Brutum 9, Ac mihi tum Brute officio solùm erat & naturæ: tibi nūc populo & scenæ, vt dicitur seruiendū est. Vide SCENA.
Scenæ seruire. Cic. ad Att. lib.2.16, An libertinis atque etiam seruis seruiamus?
Seruitutem seruire. Plaut. Aulul.21,
Nam qui amanti hero seruitutem seruit. Gell. lib.1. cap.1. Itē cuius parentes alter ambóve seruitutem seruierunt. Liu.10. bel. Maced.
Tempori seruire. Cic.3. Tusc. An est vllum tēpus cui non ponēdæ curæ ægritudinis causa seruiamus? Vide TEMPVS. Idem ad Attic. lib.8.147, Et quum sit necesse seruire tempori, & non amittere tempus, quum sit durum.
Valetudini seruire. Cic. ad Qu. fra. li.1.1, Reliquum est vt te orem, valetudini tuæ, si me & omnes tuos valere vis, diligētissimè seruias.
Ire seruitum Graiis matribus. Virg.2. Æneid.
¶Seruitur, pen. prod. Impersonale. Cic.1. Offic. Primùm vt ne cui noceatur, deinde vt communi vtilitati seruiatur. Martial. lib.2,
Non bene (crede mihi) seruo seruitur amico.
¶Seruibo & seruiam in futuro facit. Plaut. Menæh.24,
Tanquam si emeris me argento, liber seruibo tibi. Terēt. Hecy 3.5,
Matris seruibo commodis.
Seruior, seruiris, seruiri, pe. pro. passiuè. Senec. de Tranquil. vitæ, Assuescamus cœnare posse sine populo, & paucioribus seruis seruiri.
Seruiturus, penul. prod. Particip. {δουλεύσων} vt Capitolia seruitura suo Canopo. Ouid.15. Metam.
Serus, Adiect. {ὄψιος, ὄψιμος, ὀψιτέλεστος} Tardum significat. Plautus, Quid tā sera aduenis? Cic. Curioni li.2.6, Sera Gratulatio reprehēdi non solet, præsertim si nulla negligentia prætermissa est. Mart. li.1,
Sera nimis est vita crastina, viue hodie.
Anni seri. Ouid.6. Metam.
Conuiua Tonantis serus, Qui serò moritur. Martial. lib.8.
Crepuscula sera. Ouid.1. Metam.
Frondes seræ. Serò cadentes. Virg.2. Geor. Seruius.
Lumen serum, Nocti vicinum. Virg.1. Georg. Seruius.
Nepotes seri. Virg.2. Georg.
Tarda venit, seris factura nepotibus vmbram. De arbore.
Nox sera. Virg. eclog 8.
Et serósque pedes, serásque assumere pennas. Ouid.5. Meta.
Posteritas sera. Ouid 1. de Ponto, eleg.5.
Segnities sera, Quæ seros, id est, tardos facit. Virg 2. Æn. Seruius.
Spectator serus. Mart. lib.1.
Vesper serus. Virg.1. Georg.
Vires seræ ad aliquid agendum. Virg.8. Æneid.
Vlmus sera. Virg.4. Georg. Id est, maior. Seruius.
Serum est. Martial. lib.1.
Nil facis, & serum est alium mihi quærere regem.

Seri studiorum, Horatio sunt indocti, qui serò discunt, aut didicerunt scilicet, neque sunt παιδομαθεῖς, sed ὀψιμαθεῖς. Quintil. Quare qui in sua quidque arte optimè facit παιδομαθής dicitur. Ex Turneb.
¶ Serum, Graue, triste. Virg.5 Æneid.
Seráque terrifici cecinerunt omina vates. Idem lib.12. de Noctua.
- serum canit importuna per vmbras. Salust. Serum bellum in angustiis futurum. Seruius.
¶ Serior, & serissimus, Comparatiuum & Superlatiuum. Colum. lib.2. ca.10. de Lente, Sationes eius duas seruamus: alteram maturam per mediam sementim, seriorem alteram mense Februario. Plin. lib.15. cap.15. Patriæ nomina habent serissima omnium amerina.
Ætas serior. Tibul. lib.1. eleg.4.
Hora serior. Ouid. epist.11.
Serò, Aduerbium, {ὀψέ} Tardè. Plaut. Trinum.8. Serò atque stultè. Cic. Curioni, lib.2.6, Longè enim absum, audio serò. Idem ad Qu. fratr. lib.3.17 Reddita etiā mihi est peruetus epistola, sed serò allata.
Serò est. Cic. ad Qu. fratrem, lib.1 2. Hoc de genere nihil te nunc quidem moneo: serò est enim.
Serò, aliquando tamen. Cic pro Quintio, De rationibus & controuersiis societatis vult iudicari: serò, verum aliquando tamen concedamus.
Serò, post tempus: quæ significatio eadem ferè cum præcedenti, vt ait Valla lib.4. Cicero, quū accusator Milonis identidem interrogatus perstaret quo tempore Clodius esset occisus, vrbanè respondit, Serò. Non tam horam intelligēs, quàm tardius occisum & post tempus quo debuisset occidi. Ex Quintiliano lib.6. ca.4. Cæsar 5. bel. Gall. Contra ea Titurius serò facturos clamitabat.
Nimis serò, Vide NIMIS.
Medicina serò paratur. Ouid.1. de Remedio amoris.
Serò post tempus, apud Plautum in Captiuis legitur.
¶ Serò, Vespere, quod est post occasum: atque hæc vera est eius significatio, teste Valla lib.4. Cice. ad Atticum, lib.7.139, Eo die venit serò alter Consul.
Serò sapiunt Phryges. Prouerbium est natum à Troianis, qui decimo denique anno velle cœperant Helenam, quæque cum ea erant rapta reddere Achiuis. Festus.
Serà, Aduerb. {ὀψέ} Idē quod Serò. Virg.4. Geor. -nec serà comātem Narcissum, aut flexi tacuissem vimen acanthi. Serà comantē, hoc est serò flores habentem. Seruius.
¶Serius {ὀψιαίτερον} Comparatiuum aduerb. Accius,
Ne si fortè paulò quàm tu veniam serius. Plin. lib.16. cap.26. Idem 3. de Orat. Ad mysteria biduo serius veneram.
Egredi serius. Ouid.4. Metam.
¶Serissimè, pen. corr. {ὀψιαίτατα} Tardissimè. Plin. lib.17. ca.2, Tarentina serissimè legi.
Serotinus, pen. cor. Adiect. {ὄψινος, ὀψίτερος} à Sero pro Vesperè, vt Serotina hora, Tempus serotinum.
Serotinus à Sero, pro Tardè, vt Poma serotina, quæ post legitimum tempus, consuetúmque cæteris pomis, vel tardè maturescunt: vt ait Valla lib 4. Col. li. de Arbor. ca.21. Idem lib.8. ca.5, Item serotini pulli, qui à solstitio nati, capere iustum incrementū non potuerunt.
Serum, seri, Subst. {ὀψία, δείλη, δείλης} Extrema pars diei. Suet. in Augusto, cap.16. In serum dimicatione protracta, vt in naui victor pernoctauerit. Id est, in horam vespertinam. Liu.7. ab Vrbe, Castrorum oppugnatione quia serum erat diei, abstinuere. Ibidem lib.10.
In serum, Vide IN.
Rem in serum trahere. Liu.2. bel. Maced.
¶ Serum {ὀῤῥός} Aqua lactis. Plin. li.11. c.41, Mirum, Barbaras gentes quæ lactè viuant, ignorare aut spernere casei tot seculis dotē, densantes id alioquin in acorem iucundū, & pingue butyrū: spuma id est lactis, cōcretiúsq; quàm quod serū vocatur. Idem li.28. ca.9, Quidā & ipsum serū iam multo potentissimum decoquūt ad tertias partes, & sub dio refrigerant. Virg.3. Georgic. -acrémque molossum Pasce sero pingui.
Liquidum serum. Ouid.4. Fast.
Seresco, serescis. Vide ordine alphabetico.
Seruus, vide SERVO.
Sesama, sesamæ, pen. corr. {σήσαμος} Genus frumenti Indici. Plin. lib.18. ca.10. Æstiua frumenta diximus, sesamam, milium, panicum. Sesama ab Indis venit, & ex ea oleum conficiunt. Color eius candidus. Huic simile est in Asia, Græciáque erysimum: idémque erat, nisi pinguius esset, quod apud nos vocant irionem, medicaminibus adnumerandū potius q̄ frugibus. Plau. in Pœn.4. -nihil nisi laterculos, Sesamum, papauerémque, triticum & frictas nuces.
Sesamum genere neutro, & Sesama in plurali sæpius apud Colu. legitur, vt lib.11. cap.2, Sesami sextarius.
Sesama à Colum. lib.2. ca.7, inter legumina recēsentur. Idem li.2. cap.10, Sesama, quæ rigantur maturius, &c.
Sesaminus, pen. corr. Adiect. {σησάμινος} vt Sesaminum oleum. Plin. lib.23. cap.4, Idem lib.28. cap.11.
Sesamoides, pen. prod. {σησαμοειδής} Herba à similitudine nomen accepit, grano amaro, folio minore. Nascitur in glareosis. Detrahit bilē in aqua potū. Semen illinitur igni sacro, discutit panos. Est etiānū, aliud sesamoides Anticyræ nascens, quod ideò aliqui anticyricon vocant: cætera simile erigeronti herbæ. Hæc Plin. lib.22. cap.25.
SESAMVM, mi. mo, {σήσαμον} Steph. vrbs Paphlagoniæ posteà Amastris appellata. Plin. li.6. ca.2. Sesamus, Melæ li.1. in descriptione Paphlag.
Sesamus, Amastris arx dicitur. Strabo lib.12.
SESANIVM, oppidum Cataduporū in Arabia regione. Plin. li.6. ca.29.
SESARASII, populi sunt in Phrygia: Strabo li.7, Propè verò adsunt argētifodinæ in Damastio, vbi potentatum constituere Perysadies, quos Enchelios & Sesarasios nominant.
SESARETVS, p. pro. {σεσάρηθος} oppidū est Taulantiorum, qui sunt in ea parte Macedoniæ, quæ Adriatico mari incumbit. Steph. ex Hecateo.
Sescunx, sescuncis, masc. gen. & Sescuncia, sescunciæ, fœm. gen. {σεσκουγκίον} Vnciam significat & vnciæ dimidium, vt ait Budæus. Colum.

lib.12.cap.57, Laſeris radicis quod σίλφιον Græci vocant, ſeſcuncem Idem.lib.5.cap.2, Quæ ſumma efficit iugeri ſeſcunciam, &c.

Seſcuncialis, & hoc ſeſcunciale, pen.prod. {...} Quod ad ſeſcunciam pertinet. Plin.lib.13.cap.15, Tota craſſitudine ſeſcunciali. Hoc eſt, vnius pollicis & dimidij.

Seſcuplum, ſeſcupli, pe.cor. per s, ſcriptum, quod & ſeſquiplum dicitur {ἡμιόλιον} numerum hemiolium ſignificat, qui Latinè etiam ſeſquialiter dicitur, vt quum dicimus ſenarium ſeſquiplum eſſe quaternarij: continet enim eum totum, & inſuper dimidiam eius partem. Budæus.

Seſe {ἑαυτόν} Accuſatiuus à Sui pronomine. Gell.lib.5.cap.10, Is in diſciplinam Protagoræ ſeſe dedit.

Seſelis, huius ſeſelis, penul. cor. f.g {σέσελι} Herba eſt folio fœniculi, ſed craſſiore, ſemine quoque non abſimili, ſed calloſiore & habiliore, capite anethi, in quo granum habet oblongum & anguloſum: & quum eſtur, acre: radice autem longa, & odore non ingrato. Vulgus herbariorum, *Saxif ag. m maiorem* appellat. Cic.2.de Nat.deorum, Ceruæque paulò antè partum perpurgant ſe quadam herbula, quæ ſeſelis dicitur. Hoc idem Ariſtoteles confirmat, in libris de Natura animalium. Vide Plin.lib.8.cap.32, Seſeli neutro genere vocat Dioſcorides, eſtque multorum generum.

SESITHACVS, Ægimeti filius, Cheruſcorũ ductor is fuit. Strab.li.7.

SESOSTRIS {σέσωστρις} Rex Ægypti, qui conatus eſt nauigabilem alueum ex Rubro mari in Nilum producere, vt ſcribit Herodo.li.2. Valer.5.Argon. -quum prima Seſoſtris
Intulerit Rex bella Græcis.

Seſqui {...} Vocabulum in appoſitione inuentum, pro hemiolio accipiendũ eſt, quod perinde eſt ac ſi dicas, tãtundẽ & ſemis. Cic.in Oratore, Pes enim qui adhibetur ad numeros, partitur in tria, vt neceſſe ſit partem pedis, aut æqualem eſſe alteri parti, aut altero tanto aut ſeſqui eſſe maiorem: ita fit equalis dactylus, duplus iambus, ſeſqui pæon. Seſqui appellauit pæona, quia pes omnis pæon longa vna ſyllaba & breuibus tribus conſtat, at longa ſyllaba in temporum metricorum ratione duas breues æquare dicitur. Ita fit vt tres breues longam vnam dimidio ſuperent. nam ternarius ad binarium relatus ſeſquialteram proportionem habet. Quomodo igitur dactylus æqualibus partibus conſtat, quia prima longa, duabus breuibus æqualis eſt: ſic pæon alterã partem dimidio maiorẽ habet. Iambus etiam altero tanto maiorem, hoc eſt duplam: breuis enim ſyllaba longæ eſt dimidiata. Fortaſſe autem illa verba Ciceronis ſic legerẽtur rectius, Aut altero tanto maiorem, aut ſeſqui: hoc ſenſu, vt pes altero tanto maior, in ſecunda ſui parte ſit duplus: qui autem non altero tanto, ſed dimidio maior eſt, ſit ſeſqui, ad priorem partem poſteriore parte relata: non autem ſeſqui maior: quia ſeſquiplum minus eſt duplo. Seſquipedalia ligna apud Cæſarem, hoc eſt pedis vnius & dimidiati: quod ad craſſitudinem referendum eſt. Hoc autem ſeſqui ſignificat, ſiue cum vocabulo componatur menſuram aut numeri aut temporis aut modi ſignificante: ſiue etiam cum alio quocunque vocabulo, vt ſeſquiplaga apud Tacitum lib.15. Et Seſculyſſes in Præfatione Plinij: quo verbo ſi rectè emendatum eſt, ego hominem ſummè aſtutum & veteratorem planè expolitum intelligo. Fit eius mẽtio apud Nonium in dictione Alumnus. Plaut. Capt.12.
Ibi quum alii octonos lapides effodiunt,
Niſi quotidianum ſeſquiopus confeceris,
Sexcentoplago nomen indetur tibi. Hoc eſt, niſi tu duodenos effoderis. Budæus.

Seſquialtera {ἡμιόλιος} Id eſt, pars altera dimidio maior quàm prior: dicitur enim ternarii ad binarium relati ſeſquialtera proportio. Cic. de Vniuerſ. Vnam principio partem detraxit ex toto: ſecundam autem primæ partis duplam: deinde tertiam quæ eſſet ſecundæ ſeſquialtera, primæ tripla.

Seſquiculeare dolium {... πίθος} Colu.lib.12.cap.18, Sunt autem ſatis ſeſquiculearibus doliis picis duræ pondo vicenaquina.

Seſquicyathus, pen.corr. Celſ.lib.6.cap.7, De aurium morbis & curationibus, mellis ſeſquicyathus.

Seſquihora, pe.prod. {...} Plin.epiſt.74, Egeram horis tribus & dimidia: ſupererat ſeſquihora.

Seſquiiugerum, pen.corr. {...} Plin.lib.18.ca.19, Iterari ſeſquiiugerum.

Seſquilibra, pe.prod. {...} Colum.lib.12.cap.36, Sat erit autem roriſmarini ſeſquilibram in duas vrnas muſti adiicere. Plin. lib.14. cap.20, Pulegij vel ſalis ſeſquilibra.

Seſquimẽſis {...} Varro 1.de Re ruſt.cap.27, Eius curſus annalis primùm ferè circiter ternis menſibus ad fructus eſt diuiſus in quatuor partes, & idem ſubtilius ſeſquimenſibus in octo. Idem lib.3. ca.10, Ad ſaginãdũ eligunt pullos circiter ſeſquimẽſe qui ſunt natu.

Seſquimodius {...} Varr.1.de Re ruſt.ca 42, Scribunt opus eſſe medicæ ſeſquimodium. Cic.5.Verr. Nunquam tam grati hi ſeſquimodij Qu. Hortenſi fuiſſent.

Seſquiobolus, pen.cor. {...} Plin.lib.26.ca.8, Deiectóque quod ſupernatat, reliquus ſuccus purgat, vtraque parte ſeſquioboli in aqua mulſa.

Seſquioctauus, pe.prod. {ἐπόγδοος} Cic.de Vniuer. Seſquialteris autem interuallis, & ſeſquitertiis, & ſeſquioctauis, ſumptis ex his colligationibus, in primis interuallis ſeſquioctaui interuallo ſeſquitertia omnia explebat.

Seſquiopera, pe.cor. {...} Col.lib 2.cap.13. Occantur ſeſquiopera, ſarriuntur ſeſquiopera, iterum ſarriuntur vna opera, & tertiò vna, metuntur vna: ſumma fit operarum, octo vel ſeptem.

Seſquipes, pen.cor. huius ſeſquipedis. pen.cor. m.g. {...} Varro 1.de Re ruſt.ca. 43, Cytiſum ſeritur in terra bene ſubacta tanquã ſemen braſſicæ: inde differtur, & in ſeſquipedem ponitur. Martialis libro 8,
Summa Palatini poteras æquare Coloſſi,
Si fieres breuior Claudia ſeſquipede.

Seſquipedalis, & hoc ſeſquipedale, pen.prod. {...} vt Seſquipedalis craſſitudo. Plinius lib.16.cap.40, Et apud Catonem, cap.10, Seſquipedalis paries.

Dentes ſeſquipedales. Catul.de Æmylio.

Tigna ſeſquipedalia. Cæſar bell. Gall. lib. 4. de pontis Rhenani ſtructura. Hoc eſt, pedis vnius & dimidiati: quod ad craſſitudinem eſt referendum.

Seſquipedalia verba apud Horatium, non tam intelligo longa & extenſa, quàm turgida & inflata ac prætumida. Nam ab architectis eſſe trãſlationẽ ſumptã puto, apud quos ſunt tigna ſeſquipedalia, materies craſſior: ita loquitur non rarò Vitruuius. Inde igitur Horatium explicandum arbitror cùm ait,
Proiicit ampulas & ſeſquipedalia verba. Ampullarúmque figura, quæ tumidæ ſunt, huic congruit interpretationi: quanquam ſi de longis quis accipiat, qualia ſunt dithyrambica, non repugnabo, præſertim cùm dicat Martialis, etſi hoc obſcœnius eſt,
Mentula cui nondum ſeſquipedalis erat. Verba ſunt Turnebi.

Seſquipedaneus, Adiect. Longus pedem & ſemis. Plin.lib.9.cap.27, Attollit è mari ſeſquipedanea ferre cornua.

Seſquiplex, pen.cor. {ἡμιόλιος} Idem quod Seſquialter, vel dimidio tantùm maior. Cic.in Orat. Ita fit æqualis dactylus, duplex iambus, ſeſquiplex pæon. Quo in loco ſeſqui tantùm legitur, Vide paulò antè SESQVI.

Seſquiſenex, pro pluſquã auus. Senex enim de muliere etiam dicitur, vt tua amica ſenex. Hæc vox extat apud Varronem, quo tamẽ loco eſqui ſenex mendoſè legitur, authore Turnebo.

Seſquitertius {ἐπίτριτος} Vide SESQVIOCTAVVS.

Seſquivlyſſem, pro aſtutiſſimo & callidiſſimo in cuiuſdam Satyræ titulo Varro poſuerat. Turnebus.

Seſsilis, Seſsio, Vide SEDEO.

Seſsimonium, ſeſſimonij, n.g. Eſt templum & ſedes, deducitúrque à ſeſſu vel ſede ſeſſimoniũ, vt à merce mercimonium. Vitruuius lib.7, Suſpectus habent in deorum ſeſſimonio: id eſt in deorum ædificandis templis: & ſedibus ſtatuẽdis: ac ſeſſimonium dici videtur, vt ἕδος Græcè. Turnebus.

Seſtans, ſeſtantis, quod quibuſdam per x, ſcribitur ſextans, m g. {...} Nummulus erat quadrante minor, duas vncias valens. Plin. lib.33 cap.10 ad finem. Nam quod Agrippæ Menenio ſextantes æris in funus contulit, honoris id, neceſſitatiſque propter paupertatem Agrippæ, non largitionis eſſe dixerim. Liu 2.ab Vrbe, Extulit eum plebs ſextantibus collocatis in capita.

Seſtans, Genus ponderis, Duæ vnciæ. Plin.lib 26.ca.11, Prodeſt & vino myrteo fouere: mentæ ſextans, viui ſulphuris vncia.

¶ Sextans, Duorũ cyathorũ mẽſura. Vide Sextarius Rom. in SEX. Sueton.in Auguſto ca.77, Vini quoque natura parciſſimus erat. Non amplius ter bibere eum ſolitum ſuper cœnã in caſtris apud Mutinã, Corn.Nepos tradit. Poſteà quoties largiſſimè ſe inuitaret, ſenos ſextantes non exceſſit: aut ſi exceſſiſſet, reiiciebat. Senos ſextantes pro ſextario dixit, ſed ſignificare voluit, ſenis hauſtibus ſextariũ tantùm bibere eum ſolitum. Bud.in Aſſe. Vide Sexta Romanus in SEX.

Seſtans agri, Pars ſexta iugeri: Hoc eſt duæ vnciæ. Eſt autem vncia, duodecima pars iugeri, vt aſſis. Varro 1.de Re ruſt.cap.10. Colu. lib 5. cap. 1. Pars ſexta, pedes quatuor millia & octingentos, hoc eſt ſextans, in quo ſunt ſcrupula XLVIII.

Seſtantarius, Adiect. {...} Quod ſeſtantis habet pondus. Plin. lib.33.cap 36, Libræ autem pondus æris imminutum bello Punico primo, quum impenſis Repub. non ſufficeret, conſtitutúmque vt aſſes ſextantario pondere ferirentur.

Seſtertius, ſeſtertij {τρίτον ἡμίδραχμον} Idem quòd Nummus apud Romanos.

Seſtertius ex eo dictus eſt quod duos aſſes & ſemiſſem valeret. Qua ratione quaterni ſeſtertij denarium Romanum valebant. Et ſeſtertius dictus, quia tertius ſemis eſt, duo ſunt ſolidi aſſes, & ſemis. Hic etiam nummus dicebatur, & argenteus erat.

Libra Romana, quæ & mina & pondo dicitur centenos, ſeu(quod idem eſt) centenas drachmas habebat. Quum igitur denarius quaternos ſeſtertios æquaret pondere & æſtimatione, liquet in libra Romana quadringentos fuiſſe ſeſtertios, & in duas libras & ſelibra mille ſeſtertios. Qua ratione fit, vt ſeſtertia ſingula numero plurali millenos ſeſtertios valeant, hoc eſt duas libras & ſemiſſem. Vt enim ſeſtertius nummus dicitur ex eo, quòd duos aſſes & ſemiſſem valebat, hoc eſt duas libras æris grauis, & ſelibram: ita ſeſtertia numero plurali & genere neutro ideò dicuntur, quòd ſingula, duas libras & ſelibram argenti valerent, hoc eſt ducentos & quinquaginta denarios, ſiue mille ſeſtertios, quod idem eſt. Sic fit vt decem ſeſtertia, & decem millia ſeſtertiûm nummorum pro eodem ab antiquis dicerentur. Horat.2.epiſt.2,
Accipit & bis dena ſuper ſeſtertia nummûm.

Seſtertius dicitur quarta pars denarij, quo tempore is decuſſis valebat, id eſt dupondius & ſemis. Paulus.

Intercepta decem quereris ſeſtertia fraude. Iuuen. Saty.13.

Mercari ſeſtertiis ſexcentis, Vide MERCOR.

Mille ſeſtertij æſtimatione noſtra vigintiquinque coronatos valent. Dicitur autem mille ſeſtertij, & mille nummi: vel mille ſeſtertiûm, & mille nũmûm: vel copulatè, Mille ſeſtertiûm nũmûm. Quum autem mille ſeſtertij, Id eſt ducenti quinquaginta denarij duas libras argenti & ſemiſſem valerent, ſequitur vt libra Romana, quæ & mina dicitur & pondo, decem aureos coronatos valuerit. Coronatos autem ita intelligi volo, vt ſinguli trigintaquinque ſolidos valeant: quod eſt legitimum pretium.

Igitur decem millia nummûm, vel decem millia ſeſtertiûm, quod idem eſt ducentos & quinquaginta aureos coronatos valebãt. Hæc etiam decẽ ſeſtertia dicuntur, quum ſingula ſeſtertia, ſingula millia ſignificant.

Decies ſeſtertiûm, Idem eſt quod Decies centena millia ſeſtertiûm, quæ ſumma centies maior eſt decem ſeſtertiis. Idem eſt enim decies ſeſtertiûm, quod mille ſeſtertia. Quum enim ſingula ſeſtertia millenos

millenos nũmos ſeſtertios valeant, ſi mille ſeſtertia millies multiplices, fiẽt decies cẽtena millia, quẽ lingua vernacula *millionem* vocant.

Decies igitur ſeſtertiûm, centies ducentos & quinquaginta aureos valet, hoc eſt vigintiquinque millia. Sic fiet vt millio Romanus vigintiquinque millia coronatorum valeat.

Hoc igitur tenere oportet, quòd quemadmodum, quum à nũmis ſeſtertiis ad ſeſtertia genere neutro fit trãſitus, numerus millies multiplicatur: ita quum ad eam locutionem ventum eſt, quæ per aduerbia numeralia enuntiatur, ſeſtertia ſingula cõduplicata creſcunt. vt verbi gratia. Si centum ſeſtertia dicam, centum millia ſeſtertiûm intelligere debes. Quod ſi centies ſeſtertiûm dicam, non iam centum ſeſtertia, ſed centies centena ſeſtertia, ſeu centies millia ſeſtertiûm intelligendum ſit. Hæc omnia ex Budæi Aſſe.

Seſtertiûm, in huiuſmodi locutionibus, Duo millia ſeſtertiûm, genitiui caſus eſt pluralis numeri, pro ſeſtertiorum: ideò more veterum, circumflexum adſcripſimus.

Seſtertius, dicitur quaſi ſemis tertius, eo quòd cõtineat in ſe aſſes duos & dimidiatum tertium. Et per geminum II, & S, à qua incipit ſemis, notatur hoc modo H-S. Veteris conſuetudinis fuit vt ſemis anteponerent, vt ſemiſquartus, ſemiſquintus, ſemiſtertius à quo ſeſtertius, & eſt compoſitio Attico more facta. Illi enim ἑπτὰ ἥμισυ τάλαντα, hoc eſt ſeptem ſemi talẽta dixerunt, ſeruantes illud vt expreſſius numerus pro dimidio caperetur.

Chariſius lib.1. Seſtertius vnde appellatur, ſolet quæri. Quod manifeſtũ erit, ſi ſciamus apud antiquos denarium decẽ aſſes habuiſſe. Ideóque in rationibus faciendis denarium decuſſi X inductum notamus, cuius quarta pars dipondius ſemis, ſeſtertius dicitur, quòd de tribus aſſibus ſemis deficiat. Denique & nota nihil aliud quàm dipondium & ſemis H-S. oſtendit. Varro lib.4.de ling. Lat. Eſt veteris conſuetudinis vt retrò æra dicerentur, ita vt ſemis tertius, ſemiſquartus pronunciarent. Ab Semiſtertius, Seſtertius dictus.

Seſtertium, Genus veli triplici licio texti, vt tertiũ filum duobus impar ſit. Suet.in Auguſto, cap.83. Ita vt in extremis ſpatiis ſubſultim decurreret, ſeſtertio vel lodicula inuolutus.

Seſtertiolum, ſeſtertioli, pen.corr. Diminut. Martial.lib 1,
Sed ſeſtertiolum donauit mentula Phœbo
Bis decies, hoc da tu mihi, pluris emam.

SESTIVS, prænomine, Publius ciuis Romanus fuit magni animi, qui Ciceroni aduerſus Clodium contractis armatis auxilio fuit, quo nomine in iudicium vocatus, à Cicerone defenſus eſt elegantiſſima illa oratione, quæ pro P.Seſtio inſcribitur. ¶Fuit & alter Seſtius Aquarum Seſtiarum in agro Salyum conditor. Aquas Seſtias *Aix en Prouence*, nunc dicunt. Strabo lib.4.

SESTIAE aquæ, {σέξτια ὕδατα} in Narbonenſi prouincia. Plin.li.31.c.2.

Seſtiana mala {σεξτιανὰ μῆλα} à Seſtio cognominata, apud Colu.lib.12. cap.45, Ita poſſunt alia genera malorum, ſicuti orbiculata, ſeſtiana, melimela, mariana hoc liquore cuſtodiri.

SESTOS {σηστός} Vrbs erat in littore Thracio ad Heleſpontum ſita è regione Abydus Leandri & Herus amoribus nobilitata, apud Muſæum. Strabo lib.13.

Seſtias, ſeſtiadis, Patronymicum à Seſto. Stat.6.Theb.
Contra autem fruſtra ſedet anxia turre
Supremis Seſtias in ſcopulis. Mela lib.2. Lucan.lib.2,
Xerxes pontibus admouit Seſton Abydo.

Seta, ſetæ {χαίτη} Pilus craſſior, rigidiórque, atque erectus, qualem habent ſues. Cic.5.Tuſc. In hoc medio apparatu fulgentem gladium è lacunari ſeta equina aptum demitti iuſſit, vt impenderet illius beati ceruicibus.

Hirtæ ſetæ. Ouid.13.Metam.

Terga horrentia rigidis ſetis. Ouid.8.Metamorphoſeos,
Protinus ex vias rigidis horrentia ſetis Terga dat.

Setæ leonis. Cic.3.de Orat. Oculos autem natura nobis, vt equo & leoni ſetas, caudam, aures ad motus animorum declarandos dedit.

Setis os hirtum muſculis marinis. Plin.lib.11.cap.37.

Vellera hirſuta ſetis. Ouid.2.Faſt.

Io obſita ſetis. Virg.7.Æneid.

Setiger, pen.cor. ſetigera, ſetigerum. pen.corr. {χαιτηφόρος} Quod ſetas gerit. Martial.lib.13, Ouid.8.Metamorphoſeos,
Vulnera feciſſent, niſi ſetiger inter opacas
Nec iaculis iſſet, nec equo loca peruia ſyluas. Aprum intelligit.

Pecus ſetigerum. Ouid.14 Metam.

Sus ſetigera. Virg.12.Æneid.

Frons ſetigera, Stat.8.Thebaid.

Setoſus, pe.prod. Adiect. {χαιτήεις, χαιτώεις} Quod ſetis abundat. Plin.lib. 8.cap.45, Tauris in aſpectu generoſitas, torua fronte, auribus ſetoſis. Celſ.lib.2. Corpus tenue, maximéque lati pectoris, & ſetoſi.

Aper ſetoſus. Virg 7.eclog.

Verbera ſetoſa. Propert.lib.4.eleg 1,
Verbera pellitus ſetoſa mouebat arator. Id eſt, ſcuticas ex caprina pelle villoſa.

SETABIS, pen.corr. {σαιταβίς} Fluuius eſt Hiſpaniæ, ſecundum Strab. Plin. Ptolem. & Pomponium Melam. Silius lib.3. pro oppido poſuit, quod inſigne fuiſſe indicat arte texendi. Hinc
Sudaria ſetaba, apud Catullum in Aſin.12, Volaterranus. lib. 2. Geograph. Setabis lino tenuiſſimo nobilitata, vnde Sudaria ſetaba à Catullo commemorata. Hanc abluit Sucro è montibus oriens Oroſpedanis Hæc Volaterr.

SETHROIS, præfectura Thebaidis eſt apud Plin.lib.5.cap.9.

SETIA {σητία} Vrbs Campaniæ, ex cuius agro Setinum vinum commendatur. Plin.lib.3.Nat.hiſto.cap.5. Martial.lib.Xeniorum,
Pendula pampineos quæ ſpectat Setia campos,
Exigua vetulos miſit ab vrbe cados.

Setiger, Setoſus, Vide SETA.

SETVBIA {σετουβία} Ptole.li.2.ca.6. vrbs Hiſp. alio nomine Sepulueda.

Seu {ἤτοι} Diſiunctiua particula, qua iungimus ea quorum alterum, non vtrunque affirmamus, Cic.pro Quintio, Quemadmodũ ſolent homines nobiles ſeu rectè, ſeu perperàm facere cœperunt, ita in vtroque excellunt, vt nemo noſtro loco natus aſſequi poſſet. Quintil. in Procem.lib.8, Figuras ſeu tranſlationes mutuamur.

Seuectus, ſeuecta, ſeuectum, Propert.lib.3 eleg.3,
Cur tua præſcripto ſeuecta eſt pagina gyro? Seuecta dicitur egreſſa, & ſeorsũ vecta quàm ire debebat. Cur auſa eſt tua pagina elegiaca egredi ſpatiũ ſibi præſcriptũ, tentãdo materiã ſtylúmq; grandiorẽ.

Seuerus, pen. prod. {σεμνὸς, ἀνένδοτος} Adiect. Quaſi Secus, id eſt iuxta verum, Grauis & cenſorius. Plaut.Pœn.17,
Opinor herclè hodie quòd ego dixi per iocum,
Id euenturum eſſe, & ſeuerum & ſerium. Terent.Heaut.5.3,
Sed ipſe egreditur, quàm ſeuerus: rẽ quũ videas cẽſeas. Vir.8.Æn
Romulidis, Tatióque ſeni, Curibúſque ſeueris.

Seuerus ad iudicandũ. Cic.2.Ver. L.Caſſius ex familia tum ad cæteras res, tum ad iudicandum ſeueriſſima.

¶Seuerus, Aſper. Virg.7.Æneidos,
Qui Tetricæ horrenteis rupes, montémque ſeuerum. Seruius putat eſſe nomen proprium.

Acerbè ſeuerus in filium. Cic.3.Offic. Magnus vir in primis, & qui perindulgens in patrem, idem acerbè ſeuerus in filium,

¶Seuerus, Triſtis, vitabilis. Virg.3.Georgicorum,
Inuidia infœlix furias, amnémque ſeuerum Cocyti metuet.

¶ Agricolæ ſeueri. Lucret.lib.5.

Seueriſſimus author. Plin.lib 11.ca.52, Addidit morum aſpectus ſimili modò apud nos Trogus & ipſe author ſeueriſſimus.

Canities ſeuera. Claud.1.de raptu Proſerp.

Comas ſeueras ligare fronde. Stat.1.Achill.

Conſilium ſeueriſſimum. Cic.Quint.fra.lib.3.17, Annali pergratæ literæ tuæ fuerunt, quòd & curares de te diligenter, & tamen conſilio ſeueriſſimo iuuares.

Cuſtos legis ſeuerus, Grauis & accuratus. Cic.1.Verr. Cuius legis non modò à Pop.Ro. ſed etiam ab vltimis nationibus iampridẽ ſeueri cuſtodes requiruntur.

Eques ſeuerus. Ouid.3.Amor.eleg.7.

Falernum ſeuerum. Horat.1.Carm.ode 7.

Fidibus voces creuere ſeueris. Horat. de Arte.

Frons ſeuera. Ouid.2.Triſt.

Homo ſeuerus. Cic.2.de Finib.

Iudex ſeuerus. Cic.5. Verr. Si ex prouincia tota centum ſeptuaginta eieciſſes, poſſéſne ſeueris iudicibus ſaluus eſſe.

Lex ſeuera. Ouid.de 3.Ponto, eleg.3.

Non ſinit Endimion te pectoris eſſe ſeueri. Ouid.epiſt.17.

Senes ſeueriores. Catull.ad Leſbiam.

Supercilium ſeuerum. Ouid.3.Amor.eleg.4,

Vita ſeuera. Ouid.2 Amor.eleg.10.
Hoſtibus eueniat vita ſeuera meis.

Vultus ſeueros aduertere. Stat.1.Thebaid.

Exuere vultus ſeueros. Ouid.3.Amor.eleg.4.

Seuera ſilẽtia noctis. Lucret.lib.4. Id eſt, à vero ſeorſa & ſeparata: quoniam per id tempus animus erraticus eſt, nihilque ferè videt quòd ſit veritati congruum.

Seueritas, pen.cor. ſeueritatis {σεμνότης, ἀποτομία} Ipſa ſeuerorum grauitas. Cic.7.Verr. Quum iſte veſtra ſeueritate permotus, multa ſigna dederat quamobrem is reſponſurus non videtur, &c.

Aculeus ſeueritatis, Vide ACVLEVS.

Lętiſſimæ vir ſeueritatis, Paterculus lib.2. ſub finem.

Seueritas animaduerſionis. Cic.ad Dolabellam lib.9.14, Contigit enim tibi quod haud ſcio an memini, vt ſumma ſeueritas animaduerſionis non modò non inuidioſa, ſed etiam popularis eſſet.

Diſciplinæ ſeueritas. Quint.lib.2.cap.2.

Diſputãdi ſeueritas. Cic.3.de Finib. Ne blãditiis eius, illecebriſq; impediatur diſputandi ſeueritas.

Nimia emendationis ſeueritas. Quint.lib.2.cap.4.

Imperij ſeueritas. Cic.7.Verr. Summæ diligentiæ ſummam imperij ſeueritatem addidit.

Salutaris ſeueritas vincit inanem ſpeciem clementiæ. Cicero ad Brutum epiſt.2.

¶Vitij vnguentorum ſeueritas, Aſperitas. Plin.lib.13.cap.3.

Adhibere ſeueritatem. Cic.1.Offic. Et tamẽ ita probanda eſt manſuetudo atque clementia, vt adhibeatur Reip. cauſa ſeueritas: ſine qua adminiſtrari ciuitas non poteſt.

Commodare ſeueritatem magnis peccatis. Tacit.in vita Agric. Omnia ſcire, non omnia exequi, paruis peccatis veniam, magnis ſeueritatem commodare.

Contorquere ad ſeueritatem, Cic.2.de Orat.

Habere ſeueritatem. Cic in Brut. Craſſus in ſumma comitate habebat etiam ſeueritatis ſatis.

Mitigare ſeueritatem. Cic.1.ad Qu.fra.

Reuocare ad ſeueritatem. Cic.1.ad Attic.

Seueritudo, pen.pro. ſeueritudinis, f.g. {σκυθρωπασμός} Idẽ Plaut.Epid.13,
Quid illuc eſt, quod illi caperat frons ſeueritudine?

Seuerè, pen.prod. {σεμνῶς} Aduerb. Grauiter, Aſperè.

Grauiter & ſeuerè. Cic.2.de Fin. Ita grauiter & ſeuerè voluptatem ſecernit à bono.

Seuerè dicere. Cic.3.Tuſcul. Video enim ab eo dici multa ſeuerè, multa præclarè.

Agere ſeuerè. Cic.3.de Legib. Primùm enim obſiſtitur quũ agitur ſeuerè: deinde vi opprimi in bona cauſa eſt melius q̃ malè cedere.

Seuerius aliquem adhibere, Vide ADHIBEO.

Seueriſſimè acta ætas. Cic. pro Roſc.Comœdo, Nihil mihi detraham, quum illis exactæ ætatis ſeueriſſimè fructum quem meruerũt, retribuam.

Seueriter, pen.cor. {ἀποτόμως} Aliud aduerb. Idem. Titinnius, Seueriter hodie ſermonem amica mecum contulit.

SEVERVS, pen.prod. {σέβηρος} Proprium multorum virorum nomen, vt

Seueri Cæsaris, Seueri Attilij ad quem Lactantius scripsit duo epistolarum volumina, cuius meminit Hieronymus. ¶ Est & Seuerus, propriũ montis in Italia, authore Seruio, cuius meminit Virg.7.Æn. Qui tetricæ horrenteis rupes montémque Seuerum.
ueriana pyra à Seuero institore dicta. Eorũ meminit Plin.li.15.ca.15.

SEVERIANI, Heretici quidam fuerũt à Tatiano primùm propagati, deinde & à Seuero aucti, qui matrimonio penitus abstinendũ prædicabant. Meminerunt horum Hieronym. & Sophronius.

Seuir, seuiri. Sex erant Romanorum equitum decuriæ, Rhamnenses, Tatienses, Luceres primi secundíque: erant enim primi Luceres & secundi, ac sic quoque Tatienses & Rhamnenses geminati erãt. His qui præerant Seuiri vocabantur: ac in inscriptionibus antiquis Seuirum equitum Romanorũ reperimus: vt in hac, Trib.mil.vij.gem. felic.vj.viro.equit.Romano. & in illa, x.viro à litib.iudic.vj.viro.equit.Roman.turm.Turnebus.

Seuium, à veteribus dicebatur libũ quod in sacrificio Secespita secabatur. Festus. Secium in Augustin. Festo legitur, de quo suo ordine.

SEVMARA, Armeniæ ciuitas est. Strabo li.11. Ex Armenia verò angustiæ, quæ secus Cyrum sunt atque Aragum, qui prius quàm inuicem cõcurrant, vrbes natura munitas habẽt, quæ saxis impositæ, x v i inter se stadiis absunt, prope Cyrum Armozycam, prope Aragum Seumara, quibus ingressibus prior Pompeius vsus est, ex Armenia mouens, posteà verò Canidius.

Seuoco, seuocas, pen.cor. {ἀποκαλέω} seuocare, Seorsum, seu in alteram partem vocare. Plaut. Aulul.16,
Quid tute solus è Senatu seuocas? Ouid.2. Metamorphoseos,
Seuocat hunc genitor, nec causam fassus amoris.
Seuocare in montem, Cic. pro Muræna, Facis vt rursus plebs in Auentinum seuocanda esse videatur.
Cura me seuocat à virginibus. Catull. ad Ortalum.60.
Seuocare se ab aliquo. Plaut. Merc.7.
Seuocare animum ab omni negotio. Cic.1.Tuscul. Quum à re familiari quæ est ministra & famula corporis, quum à Repub. quum à negotio omni seuocamus animum.
Seuocare se à corporibus. Cic.1.Tusc. Quibusque fuisset minima cum corporibus contagio, seséque ab his semper seuocassent: esséntque in corporibus humanis vitam imitati deorum.
Seuocare ad se in priuatã domũ de cõmuni. Cic. pro Quint. Itaq; herculè haud mediocriter de communi quicquid poterat, ad se in priuatam domum seuocabat.
Seuocari à societate. Cic.1.de Diuin. Quum ergo est somno seuocatus animus à societate & contagione corporis, &c.

Seuum, seui, quod & Sebum, vel Sepum dicitur {στέαρ} Pinguedo ex animalium omentis detracta, & elota ac curata, vt in vsum nostrum conuertatur: vnde nos hodie seuo candelas cõcinnamus & componimus. Plin. Seuũ ex omẽto pecudis Idẽ li.28.c.9, Quæ ratio adipis, eadẽ in his quæ ruminant, seui est, aliis modis non minoris potẽtiæ.

Seuosus. pen. prod. Adiect. {στεατώδης} Quod instar seui vngit. Plin.lib. 11.cap.37, Seuosa cornigeris medulla.

Seuo, seuas {στεατίζω} seuare, Seuum imponere, seu candelas ex seuo facere. Colu.li.2.ca.22, Feriis autem ritus maiorum etiam illa permittit, far pinsere: faces incidere, candelas seuare. Legitur & Sebare.

Sex, numerale nomẽ notæ significationis {ἕξ} à quo hæc deducta sunt: Sextus, ta, tum: ordine ex sex vltimus, Sextans, quasi sextus as: Est enim sextãs sexta pars assis.i. vnciæ duæ. Sextarius: mẽsura sexta, &c.
Sex suffragia appellãtur in Equitũ centuriis, quæ sunt adiectæ ei numero centuriarũ, quas Priscus Tarquinius rex constituit. Festus.
Sex Vestæ sacerdotes constitutæ sunt, vt populus pro sua quaque parte haberet ministrã sacrorũ, quia ciuitas Romana in sex est distributa partes, in primos secundósque Tatienses, Ramnenses, Luceres.
Sex septẽ, pro sex septémve, Vide Plebs, de vno tantũ in PLEBS.

Sexagenus, pen. prod. Adiect. {ἑξήκοντα} Idem quod Sexaginta. Plin.lib. 8.cap.40, Gerunt vtero sexagenis diebus. Liu.8.ab Vrbe, Ordo sexagenos milites, duo centuriones, vexillarium vnum habebat.
Sexagena millia modiorum. Cic.7.Verr.

Sexagies, Aduerb. {ἑξηκοντάκις} Cic.4.Philip. Orabat vt te contra suum patrem, si sestertiûm sexagies peteret, defenderem.

Sexaginta, Indeclinabile {ἑξήκοντα} Cic.3.Ver. Possum sexaginta decreta proferre, in quibus vt ego pecuniam non dicam intercessisse, ipsa decretorum nouitas, iniquitásque declarat.

Sexangulus, pe.cor. Adiect. {ἑξαγώνιος} Quod habet sex angulos. Plin.li. 11 cap.11, Apum sexangulæ omnes cellæ. Ouid.15. Metamorphoseos,
Nónne vides quos cera tegit sexangula fœtus
Melliferarum apum sine membris corpora nasci?

Sexangulatus, pen. prod. Solinus cap.46, Inuenit & iridem in mari Rubro, sicut crystallum sexangulatam, quæ radiis icta solis, &c.

Sexatrus, sextus dies est feriis, vt Triatrus, tertius, Festus. Vide Quinquatrus in QVINQVATRIA.

Sexcenus, pe.pro. Adiect. {ἑξακόσιος} pro Sexcentenus. Cic.7.Ver. Ciuitatibus pro numero militũ pecuniarũ summas describere, certo pretio sexcenos nũmos nautarũ missione cõstituere. Colu.lib.3.cap.3.

Sexcentenus, pen.prod {ἑξακοσιαπλάσιος} Aliud adiect. Colum lib.3.cap. 5, Qui ducentos quadragenos pedes obtinent, sexcenteni malleoli pangendi sunt. Id est, sexcenti vnicuique.

Sexcenti, sexcentæ, sexcenta {ἑξακόσιοι} Plurale tantùm. Cic.2.de Diui. Sexcenta licet eiusmodi proferre. Terent. Phorm.4.3.
Sexcentas perinde potius scribito dicas. Vbi Donatus, Apud nos sexcẽta dictre pro infinito numero, ferè vsitatum est. Cic. pro Rosc. Amer. Sexcenti sunt qui inter sicarios & de veneficiis accusabant.

Sexcentoplagus, pen. prod. {ἑξακοσιάπληγος} Fictum à Plauto nomen, in Captiu. 12,
Sexcẽtoplago nomẽ indatur tibi. Hoc est, Sexcẽtas plagas accipies.

Sexcentesimos, pen. cor. Adiect. {ἑξακοσιαστος} Plin.lib.8.ca.7, Anno vrbis sexcentesimo quinquagesimoquinto. Sic lib.14.cap.12.

Sexcenties, Aduerb. {ἑξακοσιάκις} Cic. Att. li.4.86, Vt forũ laxaremus, & vsq; ad atriũ Libertatis explicaremus, contẽpsimus sexcenties H-S.

Sexdecies {ἑκκαιδεκάκις} Aliud aduerb. Plin.lib.6.cap.29, Sebosus ab Ægypti extremis sexdecies centena LXXV. M. passuum.

Sexennis, & hoc sexenne {ἑξαετής} Quod est sex annorũ. Plaut. Pœn.14, Inde surreptus ferè sexennis. Plin.lib.8.cap.32.

Sexennium, sexennij {ἑξαετία} Tempus sex annorum. Cic.1.de Diuin. Quod quidem sexennio post Veios captos factũ esse vidimus. Idem Attic.lib. 6.111, Confeceram vt soluerent centesimis sexennij ductis cum renouatione singulorum annorum.

Sexies, Aduerbium. {ἑξάκις} Sex vicibus. Liu.4.ab Vrbe, Veientem hostem sexies victum pertimescant. Colum.lib.5.cap.2.

Sextans, Vide SESTANS.

Sextantarius, a, um: Sextantarij asses (inquit Festus Põpeius) in vsu esse cœperunt ex eo tempore, quo propter bellum Punicum secundum, quod cum Hannibale gestum est, decreuerunt patres, vt ex Assi bus, qui tum erant librarij, fierent sextantarij, per quos cùm solui cœptũ esset, & populus ære alieno liberaretur, & priuati, quibus debitum publicè solui oportebat, non magno detrimẽto adficerẽtur. Septuennio quoque (anno) vsus est, vt priore numero: sed id non permansit in vsu, nec amplius processit in morem. Vide Antonij August. notas ad Festum.

Sextarius, sextarij, m g. {ξέστης} Dicitur quod sit sexta pars congij, quæ mensura apud antiquos tam liquidis quàm aridis seruiebat. Capit autem sextarius cotulas binas, quæ Latinè Heminæ dicuntur.
Ad sextarios decoquere, Vide AD.
Sextarius, aridorum mensura. Colum.lib.2.ca.9. de Panico & Milio verba faciens, Nec impensa graui sationẽ cultoris onerant, quippe sextariis ferè quatuor iugerum implent. Idem lib.12.cap.5, Salis sextarium subterito. Paulò pòst, Quidam hordei tosti sextarios quatuor. Cato cap.105, Schœnum & calamum in pila contundito, quod fiet sextarium vnum. eodem in dolium infundito, vt odoratum fiet.
Sextarius Romanus, vt in Asse docet Budæus, eam mensuram capit, quam ternos septariolos lingua nostra appellat, hoc est ternos semisextarios: qui est dodrans pintæ nostræ Parisiensis. Hic sextarius in xij. cyathos distribuitur, quemadmodum as vel libra in vncias duodecim. Proinde pinta Parisiensis sedecim cyathos implet. Notum est autem, antiquos, cùm hilarioli conuiuio sese ad potus solutiores inuitabant, tot cyathos haustibus singulis ebibere solitos, quot erant literæ in nominibus amicorum: à quo more illud Martialis emananit, lib.1,
Næuia sex cyathis, septem Iustina bibatur
Quinque Lycas, Lyde quatuor, Ida tribus.
Omnis ab infuso numeretur amica falerno. Inde inuenta sunt vocabula triens, quadrans, quincunx, septunx, bes, dodrans, deunx, & reliqua, quæ non magis pocula quàm mensuras significant: id quod apertè docet idem poëta lib.8. epigram.
Det numerum cyathis Instantis litera Rufi,
Author enim tanti muneris ille mihi.
Si Telethusa venit, promissáque gaudia portat
Seruabor dominæ Rufe triente tuo.
Si dubia est, septunce trahar: si fallit amantem
Vt iugulẽ curas, nomen vtrumque bibam. Septuncem pro haustu septem cyathorum dixit, tot enim sunt elementa in recto Instantis: & trientem pro phiala & haustu quatuor cyathorum. Et rursus in vndecimo quincuncem pro quinque cyathis, & bessem pro octo. Epigram.37,
Quincunces & sex cyathos, bessémque bibamus
Caius vt fiat Iulius & Proculus. & 12. epigr.28,
Poto ego sextantes, tu potas Cinna deunces
Et quereris quòd non Cinna bibamus idem. Deunces vndenos cyathos intelligit, vt sextantes binos. Romani autem sextarium quasi legitimam ac quotidianam virilis potus mensuram statuentes, ab eo quasi ab asse incipientes, reliqua vocabula partes eius fecerunt: quomodo & nos pintam virilem mensuram ponentes, semissem eius parcis vini destinamus, dodrantem autem continentibus, quadrantem ægrotis, sesquipintam bibacibus, in quotidiano quidem conuiuio. Cyathis verò antiquos potus sui mensuram metiri solitos etiam inter epulas, ex eo colligitur, quòd serui quidam ad cyathos stare vel esse dicebantur, vt serui ad limina & ad pedes. Vide SEPTVNX.
Sextarius aquæ. Cic.2.Offi. At ij qui ab hoste obsidentur, si emere aquæ sextarium cogerentur, hoc primò incredibile nobis videri.
Sextarius olearius. Cato cap.13.
Sextarius vini. Liu.7.ab Vrbe.
Ducere sextarium, Ebibere. Iuuen. saty.6.

Sextilis, huius sextilis, pe.prod. Dicebatur qui nunc Augustus mensis: quòd sextus esset in ordine mensium. Horat.1.epist.7,
Quinque dies pollicitus me tibi rure futurum,
Sextilem totum mendax desyderor.
Mensis sextilis. Horat.1.epist.11.

Sextula, sextulæ. pen.corr. Æris minima pars: dicta quòd sit sexta pars vnciæ. Cic. pro Cecinna, Facit heredẽ ex deunce & semuncia Cecinnam, ex duabus sextulis M. Fulciniũ libertũ superioris viri, Ebutio sextulã aspergit. Hereditatẽ.i. assem his verbis Cic. in deuncẽ, semũciã, & tres sextulas diuisit. Ex quo liquet sextulã tertiã esse partẽ semunciæ, & vnciæ sextã. Duas sextulas dixit pro tertia parte vnciæ: quũ tamen aliud vocabulũ Latinũ haberet, duellã.s. Nã duæ sextulæ duellam faciunt, quæ tertia pars est vnciæ. Vide Bud. in ASSE.
¶ Sextula, Mensura agri. Colum.lib.5.cap.1, Pars septuagesimasecunda, pedes CCCC. hoc est sextula, in qua sunt scrupula quatuor.

Sextus, Adiect. {ἕκτος} vt Sexta ætas.

Sextum Consul {ἑξάκις ὕπατος} vt Tertiùm Cõsul. Cic. in Pis. Qui C. illi Mario fortissimo viro & Consuli, & sextùm Consuli, &c.
Ad sextam decoquere, vide AD.

Seni, senæ, sena {ἕξ} à sex deriuatur. Cic.4.Ver. Ab isto, & præco qui voluit, istum ordinem pretio mercatus est, & pueri annorum senûm septenûmque denûm, Senatorium nomen nundinati sunt.

Anni

Anni decies seni, Sexaginta. Ouid.5.Fast.

Senarius, Adiect. {ἑξάς, ἑξαδικός} Quod constat sex rebus: vt Senarius numerus, Hinc
Senarij versus, qui & Senarioli dicti sunt à sex pedibus. Cic.5.Tusc. Tenebam enim quosdam senariolos, quos in eius monumento esse inscriptos acceperam, qui declarabant in summo sepulchro sphæram esse positam cum cylindro.
nariolus, senarioli, pen.corr. Diminut. Vide SENARIVS.

SEXTIVS Caballus {σέξτιος κάβαλλος} Scurra maximus, qui à calcitratu, Caballi nomen adeptus est. Mart. in Cæcilium lib.1.

SEXTVS {σέξτος} Philosophus Cheronensis, Plutarchi nepos, qui doctor fuit Marci Antonini imperatoris, de quo Iulius Capitolinus, Audiuit & Sextũ philosophum Cheronensem. Fuerunt & alij Sexti multi.

Sexus, huius sexus, m.g. {διαφορὰ τοῦ ἄρρενος, καὶ τοῦ θήλεος} Et hoc Sexus, sexi, secundum Priscianum. Plaut. Rud.
Virile sexus nunquam habui vllum. Varro lib.1.de Annalibus, Sexus vtrunque, virile, an muliebre, an neutrum sit, dici potest. Sallust.lib.2. Histor. Colum.lib.6.cap.24, Certis signis comprehendere licet quem sexum generauerit.
Mentiri sexum. Vide Mentior in MENS.
Sexus à Græco dicitur ἕξις, quod est habitus: significátque naturam & habitum, authore Festo. Vnde masculinum & fœmininum sexum dicimus. Plin. de Viris illustr.2, Ad quos quum vtriusque sexus multitudo conuenisset, dato suis signo virgines raptæ sunt.
Sexus, n.g. dixit Sallust. hist. lib 2, At Metellus in vlteriorẽ Hispaniã post annũ regressus magna gloria cõcurrẽtiũ vndiq; virile & muliebre sexus per vias, & recta omnium visebantur. Vide plura apud Nonium.

SEYA, Fortuna Romæ templum habuit, à Seruio Tullio constructum, quòd Serua Seya natus ad regni fastigia conscendisset. Alexand. Alexandrinus lib.1.cap.13.

S I

Si {εἰ, ἄν, ἐάν, ἐὰν, εἴπερ, ἄγε} Coniunctio, Quando res facta significatur, finitiuis iungitur, authore Diomede. Cic.1.in Catil. Si illustrantur, si erumpunt omnia. Nec enim dubitat an illustrantur: sed quia illustrantur, suadet vt mutet Catilina mentem. Virg.6.Æneidos,
Si potuit manes arcessere coniugis Orpheus. Affirmat enim potuisse.
Si, cum futuro indicatiui. Cic. Curioni, lib 2.6, Nunquam labere, si te audies. Idem ad Thermum, lib.2.17, Si me audies, vitabis inimicitias: & posteritatis otio consules.
Subiunctiuis iungitur, quoties conditionalis & incertus est sermo. veluti, Si facias, Si faceres. Qui enim sic loquitur, non factum interim declarat. Hæc Diomedes. Cic. pro Cluent. Tum ei quadraginta millia, si esset absolutus Oppianicus, pollicetur.
Finitiuis, Græcè τοῖς ὁριστικοῖς, id est Indicatiuis etiam iungitur quum conditionem significat. Terent. And.1.3,
Si illum relinquo, eius vitæ timeo: sin opitulor, huius minas. Ibid.2.1,
-Pamphile
Si id facis, hodie postremum me vides. Idem Eunuch.1.1,
Si incipies, neque perficies nauiter. Virg 1.Georgicorum,
At si triticeam in messem, robustáque farra
Exercebis humum. Vbi Seru. dicit, Exercebis pro Exerceueris positũ.
Si, in principio orationis. Cic. pro Cœlio, Si authoritates patronorum in iudiciis valerent, ab amplissimis viris, &c.
Si deus, si dea es. Cato. de Re rustic. Sic verba cõcipito: Si deus, si dea es. Hæc verba erant in precibus Romanorum solennia, cùm deos sexu distinctos, vt & homines existimarent: in quo ab Arnobio illuduntur meritò & reprehenduntur, cuius hæc sunt verba, Nam consuestis in precibus, Siue tu deus, siue tu dea, dicere.
Si nihil aliud: saltẽ: &c. Cic.3.Ver. Hic istius scelerata locatione nefarióque latrocinio bonis patriis fortunísq; omnibus spoliatus, venit in iudicium: si nihil aliud, saltẽ vt eam cuius opera ipse multos annos est in sordibus, paulò tamen obsoletius vestitum videret. Compendiaria locutio sumpta à Græcis, teste Budæo.
Si minus, Si non. Cic. pro Cluent. Non timuisse, si minus vim deorũ, hominúmq; famam: at illam ipsam noctem, facésq; illas nuptiales? Et ad Curionem lib.2.5, Propter ipsius excellentem in eo genere vel gratiam vel diligentiam, nostram suffragationem si minus potentem, at probatam tamen.
Si modò. Cic. Att. li.13.276, Quæ diligẽter à me expressa acumẽ habẽt Antiochi, nitorem orationis nostrũ, si modò is est aliquis in nobis.
Si non, pro Sin minus. Plin. epist.6.lib 3, Si adsunt amici, honestissimi sermones explicantur: si non, liber legitur.
Si non faciat, &c. Cæs.1.bel. Ciuil. Vti ante certam diem Cæsar exercitum dimittat: si non faciat, eum aduersus Remp. facturum videri.
Si non, at. vel, Si nequaquam, at. Cic. in Orat. Nulla est enim vllo in genere laus oratoris, cuius in nostris orationibus non sit aliqua, si non perfectio, at conatus tamen. Idem de Oratore, Alicui si nequaquam parem illius ingenio, at pro nostro tamen studio meritam gratiam debitámque referamus.
Si non maximus. Cic. in Orat. Hoc vno perfecto magnus orator est, si non maximus.
Si parêret, Verba sunt formulæ iudicij recuperatorij. Cic.1.Ver. Iudicium dat statim, si parêret eam se & sua Veneris esse dixisse: iudicãt Recuperatores id, quod necesse erat. Sic legendum est ex Festo in dictione paret, per r liquidam, non pateret.
Si tamen, pro Si modò. Plin. epist.1.lib.3, Liber legitur, interdum etiam præsentibus amicis, si tamen illa non grauantur.
Si ego hos bene noui. Cic. pro Rosc. Amer. Sed si ego hos bene noui, literam illam, cui vos vsque eò inimici estis, vt etiam omnes eas oderetis, ita vehementer ad caput affigent: vt posteà neminẽ alium nisi fortunas vestras accusare possitis.
Si quum fungi munere debemus. Cic.4.Acad. Quod si quum fungi munere debeamus, non modò operam nostram nunquam à populari cœtu remonemus.
Si, id est defendere. Cic. pro Quintio, Qui cõmuni studio, summis

opibus Sext. Næuium defendunt: si id est defendere, cupiditati alterius obtẽperare, quo is facilius, quẽ velit, iniquo iudicio opprimere possit.
Si me amas. Cic. Vatinio lib.5.cap.11, De Dionysio, si me amas, confice. Quasi dicat, Rogo te per amorem. Et est modus adiurandi.
Si maximè. Cic.4. Verr. Neque enim si maximè statuæ deiectæ essent, eas ego vobis possem iacentes ostendere.
Si per commodum Reip. posset. Liu.1.bel. Maced.
Si videtur, per parẽthesim positũ. Cic.1.Acad. Eam quoque (si videtur) correctionem explicabo, sicut solebat Antiochus. Idem Sulpitio, lib.4.2, Tu (si videbitur) ita censeo facias.
Si vlli rei sapiens assentietur vnquam, aliquando etiam opinabitr Cic.4.Acad.
Si potes. Cic.2.de Orat. Vide, inquit, Scaure, mortuus rapitur, si potest esse possessor.
Si fortè. Cic. Qu.fra. lib.1.2, Intelliges esse nihil à me, nisi orationis acerbitatem & iracundiam & si fortè raró literarum missarum indigentiam reprehensam.
Si, pro Quanuis, subiunctiuo iungitur. Terent. And.4.2,
Non, si capiundos mihi sciam esse inimicos omnes homines.
¶ Si, cum Quis, indicatiuo ferè iungitur. Ouid.1.de Arte,
Si quis in hoc artem populo non nouit amandi. Cic.1.Offi. Eo siquis sibi plus æquo appetet, violauit ius humanæ societatis.
¶ Si, pro Etsi. Terent. Eun.5.2, -nam si ego digna hac contumelia
Sum maximè, at tu indignus qui faceres tamen. Vbi Donatus, Deest E T, vt sit, etsi.
¶ Si, Etiam si. Plaut. Merc.14,
Decem vocasset si ad cœnam summos viros, nimium obsonauit.
¶ Si, pro Cùm, vt non cõditionem, sed tempus significet. Horat.lib. 1.epist.2.ad Mecœn.
Quòd si bruma niues Albanis illinet agris. Id est cùm bruma aduenerit. Vide plura apud Lambinum in hunc locum.
¶ Si, pro An positum Græcorum more. Liuius, Percũctatus si consilium, nõ vtile solùm, sed etiam salutare, admittere auribus posset. &c. Horat.lib.1.epist.2.ad Mecœnat.
Inspice si possum donata reponere lætus. Lambinus.
Aliàs pro An, sic ponitur. Terent. Heaut.1.1,
Visam si domi est. Colum. lib.8.cap.5.
¶ Si, pro Vtinam, aliquando ponitur. Virg.6.Æneidos,
Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus
Ostendat nemore in tanto. Vbi Seruius, Si, Aduerbiũ rogantis & optantis est per se plenum.
¶ Si diis placet, Proprium est exclamãtis propter indignitatẽ alicuius rei, siue temeritatem, & indignãtis, inquit Donatus. Teren. Eu.5.3, Vide vt otiosus sit, si diis placet. Cic. in Orat. Etiã Latini, si diis placet, hoc biennio magistri dicendi extiterunt. Idem 5.Tusc. Qua gloria commotus Epicurus exoritur, cui etiam, si diis placet videtur semper sapiens beatus.
¶ Si est vt. Terent. Hecyra,
Si est vt velit reducere vxorem, licet. Id est, si velit. Idem Phorm.2.1,
Si est patrue culpam vt Antipho in se admiserit, &c. Pro, si admisit, vt Donatus interpretatur. Rursum Hecyra 4.1.
¶ Si te in germani fratris dilexi loco, Sic dicimus, inquit Donatus, quando præstitimus aliquid, & tamen nolumus exprobrare. Terentius Andr.1.5, -ne abs te hanc segreges, neu deseras:
Si te in germani fratris dilexi loco:
Siue hæc te solum semper fecit maxumi. Virg.9.Æneidos,
Si qua tuis, &c. Idem 4.Æneidos, Si bene quid de te merui.
Si, pro Postquàm. Terent. Phorm.1.2,
Non si redisset pater ei veniam daret. Virg.5.Æneidos,
Prætereà si nona diem mortalibus almum
Aurora extulerit. Donatus.
¶ Si, pro Siquidem. Virg.1.Georgicorum,
Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus
Chaoniam pingui glandem mutauit arista. Vbi Seruius Si, siquidem: nam Si confirmatis est. Idem 5.Æneidos,
Si concessa peto, si dant ea mœnia Parcæ.
¶ Si sapis, pro Si sapias, ait Donatus. Terent. Eun.1.1.
¶ Si redierit, pro Si rediit. Terent. Adelph.4.2. Donatus.
¶ Dicis, si facies modó. Plaut. Trinum.17.
¶ Si, per aposiopesim siue reticentiam dictum. Terent. And.4.5,
Non me attingas scelester: si pol Glycerio non omnia hæc.
¶ Si sis homo. Terent. Adel.5.8, -si tu sis homo,
Hic faciat. Vbi Donatus, Si sis, pro Si esse volueris, & si credi homo volueris. Rursum idem, Si tu sis, non si tu es, dixit: quasi in eo se hominem sit Æschinus probaturus.
¶ Si, aliquãdo subaud. Horat.1.Ser.sat.3, -decies centena dedisses.
Huic parco paucis contento, quinque diebus
Nil erat in loculis. Budæus.

Sialochi {σιαλόχοι} dicuntur, qui inter loquendũ vnà cum verbis saliuã expuunt. σίαλος enim Græcis dicitur spuma, vel saliua ore emissa.

SIAMBIS {σίαμβις} insula est in Oceano Britannico. Plin.lib.4.cap.16.

SIBARAE Indiæ sunt populi iuxta Plin.lib.6.cap.20.

SIBARIS, Vide SYBARIS.

SIBDE, es {σίβδη} Cariæ oppidum Halicarnasso ab Alexandro Magno attributum. Plin.lib.5.cap.29.

Sibi {σοί} Datiuus à Sui pronomine. Vide suo loco.
Sibi habeat suam fortunam. Cic. Att. lib.7.130.
Sibimetipsis consciuere mortem. Liu.4.ab Vrbe.

Sibilus, sibili, pe.cor. {συριγμός, ῥοῖζημα} In singulare. m.g. est, in plurali m. & neutri. Est autẽ sonus oris, qui cõpressis dentibus, & parũ diductis labris fieri solet. Col.lib.2.cap.3, Sibilóq; allectari, quo libẽtius bibant.
Pastoria sibila. Ouid.13.Metam.
Conscindere sibilis, Vide CONSCINDO.
Sibilo signum dare. Liu.5.bel. Pun.
Edere sibilum, Catull. de Phaselo.
Mittere horrenda sibila. Ouid.3.Metam.

Stridula sibilla.Lucan.lib.9, -angues,
Stridula fuderunt vibratis sibila linguis.
Trepidanti: sibila torsit draco.Valer.lib.7.Argon.
Vibrata sibila sæuis linguis.Silius lib.3.
Plausus & Sibilus,contraria. Cic.pro Sestio,Ei verò qui pendet rebus leuissimis,qui rumore, & (vt ipsi loquuntur) fauore populi tenetur & ducitur,plausum immortalitatem , sibilum mortem videri necesse est.
Sibilo consectari aliquem. Cic.Attic.li.2.33, Fusium clamoribus,& conuitiis,& sibilis consectantur.
E scena explodi sibilo & conuitio. Cicero pro Rosc.Comœdo,Qui posteaquã e scena nõ modò sibilis,sed etiã cõuitio explodebatur,&c.
Intactus à sibilo,Vide INTACTVS.
Sibilum,neutr.gen.vt apud Serenũ,Suaue sibilum.Author Nonius.
¶Sibilus poëticè,pro Venti flatu.Virg.5.ecloga,
Nam neque me tantùm venientis sibilus Austri,&c.
Sibilus,penult.corr. Adiect.vt Ora sibila, pro Sibilantia,inquit Seruius. Virg.2.Æneid.
Colla sibila.Virg 3.Georg.
Toruæ coma sibila frontis:Id est sibilans.Val.Flac.3.Argon.
Sibilo,sibilas,pen.corr.{συρίττω,ἐπισυρίζω,ποππύζω} sibilare, Sibilum emittere. Cic.Attic.lib.2.34, Populares isti iam etiam modestos homines sibilare docuerunt.
Populus me sibilat.Horat.1 Serm.saty.1.
Ore sibilat draco.Virg.11.Æneid.
SIBINI, sunt Populi conterminí Sueuis, Mugilonibus & Butonibus. Strabo lib.7.
Sibus,sibi,sibo,an attributiuè per omne genus? Sibus (inquit Festus) significat callidum,vel acutum πανοῦργος.
SIBY,oppidum Elamitarum.apud Plin.lib.6.cap.28.
Sibylla,sibillæ {σίβυλλα} Puella cuius pectus non decipit, & quæ vaticinatur, inquit Varro. Et à consiliis deorum nuntiandis veteres hoc nomen imposuerunt. Æoles enim σιὸς deos dicunt , βουλὴ sententia seu consilium dicitur.Sibyllas igitur, quasi sibullas dixerunt, quæ Dei sententias enuntiarent.Cic.2.de Diuinat.Sybillæ versus obseruamus quos illa furens fudisse dicitur, quorum interpres nuper falsa quędam hominum fama dicturus in Senatu putabatur,eum quem reuera regem habebamus, appellandum quoque esse regem,si salui esse vellemus.
Sibyllam Apollo pio amore dilexit : & ei obtulit poscẽdi quod vellet arbitrium.Illa hausit arenam manibus: & tam lõgam vitam poposcit.Cui Apollo respondit id posse fieri, si Erythræam in qua habitabat insulam relinqueret,& eam nunquam videret.Profecta igitur Cumas tenuit:& illic defecta corporis viribus , vitam in sola voce retinuit.Quod quum ciues eius cognouissent:siue inuidia,siue miseratione commoti,ei epistolam miserũt creta antiquo more signatam. Qua visa,quia erat de eius insula,in mortem soluta est. Vnde nonnulli hãc esse dicunt, quæ Romana fata cõscripsit,quòd incenso Apollinis templo inde Romam allati sunt libri, vnde hæc fuerat.Hæc Seruius in illud.6.Æneidos,
Olli sic breuiter facta est longæua sacerdos. Ouidius tamen 14.Metam.fabulam recitat paulò aliter.
Sibyllæ,vt author est Varro in libris rerum diuinarum,decem fuerunt. Prima, de Persis, cuius mentionem fecit Nicanor , qui res gestas Alexandri Macedonis scripsit. Secunda , Lybica : cuius meminit Euripides. Tertia,Delphica:de qua locutus est Chrysippus de Diuinatione.Quarta,Cumæa:quam Næuius in libro belli Punici,Piso in Annalibus nominauit. Quinta, Erythræa: quam Apollodorus Erythræus suam ciuem esse affirmauit:Graiísque Ilium petentibus vaticinatam, & perituram esse Troiam , & Homerum mendacia esse scripturum. Sexta , Samia : de qua scripsit Eratosthenes in antiquis annalibus Samiorum reperisse se scriptum. Septima,Cumana nomine Amalthæa, quæ ab aliis Demophile vel Erophile nominatur. Hanc fuisse affirmãt, quæ dicitur nouem libros ad regem Tarquinium Priscum attulisse,ac pro eis trecentos philippeos postulasse. Vide Gell.lib.1.cap.19. Octaua, Hellespontica, in agro Troiano nata, vico Marinesso, circa oppidum Gergythium:quam scribit Heraclydes Ponticus, Solonis & Cyri fuisse temporibus.Nona,Phrygia:quæ vaticinata est Ancyræ.Decima,quæ Tyburs siue Tyburtina dicta est,nomine Albunæa,quæ Tyburi vt dea colitur , iuxta ripam Anienis:cuius in gurgite simulachrũ eius inuentum fuisse dicitur, tenens in manu librum : cuius sacra Senatus in Capitolium transtulerit. Harum omnium Sybillarum carmina & feruntur & habentur,præterquàm Cumææ: cuius libri à Romanis occuluntur , nec eos ab vllo nisi à Quindecimuiris inspici fas est. Et sunt singularum singuli libri : qui,quia Sybillæ nomine inscribuntur,vnius esse creduntur:súntque confusi,nec discerni,ac suus cuíque assignari potest,præter quàm Erythrææ,quæ & nomen suum carmini verum inseruit,& Erythræam se nominatam iri prælocuta est , quum esset orta Babyloniæ. Omnes igitur hæ Sybillę vnum Deum prædicant,maximè tamen Erythræa , quæ celebrior inter cæteras ac nobilior habetur.
Horrendæ secreta Sibyllę Virg.6.Æneid.
Casta Sibylla. Virg.5.Æneid.
Cumęa Sibylla.Virg 6.Æneid.
Viuax Sibylla.Ouid.4.Fast.
Sibyllinus,penul.prod.Adiect. {σιβυλλινός} Quod est Sibyllæ,vel quod à Sibylla fit,vt Sibyllini libri.Plin.de Viris illustr.Cic.de Arusp.resp.Ne hoc quidem in mentem tibi veniebat Sibyllino sacerdori, hæc sacra maiores nostros ex vestris libris expetisse? Sibyllinum sacerdotem vocat , cui ius erat Sibyllinos libros aperire & proferre,si quando vaticinium aliquod petendum erat.
Versus Sibyllini.Horat.in Carm.secul.
Sibyna,Genus erat hastæ Gręcis.Eo verbo vsus est Ennius,
Illyrij restant sicis sibynísque fodentes. Reperias apud Gellium scibones pro Sibynę mendosè. Turnebus.
SIBYRTVS {σίβυρτος} oppidum Cretæ , vt ex Polybij sententia tradit Stephanus.Hinc Sibyrtius gentile nomen σιβύρτιος.
Sic,Aduerb.Affirmantis{ὡς,οὕτω,οὕτως,οὕτωσί,οὕτωσίπως,ταύτῃ,ὧδε,ὡσαύτως}Terent.Phorm.2.2,
Itáne patris ais conspectum veritum hinc abiisse? G. admodum.
P. Phaniam relictam solam? G. sic. Plaut.Amph.10,
Eia autem inimicos? A. sic est vera prædico. Terent.And.2.1.
Sic est factum,Sic est res,Sic res habet.Terent.And.3.4,
Simulaui , vos vt pertentarem. D. quid ais? S. sic est res. Cic.pro Roscio Amer.
¶Sic,Ita,aut Quemadmodum.Virg 2.Æneidos,
Non sic aggeribus ruptis quum spumeus amnis
Exiit. Terent.Eunuch.3.5,
Nostín' hanc quam amat frater? A. noui:nempe opinor Thaidem.
C.Istam ipsam. A. sic commemineram. Plaut.Stich.3.Cic.pro Quintio,Sic cogitabam,&c.
¶Sic satis.Terent.Heaut.3.2,
Et quidem hercle forma luculenta. C. sic satis.
¶Sic,Cùm aliquid ab altero petimus,id vt facilius impetremus, ea solemus illi precari & optare , quæ scimus ei esse optatissima , addita particula sic.Estque hoc genus omnibus poëtis Gręcis & Latinis perquam vsitatum.Horat.1.Carm.ode 3,
Sic te diua potens Cypri. Virg.in Mœrid.
Sic tua Cyrnæas fugiant examina taxos. Vide plura apud Lambinum in illud Horatianum quod attulimus.
¶Sic,Demonstrat.Terent.Eunuch.3.5,
Ego limis aspecto sic per flabellum clanculum , & simul alia circunspecto. Idem Phorm.1.2,
Quid ille pædagogus,qui citharistriam?
Quid rei gerit? G. sic tenuiter. D. non multum habet
Quod det fortasse.Ibidem.1.2,
-ad precatorem abeam credo,qui mihi sic oret:
Nunc omitte quæso hunc,&c.Sic And.1.1,
Sic cogitabam,Hic paruæ consuetudinis
Causa,mortem huius tam fert familiariter, &c.
¶Sic est,Sic sum,Sic vita erat : pro, Hoc ingenio,his moribus.Terent.Phorm.1.2,
Cui tanta erat res,& supererat? G. desinas:
Sic est ingenium.Idem.And.1.1,
Sic vita erat,facilè omnes perferre,ac pati. Idem Phorm.3.2,
Itáne tandem facere oportet? D. sic sum:si placeo,vtere. Cicero pro Rosc.Comœdo, Sic est vulgus, ex veritate pauca , ex opinione multa æstimat.Idem pro Rosc.Amer.Sic vita hominum est,&c.
Sic ago,sic me decet.Plaut.Pœn 6.
¶Sic,Leuiter,& negligenter.Terent.And.1.2,
Mirabar hoc si sic abiret.
¶Sic agam.Terent.Adelph.5.2.
¶Sic,tam.Plaut.Trinum.10,
Nihil sic celere est,nec volat. De amore.
¶Sic,Coniunctio illatiua.Cic.Sic tot simul virtutes cõtinentię,grauitatis,iustitiæ,fidei defecerunt.Id est igitur.
¶Sic,pro Valde, Apuleius, Nec ego rebar sic multorũ id opus dierum esse.
¶Sic,vt. Cic. Trebatio lib.7.17, Sic ei te commendaui,& tradidi,vt grauissimè diligentissiméque potui.
Sic vt quimus.Terent.And.4.6.
¶Sic,vt,pro Tam,quàm.Horat.2.Serm.8,
Tum parochi faciem nil sic metuentis vt acres Potores,&c.
Sic tamen,vt.Vlp.in l.Siquis pecuniam.D.Siquis omissa cau.Et maximè,si ob euertenda iudicia id fecit,aduersus possessorem competere actionem:sic tamen vt ibi quidem pecunia accepta repudiauit,&c.
Sic?sic.Virg.4.Æneidos,
Sed moriatur,ait.sic?sic iuuat ire sub vmbras. Vbi Seruius,Quasi interrogatio & responsio,Et placet sic inultam perire? Placet.
Sic & Quasi.Plaut.Amphit.8,
Sic salutas atque appellas,quasi dudum non videris.
Sic & Quomodo. Cæl.ad Cic lib.8.4, Ego tamen sic nihil expecto, quomodo Paulum Consulẽ designatum primum sententiã dicentem.
Sic demum,pro Ad postremum.Virg.6.Æneidos,
Sic demum lucos Stygios,regna inuia viuis Aspicies.
Siccine,pen.corr. {μῶν,οὕτω} Aduerb.interrogantis,pro An sic?vel Sícne? Terent.Eunuch.4 7, -ain' verò canis?
Siccine agis? Ibid.1 2.Cic.1.de Fin.
Siccine lentè iaces?Propert.lib.2.eleg.16.
Sica,sicæ {κοπὶς,ξίφος} Genus gladij breuioris,quasi seca. Cic.3.in Catil. E quibus ille maximum sicarum numerum & gladiorum extulit.Ibid. 2,Non enim iam inter latera nostra sica illa versabitur. Et 3. de Natu. deor.Tum hæc quotidiana,sicæ,venena,peculatus,&c.
Sicula,siculæ,pen.corr.Dimin.{ξιφίδιον} Plaut.Rud.24,
Pòst est sicula argenteola,& duæ connexæ maniculæ.
Sicarius,sicarij {ξιφήρης} Qui sicam gerit maleficij alicuius gratia,& pro interfectore accipitur. Cic.pro Rosc.Amer.Ab his hoc postulare homines sicarios atque gladiatores , non modò vt supplicia vetent, &c. Idem pro eodem,Vetus videlicet sicarius,homo audax,& sæpe in cæde versatus.Horat.1.Serm. saty.4.
Sicarij appellantur à sica,quæ significat Ferreum cultrum. Author Iustinianus lib.4.Instit.De public.iudiciis.
Immittere in forum sicarios,Vide IMMITTO.
SICAMBRI {σίκαμβροι} Populi Germaniæ, Menapiis finitimi,ad vtranque Rheni ripam habitãtes.Hi crines natura flauos habent,quos crescere sinunt & artificio quodam intorquent. Martial. lib.1, Quidam cum y Græco scribunt.Hodie Geldrẽses vel Cliuanos volunt esse.Meminit horum Srabo lib.14.
Cæde gaudente: Sicambri.Horat.4.Carm.ode 14.
Indomiti Sicambri.Ouid.ad Liuiam.
SICANI {σικανοί} populi Hispani,à fluuio Sicore dicti. Hi duce Siculo, exclusis Aboriginibus,Italiam tenuerunt:ipsíque posteà ab ipsis pulsi

quos antè pepulerant , insulam vicinam Italiæ occupauerũt, & eam Sicaniam à suo nomine nuncupauerunt.
SICANIA {σικανία} dicta est insulæ Siciliæ quædam pars,in finibus Agrigentinis.Et amnis in ea Sicanis olim fuit.Sed & insula quandoque tota,Sicania dicta est,à Briarei Cyclopis filio Sicano:vel à Sicanis populis,qui primi eam insulam incoluisse feruntur: qui tamen non sunt indigenæ,sed Hispani.Sicilia verò à ducis nomine : quanquam Thucydides dicat de Sicilia Italum regem venisse , & ab eo esse Italiam appellatam.Hæc Seruius illud Virgilij enarrans 8.Æneidos,
Tunc manus Ausoniæ,& gentes venere Sicanæ. De hac vide in dictione SICILIA.
Sicanus,pen.indiff.Adiect.vt.
Ætna Sicana.Horat.Epod.17.
Fluctus Sicani.Virg 10.eclog,
Portus Sicani.Virg.5.Æneid.
Saxo Sicano patientior.Propert.lib.1.eleg 15.
Sicanius,Aliud adiect. {σικανὸς} vt
Arenæ Sicaniæ.Ouid.15.Metam.
Populi Sicanij.Lucan.lib.3.
Sinus Sicanius.Virg 3 Æneid.
Vrbes Sicaniæ.Lucan.lib.3.
SICARIS,Fluuius Hispaniæ Tarracõensis non procul ab Ilerda fluens, iuxta quem Cæsar Afranij & Petreij exercitum siti ad deditionem compulit.Lucan.lib.4,
Hesperios inter Sicaris non vltimus amnes. Alij tamen hũc fluuium Sicorim malunt appellare,per quartam vocalem in media syllaba.
Sicarius,Vide SICA,
SICCA, vrbs Numidiæ, Romanorum colonia , apud Plinium libro 5. cap.3.
Siccaneus, Siccatio, Siccesco, Vide SICCVS.
Siccine,Vide SIC.
Siccus,Adiect. {ξηρὸς,αὖος,αὐχμηρὸς,τραφερὸς,καρφαλέος,ἄβροχος} Aridum & sine humore,inquit Nonius.Virg.6.Æneidos,
Summa petit scopuli,siccáque in rupe resedit. Plaut.Curcul.3,
Egón' salua sim sicca sum siti?
Agri sicci.Horat.2Serm.saty.4.
Arena sicca.Tibull.lib.3.eleg.6.
Fauces siccæ fluminum.Virg.4.Georg.
Feruores sicci.Ouid.1 Metam.
Siccissima herba.Plin.lib.19.cap.40.
Hyems sicca Ouid.3.Amor.eleg.5.
Littus siccum.Virg.3.Æneid.
Occelli sicci.Propert.lib.1 eleg.16.
Os siccum,Vide OS, oris.
Pedibus siccis currit super æquora.Ouid.14.Metam.
Pocula sicca.Tibull.lib.3.eleg.6.
Puluis siccus.Ouid.1.Trist.eleg.4.
Senex siccus.Horat.2.Serm.saty 3.
Sitis sicca.Ouid.4.Trist.eleg.7.
Tempora sicca æstiui Canis.Tibul.lib.1.eleg.4.
In sicco,Id est extra aquam.Plin.lib.9.cap.8.Virg.1.Georg.
¶Sicca,Absolutè apud Plautum pro puella,quæ nõdum lauet. Siccam,inquit,succidam.
¶Siccus,Sobrius.Horat.1.Carm.ode 18,
Siccis omnia nam dura deus proposuit. Hoc est , sobriis & ieiunis, vel vino abstinentibus.Plaut.Asin.16,
Præter alios meum virum fui rata
Siccum,frugi,continentem,amantem vxoris maximé. Cicero lib.2. Acad.quæst. Alius adultis, alius senibus,alius ægris, alius siccis,alius vinolentis.Ibid.lib.4, Dormientium & vinolentorum & furiosorum visa imbecilliora esse dicebas,quàm vigilantium,siccorum,sanorum.
Siccè Aduerbium {ξηρῶς} Colum.lib.6.cap.12, Maximéque datur opera ne in aquam pedem mittat , & vt siccè stabuletur. Declarat seipsum Columella.
Siccè dicere,per translationem, quemadmodum & Ieiunè. Cicero in Oratore, Id verò desinant dicere , qui subtiliter dicunt , eos solos Atticè dicere , id est quasi siccè & integrè : & amplè, & ornatè & copiosè,cum eadem integritate Atticorum est.
Siccitas,penult.corr.huius siccitaratis,fœm.gen.{αὔανσις,ξηρότης,ἀβροχία, αὐχμή,αὐχμὸς} Humoris vacuitas. Varro Cato,vel De liberis educandis , Persæ propter exercitationes pueriles modicas eam sunt consecuti corpore siccitatem , vt neque spuerentur , neque emungerentur,suffocatóque corpore essent. Cicero ad Quintum fratrem, libro 3.17,Aquámque,quam ij ducebant non longè à villa bellè sanè fluentem vidi,præsertim maxima siccitate,huberiorémque aliquanto sese collecturos esse dicebant.
¶Siccitas,Firmitas,interprete Nonio. Cicero de Senectute , nullo imbre, nullo frigore adduci vt capite operto sit : summam esse in eo corporis siccitatem.
¶Siccitas orationis.Cic.2.de Nat.deor.
Sicco, siccas {ἄζω,αὐαίνω, ξηραίνω,ἐξικμάζω} siccare, sine humore efficere. Columella libro 2.cap 2.Si humidus erit,abũdantia vliginis ante siccetur fossis.
Calices siccare.Horat.2.Serm.6.
Capillos rorantes siccabat.Ouid.4.Fast.
Cruores siccabat veste.Virg.4.Æneid.
Lachrymas siccauerat ardor.Ouid.8.Metam.
Lumina humida siccabat impressa lana.Propert.lib.3.eleg.6.
Capreoli siccant hubera ouis.Virg.2 eclog.
Vulnera siccabat lymphis.Virg 10.Æneid.
Siccari,infinitiuus pro nomine. Plin.lib.13. cap.7, Cæsa statim stagnis mergitur:hoc est eius siccari.
Siccatus,pen.prod.Partic.{ξηρανθεὶς} vt Fontes siccati.Ouid.13 Metam.
Siccatio,siccatiônis, f. g. Verbale. Plin.lib.34. cap.13, Additur & in emplastra,quibus lenis quæritur refrigeratio & siccatio.
Siccesco,siccescis {αὐαίνομαι} siccescere,à Sicceo,sicces.Col.lib.12 ca 28, Fœnum Græcum vetere vino macerato:deinde in sole exponito, aut in furno vt siccescat.
Siccoculus,Adiect.{ξηρόφθαλμος} Plaut.Pseud.3,
Genus nostrum semper siccoculum fuit. Nomen videtur à Plauto fictũ , pro eo quòd est Siccis oculis,id est nec lippis,nec lachrymosis.
Siccaneus , aliud Adiect. {ἐξικμασμένος} Cui contrarium est Irriguum & humidum , Quod est naturaliter siccum,vel quod nullo humore irriguum vel aspersum est. Colum.lib.2.cap.17, Eius prati animaduertimus duo genera: quorum alterum est siccaneum , alterum riguum. Ibidem cap 2.3.
Siccanus,pen.prod.Adiect.Plin.lib.16.cap.17.de vlmorum generibus, Italia attineas vocat excelsissimas , & ex iis siccanas præfert , quæ non sint riguæ.Rem ipsam exponit Plinius,De vlmorum generibus.
Siccificus,pen. corr.Adiect. Macrob.lib.7.Saturn. ad finem.Inest æri vis quædam remedialis & siccifica.Id est,vt loquuntur,desiccatiua.
Sicelion,{ψύλλιον} Dioscoridi,herba est,quæ alio nomine Pulicaris dicitur,à semine pulicis similitudinem referente.Plin.lib.25.cap.11.
SICELIS,Vide SICILIA.
SICENDVS, Lacus est Thessaliæ,mutas habens ranas, quæ tamen aliò translatæ coaxant,vocalésque fiunt.Plin.lib.8.cap.58.
SICENVS,Insula est,non procul ab Io, sed ex Io ad occasum nauiganti ea occurrit.Strab.lib.10.
SICHAEVS, {σιχαῖος} Didonis maritus,qui & Sicharbas dictus est, teste Seruio apud Virg.1.Æneidos,
Huic coniunx Sichæus erat ditissimus agri
Phœnicum,&c.
Sichæus,Adiectiuum.Virg.4.Æneidos,
Non seruata fides cineri promissa Sichæo.
SICHEN {σιχέμ} filius Chanaam, qui ciuitatẽ sui nominis ædificauit in Phœnice,quæ Sidon à Græcis appellata est.
Sicila,sicilæ, in antiquo lexico exponitur σμίλη,ἀρβήλιον,σμίλη χαρτοτόμος. Sicilum,ξυρὸν σκυτέως.Annotauit Turnebus.
Sicileo, siciles, pen.corr.sicilui:vel Sicilio,sicilis,siciliui,sicilitum {παλιντομέω} sicilire, Quæ malè secta sunt secare , vt fit quum quid fœnisecees prætereunt in pratis. Plinius libro 18. cap.28, Prata quoties facta sint , sicilire oportet : hoc est quæ fœnisecees prætereunt , secare. Varro 1.de Re rustica cap.49, Quo facto sicilienda prata, id est, falcibus consectanda quæ fœnisecees prætererunt,ac quasi barba tuberosum reliquerunt campum. A qua sectione arbitror dictum , Sicilire pratum.
Sicilimentum,sicilimenti,Quod sicilicitum est.Cato cap.5,item fœnum cordum,sicilimenta de prato demito,eáque arida condito.
SICILIA { σικελία} quod Ouid.15.Metam. & Claudianus de raptu Proserpinæ lib.1.confirmat, -Trinacria quondam
Italiæ pars vna fuit.
Sicilia, à Siculo Neptuni filio dicta.Vel quasi sicilita,hoc est execta. Nam olim agro Brutio annexa,mox interfuso mari Siculo auulsa. Ob hoc Græci Rhegio nomen dedere , quasi auulso. Virgil. 3. Æneidos Plinius libro 3.cap. 8, Sicilia quondam agro Brutio cohærens , mox, interfuso mari auulsa est.Nam Siciliam Italiæ,Cyprũ Syriæ,Eubœam Bœotiæ,Eubœæ Atalantem & Macrim,&c.creditum est,vt idem Plin. lib.2.cap.88.annotauit.Sicania etiam dicta est hæc insula à Sicano rege,qui, vt Solinus & Capella scribunt , cum Iberica manu in eandem terram ante bella Troiana peruenit: dehinc Siculus,Neptuni filius,à quo nomen commutatum,nam Trinacria dicta,quòd tribus promontoriis triangula est. Ouid.4.Fast. Vel Triquetra , quòd trianguli figuram habeat huiusmodi Δ. Quorum vnus angulus , qui in Meridiem vergit,Pachynus dicitur:alter Pelorus,qui ad Septẽtrionem spectat, & ab Italia mille quingentis passibus distat: tertius Lilybæus,qui Carthaginem maximè spectare videtur,& ab Africæ littoribus CXX.milibus passuum distare dicitur.Silius lib.3,
Huc Ætnæa cohors Triquetris quam miserat oris
Rex Arethusa tuus. Hæc ab Oriente & Occidente,Septentrionéque Tyrrheno mari:à Meridie Africo alluitur.Patet in longitudine à Peloro vsque ad Pachynum , millia passuum centum octogintaseptem: in latitudine centum octogintanouem. Hæc à principio,vt Iustinus scribit,Cyclopum patria fuit : quibus extinctis,Æolus regnum insulæ occupauit. Virg.3.Æn. Elegantissima est eius insulæ descriptio apud Claudianum libro de raptu Proserpinæ primo. Meminit & Lucret.lib.1. Silius Italicus lib.14. Polybius lib. belli Punici 1. Diodorus lib.6.& 16.
Sicilia optima insularum omnium , antiquitate rerum cæteras antecellit. In ea sunt Panormus, Cathana,Syracusæ, vndecima Olympiade conditæ. Prætereá Messana , Eryx , & Leontinum Gorgiæ rhetoris patria. Ibi Arethusa fons:Eryx & Æthna montes. In ea comœdia primùm inuenta. Hinc Archimedes natus,qui syderum disciplinam machinatus est. In ea specus Lestrigonum , vbi habitabant , & Achates lapis inuenitur.Locorum verò Siciliæ frequens est apud Ciceronẽ in Verrinis,Thucydidémque lib.6. mentio. Aliàs ex professo Dionysius.Strabo lib.6. Plin.lib.3 cap.8.& multa ad eius imitationem Iulius Solinus.
Sicelis,penult.correp.sicelidis { σικελίς} forma Græca à Sicilia fit.Virgil. 4.ecloga 1,
Sicelides musæ,paulò maiora canamus.
Siciliensis,Possessiuum,Qui in Sicilia versatur.
Siciliensis annus {σικελιώτης} Cic.de Claris Orat.Interim me Quæstorem Siciliensis excepit annus.
Bellum Siciliense. Cic.7.Verr.Punicis Siciliensibúsque bellis.
Fretum Siciliense.Cic.lib.3.de Natur.deor.
Pecunia Siciliensis.Cic 2.Verr.Reperiebam fiscos complures cum pecunia Siciliensi à quodam Senatore ad equitem esse translatos.
Prætura Sicilięsis.Cic. 4.Ver. De istius prętura Siciliensi non recuso quin ita me audiatis. De Verre loquitur,qui Prætor fuerat Siciliæ.
Quæstura mea Siciliensis.Cic.ad Attic.lib.13 epist.
Spiritus Sicilienses.Cic.5.Verr.Aspicite Iudices vultum hominis & aspectum,& ex ea contumacia quã hic in perditis rebus retinet,illos eius spiritus Sicilienses quos fuisse putetis,cogitate ac recordamini.

Sicilisso, sicissas {σικελίζω} sicilissare, Sicula lingua loqui. Plaut. Menæch. 2,
Non Atticissat, sed Sicilissat.

Siculus pen. cor. {σικελιώτης} Qui è Sicilia est, vel incola vel indigena.
Lasciui & dicaces Siculi. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Siculus, Adiect. {σικελός} vt poëta Empedocles: nam fuit Agrigentinus. Horat. in Arte,
Siculíque poëtæ Narrabo interitum.
Dapes Siculæ. Horat. 3. Carm. ode 1.
Montes Siculi. Virg. eclog. 2.
Regiones Siculæ. Virg. 1. Æneid.
Tyranni Siculi. Horat. 1. epist. 2.
Siculum mare, Bocatio, ambit Siciliam, à qua ita denominatur. Ab Occasu Sardum habet, ab Aquilone Tuscum, ab Oriente Ionium, à Meridie Africum. Hoc mare, teste Strabone li. 1, Eadem cum Oceani æstuariis pati dicitur. Quolibet enim die, ac nocte bis fluxum alternat, sicuti & Oceanus bis inundat, totiésque recidit.
Fretum maris Siculi, nunc vulgò dicitur *El far de Messina*, vt scribit Oliuarius in Melam.
Mare Siculum purpureum Pœno sanguine. Horat. 2. Carm. ode 12.

Sicilices, apud Gellium hastæ sunt habentes spicula lata. Festus hunc Ennij versum affert,
Incedit miles vulgò sicilibus latis.
Sicilicum, sicilici, vel Sicilicus, sicilici, penul. cor. {δίδραχμον} Duæ drachmæ. Plin. lib. 13. cap. 15, Tribus sicilicis infra quatuor pedes. Priscianus in libello de ponderibus. Drachmam si gemines, aderit quem dicier audis Sicilicus. Volusius, Diuiditur vncia in quatuor sicilicos, id est quatuor quartas. Festus, Sicilicum dictum, quòd semunciam secet. Alij per qu scribunt Siciliquus. In summa, sicilicus est quarta pars vnciæ. est igitur dimidium semunciæ, proinde semunciam secat.
Sicilico vtimur non solùm in põderibus, sed etiam in mẽsuris, Vide Colum. lib. 5. cap. 1.
Silicici lectorum quid sint, Vide SILICIVS.

Sicimina (inquit Hieronymus) quidam interpretantur genus arborum, quæ Palestinæ in campestribus nascuntur, quæ si non vellicentur, amarissimas cariculas faciunt, & à culicibus corrumpuntur. Nobis autem, inquit, quia solitudo in qua morabatur Amos, nullam huiusmodi gignit arborem, magis videtur rubos dicere, qui ferunt mora, & pastorum famem ac penuriam consolantur.

SICINNIVS dẽtatus {σικίννιος δέντατος} Strenuus bellator, qui ob ingentẽ fortitudinem Achilles Romanus appellatus est. Is pugnasse dicitur centũ & viginti præliis. Cicatricẽ auersam nullam, aduersas quadragintaquinque tulisse fertur. Coronis aureis octo donatus est. Triumphauit cum imperatoribus suis triumphos nouem. Vide Plin. lib. 7. cap. 38. Item lib. 22 cap. 5.

Sicinnis {σίκιννις} saltationis satyricæ genus teste Athenæo, à Sicinno inuentore, siue is Barbarus fuit, siue Cretensis, ita dictum, à quo & Satyri ipsi Sicinnistæ appellantur.

Sicinnistæ genus quoddam Tubicinum fuit à Sicinnio sic dictum, quod species veteris saltationis fuit. Saltabundi autem canebant, quæ nunc stantes canunt. Posuit hoc verbum L. Accius in Pragmaticis, vt refert Gell. lib. 20. cap. 2.

Siclus, sicli, masc. gen. {τετράδραχμον} Hebræorum numisma, quatuor drachmas Atticas valens, vt ait Iosephus.

SICORIS, pen. corr. {σίκορις} Plin. lib. 3. cap. 3. Fluuius Hispaniæ, iuxta Ilerdenses Surdaonum gentis. Lucan. lib. 4,
Hesperios inter Sicoris non vltimus amnes.

Sicrica, à ritu, quòd Romano ritu fœminæ faciẽtes sacrificium, ea capita velabant, vt tradit Varr. lib. 4. de ling. Latin. Quanquam multò verisimilius est, Varronẽ ibi de rica loqui: locúmque librariorum incuria corruptũ esse, qui duas dictiones sic rica in vnam cõtraxerũt.

Sicubi, pe. cor. {εἴπη, εἴ ὅπουδή} id est, Si alicubi. Terent. Eunuch. 3. 1,
-tum sicubi cum satietas
Hominum, aut negoti siquando odium ceperat,
Requiescere vbi volebat, quasi, &c. Virg 3. Georg.
Sicubi magna Iouis antiquo robore quercus
Ingentes tendat ramos.

SICVLVS, Vide SICILIA.

Sicunde, Aduerb. {εἴ ποθεν} Si alicũde. Liu. 6. bel. Pun. Nec Consul Romanus tentãdis vrbibus, sicunde spes aliqua se ostendisset, deerat. Cic. Attic. lib. 13. 285. Sicunde potes eruere qui, &c.

Sicut, Sicuti, pen. cor. {ὡς, ὥσπερ, καθά, καθόπι, καθάπερ} Aduerbia similitudinis. Plaut. Rud. 22,
Sic faciam sicut consilium est, ad herum vt veniam. Ibidem 24.
Quibuscum parua periit Athenis, sicut dixi. Idem Bach. 15.
Sicuti, sic Cic. 2. de Orat. Reliquæ duæ sicuti sanguis in corporibus, sic illæ in perpetuis orationibus fusæ esse debebunt.
Sicut & sicuti, interdum non res similes, sed diuersas & planè contrarias denotant: & ita in secundo membro ponitur. Quintil. lib. 10. cap. 1, Sed hæc eloquendi præcepta, sicuti cognitioni sunt necessaria, ita non satis ad vim dicendi valeant, nisi illis firma quædam facilitas, quæ apud Grçcos ἕξις nominatur, accesserit. Idem lib. 1, cap. 3. Sed sicut firmiores in literis profectus alit æmulatio, ita incipientibus atque adhuc teneris iucundior eo ipso, &c.
Sicut, pro Vt. Cicero pro lege Manilia, Sinite hoc loco Quirites, sicut poëtæ solent qui res Romanas scribunt, præterire me nostram calamitatem. Idem 1. Academ, Eam quoque (si videtur) correctionem explicabo sicut Antiochus.
Sicut, Tanquam. Cicero pro Roscio Comœdo, Qui postea quàm è scena non modò sibilis, sed etiam conuitio explodebatur, sicut in aram confugit in huius domum, disciplinam, patrocinium, nomen. Quintilianus libro 10. cap. 1, Ennium sicut sacros vetustate lucos adoremus.
Sicut, habet nonnunquam venustatem magnam atque vtilitatem in disponendo, quoties antecedentem annectit cum sequente sententiam Quintil. in Procem. lib. 1. Sed nonunquam ita desunt, vt bona etiam ingenij studiíque corrumpant, sicut & hæc ipsa sine doctore perito, studio pertinaci, legendi, scribendi, dicendi multa & continua exercitatione per se nihil prosunt. Plin. lib. 7. cap. 19, Ferunt Crassum auum Crassi in Parthis interempti nunquam risisse, ob id ἀγέλαστον vocatum, sicut nec flesse multos.

Sicyia {σικύα} Græca vox est, Medicis cucurbitam seu cucurbitulam significans, quæ materiæ exinaniendæ in corporibus humanis aptissima est. Vsus est Horatius ex Lambini sententia quæ & mihi fit verisimilior, lib. 2. epist. ad Iulium Florum hoc carmine,
Quæ poterunt vnquã satis expurgare sicyiæ. Sensus est, quibus cucurbitis satis expurgari potero: quæ cucurbitæ sanguinem vitiosum ex vniuerso meo corpore exhaurire poterunt, nisi melius esse putem dormire quàm versus scribere? Est autem tralatio perpetua à corpore non sano, & corrupto, ad animi, vt ita dicam, insanitatem, qua significat se parum sanæ mentis meritò visum iri, si nunc versus scribat potius quàm dormiat. Hactenus lectum est cicutæ, mendosè prorsus.

SICYNVS {σίκυνος} Insula est non procul à Creta, vna Sporadum anteà Oenoe dicta teste Plinio lib. 4. cap. 12, A Strabone tamen & Stephano Sicenus appellatur, de quo anteà scripsimus.

SICYON {σικυών} Vrbs vetus Achaiæ, à qua Sicyonij: quorum vetustissimus rex Ægialeus terram illic latè tenuit, vt Pausanias in Corinthiacis refert. In Sicyone spectatissima quondam Occasionis imago extitit, authoris Lysippi, cuius erudita est apud Politianum in Miscellaneis explicatio. Regiuncula & ipsa Sicyonia dicta. E Sicyone Aratus ille fuit cuius meminit in Catalogo præstantium virorum Plutarchus. Iuxta Sicyonem Asopus fluit, olea lauróque virens. Vnde Virgil. 2. Georgicorum,
Venit hyems, teritur Sicyonia bacca trapetis.
Sicyonem, fuisse officinarum omnium metallorum patriam. Plin. lib. 36. ca. 4. scribit, In ea etiam, Cicerone teste, molles & muliebres calcei confici solebant. Vnde Sicyonia calceamenta dicta sunt. Lucilius in Satyra,
Et pedibus læua Sycionia demit honesta. Cic. 1. de Orat. Sed, inquit, vt si mihi calceos Sicyonios attulisses, non vterer, quanuis essent habiles & apti ad pedem, quia non essent viriles: Sic illam orationem disertam sibi & oratoriam videri, fortem & virilem non videri.
Oliuifera Sicyon. Ouid. in Ibin. Stat. 4. Thebaidos,
Qui Drepani scopulos, & oliuiferæ Sicyonis Culta serunt.

Sicyonia, Calcei Sicyonij Lucret. lib. 4,
-& pulchra in pedibus Sicyonia rident.

SIDA, æ, siue Side, es {σίδη} Pamphiliæ vrbs teste Plinio lib. 5. cap. 27. & Pomponio Mela, lib. 1. in descriptione Pamphiliæ.

SIDENVM, Flumen quo alluitur oppidum Polemonium in Themiscyrena regione, ab Amiso CXX. M. pass. distans. Inde

SIDENI, populi. Author Plin. lib. 6. cap. 4.

Siderari, Sideratio, Sideratus, Sidereus, Vide SYDVS.

Sideritis {σιδηρῖτις} herba est foliis Marrubij sed longioribus, cauliculis quadratis palmi longitudinem non multum excedentibus, gustus non iniucundi & subastringentis, in quibus per interstitia, orbiculatæ vertebræ, vt in Marrubio spectantur, & semen in his nigrum. Vulgus *Tetrahil siue Iudaicam herbam* appellat. Est & Sideritis altera binorũ cubitorũ, ramulis exilibus, folio filicis numeroso, vtrinque per oras diuiso, pediculo longo, prodeũtibus è summo alarum sinu surculis longis tenuibus, capitulo in cacumine orbiculato, aspero, in quo semen continetur quàm Betæ rotundius aliquãto & durius. Hodie Chimici & Herbarij nonnulli herbam Lunariam appellant. Sunt & alia Sideritis genera, quæ ex Dioscoride & Plinio lib. 25. cap. 17, tibi petenda relinquimus. Sideritis siue siderites gemma: item eo nomine Adamantis genus. Ferrum ad se, naturæ vi occulta, rapiens: Magnes, & Heracleus lapis, aliis nominibus appellatus: eo quòd primùm inuentus fuerit in Magnesia Asiæ, circa Heracleam vrbem. Plinius tamen in Ida monte primùm, repertum arbitratur, à Magnete quodam pastore, & ab eo nomen accepisse. Plin. lib. 37. cap. 4, Post hunc est Siderites ferrei splendoris, pondere ante cæteros, sed natura dissimilis. Nam & ictibus frangitur, & alio adamante perforari potest, quod & Cyprio euenit, breuitérque vt degeneres, nominis tantùm authoritatem habent. Vide Dioscoridem lib. 4. cap. 27.

Sideron heracleon {σιδήρεον, ἡρακλεῖον} herba est ab Hercule inuenta, caule tenui, digitorum quatuor altitudine, flore puniceo, foliis coriandri, iuxta amnes & lacus nascẽs, & omnia vulnera ferro illata sanans. Plin. lib. 25. cap. 4.

Sideropoecilos, quæ Siderites, ferro similis gemma, litigio illata discordias facit: quæque nascitur in Æthiopia, Sideropoecilos ex ea fit variantibus guttis. Plin. lib. 37. cap. 10.

SIDETANI, populi sunt Africæ, qui oras Carthaginensium occupant. Strabo lib. 3.

SIDICINVM {σιδικινόν} Appullorum Dauniorum ciuitas mediterranea, quod & Teanum dicitur, teste Plinio lib. 3. cap. 5. De Teano, vide Ptolemæum lib. 3. cap. 1.

Sidicinus, pen. prod. Adiect. {σιδικινός} vt Sidicina bella, apud Sil. lib. 11.

Sido, sidis, priore prod. sedi, sessum {ἱζάνω, καταφέρομαι, ὑφίσταμαι} sidere, mutuatur præteritum à Sedeo, Deorsum tendere significat. Oua plena sidunt in aquis. Aues sidunt, quam ad quiescendum in arbore, deuolant. Virg. 6, Æneidos,
Sedibus optatis, gemina super arbore sidunt. Plin lib. 6. cap. 22, Mare interest vadosum, senis non amplius altitudinis passibus, sed certis canalibus adeò profundum, vt nullæ anchoræ sidant. Idem lib. 2. cap. 103. Eiusdémque põderis alia sidere, alia inuehi. Et lib. 10. ca. 54, Et in aqua est experimentum, inane fluitat, itaque sidentia, hoc est plena, subiici volunt.
In aqua sidit. Plin. lib. 12. cap. 25.
Sidere ad ima vasis. Plin. lib. Ibidem.
Sido habet proprium præteritũ, nempe sidi, apud Col. lib. 12. cap. 24.
Deinde patiemur picem considere, & quũ siderit, aquã eliquabimus.

Sidens particip. vt Sidens fundamentum imperij, id est dehiscens, metaphoricẽs dicitur à Plinio lib. 15. cap 18.

Sedimentum

Sedimentum, sedimenti {ὑπόστασις} Subsessio, cùm moles subsidunt. Plin. lib. 36, cap. 10. Siue vrbis tremoribus ibi tantum gnomone interto, siue inundationibus Tyberis sedimento molis facto. Budæus.

SIDON {σιδών} vrbs Phœnicis insignis Chananæorum ad Aquilonem, respiciens, & posteà regionis Iudæ. Hanc Phœnices, vt quidam aiũt condidere, qui terræmotu, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primò, mox mari proximum littus incoluere, condita ibi vrbe, quam à piscium hubertate Sidona vocauere, eo quòd tali nomine piscem vocent. Sed deinde post multos annos expugnati ciues sunt, qui nauibus appulsi, Tyron vrbem anno Troianæ cladis condiderũt. Hanc Eustathius à Sida Beli filia dictam putat. Iosephus à Sichem filio Chanaam, quæ apud Hebræos etiam Sichem vocatur. Nunc vulgò dicitur *Sidoni* Oliuarius in Melam. Hinc

Sidonius, possessiuum {σιδώνιος} vt Vestis Sidonia, id est purpurea. Et licèt Do syllabam correptam habeat, vt apud Virgil. 4. Æneid. Sidoniásque ostentat opes. Inuenitur tamen quandoque producta, vt apud eundem 1. Æn. Obstupuit primo aspectu Sidonia Dido. Sicut in primitiuo, 1. Æn.
-Teucrum memini Sidona venire.
Chlamys Sidonia. Virg. 4. Æneid.
Equus Sidonius. Virg. 5. Æneid.
Mœnia Sidonia. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 4.
Ostro Sidonio fulget. Ouid. 4. Trist. eleg. 2.
Vrbs Sidonia. Virg. 1. Æneid.

Sidonis, Patronimicum f. g. pro gentili {σιδωνίς} Ouid. 5. Fast.
Sidoni sic fueras aspicienda Ioui.

Sidonij {σιδώνιοι} populi Sidonis vrbis. De Sidoniis & Tyriis scribit Iustinus lib. 18.

SIDRONA {σιδρῶνα} Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Dalmatiæ vrbs: aliis Stridona, vulgò *Sdrigna*: S. Hieronymi patria.

Sidus, sideris, Vide SYDVS.

SIDVS, siduntis {σιδοῦς} oppidulũ est in agro Megarensium, Plin. lib. 4. cap. 7. Hinc deducitur gentile Siduntius, σιδούντιος, Stephano.

Sifilare, inquit Nonius, quod nos vilitatem verbi vitantes Sibilare dicimus, Et est maledica vocis significatio, vel contumeliosa popularium, cùm sifilationibus quis exploditur. A Græco ducere originem inuenimus. Huius rei author est Homerus Iliad. 14. Ἀλλ' ὁμῶς ὡς ἀπόλοιτο, θεὸς δὲ ἑ σιφλώσειε Hæc Nonius.

Sifilator, oris: sifilatores olim dicebantur sibilatores: & sifilare, quod nos sibilare dicimus σιφλώσειν. Nonius. Nos græcismo retento gallicè *Sifler* dicimus.

SIGA {σίγα} ciuitas, Colonia Mauritaniæ Cæsariensis, Authore Ptolemæo lib. 4. cap. 2. Syphacis olim regia: Plin. lib. 5. cap. 2. Oliuarius in Melam scribit nunc vocari *Laguardia*.

SIGAEVM {σίγειον} Troiæ promontorium. Seruius, Duo sunt, inquit, Troiæ promontoria, Rhœteum & Sigæum, quod dictum est propter Herculis taciturnitatem, qui prohibitus hospitio, simulauit abscessum, & inde contra Troiam per silentium venit, quod dicitur σιγῄ. Hactenus Seruius enarrans illud Virgilianum 2. Æneid.
-Sigæa igni freta lata relucent. Suidas dicit Sigæum esse vrbem Troadis: à qua Sigæus & Sigæum promontorium, quod nunc vocatur Caput sanctæ Mariæ, vt testatur Oliuarius in Melam. *Cauo santa Maria*.

Sigæus, Adiect. {σίγειος} vt littora Sigæa. Ouid. 4. Fast.

Sigeius, Aliud adiectiuum quadrisyllabum {σιγήϊος} vt tellus Sigeia. Ouid. epist. 1.

SIGALEON Harpocrates, Silentiarius Deus quem digito labellum comprimere finxerunt Ægyptij. Hunc & silentium appellarunt & Piceum Deum. Ausonius ad paulinum,
Aut tua Sigaleon Ægyptius oscula signet. Παρὰ τὸ σιγᾶν καὶ λαὸς, id est à silendo & populo, quod scilicet populis silentiũ indicat. Lilius Syntagm. 1. Histor. Deorum.

Sigillum, Sigillare, Vide pòst SIGNVM.

Sigillatim, Vide SINGVLVS Adiectiuum.

SIGIVS mons Galliæ Narbonensis à quo sinus gallicus incipit. Strabo lib. 4. Vernaculo idiomate dicitur, *Puech, ou Pui de Sete*.

Siglum, sigli: vel Sigla, æ & in plurali sigla, vel singlæ, Notę sunt, quibus vti librarij in scribendo solebant. Vtitur Iustinian. in Const. P. priore. Bud. authore, §. Ne autẽ. Nec etenim (inquit) per specialia sigla numerorum manifestari, sed per literarum consequentiam explanari concedimus. Et in Constit. Omnem. §. Illud autem. Nemo (inquit) audeat eorum qui libros conscribunt sigla in his ponere, & per compendium ipsi legum interpretationi, vel compositioni maximum adferre discrimen. Idem in Const. Tanta. §. Hoc autem. versic. Eandem. Eandem autem (inquit) pœnam falsitatis constituimus & aduersus eos qui in posterum leges nostras per siglorum obscuritates ausi fuerint conscribere: omnia enim id est & nomina prudentium & titulos & librorum numeros per consequentias literarum volumus, non per sigla manifestari, ita vt qui, &c.

Sigma, sigmatis, pen. cor. n. g. {σίγμα} Mensa exculta, vel sella, quę duntaxat septem caperet conuiuas, in similitudinem elementi Græcanici facta, spirísque inuoluta. Lampridius de Heliogabalo, Primus inuenit sigma in terra sternere. Paulò pòst, Habuit & hanc consuetudinem, vt octo caluos rogaret ad cœnam, item octo luscos, & item octo podragrosos, octo surdos, octo nigros, octo lõgos, & octo pingues, quum capi non possent vno sigmate, vt de his omnibus risus citaret. Martial. lib. 10. Septem sigma capit: sex sumus, adde Lupum. Vide Crinitum lib. 19. cap. 10.

SIGNIA {σίνια} Plin. lib. 5. cap 29. mons est, in cuius radicibus sita est Apamia. Est item Latij oppidum. Plin. lib. 14. cap. 6.

SIGNINI, pen. prod. {σιγνῖνοι} Populi Italię, de quibus Plin. lib. 3. 5. Vnde Signinus, pen. pro. Adiectiuũ {σιγνῖνος} vt Signinum opus, quod confractis tusísque testis addita calce conficiebatur. Columel. lib. 1. cap. 6. Cuius solum terrenum prius quàm cõsternatur perfossum, & amurca recenti non salsa madefactum, velut Signinum opus, pauiculis condensatur. Idem lib. 8. cap. 17.
Signinum vinum. Celsus lib. 4. cap. 5. Potui quidem aptissimum est vinum frigidum, vel certè bene calidum meracum, potissimum Rheticum vel Allobrogicum, aliúdve quod & austerum, & resina conditum est: si id non est quàm asperrimum: maximéque Signinum. Eadem quoq; ratione Signina pyra dicebantur. Iuuen. Saty. 11. Plin. lib. 15. cap. 15. Patriæ nomina habent serissima omnium amerina, &c. & in iis Tarentina, Signina, quæ alij colore Testacea appellant.

Signum, signi {σημεῖον, δεῖγμα, ἔνσημα, σῆμα, σημάδα, σκοπὸς, σύμβολον, τέρμας, χαρακτὴρ} Est parua quędam significatio, indicans totius rei qualitatem, inquit Donatus. Terent. Andr. 5. 3.
Vide num eius color pudoris signum vsquam indicat?
Signa ad salutem, Salutis prognostica. Terent. And. 3. 2.
Morborum causæ & signa. Virg. 3. Georg.
Mortis signa, Prognostica mortis. Lucret. lib. 6.
Clarum signum, Vide CLARVS.
Dubia signa. Virg. 4. Georg.
Immutabilia signa. Quint. lib. 5. cap. 10.
Insolubile signum Quint. lib. 5. cap. 9.
Magnum signum, Argumentum, Vide MAGNVS.
Pastorale signum, Vide PASTOR.
¶Colligere aliquid signis. Quin. lib. 5. cap. 6.
Comprehendere signis, Vide COMPREHENDO.
Conuenerat id signum, Vide CONVENIO.
Signa tibi dicam, tu condita mente teneto. Virg. 3. Æn.
Dicere aliquid signo. Ouid. 15. Metam.
Manifesta signa dare. Ouid. 5. Metam.
Dare signa quamobrem. Cic. 7. Verr. Ouid. 2. Metam.
Sed silet, & læsi dat signa rubore pudoris.
Dare signum militibus. Terent. Eunuc. 4. 7.
Tacitum dat tessera signum. Silius lib. 15.
Intenti signum expectant. Virg. 5. Æneid. Intelligit signum quod certaturis solet dari.
Coniecturam facere ex signis. Terent. Adel. 5. 3.
Loqui nutu & signis. Ouid. 4. Metam.
Ponere signa nouis præceptis. Horat. 2. Serm. saty. 4.
Solem certissima signa sequentur. Virg. 1. Georg.
Signi id erit, me, &c. Cic. pro Rosc. Amer.
¶Signum. Quo quid consignamus vel obsignamus & notamus, quod & Sigillum dicitur. Cic. pro Quint. Tabulæ maximæ signis hominum nobilium consignantur.
Adulterina signa, Vide ADVLTER.
Signis impressis pacta conuentáque custodire. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15.
Imprimere signum pecori. Virg. 1. Georg. 53.
¶Signum, Quod ad tabernas solet suspendi. Quintil. lib. 6. cap. 4. Tabernæ autem erant circa forum, ac scutum illud signi gratia positum.
¶Signa, dicuntur sculptilia, siue fusilia ad effigiem animalium, vel aliarum rerum fabricata. Plaut. Rud. 14.
Hic in fano Veneris signum flentes amplexæ tenent. Cic. de signo Cupidinis loquens, in Verrem, act. 6. In auctione signum ęneum non magnum H-S. CXX millibus vænire non vidimus? Ibidem, 3. Delum venit: ibi ex fano Apollinis religiosissimo noctu clàm sustulit signa pulcherrima atque antiquissima, eáque in onerariam suam nauem coniicienda curauit. Liu. 2. ab vrbe, Signum inde factum esse, & inscriptum, EX CASSIA FAMILIA DATVM.
Signis aspera pocula, quę & Sigillata dicebãtur, hoc est, signis decorata & ornata, qui antiquorum mos fuit. Virg. 9. Æn.
Cymbia argento perfecta, atque aspera signis. Virg. 5. Æn.
Ahenea signa. Horat. 2. epist.
Dædala signa. Lucret. lib. 5.
Nobile signum. Ouid. 3. de Arte.
Rigida signa. Cic. in Brut. Quis non intelligit Canachi signa rigidiora esse quàm vt imitentur veritatem? Calamidis dura illa quidem, sed tamen molliora quàm Canachi. Nondum Myronis satis ad veritatem adducta, iam tamen quæ non dubites pulchra dicere. Pulchriora etiã Polycleti, & iam planè perfecta. Rigidiora, id est, asperiora, duriora, quibus opponit molliora, quæ quum ita sint rigida, nõ imitantur veritatẽ, non vidẽtur verè homines referre, qui natura sunt molles: cum signorum summa sit, commendatio ad veritatem proximè accedere.
Stabunt & Parij lapides, spirantia signa. Virg. 3. Georg.
Exculpere signum. Quint. lib. 2. cap. 19.
Factum de marmore signum. Ouid. 14. Metam.
E marmore Pario formatum signum. Ouid. 3. Metam.
Sic vbi tolluntur festis aulæa theatris,
Surgere signa solent, primúmque ostendere vultus, Ouid. 3. Metamorph.
¶Signum, Vexillum, Ab effigie animalium quæ in vexillis fieri consueuerunt. Lucan. lib. 1. -infestísque obuia signis,
Signa: pares aquilas, ac pila minantia pilis. Cic. pro M. Font. Ac infestis propè signis inferuntur Galli in Fonteium, & instant atque vrgent summo cum studio, Horat. 1. epist. 19.
-cantabrica bella tulisti.
Sub duce, qui templis Parthorum signa refixit.
Militaria signa. Horat Epod. 9.
Minantia pugnam signa. Lucan. lib. 6.
Abesse à signis, Vide ABSVM.
Attollere signa, Vide ATTOLLO.
Canere signa, Vide CANO.
Conferre signa, Vide CONFERO.
Constituere signa. Liu de Bell. Punic.
Conuenire ad signa iubentur milites. Cæs. in principio lib. 6. Bell. Gallic. *Se retirer chacun à son enseigne*.
Conuertere signa, Vide CONVERTO.

Infœlicia signa defigunt vallo. Silius lib.7.
Dilabi à signis. Liu. de bell. Punic.
Efferre belli signum. Virg.8. Æneid.
Expedire signa. Liu. de bell. Punic.
Habere signa, pro Constituere. Liu. de bell. Punic.
Inferre signa. Cic. Philipp.5.
Militare sub signis. Liu. de bell. Punic.
Mouere signa. Liu. de bell. Punic.
Aspice Torquatum & referentem signa Camillum. Virg.6. Æn.
Reuellere signa. Lucan. lib.7.
Reuocare ad signa. Liu. de bell. Punic.
Sequi signa. Liu. de bell. Punic.
Tollere signa. Liu. de bell. Punic.
Castris signa vellere. Virg.4. Georg.
¶Signum, pro Ostento & augurio. Cic.1. de Diuin. Equus eius repentè concidit: nec eam rem habuit religioni, obiecto signo vt peritis videbatur, ne committeret prælium. Budæus.
Prospera signa. Ouid. epist.18.
Signum pro Sydere. Ouid.13. Metam.
-quum sol duodena peregit Signa.
Orientia signa noctis. Virg.7. Æneid.
Rabiosi tempora signi, Dies caniculares. Horat.1. Ser. saty.5.
Splendida signa, Astra. Lucret. lib.4.
Vaga signa. Ouid.1. Fast.
Nox cœlo diffundere signa parat. Horat.1. Serm. saty.5.
Obitus signorum speculari. Virg.1. Georg.
Ortus signorum suspicere. Virg. eclog.9.
¶Signum, pro sydere alio ab illis duodecim Zodiaci signis. Ouid. lib.5. Fast.
Nascitur Oleniæ signum pluuiale Capellæ:
Illa dati cœlum præmia lactis habet. Proximo carmine stellam vocarat, -prima mihi nocte videnda
Stella est in cunis officiosa Iouis. Certè Hyginus de Auriga siue Heniocho sic ait, Habet prætereà stellam vnam in capite: in vtroque humero vnam, sed in sinistro clariorem, quæ vocatur Capra. Idem quoque tradit Aratus, & eius interpres Germanicus, siue (vt alij malunt) Bassus: in hoc signo, inquit, & Capra est, quam in humero portat, quæ Iouem nutriuit. Et paulo pòst: Auriga stellas habet, in capite vnam, in singulis humeris singulas: sed ea est clarior, quæ in sinistro humero est, & appellatur Capra. Idē lib. eodē de Orione,
Quorum si mediis Bæoton Oriona quæris,
Falsus eris: signi causa canenda mihi. Hoc est, canam quis fuit Orion, & quà causa locatus sit in cœlo. Constat Orion, Hygino teste, stellis decem & septem. Rursus ibidem, De Canicula,
Nocte sequente diem Canis trigoneius exit.
Est alio signi reddita causa loco.

Sigillum, Diminutiuum {σφραγίς, σήμαντρον} Paruum signum. Cic.6. Verr. Apposuit patellam, in qua sigilla erant egregia. Apud Mart. lib.14. titulus est, Sigillum Giberi fictile. |
Perparuula sigilla, Vide PERPARVVLVS.
Imprimere sigilla annulo, Vide IMPRIMO.
Grata sigilla pudico. Horat.1. epist.21. Odisti claues & grata sigilla pudico. Horatius dicit librum suum non optare vt includatur, & non amare esse sub sigillo, quod verecundi solent.

Sigilliola, diminutiuum à Sigillis: Est autem sigilliolum, si quid Arnobio lib.6. disputationum Christianarum aduersus gentes, credimus, Paruum signum, aut simulacrum, effigies, idolum: Ait Arnobius, Abstinetis à risu cùm pro Diis immortalibus sigilliolis hominum formis supplicatis humanis. Quinimò Deos esse sigillaria ipsa creditis.

Sigillo, sigillas {σφραγίζω, ἐπισφραγίζω} sigillare, Sigillum alicui rei apponere. Vnde Scyphi sigillati dicuntur, emblematis & incrustamentis ornati. Cic.6. Verr. Accurrit Venerius: iubet me scyphos sigillatos ab Prætorem statim afferre. Id est, in quibus erant sigilla: vt ibidem, Patella grandis cum sigillis ac simulachris deorum.
¶Sigillare, Claudere. Varro, Contrà, lex minus impia est, ne filij parentibus luce sigillent oculos.

Sigillatus, pen. pro. Participium {ἐσφραγισμένος} Cic. ad Att. lib.1.6. Prætereà typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere, & putealia sigillata duo. Alij legunt sigilla.

Sigillaris, & hoc sigillare, pen. pro. Quod ad sigillum pertinet. Vnde sigillaria opera dicuntur paruæ imagines fictilibus descriptæ: dicta à sigillis, id est, paruis signis. Arnob. lib. aduers. gent. Quinimò deos esse sigillaria ipsa censetis.

SIGILLARIA, plurali numero {σιγιλλάρια} Viculi erant Romæ vbi sigilla vendebantur. Gel. lib.5. cap.4. Apud sigillaria fortè in libraria, ego & Iulius Paulus poëta, vir memoria nostra doctissimus, consederamus. Idem lib.2. cap.3. Ostendisse mihi librum Æneidos secundum mirandæ vetustatis, emptum in Sigillaris x x. aureis.

Sigillaria {σιγιλλάρια} Dies festi Saturnalibus additi, vt testatur Macrobius lib.1. Saturn. cap.10. ad finem. In his sigilla, id est, parua signa missitabant amici, vt in Saturnalibus cereos. Originem eorum describit Macrobius 1. Saturnal. cap.11. & 7. multis verbis explicat Suetonius in Claudio, cap.5. Tiberius patruus petenti honores, Consularia ornamenta detulit. Sed instātius legitimos flagitanti, id solùm codicillis rescripsit, quadraginta aureos in Saturnalia, & sigillaria misisse ei.

Signifer, penult. corr. {ζωφόρος} Qui fert signa, quasi vexillifer. Cic.4. Tuscul. Et quidem ipsam illam iram Centurio habeat aut signifer, vel cæteri, de quibus dici non necesse est, ne rhetorum aperiamus mysteria. Idem 1. de Diuin. Quo tempore quum signifer primi hastati signum non posset mouere loco. Ouid.2. Amor. eleg.12.
Ipse eques, ipse pedes, signifer ipse fui.
Sæuus signifer. Stat.10. Thebaid.
Puppis signifera. Lucan. lib.3.
Polus signifer. Lucan. lib.3.

Crater signifer, Ornatus signis. Valer.1. Argon.
Signifer dicitur circulus, in quo XII. signa sunt, qui Græcè Zodiacus appellatur, ab effigie animalium quæ in eo sunt. Plin. lib.2. cap.4. Cic.2. de Nat. deor. Infra autem hanc stella Mercurij est, quæ anno ferè vertente, signiferum lustrat orbem. Idem 2. de Diuin. Vim quandam esse aiunt signifero in orbe, qui Grǽcè ζωδιακός, dicitur.

Signifex, pen. cor. huius significis, Signorum seu statuarum fabricator, statuarius. Arnob. lib.6. aduers. gent. Inter significes ille memoratus Phidias. Apul. lib.2. Egregius ille signifex.

Signo, signas {σίζω, στιγματίζω, τυπόω, χαράττω} signare, signum imprimere. Virg.3. Georg.
-& summo vestigia puluere signent.
Area signabitur nostro curru. Ouid.1. de Arte.
Cera signatur figuris. Ouid.13. Metam.
Humum signare limite. Ouid.3. Amor. eleg.7.
Mœnia aratro signat Romulus. Ouid.4. Fast.
Nomina signata saxo. Epitaphium in saxo sculptum. Ouidius 8. Metamorph.
Carmine saxum signare. Ouid.2. Metam.
Signare argentum, Signo alicuius principis honestum reddere & approbare. Cic. ad Plancum, lib.13.36. Quum signaretur argentum Apolloniæ, non possum dicere eum præfuisse, neque possum negare affuisse.
Imago signatur titulo. Ouid. epist.2.
Signare ex auro denarium. Plin. lib.33. cap.3.
Signare in animis. Cic.4. Acad. Nihil ita signari in animis nostris à vero posse, quod non eodem modo possit à falso.
¶Signare, ostendere, signo indicare. Plaut. Cistel.10. Eccam locum signat, vbi ea excidit. Idem, Hic meretricem deperit, signat tamen se eam non amare.
Oculis signari. Virg.12. Æneid.
Diem signare honore celebri. Ouid.5. Fast.
¶ Signare numeris, Versibus declarare, & exprimere. Colum. lib.1. cap.3.
Carmine rem signare. Sepulchri saxo epitaphium inscribere. Virg.3 Æneid.
Verba Latina Græcis verbis signare. Quint. lib.2. cap.14.
Signare vota. Veteribus erat votum suum nuncupatum, & in cartha conceptum conscriptúmque, deorum genibus cera obsignatum adfigere. Plinius iunior in epist. ad Traianum, Solennia vota pro incolumitate tua qua publica salus continetur, & suscepimus domine pariter, & soluimus, precati deos, vt velint ea semper solui, sempérque signari. Turnebus.
Signare appellatione aliquid. Quintil. lib.4. cap.1. Idem lib.6. cap.3. Et vt proximè vtriusque differentiam signem, illud comœdiæ, hoc tragœdiæ simile.
Signare significat modò scribere, modò annulo signa imprimere, modò pecora signis notare. Paulus apud Festum.

Signandus, participium {σικτέος} vt iura signanda. Propertius libro 3. eleg.20.

Signatus, pen. pro. {σφραγισθείς} Participium. Vlpianus, De rebus eorum qui sub tutela vel cura sunt. l. Ad testium. Signatas tabulas accipi oportet, etsi linteo quo tabulæ inuolutæ sunt signa impressa fuerint. Iuuenal. Saty.14.
Pectus signatum sanguine. Ouid.2. de Arte.
Tabellis signatis mandare aliquid. Tibull. lib.4. eleg.7.
Cicatrix signata in stirpe. Virg.2. Georg.
¶ Signatus {διάσημος} pro insigni aliquando captum à veteribus legitur: vnde signatam virginem dicebant, quasi insignem virginitate, & integram, vt ait Nonius. Plautus,
Negat se puellam signatam domum reuersuram. Lucil. lib.29.
Primam Chrysicum negat signatum reddere.

Signatè, pen. pro. Aduerb. Macrob. lib.6. Saturn. cap.7. Qui propriè & signatè locuti sunt. Eadem omnino verba sunt apud Gellium lib.2. cap.6.

Signatio, Verbale. Tacitus de Oratore. Sed primùm hoc rogabo, quos vocetis antiquos, quam oratorum ætatem signatione ista determinetis.

Signator, pen. pro. Verbale {σημάντωρ, σφραγιστής} Qui testamentis signandis adhibetur. Salustius in Catil. Ex illis testes, signatorésque falsos commodare. Suet. in Tyber. cap.23 Illatum deinde Augusti testamentum, non admissis signatoribus nisi Senatorii ordinis.

Signatorius, Adiect. {σφραγιστικός} Quod signat, seu quo ad signandum vtimur. Paulus Iureconsultus, Annulus signatorius ornamenti appellatione non continetur.

Signatura, signaturæ, penultima producta. Suetonius in Nerone, cap.17. Cautum vt in testamentis primæ duæ ceræ testatorum modo nomine inscripto, vacuæ signaturis ostenderentur.

Signifacere, pro significare: Metianus. l.65 §. iij. D. ad SC. Trebel. Nam si auditus capaces sunt, vel interrogati nutu possint signifacere, velle se periculoso suo hereditatem adire.

Significo, significas, pen. corr. {σημαίνω, μηνύω, ἐνσημαίνομαι, ἐπισημαίνω, κατασημαίνω} significare, Signum facere, siue per signa notum facere, Demonstrare. Plau. Tru.17.
Etenim sic istuc volo: ne inter vos significetis, ego ero paries.
Significare & annuere. Cic.5. Verr. Hoc enim mihi significasse & annuisse visus est.
Significare de. Brut. Attic. Scribis mihi mirari Ciceronem, quòd nihil significem vnquam de suis actis.
Res significanda per gestum. Ouid.5. Trist. eleg.11.
Significare, Ostendere. Cic. pro Rosc. Amer. Quid hæc tanta cita celeritas festinatióque significat?
Significare & apertè ostendere. Cic.4. Verr. Ex tua prætura primùm nata est hæc postulatio: qua quum vtuntur, hoc significant, atque adeò apertè ostendunt, sese ad statuas pecuniam metu ac malo coactos inuitissimos contulisse.

Significare

Significare clarè. Cæs.7. bel. Gal. Nam vbi maior atque illustrior incidit res, clarè per agros, regionésque significant.
Significare aliquem in appellando. Cic. pro Fonteio, Is igitur vir quem ne inimicus quidem satis in appellando significare poterat, nisi antè laudasset.
Significare per literas. Cic. ad Atticum lib.1. Ac ne illud mirere, cur quum ego anteà tibi significarem per literas, me sperare illum in nostra potestate fore, nunc idem videar diffidere.
Significare si. Cic. pro Rosc. Amer. Anseribus cibaria publicè locantur, & canes aluntur in Capitolio, vt significent si fures venerint.

Significor, patiendi verbum pro actiuo significo posuisse veteres testis est Gellius lib.18. cap.12.

Significans, pen. cor. {σημαίνων} Nomen ex participio. Quintil. lib.8. cap.1. Quo nihil inueniri potest significantius. Idem lib.4. cap.2, Verbis propriis & significantibus. Et lib.9. cap.2. Dilucida & significans descriptio.

Significanter, Aduerb. {σημαντικῶς} Quod vulgus intelligibiliter dicit, vel notabiliter. Quintil. lib.6. cap.3. Non parum significanter etiam illa in scholis ἤθη diximus.
Dicere significanter atque ornatè Quintil. lib.1. cap.7.
Disponere significantius. Quint. lib.3. cap.6. Colligere tantùm eadem, ac disponere paulò significantius.

Significatio, significationis {σημασία, ἔμφασις} Verbale, Indicatio, indicium. Author ad Herenn. lib.4. Exclamatio est, quæ conficit significationem doloris.
Significationem dare. Cic. de Orat.
Significationem habere. Cic.5. Famil.
Inueterauit aliena verbi significatio, Vide INVETERO.
Significatio virtutis vel probitatis. Cic. de Amic. Quum autem contrahat virtus amicitiam, vt suprà dixi, siqua significatio virtutis virtutis eluceat, ad quam se similis animus applicet & adiungat, id cùm contigerit, amor exoriatur necesse est.
Significatio aduentus, Declaratio. Cæsar 6. bel. Gal.
Iacere significationes, Vide IACIO.
¶Significatio {μήνυσις} Nuntium. Cæsar 1. bel. Ciuil. Id verò militibus fuit pergratum & iucundum, vt ex ipsa significatione potuit cognosci.
Vno nuntio, atque vna literarum significatione, ciues Romanos necandos, trucidandósque denotauit. Cic. pro l. Manil.
Significatio magna fit, Cic. 1. Offic. Exquibus magna figeificatio fit non adesse constantiam.

Significatiuus, pen. prod. Adiect. Vlp. in. l. Vbi autem. in prin. D. de verb. obligat. Quo fit, vt boni appellatio nō sit certę rei significatiua. Paulo pòst, Quæ res efficit, vt ea appellatio certi significatiua sit.

Significatus, huius significatus, pen. prod. {σημείωσις} Idem Plin. lib.18. cap.25. Ipsi dies rarò non aliquos tempestatum significatus habent. Idem lib.2. cap.25. Acontiæ iaculi modò vibrantur ocyssimo significatu. Et lib.18. cap.31. vehementissimo significatu.

SIGOVESVS, Vide AMBIGATVS.

SIGRIVM promontorium est, Lesbiæ regionis initium. Strabo lib.13.

Sil, silis, neut. gen. Genus pigmenti, luteum colorem, quemodmodum ochra reddens. Plin. lib.13. cap.12. In argenti & auri metallis nascuntur etiam'num pigmenta, sil & cęruleum. Sil propriè limus est. Optimum ex eo quod Atticum vocatur. Ibidem, cap.13. Sile pingere primi instituere Polygnotus & Mycon, Attico duntaxàt.

Silaceus color, apud Plinium libro 35. cap.6. hoc est, sile compositus & luteus.

SILA, Mons est syluæ Lucaniæ. Virg. Ac veluti ingenti Sila summóve Taburno. Salust. de fugitiuis, In sylua Sila fuerunt. Hinc quod apud Cic. in Bruto scribitur, Nam cùm in sylua sua ita facta cædes esset, &c. Procul dubio inquinatum est, & fortassè ex supradictis, cùm in sylua Sila facta cædes esset, scribēdum est. Non me latet alios emendare, cùm in sylua Scantia, &c. Ex Turnebo.

SILACENI, qui sint, vide Strabonem lib 16. & in dictione Sagapeni.

SILANION statuarius, cælator: Plin. lib.34. cap.8.

SILANIVS {σιλάνιος} mons Hyberniæ insulæ altissimus à Silanio rege in vertice eius sepulto dictus.

Silanus, Tubus & fistula dicitur, è quibus erūpit aqua. Lucret. lib.6.
-próque voluta
Corpora silanos ad aqua um strata iacebant. Celsus, Confert etiam aliquid ad somnum silanus iuxtà cadens.

SILARVS {σίλαρος} vel silaris, pen. cor. Lucaniæ amnis cuius hæc natura est, vt in eum non virgulta modò immersa, verùm & folia lapidescant, aliàs salubris potus eius aquę. Plin. lib.2. cap.103 Silius item Italicus lib.8.
Hoc amne Lucanus ager terminatur. Virg.3. Georg.
Est luco Silari circa, ilicibúsque virentem,
Plurimus Alburnum volitans, &c.

Silatum, antiqui (inquit Festus) dicebant quod nunc ientaculum dicimus, eo quòd tum ieiuni vinum Sili herba conditum absorbebant ante meridiem.

Silaus, vt nonnulli apud Plinium legunt lib.26. cap.8. Herba est in perennibus & glareosis riuis nascens Apij similitudine. Hermolaus tamen in castigationibus Plinianis exemplaria corrupta asserit. Contenditque lauer esse legendum: sumitque Lauer pro ea herba, quam vulgus *Cressionem* vocat. Officinæ Berulam, Sium appellat Dioscorides lib.2. cap.119.

Sile, silis: herba, quam alio nomine Seselim σέσελι, vocant: cuius vel radice vel semine vinum cōdiebant, quod ante meridiem sumere mos erat: propterea Silatum antiqui dixere quod nunc ientaculum dicimus: Festus Dioscorides lib.3. cap.51. Seseli Massiliense folia fœniculi habet, crassiora: caulem vegetiorem: vmbellam Anethi, in qua semen oblongum, angulosum: degustanti statim acre radix longa est, iucundi odoris &c. Et paulo pòst: Semen cum vino potum, concoquit, & tormina discutit.

SILENI populi sunt Indum accolentes autore Plinio lib.6. cap.20.

SILENVS, pen. pro. {σιληνός} Bacchi nutritius, vel pædagogus. De quo Virg. eclog.6.
Famulúsque dei Silenus alumni. Horat. de Arte.
Nysigeni Sileni. Catul. Argon 59.
Pater Silenus. Propert. lib.3. eleg.3.

Sileo, siles, silui {σιωπάω, σιγάω} silere, dicitur qui nondum cœpit loqui. Frequenter præpositioni De adiungitur. Cic.6. Verr. Me non solùm silere de vestris monumentis oportebit, sed etiam lætari, &c. Plin. lib.16. cap.21. Idque mirum est, Græcis authoribus proditum, apud nos posteà sileri.
Silere, tacere significat, ficto verbo ab, s, litera, quæ nota silentij est. Paulus.
Muta silet virgo. Ouid 10. Metam.
Facti culpam silere. Ouid.2. Trist.
Causa mala silenda est. Ouid 3. de Ponto, eleg.1.
Ille nefastus erit per quem tria verba silentur. Ouid.1. Fast. Vide VERBVM.
Et nunc omne stratum silet æquor. Virg. eclog.9.
Silent inter arma leges. Cic. pro Mil. Silent enim leges inter arma, nec se expectari iubent.
Iura silent. Ouid. ad Liuiam.
Leges bello siluere coactæ. Lucan. lib.1.
Loca latè silent. Virg.9. Æneid.
Silent Musæ Varronis. Cic.1. Acad. Silent enim diutius Musæ Varronis quàm solebant. Hoc est, Nihil scribit, nihil edit Varro.
Sileo verbum facere. Hirt. de bel. Hispan. Vnus ex nostris respondit, vt sileat verbum facere. Pro, ne verbum faciat. Rarum.
¶Siletur, penul prod. Impersonale. Terentius Phorm.5,2. De iurgio siletur. Cic. ad Brut. lib.11.6. Nefas esse duxi, aut ita haberi Senatum, vt de tuis diuinis in Remp. meritis sileretur, aut, &c.
Sileatur ille, apud Plinium epist.175. Quisquis ille, qualiscunque, sileatur: quem insignire, exempli nihil: non insignire, humanitatis plurimum refert. Plin. maior, lib.12. in Proœ.1. Nullum sileatur rerum naturæ opus.

Silens, silentis {σιγῶν} Participium siue nomen ex participio. Mox etiam lemures animas dixere silentum. Hoc est mortuorum. Ouidius 5 Fast.
Anni silentes, Vide ANNVS.
Cœtus silentum. Ouid 5. Metam.
Concilium silentum. Virg.6. Æneid.
Sedes silentum. Ouid.15. Metam.
Vulgus silentum, Seneca Medea, 10.
¶Cœlum silens, pro tempore sereno. Plinius libro decimooctauo, capit.28.
Dies silens à ventis. Colum. lib.4. cap.29.
Flos silens, qui non amplius crescit & quodāmodò declinat. Col. lib.12. cap.7. Item ferulæ cum coliculo silentes quam tenerrimum florem pastinacæ agrestis, vel satiuæ cum coliculis, silentem florem vitis albæ, & asparagi, &c. Ego tamen florem silentem dici putauerim, qui nōdum se explicat & aperit. Tunc enim silet, nec se promit.
Luna silens, deficiens & declinans: quando non amplius apparet super terram, vtpote in interlunio, nobis non lucens. Plin. lib.16. ca.39. Inter omnes verò conuenit vtilissimè in coitu eius sterni, quem diem alij interlunium, alij silentis lunæ appellant.
Luci silentes. Silius lib.17.
Nox silens. Virg.4. Æneid.
Spiritus silentis dies. Colum. lib.3. cap.19. Veruntamen præstat eligere sationi silentis vel certè placidi spiritus diem.
Surculi silentes, Nondum germinantes. Colum. lib.11. cap.2.
Venti silentes. Colum. lib.12. cap.25.
Vineæ silentes. Colum. lib.4. cap.27. Id est, nondum gemmantes.
Vmbræ silentes. Virg.6. Æneid.
Vnda silens. Valer.5. Argon.

Silentium, silentij {σιγή, σιωπή} Plin. lib.10. cap.69. Silentium in mari piscantibus.
¶Silentium, Augurale vocabulum est, cùm in augurio vitium non est. Nam vitium iis quæ auspicata sunt & augurata opponitur. Cic. Peritum autem, inquit, esse necesse est eum, qui silentium quid sit intelligat. Ex Turnebo.
¶Silentium lunæ Virg lib.2. Æneid -tacitæ per amica silentia lunæ. Aliud est autem silente nocte, aliud luna silente, vt docet Plin. lib.28. cap.7. Nam silentium lunæ, interlunium intelligitur, id est, tempus id quo luna non lucet. Ex Lambino.
¶Silentium noctis, pro Intempesta nocte, quam alij concubium, alij conticinium vocant. Liu.5. ab Vrbe. Eodem anno M. Cæditius ex plebe enuntiauit Tribunis, se in Noua via, vbi nunc sacellum est: supra ædem Vestę vocem noctis silentio audisse clariorem humana.
Somni silentia. Ouid.4. Fast.
Acre silentium, & intentum, & cupidum vlteriora audiendi. Plin. epist.10 cap.2. Vide ACER adiectiuum.
Alta silentia. Ouid.1. Metam. Virg 10. Æn.
Alti & egregij silentij homo. Horat.2. Serm. saty.6.
Amica silentia tacitæ Lunæ. Virg.2. Aeneid.
Cæca silentia. Silius lib.7.
Fidele silentium. Horat.3. Carm. ode 2.
Muta silentia noctis. Ouid.7. Metam.
Rabiosa silentia. Pers. Saty.3.
Sacrum silentium. Horat.2. Carm. ode 13.
Seuera silentia noctis. Lucret. lib.4.
Suspicax silentium. Tacit. lib.3.
Taciturna silentia. Ouid.2. de Arte.
Tranquilla silentia noctis. Stat.1. Thebaid.
Vastum silentium. Tacitus lib.19.
¶Agere silentium de aliquo. Quint. lib.10. cap.1.
Agere alta silentia Ouid.1. Metam.
Animaduertere cum silentio, Vide CVM præpositionem.

Audire ſilentio, Vide AVDIO.
Confiteri ſilentio. Quintil. lib.4.cap.2.
Continere ſuos ſilentio, Vide CONTINEO.
Silentio conueniſſe videtur, inter locatorem & conductorem. Id eſt, tacitè, quanuis diſertè non ſit verbis expreſſum. Iabolenus in l. Ea lege. D. locati.
Deſcendere in ſilentium. Quint. lib.10.cap.3.
Diſſimulare aliquid ſilentio. Quint. lib.5.cap.13.
Facere ſilentium. Quint. lib.2.cap.5.
Tectis facta ſilentia. Virgil.2.Æneid.
Longa ſilentia facere. Ouid.1.Faſt.
Facere ſilentia maieſtate manus. Perſ. Saty.4.
Silentio aliquid ferre. Cic.2.Tuſc.
Iubere ſilentia. Lucan. lib.1.
Eximia eſt virtus præſtare ſilentia rebus. Ouid.2.de Arte.
Silentio præterire. Cic. Famil.5.
Silentio præteruehi. Cic. Philip.7.
Silentium regere. Horat. Diana quæ ſilentium regis. Ex ritu ſacrorum dictum eſt, in quibus imperabatur à Præcone, vt qui aderant, linguam paſcerent, id eſt tacerent, & linguis fauerent. Spectatricem igitur & arbitram magici ſacri Lunam, cui & ſilentiũ tribuitur, vt à Marone -per amica ſilentia Lunæ. Regere dicit in nocturnis & magicis ſacris ſilentium. Turnebus.
Rumpere ſilentia ſermone. Ouid.1.Metam.
Rumpere alta ſilentia. Virg.10.Æn.
Rumpere taciturna ſilentia. Lucret. lib.4.
Suadere ſilentia digito. Ouid.9.Metam.
Silentium eſſe à. Vide A præpoſitionem.
Silentium eſt cauſarum & iuris. Cic.7.Verr.
Eſt ſilentium de. Cic. ad Att. lib.5.104. De Partho ſilentium eſt, ſed tamen conciſos equites noſtros à barbaris nuntiabant ij qui veniebant.
Tenuere ſilentia cuncti. Ouid.1.Metam.
Furibunda ſilentia torquent illam. Stat.10.Thebaid.
Tramittere aliquem ſilentio. Tacit. lib.1.
Tranſire quidpiam ſilentio. Quint. lib.2.cap.3.
Silentium, pro Quiete. Liuius lib.7. bel. Maced. Silentium deinde biduum fuit, neutris tranſgredientibus amnem. Intelligit non fuiſſe ad certamen congreſſos.
¶Silentium dicimus in auſpiciis, quod omni vitio caret. Cic.2.de Diuinat.
¶Silentio, vice aduerbij. Liu.9.ab Vrbe, Nocte deinde, ſilentio, vt mos eſt, L. Papirium. Dictatorem dixit.
Silentiarius, tria hominum apud veteres officia ſignificat. Eſt ſilentiarius, qui ſilentiũ indicit, & murmur cohibet tumultuantium. Eſt ſilentiarius, ſecretarius, qui ſilenda audit. Eſt Seruus ſilentiarius: qui garientes ſeruos coërcet, & tacere iubet: Erat ſilentiariorũ ſchola Conſtantinopoli, vt docet Nicephorus lib.16.cap.24. De ſilentiariis ſacri palatij, id eſt illis qui ſunt in ſecretis Principum aſſidui, meminit l. vltima de excuſat. tuto. lib.5.C.l.30.§. vlti. C. de inofficioſo teſtamen. Hi ſpectabiles ſilentiarij appellantur ab eodem Iuſtiniano ibidem: Galli appellamus *Conſiliarios priuati Conſilij*: id eſt ſacri. Saluia. Maſſilienſis lib.4. de vero Dei iudicio: Pauerit quippe actores, pauerit ſilentiarios, de ſeruis aut miniſtris, non de ſpectabilibus loquitur. Procopius lib.2.de bel. Perſ. De ſpectabilibus in hunc modum loquitur: Silentiarij ſunt miniſtri ad ea, quæ ſilentij, quietíſque ſunt interiores in Principis domo, arcanorum principis conſcij, quique ſilendis, & arcanis principis conſiliis intereſſe ſolent. Quidam eos auricularios appellant. Vide l.3.C.de Silentiar. lib.12.
Sileſco, ſileſcis {σιωπάω} ſileſcere, Tacitũ fieri, Silere. Terẽt. Adelph.5.2, Niſi dum hæ ſileſcunt turbæ. Id eſt ſedabitur hic tumultus.
Deũm domus Ioue dicente ſileſcit. Virg.10.Æn.
Furor cœli ſileſcit. Catul. ad ſeipſum,43.
Siler, ſileris, pen. cor. n g. Frutex nonnunquam arboreſcens, vt baculos ruſtici ex eo faciant: aquoſis locis creſcit quaſi pumila ſalix, cuius etiam generibus annumerari creditur, inquit Ruellius, cõtendítque non eſſe id quod *Seſeli Maſſilienſe* officinæ, & Siler montanum appellant. Virg. lib.2. Georg.
-vt molle ſiler, lentæque geniſtæ. Plin. lib.24.cap.10. Sileris folia illita fronti, capitis dolores ſedant.
Silex, ſilicis, penul. corr. maſc. gen. {πυρίτης} Lapis durus, ex quo ignis excuti ſolet. Dictus quòd de eo ignis ſaliat: vel quòd ictu ferri grauiter percuſſus diſſiliat: vel quod latentem & velut ſilentem intra ſe ignem habeat, qui attritu, aut percuſſu excitetur. Ouid. li.7. Metam. Aut vbi terrena ſilices fornace ſoluti. Plin. lib.7.cap.59. E ſilice ignem Pyrodes inuenit.
Silex, fœminino genere protulit. Virg. lib.8.Æneid.
Stabat acuta ſilex præciſis vndique ſaxis.
Venæ ſilicis. Virg.2.Æneid.
Acutus ſilex. Catul. de Berecynth.
Atra ſilex. Virg.6.Æneid.
Durus ſilex. Ouid.2.Metam.
Impenetrabilis ſilex ferro, Vide IMPENETRABILIS.
Nuda ſilex. Virg eclog.1. Numidicus ſilex, Vide NVMIDIA.
Ordinarius ſilex, Vide Ordinarius in ORDO.
Rigidi ſilices. Ouid.9.Metam.
Validi ſilices. Lucret. lib.2.
Scintillam ſilicis excudere. Virgil.1.Æneid.
Et ſilicis venis abſtruſum excuderet ignem. Virg.1.Georg.
Ab vſu ſilices tenuantur. Ouid 3.de Arte.
Stat tibi ſilex in corde. Tibul. lib.1.eleg.1.
Siliceus, Adiect. {πυριτικός} quod eſt ex ſilice. Cato cap.18.
Silicâtus, Aliud adiectiuum. Quod eſt ex ſilice factum. Vnde ſtratę viæ dicuntur ſilicatæ.
SILIA {Σιλία} Fluuius eſt: de quo Strabo lib.15. In regione Montana, Siliam flumen eſſe, in quo nihil innatet, quãquam id Democritus non credat, qui multam Aſiæ partem peragrauit: ſed nec id Ariſtoteles concedit, etſi aëres quidam ſint adeò tenues, vt nulla in eis volatilia inueniantur.
Silicernium, ſilicernij {νεκρικὸν συμπόσιον} ſcribit Nonius eſſe funebre conuiuiũ quod ſenib. exhibetur. Feſtus docet eſſe farciminis genus, quo familia in luctu à fletu purgatur: quia cuius nomine inſtituebatur ea res, is iam ſolũ cerneret. Cæcil. Credidi me ſilicerniũ eius eſſe eſurum. Donatus inquit eſſe cœnam quæ infertur diis Manibus: vel quòd eam ſilentes cernant vmbræ, id eſt vmbræ poſſideant, vel quòd qui hæc inferant, cernant, neque deguſtent. nam de his quæ libantur inferis, quiſquis ederit vel biberit, funeſtatur. Hinc Terentius in Adelphis, 4.2. appellat ſenem ſilicernium, qui iamiam ſilentibus cernendus ſit. Alij ſilicernium nomen fictum à Terentio exiſtimarunt pro ſene, quod incuruitate ſilices ſpectet. Qui rectè ſentiunt, affirmant ſilicernium, funebræ conuiuium eſſe: quod apud veteres ſenibus exhiberi ſolebat, dictũ quòd cum ſilentio edentes cernerentur: vel quòd cogitarent ſe mox illum ſecuturos. Quapropter abeuntes à conuiuio, veluti ſe amplius non viſuri, mutuò ſe ſalutabant. Varro, Funus executi, lautè ad ſepulchrum antiquo more ſilicernium confecimus. Id eſt conuiuium in quo pranſi diſcedentes dicimus aliis alij Vale. Silicernium ergo Terentius ſenem vocat, atque decrepitum, id eſt, dignum vel cui ſilicernium fiat, vel qui ad ſilicernium vocatur.
Silicernios, dici voluerunt ſenes incuruos, quaſi iam ſepulcrorum ſuorũ ſilices aſpicientes. Vnde Cincius Alimetus Hiſt. de Gorg. Leont. ſcribit dicens, Qui dum iam ſilicernius ſui finem temporis expectaret, etſi morti non potuit, tamen infirmitatibus inſultauit. Hæc Fulgentius.
SILICES Populi ſunt montana Armenię ad Tigridis oſtia incolentes, Plin. lib.6.cap.6.
Silicia, ſiliciæ. Herba, de qua ſic Plin. lib.24. cap.19. Nec fœnogræco minor authoritas quod telin vocant, alij carphos, alij buceras, alij ægoceras, quoniam corniculis ſemen eſt ſimile, nos ſiliciam.
Silicius, ſilicij, m.g. Plin. lib.16. cap.16. Si magnitudinem menſarum caperet, haud dubiè præferretur cedro. Nunc intra pugillares, lectorúmque ſilicios aut laminas raro vſu ſpectatur. Quo in loco legendum eſt Sicilicos, à verbo Sicilio, ſicilis, quod à verbo Seco, ſecas deriuatur. Sicilicos autem interpretor ſegmenta & teſſellas.
Siligo, pen. prod. ſiliginis, f.g. {σιλίγνις} Frumenti genus, ex quo panis optimus fiebat. Iuuen. Saty.6
Excepritia ſiligo. Plin. lib.18.cap.10. Vide ORIZA.
Siliginarius, ſiliginarij, Siliginis venditor, vel diſtributor. Vlpian. in l. Siquis vxori. §. Apud. D. De furtis. Siliginario quis dixerit, &c.
Siligineus, Adiect. {σιλιγνίτης} Ex ſiligine factum. Plin. lib.18.cap.9. Siligineæ farinæ modius Gallicæ XXII. libras panis reddit.
Siligineum panem pro Delicato ſumit Seneca: vnde Plebeio opponit, epiſt.120. Item epiſt.124. Malum panem dicis: expecta, bonus fiet, etiam tenerum tibi & ſiligineum fames reddet.
Siliqua, ſiliquæ, pen. cor. {κεράτιον} Folliculum ſeu integumentum vbi grana leguminum includuntur, & ſiquid leguminibus ſimile. Plin. lib.18.cap.12. de fabis. Nam ſiliquæ, cauléſque gratiſſimi ſunt pabulo pecori. Horat.2.epiſt.1,
-viuit ſiliquis, & pane ſecundo. Perſ. ſaty.3.
Quaſſans legumen ſiliqua. Virg.1.Georg.
Siliquæ fallaces. Virg lib.1.Georg.
Grandior vt fœtus ſiliquis fallacibus eſſet. Id eſt, quæ fallere plerumque ſolent. Interdum enim leguminum folliculi maiores videntur, quum inanes ſint.
¶Siliqua, Fœnumgræcum aliàs dicitur. Colum. lib.2. cap.11. Fœnumgræcum, quod ſiliquam vocant ruſtici, duo tempora ſationum habet, quorum alterum eſt Septembris menſis (quum pabuli cauſa ſeritur) iiſdem diebus quibus vicia circa Æquinoctium. Alterum autem menſis Ianuarij vltimo, vel primo Februarij, quum in meſſem ſeminatur. Idem lib.2. cap.2. Siliquæ modij ſex vel ſeptem totidem operis obruuntur, metuntur vnà.
¶Siliqua, arbor, Galen. lib.7. Simplicium. Latinis etiam ſiliqua Græca, quòd fructum ferat ſiliqua obtectum fabæ cuiuſdam more. Colum. lib.5. cap.10. Siliquam Græcam, quam quidam ceration vocant, & perſicum, ante brumam per Autumnum ſerito.
Siliqua, Fructus prædictæ arboris lignoſus, falcatus, digitali longitudine, latitudine pollicari: quatuor intus grana continens quę ceratia à cornu ſimilitudine appellãtur. Plinius Dulces ſiliquas vocat, quòd dum eduntur, prædulces ſentiantur, & ſuccum caſſiæ referãt, lib.15.cap.24.
¶Siliqua, alia arbor quam Iones ceraunian appellant, omnino diuerſa à ſiliqua Græca, de hac ſic Plin. lib.13. cap.8. Similis his ſiliqua quam Iones ceraunian vocant, trunco & ipſa fertilis, ſed pomo ſiliquæ &c.
Siliquor, pen. cor. ſiliquaris {κεράτια ποιῶ} ſiliquari, Siliquas facere, hoc eſt integi ſiliquis, quod de leguminibus ſiliquis tectis dicitur. Plin. lib.17.cap.9. Inter omnes autem conſtat nihil eſſe vtilius lupini ſegete prius quàm ſiliquetur, aratro vel bidẽtibus verſa. Idem lib.18.cap.7.
Siliquaſtrum, ſiliquaſtri {κερατεία} Herba quæ & Piperitis dicitur, à piperis ſapore, vulgus noſtrum *coſtum* appellat. Plin. lib.19 cap.12. Panax piperis ſaporem reddit, magis etiam ſiliquaſtrum, ob id piperitidis nomine accepto. Idem lib.20.cap.17.
¶Siliquaſtrum, alio ſignificatu. Hyginus lib.2. in Caſſiopeia: De hac, inquit, Euripides & Sophocles & alij plures dixerunt, vt gloriata ſit ſe forma Nereidas præſtare. Pro quo facto inter ſydera ſedens in ſiliquaſtro conſtituta eſt. Idem lib.3, Caſſiopeia ſedens in ſiliquaſtro collacata eſt: cuius ſedilis, & ipſius Caſſiopeiæ pedes poſitiin in ipſa circuuductione circuli qui Arcticos vocatur, effigies autem corporis ad æſtiuum circulum peruenit. Paulo pòſt rurſus ſedile vocat, & in fine ſellam. Commentarius in Aratum Germanici, Ita autem, inquit, eſt Caſſiopeia in ſella ſedens. Pompeius Feſtus lib.17,

Siliquaſtra

Seliquaſtra, ſedilia appellantur antiqui generis, d, litera in l, conuerſa, vt etiam in ſella factum eſt, & ſubſellio, & ſolio, quæ non minus à ſedendo dicta ſunt. Hinc apparet, apud Hyginum legi debere ſeliquaſtrum per ſecundam vocalem.
SILIS {Σίλις} Plin. lib.3.cap.18. Fluuius eſt Venetiæ ex montibus Tauriſanis fluens: Sylis verò cum y Græco in vltima, nomen eſt, quo, vt idem teſtatur lib.6.cap.7.& 16. Scytæ Tanaim fluuium appellant.
Silla, vt vult Diodorus. Vide SILIA.
SILLANIVS Appollodorus: Plin. lib.34.cap.8. Sillanion Appollodorum fecit, fictorem & ipſum, ſed inter cunctos diligentiſſimum artis, & inimicum ſui iudicem, crebro perfecta ſigna frangẽrem, dum ſatiare cupiditatem nequit artis, & ideò inſanum cognominatum.
Silli {σίλλοι} Dicacitates & ſales. Vnde Gellius lib.3.cap.17. refert Timonem quendam ſcripſiſſe librum maledicentiſſimum, qui Sillos inſcribitur.
SILLI, Æthiopum gens, quam cum Struthophagis bellũ gerere continuò, annotat. Strabo lib.16.
Sillographus {σιλλογράφος} Sillorum, id eſt ſalium, atque dicacitatum ſcriptor, qualis fuit Timon ille Philiaſius, qui librum quendam conuitiorum & irriſionis plenum in Philoſophos edidit, Sillos inſcripſit, quo nomine Græci maledicta & irriſiones intelligunt.
SILLYRA {Σίλλυρα} Inſula in Oceano Britannico, vt Solinus inquit, cuius incolæ pecuniæ ignari, permutationibus commercia exercẽt.
Silo, ſilonis. Qui prominentia habet ſupercilia, à Sileno, quem hirſutis ſuperciliis fuiſſe tradunt: vt author eſt Feſtus. Plaut. Rud.9.
-eccum Recaluum, ac ſilonem ſenem ſtatutum. Silonem quidam naſo repando hominem dicunt: quod Plinius ſenſiſſe videtur lib.11.cap.37. Vide SIMVS.
SILON, Inſulam Indiæ docet eſſe Auguſtinus in libr. de Ciuitate Dei. Sectione, 21. Quæ ex eo cæteris terris præfertur, quòd omnis arbor, quæ in ea gignitur, nunquam foliis nudatur.
SILOSON, Vide SYLOSON.
Silphium, ſilphij {σίλφιον} Idẽ quod Laſerpitium, Vide LASER. Plin. lib.19.cap 3.& lib.22.cap.23.
SILPHIVM, Regio Libyæ, ab inſula Plateæ vſque ad os Syrtium protenſa, teſte Herodoto lib.4.
SILVANI tres fuerunt. Vnus dicebatur domeſticus, poſſeſſioni conſecratus: alter agreſtis, paſtoribus: tertius orientalis, cui eſt in confinio lacus poſitus, à quo inter duo pluréſve fines oriuntur. Ideóque inter duo pluréſve eſt & lucus. Omnis autem poſſeſſio quare Siluanum colit? quia primus in terram lapidem finalem poſuit. Ex libello variorum authorum De limitibus.
SILVIVS, a ſilua: Feſtus Pompeius: Siluij ſunt appellati Albani reges, à Lauiniæ filio, quem poſt exceſſum Æneæ grauida relicta timens periculum, & ſuæ vitæ, & eius, quem vtero gerebat, in ſyluis latens enixa eſt. Qui reſtitutus in regnum eſt poſt mortem Aſcanij prælatus Iülo fratris filio, cùm inter eos de regno ambigeretur.
Silurus, ſiluri, penult. prod. {γλάνεος} vulgò in Germania *boldh*, In Vngaria *Accia*, Peculiaris Nili piſcis traditur: quanquam & in Danubio reperiatur: quem non abſimilem ei putant quidam doctiſſimi, quem ſturionem appellamus. Plin. lib.9.cap.15. Iuuenal. Saty.4,
Vendere municipes fracta de merce ſiluros.
Silus, {ἀνάσιμος} Naſus ſurſum verſum aduncus. Vnde galeæ quoque à ſimilitudine, ſilæ appellatæ ſunt. Hæc Feſtus. Cic.1.de Nat. deor. Ecquos ſilos, flaccos, frontones, capitones, quæ ſunt in nobis?
Silybon, Lata ſpina eſt, folia ferens Chamæleonis albi. Hæc recens cum ſale oleóque cocta eſtur. Dioſcorides lib.4 cap.153. apud Matthiolum.
SILYS, Fluuius Europam ab Aſia diſcriminans, quem notiore nomine Tanaim appellamus: Plinius libro, 6. cap.7. Tanaim Scythæ Sylin vocant.
Simbella, æ, quaſi Semilibella, hoc eſt dimidia libella. Eſt prætereà ſimbella inſtrumentum paruum, quo ſinguli numi ponderantur. Sipontinus.
SIMBRVINA ſtagna, Tacitus lib.14. Nam quia diſcumbentis Neronis apud Simbruina ſtagna, cui Subiaqueum nomen eſt ictæ dapes menſáque diſiecta erat.
Simenia nuncupatur à Gręcis {κυνόλοφα} id eſt Canina prominentia. Cælius lib.3.cap.17.
SIMENVS Cælator argenti apud Plinium lib.34.cap.8.
SIMETHIS {Συμαιθίς} Nympha. Ouid.13 Metam.
Acis erat Fauno Nympháque Simethide cretus.
Simethius, Adiect. {Συμαίθιος} Ouid.13.Metam.
Terga fugæ dederat conuerſa Simethius heros. Hoc eſt Acis filius Nymphæ Simethidis.
Simia, ſimiæ: & Simius, ſimij {πίθηκος} Hominum figuris proxima animalia quæ cauda carent, & in Libya naſcuntur. Dictæ quòd ſimæ ſint, id eſt naribus depreſſis: vel quaſi mimæ, id eſt imitatrices. Mart. libro 14.
Callidus emiſſas eludere ſimius haſtas. Vide Plin. lib.8.cap.54. Cic. 1.de Diuinat, Simia quam rex Moloſſorum in deliciis habebat, & ſortes ipſas, & cætera quæ erant ad ſortem parata diſturbauit, & aliud alio diſſipauit.
Simulator humani oris ſimius. Claud.1.in Eutrop.
¶Simia, per trãſlationem, Qui alium imitatur. Plin. epiſt.5. In quo Ruſticum inſectatur, atque etiam Stoicorum ſimiam appellat. Horatius 1.Serm. ſaty.10.
Simiolus, pen. corr. Diminutiuum {πιθήκιον} Qui vtcunque alterum imitatur. Cic. ad Marium lib.7.2, Hic ſimiolus animi cauſa, me, in quem inueheretur, delegerat.
Simininus, pen. prod. Adiectiuum. Iulius Obſequens in libro de prodigiis. C. Mario & C. Flacco COSS. in Lucanis duo agni equinis pedibus nati, alter ſiminimo capite.
SIMIAS grammaticus, à Strabone nobilitatus, lib.14.
SIMICHIDAS {Σιμιχίδας} Nomen paſtoris apud Theocritum in Idyll. quem ipſius enarratores patrem Thearcriti fuiſſe exiſtimant.
Simila, ſimilæ, pen. corr. vel Similago, pen. prod. ſimilaginis, fœminini generis {σεμίδαλις} Farina alba & flos, ſeu deliciæ farinæ triticeæ. Martial. lib.13.
Nec poteris ſimilæ dotes numerare, nec vſus.
Similagineus, Adiectiuum, vt Panis ſimilagineus, apud Senecam, epiſtola 119.
Similago, Vide SIMILA.
Similax, Vide SMILAX.
Similis, & hoc ſimile, pen. corr. {ὅμοιος, ἐμφερής, παραπλήσιος, ἴκελος, ἐοικώς, προσεοικώς, προσείκελος, προσφερής} Quaſi ſimul is. Tere. in Prologo Phor. Ne ſimili vtamur fortuna, atque vſi ſumus. Plaut. Moſtel.3.
Sibi quiſque ſimile ſumit.
Similis atque eadem, Vide IDEM.
Magis ſimilis, Vide MAGIS.
Similis, genitiuo iunctum, ad morum, vel doctrinæ, vel huiuſmodi imitationem refertur. Terent. Eunu.3.2, Domini ſimilis es. Ibidem 4, Deos eſſe ſimiles tui putas? Cic. ad Cornificium, lib.12. 22, Spes tamen vna eſt, aliquando Populum Romanum maiorum ſimilem fore.
Similis, datiuo iunctum, de forma, vel ætate, vel fortunis, aut aliis huiuſmodi rebus. Virg.1.Æneid. Os humeróſque deo ſimilis. Plinius, Effigie ac lineamentis corporis patri ſimilis, Hæc differentia Diomedis dicentis, Sum ſimilis tui, moribus: ſimilis tibi, figura: non ſemper vera eſt: quia vtrunque indifferenter reperitur. Cic.1.de Leg. Nihil eſt enim vnum vni, tam ſimile, tam par, quàm omnes inter noſmetipſos fuimus. Idem lib.5.de Fin. Sed non video cur non potuerit patri ſimilis eſſe filius. De figura in genitiuo. Plautus Menæh.24,
Nec aqua aquæ, nec lacte lacti (crede mihi) vſquam ſimilius,
Quàm hic tui eſt, túque huius. Cic.1.Tuſc. Quærerem ex eo cuius ſuorum ſimilis fuiſſet Africani fratris nepos, facie patris: vita, iſte omnium perditorum ita ſimilis, vt eſſet facilè teterrimus.
Anhelanti ſimilis. Virg 5.Æneid.
Hinnuleo ſimilis Horat.1.Carm. ode 23.
Nimbo ſimiles. Virg.5.Æneid.
Primus ad extremum ſimilis ſibi. Horat. in Arte.
Sæpius tamen per genitiuũ mores ſignificamus. Terent. Adel.3.3, Saluus ſit filius: ſpero eſt ſimilis maiorum ſuûm.
Similes eorum, vel illorum. Cicero 4.Acad. Quum aliquos ex antiquis claros viros proferũt, quos dicunt fuiſſe populares, vt eorum ipſi ſimiles eſſe videantur. Idem 4.de Finibus, Stoici autem, quòd finem bonorum in vna virtute ponunt, ſimiles ſunt illorum.
Similis mœrenti. Plin. lib.9.cap.8. Triſtis, & mœrenti ſimilis, ipſe quoque (quod nemo dubitaret) deſyderio expirauit.
Simile veri & vero. Cic.4. Acad. Etenim is quoque qui à vobis ſapiens inducitur, multa ſequitur probabilia, non comprehenſa, neque percepta, neque aſſenſa, ſed ſimilia veri. Quint. lib.6.cap.3. Vero ſimilis dolor. Idem lib.3.cap.10. Quod eſt vero ſimilius.
Similis ac. Cic.4.de Fin. Nec ſi ille ſapiens ad tortoris eculeum à Tyranno ire cogatur, ſimilem habeat vultum, ac ſi ampullam perdidiſſet. Liu. ab Vrbe, Similem pauorem inde, fugámque fore, ac bello Gallico fuerat.
Similis atque. Cic. pro Rabirio perduel. reo, Et ſimilis viri tu vlciſceris patrui mortem, atque ille perſequeretur fratris ſui, ſi iſta ratione agere voluiſſet? Idem 5.de Fin. Itaque & ſimilis erit finis boni atque anteà fuerat
Similes inter ſe. Cic.4.Acad. Anaxagoras materiam infinitam, ſed ex ea particulas ſimiles inter ſe minutas, eas primum confuſas, poſteà in ordinem adductas mente diuina. Idem pro Cluentio, Homines inter ſe cum forma, tum moribus ſimiles, municipum autem ſuorum diſſimillimi.
Similis in re diſſimili. Cic. ad Lent. lib.1.7. Simillimámque in re diſſimili tui temporis nunc, & noſtri quondam fuiſſe rationem.
Similes ſunt vt ſiqui gubernatorem in nauigando agere nihil dicant, quum alij malos ſcandant, alij per foros curſent, alij ſentinam exhauriant: ille autem clauum tenens ſedeat in puppi quietus, &c. Cic. de Seneſt.
¶Simile eſt, pro ſimilis eſt, pro maſculino poſitum neutrum. Titinnius Fullonib.
Formicæ pol perſimile eſt ruſticus homo. Næuius Militibus,
Tu pueri puſilli ſimile es:
Quia enim ad os fers, quicquid nactus es. Ex Nonio.
¶Simillior & ſimillimus, Comparatiuum & ſuperlatiuũ. Cic. pro M. Marcel. Hæc qui faciat, non ego eum cum ſummis viris comparo, ſed ſimillimum deo iudico. Plin. lib.12. cap.17. Maſtice tertia in Ponto bituminis ſimillior. Quint. lib.10.cap.5.
Furtis & fraude ſimillimi illi. Ouid.3.Metam.
Amni puro ſimillimus. Horat.2.epiſt.2.
Buxo ſimillimus. Ouid.11.Metam.
Flos violæ ſimillimus. Ouid.4.Metam.
Pallor ſimillimus buxo. Ouid.11.Metam.
Quies ſimillima morti placidæ. Virg.6.Æneid.
Simile {παραπλήσιον} aduerbialiter poſitum. Cicero 1.Acad. Similè vos quum perturbare, vt illi Remp. ſic vos philoſophiam benè iam conſtitutam velitis, Empedoclem, Anaxagoram, Democritum, &c. profertis
¶Simillimè pen. corr. Superlatiuum. Cic.2.Tuſc. Simillimè animus intentione ſua depellit preſſum omnem ponderum: remiſſione autem ſic vrgetur, vt ſe nequeat extollere.
Simillimè atque. Cic. pro Lege Agrar. Hic tamen excipit Pompeium: ſimillimè vt mihi videtur, atque in illa lege, qua peregrini Roma eiiciuntur, Glaucippus excipitur.
Similo, ſimilas, pen. corr. {ὁμοιόω} ſimilare, conſtruitur cum accuſatiuo, Similem eſſe. Martial. lib.2. ad Phœbum,
Quum ſint crura tibi, ſimilent quæ cornua Lunæ, &c. Alij legunt ſimulent, per vltimam vocalem.

Simulare-

Simulare enim dicimus & Assimulare, nō autem Similare: vt quidam indocti præcipiunt. Hæc Raphael Regius in illud 5. Metam. Assimulare freto possis.

Similitudo, pen. prod. similitudinis {ὁμοιότης, ὁμοίωμα, ἐμφέρεια, ἀπείκασμα, εἰκών} Ipsa rei similis forma. Cic. lib. 1. Offic. Nihil autem amabilius, nec copulatius quàm morum similitudo bonorum.
Ad similitudinem, Vide AD præpositionem.
Similitudo periculi. Cic. 7. Verr.
Similitudo veri. Plin. lib. 34. cap. 7.
Abripere à parentis similitudine, Vide ABRIPIO.
Accedere ad similitudinem alicuius rei, Vide ACCEDO.
Arripere alicuius similitudinem, Vide ARRIPIO.
Similitudine veri capi. Liu. 5. bel. Pun.
Eludere similitudines. Quint. lib. 5. cap. 13.
Ducere similitudinem. Cic. in Orat. Vide, Formam alicuius facere, in FORMA.
Similitudo cum. Cic. 2. Tusc. Sunt enim quædā animi similitudines cum corpore.

Similitas, pen. corr. similitatis, fœ. ge. {ὁμοίωσις} antiquum pro Similitudine. Cæcilius, Vide quid ferat morum similitas. Nonius.

Similiter, pen. corr. Aduerb. {ὁμοίως, παραπλησίως, ὡσαύτως} Pariter, eodem modo. Cic. pro Rosc. Amer. Ego etiam si omnia quæ dicenda sunt, liberè dixero, nequaquam tamen similiter oratio mea exire atque in vulgus emanare poterit.
Similiter ac. Cic. 3. de Nat. deor. Tu autem quid quæris? similiter facis ac si me roges, cur te duobus contuear oculis.
Similiter atque. Cic. 1. Philipp. Neque verò illum similiter atque ipse eram, commotum esse vidi.
Similiter, vt. Cic. de Offi. Similiter facere eos, qui inter se contenderent, vter Remp. potius administraret, vt si nautæ inter se certarent, quis eorum potissimùm gubernaret.
Similiter, cum datiuo. Plin. lib. 11. cap. 25. Similiter his & scorpiones terrestres, vermiculos ouorum specie pariunt.

Simitu {ἅμα} pro Simul posuere veteres. Plaut. Stich. 4.
Vt mecum simitu ires ad sese nunc domum. Sic Amphit. 7,
Non enim ego cum vino simitu ebibi imperium tuum.

Simiolus, Simius, Vide SIMIA.

SIMMIAS {σιμμίας} Philosophus Thebanus, Socratis auditor, cuius scripta enumerantur à Suida. Vide Diogenem Laërtium, lib. 2. Simmias Thebanus.

Simo, simonis, Simones, simonum, simonibus {σίμωνες} Iidem qui & Simi, id est qui nares habent pressas, quos insolenti vocabulo *Camusos* appellamus.

Simo, simas, simare, Deprimere, Antiquum. Poëta apud Nonium,
Simauit taxim ad nates delphinus vt olim. Sic emendat Turnebus, cùm in Nonio legatur simat. Moueri se dicit & sententia, & quòd delphini simi sint: vnde & simonis nomine eos gaudere Plinius refert. Hæc ille.

SIMOIS, pen. cor. huius Simoentis {σιμόεις} Fluuius qui ex Ida monte Troiano defluens, iuxta Troiam labitur: & mari appropinquans, commiscetur Xantho, ac in paludem cogitur. Deinde exit in mare iuxta Sigæum promontorium.
Lubricus Simois. Horat. Epod 13.
Phrygius Simois. Virg. 1. Æneid.

Simoesius, a, um: attributum: campus Simoesius, hoc est Troadis campus Simoente irrigatus. Simoesius nomen adolescentis cuiusdam Troiani sic nominati, quod apud Simoentem fluuiū esset natus. Homerus, lib. 4. Iliad.

SIMONES {σίμωνες} plures, Hoc nomen post Philippum Græcis, Latinis, Hebræísque pariter commune. Ex his antiquissimum sanè legimus Atheniensem ac philosophum Socratis discipulum fuisse, qui scripsit dialogos XXIIII. Simon Magnesius musicus egregius, qui & ipse superiorum musicorum more corrupto, Simodiam introduxit, quemadmodum etiam & Lysis Lysiodiam. Strabo lib. 14. Simon Cōstantinopolitanus, ludi magister, annos abhinc circiter ducentos composuit Græcè Metaphrastas, id est sanctorum vitas, quæ habentur in bibliotheca Vaticana. Ex Hebræis verò Simonem Magum legimus, caput & authorem totius Hæreseos. De quo Eusebius lib. 2. latissimè: & Iustinus in apologia ad Antonium principem: & Irenæus in primo aduersus hæreses libro. Simon item ille qui à Petro Spiritus sancti gratiam mercari volebat. Prçter hos, Simon Tridentinus puer. Hic sedente Sixto quarto Pontifice, die Veneris sancti à Iudæis clàm comprehensus, ac omnibus cruciatibus prius affectus, demum cruci affixus est. Ex quo templum ei velut martyri dicatum est. Volaterranus.
Emunctus Simon. Horat. in Arte.

Simonia, vt putatur, à Simone mago dicta, vox est non Latina, qua soli theologi vtuntur. Dicitur autem quando quis vult dare aut accipere dona Dei, data aut accepta pecunia.

SIMONIDES, pen. corr. {σιμωνίδης} Cçus poeta Melicus. Cic. in Orat. Simonides Cæus primus artem memorandi inuenisse fertur. Vide ibidem plura. Plinius octauam chordam in lyra inuenisse scribit: Eustachius verò tres duplices literas, ξ, ψ, θ. Simonides, Iambicus poeta. De quo Quint. lib. 10. cap. 1. Iambicum poetam Strabo fuisse dicit: Suidas verò Carystium siue Erythrçum, qui scripsit Grçcorum apud Aulidem conuentum, trimetrorum libros duos, & alia. Præter hos alios duos ponit: vnum filium sororis Simonidis Cçi, Cognominatum Melicertam, qui antè bellum Peloponnesiacum fuit, scripsítque genealogiam libris tribus. Alterum Simonidem Magnetem, poetam Antiochi magni tempore, cuius res gestas scripsit, ac bellum aduersus Galatas Suidas.
Somnium de Simonide. Cic. 1. de Diuinat.

Simorum, cognomen, Vide in SIMVS.

Simplex, simplicis, penult. corr. om. gen. {ἁπλόος, ἁπλοῦς, ἁπλοϊκός, ἀφελής, λιτός, μονοφυής} Nomen numerale. Terentius in Prologo Heaut.
Duplex quæ ex argumento facta est simplici.
Crinis simplex collectus in vnum nodum. Ouid. 8. Metam.
¶ Simplex, Verum & syncerum: cui Falsum opponitur. Mattius Cic. lib. 11. 28, Trebatio nostro magnas ago gratias, quòd tuum erga me animum simplicem atque amicum aperuit. Idem 2. de Finib. His initiis inducti omnia vera diligimus, id est fidelia, simplicia, constantia: tum vana, falsa, fallentia odimus, vt fraudem, periurium, malitiam, iniuriam. Hîc simplici opposuit falsum.
Simplex, Simplicem appellant Latini apertum, liberum, nihil dissimulantem, omnia & loquentem & facientem quæ sentit, & rectà iudicat, sic item & Græci. Horat. lib. 1. Satyr. 3.
-at est truculentior, atque
Plus æquo liber, simplex fortisque habeatur. Huic opponitur duplex. Horat. lib. 1. Carm. ode. 6,
Nec cursus duplicis per mare Vlyssei. Ex Lambino.
In docendo simplicem esse. Quint. lib. 2. cap. 2.
Munditiis simplex mulier. Hora. 1. Car. ode. 5. Id est, inquit Acron, Animo factiosa. Meretricis enim astutias insectatur, quæ simplici munditia insidias mentiretur.
Ætas simplex. Stat. 9. Theb.
Anni simplices, Primi & qui simplici numero efferuntur, nempe vsque ad decimum: vel in quibus simplex toga & pura quæ prætexta dicebatur, sumi solebat. Mart. lib. 10.
Tu mihi simplicibus Mani dilectus ab annis,
Et prætextata cultus amicitia. Id est, puerilibus.
Verum & simplex bonum. Cic. 1. Acad.
Cibus simplex, Purus, non affectatus, aut alio condimento corruptus vel compositus. Martial. lib. 1. Plin. lib. 11. cap. 53. Homini cibus vtilissimus simplex.
Condimentum orationis simplex. Quint. lib. 6. cap. 3, Salsum igitur erit, quod non erit insulsum, velut quoddam simplex orationis condimentum.
Domus simplex & inscia fraudum. Stat. 3. Sylu. 1.
Homo simplex, Purus, apertus, nihil tectum, nihil simulatum habens. Cic. 4. Acad.
Iter simplex & directum. Cic. 2. de Nat. deor. Flexuosum iter habet nequid intrare possit, si simplex & directum pateret.
Natura vocis simplex. Quint. lib. 1. cap. 11.
Rura simplicia. Plin. lib. 12. cap. 1.
Via mortis simplex. Virg 3. Georg.
Vtilitas simplex. Quint. lib. 2. cap. 4.
Simplicior si quis, qualem me sæpe libenter
Obtulerim tibi Mecœnas. Horat. 1. Serm. saty. 3.

Simplicitas, pen. corr. simplicitatis, fœ. gen. {ἁπλότης, λιτότης, ἀφέλεια, ἀφελότης, ἀκεραιότης} Martial. lib. 10.
Prudens simplicitas, pares amici.
Fabularum conuiualium simplicitas. Tacit. lib. 5.
Nuda simplicitas. Ouid. 1. Amor. eleg. 3.
Rudis simplicitas. Ouid. 3. de Arte.
Gloriari simplicitate. Quint. lib. 5. cap. 7.
Simpliciter, pen. corr. {ἁπλῶς, ἁπλοϊκῶς, ἰσόπαξ, ἁπλῆ} Purè, apertè. Plin. epist. 94. Amicè & simpliciter reprehenderunt. Idem epist. 97. lib. 5. Cic. in Topic. Quum autem quæritur quale id sit, aut simpliciter quæritur, aut comparatè.
Dicere simpliciter. Martial. lib. 14.
Oberrare simpliciter. Plin. lib. 8. ca. 4. Elephas homine obuio fortè in solitudine, & simpliciter oberrante clemens placidúsque etiam demonstrare viam traditur.
Viuere simpliciter. Cic. 1. Offi. Hç e præscripta seruantem, licet granditer, magnificè, animoséque viuere, atque etiam simpliciter, fideliter, & vitæ hominum amicé.
Sequi docentes simplicius. Quint. lib. 2. cap. 12.
¶ Simpliciter, quasi dicas Generaliter, sine alia adiectione aut interpretatione. Paulus in l. Lecta. D. Si cert. petat. Pactum autē, quod subiectū esset, quidā dicebat ad sortis solutionē tātùm pertinere, nō etiam ad vsurarum, quæ priore parte simpliciter in stipulationem venissent. Vlpian. in l. Ab hostibus. §. vlt. D. Ex quib. caus. maior. &c.

Simplicitus {ἁπλῶς} antiquum, pro Simpliciter. Plaut. Mercat.
Sed eam simplicitus dicam, si opera est auribus. Nonius.

Simplus, Adiectiuum {ἁπλοῦς} Vnicus, vel semel tantùm. Plau. Mostel. 7. Scelestæ hæ sunt ædes, simpla est habitatio. Varro 2. de Re rust. cap. 10 Aut si mancipio non datur, dupla promitti: aut si ita pacti, simpla.

Simplarius, Aliud adiect. Simplariæ venditiones sunt, pro quibus necesse venditor non habet de dupla emptori repromittere, quarum meminit Vlpianus in l. Emptori. D. De euictionibus. Ita enim simplariæ venditiones à Pomponio dicuntur, vt simplariæ actiones, duplariæ, & quadruplariæ dicebantur, quæ in simplum, duplum, quadruplum dabantur. Eadem ratione armaturæ simplares, dupláresque à Vegetio dicuntur, lib. 2. de Re militari: quas qui gestabant, singulas & duplas consequebantur annonas. Et à Modesto De vocabulis rei militaris, Torquarij simplares, dupláresque. Budæus.

Simplones (fortè à Simpulo Simpulones rectius) Dicūtur conuiuæ: nam & amicus sponsi, qui cum eo per conuiuia ambulat, Simplator dicitur. Sutrius Piscatoria,
Summates viri simplones facti sunt ganei. ! Est autem ganeum Taberna. Nonius.

Simpulum, simpuli: siue Simpuuium, simpuuij, à sumendo, quòd eo probiberetur minutatim. Baysius autem legēdum putat Simpullum, ea forma qua ampullam dicimus.
In simpulo aliquid facere, prouerbialis locutio. Cic. 3. de Leg. Et auus quidē noster, inquit, singulari virtute in hoc municipio quoad vixit, restitit M. Gratidio, cuius in matrimonio sororem auiam nostram habebat, ferenti legem Tabellariam. Excitabat enim fluctus in simpulo, vt dicitur, Gratidius, quos pòst filius eius Marius in Ægæo excitauit mari. Quantum igitur coniectura consequi licet, In simpulo fieri dicebant, quod vel clanculum, vel in re minuta atque humili fieret. Est enim simpulum, authore Festo, vas paruum, non dissimile cyatho: quo vinum in sacrificiis libabatur: vnde & mulieres diuinis rebus deditæ simpulatrices dicuntur. M. Varro scribit vas esse minutim fundens, in cuius locum successerit epichysis: vnde veteres res minutas, nulliúsque pretij, simpularias appellabant. Plinius lib. 35. cap. 12. In sacris quidem etiam inter has opes non murrhinis, crystallinísve, sed fictilibus prolibatur simpulis innocentius. Et M. Varro apud Nonium Marcellum ait, deos ipsos vili simpulo inuitari. Sunt qui pro simpulo legunt sympuuium, cuius meminit Iuuenalis Satyra 6. Sympuuium ridere Numæ, nigrúmque catinum. Proinde non absurdum mihi videtur, si quis existimet sumptam allegoriam à puerorum lusu, quo solent per fistulam angustam in simpulum inflantes, quasi fluctus quosdam & aquæ strepitum excitare. Hæc Erasmus.

Simpulariæ res, priscis minutæ, nullius ferè precij: Notat Erasmus in paroemia, In simplo. Sed vereor ne non legendum sit, Simplariæ res, & in Simpulo, vt errasse Spiegelum facilè percipi possit.

Simpludiarea funera sunt, quibus adhibētur D. T. ludi corbitoréśque. Quidam ea dixerunt esse, quibus neutrum genus interesset ludorum, nam indictiua sunt, quibus adhibentur non ludi modò, sed etiam desultores, quæ sunt amplissima. Festus.

Simpuuium, est vas ligneum. Varr. Est mod. Mat. περὶ μέθης, Non vides ipsos deos, siquando volunt gustare vinum, deripere ad hominum fana, & tamen tum ipsi illi libero simpuuio vinitari? Ex Nonio.

Simul {ἅμα, ὁμῶς, ἅμα, ὁμοῦ} Aduerb. congregandi. Terent. Eunu. 2. 2,
Simul concilium cum re amisti. Plin. epist. 136. Simul militauimus. Virg. 9. eclog. -heu tua nobis
Penè simul tectum solatia capta Menalca?
Simul tecum. Plaut Amph. 8. Cic. pro Fonteio. Nisi aliquoties ex ijs is accusatoribus vobiscum simul iudices audissem. Idem pro Domo sua, Sed etiā optimi ciues fruūtur nobiscum simul hac ciuitate.
Simul cū. Cic. de Amicit. Neque enim assentior iis qui hæc nuper disserere cœperunt, cum corporibus simul animos interire, atque omnia morte deleri. Idem 3. Tusc. Quò si cui, vt ait idem, simul animus cum re concidit, &c.
Simul cum datiuo constructum more Græco. Tacit. lib. 4. Verùm Hypæpeni, Trallianísque Laodiceniis ac Magnetibus simul tramissi. Idem lib. 5. Aceruatim ex eo Annius Pollio, Appius Sillanus, Scauro Mamerco simul, ac Sabino Caluisio, maiestatis postulantur. Nam sic suum ἅμα, Græci cum datiuo copulare solent, Vt, ἅμα δὲ χιτῶνι ἐκδυομένῳ ἐκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ ἡ γυνή.
¶ Simul, Deinde etiā, vel præterea. Vatinius ad Ciceronē, libro 5. 10. Ciues Romanos occidit, abripuit, disperdidit, regiones vastauit, simul verò semissis homo contra me arma tulit. Vetus exemplar legit Semius, non semissis homo. Salust. His amicis, sociísque confisus Catilina, simul quòd æs alienum per omnes terras ingens erat. Id est etiam. Terent. And. 1. 1.
Simul, cum particula Que iunctum. & cum Ac vel Et. Quint. lib. 10. cap. 1. Qualis ferri fulgor quo mens simul visúsque perstringatur. Plin. lib. 9. ca 35 Superbo simul ac procaci fastu, vt regina meretrix. Plin Iunior. epist. 7. lib. 2. Sordidum simul & sumptuosum.
¶ Simul, pro Eadem opera. Plaut. Merc.
Duas res simul nunc agere decretum est mihi.
¶ Simul, quandoque geminata legitur, & habet eandem penè vim quā Cum & Tum, siue Partim. Quint. in Pręf. lib. 1. Simul vt pleniore obsequio demererer amantissimos mei: simul ne vulgarem viā ingressus, alienis demū vestigiis insisterē. Liu. 1. ab Vrbe. Nusquam benignè legatio audita est, adeò omnes simul spernebant, simul tantam in medio crescentē molē sibi ac posteris suis metuebāt. Idem 7. bel. Pun. Milites ędificiis emotos, simul vt cū agro tecta vrbis fruenda locarentur: simul metuēs ne suū quoq; exercitū, sicut Annib. &c.
Simul ac, significat Quamprimùm, vel statim quū, siue postquam. Cic. 3. Verr. Verres simul ac tetigit prouinciā, statim Messanā literas dedit. Idē ad Leptā. lib. 6. 18, Simul ac accepi à Seleuco tuo literas, statim quæsiui è Balbo per codicillos quid esset in lege. Virg, 4. Æn. Quam simul ac tali persensit peste teneri.
Simul ac primum. Cic. 3. Verr. Simul ac potestas primùm data est, adeunt hi quos dixi. Idē 2. de Nat. deor. Quædámque serpentes ortæ extra aquam, simul ac primùm niti possunt, aquam persequuntur.
Simul atque, Idem. Cic. 1. de Finib. Omne animal simul atque natum sit, voluptatem appetere, eáque gaudere vt summo bono. Idem 5. Verr. Vt temporibus illis simul atque hostis superatus esset, ager araretur omnis.
Simul &, pro Atque etiam, vel pręterea. Cic. 3. Verr. Quemadmodum sine periculo suo dare possent, non videbant, simul & illum fore tam improbum non arbitrabantur.
Simul primum. Liu. 6. ab Vrbe, Quum ciuitas in opere ac labore reficiendæ vrbi teneretur, interim Quin. Fabio simul primum magistratu abiit: ab C. Martio Tribuno pleb. dicta dies est.
Simul vt. Cic. 2. de Finib. Omne autem animal simul vt ortum est, & seipsum, & omnes partes suas diligit. Idem 4. Acad. Itaque simul vt experrecti sumus, visa illa contemnimus.
Simul, sine particulis Ac, vel Atq; Liu. 6. bel. Pun. Qui simul in potestate vestra erunt, extemplò omnia quæ nunc sub Carthagiensibus sunt, in ditionem tradunt. Simul dixit pro Simulac. Cic. 4. Acad. Et simul inflauit tibicen, à perito carmen agnoscitur.

Simulachrum, simulachri, pe pro. {εἴδωλον, δείκελον, ἴνδαλμα, σέβασμα} à Simulo, simulas, Propriè dicitur alicuius rei ficta imago: simulachra, n. principio ex desyderio mortuorū orta sunt, vt qui iā defecerāt, viuere viderētur. Cic. pro Domo sua. Mulieris simulachrúmque è marmore. Ibidem. Libertatis simulachrum in ea domo collocabas.
Effigies simulachrúmque Mithridatis. Cic. 4. Verr.
Diuûm simulachra. Virg. 2. Æneid.
Non ita antiqua simulachra, Vide NON.
Augusta simulachra, Vide AVGVSTVS.
Aurea simulachra. Lucret. lib. 2.
Inania simulachra. Ouid 3. Metam.

Lignea simulachra deorum. Ouid. 3. Metam.
Nitentia simulachra fragili cera. Iuuenalis Saty. 12.
Vasta ferarum simulachra. Ouid. 2. Metam.
Imbecilla ac mortalia vultus simulachra. Tacitus in vita Agric.
¶ Simulachrum ciuitatis, metaphoricōs pro signo & nota. Cic. ad Plancum, lib. 10. 1. In qua nec Senatus, nec populus vim habet vllam, nec leges vllæ sunt, nec iudicia, nec omnino simulachrum aliquod ac vestigium ciuitatis.
Ciuilitatis particulæ simulachrum. Quint. lib. 2. cap. 15.
Simulachra animorū. Cic. pro Arch. Statuas & imagines nō animorū simulachra sed corporū, studiosè summi homines reliquerunt.
Simulachra virtutū. Cic 2. de Finib. Ergo in bestiis erūt secreta à voluptate humanarum quædam simulachra virtutum: in ipsis hominibus virtus nisi voluptatis causa nulla erit?
Belli simulachra cientes. Lucret. lib. 2.
Pugnæ simulachra. Quint. lib. 2. cap. 10.
Multa modis simulachra videt volitantia miris. Virg 7. Æneid.
Simulachrū oratoris. Cic. in Orat. Atq; vtinā in Latinis talis oratoris simulachrum reperire possemus: esset egregium non quærere externa, domesticis esse cōtentos. Simulachrum vocat, quod ad perfectæ eloquentiæ similitudinem formatum sit.
¶ Simulacrū, pro signo, & re visa. Eucl. in Specularia Theor. 21. In conuexis speculis simulacrū spectās minus est. Itē Theor. 22. In conuexis speculis à minoribus speculis minora simulacra spectantur.

Simulo, simulas, pen. cor. {σκιάζομαι, ὑποκρίνω, προσποιέομαι} simulare, Imitari & referre. A similis deriuatur: vel vt quidam volunt, à simul. Nihil enim aliud est simulare, quàm ea quæ absunt, simul esse ostendere. Horat. 2. epist. -duceret æra
Fortis Alexandri vultum simulantia.
Simulare anum Ouid 3. Metam.
Lumine tecto somnus simulatur. Ouid. epist. 20.
¶ Simulare, Fingere, ac pro vero falsum tradere, vt ait Donatus Terent. Heaut 4. 1.
Non simulare mortem verbis, re ipsa spem vitæ dare. Cic. de Amicit. Et irritare se simulans, blandiatur. Idem 3. Verr. Vt tertius dies sic hominem prosterneret vt morbo simulato nūquid respondeet, sed queadmodum non responderet deliberaret. Sic apud Cæs. 1. bel. Gal. Simulare amicitiam. Et Cic. 2. Verr. Simulat his se rebus confidere, sed video quid agat.
Gaudia vultu simulare. Ouid. 1. de Arte.
Vultu spem simulat. Virg. 1. Æneid.
Simulo non sentire, pro Dissimulo. Plin. epist. 14. lib. 3.
Non es quod simulas, inquit Horat. 2. Serm. saty. 7.
Simulat quasi. Plaut. Amph. 4.
Verū quasi affuerim, tamē simulabo, atq; audita eloquar. Idē Cur. 8.
Simulare cupressū, Prouerbiū in eos cōuenit, qui id, quod vnum sciunt, fortasse non valdè magnum, quouis loco ineptè atque intempestiuè inculcāt, ab illo imperito pictore natū, qui à naufrago conductus, vt in tabula naufragium eius depingeret, quærebat ab eo, num cupressum appingi vellet. Hor. de art. poëtic.
Sed nunc non erat his locus, & fortassè cupressum
Scis simulare, &c. Ex Lambino.
Inter Simulare & Dissimulare. Simulare est fingere scire, quæ nescias: Dissimulare, fingere nescire, quæ scias. Salust. in Catil. Cuius rei libet simulator, ac dissimulator. Ex Nonio.

Simulans, pen. cor. {ὑποκρίνων} Nomen ex Partic. Quid. 2. Amor. eleg. 6.
Non fuit in terris vocum simulantior ales.

Simulatus, pen. prod. {ὑποποίητος, προσποιητός} Aliud nomē ex participio, vt Dolor simulatus. Lucan. lib. 9.
Amorem simulatum fingere. Propert. lib. 2. eleg. 25.
Conscientia simulata. Tacit. lib. 2.
Verba simulata. Virg. 1. Æneid.

Simulatè, pen. prod. {σκηπτομένως} Aduerb. cui opponitur Ex animo. Cic. 2. de Nat. deor. Mala enim & impia consuetudo est, contra deos disputandi: siue ex animo id fit, siue simulatè.

Simulatio, simulationis. f. g. {ὑπόκρισις, σκῆψις, προσποίησις} Fictio, simulata & ficta alicuius rei internæ per vultū repręsentatio. Vnde pro deceptione & circunuentione ponitur, quòd animo vel vultu, aut voluntate simulata fiat. Cic ad Lent. lib. 1. 9. A quibus tuendus fuerat: derelictus: idque non solū fronte, atque vultu, quibus simulatio facillimè sustinetur. Terent. Heaut. 4. 5. -non mea est simulatio.
Simulatione offic ij, &c. Cæsar 1. bel. Ciuil. Cic 3. Verr. Nullæ sunt occultiores insidię quàm hæ, quæ latent in simulatione officij, aut in aliquo necessitudinis nomine.
Fallax imitatio, simulatióque virtutis. Cic. 4. Acad.
Inducere simulationem alicuius rei. Vide INDVO.
¶ Simulatio, pro Similitudine. Plin. lib. 11. cap. 44. Simiarum genera perfectam hominis simulationem continent, facie, naribus, auribus, palpebris, &c.

Simulator, pen. prod. Verbale {ὑποκριτής} Cic. 1. Offic. De Græcis autem dulcem & facetum, festiuísque sermonis, atque in omni ratione simulatorem, quem εἴρωνα Græci nominauerunt, Socratem accepimus. Idem ad Quint. fratrem, lib. 1. 3. Messalam tui studiosum esse arbitror, Pompeium etiam simulatorem puto.
Tantùm ne pateas verbis simulator in illis. Ouid. 2. de Arte.
Artifex & simulator figuræ Morpheus. Ouid. 11. Metam.

Simulatrix, simulatricis. Simulatrices, scribit Festus esse mulieres sahas & expiatrices, vel sacerdotes quæ expiare sunt solitę, quod verbū putem ex eo natum, quòd in sacris multa simulentur, & simulata pro veris haberentur: vt apud Virgil.
Sparserat & latices simulatos fontis Auerni. Alioqui mulieres rebus diuinis deditę simulatrices dicebātur, sed & simpulatrices. Tur.

Simulamen, pen. prod. simulaminis {προσποίημα} Simulachrū. Ouid. de Adonide interempto ab apro, lib. 10. Metamorph.
Annua plangoris peraget simulamina nostri.
Singulis annis Adonia, id est sacra in Adonis honorem celebrantur:

in quibus Adonis plangebatur, ac luctus Veneris referebatur.
Simultè, pro similiter. Plaut. Pseud.
Exossabo ego illum simultè itidem, vt murænam coquus.
Obsoletum. Ex Nonio.
Simultas, simultatis, f.g. {ἔχθρα} Latens odium, inquit Valla in Raudensem: Ea simultas plerúnque intelligi contenta est, quum inimicitia opere se ostendat. Plaut. Pseud. 5.
Nam hic id metuit, ne illam vendas ob simultatem suam. Cic. pro leg. Manil. Vt multas etiã simultates, partim obscuras, partim apertas intelligam mihi non necessarias, vobis non inutiles accepisse. Idem ad Qu. frat. lib. 1. Ex quibus nõnullas simultates cum magna mea lætitia susceptas habemus.
Simultas (inquit Festus) est odium: dicta ex contrario, quia minimè sint odientes se simul. Potest & à simulatione dicta existimari, quia simulata loquuntur adinuicem.
Vetus atque antiqua simultas inter finitimos. Iuuen. Saty. 15.
Simultatem deponere. Cic. Fam. 2.
Exercere simultatem. Cic. pro Flacc.
Habere simultatem cum aliquo. Cic. pro Cluent.
Intercedit simultas, Vide INTERCEDO.
Subire simultatem. Cic. pro leg. Manil.
Esse simultatem alicui cum aliquo. Cic. Fam. 8.
Suscipere simultatem. Cic. ad Q. Fratrem.
SIMVS pictor. Plin. lib. 35. cap. 11. Simus pinxit iuuenem requiescentem in officina fullonis, Quinquatrus celebrantem.
Simus herba est, de qua sic Plin. lib. 22. cap. 22. Simus lapides renum in vino decocta atque pota eximit. Mures enecat cauerna eorum Simo præclusa. Vlcera iumentorum Simi radix tollit.
Simus, Adiect. {σιμός} Quod est pressum. Plin. lib. 11. ca. 37. Et altior homini tantùm, quem noui mores subdolæ irrisioni dicauere, nasus. Non alij animalium nares eminent. Auibus, serpentibus, piscibus foramina tantùm da olfactus, sine naribus. Et hinc cognomina, simorum, silonum. Virg. 10. eclog.
Dum tenera atondent simæ virgulta capellæ. Mart. lib. 6.
Atque ille sima nare, turgidis labris.
Simulus, diminutiuum. Martial. lib. 6.
Simulus iste quis est, vxori semper adhæret
Qui, Menedore, tuæ.
Sin {ἐὰν δὲ, κἂν, εἰ} ex Si & Ne componitur, abiecta e, significátque si verò: quod nunquam in prima parte collocatur, & nisi præcesserit si: sed in secunda, vbi ferè duorum est oppositio. Terent. Hecy. 4.4.
Ego Pamphile esse inter nos, si fieri potest,
Affinitatem hanc sanè perpetuam volo:
Sin est vt aliter tua siet sententia,
Accipias puerũ. Ibid. 4.1. Cic. ad Att. li. 9. 188. Si mihi veniã quã peto, dederit, vtar illius cõditione: sin minus, impetrabo aliquid à meipso.
Sin positũ non præcedente Si. Cic. 3. de Orat. Nunc cõtrà plerique ad honores adipiscẽdos & ad Remp. gerendã nudi veniunt atq; inermes, nulla cognitione rerũ, nulla scientia ornati. Sin aliquis excellit vnus è multis, effert se, &c. Id est, Quod si aliquis. &c. Salust. in Iug.
Sin, pro Sin aliter. Cic. ad Att. lib. 16. Veruntamen, si pares æquè inter se: quiescendum: sin: latius manabit, & quidem ad nos, deinde communiter. Priapeiorum author,
Donec proterua nil mei manu carpes,
Licebit ipsa sis pudicior Vesta.
Sin: hæc mei te ventris arma laxabunt.
Sin aliter. Cic. ad Brutum, lib. 11. 14. Si ita est omnia faciliora: sin aliter magnum negotium.
Sin autem. Cic. ad Atticum, lib. 10. 196. Si vir esse volet, præclara synodia: sin autem, erimus nos qui solemus.
Primùm, sin. Terent. Adelph. 3.4.
Hæc primùm vt fiant, deos quæso, vt vobis decet.
Sin aliter animus vester est, &c. Cic. de Amic. Quamobrem primùm danda opera est, nequa amicorum dissidia fiant: sin tale aliquid euenerit, vt extinctæ potius amicitiæ, quàm oppressæ videantur.
SINA Vrbs Mesopotamiæ: quo nomine etiam dictus est mons Petreæ Arabiæ. Quidam montem Sinaï vocant. Iustinus lib. 36. Appellat Sinæum. Nomen habet à vepribus & dumetis quibus septus est. Est enim Hebræis Senah, arbor spinosa.
SINADA, pen. cor. {σύνναδα} ciuitas Asiatica ad Cariæ fines, De hac Strabo lib. 12. Vide SYNNADA.
SINAE {σῖναι} populi sunt in India ad Septentrionem Seribus, ad occasum Indis extra Gangem finitimi, terras incognitas desertásque ad ortum & meridiem habentes. Horum caput est Thina. Ptolemæus lib. 7. cap. 3. Stephanus vrbem quoque ipsam Sinas appellat.
Sinapi, indeclinabile, neu. gen. & Sinape, media producta {σίναπι} herba quã Græci etiã napi quasi naphy vocant, vt Athenæus interpretatur: quoniam acri, & proinde incõmoda natura esse videtur. Sinapi verò dici putat, quia olfactum luminibus officiat. Plin. lib. 20. ca. 22. Sinapi, cuius in satiuis tria genera diximus, Pythagoras principatum habere ex his, quorum sublime vis feratur, iudicauit, quoniam non aliud magis in nares & cerebrum penetret.
Sinapis, pen. prod. etiam fœ. gen. legitur {σινάπις} Plautus Pseud. 13.
Teritur sinapis scelerata cum illis. Plin. lib. 19. cap. 8.
Sinape, sinapis, n.g. {σίναπι} Colum. lib. 11. cap. 3.23. Sinape atque coriandrum, nec minus erucam & ozimum, ita vti sata sunt, sua sede immota permanẽt. Varr. 1. de Re rust. cap. 59. Seruare rapa coniecta in sinape, nuces iuglandes in arena. Vetus exẽplar habet confecta. Proinde sinape accusatiuus non est, sed ablatiuus à nominatiuo sinapis.
Sinapismus, Compositio medica ex ficubus & sinapi, efficacissima ad morbos permultos.
Sinaristusæ, Menandri: apud Plinium lib. 23. cap. 9. Sunt qui scribũt Synaristuiæ.
Sincerastum, Vide SYNCERASTVM.
Sincerus, Vide SYNCERVS.
Sincinia, æ, Sincinia (inquit Festus) est cantio solitaria.

Sinciput, Vide SYNCIPVT.
SYNDA, æ {σίνδα} oppidum Licaoniæ in confinio Galatiæ, atque Cappadociæ, teste Plinio, lib. 5. cap. 27 Stephanus Sindam aliam in India collocat ad sinum magnum à Sindis populis habitatam.
SINDI sunt populi Meotidis. Strabo lib. 11.
Sindon, sindonis, pen. corr. masc. gen. Velum subtilissimum, linteum, Martial. lib. 4.
Nec sic in Tyria sindone tutus eris.
Sine, {ἄνευ, χωρίς} Præpositio semper separatiua, significat Absque. Terent. Heaut. 2.3, Sine auro tum ornatam.
Sine cortice nãre. Horat. 1. Serm. saty. 4.
-simul ac durauerit ætas
Membra, animúmque tuum, nabis sine cortice. Id est, citra custodem ac pædagogum ipse te reges ac moderaberis. Acron prouerbij admonet, putat metaphorã mutuo sumptam à iuuenibus, qui quum primitus nãre discũt, corticibus aut suberibus vẽtri subligatis natãt: deinde exercitatiores, citra huiusmodi adminicula natare incipiũt.
Sine delectu, Vlp. in l. 1. § 1. D. de postulando.
Sine dubio. Pomp. in l. Liber homo. D. de acquir. rer. domin.
Sine riuali amare, Prouerbiali translatione in eos aptabitur, qui ea magni faciunt, aut magnopere expetunt, quæ nemo alius magni admodum æstimet. Vtitur Cic. in epist. quadam ad Q. Fratrem. lib. 3 Hirrus author forè videtur. ô dij quam ineptus, quam se ipse amat sine riuali!
SINGA, Palladis nomen apud Phœnices, cuius nominis simulachrum Thebis Cadmus constituit, docet Pausanias.
SINGAE, Indici populi apud Plinium lib. 6. cap. 20.
SINGARA, æ, {σίγγαρα} Arabiæ vrbs, Rhetanorum caput. Plinius lib. 5. cap. 24.
Singultus, huius singultus, m.g. {λύγξ, λυγμός} Dicitur quoties spiritus vacans ab humore, in loco spiritui deputato retinetur: hic enim dum emittitur, nec potest erumpere, & distentionem inducit, quæ appellatur singultus. Colum. lib. 4. cap. 11. Reducuntur ad villam, persequentes, vt dixi, nutricis singultus. Cic. pro Plancio, Non modò lachrymulam, sed multas lachrymas, & fletum cum singultu videre potuisti.
Ciere singultus. Catul. Argon. 59,
Frigidulos vdo singultus ore cientem.
Coarctans membra singultus. Lucret. lib. 6.
Concutiente singultu sonant ora. Ouid. 3. Amor. eleg. 8.
Frequens singultus corripit neruos. Lucret. lib. 6.
Singultu medios impediente sonos. Ouid. 1. Trist. eleg. 3.
Crebris singultibus. Plin. epist. 95. lib 4.
Longis singultibus ilia pulsat. Virg. 9. Æneid.
Ruptáque singultu verba loquentis erant. Ouid. 2. de Reme.
Ilia tendere singultu. Virg. 3. Georg.
Singultus, de gallinis. Colum. lib. 8. cap. 5.
Singultio, singultis, singultiui, singultitum {λύζω, ἀποβλύζω} singultire, Singultum emittere. Plin. lib. 23. cap. 1. Nec singultientibus, nec si cum febre dispnœa sit, &c.
Singultiens gallina. Colum. lib. 8. cap. 11.
Singultans {λύζων} Qui frequentes singultus emittit, vt ferè nunquam solus singultus auditur: apud Quintilianum libro 10. cap. 7. Virg. 9. Æneid.
Tum caput ipsi aufert domino, truncúmque relinquit
Sanguine singultantẽ. Id est cum singultu animam efflantem, vt ait Seruius.
Singultans anima. Ouid. 5. Metam. &c. Id est animam cum singultu exhalans.
Singultatus, pen. prod. Adiect. Ouid. lib. 3. Trist. eleg 5,
Brachiáque excepi presso pendentia collo,
Et singultatis oscula mista sonis. Hoc est, cum frequenti singultu emissis.
Singultim, Aduerb. {μετὰ λυγμοῦ} Horat. 1. Serm. Satyr. 6,
Vt veni coram, singultim pauca locutus. Est autem singultim loqui, sermone interrupto, & veluti voce identidem compressa loqui: quod vsuuenire solet verecundis & timidis natura. Talem autem locutionem, ἰσχνοφωνίαν vocant Græci, non ἰσχοφωνίας, quæ est vocis gracilitas. Lambinus.
Singulus, pen. corr. Adiectiuum {εἷς μόνος, ἕκαστος μόνος, οἱ καθ' ἕκαστον, τὸ κατὰ μέρος} Quasi sine angulo: quòd ea quæ vnica sunt nequeant constituere angulum. Dicitur autem singulum, vnumquodque per se, hoc est, separatum ab aliis. Plaut. Cistel. 10, At at singulum video vestigium. Hoc est vnum tantum, vel vnius tantum hominis. Cic. 3. de Orat. Refert etiam qui audiant, Senatus, an populus, an iudices, frequentes, an pauci, an singuli. Idem in Orat. Sæpe singulis vtendum est, plerunque binis & vtriusque addi pedis pars potest, non ferè ternis amplius.
Lustrare singula. Virg. 1. Æneid.
Pandere singula ordine. Virg. 6. Æneid.
In singulis annis. Cic. 2. de Nat. deor. Sol binas in singulis annis reuersiones ab extremo contrarias facit.
Singulis diebus. Cice. 2. de Nat. deor. Quod efficitur in cœlo singulis diebus & noctibus. Idem pro Murena. Qui singulis diebus ediscendos fastos populo proposuit.
In singulos dies. Cic. ad Att. lib. 5. 94, Quotidie vel potius in dies singulos, breuiores literas ad te mitto. Idẽ 4. Verr. Lex est de religione, quę in annos singulos Iouis sacerdotẽ sortito capi iubeat. Et 1. in Catil. Crescit in dies singulos hostiũ numer'. Itẽ ad Att. li. 6. 114. Scaptius cẽtesimis renouato in singulos annos fœnore cõtẽtus nõ fuit.
Verba inter singula fudit lachrymas. Virg. 3. Æneid.
¶Singulum, pro singulare. Plaut. Cistellar. At at, singulum video vestigium. Varro πορυπλ libro 1. Tum verò doces historiam necessariam simul vnum singulum esse. Nonius.
Singularis, & hoc singulare, pen. prod. {ἑνικός} Quod est vnicũ. Plin. lib. 28 cap. 10. Democritus etiamnum effectus auget eius qui singularis natus sit.
Singulare

Singulare certamen, Singulare prælium. Vide suis locis.
Pugna singularis, Vide PVGNA.
Verbis singularibus gratias agere, Hoc est, quæ vnum tantùm, non etiam plures complecterentur. Cic. 4. in Catilin. Primùm quòd mihi gratias egistis singularibus verbis, & mea virtute atque diligentia perditorum hominum patefactam esse coniurationem decreuistis.
Rate singulari fluctum secans. Senec. Troade 11. id est vnica.
¶ Singularis {διάφορος} Accipitur aliquando pro excellenti: & tam in malum quàm in bonum sumitur. Cic. pro Sylla, Me singulari immanitate & crudelitate præditum. Idem 4. Verr. Quo facilius de singulari eius impudentia existimare possitis. Sic pro Cluentio, Singulare scelus. Et quinto de Finibus, Singulari nequitia præditi.
Singularia in te quædam. Cic. 5. Verr. Sunt quædam omnino in te singularia, quæ in nullum alium hominem neque dici, neque conuenire possint: quædam tibi cum multis communia.
Singularis in. Cic. 4. Acad. Omitto per ipsum Aristotelem, meo iudicio in philosophia propè singularem.
Singulares milites vocat Cæsar 4. bell. Gall. qui ab aliis separati sunt.
Singulares pro Singulis. Cic. in Acad. Quintum genus esse dicunt è quo astra sunt mentésque singulares, id est singulis vel singulorum. Nizolius.
Singularius {ἑκάστοις μόνος} Adiectiuum antiquum. Plautus Capt. 4,
His indito catenas singularias. Hoc est, singulis catenam vnam. vtitur & Cassiodorus lib. 11. Varr.
Singulariè. pro singulariter, quasi vnicè, teste Charis. lib. 2.
Singlariter, pro singulariter, per syncopen Lucret. lib. 6,
Quæ memorare queam inter se singulariter apta.
Singulariter pen. corr. Aduerbium {ἐνικῶς} Magnopere, mirum in modum. Plin. iunior lib 3. epist. 5. De vita Pomponij Secundi duo: à quo singulariter amatus, hoc memoriæ amici, quasi debitum munus expleuit. Cic. 4. Verr. Quem ego in Prætura mea singulariter dilexissem.
Singulariter & mirari & diligere aliquem. Plin. iunior. lib. 1. epist. 22. ad Catilium Seuerum.
Singulariter declinari, id est, numero singulari. Charis. lib. 1. Sunt quædam quæ singulariter quum declinantur, in pluralibus mutant genera: hic locus, pluraliter hæc loca, & hi loci Tale est illud Vlpiani in l. 1. D. Quod fals. tutor. Item hoc edictum licèt singulariter scriptum sit, si tamen plures interuenerint, qui tutores non erant, locum habere debere Pomponius scribit.
Singularitas, pen. corr. singularitatis, f.g. Vide Pluralitas, in MVLTVS.
Singulatim pen. prod. Aduerb. {καθ' ἕνα, κατὰ μόνας} Vnumquodque per se. Cæcilius,
Primùm malo publico singulatim gratias agere. Hoc est vnicuique separatim. Cic. 1. Ver. Vt ea quæ singulatim ac diu collecta sunt, vno tempore vniuersa perdamus.
Singulatim vnicuique respondere. Cic. 1. Verr.
Singulatim de vnoquoque genere in secundo libro dicemus. Cic. 1. de Inuent.
Singillatim siue sigillatim. pe. pro. {καθεὶς, κατὰ μόνας} Aliud aduerbium, Idem. Cic. 5. Tusc. Hæque voluptates singillatim extenuantur. Idem Verr. 7. Quærit ex his sigillatim, quot quisque nautas habuerit. Et 6. Sigillatim vnicuique calamitati fore se denuntiabat, vniuersam se funditus euersurum esse ciuitatem minabatur. Terent. Phorm. 5.9,
-quid ego nunc commemorem Demipho
Singillatim qualis in istum fuerim?
Sigillatim, Generatim, siue vniuersè, contraria. Cic. 7. Verr. Nam quid ego de cæteris ciuium Rom. suppliciis sigillatim potius, quàm generatim atque vniuersè loquar?
Sinistra sinistræ {ἀριστερά} Manus læua dicitur: à Sino, sinis, quòd gerere nos dextra manu, quæ aptior est, sinat.
Infirma sinistra. Ouid. 3. Fast.
Sinistra pro ea parte quæ versus manum sinistram est. Cic. 1. de Diuinat. Cur à dextra coruus, à sinistra cornix faciat ratum. Idem 16. Philip. Aspicite à sinistra.
Ad sinistram, Vide AD.
Sinistrà, Aduerbium {ἐπ' ἀριστερά} pro A parte sinistra. Cice. 4. Acad. Et quum in vno mundo ornatus hic tam sit mirabilis, innumerabilis, suprà infrà, dextrà sinistrà, antè pòst, &c.
Sinister sinistra, sinistrum {ἀριστερός, σκαιός, δυώνυμος, λαιός} Quod ad sinistram est. vt Sinistrum cornu. Liuius 3. ab Vrbe.
Cubitus sinister. Ouid. 9. Metam.
Lateri sinistro affixus. Virg. 10. Æneid.
Pars sinistra murorum. Virg. 9. Æneid.
Sinistrum soli. Colum. lib. 1. cap. 5. Ferè pestilens habetur quod est remotum ac sinistrum soli, & apricis flatibus.
¶Sinisterior, & hoc sinisterius. Varr. 2. de Re rust. cap. 5. Si quidem si mas est, in dexteriorem partem abit: si fœmina, in sinisteriorem. Cic. in quadam epist. Cornu sinisterius quod erat infirmius.
Rota sinisterior. Ouid. 2. Metam.
¶Sinistrum, quantum ad augurium pertinet, significat Prosperum. Plaut. Pseud. 11,
Omnes ordines sub signis ducam, legiones meas
Aui sinistra, auspicio liquido, atque ex sententia. Cic 3. de Legib. Is aue sinistra dictus populi magister est. Idem 2. de Diuin. Quanquam haud ignoro quæ bona sint, sinistra nos dicere, etiamsi dextra sint: sed certè nostri sinistrum nominauerunt, externi dextrum.
Sinistrum auspicium, lætum, prosperum, fœlix: At silentium dubij duntaxat vacat vitio. Igitur silentio surgere cum dicitur, significat non interpellari, quominus rem gerat. Ad sinistrum hortari quoque auspicia ad agendum, quod animo quis proposuerit. Festus.

Sinistra, meliora quare sint auspicia, quàm quæ dextra, declarat Varro lib. 5. Epistolicarum quæstionum, his verbis, A deorum sede quum in meridiem spectes, ad sinistram sunt partem mundi Exorientes, ad dexteram Occidentes, factum arbitror vt sinistra meliora auspicia, quàm dextera esse existimentur. Idem ferè sentiunt Sinnius Capito & Cincius. Festus.
Tonitrus sinistri. Ouid. 1. Trist. eleg. 8.
¶Sinistrum, Aduersum, noxium: quòd quæ sinistra manu fiunt, minus rectè fieri videmus. Virg. lib. 1. Georgicorum,
Arboribúsque, satísque Notus, pecoríque sinister. Plin. epist. 148. Igitur ad alios hanc sinistram diligentiam conferant. Idem epist. 9. Nemo me apud quenquam sinistris sermonibus carpit. Virgil. 9. ecloga,
Antè sinistra caua monuisset ab ilice cornix.
Aues sinistræ. Ouid. epist. 2.
Fama sinistra. Tacit. lib. 5.
Et fuit ad cœptas hora sinistra vias. Ouid. epist. 20.
Liberalitas sinistra. Catul. in Iulium Cæsarem 27.
Omen sinistrum. Ouid. 13. epist.
Sinisteritas, penult. corr. sinisteritatis, fœm. gen. {σκαιότης} Plin. iunior lib. 9. epist. 5. ad Tyronem. Plerique autem dum verentur ne gratiæ potentium nimium impartire videantur, sinisteritatis atque etiam malignitatis famam consequuntur. Id est asperitatis: quia nimium seuerè in potentes prouinciales se gerunt.
Sinistrè, Aduerbium {σκαιῶς} vt Accipere cædem sinistrè. Tacit. lib. 17. Id est in malam partem.
Exceptus sinistrè, id est contrariè. Acron Horat. in Arte.
Sinistrosum, Aliud aduerbium {ἐπ' ἀριστερά} Versus sinistram. Apud Festum sinistrorsus etiam legitur. Cæsar 6. bell. Gall. Hinc se flectit sinistrorsus, diuersis à flumine regionibus.
Sinistrorsum, cui opponitur Dextrorsum. Horatius 2. Sermon. satyra 3,
Ille sinistrorsum, hic dextrorsum abit.
Sinistimum veteres dixerunt pro sinistro. Fest.
SINNACA, Mesopotamiæ ciuitas est, in qua Surena Parthorum imperator Crassum dolo captum interemit. Strabo lib. 16.
Sino, sinis, siui, situm {ἐάω} sinere, Permittere. Terent. And. 1.1,
Sine nunc meo me viuere interea modo. Ibidem, 5.3,
Sine te hoc exorem. s. sino.
Sine vt veniat. Terent. And. 3.5,
Sed paululum sine ad me vt redeam. Idem Eunuch. 4.6.
Situs, Participium {ἐαθείς} Permissus. Cic. pro P. Sestio, Accusare eum moderatè, à quo ipse nefariè accusatur, per Senatus authoritatem non est situs.
Siturus, pen. prod. Aliud participium. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 2. 10, Cato concionatus comitia haberi non siturum.
Sinodontes, pisces quidam, è quorum cerebro gemma eiusdem ferè nominis eruitur: nam & ea Sinodontites appellatur. Plin. lib. 37. capite 10, Sinodontites è cerebro piscium est, qui Sinodontes vocantur.
SINON {σίνων} Insignis proditor apud Virgilium. De quo Seruius, Autolycus quidam fur fuit, qui se varias formabat in species. Hic habuit liberos, Sisyphum, vnde natus est Sinon: & Autollam, vnde Vlysses. Consobrini ergo sunt: nec immeritò Virgilius Sinoni dat & fallaciam, & proditionis officium ne multum discedat à fabula: quia secundum Euphorionem Vlysses hoc fecit. Hæc Seruius, enarrans hunc locum Virgilij 2. Æneid.
-nec si miserum fortuna Sinonem
Finxit, vanum etiam, mendacémque improba finget.
Periurus Sinon. Virg. 2. Æneid.
SINONIA, æ: insula Corsicæ vltra Tyberina ostia, in Antiano, Plinius lib. 3. cap. 6.
SINOPE penul. prod. vel vt scribunt alij Synope {σινώπη} vrbs Ponti, Cynici Diogenis patria, Gymasio olim clarissima fuit, & rubrica Sinopica cognominata celebris. Cicero in oratione pro Pompeio haud obscurè indicat in Sinope & Amiso, Mithridatis olim domicilia fuisse omnifariis rebus ornatissima refertissimáque. De Sinope item Strabo li. 12. Oliuarius in vltimo capite. lib. 1. Melæ dicit eam hodie vocari Sinopi.
Magna Sinope. Valer. 5. Argon.
Optima Sinope. Valer. 5. Argon.
Sinopeus trisyllabum {σινωπεύς} Qui est ex Sinope. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 4,
Non doluit patria Cynicus procul esse Sinopeus. De Diogene.
Sinopis pen. prod. sinopidis, fœ. gen. {σινωπίς} Color quidam natiuus seu rubrica. Plin. lib. 35. cap. 6, Nascuntur sinopis, rubrica, prætonium, melinum, eretria, auripigmentum. Sinopis inuenta est primùm in Ponto, vnde nomen à Sinope vrbe. Nascitur & in Ægypto, Balearibus, Africa: sed optima in Lemno & in Cappadocia. Effossa & in speluncis. Quæ saxis adhæsit, excellit. Glebis suus colos, extrà maculosus. Hácque vsi sunt veteres ad splendorem. Species sinopidis tres, rubra, & minus rubens, & inter has media. Pretium optimæ in libras XIII denarij. Vsus ad penicillum, aut si lignum colorare libeat.
Sinopicus, pen. corr. Adiectiuum {σινωπικός} Sinopicam rubricam vocat Vitruuius lib. 7. de qua Strabo lib. 12. sic scribit, In Cappadocia nascitur ea quæ sinopica rubrica dicitur, omnium optima quæ cum Iberia decertat. Idcirco sinopica appellatur, quòd eam mercatores eò deferebant prius quàm Ephesiorum emporium tam celebre esset.
SINOTIVM, vrbs Dalmatiæ. Vide in Salo.
SINTI, populi Thracum, qui Samum insulam habitarũt, quos & Saios nominarunt. Strabo lib. 10 & in dict. Saij.
SINVESSA {σινόεσσα} teste Plin. lib. 3. cap. 5. ciuitas mediterranea Campaniæ, (nunc vulgò *Sessa*) vino satis abũdans, quod Sinuessanum dicitur. Liu. 10. ab Vrbe, In saltu Vestino Falernum cõtingente agrum,

Sinope dicitur Græca vrbs fuisse, Sinuessa deinde à Romanis colonis appellata. Strabo lib.5.Sinuessa in Sentino sita est sinu,à quo nomen vendicat.Ei proximæ calidæ sunt balneæ ad ægritudines quasdam accommodatissimæ.Horat.1.Serm.Saty.5.

Tepens Sinuessa.Silius lib.8.

Sinuessanus, penultima product. Adiectiuum { σινυεσσανός } Horatius 1. epistola 5,

Inter Minturnas,Sinuessanúmque Petrinum. Vide PETRINVS.

Sinuo,Sinuosus,Vide SINVS.

Sinus,huius sinus, masc.gen. { κόλπος,κόλπωμα } Dicitur illa pars quæ est intra pectoris brachiorúmque complexum,inquit Valla, & tunc Si corripitur,teste Seruio.Terent.Adelph.4.5,

Hic non amandus?hiccine non gestandus in sinu est?

Tepidus sinus.Ouid.epist.3.

¶Abstrahere sinu vel gremio,Vide ABSTRAHO.

Complecti sinu,Vide COMPLECTOR.

Blando sinu fouens nepotem.Senec.Troad.12.

Fouere dextram sinu.Ouid.1.Amor.eleg.4.

Inque mei cupido rapta ferére sinu.Ouid.epist.19.

¶Sinus,in veste.Sueton.in Iul.Cæs. Toga caput obuoluit, simul sinistra manu sinum ad ima crura deduxit. Erat autem sinus, pars quædam laxior, & tanquam excurrens in dextra lacinia vestis, vt cùm corpus toga amictum inuolutúmque esset, à dextra in sinistrum humerum reiiceretur, & è sinistro humero in brachium plerúmque descenderet, aut statim principio brachio sinistro exciperetur,aut ipsum inuolueret. Tum enim sic sibi togam iniiciebant, vt & in humerum sinistrum sibi sinum reiicerent: quem Iulius Cæsar cùm sibi moriendum videret, nequid è corpore renudaretur inhonestè, deduxit ad crura sinistra manu, qua eum fortassè tum gerebat. Id autem quod diximus esse sinum, ostendamus è Quintiliano, cuius hæc verba sunt lib.10. Illud verò refellendum, quod quidam reiecta in humerum toga, cum dextera sinum vsque ad lumbos reduxerunt. Hîc Quintilianus illos improbat, qui ad lumbos vsque sinum reducunt, reiecta in humeros illa parte togæ. Nam non debet tam altè descendere sinus, neque tam deprimi, vt ad lumbos detrahatur. Iterum, Nam veteribus nulli sinus, perquam breues post illos fuerunt. De veterum togis loquitur,quæ eam non habebant laxitatem vltra humeros expatiantem. Rursum, Dextera, quum iam incipiendum erit, paulùm prolata vltra sinum, gestúque modestissimo. Hîc sinum vocat quicquid vestis ante pectus natat, brachióque vel humero innatat. Nam vltra eum sinum humero & brachio læuo iniectum, paulùm proferenda dextra est. Rursum, Sinum verò in dextrum humerum ab imo reiicere solutum ac delicatum. Romanorum moribus erat soluti & delitiis diffluentis sinum,qui in sinistrum humerum reiici solebat,in dextrum reiicere.Ex Turnebo.

Diffusus sinus.Ouid.1.Fastorum,

Altera diffuso pectus aperta sinu. Id est,veste.

Enormes sinus,Vestes laxiores.Stat.2. Syl.

Lacera sinus.Ouid.epist.21.

Vt fieret torto nexilis orbe sinus.Ouid.1.Amor.eleg.14.

Purpurei sinus,Vestes.Ouid.epist.14.

¶Ferre nuces sinu laxo.Horat.2.Serm.saty.3.

Onerato sinu portare aliquid.Senec.Hippol.10.

Rumpere sinum.Ouid.10.Metam.

Soluere sinus.Catul.in Epithal.Iuliæ 56.

Substringere sinus veste remissa.Senec.Troade 2.

Ex toga facere sinum. Liu.1.bell. Pun. Quum sinu effuso bellum se dare dixisset. Hoc est excusa toga quam in sinum collegerat. Budæus.

Subducere sinum bonis.Senec.Thyeste 5,

Quæ causa cogit genitor à patria gradum
Referre visa?cur bonis tantis sinum
Subducis? Id est, cur sinum subtrahis tantis bonis quæ tibi offeruntur,nolens eis frui?

¶Sinus,in cassibus & plagis venatorum,à Gratio in libro De venatione nominatur,his verbis:Ingrati maiora sinus dispendia sument. Plin.Atque vt in plagis lineæ offensæ præcipitant in sinum.

¶Sinus,pro ipsius præcordiis.Ouid.epist.5.8,

Attoniti micuere sinus:gelidúsque cucurrit,
Vt mihi narrasti,dura per ossa timor.

E sinu illius aut illius esse dicimus, quos ex intima familiaritate volumus intelligi. Cic.3.Verr. Calumniatores ex sinu suo apposuit qui illam hereditatem Veneri Ericinæ commissam esse dicerent. Ibidem 4. qui è Chelidonis sinu in prouinciam profectus esset. Idem 2.in Catil.De eius delectu,imò verò de complexu eius ac sinu. Erasmus.

In sinu suo habere. Scæuola in l. Qui testamentum. D. de probation.Titio centum do lego,quæ mihi pertulit,quæ ideo ei non caui, quòd omnem fortunam & substantiam,siquam à matre susceperat, in sinu meo habui sine vlla cautione. In sinu meo dixit, pro In occulto,& penitus apud me & in potestate mea. Cic.ad Qu.fratrem, lib.2.15,Mihi crede in sinu est,neque ego discingor. Ac si diceret,In potestate habeo: neque periculum est vt imprudenti mihi vel immemori excidat. Vel In sinu,hoc est in occulto:neque periculum est vt indicio meo excidat.Budæus.

In tuum ipsius sinum inspue. dicimus aliquem tanquam admonentes vt domesticorum malorum recordatione,desinat arrogantius insectari vitam alienam. Idem antiquis fieri solere, colligi vtcunque potest ex verbis Plinianis, qui lib.38.cap.43. scribit hunc in modum, Veniam quoque à deis spei alicuius audacioris petimus, in sinum spuendo. Idem in eodem capite scribit ex authoritate Salpæ, torporem sedari quocunque membro instupente, siquis in sinum exspuat. Quorum vtrunque non prorsus abhorret à nostro vulgato prouerbio. Siquidem qui carpit aliena, spe quadam improba peccat,quasi speret sibi nihil simile à quoquam opprobrari posse, quum nemo sit qui non aliquo vitio teneatur.Erasmus.

In sinu alicuius deflere. Plin.iunior lib.2.epist.1, Necesse est tanquam immaturam mortem eius in sinu tuo defleam.

In sinu gaudere, Est tacitam apud se voluptatem sentire. Vide GAVDEO.

Soluto sinu.Budæus,Sinus pro copia ponitur.Seneca,Non recipit sordidum virtus amatorem: soluto ad eam sinu veniendum est. Id est,plena liberalitate & copia effusa.

¶Sinus,pro securitate & præsidio.Plin.in Paneg. Gestus consulatus non in hoc vrbis otio & intimo sinu pacis. Alibi,Confugit in sinum tuum concussa Resp.Id est in præsidium.

¶Sinus vrbis. Salust.in Catil.Alij intra mœnia, atque in sinu vrbis sunt hostes.

¶Sinus, Per translationem vocanturlittora quæ curua sunt ad similitudinem sinus,& quasi brachiis mare amplectentia.Plin. lib.12. cap.10.Tylos insula in eodem sinu est. Virg.11.Æneidos,

-extremámque sinu perfudit arenam. Seruius curuatione & flexu vndarum. Sinus igitur sunt flexuosi littorum anfractus: excauati maris in terram recessus: terra spatiosè in mare excurrens: curua littora mare quasi brachiis amplectêtia.Quod in fluminibus vocant cornua,hoc in mari sunt sinus,terra videlicet in fretum excurrens.Vide Plin.lib.3.cap.3.

Orbis extremi sinus.Virg.2.Georg.

Angustus sinus.Virg.2.Georg.

Ater sinus Adriæ.Horat.3.Carm.ode 27.

Curui sinus.Stat.6.Theb.

Falcatus sinus.Ouid.epist.2.

Gelidi sinus.Ouid.1.de Ponto,eleg.10.

Persicus sinus,Vide Persicus in PERSIA.

Profundus sinus.Senec.Troad.6.

Vadosi sinus,Aquarum flexiones.Senec.Troad.10.

Vastus sinus,Virg.4.Georg.

¶Monstriferos agit vnda sinus.Lucan.lib.5.

Strymonis abscisso fertur aperta sinu.Propert.lib.4.eleg.4.

Immenso sinu labitur amnis.Senec.Herc.fur.9.

Scindit se vnda in sinus reductos.Virg.1.Æneid.

Laxant arua sinus,Zephiri tepentibus auris,Terræ viscera calore soluuntur.Virg.2.Georg.

SINVS magnus { κόλπος μέγας } Ptolemæo, in India is est, quem *mare de Sur* hodie vocant, ad quem Hispani versus Occidentem nauigando perueniunt,terrestri itinere duorum dierum interiecto.

¶Sinus vlceris.Celsus lib.5.cap.28.Sequitur enim sub medicamentis erodentibus crusta,vndique à viua carne diducta, quæ trahit secum quicquid corruptum erat,purúsque iam sinus curari potest implentibus.

Imus sinus exitum habeat.Cels.lib.7.cap.2.

Latè se sinus suffundit.Cels.lib.7.cap.2.

¶Sinus, Concauitas oculorum, scilicet palpebræ, vbi lachrymarum conceptacula sunt,propter quandam similitudinem. Virgil.lib. 4.Æneidos,

Sic effata,sinum lachrymis impleuit obortis. Ex Seruio.

¶Sinus,Retia,Virg.Impleuítque sinus.Martial.lib.13.

¶Sinus,Velum quod ventis flantibus curuatur,& sinum facit.Iuuenal.Saty.1,

Totos pande sinus.

Plenáque curuata pandere vela sinu.Ouid.3.de Arte.

Crepantes sinus carbasei.Virg.11.Æneid.

Obliquat sinus in ventum.Virg.5.Æneid.

Sinus { δῖνος } Vasis genus ventris tumidioris & rotundioris formæ.Virgilius,

Sinum lactis & hæc te liba Priape quotannis
Expectare sat est. Idem nomen & in Curgulione Plauti extat. A Græco δῖνος defluxisse author est Turneb.

Sinuosus, pen.prod. { κολπώδης } Quod habet multos sinus. vt Mare sinuosum, Vela sinuosa, quæ sinus, id est curuationes faciunt. Claud. lib.1.de raptu Proserp.

-sinuosa draconum
Membra tegens. Id est nodosa.Plin.lib.11.cap.37.Cor prima domicilia intra se animo & sanguini præbet, sinuoso specu, & in magnis animalibus triplici,in nullo non gemino.

Æquora sinuosa.Valer.3.Argon.

Arcus sinuosus.Ouid.1.Amor.eleg.1.

Flexu sinuoso elabitur anguis.Virg.1.Georg.

Narratio sinuosa.Quintil.lib.2.cap.4.

Terga sinuosa draconis.Stat.5.Theb.

Vela sinuosa.Propert.lib.4.eleg.1.

Vestis sinuosa.Ouid.5.Metam.

Volumina sinuosa serpentis.Virg.11.Æneid.

Vorago sinuosa.Stat.9.Theb.

Sinuo,sinuas { κάμπτω } sinuare, Curuare, in sinus flectere. Virgil.lib.2. Æneidos,

-sinuátque immensa volumine terga. Id est in sinus flectit. Ouid.lib.2.Metamorp.

-tremulæ sinuantur flamine vestes. Id est formantur, rugantur, vel in sinus colliguntur.Claud.1.de raptu Proserp.

Cœperat & vitreis summo iam margine texti
Oceanum sinuare vadis. Plin.lib.9.cap.33,Densata,porrecta,sinuata,breui nodo ligatis, toto latere connexis.

In orbem luna sinuata.Plin.lib.2.cap.9.

Serpens sinuatur in arcus saltu immenso.Ouid.3.Metam.

Arcus sinuare. Ouid.8.Metam.

¶Sinuare, Cauare, Celsus lib.7.cap.2, Dandáque opera, vt imus sinus exitum habeat, nequis humor intus subsidat, qui proxima & adhuc sana rodendo sinuet.

Sinuatus,pen.prod.Participium { κεκαμπτώς. } vt

Gurges sinuatus in curuos arcus. Ouid.14.Metam.

Chla-

Chlamydem sinuatam implere re aliqua.Stat.10. Theb.

Sion,huius sij,n.g.{σίον} vulgò *gorgolestro*,Herbæ nomen. Plin. lib. 22. cap. 22,His adnumerant sion,latius apio,in aqua nascens,pinguius, nigriúsque,copiosum semine,sapore nasturtij.Prodest vrinis, renibus,lienibus,mulierúmque mensibus,&c. Ruellius lib. 2.cap.59.docet sion siue lauer herbam eam esse quam officinæ *berlam* vocant, expunctis à lauere duabus literis prioribus:*Laberlam* Gallicum vulgus,vel *berlam* adhuc appellat. In quo nomine veteris vocabuli relucent vestigia:vt quod antiquitas lauer dixerit,sequuta ætas diminutione gaudens, lauerulum pronuntiarit: & tandem, vt in plerísque moris est, extritis prioribus elementis in verulum & berulum appellationem deflexit. Paulo pòst, Non sunt audiendi qui herbam vulgò *cressionem* dictam,sion seu lauer esse contendant. Idem Ruellius lib.1.ca.20.Sion sibi nomen asciuit à concussu,quod Græci σείειν dicunt. nam excutiendi vim nactum est, vtpote quòd renibus calculos emoliatur,vrinam & menses exigat.Lauer,vt mea fert opinio nomen à lauatu contraxit, quòd personantibus aquis enatum semper elui gaudeat.

Siparium siparij { περιπέτασμα } Velum mimicum, quod Apuleius appellat scenicum. Eo vtebantur mimi, scenicíque ad scenam velandam. Prætendebatur enim populo, dum fabularum actus mutabatur. Et hæc siparia pro aulæis postera ætas vsurpauit. Cicero de Prouinc.Consul.Itaque ille alter,aut ipse est homo doctus,& à suis Græcis subtilius eruditus, quibuscum iam in orchestra helluatur, anteà post siparium solebat. Quint.lib.9 cap.4. Scribitur & sipparium duplici pp. Iuuenal.Saty.8,

Consumptis opibus vocem Damasippe locasti
Sippario,clamosum ageres vt phasma Catulli.

SIPHNOS{σίφνος}Insula est maris Ægei,nõ procul à Scyro XXVIII. M.pass.ambitu.antè Meropia & Acis appellata,vt tradit Plinius lib. 4.cap.12.Hæc insula locupletissima erat, teste Herodoto lib.3. Vt in qua auraria & argentaria metalla essent: vnde tantum pecuniæ fiebat, vt ex decima eius parte reponeretur apud Delphos thesaurus locupletissimo cuique aut par,aut superior, Siphniis pecuniam quæ quotannis conficiebatur distribuêtibus.Gentile est Siphnius, σίφνιος, Stephano.Siphnus à quibusdam.

Sipho,siphonis { σίφων } Instrumentum aduersus incendium comparatum, quod altissimè in ipsa vsque ædium fastigia aquam exprimebat & eiaculabatur.Subscribit huic sententiæ Hesychius his verbis, σίφων ὀχανόντι εἰς ἀρίασιν ὑδάτων ἐν τοῖς ἐμπρησμοῖς. Plin. in epist. Et alioqui nullus vsquam in publico sipho,nulla hama,&c.Turneb.

Siphon,siphonis,mascul.gener. { σίφων } Canalis fistula, vel tibia,per quam vrgente spiritu,aqua vel alius liquor emittitur. A sono vocis dictus σίφων. Iuuenal.Saty.6,

Effigiémque deæ longis siphonibus implent. Plin.lib.2.cap.65. de aqua in summis iugis erumpente, Quò spiritu acta,& terræ pondere expressa,siphonum modo emicat. Colum.lib.3.cap.10, Naturali enim spiritu omne alimentũ virentis quasi quædam anima per medullam trunci veluti per siphonem, quem diabeten vocant mechanici,trahitur in summum. Idem lib.9 cap.14.

Siphunculus,siphunculi,pen.corr.masc.gen.Diminut. { σιφώνιον. } Plin. iunior lib.5.epist.6.ad Apollinarem,In hoc fonte crater,circa siphũculi plures miscent iucundissimum murmur.

Sipho,vel Sipo,as,are:Obsoletum verbum,relictis compositis Dissipo, Insipo,& Obsipo:Spargere,in partes diuellere.σκεδάζειν πάσσειν.

SIPONTVM { σιπῦς } Vrbs Apuliæ iuxta Garganum montem à Diomede ædificata,quæ & Sipyus,& à Græcis (ob multitudinem sepiarum quæ ibi capiuntur) Sepius, Sepiuntis,dicitur.Hinc Sipontinus à Siponto,& Sepiuntinus,à Sepiunte, Vulgò *Siponto*. Vide Pomponium lib.3.cap.1.

Sipya,est apud Aristophanem arca panaria.Cælius lib.9.cap.16.

SIPYLVS,Vrbs fuit in Epheso,cui Archæpolis substituta est.Plin.lib.5. capite 29.

SIPYLVS,pen corr. { σίπυλος } Vrbs est,& mons Phrygiæ, Strabo lib.1. Dicta,quoque ad hæc ab Democle memoria repetit, qui ingentes quosdam olim circa Lydiam & Ioniam vsque Troadem factos terræmotus scribit. A quibus & vici sunt absorpti, & Sipylus submersa regnante Tantalo. Idem lib.12.Ouid.6.Metam.

Flebile saxum Sipyli.Senec.Herc.Oetæo,3.

Phrygius Sipylus.Senec.Herc.fur.6.

Sipyleius, Adiectiuum { σιπυλήϊος. } vt Genitrix Sipyleia, Niobe. Stat. 5.Sylu.1.

Siqua,pro Siquo modo,si aliquo modo. Virgil.lib.1.Æneid. Siqua fata sinent.

Siquando, Aduerbium temporis { εἴποτε } Id est si aliquando, vel aliquo tempore, primam productam & acutam habet. Terentius Eunucho,3.1,

-tum sicubi eum satietas
Hominum, aut negoti siquando odium ceperat. Cic. de Amicit. Non ergo erunt homines diuitiis diffluentes audiendi, siquando de amicitia,quam nec vsu,nec ratione habent cognitam, disputabunt. Et 3.de Finib.Et tamen puto concedi nobis oportere vt Græco verbo vtamur, siquando minus occurret Latinum. Item 6.Verrin.Si quando taceant omnes,tunc coguntur sortito dicere.

Siquidem { εἴγε } Coniunctio, accentum habet in prima syllaba. Significat enim Certè,nam,quoniam. Terent.Heaut.2.3,

Quid aliud tibi vis? CLIT.si quidem hoc fit.s.siquidem experiundo scies. Cic.Dolabellæ, lib.9.12, Gratulor Baiis nostris, siquidem vt scribis,salubres repentè facti sunt. Idem 1.Tuscul. Antiquissimum è doctis genus sit poëtarum: siquidem Homerus fuit & Hesiodus ante Romam conditam.

Si quidem, Interdum duæ dictiones sunt, pro Si certè. Plautus Curcul.4,

Si quidem hercle mihi regnum detur, nunquam id potius persequar. Terent.Eunuch.1.2,

-biduum

Saltem vt concedas solum.P H. si quidem biduum.

Siquis,siqua, siquod vel siquid, Pronomen { εἴτις } Si aliquis. Plin.epist.6.lib.3,Nec vitia,siqua sunt,celant.

Siquis alius,Elocutio ornata:vt quum dicimus,Varro doctus est, siquis alius.hoc est,siquis alius doctus est,vel reperiri potest. Suetonius in Claudio,Siquem alium,& se liberum esse,&c.

Siquid tale acciderit.Cic.ad Atticum,lib.16.333, Itaque non mihi videor errasse quòd ad Balbum scripsi apertius: vt siquid tale accidisset, vt non concurrerent nomina, subueniret: méque tibi etiam mandasse, vt siquid eiusmodi accidisset,cum eo communicares.

Siquid cum periculo experiri velis, in Caria id potissimum esse faciendum.Cic.pro Flacco.

Siquo pacto.Cic.ad Attic.lib.1.7, Et nebulonem illum, siquo pacto potes,ex istis locis amoue.

Siquo vsui.Liu.10.bel.Maced.Imperatum, vt classem primo quoque tempore duceret in Lygurum oram, siquo vsui esse L. Æmylio, atque eius exercitui posset.Fortè accipitur siquo,pro siquo pacto.

SIRACI { σιρακοί } Populi sunt Scythici, Caucasi radicibus ad septentrionem proximi,quorum meminit Strabo lib.11.

SIRBIS,Xanthus fluuius,quem in Lycia cognitum esse constat. Strabo libro 14.

SIRBON,sirbonis: siue Sirbonis,dis, { σίρβων, καὶ σιρβωνὶς } Stephano,Palestinæ lacus,non procul à Casio monte olim, CL.M. pass.circuitu. Plinij verò ætate in exiguæ paludis angustiam contractus.Herodotus Serbonitidem vocat. Plin.lib.5.cap.13 Strabo lib.16.

Siremps,dicitur quasi similis res ipsa habetur. hoc in libris Catonis. Flam. Sosipater libro 1. Institutionum, tradit Siremps nominatiuo tantùm casu dici,& ablatiuo ab hac sirempse: significare autem,Similiter lex esto. Vide notas Antonij Augustini ad Festum in dictione Siremps.

Siren,sirenis, vel Sirena, Sirenæ, penult.prod. fœmin.gener { σειρήν } Monstrum maris, ab εἴρειν, quod connectere vel retinere significat. Vel ab σειρὰ catena, eo quòd libidinis vinculum Serenes fuerint. Quidam hoc nomen à σύρω, traho deducunt, & per y scribunt.

Sirenes secundum fabulam partim virgines fuerunt, partim volucres,Acheloi fluminis & Calliopes Musæ filiæ. Harum vna voce, altera tibiis,alia lyra canebat: & primò iuxta Pelorum, pòst in Caphereis insulis habitauerunt,quę illectos suo cantu in naufragia deducebant.Secundum veritatem meretrices fuerunt, quæ transeuntes,quoniam quos ducebant ad egestatem,his fictæ sunt inferre naufragia:has Vlysses contemnendo deduxit ad mortem. Hæc Seruius apud Virgilium in fine lib.5 Æneidos,

Iamque adeò scopulos Sirenum aduecta subibat,&c.

Voces Sirenum.Horat 1.epist.2.

Acheloidum Sirenum scopuli.Ouid.14.Metam.

Volucres Sirenes.Claud.3.de raptu Proser.

¶Sirenes, Aues in India,Vide Plin.lib.10.cap.49.

SIRENVSSAE { σειρηνοῦσαι } Insulæ tres sunt Lucaniæ adiacentes ex aduerso eius promontorij,à quo sinus Pæstanus initium sumit.

SIRES { σίρες } Thraciæ populi supra Bizantios,author Stephanus.

Siriasis, huius siriasis, pen. corr. fœm.gen. { σειρίασις } Plinio dicitur, lib.12.cap.15.Ossibus in canino fimo inuentis,adustio infantium quę vocatur siriasis,adalligatis emendatur. Vide Solstitialis morbus, in SOL.

SIRIS { νεῖλος } ab Æthiopibus dicitur Nilus,antequàm totus confluat. Nam (vt inquit Plinius) nec antè Nilus dicitur, quàm se totum aquis concordibus iunxit. Rufus ex Dionysio,

Hic qua secretis incidit flexibus agros, &c. Dictum Sirin autumat Stephanus & Eustathius,à Sirio,quoniam sub ortum Canis per introitum Solis in Leonem augeatur,vt Hermolaus scribit.

SIRIS,à qua Siritæ, fuit Ciuitas in Metaponto.Siritarum fœlicitatem ampliter admiratur Archilochus. Cælius Rhodigin.lib.7.Lection. antiq.cap.10.

SIRITAE,pen.prod. { σειρῖται } magnæ Græciæ populi, Siridis vrbis incolæ ne ipsis quidem Sybaritis luxu cedentes. Cælius Rhodig.lib.7. capite 10.

SIRITES { σειρίτης } Nomadis cuiusdam nomen fuit in Libya, primus auleticæ inuentor,qui & Matroa, hoc est, magnæ matris sacra primus fertur tibia cecinisse. Cælius lib.9.cap.7.

SIRIVS,sirij,masc.gen. { σείριος } Stella in ore Canis perniciosa. Continet enim Canis, XVIII. stellas.Stat.lib.1.Sylu.3.1,

-nec calido latrauit Sirius astro. Vide SYRIVS.

Ductum nomen ἀπὸ τοῦ σείρειν, hio: quod per æstum præcipuè canes faciunt, quo tempore plerunque in rabiem conuertuntur. Vel ἀπὸ τοῦ σειραίνειν,quod est arefacio:quia tunc maxima siccitas est,amnibus ac fontibus deficientibus.Vel dicitur Sirius,à longo tractu, quoniam magnitudine sua trium signorum spatium occupare videtur. Hæc annis omnibus,vt ait Seruius, oritur circa VIII. Calend. Iulij. Ea quantum in ipsa est,pestifera est: sed pro qualitate adiacentium aut vincitur,aut maioribus vtitur viribus. Hinc est quòd quum tempore certo oriatur,non semper est noxia. Seruius enarrans illud Virgilij lib.Æneidos 10,

Non secus ac liquida siquando nocte cometæ
Sanguinei lugubre rubent,aut Sirius ardor.

Rapidus Sirius.Virg.4.Georg.

Sirius,interdum solem significat, vt tradunt grammatici Græci, ac quos accendit canicula morbos, soli acceptos ferre debemus: & siriasis morbus est non tantùm infantium, sed etiam virorum. Turnebus.

SIRMION { σίρμιον } Vrbs est Pannoniæ inferioris longiusculè à Danubio flumine dissita.Ptolomæus lib.2.cap.16.Vulgò *Simach*.

SIRNIDES { σιρνίδες } insulæ aliquot ante Sammonium Cretæ promontorium iacentes.Plinius lib.4.cap. 12.

Sirpices, Regula cum pluribus dentibus, quam vt plaustrum boues trahunt,vt eruant quæ in terra sunt.Vide Varr.4.de Ling.Latin.

Sirpiculæ vocatæ à firpando,id eft ab alligando.Sic firpata dolia quaſſa cum alligata dicta.Author Varro lib.4.de Ling.Latin.

Sirpus,Vide SCIRPVS.

SIRRHA,æ { σίῤῥα } Thraciæ oppidum eſt apud Theopompum referente Stephano,à quo gentile Sirrheus.

Sirrhus { σιῤῥος } Suidæ, Cuniculus ſiue foſſa ſubterranea in qua frumentum quamdiutiſſimè incorruptum adſeruatur. Vide in dictione SIRVS.

Sirulugus,Plin.lib.31.ca.15.Iidem authores nominauere Sirulugum, quod nec quale eſſet animal,nec vbi naſceretur tradiderunt.

Sirus { σιῤῥος ſiue σιρος } Sirrhus Suidæ,Spelunca eſt ſubterranea condendo adſeruandóque frumento accommodata. Varro lib.1.de Re ruſt.cap.57.Item huius generis granaria alia quidem habẽt ſub terra,vti ſpeluncas,quas vocãt Siros,vt in Cappadocia, ac Thracia,alij vt in Hiſpania citeriore,puteos,vt in agro Carthaginiẽſi & Oſſenſi. Horum ſolum paleis ſubſternunt & curant ne humor,aut aër tangere poſſit,niſi cùm promitur ad vſum.

Sirus,Vide SYRVS.

Sis { ιιϐάλη } pro Si vis dixere veteres.Ad verba enim imperatiua,quia videbantur contumelioſa,addebant ſis pro ſi vis:vt Fac ſis , Vide ſis. Plaut.Amphit.4,

Modò ſis veni huc,inuenies infortunium. Cic.pro Sexto Roſc.Age nunc,refer animum ſis ad veritatem.

Siſachthia,Lex apud Lacedæmonios qua fœnoribus obrutis ſuccurſum eſt.Alex.Alexand.lib.1.Genialiũ dierum cap.7.Ferunt Ægyptios & Athenienſes cùm hæc contagio mali latius ſerperet, pluribus decretis cauiſſe ne ob fœnus corpora adiudicari,vel addici poſſent,néve ſuper corporibus fœnerari fas foret,nec citra debitoris facultatẽ ſæuire,quæ lex Siſachthia & Greocopia dicta eſt:adeo,vt Lycurgus è tota Sparta fœnus & vſuras exterminaſſe dicatur. Adde c.10.lib.6.

Siſama,ſiſamæ,f.g. {σήσαμος} genus leguminis.Vide SESAMA.

SISAMVS,aut verius Seſamum,vrbs eſt Paphlagoniæ, de qua ſuo ordine.Vide Homer.lib.2.Iliad.

SISAPO,pen.corr. {σισάπων} teſte Plin.lib.3.cap.1.Oppidum eſt Hiſpaniæ, vnde & Siſaponenſis regio in Bætica, vbi optimum minium naſcebatur,eodem Plinio authore lib.33.cap.7.

Siſara,ſiſaræ,pen.corr. { ἐρείκη } Frutex eſt , quem & ericam ſiue ericen vocant.Plin.lib.11.cap.16.

Siſaron, ſiue Siſarum, ſiſari,penult.corr. { σίσαρον } appellant Græci, quod Latini ſiſer:inter ea olera annumeratur à Dioſcoride,quorum radix tantùm in vſu eſt:duorum generum eſt,ſatiuum & erraticum. Ruellius putat eam eſſe radicem quæ vulgò *Serulla*,vel *Cherulle* vocatur,& *Cherny*.

Siſer,ſiſeris,pen.corr.neut.gen. { σίσαρον } Idem quod ſiſarum.Plinius lib.20.cap.5. Siſer erraticum ſatiuo ſimile eſt & effectu: ſtomachum excitat,faſtidium abſtergit.

SISCIA { σισκία } Pannoniæ ſuperioris vrbs,Ptolemæo lib.2.cap.15.hodie *Lablatum,Lublana*.

SISIGAMBIS { σισιγάμϐις } vxor fuit Darij, quæ nulli ſuæ ætatis fœminæ pulchritudine ceſſit, teſte Curtio , quam tamen victo Dario Alexander non ſolùm non violauit , ſed & ſummam adhibuit curam, nequis captiuo corpori illuderet.

Siſon { σίσων } Semen eſt exiguum in Syria naſcens Apio ſimile , nigrum, feruens & oblongum.Dioſcor.lib.3.cap.53.

SISPITEM Iunonem, quam vulgò ſoſpitem appellant antiqui vſurpabant,cùm ea vox ex Græco videatur ſumpta,quod eſt σώζειν. Feſtus.

Siſſara,ſiſſaræ,pen.corr. { σίσαρα } Nuncupatur apud Hebræos omnis potio quæ inebriare poteſt.

Siſto,ſiſtis, ſtiti, ſtatum { ἵστημι, παρίστημι, ἐφίστημι, προσίστημι, χάζω, καταπαύω } ſiſtere , Facere vt aliquid conſiſtat , ſeu retinere. Plin.lib.26. cap.12,Sanguinis profluuium ſiſtit herbæ pæoniæ ſemen rubrũ. Virgil.6.Æneidos,

Siſte gradum,téque aſpectu ne ſubtrahe noſtro.

Tramite facili vos ſiſtam.Virg 6.Æneid.

Aciem ſiſtere,Vide ACIES.

Aluum ſiſtere,Reprimere.Plin.lib.20.cap.6.

Aquam ſiſtere fluuiis.Virg.4.Æneid.

Pace ſiſtitur bellum.Ouid.14.Metam.

Fletus ſiſtere.Ouid.14.Metam.

Fugam.Liu.10.bel.Pun.

Labores immenſos.Ouid.5.Metam.

Lachrymas.Ouid.6.Faſt.

Legiones ferociter inſtantes.Liu.1.ab Vrbe.

Metum.Ouid.epiſt.19.

Minas.Ouid.1.Triſt.eleg.2.

Modum.Ouid.15.Metam.

Opus.Ouid.3 Metam.

Pedem.Ouid.1.de Remed.

Querelas.Ouid.7.Metam.

Profluuium genitale.Plin.lib.7 cap.14. Sic lib.20.cap.7. Sanguinem ſiſtit. Apud eundem lib.20.cap.4,Siſtere vlcera. Et apud Martial.lib.13,Siſtere ventrem.

Tempium iiſdem veſtigiis ſiſteretur. Tacit.Hoc eſt conderetur.

¶Siſtere,Præſentare,& quaſi præſentiam corporis exhibere. Cic. Attico,lib.3.67,Des operam,id quod mihi affirmaſti , vt te ante Calend.Ianuarias, vbicunque erimus ſiſtas. Idem 3.Offic. Vas factus eſt alter ſiſtendi eius: vt ſi ille non reuertiſſet , moriendum eſſet ipſi. Vlpian.in l.Si ſeruum.D.Si ex noxali cauſa agatur, Si ſeruum in eadem cauſa ſiſtere quis promiſerit, & liber factus ſiſtatur,&c. Plaut. Curcul.4,

Vbi tu es qui me libello Venerio citaſti?ecce me ſiſto,ades contrà:
Siſto ego tibi me , & mihi contra itidem vt ſiſtas, ſuadeo. Idem Trinum.10,

-non ſiſti poteſt,video caculam militarem
Me futurum. Cic.ad Attic.lib.10.207.

Siſtere aliquem iudicio. Vlpianus in l.1.§.1. de eo per quem, &c.

Verùm qui alios quoque rogauerit,vt eum detinerent , vel abducerent ne in iudicio ſiſteret. Et paulo antè , Qui impedit aliquem iudicio ſiſti.

In iudicium ſiſti.Vlpian.D.In ius vocat.vt eant.l.vlt. & D. Si quis in ius vocat. non ier.l.vlt.Pandectæ Florentinæ vtrobique habent in iudicio.

In iudicio ſiſtere.Paulus,D.De eo per quem factum erit, &c.l.2. Si actoris ſeruus domino ſciente,& (quum poſſit) non prohibente, dolo fecerit,quominus in iudicio ſiſtam.

Se ſiſtere in iudicio.Vlpian.D.Si quis caution.l.Non exigimus.

Siſterere ſe iudicio.Caius in l.Etſi poſt.D.Siquis caution.

Siſtere fana,cùm dicerent, ſignificabatur lectiſternia certis in fano locis componere.Paulus. Feſtus verò ſiſtere fana, ait,cùm in vrbe condenda dicitur, ſignificat loca in oppido futurorum fanorum conſtituere,quod Antiſtius Labeo ait in commentario quinto decimo iuris Pontificij,fana ſiſtere , eſſe lectiſternia certis locis & diis habere.

¶Siſtere,pro Conſiſtere & ſtare.Cic.5.Verr. Qui Remp.ſiſtere negat poſſe,ni ad Equeſtrem ordinem iudicia referantur? Virgil.lib. 1.Georgicorum,

-ſiſtunt amnes, terræque dehiſcunt. Id eſt ſtant , vel ſiſtuntur, non præfluunt.Pomponius Sabinis exponit,ſiſtunt, Sub ſuos curſus.

Siſtere capite , Eſt capite præbere , & in caput inuergere. Plaut. Milite 11,

Mihi imperabas,ego promebam:poſteà
Huic illecebroſo capite ſiſtebas cadum. Hoc eſt , inclinabas cadum,cuius quidem caput illecebroſum erat, quod eſt, Ad potãdum illiciebat.Ex Turnebo.

Siſtere capite,pro In caput cadere.Plaut.Curcul.

Quin cadat,quin capite ſiſtat,
Non herclè tam iſtoc validè caſabunt cadi. Id eſt , quia eos capite ſiſtebam,non tam validè cadebant , quod feciſſent , cùm ſit illic lubricus locus.Turnebus.

Siſtere ore.Plaut.Captiu.13,

Eminor,interminor nequis mihi obſtiterit obuiam,&c.
Nam qui obſtiterit,ore ſiſtet. Id eſt,ore terram calcabit, quemadmodum pedibus cæteri ſiſtere ſolent.

¶Siſtere , Confirmare , corroborare. Plin.in Paneg.82, Magnum hoc tuum non erga homines modò , ſed erga tecta ipſa meritum ſiſtere ruinas,ſolitudinem pellere, ingẽtia opera eodem quo extructa ſint animo,ab interitu vendicare.Virg 6.Æneidos,

Hic rem Romanam magno turbante tumultu
Siſtet eques.

Stiti,Præteritum.Vlp.in l.1.D.De eo per quem factum erit,&c. Si reus dolo actoris non ſtiterit , non habebit ex hoc edicto aduerſus eum actionem.Vide Gell.lib.2.cap.14.

Statum { ἱστακώς } Supinum. Vlpianus , Siquis in ius vocatus.l. tertia, Quum quis iudicio ſiſti promiſerit , neque adiecerit pœnam , ſi ſtatum non eſſet. Idem, Si ex noxali cauſa,l.prima , Non videri in eadem cauſa ſtatum.

Status, Participium paſſiuum, à Siſtor, ſiſteris. Vlpian.in l. Si ſeruus.D.Si quis cautionibus.Si plurium ſeruorum nomine, iudicio ſiſtendi cauſa,vna ſtipulatione promittatur : pœnam quidem integrã committi,licet vnus ſtatus non ſit,Labeo ait : quia verum ſit omnes ſtatos non eſſe.Neratius in l.Si procurator. D.eod.tit. Si procurator ita ſtipulatus , vt ſiſtat duntaxat eum quem ſtipularetur : non etiam pœnam,ſi ſtatus non eſſet,ſtipuletur:propemodum nullius momenti eſt ea ſtipulatio.Paulo pòſt, Vt quantum domini litis intereſt ſiſti, tantum ex ea ſtipulatione,non ſtato reo,procuratori debeatur. Vlpian.in l.1.D.Si ex noxali cauſa agatur.

Stator,ſtatoris,maſc.gen. { κλητήρ } Qui apud magiſtratum aſſiduè eſt, quales ſunt nuntij vel tabellarij,vel apparitores , qui reos in ius vel in carcerem ducunt. Cic.Caninio,lib.2.16, Literas à te mihi ſtator tuus reddidit Tharſi. Tullius M.F.Cælio,lib.2.18, Vt ad te ſtatores meos & lictores cum literis mitterem.

Stator Iuppiter dictus eſt quia ſtitit,id eſt ſtare fecit Romanos in fugam à Samnitibus verſos. Cic.2.in Catil. Senatum in ædem Iouis ſtatoris vocaui. Idem Antè quàm iret in exilium : Iupiter ſtator, quem verè huius imperij ſtatorem maiores noſtri nominauerunt. Sic 3.de Finib. Iouem quum optimum & maximũ dicimus , quúmque eundem Salutarem,hoſpitalem,ſtatorem dicimus, hoc intelligi volumus,ſalutem hominum in eius eſſe tutela. Ouiſt. 6. Faſt.

Siſtrum, ſiſtri, { σεῖστρον } Muſicum inſtrumentum , hoc eſt cornu recuruum,peculiare Ægiptiorum , quo vtuntur in Iſidis ſacris , argutum & ſonorum,dum percuteretur:qui ob id Siſtrati dicũtur. Ouid. 2. Amor.eleg.13.

Per tua ſiſtra precor , per Anubis ora verendi. Apul. Æreis, & argenteis, & aureis ſiſtris argutum tinnitum conſtrepentes. Martial. libro 14.

Hæc quatiat tenera garrula ſiſtra manu. Sipontinus , Siſtrum, æneum crepitaculum,cuius per anguſtam laminam in modum baltei recuruatam , traiectæ mediæ paucæ vngulæ criſpante brachio trigeminos ictus reddunt argutum ſonum.

Siſtrum,apud Ægyptios vicem tubæ exhibebat. Virgilius.8. Æn.

- patrio vocat agmina ſiſtro. Inde à Martiale dicitur.Siſtrata turba,lib.12.

Ægyptia ſiſtra.Ouid.3.Amor.eleg.8.

Multiſonum ſiſtrum.Stat.3.Sylu.2.

Ouantri ſiſtro perſonat Io.Valer.4.Argon.

Sonabile ſiſtrum crepuit.Ouid.9.Metam.

Tinnula ſiſtra.Ouid.1.de Ponto,eleg.1.

Siſtratus , ta, tum : Id eſt ſiſtrum pulſans, quod eſt proprium epiteton ſacerdotum Iſidis. Martialis lib.12,

Linigeri fugiunt calui ſiſtratáque turba.

Siſymbrion , inter ornamenta muliebria poſitum, Polluci lib. 5. capite 16. Verùm apud Ariſtophanem Siſymbria vocantur folia & flores,

flores , quibus ſponſi coronantur, vt etiam inter cæteros annotauit Cælius lib.28.cap.24.

Siſymbrium , ſiſymbrij { σισύμβριον } Herbæ genus quod prouenit, vt Dioſcoridi placet, in incultis, hortenſi mentæ proximum , latioribus tantùm foliis, & odoratioribus. Hoc nunc noſtrates officinæ, *balſamitam & mentam Romanam* vocant,quòd quandã mentæ ſpeciem exprimat,& riguos tractus plerúnque ſequatur.Ouid.4.Faſtorum,

Cúmque ſua dominæ data grata ſiſymbria myrto.

SISYPHVS,penult.corr. { σίσυφος } fuit Æoli filius , qui ob latrocinia à Theſeo fertur occiſus,& hac pœna apud inferos affici,vt grande ſaxum ſupra montem portare coactus , quum ad apicem deduxerit, continuò ad ima relaxetur.Vnde Ouid.lib.13 Metam.

Æolides Siſyphus.Horat.2.Carm.ode 14.

Siſyphus , alius Corinthiorum rex , qui Meropem Atlantis filiam vxorem duxerat.Ouid.4.Faſtorum,

Septima mortali Merope tibi Siſyphæ nupſit.

Siſipheus , penultima prod. { σισύφειος } Adiectiuum. Senec. Hercul. furent.9.

Siſyphius, a, um: Saxum Siſyphium , quem apud inferos ob latrocinia voluere Siſyphum poëtæ fabulantur.Sanguis Siſyphius. Ouid.libro 13.Metamorphoſeos,

-quid ſanguine cretus
Siſyphio furtiſque & fraude ſimillimus illi
Inferis Æcidis alienæ nomina gentis. Et paulo antè,
Æacus huic pater eſt,qui iura ſilentibus illic
Reddit,vbi Æolidem ſaxum graue Siſyphon vrget.

SISYPHIVM, Locus in Aſia , de quo ſic ſcribit Strabo lib.8, Sub ipſam inde Pyrenen Siſyphium iacet,ſiue ſacellum quoddã,ſiue regale domicilium,niueo conſtructum lapide , in quo non modica ſeruantur adhuc rudera.E ſummo autem cacumine , in Aquilone Parnaſus aſpicitur & Helicon montes excelſi,atque niuales.

Siſyrinchium { σισυρίγχιον } Bulbi genus , cuius imæ radices hyeme creſcunt, verno autem tempore cùm apparuerit viola,minuuntur ac contrahuntur,bulbo interim pingueſcente.Plin.lib.19.cap.6.

Sita { σῖτα } Aut potius,vt notauit Dioſcorides lib.2.cap.77 Sitanion. aut σῖτα, pro σιτία. Cibus, cibi.A quo,Sitagogus,Nauis frumentaria. Sunt etenim Sitia frumenta omnis generis apta cibis. Hinc Sitarchia , Præfectura annonæ. Annona militaris , militare ſtipendium, annona ciuilis. Budæus.

Sitanion,nij { σιτάνιον } Frumenti genus, quod quoniam tertio à ſatu metitur,à Græcis,τρίμηνον,à Latinis etiam trimeſtre dicitur,tori Alpino tractui atque adeò omnibus regionibus notiſſimum, certiſſimúmque agricolis famis leuamen,quoties aut niues altiores, aut aquę affluentiores,maturam tẽpeſtiuámque ſationem prohibuerunt. Hinc Sitanius panis.Vide Dioſcor.lib.2.cap.77.

Sitanius,Adiectiuum { σιτάνιος } Sitanius panis dicitur ex nouo frumento intra trimeſtre à tempore meſſis factus. Græci enim σῖτον,frumentum dicunt,νέον, nouum.Hinc σιτάνιος,quaſi σῖτος νέος. Plin.lib.22 cap. 25.Sitanius,hoc eſt trimeſtris, incuſſa in facie , aut diſquamata cum melle aptiſſimè curat.

Sitarchia,Eſt in frumentum & alia cibaria præpoſitura. Situs enim σίτος Cereris ara fuit. σιτώ enim vocabant, à cibariis videlicet : Eſt enim σῖτος frumentum.Lilius Syntag.14.Hiſtoriæ deorum.

Sitarchus { σιτάρχης } Annonæ,vel commeatus præfectus,à Græco,σῖτον, ſiue σῖτος, quorum illud cibum , hoc frumentum ſignificat , & ἀρχή, quod præfectum denotat.

Sitella,Vide SITVLA.

SITHONIA,ſiue Sythonia { σιθωνία } Regio littoralis Macedoniæ, verſus Thermopontum teſte Herodoto lib.7. in qua mons eſt Sithon niuoſus.Virg.10.ecloga,

Sithoniáſque niues hyemis ſubeamus aquoſæ. Hoc etiam nomine dicta fuit Thracia , vt inquit Gellius lib.10. Vnde ſpirat Aquilo, quoniam ad ſeptentrionem expoſita.

Sithonius, Adiectiuum, id eſt Thracius. Sithonij enim ſunt Thraces. Horat.3.Carm.ode 26, -&
Memphim carentem Sithonia niue.

Sithonis,penult.corr.huius Sithonidis { σιθωνίς } Patronymicum, fœm. gener.pro poſſeſſiuo. Ouid.epiſt.2,

Nec vehit Actæas Sithonis vnda rates.

Sithonius,Adiectiuum { σιθώνιος } vt

Matres Sithoniæ.Senec.Herc.Oethæo 15.

Aquilon Sithonius.Ouid.epiſt.11.

Agri Sithonij.Ouid.13.Metam.

Nurus Sithoniæ.Ouid.6.Metam.

SITIA { σιτία } Hiſpaniæ Bæticæ oppidum in cõuentu Tarraconenſi. Plin.lib.3.cap.1.

Siticines,vt Liticines à lituo,vt tubicines à tuba, ita ſiticines, qui apud funeratos,& ſepultos,hoc eſt, iam ſitos canere ſoliti erant, honoris cauſa , cantus lamentabiles. Hoc in libris conlectaneis Attei Capitonis inuenitur, & Cato id vocabulum indubitanter appoſuit. Hæc Nonius:Vide Gell.lib.20.cap.2.

SITIOGAGVS,Flumen eſt quo Paſſargadas ſeptimo die nauigatur. Oritur atque fluit per Carmaniam.Plin.lib.6.cap.23.

Sitis,huius ſitis,fœm.gen. { δίψα, δίψος } Bibendi appetitus. Plin.lib. 11.cap.34,Æquè eſt mira ſanguinis & hirundinum generi in paluſtri aqua ſitis.

Deſerta ſiti regio.Virg.4.Æneid.

Anhela ſitis quæ homines reddit anhelantes.Lucret.lib.4.

Auida,Vide AVIDVS.

Inſedabilis,Vide INSEDATVS.

Importuna.Horat.1.epiſt.19.

Moroſa ſitis,id eſt difficilis.Martial.lib.14.

Rabida.Senec.Herc.Oethæo,8.

Abluitur ſitis de corpore,Reſtinguitur.Lucret.4.

Accendere ſitim,Vide ACCENDO.

Adduxere ſitim tempora.Horat.4.Carm.ode 12.

Ardere ſiti.Claud 1.in Ruff.

Auertere ſitim fluuio.Silius lib.8.

Colligere ſitim,Vide COLLIGO.

Compeſcere ſitim multa vnda.Ouid.4.Metam.

Concipere ſitim labore.Ouid.5.Metam.

Conſumi ſiti,Vide CONSVMO.

Defendere ſitim fonte.Silius lib.7.

Depellere ſitim potione.Cic.1.de Fin. Quum cibo potionéque fames ſitiſque depulſa eſt.

Deponere ſitim in vnda.Ouid.4.Metam.

Euectus ſiti Tantalus.Cic.1.Tuſc.

Exceſſit ſitim potio.Celſus lib.1.cap.2.Hoc eſt, maior largiórque quàm pro ſiti fuit.

Excutere ſitim vndis.Senec.Herc.Oeth.8.

Explere ſitim.Ouid.3.Triſt.eleg.11. Cic.de Senect.Græcas literas ſenex didici , quas quidem ſic auidè arripui , quaſi diuturnam ſitim explere cupiens.

Extincta eſt ſitis bibendo.Ouid.7.Metam.

Exurit miſeros ſitis.Lucret.lib.3.

Arua ſiti findit Canis æſtifer. Virg.2.Georg.

Finit ſitim copia lymphæ.Horat.2.epiſt.2.

Incenſum ſiti flagrat cor.Senec.Thyeſte,1.

Leuare ſitim de fonte.Ouid.15.Metam.

Pellere ſitim.Horat.2.Carm.ode 2.

Pulſa ſitis fluuio.Stat.5.Theb.

Quærere ſitim.Cic.5.Philip.Ipſe interea, &c.de me in Tyburtino Scipionis declamitauit , ſitim quærens , hæc enim ei cauſa eſſe ſolet declamandi.

Releuare ſitim.Ouid.6.Metam.

Reſtinguere ſitim riuo.Virg.5.eclog.

Sedare ſitim flumine.Lucret.lib.2.

Dúmque ſitim ſedare cupit,ſitis altera creuit.Ouid.3.Metam.

Siſtere & Alere ſitim,contraria.Ouid.3.de Ponto,eleg.1,

Nec tibi ſunt fontes,laticis niſi penè marini:
Qui potus dubium eſt ſiſtat,alátne ſitim.

Sitis ſorbet ora.Stat.3.Theb.

Torret miſeros ſitis arida.Lucret.lib.3.

Arenti ſiti torret arua Canis.Tibul.lib.1.eleg.4.

Vincere ſitim.Senec.Herc.Oetæo,5.

Arida ſitis vrit guttur.Ouid.11.Metam.

Vſſerat herbas ſitis.Ouid.4.Faſt.

¶Sitis , Nimia auiditas cuiuſcunque rei dicitur , per tranſlationem.Plautus,

Cupio te amplecti , neque aliter ſitim iamdiu conceptam ſedare poſſum. Cic.in Parad.Neque enim vnquam expletur,nec ſatiatur cupiditatis ſitis.

Argenti ſitis.Horat.1.epiſt.19.

Famæ ſitis.Iuuenal.Saty.10.

Scelerata ſitis prædæ.Claud.1.in Ruff.

Facere alicui ſitim audiendi.Quintil.lib.6.cap.3.

Sitio, ſitis ſitiui,ſitire. Cic.in Piſon. Ipſe cum hominibus quindecim malè veſtitis ad portam Cælimontanam ſitiens peruenerim.

Ipſi fontes iam ſitiunt.Cic.ad Qu.frat.lib.3.17.

Gemmant vites,ſitiunt agri.Cic.in Orat.Et Sitire ſegetes,Quintil.lib.6.cap.6.

Herba ſitit.Virg.7.eclog. Aret ager: vitio moriens ſitit aëris herba,Idem 4.Georg.

Tellus tota ſitit.Ouid.4.Faſt.

¶Sitiri , Paſſiuum. Plinius lib.17. cap.2. Sed quomodo ſititur diſtillans.

Aquæ ſitiuntur.Ouid.1.Faſt.

¶Sitire, per tranſlationem , pro Vehementer cupere. Cic.ad Qu. fratrem,lib.3.21,Nec ſitio honores,nec deſidero gloriam. Idem 5. Philip.Qui ſanguinem noſtrum ſitiebat.

Sitiens,Participium,ſiue nomen ex Participio.

Sitiens voluptates. Cic.5.Tuſcul. Quóque affluentius voluptates vndique hauriat , eo grauius, ardentiúſque ſitientem , nónne rectè miſerrimum dixeris?

Sitiens annus.Plin.lib.13.cap.4.

Sitientes loci.Plin.lib.12.cap.28.

Hortus ſitiens.Ouid.1.de Ponto,eleg.9.

Sitientes aures.Cic.ad Attic.lib.2.29,Proinde ita fac venias ad ſitientes aures.

Famæ ſitiens.Silius lib.3.

Sermonis ſitiens.Claud.8.Paneg.

Sitiens virtutis. Cic.pro Plancio , Deinde ſitientem me virtutis tuæ deſeruiſti,ac dereliquiſti.

Sitientia Africæ.Plin.lib.10.cap.73. Orygem perpetuò ſitientia Africæ generant,& natura loci potu carentem , & mirabili modò ad remedia ſitientium.

Sitientia,ſine adiuncto.Plin.lib.25.cap.11.Naſcitur in ſitientibus.

Sitienter,Aduerbium { διψαλέως } Ardenter. Cic.4.Tuſc. Nec ſitienter quid expetens.

Sitibundus,Adiectiuum { διψαλέος } Vehementer ſitiens.

Siticuloſus,pen.prod. { διψαλέος } Aliud adiectiuum idem ſignificans. Plin.lib.23.cap.6,Melimela & reliqua dulcia ſtomachum & vẽtrem ſoluunt,ſiticuloſa,æſtuoſa,ſed neruos non lædunt.

Siticuloſa, loca aſpera & arida. Colum. de Arb.cap.16, Sed ſi aſpera & ſiticuloſa loca arboribus obſerenda erunt. Idem lib.3.cap.11,Id autem ſolum vel vliginoſum eſt, vel ſalſum, vel amarum,& vel ſiticuloſum,& peraridum.

Apulia ſiticuloſa.Horat.Epod.3.

Sitlæ { σίτλαι } Aurium muliebrium ornamentum apud Dores , teſtè Polluce lib.5.cap.16.

Sitocomia { ἀπὸ τοῦ σίτου } Quod frumentum ſignificat. Eſt etiam σῖτος annua penſitatio, ad alimentum viduarum,pupillorum & militum,

quæ à Curatoribus bonorum, vel Sitarchis, vel à viris vxoribus repudiatis. Hinc opinor Sitocomiæ verbum eductum, quod in solis Ciuilis iuris voluminibus legimus, pro σιτοδοσία, id est largitione frumenti: aut vt ait Vlpianus pro Sitonia. l.ij. De vacatoin.muner.lib.50. Pandect.tit.5. Alciatus in libris posterioribus Cod.Sitocomiam nomen magistratus esse dicit, eius scilicet qui frumenta & annonam curabat.

Sitonia,æ,ab Vlpiano Res frumentaria,in l. Sextumdecimum ætatis. De Vacatione & excusat.muner.lib.50.P.tit.5.meo iudicio,appellatur.Sextumdecimum (inquit) ætatis annum agentem ad munus Sitoniæ vocari non oportet. Idem Vlpianus in l.ij. de Administrat. rer.ad ciuit. per. lib.50.P.tit.8. de huiusmodi munere copiosè disseritteum si placet legito, Antonianus.

Sitostasius dicitur in Codice Iustiniani, qui vendendo frumento præest, certámque stationem seu locum ad illud officium exercendum tenet.Honorius Imp.In æstimatione frumenti,quod ad ciuitatem Alexandrinam conuehitur,quicquid decreto elogij in Sitostasij munere, eminentia tua disposuit, imperiali authoritate roboramus. Ex l.j.De frumento Alexandrino lib.11. Cod.tit.27. Quo in loco studiosè se torquet Alciatus cum Pyrrho.

SITTACENE {σιττακηνή} regio Asiæ,Medis ad meridiem proxima,alio nomine Arbelitis dicta. Sittacene autem appellata à Sittace vrbe regionis totius capite.Plin.lib.6.cap.26.& 27.

Sittybus.Vide Pingere,per translationem,&c.in PINGO.

Situla,situlæ,pen.corr. {γαυλὸς} Cista qua populi suffragia in creandis magistratibus legibúsque ferendis colligebantur.Plaut.Casin.

Sortiar illa in situla.

Situla etiam vas ad hauriendam aquam accommodum, quòd aquam sitiat.Plaut.Amphitr.8. Idem Casina.7,

Et situlam huc tecum afferto cum aqua,& sortes.

Situlus aquarius.Cat.cap.10.& 11.

Sitella,sitellæ,Diminut. {γαυλίδιον.} Plaut.Casin.8,

Coniiciam sortes in sitellam,& sortiar

Tibi & Chalino. Cic.pro Corn.Balbo,Neque maius est legere codicem quum intercedatur, quàm sitellam ipsam cum ipso intercessore deferre.Liu 5.bel.Pun.

Situatus,pen.prod.à Situo,situas,situare. Florus libro 2.cap.18,Numantia edito in tumulo apud flumen Durium situata.

Situs,sita,situm {κείμενος} Positus.Plaut.Capt.11,

Res omnis in incerto sita est. Terent.Phorm.1.2,

Ea sita erat ex aduerso.

Situs in.Liu.10.bel.Pun.Ea sinum ab alto claudit,in quo sita Carthago est

In te spes omnis Hegio nobis sita est.Terent.Adel.3.4.

Situm est in te.Cic.1.de Fin. Est autem situm in nobis, vt & aduersa quasi perpetua obliuione obruamus, & secunda iucundè ac suauiter meminerimus. Terent.And.1.5.

Situm in potestate.Cic.4.Acad. Aut ei sensus adimendus est, aut ea quæ in nostra potestate sita, reddenda assensio.

Sita potestas in te.Cic. pro Murena, Quanquam huiusce rei potestas omnis in vobis sita est Iudices,totam Remp.vos in hac causa tenetis, vos gubernatis.

¶Situs, pro Conditus. Tacitus lib.3. Vrbémque Philippopolim à Macedone Philippo sitam. Idem lib.19. Iisdem rursus vestigiis situm est.

Ara sita Druso, pro Posita, siue constituta Druso Tacit.lib.2.

¶Siti (inquit Cicero lib.2.de Legib.) dicuntur ij qui conditi sunt, nec tamen eorum antè sepulchrum est, quàm facta iusta & corpus incensum est.Liu.6.bel.Pun. Hic siti sunt Acarnanes, qui aduersus vim atque iniuriam Ætolorum pro patria pugnantes, mortem occubuerunt.

Situs huius situs, masc.gen. {θέσις} Positus, siue Positio, & qualitas loci. Virg.lib.1.Georg.

Et segnem patiere situ durescere campum. Id est, sicut stat. Cæsar 1.bell.Gall.Situm castrorum cognoscere. Ibidem, lib.3 Erant eiusmodi ferè situs oppidorum. Cic.6.Verr.Nam ipsa Messana, quæ situ, mœnibus, portúque ornata sit, ab his rebus quibus iste delectatur sanè vacua atque nuda est.

Situs membrorum.Cic.1.Tuscul.

Terrarum situs dicere.Horat.2.epist.1.

Regalis situs pyramidum.Horat.3.Carm.ode 30.

Aquilonius situs,Vide AQVILO.

Cæruleo tenebrosa situ tellus.Val.Flac.lib.3.

¶Situs {εὐρώς} Est etiam, vt ait Seruius in lib.6. Æneid. lanugo ex humore procreata, quæ fit in locis sole carentibus. Donatus, Situs est corruptio ex humore & diuturnitate contracta, qua deteriores fiunt species vno loco & prolixo tempore constitutæ. Valla lib.6.Situs sordes illa & illuuies, qualis nascitur inter opaca domus quæ diu non repurgatur. Plin.lib.21.cap.6, Pessimum crocum, quod situm redolet. Plin.in Paneg. Datur intueri pulcherrimas ædes deterso situ adauctas, ac vigentes.

¶Situs {αὐχμός} Est etiam in vultu, capite, totóque corpore & habitu, præsertim inopum, qualem Lucanus describit lib.6.

Fœda situ macies. Virg.7.Æneidos,

Sed te victa situ, verísque effœta senectus. Id est senio & nihil agendo corrupta. Ex Valla lib.6.

Situs in vetustate sentit celerrimè malobathrum.Plinius libro 12. capite 26.

¶Situs, in vitibus.Colum.lib.4.cap.24,Iam verò muscus, qui more compedis crura vitium deuincta comprimit, sitúque & veterno macerat, ferro distringendus & eradendus est.

Loca senta situ, Squalida Virg.6.Æneid.

Araneosus situs.Catul.ad Thalum,22.

Immundus situs.Ouid.1.Amor.eleg.12.

Iners situs, Ignaua desidia. Ouid.1.de Ponto,eleg.6.

Informis situs & deserta vetustas.Horat.2.epist.2.

Longo æui situ qualitatem cæli statúmque mutari. Columel.lib. capite 1.

Turpi situ canescunt tecta.Ouid.1.Amor.eleg.8.

Corrumpi situ,Vide CORRVMPO.

Depellere situm curis.Stat.5.Sylu.3.

Detergere situm ferro.Silius lib.7.

Ducere situm.Quintil.lib.1.cap.2, Excitanda mens & attollenda semper est, quæ in huiusmodi secretis, aut languescit, & quendam velut in opaco situm ducit, aut contrà tumescit inani persuasione.

Exesi situ ligones.Claud.2.Paneg.

Horrent situ campi.Claud.3.de raptu Pros.

Cano situ obductus color,Vide OBDVCO.

Obrutum situ vetustatis,Vide OBRVO.

Obsitus situ.Paterculus lib.2. Sepultæ, ac situ obsitæ, iustitia, æquitas, industria, ciuitati redditæ.

Pati situm indignum.Stat.3 Theb.

Pigro situ perit forma.Ouid.2.Amor.eleg.3.

Rigido situ relicta cessat terra.Ouid.3 Trist.eleg.10.

Fœdo situ squalent sceptra.Claud.1.de raptu Proserp.

Siue {εἴτε, εἴτε, ἤτοι} Coniunctio, quum ex Si & ve composita sit, duorum generum vim simul obtinere videtur. Itaque quum orationem inchoat, minimè mirum est, si præter morem aliarum coniunctionum tres minimum sensus postulat, quum & Si continuatiua suam apodosin, & ve alteram disiunctiuam exigat: vt Siue me amas, siue odisti, non magni æstimo. Aliquando quatuor. Ouid.1.epist.

Siue quis Antilochum narrabat ab Hectore victum,

Antilochus nostri causa timoris erat:

Siue Menœtiaden falsis cecidisse sub armis:

Flebam successu posse carere dolos. In qua figura notandum est solere eleganter cum protasibus apodoses misceri. Ex Linacro.

Siue interdum non geminatum. Horat.Satyr.lib.2.Sat.5,

-turdus

Siue aliud priuum dabitur tibi, deuolet illuc. 1.Carm.ode 6,

Cantamus vacui, siue quòd vrimur,&c, Sic aliis plerísque in locis, & apud alios quoque authores.

Siue, Disiunctiua coniunctio. Terent.And.1.3,

Siue ista vxor, siue amica est, grauida è Pamphilo est. Cic.4.Acad. Quamobrem siue tu probabilem visionem, siue improbabilem, & quæ non impediatur, vt Carneades volebat, siue aliud quid proferes,&c.

Siue, cum subiunctiuo. Plin.epist. 41.lib.2, Quæ præstant multarum vrbium faciem, siue ipso mari, siue littore vtare.

Siue, Aliquando explanandi vim habet, siue declarandi. Quintil. lib.1.cap.6, Vt Aristarchus & ætate nostra Palæmon, qui vocabulum siue appellationem nomini subiecerunt.

Siue dolo: subaudi, id fecerit: sequente Seu. Virg.2.Æneidos,

Siue dolo, seu iam Troiæ sic fata ferebant.

Siue etiam, pro Vel etiam. Cic.ad Qu.fratrem,lib.1.1, Contráque erigas ac resistas, siue etiam vltra occurras negotiis.

Siue, quinquies repetitum. Quintil. lib.11.cap.3, Manus sinistra nunquam sola rectè gestum facit, dextræ se frequenter accommodat, siue in digitos argumenta digerimus, siue auersis in sinistrum palmis abominamur, siue obiicimus aduersas, siue in latus vtrunque distendimus, siue satisfacientes, aut supplicantes.

S M

Smaragdus, smaragdi, masc.gen. {σμάραγδος} Gemma qua oculorum acies recreatur, eáque nihil viridius. Plin.lib.37.cap.5 Smaragdos verò tanto libentius, quoniam nihil omnino viridius comparatum illis viret. Prætereà soli gemmarum contuitu oculos implent, nec satiant,&c. Martialis lib 5,

Sardonicas, smaragdos, adamantas, iaspidas, vno

Portat in articulo.

Claris smaragdis lucens solium.Ouid.2.Metam.

Grandes viridi cum luce smaragdi.Lucret.lib.4.

Graues smaragdi.Claud.de Nupt.Honorij.

Virides smaragdi.Ouid.2.Amor.eleg.6.

Smaragdinus, penult.corr. Adiectiuum {σμαράγδινος} Quod factum est ex smaragdo.

Smaris, smaridis {σμαρίς} Piscis exigui genus, mari peculiare, quod Theodorus ex Aristotele Cerrum vertit. Plinius lib.22.cap.2, Mulieribus copiam facit Glauciscus è iure sumptus, & Smarides cum ptisana sumptæ, vel cum fœniculo decoctæ.

Smegma, smegmatis, pen.corr. neur.gen. {σμῆγμα} Dicitur omne illud quod purgat, à σμήχω, purgo, abstergo. Plin.lib.22.cap.25, Si verò cælesti aqua discoquantur, succus ille smegma fit: quo fouere gangrænas, vtilissimum.

Smegma, Detersorium medicamentum. Plin.lib.24.cap.7. Item mastiche lentisci replicandis palpebris, & ad extendendam cutem in facie, & smegmata adhibetur.

Smegmaticus, penult.corr. Adiectiuum {σμηγματικός.} Plinius lib.31. cap.7. Sudorem ciet, aluum soluit in vino & aqua, acopicis & smegmaticis vtilis. Hoc est, medicamentis quæ lassitudinem tollunt, & detersoriis.

Smecticum {σμηκτικὸν} Dicitur quod habet vim abstergendi & purgandi. Vnde Smectica vis, quæ & smegmatica. Plinius libro 30. capite 4, Omnium quidem cochlearum cinis spissat, calfacit smectica vi.

SMERDIS, Cambysæ Persarum regis frater quem cùm Cambyses per somnium vidisset regio throno insidentem, metuens ne regnum occuparet, occidi iussit. Fuit & alter Smerdis Magus, qui post Cambysæ mortem, fratrem se illius esse adsimulauit eóque astu in regni successionem irrepsit. Regnauítque aliquot menses, donec fraude per Phædimam Otanis filiam detecta, conspiratione septem optimatium est interfectus. Herodotus lib.2.

Smilax, smilacis, penultima corr. fœmin. generis. {σμίλαξ} Arbor. Plinius

Plin.lib.16.cap.10. Similis etiamnum his aspectu est taxus minus virens, gracilísque & tristis ac dura, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Et paulo pòst, Hanc Sestius smilacem à Græcis vocari dixit, &c. Vetus codex habet milacem. Dioscor. lib.4.cap.83, Smilax à Græcis, Taxus à Latinis appellatur,&c.

Smilax {μίλαξ, σμίλαξ} Genus herbæ densis geniculatæ caulibus, spinosæ, fruticosæ ramis, folio hederaceo, flore candido, olente lilium, infaustæ omnibus sacris atque coronis. Plin.lib.24.cap.10, Smilax quoque qui & Nicophoros cognominatur, similitudinem hederæ habet, tenuioribus foliis. Coronam ex eo factam impari foliorum numero, aiunt capitis doloribus mederi. Quidam duo genera smilacis dixere. Alterum, &c. Hactenus Plinius, Smilacum autem multa genera. Est enim hortensis, quæ nostris phaseolis rubentibus à Ruellio comparatur. Est & smilax, quæ Græcis λεῖα, Latinis læuis. & alia quæ smilax aspera dicitur, de qua Plin.loco superiori.

SMILAX {σμίλαξ} Puella, quæ amore Croci iuuenis tabescens, mutata fertur in herbam sui nominis, quæ similis est hederæ. Ouidius 4. Metamorphoseos.

Et Crocon in paruos versum cum smilace flores.

Smilion, smilij, vnde Smilion collyrium apud Celsum lib 6.cap.6. Vbi eius docet compositionem. Et paulo pòst, At si crassæ cicatrices sunt, extenuat vel smilion, vel canopite collyrium. Smilij meminit & Galenus lib.3.cap.2, De compositione pharmacorum secundum locos. Videtur autem sic appellatum, quòd instar scalpelli seu aciculæ abscessum rumpat. Sic enim ibi ait Galenus: Aut sanè per acre pharmacum abscessum rumpere, quale est Smilium appellatum. σμίλιον, cælum vel scalprum.

SMINTHEVS {σμινθεύς} Nomen est, quo Apollo vocitatus est: cuius duplicem originem refert Homeri interpres. Primam hanc fuisse in Chryse oppido Mysiæ, Crinim sacerdotem Apollinis: cui deus iratus, immisit in agros illius mures, qui fructus illius vastabant. A quo exoratus deus, quum rursum placatus pestem hanc tollere vellet, ad Ordem pastorem illius venit: à quo hospitio acceptus, pollicitúsque mali remedium, mures sagittis omnes interfecit: eóque facto iussit pastorem Crinidi indicare, ipsum Apollinem humana specie apud se diuertisse, & ab eo mures occisos: quod audiens Crinis, templum deo construxit, vocauítque Apollinis Sminthei, quòd eius linguæ dialecto mures σμίνθοι, vocantur. Altera talis est, Quum Cretenses aliquando coloniam deducturi essent, ab Apolline responsum acceperunt, vt ibi vrbem conderent, vbi eis terra geniti obstitissent. Venientibus igitur ad Hellespontum, noctu mures clypeorum lora arroserunt: itaque mane quum id factum viderent, memores oraculi, vrbem posuerunt, eámque Sminthias appellauerunt.

Intonsus Smintheus. Ouid.12.Metam.

SMINTHIVM, siue Smintheum Apollinis delubrum {σμινθεῖον} Id circa Chrysam vrbem, quæ fuit in confinio Troadis & Æolidis, erat. Strabo lib 13.

Smurna, vt in Pandectis Pisanis legitur, alioqui Smyrna, ea est quam vulgus *Myrrham* appellat. Martianus libro singulari de Delatorib. relatum in l.Interdum, nec videndus est.§.Species. De Publicanis & vectigal.lib.38.P.tit.4.

Smyrna, Poëma Cinnæ vatis inscriptum fuit, nouem perpetuis elaboratum annis. De Cinnæ poëmate Catullus scribit,

Smyrna mei vatis nonam post denique messem

Quàm cœpta, nonámque edita post hyemem. Videtur tamen poëma obscurum fuisse, vnde Martialis scripsit,

Iudice te melior Cinna Marone fuit. Ego crediderim argumentum eius fuisse de nefandis & incestis amoribus Myrrhæ, quæ deperiit patrem suum Cinyram. Eam ego coniecturam facio ex versu vno poematis illius, quem profert Priscianus,

At scelus incesto Cinyræ crescebat in aluo. Nam quæ Myrrha, eadem Smirna dicitur. Hæc Turneb.

SMYRNA {σμύρνα} vrbs Ioniæ in Asia, de qua Strabo lib.14. Quum Lydi Smyrnam euertissent, circiter annos quadringentos in vici modum mansit habitata: postmodum Antigonus eam suscitauit, deinde Lysimachus, & nunc omnium pulcherrima est. Eius pars in mōte sita est, pars maxima in campo præter portum, & gymnasium, & matronarum locum. Viæ sunt in rectum pro viribus distinctæ, & lapidibus instratæ, porticus magnæ, quadratæ, plenæ & altæ. Habet etiam bibliothecam & Homereum & porticū quadratam cum Homeri templo & statua. Nam & hi maximè hunc poetam sibi vendicant, vnde & nummus quidem æneus apud eos, Homerus vocatur. Vrbis mœnia Melas amnis præterfluit: ad cæteram structuram etiam portum clausum habet. Hactenus Strabo. Smyrna etiam à Græcis myrrha dicitur. Inde Smyrnium, herba quæ & olusatrum: Theophrastus lib.9.cap.3. Dioscor.lib.1.cap.77.

Smyrnæus, Adiectiuum {σμυρναῖος} Plectra Smyrnæa, Homerica. Silius lib.8.

Smyrnion {σμύρνιον} Herba est ex dauci generibus, myrrhæ odorem referens, vnde & nomen accepit, Vulgus *Leuisticum* appellat. Plin.lib.12.cap.15. Theophrastus lib.6.cap.3. Dioscorid. lib.3. cap. 63. Smyrnion, quod in Silicia Petroselinum vocant, plurimum in Amano monte gignitur. Caulem habet Apij, & stolones multos, folia latiora, subpinguia, ad terram infracta, robusta, &c.

Smyrrha, quam alij Myrrham vocant, simillima est cicutæ, caule foliísque & flore minor tantum & exilior, cibo non insuauis. Plinius libro 24.cap.16.

Smyrus, Piscis, quem Plinius commemorat lib.32.cap.11. Vide Rondeletium.

S O.

SOANA {σόανα} apud Ptolemæum lib.11. dicta sunt ostia fluuij cuiusdam in Taprobane insula.

SOANDVS, locus est in Cappadocia. Strabo lib.14.

SOANES, Scythiæ populi sunt. Strabo lib.11. Soanes veneno ad spicula mirificè vtuntur, quod eos etiam, qui non venenatis sagittis saucij sunt, odore offendit.

SOBOLATAE, est Sabæorum ciuitas ad mare rubrum, includens suis muris templa sexaginta. Plin.lib.6.cap.28.

Soboles, sobolis, pen.corr.fœm. g. {ὑπόφυσις} Successio, aut rectius propago dicitur: ab olescendo, id est crescendo, vt quidam putant, dicta. Plin.lib.10.cap.34. Amor vtrique sobolis æqualis.

Propagatio & soboles. Cic.1.Offic. Sequuntur connubia & affinitates, ex quibus & iam plures propinqui: quæ propagatio & soboles origo est Rerumpub.

Noua soboles.Stat.3 Sylu.1.

Chara deûm soboles.Virg.eclog.4.

Suscepta soboles.Virg.4.Æneid.

Densior soboles.Virg.3.Georg.

Robur & soboles militum interiit, Pollio Cic.lib.10 33.

Soboles in plurali. Cic.3.de Legib. Censores, populi æuitates, soboles, familias, pecuniásque censento. Colum.lib.9.cap.14. de apibus, Ne nouæ soboles diffugiant. Gel.lib.19 cap.12, Soboles vitium è radicibus caudicum super terram fusas reuellentem. Gallicè, *les sourgeons, les iectons, ou reiectons.*

Sobolesco, sobolescis {ὑποφύομαι} sobolescere. Liu.9.bell.Pun. Illis Romanam plebem, illis Latium iuuentutem præbuisse maiorem semper, frequentiorémque pro tot cæsis exercitibus sobolescentem.

Sobrinus, sobrina, pen.prod. {ἀνεψιός} Sobrini, duarum pluriúmve sororum filij, quasi sororini dicuntur. Iustinianus lib.3. Instit. tit.6. de grad.cogn. Item sobrini, sobrinæ, id est qui quæ ve ex fratribus vel sororibus, patruelibus vel consobrinis, vel amitinis progenerantur. Plaut.Pœnul.16,

Nam mihi sobrina Ampsigura tua mater fuit. Terent.And.4.6,

Quem video? éstne hic Crito sobrinus Chrisidis? Vbi Donatus, Sobrini, sunt consobrinorum filij: nam sic dicit Menander. Verùm, vt alij putant, de sororibus nati: vt sint sobrini, quasi sororini. Cic. 1.Offic Sequuntur fratrum coniunctiones, pòst consobrinorum sobrinorúmque, qui cum vna domo iam capi non possunt, in alias domos tanquam in colonias exeunt.

Sobrinus est patris mei consobrini filius, & matris consobrinæ filius. Paulus. Festus: Sobrinus est, vt ait Gallus Ælius, Patris mei consobrini filius, & matris meæ consobrinæ filius. fœmina iisdem de causis appellat fratrem & fratrem patruelem, & consobrinum propius sobrino & sobrina Iidem gradus in sobrina quoque sunt.

Sobrinus, pro quocunque cognato. Terent.Phorm.2.3,

Eho tu, sobrinum tuum non noras? Hunc superius paulò, cognatum vocauerat.

SOBRIVS vicus Romæ: Paulus ex Festo: Sobrium vicum Romæ dictum putant, vel quòd in eo taberna nulla fuerit, vel quòd in eo Mercurio, lacte, non vino supplicabatur.

Sobrius, Adiectiuum {νηφάλιος, νηφάλεος} Qui in cibo ac potu temperans est, quasi sine ebrietate: item qui non est actu ebrius. Cic.4. Acad. Ne vinolenti quidem quæ faciunt, eadem approbatione faciunt qua sobrij. Hîc sobrium vinolento opposuit. Idem in Oratore Furere apud sanos, & quasi inter sobrios bacchari vinolentus videtur.

Sobrius, Sanæ mentis. Terent.And.4.5.

Tu pol homo non es sobrius.

Cor sobrium. Plaut. Trucul.18.

Mens sobria. Claud.1.in Eutrop.

Nox sobria. Propert.lib.3.eleg.17.

Opera sobria. Plaut.Persa,17,

Ædepol dedisti virgo operam laudabilem,

Probam, & sapientem, & sobriam.

Paupertas sobria. Claud.7.Paneg.

Pocula sobria. Tibul.lib.1.eleg.6.

Rura sobria, In quibus vinum non nascitur. Stat.4.Sylu.1.

Terræ sobriæ, In quibus vineta succidi iusserat Domitianus, vt est author Sueton.in Domitian. Stat.3.Sylu.3.

Verba non sobria. Martial.lib.1.epigr.84.in Procillum.

Sobriè, Aduerbium, Temperanter. Cic.1.Offic. Intelligemus quàm sit turpe diffluere luxuria, & delicatè ac molliter viuere: quámque honestum, parcè, continenter, seuerè, sobriè.

Sobriè, Prudenter. Plaut.Pseud.14. Idem Milit.10,

Hæc præcepta sobriè vt cures face.

Sobriè & frugaliter accurare rem aliquam. Plaut.Persa 3.

Soccus, socci {ἐμβάτης} Genus calceamenti, à sacco deductum ad cuius similitudinem erat factum, ita quòd ligatum supra pedem, plicas multas per totum effundebat.

Soccis vtebantur viri, quemadmodum etiam mulieres. Plautus Bacchid.5,

Sed diuésne est illic Theotinus? G. etiam rogas,

Qui soccis habeat auro suppactum solum? Idem Cistel.10,

Sed is hâc, aut hâc: socci video vestigium

In puluere. Terent.Heaut.1.1,

Assido: accurrunt serui, soccos detrahunt. Cic.pro Rab. Posthumo, Consularis homo soccos habuit & pallium. Idem 3.de Orat. Sed annulum quem haberet, pallium quo amictus, soccos quibus indutus esset se sua manu confecisse.

Lutheus soccus. Senec.Hippol.3.

Muliebris. Sueton.de Cal.cap.52.

Adimere soccos, Vide ADIMO.

Calceare soccis, Vide Calceo, in CALX.

Soccis vtebantur & Comœdi. Horatius, Hunc socci cepere pedem. Plin.lib.7.cap.30. Magnum & Menandro in comico socco testimonium regum Ægypti, & Macedoniæ contigit. Quintil.lib.10. cap 2. Horat.de Arte,

Indignatur item priuatis, ac propè socco

Dignis carminibus narrari cœna Thyestæ. Idem 2.epist.1,

Quàm non adstricto percurrat pulpita socco.

Risus socci, & Luctus cothurni, contraria. Claud.in Eutrop.

Socculus, socculi, penult.correp. Diminutiuum {ἐμβάδιον.} Sueton.in

Vitellio, cap. 2. Pro maximo munere à Messalina periji, vt sibi pedes præberet excalceandos: detractúmque socculum dextrum, inter togam tunicásque gestauit assiduè. Plin. lib. 9. cap. 35.
Soccatus, pen. prod. Adiect. Seneca lib. 2. de Benef. cap. 12. Parum fœdè furioséque superbus fuerat qui de capite viri Consularis soccatus audiebat, &c.
Socer, soceri, pe. cor. m. g. {πενθερὸς, ἑκυρὸς, ἰδνώτης,} Vxoris meæ pater. Cic. 1. Offic. Nostro quidem more cum parentibus puberes filij, cum soceris generi non lauantur. Sic. 2. Tusc. Absocer, is, §. 1. Rer. amotar.
Gener & socer. Ouid. 1. Metam.
- non hospes ab hospite tutus
Nec socer à genero.
Magnus socer, Vide MAGNVS.
Socerus, soceri, {ἰδνώτης,} Idem. Plaut. Menæh. 20, Abijt socerus, abijt medicus, nunc solus sum.
SOCHIS {σόχις} Ægypti rex, qui numini solis apud Heliopolin obeliscos quatuor quadraginta octo cubitorum longitudine dedicauit: Plinius lib. 36. cap. 8.
Socialis, Societas, Socio, Vide SOCIVS.
Socienus pro socius, Vide in SOCIVS.
SOCION {σωκίων} philosophus Peripateticus, genere Hispanus, scripsit κέρας ἀμαλθείας id est Cornu copiæ, librum multæ variæque doctrinæ. Author Gellius.
Socius, socij {ἕτης, ἑταῖρος, ἑταῖρος, μέτοχος, ἐπιτήδειος, κοινών, παραστάτης, σύζυγος, συμπράκτωρ} Socij dicuntur qui pari consilio & authoritate rem aliquam simul aggrediuntur: vel etiam qui in re seria & laboriosa, aliquorum pares sunt. Vnde socij Pop. Rom. dicebantur, ita cum his fœdere coniuncti, vt pacis ac belli participes essent. Plin. in Panegy. Bellorum istud sociis, olim periculorum consortibus, parcè tamen tribuebatur. Cic. 5. Verr. Nam socij putandi sunt quos inter res communicata est.
Nauales socij, Vide NAVIS.
Iugales socij. Silius lib. 16. De equis dixit.
Conditione socij. Cic. 3. Verr.
Ad malam rem socius, & ad salutem. Plautus Asin. 7. Idem Cistella. 10.
-sociam te mihi opto
Ad meam salutem.
Hoc est volo vt me adiuues.
In negotio aliquo socius. Terent. Heaut. 3. 1,
-atque æquali suo
Video inseruire, & socium esse in negotiis.
Consiliorum socius & particeps consiliarius. Plautus Milite 14. Cic. Attico, lib. 11. 224, Et eo minus quòd huius consilij iam ne socium quidem habeo quenquam.
Culpæ socius. Cic. Attico, lib. 11. 222. Ita præter Lælium, neminem habeo culpæ socium.
Doloris & periculorum socius. Plin. lib. 35. cap. 11. Cic. ad Seruilium, lib. 13. 72, T. Augusius & comes meus fuit illo miserrimo tempore, & omnium itinerum, nauigationum, laborum, periculorum meorum socius.
Flagitiorum & rapinarum socius. Cic. 4. Verr. Te omnium Siculorum patronum vna Mamertina ciuitas socia furtorum ac flagitiorum tuorum publicè laudat.
Hereditatis socius, apud Plinium iuniorem in Panegy.
Operum socij. Horat. 2. epist. 1.
Regni socij. Lucan. lib. 1.
Nostri socius sanguinis. Cic. 2. Tusc.
Titanum soboles socia nostri sanguinis. Ex poëta.
¶ Addere se socium alicui. Virg. 2. Æneid.
Adhibere aliquem socium sibi. Virg. 8. Æn.
Adiungere sibi socium, Vide ADIVNGO.
Pars amissa sociorum. Ouid. 14. Metam.
Asciscere sibi socios, Vide ASCISCO.
Adscribere se socium. Cic. ad Attic. 14.
Capere aliquem socium consiliis. Virg. 5. Æneid.
Habere socium. Cic. Famil. 1.
Inferre se socium. Virgil. 4. Æneid.
Profiteri se socium Cic. 3. Famil.
Recusare socium. Senec. Agamem. 7
Socia, sociæ. f. g. {ἑταίρα} Ouid 10. Metam.
Appellátque tori sociam.
Thalami socia. Senec. Hippol. 8.
Assumere sociam. Plaut. Sticho, 3.
Socius, Adiect. {σύμμαχος, κοινωνός} vt Acies sociæ, Vide ACIES.
Agmina socia. Virg. 2. Æneid.
Arma socia ferebat auxilio. Silius, lib. 7.
Classis socia. Ouid. 13. Metam.
Honor socius. Ouid. 13. Metam.
Linguæ sociæ commercia. Ouid. 5. Trist. eleg. 11.
Nox socia, Quæ alicuius facinoris perpetrationem iuuat. Cic. 2. Philipp. Quum tamen tu nocte socia, hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere. Aliter vsus est Statius 3. Sylu. 5.
Quid mihi mœsta die, sociis quid noctibus vxor
Anxia, &c. Id est quas simul transigimus.
Sanguis socius. Ouid. 2. Amor. eleg. 14.
Sermo socius. Ouid. 1. de Arte.
Vrbe socia frui. Virgil. lib. 3. Æneid.
Socij, Publicani eiusdem societatis. Nam publicanorum erant societates, quæ publica vectigalia redimebant, conducebántque à Censoribus, vt sæpe apud Ciceronem leges, vt in Bruto. Quum in sylua Scantia facta cædes esset, notísque homines interfectis insimularetúrque familia, partim etiam liberti societatis eius, quæ pecuarias de P. Cornelio, L. Mummio Censoribus redemisset: decreuisse senatum, vt de ea re cognoscerent & statuerent consules: causam pro publicanis accuratè elegantérque dixisse Lælium. Paulò pôst, Tum Lælium, quum eum socij domum reduxissent, egissentque gratias, &c. Paulo pôst, Itaque multis querelis, multáque miseratione adhibita, socios omnibus approbantibus, illa die quæstione liberatos esse.

Socij Latini, dicebant veteres coniunctè, cùm tamen & de sociis, id est Italis extra Latium, & de Latinis intelligerent: sicuti, æquum bonum, copula omissa, pro æquum & bonum. sic Socij Latini nominis, pro socij, & qui erant Latini nominis. nam Latini, cùm ipsi quoque socij essent, proprio tamen nomine à reliquis Italis distinguebantur, & proprio etiam iure fruebantur. vnde, ius Latij, & ius Italicum, diuersè posita. erat igitur socij nomen generale, sicuti & fœderati. tam enim socij fœderatíque Latini, quàm reliqui Itali. Liuius lib. XLI, Mouerunt senatum, inquit, legationes socium nominis Latini. summa querelarum erat: Ciues suos, Romæ censos plerosque Romam commigrasse: quod si permitteretur, perpaucis lustris futurum, vt deserta oppida, deserti agri nullum militem dare possent. dixit socium nominis Latini, pro, sociorum, & nominis Latini. quod idem Liuius ibidem ostendit: subiungit enim: Lex sociis, ac nominis Latini, qui stirpem ex sese domi relinquerent, dabat, vt ciues Romani fierent. ea lege malè vtendo, alij sociis, alij populo R. iniuriam faciebant. nam & ne stirpem domi relinquerent, liberos suos quibusquibus Romanis in eam cōditionem, vt manu mitterētur, mancipio dabant, libertiníque ciues essent: & quibus stirps deesset, quam relinquerent, ciues Romani fiebant. hîc duo sunt animaduertenda: primum, de quibus dixerat, socium nominis Latini, de iisdem intulisse, sociis, ac nominis Latini: deinde, cùm in eo, Sociis, ac nominis Latini, distinxisset, ac separasset socios à Latinis, vno tamen posteà nomine simul omnes comprehendisse, eùm dixerit, Alij sociis, alij populo R. iniuriam faciebant. appareat, quanquā Latini ac reliqui Itali non eodem iure essent, æquè tamen omnes societate iunctos fuisse populo R. Est etiam eadem de re, versibus aliquot interiectis, eiusdem generis exemplum. Legem, inquit de sociis C. Claudius tulit S. C. & edixit: qui socij ac nominis Latini ipsi maiorésve eorum, M. Claudio T. Quinctio censoribus, pôstque ea apud socios nominis Latini censi essent, vt omnes in suam quisque ciuitatem ante cal. Nouemb. redirent. & lib. XLII. cum iisdem loqueretur, Posthumius, inquit, consul pro concione edixerat: qui socij Latini nominis ex edicto C. Claudij consulis redire in ciuitates suas debuissent, ne quis eorum Romæ, & omnes in suis ciuitatibus censerentur. sexcenta sunt huiusmodi tum apud hunc, tum apud alios: quæ legendo, siquis voluerit, obseruet. Ex obseruationibus. P. Manut.
Socialis, & hoc sociale, pen. pro. {συμμαχικὸς} Quod est sociorum: vt Sociale bellum, Quod cum sociis gestum est. Cic. pro Fonteio, Cuius sanguine non solùm Asculanorum manus à qua interfectus est, sed totum illud sociale bellum macula sceleris imbutum est.
Amor socialis. Ab effectu, quòd socios reddat. Ouid. 7. Metam.
Anni sociales. Ouid. 2. Trist.
Carmina socialia, Nuptialia carmina. Ouid. epist. 12.
Cœtus socialis. Liu. 7. ab Vrbe,
Equitatus socialis. Liu. 6. bel. Pun.
Exercitus socialis. Liu. 3. ab Vrbe,
Fœdus sociale. Liu. 4. bell. Maced.
Iudicium sociale. Cic. 4. Verr. Primùm si ita esset, tamen vos in quæstione de pecuniis repetundis, quæ sociorum causa constituta est, lege iudicióque sociali, sociorum querimonias audire oporteret.
Iura socialia lecti Ouid, 3. Amor. eleg. 10.
Res socialis. Senec. de Benefic. lib. 5. cap. 11. Beneficium dare, socialis res est: aliquem conciliat, aliquem obligat. Sibi dare non est socialis res: neminem conciliat, neminem obligat.
Sacra socialia. Ouid. epist. 20.
Torus socialis. Ouid. 2. Fast.
Socialitas, pen. cor. socialitatis, {τὸ συμμαχικόν.} Plin. Iunior in Paneg. Non remissionibus tuis eadem frequentia, eadémque illa socialitas interesset?
Socialiter, pen. cor. Aduerb. {συμμαχικῶς.} Horat. de Arte,
- non vt de sede secunda
Cederet, aut quarta socialiter.
Societas, pen. corr. societatis, {ἑταιρεία, κοινωνία, συμμαχία, κοινώνημα} Quasi participatio, quæ fit dum socium ad aliquod negotium gerēdum nobis adiungimus. Cic. pro Rosc. Comœdo, Quum præsertim ex tua oratione, quodcunque tibi peteres, huic peteres: quodcunque tibi exigeres, id in societatem recideret. Idem 5. Verr. Primùm eam, quum posita esset apud eas societates vnde erat attributa, binis centesimis fœneratus est.
Societas rei alicuius cum altero. Cic. 1. Verr. Video enim permulta esse crimina, quorum tibi societas cum Verre eiusmodi est, vt ea in accusando attingere non audeas.
Captiosa societas, Vide Captio in CAPIO.
Interior & propior societas, Vide INTRA.
Infida regni societas, Vide INFIDVS.
¶ Accedere societatem alicuius, Vide ACCEDO.
Accipere societatem, Vide ACCIPIO.
Adiungere aliquem in societatem, Vide ADIVNGO.
Assumere in societatem, Vide ASSVMO.
Auctus societate. Tacit. lib. 20.
Coire societatem, Vide COEO.
Coire societatem salutis & periculi cum aliquo. Cic. pro Rabirio perduel. reo. An cum Mario, Scauro, Catullo, Metello, Scæuola, cum bonis denique omnibus coire non modò salutis, verùm etiam periculi societatem?
Cum eo voluntariam societatem coibas, qui te in hereditaria societate fraudarat. Cic. pro Quintio,
Coitur societas. Cic. pro Rosc. Amer.
Colere societatem fide. Cicer. pro Quintio, Etenim si veritate amicitia, fide societas, pietate propinquitas colitur, &c.

Componere societatem, Vide COMPONO.
Conferre se in societatem, Vide CONFERO.
Confirmare societatem. Cic. Philipp. 2.
Conflare societatem, Vide CONFLO.
Coniunctus societate. Cic. 1. Acad. Hominem esse censebant quasi partem quandam ciuitatis & vniuersi generis humani, eúmque esse coniunctum hominibus humana quadam societate.
Conuocare ad vitæ societatem, Vide CONVOCO.
Copulare societatem cum deo, Vide COPVLO.
Deuincire societatem. Cicero 1. Offic. Tum artibus, tum opera, tum facultatibus deuincire hominum inter homines societatem.
Dirimere societatem. Cic. pro Domo sua, ad Pontif. Hanc nostrā coniunctionem, hanc conspirationem in Repub. bene gerenda, hanc iucundissimam vitæ atque officiorum omnium societatem, certi homines fictis sermonibus & falsis criminibus diremerunt.
Facere societatem cum aliquo. Cic. pro Quintio, Qui societatem cum Sex. Næuio fecerit.
Gerere societatem magna fide. Cic. pro Quintio, Qua in re diligens erat, quasi ij qui magna fide societatem gererent, &c.
Habere societatem. Cic. de Fat.
Implicare se societate omnium, Vide IMPLICO.
Ingenerauit natura societatem vtrisque, Vide INGENERO.
Inire societatem cum aliquo. Cic. 13. Philipp. Parúmque videtur, omnium facinorum sibi cum Dolabella societatem initam confiteri?
Iungere societatem alicui, Vide IVNGO.
Iungi societate alicui regi, Vide IVNGO.
Labefactare societatem. Cic. Famil. 5.
Manet societas, Vide MANEO.
Pacisci societatem Ascon. Pædian.
Pangere societatem, Vide PANGO.
Perstare in societate, Vide PERSTO.
Renouare societatem. Cic. Famil. 12.
Renuntiare societatem alicui, pro Diremptam significare. Liu. lib. 8 bel. Maced.
Seiungere se à societate. Cic. Fam. 10.
Seruare societatem. Cic. 1. Offic.
Societas est. Cic. pro Quintio, Quum annos iam plures societas esset, & quum sæpe suspectus Quintio Næuius esset, &c.
Venire in societatem. Cic. Famil. 9.
Socienus, socieni {συμπράκτωρ} Idem quod Socius, antiquè. Plaut. Aulul 24,
Ibo intrò, atque illic tuo socieno iam interstringam gulam.
Socio, socias {συμμίγνυμι, συναγελάζω} sociare, Quasi socium socio apponere, adiungere, coniungere. Colum. lib. 3. cap 3, At siqui cum scientia sociauerit diligentiam. Liuius 9. bel. Maced. Eos esse qui aut coniurare, aut sociari facinoribus, aut stuprum pati noluerint. Cic. pro Flacco. Quid si testium studium cum accusatore sociatum est? Silius lib. 1. Et se participem casus sociarat in omnes.
Vrbe & domo sociare aliquem. Virgil. 1. Æneid.
Cubilia sociare cum aliquo. Ouid, 10. Metam.
Curas sociare. Valer. lib. 5. Argon.
At Iuno, & summi virgo Iouis intima secum
Consilia, & varias sociabant pectore curas.
Dextras sociare, & fœdere iungi. Silius. lib 11.
Iuuencos sociare imposito aratro. Stat. 1. Thebaid.
Gaudia sociare cum aliquo. Tibul. lib. 3. eleg. 3.
Vires sociarunt iuncto aggere. Id est castris iunctis. Silius. lib. 17.
Socians Participium {συναγελάζων} vt
Carmina socians neruis. Ouid. 11. Metam.
Sociandus Aliud participium {συναγελαστέος} vt verba socianda chordis. Horat. 4. Carm. ode. 9.
Sociatus pen. prod. Similiter participium {συμμιχθείς} vt Fœdere lecti sociata mihi Ouid. in bin,
Corpus sociatum. Ouid. 2. Amor. eleg. 8.
Labor sociatus. Ouid. 8. Metam,
Vitem sociatam palmite vlmus amat. Stat. 5. Sylu. 1.
Sociatrix penul. prod. Verbale, fœm. ge. {συμμίκτειρα} Valer. 5. Argon.
Sed me nuda fides, sanctíque potentia iusti
Huc tulit, ac medij sociatrix gratia Phryxi.
Sociabilis & hoc sociabile, penul. corre. {συναγελαστικός} Quod facilè coniungitur alteri. Plin. lib. 19. cap. 42. Eadem & curribus, maximè sociabilis glutino, in tantum vt findatur antè quàm solida est. De abiete.
Sociabilis consortio, pro sociali. Liu. 10. bel. Maced. Meliora quoque exempla parte altera posui, sociabilem consortionem inter binos Lacedæmoniorum reges salutarem per multa secula ipsis patriæque.
Socors, socordis, qui & secors dicitur {ῥάθυμος, ἀσύνετος} Qui nihil se ad probitatē exercet, & qui tardus vel negligens est in consulendo, meditando, prospiciendóve quid opus sit facto: Quasi sine corde & ignauus. Terent. Adelph. 4. 5,
Nolim cæterarum rerum te socordem eodem modo. Cicero 1. de Nat. deor. Vt excitaret homines non socordes ad veri inuestigandi cupiditatem. Idem de Claris Orat. Nam eius æqualem M. Glabrionem benè institutum aui Scæuolæ diligentia, socors ipsius natura, negligénsque tardauerat. Colum. lib. 1, in Præfat. Itaque istam vitam socordem persequitur valetudo.
Futuri socors. Tacit. lib. 19.
Socordia, socordiæ, siue secordia {ῥαθυμία, ἀσυνεσία} Ignauia. Terent. And. 1. 3,
Enimuerò Daue nihil loci est segnitiæ neque socordiæ. Liu. 2. bel. Pun. Sed Pœnus aduena, ab extremis orbis terrarum terminis nostra cunctatione & socordia iam huc progressus.
Industria, Socordiæ opponitur. Tacit. lib. 2.

Socordia cæca ac sopita. Quint. lib. 1. cap. 2.
Per socordiam. Liu. 7. ab Vrbe, Cum hoste res est qui hesterno die delendi omnis exercitus fortuna per socordiam vsus non sit.
Abiicere socordiam, Vide ABIICIO.
Accedere ad maiorem socordiam, Vide ACCEDO.
Compellere socordiam, Vide COMPELLO.
Intendere socordiam. Tacit. lib. 2, Languescet alioqui industria, intendetur socordia. Hoc est augebitur.
Socorditer, pen. corr. socordiùs, socordissimè {ῥαθύμως.} Liu. 1. ab Vrbe, Ab Albanis socordiùs res acta.
SOCRATES penult. corr. {σωκράτης} Philosophus Atheniensis, vnus omnium sapientissimus iudicatus. Pater Socratis fuit Sophroniscus lapidarius, mater Phanarista obstetrix. Qui in paupertate beatissimus, amicis olim audientibus, Emissem, inquit, pallium si numos haberem. Neminem poposcit, omnes admonuit, à quo acciperet ambiguus fuit. Hic auditor fuit Anaxagoræ & Damonis, posteà ad Archelaum Physicum se contulit. Qui animaduertens, naturalis speculationis fructum nullum esse, inuenit primus ethicen, id est moralem philosophiam, ad quam transiens, fertur dixisse, Quæ supra nos, nihil ad nos. Author est Xenophon Socratem nunquam de natura rerum, neque de sublimioribus rebus disputasse, quum ea sint supra captum hominum. Quòd ipse præter cæteros suo tempore mortales, & vita castissimus, & moribus patientissimus fuerit, exempla vtriusque rei constant. Vide Gellium. Castitatis illud ab Aeliano memoratur, quòd Zophirus Physiognomus dixisse fertur, Socratem ex Physiognomia omnium libidinosissimum esse: ciuibus autem tanquam falsa locutum eum ridentibus, Socrates minimè mentitum dixit, sed naturæ vim se animi virtute attulisse. Cicero tamen de Fato non lasciuum, sed bardum ac mente stupidum & obtusum dicit. Nihil vnquam scripsisse constat, sed eius dissertationes à Platone commemorantur. Dæmonem se habere fatebatur, qui ei futura prædiceret. Accusatus postremò ab Atheniensibus, quòd de diis malè sentiret, ac in carcere causam dicere iussus, neglexit, & Lysiæ orationem elegantissimam respuit, vt scribit Cic. lib. 1. de Oratore, qui pluribus persequitur historiam de morte Socratis, eodem lib. 1. de Orat. Hic æquabilitatem in omni vita seruauit, vt idem semper vultus, eadémque frons, siue prosperis, siue aduersis rebus extiterit vsque ad extremum. Vide Plin. lib. 7 cap. 19 Ex Socratis variis in omnem partem diffusis disputationibus, plures fluxêre discipuli. Et quum alius aliud apprehenderet proseminatæ sunt quasi familiæ dissentientes inter se, quum tamen omnes se philosophos, Socraticos & dici vellent & esse arbitrarentur. Primùm ab ipso Socrate Plato, à Platone Aristoteles & Xenocrates. Deinde ab Antisthene, qui patientiam & duritiam in Socratico sermone maximè adamarat, Cynica: quum ab Aristippo quem maximè voluptariæ disputationes delectarunt, Cyrenaica philosophia manauerunt. Quintil. lib. 1. cap 10, Quid de philosophis loquor, quorum fons ipse Socrates iam senex institui lyra non erubescebat?
Clarus scientia Socrates, Vide CLARVS
De Græcis dulcis & facetus Socrates. Cic. 1. Offic.
Socraticus, pen. cor. Adiectiuum {σωκρατικός} vt
Chartæ Socraticæ. Horat. in Arte,
Domus Socratica. Horat. 1. Carm. ode. 29.
Opus Socraticum. Ouid. in Ibin,
Sermones Socratici. Horat. 3. Carm. ode. 21.
¶ Socrates alter pictor inter cuius opera, piger qui appellatur ὄκνος spartum torquens quod asellus arrodit. Author Plinius libro 35. cap. 11. Pausanias autem dicit hunc à Polygnoto pictum. Ad hanc tabulam alludens ait Propertius lib. 4. eleg. 3,
Dignior obliquo funem qui torqueat ocno,
Æternúsque tuam pascat aselle famem.
¶ Alius Socrates Constantinopolitanus, qui historiam ecclesiasticam, à tempore Apostolorum vsque ad Chrysostomum scripsit, quo tempore fuisse par est, vnus ex his qui in Tripartita cōnectitur historia.
Socrus huius socrus {πενθερά, ἑκυρά} Vxoris mater, aut mariti. Nam & ad generum, & ad nurum refertur. Cic. pro Cluentio, Nubit genero socrus, nullis auspicibus, nullis authoribus, funestis omnibus omnium.
Arida socrus. Claud. 1. in Eutropium,
Magna socrus, Vide MAGNVS.
Socrus & mascul. genere veteres dici posse voluerunt. Næuius Pellico,
Desine socri tuo, fratri, patri meo. Nonius.
SOCVS vir Troianus Hippasi filius, generosus animo & corporis dignitate. Hic teste Homero magno animo Vlyssem vulnerauit: sed ab eo deinde ipse interfectus est.
Sodalis huius sodalis, pen. prod. {ἑταῖρος, ἐφέστιος, πιστός, ὁμοσπόνδος} dicitur in rebus leuioribus: & ferè in conuiuiis dicuntur sodales quasi simul edales: vel, vt quibusdam placet, quia vnà sedeant, & sint simul in mensa. Quintilianus in Gladiatore, Et tempestiua conuiuia & peruiliges iocos aduocata sodalium turba solutus atque affluens agerem.
Plaut. Merc. 22,
- sex sodales repperi,
Vitam, amicitiam, ciuitatem, lætitiam, ludum, iocum. Cicero 4. Acad. At hoc Anaximandro populari & sodali suo non persuasit.
Sodales dicti sunt, quòd vnà sederent, & essent: vel quòd ex suo dapibus vesci soliti sint, vel quòd inter se inuicem suaderent quod vtile esset.
Chari sodales. Horat. 1. Carm. ode. 36.
Dilecti sodales. Ouid. 4. Trist. eleg. 5.
Fidus sodalis. Ouid. 1. de Arte,
Ingrati sodales. Iuuen. Saty. 11.
Iucundus sodalis. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 9,
Primus meorum sodalium. Horat. 2. Carm. ode. 7.

Se alicui sodalem facere. Martial.lib.12,
Nulli te facias nimis sodalem.

Sodales sunt (inquit Caius Iureconf.in l. vlt. D. de collegiis & corporibus) qui sunt eiusdem collegij. Tacit.lib.1. Idem annus nouas cæremonias accepit, addito sodalium Augustalium sacerdotio, vt quondam T. Tatius retinendis Sabinorum sacris sodales Tatios instituerat.

In sodalidus illis es, Vide IN.

In morbo sodalis. Cicero 3. Verr. Nam ille quoque sodalis istius erat in hoc morbo & cupiditate. Id est eodẽ animi vitio tenebatur.

Turba sodalis. Ouid.2.de Remed.amor.

Sodalitas, pen.cor.sodalitatis, f.g. {συνουσία, ἑταιρεία.} Collegiũ multorum, seu conuiuium. Cic. de Senect. Sodalitates autem me Quæstore constitutæ sunt. Idem pro Plancio, Cuiuscunque tribus largitor esset, & per consensionem magistratuum quæ honestè sodalitas nominaretur.

Pastoritia sodalitas, Vide PASTOR.

Sodalitium, sodalitij {συνοίκιον} Idem. Author ad Herennium lib. 4, Venit in ædes quasdam, in quibus sodalitium erat eodem die futurum. Cic. pro Plancio, Lex Licinia, de sodalitiis.

Dulce sodalitium. Catul. de Cælio & Quintio, 95.

Fraternum sodalitium. Idem, Ibidem.

Sodalitium sacrilegij. Cic. in Salustium, Non ita est, sed abiit in sodalitium sacrilegij Nigidium.

Sodes {δέομαι} Blandientis vel exhortantis aduerbium seu mauis interiectio, quasi tu dicas quæso, rogo, obsecro. Priscianus putat esse verbum: ait enim quædam verba esse, quæ in vsu deficiunt personis, vt cedo, sodes, salue, aue.

Sodes, dictum quasi si audes, vt Sis, pro Si vis. Terent. Heaut. 4.4, At scin' quid sodes? Cic. in Oratore, Libenter etiam copulando verba iungebant, vt sodes pro si audes, sis, pro si vis. Idem Attico lib 7, 123, Tartesium istum tuum mihi exeunti, iube sodes nummos curare. Horatius de Arte.

SODII, populi sunt in Iberia authore Plinio lib.6.cap.10.

SODINVS, fluuius Capissenæ est apud Plinium lib.6.cap.23.

SODOMA, & Sodomum, pen. corr. & Sodoma, Sodomorum, pluraliter tantùm {σόδομα} Oppidum fuit Iudææ, de quo in Genesi. Solinus de situ Iudææ, Ibi duo oppida, vnum Sodomum, alterum Gomorrũ. Hinc Sodomitæ, pen.prod. dicti sunt Sodomorum incolæ.

SOGDIANA {σουγδιανοί} prouincia Asiæ, quæ, vt scribit Ptolemæus lib.6.cap.12, à Septentrione parte Scythiæ terminatur, ab Oriente Sacis, A Meridie & Occasu Bactriana. In ea sunt vrbes, Oxiana, Maruca, & Alexandria, quam, vt Solinus ait, Alexander tertiam condidit, ad contestandos itineris sui terminos.

SOGDONACVS, Pasinis regis Arabum pater fuit, qui Caracem vrbem Persici sinus intimam, à fluminibus infestatam restaurauit. Plinius lib 6.cap.27.

SOGIONTII populi in Alpibus, author Plin.lib.3.cap.20.

Sol, solis, m.g. {ἥλιος, ἠέλιος, μίθρης, ἠλέκτωρ.} Plaut.3,
Meliorem neque tu reperies, neque sol videt.

Sol, à solus fit, quòd solus ex omnibus syderibus sit tantus: vel quòd solus quum est exortus, obscuratis omnibus aliis apparet. Ita Cic.lib.2 de Nat.deor. Græcè ἥλιος dicitur.

A primo sole, Hoc est post solis ortum. Iuuen.sat.2. Liu.7.bel. Punici, Postero die Romani ab sole orto in multum diem stetere in acie.

Primo cum lumine solis. Virg.7.Æneid.
Accessus solis, Vide ACCEDO.
Defectus solis varij. Virg.2.Georg.
Fulgura solis. Lucret.lib.2.
Imago solis nitidissima. Ouid.14.Metam.
Incursus solis, Vide INCVRRO.
Labores solis. Quint.lib.1.cap.10.
Lumina solis radiantia. Ouid.2.Trist.
Meatus solis lunæque. Lucret.lib.1.
Obscuratio solis. Quintil.lib.1.cap.10.ad finem.
Occasus solis. Virg.1.Georg.
Ortus solis, Vide Ortus in ORIOR.
Iniqui solis plaga, Plaga seu Zona torrida. Virg.7.Æneid.
¶ Acer sol, Vide ACER adiectiuum.
Acutus, id est, penetratiuus. Horatius 1.epist.10.
Æstiuus. Virg.4.Georg.
Ætherij solis orientia lumina. Virg.8.Æneid.

Algentem rapiat cœnatio solem. Iuuenal.satyr 7. Hoc est, ab hyberno sole illustretur.

Sol alius, & idem. Alius, quia alio quotidie loco oritur, vel quia alius est dies hodiernus ab hesterno: vel quia alio colore est propter cæli, temporísque dissimilitudines. Idem autem, quia semper vnus est. Horat. Carm. seculari, Alme sol, &c.
-aliúsque & idem Nasceris, &c.

Almus. Horat. in Carm. seculari.
Ardens. Virg.2.eclog.
Assus, Vide ASSVS.
Aureus. Virg.1.Georg.
Auricomus. Valer.4.Argon.
Cadens. Virgil.3.Georg.
Candidus. Ouid.15.Metam.
Clarissimus. Quintil.lib.5.cap.12.
Exoriens. Virg.1.Georg.
Flammeus. Stat.4.Sylu.3.
Flammiger. Valer.5.Argon.
Grauis. Horat.2.Serm.saty.4.
Igneus. Claud.2.Paneg.
Incertus. Ouid.2.Metam.
Liquitur vt glacies incerto saucia sole. Id est, debili, & parum vehementi.

Infusus. Virgil.9.Æneid.
Luridus, Vide LVRIDVS.
Medius operum sol. Stat. 5.Thebaid.
Nitidus, Vide Nitidus in NITEO.
Potens. Virg.2.Georg.
Pulcher. Horat 4.Carm.ode.2.
Purus. Horat.3.Carm.ode.29.
Præclarus. Lucret.lib.5.
Rapidus, pro Veloci. Virgil.1.Georg. Seruius.
Roseus. Claud.6.Paneg.
Supremo sole, Id est sub occasum. Horat.1.epist. 5.
Surgens. Horat.1.Serm.saty.4.
Tepidus. Virg.1.Georg.
Veniens, Oriens. Virgil.7.Æneid.
Vernus. Ouid.3.Trist.eleg.12.
Abiit sol, Vide ABEO.
Accendit sol medios æstus. Virg.4.Georg. Meridiem notat.
Admittere solem, Vide ADMITTO.
Calor solis adurit, Vide ADVRO.
Arcere solem, Vide ARCEO.
Caligare in sole, Vide Caligo, caligas, in CALIGO caliginis.
Carens sole domus. Ouid.12.Metam.
Circumuoluitur sol magnum annum. Virg.3.Æneid.
Collucet sol, Vide COLLVCEO.
Colorat sol. Quint.lib.5.cap.10.
Condit se sol in vndas. Virg.1.Georg.
Coqui sole, Vide COQVO.
Discutit vmbras sol. Virg.3.Georg.
Dissipat ardorem sol. Lucret.lib.2.
Decedens sol crescentes duplicat vmbras. Virg.eclog.2.
Exuri in sole. Cels.lib.1.cap.3, Siquis verò exustus in sole est, &c.
Altissimus sol exiguas fecerat vmbras. Ouid.3.Metam.
Acri sole feruescunt terræ. Lucret.lib.6.
Frangunt solem frigora. Stat.1.Sylu.3.
Igneus sol medium hauserat orbem. Virg.4.Georg. Meridiei est periphrasis.
Radiis solis inardescit nubes. Virg.8.Æneid.
Inclinat se sol, Vide INCLINO.
Incoqui sole, Vide INCOQVO.
Insistit sol culmini ædium. Plin. Iunior lib.2.epist. 17, ad Gallum, Ipsa verò cryptoporticus tum maximè caret sole, quum ardentissimus culmini eius insistit.
Laxauit pruinas sole Ortus. Dissoluit gelu. Stat.3.Thebaid.
Lustrans omnia sol. Lucret.lib.6.

Procedere in solem & puluerem. Cic. in Brut. Processerat enim in solem & puluerem, non vt è militari tabernaculo, sed vt è Theophrasti doctissimi hominis vmbraculis. De Demetrio Phalereo loquitur. Hoc est, in aspectum, in lucem, in medium, in locum vbi publicè oraret: quemadmodum milites, à quibus ducta est translatio, è tabernaculo in Solem & puluerem pugnaturi prodeunt. Vide Vmbracula eruditorum in VMBRA.

Proferre in solem, Vide IN præpositionem.
Repercussum sole lumen. Virg.8.Æneid.
Ruit sol. Virgil.3.Æneid.
Occiduo sole tepescunt littora. Ouid.1.Metam.

Soles, in plurali numero, pro diebus legimus. Virgilius tertio Æneidos,
Tres adeò incertos cæca caligine soles
Erramus pelago. Martial.lib.10,
Fœlices, quibus vrna dedit spectare coruscum
Solibus Arctois, syderibúsque ducem.

Arcti soles, Dies breues. Stat.1.Sylu.3.
Assiduo curata cuticula sole. Pers.Satyr.4.
Blandi soles. Ouid.1.Fast.
Candidi soles fulsere mihi, Id est fortunatus fui. Catullus ad seipsum, 8.
Dulces soles mihi surgunt. Valer.4.Argon.
Hyberni soles properant se tingere Oceano. Virg.2.Georg.
Longi soles. Virg.9.eclog.
-sæpe ego longos
Cantando puerum memini me condere soles. Id est æstiuos dies finire, inquit Seruius.
Occidunt soles & redeunt. Catul. ad Lesbiam, 5.
Consumere longos soles cum aliquo. Pers.sat.5.
Niger sol, Infaustus. Horat.1.Serm.sat.9.
Sole nouo. Virg.1.Georg. Id est oriente die & sole adhuc recenti, needum feruenti. Seruius.
Sol nouus propriè est octauo Calend.Ian. Virg.7.Æneidos,
Vel quum sole nouo densæ torrentur aristæ. Id est, prima æstatis parte. Seruius.
Soles, Solis splendores vel radij dicuntur. Martial.lib.8,
Hybernis obiecta Notis specularia puros
Admittunt soles, & sine fæce diem.
Ætherei soles. Ouid.1.Metam.
Incerti cæca caligine soles. Virg.3.Æneid.
Maturi soles. Virg.1.Georg.
Puluerulenta coquat maturis solibus æstas. Id est, vehementer feruidis, magnis. Seruius. Sabinus tamen exponit festinis.
Rapidi soles. Ouid.3.Amor.eleg.5.
Solibus coctus. Plin.lib.12.cap.5.ad finem.
Solibus expositus locus. Plin.lib.15.cap.5.ad finem.
Solibus ostentus locus. Plin.lib.14.cap.4.
Soles nocent capiti. Tibull.lib.1.eleg.4.
Longis solibus tepuerunt sydera. Stat.5.Thebaid.
Soles, Æstus, vel ardores solis. Horat.1.epist.21,
Corporis exigui, præcanum, solibus aptum.

Æstas euocat soles. Senec.Herc.Octæo, 5.
Altis solibus obruta hyems, Stat 4.Sylu.5.
Assiduis solibus perusta pars terræ. Lucret.lib.5.
Assiduis solibus vsta arista. Ouid.epist.5.
Perusta solibus vxor. Horat.Epod.2.

Solifer, pen.corr. Adiectiuum {ἡλιοφόρος.} Seneca Hercul. Octæo,
Aut qui soliferæ suppositus plagæ
Vicino Nabathæ vulnera dirigit.

Soligena, pen.corr. Adiect. {ἡλιογενής} Valer.5.Argon.
-nec fama fefellit
Soligenam Aeten media regnare sub Arcto.

Solaris, & hoc solare, penult. product. {ἡλιακός} Quod est solis. vt Radij solares. Annus solaris, quum sol expleto per omnia signa circuitu, ad id vnde digressus fuerat, rediit: quod fit ferè CCCLXV. diebus.

Lumen solare. Ouid.5.Trist.eleg.10.

Solaris herba, Cornelio Celso, lib.5.cap.27, Aduersus ictum scorpionis, ea est quæ Græcè heliotropium dicitur, quòd se cum sole circumagat, etiam nubilo die: tantus est eius syderis amor.

Solanus, pen.prod. Adiect. {ἡλιώτης} Idem quod solaris. Vnde Subsolanus ventus, qui sub sole oriente nasci videtur.

Solarium locum editum significat, in quo veteres apricari & solem captare solebant, l.13, De seruit. vrban.prædior. Macrobius lib.2 cap. 4, De Augusto, Cum de Tyriæ purpuræ, quam emi iusserat, obscuritate quereretur, dicente venditore: Erige altius ac suspice, his vsus est salibus, Quid ergo, vt me popul. Rom. dicat benè cultum, in solario ambulaturus sum? Veteres enim hyberno tempore valetudinis gratia in sole apricari, &, vt Seneca ait, in sole percoqui solebant, habebántque in ædibus ad eum vsum loca accommodata, quæ teste Isidoro lib.15.cap.3, Solariorum inde nomen acceperunt. Quod & Imperator Leo constit. vltima, tradit, Solarium etiam instrumentũ id significat, quo horæ solis vmbra declarantur, vt in illis festiuis Plauti versibus, quos Gellius lib.3. citat,
Vt illum Dij perdant, primus, qui horas reperit,
Quíque adeò primus statuit hîc solarium. Cicero libro 2. de Natura Deorum, Aut cui solarium descriptum, aut ex aqua cõtemplere, intellegere declarari horas arte, non casu.

¶Est & solarium Sôli precium, aut census, qui pro sôlo annuatim soluitur. Vide SOLVM

Ad solarium versari, Vide AD præpositionem.

Solatus penul.prod, Adiect. {ἡλιόβολος} Sole correptus, quemadmodum Syderatus, qui sydere. Plin.lib.29.cap.6, Sic & solatis prosunt.

Solstitium solstitij {τροπή, θερινή, θέρος} Solis statio, quum sol vltra non progreditur, sed retrocedere incipit. Singulis quippe annis duo sunt solstitia, vnum æstiuum, alterum hyemale: sunt enim duo tropici, hybernus & æstiuus. Hybernus enim est, per quem sol transmittens octauam Capricorni partem, solstitium hybernum facit VIII. Cal. Ianuarias, quo tempore sol altiores incipit circulos petere. Æstiuus verò, per quem sol octauam partem Cancri transmittens, solstitium æstiuum facit VIII Calend. Iulij: quo tempore remeare sol ad inferiores incipit circulos.

Solstitium veteres ferè vocant æstiuum, licèt nihil adiiciatur. Virgil.1.Georg.
Humida solstitia atque hyemes optate serenas Agricolæ. Cic.2. de Nat. deor. Posséne vno tempore florere, dein vicissim horrere terra, aut tot rebus ipsis se immutantibus solis accessus, discessúsque solstitiis brumísque cognosci.

Solstitium æstiuum & hybernum. Columell.lib.7.cap 3. Magis ad rem pertinet, vt ante æstiuum quam hybernum solstitium conualescat.

Solstitium brumale. Columel.lib.11.cap 2, Non ita procul à fine, Sextodecimo Calend. Ianuarij, Sol in Capricornum transitum facit, brumale solstitium.

Solstitialis, & hoc solstitiale, pen.prod. {θερινός} Quod ad solem pertinet, vel solstitium: vt Solstitialis circulus. Plin.lib.2.cap.21. Et solstitialis dies. Cic.1.Tuscul. Et solstitialis orbis. Idem 3. de Natura deorum.

¶Annus solstitialis, id est solaris. Seruius in illud lib.4.Æneid.
Vixi, & quem dederat cursum fortuna, peregi. Tribus, inquit, humana vita continetur. Natura, cui vltra centum & viginti solstitiales annos concessum non est, &c. Ambrosius Hexæmeri libro quarto, cap.5, in fine, Solstitialis, inquit, annus est, quum sol, expleto per omnia signa circuitu, in id, vnde cursus sui duxit initia, recurrit. Annua enim fertur eius spatij totius esse perfunctio.

Solstitialis herba. Plinius lib.26.cap.5, Condurdon herba solstitialis, flore rubeo, suspensa in collo, comprimere dicitur strumas. Plaut.Pseud.3,
Quasi solstitialis herba paulisper fui,
Repentè exortus sum, repentinò occidi.

Herbam solstitialem suspicantur interpretes Plautini Heliotropium esse: de quo sic Plin.lib.22.cap.21, Heliotropij miraculum sæpius diximus, cum sole se circumagentis, etiam nubilo die: tantus syderis amor est. Noctu velut desyderio contrahit cæruleum florem. De hac herba, inquiunt, Fortè hoc loco Plautus intellexit, alludens ad naturam herbæ, quòd sole existente super terram floreat, occidente autem florem contrahat: quasi simul cum sole stare, cúmque eo videatur occidere. Cælius solstitialem interpretatur, vitæ breuis: putátque probabilius esse, Plautum vniuersim herbas intellexisse vel flores, vno tantum perseuerantes die, aut spatio prorsum minimo: quoniam & solstitium vnius tantùm diei est, sole videlicet Cancri obtinente partem primam. Plin.lib.14.cap.16, Acinorum, inquit, labruscæ pars æstu moritur prius, quàm reliqui, qui solstitiales dicuntur: vniuersi nunquam maturescunt.

Solstitialis morbus. Plaut. Trinum.8,
-nemo extat qui ibi sex menses vixerit,
Ita cuncti solstitiali morbo decidunt. Id est, subitaneo.

Solstitiali morbo, ait interpres, id est subuersione sensuum. Vt enim quum sol ad primam Cancri partem venit, solstitium æstiuum facit, ita plurimæ fiunt mutationes. ex vino optimo fit vapa. ita hominum mentes nonnullorum auertuntur. Inde morbus solstitialis, quum repentè auersis sensibus quispiam concidit. Hæc ille. At Cælius lib.29.cap.4. sic: Solstitialem intelligunt ægritudinem, quam Siriasin, quãdo nimia solari exustione, quæ prouenit in primis quum astrum Sirium diuexat sol, carbunculantur arbores, & intermoriuntur. Plin.lib.17.cap.24. Proprium syderationis est, sub ortu Canis accitatum vapor, quum insitæ ac nouellæ arbores moriuntur. Siriasin idem Plinius nunc distillationem infantiũ interpretatur, nunc adustionem. Libro enim 22.cap.21. Verrucariæ, inquit, folia infantium distillationibus, quod Siriasin vocant, illita medentur. Libro autem 30.cap.15. Ossibus. ait, in canino fimo inuentis, adustio infantium, quæ vocatur Siriasis, adalligatis emendatur. Aduertendum item, quum Plin.lib.20.cap.2. ardores capitis dicit, Siriasim intelligere. In infantibus priuatim Paulus Æginera Siriasim intelligit, vbi cerebro circumiecta inflammantur cum membranis, recedere visitur sinciput, recedere item in cauum oculi cum pallore.

Spina solstitialis. Columel.lib. 2. cap. 18, Primùm ne stirpes aut spinas validiorísque incrementi herbas inesse patiamur: atque alias ante hyemem, & per autumnum extirpemus, vt rubos, virgulta, iuncos: alias per ver euellamus, vt intuba, ac solstitiales spinas. Cælius lib.29.cap.4. Columella, inquit, solstitialem vocat spinam, vel quia solstitio proueniat, vel floreat, vt putant.

Tempus solstitij alc. Ouid.6.Fast.

Solstitialis, & si à solstitio deducitur, tamen in eo sæpenumero solis tantum significatio attenditur, vt solaris sit. Liuius, Desúntque dies solido anno, qui solstitiali circumagitur orbe, id est solari. Et Solinus, Qua solstitiali plagæ obuia est: id est solari plagæ, & meridiei. Turnebus.

Nox solstitialis. Ouid.2.de Pont.eleg.4.

Solis dies, quem nos dominicum diem dicimus, sæpè in Ciuilis iuris voluminibus legitur: cùm enim septem sint Planetæ, cuilibet suum diem tribuerunt veteres: Lunæ primum, quem Lunarium dixerunt: Marti secundum, quem & Martium: Mercurio tertium ei indito Mercurij nomine: Ioui quartum, quem & Iouis diem nuncuparunt: Veneri, Venereum: Saturno, Saturnium: à quo & Saturnalia: nos ex ritu Iudaico Sabbathum appellauimus: Postremò Solis diem, de quo in l.3.C.de feriis. Dion libro, 37. Auson. in Edyll. l.13. & 10 de exactionibus in C. Theod.l.2.& vlt. C.de feriis. Nicephorus lib.15.cap.25. Gregor. Turonen.lib.3.cap.13. Aimonus libro, 2.cap.11. De gestis Francorum.

SOLIS fons, Vide in dictione FONS Solis.

SOLIS gemma, quem ad instar solis fulgentes in orbem radios habet ἡλίου λίθος: Plinius lib.37.cap.10.

SOLIS insula {ἡλίου νῆσος} est in mari Indico semper rubens, & (vt Solinus refert) omni animantium generi inaccessa, quoniam eò ingressos, vis circumfusi aëris confestim exanimat: Plinus lib.6.cap. 23, Insula, quæ Solis appellatur. & eadem cubile Nympharum rubẽs in qua nullum animal non absumitur.

Solis mensa {ἡλίου τράπεζα} Æthiopiæ locus apparatis epulis semper refertus, & quia vt liber, inquit Pomponius, vesci volentibus licet, ἡλίου τράπεζαν, id est, Solis mensam appellant: & quæ passim apposita sunt, affirmant nasci subinde diuinitus. Ad quem locum Seuerus imperator, quum Alexandriam venisset, rei fama permotus profectus est. Author Spartianus. Cælius libro Antiquarum lectionum 29. cap.4, scribit: Solis mensam, adagio dici diuitum opulentorúmque hominum, domos omni rerum copia hubertim affluentes, expositásque inopum necessitatibus & alimentis.

SOLIS, ostia, Loca sunt ob æstum intolerabilem & aquarum longo tractu penuriam sic dicta apud Indos extremos, quibus in locis periclitatum Alexandri exercitum Diodorus libro 17. scribit. Pomponius in descriptione Indiæ.

Solamen, solaminis, Vide SOLOR.

SOLANIDAE, insula est maris Arabici apud Plinium libro 6. capite 28.

Solanum, penult.prod. {στρυχνός} Herba quam Græci strychnon vocant, vt tradidit Cornelius Celsus. huic vis reprimendi, refrigerandíque. Plin.lib.27.cap.13, Sunt autem multæ solani species: est enim hortensis: est & quæ vesicaria dicitur. Item solanum somniferum, *Solatro maggiore*, herba *Bella donna* vulgò dicitur, & solanum quod manicum dicitur, de quibus videto quid Ruellius doceat.

Solaris, Solarium, Vide SOL, & SOLVM, soli.

Solatium, solatij, Vide SOLOR.

Solatum genus morbi, maximè à rusticantibus dicitur, cuius meminit etiam Afranius. Festus.

Soldum {στερεός} pro Solidum. Martial.lib.1,
Ex insulis, fundísque tricies soldum,
Ex pecore redeunt ter ducenta Parmensi.

Soldurii, apud Gallos, qui Latinè dicuntur deuoti. Cæsar bel. Gall. lib.3. Adcantuanus, qui summam imperij tenebat, cum sexcentis deuotis, quos illi soldurios appellant: quorum hæc est conditio, vt omnibus in vita commodis vnà cum his fruantur, quorum se amicitiæ dediderint: Siquid iis per vim accidat, aut eundem casum vnà ferant, aut sibi mortẽ consciscant. Neque adhuc hominum memoria repertus est quisquam, qui eo interfecto cuius se amicitiæ deuouisset, mori recusaret: Gallicè, *Sauldoyers. Souldars.*

Solea {ἱμάς, κρηπίς} Id genus calceorum est quo plantæ tantùm obteguntur, cæteris propè relictis nudis pedis partibus, supernè pedem vinciens ansis, quas ligulas vocant. alio nomine suberes dicuntur, & à Græcis crepidæ: licet hæc differre putent aliqui. Dictæ soleæ, quòd solo pedis subiiciantur, vt ait Festus. Plautus Casin.16,
Effexis hoc, ego soleas tibi dabo, & annulum

In digito aureum. Cicero de Arusp.resp.P. Clodius à crocotta, à mitra, à muliebribus soleis,purpureísque fasciolis, à strophio.Propert.lib.2.eleg.30,
Prosilit in laxa nixa pedem solea. Horat.1.Serm.sat.3,
Nec soleas fecit, sartor tamen est bonus. Catul.ad Mallium,63,
-arguta constitit in solea.
Rubra solea. Pers.Satyr.5.
¶Soleæ ferreæ equis & mulis applicantur. Catul. ad Coloniam,17,
Et supinam animam graui derelinquere cœno,
Ferream vt soleam tenaci in voragine mula. Suet.in Nerone,cap.30,Nunquam carrucis minus mille fecisse iter traditur, soleis mularum argenteis,canusinatis mulionibus.
Soleæ ligneæ. Cic.2.de Inuent. Quidam iudicatus est patrem occidisse: ei statim, quòd effugiendi potestas non fuit, igneæ soleæ in pedes inductæ sunt.
Induere soleas iumentis, Vide INDVO.Plin.lib.33.cap.11.
Solearum lanatarum epigramma est Martial. lib.14.
¶Solea, instrumentum oleo conficiendo aptum. Columel.lib.12.cap.50,Oleo autem conficiendo molæ vtiliores sunt, quàm trapetū: trapetum quàm canalis & solea.
¶Solea, Genus piscis plani, à similitudine soleæ. Plin.lib.9.cap.20,Marinorum alij sunt plani, vt rhombi, soleæ, passeres. Plin.Iunior epist.41.
¶Solea,Materia roborea, super quam paries cratitius extruitur. Festus.
Solearius solearij masc.ge. { κρηπιδοποιός } Solearum sutor. Plaut. Aulul.15.Solearij astant.
Soleatus,Cic.in Verr.Stetit soleatus Prætor Pop.Rom.cum pallio purpureo tunicáque talari. Romani non solebant in publico vti soleis, sed vel in triclinio,vel in cubiculo: verùm foris calceis,atque ea de causa crimini vertit Cicero Verri quòd soleatus fuerit.Meretricula apud Plautum in Truculento puerperam mentiens, & decipere militem cupiens, soleas poscit, Soleas, inquit, mihi date. omninóque foris solea muliebre potiùs quàm virile calceamentum habebatur Catul.de Lesbia,
Arguta constitit in solea.Turnebus.
SOLEADAE populi sunt Indum fluuium accolentes apud Plinium lib.6.cap.20.
Solenes. σωλῆνες, genus concharum quod & Onychas,& digitos vocamus,itémque Donacas & Aulos.Solenes dicti à canaliculata longitudine, σωλῆνας enim Græci canales appellant.
Solennis & hoc solenne { ἔξεθος, ἐτήσιος } Quod omnib.annis præstari debet anniuersarium, legitimum,ordinarium, præscriptum,in formulam redactum. Compositum nomen ex solo & anno. Valerius Max. lib 1.cap.1. Maiores statas solennésque cæremonias Pontificum scientia, bene gerendarum rerum authoritate,&c. Plin.in Panegy. Peracta erant solennia comitiorum, si principem cogitares.
Aræ solennes.Virgil.2.Æneid.
Auspicia solennia.Claud.2.Paneg.
Cursus solennis.Claud.2.in Ruffinum,
Dapes solennes.Legitimæ, Anniuersariæ.Seruius Virg.3.Æneid.
Solennis dies.Suet.de Octa. Augusto,cap.53. Officia cum multis mutuo exercuit: nec prius dies cuiusque solennis frequentare desiit, quàm grandior iam natu, & in turba quondam sponsaliorum die vexatus.
Dies solennis mihi.Horat.4.Carm.ode.11.
Epulæ solennes.Liu.lib.10.bel.Maced.
Festum solenne.Ouid.2.Fast.
Habere solenne. Plin. lib. 28. cap 9. Certè nouæ nuptæ intrantes, etiamnum solenne habent postes eo attingere. Subaudi, adipe suillo.
Habitus solennis.Liu.lib.7.bel.Maced.
Ignis solennis.Ouid.3.Trist.eleg.13.
Imperium solenne.Virg 12.Æneid.
Iter solenne. Cic.pro Milone,Interim quum sciret Clodius (neque enim erat difficilè scire) iter solenne legitimum, necessarium, ante diem XIII.Calend.Februarij Miloni esse Lanuuium ad Flaminem prodendum,quòd erat Dictator Lanuuij Milo,&c.
Ludi solennes.Ouid 6.Fast.
Lustrale solenne exercitus.Tacit lib.10.
Mos solennis sacrorum.Lucret.lib.1.
Opus solenne.Horat.1.epist.16.
Pompas solennes ducere.Virg.3 Georg.
Preces solennes mouere.Ouid.6.Fast.
Sacramentum solenne.Tacit.lib.17.
Sacrum solenne.Senec.Troade,8.
Sacra solennia,inquit Festus,dicuntur quæ certis temporibus anni fieri consueuerunt.Salust.in Catil.Sicuti in solennibus sacris fieri consueuit.
Verba solennia.Liu.8.bel.Maced.Ouid.10.Metam.
Vota solennia reddere.Virg.eclog.5.
¶Solenne,pro Solitum { σύνηθες } Suet.de Augusto cap.44.Fœminis ne gladiatores quidem, quos promiscuè spectari solenne olim erat,nisi ex superiore loco spectare concessit.Cic. ad Atticum, lib.7.126. Tantum igitur nostrum illud solenne seruemus, vt ne quem istuc euntem sine litteris dimittamus.
Solenne & statutum sacrificium.Cic.1.Tuscul.Quum enim illam ad solenne & statutum sacrificium curru vehi iussus esset, satis longè ab oppido ad fanum,morarentúrque iumenta &c.
Solenne,Substantiuum,neut.gen. { ἐτήσιον } Tacit.lib.12.Et funeris solenne perinde ac diuo Augusto celebratur.
Instituere solenne.Liuius.1.ab Vrbe, Ibidem,Et soli Fidei solenne instituit,ad id sacrarium Flamines bigis curru arcuato vehi iussit.
Solennia, solenniorum { ἐτήσια } Festa quæ singulis annis certo tempore fiunt.

Magna solennia.Iuuen.Saty.10.
Tumulo referre solennia.Virgil.5.Æneid.
Mittere solennia tumulo.Virg.6.Æneid.
Funerum solennia.Tacit.lib.3.
Nuptiarum solennia.Tacit.lib.11.
Pietatis solennia.Tacit.in vita Agricolæ.
Regni solennia.Tacit.lib.5.
Solennitas penul.corr. solennitatis { ἑορτή } Quæ quotannis celebratur. Gellius lib.2.cap.24.Per dierum varias solennitates.
Solennitatem peragere.Vlpian.l.Post mortem.D. De optionibus. Neque adoptare, nec arrogare quis absens, nec per alium eiusmodi solennitatem peragere potest.
Solenniter pen.cor.Aduerbium { ἐξέθους } Liuius 5.ab Vrbe, Ibíque omnibus solenniter peractis, eadem reuertens, similiter constanti vultu gradúque satis propitios esse deos sperans.
Solennitus,Aduerbium pro solenniter.Liuius Ægystho.
Solennitúsque adeò ditem laudet lubens. Nonius.
Solenistæ { σωληνισταί } dicuntur qui id genus concharum piscantur, quo cognomine Philoxenum quendam dictum legimus quòd primus σωληνοθήρας, fuisset: deinde Demagogus, & postremò tyrannus effectus.Cælius lib 13.cap.5.
Soleo soles,solitus sum { εἴωθα, φιλέω, ἀγαπάω } solere, Sipontinus, Soleo,quod significat consueui, quasi solus, hoc est totus eo. Terent. Andr 3.4,
Quod vulgus seruorum solet,dolis,vt me deluderes.
¶Solui præterito vsus est Salustius lib.2. Histor. Neque subsidiis vti soluerat compositis.Vide Nonium.
¶Solitus pen.cor.Virgil.2.Æneid.
-vnde omnis Troia videri,
Et Danaûm solitæ naues,& Achaica castra. Cic.de Orat. Antipater ille Sidonius, ille quem tu probè Catule meministi, solitus est versus hexametros aliósque variis modis atque numeris fundere ex tempore.Idem de Amicit. Si prius quod maximè reprehendere solitus sit,edixero.
¶Solere,Consuetudinem habere.Plaut Cistel.2, -frigidam
Subdolè suffundunt: viris cum suis non solere prædicant.
¶Solet impersonale,vt Solet,pro Vt ferè fit. Cic. pro Cluentio, Quum quædam in collibus, vt solet, controuersia pastorum esset orta.Idem 1.de Orat.Vt in conditionibus scribi solet. Ibidē 2.Quod optimo cuique Athenis accidere solitum est.
Solens participium { εἰωθώς } Plautus Amphit.4,
Si dixero mendacium,solens meo more fecero. Et Casina 22,
Lubens fecero,& solens,vt soleo.
Solitus,pen.corr. { συνήθης } nomen ex participio,vt Mos solitus. Ouid.3.de Ponto,eleg.1.
Labori solito finem imposuere.Ouid.6.Metam.
Solitum mel Plinio vocatur,quod è floribus colligitur, cui alterum accedit non ita solitum, quod exuberat ea tempestate,magnorum syderum exortu ex aëre in stirpes cadens.Locus Plinij est,Prætereà soliti,cùm thymum & vua florere incipiunt.In editis solstitio perperàm legitur.Turnebus.
Solito, solitas,Frequētatiuum à verbo Soleo.Gell.lib.7.cap.1.Id etiam dicere haud piget,quod idem illi, quos suprà nominaui,literis mandauerint, Scipionem hunc Africanum solitauisse noctis extremo, priusquàm dilucularet,in Capitolium ventitare,&c.
Solito { τῷ συνήθει } ablatiuus à Solitus participio verbi Soleo, qui nisi aduerbiis aut nominibus comparatiuis non iungitur.Liu.5.bel.Pun. Reate saxum ingens visum volitare:sol rubere solito magis,sanguineóque similis.
Blandior solito.Ouid.2.de Arte.
Tardior solito orta est dies.Ouid.1.Amor.eleg.13.
Velocius solito currere.Ouid.14.Metam.
Solers solertis,om.g. { ἀγχίνοος, ἐγχειρητικός } Contrarium est Inerti, In omni re prudens,quasi totus ars: Ingeniosus, perspicax,sagax.Cic.de Senect. Nec consitiones modò delectant, sed etiam insitiones: quibus nihil inuenit agricultura solertius.Terent.Eunuch.2.2,
-fac periculum in literis,
Fac in palestra,in musicis:quæ liberum
Scire æquum est adolescentem:solertem dabo.
Sollers dictus quasi ὅλος ἀρετή,id est totus ars seu virtus:Itaque prior syllaba rectè scribitur duobus ll,vt producatur:voce osca sollo,id est toto,& arte,inquit Festus.
Solers & ingeniosus. Cicero pro Rosc. Comœdo, Iam quo quisque est solertior, & ingeniosior, hoc docet iracundius & laboriosius.
Solers & subtilis. Cic.2.de Natura deorum, Solers, subtilísque descriptio partium,quámque admirabilis fabrica membrorum.
Ambagibus solers. Plin.lib.28.cap.8.
Cunctandi solers Fabius.Silius lib.7.
Ancilla solers. Ouid.1.Amor.eleg 8.
Animo solerti rem nouam excogitare. Liu.7.ab Vrbe.
Solerti auditu animal.Plin.lib.8.cap.28.
Cor solers. Catul.Argon.59.
Custodia solers. Colum.lib.8.cap.13.
Dimicatio solers. Plin.lib.10.cap.17.
Genus virile solertius est multo. Lucret.lib.5.
Ingenium solers. Ouid.3.Fast.
Manu solerti facere aliquid. Tibul.lib.1.eleg.7.
Natura hominum solers. Ouid.3 Amor.eleg.7.
Prouida solérsque natura. Cic.2.de Nat.deor.
Stultitia solers.Plin.lib.8.cap.36.
Vir solers. Ouid.in Ibin.
Solerter, Aduerbium { ἀγχινόως } Ingeniosè, perspicaciter, subtiliter. Cicero 1.de Legibus, Res ad vitam necessarias solerter consequuta est. Idem 2.de Natura deorum, Præsertim cum multis partibus sint illa perfecta, quàm hæc simulata solertius. Idem 6. Verr.
Tu

Tu illius æris temperationem, tu operum liniamenta solertissimè perspicis?
Solertia solertiæ. { ἀγχίνοια, ἐπίνοια } In omni re prudentia & industria, perspicacitas & ingeniorum acumen. In bonam & in malam partem accipitur.
In bonam.Cic.de Senect.Tum eum dixisse, mirari se non modò diligentiam, sed etiam solertiam eius à quo essent illa dimensa, & descripta.Idem. 4.Acad. Negatis hoc tam politè támque subtiliter effici potuisse sine aliqua solertia.
In malam partem.Cic.lib.1.Offic. Decipere hoc quidem est, non iudicare.Quocirca in omni re fugienda est talis solertia.Plin.lib.14.cap.22.Heu mira vitiorum solertia!Claud.lib.3.de rapt.Proserp.
-rerúmque remotas
Ingeniosa vias paulatim explorat egestas,
Vtque artes pariat solertia,nutriat vsus.
Adhibere solertiam,Vide ADHIBEO.
Sed in venatu solertia & sagacitas præcipua est. Plinius libro 8.cap.40.
Machinatio & solertia.Cic.2.de Nat.Deor.data est quibusdam etiam machinatio quædam atque solertia,vt in araneolis.
Belli solertia.Silius lib.6.
Solertia agendi & cogitandi.Cic.1.Offic.Sic homines ac multo etiam magis, natura congregati adhibent agendi congregandíque solertiam.
Mentis agitatio atque solertia.Quintil.lib.1.cap.1.
Soliar,Quo solium tegebatur, vt toral, quo torum. Varro, Phrygio qui puluinar poterat pingere,soliar defingebat.Nonius.
Solicitudo pe.pro.solicitudinis { μέριμνα, ἀγωνία, φροντίς } Cura & inquietudo quæ mentibus inhæret. In versu, duplici ll scribitur, vt producatur prima syllaba. Cice. 4. Tusc. Solicitudo, est ægritudo cum cogitatione.Ibidem, Nulla reliqua cura,nulla solicitudo futura.Idem 3. Offic.Angores, solicitudines, diurni & nocturni metus. Et 2. de Diuin. Perfugium videtur omnium laborum & sollicitudinum esse somnus.
Aculei solicitudinum,Vide ACVLEVS.
Altior solicitudo.Quintil.in Procœ.lib.4.
Mordaces solicitudines.Horat.1.Carm.ode 18.
Abducere animum à solicitudine,Vide ABDVCO.
Abstrahere se à solicitudine, Vide ABSTRAHO.
Solicitudides acuere.Planc.Famil.11.
Adducere in solicitudinem,Vide ADDVCO.
Adire solicitudinem pro aliquo.Plin.epist.9.lib.2.
Afferre solicitudinem.Vide AFFERO.
Afficit me solicitudo duplex. Cic.de Clar.Orat.
Alleuare solicitudines,Vide ALLEVO.
Conficere alicui solicitudines,Vide CONFICIO.
Demere solicitudinem.Tacit.lib.18.
Solicitudines duplicare.Luceius Famil.5.
Exedi solicitudine. Cic. 1. de Finib. Eásque ipsas solicitudines, quibus eorum animi noctes diésque exeduntur, diis immortalibus supplicij causa importari putant.
Exoluere aliquem solicitudine. Plin. Iun.lib.1.epist.22. ad Catilium Seuerum Vide EXOLVO.
Habere solicitudinem. Cic. pro Cluentio, Quicquid hoc tempore habeat solicitudinis ac negotij, id omne à matre esse conflatum.
Solicitudinem hærere in aliquo. Cic. Nec hærere in animis horum solicitudinem sempiternam.
Importare solicitudines, Vide IMPORTO.
Diris sollicitudinibus leuare pectora. Horat.Epod.13.
Solicitudine liberare. Cic.ad Attic.6.
Liberari solicitudine. Vide Exoluere aliquem solicitudine, in EXOLVO.
Omittere solicitudinem, Vide OMITTO.
Pati solicitudinem,Vide PATIOR.
Perferre solicitudinem. Vide Planè manè, in MANE Aduerbium.
Struere solicitudinem. Cic.ad Attic. lib.5.109,Sed dices meipsum mihi solicitudinem struere.
Solicitudini subueniri. Cic.Famil.2.
Esse solicitudini alicui. Plaut.Milit 10.
Esse solicitudini dicitur res aliqua.Terent. Phorm.4.1,
Scio ita esse,& istæc mihi res solicitudini est.
Esse magna solicitudine. Cic.Non minore nunc sunt solicitudine quàm tum erant studio.
Solicitudinem sustinere. Planc.Famil.10.
Districtum sollicitudine torqueri.Horat.2.Serm.satyr.8.
Vrgeri solicitudine. Cic.ad Attic.lib.6.116, Solicitudine prouinciæ tamen vel maximè vrgebamur.
Solicitus, pen.corr. Adiectiuum { μεριμνῶν } Inquietus, & curis affectus. In carmine, gemino ll scribitur, vt prima producatur. Plautus Mercur.7,
Sollicitus mihi nescio quare videtur.
Sollicitum esse & angi. Cic.ad Att.lib.9.173, Anteà solicitus eram, & angebar sicut res scilicet ipsa cogebat, quum consilio explicare nihil possem.
Suspensus & solicitus. Cic. pro Domo sua, Suspensa ac solicita tota ciuitate,&c.
Suspecta atque solicita semper omnia in vita tyrannorum.Cicero de Amicitia.
Solicitus de. Cicero ad Tironem, libro 16. 2, Qu. autem pater & filius Butroti soliciti eramus de tua valetudine mirum in modum.
Solicitus es ea re. Terent.Andr.1.5.
Solicitus in. Quintil.lib.8.cap.3, Nec sum in hoc solicitus, cùm res ipsa volentibus discere appareat.

Solicitus pro anima. Gell.lib.19.cap.1.
Solicitus quid. Cic.ad Cæliū,lib.10, Mirificè sum solicitus quidnam de prouinciis decernatur. Idem ad Atticum, lib. 8.150, Quàm sum solicitus quidnam futurum sit.
Solicitus suspicione. Cic.1.de l.Agraria,Solicitam mihi ciuitatem suspicione,suspensam metu,perturbatam vestris legibus & concionibus,& seditionibus tradidistis.
Solitus vicem.Liu.8.bel. Pun. Ibidem libro 8, Quum clamor vndique ab solicitis vicem imperatoris militibus sublatus.
Agere solicitum.Quintil.lib.4.cap.1.
Solicitum habere.Cic.Mario,lib.7 3.Solicitum autem te habebat cogitatio cùm officij, tum etiam periculi mei. Idem de Senectute, Quarta restat causa quæ maximè augere, atque solicitam habere nostram ætatem videtur.
Tenere aliquem sollicitum. Liu.2.ab Vrbe, Solicitúmque hostem ad lucem tenere.
¶Actiones accuratæ,& solicitæ.Quintil.lib.4.cap.1.
Amores solliciti.Virg.10.eclog.
Amor solicitus atque anxius.Cic.ad Atti.lib.2.39.
Animi solliciti.Horat.1.epist.5.
Anxio & solicito animo esse.Cic.2.de Finib. Nō igitur eum posteà censes anxio animo aut sollicito fuisse.
Armis sollicitis quæritur victoria.Ouid.14.Metam.
Aures sollicitæ.Id est,inquietæ.Lucret.lib.6.
Carcer sollicitus.Ouid.1.Amor.eleg.6.
Curæ solicitæ.Stat.9.Thebaid.
Rei custodia solicita,& Libera:contraria.Cic.2.Offic. Id enim est proprium, vt suprà dixi, ciuitatis atque vrbis, vt sit libera, & non solicita suæ rei cuiusque custodia.
Diligentia solicita.Quintil.in Procem.lib.6.
Dolor sollicitus.Ouid.3.de Arte.
Lepus solicitus. Id est, timidus. Ouid.5.Fast.
Imbelles capreæ,sollicitúsque lepus.
Manus sollicitæ,Dubiæ, & quæ aliquid frangere metuunt. Martialis libro 14,
Frangere dum metuis,frangis cristallina,peccant
Securæ nimium,sollicitæque manus.
Mare sollicitum stridet refluentibus vndis, Id est, ventis impulsum & agitatum.Virg.4.Geor.
Mentes sollicitæ pauent.Ouid.3.Fast.
Metus sollicitus,Solicitudinem iniiciens.Ouid.3.Trist.eleg.11.
Opes sollicitæ,Quæ sollicitos faciunt.Horat.2.Serm.saty.6.
Pectore sollicito repetens suspiria.Ouid.2.Metam.
Pecus sollicitum. Mart.lib.5.
Res solicita, Plena solicitudinis. Cic. de Amic. Omnia semper suspecta atque solicita sunt,nullus locus est amicitiæ.
Status ciuitatis solicitus.Quintil.lib.6.cap.1.
Timor solicitus.Ouid.epist.1.
Vita sollicita.Propert.lib.3.eleg.7.
Voce sollicita inuocare aliquem. Ouid.10.Metam.
Solicitior,comparatiuum.Plancus Ciceroni,libro 10.18, Quintil. libro 7.cap.2. Quibus nos circa lites raras solicitiores ridiculi videmur.
Solicitior locus.Senec.de Benef.lib.3.cap.13.
Solicitissimus, pen.corr. Superlatiuum. Senec.lib.de Breuit.vit.cap.15.Breuissima ac solicitissima ætas.
Solicitè pen.corr.Aduerbium { ἐπειγόντως } Quintil.lib.2.15.Ouid.4. de Ponto,eleg.6. Qui mala sollicitè nostra leuatis.
Solicitius, Aduerbium comparatiuum.Plin.Iunior.lib.1.epist. 19. ad Romanum,Nam solicitius custodiendus est honor,in quo etiam beneficium amici tuendum est.
Solicito solicitas { αἰκάω, ἐλαύνω } solicitare,Inquietare,& curam iniicere, seu contristare, vt ait Valla li.5.Terent.And.5.3,
Cur meam senectutem huius solicito amentia? Idem Eunuc. 1.2,
Egóne id timeo? PH. quid te ergo aliud solicitat? Idem Hecyra,4.4,
Aut quid sit id quod solicitere ad hunc modum? Id est, perturberis,commoueare,inquit Donatus.
Arcu sollicitare feras.Ouid.1.Amor.eleg.7.
Stamina sollicitat docto pollice.Citharæ chordas percutit.Ouid.11.Metam.
Excruciare & solicitare. Cic.1.de Finib.Quemadmodum temeritas & libido & ignauia semper animum excruciant, & semper solicitant, turbulentæque sunt.
Solicitare & angere.Cic.1.de Finib. Nec prætereà est res vlla quæ sua natura aut sollicitare possit, aut angere.
Sollicitant hæc toreumata furem. Alliciunt ad furtum. Mart. libro.12.
Cura quietos sollicitat.Virg.4.Æneid.
Metus sollicitans.Ouid.4.Trist.eleg.7.
Bello solicitare aliquem.Ouid.5.Fast.
¶Solicitare { ἐπείγεσθαι, πειράζω } Instare,& velut allicere,vel spem ostendendo, vel metum, vt ait Valla lib.5. Curtius lib. 3.Verùm enimuerò quum modò milites meos literis ad proditionem, modò amicos ad perniciem pecunia solicitet.Terent.Andr.5.4,
-túne hic homines adulescentulos,
Imperitos rerum,eductos liberè,in fraudem illicis?
Solicitando,& pollicitando eorum animos lactas?
Plaut.Casin.6.
Solicitare ad se aues.Plin.lib.8.cap.23.
Solicitare pretio animos egentium. Cic. 4. in Catil. Quare si quem vestrum commouet hoc, quod auditum est, lenonem quendam Lentuli concursare circum tabernas, pretio sperantem solicitari posse animos egentium atque imperitorum: esse id quidem cœptum atque tentatum.
Iudicium alicuius solicitare donis.Ouid.epist.15.

Precibus sollicitare aliquem. Ouid. 9. Metam.
Votis sollicitare numina Tibul. lib 3 eleg. 4.
Solicitare ad. Cic. pro Cluentio, Cuius seruum Diogenem Fabritius ad venenum Habito dandum spe & pretio solicitare cœpit. Liu. 1. ab Vrbe.
Ad laborem solicitare. Sene. de Benef. lib 3. cap. 11.
Solicitare pacem, Instare vt fiat pax. Liu. 4. bel. Maced.
Toros legitimos sollicitare. Ouid. 3. de Ponto, eleg 3.
Voluptas sollicitat concubitus. Virg. 3. Georg.
¶Solicitare, Propriè terram vertere est. Tibull. lib. 1. eleg 7,
Primus aratra manu soleiti iecit Osinis
Et teneram ferro sollicitauit humum.
Componitur (ait Parthasius) ex Solo, & Cito, quod (vt Verrio Placet) est moueo. Solum verò Maris etiam nomen est. Virg.
Subtrahitúrque solum.
Tellus sollicitanda. Virg. 2. Georg.
¶Solicitare, pro Nauigare aliquando ponitur, quòd solum de mari etiam dicatur. Claud. in Præfatione lib 1 de raptu,
Et rudibus remis sollicitauit aquas. Hoc est mouit, & agitauit.
¶Solicitare, Est solo citare, id est ex suo loco mouere. Solum autem quin significet locũ quis dubitat, quum exules quoque dicantur solo patriæ suæ pulsi? Festus.
Forem sollicitare, Mouere aut aperire ianuam. Ouidius 3. Amorum, eleg. 1.

Solicitatio solicitationis, Verbale, dicitur quæ ab alio fit, vt ait Donatus. Terent. Andr. 1. 5,
Tot me impediũt curæ, quæ meum animum diuersè trahunt.
Amor, misericordia huius, nuptiarum solicitatio. Cic. pro Cluentio, Et de solicitatione Diogenis recèrit secum Cleophantum locutum esse dicebat.

Solicitator pen. prod. Verb. mas. { πειρατὴς } Paulus de extraord. crimin. Solicitatores alienarum nuptiarum, itémque matrimoniorum interpellatores.

Solidago, herba, Consolida à quibusdam appellata, describitur à Matthiolo post Dioscoridem lib. 4 cap. 9.

Solidus pen. corr. Adiectiuum { στερεὸς, στιβαρὸς, πᾶχυς } Plenum, integrum nihil cõcaui aut vacui habens. Vnde solidum corpus dicimus, quod constat longitudine, latitudine, & altitudine. Virgilius,
Solidóque adamante columnæ. Idem 3. Georg.
In foribus pugnam ex auro, solidóque elephanto
Gangaridum faciam. Id est, ex ebore integro, non sectili, vt ait Seruius. Plaut. Curc. 8.
Solidum, luge ac continuum significat. Plaut.
Decem annos solidos erraui et puer. Terent. Eunuch. 5. 2,
Vt solidum parerem hoc mihi beneficium.
¶Fragile, & Solidum, contraria. Horat. 2. Serm. saty. 1.
Agger solidus. Stat. 4. Sylu. 4.
Annus solidus, Integer. Liu. 1. ab Vrbe.
Argentum solidum. Virg 9. Æneid.
Aurum solidum. Ouid. 3. Amor. eleg 7.
Cautes solida. Ouid. 12. Metam.
Cernos solidos haurire. Plin. lib. 8. cap. 14.
Columna solida. Cic. 1. de Diuin. Quum columnam auream quæ esset in fano Iunonis Laciniæ auferre vellet, dubitarétque vtrùm ea solida esset, an extrinsecus inaurata.
Cornu solido grauiter sonat vngula. Virg. 3. Georg.
Corpus solidum. Terent. Eunuc. 2 3,
Color verus, corpus solidum, & succi plenum. Vbi Donatus, Solidum corpus, quia non vitiatum. Lucret. lib 1.
Solidam & expressam virtutis effigiem tenere. Cic. 3. Offic.
Ferrum solidum. Ouid. 15. Metam.
Fœlicitas solida, Integra. Plin. lib. 7. cap. 40.
Gaudium solidum. Terent. And. 4. 1. Donatus, Plenum, idoneum, integrum.
Glacies solida. Virg. 3. Georg.
Gratia solida. Ouid 12. Metam. Plaut. Curcul. 8,
Inibis à me solidam & grandem gratiam.
Humus solida, Dura. Ouid. epist. 12.
Infortunium solidum. Plaut. Merc. 3.
Solida legata, integra l. 14 §. 1, D. ad l. Falc.
Mare solidum. Iuuen. satyr. 10.
Marmor solidum. Virg 6. Æneid.
Mens solida. Firma & constans. Horat. 3. Carm. ode 3.
Montes solidi. Ouid. 4. Metam.
Nomen solidum. Cic. 1. de Finib. Illi enim negant bonum quicquam esse, nisi nescio quam illam vmbram quod appellant honestum, non tam solido quàm splendido nomine.
Pax solida. Senec. Troade, 6.
Solida proprietas, plena & non deducto vsufructu. l. 26. D. de vsufruct. legat.
Robur solidum. Virg. 2 Georg.
Spiritus solidus. Ouid. ad Pisonem.
Summa solida, Vide Summa excurrit, in EXCVRRO.
Tellus solidissima. Ouid 15. Metam.
Vires solidæ suo stant robore. Virg. 2. Æneid.
Vtilitas solida. Cicero 1. de Finib. An ille tempus aut in poetis euoluendis consumeret, in quibus nulla solida vtilitas, omnisq; puerilis est delectatio?
¶Petere solidum. Quintil. lib. 5 cap. 10, Argentarius ab argentario solidum petit.
Solidum suum cuique soluere. Cicero pro Rabirio Posthum. At hoc etiam optat miser, vt condemnetur à vobis, ita bona væneant, vt solidum suum cuique soluatur, nihil iam aliud nisi fidem curat. Id est integrum.
Crepa solidum. Persius satyr. 5.
Solidus dies, qui idem & integer, dicitur, quo nihil quis edit, nec bibit. Solebant enim magna ex parte Romani illi veteres totum ferè diem in rebus agendis ponere: sub vesperum autem, aut certe sub meridiem corpora curare, vinóque & epulis operam dare. Dies autem fractus opponitur solido & integro, vt integer sit, de quo nihil sit detractum, quod in curando corpore ponatur: fractus verò, qui totus in negotio non sit positus, sed diuisus ita, vt eius pars, vel multò maxima, vel quantacunque sit, ad vinum atque epulas, eiusmodíque delitias & voluptates siue necessarias, siue non necessarias conferatur. Horat. 4. Carm. ode 5,
-dicimus integro
Sicci manè die, &c. & 1. Carm. ode 1,
Nec partem solido demere de die
Spernit. Ex Lambino.
Solidum, apud Mathematicos. est quod longitudinem, latitudinem & crassitudinem habet. Eucl. 11. elem. Solidi autem extremum est superficies.

Solidus, solidi, penúlt. corr. { ὁλοκλήρος } Substantiuum, Genus nummi, quod pro aureo accipitur. Solidi ideò dicuntur quia iusto & integro pondere erant percussi, non dimidiati, aut trientales. Lampridius in Alexandro, Vectigalia publica in id contraxit, vt qui decem aureos sub Heliogabalo præstiterant, tertiam partem aurei præstarent: tuncque primùm semisses aureorum formati sunt: tum etiam quum ad tertiam partem aurei vectigal decidisset, tremisses, dicente Alexandro etiam quartarios futuros: sed quum non potuisset per publicas necessitates, constari eos iussit, & tremisses tantum, solidósque formari. Ex his verbis Lampridij, facilè intelligimus solidos primum dictos esse aureos nummos certi cuiusdam, susque ponderis, quasi integros. Budæus.

Solidè, penultima correpta, Aduerbium { ὁλοκλήρως } Integrè. Plautus Trinum. 13,
Neque nouí, neque natus nécne is fuerit, id solidè scio. Ibidem,
-hic homo
Solidè sycophanta est. Terent. And. 5. 5,
Nam hunc scio mea solidè solum gauisurum gaudia.

Solidiras, pen. corr. solliditaris, f g, { στερότης, πυκνότης. } Cic. 1. de Finib. Ille atomos quas appellat, id est corpora individua, propter solliditatem censet in infinito inani. Idem de Vniuers. Sed quum solliditas mundo quæreretur.

Solidipes, pen. cor. solidipedes, pen. cor. om. g. { στερόπους } Quod solidos habet pedes, non bifurcatos. Plin. lib. 10. cap. 65, Contra naturam solidipedum, aut bisulcorum.

Solidamentum. Lactant. de opific. Dei. cap. 7, Deus igitur solidamenta corporis, quæ ossa dicuntur, nodata, & adiuncta inuicem neruis alligauit atque constrinxit.

Solido, solidas, pen. corr. { στερέω } solidare, Roborare, firmare, glutinare, ferruminare. Virg 1. Georg.
Area tum primùm ingenti est æquanda cylindro,
Et vertenda manu, & creta solidanda tenaci. Apud Plin. iunior. lib. 8. epist. 20, Solidantur fracta.
Facies solidata veneno. Lucan. lib. 8, Hoc est medicamento firmata contra putrefactionem.

Solidesco, solidescis { στερεῦμαι } solidescere, Solidum fieri. Plin. lib. 11. cap 37, Vesica membrana constat, vulnerata cicatrice nõ solidescit. Hoc est, glutinatur. Sic enim ait Celsus lib. 8. cap. 6, Illud & in hac, & in naribus ignorari non oportet, non quidem cartilaginem ipsam glutinari, circa tamen carnem increscere, solidarique eum locum.

Soliferreum, soliferrei { ἀκοντίδιον } Genus teli, appellatum quasi totum ferreum. Liu 4. bell. Maced. Vt emissis soliferreis falaricísq; gladios strinxerunt, tum velut redintegrata est pugna.

Solifuga, solifugæ, pen. corr. { μυῖλος } Genus formicæ venenatæ, à fugiendo sole dicta. Plin. lib. 22. cap. 25, Et leguminibus innascuntur bestiolæ venenatæ, quæ manus pungunt, & periculum vitæ afferunt, solifugarum generis.

SOLIMNIA insula est in Pegasico sinu, author Plinius libro 4. capite 12.

Solino, as, are: Messala idem esse ait ait, quod Consulere.

SOLINVS, historiographus Plinij summè æmulus, scripsit de Geographia libros nobilissimos, quibus, De situ orbis, inscriptionem dedit. præter opus præcipuum, narrat præclara multa, multa incredibilia.

Solipunga, Vide SOLPAGA.

Solistimum, penult. corr. (inquit Festus) Appius Pulcher augurialis disciplinæ lib. primo, ait, esse tripudium, quod aut excidit, ex eo, quòd illa serit saxum solidum, aut arbos viuit adix ruit, quæ nec vi humana cædantur, iaciantúrve, pellantúrve. Cicero 1. de Diuinat. Quod autem scriptum habetis, aut tripudium fieri si ex ea quid in solum ceciderit, hoc quoque quod dixi coactum tripudium, solistimum dicitis. Liu. ab Vrbe, Tripudium solistimum Consuli nuntiauit.

Solitanus, penult. prod. Adiectiuum { σολιτανὸς. } vt Cochleæ solitanæ, quæ in Africa reperiuntur. Plin. lib. 30. cap. 6, Laudatissimæ autem sunt cochleæ Africanæ, ex his solitanæ. Varro 3. de Re rustica, capite 14. Nam & valde amplæ sunt quædam ex Africa, quæ vocantur solitanæ, ita vt earum calices quadrantes octoginta capere possint.

Solitarius, Solitus, Vide SOLVS.

Solitaurilia, solitauriliorum, n. g. pl. n. Festa erãt, siue solennia sacrificia Romanorum, in quibus trium diuersi generis bestiarum immolatio fiebat, tauri, arietis, & verris; quia omnes solidi integrísque corporis sint. Solum enim lingua Oscorum, significat totum & solidum. Vnde tela quædam soliferrea vocantur tota ferrea. Hæc Festus lib. 17, Hoc sacrificium censores, vt scribit Asconius, vibem cõpleto quinquennio lustrantes, de sue, oue, tauro faciebant. Liu. 8. ab Vrbe, Telo super quod stans Consul precatus est, hostem patri fas non est: si potiatur, Marti solitaurilibus piaculum færi. Afius

codex habet Suouetaurilibus. Chatisius lib. 1, Suouetaurilia quidam putant dicenda à victimis sue, oue, & tauro. Sed Valgius de rebus per epistolam quæsitis, Solitaurilia dicta ait esse, & à solis maribus sumptum esse. Quintil. lib. 1. cap. De virtutibus & vit. Orat. non ita procul à fine. Capsis Cicero dicit compositum esse ex cape & fvis: & inueniuntur qui Lupercalia æquè tres partes orationis esse contendant, quasi luere per caprum. Nam Solitaurilia (alij legunt Suouetaurilia) eam persuasum est esse ex sue, oue, & tauro. Et sanè ita se habet sacrum, quale apud Homerum quoque est. Sed hæc non tam ex tribus, quàm ex particulis trium coëunt. Liu. 1. ab Vrb. Censu perfecto edixit, vt omnes ciues Romani equites peditésque in suis quisque centuriis in campo Martio prima luce adessent. Ibi instructum exercitum omnem solitaurilibus lustrauit. Alij legunt suouetaurilibus. Vide Catonem cap. 141.

Solito, solitas, & Solito ablatiuus, Vide SOLEO.

Solitudo, Vide SOLVS.

Soliuagus, Vide SOLVS.

Solium, solij { θρόνος } Armarium ex vno ligno factum, in quo reges ob corporis sui tutelam sedebant. Dictum quasi solidum, quoniam ex prædura materia roboris fiebat. Vel dicitur quasi solum: quòd in in his soli sederent. Vel, secundum Asperum, per antisticon, quasi sedium à sedendo: nam & sella, quasi seda dicta est. Ex Seruio. Vide de Sola, inquit Festus, in SOLVM, soli.
Eburno solio fultus. Claud. 3. Paneg.
Rudi solio fultus. Claud. 1. de raptu Proserp.
¶Solium, abusiuè quandoque ponitur pro sella Regali. Virgilius 8. Æneid. Præfatus diuos solio rex insit ab alto. Liu. lib. 1. ab Vrbe.
Aureum solium. Virg. 10. Æneid.
Regale solium. Ouid. 6. Fast.
Sublime solium. Ouid. 14 Metam.
Surgere solio. Virgil. 10. Æneid.
Tollere se à solio. Virgil. 8. Æneid.
¶Solium, pro sella iuris consulti, in qua ius respondere solebat. Cicero de leg. lib. 1, Quum præsertim non recusarem, quo minus more patrio, sedens in solio, consulentibus responderem.
¶Soliũ, pro Vase saligno, vel abiegno ponitur. eo etiã vtimur ad vinum, plurimó{q}; liquores trãsferendos: & ad pannos lineos cum lixiuio calido & cinere emaculandos. Est & solium vas quo in balneis mulieres vrebantur, & in quo sedentes lauabantur *Vne bagnoire*. Vnde nobiles Romanas ait Plinius lib. 33. cap. 12, Soliis argenteis ad delicias vsas. Celsus lib. 7. cap. 26, Quæ curatio calculo eulso habenda sit. Interpositis duabus horis, in solium aquæ calidæ resupinus dimittendus est, sic vt à genubus ad vmbilicum aqua teneat. Suet. de Augusto, cap. 82, At quoties neruorum causa, marinis, Albulisque calidis vtendum esset, contentus hoc erat, vt insidens ligneo solio, quod Hispanico verbo *duretam* vocabat, manus ac pedes alternis iactaret. Cato cap. 10.
Descendere in solium. Celsus lib. 1. cap. 3.
Desidere in solio. Celsus lib. 2. cap. 17.
¶Solium, Loculamentum sepulchrale, in quo conduntur defuncti. Plin. lib. 35. cap. 12, Quin & defunctos sese multi fictilibus soliis condi maluere. Vetus exemplar habet doliis. Curtius lib. 10, ad finem. Septimus dies erat, ex quo corpus regis iacebat in solio. Paulo pòst, Purgauere corpus, repletúmque est odoribus aureũ solium. De corpore Alexandri.

Solla, Solia, vel Sola, appellantur sedilia in quibus non plures singulis possint sedere, ideóque solla sternere dicuntur, qui sellisternium habent, & solaria vocantur Babylonica, quibus eadem sternuntur, quæ, vt ait Verrius, omnia ducta sunt à solo. Aluei quoque lauandi gratia instituti, quo singuli descendunt, solla dicuntur, quæ à sedendo potius dicta videntur quàm à solo. Festus.

Sollicuria, in omni re curiosa: nam solio Oscis, dicitur id quod nos totum vocamus. Liuius: Sollicuria, in omni re curiosa. Festus.

Solliferrea (inquit Festus Pompeius) vocantur tota ferrea, & homo bonarum artium, solers, & quæ nulla parte laxata, cauaque sunt, solida nominantur, vnde solium solidum. Sollum enim (notat Paulus) lingua Oscorum significat totum, & solidum.

Solo, solas, Vide SOLVS.

SOLOCE magna Ciuitas, quæ notiore nomine Seleucia dicitur, de qua suo loco. Vide Strabonem lib. 16.

SOLOE, numero plurali, more Græcorum { σόλοι } sicut Dioscuræ pro Dioscuri, vt placet Hermolao, ciuitas est Ciliciæ. Ab hac Solenses, vt Solensis Aratus, Chrysippus Stoicus, & Philemon, poeta comicus. Strabo libro 14. Plinius ex Polycleti tradit authoritate, iuxta Solos fontem fuisse, cuius aquæ olei vicem præstiterint vtentibus. Curtius Heliopolin ceu Solis ciuitatem nominat. Vide Solinum. Eustathius Dionysij interpres, hoc oppidum, ab exulante Solone colonis Atticis ornatum fuisse scribit. Quum verò barbari linguam Atticam paulatim coinquinassent, Solœcissare dicti sunt, & inde Solœcismi. Lege in Solonis vita Laërtium & Strabonem, lib. 4.

Solœcismus, solœcismi { σολοικισμὸς } Impar & inconueniens compositura partium orationis. A nostris imparilitas, à vetustioribus Latinis Stribiligo dicebatur: nempe inuersura & prauitas quædam tortuosa orationis, tanquam strebligo. Siquidem στρεβλόω torqueo, & deprauo significat. Vide Gell. lib. 5. ca. 20. Quint. li. 1. cap. 5, Quædam tamen & faciem solœcismi habent & dici vitiosa non possunt.
Fœditas solœcismi. Quintil. lib. 1. cap. 5. Prima barbarismi, ac solœcismi fœditas absit.
Solœcismus per translationem sumitur aliquando à poëtis. Iuuenal. Saty. 6,
-solœcismum liceat fecisse marito. Martial. lib. 5,
Vnus quum sitis, duo Calliodore sederis.
Surge, solœcismum Calliodore facis.
¶Solœcon etiam dicitur, sicut & barbaron. Solœci autem nomen à Solone deductum Laërtius testatur. Vide Gellium, lib. 5. cap. 20. Vide etiam paulo antè SOLOE.

Solœcophanes, penul. correp. { σολοικοφανὴς } Quæ & alleosis, figura est: vt Prænestè sub ipsa: quum Prænestè sit neutri generis, sed retulit ad tiuitatem. Et Terentius in Prologo Eunuch.
In Eunuchum suam. referens ad comœdiam cogitatum.

SOLON. { σόλων } Salaminius genere, vnus è septem sapientibus, Athenienſibus leges dedit: ac eas quas Draco tulit præter quàm quæ de cæde erant, omnes abrogandas curauit, ob magnitudinem pœnarum. Nam vna omnibus pœna constituta fuerat, vt etiam qui ociij damnati essent, aut qui olera surripuissent, capite plecterentur, &c. Florebat tunc in Repub. Pisistratus æmulus Solonis, cui & genere propinquus erat. Illius igitur eloquentia plus poruit apud populum, quam huius sapientia. Cessit sponte Solon, tyrannum fugiens, primùm in Ægyptum, deinde in Cyprum, postremò ad Crœsum regem: inde in Ciliciam profectus, ciuitatem à suo nomine Solos dixit, in qua Athenienſes colonos statuit. Decessit in Cypro annorum LXXX. mandauit ossa Salaminem transferri, ibíque per regionem proiici ac dissipari, ne Athenas inferrentur, quoniam discedens iureiurando ciues adegit, non antiquaturos leges suas, donec rediret. reliquit etiam conciones & epistolas quasdam. Epigramma sepulchro inscriptum commemorat Cic. lib. 1. Tuscul.
Mors mea ne careat lacrymis, linquamus amicis
Mœrorem, vt celebrent funera cum gemitu. Ex plutarcho, & Diogene Laertio Vbi plura.
Ærumnosi Solones. Persius Satyra 3. Per Solones intelligit aut philosophos, aut quoscunque viros bonos.
Iustus Solon. Iuuenal. Satyra 10.
Solon Smyrneus. Plinius lib. 20. cap. 20.

SOLOPHYTVS iuuenis fuit regius qui cum Ilino regio similiter per optimatum factionem domo regia pulsus ingentem inuentutem secum contraxit & in Cappadociæ ora consedit.

Solor, solaris { παραμύθιον, παρηγορία } solari, Quasi solidum redintegrare. Plaurus Asinar 10,
Aliquem habet peculiarem, qui spem soletur suam.
Virgilius primo Georg.
Interea longum cantu solata laborem,
Arguto coniunx percurrit pectine telas.
Allocutione solare aliquem. Catull. ad Cornificium, 36.
Dictis amicis solari aliquem. Virgil. 5. Æneid.
Verbis amicis solari aliquem. Ouid. 5. Fast.
Amorem solatur musa. Virgil. 10. Æneid.
Famem solari. Virgil. 1. Georg.
Lachrymas alicuius solari. Ouid. 2. Fast.
Metum alicuius solari. Virgil 12. Æneid.
¶Lenire dolentem solando. Virgil. 4. Æneid.

Solandus Particip. { παρηγορητέος. } Ouid. 5. Trist. ele. 5.
-qua consolatus amicum
Sis ope, solandus quùm simul ipse fores.

Solator pen. prod. Verbale { παρηγόρος. } vt Solator lugentum. Stat. 5. Sylu. 5.

Solatium solatij { παραμύθιον } Oblectamentum: quod & Solamen dicitur. Quintil. in Pariete palmato, Cæcitatis miseræ solatium est, habere rem videntium. Cic, Mario, lib. 7. 3. Vacare culpa, magnum est solatium. Virgil. 9. ecl.
-heu tua nobis
Penè simul tecum solatia rapta Menalca?
Oblectamentum & solatium seruitutis. Cic. 6. Verr. vt illi &c. haberent hæc oblectamenta & solatia seruitutis.
Solatium & fomentum dolorum. Cic. 2. Tusc. Hæc sunt solatia, hæc fomenta summorum dolorum.
Dulcia solatia. Lucret. lib. 5.
Exigua solatia ingentis luctus. Virgil. 11. Æneid.
Frigida solatia. Ouid. 4. de Ponto, eleg 2.
Mœsta solatia. Stat. 2. Achilleid.
Vnicum aduersorum solatium, literæ. Quint. in Procem. li. 6.
Adhibere solatia, Vide ADHIBEO.
Admittere solatia Vide ADMITTO.
Afferre solatium, Vide AFFERO
Afficere solatio. Tacit. lib 3.
Consolari se solatio. Cic. de Amicitia, Sed non egeo medicina: me ipse consolor, & maximè illo solatio, quod &c. Idem ad Att. lib. 4. 7. Nòsque malo solatio, sed non multo tamen consolamur, quòd ipsius vicem minimè dolemus.
Dare solatia. Cic, de Claris Orat. Vos verò, inquam, Attice, & præsentem me cura leuatis, & absenti magna solatia dedistis. Et ad Att. lib. 4. 8. 5, Multa mihi dant solatia.
Habet hæc res aliquid solatij. Cic. ad Att. lib. 3. 49. Quæ quidem tamen aliquid habebant solatij antequam eò venisti à Pompeio.
Luctum alicuius nullo solatio leuare posse. Cic. 6, Philipp.
Præbere solatium. Cic. pro Archia, Hæc studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, aduersis perfugium ac solatium præbent.
Proponere sibi aliquid solatij. Cæsar. 7. bell. Gall.
Recolere aliquem in solatium. Tacit. lib. 17.
Reportare solatium ex aliqua re. Cic. 7. Verr.
In solatio esse. Plaut. Amphit. 8. 12.
Solatio esse. Cæsar. 1. bel. Ciui. Quod de sua salute impetrauerit, fore etiam reliquis ad suam spem solatio.
Vti solatio. Brutus Cic. lib. 1. ep. 6. Maximo meo dolore, hoc solatio vtor, quod, &c.
¶Solatium, ij, io, pro leuiuscula mercede vsurpauit Vlpianus lib. 6. Opinionum. Si constat (inquit) in tuo agro lapidicinas esse: inuito te, nec priuato, nec publico nomine quisquam lapides cædere potest, cui id ius faciendi non est: nisi talis consuetudo in illis lapidicinis consistat, vt si quis voluerit ex his cædere, non aliter hoc faciat, nisi pro his solitum pro hoc solatium domino præstet. l. 13. in fine. Communia prædiorum, in. P. lib. 8. tit. 4. Callistratus in l. 33.

Atutoribus scribit solaciũ in §. vltimo: Nisi(inquit)ab eo certum solaciũ constitutũ sit. Solacium item pro subsidio, vitæque adiumento, vel alimento ponitur in l. Si cum dotem. §. Si maritus. versic. Sin verò dotem. Solut. matrim. lib. 24. P. tit. 1 Sin verò (inquit) dotem ita dissipaturus, ita manifestus est, vt non hominem frugi, oportet tunc dotem sequestrari, quatenus ex ea mulier competens habeat solacium, vnà cum sua familia. In Codice solacium à Principibus pro commodo & solatio militum. l. 15. C. de aduocat. diuersor. iudic. & eo. tit. l. 3. 5. 6. l. penult. C. de præd. Decur. lib. 10 l. 3. C. de agentib. in reb. lib. 12. l. vltim. C. de silentiar. lib. 12. Inde Solacia annonarum in l. vn. C. de annon. & capit. lib. 12. C. l. 17. C. de erogat. militar. annonæ lib. 12. C. l. 4. C. de Nauiculariis. lib. 11. l. 32. eodem titul. in C. Theod. In Nouellis porrò Iustiniani ea vox non vno in loco legitur. Hæc significat solatium præter notam eius verbi significationem de qua superius dictum est.

Solatiolum, penult. corr. Diminutiuum {παραμυθίδιον.} Catul. ad passerem Lesbiæ, 2,
Vt solatiolum sui doloris.

Solamen, pen. prod. solaminis {παραμυθία} Idem. Hoc tamen poetæ frequentius vtuntur. Cic. de Amic. Etsi illis planè orbatus essem, magnum tamen afferret mihi ætas ipsa solamen. Vetus exemplar legit solatium.
Mali solamen. Virg. 3. Æneid.
Breue solamen malorum. Senec. Octau. 3.
Petere solamen. Senec. Medea, 7.

SOLOS, vrbs in Lycia. Strabo lib. 14.

Solox, solocis, masc. gen. Lana crassa, quasi solida: Item pecus lana contectum. Titinnius in Barathro, Lana soloci ad purpuram data. Lucilius,
Pascali pecore, Montano hirco atque soloce. Festus.

Solpuga, solpugæ, penult. product. Genus formicarum venenatum, quod à fugiendo solem, solifuga etiam nominatur: concitatur enim acrius feruore solis: ideóque eum fugit quantum potest. Non nouit eas Italia Bætica. Lucanus libro 9,
Quis calcare tuas metuat solpuga latebras? Vbi quidam corruptè legunt, Salpinga.
Solpugæ sunt minuta animalia à quibus ciuitates & gentes deletæ sunt Plin. libro 8. cap. 29, Citra, inquit, Cynamologos Æthiopas, latè deserta regio est, à scorpionibus & solpugis gente sublata. Fortasse s, in p, versum est. Solifuga aliàs dicitur, vt diximus, & solipunga à Festo, nisi codex mendosus est.

Solstitium, Vide SOL.

Soluense, oppidum in Norico Germaniæ. Plinius lib. 3 cap. 24.

Sŏlum, soli, priore correpta {ἔδαφος, πεδίον, δάπεδον, πυθμὴν} Dicitur omne quod sustinet, & vnicuique rei subiacet. Vnicuique enim rei quod subiacet, solum est ei cui subiacet. vnde est solum nauis, mare: & aër, auium. Seruius in 5. Æneid.
Solum aquæ superficies dicitur, quæ nauium fundamentum est Virgil. 5. Æneid.
Subtrahitúrque solum.
Solum fossæ. Cæsar 7. bel. Gal.
Solum stellarum, cœlum est. Ouid. 1. Metam.
Astra tenent cœleste solum.
Viridi sedere solo. Virg. 6. Æneid.
Tellus tremefacta solo. Virg. 10. Æneid.
Terræ solum. Lucret. lib. 1.
Agri solum. *Le treffond.* Cæsar bell. Gall. lib. 1, Allobroges, qui trans Rhodanum vicos possessionésque habebant, fuga se ad Cæsarem recipiunt, & demonstrant sibi præter agri solum nihil esse reliqui.
¶Solum, Terra: quia hominum & animalium fundamentum est. Colum lib. 2. cap. 8. Nam quod sicco solo ingestum, & inoccatum est, perinde ac si repositum in horreo nõ corrumpitur. Ouid. 2. Meta.
- inque solo quod texerat herba iacebat.
Sabulosum solum. Plin. lib 35. cap. 14. Lateres non sunt è sabuloso, neque arenoso, multóque minus calculoso ducendi solo, sed è cretoso & albicante.
¶Solum, propriè Terra dicitur, inquit Festus Neuius lib. 1. Tarquinio dedit imperium, simul & sola regni. Et alibi, Sed sola terrarum postquam permensa parumper.
Bonitas soli. Quintil. lib 2. cap. 19.
Accliue solum, Vide ACCLIVIS.
Crudum solum, Vide CRVDVS.
Culti soli magna iugera. Tibul. lib. 1. eleg. 1.
Exiguum solum. Tibul. lib. 1. eleg 1.
Ferax & fœcundum solum. Ouid. 7. Metam.
Fœcundum. Quintil. lib. 1. cap. 19.
Macrum, Vide MACER.
Lætum, Vide LAETVS.
Marmoreum. Tibul. lib. 3. eleg. 3.
Mite. Horat. 1. Carm. ode. 18.
Natale solum, Patria, hoc est terra in qua nati sumus. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 47.
Nudum. Claud. 2. in Eutrop.
Præpingue. Virgil. 3. Æneid.
Pingue. Virg. 1. Georg.
Putre. Virg. 1. Georg.
Puluereum. Ouid. 7. Metam.
Siccum, & sine humore vllo. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Sitiens solum. Col. lib. 2. cap. 8.
Summum. Quintil. lib. 1. cap. 3. Vt quæ summo solo sparsa sunt semina, celerius se effundunt, &c.
Triste, Infœcunda, & infructuosa terra. Ouid. 8. Metam.
Vile. Ouid. epist. 21.
Viuax, Vitam subministrans animalibus è cœno terræ procreatis. Ouid. 1. Metam.

¶Æquare solo magistratum, Deprimere, euertere, Li. 6. ab Vrbe.
Appellare solum, Vide APPELLO.
Solum in terra id etiam dicitur quod Iurisconsulti Fundum vocant. Cæsar lib. 1, Demonstrant præter agri solum sibi nihil esse reliqui.
Compingere solum axibus, Vide COMPINGO.
Concedere solum, Vide CONCEDO.
Dissilit omne solum. Ouid. 2. Metam.
Exercere solum presso sub vomere. Virg. 2. Georg.
Findere solum. Tibul. lib. 1. eleg. 2.
Hæret solo immobilis. Virg. 7. Æneid.
Ingredi solo. Virg. 4. Æneid.
Insultare solo. Virg. 3. Georg.
Pingue solum fortes inuertant tauri. Virg. 1. Georg.
Mutare solum. Vide MVTO.
Recubans solo. Virgil. 3. Æneid.
Reptans solo. Stat. 5. Sylu. 5.
Vertere solum. Cicero pro Cecinna, Interpretatur his verbis, Nam qui volunt pœnam aliquam subterfugere, aut calamitatem, eò solum vertunt, hoc est sedem ac locum mutant. Idem pro Corn. Balbo, Hanc antè amittere non potuissent, quàm huius solum ciuitatis mutatione vertissent.
Exilij causa solum vertere. Licebat reis post primam actionem exilium sibi consciscere ante iudicium peractum, idque appellabant, Exilij causa solum vertere. Liuius ab Vrbe, lib 3. de Decemuiris loquens, Itaque spe incisa, priusquam prædicta dies adesset, Appius sibi mortem consciuit. Paulò pòst, Oppius quoque ductus in vincula est, & ante iudicij diem finem ibi vitæ fecit. Bona Claudij Oppiísque, Tribuni publicauere: collegæ eorum, exilij causa solum verterunt: bona publicata sunt.
Sola dura, in plurali dixit Catullus de Berecynthia,
Sed vbi horis aureis sol radiantibus oculis.
Lustrauit æthera album, sola dura, mare fecum.
Arida sola. Virg. 1. Georg.
Saturare sola fimo pingui. Virgil. 1. Georg.
Solum, Mensam appellauit Virg. 7. Æneid.
Et cereale solum pomis agrestibus augent.
Solum, Inferioris pars pedis, quam vulgus *soleam* vocat, quæ callosa fit, & dura etiam discalceatis. Cicero 5. Tusculan. Mihi amictui est Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra.
Solum, pro Solea calceamenti, & corio. Martial. lib. 6. in Sutorem,
Et mordere luto putre vetúsque solum.
Solum oratoris. Cic. in Bruto, Solum quidem, inquit ille, & quasi fundamentum oratoris vides locutionem emendatam, & Latinam. Solum, id est basim, firmamentum.
Sola, inquit Festus lib. decimoseptimo, appellantur sedilia, in quibus non plures singulis sedere possunt. ideóque Solia sternere dicuntur, qui sellisternium habent: & solaria vocantur, Babylonica quibus eadem sternuntur: quæ, vt ait Verrius omnia dicta sunt à solo. Aluei quoque lauandi gratia instituti, quò singuli descendunt, Solia dicuntur: quæ à sedendo potiùs, quàm à solo. Qui Festi locus vulgò corruptè legitur. Solum etiam pro solio & sede regia dixit Ennius apud Cic. lib. 1. de Diuinat, Auspicio regni stabilita scamna solúmque.

Solarium solarij, Quid sit declarat Vlpianus, D. Nequid in loco vel itinere publico fiat. l. j. §. Siquis nemine prohibente. Si tamen obstet ædificium id publico vsui: vtique is, qui operibus publicis procurat, debebit id deponere: aut si non obstet, solarium ei imponere. Sic enim vectigal hoc appellatur, ex eo quòd pro solo pendatur.
Solarium in alio significatu, vide SOLA, inquit Festus, &c.

Soluo soluis, solui, solutum, penu. prod. {λύω, τελέω, καταβάλλω, ἀποβάλλω, καταργέω} soluere, Quod ligatum erat, non ligatum facere. Virgil. 7. Æneid.
Soluite crinales vittas, capite Orgia mecum. Terent. Andr. 5. 4.
Iube solui obsecro.
Aluum soluere, Laxare & liberam facere. Plin. li. 14. cap. 18.
Amores alicuius soluere. Propert. lib. 1. eleg. 4.
Ab amplexu alicuius solui. Ouid. epist. 13.
Animum arctum soluere. Horat. 2. Serm. saty. 6.
Cæde soluere aliquem, Id est purgare à crimine cædis. Ouid. 2. Fastorum.
Capillos soluere. Ouid. 3. Amor. eleg. 8.
Corpora soluere in Venerem. In Venerem resolui. Virg 4. Georg.
Crimine soluere aliquem. Stat. 11. Thebaid.
Crinem soluere. Ouid. 3. de Arte.
Somnus soluerat curas. Ouid. 10. Metam.
Dementia soluere aliquem, Liberare. Horat. Epod. 17.
Ebrietatem soluere, pro discutere. Celsus lib. 2. cap. 6.
Fidem soluere, Rumpere & non seruare. Terent. And. 4. 1.
Fœdera soluere. Virg. 10. Æneid.
Soluent formidine terras. Virg. eclog. 4.
Ieiunia soluere. Ouid. 5. Metam.
Iras soluere. Ouid. 6. Metam.
Arator soluit iuga tauris. Virg. eclog. 4.
Lachrymas soluere, Flere. Stat. 2. Achil.
Legibus soluere. Liu. 1. bel. Maced. 202. Vide LEX.
Soluere linguam ad iurgia. Ouid. 3. Metam.
Luctu soluere se. Virg. 2. Æneid.
Lumina alicuius soluere in lachrymas. Lucan. lib. 8.
Maiestatem soluere, Vide MAIESTAS.
Membra soluere formidine. Virg. 12. Æneid.
Membra soluuntur frigore. Id est, morte. Virg. 12. Æneid.
Soluere menstrua, est sacra soluere, vt ait Turnebus, quæ mense quoque debentur. Salust. Conuentum vitantes ad menstrua soluenda montem ascendunt,

Mentes

Mentes soluere, Liberare curis. Virg. 4. Æneid.
Metum soluere corde. Virg 1 Æneid.
Metu & curis soluere animum, vel aliquem: Hoc est liberare metu & curis. Virg. 1. Æneid.
Soluite corda metu Teucri, secludite curas. Terent. Hecy. 2. 1.
Morem soluere, Antiquare. Liu. 1. bel. Maced.
Nodum soluere. Horat. 3. Carm. ode 21.
Obsidionem soluere, pro Recedere ab obsidione. Liu. 4. bel. Pun.
Obsidione soluere. Plin. De Viris illustr.
Obsidium soluere. Tacit. lib. 4.
Soluere operam, est interdum sacra facere & soluere rem diuinam, quæ debebatur. Operari enim verbum est in sacris frequentissimum. Afranius, Soluo operam Dianæ. Turnebus.
Pudorem soluere. Virg. 4. Æneid.
Quies soluerat homines, In somnum erant resoluti. Oui. 7. Meta.
Texta soluere, Telam retexere, Dissoluere quod textum erat. Propert. lib. 2. eleg. 10.
Ventrem soluere, & ventris onus. Colu. lib. 9. cap. 13. Mart. lib. 13.
Vincla soluere alicui. Tibul. lib 2. eleg. 1.
Vitam soluere alicui. Propert. lib. 2. eleg. 10.
Vita soluere aliquem, Occidere. Plaut. Menæh. 20.
¶Soluere dicuntur qui naui vehuntur, quum soluto fune quo nauis retinetur, recedunt. Dicimus autem Soluere simpliciter nullo adiecto, & soluere nauem. Cic. ad Tironem, lib. 16 9. Nos eo die cœnati soluimus. Plaut. Milit. 16,
Nisi eat te soluturum esse nauim, ventum operam dare.
Soluere Alexandria. Cic 3. Offic. Si idem sciat complures mercatores Alexandria soluisse, nauésque in cursu frumento onustas petentes Rhodum viderit, dictutúsne se Rhodiis id?
Soluere è portu. Cic. pro Mur. Quod si è portu soluentibus, ij qui iã in portũ ex alto inuehuntur, præcipere summo studio solent, &c.
Puppis soluit iter de littore. Stat. 5. Sylu. 1.
Soluere naues è portu. Cæsar. 4. bel. Gal. Plau. Amphi. 4,
Nam hac noctu soluta est nauis nostra è portu Persico.
Vela soluere. Virg. 4. Æneid.
¶Soluere, Aperire. Colum. lib. 6. cap. 14. Ea porrò vena, quæ in aure videtur esse amplissima, sarmento prius verberatur: deinde quum ad ictum intumuit, cultello soluitur. Brutus ad Ciceronem, libro 11. 10. Reuertor nunc ad Antonium, &c. ergastula soluendo. Vide Ordinatim in ORDO.
Argumentum soluere. Quint. lib. 2. cap. 17.
Contradictiones soluere. Quint. lib. 7. cap. 2.
¶Soluere, Mollem facere. Horat. 1. Carm. ode 4.
Soluitur acris hyems, grata vice Veris. Plin. lib. 2. cap. 39. Soluti humores. Ouid. 2. Metam.
Niues soluuntur. Ouid. ad Liuiam.
Æstu solui. Ouid. 2. de Arte.
Anima soluitur in aëra. Ouid. 15. Metam.
Cœlum soluere in Tartara. Virg. 12. Æneid.
¶Soluere, Debitas pecunias creditori numerare. Cic. 5. Verr.
Pro frumento nihil solui omnino. Terent. Adelph. 4. 4,
Egomet rapui, ipse egomet solui argentum. Plau. Curc. 8,
Pugnis rem soluant, si quis poscat durius. Cic. ad Att. lib. 1. 1, Misimus qui pro vectura solueret. Cæsar 1. bel. Ciuil.
Ad denarium soluere, Id est, ad Romanæ pecuniæ rationem. Cic. pro Quintio, Decidis, statuísque tu propter necessitudinem quę tibi cum Scapulis est, quid iis ad denarium solueretur. Quẽ locum sic interpretantur viri docti. Romani non vno genere conficiebant suas rationes: alij ad denarium, alij ad sestertium: fortassè etiam ad quinarium, ac victoriatum. Igitur vt facilius explicaretur solutio pecuniæ quæ Scapulis debebatur, ea denariis ęstimata est. Proinde intelligunt vniuersum debitum ad eã monetę speciem redactum: vt constaret quod in summa denarii Scapulis essent persoluendi.
Ad diem soluere. Cic. Att. lib. 16, Vt pecuniam reliquam Buthrotij ad diem soluerent.
Soluere aliquem, id est Alicui satisfacere, & pecunia reddita aliquem dimittere. Plaut. in Bachid. act. 4. scen. pen.
Ego ad forum autem hinc ibo, vt soluam militem. Hoc etiam dicitur per Absoluere, Vide in ABSOLVO.
Rem solui ab trapezita meo, Vide A, vel AB.
Se à me soluere, Vide A, vel AB præpositiones.
Soluere verbis. Terent. Adeph. 2. 1,
Neque tu verbis vnquam solues, quod mihi re malefeceris. Vbi Donatus, Solues, lues, persolues, Id est satisfacies & te purgabis.
Fidem soluere voti. Ouid. 1. Fast.
Inferias soluere alicui. Seneca Hippol. 12.
Iusta soluere alicui. Senec. Hippol. 12.
Soluere iusta funeri. Cic. pro Rosc. Amer. Hunc miserum luctu perditum, qui nondum etiam paterno funeri iusta soluisset, nudum eiicit domo.
Munera soluere. Ouid. 11. Metam.
Suprema alicui soluere, pro Parentare. Tacit. lib. 1.
Soluere votum, pro Adimplere. Mart. lib. 12.
Ne votum soluat, nunc Maro vota facit. Liu. 1. bel. Maced. Quod nisi factum esset: votum ritè solui non posse. Cic. ad Att. lib. 15. 326, Etenim erat absurdum, quæ si stetisset Resp. bonis non soluere, at euersa illa vota dis soluere. Correctius exemplar sic legit, Vouissem, ea me euersa illa vota dissoluere. Virg. 1 Georg.
¶Soluendo esse, Id est satisfacere pro eo quo obligatus sum, siue pecunia, siue remuneratione. Cic. 2. Offic. Idem ad Attic. lib. 13. 268. Quanquam nihil habeo quod dubitem, nisi ipsi Magio quæ fuerit causa amentiæ, Pro quo quidem etiam sponsor factus & nimirum id fuit: soluendo enim non erat.
Soluendo æri alieno esse. Liu. 1. bel. Maced.
Tempus soluendi. Lucret. lib. 5.
¶ Soluisse, quatuor syllabarum per diæresim. Tibul. lib. 4. eleg. 5.
Sed potius valida teneamur vterque catena,
Nulla queat posthac quam soluisse dies.

Solutus, pen. prod. {λελυμένος} Part siue Nomẽ ex participio. Cic. ad Att. lib. 1. 8, Tertiam quã (vt scribis) anchoris solutis de phaselo dedisti.
Expeditus, solutus & liber. Cic. 4. Acad. Sic igitur inducta & constituta probabilia, & eo quidem expedito, soluto, libero, nulla re implicato. Idem 4. Acad. Hoc autem liberiores & solutiores sumus, quòd integra nobis est iudicandi potestas.
¶Solutus est, quòd vulgò dicimus, *Il est payé*. Paulus in l. Cùm fundus. in princip D. Si cert. petat.
Culpa liberatus, & crimine nefario solutus. Cic. pro Rosc. Amer.
Solutus à cupiditatibus, liber à delictis. Cic. pro. L. Agrar.
A natura ad dicendum satis solutus, atque expeditus. Cic. in Brut.
Belli cura solutus, Dormiens. Plin. lib. 22. cap 4.
Iureiurando solutus. Cic. 1. Offic. Deinde egressus è castris, iureiurando se solutum putabat: & erat verbis, re non erat.
Languore molli solutus. Ouid. 11. Metam.
Legibus solutus, pro Absolutus. Cic. pro lege Manilia. Quid tam singulare, quam vt ex Senatusconsulto legibus solutus Consul antè fieret, quàm vllum aliũ magistratũ per leges capere licuisset? Idẽ ad Att. lib. 1. 11, Lurco autem Trib. plebis qui magistratum simul cum lege Ælia iniit, solutus est & Ælia & Fusia, vt legem de ambitu ferret. Horat. 2. Serm. saty. 6.
Luxu solutus. Quint. lib 3. cap. 8.
Morbo solutus, Mortuus. Plin. de Viris illust.
Morte solutus. Ouid. in Ibin.
Famuli soluti operum. Orat. 3. Carm. ode 17. Hoc est, vacantes, & ab opere feriati. Acron.
Somno solutus. Cic. 1. de Diuinat. Sic animum, cùm aut somno soluti vacant corpore, aut mente permoti per seipsi liberi incitati mouentur, cernunt ea quæ permisti cum corpore animi videre non possunt. Liu. 5. ab Vrbe, Nuda corpora & soluta somno trucidantur.
Vino solutus. Virg 9. Æneid.
Æquor solutum. Stat. 3. Thebaid. Id est, tranquillum & quietum.
Soluti agri sunt, quorum fines deprehendi non possunt, vt ait Siculus Flaccus.
Animo soluto ac libero. Cic. 7. Verr.
Soluto ac vacuo animo cogitare. Cic. 2. Verr.
Soluto ac quieto animo esse. Cic. pro Rosc. Comœd. Hoc ego loco, soluto & quieto sum animo: & quorsum recidat respõsum tuum non magnopere laboro.
Cœtu soluto discedunt. Ouid. 13. Metam.
Culpa soluta mea est. Ouid. 4. Trist. eleg. 4.
Solutior cura. Liu. 3. ab Vrbe.
Gradu soluto labitur moriens. Senec. Hipp. 4.
Libido solutior. Liu. 2. ab Vrbe.
Merces soluta. Ouid. 1. Amor. eleg. 10.
Nix soluta verno sole. Ouid. 3. Trist. eleg. 12.
Optio soluta eligendi, Libera. Cic. 1. de Leg. Nam libero tempore, cùm soluta nobis est eligendi optio, quúmque nihil impedit quominus id quod maximè placet facere possimus, omnis voluptas assumenda est, omnis dolor depellendus.
Oratio soluta, Quæ metrica lege non tenetur, & pedibus non obuincitur. Plin. epist. 16. Plautum vel Terentium metro solutum legi credidi. Varr. 1. de Re rust. cap. 1. Ii, quos dixi, omnes soluta oratione scripserunt. Quint. lib. 9. cap. 4. Oratio alia vincta atque contexta, alia soluta, qualis in sermone, & epistolis.
Ratio soluta. Cic. ad Appium, lib. 3. 5. Quo mea ratio facilior & solutior esse posset.
Risus solutus, Magnus & à curis liber. Virg. 2. Georg.
Versibus incõptis ludũt risuq; soluto. Hoc est cachinno, inquit Ser.
Sopor solutus clamore. Ouid. 3. Metam.
Terra soluta, Rara, contraria Spissę. Plinius lib. 18. cap. 6. & Colum. lib. 1. Soli pinguis vel macri, soluti vel spissi, humidi vel sicci.
Zonæ solutæ. Horat. 1. Carm. ode 30.
Solutissimus. Cic. ad Lent. li. 1. 9, Si essẽt omnia mihi solutissima, tamen in Rep. non alius essem atque nunc sum. Id est, etiamsi liberrimum esset mihi.

Solutè, pen. prod. Aduerb. {λελυμένως} Cic. 2. de Diuin. Si aut furore diuino incitatus animus, aut somno relaxatus solutè moueatur ac liberè.
Solutè, leniter & oscitanter agere. Cic. in Bruto.
Solutè & suauiter dicere, Vide DICO, dicis.
Facilè solutéque voluere sententias. Ibid.

Solutio {λύσις, καταβολή, ἀνθυποφορά} Verb. vt Solutio stomachi, quod & dissolutio dicitur, nempe quum vires ventriculi infirmæ dissoluuntur. Plin. lib. 20. cap. 22.
Solutio linguæ. Cic. lib. 1. de Orat. Vide Solutè ac suauiter dicere, in DICO, dicis.
Solutio, ad omnẽ liberationẽ quoquomodo factã transfertur: magisq; ad subiectũ obligationis, quàm ad nummorũ solutionẽ. Vlp. de Verb. signifi. Solutionis verbo satisfactionẽ quoq; omnẽ accipiendam placet. Soluere dicimus eum qui facit id quod facere promisit. Cic. 2. Offi. Nec enim vlla res vehementius Remp. cõtinet, quàm fides: quæ esse nulla potest, nisi erit necessaria solutio rerũ creditarũ.
Explicata solutio. Cic. Attic. lib. 15. 329. Tamen, nisi explicata solutione, non sum discessurus. Id est nisi videro esse, vnde satisfiat creditoribus meis.

Solutilis, & hoc solutile, pen. corr. {λυτός} Quasi solubilis, Quod facilè solui potest, vel quod solutum & non fidenter consutum est. vt nauis qua Nero matri Agrippinæ fecit naufragium. Suetonius in Nerone, cap. 34. Solutilem nauem, cuius vel naufragio vel cameræ ruina periret, commentus est.

Solus, priore producta {μόνος, ὄ τος, μονήρης} Adiectiuum à Solon dicitur, quod Oscorum lingua Totum significat. Cicero 3. Offic. Cui quum visum esset vtilius solum se quàm cum altero regnare, fratrem interemit. Vide SOLLICVRIA.

Solus, more superlatiuorum, genitiuum aliquando regit, vt Solus omnium acipenser squamis ad os versis, contra aquas natando meat. Apud Plin.lib.9.cap.17. Vnus omnium, legitur. Ibidem, cap.51. Ita fit vt sola piscium & animal, & oua concipiant.

Solus ex omnibus, vel inter omnes, etiam dicimus. Cicero de prouinc. Consul.15. Tib. Gracchus, solus ex toto illo collegio, &c. Idem 3. de Orat. Stoicos autem, &c. Soli ex omnibus eloquentiam virtutem ac sapientiam esse dixerunt.

Solę in plurali dicimus, quum in singulari pluralitatem significet, Terent. Adelph.3.1, Solæ sumus.

¶Solus, Desertus. Virg.3.Georg.
Heu malè tum Lybiæ solis erratur in agris.

Locus solus, Id est solitudo. Cicero 1.de Diuinatione. Quum in locis solis mœstus errares. Terentius And.2.4.
Venit meditatus alicunde ex solo loco. Id est deserto, vt ait Donat.

Sola sub rupe iacentem. Virg.eclog.10.

Terræ solæ oræque vltimæ. Idem. Plautus Mostel. 14. Terentius Phorm.5.8,
Nónne hoc publicitus scelus hinc deportarier in solas terras?

¶Solis tribus ictibus. Plaut.Bacchid.20. Terent. Phorm.3.3, Solæ triginta minæ. Cic.ad Atticum, lib.5.105, Quod Scæuolæ contigit, qui solos nouem menses Asiæ præfuit. Idem 3. Verr. Is mihi etiam queritur quòd à nobis nouem solis diebus prima actio sui iudicij transacta sit.

¶Solius in genitiuo facit, & soli, solæ, soli. Terent. Eunu.5.7,
Mihi solæ ridiculo fuit.

Solùm {μόνον, μόνος} Aduerbium à Solus, Id est Tantū. Cic.in Philip. Nos nuntiationem solùm habemus, Consules & reliqui Magistratus etiam inspectionem. Idem 2.de Legib. De re vna solùm dissident, de cæteris mirificè congruunt.

Non solùm oratione, sed multò etiam magis vi & dolore. Cic. 2. Orat. Et pro Corn.Balbo. Neque etiam dicatione, &c. sed etiā postliminio potest ciuitatis fieri mutatio.

Quasi solùm, ac non, vel non etiam. Cic.3.Tuscul. Quasi verò atra bili solùm mens, ac non sæpe vel iracundia grauiore, vel timore, vel dolore moueatur. Idem 2.de Finib. Quasi verò inquit, perpetua oratio rhetorum solùm, non etiam philosophorum sit.

Solitarius, Adiectiuum {μονώτης, οἰοπόλος, μονότροπος, μονήτρης} Qui solus est. Cic.de Amicit. Sic natura solitarium nihil amat, sempérque ad aliquid, tanquam adminiculum, annititur. Ibidem, Vt quoniam solitaria non potest virtus ad ea quæ summa sunt peruenire, coniuncta & sociata cum altera perueniret. Sic.2.Off. Solitario homini, atque in agro vitam agenti.

Solitarium & rarum. Cic. 1. de Iuuent. Oportet autem animaduertere, ne cùm aliter multa sint iudicata, solitarium aliquod, aut rarum iudicatum afferatur.

Solitus {μονωθείς} Aliud Adiectiuum, à Solus. Plau. Amph.
Qui soliti inuiti cubant.

Solitudo, pen.prod. solitudinis {ἐρήμος, μοναστήριον} fœ. gen. Vbi vnus vel nullus habitat, recessus, inhabitata plaga. Cæs.6. bel. Gal. Ciuitatibus maxima laus est, quàm latissimis circum se vastatis finibus solitudines habere.

Solitudo hominis dicitur, quando neminem habet qui eum defendat. Teren. Adelph.3.2,
Tot res repentè circumuallant vnde emergi non potest:
Vis, egestas, iniustitia, solitudo, infamia.

Solitudo puerorum. Cic. 3. Verr. Habemus enim labores paruos: incertum est quàm longa nostrum cuiusque vita futura sit: consulere vini ac prospicere debemus, vt illorum solitudo & pueritia quàm firmissimo præsidio munita sit.

Solitudo ab oratoribus. Cic.de claris Orat.

Solitudo ante ostium. Terent. And.2.2. Id est, neminē ante ostium stare vidi. Cic.5.de Finib. Solitudo erat ea quam volueramus.

Insueta solitudo, Vide INSVETVS.
Captare solitudines, Vide Capto in CAPIO.
Collocare in solitudinem, Vide COLLOCO.
Considere in solitudinibus, Vide CONSIDEO.
Fugæ, solitudinísque mandare vitam, Vide MANDO, mandas.
Obturbare alicuius solitudinem, Vide OBTVRBO.

Solitas, pro solitudo. Accius Eurysace,
Tuam solitatem memoras, formidas tibi. Nonius.

Soliuagus, pen.corr. Adiectiuum {οἰοπόλος} Qui solus vagatur: cui opponitur Congregatus. Plinius lib. 8. cap. 7, Nec nisi lacessiti noceant, ideóque gregatim semper ambulent, minimè ex omnibus soliuagi. Cic. 5. Tusc. Alias volucres cælo frui libero, serpentis quasdam, quasdā esse gradientis: earū ipsarū partim soliuagas, partim congregatas.

Soliuagum cælum, Cic.de Vniuers. Deinde cùm circumdedit corpore, & vestiuit extrinsecus, cælóque soliuago & volubili, & in orbem incitato complexus est.

Soliuaga cognitio, & ieiuna. Cic.1.Offic. Itaque ea virtus quæ constat ex hominibus tuendis, id est ex societate generis humani, attingat rerum cognitionem, soliuaga cognitio & ieiuna videatur.

Solo, solas {ἐρημόω} solare, Solum & desertum facere locum aliquem, Vastare. Stat.5.Theb.
-furor omnibus idem,
Idem animus solare domos, &c.

SOLVS, soluntis {σολοῦς} Stephano Cypri insulæ oppidum à Phalerio & Acamante Atheniensibus conditum portum nobilem habens, cum flumine, item Veneris & Isidis delubra. Gentile est. Solius. Strabo lib.14. Est & Solus Siciliæ oppidum non procul à Lilybæo promontorio. Plin.lib.3.cap.8.

SOLYMI, pen.corr. {σόλυμοι} Straboni lib.1. Populi iuxta Lyciam, quos Homerus pugnacissimos fuisse scribit, & à Bellerophonte deuictos. Corn.Tacitus de Iudæorum origine. Alij clara Iudæorum initia Solymos carminibus celebratam Homeri gentem, conditam vrbem Hierosolymam nomine suo fecisse: De Solymis ita Stra.lib.14. Poëta Solymos diuersos facit à Lyciis, nam Bellerophontes à rege Lyciorum missus, Hic Solymis iterum præstantibus intulit arma. Quod verò Lycios prius Solimos vocatos dicunt, posteà Termilas, qui ab iis, qui cum Sarpedone ex Creta venerunt, & posteà Lycios à Lyco Pandionis filio, qui quum à propria terra exisset, in regni partem à Sarpedone acceptus est, cum Homero non concordauit. At qui dicunt eos à poëta Solymos dici, qui nunc Milyes appellantur, melius sentiunt. Valer.1.Argonaut.
Nanque potens Solymo nigrantem puluere fratrem.

Declinatur vrbs, Solymæ, Solymarum: & Hierosolymæ, Hierosolymarum: Hierosolyma, Hierosolymæ. Vnde Hierosolymitanus. Solyma, mons in Coryco litore. Strab.lib.14.

Solymus, ma, mū: attributū ex Solymis populis Iehudęorū. Iuue. Sat.6,
Interpres legum Solimarum.

Somatophylax, cis: Somatophylaces {σωματοφύλακες} custodes corporis, quos Latini prisco vocabulo Latrones dixerunt quasi laterones, quòd Principum latera cingerent aduersus vim insidiantium.

Somatopœia {σωματοποιΐα} figura affinis prosopopœiæ, qua rei corporis experti, corpus, vocémve, tribuimus.

Sommurnæ, prisci seculi viris erant, quę in somnis videantur. Varr. Prometh.lib.1. Læuis meus cum sommurnas imagines
Affatur, non vmbrantur somno pupulæ. Nonius.

Somnus, somni, m.g. {ὕπνος, κοῖτος, ὄνειρος} Dicitur quum dormimus, Nempe ipse dormiendi actus. Terentius Heaut.3.2,
Somnum herclè ego hac nocte oculis non vidi meis.

Somnus, Nox. Terent.And.2.1,
-quo æquior sum Pamphilo,
Si se illam in somnis, quàm illum amplecti maluit. Donatus, In somnis, per noctem. Virg.1.Georg.
Libra die, somníque pares vbi fecerit horas. Cic.1.de Diuinat.
Quia mater grauida parere se ardentem facem
Vita est in somnis Hecuba. Ex poëta.

In somnis, Vide IN.

Somnus Græcè dicitur ὕπνος. Apud antiquissimos autē primùm dicebatur sypnus: posteà sopnus, mutata aspiratione in s, & υ in ο, sicut fit in herpyllon serpyllon. Frequentius nunc somnus, quàm sopnus dicimus.

Somnus, cibus est in corpore macilento. Oui.li.1. de Ponto epist.
Is quoque, qui gracili cibus est in corpore somnus, (vlt.
Non alit officio corpus inane suo.

Perfugium omnium laborum & sollicitudinum est somnus. Cic.2. de Diuinat.
Mortis imago & simulachrum est somnus. Cic.1.Tusc.
Nihil morti est tam simile, quàm somnus. Cic.de Senect.
Lumina expertia somno. Lucret.lib.6.
Fessa somno. Tibul.lib.1.eleg.3.
Ac circa grauibus pensis affixa puella
Paulatim somno fessa remittat opus.
Grauis somno. Ouid.3.Metam.
Languidus somno. Quint.lib.4.cap.2. Somnóne te languidum, an graui lethargo putem pressum?
Marcidus somno, Vide MARCEO.
Vacuus somno. Ouid.1.Amor.eleg.2.
Vini somnísque benignus, Qui bene dormit, indulgens vino & somno. Horat.2.Serm.Satyr.3.
Inertia somni. Ouid.epist.14.
Domitor curarum somnus. Senec. Agamen.2.
Domitor malorum somnus. Senec. Herc.furen.2.
¶Arctior somnus. Cic.in Somn.Scipionis.
Breuis somnus, Vide BREVIS.
Celer somnus. Senec.Hippol.4.
Deterior somnus. Stat.1.Theb.
Difficilis somnus est omnibus phreneticis, & præcipuè necessarius. Celf.lib.3.cap.18.
Dulces somni. Virg.1.Georg.
Facilis somnus. Horat.2.Carm.ode 11.
Fallax somnus. Catul.Argon.59.
Ferreus somnus. Virg.10.Æneid.
Olli dura quies oculos, & ferreus vrget
Somnus: in æternam clauduntur lumina noctem. Epitheton est Homericum χάλκεος ὕπνος, vt adnotauit Seruius quoque.
Frigidus somnus, Mors. Valer.3.Argon.
Furentes somni. Lucan.lib.7.
Ignauus somnus. Ouid.11.Metam.
Immodici somni. Ouid.1.de Arte.
Incestus somnus. Claud.de bel.Gildon.
Inexcitabilis somnus, Vide INEXCITABILIS.
Lenis somnus. Horat.3.Carm.ode 1. Ouid.8.Metam.
Lethæus somnus. Virg.lib.1.Georg.
Leuis somnus. Silius lib.7.
Liquidus somnus. Valer.4.Argon.
Longus somnus, Tranquillus. Horat.3.Carm.ode 11.
Medicatus somnus. Ouid.epist.12.
Mendaci somno credere. Tibul.lib.3.eleg.4.
Molles somni. Virg.2.Georg. Ouid.1.Metam.
Parcus & breuis somnus, Vide PARCVS.
Placidus somnus. Ouid.6.Metam.
Primo somno prodita tentoria. Virg.1.Æneid.
Quieti somni. Seneca Herc.furen.10.
Salubres somni. Virg.3.Georg.
Soporifer. Lucan.lib.3.
Tacitus somnus. Tibul.lib.2.eleg.1.
Tener somnus. Ouid 2.de Arte.
Tumultuosi somni per somnia. Celf.lib.8.cap.4. Si verò sub prima curatione febris intenditur: breuésque somni, & iidem per somnia tumultuosi sunt: vlcus madet, &c.

Volucer somnus. Virg.6.Æneid.
¶ Abducere somnum, Vide ABDVCO.
Abiit somnus. Ouid.3.Fast.
Abrumpere somnum, Vide ABRVMPO.
Matutinos abrumpere murmure somnos. Stat.2.Sylu.1.
Abrumpit somnos cura. Virg.3.Georg.
Abstinere somno. Celsus lib.3.cap.18.
Accedit somnus, Vide ACCEDO.
Dulces accersere somnos. Stat.5, Sylu.5.
Accercitus somno, Vide ACCERSO.
Otia somni accipere, Dormire. Stat.3. Theb.
Adimere somnum, Vide ADIMO.
Adoperta somno lumina. Ouid. 1.Metam.
Afferre somnum, Vide AFFERO.
Allicere somnum, Vide ALLICIO.
Amouere somnum, Vide AMOVEO.
Somno aptum est papauer, lactuca, & c. Celsus lib.3.cap.32.
Arcere somnos. Ouid.2. Metamorph. & Plin. lib.30.cap.15.
Auertere somnum alicui. Horat. 1.Serm.saty.5.
Auferre somnos pauore. Horat. Epod 5.
Capere somnum. Cic.ad Atticum, lib.8.145. Ego si somnum possem capere, tam longis te epistolis non obtunderem.
Nimio è labore somnum capiunt sine Cerere. Catul.de Berec.58.
Captare somnos, Vide Capto in CAPIO.
Carpere somnos, Vide CARPO.
Circundatus somnus fuluis alis. Tibul.lib.2.eleg.1.
Complectitur nos somnus arctior. Cic. in Somn.Scip. Deinde vt cubitum discessimus, & arctior quàm solebat, somnus cōplexus est.
Conciliare somnum, Vide CONCILIO.
Concitare somnum, Vide CONCITO.
Condit lumina natantia somnus. Virg. 4. Georg.
Confert ad somnum gestatio post cibum. Celf.lib.3.cap.18.
Multum confert somno porrum capitatum. Plin.lib.20.cap.6.
Conterere partem æui somno. Lucret.lib 3.
Corripere corpus è somno. Virg.4.Æneid.
Defendit somnos excubitor, Vigil qui extra cubiculum est, dormientem dominum tuetur. Seneca Thyeste 5.
Ignauus defluxit pectore somnus. Id est, excitatus sum. Tibull. lib.3.eleg.4.
Leuis somnus delapsus ab astris ætheriis. Virg.5. Æneid.
Depellere somnos. Seneca Troade 6.
Deuincti somno. Lucret.lib.4.
Dulci deuictus lumina somno. Catul. Argon.59.
Cura diuellit somnos. Horat. 1.epist.10.
Dare corpora somno, Ouid.6.Metam.
Dare se somno. Cicer.2. Tuscul. Post epulatos cum matre adolescentes somno se dedisse.
Ducere somnos. Virg.4.Æneid.
-potes hoc sub casu ducere somnos?
Ducere somnos & arcere. Ouid.2.Metam. De caduceo Mercurij loquitur, quo dat somnos, adimítque, & lumina morte resignat, vt canit Virg.4.Æneid.
Ire in somnum. Plin.lib.26.cap.8. Datur & in somnum euntibus.
Eripitur somnus. Celsus lib.2.cap.7.
Euincere somnos. Ouid.1.Metam.
Excitare ex somno. Cic. in Som.Scip. Quæso, inquit, ne me ex somno exciteris. Et 4. Tusc. E somno suscitari.
Excitus somno. Silius lib.17.
Excutior somno. Virg. 2.Æneid.
Pingues somnos exigere. Lucan.lib.10, - tu mollibus inquit
Nunc incumbe toris, & pingues exige somnos. hoc est, vsque ad satietatem age somnos longos & quietos, vnde pinguis fias.
Fieri somnum lepore sumpto in cibis Cato arbitratur. Plinius. lib. 28.cap. 19.
Frui somno.2. Ouid.Metamorph. in descriptione Inuidiæ.
Nec fruitur somno vigilantibus excita curis.
Fugare somnum. Plin.lib. 14. cap.18, Thasios duo genera vini diuersa facere proditur. Vnum quo somnus concilietur, alterum verò quo fugetur.
Fusa corpora vino somnóque. Virg.9.Æneid.
Odor somnum gignit. Plin.lib.21.cap.19.
Grauatus somno. Virg. 6.Æneid.
Habet somnus animalia, Id est dormiunt animalia. Virg.3.Aen.
Iacens somno. Virg eclog.6.
Nigros imitantia murmura somnos. Stat.1.Syl.3.
Impedit somnum intentio febris. Celsus lib.3.cap.18.
Inducere somnum. Celsus lib.5.cap.25.
Indulgere somno. Claud.de Theodoro & Adriano.
Inire somnum, Vide INEO, inis.
Interrumpere somnos. Vide INTERRVMPO.
Inuitat somnos riuus. Ouid.11.Metam.
Labitur somnus in artus. Ouid.11.Metam.
Moliri somnum, Celsus lib. 3. cap.18, Quidam somnum moliuntur, potui dando aquam, in qua papauer decoctum sit.
Moliri corpora ex somno, Vide MOLIOR.
Mouere somnum. Celsus lib.3. cap.32.
Mulcens pectora somnus. Ouid.epist.17.
Breuis somnus fessis obrepsit genis. Seneca Troad.6.
Obrepens somnus mouet caput. Ouid.epist.18.
Obruta somno legio. Stat. 10. Theb.
Oppressit somnus virginem, Vide OPPRIMO.
Parere somnum. Plin.lib.19.cap.8. Omnes lactucæ somnum parere creduntur.
Parare somnum alicui mero. Tibul.lib. 1.eleg 6.
Pellere inertes somnos, Vide PELLO.
Persuadere securos iuuenum somnos sanguine. Stat.5. Theb. Id est occidere dormientes iuuenes. Satis licenter.
Lethæo somno perfusa papauera. Virg.1.Georg.
Petere somnum. Quint.lib. 9.cap.4. Virg.7.Æneid.
- sub nocte silenti
Pellibus incubuit stratis, somnósque petiuit.
Porrectus somno sub frondibus. Stat.2.Achill.
Silentia præbent somnum. Ouid.5.Fast.
Premi graui somno. Plin.lib.9.cap.13. & lib.8.cap.36.
Priuare somno. Cic.ad Atticum, lib. 18. Quum me ægritudo non solùm somno priuaret, verùm ne vigilare quidem sine summo dolore pateretur.
Proflare somnum pectore. Virg.9.Æneid.
Prohibet somnum vulua dolens. Celsus lib.5.cap.25.
Quærere somnum odore mandragoræ. Plin.lib.25.cap. 13.
Quærere somnum multa frictione. Celsus lib.3.cap.18.
Imbelli somno recubant littora. Stat, 3.Theb.
Reducere somnum alicui. Horat.3. Carm.ode 1.
Reliquit me somnus. Virg. 8.Æneid.
Repetere somnum. Cic.ad Atticum, lib.13.290.
Sepulti somno dicuntur, qui profundo maximè somno tenentur. Lucret.lib.1.27. Idem lib.5.
Sepulta vrbs somno vinóque. Virg.2.Æneid.
Fugam somni lux alma secuta est. Ouid.15.Metam.
Serpit somnus. Plin. lib.7.cap. 24.ad finem.
Solutus vino somnóque. Virg. 9. Æneid.
Nec me sopierat menti Deus vtilis ægræ
Somnus, sollicitas deficit ante domos. Non enim ad tectum vsque ingreditur. Tibullus lib.3.eleg.4.
Sopitus somno. Virg.1.Æneid.
Sternere se somno. Virg.4.Georg.
Tegit ocellos somnus quiete. Catul.ad Licinium 47.
Pigro torpebant æquora somno. Stat.3.Sylu.2.
Trahere somnum per suspiria. Ouid.2.Amor.eleg.19.
Irriguo somno turgescere. Pers.Saty.5.
Et quum te fusco somnus velauit amictu,
Vanum nocturnis fallit imaginibus. Tibull.lib.3.eleg.4.
Videre somnum, Dormire. Cic. Curio lib.7. epist.31, Ita Caninio Consule scito neminem prandisse: nihil tamen eo Consule mali factum est: fuit enim mirifica vigilantia, qui toto suo consulatu somnum non viderit. Iocatur in Caninium, cuius Consulatus paucarum fuit horarum. De quo Sueton.in Cæsare.cap.76, Pridie autem calendas Ianuarias repentina Consulis morte cessantem honorem in paucas horas petenti dedit. Et Macrob. Saturnal.lib.2. cap. 3, Vigilantem habemus Consulem Caninium, qui in Consulatu suo somnum non vidit. Terentius Heauton. Act.3.scen.1,
Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.
Et profugos vinctura papauera somnos. Columel.lib.10.
Vrgeri somno vltra debitum. Celf.lib.2.cap.4.
Vti medicamento aliquo ad somnum. Plin.lib.20.cap.18.
Per somnum. Cic.2.de Diuin. Illud autem naturale aut concitatione mentis edi, & quasi fundi videbatur, aut animo per somnum sensibus & curis vacuo prouideri.

Somnium, somnij {ὄνειρον, ὑπνιον, ὀνειρωγμός, ὀνείρωξις} Illusio quam patimur quum dormimus. Cic.1.de Lege Agrar. Hæc, per deos immortales, vtrùm esse vobis consilia siccorum, an vinolentorum somnia: & vtrùm cogitata sapientum, an optata furiosorum videntur? Idem 4.Acad. Vera esse aruspicū auspicia, oracula, somnia, vaticinationes.
Ægri somnia. Horat.de Arte.
Vigilantium velut quædam somnia. Quint.lib.6.cap.2.
Admonitio in somniis. Cic.1.de Diuinat. Eandem in somniis admonitionem fuisse tertiam.
Colores somniorum & superstitionum. Quint.lib.4.cap.2.
Concursatio somniorum, Vide Concursatio in CONCVRRO.
Coniector somniorum. Cic.2.de Diuinat.
Somniorum interpres vaferrimus Chrysippus. Cic.1.de Nat.deor.
Ratio somniorum. Cic.4.Acad.
¶ Crudelia somnia. Tibull.lib.3.eleg.4.ad fin.
Hæc Deus in melius crudelia somnia vertat,
Et iubeat tepidos irrita ferre nothos.
Dira somnia. Valer.3.Argon.
Lymphatica somnia, Vide LYMPHA.
Nigra somnia. Tibul.lib.2.eleg.1.ad finem,
Póstque venit tacitus fuluis circundatus alis
Somnus, & incerto somnia nigra pede.
Nocturna somnia. Horat.4.Carm.ode 1.
Sæua somnia. Seneca Herc.fur.12.
Sollicitum somnium. Seneca Troade 5.
Somnia fallaci ludunt temeraria nocte. Tibull.lib.3.eleg.4.
Tristia somnia. Virg.5.Æneid.
Tumultuosa somnia facit semen nymphæ. Plin.lib.26.cap.8. Celsus lib.2.cap.2.
Vaga somnia. Statius 10.Theb.
Vera somnia. Horat.1.Serm.saty.10.
¶Cernere somnia. Lucret.lib.3.
Alicui enarrare somnium. Cic.1.de Diuinat.
Explicare interpretatione somnia. Cic.1.de Diuinat.
Fingere somnia. Lucret.lib.1.21. Virg.eclog.8.
Interpretari somnium, Vide INTERPRETOR.
Pertinet somnium ad hoc, Vide PERTINEO.
Videre somnia. Ouid.9.Metam.
Vti somniis iucundissimis. Cic.5. de Fin. Itaque ne si iucundissimus quidem nos somniis vsuros putemus, Eudymionis somnum nobis velimus dari: idque si accidat, mortis instar putemus.
¶Somnium, Ironicè dictū, quemadmodū nugæ, & similia. Teren. Phorm.5.6.
Quid ais? G. cum eius consueuit matre olim in Lemno clanculum.

P.Somnium:vtíne hæc ignoraret suum patrem? Quasi dicat, non est verum. Idem Adelph.2.1,

Vbi me dixero dare tanti,testes faciet ilico

Vendidisse me,de argento somnium,mox cras redi. Id est nulla mentio negligitur,non curatur.

Somnio, somnias {ὀνειρώττω, ἐνυπνιάζω} somniare,Per quietem aliquid, quasi siquis vigilaret,videre.Terent.And.5.6,

-num ille somniat

Ea,quæ vigilans voluit? Plaut.Curcul.

Quos tu mihi luscos libertos,quos sumanos somnias? Id est somniando loqueris.

Si ita natura paratum esset,'vt ea dormientes agerent, quæ somniarent,alligandi omnes essent qui cubitum irent. Cic. 2.de Diuin.

Mortuum esse somniare.Cic.4.Acad.

Somniare aliquem.Terent.Eunu.1.2,

Dies noctésque me ames:me desyderes,

Me somnies,me expectes,de me cogites,&c.

Cic.Attic.lib.9.185.

Somniare canterino ritu. Plaut.

Certè hæc mulier canterino ritu somniat. Iocus ex ambiguo est. Nam & somniare somnia, est videre inter dormiendum: dormiunt autem equi stãtes plerũque tamen canterij magis, qui quòd castrati sunt, mitiores & placidiores somniculosique & dormitantes magis ob torporem videntur.Somniare etiam delirare,nugásque & deliramenta effutire valet, vt in Curculione,quos sumanos somnias? id est nugaris & blateras.Mulierem igitur insanire & delirare dicit. Ex Turnebo.

Somniare ineptias.Colu.lib.1.cap.8. Cic. Attic.lib.7.132. Sine Senatu,sine magistratu, ne somniare quidem poterit quicquam πολιτικῶς.Vetus codex habet Simularet.

Somniari,Impersonale.Plin lib.28.cap. 4, Aristoteles & Fabianus plurimum somniari circa Vernum & Autumnum tradunt.

Somnians,Parti.{ὀνειρώττων}Cic.1.de Diui. Hæc somniãtis est diuinatio.

Miracula non differentium philosophorũ,sed somniantium. Cic. 1.de Nat.deor.

Somniosus,pen.prod.Adiectiuum {ὀνειρώδης} Qui crebris somniis vexatur.Plin.lib.28,ca.19. Somniosos fieri lepore sumpto in cibis, Cato arbitratur.

Somnifer,pe.corr.Aliud adiectiuum {ὑπνοφόρος} Quod affert somnum, & Soporiferum etiam dicitur.Plin.lib.18, cap.25, Vísque somnifera etiam satiuo papaueri.

Venena somnifera.Ouid.9.Metam.

Somnificus,pen.corr.{ὑπνοποιός}Item adiect. Plin.lib.37.cap.10, Et viso dracone spargere somnifica medicamenta.Idem lib.29.cap. 4,Quoniam vincatur aspidum somnifica vis.

Somniculosus,pe.pro.{ὑπνοτικός, ὑπνηλός, φίληπνος} Similiter adiectiuum. Somno plenum & ignauia.Cic.de Senect. Quæ vitia sunt non senectutis,sed inertis,ignauæ,somniculosæ senectutis.Colum.lib.3.cap. 8.Socors & somniculosũ genus id mãcipiorũ, otiis,cãpo,circo,aleę, popinæ,lupanaribus consuetũ, nunquã non easdẽ ineptias somniat.

Somniculosus interdum dicitur non qui somno indulget,sed qui somnum inducit,habétque vim somnificam: vnde Sisenna aspidem vocat somniculosam, non quòd ipsa dormiat, sed quòd vi somnifica homines percussos enecet.

Somniculosè,pen prod.Aduerbiũ{ὑπνωτικῶς}Negligenter.Plau. Capt.5, Haud somniculosè hoc agendum est.

Somnolentus {ὑπνώδης} Somno plenus. Huius nullum exemplum repperi.

Somnorinus {ὑπνωματικός} Adiectiuũ apud antiquos dicebatur id quod in somnis videbatur.Varro Prometheo,lib.1.

Hic somnorinas imagines affatur. Nonius.

Somphos {σομφός} Cucurbitæ syluestris genus digitali crassitudine, non nisi in locis saxosis nascens, intus inane, vnde & nomen inuenit:nam Græci σομφὸν,vocant inane,Quidam *Cucurbitam marinam* appellant.Plinius.lib.20.cap.3.

Sonabilis,Vide SONVS.

Sonchos {σόγχος} Herba quam Latini, atque adeò Colum. cicerbitam vocant,intybi,siue ambubaiæ,& lactucæ quædam species: nam & lacte abundat,quæ antiquis esui erat, & in hortis serebatur: nunc autem nobis neglecta, & tantum cuniculorum cibis commendata. Plin.lib 22.cap.22.Estur & sonchos,vt quem Theseo apud Callimachum apponat Hecate,vterque albus & niger, lactucæ similes ambo,nisi spinosi essent, caule cubitali anguloso,intus cauo,sed qui fractus copioso lacte manat.Vulgus nostrum vocat *Crespino*.

SONDRAE gentes sunt in India,apud Plinium lib.6.cap.20.

Sonipes,Sonitus, & Sono,Vide SONVS.

Sons,sontis om. gen. {θῶος, ἐπαίτιος, ὑπαίτιος, ὑπεύθυνος} Propriè dicitur cuius culpa iam sonat:hoc est qui erroris conuictus est.Festus, Sons, nocens:Insons,innocens. Cic. 3.de Legib. Vincula sontium seruanto,capitalia vindicanto. Et 1.Off. Punire sontes.

Animam sontem dare.Virg.10.Æneid.

Protegere sontes. Ouid.2.Trist.

Furiis sontibus impulsus. Valer.5.Argon.

Sanguine sonti fœdatus. Ouid.13. Metam.

Thalami sontes.Stat 4.Theb.

Turbæ sonti decreta plaga.Seneca Herc.fur.13.

Sonticus,pen.cor. Adiectiuum, Quod nocet. Vnde Sonticus morbus, qui perpetuò nocet, & totum inuadit corpus. Plin. lib. 36. cap.19. Venuleius in l. vlt. D.de ædil.edicto. Quoties morbus sonticus nominatur,eum significari Cassius ait, qui noceat, Nocere autem intelligi,qui perpetuus sit,non qui tẽpore finiatur.Sed & morbum sonticum videri,qui inciderit in hominem postquàm is natus sit. Sontes etenim nocentes dicuntur.

Sonticum morbum in duodecim, significare ait Ælius Stilo,certum,cum iusta causa, quem nonnulli putant esse qui noceat, quòd sontes significat nocentes.

Causa sontica.Tibul.lib.1,eleg 8.

Sonticus, pro Iusto aliquando accipitur. Næuius, Sonticam esse oportet causam,quamobrem perdas mulierem.Ex Paulo.

Sonus,soni{ἦχος, κτύπος, πάταγος}Omnis vox,& quicquid auribus percipi potest.Cic.1. de Diuinat. Qui sono quodam vocum & Phrygiis cantibus incitantur.

Sonus pronuntiandi.Cic.1.de Orat.

Acuti soni.Quint.lib.2.cap.8.

Amœnior sonus.Gell.lib.13.cap. 19.

Cæcus sonus, Profundus, vel cuius causam ignoramus. Senec. Troad.3,

Quàm subitò cæco terra mugitu fremens

Concussa cæcos traxit ex imo sonos.

Creber sonus,Vide CREBER adiectiuum.

Dulcis sonus. Cic. in Somnio Scip. Quis est qui complet aures meas tantus & tam dulcis sonus?

Elegantior sonus.Gell.lib 13 cap.19.

Firmior sonus.Gell.lib.13.cap.19.

Grauis.Quint.lib.2.cap.8.

Immanis sonus ferri.Stat.4.Sylu 3.

Imus,Vide IMVS.

Inanis sonus vocis.Cic.5.Tusc.

Laxior vocis sonus.Gell.lib.13.cap.19.

Legitimus.Horat.de Arte.

Lenis sonus,Vide LENIS.

Magici soni. Ouid.2.de Arte.

Mistáque cum magicis Marsa venena sonis.

Medius.Quint.lib.2.cap.8.

Miserabilis,Vide MISER.

Peregrinus sonus.Quint.lib. 1.cap.7.

Repens sonus.Senec.Medea 12.id est repentinus.

Resultans sonus.Vide Resultans in RESILIO.

Sonus summus,medius,imus,Vide MEDIVS.

Vastus sonus.Senec.Herc.furen.9.

Viridior sonus.Gell.lib.13.cap.19.

Vocalior sonus.Gell.lib.13.cap 19.

¶ Sonus vocis, pro Accentu, seu prosodia. Cic. in Orat. Mira est enim quædam natura vocis, cuius quidem è tribus omnino sonis, inflexo, acuto,graui, tanta sit & tam suauis varietas, perfecta in cantibus.

Addere sonum vocis historiæ, Vide ADDO.Cic.2.de Orat. Paululum se erexit, & addidit historiæ maiorem sonum vocis vir optimus Crassi familiaris Antipater.

Blandis sonis adire aliquem. Alloqui blandis verbis. Ouidius epistola 15.

Admouere sonum vocis,Vide ADMOVEO.

Grauior sonus auditur.Virg.4.Georg.

Longè remotos sonos audire.Senec.Thye.1.

Concipere sonos aure.Senec. Theb 1.

Lætum sonum crepuit populus.Horat.2.Carm.ode 17.

Concordi sono dicere aliquid.Ouid.5.Metam.

Dare sonum.Virg.3.Georg.

Efficere sonum.Cic.2.de Nat.deor.In ore sita lingua est finita dentibus,&c.quæ sonos vocis distinctos & pressos efficit, &c.

Elicere sonum neruorum.Cic.2.de Nat.deor. Itaque ad pingendum,fingendum,ad scalpendum,ad neruorum eliciendos sonos,ad tibiarum,apta manus est.

Fundere sonum. Cic.4. Acad. Furere tibi Empedocles videtur: at mihi dignissimum rebus his,de quibus loquitur, sonum fundere. Idem 5. Tuscul. Dicátque nos in vocibus occupatos, inanes sonos fundere.

Inflare vi sonum,Vide INFLO.

Infuscare sonum,Vide INFVSCO.

Multiplicare sonos.Stat.6.Theb.

Peragere sonos.Ouid.3.Fast.

Reddit sonum chorda.Horat.de Arte.

Blæso sono reddere verba.Ouid.2.Amor.eleg.6.

Summisere sonum fremitus virorum.Stat.10.Theb.

¶ Sonus, sonus, per quartam antiquis aliquando declinatum.Sisenn.histor. lib.4. Postquàm in sonu signorum prælium magno cum clamore virorum commissum est Ex Nonio.

Sonor,sonoris,pen.prod.m.g.{ἦχος}Vehementior sonus.Virg.7.Æn.

-magno veluti quum flamma sonore,&c. Idem 9.Æn.

Et crines albos,& sæua sonoribus arma.

Clarus sonor.Lucret.lib.4.

Sentire sonorem.Lucret.lib 4.

Plenæ sonoribus aures.Lucret.lib.6.

Sonorus,pen.prod. Adiect.{ἠχώδης, εὔφωνος}Graue sonans.Virg.1.Æn.

Cithara sonora.Tibul.lib.3.eleg.4.

Flumina sonora.Virg.12.Æneid.

Tempestates sonoræ.Virg 1.Æneid.

Tonitru sonoro cuncta concutiens.Claud.2.Paneg.

Sono, sonas, sonui, sonitum, pen.corr. & rarò sonaui, sonatum {ἠχέω, κτυπέω, ψοφέω, βρέμω, ὑπηχέω, ῥοιζέω, διακορυβαντιάω} sonare, Sonum facere.Plaut.Curcul.3,

Amabo cuia vox auribus sonat procul? Horat.1.Serm saty.4,

Magna sonaturum des nominis huius honorem.

Grauiter sonare.Virg.3.Georg.

Acutè sonare, Vide Acutus in ACVO.

Dulce sonant tenui gutture carmen aues.Tibul.lib.1.eleg 3.

Leuiter sonant cachinni.Catul.Argon.59.

Plenius sonans aureo plectro.Horat.2.Carm.ode 13.

Plangore sonat mœsta domus.Ouid.ad Liuiam.

Tinnitibus acutis sonuit ensis.Ouid.5.Metam.

Nimbi sonuerunt toto æthere.Virg.2.Æneid.

Plausu ingenti sonuerunt omnia.Virg.5.Æneid.

Sonat

Sonat pharetra,Sonant tela.Virg.4.Æneid.

Ripæ sonant balatu pecorum.Virg.3.Georg.

Rupes sonant carmina.Virg.eclog.5.

Diuersa sonare.Ouid.10.Metam.

¶Vox hominem sonat.Virg.1.Æneid.

¶Idem sonãt hæc verba,pro significant.Cic.3.Offi.Honestate igitur diligenda vtilitas est,& quidem sic, vt hæc duo verba inter se discrepare,re vnum sonare videantur.Idem 2.de Finib.Non intelligere interdum quid sonet hæc vox voluptatis: id est quæ vis huic voci subiiciatur.Hîc Cicero quid sonare significet,declarat.

¶Acerba sonans.Virg.3.Georg.

Grande sonare.Stat.3.Sylu.1.

Lene sonans aqua.Ouid.2.Fast.

Mortale sonans.Virg.6 Æneid.

Pingue & peregrinum sonare dicuntur rudes poëtæ. Cicero pro Archia. Qui præsertim vsque eò de suis rebus scribi cuperet, vt ea etiam Cordubæ natis poëtis pingue quiddam sonantibus atque peregrinum,tamen aures suas dedere.

Raucum quiddam sonare.Ouid.3.de Arte.

Rauca sonans amnis.Virg.9.Æneid.

Saxosum sonans Hypanis.Virg.4.Georg.

Sonans{ἠχῶν}Nomen ex participio:vt Æs sonans:Ouid.12. Metam.

Auræ sonantes.Virg.11.Æneid.

Fila sonantia.Ouid.10.Metam.

Ora sonantia centum linguis.Ouid.8.Metam.

Scopuli sonantes.Virg.1.Æneid.

Turba sonans.Virg.3.Æneid.

Verba sonantia.Plin.Iunior lib.1.epist.16.

Sonandus,Participium{ἠχητέος}Ouid.5.Fast.

-signi causa sonanda mihi est. Alij legunt,canenda.

Ore magno sonandus.Ouid.1.de Arte.

Sonabilis,& hoc sonabile,pen.corr.{ἠχητός}Adiectiuum, vt Sistrum sonabile.Ouid.9.Metam.

Sono,sonis{ἐξηχέω} sonere,Tertia coniugandi forma dixerunt veteres. Lucret.lib.3.

Caligare oculos,sonere aures,succidere artus.

Syncerum sonere.Lucret.lib.3.

Sonitus, huius sonitus, pen. cor.masc. gen.{ἦχη, δοῦπος, βρόμος, φλοῖσβος} Idem quod Sonor.Virg.6.Æneid.

Dum flammas Iouis & sonitus imitatus Olympi. Plaut.Trinum.17,

-quis homo

Tam tumultuoso sonitu me exciuit subitò foras?

Sterilia sonitu corpora.Lucret.lib.2.

Innumeri sonitus æris.Stat.1.Sylu.1.

Aquæ sonitus.Tibul.lib.1.eleg.1.

Armorum sonitus.Virg 1.Georg.

Plangoris sonitus.Ouid.3.Metam.

Fracti sonitus tubarum.Virg.4.Georg.

Perterricrepus sonitus.Lucret. lib.6.

Quadrupedans sonitus.Virg 8.Æneid.

Sonans sonitus.Lucret.lib.1.

Terribilis sonitus.Virg.6.Æneid.

Vagus sonitus Asopi fluentis.Propert. lib.3.eleg.15.

¶Creber sonitus adest ad aures.Virg.2.Æneid.

Agnoscere sonitum,Vide AGNOSCO.

Capere sonitum,Vide CAPIO.

Captare sonitum,Vice Capto in CAPIO.

Clarescunt sonitus.Virg 2.Aeneid.

Acrem sonitum dare.Virg.4.Georg.

Ingentem sonitum dedit ignis.Virg.2.Georg.

Vastos sonitus dare.Virg.5.Aeneid.

Excitur sonitus pedibus.Lucret.lib.2.

Faciunt sonitus venti.Lucret.lib.6.

Venti ferunt sonitum ad littora.Virg.12.Aeneid.

Increpuit sonitum tuba.Virg.9.Aeneid.

Quatit sonitu campum vngula.Virg.8.Aeneid.

Terrere aues sonitu.Virg.1.Georg.

Soniti,Genitiuus antiquus pro sonitus. Pacu.Duroleste:Quidnã autẽ hoc soniti est,quòd stridunt fores? Cæcil. χαλκείοις.Nam quidnam fores facere soniti? Nonius.

Sonipes,pen.cor.sonipedis.pen cor.masc. gen.{καναχήπους}significat celerem equum, à sonitu pedis, quòd pedibus sonet. Cic. 3. de Orat. Aut à breuibus deinceps tribus extrema producta atque longa:sicut illa sunt,domuerant,sonipedes.

Acrior sonipes.Stat.5.Theb.

Insignis ostro & auro stat sonipes.Virg 4.Aeneid.

Martius sonipes.Silius.lib.1.

Nobilis sonipes.Claud.de Nup.Honorij & Mariæ.

Vegeti sonipedes.Catul.de Berecynth.58.

Celsos sonipedes ocyus subigit iugo.Senec.Hipp.10.

Soniuius,Adiect. Festus, Soniuio, sonanti. Cic.ad Cecinnam, lib. 6. 6, Non igitur ex alitis inuolatu, nec è cantu sinistro oscinis, vt in nostra disciplina est:nec ex tripudiis solistimis, aut soniuiis tibi augurori:sed habeo alia signa quæ obseruem.

SOPHENAE,pen prod.{σωφηνή}Armenij populi:quos Plin.lib.6.cap.9. Vocat Sophenos:eorũq; regionẽ Sophenẽ li.5.cap.12.& lib.6.cap.13.

Molles Sophenæ.Lucan.lib.2.

Sophia,sophię,pe.cor.{σοφία}Latinè Sapiẽtia dicitur.Mart.li.1.à fine, Quum tibi sit sophiæ par fama, & cura deorum. Cic.1.Off. Princépsque omnium virtutum est illa sapientia quã σοφίαν, Gręci vocãt.

Sophus,sophi,masc.gen.{σοφός}Sapiens. Virgilius,

Hinc omnis certa dialectica turba sophorum. Cic.5. Tusc. Itaque & illos septem, qui à Græcis σοφοὶ,sapientes à nostris,& habebantur & nominabantur.Martial.lib.7.

Tepia Cecropiæ comitatur turba Mineruæ:

Te secreta quies,te sophos omnis amat.

Grande sophos,id est,magna voce acclamatum.Mar.lib.1. Sipontinus, Mos est Græcorum, dum scripta alicuius vel legerint vel audierint,assentando dicere, σοφῶς, hoc est sapiens, doctus. Neutro autem genere dixit poëta,Grande sophos,id est grandem illam & adulatoriam vocẽm tot hominum clamantium Sophos. Sic alibi,

Quòd tam grande sophos clamet tibi turba togata, &c. Idem li.1.

Mercetur alius grande & insanum sophos,Miserere tu fœlicium.

Tergeminum mugiet ille sophos.Martial.lib.5. epigrãm.ad Candidum.

Sophistes,sophistæ,vel sophista.{σοφιστής} Orator, præceptor, sapiens. Olim autem sophistæ dicebantur philosophi & sapientiæ professores:deinde verò rethores:postremò abiit nomen in inuidiam, vt Sophistæ dicerentur,qui fictam quandam sapientiæ speciem iactitarẽt. Cic.1.de Nat.deor.Abderites quidem Protagoras, cuius à te modò mentio facta est,sophistes temporibus illis vel maximus. Idem 4.Acad.At quis est nunc hic sophistes? Sic enim appellantur hi qui ostentationis aut quæstus causa philosophantur.

Sophistica, {σοφιστική} Pars dialecticę plus verborum,quàm veritatis, plusque ostentationis,quàm vtilitatis habens, qua docemur fallacibus conclusiunculis aduersarium irretire, atque argumenta ita acutè inuenire, vt quæ falsissima sunt atque fallacissima, verissima esse videantur. Sophistam declamandi magistrum dixerunt olim. Cælius Rhod.

Sophisma, sophismatis,pen.corr.neut.g. {σόφισμα} quid significet,declarat Cic. 4. Acad.his verbis, Atqui habebam molestos vobis, sed minutos Stilbonem, Diodorum, Alexinum, quorum sunt contorta & aculeata quædam sophismata. Sic enim appellantur fallaces conclusiunculæ. Vide Cauillatio, in CAVILLA.

SOPHILVS, {σώφιλος} Sicyonius, vel Thebanus Comicus, Mediæ Comediæ scriptor,cuius fabulæ nõ nullæ commemorantur à Suida.

SOPHOCLES, pen.corr.{ σοφοκλῆς } Atheniensis poëta Tragicus, æqualis Periclis,ciúsque Collega quandoque in prætura:docuit fabulas CXXIII.victorias retulit XXIII.authore Suida.Decessit post Euripidem annos VI.cui stylj magnitudine præfertur, licèt eius sententiis inferior. Filios habuit Leophontem, Leosthenem, Austonem, Stephanum,Meneclidem. Hæc ex Suida. De quo Cic.de Senec. Sophoclẽ ex insperato gaudio ob victoriam ex tragœdia quadam repentinò obiisse,Valerius author est. Hunc Cicero diuinum poëtam lib.1.de Diuinat.vocauit.

Sophocles non ignobilis Tragicus.Quintil. lib.1.cap.12. Horat. 2 epistol.1.

Sophocleus,pen.prod.Possessiuum,{σοφόκλειος} Vnde Carmina Sophoclea. Cicc. ad Tyronem,libr. 16.18. An pangis aliquid Sophocleum? Martial.lib.3. Virg.8.eclog.

Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.

¶Sophocles superioris nepos, poeta item Tragicus, qui docuit tragœdias XL.vicit VIII. commemoratur à Suida.

¶Sophocles etiam grammaticus,minor appellatus,enarrauit Lycophronem,Appollonium,aliósque poetas,cuius opera habemus.

¶Sophocles alius, dux Atheniensium Sostratidæ filius, apud Thucydidem.

Sophron, sophronis,pen.corr.mas.g.{σώφρων} & Sophrosyne,sophrosynes,f.g. Cicc.3 Tusc.Verisimile etiam illud est, qui sit temperans, quem Græci σώφρονα appellant: eámque virtutem σωφροσύνη vocant, quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare,nonnunquam etiam modestiam.

Sophrosyne,es:{σωφροσύνη}temperantia. modestia, castitas, Hieronymus contra Iouinianum: Non enim, vt malè habetur in Latinis codicibus,sobrietas est legendum:sed castitas,id est,σωφροσύνη.

SOPHRON {σώφρων}Comicus,cuius meminit Athenæus.Implicitum hunc vocat Statius lib.5. Syl.3.

SOPHRON poeta Mimorum scriptor fuit tanti,à Platone æstimatus, vt moriẽs libros eius capiti subiectos narretur habuisse.Cęlius Rhodig.lib.7.cap.1.

SOPHRONIA {σωφρονία} matrona Romana fuit, quám ob insignem pudicitiam Lucretiam Christianam vocant.Hæc cum se vim Decij principis videret non posse effugere cõsentiente viro,arrepto gladio seipsa transfixit,& in Diuorum numerum est relata. Eusebius in Ecclesiastica historia.

SOPHRONISTAE{σωφρονισταί} magistratus quidam erant apud Athenienses non dissimiles iis quos Romani Censores vocabãt, licèt lõgè plures essent,& potestate aliquanto inferiores: legebantur enim ex singulis tribubus decem,qui iuuenum mores censerent.

Sophronisteres{σωφρονιστῆρες} dentes duo,qui omnium extremi nascuntur,circa annum ætatis vigęsimum,hoc est circa id tempus,quo iam sapere incipimus.

SOPHRONIVM{σωφρόνιον} meretriculæ nomen apud Plautum,amatoria quadam adulatione per diminutionem prolatum ἀπὸ τῆς σωφροσύνης,quod temperantiam,modestiam siue castitatem significat.

Sopio,Vide SOPOR.

SOPIS Sopithis, Rex fuit Indicæ regionis eius, quam Sopithem appellari diximus.Strabo lib.15. In eadẽ terra esse canes optimos narrant,atque Alexandrum centum & quinquaginta canes à Sopithe accepisse,atque vt periculum faceret,duos Leoni immisisse: quibus illum tenentibus,alios duos soluisse,qui cùm iam in certamine cõsisterent, Sopithes iussit, vt vnus ex canibus crure apprehensus abstraheretur à morsu: & nisi obtemperaret, crus amputaretur. quod Alexander primò non concessit,cani videlicet parcens.Sed cùm Sopithes diceret se quatuor pro vno daturum, concessit. Canis verò prius sibi crus incidi profundo vulnere passus est,quàm morsum dimitteret.

SOPIS,sopithis:Indica regio de qua sic Strabo lib 15. Dicunt in terra Sopithis,in monte quodam sales effodi,qui toti Indiæ sufficiant. Itẽ auri & argenti metalla, non longè in altis montibus dicuntur,vt Gorgus tradidit.

Sopor,soporis,masc.gen.{ὕπνος κοῖτος} Idem quod Somnus. Cicero in

Saluſtium.Noli nobis languorem ac ſoporem nimium exprobrare.
¶ Sopor interdum differt à ſomno.Plin.lib.21.cap.18. Huius ſemine ſomnum allici:ſed modum ſeruandum,ne ſopor fiat.
Conſanguineus lethi ſopor.Virg.6.Æneid.
Altus ſopor,Vide ALTVS.
Doloſus ſopor.Stat.1.Sylu.2.
Dulci ſopore languidus.Horat.Epod.5.
Fœlix ſopor.Stat.5.Theb.
Grauiſſimus ſopor.Lucret.lib.4.
Impauidus ſopor.Silius.lib.13.
Piger ſopor.Catul.de Berecynthia 58.
Semiſomnus ſopor.Quint.lib.4.cap.2.
Temulentus ſopor.Quint.lib.4.cap.2.
Trepidus ſopor.Stat.1.Achil.
¶Collocare aliquem in ſoporem,Vide COLLOCO.
Complectitur artus ſopor.Virg.2.Æneid.
Continuans ſe ſopor interdiu noctúque.Celſ.lib.2.cap.4.
Ducere ſoporem.Tibul.lib.1.cap.2,
Nam neque tum plumæ,nec ſtragula picta ſoporem,
Nec ſonitus placidæ ducere poſſet aquæ, Id eſt, inducere.
Firmare ſoporem alicui.Ouid.1. Metam.
Suaui ſopore deuinxit membra ſomnus. Lucret. lib.4.
Altus ſopor habet animalia.Virg. 8.Æneid.
Irrigat artus ſopor.Virg.3.Æneid.
Languens ſopore.Lucret.lib.4.
Securo ſopore mulcens membra.Silius lib.3.
Occupat artus ſopor.Virg.4.Georg.
Pati ſoporem. Ouid. 15. Metam.
Grauitate ſoporis preſſus. Ouid.15. Metam.
Profligatus temulento ſopore.Quin.lib.4.cap.2.
Receptus ſopor parte oculorum.Ouid.1.Metam.
Remouet ſoporem cura.Ouid.6 Metam.
Segnis ſopor tenuit corpora noſtra.Lucan.lib.5.
Vincere caput ſopore. Propert.lib.3. eleg.17.
Victa ſopore corpora.Ouid.1. Faſt.
Perpetuus ſopor vrget illum,Mortuus eſt. Hor.1.Car.ode.24.
¶ Sopor, pro poculo ſoporifero. Æmilius Probus in Dione, Patri ſoporē medicos dare coëgit.Hoc ergo ſumpto ſomno ſopitus, diem obiit ſupremum.
Soporifer.pen.corr. Adiectiuum, {ὑπνοποιός, ὑπνωτικός} Quod ſoporem inducit.Plinius lib.9.cap.13.Præterea dextræ pinnę vim ſoporiferam ineſſe,ſomnóſque allicere ſubditam capiti tradunt.Idem lib.19. cap. 8. A copia lactis ſoporiferi.
Aula ſoporifera Somni. Ouid.11.Metam.
Flos ſoporifer. Stat. 10.Theb.
Lethe ſoporifera.Ouid.4.Triſt.eleg.1.
Noctis ſoporiferæ dona. Silius lib.7.
Papauer ſoporiferum. Virg.4.Æneid.
Soporo, ſoporas,pen.prod.{κατακοιμίζω} ſoporare,Soporem inducere.Plin. lib.28. cap.8. Cauda,flumina & aquarum impetus ſiſti, ſerpentes ſoporari. Stat.11.Theb.
-& inſuetos angues nimia aſtra ſoporant.
Soporatus.pen.prod. Particip.{κατακοιμισθείς} Plin. lib.10.cap.75.Aquatilia ipſa quiete cernuntur placida ceu ſoporata.
Artus ſoporatos premit quies.Valer.5.Argon.
Dolor ſoporatus.Curtius lib.7. Hoc eſt ſopitus, & qui interquieuerat.
Offa ſoporata melle.Virg.6.Æneid.
Melle ſoporatam & medicatis frugibus offam obiicit. Sunt qui legendum putent ſaporatam, quod mel ſoporem non faciat, ſed ſaporem.
Ramus ſoporatus vi Stygia. Morte plenus.Seruius.Virg. 5. Æne.
Soporus,pen.prod.Adiectiuum{ὑπνωτικός}vt
Nox ſopora.Lucan.lib.2.48.Stat.1 Theb.
Sopio, ſopis, ſopiui, ſopitum {κατακοιμάζω, κοιμάω, εὐνάζω} ſopire, pen. prod.Soporē inducere.Liu.4.bel.pun. Lentior denique æqualiórque accidens auribus,magnam partem hominum ſopiuit.
Somno ſopire aliquem.Ouid.7.Metam.
Deus me ſopierat.Tibul.lib.3.eleg.4.
Sopitus,pen.prod.Participium {κατακοιμισθείς} Liu.5.bel.Pun. Nico ex improuiſo ad portas ſopitos vigiles in cubilibus ſuis obtruncat,portámque aperit.Idem 7.ab Vrbe.
Lecto ſopitus,In lecto dormiens.Lucret.lib.3.
Somno ſopitus.Virg.1.Æneid.
Quiete ſopitus.Lucret.lib.3.
Sopitus vino & epulis.Liuius 8.ab Vrbe.
¶Sopitus anguis cantibus magicis.Colum.lib.10.
Aras ſopitas excitat ignibus.Virg.8.Æneid.
Brachia ſopita.Ouid.epiſt.14.
Sopitus vbique armorum furor.Paterculus.lib.2.
Ignis ſopitus,Non apparens,occultus.Virg.8.Æneid.
Impoſitum cinerem,& ſopitos ſuſcitat ignes. Idem 5.Æneid.
Manus ſopitæ.Ouid.3.Faſt.
Quies ſopita.Liu.lib.9.
Sopitus,Qui ſenſus amiſit.Liu.lib 1.Iubet bono animo eſſe: ſopitum fuiſſe regē ſubito ictu,ferrum haud altè in corpus deſcendiſſe.
SORA{Σῶρα}oppidum Volſcorum in Campania,cuius meminit Plin. lib.3.cap.5.Liu.10.ab Vrbe.Meminit etiam Iuuenalis, quū ait Saty.3.
-optima Soræ
Aut Phabrateriæ domus.Silius lib.8.
SORACTAE {Σώρακτον ὄρος} Mons in Phaliſcis, Apollini ſacer, quo ſpelunca cooperta,latebrā ſibi elegit diuus Syluester.Et eſt generis neutri.Quod & hæc Sorax,& Soractes Soractis dicitur.Sil.lib.8.
-& ſacrum Phœbo Soracte frequentant. Virg.11.Æneid.
Summe deûm ſancti cuſtos Soractis Apollo. Plin.lib.7.cap.2.Sacrificio annuo quod fit ad montē Soractē Appollini.Hora.1.Car.ode 9.
Vides vt alta ſtet niue candidum Soracte?
Phœbeum Soracte.Silius lib.7.
¶ Item dicitur Soractis,huius Soractis: quemadmodum Preneſte & Preneſtis.
Soracum eſt, quo ornamenta portantur ſcenicorum: Paulus ex Feſto.Notat Antonius Aug. Refertur,vt opinor, à Feſto verſus Plauti in Perſa.Librorum enim ecce illum plenum ſoracum habeo.Sed verbum,enim,non agnoſcit Feſtus,& pro ecce illum,ſiue eccillum ic illum ſcripſit librarius, quod in margine notatū eſſe video litera, R. Variè hoc nomen ſcriptum reperi:nam Quintilianus lib. 3. cap. 3. refert Ciceronem in Piſonem ſcripſiſſe: Cùm tibi tota cognatio in ſerraco aduehatur. & Vitruuius lib. 10. cap. 1. Portationes eorum non eſſent, niſi plauſtrorum, aut ſarracorum per terram, nauicularum per aquam inuentæ eſſent machinationes.Iuuenalis Satyr.3.
Longa coruſcat ſarraco veniente abies, atque
Altera pinum plauſtra vehunt. Et Satyr.5.
Frigida circumagunt pigri ſarraca Bootæ.
Vlpianus ſub tit. ad legem Aquiliam cap. 29. Quia parui refert (inquit) nauem immittendo, aut ſerraculum ad nauem ducendo, an tua manu damnum dederis. Quem locum non intelligentes pro ſerraculo,ſeruaculum, vel verriculum, vel gubernaculum, vel feraculum ediderunt.
SORAE,gentes in Capiſſena ſunt authore Plinio lib.6.cap.23.
SORANVS, Pluto eſt cognominatus. Item Hirpini Sorani dicti ſunt, veluti Ditis patris Lupi: tum quia is deus inibi coleretur:tum quòd rapto viuerent ex reſpōſo.Cælius Rhodig.lib.Lection.antiquar. 10. cap. 18. Lupi autem Sabinarum lingua Hirpi vocantur. Vide Seruium.
SORANVS, Epheſius medicus Alexandriæ vixit: deinde Romam venit, vbi artem exercuit Traiani & Hadriani temporibus.Suidas.
Sorbeo,ſorbes,ſorbui,ſorbitum.pen.corr.vel ſorpſi,ſorptum {ῥοφάω, ῥοφέω,λαφύσσω} ſorbere,Deglutire quicquam molle. Factitium verbum à ſono vocis quem faciunt qui ſorbent.Plaut.Mil.11,
-ſorbet dormiens.
PA.Quid ſorbet?LV.illud,ſtertit volui dicere:
Sed quia conſimile eſt,quod ſtertas quaſi ſorbeas.
Sorbere ouum.Plin.lib.7.cap.53.
Terra arida ſorbet cœleſtes aquas.Ouid.2.de Arte.
Charybdis ſorbet fluctus in abruptum.Virg.3.Æneid.
Flumina ſorbentur à terra.Ouid.1.Metam.
Charybdis ſorbet fretum.Ouid.7.Metam.
Cruor veſtigia ſorbet. Silius.lib.4.Hoc eſt, Cruor ita replet veſtigia,vt non cognoſcantur.
Puppis ſorbet mare vaſto hiatu.Valer.1.Argon.
Medullas ſorbere.Lucan.lib.7.
Sitis ſorbet ora.Stat.3.Theb.
Sanguis ſorbetur ab hubere.Lucan.lib.4.
Sorbere odia alicuius,per tranſlationem, pro Perferre. Cicero ad Qu.fratrem,lib.3. 24, Vt eius iſta odia nō ſorbeam ſolùm,ſed etiam concoquam.
¶Sorbere animo.Cic.11.Philip.Quem gurgitem,quā voraginem, uid eum non ſorbere animo, quid non haurire cogitatione, cuius ſanguinem non bibere cenſetis?
¶Sorbui,Præteritum.Plin.lib.22. cap.23.His qui coagulum lactis ſorbuerint.
Sorbitio, ſorbitionis {ῥόφημα} Ipſe ſorbendi actus: & interdum id quod ſorbetur.Perſius Saty.4. -ſorbitio tollit quem dira cicutæ.
De Socrate.
Sorbitio,Iuſculum ad ſorbendum præparatum. Colum.lib.6. cap. 10, Sextarii duo, factáque ſorbitio per cornu infunditur. Celſus lib.4.cap.7. Ergo primis diebus danda eſt ſorbitio ptiſanæ, vel alicæ,vel orizæ.
Sorbitiuncula,pen.cor,Diminut.{ῥοφημάτιον.}
Sorbillo,ſorbillas {ἀποῤῥοφέω} ſorbillare, Diminutiuum à Sorbeo : propriè eſt Parum,& frequenter ſorbere. Terent.Adelph.4.2.
-quod quidem belliſſimum
Carpam:& cyathos ſorbillans,paulatim hunc producam diem.
Sorbillum,ſorbilli{ἀπόῤῥόφημα}Potio ſorbitioni apta.Plaut.Pœn.4.
Hem,mihi iam video propter te victitandum ſorbillo.
Sorbilis,& hoc ſorbile,pen.prod.{ῥοφητός} Quod facilè ſorbetur. Colu. lib. 8. cap. 17, Et nuces digitis infractæ ſunt dandæ, nec minus elixum molle ſorbum, quíque ſunt cibi ſorbilibus proximi,vt mulctra,recens caſeus.
Oua ſorbilia craſſiorem faciunt pituitam. Celſus lib. 2. cap. 23. Ouum durum valentiſſimæ materiæ eſt: molle vel ſorbile imbecilliſſimæ.Celſus.lib.2.cap.18.
Sorbus, ſorbi,f.g. {ὄη} Arbor eſt procera, quam Græci œn & œien, Fructúmque eius oa & va vocant, cuius longiorem deſcriptionem videbis apud Theophraſtum lib.3. cap.21. Colum.lib.5. cap.10. Sorbi quoque & Armeniaci,& Perſici,non minima eſt graria.
Sorbum,ſorbi {ὄον} Prædictæ arboris fructus,quod malum ſorbum etiam Columella appellat lib.5.cap.10. Martial.lib.13.
Sorba ſumus,moles nimium durantia ventres.
Aptius hæc puero,quàm tibi,poma dabis.Plin.lib.15. cap. 21. Sorbis quadruplex differentia. Aliis enim eorum rotunditas mali, aliis turbinatio piri,alii ouata ſpecies,ceu malorum aliquibus. Hæc obnoxia acori.Odore & ſuauitate rotunda præcellunt. Cæteris vini ſapor.Generoſiſſima, quibus circa pediculos tenera folia. Quartum genus torminale appellant, remedio tantum probabile, aſſiduum prouentu,minimúmque pomo,arbore diſſimili,foliis penè platani. Non ferunt ante trimatum ex vllo genere.Cato cap.7. Sorba in ſapa quum vis condire vel ſiccare,viridia facias.
Acida ſorba.Virg.3 Georg.
Sordes,ſordis,fœminini generis {ῥύπος,σπίλος,σπίλωμα,λῦμα, ἄση, ῥυπαρία,πίνος,γλοιός}Immunditia.Plaut.Pœn.4.
Viden'tu pleni oculi ſordium qui erant,iam ſplendet mihi?

N. Imò etiam in medio oculo parum ſordis eſt. Cic.2.de Natura deor.Sordes aurium.
Collecta ſorde dolentes auriculæ.Horat.1.epiſt.2.
¶Sordes pro Reorūm ſqualore. Quint.lib.6.cap.2, At ſordes, & ſqualores, & propinquorum quoque ſimilem habitum ſcio profuiſſe,& magnum ad ſalutem momentum preces attuliſſe.Idem Declamat.17.Non exuo,nō depono ſordes: & mihi quoq; ſenex tanquam accuſaturus occurrit.
Lugubres ſordes,Vide LVGEO.
Iacere in ſordibus,Vide IACEO.
Sordes hominis.Cic.ad Marium,lib.7.Putas enim,vt ſcribis,propter hominis ſordes minus me magnam illam lætitiam putare.
Accipere ſordes,Vide ACCIPIO.
Sordem vrbis, Homines nequam,vel potius plebem vocat Cicero Attico ſcribens, lib.11.1, Apud bonos iidem ſumus quos reliquiſti:apud ſordem vrbis & fæcem,multò melius nunc quàm reliquiſti.
¶Sordes,pro Auaritia.Cicero ad Quint.fratrem,lib.1.1,Neque enim mihi ſanè placet, præſertim quum iis mores tantum iam ad nimiam lenitatem & ambitionem incubuerint, ſcrutari te omnes ſordes, excutere vnumquenque eorum. Plin. epiſt.12 lib.2. Damnatúmque ſordium vel damnare alios,vel abſoluere? Quint.lib 6. cap. 4.Incuſans eius ſordes, calceos eum veteres dicebat vendere ſolere. Idem lib. 4. cap.1. Sed vt præcipua in hoc dicentis authoritas, ſi omnis in ſubeundo negotio ſuſpicio ſordium, aut odiorum, aut ambitionis abfuerit:& ita,&c.Horat.2.Serm.ſat.5, -ſepulchrum
Commiſſum arbitrio ſine ſordibus extrue.
Luxuriæ ſordes quis feret.Iuuenal.Saty. 1. Id eſt ſummā prodigalitatem cum inſigni auaritia:cōiunctam. Loquitur enim de illis qui quum ventribus ſuis indulgerent omnia, in aliorum egeſtate ſublenanda parciſſimi eſſent. Gaudet autem Iuuenalis antitheta hoc pacto coniungere,vt alibi,Socraticos Cynædos,triſtia obſcœna, lacernatam amicam.Horat.1.Serm.ſaty.6,
Si neque auaritiam,neque ſordes,ac mala luſtra
Obiiciet verè quiſquam mihi.
Sorditudo, pen. pro. ſorditudinis {ῥύπασμα} Idē q ſordes.Plau.Pœn.16,
Vt mihi abſterſerunt omnem ſorditudinem.
Sordidus,pen.corr. Adiectiuum {ῥυπαρός,πιναρός,ῥυπόεις,ῥυπώδης} Sordibus plenum.Cic.3.Tuſc.
Sæpè eſt etiam ſub palliolo ſordido ſapientia.Ex Cæciliano.
Amictus ſordidus.Virg.6.Æneid.
Caput ſordidum tabo.Senec.Herc.furen 9.
Caſæ ſordidæ.Senec.Herc.Oetæo,2.
Cera ſordida.Propert.lib.3.eleg.23.
Color ſordidus.Colum.lib.8 cap.8.
Fumus ſordidus.Horat 4.Carm.ode 11.
Lana ſordida.Ouid.3.de Arte.
Mappa ſordida.Horat.1.epiſt.5.
Puluis ſordidus.Ouid.3 Amor.eleg 2.
Rura ſordida.Virg.eclog.2.
Sanguis ſordidus.Lucan.lib.4.
¶Sordidus homo, Egens vel vilis, & nullius reputationis, aut tenax,auarus.Cic.3.de Finib.Quis non odit ſordidos, varios,leues ,futiles?Idem 3.de Legib. Quos & quantos viros homo omnium infimus & ſordiſſimus Trib.pleb.P. Curiatius in vincula coniecit.Sic 1. Off. Sordidi etiam putantur qui mercantur à mercatoribus,quod ſtatim vendant.
Sordido loco natus, Ignobili. Liu.2.belli Pun. Loco non humili ſolùm,ſed etiam ſordido ortus.
Stirpes ſordidæ,quæ ingenuis natalibus opponūtur.l.Super ſtatu. C.de pœnis.
Sordidum ad famam.Cic.2.Off.Id cum periculoſum ipſi eſt, tum etiam ſordidum ad famam,committere vt accuſator nominere.
Cupido ſordidus,Auaritia,Cupiditas.Acron & Porphyr.Horat.2. Carm.ode 16.
Illiberalis & ſordidus quæſtus.Cic.1.Off. Illiberales autem & ſordidi quæſtus mercenariorum,omniúmque quorum operæ,non quorum artes emuntur.
Lingua ſordida,Impura, mendax,periura.Tibul.lib.3.eleg.7.
Gaudia ſordida.Stat.3,Syl.5.
Sordidum conſilium,pro Corrupto.Cic.ad Quint.fra.lib.3.10.Gabinius abſolutus eſt: omnino nihil accuſatore Lentulo , ſubſcripto ribúſque eius infantius,nihil illo conſilio ſordidius.Budæus.
Sordida oratio,cui opponitur Nitida.Qu.lib.8.cap.3. Quædā hebes,ſordida,ieiuna,triſtis,ingrata,vilis oratio eſt. Quæ vitia facillimè fiūt manifeſta cōtrariis virtutibus.Nā primum acuto,ſecundum nitido,tertiū copioſo,deinceps hilari,iucundo,accurato diuerſū eſt.
Nubes ſordidior.Senec.Hipp.6.
Sorditas,pen.corr.ſorditatis,f.g.Celſ.lib.6.cap.7.Ad grauem auditum,immaturæ vuæ ſuccus cum roſa inſtillatus,aduerſus ſorditatem ſatis proficit.Alij legunt ſurditatem.
Sordidè,pen corr.Aduerbium{ῥυπαρῶς}Auarè.Plin.epiſt.9.lib.3.Proconſulatum ſed ſordidè geſſerat.
Sordidè dicere & cōcionari,Id eſt auarè. Cic.ad Att.li.15,322.Luciū Antoniū cōcionatū eſſe cognoui tuis literis & aliis ſordidè,ſed id quale fuerit,neſcio Idē 2.de Orat.Si aſperè,ſi arroganter,ſi turpiter, ſi ſordidè,ſi quoquo animi vitio dictum eſſe aliquid videatur.
Sordidulus,pen.cor.Adiectiuum diminutiuum.Plautus Pœnu.4.
Seruulorum ſordidulorum ſcorta diobolaria?
Toga ſordidula.Iuuen.Saty.3.
Sordeo,ſordes,ſordui,ſordere{ῥυπάω,ῥυπόω,ῥυπάω}Sordidū eſſe.Mar.li.1,
Dum nulla teneri ſordent lanugine vultus.
Iter ſordet.Stat.3.Sylu.1.
Sordere alicui res aliqua dicitur,Id eſt contemni, & vilis æſtimari.Plin.lib.35.Cic.ad Octauium,Cui ſordebat Macedonia prouincia, quam victor ſibi ſumpſerat Cæſar.
Voluptas ſordet oculis.Stat.1.Sylu.1.
Sordere ſuis,& contemni ab eis.Liu.4.ab Vrbe
Sordeſco,ſordeſcis{σπιλόομαι}ſordeſcere,Idem.Plin.lib.11.cap.12.Nunc verò è tāta cadēs altitudine, multúmque dum venit ſordeſcēs Cæl. ad Cic.li.8.14.Nā ſordeſcit vere vultu & venas ſibi omnes,& viſcera aperit. Vetus codex legit, Nam ſordes eluere vult. Horat.1.epiſt. 20,
Contrectatus vbi manibus ſordeſcere vulgi
Cœperis. Alloquitur librum ſuum.
Sordido,ſordidas.pen.cor. {ῥυπαίνω,σπιλόω} ſordidare,Sordidum facere, fœdare.Plaut.Aſin 9, -quanquam ego ſum ſordidatus,
Frugi tamen ſum,nec pōteſt peculiū enumerari. Id eſt ſordidè indutus.Cic.2.Philip.Argentea vaſa colliſa, ſordidata mācipia. Id eſt,ob inopiā vel auaritiā obſoleta veſte,vel detrita induta. Tere.Heau.2.3,
Scin' hanc quam dicit ſordidatam & ſordidam?
Sordidatus,pen.prod.Quui reus delatus eſt. Cic.poſt reditum in Senatu, Quum innumerabilis multitudo bonorum de Capitolio ſupplex ad eū ſordidata veniſſet. Idem 4 in Vert.Sordidati,maxima barba & capillo,Romæ biennium propè fuerunt. Ibidem 6, Diodorus Romæ ſordidatus circum patronos atque hoſpites curſare, rem omnibus narrare.Idem in Piſonem, Nec minus lætabor,quum te ſemper ſordidum, quàm ſi pauliſper ſordidatum viderem . Sordidum dixit vilem & abiectum, ac ſine vllo vitæ nitore ac lautitia vitam agentem. Sordidatum autem,accuſatum & reum.Budæus.
Sorex,ſoricis,pen.cor.m.g.{μῦς ἀγρεῖος} Animal paruum,à ſono vocis, quem rodendo facit.Quidam dicūt eſſe murem ſylueſtrem.Colum. lib 12.ca.31.Si ſerpens,aut mus,ſoréxque in multum ceciderit. Idem lib.de Arboribus,cap.15. Vites quæ ſecundum ædificia ſunt à ſoricibus aut muribus infeſtantur.Terent.Eun.5 7.
Egomet meo iudicio miſer,quaſi ſorex,hodie perij.
Deſticat ſorex.Author Philomelæ.
Soricem & murem pro eodem vſurpauit Plin.lib.11.cap.37. & lib. 2.cap.41.Vide FIBRA.
Soricinus,pe.pro.{μυϊκός} Aliud adiect. Vnde Soricinos dētes dixit.Plau.
Soriculatus,pen.prod. Similiter adiectiuum. Soriculata veſtis,quæ variis conſerta coloribus erat.Plin.lib 8. cap.48. Calcagninus legendum putat ſurculata.
SORGAE populi ſunt in India,apud Plin.lib.6.cap 20.
Sorilla,nauigia Iſtrica vocantur, quòd lino & ſparto conſerantur & condenſentur.
SORITAE,pen.prod.Populi ſunt ichthyophagi,quos Arabis fluuius ab Indis diſterminat, nullum alium cibum noſcentes quàm piſcium, quos vnguibus diſſectos torrent ſole ; panémque ex eis conficiunt. Plin.lib.7.cap 2.Oritas vocat.
Sorites {σωρείτης} Cauillationis genus,quo ab euidenter veris,ad euidenter falſa gradatim & per breuiſſimas mutationes perducimur. l. 177.D.de verbor.ſign.l.65. D.de diuerſ.reg. iuris. Acerualem Cicero lib. 2.de Diuinat.Latinè vertit. Ab aliis aceruus vocatur.Inuentum à Chryſippo Diogenes Laërtius ſcribit lib.7. Videndi,qui de Dialectica ſcripſerunt.
SOROADIOS,Dæmonis nomen apud Indos pro Deo habiti,quod in linguam Græcam tranſlatum verbum οἰνοποιόν, id eſt vini factorem, ſignificat.Cælius lib 2 cap 7.
Sorodæmon,ſorodæmonis: Sorodæmones ſunt ſepulchrales larue. Cælius Rhodiginus lib.Lect.antiq.cap.7.
Soror,ſororis.f g. {ἀδελφή, κασιγνήτη} Dicta eſt, quòd quaſi ſeorſum à ſua ſtirpe naſcitur, ſeparatúrque ab ea domo in qua oritur, & in aliam familiam tranſgreditur.Vel ſoror,quaſi diuerſa ſorte orta.
Soror germana. Cic.pro Milone. Eum quem cum ſorore germana nefarium ſtuprum feciſſe L. Lucilius iuratus ſe quæſtionibus habitis dicit comperiſſe. De Clodio.
Sororis filius.Cic.6.Verr. Ita C.Cato duorum clariſſimorum hominum nepos,L.Pauli & M.Catonis & P.Africani ſororis filius.
Nymphæ ſorores.Virg.2.Georg.
Doctæ ſorores.Ouid.5.Metam Sic vocat Muſas.
Lanificæ ſorores,Parcæ,Vide Lanificus in LANA.
Piæ ſorores.Ouid.8.Metam.
Pulchræ ſorores.Stat.1.Achil.
Vipereæ ſorores.Ouid.6.Metam.Furias ſic appellat.
Maxima ſororum.Ouid.2.Metam.
Dicere Mineruam ſororem ſuam.Cic.pro Domo ſuā.
Sorores arbores. Plin.libro 13. cap.4. Minus ſpecioſæ, ſed ſaporē caryotarum ſorores,ob hoc Adelphides dictæ.
Sororius,ſororij,Cui ſoror mea nupſit.Sororius ſimiliter dicitur ſororis filius, quod tamen doctis non placet. Nam rectè & latinè dicitur filius ex ſorore.
Sororius,Adiectiuum,Sororia cœna.Plaut.Curcul.14.
Oſcula ſororia,Caſta & pudica, qualia ſorores decent. Ouid.4. Metamorph.in Salmacidis fabula.
Stuprum ſororiū. Cic.pro Seſtio,Qui enim in eiuſmodi vita herui eſſe potuerunt, hominis fraternis flagitiis, ſororis ſtupris, omni inaudita libidine infamis.
Sororium tigillum, Locus ſacer Romæ in honorē Iunonis. Sororium tigillum appellatur hac de cauſa, ex conuentione Tulli Hoſtilij Regis,& Metij Suffetij ducis Albanorum: Trigemini Horatij & Curiatij cùm dimicaſſent, vt victores ſequeretur imperiū, & Horatius noſter exuperaſſet,victórque domum reuerteretur,obuia ſoror, cognita morte ſponſi, ſui fratris manu occiſi, auerſata eſt eius oſculum, quo nomine Horatius interfecit eam, & quanquā à patre abſolutus ſceleris eſſet, accuſatus tamē parricidij apud Duumviros, damnatuſq; prouocauit ad populū; cuius iudicio victor duo tigilla, tertio ſuperiecto,quæ pater eius conſtituerat, velut ſub iugum miſſus ſubit,cōſecratiſq; ibi aris Iunoni Sororiæ,& Iano Curiatio, liberatus omni noxia ſceleris eſt,auguris adprobantibus. Ex quo ſororium id tigillum eſt appellatum.Feſtus.
Sororicida,ſororicidæ.pen.prod.Qui ſororem occidit. Cic.pro Domo ſua, Quid de me quod tuliſſe te dicis, parricida ,fratricida, ſororicida, nonne extra ordinem tuliſti?

Pororior,aris:Sororiari puellarum mãmæ dicuntur: cùm iam intumescunt,quod non singulæ:sed veluti geminæ sorores simul naſcantur: ſicut fraterculare puerorum.Plautus in Fribolaria.

Sororiens,huius ſororientis, Adiectiuum. Plin.lib.31.cap. 6, Mammas ſororientes, præcordia,maciemq; corporis piſcinæ magis corrigũt.

Sororiculatæ veſtes,apud Plinium , ſunt quæ perpetuis quibuſdam ſuris, & latioribus virgis regulatæ erant, & eo toto texendi genere confectæ: vt ſint tanquam ſurorigulatæ, à ſuro , cuius diminutio eſt ſurculus : niſi ſiquis à ſura deducere malit. Quòd ſi à regula deriuari non placet,certè à rica & ricula deducatur.Turnebus.

Sors,ſortis,fœm.gen. {κλῆρος,λάχον,λάχος,λῆξις,πάλος,κληδὼν,συγκυρία} A ſerie ſecundum Varronem dicitur, fortuito alicuius rei euentu.Cic. lib. 2. de Diuinat. Dicendum igitur putas de ſortibus? Quid enim ſors eſt?Idem promemodum quod micare,quod talos iacere , quod teſſeras:quibus in rebus temeritas & caſus,non ratio,nec conſilium valet. Cic.1.Verr. Accuſaui eum quicum Quæſtor fueram , quicum me ſors,conſuetudóque maiorum,quicum medeorũ,hominúmque iudicium coniunxerat.Virg.5.Æneid.

-deiectámque ærea ſortem Accepit galea.

Inter Sortem & Sortes hæc eſt differentia , quòd ſortes velut teſſelæ quædam aut taleolæ ligneo inſcriptæ fuerant , ipſáque ſortis inſtrumenta.Sors autem ipſa ſortitio. Cicero , Et ſortes ipſas & cætera,quæ ad ſortem erant parata,diſturbauit.

Cæca ſors.Lucan.lib.5.
Deterior ſors.Senec.Theb.2.
Improuiſa ſors.Claud.de bel.Getico.
Inaudita Græcis ſors iſta,Vide INAVDIO.
Iniqua ſors.Virg.6.Æneid.
Mala ſors prædæ. Pars , Portio quæ ſorte euenit ſeu contigit. Ouid.13 Metamorph.
Noua pugnæ ſors.Virg.12.Æneid.
Arripere id quod ſors effert.Cic.6.Verr.
Tueri ſortem quam tribuit fortuna.Ouid.epiſt.16.23.
Audacem iuuant ſórſque Venúſque.Ouid.1.de Arte.
Sors omnia verſat.Virg.eclog 9.

Sors cernere dicitur, cùm eius aleæ aliquid permittitur , vt id diſceptet,vt euentus ſit quem diiudicauerit. Liuius lib.43.Priuſquàm id ſors cerneret,in incertum,ne quid gratia momenti faceret , in vtranque prouinciam, quod res deſideraret, ſupplementi decerni. Turnebus.

Sors & Patrimonium ſignificat, vnde Conſortes dicimus, & Dei reſponſum,& quod cuique accidit in ſortiendo.Paulus ex Feſto.

¶Sors,pro Vice & munere .Liu.Si id facere grauaretur,quòd non ſuæ ſortis id negotium eſſet , ſe quidem id facturum , quodcunque Senatus cenſuiſſet.Budæus.

Æqualis ſors.Horat.3.Carm.ode 24,
Defunctúmque laboribus Æquali recreat ſorte vicarius. Id eſt, æquali conditione,nimirum ſuccedendo ei in laboribus.

Gratam ſortem habemus. Noſtra ſorte ſumus contentæ. Ouid. 5.Metamorph.
Humana ſors.Ouid.3.Triſt.eleg.11.
Intenta ſors.Virg.10.Æneid.Id eſt regnum,inquit Seruius.
Irrequieta ſors.Ouid.2.Metam.
Miſerandæ ſortis aſellus.Ouid.2.Amor.eleg.7.
Mortalis ſors.Ouid.2 Metam.
Oneroſa ſors.Ouid.9.Metam.

¶Ratio dedit mihi ſortem. Id eſt propoſitum,ſeu profeſſionem, & inſtitutum viuendi.Acron.Horat.1.Serm.ſaty.1.
Tori ſorte gaudens.Ouid.3.Faſt.
Fors obiecit mihi ſortem. Horat.1.Serm.ſaty.1.

¶Sors,pro Progenie.Ouid.6 Faſt.
Si genus aſpicitur,Saturnum prima parentem
Feci:Saturni ſors ego prima fui.Verba ſunt Iunonis. Sum,inquit, prima Saturni proles:prima enim ex illo ſum genita.

¶Sors,Fatalis neceſſitas.Virg.2.Æneid.
-hic exitus illum Sorte tulit.Seruius.
Acerba ſors.Senec.Herc.Oetæo,7.
Aſpera ſors.Stat.1.Theb.
Crudelis ſors.Senec.Octau.3.
Diuina ſors.Cic.3.Philip.
Duriſſima ſors.Claud.1.in Eutrop.
Duriſſima ſors fati.Lucan.lib.9.
Ferrea difficilíſque ſors vitæ me premit.Ouid.5.Triſt.eleg.4.
Funeſta ſors.Stat.11.Theb.
Peſſima ſors rerum.Ouid.14.Metam.
Suprema ſors.Virg.6.Æneid.
Toleranda nulli ſors.Stat.Theb.
Vltima ſors rerum.Lucan.lib.5.

¶Sors{ἀρχαῖον}Summa eſt,ſiue caput,& prima pecunia , quæ confertur in ſocietatem,vt inde lucrum fiat.Plaut.Moſtel.8.
Quatuor quadraginta illi debentur minæ,
Eſt ſors,& fœnus,tantum eſt.Ibidem,
Sortem accipe. D.imò fœnus.Id primùm volo. Terent.Adel.2.2,
Hei mihi , etiam de ſorte nunc venio in dubium, Hoc eſt, de pretio quo empta erat fidicina.Ex Donato.

Sortes , numero plurali in hoc ſignificatu. Papinianus in l. Vxori. D. de vſu & vſufr.leg. Fœnus quoque ſortium quas defunctus collocauit. Ibidem , Igitur vſuras nominum in hereditate relictorum, ante cautionem interpoſitam debitas , velut ſortes, in cautionem deduci neceſſe eſt.

¶Sors,Iudicium.Virg.6.Æneid.
Nec verò hæc ſine ſorte datæ,ſine iudice ſedes. Tractum ex Romano more. Non enim audiebantur cauſæ , niſi per ſortem ordinatæ:nam quo tempore cauſæ agebantur,conueniebant omnes , & ex ſorte,dierum ordinem accipiebant, quo poſt triceſimũ diem cauſas ſuas exquerentur.Ex Seruio. Virg.1. Æneid.

Non illi imperium pelagi ſæuúmque tridentem,
Sed mihi ſorte datum.

¶Aſſignare aliquid alicui æqualiter aut ſorte.Brut. Cic.lib.11.20.
Triſti ſorte damnatur dextera Reguli.Silius lib.6.
Coniicere aliquem in ſortem.Cælius Cic.lib.8.8.
Sorte ſummus lecti.Ouid.14.Metam.
Loca ſorte legunt.Virg.5.Æneid.
Nanciſci ſortem,Vide NANCISCOR.
Quum ſuffragiis tres ex tribus generibus creati ſunt, res reuocatur ad ſortem.Cic.4.Verr.
Renunciari extra ſortem.Cic.4.Verr.
Simia vrnam euertit,ſortem diſſipauit.Cic.2.de Diuin.
Ducere ſortem prædæ. Virg. 9. Æneid.Claud. 2. de raptu Proſer.
Vrna nec incertas verſat Minoïa ſortes.
Coniicere ſortes in hydriam,Vide CONIICIO.

¶Sortes, Oracula ſeu reſponſa,ſiue ſyngrapha,in quibus reſponſa inſcripta continebantur.Valerius lib.1.Cuius rei explorandæ gratia, legati ad Delphicum oraculum miſſi,retulerunt præcipi ſortibus,vt aquam eius lacus emiſſam per agros diffunderent.
Duræ ſortes.Ouid.13.Metam.
Faticinæ ſortes.Ouid.15.Metam.
Malignæ ſortes tacita ambage.Claud.de bel.Getico.
Obſcuræ ſortis ambages.Ouid.5.Faſt.
Sacræ ſortes.Ouid,1.Metam.
Fatigare ſortes.Lucret.lib. 4.

¶Sortem trahere,pro educere,vt ait Seruius. Sueton.in Tib.Cæſare,cap.14.Æneid.
-operúmque laborem
Partibus æquabat iuſtis,& ſorte trahebant.
Salutifera ſors. Apollinis reſponſum ſalutem efferens. Ouid. 15. Metamorph.

Sorticula,ſorticulæ,pen.corr.Diminut.{κληρίδιον} Suetonius in Nerone Claudio, ca. 21. Ac ſine mora nomen ſuum in albo profitentium citharœdorum iuſſit aſcribi , ſorticuláque in vrnam cum cæteris demiſſa,intrauit ordine ſuo.

Sortio,ſortis,ſortire,Actiuum pro ſortiri. Antiquum. Var.Rer.human. lib.20.Cùm venerint cenſores,inter ſe ſortiant. Ex Nonio.

Sortior,ſortiris { κληρόω,λαγχάνω,μείρομαι, διαλαγχάνω } ſortiri,pen.prod. Sortes facere.Plau.Caſin.7,
Nam ſi ſic nihil impetrare potero,ſaltem ſortiar.
Sortiri aliquibus. Plaut.Caſina.8.
Ad pœnam ſortiri.Cic.pro Cluentio.
Sortiri quid loquare.Cic.1.de Nat.deo.Hoc eſt non conſyderate, ſed quaſi ſortiri quid loquare.
Sortiri vter.Liu.2.ab Vrbe.
Sortiri,vel Comparare inter ſe,Vide COMPARO.

Sortitum in ſingulos,Sorte datũ. Cic. ad Att.lib.4.85. Senatus decreuit , vt tacitum iudicium antè comitia fieret, ab iis conſiliis quæ erant omnibus ſortita in ſingulos candidatos , magnus timor candidatorum.

Sortiri dicas,Vide DICA.Cic.4.Ver.Interea dies aduenit,quo die ſeſe ex inſtituto ac lege Rupilia dicas ſortiturum Syracuſis iſte edixerat.
Domos ſortiri.Virg.5.Æneid.
Sortiri remos.Virg 3.Æneid.
Sternimus optatæ gremio telluris ad vndam
Sortiti remos. Vbi Seruius, Sortiti remos, per ſortem diuiſi ad officia remigandi,quis eſſet proreta, qui pedem teneret. Idẽ 8.Æneid.
Ocyus incubuere omnes,paritérque laborem
Sortiti. Et lib.9.
Omnis per muros legio ſortita periclum
Excubat , exercétque vices quod cuique tuendum eſt. Id eſt ſorte diuiſa ad defenſionem pericli.
Vices ſortiri.Virg.3.Æneid.

Sortiri iudices,Per ſortem eligere.Cic.ad Quint.fratrem, lib.2.5. Is cùm grauiter de Clodianis incendiis,trucidationibus, lapidationibus queſtus eſſet , ſententiam dixit, vt ipſe Iudices per Prætorem vrbanum ſortiretur.

Sortiri Magiſtratũ vel prouincias,Per ſortem,ſiue ſorte obtinere. Cic.6.Phil. Eſt enim patronus triginta quinque tribuum,quarũ ſua lege, qua cũ C. Cæſare magiſtratũ ſortitus eſt,ſuffragiũ ſuſtulit.Idẽ ad Lent.lib.1.9. Si licitum eſſet legem Curiatã ferre, ſortiturum eſſe cum Collega prouinciam. Liuius 7.ab Vrbe.Horat.2. Serm.ſaty. 6,
-terreſtria quando
Mortales animas viuunt ſortita.
Amicum ſortiri.Horat.1.Serm.ſaty.6.
Fœlicem dicere non hoc
Me poſſum caſu, quòd te ſortitus amicum.
Id eſt,Non caſu aliquo & fortunę beneficio factus ſum tibi amicus, ſed virorum proborum commendatione & meis virtutibus.
Breuis vitæ ſpatium ſortiri.Ouid.3.Metam.
Tempora nouiſſima ſortitus.Ouid.11.Metam.
Sortiri filium.l.3 §.ſi emancipatus.D.de bon.poſs.contr.tab.
Fortunam oculis ſortitus. Virg. 2. Æneid. Locum ad feriendum oculis eligens,quem fortuna deſtinarat vulneri.

¶Sortiri,Diſponere.Virg.3.Æneid. -ſic fata deûm rex
Sortitur,voluítque vices,is vertitur ordo. Horat.3.Car.ode 1.

¶Sortiri aliter.Virg.3.Georg.
Semper enim refice:ac ne pòſt amiſſa requiras,
Antè veni , & ſobolem armento ſortire quotannis. Vbi Seruius, Sortire,ſubſtitue,ſubminiſtra.Et eſt verbum iudiciorum. Nam ſubſortiri dicuntur iudices,qui occupatorum funguntur officio.
Sortiri ſecula Seneca de Benef.lib.2.cap.28.

Sortitio,Verbale,fœ.gen.{κλήρωμα.} Cic.pro Cluent.Ecce tibi eiuſmodi ſortitio,vt in primis Bulbo & Staleno,& Guttæ eſſet iudicandum. Ibidem.Statuerunt enim ita maiores noſtri,vt ſi à multis eſſet flagitium

rei militaris admiſſum, ſortitione in quoſdam animaduerteretur:vt metus videlicet ad omnes,pœna ad paucos perueniret. Quibus verbis Cicero morem antiquum ſignificat,quo,vt ait Liuius,in decimum quenque militem ſortitò animaduertebatur capitaliter. Vnde & legimus decimatas legiones.
Sortitio prouinciarum.Cic.3. Philip.
Sortitio iudicum. Cic.ad Qu. fratrem, lib. 2.5, Sententiam dixit vt ipſe Iudices per Prætorem vrbanum ſortiretur : iudicum ſortitione facta comitia haberentur.
Prærogatiuæ ſortititio.Cic.2 Philip.
Religioſa ſortitio.Cic.3.Philip.
Iudicare ſortitionem.Cic.3.Philip.

Sortitus,huius ſortitus,pen.prod.maſc.gen.{ κλήρωσις } pro Sortitione. Cic. pro Domo ſua,Quid ſi etiam pluribus de rebus vno ſortitu retuliſti?

Sortitus,ſortitus,Idem quod ſors. Virg.lib 4. Æn.
- quæ ſortibus non pertulit vllos. Nonius.

Sortitor, pe.prod.Verbale,{κληρωτήρ.}Senec. Troa.10. & iniquæ ferus Sortitor vrnæ.

Sortilegus, pen.corr.{ χρησμῳδός,} Qui per ſortes futura prænũtiat,vel per ſortem aliquid eligit.Cic. 1. de Diuinat. Nunc illa teſtabor non me ſortilegos,nec eos qui quæſtui cauſa ariolentur,nec pſychomãtia quidem quibus Appius amicus tuus vti ſolebat, agnoſcere.Hor. de Arte, · & diuina futuri
Sortilegis non diſcrepuit ſententia Delphis.
Sortilegis egeant dubij,ſempérque futuris
Caſibus ancipites. Lucan.lib. 9.

Sorti, Aduerbium,{κλήρῳ.} Virg.4. Georgicorum,
Sunt quibus ad portas cecidit cuſtodia ſorti. Vbi Seruius , Sorti, ex ſorte. nam aduerbium eſt,quod traxit à militia.

Sortitò,pen.prod.{ κατὰ κλῆρον } Aliud aduerbium, Ex ſorte, vel per ſortem Plaut. Merc. 4. At tibi ſortitò id obtigit. Idem Caſin. 9. Mihi ſortitò vt eueniat. Cælius ad Ciceronem, lib. 8.8. Cum imperio in prouincias pro Prætore mitti oporteret , eos ſortitò in prouincias mitti placere. Cicero pro Seſtio, Quum verò ne de vænalibus quidem homines electos , ſed ex ergaſtulis emptos , nominibus gladiatoriis ornarit, & ſortitò alios Samnites,alios prouocatores fecerit.
Sortitò dicere.Cic.6. Verr. Si quando taceant omnes , tunc ſortitò coguntur dicere.
Sortitò ſacerdotem capere. Cic. 4. Verr. Syracuſis lex eſt de religione quæ in annos ſingulos Iouis ſacerdotem ſortitò capi ius erat.
Sortitò obtingere. Horat. Epod.4.

Sorracus,ſorraci.Vide SORACVM.

Sortutillus , alias Scrutillus , aut Sartutillus,Venter ſuillus condito farre expletus Paulus.

Sory {σῶρυ} corpus metallicum ſimillimũ nielanteriæ , niſi quòd hæc denſior eſt & ſolidior,illud rarius & fiſtuloſius. facultates habet eaſdẽ cum Chalciti & Miſy,aſtrictoriam videlicet & cauſticam,craſſioris tamen eſt eſſentiæ, vnde & in metallis infimo loco naſcitur , ſua Chalciti nimirum quemadmodum & Chalcitis ſub Miſy.Eſt autem Sory tantum foſſile , quod & temporis progreſſu in Chalcitim commutatur,quemadmodum Chalcitis in Miſy.Vulgus hodie, vt cætera ferè omnia eius generis *Vitriolum* appellat.

Sos, pro eos antiqui dixerunt. Feſtus. Ennius lib.1. Conſtitit inde loci propter ſos dea dearum. Item Circum ſoſque ſunt magnæ gentes opulentæ Et,ſis;pro ſuis.Ennius,ſis oculis.

SOSANDRA , {σωσάνδρα } inſula Cretæ adiacens , ita dicta quod incolas ſuos à vi Lyctiorum ſeruarit incolumes:Stephanus.

SOSIANVS Apollinis cognomẽ,cuius Romæ erat ſtatua è Cedro ex Seucia aduecta,teſte Plinio libro,13.cap. 5.

SOSIAS ſiue Soſia, {σωσίας } philoſophus quidam impius,qui ſublata penitus prouidentia omnia temerè ferri aſſerebat : quo in errore & Euhemerum, Diagoram , Hipponem & Epicurum verſatos accepimus. Eſt item hoc perſonæ protaticæ nomen in Terentiana Andria.

SOSIBIVS, { σωσίβιος } grammaticus Lacedæmonius, cuius meminit Suidas. Fuit & alter Soſibius homo aſtutus,qui falſo tutoris nomine aſſumpto Prolemæi regnum inuaſit,& Lyſimacho Arſinoës filio machinatus eſt necem.

SOSICLES{σωσικλῆς}patria Syracuſius,poëta tragicus,circa nouiſſima Philippi Amyntæ filij tempora,vnus ex iis , quos à ſyderis nomine, quòd ſeptem numero eſſent, Pleiadem appellarunt. Docuit fabulas ſeptuaginta tres: Victorias retulit ſeptem. Suidas.

SOSIGENES{ σωσιγένης } Aſtrologus inſignis fuit , cuius opera vſus eſt Cæſar, cùm annum ad Solis rationem redigeret. Plinius lib.18. cap.25.

SOSII{ σώσιοι } Bibliopolæ olim erant celeberrimi, quorum meminit Horat. de Arte. Hic meret æra liber Soſiis. Idem 1.epiſt.21. Alloquitur librum ſuum.

SOSIMENES author nobilis , de herbarum viribus ſcripſit. Citatur à Plinio lib. 20.cap.17.

SOSIPATER pronomine Flauius,nobilis grammatici nomẽ è Chariſto Eubœæ oppido, cuius meminit Suidas. Huius libri quatuor inſtitutionum Grammatices ad nos,ſed mutili peruenerũt: quos Frobenius Baſilienſis, Fabricij ſtudio nuper in lucem emiſit. Antonianus.

SOSIPATRA,pen.cor. { σωσιπάτρα } Fœmina ac vates doctiſſima è Libya,vxor Aedeſij ſophiſtę,educata dicitur à quibuſdam numinibus. Author Eunapius.

SOSIPOLIS {σωσίπολις} Dæmõ,ſeu genius,cultus fuit ab Eleis,ꝙ vrbẽ ab Arcadibus ſeruarit:vnde illi nomen. Pauſanias in Eliacis alteris: Nã cùm bellũ eſſet inter Eleos & Arcadas,& Eleos Arcades vrgerẽt, fortè accidit,imminentibus Arcadibus,mulier cum infante ſe Eleis obtulit, ſéq; monitã ait,vt eis cum infante,quẽ ſinu gerebat, opem ferret:eíſque puerulum exhibuit , quem illi prima parte campi depoſuere:irruentibus verò Arcadibus , eis viſus is non puerulus , ſed ſerpens: qui territi retrocedere cœperunt. Inſequentes verò Elei Arcadas fuderunt , & victoria potiti ſunt. Hinc ab Eleis templum excitatum eſt, vbi ſeſe ſerpens viſus eſt recipere, & Deus ab euentu liberatæ vrbi Soſipolis Deus vocatus eſt. Sed & ibidem Ilithyæ ara erecta eſt,ſeu ab ipſa Soſipolis eſſet productus, quem pueruli ſpecie effingebãt, chlamyde ſtellata indutũ,& manu altera cõtinens Cornucopiæ,quale ſcilicet Fortuna geſtare ſolet. Soſipoli rem diuinam eius templi antiſtes faciebat,caput & faciem albo obtecta velamine, ſoláque ipſa templi adytũ ingrediebatur. Huic denique Deo maxima omnia ſua deferebant negotia, maximúmque eis iuſiurandum erat. De Ioue Soſipoli nuncupato , Strabo lib.14.ſcribit,& Lilius in Ioue.Item Syntag.1.Hiſtor.deorum.

SOSITHEVS {σωσίθεος} poeta tragicus, patria Syracuſanus, aut, vt alij volunt, Athenienſis:quanquam non deſunt,qui ex Alexãdria Troadis ortum malunt, vnus ex iis , quos Pleiadas appellarunt, quod ad inſtar Pleiadum ſeptem numero eſſent : Homeri tragici æmulus. Suidas.

Soſpes,ſoſpitis,pen.cor.com.gen. {σῶος, σῶς} quanuis ſoſpita fœmininum habeat, Non ſolùm ſignificat eum qui ſeruatur,id eſt ſaluus eſt:ſed etiam eum qui ſeruat : Vnde Ennius ſoſpitem pro ſeruatore poſuit. Feſtus. Plaut. Aſin.3,
Supereſſe vitæ ſoſpitem & ſuperſtitem,&c. Idem Cap.13,
Modò in portu Philopolemum viuum,ſaluum & ſoſpitem Vidi. Liuius 1.ab Vrbe lib.2, Soſpitéſque omnes Romam ad propinquos reſtituit.
Natus ſoſpes. Virg 11. Æneid.
Curſu ſoſpite mutare lares. Id eſt nauigatione proſpera,& incolumi. Horat.in Carm.ſeculari.
Domus ſoſpes ab incurſu. Ouid.10. Metam.
Nauis ſoſpes ab ignibus. Horat.1. Carm.ode 37.
Iuuenes ſoſpites. Horat.3. Carm. ode 14.

Soſpita,ſoſpitæ,pen cor.fœm.gen.Cic.pro Murena, Nolite à ſacris patriis Iunonis ſoſpitæ,cui omnes Conſules facere neceſſe eſt. Idem 1. de Nat.deorum.

Soſpitalis,& hoc ſoſpitale,penul.prod. {σωτηριώδης} Qui ſoſpitem facit. Plaut. Pſeud.5,
-quis eſt qui moram occupato moleſtam obtulit. P. qui tibi Soſpitalis fuit.

Soſpito,ſoſpitas,pen.corr. {σώζω} ſoſpitare, Incolumem ſeruare. Plaut. Merc.9,
Periſtrata di tibi vnicum gnatum ſoſpitent. Idem Aſin.12,
Quæſo herclè Litane, ſcis herum tuis factis ſoſpitari. Liuius 1.ab Vrbe, Pacem precibus expoſcunt, vti volens propitius ſuam ſemper ſoſpitet progeniem.
Soſpitare eſt bona ſpe afficere, aut bonam ſpem non fallere. Paulus ad Feſtum.
Soſpitent, ſaluẽt, inquit Nonius. Ennius Menalippa, Regnúmque noſtrum ſoſpitent, ſuperſtiténtque.

SOSTRATVS Gnidius , Is eſt qui Pharum in Pharo , ſaluti nauigantium conſulens poſuit. Strabo lib.17, Ipſúmque inſulæ promontorium eſt petra quædam, mari circumluta, quæ turrim habet, multis tabulatis excelſam & albo lapide mirificè ſtructam, eodem nomine quo inſula. Eam Soſtratus Gnidius regum amicus poſuit ob nauigantium ſalutem, vt epigramma declarat,
Soſtratus Gnidius Dexiphanis filius
Diis ſeruatoribus pro nauigantibus.
¶Soſtratus, ſculptor qui ex ære ſigna faciebat. Plin.lib.36.cap.12, Soſtratus item alter Ceteris ſacerdos, apud Tacitum.
¶Soſtratus, etiam vates quidam fuit, qui per furorem Græcis multa prædixit. Nam Bacchis Nauſeus & Soſtratus, Athenienſibus Xerſis aduentum prædixerunt, vt eſt author Herodotus. Soſtratus item Sicyonius cognomento Acrocherſites, vt ſcribit Suidas.

SOSVS, Strator pauimentorum induſtrius apud Plinium lib.36.cap.25.

SOTADES{σωτάδης}Maronites poëta fuit turpiſſimi carminis author, in quo omnes nefandarum libidinum refert ſpecies. Hoc carminis genus, ſumpto nomine ex argumento, Cinædos inſcripſit. Suidas.

Sotadeum {σωτάδειον } carmen conſtat è quinque pedibus , primis duobus Ionicis à maiore , & tribus reliquis trochæis. Et quia Ionicus à maiore conſtat è duabus primis longis, & reliquis duabus breuibus , primus pes interdum ſoluta prima Ionici in duas breues, fit meſomacros conſtans è media longa , & duabus vtrinque breuibus: ſoluta ſecunda, fit paropæon , conſtans è prima longa & quatuor breuibus. De hoc ſic eſt Atilij Fortunatiani fragmentum: Primus ſpondeus ſecundus pariambus, tertius ſpondeus, quartus pariãbus , quintus tribrachys , ſextus item tribrachys , vltimus ſpondeus. Et quo magis mirum videri poteſt, totus ſotadeus numerus è trochæis poteſt cõſtare pedibus, & duo habet Ithyphalica metra, & vnum trochæum pedem,&c. Vide Aldum in ſuis grammaticis.

Soter, ſoteris, penul.prod.m.g.{σωτήρ} Saluator, Conſeruator, Seruator. Cic.4. Verr. Itaque eum non ſolùm patronum iſtius inſulæ , ſed etiam ſotera inſcriptum vidi Syracuſis. Hoc quantum eſt? Ita magnũ vt Latino vno verbo exprimi non poſſit, is eſt nimirum ſoter , qui ſalutem dedit. Vetus codex ſcribit per aſpirationem, ſother.

Soter Bacchus. Cælius lib.7.cap.13. Bacchum legimus σωτῆρα nuncupatum Græcis, quòd eos in Myſia Telepho graſſante, ſeruarit, obiecta forte illi vite, quæ res ab dolo id genus dicta Sphaltes eſt.

Soteria, ſoteriæ, σωτηρία, Salus.

Soteria ſoteriorum, Munera quæ conualeſcentibus, & à morbo aut aliquo ſeruatis periculo ab amicis mittebantur. Mart. lib .12. in Polycarmum,
Ægrotas vno decies, aut ſæpius anno:
Nec tibi, ſed nobis hoc Polycarme nocet.
Nam quoties ſurgis, ſoteria poſcit amicos:
Sit pudor, ægrota iam Polycarme ſemel.
Soteria etiam dicuntur vota vel ſacrificia pro ſalute amici perſoluta. Vnde Statius lib.1. Sylu.4. carmen gratulatorium quod pro re-

ſtituta Rutilio Gallico ſalute cecinit,inſcripſit Soteria.

SOTERICVS {σωτήριχος, verſificator fuit ex Aſſo Troadis, qui Diocletiani encomium ſcripſit,Dionyſiacorum libros duos & alia nonnulla, quæ commemorantur à Suida.

SOTERIDAS, Epidaurius, grammaticus Pamphilæ doctiſſimæ mulieris pater,σωτηρίδας,Huius facit mentionem Suidas.

SOTHERICVS, Artifex quidam fuit conſtruendorum lectorum rudis,& inelegans,à cuius nomine lecti Sotherici dicti ſunt impoliti à Seneca. meminit Turnebus.

SOTIRA{σώτειρα} vrbs Arianorum ab Antiocho Seleuci filio condita.Stephanus.

¶ Sotira obſtetrix commemoratur à Plinio libr.28.cap.7. Tertianis quartaniſque febribus plantis ægri menſtruo mulieris ſanguine illitis, mederi ſolitam, maximè verò ſi æger ſubterlinatur ab ipſa muliere,& ignoranti,efficaciorem quippe ea ratione medelam fieri.

SOZVSA{σώζουσα}Trium oppidorum nomen, quorū vnum in Phœnice collocatur à Stephano,ſecundum in Piſidia,tertium in Æthiopia.

S P

SPACO{σπακώ} vxor fuit Mithridatis bubulci Aſtiagis Medorum regis & nutrix Cyri: quæ vox, quoniam Medorum lingua canem ſignificat,factum eſt, vt Cyrus ſit creditus à cane nutritus. Herodotus libro 1.

Spadix, ſpadicis,pen.prod.m.g.{σπάδιξ} quid ſit delarat Gellius li. 2. cap. 26. his verbis, Et rutilus & ſpadix, phœnicei ſynonyma: qui factus Græcè noſter eſt,exuberantiam, ſplendorémque ſignificat ruboris: quales ſunt fructus palmæ arboris non admodum ſole incocti:vnde ſpadici & phœnicei nomen eſt.Spadica enim Dorici vocant auulſum è palma termitem cum fructu. Virg.3. Georg.

Spadices glaucíſque,color deterrimus albis,&c.

Spadiſſeus,a,um.Idem quod Puniceus,ſiue baius, quod coloris genus in equis potiſſimùm commendatur. {φοινίκεος} ſignificantia quædam ruboris,ſplendoriſque qualis cernitur in termitibus palmarum, qui ſpadices appellantur. Thileſius,in libello De coloribus.

Spadicarius. Iulius Firmicus lib.3. cap. 7. Faciet autem Saturnus, ſi ſic poſitam Venerem forti radiatione reſpexerit, aut ſpadicarios, aut textores,vel pigmentorum inuentores. hoc eſt ſpadicei coloris infectores, qui carus erat.

Spadix, Inſtrumentum muſicum, Iulius Pollux author lib.4. Meminit & Cælius lib.9.cap.4.Quint.lib.1.cap.17. de Muſica, Sed qua laudes fortium canebantur, quáque & ipſi fortes canebant (nam pſalteria & ſpadices etiam virginibus probis recuſanda)ſed &c.

Spado, ſpadonis, ma.ge.{σπάδων} dictio Græca, idem quod Eunuchus ſignificans,nempe cui cremaſteres ſunt euulſi,id eſt nerui quibus colei ſuſpenſi ſunt. A σπάω, quod eſt euello,quòd ab eo pars maxima virilitatis auferatur. Plin.lib.21. cap.37. Defluuium capillorum in ſpadonibus non viſum.

Rugoſis ſpadonibus ſeruire.Horat. Epod.9.

Spadonum genera ſunt varia: Caſtrati, qui penitus non arrigunt, ſiue qui naturaliter ſine teſtibus progeniti ſunt,ſiue qui ante pubertatem omnino exciſi. Thlaſiæ, quibus teſtes fracti ſunt. τλάω enim frango ſignificat. Hi & θλαδίαι, dicuntur. Thlibiæ,qui attritos eos habent, ἀπὸ τοῦ θλίβειν. Eunuchi qui τὴν εὐνὴν id eſt lectum virginum cuſtodiunt. Dicti quòd bonæ ſint mentis, ab εὖ & νόος, & à venereis ſemotæ. His non ſolùm teſtes,ſed & totus coleus ipſe amputari ſolebat. ſunt & quibus quum vterque adeſſet, altero tamen exerti ſunt. Caſtrari quoque mulieres in Lydia repertum eſt.Hæ omnes ſpecies ſub Spadonis appellatione comprehendūtur.Vide Alciatum de Ver. ſig.in l. Spadonum,& Iureconſ.in l. Si ſeruo.§.ij de iure dotium.

¶Spadones,Surculi qui nihil adferunt.Col.lib.3 cap.10, Eiuſmodi ſurculos,qui nihil attulerint,ſpadones appellāt: quod non facerent, niſi eos ſuſpicarentur inhabiles frugibus: quæ & ipſa appellatio rationem mihi ſubiecit non eligendi malleolos, quamuis probabili parte vitis enatos,ſi fructum non tuliſſent, quanquam & hos ſciam non in totum ſterilitate affectos.

Spadonia laurus. Plin.lib.15.cap.vlt.

Spagas,Piceæ genus,Plinius libro,14.cap.20.In Aſia,quæ fit è Picea, admodum candida, Spagas vocatur.

Spalatra,{σπάλαθρα}Magneſiæ oppidum apud Plinium lib.9.cap.9.

SPALÆI ſunt populi circa Mæotim autore Plinio libro.6.cap.7.

Spara, Minimi generis iacula à ſpargendo dicta. Lucilius:

Tum ſpara,tum rumices,portantur tragula porro.

Sparganium,herba eſt folia habens gladioli inſtar,ſed arctiora,& in terram magis procumbentia: in ſummo caule veluti pilulæ prominent, in quibus ſemen.Ab aliis, Sparganion, aliquibus Xiphidion dicitur. Dioſcorides lib.4. cap.21. apud Matthiolum.

SPARGAPISES {σπαργαπίσης} fuit filius Tomyridis Maſſagetarū reginæ,qui captus à Cyro Perſarum rege ſeipſum interfecit. Herodot. libro 1.

Spargo,ſpargis,ſparſi,ſparſum,{πάσσω,καταπάσσω,σκορπίζω,διασκορπίζω} ſpargere, Paſſim aliquid iactare, quaſi per ſpatium aliquid agere. Plaut. Trucul.8.

- ſparſiſti Aquam:iam rediit animus. Virg.9.Æneid.

Iam cornu petat,& pedibus qui ſpargat arenam.

Spargere ſe in ariſtas dicitur herba,quando ſuccreſcit. Plinius li. 12.cap.12. Cacumina in ariſtas ſe ſpargunt.Idem lib.3.cap.9.Differt, quòd in brachia ramorum ſpargitur.Id eſt expanditur.

Spargit ſe in amnem Moſam Rhenus.Plin.lib.4.cap.15.

Sparſerant ſe toto paſſim campo.Liu.7. bel.Maced.

In fluctus ſpargere aliquem,Proiicere in fluctus.Virg.3.Æne.

Spargere per.Virg.3.Æneid.

- niueámque Paron,ſparſáſque per æquor Cycladas.

Sparſi per agros & per vias.Liuius 9.bel.Pun. Et lib.9. ab Vrbe.

Comæ cauæ ſparguntur per caput omne. Ouid.2.de Arte.

Arenam ſpargere pedibus.Virg.3.eclog.

Auxilium toto ſpargit in orbe ſuum.Ouid. de Nuce,

Bellum ſpargere per æquora.Lucan.lib.2.

Solis equi ſparſere diem.Silius lib.5.

Fama ſpargitur in turmas. Stat.9. Theb.

Flammas per nubila ſpargit Iuppiter. Ouid.3.Faſt.

Flores ſpargere. Virg. 6.Æneid.

Spargere humum foliis. Virg.5.eclog.

Spargite humum foliis,inducite fontibus vmbras. Id eſt implete. Seruius.

Eurus ſpargens naufragium.Silius lib.10.

Nebulam ſpargere ſtellis candidis. Nebula ſtellas obſcurare. Horat.3. Carm.ode 15.

Fama ſparſerat nomen per vrbes. Ouid. 8.Metam.

Semen ſpargere. Cice. pro Roſc. Amer. Etenim qui præeſſe agro colendo flagitium putes, profectò illum Attilium, quem ſua manu ſpargentem ſemen,qui miſſi erant conuenerunt, hominem turpiſſimum atque inhoneſtiſſimum iudicares. Id eſt ſeminantem.

Humo ſpargere ſemina.Ouid.5 Metam.

Semina ſpargere in ſolum ſterile.Senec.lib.1.de Benef.cap.1.

Suſpiciones quammaximè variè ſpargere. Quin.lib.7.cap.3.

Terram ſpargere imbribus.Seneca de Benef.

Voces ambiguas ſpargere in vulgus.Virg.2.Æneid.

Vulcanum ſpargere totis tectis. Virg.7.Æneid.

Oculos ſpargere.Perſ.ſatyr.5,

-totáque impunè Suburra

Permiſit ſparſiſſe oculos iam candidus vmbo. Id eſt, liberè & ſine metu circunſpicere fœminas in ſuburra proſtantes.

¶Spargere,Guttatim infundere,& miſcere.Virg.12.Æneidos,

- Sparpit rapida vngula rores

Sanguineos. Idem lib.4,

Spargens humida mella,ſoporiferúmque papauer. Ex Seruio.

¶Spargere,Madefacere.Lucil. lib. 19. Latere pendens, ſaxa ſpargens tabo, Sanie,& ſanguine atro. Sic Cic.1.Tuſcul.Vnde Aſpergere dicimus.Solebant enim veteres aqua corpus purgationis cauſa madefacere,diis inferis ſacrificaturi.

Spargere corpus aqua.Virg 6.Æneid.

Occupat Æneas aditum,corpúſque recenti

Spargit aqua:ramúmque aduerſo in limine figit.

Ora ſpargunt lachrymis.Lucret.lib.2.

Spargere venena.Cic.2.in Catil.Sed etiam ſicas vibrare,& ſpargere venena didicerant.

¶ Spargere, Diuidere. vt, Genus in multas ſpecies ſe ſpargens. Hoc eſt diuiſum.Plin.lib. 21. cap.8.

¶ Spargere,Complere.Virg.9.Æneid.

Et iam prima nouo ſpargebat lumine terras. Idem 4.Æneid.

Spargendus,Participium,{παςέος} vt

Ignis ſpargendus.Senec. Herc.Oetæo 15.

Membra ſpargenda procellis dare.Lucan.lib.15.

Sparſus, {πεπασμένος} Aliud particip. Terent. Heau 5.

Rufámne illam virginem cæſiam,ſparſo ore,adunco naſo?

Sparſus albo. Virg.2.eclog.

Præterea duo,nec tuta mihi valle reperti

Capreoli,ſparſis etiam nunc pellibus albo. Vbi Seruius, Sparſis pellibus albo,Qui habent adhuc maculas à prima ætate venientes.Acceſſu enim temporis mutant colorem: & eorum maculæ eſſe gratiæ minoris incipiunt.

Tempora ſparſus raris canis. Ouid.8. Metam.

Sparſus,nomen,{κατάπαστος, σποραδής} Plin.lib. 26. cap. 34. Item ſelenitium,cuius eſt minor acinus,ſparſior, racemus.

Arena ſparſa. Virg.3.Georgic.

Capilli ſparſi. Propert. lib. 2. eleg. 1.

Corpus ſparſum Senatus. Lucan.lib.7.

Humerus ſparſus capillis. Horat.3. Carm. ode 20.

Humus ſparſa cæleſti rore.Ouid.1.Faſt.

Manus ſparſæ cruore. Virg.4. Æneid.

Sparſæ manus. Plinius.libr.7.capi. 17. Vetus exemplar habet paſſis manibus.

Sparſæ humanitatis ſale literæ. Cic. ad Atticum.lib. 1. 8. Purè loquuntur cùm humanitatis ſparſæ ſale, tum inſignes amoris notis.

Veſtigia ſparſa ſunt laceri currus. Ouid. 2.Metam.

Sparſio,ſparſionis,Verbale,Actus ſpargendi,de qua ſic Statius.

Hunc rorem veniens profudit Eurus.

Quicquid nobile Ponticis nucetis,

Fœcundis cadit aut iugis Idumes:

Quod ramis pia germinat Damaſcus. Subiicitque,

Non tantis Hyas in ſerena nymbis

Terras obruit,aut ſoluta Pleias. Iterum,

Diues ſparſio quos agit tumultus?Turnebus.

Sparſim, Aduerb. {σποράδην} Huc atque illuc.Plin.lib.36.cap.7,Auguſtum vndatim criſpum in vertices:Tiberium ſparſim conuoluta canitie. Gel.lib.11.cap.2, Præterea ex eodem libro Catonis hæc etiam ſparſim & interciſè conmeminimus.

Spari,Teli genus apud antiquos,vt vult Gellius lib.10.cap.25.

SPARTA,ſpartæ {σπάρτη} & Sparte,Spartes,Eadem eſt quæ & Lacedæmon,vrbs Laconiæ in Pelopōneſo,à Sparto Phoronei filio,qui eam condidit, appellata Sparta. Fuit autem ciuitas Græciæ inſignis,quæ diu cum Athenienſibus grauia bella geſſit, quæ Lycurgi legibus optimè inſtituta fuit.Virgil.3 Georg.

Veloces Spartæ catulos,acrémque moloſſum Paſce ſero pingui.

Animoſa Sparte.Stat.5.Sylu.3.

Immunita Sparte.Ouid.10.Metam.

Nobilis Sparte. Senec.Theb.

Potens Sparta.Stat.1.Achil. Ab ea dicta ſunt Spartiatæ,pen.prod.

Spartæ,& Spartani.Spartiatas legimus in libris Machabæorum, Romanis fuiſſe confœderatos.

Gens Spartana.Ouid.3.Metam.

Virgo Spartana.Virg.1.Æneid.

SPARTACVS,pen.cor. {σπάρτακος} Famoſus gladiator fuit,vt ſcribit Appianus lib.1,ex Thracia oriūdus,robore animi & corporis præſtans, qui vnà cum Chyſo & Oenomao, effracto Lentuli ludo gladiatorio, cum ſeptuaginta gladiatoribus erupit Capua, manúque ſeruorum congregata, quaſi iuſto exercitu comparato, bellum ingens excitauit:ſed victus à Craſſo fuit.de quo Lucan.lib.2,

Vt ſimili cauſa caderes,qua Spartacus hoſtis. Vide Appianum.Cic. 4.Philip.Eſt igitur Quirites Populo Romano victori omnium gentium,omne certamen cum excurſore,cum latrone,cum Spartaco.

Acer Spartacus.Horat.Epod.16.1.

Vagans Spartacus Horat.3.Carm.ode 14.

SPARTIO {σπάρτιον} Promontorium eſt Sithoniæ in Thracia,nobile Orphei vatis origine,quod multi Sperchium eſſe volunt.

SPARTOPOLIOS {σπαρτοπόλιος} ſignificat caniciem.Sed in Tragœdia,virili ſpecie,nigra ac ſubpallida:in Comœdia verò muliebri erat habitu perſona. Nam inter perſonas tragicas & comicas (vt ait Iulius Pollux)numerantur Polia & Spartopolios. Polia (inquit)erat anus, ætate dignitatéque cæteris anteſtans.

Spartum,ſparti,ſiue ſpartium {σπάρτιον} Dioſcoridi lib.4.id eſt quod noſtri geniſtam appellāt, fortaſſis quia genu modo flexilis ad nexus ſit,vel quia genibus medeatur dolentibus. Eſt & aliud ſparti genus quod in Hiſpania naſcitur, de quo Plin. lib.19. cap.2. Idem lib.24. cap.9,Geniſta quoque vinculi vſum pręſtat.Flores apibus gratiſſimi. Dubito an hæc ſit,quam Gręci authores ſparton appellauere,quum ex ea lina piſcatoria apud eos factitari docuerim: & nunquid hanc deſignauerit Homerus,quum dixit,Nauium Sparta diſſoluta. Nondum enim fuiſſe Africanum vel Hiſpanum ſpartum in vſu certum eſt,Et quum ſutiles fierent naues, lino tamen, non ſparto vnquam ſutas. Semen eius quod Græci eodem nomine appellant,in folliculis phaſeolorum modo naſcens,purgat ellebori vice,drachma & dimidia pota in aquæ mulſæ cyathis quatuor,ieiunis.

Sparto fiebant funes nautici.Liu.2.bel.Pun.

Spartarium,ſpartarij {σπαρτεών} Locus in quo ſpartorū frequentia eſt, vel ſpartis conſitus.Plin.lib.11.cap.8,Falsò excipitur ſpartum,quippe cùm in Hiſpania multa in ſpartariis mella herbam eam ſapiant.

Sparteus,Adiect. {σπαρτινός} Sparto compactum & compoſitum.Colu. lib.6.cap.12,At ſi iam in vngulis eſt,inter duos vngues cultello leuiter aperies. Poſteà linamenta ſale atque aceto imbuta applicantur, ac ſolea ſpartea pes induitur.Id eſt iuncea,vel ex ſparto facta.

Spartei funes.Cato cap.3.

Spartea ſporta.Colum.lib.12.cap.6.

Sparteæ vrnæ & ſparteæ amphoræ.Cato cap.11.

Sparus,ſpari,maſc.gen.vel Sparum,neut.gen.Telum ruſticum in modum pedis recuruum,vt ait Seruius.Eſt & militare quoque,vt in ſequentibus exemplis patet. Virg.11.Æneidos,

Agreſtíſque manus armat ſparus. Saluſtius, Sed ex omni copia circiter quarta pars, militaribus armis inſtructa, cæteri vt vt quoſque caſus armauerat,ſparis aut lāceis,alij peracutas ſudes portabant.Feſtus, Spara minimi generis ſunt iacula, à ſpargendo dicta, quòd paſſim pugnando ſpargerentur. Lucilius,

Tum ſpara,tum murices portantur,tragula porró.

Spaſmus,ſpaſmi:ſiue ſpaſma,ſpaſmatis,neut.gen.{σπασμός} Contractio,neruorum rigor,ſiue diſtenſio,conuulſio. Plin.lib.22 ca.8,Item ex mulſa auxiliatur renibus,ſtranguriæ,opiſthotonicis ſpaſmis,lumbis. Idem lib.20.cap.22,Ruptis,conuulſis,ſpaſmatum neruis ſalutare.Quo loco Hermolaus admonet ex veteri lectione legendum,Ruptis,conuulſis,ſpaſticis neruis.

Spaſticus,pen.corr.Adiect. {σπαστικός} Dicitur cui aliquid intus cōuulſum eſt.Plin.lib.21.cap.19,Radicem decoctam bibere ſpaſticis,euerſis,conuulſis,ſuſpirioſis ſalutare eſt.Sic lib 23.cap.1.

Spatha,ſpathæ {σπάθη} Longior enſis, ac latior à quibuſdam eſſe dicitur: à σπάζω, ſcindo, vel dilacero: vel à σπάω,quòd euello ſiue euagino ſignificat. Apuleius, Et militaris ſacramenti genium ob amiſſam ſpatham verebatur. Vegetius gladios maiores, ſpathas vocari docet:minores verò,ſemiſpathas.

Spatha etiam dicitur, qua coctura in vaſis permiſcentur & agitantur. Plinius libro 23. cap. 7, Permiſcentes ſpatha coquebant. Sic in vetuſto codice,& in omnibus.Apud Celſum ſpatha ſæpe legitur. Hæc Budæus. Colum.lib.12.cap.22, Deinde permiſceto ſpatha lignea.

Spathula,ſpathulæ,pen.corr.Diminutiuum, {σπάθιον.} Celſus lib.8,At ſi vaſtius corpus, neruíve robuſtiores ſunt,neceſſaria eſt ſpathula lignea,& quæ craſſitudinem duorum digitorum habeat. Quidam rudiculam vocant.

Spathalium, Vide SPATHE.

Spathe,ſpathes {σπάθη} Genus arboris.Plin.lib.12.cap.28.

¶Spathe, Ramus palmæ. Theophraſtus corticem palmæ vocat. Plin.lib.16.ca.26,Palma ſola(vt dictum eſt)in ſpathis habet fructum, racemis propendentem.Idem lib.23.cap.5,Palma,ſiue elate,ſiue ſpathe,medicinæ confert germina,folia,corticem.

Spathalium {σπαθάλιον}Diminu.Palmæ ramulus cum dactylis dependentibus:de quo eſt Martialis epigr.lib.13.

¶Spathalium, Ornamentum muliebre inter delicias mulierum annumeratum.A verbo Græco σπαθάω, ſiue σπαθαλάω, quod ſignificat delicias ago & laſciuio. Plin.lib.13.cap.25,Iuba tradit circa Trogloditarum inſulas fruticem in alto vocari Iſidos plocamon,corallio ſimilem ſine foliis, præciſum mutato colore in nigrum dureſcere: quum cadat,frangi. Item alium qui vocetur charitoblepharon, efficacem in amatoriis.Spathalia eo facere & monilia fœminas.

Spathicus,pen.corr. Firmic.lib 4 cap.1,Si Luna feratur ad Solem, interdum facit ſpathicos, & qui aſſiduis valetudinum vitiis contrahantur.Sed legēdum ſuſpicor Spaſticos,nimirum à ſpaſmo,id quod admonere videtur verbum cōtrahantur. Vtcunque ſit ſpathicos interpretor contractos,conuulſos.

Spathula, Vide SPATHA.

Spatior,Spatioſus, Vide SPATIOSVM.

Spatium, ſpatij {διάστημα, διωλία, ἀπόστημα, χώρησις} non ſolùm de loco dicitur,ſed etiam de tempore.

¶De loco.Cic.2.de Nat.deor.Sydus ſpatiis immutabilibus ab Ortu ad Occaſum commeans.

Spatium cùm de loco dicitur,eſt quantum alicuius loci patet magnitudo.Sic etiam eius ſpatij ambulatio & decurſus vocatur. Cic.1. de Oratore,Tum Scæuolam duobus ſpatiis tribúſve factis dixiſſe.Id eſt,cùm bis aut ter totum ambulationis ſpatium peragraſſent.Tranquillus, Singulos à ſeptenis ſpatiis ad quina corripuit. Id eſt, à ſeptenis curſibus,à ſeptenis curriculis. Turnebus.

Diſcrimina ſpatij.Ouid.8.Metam.

Interius ſpatium,pulchérque receſſus.Ouid.7.Metam.

Aduerſa ſpatia.Virg.5.Æneid.

Deſertum ſpatium.Lucret.Lib.1.

Diſtans ſpatium.Quintil.lib.2.cap.20.

Extremum ſpatium. Virg.5 Æneid.

Immenſum & enorme ſpatium.Tacit.in vita Agricolæ.

Maxima campi ſpatia.Virg.3.Georg.

Mediocre ſpatium,Vide Mediocris in MEDIVS.

Multiplex loci ſpatium.Lucret.lib.2.

Remotum ſpatium. Ouid.2.de Arte.

Syluestria ſpatia. Cic.1.de Legib.

Tritum ſpatium.Id eſt,via trita.Ouid.2.Metam.

¶Abeſſe ſpatio,tranſitu,paſſibus,&c.Vide ABSVM.

Addere ſe in ſpatia.Virg.1.Georg.ad finem.

Complere ſpatium.Lucan.lib.5.

Conficere viam ſpatiis.Virg.2.Georg.ad finem.

Corripere ſpatium, Vide CORRIPIO.

Iniquis ſpatiis diſcluſus.Virg.4.Georg. Id eſt, anguſtis.Nimium enim excreuiſſet Georgicorum liber, ſi hortorum culturam inſeruiſſet.

Æquali ſpatio diſtare.Ouid.8.Metam.

Pari ſpatio diſtare vtrinque.Ouid.10.Metam.

Quadrageno diſtare ſpatio.Plin.lib.17.cap.23.

Emetiri ſpatium oculis.Virg.10.Æneid.

Euadere ſpatium.Virg.12.Æneid.

Facere ſpatium.Quintil.lib.1.cap.10.

Facere ſpatia.Ambulare.Cic.lib.1.de Oratore,Poſtero autem die, cùm illi maiores natu ſatis quieſſent,in ambulationem ventum eſſe dicebat: tum Scæuolam duobus ſpatiis tribúſve factis dixiſſe, Cur non imitamur Craſſe Socratē illum,&c. Hoc eſt,bis aut ter emenſo ambulationis ſpatio. *Apres auoir fait deux ou trois tours en ſe pourmenant.*

Patenti ſpatio inſurgere.Ouid 3.Amor.eleg.2.

Interſtincta ſpatia columnis.Stat.3.Sylu.5.

Ampla ſpatia vacuis laxantur locis.Senec.Her.fur.9.

Nobilitata ſpatia Academiæ,Vide NOBILIS.

Notata inſcriptis lapidibus ſpatia.Quint.lib.4.cap.6.

Porrigere membra in ſpatium.Ouid.2.Metam.

Planis ſpatiis porrectus locus.Horat.1.epiſt.7.

Relicto ſpatio ſequi aliquem,id eſt poſt interuallum ſpatij. Virgil.5.Æneid.

Tenere ſpatij aliquid.Ouid.1.Metam.

Viæ ſpatium me terret.Id eſt, viæ longitudo.Ouid.8.Metam.

Tranſcurrere ſpatium.Lucret.lib.2.

Infinitum vocat ſpatium.Idem lib.2.

Spatium vnum baſilicæ,pro Vno verſu ambulationis.Cic.pro Murena,de ſectatoribus loquens,A quibus ſi domus noſtra celebratur, ſi interdum ad forum deducimur,ſi vno baſilicæ ſpatio honeſtamur, diligenter obſeruari videmur,& coli.Budæus.

¶De tempore,vt Spatium cogitandi.Terent.Phorm.4.4,

Spatium quidem tandem apparandis nuptiis,

Vocandi,ſacrificandi dabitur paululum. Idem And.1.2.Cic.1.Offi.

Spatium etiam deliberandi habuerunt,quem,&c.

Spatium & tempus dare. Cic. pro Quintio, Quæ quanta ſit, niſi tempus & ſpatium datum ſit,intelligi non poteſt.

Spatium ad.Cic.de Finib,Aut ſpatium ſumamus ad cogitandum. Plancus ad Ciceronem,lib.20.23,Pontéſque quos feceram, interrupi:vt ſpatium ad ſe colligendum haberent homines.

Ad diſturbandas nuptias cogitandi ſpatium,Vide AD præpoſit.

¶Spatium,pro Curriculo.Lucret.lib.4,

-ſolicitat ſpatium decurrere amoris.

Spatium & curriculum. Cic.de Amicitia, Deflexit enim iam aliquantulum de ſpatio curriculóque conſuetudo maiorum. Idem in Oratore,Fateor me oratorem ſi modò ſim,aut etiam quicūque ſim, non ex Rhetorum officinis,ſed ex Academiæ ſpatiis extitiſſe:illa enim ſunt curricula multiplicium,variorúmque ſermonum.Ex Academiæ ſpatiis, hoc eſt ex Platonica philoſophia, quoniam Plato in Academia docuit.Spatia vocat ambulationes, in quibus philoſophi docebāt. Curricula pro exercitationibus capere videtur. Idem pro Rabirio Perduel. reo,Méque ex comparato & ſpatio defenſionis, in ſemihoræ curriculum coegiſti.

Spatium vitæ.Cic.pro Archia,Siquibus regionibus vitæ ſpatium circumſcriptum eſt,&c.

Spatium temporis præteriti reſpicere.Cic.pro Archia,Quoad longiſſimè poteſt mea mens reſpicere ſpatium præteriti temporis.

Trium dierum ſpatium ante Calend. Cic.4.Verr. Et erat ſpatium dierum ferè triginta ante Cal.Decemb.

Biennij ſpatio.Cic.ad Quint.fratrem lib.1 1,Qui tibi biēnij ſpatio nunquam in ſuſpicionem auaritiæ venerit. Liuius 1.ab Vrbe,Quinque dierum ſpatio finiebatur imperium.

Spatium & longinquitas vitæ.Plin.lib.7.cap.48.

Extentum vitæ ſpatium.Id eſt longum.Patercul.lib.1.

Sine fine ſpatium.Lucret.lib.2.

In medio ſpatio.Cic 3.de Orat. O fallacem hominum ſpem,fragilémque fortunam, & inanes noſtras contentiones, quæ in medio ſpatio ſæpè franguntur.

Spatium annuum.Plin.lib.9.cap.10.
Breue ſpatium.Lucret.lib.2.
In tam breui ſpatio.Vide IN præpoſitionem.
Diurnum & nocturnum ſpatium.Cic.1.de Inuent.
Longo ſpacio.Cic.2.Offic.Propterea quòd tam longo ſpatio multa hereditatibus tenebantur.
Longius ſpatium anno.Ouid.epiſt.17.
Medium noctis ſpatium.Ouid.9.Metam.
Paruum ſpatium.Propert.lib.2.eleg.25.
Velocis ſpatij meta nouiſſima,Mors,finis vitæ.Senec.Troad.5.
¶ Arcto ſpacio coërcere aliquem.Ouid.2.Triſt.
Hoc interim ſpatio conclaue illud concidit.Cic.2.de Orat.
Dare ſpatium. Cic.1.de Orat. Quantum in hac acie quotidiani muneris ſpatij nobis datur.
Euaneſcit dolor ſpatio. Ouid.in Ibin,Spatio ſcilicet temporis.
Habere ſpatium ad dicendum.Cic.2.Verr.Etiam ſi ſpatium ad dicendum noſtro commodo, vacuóſque dies habuiſſemus.
Intercedit ſpatium dum,Vide INTERCEDO.
Interiecto ſpatio,Vide INTERIICIO.
Interponere ſpatium,Vide INTERPONO.
Interpoſitum ſpatium longius æquo.Lucret.lib.4.
Occidit ſpatium,Vide OCCIDO,pen.corr.
Breuis vitæ ſpatium ſortitus.Ouid.3.Metam.
Quum erit ſpatium,vtrunque dabo. Cic.ad Atticum.Et Varroni lib.9.5,Mihi ſi ſpatium fuerit,in Tuſculanum ante Nonas veniendi, iſtic te videbo.
Sumere ſpatium ad aliquid faciendum, Vide SVMO.
Surripere aliquid ſpatij.Cic.Attic.lib.5.104.
Vitæ ſpatium tranſcribere alicui. Id eſt,tranſponere. Metaphora eſt ab iis quę nomina ſiue pecuniam aliis creditoribus tranſcribunt. Ouid.7.Metam.
¶Spatium hominum à veſtigio ad verticem , Menſura , dimenſio altitudinis.Plin.lib.7.cap.17.
¶Spatium,pro Menſura & temporibus pedum in carmine.Cic.in Oratore,Trochæum autem qui eſt eodem ſpatio quo choræus,cordacem appellat. Quintil.lib.9.cap.4, Poëma nemo dubitauit perito quodam initio fuſum,& aurium menſura,& ſimiliter decurrentium ſpatiorum obſeruatione eſſe generatum.
¶Spatium, pro Dilatione. Liuius libro 8, Orabant vt rem in poſterum diem differret : & iræ ſuæ ſpatium , & conſilio tempus daretur.Budæus.
Spatior,ſpatiaris { περιπατέω, σεινοςέω } ſpatiari,Deambulare. Virgilius 4.Æneidos,
Aut ante deûm pingues ſpatiatur ad aras. Cic. de Opt. gen. Orat. Sed ita vt palæſtricè ſpatiari in xyſto liceat. Plin.lib.5.cap.9,Per totam ſpatiatus Ægyptum.Ouid 5.Metam.
In vmbra ſpatiari.Propert.lib.4.eleg.9.
Palæſtricè ſpatiari,Vide PALAESTRA.
Paſſibus coniunctis ſpatiantur ambo.Ouid.11.Metam.
¶Spatiari , metaphoricè, pro Latius vagari. Seneca de Ira 3,Proderit morbum ſuum noſſe , & vires eius antequàm ſpatientur opprimere.
Spatians,ſpatiantis,Partic. {περιπατῶν.} Plin.lib.57.cap.8,Petitur ex alto,in cętenos pedes actis plerunque puteis,ore anguſtatis,intus(vt in metallis)ſpatiante vena.
Flumine lato ſpatiantem Gangem bibit. Ouidius 14. Triſtium, elegia 4.
Brachia ſpatiantia compeſcere. Ouid.14.Metam. Brachia intelligit arborum aut vitium.
Spatiatus,pen.prod.{περιπατηθείς} Participium:vt
Littore curuo ſpatiata coniunx.Ouid.3.Faſt.
Spatiatorem {περιπατητήν} pro Erratore poſuit Cato,authore Feſto.
Spatioſus,pe.prod.Adiect. {εὐρύχωρος,εὐήλατος} Amplum ſignificat.Col. lib.6.cap.2.Idem lib 5.cap.5,Laxiora interordinia relinquenda : ſiue bidentibus anguſtiora: ſed neque ſpatioſiora quàm decem pedum, neque contractiora quàm quatuor.
Æuum ſpatioſum.Ouid.8.Metam.
Bellum ſpatioſum,Quod diu durat.Ouid.13.Metam.
Corpus ſpatioſum.Ouid.3.Metam.
Nox ſpatioſa.Ouid.epiſt.1.
Senectus ſpatioſa.Ouid.12.Metam.
Tempus ſpatioſum.Ouid.1.Amor.eleg.8.
Theſes ad exercitationem dicēdi ſpatioſæ.atque huberes.Quint. lib.2.cap.4.
Vetuſtas ſpatioſa.Ouid.15.Metam.
Æquo ſpatioſior.Ouid.2.de Arte.
Spatioſè { εὐρυχώρως } ſpatioſius,ſpatioſiſſimè,Huberius,copioſius,diffuſius.Spatioſius & huberius amplecti. Plin.epiſt.62. Plin.maior lib. 25.cap.8,Et in Creta autem non ſpatioſè naſcitur. Idem lib.13.cap.5, Quoniam ſpatioſè fruticat.Propert.lib.3 eleg.20.
Speciaria quo ſenſu à Cæſare vſurpetur lib.3.belli Ciuilis, vbi de Sceuæ centurionis ſcuto loquitur,parum liquet. Cohortémque,inquit,poſteà duplici ſtipendio frumentóve, & ſpeciariis militaribúſque donis ampliſſimè donauit. Victorius lib.1.Var.lect.cap.23.locum putat eſſe corruptum, ſicque emendari poſſe , Cohortémque poſteà duplici ſtipendio,frumento,veſte,diariis,militaribus donis,ampliſſimè donauit.
Species,ſpeciei,f.g.{εἰδέα,εἶδος,καλλονή,σχῆμα,πρόσχημα} Effigies,facies, imago.Plaut.Bachid.18,
Bellan' videtur ſpecie mulier? Idem Moſtel.4,
Ain' alios meam ſpeciem irridere? Idem Milite 18.
Accipere ſpeciem,Vide ACCIPIO.
Gemma ſpecie cryſtallina.Plin.lib.31.cap.10.
Gemma ſpecie vitrea.Plin.lib.37.cap.10.
Species & figura humana. Cic.pro Roſc.Amer.Portentum atque mōſtrum certiſſimum eſt, eſſe aliquem humana ſpecie & figura,qui tantum immanitate beſtias vicerit.

Species oris.Liu.1.ab Vrbe.
Specie ouorum.Plin.lib.11.cap.25, Similiter his & ſcorpiones terreſtres,vermiculos ouorum ſpecie pariunt.
Species ſoli,Forma,& qualitas.Colum.lib.2.cap 2.
Magnificæ ſpecies,cultúſque locorum.Stat.3.Sylu.5.
Species vrbis,pro Forma & ſitu.Plaut.Perſa.16.
Animorum ſpecies vertuntur. Qualitates & naturæ in brutis & hominibus variantur, Animi mutantur.
Decolor oris ſpecies, Vide DECOLOR.
Decora ſpecies, Vide DECORVS.
Eximia pulchritudinis ſpecies.Cic.in Orat.
Fœda ſpecie teter.Lucret.lib.2.
Formoſa & illuſtris ſpecies.Cic.3 de Orat.
Globoſa ſpecies.Plin.lib.37.cap.10.
Liberalis ſpecies.Cic.1.Offic.
Miranda ſpecies.Lucret.lib.2.
Miſera & flebilis ſpecies.Cic.11 Philip.
Multiformes ſpecies,Vide poſt MVLTVS,
Ouata ſpecies,Vide Ouatus in OVVM.
Sacra ſpecies.Seneca Octauia 8,
-orbem ſpecie tu ſacra regis Patriæ parens. Id eſt, ſpecioſo & magnifico titulo patris patriæ.
Semiferæ hominum ſpecies.Lucret.lib.2.
Serena ſpecies mundi.Serenitas vel pulchritudo.Lucret.lib.4.
¶Forma,notio & ſpecies viri boni.Cic.1.Offic.
Præter ſpeciem ſtultus es.Plaut.Moſtel.13,Hoc eſt,ſtultior quàm vel ex vultu appareat.
Speciem boni viri præ ſe ferre.Cic.2.Offic.
Configere quandam formam & ſpeciem deorum.Cicero 1.de Natura deorum.
Tephritis gemma nouæ lunæ ſpeciem habet curuatæ in cornua. Plin.lib.37.cap.10.
Reddere ſpeciem alicuius rei.Plin.lib 37.cap.10.
Repræſentat cordis ſpeciem Encardia gemma.Plin.lib 37.cap.10. Rurſus ibidem,Enorchis diuiſa teſtium effigiem repræſentat.
Eſt Pæantidibus gemmis ſpecies aquæ glaceatæ.Plin.lib.37.ca.10.
Ad ſpeciem ſyderis in orbem fulgentes radios ſpargere. Plin.lib. 37.cap.10.
Ætatis ſpecie vti.Decore & pulchritudine iuuenilis æui. Ouid.5. Faſtorum.
Inſidebat in eius mente ſpecies eloquentiæ.Cic.in Orat.
Probabilis,idonea ſpecies honeſtatis.Cic.3.Offic.
Habere humanitatis ſpeciem.Cic.4.Tuſc.
Commouere animos aliquorum natura & ſpecie. Cicero 2. Officiorum.
Scurrantis ſpeciem præbere.Horat.1.epiſt.1.9.
Diſſimili ſpecie viuere.Diuerſo genere.Lucret.lib.2.
Vera comitia adumbrata ad ſpeciem & vetuſtatis vſurpationem. Cic.2.de l.Agraria.
Intueri huius vitæ ſpeciem.Cic.Lent.lib.1.9.
Suſtinere alicuius dignitatem,non ſolùm conſilio,ſed ipſa ſpecie. Cic.pro Domo ſua.
¶Speciem priſci Iuriſconſulti appellant, quod recentiores legis caſum. Vlpianus in Tract.Donat.inter virū & vxorem,cap.Sed interim.Quādo itaque non retro agitur,emergunt vitia,vt Marcellus animaduertit in ſpecie huiuſmodi.Paulus in Tractatu 2.de Legatis.ca.Largus.Proximè ex facto incidit ſpecies talis. Ibidem tamen, In hunc caſum , inquit ille, ancillas ſubſtitutas videri,in quē caſum fideicom.meruerunt,ita quum contingit Fideicom. mereri.Quint. thema vocat quaſi facti poſitionem vel euētus. In hac igitur ſpecie, ſignificat Quum ita contingit.
¶ Species definitur à Dialecticis , vt ſit, id quod dicitur de pluribus differentibus numero,vt homo eſt ſpecies ſub qua comprehenduntur Socrates,Plato,&c. Cic.in Topic. In diuiſione formæ ſunt, quas Græci εἴδεας vocant:noſtri,ſiqui hæc fortè tractant, ſpecies appellant: non peſſimè id quidem, ſed inutiliter ad mutandos caſus in dicendo.Nolim enim,ne ſi Latinè quidem dici poſſit , ſpecierum & ſpeciebus dicere: & ſæpè his caſibus vtendum eſt, at formis & formarum velim,&c. Forma eſt notio,cuius differentia ad caput generis & quaſi fontem referri poteſt.Idem 1.Acad.Mentem volebant rerum eſſe iudicem,ſolam cenſebant idoneam cui crederetur,quia ſola cerneret id quod ſemper eſſet ſimplex,& vnius modi,& tale quale eſſet.Hanc illi εἰδέαν appellabāt,iam à Platone ita appellatam: nos rectè ſpeciem poſſumus dicere.
Partes generis communione quadam ſimiles,ſpecie autem differentes.Cic.1.de Orat.
Obiici formæ,& offerre ſpeciem.Cic.1.de Diuin.
Optima ſpecies,& figura dicendi.Cic.in Orat.
Summæ ſpecies duæ,ſicca & liquida.Plin.lib.24.cap.7,De reſina.
¶Species, Demonſtratio, ſimulatio,prætextus,& quaſi velamentum:cui res ipſa opponitur. Cic.de Amic. Quæ eſt enim iſta ſecuritas?ſpecie quidem blanda,ſed re ipſa multis locis repudianda eſt.
Veri ſpecies.Horat.2.Serm.ſaty.3.
Species adulationis. Plin.epiſt.98.Tacit.lib.1.Sed Pompeium imagine pacis,& Lepidum ſpecie amicitiæ deceptos.
¶Species dicendi. Cic.in Oratore , Quid enim eſt maius , quàm quum tanta ſit inter oratores bonos diſſimilitudo , iudicare quæ ſit optima ſpecies,& quaſi figura dicendi? Vtrumque per trāſlationem dictum. Nam ſpecies propriè forma eſt cuiuſque rei,quam aſpicimus:figura verò à fingendo dicta eſt.Verùm quia ſpecies ea eſt,quæ rebus omnibus appellationem & proprietatem quandam attribuit, ideò pro cuiuſlibet rei propria natura poni ſolet. vt ſpecies hominis ſit idem quod natura hominis: atque ita de reliquis. Itaque dicunt ſpecies rerum æternas eſſe:quia licèt ſingularia atque indiuidua intereant,tamen ipſa natura conſeruatur. Vt,poſt centū annos nullus erit eorum hominum , qui nunc ſunt : & tamen erit hominum ſpecies & natura,ſed in aliis hominibus.Hoc autem in loco ſpecies ponitur pro modo quodam , & quaſi facie orationis : quæ tunc optima eſt,quum res eas de quibus ſermo eſt , ita exprimit , vt ante oculos ponere videatur,& res humiles preſſè ac ſubtiliter,mediocres æqualiter ac temperatè,magnas ſublimiter & grauiter enunciet.

Species rixæ.Liu.1.ab Vrbe.
Pietas ineſſe non poteſt in fictæ ſimulationis ſpecie. Cicero 1.de Nat.deorum.
In ſpeciem,Aliter: hoc eſt,ipſa ſpecie,ipſo externo cōſpectu.Cic. 7.Ver.Præclara claſſis in ſpeciem,ſed inops & infirma propter dimiſſionem propugnatorum atque remigum.
In ſpeciem preces iactantur,Simulatè.Liu.4.ab Vrbe.
Per ſpeciem legationis in Aſiam ablegatus eſt , vt inuidiæ ſubtraheretur. Plin.de Viris illuſtrib.64.Liu.9.ab Vrbe,Celata morte Tarquinij,per ſpeciem alienæ fungendæ vicis,ſuas opes firmauit.
Accommodatus ad ſpeciem,Vide ACCOMMODO.
Adornari ad ſpeciem,Vide AD.præpoſ.
Excellentis eloquentiæ adumbrare ſpeciem.Cic.in Orat.
Deuincere aliquos ſpecie clementiæ Cic.2.Philip.
Speciem hoſti abeuntis exercitus dedit.Quintil.lib.2.cap.17.
Duci vtilitatis ſpecie.Quintil.lib.3.cap.8.
Speciem exercitus efficere. Caſſius ad Cic.lib.12.13, Ex quibus vtriſque ciuitatibus, Græcorum militum numero, ſpeciem exercitus effecit.
Speciem habere gloriæ.Cicero ad Plancum lib.10.12,Hæc omnia quæ habent ſpeciem gloriæ, collecta ex inaniſſimis ſplendoris inſignibus contemne.Eidem lib.13.30,Non dubito quin ſcias,in his neceſſariis , qui tibi à patre relicti ſunt,me tibi eſſe coniunctiſſimum, non his modò cauſis quæ ſpeciem habent magnæ cōiunctionis, ſed iis etiam quæ familiaritate & conſuetudine tenentur.
Voluptas vtilitatis ſpeciem habere dicitur.Cic.3.Offic.
Habet interim aliquam ſpeciem probationis.Quintil.lib.3.cap.7.
Inducere ſpeciem latronis, Vide INDVO.
Præbere ſpeciem atque opinionem pugnantium. Cæſar libro 4. Comment.
In ſpeciem eſſe,id eſt In decorum.Plaut.Moſtel.3,
-parant ſedulò infirmitatem:& vt
In vſum boni,& in ſpeciem populo ſint,ſibique & materiem Reparant.
Species, Aſpectus,res viſa.Virg.2.Æneidos,
Non tulit hanc ſpeciem furiata mente Chorœbus.
Flebilis ſpecies tacitę aulæ.Lugubris aſpectus atrij deſerti.Claud. 3.de raptu Proſerp.
Species cœleſtium.Liu.1.ab Vrbe.
Præſentare ſpeciem alicuius rei, Referre, repræſentare. Plin.lib. 20.cap.19, Foliis (ſi procul intuearis) ſpeciem paſſerum præſentantibus.
¶Species pro Viſionibus nocturnis. Liu. Decad.3.lib.6,Pleraque apud multitudinem aut per nocturnas viſa ſpecies,aut velut diuinitus mente monita agens.De P.Cornelio Scipione loquitur.
Variæ illudunt ſpecies.Virg.4.Geor.
Eadem eſt in ſomniis ſpecies eorum quæ vigilātes videmus. Cic. 4.Academ.
Vanæ finguntur ſpecies.Velut ægri ſomnia.Hor.de Arte.
Moueri falſa viſione & ſpecie doloris.Cic.2.Tuſc.
Species ab aſpectu dicta eſt,inquit.Gel.lib.13.cap.28.
Species,Lucretio etiam eſt cernendi actio ipſa, quæ Græcè ὅρασις dicitur,vel potius cernendi ſenſus,vt cùm ſcribit,
Denique eam partem,quæcunque eſt ignibus aucta
Ad ſpeciem nobis vertit. Id eſt,oculos noſtros verſus. Turnebus.
Species etiam à Vitruuio vſurpatur , cùm res aliquam in partem conuerſa ſpectat.Nam cùm de Luna dixiſſet,ſuperiora ſpectat: ſubiecit , Totum lumen ad ſuperiorem ſpeciem retineri : id eſt totum eius ſic retineri lumen vt ſurſum ſpectet. Ex Turnebo.
¶Species in plurali,pro aromatibus aliquando ſumitur. Macrob. lib.vlt.Saturn.cap.8,Species & acres & calidæ,ſuperficiem cui appo ponuntur,exulcerant.Martianus in l.vlt.D.de publican.Species pertinentes ad vectigal,cinnamomum,piper longum,piper album, &c.
¶Reſiſtentes ſpecies,Vide in dictione ADAERO.
Specialis , & hoc ſpeciale , penult. prod. { εἰδικός, ἴδιος} non tam particulare quàm proprium,& veluti peculiare ſignificat. Iulius Capitolinus , Macrianorum familiam id ſpeciale ſemper habuiſſe,vt Alexandrum Magnum in auro atque argento exculptum ſemper haberent.
Speciatim,pe.pro.Aduerb.{κατ' εἶδος} Contrariū habet generatim.Cic. Poſt reditum in Senatu,Multa de me C.Meſſinius & amicitiæ & Reipublicæ cauſa dixit,legem ſpeciatim initio de ſalute mea promulgauit.Vetus exemplar legit ſeparatim.
Specialiter, pen.cor.Aduerb.Idem {εἰδικῶς.} Colum lib 3.cap.9,Atque de cura eligendi malleoli generatim pręcepimus:nunc illud propriè ſpecialiter.Quintil.lib.16.cap.11.
Specioſus , pen.prod.Adiect. { εὐειδής,ὡραῖος,εὐειδής } Pulcher ſpecie & forma.Plin.lib.13 cap.4,Minus ſpecioſæ ſed ſapore caryotarum ſorores.Idem lib.19.cap.30, Triticum quo celerius,eo ſpecioſius & robuſtius. Celſ.lib 2.cap.2, Si plenior aliquis, & ſpecioſior, & coloratior factus eſt.Horat 1.epiſt.19,
-adde,virilia quòd ſpecioſius arma
Non eſt qui tractet.
Honore tituli ſpecioſus,Ouid.ad Liuiam.
Specioſa dictu. Liu.1.ab Vrbe, Sed ſi vera potius quàm dictu ſpecioſa dicenda ſunt.
Minus ſpecioſa criminatio. Quòd parum coloris & prætexti habet. Liu.1.ab Vrbe .Budæus.
Habere iuſtas, magnas & ſpecioſas cauſas. Cic. Att.lib.16.334.
Eloquentia locuples & ſpecioſa. Quintil.lib.5.cap.14.

Fabula ſpecioſa locis.Horat.de Arte.
Frons ſpecioſa altas cornibus.Ouid 3 Metam.
Iuuentus ſpecioſa.Valer.7.Argon.
Mulier ſpecioſa.Ouid.3.de Arte.
Miracula ſpecioſa.Horat.de Arte.
Nomina ſpecioſa imponere culpæ,Pulchra & honeſta.Ouidius 7. Metamorph.
Specioſas perſonas accipere debemus.Clariſſimas perſonas vtriuſque ſexus:item eorum qui ornamētis Senatoriis vtuntur. Hæc Vlpianus in l.Specioſas.D.de verb.ſignific.
Vlmus ſpecioſa nitentibus vuis.Ouid.14.Metam.
Vocabula ſpecioſa.Horat.epiſt.2.
Specioſiſſimus,pen.corr. {ὡραιότατος } Senec.de Benef.lib.3.cap.7, Hoc enim ſpecioſiſſimum eſt in illo , quòd dedimus vel perdituri , quòd totum permiſimus accipientium arbitrio.
Specioſè {ὡραίως} ſpecioſius,ſpecioſiſſimè, Aduerbium, Ornatè, Liuius 4.Macedon. Et equus tuus ſpecioſius inſtratus erit, quàm vxor veſtita.
Specioſè ingredi, Cum ornatu.Colum.lib. 2.cap.2.
Specimen,penult.corr. ſpeciminis {ἐπίδειγμα} Argumentū quoddam,& probatio,ſiue exemplar rei alicuius occultæ : quale eſt quod in mercibus emptori ſolet oſtendi, vt in pannis: vel deguſtatio in eſculentis.Plaut.Moſtel.3,
Igitur tum ſpecimen cernitur quò eueniat ædificatio.
Egregium ſpecimen.Seneca Thebaid.1.
Specimen, Id eſt indicium.Cic.in Piſonem, Damnatio iſta quæ in te flagitatur , obſtitit P.Rutilio, quod ſpecimen habuit hæc ciuitas innocentiæ. Id eſt, exemplum, vt ait Budæus. Idem 3.de Nat.deor. Cur temperantiæ,prudentiæque ſpecimen,ante ſimulachrum Veſtæ Pontifex Maximus eſt Qu.Scæuola trucidatus?
Popularis iudicij ſpecimen.Cic.de Clar.Orat.
Adhibere ſpecimen,Vide ADHIBEO.
Capere ſpecimen. Cic.1.Tuſc.Quid illud?num dubitas quin ſpecimen naturæ capi deceat ex optima quaque natura?
Capere ſpecimen omnis affectus.Senec.Medea 6.
Dare ſpecimen.Virg.2.Georgicorum,
Salſa autem tellus,& quæ perhibetur amara,
Tale dabit ſpecimen,&c.
Dare aliquod ſpecimen aliquibus.Cic.1.Ver.
Dare ſpecimen, & ſui periculum facere. Idem, Ibidem, Tu verò Cæcili,quid potes? quo tempore , aut qua in re non modò ſpecimen cæteris aliquod dediſti , ſed tutè tui periculum feciſti ? Vide DO.
Specimen indolis dare,Vide INDOLES.
Habeo hoc ſpecimen probitatis illius.Plin.in Panegyr.Vide SPECIMEN innocentiæ.
Eſſe aliquibus ſpecimen.Cic.3.de Leg.
Sumere ſpecimen. Plin.lib.7.cap.55.
Specillum, Vide SPECVLVM.
Specio,ſpecis,ſpexi,ſpectum { βλέπω } ſpecire, apud antiquos in vſu fuit,Quod videre ſignificat.Vnde augures ſpecire, hoc eſt inſpicere aues dicebantur Ennius,
Vos epulo poſtquam ſpexit. Plaut.Caſin.11,
-nunc ſpecimen ſpecitur,nunc cernitur.
Spectio,ſpectionis,à Specio verbo antiquo. Var.lib.5.de ling.Latin.Et quod in auſpiciis diſtributum eſt: qui habeant ſpectionem , qui non habeant,&c.
¶Spectio,in auguralibus ponitur pro aſpectione & nuntiato,quia omne ius ſacrorum habent , auguribus ſpectio duntaxat , quorum conſilio rem gererēt magiſtratus,non vt poſſent impedire nuntiando,quæ cùm vidiſſent ſatis ſpectio ſine nuntiatione data eſt , vt ipſi auſpicio rem gererent,non vt alios impedirent nuntiando.Feſtus.
Spectu ſine prępoſitione,Pacuuius poſuit in Duloreſte, cùm ait, Amplus rubicundo colore,& ſpectu proteruo. Vide FEROX.
Specito, ſpecitas {ἐπιβλέπω} ſpecitare,Frequentatiuum antiquum à ſpecio.Plaut.Ciſtel.2,
-per Dionyſia
Mater pompam me ſpecitatum duxit.
Specto,ſpectas {θεάομαι, ἐποπτεύω, ἐπαναθεάομαι} ſpectare, Aliud frequentatiuum,Sæpè,ſeu fixè intueri.Plaut.Amphit.8,
-age,me huc aſpice.
s. Specto. Apud eundem in Caſina 2,
Spectare fabulas. Cic.3.Verr.Spectantibus omnibus. Terentius in Eunuch.5.6,
Here ne me ſpectes:me impulſore hæc non facit.
Viſere & ſpectare aliquid.Cic.1.Tuſcul.
Non ſemper dicere,ſed ſpectare debemus.Cic.Lent.lib.1.9.
Oculis proteruis ſpectare aliquem.Ouid.epiſt.16.
Oculo irretorto ſpectare aliquid.Horat.2.Carm.ode 2.
Spectare ad aliquem.Ouid.1.Metam.
Intrò ſpectare,Vide INTRO Aduerbium.
Tergo ſpectari.Ouid.3.de Arte.
In omnem partem ſpectare.Quintil.lib.1.cap.12.
¶Spectat Græciam,pro Tendit in Græciam. Cice.ad Attic.lib.9. 188,Ille,vt ad me ſcripſit,legiones ſingulas poſuit Brunduſij, Tarenti, Siponti. Claudere mihi videtur maritimos exitus, & tamen ipſe Græciam ſpectare potius,quàm Hiſpanias.
¶Spectat orientem,& ſimilia: pro E regione eſt,& vergit. Plinius lib.6.cap.17.
Spectat ad,Hoc eſt verſus. Cic.7.Verr.Te iubere in ea parte figere,quæ ad fretum ſpectaret.Cæſ.5.bel.Gall.
Spectare in Meridiem,in ventum Fauonium.Cato cap.1,Varro 1. de Re ruſt.cap 24.
Spectare deorſum.Colum.lib.12.cap.16.
Retrò ſpectare.Celſ.lib.7.cap.29, Ceruix replicatur,retróque caput,ac reliquum corpus ſpectat.

¶Spectare & æstimare aliquem.Cic.pro Rosc.Comœdo.

Spectare aliquem ex bona vita,ex censu,&c. pro Consyderare aliquem.Cic.pro Rosc.Comœdo, Quem si tu ex censu spectas,eques Romanus est:si ex vita, homo clarissimus est: si ex te,iudicem sumpsisti:si ex veritate,id quod scire potuit,& debuit,dixit.

Aliquem ex vocibus spectare.Cic 5.Tusc.

Spectare animum alterius ex suo.Terent.And.4.1.

Vitam alicuius non ex oratione, sed ex moribus spectare debemus.Cic. in Salustium.

Aurum spectatur in ignibus,Probatur.Ouid.1.Trist.eleg.4,

Scilicet vt fuluum spectatur in ignibus aurum,
Tempore sic duro est inspicienda fides.

¶Spectare aliquem,Rationem habere alicuius. Cic.2.Offi.At verò ille tenuis,quum quicquid factum sit, sese spectatum,non fortunam,putat. Id est, Non ob gratiæ relationem expectatum beneficium sibi collatum arbitratur, quum diues aliter opinetur & potens. Budæus.

Si ad vitulam spectes, nihil est quod paucula laudes. De duobus poculis loquitur Damon,quæ fecerat illi Alcimedon.Virg.eclog 3.

Spectare à deteriore parte.Senec.de Bene fi.lib.2.cap.28.

Ad suam gloriam magis, quàm ad cuiuspiam salutem spectare. Cic.pro Sestio.

Non tam fastidiosè in nobis, quàm in histrionibus spectari puto. Cic.1.de Orat.

Rem,non hominem spectari oportet.Author ad Heren.lib.1.

Trademus quæ nos sequi in dicendo, quæque maximè spectare solemus.Cic.2.de Orat.

Quid in iudicando spectare oportet. Cic.pro Milone.

Spectare semper vt. Cicero Licinio lib.5.8, Sed vt primùm forum attigerim, spectare semper vt tibi possem quammaximè esse coniunctus.

Virtus vetat,dum præstatur fides,fortunam spectare. Cicero 2.de Diuinatione.

In iudice debet & fortuna & dignitas spectari.Cic.1.Phil.

In pactionibus faciendis legem spectare.Cic.Qu.fratri.lib.1.1.

Iuuenes magna spectare,& ad ea rectis studiis contẽdere debent. Cic 2.Offic.

Nihil nisi sempiternum spectare. Cicero pro Rabirio perduellionis reo.

Spectare retrò.Celsus lib.7.cap.29.

Victoriam spectare.Quintil.lib.5.cap.12.

Acquiescere,intueri,& spectare.Cic.pro Deiotaro.

Spectare voluntatem alicuius,Diligenter considerare.Cic.4.Ver. Sèque in eo capitis periculum aditurum, volũtatem spectet eius, quem statim de capite suo putet iudicaturum.

Propius spectare aliquid.Horat.1.epist.1.

¶Spectat {ἀποβλέπει} Tendit, pertinet,aspirat: vt Quò,vel quorsum spectat illud? Cic.1.Tuscul.Quorsum igitur hæc spectat oratio? Idem 4.Acad. Quò enim spectat illud, quum artificia tolli quereris à nobis,nisi vt opifices concitentur? Idem 3.de Finibus, Sed eorum definitiones paulùm oppidò inter se differunt, sed tamen eodem spectant.

Quæ scripta sunt, eò spectant, vt te horter & suadeam. Cicero Valerio 13.4.

Quid ista edicta valeant,aut quò spectent,planè non video. Cic. Attico 16.334.

Ad aliquid spectare.Quintil.lib.2.cap.2.

Consilium eius ad bellum spectat.Cic.Attic.lib.15.323.

Spectat ad concordiam.Cic.ad Sulpitium,li.4.2,Omnia vtriusque consilia ad concordiam spectauerunt. Et ad Terentiam libr. 4.5, Ad arma rem spectare.

Sermo tuus ad perorandum spectare videtur. Cicero de Claris Oratoribus.

Spectat res ad interregnum.Cic.ad Q.fra.lib.3.18.

Spectat ad rebellionem res.Liu.4.bel.Maced.

Spectat ad seditionem.Liu.5.bel.Pun.

Beneficia quę ad singulos spectant,& ad vniuersos pertinent.Cic. 2.Offic.

Spectat res ad vim.Liu.1.ab Vrbe.

Aliquid inquirere quod ad bene beatéque videndũ valeat & spectet.Cic.2.Offi.

Prima & media verba ad vltimum spectare debent.Cic.in Orat.

Spectat in vnum exitum. Cic.1.de Orat. Artem verò negabat esse vllam,nisi quæ cognitis penitúsque perspectis, & in vnum exitum spectantibus,& nunquam fallentibus rebus contineretur.

¶Spectari,Passiuum.Plaut.Sticho,3,

Vbi facillimè spectatur mulier quæ ingenio est bono?

¶Spectare ne,pro Cauere.Plaut.Asin.13,

Spectandum ne cuiquam annulum det,neque roget.

¶Spectatur,Impersonale.Plin.lib.10.cap.70,Plausu congregari feros ad cibum,consuetudine spectatur. De piscibus.

Spectando,Gerund.{τῷ θεᾶσθαι.} Propert.lib.3.eleg.21,

Crescit enim assiduè spectando cura puellæ.

Spectatum,pen.prod.Supinum {πρὸς τὸ θεᾶσθαι.} Horat.de Arte,

Spectatum admissi risum teneatis amici?

Spectatu,Supinum {ἰφορᾶσαι.} Cicero 2. Offic. Maximéque admirantur eum qui pecunia non mouetur: quod in quo viro perspectum sit, hunc dignum spectatu arbitrantur.

Spectans,Participium {ἐποπτεύων} vt

Inuicem spectans ambos.Ouid.6.Metam.

Spectandus,Particip.{θεατέος} vt

Oculis nigris spectandus. Horat.de Arte. Plin.lib.1.cap.42, Nec vulgaris psitacis forma,quanuis non spectanda.

Spectatus,pen.prod.{δοκιμασθεὶς,δόκιμος} Particip.siue nomen ex Participio, Probatus, Cuius scilicet plurimùm considerata ac probata & spectata iam virtus est.Virg 8.Æneidos,

-sunt nobis fortia bello
Pectora:sunt animi,& rebus spectata iuuentus. Terent.Adelp.5 6.

Nam is mihi est profectò seruus spectatus satis. Idem And.5.1.

Satis iam satis Simo spectata erga te amicitia est mea.

Spectatus & cognitus in rebus iudicandis.Cic.2.Ver.

Spectatus in literas.Gellius lib.13.cap.20. Summa vir authoritate grauitatéque,& à diuo Hadriano in mores atque literas spectatus.

Adolescentia spectata.Cic.post Red.in Senatu.

Fabula spectata.Horat. de Arte.

Fides nostra spectata est per mala.Ouid.2.de Ponto,eleg.7.

Confugere ad fidem cognitam & spectatam.Cic. 1.Ver.

Forma spectata.Ouid.14.Metam.

Omnium artium homo probatus & spectatus.Cic.1.de Ora.

In multis & magnis rebus singularis integritas spectata.Ci 3.Phil.

Spectatæ integritatis vir.Liu.6.bel.Pun.

Medicus ignobilis,sed spectatus. Cic.pro Cluent.

Pietas spectata.Ouid.4 Fast.

Virtus spectata belli domíque.Horat.2.epist.1.

Virtus nobilitata & spectata.Cic.pro Flacco.

Vir maximus & spectatus. Cic. de Amic.

Fortes & spectati viri.Cic.1. Verr.

Spectatus & honestus vir.Cic.5.Verr.

Spectatissimus sui ordinis Potitius.Cic.3.Verr.

Fœmina spectatissima.Cic.pro Rosc.Amerino.

Spectatè, Aduerb.{δοκίμως} Fœliciter,egregiè.Plin lib.21.cap.1.Flores verò,odoréſque in diem gignit: magna, vt palàm est, admonitione hominum, quæ spectatissimè floreant,celerrimè marcessere.

Spectatio,Verbale fœmin.{δοκιμασία} Cice. 5. Verr. Ex omni pecunia quam aratoribus soluere debuisti,certis nominibus deductiones fieri solebant. Primùm pro spectatione & collybo: deinde pro nescio quo ceratio. Hîc probationem significat.

Spectator,penul.produ.spectatoris,masc.gen. {θεατὴς, θεάμων, ἐπόπτης, ἀπόπτης, ὀρατὴς} Qui ludos, aut aliud quidpiam, animi causa spectat, Plaut.Amphit.19. Nunc spectatores,Iouis summi causa clarè plaudite. Cic.2. Offic. Spectatoréſque se otiosos præbuerunt Leuctricæ calamitatis?

Homo rerum superarum atque cælestium spectator.Cic.2.de Natura deor.

Ineptiarum alicuius constituere testem & spectatorem. Cice. 1.de Oratore.

Superbi spectatoris fastidia. Horat.2.epist.1.

¶ Spectator,Probator.Terent.Eunucho,3.5.

Quum ipsum me noris quàm elegans formarum spectator siem.

Vbi Donatus,Spectator elegans est,qui sit cunctantis & fastidiosi iudicij:cui non quid placet facilè. Spectator,probator: vt spectatores pecuniæ dicuntur.

Equorum spectator.Ouid 3.Amor.eleg.2.

Auditor gloriæ,& spectator laudis.Cic.pro Domo sua.

Laudum alicuius spectator.Cic.Curioni,lib.2.6.

Officiorum cuiuspiam diligens spectator.Cic. de Petit.Cons.

Operum multorum spectator.Ouid 12.Metam.

Spectatrix,pen.prod.spectatricis,Verbale fœ.{θεάτρια} Plaut. Merc.12. Diuûm atque hominum quæ spectatrix atque hera eadem es hominibus.

Scelerum spectatrix turba.Lucan.lib.3.

Spectatiuus,pen.prod.Adiect.{θεωρητικὸς} Quintil.lib.3.cap.5. Vt illa sit spectatiuæ partis,hæc actiuæ.

Spectabilis,& hoc spectabile.pen.cor.{θεατὸς, ἀξιοθέατος} Spectatione dignum & admiratione:vel etiam magni nominis. Apul. Iubet construi pulchrum & spectabilem currum.Plin.li.11.cap.14. Alibi enim faui cera spectabiles gignuntur.

Ore placido spectabilis.Ouid.2.de Ponto,eleg.2.

Campus spectabilis vndique, Qui ex omni parte potest spectari. Ouid.3.Metam.

Corpus spectabile, Quod videri potest, Conspicuum. Ouidius.3. Trist.eleg.8.

Facie spectabilis puer.Ouid.4.Fast.

Heros spectabilis.Ouid.7.Metam.

Opus spectabile.Valer.1.Argon.

Signum spectabile,Statua digna quæ spectetur.Iuuen.Saty.8.

Victoria pulchrã & spectabilis. Tacit in vita Agricolæ.

Spectaculum,spectaculi,pen.cor.{θέα, θέαμα,θέατρον} Dicitur id quod spectatur,vt ludi,& alia id genus. Virgil.

Nocte pluit tota, redeunt spectacula manè. Plinius in Panegyrico, Obtinuit aliquis vt spectaculum pantomimorum populo Romano tolli pateretur. Cic.5.de Finibus,Vt pompa, ludis,atque eiusmodi spectaculis teneãtur,&c. Idem 3.Ver.Cõstituitur in foro Laodiceæ spectaculũ acerbum,& miserum,& graue toti Asię prouincię, Vide MISER,Liu.1.ab Vrbe, Itaque ergo erecti,suspensique in minimè gratum spectaculum animo intenduntur.

Populi sensus maximè theatro & spectaculis perspectus est. Cic. Attico,lib.2.34.

Acerbum spectaculum. Cic.ad Quint. frat.lib.2. epist.12. in fine, De Republ. inimium te laborare doleo, & meliorem ciuem esse quàm Philocleten, qui accepta iniuria, ea spectacula quærebat, quæ tibi acerba esse video. Quo in loco nomine spectaculorum ea significatur voluptas, quæ tum capitur, quando qui fuerunt nobis authores malorum, affliguntur. Querebatur Quintus Rempubl.eo tempore in magnis malis versari, valdéque de eius miseriis animo cruciabatur. Reprehendit hominem Marcus, quòd tantum ei publica damna dolerent,& meliorem ciuem eum esse dicit quàm Philocteten,qui accepta iniuria à Græcis, in illas eos calamitates cecidisse gaudebat.Fuerat enim ab eis in insula destitutus.

Admiranda spectacula leuium rerum.Virg.4.Georg.

Annua spectacula.Ouid.5.Fast.

Apparatissimum spectaculum.Cic.1.Philip.

Magnum

Magnum spectaculum.Horat.1.Serm.saty.6.

¶ Scenæ spectacula amantur.Ouid.3.de Arte.

Concelebrare spectaculum,Vide CONCELEBRO.

Excitatus est plausus ex omnib.spectaculis. Cic. pro Sestio.

Indicere spectacula,Vide INDICO.pen.prod.

Circuitus Solis & Lunæ præbent hominibus spectaculum. Cic.2. de Natura deorum.

Rerum cœlestium spectaculum ad hominem solum pertinet.Cic. 2.de Natu.deor.

¶ Spectaculum,locus vnde spectatur.Suet. De spectaculo excitatus descendit. Liu.Decad.1. lib.1. Loca diuisa patrib. equitibúsque, vbi spectacula sibi quisque faceret, fori dicti.

Resonant spectacula plausu. Ouid.10 Metam.

Spectamen,pen.prod. spectaminis, Idem quod specimen. Plaut. Menæch.21. Spectamen bono seruo id est,qui rem herilem procurat, videt,collocat.

Specium, specij, {μήλη} Instrumentum teres & paruum quo medici ad tentandum vulnerum ac fistularum viam & profunditatem vtuntur. Pacuuius,

Vt medici faciunt,qui peius specio vulnus tentant.

Spectabilis,Spectaculum,Spectator, Spectatus, Spectio, Specto, Vide SPECIO.

Spectrum,spectri, {φάσμα, εἴδωλον} Spectra sunt quæ Græcè idola dicuntur,hoc est simulachra & imagines rerũ intellectui occurrentiũ. Cic.ad Cassium,lib.15.16,Fit enim nescio quid,vt quasi coràm adesse videare,quum scribo aliquid ad te,neque id κατ' εἰδώλων φαντασίας, vt dicunt tui amici noui, qui putant etiam διανοητικὰς φαντασίας spectris Catianis excitari. Nam ne te fugiat, Catius insuper Epicureius qui nuper est mortuus,quæ ille Gargettius, etiã antè Democritus εἴδωλα, hic spectra nominat.His autẽ spectris etiã si oculi possent feriri, quòd vel iis ipsa occurrunt: animus quî possit,ego non video. Doceas tu me oportebit,quum saluus veneris,in meáne potestate vt sit spectrum tuum,vt simulac mihi collibitum sit de te cogitare, illud occurrat, neque solùm de te qui mihi hæres in medullis,sed si insulam Britanniam cœpero cogitare,eius εἴδωλον mihi aduolabit ad pectus.Ex his imaginibus fiunt visa, id est phantasiæ: quorum in Academicis longa est disputatio apud eundem.

Specula,speculæ,penul.corr. {σκοπὴ,σκοπιὰ,ἀπόπτης,περιωπὴ} accipitur pro loco edito & eminenti, vnde aliquid longè videri & speculari potest,siue sit mons, siue turris, siue lapis,siue arbor,siue quid aliud eminens. Valla in Raudensem,Specula,locus vnde fiunt excubiæ an hostes veniant, transeántne, an maneant, quot sint, & quæ sunt id genus.Virg.8.eclog.

Præceps aërij specula de montis in vndas
Deferar. Ouid.epist.17,

-in speculis omnis Abidos erat. Liu.7.bel.Punic.Cic.7.Verr. Non enim sicut anteà consuetudo erat,prædonum aduentum significabat ignis è specula sublatus,aut tumulo.

Specula & speculum sicut genere,ita significantia differunt.Nam specula despicientiam significat: Speculum,quo imago redditur, vt notius est quam vt exemplis sit opus.Ex Nonio.

Alta specula.Virg.3.Æneid.

In speculis esse. Cic.ad Attic. lib. 9. 181. Satius esse existimo vos dispertitos,& in speculis esse.

Ex specula prospectare tempestatem futuram. Cicero ad Sulp. libro 4.3.

¶ Speculæ sunt quod nos Gallicè dicimus *Carneaux*. Virgilius. 4.Æneid.

Regina è speculis vt primùm albescere lucem, Vidit,&c.

Specula,speculæ,Diminutiuum à spe,Vide SPES.

Speculor, pen.cor. specularis, {θεωρέω, θεάομαι, ὀπτεύω, διοπτεύω, κατασκοπέομαι, ἀποκαραδοκέω} speculari, A specula fit,quasi è specula prospectare,vel vt aliquis videat, intendere.Plaut.Most.6.

Concedam à foribus huc:hinc speculabor procul
Vnde aduenienti sarcinam imponam seni.

Cic.in Catil.Multo te etiam oculi & aures nos sentientem,sicut adhuc fecerunt, speculabuntur atque custodient. Idem 7. Verr.Tum iste se comperisse ait, eum speculandi causa in Siciliam ab ducibus fugitiuorum esse missum.

Obitus & ortus signorum speculamur.Virg.1.Georg.

Acriter speculari offensas principum.Tacit.lib.19.

Insidiari & speculari.Cic.1.de Orat.

Obsidere & speculari. Cic. pro Flacco.

Perscrutari & speculari.Cic.5.Tusc.

Speculatus,Participium.

Speculatus,huius speculatus,pen.prod. {θεώρησις} Plin.libr.10.cap.73. Feles quàm occulto speculatu in musculos exiliunt.

Speculator,pen.prod.Verbale, {ὀπτήρ,διοπτήρ,σκοπὸς,ἐπίσκοπος,κατάσκοπος} Qui tacitè,& à longè speculatur & rimatur. Cæs.2.bel. Gall. Hac re Cæsar statim per speculatores cognita,insidias veritus, &c. Cice. 7. Verr.Gauium istum,quem repentinum speculatorem fuisse dicis,ostendam in lautumias Syracusis à te esse coniectum. Ouid. 3. Trist. elegia 9.

Quem procul vt vidit tumulo speculator ab alto.

Matutinus speculator amicæ.Propert.lib.2.eleg.30.

Communium miseriarum speculator.Cic.pro Domo sua,

Reformidare speculatorem.Cic.1.Verr.

Speculator naturæ.Cic.1.de Nat.deo.Non pudet igitur physicum, id est speculatorem,venatorémque naturæ,ab animis consuetudine imbutis petere testimonium veritatis.

Speculatores oculi.Cic.2.de Nat.deor. Nam oculi tanquam speculatores altissimum locum obtinent,ex quo plurima conspicientes funguntur suo munere.

Speculatrix,penul.prod.speculatricis,{ὀπτειρα} Verbale fœm. Cice. de Natur.deor. Furiæ deæ sunt,speculatrices, credo, & vindices, & facinorum & sceleris. Stat.2.Sylu.2.

Celsa Dicarchæi speculatrix villa profundi.

Speculatorius, Adiect. {κατασκοπικὸς} Quod ad speculatorem pertinet: vt Speculatoria nauigia, quibus in mari speculamur quid fiat. Cæsar 4.bel.Gall. Liu.2.bel. Pun.Inde duæ Massiliensium speculatoriæ premissæ retulerunt,&c.

Speculabundus, Tacit. lib. 20. Festus Adrumeto vbi speculabundus substiterat,ad legionem rendit.

Speculabundus ex altissima rupe identidem. Suetonius in Tiberio,cap. 65.Aptatis etiam nauibus ad quascunque legiones,meditabatur fugam, speculabundus ex altissima rupe identidem. Hoc est subinde speculans.

Speculum,speculi,pen.corr.{κάτοπτρον,ἔσοπτρον} In quod inspicimus, ac speciem id est imaginem nostram contemplamur.Plau.Mostel.4. Mulier quæ se,suámque ætatem spernit, speculo elusa est.

Quid opus speculo tibi, quæ tute speculo speculum es maximum? Terent. Adelph. 3.3.

Inspicere tanquam in speculum vitas omnium Iubeo.

Cic.de Vniuers.Id fit quum speculorum læuitas hinc illíneque altitudinem assumpsit,& ita dextra detrusit in læuam partẽ oculorum, læuáque in dextram.

Imago speculi.Lucret.lib.4.

Nobile speculum gemmato auro.Stat.3.Sylu.4.

Consulere speculum.Ouid.3.de Arte.

Intueri vitam in speculo.Cic.in Pisonem.

Naturæ speculum. Cic 2.de Finib. Nec tamen argumentum hoc Epicurus à paruis petiuit, aut etiam à bestiis, quæ putat esse specula naturæ.

Specillum,specilli Diminutiuum, {μηλωτὶς,μήλη} Cornelius Celsus lib. 5.cap 28 De fistulis & earum curationibus,Ante omnia autem specillum dimitti in fistulam conuenit,vt quò tendat,& quàm altè perueniat,scire possimus.Idem lib. 7. cap.7. Igitur aduersum specillum inserendum,diducendæque eo palpebræ sunt.

Asperato specillo eradunt palpebras.Cels.lib.6.cap.6.

Specillum lana inuolutum.Celsus lib.6.cap.8.

Specillum oricularium.Idem lib.7.cap.30.

Terere medicamentum adiecto specillo. Cels.lib.6. cap.7. De aurium morbis, &c.

¶ Specillum dicimus instrumentum, quod curandis auribus adhibetur. Celsus lib.5. & libr.6.capite 7. de iis quæ in aures inciderunt, extrahendis.

¶Specillum instrumentum quo oculos inungimus. Plin.lib.7.ca. 53.Per oculum specillum trahens,expirauit.Celsus lib. 6. Specillo super oculum inducatur.

¶ Specillum, Instrumentum vitreum quod oculis admouemus, quo facilius spectemus aliquid. Varro de Ling. Lat. lib.5. Hinc quo oculos inungimus,quibus specimus,specillum.

Speculare,specularis,pen.prod.n.g. {ἔσοπτρον} Et per apocopen specular,& specularium,Idem quod speculum.

Speculare, interdum pro vitreata siue pro ocularíis, vtpote olim facta è speculari lapide trãslucido, nunc autem è vitreis orbibus vel tessellis plumbo iunctis.Vlpianus.in l. Quæsitum. §. Si domus D. de fund.instruct. Specularia & vela quæ frigoris causa vel vmbræ in domo sunt, instrumento domus non contineri Cassius existimauit. Budæus, A speculari lapide specularia dicebantur integumenta quib. ambulationes in hortis tectæ erant.Iuuen.Saty.4.

Quæ vehitur clauso latis specularibus antro. Plin.iunior lib. 2.epist.17.ad Gallum.Egregium hæc aduersum tempestates receptaculum: nam specularibus, ac multo magis imminentibus tectis muniũtur.Hîc autem Vlpianus de iis specularibus intelligi voluit, quibus fenestrarum hiatus obstruebantur ad transmittendam lucem: quæ tamen exemptilia erant,vt quum libêret,auferrentur. Nunc vitro vtimur. Seneca epist.87.Nunc aliqui rusticitatis damnant Scipionem,quòd non in caldarium suum latis specularibus diem admiserat.Paulò antè dixerat, In hoc balneo Scipionis minimæ sunt rimæ,magis quàm fenestræ.Itaque videtur Seneca fenestras vitreatas vocare specularia. Possumus & de specularibus intelligere, quibus pars quædam domus ad voluptatem operiebatur, varium enim vsum specularia præstabant.Martial.lib.8.

Hybernis obiecta Notis specularia puros
Admittunt soles,& sine fæce diem.

Seneca de Prouid.Quem specularia semper à flatu vindicarũt, hunc leuis aura non sine periculo stringit.

Specularis,& hoc speculare, penult.produ. Adiectiuum {περιωπαῖος} vt Specularis significatio.Plin.lib.7.cap. 56.Hoc est quæ fit è specula.

Specularis lapis, Quo olim specularia fiebant. Plin.lib.36.cap.22. Specularis lapis (quoniam & hic lapis nomen obtinet) faciliore multo naturam finditur in quamlibet tenues crustas.Idem lib.3.cap. 3. Metallis,plumbi, ferri, æris, argenti, auri, tota fermè Hispania scatet: Citerior & specularibus lapidibus: Bætica & minio.

Specularius, specularij,mas.gen.{κατοπτροποιὸς} Qui specula facit,& qui vitrea specilla. Possunt & specularij dici, qui fenestris specularia ad arcendum hyeme frigus componunt:quorũ meminit Vlp.in l. Quæsitum.§. Si domus. De fundo instructo. Meminit & Iustinian. lib.x. Codicis. Alciatus.

Specus,id est Spelunca {σπέος,σπήλαιον} Secundæ vel quartæ declinationis, tam masculini quàm fœminini generis: tertiæ verò, solùm neutri gen. Vlpian.De riuis,Specus autem locus est ex quo despicitur.Inde spectacula sunt dicta. Plin. lib.8. cap. 36. Specus si non habuere, ramorum fruticúmque congerie ædificant, impenetrabiles imbribus,mollíque fronde constratos.

Ingens specus in latere exesi montis. Virg. 4.Geor. Oui.3. Metam. Est specus in medio syluis & vimine densus. Liu.1.ab Vrbe,Ex infimo specu Ibidem Ex opaco specu.

Aonij specus.Catul.in Epithal.Iuliæ.56.

Fœminini.Silius lib.6.Tabificam expirat saniem specus vltima. Id est,postrema concauitas alui serpentis. Gell.lib.5.cap.14.Specum

quandam nactus remotam latebroſámque,&c. Pacuuius.
Adeenio in ſcrupuloſam ſpecum. Cato, Specus oppoſita, quo aqua de via abiret,
Defeſſæ ſpecus. Virg 3.Georg.
Neutri. Virgilius libro 7. Æneidos.
Hic ſpecus horrendum,&c.
Ita legendum eſſe docet Seruius. Silius lib. 13.
Inuiſum cælo ſpecus.
Lectum eſt hæc Speca ſpecæ: hoc Specum, ſpeci: & hoc Specus indeclinabile.
Specis, pro ſpecubus, Antiquum. Acc. Alcmæne.
Quod dij interdum inferam penitus interpreſſum altis clauſere ſpecis? Ex Nonio.
Spelæum, {σπήλυγξ} Idem quod ſpelunca. Virgil. eclog. 11.
Certum eſt in ſyluis inter ſpelæa ferarum
Malle pati.
Metuendum ferarum ſpelæa. Claud. de bello Getico.
Spelunca, ſpeluncæ {σπήλαιον, ἄντρον} Rupes excauata. Virgilius 6. Æneidos.
Spelunca alta fuit, vaſtóque immanis hiatu,
Scrupea, tuta lacu nigro, nemorúmque tenebris. Cic. 1. Tuſcul.
Per ſpeluncas ſaxis ſtructas aſpexis. Ex poeta. Idem 6. Verr. Etenim propter eſt ſpelunca quædam, conuerſa ad Aquilonem, infinita altitudine, qua Ditem patrem ferunt repentè cum curru extitiſſe.
Atræ ſpeluncæ. Virg. 1. Æneid.
Viridis ſpelunca. Propert. lib. 3. eleg 3.
Iacere in ſpelunca. Cice. 2. de Finib. At iam decimum annum in ſpelunca iacet.
Perdere aliquid ad ſpeluncas. Cic. pro Flacco.
SPERCHIVS, penult. prod. {σπερχειός} Theſſaliæ fluuius, ortus in iugis Pelij montis, & velociſſimo curſu in Maliacum ſinum defluens. Author Strab. li. 8. de quo etiam Virg. Georg. 2.
Minax Sperchius. Stat. 4. Thebaid.
Populifer Sperchius. Ouid. 1. Metam.
Sperchionides, pen. corr. {σπερχειονίδης} Patronymicum maſc. Ouid. 5. Metamorph.
Caucaſeúmque Abarim, Sperchionidémque Lycetum.
Sperchias, pen. prod. huius Sperchiadis, pen. corr. {σπερχειάς} Patronymicum fœm. Ouid. 2. Metamor.
Æſtuat Alphæus, ripæ Sperchiades ardent.
Vndæ Sperchiades. Ouid. 7. Metam.
SPERMO filius fuit Apollinis ex vxore Dorippe. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 15.
Spermologos, {σπερμολόγος} Auiculæ nomen apud Ariſtotelē, quam frugilegam Gaza interpretatur, vtroque nomine à ſemine legendo originem ſumente. Alioqui σπερμολόγον, appellant Græci, quem nos Locutuleium dicimus, hoc eſt, hominem magnam verborum vim inaniter profundentem.
SPERMOPHAGI, populi in extrema Ægypto poſt Meroën. Strabo lib. 16. Sunt etiam Spermophagi non procul, qui deficientibus ſeminibus, pomis nutriuntur, ea conficientes quemadmodum Rhizophagi radices.
Sperno, ſpernis, ſpreui, ſpretum {ἀτιμάζω, ἀθετέω, ἐξουδενόω, ἐξουθενέω} ſpernere, Faſtidire, deſpicere. Terent. Eunucho, 1.6.
Ob hæc facta abs te ſpernor. Cic. 1. de Finib. Qui Ennij Medeam aut Antiopam Pacuuij ſpernat, aut reiiciat?
Modicè ſpernere, Vide MODVS.
Animo ſpernere aliquem. Virg. eclog. 3.
Repudiare & aſpernere aliquem. Cic. in Orat.
Repelli & ſperni à quibuſdam. Cic. in Orat.
Retinere & Spernere, oppoſita. Ci. 2. de Nat. deo. Veritas auſpiciorum ſpreta eſt, ſpecies tantùm retenta.
Spernere & parui putare. Catul. ad Furium, 20.
A quibuſdam ſperni, & pro nihilo putari. Cic. 13. Philipp.
Cibum vilem ſpernere. Horat. 2. Serm. ſaty. 2.
Conſilium alicuius ſpernere. Ouid. 6. Metam.
Diues vicinia ſpernebat inopes generos. Idem 3. Faſt.
Monentem vera ſpernere. Idem. 13 Metam.
Numina diuûm ſpernere. Idem 8. Metam.
Voluptates ſpernere. Horat. 1. epiſt. 2.
¶ Spernere, pro Separare poſuerunt veteres. Ennius.
Ius atque æquum ſe à malis ſpernit procul. Nonius.
Spretus, {ἀπωσθείς} Participium, ſiue Nomen ex participio, vt Preces ſpretæ. Ouid. 1. Metam.
Fides ſpreta. Senec. Octau. 6.
Forma ſpreta. Virgil. 1. Æneid.
Legum ſpretarum reus. Ouid. 15. Metam.
Spernendus, {ἀπόβλητος} Item nomen ex participio, vt Morum ſpernendus. Tacit. lib. 14. Marcellus Aſinio Pollione proauo clarus, neque morum ſpernendus habebatur.
Spernax, ſpernacis, pen. prod. Verb. {ἀπειθής} Silius lib. 8. 92.
Ductor Piſo viros ſpernaces mortis agebat. Id eſt contemptores mortis.
Spretor, Verb. {ἐξουθενητὴς} vt Deorum ſpretor. Ouid. 8. Metamorph.
-vtque deorum
Spretor erat, mentiſque ferox Ixione natus.
Spero, ſperas, ſperare, Vide SPES.
Spes, ſpei, f. g. {ἐλπὶς, ἐλπωρή} Opinio futurorum. Refertúrque tam ad bona, quàm ad mala. Terent. Adel. 2.2. Spem pretio non emo. Cic. 4. Tuſc. Spes eſt expectatio boni.
Plenus ſpei bonæ atque animi. Cæſar belli Ciuil. lib. 2. Curtius li. 3. Non ſecurum modò hæc vox, ſed etiam lætum regem ac plenum bonæ ſpei fecit.
SPES, Dea apud Romanos, cuius ædes in foro olitorio fuit. Liuius li. 1. 3. Decad. Ædem Spei (inquit) quæ in foro olitorio fuit, fulmine ictam fuiſſe. M. Cicero ait Spem fuiſſe à Colatino conſecratam. Vi-

dendus Lilius Geraldus Syntag. 1. Hiſtor. Deorum.
Spes & metus diuinationem & auguria repererunt, Vide Amantes ſibi ſomnia fingunt, in AMO.
Nihil ſpei. Cic. ad Attic. lib. 3. 65. Sin, vt ego perſpicio, cum tua coniectura, tum etiam mea ſpei nihil eſt, oro, obteſtórque te vt Qu. fratrem ames.
Malorum ſpes. Cic. Attic. lib. 1.15. A ſpe malorum ad mearum rerum laudem conuertiſſem.
Anni ſpes. Ouid. 15. Metam. Id eſt, ſeges.
Gemelli ſpes gregis, Mas & fœmina: reparatio enim gregis, in ſexu vtroque conſiſtit. Seruius. Virgil. eclog 1.
¶ Auaræ ſpes. Horat. 4. Carm, ode 11.
Adoleſcentes cum bona ſpe, Vide CVM præpoſitionem.
Caduca ſpes. Ouid. epiſt. 15.
Certiſſima ſpes. Plin. iunior lib. 4. epiſt. 19. ad Hiſpullum.
Commodior ſpes. Tranquillus in Claudio ca. 3. Verùm ne ſic quidem quidquam dignitatis aſſequi, aut ſpem de ſe commodiorem in poſterum facere potuit.
Credula ſpes. Horat. 4. Carm. ode 1.
Deſperatiſſima ſpes. Balbus Cic. in epiſt. ad Attic. lib. 9. 178.
Diues ſpes. Horat. 1. epiſt. 15.
Dubia ſpes, certa deſperatione eſt potior. Celſ. lib. 7. cap. 16.
Non dubia ſpes, Vide NON.
Spes in anguſto. Celſus lib. 5. cap. 27.
Exigua ſpes. Cic. ad Attic. lib. 3.
Eximia ſpe adoleſcens. Cice. Lentulo, libr. 1. 7. Lentulum eximia ſpe, ſummæ virtutis adoleſcentem, cum cæteris artibus, quibus ſtuduiſti ſemper ipſe, tum in primis imitatione tui hac erudias.
Fallax ſpes. Cic. pro Milone, O fruſtra, inquit, ſuſcepti mei labores, ô ſpes fallaces, ô cogitationes inanes meæ.
Fidiſſima ſpes Teucrûm Hector. Virg. 2. Æneid.
Firmior ſpes. Cic. ad Attic. lib. 8. 157. Quoniam authoritate & cōſilio tuo in ſpe firmiore ſumus.
Immodicæ ſpes. Stat. 6. Thebaid.
Inanes ſpes. Quint. lib. 6. cap. 2.
Incerta ſpes futuri. Virg. 8. Æneid.
Inconceſſa ſpes. Ouid. 9. Metam.
Indubitata ſpes, Vide INDVBITO.
Inuidioſa ſpes, Inuidiæ plena. Ouid. 4. Metam.
-clariſſima forma,
Multorúmque fuit ſpes inuidioſa procorum Illa.
Irrita ſpes. Ouid. 3. de Pont. eleg. 7.
Læta ſpes. Virgil. 5. Æneid.
Lenta ſpes, Tarda. Ouid. epiſt. 2.
Leues ſpes. Horat. 1. epiſt 5.
Mitte leues ſpes, & certamina diuitiarum.
Longa ſpes. Horat. 1. Carm. ode 4.
Longinqua ſpes. Stat. 2. Sylu. 1.
O vbi venturæ ſpes non longinqua iuuentæ. Idem 12. Thebaid.
Mera ſpes, Vide MERVS.
Minuta hoſtium ſpes. Tacit. in vita Agricolæ.
Miſella ſpes. Lucret. lib. 4.
Mitior ſpes, Tacit. lib. 5.
Obſcœnæ ſpes. Ouid. 9. Metamorph.
Obſcura ſpes, Vide OBSCVRVS.
Obſcura & cæca ſpes. Cic. 2. de l. Agraria.
Pertenuis ſpes oſtenditur. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 3.
Publica ſpes. Ouid. ad Liuiam.
Stulta ſpes. Ouid. 3 Faſt.
Summa ſpe & animi & ingenij præditus adoleſcens. Cicero 2. Philipp. Adoleſcentem ſumma ſpe & animi & ingenij præditum rei familiaris facultatibus.
Tenuis ſpes. Cic. ad Attic. lib. 3. 60.
Non timida ſpes, Certa, firma. Ouid. epiſt. 15. ad finem.
Vana ſpes. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Spe hac. Teren. Adelph. 2.2.
Contra ſpem, Vide CONTRA.
Citius ſpe. Ouid 4. Faſt.
In ſpem, Vide IN.
Inter ſpem metúmque, Vide INTER.
Dubij inter ſpem & metum. Virg. 1. Æneid.
¶ Salutis ſpes abiit. Ouid. 7. Metam.
Abiicere ſpem de aliquo. Brutus Ciceroni, lib. 11. 11. Ne de Planco quidē ſpem adhuc abiecit, vt ex libellis eius animaduerti, qui in me inciderunt. Idē. 3. Ver. Socij verò nationéſques exteræ, ſpē omnium tum primum abiecere rerū. Hoc eſt deſperare cœperunt de ſuis rebus omnibus.
Abiicere ſpem faciendi aliquid. Cic. 2. de Orat.
Abrumpere ſpem & metum, Vide ABRVMPO.
Abrupta ſpes è medio. Silius lib. 8.
Abſciſſa ſpes. Liu. bel. Maced. lib. 4. Nec niſi abſciſſa omni ſpe, auxilium Antiochi imploraturos fuiſſe.
Abeſſe longè à ſpe Conſulatus, Vide ABSVM.
Accendere ſpem, Vide ACCENDO.
Accingere ad ſpem maiorem, Vide ACCINGO.
Addita ſpes tacitis votis. Stat. 2. Achil.
Adducere nos in ſpem dicuntur literæ, quum faciunt vt ſperemus. Cicero ad Attic. lib. 3. 60. Me tuæ literæ nunquam in tantam ſpem adduxerunt, quantam aliorū: attamen mea ſpes etiam tenuior ſemper fuit, quàm aliorum.
Adduci in ſpem. Cic. pro Milone, In ſpem maximam, & (quemadmodum confido) veriſſimam adducti ſumus, hunc ipſum annum, &c.
Adduci in ſpem vt. Cic. ad Attic. lib. 2. 37. In eam ſpem adducimur, vt nobis ea contento quæ impendet, interdum non fugienda videatur.

Adduci ſpe mercedis, Vide ADDVCO.
Adimere ſpem. Cic. pro l. Manilia.
Admota ſpes, Vide ADMOVEO.
Affecta ſpes. Valer. 4. Argon.
Affectare ſpem aliquam Ouid. 5. Metam.
Afferre ſpem. Cic. Appio, lib. 3 5, Mihi non dubiam ſpem mei conueniendi afferebas. Idem Furfano, lib. 6. 9, Spem mihi magnam afferebat ſummæ probitatis, ſummæque eloquentiæ.
Affirmare ſpem, Vide AFFIRMO.
Affulget ſpes, Liuius Decad. 5. lib. 2. Quum ex inſperato obſtinatis mori ſpes affulſit. Vide AFFVLGEO.
Agitare animum alicuius ſpe, metu, admonitionibus, &c. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Inanes ſpes agitare. Ouid. 7. Metam.
Alere ſpem. Cic. in Catilinam, Qui ſpem Catilinæ mollibus ſententiis aluerunt, coniurationemque naſcentem non credendo corroborauerunt.
Alternant ſpéſque timórque fidem. Ouid. epiſt. 6.
Amplecti ſpem. Ouid. 3 de Pont. eleg 7,
Spem iuuat amplecti, quæ non iuuat irrita ſemper.
Delectat homines in ea ſpe ſemper verſari, quæ non fallax ſemper auxiliatur.
Arrectæ ſpes iuuenum. Virg. 3. Georg.
Aſſumere ſpem. Tacitus in vita Agricolæ, Nec ſpem modò ac votum ſecuritas publica, ſed ipſius voti fiduciam ac robur aſſumpſerit.
Auertere à ſpe. Cic. pro Murena, Primùm accuſandi terrores, & minæ, quibus tu quotidie vti ſolebas, ſunt fortis viri: ſed & populi opinionem à ſpe adipiſcendi auertunt & amicorū ſtudia debilitant.
Auferre ſpem. Cic. 3. Offic.
Augere ſpem. Cic. 12. Philipp. Auxerat autē meam quidem ſpem, credo item veſtram, quòd domum Antonij afflictam, mœſtitia audiebam, &c.
¶ Ad irritum ſpes cadit, Vide AD.
Calere ſpe. Curtius lib. 4.
Capere ſpem de aliquo Quintil. lib. 1. cap. 1.
Inani ſpe captus. Virgil. 11. Æneid.
Carere ſpe. Cicero Torquato, lib 6 1. Sed ſi eſt ſpes aliqua rebus communibus, ea tu quicunque ſtatus eſt futurus carere non debes.
Collocare ſpem in aliquo. Cic. 1. de Orat. Exierant autē cum ipſo Craſſo duo adoleſcentes, & Druſi maximè familiares, & in quibus magnam tum ſpem maiores natu dignitatis ſuæ collocarant.
Complere aliquem bona ſpe. Cæſar bel. Ciuil. lib. 2.
Spem concidere. Cic in Catilin. orat. 3.
Omnes ſpes atque opes conciderunt, hoc eſt perierunt, perditæ ſunt atque amiſſæ. Cic. 3. in Catil. Nunc quoniam Quirites ſceleratiſſimi periculoſiſſimique belli nefarios duces captos iam & comprehenſos tenetis, exiſtimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes ſpes, atque opes his depulſis vrbis periculis, concidiſſe.
Concipere ſpem, Vide CONCIPIO.
Concipere aliquid ſpe. Vide CONCIPIO.
Confirmare ſpem. Ci. Planco, lib. 13. 30 Hanc rem mi Plance, ſi effeceris, meam de tua erga me beneuolentia ſpem confirmaris. Idem Terentiæ, li. 14. 4, Si eſt ſpes noſtri reditus, eam confirmes, & rem adiuues.
Omnium rerum deſperatione confligit bona ſpes. Cicero ſecunda in Catilinam.
Conſolatur aliquem ſpes. Cicerò Luceio, libro 5. 13, Te enim ſpes conſolatur.
Conſolari aliquem ſpe, Vide CONSOLOR.
Conſolari ſpe inani & tenui, Vide INANIS.
Conſtituere ſpem in aliquo, Vide CONSTITVO.
Conuertere in fidem ſpem alicuius, Vide CONVERTO.
Anni ſpem credere terræ Virgil. 1. Georg.
¶ Debilitare ſpem. Cic. 7. Philipp. Faueas tu hoſti? literas ad te ille mittat de ſua ſpe rerum ſecundarum ſuarum? eas tu lætus proferas? recites? deſcribendas etiam des improbis ciuibus? eorum augeas animos? bonorum ſpem virturémque debilites?
Decerpere ſpes. Quint. in Procem. lib. 6.
Deciderit à vel de ſpe, Vide DECIDO, pen. corr.
Deficit ſpes. Cicerò Ad Atti. lib. 7. 139, Deficit enim non voluntas, ſed ſpes.
Defigere ſpem in cuiuſdam poteſtate. Cic. pro Flacc.
Demittere animo ſpes obſcœnas. Id eſt, Concipere, & immittere in animum. Ouid. 9. Metamorph.
Depelli ſpe. Liu. 1. bel. Maced.
Depelli de ſpe & conatu. Cic. 2. in Catil. Vide DEPELLO.
Deponere ſpem, Omittere, perdere. Horat. 2. Serm ſaty. 5.
Deponere ſpem in re aliqua. Curtius. lib. 10.
Deſerit ſpes. Cic. de Inuent. Si tum cùm ſpes deſeruiſſet, opitulatus ſit.
Deturbare ſpe, vel ex ſpe. Cicero Cornificio, libro 12. 26, Neque ſolùm ſpe, ſed certa re iam, & poſſeſſione deturbatus eſt. Idem Pompeio, libro 5 7, Sed hoc ſcito, tuos veteres hoſtes nouos amicos, vehementer literis perculſos, atque ex magna ſpe deturbatos iacere.
Deuolui ad ſpem inanem. Cic. 7. Phili. Cui cùm pridie frequentes eſſetis aſſenſi, poſtridie ad ſpem eſtis inanem pacis deuoluti. Vide DEVOLVO.
Deuorare ſpe hereditatem, hoc eſt ſperare, futurum vt aſſequamur & deuoremus. Cicero ad Atticum lib. 1. 11 Ille autē regis hereditatem ſpe deuorarat. Idem pro Flacco, Amiſſum eſt enim præter ſpem, quod erat ſpe deuoratum lucrum. Idem 3. Verr. Iſte qui iam ſpe & opinione prædam illam deuoraſſet, Vide DEVORO.
Deuouere ſpem. Ouid. epiſt. 3.
Diſcedit ſpes. Cæſar belli Gal. lib. 2.

Diſſoluere ſpem nuptiarum. Vlpianus in l. Si puellæ. D. de Sponſalibus.
Ea ſpe aliquid dare. Vlpian. in l. 3. §. Sed etſi ſeruus. D. de condict. cauſ. dat.
Dare ſpē alicui. Cic. Metello, lib. 5 4. Literæ Q. fratr. & T. Pomponij neceſſarij mei tantum ſpei dederant, vt in te non minus auxilij, quàm in tuo collega mihi conſtitutum fuerit.
Bona ſpes dat vires. Ouid. epiſt. 11.
Dare ſpem bonæ indolis. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Dare ſpem dubiæ menti. Virgil. 4. Æneid.
Datur ſpes opis. Virgil 2. Æneid.
Domare ſpem. Stat. 2. Sylu. 2,
-qui pectore magno
Spemque, metúmque domas.
Duci ſpe. Cic. 1. de l. Agraria, Quod ſi quis veſtrum ſpe ducitur, ſe poſſe turbulentia honori velificari ſuo &c.
¶ Elucet ſpes plurimorum in pueris. Quint. lib 1. cap. 1.
Abiicere metum, & erigere ſpem. Cic. pro Domo ſua.
Erigere ad ſpem, Vide ERIGO.
Erectus in ſpem. Tacit. lib 17.
Eripere ſpem. Cic. 4 in Catil. Adiūgit grauem pœnam municipibus, ſiquis eorum vincula ruperit: horribiles cuſtodias circundat, & digna ſcelere hominum perditorum ſancit, nequis eorum pœnam, quos condemnat, aut per Senatum, aut per populum leuare poſſit: eripit etiam ſpem, quæ ſola hominem in miſeriis conſolari ſolet.
Euaneſcit ſpes, Vide paulo pòſt Extenuare SPEM.
Euerſa ſpes cum mœnibus. Ouid. 13 Metam.
Exardere ad ſpem libertatis, Id eſt incitatum eſſe. Cic. 4. Phil.
Excitare ad ſpem. Cic. pro Plancio, Alia te ratio, alia cogitatio ad ſpem huius opprimendi excitauit.
Excluſa ſpes. Cic. in Bruto, Quum pacis ſpem à publico conſilio eſſe excluſam videremus.
Expectare ſpem. Cic. ad Att. lib. 3. 64, Ego iam aut rem, aut ne ſpem quidem expecto.
Explorata ſpes. Cic. Philipp 10, Magna nos quidem ſpe & propè explorata libertatis cauſam ſuſcepimus.
Extenuare ſpem. Cic. ad Att. lib. 3 53, Poſteaquàm extenuari ſpem noſtram & euaneſcere vidi, mutaui conſilium.
¶ Facere ſpem. Cic. ad Atticum lib. 2, Tuæ literæ quo ſæpius à me leguntur, hoc ſpem faciunt mihi minorem, quàm quum latæ ſunt: tum id quod attulerunt ad ſpem, infirmant. Ouid. epiſt. 15.
Fallere ſpem alicuius. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.
Fallit eum ſpes. Cic. 1. Verr.
Fauere ſpei. Plin. lib 17. cap. 14.
Firmare aliquem ad ſpem. Tacit. lib. 14.
Fluitare ſpe dubiæ horæ. Horat. 1. epiſt. 19.
Fluit ſpes, Dubia eſt. Virgil. 2. Æneid. Vide FLVO.
Spes eum fruſtratur. Lentulus Cic. lib. 12. 14, Vt ſi Syriæ ſpes eum fruſtrata eſſet, conſcenderet in naues.
¶ Habere ſpem, Sperare. Cic. Curioni, lib. 2. 4, Siue habes aliquam ſpem de Republica, ſiue deſperas. Idem Appio, libro 3. 10, Vide HABEO.
Habere ſpem in fide alicuius. Cic. 1. de Inuent.
Miſerum eſt non habere ne ſpei quidem extremum, & commune ſolatium. Cic. 3. de Nat deor.
Habere ſpem, pro Spem oſtendere. Cicero ad Quintum fratrem, lib. 2. 16.
Habere aliquid in ſpe, Sperare. Cic. ad Att. lib. 11. 226.
Habere ſpem in manibus. Cic. 2. Verr. Quam ſpem nunc habet in manibus, & quid moliatur, breuiter iam Iudices exponam. Plancus Senatui, lib 10. 8.
Hæret ſpes in aliquo. Curt. lib. 9, In Ariſtono ſpes vltima hærebat.
Impellere in ſpem certiſſimam Conſulatus. Cicero ad Brutum libro 10. 4, Sed Cæſarem meis conſiliis adhuc gubernatum, præclara ipſum indole, admirabilíſque conſtantia, improbiſſimis literis quidam fallacibúſque interpretibus & nuntiis, impulerunt in ſpem certiſſimam Conſulatus.
Implere ſpem quam quis de nobis concepit, Vide IMPLEO.
Inchoare ſpem. Horat. 1. Carm. ode 4.
Inciſa ſpes, Vide INCIDO, pen. prod.
Incitant me ſpe non dubia, Vide INCITO.
Incubare ſpe alicui pecuniæ. Cicero pro Cluentio, Hic ille planus improbiſſimus, quæſtu iudiciario paſtus, qui illi pecuniæ, quam condiderat, ſed iam atque animo incubaret, contrahit frontem. Vide INCVBO.
Incumbit illi ſpes, Vide INCVMBO.
Inducere in ſpem, Vide INDVCO.
Induci in ſpem. Cic. pro Plancio, Ego magno in metu meorum in ſpem ſubitò inducor vos eoſdem in hoc conſeruando futuros, qui fueritis in me, quoniam iſtis veſtris lachrymis de illis recordor, quas pro me ſæpe, & multum profudiſtis.
Inducta ſpes rapinæ. Ouid. de Nuce.
Non odium facit hoc, ſed ſpes inducta rapinæ.
Inductus falſa ſpe pollicebar, Vide INDVCO.
Inferre ſpem, Vide INFERO.
Inflammari ſpe potiendi, Vide INFLAMMO.
Inflare ſpem alicuius, Vide INFLO.
Inflari ſpe. Cic. in Piſonem, Quo in oppido cùm tibi ſpe falſa, quod Qu. Acharium non eſſe ſucceſſurum putares, animos rumor inflaſſet, quo te modo ad tuam intemperantiam ſcelerate innouaſti? Idem pro Murena, Spe atque animis inflata peteret.
Infringi ſpes dicitur. Cic. in Orat. Spes infringatur, aut lāgueſcat induſtria.
Infringere ſpes immodicas. Stat. 6. Thebaid.
Ingredi in ſpem. Cic. Cornificio, lib. 12. 25, Ego mi Cornifici in ſpem libertatis ingreſſus ſum. Vide INGREDIOR.

Inhibere ſpem alicuius. Curtius lib. 9.
Inijcere ſpem. Cic. ad Att. lib. 3.63. Spes homini eſt iniecta non eadem, quæ mihi, poſſe nos vnà decedere.
Intercipere ſpem. Ouid. 15. Metam.
Intercludere ſpem commeatus, Vide INTERCLVDO.
Interdictæ ſpes, Quæ ſperare non licet nec æquum eſt. Ouid. 10. Metamorphoſeos,
Inueteraſcit ſpes. Cic. Terentiæ, lib. 14.3. Nunc ſpes reliqua eſt in nouis Trib. plebis, & in primis quidem diebus: nam ſi inueterarit, actum eſt.
Inuitat ſpes, Vide INVITO.
Irritus ſpei. Curtius lib. 4, Illa cauſata ſine cuſtode regnum reliquiſſe, petere perſeuerabat, ne ſe irritam ſpei pateretur abire. Hoc eſt ſua ſpe fruſtratam.
¶Labi ſpe. Cæſar bell. Gall. lib. 5.
Laborare in ſpem. Ouid. 15 Metam.
Laudari ſpe & expectatione. Cic. in Orat.
Vana ſpe ludere aliquem. Virgil. 1. Æneid.
¶Spem mentita ſeges. Horat. 1. epiſt. 7.
Minuere ſpem, Vide MINVO.
¶Nanciſci ſpem. Cic. Cluuio, lib. 13 8.
Nati in ſpem honorum, Vide NASCOR.
Niti ſpe. Cic. ad Att. lib. 3.49, Nunc ſi ita ſunt quæ ſperas, ſuſtinebimus nos, & ſpe qua iubes nitemur. Vide NITOR.
Nuntiare ſpem. Cicero, Summam ſpem nuntiabant, fore vt Antonius cederet.
¶Obiecta ſpes. Liu. lib. 4. bel. Maced.
Obtentat me ſpes. Cic. Att. lib. 9.181. Vrbem autem & populum noſtrum ſeruandum ad immortalitatem, quantum in nobis eſſet, putabam. Et tamen ſpes quædam me obtentabat.
Occidit ſpes noſtra, Vide OCCIDO, pen. corr.
Offerrere ſpem, Vide OFFERO.
Omittere ſpem. Curtius lib 3.
Orbari ſpe. Cic. Cecinnæ, libro 6.6. Quibus te conſoler vt afflictum, & iam omni ſpe ſalutis orbatum.
Oſtendere ſpem alicuius rei. Cic. Filius Cn. Pompeio, lib. 5. 7. Tantam enim ſpem otij oſtendiſti, quantam ego ſemper omnibus te vno fretus pollicebar. Vide OSTENDO.
Ne ſpes quidem vlla oſtendatur fore melius. Ci. Att. li. 11 219.
Oſtendere improbis ſpem, & iniicere bonis timorem. Cic. 1. de lege Agraria.
Oſtentare ſpem. Cic. pro Cluentio, Mulier amiſſis liberis cum vnius filij recuperãdi ſpes eſſet oſtentata, omnes ſuos propinquos, filiique ſui neceſſarios conuocauit: & ab his flens petiuit, vt negotium ſuſciperent: adoleſcentem, &c.
Spes eſt quæ capiat, ſpes eſt quæ paſcat amorem. Ouid. 9. Metam. non procul à fine.
Pendet ſalus ſpe exigua & extrema. Cic. pro Flacco, Quamobrem niſi hoc loco, niſi apud vos, niſi per vos Iudices, non authoritatem quæ amiſſa eſt, ſed ſalutem meam quæ ſpe exigua extremáque pendet, tenuerimus: nihil eſt præterea quò confugere poſſumus.
Pendêre ſpe extrema, Vide PENDEO.
Laudis magna ſpes percuſſit meum cor. Lucret. lib. 1.
Perdere ſpem. Cic. pro Murena, Itaque non modo beneficij collocandi ſpem, ſed etiam illud quod aliquando fuit, licet conſulere: iam perdidiſtis.
Spem infinitam perſequi. Cic. pro Deiotaro, Pharſalico prælio facto, Deiotarus à Pompeio diſceſſit: ſpem infinitam perſequi noluit. hoc eſt, incertam. Qui enim victi fuerunt, inſtaurato bello victoriam ſperabant: vt Scipio, Cato, & alij.
Falſam ſpem ponere, Hoc eſt deponere. Ouid. ad Liuiam.
Ponere ſpem in aliquo, vel in re aliqua. Cic. Furnio, lib. 10. 26. Quod de Planci & Bruti concordia ſcribis, in eo vel maximam ſpem pono victoriæ. Idem ad Att. lib. 6. In Pompeio te omnem ſpem otij ponere non miror. Idem de Somnio, Nec in præmiis humanis ſpem poſueris rerum tuarum.
In arcto ſpem ponere. Ouid. 9. Metam.
Ponere ſpem in armis. Virg. 2. Æneid.
Ponere maiorem ſpem ſuæ emptionis in alicuius exitio. Cicero pro Roſc. Amer.
Ponere delectationis ſpem in cuiuſpiam humanitate. Cicero Attico 1.4.
Ponere & defigere ſpem in cuiuſpiam poteſtate. Cic. pro Flac. 2.
Ponere in ſpe Cic. ad Att. lib. 13.280, Alteris iam literis nihil ad me de Attica: ſed id quidem in optima ſpe pono. Idem ad Quin. fratrem, lib. 3.24. Plura ponuntur in ſpe, quàm in pecuniis, reliqua ad iacturam ſtruentur.
Præbere ſpem alicuius rei. Caſſius ad Cic. lib. 12.13. Qui ſpem ſæpe tranſitionis præbendo, neque vnquam non decedendo, nouiſſimè Corycum ſe contulit.
Præcidere vel incidere ſpem alicui. Cic. 3. Verr. Id ſum aſſecutus, vt vna hora, qua cœpi dicere, reo audaci, pecunioſo, profuſo, perdito, ſpem iudicij corrumpendi præciderem. Liuius 3. ab Vrbe.
Præcipere ſpem. Vide PRAECIPIO.
Præditus ſpe. Cic. 2. Verr.
Præſumere aliquid ſpe. Virg. 11. Æneid.
Producere ſpem vitæ. Tacit. lib. 12. Die nuptiarum Syllanus ſibi mortem conſciuit, ſiue eò vſque ſpem vitæ produxerat, ſeu delecto die augendam ad inuidiam.
Proponere ſpem. Cic. pro Rabirio perduel. reo, Niſi fortè hanc conditionem vobis eſſe vultis, quam ſerui, ſi libertatis ſpem propoſitam non haberent, ferre nullo modo poſſent.
¶Rapi ad ſpem immortalitatis. Cicero Luceio, libro 5. 12. Neque enim me ſolùm commemoratio poſteritatis ad ſpem quandam immortalitatis rapit.
Redintegrare ſpem. Cæſ. lib. 7. bell. Gall.

Reducere ſpem anxiis mentibus. Horat. 3. Carm. ode 21.
Referre domum ſpem falſam. Cic. pro Roſc. Amer.
Refulget ſpes. Paterculus libro 2, Tum refulſit certa ſpes liberorum parentibus, viris matrimoniorum, dominis patrimonij, omnibus ſalutis.
Remorari ſpem. Cic. Att. lib. 3.54. Et ſcio te me iis epiſtolis potiùs & meas ſpes ſolitum eſſe remorari.
Repelli à ſpe. Cæſ. bel. Gall. lib. 5.
Reponere ſpem in aliquo. Cic. 5. Tuſc.
Reponere ſpem in aliquo. Quint. in Proœ. 6.3.
Reſidet ſpes in. Cicero, Ante quàm iret in exilium, Quomodo ſpes ſalutis reliquis reſidebit? Idem Caſſio, lib. 12.3, Etiam nunc reſidet ſpes in virtute tua.
Reſpondere ſpei. Paterculus lib. 2, Adeò vt nec plus ſperari potuerit, nec ſpei reſponderi fœlicius.
¶Secare ſpem, Sequi ſpem. Virg. 10. Æneidos,
Quæ cuique eſt fortuna hodie, quam quiſque ſecat ſpem.
Sequi ſpem. Cic. Varroni, lib. 9.6, Sequuti enim ſumus non ſpem, ſed officium: reliquimus autem non officium, ſed deſperationem. Ouid. epiſt. 16.
Serenare ſpem vultu, Id eſt Sereno vultu ſpem bonam præ ſe ferre. Virg. 4. Æneid.
Subducere ſpem. Paterculus lib. 2, Sed fortuna quæ ſubduxerat ſpem magni nominis, iam tum Reipub. ſua præſidia reddiderat.
Subeſt ſpes. Curtius lib 4.
Subminiſtrare ſpem alicuius ſceleris. Saluſtius, Nunc videndum eſt, ſpem atrociſſimi ſceleris vnde illi ſubminiſtratam fuiſſe iudicemus.
Eſſe ſpe bona, pro Bene ſperare. Cic. Cornificio, lib. 12.27.
In ſpe eſſe, pro Sperare. Cic. Seruio, lib. 13.20, Et ſi eramus in magna ſpe, te meis literis, commendationéque diligẽtiſſimè facturum id quod feciſti.
Eſſe in ſpe firmiore. Cic. Att. lib. 8.157.
In ſpe eſſe dicitur aliquis, pro Sperari. Cic. Terentiæ, lib. 14.3, Sed tamen quando vos eritis in ſpe, non deficiam, ne omnia mea culpa cecidiſſe videantur: id eſt, dum & de vobis, & de ſtatu veſtro ſpes aliqua erit. Idem ad Attic. lib. 2, An eſt aliquid in ſpe? Eidem, lib. 8. 149, Dum in ſpe pax fuit.
Spes eſt. Cic. pro Quintio, Spes eſt & hunc miſerum atque infœlicem aliquando tandem poſſe conſiſtere.
Spes eſt de argento. Plaut. Moſtel 8.
Nulla eſt ſpes iuuentutis, ſeſe omnes amant. Plaut. Capt. 4. Cic. pro Milone, Quis ignorat maximam illecebram eſſe peccandi impunitatis ſpem? Idem Attico, lib. 2.21. Vide quid narrent, & quæ ſpes ſit denarij.
Spes erãt in curſu. Ouid. 6. Faſt.
Spes eſt in anguſto. Celſus lib. 5. cap. 27, in Curatione aduerſus canis rabioſi morſum, Miſerrimum genus morbi, in quo ſimul æger & ſiti, & aquæ metu cruciatur: quo oppreſſis in anguſto ſpes eſt.
Spes eſt in eo. Cicero Planco, lib. 10.22, In te & collega omnis ſpes eſt. Idem ad Brutum 10, Spes omnis eſt in te. Sic 1. Verr. Spes tuæ in hoc omnes ſunt.
Superare ſpem. Cicero de Amicitia, Qui ſummam ſpem ciuium, quam de eo iam puero habuerant, continuò adoleſcens incredibili virtute ſuperauit.
Fallere & ſuperare ſpem alicuius. Cic. 4. in Catil.
¶Teneri ſpe. Cic. pro Cluentio, Quamobrem magna me ſpes tenet, ſi ea quæ ſunt in cauſa, explicare, atque omnia dicendo conſequi potuero, &c. Idem, Quò confugient ſocij? quẽ implorabunt? qua ſpe denique, vt viuere velint, tenebuntur?
Tollere ſpem. Cic. ad Atticum, lib. 3. 66. Quod illa ipſa ſpes exigua quæ erat, videtur eſſe ſublata.
Trahere ſpem mora. Ouid 3. Faſt.
Trahi ſpe. Ouid. 3. Triſt. eleg. 5.
Et ſtultam dubia ſpem trahit vſque mora.
¶Venire in ſpem. Cic. Varroni, lib. 9. 1. In ſpem tamen venio appropinquare ſuum aduentum. Cæſar 1. bell. Gall.
Lubrica ſpes me verſat. Stat. 1. Achil.
Videre ſpem. Cic. ad Att. lib. 3.50. Nam ſi erat cauſa, ſiquid agetur, ſi ſpem videro, aut ibidem opperiar, aut me ad te conferam.
Vincere ſpem. Cice. Terentiæ, libr. 14.4. Saluſtius officio vincet omnes ſpes.
Vna ſpes quemadmodum Vna ſalus, pro Sola. Cic. Cornificio, lib. 12.22, Spes tamen eſt vna, aliquando Populum Ro. maiorum ſimilem fore.
Vocare in ſpem. Cic. Att. lib. 11. Hæc niſi videris expediri, quam in ſpem me vocas?
¶Spes. Virgil. 1. Æneid.
Spem vultu ſimulat, premit altum corde dolorem. Vbi Seruius, Spem, lætitiam. Eſt & crebra apud Virgilium figura, quæ fit quoties ſignificatur ab eo quod præcedit, id quod ſequitur. Nam ſpem lætitia ſequitur: ſpes verò in vultu non videtur, ſed lætitia.
¶Spes pro metu. Stat 9. Thebaid.
-hunc retrò conuerſum, & tela petentem
Dum ſpes nulla necis, crinito à vertice figit.
¶Spes in plurali. Plau. Curc. 7.
Spes meæ vbi ſunt? Liu. 1. ab Vrbe, Has ſpes cogitationeſque ſecum portantes, vrbem ingreſſi ſunt. Cic. 3. in Catil. Exiſtimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes ſpes atque opes, his depulſis vrbis periculis concidiſſe. Horat. 1. epiſt. 5.
Spes iubet eſſe ratas, ad prælia trudit inermem.
Speres ſperis {ἐλπίς} pro Spes, ſpei, antiqui dixerunt, auth. Feſto. Varro, Quibus ſuam delectet ipſe amicam, & ſeſe ſperib. iactet ſuiſ. Vnde aſperè, quaſi ſine Spere: & Proſperè, pro Spere.
Specula, ſpeculæ, penultima correpta Diminutiuum {ἐλπίδιον.} Plautus Moſtel. 8,

Nam

Nam quid ita ſpecula clamas clamorem merum? Idem Perſa, 9.9. Ecquid quod mandaui tibi, eſt mihi in te ſpeculæ? Cic. ad Cælium, li. 2.15, Et eo magis quòd in communibus miſeriis hac tamen oblectabar ſpecula.
Deguſtare aliquid ſpeculæ ex ſermone alicuius. Cic. pro Cluent.
Spero ſperas {ἐλπίζω, ἔλπομαι, προσδοκάω} ſperare, Ad dolorem & ad voluptatem refertur. Speramus ad diem, & læta, inquit Donatus. Virg. 4. Æneid.
Hunc ego ſi potui tantum ſperare dolorem,
Et perferre ſoror potero. Sperare, inquit Seruius, id eſt futurum opinari, ſiue timere. Ibidem,
-& tantos rumpi non ſperet amores. Horat. 1. epiſt. 4.
Grata ſuperueniet, quæ non ſperabitur hora. Cic. Att. lib. 1 8. A quo nihil ſperes boni Reip. quia, &c.
Spero confore. Terent. And. 1.1. Cic. 1. Tuſc. Spero fore vt contingat id nobis.
Iubeo te bene ſperare, & bono animo eſſe. Cic. pro Deiot.
Sperare de re aliqua. Cic. Attic lib. 9 175. Neque de otio noſtro ſpero iam, nec vllam acerbitatem recuſo.
Deſperare & Sperare, contraria. Cic. in Piſonem,
Expectare & ſperare. Cic. ad Octauium, Quid de hoc ſperare aut expectare nos oportebat?
Auxilium ſperare. Catul. Argon. 59.
Pretium ſperare. Ouid. 6 Metam.
Salutem ſperare. Virg 1. Æneid.
¶Spero, pro Confido, vel Credo, tam de præſenti, quàm de præterito dicitur. Terent. Eunucho, 1 2.
-nam me eius ſpero fratrem propemodum
Iam reperiſſe adoleſcentem adeò nobilem. Idem Eunuc. 5 3.
Spero me habere, qui hunc meo excruciem modo. Quintil. in Gladiatore. Facilis (vt animaduertere vos ſpero) defenſionis meæ curſus eſt. Hîc de præterito. Et Cicero, Spero iam probaram eſſe amicitiam noſtram. Idem Att. libro 1.1, Spero tibi me cauſam probaſſe, cùpio quidem certè.
Confidere & ſperare. Cic. Cornificio, lib. 12. 18. Ego & ſperaram prudentia tua fretus: & vt confiderem, fecerunt tuæ gratiſſimæ mihi literæ.
Bene de aliquo ſperare. Cic. Att. lib. 9 175.
Lenius ſperare aliquid de ſe. Ouid. epiſt. 3. de Ponto eleg. 7.
Melius ſperaui. Ouid. epiſt. 2.
Vt ſpero, prope diem te video, Cic. Att. lib. 6.11 4.
Sperare rectè. Cic. famil. 14.
Sperare temerè. Cic. ad Attic. 2.
¶Sperare, Virgil. 1. Æneid.
At ſperate deos memores fandi atque nefandi.
Vbi Seruius Sperate, pro timete Vt lib. 4,
Hunc ego ſi potui tantum ſperare dolorem?
Quum ſperemus bona, timeamus aduerſa. Item lib. 11,
Hæc adeò ex illo mihi iam ſperanda fuerunt, &c.
¶Sperare, Donato. Terent. Adelp. 1.2, Sperabam iam deferuiſſe adoleſcentiam. Vbi Donatus, Rectè Sperabam pro Gaudebam. Sic enim dicimus, quum erraſſe nos cernimus.
¶Spero non veniet vſus. Terent. Heaut. 3.2,
Non vſus veniet ſpero.
¶Deos ſperauimus. Plaut. Caſin. 7,
Dijs ſum fretus, deos ſperauimus.
Sperans, Particip. {ἐλπίζων} Virg. 6. Æneid.
Speratus, pen. prod. Aliud participium {ἐλπισθείς.} Plaut. Merc. 22.
Aura ſperata deſerit ratem. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 12.
Laborare de reliqua & ſperata gloria. Ci. Qu. frat. li. 1.1.
Honos ſperatus fugit. Stat. 5 Sylu. 3.
Voluptas ſperata. Ouid. 2. Metam.
¶Speratum veteres dicebant eum qui vxorem petit. Et ſperatam virginem quæ petitur. Afranius,
Curre, & nuntia venire, & mecum ſperatam adducere, vt videat puellam. Speratam ſuam vocat vxorem Plautus in Amphit. 8.
Amphitruo vxorem ſalutat lætus ſperatam ſuam. Ex Nonio.
Sperabilis, & hoc ſperabile, pen. corr. {ἐλπιστός} Quod ſperari poteſt. Plaut. Capt 10,
Hic ille eſt dies, quum nulla vitæ ſalus ſperabilis eſt mecum.
Spetile vocatur infra vmbilicum ſuis, quod eſt carnis proprij cuiuſdam habitus exos, qua etiam antiqui per ſe vtebantur. Plautus, enumerandis vilibus obſoniis in Carbonaria ſic meminit:
Ego pernam ſumem, ſueres, ſpetile, callum, glandia. Feſtus.
Speuſticus, pen corr, Adiect. {σπευστικός} Dicitur panis qui celerrimè fit & coquitur: à verbo σπεύδω, quod eſt feſtino. Plin. lib. 18. cap. 11, Panis ipſius varia genera, aliàs ab obſoniis appellati, vt oſtrearij: aliàs à deliciis: vt artolagani, aliàs à feſtinatione, vt ſpeuſtici.
SPEVSIPPVS {Σπεύσιππος} Philoſophus Athenienſis, Platonis ex ſorore nepos, qui octo annos Platonicæ ſcholæ præfuit. Ferunt hunc ſenio confectum, ſibi mortem conſciuiſſe mœrore impulſum. Plutarchus verò ſcribit, illum pediculis efferueſcentibus interiiſſe. Primus inuenit, quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vaſa capacia.
Sphaceliſmus {σφακελισμός} Morbi genus ipſis etiam plantis cum animalibus commune, de quo abundè multa ſuprà diximus in vocibus Aſtroboliſmus & Sideratio.
Sphacelus, herba ſaluiæ ſimilis, Theophraſtus libro 6. capite 2. De plantarum hiſtoriis, Sphacelus (inquit) & Saluia inter ſeſe diſtant, quaſi alterum vrbanum, alterum genus ſylueſtre dixeris. Sphacelo folium leuius, contractius, minúſque ſqualens: Saluiæ ſcabrius. Hæc ille.
Sphacelus, penultima correpta {σφάκελος} propriè oſſium eſt affectus teſte Galeno, cùm tota illorum ſubſtantia corrumpitur Latini oſſium cariem appellant.
Sphacos, Vide in SPHAGNOS.

SPHACTERIA, quæ & Sphagia {Σφακτηρία} Inſula eſt Meſſeniæ adiacens è regione Pyli, cuius meminit Strabo lib. 8.
Sphæra, ſphæræ {σφαῖρα} Latinè dicitur globus, nempe qui ex omni parte exteriore rotundus apparet. Cicero 2. de Natura deorum, Quumque duæ formæ præſtantes ſint, ex ſolidis globus (ſic enim ſphæram interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κύκλος Græcè dicitur, his duabus formis contingit ſolis, vt omnes earum partes ſint inter ſe ſimillimæ, à medióque tantum abſit extremum quantum idem à ſummo: quo nihil fieri poteſt aptius. Idem 2. de Natura deorum, Habere ſecretam & liberam ſphæram. Idem 3. de Oratore, Quanuis ſphæram in ſcenam (vt dicitur) attulerit Ennius, tamen in ſphæra fornicis ſimilitudo non poteſt ineſſe.
Sphærica ſphæricæ, penultima correpta {σφαιρική} Placentæ genus quæ ex multis globulis in ſphæram & rotundam formam coactis, ac deinde ſimul compactis fiebat. Cato capite 82. Sphæricam ſic facito ita vti ſpiram, niſi ſic fingito, detractis caſeo, melle: ſphæras pugnum altas facito, eas in ſolo componito, denſas eodem modo componito, atque ſpiram, itémque coquito. Vetus exemplar habet Spæritam.
Sphæriſterium, ſphæriſterij {σφαιριστήριον} Locus balinei, in quo veteres frictiones ſuas & varia exercitationum genera facere ſolebant. Sueton. in Veſpaſiano, capite 20. Valetudine proſperrima vſus eſt, quanuis ad tuendam eam nihil amplius quàm fauces, cæteráque membra ſibimet ad numerum in ſphæriſterio defricaret. Plinius iunior libro 5. ad Apollinarem epiſtola 6, Apodyterio ſuppoſitum eſt ſphæriſterium, quod plura genera exercitationis, pluréſque circulos capit. Sed in primis ad exercitium pilæ deputatus eſt, quam Græci σφαῖραν appellant, à quo Sphæriſtæ, eius ludi ſtudioſi: & Sphæriſtici, eius ludi periti dicebantur, inquit Budæus. Lampridius in Alexandro, Poſt lectionem operam palæſtræ, aut ſphæriſterio, aut curſui, aut luctaminibus molliori bus dabat.
Sphæralis, & hoc Sphærale, penultima product. Macrobius 7. Saturnalium, cap. 9. Ex his ſeptem motibus, vnus tantùm in diuinis corporibus inuenitur, ſphæralem dico, quo mouetur cælum, quo ſydera.
Sphæralis conuexitas. Macrobius libro 1. capite 16. in Somnio Scipionis.
Sphæralis forma. Macrob. 7. Saturn. cap. 16. Ex forma tereti ac penè ſphærali, atque vndique verſum clauſa.
Sphæralis natura. Macrob. 7. Saturn. cap 9. Sphæralis enim natura, & ad nos de alto veniens, partem in homine & altam & ſphæralem tenuit.
Sphæromachia, ſphæromachiæ. Certatio quæ fit pila vel globo Seneca epiſt. 81. Hodierno die non tantùm meo beneficio mihi vaco: ſed ſpectaculi, quod omnes moleſtos ad ſphæromachiam auocauit.
SPHAGIA inſula è regione Pyli, Meſſeniæ, & Lepræi: Strabo lib. 8.
Sphagitides {σφαγίτιδες} Venæ duæ inſignes vtrinque ad iugulum apparentes, omnes tum colli, tum capitis partes nutrientes. Latini iugulares venas interpretantur, σφαγὴν enim illi iugulum appellant. Galenus lib. 6. De vſu partium.
Sphagnos, ſiue Bryon, ſiue Sphacos ſunt cani arborum villi, quales in quercu maximè vidimus, ſed odore præſtantes. Plinius libro, 12. cap. 23.
Sphenida, pilæ genus maius paganica & tenuius quam follis, ex panno ferè conſtans: nonnunquam etiam ex ex pelle. Alio nomine dicitur Harpaſtum. Hoc Sipontinus: Sed Cælius libro 20. capite 14. non Sphenida, ſed Sphennida ſcribendum eſſe, σφεννίδα, affirmat.
Sphigmos {σφυγμός} eſt motus arteriæ celerius tardiúſve ſalientis, pro ratione dilatationis, & contractionis ipſius cordis. dictus Sperigmos ἀπὸ τοῦ σφύζειν, quod ſalire, reſultare, pulſare, ſignificat.
Sphinx, ſphingis, vel ſphingos, fœm. gen. {σφίγξ} Æthiopicum animal eſt, è ſimiarum genere, fuſcor, pilo, mammis in pectore geminis, ad hominis ſpeciem accedens, ſolo pilo & ſolitudine feram aſſimulans. Poetæ id monſtrum faciem habere virginis fingũt, pennas auium, pedes leonis. Plin. libro 8. capite 21. 1. & lib. 37. cap. 1.
Sphinx ab effectu nomẽ ſortita: quòd homines ſuis quæſtionibus ita ſtringeret, vt ſe expedire non poſſent. Nã Græcè σφίγγειν, cõſtringere, vel vincere dicitur: vel quaſi omniũ mentes ſuis propoſitionibus ligare. Lactatius in primum Thebaid. ſcribit, Sphinga monſtrũ fuiſſe, alas & vngues habẽs in ſimilitudinem Harpiarum: quod inſidens ſcopulo viæ imminenti, inſolubilia ænigmata tranſeuntibus proponebat: quæ quum ſoluere non poſſent, ex improuiſo veniens, alis & vnguibus ad ſe in rupem trahebat. Hoc autem ænigma proponebat: Quod animal bipes, idémque tripes, ac quadrupes eſſet. Cuius locutionis ambages tandem calliditate ſua ita Oedipus diſſoluit, vt hominem eſſe diceret, qui in infantia manibus & pedibus nitens, quadrupes eſt. Factus vir, vt qui nullo alio quàm pedum auxilio gradiatur, bipes. At in ſenectute, viribus deficientibus, baculo vtens, tripes. Inde origo huius adagij apud Terentium, Dauus ſum, non Oedipus. Id eſt, Seruili officio non quæſtionibus ſoluendis aptus. De ſphingibus Diodorus Siculus lib. 4. & Plin. lib. 8 cap. 21. Auſonius in Gripho Ternarij,
Terruit Aoniam volucris, leo, virgo, triformis
Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte puella.
Iniqua ſphinx. Stat. 1 Thebaid.
Victa cadit ſphinx. Stat. 11. Thebaid.
Ænea ſphinx. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Sphragis, dis, {σφραγίς} Species eſt optimæ rubricæ, apud Plin. lib 36. cap. 6, Quę in Lemno inſula effodiebatur, ita dicta quod ſignata venderetur, ſicut apud nos ſapo, σφραγίζειν, enim Græci dicunt, quod nos ſignare. Quo autem in loco, quibuſque cæremoniis hæc terra colligatur, diximus in dictione LEMNOS. Eſt item Sphragis gemma viridis: ſed non tranſlucida, ita dicta quòd ea optimè ſignemus. Plin. lib. vltimo cap. 8.

Sphyræna { σφύραινα } Græcis, animal marinum, quod Latinis Sudis dicitur, vt ait Plinius libro 32. capite 11. Sunt prætereà à nullo authore nominati, Sudis Latinè appelata, à Græcis Sphyræna, roſtro ſimilis nomine, magnitudine inter ampliſſimos, rarus, ſed tamen non degener.

Spica, ſpicæ: & ſpicus, ſpici { στάχυς ἀστάχυς } antiquè, authore Feſto: & Spicum, ſpici, dicitur quum per culmi folliculum, id eſt extremum tumorem, ariſtæ adhuc tenues in modum ſpiculi eminent, vt ait Seruius. Cic. 5. de Finibus, Ne ſeges quidem igitur ſpicis vberibus & crebris, ſi auenam vſpiam videris.

Spica dicta eſt à ſpe, vt ait Varro de Re ruſt. lib. 1. cap. 48.
Nam quum fruges in ſpicam exit, ſpem præbet hominibus.

Spica in hordeo & tritico tria habet continentia, granum, glumam, ariſtam: & etiam primitus ſpica quum oritur, vaginam. Varro 1. de Re ruſt. cap. 48.

Flauentes ſpicæ. Ouid. 9. Metam.
Spica minuta & inanis. Plinus libro 18. cap. 24.
Spica minuta & vana. Columel lib. 2. cap. 9.

Spica nardi. Plinius libro 12 capite 12, Nardi cacumina in ariſtas ſe ſpargunt, ideò gemina dote Nardi ſpicas ac folia celebrant. Paulo pòſt, Pretium ſpicæ in libras x c. folia diuiſere annonam, &c. Dioſcorides quoque lib. 1 cap. 6. Nardo ſpicas tribuit. Oculata etiam fides id abundè teſtatur.

Spica Ciliſſa. Ouid. lib. 1. Faſt.
Cernis odoratis vt luceat ignibus æther,
Et ſonet accenſis ſpica Ciliſſa facis. Propertius lib. 4. elegia. 6.
De pugna Actiaca nauali,
Bella ſatis cecini, citharam iam poſcit Apollo
Victor, & ad placidos exuit arma choros.
Candida nunc molli ſubeant conuiuia luco,
Blanditiæque fluant per mea colla roſæ.
Vináque fundantur prælis eliſa falernis,
Terque lauet noſtras ſpica Ciliſſa comas. Sunt qui per ſpicam Ciliſſam crocum intelligant, aut oleum potius crocinum. Præſtantiſſimum enim crocum in Cilicia naſcitur ad antrum Corycium. Plin. lib. 21. cap 6, Prima nobilitas Cilicio croco, & ibi in Coryco monte. Hoc maiores vtebantur in rogis ac ſacrificiis. Stat. lib. 6. Thebaid. in Archemori funere,
Necnon Aſſyriis pingueſcunt robora ſuccis
Pallentique croco. Ouid. lib. 1. Faſt.
Antè deos homini quod conciliare valeret
Far erat, & puri lucida mica ſalis.
Nondum pertulerat lachrymatas cortice myrrhas
Acta per æquoreas hoſpita nauis aquas.
Thura nec Euphrates, nec miſerat India coſtum,
Nec fuerant rubri cognita fila croci.
Ara dabat fumos herbis contenta Sabinis,
Et non exiguo laurus aduſta ſono. Crocum prætereà vino mirè congruere, præſertim dulci, ſcribit Plinius libro 21. capite 6. Quo nituntur argumento, qui ſpicam Ciliſſam apud Propertium putant dici crocum. Dicuntur enim ſpicæ, non ſolùm quales in frumento ſunt, ſed quales in allij aut croci & ſimilium bulbis videmus. Sunt tamen & qui Spicam Ciliſſam interpretantur Spicam nardi. pro quibus facere videtur illud Ouidianum ſuprà citatum,
Et ſonet accenſis ſpica Ciliſſa focis. Quid enim eſt in croco, quod vri cum crepitu queat?

Fruges ſpicæ ordine ſtructę. Cic. de Senect. Quanquam non modò fructus quidem me, ſed etiam ipſius terræ vis, ac natura delectat, &c. vaginis iam quaſi pubeſcens includitur: è quibus cùm emerſerit, fundit frugem ſpicæ ordine ſtructam, & contra auium minorum morſus munitur vallo ariſtarum.

Cererem in ſpicis intercipere. Ouid. 8. Met. de apro Calydonio.
Is modò creſcentes ſegetes proculcat in herba:
Nunc matura metit fleturi vota coloni,
Et Cererem in ſpicis intercipit. Quid ſit Cererem in ſpicis intercipit, iam expoſuit ipſe quum inquit, Matura vota coloni. Primò enim herbeſcit ſeges, vnde illud eſt, Segetes proculcat in herba. Deinde verò vbi maturuit, in ſpica eſſe dicitur.

Spicus in maſculino genere, in vtroque numero legitur. Spicum verò tantùm in ſingulari. Cic. 2. de Natur. deor.
Spicum illuſtre tenens ſplendenti corpore virgo. Ex poeta.

¶Spica, Signum in cœlo oriens in Virginis parte decima. Firmianus, Quicunque in ortu Spicæ natus fuerit, erit ruralibus officiis ſemper applicatus, & multas fruges horreis condet. Colum. lib. 11. cap. 2. Decimo quarto Calend. Octob. Spica Virginis exoritur.

¶Spica mutica, Quæ non habet ariſtam. Ariſtæ enim ſunt quaſi cornua ſpicarum. Varro de Re ruſt. lib. 1. cap. 48. Vide Muticus in MVTVS.

¶Spica, Nucleus quo numeroſo caput allij compactum eſt. Colu. lib. 11. cap. 3. de vlpico. Habet enim velut allium plures cohærentes ſpicas. Inter palmaria ſpatia ſpicæ vlpici, Ruellius lib. 1. cap. 2. Cohærentes bulbi, in quos allij caput extumuit, qui ſeorſum conſiti nouam creant ſobolem, & nuclei & ſpicæ Latinis authoribus appellantur.

Spiceus, Adiectiuum { σταχυϊνός } Quod ex ſpicis eſt: vt
Corona ſpicea. Tibul. lib. 1. eleg. 1. Plin. lib. 8. cap. 2, Spicea corona quæ vitta alba colligaretur.
Meſſis ſpicea. Virg. 1. Georg.
Serta ſpicea. Ouid. 2. Metam.

Spicilegium, ſpicilegij { σταχυολογία } Collectio ſpicarum. Varr. 1. de Re ruſt. cap. 53. Meſſe facta, ſpicilegium venire oportet, aut domi legere ſtipulam.

Spico, ſpicas { σταχυοῦμαι } ſpicare, à quo paſſiuum Spicor, ſpicaris. Id eſt ſpicas emittere, legitur apud Plinium, libro decimo octauo, cap. 7. Grana in ſtipula crinito textu ſpicantur.

Spicatus, pen. prod. Adiect. { σταχυωτός } Quod habet ſpicas. Plin. lib. 21. cap. 17. Aliud rurſus ſpicatarum genus herbarum. Idem lib. 24. capite 15.

Spicatum vnguentum Romæ dici ſolitum Galenus prodidit, & fœminis præſertim diuitibus familiare. Idem & nardinum dictum, vt refert Hermolaus in Corollario. Dictum ſpicatum quòd ex ſpica nardi conficiatur, vt docet Marcellus interpres Dioſcoridis.

Spicatum pauimentum. Plin. lib. 36. cap. 25.

Spicifer, pen. corr. ſpiciferum, pen. corr. { σταχυηφόρος } Quod fert ſpicas, vt Spicifera Ceres à poetis dicitur. Mart. lib. 10. ſpicifer Nilus.
Dea ſpicifera, Ceres. Senec. Herc. Oetæo, 5.
Ora ſpicifera. Silius lib. 3.

Spicio, ſpicis, Idem quod Aſpicio Plaut. Truculento,
Supplicium ad te hanc minam fero auri ſi mihi rides, ſpice. Id eſt, Cerne. Id enim erat antiquis ſpicere, eóque verbo alibi Plautus vtitur, ne quis hic inſolens putet. In editis ridespice malè legitur. Turnebus.
Spexit, Ennius libro ſextodecimo,
Quod vbi rex paulò ſpexit, de pontibus celſis. Feſtus.

Spico, ſpicas, ſpicare, Spiculo & ferro aſperare. Gratius,
Quid Macedûm immenſos libeat ſi dicere contos,
Quam longa exigui ſpicant haſtilia dentes. Longas & ſuperuacuas Macedonum lariſſas exiguo præfixas eſſe ferro dicit. Inde putauerim apud nos haſtam Macedonicam picam, quaſi ſpicam vocari, quòd ferro ſpicata ſit exiguo. Inde picare tanquam ſpicare dicimus. Turnebus.

Spiculum, ſpiculi, pen. correp. { ξυστὸς ὀξυβελής } Lancea breuis: ſeu vt Vegetius ait, telum miſſile, cuius ferrum eſt triangulum vnciarum nouem, haſtile pedum quinque & ſemis. Plautus Caſin. 6,
Si non impetrauit, ſpicula etiam inſortita ſunt mihi Cicero in Piſonem, L. Craſſus homo ſapientiſſimus noſtræ ciuitatis, ſpiculi propè ſcrutatus eſt Alpes, vt vbi hoſtis non erat, ibi triumphi cauſam aliquam quæreret.
Lucida ſpicula læuato ferro. Virg. 5. Æneid.
Epaminundas ſibi auelli iubet ſpiculum. Cicero Luccio, libro 5. 12.
Lenta ſpicula contorquent lacertis. Virg. 7. Æneid.
Contorſit manu emiſſa ſpicula. Virg. 11. Æneid.
Fundere ſpicula. Silius lib. 17.
Quatere ſpicula. Ouid. 8. Metam.
Vellere ſpicula. Virg. 10. Æneid.
Vibrare ſpicula. Virg. 11. Æneid.
¶Spiculum accipitur pro Sagitta. Virg. 11. Æneid.
Spicula conuerſo fugientia dirigit arcu.
Scelerata ſuccis ſpicula. Silius lib. 3. Hoc eſt venenata.
Dirigere certa ſpicula. Ouid. 12. Metam.
Exercere ſpicula debita fatis Troianis. Ouid. 13. Metam.
Promere ſpicula de pharetra. Ouid. 3. de Arte.
Tincta venenis ſpicula. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 10.
¶Spiculum, Sagittæ ferrum, ſeu cuſpis ipſa, & aculeus: vt ſunt ſpicula ſagittarum & aculei apum. Virgilius 4. Georg.
-& ſpicula cæca relinquunt
Adfixæ venis. De apibus.
Calami ſpicula Gnoſij. Horat. 1. Carm. ode 15.
Haſtarum ſpicula Ouid. 8. Metam.
Acuta ſpicula. Ouid. 3. de Arte.
Noxia ſpicula. Ouid. in Ibin.
Defigunt ſpicula crabrones nudo vertice. Ouid. 3. Faſt.
Exacuunt ſpicula roſtris. Virg. 4. Georg.
¶Spiculum dictum à ſpicarum acie.
¶Spiclum, per ſyncopen pro ſpiculum. Lucret. lib. 3,
At contra lapidum coniectum, ſpiclorumque, &c.

Spiculo, ſpiculas, penultima correpta { ἀκονάω } ſpiculare, Cuſpidem acuere. Plinius libro 11. capite 2. Telum verò perfodiendo tergori, quo ſpiculauit ingenio?

Spiculator, penultima producta, ſpiculatoris, maſculini generis { ξυσθοφόρος } Spiculatores dicti ſunt ſatellites principum, à ſpiculis quæ geſtant. Cornelius Tacitus, Dilapſis ſpiculatoribus, cætera cohors non aſpernata concionantem.

Spina ſpinæ { ἄκανθα, σκῶλος } Id in ſentibus & rubis aut aliis fruticibus vel herbis, quod dum tangitur, aculeatum ſentitur, & pungit, Plin. lib. 10. cap. 32. Putant ex ſpinis aculeatis.
Conſertum tegmen ſpinis. Virgil. 3. Æneid.
Spinam facere dicitur aſparagus quum percreuit, & ſpinoſus fit. Colum. lib. 11. cap. 3.
Acutis ſpinis ſurgit paliurus. Virg. 5. eclog.
Spina ſolſtitialis. Vide Solſtitium in SOL.
¶Spina, pro Aculeo, qualis ſerpentibus & hyſtricibus, & pleriſque piſcibus ineſt. Plinius lib. 8. cap. 35 Hyſtrices generat India & Africa, ſpina contectas. Idem libro nono, capite 59, Iidem anthiæ quum vnum hamo teneri viderint, ſpinis quas in dorſo ſerratas habent, lineam ſecare traduntur.
Animantes aliæ villis veſtitæ, aliæ ſpinis hirſutæ. Cicero 2. de Natura deorum,
¶ Spina etiamnum appellatur vertebrarum in quocunque animali contextus inter ſe, qui eſt à collo ad extremum vſque os, quod ſacrum dicitur: ſic autem appellata eſt, quod ipſæ vertebrę in ſuo cõtextu proceſſu vtrinque oſtendant ſpinis haud abſimiles. Plinius libro 11. capite 37. Spina lumbis oſſea, ſed tereti ſtructura per media foramina, à cerebro medulla deſcendente. Eandem eſſa ei naturam quam cerebro colligunt, quoniam prætenui eius membrana modò inciſa ſtatim expiretur. In ſpinæ igitur parte ſuperioræ ſcapulæ, à lateribus dorſa: quæ omnia dicuntur terga. Varr. 2. de Re ruſtica, capite 7, Scapulis latis, ſpina maximè duplici.
Crates ſpinæ. Ouid. 8. Metam. de Fame dea.
Lentæ ſpinæ curuamen. Ouid. 3. Metam.

Putrefacta

Putrefacta ſpina. Ouid. 15. Metam.
¶Spinæ, per tranſlationem, pro Difficultatibus. Cic. 4. de Finib. Quam illorum triſtitiam atque aſperitatem fugiens Panætius nec acerbitatem ſententiarum, nec diſſerendi ſpinas probauit, fuitque in altero genere mitior, in altero illuſtrior. Idem 4. Tuſcul. Spinas partiendi & definiendi prætermittunt.
Vellere ſpinas. Cic. 4. de Finib. Deinde ea quæ requirebãt orationem ornatam & grauem, quàm magnificè dicta ſunt ab illis! quàm ſplendidè! de iuſtitia, &c. de fortitudine hominum, de ſpinas vellentium, &c.

Spinifer penult. corrept. Adiectiuum { ἀκανθοφόρος } Cic. in Arato,
Quod ſupereſt gelido delapſum flumine fontis
Spiniferum ſubter caudam piſtricis adhæſit.

Spineus, Aliud adiectiuum { ἀκάνθινος } vt Spinea corona, Quæ è ſpinis facta eſt.
Teda ſpinea. Catul. in Epithal. Iuliæ, 56.
Vincula ſpinea. Ouid. 2. Metam.
-baculúmque capit, quem ſpinea tortum
Vincula cingebant.

SPINENSIS Deus, apud Auguſtinum in lib. Ciuitat. Dei, quod ſpinas ex agris eradicari putaretur, à Romanis cultus eſt. Videndus Silius Syntag. 1 Hiſtor. Deorum.

Spinalis, & hoc Spinale, pen. prod. Ad ſpinam pertinens. Macrob. lib 7. Saturnal. cap. 9. Animæ per ſpinalem medullam præbetur effectus.

Spinoſus, pe. pro. { ἀκανθώδης } Item Adiect. Spinis abundans. Varro 2. de Re ruſt. cap 3. In ſpinoſis locis paſcuntur. Plin. lib. 12. cap 15. Corticem læuem myrrhæ, ſimilemque vnedoni, ſcabrum alij, ſpinoſúmque dixere.
Herbæ ſpinoſæ. Ouid. 2. Metam.
Iugum ſpinoſum. Propert. lib. 4. eleg. 4.
¶Spinoſa oratio, per tranſlationem, hoc eſt dura & aſpera. Cic. 1. de Ora. Sed hæc erat ſpinoſa quædam & exilis oratio, longéque à noſtris ſenſibus abhorrebat. Idem in Orat. Nam & ipſe Ariſtoteles tradidit præcepta plurima diſſerendi, & poſteà qui dialectici dicuntur, ſpinoſiora multa pepererunt.
Spinoſum diſſerendi genus. Catul. Argon. 59.
Hæc enim ſpinoſiora prius vt confitear me cogunt, quàm vt aſſentiar. Cic. 1. Tuſc.

Spinetum, ſpineti, pen. pro. { ἀκανθών } Locus ſpinis conſitus. Plin. lib. 10. cap. 74. Aſinus ſpinetis ſe ſcabendi cauſa atterens, nidos ægithi diſſipat. Virg. 2. eclog.

SPINA, nunc viculus in finibus Græciæ, olim maxima ciuitas Græca, à qua ſpineſium Delphis theſaurus eſt dictus. Strabo lib. 5.

SPINETICVM, vnum ex Padi oſtiis, quo Claudius Cæſar è Britannia triumphans prægrandi illa domo verius, quã naui intrauit Adriam. à Spina vrbe nomen habet, quam à Diomede conditam eſſe volunt. Plinius lib 3. cap. 16.

Spinter, ſpinteris, n. g. { βραχιονιστήρ } Significat aut fibulam in humeris, aut armillam, vt ait Priſcianus lib. 5. Feſtus, Spinter armillæ genus, quo mulieres vtebantur brachio ſummo ſiniſtro. Plaut. Menæch. 12. Iubeáſque ſpinter nouum reconcinnarier.

SPINTHARVS { σπίνθαρος } nobilis architectus Corinthius, qui Delphicum templum ædificauit. Pauſanias.

Spintria, ſpintriæ, Qui muliebra patitur, ſéque aliis abutendum præbet. Sueton. in Vitellio, Et ipſe perpetuo ſpintriæ cognomine notatus. Certè pro ſpintria Dionis compendium πεπορνευκότα dicit, id eſt, proſtitutum & ſtuprum paſſum. Sed & ſpintrias à patientia nominatos Tacitus oſtendit his verbis, Túncque primùm ignora ante vocabula reperta ſunt ſellariorũ & ſpintriarum, ex fœditate loci & multiplici patientia. Turnebus.
Spintriæ, dicti ſunt à Tiberio Cæſare, Monſtroſæ libidinis repertores, nouíſque concubitus. Suetonius in Tiberio cap 43. Monſtroſíque concubitus repertores, quos Spintrias appellabat.

Spinturnix, ſpinturnicis, f. g. Auis inauſpicata, quæ & incendiaria dicitur. Plin. lib. 10. cap. 13.

Spintyrnix (inquit Feſtus) eſt auis genus turpis figuræ, occurſatrix artificum perdita ſpinturnix, ea Græcè dicitur, vt ait Santra σπινθαρίς

Spinus, ſpini, f. g. { προῦμνον } Agreſtis ſiue ſylueſtris prunus: pruni enim ſilueſtres genera ſpinarum ſunt, inquit Columella. Vnde Virg. 4. Georgicon,
Edurámque pyrum, & ſpinos iam pruna ferentes.

Spineolus, ſpineoli, pe. corr. m. g. { προύμνιον } Fructus ſpini.

SPIO { σπειώ } Nympha marina, Nerei & Doridis filia, ſic à ſpeluncis maris appellata, in quibus Nymphæ marinæ habitare dicuntur, σπέος enim ſpelunca eſt. Virgil. libro, 4. Æneid.
Niſæque Spióque Thaliáque Cymodocéque &c.

Spionia, vitis, quæ & ſpinea quibuſdam dicitur. Colum. lib 3. cap. 2. At ſpiona dapſilis muſto & amplitudine magis vuarum quàm numero fertilis. Plin. lib. 14. cap. 2. Æſtum fert ſpionia, quam quidam ſpineam vocant. Autumníſque & imbribus pingueſcit, quinimo nebulis vnà alitur, ob id Rauennati agro peculiaris.

Spionicus, pen corr. Adiectiuum. Colum. lib 3. cap. 21, Iam & illud magnæ dotis eſt, poſſe guſtum cuiuſque generis non miſtum, ſed verè merum condere, ac ſeparatim reponere, ſiue eſt ille bituricus, ſeu baſilicus, ſeu ſpionicus.

Spira, ſpiræ { σπεῖρα } Spiræ ſunt reuolutiones ſiue circuli, qui in ſeipſos non recurrunt, quales ſunt funium nauticorum & rudentum cõuolutorum, & ſerpentium. Plin. lib 37. cap. 10, Capnites plurimis ſpiris fumida.
Anguis ſe colligit in ſpiram. Virg. 2. Georg. Id eſt, in circulum. Idem 2. Æneidos,
-ſpiríſque ligant ingentibus, & iam
Bis medium amplexi. Seruius, Spiris, nodis.
Ligare aliquem ſpiris. Virg 2. Æneid.
¶Spira, Propriè (vt ait Seruius) eſt volubilitas funium: ſiue (vt vult Feſtus) funis nauticus in orbem conuolutus.
¶Spira, ſubligaculum, ſiue ligula quæ à pileo ad fauces diſtenditur, & ſub mento alligatur. Iuuen. Saty. 8.
-de faucibus aurea quum ſe
Porrigat & longo iactetur ſpira galero.
¶Spira, Ornamentum muliebre. Plin. lib. 19. cap. 35. Lolliam Paulinam quæ fuit Caij principis matrona, ne ſerio quidem aut ſolenni cæremoniarum aliquo apparatu, ſed mediocrium etiam ſponſalium cœna, vidi ſmaragdis margaratíſque opertam, alterno textu fulgentibus, toto capite, crinibus, ſpiris, auribus, collo, manibus, digitíſque, quæ ſumma quadringenties H-S colligebat.
¶Spira, Baſis columnæ vnius tori, aut duorum; vt ait Feſtus. Plinius lib. 36. cap. 23. In Epheſiæ Dianæ æde primùm columnis ſpiræ ſubditæ & capitella addita.
¶Spira, Genus operis piſtorij, vt ait Feſtus. Cato cap. 77. Spiram ſic facito, &c.
¶Spiram hominũ multitudinem vocauit Ennius; quum ait, Spiras legionibus nex. Feſtus.

Spirula, ſpirulæ, pen. corr. { σπείριον } Baſis columnarum Seruius.

Spirarchus { σπείραρχος } quaſi primipilaris, aut Cohortis præfectus: nam σπεῖρα inter cætera cohortem ſignificat.

Spireon, herba, quæ foliis tenus venit in coronamenta: Plinius lib. 27. capite 9.

Spirillum, antiqui dicebant barbam capræ. Feſtus ex ſententia Opilij Aurelij.

Spiro, ſpiras { ἄω, ἄημι, πνέω, πνείω, ἀϋτμέω, καφίω, φυσάω } ſpirare, Exhalare. Plinius, Hæc duo genera fiſtulis ſpirant quæ ad pulmonem pertinent. Idem lib. 9 cap. 7 1.
Sine cura quieſcere, & ſine metu ſpiare. Cicero pro Sex. Roſcio Amerino.
Mali morbi teſtimonium eſt, vehementer & crebrò ſpirare Celſus libro 2. capite 4.
Valentius ſpirat Eurus. Hoc eſt flat. Ouid. 11. Metam.
Mali morbi teſtimonium eſt, vehementer & crebrò ſpirare. Celſ. lib 2. cap. 4.
Æquatæ ſpirant auræ. Virg. 5. Æneid.
Clementius ſpirant Auſtri. Stat. 2. Syl. 2.
Flamina ſpirant. Ouid 4. Faſt.
Fons ſpirat dulcis aquai. Lucret. lib. 6.
Aræ ſpirant odoratis floribus. Stat. 3. Syl. 3.
Spirare, Accuſatiuo iunctum, ſignificat Emittere. Virg. 1. Æn.
Ambroſiæque comæ diuinum vertice odorem
Spirauere. Colum. lib. 1.
Spirare ad aliquid, pro Adſpirare. Liu. lib. 3.
Amores ſpirare Horat. 4 Carm. ode. 13.
Ira ſpirat ſanguinem, Affectat, concupiſcit. Seneca Thyeſte, 6.
Spirare anima ſua. Cic. Poſt reditum ad Quirites, Nõ ſolùm dum anima ſpirabo mea, ſed etiam &c. Vetus exemplar legit, Anima ſuperero mea.
Quæ deſeri à me dum quidem ſpirare potero, nefas iudico. Cicero 3 de Nat. deor.
Spirare tribunatum, pro Aſpirare ad tribunatum. Liu. 1. Decad. lib. 3. Inquietum hominem, & tribunatum etiam nunc ſpirantem, locum ſeditionis quærere.

Spirans, Participium { πνέων, ἔμπνοος } vt Altum ſpirans. Statius 5. Sylu. 3.
Spirans, Quod ſpirat, & aliquando quod redolet. Virgil. 3. Georgicorum,
Stabunt & Parij lapides ſpirantia ſigna. Hoc eſt, tam artificioſè facta, vt ſpirare & viuere videantur.
Aëra ſpirantia. Virg. 6. Æneid.
Fretis ſpirantibus feruet æquor. Virg 1. Æneid.
Grauiter ſpirantis copia thymbræ. Virg. 4. Georg.
Spirans, pro Viuente. Cic. pro Milone, Sunt qui de via Appia querantur, taceant de Curia ecquando ab eo ſpirante forum potuiſſet defendi, cuius non reſtiterit cadaueri Curia?
Imponere buſtum in caput viui & iam ſpirantis. Cicero pro Domo ſua.
Quædam effigies ſpirantis mortui. Cic. Qu. fratri, lib. 1. 3.
Artus ſpirantes. Lucan. lib. 3.
Spirantia conſulet exta, Palpitantia, quaſi adhuc viua. Virgil. 4. Æneid.
Aura ſpirans, Vitalis, qua ſpiramus & viuimus. Seruius. Virg. 9. Æneidos,
Corpora ſpirantia. Lucan. lib. 1.

Spiritus, huius ſpiritus, penult. corr. maſcul. gener. { πνεῦμα, πνοή, πνοιή, ἀϋτμή, κάφος } Halitus, id quod ſpiramus, & quo viuimus. Plautus Milite, 3,
Cuius tu legiones diffiauiſti ſpiritu, quaſi ventus folia. Virg. 3. Georgicon,
-atque attractus ab alto
Spiritus. Cic. 2. de Nat. deor. Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potione, ſpiritu. Ibidem, vitalem & ſalutarem ſpiritum præbet animantibus. Ibidem, Sanguis per venas in omne corpus diffunditur, & ſpiritus per arterias.
Cæli ſpiritus. Ci. 1. in Catil. Potéſtne huius vitæ hæc lux Catilina, aut huius cæli ſpiritus eſſe iucundus?
Spiritus fœdi odoris. Celſus lib. 5. cap. 26. De vlceribus quæ extrinſecus, &c.
Anguſtus ſpiritus, Breuis anhelitus. Cicero 1. de Oratore, Deinde cùm ſpiritus eius eſſet anguſtior, tantum continenda anima in dicendo eſt aſſecutus, vt, &c. Idem 3 de Orat. Animæ interclusio, & anguſtiæ ſpiritus.
Anhelans ſpiritus. Author ad Heren. lib. 4. Anhelans ex imis pulmonibus præ cura ſpiritus ducebatur.
Animalis ſpiritus, Vide ANIMAL.
Continuus ſpiritus ſiue inflexus, Vide CONTINEO.

Creber spiritus, haud ingens, raróque coortus. Lucr.li.6.
Dirus spiritus. Senec. Octau.5.
Extremus spiritus. Cic. de Senect. Quorum vsque ad extremum spiritum prouecta est prudentia.
Liber spiritus. vt Supplicium à libero spiritu & communi luce seclusum Id est, in carcere. Cic.7.Verr.
Mortiferum spiritum exhalare. Plin lib.2.cap.93.
Teter spiritus. Horat.3.Carm.ode 11.
Vno spiritu. Cic.1.de Orat. Demosthenes summa voce versus multos vno spiritu pronuntiare consuescebat. Idem 2.deNat.deor. Hæc ita fieri omnibus inter se conuenientibus mundi partibus profectò non possent, nisi ea vno diuino ac continuato spiritu continerentur.
Spiritus cum sono. Celsus lib.5.cap.26.
Attractus ab alto spiritus. Virg 3.Georg.
Auferre spiritum sine sensu doloris. Cic.7.Verr.
Auferre spiritum alicui, Occidere aliquem. Senec. Octau.5.
Flammata facies spiritum ex alto citat, Anhelitum attrahit ex profundo pectore. Senec. Medea.6.
Spiritus reciproca vicissitudine commeat in pulmonem. Lactant. de Opif.dei.cap.11.
Vita continetur corpore & spiritu. Cic.pro Marcello.
Ducere spiritum, Spirare. Cic. 2.de Diuinat. In puero referre ex qua affectione cæli primum spiritum duxerit. Liu.2.bel.Maced. Perire nanque semel ipsis satius esse, quàm sub acerbissimi carnificis arbitrio spiritum ducere. Hoc est vitam extendere.
Vitam & spiritum ducere. Cic.pro Lege manil. Atque eos portus, quibus vitam & spiritum ducitis.
Ducere ad tempus spiritum. Cic.Planco, lib.10 1.
Aër spiritu ductus alit animantes. Cic.2.de Nat.deor.
Tranquillum & otiosum spiritum ducere. Cicero pro Archia, Cùm vsque ad extremum spatium, nullum tranquillum & otiosum spiritum duxerimus.
Elidere spiritum. Celsus lib.4.cap.14.
Infœlix spiritus in auras ibit. Ouid.epist 10.
Euadit spiritus per angustias. Celsus lib.4.cap.4.
Excipere extremum spiritum alicuius. Cic.7.Verr. Matrésque miserè pernoctabant ad ostium carceris, ab extremo cõplexu liberûm exclusæ, quæ nihil aliud orabant, nisi vt filiorum extremum spiritum excipere sibi liceret.
Nefastum spiritum ferro exige. Senec.Oedipo,14.
Extenuandus spiritus in auras. Ouid.1.Trist. eleg 4.
Fertur spiritus cum sono. Cels. libro 5.cap.26. In signis pulmonis icti.
Cadentem spiritum firmare, Id est animum. Senec. Troad.10.
Communi spiritu frui. Cic.4. in Catil. Puncto temporis frui vita & hoc communi spiritu non putat oportere, id est, viuere.
Rudes spiritus hausi. Senec. Oedipo,10.
In pulmonibus inest raritas ad hauriendum spiritum aptissima. Cic.2.de Nat.deor.
Ludere extremo spiritu. Cic.1.Tusc.
Oris spiritus reluctanti obstruitur. Virg.4.Georg.
Inde Nepæ cernes propter fulgentis acumen
Aram quam flatu permulcet spiritus austri. Cic.in Arato
Petitus spiritus imo latere. Horat.Epod.11.
Graui spiritu pressæ antennæ. Senec. Oedip.11.
Priuare aliquem spiritu, pro Interficere. Paterculus lib.2, Sextum Pompeium Antonius, quum dignitatis quoque seruandæ dedisset fidem, etiam spiritu priuauit.
Reddere spiritum patriæ. Cic.11.Philip. Eum spiritum, quem naturæ quis debeat, patriæ reddere.
Vltimum reddere spiritum. Paterculus lib.2. Cultello percussus, qui affixus lateri eius relictus est, intra paucas horas decessit. Sed cùm vltimum redderet spiritum, intuens, &c.
Grauiorem spiritum reddit tibia. Quint.lib.1.cap.11
Regit artus spiritus. Virg.4.Æneid.
Retinere spiritum. Celsus lib.7.cap.14.
Suspendere spiritum in lectione. Quint.lib.1.cap.8.
Trahere spiritum. Celsus lib.3.cap.27.
Vanescit spiritus in auras, Anima, Vita. Ouid.epist.12.
¶Spiritus aliquando pro animi elatione accipitur, quòd Græcè φρόνημα dicitur. Cic.ad Qu.frat.lib.1.2, Quid L.Cæcilium, nónne omni ratione placaui? quem hominem? qua ira? quo spiritu? Idem pro Syl. Res enim gestæ credo meæ, me nimis extulerunt? ac mihi nescio quos spiritus attulerunt?
Fiducia ac spiritus. Cæsar.3 bel.Ciuil.
Auidus spiritus, Auarus animus. Horat.2.Carm.ode.2.
Contaminatus spiritus. Cic.in Pisonem.
Hostiles spiritus. Tacit.lib.20.
Ingentis spiritus vir, Vide INGENS.
Minax spiritus. Ouid.ad Liuiam.
Regius spiritus. Cic.2.de Lege Agrar.
Solidus spiritus Ouid.ad Pisonem.
Superbus spiritus. Ouid.ad Liuiam.
Tribunitij spiritus. Cic.pro Cluentio.
Tumidus spiritus Seneca, Agamemn.4.
Frangere spiritus alicuius. Liu. Decad.3. lib. 6. Quorum se vim ac etiam spiritus fregisse.
Sumere spiritus. Cæsar.1.de bell.Gallic.
¶Spiritus, Actus ipse spirandi, siue spiratio ipsa. Cic. 2. de natur. Deor. Quum aspera arteria ostium habeat adiunctum linguæ radicibus paulò suprà quàm ad linguam stomachus annectitur, eáque ad pulmones vsque pertineat, excipiátque animam eam quæ ducta sit spiritu, eandémque à pulmonibus respiret & reddat, tegitur quodam quasi operculo, &c.
Reddere spiritum. Cels.lib.8.cap.2.
¶Spiritus, Odor. Virg.5.Æneid.

Ardentésque notate oculos, quis spiritus illi,
Qui vultus, vocísve sonus, vel gressus euntis. Seruius.
Vnguenti spiritus. Lucret.lib.3.
¶Operis spiritus atque animus. Quint.lib.6.cap.2.
Acer spiritus. Horat.1.Serm.saty 4.
Tenuis spiritus. Id est mediocre ingenium vel subtile. Horat.2. Carm.ode.16.
¶Spiritus, pro Vento. Colum.lib 3 cap.19. Veruntamen præstat eligere sationi, silentis, vel certè placidi spiritus diem.
Spiritus fœdi odoris. Celsus lib.5.cap 26.
¶Spiritus, pro Aëre. Plin.lib. 2. cap.5. Proximum spiritus, quem Græci nostríque eodem vocabulo aëra appellant. Ibidem, libro 6.
Suscipi in lucem, & augeri cælesti spiritu. Cic.de Arusp.resp.
Afflari spiritu diuino, Vide AFFLO.
Spiritualis, & hoc spirituale, & per syncopen Spiritalis & hoc Spiritale, pen. prod. { πνευματικός } Quod halitum emittit. Vnde Spiritales auras dicimus, id est vitales.
Spiritale genus machinæ. Vitruuius lib.10.cap.1.
Spirabilis, & hoc spirabile, pe.corr. { πνευστός } Vitale, quo spiramus, inquit Seruius. Virg.3.Æneid.
-per sydera testor,
Per superos, atque hoc cæli spirabile lumen. Cic.1.Tusc. Illam verò funditus eiiciamus indiuiduorum corporum læuium & rotundorum concursionem fortuitam, quam tamen Democritus concalefactam & spirabilem, id est animalem esse voluit. Et paulò antè, Animales, id est spirabiles. Sic 2.de Nat.deor. Spirabilis natura.
Igneus & spirabilis. Cicero 1. Tusc. Sed fac igneam, fac spirabilem &c.
Sumere animum spirabilem, à pluribus. Cic.2.de Nat.deo.
Spiramen, pen.prod. spiraminis { φυσητήρ } Per quod exit spiritus: vt Naris spiramina. Lucan lib.2.
Reficit spiramina fessi ignis, Moribundum ignem flatu resuscitat. Stat.12.Theb.
Spiramentum spiramenti, Idem { φυσητήριον. } Virg.4.Georg.
-neque illæ
Nequicquam in tectis certatim tenuia cera
Spiramenta linunt. Idem 9.Æneid. Plin.lib.34.cap.17. Hoc videtur facere relaxatis spiramentis ad satietatem infusus aër. Colum.lib.9. cap.11. Et posito cibo dum conuersari consuescant, exiguis spiramentis relictis, triduò ferè clausas habere.
Cæca spiramenta, Tenues cauernæ quæ videri non possunt. Virg. 1.Georg.
Spiramentum, Emissarium fumi. Plin.lib 34.cap.10, Circunlito spiramento in caminis. Vbi In spiramento camini legendum videtur. Budæus.
Exhalantia flammam spiramenta. Ouid 15.Metam.
Spiramentum cauernæ. Iustinus, lib.4.de Ætna monte, Vbi acrior per spiramenta cauernarum ventus incubuit.
Spiramenta temporum. Tacit.in vita Agricolæ, Quo Domitianus non iam per interualla ac spiramenta temporum, sed continuo, & velut vno ictu Remp.exhausit.
Spiraculum, spiraculi, Idem { φύσημα. } Virg 7.Æneid.
Hîc specus horrendum, & sæui spiracula Ditis
Monstrantur. Id est aditus, inquit Seruius. Plin.lib.2.cap.93.
Spissus, spissa, spissum { πυκνός, κατάπυκνος } Propriè densum significat. A sepium densitate. Virg.2.Georgic.
-& scrobibus superabit terra repletis. Spissus ager.
Æther spissus. Ouid.1.Metam.
Amoma spissa tergit de comis. Ouid.epist.20.
Arena spissa. Virg.5.Æneid.
Caligo spissa Ouid.7.Metam.
Coma spissa. Horat 3 Carm.ode 19.
Corona spissa viris. Virg 9.Æneid.
Corpus spissum. Lucret.lib.6.
Flatu spisso implere sedilia, Tibiæ sono implere theatra spectatoribus referta & plena. Horat.de Arte.
Grandine spissa glomeratur corpus. Aqua concrescit in spissam grandinem. Ouid.9.Metam.
Igne spisso coit Pleiadum chorus. Propert.lib.3.eleg.5.
Laurea spissa ramis. Horat 2.Carm.ode 15.
Littus spissum, Densum & durum. Ouid.15.Metam.
Nubes spissa. Ouid.1.Amor.eleg.13.
Spissa & Solutioris humi regio, opponuntur. Colum.lib.2.cap.2, Fossarum duo genera cognouimus: cæcarum, & patentium. spissis atque cretosis regionibus apertæ relinquuntur: at vbi solutior humus est, aliquæ fiunt patentes, &c.
Theatra spissa, Repleta spectatoribus. Horat.1.epist.20.
Vimine spisso quali. Virg.2.Georg.
Vmbræ spissæ. Virg.2 Æneid.
¶Spissus tactus, Qui rem aliquam spissam esse deprehendit. Plin. lib.12.cap.14.
¶Spissum, Tardum, Plaut.Pœn.11,
Qui siquid boni promittunt, pro spisso euenit. Id quod mali promittunt, præsentarium est. De Aruspicibus loquitur. Idem Cistel.2.
Spissum istud amanti est verbum, venier, nisi venit.
Tardum & spissum. Cic.ad Atticum, lib.10.208; Sed hoc quoque timidè scribo, ita omnia adhuc tarda & spissa. Idem 3.de Orat. Sed etiam si est aliquanto spissius, aut si ego sum tardior, profectò nunquam conquiescam.
Spissus & productus exitus. Cic.2.de Orat. Et principia tarda sunt, & exitus tamen spissi & producti esse debent.
Spissum opus, & operosum. Cic. Qu.frat.lib.2.15, Scribebam illa quæ dixeram πολιτικά, spissum sanè opus & operosum.
Spissior & spississimus. Plin.lib.12.cap.21, Ediuerso Arabica glans viridis ac tenuior: & quoniam mõtosa sit, spissior. Idē lib.16.cap.40. Spississima ex omni materie, ideò & grauissima iudicatur ebenus.
Spissè,

Spissè Aduerb. { πυκνῶς } Plin.lib.36.c.25. Dein spissè calcatis carbonibus inducitur sabulo, calce, ac fauilla mistis.
Spissius virere. Plin.lib.37.cap.8.
Spisse arare. Colum.lib.2.cap.11.
Spissè, Tardè. Pacuu.Hermion.
Habet hoc senectus in se, cùm pigra est ipsa, vt spissè omnia videantur confieri. Nonius.
Spissè atque vix. Cic.de Clar.Orat. Est enim propositum, collige re eos, qui hoc munere in ciuitate functi sint, vt tenerent oratorum locum: quorum quidem quæ fuerit ascensio, atque absolutio, ex eo quod dicam, existimari potest. Quàm multi enim iam oratores commemorati sunt, & quàm diu in eorum commemoratione versamur? quum tamen spissè, atque vix, vt dudum ad Demosthenem & Hiperidem, sic nunc ad Anthonium Crassúmque peruenimus. Spissè, id est tardè, difficiliter. Certè res spissa tardè & cum difficultate penetratur: terra spissa tardum iter facit: homo spissus ferè tardius ingreditur. Non.Marc.
Spisso, spissas { πυκνόω, στύφω } spissare, Spissum facere. Plin.lib.11.cap.41, Omne lac igne spissatur.
Spissari in panem farinæ modo. Plin.lib.13.cap.4.
Spissare pectinatim, Vide Pectino in PECTEN.
Spissatus, pen.prod. Participium { πυκνωθείς. } vt Nubes spissatæ. Lucan. libro 4.
Igni spissatus. Ouid.15.Metam.
Humor spissatus. Plin.lib.2.cap.49.
Spissesco, spissescis { πυκνοῦμαι } spissescere, Spissum fieri. Celsus lib.5. De curatione aduersus ictum aspidis: Eadem ergo vi verisimile est spissescentem quoque intus humorem hominis ab eo discuti, & sic dari sanitatem. Lucret.lib.6,
Fecit vt ante cauam docui spissescere nubem.
Spissamentum, spissamenti { στύμμα } Spissamenta vocantur, quæ Græcis στύμματα dicuntur, quæ ad vnguentorum confectiones extrema superponuntur, ne fluitet quod conditum fuerit. Columel.lib 12. cap.46, De conditura inulæ, Posthæc in vmbra triduo siccentur, & ita in fideliam picatam recondantur adiecto passo vel defruto quod supernatet, spissamentóque cunilæ imposito contectum vas polliculetur. Senec.epist.32, Firmiori spissamento opus est quàm vsum in sociis Vlyssem ferunt.
Spissigradus, spissigradi, pen. corr. m.g. { βραδύπορος } A quo spissigradior, spissigradissimus. Plaut.Pœn.7,
-homines spissigradissimos,
Tardiores multo, quàm corbitæ sunt in tranquillo mari.
Spissitas, pen.corr. spissitatis, f. g. { πύκνωσις. } Plin.lib.18.cap 30, Quoniam spissitate sua concalescit.
Spissitudo, penult.prod. spissitudinis, fœm.gen. { πυκνότης }. Idem. Scribonius Largus, Per duplex vas coquitur, donec mellis habeat spissitudinem.
Spithama, nuncupatur mensura ab magno digito ad minimum. Cælius Rhodiginus lib.4.cap.3.
SPITHAMAEI, Pygmæorum gẽs, de qua sic scribit Plinius lib. 7.cap.2, Supra hos extrema in parte montium Spithamæi Pygmæi narrantur, ternas spithamas longitudine, hoc est ternos dodrantes non excedere, salubri cœlo, semperque vernante, montibus ab Aquilone oppositis, quos à Gruibus infestari Homerus quoque prodidit. fama est insidentes arietum caprarumque dorsis, armatos sagittis veris tempore vniuerso agmine ad mare descendere, & oua pullósque earum alitum consumere: ternis eam expeditionem mensibus confici, aliter futuris gregibus non resisti. Casas eorum luto pennísque, & ouorum putaminibus construi.
SPLANCHNOPTES Periclis seruus fuit, cui mortuo æream statuam dominus posuit. Plin.lib.22.cap.17.& lib.34.capite 8. Vide in STYPAX.
Splen, splenis, mascul.gener. { σπλήν } Latinè dicitur lien. Plinius lib. 8. capite 23, Sanguis in corde & circa oculos tantùm: viscera sine splene.
Petulanti splene cachinno. Persius Saty.1.
Splenicus pen.corr. Adiectiuum { σπληνικός } Qui ex splene laborat. Plinius lib. 20. cap. 9. Item spleniticis in vino albo per dies quadraginta.
Splenicus, pen.corr. Idem quod Spleneticus. Firmicus lib.5.cap.16. Luna alios tussicos, alios splenicos efficiet.
Splenium, splenij { σπλήνιον } vt Iulius Pollux inquit, est caput splenis pinguis. Hinc splenia velut per similitudinem dicũtur facta ex panno laneo vel lineo, quibus excepta vel illita medicamenta, ad curam corporis superimponi solent. Plin. lib. 29 cap. 6. Superimponi oportet splenium è melle decoctum, lanámque succidam ex oleo & vino. Quo in loco Cornelius Vitellius Annotationum fol. 181, putat splenium pro medicamento accipi. Plinius epist. 88. a. lib. 6. quòd candidum splenium in hoc, aut illud supercilium transferebat. Quidam frontem liniebant vnguento vel cerusa: deinde panniculum siue fasciam ponebant, quod splenium dicebatur: à quibusdam existimatum oculorum operimentum ad arcendam nimiam lucem. Mart.lib.3.
Et numerosa linunt stellantem splenia frontem:
Ignoras quid sit? splenia tolle, leges.
Spleniatus, pen. prod. Adiectiuum { σπληνιόδετος } Splenio obuolutus. Mart.lib.10,
Cur spleniato sæpe prodeam mento, &c.
Splendeo, splendes, splendui, { λάμπω, στίλβω, φαείνω, μαρμαίρω, γανάω, ἀγλαΐζομαι } splendere, Lucere. Plaut.Pœn.4,
Et facies multo splendeat alba pilo. Mart.lib.4,
Latè splendere. Horat.de Arte.
Colore claro splendere. Lucret.lib.5.
Pontus splendet tremulo sub lumine. Virg 7.Æneid.
Lucere & splendere dicitur virtus. Cic.pro Sestio, Quid denique virtus valeret, quæ in tempestate sæua quieta est, & lucet in tenebris, & pulsa loco manet tamen, atque hæret in patria, splendétque per se semper, neque alienis vnquam sordibus obsolescit.

Splendens, Participium { μαρμαίρων } vt Purius marmore splendens. Horat.1.Carm.ode 19.
Ferro splendenti lancea. Ouid.3.Metam.
Fuco splendente comas ornare. Tibul.lib.1.eleg.8.
Splendentes habeo authores in equestri ordine. Pli.li.9.c.5.
Splendentior, Comparatiuum. Claud.de Gigantomach.
-clypeus splendentior igni.
Splendesco, splendescis { ἀγλαΐζομαι } splendescere, Splendidum fieri. Apuleius, Quum iam aurora splendesceret. Cic.in Parad. Nihil tam horridum, tam incultum, quod non splendescat oratione, & tanquam excolatur. Hîc per translationem. Plin.lib.13.cap.15. Nutriuntur optimè, splendescuntque.
Corpora splendescunt succo oliuæ. Ouid.10.Metam.
Vomer attritus sulco splendescit. Virg.1.Georg.
Splendor, splendoris { αὐγή, ἀγλαΐα, ἀγλάϊσμα, αἴγλη, μαρμαρυγή, ἀμάρυγμα, σέλας, σελίας, λαμπρότης, στιλπνότης } Lux dicitur. Plaut.Merc.22.39. Cælum vt splendore est plenum nónne ex aduerso vides?
Aquæ splendor. Lucret.lib.4.43.
Argenti splendor Horat.1.Serm.saty.4.6.
Clarus splendor vestis purpureæ, Vide NIGER.
Tremuli splendores. Claud.5.Paneg.25.
¶Splendor, per translationem ponitur pro decore, dignitate, gloria. vnde Splendor nominis, spendor familiæ, splendor virtutum. Id est claritas. Ci pro L.Manil. Nunc imperij nostri splendor illis gentib.lucet. Idem pro Flac. In imperio, atque in publica dignitate omnia ad gloriam, splendorémque reuocarent. Et pro Cluent. Honesti homines, & summo splendore præditi. Sic 1.Off. Harum rerum duarum splendor omnis & amplitudo, addo etiam vtilitatem in posteriore. Item pro Cœlio, Siquidem etiam minimorum horum aliquid offendit, si purpuræ genus, si amicorum cateruæ, si splendor, si nitor, &c.
Splendor & dignitas. Cic.2. Verr. Constat inter omnes, post hæc constituta iudicia quibus nunc vtimur, nullum hoc splendore atque, hac dignitate consilium fuisse.
Equestris splendor. Cic.pro Rosc.Amer.
Homo eo splendore, ea virtute qua omnes existimatis, &c. Cic. 5.Verr.
Animi splendor. Vide ANIMVS.
Splendor nominis. Cic.1.de Finib.
Splendor ordinis. Cic.pro Cecinna.
Verborum splendor. Cic.in Bruto, id est ornamenta.
Splendor vocis. Plin.lib.20.cap.6.
¶Accersere splendorem, Vide ACCERSO.
Afferre splendorem, Vide AFFERO.
Deformare splendorem. Cic.pro Syl.
Delere splendorem. Cic.Offic.2.
Parum splendoris habere. Horat.2.epist.2.
Habere magnum splendorem. De Clar.Orat.
Maculare splendorem, Cic.pro Sestio.
Obrui splendore. Cic.3.de finib.
Obscurare & inquinare splendorem, Vide INQVINO.
Obsoleuit splendor, Vide OBSOLEO.
Obtinere suæ dignitatis splendorem. Cic.pro Sylla.
Esse splendore. Cic.Famil.11.
Trahere splendorem. Plin.lib.20.cap.19.
Splendidus, pen.cor. Adiect. { φαεινός, ἀγανός, ἀγλαός, φαίδιμος, στιλβόεις, στιλπνός } Clarus, fulgens. Dicitur etiam qui operas suas ad liberalitatem conuertit. Cic.in Parad. Reuiuiscat M. Curius, aut eorum aliquis quorum in villa ac domo nihil splendidum, nihil ornatum fuit præter ipsos.
Splendidissimum, videri quod animo magno elatóque factum sit. Cic. 1.Offic.
Splendidus propter virtutem. Cic.9.Verr. Homo & dominabilis, & apud eos, quòd se contulit, propter virtutem splendidus & gratiosus.
Splendidus domi, gratiosus extra domum. Cicero Quint.fratri, libro 2.15.
Solidum & splendidum nomen. Cic.2.de Fin.
¶Bilis splendida. Horat.2.Serm.sat.3.
Candor splendidissimus. Cic.in Somnio Scipion.
Cera splendida. Ouid.1.Amor.eleg.11.
Crinis splendidus ostro. Ouid.8.Metam.
Et certamen honestum, & disputatio splendida. Cic.2.de Fin.
Domus splendida luxu regali. Virg.1.Æneid.
Eques splendidus. Cic.2.de Finib.
Facta splendida. Horat.2.epist.1.
Fama splendida. Propert.lib.3.eleg.20.
Fons splendidior vitro. Horat.3.Carm.ode 13.
Humor splendidus sudoris. Lucret.lib.6.
Ingenium splendidum & magnus animus. Cic.1.Offic. In maximis animis, splendidissimísque ingeniis plerunque existunt, honoris, imperij, potentiæ, gloriæ, cupiditates.
Lucifer splendidior quàm cætera sydera. Ouid.2.Metam.
Lumina splendida solis. Lucret.lib.2.
Nomen splendidum. Cic.1.de Fin. Quod appellant honestum, nõ tam solido quàm splendido nomine.
Illuminari nominibus splendidis. Cic.in Orat.
Magnificentius & splendidius Oratorum genus. Cicero de Claris Orat.
Orbis splendidus, Oculi. Lucret.lib.3.
Palla splendida multo croco. Ouid.epist.10.
Tenere rationem splendidam. Cic.de Claris Orat.
Signa splendida. Lucret.lib.4. Intelligit astra.
Sol splendidior. Tibul.lib.4.ad Messalam,1.

Verba ſplendida. Ouid.1.de Remed.amor.
Ornatiſſimus & ſplendidiſſimus vir. Cic.pro Flacco.

Splendidè,pen.corr.Aduerbium { ἀγαυῶς,ἀγλαῶς, φαιδρῶς.} vt Splendidè dicta. Cic. 1. de Fin. Quid habent cur græca anteponant his, quæ & ſplendidè dicta ſint,neque ſint conuerſa de græcis?
Splendidè & honeſtè acta ætas. Cic.3.Tuſc.Et acta ætas honeſtè ac ſplendidè,tantam adfert conſolationem, vt eos qui ita vixerint, aut non tangat ægritudo,aut perleniter pungat animi dolor.
Dicere ornatè & ſplendidè. Cic.1.Offic.
Splendidè mendax. Horat.3.Carm.ode 11.
Splendidè nata fœmina. Plin.iun.lib.6.epiſt.33.
Magnificè & ſplendidè ornare conuiuium. Cic.pro Quint.
Recipere aliquem ſplendidè. Author ad Heren.lib.4.
Splendidè vti authoritatis præmiis erga omnes.Cic.de Sen. Quæ ſunt igitur voluptates corporum cum authoritatis premiis comparandæ?quibus qui ſplendidè vſi ſunt, ij mihi videntur fabulam ætatis peregiſſe, nec tanquam inexercitati hiſtriones in extremo actu corruiſſe.
Multo ſplendidius.Horat.1.epiſt.18,
-rectius hoc, &
Splendidius multo eſt,equus vt me portet,alat rex.

SPLENDO,nis: vel Aſplendo: ciuitas fuit in agro Phocenſium ab Orchomeniis olim culta.Strabo lib.9.

Spleneticus,Splenium, Vide SPLEN.

Splenion,alio nomine Teucrion: herba eſt iuncos tenues ſpargens, foliis paruis, aſperis locis naſcens, auſtero ſapore,nunquam aut florens,aut ſemen gignens.Plinius lib.25.cap.5.

Spodium ſpodij: ſiue Spodos Græcis { σπόδιον } Latini cinerulam vertunt: id eſt repurgamentum quod ex fornacum parietibus euertitur,in quibus æs Cyprium aut plumbum decoquitur. Quinetiam extinctorum carbonum reliquiæ, & craſſius illud excrementum, quod quidam ſcoriam appellant, comprehendit. Videto Plinium lib.34.cap.18.Vide POMPHOLIX.

SPOLETIVM cum i ante um { σπωλήτιον } ciuitas in Vmbria. Liu lib.5. Decad.5. Rex Gentius cum liberis, & coniuge, & fratre Spoletium in cuſtodiam ex Senatuſconſulto ductus. Hæc nunc ducatus Spoletanus dicitur ſicut ab Aretio Aretinus. Mart.lib.13,
De Spoletinis quæ ſunt carioſa lagenis
Malueris, quàm ſi vina Falerna bibas. Sic Cic. de Claris Oratoribus P.Cominium Spoletinum dixit.Liuius lib.3. Decad.5.Caruilius Spoletinus,& C.Afranius à præſidio Romano miſſi. Ex quo facilè intelligi poteſt, in manuſcripto Taciti codice legi Spoletinus, pro quo Spoletanus quiſpiam vulgatis æditionibus ſuppoſuit, vt ait Rhenanus.

Spolium,ſpolij { σκῦλον, λάφυρον, ἐνάρα } Quodcunque hoſtibus detrahitur vt ait Seruius. Plin.lib.7.cap.26, Magníque nomine ſpolio inde capto eques Rom.(id quod anteà nemo) curru triumphali reuectus eſt. Virg.10.Æneidos,
Viximus,aut hodie victor ſpolia illa cruenta,
Et caput Æneæ referes,&c.
Ferarum ſpolia,Pelles. Lucret.lib.5.
Leonis ſpolium,Pellis.Ouid.3.Metam.
Serpentum ſpolia,Leberides.Lucret.lib.4.
Memorabile ſpolium monſtri viperei. Ouid.4.Metam.Periphraſis eſt capitis Meduſæ.
Opimis ſpoliis inſignis Metellus.Virg.6.Æneid.
Onuſtus ſpoliis Orientis. Virg.1.Æneid.
Superbus ſpolio. Ouid.7.Metam.
Nobile ſpolium. Silius lib.5.
Opima ſpolia. Liu.4.ab Vrbe, Spolia in æde Iouis Feretrij prope Romuli ſpolia,quæ prima opima appellata ſola ea tempeſtate erant, cum ſolenni dedicatione dono fixit.
Salmacida ſpolia ſine ſudore & ſanguine. Cic.1.Offic.
¶Adimere ſpolia, Vide ADIMO.
Aduolare ad alicuius ſpolia detrahenda aliquo ſpirante. Cicero pro Seſtio.
Capere ſpolia,Vide CAPIO.
Detrahere cuipiam cruenta ſpolia. Cic.pro Roſc.Amer.
Indutus ſpoliis. Virg.10.Æneid.
Nitens ſpoliis. Seneca Octau.4.
Occidere hominem cauſa ſpoliorum. Cic.pro Roſc.Amer.
Ornatus locus exuuiis nauticis & claſſium ſpoliis.Cicero pro Lege Manilia.
Victores præda ſpoliiſque potiti. Virg.9.Æneid.
Ampla ſpolia referre. Virg.4.Æneid.

Spolio,ſpolias { σκυλεύω, ἀποκοσμέω, ἀπαμπίσκω, ἀπαμφιέννυμι, ἀποδύομαι } ſpoliare,Priuare.Terent.Hecy.1.1,
Quin ſpolies,mutiles,laceres.
Fanum ſpoliare.Cic.3.Ver.Seſe,cùm eſſet Trierarchus & Verrem ex Aſia decedentem, perſequeretur,iuſſu Dolabellæ fuiſſe vnà cum iſto Sami:ſeſeque tum ſcire,ſpoliatum eſſe fanum Iunonis, & oppidum Samum.
Templa ſpoliantur triſti rapina.Lucan.lib.3.
Aras ſpoliare. Virg.5.Æneid.
Omni argento aliquem depeculari & ſpoliare. Cic.6.Ver.
Spoliare opibus.Cic.Attico,lib.2.24.
Spoliare veſtitu.Cic.3.Off.
Spoliare, ad omnia alia transfertur: vt Spoliare auxiliis. Cic. 3. Verr.Neſciebas ab eo Cn.Carbonem Conſulem,cuius reuera Quæſtor fuit,non modò relictum, ſed etiam ſpoliatum auxiliis,pecunia, nefariè oppugnatum,& proditum?
¶Animum ſanitate ſpoliare.Cic.4.Tuſc.
Deos ſpoliare,Simulachra deorum.Lucan.lib.1.
Detrahere & ſpoliare dignitatem.Cic.pro Cælio, Quæ accuſatores deformandi huius cauſa, detrahendæ ſpoliandæque dignitatis gratia dixerunt.
Omni dignitate ſpoliari.Cic.pro Murena
Spoliare fama.Cic.2.Off. Itaque ei dixiſſe Fimbriam,ſe illam rem nunquam iudicaturum, ne aut ſpoliaret fama probatum hominem ſi contrà iudicaſſet.
Augeri dignitate,& ſpoliari fortunis.Cic.pro Plancio.
Spoliare iudicio.Cic.4.Acad. Eam philoſophiam ſequere, quæ confundit vera cum falſis,ſpoliat nos iudicio,priuat approbatione, omnibus orbat ſenſibus.
Ornatu alieno aliquam artem denudare atque ſpoliare.Cicero 1. de Oratore.
Prouincia ſpoliare.Cic.Attico,lib.10.195.Nunc alia ex parte perſequi,ex alia prouincia ſpoliare conatur.
Pudicitiam alienam ſpoliare.Cic.pro Cœlio,Parcat iuuentus pudicitiæ ſuæ,ne ſpoliet alienam.
Syluæ ſpoliantur robore, Arboribus.Lucan.lib.3.
Sociis ſpoliare aliquem Ouid.14.Metam.
Terra ſpoliatur lumine.Lucret.lib.4.
Spoliare virtutem ſuo decore imbecillámque reddere. Cic.1. Acad.Spoliauit enim virtutem ſuo decore, imbecillámque reddidit, quòd negauit in ea ſola poſitum eſſe beatè viuere.
Spoliare vita,Occidere.Virg.6.Æneid.
Spoliare vitem pampinis.Colum.lib.11.cap.2.
Vrbes ſpoliauerat populis.Stat.4.Theb.

Spolior ſpoliaris { σκυλεύω } Deponens fuit apud antiquos, authore Nonio.Afranius,
Quos impunè depopulatur & diſpoliatur dedecus.

Spoliandus Participium { σκυλευτέος. } vt Templa ſpolianda. Lucan. libro quinto.

Spoliatus pen.prod. Aliud particip. ſiue nomen ex participio { σκυλευθείς. } Cic.Attic.lib.6.111, Et mehercule ego ita iudico, nihil illo regno ſpoliatius,nihil rege egentius.
Putare ſe ſpoliatum ornamento.Cic.2.de Orat.
Corpus ſpoliatum lumine.Virg.12.Æneid.
Conferre ſpoliatam fortunam cum fortuna alicuius. Cicero in Piſonem.
Orbatum & ſpoliatum forum voce alicuius erudita.Cic. de clar. Orator.
Armis ſpoliata nauis.Virg.6.Æneid.
Magiſtro ſpoliata nauis.Virg.5.Æneid.
Spoliatus,Comparatiuum.Cic.Attic.lib.6.epiſt.1.Nihil illo regno ſpoliatius,nihil rege egentius.

Spoliatio { σκύλευμα } Verbale. Cic. 4. Verr. Quum in legatione,oppidorum,fanorúmque ſpoliationis cogitaret. Ibidem, 6.Nullas Græci homines grauius tulerunt nec ferunt,quàm huiuſcemodi ſpoliationes fanorum, atque oppidorum.
Omnium rerum ſpoliatio.Cic.pro Seſtio,
Nobiliſſimi atque antiquiſſimi templi ſpoliatio.Cic.6.Verr.
Dignitatis ſpoliatio.Cic.2.Philip.
Miſericordiam ſpoliatio Conſulatus magnam habere debet. Cicero pro Murena,

Spoliator pen.prod.Aliud verbale,m.g. { σκυλευτήρ. } Cic.6. Verr. Neque ſolùm ſpoliara illa patiere,ſed etiam eorum ſpoliatorem, vexatorémque defendes.
Pupilli proſtantis ſpoliator.Iuuen ſaty.1.

Spoliatrix pen.prod.Verb.fœm. { σκυλεύτρια } Mart.li.1,
Sic ſpoliatricem commendat Fauſtus amicam. Cic. pro Cœlio Túne aurum ex armario tuo promere auſa es? túne Venerem illam tuam ſpoliatricem ſpoliare ornamentis.

Spoliarium ſpoliarij { ἀποδυτήριον } Vbi homines ſpoliantur. Plin.in Paneg.Nunc templum illud, nunc verè deus non ſpoliarium ciuium, cruentarúmque prædarum ſæuum receptaculum.Seneca,lib.8.Controuerſ. Volo noſſe illud infantium ſpoliarium. Significat ſpeluncam in qua ſolent latrones ſpoliare prætereuntes.

Sponda ſpondæ { πλάδευν { Latus lecti. Spondæ,ſunt tabulæ quæ vtrinque latus lecti ſuſtinent.Virg.1.Æneid.
Quum venit,aulæis iam ſe regina ſuperbis
Aurea compoſuit ſponda,mediámque locauit. Mart.li.10, Orcinia na ſponda.
Extrema & in ſponda cubet.Horat.Epod 3.

Spondaicus Vide SPONDEVS.

Spondeo ſpondes,ſpondi,ſponſum { ἀναδέχομαι, ὁμολογέω, ἐγγυάω, μνηστεύομαι } ſpondere, A ſponte fit,quod veteres pro Dico vſurpabant: quia qui ſpondet, ſponte, id eſt voluntariè dicit. Poſteà ſpondere acceptum eſt pro ſponte promittere.Cic. ad Atticum,lib.16.331,Egit autem pater & filius vt tibi ſponderent. Idem Philip.14, Panſa aut morte,aut victoria ſe ſatisfacturum Reip.ſpopondit.
Promittere & ſpondere.Cic.pro Murena.
Officium ſpondere alicui. Ouid.10. Metam.
Spondere pro aliquo. Cicero ad Atticum, lib. 12.141. Sed tamen ſcire velim quomodo dicat ſpopondiſſe, pro patre an pro filio. Idem Lentulo,lib.1.9.Dependendum tibi eſt quod mihi pro illo ſpopondiſti.
Spondeo de.Cic. ad Trebonium,lib.15.21, Quod ego non modò de me tibi ſpondere poſſum,ſed de te etiam mihi.
Fide mea ſpondeo futurum,vt &c.Vide FIDES,fidei.
Fortuna ſpondet ſalutem.Vig.12.Æneid.
Sydera nihil placidum ſpondentia.Ouid.in Ibin.
Spondere in incertum apud Senecam,eſt non in certam nummorum ſummam, ſed quantumcunque quis debeat fide ſua iubere, quæ periculoſiſſima ſponſio erat. Eius ſunt verba, Sed non ſi ſponderi in incertum iubebis,ſi fiſco obligabis,
Spondere puellam dicitur pater alicui, quum pollicetur futurum eſſe vt eam in vxorem ducat.Plaut.Curc.14,
Spondéſne miles mihi hanc vxorem? M. ſpondeo. Idem Trinum 17.

Sponſus,Partic. { μεμνηστευμένος } Promiſſus.Terent.Phorm.4.3,
-etiam

-etiam nunc,ſi vult Demipho
Dare,quantum ab hac accipio,quæ ſponſa eſt mihi,&c. Idem Eunuch.5.9. Cic.ad Attic.lib.14.318,Suam cuique ſponſam,mihi meã: ſuum cuique amorem,mihi meum.

Sponſo,ſponſas { μνηστεύω,νυμφεύω } ſponſare,Promittere:vt Sponſare filiam,Paulus de ritu nuptiarum, l. Siquis officium in aliqua prouincia adminiſtrat,inde oriundam, vel ibi domicilium habentem vxorem ducere non poteſt,quanuis ſponſare non prohibeatur ita ſcilicet, vt ſi poſt officium depoſitum noluerit mulier nuptias contrahere, liceat ei hoc facere, arris tantummodò redditis quas acceperit.Budæus.

Sponſus, huius ſponſus { ἀναδοχή } Sponſio.Seruius Sulpitius apud Gellium,lib.4 cap.4 Si poſt eas ſtipulationes vxor non dabatur, qui ſtipulabatur,ex ſponſu agebat,iudices cognoſcebant.

Sponſus, ſponſi, maſcul.gen. { νυμφίος } Cui ſpondetur puella, ſiue qui ſpopondit eam ſe ducturum. Vlpian.l.In poteſtate.D.de ſponſal. In poteſtate manente filia, pater ſponſo nuntium remittere poteſt, & ſponſalia diſſoluere.Caius eod.tit.l.Sæpe.Valetudo ſponſi ſponſæ've vlterius trahunt ſponſalia.

Sponſa,ſponſæ { νύμφη,μνηστή } Puella quæ ſpondetur.Plaut.Caſin.
Huc veniſti ſponſam præreptum meam.
Deducere ſponſam marito,Vide DEDVCO.
Turpes ſponſæ.Iuuen.Saty.1.

Sponſor,ſponſoris,maſc.gen. { ἔγγυος,ἐγγυητής } Qui puellam ſpondet.
Coniugij ſponſor & obſes.Ouid.epiſt.2.
¶Sponſor, Qui alicui promittit. Cic.Leptæ, lib.6.19, De tuo negotio quòd ſponſor es pro Pompeio, ſi Galba conſponſor tuus redierit. Idem pro Quintio, Cur cæteri ſponſores & creditores non conuenerint?
Sponſor,in fœminino genere.Ouid.epiſt.15,
-comitata Cupidine paruo
Sponſor coniugij ſtat dea picta ſui.

Sponſio, ſponſionis, Verb. { ἐγγύησις,ἐγγύη } Promiſſio. Paulus de verb. ſignifi.l.Sponſio appellatur non ſolùm quæ per ſponſi interrogationem fit,ſed omnis ſtipulatio,promiſſióque.
Audax ſponſio.Iuuen.Saty.11.
¶Sponſio,Genus erat actionis apud antiquos:quæ fiebat interpoſita ſtipulatione certæ pecuniæ,quam perderet is qui ſponſione vinceretur, & coram Recuperatoribus, aut alio iudice diſceptabatur. Erat autem decima pars rei controuerſæ in cauſis priuatis:in publicis autem quinta apud Græcos, authore Polluce & aliis ſcribentibus, τὸ ἐπὶ δέκατον τοῦ τιμήματος τῆς δίκης, pœna ſcilicet temerè litigantium. Cic.3.Verr. Quid,quum palàm Syracuſis te audiente maximo conuentu P.Rubrius Qu. Apronium ſponſione laceſſiuit, ni Apronius dictitaret te ſibi in decumis eſſe ſocium? Hæc te vox non perculit?non perturbauit? non vt capiti & fortunis tuis proſpiceres, excitauit?tacuiſti,ſedaſti etiam lites illorum, & ſponſio illa ne fieret laboraſti. Et paulo pòſt, Sponſio eſt, ni te Apronius in decumis ſocium eſſe dicat,prouincia tua eſt: ades, abs te iudicium poſtulatur. Valerius lib. 2.cap.3, Pertinacius progreſſa contentione, Valerius ſponſione Luctatium prouocauit, non ſe petiturum triumphum, ni ſuo ductu Punica claſſis eſſet oppreſſa. nec dubitauit reſtipulari Luctatius. Itaque iudex conuenit inter eos Attilius Calarinus. Hactenus Valerius. Prouocans igitur ſponſione, ita dicebat, Spondeo me tantam pecuniam daturum,ni,& reliqua. Prouocatus autem contrà reſtipulabatur. Cic.5.Verr. Cum eodem Apronio poſteà Scandilius eques Romanus, quem vos omnes noſtis, eandem ſponſionem de ſocietate fecit quam Rubrius facere voluerat, inſtitit, oppreſſit, non remiſit: facta eſt ſponſio H-S. quinque milibus. Cœpit P.Scandilius Recuperatores aut iudicem poſtulare. Fiebat ſponſio plerunque in interdictis:id quod oſtendit Quintilianus in ſeptimo.Exemplum ſponſionis eſt apud Ciceronem in oratione pro Cecinna,Erat enim Cecinna de fundo vi armata deiectus:propterea Prætor interdixerat De vi,id eſt interdicto. Vnde vi conceſſo iuſſerat Ebutium, qui vim fecerat, reſtituere Cecinnam in poſſeſſionem. Quum autem Ebutius Prætoris ſe edicto ſatisfeciſſe diceret: Cecinna autem ſe planè reſtitutum eſſe negaret, facta eſt ſponſio ni Cecinna reſtitutus ex edicto Prætoris eſſet. Quum igitur Cicero vim illatam Cecinnæ iudicibus ſponſionis expoſuiſſet,ita demum ſubdidit, His rebus ita geſtis, P. Dolabella Prætor interdixit, vt eſt conſuetudo De vi hominibus armatis ſine vlla exceptione: tantum vt vnde deieciſſet, reſtitueret. Reſtituere ſe dicit. Sponſione vobis iudicandum.Budæus.
Sponſiones facere.Plinius lib.9.cap.32.
Sponſionem facere cum aliquo. Plinius lib.7.cap.37,Sed maximè ſponſione facta cum Fortuna,ne medicus crederetur,&c.
Sponſionem facere quòd. Valer.Max.libro 6.cap.1. de C.Feſcennino, Quum de ſtupro nihil negaret, ſed ſponſionem ſe facere paratum diceret, quòd adoleſcens ille palàm atque apertè corpore quæſtum factitaſſet.
Fit ſponſio.*On parie*,*On gage*.Iuuenalis ſaty.11,
-ſpectent iuuenes,quos clamor,& audax
Sponſio, quos cultæ decet aſſediſſe puellæ. Quem locum exponens Britannicus ſic ait:Sponſio dicitur contentio & altercatio quæ fit depoſitis pignoribus. Spectatores igitur inuicem contendentes ſponſione,id eſt depoſito pignore, alij alium fore victorem aſſerebant.Plin.lib.33. capite 1.Ad ſponſiones etiamnum annulo exiliente. Solent enim annuli in ſponſionibus ſæpe deponi. Idem lib.7. cap.37,de Aſclepiade medico loquens,Sed maximè,ſponſione facta cum Fortuna,ne medicus crederetur,ſi vnquam inualidus vllo modo fuiſſet ipſe. Idem lib 9.cap.35,Ergo ſponſionibus factis,poſtero die magnificam cœnam appoſuit Antonio. De cœna Cleopatræ loquitur. Paulo pòſt, Iniecit alteri manum L.Plancus iudex ſponſionis eius, victúmque Antonium pronuntiauit. Rurſus paulo pòſt,de Clodio Æſopi filio: Et quidem nulla ſponſione ad hoc productus, ſingulos vniones conuiuis abſorbendos dedit.Audax autem ſponſio dicitur Iuuenali,quia in diſcrimine res verſatur, quum rei euentus ſit incertus. Martialis lib.11.epigr.1,
Sed quum ſponſio,fabulæque laſſæ
De Scorpo fuerint,& Incitato.Sponſionem (vt ait Calderinus) appellat depoſitionem pignorum vter eſſet futurus victor, an Incitatus, an Scorpus. Nam hi duo aurigæ omnium ſermone celebrabantur.
Sponſio quæ in verba facta eſt? ſi ex edicto Prçt.bona P. Quintij conceſſa non ſunt.Cic.pro Quintio.
Sponſio voti.Cic.2.de Legib.Diligentia votorum ſatis in lege dicta eſt,ac voti ſponſio, qua obligamur deo: pœna verò violatæ religionis iuſtam recuſationem non habet.

Sponſalia, ſponſaliorum,neut. gen.plurali numero { ἐγγύη, ἕδνα } Seruius Sulpitius in libro quem ſcripſit De dotibus, apud Gellium lib. 4.cap.4.Qui vxorem ducturus erat,ab eo vnde ducenda erat,ſtipulabatur eam in matrimonium ductum iri: qui daturus erat, itidem ſpondebat.Is contractus ſtipulationum, ſponſionúmque, dicebatur ſponſalia,&c. Vlpianus De ſponſalibus, l. 2. Sponſalia dicta ſunt à ſpondendo. Nam moris fuit veteribus ſtipulari & ſpondere ſibi futuras vxores.Ibidem,Florentinus, L.1.Sponſalia ſunt mentio & repromiſſio futurarum nuptiarum. Iuuen.ſatyra 6,
Conuentum tamen & pactum,& ſponſalia noſtra
Tempeſtate paras.
Sponſaliorum dies.Suet.in Auguſto,cap.53.
Mediocria ſponſalia,Vide MEDIOCRIS.
Conſtituere ſponſalia.Vlp.l.Si puellæ.D. de Sponſal.
Contrahere ſponſalia.Modeſtin.in l.In ſponſalibus contrahendis D.de Sponſal.
Diſſoluere ſponſalia.Vlp,l.In poteſtate.D.de Sponſal.
Efficere ſponſalia.Modeſtin.l.In ſponſalibus.D.de Sponſal.
Facere ſponſalia.Vlp.in l.Quæſitum D.de ſponſal.
Infirmare ſponſalia.Caius in l.Furor.D.de ſponſal.
Infringere ſponſalia.Vlp.in l.Si puellæ.D.de ſponſal.
Præbere alicui ſponſalia.Cic.Qu.fratri,lib.2.8.

Sponſalitius,a, um, Quod ad ſponſos, aut pertinet, aut refertur: vt Sponſalitia largitas,id eſt donatio, quæ à ſponſo ſponſæ've fit.apud Iuſtinianum Nouella,119.Et ſæpe in lib.5.Cod.

Spondeus,ſpondei,pen.prod. { σπονδεῖος } Pes duabus ſyllabis longis conſtans.Legitimus quidem hic qui in Heroico verſu omnium ſibi vendicat locum, licet rarò quinto loco reperiatur. Dictus, quòd in ſacrificiis & libamentis eo maximè vterentur. Nam σπονδὴ libamentum,fœdúſque,ac ſponſionem ſignificat.

Spondialia, Carmina trochaica ſacris adhiberi ſolita Latinis dicebantur, quibus etiam tibicines cùm modos faciebant, plerumque vti ſolebant. Cicer.2.de Orat. Tamen in hoc genere ſæpe ipſe vidi, cum ex perſona mihi ardere oculi hominis hiſtrionis viderentur, ſpondialia illa dicentis,Segregare abs te auſus, aut ſine illo Salaminem ingredi?Editi libri habent ſpondalia, ſed mendoſè,vt Turnebo quidem videtur.

Spondialis, Tibicen dicebatur qui in ſacris canebat, quod nomen à ſpondeo profectum initio eſt, cuius carmine Græci in libamentis deorum & ſacrificiis vti ſoliti erant. Iſidorus. Vnde & ij qui tibiis canebant in ſacris gentilium, ſpondiales nominabantur.Marius Victorius, Spondeus è duabus longis,vt reges,temporum quatuor,dictus à tractu cantus eius qui per longas tibias in templis ſupplicantibus editur, vnde & ſpondiales appellantur, qui huiuſmodi tibias inflare aſſueuerunt.Ex Turnebo.

SPONDOLICI,populi Mæotidis apud Plin.lib.6.cap.7.

Spondylis, huius ſpondylis, pen.corr. fœm.gen. { σπονδύλιον. } Plin. lib. 27. cap.13, Et animalium quidem cæterorum nullum aliud radices à nobis dictas attingit excepta ſpondyli, quæ omnes perſequitur. Genus id ſerpentis eſt. Verticellam Gaza vertit in Ariſtotelem.

Syondylium, ſpondylij, ſiue Spondylion Dioſcoridi { σφονδύλιον. } Plin.lib.12.cap.26, Ab hac panace, ferula differt, quæ vocatur ſpondylion,foliis tantùm,quia ſunt minora, & platani diuiſura:non niſi in opacis gignitur. ſemen eodem nomine ſilis ſpeciem habet medicinæ tantùm vtile.

Spondylus,ſpondyli, pen.corr.maſ.g. { σπόνδυλος, σπονδύλιον } Nodus ſeu vertebra ſpinæ dicitur. Sunt autem in ipſa ſpina ſpondyli quatuor & viginti,quorum ſeptem collum conſtituunt,duodecim thoracem,quinque aliæ lumbos.
¶Spondylus in mari animal,apud Plin.lib.32.cap.11.
¶Spondylus, Calculus æneus quo ſuffragia ſua iudices Athenis dabant,vt eſt apud Iulium Pollucem.
¶Spondylus, Verticulum quod apponitur fuſis, vt nendo melius vertantur.
¶Spondylus,Callus ſiue caro interior oſtreorum. Plin.lib.32.cap. 6,Neque in luto capta,neque in arenoſis, ſed ſolido vado, ſpondylo breui atque non carnoſo,nec fibris lacinioſo,ac tota in aluo. Columel.lib.8.cap.16.
¶Spondylo vtitur Martialis pro animalium oſſiculis,lib.7.
Roſos tepenti ſpondylos ſinu condit.

Spongia,ſpongiæ.Græcis ſpongos { σπόγγος } Quiddam eſt in natura tertium ordinem habẽs,vt neque animal,neque frutex, ſed tertium quiddam ac medium inter vtrunque genus dici poſſit, quod Græci zoophyton appellant. Plurimis locis in ſaxis marinis naſcũtur ſpongiæ, diuerſiſque nominibus ab antiquis diſtinctæ, quoniam non vna ſit earum formæ bonitas & vſus. Spongias antiqui in deliciis habuerunt, ſtrigilum vice linteorúmque illis vtentes ad diſtringenda & mundanda corpora. Quapropter purpura tingebant eas, alias cura candidas faciebant tinctas per æſtatem ſalis ſpuma ad lunam & pruinas ſternentes inuerſas, vt candorem biberent. Menſas etiam his tergere mos erat. Martialis lib.14,
Hæc tibi ſorte datur tergendis ſpongia menſis
Vtilis, expreſſo quum leuis imbre tumet. Naſcitur in petris, alitur

conchis & piſce,& limo. Intellectum ineſſe iis apparet, quia vbi auulſorem ſenſere,contractæ multo difficilius abſtrahuntur. Auulſæ relinquunt in petris veluti cruoris veſtigium, atque ex his quaſi molliores penicilli recreſcunt. Quidam ſpongias ita diſtinguunt. Alias ex his mares exiſtimauere,tenui fiſtula, ſpiſſiores, perſorbentes:& tinguntur in deliciis aliquando purpura. Alias fœminas maioribus fiſtulis,ac perpetuis.Hæc Sipontinus ex Plinio lib.9.cap.45. & lib.31.cap.11.

Plenam ſpongiam aquæ manu premere & ſiccare.Lucr.lib.4.

Spongiæ retiariorum.Spongiis ad ſiccandum vulnerum ſanguinem & reprimendum vtebantur: cúmque ſæpenumero vſuueniret, vt retiarij, qui cum myrmillonibus depugnabant, vulnerarentur,& ſpongiis egerent,idcirco Septimius ſpongias retiariorum dixit.Neque enim ſatis aduerſus patem ſuum muniti erant, cùm toti in reti iaciendo intenti eſſent. Verba Tertulliani ſunt, Poterit de miſericordia moueri defixus in morſus vrſorum, & ſpongias retiariorum. Annotauit Turnebus.

Spongiæ, quibus columnæ, pauimenta, podia exterguntur. Vlp. in l. Quæſitum.§ canales D.de fund.inſtruct.

¶Spongias,Olitores antiqui appellabant radiculas aſparagorum inter ſe implicatas.Colum.lib.11.cap.3.

Spongiarum oculi. Colum.lib.11.cap.3. Stirpes præfractæ angunt oculos ſpongiarum, & quaſi excæcant, nec patiuntur aſparagum emittere.

Spongiola,ſpongiolæ,penultima correpta { σπογγιάδιον } Diminutiuum. Spongiola, Quæ aliis amentum, aliis cachrys dicitur, officinis *bedegar*,id eſt quod præter naturam in quibuſdam fruticibus vt cynorhodo naſcitur, & ſquammatim compactum ſpongiolæ cuiuſdam modo propendet è ramis. Plin.lib.25.cap.2. Aliàs apud authores cynorhodi vna medicina erat, ſpongiolæ quæ in mediis ſpinis eius naſcitur,cinere cum melle alopecias capitis expleri.

¶Spongiolæ,Radiculæ aſparagorum inter ſe implicitæ. Colum. lib.11.cap.3. Sulci autem inter ſe pedali menſura diſtantes fiunt non amplius dodrantalis altitudinis, in quam ita ſpongiolæ deprimuntur,vt facilè ſuperpoſita terra germinent.

Spongioſus,penult.prod. Adiectiuum { σπογγιώδης } Quod ſimilitudinem ſpongiæ habet. Plinius libro 11.cap 37. Idcirco pulmo ſpongioſus.

Spongites,Gemma,quæ ſpongiæ (à qua & nomen habet) ſpeciem repræſentat.

Sponſa,Sponſalis,Sponſio, Sponſo, Sponſus, Vide SPONDEO.

Sponte { αὐτομάτως, ἑκουσίως, προῖκα } Ablatiuus, cuius genitiuus eſt in rariore vſu:ſignificat voluntate propria, & ſuapte natura, ſine hominis labore. Plaut. Trucul.10,

Neque iam queo pedibus mea ſponte ambulare. Terent.And.1.2, Age,ſi hic non inſanit ſatis ſua ſponte,inſtiga. Cic.de Senec.Senes autem, ſicut ſua ſponte, nulla adhibita vi conſumptus ignis extinguitur. Idem ad Lentulum,lib.1.7,Etenim Pompeium,qui mecum ſæpiſſimè non ſolum à me prouocatus, ſed etiam ſua ſponte de te communicare ſolet,ſcis temporibus illis non ſæpe in ſenatu fuiſſe.

Oſtia patuere ſua ſponte.Virg.6.Æneid.

Sequi ſponte. Quintil.lib.5.cap.10, Et vt literæ, ſyllabæque ſcribentium cogitationem non exigunt, ſic rationes ſponte quadam ſequantur.

Italiam non ſponte ſequor.Virg.4.Æneid.

¶Sponte,Arbitrio.Tacit.lib.19,Nec ſponte Antonij properatum. Lucanus lib.1,

Páxque fuit non ſponte ducum.

Sponte naturæ,Hoc eſt,à natura, & per naturam. Plin.lib.11 cap. 49, Teſtes homini tantum iniuria, aut ſponte naturæ franguntur. Idem.lib 9.cap.51.

Viuere ſua ſponte,Sine aliorum ope ſuſtentare vitam ſuam. Lucret.libro 5.

Spontis,genitiuus.Varro lib.2,Spontis ſuæ ſtatuerat finem. Gellius lib.13, Spontis ſuæ mortem manet. Columel.lib 9.cap.4, Eſt enim ſatiua & altera ſuæ ſpontis, itémque ſemper virens pinus & minor ilex.

Sponte, cum genitiuo. Hæc enim alienatio non ſponte tutorum fit. Vlp.in l.Sed ſi pec.§.2.D.De reb.cor.qui ſub tut.&c.

Homo ſuæ ſpontis.Celſus lib.1.cap.1,Sanus homo qui & bene valet,& ſuæ ſpontis eſt,nullis obligare ſe legibus debet.

Spontè, Aduerbialiter poſitum { ἑκουσίως. } Plinius epiſt.89.lib.4, Hic ſpontè beatiſſimo otio fruitur, alius exercitum regit. Idem epiſtol.139.

Spontaneus, Adiectiuum { αὐτόματος, αὐθαίρετος } Voluntarium & naturale.

Spontalis,& hoc ſpontale,pen.prod. { ἑκούσιος } Idem quod ſpontaneum & vltroneum.Apuleius lib.4,Quúmque nulli noſtrum ſpontale parricidium ſuadens, perſuadere poſſet, gladium per medium pectus ictu fortiſſimo tranſadigit.

SPORADES,pen.corr. { σποράδες } Inſulæ quædam circa Cretam in mari Carpathio, ſicut Strabo lib.10.ſcribit. Dictæ quòd in mari ſparſæ ſint. Sunt autem harum nomina,Helene,Phocuſa,Hecaria,Schimuſa,Polegrados, Thera, Anephe, Aſtypalia,Laguſa,Ion, vbi ſepultus fertur Homerus.

Sporta, ſportæ { σαργάνη, φορμὸς, σπυρίς } Vaſis genus quaſi fiſcella. A ſparto herba, quæ frequens apud Hiſpanos naſcitur: aut ab aſportando, vt ait Nonius. Saluſt.lib.2.hiſtor. E muris canes ſportis demittebant. Suet. de Claris Rhet.1. Diu expectauerunt dum retia extraherentur, aliquando extractis piſcis nullus infuit, ſed ſporta auri obſuta. Var.de de vita Pop. Rom.lib.1. Neque enim obſonium in tota cœna cœptum ex variis rebus coniectum in vnam ſportam perſpicitur. Colum.lib.8.cap.7,Locus ad hanc rem deſideratur calidus maximè,& minimi luminis, in quo ſingulæ caueis includãtur anguſtioribus,vel ſportis incluſæ pendeant aues.

Sportæ,Sportulæ,Sportellæ,numûm ſunt receptacula. Budæus in notis ad Pandect.& Aſconius Pedianus.

Sporta iuncea,vel ſpartea.Colum.lib.12.cap.6.

Sportæ fæcariæ ſunt, quibus incluſa fæx prelo ſupponitur,vt vinum fęcatum exprimatur.Id capite 133.Catonis declaratur. Monuit Turnebus.

Sportula, ſportulæ, penultima corr. Diminutiuum { σπυρίον. } Plautus Curcul.7,

Qui incedunt ſuffarcinati, cum libris, cum ſportulis. Idem Menæch.6,

Sportulam cape,atque argentum.eccos tres nummos habes?

c.Habeo. ε.abi,atque obſonium affer.

¶Sportula aliquando pro diſtributione quæ ad populum fiebat, aliquando pro ipſis cibis accipitur, quòd in ſportis pecunia, quandoque etiam cibus in quotidianum vſum deferri ſolebat. Martialis libro 8,

Promiſſa eſt nobis ſportula, recta data eſt. Id eſt cœna. Sueton.in Claudio Cæſ.cap.21,Gladiatoria munera plurifariam ac multiplicia exhibuit. Anniuerſarium in caſtris Prætorianis: ſine venatione, apparatúque iuſtum, atque legitimum in ſeptis: ibidem extraordinarium & breue dierúmque paucorum, quódque appellare cœpit ſportulam, quia primùm daturum ſe dixerat velut ad ſubitam condictámque cœnulam inuitare ſe populum.

Sportula,pro cœna ipſa,quæ quòd initio in ſportula dabatur, inde nomen meruit: vnde & à Græcis δεῖπνον ἐν σπυρίδι vocatur, id eſt cœna in calatho. Iuuenalis,

Nonne vides quanto celebretur ſportula fumo?

Centum conuiuæ: ſequitur ſua quemque culina. Ab hac conſuetudine dandi in ſportulis obſonij, aut cœnæ in ſportulis ferendæ, ſportulæ quæ centum quadrantes æſtimabatur nomen ortum videtur eſſe,quòd obſonij & cibi loco pecunia daretur in victum,quæ cùm cœnam ementiretur,& cœnæ loco daretur, rectæ cœnæ opponebatur,quòd recta ſit cœna cùm clientem lautè accipimus & paſcimus:non recta cœna,ſed in locum cœnæ, aſſes cœnæ cauſa numerati,id eſt ſportula data.Sueton.Sportulas,inquit,publicas ſuſtulit,reuocata cœnarum rectarum conſuetudine.Turnebus. In limine autem domus ſportulæ conſtituebantur. Iuuen.ſaty.1,

-nunc ſportula primo

Limine parua ſedet turbæ rapienda togatæ. Idem Saty.10,

Defoſſa in loculis quos ſportula fecit amicos.

Arida ſportula.Martial.lib.10.epig.75.

¶Sportula,Locus in atrio domus,in quo proponebãtur quæ quolibet die dono danda erant.

Sportella,ſportellæ { σπυρίδιον } Aliud diminutiuum. Species caniſtri, qua artolagani & bellaria ferebantur. Sed & interdum ſportulis obſonia cœnarum portabant, cùm ad aliquem cœnatum ibant, & in cœnationem domeſticam ferebant. Cic. ad Papyrium Pætum lib.9. 20.Dediſcendæ tibi ſunt ſportellæ & artolagani tui. Ego autem putem artolaganos in parabilibus & vulgaribus cibis fuiſſe numeratos. Turnebus.

SPORVS,Spado fuit à Nerone in deliciis venereis habitus,quem in fœminam idem ipſe hominis monſtrum transfigurare annıſus eſt,eundémque dote inter auſpices conſignata, palàm vxorem duxit. Poſt Neronis verò necem iuſſus à Vitellio,vt in habitu cõſtupratæ puellæ,ſe in theatro ſiſteret,non ferens tantam ignominiam, manus ſibi intulit.Vide Sueton.& Dionem in Nerone.

Spudarcha,æ, Anxiè dignitates affectans,& imperia. Xenophon in Sympoſio.Cælius lib.3.cap.5.

Spudaſtes,æ,{ σπουδαστής } Fautor,ſtudioſus.Hieronym.in lib.De ſcriptor.Eccleſiaſtic.vbi de diuo Luca agit.Sed & Tertullianus vicinus eorum temporum refert presbyterum quendam in Aſia σπουδαστὴν,id eſt amatorem Pauli conuictum apud Ioannem, quòd author eſſet libri,& confeſſum ſe hoc Pauli amore feciſſe,loco excidiſſe.

Spuma, ſpumæ { ἀφρὸς, πτύελον, φυκίον } Sordes earum rerum à quibus eiicitur,nempe quum per ebullitionem vel maximam agitationem fæx quædam ſupernatat,vt mero,æri,ſali,&c.Virg.1.Æneidos,

-& ſpumas ſalis ære ruebant. Martial.lib.14,

Spuma vocor nitri,dicor & aphronitrum.

Albentes ſpumæ.Ouid.2.Metam.

Albida ſpuma. Ouid.3.Metam.

Cana ſpuma.Senec.Hippol.10.

Feruida ſpuma.Ouid.8.Metam.

Virides ſpumæ ſerpentum.Claud.de bel.Gild.

¶Agere ſpumas,Vide AGO.Lucret.lib.3.

Sonantibus ſpumis albet mare.Ouid.11.Metam.

Eliſa ſpuma.Virg.3.Æneidos,

Ter ſcopuli clamorem inter caua ſaxa dedere,

Ter ſpumam eliſam,& rorantia vidimus aſtra.

Stridentem ſpumam fudit cum ſanguine.Ouid.8.Metam.

Incaleſcens ſpuma,Vide INCALESCO.

Incanuit vnda ſpumis.Catul.Argon.59.

Oblitus & ſpumis,& craſſo ſanguine rictus.Ouid.11.Metam.

Nautæ adnixi torquent ſpumas.Virg.3.Æneid.

Spumeus,Adiect. { φυκιόεις } Quod ſpumæ colorem refert. Plin.lib.15. cap.28.Spumeus color malis. Idem lib.37.cap.2.

Amnis ſpumeus,id eſt ſpumans,vel ſpumoſus.Virg.2.Æneid.

Ora ſpumea.Lucan.lib.4.

Semen ſpumeum.Plin.lib.20.cap.19.

Vnda ſpumea.Virg.10.Æneid.

Spumoſus, penult.prod. Adiectiuum { ἀφρώδης } Quod ſpumam facit. Plinius lib.12. cap.7, Lycion aptiſſimum medicinæ, quod eſt ſpumoſum.

Æquor ſpumoſum.Lucan.lib.2.

Littora ſpumoſa.Catul.Argon.59.

Vnda ſpumoſa. Virg.6.Æneid.

Spumoſior, Comparatiuum.Claud.4.Paneg.

Spumifer,

Spumifer,pen.corr. Adiectiuum { φυκιοφόρος. } vt Fluctus ſpumiferi, apud Statium,lib.1.Achil.

Spumiger,pen. corr. Aliud adiectiuum { ἀφροφόρος. } vt Fons ſpumiger, apud Ouidium lib.11.Metam.

Sus ſpumiger.Lucret.lib.5.

Spumo,ſpumas { ἀφρίζω } ſpumare, Spumas emittere. Plin.lib.32.cap. 7,Subinde ſpuma pennis deterſa,& poſtquam deſierit ſpumare, tepidum infundere. Virg.8.Æneidos,

Sed fluctu ſpumebant cærula cano.

Aſpergine ſalſa ſpumant cautes.Virg.3.Æneid.

Freta ſpumant verſa lacertis.Virg.5.Æneid.

Vindemia ſpumet plenis labris.Virg.2.Georg.

Spumans,Partic. { ἀφρίζων. } vt Aper ſpumans.Virg.1.Æneid.

Enſis ſpumans cruore.Virg 4.Æneid.

Cymbia ſpumantia lacte.Virg 3.Æneid.

Equus ſpumans.Virg.6.Æneid.

Fræna ſpumantia mandit ferox ſonipes.Virg.4.Æneid.

Pateram ſpumantem hauſit.Virg.1.Æneid.

Pocula ſpumantia lacte.Virg.eclog.5.

Sanguis ſpumans.Virg.9.Æneid.

Spumans ſanguis.Celſus lib.5.cap.26.

Vuæ ſpumantes.Colum lib.10.

Spumatus,pen.prod.Adiect. { ἠφρισμένος. } Cic.1.de Diuinat.

Saxáque cana ſalis niueo ſpumantia liquore

Triſtificas certant Neptuno reddere voces.Ex poeta.

Spumatus,huius ſpumatus,Subſtantiuum { ἀφρισμός. } Stat.1.Syl.4,

Dictami florentis opem,quoque anguis abundat

Spumatu.

Spumeſco,ſpumeſcis { ἀφρίζομαι } ſpumeſcere, Inchoatiuum: vt Æquora ſpumeſcunt remo.Ouid.epiſt.2.

Spuo,ſpuis,ſpui,ſputum { πτύω } ſpuere,Saliuam emittere. Virgil.lib. 4.Georgicorum,

-terram ſicco ſpuit ore viator

Aridus. Plin.lib.28.cap.4,Veniam quoque à deis ſpei alicuius audacioris petimus,in ſinum ſpuendo.Vide SINVS.

Sputo,ſputas { ἀποπτύω } ſputare,Frequentatiuum.Plautus,

Nam illic iſtic quæ ſputatur interdum morbus venit.Idem Merc.4,

Tua cauſa rupi ramices,iandudum ſpuo ſanguinem.

Sputator, penult.prod. ſputatoris, maſc.gen.Verbale { πτύστης } Plautus Milit.10,

Minimè ſputator,ſcreator ſum.

Sputum,ſputi { πτύελον,πτύσμα,πτύσμα } Saliua. A pure deſcendit. Dicitur & ſputus,ſputi,maſc.gen.Martial.lib.2,

Inque ſuos mittit ſputa ſubinde ſinus.

Minuta ſputa.Lucret.lib.6.

Salſa ſputa.Lucret.lib 6.

Tenuia ſputa.Lucret.lib 6.

Edere ſputum ſyncerum.Celſ.lib.2.cap 9.

Sputatilicus,pen.corr.Adiectiuum { πτυσματικός } Leuis. Cic. de claris Orat.Et ille fuit accuſator, inquit, vetus, quo accuſante Chritilium, Siſenna defendens dixit quædam eius ſputatilica eſſe criminа.Tum C.Ruſcius,Circumuenior, inquit, Iudices, niſi ſubuenitis. Siſenna quid dicas neſcio metuo inſidias, Sputatilica quid eſt,hoc ſputa quid ſit ſcio, tilica neſcio, Maximi riſus: ſed ille tamen familiaris meus rectè loqui putabat eſſe, inuſitatè loqui Sputatilica, i. Leuia.

Spurcus, Adiectiuum { μιαρός, μυσαρός, ῥυπαρὸς, ἀκάθαρτος } Quod eſt impurum, obſcœnum, lutulentum, inquit Nonius. A ſpuendo dictum,quòd tale ſit vt de eo ſpuatur.Cic.2.Tuſc.Samnis ſpurcus homo,vita illa dignus locóque. Horat.2.Serm.ſaty.5,

Víſne tegam ſpurco Damæ latus?

Saliua ſpurca.Catul ad Iuuent.94.

Spurcus,Fœtidus.Apuleius,Tam multæ res ſpurcæ & graues,nares infeſtant.

Spurca tempeſtas.Cic.Iactati tempeſtate ſpurciſſima.Id eſt vehementi.Colum.in Præf lib.1.Spurcus ager.

Spurcus gladiator & carnifex,Sæuus,ſanguinarius.Varro.

Spurcæ lupæ.Martial.lib.1.

Spurciſſimus helluo,prægustator libidinum.Cic.pro Domo ſua.

Spurcum vinum eſt,quod ſacris adhiberi non licet, vt ait Labeo Antiſtius libro decimo commentarij iuris Pontificij, cui aqua admixta eſt, defrutum've, aut igne tactum eſt, muſtum've antè quàm deferueſcat.Feſtus.

Spurcè, ſpurcius, ſpurciſſimè, Aduerb. { ῥυπαρῶς. } Cic.1.de Inuent. In odium ducentur,ſiquid eorum ſpurcè,ſuperbè, crudeliter, malitiosè factum proferetur. Idem Attic.lib.11.221,Deinde perſcribit ſpurciſſimè quas ob cauſas fecerit.

Dicere in aliquem ſpurcé.Cic.2.Philip.An crudelior qui in illam miſeram tam ſpurcè,tam impiè dixeris.

Spurcitia,ſpurcitiæ { ῥυπαρία, ἀκαθαρσία } vel Spurcities,ſpurcitiei, fœ: gen.Immunditia. Lucret.lib.6,

At contrà nobis cœni teterrima cùm ſit

Spurcities,eadem ſuibus hæc munda videtur. Plinius lib.33.cap.4: Quæ è catino iactatur ſpurcitia, in omni metallo ſcoria vocatur. Idem lib.17.cap.9,Proximè ſpurcitias ſuum laudant.

Spurco,ſpurcas { ῥυπαίνω, σπιλόω } ſpurcare:vel Spurcor,ſpurcaris,Deponens, Fœdare, vitiare, Celſus Iuriſconſ. ait apud Vlpianum in l. Si ſeruus.D.ad leg. Aquil. Cum eo agi poſſe Aquilia, qui vinum ſpurcauit,vel effudit, vel acetum fecit, vel alio modo vitiauit. Plautus Menæ h.4,

Ne ex iſto loco ſpurcatur naſum odore illutibili.

Aquas ſpurcare.Paulus in l.1.D. De extraord. crimin. Siquis fimo corrupto aliquem perfuderit: cœno, luto oblinierit: aquas ſpurcauerit: fiſtulas, lacus, quídve ad iniuriam publicam contaminauerit.

Senectus ſpurcata impuris moribus.Catul.in Siconium 103.

Spurcificus, pen.corr. Adiectiuum { ῥυποποιός } Qui ſpurca & fœda facit.Plaut.Trinum.12,

Spurcificum, immanem, intolerandum, veſanum.

Spurcidicus, pen.corr. Aliud adiectiuum { ῥυπαρολόγος } Qui ſpurca & obſcœna dicit.Plaut.Capt.2,

Neque ſpurcidici inſunt verſus.

SPVRINA,pen.prod.{ σπουρίνας } Dux regis Parthorum,qui C aſſum interemit. Item Mathematicus ac vates,qui Cæſari prædixit, vt Martias caueret Idus, cuius Tranquillus in Cæſare, cap.81. & Valerius meminere. Tertius huius nominis adoleſcens egregia forma, qui quum fœminas viróſque ad libidinem aſpectu decoro inuitaret, oris pulchritudinem vulneribus ſpontè dehoneſtauit, Author Valerius de Verecundia.

Spurius, Adiect. { νόθος } Qui ex muliere non nota ortus eſt, vel incerto patre,ab σπείρειν ſeminare: quia nihil habet à patre niſi ſemen. Vnde ſpurios verſus dicimus, Incerti authoris. Spurium Modeſtinus.D.De ſtat.homin.l.vulgò concepti.Vulgò conceptum appellari ſcribit, & eum eſſe qui incerto patre natus ſit, ſiue illum qui eum patrem habet quem habere non licet. Budæus, Plutarchus in Probl. de hoc verbo loquens ita inquit: Spurius primum nomen eſt apud Romanos,vt Sextus, & Decimus,& Caius.Prima autem nomina nõ tota ſcribunt: ſed aut vna litera, vt T. Titum: aut duabus, vt Cn. Cneum:aut tribus,vt Sex. Sextum, & Ser.Seruium. Sic Spurius,Sp. ſcribebatur. Eos autem qui ſine patre erant, qui ἀπάτορες Græcè dicuntur ſ & p deſignabant, quaſi ſine patre, Hoc errore factum, vt ſpurij ſine patre dicerentur.Hæc ille. Modeſtinus tamen loco ſuprà citato vocatos dicit ſpurios παρὰ τὴν σποράν, id eſt à ſatione. Plutarchus Probl.103.aliorum affert rationem, ſed quam putat abſurdam. Dicunt enim,inquit, Sabinos vxoris pudenda ſporion appellare. Item qui legitimè natus non ſit,ſed ex concubina, aut ſcorto,contumeliæ cauſa ſpurium appellari ſolitum.Cæterùm quos vulgò *baſtardos* vocamus, interdum ſpurij dici poſſunt, interdum non poſſunt: vt hi quos principes agnoſcere ſolenniter ſolent, quóſque adoptare.

Sputalicus,Vide SPVMA.

SPYNTVNA, vrbs Arabiæ verſus Meroën,ſcribit Plin.lib.6.cap.29.

S Q

Squaleo,ſquales,ſqualui { αὐχμέω, ῥυπάω } ſqualere, Quicquid nimis inculcatum, obſitúmque aliqua re erat, ita vt incuteret viſentibus horrorem,à crebritate atque aſperitate ſquamarum, ſqualere veteres dicebant.Hinc poſteà tractum,vt corpora inculta & veluti ſquamoſa,alta congerie ſordium,ſqualere dicantur.Virg 2.Æneidos,

Squalentem barbam, & concretos ſanguine crines. Hæc Sipontinus. Cic.pro Seſtio, Erat igitur in luctu Senatus, ſqualebat ciuitas publico conſilio veſte mutata. Quintil.lib.10.cap.1, Neque ergo arma ſqualere ſitu ac rubigine velim. Cic.pro Milo. Tota ciuitas confecta ſenio eſt,ſqualent municipia,afflictantur coloniæ. Virgil. 2.Georgicorum,

-aut ſqualentes infode conchas.

Squallere dictum eſt à ſquamarum crebritate aſperitatéque, quæ in ſerpentium piſciuḿque coriis viſuntur, vt Gellius vult lib.2.cap. 6.Vide & Macrobium lib.6.Saturn cap.7.

Arua ſqualent abductis colonis. Virg.1.Georg.

Corpora ſqualebant exangui morbo.Ouid.15.Metam.

Crines ſqualent à puluere effuſo.Silius lib.4.

Serpentibus atris ſqualet humus.Ouid.14.Metam.

Squalens,Participium { αὐχμῶν. } vt

Squalens auro,Fulgens.Virg.2.Georgicorum,

Alter erit maculis auro ſqualentibus ardens. Seruius, Hoc eſt ſplendentibus:quod à ſquamis venit, vt Squamis auróque trilicem. Nam à ſqualore ſordidum ſignificat, vt Squalentem barbam. Hæc ille. Squalentibus ergo, id eſt ſplendentibus more ſquamarum in piſcibus.Sipontinus autem plenum interpretatur.

Arua ſqualentia.Lucan.lib.1.

Barba ſqualens.Virg 2. Æneid.

Campi ſqualentes.Silius lib.3.

Coma ſqualens.Ouid.3.Faſt.

Lorica ſqualens auro albóque orichalco.Virg.3.Æneid.

Maculæ ſqualentes auro.Virg.4.Georg.

Ora ſqualentia.Ouid.4.Metam.

Tela ſqualentia venenis.Ouid.5.Faſt.

Veſtes ſqualentes atro puluere.Lucan.lib.8.

Squalidus, pen.corr. Adiectiuum { αὐχμηρός } Incultum & ſordidum: quòd proximè ſimilitudinem haberet ſquamæ piſcium, ſic appellatum.Feſtus, Plaut.Trucul.19,

Hunccine hominem te amplexarier tam horridum,atque ſqualidũ? Terent.Eunuch.2.2,

Video ſentum,ſqualidum,ægrum,pannis,annı́ſque obſitum. Liu. 1.belli Punici,Otium etenim ex labore, copia ex inopia, cultus ex illuuie, tabéque ſqualida & prope efferata corpora variè mouebant.

Squalidi atque deformes.Quintil.lib.6.cap.1.

Humus ſqualida humanis albet oſſibus.Ouid.1.Faſt.

Membra ſqualida.Lucret.lib.5.

Mors ſqualida.Senec.Medea,10.

Rubigo ſqualida.Catul.Argon 59.

Sudor ſqualidus.Stat.3.Theb.

¶Squalidæ materiæ.Cic.in Orat. Sed quia ſua ſpontè ſqualidiora ſunt,adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor.

Squalus,Adiectiuum antiquum pro Squalidus.Ennius Telamone,

Strata terra lauere lacrymis veſtem ſqualam & ſordidam. Nonius.

Squalidè,pen corr.Aduerbium { αὐχμηρῶς. } Cic.4. de Finib. Primum enim ipſa illa quæ ſubtiliter differenda erant, politè, aptéque dixerunt, cùm definientes, tum partientes, vt veſtri etiam, ſed vos ſqualidius:illorum vides quàm niteat oratio.

Squalor,ſqualoris, maſc.gen. { αὐχμὸς } Inquinatio,ſordes. Gell.lib.2.

cap.6.In corporibus incultis, squamosisque alta congerie sordium squalor appellatur. Liu.2.ab Vrbe, Obsita erat squalore vestis, fœdior corporis habitus pallore ac macie perempti. Cic.5.Verr. Surrexisset Apronius, noua dignitas publicani, non vt Decumanus squaloris plenus ac pulueris, sed vnguentis oblitus, vino, vigiliisque languidus.

Squalor, Reorum sordes, Vide Sordes pro Reorum squalore, in SORDES.
Incultus squalor. Senec.Hippol.6.
Terribilis squalor. Virg.6.Æneid.
Squalor & lachrymæ Siciliæ. Cic.5.Verr.
Squalor, sordésque sociorum. Cic.7.Verr.
Detergere squalorem rudis seculi. Quintil.lib.2.cap.5.
Omni sordium squalore deterso. Firmic.lib.5.cap.3.
Squalor & mœror. Cic.ad Terentiam, lib.14.3.
In squalore & luctu esse. Metellus ad Cic.lib.5.1.

Squalitudo, Idem quod squalor antiquis. Acc.Eurysac.
Prò dij immortales speciem humanam, inusitatam, egregiam,
Indignam clade & squalitudine. Nonius.

Squalitas, squalor, obsoletum. Acc.Telepho,
Nam etsi operta squalitate est, luctúque horrificali. Lucil.
Squalitate summa, scabie summa, in re summa obrutam. Nonius.

Squalus, Piscis est cuius nomen ab asperitate fluxit. Nam è squator squalor & squalus originem duxere. Eo nomine apud Plinium censeri videntur omnes cartilaginei pisces longæ formæ, vt cùm scribit, Quo in numero sunt squali quoque, quamuis non plani. Turnebus tamen locum mendosum putat. Vide Plin.lib.9.cap.51. Varro 3.de Re rustica, cap.3. Et in ea duntaxat squalos & mugiles pisces.

Squama, squamæ {λεπὶς, φολὶς} Qua corpus piscis aut serpentis tegitur. Plin.lib.9.cap.12, Aquatilium tegmenta plura sunt: alia corio & pilis teguntur, vt vituli, &c. squamis, vt pisces.
Astantes squamæ, Erectæ. Virg.3.Georg.
Crepitans squama. Ouid.15.Metam.
Arrectis squamis horret serpens. Virg.11.Æneid.
Recenti squama nitet serpens. Ouid.9.Metam.
Fulgor incendebat squamam. Virg.5.Æneid.
Rutilis squamis clari. Virg.4.Georg. De regibus apum.
¶Squamæ, Loricarum catenulæ etiam dicuntur in modum squamarum compositæ. Virg.11.Æneidos,
Spumantémque agitabat equum, quem pellis ahenis
In plumam squamis auro conserta tegebat. Idem 9.Æneidos,
Nec duplici squama lorica, &c.
Nexilis squama. Silius lib.5.
¶Est & squama æris. Plin.lib.34.cap.11. Et scoria æris simili modo lauatur, minori effectu quàm æs ipsum. Sed & æris flos medicinæ vtilis est. Fit ære fuso, & in alias fornaces translato: ibi flatu crebriore excutiuntur velut milij squamæ, quas vocant florem. Cadunt autem, quum panes æris aqua refrigerantur, rubéntque. Similiter ex eis fit, quam vocant lepida, & sic adulteratur flos, vt squama veniat pro eo. Est autem squama hæc decussa vi clauis, per quos panes ærei ferruminantur. In Cypriis maximè officinis omnia. Differentia hæc est, quòd squama excutitur ictibus iisdem panibus, flos cadit sponte. Squamæ est alterum genus subtilius, ex summa scilicet lanugine decussum, quod vocant Stomoma.

Squamula, squamulæ, pen.corr. Diminut. Celsus lib.7.cap.26. In se attrahens quasdam quasi squamulas.

Squameus, Adiectiuum {λεπιδόεις} Plenum squamis. Virgil.2.Georg.
Squameus anguis Idem 2.Æneidos,
-bis collo squamea circum
Terga dati superant capite & ceruicibus altis. Sic 3.Georg.
Membrana squamea. Ouid.7.Metam.

Squamiger, penult.corr. squamigera, squamigerum, pen.corr. {λεπιδοφόρος} Quod habet squamas. Lucret.lib.1,
Squamigerum genus. Id est pisces. Plin.lib.11.cap.37, Simili modo squamigeris atque serpentibus.
Pecudes natantes squamigerum. Lucret.lib.2.
Nitentes squamigeri. Lucret.lib.1.

Squamosus, penult.prod. Adiectiuum {λεπιδωτὸς} Squamis plenum. Plin.lib.9.cap.16. Vagantur gregatim ferè cuiusque generis squamosi. Cic.2.de Nat.deor. Hanc Aries tegit, & squamoso corpore Pisces.
Orbes squamosos volubilibus nexibus torquet. Ouid.3.Metam.
Draco squamosus. Virg.4.Georg.
Squamosum pecus, pro Piscibus. Plaut.Rud.25. Columel.lib.8.cap.17, Eorúmque alios simplices & rectos, quò secedant squamosi greges. De piscinis.

Squamatim, penul.prod. Aduerbium {λεπίδων δίκην} Plin.lib.16.cap.10. Nucamenta squamatim compacta dependent. Id est velut squamæ compacta & colligata.

Squarosus, pen.prod. Adiectiuum {λεπρώδης} A squamarum similitudine dicti squarosi, quorum cutis exturget ob assiduam illuuiem. Lucilius,
Varonum ac rupicum squarosa incondita rostra. Festus.

Squatina, squatinæ {ῥίνη} Ex planorum piscium genere. Plin.lib.9.cap.51, Ex planis squatina sola bis, Autumno & Vergiliarum occasu parit. Ibidem cap.12. Aspera cute vt squatina, qua lignum & ebora poliuntur.

Squilla, squillæ, Varroni: siue scilla Plinio, & scella Hippocrati {σκίλλα} vulgò Squilla, radix sit, bulbus, an cyma, siue fructus, à Theophrasto dubitatur. Varro lib.1 de Re rust. Alia in mari, vt palmas & squillas. Videto Plinium lib.19.cap.5. & lib.20.cap.9. & Theophrastum lib.7.cap.11.
¶Squilla, Genus piscis, quod societatem init cum pinna, & in ipsa pinnæ concha inuenitur inclusum. Plinius lib.9.cap.51. Reliqua mollium tergis coeunt, vt canes. Item locustæ, & squillæ, cancri ore. Plin.epist.41. Mare non sanè pretiosis piscibus abundat, soleas tamen & squillas optimas gerit. Rursus Plinius maior lib 9.cap.42. Nascitur in limosis subrecta semper, nec vnquam sine comite, quem pinnoterem vocant, alij pinnophylacem, is est squilla parua. De pinna. Cicero 2.de Natura deorum, Pinna verò (sic enim Græcè dicitur) duabus grandibus patula conchis, cum parua squilla quasi societatem coit comparandi cibi. Horat.2.Serm.saty.4,
Tostis marcentem squillis recreabis. Idem Saty.8,
Affertur squillas inter murænа natantes. Iuuen.Saty.5.

S T

St {ς} Vox est silentium indicentis. Terent.Phorm.5.1,
-quid? non is obsecro es,
Quem semper te esse dictitasti?
c.st.s. quid has metuis fores? &c.

STABIAE, arum, Campaniæ oppidum bello sociali à Silla deletum Cn. Pompeio & L. Carbone COSS. Plinius lib 3.cap.7.

Stabianus ager. Plin.lib.32.cap 1, In stabiano Campaniæ ad promontorium Herculis Melanuri in mari panem abiectum rapiũt, iidémque ad nullum cibum in quo hamus sit accedunt.

Stabilimen, Stabilio, Stabilis, Stabilitas, Vide STO.

STABILINVS, Deaster quidam de quo Alexand. Alexandrinus lib.vlt. Genialium dierum cap.vltimo.

Stabulum, stabuli, pen.corr. {ἔπαυλις, αὔλιον, αὐλία, σαθμὸς, σηκὸς, πανδοχεῖον} A stando dicitur. Locus in quem qui longo itinere fessi sunt, secedere solent: quod & diuersorium, & hospitium dicitur, & meritorium, quia meretrices illic esse solent. Vlpian.in l.Lex Cornelia. D. De iniuriis & famos.libell. Tantum igitur ad meritoria vel stabula non pertinebit. Plaut.Aulul.7,
Neutrobi habeam stabile stabulum.
Stabulum confidentiæ. Plaut.Mostel.6.3. Idem Trucul.11,
-stabulum flagitij? Idem Casin.4,
Stabulum nequitiæ. Cic.2.Philipp. Huius in sedibus pro cubiculis stabula, pro triclin:is popinæ sunt.
Exercere stabulum, Vide EXERCEO.
Stabula, generaliter dicuntur loca in quibus armenta, gregésque consistunt, in agris & sub dio: vt sint veluti quædam animalium stationes. Virg.8.Æneidos,
Quatuor à stabulis præstanti corpore tauros
Auertit.
Alta ferarum stabula. Virg.6.Æneid.
Auia stabula. Ouid 6 Metam.
Gelida ferarum stabula. Catul.de Berecinth.58.
Mollia stabula. Virg.3.Georg.
Munita stabula. Silius lib.7.
Pinguia stabula. Virg.4.Georg.
Clausa tenent stabulis armenta. Virg.3.Georg.
Reclusis stabulis armenta rapere. Ouid.epist.8.
Tenere armenta propius stabulis. Virg.1.Georg.
Habitare in stabulis. Ouid.3 Fast.
¶Stabulum pauonum. Colum.lib.8.cap.11.
¶Stabulum, Præsepe in hospitiis. Apuleius, Durissimo casui meo seruiens, ad equum illum vectorem meum probissimum in stabulum concedo: vbi alium etiam Milonis quondam hospitis mei asinum stabulantem inueni.
¶Stabulum etiam sumitur pro quacunque statione, seu habitatione & loco vbi quis stare consueuit. Virg.7.Æneidos,
Ardua tecta petit stabuli, & de culmine summo
Pastorale canit signum.

Stabulo, stabulas, pen.corr. {αὐλίζομαι, σηκάζω, ἐπαυλίζομαι} stabulare: & frequentius stabulor, stabularis, stabulari, Deponens, Stare, diuertere, & quasi stationem habere. Virg.6.Æneidos,
Centauri in foribus stabulant. Seruius, Stabulant, habitant, Et vsurpatiuè dixit, vt popular, luctat: nam stabulor dicimus. Idem 3. Georgicorum,
Nec mos bellantes vnà stabulare. Stat.3.Sylu.2,
Isi Phoroneis quondam stabulata sub antris, &c. Gellius libro 6. capite 3, vnum serpentem in illis locis stabulantem, inusitatæ immanitatis.
¶Stabulare pecus. Varro lib.1. de Re rust. cap.21. Si prata sunt in fundo, neque pecus dominus habet, danda opera vt pabulo vendito alienum pecus in suo fundo pascat, & stabulet.

Stabulor, stabularis, pen.prod. {αὐλίζομαι} Deponens, In stabulum ago, stationem in aliquo loco habeo. Varro 2.de Re rustica capite 3. Stabulatur pecus melius ad hybernos exortus si spectat, quod est alsiosum.
Pecudes stabulantur in antris. Ouid.13.Metam.
Turdi & pauones stabulantur. Varro 3.de Re rust.cap.3. Vide ORNITHON.

Stabulatio, Verbale, Mansio in stabulo. Columel.lib.6.cap.3, Itaque hybernæ stabulationi eorum præparanda sunt stramenta. Id est, quando tempore hyberno stabulabuntur boues. Macrob.lib.8.cap.6.& Gell.lib.16.cap.5.

Stabularius, stabularij {πανδοχεὺς, πανδοχεύς} Hospes, viatores pretio recipiens. Apuleius, Sumo sarcinulam, & pretio mansionis stabulario persoluto, capessimus viam. Vlpianus l 1.D.Nautæ, caupon.&c. Caupones & stabularios, æquè eos accipimus, qui cauponam vel stabulum exercent.
Stabularius, Qui stabuli, hoc est loci vbi animalia stant, curam gerit. Columel.lib.6. Hic enim recognosci grex poterit, numerúsque constare, si velut ex militari disciplina intra stabularij castra manserint. Varro 2.de Re rust.cap.10, In quibus stabularij solent equas abigere.

Stachys, huius stachys, Frutex est, marrubio similis, sed longior, folia ferens numerosa, hirsuta, &c. inquit Dioscorides. Dicta autem quasi spicata ob caulem quem ex se mittit, floribus & semine spicatum. Plin.lib.24.cap.15, Ea quoque quæ stachys vocatur, porri similitudinem habet, longioribus foliis, pluribúsque, & odoris iucundi, colorísque

rísque in luteum inclinati. Pellit menstrua.

Stacte, stactes, fœm.gen. {στακτή} vulgò *Storace liquida* vocatur, inquit Dioscorides, Pinguitudo recentis myrrhæ cum exigua aqua tusæ, & organo expressæ, à distillando dicta, quod Græci στάζειν dicunt, quia è stillatitia duntaxat myrrha fiat. Lucret.lib.2,
Sicut amaracini blandum stactæque liquorem. Pro vnguento & odoramento sumpsit, Columel.lib.10, Et melior stacte ponatur Achaica myrrha. Plin.lib.12.cap.15. Inciduntur bis & ipsæ, iisdémque temporibus, sed à radice vsque ad ramos qui valent. Sudant autem sponte priusquam incidantur, stactem dictam, cui nulla præfertur. Plaut.Curcul.3,
Tu stacte, tu cinnamum, tu rosa, tu crocum & casia es.

Stacteus, Adiectiuum {στάκτειος} Myrrha stactea, quæ stacten producit, & distillat vnguentum, quasi stillatitia: quam plasten, hoc est fictitiam Theophrastus vocat. Plinius lib.12.cap.16. Vetus exemplar non habet stactea.

Stacula, Vitis genus, quam Campani Sirculam, alij Veniculam appellant, inter optimè deflorescentes Plin.lib.14.cap.2.reponit.

Stadium, stadij {στάδιον, στάδιος} Latinè curriculum dicitur, siue locus in quo equi hominésve currunt, & certant athletæ. Nam & Domitianus inter cætera stadium extruxit. Dictum stadium ἀπὸ τῆς στάσεως, hoc est à statione, quòd Hercules eo spatio vno spiritu confecto, constitisset. Institutum quippe ab Hercule stadium tradunt, cúmque pedibus suis metatum esse id stadium quod est Pisis apud Iouem Olympicum, fecisséque id longum pedes sexcentos. Inde posteà cætera stadia terris Græciæ ab aliis instituta pedum quidem simili modo sexcentorum, veruntamen aliquantulum breuiora. Ex Gell.lib.1.cap.1. Cic.2.Tuscul. Vt in stadio cursores exclamant quam maximè possunt.
Olympicum stadium. Senec.Thyeste,2.
Celebrata stadia. Senec.Thyeste,5.
Currere stadium, Vide CVRRO.
Conficere stadia, Vide CONFICIO.
Stadium, inquit Plin.lib.2.cap.23. Centum vigintiquinque nostros efficit passus, hoc est pedes sexcentos vigintiquinque. Idem lib.10.cap.33. Stadij ferè vnius spatio. Cic.ad Atticum, lib.16.334, Quum à Leucopetra profectus (inde enim tramittebam) stadia circiter trecenta processissem, reiectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram.
Stadius, stadij, m.g. Idem quòd stadium. Macrob.in somn.Scip.lib.1.cap.15. Hic horizon quem sibi vniuscuiusque circumscribit aspectus, vltra trecentos & sexaginta stadios longitudinem intra se continere non poterit. Centum enim & octoginta stadios non excedit acies contra videntis.

Stadiodromus, stadiodromi, penult.corr. {σταδιόδρομος} Qui in stadio cursu certat, & stadium percurrit. Firmicus lib.8 cap.8, Si Mars respexerit leporem cælestem in horoscopo, faciet stadiodromos.
Stadiodromus etiam locus in quo ludi & cursus exercentur. Plin. lib.34.cap.8, Eundem vicit & Leontius, qui fecit stadiodromon Astylon qui Olympiæ ostenditur.

Stadialis ager habebat passus CXXV, id est pedes DCXXV: cuius mensura octies comparata milliarium facit, qui constat quinque millibus pedum. Ex libello variorum authorum De limitibus.

STAGIRA, æ {στάγειρα} Oppidum in finibus Macedoniæ, ad sinum Strymonicum, Aristotelis peripatetici patria, qui inde Stagirites σταγειρίτης, cognominatur.

Stagnum, stagni {λίμνη, λίμνα} A stando, dicitur aqua stans, vt ait Seruius. Cicero 1.de Diuinat. Absurdóque sono fontes & stagna cietis.
Stagnum quidam dici putant, quòd in eo aqua perpetuò stet. Alij quòd is locus à Græcis στεγνὸς dicitur, quia bene contineat aquam. Hæc Festus in extremo libro 17. στεγνὸς nomen à verbo στέγω, quod cõtinere, nec pati elabi ac defluere significat, deriuatur.
Ripa stagni. Ouid.6.Metam.
Fontis stagna. Virg.7.Æneid.
Alta stagna. Virg.3.Georg.
Dulcia stagna. Virg.1.Georg.
Extenta latius stagna. Horat.2.Carm.ode 15.
Humida stagna. Virg.12.Æneid.
Immensa stagna. Ouid.1.Metam.
Inferna stagna, Vide INFERNVS.
Liquentia stagna. Catul.ad Sirmionem,29.
Mite stagnum. Virg 8.Æneid.
Modesta iacent nullo tumultu stagna. Stat.2.Sylu.2.
Nauale stagnum. Stat.4.Sylu.4.
Operta carinis stagna. Stat.1.Achil.
Profunda stagna. Ouid.ad Liuiam.
Virentia musco stagna. Virg.4.Georg.
Consuescunt aues stagno. Vide CONSVESCO.
Stagnum, pro mari imitatione Græcorum. Virg.lib 10.Æneidos,
Cùm pedes incessit medij per maxima Nerei
Stagna viam scindens.
¶Stagnum pro parte maris profundissima posuit. Virgil.1.Æneid. quod ea minimè moueatur, sempérque stet, Id est quiescat, nisi nimia oriatur tempestas,
Emissámque (inquit) hyemem sensit Neptunus, & imis
Stagna refusa vadis. Ex Seruio. Refusa, id est emissa.

Stagno, stagnas {λιμνάζω, ἐπικλύζω} stagnare, de aqua dicitur quæ non effluit nec sorbetur. Virgil.lib.4.Georgic. Nilus stagnans. Plinius, Vbi marini fluctus effusi stagnare solent. Tacitus libro primo, Auctus Tyberis plana vrbis stagnauerat. Hoc est in planis, siue per plana.
Orbis stagnat paludibus. Ouid.1.Metam.
Ripæ stagnantes. Silius lib.10.
Vndæ stagnantes. Silius lib.5.
Stagnare terram dicimus, quę non absorbet, sed continet aquam. Plinius, Agris humidis atque stagnantibus.
Campi stagnantes infuso æquore. Silius lib.3.

Stagnantior, Comparatiuus {ἐπικλυστότερος} Claudia. de Nilo,6. Effluit Ægeo stagnantior.

Stagnatus, pen.prod. Adiectiuum {λιμνώδης} Colum.lib.10,
Nam neque sicca placet, nec quæ stagnata palude
Perpetitur querulæ semper conuitia ranæ.

Stalagma, stalagmatis, penult.corr. neutr.gen. {στάλαγμα} Vnguentum quod succo constat, quasi distillatio. quippe σταλάζω, stillo significat. Hinc stalagmia, id est stiria. Plinius lib.34.cap.12, Fit & pluribus modis, genere eo in scrobes cauato, quarum è lateribus distillantes hyberno gelu stirias, stalagmias vocant, neque est purius aliud.
Stalagmium, Genus inaurium, vt tradit Sext. Pomp.lib.17. ex authoritate Cæcilij in Cratino, aut, vt alij scribunt, in Carine:
Ex aure eius stalagmium domi habeo. Hac quoque dictione vsus est Plautus in Menæhmis,
Amabo, mi Menæhme inaures da mihi,
Facienda pondo duûm nummûm stalagmia. Sunt igitur ornamenta aurium, similitudine stillarum congelatarum repræsentantia. σταλαγμὸς enim stilla est. Apud Sextum tamen in quibusdam codicibus stalagnium legitur, in aliis stalagminum: vbique, arbitror, corruptè. Apud Plinium lib.34.cap.12. Stalagmias legimus fœminino genere pro purissimo calcacanthi genere in stiriarum formam concreto.

Stamen, staminis, penult.corr.neut.gen. {στήμων} A stando, dicitur quicquid in colo ad nendum ponitur. Plaut.Mil.10,
Tam capulari stamine tibi diu videor viuere? Alludit ad Parcam, quæ, dum morimur, rescindere nostrum stamen dicitur. Plinius lib. 8.cap.48. Inde factum, vt nubentes virgines comitaretur colus compta, & fusus cum stamine. Martial.lib.6,
Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores
Stamina, nec surdos vox habet ista deos.
Albi staminis lanificæ. Iuuen.Saty.12.
Aurea stamina. Stat.11.Thebaidos,
-& pollice docto
Stamina purpureæ sociauerat aurea telæ.
Candida stamina. Ouid.6.Metam.
Tenuissima stamina. Ouid.4.Metam.
Operosum stamen. Ouid.1.de Arte.
Leuia stamina ducere versato fuso. Ouid.4.Metam.
Gracili stamine intendere telas, Ordiri. Ouid.6.Metam.
Minuunt plenas colos stamina. Ouid.epist.3.
Nectere stamina. Senec.Herc.Oetæo,8.
Nere stamina. Ouid.2.Fast.
Fatalia stamina nentes Parcæ. Tibul.lib.1.eleg.7.
Sollicitat stamina docto pollice, Chordas citharæ percutit. Ouid. 11.Metam.
Torquere stamina digitis. Ouid.epist.9.
Pretioso stamine serum velare aliquem. Claud.1.in Eutrop.
Stamina in ligno, vel herbis, sunt veluti filamenta. Plinius libro 16.cap.38, Pulpa mero stamine & tenui constat. Idem libro 21. cap. 5. Ita odor colórque duplex, alius calycis, alius staminis, differentia angusta.

Stamineus, Adiect. Plin.lib.16.cap.43. Magna autem & glutini ratio, propter ea quæ sectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur. Stamineam hoc vsu probant venam, & vocant fertilem, argumento similitudinis, quoniam lachrymosè crispa.
Rota staminea. Propert.lib.3.eleg.6.

STAMNIVS Iupiter {σταμνίος Ζεὺς} Videtur appellari ab Aristophane, vt à P.Fauorino notatur, cùm inquit σαμνίου υἱὸς, id est Stamnij filius Iouis scilicet. sub his enim verbis intelligimus vinum in vase. Dionysius enim Iouis filius. Stamnos quippe vas est, hoc est ὑδρία, κάλπη, κάλαθος. Quinetiam Stamnia vasa sunt vinaria. Lilius Syntag.2. Histor.Deorum.

Stannum, stanni {κασσίτερος} Plin.lib.34.cap.16. Plumbi nigri origo duplex est. Aut enim sua prouenit vena, nec quicquam aliud ex se parit: aut cum argento nascitur, mistísque venis conflatur. Eius qui primus fluit in fornacibus liquor, stannum appellatur: qui secũdus, argentum: quod remansit in fornacibus, galena, quæ portio est tertia addita venæ. Hæc rursus conflata, dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus. Ibidem cap.17, Stannum illitum æneis vasis, saporem gratiorem facit, & compescit æruginis virus: mirúmque, pondus non auget.

Stanneus, Adiectiuum {κασσιτέρινος} Quod ex stanno factum est. Columel.lib.12.cap.41, In cacabo figuli nouo, vel in stanneo coquitur musti arbustiui aminæi vrna. Plinius lib.29.cap.2, Tum in stannea pyxide conditur.

Staphis, huius staphidis, pen.corr.f.g. {σταφὶς ἀγρία} Vulgò *Stafusaria*. Quæ etiam staphis agria, & Latinis pituitaria & pedicularis dicitur. Plin.lib.23.cap.1. Astaphisagria, siue staphis quam vuam taminiam aliqui vocant falsò (suum enim genus habet) cauliculis nigris rectis, foliis labruscæ: fert folliculos verius quàm acinos, virides, similes ciceri: in his nucleum triangulum. Maturescit cum vindemia, nigrescítque, quum taminiæ rubentes norimus acinos: sciamúsque illam in apricis nasci, hanc non nisi in opacis.

Staphylinus, staphylini, pen.prod.masc.gen. {σταφυλῖνος ἄγριος} Colum.lib.9.cap.4, Tum agrestis pastinaca, & eiusdem nominis edomita, quam Græci σταφυλῖνον vocant. Plin.lib.20.cap.5. Alterum genus est staphylinos, quod pastinacam erraticam vocant. Idem lib. 25.cap.9, Si iam maximè tertium genus facere libeat, est simile staphylino, quod pastinacam erraticam appellant.

Staphylodendros {σταφυλόδενδρος} Arbor, quæ in Alpium iugis excrescit, aceri simillima, alba materia, siliquas ferens, & in eis nucleos nucis auelanæ. Quidam eandem existimant cum Theophrasti colicea. Plin.lib.16.cap.16.

STAPHYLVS Anij pater, Thesei filius fuit ex Ariadna, vt in Theseo

ſcribit Plutarchus,vel,vt aliis placet, Bacchi ex Erigone Icari filia, quæ ab hoc deo in vuæ ſpeciem mutato compreſſa legitur apud Ouid.lib.6.Metamorphoſeos,

Liber vt Erigonen falſa deceperit vua. Vnde eorum filio nomen impoſitum Staphylus:quia σταφυλὴ vuam ſignificat. Ariſtophanis tamen in Plutum commentarius hunc non Bacchi filium,ſed amicum appellat. Probus enarrator Virgilij, non Staphylum à ſtaphyle, ſed ſtaphylen à Staphylo dictam exiſtimat. Sic enim in illum lib.1.Georgicorum verſum,

Poculáque inuentis Acheloia miſcuit vuis, ſcriptum reliquit. Ætolus paſtor Staphylus quum Oenei capellas in pabulum duceret, notauit vnam præcipuè ſecedentem à grege,lætiorem cæteris,recipientem ſe ſerius in præſepia. Cuius rei vt cauſam cognoſceret, ſecutus eſt eam clàm. Et in remota ſtipe animaduertit Vuam edentem pomum ſibi incognitum: & ſuſtulit, regíque pertulit Oeneo. Qui expreſſo humore delectatus,quum eum vetuſtate cognoſceret miteſcere, Libero patri appoſuit accepto à ſe hoſpitio. Cuius rei cultum quum demonſtraret, Liber, vt perpetua inuentorum eſſet gloria,cõſtituit vt ab Oeneo,Oenon appellaretur vinum,à Staphylo vua ſtaphyle. Hæc Probus.

STAPHYLVS,pen.corr. { στάφυλος } Sitheni filius,teſte Plinio lib.7,cap.56.primus vinum aqua miſceri docuit.

STARGATERVS,Danorum rex, qui cùm Lenum quendam per nefas occidiſſet, pœnitentia ductus eius filio Hatero ſe præbuit occidendum.Saxo lib.8.Starcaterus à quibuſdam.

STASANOR,Alexandri ſodalis, vir Solius, & qui principatum meruit. Strabo lib.14.in fine.

STASEAS { στασέας } Neapolitanus Platonicus philoſophus, vt ſcribit M.Cicero in libris De finibus bonorum & malorum.

STASIS { στάσις } Vrbs eſt Perſidis edita in petra ſita,quã tenuit Antiochus Seleuci filius.Gentile Staſites στασίτης,Stephano.

Statanus,a,um:Statana vina.Plin.lib.14.cap.6. Nam Falerno contermina Statana,ad principatus venere nõ dubiè: palámque fecere ſua quibuſque terris tempora eſſe,ſicut rerum prouentus occaſúſque.

STATANVS { στάτανος } Deus puerilitatis præſes credebatur antiquis, teſte Varrone de liberis educandis.Nonius.Vide Lilium Syntagmate 1.Hiſtor.Deor.

Statarius, Vide STO.

Stater,ſtateris,pen.prod.maſc.gen. { στατήρ } Genus nummi,quatuor drachmas habens, valentes quatuordecim ſolidos noſtros, vt author eſt Budæus.

Statera,ſtateræ,penultima prod. { σταθμός, ζυγός } A ſtando dicta eſt: Inſtrumentum quo res ponderantur. Cice.2.de Orat.Quæ non aurificis ſtatera, ſed quadam populari trutina examinantur. Stat.4. Sylu.3,

Dum pondus nimium querens ſub alta
Repit languida quadrupes ſtatera.

¶Statera,pro Tympano,& quas Græci magidas vocabant. Plin.lib.33.cap.11. Tympana verò ſe iuuene appellata ſtateras, & lances, quas antiqui magidas appellauerant.

Stathmus,ſtathmi { σταθμός } Græca vox pro Latina vſurpata, ſignificat verò ſtabulum,diuerſorium,vel ſtationem.Item menſuræ Geometricæ genus apud Perſas maximè vſitatum:quorum regnum vniuerſum in ſtathmos regios diuiſum erat, diſpoſitis certo interuallo diuerſoriis,quò,vel quæ in extremis regni angulis gererentur,celerius ad regem poſſent perferri.Stathmorum menſura varia,variis in locis fuit:ferè autem ſeſquiſtadium ſupra centena vicena continebat.de quo vide Herodotum lib.5.

Statice,ſtatices, pen.corr. fœm.g. { στατική } Genus herbæ. Plin.lib.26.cap.8,Eoſdem effectus præſtat & ſtatice ſeptem caulibus, veluti roſæ capita ſuſtinens.

Staticulum,ſtaticuli,pen.corr { ὀχήματος γένος } Genus geſtatorij:ſiue vehiculi vt eſſedum, & petorritum. Plinius lib.34.cap.17.Similíſque modo ad aurea quoque & argentea ſtaticula inanis luxuria peruenit,quæque in ſcyphis cerni prodigium erat,hæc in vehiculis atteri, cultus vocatur. Idem lib.37.cap.10, Reddunt enim ſpecies fluminum nemorum & iumentorum etiam eſſeda & ſtaticula, & equorum ornamenta. Plaut.Sticho 17,

Nunc pariter ambo omnes voco cynædos,contra ſtaticulis ſtare
Non magis potis eſt,quàm fungus imbri.

¶Staticulus,Saltationis genus,in quo nunc ſubitò quaſi ſtandum, nunc proſiliendum eſt. Cato apud Macrobium lib.3. Saturn.cap.14. Præterea cantat vbi collibuit, interdum Græcos verſus agit, iocos dicit,voces demutat,ſtaticulos dat.Plaut.Perſa,23,

Nequeo leno quin tibi ſaltem ſtaticulum dem, quem Hegea Faciebat.

Statilinum,& Statanum,& Fabulinum, Præſides deos Varro Cato,vel De liberis educãdis puerilis ætatis,affirmat. Ali Statano & Statilino,quorum nomina habent ſcripta pontifices.Sic cùm primò fari incipiebant,ſacrificabant diuo Fabulino.Refert Nonius.

Statim { ἄδην,αὐτίκα } Aduerbium, priore producta, à ſtando, Conſtanter,perſeueranter,continuè:quaſi inſiſtendo,& vno ſtatu. Plaut. Amphit.4,

Nec recedit loco quin ſtatim rem gerat. Ibidem 4,
Nec Iugula,nec Veſperugo,neque Vergiliæ occidunt,
Ita ſtatim ſtant ſigna. Ex Nonio.

¶Statim,priore correpta,Mox,ilico:quòd ea quæ mox fiunt,continenter fieri videantur.Cic.in Verrem,Statim ad Meſſanam literas dedit.Id eſt,Sine mora,ſine intermiſſione temporis.

Confeſtim & ſtatim. Cic.in Orat.Antè enim circunſcribitur mente ſententia,confeſtímque verba concurrunt,quæ mens eadem,qua nihil celerius,ſtatim dimittit,vt, &c.

Statim à. Plin.lib.27.cap.9,Semipedalibus ramulis quinis,ſeníſve à radice ſtatim folioſis.

Statim atque. Vlpianus Ad legem Iuliam,l.Si maritus.Et primum Pomponius putat admitti ad accuſationem extraneum poſſe ſtatim atque negauerit: cui aſſentiendum puto. Idem de ædilitio edicto l.Ædiles.

Statim in.Cic.de Aruſp.reſp. Haud poteſt grauioribus à me verbis vulnerari,quàm eſt ſtatim in facto ipſo à grauiſſimo viro P. Seruilio confectus ac trucidatus.

Statim quàm.Martianus de Officio Proconſulis.l.Omnes Proconſules ſtatim quàm vrbem egreſſi fuerint,habent iuriſdictionem.

Statim quàm.Vlpianus in l.1. §. Haber. D. Vſufructuarius quemadmod.caueat, Quarum prior ſtatim committitur quàm aliter fuerit vſus.

Statim vt.Cic.ad Atticum,lib.2.27,Literas ſcripſi H.X. Cerialibus ſtatim vt tuas legeram.

Vt,ſtatim.Cic.Attico,lib.12.241, Nam vt heri me ſalutauit,ſtatim Romam profectus eſt.

Statim,ſequente ablatiuo.Cic.in Orat. Itaque hoc ſum aggreſſus ſtatim Catone abſoluto.

Statio,Statiua,Vide STO.

STATINAE, arum, ſecunda ſyllaba correpta,Inſulæ ſunt in ſinu Campano terræmotu enatæ,Plin.lib.2.cap.88.Papin.in Syluis,

Ænariæque lacus medicos Statináſque renatas.

Statius,Seruile olim nomen fuit. Plerique enim apud veteres ſerui eo nomine fuerunt. Cæcilius quoque ille comœdiarum poëta inclitus, ſeruus fuit, & propterea nomen habuit Statius. Sed poſteà verſum eſt quaſi in cognomentum, appellatúſque eſt Cæcilius Statius.Vide Gell.lib.4.cap.vlt.

STATIVS { στάτιος } Cæcilius poëta comicus fuit, cui Volcatius Sedigitus primas in comœdia partes tribuit, quanquam à Cicerone nõnunquam malus linguæ Latinæ author, nonunquam etiam ferreus ſcriptor appelletur. Statius alius cognomento Papinius illuſtris poëta fuit Neapolitanus,Domitiani temporibus, Iuuenalis & Martialis æqualis,cuius multa extant poëmata: Syluarum libri quatuor: Thebaidos libri duodecim: præterea Achilleidos opus inchoatum, quod, morte præuentus, abſoluere non potuit. Scripſit & Agauen tragœdiam,quam inopia coactus Paridi hiſtrioni vendidit.Iuuenal. Satyra 7,

Curritur ad vocem iucundam & carmen amicæ
Thebaidos,lætam fecit cùm Statius vrbem,
Promiſitque diem,tanta dulcedine captos
Afficit ille animos,tantáque libidine vulgi
Auditur:ſed cùm fregit ſubſellia verſu,
Eſurit,intactam Paridi, niſi vendat Agauen. Fuiſſe autem vtrunque horum ſeruilis conditionis Statij nomen ſeruile ſatis manifeſtum facit.

STATIVS Seboſus, author celebris, quem Plinius allegat ex libro de natura piſcium.Plin.lib.9.cap.16.

Statius à ſtabilitate prænomen cepit. Author Probus in Epitome.

STATONES,Hetruriæ populi apud Plinium lib.3.cap.5.quorum oppidum Statonia commemoratur à Strabone lib.5. In horum agro vinum ſatis generoſum naſcebatur, quod Statonienſe vinum appellabant,cuius meminit Plin.lib.14.cap.6.

Statonienſia vina,in infero mari Italico ſeu Latinienſi naſcuntur. Plin.lib.14.cap.6.

Stator,ſtatoris,Seruus olim dicebatur,aut libertus,qui prope herum aut patronum ſtabat, & ei præſto erat, & ſi quem quærebat arceſſebat ſiſtebátque.Petronius Arbiter,Quædam enim fœminæ ſordibus calent, nec libidinem concitant, niſi aut ſeruos viderint, aut ſtatores diutius cinctos. Diſcinctos legendum putat Turnebus,idque optimè meo quidem iudicio.

Stator,ſtatoris,Vide SISTO.

Statua,& Statuarius,Vide STATVO.

Statuliber,Vide Status,in STO.

Statumen,Statumino,Vide STATVO.

Statuo,ſtatuis,ſtatui,ſtatutum,pen.prod. { τίθημι, ὁρίζομαι, διαγινώσκω, βουλεύομαι } ſtatuere,Decernere.Plaut.Amphit.15,

De ſummo ſummus Iuppiter ſic ſtatuit, ſic fatum habet. Liu.1.ab Vrbe,Ferro igitur eam arcere contumeliam ſtatuunt.

Velle mori ſtatuit.Ouid.10.Metam.

Deliberare & ſtatuere.Cic.3.Verr.Iſte certè ſtatuerat ac deliberauerat non adeſſe,

Statuere & perſeuerare in eo. Cic.de Prouinc. Conſul. Statuit ab initio,& in eo perſeuerauit.

Ex alicuius ſermone ſtatuere.Cic.Attico,lib.9.190.

Statuere & decernere.Cic.Qu.fratri,lib.1.1,In rebus ſtatuendis & decernendis.

Senatus ſtatuit.Cic.5.Verr.Statuit ſenatus hoc, ne illi quidem eſſe licitum cui conceſſerat omnia, à populo factarum quæſitarúmque rerum ſummas imminuere.

¶Statuere,Prouidere:vel exiſtimare,expectare, vel prorſus ita opinari.Cic.7.Verr.Præſertim quum ſtatuiſſes,vt ais,cauſam tibi eſſe dicendam. Ibidem, Cauſam ſibi dicendam eſſe ſtatuerat, iam antè quàm hoc vſu venerit. Budæus.

Non poſſum ſtatuere vtrum, &c.Cic.3.de Oratore,Neque tamen poſſum ſtatuere, vtrùm magis mirer,te illa quæ mihi perſuades maxima eſſe adiumenta, potuiſſe in tuis tantis occupationibus perdiſcere,an ſi non potueris,poſſe iſto modo dicere.

Statuere & iudicare. Cic.2.de Orat. Sine vlla dubitatione ſic ſtatuo & iudico,neminem omnium tot & tanta,quanta ſunt in Craſſo, habuiſſe ornamenta dicendi.

Statuere ſummum bonum,non dolere. Cicero 2.de Finibus,Qui ſummum bonum ſtatuit,non dolere. Idem 1.Officior. Fortis verò, dolorem ſummum malum iudicans: aut temperans, voluptatem ſummum bonum ſtatuens, eſſe certè nullo modo poteſt. Idem Acad.4,Præcide inquit,ſtatue aliquando quid libet.quid?quæ dicuntur quidem.

Sic ſtatuunt. Cicero 4.Acad. Quum Dialectici ſic ſtatuant,omne quod ita diſiunctum ſit,quaſi aut etiam, aut non, non modò verum eſſe,

eſſe,ſed etiam neceſſarium.

Apud animos vel animum ſtatuere.Liu.6.ab Vrbe.

Cum animo ſtatutum ac deliberatum habere. Cic.5.Verr. Tu ſic ordinem Senatorium deſpexiſti, ſic ad iniurias libidinéſque tuas occaſionem coæquaſti,ſic habuiſti ſtatutum cum animo, ac deliberatum,omnes qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætore attigiſſent,Iudices reiicere?

De aliquo ſtatuere, pro Aliquem damnare. Tacit.lib.2. Satis viſum de Viſtilia ſtatuere.Et lib.12,Ius ſtatuendi etiam de procuratoribus dederat.

De re aliqua ſtatuere.Plin.epiſt.98.

Statuere de ſe, Eſt ſibiipſi mortem afferre, non expectata principis damnatione. Tacit.libro 5 Eorum, qui de ſe ſtatuebant, humabantur corpora, manebant teſtamenta, pretium feſtinandi. Idem libro 12.Ius ſtatuendi etiam de procuratoribus dederat, id eſt damnandi.

Documentum ſtatuere ne. Cic.ad Brutum,15,Dixi igitur ſententias in Antonium, dixi in Lepidum ſeueras, neque tam vlciſcendi cauſa, quàm vt & in præſens ſceleratos ciues timore ab impugnanda patria deterrerem, & in poſterum documentum ſtatuerem nequis talem amentiam vellet imitari.

Ex dignitate ſtatuere. Cic.ad Licinium, lib.5.8, Quamobrem tu quantum tuo iudicio tribuendum eſſe nobis putes,ſtatues ipſe,& vt ſpero,ſtatues ex noſtra dignitate.

Exemplum ſtatuere in homine, Idem quod Edere exemplum, Vide EXEMPLVM.Cic.4.Verr. Terent.in Prol.Heaut.

Exemplum ſtatuite in me,vt adoleſcentuli,&c.

Exemplum in aliquem ſtatuere.Cic.5 Verr.In quos aliquid exempli Pop.Roman. ſtatui putat oportere, ab iis tu defenſionis exempla quæris?

Statui te exemplum impudenti, date pudori præmium. Plautus Rudent.16.

Exilium in aliquem ſtatuere.Tacit.lib.5.

Finem aliquem ſtatuere. Cicero ad Domitium, libro 6.22, Sed quum conſilij tui bene fortitérque ſuſcepti, cum tibi finem ſtatueris.

Finem ſtatuit cupidinis atque timoris.Lucr.lib.6.

In aliquem ſtatuere.Cæſar 1.belli Gall.lib.1.Diuitiacus Cæſarem complecti,multis cum lachrymis obſecrare, nequid grauius in fratrem ſtatueret.

Æquabile ius in omnibus ſtatuere.Author ad Heren.lib.3.

Ius actioni ſtatuere. Cicero ad Trebat. lib.7.12, Quod ius ſtatues communi diuidendo, cùm commune nihil poſſit eſſe apud eos qui omnia voluptate ſua metiuntur.

Legem ſibi ſtatuere.Cic.5.Verrin. Ego in iſto reo legem hanc Iudices,mihi ſtatuo,viuendum ita eſſe vt iſti non modò factis, dictíſque omnibus, ſed etiam oris, oculorúmque illa contumacia, ac ſuperbia quam videtis,diſſimilimus eſſe ac ſemper fuiſſe videar.

Locum colloquio ſtatuere.Liu.8.bel.Pun.

Mercedem ſtatuere.Brutus Cic.in epiſt.ad eundem,16.

Modum ſtatuere alienæ induſtriæ.Cic.1.de Finib.Sin laboramus, quis eſt qui alienæ modum ſtatuat induſtriæ?

Modum ſtatuit natura cupidinibus.Horat.1.Serm.ſaty.2.

Statuere ne. Cic.2.Philipp. Statuitúrque ne poſt M.Brutum Proconſulem ſit Creta prouincia.

Pretium ſtatuere.Liu.2.bell.Maced.Terent.in Prol.Heaut.

Si nunquam auarè pretium ſtatui arti meæ.

Statuere quanti. Cic.7.Verr. Primùm inſimulatio eſt repentina, capitalis atque inuidioſi criminis: Statuite quanti hoc putetis, & quàm multo redemiſſe.

Statuere enim qui ſit ſapiens, vel maximè videtur eſſe ſapientis. Cic.4.Acad.

Statuere ſtatuam alicui.Plinius lib.18.cap.3.

Stipendium alicui ſtatuere de publico.Liu.1.ab Vrbe.

Triſte aliquod ſtatuere.Aliquod ſupplicium.Ouidius 2.de Ponto, eleg 2.

Ante oculos ſtatuere.Cic.1.de Orat. Vel ſi cauſam ageres militis, patrem eius, vt ſoles,dicendo à mortuis excitaſſes, ſtatuiſſes ante oculos, complexus eſſet filium,fléníque eum Centumuiris commendaſſet.

Statuere,Firmare,ponere.Plaut.Pſeud.7,

At nunc diſturba quas ſtatuiſti machinas. Liu.9.bel.Maced.Tabernacula ſtatuere in foro. Cic.3.in Catil.Eo ipſo tempore ſignum ſtatueretur,quo collocato atque,&c.

Aras binas ſtatuit è cæſpite,Erexit.Ouid.7.Meta.

Crateras magnos ſtatuunt.Virg.1.Æneid.

Templa ſtatuere.Propert.lib.2.eleg.7.

Terminos ſtatuere.Liu.1.bel.Pun.

Tumulum ſtatuere.Virg.6.Æneid.

Vrbem præclaram ſtatui.Virg.4.Æneid.

¶Statuere,Dedicare.Virg.5 ecloga,

Craterásque duos ſtatuam tibi pinguis olíui. Id eſt dedicabo.

Statuere ſtatuam alicui. Cic.pro Seſtio,Non dubito quin ſi modò eſſet in Repub.Senatus,ſi maieſtas pop.Rom. reuixiſſet, aliquando ſtatua huic ob Remp.interfecto in foro ſtatueretur.

¶Statuo,Do eſſe,quod & conſtituere dicitur. Cic.1.de Fin.Statue contrà, aliquem confectum tantis animi corporíſque doloribus, &c.Suprà autem dixerat,conſtituamus aliquem.Budæus.

¶Statuere,Concutere. Terent.Adelph.3.2,

Sublimem medium arriperem, & capite primum in terram ſtatuerem,

Vt cerebro diſpergat viam.

¶Statutum eſt. Cic.Attic.lib.12.241, Equidem neque de genere dubito,placet enim mihi Cluatij:neque de re,ſtatutum eſt enim: de loco nonnunquam.

Iam habeo ſtatutum quid mihi agendum ſit.Cic.Sulpit.lib.4.2.

Statutus, penultima producta, Participium { τακτός. } vt Statuta die, hoc eſt conſtituta, & data ac decreta ex conuentione. Liuius 1.bell Macedon.

Qui ſacrificia gentilitia illo ipſo in ſacello ſtatuto loco anniuerſaria factitarint.Cic.de Aruſp.reſp.

Solenne ſacrificium & ſtatutum.Cic.1.Tuſcul,Quum enim illam ad ſolenne & ſtatutum ſacrificium curru vehi ius eſſet, ſatis longè ab oppido,&c.

Statuti pali, quaſi ſtantes defixi, Id eſt ita collocati in terram, vt ſtantes,non tranſuerſi aut obliqui appareant. Varro 1.de Re ruſtica, capite 14.

Statutum,ſtatuti, penul.prod.neut gen. { τεταγμένον } Decretum, Cic Cornificio,lib.12.25,Neque enim ſtatuti quid in tanta perturbatione habere potuiſti.

Statua, ſtatuæ { ἀνδριάς, ἄγαλμα, ἵδρυμα, ξόανον, ἀφίδρυμα } à Statuo deduci videtur,& eſt imago quæ alicui vel mortuo vel etiam viuenti antiquitus decernebatur, & in foro aut aliquo loco conſpicuo collocabatur, ad alicuius rei bene geſtæ memoriam: quanquam nonnulli hoc inter ſe differre putent imagines & ſtatuas: quòd ſtatuæ ſint æneæ,eboreæ,lapideæ:imagines,cereæ,& pictæ. Sueton.in Tiberio, cap.26.Etiam ſtatuas atque imagines, niſi permittente ſe, poni prohibuit. Cic.9.Philip.Maiores quidem noſtri ſtatuas multis decreuerunt,ſepulchra paucis. Idem 5.Philip. Eíque ſtatuam equeſtrem inauratam in roſtris,aut in quo alio loco in foro vellet,ex huius ordinis ſententia ſtatui placere.

Statua eſt Ludij eius,qui quondam fulmine ictus in Circo, ſepultus eſt in Ianiculo: cuius oſſa poſteà ex prodigiis, oraculorúmque reſponſis,Senatus decreto intra vrbem relata,in Volcanali,quod eſt ſupra Comitium obruta ſunt, ſupérque ea columna cum ipſius effigie poſita eſt. Feſtus.

Inaurata ſtatua pallidior.Catul.ad Iuuentium,76.

Infantes ſtatuas findit Canicula.Horat.2.Sermon.ſaty.5. Hoc eſt mutas.Acron.

Loricata ſtatua,Vide LORICA.

Mediocris ſtatua,Vide MEDIOCRIS.

Conſecrare alicui ſtatuam,Vide CONSECRO.

Decernere ſtatuam,Vide DECERNO.

Omnibus vicis ſtatuæ factæ ſunt, ad eas thus & cerei. Cicero 1. Officior.

Tempeſtate,vi,& vetuſtate intereunt ſtatuæ.Cic.9.Phil.

Statuere ſtatuam alicui.Plin.lib.18.cap.3.

Simulachrum,imago & ſtatua.Cic.pro Archia, An quum ſtatuas & imagines non animorum ſimulachra,ſed corporum,ſtudioſè multi ſummi reliquerunt,&c.

Statuaria,ſtatuariæ,Subſtantiuum, Ars faciendi ſtatuas. Plinius lib.35. cap.12. Laudat & Praſitelem, qui plaſticem matrem ſtatuariæ ſcalpturæque & cælaturæ eſſe dixit. Idem libro 36. cap.5, Non omittendum, hanc artem vetuſtiorem fuiſſe, quàm picturam, aut ſtatuariam.

Statuarius,ſtatuarij { ἀνδριαντοποιός } pro ſtatuarum artifice & ſculptore ponitur à Quintil.lib.5.cap.12. Et apud Plin.lib.34.cap.7. caput eſt de antiquis ſtatuariis.

Statuarius, Adiectiuum { ἀνδριαντοποιητικός. } Plin.lib.34.cap.7.Fuiſſe autem ſtatuariam artem familiarem Italiæ quoque & vetuſtam, indicat Hercules ab Euandro ſacratus.

Statura,ſtaturæ,pen.prod. { σύστασις } Propriè ipſa corporis qualitas & eminentia aut breuitas. Cic.5.de Finib. Corporis igitur noſtri partes, totáque figura & forma & ſtatura quàm apta ad naturam ſit, apparet.

Velim mihi dicas,niſi moleſtum eſt,L.Turſecius qua facie fuerit, qua ſtatura.Cic.2.Philipp.

Apponere formam, ſpeciem, & ſtaturam ad dignitatem. Author ad Herennium,lib.4.

Commoda ſtatura,Vide COMMODVS.

Noſcere figuram & ſtaturam.Cic.1.Tuſc.

¶Statura arboris.Colum.lib.5.cap.5,Producat in tantam ſtaturam quantam permittit agricola. Hoc eſt craſſitudinem & altitudinem. Idem lib.12.cap.48, Maturam oliuam in ſtatura factam colymbadem,de muria tollito.

Statumen,pen.prod.ſtaminis,neut.gen. { χάραξ } Id quo fulcitur vitis, vt pali & pedamenta, & quicquid pro munimento accedit. Colum.lib.4.cap.16, Quum menſem trigeſimum exceſſerit poſita vinea,id eſt tertio autumno,vehementioribus ſtaminibus ſtatim impedanda eſt. Corruptè paſſim legitur impedienda. Ibidem cap.2, Duo viduantur ſtatumina.Idem lib.5.cap.4.

¶Statumen, apud Vitruuiũ dicitur quicquid pro ſtrato adiicitur.

¶Statumina,pro Fixis ſtipitibus cuiuſdam machinæ qua iumenta clauſa curantur. Columel.libro 6.cap.19. Primis autem duobus ſtatuminibus imponitur firmum iugum, ad quod iumenta capiſtrantur.

Statumino,ſtatuminas,penult.corr. { χαρακίζω } ſtatuminare,Statuminibus firmare. Plinius lib.17. cap.22. Eodem modo vineam ſtatuminato.

Statuminare lapidibus.Plin.lib.18. cap.6.

Statuminatio, Verbale. Verbis autem Budæi libet explicare ſtatuminationem & ruderationem Vitruuij in pauimentis:ſic igitur ſcripſit Budæus,Statuminatio, vt hîc apparet (librum Vitruuij intelligit) fit lapidibus & cementis libralibus & manualibus ſine calce & arena: Ruderatio verò ſtatumini ſuperinducitur cum calce & arena, aut rudere nouo aut rediuiuo,id eſt ex vetere ædificio ſumpto,non nuper effoſo, quod conſtat è cemento vt hîc apparet, ad differentiam nuclei qui è teſta contuſa conſtat, & tertio loco inducitur. Hæc doctiſſimi hominis oratio, non tam docet vt intelligamus, quàm manu propè ducit, vt quid iſta ſint apud Vitruuium penè palpemus. Sic autem Vitruuius ait libro 7, Tunc inſuper ſtatuminetur, non minore ſaxo, quàm quod poſſit manum implere:

ftatuminibus inductis ruderetur.Et mox, infuper ex tefta nucleus inducatur,&c.

Status,ftata,ftatum,& Status,huius ftatus,Vide STO.

STATYELLI,orum.Populi Lyguriæ tefte Plin.lib.3.cap.5.quorum oppidum Aquæ Statyellæ collocatur à Strabone ea in via, quæ à Genua Placentiam ducit.

STAVRI,Gentes funt circa Hyrcanum mare,apud Plin.lib.6.cap.16.

Steatites {στεατίτης} Gemma eft feui oftentans, quod Græci στέαρ vocant.Plin.lib.vlt.cap.11.

Steatoma {στεάτωμα} Tumor eft foris in corpore apparens; pinguem intus materiam continens, feuo fimillimam, vnde & nomen accepit nam στέαρ,ατος feuum fignificat. Plin.lib.26.cap.14. Eadem & contra Steatomata efficax.

Stega {στέγη} Locus in naui contectus ἀπὸ τοῦ στεγάζειν quod eft tegere.Plaut.in Bacchid.Fortè vt affedi in Stega. Hinc Triftega,τρίστεγα, dicitur pro triplici tabulato. Stegam pro tugurio rectè quoque vfurpes.στεγάζω enim idem eft, quod tego: στέγη tegumentum. Plautus in Sticho 7.12.

Sine aduocatis, ibidem in cercuro, in ftega,

In amicitiam, atque in gratiam conuortimus. Stege, fteges, fiue Stega, ftegæ Græcè, dicitur Latinè Cala, tectum, contignatio. *Eftage.*

STEGNATIA, Ciuitas in Adriatico litore. Strabo lib.6. E Brundufio verò litus Adriaticum prænternauiganti Stegnatia occurrit ciuitas, commune & nauigantibus, & terreftre iter facientibus ad Barium diuerforium.

Stegnus,ftegna,ftegnum, Strictus. Inde Febres ftegnæ, quæ & conftrictæ vocantur.Plin.lib.23.cap.7.

Stela,ftelæ,Græcis στήλη, dicitur columna: ftructura conftat aut lapidea,aut cœmentitia,aut latentia.Plin.lib.6.cap.29. In altera ftelæ literis incognitis.Stelæ autem propriè lapideæ pilæ furrectæ, in quibus fœdera infcribi folebant, vt omnibus innotefcerent, & in quibus etiam homines profcribi folebant. Ifocrates in Paneg. circa finem vtitur,& Demofthenes identidem. Hodie ftelæ propriè vocari poffunt lapideæ cruces,vel huiufmodi monumenta quæ in militaribus viis extructa videmus, literis interdum infculptis ad memoriam alicuius rei prodendam.Latinè cippi dicuntur,quales fuper fepulchra extruuntur.

Stelephuros, Ortyga, Plantago:herba foliis perpetuò virentibus,ex fpicatarum genere:Plinius libro 21.cap.17.

Stelis,larix arbor ex qua vifcus nafcitur.Plin.lib.16.cap. vltimo.

STELLA Aruncius poeta Patauinus Lepidiffimus, familia confulari ortus Violentillam amauit puellam Neapolitanam, quam tandem vxorem duxit.Hæc in deliciis habuit columbam auem dicatam Veneri, quam Stella fleuit defunctam pulcherrimo carmine opúfque ipfum columbam infcripfit.Martial. lib.12.

Lautigeros habitat facundus Stella penates.

Stella,ftellæ{ἀστήρ} A ftando dicitur:quòd ftellæ in cœlo ftare videātur,cuius innumera exempla apud authores,

Stellam fignificare ait Ateius capito Lætum & profperum,authoritatem fecutus P. Seruilij auguris, quæ ex lamella ærea adfimilis ftellæ,locis inauguratis infigatur.Feftus.

Sunt autem ftellæ natura flammeæ.Cic.2.de Nat.deor.

Heraclides errantibus ftellis diuinitatem tribuit. Cice. primo de Natura deorum.

Facilè vincunt magnitudinem terræ ftellarum globi. Cicero in Somn. Scip.

Traiectio ftellæ. Cic. 2. de Diuinat. Ita te nec terræ fremitus nec cæli difceffus,nec lapideus aut fanguineus imber,nec traiectio ftellæ,nec faces vifæ terrebunt.

Acceffus ftellarum,Vide ACCEDO.

Alba ftella.Horat.1. Carm.ode 12.

Ardentes ftellæ.Virg.4.Æneid.

Aureæ ftellæ. Senec.Herc.furen.1.

Caliginofa ftella.Vide CALIGO.

Candidæ ftellæ.Horat. 3.Carm.ode 15.

Comans ftella.Ouid.15. Metam.

Crinita ftella,Vide CRINIS.

Stella diurna. Plautus.

Inde vfque ad diurnam ftellam craftinam perpotabimus.

Diurnam ftellam vocat eleganter luciferum, vt hefperum noctiferum vocauit Catullus.Monuit Turnebus.

Gelidæ ftellæ. Lucret.lib.6.

Quæ gelidis à ftellis axis aguntur. Gelidis dixit non propter ftellas,fed propter axem,Septentrionalem fcilicet.

Micantes ftellæ. Ouid. 7.Metam.

Proterua ftella canis Icarij.Ouid.2.Amor.eleg.16.

Salubres ftellæ.Horat.1.Serm.faty.7.

Vagæ ftellæ.Lucan.lib.9.

¶ Agmina ftellarum cogit Lucifer.Ouid. 2.Metam.

Depulit ftellas aurora.Ouid.7.Metam.

Diffugiunt ftellæ. Ouid.2.Metam.

Dinumerare ftellas.Cic.1. Offic.Etiam fi dinumerare fe ftellas aut metiri mundi magnitudinem poffe arbitretur?

Fixæ ftellæ.Ouid.2 Metam.

Dies clara fugarat ftellas.Virg 5.Æneid.

Sparfa micant ftellarum lumina cælo.Silius lib.15.

Acies obtufa ftellis.Virg 1 Georg.

Palantes polo ftellæ.Virg 9.Æneid.

Reftrinxit ftellas exortus fol. Lucret.lib.3.

Cælum voluit ftellas rapida vertigine.Silius lib.8.

¶ Stella,pro Sydere ex multis ftellis compacto.Ouid.lib.3.Faft.

Stella Lycaoniam vergit decliuis ad Arcton,

Miluius:hæc illa nocte videnda venit. Miluius autem de quo agit poeta,Hygino & Arato vocatur Olor fiue Cygnus. Hic habet,vt tradit Hyginus, in capite ftellam clarè lucentem vnam: in collo alteram pari fulgore:in vtrifque pennis quinas:fupra caudam, vnam. Sunt qui Aquilam effe putent. fed & hæc quatuor ftellis conftat. Idem lib 5.Faft.

¶ Stella,Pifcis.Plin. lib.9 cap 60. Præter claros fapientia authores video mirari ftellam in mari.Ea figura eft parua admodum caro intus,extra duriore callo.Huic tam igneum feruorem effe tradunt, vt omnia in mari contacta adurat, omnem cibum ftatum peragat.

Stello,ftellas,{στίλβω,ἀστερίζω}ftellare,Propriè ftellarum eft,quum fplendorem fuum emittunt. Eft & ftellare, lucere ftellarum in morem. Martial. lib.2.Et numerofa linunt ftellantem fplenia frontem.Id eft, ftigmatibus multis notatam & inuftam, quomodo cælum ftellis. Plin.lib.37.Quoniam ftellarum Hyadum & numero & difpofitione ftellantur.

¶ Stellare, Inuidere, à ftellione animali, cuius natura eft inuida. Vide STELLIO.

Stellans,Particip.{ἀστερίζων} Claud.lib.2 de rap. Prof.

Ducitur in thalamum virgo,ftat pronuba iuxtà

Stellantes nox picta finus, Id eft ftellarum fplendore confpicuos.

Cæli ftellantis regia.Virg.7.Æneid.

Fons ftellans bullis.Plin.lib.31. cap.2.

Gemmę ftellantes,Oculi caudæ pauoninæ,more ftellarum fulgenter. Ouid.1. Metam.22.

Nox ftellans.Cic.1.de Diuin.

Cùm clara fpeciem concreto lumine luna

Abdidit, & fubitò ftellanti nocte perempta eft. Ex poëta.

Olympus ftellans.Cic. 1.de Diuin.

Nam pater altitonans ftellanti nixus olympo.Ex poëta.

Ora ftellantia Tauri. Ouid.5. Faft.

Stellans volatus,Hoc eft qui à ftella fit, vel qui ita in cælo confpicitur, præfertim æftate fuper noctem, quafi à ftella aliqua volante fiat. Plin.lib.18.cap.26,Ita appellant ruftici ftellantes volatus, Græci verò lampyridas.

Stellatus, pen. prod. Adiectiuum, {ἀστερόεις, κατάστερος} Stellis plenum: proprium cæli epithethon quum eft clarum & ferenum: quanquam ad alia etiam transfertur. Plin.lib.10.cap.67. Salamandra animal lacerti figura ftellatum.

Stellata domus.Claud.lib.3 de Raptu.

Enfis ftellatus fulua iafpide.Virg.4.Æneid.

Stellatus,luculenter & eleganter dictum pro inter fydera relatus, & fydus factus, fed græcorum modo,quibus hoc fignificat κατηστερίσθεις,vt qui mediocriter Græcorum literis tinctus eft, nouit. Cice.5. Tufcul.Nec ftellatus Cepheus,&c.

Stellifer,pen.cor. Adiect.{ἀστεροφόρος} Quod fert ftellas, proprium cæli epitheton.Cic. in Somnio Scip. Quam ob caufam fummus ille cæli ftelliferi curfus.

Olympus ftellifer.Senec.Herc.Oethæo,15.

Stelliger,pen.corr.Aliud adiect. {ἀστεροφόρος} vt Polus ftelliger.Stat.12. Thebaid.

Axis ftelliger.Stat.3.Sylu.3.

Stellatura,ftellaturæ,pen.prod.Nomen erat annonæ militaris.Lampridius in Alexandro,Annonas militum diligenter infpexit: Tribunos qui per ftellaturas militibus aliquid abftuliffent, capitali pœna affecit.Spartianus in Pefcēnino,Nam & Imperator Tribunos duos, quos conftitit ftellaturas accepiffe, lapidibus obrui ab auxiliaribus iuffit.Budæus.

STELLATINA tribus.Vide TRIBVS.

Stellio,ftellionis,mafc.gen.{ἀσκάλαβος,ἀσκαλαβώτης} Animal lacertæ fimile tergo circulis quibufdam depictum,lucentibus guttis ad modum ftellarum,à Græcis dicitur afcalabotes:quòd apud eos ἄσκαλοι circulus eft.Stelliones, inquit Marcellinus, in nouis domibus cernuntur,fortè ij quos Romanum vulgus *tarentulas* vocat, albas, innocuas,& pufillis lacertis fimiles.Stelliones,inquit Barbarus, fraudulētiffima funt animalia,phalangiorum fortaffè generis. Plin.lib.30.ca. 10. Tunicula ftellionis, quam eodem modo vt anguis exuit, pota, &c. Operæpretium eft fcire quomodo præripiatur, quum exuitur membrana hyberna, aliàs deuoranti eam, quoniam nullum animal fraudulentius inuidere homini tradunt. Inde ftellionum nomen aiunt in maledicum tranflatū:Sed eo derelicto,non poteft remeare. Nihil ei remedio in comitialibus morbis prefertur. Virg.4.Georg.

-nam fæpe fauos ignotus adedit Stellio.

Stellionatus,huius ftellionatus,pen.prod.m.g.Crimen apud Iurifconf. à ftellione nomen fumpfit,quod fit quum aliquid dolo factum eft:vt fi quis rem alij obligatam diffimulata obligatione, per calliditatem alij diftraxerit,vel permutauerit, vel in folutum dederit, aut fi quis merces fuppofuerit,vel obligatas auerterit,vel corruperit,aut impofturam fecerit: cuius nulla pœna ordinaria eft, fed extraordinariè plectitur,& ad præfidem fpectat.Hæc ex Vlpiano, De crimine ftellionatus. l.Stellionatus.

Stemma,ftemmatis,neut.gener. {στέμμα} Coronamentum quod ex multis floribus compofitum eft.Dictum à Græco,quafi στεφάνωμα.στέφω enim corono:& στέφανος corona.Firmicus lib.4.Magnos viros faciet Mercurius,qui facris & religiofis ftemmatibus coronentur.

¶ Stemmata,Imagines maiorum,quæ poni folebant in atriis.Martialis,lib.1.in Pofthumum,

Atria Pifonum ftabant, cum ftemmate toto.

Iuuen.Saty.8 Sueton. in Nerone, cap.73. Quod in vetere gentilium ftemmate C.Caffij percufforis Cæfaris imagines retinuiffet. Plin.li. 35. cap.2.3. Expreffi cera vultus fingulis difponebantur armariis, vt effent imagines quæ comitarentur gentilitia funera.Sempérque defuncto aliquo totus aderat familiæ eius, qui vnquam fuerat, populus. Stemmata verò lineis difcurrebant ad imagines pictas.Hæc Plinius.Polybius rem fic explicat, Quum apud eos illuftris vir aliquis ex hac migrauit vita,in funere cum reliquo ornatu in forum fertur in Roftra quæ vocantur, interdum ftans ante omnium oculos, rarò recubans.Circunfufa autem populi corona,in Roftra afcendit filius fi quem puberem reliquerit, qui fortè adfit: fin minus,propinquus aliquis

aliquis:& de mortui virtutibus dicit,rebúfque quas is profperè geffcrit. Eo deinde fepulto, iuftífque factis, mortui imaginem in illuftriffimo domus loco ponunt in cellula lignea conditam.Imago autem perfona eft ad fimilitudinem egregiè expreffa, & forma, & lineamentis. Has imagines & in publicis feriis aperiunt ornántque magnificè,& quum ex familia clarus aliquis moritur, in funus producunt.Vide imagines maiorum in IMAGO. Saluftius quoque in Iugurth.non ita procul ab initio, Nam fæpe,inquit,audiui ego,Qu. Maximum,P.Scipionem,prætereà ciuitatis noftræ præclaros viros, folitos ita dicere, quum maiorum imagines intuerentur,vehementiffimè fibi animum ad virtutem accendi: fcilicet non ceram illam, neque figuram,tātam vim in fefe habere,fed memoria rerum geftarum eam flammam egregiis viris in pectore crefcere: neque prius fedari,quàm virtus eorum famam atque gloriam adæquauerit. Iuuenalis etiam Saty.8,

Tota licèt veteres exornent vndique ceræ

Atria,nobilitas fola eft atque vnica virtus.

A proauis demiffum ftemma.Stat.3.Sylu.3.

¶Stemma,pro Facinore nonunquam accipitur: quoniam mos erat apud antiquos,vt qui quicquā bene gefferant,coronis donarentur,& eædem ftatuarum capitibus imponerentur.Martial.lib.1,

Cæfaris atque Iouis confer nunc ftemma iuuentus:

Par onus vt tulerint,altius ifte tulit.

¶Stemmata, Infcriptiones faxorum.Martial.lib.10.in Gallum,

Triftia faxorum ftemmata delet herus. Alij codices rectius habēt, ftigmata delet Heros. Senfus eft, Heros medicus delet triftia faxorum ftigmata.

STENICLARVS, ciuitas regia Meffeniorum, in qua regnauit Crefphon.Strabo lib 8.

STENNIO,{στεννώ}Bocatio li.10.ca 10.filia Phorci,ex mõftro marino fufcepta:quæ debilitas interpretatur,Id eft timoris initiū,quod tantùm mentem debilitat.Stenio rectiùs fcribitur. Soror fuit Medufæ.

STENTOR,huius ftentoris,pe.cor. {στέντωρ} vnus fuit è ducibus Græcorum,qui ad Troiam profecti funt,cuius tantus erat vocis fonitus quātus aliorū quinquaginta,vt fcribit Hom.li.5.Iliad.Iuuen.Sat.13,

Tu mifer exclamas,vt Stentora vincere poffis.

STEPHANIO,is qui primus togatus faltare inftituit,vitæ diuturnioris fuiffe commemoratur à Plinio lib.7.cap.48.

Stephanitæ vites {στεφανῖται ἄμπελοι} Hoc eft coronariæ,nempe quæ per ftatumina calamorū materiis ligatis in orbiculos, gyrófque flectuntur,& materiis fummiffis, earundem ftatuminibus per orbem, & in coronam connectuntur.Colum.lib.3.cap.2,Nec folùm quæ iucunditate faporis,verumetiam quæ fpecie commendari poffint,cenferi debent:vt ftephanitæ,vt tripedaneæ.

Stephanoma,{στεφάνωμα} idem quod coronamentum,hoc eft,materia coronarum, id eft, flores frondéfve, quæ odoris colorífve gratia coronis folent intexi.

Stephanopolis,pe.prod & Stephanoplocos,{στεφανοπλόκος} Plin. lib.35.cap.11,Amauit in iuuenta Glyceram municipem fuam,inuentricem coronarū:certandóque imitatione eius, ad numerofiffimam florum varietatem perduxit artem illam: poftremò pinxit illam fedentem cum corona:quæ è nobiliffimis eius tabula appellata eft ftephanoplocos,ab aliis ftephanopolis,quoniam Glycera coronas venditando fuftentauerat paupertatem.

STEPHANVS {στέφανος} Nomen proprium. Latinè verti poteft corona:à quo Stephanium & Stephanifcus diminutiua:à quorum pofteriore fit rurfus aliud diminutiuum Stephanicidium Stephanus diaconus prothomartyr.Lucas in Act.Stephanus,qui de vrbib.fcripfit.

Sterculius,Vide pòft STERCVS.

Stercus,ftercoris,penul. correp. neu. gen. {κόπρος, κοπρία,μίνθος,ἀφόδιον,ἀφόδευμα,} Plin.lib.17.cap.9.Cato,Stercus vnde fiat, ftramenta, lupinum,paleas,fabalia,ac frōdes ilignas,quernáfque. Plaut.Afin.9. Iuffin' fcelefte ab ianua hoc ftercus hinc auferri? Colum.lib 2.cap. 6. Vineis emaciatis & aruis optimum ftercus lupinum præbet. Ibidem cap.15 De generibus ftercoris.

Canino ftercore fœda atria.Iuuenal.faty.14.

Tetrum ftercus.Lucret.2.

Color fucatus ftercore crocodilli.Horat.Epod.12.

Auferre ftercus ab ianua,Vide AVFERO.

Iniectum ftercus. Cic.1. de Diuin. Se interfectum in plauftrum à caupone effe coniectum,& fupra ftercus iniectum,&c.

Stercore faturare agrum.Colum.lib.2.cap.9.

Stercore fatiatum folum.Colum.lib.2.cap.10.

Ingerere ftercus vitibus.Colum.lib.2.cap.16.

Nolo ftercus curiæ dici Glauciam.Cic.3.de Orat.

Stercoreus, Adiect.{κοπρινός} Plaut.Milit 4.

-miles meus eft herus,

Qui hinc ad forum abiit:gloriofus,impudens,

Stercoreus,plenus periurij,atque adulterij.

Stercoro, ftercoras, pen. cor. {μινθόω,κοπρίζω,} ftercorare, Fimum agris fœcunditatis gratia infpergere. Plin.lib.18.cap 23. Ager, fi non ftercoratur,alget:fi nimiū ftercoratus eft,aduritur. Colum.li.2.c.16.

Colere & ftercorare agrum.Cic.de Senec. At Homerus,qui multis vt mihi videtur,antè feculis fuit, Laertem lenietem defiderium quod capiebat è filio,colentem agrum,& eum ftercorantem facit.

Spiffius,vel rarius ftercorare.Colum.lib.2.cap.5.

¶Stercorare,Pinguefacere. Colum.lib.12. Vicia & faba ftercorare agrum dicuntur.Idem lib.17.cap.9.Segetem ftercorant fruges,lupinum,faba,vicia.

Stercoratus,pen.prod. {κεκοπρισμένος,} Participium,fiue nomen ex participio,Stercore infectum.Colu.li.1.cap.16.Pomaria quoque & hortos oportet fepto circundari,& effe in propinquo, atque in ea parte quò poffit omnis ftercorata colluuies cortis, balineorúmque, & oleis expreffa amurcæ fanies influere.Idem lib.2.cap.11. Stercoratiffimus locus.Sic apud Catonem,4.

Ager ftercoratus.Iabolenus in l. Cùm vfumfructum. §. vltim.D. Quibus modis vfufruct.

Stercoratio, Verbale,{κόπρισις,} Colum. lib 2.cap 16. Si tamen aliqua caufa tempeftiuam ftercorationem facere prohibuerit, fecunda ratio eft,antè quàm farrias,more feminātis,ex auiariis puluerem ftercoris per fegetem fpargere.Sic Plin.lib.10.cap.23.

Modica ftercoratione terra refoueatur. Colum.lib.2.ca.1.ad finē.

Stercorarius, Adiect. {κοπρικός,} Quod ad ftercora pertinet: vt Crates ftercorariæ.Varro lib.1.de Re ruftica.

Stercorofus,pen.pro.Adiect.{κοπρώδης,}Plenum ftercore,Colum.lib.8. cap.3,Nam plurimū refert,aquam non effe in ea nifi vno loco,quam bibāt,eámque mundiffimam:nam ftercorofa pituitā concitat. Idem lib.11. cap.3. Ea quum pingui & ftercorofo folo poft idus Februarias fic obrueris.Cat.de re Ruft.Locus ftercorofiffimus.

Sterquilinium,Sterquilinij,{κοπρών,κοπρία,} Locus ftercoribus plenus, feu ftercoris receptaculum. Colum. lib.1. cap 6, Sterquilinia duō fint:vnum quod noua purgamenta recipiat,& in annū conferuet:alterū ex quo vetera vehātur: fed vtrunque more pifcinarū deuexum leni cliuo,& extructū,pauitūq; folū habeat,ne humorē tranfmittāt.

¶Sterquilinium lenonem vocat Plaut.in Perfa,12,

-eho lutum lenonium

Commiftum,eho tu fterquilinium publicum. Terent.Phorm.3.2.

STERCVLIVS Deus apud Macrobium id eft Saturnus quòd ftercorandorum agrorum rationem induxerit & docuerit.Plinius Stercutiū vocat: Stercutius (inquit) Fauni filius,Italiæ rex,ftercorationis agrorum in Italia inuētor,ob id donatus immortalitate. Videndus Lilius Syntag.1.Hiftor.deorum.

STEREA,vrbs Græciæ ad Potamum fluuium.Strabo lib.9.

Stereobata,ftereobatæ,pen.cor.m.g. Vide SCYLOBATA.

STEREONTIVM {στερεόντιον} Ptolemęo.lib.2.cap.11,Germaniæ vrbs: hodie Caffilium,vulgò *Caffel.*

Sterilis,& hoc fterile,penul.cor.{ἄγονος,ἄφορος,ἄτεκνος,στεῖρος,στέριφος} Infœcundus: & fructum non ferens, fine prole, στερέω enim Græcis priuo feu careo.Et στερητικός, fterilis. Plin.lib.10.cap.60. Sunt autem fterilia,& minora:ac minus iucundi faporis oua.

Sterilis in gignendo.Plin.lib.11.cap 39.

Veri fterilis,Qui verum nefcit.Perf.faty.5.

¶Agros fteriles exurit Sirius.Virg.3.Æneid.

Amator fterilis,qui non habet quod det amicæ.Plaut. Truc.5.

Amator fterilis.Stat.3 Sylu.4.

Arena fterilis.Virg.1 Georg.

Auenæ fteriles.Virg 5.eclog.

Corpora fterilia fonitu,Carentia & priuata fono.Lucret.lib.2.

Domus fterilis.Propert.lib.4.eleg.12.

Dos fterilis,fine commodo aliquo.l.4.in fi.D.de pact.dotal.

Februarius fterilis.Cic.ad Qu.fra.lib.2.14.

Herba fterilis.Ouid.3.Amor.eleg.6.

Humo fterili ponere femina.Propert.lib.2.eleg.12.

Iuuenca fterilis.Ouid.5.Faft.

Manus fteriles,quæ nihil afferunt.Plaut.in Truc.4.

Palus fterilis.Horat.de Arte.

Pax fterilis. Tacit.lib.1.

Pecunia fterilis, Quæ vfuras non parit.l.3.§. vfuras.D.de contr. tutel.& vtil.act.

Profpectus fterilis.Plaut.Mil.10,

Sterilis hinc profpectus vfque ad vltimam plateam probè eft.

Nullum temporis pūctum fterile beneficio. Plin.in Paneg. Quod momentum, quod imò temporis punctum aut beneficio fterile, aut vacuum laude?

Rubigo fterilis.Horat.3.Carm.ode 23.

Seculum virtutum fterile. Tacit.lib.17.

Syluæ fteriles.Virg.2.Georg.

Vacca fterilis.Virg.6.Æneid.

Venus fterilis.Lucret.li.4, -pater à gnatis ne dulcibus vnquam

Appelletur:& vt fterili venere exigat æuum.

Vir fterilis.Catul.de Berecynth.58.

Sterilus,Adiect.pro fterilis. Lucret.lib.2.

Et fonitu fterila,& fucco ieiuna feruntur.

Sterilefco,fterilefcis {στειρόομαι} fterilefcere,Sterilem fieri.Plin.lib.8.ca. 50,Capræ pinguedine fterilefcunt.Ibidem,cap.16,Is ergo tradit leænam primo fœtu parere quinque catulos,ac per annos fingulos,vno minus,ab vno fterilefcere.Idem li.7.ca.15, Sterilefcunt tactæ fruges.

Sterilitas,pen.cor.fterilitatis {ἀγονία,ἀτεκνία,στείρωσις} Infertilitas, infœcunditas.Cic.1.de Diuin.Quorum ex habitu atque ex colore cùm falubritatis,tum peftilentiæ figna percipi,nonnunquam etiam quæ fit vel fterilitas agrorum,vel fertilitas futura.

Abolere fterilitatem fœminarum,Vide ABOLEO.

Annonæ fterilitas inceffit hominibus,Vide INCESSO.

Natali & ingenita fterilitate laborātes,Vide INGIGNO & NASCOR.

Sterno,fternis,ftraui,ftratum {στορέω,στόρνυμι,στορεννύω,στορέννυμι,στρωννύω, στρώννυμι,καταστορέω,διομαλίζω} fternere, Extendere. Valla, Sternimus quidem veftes humi,ramos arborū,flores,& multa eiufmodi:tamen frequentius dicimus, Sterno humum floribus,ramis,veftibus. Hinc eft quare dicimus,toros,lectófq; fternere,& equū fternere:non quia fint diuerfi fenfus,fed quia refoluūtur:vt fit fternere, verbi gratia, lectos & equos tapetis,idem quod fternere tapeta lectis & equis.

Sternere equos, Stratis adornare, Liu.8.bel.Pun.

Sternere lectos, Adornare inftruere, apparare. Terent.Heaut.1.1. Plaut.Pfeud 4,

-ftrata,lautáque,coctáque omnia vti fint:nam mihi

Hodie natalis dies eft. Cic. pro Cluent. Lectum illum genialem, quē biennio antè filiæ fuæ nubenti ftrauerat,in eadem domo fibi ornari & fterni expulfa,atque exturbata filia iubet.

Torus fternitur.Ouid.ad Liuiam.

Triclinia fternere. Cic.2.Verr.Publicè fibi conuiuia parari,fterni triclinia etiam in foro iubebat. Idem pro Murena, Strauit pelliculis hœdinis lectulos Punicanos,& expofuit vafa Samia.

Iuuenci cæsi strauere terram. Hoc est operuerunt. Virgi.8.Æneid.
Venti placidi strauerũt æquora. Hoc est plana fecerunt, quę prius intumuerant. Virg.5.Æneid.
Fama tibi strauit benignum iter. Stat.12. Thebaid.
Iter argento sternunt. Lucret.lib.2.
Viam strauit per mare. Lucret.lib.3.
¶Sternere, Deiicere, & quasi in terram extendere, vnde etiam pro occidere sumitur. Liuius 7 ab vrbe, Hunc imitare miles, aiebat, & circa iacentem ducem sterne Gallorum cateruas. Idem 7.bel. Pun. Fessique aliquot somno ac vigiliis sternunt corpora passim. Idem 1. ab Vrbe, Stratis ariete muris.
Corpore toto sternitur in vultus. Stat.12. Thebaid.
Humi sternere aliquem. Horat.4.Carm.ode 14.
Pronum humi sternere. Ouid.2 Metam.
Terræ sternitur toto proiectus corpore. Virg.11.Æneid.
Aciem sternere, Vide ACIES.
Viros sternere cæde. Virg.10.Æneid.
Torrens rapidus sternit agros, sternit sata læta boúmque labores. Virgil.2.Æneid.
Pauor humilis strauit corda mortalia. Virg.1.Georg.
Exitio graui sternere aliquem. Horat.1.Carm.ode 16.
Sternere omnia ferro. Liu.4.bel.Pun.
Hostiliter sternit omnes. Ouid 11.Metam.
Ictu sternere aliquem. Seneca Medea, 8.
Sternere locum saxis. Liu.9.ab Vrbe,
Morti sternere aliquem. Virg.12.Æneid.
Pecus ferro strauit Aiax. Horat.2.Serm.saty.3.
Segetes sternuntur. Ouid.1.Metam.
Sternitur omne solum iaculis. Virg.9.Æneid.
Telo præcipitem sternere. Silius lib.4.
Vulnere sterni. Virg 10.Æneid.
Sternere se somno, pro Ad iacendum se collocare, vt quiescamus. Virg.4.Georg. Liu.bell. Maced. Pars in iuueniles lusus, lasciuiámque versi, pars vescentes sub vmbra, quidam somno etiam strati.

Stratus, Particip. {στρωτός, ἐστρωμένος} Virg.1.Æneid.
-stratóque super discumbitur ostro.
¶Stratus ad pedes alicuius. Cic.ad Att.lib.10.195.
Æquor stratum silet. Virg.9.eclog.
Iter militari labore stratum. Quintil.lib.2.cap.13.
Lapis stratus. Paulus in l. Si prius §.j.D. de aqua pluu.arcend. Placuit, non aliàs per lapidem aquam duci posse, nisi hoc in seruitute constituenda nominatim comprehensum sit. non enim consuetudinis est, vt qui aquam habeat, per lapidem stratum ducat.
Lectus lepidè stratus, Vide LECTVS.
Poma passim strata iacent. Virgil.7.eclog.
Via strata. Liu.8.Vrbe, Facto iudicio viua sub terram ad portam Collinam dextra via strata defossa Scelerato campo.
Vites stratæ, quæ & constratæ. Colum.lib.5.cap.4. Vltima est conditio stratarum vitium, quæ ab enata stirpe confestim velut proiectæ per humum porriguntur.
Vnda strata æqualiter. Ouid.epist.7.

Stratum, strati, {στρῶμα, στρωμνή} substantiuum, Id quod stratum est, super quod quiescendum sit: vt culmi equis super quibus dormiant strata dicuntur: lectus item homini paratus, stratum dici potest. Pli. lib.10.ca.59. Oua pauonis nisi molli strato excepta franguntur. Colum.lib.11.cap.2. Nec cubiculis modò, aut exedris, sed stratis etiam, similibúsque per ordinem committunt.
Dura strata. Ouid.1.Amor.eleg.2.
Mollia strata lecti. Lucret.lib.4.
Picta strata. Ouid.8.Metam.
Corpus corripere è stratis. Virg.3.Æneid.
Excita stratis iuuentus. Lucan.lib.1.
Exilire stratis. Ouid.5.Metam.
Incubare stratis. Virg.4.Æneid.
Alto strato recondidit caput. Ouid.11.Metam.
Reponere membra stratis. Virg.4.Æneid.
Surgere strato. Virg 3 Æneid.
Viarum strata. Virg.1.Æneid. viæ stratæ.
¶Stratum pro operimento equorum. Senec.epist. 81. Equum empturus solui iubet stratum: detrahit vestimẽta seruis vænalibus. Plin. lib.7.ca.56. Frænos & strata equorũ, Pelethronium inuenisse dicunt.

Stratura, straturæ, pen.prod. Sueton. in Claudio.ca.24. Quæstorum collegio pro statura viarum gladiatorum munus iniunxit. Id est pro cura sternendarum viarum.
Stratura, Aliter. Pallad. in Nouembri, cap.pen. Colymbades oliuæ fiunt sic: Alternis cratibus oliuarum pulegium spargis, & mel, & acetum, & sales modicè, stratura intercedente, suffundis. Item sternes oliuas supra surculos fœniculi, &c. Per straturam intelligit, *vn lict, ou vne couche d'oliues estendues.* Colum.lib.12.cap.48. ad finem, Maturam oliuam in stratura factam Colymbadem, de muria tollito. Quo in loco omnes quotquot vidi codices habent statura, sed corruptè. Paulo antè dixerat, alterna tabulata oliuarum & salis.

Sternax, huius sternacis, pen.prod. {ἐκτιναχτικός} Adiect. Equus sternax, qui facilè sternit sedentem. Virgil.12.Æneid.73. Seruius.

Sternuo, sternuis, sternui, sternutum, pen.prod. {πτάρω, πταίρω, πτάρνυμι} sternuere, Flatum è pectore exurgentem cum capitis concussione emittere. Plin.lib.7.cap.6, Oscitatio quidem in enixu lethalis est: sicut sternuisse à coitu, abortiuum. Idem lib.28.cap.6, Theophrastus senes laboriosius sternuere dicit. Propert.lib.2.eleg.3,
Num tibi nascenti, primis mea vita diebus
Aridus argutum sternuit omen Amor?

Sternuto, sternutas, pen.prod. {πτάρνυμι} sternutare, Frequent. Plin.lib. 19.cap.3, Capra sternutante. Idem lib.28.cap.8, Proboscidis tactu capitis dolor leuatur, efficacius si & sternutet.

Sternutatio, Verbale {πταρμός.}

Sternutamentum, sternutamenti, Idem {πταρμός} Plin.lib 28.cap.2, Cur sternutamentis salutamur? Idem lib.20.cap.12, Semen tritum & haustum naribus sternutamenta mouet. Cic.2.de Diuinat. Quæ si suscipiamus, pedis offensio nobis & abruptio corrigiæ, & sternutamenta erunt obseruanda. Gellius libro 12. cap.5, Quum sternutamentis quatiatur.
Euocare sternutamenta. Cels.lib.3.cap.30.
Proritare sternutamenta. Scribon. Largus 10, Proritat sternutamentum etiam per se contusum & iniectum veratrum album.
Salutare sternutamentum. Celsus lib.2.cap.8.
¶Sternutamentum, Medicamentum sternutationẽ euocans. Plin. lib.25.cap.vltimo, Radix in dolore commanducata diutius, rumpit dentes. Eadem sicca concisa, sternutamentum est.

STEROPES, steropis, pen.cor. {στερόπης} vnus ex Vulcani malleatoribus ministris, à fulgure nomen habens. Virgil.8.Æneidos,
Bruntésque Steropésque & nudus membra Pyracmon.

STEROPE, es, penult.cor. {στερόπη} Suidæ, Atlantis filia vna Pleiadum, quam nonnulli Asteropen vocant, Vide in dictionibus CYCLOPS & PLEIADES.

STEROTA, Dorylai regis Cretentium fuit. Strabo lib.10.

Sterquilinium, Vide STERCVS.

Sterrhogonia {στερρογονία} Genus thuris quod Latini masculum dicunt à soliditate: στερρὸν enim Græci solidum dicunt.

Sterto, stertis, stertui {ῥέγχω} stertere, Dormire, siue dormiendo ronchos emittere, in malum ferè semper sumitur. Terentius in Eunucho 5.9,
Fatuus est, insulsus, tardus, stertit noctésque & dies. Pers. Sat.3,
Stertimus indomitum quod despumare falernum
Sufficiat, quinta dum linea tangitur vmbra. Cic.2.de Diuinat. Et quum stertentem aliquem viderint. Idem 4.Acad. Per me vel stertas licet, inquit Carneades, non modò quiescas. Iuuenal.Saty.1, Doctus & ad calicem vigilanti stertere naso.
Supinus stertit. Horat.1.Serm.saty.5.
Vigilans stertis. Lucret.lib 3.
Diem totum stertere. Horat.1.Serm.saty.3.

STESICHORVS, pen.cor. {στησίχορος} Nomen poëtæ ex Himera Siciliæ vrbe, ex qua Himereus est dictus. Alij ex Methauria vrbe natum dicunt. Alij ex Palantio Arcadiæ oppido. Floruit trigesimaseptima Olympiade, sextáque & quinquagesima obiit. Fertur lusciniam aliquando in ore Stesichori infantis cecinisse, mirabili auspicio, summum eum poëtam futurum: & cantus suauitate omnes qui ante eum fuerunt, superaturum. Horatius 4.Carm.ode 9, Stesichoríque graues camœnæ. Fuit enim excellentissimus lyricus: à quo Stesichorium carmen dictum. Ideò autem dictus est Stesichorus, quòd primus saltare ad citharam instituit, hoc est choream ducere. Antè Tisias vocabatur. Fratrem habuit Mamertinum, optimum Geometram. Dicitur & scripsisse Helenæ vituperationem, ex quo exoculatum fuisse, rursúsque ob palinodiam visum recuperasse. Vide Quintil.lib.10.cap.1.

Stesichorites, {στησιχορίτης} in talis numerus est octonarius, ita dictus, teste Polluce à Stesichori poëtæ sepulchro quod omnibus suis partibus octonis constaret angulis videlicet columnis & gradibus.

Stesichorius. Alexander Alexandrinus lib.3.ca.21, Taxillorum ludus ex octo punctis, vel figuris constabat, inter quos vnus Stesichorus nomine, hoc est, octonarius, præcipuus erat.

STESICLEA, mulier fuit insigni forma miráque venustate prædita, quæ quum à Themistocle, & Aristide adamaretur, causa fuit dissidij inter duos præstantissimos duces. Plutarchus in Themistocle.

STESIMBROTVS, penultima correpta, {στησίμβροτος} vel vt alij volunt Stesibrotus {στησίβροτος} historicus fuit Tarsensis, qui Simonis Atheniensium ducis res gestas scripsit, teste Plutarcho in vita Cimonis. Stesimbrotus alius fuit Epaminondæ filius, à suo patre interfectus, quod quum Lacedæmoniis ipso inconsulto manum conseruisset, etiam si speciosissimam ex eo prælio victoriam reportasset. Plutarchus in Paralellis.

STHENELVS, pen. cor. {σθένελος} Capanei & Euadnes filius in bello Troiano, cuius meminit Homerus & Virgil.Æneid.2,
Thessandrus, Stheneleúsque duces, & dirus Vlysses. Fuit & alter eiusdem nominis, quem in cõcione Agamemnonis refert Homerus Persei filium fuisse ex Andromeda coniuge.
Sciens pugnæ Sthelenus. Horatius primo carmin.ode 15. Idem 4.Carminum ode 9,
-non pugnauit ingens
Idomeneus Sthenelúsve solus
Dicenda Musis prælia.

Stheneleius. Adiect. {σθενελήϊος} Ouid.epist.9,
Quem non mille feræ, quem non Stheneleius hostis,
Non potuit Iuno vincere, vicit Amor.
Proles Stheneleia Cycnus. Ouid.2.Metam.

STHENIO, {σθενώ} fuit vna ex filiabus Phorci, & belluæ marinæ, Medusæ soror. Vide in dictione GORGONES.

STHENOBOEA, {σθενόβοια} vxor Proti regis Argiuorum. De qua in dictione BELLEROPHONTES.

Stibadium, stibadij {στιβάδιον} accipitur pro sella & abaco, quo fulti discumbunt conuiuæ: quod primò herbidum fuit, postea verò inualescente luxuria, marmoreum. Hic torus rectius appellabatur, quando à tortis herbis inflectatur. nam apud Græcos stibades, herbæ sunt aptæ ad discumbendum. Hinc stibadion, cubile ex stibade herba constructum. Plin.lib.5.epist.101, In capite stibadum candido marmore vitæ protegitur.
Stibadia, vt alij volunt, paruæ cœnationes erant, in quibus scriptũ esse solebat quot conuiuas cœnatio caperet. De quo titulus est apud Martialem lib.14,
Accipe lunata scriptum testudine signum,
Octo capit: veniat quisquis amicus erit.
Fiebant etiam stibadia in tabulis quæ ebore atque auro ornabantur, trãsferebantúrq; de loco ad locum, prout libido animi ferebat. De hoc

De hoc Martialis libro 9,
Et testitudineum mensus quater hexaclinon, &c. Hexaclinon vocat stibadium sex capiens conuiuas. Ex Sipontino.

Stibium, stibij: siue stibi absoluté, {στίμμι} Spumosus lapis, candicans & nitens: qui in argenti metallis inuenitur, & apud antiquos ad medicinæ vsum plurimum valuit: nunc autem corruptis moribus paulatim ad formæ mulierum lenocinium concessit, vnde γυναικεῖον, id est muliebre ornamentum dici cœptum est. Plinius lib.33.cap.6, In iisdem argenti metallis inuenitur vt propriè dicamus, spumæ lapis candidæ, nitentísque, non tamen translucentis, stimmi appellant, alij stibium, alij alabastrum, alij larbasum, vulgò *Antimonium* appellatum.

Stica, vina dulcia facit. Est stica vua, quam nos *Apianam* appellamus. Plin. lib.14.cap.9.

Stigma, stigmatis, penult.correp. neutri generis {στίγμα} Macula, punctum. Nota siue signum quo quis inuritur, ab στίζω, pungo. Martialis libro 6,
Stigmata nec vafra delebit Cinnamus arte. Plin. scribit stigmata deleri columbino fimo. Martial.lib 12,
Frons hæc stigmate non meo notanda est.
Dignus stigmate. Iuuen.Saty.10.
Stigmata alicui inscribere. Seneca lib. 4.de Benefic. Philippus ita exarsit, vt statim Pausaniæ mandaret, vt improbissimo hospiti stigmata inscriberet, ingratum hospitem testantia. Dignus quidem fuit, cui non inscriberentur illæ literæ, sed insculperentur.
Stigmata militum, Qui militiæ erant adscripti, in eorum manibus stigmata notabantur, vt scribit Aëtius. Veget.lib.1, Sed non statim punctis signorum scribendus est tiro delectus. Et lib.2, Nam victuris in cute punctis milites scripti & matriculis inserti iurare solent. Idem & Fabricensibus fiebat. Iustinianus, Arcad. & Honorius: stigmata, hoc est notæ publicæ fabricensium brachiis ad imitationem tironum infligantur, vt hoc saltem modo possint latitantes agnosci. Turnebus.
¶Stigma, per trãslationem pro Sigillatione & infamia. Suetonius in Iulio cap 73. Valerium Catullum, à quo sibi versiculis de Mamurra perpetua stigmata imposita non dissimulauerat, satisfacientem, eadem die adhibuit cœnæ: hospitióque patris eius, sicut consueuerat, vti perseuerauerit.
Tristia saxorum stigmata delere. Martial.lib.10.in Gallum.

Stigmatias, stigmatiæ {στιγματίας} seruus compũctus notis Threyciis. Cic.de Offic. Barbarus stigmatias.

Stigmaticus, penul.cor. {στιγματικός} Adiectiuum, Famosus & nocens, qui nota aliqua adustus est, vt semper appareat. Cic. scribit Alexandrum Phereum, quum ad vxorem in cubiculũ veniret, solitum præmittere stigmaticum seruum compunctum notis Thraciis, districto gladio ob metum. Eius verba sunt hæc lib.2.Offic. O miserum qui fideliorem & barbarum & stigmaticum putaret, quàm coniugem. Exemplar vetus legit Sticmatiam.

Stigmosus, penultima producta, aliud Adiectiuum. {στιγματώδης} Idem. Plinius iunior libro 1. epist. 5. ad Voconium. In quo Rusticum insectatur, atque etiam Stoicorum simiam appellat, adiicit Vitelliana cicatrice Stigmosum.

Stigo, stigas, stigare, Stimulare, irritare, à quo instigo, castigo, fustigo.

STILBO, stilbonis, Philosophus, qui capta patria, amissis liberis & vxore, quum ex incendio solus, & tamen beatus exiret, interroganti Demetrio (cui cognomen ab exitio vrbium Poliorcetes fuit) nunquid perdidisset, Omnia (inquit) mea bona mecum sunt. Quo dicto dubitare Demetrium coegit an vicisset, Nihil (inquit) perdidi, Omnia enim mea mecum sunt: videlicet virtutes, quas nulla vis hostilis eripere quiuit, quibus sapiens septus, nullum potest subire dispendium.

STILBO, Is qui Diodorum dialecticum pudore mori coegit, dum ei lusorias quæstiones obiiceret, Plin.lib.7.cap.53.

STILBON, sti bontis {στίλβων} Mercurij stella dicitur: id est radians. Fit à verbo Græco στίλβω, resplendeo, quòd eius orbis splendeat. Cic. 2.de Natura deorum, Infra autem hanc stella Mercurij est, ea στίλβων appellatur à Græcis, quæ anno ferè vertente, signiferum lustrat orbem: neque à sole longius vnquam vnius signi interuallo discedit, tum anteuertens, tum subsequens.

STILICO, penultima corrupta {στιλίκων} Honorij imperatoris socer, & Occidentis administrator, multis laudibus à Claudiano poeta celebratus.
Bellipotens Stilico, Claud 6.Paneg.
Magnanimi virtus Stiliconis. Claud.1.in Ruffinum.
Pulcher Stilico. Claud.4 Paneg.

Stiliconius, Adiect. {στιλικώνιος} Claud.de Nupt.Honorij, Agnoscat famulum virgo Stiliconia Pontum.

Stilla, stillæ {σταγὼν, σταλαγμὸς ῥανίς, ψεκάς} Diminutiuum à Stiria, vt ait Festus, accipitur pro gutta: vt stilla olei, stilla aquæ. Apuleius, Et sanguinis eruptionem vriculo admoto, excipit diligenter, vt nulla stilla compareat vsquam, Vitruuius lib.2, Fastigia facientes, luto inducto proclinatis tectis stillicidia deducebant, per id stillæ decidunt in impluuium. Plin.lib.29.ca.4, Ex eo quum opus sit ternis stillis additis in oleum.

Stillicidium, stillicidij {σταγὼν} Quasi stillarum cadium, quòd guttatim cadat, vbi è tectis guttæ fluunt. Cicero primo de Legibus, Quamobrem quò me vocas, aut quid hortaris? vt libellos conficiam de stillicidiorum, ac de parietum iure? Plinius libro 17. capite 12, Stillicidij breuis definitio est. Omnium quæ proiectu frondis ita diffunduntur, vt per ipsas non defluant imbres, stilla sæua est. Ibidem, Stillicidia pinus, quercus, illicis ponderosissima.

Stillo, stillas {στάζω, ψεκάζω, σταλάζω, εἴβομαι, λείβω, συλλείβω, δικάζω} stillare, Guttatim fluere. Martial.lib.1,
Viuebant laceri membris stillantibus artus. Plin.lib.28. cap.7, Et contra morsum eiusdem bibitur, stillaturus.
Stillare lachrymam, & lachryma in ablatiuo. Plinius lib.12.cap.23, Africa Ammoniaci lachrymam stillat in arenis suis. Idem, Frutex est resina stillans.
Arbor stillauit sanguineis roribus. Lucan.lib.7.
Coma stillabat Tyrio rore. Tibul.lib.3.eleg.4.
Dies stillat plumis. Stat 3.Thebaid.
Cernis inexperto rorantes sanguine ventos,
Et plumis stillare diem? De cycnis loquitur qui in aëre ab aquilis discerpebantur, quorúmque plumæ & sanguis in terras defluebant.
Stillare cùm accusandi casu. Horat.de Arte,
-etiam stillabit amicis
Ex oculis rorẽ. Id est, Illachrimabit, gaudere se simulãs. Lambinus.
In aurem stillare. Iuuen.Saty.3, Id est alicui alium clanculum noxiis mendaciis traducere.

Stillans, Participium, {σταλάζων} vt Culter stillans sanguine. Ouidius 2.Fastorum.
Pugio stillans. Cicero 2.Philipp. Ille qui stillantem per se pugionem tulit, is à te honoris causa nominatur.
Sydera stillantia sanguine. Ouid.1.Amor.eleg.8.

Stillatus, penul.produ. aliud Participium, {ἐσταλαγμένος} Ouidius 2.Metamorphoseos,
Inde fluunt lachrymæ, stillatáque sole rigescunt
De ramis electra nouis.
Stillatio, Verbale {στάλαξις} Ipse stillandi actus.

Stillatitius, Adiect. {σταλακτικός} vt Resina stillatitia. Plin.lib.16.cap.11, Eadem resina si cum aqua leuius decoquatur coletúrque, ruffo colore lentescit, ac stillatitia vocatur.

Stilobatæ. Vide STYLOBATAE.

STILPO {στίλπων} Megarensis philosophus, tempore primi Ptolemæi discipulus Pasiclis Thebani, præfuit scholæ Megarensi, scripsit dialogos non minus viginti. Author Suidas. De hoc Cic. in lib.de Fato 15. Laërtius lib.2.

Stilus, Vide STYLVS.

STIMICON, penult.correp. Proprium pastoris cuiusdam, apud Virgilium eclog.5,
Et ista iampridem Stimicon laudauit carmina nobis.

Stimmi, Indeclinabile nomen. Idem quod stibium, Vide STIBIVM.

Stimulus, stimuli, penultima correpta, masculini generis. {κέντρον, βούκεντρον} Propriè dicitur fustis acutæ cuspidis, quo rustici boues suppungunt. Plaut.Truc.16,
-si stimulos pugnis
Cædis, manibus plus dolet. Idem Aulul.4.
Si hodie herclè fustem ceperis, aut stimulum in manum, &c.
¶Stimulus, per translationem, quicquid nos pungit: & à quo vexamur. Plaut.Truc.17.
-næ ista stimulum longè habet, quæ vsque illinc
Cor pungit meum. Cic.2.Tusc. Nam si omnia fugiendæ turpitudinis, adipiscendæque honestatis causa faciamus, non modò stimulos doloris, sed etiam fulmina fortunæ contemnamus libebit.
Veneris stimuli. Lucret.lib.4.
Acres stimuli, Vide ACER, Adiectiuum.
Acriores stimuli. Tacit.lib.17.
Accensæ stimulis maioribus iræ. Stat.11. Thebaid.
Addere stimulos, Vide ADDO.
Adhibere stimulos, Vide ADHIBEO.
Adigere stimulos. Senec.epist.71, Vides quemadmodum extrema quoque mancipia, vbi illis stimulos adegit dolor, excitentur.
Adiicere stimulos, Vide ADIICIO.
Admouere alicui stimulos. Cic. pro Sestio, Hic ego quid prædicem, quibus his rebus Consulem ad rem gerendam excitarit, quos stimulos admouerit homini?
Agitatus stimulis amoris. Ouid.2.Fast.
Auertere stimulos cæci amoris. Virg.3.Georg.
Cæcos stimulos condidit in pectore, id est, furores occultos. Ouid.1.Metam.
Dare stimulos laudum, Exhortari ad laudes. Stat.1.Achil.
Iuuidiæ stimulo mentes Patrum fodit Saturnia. Silius lib.7.
Frangere stimulos nequitiæ. Impetum fœmineum compescere. Propert.lib.3.eleg.19.
Haud mollibus stimulis incitat iras. Virgil.11.Æneid.
Mouere acres stimulos irarum. Lucan.lib.2.
Parce puer stimulis & fortius vtere loris. Ouid.2.Meta.
Subiectare stimulos lasso. Horat.2.Serm.saty.7.
Cæcus aliquis stimulos subest cordi. Lucret.lib.3.
Suffigere nouos stimulos dolori. Occultè infigere. Senec. Thebaid.1.
Verere stimulos sub pectore alicui. Virg.6.Æneid.
Stimulorum seges apud Plautum in Aulularia esse videtur, in qua velut segete se stimuli cædenda & verberanda, vt in segete se messores exercent. Turnebus.

Stimulo, stimulas, pen.cor. {κεντέω, κεντρίζω, πορφάζω, παρορμάω} stimulare, Pungere, agere, commouere, incitare. Plaut. Cistel.5.
Iactor, crucior, agitor, stimulor, versor in amoris rota. Terent. Heaut.2.1.
Magis me nunc amicæ dicta stimulant,
Da mihi, atque affer mihi.
Currum stimulare. Silius lib 16 Curium pro equis dixit.
Verbere caudæ stimulauit se leo. Lucan.lib.1.
Stimulare ad arma Liu.1.ab Vrbe.
Accendere & stimulare. Liu.5.bel.Pun.
Stimulare & incitare. Liu 3, ab Vrbe.
Stimulare ac pungere. Cic.pro Roscio Amer.
Hunc sibi ex animo scrupulum, qui se dies mortésque stimulati

ac pungit,vt euellatis postulat.

Iras functas stimulauimus,id est Compositam litem, & sopitam iracundiam iterum concitauimus.Stat.12.Thebaid.

Stimulat me solitudo.Cic.ad Att.lib.12.240.

Stimulatus,pen.pro.Participium,{κεντηθεὶς,} vt

Rabie; furenti stimulatus animus.Catul.de Berecinth.58.

Iurgia stimulata vino.Ouid.1.de Arte.

Stimulatio,Verb. {κεντισμός,} Pli.lib.35.ca.2.Et erat hęc stimulatio summa ?t ingens,exprobrantibus tectis, quotidie imbellem dominum intrare in alienum triũphum.Vetus codex legit,Et erat hęc stimulatio ingens,exprobrantibus,&c.

Stimulator,pen.pro.{κέντωρ, κεντρότυπος,} Aliud verbale, m.g. Cic.pro Domo sua,Si in causa fuit annona, seditionis quidem stimulator & concitator tu fuisti.

Stimulatrix,pen.prod.stimulatricis,Verbale,fœm.g.{κέντειρα,} Plaut. Mostel.4.

-vt veneficæ illi

Fauces prehendam,atque enicem scelestam stimulatricem.

Stimuleus, Adiectiuum. {κέντειος,} vt Supplicium stimuleum. Plaut. Milit.9.

-nisi tibi supplicium stimuleum deditur,

Dedecoris pleniorem herum faciam tuum. Id est,cruciatus multis stimulis infligitur.

Stingo,stingis,vel stinguo,stinguis, stinxi, stinctum, {σβεννύω} stinguere,Idem quod extinguere.Cic.in Prognost.

Vt quum Luna means Hyperionis officit orbi,

Stinguntur radij cæca caligine tecti. Lucret.lib.2,

-vt cernere possis

Euanescere paulatim,stinguísque colorem. Idem lib.4,

Vt bibere in somnis sitiens quum quærit,& humor

Non datur,ardorem qui membris stinguere possit.

Stipa, Vide STVPA.

Stipator, Vide STIPO.

Stipendium,stipendij {μισθοφορά, μισθοφορία, ὀψώνιον, στιπένδιον} Æs militare,seu præmium quod militibus datur. Varro de vita Populi Romani, Stipendium appellabatur æs quod militi semestre aut annuum dabatur: cui datum non sit propter ignominiam,ære dirutus esset. Compositum nomen ex stipe,& pendo, quasi stips ponderata sit.Vlpianus,De verborum signific.l.Ager.Stipendium,à stipe appellatum est,quòd per stipes,id est modica æra colligatur.Plau.Epid.2, In singulis stipendiis ad hostes exuuias dabit. Plinius lib.33.cap.3, Quin & militum stipendiorum, hoc est stipis ponderandæ pensatores,libripendes dicuntur. Horat. Epod.17, Quæ finis aut quod me manet stipendium?

Stipendiis duobus.Plin.lib.7.cap.28.

Castrensia stipendia,Vide CASTRVM.

Accipere stipendium,Vide ACCIPIO.

Afficere stipendio. Cic.pro Corn. Balbo,Idem in angustiis ærarij victorem exercitum stipendio affecit.Vide AFFICIO.

Capere stipendium,Vide CAPIO.

Cogere stipendium,Vide COGO.

Conferre stipendium,Vide CONFERO.

Confectis stipendiis. Cic. pro lege Manilia,Partem militum,qui iam stipendiis confectis erant,dimisit.

Constituere stipendium militi.Quint.lib.3 cap.8.

Decernere triumphum alicui, ac stipendium, & eum decretis omnibus ornare.Brutus ad Attic.in epist. ad Brutum. Et Lent.lib.1.7,Stipendium Cæsari decretum est.

Dependere stipendium.Cæs.1.de bell.Gal.

Emerita stipendia ambitionis.Cic.de Senect. At illa,quanti sunt, animum,tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis,contentionis, inimicitiarũ, cupiditatum omnium, secum esse,secúmque, vt dicitur,viuere?

Explere stipendia.Tacit.lib.3.

Facere stipendia pedibus.Liu.lib.3.ab Vrbe,Vide FACIO.

Equis se stipendia facturos promittunt.Liu.lib.5.ab Vrbe.

Qui pedestri stipendia fecisset.Liu.lib.7.ab Vrbe.

Opulenta ac ditia stipendia facere. Liu.Decad.3.lib.1.in oratione Annibalis,Ad milites.

Imbui stipendiis castrensibus,Vide IMBVO.

Imponere stipendium,Vide IMPONO.

Mereri stipendia.Cic.pro Cælio, Quum Asellus omnes prouincias stipendia merentem se peragrasse gloriaretur. Et pro Murena, Merere stipendia in bello,Vide MEREO.

Meriri stipendium,Vide METIOR.

Numerare stipendium.Cic.in Pisonem, Quid stipendium militibus per omnes annos à ciuitatibus mensis palàm propositis esse numeratum?

Pendere stipendium.Liu.lib.2.

Persoluere stipendium,Vide PERSOLVO.

Remittere stipendium. Cæs.1.de bel.Gal.

Stipendialis,& hoc stipendiale,pen.prod. {μισθοφορικός} Quod pertinet ad stipendium.Sidonius,Possit fœdere sub stipendiali.

Stipendiarius, Adiectiuum {μισθοφόρος, ὑποτελής} Tributarius, qui soluendo stipendio obnoxius est, qui alio nomine vectigalis dicitur. Vnde multi populi stipendiarij Reip. Romanæ dicebantur, hoc est soluebant stipendium. Cæsar in Comment.lib.1, Reliquásque ciuitates stipendiarias haberent. Sic.lib.7.belli Gal.33, Ne stipendiariis Heduorum expugnatis, cuncta Gallia deficeret.Plin.lib.3.cap.3.Cic. 1.Verr.Socij,stipendiariíque Pop.Rom.afflicti,miseri. Sic pro Corn. Balbo, Quæ pateāt stipendiariis, pateāt hostibus. Plin.lib.5.cap.4, Stipendiarium oppidum.

Stipendiarium vectigal,Id est certum. Cic.5.Verr. Inter Siciliam cæterásque prouincias Iudices, in agrorum vectigalium rationibus hoc interest, quòd cæteris aut impositum vectigal est certum,quod stipendiarium dicitur,&c.aut censoria locatio constituta est.

Stipendiarij,Milites Vegetio dicuntur,qui aliquot iam stipendia habent, tironíque opponit, qui nouellus est: alioquin stipendiarij sunt vectigales,qui pendunt stipendia. Veget.Non tantùm à tironibus, sed à stipendiariis militibus salitio equorum districtè est semper exacta. Annotauit Turnebus.

Stipendiosus,penult.prod.Adiectiuum{μισθοφορώδης} Stipendiosos Vegetius vocat ærarios milites siue mercenarios,qui stipēdia faciunt: quanuis & stipendiosi dicantur, stipendiis pleni: hoc est qui stipendia plurima fecerunt.

Stipendior,stipendiaris {μισθοφορέω} stipendiari, Stipendium recipere, Plinius lib. 6. cap.19. Regi eorum peditum sexcenta milia,equitum xxx.milia,elephantorum nouem milia,per omnes dies stipendiantur.Id est,stipendia faciunt & merent.

Stipes,stipitis,pen.cor.masc.gen. {κορμός, στύπος, στέλεχος} Fustis terræ defixus,vt ait Festus. Cæs.1.bel.Ciuil. Fossas transuersas viis perducit,atque ibi sudes,stipitésque præacutos defigit.

Duri stipites.Virg.7.Æn.

Grauis stipes.Senec.Herc.fur.13.

Inanis stipes.Ouid.de Nuce.

Quernus stipes.Ouid.4.Fast.

Vastus stipes.Senec.Herc.fur.13.

Viridis stipes.Ouid.in Ibin.

Defossus in agro stipes.Ouid.2.Fast.

Ramoso stipite nixus.Ouid.3.Fast.

Nodoso stipite mactare aliquem.Ouid.epist.10.

¶Stipes,per translationem accipitur pro Stulto,insulso, & fatuo. Terent.Heaut.5 1,

-in me quiduis harum conuenit,rerum

Quæ sunt dicta in stultum,caudex, stipes,asinus,plumbeus. Cic. in Pisonem,Sed qui tanquam truncus atque stipes,si stetisset modò, posset sustinere tamen titulum Consulatus.

STIPHANA, lacus in Amasiensium agro,piscosus, & variis pascuis abundans.Strabo lib.12.

STIPHELVS, Vnus ex Centauris Ixionis & Nubis filius à Cœneo interfectus in ea pugna, quæ in Pirithoi nuptiis commissa est inter Lapithas & Centauros.Ouid.lib.12.Metamorph.

Quinque neci Cœneus dederat Stiphelúmque Bromúmque, &c.

Stipo,stipas,{σείζω, σφείσσω, χίζω, πυκνόω,} stipare,Claudendo coarctare, densaréque,&quasi stipa siue stupa obturare,quod in nauibus fieri videmus. Alij Stypo malunt scribere,à verbo Græco στύφω, id est obturo,stringo.Virgil.3.Æneid. -stipátque carinis, Ingens argētum,Dodonæósque lebetas.Col.lib 9.cap.13. Quoniam si non sperant ceras omnes liquoribus stipare, fœtibus expleant. Virg.1.Æneid.De apibus. -aut quum liquentia mella Stipant,& dulci distendunt nectare cellas.

Turba stipat fora.Ouid. ad Pisonem.

¶Stipare,{δορυφορεῖν,} Circundare aliquem, defendendi illius causa.Cic.pro Murena, Catilinam interea alacrem,atque lætum,stipatum choro iuuentutis,vallatum indicibus atque sicarijs. Idem pro Milone, Non enim corona consessus vester cinctus est, vt solebat: non vsitata frequentia stipati sumus. Idem 3.Philipp. Senatum stipauerit armatis.Virg.4 Georg.

Ille operum custos:illum admirantur,& omnes

Circunstant fremitu denso,stipántque frequentes.

Cœtus ministrûm huc stipantur.Stat.3.Sylu.1.

Caterua magna stipante incessit.Virg.1.Æneid.

Stipare Platona Menandro.Horat.Id est, tanquam stipatorem & comitem Platoni Menandrum adiungere:quòd non philosophandi tantùm causa,sed etiam sermones scribendi in villā secessisset, cùm in sermonibus imitari soleret lepores saléśque Menandri, Eupolidis, Archilochi.Ex Turnebo.

Stipatus,pen.pro.Participium:{πεπυκνωμένος,} vt Curia stipata verendis patribus. Ouid.3.de Ponto,eleg 1.

Comitum turba stipata est dea.Ouid.3.Metam.

Turba stipata tegebat eam.Virg.11.Æneid.

Stipatio,Verbale,{δορυφορία,}Cic.pro Sylla,Eius aspectus,concursatio, stipatio, greges hominum perditorum,metum nobis seditionésque afferebant.Plin.lib.10.cap.22.Fessi proferuntur ad primos,ita cæteri stipatione naturali propellunt eos.

Aggressionum, & enthymematum stipatio.Quint.lib.5.cap.14.

Stipatio, multorum hominum multitudo densa & stipata. Plin. iunior lib.4.ep.16.ad Paulinum,Proximè quum dicturus apud Centumuiros essem,adeundi mihi locus,nisi à tribunali,nisi per ipsos iudices non fuit: tanta stipatione cætera tenebantur. *Tant estoit la presse grande.*

Stipator pen.prod.stipatoris.m.g.{στιπτής}Qui in nauibus stipam siue stupam componit,inquit Seruius.

Stipatores {δορυφόροι, πεζέταιροι} Qui regum vel aliorum corpora custodiunt, à stipe quam accipiebant: vel quòd reges stipent, & vndique circundent.Cic.lib.2.Offic.Prĕmittebátque de stipatoribus suis,&c. Idem 5.Verr.Apronius stipatores Venerios secum habebat,ducebat eos circum ciuitates. Idem pro lege Agrar.Ianitores ex equestri loco ducentos in annos singulos,stipatores corporis cōstituit,eosdem ministros & satellites potestatis. Festus, Stipatores, ait Verrius, dictos à stipe, quam mercedis nomine accipiant custodes cuiusque corporis: vnde stipam,in quam amphoræ,quum extruuntur,formari solent.Idem alio loco,Stipatores corporis custodes, quos antiqui latrones vocabant. Stipati enim ferro circundant corpora regum. Horat.1 Serm.saty.3.

Stipticus,pen.cor.Adiectiuum {στυπτικός} Quod stipat,hoc est obstruit. Plin.lib.21.cap.23, Quæ ex his phœnicium colorē habet,radice contrita cuicunque animalium imposita, vlcerum facit stipticam vim. Scribitur & per y psilon,à Græco στύφω Vide STYPTICVS.

Stips,stipis: vel Stipis,huius stipis,f.g.{κέρμα}dicitur pecunia quam antiqui vel in ærarium reponebant, vel diis offerebant, vel mendicis porrigebant ad sustentationē vitæ. Plin.epist.161,Eluctatúsque facit gurgitem

gurgitem, qui lato gremio patescit purus & vitreus, vt numerare iactas stipes & relucentes calculos possis.

Stipē esse nummũ signatũ,testimonio est & id quod datur stipendiũ militi, & cùm spōdetur pecunia, quod stipulari dicitur.Festus.

Mercenariæ stipis ancilla,pro Scorto.Plin.lib.10.cap.63.

Cogere stipem.Cic 2.de Legib.

Colligere stipem,Vide COLLIGO.

Stipem conferre.Vlpian.de Collect.illic.Sed tenuioribus permittitur stipem menstruam cōferre,dum tamen semel in mense coëant. Liu.5.ab Vrbe.

Stipem minimā non confert hęc res,Id est fructum.Col.lib.8.ca.1.

Largifica stipe ditantes omnia.Lucret.lib.2.

Focillare miserum parua stipe.Ouid.ad Pisonem.

Parua stipe opes quærere.Ouid.4.Fast.

Stipem spargere.Plin.lib.33.cap.10.

Stipula,stipulæ,pen.corr. {καλάμη} A stipa,siue stupa deducitur:siue quòd stupæ instar vratur, siue quòd ea quoque stipari tectorum rimæ consueuerunt.Calamus est frumenti,puta tritici,hordei & similium,quod scilicet continet spicam. Plin.lib.14. cap.16, Proximum fit è milij semine maturo cum ipsa stipula. Vir.3 ecloga,

Stridenti miserum stipula disperdere carmen.

Crepitans stipula Ouid.4.Fast.

Fabalis stipula.Ouid.4.Fast.

Leuis stipula.Virg.1 Georg.

Viridis stipula.Virg.1.Georg.

Volantes stipulæ.Virg.1.Georg.

¶Stipula,Quæ remanet in campo,demesso frumento. Terentius Adelph.5 3, -præter hæc

Meridie ipso faciam vt stipulam colligat.

Stipulor,pen.cor.stipularis {ἐπερωτάω, διομολογοῦμαι} stipulari, Verbum iuris est,Postulare sibi promitti aliquid solennibus verbis.Cic.2. de Legib. Si is cui legatum est, stipulatus est idipsum quod legatum est,vt ea pecunia ex stipulatione debeatur. Idem pro Rosc. Comœ. Stipulatus es?vbi?quo die?quo tempore?quo præsente?quis spopondisse me dicit?nemo. Iurisconſ. Si ita à te stipulatus fuero, Quanto minus à Titio consecutus fuero,tantum dare spondes?non solet dubitari quin si nihil à Titio fuero consecutus,totum debeas quod Titius debuerit.Colu.in Præfa li.10, Fœnoris tui Syluine, quòd stipulanti spoponderam tibi reliquam pensiunculam percipe.

¶Stipulor,Verbum commune est secundum Priscianũ lib.8.quod tam in actiua,quàm in passiua significatione ablatiuo iungitur, Stipulor à te,pro interrogo te,& interrogor à te.Plin.lib.2.epist 11,non ita procul à fine. Nam & rationibus Martiani,& sermone quem ille habuerat in ordine Leptitanorum, operam suam Prisco ad turpissimum ministerium commodasse, stipulatúsque de Martiano quinquaginta millia denariorum probabatur.Plaut.Curc.9,

Ibidem erunt scorta exoleta, quísque stipulari solent. Suetonius, in 4.Prætorum,Lætoria (alii legunt Lex prætoria) quæ vetat minorem annis vigintiquinque stipulari. Id est interrogari. Citat & alia Priscianus exempla.

¶Stipulor,verbum est antiquum, quod firmum significabat, hinc Stipulatio dicta,quod promissio stipulando facta firma esse debeat, authore Paulo lib.Sententiarum 5. titulo 8. Vel dicitur Stipulatio à stipe,id est pecunia, authore Varrone libro 2. de ling. Lat. nam propriè de pecunia dicitur,licèt ad alias quoque res referatur.

Stipulator,pen.pro.stipulatoris,Verbale masc.{ἐπερωτητής} Qui per interrogationem obligat promissorem. Cic. pro Quintio, Literæ P. Quintij,testes tot,quibus omnibus caussa iustissima est cur scire potuerint:nulla cur mentiātur,quum à stipulatore tuo comparabūtur.

Stipulatio, Verbale, {ἐπερώτησις, συγγραφή.} Pomponius in l.stipulationũ aliæ. D.de verb.oblig. Stipulatio est verborum conceptio,quibus is qui interrogatur,daturum,factúrúmve se quod interrogatus est respondet. Senec. de Benef. lib.3.cap.85. Vtinam nulla stipulatio emptorem venditori obligaret:nec pacta conuentáque impressis signis custodirentur, fides potius illa seruaret, & æquum colens animus. Cic.ad Att.lib.16.336,Etsi nondum stipulationes legeram Idem 1.de Legibus 21. Stipulationum & iudiciorum formulas componam.

Iustinianus Institut. De verbor. obligat. dictam putat stipulationem, quòd stipulum apud veteres firmum appellabatur, fortè à stipite descendens. Alciatus putat legendum ἀπὸ τοῦ στύπου. Sanè stypos truncum & stipitem significat, omnémque arborem duram ac firmam. Omnis autem promissio stipulando facta debet firma esse. Varro tamen lib.4.de ling.Lat.à stipe, id est pecunia, stipulationem dictam mauult.Nam propriè de pecunia dicitur, licèt ad alias res etiam referatur.

Formulas de stipulatione vide in titulo De verborum obligationibus,& titulis sequentibus. DD.

Stipulatio purè concepta.Paulus in l.4.D.De pactis.

Rescindenda stipulatio. Vlpian. in l.Iurisgentium. §.Item si quis. D.De pactis.Et si stipulatio sit interposita de his, pro quibus pacisci non licet:seruanda non est,sed omnimodo rescindenda.

Acceptam facere stipulationem,est eum, qui per stipulationem promisit,obligatione liberare.Vlpianus,in l. Iulianus. D.De doma. & me.except.

Stipulatiuncula, penul.corr. Diminut. {ἐπερωτημάτιον.} Cic. 1. de Orat. Tu mihi,quum in circulo decipiare aduersarii stipulatiuncula, &c.

Stipulatus,huius stipulatus, pen.prod.m.g. {ἐπερώτημα} Idem quod stipulatio:Plinius,Iouis deorum summi stipulatu.

Stipulatus,huius stipulatus.Quint.Declamat.12.Stipulatu legati nostri perimus.Vlpian.l.j.in princ.D.de verbor.oblig.Acquiret ei ex stipulatu actionem.

Stiria,stiriæ,propriè est aqua frigore concreta pendens,guttatímque stillans.Martial.lib.7,

Turpis ab inuiso pendebat stiria naso. Virg 3.Georgicorum,

Stiriáque impexis induruit horrida barbis. Plin.lib.34.cap.12,Fit & pluribus modis,genere eo in scrobe cauato: quarum è lateribus de-

stillantes hyberno gelu stirias, stalagmias vocant, neque est purius aliud,&c.

Stiricidium,Festus,stiricidium quasi stillicidium, cùm stillæ concretæ frigore cadunt.Stiria enim principale est,stilla deminutum.

Stirps,stirpis {ῥιζόφυτον} stirpes sunt ferulæ,seu virgulta,quæ de radicibus nascuntur. Ea & germina dicuntur, hinc & germinalis arbor. Paulus in l.Sylua cædua.D.de verbo.signifi.Syluam cæduam.Seruius esse putat, quæ succisa rursus ex stirpibus aut radicibus renascatur. Ex Alciato.

Stirps,quũ de homine dicitur,f.g,& stirpis teste Seruio.Virg.7.Æn. Heu stirpem inuisam. Idem 3.Æneidos,

-quæ vos à stirpe parentum

Prima tulit tellus.

Stirpes sceleratorum hominum.Cæsar 6.bel.Gall.

A stirpe,Vide A, vel AB.

Author stirpis.Senec.Agamem.4.

Egens stirpis.Stat.1 Sylu.2.

Antiqua à stirpe ortus Virg.1.Æn.

Diuinæ stirpis alumnus,Æsculapius Apollinis filius.Ouid.2.Met.

Egregia stirps.Virg 5.Æn.

Fœminea stirps.Ouid.13 Metam.

Humili de stirpe creatus.Ouid.14.Metam.

Lemniaca stirps,Vide LEMNOS.

Nefanda stirps.Senec.Agamem.41.

Præclara stirps.Virg.4.Georg.

Virilis stirps.Ouid.13 Metam.

Vltima stirps.Senec.Herc.fur.4.

¶Stirps,quum de arboribus dicitur,m.g.est.Virg.12.Æneidos,

Quum semel in syluis imo de stirpe recisum. Cic.7.Ver.Ego naues inanes fuisse dico:remiges,nautásque dimissos:reliquos stirpibus vixisse palmarum.

A stirpe,pro stirpitus,vel funditus.Liu.bel.Maced.4.

Committere stirpes ramis.Lucret.lib.5.

Cum imis stirpibus euellere aliquid.Virg.2.Georg.

Obruere stirpes aruo.Virg.2.Georg.

Inuenitur etiam fœmininum. Horatius,

Stirpésq; raptas,& pecus,& domos. Col.li.2.ca.2,Præfractas stirpes.

Octogenæ stirpes,Vide Octogenus in OCTO.

Validæ stirpes.Virg.2.Georg.

Stirps quæstionis,Origo,Fundamentum:per translationem. Cic. 4.de Fin. Differo eam partem quæ quasi stirps est huius quæstionis.

Altæ stirpes stultitiæ.Cic.3.Tusc.Audeamus non solùm ramos amputare miseriarum, sed omnes radicū fibras euellere: tamen aliquid relinquetur fortassè,ita sunt altæ stirpes stultitiæ.

Stirpesco,stirpescis {ῥιζοφυτοῦμαι} stirpescere,In stirpem conuerti. Plin.lib.19.cap.8,Sarriri iubet idem non antè quàm asparagus natus fuerit,ne in sarriendo radices vexentur,ex eo velli asparagum ab radice.Nam si defringatur, stirpescere & intermori.

Stirpitus,pen.cor.Aduer.{ῥιζόθεν} Id est radicitus.Cic.lib.4.Tus.Hunc errorem,quasi radicem omnium malorum, stirpitus Philosophia se exacturam pollicetur.

Stiua,stiuæ{ἐχέτλη} Aratri manica,nempe quæ tenetur manibus cùm aratur.Virg 1.Georgicorum,

Stiuáque quæ currus à tergo torqueat imos. Dicta stiua à stando, quia per eam regula stat, & quasi temo inter boues. Colum. lib.1. ca.9,Quod in re rustica nullo minus opere fatigatur prolixior,quia in arando stiuæ penè rectus innititur.

Innixus stiuæ arator.Ouid.8.Metam.

Premere stiuam.Ouid.4 Fast.

Stlata,stlatæ{πλοῖον γαῦλος} Genus nauigij(inquit Festus) latum magis quam altũ:à latitudine sic appellatũ:sed ea consuetudine qua stlatũ, pro latũ:stlitem,pro litē dicebant antiqui: qui dictionibus ab l incipientibus,s & t literas præponere solebant:vt etiā Quint.docet li.1. cap.De Grammatica,siue de literis & earum potestate.

Stlatarius,stlatarij,Qui stlata vehit:sicut à scapha scapharius.

Stlatarius,adiect.Quod mari portatum est,quasi stlata aduectum. Iuuen.Satyr.7,

Spondet enim Tyrio stlataria purpura filo. Stlatariam purpurā alij intelligunt vestem purpuream latam & amplam: vt sit latus clauus, seu vestis senatoria.

Stlembus,stlembi,m.g.Grauis & tardus.Lucilius,

Atque æquum pedibus stlembum.

Stlopus,stlopi,m.g.Sonus qui ex inflatione buccarũ erũpit.Pers.Sa.5

Nec stlopo tumidas intendis rumpere buccas. Alij scribũt sclopo.

Sto,stas,steti,statum,{ἵστημι, ἵσταμαι, στήκω, ἵδρυμαι, ἱδρύομαι} stare,In se, sua mole consistere,cui opponitur Sedere.Plaut. Cap.2.

Hos quos videtis stare hîc captiuos duos

Illi qui stant,hi stant hîc ambo non sedent. Terent.Phor.1.4.

-sta illo. o.hem.

Stāt aduersis vestigiis cōtra nostra vestigia Antipodes.Cic.4.Aca.

¶Stare de inanimatis etiam dicitur, vt nauis, flumen, currus, sol quoque & luna stare dicuntur. Plaut Amphit.4.

Neque se luna quoquam motat,státque vti exorta est semel.

Virg.8.Æneid. Stabat acuta silex.Stat. 12. Thebaid.

-flentes stabant ad flumina syluæ.

¶Stare & Fugere, contraria. Cic.2. Tuscul. Abiecto scuto fugiat quantum possit,ob eámque causam pereat nonnunquam, etiam integro corpore,quum ei qui steterit,nihil tale euenerit.

Stare,In sententia manere. Cic.ad Brutum, Qui si steterit idem, mihíque paruerit,&c.

Stare cum aduerbio per locum significante,vt hac, illac,quà,&c. Ouid.1.de Ponto,eleg.1.

Quà steterant artes,pars vacat illa tibi.

¶Stat à me, Vide in A præpositione, A me stat.

Stat à causa bonorum.Cicero de Clar. Orat. Talis Trib.pleb.fuit vt nemo contra ciuium perditorum popularem turbulentámque

dementiam à Senatu,& à bonorum causa steterit constantius?

Stare ab aduersariis. Cic.1. de Inuent. Ego horum vnumquodque in reprehensione,aut non esse signum,aut parum magnum esse, aut à se potius, quàm ab aduersariis stare.

Acies stat. Quintil.lib.6.cap.4.De altercatione.

In acie stare.Plancus ad Ciceronem,li.10.23.Tu,mi Cicero, quod adhuc fecisti, idem præsta, vt vigilanter neruoséque nos qui stamus (in acie,subornes.

Ad vndam stare.Virg.4.Georg.

Stetit ad eam diem ciuitas illa Lycurgi legibus. Liu.9.bel.Maced.

Stare ad curiam. Cic.2.in Catil. Hos,quos video volitare in foro, quos stare ad curiam, quos & iam in Senatum venire,qui nitent vnguentis,qui fulgent purpura, &c.

Stare ad cyathum,Vide CYATHVS.

Stare ad Senatum in Capitolio. Cic.4.Acad.

Ad verbera stare. Ouid.1.Amor.eleg.6.

In æquo alicui stare, Æqualem esse. Senec. de Ben. lib. 2. cap. 29. Quòd infra deos sumus, quòd non in æquo illis sumus, quòd non in æquo illis stetimus.

Stat ager sentibus,apud Cæcilium,pro Horret.

Animis stare, Animum non abiicere. Cic.Attic.lib.5 106. Stamus animis:& quia consiliis,vt videmur,bonis vtimur,speramus.

Animo stare,& Desipere,contraria.Horat.2. Serm.saty.3.

Ante pedes alicuius stare, Coram aliquo. Virg.9.Æneid.

Ante oculos nostros stetit.Ouid.1.Amor.eleg.5.

Authore certo stare. Liu 8.ab Vrbe, Nec quisquã æqualis tempo ribus illis scriptor extat,quo satis certo authore stetur.Huius formę est illud Quin.lib.7.ca.vlt.Verbis'ne legis standum sit,an voluntate.

Stare circum,pro Circunstare.Virg.10.eclog.

Cõditionibus & cõuentis stare.Cic.ad Attic.lib 7.134.Omnes cu piebãt Cęsarẽ stare abductis pręsidiis cõditionibus his quas tulisset.

Consilio alicuius stare. Liu.7.ab Vrbe,

In conspectu stare.Liu.7. belli Punici.

Contra aliquem stare.Virg.5.Æneid.
Hic magnum Alciden contra stetit. Idem 5.Æneid.
Dixit & aduersi contra stetit ora iuuenci. Cice.de Claris Orator.
Quum is contra populi studium stetisset.

Stare à mendacio contra verum.Cic.1.de Inuent. Quibus in controuersiis,quum sæpe à mendacio contra verum stare homines con suescerent,dicendi assiduitas abluit audaciam.

Conuentis stare. Cicero 3.Offic.Facere promissa,stare conuentis, reddere deposita:commutata vtilitate fiunt inhonesta.

Cum aliquo stare,pro Partes eius sequi,& ei fauere. Terent.Phor. 1. In eius parte stamus pro quo facimus,inquit Donatus. Liu.6.bel. Pun. Quid igitur minus conueniat milites, quàm quum aliæ super alias clades cumularentur , ac dij propè ipsi cum Annibale starent, &c.Ci.4.de Finibus,Mihi autem æquius videbatur , Zenonem cum Polemone disceptantem,à communibus viriis progredientem vide re,vbi primùm insisteret,& vnde causa controuersiæ nasceretur: nõ stantem cum his qui ne dicerent quidem sua summa bona à natura profecta.Idem 2.de Inuent. Quemadmodũ ei dicebamus,qui à scripto diceret,hoc fore vtilissimum,siquid de ęquitate ea quæ cum aduersario staret,derogasset:sic huic,&c.

Decreto Senatus stare,pro obedire,& nõ ꝓuocare. Cęs.6.bel.Gal.

Fabula dicitur stare. Terent.in prolog.Hecyræ,
Partim sum earum exactus, partim vix steti. Vbi Donatus, Agitur fabula quum recitatur:stat quum placet.

Fide stare. Liu 3.bel.Pun.

Stat parum fides apud eum.Plaut.Pseud.7.

In fide stare. Cic.pro Rabir.perduel.reo, At si fides Saturnio data est quod abs te sępissimè dicitur,non eam C.Rabirius,sed C.Marius dedit,idémque violauit,si in fide non stetit.

Fiducia belli stetit auxiliis Palladis. Virg.2.Æn.

Ad fidem stare, Durare vsque ad extremum. Ouid.2. Amor.eleg.6.

Firmum stare, Non moueri, cõstantem esse. Liuius, Resistis autem aduersus famam,rumorésque hominum,si satis firmus steteris.

Et bene apud memores veteris stat gratia facti. Virg.4.Æneid.

Imperium puero stetit.Liu .ab Vrbe.

In eo quod iudicatum est stare. Cic.2.de Finib.Nec enim satis est iudicare quid faciendũ nõ faciendúmve sit: sed stare etiam oportet eo quod sit iudicatum. Id est obtemperare, assentiri, fidem habere, ærere,vel persistere.

In eo quod ostenderis,stes.Cic.ad Att.li.2 19,Si in eo quod ostenderat,non stat,mihi maximè placeat,ea quæ malè empta sunt reddi.

Stare memoria eos dicit Seneca , qui nihil habent præter memoriam, epist. 33, Viro captare flosculos turpe est,& fulcire se notissim is & paucissimis vocibus,& memoria stare.

Spes & victoria stabat in ducibus.Silius lib.17.

Institutis alicuius seruandis stare dicitur vrbs.Cic.4. Acad.In eodem tanta prudẽtia fuit in constituendis temperandísque ciuitatib. tanta æquitas,vt hodie stet Asia,&c.

Iudicio alicuius stare , pro eius iudicio adhærere , obtemperare, assentiri. Cic.ad Att.lib.8.148, Dionysius quidem tuus potius quàm noster,cuius ego cùm satis cognossem mores,tuo tamen potius stabam iudicio,quàm meo,&c.Idẽ 2.Tusc.Stabã iudicio multitudinis.

Iudicata re stare.Cic.pro Flacco,Re iudicata stari ostẽdit placere.

Iureiurando alicuius stare. Quint.lib.5 cap.6.

Ius exemplis stat.Liu.7.bell.Pun.

Iuxta aliquem stare. Stat.11.Thebaid.

Loco stare.Cæsar.6.bel. Gal. Tertiæ cohortis Centuriones ex eo quo stabant loco recesserunt.Virg.3.Georg.
-tum si qua sonum procul arma dedere,
Stare loco nescit. Lucan.lib. 1,
-sed nescia virtus Stare loco.

Stare meliore loco,per translationem. Cic. in Salust. At quanto meliore loco Resp.staret,si tu puer ac similis scelestorum ciuium,vnà cum illis annumeratus esses.

Mare placidum stat ventis. Virg.2.eclog.

Mens stetit in dubio. Lucan.lib.7.

Nox stetit ante oculos meos. Ouid. in fragmento,

Opinione alicuius stare. Cic.pro Cluentio, Et si vterque Censor Censoris opinione stãdum putauit, quid est quamobrem quisquam nostrum Censorias subscriptiones omnes fixas,& in perpetuum ratas putet esse oportere?

Ordine stare.Quint.lib.7.c.1,Nec mihi videntur errare qui ipsam rerum naturam stare ordine putauerunt.

Ordine certo stetit acies Lucan.lib.7.

Pacto stare. Liu. 9 ab Vrbe, Quin tu Spuri Posthumi, si deos esse censes,aut omnia irrita facis,aut pacto stas?

Pariter stare. Ouid 4.de Ponto,eleg.9.

Per aliquẽ stare,pro manere in statu. Cic.ad Planc.li.13.30, Quam partem in Rep. causámque defenderim,per quos homines ordinésque steterim,quibúsque munitus fuerim,non ignorabas.

Stat per me,per te,per illum quo minus id fiat,quum ego aut tu, aut ille causa sumus ne quid fiat. Plin.lib.18.cap.28,Non stat per me quo minus cælum intelligas,& cælestia scias.Quint.lib.3.cap.8,Non per me stetit,sed per illa. Terent.And.4 2,
Si poterit fieri vt ne pater per me stetisse credat,
Quo minus hæ fierent nuptiæ,volo.

Si per eum non stetit parêre defuncti voluntati. id est,quin pareretur,&c.Scæuol.in l Pater.§.Tusculanus.D de legat 3.

Prælia stant mihi cum domina mea. Propert.li.3.eleg.5,Id est non exercemus prælia.

Pretium stat merci.Plaut.Milite 10.

Pro aliquo stare. Quintil.lib.5.cap.11,Pro Iuba atque Afris inimicissimis Pop.Rom.stetisse.Liu.8.bel.Maced.

Procul stare.Tibul.lib.1.eleg 6.

Promissis stare. Cic.1.Offic.Iam illis standũ non esse quis non videt,quæ coactus quis metu,quæ deceptus dolo promiserit?

Propius stare. Horat.de Arte.

Ratio & fortuna cum aliquo stat , quum quid iure facit,& fortuna arridente.Liu 5.ab Vrbe.

Sanguis stetit.Plin epist.154.

Stat sententia,pro immobile & fixum est.Terent.Eun.2.1,
Vide quid agas. PH. stat sententia. Plaut.Curculione 5,
Quod eis respondi,ea omnes stant sententia. Liu.4.bel.Maced.

In eadem sententia stare. Liu.4.ab Vrbe.

Stare eodem statu. Cic.2.Offic. Atque vtinam Resp. stetisset,quo cœperat statu.Liu 1.bel.Pun.

Suppliciter stabat. Horat.1 Serm.saty.8.

Talo recto stare.Id est non curare vtrùm placeat fabula, an displiceat,Horat.2.epist.1.

Verbis legis stare Quint.lib.7.cap. 2.

Vi stare.Ouid.6.Fastorum,
Stat vi terra sua,vi stando Vesta vocatur.

Voluntate stare. Quint.lib.7.cap.2.

¶Stat, Constat,& in pretio est. Liu.3.bel.Pun. Multorúmque sanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria stetit. Gellius, Maguo ei stet ea nocte absentem fuisse. Quintil. Declamat.13, Quanti steterit mihi quòd semel impetrata non feci.Plin.epist.155.

Morte stetit. Paterculus lib.2, Vtrique vindicta libertatis morte stetit. *Leur cousta la mort,leur cousta la vie.*

Pretio magno stare, Constare magno pretio. Horat.1.Serm.sat.2.

Stat illi res centum talentis.Liu.4. bel.Maced.

¶ Stare, Positum esse:& cum In construitur. Virg.1. Æneid.
Omnis in Ascanio chari stata cura parentis.

Aliquando sine præpositione In. Plautus Capt.12,
Periculum vitæ meæ tuo stat periculo post mortem.

¶ Stare, Manere, & ad multum tempus durare. Cice.1. de Legib. Multáque alia multis locis diutius commemoratione manẽt, quàm natura stare potuerunt. Virg.2.Æneid.
Troiáque nunc stares,Priamíque arx alta maneres.

¶ Stare,pro Dignitatem & authoritatem suam retinere. Cic.ad Lentulum, libr.1. Ad XVI Cal. Febr.quum in Senatu pulcherrimè staremus,quòd iam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie eius diei fregeramus,&c.Idem Cecinnæ,lib.6.6. Quum me ex Rep. expulissent ij,qui illam cadere posse stante me non putauerunt, memini me , &c.

¶ Stat, Certum est, decretum est,in animo fixum est. Virg.2. Æne.
Stat casus renouare omnes, omnémque reuerti
Per Troiam. Idem 12.Æneid. Stat conferre manum Æneæ.

Non adhuc stat,pro Non constat, certum, vel liberatum est. Cic. ad Atti.lib.3.54. Hinc si aliquid à comitiis audierimus,nos in Asiam conuertemus,neque adhuc stabat quò potissimùm:sed scies.

Stet illud nobis,pro Certum & deliberatum sit. Cic.Varroni,lib.9. 2.Sed hæc tu melius:modo stet nobis illud, vnà viuere in studiis nostris , à quibus anteà delectationem modò petebamus , nunc verò etiam salutem.

¶ Statur, impersonale. Plaut.Pseud.7,
Quid agitur? P. statur hîc ad hunc modum. Terent.Eun. 2. 2. Pro quid agis: sto,inquit Donatus.

Standi, stando, standum, Gerundium. Virg 5 Æneid.
Quæ finis standi?

Standum est epistolis Domitiani. Plin.lib.10.cap.62.

Stans,& staturus,pen.prod.{ἱστὰς, καὶ στήσων,} participia. Cice.in Catil. Quòd incolumes ciues, quòd stantem vrbem reliquit, quanto tandem illum mœrore afflictum esse & profligatum putatis? Plin.lib.25. cap.13. Anaxilaus author est,mammas à virginitate illitas,semper sta(turas.

Anni stantes in limine vitæ.Stat.2. Sylu.1.

Freta stantia, Quieta. Ouid.7.Metam.

Oculi stantes, Extantes vel immobiles. Ouid.6.Fastorum ,
Grande caput,stantes oculi,rostra apta rapinæ. Describit Striges.

Paludes stantes. Horat.3.Carm.ode 27.

Vina

Vina stantia gelu. Ouid.4.de Ponto,eleg.7.

Stans pede in vno. Horat.de Arte poët. - in hora sæpe ducentos Vt magnum versus dictabat stans pede in vno: Id est,temporis momento Lucilius vena facili plurimos versus effundebat. Nam vno pede qui stat,aduersarium se nullum, vel non fortem habere credit. Cùm enim vno pede nos sustinentes pendeamus & vacillemus, securus esse videtur, aduersariísque vires contemnere , qui sese non vtroque pede firmat stabiliter : vnde & omni pede standum Quintilianus vsurpat,pro omni contentione totísque viribus. Ex Turnebo.

Status, Adiect. {ἀποτεταγμένος} Firmus.Plin. lib 18. cap. 29.Iam primùm hanc iniuriam omnibus annis accidere non posse propter status sy derum cursus.Idem lib.2.cap.13.

Status dies vocatur,qui iudicij causa est constitutus cum peregrino.eius enim generis ab antiquis appellabantur,quod erant pari iure cum populo Rom.atque hostire ponebatur pro æquare. Plautus in Curculione. Si status condictus cum hoste intercedit dies, tamen est eundum,quo imperant ingratis. Festus.

Status dies. Plin.epist.2.16. lib.9. ad Mustium, Ædes vetus sanè,& angusta , quum si alioqui stato die frequentissima. Id est die Festo. Plin.maior lib.10.29.

Status dies cum hoste. Cic. 1. Offic. Iudicant XII. tab.aut Status dies cum hoste.

Stata febris, Vide FEBRIS.

Stata forma , ea antiquis dicebatur , quæ à nimiæ pulchritudinis periculo,& à summo deformitatis odio vacat,velut forma quædam media. Vsus est Ennius in Menalippa , vbi eas ferè fœminas ait incolumi pudicitia esse , qui stata forma forent. Refert Gell.li.5.ca.11.

STATA mater. Festus. Statæ matris simulacrum in foro colebatur,postquam id collustrauit,ne lapides igne corrumperentur,qui plurimus ibi fiebat nocturno tempore,magna pars populi in suos quisque vicos retulerunt eius Deæ cultum.

Stati reditus. Plinius,&c.Idem Statum reditum vocat lib. 3. epist. 3. à fine,ad Caluisium, Constant campis,vineis, syluis, quæ materiã, & ex ea reditum,sicut modicum,ita statum præstant.

Sacra stata. Ouid.1.Fast.

Solenne & statum sacrificium. Cic. 1. Tusc. Quum enim illam ad solenne & statum sacrificium curru vehi ius esset , satis longè ab oppido ad fanum,&c.

Stata sacrificia sunt , quæ certis diebus fieri debent. Cato in ea, quam scribit de L. Veturio, De sacrilegio commisso cum ei equum ademit. quòd tu,quod in te fuit sacra stata solennia , capite sancta deseruisti. Festus.

Statum tempus. Plin.lib.9.cap.23.

Status, Participium passiuum. Vide SISTO.

Status,huius status,m.g.{κατάστασις} Conditio,habitus. Plaut. Amphir. 4.112. Terent.Eun.3.5.
Tum equidem istuc os tuum impudens videre nimium vellem,
Quis esset status,flabellum tenere te asinum tantum. Cic.3. de Finib. Per se vt quidam habitus oris & vultus , vt status & motus , in quibus sunt præponenda quædam & reiicienda. Idem in Bruto, Motu sic vtetur,vt nihil supersit in gestu. Status erectus, & celsus,ratus incessus,nec ita longus.

Status statuæ. Cic.ad Attic. lib. 6.111. Quam statuam esse eiusdem status,amictus,annulus,imago ipsa declarat.

Status bruti animalis. Col.lib.7.cap.9.

Mediocris status sermonis, Vide MEDIOCRIS.

Statum animi pellere ictu, Vide ICO,icis.

Indecorus status. Quint.lib.1.cap.11.

Minax status, Habitus aut gestus minax. Horat.3. Car.ode 4.

¶ Status {στάσις} apud Rhetores dicitur , in quo causa maximè vertitur. Quint. lib. 3. cap. 6. Status est quod ex prima conflictione nascitur. Exempli causa, Intentio est, fecisti homicidium. Depulsio est,non feci. Quæstio an fecerit. Hinc constitutio coniecturalis,quæ & status dicitur, Cic.in Topic. Refutatio accusationis,in qua est depulsio criminis, Græcè στάσις dicitur, Latinè status appelletur: in quo primo insistit quasi ad repugnandum congressa defensio.

Coniecturalis status, Vide CONIECTVRA.

Legalis status. Quint.lib.6.

Ratiocinatiuus status, Id est syllogismus. Quint.lib.3.cap.6.

Constituere statum, Vide CONSTITVO.

Facere statum. Quint.lib.3.cap.6.

¶Status pro Fortunæ conditione,ordine,loco,casúque: variis verbis iungitur.

Rerum mearum status. Ouid.7.Met.

Amplus status, Vide AMPLVS.

Basilicus status, Vide BASILICVS,in Basilica.

Incolumis status, Vide INCOLVMIS.

Amittere statum vitæ. Cic.Attic.lib.10.195. Non enim quã dignitatem, quos honores,quem vitæ statum amiserim,cogito : sed quid consecutus sim,quid præstiterim,qua in laude vixerim.

Collocare aliquem Reip.statum. Ci.ad Brutum,15. Qua nobis authoritate opus est ad collocandum aliquem Reip.statum.

Collocare in statu amplissimo. Author ad Heren.lib.4. Quum nobis facultatẽ fortuna dedisset,iniquum erat in eorũ supplicio cõsumere,quos eadẽ fortuna paulò antè in amplissimo statu collocarat.

Concidere ex amplo statu. Cic. Attic.lib.3.50. Ecquis vnquam extam amplo statu, in tam bona causa, tantis facultatibus ingenij , cõsilij,gratiæ,tantis præsidiis bonorum omnium concidit?

Consistere in aliquo statu. Cic. Quod si (vt spero) victis hostibus nostris veneritis,authoritate vestra Respub.exurget,& in aliquo statu consistet.

Conuellere aliquem de statu. Cic.ad Attic.lib.8.167. Quæ me conuellerunt de pristino statu, iam tamen, vt antè ad te scripsi, labãtem.

Conuellere Reip. statum. Cic.in Pisonem. Ego adolescentes bonos & fortes, sed vsos ea conditione fortunæ , vt si essent magistratus adepti Reip.statum conuulsuri viderẽtur, meis inimicitiis, nulla Senatus mala gratia , comitiorum ratione priuaui.

Declinare de statu suo. Cicero de Prouinc.Consul. Quamuis excipere fortunam,subire vim atque iniuriam malui , quàm aut à vestris sanctissimis mentibus diffidere, aut de meo statu declinare.

Deducere aliquem de statu vitæ suæ. Cic. 4. Verr. Fecerunt etiam vt me, cuius fidem , continentiámque cognouerant , propè de vitæ meæ statu,dolore ac lachrymis suis deducerẽt: vt ego istum accusarem, à quo mea longissimè ratio, voluntásque abhorrebat.

Deiicere aduersarium de statu. Cic.in Orat. Quo genere nos mediocres,aut multo etiam minus,sed magno semper vsi impetu, sæpe aduersarios de statu omni deiecimus.

Deterrere aliquem de statu suo. Brutus ad Cic. lib.11 11. Maleuolentiæ hominum in me,si poteris, occurres, si non poteris, hoc consolabere,quòd me de statu meo nullis contumeliis deterere possunt.

Dimouere de,vel ex statu. Cic. pro Cecinna, Non ea sola vis est, quæ ad corpus nostrum,vitámque peruenit: sed etiam multo maior ea quæ periculo mortis iniecto, formidine animi perterritum loco sæpe,& certo de statu dimouet. Idem in Parad. Mentem ex sua fide & statu dimouet.

Figere & fundare statum Reip. Cic.Attic.lib.1.11.Reip.statum illum,quem tu meo consilio,ego diuino confirmatum putabam , qui bonorum omnium coniunctione & authoritate Consulatus mei fixus & fundatus videbatur, nisi quis nos deus respexerit, elapsum esse scito de manibus vno hoc iudicio.

Manere suo statu, Vide MANEO.

Obtinere statũ. Cic.pro Corn.Balbo, Si quo quisque loco nostrũ est Iudices natus, aut si in qua fortuna est nascendi, initiò constitutus hunc vitæ statum vsque ad senectutem obtinere debet.

Peruenit in hunc statum Respu. Cic.ad Attic.li.9.177. Quorum artificiis effectum est vt Resp.in hunc statum perueniret.

Redire in antiquum statum. Cels.lib.6.cap.6.

Restituere prouinciam in antiquum statum. Cic.2. Verr. Iam verò omnium vitiorum suorum plurima & maxima constituit monumenta,& indicia in prouincia Sicilia : quam iste per triennium ita vexauit , ac perdidit , vt ea restitui in antiquum statum nullo modo possit.

Retinere statum . Cic. de Arusp.resp. Hunc statum qui nunc est, qualiscunque est,nulla alia re,nisi concordia retinere possumus.

Reuerti in antiquum statum. Cels.lib.8.cap.10.

Tenere statum suum. Cic.Marcello, lib.4.9. Quòd honesto otio tenueris & statum & famam dignitatis tuæ.

Tueri statum suum. Cic. Pæto.lib.9. 16. Ego me non putem tueri statum meum sic posse, vt neque offendam animum cuiusquam, nec frangam dignitatem meam.

Statuliber est,qui testamento certa cõditione proposita,iubetur esse liber. Etsi per heredem est,quo minus statuliber præstare possit,quod præstare debet, nihilominus liber esse videtur. Festus. Vlpian. tit. 2. eius libri qui est inscriptus, Tituli ex corpore Vlpiani. Qui sub cõditione testamento liber esse iussus est, statuliber appellatur. Statuliber quandiu pendet conditio seruus heredis est.

¶ Status,ex quibus omne genus controuersiarum de agris exoritur, octo omnino sunt: Iniectiuus,expositiuus,subiectiuus , recuperatiuus,assumptiuus,initialis,materialis,effectiuus. Iniectiuus ergo status est generalis.nam siue de possessione,siue de fine controuersia nascatur,per hoc repetitio iusta iniustáque iniicitur. Expositiuus est status controuersiæ, quoties finitimorum argumentorum caret demonstratione,& partium magis exigit narrationem,per quam exponendum sit,quo sint genere terminandæ, aut persuadendendum iudici, etiam si loci natura finitimam exhibeat similitudinem. Subiectiuus status est, cùm relinquitur status generalis , & alio quolibet statu controuersia defenditur. Recuperatiuus est status, quoties non à trifinio,aut quadrifinio, sed ex quolibet finis loco incipientis termini recturam dirigit, & per incessum difinitionis loca quædam alteri fundo acquirit, aut solum aufert, & eius loco redditur. Assumptiuus primæ controuersiæ status,qui est de positione terminorũ,in rigorem aut in finem transcendit. Initialis controuersiæ status de rigore pertinens ad materiam, transcendit in controuersiam , quæ est loco tertio: de fine status materialis non conditionem mutat,neque materiam efficit. Materialis status est, ex quo omnes controuersiæ incipiunt de loco duntaxat.nam transcendentiam non habet de hoc effectiuus.sed, dum cõsummatus fuerit, nascitur. Effectiuus est, cùm de loco litigatur , & idoneas partes ad litigium aduocationes instituunt. Ex Aggeno De limitibus agrorum.

¶Status, pro Ordine. Seneca de Benefic. Quicquid maximè necessarium erat,in primum statum cõieci: nunc siquid effugit, recolligo.

Statio, Verb. {στάσις,σταθμὸς,ἐφεδρεία,θεματισμός} Locus in quo naues aut milites tutò ad tẽpus stãt: vel in quo frequẽter cõsistitur. Plau.Mi.21, Nanque in statione stat senex. Curtius, Cognitũ id per exploratores,qui stationes hostiũ fuerãt ingressi. Lent.Cõsul.lib.li.12.15, Tãtum enim abfuit vt illorũ præsidio nostrã firmaremus classem,vt etiam à Rhodiis, vrbe, portu, statione, quæ extra vrbem est, commeatu, aqua denique prohiberentur nostri milites. Virg.9.Æneidos. -illi
Succedunt,seruántque vices: statione relicta
Ipse comes Niso graditur.

Comitiaria statio, Vide COMITIA.

Gratissima statio mergis. Virg.5.Æneid.

Mortalis statio. Paterculus li.2. sub fi. Quicquid numinũ hãc Rom. imperij molẽ in amplissimũ terrarũ orbis fastigiũ extulit, vos publica voce obtestor atque precor, custodite, seruate, protegite hunc statum, hanc pacem: eique functo longissima statione mortali, destinate successores quàm serissimos. Ei, hoc est Tiberio.

Tutissima statio nautis. Virg. 4.Georg.

Agere stationem. Tacit.lib.17.

Disponere stationem. Cæs.8.bel.Gall.

Educere stationem. Liu.lib.1.

Habere in statione. Cæs.5.de bel.Gal.

Manere in statione,id est,portu.Lucret.lib.4,
Tuta statione recepi eiectum fluctibus. Ouid.epist.7.
Portæ statione relicta.Stat.11.Thebaid.
Subducere stationes.Liu.2.bel.Punic.
Vigili muros statione tueri.Claud.2.in Rufinum.

¶Statio , Officina in quam multi conueniunt,vt de aliqua re decernatur,& ius dicatur.Gel.lib.13.cap.13, Quæsitum esse memini,in plerisque Romæ stationibus ius publicè docentium, &c. Iuuenalis Satyra 11,
-stationes,omne theatrum. Sipontinus.
Publica statio mihi clausa est.Ouid.3.Trist.eleg.1.
Peracta statio.Lucan.lib.1, -quum statione peracta
Astra petes serus. Post custoditum in terris imperium ascendes ad superos. Absoluta gubernatione imperij tui in hac vita, in qua velut in statione versatur homo.Neronem alloquitur.

¶Stationes interdū sunt loca publica, in quæ post negotia solent ciues conuenire confabulandi vel potius desidendi gratia.Plin.iun. lib.1.epist.13. ad Senecionem , Plerique in stationibus sedent , tempúsque audiendis fabulis conterunt.Idem lib.2.epist.9.ad Apollinarem, Itaque prehenso amicos,supplico,ambio , domos stationésque circumeo : quantúmque vel authoritate vel gratia valeam,precibus experior.

Stationes municipiorum quasdam fuisse in foro Romano author est Victor in describenda fori Romani regione,quas significare poëta Satyricus videtur his verbis,
-stationes, omne tribunal De Rutulo. Sed & Plinius libro 16,Radices, ait,eius in forum vsque Cæsaris per stationes municipiorum penetrant.

Statiuncula,statiunculæ,pen.cor.Diminutiuum{σταθίδιον} Parua statio.

Stationarius,stationarij,{ φύλαξ } Stationarij milites dicuntur, quibus custodiæ,aut præsidij gratia statio assignata est,Item qui in vrbibus aut prouinciis tenentur ad populorum quietem tuendam. Sipontinus.Vlpianus.in l.1. §. Hoc autem.D. De fugitiuis, Qua declaratur & præsides,& magistratus,& milites stationarios dominum adiuuare debere in inquirendis fugitiuis.Paul. in l.4. eodem titulo,Limenarchæ & stationarij fugitiuos deprehensos in custodiam retinent.

Stationarij tabelliones, qui in stationibus cum subadiuuis ministrísque suis morabantur & instrumentis subscribebant , quos Iustinianus in nouella 44. συμβολαιογράφους,appellat, id est cōtractuum scribas,qui & tabularij,& tabelliones dicuntur. Alciatus cap.19.libro 6. Parerg.

Stationalis,& hoc stationale,pen.pro.{ σταδαῖος } Firmiter stans.Plin. de Syderibus:lib.2. cap. 15. Eadem stationalis senis mensibus commoratur in signis,alioqui bimestris:quum cęterę vtraque statione quaternos menses non impleant.

Statiua,pen.prod.statiuorum,{σταθμός} Stationes dicuntur, ue muni tiones,in quibus vt propius pugnent milites confident. Liu. lib 1. In iis statiuis(vt fit)longo magis,quàm acri bello satis liberi commeatus erant.Idem lib.9.Statiua nostra munimento satis tuta sunt.Idem 3.ab Vrbe,In Latino agro statiua habuit. Cic. pro Lege Agra.Nunquid causæ est quin omnes agros , vrbes, statiua, partus , totam denique Bithyniam Decemuiri vendituri sunt?

Statiuus,pen.prod.Adiectiuum {σταθμικός} vt Statiua castra.Cic.7.Verr. Iste nouo quodam ex genere Imperator,pulcherrimo Syracusarum loco,statiua sibi castra faciebat.Idem 12.Philip.Hæc vigilia,hæc custodia,hoc præsidium statiuum.

Statiua perseuerantia.Firmic.lib.3.cap.6. Caput malitiosis humoribus onerant,& ex humorum statiua perseuerantia,qui circa caput collecti fuerint, facient caducos & lunaticos.
Statiua tarditate subsistere.Firmic.lib.1.cap.2.

Statarius, Adiectiuum{ στάσιμος} à participio Status. Terent.in Prolog. Heautont.
Adeste æquo animo, date mihi potestatem
Statariam agere vt mihi liceat per silentium. Hoc est comœdiam quietiorem,& quæ magnos vehementésque motus non habeat:cuiusmodi est Heautontimorumenos.Comœdiæ,inquit Donatus , aut motoriæ sunt,aut statariæ,aut mistæ. Motoriæ,turbulentæ:statariæ, quietiores:mistæ,ex vtroque actu consistentes.Idem in Prolegomenis Adelphorū: Huius fabulæ tota actio quum sit mista ex vtroque genere, vt ferè Terentianæ omnes , præter Heautontimorumenon: tamen maiori ex parte motoria est : nam statarios locos perpaucos habet.Rursus idem in prologum Adelph. Ipsi senes in statario charactere partem aperient, in motorio partem ostendent. Nam duo agendi sunt principales modi : motorius ,& statarius : ex quibus ille tertius nascitur , qui dicitur μικτός. Hæc ille. Terentius in prologo Heautontimorumeni indicat velut digito,quid differat motoria ab stataria,his quidem verbis,
Adeste æquo animo:date potestatem mihi,
Statariam agere vt liceat per silentium,
Ne semper seruus currens, iratus senex,
Edax parasitus,sycophanta autem impudens,
Auarus leno,assiduè agendi sint mihi
Clamore summo, cum labore maxumo. Perinde quasi diceret, ne mihi semper agenda sit motoria.

Statarius,qui statariam agit fabulam.Cic. in Bruto, Volo enim vt in scena , sic etiam in foro, non eos modò laudi , qui celeri motu & difficili vtantur,sed eos etiam quos statarios appellant , quorum sit illa simplex in agendo veritas non molesta. Qui locus sic est explicandus. Inter scenam & forum est quædam similitudo:vnde actores tam in scena,quàm in foro dicuntur: & scenæ seruire,& vti foro dici solet,eos,quos motorios vocant Grammatici.Celeri motu & difficili,quo vtrique actores, sed hi in in scena,illi in foro vtuntur.Actores enim fabularum sæpè clamore summo,vt ait Terentius,cum labore maximo agunt,dum repræsentant vel seruum currentem,vel tale quid agentem : actores verò causarum ingemunt sæpe , inclamant,dolent,queruntur,Rempublicam implorant,supplicant,& pedem supplodunt,vt ait Cic.lib 1.de Orat.Itaque verè vtrique motorij possunt appellari. Statarios,qui statarias fabulas agunt, ita vt nihil penè moueātur,sed simpliciter agant:statarios verò patronos tales,qualis fuit Rutilius, qui nō modò supplex iudicibus esse noluit, sed ne ornatius quidē aut liberius causam dici suam, quàm simplex ratio veritatis ferebat. Simplex veritas, syncera , sine fuco & ornamentis oratoriis.

Miles statarius. Liuius Decad.lib.9, Statarius vterque miles,ordines seruans.

Orator statarius. Cic. in Brut.C.deinde Piso, statarius, & sermonis plenus orator. Statarius , quòd esset (vt ait Cicero pro Roscio Comœdo) summa fide,virtute,grauitate,authoritate ornatus.

STATOR , statoris , Iupiter stator & statilio apud Romanos dicebatur secundum historicos,quia post susceptum votum aciem Romanam stitisset. Seneca autem aliam rationem assignat, quia eius beneficio stant omnia. de Benefic.lib.4 cap.7.

Stabilis,& hoc stabile,pen. cor. (μόνιμος,στάσιμος, σταθερός, βέβαιος, ἔμμονος, ἀσταθής , ἑδραῖος,} Firmum & fixum.Terent.Adelph.1.1.
-errat longè,mea quidem sententia:
Qui imperium credat grauius esse aut stabilius
Vi quod fit,quàm illud quod amicitia adiungitur.
Stabile est,Hoc est certum & statutum.Plaut.Bacc.9.
Incertum & Stabile,contraria.Cic.in Topic.
Nihil est enim tam insigne , nec tam ad diuturnitatem memoriæ stabile,quàm id in quo aliquid offenderis. Cic.1.de Orat.
Stabile & immutabile. Cic.4. Acad. Quam nos non comprehensionem modò rerum,sed etiam stabilem quoque & immutabilem esse censemus.
Stabilis & firmus animus Cic.3.de Fin.Quod verò negari nullo modo possit,quem,inquam,stabili & firmo & magno animo, quem fortem virum dicimus effici posse,nisi constitutum sit,non esse malum dolorem?
Bonum permanens fixum & stabile. Cic.5.Tusc.
Connubium stabile.Virg.1. Æneid.
Habere domicilium certum & stabile. Cic.pro Marcello.
Fauor nunquam stabilis. Senec.Thyest.4.
Fortitudo robusta & stabilis.Cic.4.Tusc.
Fundamento stabili manet fortuna.Lucret. lib.5.
Mala stabilia,Non decidua poma, & quæ diutius in arbore stant, vel diu maturitatem retinent,neque citò corrumpuntur. Cato cap. 7.Eo lotium suillum aut stercus ad radicem eorum addere oportet, vt stabilia mala fiant.
Matrimouium stabile & certum.Cic.2.Philip.
Patria stabilis, In qua quis perpetuò habitat , nec huc atque illuc discurrit. Plaut.Merc.12.
Pede stabili manere. Ouid.5.Trist eleg.15.
Quæstus stabilis.Cato in præf. Maximéque pius quæstus, stabilissimúsque consequitur,miniméque inuidiosus.
Stabili firmáque ratione contemnere. Cic.1. Offic.
Regnum haud stabile. Senec. Herc.fur.6.
Stabilem scientiam rerum tenere.Cic.lib.1. de Finib.
Stabilis & certa sententia.Cic.2.de Nat.deor.Est enim & Philosophi & Pontificis & Cottæ,de diis immortalibus habere non errantē & vagam,vt Academici,sed vt nostri stabilē certámque sententiam.
Terminus stabilis rerum.Horat. in Carm.secul.
Via præceps & lubrica,plana & stabilis. Cic. pro Flacco,
Vita stabilis,Fœlix,& non variis casib.subiecta.Lucret.lib.3.

Stabilitas, pen.cor.stabilitatis { ἀσφάλεια } Firmitas. Cæsar. 4. bel.Gal. Ita nobilitatem equitum , stabilitatem peditum in præliis præstant. Plin.lib.23.cap.3. Gingiuis & oris vlceribus, dentium stabilitati efficacissimè subuenit.
Motus,& Stabilitas,contraria.Cic.2.de Fin.
Qui enim poterit aut corporis firmitate , aut fortunæ stabilitate confidere?Cic.5.Tusc.
Stabilitas & firmitas. Cic.3.de Fin. Quod idem in artibus non fit, & quod virtus stabilitatem,firmitatem, cōstantiam totius vitæ complectatur,nec hæc eadem in artibus esse videamus.
Stabilitas amicitiæ vacillat.Cic.1. de Fin. Quo loco videtur quibusdam stabilitas amicitiæ vacillare.
Dare aliquibus stabilitatem. Cic.2.de Nat.deor.
Habere stabilitatem.Cic.de Finib.bon.& malor.

Stabilio,stabilis,pen.cor.stabiliui,stabilitum,pen.prod.{βεβαιόω, καθιστάω, ἀσφαλίζω} stabilire,Stabile facere,firmare. Plaut. Amphit.4.
Regísque Thebano Creonti regnum stabiliuit suum. Plin.lib.9.ca. 28. Ex his longissimi & asperi quibus ad ora admouent cibos, & in fluctibus se velut anchoris stabiliunt,cæteri cirri quibus venantur.
Turres quassas stabilire.Senec.Thyeste,7.
Stabilire & figere.Cic.1.Tusc. Hoc igitur probè stabilito & fixo, excutiendum est vt sciatur quid sit carere , ne relinquatur aliquid erroris in verbo.
Magis stabilita. Lucret.lib.3.
Stabilire Remp.cui opponitur Euertere. Cic. 4. de Fin. Nisi fortè censeres Gracchum patrē beatiorem fuisse quàm filium,quum alter stabilire Remp.studuerit,alter euertere.

Stabilimen, pen. prod.& Stabilimentum, stabilimenti{βεβαίωσις}Quod aliquid firmiter retinet. Plaut. Curc.7.
Hæc sunt ventri stabilibilimenta:panis,& assa bubula,
Poculum grande. Cic.3.de Nat.deor.
Addo (inquit) huc quod mihi portento cælestium pater
Prodigium misit,regni stabilimen mei.

Stœbe,stœbes,f.g.{στοιβή} Frutex aculeatus cum caule tum folio,semine molli, rubido, radicè pecoris pabulo gratissima, non alibi quàm in aquaticis nascens. Plin. lib. 21. cap.15. Quædam spinam habent in folio,& in caule, vt phleos ,q uod aliqui stœben appellauere. Idem lib.22. cap. 11.Stœbe, quam aliqui phleon vocant, decocta in vino, præcipuè auribus purulentis medetur : item oculis ictu cruentatis, hemor

hæmorrhagiæ quoque & dysenteriæ infusa.Hæc herba non est Scabiosa vt quidam putant,nec ab vllo hodie est cognita.

STOECHADES,pen.corr.{στοιχάδες}Insulæ tres Massiliensium litori vicinæ,singulis nominibus,Prote, Mese, Hype, hoc est, prima,media, & infima. Stœchades ob ordinem quo sitæ sunt dictæ.Author Plin. lib.3.cap.5.Græci enim στίχον dicunt ordinem & versum.Lucan.lib.3. singulariter protulit,
Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite classis,
Stœchados arua tenent. *Les Isles d'yeres.*

Stœchas, stœchadis,penult.cor. {στοιχάς} tenues habet circulos , comam hyssopi,amaram gustu.Hanc hodie vocant imperiti *sticados citrinum* , nanque frutex ostenditur surculosus , odoratus, capitibus luteolis,ex concoloribus flosculis compactis , vnde citrinum vocatur.Plin.lib. 27. cap.12. Stœchas in insulis tantùm eiusdem nominis gignitur,odorata herba,coma hyssopi,amara gustu.Menses ciet potu,pectoris dolores leuat.Antidotis quoque miscetur. Idem lib. 26. cap.7.Ischiadicos dolores & spinę leuat agaricum potum,vt in tussi. Item stœchadis aut beronicæ farina ex aqua mulsa. Obseruauerunt (inquit Ruellius) Arabæ factionis authores alterum stœchados genus, caule sesquipedali , pallido , coma tenui, oblonga,spica sterili, quod suo gentili cognomento Arabicum vocauerāt, eiusdem cuius & Gallicum effectus.Suspicatur præterea idem author,Arabicam se rè stœchadem inter origani genera comprehendi sub onitide.

STOICI,pen.cor.{στωϊκοὶ} Philosophi appellati sunt ab στοᾶ,quod significat porticum,quo conueuire ac disserere solebant.Erat enim porticus Athenis dicta Pœcile, ex varietate picturæ.Græci enim ποικίλον varium dicunt. In hac porticu Zeno philosophus discipulos docebat. Vnde & secta Stoica , & philosophi Stoici nuncupati sunt , qui anteà Zenonij dicebantur à Zenone doctore. Hæc est illa porticus Stoicorum memoratissima, quā Chrysippus dictus est fulcire,quam pinxit Polygnotus gratuitò.Cic.pro Muren.Fuit enim quidam summo ingenio vir Zeno, cuius inuentorum æmuli Stoici nominantur.
Ad Stoicos se inclinare. Cic.de Fin.

Stoicus,pen.corr.Adiectiuum{στωϊκός} vt libelli Stoici. Horat.Epod.8.

Stoicè, Aduerb.{στωϊκῶς} Cic.in Parad.De diis immortalibus, de charitate patriæ, Stoicè solet,nullis oratoriis ornamentis adhibitis, dicere. De Cat.Idem pro Muren.At enim agit mecum austerè, & Stoicè Cato.

Stoicida,stoicidæ,pen.corr.{ στωϊκτόνος} Patronymicum masc. Iuuenalis Sat. 2.
Fugerunt trepidi vera ac manifesta canentem Stoicidæ.

STOIDIS insula iuxta Cassandrum,apud Plinium lib.6.cap.25. Ea insula quæstuosa est margaritis.

Stola,stolę{στολή, στολῆς}Apud veteres dicebatur quicquid tegebat.nam & apud Græcos στολή indumentum significat, vnde stola deducitur. Ennius Telepho,
Cedo & caueo cum vestitus squalida septus stola. Idem in eadem,
Regnum reliqui septus medici stola. Ex Nonio.
Velatus stola.Horat.1.Serm.saty.2.
Stola,Honestæ mulieris vestis , vsque ad imos pedes demissa. Tibullus,
Impediat crines , nec stola longa pedes. Cic. 2. Philip. Quam statim muliebrem stolam reddidisti.Iocus est in Antonium qui se Curioni prostituerat.Horat.1.Serm.saty.2.
Ad talos stola demissa,& circundata palla.
Stola pro Honesta muliere.Stat.1.Sylu.2.
Hinc eques,hinc iuuenum cœtu stola mista laborat. Mart.lib.10.
Quisquis stolǽue,purpuræúe contemptor,&c.

Stolatus,pen.prod.Adiect. { στολιδωτός}Matronale , atque honestum dicimus.Mart.lib.1.
Quis floralia vestit & stolatum
Permittit meretricibus pudorem?
Stolata mulier,pro locuplete & primaria:contrà Togata pro plebeia,& secundæ classis.Horat.1.Serm. saty.2.Budæus.

Stolidus,pe.cor.Adiect.{ἀβέλτερος, ἠλίθιος, ἀπόπληκτος, ἀνόημων, ἀπάθαλος} Excors,teter,molestus,atque illepidus.Terent.Heaut.3.2.
Nónne ad senem aliquam fabricam fingit?s.stolidus est.Idem Andr. 3.1. -ah
Vix tandem sensi stolidus.
Aures stolidæ.Ouid.11.Metam.
Fiducia stolida.Liu.4 bel Maced.
Linguæ stolidæ conuitia fundere.Ouid.13.Metam.
Mens stolida.Ouid.11.Metam.
Pecus stolidum.Propert.lib.2.eleg.17.
Saxum stolidum.Plaut.Milit.14.
Vatum stolidissimus.Ouid.13.Metam.
¶Stolidus, Stultus.Ennius li.1. Nam vidi pugnare sues,stolidi,solidi sunt. Et in Alexandro, Hominem appellat , quia lasciui stolide non intellegit.Et Cęcilius in Hypobolymæo:Abi hinc tu stolide,illi Androgino,vt tibi sit pater.Et in Andronico : Sed ego stolidus, gratulatum me oportuit prius. Festus.

Stolidè, pen.cor. Aduerb. {ἀβελτηρία, ἠλιθιότης, ἀπαθαλία, ἀφροσύνη} Liu.5. bel. Pun. 108. Id non promissum magis stolidè , quàm stolidè creditum.Plin.lib.15.cap.14. Stolidè tument pulmonea.
Ferox stolidè. Tacit.lib.1.

STOLO,Stolonis,ciuis Romanus.

Stolo , stolonis m. g. { μόσχος, μοσχίον, μόσχευμα } quid sit declarat his verbis Var.lib.1.de Re rust.cap.2.Nam Stolonis lex illa , quæ vetat plus quingenta iugera habere ciuem Romanum, & qui propter diligentiam culturæ Stolonum confirmauit cognomen,quòd nullus in eius fundo reperiri poterat stolo , quòd effodiebat circum arbores è radicibus,quæ nascerentur è solo,quos stolones appellabant. Plinius lib.17.cap.1.
Stolo,stolonis, Stolidus:& certè à stolone stolidi nomē ortum esse videtur,vltróque originē profitetur suam. Auson. in quadā epist. Sed iam non potes ô stolo doceri. Nisi siquis pro veteri,& antiquo, & sene positum putet, adiuncta tamen etiam significatione stoliditatis & stultitiæ. Turnebus.

Stomacace{στομακάκη} Plin.lib. 25. cap.3.1. In Germania trans Rhenum castris à Germanico Cæs.permotis , maritimo tractu fons erat aquæ,dulcis solus,qua pota intra biennium dentes deciderent,compagésque in genibus soluerentur. Stomacacen medici vocabant , & Sceletyrben ea mala.

Stomachus,stomachi,pe.cor.m.g. {στόμαχος.} Fistula per quam cibus descendit,gula siue guttur.Plin.lib.11.cap.37.Summum gulæ fauces vocantur , extremum stomachus. Hoc nomine est sub arteria iam cornosa inanitas adnixa spinæ , ad latitudinem ac longitudinem lagenæ modo fusa. Cic.2.de Nat.deor.Linguam autem ad radices eius hærens stomachus excipit,quo primùm illabuntur ea quæ accepta sunt. Celsus lib.4.cap.1. Deinde duo itinera incipiunt : alterum asperam arteriam nominant:alterum stomachum. Arteria exterior ad pulmonem,stomachus interior ad ventriculum fertur. Illa spiritum,hic cibum recipit.

Stomachus ponitur etiam pro ventriculo , id est, receptaculo ciborum. Ab στόμα,τοῦ στόματος ore,& ἔχω ἤχίω habeo,quia os sic habet, vt effundat alió.Iuuen.Saty.5,
Si stomachus domini feruet vinóque,cibóque. Plin. lib. 19. cap. 5. Viuunt hausti in stomacho in posterum diem , nec perfici queunt in cibis.De peponibus.
Acrimoniam stomachi rosionésque sedant nuclei nucis pineæ Plin.lib 23.cap.8.
Defectus stomachi excitat Inula.Plin.lib.9.cap.5.
Dissolutio stomachi, Vomitus. Plin.lib. 9. cap.48.De lepore maris Indici.
Fluctuationes stomachi sistit beta.Plin.lib.20.cap.8.
Fluxiones stomachi sistunt castaneæ. Plin.lib.23.cap.8.
Malacia stomachi.Plin.lib.18.cap.7.
Resolutio stomachi.Celsus lib.4.cap.5.Vulgatissimum verò pessimúmque stomachi vitium est resolutio: id est , quum sibi non tenax est,solétque desinere ali corpus,ac sic tabe consumi.
Rosiones stomachi.Plin.lib.20.cap.14.
Stomachi solutiones.Plin.lib.20.cap.22.
Tempestiuitates stomachi.Plin.lib.29.cap.13.
Torsiones stomachi.Plin.lib.20.cap.17.& lib.28.cap.7.
Ieiunus stomachus raro vulgaria temnit. Horat.2.Ser.saty.2.
Imbecillus stomacho.Celsus lib.1.cap.2.
Imbecillus stomachus.Celsus lib.1.cap.2.
Iners stomachus , qui suum officium non facit , hoc est non concoquit.Ouid.lib.1.De Ponto,epist.vlt.
Nectar,& ambrosiam,latices epulásque deorum
Det mihi formosa grata Iuuenta manu:
Non tamen exacuet torpens sapor iste palatum,
Stabit & in stomacho pondus inerte diu. Iuuenta,id est,Hebe, quæ diis pocula dicitur ministrare.
Infirmus stomachus.Celsus lib.1.cap.8.
Accipere vulnus in stomacho.Seruius Ciceroni,lib.4.12.
Corroborare stomachum,Vide CORROBORO.
Excitare stomachum.Plin.lib.20.cap.5.
Tumultum stomacho fert pituita.Horat.2.Serm.saty.2.
Laborare stomacho.Celsus lib.1.cap.8.
Latrantem stomachum bene lenit cum sale panis. Horatius 2. Serm.saty.2.
Marcescens stomachus pridiani cibi onere,Vide MARCEO.
Lassum stomachum peruellere. Horat.2.Serm.saty.8.
Recreatur stomachus vino.Plin.lib.25.cap.1.
Reficitur stomachus diuersitate ciborum. Quint.lib.2.cap.11.
Respuit cibum stomachus.Celsus lib.3.cap.6,Sed de cibo facilior quidem cum ægris ratio est:quorum sæpe stomachus hunc respuit, etiam si mens concupiscit.
Stomachus acida ructans.Plin.lib.20.cap.17.
Ruens stomachus.Horat.2.Serm.saty.3.
Ægrum stomachum sollicitat mala copia.Horat.2.Serm.saty.2.
Esse languenti stomacho.Cæl.Cic.lib.8.13.
Tes enim dandum non fuit , quum κακοστόμαχος esses. Cicero Tiro.16.6.

¶Stomachus pro Animo:quia quemadmodum stomachus facilè eo cibo mouetur,à quo natura abhorret:sic animus eas res maximè auersatur & abhorret,quas suæ naturæ contrarias esse sentit.Cicero ad Cælium,lib. 2. 15, Nosti enim non modò stomachi mei , cuius tu similem quondam habebas, sed etiam oculorum in hominum insolentium indignitate fastidiū. Plin.in epist. Mei certè stomachi hæc natura est, vt nihil nisi totum & merum velit.Id est,animi mei.
Narrare stomachum,Vide NARRO.
Solicitare stomachum. Plin.iunior lib.1.epist. vlt. In hoc autem agello,si modò arriserit pretium , Tranquilli mei stomachum multa solicitant, vicinitas vrbis, opportunitas viæ, mediocritas villæ,&c. hoc est,emendi desyderium stimulant & augent.

¶Stomachus,pro Re quæ oblectat.Cic.ad Marium,lib.7.1,Omnino,si quæris,ludi apparatissimi, sed non tui stomachi : coniecturam enim facio de meo.Id est,qui tibi minimè placuissent. Budæus.
Stomacho suo viuere. Plinius in epist.Id est,Pro sententia animi. Budæus.

¶Stomachus, Æquitas animi. Plin.in Præfatione , Argumentum huius stomachi mei habebis,quòd in his voluminibus autorum nomina prætexui.Id est,ęquitatis meę,& candoris animi,quòd scilicet nihil malignitati dederim. Budæus. Non ineptè etiam exposueris simpliciter,pro animi.
Nec tam animum me,quàm stomachum non habere arbitrantur. Cic.Dolabellæ in epistolis ad Atticum.lib.15.328.
Bonum stomachum Martialis pro æquitate animi posuit. Quint. lib.2.cap.3.Error tamen in re duplex:vnus quòd interim sufficere illis minores præceptores existimant,& bono sanè stomacho cōtenti

sunt.Id est,Contenti sunt stomacho præceptorum qui hæc elementa disciplinæ docere non dedignantur,nec fastidiunt.Budæus.

Stomachus pro affectu animi.Quintil.lib.6.Hæc aut Catonis animo,aut Ciceronis stomacho ferenda sunt.Budæus.

¶ Stomachus aliquando pro ira, odio, & fastidio. Cic. 4. Tuscul. Tracta definitionem fortitudinis,intelliges eam stomacho non egere.Idem ad Cælium, lib.1.15. Hoc aspersi vt scires me tamen in stomacho solere ridere.Id est,etiam in indignatione.

Locus ille animi nostri,stomachus vbi habitabat olim,concaluit. Cic. Attic.lib.4. epist.15.Hoc est vbi sedes irę fuit.Cõcaluit,calorem concepit ad concoquenda quæ dura sunt. Id est, vt non ferenda feram tamen.

Epistola plena stomachi & querelarum.Cic.Qu.fratri, lib.3.24.

Grauis stomachus Pelidæ.Horat.1.Carm.ode 6.

Exardere iracundia & stomacho. Cic.4.Verr.

Stomachus & molestia.Cic.Attic.li.16.epist.2. Mihi autem quo lętiora sunt,eo plus stomachi & molestię est,Pop.Rom.manus suas nõ in defendenda Republica,sed in plaudendo consumere.

Solicitudo ac stomachus. Cic.ad Brutum,13. Scribere multa ad te neque possum præ solicitudine ac stomacho,neque debeo.Idem pro Murena , Seruius hic nobiscum hanc vrbanam militiam respondendi,scribẽdi,cauendi, plenã solicitudinis ac stomachi secutus est.

Stomachum facere, pro Dolore afficere ac commouere. Cice. ad Lentulum, lib.1. epist 9. Non illi quidem vt mihi stomachum facerent,quem ego funditus perdidi:sed certè vt facere se arbitrarentur.

Stomachum mouere.Idem. Cic.pro Murena.Itaque si mihi homini vehementer occupato stomachum moueritis,triduo me Iurisconsultum esse profitebor.Idem ad Atticum lib.6.114.In quo tamen ille mihi risum magis , quàm stomachum mouere solet , Vide MOVEO.

Stomacho esse dicitur res aliqua.Cic.Att.lib.5,Et multa prætereo quæ tum mihi maiori stomacho fuerunt quàm ipsi Quinto.

Stomachum erumpere in aliquem.Cic.ad Att.lib.16.333. Hunc tu tralatum in Macrocolum lege in arcano conuiuis tuis : sed, si me amas,hilaris & benè acceptis, ne in me stomachum erumpãt, quum sint tibi irati.

Non sine stomacho.Cic.ad Quint.fratrem, lib.3.21. Puto enim te existimaturum à me illos libros non sine aliquo meo stomacho esse relictos.

Stomachor,pen.cor.stomacharis{ἀγανακτέω,πίμπραμαι,δάκνομαι, διαῤῥήγνυμαι, δυσκολαίνω, δυσχεραίνω} stomachari,Indignari ac turbari. Quandoque accusatiuo iungitur , quandoque absolutè , quandoque cum præpositione ponitur.Terent.Eunuch.2.3.

-id quidem adueniens mecum stomachabar modó. Cic. ad Cassiũ,lib.15.16.Si enim stomachabere & molestè feres , plura dicemus. Idem 4.Academic.Et homo natura lenissimus (nihil enim poterat fieri illo mitius) stomachari tamen cœpit. Idem ad Atticum, lib. 14. 319. Amariorem enim me senectus facit , stomachor omnia, sed mihi quidem,&c.Horat.1.epist.1,

-& praue sectum stomacheris ob vnguem.

Non dubito quin mirere ; atque etiam stomachere , quòd tecum de eadem re agam sæpius.Cicero Capitoni in Epist.ad Atticum, lib. 16.346.

Iucundissimis tuis literis stomachatus sum in extremo. Cic. Furnio.lib.10 26.

Stomachabatur senex siquid asperius dixeram.Cicero 1.de Natura deorum,128.

Stomachans, penult.corr. Participium{ἀγανακτῶν} Cic.ad Atticum,lib. 4.85, Quid aliud noui ? & tamen absoluto Gabinio stomachantes alij iudices.

Videre quempiam irascentem & stomachautem. Cic. de Claris Oratorib.

Stomachicus,pen. corr.Adiectiuum {στομαχικὸς}Qui è stomacho laborat.Plin.lib.25.cap.5. scribit, helleborum mederi stomachicis. Idem lib.20.cap.9.Item ad spleneticos & stomachicos,&c.

Stomachosus,pen.pro.{ἀγανακτητικὸς}stomachosior, stomachosissimus, Qui facilè indignatur,ac cuncta fastidit. Firmicus lib.5.cap.10.Erũt hi quoque animo malo,& stomachoso.

Eques stomachosus.Horat.1.epist.15.

Stomachosa res.Cic.2.de Oratore, Me quidem herclè valde illa mouent stomachosa , & quasi submorosa ridicula,non quum à moroso dicuntur, tum enim non sal,sed natura ridetur. Idem de claris Oratorb. Quod erat in reprehendendis verbis versutum & solers, sed sæpe stomachosum,nonnunquam frigidum.

Cicero Appio Pulchro,lib.3. 11. accipit pro eo qui iniuriam contumeliámque facit,Stomachosiores,inquit, meas literas quas dicas esse non intelligo. Id est, ex nimis magno stomacho & indignatione scriptas.

Stomaticus,pen.cor. {στοματικὸς} Adiectiuum, à στόμα,στόματος,quod os siue buccam Latinè significat:dicitur qui vlcus aliquod in ore habet.Plin.lib.24.cap. 14. Huius flos cum melle epiphoris illinitur , & ignibus sacris , stomaticísque ex aqua bibendus datur. Hoc est, iis qui oris vlceribus laborant, vel cum iis medicamentis quæ stomatica dicuntur Ob eandem rationem Stomatice est,hoc est ori cõfert, & oris affectus sanat.Plin.lib.22.cap.9.De glycyrrhiza,Ideò & commanducata,stomaticè est,vlceribus oris insperia sæpe , & pterygiis.

Stomatica pharmaca dicuntur , quæ ad vuas, tonsillas, ac omnes quę in ore fiunt derepentè inflammationes,conueniunt. Galen.cap. 1.lib.6.De compositione pharmacorum secundum locos.

Stomia {στόμια} à Polluce posita inter ornamenta colli lib.5. cap.16. Vbi Gualtherus vertit Oreas.

Stomoma, pen.prod.stomomatis, n.g. {στόμωμα} Plin.lib. 34. cap.1. De squama æris,Squamę est alterum genus subtilius,ex summa scilicet languine decussum,quod vocant stomoma.

Stomoma,ferrum est in vsum aliquem formatum,hoc est in instrumenti alicuius formam redactum , ac chalybe roboratum, à verbo στομόω,quod roboro,ac quasi os & aciem firmo significat,verbali forma deducta appellatione. Est etiam chalybs ipse.Id quod facilè colligitur ex Aëtio & aliis. Hinc apud Dioscoridem lib. 5. & alios medicos squama stomomatis,est squama chalybis, vel instrumenti alicuius ferrei chalybe roborati , quæ tundendo decutitur. Quod parum intellexisse videtur Plinius,stomoma putãs esse æris squamam. Matthiolus in Dioscoridem hac de re fusissimè differit.

STONI,populi sunt imas Alpium radices ex Italiæ parte habitantes: prodit Strabo lib.4.

Storea,storeæ { φορυτὸς,φορμὸς } quam extendimus super terram. Plin. lib.15.cap.15.Colligi mala post æquinoctium autumnale,neque ante sextamdecimam lunam,neque ante primam horam. Cadiua separari,stramentis,storeis,paleisue substerni. Dicta storea ἀπὸ τοῦ στορέννυμι, quod significat sternere. Liu.10.bel.Pun.Numidæ præcipue arundine texta storeáque.Cæs.2.bel.Ciuil. Vbi quantum storiarum demissio quatiebatur,tantum eleuabant. Quidam storiam,per tertiam vocalem ante a,scribunt.

Strabo,strabonis,m.g.{στραβὸς παραβλὼψ} Qui oculos habet distortos.Cic.1.de Nat.deor.Redeo ad deos,ecquos si non tam strabones, at petulos esse arbitramur?Plin.lib.11.cap.37.Vni animalium homini oculi deprauantur,vnde cognomina Strabonum & Petorum. Varro Flexabulis,Multi enim qui limina intrarunt integris oculis , strabones sunt facti.

STRABO{στράβων}eruditione Græcus,professione geographus & philosophus Stoicus,ortus ex Amasia ciuitate Pontica , id quod ipse de se testatur,& Stephanus prodidit, matre fuit è Gnoso Cretensi vrbe orta.Amicitia vsus est Ælij Galli,cum quo Nilum nauigauit , & totam ferè Ægyptum lustrauit, ac bonam etiam Africæ partem. Claruit Romæ temporibus Augusti & Tiberij.

Strages,stragis,f.g.{ὄλεθρος,νεκάς} Est inquit Valla,multitudo cadauerum interfectorum.Liu.lib.8 Per arma,per vicos latè stragem dedere.Cic.ad Att. lib. 1. 11 , Quas ego pugnas & quantas strages edidi, Idem 1.de Diuinat. Stragem horribilem,cædémque vereri.

Confugæ stragis aceruus.Virg.6.Æneid.
Cruenta strages.Lucan.lib.2.
Lacera strages.Stat.12.Thebaid.
Sanguinea strages.Stat.2.Thebaid.
Ciere stragem.Virg.6.Æneid.
Cumulata vrbs strage virorum.Silius lib.15.
Magnam latè dat stragem.Lucan.lib.1.
Nimbus dat stragem satis.Virg 12. Æneid.
Dare stragem cateruatim.Virg.3.Georg.
Hiatu immani stragem meditatur tigris.Silius lib.4.
Propagare stragem.Lucret.lib.1.
Vndans amnis strage virũm.Silius lib.17.
Nemorum strages.Silius lib.3.

Stragula,stragulæ,pen.cor.{στρῶμα,στρωματόδεσμος} Genus vestis,siue quicquid insternitur vel lecto,vel equo, vel alij rei:quod in festis ante altare sternunt in pauimento , stragulum ritè vocabimus. Hæc ex Valla lib.6.cap.46.Cic.4.Verr.Dico te maximum pondus auri & argenti,eboris,purpuræ, plurimam vestem Melitensem , plurimam stragulam,multam Deliacã supellectilem , plurima vasa Corinthia, magnum numerum frumenti , vim mellis maximam Syracusis exportasse.

Picta stragula. Tibul.lib.1.eleg 2.

Stragula vestis,Idem.Cic.4.Verr.Dicebant scyphorum paria complura,hydrias argenteas, pretiosam vestem stragulam , multa mancipia pretiosa Verri data esse.Et Liu 4.bel.Maced.Et quum tibi viro liceat purpura in veste stragula vti : matremfamiliâs tuã purpureum amiculum habere non sines?Horat.2.Serm.saty.3.

Stragulum,straguli,pen.cor. {ῥῆγος,φορμός,κώπας} pro eodem accipitur, nempe pro lectorum opertorio,vbi & dormiebãt antiqui & discumbebant, vario deliniamento figuratũ & acu picto. Varro de Lingua Latina, Quicquid insternebant,à sternendo stragulum appellabant. Tibul.lib.1.eleg.2.

Nam neque tunc plumæ,nec stragula picta soporem. Martial. lib. 14. Sic Plin.li.13.cap.11.Et è libro vela,tegetésque, necnon & vestem atque stragula.

Textile stragulum.Cic.5.Tusc. Quum se ille cupere dixisset,collocari iussit hominẽ in aureo lecto strato pulcherrimo , textili stragulo,magnificis operibus picto,&c.

STRAGONA{στραγόνα}Ptolemæo lib.2.ca.11.Germaniæ vrbs.Vulgò *Possenaun*.

Stramen,straminis, pen. corr. neutri generis {κάρφη, κάρφος} Stipula, vel quiduis aliud stramineum,quod solo quiescẽdi gratia sternitur, nempe id propriè in triticeis culmis quod terræ hæret , & posteà subsecatur, quod alij à stando dictum putant , alij à stratu , quòd id substernatur pecori.

Contecta stramine casa. Ouid.5.Metam.

Agreste stramen.Virg.11.Æneid.

Stramentum,stramenti{καλάμη,κάρφος} Idem , Varro de Re rust.lib.1. cap.50. Tertio modo metitur , vt stramentum medium subsecent, quod manu sinistra summum prehendunt , à quo medio messem dictam puto.Infra manum stramentum quod terræ hæret,posteà subsecatur. Liu. 5.bel.Pun.218. Pars ignis escas stramento arido tectis iniiciunt,pars portas occupant.Plaut,Truc.6,

-noctem in stramentis pernoctare perpetem. Plin.lib.18.cap. 3.Quies,somnúsque in stramentis erat.Cæsar 8.bel. Gall. Fasces vbi confederant per manus stramentorum ac virgultorũ, quorum summa erat in castris copia,inter se traditos,ante aciem collocauerunt. Ibidem, lib. 6. Et feruefacta iacula in casas, quæ more Gallico stramentis erant tectæ,iacere cœperunt.

Incubare stramentis.Horat.2.Serm.saty.3.

Stramentum,quod sternitur latiore significatu:nam ex Varrone, quid propriè sit stramentum indicatum est.Stramentum à vestimento secernitur. Ofilius ad Atticum ait verbo victus vestimenta & stramenta

stramenta significari,continerísque.l. 234. §. vltimo,de verb.sig. Sed & stragula vestis rectè , qua sternimur dicitur apud Vlpianum in.l. 12.§.Sed si fundus non sit. D.de instruct.vel instrumen. legat.lib.3.P. tit.7. Stragulæ vestes Stratoriæ à Paulo dicuntur lib.3. Senten.tit. 6. §.Veste virili. Quo loco ait: Stragula quoque huic legato reddũt.l. vestis.§.Virilia.De auro & arg.lega.lib.34.P.tit.2.

Stramineus, Adiectiuum {καρφινὸς} Quod est ex stramine. Propertius lib.2.eleg.17,

Straminea posset dux habitare casa.

Casæ stramineæ.Ouid.2. Amor.eleg.9.

Stramentitius,Aliud adiectiuum.Quod ex stramẽto fit:vt tectum stramentitium,tegetes stramentitiæ.

Strangulo,strangulas,pen.cor.{ἄγχω, ἀπάγχω,στραγγαλίζω,πνίγω,ἀποπνίγω}strangulare,Stringendo gulam necare. Columel. lib. 3. cap.12. Eadémque velut conclusa & coarctata semina comprimere atque strangulare.Cic.ad Pætum,lib.9. 22, Nos autem ridiculè si dicimus, ille patrem strangulauit: honorem non præfamur.Iuuen.Saty.10,

Sed plures nimia congesta pecunia cura Strangulat.

Strangulare diuitias dixit Papinius,quòd tanquam inuitę & constrictæ retinerentur constipatæ, vt quæ respirare nequirent, suffocarentur. Papinianus,

Non tibi suppositas infœlix strangulat arca Diuitias. Turnebus.

Liquor strangulat ora.Ouid in Ibin.

Strangulat segetes nimia terræ lætitia.Quint.lib.8.in Procem.

Natura strangulare sonitum.Plin.lib.2.cap.43.

Strangulatus,pen.prod.Participium{πνικτός}Plinius lib.7.cap.7.

Strangulatus,pen.prod {πνιγμός} Verbale, Ipsa strangulatio:vt strangulatus vuluæ,quæ & strangulatio dicitur,pro compressione, & angustia vteri.Plin.lib.20.cap.18, Datur & olfactandum ex aceto in strangulatu vuluæ. Idem lib.21.cap 20.

Strangulatio{πνῖξις}vt,

Strangulatio vuluæ.Plin.lib.20.cap.15.

Stranguria,stranguriæ{στραγγουρία}Difficultas vrinæ quæ ex meatus contractione accidit : vnde fit vt stiliatim vrina dimittatur. Vnde etiam vrinæ stillicidium Latinis dicitur.Ab στραγγαλίω constringo , & τὸ οὖρος. Vel ab σταγὼν σταγόνος, quod apud nos stillicidium significat: οὐρέω,meio Latinè substillium dicitur. Plin.lib.20.cap.5.2. Philistion in lacte coquit , & ad stranguriam dat radicis vncias quatuor. Cice. 2.Tusc. Quanuis idem forticulum se in torminibus & in stranguria sua præbeat.

Strata, quam fœminino genere vocant Itali , strata plurali dixit Lucretius,qui ei nomini fœminino occasionem dedisse propè videtur.

Stratáque,inquit,iam pedibus populi detrita viarum
Saxea conspicimus. Turnebus.

Strata,stratæ:via, quæ cuius sternitur, id est publica via. Honorius & Theodos.PP.l.4.De priuilegiis domus. Aug. lib.11. C. tit.74. Absit vt nos instructiones viæ publicæ,& pontium, stratarúmque opera , titulis maiorum Principum dedicata , inter sordida munera numeremus.Idem.l.6.de Itinere muniendo.in C.Theod & apud Isidorum lib.15.Etymol.cap.vlt.Procopius lib.2.de bello Persico:viam à Latinis,stratam,etiam dici tradit.

Stratagema,siue strategema,pe.pro.stratagematis,n.g.{στρατήγημα} Stratagemata,Astutię rei militaris,gesta militaria,exempla siue consilia militaria , quibus posteri ad similia facienda ducuntur , στρατὸς enim,exercitus:ἄγω duco:Stratia,militia,exercitus.Cic,3.de Natura deorum. Consilium illud imperatorium fuit,quod Gręci στρατήγημα appellant,sed eorum imperatorum qui patriæ consulerent,vitæ non parcerent. Idem ad Atticum ,lib. 5. 89, Quum interim Rufio noster quòd à se Vestorio obseruari videbat , stratagemate hominem percussit.

Strategus,strategi,pen. prod.masc gene. {στρατηγός} Dux exercitus. Plautus Curc.7,

Nec strategus,nec tyrannus quisquam.

Strategum te facio huic conuiuio,dixit Plaut.in Sticho,14.

Strategia,strategiæ,pen.prod.{στρατηγία}Militatio,prætura, imperium rei militaris & gubernatio.Plin.lib.6.cap.9, A Tigranocerta ad Iberiam.Diuiditur (quod certum est) in præfecturas , quas ij strategias vocant.Idem lib.4.cap.11.

¶ Stratiotes,stratiotis,pen.prod.m.g.{στρατιώτης}Miles.

Stratioticus,penulr.corr. Adiectiuum { στρατιωτικός } Militaris.Plautus pseud 9,

Stratioticum nuntium aduenientem percutiam probé.

STRATARCHAS, Dorylai filius,rex fuit Cretensium , quem Strabo se vidisse adserit lib.10.

Stratiotes {στρατιώτης} millefolium, frutex exiguus palmi altitudine foliis, auicularum pennas imitantibus breui admodum dissectoque foliorum exortu. Latini & militarem herbam appellant propterea quòd vulnera omnia ferro facta intra dies quinque sanare dicatur ex oleo imposita.Est & Stratiotes aquaticus sine radice viuẽs, aquis tantùm supernatans folia habens semperuiuo similia : sed maiora. Huius meminit & Plin. lib. 24.cap.18. Celebratur(inquit)& à Græcis Stratiotes : sed ea in Ægypto tantùm ex inundatione Nili nascitur, Aisoo similis,ni maiora haberet folia:Refrigerat mirè & vulnera sanat ex aceto illita.

STRATIVS{στράτιος}Iouis cognomẽ qui apud Caras colebatur,quod nos bellicosum interpretari possumus. Herodotus libr.5.Item vnus ex filiis Nestoris.

STRATONES octo fuerunt. Primus Isocratis auditor. Secundus Lampsacenus,Theophrasti discipulus,qui vocatus est Physicus,propter speculationem physicæ. Præceptor fuit Ptolemęi Philadelphi. scripsit multos libros. Tertius medicus qui Erasistratum audiuit. Quartus historicus. Quintus poëta Epigrammatum. Sextus antiquus medicus, vt ait Aristoteles. Septimus Peripateticus , qui vixit Alexandriæ. Hæc Diogenes Laertius. Octauum Plutarchus Stratonem ponit Rhetorices præceptorem , ac Bruti familiarem,qui vnà cum eo in bello Philippensi fuit : solúsque adhibitus dum ille sibi mortem consciuit. Conciliatus posteà Augusto per M. Messalam, qui comes ad bellum Actiacum fuit.Vide Ælianum. Hic (vt Hieronymus scribit)manu propria se velens confodere,ne imminentibus Persis ludibrio foret:quorum fœdus Ægyptij regis societate neglexerat,retrahebatur formidine: & gladium quem arripuerat circunspectans,hostium pauidus expectabat aduentum. Quem iam iamq́; capiendum vxor intelligens, extorsit acinacem de manu, & latus eius transuerberauit. Compositóque ex more cadauere se moriẽs superiecit,ne post virginalia fœdera alterius coitum sustineret.

STRATONICE, es {Στρατονίκη} Ariarathis Cappadocum regis filia, vxor Eumenis Pergami regis,cui Attalum peperit,qui illi in regnum successit. Strabo lib.13.

STRATONICEA,vrbs est Mesopotamiæ ad Babylonem autore Plinio lib.6.cap.26.

STRATONICIA, ciuitas est nobilissima in mediterraneo Asiæ. Strabo libro 14.

Strator,Stratum, Vide STERNO.

Stratorius,a,um:idem quod Stragulus,a,um:Stratoria stramenta,Stratoria vestis:Vide in dictione STRAMENTVM.

Stratura, æ:(sic enim apud Iauolenum lib.2. Ex posterioribus Labeonis , non structura legendum esse docent antiquiores Codices) est locus alicuius ex tabulis factus,qui æstate tollatur,& hyeme ponatur.Iureconsultus in.l.quos nos.§.vltimo. De verb.signifi. in P.

STRATVS, Acarnanæ ciuitas , ad fluuium Acheloum:Strabo lib.10.

Strebula, Pompeius ait,significat Vmbrorum lingua,partes carnium sacrificatarum. Varro, De strebula vt delumbos cœnabis Chærea strebula,vt Opilius scribit,circum coxendices sunt nobis.Arnobius lib.7.ferè vt Varro interpretatur sic scribens , Non enim placet carnem strebulam nominare, quæ taurorum è coxendicibus demitur. Etymologiam ei græcam reddit Varro à verbo στρέφειν, quod est Vertere.

Strena,strena{ξένιον} Munus quod datur die festo , ominis boni gratia.Festus,Strenam vocamus,inquit,quæ datur die religioso ominis boni gratia à numero , quo significatur alterum tertiúmque venturum similis commodi , veluti trenam , præposita s litera, vt in loco & lite,sloco,stite solebant antiqui.Sueton.in Caligul.cap.42. Edixit & strenas ineunte anno se recepturũ , stetítque in vestibulo ædium Calendis Ianuariis ad captandas stipes, quas plenis ante eum manibus ac sinu omnis turba ferebat.

Strena, dicta à strenuitate,teste Nonio.Pompon.Pistorib. Asside, siquà ventura est alia strena strenæ.

Strenarum origo,qua fœlicem ominamur annum ipsius auspicio & initio, à Tatio rege manasse dicitur , qui primùm Romuli hostis, deinde collega in regno Romano fuit. Symmachus in quadam epistola, Ab exortu penè vrbis Martiæ strenarum vsus adoleuit authoritate Tatij regis , qui verbenas felicis arboris ex luco strenæ noui anni auspices primus accepit,DD.Imperatores:nomen indicio viris strenuis hæc conuenire ob virtutem.Ex Turnebo.

Strenarum commercium, Vicissitudo dandi & accipiendi strenas. Sueton.in Tiberio,cap.34.Quotidiana oscula prohibuit edicto:item strenarum commercium,ne vltra Calendas Ianuarias exercerentur. Consueuerat quadruplam strenam & de manu reddere, sed offensus interpellari se ab iis qui potestatem sui die festo non habuissent, vltrà non reddidit.Quadruplam,id est quadruplo maiorem quam accepisset.Interpellari,impediri,& à rebus gerendis auerti: toto mense Ianuario.Strenæ meminit idem Suetonius in Augusto cap.57.

STRENVA,Dea,quæ & Strenia dici videtur, Varro de lingua Latina Hinc oritur caput sacræ viæ, ab Streniæ sacello. Diuus Augustinus à strenuè faciendo denominatam ait. Lilius Syntag. 1.libri Histor. Deorum.

Strenuus, Adiectiuum { δραστήριος,ἐνεργὸς,ἀγέρωχος,ἰσχυρὸς,γενναῖος } Fortis,celer,vigilans,& ad res gerendas promptus.Terent.Phorm.3.1, Tum Phormio itidem hac re (vt in aliis) strenuum hominẽ præbuit. Colum.lib.7.Magister pecoris acer, durus, strenuus,laboris patientissimus,alacer,atque audax esse debet.

Vt cognosceret te,si minus fortem, attamen strenuum.Cicero 2. Philipp.

Putare aliquem strenuum.Hirtius Ciceroni epist.ad Att.li.15.325.
Dextra strenua.Ouid.de Medicamine faciei.
Facies strenua.Plaut.Rud.9.
Inertia strenua.Horat.1.epist.11.
Ministra strenua faciendis iussis. Ouid.9.Metam.
Strenua mors,pro Cita & celeri. Curtius lib.9.
Membra strenua Ouid.4.Fast.

Saltus strenuus,pro Celeri.Curtius lib. 9.Transiliebántque in vehicula strenuo saltu,quum succurrere laborantibus suis vellent.

Strenuior , pro Magis strenuus : & superlatiuum Strenuissimus, Plaut.Epid.10.

Nam strenuiori deterior si prædicet suas pugnas , de illius ore fiunt sordidæ. Cato in Præfat. At ex agricolis & viri fortissimi , & milites strenuissimi gignuntur.Plin.lib.18. cap.5. Fortissimi viri, & milites strenuissimi.

Strenuè, Aduerbium, {δραστηρίως} Fortiter,diligẽter. Cic. ad Atticum, lib.16.333,Magis commodè quàm strenuè nauigaui.Idem ad Quint. fratrem,lib.2 8,Domus vtriusque nostrum ædificatur strenuè.

Capere arma pro aliquibus strenuè. Cic.pro Rab.Perduel.reo.
Comparare aliquid strenuè. Author ad Herenn.lib.4.
Sanè strenuè accepi tuas literas.Cic.Terentiæ lib.14 5.

Strenuè,pro Celeriter,siue protinus. Curtius lib.8. Reuocatóque strenuè Oxorte futurum se in regis potestate respondit.

Strenuitas,penult.correpr.strenuitatis{τὸ δραστήριον} Fortitudo, celeritas,agilitas.Ouid.9 Metam.

Strenuitas antiqua manet.

Strepo,strepis,strepui,strepitũ,pen.corr.{δουπέω,ψοφέω,κτυπέω,καταβοάω, κροταλίζω,παταγέω}strepere, Pedibus aut aliquo quocunq; alio modo strepitũ facere.Plin.lib.11.ca.10. Quũ aduesperascit,in alueo strepũt,

Murmure ſtrepit omnis campus.Virg.6.Æneid.
Cornua ſtrepuerunt rauco cantu. Virg 8.Æneid.
Mauors ſtrepit per omnem Auſoniam.Silius lib 4.
Strepere aliquid,pro Submurmurare.Liu.2.ab Vrbe.
Strepere inter ſe.Cic.1.de Diuinat. Inter ſe ſtrepere, apertéque artem obterere,&c.
Strepunt aures clamoribus plorantium.Liu.2.bel.Pun.

Strepitus,huius ſtrepitus,pen.corr.{πάταγος, ἄραβος, κόναβος, κέλαδος}Propriè pedum ambulantium,manuúmque aliquid pertractantium ſonus eſt.Cic.2.Ver.Tũ verò non ſtrepitu,ſed maximo clamore ſuam Pop.Rom.ſignificauit voluntatem.Idem ad Att.lib.13.295, Heri neſcio quid in ſtrepitu videor exaudiſſe, quum diceres te in Tuſculanum venturum.Cæſ.4.bel.Gall.Atque ipſo terrore equorum,& ſtrepitu rotarum ordines plerunque perturbant.
Strepitus arboris.Plin.lib.16 cap.4 2.
Concurſus hominum forîque ſtrepitus. Cic.de claris Orat.
Fluminum ſtrepitu.Cic.1.de Leg.
Pedum crepitus,& ſtrepitus hominum.Cic.in Topicis.
Strepitus,fremitus, clamor,tonitruum.Cælius Ciceroni lib.8.2.
Acerbus plagarum ſtrepitus.Iuuenal.Saty.14.
Demens ſtrepitus.Horat.3.Carm.ode 19.
Dulcis ſtrepitus aureæ teſtudinis.Horat.4.Carm.ode 3.
Ingens valuarum ſtrepitus.Horat 2.Serm.ſaty.6.
Nocturni atque diurni ſtrepitus Horat.2.Ser.
Popularis ſtrepitus.Horat.de Arte.
¶Audire ſtrepitũ cum fremitu in aliquo loco. Cic.de Aruſp.reſp.
Fit ſtrepitus tectis.Virg.1.Æneid.
Haurire ſtrepitum, Audire ſtrepitum.Virg 6.Æneid.
Remugit ſtrepitu ianua.Horat.3.Carm.ode 10.
Pedum ſtrepitu terrere aliquem.Tibul.lib.1.eleg.2.
¶Strepitus,Pompa diuitiorũ,à comitatium ſtrepitu dicta. Quintilia.Declamat.13.Hic quũ me euocaſſet ſubitò trepidum, totóque fortunæ ſuæ ſtrepitu circunſtetiſſet.
¶Strepitus, per ſecundam declinatum antiquis, authore Nonio, Ennius Hectoris Lytris, Quid in caſtris ſtrepiti eſt?

Strepito,ſtrepitas,pen.cor.{παταγέω}ſtrepitare,Sæpe ſtrepitum facere.Virg.lib.1.Georg.
Inter ſe foliis ſtrepitant.
Alæ ſtrepitantes.Tibul.lib.2.eleg.24.
Arma ſtrepitantia.Tibul.lib 2.eleg.6.

Strepſicerotes,Tranſmarinum animal ſemiferum. Plin.lib.8.ca.53.

Streptes vua, quæ cum Sole circumagitur vbique.Plin. lib.14. cap.3.
¶Streptos{στρεπτός}Torquis apud Perſas,à στρέφω torqueo. Vnde apud Herodotum στρεπτοφόροι,id eſt torquati,ſiue torquem ferentes.Pol luci autem lib. 5.cap.16. στρεπτοὶ ponuntur inter ornamẽta muliebria.

Stria,ſtriæ, Eminentia illa quæ eſt inter canaliculos & ſulcos in eo columnarum genere quod ſtriatum dicitur. Vitru.lib.3.cap.vltimo,Columnarum ſtriges faciendæ ſunt XXIIII.ita excauatę,vt norma in cauo ſtrigis quum fuerit coniecta, circumacta, ita anconibus ſtriarum dextra ac ſiniſtra angulos tangat, vt acumen normæ circunrotundatione tangendo peruagari poſſit.Plin.lib.22.cap.22, Quorundam ex his facilè noſcuntur venena,diluto rubo,rancido aſpectu,liuido intus colore,rimoſa ſtria,pallido per ambitum labro.
Stria & Strix,hoc differunt ex Vitruuij deſcriptione:In columna ſtrata, pars eminula dicitur ſtria:pars caua, ſtrix. Vitru.lib.10.cap.15. Cananiculi,qui Græcè στρίξ dicitur,longitudo,&c.Idem.lib.4.cap.4. Circa ſtrigium caua,& angulos ſtriarum. Vide in STRIGILIS,Budæus Strigiles.
Striæ etiam in herbis(inquit Ruellius)ſunt partes quædam,&, vt ita dicam, femora quæ protuberant: ἐξοχὰς Græci vocant: ſicut caua canaliculiſque,ſtrigiles, ſi Vitruuio credimus appellantur.

Strio,ſtrias ſtriare,Strias facere. Vitruuius lib.4.cap.3.Columnas autem ſtriari viginti ſtriis oportet.
Striare etiam dicuntur boues,quũ peracto aut non peracto priore verſu, alius ſuper alium innititur. Hoc autem fieri,dum boues adhuc in priore verſu anhelant,non conuenit. Plin.lib.18. cap.19. In arando verſum peragi,nec ſtriare in actu ſæpius.

Striatus,pen.prod.Participium,Striis diſtinctum: vnde & folia ſtriata, & columnæ ſtriatæ,& conchæ ſtriatæ dicuntur.Plinius lib.21. cap.5. Candor eius eximius, foliis foris ſtriatis,& ab anguſtiis in latitudinem paulatim ſeſe laxantibus,effigie calathi.Idẽ lib.37.cap.10.Idem lib.1.cap.33.
Striatus ſcapus.Plin.lib.26.cap.7.
Striatam frõtem vocat Apuleius lib.12. Cõtractam,caperatámq;, & quaſi ſulcos facientem præ triſtitia.

Striatura,ſtriaturæ,pe.pro.Vitruu.lib.4.cap.3. Striaturæ paribus lateribus. Paulo pòſt,Ita Dorica columna ſui generis ſtriaturæ habebit perfectionem.

Stribiligo,pen. prod.ſtribiliginis, f.g. {σολοικισμός} A vetuſtioribus Latinis dicebãtur,quę nũc imparilitas & ſolœciſmus appellatur,qui ab Aſinio Capitone definitur impar & inconueniens compoſitura partium orationis.Vide Gellium lib.5.cap.20.

Strictabillæ,dicuntur nõ tã ambulantes quàm ſummo pede vel talo terrã ſtringẽtes, quod vſuuenit iis quibus pedes læſi ſunt,vel crura. Nõ enim planũ ponunt veſtigiũ pedis,ſed eius extremo tantũ radũt ſolum,qui iidẽ pedibus ſuis ægrè ſtant & inſiſtunt. A ſtringendo deducitur ſtrictare:à ſtrictando ſtrictillare per diminutionẽ,& per eandem iteratã ſtrictibillare vel ſtrictabillare, vt à conſcribere conſcribillare:vnde ſtrictabillæ ſunt appellatę,vt Var.ait:Actius apud Varr. Staciæ,ſcrupedæ,ſtrictabillæ,tantulæ. Ex Turnebo.

Strictè,Strictim,Strictura,Strictius,Vide STRINGO.

Strideo,ſtrides,ſtridui,ſtridere,pen. pro.{σίζω, τρύζω, βρύχω, λίγγω} Dicuntur propriè funes quum ſonum faciunt. Transfertur etiã ad alia.
Cardo foribus ſtridebat ahenis. Virg 1.Æneid.
Ignes ſtrident.Lucan.lib.6.
Mare ſollicitum ſtridet.Virg.4.Georg.
Metum fuſum in igne ſtridet.Ouid.5.Triſt.eleg.6.

Syræ ſtridunt.Virg.2.Æneid.
Tibia ſtridebat cantu.Tibull.Argon.59.
Vulnus infixum ſtridet ſub pectore.Virg.4.Æneid.

Strido,ſtridis,ſtridi,{λιγαίνω} ſtridere,pen.corr. Idem Plin.epiſt.203. At quum ſtridunt funes, curuatur arbor,gubernacula gemunt. Virg.8.Æneid. Idem 4.Georg.
-liquefacta boum per viſcera toto
Stridere apes vtero,& ruptis efferuere coſtis.
Stridere ad alia transfertur.Horat.2.Serm.ſaty.8,
Stridere ſecreta diuerſos aure ſuſurros.

Stridens,Particip.{τρύζων} vt Horrendum ſtridens bellua. Virg.6.Æn.
Alis ſtridentibus ludunt cygni.Virg 1.Æneid.
Haſta ſtridens.Virg 9.Æneid.
Plauſtra ſtridentia.Virg.3.Georg.
Procella ſtridens.Virg.1.Æneid.
Serræ ſtridentis horror.Lucret.lib 2.

Stridor,ſtridoris,pen.prod.m.g.{ῥοῖζος, βρυγμός, τρυσμός, τριγμός} Virg 1.Æneid. Stridórque rudentum. Plin. lib.8 cap.9. Stridor ſuis. Et lib.17.cap.24.Somnúmque edunt paruuli ſtridoris.
Acutus ſtridor,Vide Acutus in ACVO, Denſus ſtridor.
Aut denſus ſtridor quum celſo è verticè montis
Ortus adaugeſcit ſcapulorum ſæpe repulſus. Cic.1.de Diuinat.
Ferus ſtridor,Sibilus ſerpentis.Ouid.9.Metam.
Horrifer Aquilonis ſtridor.Cic.1.Tuſcul.
Ingens ſtridor.Virg 7.Æneid.
Raucus ſtridor, Grunitus apri.Ouid.8.Metam.
Terrifici ſtridores.Silius lib.5.
Terriſonus ſtridor.Claud.1.Panegy.
¶Audire ſtridorem ſerræ.Cic.5.Tuſcul.
Acri ſtridore impulit validas fores.Valer.2.Argon.
Magnis ſtridoribus indignatum æquor.Virg.2.Georg.
Reddit ſtridorem ianua verſo cardine.Ouid.11.Metam.
Inuidiæ ſtridor, Vide Inuidia,in INVIDEO.

Stridulus,pen.cor.{λιγύς, λιγυρός, λιγύφθογγος, λιγύφωνος} Adiect.vt Plauſtra ſtridula.Ouid.3.Triſt.eleg.12.
Fax ſtridula lacrymoſo fumo.Ouid.10.Metam.
Conuitia ſtridula.Ouid.ad Piſonem.

STRIDON,vulgò *Sdrigua*. Oppidum in agro Iuſtinopolitano fuit, in Dalmatiæ & Pannoniæ confinio D. Hieronymi patria à Gothis euerſum.

Striga,ſtrigæ,{χορτολόγημα}Strigæ,ordo rerum inter ſe continuatè collocatarum,vt ait Feſtus:quòd vnà ſint conſtrictæ. Columel.lib.2.ca.19. de fœno loquens. Vtrunque ſiccatum coarctabimus in ſtrigam, atque ita in manipulos vinciemus. Altera lectio habet ſtriam. Sed fortè legendum eſt ſtruem.Paulò enim pòſt vocat metas.
Striga apud ſcriptores agreſtium mẽſurarum ſic exponitur.Ager, inquit Frontinus, per ſtrigas & per ſcamna diuiſus & aſſignatus eſt more antiquo in hac ſimilitudine,qua in prouinciis arua publica coluntur.Hygenus autem ſic, Menſuræ quadraturam dimidio longiorem facere debebimus,&,quod in latitudinem longius fuerit,ſcamnum appellare,quod in longitudinem,ſtrigam.Et Aggenus, Strigatus,inquit ager eſt, qui à ſeptentrione in longitudinem in meridianum decurrit:ſcamnatus autem, qui eo modo ab Occidente in Orientem creſcit.
Striga, Higino authore in libello De caſtrorum metatione, Ordo eſt & ſeries equorum in caſtris tendentium: vel vt Soſipater ait, ſtriga caſtrẽſe eſt vocabulum,interuallum turmarum ſignificans,in quo equi ſtringuntur. Hinc

Strigo, ſtrigas, ſtrigare, In ſtrigam equos vel mulos iunctos agere,& rectà dirigere, ne diuerſi abeant,hi in hanc,illi in illam partem.Eo verbo vſus eſt qui parodiam venuſtiſſimam epigrammatis Catulliani luſit in Ventidium mulionem,
Et inde tot per orbitoſa millia
Iugum tuliſſe,læua ſiue dextera
Strigare mulas,ſiue vtrunque cœperat.
Strigo,ſtrigas,ſtrigare,Velut in ſtriga interquieſcere. Plinius per tranſlationem vſurpauit,cùm inquit, in arando verſum peragi, nec ſtrigare in actu ſpiritus:id eſt in agendo ſulco interquieſcere. Vtenim in ſtriga quieſcunt equi, & vt in ſtrigam dum collocantur ſtrigare dicuntur:ita quoque cum in verſu, qui vno ſpiritu agẽdus eſt, ad interſpirandum requieſcunt, ſtrigare dicuntur. Fruſtrà igitur in editis legas ſtriare. Interpretationem verò hanc adiuuat Senec. lib. 4.epiſt. Itaque, inquit, in vanum operoſos culpauerim: rurſus ad honeſta nitentes quanto magis incubuerint, minúſque ſibi vinci & ſtrigare permiſerint, admirabor & clamabo, tanto melior, ſurge & inſpira,& cliuum iſtum,vno ſi potes ſpiritu exupera.Idem tamen error eſt in editis, qui & apud Plinium.1.Sed ſic emendato authoribus Guliel.Peliſſerio & Turnebo.

Strigilis,huius ſtrigilis,pen cor.{στλεγγίς, ξύστρα}In ablatiuo ſtrigili,Inſtrumentum ferreum,dentatum.A ſtringendo, id eſt, radendo, quo equos & id genus iumenta expolire ſolent equiſones,è corpore ſordes abradendo.
¶Strigili vtebantur veteres in balineis ad radendas corporis ſordes, ſudorémque detergendum, præcipuè in frictionibus, antè quàm comederent. Fiebat autẽ hæc ex auro,argẽto,ferro:interdum etiam lapidibus quibuſdam:nunc lineis vtuntur.Perſius Saty.5,
I puer,& ſtrigiles Criſpini ad balnea defer. Plaut.Sticho,4.
Rubiginoſam ſtrigilem ampulámque rubidam.
De ſtrigili apud Martialem,lib.14,
Pergamus has miſit curuò diſtringere ferro. Iuuen.Saty.3,
-ſonat vnctis
Strigilibus.Horat.2.Serm.ſaty.7,
-an hic peccat,ſub noctem qui puer vuam
Furtiua mutat ſtrigili?
¶Strigiles quidam accipiunt pro pectinibus fricatoriis. Legimus apud Strabonem libro 15. De moribus Indorum, illos exercitium, præcipuè

præcipuè frictionem probare, & maximè ſtrigilibus hebeni leuibus corpora expolire.Plin.de ſpongiis loquens,lib.31. cap.11. Præſtant & ſtrigilum vicem,linteolorúmque affectis corporibus.
¶Strigilem aliqui accipiunt pro quodã vaſis genere.Strabo, Inde ſtrigilum & ampullarum artifices maturè euaſerunt. Plaut. Perſa.4. Cic.lib.4 de Finib.Si ad illam vitam quæ cũ virtute degatur, ampulla aut ſtrigilis accedat. Quanquã tamen etiam his locis pro ſtrigili balneatoria ſumi poſſit,quæ cum ampulla vnguentaria ferebatur,vt poſt frictionem & ſudoris abſterſionem, quæ ſtrigili fiebat,vngerentur.
¶Strigilis, pro ſpecillo aurifuſorio,ſi verba fingere licet. Specilla verò aurifuſoria Galeno ὠτεγχύται dicuntur,velut μητρεγχύται, ac ῥινεγχύται ab eodem, & medicis omnibus vocantur, quæ nos vterifuſoria, & narifuſoria appellare poſſumus.Celſus ὠτεγχύτας,aliàs ſtrigiles,aliàs oricularios clyſteres appellat. Verùm ſtrigilis vox videtur planè ex ξύστρα facta eſſe. Nã velut hæc ἀπὸ τοῦ ξύειν,ſic illa à ſtringendo deducta apparet, & pro aurifuſorio ſpecillo ambæ accipiuntur.Hęc ex Cornario in Galenum.Celſus lib.6.cap.7.De auriũ morbis,& curationibus. In aurem verò infundere aliquod medicamentum oportet,quod ſemper antè tepefieri conuenit:cõmodiſſiméque per ſtrigillium inſtillatur. Vbi auris repleta eſt,ſupèr lana mollis addenda eſt,quę humorẽ intus contineat.Scribonius Largus in titulo, Ad aurium dolorem,Prodeſt herbæ vrceolaris,aut cucurbitę ramentorũ ſuccus tepens per ſtrigilem in foramen auris dolentis infuſus. Paulo pòſt, reponitur medicamẽtũ in ampulla vitrea.Quũ opus eſt, ad tumorem quidem calidum per ſtrigilem infunditur:deinde foramen ſummum lana ſuccida tegitur. Ad vlcus autem frigidum, per eiuſdẽ generis lanam & auriſcalpium inicitur. Plin.lib.29. cap. vlt. Murium cinis cum melle inſtillatus,aut cum roſaceo decoctus, aurium dolores ſedat.Paulo pòſt. Sed medici malunt è nardo decoqui vſque ad tertias, atque ita aſſeruari: deinde quum opus ſit,ſtrigili tepefacta infundere.Cõſtat deplorata auriũ vitia eo remedio ſanari.
¶Strigil, Aluminis genus pumicoſum & foraminoſum fiſtulis ſpongiæ ſimile,rotundúmque natura.
¶Strigiles(inquit Plin.lib.33. cap.3. Hiſpania vocat auri paruulas maſſas,quod ſuper omnia ſolũ in maſſa aut ramento capitur; quum cætera in metallis reperta,igni perficiantur. Hoc ſtatim aurum eſt, conſummatámque materiam protinus habet, quum ita inuenitur.
¶Budęus,Strigiles in antiquis libris Vitruuij impreſſis bene legebatur,vbi nũc Striges legitur,& Strigiũ.li.4.ca.4.Et lib.5.ca.7.Nam id verbũ apud Celſum legitur lib.6. ca.7. licèt in impreſſis ſtrigẽ pro ſtrigilẽ legatur.Iucũdus Veronẽſis ita immutauit,qui ſtrigẽ affirmat in antiquis legi.Gręcũ eſt verbũ,vt Vitruuius ait,li.10.ca.15.Sic enim appellat partem catapultæ, qui canaliculus ab eo dicitur.Vernacula lingua *Coulouaire*,Vide in STRIA,Stria & Strix hoc differunt.
Strigilis, inquit Nonius, certum eſt eſſe fœminini generis antiqui & neutro genere protulerunt. Strigilum erat nominatiuus generis neutri.

Strigilecula,pen.cor.{στλεγγίδιον}Dimin.à ſtrigilis pro Vaſe,vt vult Calepinus.Apuleius, Qui magno incœptu prædicauit, fabricatum ſemet ſibi ampullam quoque oleariam, quam geſtabat lenticulari forma,tereti ambitu,preſſula rotunditate, iuxtáque honeſtam ſtrigilecułam, recta faſtigiatione clauſulæ flexa tribulo ligulæ, vt & ipſa in manu capula moraretur, & ſudor ex ea riuulo laberetur. Certè hic locus apertiſſimè,vas non eſſe ſtrigilẽ notat, ſed inſtrumẽtum quod cum ampulla in balineis ſeruiebat,poſt frictionem & ſudorem.

Strigmentum, ſtrigmenti {γλοιώδης} Sordes quæ ex corporibus raduntur.Celſ.lib.2.cap.6.Aluus quoque varia peſtifera eſt,quæ ſtrigmentum,ſi ſanguinem,bilem viridem,aliquid modò diuerſis tẽporibus, modò ſimul & in miſtura quadam,diſcreta tamen repræſentat.Plin. lib.9.cap.15. Anguillæ atterunt ſe ſcopulis, ea ſtrigmenta viuiſcunt.
¶Strigmenta olei dicimus cęromata,id eſt,ſordes olei,quę ex vnctorum athletarum corporibus raduntur.Plin.lib.15.ca.4.Notum eſt magiſtratus honoris eius octogenis ſeſtertiis ſtrigmenta olei vendidiſſe.
¶Strigmenta,Ramenta. Plin.lib. 20.cap.3. de cucurbita ſylueſtri. Succus ex ſtrigmentis illitus cum roſaceo & aceto febrium ardores refrigerat.Ibidem & ramenta & ſtrigmenta vocat.

Strigis,is,gem:Auis,quam lac habere nonnulli tradiderunt:Plin. lib. 11.capit.39.

Strigium veſtis Hiſpanica,Plautus,
Nudus eſt:iurat ſe Strigium oppigneraſſe. Hiſpanos enim initio certum eſt ſtrigio, id eſt, ſordido palliolo vſos, quibus ſuas carnes obtegerent:nunc pannoſi quidem ſunt,ſed lautiores.

Strigones,inquit Feſtus,denſatum vitium homines.Strigore in editis legitur mendoſè vt Turnebus putat.

Strigoſus,pen.prod.Adiect.{σφηκώδης, λεπτάλεος}Quod eſt exhauſtum & macilentum, quaſi ſtringoſum. Vnde iumenta ſtrigoſa dicta ſunt. quod corpora eorum reſtricta ſint fame,aut alia vitij cauſa.Colum. lib.6.cap.37. Strigoſum patris præferret habitum. Idem lib.7.cap.6. Placidè ac lentè pabuletur,vt & largi ſit huberis,& non ſtrigoſiſſimi corporis.De capris.
Equus ſtrigoſus.Gell.lib.4 cap.20.
Strigoſus orator,per tranſlationem, Ieiunus, ineptus. Cicero de claris Orator. Habet enim certos ſui ſtudioſos, qui non tam habitus corporis opimos, quàm gracilitates conſectentur,quos valeitudo modò bona ſit,tenuitas ipſa delectat:quanquã in Lyſia ſunt ſepe etiam lacerti,ſic vt & fieri nihil poſſit valentius:verum eſt certè genere toto ſtrigoſior, ſed habet tamen ſuos laudatores, qui hac ipſa eius ſubtilitate admodum gaudeant. Id eſt gracilior & tenuior, vt ipſe ibidem:cui opponit corporis habitum opimum.
Strigoſior,Comparat.Liu.7.bel.Punic.Et ſtrigoſiores equos.

STRIMON,Vide STRYMON.

Stringo,ſtringis,ſtrinxi,ſtrictum {σφίγγω, σύρω, πιλέω, σφηκόω} ſtringere,Arctare.Plinius, Apprehenſamque manu ſtrinxit.
Metis narrandi preſſis ſtringere aliquid, Breuiter enarrare, Breui

narratione perſtringere.Silius lib.8.
Nullum vinculum ad ſtrigendam fidem iureiurando maiores arctius eſſe voluerunt.Cic.3.Offic.
Vultus ſtringere.Stat.1.Sylu 2.
Non talis niueos ſtrinxit Lauinia vultus
Quum Turno ſpectante rubet.
Stringere,per tranſlationem, pro Percutere ponitur. Virgilius 9. Æneidos,
Atque animum patriæ ſtrinxit pietatis imago.
Pectora tua ſtringuntur noſtro delicto. Feriuntur & vulnerantur noſtra maledicentia.Ouid 5.Triſt.eleg.7.
Spiritus hic,Scythica quem non bene ducimus aura
Quod cupio,membris exeat antè meis.
Quàm tua delicto ſtringantur pectora noſtro:
Et videat merito vilior eſſe tibi.
¶Stringere,Rarefacere,excidere.Virg.9.eclog.
-hîc vbi denſas
Agricolæ ſtringunt frondes. Id eſt amputant, decutiunt, vt ait Seruius.Idem 1.Georg.
Et fragili iam ſtringeret hordea culmo. Colum. lib.6. capit 3. Aut ſtringere arbores expediat.
¶Stringere quernas glandes, Decerpere, colligere. Virgilius 1. Georgic.
¶Stringere,Cædere,dolare.Silius lib.6.
-iam nautica pubes
Aut ſyluis ſtringunt remos,aut abiete ſecta
Tranſtra nouant. Stringunt,id eſt Dolant & præparant ad nauigandum.Virg.1.Æneid.
Aut ſyluis aptare trabes,& ſtringere remos.
¶Stringere ripas fluminis, Radere Virgilius 8 Æneidos. Idem 5. Æneidos.
Littus ama,& læuas ſtringat ſine palmula cautes.
Metas ſtringere rota.Ouid.3.Amor.eleg.2.
Æquor ſtringitur aura, Raditur, & leuiter à vento attingitur. Ouid.4 Metam.
Vnda ſtringitur Noto.Ouid.1.Amor.eleg.7.
Veſtigia leporis ſtringit canis,Vide VESTIGIVM.
¶Stringere enſem, Educere gladium. Virg.10. Æneid.Liu.7. ab Vrbe,Procul inde omnibus abire iuſſis,cultrum ſtringit.
Gladios ſtringunt manibus.Virg.12.Æneid.
¶Stringere,Vulnerare.Virg 9.Æneid.
-hunc primum leuis haſta Themillæ Strinxerat.

Strictus,Participiũ{ἐσφιγμένος}vt Strictus gladius, Euaginatus.Cicero 2.Philip. Quidnam homines putarent,ſi tum occiſus eſſet,quum tu illum in foro ſpectante Pop.Rom.gladio ſtricto inſecutus es?
Acies ferri ſtricta mucrone coruſco.Virg.2.Æneid.
Epiſtola ſtricta ac libera, pro Vehementi & ſeuera. Senec.de Benefic.4.cap.37.
Ferro ſtricto ferit retinacula.Virg.4.Æneid.
Stricta ex arboribus folia.Cæſar 3.bel.Ciuil.
Inſequi aliquem gladio ſtricto.Cic.2.Philipp.
¶Strictus homo. Firmicus lib.5.cap.2. Faciet ſtrictos,auaros,ſordidos,& qui in omni vita gratiam lætitiæ vitent.
Lex ſtricta.Stat.3.Sylu.5.
Manus ſtrictæ in mea fata.Ouid.1.Amor.eleg.6.
Mucronibus ſtrictos obſedere fores.Virg.2.Æneid.

Strictè.Aduerb.{ἐσφιγμένως}A quo Strictius & ſtrictiſſimè.
Obſeruare ſtrictè ne plus reddat, quàm acceperit. Cic. de Amic. Alij legunt reſtrictè.

Strictim, Aliud aduerbium{λίγδην, ἐπιψαύδην} Compreſſius & breuiter. Cic.ad Att.lib. 2.16. Quem tu Corcyræ, vt mihi aliis literis ſignificas,ſtrictim attigiſti.De libro loquitur.Idem pro Cælio, Poſuiſtis enim,atque id tamen titubanter & ſtrictim,&c.
Breuiter & ſtrictim. Cic.pro Cluentio. Audiſtis quum ea quæ copioſiſſimè dici poſſunt,breuiter à me,ſtrictímque dicuntur.
Strictim,& multa dicere,cõtraria.Cic.3.de Natura deorum,Quibus de quæſtionibus tu quidem ſtrictim, noſtri autem multa ſolent dicere.
Subiũgere ſtrictim.Quintil.lib.1.cap.10.
Strictim attondere.Plaut.Capt.6.

Strictor, ſtrictoris,Qui digitabulis & manu oleam decerpit ex arbore: Legulus cõtrà,qui manu legit caducam & verberãdo decuſſam.Cato de Re ruſtic. Legulos quot opus erunt præbeto, & ſtrictores. Turnebus.

Strictura,ſtricturæ,pen.prod.{σπινθήρ} Nonius,Stricturæ dicuntur propriè ſcintillę quę de ferro feruenti exeunt,quòd aut ſtrictæ emittantur, id eſt celeriter,aut oculos ſui fulgore perſtringant. Virgilius 8. Æneidos.
Stricturæ chalybum & fornacibus ignis anhelat. Lucilius Satyra libro 3.
¶Stricturæ, pro Maſſis terræ,ex qua ferrum fit. Plinius libro 34. cap 14. Aliud rubiginem celerius ſentit, ſtricturæque vocantur eæ omnes, quod non in aliis metallis,à ſtringenda acie vocabulo impoſito.Budæus.

Strictiuus, penultima producta, Adiectiuum {δρεπτικός} vt Strictiuæ oleæ, quæ manu colliguntur, ad differentiam caducarum. Cato capit.146.

Striculus, ſtriculi, Striculi grandiuſculi pueri vocabantur, à ſtricta quadam corporis ſoliditate & duritie. Arnobius, Facit ſumere habitum puriorem,& in ſpeciem leuigari nondum duri atque ſtriculi puſionis.

Stringor, ſtringoris, Frigus, quo dentes perſtringuntur, Lucretius libro 3,
Morbus vt indicat,& gelidaï ſtringuor aquaï. Lambinus.

Stringor,ſtringeris,ſtringi,Denſari,conſtringi.Lucret.lib.7,
Ignes in cœtus ſtringi,maſſarique corpus.

Strigillo, as are: verbum est à stringendo deductum eiusdem cum illo significationis,à quo fit cõpositum Obstrigillo,quod est Obsto,impedio. Varro:Quid Curio cum id fecisset,dicebat amicis,vt illi nuntiaretur,se obstrigillaturum, ne aut triumphus decerneretur,aut iterum Consul fieret.

Strio,Vide STRIA.

Strix,strigis,f.g.Auis quædam nocturna & importuna,à stridendo dicta.Lucan.lib.6.Quod trepidus bubo,quod strix nocturna queruntur.Plin.lib.11.cap.39. Fabulosum enim arbitror de strigibus, vbera eas infantiũ labris immulgere. Esse in maledictis iã antiquis strigẽ conuenit:sed quæ sit auium,constare non arbitror. Stat.3. Thebaid.

Infaustæ strigis omen triste,Senec.Herc.furen.9.

Violenta strix. Tibull.lib.1.eleg.5.

De strigibus ita habet.Ouid.6.Fast.

Sunt auidæ volucres,non quæ Phineia mensis
Guttura fraudabant,sed genus inde trahunt,&c.
Est illis strigibus nomen:sed nominis huius
Causa, quòd horrenda stridere nocte solent.

¶Strix{στρὶξ}Idem quod canaliculus.Vide Stria & Strix hoc differunt,in Stria.

¶Striges,strigis, Frumenti genus apud Hippocratẽ, quod tritico leuius est:& ventrem magis soluit: nescio an pro trago accipiẽdum.

¶Striges,sunt olera vilia.Plaut.Pseud.13.

Ei homines cœnas sibi coquunt:quum condiunt,
Non condimentis condiunt,sed strigibus.

Stritare,ab eo qui sistit ægrè,Varroni lib.6.de ling.Latin.Antiquum.

Stritauus, vt Stlocus,stlis,pro tritauo loco,lite antiqui dicebãt.Fest.

Strobilia{στροβίλια} Posita inter ornamenta muliebria à Polluce lib.5.cap.16.

Strobilus,strobili,pen.corr.{στρόβιλος}Nux pinea integra quæ etiam Græcis conus & conarium appellatur. Pityides verò sunt nuclei, qui in ipsis sunt conis. De Strobilo,vide Lexicon Græcum. Vlp. l.ligni,in fine.D.de legat.30.De pinu etiam integri strobili ligni appellatione continebuntur.

¶Strobilus, Arbor ex pinastrorum genere,è natalium cognitione sic dicta.Plin.lib.16.cap.10.4.de pinastro,Easdem arbores,alio nomine esse per oram Italiæ, quas strobilos vocant, plerique arbitrantur, sed graciles,succinctiorésque,& enodes,liburnicarum ad vsus,penè sine resina.Vetus codex legit,quos tibulos.

¶Strobilum à Romanis Carduũ satiuũ appellari Dioscorides ait, Græca quidem voce,sed tunc forte quotidiana,& in vsu populi:quę à pineæ nucis figura,cui simile in summo carduus capitulũ habet,facta est.Græci enim στρόβιλον,arborẽ pinum,& nucem eius pariter vocant.Quæ quoniam coni figura in pinastris & oblonga est(quã formam cardui capitulũ habet)cõmunicata appellatione strobilos carduus hic à Romanis dici potuit.Hæc Marcellus in Dioscoridem.

Strobus,strobi,f.g.{στρόβος} Arbor odorifera.Plin.lib.12 cap.17. Petũt & in Carmanos arborem strobum ad suffitus, perfusam vino palmeo accendentes. Huius odor redit à cameris ad solum iucundus, sed aggrauans capita,citra dolorem tamen.

Strobus,ex succo prędulci,morsu capræ in caule fruticis odorati, & in puluerem conglomerati liquoris fit.Plin.lib.12.cap.17.

Stroma{στρῶμα} vox Græca est, qua illi quoduis straguli genus significant. Vnde & pro auleis accipitur, quæ & peristromata dicuntur,multa colorum varietate picturati.Clemens Alexãdrinus libros quodã miscellaneos vario ornamẽto cõstantes Stromata inscripsit.

Strombites, penultima producta{στρομβίτης} lapis est Strombi marini figuram omni ex parte referens.

STROMBVS,strombi, masc.gen.{στρόμβος}Animal in mari ceu concha tortilis,nomen habens à figura intorta.Plin.lib.32.cap.11.

STRONGILION, Amazonem fecit ex ære Sillanion statuarius: Plinius lib 34.cap.8.

Strongyloprosopa dicuntur quibus rotunda est facies. Cælius Rhodig.lib.4 Lect.antiq.cap.2.

STRONGYLOS,& Strongyle,Strongyles,pen.corr.{στρογγύλη} Insula in mari Ægæo,vna ex Æoliis:sic dicta, quia sit rotunda & globosa,quod στρόγγυλον Græcè designat.Hæc(vt Plin.lib.4.cap.12.scribit) vinearum fertilis est, cuius ambitus patet LXXV.millibus passuum.Ea nunc Naxos,sed antea Dia vocata.Silius lib.14.

Mille Agathyrna dedit, perflatáque Strongylos Austris.

Stropha,strophæ{στροφὴ} Acumen, subtilitas,Cunctatio subdola,aut tergiuersatio fraudulenta & ludificatrix fallacia. Tractum à ceruis quum à venaticis canibus vrgentur.Budæus *Vne ruze*. Plin.epist.18. Quod dubites ne feceris, id ipsum rescribe, ego aliquam stropham inueniam,agámque causam tuam.Mart.lib.3.

Nihil stropharum est,iam salarium dandum est. Idem.lib.11.

STROPHADES,pen.corr. {στροφάδες}Insulæ duæ in Ionio mari supra Zacynthum in meridiem sitæ,ab aliis Plotæ dictæ, quibus Seruius à conuersione Harpyiarum ex Arcadia volantium nomen datum voluit. Virg.3.Æneid. Vide SERVIVM.

Strophium,strophij {στρόφιον} Fascia pectoralis, quæ virginalem tumorem papillarum cohibet. Turpil.

Me miseram,quòd inter vias epistola excidit mihi,
Infœlix inter tuniculam ac strophium collocaram. Catul.Argon.59,
Non tereti strophio lactantes vincta papillas.

Strophia etiam coronæ dicebantur ab insigni quod imponebatur capitibus sacerdotum.Quod fit ἀπὸ τοῦ στρέφειν,hoc est à vertẽdo.Plin. lib.21.cap.2.Tenuioribus vtebãtur antiqui,strophia appellantes, vnde nata strophiola.Quin & vocabulum ipsum tardè inde communimunicatum est, inter sacra tãtum & bellicos honores coronis suum nomen vindicãtibus.Cic.de Arusp.respon.P.Clodius à mitra,à muliebribus soleis purpureísque fasciolis, à strophio à psaltrio,à flagitio,à strupo est factus repentè popularis.

Strophiolũ,strophioli,pe.cor.Dimi.{στροφίδιον}Vide in STROPHIVM.

Strophiarius,strophiarij{στροφιοποιὸς}Qui strophia facit.Plau. Aulul.19,
Strophiarij astant,semisonarij.

STROPHIVS{Στρόφιος}Rex Phodicis,pater Pyladis.Vide PYLADE.

Strophos{στρόφος} dolor intestinorum,quod tormen Latini vocant. Celius lib.6.cap.2. Eiusdem morbi nota est, cum circa vmbilicum intestina torquentur στρόφον Græci nominant,coxæque dolores manent. Significat & funiculum peræ apud Græcos, & cincinnos tortos, aliáque nonnulla quæ significationes, quoniam Latinis vsitatæ non sunt ex Græcorum monumentis eas petendas reliquimus.

Stroppus est, vt Ateius philologus existimat, quod Grece στρόφιον vocatur, & quod sacerdotes pro insigni habent in capite. Quidam coronam esse dicunt, aut quod pro corona insigne in caput imponatur, quale sit strophium. Itaque apud Faliscos diem festum esse, qui vocatur Struppearia, quia coronati ambulent,& à Tusculanis, quod in puluinari imponatur Castoris, Struppum vocari.Festus.

Structilis,Structor,Structura,Strues,Vide STRVO.

Strufertarii.à ferto sacrificij genere dicti sunt. Paulus apud Festum Strufertarios dicebant,qui quædam sacrificia ad arbores fulguritas faciebant,à ferto scilicet quodam sacrificij genere. Strufertaria sacra sic fiebant. Cato in libro de Re rustica ita scribit: Priusquam messim facias,porcam præcidaneam hoc modo fieri oportet. Et postea: Priusquàm porcum fœminam immolabis, Ianostridem commoueto sic.Iane pater te hac strue commouenda bonas preces precor,&c.Ferctum Ioui moueto, & mactato sic. Iupiter te hoc fercto obmouendo bonas preces precor, vti sies volens propitius mihi, liberísque meis,domo familiæque meæ,mactus hoc fercto,&c.

Struices {στρωσι…}inquit Festus, antiqui dicebant omnium rerum extructiones.Plaut.Menæch.3.

Cereales cœnas dat,ita mensas extruit,
Tantas struices concinnat patinarias.

Struma,strumæ{χοιρὰς} Tumor,in quo subtus concreta quędã ex pure & sanguine, quasi glandulæ oriuntur. Quæ vel præcipuè fatigare medicos solent, quoniam & febres mouent,nec vnquam facilè maturescunt.Hæc ex Celso, lib.5.cap 28. Nascuntur maximè, vt idem testatur,in ceruice:sed etiam in alis,& inguinibus,& lateribus. Plin. lib.11.cap.37.Guttur homini tantum,& suibus intumescit,aquarum quæ potantur plerunque vitio. Idem multis locis meminit strumarum morbi.

Propter quod quædam tubera spongiosa per corpus aliquando inspersa,scrophulæ dicuntur,quę etiam substrumę appellatione cõtinentur,vt rectius strumulæ,quasi paruæ strumæ, quàm scrophulæ nominentur.

Strumas semidoctũ vulgus *Scrophulas* vocat, quoniam eas Græci ab eiusmodi bruto χοιράδας appellauerint. Hæc Cœlius lib.30.ca.26.

Malè cum habet struma.Celsus lib.5.cap.28.

Frigida aqua strumas excitat.Celius lib.1.cap.9.

¶Struma(inquit Cælius) lib.30.cap.26. Extantia quædam in tergo.Cic.ad Attic.lib.2.24,Proinde isti licèt faciant quos volent Consules. Trib. pleb. denique etiam Vatinij strumam sacerdotij διβάφῳ, vestiant.Videbis,&c.Hoc est,Vatinij scelera & turpitudinẽ occultẽt honesténtque honorũ fastigio. Est autẽ Dibaphum, purpura tincta.

¶Struma ciuitatis. Cic. pro Sestio. Ij medentur Reipub.qui execant pestem aliquam tanquam strumam ciuitatis.

Strumosus, pen.prod. Adiectiuum {χοιραδικὸς} Qui id vitium patitur. Iuuenalis Saty.10,

Nec prætextatum rapuit Nero loripedem,nec
Strumosum,atque vtero pariter, gibbóque tumentem. Columel. lib.7.cap.10.

Strumaticus,pen.cor. Adiectiuum.Idem Iulius Firmicus lib.8.cap.19. Vicesima tertia pars arietis si in horoscopo fuerit inuenta, strumaticum faciet, exulcerata macularum labe possessum, vel certè elephanthiaca contagione maculatum.

STRVMA{στρύμας} Nomen viri apud Catullum,49.

Sella in curuli Struma Nonius sedet.

Strumea, herba. Plin.lib 25.cap.13. De quarta ranunculi specie, Nostri,inquit,herbarij strumeam vocant,quoniam medetur strumis,& panis,parte in fumo suspensa,vel addit Ruellius,quòd strumosam radicem habeat.Hæc herba est, qua validi mendicãtes sibi crura & lacertos dilaniantq; quo possint impudentius stipem extorquere, vel hac impostura peculiolam aucupari,hinc nonnullis herbariis *vlceraria* vulgò dicitur,aliis *scelerata*.

Struo,struis,struxi,structum {…} struere,Ordinare,& in ordinem redigere. Cic.1. Tuscu.Per speluncas saxis structas asperis.Ouid 1.Metam.

Atque congestos struxisse ad sydera montes.

¶Struere aliquid,Machinari,moliri.Terent.Heaut.3.2,

Num me fefellit hosce id struere? Tacit.lib.1.

Struere,pro Instruere.Tacit.lib.4.Struebãtur,qui monerent perfugere,&c.Hoc est instruebantur.

¶Aciem struere.Cic.ad Octauium,9.Virg 9.Æneid.

Aggeres struere.Cæsar.8.bel.Gall.

Arcus struere.Tacit.lib.2.Structi & arcus.

Bellum struere. Cic.ad Att. lib.9.181. Ego, si Pompeius manet in Italia,nec res ad pactionem venit,longius bellum puto fore: sin Italiam relinquit,ad posterum bellum ἄσπονδον strui existimo.

Calamitatem alicui struere & moliri.Cic.pro Cluentio. Vt velle atque optare aliquẽ calamitatis filio potius, quàm id struere & moliri videtur.

Causas struere.Tacit.lib.2.

Consilia struere.Liu 2.ab Vrbe. Legati cum aliis alia moliri,aperte bona repetentes,clàm recuperandi regni consilia struere.

De nomine & vocabulo controuersiam struere.Ad Heren.lib.2.

Conuiuia struere.Tacit.lib.15.

Copias struere.Cæsar.3.bel.Ciuil.

Crimen alicui struere.Tacit.lib.17.

Frondes congestæ struxere cubilia.Lucan.lib.9.

Dolos struere.Senec.Herc.Oetæo,11.

Domos,

Domos struere.Horat.2.Carm.ode 18.

Epulas struere.Tacit.lib.15.

Fercula luxuriosè struere.Colum.in Præfa.

Insidias alicui struere.Liu.3.bel.Pun.Ouid.1.Metam.

Medicina struitur dolori.Stat.5.Sylu.1.

Mendacium struere.Liu.3.bel.Pun.

Moles struere.Tacit.lib.2.

Odiũ struere in aliquẽ.Cic.2. de Orat.Atque iisdem his ex locis & odium in alios struere discemus, & à nobis ac nostris dimouere.

Opes struere.Liu.2.ab Vrbe.

Orationem solutam struere.Gell.lib.1.cap.19.

Ordine, non aceruatim struere. Vitru.libro 2. capit. 8. Vide ORTHOSTATA.

Penum struere.Virg 1.Æneid.

Periculum ruinæ struere, Cecinna ad Ciceronem,lib.6.7.Quemadmodum igitur scalarum gradus si alios tollas, alios incidas, nonnullos malè hærentes relinquas,ruinæ periculum struas,non ascensum pares.

Pyram ingentem struxere.Virg 6.Æneid.

Reliqua ad iacturam struentur.Cic.ad Qu.fratrem,lib.3.24.

Solicitudinem sibi struere.Cic.ad Att.li.5.109.Sed dices,meipsum mihi solicitudinem struere,cogor,& velim ita sit.

Struere sycophantias Plaut.Asina.3.

Verba cõponere,& struere.Cic.3.de Orat.Collocationis est cõponere & struere verba sic, vt néve asper eorũ cursus néve hiulcus sit.

Durè verba struere. Quintil.lib.1.cap.5. Cæterùm etiam ex præpositione & duobus vocabulis durè videtur struxisse Pacuuius, Nerei repandi rostrum, incurui ceruicum pecus.Id est composuisse.

¶Struere, pro Augere.Festus:Struere antiqui dicebãt,pro adiicere,augere.vnde industrios quoque M.Cato,iure,lege,libertate, Republica communiter vti oportet:gloria,atque honore quomodo sibi quisque struxit. At in duodecim quod est: Si caluitur, pedémve struit,manum endoiacito.Alij putant significare retrorsus ire,alij in aliam partem,alij furere,alij gradum augere,alij minuere,ac vix pedem pedi præfert,otiosè it,remoratur.Paulus adnotat.Struere antiqui dicebant pro adiicere,augere:vnde instruere,industria.

Structus, Participium {κατασκευασθεὶς} Cic.de Senectute. Fundit frugem spicæ ordine structam.

Acies structa,Vide ACIES.

Atria structa leuibus tophis.Ouid.8.Metam.

Compositi oratoris bene structam collocationem dissoluere permutatione verborum.Cic.in Orat.

Eloquentia,collocata & quasi structa & nexa verbis. Cic.in Orat.

Mœnia structa meis manibus.Virg.5.Æneid.163.

Scena in tempus structa.Tacit.lib.14.

Templa structa vetusto saxo.Virg.3 Æneid.17.

Via structa labore Herculeo.Propert.lib.3.eleg.18.1.

Structum,structi, Substant.vt Structa saxorum,id est Saxa quæ structa sunt,simili dicendi forma,qua septa domorum,strata viarum,& cætera id genus.Lucret.lib.4,

Fit,quasi tornata vt saxorum structa tuantur.

Structio,structionis Verbale, Firmicus lib.8. cap.9. Arma venatoribus aut facient,aut parabunt,vt retia,venabula, sagittas, & quicquid ad structionem eius studij pertinet.

Structor,structoris,masc.gen.{τέκτων}Qui aliquid struit.Cic.ad Quin. fratrem,lib.2.8, A puero vt discessi,in aream tuam veni: res agebatur multis structoribus. Sic ad Attic. lib. 14. Structores vocat eos, quorum vtebatur opera ad villam ædificandam.Hos structores Budæus interpretatur fabros cæmentarios.

¶Structor pro Cellario ponitur,qui instruendæ mẽsæ & ciborum curã habet.A struendo,id est,ordinando & cõponendo.Mart. lib.10,

Et quæ non egeant ferro structoris ofellæ.

Structores annonæ.Cic.Attico,lib.1.4.301.

Structura, structuræ, pen. prod. {οἰκοδόμημα,οἰκοδομία,κατασκευὴ} Ædificium,siue compositio & ordinatio lapidum in ædificiis.Colum.lib. 1.Igitur ad structuram quum primùm fundamenta iaciuntur,enitendum est.Liu.1.bel.Pun. Structura antiqua.

Surgens operum structura.Lucan.lib.6.

Verborum est structura quędam.Cic.de Opt.gen.Orat.Sed & verborũ est structura quædã duas res efficiens, numerũ & lenitatẽ &c.

Carminis structura mirifica.Ouid.4.de Ponto,eleg.13.

Structilis,& hoc structile,pen.cor. {κατασκευαστὸς} Quod constructum est multis materiis: vt Columnæ structiles,quæ non sunt ex vno lapide,sed ex multis.Columel.lib.11.cap.3,Vetustissimi autores viuam sepem structili prætulerunt.Martial.lib.9,

Non silice duro,structilíve cæmento.

Columnæ structiles.Vlp.in l.Sicuti.§ 1.D Si seruit.vindic.

Lapis structilis. Vlpian.in l.Etsi fortè.§.Modus. D. Si seruit.vendic.Fortè,vt reficiat lapide quadrato,vel lapide structili.

Strues,struis,f.g.{σωρὸς} Propriè lignorum cõgeries est. Liu.1.bel. Pun. Struem ingentẽ lignorũ faciunt.Cic.ad Att.li.5.99.Strues salinarum.

Strues vuarum.Plin.lib.14 cap.4.

¶Strues, Genus libi quod in sacris antiqui prolibabant.Ouid. 1. Fast. Hæc adolet flammis cum strue farra suis. Vide Catonem cap. 134.& cap.141.

¶Strues genera liborum sunt,digitorum cõiunctorũ non dissimilia,qui superiecta panicula in transuersum continentur. Festus.

Struppearia,Festa quædã apud Faliscos.Vide in dict. STROPPVS.

Struppi{φάκελοι}inquit Fest.vocabantur in pulumaribus fasciculi de verbenis facti,qui pro deorum capitibus imponebantur.

Strutheum,in mimis præcipuè vocant obscœnam partem virilem à salacitate videlicet passeris,qui Græcè στρουθὸς dicitur.Festus.

Struthia mala,quę & Struthiomela,pen.prod.vno vocabulo proferuntur {στρουθιόμηλα} Cato cap. 7. Mala struthia, cotonea scantiana. Colum. lib. 5. cap. 10. Cydonia, quorum genera tria sunt,struthia, chrysomeliana, mustea. Plin.lib.21. cap. 20. Dolori capitis cum co-

toneis malis aut strutheis illinitur. Legitur & struthiis. Vide COTONEVM.

Struthium,struthij{στρούθιον}Latinè Passerculus dicitur.

Struthium.Plin.lib.19.cap.3.At quæ vocatur radicula,lauandis demum lanis succum habet:mirum quantum conferens candori molitiæque.Et paulo pòst,Struthion Græci vocant,floret æstate,&c.

Struthiocamelus,struthiocameli,pen.pro m.g.{στρουθιοκάμηλος} Maxima auium est, si tamen auis est dicenda. Plin. lib. 10. cap. 1. Sequitur natura auium:quarum grandissimi & penè bestiarum generis, struthiocameli Africi vel Æthiopici,altitudinem equitis insidẽtis equo excedunt,celeritate vincunt:ad hoc demum datis pennis, vt currentem adiuuent:cæterò non sunt volucres,nec à terra tolluntur. Vngulæ iis ceruinis similes,quibus dimicãt,bisulcæ, comprehendendis lapidibus vtiles,quos in fuga contra sequentes ingerunt pedibus.Concoquẽdi sine delectu deuorata mira natura,sed nõ minus stoliditas, in tãta reliqui corporis altitudine, quũ colla frutice occultauerint, latere sese existimantiũ. Pręmia ex iis oua, propter amplitudinẽ pro quibusdã habita vasis: conósque bellicos & galeas adornãtes pennę.

STRVTHOPHAGI,gens Æthiopica.Vide in dictione SILLI.

Struthopodes,Plinio vocantur fœminæ quæ paruas pedum plantas habẽt,velut passerini pedis: sic Themistius struthocephalos minimi & passerini capitis,in Paraphrasi physicorũ vocat,vt annotauit Tur.

Struthos{στρουθὸς} à Græcis dicitur quem nos passerem vocamus. Ab antiquis etiam mimorum scriptoribus Struthos vsurpabatur,pro virili membro,à passeris salacitate sumpta nominis ratione.

Strygnus{στρύχνος} herba est:quam Latini Solanum, vulgò *Solathrum* vocant:multas sub se continens species,quas vide supra in dictione SOLANVM.

STRYMON,huius Strymonis,pen.corr. {στρυμών} Fluuius Traciæ,de quo Virg.4.Georg.

Rupe sub aduersa deserti ad Strymonis vndam.

Niuosus Strymon.Ouid.5.Trist.eleg.4.

Strymonius,Posess.{στρυμόνιος}vt Grues Strymoniæ.Virg.1.Georg.

Aquilo Strymonius.Seneca Agamem.6.

Matres Strymoniæ,Mulieres Thraciæ.Ouid.in Ibin.

Studium,studij{σπουδὴ,ἐπιτήδευμα}Donatus, Studium est dedita opera voluntatis hominis attentior atque impẽsior. Cic.1.de Inuentione, Studium autem est animi assidua & vehemens ad aliquam rem applicata magna cũ voluptate, occupatio, vt philosophiæ,poëtriæ, geometriæ,literarum,Plaut.Asin.5.Terent.Hecyra.2.1,

Viris esse aduorsas, æquè studium est,similis pertinacia est. Horat. 2.Serm.saty.2.

Molliter austerum studio fallente laborem.

Alacritas ac studium.Cæsar 4.bel.Gall.

Pondere studiorum fessus.Ouid. ad Pisonem.

Formæ studium.Tibul.lib.1.eleg.8.

Belli studijs asperrima vrbs.Virg.1.Æneid.

Lassus studio venandi Ouid.3.Metam.

Acre studium,Vide ACER adiectiuum.

Agile studium,Exercitium ad cursum.Stat.6. Thebaid.

Fortia studia:Quintil.lib.6.cap.1.

Inane studium.Vide INANIS.

Pertinax studium.Quintil.in Procem.lib.1.

Vecordiæ plena studia.Tacit.lib.3.

Puellare studium.Ouid.5.Metam.

Virilia studia.Ouid.12.Metam.

¶Adhibere studium,Vide ADHIBEO.

Ardeo studio historiæ.Cic.Attico.lib.16.337.

Ardere studio belli,Vide ARDEO.

Studia assequi vel consequi.Cic.Famil.2.

Eundi studio incautus cecidit,Cupiditate currẽdi.Oui.8.Metam.

Anili studio celerare gradum.Virg.4.Æneid.

Habemus hæc omnia, studium conciliatum ex Tribunatu, &c. Cic.Famil 2.

Consurgunt studiis Teucri.Virg.5.Æneid.

Contendere omni studio,Vide CONTENDO.

Contendere ad magna rectis studiis,Vide CONTENDO.

Studium declarare,vel significare.Cic.Famil.3.

Deponere belli studia.Iustin.lib.1.de Nino Iuniore.

Studium dicare.Cic.Famil.2.

Fideli studio disposita dona.Lucret.lib.1.

Dare studium alicui rei.Quintil.lib.3.cap.2.

Dare studium agricolationi.Columel.lib.1.cap.1.

Duris studiis exercere aliquem.Claud.7.Paneg.

Studia expectare ab aliquo.Cic.Famil.1.

Studia habere.Cic.ad Attic.2.

Inani studio iactare aliquid.Virg.eclog.2.

Incensus studio discendi.Cic.2.de Orat.

Incensi studio,quod ad agrũ colendũ pertinet,Vide INCENDO.

Quorum studio legendi, meum scribendi studium vehementius in dies incitatur.Cic.2.de Diuinat.

Inflammatum studium,Vide INFLAMMO.

Inhęrere studio alicui.Ouid.8.Metam.

Inijcere studium alicui,Vide INIICIO.

Instigare aliquem studiis.Virg.5.Æneid.

Interponere studium,operam,Vide INTERPONO.

Ponere studium luc)i.Horat.4.Carm.ode 12.6.Vide PONO.

Studium profiteri.Cic.Famil.5.

Perenni studio seruatũ odium,Volũtate perseueranti. Silius lib.1.

Studium in aliquo esse.Cæsar 1.bel.Ciuil.

Cicero tuus nosterq; summo studio est Pæonij sui rhetoris, id est tenetur.Cic.ad Qu.Frat.Studio esse in aliquem.Cic.Fam.14.

In studio est mihi labor,militia, palæstra,&c.Cice.2.Tuscul. Illi autem voluerunt nihil horum simile esse apud Lacænas virgines, quibus magis palæstra, Eurotas, sol, puluis, labor, militia in studio est,quàm fertilitas barbara.

Studium in aliquo eſt, hoc eſt ſtudiorum & literarū amor & ſcientia ac doctrina. Cic.1.Acad. Sed meos amicos, in quibus eſt ſtudium, in Græciam mitto, id eſt ad Gręcos ire iubeo, vt ea &c.
Teneri ſtudio aliquo. Horat.1.epiſt.1.
Seueris ſtudiis vigilare. Propert.lib.2.eleg.3.
¶Studium alicuius in ſalutem alterius. Cic. ad Qu.fratrem, libro 3.17. Quòd literis tuis ſtudiū illius in ſalutem noſtrā facilè perſpexi.
Inſigne ſtudium alicuius erga alterum, Vide INSIGNIS.
Studium tuum erga me. Cic.ad Appium, lib.3.10. Neque enim de meo erga te ſtudio dubitare debes, neque id eſt obſcurum cuiquam in prouincia, nec Romæ fuit.
Studium meum dignitatis tuæ tuendæ, Labor & diligentia mea in conſeruatione tuæ dignitatis. Cic.ad Licinium, lib.5.8. Quantum meum ſtudium extiterit dignitatis tuæ vel tuendæ, vel etiam augendæ, non dubito quin ad te omnes tui ſcripſerint.
Cupiditas & ſtudium defendendæ nobilitatis. Cic.3.Verr.
Conferre ſua ſtudia in aliquem, Vide CONFERO.
Studio alicuius aliquid habere, Hoc eſt diligentia & labore. Cic. ad Curionem, lib. 2.5. Eam autem tui vnius ſtudio me aſſequi poſſe confido.
Incenſus eſt ſtudio vtriuſque veſtrum, Vide INCENDO.
Tibi omnes nauare operam & ſtudium volunt. Cic ad Brutum, 8.
Polliceri alicui ſuum eximium ſingulare ſtudium. Cicero Licinio, lib.5.8.
Reſtinguere ſtudia. Vide RESTINGVO. Liuius lib. 10. ab Vrbe. Acuebant hac moderatione tam iuſta ſtudia: quæ verecundia legum reſtinguēda ſtratus, legem recitari iuſſit: &c. Sigonius admonet in vetuſtis libris legi reſtringenda.
¶Studium, Exercitatio: vt quum dicimus, ſtudia literarum. Colu. in præfatione lib.1. Et ne ſingula perſequar: ei ſtudio, quod quiſque agere velit, conſultiſſimum rectorem adhibeat. Id eſt exercitio, vel operi vel arti. Terent.And.1.1,
Vt animum ad aliquod ſtudium adiungant, aut equos
Alere, &c. Idem Heaut.2.3,
Quo ſtudio vitam ſuam te abſente exegerit. Cic.de Senect. Atque hæc quidem ſtudia ſunt doctrinæ. Idem 1. de Inuent. Mihi videntur cuncta ſtudia recta atque honeſta per otium concelebrata ab optimis enituiſſe. Sic 1.Tuſcul. Studio ſapiētię, quæ philoſophia dicitur.
Claritudo ſtudiorum. Tacit.lib.12.
Hiſtrionale ſtudium. Tacit.lib.1.
Muſicum ſtudium, Vide Muſicus in MVSA.
Conſortes ſtudij. Ouid.5.Triſt.eleg.4.
Cupidus ſtudiorum. Ouid.1.de Ponto, eleg.6.
Sacri ſtudij communia fœdera. Ouid.4.de Ponto, eleg.13.
Participem ſtudiis habere aliquem. Ouid.2.de Ponto, eleg.5.
Lenius ſtudium. Ouid.1.de Remed.Amor.
¶Adhærere ſtudio alicui. Lucret.lib.4.
Adhibere multum ſtudij ad dicendum, & ad omnes bonarum rerum diſciplinas. Cic.de claris Orato.
Mollibus ſtudiis aſſuetus. Ouid.1.Triſt.eleg.4.
Celebrare ſtudium agriculturæ, Vdie CELEBRO.
Collocare ſtudium, Vide COLLOCO.
Concitari cohortatione alicuius ad ſtudium cognoſcendæ virtutis. Cic.1.de Orat.
Conticeſcit ſtudium. Cic.in Brut.de ſe & Hortenſio loquens, Maximè verò perſpecta eſt vtriuſque noſtrum exercitatio, paulò antè quàm perterritum armis hoc ſtudium Brute noſtrū cōticuit ſubitò, & obmutuit. Prius dixerat, Subitò in ciuitate, cùm alia ceciderunt, tum etiam ea ipſa, de qua diſputare ordimur, eloquentia obmutuit.
Conuertere ſtudium ad operam ſcribendi, Vide CONVERTO.
Deditus ſtudio citharæ. Horat 2.Serm.ſaty.3.
Deſerere ſtudia. Cic.de Fato.
Otij ſtudiis florens. Virg.4.Georg.
Formare boues ad ſtudium atque vſum agreſtem. Virg.3.Georg.
Aſperioribus ſtudiis formandæ mentes. Horat.3.Carm.ode 24.
Frangere ſtudium. Cecinna Cic.Famil.6.
Imbuere ſtudio. Cic.pro Deiotaro.
Impertire ſtudium philoſophiæ, Vide IMPERTIO.
Ingredi diſciplinarum ſtudia. Quintil.lib.1.cap.10.
Verſari in ſtudio literarum, Vide LITERA.
Vigere ſtudia. Cic.1.de Orat.
¶Studia, pro Literarum ſtudiis. Quint. lib. 12.cap.3. Lectionis opus eſt, qua nihil eſt in ſtudiis minus laborioſum.
Acerrimum ſtudium. Cic in Bruto.
Secreta ſtudia. Quintil.lib.2.cap.18.
Abducere à ſtudio. Cic.Famil.4.
Abhorrere ſtudio, Vide ABHORREO.
Abruptum ſtudium, Vide ABRVPTVS.
Abundare ſtudio. Cic.1.de Orat.
Accerſita ſtudia, Vide ACCERSO.
Affluere ſtudio. Cic.pro Archia poëta.
Aſſerere ſe ſtudiis, Vide ASSERO.
Attingere leuiter ſtudia, Vide ATTINGO.
Auferre ſtudium alicui. Catul.ad Mallium, 63.
Colere ſtudia, Vide COLO.
Concelebrare ſtudia, Vide CONCELEBRO.
Conferre ſe ad ſtudia, Vide CONFERO.
Confluere ad ſtudia, Vide CONFLVO.
Conquieſcere in ſtudiis, Vide CONQVIESCO.
Contine te in tuis perennibus ſtudiis. Cic.in Bruto, ſub finem.
Detinere animum ſtudiis. Ouid.5.Triſt.eleg.8.
Flagrans ſtudium. Cic.3.de Orato.
Formare ſtudia alicuius ab infantia. Quintil.in Proœm.lib.1.
Iacent ſtudia, Vide IACEO.
Impedita ſtudia, Vide Impeditus in IMPEDIO.
Incitari in ſtudia, Vide INCITO.
Incitare ſtudium. Cic.de Diuin.

Incumbere ad vel in ſtudia, Vide INCVMBO.
Ingredi ſtudia, Vide INGREDIOR.
Mori in ſtudio, Vide MORIOR.
Obſoleſcere ſtudia. Cic.de Inuent.
Omittere ſtudia. Cic.1.de Inuent.
Referre ſe ad ſtudia. Cic.Famil.1.
Remittere ſtudia. Cic.in Brut.
Renouare ſtudia Cic.in Brut.
Repetere ſtudia. Cic.de Fato.
Reſtinguere ſtudia Cic.in Orat.
Reuocare intermiſſa ſtudia. Vide INTERMITTO.
Silere ſtudia. Cicero, Omnia denique bonarum artium ſtudia ſiluerunt.
Accerrimo ſtudio teneri. Cic.in Brut.
Inutile ſtudium tentare. Ouid.4.Triſt.eleg.6.
Vigent ſtudia. Plinius iunior lib.1.epiſt.13.
¶Studium, pro Deſyderio. Cic.de Senect. Equidem efferor ſtudio patres veſtros (quos colui & dilexi) vidēdi. Idē 1.Acad. Archeſilas ſibi omne certamen inſtituit, non pertinacia aut ſtudio vincendi. Idem pro Roſcio Amerino, Vt omnes intelligant, me non ſtudio accuſare, ſed officio defendere. Sic 2.Verr. Tanto ſtudio requiſiuit.
Acuere ſtudia, Vide paulò antè RESTINGVERE STVDIA.
Alicuius ſtudio & cupiditati morem gerere. Cic.pro Quintio.
Immane ſtudium loquendi. Ouid.5.Metam.
Adduci certandi ſtudio, Vide ADDVCO.
Famæ ſtudium creſcit honore. Ouid.1. de Remed.Amor.
Ardentibus ſtudiis depoſcunt. Ouid.1.Metam.
Fallens laborem ſtudium. Ouid.6.Metam. Studium, id eſt, vincendi cupiditas.
Minuens labores ſtudium. Ouid.4.Metam.
Rapi ad aliquem locum ſtudio inſtammato. Cic.pro lege Manil.
Petere ardentiore ſtudio, Vide ARDEO.
¶Studium, Fauor, amor. Saluſtius, D. Syllanum certè ſcio quæ dixerit ſtudio Reip. dixiſſe. Cic.pro Plancio, Illud debes putare, comitiis, præſertim Ædilitiis, ſtudium eſſe populi, non iudicium, eblandita illa, non enucleata eſſe ſuffragia.
Accendere ſtudium, Vide ACCENDO.
Accinctus ſtudio popularium, Vide ACCINGO.
Acquirere ſtudia vulgi, Vide ACQVIRO.
Studia amittere. Cic.ad Attic.2.
Studium conferre. Cic.ad Attic.1.
Studium conſtare. Cic.Fam.10.
Studium conſumere. Cic.Fam.6.
Hæc amicorum ſtudia debilitant. Cic.pro Muren.
Studia deponere. Cic.pro Muren.
Detrahere de ſtudio. Cic.Fam.3.
Mouere ſtudia hominum. Vide MOVEO.
Studium nauare. Cic.ad Attic. 15.
Studia præſtare. Cic.Fam.2.
Studia prætermittere. Cic.
Studia remanere erga aliquem. Cic.
¶Studium, Voluntas, ſententia. Virg.2.Æneid.
Scinditur incertū ſtudia in cōtraria vulgus. Ter.Adelph.11. -is adeò Diſſimili ſtudio eſt iam inde ab adoleſcentia.
Voluntas & ſtudium. Cic. de Amicit. Voluntatum, ſtudiorum ſententiarum ſumma conſenſio.
Studio habere aliquid. Terent.Adelph 3.3.
Indulgere aliquid ſtudio ſuo, Vide INDVLGEO.
¶Studium, pro opera. Martianus in l.Si prægnans.D.de fideicōm. libert. Si prægnans ancilla moram non ſtudio manumiſſoris, ſed fortuitu patiatur, ne manumittatur, &c.
Studioſus, pen.pro. Adiectiuum{σπουδαῖος, περισπερχής} Aſſiduus & perſeuerans in re aliqua. Autor ad Herennium, Ideóque bonis viris & ſtudioſis amicus erat. Cic.4.Academ. Homo & acutus vt Pœnus, & valdè ſtudioſus ac diligens.
Cohors ſtudioſa. Horat.1.epiſt.3.
Pectora ſtudioſa. Ouid.4.Triſt.eleg.9.
Studioſa placendi, Cupida. Ouid.3.de Arte.
Studioſiſſimi defenſores, diligentiſſimi. Cic.4. Verr. Videte, quid potuerit, qui quatuor in prouincia Quęſtores, ſtudioſiſſimos defenſores, propugnatoréſque habuerit.
¶Studioſus{φιλομαθής} pro Literarum cupido. Plin.epiſt.5.li.3. Itaque ſoleo ridere, quum me quidam ſtudioſum vocant.
Suſcepi laborem vtilem ſtudioſis. Cic.de Opt.gen.Orat.
Inſtruere ſtudioſos ſcientiam alicuius rei, Vide INSTRVO.
Studioſa quæſtio vel diſputatio, Literata & docta. Quintllianus, lib.11.cap.1.
¶Studioſus, pro Cupido, addicto ſiue dedito alicui rei, Genitiuo iungitur, rariſſimè datiuo, vt Studioſus laudis, id eſt, cupidus: & Studioſus Cæſaris, id eſt, amator vel beneuolus.
¶Genitiuo. Cic.Cecinnæ, Viri ſunt optimi, & tui ſimilium ſtudioſi, & mei neceſſarij. Idem de Amicitia, Nec ſi qui ineunte ætate venandi aut pilæ ſtudioſi fuerint. Ouid.14.Metam.
Nec fuit arborei ſtudioſior altera fœtus.
Habet enim certos ſui ſtudioſos, qui, &c. Cic.de claris Orat.
Doctrinarum ſtudioſus. Cic.Sulpitio, lib.4.3.
Studioſi & amantes doloris. Cic.2.Tuſcul. Itaque induſtrios homines illi ſtudioſos, vel potius amantes doloris appellant, nos commodius laborioſos.
Eloquentiæ ſtudioſi. Quintil.lib.5.cap.10.
Equorum ſtudioſus. Ouid.14.Metam.
Quem in prouincia exiſtimationis meæ ſtudioſiſſimum, cupidiſſimúmque cognoui. Cic.4.Verr.
Nemorum ſtudioſus. Ouid.7.Metam.
Nobilitatis ſtudioſus. Cic.4.Acad. Idem 4. de Finib. Studioſiſſimus philoſophiæ.

Ille reſtituendi mei quàm retinendi ſtudioſior. Cicero Attico, lib.8.147.
¶Datiuo. Plaut. Milite, 10.
Qui niſi adulterio ſtudioſus, nulli aliæ rei eſt improbus.
Studioſè pen.prod. Aduerbium, Diligenter. Terent. Heaut. 2.3.
Texentem telam ſtudioſè ipſam offendimus. Cic. de Senectute, Multas ad res perutiles Xenophontis libri ſunt, quos legite quæſo ſtudioſè.
Audire ſtudioſè. Cic.4.Acad.
Colere ſtudioſe prædia. Cic. pro Roſcio Amerino,
Conquirere ſtudioſe omnia. Cic.4.Acad.
Studioſe diligentérque curare aliquid. Ci.Planco, in epiſt.ad Atticum, lib.16.341.
Defendere ſtudioſe ſententiam alicuius. Cic. 4.Acad.
Legere aliquid ſtudioſius. Quintil.lib.3.cap.6.
Ludere ſtudioſe pila. Cic.2.de Oratore.
Polliceri ſtudioſe. Cic.4.Verr. Facturos eſſe, ſi quid imperaſſet, ſtudioſe pollicerentur.
Requirere aliquid ſtudioſe. Ouid.1. de Arte.
Studeo, ſtudes, ſtudui, {σπουδάζω, ἐπιτηδεύω, ἐγκονέω, σπεύδω} ſtudere, Operam dare alicui rei. Plaut. Pſeud.7,
Studeo herclè audire: nam auſcultabo lubens. Terent.Eunu.5.5,
Dum ſtudes dare verba nobis. Ibidem, 2.3,
-quas matres ſtudent
Demiſſis humeris eſſe. Cic. in Partit. Studeo mi pater, Latinè ex te audire ea quæ mihi tu de ratione dicendi Græcè tradidiſti.
Stude verum inuenire. Autor ad Herennium, lib.4.
Studet rem ad arma deduci. Cæſar 1. bell. Ciuil. Simul infamia duarum legionum permotus, quas ab itinere Aſię Syriæque ad ſuam potentiam, dominatúmque conuerterat, rem ad arma deduci ſtudebat.
¶Iungitur hoc verbum datiuo aliquando, aliquando accuſatiuo.
¶Datiuo. Cæſar in Comment. Cupiditate regni adductus, nouis rebus ſtudebat. Plaut. Sticho, 13,
Feſtinamus omnes, lectis ſternendis ſtuduimus, munditiiſque apparandis.
Cui rei, cui gloriæ, cui virtuti ſtudes? Cic.2.de Orat.
Studere optimis diſciplinis & artibus. Cic.1.Verr. In quo ſi te multum natura adiuuaret, ſi optimis à pueritia diſciplinis atque artibus ſtuduiſſes, &c.
Artibus & literis ſtudere. Cic.ad Lentulum, lib.1.7. Lentulum eximia ſpe, ſummæ virtutis adoleſcentem, cùm cæteris artibus quibus ſtuduiſti ſemper ipſe, tum in primis imitatione tui fac erudias. Idem ad Torquatum, lib. 6.4. Non tantùm literæ, quibus ſemper ſtudui.
Auribus ſtudere. Martial. lib. 10. epigr. 19. de Plinio iuniore,
Dum cētum ſtudet auribus virorum: Hoc eſt, Dum cauſas agit apud Centumuiros iudices.
Studere literis, quibus fons eloquentiæ continetur. Cic. de Claris Oratoribus.
Laudi & dignitati ſtudere. Cic.4.de Finib. Sed quia ſtudebat laudi & dignitati, multum in virtute proceſſerat.
Student magis mellificiis, quàm fœtibus apes. Colu. lib.9. cap.13.
Ego ſemper otio ſtudui. Cic. 8.Philipp.
Studere pecuniæ, imperiis, gloriæ. Cic.1. de Finib.
Rebus nouis ſtudere. Cic.1. in Catil.
¶Studere, Fauere. Ouid. Cui ſtudeat deus omnis habet. Cic. pro Cælio, Studuit Catilinæ, quum iam aliquot annos eſſet in foro Cælius. Id eſt, fauit, coluit, & ſtudio eius tenebatur.
¶Accuſatiuo iunctum, ſignificat Cupere, velle. Plaut. Truc.7,
Credo militem illum ſtudent iam quaſi volturij. Cic. Poſt reditum in Senatu, Quum verò literas ſtudere incipit, & helluo immanis cum Græculis philoſophari, tum eſt Epicureus. Idem lib.5.epiſt. Qui ſi nihil aliud ſtudeat, niſi id quod agit. Terent. Hecyra, 2.1,
Vt omnes mulieres æquè ſtudeant, nolíntque omnia Cic. 6. Philip.
Vnum ſentitis omnes, vnum ſtudetis.
Accuſatiuo, cum præpoſitione In. Quintilian.lib.10.cap.2. Poëtæ & pectores in id ſolùm ſtudent, vt deſcribere tabulas menſuris ac lineis ſciant.
Ablatiuo, cum præpoſitione In. Gellius, Si quis in ea re ſtudebat.
¶Abſolutè, Amare ſiue fauere. Saluſt.in Catilin. in oratione Cæſaris. Neque ſtudere, neque odiſſe, ſed minimè iraſci decet.
¶Studere, pro Literis operam dare. Quintil. lib. 12.cap. vltimo, Nunc cōputamus annos, nō quibus ſtuduimus, ſed quibus viximus. Et in primo, Vtiliúſne ſit domi, atque intra priuatos parietes ſtudentem continere, an publicis præceptoribus tradere.
¶Studere, cum Genitiuo. Cic.3. de Nat.deor.
Parentem habere auarum, illepidum in liberos,
Difficilem, qui te nec amet, nec ſtudeat tui. Ex antiquo poëta.
Studens, Participium, {σπουδάζων} Cic. pro Plancio, Hiſce ego auxiliis ſtudentibus atque incitatis vti me Laterenſis potuiſſe confiteor.
STVLPINI, populi ſunt in Illyrico apud Plinium lib.3.cap.21.
Stultus, Adiectiuum{ἀνόητος, μωρὸς, ἀφραδὴς, ἀεσίφρων, ἀσύνετος, βοήγεως} Imprudēs, improuidus, imperitus. l.9.§.ſi quis ius.D.de iuris & fact. ignorant. l. 4. D. quod vi aut clàm. Nam & multi non inſipientes aliquando ſtultè aliquid vel agunt, vel loquūtur. Afranius, Ego ſtultum me exiſtimo, fatuum eſſe non opinor. Cice. ad Curionem, li.7.29, Quanquam me non ratio ſolùm conſolatur, quæ plurimùm debet valere, ſed etiam dies, quæ ſtultis quoque mederi ſolet. Terent. Eunucho, 2.2,
Ex ſtultis inſanos facis. Horat.1.Serm.ſaty 5,
Hic ego mendacem ſtultiſſimus vſque puellam
Ad mediam noctem expecto.
Stultorum plena ſunt omnia. Cic.Pæto, lib.22.
Vt hominem ſtultum magis etiam infatuet mercede publica. Ci. 3. Philipp.
Amor ſtultus & improbus. Horat.1. Serm.ſaty 3.

Ars ſtulta. Ouid.2. de Ponto, eleg.9. Liber de arte amandi ſtultè ab Ouidio compoſitus.
Stultus auditor & credulus. Cic.pro Fonteio.
Conſilium ſtultum capere. Cic.7. Verr.
Credulitas ſtulta. Ouid. 3. Amor.eleg 3.
Dies ſtulti prætereunt, Id eſt, in ſtultitia peracti. Tibul.lib.1.ele.4.
Iuuenta ſtulta. Tibul.lib 3.eleg.7.
Senex ſtultus, credulus, obliuioſus, diſſolutus. Cic.de Senect.
Stultorum feriæ appellabantur Quirinalia, quòd eo die ſacrificabant ij, qui ſolenni die, aut non potuerunt rem diuinam facere, aut ignorauerunt. Paulus apud Feſtum.
Stultè, Aduerbium{ἀφραδέως, ἀνοήτως} Imprudenter. Plaut. Menæh.2.4.
Quæſo ignoſcas ſi quid ſtultè dixi atque imprudens tibi. Terent. Heaut.2.3, Factum à nobis ſtultè eſt.
Agere omnia ſtultè & incautè. Cic.Attico, lib.7.129.
Arrogans ſtultè. Ci.2.de Legib. Quid eſt enim verius quàm neminem eſſe oportere tam ſtultè arrogantem, vt in ſe rationem & mentem putet ineſſe, in cælo mundóque non putet?
Credere ſtultè. Cic.2 de Nat.deor. Hæc & dicuntur & creduntur ſtultiſſimè, & plena ſunt futilitatis ſummæque leuitatis.
Dicere ſtultè. Cic.4. de Finib. Itémque illa quæ in corpore excellerent, ſtultè antiquos dixiſſe, per ſe eſſe expetenda, & ſumenda potius quàm expetenda?
Quaſi ſtultè aliquid cum ſale dicere. Cic. 2. de Orat. Habet nonnunquam aliquid etiam apud nos loci, vt vel non ſtultus quaſi ſtultè cum ſale dicat aliquid, &c.
Mirari ſtultè aliquid. Horat.de Arte.
Stultitia, ſtultitiæ, {ἀφραδία, ἀσύνεσις, ἀσυνεσία, ἀεσιφροσύνη} Imprudentia, imperitia. l.15.D.de euictionib. Plin.lib.11.cap.52, Auricularum magnitudo loquacitatis & ſtultitiæ nota eſt. Terent. Heaut.4.1,
Vt meæ ſtultitiæ iuſtitia tua ſit aliquid præſidi.
Ita ſunt altæ ſtirpes ſtultitiæ. Cic 3.Tuſcul.
Eſt enim proprium ſtultitiæ, aliorum vitia cernere, obliuiſci ſuorum. Cic.3. Tuſcul.
Miſerius ſtultitia nihil dici poteſt. Cic.1.de Nat.deor.
O delirationem incredibilem! non enim omnis error ſtultitia dicenda eſt. Cic.2.de Diuinat.
Sed huius iſtius facti ſtultitiam maior iam ſuperior ſtultitia defendit. Cic.pro Rab.Poſthu.
Loquax ſtultitia. Cice.3.de Orato. Malo indiſertam prudentiam, quàm ſtultitiam loquacem.
Mala. Horat.1 Serm.ſaty.3.
Praua. Ibidem, 4.
Abdere ſtultitiam, Vide ABDO.
Damnare ſe ſtultitiæ. Lucret.lib.4.
Errare ſtultitia. Horat.Serm ſaty.3.
Stultitiáne erret, nihilum diſtabit, an ira.
Stultitiam patiuntur opes. Horat.lib.1.epiſt.19.
Stultitia eſt à quibus bona precamur, ab iis porrigentibus & dantibus nolle ſumere. Cic.3. de Nat.deor.
Stultiloquium, ſtultiloquij, {μωρολόγιον} Imprudens ſermo. Plaut. Milite 6,
-paratum eſt dupliciter, ni reprimas tuum Stultiloquium.
Stultiloquentia, ſtultiloquentiæ, Idem, {μωρολογία} vt Occluſior ſtultiloquentia. Vide Occluſus in OCCLVDO.
Stupa, ſtupæ, vel Stypa, vt quibuſdam placet, {στυπεῖον} Linum vile, aut, vt Feſtus notat, Linum impolitum. Stuppam ſcribit idem Feſtus, quod lini cortici proximum eſt, vt ait Plinius, lib.19. cap.1. à Græco στυπεῖον, quod ſtupam ſignificat: vel à ſtipando, quod ea ſtipetur nauis. Liu.1. bel. Pun. Id ſicut in pilo, quadratum ſtupa circumligabant, linebántque pice. Lucret.lib.9.
Frigidus eſt etiam fons, ſupra quem ſita ſæpe
Stupa iacit flammas concepto protinus igni. Virg.5.Æneid.
Stupa vomens tardum fumum, &c.
Stuparius, Adiect. Quod ad ſtupā pertinet: vt Stuparius malleus, quo lina tunduntur. Plin.lib.19.cap.1.
Stupeus, Aliud adiectiuum. Virg.8.Æneid.
Stupea flamma manu, teliſque volatile ferrum
Spargitur: arua noua Neptunia cæde rubeſcunt. Idem 2. Æneid.
Subiiciunt lapſus, & ſtupea vincula collo Intendunt.
Retinacula ſtupea puppis. Ouid.14. Metam.
Stupeo, ſtupes, ſtupui, {θαμβέω, ἐκπλήσσομαι, ἐξίσταμαι} ſtupere, Eſt ita timere, vt quodammodo ſenſum rerum non habeamus. Propriè ſtupere dicitur is, qui torpore quodam captus languet, immobilis, aut inopia conſilij, aut aliqua re tarditatem iniiciente. Perſius Saty.3.
Sed ſtupet hic vitio Id eſt, inſanus factus eſt vitiis. Terent. And.2.1,
Ita poſtquam adempta ſpes eſt, laſſus cura confectus ſtupet. Cic. 7. Verr. Confirmant ipſi ſe, quum is etiam, tum ſemiſomnis ſtuperet. Ouid.5. Metamor.
Mater ad auditas ſtupuit, ceu ſaxea, voces.
Occurſu ſtupuere ducis. Lucan.lib.8.
Acies oculorum ſtupet, Vide ACIES.
Ars ſtupet ambiguis malis, Nauigandi peritia propter ventos aduerſos, & inter ſe pugnantes ſtupet incerta quid agat. Ouid.1. Triſt. eleg. 2.
Corda ſtupent ſepulta mero. Ouid.2.de Remed. Amoris.
Verba ſtupuerunt ignauo palato. Ouid.2.Amor.eleg.6.
Re aliqua ſtupere, Id eſt, propter rem aliquam obſtupeſcere. Horat.1. Sermo.ſaty.4.
Stupere in aliquo, Id eſt, aſpectu alicuius ſtupere. Valerius 1. Argonaut.
Stupere aliquem. Cic.2. de Finib. Hæc cùm loqueris, nos Varrones ſtupemus, tu videlicet tecum ipſe rides.
Stupens, Participium: {θαμβῶν} vt Carminibus ſtupens bellua. Horat.2. Carm.ode 13.
Stupens ad frigus natura vini. Plin.lib.14. cap.21.

Stupefacio, stupefacis, penult.corr. stupefeci, penultima prod. stupefactum { τάφω } stupefacere. Liuius 5. ab Vrbe, Priuatos deinde luctus stupefecit publicus pauor, postquam hostes adesse nunciatum est.
Fratris aspectu stupefactus hæsit. Seneca Thyeste, 7.
Corda stupefacta. Virg. 5. Æneid.
Stupesco, stupescis { πτοίομαι } stupescere, Stupidum fieri. Cic 3. de Orat. Incidat, aspiciat, admiretur, stupescat.
Stupefio, penult. prod. stupefis, pen. indifferente, stupefieri { τύφομαι. } Cic. 3 de Orat. in quo igitur homines exhorrescunt? quem stupefacti dicentem intuentur?
Stupidus, pen.corr. Adiectiuum { ἀβέλτερος, ναρκώδης, ἀβρώτης, ἐνεός } Stupefactus. Aliquando dicitur stultus. Plaut. Epid. 12,
Quid stas stupida? quid taces? Terent. in Prologo Hecyræ,
Ita populus studio stupidus, in funambulo animum occuparat.
Stupidus & bardus. Cic. de Fato.
Detinere aliquem stupidum. Cic. in Parad.
Omnes stupidi timore obmutuerunt. Author ad Herennium libro quarto.
Stupida membra, quæ nihil sentiunt.
Stupiditas, penult. corr. stupiditatis { ἔκπληξις } Idem quod stupor. Cic. 2. Philipp. In quo primùm incredibilem stupiditatem hominis cognoscite.
Stupor, stuporis, mascul. gen. { θάμβος, ἄγημα, τάφος, ἔκστασις, τάρβος, πόνησις, ἀναισθησία } Alienatio quædam sensuum, quòd scilicet sensus constipentur. Cic. in Pisonem, Pauci ista tua lutulenta vitia nouéramus, pauci tarditatem ingenij, stuporem, debilitatémque linguæ. Idem Philipp. 3. Qui propter hæsitantiam linguæ, stuporémque cordis, cognomen ex contumelia traxerit. De Bambalione. Idem 3. Tusc. Immanitas in animo, stupor in corpore.
Stupor & Virtus, contraria. Cic. pro Domo sua, Tum verò neque illud meum factum laudabile &c. cámque animi duritiem, sicut corporis, quod cùm vritur, non sentio, stuporem potius quàm virtutem putarem.
Sin autem id non videt, periculum est, ne se stuporis excusatione defendat. Cic. de Arusp. respon.
Qui morbo aliquo & sensus stupore, suauitatem cibi non sentiunt. Cic. 2. Philipp.
Oculos stupor vrget inertes. Oculi hebetes fiunt præ morbo. Virgil. 3. Georg.
In verbis eius est stupor. Cic. 2. Philip.
Sed stuporem hominis, vel dicam pecudis, attendite. Cicero 2. Philipp.
Stuprum, stupri { διακόρευσις, μοιχεία } Coitus lege vetitus. Cic. ad Octauium, Audiet Brutus eum populum, &c. pro turpi stupro datus in seruitutem. Idem 4. Tuscul. Stupra dico, & corruptelas & adulteria, incesta denique. Idem Post reditum in Senatu, Vini, somni, stupri plenus.
Stuprum, inquit Nonius, quod cum viduis committitur hoc solum dici putant, veteres pro adulterio & vitio ponunt. Plaut. Amph. Stupri, dedecoris à viro argutam meo. Sallust. hist. lib. 3. Ac statim fugitiui contra præceptum ducis rapere ad stuprum virgines matronásque.
Author stupri. Ouid. 1. de Arte.
Nefandi stupri raptor. Senec. Hippol. 5.
Fœda stupra. Claud. de bello Get.
Appellare aliquem de stupro, Vide APPELLO.
Argui stupri à viro suo. Plautus in Amphitr. act. 3. scen. 2. in principio.
Compertus in stupro, Vide COMPERIO.
Furtiuo stupro conceptus. Senec. Troade, 4.
Debilitatus stupris, Vide DEBILITO.
Facere stuprum nefarium. Cic. pro Milone.
Illicere in stuprum. Cice. 3. de Natura deor. Qui non sat habuit coniugem illexisse in stuprum.
Inferre stuprum virgini. Cic 3. Offic. Idem in Pisonem, Cum stuprum Bonæ deæ puluinaribus intulisset.
In aliquam domum stuprum inferre. Cic. in Parad.
Obsidere stuprum, Vide OBSIDEO.
Offerre stuprum, Vide OFFERO.
Passa stuprum sæui tyranni Lucretia. Senec. Octau. 6.
Polluere stupro ceremonias. Cicero pro Domo sua, Qui non solùm aspectu, sed etiam incesto flagitio & stupro polluit ceremonias.
Repetere luxuries ac stupra alicuius ab aliquo. Cic. Antequam iret in exilium.
Solutus morbis stuprísque. Claud. de bello Gildon.
¶Stuprum pro Turpitudine. Næuius,
Seséque ij perire mauolunt ibidem, quàm cum stupro redire ad suos populares. Item,
Sin illos deserant fortissimos viros, magnum stuprum populo fieri pergetis. Festus.
Intercutia stupra, Vide INTERCVS.
Stuprè, Aduerbium pro turpiter dixisse antiquos author est Festus. Neleus Fœdè stupréque castigor: αἰσχρῶς.
Stupro, stupras { διακορεύω, μοιχεύω } stuprare, Stuprum inferre, vel committere. Plaut. Trucul. 17,
-loquere filiam meam
Quis integram stuprauerit. Vatinius ad Ciceronem, lib. 5 10. Hominem vnum omnium crudelissimum, qui tot ingenuas matresfamiliâs stuprauit. Cic. 5. de Finibus, Qui interficeret filiam ne stupraretur.
Stuprare per vim. Cic. 2. de Finib. Stuprata per vim Lucretia à regis filio, testata ciues seipsa interemit.
Polluere religiones ementiendo aut stuprando. Cicero pro Domo sua.

Puluinar quod stupraras. Cic. de Arusp. respon.
Stuprator, pen prod. Verbale masc. { διακορευτής } Quintil. lib. 7. cap. 5. ad finem, Stuprator an decem milia dare debeat, quæ pœna huic crimini constituta est. Senec. Hippol. 8,
Hic dicet ensis, quem tumultu territus
Liquit stuprator.
Stuprosus, penul. prod. Adiectiuum. Valer. lib. 6. cap. de pudicitia, Metellus quoque celer stuprosæ mentis acer punitor extitit. Mentis, id est voluntatis & animi. non enim matremfamiliâs stuprauerat is qui puniebatur, sed stuprare voluerat.
STVRA, æ: Fluuius ex Alpibus in Adriaticum prolabēs, vnus ex triginta qui Padum in Adriam conuoluunt. Plin. lib. 3. cap 16. Festus Stura flumen in agro Laurenti est, quod quidam Asturam vocant.
STVRII, populi ad Oceanum Gallicum Rheni quasdam insulas incolentes: Plin. lib. 4. cap. 15. Frisiorum partem occupant.
STVRIVM, ij: insula est Galliæ Narbonensi adiacens, non procul à Stœchadibus. Plin. lib. 4. cap. 5. Sturæ. Plin. lib. 4. cap. 15.
Sturnus, sturni, Auis gregatim volans. Plin. lib. 28. cap. 8. Adulterant amylo aut cimolia, sed maximè sturni, quos captos oryza tantum pascunt. Ex vetusto exemplari legendum, Sed maximè qui captos. Martial. lib. 9,
Nunc sturnos inopes, &c.
STYELLA, στύελλα, castellum Megaridis in Sicilia, cuius incolæ dicuntur Styelleni: στυελληνοί, Stephano.
Stygius, Vide STYX.
Stylobata, stylobatæ, pen. corr. { στυλοβάτης } Parietes (ait Cælius, lib. 7. cap. 30.) qui subiiciuntur columnis, & onera excipiunt, nuncupantur Stereobatæ: quibus mox superponūtur stylobatæ: super quos demum disponuntur columnę. Hactenus Cælius. Vitruuius lib. 3. cap. 3. Supra terram (inquit) parietes extruantur sub columnis dimidio crassiores quàm columnæ sunt futuræ, vti firmiora sint inferiora superioribus, quæ stereobatæ appellantur, nam excipiūt onera. Paulò pòst, Ad libramentum stylobatæ sunt collocandi, supra stylobatas columnę disponendæ. Phylander hunc Vitruuij locum explicans sic ait, Hi parietes modò stereobatæ, postea stylobatæ vocantur (vulgus Pedestala dicit) supra quos collocantur bases. Aliàs non negauerim stereobatam posse vocari ædificij velut basim, quod Bassamentum vulgò dicunt, sicut Stylobatam propriè columnarum fulcimentum. Hæc ille. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 13. 30. Chortes in fundo magno duæ aptiores: vna, vt interius compluuium habeat lacum, vbi aqua saliat, qui intra stylobatas quum venit, fit semipiscina. Boues enim ex aruo æstate reducti, hîc bibunt, hîc perfunduntur. Idem lib. 3. cap. 5. Subter columnarum stylobaten. Budæus, Stylobates apud Varronem idem significat quod Stereobates: vel est quad *patinum* vocant
Stylus, styli, masc. gen. vel Stylum, styli, { στῦλος } Dici potest columna, pertica. Chrysostomus vocat Petrum & Paulum στύλους ecclesiæ, id est ecclesiæ columnas.
¶Stylus, Instrumentum æneum, quo in albo, id est in ceratis tabellis antiquitus scribebatur, vt nunc in libellis ligneis vel codicillis mercatores scribunt, Plaut. Bacchid. 15, -effer cito.
P. Quid? c. stylum, ceram, tabellas, & linum. Plin. lib. 34. cap. 14. Et stylo scribere, institutum est, vt vetustissimi authores prodiderunt. Cic. 4. Verr. Vertit stylum in tabulis suis, quo facto causam omnem euertit suam.
¶ Stylus significat etiam quicquid vel ligneum vel ferreum aut alterius materiæ acuminatum est ad columnæ similitudinem. Columel. lib. 11. ca. vlt. Deinde eas confecto æquinoctio paululum infra terram secare & ligneo stylo laxatis vel rubi, vel ferulæ medullis, stercus immittere, atque ita semina cucumeris inserere.
Stylus, primum illud teres virgultum, vnde tandem fit arbor. Columel. lib. 5. cap. 10, Omnis autem nux vnam radicem mittit, & simplici stylo prorepit. Ibidem sub finem capitis, Danda est opera, vt dum teneros ramulos habent, veluti pampinentur, & ad vnum stylum primo anno semina redigantur. Vulgus vocat, *vne tige, vn sion, vne verge.*
¶Stylus { φράσις } Structura ipsa orationis. Terent. in Prologo And. Dissimili oratione sunt factæ ac stylo. Vbi Donatus, Oratio, in sensu: stylus in verbis. Oratio, ad res: stylus, ad verbum. Plin. epist. 8. Onerabit hoc modestiam nostram etiam si stylus ipse fuerit pressus, demissúsque. Cic. 1. de Orat. Stylus optimus & præstantissimus dicendi effector ac magister.
Acumen styli, Vide Acumen in ACVO.
Stylus dicendi opifex. Cic. Gallo, lib. 7 26.
Vnus enim sonus est totius orationis, & idem stylus. Cic. de Claris Oratorib.
Exercitatio & stylus. Cic. de Oratore, Hanc ad legem cum exercitatione, cùm stylo, qui & alia & hoc maximè ornat & limat, formanda nobis oratio est.
Orationes Attico stylo scriptæ. Cic. de Clar. Orat.
Confusus stylus. Quintil. lib. 1. cap. 1, Tardior stylus cogitationem moratur, rudis, & confusus intellectu caret.
Exercitatus stylus. Cic. in Oratore, Sed tamen stylus exercitatus efficiet facilè hanc viam componendi.
Mollior stylus. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 3. ad finem.
Negligens stylus. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Pressus demissúsque stylus. Plin. iunior lib. 1. epist. 8. ad Saturn.
Rudis stylus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Tardior stylus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
¶Assequi stylo. Plin. epist. 3. lib. 2. Syllogismi circunscripti & effecti, quod stylo quoque assequi magnum est. Id est, meditatione, tempore, scriptione, cura, diligentia.
Conscribere scelera stylo impuro. Cic. de Arusp. resp.
Stylo depascere vbertatem orationis. Cic. 2. de Orat. In summa vbertate inest luxuries quædam, quæ stylo depascenda est.
Prosequi aliquid stylo, id est scriptis, aliquid mādare literis ad memoriam.

Plin. iun. lib. 1. epist. 8. ad Saturninum, Quid fuerit vtilius, quàm munificentiæ rationem etiam stylo prosequi?
Requiescit stylus lectione. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Signare rem aliquam stylo. Paterculus lib. 1. Nequeo tamen temperare mihi, quin rem sæpe agitatam animo meo, neque ad liquidum ratione perductam, signem stylo. Hoc est, in mea includam historia.
Vertere stylum. Horat. 1. Serm. saty. 10.
Stylum vertere, Est inducendi expungendíque causa, styli partem acutam surrigere qua scribimus: altera quæ retusior est aut latior, proclinata, & scriptis delendis impacta. Quippe Hieronymus quoque meliorem styli partem vocat, quæ peiora de auctoribus confodiat eradátque. Cic. Verr. 4, Quum hæc ad istum afferrentur, timuit aliquando, & commotus est, vertit stylum in tabulis suis, quo facto, causam omnem euertit suam. Sed & in Rufinum idem Hieronymus, Illico vertis stylum, & omnia laudata prius, vituperas, de eodem ore & dulce proferens & amarum. In summa, stylum vertere, est mutare quod scripseris. Nam antiquitus in tabellis ceratis scriptitabant stylo graphiario, cuius altera parte, nimirum acuta, per æquor cereum ducta literas exarabant, altera latiore rursum obliterabant quod exarassent.
¶ Stylus, pro Punctione ac reprehensione aliquando accipitur, quæ scriptis & inuectiuis libellis fieri solet. Plinius in Præfatione, Quòd si hoc Lucilius, qui primus condidit styli nasum, dicendum sibi putauit, &c. Vide Nasus, pro reprehensione, in NASVS. Cic. pro Aulo Cluentio, Si ideò quia subscripserint: videte quid agatis, &c. Censorium stylum, cuius mucronem multis remediis maiores nostri retuderunt, æquè posthac, atque illum Dictatorium gladium pertimescamus.
Dare pœnas styli. Cecinna Ciceroni, lib. 6. 7.
¶Stylus, pro Stolone. Columel. libro 5. capite 10. de nuce arbore, Omnis autem nux vnam radicem mittit, & simplici stylo prorepit. Legitur & Stolone. Fortè intelligit nucis radicem, quæ vnica est & acuta.
STYMBARA, ciuitas quondam Græciæ non procul à Tripoli, in terra Ionica. Strabo lib. 7.
Stymma, stymmatis, pen. corr. neut. gen. { στύμμα } Est, vt ait Hermolaus spissamentum, & domitura vnguenti, authore Dioscoride. Columella spissamentum nominat id crassamentum exustum quod post expressionem remanet quasi vinacea ex vua. στύφω enim astringo & exprimo significat. Vulgò *marcum* vocant. Plin. lib. 13. cap. 1. Narcissinum quoque ex flore narcissi desiit componi. Ratio faciendi duplex, succus & corpus. Ille olei generibus ferè constat, hoc odorum. Hæc stymmata vocant, illa hedysmata. Vide HEDYSMATA.
STYMPHALVS, Vrbis & montis nomen in Arcadia, & Stymphalis palus: vnde Stymphales aues, quæ magnitudine gruibus pares erant (vt tradit Pausan. Arcad.) Figura ibibus similes, rostra habebant ita solida & dura, vt arma penetrarent. suberi autem soli cedebant. Stymphalia monstra appellat Catull. carm. ad Nantium. Eas aues sagittis suis confixit Hercules, vt declarant versus Catulli, & tradit Pausanias Arcad. Sed Diodorus Siculus scribit lib. 4. eum constructo æneo crepitaculo, & ingenti per id sonitu excitato illas abegisse. De his Lucret. lib. 5,
-vncísque timendæ
Vnguibus Arcadiæ volucres Stymphala colentes?
STYMPHALVS, pen. prod. { στύμφαλος } Arcadiæ lacus est, ex quo Erasinus fluuius erumpit in Argiuam terram.
Acrisonus Stymphalus. Stat. 4. Thebaid.
Niualis Stymphalus. Statius 4. Sylu. 6 A Stymphalo
Stymphalides { στυμφαλίδες } Aues appellatæ, tantæ magnitudinis, vt solis radios obumbrare dicerentur, omnem Arcadiam deuastantes.
Stymphalius, Adiectiuum { στυμφάλιος. } vt Monstra Stymphalia. Catull. ad Mallium, 63.
Stymphalum, penult. prod. { στύμφαλον }. Oppidum situm ad lacum, vt scribit Plin. lib. 4. cap. 6. Hinc Stymphalis, stymphalidis, Patronymicum. Hierony. contra Iouin. Aristoclides Orchomeni tyrannus adamauit virginem Stymphalidem.
Vndæ Stymphalides. Ouid. 2. Fast.
STYPAX, Cyprius cælator statuarius. Plinius lib. 34. cap. 8. Stypax Cyprius vno celebratur signo, Splanchnopte. Periclis Olympij vernula hic fuit, exta torrens, ignem oris pleni spiritu accendens.
Stypo, stypas, Vide STYPO.
Stypterium, rij, rio: & Stypteria, stypteriorum { στυπτηρία } Alumen. Vlpianus in l. 3. §. vltimo. D. de reb. eorum qui sub tut. Si (inquit) lapidicinas, vel quæ alia metalla pupillus habuit Stypteriæ, vel cuius alterius materiæ, &c. lib. 27. P. tit. 8.
Stypticus, pen. corr. Adiectiuum { στυπτικός } Strictiuus vel obstructorius Latinè dicitur: à στύφω. Plinius lib. 24 cap. 13. Inter medicamenta quæ styptica vocant, nihil efficacius rubi mora ferentis, radice decocta in vino ad tertias partes.
STYRA { στύρα } Eubœæ insulæ oppidum fuit, non procul à Carysto à Phædro Atheniensium duce bello Malliaco euersum. Strabo libro 10.
Styrax, styracis, penult. corr. masc. gen. { στύραξ } Arbor est cotoneæ malo similis fructu maiore quàm auellana, specie candidi pruni, manat & ex ea liquor eiusdem nominis, coloris flaui, sordidi, resinosi, albicantibus fragmentis, odoris perseuerantis: hodie officinæ *storacem* appellant. Plin. lib. 12. cap 17. Ex Syria reuehunt styracem, acri odore eius in focis abigentes suorum fastidium. Cæterò, non alia ligni genera sunt in vsu quàm odorata.
Idæus styrax. Virg. in Cyri.
STYX, { στύξ } (inquit Seruius) palus quædam apud inferos dicitur. de qua legimus, 6. Æneidos, -stygiámque paludem,
Dij cuius iurare timent & fallere numen.
Quod secundum fabulas ideò est, quia dicitur Victoria Stygis filia bello Gigantum Ioui fauisse: pro cuius remuneratione Iupiter tribuit, vt iurantes dij per eius matrem non audeant fallere. Ratio autem hæc est, Styx mœrorem significat: vnde ἀπὸ τοῦ στυγεροῦ, id est, à tristitia Styx dicta est. Dij autem læti sunt semper. vnde & immortales. Ergo quia mœrorem non sentiunt, iurant per rem suæ naturæ contrariam, id est, tristitiam, quæ est æternitati contraria. Ideo iusiurandum per execrationem habent. Hactenus Seruius, enarrans hunc locum Virgilij 6. Æneid.

Bis Stygios innare lacus, &c. Hæc de Styge idcirco ficta sunt, quia Styx, fons est ad Nonacrin Arcadiæ è saxis profluens, exitiosus animalibus. Eius aqua venenum est præsentissimum, epota ilico necat. Esse pisces in ea paruos tradit Theophrastus, lethales & ipsos. Noxiam putant esse nimio frigore vtpote quum profluens ipsa statim lapidescat: tradúntque etiam æs ac ferrum ea erodi, & sola mulæ vngula contineri. Cætera vasa nullo modo eam vim ferre posse, sed statim frigoris magnitudine disrumpi. Vide Plinium libro 30. cap. 16. Antipatrum hoc venenum consilio, vt quidam putant, Aristotelis, Alexādro regi tradūt dedisse. Est & alia palus in Ægypto iuxta Memphim, quam veteres Styga vocauere.
Atra Styx. Virg. 1. Georg.
Violenta Styx. Ouid. 3. Fast.
Stygius, Possessiuum, { στύγιος } Columel. l. b, 10.
Túmque simul Stygium regem videre trementem Tartara.
Amnes Stygij Ouid. 14. Metam.
Aqua Stygia. Tibullus lib. 1. eleg. 10.
Canis Stygius, Cerberus. Seneca Hercule furente. 9.
Ianitor Stygius, Cerberus. Silius lib. 3.
Iuppiter Stygius, Pluto. Virg. 4. Æneid.
Mors Stygia. Ouid 3. Metam.
Os Stygium, Venenatum. Ouid. 3. Metamorphoseos,
-quique halitus exit
Ore niger stygio vitiatas inficit herbas. De serpente quodam.
Palus Stygia. Virg. 6. Æneid.
Regnum Stygium. Lucan. lib. 7.
Rex Stygius, Pluto. Virg. 6. Æneid.
Tenebræ Stygiæ. Virg. 3. Georg.
Vallis Stygia. Ouid. 6. Metam.
Vmbræ Stygiæ. Ouid. 1. Metam.
Vndæ Stygiæ. Virg. 3. Æneid.

S V

Suadeo, suades, suasi, suasum { προβιβάζω } suadere. Accommodatis & suauibus verbis conari aliquem in opinionem nostram inducere: hoc est hortari aliquem ad id quod intendimus. Terent. And. 4. 1,
Suadere, orare, vsque adeò donec perpulit. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.
Nox & amor, vinúmque, nihil moderabile suadent.
Hortari & suadere. Ci. Valer. lib. 13. 4. Hæc quæ suprà scripta sunt, eò spectant vt te horter & suadeam, reliqua sunt quæ pertinent ad rogandum.
Acerrimè suadere. Vide Vir vita ac morte consentaneus, in CONSENTIO.
Suadere & rogare. Cicero de Prouinc. Consul. Nam postea me, vt sibi essem legatus, non solùm suasit, verùm etiam rogauit.
Suadere & persuadere. Cic. ad Atticum, lib. 13. 290. Tu autem quod ipse tibi suaseris, idem mihi persuasum putato. Idem. Philipp. An C. Trebonio persuasi, cui ne suadere quidem ausus essem?
Suadere alicui contra alterum. Cic. 2. Philip. Duo tempora tamen inciderunt, quibus aliquid contra Cæsarem Pompeio suaserim.
Suadere alicui aliquid per alterum. Cic. ad Attic. lib. 8. 160. Memini quid mihi tum suaseris per Theophanem, per Culeonem.
Amor suasit facinus. Ouid. 8. Metam.
Fugam suadere. Stat. 11. Thebaid.
Legem suadere. Cic. de Senect. Legem Voconiam magna voce & bonis lateribus suasissem.
Luxum suasere rapinæ. Lucan. lib. 1.
Paupertas multa suasit. Lucret. lib. 6.
Egestas suasit nefas. Lucan. lib. 1.
Pacem suadere, & de pace. Cic. Mario, lib. 7. 3. Quintilianus lib. 3. cap. 10.
Digito suadere silentia. Ouid. 9. Metam.
Nox humida somnos suadet. Ouid. 2. Fast.
Sydera cadentia suadent somnos. Virg. 2 Æneid.
¶ Suadetur, pen. prod. Passiuum. Plaut. Trinum. 10.
Minus placet magis quod suadetur: quod dissuadetur placet.
Suadens, Particip. vt Verba suadentia. Stat. 11. Thebaid.
Suadela, suadelæ, pen. prod. { πειθώ } Suasio dicitur. Plaut. Cistell. 7,
Iam perducebam illam ad me, suadela mea. Vide PYTHO.
SVADELA, dea fuit apud Romanos, quæ nuptiis vnà cum Venere præerat, quod ex Plutarcho colligere est, cùm scribit, ἢ ὅτι πέντε δέονται θεῶν τοὺς γαμοῦντας οἴονται, Διὸς τελείου, καὶ Ἥρας τελείας, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Πειθοῦς, ἐπὶ πᾶσι δ' Ἀρτέμιδος. Phurnutus etiam scribit, assidere Veneri Gratias, Suadelam, Mercurium, quòd Suadela oratione & gratia amatores pelliciat. Horatius,
Scilicet vxorem cum dote, fidémque & amicos
Et genus & formam regina pecunia donat:
Et bene nummatum decorat Suadela Venúsque. Hoc est, Qui nummatus est, eum decorat Suadela & Venus, eásque propitias habet & faciles, vt vxorem cum grandi dote facilè inueniat, cùm omnibus placeat gratúsque sit. Ex Turneb.
¶ Suada, suadæ, Pitho, suasionis dea dicta est. Cic. de Claris Oratoribus, { πειθώ } quam Græci vocant, cuius effector est Orator, hanc Suadam appellauit Ennius: eius autem Cethegum medullam fuisse vult, vt quam deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitauisse, huius hic medullam nostrum Oratorem fuisse dixerit.
Suasor, suasoris, Verbale, Qui suadet. Cic. 3. Offic. Posthumius suasor & author fuit. Idem ad Atticum, libro 16. 334, Etsi quanuis non fueris suasor & impulsor profectionis meæ, approbator certè fuisti. Eidem libro 16. 342, Quanquam hæc epistola non suasoris

est,sed rogatoris.Idem 2. Philip. Quid enim interest inter suasorem facti & probatorem?

Suasorius, Adiect.Quod pertinet ad suadendum.vt Suasorium munus, Id est officium suadendi. Et pars deliberatiua , à Rhetoricis suasoria dicitur.vt apud Quintilianum,lib.3.cap 8.

Suasoriæ sunt apud Rhetorem materiæ inter rudimenta dicendi. Quintil.lib.2.cap.1.

Declamare suasorias.Quintil.lib.3 cap 8.

Suasio,Verbale, f.g. Cic.in Orat. Sed quoniam plura sunt orationum genera,eáque diuersa neque in vnam formã cadũt omnia, laudationum,scriptionum,& historiarum,& talium suasionum, qualem Isocrates fecit panegyricum.Et 2.de Ora.Præcepta quæ de suasionibus tradenda sunt. Sic de Claris Orat.Suasio legis Seruiliæ.

Suasus,huius suasus. Vlp.in l. Item si obstetrix.§.1.D.Ad legem Aquil. Si quis per vim vel per suasum medicamentum alicui infudit , vel ore,vel clystere,&c.

SVANETES,populi in Alpibus.autor Plin.lib.3.cap.20.

Sualternicum, pen.corr. {σουαλτέρνικον} Genus electri. Plinius libro 37.cap.2.

Suamet.pen.prod.{ἑαυτοῦ} à Ablatiuus à Suus,cum syllabica adiectione met.Plin.lib. 10. cap.59. Anseres suamet vi colla sua abrumpunt.

Suapte, {ἑαυτοῦ} Sua ipsius natura : & Suopte , ablatiui , à Suus cum syllabica adiectione pte:vt Suopte nutu,pro suo ipsius:sicut Meopte, meo ipsius.Cic.4. Tusc.Terrena & humida suopte nutu & suo pondere ad pares angulos in terram & in mare feruntur.

Suapte , Sine adiecto. Cicero ad Atticum , lib. 6. Quintius filius suaptè,piè sanè,me quidem certè multum hortante,sed currentem, animum patris sui sorori tuæ reconciliauit . Vetus autem codex nõ habet suapte. Lucre.li.6.Sed natura loci hoc opus efficit ipsa suapte.

Suarius,Vide SVS.

Suarni, Indomitæ gentes,quæ auri tantum metalla in Caucasiæ portis fodiunt.Plin.lib.6.cap.51.

Suasio,Suasor,Vide Suadeo.

Suasum,suasi,Color appellatur(inquit Festus)qui fit ex stillicidio fumoso in vestimento albo.Plautus Truc. 6,

Quia tibi suaso infecisti propudiosa pallulam. Quidam legunt Insuaso.Nec desinunt qui dicant omnem colorem qui fiat inficiendo,suasum vocari,quòd quasi persuadetur in alium ex albo transire. Hæc Festus.

Suatim,pen.prod.{ὑηδόν} ad similitudinem suis,inquit Nonius , Nigidius Commento grammatico,Sunt etiam adsimilanter dicta hæc canatim,suatim, bouatim,quæ ab animalibus sumuntur.

Suauis , & hoc suaue {ἡδύς,ἀνειής,ἱμερόεις,μείλιχος,μιλιχτήριος} Dulcis. Plaut.Cistel.2,

Ventum gaudeo ad te ecastor:ita hodie hîc acceptæ sumus
Suauibus modis. Cic.pro Corn. Balbo , Comes , benigni , faciles, suaues homines esse dicuntur.

Amicitia suauis.Lucret.lib.1.

Amicus suauis. Cic. ad Cælium , lib. 2.12, Nam & honorificus in me Consul fuit,& suauis amicus.

Amor suauis.Lucret.lib.1.

Auræ suaues.Lucret.lib.3.

Consuetudo suauis,vel coniunctio.Cicero ad Sulpitium,libro 13. 27.Tum pro familiari consuetudine sæpe ex me audierat quàm suauis esset inter nos,& quanta coniunctio.

Flores suaues.Lucret.lib.1.

Herbæ suaues.Virg.eclog.2.

Homo suauis,per ironiam.Terent.Phorm.2 3.

Lingua suauis. Lucret. lib.1.

Loquelæ suaues.Lucret.lib.1.

Sermo suauior.Horat.1.Serm.saty.10.

Sopore suaui deuinxit membra.Lucret lib.4.

Suauitas,pen. corr.suauitatis , f.g. {ἡδύς} Dulcedo. Cic. ad Att.lib.6. 114,Miram in eo pietatem, suauitatem, humanitatémque perspexi. Idem ad Appium Pulchrum. libro 3.1. Sic enim tibi persuade , charissimum te mihi esse,quum propter multas suauitates ingenij, officij,humanitatis tuæ.

Odoris suauitas.Plinius lib.12.cap.12.

Oris suauitas.Quint.in Procem.lib.6.

Suauitudo,pen.prod suauitudinis,fœm.gen. {ἡδυπάθεια} Idem.Plaut. Stich.15,Age mulsa mea,suauitudo salta.Author ad Herennium lib. 3,Quoniam igitur res eædem vocis firmitudini , & pronuntiationis suauitudini prosunt.Aliqui legunt suauitati.

Suauiter,penultima corr.Aduerbium {ἡδέως.} Cicero 4.Acad.Veruntamen video quàm suauiter voluptas sensibus nostris blandiatur. Idem Trebonio,libro 15.21,Nunc ad epistolam venio, cui copiosè & suauiter scriptæ nihil est quod multa respondeam. Idem 1.de Fin. Et secunda iucundè ac suauiter meminerimus.

Multo suauius.Horat.2.Serm.saty.8.

Suauè,Aduerbium {μειλίχως} Idem quod suauiter.Virg.ecloga 3,
-& suaue rubens hyacinthus. Idem eclog.4.9.

Suauidicus,pen.corr. Adiect. {ἡδυεπής} Qui suauiter dicit : vt Versus suauidici.Lucret.lib.4.

Suauiloquus,pen.corr. {ἡδυλόγος} Aliud adiect. Idem vt Versus suauiloqui.Lucret.lib.2.

Suauiloquens,omn.g.Idem. {ἡδυεπής.} Cic.de Clar.Oratoribus,
Additur Orator Cornelius suauiloquenti
Ore Cethegus. Ex poëta.

Carmen suauiloquens.Lucret.lib.1.

Suauiloquentia,suauiloquentiæ {ἡδυεπία.} Cic.de Clar.Orat.Et oratorem appellat,& suauiloquentiam tribuit.

Suauium,suauij {φίλημα} vel Sauium, sauij, per detractionem literæ u,Voluptas dicitur.Terent.Eunuch.3.2,
-ô Thais mea,
Meum suauium,quid agitur?

Suauium,Basium lasciuum.Horat.Epod.3,

Manum puella suauio opponat tuo.

Suauium quid ab osculo differat,Vide in OSCVLVM.

Suauium dare.Cic.ad Atticum,lib.16.336,Atticæ quoniam (quod optimum in pueris est) hilarula est,meis verbis suauium des.Alij nõ optimum legunt,sed primum.

Suauium facere,Idem.Plaut.Asin.13.

Sumere suauium.Plautus Asin.5.

Suauiolum,suauioli,pen.corr.Diminutiuum {φιλημάτιον.} Catullus ad Iuuentium,
Suauiolum dulci dulcius ambrosia.

Suauio,suauias,Pompon.Munda,
Ego illam non amplectar,non suauiem? Nonius Quæst.
Mammas teneas,pedes extollas,suauies cùm gemit. Nonius.

Suauior,suauiaris {φιλέω} suauiari,Suauium dare. Gellius lib.3.cap.15, Quum ibi eum tres adolescentes amplexi, coronis suis in caput patris positis suauiarentur. Cic.ad Attic. lib.16.333, Atticam nostram cupio suauiari:ita mi dulcis salus visa est per te missa ab illa. Catul lus de Acme & Septimio,42,
Et dulcis pueri ebrios ocellos
Illo purpureo ore suauiata.

Suauiatio,Verbale {φίλησις} Gellius lib.18.cap.2, Suauiationes puerorum & puellarum.

Sub {ὑπό} Præpositio, vtrique casui seruit,& accusatiuo & ablatiuo: variáque significat,vt sequentibus exemplis docetur.

Sub accusatiuo iunctum,paulo antè vel paulo pòst significat.Vtrũque enim reperitur apud probatos authores , sed illud frequentius. Horat.1.Carm.ode 9,
Lenésque sub noctem susurri. Sic sæpe alibi.

Sub vitem præliari dicuntur milites , cùm sub vinea militari pugnant.Lucilius,
Neque prodire in altum,præliari procul sub vite. Festus.

Sub iugum mitti dicuntur hostes victi,ereptis omnibus armis,telisque,cum hastis defixis duabus in terra, tertiaque ad summum earum deligata, ipsi eam iubentur subeuntes transire. Festus.

Sub,Ablatiuo iunctum.Plaut.Epid.5,
Pleræque hæ sub vestimentis secum habebant retia. Virg.8.Æneid.
Arma sub aduersa posuit radiantia quercu.

Sub Alexandro , Id est tempore Alexandri. Quintil.lib.5. cap.10,
Nunc,olim,tunc,sub Alexandro.

Sub aduentum , pro In aduentu. Liu.3.bell.Punic. Sub aduentum Prætoris Romani Pœnus agro Nolano excessit. Ibidem,lib.8.

Sub conditione,Ea lege,hoc pacto.Cic.pro Archia, Statim ex his rebus quas tunc vendebat, iùbere ei præmium tribui sub ea conditione,nequid posteà scriberet.

Sub corona lege belli vęnire.Liu.8.ab Vrbe,Sic,Sub hasta vænire. Liu.3.bell.Pun.

Sub corona vænire,singularis formula:sed elegans.Festus. Sub corona vænire dicuntur,quia captiui coronati solent vęnire,vt ait Cato in eo,qui est De re militari,Vt populus suus, sua opera potius ob rem benè gestam coronatus supplicatum eat,quàm re malè gesta coronatus væneat.Id autem signum est, nihil præstari à populo , quod etiam Plautus significat in Hortulo,
Præco ibi adsit cum corona,cuique liceat væneat.

Sub dio,siue diuo.Varro 3.de Re rust.cap. 14. Nam & idoneus sub dio sumendus est locus cocleariis, quem totum circùm aqua claudas. Sic apud Colum.lib.1.cap.8. Nullus dies tam intolerabilis est, quo non sub diuo moliri aliquid possit.

Sub diuo carpere somnos.Virg.3.Georg.

Sub domina meretrice , Id est,sub imperio & in potestate meretricis.Horat.1.epist.2.

Sub exceptione.Plin.iunior li.1.epist.2.ad Arrianum, Acres enim, non tristes esse volebamus.Nec est quod putes me sub hac exceptione veniam postulare,quòd scilicet acres esse volebamus.

Sub exemplo.Plin.iun.epist.18.lib.3.ad Curium Seuerum,Deinde vt futuri principes,non qua potissimùm via possent ad eandem gloriam niti.

Sub exitu vitæ , pro Sub exitum : hoc est circa exitum. Sueton.in Claud.Cæsare,cap.43.

Sub his nihil proficitur. Cels.lib 5.cap.28.

Sub ictu rem habere dicitur , qui ita propinquus est vt attingere queat.Senec.epist.73. Quam quidem nondum attigerunt:in conspectu tamen,& vt ita dicam,sub ictu habent.

Sub imperio alicuius esse.Terent.Heaut.2.2.

Sub ipsa die.Plin.lib.8.cap.32.

Sub manu tabellarios habere , Id est in promptu & *ad manum*, quod dicitur. Plancus Ciceroni, lib. 18.23.Seneca, Sub manu nasci-tur consilium. Vide MANVS.

Sub manus,hoc est Faciliter,non ægrè,appositè.Plaut. Milite, 11, Lepidè hoc succedit sub manus negotium. Ibid.16.

Sub oculos adactum pilum in vitalia capitis venerat. Plin.libro 8. capite 7.

Sub oculis accipere detrimentum , pro Ante oculos. Cæsar bell. Ciuil. 26.

Sub pœna mortis vel capitis denunciare.Sueton,in Calig.cap.48. Idem in Tiberio Cæsa.cap.36.

Sub sacramento militare.Liu.lib.5.bel.Maced.

Sanescere sub somno.Cels.lib,3 cap.18.

Sub frigido sudore mori. Cels.lib.5.cap.26.Vbi verò penitus insedit,insanabile est:plurimísque sub frigido sudore moriuntur.

Sub veteribus , subaudi Curiis. Plin. lib. 35. capite quarto , Hinc enim Crassi oratoris lepos agentis sub veteribus. Idem capite 10. E diuerso Meuiana,inquit Varro,omnia operiebat Serapionis tabula sub veteribus. Sueton. in Augusto capit. 100. Bifariam laudatus est: pro æde Diui Iulij à Tyberio , & pro Rostris sub veteribus à Druso Tyberij filio. Var.li.4.De lingua Latina,Curię duorum generũ.Nam & vbi curarẽt sacerdotes res diuinas,vt Curiæ veteres:&vbi Senatus humanas,

humanas,vt Curia Hostilia, quam primus ædificauit Hostilius rex sub Veteribus. Aãnte hc Rostra.Pompeius Festus lib.12.Nouæ curiæ proximè compitum Fabritij ædificatæ sunt , quòd parũ amplæ erãt veteres à Romulo factæ, vbi is populum & sacra in partes triginta distribuerat , vt in iis ea sacra curarent.Plautus in Curculione, Act. 4.scena 1.

Sub veteribus,ibi sunt qui dant,quíque accipiunt fœnore. Cic.li. 4.Academic.qui Lucullus, inscribitur , Vt enim ij, qui sub nube solem non ferunt:item ille,quum æstuaret, Veterum & Menianorum, sic Academicorum vmbram secutus est. Sed & (ait in Plin.Hermolaus) pars in foro.Sub nouis appellabatur.M.Varro:Sub nouis dicta pars in foro ædificiorum,quod vocabulum eius peruetustum,vt nouæ viæ,quæ via iam diu vetus est.

Sub vmbra fœderis.Liu.8.ab Vrbe,

Sub vrbe est agelli paululum:Id est iuxta.Teren.Adel.5.8.Sic Varro 1. de Re rust.cap.50. Tertio modo metitur,vt sub vrbe Roma , & locis plerisque. Virg.3.Æneid.
-classémque sub ipsa
Antandro,&c.

¶ Sub , Accusatiuo ferè iungitur quum tempus significatur vt ait Seruius:vt Sub tempus,& sub idem tempus:hoc est circa.Sueton. in Tib.Cæsare,cap.58,Sub idem tempus consulente Prætore,Liu. 1. ab Vrb.Quibus indictis sub tempus pueros venatum ablegauit. Sic. 6. bel.Pun.

Sub finem.Liu.2-Pel.Pun. Sub equestris finem certaminis coorta est peditum pugna. Hoc est paulò ante finem.

Sub ipsum finem.Virg.5.Æneid.

Sub prima frigora Autumni. Virg.2.Georg.

Sub horam pugnæ tam arcto repentè somno deuictus , vt ad dandum signum ab amicis excitaretur Suet.de Augusto,cap.16.

Sub lucem,Surgente sole. Virg.3.Georg.Hoc est, paulò ante lucẽ.

Sub lucis ortum.Liu.7.bel.Pun.

Primi sub lumina solis & ortus.Virg 6.Æneid.

Sub noctem,Incipiente nocte.Horat.1.Carm.ode 9.

Sub noctem, Noctu. Cæsar 1. bel. Ciuil. Pompeius sub noctem naues soluit.

Sub hoc tempus. Horat.2.epist.2.

Sub iudicij tempus.Liu.4.ab Vrbe,

Sub vesperum.Cæsar 2.bell.Gall.Sub vesperum Cæsar portas claudi,militésque ex oppido exire iussit. Cicero ad Quintum fratrem, libro 2.5. Mense Decembri sub dies festos.

Sub vos placo,precum formula.Festus.Sub vos placo in precibus fere cùm dicitur,significat idẽ quod supplico, vt in legibus.Transq. daro,edendoq. plorato.

¶ Sub & Statim.Cic. Planco,lib.10.16,Sub eas literas statim recitatę sunt tuæ,non sine magnis quidem clamoribus.

Statim.Cælius ad Ciceronem,lib.8.4,Pompeius se legionem adducturum, sed non statim sub mentionem , & conuitium obtrectatorum.

¶ Sub ipsos postes pro Ante.Virg.2.Æneid.

¶ Sub,Pòst.Virg.5.Æneid.
-quo deinde sub ipso
Ecce volat, calcémque terit iam calce Diores.Seruius.

¶ Sub templo ingenti, pro In.Virgilius 1. Æneid. Idem 1.Æneid.
Exercet sub sole labor. Hoc est,in templo, & in Sole.

¶ Sub nocte,id est, Per.Virgilius 7. Æneidos.Idem 4.Æneidos.

¶ Sub leges pacis tradere se.Virg.4. Æneid.

Sub amplexus alicuius ire.Ouid.epist.16.

Subabsurdus.Adiect. {ὑπάτοπος,} Parum , siue vtcunque absurdũ, significat. Cic.2.de Orat. Sunt etiam illa subabsurda sed eo ipso nomine sæpe ridicula , non solùm mimis perapposita, sed etiam quodammodo nobis.

Subabsurdè, Aduerb.(ὑπατόπως) Cic.2.de Orat.Valde hæc ridentur,& herculè omnia,quæ à prudentibus , quasi per dissimulationem non intelligendi,subabsurdè salséque dicuntur.

Subacidus, pen.corr Adiectiuum {ὑπόξυζων} Aliquantulum acidum significat.Plin.lib.12. cap. 25.Esse enim debet lenis , non subacidus. Cato cap.108. Si subacidum erit, non durabit.

Subacidulus,pen.cor. Adiectiuum diminutiuum. Cato de Re rust.Vinum ponito sub dio, postridie manè gustato : si id sapiet, quod in dolio est, scito id duraturum:subacidulum non durabit.

Subaccuso, subaccusas,penul.prod. {ὑπομέμφομαι} subaccusare , pro Nonnihil accusare,& leuiter. Cic.pro Plancio, Sed sunt hæc læuiora, illa verò grauiora atque magna , quòd meum discessum , quem sæpe defleras,nunc quasi reprehẽdere & subaccusare voluisti. Idem ad Attic.lib.13. 294, Subaccusa quæso Vestorium. Idem lib. 16. 334, Addebant etiam me desiderari, subaccusari.

Subactus,subacta,subactum, Vide SVBIGO.

Subadiuuo,subadiuuas(à quo verbo deduxit Zeno Imperator substãtiuum nomen Subadiuuus,subadiuui,subadiuuo:& plur.numero Subadiuui,subadiuuorum) non legi apud probatum,licèt ex Græco Suida,Sinesio, & Notitia Romani imperij colligi possit : Sed & eius fœmininum subadiuua,æ: nisi attributiuè id nomen legendum putẽs. Ait Zeno.l.vltim.§.huius autẽ.De agentibus in rebus libro 12.C.Huius autem benefici prærogatiuam subadiuuis etiam , qui pro singulis inueniuntur temporibus deferri iubemus. Est autem subadiuuus adiutoris adiutor.

Subadiuuus,a,um:adiutoris adiutor. Vide in SVBADIVVO.

Subadmoueo,subadmoues,pen.cor.subadmòui,subadmòtum,subadmouẽre.Aliquantum admouere.Columel.lib.6.ca.36,Huiuscemodi mari sensim magistri subadmouere debent generis eiusdem fœminam.

Subæratus, pen. prod. Adiect. {ὑπόχαλκος} Quod habet æs subter. Persius Satyra 5,
Nequa subærato mendosum tinniat auro.

Subagito,subagitas,pen.cor.{ὑποκινέω} subagitare,Subtus fodiendo arare.Vnde per translationem Subagitare dictis aliquem : hoc est multis verborum lenociniis allectare & commouere. Plaut.Cistel.7.
Subagito blandis & benedicis
Dictis. Frequentatiuum à Subigo.

Subagrestis,& hoc subagreste, {ὑπαγρεῖος} Aliquantum agrestis. Ci. de Claris Orat.Cotta, quia se valde dilatandis literis à similitudine Græcæ locutionis abstraxerat,sonabátque contrarium Catullo,sub agreste quiddam planéque subrusticum, alia quidẽ quasi inculta & syluestri via ad eandem laudem peruenerat.

Subalaris,& hoc subalare,pen.pro. {ὑπομάσχαλος} Quod sub alis est. Vnde scribit Lampridius, Heliogabalum solitum fuisse in accubitis habere plumas subalares, & subalares culcitras.

Subalbico,subalbicas,pen.corr.{ὑπολευκαίνομαι}subalbicare, Aliquãtum album fieri.Varrò 3 de Re rust. cap.6.Rostro breui,acuto,oculis rauis aut nigris,palea rubra subalbicanti.

Subalbidus,penul.cor.Adiect.{ὑπόλευκος} Quod aliquantum albidum est.Plin.lib.21.cap.25. Ramulos habet candidos,folia subalbida abrotono similia.Cels.lib.5.de pustuliarum generibus, Phyzacion autem paulò durior pustula est,subalbida,acuta,ex qua ipsa quod exprimitur humidum est.

Subalpinus,pen.prod.Adiect. {ὑπάλπιος} Quod sub Alpibus montibus est.Plin.lib.25.cap.7,Radice lenta,subnigra,sine odore , aquosa,montibus subalpinis plurima.Idem lib.16. cap.11.Nec nisi in paucis locis subalpinæ Italiæ.

Subamarus.penul.prod.Adiect. {ὑπόπικρος} Aliquantulum amarum significat.Cic.de Fato,At enim quoniam in naturis hominum dissimilitudines sunt,vt alios dulcia , alios subamara delectent. Idem 1. de Inuent.

Subaqueus, Adiect. {ὕφυδρος} Quod sub aqua manet:vt Scopulus subaqueus. Sipontinus.

Subaquilus,penultima correpta. Adiectiuũ. {ὑπόφαιος} Subfuscum. Plaut. Rudente,11.
-cia corpus cuiusmodi.
Subuolturium?Illud quidem subaquilum volui dicere.

Subare,vt Equire,Vide SVBO,subas,

Subargutus,pen.prod.Aliquantulum argutus. A quo diminut. Subargutulus apud Gellium lib.15.cap.30.

Subaro,subaras,pen cor.{ὑπαροτριάω} subarare , Subtus arando terram mouere. Plin. libro 16. cap. 27. Item quæ subarantur , aut quæ ablaqueantur,celeriora neglectis.Ibidem, cap. 28.Et subarata ocyus sanescunt.

Subaratio,{ὑπαρότρίασις} & Subarator, Verbalia,Plin.lib.17.cap.24.Vel etiam subarator imprudens luxauit radices.

Subarrogans,pen cor.omn g.{ὑπαλαζών}Aliquantum arrogans.

Subarroganter, Aduerbium,{ὑπαλαζόνως} Cic.4.Acad. Vereor ne subarroganter facias,si dixeris tuam.

SVBATII sunt populi inferioris germaniæ , quos Drusus Germanicus in triumphum traxit Sugambris bello victis:Strabo lib.7.

Subausculto,subausculias,{ὑπακούω} subauscultare,Leuiter , & quasi prætereundo auscultare.Plaut.Mil.14.
Tace,subauscultemus, ecqua de me fiat mentio. Cic.2.de Orator. Subauscultando tamen excipere voces eorum, & procul quid narrarent attendere.Idem in Topicis,Qui ea locutus est bonis viris subauscultantibus pariete interposito.

Subbasilicanus,pen.prod. Adiect. {ὑποβασιλικανός} Qui libenter & frequenter sub basilica spatiatur. ita Priscianus appellari docet. In basilica nanque negotiationes & publicæ cõciliationes tractabãtur, & iudicia quoque in basilicis fiebant. Plaut.Capt.13.
Quorum odos subbasilicanos omnes abigit in forum.

Subbibo,subbibis.pen.cor.subbibi,subbibitum, pen.corr.{ὑποπίνω} subbibere,Aliquantulum bibere.Plautus Truculent.17,
Qui improbus est,siue subbibit,siue adeò caret temeto,
Tamen ab ingenio est improbus. Sueton.in Nerone,cap.20. Si paululum subbibisset.

Subblandior,subblandiris,penult.produ.{ὑπαρεσκεύομαι} subblandiri,Paululum,vel leuiter blandiri.Plautus Casina.13,
Non matronarum est officium,sed meretricum,viris alienis,
Mi vir,subblandirier.

Subcærulus pen.cor.Adiectiuum, ὑποκυάνεος, Aliquantulũ cærulum. Celsus lib.6.cap.5.In ea pares portiones sunt myrobalani , magmatis,cretæ,cimoliæ subcerulæ,nucum amararum,&c.

Subcandidus,pen.cor.Adiect.{ὑπόλευκος} Aliquantulum candidum significat.Plin.lib.27.cap.8.
Folia bouis linguæ similia,minora,subcandida.

Subcauus, penult. corr. Adiect.Subter cauus,vt Subcaua montis natura.Lucret.lib.6,
-primùm totius subcaua montis Est natura &c.

Subcenturio,subcenturionis,masc.gen.{ὑφεκατόνταρχος} Qui centurioni subducitur.Liuius 8. ab Vrbe , Vt subcenturionem sibi quem vellet legeret, qui tutaretur eum ab vno destinato hoste.

Subcerniculum,subcerniculi,penul.corr.{κόσκινος} Farinarium cribrum, quod fit è setis equorum,quemadmodum excussorium & polinarium fit è lino.

Subcineritius, Adiectiuum{ὑπόπυρος} Quod sub cineribus coquitur & assatur.Vnde subcineritium panẽ legimus in sacris literis.

Subcingulum,subcinguli , pen. corr. {ζωστήρ,} Idem quod balteus. Plaut.Menæch.5,
ab Hippolyta subcingulum
Haud Hercules æquè magno vnquam abstulit periculo.

Subcisiuum, Vide SVCCIDO.penult produ.

Subcoacta.Cæsar lib 3.bell. ciuil Magnus incesserat metus sagittarum,atque omnes ferè milites aut ex subcoactis,aut ex centonibus, aut ex coriis tunicas, aut tegmenta fecerant,quibus tela vitarent.

Subcobonetum , positum pro succuba. Titinnius testis est in Psaltria, Contemplari ancillas quam arbitrer illarum subcoboneum esse.Hæc Nonius.

Subcœno,ſubcœnas,{ὑποδειπνέω}ſubcœnare,Subtus cœnare.Quint. lib.6.cap.3.Et Galba de piſcibus, qui quum pridie ex parte adeſi, & verſati poſtero die appoſiti eſſent,Feſtinemus,alij ſubcœnāt,inquit.
Subtus cœnare,apud,&c.

Subcontumelioſus, pen. prod. { ὑφυβριστής } Adiect. Aliquantulum contumelioſus.A quo

Subcontumelioſè,Aduerb.{ὑφυβριστικῶς} Cic. ad Attic.lib 2.22.Herculè,verum vt loquamur,ſubcontumelioſè tractatur noſter Publius.

Subcreſco{ὑπαυξάνω}Vide SVCCRESCO.
Proles ſubcreſcat tibi.Tibull.lib.1.eleg.5.

Subcriſpus,Adiect.Qui crines habet aliquantulum criſpos,Cice. 4. Verr.Videtis illum ſubcriſpo capillo,nigrum,qui eo vultu nos intuetur.Varro de Re ruſt.cap.5. Coda profuſa vſque ad calces, vt habeat inferiorem partem frequentibus pilis ſubcriſpam.

Subcrudus,pen.prod.Adiect. { ὕπωμος, } Quod non omnino coctum eſt.Cat.capt.156.Sumito braſſicam, coniicito in aquam feruentem, coquito pauliſper,vti ſubcruda fiet.
Subcrudum tuberculum. Celſ.lib.6.cap.13.

Subcruentus,Adiect.{ὕφαιμος} Aliquantulum cruentum.Celſ.lib.4. cap.18.Deſcendunt autem pituitæ,nucíſque ſimilia,interdum etiam leuiter ſubcruenta. Id eſt,cruentum aliquid admiſtum habentia.

Subcurator,pen.prod. ſubcuratoris, { ὑποκηδεμών } Qui curatoris locum tenet.Iulianus in l.Ex facto,De nego.geſtis,Ex facto ferebatur quendam ad ſiliginem emendam curatorem decreto ordinis conſtitutum:eidémque alium ſubcuratorem cōſtitutum, ſiliginem miſcendo corrupiſſe:atque ita precium ſiliginis, quæ in publicum empta erat,curatori inflictum eſſe:querebatúrque,qua actione curator cum ſubcuratore experiri poſſet.

Subcuſtos,ſubcuſtodis,pen.prod.m.g.{ αἰπεφύλαξ}Qui pro alio cuſtode ſubſtitutus eſt.Plaut.Mil.11,
Quia Sceledrus dormit,hunc ſubcuſtodem ſuum
Foris ablegauit,dum eapſe tranſire huc placet.

Subcutaneus,a,um:ſiue ſubtercutaneus{ ὑποδερματικός}morbus qui intra cutem,ſiue ſub cute eſt, ſiue ſubter cutem. Verbum à Calepino an ab auctoribus Calepini ſine authore ſubnotatum.

Subdebilitatus,pen.pro. Adiect. { ὑπεκνενευρισμένος } Aliquantulum debilitatus.Cic.Atti.lib.11.213. Quod etiam mea ſponte videbam,te ſubdebilitatum,nouas rationes tuendi mei quærere.Vetus codex ſic legit,Te ſubdita re quaſi debilitatum,nouas,&c.

Subdialis,& hoc ſubdiale,pen.prod.{ ὑπαίθριος}Quod ſub dio eſt.Pli. lib.34.ca.12.Diſtat à Cadmia,quòd illa ſuper terram ex ſubdialibus petris cæditur,hæc ex obrutis.
Subdiales inambulationes.Plin.lib.14.cap.1.
Subdialia pauimenta, apud Plinium,lib.36.capit.26. quas *terracias* vocamus.

Subdifficilis,& hoc ſubdifficile,pen.cor. { ὑποχαλεπός } Aliquantum difficile. Cice. de Amic. Exiſtit autem hoc loco quæſtio quædam ſubdifficilis.

Subdiffido,ſubdiffidis,ſubdiffidere. Aliquantulum diffidere. Cicero Attic.lib. 15. 329, Quo die audiui illum tyrannum in concione clariſſimum virum appellari ſubdiffidere cœpi.

Subdiſiunctiuus,pen.pro.Adiectiuum.Proculus in l. Hæc verba D. de verbor.ſignific. Hæc verba ille aut ille,non ſolùm diſiunctiua,ſed etiā ſubdiſiunctiua orationis ſunt. Diſiunctiuum eſt,veluti quum dicimus,Aut dies, aut Nox eſt:quorum poſito altero, neceſſe eſt tolli alterum:item ſublato altero,poni alterum.Ita ſimili figuratione verbum Aut,poteſt eſſe ſubdiſiunctiuum. Subdiſiunctiui autem genera ſunt duo,&c.

Subdito,ſubditas,ſubditare, ſubter admouere.Lucret.lib.6,
Subditat hunc ſtimulum quadam de parte timoris.

Subdiu, {κατ᾽ ἡμέραν}Idem ſignificat quod Die.Plau.Moſtel.6.
Nam ſubdiu ſol agit hic perpetuum diem.

Subdo,ſubdis,ſubdidi,ſubditum,pen.c.{ ὑποτίθημι,ὑποβάλλω } ſubdere, Supponere,ſubiicere. Cato de Re ruſtica, Ignem ſubdito:vbi bullabit vinum,ignem ſubducito. Plin. lib. 14. cap.12. Furcas ſubdere his neceſſarium.
Subdere ſub ſolum,In terram coniicere.Plaut.Curcul.7.
Oculorum viſu ſubdere aliquid. Lucret.lib.5.
Subdere in locum alterius. Plin. in Paneg. Cicero pro Domo ſua, Quis in meum locum iudicem ſubdidit? Quintilianus lib. 3. cap.6. Sed in horum trium locum ſubditæ quatuor legales.
Subdere boues iugo.Plin.lib.8.cap.16.
Calcar ſubdere equo.Ouid.2.de Arte,
Maieſtatis crimina ſubdebantur. Tacit.lib.3.
Flamma ſubdita medullis. Virg 3.Georg.
Ignem ac materiam ſeditioni ſubdere,per tranſlationem,pro Augere,& opem ferre.Liu.8.ab Vrbe,
Partum ſubdere. Paulus in l. Qui falſam.D. ad legem Corneliam, De falſis. Accuſatio ſuppoſiti partus nulla temporis præſcriptione depellitur, nec intereſt, deceſſerit néne ea,quæ partum ſubdidiſſe contenditur.
Puerum ſubdere.Plaut. Merc.2,
Hic filium ſubdiderat vicini,pater vicinum. Terent. Heaut.5.3,
Subditum ſe ſuſpicatur. c.ſubditum,aín'tu?
Pullum ſubdere, Vide ſubiicere pullos in SVBIICIO.
Reum ſubdere.Tacit. lib.1.
Rumorem ſubdere. Tacit. lib.5.
Spititus ſubdere.Liuius 7.ab Vrbe,Ac ſicui genus,ſicui ſua virtus, ſicui etiam maieſtas, ſicui honores ſubdere ſpiritus potuerunt: iis eram natus.Id eſt,animos ſiue ſtimulos.
Stimulos ſubdere muliebri animo.Liu.6.ab Vrbe.
Fama ſubdit ſtimulos ingenij. Ouid.5.Triſt.eleg.1.
¶ Subdere,Quaſi periculo committere.Plin.epiſt. 95. Contrà vereor ne ſit cautum rem tam magnam iiſdem tempeſtatibus ſubdere. Plaut. Epid.3.
Vt meum tergum ſtultitiæ tuæ ſubdas ſuccidaneum?

Subditus,pen.cor.Particip. { ὑποχείριος,ὑποβεβλημένος,ἀρχόμενος,ὑποφήτης } Subtus immiſſus. Cicer. 2. de Nat.deor. Quæ efferueſcunt ſubditis ignibus.
Subditus dicitur iudex,qui loco mortui datur iis,qui eum habuerant iudicem in aliqua re, vel lite.Paulus.
Subditus partus, Suppoſitus,hoc eſt ſublatus ab ea muliere quæ peperit & alteri ſuppoſitus.
Subditum teſtamentum apud Iuriſconſultos dicitur, quum verò teſtamento occultato, aliud clàm fuit appoſitum.

Subditiuus,pen.prod.Adiect. { ὑπόπακτος } Qui ſubditus eſt, & in alterius locum poſitus.Plaut.Amphit.8,
Nanque de illo ſubditiuo Soſia mirum nimis eſt.
Subditiuum ſecretum.Arnobius lib.5.aduerſus gentes, De allegoriis fabularum loquens,Neque enim quod ſcriptum eſt,atque in prima eſt poſitum verborum fronte, id ſignificatur,& dicitur:ſed allegoricis ſenſibus, & ſubditiuis intelliguntur omnia illa ſecretis.

Subditius,Aliud adiect. { ὑποβολιμαῖος } Idem.Plautus Amphit.5.Cice.7. Verr. Quòd eodem cæteros piratas contrudi imperarat, intellexit, ſi hunc ſubdititium archipiratam in eandem cuſtodiam dediſſet, fore, &c.
Libri ſubdititij.Quint. lib.1.cap.4.

Subdoceo,ſubdoces, pen.corr. ſubdocui, ſubdoctum, { ὑποδιδάσκω } ſubdocere,Sub alio docere.Cic.Attic. lib. 8. epiſt. 4. Ciceronéſque noſtros meo potius labore ſubdoceri, quàm me alium magiſtrum quærere.

Subdolus,pen.cor. Adiect. { ὕπουλος } Occultè decipiens.Plau.Aul.10. Et Capt.10,
Nec mendaciis ſubdolis mihi vſquam mantellū eſt meis. Sic Mil.12.
Haud vereor ne nos ſubdola perfidia peruincamur. Mart.lib.5.
Sed tendit auidis rete ſubdolum turdis.
Lingua ſubdola.Ouid. 1. de Arte.
Pellacia ſubdola. Lucret.lib.5.

Subdolè,penult.corr. Aduerb.{ ὑπούλως } Cautè & fraudulenter. Plaut. Trinum.5.
- eos conſectatur,ſubdolè blanditur,ab re
Conſulit.Cic.de Claris Orat. Nihil acutè inueniri potuit in eis cauſis,quas ſcripſit,nihil(vt ita dicam) ſubdolè,nihil verſutè, quod ille viderit.

Subdubito,ſubdubitas,pen.corr. { ὑποδιστάζω } ſubdubitare, Parum dubitare. Cic.Cælio,lib.2.12, Hæc eo pluribus ſcripſi, quòd nonnihil ſignificabant tuæ literæ,ſubdubitare qua eſſem erga illum voluntate.Idem Attico,lib.14 313,Iam enim dico meum,anteà (crede mihi) ſubdubitabam.

Subduco,ſubducis, pen.prod. ſubduxi,ſubductum,(ὑπεξάγω, ὑπεξαιρέομαι, ὑπάγω, ὑφαιρέω, ὑπεξάγω } ſubducere,Subterducere. Iuuenalis ſatyra.1. Et nos ergo manum ferulæ ſubduximus. Hoc eſt, ſuppoſuimus. Alij pro Subtraximus exponunt.
¶ Subducere, Subtrahere: cui opponitur Subdere. Cato de Re ruſt.Ignem ſubdito:vbi bullabit vinū,ignē ſubducito.Plau. Aſin.16,
Tempus eſt ſubducere hinc me.
Aurum ſubducitur terræ,Effoditur è terra.Ouid.3.de Arte,
Subducere cibum athletæ.Cic.2.Tuſcul. Subduc vnum diem cibum athletæ,Iouem olympiū,eum ipſum cui ſe exercebit, implorabit, ferre non poſſe clamabit. Ouid.2. Metam.
Iam mihi ſubduci facies humana videtur.
Colla ſubducere oneri.Ouid.1.de Ponto,eleg.6.
Subducere lac agnis.Virg.eclog.3.
Memoriam ſubducere,Id eſt auferre. Seneca de Benef. lib.3. ca.1.
Vires ſubducere alicui.Ouid.13.Metam.
Producere & Subducere contraria.Cic.pro Domo ſua, Quem tu in eo non pro illius dignitate produxeras, ſed pro tuo ſcelere ſubduxeras.
Morti ſubducere aliquem.Claud.3.Paneg.
Pœnæ aliquem ſubducere. Calliſtratus in l.2.§. Diuus.D. de iure fiſci. Non vt delator pœnæ ſubduceretur, ſi mandatorem haberet. Pandectæ Flor.& Haloander habent,Pœna.
Pugnæ ſubducere aliquem. Virg.10.Æneid.
Nimbo ſe ſubducere. Ouid.5.Triſt.eleg.15.
Subducere ſe cuſtodiæ.Seneca epiſt.66.
Subducere ſe de vel ex aliqua ſocietate vel loco, Eſt ſenſim & clanculum diſcedere,ita vt nullus videat. Terent.Eun.4.1.
Vbi primum poterit,ſe illinc ſubducet ſcio. Ibidem.4.7,
Et cum eo clàm ſubduxti te mihi? Cic.ad Qu.Frat.lib.3.De circulo ſe ſubduxit.
Animam ſubducere morti,Eripere & conſeruare à periculo mortis.Ouid.1. Triſt.eleg.3.
Subducta ex prælio ala. Liu 5.bel.Maced.
¶ Colles ſubducunt ſe. Ex alto in campos diſſoluuntur. Seruius. Virg.9.eclog.
Terra ſe pedibus raptim ſubducit.Lucret.lib.1.
¶ Subducere,Furtim ſubtrahere. Plaut.Curcul.7.
Quum dormiſcit,ei ſubduco annulum. Mart.lib.12,
Subduxit mappas quatuor Hermogenes. Sic lib. 8. Subducere pallia.
Subducere furto aliquid.Liu.9.ab Vrbe.
¶ Subducere,Surſum ducere,leuare,extollere.Plin.de Viris illuſt. 4.Ipſe à Tullo in auxilium accerſitus,aciem in collem ſubduxit.
Subducere copias in collem ſatis arduum.Liu.3.bel.Pun.
Hinc ſubducere naues dicimus,In terram trahere:quod terra mari altior ſit.Virg.1.Æneid.
Quaſſatam ventis liceat ſubducere claſſem,
Et ſyluis aptare trabes. Plaut.Bacchid.5.
Quum extemplo à portu abire nos cum auro vident,
Subducunt lembum. Cæſa 13.bel.Ciuil. Naues reliquas, ſi vellet, ſubduci & refici iuberet.
Puppes ſubductæ ſicco littore.Vir.3.Æneid.

Succum ſubducere ſpiritu. Surſum trahere.Plin.lib 20.cap.14.Recentis ſuccus narium vitia ſpiritu ſubductus emendat.
Subducere ſurſum è puteo.Plaut.Aulul.12.
Subducere ſupercilia.Seneca de Benef.lib.1.cap.1.
Vultu ſubducto procedere. Hoc eſt ſeuero & frōte caperata.Propert.lib.2.eleg.11.
Subducere animam, Spiritum & anhelitum ſurſum attrahere. Cato cap.157.
Naribus ſubducere. Plin.lib.2. capite 19. Naribus ſubductum caput purgat.
¶ Subducere aliquem,Decipere.Plaut.Menæh.2.
¶ Subducere aliquem dictis, Circumuenire. Terent.And.4.1.
¶ Subducere cum hoc nomine Ratio,Significat computare,quod & inire & habere & facere rationem dicimus.Plaut. Capt. 4.
Ibo intrò,atque intus ſubducam ratiunculam,
Quantillum argenti mihi apud trapezitam fiet.
Subducta ratione eſſe ad vitam. Vide RATIO.
Inita & ſubducta ratione ſcelera meditari.Cic.3. de Nat.deo. Medea modò & Atreus commemorabantur à nobis heroicæ perſonæ inita ſubductáque ratione,nefaria ſcelera meditantes.
Subducunt calculos voluptatum.Ci.2.de Finib. Quid fortes viri? voluptatúmne calculis ſubductis prælium ineūt,ſanguinem pro patria profundunt? Id eſt computant quantum voluptatis percepturi ſint.Bud.
Numerum ſubducere rei alicuius, Numerare rem aliquam. Catull. in Epithal. Iuliæ,56.
Subducere ſummam. Cic. ad Attic. lib. 5. 110. Collaudaui homines,Rectè,inquit,Scaptius, ſed ſubducamus ſummam. Colum. lib. 5. cap.2. Id vulgus *Summare* dicit.
¶ Subducere,non adiecto nomine Ratio.Cicero Attico,lib.5.110. Quid vos, quantum inquam debetis: Reſpondet,Cui?. Refero ad Scaptium:homo clamare.Quid opus eſt,inquam? rationes conferatis.Aſſidunt:ſubducunt:ad nummum conuenit. Sic enim diſtinguit Budæus,non vt alij,ſubducunt ad nummum.Vide CONVENIO.
¶ Subducere fundamenta alicuius rei. Cic. 4. de Finib.Id eſt eximere,vt ait Budæus.
¶ Subductum omnibus ventis ædificium. Plin.epiſt.17.libro 2.ad Gallum.

Subductio, Verbale, {ὑπαγωγή,ὑπεξαγωγή,ὑφαίρεσις} Ratio, & quod vulgus *computum* vocat. Cice. 2. de Orato. Quo perſpecto, ſtatim occurrit naturali quadam prudentia, non his ſubductionibus, quas iſti docent,quid faciat cauſam.
Subductio,Ipſe extollendi ſiue leuandi actus.Cæſar 5.bel.Gal. Ad celeritatē onerandi,ſubductionéſque paulò facit humiliores,quàm quibus in noſtro mari vti conſueuimus.

Subductarius,Adiect.{ὑπαγωγικός} vt Funis ſubductarius,quo quid leuatur. Cato cap 12. Funes loreos quinque, ſubductarios quinque, me dipontos quinque.Idem cap 68.

Subdulcis,& hoc ſubdulce,{ὑπογλυκύς} Parum dulce.Plin.lib.26. ca. 8.Radix ſubdulcis,in petris naſcens,aut ſub arboribus vetuſtis.

Subedo,ſubedis,pen.cor.ſubedi,pen.prod.ſubeſum,ſubedere.Ouid. 11.Metam.
Dixit,& è ſcopulo,quem rauca ſubederat vnda Decidit in pōtum.

Subeo,ſubis,ſubiui vel ſubij,ſubitum,pen.cor.ὑποδύομαι,ὑποδύνω,ὕπειμι,ὑπέρχομαι}ſubire,Aſcēdere, Intrare.Accuſatiuo iungitur.Celſ.lib. 1. bel. Gal. Qui intra annos quatuordecim tectum non ſubiiſſent. Plin. epiſt.203.Inglorius ſubit portum. Plin.lib 31.cap 3.Sed hi rationem adferunt, quoniam leuiſſima ſit imbrium aqua, vt quæ ſubire potuerit ac pendere in aëre.Lucan.lib.8,
Nulla tibi ſubeunda magis ſunt mœnia victor.
Tecta ſubire.Virg.3 Æneid.
Vrbem ſubire.Lucan.lib.3.
Nemus ſubire.Ouid.2.Metam.
Paſſiuum protulit Iuuen.ſat.16. -nā ſi ſubeantur proſpera caſtra.
Subire ad hoſtes. Liu.2.ab Vrbe,Idem 6.bel.Pun.Vt ſubeundi ſæpe ad mœnia vrbis recurſus pateret. Sic 4. bell. Macedon. Subire ad portam.Et 1.ab Vrbe,Subire ad montes.
Subire in.Plin.lib.9. cap.27.Subit in ſumma maria,piſcis ex argumento appellatus lucerna,&c.
Subire vultum alicuius, In eius conſpectum venire. Cicero pro Quintio, Denique ipſius inimici vultum ſuperbiſſimum ſubiit,ipſius Sex.Næuij lachrymans manum apprehendit, in propinquorum bonis proſcribendis exercitatam.
Subire muro in datiuo.Virg.9.Æneid.
Iámque propinquabant caſtris, muróque ſubibant. Idem 6.Ænei.
- pars ingenti ſubiere pheretro.
¶ Leones ſubière currum.Virg 3.Æneid.
Onus ſubire dorſo.Horat.1. Serm.ſaty.9.
Humeris ſubire aliquem,Ferre aliquem humeris.Virg 4. Æneid.
Quem ſubiiſſe humeris confectum ætate parentem,&c.
¶ Subire & Vocare in teſſerarum ludo contraria ſunt. Nam ſubit ille eam partem,quam ſi referat teſſera vincitur:vocat quam partem quémque numerum optat reduci vt vincat. Itaque qui iactat teſſeras,optionem dat colluſori ſubeundi vel vocandi:qui non iacit, is è iactatis deligit quos ſubeat,& quos vocet. Ac ea conditio eſt, vt legamus eum numerum,quem potius rediturum putemus: eum ſubeamus,quem minus rediturum ſperemus, vt auguremur nobis potius lucrum,quam iacturam ominemur.Martial.lib.3,
Et modò tres iactet numeros,modò cogitet aptè.
Quem ſubeat partem callida quémque vocet.Ex Turnebo.
¶ Subire aliquid,pro Suſcipere defendendum,onus accipere.Plinius epiſt. 196.Cuius nunc mihi ſubeunda defenſio eſt. Idem in Panegyr.Quis enim curæ tuæ molem ſpontè ſubeat?
Pectus rude vix ſubit primos amores.Ouid.4.epiſt.Id eſt,ſuſtinet.
Subire conditionem pacis.Cæſar 7. bel.Gal.
Subire deditionem.Cæſar 1.bel.Ciuil.

Hereditatem ſubire, pro quo vſitatius dicimus Adire hereditatem.Iuriſcon.de verb.
Iuſſa ſubire. Claud.7. Paneg.
Labores ſubire.Cic.ad Attic.lib.3. 55. Iſtos labores, quos nunc in ſuffragiis ſuſcipis,non ſubiſſes.
Labores duros ſubire. Tibul.lib.1.eleg.4.
Nauigationem ſubire.Cæſar 4. bel. Gal.
Negotium ſubire.Vide NEGOTIVM.
Partes ſubire.Quintilian.lib 6.capit.1.Et ipſe patronus has partes ſubit.
Vicem eandem ſubire. Vlp.in l.Minor.D.de procuratoribus.
¶ Subire,Succedere.Liuius 7. bel.Pun.Primæ legioni tertia, dextræ alæ ſiniſtra ſubiit: & apud hoſtes integri à feſſis pugnam accepere.
Subire per vices.Plin.lib.8.cap.7. Equitatu circunuenti,infirmos, aut feſſos vulneratóſve in medium agmen recipiunt:ac velut imperio ac ratione per vices ſubeunt. De elephantis.
Subire in locum alicuius. Ouid.1. Metam.
- fugêre pudor,verúmque fidéſque:
In quorum ſubiere locum,fraudéque,dolíſque,&c.
In partes alicuius ſubire.Munus eius & officium obire ſeu peragere. Ouid.4.de Ponto,eleg 9.
¶ Subire, Pati.Cic.3.Offic. Qui retinendi officij cauſa cruciatum ſubierit voluntarium? Cælius Ciceroni,lib.8.11.Curio omnia potius ſubire conſtituit,quàm id pati.
¶ Aleam ſubire, Fortunam,ac ſortem experiri alicuius rei. Colu. lib 3 cap.21.
Calamitatem ſubire.Cice.Bruto,12. Atque ille ſi armis poſitis de vi damnatus eſſet, quo in iudicio certè defenſionem non haberet, eandem calamitatem ſubirent liberi bonis publicatis, quanquam quod tua mater & ſoror deprecatur pro pueris.
Caſum ſubire.Cic.Attico,lib.8.145.Eundum,vt quencumque ſors tulerit caſum,ſubeam potiùs cum iis qui dicuntur eſſe boni, quàm videat à bonis diſſentire.
Crimen ſubire.Liu.2.ab Vrbe
Dolorem ſubire.Cic 2.Tuſc.Quæ vt effugias, quis eſt non modò non recuſandus,ſed vltro appetendus,ſubeundus,excipiēdus dolor?
Famam crudelitatis ſubire. Cic. in Catil. Sin remiſſiores eſſe voluerimus,ſummæ nobis crudelitatis in patriæ ciuiúmque pernicie fama ſubeunda eſt.Brutus ad Attic.in epiſt.ad Brutū,18. Ne famam ſubeam temeritatis.Id eſt,ne dicar temerarius.
Fortunam ſubire. Cic.ad Terentiam lib. 14. 5, Quando ſubeunda fortuna eſt.
Incommoda ſubire. Cice. 3. Offic. Cuius ſocietatis arctiſſimum vinculum eſt, magis arbitrari eſſe contra naturam, hominem homini detrahere ſui commodi cauſa,quàm omnia incommoda ſubire vel externa vel corporis, vel etiam ipſius animi quæ vacent iuſtitia.
Infamiam ſempiternam ſubire.Cic.Qu.fratri,lib.3 20.
Inuidiam orationis ſubire. Cic.1 Verr.
Iudicium imperitæ multitudinis ſubire.Ci pro Flacco, Exiſtimabam L.Flacco multitudinis imperitæ potiùs,nullo tamen cum periculo, quàm ſapientiſſimorum & lectiſſimorum virorum iudicium eſſe ſubeundum.
Pagina ſubitura iudicium docti principis. Ouid.1. Faſt.
Leges ſubire.Stat.1.Syl 2,
- ſubiit leges, & fræna momordit
Ille ſolutus amor.
Locum alterius ſubire. Martianus in l. Creditor. §. A Titio. D. Qui potiores in pignore,&c.
Nomen exulis ſubire. Cic.pro Domo ſua, Vtrùm igitur peccato meo exulis nomen ſubeo,an re iudicata.
Nomina vitiorum ſubire. Cic.3. Offic. Hæc tot & alia plura nónne inutile eſt vitiorum ſubire nomina?
Notam turpitudinis ſubire.Cice. in Piſonem, Vos autem ſempiternas fœdiſſimæ turpitudinis notas ſubieritis?
Odium alicuius ſubire. Cic. Attico,lib. 11. 225. Quanquam quid mea interſit vt eorum odium ſubeam,non intelligo.
Periculum omne ſubire.Horat. Epod.1,
Periculum ſubire.Cic.3.Verr.Si pupilli calamitas,propinquorum lachrymæ, Decij Bruti, cuius prædia ſubierunt periculum, M.Marcelli tutoris authoritas apud te ponderis nihil habebat ne illud quidem animaduertebas.
Pœnam ſubire.Cic.3.Offic. Nam cùm ex duodecim tabulis ſatis eſſet ea præſtari quæ eſſent lingua nuncupata, quæque inficiatus eſſet, dupli pœnam ſubiret.
Pœnas meritas ſubire. Ouid.epiſt.12.
Pœnas ſubire ex merito. Ouid.5.Metam.
Sermonem ſubire. Cicero Attico, libro. 11. 214. Minus ſermonis ſubiiſſem,minus accepiſſem doloris,ipſum hoc me non angeret. Id eſt, Non tantus de me ſermo ſiniſter eſſet, Non ita mihi obloquerentur homines.
Supplicia ſubire. Cic.Bruto,12.
Tela ſubire.Cic. pro Corn.Balbo, Tum certè digniſſimi ſunt qui ciuitate ea donentur,pro qua pericula ac tela ſubierunt.
Tempeſtatem inuidiæ ſubire,Cic.2.in Catil.
Tempeſtates ſubire. Cæſar 8 bel.Gal.
Triſtitiam ſubire.Attic. lib. 8. 160. Atque ego qui omnia officio metior,recordor tamen tua conſilia: quibus ſi paruiſſem, triſtitiam illorum temporum non ſubiiſſem.
Turpitudinem ſubire, ſiue turpitudines. Cicero 3. Verrin. Sic 14. Philipp.
Verbera ſubire.Plinius libro 20.capite 13.Horatius 1.Sermonum, ſatyr.3.
Vicem eandem ſubire. Vlpianus in l.Minor.D.de procurat Quoniam autem defendere eſt eandem vicem quam reus ſubire. &c.

Vim subire, atque iniuriam malui, quàm aut à vestris sanctissimis mentibus dissidere, aut de meo statu declinare. Cic.de Prouin Con.

Vim legis subire. Ci.pro Cecinna, Qui si in ciuitate legis vim subire vellent non prius ciuitatem, quàm vitam amitterent.

Vituperationem subire. Cic. ad Attic. lib. 14. 317. Postremò se libenter vituperationem subire, quòd amaret etiam mortuū Cæsaré.

¶ Subire, Succrescere. Virg.1.Georg.
Neu subeant herbæ, neu puluere victa fatiscat.

¶ Subeunt morbi. Virgilius 3.Georgicor. Id est adueniunt, inquit Seruius.

Curæ subeunt. Ouid.4.Trist.eleg.3.

Senecta subiens. Silius lib.7.

Sopor furtim subit fessa lumina. Ouid. epist. 18. Latenter ingreditur oculos.

Tædia subeunt animo. Ouid.4. de Ponto, eleg.15.

¶ Subit religio animos. Plin.lib 5.cap.1.

Timor subit animum. Liu.lib.9 bel.Maced.

Spes subit animum. Liu.10.bel.Maced.

¶ Subire, In memoriam venire. Plin.lib.7.cap.46. Subeunt in hac reputatione Delphica oracula.

Datiuo. Curtius, Cogitationi nostræ nunquam subiit. Quintiil. Declamat.6.

Fastidia subeunt mihi. Ouid.epist.15.

Accusatiuo. Plinius epistol. 51. Quod me recordantem, fragilitatis humanæ miseratio subit. Curtius lib.5. Subiit regem verecundia.

Imago me subit. Ouid.2.Fast.

Infinitiuo. Plin.lib.35. Subit antiquitatem mirari.

Subit recordatio. Plin. iunior epist. 9. ad Fundanum. Tunc enim subit recordatio quot dies quàm frigidis rebus absumpsit.

Subit cogitatio. Liu.5.bel. Pun. Ea quum vniuersa occurrerent animo, subirétque cogitatio, iam illa momento horæ arsura omnia, & ad cineres reditura.

Subiit cogitatio animum. Curtius lib. 6. Horum cogitatio subibat animum.

Subit cogitatio animum, quomodo. Liu.10.ab Vrbe.

Subit animum. Liuius 6. bell. Punic. Idem 2.ab Vrbe, Dulcedo agrariæ legis ipsa per se dempto authore subibat animos.

Subit animos memoria maleficiorum. Liuius 7.bel. Maced. Curtius libro 5, Subit ipsa per se, dempto authore subibat animos.

Subit memoria. Liu. 10. bel. Maced. Subituram vobis aliquando germanitatis memoriam, puerilis quondam simplicitatis consuetudinísque inter vos, meorum denique præceptorum, &c.

Subit mentem. Plin.lib.14.cap.11. Verùm inter hæc subit mentem quum sint genera nobilia, &c. Virg 10. Æneid.

Affectu subire. Ouid.3. Trist. eleg.3.

Subire, Subdere, supponere. Virg.10.Æneid.
Æneæ subiit mucronem, ipsúmque morando Sustinuit. hoc est, Lausus se supposuit ensi Æneæ iam sublato ad plagam inferendam, ictúmque Parma sustinuit.

¶ Subire, Aggredi. Vale. Flacc.6. Argonaut.
Illum vbi congressu subiit Gesander iniquo
Territat his, &c. Non erant viribus æquis congressuri Gesander & Canthus: id quod probauit mors Canthi.

¶ Subiri, Passiuum. Cic.7.Verr. Inimicitiæ sunt? subeantur: labores? suscipiantur. Plin.lib.4. Hæmi excelsitas, VI. M. pass. subitur.

¶ Subire, Obsequiosè colere, alicui se venditare, & eum obseruare. Quint.lib.4.cap.5. Fallendus est iudex, & variis artib. subeundus, vt aliud agi, quàm quod nos petimus, putet. Bud.

Auxilio subire alicui. Virg.2.Æneid.

¶ Subire, Respondere, seu resistere. Cic.de Diuinat. Poterísne orationem eius subire? Idem pro Rosc. Amer. Quoniam quidem semel suscepi, licet hercules vndique omnes errores, minæ, periculáque impendeant omnia, succurram atque subibo.

Loquentem subire, Respondere loquenti. Claud.8.Paneg.

Subitus, pen.corr. Adiectiuum, {αἰφνίδιος} Idem quod Repentinus. Terentius Phorm.1.4.
Nam quod ego huic nun subito exitio remedium inueniam miser?
Idem Adelph.5.9,
Quod proluuium? quæ istæc subita est largitas? Cic. Planco, lib.10. 16, Néue in rebus tam subitis, támque angustis, à Senatu consilium petendum putes. Idem 2.Verr. Subita lætitia.

Subiti nihil est. Plaut. Persa.16.

Subitum est nimis. Plaut. Aulul. 8. Cicero Memmio, lib.13.2. Nam propter opera instituta multa multorum, subitum est remigrare, Calendis Quintilibus.

Aspectu subito territus hæsit. Virg.11.Æneid.

Concursus subiti. Ouid.14.Metam.

Dolores subiti. Ouid.epist.11.

Flammas subitas extinguere. Ouid.in Ibin.

Formidine subita trepidus. Virg.6.Æneid.

Fragore subito intonuit. Virg.2.Æneid.

Imber subitus. Ouid.4.Fast.

Morte subita sternere aliquem. Virg.11.Æneid.

Rubor subitus notauit ora. Ouid.6.Metam.

Timore subito intremuere genua. Ouid.2.Metam.

Vim subitam tolerare. Lucret.lib.1.

Subitò, pen.corr. Aduerbium. {καρπαλίμως ἄφνως} Repentè, confestim. Cic. Terentiæ, lib. 14. 8, Nam mihi & scriptum & nuntiatum est, te in febrim subitò incidisse.

Mutata femina subitó Virg.2. Georg.

Subitò & improuisó. Cic.pro Fonteio, Cùm tot bella à nobis necessariò suscipiantur, aut subitò atque improuisò nascantur.

Subitò posteaquam literas communes cum Oppio ad te dedi, ab Cæsare epistolam accepi, cuius exemplum tibi misi. Balbus Ciceroni in epistolis ad Atticum lib.9.epist.9. Id est, statim vt dedi. Malè legebatur Sub pro subito.

Subitò quum mihi dixisset Cæcilius Quæstor puerum se Romam mittere, hæc scripsi raptim. Cic.ad Attic.lib.2.24.

Subitò, Properé. Plaut.Amphit.17.
Vt subitò? vt properè? vt tonuit validè? Idem Trinum.17, -ita
Subitò est properè quod cum conuentum volo. Idem Curc.7,
Ita nunc subitò, properè, & celerè obiectum est mihi negotium.

De subito, Vide DE.

Subitaneus, Adiect. {ἐξαιφνίδιος} Idem quod subitus. Col.lib.1.cap.6. Si subitaneus imber incesserit.

Subitarius, Aliud adiectiuum, {ἐξαπιναῖος} Idem. Plautus Milit.5,
Hanc age rem, res subitaria est.

Subitarij milites, pro repentino auxilio. Li.3.ab Vrbe, 16. Idē 1.bel. Mace.8. Duabus legionibus subitariis tumultus eius causa scriptis.

Suber, suberis, pen. corr. masculini vel fœminini generis est, sæpius neutri, {φελλός} Plin.lib.16.cap.25. Tardissimo germine suber. Ibidem, cap.8. Suberi minima arbor, glans pessima, rara, cortex tantùm in fructu præcrassus ac renascēs, atque etiam in denos pedes vndique explanatus. Vsus eius anchoralibus maximè nauium, piscantiúmque tragulis, & cadorum obturamētis: præterea in hyberno fœminarum calceatu. Quamobrem non infacetè Græci corticis arborem appellant. Sunt qui fœminam ilicem vocent, atque vbi non nascitur ilex pro ea subere vtuntur, in carpentariis præcipuè fabricis, vt circa Elin & Lacedæmonem. Nec in Italia tota nascitur, aut in Gallia omnino. Col.li.4. cap. 26. Nam est præcipua cuneis fissa olea, quercus & suber, & si qua sunt similia. Persius saty.1,
Vt ramale vetus vegrandi subere coctum.

Subereus, {φελλινός} Adiect. apud Colum.

Suberigo, suberigis, pen.corr. suberigere. Erigere, vel aliquantum erigere. Silius lib.15.
Vt quum sæua fretis immisit prælia Corus,
Isthmon curuata sublime suberigit vnda.

Suberro, suberras, {ὑποπλανάομαι} suberrare. Claud.5.Panegyr.
Indigenas fluuios, Italis quicunque suberrant
Montibus, Alpinásque bibunt de more pruinas. Id est fluunt sub montibus.

Subex, Vide Subiices in SVBIICIO.

Subexhibeo, subexhibes, pen.cor. subexhibêre. Arnobius lib. 6. Aduersus gentes, deorum impugnans simulachra. Non dicitis præsentiam vobis quandam his numinum subexhiberi simulachris?

Subferuefio, penult prod. subferuefis, subferuefieri. Plin.lib.27. cap. 9. Affirmant lapillos qui subferuefiant vnà rumpi.

Subferuefactus, {ὑπόζεστος} Participium à Subferuefacio, Paulùm feruefactū significat. Plin.li.28.ca. 9. Contra scabiem verò quiuis admisto iumentorum seuo, pro parte tertia & pice, paritérque subferuefactis. Idem lib.24. cap.7, Ad mulierum mammas brutia ex vino subferuefacta cum polline Farraceo. Vide SVFFERVEO.

Subfrigidus, pen.cor. Adiect. {ὑπόψυχρος} Aliquantum frigidum significat. A quo

Subfrigidè, Aduerb. {ὑποψυχρῶς.} Gel.lib.2.cap.9. Nimis minutè, ac propè etiam subfrigidè.

Subgrandis, Adiect. {ὑπομέγας} vtcunque grande vel aliquantulum. Cice. Qu. fratri lib.3.17. Subgrande cubiculum autem, & hybernum altum valde probaui, quòd & ampla erant, & loco posita ambulationis vno latere, eo quod est proximum balneariis.

Subgrauis, & hoc subgraue, pen.cor. {ὑποβαρύς} Aliquantum graue. Plin.lib.27.cap.9. Radice tenui, nigra, subgraui odore.

Subgrunda, subgrundæ, siue suggrunda, {γεῖσα, γεῖσοι} Pars tecti prominens, qua stiricidia à parietibus arcentur (inquit Budæus) qualia ferè sunt Lugdunensia tecta, quæ à Græcis γεῖσοι & γεῖσα dicuntur. Varro 3. de Re rusti. capite 3. Apes enim subter subgrundas ab initio villatico vsæ tecto.

Subgrundatio, Verbale, {γεισιπόδισμα} Huiusmodi prominentium partium constructio. Vitruuius lib.4.cap.2. Sub tectis (inquit) si maiora spatia sunt, columē in summo fastigio culminis, vnde & columnæ dicuntur, & transtra & capreoli: Si commoda, columen & canterij, prominentes ad extremam subgrundationem.

Subgrundia, subgrundiorum, plu.nu.gen.neut. {γεῖσα} Idem quod subgrundæ, vel suggrundæ. Plin. lib. 25. cap.13. Alij stergetron vocant, quòd amatoriis conueniat, alij hypogeson, quoniam in subgrundiis ferè nascitur.

Subhæreo, subhæres, subhæsi, subhærere. Celsus lib.5.cap.28. de Fistulis & earum curationibus. At cartilago vbi subhæsit, ipsa sedes docet.

Subhasto, as, are: est sub hastam mittere, hoc est, per actionem vendere. Solebat quippe hasta figi in publicis actionibus in quibus aliquid belli iure vendebatur. Forense verbum & vsu frequens.

Subhorridus, penult.corr. Adiectiuum, {ὑποφρικώδης} Aliquantum horridus. Cicero pro Sestio, Quia tristem semper, quia taciturnum, quia subhorridum atque incultum videbant.

Subiaceo, subiaces, pen.corr. subiacui, {ὑπόκειμαι} subiacere, Subtus iacere. Plin.epist.101. libro 5. Sed hi procul à mari recesserunt: quinetiam Appennino, saluberrimo mōtium subiacent. Columel. lib.10.
Et mater facili mollissima subiacet aruo.

Ad aliquid subiacere. Quint.lib.3.cap.6.

Subiacto, subiactas {ὑπορριπτέω} subiactare, Sæpe in altum iactare, quod fit quum in areis frumenta à paleis secernuntur. Varr.1.de Re rust.ca.52, His tritis, oportet è terra subiactari vallis aut ventilabris, quum ventus spirat lenis.

Subiecto, subiectas, Sursum iacto. Lucret.lib.6,
Saxáque subiectare, & arenæ tollere nimbos.

Subigo, subigis, pen.corr. subegi, pen.prod. subactum {ἀναγκάζω, βιάζομαι} subigere, Ex sub & ago agis compositum, significat cogere. Plaut.Mostel.11,
Qui subegi, fœnore argentum ab danista vt sumeret. Idem Cistell.2,
Nam eum pater eius subegit. Tacit.lib.14, Notos quoque equites Romanos operas arenæ promittere subegit.

Subigit

Subigit fateri. Virg.6.Æneid.

Ad deditionem subigere. Liu.6.ab Vrbe.

¶ Subigere {χειροῦν} Subiicere, domare. Salustius, Postea verò quàm in Asia Cyrus, in Græcia Lacedæmonij & Athenienses cœpere vrbes atque nationes subigere. Plautus Curcul.8.

Arma inimica subegi metu. Lucan.lib.5.

Subigere armis, & in ditionem redigere. Cicero pro Cornelio Balbo, Hanc tu igitur patrone fœderum ac fœderatorum conditionem statuis tuis ciuibus, vt quod his, quos Gaditanis adiutoribus armis subegimus, atque in ditionem nostram redegimus, liceat.

Subigi imperio. Liu.1.ab Vrbe.

¶ Subigere {κατεργάζεσθαι} glebas, siue terram, Colere, arare. Cic. pro lege Agrar. Atque illi miseri nati in illis agris & educati, glebis subigendis exercitati. Cic.2. de Nat.deor. Quibus quum terræ subigerentur fissione glebarum ab illo aureo genere, vt poetæ loquuntur, vis nulla vnquam afferebatur. Virg 1.Georgicon,
Ante Iouem nulli subigebant arua coloni. Cic.de Senec. Quæ quū gremio mollito ac subacto sparsum semen excepit.

Boues presso subigebant vomere terram. Ouid.10.Metam.

Subigere in cote secures, Acuere. Virg 7.Æneid.

Terga bouis multo oleo & vino subigere. Colum.lib.6.cap.13.

Subigere terga equi, pro Defricare. Colum.lib.6.cap.30.

Farinam subigere. Cato cap.74.

Opus subigere digitis. Ouid.6.Metam.

Scrobem subigere, Fodere. Virg.2.Georg.

¶ Subigere, Sursum agere, compositum à Sus, id est sursum. Virg. 1.Georgicon,
Non aliter quàm qui aduerso vix flumine lembum
Remigiis subigit. Hoc est, vrget & impellit contra vim & cursum fluminis. Seruius.

Ratem conto subigere. Virg.6.Æneid.

Subigo gallam, quod in mordaci ioco sutor apud Macrobium respondit aduersus Plancum, valet gallam tero. Eam enim sutores tritam atramento sutorio conficiendo aliis rebus miscent. Subest etiam alia turpis significatio ex suspicione & fama, quæ de amoribus Planci & Gallæ manarat. Nam Plancus in ea muliere malè audiebat. Turnebus.

Subactus, Participium {χειρωθείς.} vt Subactus ab imperatoribus, & domitus. Cic.pro Fonteio.

Insidiis subactus. Virg.12.Æneid.

Emplastrum subactum ex aceto. Cels.lib.6.cap.3.

Lutum subactum. Colum.lib.4.cap.29, Fissura diligenter subacto luto linitur, atque superposito musco ligatur.

Mundus subactus. Lucan.lib.1.

¶ Subactus multitudine periclitantium, pro Coactus. Tacit.lib.5. Idem lib.13, Donec vi amoris subactus.

¶ Subactus, Aliquando idem est quod vsu crebro exercitatus. Liu. lib.2. Decad.5, Ipsi à pueris eruditi artibus militiæ, tot subacti atque durati bellis. Sumpta metaphora à luto, quod subigitur, si valere debeat, aut farina.

Subactum ingenium, pro Exercitato, per translationem posuit. Cic.lib.2.de Orat.

Subactus, huius subactus, mascul.gener. {κατεργασία} Idem quod Subactio. Plinius lib.18. cap. 7, Quod in subactu congium aquæ capiat.

Subactus modò significat mollitus, modò victus, modò compulsus, vt cùm dicimus, Pecus sub arbore subactum: modò coactus. Paulus apud Festum.

Subactio, Verbale {κατεργασία} Vide subactum ingenium.

Subigatrix. pen.prod. subigatricis, fœm.gener. Plautus Persa, 6,
Ne me attrecta subigatrix.

Subiicio, subiicis, penul.corr. subieci, pen.prod. subiectum {ὑπάγω, ὑπείκω, ὑποτάσσω} subiicere, Supponere. Virg.4.Georgicon,
-& ramea costis
Subiiciunt fragmenta. Plaut Mostel.12,
Brachia subiecit collo. Ouid.3 Amor.eleg.6.

Subiicere sub alterum regem. Varro 3. de Re rust.cap.16. Cicero 5.Tuscul.

Subiicere sub oculos. Quintil.lib.8.cap.vltimo. Nam translatio permouendis animis plerunque & signādis rebus ac sub oculis subiiciendis reperta est.

Subiicere securi ceruices. Liu.3.ab Vrbe, Et iam ne tergo quidem abstinebatur: virgis cædi alij, alij securi subiici. Id est occidi. Cic. 2.Philipp. Tum iste venditum atque mancipatum tribunatum consiliis vestris opposuit, ceruicésque suas ei subiecit securi, qua multi in minoribus peccatis occiderunt.

Prælo subiicere. Colum.lib.12.cap.39. Tum permiscere, & subactā brisam prælò subiicere, &c. Plin.lib.15.cap.6.

Ignem subiicere. Cic.3.Verr. Omnes ad eam domum in qua iste diuersabatur, profecti sunt, cædere ianuam saxis, instare ferro, ligna & sarmenta circundare, ignem subiicere cœperunt.

Subiicere ignem fornaci. Vlpian. in l. Si seruus. §. Si quis insulam. D. Ad legem Aquiliam.

Oua subiicere gallinis. Plin.lib.10.cap.53.

Sacculum puluino subiicere. Senec.de Benef lib.2.cap.10.

Subiicere scientiam. Cels.in Præfat.lib.1.

Subiicere se periculo. Vlpianus in l.1. §. 1. D. De pericul. & com. rei vend.

Brachia subiicere pallæ, Accipere pallam in vlnas. Ouidius 3. Metamorph.

Subiicere Acherontem pedibus. Virgil.3.Georg.
Subiecit pedibus, strepitúmque Acherontis auari. Id eo scripsit, quòd philosophiæ cognitione tolli inferos crederet, vt & Lucretius, & Epicurei censent: quorum metus liquidam omnem voluptatem hominibus adimit, vitámque, vt existimabant, beatam labefactat & euertit. Turnebus.

¶ Subiicere, Subiugare. Plin.in Paneg. In rostris quoque simili religione, ipse te legibus subiecisti. Cic. Tot sibi populis repentè subiectis.

Subiici præliis. Cic. Attic.lib. 8. 159. Subiiceret eisdem præliis, vt mea persona semper ad improborum ciuium impetus aliquid videretur habere populare.

Subiicere, sacra publica & priuata scitis Pontificis. Liuius 1. ab Vrbe.

Subiici tutelæ alicuius. Cic 4 de Finib. Quum autem assumpta ratio est, tanto in dominatu loquatur, vt omnia illa prima naturæ, huius tutelæ subiiciantur.

Omnia subiecta esse libidini alicuius. Cic pro Domo sua.

Subiicere se imperio. Cic.2. Offic. Atque etiam subiiciunt se homines imperio alterius & potestati pluribus de causis.

¶ Subiicere, pro Submittere vel subornare. Quint.lib.5. cap. 7. De testibus, In iis quoque qui constiterint sibi vitandæ insidiæ. Nam frequenter ab aduersario subiici solent: & omnia profutura polliciti, diuersa respondent. Sueto.in Nerone, ca.35.

¶ Subiicere pullos, Supponere, Alienos siue adulterinos pro veris ponere, quod & Subdere dicitur. Plin.libro 10.cap.9. De coccyce.

Subiicere nomen alterius. Vlpian. in l. Quamuis antecessor. D. de rebus cor.qui sub.&c.

¶ Subiicere {καταφράζεσθαι} ferro terram, pro Colere. Cic.2.de Leg. Terræ cultum segniorem suspicor fore, si ad eam tuendam ferróque subiiciendam, superstitionis aliquid accesserit.

¶ Subiicere, Suggerere, submonere, In memoriam redigere. Terent. Phorm.2.3,
Si meministi quod olim dictum est, subiice. Liu. 6 bel.Pun. Quod mens sua sponte diuinat, idem subiicit ratio haud fallax.

Subiicere cogitationi suæ. Cicero pro Cluentio, Ne ipsi quæ contraria sunt, taciti cogitationi vestræ subiiciatis, sed ad extremum expectetis, & me meum dicendi ordinem seruare patiamini. Has mihi spes subiicit fortuna Populi Romani. Cicero 8. Philipp.

Subiicere carmina alicui. Propert.lib.1.eleg.7.

¶ Subiicere {ὑποβάλλειν} aliquid oculis, Ita aliquid narrare alicui, vt tanquam oculis subiectum & oblatum conspicere videatur. Plinius epistol. 101. Similiter nos, vt parua magnis, quum totam villam oculis tuis subiicere conamur, si nihil inductum, & quasi deuium loquimur.

Subiicere oculis, Aliter. Liu.3.ab Vrbe, Et agrestium fuga, spoliatíque in agris, & vulnerati, fœdiora his quæ subiiciebantur oculis, nuntiantes, totam vrbem ira impleuere. Id est conspiciebātur. Idem 7.bel.Pun. Subiecta res oculis certius dabit consilium. Id est, Quum rem ipsam intuebimur. Horat.de Arte,

Subiicere sensibus. Cic.1.Acad. Sensus autem omnes hebetes & tardos esse arbitrantur, nec percipere vllo modo res eas quæ subiectæ sensibus viderentur.

Subiicere calumniæ, per translationem. Liuius 8.bell.Macedon.

Subiici crimini. Liu.6.ab Vrbe.

Fortunas innocentium ficto sermoni subiicere. Cic.pro Planc.

Subiicere faces inuidiæ alterius. Cic.pro Milone, Quin hoc tempore ipso cùm omnes à suis inimicis faces inuidiæ meæ subiiciātur tamen omni in hominum cœtu gratiis agendis & gratulationibus habendis, & omni celebratione celebramur.

Subiicere odio ciuium aliquid. Cic. 1. de Orat. Tum qui scelus fraudémque nocentis posset dicendo subiicere odio ciuium, suppliciόque constringere

¶ Subiicere, pro Loco alterius ponere. Liuius. 9. bell.Punic. Relictísque quos non idoneos credebat, in locum eorum subiecit quos secum ex Italia adduxerat: suppleuítque ita legiones eas.

¶ Subiicere testamenta, Hoc est pro veris falsa supponere. Cic.14. Philipp. Internecti nota testamenta credo subiiciunt, aut eiiciunt vicinos, aut adulescentulos circunscribunt. Idem in Parad.

¶ Subiicere, Addere. Varro 1.de Re rust.cap. 7. Subiicit Scropha, De formæ cultura hoc dico, &c. Cic.7.Verr. At quæ causa tum subiiciebatur ab ipso Iudices huius tam nefariæ crudelitatis?

Subiicere exemplum. Col.lib.5.cap.11.

Subiicere rationem. Cic.2.de Diuina. Et quidem cur sic opinetur, rationem subiicit: sed nihil est necesse dicere quæ sequuntur.

Materiámque ei res omnes de quibus dicere oporteret subiecimus. Quintil. lib.3.cap. 1. De Rhetorice. Silius lib.1. His acuit stimulis, subiicítque haud mollia dictu.

¶ Subiicere, Respondere. Virg.3.Æn.
Subiicio, & raris turbatis vocibus hisco.

¶ Subiicere aliquid præconi. Cic. Attico, lib.12.255. De hortis Scapulanis hoc videtur effici posse, aliud tua gratia, aliud nostra, vt præconi subiiciantur. Idem 2. Offic. Hastam in foro ponere, & bona ciuium voci subiicere præconis.

¶ Subiicere vim voci alicui, pro Significationem dictionis exprimere. Cic.2.de Finib. Eúmque qui crebrò dicat, diligenter oportere exprimi quæ vis subiecta sit vocibus: non intelligere interdum quid sonet hæc vox voluptatis, id est quæ vis huic voci subiiciatur. Ibidem, Huic verbo, omnes qui vbique sunt, qui Latinè sciunt, duas res subiiciunt, lætitiam in animo, commotionem suauem iucunditatis in corpore. De voluptate.

¶ Subiicere, Sursum iacere. Virg 12.Æn.
-aut corpora saltu
Subiiciunt in equos. Liuius 1.bell.Macedon.

Subiicere delatorem vel accusatorem: summittere & supponere est l.50. §.1. D.de legat.1.7.15. D.ad Turpilianum.l.14. §. is demum videtur. D.de bon libert.

Subiectus, Participium {ὑποταχθείς} vt Subiectus ignis. Cicero in Catil.

¶ Subiecti oculis imperatoris. Liu.8.ab Vrbe.

Subiecta oculis vrbs. Liu.5.bel.Pun.

¶ Subiectus alicui. Cic 1.Acad. Omniúmque rerum quæ sunt ei subiectæ.

Nulli naturæ eſt obediens aut ſubiectus Deus. Cic. 2. de Natura deorum.

Subiectus, & In ſua poteſtate, contraria. Author ad Heren. lib. 4.

Omnes res ſubiectæ ſunt naturæ ſentienti. Cicero 2. de Natura deorum,

Subiectus miſeriis. Cic. 3. Tuſc.

Amori ſubiectus. Propert. lib. 1. eleg. 10.

Subiectus animus. Plin. in Paneg.

Subiectus animus. Plin. in Paneg.

Subiectæ triſti ſeruitio gentes. Liu. 6. bel. Pun.

Subiecta inuidiæ lex. Liu. 4. ab Vrbe.

Mare eſt ventis ſubiectum. Cic. 4. Tuſc. In hanc tu igitur tanquã in mare quod eſt ventis ſubiectum, perturbationem cadere tibi dixiſti videri.

Sed inuidioſum nomen eſt, & infamiæ ſubiectum. Cic. 2. de Fin.

Pedibus ſubiecta relligio, obteritur. Lucret. lib. 1.

Verborum ſonitus inanis, nulla ſubiecta ſententia. Cicero 1. de Oratore.

Subiecta ſub varios caſus virtus. Cic. 5. Tuſc. Sin autem virtus ſubiecta ſub varios incertóſque caſus famula fortunæ eſt, nec tantarum virium eſt, vt ſeipſa tueatur.

Sub metum ſubiecta ſunt pigritia, pudor, terror, timor, &c. Cic. 4. Tuſc.

Subiectior, Comparat. { ἐνοχώτερος } Horat. 2. Ser. ſat. 6.

Per totum hoc tempus ſubiectior in diem, & horam Inuidiæ.

Subiectio Verbale { ὑποταγή. } Cic. 3. de Orat. Rerúmque, quaſi gerantur, ſub aſpectum penè ſubiectio, quæ & in exponenda re plurimùm valet, & ad illuſtrandum id quod exponitur.

Rationis ſubiectio. Author ad Herennium lib. 4.

Subiectio teſtamentorum. Liu. 9. bel. Maced. Qui falſis teſtimoniis, ſignis adulterinis, ſubiectione teſtamentorum, fraudibus aliis contaminati eos capitali pœna afficiebant.

Subiectio apud Vitruuium in catapultæ deſcriptione, eſt velut baſis, aut ὑπόβημα aut ὑπόβασις: certè ὑπόθεμα vocatur à Philone. Vitruuius, Subiectio inquit, foraminum XII. Ex Turnebo.

Subiectus m. g. Verbale. Plin. lib. 26. cap. 15. Vuluas quoque procidentes inhibet fotu, vel ſuffitu, vel ſubiectu.

Subiector ſubiectoris, Verbale { ὑποβολεύς } Cic. 2. in Catil. Quis tota Italia veneficus, quis gladiator? quis latro? quis ſicarius? quis parricida? quis teſtamentorum ſubiector? quis circunſcriptor? &c.

Subiices Ennius Achille pro Subiectis poſuit, quum dixit,

Ergo deum ſublimes ſubiices, humidus

Vnde oritur imber ſonitu ſæuo & ſtrepitu. Hæc Feſtus. Gell. lib. 5. cap. 17. Congruens igitur eſt, vt ſubiices etiam, quod perinde vt obiices compoſitum eſt, u litera breui dici oporteat. Ennius in tragœdia quæ Achilles inſcribitur, ſubiices pro aëre alto ponit, qui cœlo ſubiectus eſt. Pleróſque omnes tamen legere audias u litera producta. Nos igitur quemadmodum Obex, obicis, vel obiicis à verbo obiicio rectè dicemus. Hinc apud Budæum Subices ephipiarij, *des eſtriers* Subices focarij, *des chenets, ou landiers.*

Subiecto ſubiectas { ὑποῤῥιπτάζω } ſubiectare, ſæpe ſubiicere, Virg. 3. Georgicon.

Nigrámque altè ſubiectat arenam. dicitur & ſubiacto. Ouid. 4. Metamorphoſeos,

Subiectátque manus, inuitàque pectora tangit.

Subiectare ſtimulos laſſo, Stimulis vrgere. Horat. 2. Serm. Satyr. 7.

Subiicito, ſubicitas, pen. corr. { ὑποῤῥιπτάσσω } ſubicitare, Aliud frequentatiuum. Plaut. Caſin. 26,

Nunc ſi tu venis ſubicitare me, &c.

Subiculum, ſubiculi, pen. corr. { μαστιγίας } Qui ſemper flagris ſubiicitur. Plaut. Perſa, 12,

Vir ſumme populi ſtabulum ſeruitritium,

Scortorum liberator, ſubiculum flagri,

Compedum contritor, piſtrinorum ciuitas.

Subidus, à ſue deduci videtur, ſignificátque turpem & ſui ſimilem & ineptum. Verſus eſt antiqui poetæ apud Gellium, Tacitus, ſubidus, duplo ideò pereo. Hoc eſt, Ego tacitus, inquit, & mutus & ſus adſto, neque explico quid me vrat, quídve à te poſcam, ita duplo pereo. In eadem notione & inſubidus vſurpatur apud eundem, particula in non inficiante, ſed potius augente. Locum autem eo libentius adſcribam, quòd eo vocabulo velut moleſto offenſi emendatores ſubſtituere vicariam operam inſipidius. Verte enim, inquit, & muta, vt vrbes dicas, inſubidius neſcio quid facies. Iterum, Hæc tamen inepti & inſubidi hominis ioca non prætaribo. Turnebus.

Subimpetrandus, Particip. à verbo Subimpetro. Tacit. libro 4. Nam priores duces ſubimpetrando triumphalium inſigni, ſufficere res ſuas crediderant.

Subimpudens, penultima correpta, Adiectiuum { ὑπαναιδής } Aliquantulum impudens. Cicero Trebatio, libro 7.17, Interdum timidus in labore militari, ſæpe autem etiam (quòd à te alieniſſimum eſt) ſubimpudens videbare.

Subinanis, & hoc ſubinane, penul. prod. { ὑπόκενος } Aliquantulum inane. Cicero Att. lib. 2.32. Quinetiam, quod eſt ſubinane in nobis, & non ἀφιλόδοξον, (bellum eſt enim ſua vitia noſſe) afficitur quadam delectatione.

Subinfluo, ſubinfluis, ſubinfluxi, ſubinfluere. Sene. 3. Nat. quæſt. Quum aliæ aquæ ſubinfluunt terras, aliæ circunfluunt.

Subinde, { ἑξῆς, ἐφεξῆς } ſignificat deinde, vel ſtatim póſt. Horat. 1. epiſtola octaua,

Si dicet rectè: primùm gaudere, ſubinde

Præceptum auriculis hoc inſtillare memento. Liu. Deca. 1. li. 7. Vno alteróque ſubinde ictu ventrem atque inguina hauſit. Idem lib. 8. Subinde acceptus à populo. Suet. in Galba cap. 1.

¶Subinde { συχνῶς } Frequenter, ſiue identidem: hoc eſt crebro, ſed tamen cum quodam interuallo. Sueto. in Tibe. ca. 57. Sæua natura ne in puero quidem latuit: quam Theodorus Gadareus & proſpexiſſe primus ſagaciter, & adſimilaſſe aptiſſimè viſus eſt, ſubinde in obiurgando appellans eum, lutum à ſanguine maceratum, Plı.e piſt. 7. li. 2. Erit ergo pergratum mihi, hanc effigiem eius ſubinde intueri, ſubinde reſpicere, ſub hac conſiſtere.

Subinſulſus, Adiect. { ὑπάναλος } Aliquantulum inſulſum. Cic. de Opt. gen. Orat. Eſt enim vitioſum in ſententia, ſi quid abſurdum, aut non alienum, aut non acutum, aut inſulſum eſt.

Subinueſtio, à quo verbum Subinueſtitus eductum, inque Ciuile ius adductum Friderichis temporibus, quibus militibus beneficia diſtribui occeperunt, pulſis ſua ſede hoſtibus, dici cœpit à cliente, quem illi Vaſſalum nominant, ſubſtitutus. Huiuſmodi & alia barbara verba, quæ tamen ſcire eſt neceſſum ab eo, qui Iura ſitit, reperiuntur in feudis. Notat Oldendopius, in actionum claſſibus.

Subinuideo, ſubinuides, penultima correp. ſubinuidi, ſubinuiſum, penultima producta, { ὑποφθονέω } ſubinuidere, Aliquantulum inuidere. Cic. Trebatio lib. 7. epiſt. 10. Subinuideo tibi vltro te etiam accerſitum ab eo, &c.

Subinuiſus, Adiect. { ὑπομισούμενος } Aliquantum inuiſus. Cicer. pro Rabir. Poſthumo, Ille Puteolanus ſermo illius temporis, vectorum cur ſus atque oſtentatio, tum ſubinuiſum apud maleuolos Poſthumi nomen propter opinionem pecuniæ neſcio quam, æſtatem vnam complures aures referſit iſtis ſermonibus.

Subinuito, ſubinuitas, pe. pro. { ὑποκαλέω } ſubinuitare, Aliquantum inuitare, & prouocare. Cic. ad Marium, lib. 7. 1. Hæc ad te pluribus verbis ſcripſi quàm ſoleo, non otij abundantia, ſed amoris erga te, quòd me quadam epiſtola ſubinuitaras.

Subiraſcor, ſubiraſceris, ſubiratus ſum { ὑποργίζομαι } ſubiraſci, Nonnihil iraſci. Cic. ad Att. lib. 9. 175, In Epirum quòd me non inuitas comitem, non moleſtum, ſubiraſcor: ſed vale. Idem 1. de Orat. Sed vt ſolebat C. Lucilius ſæpe dicere homo tibi ſubiratus, mihi propter eam ipſam cauſam, minus quàm volebat, familiaris. Idem 2. de Finib. Et ſi ſatis clemens ſum in diſputando, tamen interdum ſoleo ſubiraſci.

Subis, Auis quæ aquilarum oua frangit. Plin. lib. 10. ca. 14.

Subitaneus. Subitarius. Subitò. Subitus, Vide SVBEO.

Subiugis, & hoc ſubiuge, pen. corr. { ὑποζυγιαῖος } Idem quod Subiugalis & quod ſub iugo eſt. vt Equa ſubiugis, quæ iugo aſſueuit. Plin. lib. 11. cap. 49.

Subiugia, Lora quibus iugum collis boum vel equorum aptabatur. Cato cap. 63. Subiugia in plauſtrum P. XIX. funiculum P. XV. in aratrum ſubiugia lorum P. XVI. funiculum P. VIII. Idem cap. 135. Subiugia in luſtrum lora ped. XIX.

Subiugo, ſubiugas, pen. cor. { καταστρέφομαι } ſubiugare, Debellare, & imperio ſuo ſubiicere. Claud. 4. Paneg.

-nulla eſt victoria maior,

Quàm quæ confeſſos animo quoque ſubiugat hoſtes.

Pœnæ ſubiugari Scæuola in l. De rebus D. De arbitris.

Subiungo, ſubiungis, ſubiunxi, ſubiunctum { ὑποτάσσω } ſubiungere, Addere. Pliu. epiſtol. 153. Venimus ad Conſules, dicit Seuerio quæ res ferebat: aliqua ſubiungo. Cicero de. Aruſp. reſp. Video in Aruſpicum reſponſis hæc eſſe ſubiuncta.

Oratori omnes artes ſubiungere. Cic. 1. de Orat.

Opportunè alicui rei quidpiam ſubiungere. Quint. lib. 4. cap. 5.

Tigres ſubiungere curru. Virg. 5 eclog.

Brachia ſubiuncta ſunt lacertis. Ouid. 14. Metam.

Subiungere vrbem ſub imperium Romanum. Cic. 3. Verr. Idem 2. de leg. Agrar. Vt ſub veſtrum ius, iuriſditionem, poteſtatem, &c. terrarum denique orbem ſubiungeretis.

Subiunctiuus modus dicitur { ὑποτακτικός } quia ſubiungitur alteri verbo: nam eget aliqua re vt impleat ſententiam, vt ſi dico, Quum clamem, quare me tacere dicis?

Sublabor, pen. pro. ſublaberis, ſublapſus ſum { ὑπολισθαίνω } ſublabi, Latenter, ac ferè labi, ſiue etiam ſubtus labi ac decidere. Virg. 1. Georgicǎn.

-ſic omnia fatis

In peius ruere, ac retro ſublapſa referri.

Sublabro, ſublabras. pen. corr. { ὑποχειλίζω } ſublabrare, Cibum intra labra mittere, inquit Nonius. Næuius Decuma,

Iam ego illis ſubiens ſublabrabo eſui illud ſinciput.

Sublatè, pe. pro. { ὑπηρμένως } Aduerbium à Sublatus participio verbi Suſtollo, Vide ſuo loco.

Sublateo, ſublates, pen corr. { ὑπολανθάνω } ſublatere. Varro 1. de Re ruſt. cap. 48. Ariſtæ enim quaſi cornu ſunt ſpicarum: quæ primitus quum oriuntur, neque planè apparent, in qua ſublatent herba, ea vocatur vagina, vti qua latet conditus gladius.

Sublatio { ὕπαρσις } & Sublatus, Vide SVSTOLLO.

Sublego, ſublegis, pen. corr. ſublegi, pen. prod. ſublectum { ὑπαναγινώσκω } ſublegere, Idem quod curſim, & primis tantùm oculis legere, ac in tranſcurſu. Gell. lib. 3 cap 12, Quum hoc in ea Capitonis epiſtola ſublegiſſemus.

¶Sublegere { ὑφαρπάζω } Furto aliquid ſurripere. Virg. 9. eclog.

Vel quæ ſublegi tacitus tibi carmina nuper.

¶Sublegere, Colligere. Colum. lib. 12. cap. 50, Niſi bacca tempeſtatibus in terram decidit, & neceſſe eſt eam ſublegere, ne à domeſticis pecudibus feríſve conſumatur. Ibidem. cap. 17, de ficu, quæ quum ſublecta eſt, &c. Horat. 2. Serm. ſat. 8,

-puer altè cinctus, acernam

Gauſape purpureo menſam perterſit, & alter

Sublegit quodcunque iaceret inutile.

¶Sublegere, in locum demortui legendo ſubſtituere. Liuius 3. bel. Pun. Vlp l. 2. D. de decurion.

¶Sublegere ſermonem alicuius. Plautus Mil. 14. Clàm noſtrum hunc illi ſublegerunt ſermonem. Id eſt, Exceperunt quod diximus.

Sublectus, in locum alicuius lectus. Varr. lib. 5. de ling. Lat. Hinc legitima: & collegæ, qui vnà lecti: & qui in eorum locum ſuppoſiti, ſublecti: additi, adlecti, &c.

Suble

Subleſtus { ἀσθενής } Adiectiuum antiquum, Infirmum, leue, friuolum, debile. Plaut. Mil. 14,

Quid ergo tu ſubleſtus. Idem Perſa, 10,

Nam vbi ad paupertatem acceſſit infamia,

Grauior paupertas fit, fides ſubleſtior. Et Bacchid. 11,

Lingua factioſi, inertes opera, ſubleſta fide. Ex Feſto.

Subleuo, ſubleuas, pen. corr. { αἰωρέω, μετεωρίζω } ſubleuare, Surſum leuare, erigere. Cic. Att. lib. 10. 195, Alter is qui nos ſibi quondam ad pedes ſtratos ne ſubleuat quidem.

Siniſtra mentum ſubleuare. Author ad Heren. lib. 4.

¶Subleuare { ἐπικουρίζειν, ἐπικουρίζειν } Auxilium, defenſionémque præſtare vt ait Valla lib. 5. Cic. 4. Tuſc. Quum multa in conuentu vitia collegiſſet in eum Zopyrus, qui ſe naturam cuiuſque ex forma perſpicere profitebatur, deriſus eſt à cæteris qui illa in Socrate vitia non agnoſcerent. Ab ipſo autem Socrate ſubleuatus eſt quum illa ſibi ſigna, ſed ratione à ſe deiecta diceret. Idem pro Domo ſua, Quid? cum Gabinio Syria dabatur, Macedonia Piſoni, &c. vt tibi omnia permitterent, te adiuuarent, tibi manum, copias, tibi ſuos paratos centuriones, tibi pecunias, tibi familias compararent: te ſuis ſceleratis concionibus ſubleuarent.

Euertere & Subleuare, contraria. Cic. 5. Verr. Sed eadem iſta æſtimatione alter ſubleuarat aratores, alter euerterat.

Subleuare & Lædere, contraria. Cic. pro Cecinna, Etenim non minus nos ſtultitia illius ſubleuat, quàm lædit improbitas.

Stratum atque abiectum ſubleuare. Cic. Anteq. iret in exilium.

Erigere & ſubleuare ſe. Cæſar 6. bel. Gal.

Subleuari adiumento & ſolatio aliquo. Cic pro Quintio, Hoc tamen in miſeriis adiumento & ſolatio ſubleuatur.

Auxilio ſuo ſubleuare aliquem. Ouid. 1, Triſt. eleg. 3.

Cauſam inimici ſui ſubleuare. Cic. 5. Verr.

Defendere & ſubleuare homines. Cic. 1. Verr.

Subleuare inopiam. Cæſar 3. bel. Ciuil.

Subleuare laborem militum. Cæſar 5. bel. Gal.

Impartire ſuum laborem hominum periculis ſubleuandis. Cic. pro Murena.

Res aduerſas alicuius ſubleuare. Cic. pro Sylla.

Vicinos ſuos facultatibus ſuis ſubleuare. Cic. 7. Philipp.

¶Subleuare teſtimonio aliquem, dici debet quod *exonerare* vulgò dicimus, inquit Budæus. Cic pro Cluentio, Pater inquam illius adoleſcentis, quem propter animi dolorem pertenuis ſuſpicio potuiſſet illo loco teſtem in AulumCluentium conſtituere, is hunc ſuo teſtimonio ſubleuat.

Sublica, ſublicæ, pen. corr. quæ & ſublicium dicebatur { δοκός } Pertica & palus ligneus, qui rectus in aquam defigebatur ad pontis alicuius conſtructionem. Cæſar 4. bel. Gal. In deſcriptione Rhenani pontis, inquit, Non ſublicæ modò directæ ad perpendiculum, ſed pronæ ac faſtigiatæ, vt ſecundum naturam fluminis procumberent.

Sublicium, ſublicij { δοκός } Idem quod ſublica. Liu. 3. bel. Pun. Quia muro ſatis per ſe alto ſubiectis validis ſubliciis pro ſolo vſus erat.

Sublicius, Adiectiuum. Pons ſublicius Romæ dictus eſt quia ex ſublicis ita extructus erat, vt trabes ſine fulturis eximirentur. Liuius 1. ab Vrbe, Id non muro ſolùm, ſed etiam ob commoditatem itineris, ponte ſublicio, tum primum in Tyberi facto, coniungi vrbi placuit.

Subligo, ſubligas, penult. correpta { ὑποδέω } ſubligare, Idem quod ligare. Plin. libro 17. capite 22. Vbi vua varia fieri cœperit, vites ſubligato.

Subligare enſem lateri. Virg. 8. Æneid. Idem 11. Æneid.

Subligatus, pen. prod. Participium. Vide HAPHE.

Subligar, penultima corr. ſubligaris, pen. pro. neu. ge. { ἀναξυρίς, σκελίσιον } Quo pudendæ partes obteguntur. Martialis in Dionem, libro 3,

Tecta tamen non hac qua debes parte lauaris:

Si pudor eſt, transfer ſubligar in faciem. Plin. lib. 12. ca. 14.

Subligaria ſignantur opifici. Iuuen. Saty. 6.

Subligaculum, ſubligaculi, pen. corr. Idem { περίζωμα } Cic. 1. Offi. Vt in ſcenam ſine ſubligaculo prodeat nemo.

Sublimis, & hoc ſublime, pen. prod. { μετέωρος } In altum eleuatus. Plaut. Menæh. 22,

Illic homo iam in medicinas ablatus ſublimis fiet. Terentius And. 5. 2,

Sublimem hunc intrò rape, quantum potes. Id eſt, in ſublime, per altum, inquit Donatus. Idem Adelph. 3. 2. Columella lib. 2, Quo ſpecioſius ingrediantur ſublimes, & elatis capitibus. Cicero 2. Tuſculanarum,

Ex ſublimi vertice ſaxi. Ex poeta.

Anhelitu ſublimi fugere. Horat. 1. Carm. ode 15.

Atrium ſublime. Horat. 3. Carm. ode 1.

Carmina ſublimia. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.

Nomen ſublime. Ouid. 4. Triſt. eleg 9.

Pectora ſublimia. Ouid. 1. Faſt.

Sceptrum ſublime Iouis. Claud. 3. Paneg.

Solio ſublimi ſedet. Ouid. 14. Metam.

Tectum ſublime centum columnis. Virg. 7. Æneid.

Verſus ſublimes ructatur. Horat. de Arte.

¶Sublimem abire, pro in cœlú abire. Liu. 1. ab Vrbe, Hæc (inquit) locutus, ſublimis abiit. Virg. 1. Æneid.

Rapere ſublimem. Virg. 5. Æneid.

In ſublime, In altum. Plin. libro 2. cap. 5, Leuibus in ſublime tendentibus.

Iacere in ſublime. Plin. lib. 8. cap. 7.

Sublimus, Adiectiuum. Lucret. lib. 1,

At nunc per maria, ac terras, ſublimáque cæli, &c. Nonius.

Sublima, inquit, pro ſublimis. Accius Phœniſſ.

Aut ſæpe ex humili ſede ſublima euolat. Vide apud eundem plura.

Subliſſimi iudices ſunt Præfecti prætorio, Quæſtores, Magiſtri officiorum. l. 37. §. pen. & l. pen. C. de appellat. inde ſedes Prætoriana ſubliſſima appellatur, in l. 14. C. de iudic.

Sublimitas, pen. corr. ſublimitatis { μετεωρισμός } Exaltatio. Plin. lib. 19. cap. 5, Natura ſublimitatis auida. Idem lib. 7. cap. 25, Nec virtutem conſtantiámque nunc commemoro, nec ſublimitatem omnium capacem quæ cœlo continentur. Colum. lib. 8. cap. 3, Eæque longitudinis & altitudinis duodenos pedes habeant, nec plus latitudinis, quàm media ſublimitas.

Sublimiter, pen. corr. { μετεώρως } Aduerbium. Altè. Cato cap. 70, Hæc omnia ſublimiter legi, teri, daríque oportet Columel. lib. 8. cap. 11, Quoniam nec ſublimiter poteſt, nec per longa ſpatia volitare. De pauone.

Sublimè, penul. prod. { ὑψοῦ } pro Sublimiter, cui opponitur Humi. Cic. 2 de Diuin. Eáque ſcuta quæ fuerant ſublime fixa, ſunt humi inuenta.

Nihil mea intereſt humíne, an ſublime putreſcam. Cicero 1. Tuſculan.

Ferri ſublime animos. Cic. 1. Tuſcul. Perſpicuum debet eſſe animos cùm è corpore exceſſerunt, ſiue illi ſint animales, id eſt ſpirabiles, ſiue ignei, ſublime ferri.

Ferre ſublime ad ſydera. Virgil. 9. eclog.

Cantantes ſublime ferent ad ſydera cygni.

Extenuatus aër ſublime fertur. Cic. 2. de Nat. deor.

Sublimo, ſublimas, pen. prod. { μετεωρίζω } ſublimare, Exaltare, in altum mittere, iréve. Ennius,

Si qui candentem in cœlo ſublimat facem. Nonius. Solin. cap. 45.

Sublimauit dixit Cato, id eſt, in altum extulit, Originum lib. 2, In maximum decus, atque in excelſiſſimam claritudinem ſublimauit. Id autem dicitur à limine ſuperiore, quia ſupra nos eſt. Feſtus.

Sublingio, ſublingionis, à ſublingendo, Qui auidè lingit. Plautus Pſeudolo,

Iam hic quoque ſceleſtus eſt coqui ſublingio. In editis verſus hic mirum in modum eſt deprauatus. Pro ſublingio enim ſubiiciũt, coquit ſub linteo, inepta & ſtolida ſententia.

Sublino, ſublinis, pen. corr. ſubleui, ſublini, ſubliui, pe. pro. ſublitum, pen. corr. { ὑποχρίω } ſublinere, Aliquantulum tingere, vel notare, & ceu quodam modo illinere. Corn. Celſus, Idem quoque vmbilico ſublitum facit. Plin. libro 35. capite 6. Hac minium ſublinunt, adulterántque.

Os ſublinere alicui, pro eo quod eſt Dare verba, & arte quadam illudere, reperitur aliquoties apud authores. Nonius Marcellus tractum putat à ridiculo quodam luſus genere, quo dormientibus ora pinguntur, & vt Budæus legit, fuligine inficiuntur. Plaut. Aulul. 22, Fidei cenſebam maximam multò fidem eſſe, ea ſubleuit os mihi peniſſimè. Idem Capt. 11. Et Epid. 9,

Ego ſi allegaſſem aliquam ad hoc negotium

Minus hominem quàm doctum, minúſque ad rem hanc callidum,

Os ſublitum eſſet. Ex Eraſmo.

Sublitio, ſublitionis, Verbale { ὑπόχρισμα } Eſt quaſi primum tectorium & fundamentum coloris eius quem reddi volumus inductione manus vltima.

Subliuidus, pen. corr. { ὑποπέλιος } Aliquantulum liuidus. Celſ. lib. 5. cap. 28. Puſtulæ eminent ſubliuidæ, aut pallidæ.

Sublucanus, pen. pro. Adiect. { ὑπόλυκος } vt antelucanus. Plin. lib. 11. cap. 12. Venit mel ex aëre, nec omnino prius Vergiliarum exortu, ſublucanis temporibus.

Subluceo, ſubluces, pen. pro. ſubluxi { ὑποσελαγέω } ſublucere, Aliquantulum lucere. Ouid. 1. Amor. eleg. 5,

Qualia ſublucent fugiente creſpula Phœbo: &c. Plin. li. 9. cap. 36. Nigricantis roſæ colore ſublucens.

Hunc retinens aries ſublucet corpore totus. Cic. in Arato,

Candida nec miſto ſublucent ora rubore. Ouid. epiſt. 20.

Violæ ſublucet purpura nigræ. Virg. 4. Georg.

Subluco, ſublucas, pen. pro. { ὑποκλαδεύω } ſublucare. Feſtus, Sublucare arbores, eſt ramos earum ſupputare, & veluti ſubtus lucem mittere.

Subluo, ſubluis, ſublutum, pen. pro. { ὑπολούω } ſubluere, Subtus lauare. Col. lib. 6. cap. 32. Intertrigo bis in die ſubluitur aqua calida: mox decocto ac trito ſale cum adipe defricatur, dum ſaniei vis emanat. Martial. lib. 6,

Iratus tanquam populo Charideme lauaris

Inguina ſic toto ſubluis in ſolio.

Sublutus, pen. prod. Participium. Martial. lib. 2. epigr. 42,

Zoile, quid ſolium ſubluto podice perdis?

Subluridus, pen. corr. Adiect. { ὑποπελιδνός } Aliquantum luridum ſignificat, Plaut. Amphit. 16,

-eodem in loco,

Signo eodem apparet probè, vt primum coiuit cicatrix rufula, Sublurida.

Subluſtris, & hoc ſubluſtre { ὑπόλαμπρος } Subluſtria verba dicuntur non ex toto corpore luminoſa, ſed aliquid luminis habentia. Gellius libro 13. de Catonis oratione, Quæ quoniam ſunt eloquentiæ Latinæ tunc primum exoriens lumina, verba quædam ſubluſtria libitum eſt mihi ἀπομνημονεύειν.

Nox ſubluſtris. Horat 3. Carm. ode 27.

Vmbra ſubluſtris, Virg 9. Æneid.

Subluuies, ſubluuiei { ἀλλουσία } Quemadmodum Illuuies, & Proluuies, pro Sordibus & immunditiis accipitur.

Subluuies, Genus morbi in diſcrimine vngulæ ouium naſcens. Col. lib. 7. cap. 5. Claui quoque dupliciter infeſtant ouem: ſiue quum ſubluuies atque intertrigo in ipſo diſcrimine vngulæ naſcitur: ſeu quum idem locus tuberculum habet, cuius media ferè parte canino ſimilis extat pilus, eíque ſubeſt vermiculus. Subluuies & intertrigo pice per ſe liquida, vel alumine & ſulphure atque aceto miſtis ritè eruentur.

Submergo, ſubmergis, ſubmerſi, ſubmerſum { ὑποβυθίζω } ſubmergere, Sub aquas mergere. Cic.1.de Nat.deor.
Propter quas Centaurus
Cedit Equi patris properans ſubmergere Chelis. Ibidem, Quot genera, quámque diſparia partim ſubmerſarum, partim fluitantium, & innantium belluarum, partim ad ſaxa natiuis teſtis inhærentium?
Medio in fluctu ſubmerſus. Virg.1.Æneid.
Submerſus voraginibus. Cic.1.de Diuinat.Qui cùm per agrum leontinum iter faciens, equum ipſe demiſiſſet in flumen, ſubmerſus equus voraginibus non extitit.
Submergere tota membra palude. Ouid.6 Metamorph.
Puppes ſubmerſas obruere. Virg.1 Æneid.
Innatare & Submerſum eſſe, contraria. Colum.lib.12.cap.4.
Virtus ſubmerſa tenebris. Claud.7.Paneg.

Submerus, penult. corr. Adiectiuum { ὑπάκρατον } Id eſt ferè merus. Plaut.Stich.4,
Næ iſte ædepol vinum poculo pauxillulo
Sæpe exantlauit ſubmerum ſcitiſſumé. Quædam exemplaria legũt ſubmetrum.

Subminia, ſubminiæ, Veſtis genus apud Plaut.in Epid.5,
-crocotulam,
Supparum, aut ſubminiam, ricum, baſilicum, aut exoticum.

Subminiſtro, ſubminiſtras { ὑποχορηγέω } ſubminiſtrare, Subſeruire, ſubporrigere. Cæſar 1.bel.Gal. Hæc ſibi eſſe curæ, frumentum Sequanos, Leucos, Lingones ſubminiſtrare: iámque eſſe in agris frumenta matura. Cic.pro Cælio, Palàm in eum tela iaciuntur, clàm ſubminiſtrantur. Idem pro Deiotaro, pecuniam ſubminiſtrare alicui.
Ad manum tela ſubminiſtrare. Quint.lib.5.cap.7.
Subminiſtrare auxilia & adiumenta. Cæſar 4. bell. Gall. Cicero 1. de Inuent.
Subminiſtrare tabellarios. Cic.ad Qu.frat.lib.2.15, Et quoniam tabellarios ſubminiſtras, hodierni diei res geſtas lupercalibus habebis.
Subminiſtrare aquam radicibus. Colum.lib.5.cap.10.
Subminiſtrare vires. Colum.lib.4.cap.24.

Subminiſtrator, ſubminiſtratoris. Senec.epiſt.115, Lætus pro ſuis voluptatibus habet alienarum ſpectaculum, ſubminiſtrator teſtíſque libidinum, quarum ſibi vſum cupiendo abſtulit.

Subminiſtratus, huius ſubminiſtratus, pen.prod. Verbale. Macrob.lib.7.Saturn.cap.12, Cibus exiguo ſubminiſtratu paulatim penuriam conſolatur.

Submiſceo, ſubmiſces, ſubmiſcui, ſubmiſcere: vnde Submiſtus. Tibull.lib.3.eleg.4,
Scylláque virgineam canibus ſubmiſta figuram. Sunt qui legant Subnixa.

Submitto, ſubmittis, ſubmiſi, pen.pro. ſubmiſſum { χαλάζω, ὑποχαλάω, ὑφίημι, ὑποκατακλίνω } ſubmittere, Notæ ſignificationis. Plin.libro 7. cap.30. Faſces lictorios ianuæ ſubmiſit is, cui ſe Oriens, Occidénſque ſubmiſerat.
¶Submittere vitulos habendo pecori, Admiſſarios facere. Seruius.
Vitulos non caſtrare, ſed alere vt tandem tauri ſint, ſoboli procreandæ idonei. Virg.3.Georg.
Et quos aut pecori malint ſubmittere habendo
Aut aris ſeruare ſacris, aut ſcindere terram.
¶Submittere progeniem vel Pampinum vitis, Id eſt, non reſecare, ſed ſinere vt creſcat, & vuas progeneret. Col.lib.3.cap.6. Idem libro 4.cap.6.
Submittere ſarmentum in materiam. Columella libro 4. cap. 6. Idem libro 3.cap.10. Ideo in reſecem ſubmitti, vt progenerare poſſit.
Submittere prata in fœnum. Col.lib.11.cap.2. Cato ca.8. Pratum ſi irriguum habebis, fœnum non deficiet, ſi non erit, ſiccum ne fœnum deſiet ſubmittito.
¶Submittere fœtum matribus. Supponere, ſiue alendum præbere. Col.lib.3.cap.10. Idem libro 7. cap.4. Singuli agni binis matribus ſubmittendi.
Tauros ſubmittere. Virg.eclog.1,
Paſcite, vt antè, boues pueri, ſubmittite tauros. Qui locus duplicem habet interpretationem. Aut enim ad arationem refertur, bobus enim arabant Romani: tunc ſenſus erit, Submittite, ſubaudi iugo ad arandum, hoc eſt, domate & ſubiugate tauros, id eſt validiores iuuencos. Vel ad ſobolis propagationem pertinet: nam ſubmittere eſt propagandæ ſobolis gratia educare atque alere. Ad quem modum lib.3 Georg dixit,
Tu modò quos in ſpem ſtatuis ſubmittere gentis &c. Vide paulo antè, SVBMITTERE VITVLOS HABENDO PECORI.
Submittere genua, pro Flectere & incurare. Plin.lib.8.cap.1. Nam quod ad docilitatem attinet, regem adorant, genua ſubmittunt, coronas porrigunt. De elephantis. Idem li.11.ca.48.
Genu flexum ſubmiſit. Ouid.4.Metamorph.
Latus ſubmiſit in herba. Ouid.5.Metamorph.
Oculos ſumittere. Ouid.3.Faſtor.
Somnus laſſos ſubmiſit ocellos. Ouid.in fragmento.
Poples ſubmiſſus in terra. Ouid.7.Metamorph.
Submittere fidem tormentis, apud Senecam, pro tormentis cogi ad fatendum aliquid contra fidem, epiſt.36.
¶Submittere per tranſlationem, vt Submittere animos. Liu.3.bel.Punic. Idem 6. ab Vrbe, Adeò ergo obnoxios ſubmiſerant animos, non infimi ſolùm, ſed principes etiam plebis, vt, &c.
Animos ſubmittere amori. Virg.4.Æn.
Submittere animum alicui periculo. Brutus ad Antonium libro 11.3. Quorũ fiducia nihil eſt quod nos terreas, neque enim decet aut conuenit nobis periculo vlli ſubmittere animum noſtrum.
Faſces populo ſubmittere. Quint.lib.3.cap.7.
Cedere alicui & faſces ſubmittere. Cic.de Claris Orat. Cùm enim in maximis cauſis verſatus eſſes, & cùm tibi ætas noſtra iam cederet, faſcéſque ſubmitteret, ſubitò in ciuitate cùm alia ceciderunt, tum etiam ea ipſa de qua diſputare ordimur, eloquentia obmutuit.
¶Submittere aliquid in oratione: cui contrarium eſt augere. Cic.3.de Orat. Neque id actores prius viderunt, quàm ipſi poetæ, quàm denique illi etiam qui fecerunt modos à quibus vtriſque ſubmittitur aliquid, deinde augetur, extenuatur, inflatur, variatur, diſtinguitur. Idem 1. Verr. Vt in actoribus Græcis fieri videmus, ſæpe illum qui eſt ſecundarum, aut tertiarum partium, cùm poſſit aliquanto clarius dicere quàm ipſe primarum, multum ſubmittere, vt ille princeps quammaximè excellat.
¶Submittere pretia, Minuere. Plin.lib.29.cap.1.
¶Submittere ſe, cui Extollere ſe, opponitur. Cic.de Amic. Quamobrem vt ij qui ſuperiores ſunt ſubmittere ſe debent in amicitia, ſic quodam modo inferiores extollere. Idem pro Plancio, Appellaui populum, tribubus ſubmiſi me, & ſupplicaui. Horat.1.epiſt.1,
Et mihi res, non me rebus ſubmittere conor.
Submittere faſtigium. Vide FASTIGIVM.
¶Submittere alicui, Id eſt ſubrogare vel ſucceſſorem mittere alicui. Cic.de Prouinc.Conſul. Huic vos non ſubmittetis? Hunc diutius manere patiemini? Id eſt an non vultis vos ô iudices alium huic ſubrogare?
Submittere ſe in humilitatem. Liu.8.bel.Maced.
Submittere ſe in faſtigium priuatum. Liu.7 bel.Pun.
Ad menſuram diſcentis ſe ſubmittere. Quint. lib. 2.cap.3.6. De officiis præceptoris.
¶Submittere capillum, pro Demittere. Plin.epiſt.147.
Submittere barbam & capillum. Seneca in Conſolatione ad Polybium, cap.35. Suet.in Iulio cap.67. *laiſſer croiſtre ſa barbe & ſes cheueux*.
Submittere pro Subornare. Senec.libro 2 de Tranquil.vitæ
Submittere vtilia in locum inutilium. Id eſt, ſubſtituere. Vlpian. in l. Vetus fuit quæſtio. in fine. D. de vſufructu. Planè ſi gregis vel armenti ſit vſusfructus legatus: debebit ex natis gregem ſupplere, id eſt in locum capitum defunctorum vel inutilium alia ſubmittere: vt poſt ſubſtituta fiant propria fructuarij.
Submiſſus accuſator, & falſa accuſatio. Suetonius in Nerone, cap.28, Submiſſis Conſularibus viris, qui regio genere ortam peierarent.
Submittere alicui delatores. Martianus in l. Diuus. D. De iure patronatus.
¶Submittere, Clanculum & furtim mittere. Sueton.in Cæſare, Submiſſis nonnunquam lictoribus atque militibus. Cic.in Verrem, Iſte tametſi ſingulari eſt audacia, tamen ad pupillæ matrem ſubmittebat. Cæſar 4.bel.Gal. Et quos laborantes conſpexerat, iis ſubſidia ſubmittebat. Cic.5. Verr. Submittebat iſte Timarchidem, qui moneret eos, ſi ſaperent vt tranſigerent.

Submiſſus { κεχαλασμένος } Participium, ſiue nomen ex participio. Liu.1.ab Vrbe, Lupam ſitiẽtem ex montibus qui circa ſunt, ad puerilem vagitum curſum flexiſſe: eam ſubmiſſas infantibus adeò mitem præbuiſſe mammas.
Submiſſa faſtigio planities. Liu.7.bel.Pun.
Submiſſa prata. Varro 1.de Re ruſt.cap.49.
Submiſſus & Abiectus, cui contrarium Efferens ſe. Cicero 1. Offic. Priuatum autem oportet æquo & pari cum ciuibus iure viuere, neque ſummiſſum & abiectum, neque ſe efferentem: tum in Rep. ea velle, quæ tranquilla & honeſta ſint.
Submiſſum & populare. Cic.ad Att.li.1.15, Et is de quo ſcribis, nihil habet amplum, nihil excelſum, nihil non ſubmiſſum atque populare.
Submiſſum & molle aliquid facere. Cic.4. Tuſcul. Nam videndum eſt in vtriſq; nequid humile, ſubmiſſum, molle, effœminatum, fractum, abiectúmque faciamus.
Submiſſa oratione loqui de pace. Cæſar 3.bel.Ciuil. Cic.pro Planco, Submiſſa voce agam, tantum vt iudices audiant. Martial.lib.8,
Hos comes inualidus ſubmiſſa voce precatur, &c.
Sono ſubmiſſo dicere aliquid. Tibull.lib.3.eleg.1.
Submiſſum dicendi genus concitato opponitur. Quintilianus lib.11.cap.1.
Submiſſa oratio & lenis. Quintil.lib.11.cap.1.

Submiſſio verbale, f.g. { χάλασμα } Ipſe ſubmittendi actus.
Contentio & ſubmiſſio vocis, contraria. Cic.1.Offic. Ex locutione, ex reticentia, ex contentione vocis, ex ſubmiſſione, ex cæteris ſimilibus facilè iudicabimus quid eorum aptè fiat.
Elatio & ſubmiſſio, contraria. Cic. in Topicis. Parium autem comparatio nec elationem habet, nec ſubmiſſionem: eſt enim æqualis.
Submiſſio orationis. Cic.in Orat. Itémque ſi quæ verborum iterationes contentionem aliquam & clamorem requirent, erunt ab hac ſubmiſſione orationis alienæ.

Submiſſè, Aduerbium { ὑφειμένως, ἀτρέμας. } Cic.pro Plancio, Meum beneficium potius ad eum detuli, qui à me contenderat, quàm ad eum qui mihi non nimis ſubmiſſè ſupplicarat.
Submiſſè dicere, Cic.2.de Orat. Quare qui aut breuiter, aut ſubmiſſè dicunt, docere iudicem poſſunt, commouere non poſſunt, in quo ſunt omnia.
Loqui ſubmiſſé. Quint.lib.6.cap.5.
Submiſſè ſe gerere. Cic.1.Offic. Vt quanto ſuperiores ſimus, tanto nos geramus ſubmiſſius.
Quidam ſcribunt ſummiſſè, conuerſo b in m: quod & in aliis dictionibus compoſitis à ſub ferè fit, quæ ab m incipiunt.

Submiſſim, Aduerbium { ὑποχα } Idem quod ſubmiſſé. Sueton. in Auguſto, cap.74, Nam & ad communionem ſermonis tacentes, etiam ſubmiſſim fabulantes prouocabat.

Submoleſtus, Adiectiuum { ὑποδύσφορος } Parum moleſtus. Cic. ad Attic. lib. 16.333, Illud eſt mihi ſubmoleſtum, quòd parum Brutus properare videtur.

Submo

Submoleſtè, Aduerb. { ὑποδυσφόρως } Cic. Att. lib.5. Te in Epirum ſaluum veniſſe, & vt ſcribis, ex ſententia nauigaſſe, vehementer gaudeo: non eſſe Romæ meo tempore perneceſſario, ſubmoleſtè fero.

Submoneo, ſubmones, pen.corr. ſubmonui, ſubmonitum, penult. corr. { ὑπαναμιμνήσκω } ſubmonere, Latenter, ſiue vt ait Donatus, leuiter monere. Terent.Eun.3 5,
-ſubmonuit me Parmeno
Ibi ſeruus, quod ego arripui. Scribitur & ſummoneo. Plin. epiſt.2. lib.1. Quoties paulùm itinere decedere non intempeſtiuis amœnitatibus ſubmonebamur.

Submoroſus, penul.prod. Adiectiuum { ὑποδύσκολος } Vtcunque moroſum ſignificat. Cic.2.de Orat. Me quidem herculè valde illa mouent ſtomachoſa, & quaſi ſubmoroſa ridicula: non quum à moroſo dicuntur: tunc enim non ſal, ſed natura ridetur.

Submoueo, ſubmoues, pen.corr. ſubmoui, ſubmotum, penul. prod. { ὑποκινέω } ſubmouere, Clàm ſiue ſubtus, vel à longè mouere. Liuius 3.ab Vrbe, I, inquit, lictor ſubmoue turbam, & da viam domino ad prehendendum mancipium. Cic. pro Flacco, Quæ ſciſceret plebs, aut quæ populus iuberet ſubmota concione, diſtributis partibus, &c.
Inſtantes ſubmouere, Repellere reſiſtentes. Ouid.12.Metam.
Longè ſubmotos arcet arena. Virg.6.Æneid.
Patria ſubmotus, Relegatus. Ouid.4.de Pont.eleg 16.
Populum ſubmouere oppoſita ſera, Arcere. Ouidius 3. Amor. eleg.13.
Pudor ſubmotus, Amotus, expulſus. Horat.epod.11.4.
Submoſſes, pro Submouiſſes per ſyncopen. Horat.1.Serm.ſatyr.9,
-diſperéam ni
Submoſſes omnes.
¶Submouere, ſine adiecto, vt tamen ſubaudiatur turbam: pro eo quod dicimus *faire place, comme font les bedeaulx, & ſergens auec leurs verges*. Liu.lib.8.bel.Punici, In prætorio tetenderunt Albius & Arrius claſſicum apud eos cecinit: ſignum ab iis petitum eſt: ſederunt in tribunali proconſulis Scipionis: lictor apparuit: ſubmouente eo inceſſerunt: faſces & ſecures prælatæ ſunt.
¶Submoueri, Imperſonale: Seneca de Prouident. Quid ergo? fœlix Lucius Sylla quòd ei deſcendenti in forum gladio ſubmouetur. Id eſt, quod gladio diſpellitur turba ne viam eius impediat.
Inſidias ſubmouere. Propert.lib 1.eleg.19.
Tabes ſubmota eſt capiti. Demptum eſt è caluaria cerebrum corruptum. Lucan.lib.8.
Submoueri maleficio magnitudine pœnæ. Cicero pro Roſcio Amer. Vt quos natura ipſa retinere in officio non potuiſſet, ij magnitudine pœnæ maleficio ſubmouerentur.
¶Submouere, Separare. Plinius lib 3.cap.19. Germaniam ab Italia ſubmouent.
Submouere aliquos in extremam aciem, Vide ACIES.
Arcere & ſubmouere. Plin.in Paneg.
Submouere aliquem à negotiatione. Colum.lib.1. A Proconſulatu. Plin.epiſtol.36. Ab haſta. Liu.9. bell. Maced. Scribitur & ſummoueo, vt dictum eſt de Submitto.

Submotor, pe.prod. Verbale. Liu.5.Decad.lib.5. Submotor aditus, præco accenſus, inſueta omnia oculis auribúſque.

Submuto, ſubmutas, pen. producta, ſubmutare, Vide SVMMVTO, ſummutas.

Subnaſcor, ſubnaſceris, ſubnatus ſum { ὑποφύομαι } ſubnaſci, Vltra & poſt iam nata naſci, ſuccreſcere. Plin.lib.11.cap.23. Atque ita ſubnaſci ſui generis plumas. Idem lib. 5. cap. 1. Fructibus omnium generum ſponte ita ſubnaſcentibus, vt nunquam ſatietas voluptatibus deſit. Idem lib. 12. cap. 3. Malus Aſſyria omnibus horis pomifera eſt, aliis cadentibus, aliis matureſcentibus, aliis verò ſubnaſcentibus.

Subnato, ſubnatas, pen.corr. ſubnatare. Silius lib.14,
Tranſfigitur valida medius, dum ſe alleuat alui
Cuſpide Marmarides Scyron: pars ſubnatat vnda
Membrorum, pars extat aquis.

Subnecto, ſubnectis, ſubnexui, ſubnexum { ὑποδέω } ſubnectere, Nectere ſub re aliqua. Virg.1.Æneid.
Aurea ſubnectens exertæ cingula mammæ. Idem 10. Æneid.
-fuſos ceruix cui lactea crines
Accipit, & molli ſubnectit circulus auro. Et 5. Æneid. Plinius lib. 28.cap.2, Duabus literis Græcis P & A chartam inſcriptam, circunligatam lino, ſubnectebat collo.
¶Subnectere { ὑποπλέκειν } Subiungere. Plin.lib. 24. cap.14, His ſubnectemus ea quæ Græci communicatione nominum in ambiguo fecere, ánne arborum eſſent. Aliud exemplar habet ſubtexemus. Quintil.lib 3.ca.3, His adiecerunt quidam ſextam partem, ita vt inuentioni iudicium ſubnecterent.
Subnexus, Participium: vt Comam ſubnexus. Stat.5.Sylu.3.

Subnego, ſubnegas, penul.corr. { ὑπαρνέομαι } ſubnegare, Aliquantulum negare. Cic.Trebatio, lib 7.epiſt.20. Veruntamen quod præſenti tibi propè ſubnegarem, id abſenti debere non potui.

Subniger, ſubnigra, ſubnigrum, penul. corr. { ὑπομέλας } Aliquantulum nigrum. Plaut.Merc.12,
-bucculentum, breuiculum,
Subnigris oculis, oblongis malis. Varro 2. de Re ruſt.ca. 5. Subnigris labris pecudes. Vide SVBLIVIDVS.

Subnitor, pen.prod. ſubniteris, ſubnixus ſum { ὑπερείδομαι } ſubniti, Idem quod niti, nihil enim videtur minuere compoſitio. Plau. Perſa 9,
Subnixis alis me inferam, atque amicibor glorioſe. Sic Cicero in Somnio, E quibus duos maximè inter ſe diuerſos, & cœli verticibus ipſis ex vtraque parte ſubnixos, obriguiſſe pruina vides. Idem 1. de Oratore.
Solio ſubnixa reſedit. Virg.1.Æneid.
Subnixus & fidens innocentiæ animus. Liu.4 ab Vrbe.
Barba ſubnixa rutilis capillis. Hoc eſt, ſubiecta. Ouid. 6. Metam.
Matrimonium liberis ſubnixum. Vlp.in l.1 § vlt.D.de lib.exhib.
Priuilegio ſubnixus. Aurelius Arcadius in l. 1. ſub finem. D. de off. præfecti prætorio.
Subnixus victoria. Liu.5 bel.Pun.

Subnoto, ſubnotas, penultima correp. { ὑποσημειόω } ſubnotare, Martial.libro.1,
Et non ſobria verba ſubnotaſti. Hoc eſt, notaſti & memoriæ mandaſti verba quæ ego potus & ebrius dixi. Idem lib.6,
Quidam me modò Ruffe diligenter
Inſpectum, velut emptor aut laniſta
Quum vultu digitóque ſubnotaſſet,
Tu ne es, tu ne ait, ille Martialis? Subnotaſſet, id eſt Diligenter conſideraſſet, & inſpexiſſet.
Subnotare libellos, id eſt ſubſcribere, confirmare. Plinius iunior libro 1.epiſtola 10 ad Arrium, Sedeo pro tribunali, ſubnoto libellos, conficio tabulas.

Subnubilus, penultima correpta, Adiectiuum { ὑπονέφελος } Parum nubilum. Cæſar 3.bel.Ciuil. Et quinque intermiſſis diebus, alteram noctem ſubnubilam nactus, extructis omnibus caſtrorum portis, & ad impediendum obiectis, tertia inita vigilia, ſilentio exercitum educit.
Limes ſubnubilus longa vmbra, Subobſcurus. Ouid.2.de Remed.

Subo, ſubas { καπρίζω } ſubare dicuntur ſues quum libidine pruriunt, vt equæ, equire. Plin.lib.10.cap.62. 11. Verres ſubantis audita voce, niſi admittatur, cibum non capit.

Subo, Dicuntur autem ſubare quadrupedes fœminæ cùm libidine flagrantes marem appetunt, & maximè ſues. Feſtus, Suillum genus inuiſum Veneri prodiderunt poëtæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem dea illa diligebat. Quidam autem quòd immundiſſimi ſint, ex omni manſueto pecore, & ardentiſſimæ libidinis, ita vt opprobrium inde mulieribus tractum ſit, cùm ſubare & ſubire dicuntur. Vtitur hoc verbo Horat.epod.12,
-iámque ſubando
Tecta, cubilia, tentáque rumpis.
Subatio, Verbale { καπρισμός } Plin.lib.8.cap.51. Implentur vno coitu qui & geminatur propter facilitatem abortiendi. Remedium ne prima ſubatione, neque ante flaccidas aures coitus fiat. De ſuibus.

Subobſcœnus, Adiectiuum { ὑπαισχρος } Cice.in Oratore, Illud admonemus tamen, ridiculo ſic vſurum Oratorem, vt nec nimis frequenti, ne ſcurile ſit: nec ſubobſcœno, ne mimicum.

Subobſcurus, pen.prod. Adiectiuum { ὑποσκοτεινός } Aliquantum obſcurus. Cic.de claris Orat. Grandes erant verbis, crebri ſententiis, compreſſione rerum breues, & ob eam ipſam cauſam interdum ſubobſcuri.

Subodioſus, pen.prod. Adiectiuum { ὑπομίσητος } Aliquantum odioſum. Cic.ad Attic.lib.1.3, Non mihi graue duxi ſcribere ad te de illius querimoniis, quum eas audire (quod erat ſubodioſum) leue putaſſem.

Suboffendo, ſuboffendis, ſuboffendi ſuboffenſum { ὑποβλάπτω } ſuboffendere, Aliquantum offendere. Cice.ad Q.fratrem, lib.2.10. Nam apud perditiſſimam illam infimam fæcem populi, propter Milonem ſuboffendit: & boni multa ab eo deſyderant, multa reprehendunt.

Suboleo, ſuboles, penul.corr. ſubolui, ſubolitum, pen. corr. { ὑπόζω } ſubolere: Quaſi olere, & odorem ſentire. Plaut.Pſeud.13. Corrumpitur iam cœna: hem ſubolet: ſis vide.
¶Subolere, per tranſlationem, Præſentiſcere, ſubdubitare. Plautus Caſina 6,
Tu ecaſtor tibi homo malam rem quæris, ſubolet ſentio. Teren. Phorm.3.1.
Nunquid patri ſubolet?
Suboles ab oleſcendo, id eſt creſcendo, vt adoleſcentes quoque & adultæ, & indoles dicitur. Lucretius lib.5,
Siue virum ſuboles, ſiue eſt muliebris origo. Virgil.
Chara Deûm ſuboles, magnum Iouis incrementum. Feſtus.

Suborior, ſuboriris, penul.prod. vel ſuboreris, penul. cor. ſubortus ſum { ὑποφύομαι } ſuboriri, Idem quod oriri. Plin. lib. 2. cap.93. Metallorum opulentia tam varia, tam diues, tam fœcunda, tot ſeculis ſuboriens. Lucret.lib.1.
Ex infinito ſuboriri copia poſſet.
Subortus, ſubortus, à verbo ſuborior quod eſt In alterius locum orior. Lucret.lib.5,
-ſtelláſque putandum
Ex alio, atque alio lucem iactare ſubortu

Suborno, ſubornas { ὑποκοσμέω } ſubornare, Aliquãtulum ornare, hoc eſt honorare, ſiue laudare. Plancus ad Ciceronem, li. 10. 23, Tu Cicero, quod adhuc feciſti idem præſta vt vigilanter, neruoſéque nos qui ſtamus in acie, ſubornes.
¶Subornare aliquem { κατασκευάζειν } Latenter ſeducere. Plautus Milite, 2,
-mox ei dominus ædium
Suam clientem ſolicitandum ad militem
Subornat. Gellius, In caput meum ſubornauit. Cicer.pro Deiotaro Hac ſuſpicione ſum perculſus: medicum iudicem ſubornabit, finget videlicet aliquod crimen veneni. Idem pro Roſc. Comœdo, Falſum ſubornauit teſtem Roſcius Cluuium, cur tam ſero?
Idem pro Cecinna, Et fictus teſtis ſubornari ſolet, & imponi falſæ tabulæ.
Aliqua pecunia aliquem ſubornare. Cic.13 Philipp.
Confeſſus es à te accuſatores eſſe inſtructos & ſubornatos. Cicero in Vatinium.
¶Subornare, pro In ſpeciem aliquam veſtire. Senec.lib. 3. de Benef. Quò te penulati iſti militum, non vulgarem quidem in cultum ſubornati, quò te, inquam, iſti efferunt?
Subornatus criminibus. Id eſt, clàm inſtructus criminandi materia. Liu 9.bel.Maced. Itaque ad inuidiam ei faciendam legatos Am-

bráciacenſes ſubornatos criminibus in Senatum introduxit.

Subpallidus, pen. corr. Adiect. { ὑποχλοος } Aliquantulum pallidus. Celſus lib.3.de medicina, Alterum eſt minus ſuper corpus eminens, latum, ſubuiride, ſubpallidum, magis exulceratum.

Subpinguis, & hoc ſubpingue { ὑποπαχύς } Aliquantum pingue. Celſus lib.10.cap.4, Peius eſt quod denſam cutem, & ſubpinguem, & ex toto glabram fecit.

Subpudet, Vide SVPPVDET.

Subrancidus, pen.corr. Adiectiuum { ὑπόσηπτος } Quod aliquantum rancidum eſt. Cic.in Piſonem, Extructa menſa non conchyliis aut piſcibus, ſed multa carne ſubrancida.

Subraucus, Adiectiuum { ὑποβεβραχώδης } Vtcunque raucum. Cic.de Claris Orat. Omniſque motus cum verbis ſententiiſque conſentiens, vox permanens, verum ſubrauca natura.

Subrectus, Vide SVBRIGO.

Subrefectus, Adiectiuum. Aliquantulum refectus. Patereulus lib. 2, Subrefectus primo conſpectu alloquióque chariſſimi ſibi ſpiritus. De Cæſare Auguſto moribundo loquitur.

Subremigo, ſubremigas, pen.corr. { ὑποκώπτω } ſubremigare, Subtus remigare. Plin.lib.9 cap.20, Cæteris ſubremigans brachiis, media cauda vt gubernaculo ſe regit. Virg.10 Æneid.

-dextra puppim tenet, ipſaque dorſo
Eminet, ac læua tacitis ſubremigat vndis. Id eſt, ſubnatat, vt ait Seruius.

Subrepo, ſubrepis, pen.prod.ſubrepſi, ſubreptum { ὑφέρπω, ὑφερπύζω } ſubrépere, Latenter repere. Plin.lib.34.cap.8, Fecit & puberem Apollinem ſubrepenti lacertæ cominus ſagitta inſidiantem. Scribitur & Surrepo, b in r conuerſo. Vide SVRREPO.

Subrepunt clatris animalia. Colum.lib.9.cap.1.
Ætas iners ſubrepit, Senectus tacitè aduenit. Tibul.libro 1.eleg.1.
Peſtis ſubrepens in imos artus. Catul.de Leſbia,71.
Horror tacitus ſubrepſit fratribus. Stat.1.Thebaid.
Subrepere ſe alicui, Furtim ſiue clàm recedere. Plaut.Mil.6.
Subrepere ſub tabulas. Cic.pro Sextio, Is quum quotidie gladiatores ſpectaret, nunquam eſt conſpectus: quum veniret, immergebat ſubitò, quum ſub tabulas ſubrepſerat.
Subrepſit hæc appellatio paulatim. Plin.lib.21.cap.2.
Subrepit animo iudicis inſinuatio, id eſt, In animum demittitur. Quintil.lib.4.cap.1. Idem ita ſubrepitur animo iudicis.
Subrepſit illi obliuio. Plin.lib.8.cap.22.

Subreptitius, Vide SVRREPO.

Subrideo, ſubrides, pen.prod. ſubriſi, ſubriſum { ὑπομειδιάω } ſubridere, Latenter vel aliquantum ridere, vel riſus ſigna oſtendere. Virg. 1.Æneid.

Olli ſubridens hominum ſator atque deorum. Cicero pro Roſcio Comœdo, Qua de cauſa? ſubridet Saturius veterator, vt ſibi viderur.
Subriſi modicè lenſque nutu. Martial.lib.6.
Limis ſubriſit ocellis. Ouid.3.Amor.eleg 1.
Subriſit crudele pater. Claud.2.in Eutrop.
Ira miſta ſubridens. Virg.10.Æneid.

Subridiculè, pen. corr. Aduerbium { ὑπογελοίως } Cic.2.de Orat. Quid hoc Neuio ignauius? ſeuerè Scipio. At in malè olentem, Video me à te circunuenire. Subridiculè Philippus.

Subrigo, ſubrigis, pen.corr.ſubrexi, ſubrectum { ὑπαίρω } ſubrigere, Idem quod paulatim attrigere, & in altum leuare. Plin.lib.9.cap.29, Supinus in ſumma æquorum peruenit, ita ſe paulatim ſubrigens, vt emiſſa omni per ſiſtulam aqua velut exoneratus ſentina, facilè nauiget. Idem lib.36.cap 9, Opus id feciſſe dicuntur x x. M. hominum. Ipſe rex quum ſubrecturus eſſet, vererétúrque ne machinæ ponderi non ſufficerent, &c. Virg.4.Æneid.

Tot linguæ, totidem ora ſonant, tot ſubrigit aures. Scribitur & ſurrigo. Colum.lib 7.cap.3. Vide SVRRIGO.

Caput ſubrigens. Senec.Herc.furent.6.

Subrectus, Participium { ὑπορθείς } vt Cuſpis ſubrecta, Silius lib.10.

Subriguus, Adiectiuum { ὑπόρδυος } Idem quod Irriguus. Plinius libro 17.capite 8, in craſſo, aut humido, aut ſubriguo à meſſe ad brumam.

Subripio, ſubripis, pen. corr.ſubripui, ſubreptum { ὑφαιρέω } ſubripere, Clàm auferre, ſuffurari. Plaut. Menæch. 4,

Hanc modo vxori intus pallam ſubripui. Mart.lib.12,

Prætori mappam ſubripit Hermogenes. Scribitur & Surripio b in r conuerſo. Vide SVRRIPIO.

Eripere & Subripere. Cic.in Parad. Quanti eſt æſtimanda virtus, quæ nec eripi nec ſurripi poteſt: neque naufragio, neque incendio amittitur: nec tempeſtatum, nec temporum permutatione mutatur?

Subripere per fraudem. Cic. pro Lege agraria, Vtrum populus Rom.eum, cui velit, deferat, an is imprudentiet Populo Rom.per legis fraudem ſubripiatur.
Subreptum Senatus conſultum. Cic.ad Atticum lib.10.195.
Subripere aliquid ſpatij. Cic.ad Atticum, lib.5.104. Etſi in ipſo itinere & via diſcedebant publicanorum tabellarij, & eramus in curſu: tamen ſubripiendum aliquid putaui ſpatij, ne me immemorem mandati tui putares.
Subripere aliquando vſurpatur pro eo quod eſt per mendacem narrationem aliquid extorquere & quaſi furari.

Subreptio, ſubreptionis { ὑφαίρεσις } Verbale, Ipſe ſubripiendi actus.
Subreptio, Impetratio quæ fit à principe, ſiue magiſtratu, per falſam rei narrationem.

Subreptitius, Adiectiuum { ὑφαιρετικὸς } vt Subreptitia poſtulatio, Subreptitiæ literæ, quæ ad falſam alicuius ſuggeſtionem conceſſæ ſunt.
Subreptitius puer, Furtim ſublatus. Plaut.Menæch.2.

SVBROGRINI populi in Alpibus, author Plin.lib 3.cap.20.

Subrogo, ſubrogas, penultima correpta { ὑπεισάγω } ſubrogare, Subſtituere. Plinius de Viris illuſt. Quia in locum Tricipitini collegæ Conſulem ſubrogauerat. Cicero ad Atticum libro 4.74, Vbcriores, ſi & ille libenter accipiet, & hi ſubrogentur qui villam me moleſtè ferunt habere. Vbi vetus codex legit Subringentur. Vide SVRROGO.

Subrogare collegam Conſul dicebatur, qui alterum in demortui Conſulis locum ſufficiebat. Cic.ad Brutũ,5. Liu.9.ab Vrbe, M.Cornelium Maluginenſem collegam ſubrogauit. Ibidem, lib.2, Quia nec collegam ſubrogauerat in locum Bruti.

Subrogatur lex. Vide ABROGO.

Subroſtrarius, Adiectiuum { ὑπρωτόνειος } Cælius ad Cic. libro 8, 1, Te ad IX. Calend. Iun. ſubroſtrarij (quod illorum capiti ſit) diſſiparant periiſſe. Vbi interpres, Subroſtrarij, qui erant infra Senatores, hoc eſt qui ſub roſtris ſedebant. Vetus tamen exemplar habet ſubroſtrani. Porrò ſic alij:

Subroſtrarij, id eſt, qui ſub roſtris ſedent nouarum rerum captatores. Nam à Roſtris omnia Romæ edicebantur. Subroſtrarios ea forma dici arbitrantur, quaſi ſubbaſilicanos, circumforaneos: non ex dignitatis gradu, vt voluit interpres.

Subrubeo, ſubrubes, pe. corr. ſubrubui { ὑπερυθραίνομαι } ſubrubere, Aliquantum rubere. Ouid.2.de Arte,

Plenáque purpureo ſubrubet vua mero.

Cælum ſubrubet. Ouid.2.Amor.eleg 5.

Subrubicundus, Adiect. { ὑπερυθρίας } Aliquantulum rubicundus. Plin. lib 25.cap.13, Herba eſt trixaginis ſpecie & mollitia, cauliculis ſubrubicundis. Sic apud Celſum.lib.8.cap.12.

Subrufus, pen.prod, Adiect. { ὑπόπυῤῥος } Aliquantum rufus. Plin.lib. 37.cap.10, Indica gentium ſuarum habet nomen, ſubrufo colore, in attritu ſudorem purpureum emanat. Idem lib. 21. cap. 7, Rhizotomos ſubrufa.

Subrufus aliquantum, criſpus, cincinnatus. Plaut. Capt.11.

Subrumus, ſubrumi, pen. corr. m. g. { ὑπομάστιος } Agnus qui adhuc ſub mamma eſt. Varro 2.de re ruſt.cap.1. Etſi parum habet lactis mater vt ſubiiciat ſub alterius mammam, qui appellantur ſubrumi, id eſt, ſub mamma: antiquo enim vocabulo mamma rumis, vt opinor. Ibidem, cap.11. Mammæ enim rumis, ſiue rumæ, vt antè dicebant, à rumi: & inde dicuntur ſubrumi agni: lactentes, à lacte.

Subrumor, ſubrumaris { ὑπομασσυθίομαι } ſubrumari, dicuntur hœdi quum ad mammam admouentur, quia ea rumis vocatur, vel quia rumine trahunt lac ſugentes, inquit Feſtus. Colum. lib. 7. cap. 43. Diligenti cura ſeruandum eſt, vt & ſuis quotidie matribus & alienis non amantibus agni ſubrumentur. Idem lib.12.ca.3.7. Nec minus intereſſe paſtoribus fructum cogentibus, aut fœtus ouium aliarúmve pecudum ſubrumantibus.

Subrunciui, limites ita nominantur ab Hygeno. Limites linearij menſuræ tantùm differminandæ cauſſa ſunt conſtituti: & ſi, finitimi interueniunt, latitudinem ſecundum legem Mamiliam acceperunt. in Italia itineri publico ſeruiunt ſub appellatione ſubruncuorum. habent latitudinem pedum octonum. hos conditores coloniarum, fructus aſportandi cauſſa, publicauerunt.

Subruncino, limites ita nominantur ab Hygeno. Limites linearij menſuræ tantùm differminandæ cauſſa ſunt conſtituti: & ſi, finitimi interueniunt, latitudinem ſecundum legem Mamiliam acceperunt. in Italia itineri publico ſeruiunt ſub appellatione ſubruncuorum. habent latitudinem pedum octonum. hos conditores coloniarum, fructus aſportandi cauſſa, publicauerunt.

Subruo, ſubruis, pen.corr.ſubrui, ſubrutum, pen.corr. { καταπαλάσσω } ſubruere, Deſtruere, ſubuertere. Cæſ.2.bel.Gal. Muruſque defenſoribus nudatus eſt, teſtitudine facta portis ſuccedunt, muíumque ſubruunt.

Muneribus ſubruit reges, auro proditoribus dato. Horat. 3. Carm.ode 16.

Dies ventura ſubruet arces mundi. Prop.lib 3.eleg.5.

Subruor, Lucret.lib.4, -& omnis
Subruitur natura, &c.

Subrutus, pen.corr. { κατασπαρὲὶς } Participium: vt caſtra ſubruta ferro. Propert.li.3.eleg.9.Liu.5.ab Vrbe, Subruta cuniculo mœnia.

Veſtigia **ſubruta** limo falleci. Eucſa, & ſubtereuntia. Fallaci, id eſt qui conditos ſibi greſſus decipiebat, & nutare faciebat. Stat.9. Thebaid.

Subruſticus, pen. corr. Adiect. { ὑπαγρὸς } Aliquantum ruſticus. Cic. de Claris Orat. Tum etiam ipſo ſono quaſi ſubruſtico proſequebatur atque imitabatur antiquitatem. Ibidem, Cotta quia ſe valde dilatãdis literis à ſimilitudine Græcæ locutionis abſtraxerat, ſonabátque contrarium Catulo, ſubagreſte quiddam, planéque ſubruſticum. Quod iam ſubruſticum videtur, olim autem politius. Cic.in Orat. Quod iam ſubruſticum videtur, olim autem politius.

Subrutilus, pen.corr. Adiect. { ὑποπυῤῥάνης } Parum rutilus. Plin. lib. 10.ca.33. Mærops pallido intus colore pennarum, ſuperné cyaneo, priori ſubrutilo. Idem lib.12.cap.14. Alij lentiſco ſimilem ſubrutilo folio arborem thuris prodidere. Idem lib.10.cap 3. Media magnitudine, colore ſubrutilo, rarum [redacted] nificat. Plinius lib. 12.cap.29. Subſalſa[redacted]

Subſanno, as, are, [redacted] is idem ſignificans, quod irridere { χλευάζω. [redacted] t ſuo loco apparet, irriſionem ſignificat, quæ & ſubſannatio dicitur. χλεσμὸς verbum frequens apud ſacratum literarum interpretem.

Subſcribo, ſubſcribis, pen. prod. ſubſcripſi, ſubſcriptum { ὑπογράφω } ſubſcribere, Subnotare, ſubſignare. Suet.in Auguſto, cap. 27. Pinarium equitem Romanum quum concionante ſe, admiſſa turba pagánorum, apud milites ſubſcribere quædam animaduertiſſet, curioſum & ſpeculatorem ratus, coràm conſodi imperauit.

Numerus aratorum quotannis apud magiſtratus ſubſcribitur. Cic.5.Verr.

Subſcribere audita. Quintil.lib.12.cap.8 Nec tanta ſit adtura memoriæ fiducia, vt ſubſcribere audita pigeat. Id eſt ſubnotare.

Exemplum literarum alicuius ſubſcribere. Balbus Ciceroni in epiſtolis ad Atticum lib.9 186. Cic.eidem, lib.8.159.

¶Subſcribere, Verbum eſt iudiciis & foro accommodatum, & ſignificat iudicium dictare, quaſique dicam ſcribere. Plin.lib.5.epiſt. 1, Poſt hoc Curianus à matre exheredatus, cum cæteris coheredibus, ſubſcripſit centumuirale iudicium: mecum non ſubſcripſit. Id eſt, controuerſiam mouit hæreditatis, teſtamentum ſcilicet impugnare vt inofficioſum volens. Idem, Scis te nõ ſubſcripſiſſe mecum: & iam biennium tranſiſſe omniáque me vſu cepiſſe. Id eſt, mecum querelam non eſſe expertum. Budæus.

¶Subſcribere dicebant veteres Iuriſconſulti, quod nunc *adiungere* dicũt. Subſcribendi igitur facta poteſtas dicendum, quod nunc dicunt, dictum eſt quod adiungere ſe poterit. Cic.3. Ver. Et qui iſtius Quæſtor fuiſſet, & ab iſto læſus inimicitias iuſtas perſequeretur, non modò deferendi nominis, ſed ne ſcribendi quidem, cum id poſtularet, facerent poteſtatem. Hoc etiam à Cicerone dicitur, Accedere ad cauſam, & Deſcendere in cauſam, & Incumbere in eandem cauſam, & Dimittere ſe in cauſam. Budæus.

In crimen ſubſcribere. Vipianus l. vlt D.de priuat.delict. Siquis actionem quæ ex male ſictis oritur, velit exequi: ſi quidem pecuniariè agere velit, ad ius ordinarium remittendus erit, nec cogendus eſt in crimen ſubſcribere.

¶Subſcribere ſignificat aliquando fauere, aſtipulari, & aſſentiri.

Marcellus in l. Non aliter, D de Adop. Non aliter enim voluntati eius, qui arrogate pupillum volet, etiam ſi cauſam eius ob alia probabit, ſubſcribendum erit. Colum.lib 1.cap 2. Quod ſi voto fortuna ſubſcripſerit, agrum habebimus ſalubri cælo, vberi gleba.

Iræ alicuius ſubſcribere. Ouid.1 Triſt.eleg.2.
Subſcribere odiis alicuius Liu.3 bel.Maced.
Votis alicuius ſubſcribere. Ouid.ad Piſonem.
Subſcribere luxuriæ cubantis. Celſ.lib 3.cap. 4. His enim vtcrioribus cubantis etiam luxuriæ ſubſcripſit, primis verò tortoris vicem exhibuit.

¶Subſcribere, cum accuſatiuo eſt cauſam ſententiæ teſtari, & addere. Cic.pro Cluentio, Video igitur iudices, animaduerſiſſe Cenſores in iudices quoſdam illius conſilii Iuniani, quam iſtam ipſam cauſam ſubſcriberent. Ibidem, 100. Nam hæc quidem, quæ de iudicio corrupto ſubſcripſerint, quis eſt qui ab illis ſatis cognita & diligenter iudicata arbitretur? In M. Aquilam & T. Guttam video eſſe ſubſcriptum.

Cauſam parricidij ſubſcribere. Cic.2 de Inuent.

Subſcribere rationes, Vide EXPENSO.

Subſcriptio, ſubſcriptionis, Verbale { ὑπογραφὴ, ὑποσημείωσις } Cic.1. Ver. Quartum quem ſit habiturus, non video: niſi quem fortè ex illo grege oratorum qui ſubſcriptione ſibi poſtulatunt, cuicunque vos delationem dediſſetis. Id eſt, qui poſtulauerunt à vobis vt ad quemcunque Verris accuſatio eſſet delata, ſibi liceret accuſationi ſubſcribere. Hæc Budæus. Cic. pro Cluentio, Quare quicquid de ſubſcriptionibus eorum mihi dicendum erit, eo dicam animo, vt omnem orationem meam, non de illorum facto, ſed de ratione cenſoria habitam exiſtimari velim.

Subſcriptio ac profeſſio agri. Cic.5.Verr In leontino iugerum ſub ſcriptio ac profeſſio non eſt plus triginta, decumæ triginta ſex medimnum vænierunt.

Iugerum ſubſcriptio ac profeſſio non eſt plus x x x. Cicero 5. Verrina.

Subſcriptio Cenſoria. Cicero pro Cluentio, Ne ſubſcriptio cenſoria non minus ca'amitatis ciuibus quàm præſcriptio acerbiſſima poſſit afferre Budæus cenſuram interpretatur. Vide Quintil. lib.5.cap.13.

¶Subſcriptio, decrerum: id eſt quod à principe vel præſide libello oblato, ſubſcribitur. l.j. D.de conſtit.Princip.l.1.C.Quomod.& quan. iudex.l.1.C.commination.epiſtol.

¶Subſcriptio, pro accuſatione. Senec.de benefic.lib.3.cap.26. Sub Tiberio Cæſare fuit accuſandi frequens, & penè publica rabies. Excipiebatur ebriorum ſermo ſimplicitas iocantium. Nihil erat tutum. Cœnabat Paulus Prætorius in conuiuio quodam, imaginem Tiberij Cæſaris habens exſculptam, eminente gemma. Rem inepti ſſimam fecero, ſi nunc verba quæſiero, quemadmodum dicam illum matellam ſumpſiſſe. Quod factum ſimul & Maro ex notis illius temporis veſtigatoribus notauit: At ſeruus eius cui nectebantur inſidiæ, ei ebrio annulum extraxit. Et quum Maro conuiuas teſtaretur admoram eſſe imaginem obſcœnis, & iam ſubſcriptionem componeret, oſtendit in manũ ſua ſeruus annulum. Alij legunt proſcriptionem.

Subſcriptor, ſubſcriptoris. Subſcriptores Pædianus eos ait eſſe appellatos cauſidicos, qui adiuuare accuſatorem poterant: quos oportebat ſummiſſius agere, quàm eum quem ſequebantur. Cic.1. Verr. Veruntamen L. Apuleium eſſe video proximũ ſubſcriptorem, hominem non ætate, ſed vſu fori [redacted] atque exercitatione tyronem. Budæus. Cic.ad Q fratem. [redacted] ino nihil accuſatore Lentulo ſub ſcriptoribus [redacted] ad Ciceronem, lib.8.8, Itaque ſine v[redacted]

Exercitat[redacted] Cic.1.Verr.

Vænalis aſcripto[redacted] alicuius. Ci. pro Domo ſua.

Subſcriptor & approbator. Gellius lib.5.cap.21.

Subſcus, ſubſcudis, pen.prod.f.g. Subſcudes tabellæ (inquit Feſtus) appellantur quibus tabulæ inter ſe conſinguntur: ſic dictæ quia quà immittuntur, ſuccidítur. Pacuuius, Nec vlla ſubſcus cohibet cõpagem. Cato cap.18. Orbem olearium latũ pedibus quatuor punicarnis coagmentis facito craſſum digitis ſex, ſubſcudes iligneas adindito. Eas vbi confixeris, clauis corneis occludito. Vitruuius lib.4. cap.7. Et ita ſint compactæ ſubſcudibus & ſeuericulis, vt compactura duorum digitorum habet laxationem.

Subſcudes, à ſuccudendo nomen videntur potius habere, quàm à ſuccidendo. Et ſi enim locus cui inſeruntur, excauatur, ſuccidítúrque inde aliquid vt immittantur, cùm tamen id fiat cudendo ſcalpris malleopercuſſis, & immittantur ictu mallei, non video, inquit Turnebus, cur non debeant potiùs à ſuccudendo quàm ſuccidendo deduci. Quòd ſi Feſtus à ſuccidendo ſcripſit, vt & fortaſſe ſcripſit, næ ab eo libentiſſimè diſſentio. Verba ſunt Turnebi.

Subſcudes, quæ & Subcudes. & Suſcudes dicuntur, ſunt lignea retinacula quæ etiam ſecuriculæ à forma vocãtur, quaſi ſecuriculę quibus duo tigna tenaciſſimè inter ſe vincũtur: vnde ſecuriclati cardines apud Vitruuium lib.10. licet vulgò ſecuridri legatur. Galli *hirundinum caudas* appellant. Apud Auguſtinum lib.15 de Ciuitate, ſuſcudines legitur. Vitruuius lib.10. cap. 10 de rympano ad molendam farinam loquens, Secundum id tympanum, maius item dentarum planum eſt collocatum: quo continetur axis habens in capite ſummo ſuſcudem ferream, qua mola continetur. Quod Vitruuius ſubſcudem hîc appellat: noſtri *ferrum mediolanum* vocant, ex quo forma ſubſcudis intelligi poteſt. Budæus.

Subſeco, ſubſecas, pen.corr. ſubſecui, ſubſectum { ὑποτέμνω } ſubſecare, Subtus vel paulatim ſecare. Colum.lib 2 cap.9. Quædam etiam ſubterranex peſtes, adulti is ſegeres radicibus ſubſectis enecant. Varro 1.de Re ruſt. cap. 50. Vbi falce ſecum tum teeram ſuccidunt ſtramentum: & manipulum, vt quemque ſubſecuerint, ponunt in terra. Plin.lib 18.cap.17. Quæ vellũtur è terra, non ſubſecantur. Ouid.4. Faſtorum,

Illa papaueream ſubſecat vngue manus.

Vngues ferro ſubſecare. Ouid.6. Faſt.

Subſeciuus, a, um: Iſidor. lib. 15. Ethymol. cap. 13. ſcribit ſubſecium propriè eſſe, quæ ſator de materia præcidens, quaſi ſuperuacua abiicit. Indéque ſubſeciuos agros dictos, quos in pertica diuiſos recuſant quaſi ſteriles, vel paluſtres. Itemque ſubſeciua, quæ in diuiſione agri non efficiunt Centuriam, id eſt iugera ducenta, quæ à ſubſecante linea ita appellata eſſe Frontinus in libro de agrorum qualitate ſcribit. A quo & eius interprete Aggeno Vrbico ſubſeciuorum duo eſſe genera didici: vnum quod in extremis aſſignatorum finium centuria explèri non potuit. Aliud, quod in mediis aſſignationibus & integris centuriis interuenit, quicquid enim inter quatuor limites minus, quàm interclusum fuerit aſſignatum in hac remanet appellatione, ideo quod is modus, qui aſſignationi ſupereſt, linea eludatur & ſubſecetur. Et generaliter ſubſeciuum appellatum, quod inter menſuralem lineam & Centuriæ extremitatem, minus, quàm vt Centuriam expleret, ſupereret. Tertul. lib. 1. aduerſus Marcionem: Et videndum, ne qua adhuc illi vacent ſubſeciua, in quibus & tertius aliquis ſtipare ſe Deus poſſit. Apuleius lib 8, Ac me relictum ſolum & ſubſeciuum cum faſtidio plerique præteriũt. Sueton. in Domitiano cap. 9, Subſeciua quę diuiſis per veteranos agris carpſim ſuperfuerant, veteribus poſſeſſoribus vt vſucapta conceſſit.

Ager ſubſiciuus is eſt Boëthio lib. 2. Geometriæ, qui ſecundum ſuas determinationes aſcriptus in finibus ſuis tabulario Cæſaris infertur, & qui beneficio conceſſus, aut aſſignatus Coloniæ fuerit: ſiue is proximus, ſiue longius poſitus: quem Colonia in tabulario Cæſaris manu ſubſcriptum habere debet. Item ager ſimilis ſubſiciuus eſt, qui non aſſignatus Reipublicæ, populóque, aut Coloniæ cuius finis circundatur, remanet in eius poteſtate qui aſſignare potuerit, hoc eſt principis.

Operæ ſubſeciuæ. Sunt autem operæ ſubſeciuæ, non principales (vt ita dicam) ſed proximæ, quas ludis, & feriis, ſcilicet quas à functione muneris in Rempublicam, forum, amicos, ſtudiis ac muſis damus. Dictæ ſubſeciuæ, ab iis quæ in agrorũ aſſignationibus Subſeciua nominantur: de quibus Frontinus, & nos paulò antè ex eodem. Ab hac ſimilitudine operæ, horæ, tempora, quæ amicorum, fori, reipublicæ ſuperſunt atque ex iis eripiuntur, & quaſi ſubſecantur quæ nobis reſeruamus, nec perire ſinimus, ſed in legendo, commentando, ſcribendo conſumimus, ſubſeciua nuncupantur. Quare apud Varronem lib.1.de re ruſtica, In ſubeeſſiuum, non ſubciſſiuum, apud M. Tullium multis in locis, apud cæteros ſcriptores eodem modo ſcribendum eſſe contendunt etiam docti. Vide Succiſiuus, in SVCCIDO.

Subſecundarius, Adiectiuum { ὑποδευτερίας } Idem quod ſucciſiuus, & quod quaſi ſecundo tempore aduenit. Gell.lib.20.cap.vltimo, Quantũ autem vitæ deinceps mihi deũm voluntate erit, quantũmque à cura publica, & à re familiari, procurandóque cultu liberorum meorum dabitur otium, ea omnia ſubciſiua & ſubſecundaria tempora ad colligendas huiuſmodi memoriarum delectationculas conferam.

Subſecundaria tempora dixit, quæ ſubciſiua alij vocant non inelegánter Gellius lib. vlt. cap. vlt.

Subſellium, Vide SVBSIDIO.

Subſentio, ſubſentis, ſubſenſi, ſubſenſum { ὑπαισθάνομαι } Subſentire. Aliquantulum ſentire, aduertere. Terent. Heaut. 3, 1,

-Etſi ſubſenſi id quoque,
Illos ibi eſſe, & id agere inter ſe clanculum.

Subſequor, pen. corr. ſubſequeris, ſubſequutus ſum { ὑπακολουθέω } ſubſequi, Statim ſequi. Plaut. Merc. 2.1,

Si quidem mecum fabulari vis, ſubſequere. Cæſar 8.bel. Gall. C. Calenum legatum cum legationibus duabus reliquit, qui iuſtis itineribus ſe ſubſequerentur.

Ipſe cum legionibus ſubſequor. Plancus Ciceroni, lib.10.15.
Furtim ſubſequi aliquem. Ouid epiſt.19.
Omnes hos motus ſubſequi debet geſtus. Cice.3.de Orat.
¶Subſequi aliquem, & imitari. Plin.in Panegy.
Iudicium alicuius ſubſequi. Ouid.epiſt.4.
Subſequitur Prætor voluntatem Imperatoris. Vlpianus in l. certum. D.de Confeſſis.

¶Aliud illico ſubſequatur aut atomos vllas è quibus quicquid efficiatur, illarum ſit diſſimillimum. Cic.4.Acade.

Subſequi ſermone. Cic. ad Appium, lib 3 1. Mirificè ipſe ſuo ſermone ſubſequutus eſt humanitatem tuarum literarum.

Subſequenti anno exitu veris emittunt paruas loeuſtas. Plinius lib. 12.cap.29.

Subſequenter, Aduerbium. Meſſala Coruinus ad Cæſarem Auguſtum, Nunc ad reges Romanos, conſules, dictatores, tribunos militares ac plebeios ſubſequenter calamum deducam. Paulò pòſt, Hinc

adversus Crustuminos subsequenter tumultuantes, in armis Romulus profectus, &c.

Subsericum, est, cuius substamen ex serico est. Bays. lib. de Re vestiaria, cap. 5.

Subsero, subseris, pen. corr. subsevi, pen. prod. subsitum, penul. corr. {ὑποφυτεύω} subserere. Colum. lib. 4. cap. 15. Plurimum interest, adhuc noua consitione pedamen omne vestiri: nec mox vineam tum subseri, quum fructus capiendus est. Hoc est, In demortuæ locum serendo substitui.

Arbores subserere. Vlp. in l. Vsufructu legato. §. vlt. D. de vsufruct.

Subseruio, subseruis, subseruiui, subseruitum, pen. prod. {ὑπηρετέω} subseruire, Seruiendo obtemperare. Plaut. Menæch. 17,

-ita istæc solent, quæ viros
Subseruire sibi postulant, fretæ dote feroces.

Subseruire alicui. Plaut. Amphit. 2. 4. Terent. And. 4. 4,

-tu vt subseruias
Orationi, vtcunque opus sit verbis, vide,

Subsessa, Subsessor, Vide SVBSIDEO.

Subsideo, subsides, pen. corr. subsedi, pen. prod. subsessum {ὑφίσταμαι, ὑφιζάνω} subsidere, Subtus sedere, & sine motu est. Columella, Villica debet curam adhibere, vt si quæ feces, aut amurcæ in fundis vasorum subsederint, semel statim emundentur. Idem lib. 12. cap. 19.

Subsidet pecunia apud eum. Plin. epist. 77. Id est, remanet.

Subsidere in castris. Cæsar 6 bell. Gall. Cic. in Salustium, Quicquid impudicorum cylonum parricidarum, sacrilegorum, debitorum fuit in orbe, municipiis, coloniis, Italia tota, sicut in fretis subsederant. Virg. 5. Æneid.

Extremus, galeáque ima subsedit Acestes. Vbi Seruius, subsedit, remansit: nec enim proferebatur sors quæ remanserat sola: aut certè delituit.

Subsidere in via. Cic. ad Atticum, lib. 5 104. Itaque Subsedi in ipsa via, dum hæc quæ longiorem desyderant orationem, summatim tibi perscriberem.

Subsidere, pro Clàm subsistere, & in insidiis ad stuprum delitescere. Virgil. 11 Æn. -deuicta Asia subsedit adulter.

¶Subsidere, pro Insidiari. Cic. pro Milone, Cur neque antè occurrit, ne in villa resideret? nec eo in loco subsedit, quo noctu venturus esset? Budæus.

Subsellium, subsellij {ἕδρα} Subsellia antiquis dictæ sunt sedes & pulpita, vel, vt ita dicam, scamna in quibus qui poetas recitantes audiebant, sedere consueuerant: vel in quibus ab equitibus spectabantur ludi. A subsedendo dicta, quasi subsedia, permutatione d in l: vt sella pro seda. nã Senatores in sellis altioribus consedebant. Persius, sat. 1, Trossulus exultat tibi per subsellia læuis. Plaut. Stich 8,

Scis tu me dudum esse imi subselli virum. Id est, qui soleam sedere in infimo loco. Scribit Asconius in Diuinationem Ciceronis, Subsellia esse Tribunorum, Triumuirorum, Quæstorum & huiusmodi minora iudicia exercentium, qui non in sellis Curulibus, nec Tribunalibus, sed in subselliis considebant.

Subsellium, Varro lib. 4. de ling. Lat. Vt subsidere, quod non planè sapit: sic quod non planè erat sella, subsellium dictum.

Homo resupinus super subsellium aut lectum est collocandus. Cels. lib. 7. cap. 26.

Destituere subsellia. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Subsellia item erant in Curia, vbi Senatores sedebant, vt ostendit Cic. 1. in Catil.

¶Subsellia etiam erant iudicum, id est, eorum qui publicis iudiciis disceptandis operam dabãt, autore Asconio in 4. in Verr. actione. Cic. pro Cluentio, Accusabat Tribunus pleb. idẽ in concionibus, idem ad subsellia. Idem in Vatinium, Quæro ex te, &c. num quis reus post vrbẽ conditam in Tribunal sui quæsitoris ascẽderit, eumque vi deturbarit, subsellia dissiparit, vrnas deleuerit, easque denique omnes res in iudicio disturbãdo commiserit, quarũ rerũ causa iudicia sunt cõstituta. Hoc in loco Tribunal. Cic. Prætori assignauit, qui iudiciis publicis præerat, & quæsitor vocabatur: subsellia verò iudicibus, qui reos sententiis suis tabellaribus iudicabant. Hæc Bud.

Occupare locum in subselliis. Cic. de Clar. Orat.

Subsellia, Iudicia publica dicebantur, quæ in foro Romano exercebantur sub diuo. Quint. lib. 12. cap. 8. Nonnunquam etiam inter ipsa subsellia didicisse se gloriantur. Idẽ lib. 10. cap. 5. Quod accidisse Portio latroni traditur, vt quum ei summam in scholis opinionem obtinenti causa in foro esset oranda, impensè petiuerit, vti subsellia in Basilicam transferrentur: ita illi cælum nouum fuit, vt omnis eius eloquentia contineri tecto ac parietibus videretur. Ex Budæo.

Optima fide & fama versari in subselliis. Cic. Bruto li. 13. 11.

Grandiorem & pleniorem vocem desyderant subsellia. Cicero de claris Orat. Vide COMITIA Comitiorum.

A subselliis in rostra rem deferre. Id est, à foro in rostra. Cic. pro Cluentio, Is, quasi non esset vllo modo ferendum, se ex iudicio discessisse victum, rem ab subselliis in rostra detulit.

¶Subsellia, Sedes in theatro. Suet. in Augusto, cap. 44, Facto igitur decreto Patrum, vt quoties quid spectãdi vsquam publicè ederetur, primus subselliorum ordo vacaret Senatoribus.

¶Subsellia, Vbi sedebant rei, & accusatores, & testes. Cicero pro Roscio Amerino. Erant ei veteres inimicitiæ cũ duobus Rosciis Amerinis, quorum alterum sedere in accusatorum subselliis video, alterum tria huiusce prædia possidere audio.

¶Subsellia, pro ipsis iudicibus aliquando accipitur. Martial. lib. 1, Sextiliane bibis quantum subsellia quinque. Budæus.

Subsessor, subsessoris {ἐπίβουλος} Qui delitescens insidiatur, & insidiis circunuentum interimit. Subsessores vocantur qui occisuri aliquẽ delitescunt. Seruius in illud 5. Æneid. -subsedit Acestes.

¶Subsessor, subsessoris, Qui clàm domi subsidet, insidiatúrque ad adulterium obeundum. Valerius Max. lib. 2. cap. 1, Nulli enim tunc subsessores alienorũ matrimoniorum oculi metuebãtur. ex Turneb.

Subsessa, subsessæ {ἐνέδρα} Subsessæ à Vegetio lib 3 cap. 6. dicuntur insidiæ, quib. in itinere exercitus imparatus, ac nihil tale suspicans, opprimi solet. Subscribit Seruius in illud 11. Æn.

-deuicta Asia subsedit adulter.

Subsidium, subsidij {ἐπιβοήθεια, ἀλκή, ἀντίληψις} dicitur id (inquit Festus) quod postpositũ est ad subueniendũ laborantibus. Erant autẽ triarij milites, nempe qui tertio ordine in acie constituerentur. Hi enim post omnes acies cum scutis, galeis, ocreis, gladiis, plumbatis locabantur: vt si fortè prima acies vinceretur, ab iis, veluti deintegro reparato certamine, victoria speraretur. Subsidebant itaque nixi genibus à quo subsidium dictum. Plautus,

Agite nunc, subsidite, quasi solent triarij. Cæsar de gestis in Italia, Ad eum mittit, nisi subsidium sibi submittatur, sese diutius sustinere non posse. Cic. ad Catonem, lib. 15. 4, His ego subsidiis ea sum consecutus, quæ nullis legionibus cõsequi potuissem. Subsidiũ (inquit Budæus) est vltima acies, quæ ad extremum discrimen succenturiata est: id quod Græci ἐπίταγμα dicunt. Vnde fit, vt Subsidium sit auxilium & opitulatio penè ad extremum casum seruata. Cæs. Cæsar subsidia ad omnes casus parabat.

Subsidia belli. Cic. pro Lege Manil. Aguntur certissima Pop. Rom. vectigalia & maxima, quibus amissis, & pacis ornamenta & subsidia belli requiretis.

Bellissimum subsidium, Vide BELLVS.

Fidissimum subsidium. Tacit. lib. 5.

Subsidium inutile bellis. Stat. 6. Thebaid.

Lautissima facultatum subsidia, Id est amplissimæ facultates, seu opes. Firmic. lib. 5. cap. 11.

Miserum & innocens subsidium. Cic. pro Fonteio.

Comparare subsidium, Vide COMPARO.

Constabilitæ subsidiis legiones. Lucret. lib. 2.

Currere alicui subsidio, Vide CVRRO.

Inuocare subsidium, Vide INVOCO.

Mittere subsidium, Vide MITTO.

Missus subsidio globus. Stat. 3. Thebaid.

Parare subsidium, Vide PARO.

Seruare quempiam subsidio bestiæ. Cic. Q. fratri, lib. 2. 7.

Venire subsidio. Cic. pro Fonteio, Venit huic subsidio misero atque innocenti Massiliensium cuncta ciuitas.

Subsidium, subsidij, pro loco in quo nauigia subsidere possunt, & stare, & suffugia habere. Ita subsidiũ simile quiddã est portui & stationi, etsi minus. Corn. Tacit. lib. 4. Quoniam importuosum mare, & vix modicis nauigiis pauca subsidia. Hæc subsidia Græci videntur ὑφόρμους appellare.

¶Subsidium, pro Adminiculo & auxilio. Cic. 2. in Catil. Quũ industriæ subsidia atque instrumenta virtutis in libidine, audaciáque consumerentur.

Subsidium senectutis. Cic. ad Atticum, lib. 15. 327. Res Hispanienses valde bonæ, modò Balbiriũ incolumẽ videã subsidiũ senectutis.

Subsidior, subsidiaris, subsidiatus sum, subsidiari. Hircius li. 8. bel. Gall. Perterriti non solùm ij qui cominus opprimebantur, aut eminus vulnerabantur, sed etiam qui longius subsidiari consueuerant.

Subsidiarius, Adiectiuum {ἐπιβοηθητικός} Quod in subsidium datur aut venit. Liu. 5. ab Vrbe, Paulùm erat ab dextera editi loci, quem subsidiariis repleri placuit. Sub. militibus. Ibidem lib. 9. Qui subsidiarias cohortes, quæ integræ ad longioris pugnæ casus reseruabantur, in primam aciem extemplò emisit.

Acies subsidiariæ, Vide ACIES.

Actio subsidiaria. l. 1. §. non tantum. D. de magistrat. conueniend.

Subsidiarius palmes, qui & præsidiarius, & resex à Colu. à Catone custos, & vinarius appellatur palmes. Colum. lib. 4. cap. 24. Subsidiarius, idemque custos in pollicem resecari non debet, quum palmæ, ex quibus proximi fructus sperantur, idoneo loco sitæ sunt.

Subsido, subsidis, pen. prod. præteritum & supinum mutuatur à subsideo, subsedi, subsessum {ὑφίσταμαι} subsidere, penul. corr. Subtus cadere, descendere: fit enim cum motu. Virg. Subsedit dubius. Idẽ li. 5, Subsidunt vndæ, tumidúmque sub axe tonanti

Sternitur æquor aquis. Ouid. 1. Metam.

Iussit & extendi campos, subsidere valles. Id est, depressas esse. Colum. lib. 6. ca. 1. Lateribus porrectis, lumbis latis, dorso recto, planóque, vel etiam subsidente, &c.

¶Subsido, subsidis, a sub & sido, significat ita sidere, vt planitiem efficiant. Lucret. lib. 5. -neq; enim poterãt subsidere saxa.

Poplite subsidens. Virg. 12. Æneid.

Mare subsidit. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.

Venti subsidunt. Propert. lib. 1. eleg. 8.

Vrbes subsident, terræque dehiscent. Lucan. lib 1.

¶Subsidere dicitur fœmina in coitu. Horat. Epod. 16,

Nouáque monstra iunxerit libidine,
Mirus amor, iuuet vt tigres subsidere ceruis. Id est, succumbere, se subiicere ad ineundum.

Subsidere & Consurgere, contraria. Liu. 8. bel. Pun.

¶Subsidere, Inuadere aliquando significat. Lucan. lib. 5,

Iure sed incerto mundi subsidere regnum
Chalcidos Euboicæ vana spe rapte parabas. Id est (ait Beroaldus) Inuadere. Inde dicti subsessores, occulti insidiatores. Sulpitius & Badius sic ordinant, O Appi rapte, id est seducte vana spe, parabas regnum Chalcidos Euboicæ subsidere, id est, Suppositum iri tibi, iure mundi incerto, id est dubio cui cedat.

¶Subsidere in loco aliquo, pro Commorari: cui opponitur Proficisci. Cic. ad Cecinnam, lib. 6. 8. Quid sim tibi author, in Siciliáne subsidas, an vt ad reliquias Asiaticæ negociationis proficiscare?

Impetus dicendi subsidit. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Mulierum menses subsidunt. Plin. lib. 22. cap. 8. Mulierum mensibus, siue subsidant, siue abundent, &c.

Subsignani, Milites olim dicebãtur, qui sub signis habebantur, & à legionariis differebant, quia sub aquila nonerant. Tacit. lib. 17. Penino itinere subsignanum militem, & graue legionum agmẽ hibernis adhuc niuibus traduxit.

Subsigno, subsignas. {ὑποσημειόω} subsignare. Festus, Subsignare, pro subscribere vtimur. Plin. epist. 1. lib. 3. Eundem mihi cursum, eundem terminum statuo, idque iam nunc apud te subsigno, vt si me longius euehi videris in ius voces ad hanc epistolam. Id est, suscribo, sigillo, obligo,, affirmo. Callistratus De iure immunitatis, Sed ne extenuentur facultates eorũ, quæ subsignatæ sunt fisco. Paulus Iurecons. D. de verb. signif. l. 39. Subsignatum dicitur quod ab aliquo subscriptum est: nam veteres subsignationis verbo pro subscriptione vti solebant. Cic. pro Flacco, Illud quæro, sunt'ne ista prædia cen sui censendo, habeãt ius ciuile: subsignari apud ærarium, apud Censorem possint?

Subsilio, subsilis, pen. corr. subsilui, & subsiliui, subsultum, {ὑπεκπηδάω} subsilire, paululum saltare. Plaut. Curcul. 3,

Pessuli, &c. Subsilite obsecro, & mittite istanc foras.

Ignes subsiliunt ad tecta domorum. Lucret. lib. 2.

Subsulto, subsultas, {ὑφάλλομαι} subsultare, Frequentatiuum, Idẽ. Plaut. Tu subsultas, ego miser vix asto præ formidine. Idem Casin. 10,

Vt subsultabat, postquam vicit villicus?

Subsultim, Aduerbium, {ὑφαλλομένως} Subsultando. Sueton. in Augusto, cap. 83. Mox nihil aliud quàm vectabatur & deambulat: ita vt in extremis spatiis subsultim decurreret.

Subsilles, dicebantur quædam lamellæ sacrificiis necessariæ. Paulus ex Festi sententia.

Subsimilis, pen. corr. Adiect. Cels. lib. 5. cap. 26 de sanguine, sanie, & pure, Μελικηρία crassior, & glutinosior, subalbida, melléque albo subsimilis fertur.

Subsimus, subsima, subsimũ, pen. prod. {ὑπόσιμος} Parum simus. Varro lib. 2. de Re rust. cap. 5. Vt sint benè compositæ, vt integris membris, &c. pilosis auribus, compressis malis subsimí sve, gibberibus demissis, &c.

Subsipio, subsipis, subsipere, Quod non planè sapit, vt vult Varro lib. 4. de ling. Latin.

Subsisto, subsistis, substiti, substitum, pen. corr. {συνίσταμαι, ὑφίστημι} subsistere, Cõtra sistere. Cæs. 1. bel. Gal. Quo prælio sublati Heluetij quòd quingentis equitibus tantã multitudinem equitum propulerant, audacius subsistere: nonnunquam ex nouissimo agmine, prælio nostros lacessere cœperunt.

Clypeo & dextra subsistere. Virg. 6. Æneid.

Ergo nec clypeo iuuenis subsistere tantum. Nec dextra valet.

Vires infirmæ subsistere valent. Tibul. lib. 4. ad Messalam, 1.

¶Subsistere feras, Excipere, non cedere irruentibus, vt ait Budæus. Liuius 1. ab Vrbe, Hinc robore corporibus, animísque sumpto, iam non feras tantùm subsistere, sed in latrones præda onustos impetum facere, pastoribus rapta diuidere.

¶Subsistere in aliquo loco, {διατρίβειν,} Commorari aliquandiu. Virg. 2. Æneid. -quater ipso in limine portæ

Substitit, atque vtero sonitum quater arma dedere. Liu. 4. ab Vrbe, Consules an ambo profecti sint ad arcem Caruentanam, an alter ad comitia habenda subsisterit, incertum diuersi autores faciunt.

Subsistere & expectare. Cic. pro Milone, Sic miloni quum insidiator esset, si illum ad vrbem noctu accessurum sciebat, subsistendum atque expectandum fuit.

Circa ima subsistere. Quint. in Proœm. lib. 1.

Lingua substitit in medio sono. Ouid. 1. Fast.

Lingua substitit timore. Ouid. epist. 23.

Ingeniũq; meis substitit omne malis. Repressũ est. Ouid. epist. 11.

Subsistit vnda, Stat, consistit. Virg. 8. Æneid.

¶Subsistere liti. Celsus in l. Si rẽ quæ. D. de euictionibus. Si de industria nõ venerint in iudiciũ, vnus tamẽ ex his liti substitit. Sic habẽt Pãd. Flor. & vulgati codices: quãuis Haloãder legat, litẽ sustineat.

¶Subsistere sumptui. Brutus Cic. lib. 11. 10, Non si Varronis thesauros haberem, subsistere sumptibus possem.

Subsistunt opes Romanorum apud eas gentes. Plin. lib. 6. ca. 28.

Subsistit proceritas balsami intra bina cubita: Hoc est procera est balsamus duos cubitos, nec amplius. Plin. li. 12. c. 25.

¶Subsistere, pro Dubitare. Vlpian. in l. Seruum. §. 1. D. De procur. Et quantũ ad filiũ familiâs, verum est: in seruo vero subsistimus.

Subsolanus, subsolani, pen. prod. {ἀπηλιώτης} Vẽtus Fauonio cõtrarius, vt ait Plin. lib. 2. ca. 46. Hic sole oriente subnasci videtur.

Subsortior, subsortiris, subsortitus sum, {ὑποκληρόω, ἀντικαθίστημι, ἐπιλαγχάνω,} subsortiri. Sorte in iudicum reiectorum locum substituere. Vnde subsortitos iudices dicimus qui etiam substituti dicuntur. Cic. 3. Verr. Cur ea quãdiu alium Prætorem, cum iis iudicibus, quos in horum locum subsortitus es, de te in consilium iturum putasti, tamdiu domi fuerunt? Idem pro cluentio, Si ex lege subsortitus non erat Iunius, aut si in legem aliquando non iurauerat, idcirco illius damnatione aliquid de Cluentiõ iudicabatur? Ibidem, Ab illo enim siue quòd in legem non iurasset, siue quòd ex lege subsortitus iudicem non esset, mulcta petita esse dicitur.

Subsortitio, subsortitionis, {ἀντικατάστασις,} Verbale. Suffectio. Sueto. in Iulio Cæsare, cap. 41. Ac ne qui noui cœtus recensionis causa mouẽri quandoque possent, instituit, quotannis in demortuorum locum, ex his qui recẽnsiti non essent, subsortitiõ à Prætore fieret. Asconius actione 2. in Verrem, moris fuisse scribit, celebrata iudicum reiectione haberi in officio Prætoris & in arca reponi nomina iudicum selectorum: reiectionẽque ideo dictam, quia quum multi iudices à Prætore suo ad consilium aduocandi essent, qui quæsitor fuisset in publica aliqua causa, vt ambitus, vt repetundarum, maiestatis: necesse erat primùm de Curia conscribi Senatoria, eo scilicet tempore quum Senatus iudicaret. Deinde in vrnam sortito mitti, vt de pluribus necessarius numerus confici posset. Tertio permitti accusatori ac reo, vt ex illo numero reiicerẽt quos putarent sibi inimicos, aut aliqua ratione incommodos fore. Solebat autem ex moribus, ac fama iudicũ ex illorum quos aut reiiciebant, aut retinebãt iudices, volũtate, coniecturam facere Prætor, qui causę suę cõfidere, qui corrũpere iudices vellet. Reiectione autẽ celebrata, in eorũ l. cum qui reiecti fuerãt, Prætor alios subsortiebatur, quoad numerus legitimus impleretur, quę subsortitio dicebatur. Nã prima delectio, sortitio erat: hæc aũt, subsortitio. His peractis iudices in leges iurabãt, vt obstricti religione iudicarẽt: quum iurassent omnes præter Pretorem, nomina eorum libellis continebantur, & vbique habebantur, ne pro selectis iudicibus (vt fit in multitudine) aliqui suppositi, corruptíque iudicarent. Hactenus ex Asconio. Cic. 3. Verr. Nam de subsortitione illa Iuniana Iudicum nihil dico. Idem pro Cluentio. Et quod C. Verres, Prætor vrbanus, homo sanctus & diligens subsortitionem eius in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.

Substamen, Vide SVBTEGMEN.

Substantia, Vide SVBSTO.

Substerno, substernis, substraui, substratum, pen. prod. {ὑποστρώννυμι, ὑποστόρνυμι} substernere, Sternere sub re aliqua. Terent. And. 4. 4,

-ex ara hinc sume verbenas tibi, Atque eas substerne. Plin. lib. 15. cap. 16. Cadiua separari, stramentis, storeis, paleísve substerni. Varro 2. de Re rust. cap. 9. Substernitur ei acus, aut quid aliud, quo molliore cubili facilius educantur.

Substernere nidos mollissimè. Cic. 2. de Nat. deor. Iam gallinæ, auésque reliquæ & quietum requirunt ad pariendum locum, & cubilia sibi nidósque construunt, eósque quàm possunt mollissimè substernunt, vt quàm facillimè oua seruentur.

Substernere semina ordei. Colum. lib. 5. cap. 9.

Substernere herbam ouibus. Cato cap. 37. Stipulas, ebulum, & cicutam, & circum sata herbam altam succide, & eam substernito ouibus, bubúsque.

Brachia substernens collo. Catull. Argon. 59.

Languidulósque paret tecum coniungere somnos,
Læua substernens robusto brachia collo.

Substernere alicui pudicitiam suam. Sueton. de August. cap. 68.

Substernere animo omnia. Subiicere, supponere. Cic. de Vniuers. Omne quod erat concretum atque corporeum substernebat animo interiúsque faciebat.

Delitias multas substernere, Abundè suppeditare. Lucret. lib. 2.

Substratus, huius substratus, pen. prod. masc. gen. {ὑπόστρωσις} Ipse substernendi actus: & aliquando id quod substernitur. Plin. lib. 18. cap. 30. Culmum saxosis locis quũ inaruit, baculo frangunt aut substratu fugant venenata.

Substramen, pen. prod. substraminis, n. g. {ὑπόστρωμα} Quod animalibus substernitur. Var. 3. de Re rust. cap. 10. Easque cellas prouident, ne habeant in solo humorem sed habeãt molle substramen è palea aliáve qua re. Ibidem cap. 6.

Substramen aliud significat apud Silium lib. 12. nimirum rotas, & lapsus.

Substillum, Tempus ante pluuiam iam penè vuidum, & post pluuiam non persiccum, quod iam stillaret, aut nondum desiisset. Paulus ex Festo.

Substillum, Morbus est quem stranguriam medici vocant, sic dictus antiquis eleganter, quòd stillatim cadat vrina in eo genere valetudinis. Cato de Re rustic. Nunc de illis, inquit, quibus ægrè lotium it, quibúsque substillum est. Annotauit Turnebus.

Substituo, substituis, substitui, substitutum, pen. prod. {ἀντικαθίστημι} substituere, Subordinare. Plinius lib. 10. cap. 54. Próque eis alia substituenda.

Substituere & supponere. Cicero 7. Verr. Tum iste homo nefarius in eorum locum, quos domum suam de piratis abduxerat, substituere & supponere cœpit ciues Romanos, quos in carcerem anteà coniecerat.

Permutare & substituere. Plin. lib. 5. cap. 9.

Substituere in locum & in vicem alterius, quod & sufficere dicimus. Columella lib. 11. cap. 1. Etenim qui me absente in meum locum substituitur, & vicarius meæ diligentiæ succedit, is ea quæ egõ scire debet. Idem lib. 5. cap. 6. Primam quamque senio aut tempestate afflictam summoueat, & in vicem nouellam sobolem substituat. Cicero 6. Verr.

Substituere aliquem crimini. Plin. iunior lib 6. epist. 31, Tertio die inducta cognitio est, multis sermonibus & vario rumore iactata, de Iulij Tyronis codicillis, quos ex parte veros esse constabat, ex parte falsi dicebantur. Substituebatur crimini Sempronius Senecio, eques Romanus. Id est, accusabatur, agebatur reus tanquam id crimen fecisset.

Substituere aliquem pro altero. Cic. 2. de Diuinat.

Substituere animo speciem quandam. Liu. 8. bel. Pun.

Heredem substituere, Vide HAERES.

Substitutio, Verbale {ἀντικατάστασις} Paulus Iureconsul. in vulgari substitutione, quã ei qui supremus morietur, heres substituitur rectè heres substitutus etiam vnico intelligitur. Vide substituere heredem in HAERES.

Substo, substas, substiti, substitum, pen. corr. {ὑφίστημι} substare, Constantem esse. Terent. Andr. 5. 4,

Perij, metuo vt substet hospes.

Substare, substantiam esse. Cic. in Topic. Non esse rursus ea dico, quæ tangi demonstraríque non possunt, cerni tamen animo atq; intelligi possunt: vt si vsucapionem, si tutelam, si agnationem definias, quarum rerũ nullum substet quasi corpus. hoc est, substãtia sit. Bud.

Substantia, substantiæ {οὐσία, ὕπαρξις, ὑπόστασις} Est quæ per se substat, & fundamentum est rei alicuius.

¶Substantia, Materia, & quasi essentia & soliditas, ac nerui cuiusque rei. Plin. Substantia omnis orationis fuit cohortatio eius ad pacem. Quintil. in Procemio lib. 1.

Substantia, Facultates. Quin. Vt plus substantię filio relinquerem. Scæuola l. Qui testamentum. D. De probationibus, Titio centum do lego, quæ mihi pertulit: quæ ideò ei non caui, quòd omnes fortunas & substantiam, siquam à matre susceperat, in sinũ meo habui sine vlla cautione. Item eidem Titio reddi & solui volo de substãtia mea centum quinquaginta, quæ ego ex reditibus prædiorum eius

percipi. Vlp. l. Tutor. D. Suspectis tutoribus, Si pupilli substantiam expilauit, sed antè quàm tutor esset, accusari debet expilatæ hereditatis: si minus, furti. Firmicus, lib. 4. cap. 2. Sed & paternam maternámque substantiam varia laceratione dilapidat Paulus. D. Vi bonorum raptorum. l. 1. non ita procul à fine, Vt ex bonis meis, hoc est ex substantia mea, res ablata esse proponatur.

Substantiæ facultas Firmicus lib. 5. cap. 1, Propriis tamen laboribus, substantiæ facultatem acquirens. Aliquot post versibus, Erit etiam in aliqua positus potestate, vnde paternæ substantiæ augeat facultatem. Idem lib. 4. cap. 18, Hi maximas consequentur substantiæ facultates.

Substantiuum {ὑπαρκτικός} nomen apud Grammaticos dicitur, Quod per se stare potest. Vide Priscianum.

Substantiuari, Substantiuum fieri: Valla lib. 3. cap. 4, Mille hominum licet dicere, quia mille substantiuatur.

Substrahere, Vide SVBTRAHO.

Substramen, Vide SVBSTERNO.

Substringo, substringis, substrinxi, substrictum {ὑποσφίγγω} substringere, Subtus constringere. Quint. lib. 10. cap. 5. Omissa supplere, & effusa substringere carbasa nautæ. Hoc est, colligere. Iuue. Sat. 6.
Nauseat, atque oculis bilem substringit opertis.
Comas substringens ligatas auro. Lucan. lib. 3.
Substringere aurem. Horat. lib. 2. Saty 4,
-aurem substringere loquaci. Id est, si tibi res est cum loquaci sene, aures tuas, si fieri potest, comprime, vel obtura, vt ne eius loquacitate offendaris: sed potius, vt eum, quàdiu ei videatur, loquentem perferre ac perpeti possis. Sic explicat Lambinus aliter quam Acro & Porphyr.

Substrictus {ὑπόσφιγκος} Participium, siue nomen ex participio, cui contrarium est promittens & effusus. Colum. lib. 6. cap. 20. Vt sit magna portio corporis, ventre paulò substrictiore, qui magis rectus, & ad ineundas fœminas habilis sit. De tauri forma.
Cura obstricta, Gracilia. Ouid. 11. Metam.
Frænis substrictis ora domita ligat, Aliquantulum arctis. Senec. Hippol. 10.
Ilia substracta, Constricta & parua. Ouid. 3. Metam.
Substricti testes. Plin. lib. 32. cap. 3. Quinimo paruos esse substrictósque & adhærentes spinæ, nec adimi sine vita animalis posse.

Substruo, substruis, substruxi, substructũ {ὑποδομέω} substruere, Subtus struere, subædificare. Plaut. Most. 3,
-& fundamentum Liberorum substruunt. Liu. 6. ab Vrbe, Capitolium quoque saxo quadrato substructum est, opus vel in hac magnificentia vrbis conspiciendum.

Substructio, Verbale {ὑποδόμησις} Cic. pro Mil. Ante fundũ Clodij, quo in fundo propter insanas illas substructiones facile hominum mille versabatur valentium aduersari. Ibidem, Substructionum insanis molibus oppresserat. Cæsar 2. bell. Ciuil. Colum. lib. 1. ca. 5. Sed & pro fultura & substructione fungentur aduersus ea, &c.
Insanæ substructiones. Plin. lib. 36. cap. 15. Vide INSANVS.

Subsulto, subsultas, Vide SVBSILIO.

Subsulum, est oculi vibrata subsultatio quam Barbari *Oeilliade* vocitant. Cælius lib. 7. cap. 29.

Subsum, subes, subfui {ὕπειμι} subesse, Infra esse. Plin. Suberant tecto abiegnæ trabes.
Subesse, Latenter inesse. Virg. 2. Georg.
Quippe solo natura subest. Quia naturaliter rerum omnium mater est terra: & vniuersa in se continet semina, licèt non appareant.
Causa subest. Ouid. 4. Fast.
Subest intra cutem vulnus. Planc. ad Cic. lib. 10. 18. Sed non possum non exhorrescere, siquid intra cutem subest vulneris.
Subest causa. Cic. 5. de Finib. Intelligatur aliquã subesse eiusmodi causam. Idem 1. Offic. Quum verò de imperio decertatur, bellóque gloria quæritur, causas omnino subesse tamen oportet easdem, quas dixi paulò antè, &c.
Subest cura tacita. Liu. 4. bel. Maced.
Subest simultas. Cic. pro Cælio. Sin autem iam suberat simultas, extincta erat consuetudo, dissidium extiterat, hinc, &c.
Subest spes. Cic. ad Att. lib. 3. 67. Neque enim (sed bonam in partem accipias) si vlla spes nostræ salutis subesset, tu pro tuo amore in me, hoc tempore discessisses.
Subest suspicio. Cic. 9. Philipp. At ea fuit legatio Octauij in qua periculi suspicio non subesset.
Subesse, Adiuuare. Plaut. Trinum. 15. -quod ago
Assequitur, subest, subsequitur, ita gaudiis gaudium suppetat.

Subsuo, subsuis, pen. corr. subsui, subsutum, pen. prod. {ὑποῤῥάπτω} subsuere, Subtus suere. Horat. 1. Serm. saty. 2,
-sunt qui nolint tetigisse nisi illas
Quarum subsuta talos tegat instita veste. Subsutam vestem prætextam intelligit, quæ fimbriæ institarum subsuebatur,

Subsurdus, Adiect. Aliquantũ surdus, vt Vox subsurda, apud Quint. lib. 11. cap. 3. Deinde vox non subsurda, rudis, immanis, &c.

Subtal, subtalis, n. g. Ex sub & talus cõponitur, significátque cauum pedis: quanuis & pro vola ponatur. Sipontinus.

Subtegmen, subtegminis, pen. corr. n. g. {κρόκη} Dicitur filum quod sub stamine texitur. Terent. Heaut. 2. 3, -anus
Subtegmen nebat: præterea vna ancilla erat. Ouid. 6. Metam.
Inseritur medium radiis subtegmen acutis. Catul. Argonaut. 59.
Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
Vestes picturatæ auri subtegmine. Virg. 3. Æneid.

Subtegulanea {ὑπόστεγα} Loca sub tegulis: distinguuntúrque à subdialibus, quæ Græci vocant ὑπαίθρια, sicut priora illa ὑπόστεγα, & κατάστεγα siue στεγαστά. Plin. lib. 36. cap. 25. Pauimenta credo primùm facta, quæ nunc reuocamus barbarica atque subtegulanea.

Subtemen, subteminis, Filum quod stamini subtexitur: vel vt Varro quod subit stamini. Ex quo loco quidam dicẽdum putãt substamen. Teren. Heau. Anus subtemen nebat. vbi vulgò loquitur subtegmen. Hor. Epod. od. 13.

Vnde tibi reditum certo subtemine Parcæ Rupere, &c. Sic enim legendum non subtegmine. Lambinus.

Subtendo, subtendis, subtendi, subtentum, & subtensum {ὑποτείνω} subtendere, Subtus extendere, Cato cap. 10. Lectum in cubiculo vnum, lectos loris subtentos quatuor, & communes tres. Lecton loris subtentos appellat, de solario loris propendentes, qui mos antiquorum erat.

Subtento, subtentas {ὑποπειράομαι} subtentare, Idem quod tentare. Plaut. Truc. 6,
Aduenisti huc subtentatum exornatis ossibus.

Subtenuis, & hoc subtenue {ὑπόλεπτος} Aliquantum tenue. Varr. 2. de Re rust. cap. 74. Non angusta iuba, crebra, fusca, subcrispa, subtenuibus setis implicata in dexteriorem partem ceruicis.

Subter, Præpositio {ὑπό, ὑποκάτω} vtrique casui seruiens, accusatiuo & ablatiuo. Relatiuum habet Super. Ferè autem semper accusatiuum haber, siue quies fuerit, siue motus. Statius,
Desilit in campos qui subter mœnia nudos
Asseruat manes. Poëticè ablatiuum habet. Virg. 9. Æneid.
-quum tamen omnes
Ferre libet subter densa testudine casus. Cic. in Somnio. Deinde subter mediam ferè regionem sol obtinet dux & princeps & moderator luminum reliquorum. Plin. lib. 3. cap. 19.
Subter radices earum. Virg. 3. Æneid.
Subter, cum ablatiuo Catull. ad Ortalum.
Troia Rhœteo quem subter littore tellus
Ereptum nostris obterit ex oculis.
¶Subter, sine casu, Cic. 3. de Orat. Qui omnia hæc quæ supra & subter, vnum esse & vna vi, atque vna consensione naturæ constricta esse dixerunt.

Subterduco, subterducis, pen. prod. subterduxi, subterductum {ὑποσφάζω} subterducere, Verbũ Plautinũ, pro Subterfugere, & clàm sese proripere ex aliqua societate vel loco. Datiuo iũgitur. Plaut. Milit. 6,
-serua istas fores,
Ne tibi clàm se subterducat istinc. Id est, ne hinc abeat, te inscio.
Subterduxit se tempus huic occasioni. Plaut. Asin. 7.

Subterfluo, subterfluis, subterfluxi, subterfluxum {ὑποῤῥέω} subterfluere. Plin. lib. 8. cap. 50. Torrente rapido minaciter subterfluente.

Subterfugio, subterfugis, pen. cor. subterfugi, pen. pro. subterfugitũ, pen. cor. {ὑποφεύγω} subterfugere, Clàm aufugere. Datiuo iungitur. Plaut. Bacchid. 17,
Nimio illæc res est magnæ diuidiæ mihi,
Subterfugisse sic mihi hodie Chrysalum.
¶Accusatiuo iunctum, Vitare significat. Plaut. Merc. 4.
Nequicquam ego mare subterfugi sæuis tempestatibus. Cic. de Amicit. Hæc ita multa quasi fato impẽdere amicitiis: vt omnia subterfugere, nõ modò sapiẽtiæ, sed etiã fœlicitatis diceret sibi videri.
Subterfugere, & deuitare. Cic. 2. Ver. Vt quoniam criminum vim subterfugere nullo modo poterat, procellam temporis deuitaret.
Subterfugere crimen. Cic. 3. Verr. Homo stultissime & amentissime, tabulas cùm conficeres, & quum extraordinaria pecunia crimen subterfugere velles, satis te elapsurum omni suspicione arbitrabare, si quibus pecuniam credebas, iis expensum non ferres.
Subterfugere imprudentiam alterius. Cic. 2. Ver. Tantum quisque habet in Sicilia, quantum hominis auarissimi & libidinossimi aut imprudentiam subterfugit, aut satietati superfuit.
Subterfugere militiam simulatione insaniæ. Cic 3. Offic.
Subterfugere pœnam & calamitatem. Cic. pro Cecinna.
Subterfugere periculum. Cic. ad Senatum, lib. 15. 1.
Subterfugere absolutè. Vlp. in l. Eum qui circa. D. de priuileg. credit. Eum, qui circa columnas se occultat, vt creditorem euitet: latitare placet. Nam & eum, qui recedit, hoc est qui subterfugit, vt ne secum aliqua actio moueatur, latitare placet.

Subterlabor, pen. prod. subterlaberis, subterlapsum {ὑπολισθάνω} subterlabi, Clàm elabi & effugere. Liu. 10. bel. Pun. Sed neque rostro ferire celeritate subterlabentem poterant, neque transilire armati ex humilioribus in altiorem nauem. Virg. 10. eclog.
Sic tibi quum fluctus subterlabere Sicanos, &c.

Subterlino, subterlinis, pen. corr. subterlini, & subterleui, pen. prod. subterlitũ, pen. cor. {ὑποχρίω} subterlinere, Subtus linere. Plin. lib. 28. cap. 7. Sotira obstetrix, tertianis, quartanísque efficacissimum dixit plantas ægri subterlini.

Subtermeo, subtermeas {ὑποπορεύομαι} subtermeare. Claud. de Aponi balneis, 5.
Et iunctos rapido pontes subtermeat æstu.

Subtero, subteris, pen corr. subtriui, subtritum, pen. prod {συντρίβω} subterere, Comminuere. Colum. lib. 12. cap. 5. Salis sextarium subterito, & subtrita cum quartario mellis aceto diluito. Ibidem cap. 56, Boues subterunt pedes, Continuo attritu vngulas subtus consumunt. Cato. cap. 72 Sic apud Senecam epist. 52. In molli pallustrísque pascuo iumenta saginata citò subteruntur.

Subtritus, pen. prod. Adiect. {ὑποτετριμμένος} vt Subtritæ vngulæ: hoc est attritu nimio corro'æ. Plau. Asin. 7.

Subterraneus, Adiect. {ὑπόγειος} Quod est sub terra. Colum. lib. 1. cap. 6. Vinctis qui saluberrimum subterraneum ergastulũ plurimis, sitque id angustis illustratum fenestris. Plin. lib. 9. cap. 57. Quicquid est, hoc certè minus admirabile talparum facit vita subterranei animalis. Idem lib. 36. cap. 13. Subterranea domus.
Subterraneæ pestes, Vide SVBSECO.
Regna subterranea. Iuuen. Saty. 2.
Subterraneæ venæ. Plin. lib 9. cap. 15,

Subtertenuo, subtertenuas {ὑπολεπτύνω} subtertenuare, Conterere. Lucret. lib. 1.
Annulus in digito subtertenuatur habendo. Hoc est in subteriore parte quæ proxima est digito, minuitur & atteritur, dum habetur in vsu frequenti.

Subtexo, subtexis, subtexui, subtextum {ὑποζεύγνυμι} subtexere, Subiungere; Translatione sumpta à textoribus, qui dum subtus texunt opus,

opus, claudunt & absoluunt. Plin. lib. 25. cap. 11. Verùm & generàtim, membratímque singulis corporum morbis remedia subtexemus. Liu. 7. bel Maced. Subtexit deinde fabulæ huic, Legatos Aetolos in Senatu inter cætera hoc quoque interrogatos esse.
Cœlum subtexere fumo, Cooperire. Virg 3. Æneid.
Cœlum subtexitur vmbra. Stat 3. Sylu. 1.
Subtexturus, pen. prod. Participium. Paterculus lib. 1. Huic rei per idem tempus ciuitates propagatas, auctúmque Romanum nomen, communione iuris, haud intempestiuè subtexturi videmur.

SVBTHEBAE oppidulum in Thebaico agro: Strabo lib. 9.

Subtilis, & hoc subtile, penul. prod. {λεπτός, ἱκανός, σιανός} Notæ significationis.
Subtilis argumentatio. Plin. lib. 2. cap. 108. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Conclusio subtilis & ad morem dialecticorum formata. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Corpora subtilia. Lucret. lib. 3.
Definitio subtilis. Cic. 1. de Orat.
Epistolæ subtiles, Vide EPISTOLA.
Filum subtile. Lucret. lib. 4.
Genus subtile vel spinosum potius disserendi. Cic. 3 de Fin. Stoicorum autem non ignoras quàm sit subtile, vel spinosum potius disserendi genus.
Gula subtilior. Colum. lib. 8 cap. 16. Hoc igitur periurium multorum subtiliorem fecit gulam, doctáque & erudita palata fastidire docuit fluuialem lupum.
C. Serenus subtilissimus homo: fuit enim & animi satis magni & consilij Cic. pro Plancio.
Ignis subtilis fulmini. Lucret. lib. 2.
Iudicium subtile. Cic. ad Catonem, lib. 15. 6, Nam ad meum sensum, & ad illud syncerum ac subtile iudicium nihil potest esse laudabilius, quàm est tua oratio. Hora. 2. epist. 1.
Palatum subtile. Horat. 2. Serm. saty 8.
Succus subtilissimus. Plin. lib. 11. cap. 5.

Subtilitas, pen. cor. subtilitatis {λεπτότης} Plin. lib. 10. cap. 75. Hęc nanque restant immensæ subtilitatis animalia. Cic. 1. Acad. Apud nostros enim non ignoras quæ sit & quanta subtilitas.
Alia est illa quum veritas ipsa limatur in disputatione, subtilitas. Cic. 2. Offic.
Subtilitas & elegantia scriptorum. Cic. ad Sulpitium, lib. 4. 4. Facilè cedo tuorum scriptorum subtilitati & elegantiæ.
Subtilitas iudiciorum. Mart. lib. 12.
Intima quæstionum naturalium subtilitas. Quint. lib. 1. cap. 4.
Angusta subtilitas, Vide ANGVSTVS.
Inenarrabilis subtilitas, Vide INENARRABILIS.
Ludicra subtilitas, Vide LVDVS.
Habere subtilitatem in dubiis. Quint. lib. 1. cap. 7.

Subtiliter, pen. corr. Aduerb. {λεπτῶς} Cic. 1 Acad. Sed Zeno quum Archesilam anteiret ætate, valdéque subtiliter dissereret, & peracutè moueretur, corrigere conatus est disciplinam.
Subtiliter connexæ res. Lucret. lib. 3.
Subtiliter & dilucidé. Cic. 1. Tusc. Si verò aut numerus quidã sit, animus, quòd subtiliter magis quàm dilucidè dicitur.
Versutè & subtiliter dicere. Cic. in Orat.
Disserere de aliqua re subtiliter & copiosé. Cic. pro Flac. 33.
Subtiliter iudicare. Cic. 6. Verr. Quod iste eruditus homo, & Gręculus qui hæc subtiliter iudicat, solus intelligit: si vnam literam græcam scisset, certè non sustulisset.
Subtiliter & Magnificè opponit inter se. Quint. lib. 8. cap. 3.
Subtiliter numerum exequi, pro Minutatim. Liu. lib. 3.
De Repub. quid ego tibi subtiliter? tota periit. Cic. ad Attic. lib. 2. epist. 21. hoc est, Quid minuta persequar?
Causas priuatas & tenues agere subtilius, capitis aut famæ ornatius. Cic. ad Pætum lib. 9. epist. 21.
Subtilissimè perpolitum. Cic. pro Cornel. Balbo, A quo hæc quæ ego nunc percurro, subtilissimè sunt omnia perpolita.

Subtimeo, subtimes, penultima correpta, subtimui {ὑποφοβέομαι} subtimere, Aliquantulum timere, subuereri, subformidare. Cicero 2. Philippica. Nunquid subtimes, ne ad te hoc crimen pertinere videatur?

Subtraho, subtrahis, subtraxi, subtractum {ὑφαιρέω, ὑφέλκω} subtrahere, De medio auferre. Plin. lib. 11. cap. 18. Subtrahitur itaque deducta multitudine. Ouid. in Ibin,
Subtrahitur presso mollis arena pede.
Solum subtrahitur. Virg. 5. Æneid.
Subtrahere fuga. Cæs. 8. bel. Gall. Magna autem impedimenta oppidanorum videret, quæ si clandestina fuga subtrahere conarentur, effugere, &c.
Subtrahere è pondere. Plin. lib. 33. cap. 9.
Subtrahere aliquid alicui. Plaut. Casina. 4.
Subtrahere aliquem bello dicitur morbus. Liu. Decad. 1. lib. 8. Furium graui morbo implicitum fortuna bello subtraxit.
Subtrahere se, Id est, otium amare & dignitates refugere. Plin. in Paneg. O rem memoriæ, literísque mandandam, præfectum Prætorij, non ex ingerentibus, sed ex subtrahentibus legere: eundémque otio, quem pertinaciter amet, reddere.
Subtrahere se à curia. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 2. 10. Quo ego me libentius à curia & ab omni Reip. parte subtraho.
Amplexu alicuius subtrahere se. Virg. 6. Æneid.
Aspectu alicuius subtrahere se. Virg. 6. Æneid.
Colla iugo subtrahere. Ouid. 5. Trist. eleg. 2.
Subtrahere aliquem famæ. Plin. epist. 145.
Subtrahere aliquem inuidiæ. Plin. de Viris illust.
Subtrahere aliquẽ iudicio. Liu. 6. ab Vrbe, Cui iudicio eum mors adeò opportuna, vt voluntariam magna pars crederet, subtraxit.
Subtrahere se labori. Colum. lib. 1. cap. 9. Id minimè conducit agricolæ, seu quia nemo suum proprium aliquod opus esse credit:

seu quia quum enixus est, non suo, sed communi officio proficit, ideoque labori multum se subtrahit.
Subtrahere se potestati dominorum. Martianus in l. Interdum. §. serui. D. de public. & vectigal.
Materiam furori alicuius subtrahere. Cic. pro Domo sua.
Neque verba sedem habere possunt, si rem subtraxeris. Cic. 3. de Oratore.
Timor ipse subtrahit vires. Ouid. epist. 14.
Subtrahere & adimere alicui vicariũ suę diligẽtiæ. Cic. pro Mure. Nolite mihi subtrahere vicarium meæ diligentiæ: nolite adimere eum cui Remp. cupio tradere incolumem ab his tantis periculis defendendam.
Subtrahere aluum. Cels. lib. 3. cap. 4.

Subtractus, Participium. Vlpian. in l. Sed si mors. D. De dona. Vt nunc plenissimam habeat infirmitatem quando ab hac luce fuerit subtractus.

Subtristis, & hoc subtriste, {ὑποσκυθρωπός} Aliquantulum tristis. Terẽt. And. 2. 6.
Subtristis visus est esse aliquantulum mihi.

Subtundo, subtundis, subtudi, penul. corrept. subtusum, penul. prod. {ὑποκόπτω} subtundere, Idem quod simplex, vel aliquantum tundere. Tibul. lib 1. eleg. 10.
Flet teneras subtusa genas, sed victor & ipse.
Flet sibi dementes tam valuisse manus. Hoc est, genas habens aliquantulum tusas, seu percussas.

Subturpis, & hoc subturpe, Adiect. {ὑπαισχρός} Parum turpe. Cic. 2. de Orat. Exprimenda enim sunt, & ponenda ante oculos ea, quæ videantur & verisimilia, quod est proprium narrationis: & quæ sint, quod ridiculi proprium est, subturpia.

Subturpiculus, pen. cor. Diminut. Cic ad Atticũ, lib. 4. 74. Quid? etiam (dudum enim circunrodo quod deuorandum est) subturpicula mihi videbatur esse παλινῳδία.

Subtus, Aduerbium {ὑποκάτω} Idem quod sub. Varro 1. de re Rust. ca. 9. Labris subnigris aut rubricundis, neque resimis superioribus, neque pendulis subtus, mento suppresso. Lucret. lib. 6.
Extemplò subtus frigescit terra, coitque.

Subtusus, pen. prod. Vide SVBTVNDO.

Subucula, subuculæ, pen. cor. {ὑποχιτών} Genus vestis, quæ ferè ex lino fit, Dicta, quòd ea subter induamur. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1 Postquam binas tunicas habere cœperunt, instituerunt vocare subuculam, & indusium. Horat. 1. epist. 1,
-si fortè subucula pexæ Trita subest tunicæ. In quem locum sic ait Acrõ. Subucula propriè dicitur pannus additicius, à subiiciendo, vel à subsuendo. Intelligit Acron, quam vulgò *foderaturam* vel *duplicaturam* appellant.
Subucula apud Suetonium in August cap. 82. videtur acci pro eo quod dicimus, *Pourpoint* vel *Chemise rouge ou de blanchet*. Hyeme (ait) quaternis cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneo, & fœminalibus & tibialibus muniebantur.
¶Subucula, Libum quod diis dabatur ex alica, oleo, & melle compositum. Festus.

Subuculatus, pen. prod. Adiect. {ὑποχιτωνωτός} Subucula indutus. Quintil. lib. 8. cap. 3. Nec à verbis modò, sed à nominibus quoque deriuata sunt quædam, vt à Cicerone subuculatum, & ab Asinio fimbriatum & figulatum. Alij legunt Sullaturit.

Subuectio, Subuecto, Subuectus, vide SVBVEHO.

Subueho, subuehis, subuexi, subuectum, {ἀνάγω, ἀνελκύω} subuehere, Extollere siue portare. Plin. lib. 34. cap. 1 Sæpe etiam lapides subuehunt, portantes aliena pondera. Liu. 9. ab Vrbe, Nam insessis omnibus viis per quas commeatus ex Samnio subuehebatur, fame domiti Samnites qui Luceriæ in præsidio erãt, legatos misere ad Consulem Romanum. Stat. 3. Sylu. 2. -quali te subuehat aura Doris.
Subuehi flumine auerso. Liu. 4. bel. Pun. Nuntiantes, Philippũ primùm Apolloniam tentasse, leuibus biremibus L X X flumine aduerso subuectum.
Subuehere naues amne contrario. Plin. lib. 21. cap. 12.
Subuehi ad arcem. Virg. 11. Æneid.
Subuehere in altitudinem. Plin. lib. 36. cap. 12.
Subueho, Subtus veho. Lucret. lib. 5,
Ast alium subter, contrà qui subuehat orbem. Hoc est, alium esse aërem sub pedibus nostris, qui cælum extrinsecus subuehat & sustollat, quemadmodum videmus à fluuiis rotas & haustra subleuari & circumuersari. Lambinus.

Subuecto, subuectas subuectare, frequentatiuum. Plau. Asin. 7,
Ipsos qui tibi subuectabant rure huc virgas vlmeas. Vir. 6. Aen.
Et ferruginea subuectat corpora cymba.

Subuectio, subuectionis, {ἀναγωγή} Verbale. Cæsar 7. bel. Gall. Sin maturius ex hybernis educeret, ne ab re frumentaria duris subuectionibus laboraret.

Subuectus, subuectus, subuectui, {ἀναγωγή} Idem. Tacit. lib. 15. Et prouisi antè commeatus, quorum subuectu, &c.

Subuenio, subuenis, pen. corr. subueni, pennul. prod. subuentum, {ἐπικουρέω} subuenire, Interuenire. De hoc significatu nullum exemplum reperi.
¶Subuenire, Adiuuare, propitium esse. Plau. Aulul. 13,
Apollo quæso subueni mihi, atque adiuua.
Subuenire inopi. Cic. ad Catonem, libro 15. 4. Cumque eo animo venissem, vt vtrique prouinciæ, si ita tempus ferret, subuenirem.
Succurrere & subuenire. Cæsar 5. bel. Gall.
Homini iam perdito, & collum in laqueum inserenti subuenire. Cicero 6. Verr.
Curis subuenit sententia Stat. 1. Thebaid.
Dolori subuenire. Plin. li. 26. cap. 5.
Sanguinem expuentibus subuenit agaricum. Plinius libro 26. capit. 7.

Subuenire feftinanter.Celf.lib.3.cap.18.

Erroribus fubuenire.Cic.4. Acad. Nam qui voluit fubuenire erroribus Epicurus,is qui videtur conturbare veri rationem &c.

Grauedini quæfo omni ratione fubueni.Cic.Att.lib.16.334.

Acrioribus falutis fuæ remediis fubueniendum putauit. Cicero pro Cluent.

Solicitudini alicuius fubuenire, Opem ferre,adeffe. Cic.ad Curionem,lib.2.5.

¶Subuenitur, pen.pro.Imperfonale.Cic.de Arufp.refpon. Idémque earum templum inflammauit dearum,quarum ope etiam aliis incendiis fubuenitur.

Huic rei fubuentum eft. Cic.ad Atticum, lib.1. 12, Huic quoque rei fubuentum eft maximè à nobis.

Subuenturus,pen.prod. {ἐπικουρήσων} Particip.Ouid. 2.Amor.eleg.16,
Quod fi Neptuni ventura potentia vincat,
Et fubuenturos auferat vnda deos.

Subuento,fubuentas,fubuentare,Frequentatiuum.Plaut.Rud.6.11.
Spes bona obfecro fubuento mihi.

Subuentanea oua,quæ & Zephyria, & irrita, & hypenemia vocantur, Vide Erafmum in Adagio,Subuentanea parit.Et Ariftot.de Hiftor.animalium.

Subuerbufta,Fefto eft fubuerberibus vfta,Licentia& petulantia comica vocabulo è multis coagmentato. Sic,Vri virgis ferróque fecari,dixit Horatius.Ex Turnebo.Sed & fubuerbuftum apud Septimiũ in libro de Pallio reperimus.

Subuereor,fubuereris,pen prod.fubueritus fum {ὑπευλαβοῦμαι} fubuereri,Aliquantum vereri.Cic.ad Marcellũ lib.4 10, Venit enim mihi in mentem fubuereri interdum,ne te delectet tarda deceffio.

Subuerto,fubuertis,fubuerti,fubuerfum {καταστρέφω} fubuertere,Verbum rufticum, id fignificans quod fit dum terra vel aratro, vel alio quouis inftrumento fuper femina conijcitur, & ita vndecunque vertitur, vt ipfum femen operiatur. Colum.lib 11.cap.2.Idem qui lupinum ftercorandi agri caufa ferit,nunc demum aratro fubuertit.

¶Subuertere,Demoliri,deftruere Salust.in Iugurth.Probarént ne tantum flagitiũ, an decretum Confulis fubuerterent, parũ cõfitabat.

Operum fubuertere moles.Ouid.6.Faft.

¶Subuertere,pro Perdere calumniis.Tacit.lib.3.Quum omnis domus delatorum interpretationibus fubuerteretur.

Subuerfus,Participium {κατεστραμμένος} vt Maieftas foliorum fubuerfa iacet.Lucret.lib.5.

Subuerfo, fubuerfas,fubuerfare,Frequentatiuum.Plaut.Cur.9,
Vel qui ipfi vortant,vel qui alij fubuerfandos præbeant.

Subuexus, Adiectiuum {ἀνάφορος} vt conuexus dicitur, & deuexus. Liu.5.bel.Pun.Omnia faftigio leni fubuexa.

Subuiridis,& hoc fubuiride, pen. cor. {ὑπόχλωρος} Aliquãtum viride.Plin.lib.47.cap.10.Balanitæ genera duo habent, fubuiride,& Corinthij æris fimilitudine.Idem lib.25. cap.9. Therionaca fruticofa, foliis fubuiridibus,flore rofeo.

Subula,fubulæ, pen.cor.{ὀπήτιον} Inftrumentum cerdonum, quo ad perforandos calceos ac fuendos vtuntur.Martial.lib.1,
Quodque tibi tribuit fubula,fica rapit. Columel.lib.6. capit.5. Ænea fubula pars auriculæ latiffima circunfcribitur,ita,&c.

Subulo,eft Fefto Tibicen Hetrufca lingua:quod vocabulum foni imitatione factum effe putat Turnebus,vt fit fubulo tanquam fibilo.

Subulones dicũtur cerui, quibus funt cornua fimplicia,minimé que ramofa,ad fubularum fimilitudinem.Plin.lib.11.cap.37. Alius fimplicia tribuit,vt in eodem genere fubulonibus ex argumẽto dictis. Idem.lib.28.cap.17.

Subulcus,fubulci,m.g. {συβώτης,συφορβός,ὑοβότης,ὑοβοσκός} Qui fuũ dux eft:cuique porcorum nutriendorum cura commiffa eft. Varr.de Re ruft.lib.2.cap.4. Altitudinis haræ modus fit,vt fubulcus facilè circunfpicere poffit,nequis porcellus à matre opprimatur. Colum.in Præfat. lib.1. Porculatoris verò & fubulci diuerfa profeffio, diuerfæ paftiones.

Hircofus fubulcus.Id eft malè olens. Martialis lib.10.ad Publium epigram.5.à fine.
Hircofi mihi filios fubulci.
Tardus.Virg.Eclog.10,
Venit & vpilio,tardi venere fubulci.

Subuolo,fubuolas,pen.cor.{ὑποπέτομαι} fubuolare,Paululum volare, vel furfum volare. Colum.lib. 8.cap. 8. Pulli verò facilius fub matribus pinguefcunt, fi iam firmis prius quàm fubuolent, paucas fubtrahas pinnas,& obteras crura, vt vno loco quiefcant. Ouid.14. Metamorph.

In cæleftem locum fubuolare. Cic. 1. Tufc. Eam porrò naturam effe quatuor omnia gignentium corporum,vt quafi partita habeant inter fe & diuifa momenta,vt terrena & humida fuopte nutu,& fuo pondere ad pares angulos in terram & in mare ferantur:reliquę duę partes,vna ignea, altera animalis, vt illæ fuperiores in medium locum mundi grauitate ferantur & pondere, fic hæ furfum rectis lineis in cœleftem locum fubuolent, fiue ipfa terra fuperiora appetente,fiue quòd à grauioribus leuiora natura repellantur.

Subuolturius,Vide S V B V V L T V R I V S.

Subuoluo,fubuoluis{ὑποκυλινδῶ}fubuoluere.Virg.1.Æneid.
Inftant ardentes Tyrij pars ducere muros,
Molirífque arcem,& manibus fubuoluere faxa.

S V B V R {σούβουρ} eft Hifpaniæ oppidum ad flumen Rubricatum,vt fcribit Plin.lib.3 cap.3.vulgò *Cubelles*.Oliuarius in Melam dicit nunc vocari Siges.

Suburbia,fuburbiorum, neutri generis,plu.num.{ προάστεια } Quafi via fub vrbe, hoc eft vrbi contigua: funt frequentes extra vrbem domus inftar vici vrbani ædificatæ.Cicero 12.Philip. Hifce ego me viis committam, qui Terminalibus nuper in fuburbium, vt eodem die reuerterer, ire non aufus fim?Idem ad Quint. fratrem, lib. 3.17. In eius fermone ego vtrunque foleo admirari, & te de fuburbano emendo,quum ad illum fcribas, non modò ad me non fcribere, fed

etiam aliam in fententiam de fuburbio fcribere.Vetus exemplar de fuburbano legit.

Suburbanum,fuburbani,& pluraliter fuburbana,pen.prod. { προάστειον } Significat prædium extra vrbem.Suburbana in plurali tantùm,fignificat frequentias domorum extra vrbem, quæ tamen fub vrbe funt. Plin.epift.11.lib 3.Fui apud illum in fuburbano.Sueton.de Augufto, cap 6. Nutrimentorum eius oftenditur adhuc locus in auito fuburbano iuxta Velitras permodicus.

Deportare aliquid in fuburbana amicorum.Cic.3.Verr.

Suburbanus,pen.prod.Adiectiuum{προάστειος} vt Suburbanus ager,qui vrbi vicinus & proximus eft. Cic.2.de Diuin.Ita aqua Albana deducta ad vtilitatem agri fuburbani,nõ ad arcẽ vrbémque retinendam.
Fundus fuburbanus.Cic.ad Qu.fratrem,lib.3.17.
Gymnafium fuburbanum.Cic.1.de Orat.
Hortus fuburbanus.Cic.pro Rabirio Pofthum.
Hortulus fuburbanus.Plin.lib 35.cap.10.
Littora fuburbana.Plin.lib.9.cap.18.
Regio fuburbana Italiæ.Colum.lib.11.cap.2.
Rura fuburbana.Horat.1.epift.9.
Rus amœnum & fuburbanum.Cic.pro Rofc.Amer.
Villa fuburbana.Catul.ad Fund.41.

Suburbanitas,penultima correcta fuburbanitatis {τὸ προάστειον} Cicero 4. Verrina, Sic Populi Romani iucunda fuburbanitas eft huiufce prouinciæ.

Suburbicarius, a, um: Suburbicariæ regiones & fuburbicatiæ partes in l.9. De annonis & tribut.in C. Theod. l. 12. De extraordinar. muner. eod.C. & l.12.de indulgen. debitor.& in Notitia Imperij Romani, vbi de Comite rerum priuatarum per occidentem tractatur.

Suburgeo,fuburges,fuburgere,pen.prod.Virg.lib.5.Æneid.
Attulit ipfe viris optatum cafus honorem:
Namque furens animi,dum proram ad faxa fuburget
Interior,fpatióque fubit Sergeftus iniquo,
Infelix faxis in procurrentibus hæfit. Suburget,aliquantum vrget.
Ad faxa,quæ Menetes prudenter vitarat, quæque Cloanthus feliciter pertranfierat.Interior, finifterior,ab læua parte.Siquidem paulo antè dixerat,
Ille inter nauémque Gyæ,fcopulófque fonantes,
Radit iter læuum interior. Spacio iniquo, nimis arcto, non fatis magno pro captu Centauri fuæ nauis,angufto.

Suburo,fuburis,pen.prod.fubuffi,fubuftum,fuburere,pro Leuiter vrere.Sueton.in Augufto, cap. 68.Solitúfque fit crura fuburere nuce ardenti,quo mollior pilus furgeret.

S V B V R R A,Suburræ{σουβούρρα} Vicus.Romæ:à quo regio Suburrana dicta eft,vt fcribit Iunius: ab eo quòd fuerit fub vrbe antiqua. Varro verò li.4.de Ling.Latin.à pago Succufano,putat dictã Succufam:de inde mutatis literis Suburram. Nunc, ait ibidem Varro, fcribitur tertia litera c, non B. Pagus Succufanus, quòd fuccurrit carinis. Quintil. lib. 1. cap. de Orthographia, Quid quæ fcribuntur aliter quàm enuntiantur?Paulo pòft,Suburra quum tribus literis notatur, c tertiam oftendit. Vide etiam Pompeium Feftum lib.17.in verbo S V B V R R A.Hinc Suburranus.pen.prod.Adiectiuum,vt Regio Suburrana, in qua meretricum diuerforia erant: quæ ob id Suburranæ dicuntur à poetis. Hæc Sipontinus ex Fefto. Martialis libro 6,
Famæ non nimium bonæ puellam,
Quales in media fedent Suburra,&c. Liu.3. ab Vrbe.Si haud multo poftquam peftilentia in vrbe fuerat, in iuuentutem graffantem in Suburra incidiffe.Plin.lib.8 cap.3.Itaque quatuor folæ erant à partibus vrbis, in queis habitabant,Suburrana, Palatina, Collina, Exquilina.Horar.Epod.5,
Latrent Suburranæ canes.

Subuulturius, Adiectiuum {ὑπογύπιος} Corpus fubuulturium Plauto, dictum rapiens ad fe homines, quemadmodum folent vultures, Rudente.11,
-eia corpus cuiufmodi
Subuulturium?

S V C C A S S E S Aquitaniæ populi,apud Plinium lib.4.cap.19.

Succedo,fuccedis,pennult.prod.fucceffi,fucceffum{ὑπεισέρχομαι,διαδέχομαι,ἀντικαθίσταμαι} fuccedere, Subire. Datiuo iungitur. Virgilius 3.Georg.
Aut tecto affuetus coluber fuccedere,& vmbræ,&c.
Succedere,Ingredi.Virg.8 Æneid.
Et noftris fuccede penatibus hofpes. Idem 4.Æneid.
Rex iuffæ fuccedit aquæ.Ouid.11.Metam.
Antro fucceffimus.Virg.5.eclog.
Succedere muris,portis,&c.Liu.3.bel.Pun.Cæf.2.bel.Gall.
Tectis fuccedere,Domum ingredi.Ouid.2.Metam.
Terris alicuius fuccedere.Virg.7.Æneid.
Imo fucceffit tumulo.Virg.5.Æneid.
Acies Romana fucceffit vallo,Vide A C I E S.
Paruæ fuccedimus vrbi.Virg.3.Æneid.

Ad muros fuccedere.Liu.8.ab Vrbe,82.Ibidem.lib.1. Albano non plus animi erat,quàm fidei:nec manere ergo, ne tranfire apertè aufus,fenfim ad montes fuccedit.

Aliquò fucedere. Cic. pro Domo fua, Tectum quò imbris vitãdi caufa fuccederet,nullum haberet.

Murum fuccedere.Tacit.lib.2.

Minutatim fuccedere.Lucret.lib.6.

Subire & fuccedere fub acumen ftyli. Cic.1.de Orat. Omnia fub acumen ftyli fubeant & fuccedant neceffe eft.

Succedere,In alterius locũ venire. Cicero in Pifonem, Quum tu non folùm quòd tibi fuccederetur,fed quod Gabinio nõ fuccederetur,exanguis & mortuus concidifti.Idem ad Caffium, lib. 12.4. Dolabella valdè vituperabatur ab hominibus non infulfis,quòd tibi tam citò fuccideret.

Succedere in locum alterius. Cicero ad Brutum, 13. Sororis meæ liberos

liberos obliuifcatis effe Lepidi filios,méque his in patris locum fucceffiffe exiftimes.Idem 3.Offic. Quid ergo?hic non noceat qui quodam quafi veneno perficiat vt veros heredes moueat, in eorum locum ipfe fuccedat.
In vicem alterius fuccedere.Plin.lib.11.cap.37.
Succedere in orbem prælio.Liu.6.ab Vrbe.
Succedere in pugnam.Liu.9 ab Vrbe.
Succedere in paternas opes.Liu.1.bel.Pun.
Succedere fub primam aciem.Cæfar 1.bell.Gall.

Succeffit vicarius muneri alterius. Cic.6. Verr.Succedam ego vicarius tuo muneri,fufcipiam partes quas alienas effe arbitrabar.
Ad fummum fuccedere honorem, Confcendere. Lucret.lib.5.
Alicui fuccedere.Cic.de clar.Orat.
Proximè alicui fuccedere.Quintil.lib.1.cap.9.
Si proinde vt ipfe mereor,mihi fucceflerit.Planc.Cic.lib.10.4,
Nihil femper floret,ætas fuccedit ætati.Cic.11.Philip,
Honori alicuius fuccedere.Ouid.2.Metam.
Orationi fuccedere.Cic.pro Corn.Balbo.
Magnis fuccedere,& æquales habere.Cic.in Orat.

Succedere in tabernaculum,pro Subire.Curtius lib.4.Strenuéque opere perfecto,in tabernaculum, ex quo tota acies hoftium confpiciebatur,fucceffit.

¶Succedere{προχωρεῖν} Profperè cedere,& euenire.Tere. And 4.1, Hac non fucceffit,alia aggrediemur via.Liu.8.ab Vrbe.

Si quando minus fuccedet, magnum tamen periculum non adibit.Cic.in Orat.

Succedit ex fententia.Cic.ad Brutum,9.Nos te,tuũque exercitum expectamus,fine quo,vt reliqua ex fententia fuccedant,vix fatis liberi videmur fore.

Si ex fententia fucceflerit, bene erit opera pofita.Cic. Qu.fratri, lib.2.15.

Melius fuccedit tempus.Cæf.3.bel.Ciuil.

Succedere,Profperè cedere, &c. Cum datiuo. Liu.lib.1.bel.Pun. Non ita profperè vbi ita ad effectum operis ventum eft,cœptis fuccedebat.

¶Succeffit,pro Accidit.Plin.lib.28.cap.8. Quòd fi fucceflerit alienari mente,ac vel ex equo hominem decidere.

¶Succeffum eft,Imperfonaliter. Cic. ad Plancum, lib. 13.30. Qui cùm fortè Quæftor Macedoniam obtineret,neque ei fucceffum effet,Pompeius in eam prouinciam cum exercitu venit.

Succeffus,Adiect.paffiuum {προκεχωρημένος} Quod profperè ceffit. Cic. filius ad Tironem.lib.16.21,Nam quum omnia mea caufa velles mihi fucceffa,tum etiam tua.

Succeffus,huius fucceffus,m. g. {εὐτύχημα} Euentus tam bonus quàm malus:fæpius tamen bonus. Virg.2.Æneid.
Atque hîc fucceffu exultans animífque Chorœbus. Liu.2. ab Vrbe.
Inde confilium ex re natum,infidiis ferocem hoftem captandi, gaudere etiam multo fucceffu Fabiis audaciam crefcere.
Succeffus & euentus.Plin.lib.27.cap.8.
Acrior ipfo fucceffu.Virg.5.Æneid.
Lætior fucceffu.Ouid.8.Metam.
Succeffus profperi.Liu.1.ab Vrbe,in præfatione.
Augere fucceffus nouis fucceffibus.Claud.1.Paneg.
Carere fucceffu.Ouid epift.1.
Vrgere fucceffus fuos, Non pati profperos fucceffus languefcere, Fauentem fortunam profequi. Lucan.lib.1.

Succeffa,fucceflorum,plur.nu.{εὐτυχήματα} Ouid.2.Metam.
Murmura parua dedit,fuccefforúmque Mineruæ Indoluit.

Succeffor,Succefforis{διάδοχος} Qui fuccedit.Martial.lib.9,
Sic quafi Pythagoræ loqueris fucceffor & hæres. Cic.ad Qu. fratrem,lib.1.2.Succefforem habes perblandum.

Succefforem mittere vel dare alicui,eft quod nũc *Officium auferre* vulgò dicimus.Lampridius de Alexandro,Si vnquam alicui præfentium fuccefforẽ dedit,femper illud addidit,Gratias tibi agit Refpu. Capitolinus in Antonium, Succefforem viuenti iudici nulli dedit, nifi Orphito præfecto vrbis. Budæus. Ouid.4. Trift.eleg.9.Idem 4. de Ponto, eleg.9.

Succeffor tanti frater honoris erit.

Quum fucceffor aliquid immutat de inftitutis priorum. Cicero pro Flacco.

Præfinit enim fucceffori diem.Cic.de Prouinc.Conful.

Succeffio,fucceffionis, Verbale {διαδοχή} Plin.lib.12.cap.14. Ferũtque HMM non amplius effe familiarum, quæ ius per fucceffiones id fibi vindicent.

Succeffio in locum. Brutus ad Atticum in epift.ad Brutum, 17. Quid hoc mihi prodeft, fi merces Antonij oppreffi pofcitur,in Antonij locum fucceffio?

Succeffio voluptatis.Cicero 1.de Finib. Vt enim cum cibo potionéque fames fitífque depulfa eft, ipfa detractio moleftiæ confecutionẽ adfert voluptatis:fic in omni re doloris amotio fucceffionem efficit voluptatis.

Succeffio prouinciarum. Cælius ad Ciceronem,lib.8.1. Præterea Marcellus quod adhuc nihil retulit de fucceffione Prouinciarum Galliarum.

Succidia,fucceffio neceffaria,vt vult Nonius.Cic.de Senect. Iam hortum ipfi agricolæ, fuccidiam alteram vocant. Dicitur & fuccidia, quod eft laridum. Hæc ille.

Succedaneus, a, um, Adiectiuum {διαδεκτικός} Suppofitus vicarius. Plautus Epid. 3,
Vt meum tergum ftultitiæ tuæ fubdas fuccedaneum? Legitur & fuccidaneum,pro eodem.

Succedaneus alieni periculi.Vlpian.D. De adminiftratione tutorum.l.Si plures.

Succeffiuus,pen.prod.Adiect. Lactantius De opificio Dei cap.12, Mirabile inftitutum Dei eft, quod ad conferuationem generum fingulorum,duos fexus maris ac fœminæ machinatus eft, quibus inter fe per voluptatis illecebras copulatis,fucceffiua foboles pareretur, ne omne genus viuentium conditio mortalitatis extingueret.

Succefforius.Adiect. Paul.in l.1.D.de iur.& fact.ignor. Ignoret autem fibi ex fuccefforio capite bonorum poffeffionem competere.

Succendo, fuccendis, fuccendi, fuccenfum {ὑποπυρέω} fuccendere, Incendere. Liu.8.bel. Pun. Quum turbam fœminarũ puerorúmque imbellem inermémque ciues fui cæderent, & in fuccenfum rogum femianima pleraque iniicerent corpora,&c.
Crines fuccendit flamma.Lucan.lib 6.
Claffica fuccendere cantu.Lucan.lib.6.

Succenfus,Participium{ὑποπυρωθείς,ὑπόπυρρος} vt Ignibus fuccenfis torreri.Cic.in Pifonem.
Amore alicuius fuccenfus:Ouid.epift.21.
Ira fuccenfus.Silius lib.1.
Mero multo ad bella fuccenfi Lapitæ.Senec.Herc.fur.9.
Ira fuccenfa rabie.Claud.7.Paneg.
Mentes fuccenfas agit libido.Senec.Hippol 4.

Succenfeo,fuccenfes,fuccenfui { νεμεσάω } fuccenfere,In re graui,& iufta irafci, vt ait Donatus. Idem alio loco,Succenfere,inquit, is dicitur,qui quum amare debeat,læfus irafcitur.Plaut.Afin.3,
-aut cur poftremò filio fuccenfeam,
Patres vt faciunt cæteri? Idem Capt.12,
An obfecro herclè te,id nunc fuccenfes mihi? Id eft,an propter id, vt interpretatur Donatus. Terent.And.2.3,
Si id fuccenfeat nunc. Ibidem,4.1.Cic.ad Att.lib.2.16, Mihi quòd defendiffem,leuiter fuccenfuit.Ouid.epift.16,
Nec tamen irafcor:quis enim fuccenfet amanti?

Non enim iam metuo ne tu illi fuccenfeas: illud vereor, ne tibi illum fuccenfere aliquid fufpicere.Cic.pro Deiotaro.

Dij hominib' irafci & fuccẽfere cõfuerũt.Cic.pro Rofc.Comœd.

Succentiuus,Vide S V C C I N O.

Succenturio,fuccenturias{ὑποκαταλέγω} fuccenturiare, Propriè fignificat explendæ centuriæ gratia numerum fupplere, autore Fefto, A re militari tranflatio facta,vt ait Donatus.

Succenturiatus,pen. prod. Aject. { ὑποκατάλεκτος } vnde Succenturiati milites dicuntur non primæ,fed fecundæ centuriæ, vbi ad infidiandum maximè collocabãtur:ex quo in fuccenturiis,quafi in infidijs, quempiam pofitum appellamus.Terent.Phorm.1.4,
Nunc prior adito tu:ego in infidiis hîc ero Succenturiatus.

Succerda,fucerdæ{ὑόχοδον}Stercus fuillum. Titinnius,
Quid habes, nifi vnam arcam fine claue,eò condis fuccerdas? Feftus,Fortaffe fcribendum Sufcerda,vt Mufcerda.

Succerno,fuccernis,fuccreui,fuccretum,pen.prod. { ὑποκρησαίνω,ὑποκρηθίζω } fuccernere, Separare, fecernere.Plin.lib.18.cap.11. Farinario cribro fuccernunt.Plaut.Pfeud.7,
Nam ifte quidem gradus fuccretus eft cribro pollinario.

Succernere de.Cato cap 37.Partem de nucleis fuccernito, & in lacum conijcito.

Succeffor,Succeßio,Vides V C C E D O.

Succido,fuccidis,fuccidi fuccifum,pen.prod.{ὑποτέμνω,ὑποκόπτω} fuccidere, Ex fub & cædo.Plin.lib.16. cap.12. Poftea tota arbor fuccidi tur,& medulla eius vritur.Ouid.4.Faft.
Naiada vulneribus fuccidit in arbore factis.
Trunco fuccifa fagus.Senec.Herc.Oeteo,13.
Nemus fuccifum.Lucan.lib.4.

Segetes fuccidere.Virg.1.Georgic. Cæfar 4.bel.Gall. Omnibus eorum agris vaftatis,frumentis fuccifis,&c.
Seges fucciditur enfe.Silius lib.15.

Succidaneus, Adiectiuũ {ἀντιπέρτμητος} vnde Succidaneæ hoftiæ dicebantur,quæ fecundo loco cędebantur. Apud veteres enim, fi primis hoftiis litatum non fuerat,aliæ poft eafdem ductæ, hoftiæ cędebantur duæ, quæ prioribus iam cæfis, luendi piaculi gratia fubdebãtur.

Succidaneus,Pro Vicario,Vide fuccidaneus in S V C C E D O.

Succidia,fuccidiæ{ ταρίχη } Tergum,fiue maffa carnis porcinæ falita, & in neceffarium vfum feruata:quæ quoties opus eft,fucciditur,Nonius fuccidiã pro lardo exponit. Succidia autem continet pernam, petafonem,& lardum.Varr.lib 4. de Ling.Lati. Non à fuccidendo, fed à fuibus cædendis, fiue edendis,nam id pecus primum occidere cœperunt domini, & vt id feruarent, falire. Idem de Re ruft. lib. 2. cap.4. Ignauum & fumptuofum effe, qui fuccidiam in carnario fufpenderit potius ab laniario, quàm ex domeftico fundo? Ibidem, E queis fuccidias Galli optimas & maximas facere confueuerunt. Rectius itaque fuccidam à fucco dici putaueris. Proinde penultimam habet correptam,quæ in Succido producitur.

Succidia,per tranflationem.Cic.de Senec.Iam ortum ipfi agricolæ fuccidiam alteram appellant.Id eft,vt ait Nonius,fucceffionem neceffariam.Quem Ciceronis locum facit illuftriorem Plin. lib.19 cá. 14.Hortorum Cato prædicat caules. Hinc primùm agricolæ æftimabantur prifci,& fic ftatim faciebant iudicium,nequam effe in domo matremfamiliâs (etenim hæc cura fœminæ dicebatur) vbi indiligens effet hortus. Quippe è carnario aut macello viuẽdũ effe. Indiligens hortus,id eft indiligenter cultus.

Succida, fuccidæ, pen.cor. Lana, à fuccidendo, vt quidam volunt: quòd talis fit,qualis fuccifa eft:hoc eft, plena fordibus. Varr. de Re ruftic.lib.2 cap.11. à fudore deriuat:dicit enim, Tonfuræ tempus inter æquinoctium vernum & folftitium, quum fudare inceeperunt oues, à quo fudore recens lana tonfa,fuccida eft appellata. Rectius itaque fuccidam à fucco dici putaueris. Eft enim fudor velut fuccus lanæ recens tonfæ. Proinde penultimã habet correptam quæ in Succido producitur.Iuuenal.Satyr.5.
Qualis fcena tamen? vinum quod fuccida nolit
Lana pati.

Succina lana inuolutum. Celfus lib.4.cap.4.de tuffi, Imponendáque extrinfecus fupra id quod dolet,lana fuccida ex aceto eft.

Succidus,Adiectiuum,Succulentus,& bene habens:Plaut.Milit.
Lautam vis,an quæ nondum fit lauta? Siccam,fuccidam.Id eft,volo

quæ nōdū lauet, sed sicca sit, quæ tamē sit succulēta, & bene habita. Hoc autem eo est lepidius, quòd allusum est ad lanam, quæ illota succida est. lauta, iam non succida. Turnebus.

Succisiuus, pen. pro. {πάρεργος} Adiectiuum, vnde Succisiuum tēpus, dicitur quod subtrahitur & succiditur à rebus necessariis & vrgentibus, vt ad aliquem vsum accommodemus. Gell. lib. 20. cap. 11. Quantum autem vitæ mihi deinceps deûm voluntate erit, quantúmque à cura publica, & à re familiari, procurādóque cultu liberorum meorum dabitur otium, ea omnia succisiua & subsecundaria tempora ad colligendas huiuscemodi memoriarum delectatiunculas conferam. Cic. 1. de Legib. Succisiua quædam tempora incurrunt, quæ ego perire non patior: vt si qui dies ad rusticandum dati sint, ad eorum numerum accommodentur quæ scribimus. Alij scribunt Subcisiuus, alij Subseciuus, Vide SVBSECO.

Succisiuæ operæ, quæ post necessarias fiunt, & quasi intermissariè. Cic. 2. Philip. Nec verò tibi de versibus respondebo: tantùm dicam breuiter, neque illos, neque vllas te omnino literas nosse: me nec Reip. nec amicis vnquam defuisse: & tamen in omni genere monimentorum meorum perfecisse operis succisiuis, vt meæ vigiliæ, meæque literæ, & iuuētuti vtilitatis, & nomini Romano laudis aliquid afferrent. Idem 2. de Orat. An se nescire, quæ ego iero quę cursim arripui, quæ succisiuis operis, vt aiunt: iste à puero summo studio, summis doctoribus?

Temporum succisiua. Substātiuè. Quint. lib. 1 cap. 12. Quibus potius studiis hæc temporum velut succisiua donabimus?

In succisiuum esse, Mensorum agrorum apud antiquos locutio aliquid præter id quod demetiēdum erat, superesse videbatur. Varr. 1. de Re rust. cap. 10. Ad hoc principiò mensores nonnunquam dicunt in succisiuum esse vnciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, quum ad iugerum peruenerint.

Hinc subcisiua apud Suetonium in Domitiano cap. 9, Subcisiua, quę diuisis per veteranos agris carptim superfuerunt, veteribus possessoribus vt vsucapta concessit. Quem locum exponens Beroaldus, In codicibus, inquit, luculentorum scriptorū multiiugis modò subsiciua, modò subcisiua scribi deprehendes. Eadem tamen huius verbi vis est, & significantia Nam subcisiua dicuntur, quæ subcisa sunt, & quasi subtracta: à subcidendo dicta, quasi relicta. Quod si subsiciua legeris à subsecando inclinabitur. Plinius in proœmio Naturalis historiæ, & Aulus Gellius in nouissimo Noctium Atticarum, subcisiua siue subsiciua tēpora dixerunt, quæ subducta, subtractáque sunt, & veluti subcisa, siue subsecta à rebus necessariis. Eadē dictione vsus est Cicero in primo De legibus. Apuleius in vltimo de Asino aureo: Quid subsiciuum quanuis iteratæ iam traditioni remansisset? vbi subsiciuum potuit pro reliquum. Iadem in edem significatione dixit in octauo: Ac me relictum solum, ac subsiciuum, cum fastidio plerique præteribant. Itidem Tranquillus subcisiua appellat portiunculas agrorum, quasi subcisas relictásve, quæ velut reliquiæ in diuidendis agris superfuerant. Talia Domitianus concessit veteribus possessoribus, qui videlicet illos agros prius possederāt, quàm veteranis diuiderentur. Idem Apuleius scribit in Apologia, Pythagoram animaduertisse euerriculum, quod genus retis est, trahi à piscatoribus iuxta Metapontum in litore Italiæ suæ, quam subsiciuam Græciam fecerat, Vbi subsiciua Græcia accipi videtur, quasi pro subsecta, succisáque, & veluti secundaria Græcia, quæ est Italiæ portio, quam Græci magnam Gręciam appellauerunt. Hęc Beroaldus, Vide SVBSECO. Aeginius Vrbicus in Frontinum, Subsecina, inquit, ea dicuntur, quæ assignari non potuerunt, id est, quum sit ager centuriatus in loca culta diuisus, quæ in centurias erant, quum centuria expleri non potuit, subseciuum appellant. Hæc aliquando author diuisionis aut sibi reseruauit, aut aliquibus concessit, aut Reipublicæ, aut priuatis personis. Subseciua quidam vendiderunt, quidam vectigalibus certo tempore locant. Domitianus per totam Italiam subseciua possidentibus donauit. Hæc Agenius.

Succido, succidis, succidi, pen. corr. succasum {ὑποπίπτω} succidere, Quasi subtus cadere. Gellius, Iam continuo labore grauia genua succiderant. Plaut. Curcul. 7.

Tenebræ oboriuntur, genua media succidunt.

Artus succidunt. Lucret. lib. 3.

Succidere etiam dicuntur, qui cadunt in genua. Senec. de Prouid, Etiam si ceciderit, de genu pugnat.

Succiduus, Adiectiuum {ὑπόπτωτος} Quod est pronum ad casum, siue fermè cadens. Ouid. epist. 16,

Succiduo dicor procubuisse genu.

Gressus succidui titubant. Claud. 3. de raptu Proserp.

Poplite succiduo genua intremuere. Ouid. 10. Metam.

Succidus, Vide SVCCVS.

Succingo, succingis, succinxi, succinctum {ὑποζωννύω} Succingere, Subtus cingere, vt solemus quo expeditiores simus ad aliquod opus faciendum. Horat. 2. Serm. Saty. 6,

-veluti succinctus cursitat hospes. Ouid. 13. Metam.

Illa feris atram canibus succingitur aluum,

Virginis ora gerens. De scylla.

Vestem ritu succincta Dianæ. Ouid. 10. Metam.

Ministri succincti. Ouid. 4. Fast.

Succingere se canibus, armis, &c. pro Circundare & sepire copiis & potentia, vt ait Budæus. Cic. 7. Verr. Hoc etiam iste infestior, quòd multò se pluribus & maioribus canibus succinxerat. Liuius 1. bel. Pun. Si ex bellis bella serendo succinctus armis legionibúsque viuat.

Succinctus cultro qui cultrum succinctum habet. Liu. 7. ab Vrbe. Ferro. Liu. 10. bel. Maced.

Pugione. Cic. 13 Philip. Galam eodē pugione succinctum videtis. Gladio succinctus. Autor ad Herennium, lib. 4.

Pinus succincta comas. Ouid. 10. Metam.

Vrbs succincta portubus, circunsepta, ac munita. Cicero de Lege Agrar. Deleta Carthago est, quòd cum hominum copiis, tum ipsa natura ac loco succincta portubus, armata muris, &c.

Neruis corpus succinctum. Plin. lib. 20. cap. 17.

Terrore se succingere. Plin. in Paneg. Frustra se terrore succinxerit, qui septus charitate non fuerit: armis enim arma irritantur.

Pectora succincta curis. Stat. 4. Sylu. 1.

Succinctus {ὑπόζωστος} Nomen ex participio. Plin. lib. 16. cap. 10. Easdem arbores alio nomine esse per oram Italiæ, quos tribulos vocāt, plerique arbitrantur, sed graciles, succinctioresque & enodes. Hoc est compactiores & densiores.

Succinctus, Agilis & paratus. Quint. lib. 2. cap. 2. At nūc proni atque succincti ad omnē clausulam nō exurgunt modò, sed etiā excurrūt.

Succingulum, succinguli, pen. corr. {ὑποζωστήρ} Balteum inquit Festus.

Succino, succinis, pen. corr. {ὑπαυλέω} succinere, Ex sub & cano compositum, quasi canendò subsequi, & inuicem respondere: vt solent mendici. Horat. 1. epist. 18,

-clamat, Victum date, succinit alter,

Et mihi diuiduo findetur munere quadra.

Succentiuus, pen. prod. Adiectiuum: vnde Tibia succentiua apud Varronem de Re rust. lib. 1. cap. 2. Vide Incentiuus in INCINO.

Succinum, succini, pen. cor. {ἤλεκτρον} Græcis electrum, Germani gentilitio nomine *glessum* appellant: Autumno quibusdam pinei generis arboribus exudatur, & vt gummi ex cerasis, copia humoris erumpit, & rigore, aut tepore autumnali densatur. Intumescente æstu raptum ex insulis Septentrionalis Oceani expuitur in litus, ibique vadis inter cætera maris eructamenta rude colligitur. Ex Plin. lib. 37. cap. 3 Succinum nostræ officinæ (inquit Ruellius) curáque, & vulgus medicorum *ambram* vocant citrinam: Mauritani *karabe*. gestant nostræ mulieres decoris causa: quædam monilium vice: aliæ in orbiculis quibus suas preces numerant. Plin. lib. 37. cap. 4. Arboribus succum esse prisci nostri credidere, ob id succinum appellantes.

Pinguia succina. Iuuenal. saty. 6.

Succinus, pen cor. Adiect. {ἠλέκτρινος} vt Succina gutta. Mart. li. 6. ca. 15.

Dum Phaethontea formica vagatur in vmbra,

Implicuit tenuem succina gutta feram, Pro Succinea.

Succineus, Aliud adiectiuum. Plin. lib. 22. cap. 23, Succineis nouaculis, aut argenteo apparatu comitante.

Succisiuum, tempus, Vide SVCCIDO, succidis, penult. prod.

Succlamo, succlamas, pen. prod. {ἐπιφωνέω} succlamare, Idem, quod acclamare. Liu. ab Vrbe, lib. 3. Hæc Virginio vociferanti succlamabat multitudo, nec illius dolori, nec suæ libertati se defuturos.

Succlamare ad. Liu. 10. ab Vrbe, Ain' tandem, inquit, num castra vallata hon habetis? ad hoc quum succlamatum esset: duplici quidem vallo, & fossa, & tamen in ingenti metu esse.

Succlamatum est & frequenter à militibus Brutus Ciceroni, 11. 13.

Succlamari dicitur aliquis de quo sermones palàm ac publicè habentur. Quintilian. Declam. 18 In illa virgine publica succlamat inuidia Item Declamat. 19. Omnium maledictis succlamatus, omnium denotatione damnatus est.

Succlamatio, Verbale {ἐπιφώνημα} Liu. 10. bel. Maced. Si ex eo quod aut inter se loquantur, aut succlamationibus apud concionantem imperatorem significent, quid sentiant, &c. Idem. 8. bel. Pun.

Succollo, succollas {ἀνατίθεμαι} succollare, Collum supponere, sustollere, subleuare ceruicibus subiectis, quod propriè est eorum qui aliquem in lectica gestant. Sueton. in Othone, cap. 6 Succolatus, & à præsente comitatu imperator consalutatus, &c. Plin. lib. 35. cap. 10. Sunt in eius exemplaribus nobiles palustri accessu villæ, succolantium specie mulieres labentes, trepidæque feruntur.

Succonditor, succonditoris, Succonditores in factionibus circi ludisque circensibus illi erant, teste Turnebo, qui sub currum & iugum sese condebant, si fortè malè iuncti essent equi, aut loris se impedirēt. Horum mentio est in epigrammate isto veteri M. Vispanio fulloni tinctori. M. Vispanio Mignioni viatori M. Vispanio Quartino succonditori. M. Vispanio Eroti aurigatori. &c. Hæc ex priscis titulis eruit Turnebus.

Succrotilla, Verbum antiquum, Vox tenuis & alta.

Succosus. Vide SVCCVS.

Succresco, succrescis, succreui, succretum, pen. prod. {ὑποφύομαι} succrescere, Inferius vel paulatim crescere. Plaut. Trinum 3,

-interim mores mali quasi herba irrigua

Succreuerunt vberrimé. Col. lib. 4. cap. 14, Frequenter solum exercendum est, dum id incremento suo vites inumbrent, nec patiantur herbam succrescere. Ouid. 9. Metam.

Succrescere ætati alicuius. Cic. 3. de Orat. Non enim ille mediocris Orator vestrę quasi succrescit ætati, sed & ingenio peracri & studio flagranti.

Succrescere gloriæ seniorum. Liu 10. ab Vrbe.

SVCCVBAR colonia Tingitaniæ apud Mauros Plin. lib. 5. cap. 2.

Succubi, {ἐφιάλται} dæmones dicuntur qui sub humana specie corporibus assumptis, se viris subiiciunt: Sicut Incubi qui mulieres ineūt.

Succuba, pen. cor. {παλλακίς} dicitur quæ se alieno marito subiicit, & alienum thalamum violat, Concubina. Ouid. epist. 6,

-lecti quoque succuba nostri

Mœreat, & leges sentiat ipsa suas.

Succula, Machina est in torculari, à scrophæ similitudine sic vocata. Vt. n. scropha vel succula porculos habet, vt comicus Plautus scribit. I dierecta cum succula & cum porculis: Eodem etiam modo suum hæc machina porculum habebat. Nam in media circiter succula bacillus aut vncus, qui figebatur vt teneret funem, qui dum versabatur succula circumplicabatur, porculus vocatur. Cato de Re rust. Porculum in media succula facito. Turnebus.

Succumbo, succumbis, succubui, succubitum, penult. corr. {ὑποπίπτω, ὑποκύπτω, ὑποκατακλίνω, ὑποδύομαι} succumbere, Subiici, subtus cadere. vt Succumbere oneri. Liu. 6. ab Vrbe, Cui succumbere oneri coacta plebes.

Genu flexo succumbere. Ouid. 4. Trist. eleg. 2.

¶Succumbere, ad animum relatum, pro Frāgi, & ita debili animo esse, vt

esse, vt ferre audacter quidpiam nequeamus. Cic. 2. de Fin. turpe esse viro debilitari, dolere, frangi, succumbere.

Succubuissem enim potius ipse. Cic. pro Domo sua.

Succumbentibus succumbere. Brutus Ciceroni in epistolis ad Brut. 16.

Subuenire succumbenti, oppresso oneribus alicuius. Cic. 2. de L. Agraria.

Animo succumbere. Cic. 2. Tusc.

Culpæ succumbere. Virg. 4. Æneid.

Doloribus succumbere. Cic. 1. de Fin. Vt enim mortis metu omnis quietæ vitæ status perturbatur: & vt succumbere doloribus, eósque humili animo imbecillóque ferre miserum est, &c.

Fatis succumbere. Lucan. lib. 8.

Fortunæ succumbere. Cic. ad Dolabellam, lib. 9. 11. Nō quo ita sim fractus, vt aut hominem me esse oblitus sim, aut fortunæ succumbendum putem.

Fortunæ cedere & succumbere. Cic 3. Tuscul.

Labori succumbere. Cæsar 7. bel. Gall.

Precibus alicuius succumbere. Ouid. epist. 3.

Senectuti succūbere. Cic. de Senect. Quatuor robustos filios, quinque filias, tantam domum, tantas clientelas Appius regebat & senex & cæcus. Intentum enim animum tanquam arcum habebat, nec languescens succumbebat senectuti.

Virtutem turbæ succumbere vidit. Ouid. 5. Metam.

Oculi succumbunt. Ouid. 1. Metam.

Lumina nescia succumbere somno. Ouid. 12. epist.

Succumbere viro dicitur mulier. Varr. 2. de Re rust. ca. 10. Necnon etiā hoc quas virgines ibi appellāt, nonnunquam annorum viginti, quibus mos eorum non denegauit ante nuptias vt succumberent quibus vellent, & incomitatis vt vagari liceret, & filios habere.

Succurro, succurris, succurri, succursum {ἐπικουρίζω, ἐξαρκέω} succurrere, Auxilium præstare. Virg. 1. Æneid.

Non ignara mali miseris succurrere disco. Teren. Adelph. 5. 3.

Succurrere laborantibus. Cæs. 2. bel. Ciuil. Cic. 1. de Orat.

Succurrere atque subire. Cic. pro Rosc. Amer. Quoniam quidem semel suscepi, licet Hercules vndique omnes terrores, minæ, periculáque impendeant omnia, succurram atque subibo.

Succurrunt subsidia hæc tantis malis. Cæsar 3. bel. Ciuil.

Dolori nostro succurre. Propert. lib. 2. eleg. 17.

Expectationi aliquorū quàm celerrimè succurrere. Cic. 2. de Ora.

Infamiæ communi succurrere. Cic. 2. in Verr. Huic ego causę Iudices, cum summa voluntate, & expectatione Pop Rom actor accessi, non vt augerē inuidiā ordinis, sed vt infamię cōmuni succurrerē.

Labori alicuius succurrere. Virg. 9. Æneid.

Lapsis succurrere. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 9.

Miseris succurrere. Virg. 1. Æneid.

Pudicitiæ & vitæ mulieris succurrere. Cic. 3. Verr. Hæc vbi filio nuntiata sunt, statim exanimatus ad ędes cōtendit, vt & vitæ patris, & pudicitiæ sororis succurreret.

Rebus succurrite læsis. Ouid. 1. Trist. eleg. 4.

Ferre opem patriæ, succurrere saluti, fortunísque communibus. Cic. pro Rabirio perduel. reo.

Vrbi incensæ succurritis. Virg. 2. Æneid.

Succurrere celeriore via. Cels. lib. 3. cap. 21.

Succurere, In mentem venire. Cic. Neque enim mihi succurrebant verba, quæ ante discessum à Dolabella audieramus. Cic. filius ad Tironem, lib. 16. 21, Deinde illud etiam mihi succurrebat, graue esse me de iudicio patris iudicare. Virg 2. Æneid.

-pulchrúmque mori succurrit in armis.

Vt quídque succurrit, libet scribere. Cic. Att. lib. 14. 299.

Mirari succurrit. Plin. lib. 17. cap. 1.

¶Succursum, impersonale. Plin. lib. 23. cap. 1. Intellectum ibi remedium est, potúque succursum. Liu 3. ab Vrbe. cuius aduersæ fortunæ velit succursum.

Succus, succi, m. g. {ὀπός, χυλός} Est humor in corpore, quo abundant bene valentes. Virgil. eclog. 2.

Et succus pecori, & lac subducitur agnis. Succus, propriè quasi sugus, à verbo sugo: quem sibi ex alimentis membra sumunt, vt se repleant. Hæc Donatus in illum Teren. Eunuch. 2. 3,

Color verus, corpus solidum, & succi plenum.

Herbæ succus. Ouid. 13. Metam.

Succus lactis. Plin. lib. 8. cap. 14.

Succo hordei elephantos mitificari tradit Plin. lib. 8. cap. 7.

Succus in purpuris. Plin. lib. 9. cap. 36. Viuas capere contendunt, quia cum vita sua succum eum euomunt.

Succus arboris. Plin. lib. 14. cap. 20.

Et si enim non plurimi sanguinis est, habeat tamen succum aliquem oportet. Cic. in Orat.

Acer succus, Vide ACER.

Acerbi succi. Ouid. de Medicamine faciei.

Albicans succus. Plin. lib. 12. cap. 16.

Amarus succus. Ouid. epist. 9.

Atri succi. Ouid 7. Metam.

Barbarus succus, Vide BARBARVS.

Blandior succus. Vide BLANDVS.

Commodatus stomacho succus, Vide COMMODO.

Crudus succus. Iuuen. Saty. 11.

Dulces succi. Ouid. 3 Fast.

Dulcis mellitúsque succus, Vide MEL.

Expressus nuci succus. Plin. lib. 12. cap. 28. ad finem.

Fuscus succus. Ouid. de Nuce.

Horrendis infamia pabula succis. Ouid. 14. Metam.

Humiger succus. Cic. 1. de Diuin.

Mollipedésque boues spectantes lumina cœli

Naribus humiferum duxere ex aëre succum.

Ignauus succus, Vide IGNAVVS.

Infector succus, Vide INFICIO.

Languidus succus & euanidus, Vide LANGVOR.

Mites succi. Ouid. 14. Metam.

Tabescens succus. Plin. lib. 12. cap. 16.

Excipitur succus inciso caule messibus. Plin. lib. 12. cap. 26.

Tristes succi. Virg 2. Georg.

Vitales succi. Lactant. De opific. dei cap. 2, Deus visceribus venas admiscuit, quasi riuos per corpus omne diuisos, per quos discurrēs humor & sanguis, vniuersa membra succis vitalibus irrigaret. Ibidem cap. 11. Prouidentissimus artifex in hominis medio receptaculum cibis fecit, quibus concoctis & liquefactis, vitales succos membris omnibus dispertiret.

Corporis succus abit in aëra. Ouid. 3. Metam.

Adempti succi, Vide ADIMO.

Vua & succo terræ, & calore solis augescit. Cic. 2. de Senec.

Veneni succos spargit. Ouid. 14. Metam.

Nocituro succo tumescit herba. Senec. Herc. fur. 11. 9.

Succos ciuitatis, Per translationem. Cic. ad Attic. lib. 4. 85. Amisimus, mi Pomponi, non omnem modò succum ac sanguinem, sed etiam colorem & speciem pristinam ciuitatis.

Ingenij succus. Quintil. in Procem. lib. 1. Nam plerunque nudæ illæ artes nimiæ subtilitatis affectatione frangunt atque concidunt quicquid est in oratione generosius, & omnē succū ingenij bibunt.

¶Succus orationis. Donatus in illud Terent. Phorm. Act. 2. scen. 1. Si est patrue, culpam vt Antipho in se admiserit &c. Bono, inquit ornatu addidit, in se: quum & sine hoc plenum videri possit. Et hic est, quem Cicero succum orationis appellat. Cic. in Bruto, Succus ille, & sanguis incorruptus vsque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis inesset, non fucatus nitor. Succus, figura orationis plena. Sic enim dicitur lib. 3. de Orat. cui tenuis opponitur, quæ arida vocatur lib. 4. ad Heren. Cic lib. 3. de Orat. Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requiritis, est plena quædam & tamen teres: & tenuis, & non sine neruis ac viribus: & ea quæ particeps vtriusque generis quadam mediocritate laudatur. His tribus figuris insidere quidam venustatis non fuco illitus, sed sanguine diffusus debet color. Quemadmodum tria sunt orationis genera, sublime, humile, mediocre: sic Tullius tres facit orationis formas, seu figuras. Plenam dicit illam sublimē & grauem: quia succulenta est ac copiosa, & omnes recipit ornatus. Vult tamen esse teretem, & quasi rotundam: quoniam inflata ac tumida, plena quidem videtur, vt corpus aqua inter cutem fusa laborans: sed non est teres, & in se virésque suas collecta. Sæpe autem accidit, vt ij qui se in sublime attollere conantur, exeunt in genus illud ampullosum, turgidum, succo vitioso grauidum & prægnans. Infima oratio tenuis dicitur, à gracilitate corporis. Illā nō vult carere neruis ac viribus, & similem esse quorundam, qui quum tenues & graciles vt Lysias videri volunt, adeò exangue & imbecillum corpus orationis intexunt, vt nullis neruis, nullis præditum sit viribus. Hoc enim vitium est imo genere abutentibus. Oratio mediocris est particeps vtriusque generis, & imi, & altissimi: aut potius (vt ait in Oratore) neutrius, sed sui proprisque generis & coloris. His tribus figuris (figuras appellat, vt paulo antè, habitus & colores) insidere quidam venustatis non fuco illitus, sed sanguine diffusus debet color. Sine colore pulchro fœdæ sunt, atque deformes. Si fuco illinūtur & adulterino colore, ceu ambitiosæ fœminæ, facillimè deprehensæ mouent in se cachinnos atque contemptus. Quis est igitur iste color, quem expetere debemus? Pulchritudo sic auribus iucunda, vt bonus color oculis: quæ à sanitate & bonitate sentētiarum verborúmque perficitur. Author Rhetor. ad Heren. lib. 4. Sunt igitur tria genera, quæ nos figuras appellamus, in quibus omnis oratio non vitiosa consumitur. Vnam grauem, alteram mediocrem, tertiam extenuatam vocamus. Ibidem, Qui non possunt in illa facetissima verborum attenuatione commodè versari, veniunt ad aridum & exāgue genus orationis, quod non alienum est exile nominari. Vbi facetissima interpretare, eleganti & exculta. Sed ad succum redeamus. Cic. de Orat. lib. 2. Consecuti sunt hos Critias, Theramenes, Lysias: multa Lysiæ scripta sunt, nonnulla Critiæ, de Theramene audiuimus: omnes etiam tum retinebant illum Periclis succum, sed erant paulò vberiore filo. Succum, id est multarum sententiarum copiam. Vberiore filo, hoc est abundantiore genere dicendi. Translatio est à corporis humani succo potissimùm sumpta, quo abundant bene valentes. Vnde Terentius Eunuch. Act. scen. 3. dixit,

Color verus, corpus solidum, & succi plenum. Cicero quoque illos oratores, qui huiusmodi succum haberent, sanos, bonam valetudinem, sanitatem, & integritatem secutos sępe dicere non dubitauit: vt in Bruto, Nā vt semel è Piræeo eloquētia euecta est, omnes peragrauit insulas, atq; ita peregrinata tota Asia est, vt se externis oblineret moribus, omnémque illam salubritatem Atticæ dictionis quasi sanitatem perderet, ac loqui penè dedisceret. Ibidem, Insulsitatem enim & insolentiam, tanquam insaniam quandam orationis odit: sanitatem autem & integritatem, quasi religionem, & verecundiam oratoris probat. Idem de optimo genere Orat. Qui quum careant omni vitio, non sunt contenti quasi bona valetudine, sed vires, lacertos, sanguinem quærunt, quandā etiam suauitatē coloris: eos imitemur, si possumus: sin minus, illos potius qui incorrupta sanitate sunt, quod est proprium Atticorum, quàm eos quorum vitiosa abundantia est, quales Asia multos tulit. Rursus in Bruto, de Lysia Græco, & Catone Latino: Sed ille Græcus ab omni laude fœlicior: habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quàm gracilitates consectentur: quos, valetudo modò bona sit, tenuitas ipsa delectat. Quanquam in Lysia sunt sæpe etiam lacerti, sic vt eo fieri nihil possit valentius, verùm est certè genere toto strigosior: sed habet tamen suos laudatores, qui hac ipsa eius subtilitate admodum gaudeant. Paulo pòst, Attico genere dicendi se gaudere dicunt. Sapienter id quidem: atq; vtinā imitarentur nec ossa solùm, sed etiam sanguinē. Lacertos vocat Cicero, fortem ora-

tionem & robustam, quæ vires, lacertos, & neruos habeat. Strigosior, id est tenuior, gracilior, subtilior, vt ipse quasi interpretatur, hac subtilitate. Translatio est ab equis potissimùm, qui strigosi dicuntur, quum morbus eos ita stringit, vt (quod ait Virgil. eclog. 3.) vix ossibus hæreant. Ossa, tenuitatem, subtilitatem, & exilitatem, & est translatio ab animantibus macris, & quæ vix ossibus hæreant. Hinc Plau. in Capt. Act. 1. scen 1 dixit,

Ossa, atque pellis sum, misera macritudine,

Sanguinem, orationem fortem & robustam vires, lacertos, & neruos habentem.

Ornatur oratio genere primùm, & quasi colore quodam, & succo suo. Cic. 3. de Orat.

Succus Cyrenaicus, Medicus, Syriacus, Vide LASER.

Succosus, pen. prod. Adiectiuum {ὑπώδης} Plenum succo. Colum. lib. 2. cap. 17. Meliúsque habetur fœnũ quod natura succuso gignitur cœlo, quàm quod irrigatum aquis elicitur. Plin. lib. 12. cap. 25.

Terra succosa, Vide TERRA.

Succosior & firmior liber arboris. Colum. lib. 4 cap. 29.

Succidus, pen. cor. Adiect. {πολύχυλος} Idem. Plaut. Milit. 10.

Minimè sputator, screator sum itidem minimè succidus. Ibidem.

Succida lana, & Succida vellera, Vide SVCCIDO pen. prod.

Succutio, succutis, pen. cor. succussi, succussum {ὑποσείω} succutere, Subtus quatere.

Currus altè succutitur. Ouid. 2. Metam.

Succusso, succussas {ὑποτινάσσω} succussare, Frequenter excutere. Quod propriè de equo dicitur, qui gradario contrarius est, hoc est concutiẽdo sessorem graditur. Actius, Agite ac vulnus ne succusset gressus cautè ingredimini.

Succussus, huius succussus {ὑπινασμός} Cic. 2. Tusc. Pedetentim inquit, ite, & sedato nisu, ne succussu arripiat maior dolor.

Succussor, succussoris, mascul. gen. {ὑποσειστής} Equus qui sessorem frequenter excutit.

Succussarius, succussarij, m. g. Idem. {ὑποσειστικός}

Succussator, pen. prod. succussatoris, m. g. {ὑποτινακτής} Idem. Lucilius, Succussatoris tardi, rarique caballi.

Succussutura, succusaturæ, pen. prod. {ὑποτιναγμός} Talis gressus.

Suchus, Crocodilus est mansuefactus, de quo sic Strabo lib. 17. In Arcinoë præfectura, mirum in modum colitur Crocodilus, & est sacer apud eos in lacu quodam seorsum nutritus, & sacerdotibus mansuetus, & Suchus vocatur.

SVCRO, Hispaniæ fluuius dicitur apud Melã lib. 2. ca. 6. Nunc vulgò *Xuchar* vocatur teste Oliuario in Melam.

Sucrotilla, inquit Festus, vox tenuis & alta. Deducitur à crotalo, aut voce Græca κρότος, cum diminutionis formatione, vel certè vt græca vox est fictitia, sic de sono Latina fuerit efficta. Turnebus.

Suctus, Vide SVGO.

Sucula, suculæ, pen. cor. {ὕαινα} Dimin. à sue. Plaut. in Rud. 24.

Quin tui directa cum sucula & porculis.

¶Suculæ, {ὑάδες} dictæ sunt stellæ, quæ alio nomine vocãtur hyades à pluuia. Nam & orientes & occidentes, tempestates & pluuias cient. Exoriuntur XII. Calen. Iulij. Cic. 2. de Natu. deor. de Tauro signo cœlesti, Eius caput stellis cõspersum est frequentibus. Has Græci stellas hyadas vocitare ferunt, à pluendo. ὕειν enim est pluere: nostri imperitè Suculas, quasi à suibus essent, non ab imbribus nominatæ. Plin. lib. 18. cap. 6. Ægypto Suculæ occidunt vesperi. Sydus vehemens, &c.

¶Sucula. Cato. 18. Stipites crassi pedes duos, alti cum cardinibus pedes decem: sucula preter cardines pedes nouem. Idem cap. 12. Prela temperata quinque, superuacanea tria, sucula quinque, superuacaneam vnam. Sucula (inquit Budæus) machina est tractatorij generis. Constat autem tereti ligno, duobus aut pluribus vectibus traiecto, vtrinque æqua extantibus longitudine. Hæc dum versatur, funis qui ductarius dicitur, circa eam obuoluitur. Budæus. Ab his vectibus vectiarij, dicti sunt homines, qui vectes versanda sucula manu ducunt. Hæc autem machina trium generum est. Vnum genus porrecta sucula & iacens, duobus tignis incumbens ad parietem admotis: qualis visitur quum vina aut doliaria aut aculearia ex hypogeis educuntur. Alterum genus est erectum, suis fulcimentis & sua veluti basi nixum: quod nõ ductu brachiorum, vt illud primum, versatur: sed ambientibus machinam vectiariis, ac brachiis & pectore conuenientibus. Simia à fabris appellatur: à Vitruuio etiam ergata dicta. Tertium genus etiam erectum, quaternis tignis fibulatis constans. Quod genus visitur, quum in ponte sublicio fabri sublicas in aquam magna vi adigunt. Hac enim machina ad tollendam fistucam vtuntur: qua fistuca identidem sublata demissáque sublicas in alueum defigit. Vitruuius lib. 10. cap. 2. de structoriis machinationibus. Quum autem funis habet caput ad suculam religatum, & vectes ducentes eam versant, funis se inuoluendo circum suculam extenditur: & ita subleuant onera ad altitudinem & operum collocationes.

¶Sucula, Genus intimæ vestis. Plaut. Rud. 24.

Pòst est sicula argenteola & duæ connexæ maniculæ,

Et sucula. G. quin tui directa cum sucula & porculis.

Sudes, sudis, f. g. {σφηκίσκος} Pertica seu genus teli militaris hoc est paxillus igni torridus. Virg. 7. Æneid.

-sudibúsve præustis. Idem 2. Georg.

Quadrifidásve sudes, & acuto robore vallos. Vbi Seruius, Vallus & sudes idem est. Cæs. 5. bel. Gal. Eiusdémque generis sub aqua defixæ sudes flumine tegebantur. Idem 1. bel. Ciuil. Fossas transuersas viis perducunt, atque ibi sudes, stipitésque præacutos defixit.

Densæ sudes. Claud. de bello Getico.

Ferratæ sudes. Virg. 5. Æneid.

Fraxineæ sudes. Virg. 2. Georg.

Vastæ sudes. Stat. 5. Thebaid.

¶Sudibus inter se concurrere. Liu. 6. bel. Pun.

Obusta sude figere aliquem. Ouid. 11. Metam.

Crebris subdibus percussæ crates. Lucan. lib. 3.

Torrere sudes. Stat. 1. Achill.

Vibrare sudem. Sil. lib. 8.

Sudiculum, aut Seduculum, genus flagelli dictum, quod vapulantes sudantes facit: Paulus apud Festum.

Sudificus, Vide SVDVM.

Sudis, huius sudis, f. g. {σφύραινα} Piscis. Plin. lib. 32. cap. 11. Sunt præterea à nullo authore nominati, sudis Latinè appellata, à Græcis sphyræna rostro similis nomine, magnitudine inter amplissimos, rarus, sed tamen non degener.

Sudo, sudas {ἱδρόω, ἰδίω} sudare, ἀπὸ τοῦ ὕδωρ, quod aquam vndámque significat, deriuatum existimant quidam.

Absolutè aliquando ponitur. Horat. de Arte.

Sudauit & alsit. Idem 2. Serm. saty. 2.

-tu pulmentaria quære Sudando.

In armis sudauit puer. Stat. 3. Sylu.

Nuntiatum est alicui, deorum sudasse simulachra. Cicero 2. de Diuinat.

Vultúsque in marmore sudat Elisæ. Sil. lib. 1.

Sine causa sudare. Cic. 2. de Orat. Quum ille diceret se sine causa sudare, minimè mirum, inquit: modò enim existi de balneis.

Cum ablatiuo. Liu. 7. bel. Punic. Quatuor signa sanguine multo diem ac noctem sudasse.

Humore sudant saxa. Lucret. lib. 6.

Lacunæ sudant tepido humore. Virg. 1 Georg.

Cum accusatiuo. Virg. eclog. 4.

Et duræ quercus sudabunt roscida mella. Idem eclog. 8.

Prælia sudare. Claud. de Nupt. Honorij.

Sudare ad. Virg. 3. Georg. de equis,

Hic vel ad Elei metas, & maxima campi

Sudabit spatia, & spumas aget ore cruentas.

¶Sudare, per translationem dixit Terentius, pro Vehementer laborare, quòd qui vehementer laborant, frequenter sudant. in Phorm. 4. 3,

-eia sudabis satis,

Si cum illo incœptas homine: ea eloquentia est.

Pro communibus commodis sudare. Cic. pro Sestio.

Sudatus, penul. prod. Participium {ἱδρωμένος} vt Labor gelido sudatus in Aemo. Stat. 5. Thebaid.

Fibula sudata marito. Claud. 2. de raptu Proserp.

Thura sudata ligno, velut per sudorem emissa, vel in modum sudoris fluentia. Ouid. 10. Metam. -sudatáque ligno

Thura ferat, florésque alios Panchaica tellus. Alia verò significatione, Vestis sudata. Sudore madefacta. Quintil. lib. 11. cap. 3. Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda, & in sudata veste durandum.

Sudator, pen. prod. sudatoris {ἱδρωτήρ} Verbale. Plin. lib. 23. cap. 1. Dysentericis, sudatoribus, in longa tussi, in epiphoris, meracum.

Sudatrix, pen. prod. Verbale, f. g. {ἱδρώτειρα} Mart. lib. 12,

Dum per limina te potentiorum,

Sudatrix toga ventilat, &c.

Sudatorius, Adiect. {ἱδρωτικός} Plaut. Stich. 4,

Vel vnctiones Græcas, sudatorias vel alias malis.

Sudatorium, sudatorij. Seneca de Vita beata, Circa balnea & sudatoria ac loca ædilem metuentia, &c. Item epist. 52. Quid mihi cum sudatoriis, in quæ siccus vapor corporum exhausturus includitur?

Sudabundus, Adiectiuum {ἱδρώων} Ouid. ad Pisonem,

-totáque ludos

Turba repentè suos iam sudabunda reliquit.

Sudatio, sudationis, Verbale. Seneca. epist. 87. Nisi Thasius lapis, quondam rarum spectaculum in aliquo templo, piscinas nostras circundederit, in quas corpora multa sudatione exinanita demittamus.

Sudor, sudoris, pen. pro. {ἱδρώς} Plin. lib. 10. cap. 72. Serpentes neque caloris, neque sanguinis, neque sudoris, vim habent, quæ auiditatem naturalem sale augent. Virg. 9. Æneid,

-& multo phaleras sudore receptas.

Nec enim sanguis, nec sudor nisi è corpore fluit. Cic. 2. de Diuin.

Cæruleúsque fluit toto de corpore sudor. Ouid. lib. 9. Metam.

Illotus sudor. Virg. 3. Georg.

-vel quum tonsis illotus adhæsit Sudor.

Immundus sudor. Virg. 3. Georg.

Ardentes papulæ, atque immundus olentia sudor

Membra sequebatur. Seruius interpretatur morbum pedicularem, id est φθειρίασιν.

Pestiferus sudor. Vide Pestiferus in PESTIS.

Sudor piceus. Virgil. -tum toto corpore sudor

Liquitur, & piceum, nec respirare potestas,

Flumen agit. Sudor piceus per transumptionem dicitur niger, & ex eo multus. Multus enim humor nigricat, qui paucus pellucet & limpidus est. Turnebus.

Crudis virum sudoribus ardet puluis. Stat. 1. Thebaid.

Tepidi sudoribus effœti artus. Stat. 6. Thebaid.

Calens sudore belli. Stat. 8. Thebaid.

Consequi multum sudorem. Cic. 3. de Orat.

Elicere sudorem. Cels. lib. 2. cap. 17.

Emittere sudorem. Plin. lib. 6. cap. 18.

Salsus sudor iit per artus. Virg 2. Æneid.

Sudor fluit vndique riuis. Virg. 5. Æneid.

Fumantes sudore equi. Virg. 12. Æneid.

Paruo sudore madentes vultus. Sil. lib. 12.

Manat sudor è toto corpore. Lucret. lib. 6.

Gelidus toto manabat corpore sudor. Virg. 3. Æneid.

Herculis simulachrum multo sudore manauit. Cic. 1. de Diuinat.

Frigidus sudor obsessos occupat artus. Ouid. 5 Metam.

Sudor pestiferus. Cels. lib. 2. cap. 6.

Sudor remittit se. Cels. lib. 2. cap. 3.

¶Sudor, pro humore nouo more à Lucretio vsurpatur. Sudor vti maris est, inquit, &c. Quo loco Turnebus, Etsi non me fallit sudorem esse suapte natura salsum, & à quibusdam existimatum mare sudorem quendam esse, quod ab Aristotele relatum est, tamen puto sudorem maris hîc nihil aliud quicquam, quàm humorem esse. Hæc ille.

¶Sudor, pro Labore. Cic. pro Fonteio. Qui cum ipso M. Fonteio ferrum ac manus contulerunt: multóque eius sudore ac labore sub pop. Rom. imperium ditionémque ceciderunt. De Gallis.

Stylus ille tuus, multi sudoris est. Cic. 1. de Orat.

Sudarium, sudarij, Linteum quo sudor faciei detergitur, & nares purgantur. Sueton. de Nerone, cap. 48, Adoperto capite, & ante faciem obtenso sudario, equum ascendit quatuor solis comitantibus. Ibidem, cap. 25, Parceret arteriis, ac sudarium ad os applicaret. Catul. in Asinium, 12, -sudaria Setaba. Quintil. lib. 5. cap. 3, Quum reus agente in eum Caluo candido frontem sudario detergeret, &c.

Sudariolum, Diminutiuum, Idem. Vsus est D. Hieronymus ad Nepotianum De vita clericorum.

Sudum, sudi {αἴθριον} Siccum, quasi seudum, id est sine vdo. Paulus apud Festum, Propriè pars serena dicitur quæ est inter nubes. Virgil. 8. Æneidos,

Arma inter nubem, cæli regione serena

Per sudum rutilare vident.

Sudum, Serenum tẽpus post pluuiam. Plaut. Milit. 3. Idem Rud. 4, Qui pertegamus villam dum sudum est. Cic. ad Tironem, lib. 16. 18, Horologium mittã & libros si erit sudum.

Ver sudum, Adiectiuè. Virg. 4. Georg.

Sudificus, sudifica, sudificum, penult. corr. Sudum faciens. Gellius lib. 2. cap. 22,

Sudificúsque simul Boreas mala plurima voluens. Rursus cap. 33,

Sudificúsque altos Aquilo rotat impete fluctus.

SVEL, vrbs Hispaniæ, apud Melam lib. 2. nunc *Chipiona* dicitur, teste Oliuario.

Sueo, sues, sueui, suetum {φιλέω} suere, Antiquũ verbum: vnde Suesco, suescis. Lucret. lib. 1,

-& semina rerum

Appellare suemus. Id est, solemus. Idem lib. 6,

Concidere vt pronos mittere sueuit.

Has Græci stellas Hyadas vocitare suerunt. Cic. 2. de Nat. deor. Lucret. lib. 4,

Quinque etiam séxve vt fieri simulacra suerint. Idem lib. 5,

-& gemmis florere arbusta suesse.

Suesco, suescis, sueui, suetum, {ἐθίζομαι} suescere, Consuetudinem capere. Cicero Marcello, lib. 15. 9, A te id quod suesti peto in maiorem modum, vt me absentem diligas atque defendas. Claud. lib. 3. de Raptu,

-hæc post cunabula dulci

Ferre sinu, summóque Ioui deducere paruam

Sueuerat, & genibus ludentem aptare paternis.

Suetus, Partic. {ἐθιστός} Virg. 5 Æn.

-geminos immani pondere cæstus

Proiecit: quibus acer Eryx in prælia suetus

Ferre manum.

Suetus legibus. Cic. ad Att. lib. 6. 113, Ita multæ ciuitates omni ære alieno liberatæ multæ, valde leuatæ sunt, omnes suis legibus & iudiciis suetæ αὐτονομίαν adeptæ reuixerunt. Lucan. lib. 1.

Bella nefanda parat suetus ciuilibus armis.

Adulatio sueta Tacit. lib. 13.

Requies sueta. Tacit. lib. 3.

Suera, Suilla caro antiquis. Varro, Offula, ab offa minimæ sueræ. Sueris item pro Suis dicebatur. Idem Varro, Perna à pede: sueris, à nomine eius. Annotauit Turnebus.

SVESSA, {σύεσσα} Campaniæ opidum, vt author est Plinius lib. 3. ca. 5. quod Tarquinius Superbus expugnauit. Silius lib. 8.

-attritaque bellis Suessa.

SVESSIO, à quo Suessiones incolæ Galliæ Belgicæ oppidũ nobilissimum, & in eo populi, *Soyssons* Gallicè appellamus. Plin. lib. 4. cap. 17. In prouincia Remensi Suessio.

SVEVI, pen. pro. {σύηβοι} Germaniæ populi, Bauaris finitimi, gens valida, & bellicosissima. De qua Lucan. lib. 2,

Fundat ab extremo flauos Aquilone Sueuos, &c. Seneca Medea, 9.

Aut quos sub axe frigido succos legunt

Lucis Sueui nobiles Herciniis.

Crinis Sueuus, pro Crine flauo dixit Silius lib. 25. 5.

Cassis erat munita viro, cui vertice surgens

Triplex crista, iubas effundit crine Sueuo. Potest tamen & propriè intelligi, quoniam Flaminius, de quo hîc loquitur, Liguros, Boios, & Sueuos vicerat.

Suffarcino, suffarcinas, pen. cor. suffarcinare, Instipare, inculcare, degrauare, onerare. Plaut. Curcul. 7.

Qui incidunt suffarcinati cum labris. Teren. And. 4. 5.

-verùm vidi Cantharam

Suffarcinatam. Vbi Donatus, Proprium est anibus suffarcinatas esse.

Suffarraneus, Adiect. à farre, quemadmodum confarratio deduci videtur, & significat eum qui far in castra conuehit, sed modicum, alienúmve: non iusto commeatu aliquo, sed crebris, & vilibus institorum vecturis. Plin. lib. 7. cap. 43. Cicero mulionem castrensem suffaraneum fuisse, &c.

Suffero, penult corr. suffers, sustuli, pen. corr. sublatum pennult. prod. {ὑποφέρω, ὑπομένω, τλάω, στέγω} sufferre, Sustinere. Vir. 2. Æneidos.

-nec claustra, nec ipsi

Custodes sufferre valent. Terent. Heaut 3. 1,

-Satrapes si fiet

Amator, nunquam sufferre eius sumptum queat.

Laborem sufferre. Plaut. Merc. 22.

Laborem durum sufferre. Lucret. lib. 3.

Plus oneris sustuli, quàm ferre possum. Cic. pro Rosc. Amer.

¶Sufferre, Pati. Plaut. Curc. 8. Terent. And. 5 3, -au

Vt pro huius peccatis ego supplicium sufferam.

Malum: nisi hoc peius sit, hæc sufferre & perpeti. Seruius Ciceroni lib. 4. 5.

Mulctam sufferre. Cic. pro Cecinna. Quam mulctam si sufferre voluissent, tamen manere in ciuitate potuissent.

Pœnam sufferre. Cic. 2. in Catil. Quod ego sic administrabo Quirites, vt si vllo modo fieri poterit, ne improbus quidem quisquam in hac vrbe pœnam sui sceleris sufferat.

Suffertus, ta, tum, {πυκνός} Seneca Naturalium quæstionum libro 1, Præterea quum dicitur tibi, nubem sole esse suffertam, non dicitur, colorem illum immissum esse velut duro corpori ac stabili & manenti, sed vt fluido & vago. Cælius lib. 9. cap. 10, Suffertam nubem intelligit intersusam, aut illustratam. Sueton. in Nerone cap. 20. Mediaque in orchestra frequenter populo epulatus, si paulùm subbibisset: aliquid se sufferti tinniturum Græco sermone promisit. Hoc est, Cantaturum se clarius aliquid, aut quod Græci dicunt πυκνόν, id est densum quippiam ac succi plenum. Nam & differtum pro pleno legimus. Quæ vox duci videtur à suffercio, vt Refertus à refercio. Farcio enim mutata a, in e, in compositis.

Sabellicus Suffertũ exponit subtolerabile, vt sit vox partim Latina partim Græca φερτὸς enim dicitur Latinè Tolerabilis. Egnatius legit Suffertim, vt sit aduerbium, hoc sensu, Nero promisit fore vt plenius & grandius tinniret.

Sufferueo, sufferues, sufferbui, {ὑποζέω} sufferuere, Aliquantum feruere. Plin. lib. 18. cap. 11. Vulgò verò nec sufferuere faciunt. Vetus codex legit sufferuefaciunt.

Sufferuefacio, sufferuefacis, pen. corr. sufferuefeci, pen. pro. sufferuefactum, {ὑποζεοποιέω} sufferuefacere. Plin. lib. 12. cap. 26, Odor verò in vino sufferuefacti antecedit alios. Idem lib. 22. cap. 25, In vesicæ verò dolore, semuncia amyli cum ouo & passi tribus ouis sufferuefacta à balneo. Vide SVFFERVEFACTVS.

Sufferuefio, pen. pro. sufferuefis, pen. indiffe. sufferuefieri, penult. corr. {ὑποζεοποιοῦμαι} Aliquantum feruens fieri. Plin. lib. 27. cap. 9. Qui fidem promisso huic quærunt, affirmant lapillos, qui sufferuefiant, vnà rumpi.

Suffes, suffetis, pen. corr. m. g. Lingua Punica Consul dicitur. Liuius 10. bel. pun. Senatum itaque Sufferes, quod velut Cõsulare imperium apud Carthaginenses erat, vocauerunt. Idem 8. bell. Punic. Infestæ ob direpta quædam ab conscendentibus naues militibus, ad colloquium Suffetes eorum, qui summus Pœnis est magistratus, cum Quæstore elicuit. Fufes scripsit Festus.

Suffibulum, suffibuli, penuul. correp. {ὑποπόρπιον} Est, vt ait Festus, vestimentum album, prætextum, quadrangulum, oblongum, quod in capite Vestales virgines sacrificantes habebãt: idque fibula comprehendebatur.

Sufficio, sufficis, pen. cor. suffeci pen. prod. suffectum, {ἀρκέω, διαρκέω, ἐξαρκέω, ἐπαρκέω} sufficere, Satis esse. Constituiturque cum datiuo. Plin. epist. 226. Mihi autem vel sola voluntas tua suffecisset. Stat. lib. 5 Sy. 2.

Vade puer, tantisque enixus suffice donis. Plin. in Paneg. Quis nostrum idẽ curæ, idem sudoris sumit? quis adeò expetitis honoribus aut deseruit, aut sufficit? Suetonius de Claris Grammat. Luxuriæ ita indulsit, vt sæpius in die lauaretur, nec sufficeret.

Posteaquàm immensæ gulæ impudicissimi corporis quæstus sufficere non potuit. Cic in Salust.

Nec sufficit vmbo ictibus: Id est, non potest ferre ictus. Virgilius libro. 11.

Animus sufficit malis. Ouid. 3. Trist. eleg. 2.

Sufficit animus animo. Senec. de benef. lib. 2. cap. 31.

Sufficere paucorum cupiditati. Cic. 7. Verr.

Sufficit hic mons alimentis hominum Liu. 9. bel. Pun.

Largè sufficiens prædium annuis victibus. Plin. lib. 7. cap. 46.

¶Sufficere, sine datiuo. Virg. lib. 5. Æneidos,

Nec nos obniti contrà, nec tendere tantùm

Sufficimus.

Quanquam nec scribæ sufficere, nec tabulæ nomina illorũ capere potuerunt. Cic. 2. Philip.

Non sufficiẽtibus iam viribus homo: hoc est imbecillis. Liuius 2. ab Vrbe.

Sufficere ad. Quint. lib. 1. Ad quas nec mens, nec corpus, nec dies ipsa sufficiat.

¶Sufficere cum accusatiuo, Subministrare. Virg. lib. 2. Georg.

Ipse satis tellus quum dente recluditur vnco,

Sufficit humorem. Ibidem,

Aut ille pecori frondem, aut pastoribus vmbram

Sufficiunt, sepémque satis, & pabula melli. Et 3. Georg.

¶Sufficere, Substituere. Virg. lib. 2. Georgicõn,

Atque aliam ex alia generando suffice prolem. Cic. pro L. Murena, Nam ne sufficiatur Consul non timent. Ibidem.

Sufficere in locum {ἀντικαθιστάναι} Liu. 5. ab Vrbe. Idem 2. bel. Pun. Nec tamen ne ita quidem prius dimittendum ad exercitum Qu. Fabium, quàm cos. in locum C. Flaminij fecisset. Vatinius Ciceroni, libro 5. 10, Si mehercule Appij os haberem, in cuius locum suffectus sum.

¶Sufficere, Maculare. Cic. in Hortensio, Vt ij qui conuiuij purpuram tuo sufficiunt, prius sanè me medicamentis quibusdam. Ex Nonio. Virg 2. Æneidos,

Ardentésque oculos suffecti sanguine & igni.

Maculis suffecta genas. Valer. 2. Argon.

Lumina suffecta letho. Valer. 1. Argon.

Sufficiens Particip. siue nomen ex Participio. Paulus in l. Conficiuntur. D. de iure codicil. Quid enim si sufficientium testium facultatem non habuit?

Suffecturus, penult.cor.Particip.{διαρκήσων} Ilia suffectura calcaribus. Stat.1.Sylu.1.

Sufficienter, Aduerb. Vlpianus in l.Sed & si quid.§.1.D De vsufruct.& quemadmodum. Sufficienter autem alere, & vestire debet, secundum ordinem & dignitatem mancipiorum.

Suffigo, suffigis, pe.pro.suffixi, suffixum, {ὑφηλόω} suffigere, Affigere. Plin. lib.33.cap.3, Agonem Teium Alexandri Magni præfectum aureis clauis suffigere crepidas.

Suffigere cruci, & in cruce. Cic.in.Pis. An ego, si te & Gabinium cruci suffixos viderem? Hirtius de bello Africano, libro 5, In cruce omnes suffixit. Horat.1 Serm.saty.3.

Stimulos nouos suffixit dolori. Senec.Thebaid.1.

Suffixus, Particip.{ὑφηλωμένος} vt Robore erecto suffixus. Sil.lib.1.

Caput suffixum veruto. Lucan.lib.8.

Suffio, pen.cor.suffis, suffiui, suffitum, pen.prod.{ὑποθυμιάζω, θυμιάζω} suffire, Suffumigare. Plinius, Hippocrates ruta vuluarum caussa naturam suffire iubet. Virg.4.Georg. Colum.lib.12 ca.18, Cella quoque vinaria omni stercore liberāda, & bonis odoribus suffiēda. Propert. lib.4.eleg.9,

Dein quæcunque locum externæ tetigere puellæ
Suffiit, & pura limina tergit aqua.

Ignibus ætheriis terras suffire feraces. Lucret.lib.2.

Suffitus, pen. prod. {ὑποθυμιαθείς} Participium. Plin.lib.20.cap.17, Anisum dolores capitis leuat suffitum naribus. Colum.lib.9.cap.14, Suffitas deinde & æstiuantes apes refrigerare oportet.

Suffitus huius suffitus, pen.prod. {ὑποθυμιασμός} Suffumigatio. Plin. Et vuluarum conuersionem suffitu excitant. Idem lib.24 cap.11.

Suffitio, suffitionis {ὑποθυμίασις} Verbale. Idem lib.1 cap.6, Ne rursus nimia suffitione medicata sint. Idem lib.12 cap 50.

Suffimen, penultima producta, suffiminis {ὑποθυμί..} Idem. Ouidius Fastorum 4,

I, pete virginea populus, suffimen ab ara.

Suffimentum, suffimenti {θυμίαμα} Idem. Plinius, Quod & suffimentis quibusdam facere consueuerunt.

Suffimenta à veteribus dicta sunt quæ fieri solebant ex faba, milióque molito: mulso sparso, at ait Festus. Ea diis eo tempore dabantur quo vuæ calcatæ prelo præmebantur. Cic.1.de Legibus, Nam & in iis sine illius suffimentis expiati sumus.

Suffitor, pen.prod.suffitoris {ὑποθυμιαστής} Plin.lib.34.cap.8, Lycus & ipse puerum suffitorem.

Sufflamen, Sufflamino, Vide SVFFLO.

Sufflauus, pen.prod.Adiect. Aliquantulum flauus, non planè flauus. Suet.in Nerone.cap.51, Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & fœdo, sufflauo capillo.

Sufflo, sufflas {ῥιπίζω, ὑποφυσάω} sufflare, Id dicitur quod fieri solet quum ignem accendere volumus. Plin.lib.34.cap.8, Buthyreus Lycius Myronis discipulus fuit, qui fecit dignum præceptore puerum, sufflantem languidos ignes.

Sufflare buccas. Plaut.Sticho 14.

Sufflare buccis. Martial.lib.3.

Sufflauit nescio quid vxori, Hoc est insufflauit, In aurem dixit. Plaut.Casina 14.

Sufflatum, dicitur propriè tumidum & rectum, & quasi vento quodam elatius factum. Varr.Agath. Neque auro, aut genere, aut multiplici scientia sufflatus quærit Socratis vestigia. Nonius.

Sufflatio, Verbale {ὑποφυσίασις} Plin.lib.9.cap.7, Præterea bullantium aquarum sufflatio, lunæque effectu concharum quoque corpora augescentia.

Sufflata cutis, Inflata. Plin.lib.8.cap.38.

Sufflamen, penult.produ. sufflaminis, neutri generis, Retinaculum rotæ decurrentis, ne velocius decurrat, vt ait Budæus. Est enim machinæ genus, quo in descensu vel procursu nimio, rota solet retineri. Iuuenal Saty.16,

Quod placitum est illis præstatur tempus agendi:
Nec res atteritur longo sufflamine litis. Idem saty.8,
Ipse rotam stringit multo sufflamine Consul.

Sufflamino, sufflaminas, penultima correpta, sufflaminare, Sufflamine comprimere & retinere. Seneca 4. Declamatione, Tanta illi erat velocitas orationis, vt vitium fieret. Itaque diuus Augustus optimè dixit, Aterius noster sufflaminandus est. Vbi aliàs legitur sufflamandus, aliàs suffibulandus. Meminit Cælius libro 9. capite 10. Seneca de morte Claudij, Aliquando Ixionis miseri rotam sufflaminantem.

Suffoco, suffocas, penultima producta {ἄγχω, πνίγω} suffocare, Ex sub & faux compositum, au in o productam conuersa, significat spiritum præcludere, veluti obstrictis faucibus. Ouidius,

Suffocent animam dira venena tuam. Lucret.lib.3,
Aut in melle situm suffocari, atque rigere Frigore.

Gallum gallinaceum suffocare. Cic.pro Murena.

Suffocare fame vrbem, pro Opprimere & extinguere. Cicero ad Atticum, lib.9.175.

Suffocatio, Verbale {πνίξ, ἀγχόνη.} Plin.lib.20.cap.5, Eius semen contritum, & in vino potum, tumētem aluum, & suffocationes mulierum, doloresque lenit.

Suffodio, suffodis, pen.corr.suffodi, suffossum {ὑπορύττω} suffodere, Subtus excauare. Colum.lib.2.ca.18, Neque suem velimus impasci, quoniam rostro suffodiat, & cæspites excitet.

Suffodere equos, Confodere, enecare. Cæsar 4.bel Gal.

Suffodere montem. Plin.lib.36.cap.15.

Suffossus, Particip.{ὑπορυγμένος} vt Suffossa sacella, destructa. Cicero de Arusp.resp. A Sext.Sarrano sanctissima sacella suffossa, incensa, inædificata, oppressa.

Equus suffossus. Virg.11. Æneidos,
-quorum alter habenas
Suffosso reuolutus equo, dum colligit, &c. Suffosso, id est casuro. nam suffossi equi dicuntur quos vulgò *incæspitatores* vocant. Alij suffuso legunt. id est præcipiti & iam cadenti. Seruius.

Suffossio, Verbale. Seneca epist.50, Quum hostilia in partes tela vibrarent, & ipsum solum suffossionibus tremeret & cuniculis.

Suffrago, penultima producta, suffraginis, fœminini generis {καμπή} Dicitur in posterioribus pedibus animalium, quod in prioribus genua. Vel est nodus sub crure, quo pedis versura constant, tibiæque ita annectitur pes, vt verti possit: id quod spectamus in bobus, equis, & cæteris armentis. Dictæ suffragines quòd suffringantur, hoc est in altum frangantur. Constat sanè genua animalium, quæ animal generant, ante se flecti: suffragium verò artus in aduersum. Quemadmodum igitur poplites dicti sunt, quòd pòst plicentur: ita suffragines: quòd subter frangantur. Plinius libro 8 cap.45, Victimarum probatio in vitulo, vt cauda articulum suffraginis contingat. Idem, Aues & quadrupedes alas in priora curuant: suffragines in posteriora. Plinius libro 8.cap.15, Nullo suffraginum flexu. Idem lib.30.ca.6, Aquilæ pedes euellunt in aduersum à suffragine, &c.

¶Suffragines, nodi vel articuli sunt sub crure, quibus pedes inflectuntur, dictæ quòd ad ingressum suffragentur, vel suprà frangantur. Suffraginosa mula, cuius suffragines morbo vitiatæ sunt. Hæc Ruellius in Veterinariam.

¶Suffragines dicuntur etiam vitis soboles. Colum.lib.4.cap.24, Et si soboles, quam rustici suffraginem vocant, radicibus adhæret, diligenter explantanda, ferróque allæuanda est, vt hybernas aquas respuat.

Suffraginosus, pen prod.Adiect Equus suffraginosus, cuius suffragines morbo vitiatæ sunt. Colum.lib.6.cap 38, de mula, Suffraginosæ hordeacea farina imponitur.

Suffragor, pen.prod.suffragaris {ψηφοφορέω} suffragari, A suffragine, vt ait Sipontinus, significat adiuuare, Fauorem ferre. Virgilius,

Copia me perdit, tu suffragare rogatus. Cic.1.de Legibus, Mihi enim videris fratrem laudando suffragari tibi.

Si nihil erit præter ipsorum suffragium tenue est: si vt suffragantur, nihil valent gratia. Cic pro Murena.

Nemo ab ignotis hominibus nullis suffragantibus meritis honore afficitur. Cic.de petit.Consul.

Vide ne hæc ipsa quæ despicis, huic suffragata sint. Cic.pro Plan.

Suffragari & Aduersari, contraria. Cic.7.Verr. Cui legi cùm vestra dignitas vehementer aduersaretur, istius spes falsa & insignis impudentia maximè suffragatur.

Laudibus cuiuspiam suffragari. Lent.Ciceroni lib.12.14.

Suffragari alicui ad Consulatum. Cic 1. Offic. Quæ cùm vulgò viseretur, suffragata domino nouo homini ad Consulatum putabatur.

Suffragante natura videris res maximas consequutus. Cicero ad Plancum lib.10.5.

Suffragando. Liuius 8.bel.Pun. Conuenerant vndique non suffragandi modò, sed etiam spectandi causa P.Scipionis.

Suffragatio, Verbale {ψηφοφορία} Cic.pro Murena, Tum verò in Consule declarando multum etiam apud vniuersum Populum Romanum authoritatis habet suffragatio militaris.

Vrbana suffragatio. Cic.pro Murena.

Facilis suffragatio pro salute. Cic.pro Domo sua.

Accedere ad dignitatem alterius suffragatione sua. Plancus Ciceroni lib.10.9.

Perdere alicuius officij suffragationem. Cic.pro Milone.

Suffragator, pen.prod.suffragatoris {ψηφιστής, ψηφοφόρος} Qui suffragatur Plaut.Casin 6,

Ibi ego te, & suffragatores vlciscar tuos. Plin.epist.64.Cic.pro Murena, Tua verò nobilitas Serui Sulpitij tametsi summa est, tamen hominibus literatis & historicis est notior, populo verò & suffragatoribus obscurior.

Suffragatrix, pen.prod.suffragatricis.pe.prod.fœm.gen. Augustinus de Ciuitate Dei lib.18 cap.10.

Suffragatorius, Adiect.{ψηφιστικός} Cic.de Petit.Cōsul. Modò intelligat te magni æstimare, ex animo agere, bene se ponere, fore ex eo non breuem & suffragatoriam, sed firmam & perpetuam amicitiam.

Suffragia {ψῆφοι} Voces illæ dicebātur quæ dabantur in comitiis, & in tabellis describebātur, quibus vnusquisque suam declarabat voluntatem de aliquo in Magistratum eligēdo. Fuit olim (inquit Budæus) modus geminus ferendi suffragij in conciliis, & sententiæ dicendæ in iudiciis. Interdum enim voce, interdum tabella eo munere fungebantur.

Suffragia quomodo ferri solerent, ita colligit Corradus in Brutum Ciceronis. Populus Romanus semper à principio de tribus rebus, de Magistratibus, de Legibus, & de Bello constituit, atque idipsum suffragiis per Curias latis: vnde Curiata comitia sunt appellata: in quibus ex generibus omnium, vt scribit Gellius. lib.15.cap.27. suffragium ferebatur, & quidem κατ' ἄνδρας vt Dionysius lib. septimo dixit, sed lib.quarto pluribus explicauit quum docuit, pauperes diuitibus in his comitiis non modò pares, sed superiores etiam fuisse, quòd multo plures essent pauperes, quàm diuites. Quicunque igitur erant in triginta Curias distributi, viritim suffragium ferebant: & quum quid hoc modo decretum fuerat, id Curiæ dicebantur iussisse: vt in oratione pro domo sua ad Pontif. Cicero demonstrat. Si triginta Curiæ id iussissent, id esset ratum. In Centuriatis autem comitiis ex descriptione Seruij Tullij non omnes, sed singuli per suas Centurias, vt libro septimo scribit Dionysius, suffragium ferebant, quum à Magistratibus vocabantur. Nam Centuriæ centum nonaginta tres ex vniuerso populo Romano confectæ fuerant ab illo Rege: ex quibus erant decem & octo equitum, peditum octoginta primæ classis, viginti secundæ, viginti tertiæ, viginti quartæ, triginta quintæ, vna sextæ. Vocabātur igitur Centuriæ equitum, & peditum primæ classis: quæ si omnes decernebant, res decreta putabatur. Nā plures erant, quàm reliquæ omnes: & equitum Centuriæ plurimum in comitiis poterant: & ob id Cicero lib.11.epist.16.in fine, à D.Bruto petit, vt sibi equitum Centurias conficiat. Sin in his fuisset variatum,

tum, tunc cæteræ deinceps vocabantur, donec nonaginta septem minimùm idem decernerent. Tunc enim absoluebantur comitia Centuriata: in quibus ex censu, & ætate, vt ait Gellius lib.15.cap.27. suffragium ferebatur. Hinc Cic.lib.3.de Legibus, scribit in comitiis populum censu, ordinibus, ætatibus descriptum fuisse. In Tributis verò comitiis, quæ fiebant, quum ex regionibus & locis suffragium, vt ait Gellius, ferebatur, populus ipse ferebat, & quidem (quod Cic. lib.3. de Legibus affirmat) fusè in tribus conuocatus. His primùm Tribuni plebis Ap.Claudio. T. Quintio Consulibus, anno ab Vrbe condita ducentesimo octogesimo secundo sunt creati. Itaque primùm Curiata, deinde Centuriata, postremò Tributa comitia videntur instituta. In his omnibus, qui cum populo agebat, ita illum rogabat: Velitis, iubeatísne hoc fieri? Populus verò, si res placebat, hoc modo iubebat, Vti rogas. Nam singulis sic vocis suffragium ferebant, vt rogatori dicerent, Vti rogas, perinde ac si dicerent, Iubeo meo suffragio fieri, Vti rogas. Nec dubitari potest, quin ita suffragiū ferrent, quandò ex lib. tertio Ciceronis de Legibus 50. apparet, legem primam tabellariam, qua suffragium occultaretur, anno ab Vrbe condita ferè sexcentesimo decimoquarto latam fuisse, quū prius sine tabula suffragium inirent, & Vti rogas, dicerent. quod Liuius quidem sæpe, sed libro tamen potissimùm sexto verbis hisce demonstrat: Vti rogassent, primæ tribus dixerunt. Pro verbo, dicere, Cicero lib. secundo de Legib. verbum edicere, ita videtur vsurpare: Suade igitur, si placet, istam ipsam legem, vt ego, Vti rogas, possim edicere. Alij codices habent, dicere. Ibi loquitur Cicero cum Attico, & cum Q fratre, qui vocis suffragium magis, quàm tabellæ probabant, vt videre est lib.3.de Legib. Ob id ad eundem Atticum lib. primo, epistola cuius initium est, Vereor, sic olim scripsit: Operę Clodianæ pōtes occuparant: tabellæ ministrabantur ita, vt nulli daretur, Vti rogas. id est ita instabant Clodiani, vt iudices suffragium tabella ferrent nec vlli concederetur, vt suffragium voce ferre posset. Nam quum multi essent corrupti, volebāt occultè suffragia ferri, ne possent notari. Voce quidem Romani suffragium tulerunt vsque ad annum ferè sexcētesimum decimumquartum. Tunc enim Gabinia lex de suffragiis per tabellam ferendis est lata, secuta biennio pòst Cassia est: tertia Papyria: quarta Cælia: quæ tabellariæ sunt appellatæ: quibus latebra populo data est, in qua, bonis ignorantibus quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium, vt Cic.lib. 3.de Legib.scribit. Sic enim quisque suam tabellam in cistam coniiciebat, vt occultè posset aduersari. Nam iudicibus ternæ singulis tabellæ dabātur: quarum vna A, altera C, tertia N L. literas inscriptas habebat: quæ notæ erant absolutionis, condemnationis, ampliationis: ex quibus iudex quisque quam volebat, in cistam poterat coniicere, atque id ipsum ita occultè, vt quem vellet posset absoluere, vel condemnare, vel ampliare sua tabella, sine vlla suspicione beneuolentiæ, vel odij: quod nemo posteà posset cognoscere, quis iudex vel absoluisset, vel condemnasset, vel ampliasset: nisi omnes vel absoluissent, vel condemnassent, vel ampliassent. Vnde Cic.epist. famil. lib.3.epistola penultima, quum audisset Ap. Claudium omnibus suffragiis absolutum fuisse, miratus est, nullam nè in tabellæ quidem latebra fuisse absconditam maleuolentiam. Lege tamen Cornelia videtur olim reo licuisse optare, clàm, an palàm de se sententiam ferri vellet. id Cicero in oratione pro Cluentio docet. In reliquis verò suffragiis, in quibus magistratus, vel leges, vel tale quid rogabatur, binæ (nisi fallor) tabellæ singulis suffragium laturis dabantur: quarū altera punctum sine dubitatione, altera nihil (vt ego puto) scriptum habebat. Itaque qui fauebant, tabellam puncto inscriptam: qui aduersabantur, alteram in cistam coniiciebant. Hinc Cic. in oratione pro Plancio dixit: Tribus nonnullas punctis totidem tulit. & ibidem paulo pòst: Questus es, plures te testes habere de Voletinia, quàm quot in ea Tribu puncta tuleris. Huc & illud Horatij in Arte.68. est referendū: Omne tulit pūctū, qui miscuit vtile dulci. Hanc ferendi suffragij rationem Cicero non reprehēdit, Demosthenem secutus, qui suffragia occulta magis probabat: quāuis Plato lib.nono de Legibus illa scribat verba, ἴσα φανερά, ἡ ψῆφος. sed Cic. id populo Romano concedebat. vnde tabellam vindicem libertatis contra Rullū oratione secunda non ita procul ab initio, & lib.tertio de Legibus appellauit. Quod verò nos diximus de ternis iudicum tabellis, & cista, obscurè quidem, sed tamen id scribit Asconius. De cista verò quæ in comitia deferretur, author Rhetoricæ ad Herēnium lib. primo ita scribit: Saturninus legem ferre cœpit, collegæ eius intercedere: ille nihilominus cistellam detulit: Cæpio, vt contra Senatusconsultum intercedētibus collegis aduersus Remp. videt ferre, cum viris bonis impetum facit, pōtes disturbat, cistas deiicit. Quo quidem loco quum cistas dicat, ostendit plures fuisse: vt fortè vnaquæque Curia, Centuria, & Tribus sua cista vteretur. Hæc Corradus.

Suffragium populus R. primū voce, deinde per tabellā suffragiū tulit. quo modo autem à voce ad tabellam deuentum sit, & quibus temporibus, & quibus auctoribus, operæpretiū est cognoscere. Quatuor igitur leges nominantur, omnes vt puto, tribunitiæ, Gabinia, Cassia, Papiria, Cœlia. Gabinia sanxit, vt populus in magistratibus mandandis suffragium, non, vt anteà, voce, sed per tabellam ferret. Cassia biennio pòst idem iussit, in omnibus iudiciis populi, perduellione excepto. Papiria & ipsa populo tabellam dedit, in iubendis ac vetandis legibus. Cœlia, quo vno in genere vocis suffragium reliquum erat, hoc est, in perduellione, quod lex Cassia exceperat, in eo genere tabellam dedit. ita quatuor Tribunorum pl.rogationibus factū est, vt populus liberè, quod sentiret, in omnibus comitiis, nullo inimicitiarū metu, posset ostendere. ideò tabellam vindicem tacitæ libertatis appellat Cic. in Agrar.2 & lib.3.de Legib. in oratione autem pro C.Cornelio principium iustissimæ libertatis Cassiam legē, quæ tabellam in iudiciis populo dedit. magis enim intererat populi tabella voluntatem in iudiciis tegere, cùm ageretur de capite fortunisque ciuium, quàm aut in magistratibus, quod lex Gabinia sanxerat, aut in legibus quod posteà Papiria. His igitur quatuor legibus ferendi suffragij mutata ratio est. nunc de latoribus earum legum,

& quo quæque anno lata sit, agamus. Gabiniam rogauit homo ignotus, & sordidus: quod lib.3 de Legib. Cic. tradit. &, cùm biennio ante Cassiam rogata sit, quod idem eodem in loco demonstrat: Cassiam verò Lepido & Mācino coss. esse latam, ex lib.de Clar.Orat. cōstat: necesse est, Pisone & Lenate coss. rogatam, existimare. Cassiam Lepido & Mancino coss. authore Scipione Africano posteriore tulit L.Cassius Q. F. Longinus Ranilia, pater illius L.Cassij, qui in omnibus caussis quærere solebat, cui bono: & C.Cassij, eius quem C.Mario C. Flauio coss. leges multas ad minuendam nobilitatis potentiam tulisse, in quibus hanc, vt, quem populus damnasset, cuíve imperiū abrogasset, in Senatu non esset, Pedianus tradidit. Papiriā tulit C.Carbo, ille eloquētissimus: tulit autem, vt opinor, P.Popilio & P.Rutilio coss. nam eo anno Tribunū pl. fuisse, quo Scipio Æmilianus de Numātinis triūphauit, omnes historiæ declarant: quē à porta ad cōcionē productū, quid de Ti.Gracchi morte sentiret, seditiosè interrogauit. Cœlia, non facilè est conijcere, à quo sit rogata: sed, rogatam Q.Metello T. Flaminio coss. crediderim, & ex iis verbis, quæ sunt apud Cic.lib.3.de Legib. Vt opprimeret Cœlius Popilium. nam, id de P.Popilio dictum esse, quem C.Gracchus Metello & Flaminio coss. Tribunus pl. in exilium eiecit, videtur intelligēdum, vt eius iudicij caussa, quo Popilius, tribuno pl. Gracco est oppressus, Cœlius sua lege tabellam dederit. Suffragia vel in cāpum Martium, si centuriata comitia haberentur, vel in forū, si tributa, alióve, cistis in pontes deferebantur, & ex his pontibus populo ministrabātur. Id significat Cic.in epist.ad Att.lib.1, his verbis: Operæ Clodiæ pontes occuparunt: tabellæ ministrabantur, ita vt nulla daretur, Vti rogas. nā quæ tabellæ legē accipiebant, & probabant, in iis duæ literæ scriptæ erant, V.R. quæ significant, Vti rogas, id est, vti tu, qui legē fers, nos rogas, ita iubemus: quæ vero leges legē antiquabant, hoc est, reiiciebant, & improbabāt, in iis vnica litera A, scripta erat: quæ significat antiquo id est, antiqua maneāt: noua nō placēt: legē respuimus. In iis vero comitiis quo populus vt suffragium de reo ferret, coire solitus est, ternæ tabellæ dabantur: quarum in vna scriptū erat, A, in altera, C, in tertia N L. & prima significabat, absoluo: secūda, cōdemno, tertia, non liquet, id est, neque absoluo neque condēno, caussam planè non intelligo. Verum, vt ad pontes redeamus, angustiores vt essēt, legē tulit C.Marius Trib.pl. qui posteà septies Cōsul fuit. tulit autē eam legē, nequid fraudis in distribuēdis tabellis cōmitteretur. multis enim locus esse non potest, vbi pontes angustiores sunt. at in turba vitiosè aliquid agere, difficilis negotij nō est: propterea, quòd hac lege sancitū, id ambitiosis oppositum fuisse: & planè Cic. narrat lib.1.de Leg. & Plutarchus significat in Marij vita, cùm ait, In tribunatu legē de suffragiis tulit qua potentium opes tum in ferendis suffragiis, tum in creādis magistratibus imminuit. suffragium ferebant omnes ciues Romani, in ea quisque tribu, vbi census erat, aut in sua quisque classe. libertini tātùm in quatuor vrbanis tribubus, quæ minus nobiles erant, suffragiū tulerunt. nam etsi P. Sulpicius tribunus pl. L.Sylla Qu. Pompeio coss. tulit, vt in omnibus plane tribubus, quæ xxxv erant, suffragium ferre possent: hanc tamen legem, puto à victore Sylla, Sulpicij inimico, esse abrogatam. puto autem ob eam caussam, quia C.Manilius Tribunus pl aliquot post annis eādem legem ferre conatus est: idémque posteà & P. Clodius cogitauit. testis Cicero in duabus orationibus, pro C.Cornelio, pro Milone. Hæc ex libro de legibus Romanis. P. Manutij.

Cistæ suffragiorum. Plin.lib.33.cap.2. Ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis.

Cæca suffragia. Sil.lib.8. Inconsultus fauor populi.

Corruptum suffragium. C.3.de Legib.

Deuincta largitione suffragia. Cic. Suffragia largitione deuincta, id est, Corrupta donis.

Eblandita suffragia. Cic.pro Planc.

Occulta de honore suffragia. Cic.2. Offic.

Tabellaria suffragia & vocalia. Cic.pro Planc. & 3.de Legib.

Tristia suffragia. Damnosa electio magistratus. Sil.lib.15.

Vitiosum suffragium. Cic.3.de Legib.

¶Captare suffragia populi. Horat.2.epist.2.

Libera dantur populo suffragia. Iuuen.saty.8.

Ferre suffragium de capite alicuius. Cic.pro Domo sua.

Fieri Consulem cunctis suffragiis. Cic.Paulo lib.15.12.

Flagitare confusionem suffragiorum. Cic.pro Murena.

Indulgere suffragio alicuius, Vide INDVLGEO.

Inire suffragia, Vide INEO.

Mittere in suffragium, Vide MITTO.

Vnusquisque studio & suffragio suo viam sibi ad beneficium impetrandum munire possit. Cic.2.de Leg. Agrar.

Ornare suffragio, Vide ORNO.

Priuare populum suffragiis. Cic.2.de Leg. Agrar.

Tegere suffragium. Cic.3.de Legib.

Cistæ suffragiorum. Plin.lib.33.cap.2.

¶Suffragium, à frango, frangis, fra syllabā correpta, inuenitur. Ouid.de Nuce,

Quid nisi suffragium nimbis ruitantibus essem? Legitur & suffragium nimbos vitantibus.

Suffrenatio, suffrenationis, Colligatio & arcta structura, quæ lapidem veluti fræno retineat. Plin.lib.36.cap.22, Globosus, contra iniurias fortis, sed ad structuram infidelis, nisi multa suffrenatione deuinctus. De quodam lapidis genere.

Suffrico, suffricas, pen.cor.suffricui, suffrictum, & suffricaui, suffricatum {ὑποτρίβω} suffricare. Colum.lib.12.cap.23, Nam oportebit post hunc numerum dierum confestim vinum emundare, & si quid fæcis aut labris vasorum, aut lateribus inhæsit, eradi, ac suffricari, & protinus operculis impositis oblini.

Suffricare palpebras medicamento. Cels.lib.6.cap.6.

Suffringo, suffringis, suffregi, penult.pro. {ὑποάγνυμι} suffringere, Aliquantulum, siue per medium frangere. Plaut.Rud.24,

Homini isti talos suffringi volo. Idem Truc.12,

-vt ego hisce Suffringam talos. Cic.pro Rosc.Amer.Quòd si luce quoque canes latrent, quum deos salutatum aliqui venerint, opinor iis crura suffringantur, quòd acres sint etiam, tum quum suspicio nulla sit.

Suffrio, suffrias, pe.cor. {ὑποτρίβω} suffriare, Idem quod friare, siue minutim admodũ friare. Col.li.12.ca 38. Scopulis aridæ myrti feria suffriatur, operculúmque superimponitur, nequid eò decidat. Quædam exemplaria hîc legunt suffricatur, & fortasse rectius.

Suffuerat, Sub eodem tecto fuerat. Festus.

Suffugio, suffugis, penult.cor. suffugi, pen.prod suffugitum pen.cor. {ὑποφεύγω} suffugere. Clàm aufugere. Liu.4 bel.Pun.Imber à nocte media coortus, custodes vigiléſque dilapsos è stationibus suffugere in tecta coegit.

Natura deûm suffugit tactum manuum. Lucret.lib.5.

Sensum suffugere. Lucret.lib.4.

Suffugium, suffugij {ὑποφυγή} Quò quis aufugit auxilij gratia. Quint. lib.9. Hæc diuerticula & anfractus suffugia sunt infirmitati. Ouidius de Nuce.

Suffulcio, suffulcis, suffulciui, suffulcitum, pe.pro. vel suffulsi, suffultum {ὑπερείδω} suffulcire, Subtus fulciendo sustinere. Plaut.Milit.5, Ecce autem ædificat, columnam mento fulcit suo.

Cibus suffulcit artus. Lucret.lib.4.

Suffultus, Particip. {ὑπερεισθείς} Author ad Heren.lib.4, Nam graui figuræ, quæ laudanda est, propinqua est, ea quæ fugienda est, quæ rectè videtur appellari si suffulta nominabitur.

Porticus suffulta paribus columnis. Lucret.lib.4.

Suffumigo, suffumigas, p.cor. {ὑποθυμιάζω} suffumigare, Idem quod simplex fumigo, vel subtus fumum excito. Var.3.de Re rust.cap.16, Si ex aluo minus frequentes euadunt, ac subsidit aliqua pars, suffumigandum, & prope fumus apponendus bene olentium herbarum, maximè apiastri. Cels.lib.6.cap.6. Suffumigare oculos acribus medicamentis.

Suffumigare vulnus. Cels.lib.5.cap.27.

Suffumigare sulphure. Cels.lib.4.cap.20.

Suffumigor, Passiuum. Col.lib.12.cap.12.in fin. Lagenam in tabulatum quod suffumigatur, reponunt. Paulò antè dixerat, Lagenam in tabulatum, quod fumum accipit, reponunt.

Suffundo, suffundis, suffudi, suffusum, pen.pro. {ὑποχέω} suffundere, Superfundere, aut deorsum inijcere. Plaut.Curcul.4, Mane, suffundam aquulam. Idem Cistel.2. Colum.lib.6, Lassæ & æstuanti mulæ ad os in fauces dimittitur, vtrunq; in os suffunditur.

Suffundere vires cibo. Var.2.de Re rust.cap 8.

Suffundit se sinus. Cels.lib.7. cap.2, Nam vbi post longos morbos totus corporis habitus vitiatus est, latéque se sinus suffundit, & in eo pars cutis pallet, scire licet in eam iam emortuam esse, & inutilem futuram.

Suffundere aciem oculorum, pro Turbare. Seneca de Ira 2.

Suffunduntur oculi. Sene.2.de Cle. Imbecilles oculos esse scias, qui ad alienam lippitudinem suffunduntur.

¶Suffundere, Forinsecus spargere. Virg lib.1. Georgicôn,

At si virgineum suffuderit ore ruborem,

Ventus erit. Seruius, Suffuderit, Forinsecus habuerit. Lucr.lib.3,

Omnia suffundens mortis nigrore.

Maculis suffundi. Stat.11.Thebaid.

Suffusus, pen.prod.Partic. {ὑποχυθείς, ὑποκεχυμένος} vt

Genæ suffusæ igne. Senec.Herc.Oetæo 10.

Candor suffusus purpureo sanguine. Stat.2.Syl.1.

Lachrymis oculos suffusa. Virg.1.Æneid.

Impudentia in ore multo robore suffusa. Hoc est, præ impudentia rubicundam & robore conspersam faciem habens. Plin.in Paneg.

Suffusus rubor alicui dicitur, genis aspersus, quod pudoris indiciũ est. Liu.10.bel.Pun. Masanissæ, hæc audienti non rubor solùm suffusus, sed lachrymæ etiam obortæ.

Suffusus æther calore. Cic.2.de Nat. deor. Nam tenuis ac perlucens & æquali calore suffusus æther, non satis aptus ad stellas continendas videtur.

Suffusus cordi sanguis. Cic.1.Tusc.

Suffusus sanguis oculis, & Suffusi cruore oculi. Plin.lib.20.ca.13, Idem lib 31.cap.9.

Lingua est suffusa veneno, Perfusa, infecta. Ouid.2.Metam.

Suffusus maleuolentia animus in cæteros. Id est plenus iræ & maleuolentiæ. Cic.Lent.lib.1.9.

Sales suffusi felle. Aspersi amaritudine. Ouid.2.Trist.

Suffusio, Verbale {ὑπόχυσις} Plin.lib.22.cap.23, In tussi vua, fellis veteri suffusione.

Suffusio, Morbus oculorum, quem vulgò *cataractam* vocant. hæc autem paracentesi curatur. Est autem paracentesis, quæ manu fit à chirurgis, dum curari aliter morbi non possunt. Inungitur prius locus, deinde vel acus vel hamulus infigitur, ídque paracentesis dicitur. Hæc Sipontinus. Plin.lib.21.cap.20, Habet suas vtilitates contra suffusiones oculorum. Cels.lib.6.cap.6, Suffusio quoque, quam Græci ὑπόχυσιν nominant, interdum oculi potentiæ, qua cernit, se opponit. Quod si inueterauerit, manu curandum est. Inter initia nonnunquam etiam certis obseruationibus discutitur.

Suffundatus, p.pro. Adiect. {ὑποθεμελιωθείς} dictum à fundamentis, vt ait Nonius. Varro, Antiqui nostri domibus lateritiis paululũ modò lapidibus suffundatis, vt humorem effugerent, habitabant.

Suffuror, pen.prod. suffuraris {ὑποκλέπτω} suffurari, Clàm furari. Plau. Truc.11,

Hæc cùm video fieri, suffuror, suppilo, de præda prædam capio.

Suffusio, Suffusus, Vide SVFFVNDO.

SVGAMBER, à quo Sugābri dicti sunt, pater Melonis fuit, Is in triumphum tractus est à Germanico. Strabo lib.7.

SVGAMBRI, vicini Rheni amnis accolæ, belli exordia factitarũt aduersus Romanos cùm eos anteà Drusus Romano subiugasset imperio. Strab.lib.7.

Suggero, suggeris, penul.cor. suggessi, suggestum {ὑποβάλλω, αἰχμαίνω} suggerere, Subministrare. Plaut.Menæh.5,

Madida quæ mihi apposita mensam miluinam suggerant.

Cibos suggerere alicui. Stat.9.Thebaid.

Tellus suggerit alimenta. Ouid.15.Metam.

Syluæ feras suggerunt. Plin.epist 32.

Sumptus alicui rei suggerere. Terent.Adel 1.1.

Copiam argumentorum suggerere. Cic 2.de Orat.

Materiam criminibus suis suggerere. Liu.3.ab Vrbe.

Suggerebantur etiam sæpe damna aleatoria. Cic.2.Philip.

Ludum alicui suggerere. Cic.ad Attic.lib.12.257.

Rationes alicui sententiæ suggerere. Cic 3.de Nat.deor.

Ambiguum explicatur, quum ea verba, quæ desunt, suggesta sunt. Cic.2.de Orat.

Suggerit res, Exigit, & postulat. Vlpia in l.Ex facto, circa fi. D.de Hered.insti. Quæ res in proposito quoque suggerit, vt Italicarũ rerum esse credantur eæ res, quas in Italia testator esse voluit.

¶ Bruto statim Horatium suggerunt. Liu.2. ab Vrbe, Id est in locum sufficiunt.

¶Suggero, pro Refero. Iustinian.lib.2 tit.De fideicomm.hered.§. Sed quia stip. Ideò omnibus nobis suggestis tam similitudinibus, quàm differentiis vtriusque Senatusconsulti placuit, &c.

¶Suggerere, pro Subiicere in memoriam. Cic.2.de Fin. Vbi si memoria fortè defecerit, tuum est vt suggeras.

¶Suggerere, pro Suadere. Vlpia.in l.Sed & si §. Item.D.Ex quibus causis maiores, &c. Vnde quoties æquitas restitutionem suggerit, ad hanc clausulam erit descendendum. Idem in l.j § vlt.D.De effractoribus. Oportebit autem æquè & in effractores, & in cæteros suprascriptos causa cognita statui, prout admissum suggerit.

Suggestus, huius suggestus, m.g. vel Suggestum, suggesti {βῆμα} A suggero, quòd ibi ligna suggerantur, in quibus stari possit. Significat enim locum editiorem, Varro lib.3.de Re rust.cap.5, Ex suggesto faleris, vbi solẽt esse peripetasmata, prodeunt anates in stagnũ, & nant.

Suggestus comæ, Globus capillorum. Stat.1.Syl.2.

¶Suggestus {ἀκροατήριον} Pulpitum: hoc est locus excelsior, vnde oratio haberi ad populum solet. Liuius 8.ab Vrbe, Naues Antiatium partim in naualia Romæ subductę, partim incēsæ: rostrísque earum suggestum in foro extructum adornari placuit. Cic.5 Tusc. Idémque quum in communibus suggestis consistere non auderet, concionari ex turri alta solebat.

Suggestus, huius suggestus, Ipse suggerendi actus. Vlp.in l j.§.ij. D.De magist. conuen. Si curatores fuerunt minus idonei dati dicendum est, teneri magistratus oportere, si ex suggestu eorum, vel nominibus ab eis acceptis præses dederit.

Neque illud in suggestum in quo causam dixerat ascendenti, signum sibi vllum quod consuesset à deo, quasi mali alicuius impendentis datum. Cic.1.de Diuin.

Suggredior, suggrederis, suggressus sum, suggredi, pe.cor. {ὑποβαίνω} Verbum deponens, pro Latenter gradi. Tacit.lib.2, Suggressique propius speculatores. Idem li.4, cum accusatiuo, Quos dux Romanus acie suggressus, &c.

Suggrunda, suggrundæ: vel suggrundia, suggrundiorum {γεῖσον} Partes tecti prominentes, quibus stillicidia à parietibus arcentur. Varro lib.3.de Re rust. Aues subtus suggrundas, ab initio villatico vsæ tecto. Budæus.

Suggrundatio, suggrundationis, Verbale. Vitruuius lib. 4.cap.2. Sub tectis si maiora spatia sunt, columen in summo fastigio culminis, vnde, & columnæ dicuntur, & trãstra, & capreoli. Si commoda, columen, & canterij prominentes ad extremam suggrundationem, Vide SVGRVNDATIO.

Suggrundari antiqui dicebant sepulchra infantium, qui necdum 40. dies implessent, quæ nec iam busta dici poterant, quia ossa quæ comburerentur non erant, nec tanta cadaueris immanitas, qua locus tumesceret. Vnde Rutil. Gemin. Astya. ait, Melius suggrundarium quæreres, quàm sepulcrum. Hæc Fulgentius de prisc.sermone.

Sugillo, sugillas, {ὑπωπιάζω} sugillare: vel, vt quibusdam placet, suggillo, duplici g, Ex percussu carnem maculare. A sugendo dictum, quòd succus, hoc est liuor deducatur.

Sugillare propriè de facie dicitur, quum cõtusa facies liuidis maculis dehonestata apparet: sic enim sugillata in facie dicuntur, vt vibices in corpore. Plin.lib 31.cap 9.de sale loquens, Ex ictu suffusis cruore oculis, sugillatísque cum myrrhæ pari pondere. Idem lib.27. Caseus recens cum melle sugillata emendat. Budæus.

Sugillatum dicitur ex Græco, quòd ea pars quæ est sub collo κοῖλον ab eis dicitur. Festus.

¶Sugillare {παραδειγματίζειν} pro Pudorem & existimationem lædere, & quasi bonam famam exugere. Vlpia.l.sed si hac lege.D. de iniurius voc. Si famosa actio non sit, vel pudorem non sugillet. Liu.4.ab Vrbe. Primis annis sugillatos, repulsos, risui patribus fuisse.

Sugillare opinonem alicuius, Vlpian.in l.apud Celsum. §. Aduersus.D.de doli mali exceptione. Aduersus parentes patronósque neque doli exceptio, neque alia quidẽ, quæ patroni parẽtísve opinionem apud bonos mores sugillet, competere potest.

Sugillatio, Verbale {ὑπώπιασμος.} Plin.li.7.cap.45, Iuxta hæc Variana clades, & maiestatis eius fœda sugillatio. Hoc est multa infamiæ nota.

¶Sugillatio, Liuor ex ictu. Plin.lib.32.cap.7. Reliquæ carnes impositæ sugillationem rapiunt.

Sugo, sugis, suxi, suctum {μύζω, μυζάω, ἀμύζω} sugere, Succum labris extrahere. Cic.2.de Nat.deor. Alia sugunt, alia vorant, alia mandunt. Idem.3.Tusc. vt penè cum lacte nutricis errorem suxisse videatur.

Vbera surgere. Ouid.2.Fast.

Suctus, huius suctus, {μύζημα} Plin.lib.28.ca.3. Tactu ipso leuant percussos, suctúue modico. Idem lib.8.ca.36.

Sui, sibi {οὗ, οἷ, ἕ} Pronomen reciprocum. Duo sunt pronomina reciproca, alterum primitiuum, quod vocant Sui, sibi, se, à se, generis omnis

omnis, & vtriusque numeri. Alterum possessiuum, suus, sua, suum. Reciproco pronomine nunquam Latinè vtimur, nisi aliquod præcesserit nomen in eadem oratione, aut altera vnita per copulam, ad quod referatur. nam Vis patrem suum, Pone ad pedes suos, Dedit sibi, &c. pro illius, eius, & ei, barbarè dicuntur. Dixi, Aut altera vnita per copulam: nam Obsecrauit me vt se adiuuarem, Petiit me vt suo filio opitularer, Latinè dicitur. Sed si tollas copulam, barbarismus erit. vt, Petrum semper amaui, filio suo non tam bene cupio: non Latinè dicitur. Brut.ad Cic.lib. 11.9, Bellum nobis redintegrare possit Antonio sibi coniuncto. Cic.ad Sulpitium lib.13.21, Meámque commendationem vsui magno sibi fuisse.

Offensio aduersarij, commendatio sui. Cic.in Orat.

Dissimile sui. Ouid.11.Metam.

Vt & sui & Metrodori memoria colatur. Cic.2.de Fin.

Natura est lena sui. Cic.1.de Nat.deo.

Oblitus sui. Virg.3.Æneid.

Imitantes genitorem & effectorem sui. Cic.de Vniuers.

Hósne viros tam cupidos sui perire voluit? Cic.pro Sylla.

Nihil malo, quàm & me mei similẽ esse, & illos sui. Ci.At.li.9.189.

Error vulgi vrentis, vel potius abutẽtis SVI pro EIVS & ILLIVS, partim inde profectus est, quod nonnulli authores his abusi videantur: partim quòd ita obscurè vsi sint, vt minus periti nequeāt perspicere, ad quod fiat reciprocatio. Interdum tamen Latinè pro SVI & SVVS, licet vti IPSIVS, EIVS, vel ILLIVS, & maximè amphibologiæ vitandæ causa: nonnunquam varietatis aut ornatus gratia. Omnes optant quod sibi vtile est, tibi, ipsi. Ille repetit quod suum siue ipsius est. Hæc indifferētia sæpe fit interuẽtu præpositionis, sed crebrius per IPSE quàm IS. Quintil. Quãquam aliqui reperiuntur, qui ne id quidem quod in ipsos recidere possit, euitent.

Hæc autem præpositio INTER, id habet peculiare, vt si antecesserit genitiuus, datiuus, aut ablatiuus, semper liceat vti IPSE & SVI. Si præcesserit accusatiuus aut nominatiuus, reciprocum postulat. Cic.de Clar.Orat Nec mihi cæterorum iudicio videtur solùm, sed etiã ipsorum inter ipsos concessu ita tributum fuisse. Id de genitiuo exemplum est. nunc de datiuo. Quint.lib.8.cap.6, Circa quem inexplicabilis & grammaticis inter ipsos, & philosophis pugna est, De ablatiuo. Idem lib.10.cap.2, Nam in magnis quoque authoribus incidunt vitiosa aliqua, & à doctis inter ipsos etiã mutuò reprehensa. Exempla de nominatiuo & accusatiuo. Cic.3.Offic. Quòd inter se omnes partes quodam lepôre consentiunt. non, inter ipsas. Idem 3. Offic. Damonem & Pythiam Pythagoræos ferunt hoc animo inter se fuisse. non, inter ipsos. Id quod dictum est de primitiuo, itidem fit in possessiuo SVVS, Tamen hîc nonnulla differentia est, eam vide.

Si substantiuum reproci SVVS, respicit ad suppositum verbi, id est nominatiuum qui præcedit verbum, tum elegantius vtimur SVVS quàm IPSE aut EIVS: vt Miseretur nostri deus propter suã clementiam. Inclamat me ante domum suam, potius, quàm eius. Si substantiuũ respicit ad oppositum verbi, id est, obliquum qui sequitur verbum, tum præstat vti IPSE, aut IS, quàm SVVS: vt, Eieci columbam è nido ipsius. Alloquutus sum Petrum ante domũ eius: potius, quàm suam. Tamen nec ratio, nec authoritas vetat contrarium fieri. Si tamen apposito adiungatur adiectiuum ad verbum, ad quod fiat reciprocatio: SVVS vtendum est, non IPSIVS. Video columbam tristem in periculo pullorum suorum.

Suus, possessiuum non semper reciprocè accipitur, sed interdum pro proprius: vt, Suus cuique mos est, Sua cuique sententia. Virgil. ecloga 2,

Trahit sua quenque voluptas. Idem ecloga 3.

Viuit cum suis. Inuentus est inter suos, &c. Hæc Erasmus ex Vallæ opusculo de reciprocis.

Imperiosus sibi, Horat.2.Serm.saty.7.

Cùm sibi negotium daret Antonius. Cic.Att.lib.15.329.

Sibi aliquando iungitur SVO, nulla necessitate, sed tantùm cuiusdam festiuitatis gratia. Cicero, Suo sibi victitant succo. Colum lib. 12.cap.54, Singula suo sibi iure abluito. Terent.Adelph.5 8,

-suo sibi hunc Gladio iugulo. Gell.lib 5.cap.10, Suo sibi argumento confutatus est.

Se, aliquando similiter positum reperitur. Plaut.Casin.14,

Nescio quid se sufflauit vxori suæ.

Negauit posse, quando arcesso, mittere.

Abiicere se, Vide ABIICIO.

Abripere se ab aliquo, Vide ABRIPIO.

Auertit se ex oculis. Virg.4.Æneid.

Colligere se, Vide COLLIGO.

Ad se versum, Vide AD præpositionem.

¶Sese. Virg.3 ecloga,

At mihi sese offert vltro meus ignis Amyntas Vide SVVS suo ordine.

Suitas, suitatis: receptum posterioribus seculis verbum, inque iurisprudentiam inuectum est. Est verò suitas (vti definit Alciatus) heredum qualitas, qui primum in potestate paterna locum obtinent, continuationem dominij, necessitatémque successionis inducens. §. Sui autem. Inst. de hered.qualit.& different.

SVIDAS, grauis author Græcus, quem tamen in Geographica sua Stabo extremo li.7. Fabulosum authorẽ appellat. Suidas (inquit Strabo) in rebus Thessalicis fabulosa multa tradit ad gratiam locutus.

Suille, & Suillus, Adiect. Vide SVS.

Sulcus, sulci, m. g. {αὖλαξ, ἄμαρα, τάφρος} Proscissio terræ in longum producta, in quo à scrobe differt. Vnde tertio, quarto, quinto sulco serere dicimus: id est ter, quater, quinquies arando. Plin.lib.18.ca.21, Quarto seri sulco Virgilius existimatur voluisse, quum dixit,

Illa seges demum votis respondet auari

Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit. Hoc est quæ bis per æstatem, bis per hyemem aratur. Ibidem, Spissius solum, sicut plerunque in Italia, quinto sulco seri melius est. Cicero 2.de Diuinat. Quũ terra araretur, & sulcus altius esset impressus. Var.1.de Re rust.

cap.29, Qua aratrum vomere lacunam striam facit sulcus vocatur.

¶Sulcus, Aratio. Virg 1. Georgicôn.

At si non fuerit tellus fœcunda, sub ipsum

Arcturum tenui sat erit suspendere sulco, Ibidem,

Vere fabis satio: tunc te quoque medica putres

Accipiunt sulci. Seruius.

Sulcus, pro Fossa ponitur in lõgum proscissa ad vinearum vel arborum surculos in seminario deponendos, quando & ipsa quædam terræ proscissio est. Virg.2.Georg.

Apertus sulcus. Paulus in l. Qui duo. D. De seruit.rust.præd. Qui duo prædia confinia habuerat, superiorem fundum vendiderat, & in lege ita dixerat: vt aquam sulco aperto emptori educere in fundum inferiorem rectè liceat. De sulco loquitur, qui fit ad aquam deriuandam fundi siccandi gratia. Col lib.2.cap.2. fossas appellat, earúmque alias vocat cæcas, alias patentes.

Sulci, inquit Festus, appellantur qua aratrum ducitur, vel sationis faciendæ causa, vel vrbis condendæ: vel fossura rectis lateribus, vbi arbores serantur. Virg.1.Æneidos,

Pars optare locum tecto, & concludere sulco. id est fossa, vt ait Seruius Claud.2.De raptu Proserp. -& ora fatiscunt

Vulneribus, grandésque rubent in pectore sulci.

Sulcus, inquit Nonius, omne quicquid in longitudine aculeatum est, dici potest, veterum authoritate doctorum. Virg.3.Georg.

-& linguis micat ore trisulcis.

Leni canebant æquora sulco. Valer.3.Argon.

Altus per gramina sulcus. Stat.6.Theb.

Aquarius sulcus, Vide AQVA.

Vasti sulci in puluere. Stat.12.Thebaid.

¶Sata æquant sulcos. Virg.1.Georg.

Arent sulci. Ouid.3.Amor.eleg.9.

Delet sulcos iterata priores orbita. Stat.6.Thebaid.

Infindere sulcos telluri. Virg.eclog.4.

Infindunt pariter sulcos. Virg.5.Æn.

Infodere sulcum, Vide INFODIO.

Oblimare sulcos inertes. Id est, steriles. Virg.3.Georg.

Longis sulcis obruta semina. Ouid.1.Metam.

Cerealibus sulcis obruta herba. Id est, in quibus frumenta nascuntur. Ouid.3.Trist.eleg.12.

Patefacere sulcum impresso aratro. Ouid.3.Metam.

Subigere aruum sulcis. Plin.lib.18.cap.19, Omne aruum rectis sulcis, mox & obliquis subigi debet.

Sulculus, pen.cor. Diminut. {αὐλάκιον} Colum.lib.de Arbor.cap.30, Surculis disponi per sulculos pedales conuenit.

Sulco, sulcas {αὐλακίζω} sulcare, Sulcos facere, Terrã in sulcos proscindere. Col.li.11.c.2, In subacta iam terra latiores porcę sulcãtur. Idẽ li. 2.c.2, Bubulcum autẽ per proscissum ingredi oportet, alternísq; versibus obliquum tenere aratrum, & alternis recto, plenóque sulcare.

Agros sulcare. Tibul.lib.2.eleg.3.

Æquor sulcare. Ouid.1.de Ponto eleg.5.

Sulcare cutem rugis. Ouid.3.Metam.

Fluctus sulcare remige. Claud.4.Paneg.

Humum sulcare vomere. Ouid.3.Trist.eleg.10.

Longa sulcat maria alta carina. Virg.5.Æn.

Sulcare maria arbore, Vide MARE.

Pedibus sulcare pruinas. Propert lib 1.eleg 8.

Longæ sulcant vada salsa carinæ. Virg.5.Æn.

Sulcatus, pen.pro. Partic. {ἠυλακισμένος} vt

Humus sulcata. Claud.1.de Raptu Proser.

Æquora sulcata. Senec.Agamemn.6.

Rura sulcata colono. Claud.7.Paneg.

Rura sulcata vomere. Lucan.lib.1.

Sulcator, pe.pro. Verbale, {αὐλακιστής} vt Sulcator nauita Ponti. Sil.li.7.

Vndæ vmbriferæ sulcator, Charon. Stat.8.Theb. Idem li.11.Theb. -nigri sulcator Auerni.

Sulcatim, pen.prod. Aduerb. Per sulcos. Pomponius, Gerens præterea sulcatim concisam faciem.

Sulfur, Vide SVLPHVR.

SVLGAS, fluuius est ex Alpibus in Rhodanum defluens ad vrbem Vndalum. Strabo lib.4.

Sullanus, {συλλανός} pro Syllanus, à Sylla: de quo suo loco. Cic.ad Att. lib.10.197, Non fuisset & illa nox tam acerba Africano sapientissimo viro, non tam dirus ille dies Sullanus callidissimo viro C. Mario, si nihil vtrunque eorum fefellisset.

Sullaturire, Vide Proscripturire in PROSCRIBO.

SVLMO, {σουλμών} Oppidum in Brutiis, Pelignæ regionis, Ouidij patria. Vnde ipse ait, 4. Trist.eleg.9,

Sulmo mihi patria est gelidis vberrimus vndis,

Millia qui nouies distat ab vrbe decem. Dictus Sulmo à Solemo Æneæ comite, conditore eius vrbis. Idem.4.Fastor. Meminit huius Plin.lib.3.cap.5. Cn.Magnus Lentulo in epist.ad Att.li.8,161, Nã partim Albæ, partim Sulmone collocauit, neq; si vellet expedire posset.

Aquosi Sulmonis hospes. Ouid.3.Amor.eleg.14.

Sulphur, sulphuris, pe.cor.n.g. {θεῖον, θέων} Scribi potest & sulfur, Græcis thion dicitur. In venis terræ ceu decoctus quidam ardor est, tam valida & firma partium confusione, vt oleum eius arte nulla separari possit in rebus cæteris. Plin.lib.35.cap.15.de sulphure, Nascitur in insulis Æolis inter Siciliam & Italiam, quas ardere diximus. Sed nobilissimum in Melo insula. In Italia quoque inuenitur in Neapolitano, Cãpanóque collibus, qui vocantur Leucogæi: quod est cuniculis effossum, perficitur igni. Genera quatuor, &c. Lege totum caput.

Cæruleum sulphur. Claud.4.Paneg.

Calido de sulphure fumat aqua. Ouid.1.de Arte.

Lurida sulphura. Ouid.14.Metam.

Lutea sulphura. Ouid 14.Metam.

Odorum sulfur. Claud.5.Paneg.

Puro de sulfure fumi cærulei. Ouid.4.Fast.

Sacrum sulphur.Pers.Saty.2.
Viuacia sulphura. Ouid.3.Metam.
Viuum sulphur.Ouid.1.de Remed.amor.
Sulphuratus,pe.prod.Adiect.{θειωτός} Quod sulphur habet.Plin.lib.31. cap.3.Depressis puteis sulphurata vel aluminosa occurrentia puteatios necant.
Sulphuratio,Verbale.Senec.lib.3.Natural.quæstionum, Aut æstus corrupere naturam,aut sulphuratio contraxit humorem.
Sulphurata,pen.prod.n.g.plu.num. {πεθειωμένα} Ligna dicuntur exilia, sulphure ab vtraque parte intincta,ad accẽdendas lucernas.Martial. lib.1, Qui pallentia sulphurata fractis Permutat vitreis.
Sulphurata lana,apud Celsum.lib.4.cap.5.
Sulphurata merx.Mart.lib.12.
Sulphuratum ramentum. Martial.lib.10.3.
Sulphureus,Adiect.{θειώδης} Quod sulphuris odorẽ, vel colorẽ reddit. Plin.lib.36.cap.19,Quum vritur,odorem sulphureum reddit.
Antra sulphurea. Stat.1.Sylu.2.
Color sulphureus.Plin.lib.35.cap.6.
Fornacibus sulphureis ardet Ætna.Ouid.15 Metam.
Lux sulphurea.Plin.lib.35.cap.15.
Vndæ Cocyti sulphureæ. Stat.1. Thebaid. Sulphureas Lactantius interpretatur ardentes.Nunquam enim (ait) sulphur defluit nisi de loco flagranti:Sulphur enim terræ bullientis spuma est.
Sulfuraria,sulfurariæ {θειωργεῖον} Locus vbi sulfur coquitur.
SVLPITIVS Galba Romanus quidam à quo horrea Sulpitia dicta leguntur apud Horat.4.Carm.ode 12,
Nardi paruus onix eliciet cadum
Qui nunc Sulpitiis accubat horreis.
SVLTIS {εἰ βούλεσθε} veteres dixerunt,pro Si vultis.Plaut.Capt.7,
Seruate istum sultis,intus serui,ne quoquam pedem
Efferat sine custode, Idem Asin.1,
Hoc agite sultis,spectatores,nunc iam. Festus.
SVM,es,est {εἰμί, ὑπάρχω, γίνομαι, πέλω, πέλομαι, κυρέω, τελέω} Verbum substatiuum,dictum quòd per se substet,nec indigeat alio,sed in ipsum cætera verba resoluantur:vt Ego lego,id est ego sum qui lego,Tu legis,tu es qui legis.
Omne quod eloquimur, sic vt id aut esse dicamus, aut non esse. Cic.2.de Orat.
Sum,sæpenumero præpositis pronominibus demonstratiuis, non positum,intelligitur.Virgil.1.Æneidos,
Túne ille Æneas,quem Dardanio Anchisæ. Idem 3.Æneidos,
Nam Polydorus ego.
Sæpe etiam demonstratiuis aduerbiis positis, non est necesse huiusmodi verbum ponere.Virg.3.Æneidos,
Ecce tibi Ausoniæ tellus.
Item,nomine substantiæ posito idem verbum frequentissimè defecit.Lucan.lib.1,
Quis furor,ô ciues?quæ tanta licentia ferri? Virg.4.Æneid.
Qualis quoque & Quantus, si addantur in oratione, desunt aliquando verba substantiua.Iuuen.Saty.10,
O qualis facies,& quali digna tabella.
¶Sum,copulat aliquando similes casus.Virg.1.Æneidos,
Rex erat Æneas nobis.
¶Sum,Genitiuo iungitur quinque modis.Primo, quando significat possessionem. Virg.eclog.3,
-cuium pecus?an Melibœi? Terent.Heaut.5.2,
Non esse horum te arbitror.
Iam me Pompeij totum esse scis.Cic.Cælio lib.2.12.
Secundo,quando notat laudem vel vituperationem:vt,Hoc pecus est magnæ vtilitatis,vel magni detrimenti.Cuius loco aliquãdo ponitur ablatiuus:vt,Catilina fuit magna vi corporis & animi. Plaut. Menæch.3,
Ita est adolescens ipsus escæ maxumæ. Idem Mostel.9,
Magni sunt oneris:quicquid imponas vehunt.
Tertio,quando nullum habet nominatiuum,sed genitiuum cum infinitiuo:& significat interest: vt,Discipuli est honorare magistrũ. Cic.pro lege Manil.Erit igitur humanitatis vestræ magnum eorum ciuium numerum calamitate prohibere.
Hæc non erant eius,qui,&c.Cic.2.de Finib.
Boni iudicis est,facere coniecturam.Cic.6.Ver.
Hominis ingenui est,bene velle,&c.Cic.3.de Fin.
Est miserorum,vt maleuolentes sint,atque inuideant bonis.Plautus Capt.11.
Non est nostrum onus,Id est, non pertinet ad onus nobis impositum.Cic.Attic.lib.103.
Nihil æquè dissoluendæ religionis esse, quàm,&c.Liu.Indicabũt enim prudentissimi viri, nihil æquè dissoluendæ religionis esse,quã vbi non patrio,sed externo ritu sacrificaretur.Idem,Nihil tã æquandæ libertatis esse,quàm potentissimum quemque causam posse dicere.Vbi (causam)accusatiuum subintelligendum puto.Budæus.
Tota facultas eius rei tua est.Cic.Planc.in epist.ad Att.lib.16.245.
Non est nostri ingenij,vestri auxilij est iudices, huic subuenire, Cic.pro Cluentio.
Patriæ prodendæ esse, pro Pertinere ad patriam prodendam. Liu. Decad.1.lib.5.Quicquid Tribunus plebis loquitur,& si prodẽdæ patriæ dissoluendæque reipublicæ est, assuestis audire.
Quarto,quando sumitur pro Valet,& ad pretium tendit:vt Quanti est sumito,pro,Quantũ valet.In qua significatione iungitur etiam ablatiuo,vt,est tribus sestertiis modius,vt in subsequẽtibus apparet, Terent.Adelph.5.9,
Argentum quanti sumito. Id est, quanto pretio valet, ait Donatus.Cic.lib.2.Offic.
Magni apud aliquem esse.Cic.Seruilio lib.13.73.
Minus pensi esse.Liu.4.Decad.4, Vide pensum in PENDO.
Plurimi esse.Cic.in Parad.
Emere denario,quod sit mille denariũm.Cic.3.Offic.

Minimi æris esse. Vlp.in l.iij.§ j.D.de alim.& cibar.legat. Multi testamentis suis libertis prẹstare iubent necessaria,quæ quia minimi æris sunt,ad nihilum perducuntur.
Est tribus sestertiis modius. Cic.in Ver.Verum enimuerò quum esset sest.binis aut etiam trinis,quibusuis in locis prouinciẹ. De Medimno loquitur.Idẽ pro Rosc.Amer.Bona patris huiusce Sex.Roscij quæ sunt sexagies,quæ duobus millibus nũmûm sese dicit emisse.
Quinto quando mansionem significat:vt,Ego sum domi meæ:tu es domi tuæ. Item,domi vestræ:domi nostræ:domi alienæ. Vbi notandum est, quòd cum aliis genitiuis non iungeretur: neque enim diceremus, ego sum domi honestæ, & domi pulchræ: sed in domo honesta,& in domo pulchra.Et licet dicere sum domi,& sum in domo:sicut egredior domo,& egredior è domo.
Nónne mauis sine periculo tuæ domi esse, quàm cum periculo alienæ?Cic.Marcel.lib.4.7.
Non licet mihi esse Romæ.Cic.4.Verr.
¶Sum,Datiuo etiam iungitur,& significat habeo. Virg.1.Æneid.
Sunt mihi bis septem præstanti corpore Nymphæ.
Est illis ars inter se blandiri.Plin.lib.10.cap.37.
Eras mihi mortuus,pro Videbaris mihi mortuus.Plaut.Pers.2.
Duobus datiuis,pro Dat vel afficit.Plau.Asin.11,Cic.Curioni,lib. 2.6, Sed tibi & gratulor, & vt sempiternæ laudi tibi sit iste Tribunatus exopto.
Hæ pecuniæ tibi fraudi & damnationi esse debent.Cic.5.Verr.
Postrema tua pagina mihi magnæ molestiæ fuit. Cic.Atti.li.6.113.
Datiuo & ablatiuo Plaut.Milite 10,
Nihil me pœnitet iam quanto sumptu fuerim tibi. Idem Bacch.23.
Datiuo & infinitiuo,siue nominatiuo:vt,Non est cuipiam fallere.
Est mihi minus cum illo,Id est minus sum ei familiaris.Cic.Marcello lib.15.10.
Est mihi melius,pro Melius habeo.Cic.Tironi li.16.22.Vide Melius in BONVS.
Bene & malè est mihi.Terent.Adelph.1.1.
Malè esse animo,Vide MALVS.
Amori esse, vel odio dicitur res aliqua, Amari, vel odio haberi. Cass.ad Cic. lib.15 19, Spero enim homines intellecturos quanto sit omnibus odio crudelitas,& quanto amori probitas & clementia.
Bono esse.Id est vtile,cõpendiosum,& cõmodum. Cic.pro Rosc. Amerino, Accusant ij quibus occidi partem Sext.Roscij bono fuit.
Crimini esse. Cic.pro Rosc.Amer.Et illam sicariorũ multitudinẽ, in qua ipsi duces ac principes erant,huic crimini putabũt fore.Hoc est,huic in crimen verti.Budæus.
Desiderio esse, pro Desiderari. Senec.de Consolat.ad Polybium, Ille desiderio illi esse vult,tormento esse non vult.
Esui potuíque esse.Vlp.in l.Qui penum legat.D.de pen.legat.Sed Aristo notat,etiam quæ esui potuíque non sunt,contineri legato.
Exitio esse.Val.Max.lib.7.cap.2.De Socrate.
Gloriæ esse.Cic.2.Philip.
Inuidiæ.Liu.4.ab Vrbe.
Maledicto & probro esse.Senec.epist.116.
Melli esse,pro Esse iucundum,Horat.2.Serm.satyr.6,
Hoc iuuat,& melli est,non mentiar.
Miraculo esse.Plin.lib.11.cap.31.
Odio esse.Cæsar 8 bel.Gal.
Offensioni esse,Vide OFFENDO.
Oneri ferendo esse.Liu.2.ab Vrbe,Hoc est onus ferre posse.
Ornamento esse alicui & præsidio.Vide Ornamentum in ORNO.
Patriæ prodẽdæ ac dissoluendæ Reip.esse,pro Pertinere ad patriã prodendam.Liu.lib.5,Eodem significatu cum genitiuo, Idem.lib.7, bel.Pun.Ea consilia prodendi imperij,deserendæque Italiæ esse.
Periculo alicuius esse.Florent in leg. Opus. D.Locati & conducti.
Pignori esse.Neratius in l.Eo iure.Digest.ex quib.caus.pign.
Prædæ esse.Quint.in Proœm.lib.1.
Præsidio esse.Cæsar 1.bel.Gal.Cic.ad Senatum lib.15.
Pretio esse.Plin.lib.12.cap.12.
Signo esse,vt esse indicio.Cic.1.de Inuent.
Testimonio alicui esse.Planc.ad Cic.lib.10.17.
Vitio esse.Ouid.de Nuce.
Vsui esse.Cæsar.1.bel.Gal.
¶Plus vnus fuerit Cato,quàm omnes leges.Cic.Q.fra.lib.2.16.
¶Sum,variis præpositionibus iungitur:nunc cum ad,vel apud,accusatiuis:nunc cum ab,in,& aliis ablatiuis.
Ab aliquo esse.Cic.1.de Orat.Sed vide ne hoc Scæuola totum sit à me.Hoc est,pro me faciat,meámque tueatur sententiam.
Est ad eam rem,pro Illi rei medetur,& prodest.Cato cap.12,Id est ad aluum crudam, & ad lateris dolorem,& ad cæliacum, & si aluus non consistet.
Ad vrbem esse,pro In Vrbe.Cic.ad Attic.lib.7.135.
Est ad,pro Expositum est & vergit.Cæsar bel.Gal.lib.1,Aquitania à Garumna flumine ad Pyrenæos montes,& ad eam partem quæ est ad Hesperiam.Alia exemplaria habent,& eam partem Oceani, quæ ad Hispaniam pertinet.
Apud aliquem esse.Terent.Heaut.1.1.
Apud se esse.Terent.And.2.4,
Proin tu face,apud te vt sies.
Apud herum rectè erat: Hoc est, Bene se habebat herus, & valebat rectè.Cic.ad Q.fra.lib.3.epist.17.
Apud matrem rectè est,Id est bene habet mater. Cic ad Att.lib.1. 4.Ibid.5.1,Apud te est vt volumus.
Esse cum imperio.Cic.ad Lent.li.1.1.Vide Imperium in IMPERO.
In amore atque deliciis alicui esse.Cic.6.Verr.
In animo est,Decreui,proposui,statui.Cic.ad Att.lib.3.62.
In armis esse.Cæs.6.bel.Gal.Cic.ad Senatum lib.15.1,Vt opprimerentur ij qui ex Cilicum gente in armis essent.
In bonis est, pro In possessione bonorum,bona possidet.Cic. Acilio lib.13 31.

Est in commemoratione omnibus omnium flagitiorũ.Cic.3.Ver.
In deliciis esse alicui.Senec.de Benefic.lib.2.cap.29.
Diutius in hoc desyderio esse non possum.Cic.de Amic.
In deditione esse.Cic.pro Quintio.
In exemplis est. Plin.lib.11.cap.18.
In expectando sum,pro Expecto.Gel.lib.3.cap.7.
In gratia esse cum aliquo.Cic.ad Att.lib.2.24.
In incerto esse.Tacit.lib.19.
In infamia esse. Terent.Heaut.2.3.
Propter quã in summa infamia sum,& meo patri minus obsequens.
In integro esse. Tacit.lib.19. Vos, quibus fortuna in integro est, legiones continete.Idem lib.3.
In meis intimis est,Est in meis familiarissimis,sæpè apud Ciceronem,vt ad Acilium lib.13.31,Peto igitur abs te,vt eum siue aderit,siue non venerit in Siciliam, in meis intimis maximéque necessariis scias esse.
In inuidia est,Id est ei inuidetur.Cic.ad Att.li.2.24,Alia exẽplaria non habent præpositionem In.
In legationibus esse.Liu.5.Decad.lib.5.
In longum esse.Tacit.lib.11.
In melius esse.Tacit.lib.12, Vt aditus,abscessus, cuncta nobis importuna,& suis in melius essent.
In mentem fuit mihi.Plaut.Amph.4.
In metu esse.Terent.And.2.2.
In mora alicui esse.Terent.And.2.5.
In noxia esse.Terent.Phorm.2.1.
In aliquo numero atque honore esse. Cæs.6.bel.Gal. Subauditur aliquando præpositio:vt Cic.ad Valerium lib.1.10.
In oculis hominibus esse.Cic.ad Att.lib.6.113.
Esse in officio,Vide OFFICIVM.
In opere esse.Cæsar 7.bel.Gal.
Sum in opinione,Id est habeo opinionem.Quint.lib.3.cap.8.
In pabulo esse,dicitur res aliqua, quæ ad pabulum vtilis est. Plin. li.11.c.53,Quin & suibus serpentes in pabulo sunt,& aliis venenũ est.
Esse in perdito,pro Esse inter perdita.Senec.de Benefic.
Esse in sermonibus,pro Fama prædicari.Senec.epist.123.
In procuratione regni esse.Cæsar 3.bel.Ciuil.
In publico esse non audet.Cic.7.Verr.
In quæstione esse.Plin.lib.11.cap.17.
In quæstu lingua est.Quint.in Proœmio lib.1.
In re præsenti fui.Plaut.Amph.4.
In rem communem est.Plaut.Amph.3.
In ridiculo esse.Plaut.Casina.23.
In ea est sententia.Quint.lib.1.cap.1.
Sunt in illa priora sententia.Quint.lib.3.cap.10.
In spe esse,Sperari. Cæsar 2.bel.Ciuil. Magna auxilia conuenisse, magna esse in spe atque expectatione.
In spe esse.Sperare.Cic.ad Terentiam,li.14.3,Sed tamen quandiu vos eritis in spe,non deficiam.
In tuto esse.Quint.lib.1.cap.8.
In venationibus esse multum, Multam venationibus operam dare.Cæsar 4.bell.Gall.
In vita esse,pro viuere.Cic.de Senect.
In vsu esse.Plin.lib.12.cap.17. Cæterò non alia ligni genera sunt in vsu quàm odorata.Quint.lib.1.cap.1.
Sum in potestatem,in amicitiam,&c.Cic.in Diuinatione. Ab exteris nationibus, quæ in amicitiam populi Romani dictionemque essent,iniurias propulsare.Idem in Verrem Act.7.Qui illam partem vrbis tenuerint, in eorum potestatem portum futurum intelligebant.Hoc & Gellius notauit lib.1.cap.7.
¶Pro aliquo esse. Cic.pro Cluentio, Iudicia partim nihil contra habitum valent, partim etiam pro eo sunt.
Pro meliore fuit. Tacit.li.12.Dein nobis pro meliore fuit,effugere hostes tenui damno.
¶Sine eo esse non possum.Cic.5.Ver.
¶Esse sub vt,Omnes sub cælo sumus, Esse sub imperio. Cæsar 1. bell.Gall. Neque recusaturos, quominus perpetuo sub illorum ditione atque imperio essent.
¶Cum ablatiuo sine præpositione:vt Hæc est præstanti corpore. Plaut. Bacchid.21,
Scio:fui ego illa ætate, & feci illa omnia.Idem Aulul.19.
Et nos minore sumptu simus, quàm sumus.
Mira sum alacritate ad litigandum. Cic.Att.lib.2.22.
Esse aliqua conditione. Cic.3. de Leg. Est Senatori necessarium nosse Rempub.&c. quos socios Respub. habeat,quos amicos, quos stipendiarios,qua quisque sit lege conditione,fœdere.
Esse summo honore.Cic.4.Verr.
Esse solicitudine incredibili.Cic. ad Tironem,lib.16.12.
Mirifico esse studio,& officio in aliquem.Cic.Teren.lib.14.3.
Magno esse, pro Constare.Seneca de Benef.
Sum,sæpe aduerbiis iungitur.Terent.Hecyra,1.2,
Vbi illic dies est complures, accersi iubet.Virg.1.Aen.
-hic illius arma, Hîc currus fuit.
Ego vos oro,vt hîc sitis hodie.Cic.2.de Orat.
Intus esse,Vide INTVS.
Longè esse, Vide LONGVS.
Malè sit,Imprecantis, Vide MALVS.
Nimium est,Vide NIMIS.
Nunc est, Vide NVNC.
Obuiam esse,Vide OBVIAM.
¶Cum infinitiuo.Terent.Heaut.3.3.
Sed nostrũ est intelligere vtcũque, atq; vbicunque opus sit obsequi.
Non enim est meũ,contra ius alicuius dicere. Cic.pro Cor.Balb.
¶Sum variè vtimur,in variis locutionibus.
Sit vestra benignitas ad audiendum.Plaut.Mil.4.
Sunt semper bibentes in œnopolio.Plaut.Curc.7.

Est cum eo testamenti factio.Id est,Is habet testamẽti factionem. Paulus in l.Debitor.§.vlt.D.de legatis secundo. Quum enim seruo alieno aliquid in testamento damus,domini persona ad hoc tantùm inspicitur,vt sit cum eo testamenti factio,cæterùm ex persona serui constitit legatum.
Est decem,pro Valet decem.Africanus in l.Deposui.§.Stichus.D. de peculio.
Ius mihi est ædes meas altius tollere.Africanus in l.Egi.D.de exceptione rei iudicatæ.
Est in rebus humanis,Viuit. Paulus in l. Si seruum,in princ. D.de verborum obligationibus.Sed si sit quidẽ res in rebus humanis, sed dari nõ possit:vt fundus religiosus vel sacer factus,vel seruus manũ missus,&c. Idem in l.Qui in vtero.D.De statu hominum.Qui in vtero est,perinde acsi in rebus humanis esset,custoditur.
Es pro Sis,vt,bono animo es.Plaut.Amph.8.3.Et apud Terentium Heaut.4.6.
Est illi consuetudo.Plin.epist.237.Et apud Plau.Curc.2.
Si argentum est,emas.
Moris est plerisque Quint.lib.1.cap.1.
Fuit daturus. Terent.Heaut.4.6.
Opinor esse Hercules, tu autem Linus.Plaut.Bacch.2.
¶ Sunt minus quindecim dies, quòd.Plaut.Trin.8.
Decem dies sunt ante ludos votiuos, quos Cn. Pompeius facturus est.Cicero 2.Ver.
Est hic tertius annus à.Cic.de Amicit.Cuius à morte hic tertius & tricesimus est annus.
Sunt octo anni quum. Cic.pro Cluentio, Anni sunt octo quum ista causa in ista meditatione versatur.
Est annus vt repulsam tulit.Cic.8.Philip.
Fuerunt duẹ horæ.Cic.pro Quintio,Horæ duẹ fuerunt,Quintius ad vadimonium non venit:quid ago?
Sunt duo menses iam,dices.Cic. pro Rosc.Comœdo,
Quum annos iam complures societas esset. Cic.pro Quintio.
¶Estne,an nõ?Plaut.Trin.14. -estne ipsus, an non est?is est,
Certè is est,is profecto, ô mi here.
¶Est mihi nomen Hecyra.Teren.in prologo Hecyræ,
Hecyra est huic nomen fabulæ Plaut.Menæch.24.
Mihi est Menẹchmus nomen.
In genitiuo.Plaut.Amph.3.
Nomen Mercurij est mihi.
Datiuo.Plaut. Cistel.4.
Nam nomem est mihi Auxilio.
¶Sum totus vester. Cic.Marcello,lib.15.8.
¶Sit,nec sit spes,in te vno est.Plaut.Milit.14.
¶Est,responsiuum. Teren.And.4.5. Sed est Simo intus? D.est.
Est ita vt dicis.Cic.3.de Finib.Est vt dicis, inquam.
Non est huic rei locus.Paulus in l.Si tamen.D.de Senatusconsulto Maced.Sed & si iusserit pater filio credi, deinde ignorante creditor mutauerit voluntatem,locus Senatusconsulto non erit.
Subiicetur interdum datiuus: vt, Est tecum actio: vbi subintelligitur Mihi datiuus Paulus in l. Qui iniuriæ.§.2.D.De furtis.
¶Est mihi iter in Lemnum.Terent.Phorm.1.2.
¶Est, in tertia tantum persona, pro Conuenit vel licet. Valerius Maximus lib.1.Non est inter patrem & filium,vllius rei comparationem fieri,præsertim diuinitatis fastigio iunctos.
¶Est cernere,deprecari, inuenire. Virg.6.Æn.
Necnon & Tityon terræ omniparentis alumnum
Cernere erat.Id est,licebat. Cic.pro P.Sestio, Quem enim deprecari esset,quum omnes essent sordidati? Vetus exemplar habet deprecarentur.Gell.lib.12 Est tamen inuenire non nusquam ita scripsisse quosdam non ignobiles.
¶Est petitum.Plaut.Aulul.7.
Nam si opulento sit petitum pauperioris gratiam. Videtur hoc loco legendum,si opulentos it,pro si opulentus it petitum,&c.
¶Non herclè is sum qui sum,ni hanc iniuriam vltus fuero.Plautus Menæch.11.
Nullius sum,Vide NVLLVS.
¶Fuit, quum aliquid olim factum narraturi sumus, præponere consueuimus.Ter.Heaut.3.3, -fuit quẹdã anus Corinthia Hic.
Est,similiter à narraturis aliquid vsurpatur.Ter.Eunuch.2.2.
Est genus hominum, qui esse primos se omnium rerum volunt, &c.
Fuit quoddam tempus,quum in agris homines passim bestiarum more vagabantur.Cic.1.de Inuent.
Fuere qui:Plin.lib.12.cap.15, Necnõ fuere qui thuris arbore vtrũque nasci mentirentur.
Cn.Pompeius,vir omnium qui sunt,fuerunt,erunt,virtute,sapientia,gloria princeps.Cic post reditum ad Quirites.
¶Sunt qui volunt te conuentam.Plaut.Cistel.10.
¶Est quod,Id est,est aliquid quod.Plautus Pseud.4.
Etiã est quod domi dicere penè oblitus fui. Cic.Trebatio,lib.7.10:
Est quod gaudeas,te in ista loca venisse,vbi aliquid sapere viderere.
Nihil est,Vide NIHIL.
Non est quod,Vide NON.
Hoc quod res est.Plau.Menæch.24, Quid ego ex te audio? MEN.hoc quod res est.
¶Erit vbi te vlciscar,si viuo.Plaut.Pseud.23.
Est etiam vbi profectò damnum præstet facere quàm lucrum. Plaut.Capt.6.
¶Est verò huic credendũ Chreme.Ironicè dictũ.Teren.And.5.4.
¶Est vt.Terent.Phor.5.8. -sin est vt velis
Manere illam apud te,dos hîc maneat Demipho.
¶Ero vt me voles.Plaut.Capt.5.
¶Esse,Conuenire,& cõgruũ esse. Cic.ad Atticum, Signa quàm commodissimè poteris velim imponas, & si quod præterea ἄγιον reperies,& maximè quæ tibi palæstræ & gymnasij videbũtur esse.Bud.
¶Esse,Manere, & conuocari. Cic.2. de Orat. Nisi prius à vobis

impertrabo. Quidnam inquit Catulus? Vt hîc sitis hodie. Et paulo pòst. Neque domi imperaram. & hic, apud quem eram futurus, sine mea sententia tam facilè promisit. Budæus.
Si essetis, versarem iniquè nobiscum. Cic. de Arusp. resp.
¶ Est, pro possibile est Celsus libro 5. cap. 27. De remediis generalibus aduersus omnia venena, Nō tam facile iis opitulari est, qui in cibo venenum, vel in potione sumpserunt. Bud.
Est, pro Licet. Liu. lib. 2. Decad. 5. Eorum quæ obiecta sunt mihi, partim ea sunt quibus nescio an gloriari debeam, partim quæ fateri non erubescā, partim quæ verbo obiecta, verbo negare sit. Huc pertinent, Est cernere, deprecari, inuenire.
¶ Esto, Concedentis. Terent. Heaut. 3. 3.
At mihi fides apud hunc est, nihil me istius facturum pater.
C. Esto: at certè concedas aliquò ab eorum ore aliquantisper. Cic. 5. Verr. Esto cætera negare non potes.
Esto, pro Sit. Plaut. Asin. 13.
-hæc mulcta ei esto, vino viginti dies   Vt careat.
Verum esto. Cic. 4. Verr.
Sit sanè ita quanquam à Polemonis, & Peripateticorum & Antiochi finibus non facilè diuellor, &c. Cic. 4. Acad.
¶ Esse, pro Viuere. Cic Att. lib. 12. 141, Longumque illud tempus quum non ero, magis me mouet, quàm hoc exiguum, quod mihi tamen nimium longum videtur.
¶ Es, pro Soles. Cicero Cornificio, lib. 12. 20, Quod si, vt es, cessabis, lacessam.
¶ Siem, pro Sim. Terent. Phorm. 5. 4,
Sin patefit, in probro siem. Cic. in Orat. Siet plenum est: sit imminutū.
¶ Est, pro euenit. Terent. Hecyra, 3. 1,
-nam sæpe est, quibus in rebus alius ne iratus quidem est,
Quum de eadem causa est iracundus factus inimicissimus.
Ens, {τὸ ὄν} Participium præsentis temporis non est in vsu, authore Prisciano. Quintilianus lib. 8. cap. 3. Multa ex Græco formata noua, ac plurima à Sergio Flauio, quorum dura quædam admodum videntur, vt Ens & Essentia: quæ cur tantopere aspernemur, nihil video: nisi quòd iniqui iudices aduersus nos sumus, ideoque paupertate sermonis laboramus.
Futurus, futura, futurum, pen. prod. {μέλλων, ἐσόμενος} Participium idem quod erit significans. Plaut. Mostel. 4.   -quid illis
Futurum est cæteris qui te amant? Cic. de Senect. Aut etiam optāda si aliquò eum deducit, vbi futurus sit æternus.
Præsidio sperant esse futurum. Cic. 7. Ver.
Copulare futura cum præsentibus, Vide COPVLO.
Augurari futura animi, Vide AVGVROR.
Scire futura. Ouid. 1. Amor. eleg. 11.
Mihi cum illa posthac nihil futurum. Cic. 2. Philip.
Genus omne futurum, Posteri. Virg. 4. Æneid.
In futurum, Vide IN præpositionem.
Haud ignara futuri. Virg. 4. Æneid.
Sumen. suminis, pen. corr. neut. gen. {οὖθαρ, ἦτρον} Fit ex papillis suillis vno die post partum sectis ac salitis. Martialis lib. 13,
Esse putes nondum sumen, sic vbere largo
Effluit, & viuo lacte papilla tumet.
Plin. lib. 8. cap. 51, Hinc Censoriarum legum paginæ, interdictaque cœnis abdomina, glandia, testiculi, vuluæ, sincipitia verrina, vt iam Publij mimorum poetæ cœna, postquam seruitutem exuerat, nulla memoretur sine abdomine, etiam vocabulo suminis ab eo imposito. Hîc Plin. vult sumen & abdomen idem esse. Plau. Cap. 14,
Quanta labes larido, quanta sumini absumedo?
Sumen alij putant esse lac suis extractum, ac densatum sue occisa. Vel quasi rumen, id est, mammam, nomen à sugendo deductum. Vide ABDOMEN.
Sumen propriè à sugendo dictum. Nam & mulieris mammam sumen veteres dici voluerunt. Lucil. Satyr. lib. 4,
Quod si nulla potest mulier tam corpore duro
Esse, tamen tenero maneat succussa lacerto
Et manus vberior lactanti in sumine sidat. Nonius.
¶ Sumen operis, Per translationem. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 7. ad finem, Cæsar Vopiscus ædilitius, causam quum ageret apud Censores, cāpos Roseæ Italiæ dixit esse sumē, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam.
Suminatus, pen. prod. vt Suminata caro, apud Arnobium lib. 2. aduersus gentes.
Sumenalia, Vide SVMMANALIA.
Summa. summæ, {κεφάλαιον} Est sententiæ alicuius, aut rerum, de quibus verba fiunt, aut quæ etiā numerantur, collectio. Virg. lib. 4. Æn. Nauiget, hæc summa est. Plaut. Pseud. 5,
Sicut hæc est præstituta summæ argētariæ dies. Plin. epist. 155, Summæ amplissimæ. Cic. de Leg. Sed ipsæ summæ rerum ac sententiæ.
Explicare summam auaritiæ. Cic. in Pisonem,
Belli summam credere puero. Virg. 10. Æneid.
In hoc summa iudicij causaque tota consistit. Cic. pro Quintio.
Summa militiæ. Tacit. lib. 18.
Numorum summa. Horat. de Arte.
Operis summa. Horat. de Arte.
Patrimonij summa. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Summam promissi sui complere, Promissum omnino absoluere. Cic. 5. Verr.
Summa rerum. Terent. Phorm. 2. 2,
Ad te summa solum Phormio rerum redit.
Summæ rei periculum facere. Tacit. lib. 20. Idem lib. 21. Ad maturandum summæ rei discrimen.
Communes rerum & generum summæ. Cic. 2. de Orat.
Salutis summa. Lucret. lib. 2.
Victoria summa in eo constat. Cæsar. bel. 7. bel. Gall.
Summa quadrans, Vide QVADRO.
Breuis summa, Vide BREVIS.

Dicere summam alicuius rei. Cic. 1. de Inuent.
Ad summam pertinet. Quintil. libr. 1 An Philippus Macedonum rex Alexandro filio suo prima literarum elementa tradi ab Aristotele summo eius ætatis philosopho voluisset, ac ille suscepisset hoc officium, si non studiorum initia à perfectissimo quoque optimè tractari, & pertinere ad summam credidisset? Ad summam doctrinæ & eruditionis intelligo, quam filio destinauerat esse quærendam literarum studio. Budæus.
In summam. Tacit. lib. 13. Nihil in summam pacis profitebatur. Liu. lib. 1 Decad. 4.
In summam proficere. Quintil. lib. 1. Maiora tamen aliqua discet puer eo ipso anno quo minora didicisset. Hoc per singulos annos prorogatum, in summam proficit. Id est, eam discendi facultatem quam adolescenti aut iuueni comparare volumus, & ad eum finem quem animo destinauimus. Budæus.
Summa illa fit. Quicquid officij, beneficij, honoris in Geneciliū contuleris, id te existimabo in meipsum atque in rem meam contulisse. Cic. ad Therm. lib. 13. 54.
Summa fuit, vt ille quasi exitum quærens vt deliberarem, nō fuit negandum: ita discessimus. Cicero ad Attic. libr. 9. 190.
Summa illuc pertinet vt, &c. Cic. 7. Verr.
Summa est in testibus. Cic. pro Flacco,
¶ Summam cogitationum facere. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.
Hæc est summa. Plaut. Persa. 2,
Summa est in quo mihi gratissimum facere possis, Si curaris vt Anianus, &c. Cic. ad Titium, lib. 13. 76.
Summa pecuniæ. Cicc. ad Fabium libr. 7. 24, Scilicet ista quidem summa næ ego multo libentius emerim diuersorium. Idem pro Q. Roscio, Non refert parua nomina in codices? imò omnes summas.
Veráne summa fit vniuscuiusque rationis. Cic. 2. de Orat.
Addendo, deducendóque videre quæ reliqui summa fiat. Cicero 1. Officiorum.
Creditor totius summæ. Quintil. lib. 5 cap. 10.
Quum ipsa pecunia, quæ Staleno data est, numero ac summa sua, non modò quanta fuerit, sed etiam ad quam rem data fuerit, ostendat. Cic. pro Cluentio.
Colligit summa Plin. lib. 9. cap. 35, Quæ summa quadringenties sestertiūm colligebat.
Concipere summam, Vide CONCIPIO.
Conficere summam. Cic. de Lege agra. Alij legunt fecisset.
Congruunt cum summa. Cic. ad Atticum, lib. 7. 132. Reliqua petebant, & cum Terentiæ summa congruebant.
Decedet nihil de summa, Vide DECEDO.
Detrahere de summa. Cic. ad Atticum, lib. 10. 195.
Decessionem de summa facere. Cic. pro Rabirio Posthumo,
Facere summam. Cic. 4. Verr. In censu habendo potestas omnis æstimationis habendæ, summæque faciundæ censori permittitur. Idem 5. Verr.
Imminuere summam, Vide IMMINVO.
Remittere alicui de summa vel de capite. Cic. 5. Verrin.
Subducamus summam. Cic. ad Atticum, lib. 5. 110.
Summa, pro complemento. Quintil. lib. 3. cap. 2. Huic studium & incrementum dederit vtilitas, summam ratio & exercitatio? Confectionem quoque significat apud eundem lib. 5. cap. 10. Habét omnia initium, incrementum, summam. Idem, Ex initiis summa colligitur: quum dicit, Non possum togam prætextam sperare, quum exordium pullum video. Et alibi, An ad initium summa referenda, nempe an ei cædes imputanda sit, à quo iurgium cœpit.
Summa summarum hæc erit, tardiloquum te esse iubeo. Senec. epist. 40.
Summa summarum in Plauti Truculento est, cùm in rationibus multa nomina & capita in vnam summam rediguntur, ac sic multis summis factis, omnia tandem in vnum consummantur. Nam vt capita in summam, sic summæ in summam summarum rediguntur. In Lucretio autem summa summarum immensitatem ipsam vniuersi significat. Ex Turnebo.
¶ Habere summam orationis. Cicero Attico, libro 2. 16, At ille perpauca locutus, hanc summam habuit orationis, vt sibi ignoscerem.
Sed tamen hæc est summa conclusionis meæ. Cic. 2. Philip.
Quicquid dixi, ad vnam summam referri volo, vel humanitatis, vel clementiæ, vel misericordiæ tuæ. Cicero pro Ligario.
Efficere longam summam. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Tendere ad summam. Quintil. in Procem. lib. 1.
Ad summam non possunt istæc sic abire. Cic. Attic. lib. 14. 209.
In omni summa, me ad otium conuerto. Cic. ad Q. frat. lib. 3. 21.
In summa. Cicero ad Q. frat. lib. 2. 16, Quo die hæc scripsi, Drusus erat de præuaricatione Trib. ærarij absolutus, in summa quatuor sententiis cùm Senatores & equites damnassent,
Ad summam, Vide AD præpositionem.
Ad summam dic M. Tullij, &c. Cic. ad Atticum. lib. 7. 127. Idem de Offic. lib. 1. Ad summam, ne agam de singulis.
Summa, Absolutè pro numero. Lucret. lib. 2.
Vt neque finis (vti docui) neque summa sit vlla.
Summatim, pen. prod. Aduerb. {κεφαλαιωδῶς, ὁμαδὸν} Per singulas summas, vel In summa, & breuiter. Varro in Præf. libri 2. de Re rust. Qua de re pecuaria breuiter ac summatim percurram. Cic. ad Atti. lib. 5. 104, Itaque subsedi in ipsa via, dum hæc quæ longiorem desyderant orationem, summatim tibi perscriberem.
Summatim ex eo dictum est, quòd summas ipsas, non omnia æra legimus & subducimus. Turnebus.
A me pauca cognosces, & summatim. Cic. Trebonio, lib. 10. 28.
Attingere aliquid summatim. Lucret. lib. 3.
Breuiter & summatim describere. Cic. in Orat.
Nunc exponamus genera ipsa summatim. Cic. 2. de Orat.
Narrare summatim & particulatim. Autor ad Heren. lib. 1.

Summatim à summus. Vide pòst SVMMVS.
Summarium, Epitome, seu breuiarium. Senec. epist. 39, Vide ne plus profectura sit ordinaria oratio, quàm quæ nunc vulgò *breuiarium* dicitur. Olim quum Latinè loqueremur, summarium vocabatur.
Summanalia, Liba farinacea in modum rotæ ficta. Festus. Cælius Rhod. lib. 9 cap. 16, Sumenalia vocat à sumine.
SVMMANVS, pen. prod. {σουμμανός} Deus antiquis creditus, cui nocturna tribuebant. Plin lib. 2. cap. 52, Diuturna attribuentes Ioui, nocturna Summano. De fulminibus. Cic. 1. de Diuinat. Quid Summanus in fastigio Iouis optimi maximi, qui tum erat fictilis è cælo ictus esset. &c. Summani nomine intelligendus est Pluto, vt testatur Capella de Nuptiis Philologiæ lib. 2. quem ita nuncupant, quasi summum deorum Manium. Qui deus tamen sit Summanus addubitasse videtur Ouid. quum 6. Fastorum, scribit XIII. Calendas Iulias templum illi fuisse sacratum.
Summarius. Summates, Summatus. Vide SVMMVS.
Summergo, Summitto, Vide pòst SVMMVS.
Summœnium, Dicebatur locus lupanaris, quòd ferè sub mœnibus esset, quasi submœnium. Inde Summœnianæ meretrices dicuntur. Martial lib 3,
Summœnianas cœner inter vxores.
Summoneo, Vide SVBMONEO.
Summoueo, Vide pòst SVMMVS.
Summus, Adiectiuum {ἄκρος, ὕψιστος} Quod est omnium altissimum. Virg. 4 Æneid.
-summóque vlularunt vertice nymphæ. Cice. 2. Tusc. Summum, quo nihil sit superius.
Summum, & Profundum, contraria. Cic 3. de Finib.
Summa nauium tabulis augent. Tacit. lib. 19.
Euadere in summum, Vide IN præpositionem.
Imis permiscere summa. Lucan. lib. 3.
Facere paria omnia infima summis. Cic. 3. de Legib.
Ab imo euertere summa. Lucret. lib. 5.
¶ Summus, Extremus. Cic. in Hortensio, Vixit ad summam senectutem valetudine optima Virg. 2. Æneid.
Venit summa dies, & ineluctabile tempus Dardaniæ.
A summo, Vide A præpositionem.
¶ Summus, Maximus, quo nihil sit maius. Terent. Phorm. 1. 1,
Amicus summus meus, & popularis Geta.
Seueritatis, & munificentiæ summus. Tacit. lib. 1.
Diuisio summa, i. prima, generalior, præcipua l. 3 D. de stat. ho. l. j. D. de rer. diuis.
Summus aliquando solum ponitur, & intelligitur Amicus. Terent. Eunuch. 2. 2,   -plurima salute Parmenonem
Summum suum impertit Gnato.
Concipere summa de aliquo. Quintil. in Procem. lib. 6.
Ad summum, Vide AD Præpositionem.
Biduo. ad summum triduo. Cic. pro Quintio.
Summus, medius, infimus. Cic. 1. Philipp.
¶ Summa aqua. Cic. 1. Tuscul.
Æstas summa, pro Vltima. Cic. 7. Verr.
Amentia summa. Cic. 2 de Inuent.
Artificium summum. Cic. 6. Verr.
Beneficium summum. Terent. Phorm 2. 2.
In summo beneficio, Vide IN præpositionem.
Summum illud bonum, in animóne sit an in corpore, virtute an voluptate definiatur. Cic. 1. de Orat.
Quod honestum sit, id esse, aut solum, aut summum bonum. Cicero 3 Offic.
Herillus in cognitione & scientia summum bonum ponit. Cic. 4. Academ.
Epicurus ponit summum bonum in voluptate. Cic. 3 Offic.
Cacumina summa. Virg. 6. Æneid.
Summus cibus, Vide CIBVS.
Clamore summo. Plaut. Merc. 3.
Contumelia summa Cic. 5. Verr.
Culmina summa villarum. Virg. eclog. 1.
Desperatio summa. Plin. lib. 23. cap. 1.
Dolor summus. Plin. lib. 11. cap. 37.
Fastigia summa rerum. Virg. 1. Æneid.
Fide summa. Liu. 4. ab Vrbe,
In summo fluctu pendent. Virg. 1. Æneid.
Forma summa. Terent. Eunuch. 2 3.
In honore summo vigere. Lucret. lib. 4.
Hyeme summa nauigare. Cic. ad Munatium, lib. 13. 61.
Summus atque perfectus imperator. Cic. pro Lege Manilia,
Ingenia summa. Cicc. 4. Acad. Nihilne tot seculis summis ingeniis, maximis studiis explicatum putamus?
Inscitiæ summæ mihi videtur. Cic. 2. de Finib.
Iure summo agere cum aliquo. Cic. 7. Verr. Vide IVS.
Summum ius, summa iniuria. Cic. 1. Offic.
Laboris summi dolor Cic. 5 Verr.
De summo loco, summóque genere captus. Plaut. Capt. 2.
Summo loco natus. Cic. ad Thermum, lib. 2. 17.
Dicere dolorem summum malum. Cic. 3 Offic.
Materia summi mali aurum. Horat. 3. Carm. ode 24.
Ad summam magnitudinem peruenire putantur decem annis delphini. Plin. lib. 9 cap. 8.
Mœror summus. Cic. pro Quintio,
Omnia summa in eo sunt: Hoc est, vndecunque maximus & excellens. Cic. pro Lege Manil.
Opes summæ. Lucret. lib. 2.
Otium summum. Cic. 3. Verr.
Pax summa. Lucret. lib. 1.
Si homines non eruditi summam essent prudentiam atque incredibilem eloquentiam consecuti, inanis omnis noster esset labor.

Cicero 2. de Oratore.
Nihil nisi summa ratione facere. Cic. Cn. Magno in Epist. ad Atticum, lib. 8. 159.
Summa dicebatur quæstio antiquis, quod nunc *principale punctum* dicimus. Quintil. lib. 3. Quæstio latius intelligitur omnis, de qua in vtranque partem, vel in plures dici credibiliter potest. In iudiciali autem materia dupliciter accipienda est: altero modo quo dicimus multas quæstiones habere controuersiam, quo etiam minores omnes complectimur: altero, quo significamus summam illam in qua causa vertitur.
Rector summus deûm. Ouid. 13 Metam.
Quid mihi cum ista summa sanctimonia? Cic. pro Quintio, 32.
Homo senectute summa. Cic. 8. Philipp.
Studium summum literarum erat in vtroque. Cic. 1. de Finib.
Stultitiæ summæ est. Cælius Ciceroni in epistol. ad Attic. lib. 13.
Summa summarum in illo gloria fuit, Asiam vltimam prouinciarum accepisse, eandémque mediam patriæ reddidisse. Plinius libro 7. cap. 26.
Vi summa hortari. Liu 3. bel. Pun.
Vir summus Plaut. Capt. 6.
Voce summa resonans. Horat. 1. Serm. saty. 3.
Voce summa pronuntiare versus. Cic 1. de Orat.
Voluptas summa. Horat. 2. Serm. saty 2.
¶ Summa res, pro Summa rei, & pro tota Rep. Cic. 2. Philipp.
¶ Summum, Valde profundum. Plaut. Milit. 16,
Nunc hæc res apud summum puteum geritur. Ibidem, 9.
¶ Summus, Laudabilis, gloriosus. Virg 9. Æneid.
Méne igitur socium summis adiungere rebus
Nise fugis?
¶ Summum, & ad Summum {τὸ σύμπαν} pro eodem. Cic. 5. Verr. Duo milia nummûm, aut summum tria dedisset. Idem ad Atticum, lib. 13. 278, Expectabam hodie, aut summum cras ab eo tabellarios. Vide Ad summum in AD.
Scies igitur fortasse cras summum perendie. Cicero Attico, libro 12. 257.
Ad summum, pro Optimè. Cic. ad Tironem, lib. 16. 12, Fac planè vt valeas, nos ad summum. Scilicet valemus. Aliud exemplar legit adsumus.
Summo, hoc est fine. Quintil. 7. cap. 2. Quia & initiò mouendus sit iudex, & summo impellendus.
Summè, Aduerbium {ἄκρως} Maximè, excellenter. Plautus Pœnulo, 12,
Est'ne hic seruus meus? c. summè hercle verò Agorastocles. Plin. epist. 243 Habui enim illum Quæstorem in Consulatu, mei summè obseruantissimum.
Ab aliquo petere & summè contendere. Cic. pro Quintio,
Hoc me solicitare summè solet. Cic. 1. de Orat.
Summè miser, Admodum. Cic. 4. de Finib.
Summè officiosus in aliquem. Cic. 3. Verr.
Summè iucundum. Cic. ad Sulpitium, lib. 13. 19.
Summoperè, Aduerbium {μάλιστα} Cicero 1. de Inuent. Vitia verò hæc sunt certissima exordiorum, quæ summoperè vitare oportebit.
Summarius, summarij. Cic. ad Atti. lib. 10. epist 1, Nisi fortè iste summarius ei potest persuadere, vt dum Oratores eant & redeāt, quiescat. Vbi interpres Beroaldus legit Senatus, quem per fas & nefas collegit Cæsar, reliquias reliquiarum. Alij summarium Cæsarem interpretantur, qui prior esse volebat, malebat esse primus, ac reliquis præeminere.
Alij summarium exponunt, grandi summa emptum pacificatorem, de quo paulo antè in eadem epistola dixerat: Iam enim illum emptum pacificatorem perorasse puto. Emptum, id est, pretio à Cæsare inductum, vt de pace ageret in Senatu, cuius nomen fuit in Attici epistola. Turnebus summarium interpretatur, hominem seditiosum, & belli ciuilis cupidum, atque adeò paruum quendam Mariū. Est qui mallet nummarius: vt nūmarij iudices, pretio corrupti.
Summitas, penul. corr. summitatis {ἐπιπολή, ὑπεροχή} Altitudo.
Summates, summatum, pen. prod. plu. nu {ἄριστοι} Qui & optimates & primates appellantur. Plaut. Cistel 2,
-vbi istas videas summo genere natas
Summates matronas. Apuleius libro vndecimo, Beneuolis præceptis summatis deæ recreatus. hoc est, Isidis deæ præpotentis. Vt enim hic & hæc nostratis & hoc nostrate, ita hic & hæc summatis, & hoc summate dixere veteres. Vide Infimates, post INFERVS.
Summatus, summatus, Principatus, supremus gradus, supremus honor. Lucre. lib 5,
Imperium sibi cùm, ac summatum quisque petebat.
Summatim, pen. prod. Aduerbium {ἐπιπολῆς} Per summum, vel à summa extremitate. Columel. lib. de Arboribus, cap. 6. Sin autem vsque exaruit (scilicet vineæ truncus) vt curari non possit, primo anno summatim ita ne radices eruas, aut lædas, ablaqueato.
SVMMENIVM, Romanum prostibulum fuit. notat Alexander Alexandrinus lib. 4 genialium dier. cap. 18.
Summissior comparatiuè. Festus: Summissiorem aliis ædem Honoris & Virtutis C. Marius fecit, ne si fortè officeret auspiciis publicis, augures eam demoliri cogerent.
Summussi, aliàs vt Paulus notat, summissi, murmuratores. Næuius, Odi (inquit) summissos, proinde apertè dice, quid sit. Terentius Mussare pro tacere posuit, cùm ait,
Sile, cela, occulta, tege, tace, mussa. Item in Adelphis.
Mussitanda iniuria adolescentium est. Festus. qui in priore exemplo alium à Terentio allegasse mihi visus est, quicquid annotarit Paulus.
Summuto, summutas, penultima producta {ὑπαλλάττω} summutare, Aliud pro alio mutare. Cicero in Oratore, Hanc hypallagen rhetores, quia quasi summutantur verba pro verbis, metonymian Grammatici vocant, quòd nomina transferuntur.

Quoniam aliter à rhetoribus, aliter à grammaticis hæc figura vocatur, vtriusque nominis rationem affert. Rhetores(inquit) hypallagen vocant,quia verba pro verbis quasi summutantur:Græcum enim hoc vocabulum est ὑπαλλαγὴ, quæ latinè submutatio dici potest, à verbo ὑπαλλάττω, summuto. Grammatici verò Metonymiam vocant, quòd nomina transferuntur.Quintilianus μετωνυμίαν, nominis pro nomine positionem interpretatur: vt Neptunus pro mari.

Sumo,sumis,sumpsi, sumptum { αἱρέω, λαμβάνω } sumere, Accipere, tollere. Salust. in bello Iugurthino, epistolam super caput temerè positam sumit.Terent.Adelph 5.9,
Postremo à me argentum,quanti est,sumito. Idem Heauton.3.1,
Sumat,consumat,perdat,decretum est pati.
In manum vel manu sumere.Cic 2,deLege agraria,Itaque hoc animo legem sumpsi in manus,&c.Idem 2,Tusc.Epicurum autem & Metrodorum non ferè præter suos quisquam in manu sumit.
Sumere de.Colum.lib.12.cap.24 Aqua marina quàm longissimè à litore de pelago sumenda est. Cic.4. Acad. Hæc autem quæ iam dicam,sunt sumpta de primo.
Sumpta est eò nauis Cice.3.Offic.
Sumere sibi aliquid, Multū & penè nimium sibi tribuere.Cic.pro Plancio,Quanquam mihi non sumo tantum iudices.
Sumere sibi vt.Cic.ad Atticum,lib.8.159,
Sibi sumere,Aliter.Cic.ad Atti.lib. 16 341. Tamen hoc pro coniunctione & beneuolentia nostra mihi sumpsi,vt id à te peterem.
Vide quid mihi sumpserim.Cic.Cæsari lib.7 5.
Sumo mihi pro meo iure.Cic.2.de Orat.
Sibi pro alio sumere,Cic.ad Plancum,lib.13.30. Tantum tibi sumito,pro Capitone apud Cæsar.quantum ipsum meminisse senties.
¶Sumere alicunde. Terent.Phorm.2.1,
Non ratio,verùm argentum deerat.D.sumeret Alicunde.
E medio sumere, Auferre. Scæuola in l. Vxori ita D. De dote relegata,Vxor mea quicquid ei comparaui,& quod mihi dedit,è medio sumat.
¶Sumere in re aliqua,Impendere.Plaut.Milit 10.
¶Sumere,Prouinciam recipere. Cice.4 Verr. Quod quum ita sit, nihil fingam tamen: meminero me non sumpsisse quem accusarem sed recepisse quos defenderem.
¶Sumere,Emere.Cic.Gallo lib.7.epist.24.Sed essent mi Galle omnia facilia,si & ea mercatus esses,quæ ego desiderabam,& ad eam summam quam volueram.Paulò post,Prorsus ex istis emptionibus nullam desidero, tu autem ignarus instituti mei, quanti ego genus omne signorum omnium non æstimo, tanti ista quatuor aut quinque sumpsisti.
¶Sumere,Eligere.Salust.in Iugurtha, Sumat aliquem ex populo monitorem officij sui.
Aliquem iudicem sumere.Brutus Ciceroni,6.
¶Animum sumere.Ouid 1.Fast.
Aquam sumere è fluuio.Ouid.2. Amor.eleg.19.
Sumere aquam è puteo.Plaut.Milit.9.
Arbitrum sumere. Cic pro Roscio Comœdo.
Argumenta sumere. Cic.4.de Finib.
Arma sumere. Cic.1 Tuscul.
Authoritatem sibi sumere. Cæsar 2.bel.Gal.
Bellum sumere. Plin.lib.15.cap 18.
Bellum sponte sumebant. Tacitus lib.19.
Bellum sumere pro aliquo. Ouid epist.15.
Beneficium sumere. Plaut.Persa,22.
Cibum sumere.Plin.lib.21.cap 3.
Ora sumebant cibos minimos. Ouid.epist.21.
Colorem sumit,& capit faciem.Ouid.13.Metam.
Confidentiam sumere. Plaut. Capt.13.
Consilia sumere in aliquam rem. Plin.epist.214.
Consilia noua sumere. Horat.1.epist.19.
Curam sumere. Plin.in Paneg.
Diem sumere.Cic.pro Cecinna,Colloquuntur: dies ex vtriusque commodo sumitur.
Exēpla ab aliquo sumere. Cic.pro Lege Manil. Terent.Adel.3.3,
Iubeo atque ex aliis sumere exemplum sibi.
Exordia sumere. Virg.4.Georg.
Fastus sumuntur ab imagine speculi. Ouid.2.Amor.eleg.17.
Hostes sumere. Ouid.epist.12.
Ientaculum sumere. Martial.lib.13.
Imaginem alicuius sumere.Plaut.Amphit.4.12.
In argumentum aliquid sumere.Quintil.lib.7.cap.3.
Sumitur in conscientiam Eudemus amicus ac medicus Liuiæ. Tacitus lib.4.
In optionem sumere. Plaut.Asina.3.
Inimicitias sumere. Cic.in Vatinium.
Initium sumere. Cic.in Sallustium, Quò me vertam P. C? Vnde initium sumam?
Iras nouas sumpsit. Ouid.2.Metam.
Iudicem sumere de controuersia. Brut.ad Cic.6.
Iudicium sibi sumere. Cæsar 3.bel.Ciuil.
Laborem sumere. Cæsar 3.bel.Gal.
Laudem sumere à crimine.Ouid 6.Metam.
Literas commendatitias ad aliquem sumere ab altero. Cic.ad Sulpitium,lib.13 27.
Mutuum sumere,pro Mutuo accipere. Plaut.Amphit.8.
Mutuas pecunias sumere. Cic.3. Verr.Quum per eos ipsos dies, per quos causam Dio diceret, reperiretur pecunias sumpsisse mutuas,nomina sua exegisse,prædia vendidisse.
Nomen aliud sumere. Ouid.6.Fast.
Obsequium animo sumere,Animo obsequi. Plaut.Bacchid.21.
Operam sumere ad rem aliquam. Plaut.Mercat.22.
Operam in re aliqua sumere. Terent.in Prolog.Hecyr.

Operam sumere, Frustra laborare. Plaut Mostel.8,
Quid ego huc recursem? aut operam sumam,aut conteram?
Operam frustra sumere,Idem. Terent.Heaut. 4 3.
Otium sibi sumere. Cic.3.Offic.
Partes alicuius sumere. Cæsar 3.bel. Ciuil. Cic.10.Philipp.Quas enim partes ipse mihi sumpseram,eas præoccupauit oratio tua.
Periculum pauci sumpsere. Tacit.lib.19.
Personam magistri sumere. Plin.epist.160. Cic.pro Plancio, abiectà Quæstoria persona,comitísque sumpta.
Pœnas sumere. Virg.2 Æneid.
Principium sumere à re aliqua. Plin.lib.18 cap 4.
Pro certo sumere. Cic.2.de Diuin.Tantum sat est intelligi id sumere istos pro certo,quod dubium controuersúmque sit.
Res non concessas sumere, & ex illis efficere quod velis. Cicero 4.de Finibus.
Simile sibi sumere.Plaut.Mostel.3.
Socerum sumere. Ouid.2 Metam.
Spatium ad cogitandum sumere. Cic.4.de Finib.
Speciem hominis sumit infans in aluo. Ouid 7.Metam.
Spiritus sibi sumere,& arrogantiam. Cæsar 1.bel.Gal.
Superbiam sumere. Horat.3.Carm.ode 30.
Sumere supplicium,Punire. Plaut.Merc.24.
Supplicij sumat quid volt ipse ob hanc iniuriam.
Supplicium de aliquo sumere. Terent.And.3 5,
Cur non habeo spatium,vt de te sumam supplicium vt volo? Cic. pro Rosc.Amerino.
Tempus sumere ad rem aliquam. Cic 1. de Legib. Idem ad Q. frat.lib.2.12,De interpellatione tantum sumam à vobis temporibus ad scribendum, quantum dabitis.
Testimonium sumere in res aliquas. Cic.pro Cecinna.
Togam virilem sumere. Liu.6.bel.Pun.
Vestis mihi sumitur. Ouid.5 Trist eleg 6.
Vires sumunt incendia. Horat.1.epist.19.
Vitam sumere.Horat.3 Carm.ode 5.
¶Quomodo autem sumis,vt siquid cui simile esse possit,sequatur vt etiam difficulter internosci possit? Cic.4.Acad.
Sed quum bis sumpsit quod voluit, id tamen quod assumit, concedi nullo modo potest.Cic.2.de Diuinat.
¶Sumere,pro consumere,vnde & sumptus nomen traxit.Terent. Hilarem hunc sumamus diem. Est,vt alio loco Donatus explicat, non accipiamus,sed impendamus atque consumamus.
¶Sumi dicitur oratio,quæ consumitur & ponitur. Quintil.nimiū longa sumatur Ex Turnebo.

Sumptus, Participium { ληφθείς. } Cic.de Amicitia, 1.Sumpta virili toga. Vide hos quasi sumptos dies ad labefactādum illius dignitatem. Cic.pro Rabirio Posthumo.
Querela al è sumpta.Lucret.lib.4.

Sumpturus,pen prod. { ληψόμενος } Aliud participium, vt Oscula sumpturus.Ouid.5.Fastor.

Sumptus, huius sumptus { δαπάνη, ἀνάλωμα, χορηγία } dicitur quod quis impendit,siue impensa. Terent.Phorm.4.3,
Opus est sumptu ad nuptias.
Annuus sumptus,Vide Annuus in ANNVS.
Exiguus sumptus.Cic.in Parad.
Liberales sumptus,Vide Liberalis in LIBER adiectiuo.
Legitimus & infinitus sumptus.Cic.Appio,lib 3.8.
Sumptus vbique Ciceroni pro Luxurie accipitur:vnde sumptuosus,vt pro Cælio,Nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum æs alienum. Ibidem,Vigeant apud mulierem venustate, dominentur sumptibus. Budæus.
Egentissimarum ciuitatum sumptus. Cic.Appio,lib.3.8.
Magnificentia & sumptus epularum. Cic.5.Tuscul.
Dapsilis sumptus,Vide Dapsilis in DAPS.
Infinitus sumptus. Cic.2.Offic.
¶Abire in sumptus,Vide ABEO.
Accommodare sumptus,Vide ACCOMMODO.
Admittere sumptus, Vide ADMITTO.
Afferre sumptum,Vide AFFERO.
Decernere sumptum. Cic.Fam.3.
Publico sumptu decorare oppida. Horat.2.Carm.ode 15.
Dare sumptum. Cic.2.de Inuent.
Effusus sumptus. Cic.pro Roscio Amerino.
Erogare in sumptum. Cic.ad Att.8.
Exercere sumptum. Terent.in Heaut.
Prouinciam sumptu exhauriri.Cic.Qu.frat.lib.1.1.
Extenuare sumptum. Cic.2.de Legib.
Facere sumptum. Terent.Adelph.5.4,
Sibi vixit,sibi sumptum fecit.
Nullus teruncius factus sumptus est.Cic.ad Att.lib.5.110.
Facere ampliter sumptum,Vide AMPLVS.
Facere sumptum in rem militarem. Cic.Cornificio,lib.12.29.
Facere sumptum pro quæstu.Horat.1.Serm.sat.2.
Fit sumptus in Quæstorem,&c. Cic.ad Attic.lib.5.10.
Habere sumptum. Cic.Famil.9.
Impendere laborem & sumptum ad incertum casum. Cic.5.Verr.
Impendent infiniti sumptus in hos exercitus quibus nunc defendimur. Cic.Bruto,18.
Insumere sumptum magnum,aut laborem in aliquam rem.Cic.2. de Inuent.
Leuare sumptum,Vide Leuo in LEVIS.
Minuere sumptum in aliquem. Cic.2.de Legib.
Minuere sumptum,aut remittere. Cic.ad Appium,lib.3 8.
Mutuari in sumptum,Vide Mutuor in MVTVVM.
Parcere sumptui,Vide PARCO.
Ponere sumptum. Cic.Qu.frat.lib.3 17.

Prodire

Prodire sumptu extra modum. Cic.1.Offic.
Suggerere sumptum.Cic.1.de Inuent.
Esse sumptui.Cic.Attico,lib.5.101, Aduentus noster minimi, nec minimo quidem fuit sumptui.
Suppeditare sumptus.Cic.2.de Offic.
Sustentare sumptus. Cic. Non istorum pecuniis quicquam aliud deesse video, nisi istiusmodi fundos, quorum subsidio familiarium magnitudines, & Cumanorum, ac Puteolanorum prædiorum sumptus sustentare possint.
Sustinere sumptum. Brut.Cic.Fam.11.
Temperare sumptus. Ouid.1.Amor.eleg 3.
Sumptus,in genitiuo sumpti,antiquè.Cato.cap.22, Eo sumpti opus est.

Sumptuarius,Adiect.{δαπανηματικός} Quod ad sumptum pertinet.Cic. ad Attic.lib.13.295, Tu velim è Pollice cognoscas rationes nostras sumptuarias.
Sumptuaria lex. Quæ de moderandis sumptibus lata est, quam Cato cibariam appellat. Cic.ad Gallum, lib.7.27, Lex sumptuaria, quæ videtur λιτότητα attulisse,ea mihi fraudi fuit. Sic ad Att.li.13 265.

Sumptuosus, pen.prod. Aliud adiectiuum { πολυτελής, φιλαναλωτής } Qui magnos sumptus facit. Cic.pro Cluent.Quum esset egēs, sumptuosus,audax,callidus,perfidiosus. Sic 2.de Orat.Quòd sumptuosus,de luxuria:quòd alieni appetens,de auaritia.
Nil apud hunc lautū,nihil elegans,nihil exquisitū,ne magnopere quidem quicquam præter libidines sumptuosum. Cic.in Pison.
Adolescentiæ sumptuosæ homo,Vide Adolescentia in ADOLEO.
Cœnæ sumptuosæ.Catull.ad Fund. Cicero Pæto,lib.9 23.
Conuiuia sumptuosiora. Martial.lib.1.
Domus sumptuosa,Sumptuosa familia. Terent.Adel.4.7.
Magnifica & sumptuosa funera. Cæsar 6.bell.Gall.
Magnificus & sumptuosus homo. Terent.Heaut.2.1.
Hostia sumptuosa. Horat.3.Carm.ode 23.
Ludi sumptuosiores.Cic.Q.frat.lib.3 24.
Respersio sumptuosa. Cic.2.de Leg.
Sumptuosè,pen.prod. {πολυτελῶς} Cum magno sumptu.Plin.epist. 189,Castigabat equidem filium suum, quòd paulò sumptuosius equos & canes emeret. Catull.ad Portium & Socrationem,44,
Vos conuiuia lauta sumptuosè De die facitis.
Iactare se sumptuosius & insolentius. Cic.2.in Catil.
Sumptito, sumptitas, pen.corr.sumptitare, Frequentatiuum.Plin. lib.25.cap.5,Vt plerique studiorum gratia ad prouidenda acrius quæ commentabantur,sæpius sumptitauerint.

Sumptio,Verbale { λῆμμα. } Cic 2.de Diuina.Sed demus tibi istas duas sumptiones,ea quæ λήμματα appellant dialectici, sed nos Latinè loqui malumus. Cato de Re rust. cap.152 De lege oleæ faciundæ, Si sumpserit,in singulas sumptiones,&c.

SVNIVM { σούνιον } vicus & promontorium Atticæ regionis, quod in extima acie Helladis est,supra Athenas & Marathonem. Vide tabulam decimam Europæ apud Ptolemæum.
Sunium promontorium. nunc vulgò vocatur *Strues*, siue *Cabo de la Colomba*. Testis Oliuarius in Melam.

Suo,suis,sui,sutum { ῥάπτω } suere,Partes duas panni, aut alterius rei inuicem coniungere & colligare. A sue quidam hoc verbum deducunt: quia huius animalis pilis in suendo sutores vterentur. Cic.2. de Natura deorum, Cultus dico agrorum,extructionésque tectorū, tegumenta corporum vel texta,vel suta, omnémque fabricam æris & ferri. Gellius,Sed hi plerisque naues loris suebant.
Alucaria suta lentis corticibus. Virg.4.Georg.
Pilea suta de lacernis cæsis. Stat.4.Sylu.9.
Suere aliquid capiti suo,Appingere & affigere. Terēt.Phorm 3.2.

Sutor,sutoris,masc.g. {ῥάπτης} Qui suit: potissimùm autem pro calceario sumitur. Plaut. Aulul.4,
Quasi claudus sutor domi sedet totos dies. Cic.pro L.Flacco, Se velle dixit,id sutores & zonarij conclamarunt.
Bonus sutor. Horat.1.Serm.sat.3.

Sutorius,Adiectiuum {ῥαπτικός} Quod ad sutorem pertinet. Cic.ad Atticum,lib.6.111,Nostri enim credo graueis habent Turpiones sutorium,& Vectium mācipem.Plin.lib.20.cap.12, Verrucas misto atramento sutorio tollit. Vide ATRAMENTVM.

Sutura,suturæ, pen.prod. { ῥαφὴ, ῥαφία. } Liu.8.bell.Maced. Sed triplex scutale crebris suturis duratum, ne fluxa habena voluetur in iactu glans.
Sutura,de aliis etiam rebus per similitudinem dicitur. Corn.Cels. lib.7,Rarò caluaria solida sine suturis est, & id caput firmissimum, atque à dolore tutissimum est: ex cæteris in quo suturæ pauciores sunt,eo capitis valetudo commodior est. Idem lib.5.De glutinatione vulnerum,Sutura oras iungit,quæ ne ipsæ quidem inter se contingere,ex toto debent.

Sutilis,& hoc sutile,pen.corr. { ῥαπτός } Quod sutum est. vt Nauis sutilis. Plin.lib.24.9.
Sutilis rosa. Martial lib 9,
Sutilis aptetur decies rosa crinibus: vt sit,
Qui posuit sacræ nobile gentis opus. Idem lib.5,
Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo,
Lassentúrque rosis tempora sutilibus.
Coronæ sutiles. Plin.lib.21.cap.3, Summáque authoritas pactili coronæ. Sutiles Saliorum sacris inuenimus & solennes cœnis.
Cymba sutilis. Virg 6.Æneid.

Sutrina,sutrinæ,pen.prod. {σκυτεῖον} Officina sutoris in qua calcei fiūt. Liu.3.bel.Pun. Plin.lib 35.cap.10, Tonstrinas, sutrinásque pinxit, & asellos,& obsonia ac similia.

Sutrinus,pen.prod.Adiect. Tacit.lib.15,Sutrinæ tabernæ.

Sutrinum,neutro genere,pro Arte sutrina. Sene.epist.91,Non multum abfuit quin sutrinum quoque inuentum à sapientibus diceret.

Suopte,suo ipsius,vt meopte,meo ipsius,tuopte,tuo ipsius. Festus.

Suouetaurilia, Vide SOLITAVRILIA.

Suparus, vestimentum puellarum lineum, quod & subucula, id est camisia,dicitur. Afranius: Puella non sum,supparo si induta sum.

Supat, iacit, vnde Dissipat,disiicit, & Obsipat, obiicit,& Insipat,hoc est iniicit. Paulus ex Festo. Vide INSIPARE.

Supellex, supellectilis, pen. corr.f g. vel hic & hæc Supellectilis & hoc supellectile, in plurali supellectilia: in ablatiuo singulari supellectile vel supellectili { σκεῦος, κατασκευή, ἀποσκευή, ἔπιπλον } Domesticum patris familiâs instrumentum, quod neque argento, auróve facto,vel vesti adnumeretur:id est, res mobiles, vt vocant Iurisconsulti,apud quos titulus est,De supellectile legata. Cuius nomine(vt inquit Paulus) continētur mensæ,trapezophora,delphicæ,subsellia, scamna, lecti inargentati, culcitræ, toralia, mappæ villosæ, vasa aquaria,pelues,aquiminaria,candelabra, lucernæ, trullæ, vasa ænea: vulgaria,id est,quæ non proprio suo loco attributa:præterea capsæ, armaria,vitrea,escaria,& potoria.Hęc Sipontinus ex xxxIII DD. De supellectile legata, l.1 & l. Supellectile. Plin.lib.15.cap.8,Totam supellectilem ligneam. Cic. 4.Verr.Suppellex ex ære elegantior, & Deliaca & Corinthia. Horat.1.Serm.sat.6,
Vilis cum patera guttus,Campana supellex.
Supellectilis nomenclatura vnde ducta sit, his verbis palàm facit Vlpian.De supellectili legata. Labeo ait originem fuisse supellectilis,quòd olim his qui in legationem proficiscerentur, locari solebāt quæ sub pellibus vsui forent.
Instrumentum & supellex. Cic.6.Verr.
Cogitatio supellectilis ad delicias. Cic.in Parad.
Supellex vitæ. Cic. de Amicit.Amicos non parare optimam & pulcherrimam vitæ,vt ita dicam,supellectilem?
Barbarica supellex,Vide BARBARVS.
Curta supellex.Vide CVRTVS.
Infelix supellex. Quintil.lib 2.cap 4.
Multa & lauta & magnifica supellex. Cic.2.Philipp.
Munda supellex Horat.epist.5.
Vilis supellex. Virg 1.Georg. In quem locum sic ait Seruius: Sanè supellex vsurpatum, nam artis est supellectilis. Genitiuus enim aut par debet esse nominatiuo,aut maior: vt musæ,doctoris. Si duabus maiorem inuenerimus,contra artem id esse manifestum est: vt anceps, præceps,& pauca alia.
Supellex Oratorum. Cic.1. de Orat.In Oratoris verò instrumēto tam lautam supellectilem nunquam videram. Idem in Orat. Quo in loco supellectilem. Cicero vocat, omne genus ornamenti quo vtuntur Oratores.

Supellecticarius, a, um, à supellectile deductum attributum, id significat, quod ad supellectilem attinet, vt supellecticarius seruus. Celsus lib.18.Digest.ait fundo instructo legato etiam suppellecticarios, & cæteros hoc genus seruos legato contineri.l. Quæsitum.§. Celsus quoq;. De instructo vel instrumento legato.lib.33.P.tit.7.

Super { ὑπὲρ, ὑπεράνω } Præpositio, vtrique casui seruiens, accusatiuo & ablatiuo. Accusatiuo, variis modis. Primò quando aduersatur præpositioni Subter, vt, Fama super æthera notus. Virgil.1.Æneid. Cic.de Legib. Demetrius super terræ tumulum noluit quid statui, nisi columellam.
¶Secundo pro Vltra. Virg 6.Æneid.
-super & Garamantas & Indos
Proferet imperium. Apuleius, Iam enim super oppidū profectus, nos citra reliquerat. Studui super mediā noctem, bona locutio est, teste Seruio. Virg.9.Æneid.hoc etiam per ablatiuum dixit, Nocte super media.
¶Super, pro Plusquam. Suet.in Augusto, cap.35. Erant enim super mille,& quidam indignissimi,&c.
Super octingentos annos. Tacit.lib 13,Quæ super octingentos & quadraginta annos Remi Romulíque infantiam texerat.
Super omnem taxationem. Plin.lib.7.cap.12.
Super omnia. Virg.8.Æneid.
¶Super,pro Præter.Sueton.in Vitellio, cap.13, Famosissima super cæteras fuit cœna ei data aduentitia à fratre. Sic in Tiberio,cap.55, Super veteres amicos ac familiares,&c.
Super bellum. Liu.2.ab Vrbe, Obsessáq; vrbs foret, super bellum annona premente,ni Horatius Consul ex Volscis esset reuocatus.
¶Sauia super sauia dare.Plaut.Pseud.14. Plin.epist.128, Gratias aliis super alias epistolis agit.
¶Super Euclionis filiam Plaut.Aulul.27. Id est,de.
¶Super cœnam loqui. Tempore cœnæ.Plin.epist.87.
Super mensam. Curtius lib.7. Debellaturus super mensam Alexandrum.
Super vinum & epulas. Curtius lib 8. Hoc est inter epulas, inter conuiuandum.
¶Super se collocare aliquem, In loco superiore & honoratiore. Suet.in Augusto,cap.43, Supérque se subsellio secundo collocauit. Curtius lib 8,Polypercon,qui cubabat super regem,&c. Hoc est in conuiuio discumbebat super Alexandrum.
¶Ablatiuo,pro De,vbi de re reliqua mentionem facimus. Virgil. 1.Æneid.
Multa super Priamo rogitans,super Hectore multa. Cic. ad Attic. lib.16.333, Hac super re scribam ad te Rhegio.
Paterfamiliâs vti super familia,pecuniáve sua legauerit,ita ius èsto. Author ad Herenn.lib.1.
¶Super,pro Plusquam,cum ablatiuo. Suet.in Augusto,cap.38,Super triginta ducibus iustos triumphos,&c.
¶Super,pro Vltra. Virg.9.Æneid.
Nocte super media. Dicimus, & Super mediam noctem teste Seruio. Id est,maiore eius parte transacta.
¶Super pro In.Virg.eclog.1,
Hîc tamen hac mecum poteris requiescere nocte
Fronde super viridi. Idem 6.Æneid.
-gemina super arbore sidunt.
¶Super. Virg.4.Æneid.

Nec super ipse sua molitur laude laborem. Vbi Seruius, Super laude sua, id est, pro sua laude: & Græcum est schema. Sic enim Demosthenes, ὑπὲρ τοῦ στεφάνου id est, pro corona, ὑπὲρ ἐκείνου, pro illo.

¶Super gratiam esse, Maius esse, vincere, superare. Salust. in Iugurtha, At Iugurtha manifestus tanti sceleris, non prius omisit contra verum niti, quàm animaduertit super gratiam atque pecuniam suam, inuidiam facti esse.

¶Super efficitur aduerbium, vbi casum desiit habere. Plaut.
Hinc atq; hinc super, subtérq; premor angustiis. Cic. pro Qu. Rosc. Satis superque habere dicit. Virgil. 4. Æneid.
-lectumque iugalem Quo perij, super imponas.

¶Super, pro Desuper. Virg. 9. Æneid.
Et super è vallo prospectant Troes. Idem 10. Æneid.

¶Super quàm quòd. Liu. 7. bel. Pun. Marcellus etiam aduerso rumore esse, super quàm quòd primò malè pugnauerat. Id est, præter quàm quòd.

¶Super somnum seruus, Id est seruus à cubili. Curtius, Sed per dispositos quos super somnum habebat.

¶Super, pro superest. Vt enim Græci prouerbia pro verbis interdum perelegganter ponunt, vt μίνα pro μένετε, πάρα pro πάρεστι: sic & Valerius super pro superest illo versu, Nec spes vila super. & ante eũ Virgilius,
O mihi sola mei super Astianactis imago. quanquam aliter à Seruio explicatur. Turnebus.

¶Pro Insuper & amplius. Virg. 2. Æneid.
Cui neque apud Danaos vsquam locus, & super ipsi
Dardanidæ infensi pœnas cum sanguine poscunt. Nonnulli legunt insuper. Idem 11. Æneid.

¶Super, veteres pro Supra vsurparunt. Horat. lib. 2. sat. 8, Nomentanus erat super ipsum, Porcius infra &c.

Desuper, Vide DE præpositionem.

Super, compositionem ingreditur, vt Supersedeo, &c.

Supera, pro Supra, Vide SVPRA.

Supera, superorum, Vide SVPERVS.

Superabilis, Vide SVPERO.

Superabundo, superabundas, superabundare, Redundare. Vlpian. in l. Non solent. D. De diuersis reg. iur. anti. Non solent, quæ superabundant vitiare scripturas.

Superaddo, superaddis, superaddidi, superadditum, pen. corr. {ἐπιπροστίθημι} superaddere, vltra addere. Virgilius eclog. 3,
Lenta quibus torno facili superaddita vitis. Propert. lib. 2. eleg. 14,
Et sit in exiguo laurus superaddita busto.
Carmen superaddere tumulo. Virg. eclog. 5.

SVPERAEQVANI populi in quarta regione Italiæ, quos Salmonensibus vicinos esse Plin. commemorat, lib. 3. cap. 12.

Superaggero, superaggeras, pen. corr. superaggerare. Colum. lib. 12. cap. 44. Factæ scrobi operculum imponitur, & paleato luto circumlinitur, eáque humus quæ fuerat egesta, superaggeratur.

Superagnata, tunica omnium oculis tunicatum extima, corneç extrinsecus adhærens, vnde & nomen accepit ἐπιπεφυκὼς χιτών.

Superalligare {ἐπιδεῖν.} Plin. lib. 30. cap. 6, Caninus si viuenti eximatur, & in cibo sumatur, liberat eo vitio. Quidam recentem superalligant.

Superamenta, Vide SVPERO, in sequentibus.

Superbibo, superbibis, superbibi, pen. corr. superbibitum, pen. corr. {ἐπιπίνω} superbibere, Posteà bibere. Plin. lib. 23. cap. 1, Itemque iugi superbibere ebrietati, quam quidẽ frigidæ potus exemplò discutit.

Superbio, superbis, superbiui, superbitum {ὑπερηφανεύομαι, ἀλαζονεύομαι, γαυριάω, γαυριόομαι, μεγαλοφρονέω, τυφόομαι} superbire, Compositum ex Super & Eo, is, B melioris soni gratia, interposita: & e in i mutata. Est autem superbire, vel ipso incessu, vel fastu quodam sese extollere. Plin. lib. 10. cap. 63, Equæ comantes gloria superbiunt.

¶Superbire, ad inanimata translatum. Plin. Hinc geminæ certè apud Menandrum Philomenem fabulæ superbiunt. Hoc est alias antecellunt, & præ aliis iocosæ. Claud. lib. 3. de raptu Proserpinæ,
-Phlegræis sylua superbit
Exuuiis, totúmque nemus victoria vestit. Hoc est nobilitatur, celebratur, illustratur.
Patriis actis superbire. Ouid. epist. 8.
Forma superbire. Ouid. de Medicamine faciei.
Nomine aui superbit ille. Ouid. 11. Metam.

Superbia, superbiæ {ὑπερηφανία, ἀλαζονία, ἀγηνορία, ἀγερωχία, γαυρίαμα, τῦφος} Est supergrediens elatio mentis. Cic. in Partit. Magnitudinem animi superbia imitatur, in animis extollendis. Idem 6. Verr.
Domicilium superbiæ, & sedes luxuriæ. Cic. 2. de Lege agrar.
Damnosa superbia in vultu. Ouid 3. de Arte.
Abiicere superbiam. Plaut. Mercat. 22.
Accipere aliquid in superbiam. Tacit. lib. 5.
Facere aliquid in superbia & in humanitate. Cic. 1. de Orat.
Superbiam, fastidium, arrogantiámque magnopere fugiamus. Cic. 1. Offic.
Patere superbiam. Quint. lib. 3. cap. 6.
Ponere superbiam. Horat. 3. Carm. ode 10.

Superbus, Adiect. {ὑπερήφανος, ἀγέρωχος, ὑπέρογκος, ἀλαζών, γαυρικός, ὑπέροφρυς, ὑπέρφρων} Arrogans & fastuosus. Virg 3. Æneid.
Stirpis Achilleæ fastus, iuuenémque superbum. Idem 10. Æneid.
Catullus in Iulium Cæsarem, 27,
Et ille nunc superbus, & superfluens.
Superbus cæde ferarum. Ouid. 2. Metam.
Pecunia superbus Horat. Epod. 4.

¶Superbus, Nobilis, magnificus, excellens. Virg. 1. Æneid.
Hinc populum latè regem, bellóque superbum.
Superbus viribus. Plaut. Amph. 4,
Magnanimi viri, freti virtute, & viribus superbi.

¶Superbus, Altus, elatus. Virg. 7. Æneid.
-Atina potens, Tybúrque superbum. Hoc est altè exædificatum, vel etiam magnificum.
Superbus ornatus. Virg. 2. Æneid.
Barbarico postes auro, spoliísque superbi Procubuere.
Opibus superbi omnes. Virg. 5. Æneid.
Superbus, Opulentus. Virg. 9. Æneid.
-simul ense superbum Rhamnetem aggreditur.

¶Superbus, Iniquus. Virg. 8. Æneid.
Quos illi bello profugos egere superbo.

¶Superbos antiqui propter pompam funeris, mortuos dixere. Plaut. Amphit. 4,
Faciam ego hodie te superbũ, nisi hinc abis. Id est, occidã. Nonius.
Achilles superbus, Vide ACHILLES.
Ager superbus. Mart. lib. 1.
Aures habere superbas. Liu. 4. bel. Maced.
Coniugium superbum. Virg. 3. Æneid.
Corpus superbum. Horat. 2. Serm. sat. 2.
Curru superbo victor stetit. Senec. Troade 2.
Dominis parere superbis. Virg. 12. Æneid.
Fastidia superba. Virg. eclog. 2.
Forma superba. Ouid. epist. 20.
Fortuna superba. Horat. 1. epist. 1.
Gentes frænare superbas. Virg. 1. Æneid.
Gressus glomerare superbos. Virg. 3. Georg.
Honor superbus. Stat. 1. Achill.
Insigne superbum belli. Virg. 8. Æneid.
Iudicium superbissimum. Cic. in Orat.
Ius superbum. Cic. 3. de Leg.
Iuuenis superbus. Virg. 3. Æneid.
Merum superbum, Vinum pretiosum. Horat. 2. Carm. ode 14.
Oculi superbi. Ouid. 6. Metam.
Palla superba. Ouid 3. Amor. eleg. 12.
Pyra superba. Colum. lib. 5. cap. 10.
Regna superba. Tibull. lib. 1. eleg 9.
Reges superbi. Lucret. lib. 2. Cic. Attico, lib. 6. 114.
Sceptra superba. Lucret. lib. 5.
Sedes superbæ. Virg. 2. Æneid.
Tecta superba. Virg. 7. Æneid.
Triumphus superbus. Horat. 1. Carm. ode 37.
Verba superba. Ouid. 5. Trist. eleg. 9.
Victor superbus. Virg. 3. Georg.

¶Præbere se superbum in fortuna. Cic. Att. lib. 8. 148.
Laudato pauone superbior. Ouid 13. Metam.
Vtrum superbiorem te pecunia facit, an quòd te imperator consulit? Cic. Trebatio, lib. 7. 13.
Superbum est enim Iudices, & non ferendum, dicere Pretorem in prouincia homini honesto, locupleti, splendido, Vende mihi vasa cælata. Cic. 6. Verr.

¶Superbus, pro magnifico, glorioso, & præstanti. Horat. 1. Carm. ode 35, -vel superbos
Vertere funeribus triumphos.

Superbè, Aduerb. {ὑπερηφάνως, ἀγερώχως} Elatè, fastuosé. Terent. Phor. 5. 8,
Satin' superbè illuditis me?
Dictum superbé. Lucret. lib. 5.
Superbè responsum reddere. Liu. 1. ab Vrbe.
Superbius aliquem appellare. Cic. pro Lege Manil.
Accipere preces alicuius superbius. Tacit. lib. 2.

Superbiter, Aduerbium antiquum, idẽ quod superbè. Afr. Pantaleont.
Illa superbiter imperat. Næuius.
Superbiter contemptim conterit legiones. Vide Nonium.

Superbiloquentia, superbiloquentiæ {γαυρολογία} Elatus atque arrogans sermo. Cic. 4. Tuscul. Ob scelera, animíque impotentiam & superbiloquentiam.

Superbificus, pen. corr. Adiect. {γαυροποιός.} Senec. Herc. furen. 1,
-& superbifica manu
Atrum per vrbes ducit Argolicas canem. Hoc est, quæ superbum facit Herculem, ob tam multas victorias. Canem, Cerberum.

Supercalco, supercalcas {ἐπιστείβω} supercalcare. Colum. lib. 12. cap. 39, Vbi vnum tabulatum feceris, vinum vetus cõspergito, posteà alterum supercalcato, & item vinum conspergito.

Supercerno, supercernis, supercreui, supercretũ, pen. prod. {ἐπικρίνω} supercernere. Plin. lib. 17. cap. 10, Terráque cribris supercernitur pollicis crassitudine.

Supercido, supercidis, pen. corr. supercidi, pen. corr. supercasum, pen. prod. {ἐπιπίπτω} supercidere, Ex super & cadere. Colum. lib. 4. cap. 9, Ne si transuersa fuerit cicatrix, cælestem supercidentem aquam cõtineat. Alia exemplaria habent superincidentem.

Supercilium, supercilij {ὀφρύς} Ex super & ciliũ, Vltima pars frontis, pilis vestita, quæ ciliis prominet. Plin. lib. 11. cap. 37, Supercilia homini, & pariter & alternè mobilia, & in iis pars animi. Negamus, annuimus. Hæc maximè indicant fastus. Superbia aliubi conceptaculum, sed hîc sedẽ habet. In corde nascitur, huc subit, hîc pendet. Nihil altius simul abruptiúsque inuenit in corpore vbi solitaria esset. Subiacent oculi, pars corporis preciosissima, & qui lucis vsu vitam distinguant à morte.
Supercilium dicitur quòd supra cilium sit, Id est integimentum oculi superius. Festus.
Supercilia in Iunonis tutela esse putabant, quod iis protegantur oculi, per quos luce fruimur, quam tribuere putabant Iunonem. Vnde & Lucina dicta est. Festus.
Superciliorũ remissio aut contractio, mœstitia, &c. Cic. 1. Offic.
Abrasa supercilia. Cic. pro Rosc. Comœd.
Constricta supercilia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Depressum & sublatum supercilium. Cic. in Pisonem.
Diffidentia supercilia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Duris superciliis torua. Ouid. epist. 16.
Hirsutum supercilium. Virg. 8. eclog.

Inflexa

Inflexa iuxta tempora supercilia, Vide INFLECTO.
Seueri supercilij matrona, Seueræ grauitatis. Ouid. 2. Trist.
Triste supercilium, Austera caperatáque frons. Lucret. lib. 6.

¶Alleuare supercilia ad singulos vocis conatus. Quint. lib. 1. ca. 11.
Libidines quas fronte & supercilio contegit. Cicero de Prouinc. Consul.
Decipere aliquem rugis & supercilio. Cic. Post. red. in Senatu.
Demere supercilio nubem. Vide DEMO.
Vibrante supercilio loqui. Ouid. 2. Amor. eleg. 5.
Niti supercilio. Cic. pro Sextio, Vt illo supercilio Respub. tanquã Atlante cælum niti videretur.
Ponere supercilium, Deponere seu deprimere. Author lasciui illius carminis quod positum est initio lusuum in Priapum,
Carminis incompti lusus lecture procaces,
Conueniens Latio pone supercilium.
Tollere supercilia, Catullus signum esse voluit hominis irati, & qui malum alicui minaretur: his enim vultus iudiciis, animi sensus aperiuntur. Is enim epigram. 62. ad Ianuam, sub finem sic ait,
Præterea addebat quendam, quem dicere nolo
Nomine, ne tollat rubra supercilia.

¶Supercilium, pro nutu. Horat. 3. Carm. ode 1,
Reges in ipsos imperium est Iouis
Clari Giganteo triumpho,
Cuncta supercilio mouentis.

¶Supercilium, pro Superbia aliquando ponitur. Iuuen. sat. 6.
Grande supercilium. Cic. pro Lege Agra. Hũc Capuæ Campano supercilio, &c. Mart. lib. 1,
Terrarum dominum pone supercilium. Hoc est, Imperatoriam grauitatem.

¶Supercilium salit. Quoties bona quædam spes titillat animum nostrum, dicere licebit nobis salire supercilium. Ita Pseudolus apud Plautum. Sumptum à vulgi superstitione, qui futurorum auguria captat ex corporis affectibus: vt si quod mẽbrum pruriat præter euidentem causam: si dexter oculus saliat: si auris dextra tinniat. Nec me fallit aliter legi apud Plautum: verùm & ipsa sententia, & metri ratio docet esse legendum, vt à me positum est. Sic enim legendi sunt senarij Iambici.
Spero alicunde hodie me bona opera, aut hac mea
Tibi inuenturum esse auxilium argentarium.
C. Ad id futurum vnde? P. vnde dicam, nescio,
Nisi quia futurum est, ita supercilium salit. Erasmus in Chiliad.

¶Supercilium montis, pro Summitate per translationem. Liu. 7. bel. Pun. Ipse expeditos, qui pridie stationes hostium pepulerant, ad leuem armaturam infimo stantem supercilio ducit. Plin. lib. 6. cap. 5, Inde promontorium Cronea, quo supercilium arduum tenent Toretæ. Virgil. 1. Georg. Stat. 6. Thebaid.
Molle supercilium. De pyra erecta in funere pueri.

Supercontego. Cels. lib. 4. cap. 1, Renes verò diuersi, qui lumbis summis coxis inhærent, parte earum resimi, ab altera rotundi, qui & venosi sunt, & ventriculos habent, & tunicis superconteguntur: ac viscerum quidem hæ sedes sunt.

Supercorruo, supercorruis, supercorruere. Valer. lib. 5. cap. 6, Factáque ingenti strage telis obrutus supercorruit.

Supercresco, supercrescis {ὑπερεπιδίδωμι} supercrescere. Cels. li. 6. ca. 6. De oculorum vlceribus supercrescentibus. Idem lib. 5. cap. 28, De carcinomate, Si id nimium supercreuit, tentanda squama æris est. Quintil. Declam. 5.

Supercubo, supercubas, pen. corr. {ὑπέρκειμαι} supercubare, superiacere, superdormire. Colum. lib. 7. cap. 4, Perforatis tabulis, quibus ouilia consternuntur, vt grex supercubet.

Supercurro, supercurris, supercurrere. Supercurrere ager dicitur vectigali, quum habet ampliorem prouentum. Plin. epist. 138, Et ager ipse propter hoc quòd vectigali longè supercurrit, semper dominũ à quo exerceatur inueniet.

Superdico, superdicis, pen. prod. superdixi, superdictum {ἐπιλέγω} superdicere, Dictis addere, Dicere præter id quod dictum est, Subiungere dictis. Cic. 2. de Leg. Superdicebant quicquid cœpisset astringi, rursus sacris liberantur.
Superdici in l. 13. in fin. D. de iureiurando: est præconis voce, & vt cum Apuleio loquar, boatu pronuntiari, & proclamari, vt & in l. 16. C. ex quib. causis infamia irrog.

Superdo, superdas, superdedi, superdatum, superdare, pen. corr. {ἐπιτίθημι.} Cels. lib. 7. cap. 2, Purgationis causa paulum mellis imponendum, dein glutinantia superdanda. Ibidem, cap. 7.

Superduco, superducis, pen. prod. superduxi, superductũ {ἐπεισάγω} superducere, Præter iam adducta, alia adducere. Plaut. Trucul. 10,
Iam quin etiam superducas, quæ mihi comedant cibum.
Superducere nouercam, pater tum dicitur, cũ priore vxore mortua, filiis prioris matrimonij nouercam inducit. l. vlt. De bon. mater. in C. Theodo. 381. Quintil. Decla. Quidã filio superduxit nouercã, & ex ea aliam filiam suscepit. Plin. lib. 6. epist. ad Rom. Inducere nouercam eodem sensu dixit.

Superedo, superedis, pen. corr. superedi, pen. prod. superesum {ἐπεσθίω} superedere, Posteà edere. Plin. lib. 19. cap. 6, Mænander, è Græcis author est allium edentibus, si radicem betæ in pruna tostam superederint, odorem extingui.

Superemineo, supereminés, pen. corr. supereminui {ὑπερέχω} supereminere, Amplius eminere. Colum. lib. 12. cap. 47, Vt oliuæ premantur, & ius supereminear. Virgil. 6. Æneid.
-victórque viros supereminet omnes.
Supereminet extra aquam. Plin. lib. 26. cap. 8.

Superenato, superenatas, pen. corr. superenatare. Lucanus lib. 4,
Primùm cana salix madefacto vimine paruam
Texitur in puppim: cæsóque induta iuuenco,
Vectoris patiens, tumidum superenatat amnem. Alij legunt, superemicat, cæso iuuenco, id est, corio bubulo.

Supereo, superis, superire, Ire super. Lucret. lib. 3,
Ac pedibus salsas docuit superire lacunas.

Supereuolo, supereuolas, pen. corr. supereuolare. Lucan. lib. 3,
Agmine nubiferam rapto supereuolat Alpem. Hoc est, celeriter ac raptim transcendit.

Superescit, significat supererit. Ennius,
Dum quidem vnus homo Romæ toga superescit. & Attius in Crysippo:
Quin hinc superescit, Spartam, atque Amyclas trado. Sed per se, super, significat quidem supra: vt cùm dicimus super illum sedit. Verum ponitur etiam pro, de, Græca consuetudine, vt illi dicunt ὑπέρ. Plautus in Milite glorioso,
Mea opera super hac vicina, quam ego nunc concilio tibi. In Phasmate,
Ehe tandem percipio super rebus nostris, loqui te. Pacuuius in Medo,
Qua super re interfectum esse Hippotem dixisti? Cato contra Annium: Nemo anteà fecit super tali re, cum hoc magistratu vtiquè rem. Afranius in Virgine,
Aliis de rebus in qua cœpisti super re. Virgil.
Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. Id est de Priamo atque Hectore. De quo in dictione, Super. Festus.

Superexcurro, superexcurris, Effluo. de rebus inanimatis plerunque dici solet: Vlpianus in l. 1 §. Si arbor. De arborib. cædendis. lib. 43. tit. 27. Si arbor (inquit) ædibus alienis impendeat, vtrùm totam arborẽ iubeat Prætor adimi, an verò id solùm quod superexcurrit, quæritur.

Superexigo, Suprà quàm oportuit exigo, aut iteratò exigo: vnde & Superexactores in iure Ciuili dicti sunt. & Superexactio. Arcadius. Siquis exactorũ superexactionis crimine fuerit confutatus. & Rubrica de Superexactoribus lib. 10. C. tit. 21. Nisi ibidẽ legẽdum putes de Superexactionibus.

Superfero, pen. corr. superfers, supertuli, pen. corr. superlatum, pen. prod. {ἐπιφέρω, ὑπερτίθημι} superferre. Plin. lib. 32. cap. 10, Sed si castoreum, fibrũ ve supergrediatur grauida, abortum facere dicitur, & periclitari partus si superferatur. Idem lib. 28. cap. 8.

Superlatus, pen. pro. Part. {ὑπέρθετος} vt Superlata nomina, superlata verba, quæ augendi causa in oratione proferebantur. Cic. in Partit. Illustris autem oratio est, si & verba grauitate delecta ponuntur, ac translata & superlata, & ad nomen adiuncta, & duplicata.
Superlatum pileum, sursum in modum vexilli elatum. Valer. Max. lib 8. cap. 6, Caius autem Marius quum magnum & salutarem Reip. ciuem in L. Saturnino opprimendo egisset, à quo in modũ vexilli pileum seruituti ad arma capienda ostentatum erat, Lucio Sylla cum exercitu in Vrbem irrumpente, ad auxilium seruorum pileo superlato confugit.

Superlatio, Verbale {ὑπέρθεσις} Ipse superferendi actus.
Superlatio, apud Oratores. Cic. 3. de Orat. Tum augẽdi, minuendíve causa veritatis superlatio atque traiectio & rogatio, atq; huic finitima quasi percontatio, expositióque sententiæ suæ. Quintil. lib. 1. cap. 10, Licèt per comparationes & superlationes.
Superlatio, est oratio superans veritatẽ, alicuius augendi minuendíve causa. Author ad Herennium, lib. 4.
Superlatio, pro insigni cognomine à re aliqua sumpto: vt quum aliquis sapiens, per excellentiam vocatur. Valer. Max. lib. 6. cap. 11, de Crasso, Quid? Crasso nonne pecuniæ magnitudo locupletis nomen dedit? sed eidẽ posteà inopia turpẽ decoctoris superlationẽ iniunxit.

Superlatiuus, pen. prod. Adiect {ὑπερθετικός} vt Superlatiuus gradus: de quo abundè apud Grammaticos.
Superlatiuum, cum quàm. Liu. 4 bel. Maced. Cum tyranno instituere amicitiam, & eo tyranno, quàm qui vnquam fuit sæuissimo & violentissimo in suos.
Superlatiuum à Comparatiuo interdum superatur. Liu. 3. ab Vrbe, Orare, ne pessimum facinus peiore exemplo admitterent iudices.

Superficies, superficiei, f. g. {ἐπιπολή, ἐπιφάνεια} Ex super & facie, quasi superfacies, vel superior facies, superior pars cuiuscunque rei, & facies quæ exterior ab oculis cernitur. Plin. lib. 11. cap. 48, Quia longitudo superficiem corporum solã ampliat. Cic. ad Att. lib. 4 70, Qui si sustulerint religionem, aream præclaram habemus, superficiem Consules ex Senatusconsulto æstimabunt.
Ædium superficies. Cic. Att. lib. 4. 7.
Superficies, in ædificiis dicitur domus, quæ in alieno solo siue area ædificata est. Itaque fieri potest, vt eiusdẽ domus duo sint domini: alter domus superficiariæ, alter soli. Paul. in l. Damni infect. §. Ei qui. D. de Damno infecto. Ei qui in conducto solo superficiem imposuit, dominus soli, quod vitio soli damnum futurum sit, cauere non debebit: nec soli domino superficiarius. Iabolenus in l. eum qui. in prin. Quũ ædes ex duabus rebus cõstent, ex solo & superficie. Iulia. in l. Si quis testam §. Qui fundum. D. de legatis primo. Appellatione ædificij aut superficiem significat, aut solum quoque cui ædificiũ superpositum est. Vlp. in l. Hoc amplius §. Quæsitum est. D. de Damno infect. Quæsitum est, si solum sit alterius, superficies alterius: superficiarius vtrum repromittere damni infecti, an satisdare debeat? Et Iulianus scribit, quoties superficiaria insula vitiosa est, dominum & de soli & ædificij vitio repromittere: aut eum ad quem superficies pertinet, de vtroque satisdare. Pompon. in l. Inter quos. §. Damni. eo. tit. Ei qui superficiariã insulam habet, vtilis est ea stipulatio, siquid in superficie damni datum fuerit: & nihilominus etiam soli domino vtilis est, si solo damnum datum fuerit, vt si tota superficies tolleretur. fraudabitur enim dominus soli in pensione percipienda.
Superficies mathematicis est, quæ longitudinem, & latitudinem tantum habet. Cuius quidem termini, sunt lineæ. Est igitur superficies plana ab vna linea ad aliam breuissima extensio, in extremitates suas eam recipiens Eucli. 1. Elemen.

Superficium, n. g. apud Pomponium legitur in hunc modum. Si ex lapidicinis dotalis fundi, lapidem, vel arbores, quæ fructus non essent, siue superficium ædificij dotalis, voluntate mulieris vẽdiderit,

numi ex ea vẽditione ſunt dotis. Sic in l.j.D.de ſuperficiebus. Gaius lib.2.Inſtit.tit.1.

Superficiarius,Adiect. { ἐπιπολαῖος } vt Superficiariæ ædes,quæ in conducto ſolo poſitæ ſunt, quarum proprietas & ciuili & naturali iure, eius eſt, cuius eſt ſolum. Hactenus Caius de ſuperficiebus. l.Superficiarias.

Superficiarius,Qui in alieno ſolo ſuperficiem habet, ita vt certã penſionem præſtet.Autor eſt Vlpianus.Senec.epiſt.89. Mathematica,vt ita dicam,ſuperficiaria eſt.in alieno ædificat.

Superficiaria prædia,quæ in conducto ſolo certa penſione annua habentur.l.10.D.famil.herciſcund.l.49.D.de verb. ſig.l.16. in fin. D. de pignor act. Superficiarias enim ædes in conducto ſolo poſitas dixit Gaius in l vltima. D. de ſuperfic. ſic & ſuperficiaria inſula , in l.12.§ j D.de publician.l j §.Et generaliter.D.de vi & vi armat.l.9.§. Quæſitum.l.39 § damni D.de damno infecto.Et ſuperficiarius fundus.l.j D.quib. mod.vſufr.amit.

Superficio,ſuperficis,ſuperficere:non verò impersonaliter, vti quidam opinati ſunt,eſt ſupereſſe,reſtare,redundare,ſuperfluere.Hinc ſuperfieri:& ſuperficiens. Columella libro 12. cap 1, Tum ſeparare quæ conſumenda ſunt,& quæ ſuperfieri poſſunt cuſtodire, ne ſumptus annuus,menſtruus fiat. Vlpianus: Idem aiunt , aquam pluuiam in ſuo retinere,vel ſuperficientem,ex vicini in ſuum deriuare.tit.de Aqua & aquæ plu.arcend.lib 39.P.Sunt qui apud Vlpian.Superfluentem,ſed contra veritatem antiquorum codicum,legant. Quæ enim aqua ſuperfluit,non deriuatur : ſed ipſa impetu ſuo ſpargitur. Quæ ſuperficit, id eſt,ſupereſt vicino , rectè deriuari poteſt : Quod enim tibi non nocet,& verò mihi prodeſt: Naturæ cõmunitate , mihi deberi iuſtum eſt.

Superfloreſco,ſuperfloreſcis,ſuperflorui, { ἐπανθέω } ſuperfloreſcere. Plin.lib.19.cap 5,Particulatim cucumis floret , ſibi ipſe ſuperfloreſcens.

Superfluo,ſuperfluis,ſuperfluxi,ſuperfluxum { περισσεύω, πλεονάζω , ὑπερεκπλύνω } ſuperfluere,Abundare , redundare. Cic.de Claris Orat. Is dedit operam,ſi modò id conſequi potuit , vt nimis redundantes nos,& ſuperfluentes iuuenili quadam dicendi impunitate & licentia reprimeret,& quaſi extra ripas diffluentes coerceret. Plin.lib.31. cap.4,Apolloniæ in Ponto fons iuxta mare,æſtate tãtùm ſuperfluit, & maximè Canis ortu:parcius ſi frigidior ſit æſtas.

Superfluens pecunia. Senec.de Benefic.lib.1 cap.11.

Superfluitas , pen. corr.ſuperfluitatis { περισσεία , περίσσευμα.} Plin.lib.14. cap.1, Aliæ improbo raptatu , pampinorúmque ſuperfluitate atria media complentes.

Superfluus, Adiectiuum, vt Fructus ſuperflui. Pap.in l.Deducta. §. vlt. D.Ad S C.Trebell.

Superfluum bonorum,Ibidem.

Superfluus, cum datiuo. Plin.in Paneg. Quibus moris eſt eadem illa nunc rigentia gelu flumina, aut campis ſuperflua, nunc liquida ac deferentia luſtrare nauigiis.

Superfœto , ſuperfœtas { ἐπικυΐσκω , ἐπικύημα } ſuperfœtare , Dicuntur quædam animalia dum poſt vnum fœtum editum , rurſum alium edunt vno aut altero die,aut paulò pluribus. Plin.lib.10.cap.63, Daſypodes ſuperfœtant ſicut lepores. Idem lib.7.cap 11 , Præter mulierem,pauca animalia coitum nouere grauida. Vnum quidem omnino,aut alterum ſuperfœtat.

Superfœtatio , ſecundarius conceptus prægnantis, quam *ſuperimprægnationem* vulgus appellat. Budæus in Not.ad Pandect.l. Antiqui vero.D ſi pars heredit.petat.

Superfulgeo, ſuperfulges { ὑπερστιλβώ } ſuperfulgere. Stat.1.Sylu.1,
Ipſe autem puro celſum caput aëre ſeptus
Templa ſuperfulges,& proſpectare videris.

Superfundo,ſuperfundis,ſuperfudi,ſuperfuſum,pen.prod.{ ἐπιχέω } ſuperfundere, De liquoribus dicitur , quum alicui rei ſuperiiciũtur. Colum.lib.12.cap 57,Hanc miſturam,quum in catillo compoſueris, oleum ſuperfundito.

Corpora ſuperfundi dicuntur à Seneca de Tranquillitate vitæ, quæ ſunt nimiæ vaſtitatis.

¶Superfundens ſe lætitia,per tranſlationem, pro Vbertim ſeſe oſtendens. Liu.5.ab Vrbe.

Superfuſus Tyberis,Inundans. Liu.7.ab Vrbe.

Superfuſa gens montibus Caucaſiis, Conſperſim fuſa. Plin.lib.6. capite 13.

Superfuſi hoſtes.Liu.9.bel Maced.

Supergero,ſupergeris,pen.corr.ſupergeſſi, ſupergeſtum { ἐπιχωννύω } ſupergerere,Superiacere, & quaſi aggeratim ſuperimponere : nam propriè de terra dicitur. Colum.lib.11.cap.3,Prædicti deinde funes de tabulato prompti explicantur, & in longitudinem per vtrunque ſulcum porrecti obruuntur , ſed ita vt non nimium ſupergeſta terra ſemina ſpinarum quæ inhærent toris funiculorum enaſci poſſint.

Supergradior , ſiue ſupergredior, ſupergrederis,ſupergreſſus ſum, { ὑπερβαδίζω,ὑπεραίρω } ſupergredi , pen. corr. Super aliquid greſſum facere. Plin.lib.28 cap.7,Abortum facit illitus , aut ſi omnino prægnans ſupergrediatur. Stat.5 Sylu.3,
Ora ſupergreſſus Pylij ſenis.

Supergredi omnem laudem, Excellere. Quintil.lib.6 in Procem.

Superiacio , ſuperiacis,pen.corr.ſuperieci , pen.prod.ſuperiactum, ſuperiacere:& Superiicio, ſuperiicis, ſuperiicere, pro eodem { ἐπιρρίπτω } Colum.lib.2.cap.16, Quæque temporibus Autumni frutetis & arboribus delapſa folia ſuperiaciebantur, mox conuerſa vomeribus,&c.

Superiicere , Addere. Liu.10. ab Vrbe, Magna eius diei quo in Sentinati agro bellatum,fama eſt, etiam verò ſtanti. Sed ſuperiecere quidam augendo fidem,qui in hoſtium exercitu, peditum quadringenta millia CCCXXX. equitum ſex & XL.millia , mille carpentorum ſcripſere fuiſſe.

Superiacto,ſuperiactas { ὑπερπηδάω, ὑπεράλλομαι } ſuperiactare,Frequentatiuum. Plin.lib.9.cap.15,Quod & aliàs faciunt,aliorum vim timentes,mugiles maximè,tam præcipuæ velocitatis, vt tranſuerſa nauigia interim ſuperiactent. Id eſt,tranſcendant.

Superiectus, huius ſuperiectus,maſ. gen. { ὑπερπήδημα } Colum.lib.6. cap.36,Ita enim efficitur,vt eius obiectu , quum mas etiam ſuperiectu eblanditus eſt, velut incenſus & obcæcatus cupidine, ſubtracta quam petierat,faſtiditæ imponatur equæ.Loquitur de aſino cui obiecta erat aſina,quamque ipſe incenderat.Superiectu itaque, id eſt initu.

Superiectio,ſuperiectionis,fœm.gen. Quintil. lib.8. ca.vlti.de hyperbole,Eſt hæc ementiens ſuperiectio.

Superilligo, ſuperilligas , pen. corr. { ὑπερδέω } ſuperilligare. Plin. lib.29.cap.3,Eadem cum oleo trita ignes ſacros leniunt, betæ foliis ſuperilligatis.

Superillino,ſuperillinis,pen corr.ſuperillini, ſuperilliui,& ſuperilleui,pen.prod.ſuperillitum,pen.corr. { ἐπιχρίω } ſuperillinere.Plin. lib.30.cap.12,Reduuias , & quæ in digitis naſcuntur pterygia , tollunt canini capitis cinis , aut vulua decocta in oleo , ſuperillito butyro ouillo cum melle.

Superimpendens,Participium { ἐπικρεμάμενος } Catullus Argon.59,
Confeſtim Peneo adit viridantia Tempe,
Tempe quæ ſyluæ cingunt ſuperimpendentes.

Superimpono,ſuperimponis,pen.prod. ſuperimpoſui, ſuperimpoſitum,pen.corr. { ἐπιτίθημι } ſuperimponere.Plin.lib.31.cap. 9 , Phagedænis vlcerum,tritus cum farina hordei,ſuperimpoſito linteolo madente vino.Liu 1. bel.Pun. Et Sardiniam, inter motum Africæ fraude Romanorum,ſtipendio etiam ſuperimpoſito,interſeptam.

Superincido , ſuperincidis , ſuperincidi , pen. corr. ſuperincaſum { ὑπερεμπίπτω } ſuperincidere , Ex ſuper & cado compoſitum. Liu. 3. bel.Pun.Vtique Cannenſi pugna non prius prælio abſtiterit , quàm propè exanguis ruina ſuperincidentium virorum,equorum, armorúmque ſit oppreſſus. Columel.lib.4.cap.9. Ne ſi tranſuerſa fuerit cicatrix , cœleſtem ſuperincidentem aquam contineat. Liu. 2. ab Vrbe.

Superindico , ſuperindicis, ſuperindicere. Vlpianus in l. Si duo.§. vlt.D.De iureiurando,Imperator noſter cum patre reſcripſit, fuſtibus eum caſtigatum dimitti,& ita ei ſuperindici προπετῶς μὴ ὄμνυε id eſt,petulanter ne iurato.

Emendatiores libri habent Superdici,de quo ſuo loco.

Superindictum extraordinarium munus vltra ſolitam & canonicam collationem indictum ſignificat l.j C. de Indictionibus libro 10. l.j. C.de ſuperindict.l.3.C.de excuſat muner.l.3. C. de ſilentiar. lib. 12.

Superindictio,idem quod ſuperindictum l. j. de priuileg. domus Aug. lib.11.Vnde ſuperindictij tituli in l.vlt.eo tit.

Superinduco,ſuperinducis,pen.prod.ſuperinduxi, ſuperinductum { ἐπισάγω } ſuperinducere. Plin. lib. 15. cap.17 , Duûm pedum terra ſuperinducta.Quintil.lib.5.ca 8. Neruis illis quibus cauſa continetur,adiiciunt ſuperinducti corporis ſpeciem.

Superinductio,Verbale.Vlpian. in l.1.§.1. D.de iis quæ in teſtamento delentur. Lituras,inductiones , ſuperinductiones ipſe feci. Sic habent Pandectæ Florentinæ , quanuis Haloander legat ſuperductiones.

Superinduo,ſuperinduis,ſuperindui,ſuperindutum,pen.producta, { ἐπενδύω } ſuperinduere.Sueton.in Nero.cap.48,Vt erat nudo pede, atque tunicatus,penulam obſoleti coloris ſuperinduit.

Superingero,ſuperingeris, pen. corr. { ἐπισωρεύω } ſuperingeſſi, ſuperingeſtum,ſuperingerere, Aggeratim,vel aceruatim ſuperimponere. Plin. libro 18. cap 30 , Sunt qui leguminum aceruos ſuperingerant.

Superiniicio,ſuperiniicis,pen.corr. ſuperinieci,pe. pro. ſuperiniectum { ἐπιμβάλλω } ſuperiniicere,Ex duabus præpoſitionibus,Super & in,& verbo iacio compoſitum. Celſ.li. 5.de Curatione eryſipelatum , Aut ſi durior locus eſt , ſolani folia contrita ſuillæ adipi miſcenda ſunt,& illita lineolo ſuperiniicienda.Plin.lib.17.cap.9. Farinæ vice cribris ſuperiniici.Ouid 5.Faſt.
Tum ſuperiniecta texere madentia terra.

Superintego , ſuperintegis ,pen.corr. ſuperintexi , ſuperintectum { ἐπεγκαλύπτω } ſuperintegere. Plin.lib.18.cap.6 , Ora vtrinque lapidibus ſtatu minari & alio ſuperintegi.

Superintono,ſuperintonas , pen.corr. { ἐπιβροντάω } ſuperintonare, Deſuper tonare.Virg 9.Æneid.
Dat tellus gemitum,& clypeum ſuperintonat ingens.

Superinungo,ſuperinungis,ſuperinunxi ſuperinunctum { ἐπαλείφω } ſuperinungere. Celſ. lib 7.cap.7.de oculorum vitiis, Dein ſuperinungi collirio debet ex his aliquo , quo lippientes oculi ſuperinunguntur.

Superior,Superius,Vide SVPRA.

Superiumentarius , ſuperiumentarij. Sueto. in Claudio , cap. 2. Quem barbarum,& olim ſuperiumentarium ex induſtria ſibi appoſitum,vt ſe quibuſcunque de cauſis quam ſæuiſſimè coerceret , ipſe quodam libello conqueritur. Sabellicus eum intelligit, qui iumenta egiſſet.

Superlachrymo,ſuperlachrymas,pe.cor. { ἐπιδακρύω } ſuperlachrymare,de palmitibus vitis dicitur,quum poſt reſectionem humorem quendam, veluti lachrymam emittunt.Colum.lib.4 cap. 24 , Optimum eſt igitur medio ferè internodio ſubſidiarium tondere palmitem,deuexámque reſectionem facere poſt gemmam , ne vt iam antè diximus, ſuperlachrymet,& gemmantem cæcet oculum.

Superlatio,Superlatiuus,Superlatum,Vide SVPERFERO.

Superliminare,ſuperliminaris,pen.pro.neu.g. { ὑπέρθυρον } Ea pars oſtij ſuperior,quæ ſuper limen eſt.Plin.lib.29.cap.4 , Cuius generis propè videre poſſint quæ tradunt & de veſpertilione,ſi ter circunlatus domi viuus,per feneſtram inuerſo capite infigatur , amuletum eſſe : priuatimque ouilibus circunlatum toties , & pedibus ſuſpenſum ſurſum in ſuperliminari.

Superlino,à quo participium Superlitus,pen.corr.Plin. lib. 22. cap. 23.Vel per ſe viſco ſuperlitum vt hæreat.

Supermando,ſupermandis,ſupermandi,ſupermãſum{ ἐπιμασάομαι } ſupermandere,Poſt manſum aliquid,aliud rurſus mandere.Plin.lib. 31.cap.6, Qui puram dedere raphanos ſupermandi ex mulſo aceto iubent,vt ad vomitiones reuocent.

Supermeo,ſupermeas { ὑπερρέω } ſupermeare,Superfluere,vel ſuperlabi. Plin.lib.2.cap.103 , De miraculis aquarum. Quædam verò & dulces inter ſe ſupermeant alias. Vt in Fucino lacu inuectus amnis, in Lario Addua,&c.

Supermico,ſupermicas,pen.cor.ſupermicare, Id eſt,antecellere.Senec.de Benefic.lib 3.cap.31,Si quæ reddunt filij parẽtibus beneficia, eorum non ſupermicant.Paulo pòſt dicit Exuperare.

Supernas, Vide SVPERNVS.

Supernato,ſupernatas, pen. corr. { ἐπιπολάζω } ſupernatare. Colum. lib.12.cap.9,Deinde arido ſpiſſamento fœniculi ſic comprimi, vt ius ſupernatet.Plin.lib.26,Poſteà ſupernatans aqua,tollitur ſpongiis.

Supernatus , pen.prod. Adiectiuum { ἐπιφυής } Quod præter alia natum eſt. Plin.lib,19.cap 3 , Supernato caule quem magydarim vocarunt.

Supernus, Adiectiuum { ἄνω,ἐπιπολαῖος } Quod eſt ſuprà , vt Superna regio.Plin.lib.11.cap.37,Dentes ſimiles aſpidi & ſerpentibus : ſed duo in ſuperna parte dextra læuáque longiſſimi.

Crines à fronte ſuperni.Stat.8.Thebaid.

Numen ſupernum. Ouid.15.Metam.

Supernas,ſupernatis,pen.prod.om.gen. Idem.Plin.lib.16.cap.39, Ideo Romæ infernas abies ſupernati præfertur. Idem lib.15.cap.12,Supernatia Perſica è Sabinis veniunt.

Supernè, Aduerbium { ἄνωθεν } pro Super vel deſuper. Plin.lib.7.cap.16, Quibus in dextra parte gemini ſupernè , à canibus cognominati, fortunæ blandimenta pollicentur. Virg.6.Æneid.
-vnde ſupernè
Plurimus Eridani per ſyluam voluitur amnis.

Supernè,alio ſignificatu quàm ſuprà poſitum eſt.Senec. de Benefic.Quomodo ſiquis ſcriptis noſtris alios ſupernè imprimat verſus, priores literas non tollit,ſed abſcondit.

Supernè , pro Surſum. Plin.lib 19.cap.5, De Raporum generibus, Ex iis in amplitudinem adoleſcit Corinthium,nuda ferè radice. Solum enim hoc genus ſupernè tendit,non,vt cætera,in terram.

Supero,ſuperas,pen.corr. {ὑπερβάλλω,ἐπικρατέω,περιέχω, ὑπεραίρω, ὑπεράγω,κάμνομαι,καταπονέω,περιέρχομαι,περιγίνομαι } ſuperare,Supergredi propriè ſignificat,& quaſi ſuperaſcẽdere & excedere.Virg 3.Georg.
-ſuperant montes,& flumina tranant. Virg 9.Æneid. Liu.bel. Maced.lib.4, Et Parthenio monte ſuperato , præter Tegram tertio die ad Caryas poſuit caſtra.

Aſcenſu ſupero faſtigia tecti. Virg.2.Æneid.

Viam ſuperare ſaltu. Virg.3.Georg.

Superans genua aqua. Liu.6.bel.Pun.

Superat ſumptus,Excedit.Plaut.Perſ.4. Varro 1.de Re ruſt.ca.53, Summa enim ſpectanda,ne in ea re ſumptus fructum ſuperet.

Superare,Vincere,per tranſlationem. Virg.5.eclog.
Quid ſi idem certet Phœbum ſuperare canendo? Terent.Eun.2.1,
-hæc ſuperat ipſam Thaidem.

Si cum aliorum improbitate certet,longè omnes,multúmque ſuperabit. Cic.7.Verr.

Contendere & ſuperare. Cic.Licinio,lib 5.8.

Fallere & ſuperare ſpem alicuius. Cic.4.in Catil. Quòd ſi meam ſpem vis improborum fefellerit atque ſuperauerit , commendo vobis paruum meum filium.

Vincere & ſuperare. Cic.1.de Orat.Si ſubitam orationem commentatio & cogitatio facilè vincit , hanc ipſam profectò aſſidua ac diligens ſcriptura ſuperabit.

Adamanta ſuperare duritia, Vide ADAMAS.

Conſtantia & grauitate quempiam ſuperare. Cic.Lentulo,lib.1.9.

Curſu ſuperare canem,vel viribus aprum. Horat.1.epiſt.19.

Doctrina aliquem ſuperare. Cic.1. Tuſcul. Doctrina Græcia nos & omni literarum genere ſuperabat.

Dolores ſuperat virtute. Ouid.8.Metam.

Dolis ſuperare aliquem. Plaut.Pœnulo,16.& in Caſina,22.

Ferrum ſuperare duritia. Ouid.epiſt.2.

Genus humanum ingenio ſuperauit Epicurus. Lucret.lib.3.

Iniurias fortunæ ſuperare. Cic.4.de Finib.Varietates autem iniuriáſque fortunæ facilè veterum philoſophorum præceptis inſtituta vita ſuperabat.

Labores ſuperare. Virg.3.Æneid.

Nobilitate ſuperare aliquem. Ouid 3.de Ponto,eleg.2.

Opinionem omnium ſuperare. Cic.ad Attic.lib.5.104 , Itaque opiniones omnium ſuperauit.

Pugnando ſuperare. Ouid.9.Metam.

Votis ſuperare aliquem. Virg.3.Æneid.

Aliquem ferro ſuperare, Occidere.Virg.1.Æneid.Clàm ferro incautum ſuperat,&c.

Superare, Superabundare,ſupereſſe. Virg.1.Georg.
Si ſuperant fœtus,pariter frumenta ſequentur. Cic.5.de Finib.Fabellarúmque auditione ducuntur,déque eo quod ipſis ſuperat, aliis gratificari volunt. Idem ad Atticum,lib.13.294.

Multa die ſuperante acceſſit.Liu 9.bel.Pun.

Superare,Superuiuere,& quaſi ſuperſtitem eſſe. Virg 3.Æneid.
Quid puer Aſcanius? ſuperátne,& veſcitur aura?

Superans,pen.corr. Participium { περιέχων, } vt
Animis ſuperans. Virg.5.Æneid.
Hîc victor ſuperans animis,tauróque ſuperbus.

Superantior { κρατίστερος } Comparat. Potentior , validior. Lucret.lib.5.
Cùm ſemel in terra fuerit ſuperantior ignis.

Superatus,pen.prod.Aliud particip. { ἐπικεκρατημένος } vt
Bello ſuperatus Amyntor. Ouid.12.Metam.
Iuſſa ſuperata. Ouid.9 Metam.de Hercule.

Superabilis,& hoc ſuperabile,pen.corr. { ἐπικρατητός } Quod facilè ſuperari poteſt. Liu. 5. bel.Pun. Mediocribus ſcalis ſuperabilem , ad Marcellum rem defert.

Per vim nulli ſuperabilis. Ouid.5.Triſt.eleg 9.
Scilicet vt per vim non eſt ſuperabilis vlli,
Molle cor ad timidas ſic habet ille preces.

Superamentum ſuperamenti,Quod ſuperat,& ſuperfluum eſt. Vlpian. in l.Ligni.§.O filius.D.De legat.& fideicom.3. Sed ſi voluntas non refragatur, etiam virgulæ, & cremia, & ſarmenta , & ſuperamenta materiarum,& vitium ſtirpes atque radices continebuntur.

Superator,pen.prod.ſuperatoris.Verbale.Firmicus lib. 5. cap.5 in fine,Hominum interfectores erunt,ac nulla ſeruata legis æquitate, aduerſantium ſibi ſuperatores.

Superobruo,ſuperobruis { ὑπερχωννύω } ſuperobruere.Propert. libro 4.eleg.4,
Dixit,& ingeſtis comitum ſuperobruit armis. Subaudi,Virginem Tarpeiam,de qua illic loquitur.

Superpendeo, ſuperpendes, ſuperpendi , ſuperpenſum { ὑπερκρέμαμαι }ſuperpendere. Liu.7.bel. Maced. Ita vt quibuſdam locis ſuperpendentia ſaxa plus in altum,quàm quæ in ſtatione ſunt naues,promineant.

Superpono, ſuperponis, pen.prod. ſuperpoſui , ſuperpoſitum , pen. corr. { ὑπερτίθημι } ſuperponere.Colu lib.1.ca.5, Sin ſummotus longius à collibus erit amnis,& loci ſalubritas,editiórq; ſitus ripæ permittet ſuperponere villam profluenti. Plin. l.b.29.cap.2 , Tantúmque pollent vt medicamentis quoque ſuperponantur. Ouidius epiſt.20,
Ægra ſuperpoſita membra fouere manu.

Superrado,ſuperradis,pen. prod. ſuperraſi , ſuperraſum, pen.prod. { ὑπερξέω } ſuperradere.Plin.lib.22.cap.23,Perniones ex vino fouet, & ex oleo coctum imponitur : ſic & callo. Clauis pedum ſuperraſis præcipuè vtilitatis.

Superſcando,ſuperſcandis,ſuperſcandi ſuperſcanſum { ἐπαναβαίνω } ſuperſcandere,Super aſcendere.Liu.7.ab Vrbe , Iam euaſerant media caſtra, quum ſuperſcandens vigilum ſtrata ſomno corpora miles offenſo ſcuto præbuit ſonitum.Colum. lib. 11.cap. 3. Oportebit autem virgeam ſepem interponere , quam ſuperſcandant ſentes vtriuſque ſulci.

Superſcribo,ſuperſcribis pen. prod . ſuperſcribere , Suprà ſcribere. Modeſtinus in l.4. D. De operibus publicis , Nec præſidis quidem nomen licebit ſuperſcribere.

Superſedeo,ſuperſedes,pen.corr.ſuperſedi,pen. prod. ſuperſeſſum, { διαλείπω,ἐπέχω,φείδομαι } ſuperſedere,Omittere,ceſſare. Plaut. Epid. 2,Superſede iſtis rebus iam.Idem Pœn.5,Superſede iſtis verbis.Cic. ad Seruium Sulpitium lib.4.2,Superſedeas hoc labore itineris.

Commodè poſſumus principio ſuperſedere.Ad Heren.lib.3.

Verborum multitudine ſuperſedendum eſt.Cicero 1.de Inuent.

Sunt autem qui putant nonnunquam poſſe complexione ſuperſederi.Cic.1.de Inuent.

Quum acciderit,omnino narratione ſuperſedendum eſt. Cicero 1.de Inuent.

Accuſatiuo iunxiſſe videtur Gell.lib.2.cap.29. Cognati & affines operam quam dare rogati ſunt,ſuperſedent.

Non ſunt viſa aliqua ſuperſedenda. Autor ad Heren.lib.2.

Superſedere,cum datiuo constructum apud Hirtium de bel. Aphric. Poſtquam ſatis diſque aduerſatus , à ſe ad dimicandum inuitatos ſuperſedere pugnæ animaduertit,reducit copias.

Superſedi ſcribere. Plin.epiſtol.102.lib.5. Liu.4. ab Vrbe , Fruſtra certare ſuperſedit. Idem 1.bel.Pun.Superſediſſem loqui apud vos.Idem 4.bel. Maced. Aut ſuperſedere de Amicitia agere. Sueton. in Auguſto capit.93.In peragranda Ægypto,paulò deflectere ad viſendum Apin ſuperſedit.

Superſedere,inquit Nonius,Manere,perſeuerare, quaſi in voluntate & conſilio ſidere. Turpil.Ped.Vt ille hac ſe abſtineret , ego ſuperſederem nuptiis.Vide plura apud eundem.

Superſilio,ſuperſilis. pen. corr.ſuperſilui & ſuperſiliui, ſuperſultum { ὑπερπηδάω } ſuperſilire, Ex ſuper & ſalio compoſitum.Colum.lib.8. cap.3. Ea pernicies vt euitetur,perticæ dolãtur in quadrum,ne teres læuitas earum ſuperſilientem volucrem non recipiat.

Superſpargo,vel Superſpergo,ſuperſpergis, ſuperſparſi, ſuperſparſum { ἐπιπάσσω } ſuperſpargere.Cato cap.54, Quum ſtramenta condes,quæ herboſiſſima erunt in tecto condito , & ſale ſuperſpergito.

Superſtagno,ſuperſtagnas { ὑπερλιμνάζω } ſuperſtagnare, Idem quod Reſtagnare & redundare.Tacit.lib.1.Si amnis Nar in riuos diductus ſuperſtagnauiſſet.

Superſterno,ſuperſternis, ſuperſtraui,ſuperſtratum, pen. prod. { ὑπερστορέω } ſuperſternere.Colum.lib.1.cap.6, Tum deinde quum exaruit , ſimili modo pauimenta teſtacea , quæ pro aqua receperint amurcam miſtam calci & arenæ ſuperſternuntur , & magna vi pauiculis inculcantur atque expoliuntur. Liu.10.ab Vrbe, Conſulis corpus eo die , quia obrutum ſuperſtratis Gallorum cumulis , inueniri non potuit. Quædam exemplaria diſiunctim legunt.

Superſto,ſuperſtas { ἐφίστημι } ſuperſtare , Suprà aliquid ſtare. Gellius Quum ſedenti aquila ſuperſtaret. Liu.10.ab Vrbe,Eſſedis, carríſque ſuperſtans hoſtis armatus,ingenti ſonitu equorum,rotarúmque aduenit. Idem 10.bel.Maced.

Superſtito,ſuperſtitas,pen.corr. { σώζω } ſuperſtitare, Frequentatiuum quo veteres vſi ſunt , Saluum & incolumem reddere. Ennius Menalippo,Regnúmque veſtrum vt ſoſpitent ſuperſtitẽntque.Nonius.

Superſtitare,Idem quod ſupereſſe.Plaut.Perſa.10, Vt mihi ſuperſit,ſuppetat,ſuperſtiter.

Superſtes,ſuperſtitis,pen.corr.om. gen. { περιγενόμενος } Qui ex mortuis quaſi ſolus viuus ſuperſtat. Quintil.Defuncta vxore, liberis tamen ſuperſtitibus.Ouid.3.Metam.

Superſtites antiquitus appellati ſunt teſtes : cuius rei teſtimoniũ eſt , quod ſuperſtitibus præſentibus, ij inter quos controuerſia eſt

viudicias sumere iubentur. Plautus in Artemone. Nunc mihi licet quiduis loqui, nemo hîc adest superstes. Festus.

Superstitem alicui esse. Terent. Heaut. 5.4,

Ita mihi, atque huic sis superstes, vt ex me, atque hoc natus es. Cic. ad Q. frat. lib. 1. 3, Vtinam te non solùm vitæ, sed etiã dignitatis meæ superstitem reliquissem.

Superstes toti conuiuio. Qui vltimus à mensa surgit. Senec. epistol. 94.

Tiberio superstes fuit. Tacit. lib. 5.

Bellorum superstes. Tacit. lib. de German.

Superstes gloriæ suæ. Liu. 2. ab Vrbe.

Superstes Reipub. Cic. ad Pætum, lib. 9. 17, De lucro propè iam quadriennium viuimus: si aut hoc lucrum est, aut hæc vita, superstitem Reip. viuere.

Quum superstitem te esse Reipub. ne si liceat quidem, velis. Cic. Torquato, lib. 6. 2.

Fama superstes. Ouid. 3. Trist. eleg. 7.

Opus superstes mansurum. Ouid. 3. Amor. eleg. 14.

¶ Superstes, Qui saluus est. Terent. And. 3. 2, Deos quæso vt sit superstes.

Parte dimidia superstes. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.

¶ Superstes, pro Præsenti sumitur. Plautus,

Superstitem vtrunque monui ne iniussi abeant.

Vtriusque superstitibus præsentibus, istam viam, dico, inite viam. Cic. pro Murena.

Superstitio, superstitionis { δεισιδαιμονία, ἐθελοθρησκεία } Falsus Dei cultus, error insanus. Seruius, A superstite superstitio dicta, quæ anicularum propria est, quæ multis per ætatem superstites sunt, & quæ rebus inanibus addictæ, dum volunt videri nimis religiosæ, superstitiosæ fiunt, & ita delirant. Cic. 1. de Nat. deor. Horum enim sententiæ omnium non modò superstitionem tollunt, in qua inest timor inanis deorum, sed etiam religionem, quæ deorum cultu pio continetur. Idem 3. Tuscul. Accedit superstitio muliebris quædam. Vide RELIGIO.

Superstitio, authore Lucretio hoc carmine,

Horribili super aspectu mortalibus instans, Sic appellata est quòd superstet, & supernè impendeat nobis quæ quidem sententia, inquit Turnebus, est non mea, sed Isidori hunc locum sic intelligentis.

Superstitio quæ religioni propinqua est. Cic. 2. de Inuent.

Imbecilli animi atque anilis est superstitio. Cic. 2. de Diuin.

Contaminata superstitio. Cic. pro Cluentio.

Exitialis superstitio. Tacitus lib. 15. vbi de Christianis loquitur.

Iudaica superstitio. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Magna superstitio. Ouid. 1. de Arte.

Tristis superstitio. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Vana superstitio. Silius lib. 5.

Captus superstitione, Vide CAPIO.

Imbutus superstitione. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Inducere nouas superstitiones. Quintil. lib. 4. cap. 4.

Infestare rudes animos superstitione, Vide INFESTVS.

Leuari superstitione, Vide LEVIS.

Obligari superstitione, Vide OBLIGO.

Superstitio fusa per gentes, oppressit omnium ferè animos, atque hominum imbecillitatem occupauit. Cic. 2. de Diuinat.

Non tollitur religio superstitione tollenda. Cic. 2 de Diuin.

Superstitiosus, pen. prod. Adiectiuum { δεισιδαίμων } Superstitiosi proprietatem habent, vt Cicero libro 2. de Natura deorum, tradit, ex hoc quòd præ cultura deorum supersedeant, qui sine causa timidi sunt, qui deum timent in rebus etiam non timendis. Non enim philosophi solùm, verumetiam maiores nostri superstitionem à religione separauerunt. Nam qui totos dies precabantur, & immolabãt, vt sibi sui liberi superstites essent, superstitiosi sunt appellati. Omnis tamen importuna, ineptáque religio secundum Gellium superstitio dici potest. Plaut. Amphit. 4.

Illic homo superstitiosus est.

Ariolationes superstitiosæ. Cic. 1 de Diuinat.

Superstitiosæ ariolationes, Vaticinationes sunt diuinæ & fatiloquæ. Nam superstitiosus pro fatiloquo non infrequens est veteribus, in his Plauto. Turnebus.

Deterret aliquem sacerdotis superstitiosa dedicatio. Cicero pro Domo sua.

Aliqui omnia cum superstitiosa solicitudine & miseria credunt. Cic. 2. de Diuinat.

Imbecilli animi facilè superstitiosa ista concipiunt. Cicero 2. de Diuinat.

Superstitiosus, Diuinator. Plaut. Curc. 8. Superstitiosus hic quidem est, vera prædicat.

Superstitiosè, pen. prod. Aduerbium { δεισιδαιμόνως } Vanè & aniliter. Cic. 4. de Nat. deor. Neque id dicitis superstitiosè, atque aniliter, sed physica, constantíque ratione.

Facere aliquid superstitiosè. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Fatum dicitur non id quod superstitiosè, sed quod physicé. Cic. 1. de Diuinat.

Supersum, superes, superfui { περίειμι, περιγίνομαι } superesse, Affluere, abundare. Terent. Phorm. 1. 3,

Aliis quia desit quod amant, ægrè est: tibi quia superest, dolet. Ibidem. 1. 2,

Cui tanta erat res, & supererat? Virg. 11. Æneid.

Auxilióque vrbes Italæ, populíque supersunt. Id est, superabundant, adsunt vltra quàm bella deposcunt, inquit Seruius. De Supersum vide Gellium lib. 1. cap. 22.

Spatia plura supersunt. Virg. 5. Æneid.

Duæ partes mihi supersint illustrandæ orationis. Cicero 3. de Oratore,

¶ Quod superest, absoluta locutio, inquit Seruius, Id est de reliquo. Virg. 11. Æneid.

Quod superest, scribe quæso quamaccurratissimè. Cice. Attico. lib. 9. 191.

Victor superest, vt tueri se possit. Quint. lib. 7. cap. 3.

Superesse, Superstitem esse. Plaut. Milite, 7,

-ne doceto malas vt sint malæ,

Mihi sola ego supersum. Idem Asin. 3.

De exercitu alicuius superesse. Pollio Ciceroni lib. 11. 33.

Superesse, Vincere, superiorem esse. Virgil. 3. Georg.

Farráque, ne blando nequeant superesse labori. Id est, vincere laborem.

Superesse alicui, Superfluum esse, & nihil prodesse. Gellius libro 1. cap. 22. Memini ego Prætoris docti hominis Tribunali me fortè assistere, atque ibi aduocatum non incelebrem sic postulare, vt quam diceret causam, rémque quæ agebatur, non attingeret. Tunc Prætorem ei, cuia res erat, dixisse aduocatum eum non habere. Et quum is qui verba faciebat, reclamasset, Ego illi supersum: respondisse Prætorem festiuiter, Tu planè superes, non ades.

Superesse & Deesse, contraria. Cicero ad Silium lib. 13. 64., Sed vereor ne iam superesse mihi verba putes, quæ dixeram defutura.

Superesse negotiis suis. Vlpian. in l. Et qui D. De postulando.

Rebus suis superesse. Vlpianus in l. 1. §. vltim. D. De procuratoribus, Vsus autem procuratoris perquàm necessarius est: vt qui rebus suis ipsi superesse vel nolunt, vel non possunt: saltem per alios possint vel agere vel conueniri.

Superesse, Adesse, patrocinari. Suet. in Augusto, cap. 56. Quum Asprenas Nonius Arctius ei iunctus, causam veneficij accusante Cassio Seuero diceret, consuluit Senatum quid officij sui putaret. Cunctari enim se, ne si superesset, eriperet legibus reum: sin deesset, destituere ac prædamnare amicum existimaretur. Qui locus facit contra Gellium lib. 1. cap. 22.

Superesse, Durare. Virg. 3. Georgic.

Primus ego in patriam mecum (modò vita supersit) &c. Plaut. Persa, 10.

Perennitatísque adeò huic perpetuo cibo

Vt mihi supersit, suppetat, superstitet.

Supersum, aliquando diducitur, interposita aliqua dictione, & aliquando pluribus. Plaut. Curcul. 2. Siquid super illi fuerit, id nobis satis est. Salustius in Iugurtha, At Iugurtha manifestus tanti sceleris, non prius omisit contra verum niti, quàm animaduertit, super gratiam & pecuniam suam inuidiam facti esse.

Superfore, penul. corrept. Scæuola in l. Creditor. §. Si inter. D. Mandati vel contra, Nullam actionem superfore ad recipiendum.

Superfuturus, pen. prod. Participium. Plin. lib. 11. ca. 53, Sola ex omnibus superfutura.

Superuacuus, Adiectiuum { διακενὸς, περιττὸς } Quod non est necessarium, sed præter rem & superfluum. Plin. in Paneg. 82. Qui tam multa cõcupiscebat, quum haberet superuacuà tam multa. Colum. lib. 5. cap. 4, Quo tamen ipsa pastinatio penè superuacua est iis locis quibus & per se resolutum est.

Superuacuo timore deterritus, id est vano. Callistratus in l. 2. D. ex quib. caus. maiores, &c.

Metus habere superuacuos. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 7.

Habere superuacuum dicere. Quintil. lib. 7. cap. 3. Plin. lib. 27. cap. 12, Phyreuma qualis sit describere superuacuum habeo, quum sit vsus eius tantùm ad amatoria.

¶ Superuacuum non putat oportere dici Varro de vita Pop. Rom. lib. 3, Sed superuacaneum, in quo est superuacuum pro superuacaneo. Nonius.

Superuacaneus, Adiectiuum { περιττὸς, περίπλεος } Idem Sueton. de Claris Rhetor. Quædam etiam ad vsum communis vitæ instituta, dum vtilia & necessaria, dum perniciosa & superuacanea ostendere, &c. Cic. 1. de Natura deorum, Quid de re reliqua descriptione omnium corporis partium, in qua nihil inane, nihil sine causa, nihil superuacaneum est?

Tum conditiora facit hæc superuacanei operis aucupium atque venatio. Cic. de Senect.

Pro superuacaneo ac inutili haberi. Liu. 10. ab Vrbe.

Quicquid vsum non habet, superuacaneũ est. Cic. 1. de Nat. deor.

Superuacaneum est illis pugnare pro, &c. Salust. in oratione Catilinæ ad milites.

Superuacuò, Aduerbium. Vlpian. in l. At si quis. §. Plerique. D. De relig. & sumpt. fun. Quod si superuacuò fuerit factum, &c.

Superuado, superuadis, pen. prod. { ἀναβαίνω } superuadere, Superscandere, superare, supergredi. Liu. 1. bel. Maced. Quum omnes victi, metúque perculsi ex prælio intra vallum protinus inde superuadentem munimenta victorem hostem fugerent.

Superuadere { ὑπερβάλλειν } Omnes asperitates superare, vincere. Salustius in Iugurtha, Quæ postquam Metello comperta sunt: quanquam inter Thalam fluménque proximum in spatio millium quinquaginta, loca arida atque vasta esse cognouerat, tamen spe patrandi belli si eius oppidi potitus foret, omnes asperitates superuadere, ac naturam loci etiam vincere aggreditur.

Superuagor, penult. corr. superuagaris { ὑπερπλανάω } superuagari, Præter iustum & æquum vagari, superfluere, vel superfluos ramos habere. Colum. lib. 4. cap. 33, Quinquennis vineæ non alia est puratio, quàm vt figuretur, quemadmodum suprà instituimus, néve superuagetur.

Superuaganea dicebatur ab Auguribus auis, quæ ex summo cacumine vocem emisisset. dicta ita, quia super omnia vagatur, aut canit. Paulus ex Festo.

Superueho, superuehis, superuexi, superuectum { ὑπερέχω } superuehere: vt

Montem superuehi. Catull. de coma Berenices, 61.

Superuenio, superuenis, pen. corr. superueni, pen. prod. superuentũ, { ὑπέρχομαι, ἐπέρχομαι, ἐπικαταλαμβάνω } superuenire, Ex inopinato venire. Horat. epist. 4,

Grata superueniet quæ non sperabitur hora. Liu. 4. bell. Pun. Munientibus superuenit Marcellus. Virg. 6. eclog.

Addit se sociam, timidis superuenit Ægle.

Superuenire lætitiæ alicuius. Liu. 4. bel. Maced.

Vlcus superuenit vlceri. Celsus lib. 5. cap. 28. De theriomate, Est etiam vlcus, quod θηρίωμα Græci vocant. Id & per se nascitur, & interdum vlceri ex alia causa facto superuenit.

¶ Superuenire, cum accusatiuo, Succedere, ascendere. Columella libro 2. cap. 17. Aut si quis eam superuenit humor, lentè prorepit. Idem libro 6. cap. 24. Taurus vbi iuuencum superuenit. Idem libro 7. cap. 6. Matrem stupro superuenit. Ouid. 10. Metam.

Superuenire, Inscendere, Superscandere coitus causa. Plinius lib. cap. 51, Plani piscium quibus cauda non est, aculeatíque vt testudines in coitu superueniunt. Ibidem 2. Ranæ superueniunt, &c.

Superueniens, Particip. vt Hereditas superueniens. Vlpian. in l. Vel hereditas. D. De procuratoribus.

Superuentus, huius superuentus { ἐπέλευσις } Plin. lib. 25. cap. 2. Obseruatum certè est, inflammari vulnera ac morbos superuentu eorum, qui pedibus iter confecerint. Idem lib. 7. cap. 15. Acescunt superuentu musta, sterilescunt tactæ fruges, &c.

Superuestio, superuestis, superuestiui, superuestitum, pen. prod. superuestire. Plin. lib. 16. cap. 33. Venatus classésve & imagines rerum tenui folio, breuísque & virente superuestiens.

Superunctus, Vide SVPERVNGO.

Superuolo, superuolas, pe. cor. { ἐπιπτάω } superuolare. Plin. lib 10. ca. 33. Perdices concipiunt superuolantium afflatu, sæpe voce tantùm audita masculi. Ouid. 4. Metam.

Despectat terras totúmque superuolat orbem.

Superuolito, superuolitas, pen. corr. { ἐπιπέταμαι } superuolitare, Frequentatiuum. Virg. 6. eclog. - & quibus antè

Infœlix sua tecta superuolitauerit ales.

Superuoluo, superuoluis, superuolui, superuolutum, pen. pro. { ἐπικυλινδέω } superuoluere. Colu. lib. 11. cap. 3. Potest etiam citra hanc operam fieri crispum qualitercunque satum, si quum est natum, incrementum eius superuoluto cylindro coerceat.

Superungo, superungis, superunxi, superunctum, { ἐπαλείφω } superungere. Cels. lib. 7. cap. 7. De oculorum vitiis, Dein superungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superunguntur.

Superunctus, Participium. Scribonius Largus, 29. Hoc etiam superunctum ad puerorum epiphoras facit.

Superus, pen. corr. Adiect. à super. vnde Superum mare, Adriaticum nominatur, collatione facta ad Thyrrenum, quod Græci inferum vocauere. Plaut. Merc. 21.

Limen superum, inferúmque salue, simul autem vale.

Ad auras superas euadere. Virg. 6. Æneid.

Conuexa supera. Virg. 6. Æneid.

In domos superas scandere. Ouid. 1. Fast.

Regnis superis detrudere Iouem. Virg 6. Æneid.

Homo spectator superarum rerum atque cælestium. Cic. 2. de Natu. deorum.

Nicetas, cælum, solem, lunam, stellas, supera denique omnia stare censet. Cic. 4. Acad.

Cogitare supera atque cælestia. Cic. 4. Acad.

Videre supera, infera, prima, vltima, media. Cic. 1. Tuscul.

Ex supero, Supernè. Lucret. lib. 2.

¶ Supera, plurali numero pro Cælo substantiuè accipitur. Virgilius 6. Æneidos.

Omnes cælicolas, omnes supera alta tenentes. Cic. 1. Tuscul. Nihil enim habent hæc duo genera proni, & supera semper petunt.

Ardua supera. Virg 7. Æneid.

Superi, pen. corr. superorum { οὐράνιοι } Cælestes: siue viui, & qui aliis superiores sunt qui inferi dicuntur. Plaut. Aul. 12.

Si autem deorsum comedent, siquid coxerint.

Superi incœnati sint, & cœnati inferi. Plin. lib. 12. cap. 18.

Pars superis. Horat. 1. Carm. ode 6.

Numina superorum. Ouid. 1 de Ponto, eleg. 1.

Plebs superûm Fauni Satyríque. Ouid. in Ibin.

Rex superûm. Ouid. 1. Metam.

Precari superos. Virg. 5. Æneid.

Supinus, pen. prod. Adiect. { ὕπτιος, κύμβαχος } Qui iacet ventre cælum versus. Iuuen. Saty. 3.

- cubat in faciem, mox deinde supinus. Plaut. Cistel. 7.

Quid nunc supina sursum in cælum conspicis?

Cursus supinus, Id est qui retro fit. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 5.

Digiti supini. Catul. Argon. 59.

Iactus supinus, pro In altum. Supinantur enim qui sursum versus iaculantur. Liui. 10. bell. Punic. Ex rostratis, Pœni vana pleraque vtpote supino iactu, tela in locum superiorem mittebant.

Ignorantia supina, quæ vulgò *Crassa* dicitur. Vlpianus in l. Nec supina. D. de iuris & fact. ignor. Nec supina ignorantia ferenda est factum ignorantis, nec scrupulosa inquisitio exigenda.

Motus corporis pronus, obliquus, supinus. Cic. 1. de Diuinat.

Supina etiam ora cernuntur depulsione luminum. Cicero de Vniuers.

Palmes supinus. Martialis lib. 12.

Venter supinus. Horat. 1. Serm. sat. 5.

Vultus supinus. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Supina valle præcipites egistis. Liu. 7. ab Vrbe.

Supinis manibus excipere aliquem, quod aliàs dicitur, Obuiis manibus. Tranquil. in Vitel. cap. 7.

Manibus supinis orare. Virg. 4. Æneid.

Manus supinus ad cælum tendere. Liu. 6. bel. Pun.

¶ Supinus, pro Otioso nonnunquam ponitur, molli, negligentíque. Iuuen. Saty. 1,

Et multum referens de Mecœnate supino.

Animus supinus, Iners. Catul. ad Coloniam, 17.

Supina aure audite, Negligenter. Martial. lib 6.

Supiniores deliciæ, Maior ignauia. Mart. lib. 2.

Supinior arborum tonsura. Plin. lib. 17. cap. 23. ad finem.

¶ Supinus, Montosus. Horat. lib. 3. Carm. ode 4.

- seu mihi frigidum

Præneste, seu Tybur supinum. Vbi Acron, Supinum, Montuosum, vt Collésque supinos. Situm autẽ ciuitatis describit, quia in ascensu montis est constituta, siue in latere montis, vt ait Porphyrius.

Supinè, Aduerbium, pro Negligenter. Senec. lib. 2. de Benef. Alij beneficia supinè accipiunt.

Supinum, supini, A quibusdam dicitur verbum participiale, cuiusmodi sunt gerundia, quæ nomina participialia dicuntur. Habet autem supinum duas terminationes, um & u, vt lectum lectu.

Quod in um finitur, habet significationem actiuam. Salustius, Legatos ad Iugurtham de iniuriis questum misit. Id est qui quererẽtur. Terent. And. 3 2. - missa est ancilla illico

Obstetricem accersitum ad eam.

In u verò supinum, significationis passiuæ est: iungitúrque nominibus adiectiuis. Virgil. 3 Æneid

Nec visu facilis, nec dictu effabilis vlli. Hoc est, quod nec videri, nec dici facilè possit.

Supino, supinas pen. prod. { ὑπτιάζω } supinare. Stat. 6. Thebaid. Præcipitátque retro iuuenem, atque in terga supinat.

¶ Supinare, pro Erigere in arrogantiam. Solent enim arrogantes incedere supini. Senec. lib. 1. de Benef. Libet interrogare quid tantopere te supinet, quid vultum habitúmque oris peruertat, vt malis habere personam quàm faciem.

Supinor, supinaris, { ὑπτιάζομαι } supinari, Passiuum. Horat. 2. Serm. saty. 7.

- nasum nidore supinor. Vbi Acron interpres, Nasum, inquit, nidore supinatur, qui nimium delectatur, & inclinatur odoribus pulmentariorum. Accusatiuum addidit verbo passiuo, quemadmodum Virg. 7. Æneid.

Loricam induitur, fidóque accingitur ense. Statius 12. Thebaid.

Supinor in passiuo genere apud Quintilianum quoque legitur li. 11. cap. vlt. Interim vncis etiam digitis aut à capite deiiciatur, aut eadem manus supinata in superiora iactetur.

Supinatus, pen. prod. { ὑπτιασμένος } Particip. vt

Cornu supinatum, Arcus retensus. Stat. 9. Theb. De arcu loquitur cui neruus fuerat incisus ab aduersario.

Glebas supinatas Aquiloni ostendere. Virg. 2. Georg.

Manus supinata. Quintil. li. 11. cap. vltimo.

Os supinatum. Stat. 5. Thebaid.

Suppactus, Vide SVPPINGO.

Suppar, supparis, pen. corr. m. g. { πάρισος } Ferè parem significat. Cic. de Claris Orat. Huic ætati suppares Alcibiades, Critias, Theramenes. i. propè pares, æquales.

Supparasitor, pen. pro. supparasitaris, { ὑποπαρασιτέω } supparasitari, Subseruire, obsequi tanquam parasitum. Plaut. Amphit. 6,

Accedam, atque hanc appellabo: & supparasitabor patri. Idẽ Milit. 6.

Supparus, m. g. vel Supparum, suppari, pen. corr. { περιώμιον } Genus leuis atque angustæ togæ, quod eo superinduimur. Festus, Supparum, vestimentum puellare, lineum, quod etiam subucula, id est camisia dicitur. Afranius, Puella nõ sum, supparo si induta sum. Plaut. Rud. 4,

Si tu de illarum cœnaturus supparis. Lucret. lib. 3,

- humerísque hærentia primis

Suppara nudatos cingunt angusta lacertos.

Supparum, est linteum femorale, vsque ad talos pendẽs, dictum quòd subtus appareat. Plaut. Epi. Supparum aut subminium est, Basilicum aut exoticum. Vide plura apud Nonium.

Supparum, n. g. Suppara non tam vela fuisse videntur, quàm velorum quædam supplementa, & summæ partes, quæ supra ipsa vela & antemnam expandebantur: quòd vt opinor, sursum pararentur. Lucanus - summáque pandens

Suppara velorum perituras colligit auras. Suppara autem in alto mari & pelago pandebant aliæ naues, cùm terram legebant, colligebant, & substringebant: solæ Alexandrinæ naues supparis passis in portum peruehebantur. Seneca, Solis enim licet supparum intendere, quod in alto omnes habent naues. nulla enim res æquè adiuuat cursum, quàm summa pars veli: illinc maximè nauis vrgetur. Itaque quoties ventus increbuit, maiórque est quàm expedit, antemna summittitur: minus habet virium flatus ex humili.

Cùm intrauere Capreas & promontorium, ex quo,

Alta procelloso speculatur vertice Pallas. Cæteræ velo iubentur esse contentæ. Supparum Alexandrinarum insigne indicium est. Turneb.

Suppedito, suppeditas, pe. co. { χορηγέω, ἐκπορίζω, ἐπαρκέω } suppeditare. Subministrare, suggere, Adiect. A sub, & pes pedis. Terent. Eun. 5. 9,

- & necesse est multum accipere Thaidem,

Vt tuo amori suppeditare possit, sine sumptu tuo. Idem Heaut. 5. 1.

Nam si illi pergam suppeditare sumptibus

Menedeme, mihi illæc verè ad rastros res redit. Cic. 5. Verr. Peculiarem habes aliquam Siciliam quæ tibi ex alio genere frumentum suppeditare possit?

Ab aliquo suppeditare, Vide A vel Ab.

Omnium rerum in contrarias partes facultatem ex iisdem suppeditari locis. Cic. 2. de Orat.

Omnium rerum quas natura desyderat, abundantiam & copiam alicui suppeditare. Cic. de Amic.

Frumentum & merces suppeditare. Cic. 4. Verr.

Vix satis otium studio suppeditare possumus. Cic. ad Heren. lib. 1.

Tela suppeditare alicui. Sil. lib. 10.

Multam etiam casus nostri varietatem tibi in scribendo suppeditabunt. Cic. Luccio, lib. 5. 12.

Suppeditare testes. Cic. 2. de Fin. Nec verò quoniam hæc nos tra-

ctare etiam cœpimus, ſuppeditabit nobis Atticus noſter è theſauris ſuis quos & quantos viros habere teſtium ſat eſt.

Suppeditare teſtes.Cic.2.de Fin.

¶ Suppeditare,neutrum abſolutũ, Id eſt ſufficere,ſatis eſſe.Plautus Aſina 9.

Clamore ac ſtomacho non queo labori ſuppeditare.

Hoc modo naturæ ſuppeditabit vt doctrina. Ad Her.lib.3.

Suppeditant hæc ad victum. Cice. 1.Offic.Ob eáſque cauſas ſtudeat parare ea quæ ſuppeditent & ad cultum & ad victum.

Suppeditare in.Liu.1.ab Vrbe,Itaque Põptinę manubiæ quæ perducendo ad culmen operi deſtinatæ erant, vix in fundamenta ſuppeditauere.

¶ Suppeditare, pro Suppetere. Liu 8. bell. Pun. Apud vos quemadmodum loquar,nec conſilium,nec oratio ſuppeditat.

Non ſuppeditant mihi chartæ,pro Deſunt.Cic.ad Trebatium, libro 7.18. An hoc ſignificas,nihil fieri, frigere te,ne chartam quidem tibi ſuppeditari?

Si vita ſuppeditaſſet.Cic. 3. Philip. Cuius etiam naturalis pater, ſi vita ſuppeditaſſet, Conſul factus eſſet.

¶ Suppeditor,pen.corr.Paſſiuum.Ci.2.in Cat.Sed ſi omiſſis his rebus omnibus,quibus nos ſuppeditamur,&c.

Suppeditor,ſuppeditaris,{χορηγέομαι} Deponens. Cic. Attic. lib.14.316. De Patulciano nomine quod mihi ſuppeditatus es,gratiſſimum eſt, & ſimile tuorum omnium.

Suppeditatio,Verbale,{χορηγία} Cic.1.de Natur. deor. Quæ ergo vita? Suppeditatio,inquis,bonorum,nullo malorum interuentu.

Suppedo,Vide SVPPELLO.

Suppello,ſuppellis,ſuppuli,pen.cor.ſuppulſum,ſuppellere, Verbum modò honeſtũ,modò turpe.Cice. ad Pætum, li.9.22, Quid ipſa res modò honeſta,modò turpis,ſuppellere,flagitium eſt?iam erit nudus in balneo nõ reprehendes.Vetus ſcriptum exemplar legit Suppedit.

Suppendeo, ſuppendes,Vide SVSPENDEO,SVSPENDES.

Suppeto, ſuppetis,pen.corr. ſuppetiui,ſuppetitum,pen.prod. {ὑπαιτέω} ſuppetere,Latenter ſeu per fraudem petere. Vlpianus, De furtis, l. Si quis vxori. Apud Labeonem relatum eſt,ſi ſiliginario quis dixerit,vt ſi quis nomine eius ſiliginem petiſſet, ei daret: & quidam ex tranſeuntibus,quum audiſſet,petiit eius nomine,& accepit: furti actionem aduerſus eum, qui ſuppetiit ſiliginario competere,non mihi. Non enim mihi negotium, ſed ſibi ſiliginarius geſſit. Pandectæ Florentinæ habent,qui ſuppetet: Haloander,qui ſic petet.

¶ Suppetit,{παραγίνεται} in tertia perſona, & ſuppetunt, ſignificat In promptu eſt,vel ſuccurrit,ſufficit & abundat.Plin. Iun.Cui abundè ſuppetunt facultates. Plaut. Milit. 5, Ita vehementer quod facto opus eſt,ægrè ſuppetit. Hoc eſt vix ſuccurrit,& meminit. Horat. 1. epiſtol.12,

Pauper enim non eſt,cui rerum ſuppetit vſus.

Sed tamen ſicui hæc ſuppetant, adiuuant aliquantum ad cætera. Cic.2. Offic.

Vt ambitioni & quotidianis ſumptibus copiæ ſuppetant. Cicero 5.Tuſcul.

Suppetere & Deeſſe,contraria.Cic.3.Verr. Credò ſi meis horis in accuſando vti voluiſſem, vererer ne mihi crimina non ſuppeterent, ne oratio deeſſet.

Suppetunt in hanc rem fœliciter cætera.Col.lib.9.cap.1.

Suppetit copia argumentorum.Cic.in Top.

Dum vires ſuppetent. Cæſar 7. bell.Gall.

Si vita ſuppeter,Si vixero.Cic.1.de Fin.Et ſcribentur fortaſſe plura,ſi vita ſuppeter.

Non ſuppetit conſilium. Liu.4.ab Vrbe,

Suppetit mihi perpetuus cibus. Plaut.Perſa 10.

Suppetunt dictis data. Plaut. Aſin. 3. Idem Pſeud. 3. Vtinam quæ dicis,dictis facta ſuppetant. Hoc eſt,vtinam quod dicis, ſic ſe haberet,vel faceres quod promittis.

Suppetere dolori. Horat.Epod.17.

Non ſuppetit lingua libertati,Liberè loqui non poteſt, & pro animi ſententia.Liu.2.ab Vrbe.

Suppetit mihi lucrum. Plaut. Amphit.3.14.

Supperat ſuperſtes vitæ tuæ.Plaut.Trinũ.4.Hoc eſt,poſt te viuat.

Res ita ſuppetit. Plaut.Rud.11.

Suppetit huic ſatis ad.Cic.in Partit.Ex quibus ſimilibúſque,ſi attendas,ad augendum permulta ſuppetunt. Idem 1.Offic. Illis ad largiendum ſuppetant copiæ.

Mihi ad remunerandum nihil ſuppetat, præter voluntatem.Cice. Paulo,lib.15.13.

Suppetiæ, & ſuppetias tantùm habemus à ſuppeto, {ἐπικουρία} Auxilium,ſubſidium,præſidium. Plau. Epid.14.Quicquid ego malè feci, auxilia mihi & ſuppetiæ ſunt domi. Idem Amph.16. Blepharo ſuppetias mihi. Subaudi,feras.

Aduenire ſuppetias Plaut. Menæh. 22.Ædepol here næ tibi ſuppetias tempore adueni modo.

Afferre ſuppetias,Vide AFFERO.

Ferre ſuppetias,Iuuare,Auxilio eſſe. Plaut.Epid.13. Idem Amphi. 17, Non metuo quin meæ vxori latæ ſuppetiæ ſient.

Suppetias ire.Cęſar,Atque ſuis fugiẽtibus ſuppetias ire contẽdit.

Suppetias mittere.Cæſ. lib.5. bell. Aphr.

Occurrere ſuppetias,Vide OCCVRRO.

Venire ſuppetias. Cæſar lib.12. Comment. Et nuntiabantur auxilia magna equitatus oppidanis ſuppetias venire.

Suppetior,ſuppetiaris,{ἐπικουρέω}ſuppetiari,Auxiliari,ſuccurrere. Apuleius lib. 8. At vobis facilè eſt ſuppetiari miſerrimo ſeni.

Suppilo,ſuppilas,pen.prod.{ὑπεξαιρέομαι} ſuppilare,Rapere, inuolare cum fraude,A pilorum raptu,ait Nonius.Plautus Trucul.11.

-hæc quum video fieri ſuffuror.

Suppillo, & de præda prædam capio. Idem Aſin.16.

Ille ecaſtor ſuppillabat me.

Suppingo,ſuppingis,ſuppegi,pen.prod.ſuppactũ,ſuppingere,à præ-

poſitione ſub,& verbo pango. Idem quod & ſupponere, vel ſuffigere, ſiue ſubaffigere,quomodo calceis ſuppingitur corium. Plaut. in Bacchid.Act.2. ſcen.vlt.

NI.Sed diueſne eſt iſthic Theotimus? CH. etiam rogas? Qui ſoccis habeat auro ſuppactum ſolum. Hoc eſt, cui tanta ſuppetit auri vis, vt pedibus calcet. Solum enim pro infima crepidarum parte poſuit. Apud Plutarchum in Alexandri vita, Agnon quidem Teius ſuffixas clauis argenteis crepidas ferebat. Hic fingi poteſt verbale Suppactor.

Suppinguis,& hoc ſuppingue, Vide SVPPINGVIS.

Supplanto, ſupplantas.{ὑποσκελίζω, πτερνίζω} ſupplantare, A planta pedis fit:& ſignificat ſuppoſito pede aliquem in terram deiicere. Cic. 3 Offic. Qui ſtadium,inquit,currit,eniti & contendere debet quàm maximè poſſit,vt vincat:ſupplantare eum quicum certet, aut manu depellere,nullo modo debet.

Supplantare,ait Nonius,dictum eſt quaſi pedem ſupponere. Lucil. lib.29. Supplantare aiunt, Græci ὑποσκελίζειν dicunt.

¶ Supplantare verba,per tranſlationem,pro Supprimere & veluti ſtrangulata voce efferre,quo ſuauiora videantur. Perſ.Satyr.1.

Supplantare, aliquando ſignificat decipere.

Supplantare vuas. Plin. lib.17. cap. 22. In pampinatione non hos detrahere pampinos,qui cum vua ſunt.Id enim vuas ſupplantat præterquam in nouella vinea.

¶ Supplantare, A planto plantas, Subtus plantare. Colum. lib. de Arboribus,cap.7. Sin autem ipſam vitem ſternere voles, iuxta radicem ita,ne ipſam lædas,curioſè fodito, & vitem ita ſupplantato, ne radicem abrumpas. Plin.lib.17. cap.23. Vnum etiamnum genus, eſt medium,inter hoc & propaginem totas ſupplantandi in terram vites.

Supplaudo,ſupplaudis,ſupplauſi, ſupplauſum {ὑποκροτέω} ſupplaudere,Significat latenter plaudere.

Suppleo, ſupples,ſuppleui,ſuppletum, pen. prod.{πληρόω, ἐκπληρόω} ſupplere,In deficientis locum aliud ponere. Virg.3.Æneid.

Remigium ſupplet,ſocios ſimul inſtruit armis. Sueton. de Claris Grammat. 12. Librum autem quem Sylla nouiſſimum de rebus ſuis imperfectum reliquerat,ipſe ſuppleuit.

Ponite ante oculos M.Antonium Conſularem:ſperantem Conſulatum Lucium adiungite,ſupplete cæteros,&c. Cic.12.Philip.

Supplere, Æquare.Virg. 7. eclog.

Si fœtura gregem ſuppleuerit,aureus eſto. Vbi Seruius,ſi tot agnos habuero, quot oues:hoc enim eſt gregem per fœturam ſupplere.

Legiones,vel exercitum ſupplere.Liu.1.bell. Pun.lib. 9, In locum eorum ſubiecit,quos ſecũ ex Italia adduxerat: ſuppleuítque ita eas legiones, vt ſingulæ ſena millia & ducenos pedites, trecenos haberent equites. Hîc declarat Liuius quid ſupplere ſignificet. Cic. 8. Philip. Cum ſex legionibus inquit,hiſque ſuppletis ex D.Bruti exercitu,non modò ex delectu ſuo.

Remigio naues ſupplere. Liu 6.bel.

Remis Zephyros ſupplere,Id eſt remigio adiuuare ventos in promouenda naue.Stat.2. Achill.

Bibliothecam ſupplere.Cic. ad Qu. frat. lib.3.20. De bibliotheca tua græca ſupplenda,libris commutandis,latinis comparandis, valde velim iſta confici, præſertim cùm ad meum quoque vſum ſpectent.

Vſum prouinciæ ſupplere.Cic.6.Verr. Non enim te inſtruere domum tuam voluerunt in prouincia, ſed illum vſum prouinciæ ſupplere.

Supplere,Subiungere,addere. Cic. pro Flacco, Quieſcant igitur, & me hoc in lucro ponere,atque aliud agere patiantur.Non ſinunt: ſupplet enim ille neſcio quis,& priuatim dicit ſe dediſſe.

Vt referendis præteritis verbis id ſcriptum, quandocunque defendimus,ſuppleatur. Cic 2. de Orat.

¶ Supplere, Implere. Cato cap.88. Ibi fiſcellam cum ſale populari ſuſpendito & quaſſato,ſuppletóque identidem.Idem cap.66.Facito vt amurcam quotidie ſuppleas.

Vulnera ſuppleuit lacrymis.Ouid.4.Metam.

Supplementum,ſupplementi,{πλήρωμα} Quod ſupplctur. Cicero Appio Pulchro,lib.3.3, Cenſebant enim omnes ferè vt in Italia ſupplementum meis & Bibuli legionibus ſcriberetur.Cęſar 7.bell. Gall.

Supplex,Vide SVPPLICO.

Supplico,ſupplicas,pen.corr.ſupplicaui,ſupplicatum,{ἱκετεύω, ἀντιβολέω, λιτανεύω, λίσσομαι, γουνάζομαι, προσλιπαρέω} ſupplicare.Humiliter, & cum reuerentia precari. Plaut.Curc.10, Volo hîc in phano ſupplicare.Cicero in Parad.Noctu venire domum ad eum, precari, denique ſupplicare.

Implorare & ſupplicare.Cic. 1.de Orat.

Supplicare alicui. Plin. De viris illuſtr. 49. Terent.And.1.1.

Ipſum hunc orabo,huic ſupplicabo.

Quum amici ac propinqui ſupplicent vobis,dubitabitis,&c.Cic. pro Fonteio.

Proſternere ſe,& fracto animo ſupplicare alicui. Cic.pro Plancio.

Supplicare alicui pro.Cic. pro Fonteio, Præſertim quum tot res ſint quæ veſtris animis pro huius innocentis ſalute ſupplicent,&c.

Libentiſſimè pro aliquo ſupplicare.Cic. Ligario,lib.6.14.

Supplicare deo thure & vino.Plaut.Aulul.3.

¶ Supplicare publicè.Sueton. in Claudio cap. 1. de Druſo Claudij patre, Exercitus honorarium ei tumulum excitauit, circa quem deinceps ſtato die quotãnis miles decurreret, Galliarúmque ciuitates publicè ſupplicarent.

¶ Supplicare,ſine adiecto, pro Adorare.Sueton.in Auguſto, cap. 93, Caium nepotem, quod Iudæam prætervehens, apud Hieroſolymam non ſupplicaſſet, collaudauit.

¶ Supplicari,Impersonale,pro Supplicationes fieri & litare. Plin. lib.13 cap.1, Iliacis temporibus non ſupplicabatur thure. Cicero. pro Lege Agrar.32.

¶ Supplicaſſis,pro Supplicaueris,legitur apud Plaut.in Aſin.9,

Hercle

Herclè iſtum di omnes perdunt,verbo caue ſupplicaſſis.

Supplicans, pen.corr.ſupplicantis, Particip.{ἱκετεύων}Terent.Eun.4.7.

-iam hæc tibi aderit ſupplicans Vltrò.

Supplicatio,Verbale,{ἱκεσία,ἱκετεία,ἀντιβολή, ἀντιβόλησις,λιτή, λιτανεία, ἱκετηρία.} Cic. in Catil. Atque etiam ſupplicatio diis immortalibus pro ſingulari eorum merito meo nomine decreta eſt Quirites.

Perlæta ſupplicatio, Vide PERLAETVS.

Prærogatiua ſupplicatio.Cato Ciceroni,lib.15.5.

Decernere ſupplicationem, Vide DECERNO.

Ad omnia puluinaria ſupplicatio decreta eſt.Cic.3.in Catil.

Indicere ſupplicationem,Vide INDICO.

Merere ſupplicationes. Quintil.lib. 2. cap.16.

Supplicamentum,ſupplicamenti, n. ge. Apuleius lib.11, Quantoque ſumptu deberem procurare ſupplicamentis, ipſúmque mithram illum ſuum ſacerdotem decernit.Nomine ſupplicamentorum,inquit Beroaldus, non tam ſupplicationes & ceremonias intelligere videtur,quàm apparatum neceſſarium ad ceremonias,& religionem auſpicandam.

Supplex,ſupplicis,penult.corr. om.gen.{ἱκέσιος,ἱκέτης, ἱκετήριος, λιπαρής} Qui flexis genibus orat.Plautus Bacchid.20. Cùm ſe Alcibiades afflictaret, lachrymánſque Socrati ſupplex eſſet,vt ſibi,&c.

Vt qui deliquit,ſupplex eſt vltrò omnibus. Idem Ciſtel.2.

Suíque omnium rerum nos indigere,vt ſibi ſimus ſupplices. Cic. 3.Tuſcul. Liu. ab Vrbe, Veniámque ſupplex popoſci.

Abiicere ſe ſupplicem,Vide ABIICIO.

Nunquam putaui fore vt ſupplex ad te venirem. Cice. Capitoni in epiſt.ad Attic.lib 16.343.

Oro atque obſecro vos, quibus ſigillatim ſæpe ſupplex ad pedes iacui.Cic. Antequam iter in exilium,

Rogabo ſupplex.Stat.1.Achil.

Vobis ſupplex manus tendit patria communis.Cic.4.in Catil.

Profiteri ſe pro aliquo ſupplicem.Cic.in Piſonem.

Captare miſericordiam,& abiicere ſupplicem.Cic.2.Philipp.

Abſterrere & excludere aliquem ſupplicem. Cice.Antequam iret in exilium.

¶ Lachrymæ ſupplices.Propert.lib.1. eleg. 15.

Libelli ſupplices, quos vulgus *requeſtas* vocat.Mart.lib.8.

Sed iam ſupplicibus dominum laſſare libellis

Deſine,& in patriam ſerus ab vrbe redi.

Manu ſupplice prætendens velamenta.Ouid.11. Metamorph.

Querelæ ſupplices.Tibul.lib 1.eleg.4.

Turba ſupplex.Ouid.1.Metamorph.

Verbis ſupplicibus orare,Hoc eſt humilibus. Ci.Attic.lib.12.249.

Verbis ſupplicibus placare aliquem. Ouid.4.Faſt.

Supplex veſter. Cic.pro Murena,Veſter eſt ſupplex iudices:veſtrã fidem obteſtatur,miſericordiam implorat.

Vota ſupplicia.Virg.8. Æneid.

Vox ſupplex.Liu.lib.10 Decad.3.

Voce ſupplice rogare.Ouid 2.Metam.

Nos iacentes ad pedes ſupplicum, voce prohibebis? Cicero pro Ligario.

Suppliciter,pen. corr. Aduerb. {ἱκετικῶς} Humiliter. Supplicem enim eſſe & genibus flexis orare, magnum humilitatis ſignum eſt. Cæſ.1. bell.Gall. Qui quum eum in itinere conueniſſent, ſéque ad pedes proieciſſent,ſupplicitérque locuti flentes pacem petiſſent,&c. Oui. 1 de Ponto,eleg.11.

Suppliciter veſtros quiſque rogate deos.

Homo ita natus vt blandiri ſuppliciter poſſit. Cic.1.de Orat.

Suppliciter ac demiſſè agere gratias. Brutus ad Ciceronem in epiſt. ad Brutum, 16.

Suppliciter loqui.Cæſar 3.bel. Ciuil.

Suppliciter mittere literas. Cic.5.Verr. Quas literas cùm ad omnes ciuitates prope ſuppliciter miſiſſet Metellus, tamen,&c.

Suppliciter orare.Li.4 bel.Mace.Et 3.ab Vrbe, Suppliciter petere.

Suppliciter & demiſſè reſpondere.Cic.pro Flacco,

Suppliciter poſtulare. Liu.2.ab Vrbe,

Venerans aram ſuppliciter. Virg.12.Æneid.

Supplicium,ſupplicij {ἱερόν.} Feſtus,Supplicia veteres quædam ſacrificia à ſupplicando vocabant.

¶ Supplicium {ἱκεσία.} Supplicatio.Saluſt.in Cat. Non votis, neque ſuppliciis muliebribus deorum auxilia parãtur:ſed vigilando, agendo,bene conſulendo proſpera omnia cedunt.Idem in Iugurtha, Itaque Senatus ob ea fœliciter acta, Diis immortalibus ſupplicia decernere, &c. Tacit.lib.3.Sed tum ſupplicia diis,ludíque magni ab Senatu decernuntur.

¶ Supplicium,{κόλασις,αἰκισμός}Pœna, quæ pro delicto commiſſo ſumitur.Cicero in Piſonem.Supplicium autem eſt pœna peccati.

Dira ſupplicia. Virg.6. Æneid.

Miſerabile vitæ ſupplicium.Stat.1.Thebaid.

Sæua ſupplicia. Stat.12.Thebaid.

Addicere ſupplicio.Cic. in orat.Ante exilium.

¶ Adhibere ſupplicium, Vide ADHIBEO.

Afficere ſupplicio. Cic.in Piſonem, Nullum eſt ſupplicium putãdum,quo affici caſu aliquo etiam boni viri,fortéſque poſſunt.

Coercere aliquem ſuppliciis,Vide COERCEO.

Coercere delicta ſuppliciis.Horat.1.Serm. ſaty.3.

Conſtituere ſupplicium alicui maleficio. Cicero pro Roſcio Amerino.

Conſtituere ſupplicium in aliquem. Cic. 7. Verr. Includuntur in carcerem condemnati,ſupplicium conſtituitur in illos.

Scelus ac fraudem nocentis ſupplicio conſtringere. Cicero 1. de Orator.

Conſtringere ſupplicio, Vide CONSTRINGO.

Continere ſe à ſupplicio,Vide CONTINEO.

Dedere aliquem ad ſupplicium,Vide DEDO,

Depoſcere ſupplicia.Stat.12. Thebaid.

Deprimere ad ſupplicium. Cice. Quem virtutis gloria cum ſumma laude ad cælum extulit,eundem inimicorum inuidia indigniſſimè oppreſſum deprimit ad ſupplicium.

Dare ſupplicium Punici.Catull. ad Gellium,epigr.vlt.

Alicui dare ſupplicium. Terent.Eunu.1.1,

Et te vltro accuſabis: & ei dabis Vltro ſupplicium.

Sæua ſupplicia domant impios.Senec. Herc.fur.9.

Exequi ſupplicia. Senec. Thebaid.1.

Exercere ſupplicium,Stat.3.Thebaid.

Expendere ſupplicia veterum malorum.Virg.6.Æneid.

Expoſcere ſupplicium. Catull.Argon.59.

¶ Exquirere,excogitare,inuenire ſupplicium.Cic.3. Offic. & pro Roſc. Amerin.

Ferre ſupplicium. Cic. ad Attic.8.

Haurire ſupplicia, Soluere pœnas. Virg.4.Æneid.

Inferre ſupplicia vrbibus hoſtium. Vide INFERO.

Inhibere ſupplicia alicui,Vide INHIBEO.

Interfectus omni ſupplicio, Vide INTERFICIO.

Irrogare ſupplicium. Aſcon.Pædianus.

Luere ſupplicia,Vide LVO.

Mactare ſummo ſupplicio, Vide MACTO.

Merere ſupplicium. Ouid.5.Metam.

Mergere vltimis ſuppliciis, Vide MERGO.

Aliquem vinculis & verberibus atque omni ſupplicio excruciatum necare,Cic pro Lege Manilia.

Pati ſupplicium,Vide PATIOR.

Pendere ſupplicia, Vide PENDO.

Perferre ſupplicia,Vide PERFERO.

Perire ſupplicio Cic.3. de Nat.deor. Summo cruciatu ſuppliciõque Qu. Varius homo importuniſſimus periit.

Rapi ad ſupplicium ob facinus.Cic.2.de Orat.

Reciduur culpa ſupplicio. Horat.2.Carm. ode 24.

Remittere & Condonare alicui ſupplicium.Vide CONDONO.

Soluere ſupplicium alicui.Cic.13.Philipp.

Subire ſupplicium.Cic. Nihil affertur quo minus ſumma ſupplicia ſubeunda nobis ſint.

Sumere ſupplicium. Plaut.Merc.24.

Sumere ſupplicium de aliquo.Cic.lib. 2. de Inuent.

Sumere ſupplicium à ſeruo.Vlp.in l. Magiſtratibus. D. de Iuriſd.

Trahi ad ſupplicium.Cic. Antequam iret in exilium,Serui qui ad ſupplicium cæſi verberibus trahuntur.

Vti ſupplicio in aliquem.Vatinius Ciceroni, lib.5.10, Meam animaduerſionem & ſupplicium,quo vſurus eram in eum quem cepiſſem,remitto tibi & condono.

Supplodo,ſupplodis,pen.prod.ſupploſi, ſupploſum,pen.prod. {ὑποκροτέω} ſupplodere,Terram ſubtus percutere,quod pedibus plerunque fieri ſolebat in contemptu. Cic.1.de Orato. Pedem nemo in illo iudicio ſupploſit,credo ne Stoicis renuntiaretur.

Supploſio. {ὑποκρότημα} Verbale.Cice. 3. de Orator. Supploſio pedis in contentionibus aut incipiendis,aut finiendis.

Rara ſupploſio.Author ad Heren.libr.3.120.

Suppœnitet,pen.corr.ſuppœnitiuit,{ὑπομετανοέω} ſuppœnitere,Aliquantum pœnitere.Cic.ad Attic.lib.7.epiſt.13. Spero etiam in præſentia pacem nos habere:nam & illum furoris,& hunc noſtrum copiarum ſuppœniter.

Suppono, ſupponis,pen.prod.ſuppoſui,ſuppoſitum,pen.corr.{ὑποτίθημι,ὑποβάλλω, ὑφίημι} ſupponere, Notæ ſignificationis. Colu. lib.12. ca.47, Poſtero die cribratur,& nouo fiſco incluſo prelo ſupponitur, vehementérque premitur, vt exudet, quantulumcunque habet amurcæ. Plaut. Trucul.9. -alienos dolores

Mihi ſuppoſui.

Supponere ſub.Plautus Pœnul.16.

Sub cratim vt iubeas ſeſe ſupponi.

Oua ſupponere gallinis.Cic.2.de Natu.deor. Quin etiam anatum oua gallinis ſæpe ſupponimus, è quibus pulli orti primò aluntur ab iis vt à matribus,à quibus excluſi fotíque ſunt.

Tauri ſupponunt colla iugis.Ouid.3. Amor.eleg. 9.

Colla ſupponere oneri. Ouid.1. de Remed.

Falcem ſupponere ariſtis.Vir. 1.Geor.Id eſt demetere ſegetẽ,&c.

Tumulo ſupponere aliquem,Sepelire.Ouid.3. Triſt.ele.3.

Humo ſupponere aliquem,Sepelire. Ouid.3.Amor.ele.8.

Pectora ſupponere fluminibus. Ouid.13.Metam.

Supponere, Subiicere. Cic.1.de Inuent, Nam ei tres partes,quas antè diximus ſupponemus,iudicialẽ, deliberatiuã,demõſtratiuam.

Exemplum ſupponere epiſtolæ.Cic.2.de Inue. Atque vniuſcuiuſque conſtitutionis exemplum ſupponere non grauaremur.

Supponere manum lucro. Senec.Natur. quæſtion.4.

Subiicere & ſupponere rationem. Cic.2.de Inuent.

Iudicio alicuius ſupponere aliquid. Ouid.epiſt.15.

Subſtituere & ſupponere aliquem.Cic.7.Ver.

Supponere ſe reum criminib.pro aliquo. Cic.pro Deiotaro. Hieras quidem cauſam omnem ſuſcipit, & criminibus illis pro rege ſe ſupponit reum.

Vicarium ſupponere. Cic.pro Roſc. Amerino. Credo propterea quòd quibus in rebus ipſi intereſſe non poſſumus, in his operæ noſtræ vicaria fides amicorum ſupponitur.

Alium in ſuppoſiti locum ſupponere. Cic.7.Verr.

Supponere cultros, quod ὑποτιθέναι dixit Halicarnaſſeus, eſt ſub collo & iugulo victimæ ponere, quod eſt iugulare: ſed iugulare in ſacris ne dicerent cauebãt, cùm ominis mali verbum ſit. & ſacra eſſet viciaturum inauſpicata voce. Cæterùm hoſtias ſolebant veteres primũ ſecuribus cædere aut clauis,deinde proſtratas ſuppoſitis cultris iugulare, ídque à miniſtris & popis, aut victimariis fiebat. Vide Dionyſium Halicarnaſſeum. Virgil.

Supponunt alij cultros,tepidúmque cruorem

Excipiunt pateris. Annotauit Turnebus.

Supponere,Adulterinum loco veri ſubiicere. Quod & ſubiicere dicitur,& ſubdere. Terent.Eun.5.3.
-qui referam illi ſacrilego gratiam,
Qui hunc ſuppoſuit nobis?

Teſtamentum ſupponere,Falſum teſtamentum ſuppoſita perſona obſignare,authore Cicerone pro Cluentio, Qui ſuppoſita perſona falſum teſtamentum obſignare curarit. Idem in Parad. Si ſocios ſpolias,ærarium expilas,ſi teſtamenta amicorum expectas, aut ne expectas quidem,at ipſe ſupponis. Falſum teſtamentũ ſupponere. Cic. 1. de Legib.Ius eſſet latrocinari, ius adulterare, ius teſtamenta falſa ſupponere,ſi hæc ſuffragiis,aut ſcitis multitudinis probarentur.

Suppoſitus,penul. corr.& Suppoſtus. Particip. { ὑποβεβλημένος } Pro alio fraudulenter poſitus. Cic. 7. Verr. Et vt quiuis facilè perſpiceret id ab iſto actum eſſe, vt ille ſuppoſitus facilè & libenter ſe illum qui non erat,eſſe ſimularet.

Suppoſitus in eius locum.Cic.7.Verr.

Suppoſita furto Paſiphae.Virg.6.Æneid.

Perſona ſuppoſita. Paulus in l. Si is qui. D. de acquir. her. Si is qui bonis paternis ſe abſtinuit, per ſuppoſitam perſonam emptoris bona patris mercatus probetur,&c.

Saxa ſuppoſta cælo, Id eſt tantæ altitudinis,vt ſuppoſita cælo,cæliſimque ſuſtentare videantur.Sil.lib.3. Intelligit Alpes.

Suppoſiturus, pen.prod. Partic.{ὑποβαλῶν} Ouid.5.Faſt.36. Ceruicémque polo ſuppoſiturus Atlas.

Suppoſitio, Verbale,{ ὑποθήκη, ὑποβολή } Colum.lib. 8.cap.5, Semper autem quum ſupponuntur oua, conſyderari debet vt luna creſcente à decima vſque ad quintãdecimam id fiat:nam & ipſa ſuppoſitio per hos ferè commodiſſima. Plaut. Capt. 20. Nec pueri ſuppoſitio, nec argenti circunductio.

Suppoſtor,& Suppoſtrix, Verbalia, { ὑποβολεύς } Qui vel quæ alienum puerum ſupponit, & alienos pueros aliis tanquam ſuos nutriendos clàm præbet. Plaut. Truc.16.
-venefica Suppoſtrix puerûm.

Suppoſititius,Adiect. { ὑποβολιμαῖος } Quod ſuppoſitum eſt, & alterius loco vel pro vero & natiuo poſitum. Varro 2.de Re ruſt. cap. 8, Matri ſuppoſititiæ quoque inſeruiunt, quo equa ad miniſterium lactis cibum pullo præbere poſſit. Mart.lib.5.Hermes ſuppoſititius ſibiipſi. Hoc eſt,qui ex omnibus gladiatoribus ſolus ſibiipſi ſuccedit, quum alij feſſis ſoleant ſuccedere.

Supporto,ſupportas, { ὑπάγω } ſupportare,Ex ſub & porto compoſitum.Cæſ.1.bel.Gal. Aut rem frumentariam, vt ſatis commodè ſupportari poſſet,timere dicebant. Caſſius ad Cice. lib. 12. 13, Niſi quid nauibus Laodicenorum ſupportarit,citò fame pereat neceſſe eſt.

Suppoſitio,Suppoſitus,Suppoſtor, Vide SVPPONO.

Supprimo, ſupprimis, pen. corr. ſuppreſſi, ſuppreſſum, {ὑποκρύπτω, ἀποκρύπτω} ſupprimere, Occulere,abſcondere.

Abſcondere atque ſupprimere. Plin.lib.25. cap.1.

Ægritudinem ſupprimere. Cic.3. Tuſcul. Hæc igitur officia ſunt conſolantium,tollere ægritudinem funditus, aut ſedare, aut detrahere quamplurimum,aut ſupprimere,nec pati manare longius, aut ad aliam traducere.

Animus ſupprimitur cibis,pro Opprimitur.Plin.lib.11.cap.37.
Famam rei ſupprimere. Liu.5.ab Vrbe.
Fletum ſupprimere. Propert.lib.4.eleg.1.
Fræna ſupprimere vindictæ.Ouid.2.de Ponto,eleg. 8.
Habenas ſupprimere curſus, Siſtere curſum.Ouid. 6.Metamorp. ſub finem.
Impetum ſupprimere,Idem quod reprimere.Liu.7. ab Vrbe.
Iram ſupprimere.Ouid.1.de Ponto,eleg.9.
Iter ſupprimere,Retrahere ſe ab itinere. Cæſ. 1.bel. Ciuil.
Lachrymas ſupprimere.Ouid.ad Liu.Prop.lib 3.eleg.10.
Naufragium ſupprimere.l. 3.§.Item is cuius. D. ad leg. Cornel. de ſicariis.

Nummos,vel pecuniam ſupprimere, Celare, occultare, diſſimulare ſe habere,vel dolo malo retinere. Cic. pro Cluentio, Sexcentis millibus nummûm ſe iudicium corrupturũ eſſe dixerat, quæ quum accepiſſet à pupillo,ſuppreſſit, iudicióque facto,&c. Sic paulò pòſt, Capit hoc conſilium, vt pecuniam quibuſdam iudicibus leuiſſimis polliceatur, deinde eam poſteà ſupprimat.

Querelas ſupprimere.Ouid.4.Faſt.
Senatuſconſulta ſupprimere.Liu.3.ab Vrbe.
Teſtamentum ſupprimere. Paulus lib. 4. Sentent. tit. 7. Iſydorus lib.5. Etymol.cap.29.l. 2. D.ad leg.Corn.de falſ.
Vocem ſupprimere.Ouid.1.Metam.

Suppreſſus,{καταπεπονημένος, ἀποκεκρυμμένος} Participium,ſiue nomen ex Participio:vt Suppreſſa nauis, confoſſa & ſubmerſa. Iuſtinus. lib.2. Victi Perſæ in naues confugerunt,ex quibus multæ ſuppreſſæ,multæ captæ.

Dolor ſuppreſſus alta mente.Lucan.lib.6.
Fontibus ſuppreſſis aret amnis. Ouid 16. Metam.
Fuga ſuppreſſa, Retenta,Repreſſa. Ouid. 11. Metam.
Lingua ſuppreſſa palato. Ouid. 3. Triſt.eleg.3.
Mentum ſuppreſſum, Contractum,nec oblongum, ſed breue potius.Varro 2.de Re ruſt.cap.9.
Naufragus ſuppreſſus.l.3. D. de incend.ruin.nauf.
Pars vocis ſuppreſſa in medio ſono. Ouid. 5. Metam.
¶ Pectora ſuppreſſa vitiis, Mentes calcatæ & oppreſſæ ab amore. Ouid. 1. de Remed.
Tabulæ ſuppreſſæ. l. 10. D. Quemad. teſtam.aperiant. Sueton. in Caligula cap.16.

Voce ſuppreſſa dicere,Idem quod ſubmiſſa. Cice. pro Sylla. Qui cùm ſuppreſſa voce de ſcelere P.Lentuli,de audacia coniuratorum omnium dixiſſet,tantummodo vt vos,&c.

Suppreſſior oratione.Cice. in Orato. Erit enim vt voce,ſic etiam oratione ſuppreſſior. De humili oratore loquitur.

Suppreſſio,Verbale, { ἀπόκρυψις } Cic. pro Cluent.Statuit ad eaſdem ſibi prædas ac ſuppreſſiones iudiciales reuertendum, Vide IVDICO.

Suppreſſiones nocturnæ, dicuntur quoties per ſomnum ſpiritus ſupprimitur, aut etiam ipſa vox, vt inſerta indiſcretáque edatur, quemadmodum in eo morbi genere accidere ſolet, qui Latinis incubus,Græcis ephialtes dicitur.Plin.lib.27.cap.10, Grana nigra auxiliantur & ſuppreſſionibus nocturnis in vino pota quo dictum eſt numero. De Pæonia loquitur:de qua etiam verba faciens.lib.25.cap. 4 Hæc,inquit,medetur & Faunorum in quiete ludibriis. Sunt igitur Faunorum in quiete ludibria,quæ & ſuppreſſiones nocturnæ Picardi vocant *le cauquemare*.Vide Ephialtes.

Suppromo,ſuppromis,pen.pro ſuppromſi,ſuppromptum,ſuppromere, Subtus extrahere: & propriè de vino dicitur. Plautus Milite,11,
Eho tu ſceleſte,qui illi ſuppromis,eho tu.

Suppromus,ſuppromi,pen.pro.Plaut.Milite,11,
Bono cella ſuppromo credita.

Suppudet,pen.corr.ſuppuduit { ὑπαιδεῖσθαι } ſuppudere, Aliquantulum pudere.Cic.ad Caſſium,lib.15.16,Puto te iam ſuppudere, quum hæc tertia iam epiſtola antè te oppreſſit,quàm tu ſchedam, aut literam:ſed non vrgeo.

Suppudet me illius rei.Ci. Varroni,li.9.1. Scito enim me poſteaquam in vrbem venerim, rediſſe cum veteribus amicis, id eſt cum libris noſtris in gratiam, etſi non idcirco eorum vſum dimiſeram,quod iis ſuccenſerem, ſed quòd eorum me ſuppudebat.

Suppuro,ſuppuras,pe.pro. { ἐμπυΐσκω, ἀφίσταμαι } ſuppurare,Eſt apoſtema fieri, nempe dum ſubtus pus includitur, vel quum ſanies in pus conuertitur,& apoſtemata per corpus gignit. Colu.lib.6.cap.12, Hic idem ſanguis,niſi emiſſus fuerit,ſaniem creabit:qui ſi ſuppurauerit,tardè procurabitur.Plin.lib.25 cap.11, Oſſa fracta è capite extrahit, aut ſi quid in corpore ſuppurat,vel ſi calcata ſunt oſſa.

Suppuratus,pen.prod.Participium,vt Suppurata triſtitia. Senec.epiſt. 81.Horum qui fœlices vocantur,aut ficta hilaritas eſt, aut grauis & ſuppurata triſtitia.

Suppuratum, ſuppurati, pen. pro. { ἐμπύημα } Apoſtema. Plin. lib. 20. cap.4,Strumiſque vel ſuppuratis alligat.

Suppuratio, Verbale { ἐμπύημα } Apoſtema, Col.lib.6. cap. 11.Plin.lib. 20.cap.3.Caro eius interior ſine ſemine, clauis pedum & ſuppurationibus,quæ Græci vocant apoſtemata.

Inciſa vel rupta ſuppuratio. Celſus lib.7.cap. 2.ad finem. Cætera eadem,inciſa ſuppuratione,facienda ſunt,quę vbi per medicamenta rupta eſt,facienda eſſe propoſui.

Suppuratorius,Adiect. { πυοποιός } Plin.lib.28.cap.4, Efficaciora ad eadem ſtrigmenta à balineis, & ideo miſcentur ſuppuratoriis medicamentis.Id eſt quæ ſuppurare faciunt.

Supputo,ſupputas pen.corr.{ ὑποκλαδεύω } ſupputare,Subtus putare, vel leuiter & aliquantulum putare,hoc eſt reſecare.Plin.lib.27. cap. 10,Præterea ſemina ipſa fruticantia ſupputare,ac falcem pari conſueſcere.

¶Supputare { λογίζεσθαι } pro Computare, & numeros facere. vt Supputare rationem, apud Plautum in Aulul. Nunc tamen Plauti locus in Aulul. Act.3.ſcen.5,ſic legitur,
Itur:putatur ratio cum argentario
Etiam plus ipſus debet argentario.

Supputator pen.prod.ſupputatoris.Verbale.Firmicus lib.5.cap.8, Boni erunt ſupputatores,arithmetici, geometræ. Paulo pòſt, Sortilegi, magici,ſupputatores.Rurſus cap.11, Diuites quoque ac locupletes, ſupputatores,arithmeticos. Item lib.6.cap.26, Reddunt etiam acutiſſimos ſupputatores,& hac potiſſimùm ex cauſa,regum ac principum ſcribas.Et ca.28, Hos enim ſapientes ſcribas, ſupputatores,ac principum faciunt negotia pertractantes.

Supra, Præpoſitio { ὑπὲρ ἄνω ἔξοχα, ἄνωθεν } accuſatiuo caſui ſeruit. Virg.3.Æneidos,
Tum mihi cæruleus ſupra caput aſtitit imber.

Supra lunam ſunt omnia æterna.Cic.in Somnio Scip.
Supra volat ardea nubem. Virg.1.Georg.
Inicere quempiam ſupra ſtercus.Cic.1.de Diuinat.
Mare quod ſupra terram eſt.Cic.de Nat.deor.
Supra caput,Modus eſt loquendi, rem quæ valde vrgeat, & immineat,ſignificans.Cic.ad Qu. fra lib.1. 2, Ecce ſupra caput homo leuis ac ſordidus,ſed tamen equeſtri cenſu Catienus.
Supra quinquagies.Celſ.lib.4.cap.2. Caput atque os ſupra quinquagies perfricandum.
Supra tres.Celſ.lib.7.cap.7. Vbi ſecta eſt,aliæ futuræ adiiciendæ, quæ ſupra tres eſſe non debent.
¶Supra tres cyathos, Pluſquam tres cyathos. Horat. 3. Carm. ode 19.
Supra ætatem,ſupra conſuetudinem, ſupra etiam mortalitatem. Cic.ad Octauium.
Supra fidem.Quint.lib.2.cap.10.Nunquam hæc ſupra fidem poetica(vt verè dixerim)themata iuuenibus pertractare putemus.
Ratio, quæ ſupra hominem putanda eſt, deóque tribuenda. Cic. 2.de Nat.deor.
Potentia,quæ ſupra leges eſſe velit. Brutus Attico, in epiſtol. ad Brutum,17.
Supra modum.Col.lib.4.27. Si ſupra modum ſe numerus eorum profuderit.Sic Liu.1.bel.Pun.
Ira ſupra modum eſt illis. Virg.4.Georg.
Supra morem rarum.Virg.2.Geor.Id eſt abundanter, plus æquo. Seruius.
Supra numerum,Id eſt præter vel vltra.Plin.lib.10.epiſt.21.
Attollere aliquid ſupra quotidianum ſermonem. Quintilianus libro 2.cap.4.
Supra ſpem humanam,Apud Liuium de bell.Maced.
Supra vires.Horatius 1.epiſt.19,
Gloria quem ſupra vires & veſtit,& vngit.
Supra milibus nummorum emptus ager.Horat.2.epiſt.2.

¶Suprà

¶Suprà ſine caſu aliquando ponitur,& eſt aduerbium. Cic. 4. Acad.Et quum in vno mundo ornatus hic tam ſit mirabilis,innumerabilis,ſuprà infrà,dextra ſiniſtra,antè pòſt.

Omnia hæc quæ ſuprà & ſubter ſunt,vnum eſſe.Cic.3.de Orat.
Draco ſubter,ſupráque reuoluens ſeſe.Cic.2.de Nat.deor.
Hoc eſt ſuprà quàm illud.Cic.in Top.

¶ Suprà pro Antè,vel anteà aut ſuperius:hoc eſt verbis ſuperioribus.Cic. pro Cecinna,Ille quem ſuprà deformaui. Cæſar 5.bell.Gal. Suprà demonſtrauimus.

Illa polliceor,quæ ſuprà ſcripſi.Cic. Trebatio,lib.6 10.

Nihil ſuprà,elegans locutio,quum quid efferre volumus,vt nihil eo magis elegans aut ornatum inueniri poſſe dicamus.Ter.Eun.3.1. Facetè,lepidè,lautè,nihil ſuprà. Cic. ad Attic. lib.13. 276, Eos confeci & abſolui,neſcio quàm bene,ſed ita accuratè,vt nihil poſſet ſuprà Vide NIHIL.

¶ Supera,pro ſuprà,inquit Priſcianus lib.14. & 28,Sic enim antiqui protulerunt,& maximè Cicero, Toruu' draco ſerpit ſubter, ſuperáque retorquens, ſeſe. Hactenus Priſcianus. Lucretius libro 1. Id quod iam ſupera tibi paulò oſtendimus antè.

Supradictus,Adiect.{προλεγόμενος} Compoſitum à ſupra.Plin.lib.10.ca. 63.Supradictorum pleriſque fœminæ priores ſuperueniũt. Quidam ſcribunt Separatim.Horatius 2 Sem.ſatyr.7.
Adde ſupradictis quod non leuius valeat.

Suprapoſitus,pen. corr.{ προτεθειμένος } Aliud adiect. Cice. in Topic. Reliquus eſt comparationis locus, cuius genus & exemplum ſuprapoſitum eſt.Legitur & diſiunctim.

Supraſcriptus,{προγεγραμμένος} Aliud adiect.Cice.pro Cluent.Qui eorum?quorum?videlicet qui ſupraſcripti ſunt.Sic Cato cap.112,Quidam malunt ſeiunctim legere.

Superior,{ ἀνώτερος,ὑπέρτερος } Comparatiuus à ſupra, vel à ſuperus adiectiuo. Cic. 4. Acad. Itaque quæ contra ſenſus, contráque perſpicuitatem dicantur,ea pertinere ad ſuperiorem diuiſionem, contráque poſteriorem nihil dici oportere.

Accumbit ſuperior,Vide ACCVMBO.

Domus ſuperior,Editior pars domus.Cic.ad Attic.lib.12.238.Tota domus ſuperior vacat, vt ſcis.

Dicere aliquid de loco ſuperiore.Cic.4.Verr.

Superioribus temporibus nullas de te literas miſi. Cicero Seſtio, libro 5.17.

Superior ætas,Quæ præceſſit. Cice. de Senect. Sed honeſtè acta ſuperior ætas.

Senes ſemper agunt aliquid,tale ſcilicet, quale cuiuſque ſtudium in ſuperiore vita fuit.Cic.de Senect.

¶Superiorem & inferiorem dicimus ferè quando de malis loquimur, vt Dionyſius ſuperior, & Dionyſius inferior. Quum autem de bonis ſermo eſt, ſi quidem tempus denotamus, Superior & poſterior dicimus:vt Cyrus ſuperior,& Cyrus poſterior.Si verò ad dignitatem, maior & minor:vt Maior an minor Scipio,de duobus:de pluribus autem,maximus Alexander.

Superior interdum habet vim poſiui,quum intelliguntur ij qui ſupra gradũ quartum cognationis, vel affinitatis, ſicut inferiores qui ſunt infra ipſum gradum.Varro lib.2.de Re ruſt.cap.4,Itaque proauus ac ſuperiores,de Tremelliis nemo appellatus Scrofa.

¶ Superiores,pro Iis qui ante nos vixerunt, ſiue antiquis. Cic. 4. Acad. Non modò opinionem vicit omnium, quæ de virtute eius erat,ſed etiam gloriam ſuperiorem.Idem 4.Ver. Vt ab inſtitutis ſuperiorum,ab authoritate Senatus,ab iure omnium Siculorum ne recedatur.

Superiores, Qui alios vincunt. Cæſar 5. bell.Gall.Ita tamen vt noſtri omnibus partibus ſuperiores fuerint,atque eos in ſyluas colléſque compulerint. Sic libro 8, Hoc ipſo ſuperiores,quòd,&c.

Superior & Inferior cõtraria.Cic.1.Ver.Tu quum omnibus rebus inferior ſis, hac vna in re te mihi anteferri putas oportere, quòd Quæſtor illius fueris.Ego ſi ſuperior cæteris rebus eſſes, te hanc vnam ob cauſam accuſatorem repudiari putarem oportere.

Inuident homines maximè paribus,aut inferioribus, aut ſuperioribus.Cic. 2.de Orat.

Quanto ſuperiores ſumus,tanto nos geramus ſummiſſius. Cic.1. Officiorum.

Habes neminem honoris gradu ſuperiorem. Cic.Ther.lib. 2. 17.
Loco, fortuna, fama,ſuperior. Cic.de Amic.
Superiorem eſſe largitione,Id eſt præcellere & præſtare.Cicer.ad Atti.li.9.180.Prædicat enim palàm & militibus oſtendit, ſe largitione ipſa ſuperiorem,quàm hunc fore.
Superior ordine,inferior fortunâ.Cic. Valerio lib.13. 5.
Superior vi.Cic.1.Offic. Et ſint potius vi ſuperiores, quàm iuſtitia pares.
Superior in.Cicero pro Cecinna, Niſi fortè hoc rationis habuit, quoniam ſi facta vis non eſſet moribus, ſuperior in poſſeſſione retinenda non fuiſſet.Idem 3.de Fin.8.

¶ Superius:cui contrarium Inferius. Cice.7.Verr. Id agit vt ſemper ſuperius ſuum facinus nemo ſcelere vincat. Plin. lib. 13. cap. 25, Superius genus in vadis haud procul litore.

Supremus,pen.pro. { ὑπέρτατος, ἀνώτατος } Superlatiuum à ſuperior, Vltimus,aut poſt quem nemo ſit. l.34. D. de vulg & pupill.l.92. D. de verbor.ſig.

Supremus, Supremum(inquit Feſtus) modò ſignificat ſummum, modò extremum,modò maximum.Paulus ex Feſto.

Supremis ſuis annis.Plin.lib.23.cap.1.
Suprema deſperatio.Plin.lib.22.cap 4.
Dies ſuprema.Ouid.2.Faſt. -dies regnis illa ſuprema fuit.
Supremus vitæ dies.Cic.1.Tuſc.
Differere de aliqua re ſupremo vitæ die.Cic. de Senec.
Laudare aliquem cum ſupremo die. Cic. pro Murena,
Digreſſu mœſta ſupremo. Virg.3.Æneid.
Ferrum ſupremum ſtringere.Curtius lib.8.

Finis ſupremus, Mors. Horat. 2.epiſt.1.
Funera ſuprema. Ouid. 3. Metamorph.
Honores ſupremi, Funeralia. Ouid.ad Liuiam.
Hora ſuprema.Tibul. lib.1. eleg.1
Ignis ſupremus, Rogus. Ouid.1.Amor. eleg.15.
Iter ſupremum carpere, E vita emigrare. Horat.2. Carm. ode 17.
Suprema iudicia. l.25. § 1.De liber.& poſth.
Manum ſupremam imponere bellis. Ouid 1.de Remed.
Officia ſuprema,Quæ morienti exhibentur. Taci.lib.5.Quod ſupremis in matrem officiis defuiſſet.
Salus ſuprema.Virg 12. Æneid.
Sole ſupremo,Id eſt ſole occidente. Horat.1. epiſt.5.
Sors ſuprema, Vide SORS.
Supremæ tabulæ.l.1.§ pen.l.penul.§. planè. D. de ſecund.tabul.
Tempus ſupremum, Tempus mortis. Horat.1.Ser.ſaty.1.

¶ Supremus,Summus, altus,maximus.Suetonius, Verùm ſupremum cælum intuentem ſtupidum cubuiſſe. Terent. And.2.1,
Prò ſupreme Iuppiter.

Montes ſupremi, Summi, altiſſimi.Virg. 4. Geor.
Macies ſuprema. Virg.3. Æneid.
Supremum ſupplicium.Cic.2.de Leg. Inceſtum Pontifices ſupremo ſupplicio ſanciunto: Id eſt,maximo.
Supremam dicere. Plautus,
Mater ſupremam mihi tua dixit, domum ire iuſſit. Hoc è iudiciorum conſuetudine à Comico dictum eſt, Nam poſteaquam præco ſupremam dixerat,dimittebatur iudicum conſeſſus, vt à Donato annotatum eſt, quod hîc Plautus imitatur.Mater, inquit, ſupremam dixit tempeſtatem,& illicet pronuntiauit,domúmque ire iuſſit, Ex Turnebo.

¶ Ordinare ſuprema ſua, Condere teſtamentum. Modeſtinus in l. Caius Seius. D. De pignor. actione.

¶ Suprema alicuius, Sub. facta: hoc eſt Supremum vitæ tempus. Plin.lib.16.cap.44. Circa ſuprema Neronis principis.

Suprema,pro morte. Tacit.lib.3.Poſt celebre carmen,quo Germanici ſuprema defleuerat.

Soluere alicui ſuprema,pro Parentare.Tacit.lib.1.

Supremò, Aduerb.{ ὑπέρτατα } Plin.lib. 11. cap. 53, Eadem commeabat, ab eo recens aſſiduè,exitura ſupremò. De anima ſiue habitu animalium.

Supum, antiqui dicebant, quem nunc ſupinum dicimus, ex Græco videlicet,pro aſpiratione, ſ ponentes literam.vt quũ iidem ὕλας dicunt,& nos ſyluas:item ἕξ ſex ἑπτὰ ſeptem. Huius vocabuli meminit & Lucilius,
Si verò das quod rogas,& ſi ſuggerit ſupùs.Feſtus.

Sura, ſuræ, { γαστροκνημία } Poſterior pars cruris, vel tibiæ carnoſa quæ tantùm homini ineſſe dicitur:reliqua enim omnia animalia habent crura ſine ſuris. Plaut. Pſeud.20. -ſuram vbi
Aſpicias,ſcias eum poſſe gerere craſſas compedes. Cic. 4.Tuſcul.
- ſura ac pulmonibus ſiſto.Ex Lucilio.

Tumentes ſuræ.Horat Epod.8.
Teretes ſuræ.Horat.2.Carm.ode 4.
Teretes ſuræ clementer extantes, ſenſimque tenuatæ, Lactantius De opific.dei,cap.5.

¶ Sura,pro toto crure aliquando accipitur. Virg.1.Æneid.
Purpureóque altè ſuras vincire cothurno.
Euincta ſuras cothurno. Virg. eclog.7.
Decoratam lumine ſuram
Erigit. Cic in Arato.

¶ Suræ,pro ocreis quibus induuntur ſuræ. Iuuen. ſaty.15.
Calceus, & grandes magna ad ſubſellia ſuræ.

SVRAE,populi ſunt in India,quos commemorat Plinius lib.6.cap.20.

Surculus, Surculaceus, Vide SVRVS.

SVRDAONES ſunt populi in Hiſpania. Plinius lib. 3. cap. 3. Ilerdenſes Surdaonum gentis,iuxta quos Sicoris.

Surdus, Adiectiuum, { κωφός } Qui habet aurium meatus obtuſos:ab aurium ſordibus,quæ in duritiem verſæ, marmora aurium dicuntur, nec ſinunt audire.Et tam paſſiuè quàm actiuè dicitur. Nam ſurdus & qui non audit & qui non auditur dici poteſt.Teren.And.3,1,
Vtinam aut hic ſurdus, aut hæc muta facta ſit.

Vocum varietates aut modos noſcere non poteſt ſurdus. Cice. 2. de Diuinat.
Æquoribus ſurdior. Ouid.13. Metam.in cantilena Polyphemi.
Freto ſurdior. Mare enim non audit precantes. Ouid.epiſt.8.
In re aliqua eſſe ſurdum.Cicero 5.Tuſcul. In illis linguis quas nõ intelligimus,quæ ſunt innumerabiles, ſurdi profecto ſumus.
Ad munera ſurdus,Qui non mouetur muneribus. Ouid. epiſt. 7.
¶ Aures ſurdæ. Ouid.3. Amor.eleg. 6.
Buccina ſurda, Quæ non auditur. Iuuen. Saty.7.
Surdum diſcrimen figurarũ.Plin. li. 35.cap.2, Ærei ponuntur clypei,argenteæ facies ſurdo figurarum diſcrimine, ſtatuarum capita permutantur, vulgatis iampridem ſalibus etiam carminum, adeò materias malunt conſpici omnes, quàm ſe noſci.
Fluctus ſurdi.Ouid.epiſt.17.
Fores ſurdas tondere. Ouid.1. Amor. eleg.6.
Gratia ſurda officij.Ouid.2. de Ponto, eleg.6.
Non erit officij gratia ſurda tui. Id eſt non tacebitur à me gratia officij tui. Fauor tuus erga me,intelliget gratitudinẽ meam. Intelliget ſe laudari à me.
Herbæ ſurdæ à Plinio dicuntur,ignobiles,& quarum nomina ſæpe non audiuntur,lib.22.cap.2.
Surda ſit oranti tua ianua,laxa ferenti. Ouid.1.Amor.eleg.8.
Ictus ſurdi. Plin.lib.19.cap.1.
Iudex ſurdus.Cic.pro Fonteio. Profectò ſatis erit id quod dixi antè, non ſurdum iudicem huic muneri atque officio præeſſe.
Littora ſurda.Propertius lib.4.eleg.12.
Locus ſurdus. In quo vox facilè & clarè non vagatur. Vitru. li.5.

Mens surda. Ouid.9.Metam. ad finem fabulæ Byblidis.
Nomen surdum, Ignobile, non clarum. Sil.lib.8.
Posteritas surda. Curtius lib. 5. Nulla erit tam surda posteritas, nulla tam ingrata fama, quæ non in cælum vos debitis laudibus ferat.
Res surdæ. Plin. lib. 20. in Procemio.
Saxa surda mouere blanditiis. Ouid.3.Amor.eleg.6.
Verbere surdo cædit hominem mens conscia sceleris. Iuuenal.Saty 13. Vide VERBER.
Vota surda, A diis non exaudita. Persius Saty. 6.
¶ Surdum, cuius odor non sentitur. Pers. Saty.6.
Ossa inodora dabit, seu spirent cinnama surdum.
Surdum, pro surdè. Hoc est, oleant & fragrent, aut spirent, & odorem emittant qui vix sentiatur.
¶ Surdus, ad visum etiam refertur. Plin. lib.37. cap.5. Ad hoc quibusdã intercurrit vmbra, surdúsque fit colos, qui improbatur etiam dilutior.
¶ Surdus, cum genitiuo. Col.lib. 3.cap.10. Idque nobis poëta velut surdis veritatis, indulget dicendo. Id est qui veritatem non statim admittimus.
¶ Surdis etiam rerum sua cuique sunt venena, ac minimis quoque. Plin. lib. 24. cap.1. Hoc est, inter res etiam surdis, &c.
Res surdæ. Plin.lib.20.in Proœm. Odia amicitiæque rerum surdarum ac sensu carentium.
Surdaster, surdastra, surdastrum, { ὑπόκωφος } Significat diminutionem surditatis: non enim est planè surdus is qui surdaster dicitur, sed est, vt ita dicam, surdulus. Cic.5.Tuscul. In surditate verò quidnam est mali? Erat surdaster M. Crassus. Sed aliud molestius, quòd malè audiebat, etiamsi, vt mihi videbatur, iniuria.
Surditas, penult prod. surditatis, fœm gen. { κώφωσις. } Cic. in superiori exemplo.
SVRENA, Parthorum imperator. Vide in dictione SINNACA.
SVRENA, Varroni nomen est conchilij. Vernacula, inquit, ad similitudinem, vt surenæ, pectunculi, vngues. Plura de hoc nomine vide apud Turnebum.
Surgo, surgis, surrexi, surrectum { ἀνίστημι, ἐγείρομαι, ἀναθορῶ } surgere, neutrum verbum, à sursum & rego, propriè significat erigi. Plaut. Asin 16, Surge amator. Terent. Eunuch.4 5,
Postquam surrexi, neque pes, neque mens satis suum officium facit.
Ille multo ante lucem surrexit. Cic.2.de Inuent.
Ego potissimùm surrexi, qui non sum cum iis qui sedeant comparandus. Cic.pro Rosc.Amer.
Surgere è lecto, surgere à mensa, aut ab alio loco. Terent.Adelph. 4.1. Plaut.Pseud.5. Cic.3.Verr. Qui auspicato à Chelidone surrexisset.
Surgere de cathedra. Martial.lib.11.
De cœna surgere. Horat 2. Serm. saty.2.
Surgit humo pigrè. Ouid 2 Metam.
Surgere sella. Salust.lib.5.hist.
Surgere de sella. Cic 6.Verrin. Quum ad Prætorem in ius adissemus, &c. antequam verbum facerem, de sella surrexit & abiit.
Solio aureo surgit Iuppiter. Virg.10.Æneid.
Strato surgere. Virg.3.Æneid.
Surgere ex accusatorum subselliis Cic.pro Flacco.
E thalamo surgere. Propert.lib 2.eleg.16.
Toro surgere. Ouid.9.Metam.
De toro surgere. Propert.lib 2.eleg.27.
Surgere maturè. Cic.4. Verr. Iste postero die manè, cùm multo maturius, quàm vnquam anteà surrexisset, iudices citari iubet.
Properanter surgere. Silius lib.7.
Surgere cubitu. Cato cap.5.
De nocte surgere. Horat.1.epist 2.
Ad aliquem surgere. Ouid.13.Metam.
Ad dicendum surgere. Cic.2.de Orat.
Surgere ad respondendum. Cic.pro Cluentio, Hic ego cùm ad respondendum surrexi, qua cura dij immortales, qua solicitudine animi, quo timore?
Ex humili surgere. Propert.lib.2.eleg.11.
In arma surgere. Sil.lib.7.
In hastam surgere. Stat.1.Achil.
In somnos surgere. Valer.5.Argon.
Surgitur in somnos, séque ad sua lumina flectunt. Id est surgunt vt abeant ad dormiendum.
Semel cecidi sciens, vt honestissimè surgere possem. Cicero 12. Philipp.
Ædificia surgere dicuntur, quum sensim eminent, & in altum attolluntur. Plin.epist.266. Multo depressior est ædes eo opere quocum maximè surgit. Virg 1 Æneidos,
-surgentémque nouæ Carthaginis arcem.
Æquora surgunt. Virg.3.Æneid.
Aqua surgit in modum tumuli. Ouid.1.Trist.eleg.10.
Aræ surgunt de cæspite. Sil.lib.7.
Astra ignea surgunt. Virg.4.Æneid.
Surgentibus astris, Superueniente nocte. Virg.1.Georg.Seruius.
Aurora surgit. Virg.1.Georg.
Ceruus surgens in cornua. Virg.10.Æneid. Id est crescens, cornibus eminens. Seruius.
Culmi surgentes in segetem. Lucan.lib.6.
Dies surgens in medium, Accedens proximè ad meridiem. Lucanus lib.4.
Fontes surgentes, Id est scaturientes. Vide FONS.
Fruges nitidæ surgunt. Lucret.lib.1.
Frutex surgit in altitudinem. Colum.lib.6.cap.23.
Herbæ surgunt, dum crescunt. Colum.lib.9.cap.4. ex Virgilio.4. Georgicorum,
Surgentes atterat herbas.
Homo surgere dicitur, quando crescit. Virg.lib.4.Æneidos,
Ascanium surgentem, & spes hæredis Iuli
Respice. Ibidem 6.
Ignis surgit. Ouid.4.de Ponto, eleg.9.
Iræ altius surgunt. Virg.10.Æneid.
Limina surgunt gradibus Virg.1.Æneid.
Luna surgens. Tacit.lib.19.
Mare surgit. Ouid.15 Metam.
Messis surgit. Virg.1.Georg.
Mœnia surgunt Virg.1.Æneid.
Opus surgit. Propert.lib.4.eleg 1,
Roma faue, tibi surgit opus.
Pagina surrexit primo versu. Ouid.1.Amor.eleg.1.
Partes surgentes. Tacit.lib.19.
Pilus surgit, Vide SVBVRO.
Prælia surgunt acerrima. Ouid.ad Pisonem.
Pugna aspera surgit. Virg.11.Æneid.
Regna surgunt. Virg.4 Æneid.
Rumor surgit. Tacit.lib.18.
Sententia surgit animo, Oritur. Virg.1.Æneid. Translatio est corporis ad animum. Seruius.
Sol surgens. Virg.12.Æneid.
Telluris in altum surgentis tumulus Lucan lib.3.
Venti surgere dicuntur, quum flare incipiunt. Virg.lib.3.Æneid.
- & fando surgentes demoror Austros? Idem 3.Æneidos,
Prosequitur surgens à puppi ventus euntes. Sicut è cõtrario quando flare desinunt, Ponere ac residere dicuntur.
Vesper surgens. Horat.2.Carm.ode 9.
Sensim surrexit virga per glebas. Ouid.4.Metam.
¶ Surgitur. pen.corr. Impersonale. Iuuen.Saty.4,
Surgitur & misso proceres exire iubentur Concilio,
¶ Surrexe, pro Surrexisse. Horat.1.Serm.saty.9,
-huncecine solem
Tam nigrum surrexe mihi.
Manè surgendum cras. Horat.1.Serm.saty.6.
Surio, suris, surire, Vide Subo.
Surpiculus, surpiculi, pen. corr. m.g. { σπαρτίον } Vimen, canistrum, cistellula quæ è scirpis fieri solet. Propert.lib.4.eleg.2,
Surpiculis medio puluere ferre rosam. Colum.libro 10,
-cano iam vimine textum
Surpiculum ferrugineis cumulate hyacinthis. Plaut.Capt.13.
Eis ora ego verberabo surpiculis piscariis. Opinor vbique scribendum Scirpiculus per Sc. Vide SCIRPVS.
Surregit, & Sortus pro surrexit, & quasi possit fieri surrectus, frequenter posuit Liuius. Paulus ex festo.
Surremit, sumpsit, inque manu surremit hastam. Paulus ex festo.
SVRRENTVM { σύρεντον } Campaniæ oppidum, quod alio nomine dicitur Petræ Sirenum. Nunc vulgò *Sorrento*, vt scribit Oliuarius in Melan. Plin. lib. 3. cap.5. Surrentum cum promontorio Mineruæ Sirenum quondam sede. De eo & Virg.5 Æneid. De hoc & reliquis Cãpaniæ locis Plin.lib.3.cap.5.& Strabo lib.5.
Amœnum Surrentum. Horat.1. epist.28.
Surrentinus, pen. prod. Adiect. { συρεντῖνος } vt colles Surentini. Colu. lib.3.cap,2.
Palmite Surrentino generosi colles. Ouid.15. Metamor.
Prætoria Surrentina. Stat. 2.Sylu.2.
Vina Surrentina. Plin.lib 23. cap. 1. Horat. 2. Ser.saty.4.
Surrepo, Vide SVBREPO.
Quies surrepsit ocellis. Ouid. 3. Fast.
Surrigo, surrigis, pen. correp. surrexi, surrectum, { ἐξανίστημι } surrigere, Susum vel sursum erigere: quo verbo vtuntur rustici, quum tritæ fruges ad ventilandum in areis eriguntur. Virg.4.Æneid.
Tot linguæ, totidem ora sonant, tot surrigit aures. Liu.7.ab Vrbe, Romanus mucrone surrecto, quum scuto scutum imum perculisset &c. Vide SVBRIGO.
Surripio, surripis, pen. corr. surripui, surreptum { ὑφαρπάζω, ἐκλέπτω, ὑφαιρέω } surripere, Latenter rapere, seu suffurari. Plaut. Asin.16.
Surripiam in deliciis pallam quam habet. Idem Pœn. 16.
-qui filias dicas tuas,
Surreptásque esse paruuulas Carthagine. Idem Menæh. 5.
-nimio ego hanc periculo
Surripui hodie meo animo, ab Hippolyta subcingulum. Vide SVRRIPIO.
In vita sibi quenque petere quod pertineat ad vsum, nõ iniquum est, alteri surripere, ius non est. Cic.3. Offic.
Aliquid ex priuato surripere. Cic 2. de Inuent.
Surripere alicui operam. Plaut. Amph.6,
Clanculum abij à legione: operam hanc surripui tibi. Hoc est, clàm aufugi, vt tibi hanc operam traderem. Idem Casin.22,
Cupio illam operã seni surripere. Id est, præuenire eum in hac re.
Basia surripere. Catul.ad Iuuentium,94.
Diem surripere. Ouid.4.De Ponto eleg.2. Surripimus diem quum vacamus rei alicui iocosæ, vt dies elabatur.
Crimina sunt oculis surripienda patris. Ouid. epist. 11.14. Id est cauendum est ne pater hæc rescisceat.
Aliquem captiuum ex alicuius custodia surripere. Cicero pro Domo sua.
Surripere se alicui, Distrahere se ab alicuius conspectu. Plautus Menæh.11.
¶ Surpite, pro surripite. Horat. 2. Serm. saty 3.
- vnum me surpite morti.
Surpuerat, pro surripuerat. Horat. 4. Carm.ode,13,
Quæ spirabat amores,
Quæ me surpuerat mihi.
Surreptus { ὑφαρπασθεὶς } Partic. vt Parma surrepta. Cic.14.Philip.
Surreptitius, { ὑφαρπαστὸς } Adiectiuum, Quod clàm fit, siue factum est & surre-

& surreptum. Plaut.Casina.4,
Inter nos amore vtimur semper surreptitio.
Surrogo, surrogas, pen.corr. { ἀντικαθίστημι } surrogare, Sufficere, Substituere. Quintilianus, Quùm defuncto patruo in eius locum surrogatus fuisset. Vide SVBROGO.
Surrogatio, surrogationis { ἀντικατάστασις } Verbale, Substitutio.
Sursum, Aduerbium { ἄνω } Notæ significationis: superiorem enim partem vel locum aut regionem denotat. Terent. Adelph.4.2,
Præterito hac recta platea sursum. Plaut.Milit.16,
Non tu scis, quum alto ex puteo sursum ad summum descenderis, &c.
Sursum ferri. Lucret.lib.2.
Nares & quòd omnis odor ad supera fertur, rectè sursum sunt. Cic.2.de Nat.deor.
Sursum deorsum cursitare. Terent.Eunuch 2.2. Cicero 2.de Natura deorum.
Sursum versum aut versus, Id est versus superiorem locum, aut partem aëris vel loci. Cic.in Partitionibus Orat. Et idem quasi sursum versus retróque dicatur. Cato de Re rust. cap.32, Vites propages in sulcos sursum vorsum, quoad eius facere poteris facito vti ducas.
Surus { φρύγανος } Antiquis palus dicebatur. Festus, Surum dicebant ex quo per diminutionem fit surculus. Ennius,
Vnus surus surum ferret tamen defendere possent. Nonnulli scribunt duplici rr, surrus, fortasse scribendum surcus.
Surculus, surculi, pen.corr masc.g. { φρυγανίσκος, βλάστημα } est in ramis quod simplex oritur, & frondes gerit, quale est præcipuè germen annotinum, Græcis autem κλάδος dicitur, detrahitúrque interdum & resecatur ab arbore, ad alias rursus producendas. Varro de Re rust.lib.1.cap.40. Est altera species ex arbore in arborem inserendi, nuper animaduersa in arboribus propinquis. Ex arbore enim, è qua quis vult habere surculum, in eam quam inserere vult, ramulum traducit, & in eius ramo præciso, ac diffisso implicat, &c. Plin.libro 10.cap.2, Senescentem casia thurísque surculis construere nidum. Virg.2.Georg.
Inserere vel serere surculum. Quintil.lib. 6.cap.3. Cicero 2.de Oratore.
Vsurpare possessionem amissam surculo defringendo. Cicero 3. de Oratore.
Surculo, surculas, pen.corr. { φρυγανίζω } surculare, Surculos ramis vel caudicibus adimere, vt altius crescant, & vberius à terra nutrimentum accipiant. Colum.lib.5.cap.9. Atque etiam rigandæ sunt plantæ quum siccitates incesserunt, nec nisi post biennium ferro tangendæ: ac primò surculari debent, ita vt simplex stylus altitudinem maximi scrobis excedat. Legitur & sarculari.
Surcularius, Adiectiuum { φρυγανιστής. } Plin.libro 11.cap.26.de cicadis, Quidam duo alia genera faciunt earum: surculariam, quæ sit grandior: frumentariam, quam alij auenariam vocant. Apparet enim simul cum frumentis arescentibus. Id est, quæ in surculis viuit: siue quæ eo tempore apparet quum arbores surculos suos emittunt vel trudunt.
Surcularius ager. Varro 1.de Re rust.cap.2.
Surculosus, pen.prod. Adiect. { φρυγανώδης } Quod surculis abundat. Plinius, Ramis hyssopi surculosiam.
Surculosè, pen.prod. Aduerbium { φρυγανωδῶς } Per singulos surculos, sensim vel paulatim. Plin.lib.18. cap.16. Arescit surculosé.
Surcularis, & hoc surculare, pen.prod. { φρυγανοτόκος. } Colum lib.3.cap. 11, Consyderandum est, antequam pastinemus, surcularis nécne sit terra: idque facillimè exploratur per stirpes quæ sua sponte proueniunt.
Surculaceus, Adiect. { φρυγανώδης } Quidam est surculi simile, quod tamen surculus appellari iure possit. Plin.lib 19.cap.7, Surculacea in folliculo sunt raphano, sinapi, rapo. Sub. semina.
Sus { ἄνω } pro Sursum accipitur in compositione, vt Suspicio.
Sus, suis { σῦς, ὗς, χοῖρος } gen.com. secundum Priscianum, Porcum & porcam significat. Plin. lib.8.cap.5.1, Sues ferè semel anno gignunt. Cic.5.de Finib. In quibus non corporum solùm, vt in suibus, sed etiam animorum.
Anginæ suum. Plin.lib.8.cap.51. Obnoxium genus morbis, anginæ maximè & strumæ.
Amica luto sus Horat 1 epist.2.
Fulmineus sus Stat.2.Achil.
Grandinosi sues, *Pourceaux sursemez, Ladres*. Aristoteles, vt quidem vertit Gaza, De animalibus lib 8.cap.21. Grãdinosi autem fiunt sues, quorum crura, & collum & armi carne constant humidiore, quibus partibus vel grandines plurimæ innascuntur. Caro dulcior est, si grandines habet paucas: sed si multas, humida valde & insipida est. Facilè qui grandent cognoscũtur: parte enim linguæ inferiore grandines habentur, etsi setam dorso euellas, cruorem in radice pili euulsi videris. Pedibus etiam posterioribus constare non possunt, qui grandent. Carent grandine quum adhuc lactent. Tolluntur grandines tipha, quæ vel in cibatu vtilis est.
Horrens. Lucret.lib.5.
Horridus. Virg 4.Georg.
Inualida, Vide INVALIDVS.
Ingens. Virg.3 Æneid.
Lætus glande. Virg.3.Georg.
Lanigera sus. Claud.in lib. de nuptiis Honorij & Mariæ,
Continuò sublime volans, ad mœnia Gallis
Condita, lanigeræ suis ostentantia pellem
Peruenit. Quo in loco nonnulli libri corruptè habent lanigeris ouis. Est autem periphrasis vrbis Mediolani. Sidonius Apollinaris lib. epist.7.ad Volusianum,
Rura paludicolæ temnis populosa Rauennæ,
Et quæ lanigero de sue nomen habet. Quum enim Gallis consilium foret vrbem condere, ferunt effosso solo inuentam suem dimidiatim lanatam: à quo portento Mediolanum esse mox nuncupatum.
Lutulenta. Horat.2.epist.2.
Immundi sues. Virg.1.Æneid.
Magnorum suum horrentia terga. Virg.1.Æneid.
Sicci terga suis rara pendentia crate. Iuuen.Saty.11.
Vulgaris sus, vt opponatur apro. Plin.lib.28.cap.15.
Vulnificus sus. Ouid.8.Metam.
Anima pro sale data est sui. Cic.2.de Nat.deor. Sus verò quid habet præter escam? cui quidẽ ne putresceret, animam ipsam pro sale datam dicit esse Chrysippus.
Docebo sus (vt aiunt) oratorem illum. Cic 2.de Orat. Vide Chiliadas Erasmi, Sus Mineruam.
Sus Mineruam, in prouerbio est, vbi quis id docet alterum, cuius ipse inscius est, quam rem in medio, quod aiunt, positam Varro & Euhemerus ineptis mythis inuoluere maluerunt, quam simpliciter referre. Festus.
Suarius, Adiectiuum, Suarius negotiator. Plin.lib.7.cap.12.
Forum suarium. Vlpian.in l 1 §. Cura carnis. D.de officio præfecti vrbi. Cura carnis omnis, vt iusto pretio præbeatur, ad curam præfecturæ pertinet, ideo & forum suarium sub ipsius cura est.
¶ Suarius, Substantiuum, Custos suum. Plin.lib.8.cap.51. Compertum agnitam vocem suarij furto abactis, mersóque nauigio inclinatione lateris vnius remeasse.
Suinus, suina, suinum, pen.prod. { ὑϊκὸς } Quod est suis. Varro lib.2.cap. 4. Hic enim conciliator suinæ carnis datur populo. Vetus exemplar habet suillæ.
Suillus, Adiect. { ὑϊκὸς } Diminut. à suinus. Plin.lib.8.cap.52. At in Arabia suillum genus non viuit in vllo genere. Liu.2.bell.Pun. Ex suillo, ouillo, caprino grege, &c.
Suillum genus inuisum Veneri prodiderunt poëtæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem diligebat Dea. Quidam autẽ quod immundissimi sint sues ex omni mansueto pecore, & ardentissimæ libidinis, ita, vt opprobrium mulieribus inde tractum sit, cum subare, & subire dicuntur. Festus.
Suile, pen. prod. n.g { συοστασία } Stabulum suum. Colum.lib.7.cap.9.ad finem diligens autem porculator frequenter suile conuerrat, & sæpius haras. Vide HARA.
Susa. Susæ, & Susa, Susorum, { σοῦσα } Oppidum & metropolis Persidis in Susia quæ Persiæ est pars: à Suso fluuio sic vocata. Propertius lib. 2. eleg.14,
Nota tot Achæmeniis armantur Susa sagittis,
Spicula quot nostro pectore fixit amor. Hæc Vrbs (vt scribit Plin. lib. 6. cap. 27.) à Dario Hysdaspis filio condita fuit. Ibi fuit regia Cyri, lapide candido & vario, columnis aureis & lacunaribus, gemmísque distincta, cæli continens simulachrum, stellis micãtibus insignitum, & incredibilia multa. Ibi Asuerus conuiuium maximis diuitiis & deliciis copiosum celebrauit.
Pharetrata Susa. Claud.de bello Gildon.7.
SVSIANA, Susianæ: vel Susiane, Susianes, pen.prod. { σουσιανὴ } Regio in Perside Plin.lib.6.cap. 27, Susianem ab Elymaide disterminat amnis Eulæus, ortus in Medis: medióque spatio cuniculo conditus, ac rursus exortus per Mesobatenen lapsus: circuit arcem Susorum ac Dianæ templum augustissimum illis gentibus.
SVSIANI, pen.prod { σούσιοι } Qui Susianen incolunt. Plin.lib.6.cap.27, Susianis Orientem versus iunguntur Cossæi latrones.
Susinus, penult. correpr. Adiectiuum, { κρίνινος } Quod ex susis siue liliis factum est. vnde & vrbem Persidis à liliis, quorum ibi magna est copia, nomen habere scribit Stephanus. Susa enim Persæ vocant lilia. Hinc oleum susinum. Plin.lib. 13. cap.1, Susinum tenuissimum omnium est. Constat ex liliis, balano, calamo, &c.
Suscio, suscis, susciui, suscitum, { ἴσημι } suscire, Idem quod scire. Plaut. Menæh.9,
Eho Messenio accede huc. MES. quid negotij est susciri?
Suscipio, suscipis, pen.corr. suscepi, pen. prod. susceptum, { δέχομαι, ἀναδέχομαι, ὑποδέχομαι, παραδέχομαι, ἐπιχειρέω, ἀντιλαμβάνω } suscipere, A susum vel sursum, quasi sursum capere.
¶ Suscipere, tam ad animum, quàm ad corpus refertur. vt, Suscepi onus, suscepi voluptatem, suscepi curam. Variísque nominibus iungitur, & significat capere.
Actiones periculosas suscipere. Cic. 1. Offic.
Æs alienum amicorum suscipere. Cic.2.Offic. Qui suis facultatibus, aut captos à prædonibus redimunt, aut æs alienum suscipiunt amicorum.
Aliquem suscipere & tueri: Hoc est amplecti & defendere. Cice. ad Tironem, lib.16.11. Ego autem Varroni quem cùm amantissimum mei cognoui, tum etiam valdè tui studiosum, diligentissimè commendaui, vt & valetudinis tuæ rationem haberet, & nauigationis, & totum te susciperet, ac tueretur.
Authoritatem. Cic. pro Cælio, Redeo nunc ad te Cæli vicissim: ac mihi authoritatem patriam, seueritatémque suscipio.
Authoritatem in Rempub. Cic 7.Verr. Verres ille vetus proditor Consulis, translator quæsturæ, auersor pecuniæ publicæ, tantum sibi authoritatis in Rep. suscepit.
In amicitiam suscipere. Liu 7.ab Vrbe.
Bellum Cic.2 de Legib. Sequitur enim de iure belli, in quo & suscipiendo & gerendo, & deponendo, ius vt plurimum valet. Idem 2.de Diuin. Non suscepisset bellum ciuile Cæsar.
Bellum suscipitur cum gente feroci. Ouid.24.Metam.
Casum suscipere. Cic 2.de Finib. Nec tamen sua superiora illa tam magna, nec tam præclara ducebat, quàm illum vltimũ casum, quem propter fidem constantiámque susceperat.
Causam alicuius. Cic.2.Verr. Suscipe causam iudiciorum, suscipe causam seueritatis, integritatis, fidei, religionis, suscipe causam Senatus, vt is hoc iudicio probatus, cum Pop.Rom. & in laude & in gratia esse possit.

Causam contra aliquem suscipere.Quintil.lib.6.cap.1.
Causam suscipere mandati.Ouid.2.de Ponto,eleg.2.
Cicatrices pectore aduerso suscipere.Quintil.lib.2.cap.15.
In ciuitatem suscipi,Ciuem fieri, & inter ciues numerari, aut ciuitate donari.Cic.2 de Legib.Ego mehercule & illi & omnibus municipibus duas esse censeo patrias: vnam naturæ, alteram ciuitatis: vt ille Cato quum esset Tusculi natus,in populi Rom.ciuitatem susceptus est.
Cogitationem de re aliqua,id est Cogitare.Cic.ad Attic.lib.9.177, De his rebus rogo vos vt cogitationem suscipiatis, id est cogitetis. Idem 2.Philipp. Attende enim paulisper, & cogitationem sobrij ad punctum temporis suscipe.
Cogitationem quidnam sit agendum. Cic. ad Attic. lib. 14 318, Quæris vt suscipiam cogitationem quidnam istis agendum putem.
Consilium.Plin.epist.22.
Consuetudo suscipit. Cic.2.de Nat.deor.Suscepit autem vita hominum,consuetudóque communis, vt beneficiis excellentes viros in cælum fama ac voluntate tollerent.
Consulatum.Plin.in Paneg.130.
Constantiam.Cic.ad Attic.lib.3 66.
Crimen aliquod suscipere, Agnoscere, confiteri. Cic.pro Rabirio perduel.reo,Ego autem, si mihi esset integrum, susciperem crimen hoc,agnoscerem,confiterer.
Crimen suscipere,vel suscipere crimen defensione.Plin.epist.190. Criménque quasi in medio relictum, defensione suscipiunt. Cic. pro Sylla,Neque enim istorum facinorum tantorum,tam atrocium crimen Iudices P.Syllæ persona suscipit.
Crimen culpæ suscipere. Cic 7.Verr. Tibi vni parcam, & totius istius culpæ crimen vituperationémque inconstantiæ potius suscipiam, quàm aut in te sim crudelis, aut tot tam graues testes viuos incolumésque esse patiar.
Culpam. Cic pro Cluentio, Cæterísque huiuscemodi ordinis non fecerunt idem quod nunc Cluentius, vt aliquid culpæ suscipere se putarent recusando,sed apertissimè repugnarunt.
Curam.Colum.lib.2.in Præf. Vt ne lanificij quidem curam suscipere dignentur,&c.
Curam & cogitationem alicuius rei suscipere. Balbus Ciceroni in epist.ad Attic.lib.8.168.
Curationem & quasi dispensationem regiam suscepisset.Quintil. lib.4.cap.2.
Tenere cursum,quem à prima ætate susceperis.Cic.pro Planc.
Defensionem.Cic.ad Lucinium,lib.5 8,Quæ à me suscepta defensio est te absente dignitatis tuæ, in ea iam ego non solùm amicitiæ nostræ,sed etiam constantiæ meæ causa permanebo.
Errorem & superstitionem suscipere.Cic.2.de Diuin.
Executionem eius negotij libens suscepit.Tacit.lib.3.
Exercitationem. Cic.1. de Finib. Quis nostrum exercitationem vllam corporis suscipit laboriosam, nisi vt aliquid ex ea commodi consequatur?
Exilium,Pati.Cic. Ante quàm iret in exilium, Neque enim mors miseranda est quæ ob Remp.capitur, neque exilium turpe quod virtute suscipitur.
Facinus in se. Cicero pro Cluentio. Id est admittere, Quo tandem habitus metu adductus, tantum in se facinus suscipere conatus est?
Fidem.Plin.epist.220. Quas partes impleturum te secundum susceptam fidem confido.Id est secundum quod promisisti.
Fraudem suscipere.Cic.in Pisonem.
Imperium suscipere.Ouid.4.de Ponto,eleg.9.
Inimicitias suscipere.Cic.1.Offic.Nam aut inimicitias, aut laborem,aut sumptus suscipere nolunt.Terent.Hecyra,2.1,
Cum puella anum suscepisse inimicitias non pudet?
Inimicitias propter alicuius salutem suscipere. Cicero de Arusp. respon.
Inimicum aliquem suscipere.Brutus Attic.17,Qui valentissimum Antonium suscipere pro Rep.non dubitauit inimicum?
Iniquitatem. Cic.in Parad. Hereditatis spes, quid iniquitatis in seruiendo non suscipit?
Inuidiam & odium. Cic.1.de Inuent. Quibus rebus tantum odij atque inuidiæ suscepit eloquentia, vt homines ingeniosissimi, quasi ex aliqua turbida tempestate in portum, sic ex seditiosa & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.
Iter.Cic.ad Atticum,lib.4.84.Iter Asiaticum puto tibi suscipiendum fuisse.
Iudicium suscipere.Vlpian.in l.1.§.Apud Iulianum.D.Depositi.
Laborem aliquem Lucret.lib.3.
Labores & dolorem pro patria. Cic.1. de Finib. Sed vt omittam pericula,labores,dolorem etiam,quem optimus quisque pro patria & pro suis suscipit, vt non modò nullam captet, sed etiam prætereat omnes voluptates, dolores denique quosvis suscipere malit quàm deserere vllam officij partem.
Laborem & periculum pro salute alicuius suscipere. Cicero pro Murena.
Legationem.Cic.12.Philip. Admirabantur boni viri, accusabant amici,quòd spe pacis legationem suscepissem.
Liberos suscipere,Procreare.Cic.5.Verr.Susceperas enim liberos non solùm tibi sed etiam patriæ. Idem 7.Verrin. Qui à parentibus spe nostri imperij, nostræque æquitatis suscepti, educatíque sunt.
Liberos ex cuiuspiam filia suscipere.Cic.3.Philipp.
Maculam suscipere,Concipere. Cic.pro Lege Manil.Delenda est vobis illa macula Mithridatico bello superiore suscepta.
Maculam imperio. Cic.pro Fonteio, Magna mehercule causa Iudices absolutionis cum cæteris causis hæc est, ne qua insignis huic imperio macula atque ignominia suscipiatur.
Mandatum suscipere. Caius in l. Si quis alicui.§.Qui suscepit.D.

Mandati vel contrà.
Famulæ suscipiunt collapsa membra.Virg.4.Æneid.
Miseriam voluntariam. Cic.3.Tusc.Si verò ne futurum quidem sit,frustra suscipi miseriam voluntariam.
Munera suscipere sanguinei Martis.Ouid.2.de Remed.
Negotium sine mora suscipere.Cic.3.in Catil.
Multum negotij.Cic.5.Verr.
Negotia atque controuersias alicuius.Cic.pro Cecinna,Et ad Attic.lib.12.241,Quod ad Tironem de Terentia scribis, obsecro te mi Attice suscipe totum negotium.
Obiurgationem.Cic.Attic.lib.4.86.
Odium alicuius.Cic.ad Attic.lib.6.112, In quo, vt audio magnum odium Pompeij suscepistis.
Offensas in eligendo aliquo.Plin.epist 42.
Officia & partes pro aliquo.Cic.Appio,lib.3.10.
Onus.Cic.3.Offic.Suscepisti onus prætereagraue,& Athenarum, & Cratippi.
Onus atque munus suscipere & profiteri.Cic.1.de Orat.
Suscipis onus officij, quod te putas sustinere posse: quod minimè videtur graue iis qui minimè ipsi leues sunt. Cicero pro Rosc. Amerino.
Onus vrbis susceperat vna domus.Ouid.2.Fast.
Opus censorium obiurgandis moribus. Columella libro 12. in Proœm.
Parricidium.Cic.pro Cluent.Cæteri non videntur in singulis hominibus multa parricidia suscipere posse: Oppianicus inuentus est qui in vno corpore plures necaret.
Partes.Cicero Attico libro 3.61, Intelligóque multas partes meæ salutis & suscipere, & posse sustinere, neque vt ita facias rogandum esse.
Patrocinium rei alicuius,hoc est Eam defendendam. Cicero 3.de Orat.Ex illis autem quæ remanent,ea philosophia quæ suscepit patrocinium voluptatis,etsi cui vera videatur, procul abest tamen ab eo viro quem quærimus.
Periculum pro salute alicuius. Cic.pro Murena, Istuc me rogari oportet abs te, an te potius à me, vt pro mea salute laborem, periculúmque suscipias.
Personam viri boni, Simulare. Cic.pro Cluent. Irridebatur hæc illius reconciliatio,& persona viri boni suscepta.
Pœnam dignam scelere. Cic. pro Lege Manil. Non modò adhuc pœnam nullam suo dignam scelere suscepit, sed ab illo tempore annum iam tertium & vigesimum regnat.
Profectionem. Cic.ad Quirites post reditum, Sin & ea quæ antè gesseram,cõseruãdæ ciuitatis causa gessissem,& illam miseram profectionem vestræ salutis gratia suscepissem,&c.
Res aliquas sibi gloriæ causa suscipere. Cic.pro Flac. Quod vereor ne Lælius ex his rebus,quas sibi suscepit gloriæ causa, putet aliquid oratione mea sermonis in sese aut inuidiæ esse quæsitum.
Reipub.suscipi. Cic.ad Brutum,14 Quod ipsum,si Rempub.cui susceptus es respicis tibi iam iamque faciendum est.
Sceleris aliquid suscipere.Catull.in Gellium,83.
Scelus in se suscipere, Idem significat quod Admittere in se facinus.Cic.11.Philipp.Miserior igitur qui suscipit in se scelus,quàm is qui alterius facinus subire cogitur.
Sermones suscipere.Quintil.lib.2.cap.15.
Simultates.Cic.ad Qu.fratrem,lib.1.1,Ex quibus nonnullas simultates cum magna mea lætitia susceptas habemus.
Turpitudinem suscipere. Cic 3 Philipp. Quod reliquum est, non est tertium:sed postremum omnium, maximam turpitudinem suscipere cupiditate vitæ.
Quod turpissimè susceperas,perseuerare & transigere non potuisti.Cic.pro Quint.
Vigilias discendi causa. Cic 5 de Fin. Qui etiam nunc agendi aliquid dicendíque causa propè contra naturam vigilias suscipere soleamus.
Voluntatem erga aliquem. Cic. 2.de Finib.Sed te, vt dignum est, tua erga me & erga philosophiam voluntate, ab adolescentulo suscepta,fac vt Metrodori tueare liberos.
Diis immortalibus ducibus, hanc voluntatem suscepi. Cicero 3. in Catilin.
Vota publica suscipere pro aliquo.Ouid.7.Metam.
Suscipere deo vota pro re aliqua vel pro aliquo, Vouere. Plin.in epist.252. Solennia vota pro incolumitate tua,qua publica salus cõtinetur,& suscepimus domine pariter,& soluimus,precati deos.Liu. 7.bell.Pun.Deos deásque precabantur vt illis faustum iter, fœlíxque pugna,matura ex hostibus victoria esset, & damnarentur ipsi votorum quæ pro iis suscepissent.
¶Suscipere, pro Excipere, & in vicem respondendi succedere. Virgilius 6.Æneidos,
Dicam equidem,nec te suspensum nate tenebo
Suscipit Anchises:atque ordine singula pandit.
¶Suscipi in lucem,pro nasci.Cic.de Arusp.resp.Eodem enim tempore,& suscipimur in lucem,& hoc cælesti spiritu augemur.
Suscipiendus, Participium {δεκτέος} vt Sacra solennia suscipienda. Lucret.lib 5.
Susceptus {δεδεγμένος} Aliud Particip. vt Fames vrbi suscepta. Claudian.1.in Eutrop.
Transigere susceptum negotium.Cic.pro Quintio.
Vindicta legis suscepta est tibi.Ouid.4.de Ponto,eleg.6.
Sempiternam pœnam sustinerem mea voluntate susceptam. Cic. post reditum ad Quirites.
Soboles suscepta mihi de te.Virg.4.Æneid.
Filius patri de nouerca susceptus est.Cic.3 Offic.
Susceptum,suscepti,n.g. {δεδεγμένον.} Ouid.11.Metamorphoseos,
-susceptáque magna labore
Crescere difficili. Hoc est incepta grandia.

Susceptio,

Susceptio,susceptionis, Verbale {ὑποδοχή, ὑπόδεξις, ἀντίληψις} Cic.3.de Fin.Sic ea quæ proficiscuntur à virtute,susceptione prima,non perfectione recta sunt iudicanda.
Susceptio causæ.Cic pro Murena. Et quoniam in hoc officio studium meæ defensionis ab accusatoribus,atque etiam ipsa susceptio causæ reprehensa est, antè quàm pro L. Murena dicere institutum, pro meipso pauca dicam.
Susceptor,oris, est qui lusoribus domi suæ ludendi dat locũ:qui suscepit. Vlpian.in l.j.De aleatoribus.Item notandum,quòd Prætor susceptorem verberatum quidem, & damnũ passum,vbicunque & quandocunque non vindicat.
Suscito,suscitas,pen.cor.{ἐγείρω, ἀνιστάω, ζωγρέω, ἀναζώω, πυρόω} suscitare. Plaut.Mostel.6,
Quis istic dormit? PHIL. Callidates. T. Suscita istum,Delphium.
Suscitare somno,è somno. Cic.4. Tusc. Noctu ambulabat in publico Themistocles, quòd somnum capere non posset, quærentibúsque respondebat, Milciadis trophæis se etiam somno suscitari. Plaut.Mil.10.
E quiete suscitare aliquem.Catul.ad Gellium 75.
Ignes extinctos suscitare. Amores remissos accendere. Ouidius 3.de Arte.
Ignes sopitos suscitare.Virg 5.Æn.
¶Suscitare,Impellere,incitare.Virg 12.Æneidos,
Æneas acuit Martem,& se suscitat ira. Idem,
Acrior ad pugnam redit,& vim suscitat ira.
Suscitare aliquem ad suum officium, Adhortari.Plaut.Rud.22.
In prælia suscitare aliquem.Virg.11.Æn.
Bellum ciuile suscitare.Brutus Antonio lib.11.3.
Crepitum suscitare pede.Propert.lib.2.eleg 4.
Pœnas suscitare alicui.Virg.4.Georg.
Qui nouam rationem suscitant, veteres maiorum obterunt laudes Cic.Antequam iret in exilium.
Suscitare fictas sententias,Commouere. Cic.1.de Diuin.Qui sui quæstus causa fictas suscitant sententias. Ex Ennio.
Testem contra aliquem suscitare.Cic.pro Rosc.Comœdo.
Vrbes attonitas suscitat.Valer.3.Argon.
Suscitabulum,suscitabuli,n.g.Quod alios suscitat.Varro,
Phœnicis adsum vocis suscitabulum,
Cantãtiúmq; gallus gallinaceus. Quibus versibus argutus quidã & canorus,se alios ad cantũ suscitare iactat,ac cantãtium se gallum gallinaceum dicit, quòd galli suo cantu totum diem lacessunt: se quoque idẽ esse Phœnicis vocis suscitabulum Est enim, vt è Plinio & Lactantio cõstat,Phœnicis modulatissimus cantus: etsi pro Phœnice Turnebus legit etiam fornicis, vt meretriculatum blandæ & melleæ voces intelligantur,versu tamen claudicante.
Susia,regio in Perside,Vide S V S A.
Susiana, {σουσιανή} prouincia Asiæ, (vt lib.6.cap.3.refert Ptolemæus) quæ à Septentrione terminatur Assyria,ab Occasu Babyloniæ adiacet,ab Oriente habet Persidem, à Meridie parte Persici sinus.Cuius ciuitates insignes Traiania & Susa, Vide S V S A.
Susinus,Vide S V S A.
Suspecto,suspectas,suspectare, Vide S V S P I C I O.
Suspectus,à suspicor venit,& à suspicio.Paulus ex Festo.
Suspendeo,suspendes,suspendi,suspensum{ἐπικρέμαμαι} suspendere, pen pro.Supra pendere. Colum.lib.4.cap.26, Sæpe enim notaui per imprudentiam rusticos subiicere iugo palmam,& ita colligare, vt solo vimine suspendeat.Legitur & suppendeat.
Suspendo,suspendis,suspendi,suspensum {ἀνακρίμνημι, ἀείρω, ἀωρέω, ἀμαιωρίζω, ἀνάπτω, ἀπαιωρέω, ἐξάπτω, διαρτάω, κρεμάω, παρακρεμάω} suspendere, penultima correpta. Aliquid sursum ligare,& vincire vt pendeat. Columella libro 7. capite 10, Deinde scissas taleas ferularum lineo funiculo religant,& ita collo suspendunt, vt strumæ ferulis contingantur.
Suspendere ex ceruice.Plin.lib.11.cap.28.
Vestimenta suspendere.Horat.1.Carm.ode 5.
Ædificium suspendere. Cic.in Topicis, Non enim eius vitio qui demolitus est, dãnum factũ est,sed eius operis & vitio quod ita ædificatum est vt suspendi non possit.
Castra suspendunt saxis præruptis,Castra locant siue metantur in vertice Alpium.Sil.lib.3.
Tignis nidum suspendit hirundo.Virg.4.Georg.
Littora suspendere vomere,Arare littora.Stat.4.Thebaid.
Tellurem suspendere tenui sulco.Virg.1.Æn.
¶Suspendere,aliquando est suspendendo strangulare. Cic.ad Att. lib.13.290,Ita nuntiat Brutus illum ad bonos viros εὐαγγέλια, sed vbi cos?nisi fortè se suspendit.
Suspendere se è fico,Quintil.lib.6 cap.3.
Suspendere de arbore. Cic.1. de Orat. Quum familiaris quidam quereretur,quòd diceret vxorem suam suspendisse se de ficu: Amabo te,inquit,da mihi ex ista arbore quos seram surculos.
Suspendere in arbore. Cic.5.Verr.Hominem corripi ac suspendi iussit in oleastro quadam.
Caput obnubito,arbori infœlici suspendito. Cicero pro Rabirio perduel.reo.
Piscem hamo suspendere.Ouid.15.Metam.
Suspendere in furcas. Vlpianus in l. Sacrilegij. § j. D. Ad legem Iuliam peculatus, Et scio multos etiam ad bestias damnasse sacrilegos, nonnullos & viuos exussisse, alios verò in furcas suspendisse.
¶Suspendere rem aliquam, Differre, prorogare. Liu.9.bel.Mac. Mouit aliquantum oratio regis legatos,itaque medio responso rem suspenderunt.
Fletum suspendere,Lacrymas continere.Ouid.4.Fast.
¶Suspendere de paxillo, translatione à supellectile ducta, quam suspendere vbi emimus domi solemus, significat apud Varronẽ parare:vt cùm Zenonem dicit nouam instituisse sectam,proinde quasi

eius secta sit philosophiæ supellex quædam.Eius verba sunt,Vbi dicatur primus Zeno nouã hæresim nouo paxillo suspendisse.Turneb.
Suspendere,Cohibere,sistere.Plin.li.28.ca 7,Misto præterea ouorum candido liquore,madidáque lana frontibus impositum fluxiones oculorum suspendit.
¶Suspendere aliquem, pro Incertum reddere. Plin.epist.vlt.libri 2, Diu miseram expectatione suspendit.
Suspendere, Ducere,suspensum habere. Suet.in Tiberio,cap.24, Nunc precantem Senatum, & procumbentem sibi ad genua,ambiguis responsis & callida cunctatione suspendens.
Suspendere animos expectatione.Curtius lib.9.
¶Naso adunco suspendere aliquem, Vide A D V N C V S.
¶Suspendere spiritum,pro Mediocriter vel paululũ quiescere inter legendũ,subsistere. Quint.de lectione loquens,Sciat puer vbi suspendere spiritum debeat,quo loco versum distinguere,vbi claudatur sensus,vbi incipiat.
Suspensus, {παρακρεμασθείς, μετέωρος} Partic. siue nomen ex partic.Cic.2. Tusc.Vel equi Pelopis illi Neptuni,qui per vndas currus suspensos rapuisse dicuntur,excipient te.
Suspensus reste,manibus se demisit.Liu.8.ab Vrbe.
Populus suspensus.Sen.Troade 12.
Suspensis leniter alis,Vide L E N I S.
Aulæa suspensa.Horat.2.Serm.saty 8.
Volatus suspensus.Stat 3.Thebaid.
Lachrymæ suspensæ oculis.Ouid.ad Liuiam.
Lachrymæ diu suspensæ per ora fluxere.Ouid.1.Amor.eleg.7.
¶Suspensus {ἀμφισβητήσιμος} Incertus,dubius.Virg.6.Æneidos,
Dicam quidem,nec te suspensum nate tenebo. Idem 2.Æneid.
Suspensus expectatione nouarum rerum. Cic. ad Consules lib.15, His rebus allatis,etsi intelligebã socios infirmè animatos esse,& nouarum rerum expectatione suspensos,sperabam tamen eos,ad quos iam accesseram, quíque nostram consuetudinem, integritatémque perspexerant,amiciores pop.Rom.esse factos.
¶Suspẽsus explicatione, Propter explicationem siue solutionem nodi Gordiani.Curtius lib.3.
Detinere aliquem suspensum.Cic.Att.lib.10.192.
¶Suspẽsus animus,Solicitus.Cic.Att.lib.2.33,Accepi aliquot epistolas tuas,ex quibus intellexi quàm suspẽso animo & solicito scire aueres quid esset noui.
Animus occupatus & suspensus.Cic.1.de Orat.
Suspẽsus animi.Liu.li.8, Inter spẽ metúq; suspẽsos animi habetis.
Solicitam mihi ciuitatem suspicione,suspensam metu,&c. Cic.1. de lege Agrar.
Ne diutius oratione mea suspẽsa expectatio vestra teneatur. Cic. pro Cluentio.
Gaudia suspensa.Claud.5.Paneg.
Suspensa manu scribere,pro dubitanter.Plin.epist.98.
Mentem suspensam pertentant vicissim gaudia. Virg.5.Æneid.
Habere rationes suspensas.Cic.Luceio lib.5.13.
Sors suspensa dubio metu.Stat.1.Thebaid.
Verba media & suspensa.Quintil.Declam.18.
Verba suspensa & obscura.Tacit.lib.1.
Vultus incertus & suspensus.Cic.pro Cluentio.
In suspenso relinquere, Vide I N Præpositionem.
¶Suspensus somnus,Leuis,inquietus,intranquillus,in quo mens est semper dubia,& curis fatigata:cui cõtrarium est profundus.Cic. 1.Tusculana,
Mater te appello,tu quæ curam somno suspenso leuas. Ex poeta.
Auribus suspensis bibere,Diligenter audire. Propert.lib.3.eleg.6.
¶Suspẽsa manu aliquid facere,pro Dubitanter & timidè. Plin.iunior lib.6. ad Fabatum epist. 12, Tu verò non debes suspensa manũ commendare mihi,quos tuendos putas.
Suspensa mola oliuam frangito.Col.lib.12.cap.52,Suspensa mola, id est,non vehemẽter,& toto pondere conterente quod subditũ est.
Suspensa terra,Non conculcata,leuiter tantũ mota.Col.li.11.ca.3.
Suspensissimum pastinatũ, In quo humus non paucula aut cylindro, sed ne etiam pedum vestigiis conculcata apparet, vt radicibus seminum molliter cedere possit.Colum.lib.3.cap.13.
Suspenso gradu ire,Placido & silenti.Terent.Phor.5.6.
Gradus suspensus digitis.Ouid.1.Fast.
Suspenso poplite leuiter transire.Stat.5.Sylu.4.
Suspensa bona dixit Seneca, quæ vænalia pendent in tabula proscripta,vt Tranquillus,Lege prædiatoria in vacuum pependerit. Senecæ verba sunt lib.de Beneficiis 4. Et suspensis amici bonis libellum deiicio,creditoribus eius me obligaturus.Turnebus.
Suspensura,pen.pro Verb. Senec.epist.91,Vt suspensuras balnearum,& impressos parietibus tubos per quos circunfunderetur calor.
Suspensio, Verb.{αἰώρησις} Incertitudo.Hirtius 5.bel.Africani,Exercitus eius magis suspensione animi ante aduẽtum Iubæ commouebatur.
Suspendium,suspendij,Suspensio.Sueton.in August.cap.65,Suspendio vitam finiuit.Plaut.Aulul.4,
Vtinam me Diui adassint ad suspendium:
Potius quidem,quàm hoc pacto apud te seruiam. Cic.5.Ver.Non inquam perpeterere,vt homines iniuriæ tuæ remediũ morte ac suspendio quærerent, nisi,&c.Martial.lib.1,
Iam suspendia sæua cogitabas.
Suspendiosus,pen.prod.Adiect. Qui suspensus est laqueo. Plin.lib.28. cap.4,Cardinibus ostiorum aceto affusis,lutum fronti illitum,capitis dolorem sedare:item laqueum suspendiosi circundatum temporibus l.11.D.de iis qui no.infam.
Suspicio,suspicis,pen.corr.suspexi,suspectum {ἀναβλέπω} suspicere, Sursum aspicere.Virg.1.Æneid.
Æneas ait,& fastigia suspicit vrbis. Cic.1.Tuscul. Et astra suspeximus,tum ea quæ sunt infixa certis locis,tum illa non re,sed vocabulo errantia.
Suspicere in cælum.Cic in Somnio.

Bucula suspiciens cælum. Virg. 1. Geor.
Suspicere & circunspicere. Cic. 2. de Diuinat.
¶ Suspicere aliquem, Admirari & venerari, quasi supra nos aspiciamus illum esse collocatum quem admiramur. Cicero 2. Officiorum, Si cuius virtutem suspiciunt, quémque dignum fortuna quã amplissima putant.
Eloquentia, quam suspicerent omnes, quam admirarentur, quam se assequi posse diffiderent. Cic. in Orat.
Honores & præmia suspicere. Planc. Cic. lib. 10. 9.
¶ Suspicere aliquem, Suspectum habere. Salust. in Iugurtha, Per idem tempus Bomilcar, cuius impulsu Iugurtha deditionem, quam metu deseruit, incœperat, suspectus regi, & ipse eum suspiciens, nouas res cupere, ad perniciem eius dolum quærere. Nonius.
Suspectus, huius suspectus, masculini generis {ἀνάβλεψις} Plinius lib. 37. cap. 9, Hoc & minimè probatur, quando præcellens debet esse in suspectu, velut ex carbunculo refulgens quidam in purpura leuiter roseus nitor.
Aspectu & suspectu refulgens. Plin. lib. 9. cap. 38, Hoc est, si sursum conspiciatur, & in aërem quid dicitur.
Suspectu vasto turris. Virg. 9. Æneid.
¶ Suspectus, altitudo. Virg. 6. Æneidos,
Quantus ad æthereum cæli suspectus Olympum.
¶ Suspectus, pro admiratione. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 25, Videndũ est quid maximè faciat ingratos: aut nimius sui suspectus, & insitum mortalitati vitium se suáque mirãdi, aut auiditas, aut inuidia.
Honorum suspectus Ouid. 5. Fast.
Suspecto, suspectas {ὑποβλέπω} suspectare, Frequenter sursum aspicere. Martialis,
Oculisque suspectans sydera. Plin. lib 8. cap. 16.
¶ Suspectare {ὑφορᾶν} pro Suspectum habere. Tacitus libro 1, Et quidam scelus vxoris suspectabãt. Idẽ li. 4. ne pellici suspectaretur.
Suspicor, pen. cor. suspicaris {ὑπονοέω, ὑποπτεύω, ὑποτοπεύω, ὑπολαμβάνω, ὑφορῶμαι} suspicari, Notæ significationis. Dictum, quòd cum timore quodam ea videmur aspicere, de quibus dubitamus. Ter. Heaut. 2. 3, Falso suspicarier. Cic. 3. Verr. Hospes ianitor qui nihil suspicaretur, veritus ne quid in ipso se offenderit, hominem summa vi retinere cœpit. Terent. Heaut. 4. 1.
Quid nunc suspicare, aut inuenis de illa?
Scribe non modò siquid scies, aut audieris, sed etiam siquid suspicabere. Cic. Att. lib. 7. 131.
Suspicor fore. Ci. ad Lent. lib. 1. 6, Quòd valde suspicor fore vt infringatur hominum improbitas.
Suspicari aliquid mali. Cic. pro Cluentio.
Res nefarias suspicari. Cic. pro Milone.
Aliquem abs se alienatum suspicari. Cic. Lent. lib. 1. 7.
De ingenio alicuius suspicari. Cic. de Claris. Orat.
Duci ad suspicandum. Cic. de Claris Orat.
Suspicans, penultima correpta, suspicantis, Participium {ὑποπτεύων} Terent. And. 1. 1,
Nihil suspicandum etiam mali.
Suspicio, suspicionis, Verbale {ὑποψία, ὑπόνοια, ὑπόληψις, δόκησις} Cic. 1. de Fini. Plerunque improborum facta primò suspicio insequitur, deinde sermo, atque fama.
Suspicio in Fabium. Plin. lib. 7. cap. 45.
Suspicio hominum. Cic. ad Lent. lib. 1. 1.
Affinis suspicionis. Cic. pro Sylla.
Perculsus suspicione. Cic. Hac suspicione sum perculsus, &c.
Abscondita suspicio. Cic. 2. de Orat.
Cæca suspicio, Vide CAECVS.
Confirmata suspicio. Author ad Heren. lib. 2.
Firma suspicio. Author ad Heren. lib. 2.
Repentina suspicio. Cic. pro Cluent.
Suspicio belli subita. Cic. 7. Verr. Iste motus seruorum, bellíque subita suspicio, vtrum tibi, &c.
Tenuissima suspicio. Cic. 2. de Lege agrar.
Ciuitas solicita suspicione. Cic. 1. de Lege agrar.
Abhorrere à suspicione, id est remotum esse. Cic. pro Cælio.
¶ Absoluere suspicione, Vide ABSOLVO.
Abesse à suspicione. Cic. 4. Verr. Vide ABSVM.
Abesse à conscientiæ suspicione. Cic pro Cælio.
Adduci in suspicionem, Vide ADDVCO.
Afferre suspicionem, Vide AFFERO.
Amouere suspicionem, Vide AMOVEO.
Aspergere suspicione, Vide ASPERGO.
Assequi suspicione, Vide ASSEQVOR.
Attingere rem aliquam suspicione, Vide ATTINGO.
Auertere rem à suspicione, Vide AVERTO.
Augere suspicionem. Terent. Eunuch. 3. 1. Vide AVGEO.
Cadere in suspicionem, Vide CADO.
Carere suspicione. Cic. pro Rosc. Amer.
Coargui ab aliquo suspicionibus & coniectura. Cicero 1. de Lege agraria.
Conferre suspicionem in aliquem, Vide CONFERO.
Confirmare suspicionem. Cic. Famil. 1.
Conflare suspicionem. Author ad Heren. lib. 2.
Consistit in aliquo suspicio, Vide CONSISTO.
Constituere suspicionem. Cic. Verr. 2.
Conuenit in eum hæc suspicio, Vide CONVENIO.
Delere suspicionem. Cic. pro Rosc. Amer.
Depellere suspicionem. Cic. 10. Philip.
Deponere suspicionem. Cic Famil. 13.
Deuocari in suspicionem maleficij. Author ad Heren. lib. 2.
Dimouere suspicionem. Cic. Antequam iret in exil.
Dare locum suspicioni. Cic. pro Cælio.
Dare suspicionem fictè reconliatæ gratiæ. Cic. Appio lib. 3. 12.
Ducere suspicionem. Cic. 2. de Inuent.

Effugienda ergo in hac præcipuè parte omnis calliditatis suspicio. Quint. lib. 4. cap. 2.
Elabi suspicione. Cic. Verr. 3.
Expurgare suspicionem, Dimouere. Cicero antequã iret in exiliũ.
Extenuare suspicionem. Cic. 2. ad Heren.
Fugere perfidiæ suspicionem. Cic. Attico lib. 8. 160.
Habere alicuius rei suspicionem. Cic. pro Plancio.
Habere quasdam suspiciones periculi. Cic. Att. lib. 16. 133.
Iacere suspicionem, Vide IACIO.
Importat suspicionem hæc res. Cic. filius ad Tironem lib. 16. 21, Ne mea nimia σπουδὴ suspicionem ei aliquam importaret.
Incensi suspicione, rem in medium vocare cœperunt. Cicero pro Cluentio.
Incidere in suspicionem regni appetendi, Vide INCIDO. pe. cor.
Suspicio incidit de me. Terent. Adelph. 4. 4.
Increpuit suspicio, Vide INCREPO.
Inferre suspicionem, Vide INFERO.
Iniicere suspicionem alicuius rei, Vide INIICIO.
Iniecta suspicio rei atrocis. Cic. pro Cluentio.
Insequitur quippiam suspicio, Vide INSEQVOR.
Insidet alicui suspicio, Vide INSIDEO.
Interposita suspicio belli, Vide INTERPONO.
Leuare suspicionem. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Leuare suspicionem, atque ab se remouere, Vide LEVIS.
Liberare suspicione. Cic. Fam 1.
Manet suspicio, Vide MANEO.
Minuere suspicionem, Vide MINVO.
Mouere suspicionem, Vide MOVEO.
Iudex esse bonus nemo potest, qui suspicione certa non mouetur. Cic. 7. Verr.
Nasci suspicionem. Cic. Fam. 3.
Necare aliquem propter alicuius rei suspicionem. Cic. 2. Philip.
Peragrare omnes latebras suspicionum. Cic. pro Cælio.
Perstringere suspicione, Vide PERSTRINGO.
Pertinere ad aliquem suspicionem. Cicero pro Roscio Amer.
Ponere in suspicione. Cic. pro Cluentio.
Præbuit plerisque suspicionem conscientiæ. Tacit. lib. 17.
Propulsare suspicionem. Cic. Verr. 5.
Recipere suspicionem. Cic. pro Planc.
Reliquitur suspicio. Cic. 1. Tuscul. Dubitare non possumus quin tantus interitus in morte sit, vt ne minima quidem suspicio sensus relinquatur.
Residere in aliquo suspicionem. Cic. 1. ad Qu. Frat.
Remouere suspicionem. Cic. Verr. 6.
Suspicionem segregare ab se. Plaut. Asin. 13.
Spargere variè suspiciones. Quint. lib. 7. cap. 3.
Suspicio est. Plaud. Epid. 10, Sic suspicio est. Hoc est, ita omnes suspicantur. Terent. Eun. 3. 3. -tam tum erat suspicio,
Dolo malo hæc fieri omnia.
Tollere suspicionem. Cic. Omnem igitur suspicionem sustuli.
Trahere suspicionem. Cic. 2. de Inuent.
Suspicio amoris translata in eum. Terent. Heaut. 4. 5. Hoc est, suspicantur homines eum amare.
Vendicare ex suspicione. Cic. pro Syl.
Venire in suspicionem. Cic. ad Qu. Frat.
Vitare suspicionem. Cic. Philip. 1.
Vocare in in suspicionem. Cic. Verr. 7.
Suspectio, suspectionis, Verbale, {δόκησις} Idem quod suspicio. Terentius Aud. 3. 2,
Nam quî istæc tibi incidit suspectio?
Suspiciosus, pen. prod. Adiect. {ὑφορώμενος} Qui suspicionem habet. Terent. Adelph. 4. 3,
Omnes quibus res minus secundæ, magis sunt nescio quo modo
Suspiciosi, ad contumeliam omnia accipiunt magis
Propter suam impotentiam, se semper credunt negligi.
Suspiciosum veteres dixere, qui in suspicione sit. Cato de re Florian. Sed siqui palam corpore pecuniam quæreret, aut se lenoni locauisset, & si famosus & suspiciosus esset, vim in corpus liberum nõ æquum censuere adferri. Ex Nonio.
Suspiciosum aliquid facere perspicuum. Cic. pro Rosc. Amer.
Ciuitas maledica & suspiciosa. Cic. pro Flacco,
Crimen suspiciosum. Cic. in Partit.
Res perspicua & suspiciosa. Autor ad Herennium, lib. 2.
Suspiciosissimum negotium, & Suspiciosissimum tempus. Cic. pro Flacco, Et is est reus auaritiæ, qui in vberrima re turpe compendiũ: in maledicẽtissima ciuitate, in suspiciosissimo negotio, maledictum omne, non modò crimen effugit. Idem ad Lentulum, lib. 1. 7. Virum enim ex e lentem, & tibi tua præstanti in eum liberalitate deuinctum, nonnihil suspicantem propter aliquorum opinionem suæ cupiditatis, te abs se abalienatum, illa epistola retinuisti.
Suspiciosa mula, Quæ nescio quid semper suspicatur, & tin et. Colum. lib. 6. cap. 38. Suspiciosæ mulæ sanguis detrahitur. Alij legunt suspiriosæ.
Suspiciosè, pen. prod. Aduerbium, {ὑφορωμένως} Cic. pro Deiotaro. Id vos & à viro optimo, & ab homine minimè stulto cogitatum esse confingitis: at quàm nõ modò credibiliter, sed ne suspiciosè quidẽ. Id est prorsus absurdè & calumniosè. Budæus.
Suspiciosè ac criminosè dicere aliquid. Cic. pro Ros. Amer. Cùm enim aliquid habeat quod possit criminosè ac suspiciosè dicere, apertè ludificari & calumniari sciens non videatur.
Narrare aliquid suspiciosè. Quint. lib. 4. cap. 2.
Suspicax, pen. corr. suspicacis, pen. prod. Adiectiuum: vt
Animus suspicax. Tacit. lib. 1.
Maritus suspicax. Quintil. Declamat. 18.
In rumore suspicax. Quintil. Declam. 18.
Silentium suspicax. Tacit. lib. 3.

Suspectus, Adiectiuum, {ὕποπτος, ὑπόπτως} De quo est suspicio. Terent. Hecyra, 3. 3,
-scio nemini aliter suspectum fore. Cic. ad Seruium Sulpitium lib. 13. 25,
Posteaquã ex literis illius cognoui tibi eũ falso suspectũ fuisse, &c.
Criminum capitalium suspectus. Tacit. lib. 3.
Spei suspectus. Tacit. lib 3.
Facultates alicuius habere suspectas. Paulus in l. Quidem. D. ad SC. Velleian.
Habere suspectum aliquid. Virg 4. Æneid.
Videre se aliquibus suspectum. Cic. 1. in Catil.
Suspectus super aliquo scelere. Salust. in Iugurtha.
Suspectus in aliqua virgine. Sueton. de claris Gramm.
Suspectus, cum ablatiuo: vt Suspecta incestu. Plin. de Viris illust. Curtius lib. 8. In Calisthenem olim contumacia suspectum peruicacioris iræ fuit.
Suspectum est hoc mihi. Martial. lib. 2. Cic. ad Atticum, lib. 4. 82, Et si quæris, omnia mihi sunt suspecta.
¶ Arua suspecta linquimus. Virg 3. Æneid.
Dona suspecta. Virgil. 2. Æneid.
Fides suspecta. Stat. 5. Sylu. 2.
Locus suspectus, pro Alto & cliuoso. Plin. epist. 311. Est tamen statim à capite paulò amplius mille passibus, locus suspectus & mollis.
Medicina animi suspecta atque inuisa pluribus. Cic. 3. Tusc. Animi autem medicina nec tam desyderata sit antequam inuenta, nec tam culta posteaquam cognita est, nec tam multis grata atque probata, pluribus etiam suspecta atque inuisa?
Pax suspecta. Silius. lib. 7.
Tumores suspectos sanat. Plin. lib. 26. cap. 6.
Vita aliquorum suspecta. Cic de Amici. Hæc est enim Tyrannorum vita: nimirũ in qua nulla fides, nulla charitas, nulla stabilis beneuolẽtiæ potest esse fiducia, omnia semper suspecta atq; solicita sunt.
Suspectior, Compar. Cic. 2. Offic. Quo enim quis versutior & callidior est, hoc inuisior & suspectior, detracta opinione probitatis.
Hoste suspectior. Claud. 4. Panegy.
Suspectissimus, penul. corr. Superlatiuum. Vlp. in l. 1. in princip. D de quæstionib. A suspectissimo incipiendum.
Suspiro, suspiras, pen. prod. {στένω, στενάζω, καταστένω, μεταστένω, στεναχέω, στοναχίζω} suspirare, Spiritum ab imo pectore trahere, quod solicitudinis aut doloris argumentum est. Plautus Menæch. 19,
Quin suspirabo plus sexcentum dies.
Amore ficto suspirat mulier. Lucret. lib. 4, Reperire ex magna turba neminem possumus, quicum aut iocari liberè, aut suspirare familiariter possimus. Cic. Attic. lib. 1. 13.
Ingemit & tacito suspirat pectore. Ouid. epist 20.
Ab imo suspirare. Ouid. 3. de Arte, Subaudi Pectore.
Flebile suspirare. Claud. 1. in Eurrop.
Calorem suspirare. Claud. 1. Panegy.
¶ Suspirare, Desyderare. Iuuen. Saty. 11.
Suspirat longo non visam tempore matrem.
Amores suspirare. Tibul. lib. 4. eleg 5.
In aliquam suspirare. Ouid. 1. Fast.
Ad honores suspirare. Valer. 4. Argonaut.
Suspirare, Sursum expirare, Exhalare, emittere. Lucan. lib. 6.
Quíque nec humentes nebulas, nec rore madentem
Aëra, nec ventos tenues suspirat Anauros.
Suspirans penult. prod. Participium, {στενάζων} vt Curæ suspirantes. Cic. 1. de Diuinat. -quo facto pater
Rex ipse Priamus, somnio mentis metu
Perculsus, curis sumptus suspirantibus
Exsacrificabat hostiis balantibus.
Suspirandus, Aliud participium, {στενακτός} vt Domus suspiranda. Stat. 4. Thebaid.
Suspiratus, huius suspiratus, pen. pro. m. g. {στεναγμός.} Ouid. 14. Metam.
Respicit hunc vates, & suspiratibus haustis,
Nec dea sum dixit, &c. De Sibylla.
Suspiratio, Verbale. Senec. libro de Ira, Sentiet itaque suspirationes quasdam & vmbras affectuum, ipsis autẽ carebit. Plin. in Præfatione, Inde illa nobilis Marci Ciceronis suspiratio.
Suspirium, suspirij, {στέναγμα, στοναχή} Idem. Plaut. Cistel. 2,
-hoc sis vide vt suspirium
Petiuit altè, & pallida es?
Sine cura, sine suspirio. Cic. 4. Tuscul.
Ægra suspiria. Stat. 6. Thebaid.
Muta suspiria. Stat. 11. Thebaid.
Præsaga luctus suspiria. Ouid. 2. Metam.
Ducere suspiria ab imo pectore. Ouid. 10. Metam.
Laxare suspiria. Claud. 4. de raptu Proserp.
Mulcere suspiria alicuius. Claud. 3. Paneg.
Repetere suspiria tota nocte. Tibull. lib. 3. eleg. 7.
Rumpere suspiria in voces. Claud. de bello Gildon.
Trahere suspiria magno motu. Ouid. 2. Metam.
Suspirium, {ἆσθμα} Ipsa suspirandi difficultas: est enim morbus qui ex pulmonis vitio, aut imbecillitate fit. Plin. lib. 20. cap. 9. Ad tormina, regios morbos, tussim veterem cum suspirio. Columel. lib. 6. cap. 14. Interdum tumore palati cibos respuit, crebrum suspirium facit.
Suspiriosus, suspiriosa, suspiriosum, pen. prod. {ἀσθματικός} Qui spirandi difficultatem patitur, vel cui vitiosa est respiratio. Plin. lib. 20. ca. 2. Suspiriosis prodest.
Susque, deque, {ἀδιαφόρως} id est, plus, minúsue, inquit Festus, Súsque déque habere siue ferre, significat æquo animo esse, & quod accidit, non magni facere, & interdum negligere, atque contemnere: hoc est, sursum deorsum feratur res, paruifacere. Plaut. Amphit 10, Atque id me súsque déque esse habituram putat? Vide Gellium lib. 16. cap. 9. Cice. Attico, lib. 14. 304, Nam de Octauio súsque déque expecto quid de Mario?

Súsque déque fero. Gell. lib. 16 cap. 9.
Súsque déque habeo, Vide HABEO.
Sussilio, sussilis, Vide SVBSILIO.
Sustendo, sustendis, sustendi, sustensum, {ὑποτείνω} sustendere, Decipiendi gratia subdere aliquid aut machinari. Salustius, Dum sustendit insidias militi.
Sustento, sustentas, Vide SVSTINEO.
Susterna pars, Vide SAPINVS.
Sustineo, sustines, penul. correp. sustinui, sustentum, {ὑφίστημι, ὑποστάω, ὑπέχω, ὑπομένω, βαστάζω, στεγάζω, ἀνέχομαι} sustinere, sursum tenere. Cic. 2. de Nat. deor. Ex quo concluditur, quum omnes mundi partes sustineantur calore, mundum etiam, &c. Plin. lib. 12. cap. 25. Vineæ sine adminiculis se ipsæ sustinent.
¶ Sustinere, Pati, ferre. Terent. Phorm. 2. 2,
- prima coitio est acerruma:
Si eam sustinueris, post illa iam, vt lubet ludas licet. Plinius epistol. 12. Et cur (inquit) me putas hos tantos dolores tandiu sustinere? Ouid. 3. Amor. eleg. 8.
¶ Sustinere se, pro Reprimere & retinere. Cic. ad Varronem, libr. 9. 8, Expectabam omnino iamdiu, méque sustinebam, ne ad te prius ipse quid scriberem, quàm aliquid accepissem. Cic. 4. Academ. Sustinenda est potius omnis assentio, ne præcipitet si temerè processerit.
Ab omni assensu se sustinere. Cic. 4. Acad.
Sustinere se à respondendo. Ci. 4. Acad. Quum se à respõdendo vt aut approbet quid, aut reprobet, sustineat, vt neque neget aliquid neque ait.
Sustinere se à lapsu, pro Cauere lapsum. Liu. lib. 1. bel. Pun.
¶ Non sustineo, pro Nequeo, nõ possum, non audeo, nolo. Quintilian. lib. 2. cap. 4. Nec enim huius rei iudicium differre sustineo. Ouid. 4. Fast.
-nec iam suspendere fletum Sustinet.
Sine negatione. Curtius lib. 6. Sustinuit scribere mihi. Sueton. in Caligula, cap. 30. Hanc vt crudelissimam cædem & defleuit edicto: & eos qui spectare sustinuissent, execratus est.
¶ Sustinere pro Defendere & tueri. Cic. 4. Acad. Philo autem dum noua quædam commouet, quòd ea sustinere vix poterat, quæ contra Academicorum pertinaciam dicebantur, & apertè mentitur.
¶ Sustinere, Differre. Liu. 5. ab Vrbe, Compresisque à Centurione quem sibimetipsi præfecerant, rem in noctem sustinere.
Sustinere aliquem, pro Eius preces differre, & postulata negare. Ouid. 5. Fastor.
Et Numitor dixisse potest, Da Romule mensem
Hunc senibus: nec auum sustinuisse nepos.
Sustinere cognitionem. Callistratus in l. Interdum. D. de iudiciis. Interdum ex iustis causis & ex certis personis sustinendæ sunt cognitiones. Id est, differendæ & suspendendæ.
Pœnam sustinere, id est pœnæ exequutionem differre. Vlp. in l. Si quis filio. §. Quid tamen. D. de iniust. testam. tametsi prouocantis appellatio non fuerit recepta: pœna tamen sustinenda est quoad princeps rescripserit ad literas præsidis.
¶ Aliquem sua autoritate sustinere. Fauere alicui, & illum tueri. Brutus ad Ciceronem, in epist. ad eundem, 7. Apuleium verò tu tua authoritate sustinere debes.
Aciem sustinere, Vide ACIES.
Æstus sustinere. Ouid. 2. Metamorph.
Artus infirmos baculo sustinere. Ouid. 6. Metamorph.
Artus titubantes sustinere ferula. Ouid. 4. Metam.
Casus fortuitos magno animo sustinere. Colum. lib. 1.
Causam alicuius rei sustinere. Cic. 5. Ver. Idem Attico, lib. 13. 268, Nónne furor eius omnem causam sustinet? Id est, Nónne in eum vt furiosum omne crimen verti debet? Bud.
Causam publicam. Cic. 1. Ver. In mentem tibi non venit, quid negotij sit causam publicam non sustinere, vitam alterius totam explicare? Ibidem, Tamen esset magnum tantam causam, tam expectatam, & diligentia consequi, & memoria complecti, & oratione exponere, & voce & viribus sustinere. Hoc est Defendere.
Ceruicibus suis sustinere Remp. Cic. pro Domo sua, Reuocate iam animos vestros ab hac subtili nostra disputatione ad vniuersam Remp. quam anteà cum viris fortibus multis, in hac verò causa solis vestris ceruicibus sustinetis.
Cibo aliquo sustineri. Colum. lib. 8. cap. 4.
Concursum omnium philosophorum. Cic. 4. Acad.
Conuitium quotidianum Cic. pro Quintio, At quis erat procurator? credo aliquem eiectũ hominem egentem, litigiosum, improbum, qui posset scurræ diuitis quotidianum conuitium sustinere.
Crimen sustinere, Defendere, excusare. Ci. 7. Ver. Videbat illis monarchis testibus tantum hoc crimen sustinere se nullo modo posse.
Culpam alicus rei. Cic. Attico, lib. 7. 123. Vt iam ne istius quidem rei culpam sustineã, quòd minus diu fuerim in prouincia quàm fortasse fuerit vtile.
Curam belli. Cic. Atico, lib. 6. 116. Cùm enim arderet Syria bello, & Bibulus in tanto mœrore suo maximam curã belli sustineret, &c.
Curam sustinere, Anxium esse. Plancus Ciceroni, lib. 10. 4. Interim hic maximam solicitudinem curámque sustineo.
Currum sustinere, Hoc est retinere, & cohibere. Cicero Attico lib. 13 278.
Cursum & impetum beneuolentiæ sustinere, Hoc est reprimere. Cic. de Amicit. Est igitur prudentis sustinere, vt cursum, sic impetum beneuolentiæ: quo vtamur quasi aquis tentatis, sic amicitiis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum.
Diem extremum fati sustinet, Mortem suam differt in aduẽtum tuum, Moriturus te expectat. Ouid. epist. 1.
Dignitatem & decus ciuitatis sustinere, Tueri. Cic. 1. Offic. Est igitur proprium munus Magistratus, intelligere se gerere personam ciuitatis, deberéque eius dignitatem & decus sustinere, seruare leges, iura describere.

Equos incitatos sustinere, Retinere. Cæsar 4. bell. Gal. Ac tantum vsu quotidiano & exercitatione efficiunt, vt in decliui ac præcipiti loco incitatos equos sustinere, & breui moderari ac flectere didicerint. Cic. 4. Acad.

Expectationem. Cic. 3. Offic. Sustines enim non paruam expectationem imitandæ industriæ nostræ, magnam honorum, nonnullam fortasse nominis. Hoc est, Maxima est de te hominum expectatio, te imitaturum, &c.

Sustinere ac tueri expectationem sui. Cic. Curioni, lib. 2.1. Sic ad nos confirmatus reuertare, vt quam expectationem tui concitasti, hanc sustinere ac tueri possis.

Fama tua & officium non sustinet, vt &c. Balbus Ciceroni in epi. ad Atticum, lib. 9. 178. De te & tua fide & pietate idem mehercule mi Cicero sentio quod tu, non posse tuam famam & officium sustinere vt contra eum arma feras, a quo tantum beneficium te accepisse, prædices.

Famem sustinere. Senec. lib 3 de Ira, cap. 20. Sustinebant famem primò tenerrima frōdium, & cacumina arborum: tū coria igne mollita, & quicquid necessitas cibum fecerat.

Gradum sustinere, Reprimere. Ouid. 6. Fast.

Grauitatem alicuius sustinere, Ferre, pati. Cicero Attico, libro 11. 228. Iam enim corpore vix sustineo grauitatem huius cæli, qui mihi laborem adfert in dolo e.

Humeris sustinere Remp. Cic. pro Flacco, De summa Reip. taceo: quam vos vniuersam in hoc iudicio vestris humeris, vestris inquam, humeris Iudices sustinetis.

Imperia alicuius. Cæsar 1. bel. Gall. Hominem esse barbarum, iracundum, temerarium, non posse eius imperia diutius sustineri.

Impetum hostium. Cæsar 1. bell. Gall. Cice. 3 Offic. Athenienses quum Persarum impetum nullo modo possent sustinere.

Incursum alicuius. Ouid. 3. Metam.

Iniuriam sustinere dicitur sementis, cui Perire opponitur. Columel. lib. 2. cap. 9.

Labentem excepit, corruere non siuit, fulsit & sustinuit, re, fortuna, fide, hodiéque sustinet. Cic. pro Rab. Posth.

Labores. Ouid. 8 Metamorph.

Laborem propter ambitionem. Cic. Attico, lib. 1. 12.

Nihil est mali quod non & sustineā & expectem. Cicero Attico libro 11. 219.

Magnitudinem imperij. Cic. Post reditum in Senatu, Magnitudinem tanti imperij, nec intueri, nec sustinere, nec capere potuerunt.

Manum suam sustinere dicitur Deus, quando retrahit. Oui. 5. Fast.

Vix molem huius inuidiæ sustinebo. Cic. 1. in Catil.

Ille enim furoris multum sustinuerat, hic erroris. Cicero pro Deiotaro.

Solus cum ista copia, tātam multitudinem sustinere non possum. Cn. Magnus Domitio, in epist. ad Atticum, lib. 8. 163.

Munera. Cic. de Senect.

Magnum munus de aliqua re sustinere. Cic. de Claris Orat.

Munus consulare. Cic. ad Plancum, lib. 10. 12. Qui quod consulares aberant, consulare munus sustinebat more maiorum.

Aliquid muneris in Remp. fungi ac sustinere. Cic. 5. Ver.

Negotia. Horat 2 epist. 1.

Totum negotium gubernare, & suis humeris sustinere. Cicero pro Milone.

Ciuitatis nomen sua authoritate sustinere. Cic. pro Flacco.

Nomen publicani. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 1.

Officium. Cice. Curioni, lib. 2. 5. Totum negotium non est dignum viribus nostris, qui maiora onera in Rep. sustinere & possum & soleam.

Onus magnum. Cic. Cælio, lib. 2. 10. Vatinius ad Ciceronem lib. 5. 9. Hoc quicquid est oneris ac muneris, pro mea dignitate tibi tuēdum ac sustinendum puta.

Suscipere aliquod onus quod sustinere non possis. Cic. pro Roscio Amerino.

Partes salutis alicuius. Cic. ad Atticum, lib. 3. 61. Intelligóque multas partes meas salutis & suscipere & posse sustinere neque vt ita facias rogandum esse. Tacit. lib. 3. Quia non Ædilis, aut Prætoris, aut Consulis partes sustineo.

Personam aliquam. Ci 2. de Orat. Tres personas vnus solus sustineo summa animi æquitate, meam, aduersarij, iudicis.

Personam magistri. Sueton. de claris Grammat.

Pœnam subire ac sustinere. Cic. pro Domo sua.

Sempiternam pœnam sustinere. Cice. Post Reditum ad Quirites.

Prælia. Cic. ad Dolabellam, lib. 9. 11. Quòd scribis, prælia te mea causa nō sustinere, non tā id laboro, vt siqui mihi obtrectent, à te refutētur quàm intelligi cupio, quòd certe intelligitur, me à te amari.

Pugnam. Liu 3 ab Vrbe.

Se sustinere a lapsu, Cauere lapsum. Liu. lib. 1. Bell. Punic.

Omnis fermè via præceps, angusta, lubrica erat: vt neque sustinere se à lapsu possent.

Sermones hominum sustinere, pro resistere oblocutionibus hominum. Cic. ad Cassium, lib. 15. 14. Abiens hominum sermones facilius sustinebis.

Seruitutem ferre & sustinere. Cic. 5. Tuscul.

Simulatio fronte & vultu sustinetur. Cice. Lentulo, lib. 1. 9. Idque non solùm fronte atque vultu, quibus simulatio facillimè sustinetur, declarant ij qui tum nostro illo statu, optimates nominabantur, sed etiam sensu sæpe iam, tabellaque docuerunt.

Sumptum sustinere. Brutus Ciceroni. lib. 11. 10. Non si Varonis thesauros haberem, sustinere sumptum possem. Vetus exemplar habet Sumptui.

Suspicionem. Plaut. Bacchid. 8.

Ille innocens, suspicionem hanc sustinet causa mea. Idem Milite, 7.

Tela sustinere, quod & Inhibere dicitur. Liuius Decad. 4. lib. 1. Sustinebant tela, ne in permistos hostibus suos conijcerent.

Vultum alicuius sustinere. Liu. 3. bell. Pun.

¶ Sustinere, Alere, reficere. Liu. Milites fluuiatili pisce & herbis sustinebantur. Id est, cibabantur. Virg. 2. Georg.

-hinc patriam, paruósque nepotes Sustinet.

Sustento, sustentas, { ἀνέχω, βαστάζω } sustentare, Frequentatiuum. Plaut. Capt. 16,

-quúmque ex miseriis plurimis
Me exemerunt, quæ adhuc te carens, dum hîc fui, sustentabam.

Moles sustentata per multos annos. Lucret. lib. 5.

Aciem sustentare, Vide ACIES.

¶ Sustentare, Alere, reficere. Plaut. Stich. 10.

Valuistin' bene? P. sustentaui sedulo. Hoc est, Dedi operam vt viuerem, & corpus sustentarem. Terent. Adelph 3. 4,

- non malus,
Neque iners, alit illas: solus omnem familiam
Sustentat. Sueton. de Claris Grammat. Defuncto eo, filiísque eius schola se sustentauit.

Alere & sustentare. Cic. 1. Tuscul. Eáque ei demum naturalis est sedes, quum ad sui similem penetrauit, in quo nulla re egens alitur, & sustentabitur iisdem rebus quibus astra sustentantur & aluntur.

Casus suos alienis opibus sustentare. Cic. ad Figulum, libro 4. 13. Ipse enim pari fortuna abiectus, aliorum opibus casus meos sustentabam.

Domum & pacem sustentauit. Tacitus lib. 1.

Egestatem & luxuriam domestico latrocinio sustentare. Cicero Post red. in Senatu.

Famem sustentare. Cæsar 7. bell. Gall.

Sustentat spes inopiam. Cesar 3 bel. Ciuil.

Laborem spe otij sustentare. Salustius ad Cæsarem, de Rep. ordinanda.

Hominum mentes cogitationésque spes sustentat. Cic. pro Flac.

Sustentare aliquem suis officiis. Cic. Attico, lib. 3. 65. Terentiam vnam omnium ærumnosissimam sustentes tuis officiis.

Parsimoniam alicuius suis sumptibus sustentare. Cic. pro Cæl.

Non iuris scientia, sed eloquentia sustentari. Cic. 1. de Orat.

Subsidiis & liberalitate aliquorum sustētari. Ci. de Prouin. Cōsul.

Sustentare tenuitatem alicuius. Cic. Tironi, lib. 16. 21. Vt possum, ex meis angustiis illius sustento tenuitatem.

Sustentare ac tueri valetudinem suam. Cic Mario, lib. 7. 1. Tu modò istam imbecillitatem valetudinis tuæ sustenta & tuere.

Valetudo sui corporis notitia & obseruatione sustentatur. Cicero 2. Offic.

Vitia alicuius sustentare. Salust. in Catilinam.

¶ Sustentare se. Cic. Terentiæ, lib. 14. 4. Quod reliquum est, sustenta te mea Terentia vt potes.

Me vix miseréque sustento. Cic. Attico, lib. 3. 46.

Sustentare se in furore aliquo. Cic. 4. Acad. At enim ipse sapiens sustinet se in furore ne approbet falsa pro veris, & alias quidē sæpe.

Sustentare se sua virtute. Cic. Torquato, lib. 6. 4. Tu velim te, vt debes & soles, tua virtute sustentes.

Sustentari literis, Sustentari præclara conscientia, & recreari. Ci. ad Atticum, lib. 10. 195. Præclara igitur conscientia sustentor, cùm cogito me de Rep. aut meruisse optimè quum potuerim: aut certè nunquam nisi diuinè cogitasse. Idem ad eundem, lib. 4. 79. Sic literis sustentor & recreor, malóque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis sedere, quàm in istorum sella curuli?

Consolatione sustentari. Cic. de Claris Orat. Ea consolatione sustentor, quam tu mihi Brute adhibuisti tuis literis suauissimis.

¶ Sustentare aliquem, Sustinere & fouere. Cic. Qu. fratri, lib. 2. 7. Fide aliquos sustentare. Cic. pro Rab. Posth.

¶ Sustentare, pro Differre. Cic. Qu. fratri, lib. 2. 8. Ædificationem Arcani ad tuum aduentum sustentari placebat.

¶ Sustentare malum, Perferre. Liu. 2. ab Vrbe,

Quum sustentare vix posses mœrorem tuum, dolorémque decessionis. Cic. in Pisonem.

¶ Sustentatum est, Impersonale. Cæsar 2. bell. Gall. Id ex itinere magno impetu Belgæ oppugnare cœperunt. Ægrè eo die sustentatum est. De Bibracte Rhemorum oppido loquitur.

Sustentatio, Verbale { ἀνοχή } Ipse sustentandi actus.

Mora & sustentatio. Cic. 2. de Inuent. Deinde ex lege, vtrum statim fieri necesse, vtrum habeat aliquam moram & sustentationem.

Sustollo, sustollis, sustuli, pen. corr. sublatum, pen. prod. { ἀνατείνω, αἰωρέω, ἐπαίρω } sustollere, Sursum leuare. Virgil. 2. Æneid.

Sustulit exutas vinclis ad sydera palmas. Plaut. Cistel. 2. Amiculum hoc sustolle saltem.

Sustollere in equum. Cic. pro Deiotaro.

Sustollere onus rerum aduersarum rigida ceruice. Sene. epist. 72.

Sustollere virginem, Rapere. Plaut. Cistel. 7.

Sustollens, Particip. { ἀνατείνων } Catul. Argon. 59.

Dulcia nec mœsto sustollens signa parenti.

Sublatus, Aliud participium. Vide TOLLO.

Sublatè, Aduerb. { ἐπηρμένως } Cic. de Claris Orat. Quoniam ergo oratorum bonorum duo genera sunt, vnum attenuatè presséque: alterum sublatè ampléque dicentium.

Sublatè de se dicere, Magnificè de se prædicare. Cic. pro Domo sua ad Pontif. Nihil enim vnquam de me dixi sublatius.

Sustuli præteritum, Vide SVFFERO, SVSTOLLO, TOLLO.

Susum, & susus, pro sursum. Antiquum. Varr. Cliuus proximus à Flora, susus versus. Cato cap. 153. Ita subducito susum animā, quam plurimum poteris: Monuit Turneb.

Susurrus, susurri, mas. ge. { ψιθυρισμός, ψιθύρισμα } Paruum & summissum murmur: propriè autem arborum & frondium dicitur. Cice. 5. Tuscul. Leuiculus sanè noster Demosthenes, qui illo susurro se delectari dicebat, aquam ferentis mulierculæ. Horat. 2. Serm. saty. 8,

-tum in lecto quoque videres
Stridere secreta diuisos aure susuros. Iuuen. Saty. 4.

-tenui

-tenui iugulos aperire susurro.

Blandos audire susurros. Propert lib. 1. eleg. 11.

Humiles susurri, Murmura tacitè precantium. Persius Sat. 2.

Lenes susurri. Horat. 1. Carm. ode 9.

Leuis susurrus. Virg. eclog. 1.

Occultus susurrus. Claud. 1. in Eutropium.

Tacito susurro mala vota concipere. Lucan. lib. 5. Id est, occultis precibus.

Susurrus, Adiect. { ψίθυρος } Ouid. 7. Metamorph.

Procrin adit, linguáque refert audita susurra. Non desunt qui putent substantiuum esse à Susurrum, susurri, n. g.

Susurro, susurras, susurrare: vel Susurror, susurraris { ψιθυρίζω, τονθορύζω, ὑποφωνέω } susurrari, Furtim & summissa voce loqui. Terent. And. 4. 5.

Iam susurrari audio, ciuem Atticam esse hanc. Mart. lib. 2.

Aure susurrare, In aurem. Ouid 3. Metam.

Cum aliquo susurrare. Ouid. epist. 18.

Fama susurrat. Ouid ep. st. 20.

Susurratio, Verbale, { τονθορισμός } Cælius ad Ciceronem, lib 8. 1, Quod ad Cæsarem attinet, crebri & non belli de eo rumores, sed susurrationes duntaxat veniunt. Sunt qui legant susurratores.

Susurro, susurronis, mas. g. { ψιθυριστής } Qui occultè malè dicendo, odium in aliquem aut dissensionem molitur.

Sutates, dicuntur quasi continuè suentes, vel stantes in sutrina. Plau. Aulul. 15,

Sedentarij, sutates, diabathrarij.

Sutela, sutelæ, pen. prod. { δολοπλοκία } Dolosa astutia, à similitudine suentium dicta, authore Festo. Plaut. Capt 12,

Atque ob sutelas tuas te morti misero,
Vel te interiisse, vel periisse prædicent. Fulgentius verò sutelam dici putat, quasi subtilem telam, affértque exemplū ex Plauti Casina,

Possis, nec ne, clam me sutelis tuis
Præripere Casinam vxorem, proinde vt postulas?

Suterna, suternæ, { ῥαφίς } Sutura, siue opus sutorium: Varro, Quod suternas facere inscius nihil homo agis. Alij Sutrinas legunt. Vide NONIVM.

Sutilis, & Sutor, Vide SVO, suis.

SVTRIVM, Oppidum vetustissimum XXIIII. mil. pass. ab vrbe distans, quod adhuc nomen suum retinet.

Sutrium ire. Vide Festum, & Antonium Augustinum.

Sutrius Adiect. vt Sutria tecta. Silius lib. 8.

Sutura, Vide SVO, suis.

Suus, sua, suum { ἑός, σφός } Pronomen reciprocum. Vide SVI. Plaut. Merc 3,

-mihi
Talentum argenti ipse adnumerat sua manu. Teren. Phom. 2. 4,

Suus cuique mos. Cic. ad Atticum, lib. 14 318. Suam cuique sponsam, mihi meam: suum cuique amorem, mihi meum.

Suis eum certis, propriísque criminibus accusabo. Cicero 3. Verrin.

Suum sibi, ratione loquendi prisca valet suum proprium. Plaut.

Sed is quo pacto seruiat suo sibi patri, Et iterum,
Sed inscientes sua sibi fallacia. Sic, Hunc sibi iugulo gladio, est Suo proprio gladio iugulo. Turnebus.

Minerua patrem dicitur interemisse, virginitatē suam violare conantem. Cic. 2. de Nat. deor. 81.

¶ Suus, pro Eius. Cice. ad Atticum, libr. 3. 65. Lege enim collegij sui non tenebantur. Eidem, lib. 6. 113. Non destiti rogare & petere mea causa, suadere & hortari sua Eidem, lib. 10 293, indulsit illi quidem suus pater semper. Hæc probat Budæus, refragāte Valla & contendente vbique legendum EIVS.

¶ Suus proprius, Vide PROPRIVS.

Suæ ætatis homo id est maior viginti quinque annis. Modestinus in l. Ex duobus. D. de negot gest. Ex duobus fratribus, vno quidem suæ ætatis, alio verò minore annis.

¶ Suus heres, & Suum seruare, id est, proprium. Non solùm est peculiaris Iurisconsultorum locutio, sed etiam Oratorum. Cicero pro Rosc. Amer. Sua quenque fraus, & suus terror maximè vexat, suum quenque scelus agitat, suæ malæ cogitationes conscientiæque animi terrent. Idem de Arusp. rep. Sua concio risit hominem. Et 1. Offic. Expendere oportebit quid quisque habeat sui, &c. Id enim maximè decet, quod est cuiúsque suum maximé Hæc quum Laurentius, aut certè eorū similia probet, tamen illud improbat, Suus Ciceronis filius hæres est patris institutus: quod dici ratio vetat, vt ipse affirmat. Quod si est verum, Plautus in Mercatore mendosè illam sententiam formauit,

Iubet saluere suus vir vxorem suam, vrbani fiunt rustici. Plin. Mulso constant suæ dotes. Id est, peculiares. Hæc Budæus.

Eiicere è ciuitate ciues suos. Cic. pro Sestio.

Vti populo sanè suo. Cic. pro Quintio.

Recuperare captiuos redditis suis. Cic. 3 de Orat.

Qui profitetur esse suum facere aliquid. Cic. 2. de Orat.

De suo, Vide DE.

Apponere de suo, Vide APPONO.

Peruenire ad suum. Cic. pro Quint.

Tenere suum. Cic. ad Attic. 6.

¶ Suus in disputando. Cic. 4. de Finib. Id est, non vtitur alienis inuentis argumentorum, Budæus.

Sua sponte, { ἑκόντι } Cæsar 2. bell. Ciuil. Hoc inito consilio denuntiauisse Gallonio, vt sua sponte, dum sine periculo liceret, excederet.

Sua vnius. Liuius 2. ab Vrbe, Gratæ in vulgus leges fuere, quas quum solus pertulisset, vt sua vnius in his gratia esset.

Suapte, pro Propria, Plaut. Merc. 24,

Suapte culpa ex genere capiunt genus.

Suopte ingenio. Liu 1. ab Vrbe, Plin. lib 7. cap. 40. Et suopte ingenio quisque terminet.

Suopte nutu. Cic. 1. Tusc. Vt terrena & humida suopte nutu & suo

pondere ad pares angulos in terram & in mare ferantur.

Suusmet. Salust. in Iugurtha, Necesse est suomet ipsi more præcipites eant. Plin. lib. 10. cap. 59 ad finem, Hunc suamet vi.

Susinetipse Plin. lib. 17. Corellius Eques Romanus Ateste genitus inseruit castaneam suometipsam surculo in Neapolitano agro.

S Y

SYAGRA, gr. { σύαγρα } regio Ciliciæ prope Adum & Laërten à suum venatione (vt ex nominis compositione apparet) appellata.

SYAGRON, { σύαγρον } Extremum Arabiæ fœlicis promontorium ad mare rubrum: cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 23. & 28. & Ptolemæus Tabula Asiæ sexta.

SYAGROS, { σύαγρος } Canis nomen apud Sophoclem, à suum venatione impositum. Græcis item Syagros, aprum, seu suem syluestrem significat.

SYBARIS, pen. correp. { σύβαρις } fuit oppidum antiquissimum XII. millibus passuum ab vrbe distans. Quin & aliud teste Herodoto lib 5. quod à Crotone non longè abest, & eodem nomine fluuius Calabriæ, à cuius potu greges amouentur: nam si de eius aqua biberint, sternutamentis agitantur. Author Strabo li. 6 Oppidum ait Stephanus posteà Thurion fuisse appellatum. Vnde Sybaritæ, penul. prod. dicti, gens in architectura voluptatum operosissima, Suida teste, luxu deliciísque adeò notabilis, vt quicquid effœminatum, quicquid molle, quicquid accurata atque ambitiosa luxuria paratum esset, id vulgo Sybariticum diceretur. Vnde Ouid. in libro Tristium secundo, scribens ad Augustum, Sybaritida vocat opus Hemitheonis cuiusdam Cynędi Sybaritæ, de generibus voluptatum & obscœnarum deliciarum. Aristoteles li. Moralium Eudemiorum primo, Smyndiriden quoque Sybaritam comparem Sardanapalo inter voluptuarios nominauit. Suidas fabulas aniles, aut parum pudicas, Sybariticas appellatas scribit. Idem refert Sybaritas instituisse vt equi ad tibiæ cantum saltare condiscerent. Et luxuriosos Sybaritas appellatos: & Sybarissare, Sybaritarum ritu deliciis indulgere dictum. Astipulatur & Quint. lib. 3. cap. 9.

Sybaritanus, penultima producta, Adiectiuum, { συβαρίτης } Plinius lib. 8. cap. 42. Docilitas tanta est, vt vniuersus Sybaritani exercitus equitatus, ad symphoniæ cātum saltatione quadam moueri solitus inueniatur.

¶ Sybaritana præda Varroni apud Nonium est lauta & elegans, quam conuenire Tarentinis dicit. Sic enim scribit, Ad Sybaritanam prædam, in qua sunt tripodes, crateræ, anancea, populo nobilium Tarentinarum.

Sybarica vocant Greci omnia impendij maioris. Sybariticam mensam Zenobius gliscerā intelligit &, vt Plautus inquit, ritu barbarico opiparam. Cælius Rhodig lib. 7. Lection. antiq. cap. 9.

Sybaritis, dis, { συβαρῖτις } patronymicum fœmininum à Sybaricis populis formatum: Ouid. de Trist. ad Augustum.

Nec qui composuit nuper Sybaritida, fugit. Quo in loco Sybaritida vocat Ouidius opus Hemitheonis cuiusdam cinœdi, De generibus voluptatum, & obscœnarum deliciarum.

SYBARVS, nomen fontis in Euboia à quo Sybaris Italus nomen accepisse commemoratur à Strabone lib 8.

SYBOTA, orum: sunt insulæ perexiguæ paulisper ab continenti terra disiunctæ ad orientale promontoriū Corcyræ Leucimmansitæ. Strabo lib. 7.

SYCAMINON, { συκάμινον } oppidum fuit in ora Phœnices, cuius sua ætate nihil præter memoriam extitisse authores sunt Plin. lib. 5. cap. 19. & Strabo lib. 16. Sycaminon item Græci Morum appellant, arboremque ipsam Sycamineam, συκαμινέαν.

Sycaminon, Morus Ægyptia: qua vti solent in aggeribus Nili, per quos incrementa eius dispensantur, & coërcentur: Vlpianus, in tit. de extraordinar. criminib. lib. 10. Siquis (inquit) arborem Sycaminonem exciderit; nā & hæc res vindicatur extra ordinem non leui pœna, idcirco quod hæ arbores colligunt aggeres Niloticos, per quos incrementa Nili dispensantur.

SYCE, es, { συκῆ } insula est Asiæ adiacens non procul ab Ephesto cuius meminit Plin. lib. 5. cap 31.

Sycen alio nomine Peplos, & Meconion aphrodes, ex vna radice tenui fructificat, foliis rutę paulò latioribus, semine sub foliis rotūdo, minore, quàm candidi papaueris. Plin. lib. 27. cap. 12.

SYCHAEVS, in SICHAEVS.

Sycites, { συκίτης } gemma à fici colore dicta, de qua Plin. lib. 37. cap. 11. Est item Sycites vini factitij genus, ex fico, quod alij palmiprimum, alij Catorchiten appellant, singulis modiis in aquæ congiis tribus maceratis, vt docet idem Plin. lib. 14. cap. 16.

Sycon, neu. ge. { σῦκον } Latinè ficus dicitur. Martial. lib. 5. epigr. 39. in Calliodorum.

Quadringenta secat, qui dicit σῦκα μέριζε.

Sycomorus, penult. cor. fœm. gen. { συκόμορος } Arbor à ficu & moro sic dicta: σῦκον enim ficus, μόρον arbor est quam & Latini morum appellant. De hac sic Ruellius, Ficum Ægyptiam Theophrastus Ægyptiam moron, Celsus morosycon appellat, Dioscorides, Galenus, & Theophrasto posteriores, indito à fico & moro nomine, sycomorum appellarunt. Dioscoridi arbor est amplissima, ficus similitudine, largo succo, foliis moro quamproximis. Fructus ex argumento gustus ignaui cognomines, ternos aut quaternos anno fundit eósque non ramis vt ficus: sed caudice ipso gerit, similes caprificis, dulcioresque grossulis, hoc est primitiuis in fico pomis, sine granis interioribus Nec maturescunt aliter quàm scalpēdo ferreis vnguibus, magno prouentu eorum in Caria & Rhodo, locísque prorsus parum tritici feracibus: populis in annona caritate penuria pro pane frumétoque satisfaciunt: tam restibilis pomi eius vbertas & copia est. Pomum ventri quidem amicum, sed minimam præbet alimoniam. Et post paulum, tradit Vlpianus hanc arborem in Niloticis aggeribus esse frequentem, grauitérque in eos animaduerti, qui sycomorum exciderunt. Potentia etiam inter morum & ficum media, quod & illi nomen apud Galenum Sycomori peperit.

Sycophanta,sycophantæ,m.g. { συκοφάντης } Obseruator & delator eius qui ficos furto sustulisset. παρὰ τὸ σῦκα φαίνειν, Id est,ab indicãdo eum qui ficos ederat.

Sycophanta,pro Mẽdace, cauillatore,siue doloso punitur. Quod hunc originem habuit. E' duobus seruis Græci cuiusdã viri alter ficus quæ domi paratæ erant,absumpserat:alter, quis eas abstulisset, ignorabat. Quærenti eas domino sons innocentem accusabat. Herus vt veritatem exploraret, haurire vtrunque subtepidam aquam iussit,deinde euomere. Tunc primùm sycophãtæ ortum vocabulum eo ita appellato, qui ficos deuorauerat, culpámque in innocentem cauillando,ac mentiendo reiecerat. Festus, Sycophantas appellatos hac de causa dicunt, Atticos quosdam iuuenes solitos aiunt in hortos irrumpere ficósque deligere: quam ob causam lege est constitutum, vt qui id fecisset,capite truncaretur: quam pœnam qui persequerentur ob paruula detrimenta, sycophantas appellatos. Plaut. Amphit.6.

Nimis hic scitus est sycophanta, qui quidem sit meus pater.

Pergraphicus sycophanta, Vide PERGRAPHICVS.

Sycophantia, sycophantiæ, penult.corr. { συκοφαντία } Calumnia, delatio,falsa accusatio. Significat & Fallaciam.Plaut.Asin.11,Idẽ Milite,

Nam ego inueni lepidè sycophantiam.

Sycophantias struere, Machinari. Plaut. Asin.3.

Sycophantor, sycophantaris,{ συκοφαντέω } sycophantari, Falsò accusare. Plaut. Trinum. 11,

Quanquam hoc me ætatis sycophantari pudet. Ibidem,13.

Sycophantisso,sycophantissas.{ συκοφαντίζω } sycophantissare, Idem.

Sycophantiosè,{συκοφαντικῶς} Aduerbium antiquum,pro Dolosè.Plaut. Pseud.10,

Ego nec sycophantiosè quicquam ago, nec maleficé.

Sycosis est vbi intrà palpebras succrescit quippiam carunculæ imagine,ac protuberans, consequitur & oculi totius difficilior motus. Cælius Rhodig. lib.7.Lection.antiq.cap.20.

SYCORIS, Vide SICORIS.

SYCVSSA,{ συκοῦσσα } insula est in mari Ægeo,ante Ephesum,de qua Plinius lib 31. cap.5.

SYDERIS { σύδερις } Fluuius est in finibus Caspiorum & Hyrcanorum, à cuius ostio Caspium mare nomine amisso Hyrcanum incipit appellari. Plinius lib.6.cap.16.

SYDIMA vrbs in montanis Lyciorum apud Plinium lib 5.cap.27.

Sydus, syderis, penult. corr. neut.gen. { ἄστρον } Quod in aliquod signum complurium stellarum compositione formatum est:vt Aries, Taurus,Andromeda,Perseus, Corona, & quæcunque variarum genera formarum feruntur in cælum recepta. Author Macrobius in Somnium Scipionis lib.1.cap.14. Vide Plinium lib. 2. cap.18. Virg. 1. Georg. 7. Anne nouum tardis sydus te mensibus addas.

Sydera, inquit Varro, quòd quasi insidunt, atque ita significant aliquid in terris perurendo, aliáue qua re, vt signum candens in pecore. Notum autem est è Marone solitos esse veteres signa suo pecori inurere,

Continuóque notas, & nomina gentis inurunt. Hanc lectionem Varronis restituit Turnebus,quæ alioqui in editis hodiéque mendosa legitur.

Crinis timendi syderis. Lucan.lib.1.
Regina syderum Luna. Horat. in Carm.secul.
Abruptum sydus, Vide ABRVPTVS.
Amicum sydus. Horat. Epod.10.
Clarum sydus Tyndaridæ. Horat.4. Carm.ode 8.
Clemens sydus. Claud.in Epithal.Palladij 46.
Decretorium sydus, Vide DECRETVM.
Feruidum sydus, Canicula.Horat.Epod. 1.
Insana sydera Capræ, Tempestuosa. Horat. 3.Carm.ode 7.
Lætabile sydus. Valer.6.Argon.
Lugubre refulsit sydus. Valer.8.Argon.
Niuosum sydus Pliadum. Stat. 1. Sylu.3.
Publica sydera, Quæ omnes aspicere possunt.Ouid.epist.17.
Sublime sydus Arctos. Senec. Herc. fur.1.2.

¶ Sydera, pro stellis. Cic. 1. Tuscul.Nocturnámque cæli formam vndique syderibus ornatam.

Meatus syderum, Vide MEO.
¶ Alta sydera. Virg.3. Æneid.
¶ Aurea sydera. Virg.1. Æneid.
Candida sydera.Lucret.lib.5.
Conuexa sydera, Vide CONVEHO.
Lucida sydera.Horat. 1.Carm. ode 3.
Micantia sydera.Catull. in Epithal. Mallij, 56.
Palantia sydera. Lucret lib. 2.
Radiantia sydera.Ouid.7.Metamor.
Sparsa mundo sydera. Senec. Hippol.9.
Surgentia sydera. Virg. 6. Æneid.
Vaga sydera. Senec. Octau.1.
Volantia sydera. Virg. 5.Æneid.
¶ Adire vsque ad sydera, Vide ADEO.
Non apparet sydus amicum nocte atra. Horat Epod.10.
Crinem ducunt volantia sydera. Virg.5. Æneid.
Clamor ferit sydera. Virg. 2. Æneid.

Ferire sydera vertice, Contingere cælum vertice.Horat.1. Carm. ode, 1.

Ferre ad sydera nomen alicuius, Summis laudibus celebrare, Virgil. 9. eclog.

Pallent sydera turbata vicino die.Stat.12.Thebaid.
Conuexa polus dum sydera pascet.Virg. 1. Æneid.
Cadentia sydera suadent somnos. Virg 2. Æneid.
Tangere sydera vertice, Id est fœlicissimum esse.Ouid.7. Metam.
-quo coniuge fœlix
Et dis chara ferar,& sydera vertice tangam.
Latitantia sydera tegunt nubes. Ouid.10.Metamorph.

Refixa cælo sydera transcurrunt. Virgil.5. Æneid. *Stellas cadentes* vulgus appellat.

Voluuntur sydera lapsu. Virg 4. Æneid.

¶ Sydus pro Sole & Luna.Plin. lib. 7. ca. 60.Inclinato sydere supremam pronuntiauit. Idem lib.8.cap.1.Atque ita salutato sydere in syluas reuerti.

Masculum sydus, Sol.Plin. lib.2.cap.100.
Fœmineum ac molle sydus, Luna. Plin.lib. 2.cap.101.
Torrentia agros sydera. Horat.3.Carm.ode 1.
Clarior sydere. Horat.3.Carm.ode 1.
Pulchrior sydere.Horat.3. Carm.ode 9.
Æthereum sydus. Ouid 1. Metamorph.

Sydus cauũ.Elephãtos Solinus ait delectari noua luna,tristes esse cornuto & cauo sydere.Cauum autẽ sydus luna est corniculata & cõtraria rectæ,quæ diuidua est, & vtrinque gibbosæ,quæ ἀμφίκυρτος vocatur. Nam hæc vtrinque tumida & extuberans est, etsi nondum plena:ista recto segmento diuidua, illa in sinum falcata. Sic & ab Aristotele lib.2. de cælo vocatur.

¶ Sydera,pro Planetis. Plin. lib.2. cap 6. Inter hanc terram, cælùmque eodem spiritu pendẽt certis discreta spatiis septem sydera, quæ ab incessu vocamus errantia,quum errent nulla minus illis.

Æmulum sydus. Vide AEMVLOR.
Salubre sydus Veneris. Lucan.lib.1.
Hebet sydus Veneris. Lucan.lib.1.
¶ Affixa mundo sydera, Vide AFFIGO.
Afflari sydere, Vide AFFLO.
Attributa sydera singulis nobis, Vide ATTRIBVO.
Dextro sydere editus. Stat.3.Sylu.4.
Percuti sydere, Vide PERCVTIO.
¶ Gẽtis suæ sydus,Decus & ornamentũ. Oui.4.de Ponto,eleg.3.

¶ Sydus pro plaga & inclinatione mundi.Plin. Sub eodem sydere pars tota mundi vergens in Caspium mare pernauigata est.

¶ Sydus pro tempestate. Virg.lib. 1. Georg.
Præterea tam sunt Arcturi sydera nobis
Hœdorúmque dies seruandi,&c. Vbi Seruius, Arcturi,inquit,ortus & occasus tempestates grauissimas facit: vnde sydera,id est tempestates,vt lib. 11. Æneid. -scit triste Mineruæ
Sydus,& Euboicæ cautes. Hæc ille.

Sydus confici,& confectum. Sydera quædam tempestatem inferuut,quæ tum confici dicuntur & confecta esse cùm ea tempestas sæuit. Plinius, Cum tempestatibus confici sydus intelligimus. Opius de bel. Africo, Nanque Vergiliarum signo confecto circiter vigilia secunda noctis nimbus cum saxorum grandine subitò est exortus ingens.Quod etiam de quacunque aëris mutatione, rerúmque affectu vi cæli & influxu syderum eueniente vsurpatur.Plin. lib.18. Quamobrem eas manibus agricolarum ingessit,versúsque iussit ipsa die folia, vt esset confecti syderis signum. Turnebus.

¶ Sydus,Morbi genus,quod & Syderatio dicitur.Martial.lib.11. Sydere percussa est subitò tibi Zoile lingua. Hoc est, vsum linguæ amisisti.

Sidus, qui per i Latinum scribunt, à Sido, sidis, sidere deriuant: quàm rectè, ipsi viderint:nam Sidere non significat fixum manere: vt vides paulo antè in SIDO. Alij malunt y Græco scribi: ἀπὸ τοῦ σὺν quod est simul,& εἰδεῖν, videre deriuantes, quòd plures stellæ simul conspiciantur. Alij ab συνιέναι, quod est commeo,& conuenio,vt sit plurium stellarum conuentus.

Sydereus Adiect. { ἀστερῷος } Quod ex sydere est, vt Splendor sydereus. Virg.10. Æneid.

Syderéam in sedem.Id est in astriferum circulum.
Æstus sydereus, Calor solis. Ouid.6. Metamorph.
Arx syderea, Cælum.Ouid.3. Amor.eleg. 9.
Canis sydereus,Canicula. Ouid.4. Fast.
Cælum sydereum,Ouid.10. Metamorph.
Ignes syderei.Ouid.1.Metam.
Lux syderea.Ouid.4.Metam.
Polus sydereus.Valer.4.Argon.
Vultus syderei.Stat.2.Achill.
¶Sydereus, Altus.Martial.lib.1.
Hic vbi sydereus propius videt astra colossus.
Sydereus,Fulgens.Virg.3.Æneid. -nec lucidus æthra
Syderea polus.
Artus syderei. Stat.1.Sylu.1.
Aues sydereæ Iunonis. Claud. 2. in Eutrop.

Syderalis,& hoc syderale, pen.prod. { ἀστρικός } Quod ad sydus pertinet. Plin.18.cap.24.Prius tamen syderalis difficultas subiicienda cõtemplationi est. Idem libro 7.cap. 49.

Syderor, penul.corr.sydereris { ἀστροβολίζομαι } syderari, Sydere afflari. Plin. lib.9.cap.16.Fluuiatilium silurus Caniculæ exortu syderatur,& aliàs fulgure sopitur,id est,obtorpescit.

Syderatus,pen.prod. Participium { ἀστρόβλητος } Qui syderatione morbo affectus est.Plin.lib.28.cap.16.Syderatis vrina pulli asinini,nardo admisto,perunctione prodesse dicitur.

Syderatio, syderationis,f.g. { ἀστροβολία, ἀστροβολισμός } Morbus est arborum afflatarum sydere,quocunque modo id acciderit.Plin.lib.17.ca. 24.Syderatio tota cælo constat. Quapropter & grando in iis causis intelligi debet,& carbunculatio,quod pruinarũ iniuria euenit.Hæc enim verno tempore inuitatis & erumpere audentibus satis mollibus insidens, adurit lactescentes germinum oculos, quod in flore carbunculum vocant. Budæus.

Syderatio, Græcè dicitur astrobolismos, quasi syderis percussio, quã sphacelismon quidam appellant, vt ait Theop.li.5.De causis. qui syderatas arbores astrobletas appellat, quasi sydere percussas. Bud.

¶ Syderatio, Morbi genus, partem aliquam corporis, sæpe penè totum corpus percutientis subito, atque exiccantis, & plerunque hominem enecantis:quod quum repentino quodam eueniat impetu, è cælo vi quadam syderis prouenire putatur.

¶ Sydera

¶ Syderatio, Constellatio, siue syderum in genitura coaptatio, quippiam innuens euenturum. Iul Firmic.lib.4.cap.13. in fine, Hæc tamen omnia, licèt à malo signata fuerint talis syderationis influxu, beneuolarum stellarum vtplurimum testimoniis minuuntur, ita vt non omnia tam minaci radiatione contingant.Idem lib.6. cap 5, Maximos sanè ex tali syderatione pollicebũtur homines. Id est, tali syderum coniunctione.

SYEDRA, æ: σύεδρα, oppidum est Iscariæ, quæ est Asiæ regio media inter Ciliciam & Pamphiliam: Stephanus.

SYENE, pen. prod. { συήνη } vrbs in confinibus Æthiopiæ atque Ægipti supra Alexandriam versus meridiem quinque milibus stadiorum sub tropico Cancri directè locata. Vnde sole existente in Cancro medio solstitij die supra verticem ciuitatis, nullam prorsus in ea vmbram iaci,ait Plin. lib.2. cap.73. Lucan. lib.2,
-vmbras nusquam flectente Syene.
Atra Syene. Claud.de Nilo,6.
Calida Syene. Ouid. 1. de Ponto,eleg.6.
Eoa Syene. Stat 2. Sylu. 2.

SYGAROS,{ σύγαρος } Insula est in sinu Arabico in qua nulli sunt canes, atque aliunde importati circa littora errantes moriuntur. Plinius lib.6.cap 28.

SYLA, per simplex l, { σύλα } mons Lucaniæ, & sylua in illo. Sic dicta quasi σύρα, id est, tracta, hoc est, latronibus frequentata: Salust. de fugitiuis, In sylua Syla fuerunt. Virg 12. Æneid.
Ac velut ingenti Syla.

SYLARIS, fluuius Picenum à Campania disterminans: Strabo lib. 5.extremo, Picentes autem vsque Sylarin perueniunt flumen, qui ab hoc agro veterem separat Cãpaniam. Cui quidem fluuio proprium illud inesse traditur, vt in eius aquas demissa virgulta in lapidem rigentur, forma tamen coloréque seruato.

SYLLA {σύλλας} Nobilis Romanus, teste Salustio, qui ex antiqua Scipionum familia originem duxit: in adolescentia, omnibus flagitiis inquinatam vitam egit, hoc est vsque ad Quæsturam: quam sub Mario adeptus est, in qua vitam omnem penitus commutauit:&(vt dixit Valerius Maximus) catenas Iugurthæ manibus iniecit, &c. Fuitque literis Grẹcis & Latinis bene eruditus, facundus, acer, astutus, gloriæ cupidus, sui securus, multarum rerum & pecuniæ maximæ largitor, animo grandis: ita vt dicat Salustius, dubitari potuisse, fortior an fœlicior esset. Nam fœlix eo dici voluit, quòd inimicos Marianos fœliciter vltus est. Dictator deinde effectus ita Remp. oppressit, vt teste Cicerone in Verrem, nemo illo inuito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere posset. Postremò Rep. constituta Dictaturam deposuit, & priuatus Puteolis dicitur morbo pediculari correptus interiisse. Vide Plutarchum.

Homo à populi causa remotissimus L.Sylla. Cic.pro Cluent.
Municipiis ciuitatem ademit L.Sylla: Cic. pro Domo sua.
Magister scelerum Sylla. Lucan.lib. 1.
Emisti bona Sex. Alpheni, L. Sylla Dictatore vendente. Cicero pro Quintio,

Syllanus, pen. prod. Adiect. { συλλανός } Cic. 3.de Lege agrar. Qui nos Syllanos in inuidiam rapit?
Cadauera Syllana. Lucan.lib.2.
Ferrum Syllanum. Lucan.lib.1.
Manes Syllani. Lucan.lib.1.

Syllaturio, syllaturis, pen.cor. syllaturire, Syllam imitari. Cic. Attico, lb.9.181, Hoc turpe Cn. noster biennio antè cogitauit, ita Syllaturit animus eius, & proscripturit diu. Vide PROSCRIBO.

¶ Alius fuit Faustus Sylla, cuius meminit Seneca Octau.8,
Perage imperata, mitte qui Plauti mihi
Syllæ que cæsi referat abscissum caput. Verba sunt Neronis.

Syllaba, syllabæ, pen. corr. { συλλαβή } Comprehensio literarum vel vnius vocalis enuntiatio, temporum capax. Vide Grammaticos.
Claræ syllabæ, Vide CLARVS.
Cadunt verba in syllabas, Vide CADO.
Leguleius anceps syllabarum. Cic. 1. de Orat.
Coeuntes inter se syllabæ. Quint.lib.1. cap. 1.
Peccare in syllaba. Cic.in Parad.
Clausulam longa terminare syllaba. Cic. 3. de Orat.
Syllabæ, pro versibus hendecasyllabis. Martial. lib.1. epigr. 29. ad Licinianum.
Verona docti syllabas amat vatis:
Marone fœlix Mantua est. Doctum vatem appellat Catullum.

Syllabatim, pen. prod. Aduerb. { κατὰ συλλαβάς } Per singulas syllabas. Cic. Attico, lib.13.281, At ego, ne Tironi quidem dictaui, qui totas περιοχὰς persequi solet, sed Spintharo syllabatim.

Dicere syllabatim. Cicero 4. Acad. Quum enim tuus iste Stoicus sapiens syllabatim tibi ista dixerit.

Syllepsis, huius syllepsis, f.g. { σύλληψις } Dici potest conceptio: ab σὺν con, λῆψις acceptio: quæ fit quum pluralis dictio singulari verbo copulatur. Virg.1. Æneid.
-sociis & rege recepto. Aut singularis plurali verbo connectitur, vt Virgil.eclog.1,
-sunt nobis mitia poma,
Castaneæ moles, & pressi copia lactis. Aut quum pro multis vnus ponitur, vt Virg. 2. Æneid.
-armato milite complent. Item pro vno multi. Virg. 9. Æn.
Vos ô Calliope precor aspirate canenti.
Syllepsis, Pars maior autores sunt. Liu. 10. bell. Pun. Magna pars saucij. Ibidem.

Syllogismus, syllogismi, m g. { συλλογισμός } Computatio, pensatio, ab σὺν & λέγομαι, quod est computo, concludo: vel ab λογίζομαι ratiocinor. Ratiocinatum vel collectiuum vertit Quint. Idem lib.3. ca.7. In syllogismo tota ratiocinatio ab eo est qui intendit.

Syllogismi circunscripti, & effecti. Plinius iun. lib.1. epistol. 3. ad Nepotem. Circunscripti, id est breues. Effecti, id est elaborati, & arte perfecti.

SYLOSON, pen.cor. { συλοσῶν } Polycratis Samiorum tyranni frater. Is quum Dario Hystaspis filio vestem quam ferebat, aliquando largitus esset: nam ille quum nondum rex esset, eam magnopere concupiuerat: quum verò regnaret, dono Sylosonti tyrannidem dedit, qui acerbè imperauit. Quare vrbs hominibus viduata est. Vnde ductum est prouerbium, ἕκητι συλοσῶντος εὐρυχωρίη. Id est, Sylosontis locus amplus est. Strabo lib. Geographiæ 14.

Sylua, { ὕλη, δρυμός } Generale nomen est, propriè arborum, & quæ cẹdua est, hoc est quẹ habetur in eũ vsum, vt ex ea cẹdatur materia. Seruius, Quam Græci ὕλην vocant, poëtæ nominant syluam, id est, elementorum congeriem, vnde cuncta procreantur. Virg 2. Æneid.
-sylua alta Iouis, lucúsve Dianæ.
Locus in media sylua maximè opacus & frigidus. Cic. 3. de Orat.
Brachia syluarum, Rami. Stat.1.Thebaid.
Comæ syluarum, Frondes. Stat. 3. Sylu.3.
Filia syluæ pinus. Horat.1.Carm.ode 14.
Gloria syluarum pinus. Stat.5. Sylu.1.
¶ Agrestis. Ouid. 7. Metam.
Alta. Ouid.3. Amor.eleg.9.
Antiqua. Virg.6. Æneid.
Ardua. Ouid.1. Fast.
Arens. Virg.12. Æneid.
Barbarica, Vide BARBARVS.
Cædua, Vide CAEDO.
Comata. Catul. de phaselo,4.
Conseminea, Vide CONSEMINEVS.
Densissima Virg.2. Georg.
Formidulosis syluis latent feræ. Horat. Epod. 5.
Frequens trabibus sylua. Ouid.8 Metam.
Frondiferæ. Lucret. lib.1.
Glandaria, Vide Glandarius, in GLANS.
Immensa. Virg. 6. Æneid.
Incidua sylua. Stat.6. Thebaid.
Incidua sylua per multos annos. Ouid.3. Amor.eleg.1.
Ingentes syluæ. Lucret.lib.5.
Iugosæ syluæ. Ouid.epist.4.
Magna. Virgil.3. Georg.
Nemorosæ. Ouid.10. Metamor.
Nigræ. Horat.1. Carm.ode 21.
Opacæ. Ouid.6. Metamorph.
Palaris sylua. Vide palaris in PALVS, pali.
Pascua sylua est, quæ pascuis pecudum destinata est. Paul. in l. Sylua. D. de verbor. signific.
Pineæ. Virgil.9. Æneid.
Proceræ. Ouid.epist.15.
Profundæ. Lucret.lib.5.
Rudes. Hoc est, materia nondum cæsa, nec dolata. Claud. 3. de raptu Proserp.
Rusticæ. Ouid.epist.4.
Salubres. Horat.1.epist.4.
Secretæ. Ouid.7. Metamorph.
Steriles. Virg.2. Georg.
Vernantes. Senec. Herc. Oet.4.
Vetustæ. Ouid. 6. Metamorph.
Virentes. Catul.in Car.sec.32.
Viridicatæ. Cic. Qu.frat.lib.3.17.
Virides. Ouid.3. Metamorph.
Vmbrosæ. Ouid.1. Metamorph.

¶ Mane me in syluam abstrusi densam & asperam, non exeo inde ante vesperam. Cic. Attico, lib.12.241. Vide ABSTRVDO.

Ambire syluas plagis. Ouid.2. Metamorph.
Aucta sylua sororibus. Ouid.2. Metamorph.
Canit sylua auibus, Lucret.lib.1. Vide AVIS.
Cædere syluas, Vide CAEDO.
Viridem syluam ab humo conuellere. Virg.3. Æneid.
Ducere syluas. Quintil.lib.1.cap.1. De Orpheo.
Honorem syluis decutere. Virgil.2. Georg.
Eruere syluas. Virg.4. Georg.
Excidere syluas. Lucret.lib.5.
Ardor flammeus exederat syluas. Lucret.lib.5.
Alta sylua ministrat tedas. Virg.2. Georg.
Obscura nutat sylua. Seneca Thyeste,8.
Nudata cacumina syluæ. Ouid.1. Metam.
Incultæ pacantur vomere syluæ, Domantur aratro, Fiunt noualia. Horat.1.epist.2.
Reboant syluæ. Virg.3. Georg.
Rotat syluas affinis. Stat.4. Sylu.3.
Vetus sylua nulla securi violata. Ouid.3. Metam.

¶ Sylua, de herbis aliquando dicitur. Virg.lib.3. Geor.
-subit aspera sylua,
Lapæque, tribulúsque. Seruius.

¶ Sylua de vitibus. Virg 2. Georg.
Syluarúmque aliæ pressos propaginis arcus Expectant.

¶ Horrida sylua siccæ comæ. Iuuenalis Saty.9. -horrida siccæ Sylua comæ, nullus tota nitor in cute.

¶ Sylua aliquando dicitur quod extempore scribitur velocissimè, estque veluti prima materia. Quintilianus libro 10. capite 3. Cicero 3. de Oratore. Primum sylua rerum ac sententiarum comparanda est, quã de parte dixit Antonius. Hoc est maxima congeries & vbertas.

Sylua dicendi. Cicero in Orato. Platonis & aliorum philosophorum disputationibus & exagitatus maximè orator est, & adiutus. Omnis enim vbertas, & quasi sylua dicendi, ducta ab illis est. Id est omnis copia & dicendi materia. Nihil est enim de quo philosophi non loquantur, quum res omnes diuinas atque humanas sibi tractandas sumant.

Syluula, pen.corr. Diminutiuum {δρυμίδιον} Colum. lib.8.cap.15, Sunt enim quibus cordi est vel in syluulis tamaricum, aut sirporum frutectis immorari: nec ob hanc tamen causam totus locus syluulis occupetur.

Syluester, hæc syluestris, & hoc syluestre: vel hic & hæc syluestris & hoc syluestre {ἄγριος} Quod est syluæ. Virg.1.ecloga,
Syluestrem tenui musam meditaris auena. Idem 2.Georg.

Syluestris, Quod est in sylua. Cic.de Amic. Quum locis etiam ipsis delectemur montuosis & syluestribus. Hoc est, In locis qui in montibus sunt, & syluis.
Agrum syluestrem mitigat flammis. Horat.2.epist.2.
Antra syluestria. Ouid.13.Metam.
Arbor syluestris. Virg.3.eclog.
Coitio syluestris. Cic pro Cælio.
Dona syluestria. Catull. Argon.59.
Homines syluestres. Horat.de Arte.
Materia syluestris & culta, Quæ ex sylua decerpitur. Cicero 2.de Natu. Arborū autē confectione omnísque materia & culta & syluestri, partim ad calfaciendum corpus igni adhibito, & ad mitigandum cibum vtimur, partim ad ædificandum, vt tectis septi frigora calorésque pellamus.
Montes vestiti atque syluestres. Cic.2.de Nat.deor.
Numina syluestria. Ouid.2.Fast.
Saltus syluestris. Curtius lib.4.
Loca syluestribus sepibus densa. Cic.1.de Nat.deor.
Tecta syluestria. Cic.1.de Inuent. Qui dispersos homines in agris & in tectis syluestribus abditos, ratione quadam compulit in vnum locum, & congregauit.
Tumulus syluestris. Liu.7.bel Pun.
Via inculta & syluestris. Cic.de Claris Orat.
Vita syluestrium. Cic.2.de Nat.deor.

Syluestrior {ἀγριώτερος} Plinius lib.16.cap.27, Syluestriora omnia tardiora.
Syluaticus, penult.correp. Adiectiuum. {ὑλαῖος} Quod ad syluam pertinet, vt Syluaticus mus, apud Plinium lib.30.cap.9, habitans in syluis.
Syluatica laurus, Crescens in syluis. Cato cap 8.
Syluaticæ falces. Cato cap.11.

Syluicola, syluicolæ, pen.corr. {ὑλειώτης} Qui syluam incolit. Propertius lib.3.eleg.13,
His tum blanditiis furtiua per antra puellæ
Oscula syluicolis empta dedere viris.

Syluicultrix, syluicultricis, penultima producta {ὑλειῶτις} Catullus de Berecynthia 58,
Vbi cerua syluicultrix, vbi aper nemoriuagus?

Syluifragus, penultima correpta, Adiectiuum. Syluas frangens: qualis est ventus à quo arbores in syluis & franguntur & eruuntur. Lucretius libro 1,
-montésque supremos
Syluifragis vexat flabris. De vi & impetu ventorum.

Syluiger, penultima correpta, syluigera, syluigerum, pen.cor. {ὑληφόρος} vt Syluigeri montes. Plin.lib.31.cap.3, De montibus Hircanis.

Syluosus, pen.prod. Adiectiuum {δρυμώδης, ὑλώεις, ὑλώδης} Vbi multæ syluæ siue arbores sunt. Liu.9.ab Vrbe, Saltus duo alti, syluosique sunt, montibus circa se perpetuis inter se coniuncti. Plin. lib.12. ca. 5. Superiores eiusdē rami in excelsum emicant syluosa multitudine.

Syluesco, syluescis, {ὑλομανέω, ὑλημανέω} syluescere, In syluam redigi, seu syluestres, aut infructuosas arbores sarmentáve fieri. Cic.de Senect. Ne syluescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur. Colum.lib.4.cap.11.

Syluanus, pen.prod. {συλβανος} Seruius, Syluanus, deus est syluarum. Hic amauit puerum Cyparissum nomine, qui habebat mansuetissimam ceruam. Hanc quum Syluanus nescius occidisset, puer est extinctus dolore, quem amator deus in cupressum arborem eius nominis vertit, quam pro solatio portare dicit Virg. 1. Georg.
Et teneram ab radice ferens Syluane cupressum. De syluanis & faunis. Plin.lib. 12.cap.1.
Aruorum pecorísque deus Syluanus. Virg. 8.Æneid.
Potentes nemorum Syluani. Lucan. lib. 3.
Arbiter vmbræ Syluanus. Stat. 6. Theb.
Horridus Syluanus. Horat.3. Carm. ode 29.

SYLVIA {σιλουία}, Nomen quo Ilia Romuli mater vocata est. Virg. 7. Æneid. Ouid. 2. Fastor.
Syluia Vestalis cælestia semina partu
Ediderat, patruo regna tenente suo.

Syluius, {συλούιος} Æneæ filius: à quo posteà omnes Albani reges, Syluij dicti sunt ab huius nomine: sicut hodie Romani imperatores Augusti vocantur: Seruius enarrans hunc locum Virg.6. Æneid.
-primus ad auras
Ætherias Italo commistus sanguine surget Syluius.

SYMA, {σύμα, σύμη}, nam & Symes, æ, etiam dicitur: insula est Cariæ adiacens portum habens clausum triremibus aptum & nauale nauium viginti. Strabo lib.14.

SYMAETHVS {σύμαιθος} Fluuius Siciliæ non longè ab Ætna, qui vt ait Strabo lib.6. agrum Cataneum influit.
Symæthius, a, um: Attributum: Virg.6.Æneid.
Eductum Martis luco Symæthia circum Flumina.

SYMBARI, populi feri inter Arabiæ montes, & Nilum incolentes, Elephantúmque venatu victitantes. Plin.lib.6.cap.31.

Symbolum, symboli, p.cor. {σύμβολον, ἔλεγχος} Annulus dictus est, cùm sit nota & signum. Plin.li.33.cap.1, Et ideo miror, Tarquinij eius statuam sine annulo esse. Quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci à digitis appellauere, apud nos prisci vngulum vocabant, posteà & Græci & nostri symbolum.
Adulterinum symbolum, Vide ADVLTER.
¶ Symbolum, pro Literis. Iustinus lib. 2, Quum colloquendi copiam non haberet, quò applicituri erant, symbolos proponi, & saxis proscribi curat. Hæc Calepinus. Iustini locus sic habet lib.2, Atheniensium dux Themistocles, quum animaduertisset Ionas, propter quos bellum Persarum rex susceperat, in auxiliū regis classe venisse, solicitare eos in partes suas statuit: & quum colloquendi copiam nō haberet, quò applicituri erant, symbolos proponi, & saxis proscribi curat, Quæ vos Iones dementia tenet? quod facinus agitatis? Bellū inferre olim cōditoribus vestris, nuper etiam vindicibus, cogitatis? An ideò mœnia vestra condidimus, vt essent qui nostra delerent? &c. Quo in loco symbolos (vt enim symbolum, ita & symbolus dicitur) non pro literis acceperim, sed pro signis & notis quas Themistocles proposuerat, vt Iones his notis procul admoniti eò naues appellerent, appulsíque ea verba legerent, quæ in saxis proscibi curarat: nec refero ea verba, Saxis proscribi, ad symbolos, sed ad ea quæ sequuntur, Quæ vos Iones, &c.
Symbolum, aliquando collatio dicitur, à συμβάλλω confero: hoc est, quòd plures conferunt in vnum, ita vt cœna illa dicatur collatio, in quam comparandam plures aliquid contulerunt. Plaut. Curc.9, Symbolorū collatores apud forū piscariū. Ter.And.1.1, -symbolum Dedit, cœnauit. Idem Eunuch.3.4, -vt de symbolis essemus.
Condicere symbolum, Vide CONDICO.
¶ Symbolum, Plaut. Bacchid.
N. Quid? vbi ei ostēdit symbolum? Symbola, si credimus Suidæ, appellat Demosthenes 7.Philipp. quæ pacta conuenta sunt ciuitatum inter se, quibus iura ciuibus vltrò citróque redduntur. Solebāt enim Græci in pactis conuentis tesseris vti quibusdam, quæ symbola appellabant, quæ loco tabularum & syngrapharum erant, atque ex his ius dicebatur. Annotauit Turnebus.

Symbola, fœ gen. Plaut. Sticho, 7, -eadem symbolam
Dabo, & iubebo ad Sangarinum cœnam coqui.
Symbolæ, inquit Cælius lib.25.cap.20, dicuntur plagæ, quibus seruilia inscribuntur corpora à multis: perinde ac in conuiuiis collectitiis, id est symbolis, quæ comessalia vocant & conferta, quisque nummos confert, ne sit exsors & asymbolos. Nisi mauis inde vocabulum inflectere, quia βολὴ percussionem signat: vt sint symbolæ, multifariæ multiiugésque incussæ plagæ. Videntur & symbolæ auxilia militaria. Plutarchus in Marco Antonio, Iniustum esse à bello mulierem reiicere συμβολὰς τηλικαύτας διδοῦσαν. Sed pugnam quoque indicat & cōgressum quemlibet, verbum id: quin & quod ad instruendum confertur conuiuium. Hæc ille. Est & symbole συμβολὴ confluens fluuiorum apud Strabonem lib 4. De symbolis, pro plagis, est iocus ille Plautinus in Epidico, Act.1.scen.2.
Paratæ sunt scapulis meis symbolæ.

SYME {σύμη} insula Cariæ adiacens medio ferè spatio inter Rhodum, & Gnidum, vt tradit Plinius lib.5.cap.31. Vide in dictione SYMA.

Symmachia, authore Thucydide, est confederatio iis inita legibus, vt iidem censeantur amici, iidem & inimici. Cælius Rhod.li.11.ca 6.

SYMMACHVS, pen.corr. {σύμμαχος} Romanus orator, missus à Senatu Constātinopolim, ad Theodosij liberos, rogatum vt Vestales à Christianis destrui minimè paterentur. Cuius rei gratia, putabant se aduersa multa à diis esse passos. Eius igitur orationem & Prudentius & Ambrosius, qui huius meminerunt, acerrimè confutarunt. Fuit & Symmachus, sacrorum librorum interpres, doctrinæ parum synceræ & Christianæ, cuius meminit Eusebius.

Symmetria, symmmetriæ, penul.corr. {συμμετρία} Commensuratio Latinis dicitur, & conuenientia mensurarum, seu proportio. Plin.li. 34.cap.8.11. Primus hic multiplicasse varietatem videtur, numerosior in arte quàm Polycletus, & symmetria diligentior.
¶ Symmetria, {συμμετρία} Vestis talaris, hoc est ad talos vsque demissa, apud Pollucem lib 7.cap.13.

Symmonianum, trifolium, vel (vt Ruellio placet) Symmoniacum, {ἀσφάλτιον} Herba, quam describit Columella lib. 7. cap.17.

Symmista, {συμμύστης} Secretarius, seu secretorum conscius, vt apud Orig. interpretē: Sicut Ioannes symmista pronnntiat dicens: Quia si quis peccauerit, aduocatū habemus apud Deum Iesum Christum.

Sympathia, pen.prod.f.g. {συμπάθεια} Latinè compassio dici potest, & naturalis consensus vel conuenientia. Cic. 3. de Natur.deor. Illa verò cohæret & permanet naturæ viribus, non deorum. éstque in ea iste quasi consensus, quam συμπάθειαν Græci vocant. Plin. lib. 28. cap.7, Supposita tantum calici lacinia tali, statim metum eum discuti, videlicet præualēte sympathia illa Græcorum, quum rabiem canum eius sanguinis gustatu incipere dixerimus. De menstruis.
Continuatio cōiunctióque naturæ, quam vt dixi vocāt συμπάθειαν eiusmodi, vt thesaurus ex ouo intelligi debeat. Cicero 2.de Diuinat.

Symphonia, penultima correp. {συμφωνία} Consonantia, musicus concentus. Cic. pro Cælio, Accusatores quidem, libidines, amores, adulteria, Baiis acta conuiuia, comessationes, cantus, symphonias, nauigia iactant. Idem 7.Verr. Curritur ad Prætorium, quò istum è conuiuio illo præclaro reduxerant, paulo antè mulieres, cum cantu atque symphonia. Plin. libr.10.cap. 29, Visum iam sæpe iussas canere cœpisse, & cum symphonia alternasse. Horat. de Arte,
Vt gratas inter mensas symphonia discors.
Canit symphonia. Cic. 5. Verr. Cum in eis conuiuiis symphonia caneret, maximísque poculis ministraretur.
Symphoniæ cantus. Cic. 7. Verr. Non iudicia fieri: lucum illum littoris percrepare totum mulierum vocibus, cantúque symphoniæ, &c. Plin.lib.9.cap.8. Idem lib. 8.cap.42. Ad symphoniæ cantum saltatione quadam moueri.
¶ Symphonia, pro Celebritate quadam. Cicero Tironi, libr. 16 9, Symphoniam Lysonis velim vitasses.
¶ Symphonia herba. Plin.lib. 26.cap.7, Symphonia, vel gumphena, alternis viridibus roseísque per caulem foliis, in posca sanguinem reiicientibus medetur.

Symphoniacus, penult. corre. Adiectiuum {συμφωνιακός} Vnde Symphoniaci serui. Pædianus author est cani remigib⁹ celeuma per symphoniacos seruos solitum olim fuisse, & per assam vocem, id est, ore

prolatam, & (vt in Argo naui) interdum per cytharam. Cic.1.in Verr. Ab hac muliere Præfectus Antonij quidam symphoniacos seruos abducebat per iniuriam, quibus se in classe vti velle dicebat. Quem locum Pedianus enarrans, Possumus, inquit, intelligere ad hoc symphoniacos seruos capi solere, vt in classe classicum pulsantibus canant, vnde ipsi tubæ classis classicum nomen est positum. Hæc Budæus. Cic.7. Verr. Symphoniacos homines sex cuidā amico suo Romam mueiri misit.
Ducere pueros symphoniacos. Cic pro Milone.
Symphoniaca herba eadem quæ & symphonia dicitur. Palladius, Si ceratus æstu Canicularum fatigetur, herbam symphoniacam circa arboris truncū torqueri in coronam iubet, vel ex ea iuxta vnum caudicem cubile fieri.

Symphreatides, {συμφρεάτιδαι.} Cic.lib.2.de legib. Hoc est qui eosdē puteos communes habent: vel potius, symphradas: hoc est eiusdem consilij & commercij participes. Vide TRIBVLIS.

Symphyton, pen.cor. {σύμφυτον} cuius duæ sunt species. vna Symphytum petreum vocatur, altera Symphytum maius. Symphytum, vt Strybonio placet, quidam inulam rusticam vocant, quidam alum Gallicū. Hoc Galenus symphytō magnū cognominat, nec dulce gustu, nec odoratu, vt superius. Officinæ autem symphyti retinuerunt. Herbariis & vulgo *consolida maior* vocatur.

Sympinium, Vide SIMPVLVM.

SYMPLEGADES, pe.cor. {συμπληγάδες} Insulę duę sunt cōtra Bosphorum Thracium, quæ & Cyaneæ dicuntur. Author Pomponius Mela lib.2.& Plin.lib.4 cap 13. Symplegades porrò dictæ sunt, quòd fabulis tradatur eas inter se aliquādo concurrisse, quoniā paruo discretæ interuallo, ex aduerso intrantibus geminæ cernebantur, pauiúmque deflexa acie coeuntium speciem pręebebant. Ouid.25.Metam. Eędem Planetæ dictæ, id est errantes Plinio, Alibi Valerius 4.Argon.
Hinc iter ad Ponti caput: errantésque per altum Cyaneas &c.
Instabiles olim Symplegades. Claud.1.in Ruff.
Superbæ Symplegades. Claud.de bello Get.

Symplegas, pen.pro. symplegadis, f.g. {συμπληγάς} Complexio. Mart. lib.11 epig.100. in Lesbiam.
Si constringantur gemina symplegade culi.

Symplegma, symplegmatis, n.g. {σύμπλεγμα} Idem quod Symplegas, Amplexus, Complicatio. Mart.lib.12,
Præstent & taceant quid exoleti,
Quo symplegmate quinque copulentur.

Symposium {συμπόσιον} merè Græcum, vt pleraque alia: à Latinis tamen pro suo vsurpatum: significat verò conuiuium: Cic.lib.9.Epist. ad Pætum: Sapientius nos, quàm Græci, illi symposia, aut syndæpna, id est compotationes, aut concœnationes: nos conuiuia, quia tum maximè simul viuitur. Hinc fit attributum. Symposiacus, a, um: vt Symposiaci sermones: Problemata symposiaca: Sermones conuiuales. De quibus apud Plutarchum lib.3. Philosophiæ.

Symposiastes {συμποσιαστής} Conuiuij princeps, dominus, rector, ac moderator, de quo Plutarchus lepidè in Quæstionibus conuiualibus disserit. Conuiuantes porrò sympotæ, συμπόται, dicuntur, id est, à domino ad conuiuium acciti, & excepti. Cuius fœmininum est sympotria, συμπότρια, compotrix: Vide Plutarchi Septem sapiētum conuiuium, & Problemata symposiaca.

Sympsalma {σύμψαλμα} Vocum in cantando copulatio, Diapsalma disiunctio earum, vbi quædam requies distinctæ continuationis ostenditur. Psalma, quod psallitur.

Symptoma, pen.prod huius symptomatis, n.g. Accidens. Sunt enim symptomata, accessiones, seu accessoria mala, quæ ad iustum morbum συμπίπτουσιν, hoc est accidunt.

Syn {σύν} Præpositio Græca, quæ in compositione significat Simul: quemadmodum apud nos Con.

Synæresis, pen.cor.f.g. {συναίρεσις} Contractio, figura qua plura per vnum coniungūtur, vt Bigæ, pro biiugæ Ex σύν con, & αἵρεσις, tractio.

Synagia, militum centuria apud Alexandrum Alexandrinum libro 6.cap.13.

Synagoga {συναγωγή} idē quod congregatio, vel cœtus, ἀπὸ τοῦ συνάγειν, quod est congregare.

Synalagma {συνάλλαγμα} est cùm vltra verba contractus, aliquid vtrinq; agitur, quoties s. ex vtriusq; parte aliquid fit, quo vterq; obligatus est. Vt do tibi Stichū, vt Pāphilū manumittas. Alciat. super tit. de verb.sig. in Pādect. Synalagma, cōmutationē non ineptè dixeris. Idē.n.est συνάλλαγμα, quod causa. hoc est ratio quædā secūdū iusticiā commutatiuam efficax, vt obligationem pariat: scilicet quia ab vno ad alium transfertur aliquid l. iurisgentiū.§.1. D.de pact. Aristoteles appellat synalagmata omnes actiones nostras, quibus inter nos ad aliquem vsum necessitatémque communicamus. Videndus Connanus lib 6. cap 1. Hotomanus quoque libro singulari De verborū, quæ ad ius pertinent, significatione, litera, S.

Synalœphe, f.g. {συναλοιφή} dici potest compressio, cæsura. Fit enim quum de fine dictionis vocalis abiicitur, sequēte dictione quæ à vocali incipit, vt apud Iuuen.satyr.1,
Semper ego auditor tantum? Ex σύν, quod est con: & ἀλοιφή pressio.

Synanche, f.g. {συνάγχη} Morbus in faucibus spiritum suffocans, Latinis angina dictus. Ex σύν, & ἄγχω, affligo, ango. Celsus lib.4.cap.4. Vt hoc autem morbi genus circa totam ceruicem, sic alterum æquè pestiferum acutúmque in faucibus esse consueuit: nostri anginā vocant: apud Græcos nomen prout species est. Interdum enim neque rubor neque tumor vllus apparet, sed corpus aridum est, vix spiritus trahitur, membra soluuntur, id συνάγχην vocant. Interdum, &c.

Synathrœsmus, synathrœsmi.m.g. {συναθροισμός} Figura quę & singulis verbis, & plurium verborum coniunctione fieri potest. Singulis, hoc modo, Sed quum ad supplicium sumendum se confirmaret, multa simul eum reuocabant officia, consuetudo, tempus, existimatio, periculum, religio: quæ singula proprias ei cogitationes ad remorandum subiiciebant. Plurium verborum coniunctione, sic apud Lycurgum, Nemo enim nocens sine summo mœrore est Iudices, sed multa simul eum perturbant, quod adest, solicitudinis plenū quod futurū est, formidolosum: lex paratum suppliciū ostentans: vitia ex vitijs coacta, occasionem arguendi maleficij captans inimicus: quæ quotidiana, vehemēter eius animum excruciant. Ex Ruellio Lupo.

Syncerastum, syncerasti {συγκεραστόν} Est omne edulium antiquo vocabulo Græco. Pacuuius in Phagone, Honos syncerasto perit, pernis gladio. Varr.lib.6.de Ling Lat.

Syncerus, pen.prod. Adiect. {εἰλικρινής, καθαρός} Propriè quod est integrum significat. Tractum ab eo, quòd qui diuidere fructum cōmunem alueorum cum socio volunt, simul cum cera mel partiuntur: quod si mel tantùm sine cera consignent, fraudant socium, nec agūt integré. Syncerum itaque, quasi simul cum cera. Plaut. Rud.18,
Posteà aspicito meum, quando ego tuum inspectauero,
Ni erit tam syncerum, vt quiuis dicat ampullarius
Optumum esse opere faciendo corium, & syncerissimum.
Corpus syncerum, & sine vulnere. Ouid.12.Metam.
Genæ synceræ. Ouid.3.de Arte.
Membra syncera. Lucret.lib.3.
Truncus syncerus. Ouid.de Nuce.
¶ Syncerus, Incorruptus & immaculatus. Cic.de Diuin. Quod licet existimare in aliis quoque oraculis Delphicis aliquid nō synceri fuisse. Horat.1.epist.2. Syncerum est nisi vas, quodcunque infundis, acescit. Plaut Bacchid.9. -Syncera mens.
Porci synceri. Plaut. Menæh.8.
Simplex & syncerum. Cic.ad Att.lib.10.196. Mirabilia multa, nihil simplex, nihil syncerum.
Nihil etiam sanctū atque syncerū in ciuitate. Cic. pro Quintio.
Syncerus, verus, simulatus, & fucatus, contraria. Cic.de Amic.
Sanum, siccum ac syncerum. Cic.de claris Orat.
Syncera fide agere. Liu.9.bel.Pun.
Fortuna syncera. Ouid.ad Pisonem.
Iudicium subtile & syncerum. Cic. Catoni, lib.15.6.
Prudens syncerúmque iudicium. Cic.in Orat.
Laus syncera. Claud.4 Paneg.
Pronunciator syncerus & grandis Thucydides. Cic.de clar. Orat.
Voluptas nulla est syncera. Ouid.7.Metam.
Conseruare aliquem syncerum atque integrum. Cic. Aristo. lib.13. 51. Si me à tuis omnibus amari vides, hoc mihi da atque largire, vt M.Curium sartum & tectum, vt aiunt, ab omníque incōmodo, detrimento, molestia syncerum integrúmque conserues.
Sonere syncerum. Lucret.lib.3,
Scire licet non syncerum sonere, atque subesse
Cæcum aliquem cordi stimulum. Id est, Intelligere potes verba illius non ex animo, & verè dici. Persius saty.5, solidum crepare dixit. Est à vasis fictilibus desumpta locutio, quæ tinnitu cognoscuntur sint'ne solida & syncera, an fracta & rimosa.
¶ Syncerum, quidam à carie deduci putant, quasi sine carie, id est corruptione. Donatus, Syncerus, Purus, sine fuco & simplex, vt mel sine cera. Iuxta has duas etymologias, i Latino scribendum esset.

Syncerè, pen.prod. Aduerb. {εἰλικρινῶς} Purè & integré. Cæs.7.bell. Gall. Hæc vt intelligatis, inquit, syncerè à me pronunciari, audite Romanos milites.
Temperatè, prudenter, & syncerè agere. Cic. Att.lib.9.181,
Loqui syncerè. Cic. Att.lib.3.55. Crassi libertum nihil puro syncerè locutum.

Synceriter, pen.cor. {καθαρῶς} Aliud aduerbiū. Idē quod Syncerè. Gell. lib.14.cap.15. Quas qui synceriter cupiunt.

Synceritas, pen.cor. synceritatis, f.g. {εἰλικρίνεια} Puritas, integritas. Plin. libro 31. cap.7. Salinarum synceritas summam fecit suam differentiam. Colum.lib.4.cap.26.

Synchronos {σύγχρονος} Cōtemporaneus. Vnde scribit Hieronymus Ozeam prophetā fuisse Synchronum Isaiæ. Et Varro ait, non esse dubium, quin aliquò, tempore eodem vixerint Homerus & Hesiodus, eósque synchronos fuisse testatur.

Synchysis, pe.cor.f.g. {σύγχυσις} Confusio. Est enim, vt scribit Donatus hyperbaton vndique confusum, vt illud Virgil.1.Æneid.
Tris Notus abreptas in saxa latentia torquet:
Saxa vocant Itali mediis quæ in fluctibus aras. Est autem hic ordo. Tris naues abreptas Notus torquet in saxa: quæ saxa in mediis fluctibus latentia, Itali vocant aras.

Sinciput, pen.cor. syncipitis, pen.corr.n.g. {βρέγμα} quasi semicaput, inquit Phocas grammaticus, significátque partem capitis porcini conditam & ad edendum paratam: nam inter edulia annumeratur. Plin.lib.8.cap.51, Interdictáque cœnis abdomina, glandia, testiculi, vuluæ, syncipitia verrina. Iuuenal.saty.13,
-comedam, inquit, flebile nati
Sinciput elixi, Parióque madentis aceto.
Fumosum sinciput. Pers.sat.6.
¶ Sinciput, Anterior pars capitis. Cornutus in Persium, Sinciput anterior: occipitium, dicitur posterior pars capitis.

Syncomistus panis, inquit ad Glauconem lib.2. Galenus, is dicitur, qui medius inter exquisitè purum est, ac furfuraceum. Cælius lib. 9. cap.16. Lection.antiq.

Syncopa, syncopæ.pen.cor. {συγκοπή} Concisio: κόπτω enim incido significat. Figura est, quum litera vel syllaba è medio dictionis tollitur: vt Compostus pro compositus.

Syncrisis, pen.corr. {σύγκρισις} siue Anthitesis, comparatio rerum atque personarum inter se contrariarum. Cic. pro Murena. Vigilas tu de nocte, vt tuis consultoribus respondeas, ille, vt eò quo intendit maturè cum exercitu perueniat, &c. Item 3.Verr. Iste multo sceleratior & nequior quàm ille Adrianus, aliquanto etiam fœlicior fuit, &c. Iulianus Rufinianus.

Syndicus, ci: pen.cor. {σύνδικος} Patronus, qui cū alio, causam aliquam tuendam accepit, qui'ue secundis actionibus causam defendit, vt in causa Cornelij Balbi Cicero. Syndici, item sunt ciuium aduocati, & defensores iuris publici, quasi in causam publicam communiter

incumbentes. Vnde apud Plutarchum legimus Ariſtidem ab Athenienſibus creatum fuiſſe ſyndicum, vt communem cauſam Græcorum ciuium ſuorum defenderet. Demoſthenes quoque πρὸς λεπτίνην, refert lege ſancitum fuiſſe Athenis, ne cui iterum Syndicum fieri liceret, crearíque à populo: idque ideo, ne συνδικία id eſt ſyndici munus, ob publicam vtilitatem inuentum verteretur in quæſtum, compendiúmque priuatum. Hoc nomine vocari poſſunt, quos hodie *deputatos* noſtri vocant. Budæus.

Synecdoche, ſynecdoches, pen. cor. f. g. {συνεκδοχή} Conceptio dicitur. Donatus, Synecdoche eſt ſignificatio pleni intellectus capax, quum plus minúſve pronuntiatur. Aut enim à parte totum oſtendit, vt Virg. 1. Æneid.

puppéſque tuæ, pubéſque tuorum. Aut contrà pars à toto: vt idem 1. Æneid.

Ipſius ante oculos ingens à vertice pontus
In puppim ferit.

Meminiſſe autem debemus, quando fit à parte totum, faciendum eſſe ab inſigniori parte.

Synedria, ſynedriæ. Vlp. in l. 1. §. Nauem. D. de exercit. Nauem accipere debemus, ſiue marinam, ſiue fluuiatilem, ſiue in aliquo ſtagno nauiget, ſiue ſynedria ſit. Vide Schedia. Alciatus libro 1. Prætermiſſorum, Synedriam Iudæorum interpretare ſynagogas & conciliabula. Synedrion enim id denotat. Synedrias verò naues apud Vlpianũ De exercitoria actione, Nauiculas illas interpretabitur fortaſſè aliquis, quæ ſpatiandi cauſa factæ ſunt, in quibus ſunt ſellæ & ſedilia quandoquidem Suidas ſynedriam cathedram interpretetur. Hæc Alciatus.

Synedrus, ſynedri, pen. cor. {σύνεδρος} Latinis conſeſſor, aſſeſſor, cõſiliarius dicitur. Liu. 5 Decad. lib. 5, His rerum externarũ cognitionibus interpoſitis, Macedonum rurſus aduocatum conſilium: pronuntiatum quod ad ſtatũ Macedoniæ pertinebat: Senatores quos ſynedros vocant, legendos eſſe, quorum conſilio Reſp adminiſtraretur.

Synephebi, pen. pro. {συνέφηβοι} Dicuntur adoleſcentes ſimul pubeſcentes. Quod nomen inditum eſt comœdiæ Statij Cæcilij. Cic. 1. de Finib. Synephebos ego inquit, potius Cæcilij, aut Andriam Terentij quàm vtranque Menandri legam?

Ait Statius in Synephebis. Cic. de Senect.

Synephites, tis {συνεφίτης} Gemma eſt lactei coloris, alio nomine Galactites Plin. lib. vlt. ca. 1. Galactites ex vno colore lactis eſt, eandem dicunt Leucogeam, & Leucographiam. Appellant & Synephiten, lactis ſucco & ſapore notabilem.

SYNESIVS {συνέσιος} è Pentapoli Africæ Philoſophus Chriſtianus, Præſul Ptolemaidis factus: ſcripſit libros in grãmatica, philoſophia, panegyricos, epiſtolas, & alia. Author Suidas.

Syngrapha, ſyngraphę: vel Syngraphus, ſyngraphi: vel Syngraphum, ſyngraphi, pen. cor. {συγγραφή} Scriptura, ſiue ſchedula quæ fit manu eorum qui paciſcuntur in alicuius rei fidem. Budæus, Syngrapha eſt cautio & conſcriptio ob locationem facta: vt & conductori merces in rato ſit, & locatori cautum ſit à redemptore & conductore operis. Plaut. Aſin. 13,

Agedum iſtum oſtende, quem conſcripſi ſyngraphum
Inter me & amicam & lenam: leges pellege. Cic. Trebatio, lib. 7. 17, Tanquam enim ſyngrapham ad imperatorem, non epiſtolam attuliſſes: ſic pecunia ablata, domum redire properabas. Idem 6. Verr. Cybiram cum inanibus ſyngraphis venerat.

Agere ex ſyngrapha, Vide AGO.

Conſcribere ſyngrapham, Vide CONSCRIBO.

Credere alicui per ſyngrapham. Cic. de Aruſp. reſponſ. Alterum putabo regem, ſi habuerit vnde tibi ſoluat quod ei per ſyngrapham credidiſti.

Facere ſyngraphas cũ aliquibus. Ci. pro Domo ſua Et de Aruſp. reſponſ.

Centies facta ſyngrapha, Vide CENTVM.

¶Inter ſyngraphas & cætera chirogropha hoc intereſt, quòd in chirographis tantũ quæ geſta ſunt ſcribi ſolent: in ſyngraphis etiam cõtra fidẽ veritatis pactio venit, & nõ numerata quoq; pecunia, aut nõ integrè numerata, pro tẽporaria voluntate hominũ ſcribi ſolent.

¶Syngrapha dicta eſt ἀπὸ τοῦ σύν, ſimul, καὶ γράφω, ſcribo: quod ſimul ſcriptum ſit à pluribus, vel quòd manu ipſorum, qui conueniunt, ſcripta ſit.

SYNNADA, ſynnadæ, pen. corr. Vrbs Phrygiæ, de qua Plin. lib. 5. cap. 29. I, Alter conuentus à Synnada accipit nomen. In quem locum ſic ait Hermolaus: Scribendum Synnada ex Stephano, per y: quoniam prius Synnęa diceretur à cõgregatis eò loci Gręcis Macedonibuſq;, Acamantem poſt captum Ilium ſecutis, cõditorem vrbis. Hęc Barbarus. Vide SINADA. Cicero videtur Synnada, ſynnadorum declinaſſe, numero vtique plurali, Epiſtolarũ famil. li. 3. epiſt. 8. Idque, ait, me arbitror Synnadis pro tribunali multis verbis diſputauiſſe. Ibid. Quum enim Laodiceæ, quum Synnadis, quũ Philomeli, quũ Iconij eſſem, &c. Paulo pòſt, Quòd iiſdẽ diebus meus cõuentus erat Apameę, Synadis, Philomeli, tu vs Tarſi. Flectitur etiã genero fœminino Synnas, huius ſynnados. Sidonius Apollinaris in Panegyrico Maioriani, Iungitur hîc Synnas, Nomadum lapis additur iſtis. Id eſt, marmor Synnadicũ, & Numidicũ. Statius Syluarũ li. 1. de Balneo Etruſci,

Sola nitet flauis Nomadum deciſa metallis
Purpura, ſola cauo Phrygiæ quam Synnados antro
Ipſe cruentauit maculis lucentibus Atys. Ibidem,
Synnada diſtinctum variat. hoc eſt, Solum marmor Porphyrites exciſum ex venis Numidicis illic eſt. Nullum marmor illic eſt, niſi variatum maculis purpureis, vt Numidicum, & Synnadicum: quod quidem diſtinctum eſt maculis purpureis, quoniã Atys puer quũ in Phrygia Cybelen fugeret, abſciſſis genitalibus lapidẽ hũc cruẽtauit guttis manantibus. Plin. lib. 35. ca. 1. ad finem, Neronis principatu inuentum, maculas quæ non eſſent, in cruſtis inſerendo vnitatem variare, vt ouatus eſſet Numidicus, vt purpura diſtingueretur Synnadicus, qualiter illos naſci optarent deliciæ. Statius lib. 1. Syluarũ, in epitalamio Stellæ & Violantillæ, Libycus ſilex dicitur marmor Numidicum, vt Phrygius Synna licum Sic enim ait,

Hîc Lybicus, Phrygiúſque ſilex, hîc dura Laconum Saxa virent.

Synochites, Synochitis, pen. prod. f. g. {συνοχίτης} Gemma, qua in necromantia dicunt euocatas inferorum vmbras teneri. Plinius lib. 37. cap. 11.

Synodia, ſynodiorum {συνῳδία} Concentus, ex σύν & ᾠδὴ cantus. Ad Atticũ lib. 10. 196, Iniecta autem mihi ſpes quædam eſt velle mecum Ser. Sulpitium colloqui: ad eum miſi Philotimũ libertum cum literis, ſi vir eſſe volet, præclara ſynodia: ſin autem, erimus nos qui ſolemus. Vbi interpres, Synodia, pręclarũ concentũ & congreſſum.

Synodus, ſynodi, pen. corr. & fœminini generis {σύνοδος} idem quod conuentus, ſiue cætus à σύν, præpoſitione & nomine ὁδὸς.

Synodicus, a, um {συνοδικός} quod ad ſynodum pertinet: Hieronymus, Ante annos plurimos, cùm iuuarem Damaſum Romanæ vrbis epiſcopum, & Orientis atque occidentis conſultationibus ſynodicis reſponderem.

¶Synodicus, alio ſignificatu. Iulius Firmicus lib. 3. ca. 6. Si in octauo loco Sole poſito, in diametro eius luna fuerit cõſtituta, nondum ſoluta cõiunctione, ſed plena lumine: vel ſi cũ ſynodica fuerit inuenta, &c. Synodica vocatur luna, quũ luminis vniuerſitate priuatur, ſiceréque dicitur, velut cũ ſole cõmeans, vt tradit Theon. Tũc ſynodica dicitur, quũ eſt in cõiunctione (ſic enim vulgò loquũtur) opponitúrque plenæ. σύνοδος enim coitum ſignificat, & comitem itineris.

Synodita, æ: & plur. nu. Sinoditæ, arũ: ſunt clientuli monachorũ, ſeu comites ὁδίτης enim viatorẽ ſignificat. Solent aũt monachi ex collegij ſui inferiori ordine quempiã deligere, qui eos comitetur: quos Galli *Culopulſos* appellamus: quod à tergo monachorũ cõcionãtiũ ſedẽtes, illos horæ præteritæ culi pulſione admoneãt. Adnotat Hotomanus. Videnda. l. 6. De epiſcopali audien. li. 1. C. Addictos ſupplicio (inquiũt Honorius & Arcadius) & pro criminũ immanitate dãnatos, nulli clericorũ, vel monachorũ, eorũ etiam, quos Synoditas vocant, per vim atque vſurpationem vindicare liceat, ac tenere. In quibuſdam Codicib. eſt lex 7.

¶Synodus, ſynodontis, genus piſcis. Plin. lib 37. cap. 10.

Synodontites, è cerebro piſcium eſt, qui ſynodontes vocantur.

Synoeceoſis, pen. prod. {συνοικείωσις} figura quæ docet diuerſas res coniungere, & communi opinioni cum ratione aduerſari: & habet magnam vim vel ex laude vitium, vel ex vitio laudem exprimendi. Hyperidis exemplum, Nam hominis auari atque aſoti, vnum atque idẽ vitium eſt. Vterque enim neſcit vti, atque vtrique pecunia dedecori eſt: quare meritò vtrique pari pœna adficiũtur, quos pariter nõ decet habere. Ex Rutilio Lupo,

Synonetum, publicã cõparationem ſpecierũ quæ in cõmune fiebat, Impp. appellãt. l. 1. De public. comparat. in C. Theod. quã coemptionem appellari in l. 2. C. de frumento vrb. Conſtan. & in rubric. Vt nem. lic. in coemp. ſpec. ſe excuſar.

Synonymia {συνωνυμία} figura, quę cõmunio nominis interpretatur. Vtimur autem eo genere elocutionis, quoties vno verbo non ſatis videmur dignitatem, aut magnitudinem rei demonſtrare. Ideóque in eandẽ ſignificationem plura conferuntur: vt ſi dicamus, proſtrauit, afflixit, perculit.

SYNOPE, Vide SINOPE.

Synopſis {σύνοψις} Perſcriptio, repertorium, ſeu inuentarium: deducto nomine ex eo, quod quæ latè patebãt, in vnũ contracta ſimul omnia conſpici cernique poſſint. Vlp. in l. 5. §. 7. De reb. eo. qui ſub tut. vel cur. ſunt. Aut ſi nemo (inquit) inueniatur, aut ſuſpecti ſunt, qui inueniuntur, iubere debet edi rationes: itémque Synopſim bonorũ pupillarium, aduocatúmque pupillo dare.

Syntagma, ſyntagmatis, neutri generis {σύνταγμα} Ordo, exercitus, in claſſes diſtributio, & ad ſtipendium conferendum deſcriptio. Hoc etiam vocabulo penſitatio annua ſignificatur, quæ penditur à ſociis ciuitatibus & ſtipendiariis ad bellũ gerendũ. Eſt quoq; liber & volumẽ ſtudio cõſcriptũ & elaboratũ, non ex tẽpore & ſine cura, ſed quod dictionẽ habet cõpoſitioni congruã, & capitum diuiſionẽ rectè atque ordine digeſtã. Eſt nõnunquã cõſtitutio atque ordinatio. Teſtimonia citat Bud. in Cõment. ling. Gręc. Cælius ad Cicer. lib. 8. Famil. epiſt. 3, Illud nunc à te peto, ſi eris (vt ſpero) otioſus, aliquod ad nos σύνταγμα cõſcribas. i. opus, ſiue librũ ſtudioſè digeſtum.

Syntaxis, huius ſyntaxeos, f. g. {σύνταξις} Conſtructio & ſeries. τάξις enim ſeries & ordo dicitur, Vide Grammaticos.

Synteresis, pen. pro f. g. Attentio, Cõſeruatio, Pars animę, quæ ſemper aduerſatur vitiis. συντήρησις.

Syntexis, f. g. {σύντηξις} Latinè defectio dicitur, & animi deliquium, quæ & ſyncope Græcis etiã dicitur. Eſt etiã tabes, & velut colliquatio, Extenuatio prę macie. Plin. lib. 22. ca. 25. Talis ſorbitionis genere emendantur ſyntaxes, id eſt, defectiones ex longis morbis ſumptæ. Huius autem emendatio, propriè recreatio & reſtauratio dicitur.

Syntecticus, pen. cor. Adiect. {συντηκτικός} Qui ſyntexi frequenter corripitur, & animi deliquio laborat. Morbo cõfectus, exhauſtus ægritudine. Plin. lib. 22. cap. 23 Præcordiorum vitiis, ſyntecticis, comitialibus in vino, in aqua mulſa linguæ paralyſi. Idem. lib. 28. cap. 9.

Synthema, pen. prod. ſynthematis pen. cor {σύνθημα} ſignũ bellicum, quod datur inſtructæ aciei. Itẽ teſſera vigiliarũ, quę erat tabella ſcripta à Tribuno data: Itẽ nota & teſſera quædam epiſtolaris cõmendatrix eius, qui eam reddebat. In Pandectis itẽ Gręcis Synthemata vocantur diplomata, quæ his dabantur, qui curſu publico vtebantur. Synthemata itẽ dicuntur breues quędã & obſcuræ ſentẽtiæ, & quędam quaſi ęnigmata altiorẽ quendã & recõditum ſenſum occultantia, cuiuſmodi ſunt Pythagoræ ſymbola. Habet & alia ſignificata apud Græcos, quæ quoniam ad linguæ latinæ inſtructionẽ nihil pertinent ex Græcorum Lexicis petenda relinquimus.

Syntheſis, pen cor. huius ſyntheſeos, f. g. {σύνθεσις} Latinè cõpoſitio dicitur. Figura quum ſingulare nomen multitudinem ſignificans, verbo pluralis numeri iungitur, vt Virg. 1. Æneid.

Pars in fruſta ſecant.

¶Syntheſis, veſtis genus & varius ornatus quo ditiores ad ſumptũ vti ſolent vti ſolẽt, vt ferè quolibet die varia veſtimẽtorũ genera aſſumãt: quæ varietas & compoſitio, antiquis ſyntheſis appellata eſt. Mart. lib. 14,

Syntheſibus dum gaudet eques, dominúſque Senatus, &c.

Et mutata tibi ſyntheſis vndecies. Sueton in Nerone, ca. 51. Ac plerunque ſyntheſim indutus, ligata circũ collum ſudario prodierit in publicum ſine cinctu, & diſcalceatus. Syntheſim exponit Sabellicus veſtem breuem & expeditam ex diuerſis lanarum coloribus.

¶Syntheſis, Cõgeſtio, aceruus. Sumitur enim pro tota veſte in veſtiario compoſita. Scęuola in l. Titia. De auro & argen. leg. Sempronię coopertoria tabiana, & tunicas tres cũ palliolis quę elegerit, dari volo. Quæro an ex vniuerſa veſte, id eſt, ex ſyntheſi, tunicas ſingulas, ad & palliola Sempronia eligere poſſit? Reſpõdit: ſi eſſẽt tunicæ ſingulæ cum palliolis relictæ, ex iis duntaxat eligi poſſe. Quòd ſi nõ eſſent, hæredem vel tunicas & palliola ex ſyntheſi præſtaturum, vel veram æſtimationem earum. Sic in l. Alumnæ. §. Titia, De adimendis leg. Syntheſim, id eſt, omnẽ poſſeſſionẽ prædiorũ. Mart. li. 2, Sic micat innumeris arcula ſyntheſibus. Ex Budæo.

¶Syntheſis, Vaſorum cõpoſitio, qua multa eiuſdem generis vaſa in ſe inuicem includuntur. Stat. 4. Sylu. 9,

Aut vnam dare ſyntheſim, quid horres?
Alborum calicum atque cacaborum?

Syntomia {συντομία} quã Latinè conciſionẽ vertere poſſumus, figura eſt, qua res quãtumuis magnæ breui & compendioſo verborũ ambitu redduntur. Quam eandem nonnulli Græcorum ἐνέργειαν appellant à luce, quam rebus addit, nõnulli etiam ἐνάργειαν, Dicta συντομία ἀπὸ τοῦ συντέμνειν, quod eſt concidere, abbreuiare.

SYPHAX, huius ſyphacis, pen. indiff. {σύφαξ} fuit Numidarum rex: cuius Liuius ſæpe meminit. Ouid. 6. Faſt.

Poſtera lux melior, vincit Maſaniſſa Syphacem,
Et cecidit telis Haſdrubal ipſe ſuis. Intelligit VIII. Calen. Iulij.
Dirus Syphax. Claud. de bello Gild.
Victi monumenta Syphacis. Propert. lib. 3. eleg. 11.

SYRACVSAE, pen. prod. {συρακοῦσαι} Ciuitas Siciliæ, ſub Pachyno monte ſita, vbi fons Arethuſa. Cic. 6. Verr. ſcribit Syracuſas vrbẽ eſſe maximã Gręcorum vrbiũ, pulcherrimáque quæ ex quatuor quaſi vrbibus maximis cõſtare videbatur: quarũ vna, Inſula nominatur, altera Achradina, tertia Tyche, quarta Neapolis Idẽ 4. Verr. vbi de Marcello agit, ait vrbẽ pulcherrimã Syracuſas: quæ quũ manu munitiſſima eſſet, tum loci natura terra ac mari claudebatur. Syracuſani multos claros principes habuerunt, ſed pręcipuè clariſſimũ Dionyſiũ ſeniorem. Solinus in Polyſthore ſcribit in Sicilia primùm comœdiam inuentam fuiſſe. De Syracuſis Vide Diodorũ lib. 16 vbi de rebus Dionis. Syracuſæ nunc vulgò dicuntur *Saragoſa di Sicilia*, vt ſcribit Oliuarius in Melam. *Saragouſe de Sicile*.

Syracuſius, vel ſyracoſius, poſſeſſiuum {συρακούσιος} Virg. eclog. 6.

Prima ſyracoſio dignata eſt ludere verſu. Sed Græcè dicitur: nam Latinè Syracuſanus dicitur, teſte Seruio.

Poëta Syracoſius. Ouid. in Ibin.

Vt quæ Syracoſio, præſtricta fauce, poëtæ,
Sic animæ laqueo ſit via clauſa tuæ.

Ars ſyracoſia. Ouid. 6. Faſt.

Arte Syracoſia ſuſpenſus in aëre clauſo,
Stat globus, immenſi parua figura poli.

Syræum {σύραιον} inquit Paulus Ægineta, plerique appellauerũt decoctum ficorum, quod & defruto nomen eſt. Græcíque etiam hepſema dicitur. Hippocrates ſycion vocat.

SYRIA {συρία, σύρεις} regio Aſię, quę ab Oriẽte fluuio Euphrate, ab Occidente noſtro mari & Ægypto terminatur, à Septẽtrione habet Ciliciam, & partẽ Cappadociæ, à Meridie Arabiã. Cuius inſignes ciuitates, vt lib. 5. refert Ptolemæus, ſunt Laodicea, Hierapolis, Antiochia, Apamea, Palmira, Heliopolis, Ptolemais, Sidon, Tyrus, Beritus, Botris, Tripolis, Biblus, Seleucia, Cęſarea, & Damaſcus Mõtes clari, Carmelus, Caſius, Libanus. Fluuij, Euphrates, Criſoras, Singas. Regiones, Phœnicia, Paleſtina, Iudæa, Idumęa, Comagena, & Samaria. Hæc regio in medio orbis cõſtituta eſt: quò fit vt nec frigore nimio rigeat, nec calore torreatur. Sunt qui quadripartitã faciunt diuiſionem, in Syricos, Aſſyricos, Leucoſyrios, & Cœleſyrios. Plin. lib. 5. cap. 12. Syriæ totius Aſſyriam partem facit. Multi confundunt, vt Herodotus, qui Syros à Græcis dictos, Aſſyrios à Barbaris dici ſcribit, & illis Chaldæos adnumerat. Acron quoque & Porphyrio, inſignes grãmatici apud Horatiũ, eã quæ nũc Syria dicatur, olim Aſſyriã dictã, addita ſyllaba, ſcribũt. Idẽ ſentit. lib. 23 Ammianus Marcellinus. Dion in Traiani vita Attyriã Barbaris dictã, S litera in T mutata, quam Aſſyriam nos vocemus, indicat. Scriptores in eo ferè conueniunt omnes, vt Syriæ. & Aſſyriæ nomina confuſa eſſe credant.

Populi Syriæ. Lucan. lib 3.
Decora Syria. Claud. 2. in Eutrop.
Opima & fertilis Syria. Cic. pro Domo ſua.

Syrus, & Syrius {σύρος} Qui ex Syria eſt. Cic. 3. de Nat. deor. Piſcem Syrij venerantur. Ouid. 2. Faſt.

Inde nefas ducunt genus hoc imponere menſis,
Ne violent timidi piſcibus ora Syri.
Agmina Syrorum. Stat 1. Sylu 6.

Syri vænales. Cic. 2. de Orat. Vt illud M. Cicero ſenex huius viri optimi noſtri familiaris pater, noſtros honores ſimiles eſſe Syrorum vænalium, &c.

Paleſtinus Syrus. Tibull. lib. 1. eleg. 7.

Syrius, Adiect. {σύριος} vt Syria pyra. Colum. lib. 5. cap. 10. Ea ſunt Cruſtumina regia, Signina, Tarentina, quæ Syria dicuntur.

Munere Syrio plenus onyx. Propert. lib. 2. eleg 14.

Syrius, Aliud adiect {σύρος} Horat. 1. Carm. ode 31, Vina Syra.

Syriacus, pen. corr. Poſſeſſiuum {συριακός} vt Syriaci boues, id eſt, qui ſunt in Syria. Plin. lib. 8 cap. 45.

Prætor Cilicenſis & Syriacus. Cic Qu. fratri, lib. 1. 2.

Radix Syriaca, pro ſilphio, & quod Latini laſerpitium vocãt, quia inquit Dioſcorides, ex Syria & Media optima huiuſcemodi radix

adferretur. Colum. lib. 11. cap. 13. Nec minus ſi vernum & æſtiuum fructum voles habere; Syriacæ radicis & rapæ napíque ſemina obrues. Vulgus noſtrum hanc herbam, vt inquit Ruellius, pariter & radicẽ ab autoritate & nobilitate *angelicam & radicem ſancti ſpiritus, & imperatoriam* appellat.

Ros Syriacus, pro ſucco radicis ſilphij, qui Græcis ὀπὸς κυρηναϊκὸς etiam dicitur: hoc eſt ſuccus Cyrenaicus, quòd in Cyrenaica prouincia quemadmodum & in Syria, optimus naſceretur in ſilphio. Colum libro 12. cap. 41. Tres heminæ roris Syriaci contriti ſuper omnia adiiciuntur. Latini quidam laſer Syriacum appellant, Vulgus noſtrum *beniuinum* ſiue *ben Iudaicum*: quòd, inquit Ruellius, Iudæa parens eius mittat ad nos prolem ſuam.

Syricus, pen. cor. Poſſeſ. {συρικός} vt Syrica mala. Colum. lib. 5 ca. 10, Prętera malorum genera exquirenda maximè, Scãdiana, id eſt, Syrica.

Syricum atramentum. Plin. lib. 35. cap. 6. Idem lib. 33. cap. 7. Sublimi autem Syrico minium, compendij ratio demonſtrat. Quo loco Hermolaus, Syricum, inquit, fictitius colos eſt ex ſinopide ac ſandyce miſtis, quo minium adulteratur. Vetus codex legit ſcyrico,

Syriarcha, qui Syriarchiam exercet. l. vltim. de expenſis ludo. in C. Theod. Poſteriores Patriarcham huiuſmodi appellaſſe author eſt Xiphilinus.

Syriarchia, Sacerdotij genus in Syria. l. 1. C. de Nat. li. l. vnic. C. de Offi. Com. Orient. l. 103. De Decurionib. in C. Theod. Nouel. 89.

Syria, eſt craſſius indumentum pinguiúſque vel quod in Capadocia, quam Syris contribuunt, confici ſoleret. Cælius Rhodig. lib. 9. Lection. antiq. cap. 3.

SYRIANVS {συριανός} Alexandrinus philoſophus Platonicus, docuit Athenis ſcripſitque in totum Homerũ cõmentarios, libros ſeptem in Platonis Rempub. & alia. Huius diſcipulus & ſucceſſor fuit Proclus. Suidas.

SYRICTAE {συρίκται} vt ex Megaſthene notat Plin. cap. 2. lib. 7. gentes ſunt inter Nomadas Indos, narium loco foramina tantum habentes, anguium modò loripedes.

Syringa, & plurali Syringæ, ſunt fiſtulæ, generis non vnius: eſt enim quæ dicatur monocalamos, à Mercurio inuenta, ſicut à Sileno policalamos, à Marſia Cerodetos. Subdit Cælius lib. 9. Lection. antiq. ca. 3. Scire conuenit Syringos notionem eſſe non vnam, quippe eſt quando appellatione ea in rotæ foramen iniecta portio axis intelligatur, quin & foramen ipſum σύριγξ. Oblongior autem foſſa dicitur Syrinx: ſed haſtæ repoſitorium quoque. Eſt & ſyringa concauum inſtrumentum quo ſenſim aqua mittitur.

Syringites {συριγγίτης} gemma quæ ſtipulæ internodio ſimilis eſt, ac perpetua fiſtula cauatur. Plin. lib. 37. cap. 10.

SYRINX {σύριγξ} Nympha Arcadiæ, quæ Nympharum precibus mutata eſt in paluſtres calamos, quum acrius eam inſequeretur Pan ruſticorum deus. Mart. lib. 9 Ouid. 1. Metam.

Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinas
Naias vna fuit, Nymphæ Syringa vocabant. Vide hoc loco totam fabulam.

Syriſcum, eſt vas plexile in quod coniiciantur fici: ſed Hyriſcum pronuntiant alij. Cælius lib 9. cap. 3.

Syriſſa, æ: mulier è Syria {σύρισσα.} nam quemadmodum à Libys fit Libyſſa, ita à Syrus, ſyriſſa. Virg. in Moreto:

Copa ſyriſſa, caput Graia redimita Mitella.

Syrites, lapis, qui in lupi veſica naſcitur {συρίτης.} Plin. lib. 11. cap. 37. In veſica lupi lapillus, qui Syrites appellatur.

SYRITHA {συρίθα} filia fuit Sylualdi Danorum regis, tantæ pudicitiæ, vt cùm ob elegantiam formæ, magna procorum frequentia peteretur, ſpretis tamen omnibus prætulerit cælibatum. Saxo lib. 7.

SYRIVS {σύριος} ſtella eſt in ore Canis poſita: quæ annis omnibus oritur circa octauum Iulij calendas: quæ orta plerunque peſtilentiam toto anno facit, plerunque paucis diebus: interdũ innoxia naſcitur. Hinc eſt, Et in totum regnaret Syrius annum. Item ſuprà, Et lethifer annus. Tunc autem peſtilentiam creat, ſi in hanc rem etiam cæterorum conſentiat curſus aſtrorum. Hæc Seruius in illud 3. Æneid.

Iura domóſque dabam, ſubitò quum tabida membris
Corrupto cœli tractu, miſerandáque venit
Arboribúſque ſatíſque lues, & lethifer annus.
Linquebant dulces animas, aut ægra trahebant
Corpora: tum ſteriles exurere Syrius agros. Vide SYRIVS.

Syrma, ſyrmatis, n. g. {σύρμα} Veſtis eſt fluxa & prolixa, humúmque verrens, qualis erat tibicinum & fidicinũ. Solin. Veſtitur ſyrmate. Mart. lib. 12,

Aptaſti longum tu quoque ſyrma tibi. Vide Turnebum, & Alex. Alexandr. lib. 4. Genial. cap. 18.

Syrmæa {συρμαία} cibi genus ex adipe & melle confectum purgationibus inprimis aptum. Idem certaminis genus apud Spartanos, in quo victor huiuſmodi Syrmæa donabatur. Item Raphani genus apud Herodotum. Cælius lib. 27. cap. 3.

SYRNA {σύρνα} oppidum in Cherroneſo Cariæ adhærenti à Podalirio condita & à nomine σύρνης vxoris eius ita appellatum. Ferunt enim Podalirium, quum in Cariam eſſet eiectus, à Caprario quodã fuiſſe ſeruatũ, & ad Damæthem regem deductum, cuius filiam de tecto delapſam, quum detracto ex vtroque brachio ſanguine ſeruaſſet, admiratus hominis ingeniũ Damæthus, filiã eius beneficio ſeruatã, ei vxorẽ tradidit, Cherrhoneſo illi in dotẽ attributa. Author Steph.

SYROPHOENIX {συροφοίνιξ} Qui habitat in ora maritima Syrię, circà Euphratem, cuius pars Idumæa & Iudæa. Iuue. ſat. 8,

Obuius aſſiduo Syrophœnix vdus amomo.

Syrpe, Pars quædam ſilphij. Priſcianus eius mentionem facit, & comicus Plautus his verbis,

Si ſperas tibi hoc anno multum futurum ſyrpe & laſerpitium,
Eámque euenturam exagogam Capuam ſaluam & ſoſpitem. Ea res magnæ æſtimationis & prætij erat. Quare dicit calumniator apud Ariſtophanem, Non ſi mihi donaueris Ditem ipſum, & Balti ſilphium. Sed & ſyrpe videtur appellari ipſum laſerpitium, voce &

Greco nomine silphij degenerante. Solinus, Apud Cyrenenses præterea syrpe gignitur, odoratis radicibus, virgulto herbido magis quàm arbusto. Turnebus.

SYRSIGABIS, Darij mater, quæ audita morte Alexandri sese perpetuæ nocti dedit. Author Curtius, apud, quem sunt qui legant Sysigambis.

SYRTIS, huius syrtis, vel syrtidis, siue syrtides, f.g. Syrtes {σύρτεις} sunt loca circa fines Aphricæ, Ægyptum versus periculosissima: ab σύρειν trahere. Est enim inæqualitas maris & terræ magna, & in vno loco profundissima, in alia verò satis vadosa. Spirantéque vento cumulus arenæ, qui supra mare fuerat, in profundissimas residet valles: & qui deprimebatur, mox super aquas egeritur. Et sunt duæ, pares natura, impares magnitudine. Quæ dicuntur maiores & minores, & spatio passuum ducētorum quinquaginta milium separantur, Minor à Carthagine trecentis millibus passuum distat, & totidem ambitus. Liu. 4. bel. Maced. Ora est minoris Syrtis, & agri huberis: vna ciuitas eius Leptis, maior quadringētis vigintiquinque milibus passuū. Plin. lib 6. cap. 30. & lib 7. cap. 2. C. I is sepulchrum à parte Syrtium maiorum est. Seruius verò, vbicunque sunt arenosa loca in mari, Syrtes asserit vocari. Hoc nomē etiam declinatur hæc Syrtis, & has Syrtis, vt ait Priscianus. Virg. lib. 10. Æneid.

In Syrtis in saxa volans, &c. Syrtes vocant Lusitani *Baxos de Barbaria*, alij *Banquos*. Oliuarius in Melam.

Æstuosæ syrtes. Horat. 1. Carm. ode 22.

Ambigua syrtis. Lucan. lib. 9,

Natus & ambiguæ coleret qui qui syrtydos arua Chersydros.

Barbaræ Syrtes. Horat. 2. Carm. ode 6.

Exercitatæ Syrtes Noto. Horat. Epod. 9.

Getulæ Syrtes. Virg. 5. Æneid.

Inhospita Syrtis. Virg. 4. Æneid..

Lybicæ Syrtes. Lucan. lib. 1,

Naufraga Syrtis. Silius lib. 17.

Paretoniæ Syrtes Lucan. lib. 3.

Vastæ Syrtes. Virg. 1. Æneid.

Sæuas accedere syrtes. Valer. 7. Argon.

Lybicas perrumpere syrtes. Ouid. 2. Amor. eleg. 16.

¶ Patrimonij Syrtis, per translationem. Cic. 3. de Orat. Syrtim patrimonij, scopulum libentius dixerim.

Syrtis nomine, tractus etiam illis finibus vicinus intelligitur. Lucanus, -nam littore sicco

Quam pelago Syrtis violentius accipit austrum

Et terræ magis ille nocens. Quinetiam arenosa illa Lybiæ spatia mediterranea Syrtes appellantur, nō tantū littoralis ora. Prudētius,

Nec responsa refert Libycis in syrtibus Ammon. Ex Turnebo.

Syrticus, pen. cor. adiect. {συρτικός} vt Hammon Syrticus. Lucan. lib. 10.

Syrtitæ, gemmæ sunt, quæ in litore Syrtium inueniuntur. Syrtitæ (inquit Plinius lib. 37. cap. 10.) in litore Syrtium, iam quidem & in Lucania inueniuntur è melleo colore croco refulgentes: intus autē stellas continent languidas.

Syrus, Syra, Syrum, possessiuum: item Syrius, Quod ex Syria est. Vn Syri & Syrij, qui ex Syria sunt. Vide SYRIA.

Syrus à Græco magis tractum est, ἀπὸ τοῦ σύρειν. Has nos scopas, rustici eo nomine syros vocant. Varr. Marcipore,

Ventíque frigido se ab axe eruperant

Phrenetici septentrionum filij,

Secum ferentes tegulas, ramos, syros. Ex Nonio.

SYRVS {σύριος} prima producta, Straboni lib. 10. Insula è qua Pherecydes Babius duxit originem. Huius mentionem fecisse videtur Homerus, Syriam illam appellans,

Insula quæ Syria Ortygiæ, stat littore supra.

Syrus {σιρός} Fossa vbi reconditur frumentum. Syros, inquit Curtius lib. 6. vocant barbari circa Caucasum: quos ita solerter abscondunt, vt nisi qui defoderint, inuenire non possint. In iis conditæ fruges erant. Plin. lib. 18. cap. 30. Vtilissimè tamen seruantur in scrobibus quos syros vocāt, vt in Cappadocia & in Thracia, Hispania & Africa. Budæus contendit scribendum esse per i Latinum. quod facilè crediderim: nam Græca dictio non est.

SYSCIA, Castellum est penes Segesticam ea in via, quę in Italiam ducit, ex Danubij finibus. Strabo lib. 7.

Sysſitos {σύσσιτος} Latinè sodalis. Caius Iurisconsultus, l. vlt. D. de col leg. Sodales sunt, qui eiusdem collegij sunt, quos Græci συσσύτας vocant. Haloander sic legit, Sodales sunt, qui eiusdem collegij sunt, quam Græci ἑταιρείαν vocant.

Systole, pen. cor. f. g. {συστολή} Correptio: figura est quum longa syllaba contra eius naturam corripitur. vt apud Virgil. 1. Æneid.

Connubio iungam stabili, propriámque dicabo. Vbi Nu breuem posuit, quæ naturaliter longa est. Nam alio loco longam posuit, vt 3. Æneid. Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia seruas?

Syzygia {συζυγία} idem quod cōiugium, siue cōiugatio. Galenus lib. 8. 9. & 10. de vsu partium: Septem illas parium neruorum productiones, quibus sensus à cerebro in vniuersum corpus distribuuntur, Syzygias appellat. Harum prima est neruorū, Opticum hoc est visoriorum, qui circa medium sui coeuntes, x, Græcæ literæ imaginem referunt: rursúsque separati, in oculos recipiuntur, quibus spiritum visorium subministrant, Secundæ Syzygiæ nerui in oculorum musculos inserti, motum iis suppeditant. Tertia gustus sensum in linguam reliquásque oris partes defert. Quarta toti palati tunicæ inseritur. Quinta ad aures fertur, iisque sensum auditus suppeditat. Sexta ad intestina, visceráque omnia sensum transmittit, neruósque recurrentes producit. Septima dat motum linguæ, & rectis Laryngis musculis. Est & alia præter has quæ versus nares odoratus gratia defertur, quæ idcirco non annumeratur inter neruorum syzygias, quod extra craneum non prodeat. Galenus in lib. De dissectione neruorum, & lib 8 9. & 10. De vsu partium.

T

T LITERA consonans, cognationem quandam cum D. habet, vt testatur Quint. lib. 1. cap. 4. Nam veteres Alessanter, Cassantra scripserunt: nos modò Alessander, vel Alexander, & Cassandra. Valerius Maximus lib. 2. cap. 1. Tribunis plebis intrare curiam non licebat: ante valuas autem positis subsellis, decreta patrū attentissima cura examinabant: vt si qua ex eis improbassent, rata esse non sinerent. Itaque veteribus Senatusconsultis T litera subscribi solebat: eáque nota significabatur, illa Tribunos quoque censuisse.

Tabanus, tabani, pen. cor. m. g. {οἶστρος, μύωψ} Genus vermis, à quibusdam Asilus dictus. Plin. lib. 11. cap. 28, Reliquorum quibusdam aculeus in ore, vt asilo, siue tabanum dici placet, &c. Varr. 2. de Re rust. cap. 5, Itaque quòd eas æstate tabani concitare solent, & bestiolæ quædam minutæ sub cauda, &c.

Tabella, tabellæ, & Tabellarius, Vide TABVLA.

Tabeo, Tabes, Vide TABES.

TABERENI, pen. prod. {τιβαρηνοί} populi iuxta Chalybes, Pomponio lib. 1. quos Strabo Tabarnos nominat. Rectius Tibereni, vel Tibarani dicendi, teste Hermolao. Iustissimi sunt illi, nec prius prælio congrediuntur, quàm diem, locum & horam, ex fide hosti denuntiarint. Quum mulier partu liberatur, vir in lectulum tanquam pueri author decumbit, cúmque vt puerperā effœta vxor curat, vt ex Nymphodoro Cęlius annotauit. Valerius Flaccus lib. 5. Argon. 30. Quo de loco doctissima extat Angeli Politiani epistola ad Pōponiū Lætum.

Taberna, tabernę {οἴκημα} dicitur quasi trabena, à validioribus trabibus, quibus superiora sunt suspensa, vt ait Donatus. Accipitur pro omni ędificio quod est vtile ad habitandum, ex eo quòd taberna tabulis claudebatur, siue cooperiebatur, vt ait Vlpianus de verb signif. Cic. Attico, lib. 14. 305, Tabernæ mihi duæ corruerunt. Idem ad Qu. fratrem, lib. 3. 23, Iuuenalis Saty. 3,

Fixa catenatæ siluit compago tabernæ.

Arcana taberna. Propert. lib 4. eleg. 8.

Diuersoria taberna. Plaut Menæch 9.

Instructa & ornata taberna. Cic. pro Cluent.

Meritoria taberna, Vide MERE O.

Salax taberna Catul. ad Contubernales, 35.

Obscuræ tabernæ. Horat. de Arte.

Claudere tabernam. Cic. pro Domo sua.

Diuertere in tabernam. Cic. 2. de Inuent.

Duas tabernas eiusdem negotiationis exercere. Vlpianus in l. Procuratoris. D. de Tribut. action.

¶ Taberna {ἐργαστήριον} Vbi opera ipsa, cæteræque merces venditantur. Horat. 1. Serm. saty 4,

Nulla taberna meos habeat neque pila libellos.

Libraria taberna. Vide LIBER.

Tabernarius, tabernarij, m. g. {κάπηλος} Qui in taberna venditat. Cicero pro L. Flacco. Opifices & tabernarios, atque illam omnem fęcem ciuitatum quid est negotij concitare?

Clodius concitator tabernariorum. Cic pro Domo sua.

¶ Tabernarius, qui vinum venditat: sicut aquarius, qui vendit aquam. Cælius ad Cic. lib. 8. 6, Nisi ego cū tabernarijs & aquariis pugnarem, veternus ciuitatē occupasset. Firmicus lib. 3 cap. 7, Erunt caupones, vel tabernarij. Sunt tamen qui Cælij locum sic interpretentur: Tabernariis, id est opificibus, siue qui præsunt curandis tabernis. Aquariis, aquarum & aquæductuum curatoribus. Veternus, aquarum colluuio, & fœditas quædam. Aquarum ius penes Ædiles & Censores erat. Itaque quum tabernarij publicas aquas in suum vsum deducerent, Cælius, qui tunc temporis Ædilitatem gerebat, ea de re cum tabernariis & aquariis pugnauit. Concionē etiā de aquis scripsit, cuius meminit Frontinus lib. 2. De aquæ ductibus. Firmicus lib. 4 cap. 15, Faciet hospites, popinarios, tabernarios.

Tabernarius, adiect. {καπηλικός} vt Comœdię tabernarię, in quibus non Magistratus, sed humiles personæ inducuntur. Dictæ quòd olim tabulis domus vulgò tegerentur.

Tabernaculum, tabernaculi, pen. cor. {σκῆνος, σκήνωμα} Tectum castrense, quòd veluti taberna quædam sit. Cic. 2. de Nat. deor. Se quum legeret libros, recordatum esse vitio sibi tabernaculum captum fuisse in hortos Scipionis.

Militare tabernaculum. Cic de clar. Orat.

Collocare sibi tabernaculum in aliquo loco. Cic. in Pisonem.

Perpotare totū diē in aliquo loco posito tabernaculo. Cic. 7. Verr.

Tabes, tabis, f. g {φθίη, φθίσις, τηκεδών, μαρασμός} Morbus est cuius tres species sunt. Vna, qua corpus non alitur, & naturaliter semper aliquibus decidētibus, nullis verò in eorū locū subeūtibus, ita summa macies oritur, & nisi occurritur tollit. Atrophiā hāc Græci vocant. Alia est quā appellabāt cachexiam, vbi malus corporis habitus est, ideóque omnia alimenta corrumpuntur: quod ferè fit, quum longo morbo vitiata corpora etiam si illo vacant, refectionem tamen non accipiunt. Tertia est species, quam Græci phthisim nominant, ἀπὸ τοῦ φθίνειν quod est consumi & tabescere. Oritur ferè à capite, inde in pulmonem destillat, huic exulceratio accedit. Ex hac febricula leuis fit, quæ etiam quum quieuit, tamen & repetit: frequens tussis est, pus exercatur.

exercatur. Hęc Sipontinus ex Celso lib. 3. cap. 22. Festus, Tabem eam quæ faceret tabescere apud antiquos vsurpatum. Salustius lib. 4. histor. Qui quidem mos, vt tabes in vrbem coniectus. Et Coruinus pro Liburnia, Propter hanc tabem atque perniciem domus totius. Hactenus Festus. Virg. 6. Æneid.

Hic quos durus amor crudeli tabe peredit. Vbi Seruius, Tabe, corpore defluente paulatim.

Cæca tabe liquefactæ medullæ. Ouid. 9 Metam.

Funesta tabes veneni, Mortifera veneni corruptio & sanies. Oui. 3. Metam.

Lenta tabe liquitur. Ouid. 2. Metam.

Pallida tabes lucri. Lucan. lib. 4.

¶ Tabes interdum aliquid cruentum significat, quod propriè Tabum nominant, estque sanies & sanguis corruptus. Virg. 3. Æneid.

Et terram tabo maculant. Vbi Seruius, Tabo, corrupto sanguine. Et est nomen, casus septimi tantum, vt sponte, natu. Quod si velis declinare, hæc tabes, huius tabis dicis. Idem 8 Æneid.

-& sanie tabóque fluentes. Seruius, Sanies mortui est: tabo, viuentis scilicet sanguinis. Cic. 1. Tusc.

Saxa spargens tabo,

Sanie & sanguine atro. Ex poëta. Ouid 2. Metam.

Protinus inuidiæ nigro squalentia tabo

Tecta petit. Vbi interpres Diptotum nomen est & duorum casuum. Nam tabi & tabo solùm inueniuntur.

Turbi dilapsa cadauera tabo. Virg. 3. Georg.

Atro tabo fluentia membra. Virg 3. Æneid.

Infecit pabula tabo. Vig. 3. Georg.

Putri tabo liquentia cadauera Silius, lib. 13.

Crasso tabo oblita cuncta rubent Stat. 5. Thebaid.

Mortifera tabe tincta sagitta. Ouid. 3 de Ponto, eleg. 1.

Vndantem tabem per auras latè torquet serpens. Sil. lib. 17.

Tabes etiam dicitur vis corrumpendi putrefaciendíque. Liu. lib. 10. bell. Maced. Arca altera inanis inuenta sine vllo vestigio corporis humani aut vllius rei, per tabem tot annorum omnibus absumptus.

¶ Arborum tabes. Plin. lib. 17. cap. 24. de vitiis & morbis arborum, Quędam temporum causę aut locorū non propriè dicuntur morbi, quoniam protinus necant: sicut tabes cùm inuaserit arborem, aut vredo: vel flatus alicuius regionis proprius, &c. Quæ verba Plinij ad verbum ferè ex quarto Theophrasti, de plantis transcripta sunt, qui hanc tabem ἀπλήξιν τῶν δένδρων vocāt, quasi perculsionem, aut stuporem arborum, quum stirpes arescunt tabido morbo exusti, eo modo quo homines ægri longa tabe emaciati, defectíque.

Membrorum tabes. Lucret lib 1.

Imbribus & tabe membrorum arbusta vacillant.

Fori tabes. Tacit. lib. 11. Et quomodo vis morborum pretia medentibus, sic fori tabes pecuniam aduocatis ferat.

In tabem resoluere. Plin. lib. 9. cap. 35. Ex præcepto ministri vnum tantum vas ante eam posuere aceti, cuius asperitas vísque in tabem margaritas resoluit. De Cleopatra loquitur. Quid autem sit in tabem resolui, hoc quidem loco, ipse Plinius paulò pòst explicat his verbis: detractum alterum mersit, ac liquefactum absorbuit.

Tabitudo, pen. prod. tabitudinis {τῆξις} Idem quod tabes. Plin. lib. 22. cap. 25, Peculiariter tamen longo morbo ad tabitudinem redactis subuenit. De alica.

Tabidus, pen. cor. Adiect. {τηκεδανός, μαρασμώδης} Corruptum quod tabem patitur. Mart. lib. 1,

Indignas premeret pestis, quum tabida fauces.

Lues tabida. Virg. 3. Æneid.

Mens tabida facta, Ægra & tristis. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 1.

Vetustas tabida consumit ferrum, Longinquitas temporis qua omnia putrescunt. Ouid. 4. de Ponto, eleg 8.

Tabida nix, quum iam consumitur, & colorem prorsus amisit, vt iam fæci simillima sit. Liu. 1. bel. Pun.

Tabificus, pen. cor. Adiect. {φθοροποιός, φθιτικός} Quod tabem inducit. Vnde à Cicerone lib. 4. Tusc. Ægritudo & metus, tabificæ mentis perturbationes dicūtur, quoniam mentem lacerant, tabem, cruciatum & afflictionem inferunt. Plin. lib. 8. cap. 10. Et terram edisse iis tabificum est, nisi sæpius mandant.

Aër tabificus, Pestilens, Infectio aëris. Lucan. lib. 5.

Radij solis tabifici. Lucret. lib. 6,

Tabificis subigit radiis Sol omnia lustrans.

Saniem tabificam expirat serpens. Sil. lib. 6.

Vis tabifica. Plin. lib. 29. cap. 4, Non enim est tabifica vis: itaque occisa morsu earum animalia cibis innoxia sunt.

Tabificabilis, & hoc tabificabile, pen. cor. {μαραντός} à veteribus dicebatur, Accius, Pars neci orbificor liberorum letho tabificabili.

Tabeo, tabes, tabere: siue

Tabesco, tabescis {τήκομαι, μαραίνομαι, ἀποφθίω} tabescere, Interiore sensu liquescere & consumi. Et propriè in amore & mœrore tabescere dicimur. quanuis de aliis dici possit. Gel lib. 7. cap. 8. Delphinus amans desyderio tabuit, exanimatúsque est. Plaut. Cap. 4,

Ego qui tuo mœrore maceror,

Macesco, consenesco, & tabesco miser.

Artus tabentes. Virg. 1. Æneid.

Ceræ tabuerant. Ouid. 8. Metam.

Corpora tabent. Ouid. 7. Metam.

Dies tabescit, quæ ad occasum tendit. Plaut. Sticho, 11.

Galea tabescens, Claud. 4 Paneg.

Humor colore tabescit. Cic. 2. de Nat. deor.

Sal tabescit. Cato de Re rust. Id aliquoties in die quotidie facito vsque adeò donec sal desierit tabescere.

Animus tabescit assiduis curis. Ouid. 5. Trist. eleg. 1.

Desyderio alicuius tabescere. Cic. in Catil.

Ipsi ita acerba, vt tabescat dolore. Cic. ad Att. lib. 2. 36.

Dolore ac miseria tabescere. Terent. Adel 4. 3.

Lumina tabescunt fletu. Catull ad Mallium, 63.

Luctu æterno tabescere. Lucret. lib. 3.

Molestiis & morbo tabescere. Cic. 4. Tusc. Et 3. de Nat. deor.

Otio tabescere. Cic. ad Att. lib. 2. 19.

Tablinum, tablini, pen. prod {πινακοθήκη} Locus hybernæ stationis atrio proximus, quòd ferè ex tabulis constaret: vbi tabulæ & instrumenta publica monumentáque rerum gestarum, actorúmque asseruantur. aliàs grammatophylacium dicitur. Plin. lib. 35 cap. 2, Tablina codicibus implebantur, & monumentis rerum in Magistratu gestarum. De priuato tabulario vel tablino Plinius intellexit. Cic. 3. de Nat. deor. Tabularium dixit Apule. lib. vlt. Florium, Medici cùm intrauerint ad ægrum, vti visant, nemo eorum quod perpulchra tablina in ædibus visant, & lacunaria auro oblita. Festus, Tablinum proximè atrium locus dicitur, quod antiqui Magistratus in suo imperio tabulas rationum ibi habebant: publicarum rationum causa factum locum. Alij dicunt tablinum à tabulis. Hactenus Festus.

Tabo, Ablatiuus. Vide TABES.

TABOR {ταβώρ} mons in medio Galileæ sublimis.

TABRACA, pen. cor. {τάβρακα} oppidum est Africæ minoris, Silius Sabatram nominat libro 3,

Sabatra tum Tyrium vulgus, &c. Aliis Tabatra, quod minime mirum est. Barbara enim vocabula inepta sunt, nec semper eodem sono vtraque lingua efferri cōsueuerunt, vt Hermolaus scribit. Claud. in præfat. lib 2. in Eutrop.

Inclyta captiuo memoratur Tabraca Mauro.

Tabula, tabulæ, penult. corr. {πινακίς, πίναξ, δέλτος, πλάξ, σανίς} Notæ significationis.

Imago alicuius in tabulis. Cic. 5. de Finib.

Incisa tabula his literis, Vide INCIDO, pen. prod.

Imprimere tabulas parieti, Vide IMPRIMO.

Votiua tabula. Horat. 1. Carm. ode 5. Naufragi euadentes, pictas cladibus suis tabulas præferunt, & cum quibus euaserint vestimentis ad Neptuni templum suspendunt. Iuuenal.

-& picta se tempestate tuetur. Et Virg. 12. Æneid.

Seruati ex vndis vbi figere dona solebant. Hæc Acron. Vide duodecimam Iuuenalis satyram.

Arripere tabulam de naufragio. Cic. 3. Offic.

E naufragio tabula, Vide post NAVIS.

Pictæ tabulæ. Horat. 1. epist. 2. Cic. pro Rosc. Amer. Quid præterea cælati argenti? quid stragulæ vestis? quid pictarum tabularum? quid signorum? quid marmoris apud illum putatis esse?

Laceræ tabulæ. Ouid. 11. Metam.

¶ Ad tabulam decumbere. Vide DECVMBO.

¶ Tabula cerata, in qua antiqui scribebant. Plaut. Asin 13.

¶ Tabula, Liber est quem sibi quisque nostrum priuatim facere consueuit quasi quoddam memoriæ promptuarium eorum quæ agimus, id est diarium & ephemeris actionum nostrarum. Liu. lib. 4. De censura loquens, Constitutum est eam domum vnicuique nostrum debere existimari, vbi quis sedes & tabulas haberet, suarumq; rerum costitutionem fecisset. Budæus.

Tabulæ accepti & expensi. Rationes in quas acceptæ & expensæ pecuniæ referebantur. Cic. 3. Verr. Idem pro Rosc. Comœdo. Si tabulas C. Fannius accepti & expensi profert suas in suā rē, suo arbitratu scriptas, quo minus secundū illum iudicetis, nō recuso. Moris fuit (inquit Pædianus) vnúquemque domesticum rationē sibi totius vitæ suæ per dies singulos scribere: in quo appareret quid quisque de reditibus suis, quid de arte, fœnore, lucróve seposuisset quoque die, & quid itē sumptus dāníve fecisset. Sed postquā assignandis literis reorū ex suis quisque tabulis damnari cœpit, ad nostrā memoriā tota hæc vetus consuetudo cessauit. Hactenus Pædianus. Et hoc vocat Cic. Cōficere tabulas, ad Att. lib. 12. epist. 4. sub finē. Et Suetonius in Iulio cap. 47. Scribit eum seruitia politiora comparasse immenso pretio & cuius etiā ipsum puderet sic, vt rationibus vetaret inferri.

Tuis tabulis causam dicis, pro Domesticis rationibus Cic. in Ver. An tuis solis tabulis causam tē dicturum existimasti? Budæus.

¶ Tabulæ nouæ appellātur, quādo debitores creditas pecunias cū vsuris persoluere nō cogūtur ipsis creditoribus, & abolitis prioribus debitis nouæ tabulæ conficiuntur. Cic. lib. 2. Offic. Tabulæ verò nouæ quid habent argumenti, nisi vt emas tibi mea pecunia fundum, cum tu' habeas, ego non habeam pecuniam?

Vindices enim tabularum nouarum nouam tabulā vidimus. Cic. 1. Philipp.

Proscribere tabulam. Cic. Qu. frat. lib. 2. 10.

Tabulæ, iudicum etiā dicuntur, Asconius in Diuinatione, In caussis maioribus iudices vniuersi in cistā tabulas simul coniiciebāt, suas insculptas literas habentes absolutionis, siue condemnationis, cum de alicuius capite agebatur: N & L ampliationis. His enim literis significabant non liquere. Idē Asconius alio loco, tabellas cereas intelligit, quibus sentētias ferebant. erāt enim sententiæ non vocales, sed tabellariæ. Cic. in Pison. Cui primam comitiis tuis dederas tabulam prærogatiuæ, quem in senatu Sententiam rogabas tertium.

Censoriæ tabulæ, Vide CENSEO.

¶ Tabula Valeria. Cic. ad Terentiam, lib. 14 2. Quemadmodum à Vesta ad tabulam Valeriam ducta esses Idem in Vatinium.

Bibliothecas omnium philosophorum vnus mihi videtur XII. tabularum libellus, & authoritatis pondere, & vtilitatis vbertate superare. Cic. 1. de Orat.

Figere tabulas, & refigere. Cic. Philip. 12. Num figentur rursus hæ tabulæ, quas vos decretis vestris refixistis? Simile est illud Virgilij Æneid. 6.

-fixit leges pretio, atque refixit. Leges enim in tabulis ęneis incisæ erant. Hinc est illud Cic. epist. Famil. lib. 12. epist. 1,

Tabulæ figuntur, immunitates dantur. Et paulo pòst, Cuius æra refigere debebamus, eius etiam chirographa defendimus? Leges intelligit Cæsaris, de quibus fusissimè Philip. 1.

¶ Tabulæ, numero plurali, siue per diminutiuū tabellæ, dicebātur testamenta, siue aliæ publicæ scripturæ cuiuscunque materiæ essent.

Vlp.in l.1.D.de bonor.poss.secund.tabul.Tabulas testamẽti accipere debemus omnem materiæ figuram. Siue igitur tabulæ sint ligneæ, siue cuiuscunque alterius materiæ:siue chartæ,siue membranæ sint, vel si coriũ alicuius animalis:tabulæ rectè dicuntur.Hæc ille.Quin. lib.5.cap.7.Testimonia dicuntur aut per tabulas, aut à præsentibus. Idem lib.6.cap.4.Vetus habebat testamentum: & vnus ex amicis recentioribus sperans aliquid ex mutatione tabularũ, falsam tabulam intulerat,consulens eum an primipilaris ei testamento suaderet ordinare suprema iudicia.Noli,inquit,facere:offendis illum.Primæ tabulæ testamenti sunt,in quibus heredes primo loco instituuntur:secundę sunt in quibus substitutiones fiunt,si instituti hereditatẽ non adierint. Tabulæ enim testamentũ significant. Vnde bonorũ possessiones secũdum tabulas & cõtra tabulas dictæ.Tabulæ etiam dicuntur folia testamenti. Quare primæ & secundæ tabulæ intelligi possunt prima & secunda charta testamenti,quę etiam primæ & secundæ ceræ dicuntur.Budæus.

Accusare tabulas,Vide ACCVSO.

Tabulas testamẽti aperire.Caius,Quemadmodum test.ape.l.Sed siquis,& si fortè omnibus absentibus causa aliqua aperire tabulas vr(geat,&c.

Conficere tabulas,Vide CONFICIO.

Configere tabulas,Vide CONFIGO.

Eximere alicuius nomen de tabulis.Cic.pro Rosc.Amer.

Inferre in tabulas aliquod commodum.Cic.pro Flacco.

Obsignare tabulas,Vide OBSIGNO.

Signatæ tabulæ.Quint.lib.5.cap.11.

Tabulæ supremæ,Testamentum.Mart.lib.5.epigr.ad Faustinum,
Quadrantem Crispus tabulis Faustine supremis
Non dedit vxori.cui dedit ergo?sibi. Crispus hic omnia luxu perdiderat. moriens itaque nihil reliquit vxori,quoniam omnia dederat sibi,id est,ventri suo.

¶Tabulæ,Syngraphæ,& documenta literaria. Cic.2.de Orat. Nã pro tabulis & contra tabulas,& pro testibus & contra testes,&c.Vel separatim dicere solemus de genere vniuerso.Inde illud, Tabulis obsignatis cum aliquo agere.5.Tusc.Budæus.

¶Tabula pro auctione. Cic.pro Cecinna. Adest ad tabulã, licetur Ebutius,deterrentur emptores multi, partim gratia Cesenniæ, partim etiam pretio.Fundus addicitur Ebutio.Tabulam posuit pro auctione:quòd auctionis signum tabula figebatur.Intelligit itaque tabulam pendulam,publicè propositã atque suspensam,quæ loquebatur fundum Fulcinianũ vęnalem.Nẽpe quemadmodũ hodie in charta,sic olim in tabula res vęnales scriptæ certo publico loco affigebantur,ac proscribebantur:id est per scripturã proponebãtur ac publicabãtur,siue inscriptione aut vęnales aut locandæ significabãtur, vt omnes cognoscerent.Idẽ ad Qu.fratrẽ lib.2.epist.6, Sensit Milo, dedit cuidã nõ familiari negotiũ,qui sine suspicione emeret eã familiam à Catone.Quę simul abducta est.Racilius qui vnus est hoc tempore Trib.pleb.rẽ patefecit, eósque homines sibi emptos esse dixit: & tabulã proscripsit, se familiã Catonianã venditurũ. In eam tabulam magni risus consequebantur.Idẽ ad Att.lib.12.255.De hortis Scapulanis hoc videtur effici posse,aliud tua gratia,aliud nostra,vt præconi subiiciantur.Id nisi fit,excludemur. Sin ad tabulã venimus,vincemus facultates Othonis nostra cupiditate. Hoc est, sin præconi subiiciẽtur,& auctio fiet.Hæc tabula etiã Titulus dicebatur,& libelli.Vide suis locis.Vide Auctionariæ tabulæ,in AVGEO.

Tabella,tabellæ,Diminut.{πινάκιον}Parua tabula. Plin. lib.16. cap. 39.
Inuentum est pictorum tabellis immortale.Cic.ad Gallum,lib.7.24.
Ea volebam tabellis ornare.

Blandæ densæque tabellæ.Iuuen.Saty.9.

Legitimis tabellis tibi iuncta mulier.Iuuenal.Saty 6.

Rasis tabellis infusa cera.Ouid.1.de Arte.

Committere verba tabellis.Ouid.9.Metam.

¶Tabellæ, Epistolæ dicebantur, quòd in breuibus tabulis scriberentur.Plaut.Epid.5.Idem Pseud 3,
Tace dum pellego tabellas.

Croceæ membrana tabellæ Iuuen.Saty.7.

Laureatæ tabellæ,Vide LAVRVS.

Lepidæ tabellæ,Vide LEPIDVS.

Verba dedit ferenda tabellis.Ouid.14.Metam.

Properatæ tabellæ,Celeriter scriptæ.Ouid.9.Metam.

Arcanas signare tabellas.Ouid.2.Amor.eleg.15.

¶Tabellæ,in quibus iudices scribebant.Cic.1.Verr.Ceratam vnicuique tabellam dari cera legitima,non illa infami ac nefaria. Idem 6.Verr.De quo vos sententiam per tabellam feretis?De tabellis vide Vti rogas,in ROGO,& PONS.

Tabella damnatoria,& absolutoria.Sueton.in Augusto cap.33.Nõ tãtùm duas tabellas,damnatoriã,& absolutoriã, simul cognoscẽtib' dedit:sed tertiã quoq;, qua ignosceretur iis quos fraude ad signandũ,vel errore inductos cõstitisset. De falso loquitur testamẽto Suet.

Videris in tabella iam antè quanta facta sit labes. Cic.de Amicit.

Ferre tabellam.Cic.2.de Leg.Agr.Quod meis comitiis nõ tabellã indicẽ tacitę libertatis,sed vocẽ viuã prę vobis,indicẽ vestrarũ erga me voluntatũ ac studiorũ tulistis.Alij legunt vindicem libertatis.

Obsignata tabella.Cic.5.Tusc.

Grata tabella.Cic.pro Plancio.

Tabella dimidiata,Varro,Vis potius villæ publicę vtamur vmbra, quã priuati cãdidati tabella dimidiata ędificemus nobis?Hoc est,Vis ingrediamur potius villã publicã,quã in angustum tabernaculũ candidati nostri nos constipemus?Nam dimidiatam tabellam dixit exiguam tabernaculi partem multis hominibus referti: ædificat autem sibi,qui tanquam ædificium sibi parat & locum.Turnebus.

Tabellarius,tabellarij,m.g.{βιβλιοφόρος,γραμματοφόρος}Ratiocinator,supputator,phyllacista.Qui in tabella, nomina & rationes obseruat. Sidonius ad Petreium, Sed & ille suscipiebat hũc granditer habens in eo consiliarium in iudiciis, vicarium in ecclesiis, procuratorem in negotiis,villicum in prædiis,tabellarium in tributis, in lectionibus comitem,in expositionibus interpretẽ,in itineribus cõtubernalem.

Tabularius idem dicitur Senecæ epist.89.

Locuples tabellarius,Vide Locuples in LOCVS.

¶Tabellarius, Qui literas perfert. Cic.ad Teren.lib.14.22,Idẽ ad Pætum,lib 9.15,Duabus tuis epistolis respondebo:vni,quàm triduo antè acceperam à Zeto:alteri quam attulerat Phileros tabellarius.

Fidelis tabellarius.Cic.Att.lib.18.

Tabellarios deprehendere.Cic.Famil.12.

Tabellarios excutere.Asinius Ciceroni Famil.10.

Tabellarios mittere,vel remittere.Cic.Famil.2.

Tabellarios subministrare vel præbere.Cic.ad Qu.Frat.

Tabellarios scrutari.Asinius Ciceroni Famil.10.

Tabellarius, Adiect.{πινακικός}vt Lex tabellaria.Cic.pro Sestio, Tabellaria lex ab L.Cassio ferebatur : populus libertatẽ agi putabat suam: dissentiebant principes , & in salute optimatium temeritatẽ multitudinis & tabellæ licentiam pertimescebant.Asconius in secundum Verrinarũ,L.Cassius,Inde,inquit,sunt leges Cassiæ tabellariæ de suffragiis liberè ferendis,non voce,sed tabella.Vide,Suffragia quomodo ferri solerent, in SVFFRAGOR. Tabellariæ naues,Quæ pręmittebãtur in portũ,ad nuntiandum aduentum proximæ classis. Senec. epist.78.

Tabellio,tabellionis.Firmic.lib.5.cap.2 & lib.8.cap.28. Idem lib.4.cap. 5,Tabelliones publicos facit,& qui ex literis quærant vitæ subsidia.

Tabularis,& hoc tabulare,pen.pro. {πινακικός} Quod ad tabulas pertinet,& in tabulatum ornatum accommodatur. Plin lib.34.cap.9. Æs omne frigore magno melius fundi. Sequens temperatura statuaria est,eadémque tabularis.

Tabularia, Species tormenti. Seneca lib.3.de Ira,cap.19. Torserat per omnia, quæ in rerum natura tristissima sunt, fidiculis tabularibus, equuleo,igne,vultu suo.

Tabularium,tabularii,Locus erat Romæ refertus omnibus instrumentis,tabulis, literísque publicis,in quibus omnia pascua,prædia vectigalia,portoria, ciuitates, redẽptionésque publicanorũ perscripta erãt.Erat autẽ in atrio Libertatis.Liuius,Cẽsores extẽplo in atriũ Libertatis ascẽderũt,& ibi signatis tabellis publicis clausóq; tabulario & dimissis seruis publicis,negarunt se prius quicquã negotij publici gesturos,quã iudiciũ populi de se factum esset.De eo Virgil.scripsit, Insanúmque forum populi & tabularia vidit. Turnebus.

Tabularius, Substant.Supputator,ratiocinator.Vlp.in l.vlt. D. Si mensor falsum modũ dixerit.Ego & aduersus tabularium puto actiones dandas, qui in computatione fefellit. Tabularij, inquit Antonius August.sunt qui magistratibus,in publicis,aut priuatis negotiis cautiones,acta & rationes cõscriberent.Hos seruos publicos appellatos scimus,quòd serui fuissent,antequã id fieri Arcadius vetaret constitutione 3. De tabulariis, scribis,holographis,& censualibus, quæ in Theodosiano quoque libro extat.Hodie Tabelliones appellãtur:sed iis rationum tabulæ nullæ committuntur,vt tabulariis. Hæc ille.

Tabularij { πινακοφεχγιςαί } Obsignatores tabularum , siue hæ ad testamentum,siue ad aliud pertineant.Tacit.lib.14. Igitur Fabianus tabulariis quos memoraui,& aliis minus illustribus obsignat.

Tabulinum,n.g.Mœnianum tabulis fabricatũ.Varr.de vit.Pop.Ro.lib. 1.Ad focum hyeme ac frigoribus cœnitabãt: æstiuo tempore in propatulo:rure in corte:in vrbe,in tabulino,&c.Vide Nonium.

Tabulo,tabulas,pe.cor.{σανιδόω}tabulare,Tabulis aliquid cõstruere.

Tabulatio,Verbale{σανίδωσις}Ipsa tabularum constructio. Cæsar.2.bel. Ciuil. Centonésque insuper iniecerunt, ne aut tela tormentis missa tabellationem perfringerent, aut saxa ex catapultis lateritium excuterent.

Tabulatus,pen.prod.Adiect.{σανιδωτός}ex tabulis factum. Vt tabulatus transitus,Tabulis vbique interpositis confectus.Plin.epist.17.lib.2.

Tabulatum,pen.prod.n.g.{σανίδωμα,δρύφακτος,ὑπερῷον}Plana in ędificiis superficie,quadratis lapidibus, vel etiam tabulis constrata & parietibus vndecũque suffulta.Cato cap 3,Si in terra,vel tabulato olea nimium diu erit,putrescet,oleum fœtidum fiet. Cæs.6.bel. Gal.In extremo ponte turrim tabulatorum quatuor constituit,præsidiúmque cohortium duodecim pontis tuendi causa ponit.Iuuen.Saty.10.
-numerosa parabat
Excelsæ turris tabulata. Virg.2.Æneid.
Summa tabulata
Destruit tabulata.Stat.10.Thebaid.
Strata solo tabulata.Stat.1.Sylu 5.

¶Tabulata,in arboribus sunt rami effusiores in planta tendentes, non in altiora crescentes,inquit Seruius.Plin.lib.17.cap.23,Et vlmus detruncata à media in ramorum scamna digeritur,nulla ferè viginti pedum altiore arbore:tabulata earum ab octauo pede altitudinis dilatantur in collibus,siccísque agris. Virg.lib.2.Georg.
-summásque sequi tabulata per vlmos. Colum.lib. 5. cap.6.

Tabum,Vide TABES.

TABVRNVS,mons Campaniæ,oliuetis abundans. Virg.2.Georg.
-iuuat Ismara Baccho
Conserere,atque olea magnum vestire Taburnum.

TACAPA,pen.cor.{τάκαπα}Ptolemæo lib.4.cap.3. Vrbs Syrtis paruæ: Plinio Tacape:vulgò *Capis*.

Taceo,taces,tacui,tacitum,pen.cor.{σιγάω,σιωπάω,ἡσυχάζω,γλωσσοκρατέω}tacere,Notæ significationis.Terent. Eunuch.3.2,
Nunquid habes quod contemnas,quid tu autem Thraso?
Tacent,satis laudant.

Enuntiabo apud homines familiarissimos, quos semper tacui, & tacendum putaui. Cic.1.de Orat.

Ante expectatum tacuit. Ouid.4.Metam.

Tacere aliquid,Reticere.Terent.Eun.1.2.

Callidè quid tacere.Quint.lib.5.cap.13.

Taceo te.Plaut.Milit.14.

Vlcisci se tacendo.Ouid.2.de Remed.

Tacere de.Plin.lib.13.cap.16. De mensis tamen tacuit.

De re aliqua tacere.Quint.lib.1.cap.2.

Nimium diu de rebus alicuius tacere.Cic.Att.lib.1.14.

In his

In his saltem rebus,in quibus de se taceri velit,tacere. Cicero de lege Agrar.

An me taciturum tantis de rebus existimauistis.Cic.2.Ver.

¶Tacere, Securum esse: quoniam qui securi sunt,nullam interrogandi causam habent. Terent.Adel.2.4.
Tace modò,ac sequere. Ibid.2.2,
Tace,egomet conueniam iam ipsum.

¶Tacere etiam dicuntur quæ sine voce sunt.Virg.lib.4.Æneid.
-totúmque pererrat.
Luminibus tacitis. Et 4.Æneid.
Quum tacet omnis ager.

Amor tacetur in medio Marte.Ouid.2.Amor.eleg.18.

Iurgia turbida tacuerant.Ouid.ad Pisonem.

Oculi tacent.Ouid.1.Amor.eleg.5.

Plectra dolore tacent.Ouid.epist.21.

Tacitum est,impersonale.Terent.Adel.3.4,
Ignotum est,tacitum est,creditum est.

Taceantur.Mart.lib 1,
Fucinus & pigri taceantur stagna Neronis.

Tacens,tacentis{κατασιωπῶν}Partic.Plaut.Rud.24.
Quia enim neque loquens es,neque tacens vnquam bonus.

Oratio tacens Quint.lib.2.cap.28.

Fluuius tacens, Sine murmure, & quasi imperceptibiliter fluens. Senec.Herc.fur.9.

Vento tacente tumuit mare,Non flante.Senec.Medea,10.

Tacendus,tacenda,tacendum{σιωπητέος}Mart.lib.1.
Vir Celtiberis non tacende gentibus,&c.

Loqui tacenda Ouid.2.de Arte.

Tacitus,tacita,tacitum,pen.cor.{ἄφωνος,ἀκίων,ἐχέμυθος,σιγηλός} Qui tacet: & quod secretum est optimè nouit tenere apud se,& tacere.Plautus Rud.23,
Tu abi tacitus tuam viam. Terent.Eun.3.5,
Quid est?c.tacitus,citius audies. Idem Hecyra,4.1,
Ita corripuit derepente tacitus sese ad filiam.

Assentitur tacitus.Cic.1.Verr.

Accepit hanc plagam tacitus.Cic.5.Verr.

Arguit tacitus.Liu.1.ab Vrbe.

Dat tacitus.Cic.2.Ver. Id enim consilij mihi profectò taciti dabitis,quod egomet mihi necessariò capiendum intelligo.

Perspicere voluntatem tacitorum.Cic.1.in Catil.

¶Tacitus,Passiuè aliquando accipitur. Virg 6.Æneid.
Quis te magne Cato tacitum, aut te Cosse relinquat? Cic.ad Appium, lib. 3. 8. Sed prima duo capita epistolæ tuæ tacita mihi quodammodo relinquenda sunt.

Vulgator taciti.Ouid.3.Amor.eleg.6.

Si voluntas tacitis verbis intelligi posset,verbis omnino non vteremur.Cic.pro Cecinn.

Nihil me mutum delectat,nihil tacitum.Cic.3.in Catil.

¶Accessus tacitus.Vide ACCEDO.

Affectu tacito lætari, Amare occultè.Ouid.7.Metam.

Annis tacitis senescimus,Tacitè fluentibus. Ouid.6.Fast.

Occulta & tacita assensio.Cic.pro Milone.

Cælo tacito labẽtia sydera, Nocturno, per quod tacetur,vel quia cœli motus à nobis non auditur.

Cogitationes tacitæ.Quint.lib.6.cap.1.

Commendatio tacita.Quint.lib.4.cap.1.

Cursus tacitus fluminis.Ouid.14.Metam.

Tacita esse poterit in id dignitas nostra? pati poterunt oculi me cum Gabinio sententiam dicere? Cic.Att.lib.10.197.

Dolor tacitus.Ouid.1.Fast.

Dulcedine tacita tangere pectus, Viscera introrsum titillante. Lucret.lib.3.

Reprehendi tacita existimatione.Cic.de Prouinc Consul.

Vocat me aliò iamdudũ tacita vestra expectatio. Cic.pro Cluent.

Tacita corporis figura.Cic.pro Rosc.Comœd.

Furtum tacitum.Ouid.1.Fast.

Incessu tacito progressus.Virg.12.Æneid.

Tacitæ magis & occultæ inimicitiæ timendæ sunt, quàm indictæ & apertæ.Cic.7.Verr.

Ira tacita exæstuare, Tecta,occulta.Ouid.6 Metam.

Mente tacita gerit vulnus inconsolabile. Hoc est maximum dolorem.Ouid.5.Metam.

Mœstitia tacita. Liu.1.ab Vrbe. Sed silentium triste ac tacita mœstitia ita defixit omnium animos.

Murmure tacito venerantur numen,Voce submissa.Ouid.6.Met.

Nox tacita,In qua omnia tacent animalia.Ouid.9.Metam.

Nutus taciti.Ouid.3.Amor.10.

Officium & studium tacitum.Cic.pro Quintio.

Os tacitum præbere alicui.Cic.5.Verr.

Pallore tacito fateri animum.Ouid.6.Fast.

Passu tacito præterire.Claud.4.Paneg.

Pectus tacitum pertentant gaudia. Virg.1.Æn.

Pisces taciti, Muti.Ouid.1.Metam.

Timor tacitus.Lucret.lib 6.

Vis tacita.Quint.lib.3.cap 5.

Voce tacita dicere aliquid, Susurrare.Ouid.9.Metam.

Vultus taciti.Ouid.1.Amor.eleg.7.

Tacitum iudicium, Genus quoddam iudicij fuit apud Romanos, de quo sic ad Atticũ Cicero loquitur, Senatus decreuit vt tacitũ iudiciũ ante comitia fieret,ab iis consiliis, quæ erant omnibus sortita in singulos candidatos: magnus timor candidatorũ. Interdum cum magno ambitu honores petebantur aperta largitione, ob candidatorum contentionem disciplinæ & institutis patriis legúmque iussis repugnantem,populíque tribus & centurias corrũpentem, Senatus decernebat, vt iudicium fieret tacitum in candidatos, quo vel ante dam. nascentur ambitus,vel eorũ comitiis ratio non haberetur, quòd more maiorum petisse non viderentur. Hinc meridiana luce clarius redditur, quod apud Ciceronem 3. Officiorum alioquin est obscurum,vt ait, Quanuis enim demersæ sint leges alicuius opibus,quanuis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando aut iudiciis tacitis, aut occultis de honore suffragiis. Hic enim tacita iudicia non alia esse, arbitror, quàm quæ ex epistola ad Atticum eruta paulò antè sunt Ex Turnebo.

¶Tacitum, Substantiuum, pro arcano quod taceri volumus. Senec. epist. 84. Falsum ergo est hoc quod patrocinij loco ponitur, ei qui soleat ebrius fieri,non dari tacitum.

Vulgator taciti.Ouid.3.Amor.eleg.6.

Tacitè, Aduerbium siue tacitò, pen.cor.hoc est secretè, & submissè. {σῖγα,σιγῇ}Plau.Pœnulo,2,
Matronæ tacitè spectent,tacitè rideant. Idem Asin.11,
Tacitè auscultemus.

Tacitè dare potestatem.Cic.pro Milone.

Tacitè,obscuréque concedere.Cic.pro Quintio.

Tacitè prætereuntem execrari.Liu.2.ab Vrbe.

Tacitè rogare.Cic.pro L.Manil.

Annus tacitè labens.Ouid.1.Fast. Hoc dixit ad ipsum tempus respiciens,quod est mensura motus cœli, quod quidẽ tacitè mouetur.

Tacitò intelligere.Cic.4.Verr.

Habere aliquid tacitè.Liu.lib. 2. Decad.5. Et quanquam dissimulare,& tacitè habere id,patíque statuerat.

Taciturnus,Adiect.{σιωπηρός,σιγηλός,σιγηρός} Qui natura facilè tacet.

Ripa taciturna caret ventis.Horat.3.Carm.ode 29.

Silentia taciturna.Ouid.2.de Arte.

Statua taciturnius.Horat.2.epist.2.

Taciturnissimum ostium,apud Plautum Curc.2.

Taciturnulus,pen.cor. {ὑπόσιγηρός} Adiect.diminut.Apuleius, Blanda mulier,& taciturnula.

Taciturnitas,pen.cor.taciturnitatis,f.g {ἐχεμυθία,ἀφωνία,ἐχεμυθία} Obseruantiæ genus in silentio constitutæ. Terent.And.1.1.
Sed his quas semper in te intellexi sitas,
Fide, & taciturnitate. Cic.ad Lent.lib.1.5, Sed nosti hominis tarditatem & taciturnitatem.

Annua taciturnitas.Cic.in Pisonem.

Inuida taciturnitas.Horat.4.Carm.ode 8.

Perpetua taciturnitas,Vide PERPETVVS.

Suspicionẽ mihi maiorẽ tua taciturnitas attulerat. Cic. Att.lib.7. (128.

Experiri taciturnitatem alicuius. Cic.de Clar.Orat.

Taciturnitas imitatur confessionem.Cic.1.de Inuent.

TACHAS,Rex Ægyptiorum fuit,qui cùm Agesilaum Lacedæmoniorum regem,breuis staturæ hominem, qui idcirco venerat, vt cum eo belli societatem iniret,eíque auxilium ferret, hoc intempestiuo ioco lacessisset, ὤδινεν ὄρος, Ζεὺς δ' ἐφοβεῖτο, τὸ δ' ἔτεκεν μῦν id est, parturiebat mons:at Iupiter metuebat, ille autẽ murẽ peperit: regno suo est spoliatus,alienato à se Agesilao,societatéque dirempta. Hæc Athenæus lib.14.

TACITVS, Cornelius { τάκιτος κορνήλιος } sub Adriano principe orator clarissimus,æqualis ac familiaris Plinij Iunioris,Belgicæ Galliæ rationes procurauit,ad Vespasianos vsq; peruenit,ab iisq; honoribus euectus historiam principum conscripsit, ab Augusto vsque ad Adrianum, quæ ad nos haud integra peruenit. Hanc igitur non vitas imperatorum ausus inscribere,sed tantùm diurnales actiones, quæ medium inter historiam & vitas tenerent. Scripsit & de Clar. Orat. Cic.Brutum & materia & dicendi copia imitatus. Præterea vitam Agricolæ soceri sui:& de moribus ac situ Germaniæ, stylo presso & eleganti,tum arguto & sententioso:in cætera verò historia aliquantulum sublimior.Scribit Flauius Vopiscus hunc authorem tanquam è suis progenitoribus, Tacitum imperatorem quotannis decies describi,ne liber periret, eúmque in omnibus bibliothecis apponi iussisse. Tertullianus autem noster eum mendaciorum loquẽtissimum appellat.

TACOLA,{ τάκολα } Indiæ emporium extra Gangem Ptolemæo lib.7. cap.2. Malacha nunc dicitur,miræ magnitudinis,à Portugalensibus vi capta:quod testatur epistola Emanuelis regis ad Leonẽ decimũ.

Tactus, Vide TANGO.

Tæda,tædæ,Vide TEDA.

Tædet, tædebat,tæduit,& tæsum est,{ἐξαπορεῖται,ἀκηδιάζω} tædere,Notæ significationis.Terent.Eunu.1.1,
Et tædet,& amore ardeo.

Cõstruitur cum infinitiuo,aut accusatiuo à parte anteriori,& genitiuo à posteriori.

Cum infinitiuo.Terent.Phorm.3.2,
At enim tædet iam audire eadem milies

Cum genitiuo. Plaut.Casin.3,
Abeo intrò,tædet sermonis tui. Subaudi me.Ter. Eunu.2.3,
Tædet harum quotidianarum formarum. Cic.ad Attic. lib. 2.39.
Prorsus vitæ tædet,ita sunt omnia omnium miseriarum plenissima.

Tædet nemorum.Stat.4.Thebaid.

Quid quæris?tædet omnium nos vitæ. Cicero Attic. lib. 5.104.

Tædium,tædij { ἀκηδία } Plin.lib.19.cap.6. de alio, Tædium huic quoque halitu, vt cepis,nullum tamen coctis.

Laboris tædium.Quint.lib. 2. cap.2.

Sollicitum tædium. Horat. 1. Carm. ode 14.

Adducere tædium,Vide ADDVCO.

Afferre tædium, Vide AFFERO.

Cepit tædium, Vide CAPIO.

Capere tædia cœpti.Ouid.9.Metam.

Deuorare tædium.Vide DEVORO.

Dictare tædium lucis. Quint.lib.1.cap.5.

Effugere tædium varietate. Quintil.lib. 4. cap.2. Nam debet esse quam purissimus sermo,& qui varietate tædium effugiat, & mutationibus animum leuet.

Ferre tædia Iuuen. Satyr.16.

Ferenda tædia alicuius. Ouid.14.Metam.
Leuare tædium lectionis. Quint.lib.2.cap.12.
Parere tædium. Quint.lib.2.cap 21.
Subire longa tædia. Claud.2.in Eutrop.
Tædia subeunt animos. Iuuen.Saty.7.

Tædulus, pen.corr. Festus, Tædulum antiqui interdum pro fastidioso, interdum quod omnibus odio esset, ponere soliti sunt.

Tædiosus, pen prod. Adiectiuum. Firmicus lib.1.cap.3. Ille inuisus longam ac tædiosam lucis sustinet sarcinam. Lucis, id est vitæ. De sene loquitur inualido & mori cupiente.

Tænarus, pen.corr. {ταίναρος} Locus vmbrosus in radice Maleæ promontorij Laconię iuxta Spartam ciuitatem. In quo quia hiatus magnus est, & strepitus progredientium percipiuntur, dixerunt veteres per hunc esse descensum ad inferos. Virg 4.Georg.
Tænarias etiam fauces alta ostia Ditis. Ibi erant λατομίαι, hoc est lapidicinæ lapidum pretiosorum, qui & Laconica marmora, & Tænarei lapides vocantur. Propert.lib.3.eleg 2,
Quod non Tænareis domus est mihi fulta columnis. Et in singulari g.m.est, in plurali neutri. Grecè ταίναρος: à quo Tęnarum oppidum vbi dictum est: de quo sic Suidas, Tænarū promontorium Laconiæ, in quo fauces erant ad inferos deducentes vbi & Neptuni præsidis templum: illic supplicantes in sacello Neptuni Helotes nihil veriti Lacedæmonij interfecerunt.
Inuisi Tænari horrida sedes. Horat.1.Carm.ode 34.
Operta vmbris Tænarus. Lucan.lib.9.
Spartanus Tænarus. Senec.Herc.fur.7.

Tænarius, Adiect. {ταινάριος} vt Luci Tænarij Stat.1.Thebaid.
Marita Tænaria, Helena. Ouid.epist 13.
Tænarij lapidis meminit Plin lib 36 cap.22.

Tænaris, pen.cor. Patronym.fœm. {ταιναρίς} vt Ora Tænaris. Ouidius epist.16.

Tænia, tæniæ {ταινία} Vittarum extremitas. Virg.7.Æneid.
-fit tortile collo
Aurum ingens coluber, fit longæ tænia vittæ.
Tænia, Tota vitta. Virg 5 Æneid.
Puniceis ibat reuincti tempora tænis. A tæna, non tænia. Nam & tæna & tænia dicitur. Seruius.
Tænia propriè dicitur fascia, inquit Festus. Grȩca enim dictio est, ταινία, quam sic interpretatur Verrius, vt dicat ornamentum esse laneum capitis honorati, vt sit apud Cæcilium in Androgyno, Sepulchrum plenum tæniarum, ita vt solet. Et aliàs, Dum tęniam qui vulnus vinciret petit. Ennius in Alexandro, Volans de cœlo cum corona & tæniis. Hactenus Festus. Plin.lib.13.cap.12.
Tęniæ, Sunt in mari candicantes cautes longo tractu fasciam imitantes, à quibus tænienses purpurę vocantur, quæ in illis degunt locis. Meminit Plinius, apud quem tænei maris perperam, pro tęnius maris scriptum est. Turnebus.
Tæniensis purpura, apud Plinium, Vide TAENIAE.
¶Tæniæ, aliter. Vide TINEA. Sunt autem lumbrici ventris, lati quidem illi, sic dicti, quòd instar fasciarum sint lati ac longi. Vnde proditum est à Plin. lib 11. cap.33. Intra hominem tænias tricenûm pedum, aliquando & plurium longitudine nasci.
¶Tænia, Genus piscis apud Plinium, lib.32.cap.7.

Tęniola, pen.cor. Diminut. {ταινίδιον} Colum.lib 11.cap 3. Brassica, quum sex foliorum erit, transferri debet, ita vt radix eius liquido fimo illita, & inuoluta tribus algæ tæniolis pangatur. Hoc est quasi fasciolis.

TAGASTA {τάγαστα} Plin.lib.5.cap.4. ciuitas Africæ, à qua Tagastensis. Vnde qui Aurelij Augustini vitam scripsere, Tagastensem eum fuisse memorant.

Tagax, Furunculus, à tagendo, quòd videlicet alienas res tagat, hoc est tangat. Veteribus enim tagit, pro tangit vsitatum fuit. Vnde Plauti illud in Epid. Ne attigas. Ex Festo.

Tages {τάγης} Aruspicinæ inuentor, Cicerone teste lib.2.de Diuin. Tages quidam dicitur in agro Tarquiniensi, cùm terra araretur, & sulcus altius esset impressus, exitisse repentè & eum affatus esse qui arabat, &c. Omnem autem orationem fuisse eam qua aruspicinæ disciplina contineretur, eam præterea creuisse rebus nouis cognoscendis, & ad eadem illa principia referendis.

Tago, tagis, tagi {θίγω} tagere, dixere veteres, quod nunc Tāgere dicimus Pacuuius in Teucro, vt si quisquam me tagit, & tagam. Idem in Hermiona, Aut non cernam nisi tagam. Festus, Sine dubio id antiqua consuetudo vsurpauit. Nam nunc sine dubitationibus non efferetur, vt cōtigit, attigit: quæ secundū aliquos idē sunt quod tagit. Fest.

TAGVS {τάγος} Hispaniæ fluuius, in Lusitania aureis arenis celebratur, Plin.lib 3.cap.3. Nūc vulgò dicitur *Taio*, vt in Melā scribit Oliuarius.
Amnis aurifex Tagus. Catul.in Iulium Cæl.27.
Auriferi ripa beata Tagi. Ouid.1.Amor.eleg.15.
Opacus Tagus. Iuuen.Saty 3.

TAIGETVS, Vide TAYGETVS.

Talaris, Vide TALVS.

TALASIO {ὑμέναιος} virginitatis deus: & apud Romanos, inquit Seruius, inuocatur. Vide THALASSIO.

Talea, taleæ {φυτευτήριον} Frustum ligni præcisum ex vtraque parte, vt in terra inseratur. Præcisis enim lignis vel pedali vel cubitali magnitudine nonnullæ arbores seruntur: idque lignum præcisum Græco nomine generali ξύλον, Latinè talea dicitur, Vulgò *Plantale*. Plin.libro 17.cap.17. Myrtus & taleis seritur: morus talea tantùm: quoniā ramo eam seri religio fulgurum prohibet. Quapropter de talearum satu nunc dicendum est, &c. Cato de Re rust.capite 45. Taleas oleaginas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito.
Talea instrumentū bellicū, vt vinea, Cæs.7.bel.Gal. Ante hęc taleę pedem longæ ferreis hamis infixis totæ in terram defodiebantur.
A talea (vt Varro sentit) *Taliari* vulgò dicitur lignum, quum scinditur: & intaliari dum præcidendo formatur. Et quum ramus ex vtraque parte æquabiliter complanatur, vt numerus aliquis in eo describatur, dicitur talea.

Taleola, taleolæ, pen.cor. Dimin. Columel.lib.3.cap.17, Complures taleolas terræ mandauerunt. Idem lib.12.cap.33.

Talentum, talenti {τάλαντον} Talentum multiplex fuisse Budęus in eo opere, quod de asse conscripsit, latissimè docet. Tātùm hîc dicemus talentum Atticum, quod plurimū celebratur ab historicis, sexaginta libras valuisse, seu minas: hoc est sex millia denariûm, vel drachmarum, quæ sexagies denos coronatos valent, hoc est sexcentos. Talentum, sexcenti aurei sunt. Decem talenta, sex millia aureorum. Quindecim talenta, nouem millia aureorum. Viginti talenta, duodecim millia. Horat.de Arte,
Pythias emuncto lucrata Simone talentum.
Argenti aurique talenta. Virg.5.Æneid.
Afferre alicui talenta. Cic.5. Tusc. Cùm legati ab Alexādro quinquaginta ei talenta attulissent, quæ erat pecunia temporibus illis Athenis præsertim maxima, &c.
Duo magna talenta auri. Virg.9 Æneid.
Talenti magni meminit. Plaut.Rud.18.
-nam promisimus
Carnufici aut talentum magnum, aut istunc hodie sistere.

TALGA {τάλγα} inquit Pomponius lib. 3. insula in Caspio mari sine cultu fertilis, omni fruge ac fructibus abundans: sed vicini populi, quæ gignuntur attingere nefas & pro sacrilegio habent, diis parata existimantes, diisque seruanda. Hactenus Mela Ptolemæo lib.6.cap. 9. Talca dicitur. Plin.lib.6. cap. 17. in Caspio mari vulgatam insulam Tazatam esse scribit.

Talio, talionis.f.g. {ἀμοιβή} Vindicta, hostimentum, vt siquis manum alicui amputauerit, illi manus Romanorum lege amputari debet. Vnde retaleare formauit Gellius. Festus, Talionis mentionem fieri in XII.Tab. ait Verrius hoc modo, Si membrum rapit, visum cum eo pacit, talio esto. Neque id quid significet indicat, puto quia notum est. Permittit enim lex parem vindictam. Plin.lib.7.cap.54. Sicut in Cornelia familia nemo ante Syllam dictatorem traditur crematus. Idque voluisse, veritum talionem, eruto C.Marij cadauere.

Talis, & hoc tale {τοῖος, τοιόσδε, τοιοῦτος, τηλίκος, τηλικοῦτος} Notæ significationis. Terent.Heaut.5.3,
Tū prætetea talem, nisi tu, nulla pareret filium. Cic.pro Quint. Tot talésque viri. Idem Catoni lib.15.4, Sed tale ac tantum. Virg.1.Æn.
-qui tanti talem genuere parentes?
Vir tali dignitate præditus. Cic.pro Cluent.
Quales sumus, tales esse videamur. Cic.2.Offic.
Vereor ne talium personarum minuam gloriam. Cic.4.Acad.
Aliquid tale: Cic. Attic. lib. 16. 335. Non equidem hoc diuinaui, sed aliquid tale putaui fore.
Talis quidam. Cic. 2.de Leg. Omnem eam legem, &c. esse laudabilem talibus quibusdam argumentis docent.
Quum hæc talia sint, quo minus, quod ad me pertinebit, homines interpellent, vt suprà scripsi, non impedio. Brutus ad Cic.lib.11,10.
Tale ac. Cic.in Vatinium, Honos talis Po.Ro. voluntate paucis est delatus ac mihi.
Talis vt. Cic. 1. Offic. Tales enim nos tunc putamus esse, vt iure laudemur.
Talis, qualis. Cic.1. de Orat. Et ipsis apud quos ageret, talis qualem se ipse optaret, videretur. Idem 2.de Inuent.251.

Taliter, pen.corr. Aduerb. {τοίως} Cic. ad Atti. lib. 10. 208, Etenim audieram nemini taliter licere. Vetus codex legit aliter. Mart. lib.5. ad Vulcanum.
Qualiter Assyrios renouant incendia nidos, &c.
Taliter exuta est veterē noua Roma senectam, &c. Plin. lib. 35. ca.11.

Talitrum, talitri, pen. corr. neu.gen. Percussio quæ vngue fracti puerorum infringitur. Suet. in Tiberio Cæsare, cap. 68. Sinistra manu agiliore, ac validiore. Articulis tam firmis, vt recens & integrum malum digito terebraret, caput pueri, vel etiam adolescentis talitro vulneraret.

Talpa, talpæ, g.m. & fœ. {ἀσπάλαξ} Animal notum, quod oculis carere dicitur & visu, muri simile. Virgil.1.Georg.
Aut oculis capti fodêre cubilia talpæ. Vbi Seruius, Oculis capti, hoc est oculis debiles. Quum enim talpæ cæci nascantur, quomodo capti oculis? Illi enim capti dicuntur, qui aliquando viderunt. Et mutauit genus. nam hæc talpa dicitur.
Desyderat lumen talpa. Cic. 4. Acad. Quid talpam? num desyderare lumen putas?

TALTHYBIVS, {ταλθύβιος} Homero Iliad.1. præco Agamemnonis in Græcorum exercitu, qui vnà cum Eurybate ab Agamēnone missus est ad Achilis castra, vt Bryseidem formosissimam abduceret.

Talus, tali, masc.ge. {ἀστράγαλος, σφυρόν} Pars pedis, Os est prope calcaneum quod extuberat. Plin.libr. 26. cap. 11. Talis verò tumentibus, limus aquaticus cum oleo subactus, mirè prodest. Horat. 1.Serm. satyr.9,
- quum sudor ad imos Manaret talos.
Talus fit per contractionem à Taxillus. Testis Cicero in Oratore Vide AXILLA.
Vnda contingit talos. Ouid.3.Amor.eleg.5.
Purpura vsque ad talos demissa. Cic. pro Cluent.
Vestigia tingit in vndis talo tenus. Ouid.4.Metam.
Talus est apud Latinos, quem Græci vocant astragalum. Plin.lib. 34. cap. 8 de Polycleto verba faciens: Fecit, inquit, & distringentem se, & nudum talo incessentem. Duósque pueros, item talis nudos ludentes, qui vocantur Astragalizontes, & sunt in Titi Imperatoris atrio: quo opere nullum absolutius plerique iudicant. Est autem Talus propriè bisulcorum in suffragine pedum posteriorū officulum, non rotūdùm planè, sed rotunditatis tamen parte magna particeps. Etsi verò bisculá pleraque talum habeant, non habēt tamen omnia. Quin & nōnulla quæ minimè bisulca sunt, talo tamen à natura honestantur. Nam & leoni talū tribuunt sanè tortuosum in anfractum, & in morem Labyrinthi conuolutum, vt testatur Aristoteles histor. animal.lib 1. cap.1. Sex verò sunt tali latera: etsi quatuor tantùm in vsu

vsu

ludentium sint. nam duo sunt ita incurua, vt illis talus vix possit consistere: has κεραίας, id est antennas videtur Aristoteles appellasse. Proinde sciendum, in talo binarium & quinarium, qui duo numeri sunt in tesseris oppositi, desyderari. Ex reliquis tali partibus, vna supina, altera prona dicitur: quæ duæ ternarij & quaternarij vices obeunt. Vnitas autem & senio duabus reliquis partibus tribuuntur. Senionem verò Coum: vnitatem Chium vocabant. Plinius Aristotelis de talo verba sic interpretatur lib.11.cap.46, Talos asinus Indicus vnus solidipedum habet. Nam sues ex vtroque genere existimantur, ideo fœdi earum. Hominem qui existimarunt habere, facilè conuicti. Lynx tantùm digitos habentium, simile quiddam talo habet: Leo etiamnum tortuosius. Talus autem rectus est in articulo pedis ventre eminens, concauo in vertebra ligatus. Hæc Plinius. Theodorus autē sic: Talum etiam asinus ille Indicus solus in solidipedum genere possidet. Sus enim ambiguus est: quo fit etiam, vt talo careat probiore. Permulta ex bisulcorum numero talum habent. At verò multifidum nullum adhuc talum eiusmodi habere cognitum est, vt ne hominem quidem habere certum est. Sed Lynci semitalo simile quiddam: leoni autem tortuosum in anfractum est, quale effingunt. Omnia verò quibus datus est talus, cruribus eum posterioribus cōtinent: ita, vt erectus in suffragine parte sui prona foras, supina introrsum spectet: Et quæ Veneres vocantur, intus aduersæ sibi positæ sint: quæ Canes, foris: quæ Antennæ, suprà habeantur. Hæc ex Aristotele Theodorus. Hominem verò talo carere, hinc certum est, quòd neque pedes habeat posteriores: & malleoli qui humano pedi inhærent, non in suffragine, sed in laterum vertebra inserantur: quorum vtrunque ab Aristotele tributum est talum habentibus. Vnde mirari subit Galenum in tertio eius libri volumine quem περὶ χρείας τῶν ἐν ἀνθρώπου σώματι μορίων conscripsit, constanter talum homini tribuere: &, quod admirationem auget, de Aristotelis sententia nihil meminisse: cui tamen in eo libro solet frequenter magna cum libertate repugnare. Talum autem siue astragalum adscribit humani pedis suffragini, medium scilicet inter tibiam & calcaneum: vtpote cui tibia ac fibula, quæ duo à recentioribus illiterata voce Focile maius & minus dicuntur, impacta sit: quum ipse πτέρνῃ, id est calcaneo incumbat: cuius finis ossi inseritur, quod à Græcis σκαφοειδὲς, à nostris nauiforme dicitur. Tria enim hæc ossa posteriori pedis parti adscribuntur à Galeno, πτέρνη, ἀστράγαλος, καὶ σκαφοειδές. Sed neque illud dissimulandum, hunc ipsum Galeni astragalum cum bisulcorum astragalo, quem vnum Aristoteles probat, nihil omnino habere commune: nequis fortè suspicetur ab illius imagine nomen inuenisse.

Talarius ludus, vt ex Eustathio Homeri interprete colligitur, talis quatuor exercebatur, quorum quisque lapsus quatuor habebat, non sex, quemadmodum cubi seu tesseræ. Sed omnes casus talorum ex consuetudine ludentium annumerati erant quinque & triginta, quorum quidam à Diis, alij ab Heroibus, alij à claris hominibus aut à meretricibus nomen accipiebant: nonnulli verò ab euentibus, qui cum laude aut probro acciderant, denominabantur. Inter eos enim casus quidam Stesichorius dicebatur, quippe octonarium significās: quòd sepulchrum Stesichori, quod erat in Himera vrbe Siciliæ, octo fuerit angulorum. Alius Euripidius, quippe quadraginta significans. Nam Euripides vnus fuisse traditur è quadraginta præfectis post triginta tyrannos Athenis expulsos. Qui autem sex continebat, κῷος dicebatur, & ἑξίτης, qui Latinè Senio dici solet. Qui verò vnū, Chius dicebatur, & κύων, id est canis. Ex quo prouerbium, χῖος παραστὰς κῷον οὐκ ἐᾷ λέγειν, At Chius adstans non sinit Coum loqui. De iis scilicet qui quum multo inferiores sint, eos tamen qui maiores superioresque sunt, compescunt. De celebri autem illo ac fœlici iactu Veneris, est illud Plauti in Asinaria, scena vltima,
-hoc Venerium est.
Pueri plaudite, & mihi ob iactum, cantharo mulsum date. Augusti epistolæ caput ad Tyberium extat apud Suetonium in hūc modum: Inter cœnam lusimus γεροντικῶς & heri & hodie. Talis enim iactatis, vt quisque Canem, aut Senionem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium conferebat: quos tollebat vniuersos, qui Venerem iecerat. Est & adagium illud antiquis frequens, quo Themistius vtitur in libello De diuinatione per somnium: Si sæpe iactaueris, aliquando Venerem iacies. Porrò dignum scitu est, Venerem nō vnius tali faciem fuisse, vt Canis, & Senio: id quod plerique tradiderunt, parum memores Augusti epistolæ, in qua Senio à Venere nuncupatim separatur. Sed quoties tali quatuor ita excidebant, vt diuersa esset omnibus facies: qui iactus inter eos, quos quinque & triginta Eustathius dixit, vltimus numerabatur: tum fœlix ille casus, qui Veneris nomine censebatur, affulgebat. Hoc significat Martialis libro decimoquarto his verbis,
Quum steterit nullus vultu tibi talus eodem,
Munera me dices magna dedisse tibi. Cic.lib.1. de Diuinat. Itáne verò quicquam potest esse casu factum, quod omnes habet in se numeros veritatis? Quatuor tali iacti, casu Venereum efficiunt. Num etiam centum Venereos, si quadringētos talos ieceris, casu futuros putas? In hāc fermè sententiā exiit illud Propertianum lib.4.eleg.9,
Me quoque per talos Venerem quærente secundos,
Semper damnosi subsiliere Canes. Latus vnitatem habens, Canis siue Canicula vocabatur, & quia minimus is numerus, idcirco damnosus Ouid.lib.2.de Arte,
Seu iacies talos, victam ne pœna sequatur,
Damnosi facito stent tibi sæpe Canes. Persius Satyra 3,
-quid dexter senio ferret,
Scire erat in voto, damnosa Canicula quantum
Raderet, angustæ collo non fallier orcæ. Erat autem orca vasculū aleatorium, quo coniecti agitatique tali in abacum seu tabulam lusoriam emittebantur, ad euitādas aleatorum fraudes & imposturas, qui subdola manu vti callent, de qua sic Pōponius poëta Bononiēsis,
Dum contemplor orcam, taxillos perdidi. Ea Pyrgos quoque Gręca voce, sed Latinis vsitata, dicitur Horat.2.Serm.saty 7,
Scurra Volanerius, postquam illi iusta chiragra
Contudit articulos, qui pro se tolleret, atque
Mitteret in pyrgum talos, mercede diurna
Conductum pauit. Pyrgi effigies in modum est turriculæ, vnde nomen mutuatur. Pyrgo enim Græcè, turris Latinè dicitur. Martialis verbo Latino vti maluit, turriculam appellans, nam in Apophoretis lemma est, Turricula, quæ in eodem significatu accipitur, quo Pyrgum accepit Horatius: sic enim ipsa loquitur,
Quærit compositos manus improba mittere talos:
Si per me misit, nil nisi vota facit. Quo in loco legunt nonnulli, Quæ scit compositos, &c. Gloriatur turricula, quòd dolosæ manus fraudes compescat, videlicet ne lusoris fraude compositi tali, optato puncto consisterent. Manus enim talos per turriculam iaciens, nil nisi vota facit, hoc est, nihil aliud quàm optare bonum punctum potest, certum præstare non potest.
Talorum iactu Venerio, quòd lætissimus foret, Archiposiam, id est in compotatione principatum, sortiebātur veteres. Hoc est quod dixit Horatius lib.1.Carm.ode 4,
Nec regna vini sortiere talis. Id est, Non accipies per sortem regna vini. In Græcorum symposiis mos erat, talis sortiri quempiam, qui conuiuio præsideret, ac decreta conuiualia præscriberet, quæ νόμους, id est leges appellabant, præfectum autem βασιλέα, hoc est Regem. Hunc Plutarchus Symposiarchō vocat. & Varro apud Nonium, Modiperatorem à Latinis vocatum scribit, quasi modum imperantem, ne quis aut plus satis, aut parum biberet. Idem Horat.lib.2. Carm. ode 7, -quem Venus arbitrum
Dicet bibendi? Venus, hoc est, Venerius talorum iactus. Arbitrum bibendi, modiperatorem, siue conuiuij regem. Quo loco Acron tesseras cum talis confundit, magno sanè errore. Præterea quatuor talos in ludo talario consuetos ex Eustathij sententia diximus, in quibus missus quinque supra triginta numerabant: vtpote quatuor simplices eadem omnes facie, geminatos duodeuiginti, triplices duodecim, vnum vero quadriformem vltimum omnium, quippe quo nullius numerosius accreuit. Vnde facile est Acronis locum castigare, qui Venerio iactu tricenarium numerum contineri tradidit, quū quinarium & tricenarium planè sit substituendum. Tali, siue astragali, planè rotundi non sunt, perfecta scilicet & absoluta rotunditate, sed parte sui leuiter pressa. Non etiam sunt quadrati, quales tesseræ, id res ipsa indicat: officulum scilicet in posteriorum pedum articulo bisulcorum animalium plerúmque positum.
Talis quatuor ludebant. Vnusquisque talus quatuor habebat facies. Ex horum vario iactu prouenìebant sequentes. 35. varietates. Binarius & Quinarius non erant in ludo talorum. 1. siue Vnitas, Chius, Canis, vel Canicula damnosa. 3. Ternio. 4. Quaternio. 6. Senio, seu Cous.

Missus, seu iactus, seu casus 35.

1		1. 3. 4. 6.	Venus, iactus fœlicissimus: omnibus talis inæqualibus.	14
2		1. 1. 1. 1.	Omnibus talis æqualibus 4	4
3		3. 3. 3. 3.		12
4		4. 4. 4. 4.		16
5		6. 6. 6. 6.		24
6		1. 1. 1. 3.	Tribus talis æqualibus, vno inæquali 12	6
7		1. 1. 1. 4.		7
8		1. 1. 1. 6.		9
9		3. 3. 3. 1.		10
10		3. 3. 3. 4.		13
11		3. 3. 3. 6.		15
12		4. 4. 4. 1.		13
13		4. 4. 4. 3.		15
14		4. 4. 4. 6.		18
15		6. 6. 6. 1.		19
16		6. 6. 6. 3.		21
17		6. 6. 6. 4.		22
18		1. 1. 3. 3.	Duobus talis æqualibus, reliquis duobus mutuò æqualibus. 6	8
19		1. 1. 4. 4.		10
20		1. 1. 6. 6.		14
21		3. 3. 4. 4.		14
22		3. 3. 6. 6.		18
23		4. 4. 6. 6.		20
24		1. 1. 3. 4.	Duobus talis mutuò æqualibus, reliquis duobus inæqualibus. 12	9
25		1. 1. 3. 6.		11
26		1. 1. 4. 6.		12
27		3. 3. 1. 4.		11
28		3. 3. 1. 6.		13
29		3. 3. 4. 6.		16
30		4. 4. 1. 3.		12
31		4. 4. 1. 6.		15
32		4. 4. 3. 6.		17
33		6. 6. 1. 3.		16
34		6. 6. 1. 4.		17
35		6. 6. 3. 4.		19

Iactus talorum. Ouid.3.de Arte.
Admouere talos, Vide ADMOVEO.
Iacere talos, Vide IACIO.
Iactare talos, Vide Iacto in IACIO.
Ludere talis. Cic.3.de Orat. Libet autem semper discere, vt si velit, ego optimè talis ludere, aut pilæ studio tenear, & iam fortasse si asse qui non possim: at alij quia pręclarè faciunt, vehementius quàm causa postulat, delectantur, vt Titius pila, Brulla talis.

Mittere talos,Vide MITTO.

Ex multis lusionibus nobis talos relinquant & tesseras.Cicero de Senect.

Recto talo stare.Horat.2.epist.1,

Securus cadat,an recto stet fabula talo. Id est placeat,néne.

Talaris,& hoc talare,pen.prod. { ποδήρης, τερμιόεις } Quod ad talum pertinet:vt Talaris tunica,quæ demissa est vsque ad talos.Cicero 7. Verr.Stetit soleatus Prætor Pop.Rom.cum pallio purpureo,tunicáque talari,muliercula nixus in litore. Ibidem,Per eos dies,cùm iste cum pallio purpureo, talaríque tunica versaretur in conuiuiis muliebribus,&c.

Talarius,Adiectiuum { πεσσικὸς, } vt Lex talaria aduersus eos qui talis lusitant.

Talarius ludus.Cic.1.Offic.Adde huc,si placet,vnguentarios,saltatores,totúmque ludum talarium.

Talaria,pluralis num.neutr.g. { πέδιλα } Alata Mercurij calceamenta. Virgil.lib.4.Æneidos,

& primum pedibus talaria nectit
Aurea,quæ sublimem alis,siue æquora supra,
Seu terram rapido pariter cum flamine portãt. Cic.3.de Nat.deor.
Cui pinnarum talaria affigunt. Ouid.4.Metam.
Diuersósque pedes vinctos talaribus aptis.Cic.in Arato.

Talaria induere, Prouerbialis allegoria, pro eo quod est fugam adornare,quasique velle quopiam auolare.Cic.Attic.lib.14.319,Nemo est istorum qui otium non timeat: quare talaria induamus. Erasmus.

Talaria, Metaphoricè vocat Seneca tumores quos in talis generat podagra,epist.54 Dubio & incipiente morbo quæritur nomen: qui vt cœperit talaria intendere, & vtrosque dextros pedes fecerit, necesse est fateri podagram.

Talipedo,talipedas,talipedare, inquit Festus, antiqui dicebant, pro vacillare pedibus lassitudine, quasi quis trahat pedes, & talis videatur insistere,aut identidem pedes tollere.Lucret.lib.3,

Tum quasi talipedans primum consurgit, &c. Sic restituit Lambinus ex libro veteri.

Tam, & Quam { πόσον, καὶ ὅσον } Prisciani sententia, aduerbia sunt, quæ positiuo, comparatiuo, & superlatiuo adiiciuntur, quum duo vel plures positiui,comparatiui,vel superlatiui diuersæ significationis positi inter se æquantur,vel iidem geminantur,teste Seruio.

Positiuo.Plaut.Capt.6,

Tam ego fui antè liber,quàm gnatus tuus. Cicero Metello,libro 5.2, Tam enim sum amicus Reipub. quàm qui maximé. Subaudi, amicus. Idem 5.de Finibus, Tam valde perhorrescere. Virgilius 1.Æneidos,

-quæ te tam læta tulerunt Secula?

Comparatiuo.Cic.pro Deiotaro,Istam inquam dexteram,non tã in bellis & in præliis,quàm in promissis & fide firmiorem.

Tam, pro Tanto, comparatiuo iungitur, sed raró. Virgilius 7. Æneidos,

Tam magis illa fremens,& tristibus effera flammis,
Quàm magis effuso crudelescunt sanguine pugnæ.

Superlatiuo. Salust. in Iugurtha. Quàm quisque pessimè fecit, tam maximè tutus est. Terent.Heaut.5.2,

-nanque adolescens quàm minima in spe situs erit,
Tam facillimè patris pacem in leges conficiet suas.

Tam,pro Tantum,superlatiuo. vt Hic est tam omnium optimus, quàm nobilissimus.

Tam,quàm.Senec.de Benef.lib.2.cap.27.Ingenij fuit sterilis tam, quam animi. Ouid.4.de Ponto,eleg.14.

Tam fœlix vtinam,quàm pectore candidus essem.

¶ Tam,verbis iunctum. Terent.Eunuc.4.4,Parmenonis tam scio esse hanc technam, quàm me viuere. Cic.ad Pætum,lib.9.25, Non me hercule tam præscribere possum, quàm mihi gratum feceris si otiosum Fabium reddideris.

Tam ego homo sum,quàm tu.Plaut.Asin.9.

¶ Tam,aduerbiis iunctum.Terent.Heaut.1,

Nunquam tam mane egredior,neque tam vesperi
Domum reuertor, quin, &c. Cic.1.Verr. Ecquis vnquam tam palàm de honore,tam vehementer de salute sua contendit, quàm ille atque illius amici,vt ne hæc mihi dilatio detur.

Tam consimilis est atque ego.Plaut.Amphitr.4.

Tam,diminutiuis additum.Terent.Adelph.2.4,

-tam ob paruulam
Rem penè ex patria.turpe dictu.

Tama,dicitur (inquit Festus) quum labore viæ,sanguis in crura descendit,& tumorem facit.Lucilius,

Inguen ne existat,papulæ,tama ne boa noxit.

TAMARAE { ταμάρη } insulæ Britanniæ vrbs, vt scribit Ptolemæus lib. 2.cap 3.vulgò *Tamerstok*.

Tamarice,tamarices,penult.prod vel tamarix,tamaricis,fœm.gen. { μυρίκη } Genus fruticis.Plin.lib.24.cap.9, Myricen quam & tamaricen vocat Lenæus, similem scopis amerinis dicit. Et paulo pòst, Vulgus *infœlicem arborem* eam appellat,vt diximus,quoniam nihil ferat,nec seratur vnquam.Corinthus,& quæ circa est regio,bryoniam vocat:eiúsque duo genera facit,syluestrem planè sterilem, alteram mitiorem. Hæc fert in Ægypto Syriáque etiam abundanter lignosum fructum, maiorem galla, asperum gustu, quo medici vtuntur vice gallæ, & in compositionibus quas antheras vocant. Et lignum autem & flos,& folia, & cortex in eosdem vsus adhibentur, quanquam remissiora.Ruellius dicit tamaricem syluestrem vocari à Gallis *brieriam*.

TAMARVS, penult.corr. { τάμαρος } fluuius Britanniæ insulæ,authore Ptolemæo lib.2.cap.3.vulgò *Tone*.

Tamen { ὅμως, ἔμπης, μέντοι } Coniunctio nihilominus significans. Plaut.Epid.9,

Sine tuo labore quod velis actum est tamen. Terent.Eunuc.1.2,
Tamen contemptus abs te,hæc habui in memoria.

Ante hanc dictionem Tamen, aliquando subintelliguntur istæ, Licet, quanuis,quanquam,aut alia huiusmodi. Terent.And.1.4,

Nec satis digna cui committas primo partu mulierem,
Tamen eam adducam.

Sed tamen.Virg.1.eclog.

¶Tamen aliquando inceptiua est.Cic.ad Pætum lib.9.19,Tamen à malitia non discedis.

Tamen,Statim.Virg.9.ecloga,

Hic hœdos depone,tamen veniemus in vrbem. Plaut.Rud.13,
Vtinam fortuna nunc ego anthracina vterer,
Vt postquam exiuissem ex aqua, arerem tamen. Ita legit Nonius, alij legunt, fortuna auatina.

¶Tamen,pro Certè,siue At certé. Cic.Attic.lib.12.236. De Balbo & in codicillis scripseram,& ita cogito simulac redierit.Sin ille tardius,ego tamen triduum. Sensus est: Quum primum Balbus redierit,Romam me conferam. sin ille tardius, ego, quod optaui, tamen assequar,vt hîc triduum etiam manere possim,Hac voce tamé desiderium rusticandi declaratur,*Au moins,pour le moins &c.*

¶Tamen,Tandem.Plautus,

Ita faciam,ita placet:quid tum tamen? Idem Bacch.20. Virgilius 1.ecloga,

Libertas quæ sera,tamen respexit inertem. Id est sera quidem, sed tamen respexit.

¶Tamen duntaxat.Terent.Hecy.3.4,

Quod potero faciam,tamen vt pietatem colam. Vbi Donatus,Deest Ita:vt sit Tamen pro duntaxat:vt sit,Ita vt pietatem colam.

¶Tamen vt.Plaut.Asin.12,

Licet laudem Fortunam,tamen vt ne Salutem culpem.

Si tamen,pro Si modo. Plin.epist.1.lib.Liber legitur, interdum etiam præsentibus amicis,si tamen illi non grauantur.

Tamen aliquando.Plinius lib.12.cap.21,Peruenit tamen aliquando Serichatum.

Tamen nihilominus. Scæuola in l. Cùm quis decedens §. Pater. D.de legatis tertio.Respondi:etsi neque hæreditatem adisset,neque bonorum possessionem petisset,& nihil ex hæreditate possideret:tamen nihilominus & ex stipulatu ab hæredibus patris, & fideicommisso ab his quorum interest,quasi debitorem conueniri posse.Pandectæ Florentinæ habent,tamen nihil minus,&c.

Taménne? Interrogatiuum, pro Vtrum propterea, vel an tamen. Cic.7.Verr.Quid?si ab Apollonio aliquid commissum est, quamobrem iure in eum animaduerteretur: taménne hanc rem sic agemus, vt crimini aut inuidiæ reo putemus esse oportere, siquo de homine seuerius iudicauit? Idem pro Quintio, Verumtamen, quid si, inquit,habes eiusmodi causam vt hoc tibi planum sit faciendum, neminem esse qui possit biduo,ad summum triduo,septingenta millia passuum ambulare: taménne veneris vt possis hæc contra Hortensium contendere?

¶Satis tutò tamen.Terent.Eunuch.3.5,

Commendat virginem.A.cui?tibine?C.mihi.A satis tutò tamen.

¶Tamen idem.Terent.And.3.2,

-tu tamen idem has nuptias
Perge facere ita vt facis. Vbi Donatus, Idem abundat. Tamen idem,apud veteres integrum fuit. vnde apud nos tandem & tamen natum est.

Tametsi { κἄν, κἂν εἰ χαί } Coniunctiua particula, in principiis orationum posita,indicatiuo gaudet, Secundo autem loco, etiam subiunctiuo. Terent.Phorm.2.3,

-metuit hic nos,tametsi sedulò
Dissimulat. Idem Andr.2.2,
Obtundis,tametsi intelligo. Cic. Attico lib.1.7, Tametsi iactat ille quidem illud suum arbitrium. Cicero 5.Verr.Non me hercule quæ loquor crederem Iudices, tametsi vulgò audirem. Terentius Eunucho 2.1.

¶ Tametsi,pro Tamen.Terent.And.5.2,

Ego tam te commotum reddam,D.tametsi hoc verum est.

¶Tametsi cum interrogatione positum, cuiusdam suipsius correptionis vim habens. Cic.6.Verr. Verum fac te impetrauisse,fac aliquid grauius in Heium statuisse Mamertinos: quantam putas authoritatem laudationis eorum futuram, si in eum quem constat virum pro testimonio dixisse, pœnam constituerent? tametsi quæ est ista laudatio,quum laudator interrogatus lædat necesse est?

¶Tametsi,tamen. Cic.pro Quintio, Verum his de rebus non necesse habeo dicere ea quæ me P.Quintius cupit commemorare: tametsi causa postulat: tamen quia postulat, non flagitat, prætereo. Idem 4.Verr.Id tametsi priore actione ex Heraclij Syracusani testimonio cuiusmodi esset,cognouistis,tamen vobis alio loco, vt se tota res habeat,quod ad ciuitatem attinet,demonstrabitur.

Taminia,Vua syluestris generis videtur Verrio dicta, quæ tam mira sit,quàm minium. Festus.

TAMVADA,Fluuius Mauritaniæ, nunc vocatur *Bediæ*. rigat regionem Alarabum.

Tamus,Plantæ nomen.Columella in descriptione hortuli,

-iam tami sponte virescunt. Plin.lib.21,In Italia paucissimas nouimus,fraga,tamum, ruscum. Sic lib.20, Acuti tami,cunilæ.Hodie tamen vbique excuditur tani,& tanus,sed mendosé. Turneb.

TANAGER,pen.corr. { τάναγρος } fluuius Lucaniæ, qui est inter Campaniam & Calabriam.De quo Virg.3.Georgicorum,

-& sicci ripa Tanagri.

Tanagræus,Adiectiuum { ταναγραῖος } Stat.9.Thebaidos,

Phocea tunc Cydona,Tanagræúmque Phalantum. Cic.pro domo sua, Tanagræa quædam meretrix fuisse dicitur.eius nõ longè à Tanagris simulacrum è marmore in sepulchro positum fuit.

TANAGRA { τάναγρα. } Ptolemæo lib.3. cap.15. Bœotiæ mediterraneæ oppidum nobile, vt author est Plin. lib.10.cap.21, gallis gallinaceis ad bella tantum & prælia assidua qui in eo nascuntur.

TANAIS { τάναϊς } Scythiæ fluuius, qui diuidit Asiam ab Europa. Fertur itaque Tanais (inquit Strabo lib. 11) à Septentrionis partibus Nilo contrarius,non tamen per diametrum, vt quidam putant: sed orientalior, originem vt ille incertam habens. Simillimúmque est ex Riphæis mõtibus descendere, qui immanibus iugis Arcton prospiciunt. Vide ibi reliqua. Accedit Herodotus,qui libro quarto Tanaim ex palude oriri, & in vastitatem diffundi nomine Mæotim, qua Scythas à Sarmatis discludi ait.Non diuersus à Ptolemæo, qui Basilicam id est regiam Sarmatiam ab Europæa Tanais intermedij fontibus seiungit.Scythę Tanaim,Silin vocant.Ostia eius duo sunt, LXX inter se stadiis distantia. Vide Ptolemæum, lib.5.cap. 9. Nunc vocatur,*La riuiere de la Tana*. Tartari & Moscouitæ vocant *Don*.

Flumen Tanais.Horat.4.Carm.ode 15.
Extremus Tanais.Horat 3.Carm.ode 10.
Niualis Tanais.Virg 4.Georg.

TANAQVIL,pen.corr. { τανακυλ } Tarquinij Prisci vxor.De qua Plin. lib.36.cap.vltimo,Non prætereibo & vnum foci exemplum, Romanis literis clarum,Tarquinio Prisco regnante tradunt repentè in foco eius comparuisse genitale è cinere masculini sexus: eámque quæ insederat ibi, Tanaquilis reginæ ancillam Ocrisiam captiuam, consurrexisse grauidam.

TANAS { τανάς } Oppidum non longè à Tana, & Venetis patet. Vnde & nobilissimæ pelles feruntur & mancipia, quæ à Scythis emunt, quos appellant Carcasos.

Tandem { τέως, ὑστάτιον, ὀψέποτε } Aduerbium, significat Postremum, post longam moram.Terent.Eunucho,1.2,

Heu noster laudo,tandem perdoluit. Vbi Donatus,Tandem quasi qui nimis patiens fuit.Virg.3.Æneidos,

-deposita tandem formidine fatur.

Vtrum hic tandem disceptationem & cognitionem veritatis, an innocentiæ labem aliquam aut ruinam fore putatis? Cicero pro Flacco.

Perficere, vt iam tandem aliqui fateantur. Cicero 2.de Lege Agraria.

¶Tandem pro Tamen,interprete Donato.Terent.Adel.4.5,

In qua ciuitate tandem te arbitrare viuere?

Virginem vitiasti,quam te ius non fuerat tangere. Idem And.5.3,

Ain' tandem,ciuis Glycerium est? P.Ita prædicant.

¶Tandem, Expletiua coniunctio, vt vult Priscianus & Donatus. Terent.Phorm.2.1,

Itáne tandem vxorem duxit Antipho iniussu meo? Cic.1.in Catil.
Quousque tandem abutere Catilina patientia nostra? Terentius Heautont.5.2. Valla lib.6.Dicitur in huiusmodi locutionibus Tandem habere vrgens quiddam & accelerans,quasi responsum accelerent. Virgil.1.Æneidos,
Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris? Quod genus tandem est istud ostentationis & gloriæ?Cic.pro Rab.Posthumo.

Quanto tandem illum mœrore afflictum esse & profligatum putatis?Cic.2.in Catil.

Cecinna vtrum noluit tandem, an non potuit accedere? Cicero pro Cecinna.

Quorsum tandem,aut cur ista quæris?Cic.1.de Leg.

Quonam tandem modo?Cic.3.Tusc. Idem in Partit.

Hoc per ipsos deos de quibus loquimur,quale tandem est? Cic.1. de Nat.deorum.

¶Tandem aliquando. Cic.in Catilin.Ibis tandem aliquando quò te iampridem tua ista cupiditas effrenata ac furiosa rapiebat. Sic Ibidem.

Aliquando tandem posse consistere.Cic.pro Quintio.

¶Tandem,pro perpetuó.Lucret.lib.5,

Tandem in eodem homine atque in eodem vase maneret.

¶Vix tandem.Terent.Phorm.2.1.

¶Tandem, Nunc saltem.Terent.Eunuc.5.9,

-perfice hoc
Precibus,pretio, vt hæream in parte aliqua tandem apud Thaidem. Donatus.

¶Tandem tandem, Reticentia quædam cum abrupto sermone, nonnihil ornatus habens.Plaut.Curcul.2,

At tandem tandem.PH.tandem es odiosus mihi.

Tandiu { ἐπὶ τοσοῦτο, ὅσον χρόνον } Aduerbium,Tanto tempore. Cicer.7. Verr.Nam tandiu fuit in carcere Apollonius.

Ego te abfuisse tandiu à nobis doleo.Cic.Curioni lib.2.1.

Tandiu & quandiu. Cic.7.Verr.Ignominia autem illa grauis tandiu in illo homine fuit, quandiu iste in prouincia mansit. Idem 3. Verr. Deûm atque hominum fidem implorabis circumueniri Verrem,quòd accusator nolit tandiu quandiu liceat dicere.

Tandiu donec. Colum.lib.12.cap.12.Itaque subinde alium salem tandiu ingeret,donec in sportum permaneat integer.

Tandiu dum. Cic.2.Offic. Tyberius enim Gracchus Publij filius tandiu laudabitur,dum memoria rerum Romanarum manebit.

Corpus tandiu gaudet dum sentit voluptatem.Cic.5.Tusc.

Tandiu,quàm.Cic.de Clar.Orat.Vixítque tandiu,quàm licuit in ciuitate bene beatéque viuere.

Tandiu quoad.Vlpian.in l.Hęc autem §.1.D.Quib.ex caus.in possess.eat. Si autem negent se defendere, aut non negent, sed taceant: tunc præter possessionem dabit tandiu scilicet, quoad non defendatur.

Tango,tangis,tetigi, pen.corr. tactum { ἅπτω, θιγγάνω, ἐπιθιγγάνω, ψαύω, ἅπτομαι } tangere,Notæ significationis.Lucret.lib.1,

Tangere enim & tangi,nisi corpus,nulla potest res.

Tango aras.Virg.lib.vltimo,

Tango aras,mediosque ignes & numina testor. Ex antiquitate est repetitum. Nam cùm ad aras bellum in Titanas suscepturi dij iurassent, obtinuit vt postea religio iurisiurandi eius tactu & ignis testatione sanciretur. Verba sunt Theonis in Aratum de ara illa loquentis, καὶ τοῖς ὀμνύουσι δίδοται βουλομένοις, ὡς δεξιᾷ χειρὶ τὴν πίστιν τιθέντι, καὶ τῇ χειρὶ ἐφάπτονται ἐγγυῶντες συγκαμοσύνης μαρτύριον τὸ πῦρ: Annotauit Turnebus.

Tangere terram,genus quoddam venerationis erat & cerimoniæ superstitionísque antiquæ.Plaut.Mostellaria,

Tangite vos quoque terram. Varro,Hoc ter nouies cantare iubet, terram tangere,despuere,ieiunum cantare. Macrobius,
Cùm tellurem dicit,manibus terram tangit. Simile est illud Ciceronis de Aruspicum responsis,Aut puer ille patrimus,aut matrimus si terram non tenuit,&c.Ex Turnebo.

Tangere genu terram. Cic.2.Tusc.Genu mehercle M.Antonium vidi quum contentè ipse pro se lege varia diceret,terram tangere.

Pedem pede tangere.Ouid.1.de Arte.

Baculo tetigit iuuenem.Ouid.14.Metam.

Flagello tangere aliquem.Horat 3.Carm.ode 26.

Armis tangere.Horat.3.Carm.ode 3.

Sanctissimum corpus manu tangere ac violare. Cic. Post reditum in Senatu.

Sydera tangere, Vide SYDVS.

¶Tangere terram regionis, Appellere.Plaut Amph.4. Cic.3.Ver. Verres simul ac tetigit prouinciam.

Carinæ tetigere portum.Virg.1 Georg.

¶ Tangit Tyberim, pro Contiguum est Tyberi. Cic. pro Roscio Amerino, Fundos decem & tres reliquit, qui Tyberim fere omnes tangunt.

¶Tangere aliquem,pro Ludere & fatigare, inquit Donatus. Terent.Eunucho,3.1,

Quo pacto Rhodium tetigerim in conuiuio
Nunquid tibi dixi.

¶Tangere ferro arborem,pro Expurgare. Colum.lib.3.cap.9.

¶Tangere aliquid, pro Describere, & mentionem facere. Cic.4. Academic.Sed vbi Xenocrates,vbi Aristoteles ista tetigit?

Carmina tangere.Ouid.3.Amor.eleg.11.

Non omnia dicere,& leuiter vnumquodque tangere.Cicero pro Roscio Amer.

Verba alicuius tangere suis verbis.Ouid.1.Fast.

Aliquem agrum ab inuito tangere.Cic.2.de Lege Agrar.Idcirco, inquit,agros nominare non possum,quia tangam nullum ab inuito.

Tetigit rem acu,Prouerbium:pro Rem attigit.Plaut.Rud.30.

Tangere vlcus,Mouere dolorem,eiúsque facere mentionem quę nos magnopere vrat.Terent.Phorm.4.4,

Curas tangere.Virg.4.Æneid.

¶ Tetigit,Peruenit.Plaut.Bacchid.10,

Nam illud animus miratur meus,si à me tetigit nuntius,
Quid remoratur.

Tetigit vox aures meas,Id est peruenit ad aures.Plaut.Rud.6.

Metam tangere vitæ.Ouid.1.Trist.eleg 8.

¶Tangere,Mouere.Lucret.lib.1,

Nec bene pro meritis capitur,nec tangitur ira.

Hæc modicè me tãgunt,Id est mediocriter me commouent.Cic. ad Atticum lib.2.34,Cætera in magnis rebus, minæ Clodij contentionésque quæ mihi proponuntur, modicè me tangunt, Vide MODVS.

Amore tituli tangebar.Ouid.1.Trist.eleg.1.

¶Tangit animum memoria earum rerum, Commouet, excitat. Liu.1.ab Vrbe.

Contemptus vos tangit.Ouid.2.Metam.

Cor alicuius tangere querela.Horat.de Arte.

Cura tangit me campi.Propert.lib.2.eleg.17,

-miseri te siqua parentis
Tangere cura potest. Virg.12 Æneid.

Vestri cura nulla vos tangit. Liu.3.ab Vrbe. Columel.libro 3.cap. 21,Potes iam (si te cura pomorum tangit) vltimis ordinibus in ea vineti fine,&c.

Fata impia te tangunt.Virg.4.Æneid.

Quòd si nec fratris,nec te mea gratia tangit.Ouid.2.Metam.

Honos tangit animum,Commouet.Virg.12.Æneid.

Honos tangit nos.Ouid.5.Fast.

Inuidia alicuius tangi.Lucan.lib 9.

Mentem mortalia tangunt, Aduersa,quibus cõstat subiacere mortales.Seruius. Virg.1.Æneid.

Tangi odore.Plin.lib.17.cap.24.

Pectus tangere dulcedine.Lucret.lib.3.

Vota tetigere deos,Preces commouerunt deos.Ouid.4.Metam.

¶Tangere,Circumuenire,fallere Plaut.Pœnul.2. Idem Epid.14,

Te istam ob rem tetigi triginta minis.

¶Pedes tangendos præbuit.Propert.lib.4.eleg.9.

Tactus,Participium { τεθιγμένος, } vt Tactus spiritu diuino. Liuius 5. ab Vrbe.

Cupidine laudis tactus.Ouid.4 Trist.eleg.5.

Dolore tactus amissæ coniugis,Commotus.Ouid.7.Metam.

Tactus fulmine.Plin.lib.14.cap.19.

Tactus de vel è cælo, Fulmine ex cælo delapso percussus. Cic.2. de Diuin Nattæ verò statua, aut æra legum de cælo tacta, quid habent obseruatum ac vetustum. Plin.lib.36.cap.4, Fuere autem simulachra ea Apollinis,Dianæ, Herculis, Mineruæ, quod è cælo postea tactum est.

¶Tactus,Deceptus,circumuentus. Cic.lib.2 de Orat. Sentin' senem esse tactum triginta minis?

Tacturus, pen.prod. Aliud particip. { ἀψόμενος. } Cic.Caninio lib. 2.16, De præda mea præter Quæstores vrbanos, id est pop.Rom. teruntium nec attigit,nec tacturus est quisquam.

Tactus, huius tactus { ἁφὴ, ἀπαφὴ, θίξις, ἅμμα } Ipse tangendi sensus, vel actus.Plin.lib.10.cap.69,Ex sensibus ante cætera homini tactus. Idem lib 8.cap.55, Necnon & vestes leporino pilo facere, tentatum est,tactu non perinde molli vt in cute.

Aspera tactu.Lucret.lib.6.

Interior tactus,Vide INTRA.
Leuis tactus,Vide LEVIS.
Mollis tactus.Virg.2.Æneid.
Mollissimus tactus corporis,Vide MOLLIS.
¶Abstinere tactu.Virg.3.Æneid.
Cognoscere corpora tactu.Lucret.lib.2.
Resistere ad tactum.Virg.3.Georg.
Sentire aliquid tactu.Lucret.lib.4.

Tactio,tactionis,Verbale { ἅψις } Idem.Plaut.Aulul.16,
Sed quid tibi nos mendice homo tactio est? Cic.4.Tuscul.Et qualis est hæc aurium, tales sunt oculorum, & tactionum, & odorationum & saporum.

Tactilis,& hoc Tactile,Quod tangi potest.Lucret.lib.5,
Tactile nil nobis quod sit,contingere debet.

TANIS { τάνις } ciuitas Ægypti, à qua Tanicum siue Taniticum Nili ostium dictum. Herodotus libro secundo ab insignibus oppidis ostiis imposita nomina scribit:ea sunt,Canopus,Bolbis,Sebenis,Pathmis, Mendes, Tanis: à qua Taniticum Ptolemæus & Strabo deriuant,& in emendatioribus codicibus Pomponij Tanicum,vt annotauit Vadianus.Eadem & Taphnis & Taphium dicitur. Hic fuit,vt annotat Villanouanus in Ptolemæum , prima Israelitarum captiuitas, à quo per mare rubrum duce Mose, sunt erepti. Sita erat in terra Giessen,sed nunc destructa est.

Tanquam , Similitudinis aduerb. { ὡς,ὥσπερ,ὡσπερεί, ἅτε,καθὸ,οἷα,οἱονεὶ } verbis subiunctiuis iungitur. Plin.Natur.Hist.lib.2.ca 63.Tanquam nesciamus hanc esse solam , quæ nunquam irascatur homini. Id est quasi nesciamus.
Gloria virtutem tanquam vmbra sequitur.Cic.1.Tusc.
Tanquam ad aliquem libidinis scopulum appellere. Cicero 2.de Oratore.
Oratorem in iudicia & conciunculas,tanquam in aliquod pistrinum detrudi & compingi videbam.Cic.1.de Orat.
Apud eum sic fuit tanquam domi meæ.Cic Seruilio lib.13.70.
Repente enim te,tanquam serpens è latibulis intulisti. Cicero in Vatinium.
Tanquam si. Cic.ad Cælium lib.2.15, De Dolabella quod scripsi, suadeo videas tanquam si tua res agatur.
¶Tanquam,pro vt,vel sicut,indicatiuũ postulat. Teren.Phor.1.2,
Senis nostri Daue fratrem maiorem Chremem
Nostine? D.quidni? G.quid eius natum Phædriam?
D.Tanquam te. Idem Eunuch.2.2,
Tanquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsis
Vocabula. Plin.lib.9.cap.36. Vt tanquam in vita frugum noscitur ratio:si omnes,qui istis gaudent,præmia vitæ suæ calleant.
Video tibi etiam nouum accidisse tanquam mihi. Cicero Attico libro 6.111.
Tanquam cum Sic , pro Quemadmodum. Cic.ad Cassium libro 12.9,Tanquam enim si clausa sit Asia,sic nihil perfertur ad nos præter rumores de oppresso Dolabella. Idem ad Quint.fratrem,libro 1.1,Quamobrem hoc te primum rogo , ne contrahas , aut demittas animum , néve te obrui tanquam fluctu , sic magnitudine negotij sinas.

TANTALVS { τάνταλος } penult.corr. vt est author Lactantius, Iouis ex Plote Nympha filius Seruius, Tantalus Corinthiorum rex , amicus numinibus fuit : qui quum frequenter deos susciperet , & quodam tempore defuissent epulæ,filium suum Pelopem occidit,& diis epulandum apposuit.Tunc abstinentibus cunctis Ceres humerum eius exedit. Et quum eum dij per Mercurium reuocare ad superos vellent,eburneus ei est humerus restitutus.Virg.3.Georgicorum,
-humeróque Pelops insignis eburno
Acer equis. Hac lege autem Tantalus apud inferos dicitur esse damnatus , vt in Eridano inferorum stans , nec vndis præsentibus, nec vicinis eius pomariis perfruatur. Per hæc autem auaritia significatur:vt etiam Horatius 1.Serm saty.1,
-quid rides?mutato nomine de te
Fabula narratur. Hactenus Seruius enarrans illud Virgilij 6. Æneidos,de Tantalo,
-lucent genialibus altis,&c. Eusebius Tantalum Iouis ex Plote nympha filium , regem Phrygiæ cum Troe Dardaniæ rege bellum gessisse quòd Ganymedem rapuerit , Agamemnonis & Menelai auus Vnde & Tantalides dicti sunt. Hic ob filium interfectum detrusus ad inferos siti torquetur & fame.Plato in Cratilo scribit,Tantalum dictum esse,quasi ταλάντατον,hoc est infelicissimum.
-Alius fuit Tantalus,Thyeste ex Merope filius , interfectus & appositus esca patri,Horat.Epod.17,
Optat quietem Pelopis infidus pater
Egens benignæ Tantalus semper dapis.
Poëtæ impendere apud inferos saxum Tantalo faciunt. Cicero 4.Tuscul.
Mento summam aquam attingens siti enectus Tantalus. Cicero 1.Tuscul.
Fallax Tantalus.Stat.1 Thebaid.
Superbus Tantalus.Horat 2.Carm.ode 18.

Tantaleus,pen.corr.Possessiuum { ταντάλειος. } Propert.lib.2.eleg 1,
Tantalea poterit tradere poma manu.
Mensa Tantalea.Stat.11.Thebaid.

Tantalicus,pen.corr.Adiect. { ταντάλικός. } Claud.de rapt.Pros.
Non aqua Tantalicis subducitur inuida curis.

Tantalis, penult.corr. Tantalidis { ταντάλις } Patronym.fœm. dicta est Niobe Tantali filia.
Fratres Tantalidæ.Ouid.2.Fast.

Tantheurisi { τανθευρίσοι } Quædam ornamenti genera , lapillos quosdam à se dependentes habentia : ita dicti à motu gemmarum, vt tradit Pollux lib.5.cap.16.

Tanti,Tantillus,Tantisper,Tantopere,Tantum, Tantundem,Vide TANTVS.

Tantus,tanta,tantum { πόσος,τοσοῦτος,τηλικοῦτος } A tam deduci videtur, quantitatémque significat,quasi tam multus vel tam magnus. Plautus Pœnulo 18,
Quum hæc me lætitia tanta , & tantis affecistis gaudiis. Terent. Heautont.4.1,
Tantam inesse animo inscitiam? Idem And.5.2,
Tantum laborem capere ob talem filium?
Tantus natu,Adeò prouecta ætate.Plaut Bacchid.2,
Sexcenta tanta. Hoc est sexcenties tantũ vel totidẽ.Plaut.Pseud.9,
Quasi mihi non sexcenta tanta soleant credier. Idem Trin.8,
Post id frumenti quando alibi messis maxima est,
Tribus tantis illi minus reddit,quàm obseueris.
Sol maiórne quàm terra sit, an tantus quantus videatur? Cicero 2.de Diuinat.
Tantus homo, Tam magni pretij. Terent. Eunuch 4.7. Cic.ad Brutum 9,Est alienum tanto viro vt es tu. Virg.1.Æneidos,
Tantæ molis erat Romanam condere gentem. Idem 3.Georg.
Tantus amor laudem,tantæ est victoria curæ.
Quæ tanta animum dementia cepit?Virg 5.Æneid.
Tantus ergo imperator in omni genere belli fuit , præliis, oppugnationibus,naualibus pugnis,&c.Cic.4.Acad.
In his tot & tantis malis.Cic.5.Tusc.
Tanta res.Terent.Andr.1.5,
Ah tantámne rem tam negligenter agere.
Vrbs tanta atque talis Cic.3.de Nat deor.
¶Tantus , pro Tam paruus. Cælius ad Ciceronem lib.8. epist.10. Nouis magistratibus autem , si Parthicum bellum erit , hæc causa primos menses occupabit. Sinautem aut non erit istic bellum : aut tantum erit , vt vos, aut successores paruis additis copiis sustinere possint, Curionem video se dupliciter iactaturum. Cic.Cassio lib.15. epist.14. Sed si quæ sunt onera tuorum, si tanta sunt, vt ea sustinere possis,nihil tibi erit lautius,nihil gloriosius:sin maiora,considera ne in alienissimum tempus cadat aduentus tuus.
¶Tanti & quanti { περὶ τοσούτου,περὶ ὅσου } genitiui,cum eorum compositis,tantidem,quantilibet,quanticunque, similiter totidem,pluris,minoris iungũtur verbis pretium significantibus, qualia sunt, emo,vendo,væneo, mercor, comparo, æstimo,constat, conduco,loco,fœneror,paciscor,pago,pepigi,condemno,postulo, & siqua sunt similia.Plaut.Merc.8,
Tanti quanti poscit vin' tanti emi illam? Terent.Adelp.2.1,
Vbi me dixero dare tanti,testes faciet illico. Idem Eunuch.1.1.
Tanti me fugacem , mercenarium patronum hi æstimauerunt. Cic.in Sallustium.
Non tanti est,vt.Cælius ad Ciceronem, libro 8.14,Tanti non fuit Arsacem capere,Seleuciam expugnare,vt earum rerum,quę hic gestæ sunt,spectaculo careres.
Tanti fuit.Id est tam optabile.Cic.6 Verr.Hic tibi in mentem nõ venit iubere hæc quoque vt referret,&c. fuit tanti, mihi crede : haberes quod defenderes.Id est,omnino id faciendum erat. Cic.2.in Catil.Est mihi tanti Quirites, huius inuidiæ falsæ atque iniquæ tempestatem subire:dummodo à vobis huius horribilis belli periculum depellatur.Ac si dixisset, Fuit mihi tanti periculum belli à vobis depellere,vt falsam inuidiam subire non recusauerim.
Nihil tanti est,Id est nihil tam mihi optatum est.Cic.ad Atticum, nunc nihil mihi tanti est:faciam quod volunt.
Nihil est tanti.Brutus ad Ciceronem 16,Nihil tanti fuit,quo venderemus fidem nostram. Id est, nihil tanti æstimauimus , vt seruire vellemus.Budæus.
Putare tanti. Quintil.lib.7.cap.3, An etiam tanti putauerit pœnam subire.
Tanti vocat ille pudicam.Iuuen.Saty.6.28.
¶Tanti, quanti, pro Tot quot. Caius in l.Si ita legatum sit.D. de legatis primo. Si ita legatum sit, Seios seruos decem do, præter eos decem quos Titio legaui : siquidem decem tantùm inueniantur in hæreditate: inutile est legatum.si verò ampliores: post eos quos Titius elegit,in cæteris valet legatum:sed non in ampliores quàm decem,qui legati sunt, Quòd si minus:in tantos , quanti inueniantur. Vbi etiam notabis,ampliores accipi pro plures.
¶Tanti,pro Tam paruo. Cic.Attic.lib.12.248. De Silij voluntate vendendi,& de eo quanti tu vereri videris , primum ne nolit, deinde ne tanti. Sicca aliter , sed tibi assentior. Scire Tullius auebat, num Silius hortos vellet vendere , & quanti vellet. Cui Atticus rescribens vereri se dixerat, primum ne Silius nollet vendere , deinde ne nollet eo pretio, quo Tullius emere voluisset. Videris,inquit, vereri,ne Silius tanti nolit vendere, quanti nos vellemus.Et dixit tanti,pro tam paruo.

Tantidem, penult.produ.Genitiuus, qui verbis pretij solet adiici. Terent.Adelph.2.1,
Ob malefacta hæc tantidem emptam postulat sibi tradier.
Cogere aliquos ab aliquo tantidem accipere.Cic.5.Verr.
Emere aliquid tantidem,quanti,&c.Cic.5.Verr.

Tantisper { τόφρα,ἐντέπω } Aduerbium , significat tandiu : postulátque post se dum pro donec,siue quandiu,vel quoad.Plaut.Aulul.21,
Tantisper hic ego ad ianuam concessero. Cic. ad Atticum, lib. 12. 241,Totos dies scribo:non quò proficiam quid,sed tantisper impedior. Ouid.in Ibin,
Hæc tibi tantisper subito sunt missa libello,
Immemores ne nos esse querare tui.
Cogitare tantisper de aliquo reo.Cic.pro Cecinna.
Tantisper dum.Terent.Adelph 1.1,
Dum id rescitum iri credit , tantisper cauet. Cic.ad M. Varronem, lib.9.2,Habes rationem mei cõsilij:tibi igitur hoc censeo, latendum tantisper ibidem, dum efferuescit hæc gratulatio, & simul dum audiam quemadmodum negotium confectum sit.
Tantisper quoad.Vlpian.in l.3.§ Hoc autem D.de itiner. actúque priuat. Qui vult ire agere tantisper , quoad de seruitute constet, non

non debet de suo iure docere.
Tanto , Ablatiuus cum verbo Constat, aliquando reperitur, nisi mendosus est locus. Plin.lib.12.cap.18, Tanto nobis deliciæ & fœminæ constant.

Tanto,Aduerbium { τοσούτῳ,τόσῳ. } vt & quanto.vt Tanto magis, tanto peior. Terent. And.4 5,
Tanto herclè magis dabit. Plaut Persa.4,
Ter tanto peior ipsa est.
Tanto impensius.Virg.12.Æneid.
Tanto antè. Cic.7.Verr. Quòd si Cleomenes non tanto antè fugisset,aliqua tamen ad resistendum ratio fuisset.
Quinquies tãto amplius. Cic.5.Verr. Reperietis quinquies tanto Iudices amplius istum, quàm quantum ei in cellam sumere licitum sit,ciuitatibus imperasse.
Vicies tanto addito aquæ.Plin.lib.15.cap.4.
Tantóne minoris decumæ vænierunt, quàm fuerunt? Cicero 5.Verrina.
Tanto quanto.Plin.lib.9.cap.38. Quippe maior vis tanto,quanto recentior.
Quanto quis audacia promptus,tanto magis fidus. Tacit.libro 1. Et lib.5 Tanto acceptius in vulgum , quanto modicus priuatis ædificationibus.
Quantum tanto.Virg.12.Æneidos,
-quantum ipse feroci
Virtute exuperas,tanto me impensius æquum est
Consulere.

Tantopere , pen.corr. { τοσοῦτον,τηλικοῦτον } significat Tantum,tam vehementer. Terent.Phorm.5.8,
Postquam tantopere id vos velle, animum aduorteram. Idem Andr.5.2,
Ah,ne sæui tantopere. Cic 4 Acad. Non potest igitur vterque sapiens esse,quoniam tantopere dissentiunt,sed alter.
Istud nescio quid,quod tantopere didicisti.Cic.pro Mur.
Tantopere & quantopere. Cic.1.de Orat.Neque enim tantopere hanc à Crasso disputationem desyderabam,quantopere eius in causis oratione delector.

Tantùm,Aduerbium { μόνον,μόνως } significat solùm, & positiuis iungitur Plaut.Capt.1,
Tantum studens vt natum recuperet. Virg.6.ecloga,
Serta procul tantum capiti delapsa iacebant. Seruius,Tantum capiti delapsa,vt ostenderet non longius prouolutam esse coronam.
Nihil dicam arrogantius,tantum dicam.Cic.pro Muren.
Non tantum parum commodè,sed etiam turpiter. Cic.1.de Orat.
Tantum interest,quòd tu quum es commotus, acquiescis,assentiris,approbas.&c Cic.4.Acad.
Tantum non,Rei nõ planè peractæ aduerbium,Fermè,ferè,propemodum. Suet.in Tib.Cæsare, cap.11, Tantum non aduersis tempestatibus Rhodum enauigauit. Liu.Decad.4.lib.7, Vt vidit non posse æquare ordinem Romanos , & tantum non iam circumiri à dextro cornu,concitat naues. Idem 4.ab Vrbe,Et quum hostes tantum non accersierint.
Tantum est.Plaut.Mostel.8,
Quatuor quadraginta illi debentur minæ,
Et sors, & fœnus,tantum est. Terent.Eunuch.5.6,
-nunquid est
Aliud mali,damníve quod non dixeris,
Reliquum?P.tantum est. Terent.Hecyra 5.3,
-scio, Tantúmne est?B.tantum.
¶Tantum quod, pro nisi. Cic. in Verrem, Tantum quod hominem nõ nominat.id est,nisi quod hominem non nominat. Turneb.
Tantum quod,pro vt solummodo.Lucretius,
Tantum quod nomen mutatum dicere possis.
¶Tantum quod,pro aduerbio Commodùm.Cic.M.Fabio Gallo, lib.7.epist.24, Tantum quòd ex Arpinati veneram , quum mihi à te literæ redditæ sunt.Sic legendum esse annotat P.Victorius. Alij tamen non legunt quòd. Sueton.in Nerone cap.6.Nero natus est Antij post nouem menses quàm Tiberius excessit, XVIII Cal.Ianuar. tantum quòd exoriente sole , penè vt radiis prius quàm terra contingeretur.Quo in loco,pro tãtum quòd,Beroaldus audaculè reposuit , iam tum quidem. Donatus in illud Terentij Eunuch.2.3, Illa sese interea commodum huc aduorterat , sic exponit Commodùm, tantum quòd,vel ipso eodémque tempore. Sic & in illud Phormionis,4.3,Cùm hoc id agebam commodùm. Cic.Attic.327, Hæc quũ scriberem , tantùm quòd existimabam ad te orationem esse perlatam. Paulus exponit,commodùm,vix tantum.
¶ Tantum,ad numerum { τοσοῦτον, τοσόνδε. } Plaut.Bacchid.5,
-vi coactus reddidit
Ducentos & mille Philippũm.N.tantum debuit?
Tantum quàm.Terent.Hecyra 3.4,
Non herclè Parmeno verbis dici potest
Tantum,quàm re ipsa nauigare incommodum est.
Tantum mihi confido.Plancus ad Cic.lib.10.18,Mihi enim si cõtigisset vt prior Antonio occurrerem , non mehercules horam constitisset:tantum ego & mihi confido,& sic perculsus,&c. Virgilius 5.Æneidos,
-quò tantum mihi dexter abis?
In tantum vt,Vide IN præpositionem.
Tantum,& plus etiam.Cic. Attic.lib.7.123.
Tantum,quantum.Plaut.Mostel.7,
Tu vt occœpisti,tantum,quantum quis,fuge. Virg.4.Georgicorũ,
-nec tantum dulcia,quantum Et liquida.
Tantum quantum sat est.Cic.de Senect.
Tantum sat habes? Terent.Heaut.4.3.
Tantum abest,eandem vim in oratione habet,quam Non solùm. Huic autem interdum geminum VT postponitur, interdum vnum tantum, vt in sequentibus exemplis liquet. Cic.de Amic. Tantùmque abest vt amicitiæ propter indigentiam colantur , vt ij qui opibus & copiis,maximéque virtute præditi (in qua plurimum est præsidij) minimè alterius indigeant. Idem de Offic. Tantum abest ab officio , vt nihil officio magis possit esse contrarium. Hoc est , non modò officium non est , verumetiam nihil magis officio potest esse contrarium. Idem 4 Acad. Tantum abesse dicebat vt id consentaneum esset,vt maximè etiam repugnaret Vide ABSVM.
Tantum absum , vt perturber , pro Tantum abest vt perturber. Hirtius de bello Alexand. Hoc detrimento milites nostri tãtum abfuerunt vt perturbarentur,vt incensi potius atque incitati , magnas accessiones fecerint in operibus hostium expugnandis. Græca hæc est phrasis, τοσοῦτον ἀποδέω τοῦ ἀποχλεῖσθαι.
Tantum ponitis in ea re.Cic.4.Acad. Sed quoniam tantum in ea arte ponitis, videte ne contra vos tota nata sit,quę primo progressu festiuè tradit elementa loquendi.
Tantum,vt.Cic.ad Marium,lib.7.3. Postea autem quàm alicuius culpa tantum valeret vnus,vt obsisti non posset,&c.
Tantum honoris. Plin.lib.12.cap.1, Tantúmque postea honoris increuit,vt mero infuso enutriatur. Idem lib.11.cap.53, Tantum insidiarum est vitæ.
¶Tantum,pro Tam parum.Cæsar lib 6.Præsidij tantum est,vt ne murus quidem cingi possit , neque quisquam egredi extra muros. Idem lib.3.bell.ciuil.non procul ab initio,Sed tantum nauium reperit , vt angustè quindecim millia legionariorum militum , & quingenti equites transportari possent.

Tantummodo, penult.corr. { μόνον,μόνως } Aduerbium. Idem.Terent. Phorm.1.2,
Posthac si quicquam nihil precor:tantummodo non addas. Cic.ad Cælium lib.2.9,Velles enim, ais, tantummodo vt haberem negotij quod esset ad laureolam satis. Ouid.4 de Ponto,eleg.16,
Omnia perdidimus,tantummodo vita relicta est.
Arbores tantummodo per stirpes alantur suas. Cicero 2. de Natura deorum.
Neque eum oratorem tantummodo , sed hominem non putant. Cic.3.de Orat.
Tantum duntaxat,quomodo dicitur Tantummodo,pro tantum. Cic ad Atticum,lib.2.epist.9, Tantum duntaxat nos defendere cogitamus.

Tantusdem, tantadem, tantumdem. Vlpian. in l. Si pro patre.D. de in rem verso. Si decem in rem domini verterit, & posteà tantandem summam à domino mutuatus sit,&c.

Tantidem ponderis.Pomponius in l.vltima.D.de præscrip.verb.Si tibi scyphos dedi, vt eosdem mihi redderes : commodati actio est. si, vt pondus argenti redderes, quantum in illis esset: tantidem ponderis petitio est per actionem præscriptis verbis.
Tantundem periculum,pro tantum periculi.Plaut.Pœn.9,
Malo benefacere tantundem est periculum,
Quantum bono malefacere. Idem Trucul.9,
-tantundem dolum aggrediar.

Tantundem,Quasi tantum idem, significat Æquè tantum. Terentius Phorm.5 6,
Num tu intelligis quid hic narret? P.num tu? A.nihil. P. tantundem ego. Idem Eunucho 2.3,
Quid virgo, cuia est? CH. nescio hercle. P. vnde est? CH. tantundem. Plinius lib.5.cap.1, Volubile oppidum tantundem à mari vtroque distans.
Sepioni tantundem solutum est.Cic.Qu.fratri lib 1 3,
Tantundem est quasi.Plaut.Merc.6,
Nam meo quidem animo vetulus,decrepitus,senex
Tantùndem est,quasi sit signum pictum in pariete.
Tantundem viæ.Cic.1.Tuscul. Nihil necesse est, inquit : vndique enim ad inferos tantundem viæ est.
Tantundem,quantum.Plin.epist.167. Cic.5.Verr. Magistratibus tantundem detur in cellam quantum semper datum est.
Quæ morte testamentóve eius tantundem capiat, quantum omnes hæredes Cic.2.de Legib.

Tantulus,penult.correp. Adiectiuum diminutiuum, pro Tam paruus. Plaut.Trucul.11,
-tum tantuli doni causa,&c. Idem Pœnulo 4,
En monstrum mulieris , tantula tanta verba funditat. Cicero pro Roscio Amer. Si ex eo negotio tantulum in rem suam conuertisset. &c.Lucret.lib 4.
Statura tantula.Cæsar 2.belli Gall.
Epistola tantula.Cic.ad Atticum lib.1.9.
Sol tantulus.Cic.4 Acad.
Causa tantula.Cic.Attico lib.4.77,Dices tantuláne in causa?
Malum tantulum.Cic.2.Tusc.
Tantulum moræ. Cic.4. Verr. Et vendidisset , si tantulum moræ fuisset,quominus ei pecunia illa numeraretur.
¶ Tantulo vænire,Sub.pretio.Cic.pro Roscio Amer. Deinde cur tantulo vænierint.

Tantulum, penult.corr. Aduerbium , Tam parum significans. Cic.7. Verrin.De omnibus nobis si quis tantulum de recta regione deflexerit. Idem 7.Verr. Si tantulum oculos deiecerimus , præsto esse insidias,&c.
Is discipulus magistro tantulum de arte concedit.Cic.pro Roscio Amerino.
Tantulum peccaui,Id est paulum.Plaut.Casin.20.
Tantulum commotus.Cic.4.Verr.
Nec quicquam posthac non modò tantum, sed ne tantulum quidem prætereris.Cic.Attico lib.15.330.

Tantillus,Aliud diminutiuum à tantulus.Plaut Trinum 4,
Laxo caue tantillum dederis verborum mihi. Terent.Adel.4.2,
Quem ego modò puerum tantillum in manibus gestaui meis. Cic. de Senec.Omitto enim vim ipsam omniũ quæ generãtur è terra,quę ex fici tantillo grano.Vetus exemplar legit tãtulo. Plin.lib.32.ca.1,

Hæc tantilla est satis contra tot impetus, vt vetet ire nauigia.

Tantillum, Aduerbium. Plaut. Rud. 24,

Si herclè tantillum peccassis. Catul. ad Iuuentium 94,

-nec possum fletibus vllis

Tantillum vestræ demere sæuitiæ.

Tapetum, tapeti: vel hic tapes, tapetis: vel hoc tapete, tapetis, penult. prod. { τάπης } Tegmen ingeniosè pictum variis coloribus, quo equi, mensæ, seu pauimenta sternuntur. Plaut. Pseud. 4,

Neque Alexandrina belluata, consutáque tapetia. Virg. 9. Æneid.

Armáque, craterásque simul, pulchrósque tapetas. Silius lib. 17,

-nullo decorare tapete

Cornipedem Nomas assuetus.

Alti tapetes. Ouid. 13. Metam.

Belluata tapetia, Vide BELLVA.

Incubat tapetis. Stat. 10. Thebaid.

Pictis tapetis instrati alipedes. Virg. 7. Æneid.

TAPHIAE, Insulæ { ταφίων νῆσοι } quas prope Echinadas Strabo libro 10. ponit: quarum caput Taphus. Huiuscemodi repetit originem enarrator Apolonij poëtæ: Perseo ex Andromede, vt narrat Herodot. quatuor fuere filij, Alarus, Steneleus, Mestor, & Electrion, qui simul regnauerunt. Ex Hippotoe Mestoris filia, & Neptuno Pterelas genitus, ex Pterela Telebos & Taphus, à quo Taphus insula, in qua Teleboæ ac Taphij cõmuni nomine & imperio fuere. Igitur ij Hippotoes eorum auiæ pecuniam ab Electrione eorum necessario, qui pro ea spopondit, repetebant: qua negata ad arma venere, armenta abegerunt, ipsum denique & filios sustulere. Alcmena Electrionis filia, patrem vltura, Amphitryonem Thebanum hominem potentissimum, in matrimonium accepit: atque hoc pacto, bello inter eos conflato ab eodem Amphitryone deleti sunt, eorúmque regnum Cephalo profugo Atheniensi qui exercitui præerat donatum, quod ad Vlyssem è successione peruenit.

TAPHIVSA Plin. lib. 36. cap. 21. Locus est iuxta Leucadem, in quo Taphiusius lapis nascitur.

TAPHRAE { τάφραι } Oppidum est in Taurica Chersoneso, Traiani principis auspiciis aliquando captum, vt author est Florus qui sub Traiano vixit. Nunc vulgò appellatur *Mancup*.

Tapinosis, huius tapinosis, pen. prod. fœm. gen. { ταπίνωσις } Latinè humiliatio dicitur. Virg. 1. Æneidos,

Apparent rari nantes in gurgite vasto. Seruius, In gurgite vasto, Tapinosis est: id est, rei magnæ humilis expositio. Prudenter tamen Virgilius humilitatem sermonis epitheto subleuat: vt hoc loco, vasto addidit.

TAPOSIRIS, pen. prod. { ταπόσιρις } Ciuitas in Ægypto. Stephanus ταφόσιριν appellat, quia sit sepultus in ea Osiris. Strabo duas facit Taposires: vnam mari propiorem, alteram remotiorem.

TAPROBANE, pen. corr. { ταπροβάνη } Insula in mari Indico amplissima, inter ortum occasúmque Solis, vt Solinus refert. Patet in longitudine stadiorum septem millibus, in latitudine quinque millibus. Ibi Septentriones non videntur, vt est author Plin. lib. 6. cap. 22. vbi multa de hac insula. Inter alia refert, legatos ex Taprobane, quum ad nos venissent, miratos esse Septentriones & Vergilias, veluti in nouo cælo: Lunam verò apud ipsos non nisi ab octaua die, ad quintamdecimam supra terram aspici. Vide Pomponium Melam libro 1. & 3. Lucet ibi Canopos sydus clarum & amplissimum. Homines corporum magnitudine alios antecellunt, cæruleis oculis, atroci visu, terrifico sono vocis. Viuunt vltra annos centum. Nascuntur in ea berylli & hyacinthi, vt Ptolemęus lib. 7. refert. cap. 4. Plin. lib. 6. cap. 22. scribit in ea quingenta oppida comperta fuisse. In ea (sicut Geometræ scribunt) sunt duæ æstates. Taprobane nostro æuo vocatur Samatra.

TAPSVS { τάψος } Insula decem stadiis à Sicilia distans versus Syracusas. Virgil. 3. Æneidos,

-viuo præteruehor hostia saxo

Pantagiæ Megarósque sinus, Tapsúmque iacentem.

TAPYRI { τάπυροι } populi in Parthia, vt lib. 11. refert Strabo, quibus mos est vt proprias vxores aliis viris nuptui concedant, quum duos aut tres filios ex eis susceperint.

TARACINA, Vide TARRACINA.

TARACO, Vide TARRACO.

TARAS { τάρας } Neptuni fuit filius, quem Tarentum ædificasse quidam existimant, Vide TARENTVM.

Taratantara, penult. corr. { ταραταντάρα } Vox tubæ ab Ennio ficta. Seruius in nonum Æneidos, in eum versum,

At tuba terribilem sonitum procul ære sonoro. Hemistichium, inquit, Ennij: nam sequentia iste mutauit. Ille enim ad exprimendum tubæ sonum ait taratantara: & multa huiusmodi Virgilius quum aspera inuenerit, mutat.

TARBELI, pen. prod. { ταρβελλοι. } Ptolemæo lib. 2. cap. 7. Galliæ vrbs: vulgò *Tarbe*.

TARCHETIVS { ταρχέτιος } Impius Albanorum rex. De quo Plutarchus in vita Romuli antiquam de ortu Romuli fabulam prolixè narrat.

TARCHON { τάρχων } Hetruscorum dux, qui vt ex Virgilio notum est, Æneæ suppetias tulit aduersus Turnum & Rutulos. Dicitur & Tarcho abiecta N litera. Virg. 8. Æneidos,

Haud procul hinc Tarcho, & Tyrrheni tuta tenebant

Castra locis.

Superbus Tarchon. Silius lib. 8.

Tardus, Adiectiuum { βραδὺς, ἀργὸς, χωλαῖος, νωχελὴς, μέλλος, μελετής } Notæ significationis. Cic. de Senect. Nisi exerceas eam, aut etiam si sis natura tardior. Plaut. Merc. 12.

Velox & Tardus, contraria. Cic. 1. de Inuent. Formosus an deformis, velox an tardus sit, &c.

Tardus incessu filius. Plin. lib. 7. cap. 16.

Ætate tardus. Ouid. 8. Metam.

Tarda & languida ad pastum pecus. Cic. 2. de Finib. Contráque vt tardam aliquam & languidam pecudem ad pastum, & procreandi voluptatem, hi hoc diuinum animal esse voluerunt.

Tardus ad iniuriam. Cic. 1. Offic. Atque haud scio an satis sit eum qui lacessierit, iniuriæ suæ pœnitere, vt & ipse nequid tale posthac committat, & cæteri sint ad iniuriam tardiores.

Ad referendam gratiam tardiorem esse. Cic. Antequã iret in exil.

Tardus in cogitando. Cic. de Clar. Orat.

¶ Tardum est dictu, Difficile, Non promptum. Plin. lib. 23. cap. 1, Vini genera, differentiásque perquam multas exposuimus, & ferè cuiúsque proprietates. Neque est vila pars difficilior tractatu, aut numerosior: quippe quum sit tardum dictu, pluribus prosit, an noceat.

¶ Agmen tardum. Virg. 9. Æneid.

Asellus tardus. Virg. 1. Georg.

Corpora tarda. Virg. 6. Æneid.

Fuga tarda. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.

Gradibus tardis errare. Ouid. 11. Metam.

Grauitas tarda. Ouid. 11. Metam.

Homo tardus, Hebes, Obtusi ingenij. Cic. 3. de Orat. Nanque aut senes ad eas accesserunt, aut vsque ad senectutem studiis detinentur, aut sunt tardissimi.

Ingenium tardum. Cic. 3. pro Lege Agraria, Sed quẽ vestrum tam tardo ingenio fore putauit, cui post eos Consules, Scyllam dictatorem fuisse in mentem venire non posset?

Tardum ingenium in accipiendis quæ traduntur. Plin. lib. 8. ca. 3.

Ingenium eximium, & tarda mens. Cic. 5. Tusc.

Tardiores modi. Cic. 1. de Orat. Solet idem Roscius dicere, se quo plus sibi ætatis accederet, eo tardiores tibicinis modos, & cantus remissiores esse facturum.

Moræ tardæ. Ouid. epist. 18.

Noctes tardæ, Tardè venientes, hoc est æstiuæ. Virgil. 2. Georgic. Seruius.

Nox solstitialis tardior hyberna. Ouid. 2. de Ponto eleg. 4.

Opem tardam admouere. Ouid. 1. de Remed. amor.

Passu tardo incedere. Ouid. 10. Metam.

Pede tardo cunctari. Ouid. 2. Amor. eleg. 19.

Principia orationis tarda, & exitus tamen spissi & producti esse debent. Cic. 2. de Orat.

Prouisor tardus vtilium. Horat. de Arte.

Res tardior spe. Liu. 4. bel. Pun.

Senectus tarda Horat. 2. Serm. Saty. 2.

Senectus tarda gelu. Virg. 8. Æneid.

Sensus hebetes & tardi, Homines nihil percipientes. Cic. 1. Acad.

Vnda tarda. Virg. 4. Georg.

¶ Tardus, Rudis & stupidus. Virg. 10. ecloga,

-tardi venere bubulci. Terent. Eunucho, 5. 9,

Fatuus est, insulsus, tardus, stertit noctésque & dies. Seruius.

Quidam nimis indociles tardíque sunt. Cic. 1. de Nat. deor.

¶ Tardus, perseuerans & diuturnus. Virg. 2. Georgicorum,

Media fert tristes succos, tardúmque saporem

Fœlicis mali. Ita Nonius. Seruius verò vix intelligibilem interpretatur.

Curis tardis pallescere. Propert. lib. 1. eclog. 12.

¶ Tardus fumus, Densus & crassus. Virg. 5. Æneid. Seruius.

Tardiusculus, pen. corr. Diminut. { ὑποβραδύς. } Terent. Heaut. 3. 2,

Est ille Cliniæ seruus tardiusculus. Id est aliquantum tardus.

Tardè { βραδέως, χωλαίως } Aduerbium, tardius, tardissimè. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 5, tardéque & incommodè nauigassemus.

Tardè & Ocyus, contraria. Cic. 4. Tuscul. Illi in morbum & incidunt tardius, & recreantur ocyus.

Vesperi & tardè. Cic. pro Milone, Videte nunc illum primũ egredientem è villa subitò: cur vesperi? quid necesse est tarde?

Aduemens tardius hospes. Horat. 2. Serm. saty. 2.

Tardè crescens oliua. Virg. 2. Georg.

Tardè iter facere. Cic. Attic. lib. 11. 229.

Ingredi tardius. Cic. 2. Tusc. 11, Qui in compedibus corporis semper fuerunt, etiam quum soluti sunt, tardius ingrediuntur.

Ire tardius. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Moueri celerius & Tardius, contraria. Cic. 2. de Nat. deor.

Celeriter accipere, & tardè percipere. Cic. pro Rosc. Com.

Procedunt tempora tardè. Ouid. 5. Trist. eleg. 11.

Tardissimè, vel Quum tardissimè. Plin. lib. 18. cap. 7, Quatuor aut quinque tardissimè diebus florere incipiunt: totidémque aut paulò pluribus deflorescunt: hordea verò quum tardissimè septem.

Tarditas, penult. corr. tarditatis { βραδυτὴς, νωχελία, μέλλησις } opponitur celeritati. Cicero de Vniuers. Atque vt esset mensura quædam euidens, quæ in octo cursibus celeritates, tarditatésque declararet, &c.

Celeritati tarditas contraria est. Cic. in Topic.

Cursu corrigere tarditatem. Cic. ad Quint. fratrẽ libro 2. 16. Vide CORRIGO.

Tarditas pedum. Cic. pro Rabirio perduel. reo, Qui quum ingredi vix posset, non ad insequendum sibi tarditatem pedum, sed ad fugiendum impedimento fore putabat.

Tarditas & cunctatio. Cic. pro Sestio, Ita vt nonnunquam cunctatione & tarditate dum otium volunt etiam sine dignitate retinere, ipsi vtrunque amittunt.

Tarditas & procrastinatio odiosa. Cic. 6. Philip. Plerísque in rebus gerendis tarditas & procrastinatio odiosa est.

Afferre moram & tarditatem alicui rei. Cic. 5. Philipp. Certè ista legatio moram & tarditatem affert bello.

Afferre tarditatem ad aliquẽ persequendum. Cic. 11. Philip. Affert tarditatem ista sententia ad Dolabellam persequendum.

Certatim posthac, mihi crede, ad hoc opus curretur, nec occasionis tarditas expectabitur. Cic. 2. Philip.

Damnari natura tarditatis, Vide DAMNO.

Statiua tarditate subsistunt. Firmicus lib. 1. cap. 2. non ita procul à fine.

¶ Tarditas considerata. Cic. in Brut. Ser. Sulpitius, cùm dicendi causa duobus peritissimis operam dedisset, L. Lucilio Balbo, C. Aquilio Gallo: Galli hominis acuti & exercitati promptam in agendo & in respondendo celeritatem, subtilitate diligentiáque superauit: Balbi docti & eruditi hominis in vtraque re consideratam tarditatem vicit, expediendis conficiendísque rebus. Hoc verbo Cicero voluit ostendere, tarditatem non fuisse prorsus naturalem, sed eum solitum fuisse lentè (quod aiunt) festinare.

¶ Tarditas ingenij, stupor, debilitásque linguæ. Cic. in Pisonem. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Tarditas audientium. Plin. lib. 20. cap. 8.

Tarditas aut grauitas in sensibus. Cic. 4. Acad. At enim ipse sapiens sustinet se in furore ne approbet falsa pro veris, & aliàs quidem sæpe: si aut in sensibus ipsius est aliqua fortè grauitas aut tarditas, aut obscuriora sunt quæ videntur, aut à perspiciendo temporis breuitate excluditur.

Infinitam enim faciet ipsa res dicendi tarditatem. Quintil. libro 5. capite 10.

Æterna & diuturna opinio tarditatis. Cic. 1. de Orat.

Tarditas & taciturnitas. Cic. Lentulo lib. 1. 5, Sed nosti hominis tarditatem & taciturnitatem.

Tarditas & stultitia. Cic. 1. de Legibus, Quid abiectius tarditate & stultitia dici potest?

Tardities, tarditiei { ὀψέα } Antiqui dixerunt, pro Tarditate. Accius Diomede, Multa amittuntur tarditie & socordia. Nonius.

[illegible]rditudo, penult. prod. tarditudinis, fœm. gen. Idem { νωχελία. } Plautus Pœnulo 7,

[illegible] grossi estis, ac vicistis cochleam tarditudine.

Tardigradus, pen. corr. Adiectiuum { βραδύπορος } Quod tardè graditur. Cic. 2. de Diu.

Quadrupes, tardigradra, agrestis, humilis, aspera. Ex poëtâ.

Tardiloquus, pen. corr. Adiect. Senec. epist. 40,

Summa summarum hæc erit, tardiloquum te esse iubeo.

Tardipes, pen. corr. huius tardipedis, pen. corr. Adiectiuum { βραδύπους } Qui tardè incedit, aut claudicans. Catul. in annales Volusij 34. 2.

Electissima pessimi poëtæ

Scripta tardipedi deo daturam. Id est Vulcano. Columel. libro 10. circa finem.

Tardor, pro Tarditas, mascul. genere dici probat Nonius ex Varrone, quem vide.

Tardo, tardas { βραδύνω, χρονίζω, μέλλω, διατρίβω, παραδιατρίβω } tardare, Morari, Tergiuersari. Cæsar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Cicero ad Cæsarem, libro 7. 5, Mea quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectionem meam videbatur, aut certè tardare.

Inertia tardat nos. Tibul. lib. 1. eleg. 2.

Impetum inimici tardare, Reprimere, remorari. Cæsar 1. belli Ciuilis.

Tardare & frænare. Cic. 5. Verrin. Quum eius animum ad persequendum non negligentia tardaret, sed conscientia sceleris, auaritiæque suæ frænaret.

Studia alicuius tardare, pro Morari, & frangere contentionem. Cic. in Orat. In quo vereor, ne si id quod vis, effecero, eúmque oratorem quem quæris expressero, tardem studia multorum. Budæus.

Animos accusatorum tardare. Cic. 4. Verr. Statuæ illæ æquestres, quas tu paulò antè quàm ad vrbem venires, poni inscribíque iussisti, vt omnium inimicorum animos, accusatorúmque tardares.

Animo tardari. Cic. 11. Philipp. Vereor ne exercitus quoque nostri, qui non delectus necessitate, sed voluntariis studiis se ad Remp. contulerunt, tardentur animis, si quicquã aliud nobis, nisi de instanti bello cogitatum putabunt.

Tardare & procrastinare negotium aliquod. Cic. ad Brutum, Si ea quæ ex tempore suscepta sunt vt agerentur, non tardata & procrastinata sunt.

¶ Tardare, cum infinitiuo. Cæsar 2. bell. Ciuil. Vt multitudine atque onere nonnulli deprimerentur, reliqui hoc timore propius adire tardarentur.

¶ Tardare, absolutum. Cic. ad Brutum 18, At illa retulit, quæsiuitque quidnam mihi videretur, accerseremúsne te, atque id cõducere putaremus, an tardare & commorari te melius esset tibi.

Tardans, Participium { βραδύνων. } vt Senecta tardans. Virgilius 5. Æneidos.

Tardatus, pen. prod. Partic. { βραδυνθείς. } Virg. 5. Æneidos,

At non tardatus casu, neque territus heros

Acrior ad pugnam redit.

Gradus tardati. Stat. 2. Thebaid.

Tardesco, tardescis { βραδύνομαι } tardescere, Tardum fieri. Lucretius libro 3,

Consequitur grauitas membrorum, præpediuntur

Crura vacillanti, tardescit lingua, madet mens.

TARENTVS, & Tarentum { τάρας } Nobilis vrbs Calabriæ ad mare Pyrrho Epirota in ducem contra Romanos accito clarissima, sita in peninsula quadam vt indicat Ptolem. lib. 3. cap. 1. & Strabo multis locis lib. 6. Virg. 3. Æneidos,

Hic sinus Herculei (si vera est fama) Tarenti

Cernitur. Seruius, Lacones & Athenienses diu inter se bella tractarunt, & quum vtraque pars affligeretur, Lacones quibus iuuentus deerat, præceperunt vt virgines cum quibuscunque concuberent. Quod factum est. Et quum post sedata bella iuuentus incertis parẽtibus nata erubesceret, & patriæ & sibi esset opprobrio (nam Partheniatæ dicebantur) accepto duce Phalanto octauo ab Hercule, profecti sunt: delatíque ad breue oppidum Calabriæ, quod Taras Neptuni filius fabricauerat, id auxerunt: & prisco nomine appellarunt Tarentum. Bene ergo nunc, Herculei Tarenti, si vera est fama: quia Taras condiderat, auxerat Phalantus. Hactenus ille. Hæc à Tara Neptuni filio ædificata. Deinde à Laconibus aucta: qui duce Phalanto illuc aduenientes expulsis incolis, vti Iustinus lib. 3. scribit tenuerunt. Nunc vulgò dicitur *Taranto*. testis Oliuarius in Melam.

Imbelle Tarentum. Horat. 1. epist. 7.

Lacedæmonium Tarentum. Ouid. 15. Metam.

Molle Tarentum. Horat. lib. 2. Sermon. Saty. 4. Vide Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 18. in fine.

Sacri Tarenti custos Neptunus Horat. 1. Carm. ode 28.

Saturnum Tarentum. Virg. 2. Georg.

Tarentinus, penul prod. { ταραντῖνος } Quod ex Tarento est, vel in Tarentinis agris crescit. vt Tarentina nux. Plin. lib. 15. cap. 22, Et Tarentinarum duo genera fragili putamine ac duro: quæ sunt amplissimæ, & minimè rotundæ. Vnde quidam Tarentum appellatum putant, quòd iuglandes nuces & pineas molles habet, ac similiter oues. Tarentum autem Sabini vocant molle. Ad quod alludens Horat. 2. Sermon. Satyra 4. scripsit,

-& molle Tarentum.

Tarentina pyra. Colum. lib. 5. cap. 10.

Venenum Tarentinum. Horat. 2 epist. 1,

Lana Tarentino violas imitata veneno. Hoc est purpura Tarentina.

¶ Tarentinum versum, pro molli & lasciuo posuisse Arnobius videtur, vbi de Sabaziis agit, cùm scribit, Tum illum citabimus Tarentinum notúmque senarium, quem antiquitas canit dicens,

Taurus draconem genuit, & Taurum draco. Annotauit Turneb.

¶ Tarentini vocabantur genus quoddam equitum. Liuius Decad. 4. lib. 5, de Philopœmene Achæo summo duce loquens, Et tum omnium primum agmen cõstituit. dein Cretenses auxiliares, & quos Tarentinos vocabant equites, binos secum trahentes equos, ad prima signa misit. Et infrà, Luce orta, Cretensium leuis armatura, & Tarentini equites super torrentem prælium commiserunt. Ælianus non longè à principio libri de instruendis aciebus, Tarentinorum, inquit, duo sunt genera. Nam alij longius iaculantur, & ob eam rem equites iaculatores dicuntur, & Tarentini speciali vocabulo. Alij quum semel aut bis iaculum miserint, quo leuiori vtuntur, manus de cætero cum aduersario conserunt, & cominus pugnare incipiũt, non secus quàm quos hastatos appellari retulimus. Leues hos nominari solitum est. Ergo Tarentinorum alij Tarentini nomine suo vocantur, qui de longè iaculari consueuerunt: alij leues, qui pugnam cominus subeunt. Hæc Ælianus. De his loqui putatur Cic. ad Atti. lib. 5. epistola cuius initium, Obsignaram iam epistolam meam. Quæ, inquit, de Tarentinis in militia laboraui, ea tibi grata esse gaudeo.

¶ Tarentina, Genus ornamenti muliebris, Æliano lib. 7. de Varia historia.

Tariffa, Vide in dictione BELLO.

Tarmes { βρῶμις } Genus vermiculi carnem exedens. Festus.

TARNA { τάρνα } Vrbs fertilissima ponitur Homero lib. Iliad. 5. quam enarratores vocatam posteà Sardis dixerunt.

TARPEIA { ταρπηΐα } teste Plutarcho in vita Romuli, filia fuit Tarpei, quæ Romanam arcem in Capitolio constitutam, cuius pater Tarpeius dictus, (inquit Terentius Varro) à virgine Vestali Tarpeia, quæ ibi à Sabinis necata armis, & sepulta, eius nominis monumentum relictum, quod etiam nunc eius rupes, Tarpeium appellatur saxum. Hactenus Varro. Hinc etiam Tarpeia sedes apud Virgil. 8. Æn. Vide Seruium in hunc locum. De hac vide etiam Propertium lib. 4. eleg. 4. vbi sic incipit,

Tarpeium nemus, & Tarpeiæ turpe sepulchrum

Fabor, & antiqui limina capta Iouis.

Arx Tarpeia. Virg. 8. Æneid.

Arces Tarpeiæ. Ouid. 15. Metam.

Iuppiter Tarpeius. Ouid. 6. Fast.

Lucus Tarpeius Propert. lib. 4 eleg. 9.

Pater Tarpeius, Iupiter. Propert. lib. 4. eleg. 1.

Rupes Tarpeia. Lucan. lib. 1.

Saxa Tarpeia. Silius lib 1.

Sedes Iouis Tarpeia. Lucan. lib. 5.

Templa Tarpeia. Stat. 3. Sylu. 14.

TARQVINIVS Priscus { ταρκύνιος πρίσκος } quintus Romanorum rex. Is centum additis Patrum numerum auxit, Latinos subegit, Circum designauit, qui nunc maximus dicitur, vbi spectacula sibi quisque faceret, furcis duodenos ab humo pedes altis sustentata. Ludicrum fuit: equi, pugilésque ex Hetruria acciti. Præterea Sabinorum bello potitus, equitum centurias ampliauit. Ex lib. 1. Liuij.

Tarquinius Superbus, cognomen à moribus meruit. Occiso Seruio Tullo regnum sceleste occupauit: bello tamen strenuus, Latinos Sabinósque domuit, &c. Demum quum in Ardeæ obsidione filius eius Lucretiæ stuprum intulisset, cum eo in exilium actus, ad Porsenam Hetruriæ regem se contulit, cuius ope regnum retinere tentauit. Pulsus Cumas cõcessit, vbi per summam ignominiam reliquum vitæ tempus exegit. Liu. lib. 1.

Tarquinius Collatinus, sorore Tarquinij Superbi genitus, in contubernio iuuenum regiorum Ardeæ erat: vbi fortè quum in conuiuio coniugem suam vnusquisque laudaret, placuit experiri. Itaque equis Romam petunt, regias nurus in conuiuio vel luxu deprehendunt. Inde Collatiam petunt, Lucretiam inter ancillas in lanificio offendũt. Itaque ea pudicissima iudicata. Ad quam corrumpendam Tarquinius Sextus Collatiam redit, & iure propinquitatis in domum Collatini venit, cubiculum Lucretiæ irrumpit, pudicitiam expugnat. Illa postero die aduocatis patre & coniuge è castris, rem exposuit: & cultro quem veste texerat, se occidit. Illi exilio regum rem vendicauerunt. Tarquinius cum prole tota eiectus, ad Manilium Tusculanum generum confugit Latinósque omnes concitat. Contra quos Posthumius missus. Ex Liuij lib. 1.

Superbissimus atque crudelissimus Tarquinius. Cicer.pro Rabir. perduel.reo, Nam hæc tua quę te hominem clementem popularémque delectant,&c. sed ne Romuli quidem, aut Numæ Pompilij, sed Tarquinij superbissimi atque crudelissimi regis ista sunt cruciatus carmina. Ouid.2.Fastorum,

Vltima Tarquinius Romanæ gentis habebat
Regna, vir iniustus, fortis ad arma tamen.
Eiectus Tarquinius. Virg.8.Æneid.
Fasces superbi Tarquinij. Horat.1.Carm.ode 12.
Reges Tarquinij. Virg.6.Æneid.
Superbus Tarquinius regno pulsus. Horat.1.Serm.saty.6.

TARQVINII, Tarquiniorum { ταρκώνιοι } Vetus oppidum Campaniæ. Cic.5.Tuscul. Demarathus quidem Tarquinij regis nostri pater, tyrannum Cypsellum quòd ferre non poterat, fugit Tarquinios Corintho, & ibi suas fortunas constituit, ac liberos procreauit.

Tarquiniense, absolutum { ταρκωνιῆτον } pro Agro Tarquiniensi, & qui à Tarquiniis heredibus primum nomen accepit. Plin. libro 8. cap.52. Qui in Tarquiniensi feras pascere instituit. Idem libro 9. capite 56.

TARRACINA, penult.prod. { ταρρακίνα } oppidum Volscorum in Campania, antè Trachyna, id est aspera, à loci aspredine, & lingua Volscorum Anxur dicebatur prius, diuersam fortunam à Rheginis experta: à ταράττω conturbo. Liu 4. ab Vrbe, Anxur fuit, quæ nunc Tarracinæ sunt: vrbs prona in paludes. Dicitur & Taratiana vnico r, & Tarratina. Vide ANXVR.

TARRACO, pen.corr. { ταρρακὼν } Insignis Hispaniæ ciuitas, Scipionum opus, à quo prouincia ipsa Tarraconia & Tarraconensis vocatur, quæ (vt Pomponius scribit lib.2.) altero capite Gallias, altero Bæticam, Lusitaniámque contingens, mari latera abiicit nostro, quà Meridiem: quà Septentrionem spectat, Oceano. Vrbium è mediterraneis clarissimæ fuerunt Pallentia, & Numantia. Nunc est Cæsarea Augusta, Hinc Tarraconensia vina, optima, Martialis lib 13,

Tarraco Campano tantum cessura Lyæo. Tarraco nunc vulgò *Tarragona* dicitur, teste Oliuario.
Vitifera Tarraco. Silius lib.3.

TARSVS { ταρσὸς } Vrbs præclarissima, & Ciliciæ metropolis, quā Perseus Danaes nobilissima proles ædificauit. Lucan.lib.4,

Deseritur Taurique nemus, Perseáque Tarsus. Hæc fuit Apostoli Pauli patria. Dicta Tarsus, vt quidam existimant, à siccitate: vel à parte pedis quæ tarsos dicitur, vt in manu. Vel, vt Iosephus ait lib.1. à Tarso nepote Iapheth. Nunc vulgò vocatur *Tarso*. Tarsis verò lapidis genus est, vt ait Hieronymus ad Marcellum. Est & Tarsis regio Iudeæ, ad quam Ionas propheta se velle ire dixit. Ipsum quoque mare quia cæruleum sit, & sæpe solis radiis percussum, colorem supradictorum colorum trahat, à colore nomen accepit. Porrò Hebręi Tarsis mare dici generaliter autumant, secundum illud, In spiritu violento confringes naues tarsis, id est maris. Tarsenses adeò philosophiæ studiosi fuerunt, vt Athenienses & Alexandrinos superarent. Ex Tarso fuerunt Antipater, Archelaus, & Nestor, & duo Athenodori, & hi philosophi Stoici fuere.

Tarsensis, & hoc Tarsense. Possessiuum { ταρσικὸς } vt Tarsense pelagus. Colum.lib.8.cap.16.

TARTARI, pen.corr. { τάρταροι } Sarmatiæ populi, Scythicis moribus immanes, in quibus durant adhuc crudelitatis reliquiæ. legito Vadianum apud Pomponium Melam lib 3.

TARTARVS { τάρταρος } & in multitudinis numero, neutro genere Tartara, ἀπὸ τοῦ ταράσσειν, id est turbare: aut quod melius est, ἀπὸ τοῦ ταρταρίζειν, id est à tremore frigoris: locus inferorum profundus, inquit Seruius. Virgil.lib.6.Æneidos,

-tum Tartarus ipse
Bis pater in præceps tantum, tendítque sub vmbras,
Quantus ad æthereum cæli suspectus Olympum. Suidas, Tartarus, inquit, demissior inferni locus, & Tartarum apud nubila locus,&c.
Funesta Tartara. Stat.11.Thebaid.
Ima Tartara. Seneca Oedip.10. Impia. Virg.5.Æneid.
Intima Lethi Tartara. Virg.4.Georg.
Nigra Tartara. Virg.6.Æneid.
Opaca Tartara. Ouid.10.Metam.
Profunda Tartara. Senec Hippol.8.
Tristia Tartara. Virg.4.Æneid.

Tartareus, Possessiuum { ταρτάρεος. } Virg.7.Æneidos,

-cornúque recuruo
Tartaream intendit vocem. Id est terribilem, aut fortem inquit Seruius. Idem 12.Æneidos,
Quas & Tartaream nox intempesta Megæram. Apud Martialem libro 5, Tartareus canis.
Acheron Tartareus, Vide ACHERON.
Custos Tartareus Cerberus. Virg.6.Æneid.
Deus Tartareus, Pluto. Ouid.1.Trist.eleg.8.
Domus Tartarea Ouid.3.Fast.
Plaga Tartarea. Cic.2.Tusculana,
Hæc è Tartarea tenebrica abstractum plaga
Tricipitem eduxit hydra generatum canem. Ex poëta.
Vmbræ Tartareæ. Ouid.6.Metam.

TARTESSOS { ταρτησσὸς } Hispaniæ ciuitas iuxta columnas Herculis, aliquando Carteia dicta, vt scribit Pomponius Mela lib.2. Silius omnino aliam Tartesson à Carteia facit lib.3,

Argantoniacos armat Carteia nepotes.&c.
Armat Tartessos stabulanti conscia Phœbo. Silij interpres eandem esse falsò colligit Vadiani iudicio. At Liuius lib. 8. Decad.3, Dum hæc, inquit, ad Bætim fluuium geruntur, Lælius interim freto in Oceanum euectus, ad Carteiam classe accessit. Vrbs ea in ora Oceani sita est, vbi primùm è faucibus angustis panditur mare. Hactenus Liuius. Eandem igitur cum Tartesso fuisse credi par est. Nam & Strabo libro 3, Nonnulli (inquit) Tartessum huius ætatis Carteiam nominant. Vide CARTEIA.

TARTESSVS { ταρτησσὸς } Vrbs in littore prope Gades: vnde familia Columellæ emanauit, à Tartaro dicta, vt meminit Strabo, propter subterraneas illic cauernas. Hinc

Tartessiacus, pen.corr. { ταρτησσιακὸς } Possessiuū: vt Tartessiaci thyrsi, id est lactucæ. Colum.lib.10. Silius lib.16,

-noctísque per vmbram
Ad Tartessiacos tendit per littora portus. Idem lib.16,
Ac Tartessiacas profugi sparguntur in oras.

Tartessius, Adiect. { ταρτήσσιος. } Ouid.4.Metamorphoseos,

Presserat occiduus Tartessia littora Phœbus.
Tellus Tartessia. Silius lib.16.

TARVANNA { ταρκάννα. } Ptolemæo lib.2.cap.9. Galliæ vrbs Morinorum: vulgò *Terouenne*.

TARVNTIVS { ταρούντιος } Vir fuit tum philosophiæ, tum Mathematicarum in primis studiosus. Author Plutarchus in Romulo.

TARVSCVM { ταρουσκὼν. } Ptolemæo libro 2. cap. 10. Saliorum vrbs in Gallia, vulgò *Tarascon*.

Tatam { παππᾶν } Pueri patrem vocant. Martial.lib.1,

Mammas atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum
Dici, & mammarum maxima mamma potest. Vide Bua.
¶ Tatæ, Cantio est sibi inuicem respondentium. Plaut.Stich.17,
-fac tu hoc modo,
At tu hoc modo. SA. babæ. ST. tatæ. SA. papæ. ST. euax. Idem Trucul.13.

T.TATIVS { τ. τάτιος } Sabinorum dux, qui dum diu in Romanos bellum moliretur, tandem per proditionem Tarpeiæ virginis Capitolio primùm capto, vrbem posteà inuasit, ac regnū Romæ quinquennio vnà cum Romulo tenuit: quem postremò tandem ab amicis eorum legatorum, quos Tatiani latrones interfecerant, occisum esse ait Lanuuius, & in Auentiniensi laureto sepultum. De hoc vide multa apud Liuium 1.ab Vrbe, & apud Plutarchum.

Ferus Tatius. Propert.lib.4.eleg.2.

Tatienses { τατιήνσης } Tertia pars populi Romani à T.Tatio dicta. Vide LVCERES.

TAVLANTII { ταυλάντιοι } Populi sunt Illyriæ. Euphorion Taulantinos vocat. Aristoteles ait apud hos vinum ex melle fieri. Hæc Stephanus. Lucan.lib.6,

Quémque vocat collem Taulantius incola petram.

Tauras { ταύρας } Vaccas steriles dici existimant hac de causa, quòd non magis quàm tauri pariant. Hæc Festus. Colum.lib.6. cap.22, Et vtique tauræ quæ locum occupant fœcundarum, ablegandæ. Varr. 2. de Re rust.cap.5, Quæ sterilis est vacca, taura appellatur.

TAVREA { ταυρέας } (Iubelius Taurea dictus) memoranda vir fortitudine.

Sublimis Taurea. Silius lib.13. Liu.lib.2.de bel.Punico.

Taurea. Vide TAVRVS.

Taureus { ταυρεὺς } Neptuni epitheton, quoniam ei tauros immolabant: vel quia sit deus maris, quòd sonum emittat similem voci taurinæ.

TAVRI { ταῦροι } populi Tauricæ Septentrionalis regionis in Europa incolæ. Iphigeniæ (inquit Mela libro 2.) & Orestis aduentu maximè memorati, immanes sunt moribus, immanémque famam habent, solere victimis aduenas cædere. Hactenus Pomponius. De Orestis in Tauricam aduentu, quædam habet Ouidius 4. Tristium, elegia 4,

Immanis autem sacrificij huius, Thoas rex author fuit. Hinc Diana ipsa Thoantea dicta Silio lib.4. Eius frequens mentio est apud Lucanum, Eusebium, Ciceronem, Solinum, Lactantium. Herodotus libro quarto: Tauros omnes naufragos Iphigeniæ immolare solere, & precibus peractis hominis caput claua ferire, corpus truncum è ripa deturbare, caput cruci suffigere. Capitis verò bello capur amputant, referúntque domum, & suffixum fuste in tecti sublimia statuunt, plerúnque autem supra furnarium erigunt: ideò id agentes, quòd hos totius domus custodes esse sibi persuadeant. Ex Herodoto.

Tauricus, pen.corr. Adiectiuum { ταυρικὸς. } vt

Terra Taurica. Ouid.1.de Ponto, eleg 3.
¶Ara Taurica. Ouid.4.Trist.eleg.4.
¶ Tauri, numero plurali, & Taurilia { ταυρίλια } Ludi in honorem deorum inferorum facti, quos & boalia, & bupetias vocatos inuenimus. Sed propriè hi ludi sunt boum gratia instituti.

TAVRICA, Chersonesus { ταυρικὴ χερσόννησος } peninsula prouincia est Europæ, vt docet Ptolemæus lib 3. cuius fines sunt Isthmus, Palus Mæotis, Propontis, & Cimmerius Bosphorus Ibi ciuitates sitæ sunt Eupatoria & Theodosia, nunc Capha. Eius ambitus L X X millia passuum complectitur, & à Mæotidis populis qui margines ipsius habitant, nomen assumpsit. Hodie vocatur *Precopia*. De hac Iuuenal. Satyra 15,

-quippe illa nefandi Taurica sacri
Inuentrix. Vide CHERSONESVS.

TAVRINI, pen.prod. { ταυρῖνοι. } Plin.lib.3.cap.17. populi sunt Italiæ Tránspadanæ in Alpium radicibus. *Turin*.

Taurinus, Adiect. { ταυρινὸς. } vt Campi Taurini. Silius lib.3.

Taurinus, Adiectiuum, Vide TAVRVS.

TAVROMINIVM { ταυρομίνιον } Siciliæ oppidū in colle situm, cui Tauri nomen fuit, ab Andromacho Timæi historici patre conditum, viro opibus animóque præstante: & Tauromenium dictum est, authore Diodor.lib.16. Inde Taurominitani dicti Ciceroni in Verrem act.4. Silius lib.14,

Taurominitana cernunt à sede Charybdim. Lucan.lib.4,
Taurominitanæ fugiens damnosa Charybdis. Scribit Plin.lib.3. cap.8. hanc vrbem quandoque Naxon appellatam. Nunc vulgò dicitur *Tauernera*, vt scribit Oliuarius in Melam.

TAVRVBVLAE, taurubularum { ταυρουβοῦλαι } Nomen insulæ prope Neapolim. Stat.lib 3.Sylu.1.

TAVRVRVM { ταύρουρον } Ptolemæo lib. 2. cap.16, Taurunum Plinio lib.3.cap.25, alio nomine Alba Græca, Belgradum: hodie vulgò *kriegischwissenburg* à Turca nuper expugnata, Vngariæ vrbs.

TAVRVS { ταῦρος } Berytius, philosophus Platonicus sub Antonino principe: scripsit de differentia sectarum Platonis & Aristotelis, de corporeis & incorporeis, & alia, vt est author Suidas. Huius etiam sæpe meminit Gellius, dicítque eius se maximè familiarem Romæ fuisse.

TAVRVS, mons { ταῦρος, ὄρος } ab Eois veniens litoribus, Chelidonio promontorio disterminatur. Immensus ipse, & innumerarum gentium arbiter: dextero latere Septentrionalis, vbi primùm ab Indico mari exurgit, lęuo Meridianus, & ad Occasum tendens, mediámque distrahens Asiam, nisi opprimenti terras occurrerent maria. Resilit ergo ad Septentriones: flexúsque immensum iter quærit, velut de industria, rerum natura subinde æquora opponēte: hinc Phœniciū, hinc Ponticum, illinc Caspium, & Hyrcanium, contráque Mœoticum lacum. Torquetur itaque collisus inter hæc claustra, & tamen victor, flexuosus euadit vsque ad cognata Riphæorum montium iuga, numerosis nominibus & nouis quacunq; incedit, insignis: Imaus prima parte dictus, mox Emodus, Paropamissus, Circius, Chambades, Pharphariades, &c. Ex Plinio lib.5.cap.27. Legito Solinum in descriptione Ciliciæ. Huic mons oppositus, Antitaurus dicitur. Vbi in excelsissimam cōsurgit sublimitatem, Caucasus appellatur: quanquam sint qui Taurum à Caucaso diuidant. Cic.pro Deiotaro, Etenim si Antiochus magnus ille rex Asiæ, quum posteaquam à Scipione deuictus, Tauro tenus regnare iussus esset,&c.

Taurus, tauri, mascul.gen. { ταῦρος } Bos ad procreandum reseruatus. Cic.6.Verr. Ille nobilis taurus, quem Phalaris habuisse dicitur.

¶Taurus accipitur & pro quocunque forti boue. Virg.1.Georg.
Pingue solum primis extemplo à mensibus anni
Fortes inuertant tauri.
Fortia taurorum corpora. Ouid.1.de Ponto eleg.5.
Tergora taurorum. Ouid 13.Metam.
Agrestes tauri, Vide Agrestis, in AGER.
Alacres tauri. Claud.2.Paneg.
¶Acer taurus. Silius lib.13.
Arator. Ouid.1.Fast.
Bellator. Stat.3.Thebaid.
Corniger taurus, Vide CORNV.
Eximij præstanti corpore tauri. Virg.4.Georg.
Iners. Stat.9.Thebaid.
Ingens. Virg.2.Æneid.
Macer. Virg.3.eclog.
Nitens. Virg.3.Æneid.
Toruus. Ouid.8.Metam.
Trux. Ouid.9.Metam.
Validus. Ouid.7.Metam.
Adiungere tauros aratro, Vide ADIVNGO.
Fumans sub vomere taurus. Virg 3.Georg.
Pasti repetunt præsepia tauri. Virg 7.eclog.
Submittere tauros. Virg.2.eclog.
¶Taurus, Cæleste signum. Plin.lib.17.cap.24, Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario, Tauro.1.Virg.Georg.
Candidus auratis aperit quum cornibus annum Taurus.
¶Taurus pro Radice arboris. Quintil.lib.8.cap.2, Sicut in his quę homonyma dicuntur, vt taurus animálne sit, an mons, an signum in cælo, an nomen hominis, an radix arboris, nisi distinctum non intelligitur.
¶Taurus, Auis nomen. Plin.lib.10.cap.42, Est quæ boum mugitus imitetur, in Arelatensi agro Taurus appellata, alioquin parua.

Taurinus, pen. prod. Adiectiuum { ταυρινὸς } Quod ex tauro est. Plin. lib.20.cap.13, Item vitiligines, verrucas, strumas, & similia cum hircino & adipe suillo ac taurino seuo.

Cornua taurina. Claudian.5.Paneg.
Folles. Virg.4.Georg.
Frons. Ouid.6.Fast.
Pulsus. Stat.2.Thebaid.
Sanguis taurinus. Catul.de coma Berenices.
Tergum. Virg.1.Æneid.
Tympana. Claud.3.Paneg.
Vultus. Virg 4.Georg.

Taureus { ταύρειος } Aliud adiectiuum: vt

Terga taurea, pro tympanis dixit Ouid.lib.4.Fast.
¶Taurea, Scutica ex corio bubulo facta. Iuuen.sat.6,
-taurea punit
Continuo flexi crimen, facinúsque capilli.
Taurea vincla. Lucret.lib.6,
Quæ laxare queant compages taurea vincla. Hoc est, vincula ex glutine taurino. Lambinus.

Taurifer, pen.cor. Adiectiuum { ταυροφόρος } vt Campi tauriferi, Pascua. Lucan.lib.1.

Tauriformis, Aliud adiectiuum { ταυροειδὴς } Formam tauri habens. Horat.3.Carm.ode 14.

Sic tauriformis voluitur Aufidus.

Taurigenus, pen corr. Adiect. Actius in Minotauro apud Macrobium lib.6.Saturn.cap.5,

Taurigeno semine ortum fuisse, an humano.
¶Taurus in pudendis pars est quædam, vnde & lastauri, dicti. Solitaurilia ab hac parte non desunt qui appellata censeant, quod innuit Festus cùm scribit, Atque harum hostiarum omnium sunt immolati tauri. Ex Turnebo.

Tautologia, tautologiæ { ταυτολογία } Latinè dici potest eiusdem rei eloquium, Figura est apud poetas frequens, qua res eadem multis verbis idem significantibus explicatur. Virgil.1.Æneid.

-si fata virum seruant, si vescitur aura
Ætherea, necque adhuc crudelibus occubat vmbris. Nam totum quod repetitur, vnum est: sed ad exprimendum conceptum crebro sermone denuntiatur.

Tax, neut.gen { τὰξ } Percussio dicitur: vox à sonitu quem facit, formata. Plaut.Pers.7,

Tax tax tergo erit meo, non curo.

TAXILA { τάξιλα } Vrbs Indiæ maxima: vt scribit Philostrat.

Taxillus, taxilli { κύβος } Vide TALVS.

Taxo, taxas { ψηλαφάω } taxare, Pressius, crebriúsque quicquam tangere. Varro Modio, Ne meum taxis liberum. Id est tetigeris. Nonius. Vide Gellium lib 2.cap.6. & Macrobium lib.6.cap.7.

¶Taxare { τιμᾶν } Precio æstimare. Plin.lib.17.cap.1, Illos qui frugiferas tanti taxauerant.
¶Taxare aliquem { καθάπτεσθαι } Maledictis tangere. Plin.lib.15. cap.15, Eadem causa in pyris taxatur superbiæ cognomine.

Taxatio, Verbale { τίμησις, σύνοψις } Ipse taxandi actus.

Taxatio (inquit Festus) dicitur quæ fit certæ summæ. Plin.lib.13. cap.15, Interiit nuper incendio à Cethegis descendens, H-S. X I I I I. permutata, latifundij taxatione, si quis prædia tanti mercari malit. De mensa citrina Idem lib.9.cap.35. Prior id fecerat Romæ in vnionibus magnæ taxationis Clodius tragœdi Æsopi filius.

Taxator, pen.prod. taxatoris { ἐπιτιμητής } Taxatores (inquit Fest.) à scenicis dicuntur, qui alterutrum maledictis tangunt.

Taxim, Sensim, vel occultè. Pompon.Bucc. adoptat. Clandestino tacitus taxim prospectaui periculum. Ex Nonio. obsoletum.

Taxus, taxi, fœm.gen. { σμίλαξ } Arbor abieti similis. Plin.lib 16. cap. 10. Similis etiamnum his aspectu est, nequid prætereatur, taxus minus virens, gracilísque & tristis, ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Lethale quippe baccis in Hispania præcipuè venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Sestius smilacem à Gręcis vocari dixit: & esse in Arcadia, tam præsentis veneni, vt si qui dormiant sub ea, cibúmve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicant venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tinguntur. Repertum, innoxiam fieri, si in ipsam arborem clauus æreus adigatur. Hæc Plinius. Virg.9.eclog.

Sic tua Cyrneas fugiant examina taxos.
Metuenda succo taxus. Stat.6.Thebaid.
Nocentes taxi. Virg.2.Georg.
Pestiferæ taxi. Claud.de raptu Proserp.3.

Taxeus, Adiectiuum { σμιλάκινος } vt Sylua taxea. Stat.5. Sylu.5.

Taygeta, vel Taygetus. pen.corr. { ταΰγετον } mons est Laconum, Libero patri sacratus, teste Seruio apud Virgilium lib.2.Georg.

-virginibus bacchata Lacænis
Taygeta,&c. Cic.1. de Diuinat. Quum & vrbs tota corruit, & in monte Taygeto, extrema montis quasi puppis auulsa est.
Canes Taygeti. Virg.3.Georg.9.
Pruina Taygeti. Propert.lib 3.eleg.14.
Ardua Taygeta. Stat.1.Achill.
Gelidi Taygeti inculta iuuentus. Lucan.lib.5.
Horrenda Taygeta. Stat.4 Sylu.8.

TAYGETE, pen.corr. { ταϋγέτη } vna est (inquit Seruius) de Pleiadibus septem. Virg.4 Georg.

Taygete simul os terris ostendit honestum
Pleias,&c.

T E

Te, Syllabica adiectio, quæ pronominibus Tu & Te adiungitur, vt, Tute, tete.

TEANVM { τέανον } Italiæ oppidum duplex est. Est enim Teanum Sidicinum in Appia via positum: & Teanum Apulum: siue Apulorum, vt Plinius lib.3.cap.5. & Strabo li.5. & 6. scribunt. Cic. pro Cluentio 19. Quum haberet ex Nonia infantem filium, alter autem eius filius Pappia natus, Teani Apuli, quod abest à Larino decem & octo millia passuum, apud matrem educaretur,&c.

TEARCO, Æthiopiæ rex maximus, qui externas subegit gentes, Europæque populos vsque ad Herculis perueniens columnas, Ex Strabone lib.5.

TEARVS { τέαρος } Thraciæ fluuius, ad cuius ripas quum Darius ad Scythas proficiscens peruenisset, castra diebus tribus continuit, cuius dulcissima & limpidissima aqua delectatus, eo in loco columnam cum inscriptione posuit. Author Herodotus.lib.4.

TEATEA { τεάτεα } Marucinorum vrbs in Italia, authore Ptolemæo lib.3. cap.1. Teate hodie, vulgò *Tieti*.

Techna, technæ, fœm.gen. { τέχνη } Latinè Ars. Aliquando significat dolum, astutiam, imposturam, fraudem artificiosam, offuciam. Ter. Heau.3 1,

Falli te sinas technis per seruulum.

Technicus, pen.corr. Adiectiuum { τεχνικὸς } Artificiosus. Quintilian. lib.2.cap.14. sub finem, Et velut decretis Technicorum tutos putent. Id est, eorum qui omnino artem sequuntur.

Technophyon { τεχνόφυον } Græca dictio quæ significatur artis productio. Suet.in Augusto, cap.72. Erat illi locus in edito singularis, quē Syracusas & thechnophyon vocabat.

Tecolithus, tecolithi, pen. corr.m.g. Lapis sic dictus, quoniam calculos rumpit & absumit. Plin.lib.36.cap.19. Spongiæ lapides inueniuntur in spongiis, & sunt natiui. Quidam eos tecolithos vocant, quoniam vesicæ medentur, calculos rumpunt in vino poti.

Tectorium. Vide TEGO.

TECTOSAGES, pen.corr. { τεκτοσάγες } fortissimi aliquando Gallorum, Pyrenæis proximi & Ceminiis sunt: adeò olim potentes opibus & virium præstantia, vt per Græciam tunc victricem gentium magna hominum manu profecti, in Asia supra Phrygiam, Cappadociámque sedes posuerint, incolumes ab omni finitimorum incursu. Tectosages & Tolistobogi dicti Floro, Plinióque libro 4.cap.31. & cæteris. Ausonius Narbonem describens in vrbium catalogo vocat Teutosagos, hoc carmine,

Vsque in Teutosagos primæuo nomine Belgas.

Florus lib.2.cap.11.Tectosagos nuncupat.

Tectum, Vide TEGO.

Tecum, {μετὰ σοῦ} Aduerbium compositum ex ablatiuo Te,& præpositione Cum. Plaut Milit.10,
Quid nunc taces? tecum loquor. PA.imò ædepol tute tecum.
Tecum oro. Plautus Curcul.8. Hoc est,te oro.
Tecum sentio.Plaut.Pseud.15.
Tecum simul. Plaut.Amph.8,
Neque vidi istam,nisi tecum simul.

Teda, tedæ {δᾳς} Propriè dicta (inquit Ruellius) à Græcis das & dadion vocatur. Sed sui generis arbor in Illyrico est. Impropriè autem tedas appellamus tum piceæ satiuæ partes imas, tum alia quoque ligna quæ flamma olei vel picis illitu concepta,faculæ modo luceant. Plin.lib.16.cap.10,Sextum genus est teda propriè dicta abundatior succo,quàm reliqua, parcior liquidiorque quàm picea, flammis ac lumini sacrorum etiam grata.Hanc mares duntaxat ferunt,& eam quam Græci syrem vocant,odoris grauissimi. Cæs. lib. 3.bel Gal.Magno vento & secundo completas onerarias naues teda & pice,& stupa reliquisque rebus quæ sunt ad incendia, in Pomponianam classem immisit. Hinc tedas vocamus faces quæ optimæ ex ea arbore fiebant.
Accensa teda.Lucret.lib.6.
Ceratæ tedæ.Ouid.epist.7.
Pinea teda.Ouid.epist.12.
Pingues tedæ.Virg.7.eclog.
Castis adolet altaria tedis.Virg.7.Æneid.
Fumida teda piceum fert lumen.Virg.9.Æneid.
Sylua ministrat tedas.Virg.2.Georg.
¶Teda,Pini morbus,ex abundantia succi,& vbertate larga luxuriantis naturæ proueniens. Theophrastus, De historia plantarum libro secundo capite decimo, Morbum Pinis accidere talem Idæi incolæ narrant: quum non solùm cor, sed etiam pars externa caudicis in tedam transiuerit,tunc strangulari quodam modo quod sponte accidit vbertate arboris largissima,quoad quisque con iectare possit. Teda enim totum efficitur. Idem De causis plantarum lib.5.cap.15.Arborum autem genus etiam aliquod fortasse est, cui corruptio secundum naturam sponte, nec vllo pacto afflictato, sed bene vigenti eueniat, vt Pino,quum radices mutatæ in tedam fuerint.Ita enim fit ex nimietate nutritionis,atque excessus:quumque per tedam transmittere pabulum arbores nequeant,moriuntur. Quod proximum illi videtur, quod animalibus euenit, quæ extramodum crassantur atque pinguescunt. Quum enim auram attrahere nequeant, nec vllo pacto spiritu vti possint, propter obesitatem condensationémque,& illa strangulantur, & Pinus. Quamobrem non ineptè rustici vocabulum istud de Pino vsurpant. Pinum enim strangulari aiunt obesitate, atque pinguedine. Quippe omnia spiritum desiderãt aliquem,vel solutionem, vel meatuum libertatem. Plinius lib.17.cap.24. Arbores laborant & fame, & cruditate, quæ fiunt humoris quantitate. Aliquæ verò & obesitate: vt omnia quæ resinam ferunt, nimia pinguitudine in tedam mutantur: & quum rádices quoque pinguescere cœpere,intereunt, vt animalia, nimio adipe.
Teda pinea.Columel. lib.5. cap.10.12, Iuxta ipsam radicem truncum findito,& fissurá cuneo tedæ pineæ adigito, & ibi relinquito.
Spinea teda.Catul.in Epithal.Iuliæ.56.
¶Teda,pro Nuptiis.Mos enim antiquorum erat vt in nuptiis(inquit Varro)faces & tedæ semper præirent, quòd antea non nisi per noctem nubentes ducebantur à sponsis.Virg.4.Æneid.
Si non pertæsum thalami tedæque fuisset.
Apta tedis tempora.Ouid.6.Fast.
Ferales tedæ.Lucan.lib.1.
Fœlices tedæ.Catul.Argon.59.
Iugalis teda apud Catonem cap.10. Vetus exemplar legit Telam iogalem vnam.Ouid.epist.4.
Nuptiales tedæ.Apuleius lib.4.Aurei asini,ad finem.
Pudica teda.Ouid.epist 6.
Copulari tedis.Senec.Herc.fur.6.
Iure tedæ coire.Nuptiarum legitimo iure.Ouid 4.Metam.
Pactæ expectant tempora tedæ, Pactarum nuptiarum. Ouid.9. Metamorph.
Iungere tedas.Stat.3.Sylu.4.
Optato vos iunxit lumine teda.Catul.de coma Berenicis 61.
Teda,pro Carmine nuptiali apud Senecam in Oedipo 5,
Concinit tedas geminus Cupido.

TEDIFERA DEA {δᾳδοφόρος} Ceres est dicta, cuius sacra noctu (vt in Aulularia Plauti est) fiebant, in quibus sacerdotes faces deferebant, Cererem imitati: quæ tum Persephonem filiam à Plutone raptam tedis incensis quæreret, Tedifera est appellata.Ouid.epist.2.
Hinc sacerdotes teducos,id est tedas ferentes appellarunt.

TEGEA,pen.corr. {τέγεα} Vrbs Arcadiæ,à qua Tegeæus, siue Tegeaticus. Vnde Propert.
Fictilis & calami Pan Tegeæe tui. Virg.8.Æneid.
Tunc lateri atque humeris Tegeæum subligat ensem. Idem 1. Georgicon.
Adsis ô Tegeæe fauens. Seruius, Tegeæ, Pæonem tertium esse dicit.

Tegeæus volucer,dictus est Mercurius apud Stat.1.Sylu.5,
Túque inimica feræ volucer Tegææ sonoræ
Terga premas.

Tegeaticus volucer & ales, Mercurius. Stat.1.Sylu.2.& 5 Sylu.1, Olim Lacedæmonij bellum intulere Tegeatibus,ferentes secum com pedes, tanquam essent redacturi illos in captiuitatem. Sed congressi prælio ac fugati, quicunque viui capti sunt, eisdem, quas ipsi attulerant,compedibus compediti, campum Tegeatem meriti fune coluerunt.
Tegeagens,pro Tegeæa gens. Virg.5.Æneid.

Teges,Tegeticula,Tegillum,Tegmen,Vide TEGO.

Tego,tegis,texi,tectum {καλύπτω,στεγάζω,ὀροφόω,πυκάζω,ἐρέφω, κατερέφω, σκέπω,σκεπάζω} tegere,Operire.
Caput texit galea. Propert.lib.4.eleg.3.
Corpus tegere veste. Tibul.lib.2.eleg.3.
Fronde teguntur aues. Ouid.1 de Arte.
Tunica tegi. Ouid.1.Amor.eleg.5.
Sepulchro tegi. Lucan.lib.2.
Lumina tegere somno. Virg.4 Georg.
Nox texit terras caligine. Lucret.lib.6.
Tenebris teguntur omnia. Ouid.4.Fast.
¶Tegere, Celare. Martialis,
Quod tegitur,maius creditur esse malum. Terent.Hecyr.1.2,
-incommoda atque iniurias
Viri omnes ferre,& tegere contumelias. Virg 3.Georg.
Tegere & obtendere. Cic.Qu.frat.lib.1.1, Multis enim simulationum inuolucris tegitur,& quasi velis quibusdam obtenditur vniuscuiusque natura.
Tegere & velare. Cic.in Pisonẽ, Triumphi nomine tegere ac velare cupiditatem suam.
Id te admisisse concedis, quod ne mendacio quidem tegere posfis. Cic.pro Quintio.
Tegere se latibulis. Cic.pro Rabir.Posthumo,His ipsis diebus hostem persequi:tum cùm etiam feræ latibulis se tegant, atque omnia bella iure gentium conquiescant.
Commissa tegere. Horat.de Arte.
Consilium vultu tegit. Virg.4.Æneid.
Vultu dolorem animi tegere. Cic.2.Verr.
Facta tegenda loqui. Tibul.lib.1.eleg.9.
Ignauiam suam tenebrarum ac parietum custodiis tegere. Cic. pro Rab.perduel.reo.
Lachrymas tegere. Ouid.epist.12.
Summam prudentiam simulatione stultitiæ tegere. Cicero de Claris Orat.
Rem turpissimam tegere honesta præscriptione. Cæsar 3. bel. Ciuilis.
Sententiam suam tegere. Cic.5.Tuscul.E quibus nos id potissimũ consecuti sumus, quo Socratem vsum arbitramur, vt nostram ipsi sententiam tegeremus,errore alios leuaremus: & in omni disputatione, quid esset simillimum veri,quæreremus.
¶Tegere aliquem ac tueri, pro Patrocinari & tueri ac defendere. Cic. Seruio lib.13.67, Etiam atque etiam te rogo atque oro, vt eum & in reliquiis veteris negotiationis colligendis iuues, & cæteris rebus tegas atque tueare.
Tegere & Nocere,contraria.Cic.pro Cecinna,Arma esse suis nominibus,alia ad tegendum,alia ad nocendum.
Aliquem armis suis tegere. Cic.Appio,lib.3.10.
Armis parentes tegere. Sallust.in bel.Catil.
Alicuius salutem & vitam sua beneuolentia, præsidio & custodia tegere. Cic.pro Plancio.

Tectus {κεκαλυμμένος, ἐλυθείς, κατηρεφὴς} Participium, siue nomen ex participio. Terent.Hecyr.3 3,
Aduersa eius per te tecta,tacitáque apud omnes sient.
Antrum tectum arboribus. Ouid.12.Metam.
Lánugine tectus malas. Ouid.12.Metam.
Picea caligine tectus. Ouid.2.Metam.
Innocentia tectus. Cic. pro Lege Manil. Propterea quod periculafacilè,vt hominem præstare oportet, innocentia tecti pellemus.
Tenebris tectus. Colum.lib.7.cap.12.
Verba tecta, Obscura. Cic.ad Pætum, lib.9.22, Itaque tectis verbis ea ad te scripsi, quæ apertissimis agunt Stoici.
Amor tectus. Ouid 1.de Arte.
Sermone tecto dicere aliquid. Ouid.1.de Arte.
Tecti ad alienos. Cic. pro Rosc. Amer. Ea sunt animaduertenda peccata maximè, quæ difficilimè præcauentur, tecti esse ad alienos possumus: intimi multa apertiora videant necesse est: socium verò cauere quî possumus?
Tectior cupiditas. Cic.pro Rosc.Amer.Huc accedit, quod paulò tamen occultior,atque tectior vestra ista cupiditas esset.
Tectior homo. Cic in Orat.Ac fortassè cæteri tectiores: ego sem per me didicisse præ me tuli.Tectiores,id est magis dissimulantes se artem didicisse.
Tectissimus homo in dicendo. Cic.2.de Orat. Ego me hercule, inquit, Antoni, semper is fui qui de te oratore sic prædicarem, vnum te in dicendo videri tectissimum. Tectissimum, qui sua consilia maximè tegeret, vt lib.14.ad Atticum,Balbum hominem tectum dixit. Vel tectissimum, qui quasi tectus & tutus loqueretur, nec quicquam diceret quod causæ posset obesse, quæ enim apud Ciceronem verba sequuntur hoc explicant. Tectissimum,minimè apertùm vulneribus aduersarij, & eum qui minimè detegeret id quod in causa sua lateret mali.

Tecturus,pen.prod.Participium {καλυψόμενος.} Ouid.4.Metam.

Tectè {κρυφίως} Aduerb.cui contrarium est Apertè.Cic.ad Attic.lib.1. 9,Hic dies me valde Crasso adiunxit, & tamen ab illo apertè, tectè quicquid est datum,libenter accepi.
Quod tu in epistola appellas suo nomine,ille tectius penem. Cic. Pæto lib.9.22.

Tectum,tecti {στέγος,στέγη, ὄροφος, στέγαστρον} Pars domus superior qua ipsa domus tegitur.
Domorum tecta. Virg.12.Æneid.
Culmen tecti.Ouid.12.Metam.
Fastigia summi tecti.Virg.2 Æneid.
Firma tecta in domiciliis habere.Cic.de Claris Orat.
Pectinatum tectum,Vide pectino in PECTEN.
Nudare tecto culmen,Vide NVDVS.
¶Tectum, pro domo frequenter poni solet. Terent.Heaut.5 2,

Victus,vestitus,quo in tectum te receptes. Liu.1.ab Vrbe,Romanus passim publica,priuatáque omnia tecta adæquat solo.
Vrbis tecta. Ouid.4.Metam.
Absonum tectum, Vide ABSONVS.
Agrestia tecta. Ouid.4.Fast.
Altum tectum cœli.Horat.1.Serm.sat.5.
Ardua tecta. Virg.7.Æneid.
Augustum tectum. Virg.7.Æneid.
Aurea tecta.Virg.6.Æneid.
Bipatentia tecta. Virg.10.Æneid.
Cæca tecta, Obscura, occulta. Labyrinthum intelligit. Ouid.8. Metamorph.
Cælata tecta,Vide CAELO.
Candida tecta. Ouid.1.Trist.eleg.8.
Cubantia tecta, Quæ videntur velle subsidere, aut in alterutrum latus magis inclinant. Lucret.lib.4.
Deformia tecta nigro fumo. Ouid.5.Fast.
Densa ferarum tecta,Syluæ densæ.Virg.6.Æneid.
Fumosa tecta.Virg.2.Georg.
Hospita tecta. Valer.2.Argon.
Humile tectum.Senec. Hippol.11.
Immane tectum capax turbæ.Senec. Thyeste 8.
Ingentia tecta.Virg.2.Æneid.
Ingens tectum. Virg.7.Æneid.
Inhospita tecta,Vide INHOSPITVS.
Intecta stramento tecta,Vide INTEGO.
Laqueata tecta,Vide LAQVEAR.
Marmorea tecta auro & ebore fulgentia. Cic.in Parad.
Obsoleti tecti sordes. Horat.2.Carm.ode 10.
Parua tecta. Senec.Hippol.2.
Paupere sub tecto. Horat.1.epist.10.
Pinea tecta,Naues. Ouid.14.Metam.
Placida tecta. Ouid.1.Fast.
Praua tecta. Lucret.lib.4.
Prona tecta, Quæ à fronte magis propendent. Lucret.lib.4.10.
Pulchra tecta. Horat.3.Carm.ode 10.
Recuruum tectum.Ouid.epist.10.
Regalia tecta.Ouid.6.Metam.
Regia tecta. Virg.1.Æneid.
Rustica tecta. Catul.in Carm.secul.32.
Saxea tecta.Ouid.epist.10.
Solida tecta.Ouid.3.Metam.
Squalentia tecta. Ouid.2.Metam.
Stellantia tecta summi patris. Valer.5.Argon.
Sublime tectum centum columnis. Virg.7.Æneid.
Superba tecta. Virg.7.Æneid.
Supina tecta, Quæ retro veluti in tergum curuantur. Lucretius libro 4.
Tepidum tectum. Horat.2.Serm.sat.3.
Vmbrosa tecta. Tibull.lib.1.eleg.4.
¶Claudere sua tecta. Ouid.5.Metam.
Credere se tectis alicuius,Vide CREDO.
Fremunt tecta vlulatu fœmineo. Virg.4.Æneid.
Incumbunt tecta centenis columnis,Vide INCVMBO.
Inire tectum. Ouid.14 Metam.
Nouare tecta. Virg.4.Æneid.
Procumbit tectum. Ouid.4.Fast.
Recipere aliquem tectis ac sedibus suis. Cic.2.de Lege Agra.
Replere tectum gemitu. Virg.2.Æneid.
Subire tecta alicuius.Virg.3.Æneid.
Succedere tectis alicuius. Virg.1.Æneid.
¶Tectum,Genus ouium,sic dictum quòd operimentis tegeretur. Plin.lib.8.cap.47.Ouium summa genera duo,tectum & colonicum: illud mollius,hoc in pascuo delicatius.Varro de Re rust.lib.2.cap.2, Similiter faciendum in ouibus pellitis:quæ propter lanæ bonitatem vt sunt Tarentinæ,& Atticæ,pellibus integuntur, ne lana inquinetur.

Tectorium, tectorij {κονίαμα} Illinimentum quoddam est,à tegendo dictum,& quasi pauimentum parietis,atque incrustatio:quod fit quum calce aut gypso ad maiorem spectantium gratiam & decorem,parietem inalbamus,quæ ideò etiam albario appellatur, siue albarium:quanquam albarium(inquit Budæus) ex pura calce fiat, vt hodie est in vsu. Tectorium autem cõtinet arenatum,hoc est quod fit ex calce & arena:marmoratum, quod ex calce & marmore tuso triplici varietate comminuto,prout trium coriorum exigebat vsus. continet & trullisationem quæ ex gypso, vt hodie quoque,antiquis fiebat, quod fusissimè docet Vitruuius lib. 7. de Architectura.Plin. lib.38.cap.23,Ideóque nulla tectoria eorum rimæ fœdauere. Tectoriúmque nisi ter arenato, & bis marmorato inductum est, non satis splendoris habet. Cic. 3. Verr. Atqui in illis columnis dico esse quæ à tuo redemptore commotæ non sint: dico esse ex qua tantum tectorium vetus deletum sit,& nouum inductum.Iuuenal.Satyr.6,
Tandem aperit vultum,& tectoria prima reponit,
Incipit agnosci. Id est,fucum muliebrem.
Atriolum tectorium. Cic.Attic. lib.1.6. Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere, & putealia sigillata duo.
Pictæ tectoria linguæ,Dolosa & simulata linguæ fucatæ & adulatricis oratio.Pers.Saty.5.
Concinnum tectorium,Vide CONCINNO.
Vulgaria tectoria. Proculus in l. Quidam. D. De seruitutibus vrbanorum prædiorum. Non pluris,quàm vulgaria tectoria, debent æstimari:quod obseruari & in incrustatione oportet.
Exornare domum tectoriis.Vlpian.in l.3.§.Proinde.D.De in rem verso.Idem in l.fundi.§.Quæ pictæ.D. De actionibus empti & venditi. Quæ pictæ tabulæ pro tectorio includuntur, item crustæ marmoreæ,ædium sunt.
Imponere tectorium parietibus.Neratius in l.Vsufructuarius nouus.D. de vsufructu. Vsufructuarius nouum tectorium parietibus, qui rudes fuissent,imponere non potest.

Tectorius,Adiectiuum {κονιαματικός} vt Tectoria calx, qua fit tectorium. Plin. lib. 36. cap. 22, Sed cura tuentur picando parietes,quoniam & tectoria calx roditur. Vetus exemplar habet tectorij calce.

Tectorium opus ad ornamentum ædificij,id est sub quo & marmoratum, & arenatum opus, & trullisatio intelliguntur. Varro 3. de Re rust.cap.1, Quum enim villam haberes opere tectorio, & intestino, ac pauimentis nobilibus lithostrotis spectandam,&c. Cic.2. de Legib.Neque id opere tectorio exornari nec hermas hos,quos vocãt, licebat imponi.

Tector, tectoris {κονιάτης} Qui opus tectorium facit. Varro 3. de Re rust.cap.2, Non minus villa tua erit ad angulum Velini, quam neque pictor,neque tector vidit vnquam.

Tectoriolum, tectorioli, pen.corr. Diminutiuum {κονιαμάτιον} Paruum tectorium. Cicero ad Pætum lib.9.22, Bella tectoriola, dic ergo etiam pauimenta isto modo:non potes.

Tegmen tegminis, pen. corr. n. g. {σκέπη,σκέπας, κάλυμμα, σκέπασμα} Quicquid aliquid tegit. Cic. 5. Tusc. Mihi amictui est Scythicum tegmen,calceamentum solorum callum,cubile terra.
Qui platani in ramo foliorum tegmine septos
Corripuit pullos. Cic.2.de Diuinat.
Recubans sub tegmine fagi.Virg.1.eclog.
Ingenti tegmine clepit se.Senec.Herc.furen.9.
Cruda tegmina boum,Vestimentum è duro boum corio factum. Stat.6.Thebaid.
Fuluum tegmen lupæ,Indumentum ex pelle lupæ.Virg.1. Æneid.
Capitum tegmina picto nutantia cono.Ouid.3.Metam.
Consertum tegmen spinis,Vide CONSERO.
Nexilis ante fuit vestis,quàm textile tegmen.Lucret.lib.5. Id est, vestimentum textum.
Tegmen cæli.Cic.2.de Nat.deor.
Inde est ales auis lato sub tegmine cæli.
Sub recta neruis tegmina.Silius lib.4.
Tegmina pedum.Colum.lib.1.cap.8.

Tegumen teguminis,pen.corr. {σκέπας} Idem.Liu.1.ab Vrbe,Et super tunicam æneum pectori tegumen, cælestiáque arma, quæ ancilia appellantur ferre.Ibidem lib.4.166.

Tegimen,pen.corr.tegiminis,Idem {σκέπασμα.} Ouid.3.Metam.
-tegimen direpta leoni Pellis erat. Liuius 6.bel.Maced.
Remouere tegimen.Ouid.1.Metam.

Tegumentum tegumenti, vel Tegmentum, Idem {κάλυμμα.} Liuius 1.ab Vrbe Tegumenta corporis.
Pennatúmque contextu corpori tegumenta faciebat.Cicero 5,de Finibus.
Palpebræ sunt tegumenta oculorum.Cic.2.de Nat.deor.
Quærere flagitiorum tegumenta.Cic.pro Cælio.

Tegulum,teguli, pen. corr. {πῖλος} pro Tegmine, vel tegula potius. Plin.lib.16.cap.36,Tegulo enim earum domus suas Septentrionales populi operiunt. De arundinibus. Ibid.cap.37,Scirpi fragiles palustréfque ad tegulum tegetesque.

Tegillum,tegilli,Diminutiuum {σκεπασμάτιον} Paruum tegmen.Varro Sesquiulysse, Ob aquam è nubibus tortam indicat fore, vt tegillum pastor sibi sumat.Plaut.Rud.14,
Tegillum eho illud mihi vnum arescit:id si vis dabo.

Tegula tegulæ.pen.corr. {κέραμος, στέγη} Dicta est quòd domos tegat Plaut.Milit.9,
Quòd meas confregisti imbrices & tegulas. Terent. Eun.3.5. Cic. ad Attic.lib.9.175.De isto licet bene speres: promitto tibi,si valebit, tegulam illum in Italia nullam relicturum. Cato cap.14, In tectum sic numerabitur tegula integra quæ erit.Ouid.6.Fast.
Stratáque erat tepido tegula quassa solo. Idem 2.Fast.
Tegula porrectis satis est velata coronis.
Admitti per tegulas,Vide ADMITTO.
Decidere de tegulis,Vide DECIDO.
Aliquem demittere per tegulas. Cic.2. Philipp. Quum tamen tu nocte socia hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere.

Teges, tegetis, pen. corr. fœm. gen. {φορμός,φορμιός} à tegendo dicta: Straguli genus ex vlua, siue scirpo aut sparto, in lodicis similitudinem factum, quo viliores vtuntur: hanc vulgus Italorum *stoream* vocat. Varro de Re rust. Sicque fiunt de canabi, lino, iunco,palmo, scirpo, vt funes,restes,tegetes.Iuuenal.Saty.6,
Ausa Palatino tegetem præferre cubili. Colum.lib.5.cap.3.Sub ortu Caniculæ palmeis tegetibus vineas adumbrabat. Id est,tegminibus.Idem lib.12.cap.50. Caneæ tegetes quibus oliua excipitur. Huiusmodi simile quiddam apud nos,quod straminibus concinnatur, vulgus *natas* vocat.Iuuenalis Saty.9,
Quando ego figam aliquid,quo sit mihi tuta senectus
A tegete & baculo?
Pars tegetis dimidio breuior.Iuuenal.Saty.5.
Occulta teges.Iuuenal.Saty.9.

Tegeticula,tegeticulæ,pen. corr. Diminutiuum {φορμίσκος} Parua teges. Varro 3.de Re rust.cap.8. Sed pro columbariis in pariete mutulos, aut palos in ordinem,supra quos tegeticulæ canabinæ sint impositæ.Colum.lib.8.cap.9.

Tegus,Varr.Tegus suis,ab eo quòd tegit, vt perna à pede,&c.Apparet deriuatione Varronis veteres non tantùm tergus, sed etiam tegus dixisse.Certè apud Plautum in Captiuis,hic versus trochaicus
-tegoribus postulat.
Dij immortales, vt ego callos detruncabo tegoribus. Attamen si in Varrone tergus placet, detracta litera deductio eius fiet.Turneb.

TEIVM {τήϊον} Vrbs in Paphlagonia, Sallustio, à qua ortus Anacreon.

Teius possessiuum trium syllabarum {τήϊος.} Ouid.2.Trist.

Quid niſi cum multo Venerem confundere vino,
Præcepit lyrici Teia Muſa ſenis?
Anacreon Teius. Horat.epod 14.
Eide Teia dicere aliquid,Id eſt Lyrica.Horat.1 Carminum ode 17.
In hac fuit templum Apollinis,vnde Apollo Teius. Ex hac etiam Phileterus natus eſt author generis regum Attalicorum.

Tela,relæ {ἱστὸς} Notæ ſignificationis. Ouid.lib 6.Metam.
Vltima pars telæ tenui circundata limbo. Ouid.epiſt 13.
Laſſaret viduas pendula tela manus.
¶ Tela iugalis.Iugo impoſita in quo texitur, ad aliarum telarum diſcrimen,quæ pinguntur acu,texuntur radio, pectine, aut alio genere,ſine iugo tamen. De iugo telarum Ouidius,
Tela iugo iuncta eſt,&c. Ex Turnebo.
Domus plena telarum. Cic.6.Verr.
Diſcreuerat telas tenui auro.Virg.4.Æneid.
Percurrere pectine telas. Virg.1.Æenid.
Interſertas telas retexere. Stat 3.Sylu.5.
Penelopes telam retexere,Vide PENELOPE.
Telam exordiri, prouerbialiter dictum, pro Rem aliquam incipere & aggredi. Plaut.Bacchid.5.Vide ORDIOR.
¶ Telam texere. Cic.lib 3.de Orat. Quanquam ea tela texitur, & ea incitatur in ciuitate ratio viuendi, ac poſteritati oſtenditur, vt eorum ciuium quos noſtri patres non tulerunt, iam ſimiles habere cupiamus. Cicero telam texi dixit,quum viuendi rationem inſtitui intelligeret. Ea tela texitur, ea factio paratur à plebiis aduerſus nobiles. Tranſlatio duci videtur ab araneorum telis, in capturam muſcarum paratis.

TELAMON,pen.corr. {ταμών} fuit Æaci filius, Pelei patris Achillis frater & Aiacis pater. Eſt & Plinio lib 3.cap.5.Vmbriæ portus.
Creatus Telamone. Ouid.12.Metam.

Telamoniades,pen.corr. Patronymicum {ταμωνιάδης.} Ouid.13.Metam. Id eſt Aiax.
¶ Telamones,inquit Vitruuius, dicuntur à ſtatuariis ſigna in muris quæ mutulos vel coronas,aut ſimilia ſuſtinent: quæ Græci ἀτλάντας vocant. Vide ipſum Vitruu.lib.6.cap.9.ad finem.

TELCHINES, pen.prod. {τελχῖνες.} Strabo lib.10, Sunt qui memorent Telchines in Rhodo nouem fuiſſe,Rheæ comites in Cretam: qui quoniam Iouis alendi curam geſſerunt, Curetes nominati ſunt. Ouid 7.Metam.
Phœbeámque Rhodon,& Ialyſios Telchinas,
Quorum oculos ipſo vitiantes omnia viſu
Iuppiter exoſus,fraternis ſubdidit vndis.
Idæis Telchines in antris. Stat.4 Sylu.6.

TELCHIVS & AMPHITVS {τελχουσαὶ ἀμφιτε.} Plinio lib.6.cap.5,Caſtoris ac Pollucis auriga,à quibus vera gens Heniochorum orta eſt. Strabo tamen circa initium vndecimi Rhecam & Amphiſtratum nominatos dicit,vt in alterutro mendum ſit. Sed fieri poteſt, vt horum fratrum plures fuerint aurigæ. Eo ſupradicto Strabonis loco hiſtoriam reperies.

TELEBOAE, pen.corr. {τηλεβόαι} Populi, de quibus Ariſtoteles in Politicis, In Acarnanum politia, quandam Acarnaniæ partem Curetes habent: ſpectantem verò in occaſum plagam Leleges tenent: reliquam inde Teleboæ.Virg.7.Æneid.
Oebale,quem generaſſe Telon Sebethide nympha
Fertur Teleboûm Capreas quum regna teneret. Seruius, Teleboæ Caprearum ſunt populi, quos Telon ſuo regebat imperio. Capreæ verò ſunt inſula contra Neapolim ſita.
Domus Teleboûm. Stat 3.Sylu.5.

TELEGONVS,pen.corr. {τηλέγονος} Nomen proprium viri, quod Latinè ſignificat nouiſſimo loco natum: vnde pro humili & inglorio ponitur. Fuit etiam filius Vlyſſis ex Circe,qui patrem interfecit roſtro piſcis illius qui xiphia dicitur,quod eſt inſtar laminæ magni enſis, vt ſcribit Oppianus de piſcibus: quod genus enſis à matre acceperit.
Parricida Telegonus. Horat.3.Carm.ode 29.

TELEMACHVS, pen. corr. {τηλέμαχος} filius fuit Vlyſſis ex Penelope, quem ad Troiam peigens, cum vxore paruulum reliquit. Ouid.1. epiſtol.
Telemachus proles patientis Vlyſſei. Horat.1.epiſt.7.
Penelpæus Telemachus. Catul. Epithal.Iuliæ,56.

TELEMVS,pen.corr. {τήλεμος} teſte Homero in Odyſſea, & Theocrito in Bucolicis,Eurymi filius,& inter Cyclopas vates egregius, qui Polyphemo prædixit quæcunque ab Vlyſſe paſſus eſt. Huius & meminit Ouid.lib.13 Metam.
Telemus Eurymides,&c.

TELEPHVS pen. corr. {τήλεφος} Herculis filius, ex Augæa filia Alcæi Arcadię regis,qui aui iuſſu expoſitus in ſyluis,à cerua nutritus:dein dono datus regi Myſiæ, próque filio educatus. Cic.pro Flac.Longè omnino à Tyberi ad Caicum, quo in loco etiam Agamemnon cum exercitu erraſſet, niſi ducem Telephum inuenifſet. Horat.Epod.17,
Mouit nepotem Telephus Nereium,
In quem ſuperbus ordinarat agmina
Myſorum,& in quem tela acuta torſerat. Claud.epig.1,
Sanus Achilleis remeauit Telephus herbis. Hic poſteà in Licia imperauit.
¶ Telephus alter, Pergamenſis grammaticus, ſcripſit ferè omnia quæ ad grammaticam pertinent. Inter cætera collationes epitheroum eidem rei congruentium, ad copiam paratam elocutionis. Suidas.

TELETHVSA, pen.corr.vxor Lycti, mater Iphidis puellæ, quæ in puerum mutata fuit. Ouid 9 Metam.

Telicardios, Gemma colore cordis, Perſis maximè grata, quam & maculam appellant. Plin.lib.37.cap.10.

Telinum {τηλινὸν} Vnguentum quod commendatur à medicis.Plin. lib.13.cap.13 cap.1, Telinum fit ex oleo recenti,cypero,calamo, meliloto,fœno græco,melle melino,maro,amaraco. Hoc erat celeberrimum Menandri poetæ comici ætate.

TELLEN,Tibicen,& poeta ineptiſſimus,cuius meminit Diarchus Meſſenius: ex quo prouerbium, Cane Tellenis cantilenas. quod quidam dici putant de dicacibus ſeu mordacibus, quidam de ineptè loquaculis. Sunt enim qui tradant, hunc iocos quoſdam verſibus lepidiſſimis ſcripſiſſe,non ſine multo ſale ſcommatum. Hæc Erasm. in Chiliadibus.

TELLIAS, Herodoto lib 8, Vates fuit Helæus, qui Phocenſibus cum Theſſalis bellum gerentibus, rem huiuſmodi eis commentus eſt: ſexcentos viros è Phocenſibus præſtantiſſimos gypſo, tam ipſos quàm arma illinit, eóſque ſub noctem in Theſſalos dimiſit, data præcepto vt quencunque albicantem non cernerent, eum obtruncarent.Hos primùm Theſſalorum excubitores aliud quoddam prodigium eſſe arbitrati, deinde ipſe exercitus, adeò exhorruerunt, vt tribus millibus cæſorum atque ſcutorum Phocenſes potiti ſint.

TELLVS {τέλλος} Vir Athenienſis, qui quum pauper eſſet, eum tamen Cræſo fœliciorem Solon dicebat eſſe: erat enim vir optimus. Plutarchus,& Herodotus lib 1.

Tellus,telluris, pen.prod.fœm. gen. {γῆ} Dea terræ creditа eſt antiquis. Cic.3.de Nat.deor.Iam ſi eſt Ceres à gerendo, ita enim dicebas:terra ipſa dea eſt, & ita habetur: quæ eſt enim alia Tellus, niſi terra?
Ædes Telluris. Cic.Qu frat.lib.3.17, Reddita etiam mihi eſt peruetus epiſtola, ſed ſerò allata, in qua de æde Telluris,& de porticu Catulli me admones.
Ad Telluris quidem etiam tuam ſtatuam locaui. Cic. Qu.frat. lib.3.17.
¶ Tellus,etiam ipſa terra dicitur. Plin.lib.2.cap.5, Cum quarto aquarum elemento,librari medio ſpatio tellurem. Virg.1.Æneid.
-ac magno telluris amore
Egreſſi,optata potiuntur Troes arena. Vbi Seruius, Tellurem pro terra poſuit, quum Tellurem deam dicamus, terram elementum.
Hiatus telluris. Ouid.epiſt.3.
Abrupta tellus. Stat.3.Thebaid.
Alma, Vide ALMVS.
Apta armis. Propert.3.eleg.22.
Barbara. Ouid.7.Metam.
Dues tellus & nunquam mentita colono. Silius lib.7.
Dura. Ouid.9 Metam.
Effœta. Lucret.lib.2.
Ferax Cereris. Seneca Herc.furen.9.
Fertilis.Horat.in Carm.ſecul.
Fœcunda. Virg.1.Georg.
Fœta. Stat.1.Thebaid.
Grauida. Ouid.7.Metam.
Habitabilis. Ouid.8.Metam.
Inarata. Ouid.1 Metam.
Infœlix frugibus, Virg.2.Georg.
Iuſtiſſima. Virg 2.Georg.
Læta. Senec.Octau.7.
Benigna,Vide BENIGNVS.
Bruta. Horat.1.Carm.ode 34.
Dædala,Vide DAEDALVS.
Lubrica. Stat.9.Thebaid.
Lutulenta. Ouid.1.Metam.
Mauortia. Virg 4.Georg.
Parca,non admodum fœcunda. Stat.4 Sylu.9.
Pinguis. Virg 2.Georg.
Prodiga. Ouid.15.Metam.
Salſa. Virg.2.Georg.
Sicca. Virg.1.Georg.
Solidiſſima. Ouid.15.Metam.
Tenuis.Ouid.epiſt.4.
Torrida. Lucret.lib.5.
Victa. Ouid.2.Faſt.
¶ Adoperta tellus marmore. Ouid.8.Metam.
Ingens tellus aggeritur tumulo. Virg.3.Æneid.
Aret tellus ſuccis ademptis. Ouid.2.Metam.
Cauare tellurem. Virg.3.Georg.
Conciſſa tellus agmine cornipedum. Silius lib.8.
Dehiſcit tellus ima. Virg.4.Æneid.
Excita tellus pulſu pedum. Virg.12. Æneid.
Exercere tellurem aratro. Virg.1.Georg.
Tellus neque mouetur & infima eſt. Cic.in Somnio Scip.
Humida tellus putorem nacta eſt. Lucret.lib.2.
Perrepere tellurem genibus. Tibul.lib.1.eleg.2.
Regnata tellus ab aliquo.Ouid.epiſt.10.
Reuulſa tellure fodiens. Claud.5.Paneg.
Rupta tellus. Ouid.3.Faſt.
Sciſſa. Stat.1.Thebaid.
Sollicitanda tellus. Virg.2.Georg.
Subacta tellus,Victa. Silius lib.7.
Torpet fœda tellus. Senec. Herc.furen.9.
Vacillat ſub pedibus tellus. Lucret.lib.5.
¶ Clarus tellure Phocaica Coroneus.Ouid.2.Metam.

TELMESVS,pen.prod. {τελμισσὸς} (inquit Cic.lib.1.de Diuinat.) in Caria eſt,qua in vrbe excellit Aruſpicum diſciplina.

Telo,telonis, A rusticis dicitur inſtrumentum longum ex ligno, quo vtuntur ad aquam è puteis hauriendam. Hiſpani *Ciconiam* vocant, à ſimilitudine roſtri ciconiarum. Hæc Sipontinus, apud quem fortaſſe legendum eſt Tollo.

Telonium, telonij {τελώνιον} Græcè, menſa publicanorum, vbi vectigal exigitur.

Telonarius, telonarij, m.g. {τέλωνης} Publicanus, & tributorum collector.

Telos, neut. gen. {τέλος, τέλους} Latinè finis dicitur. Cicero 3.de Fin. Sentis

Sentis enim credo me iandiu quod τέλος Græcus dicat, id dicere tum extremum,tum vltimum, tum ſummum: licebit etiam finem pro extremo aut vltimo dicere.

TELOS {τῆλος} Inſulæ nomen vnius ex Sporadibus, in qua conficiebatur vnguentum præſtantiſſimum, quod ab ea Telinum dicebatur. Plin.lib.4. cap.12, Telos vnguento nobilis, à Callimacho *Agathuſſa* appellata.

Telphiſſa, {τηλφοῦσα} Fons,cuius aquæ frigus Tireſias vates, quum ſenex potaſſet,& ferre non potuiſſet,extinctus eſt.

TELPHVSSIVM, ſiue Tilphoſſium {τηλφούσιον} Oppidum eſt in Bœotia,vbi laudatus Bacchus eſt à Pindaro.

Telum,teli {βέλος,ὄπλον} Dicitur omne quod iaci poteſt: quo nomine lapis,lignum,plumbum,ferrum continetur. Dictum ab eo, quòd in longitudinem mittatur: nam apud Græcos τῶν ſiue τηλοῦ longè ſignificat. Feſtus, Tela propriè dici videntur ea quæ miſſilia ſunt: ex Græco videlicet tranſlato eo nomine,quia ille τηλοῦσε miſſa dicit, quæ nos eminus: ſicut arma, ea quæ ab humeris dependentia retinentur manibus. Quintil.lib.10 cap.1, Per abuſionem ſicarios etiã omnes vocamus,qui cædem telo quocunque commiſerint.
Tela etiam lapides dici poſſe authoritas docuit, & omnia quæ iaciuntur. Siſenn.hiſtor.lib.3, Manuales lapides diſpartit, propterea quòd is ager omnis eiuſmodi telis indigebat. Nonius.
Cuſtos telorum,Pharetra. Ouid 8.Metam.
Iactus teli. Tacit.lib.13,Aſſultare ex diuerſo Tyridates,non vſque ad iactum teli.
Seges ferrea telorum.Virg.3.Æneid.
Telum,pro Gladio poſuit. Virg 9.Æneid.
At non hoc telum mea quod vi dextera verſat Effugies.
Linguæ tela, Vide LINGVA.
Gelida tela pauoris. Lucret.lib 3.
¶ Acerrimum telum. Cic.Trebatio lib.7.16,Vſquequaque ſapere oportet: id erit telum acerrimum.
Acutum telum,Vide ACVO.
¶ Telum anſarum, eſt quod anſam, id eſt ameatum habet. Ennius, -anſaris concurrunt vndique telis.
Denſiſſima tela. Virg.9.Æneid.
Non euitabile telum. Ouid.6.Metam.
Exitiabile telum. Ouid.6.Metam.
Fera tela. Lucret.lib.2.
Fortia tela diuûm. Stat.9.Thebaid.
Heberiora arque leuiora tela. Cic.de Aruſp.reſpon.Tamen non dubito quin ea tela quæ coniecerit inimicus, quàm ea quæ collega patris emiſit,leuiora arque heberiora eſſe videantur.
Iaculabile telum. Ouid.7.Metam.
Igneum telum. Senec.Oedipo 5.
Illita tela dolis,id eſt veneno. Lucan.lib.8.
Imbelle telum. Virg.2.Æneid.
Immane telum. Stat. 9. Thebaid.
Immedicabile telum. Virg.12.Æneid.
Indeuitatum telum. Ouid.2.Metam.
Inertia. Seneca Thyeſt.4.
Infeſta. Virg.5.Æneid.
Inhabile imperitis telum ad remittendum, Vide INHABILIS.
Inſuperabilia. Valer.3.Argon.
Inuicta.Senec.Octau.5.
Martia. Virg.9.eclog.
Mediocria,Vide MEDIOCRIS.
Miſſilia, Vide MITTO.
Noxia. Stat.11. Thebaid.
Penetrabile. Ouid.5.Metam.
Pennatum. Vide PENNA.
Sæua tela. Ouid.12.Metam.
Secunda tela. Ouid.3.Metam.
Stridula tela. Lucan.lib.8.
Sylueſtria tela,Quibus capiuntur feræ. Stat.9. Thebaid.
Temeraria tela.Ouid.2.Metam.
Trabale telum.Virg.12.Æneid. Valer.8.Argon.
Triſulca tela Iouis. Ouid.2.Amor. eleg 5.
Trunca tela. Virg.11 Æneid.
Venenatum telum. Cic.pro Quintio, Et qua in re, id quod parati ſunt facere, falſum crimen, quaſi venenatum aliquod telum, iniecerint,medicinæ faciendæ locus non erit.
Violenta tela. Ouid.11.Metam.
Volatile telum. Ouid.1.de Arte.
Volucre telum. Valer.2.Argon.
Vulnificum telum. Ouid.2.Metam.
¶ Accingi telis tanquam in aciem, Vide ACCINGO.
Vneo telo accingitur. Ouid.4.Metam. Sic vocat harpen Perſei.
Adactis telis mori. Ouid.in Ibin.
Agere telis aliquem,Vrgere,Perſequi.Virg.4.Æneid.
Aptare tela. Stat.11.Thebaid.
Leui telo armari. Senec. Herc.Oetæo 7.
Stridorem teli audiit. Virg.11.Æneid.
Tela bibunt cruorem. Silius lib.15.
Cadere telo alicuius. Virg.11 Æneid.
Cingi telis. Virg.2.Æneid.
Confringere tela. Lucan.lib.6.
Congerere tela,Vide CONGERO.
Concere tela. Vide CONICIO.
Contorſit telum in hoſtes. Virg.12.Æneid.
Tela cæca & improuida contorquere.Plin.epiſt.87.
Defendere ſe telis. Virg.2.Æneid.
Deiicere aliquid telo. Virg.1.Georg.
Deprimere tela pharetris Virg 5.Æneid.
Eiicere tela. Celſus lib.7 cap.5.
Elapſus telis hoſtium. Virg.2.Æneid.
Euellere tela membris. Lucan.lib.6.
Exaturare tela. Stat 9.Thebaid.
Telum intentum excipere. Cic. de Prouinc.Conſul. Quum omnia tela vndique eſſe intenta in patriam viderem, ſubire coegit, atque excipere vnum pro vniuerſis.
Excuſſa tela. Senec.Herc.fur.6.
Exire tela corpore,Declinare ictus telorum. Virg.5.Æneid.
Exercere telum. Lucret.lib.2.
Expedire tela. Liu.lib.8.Decad.4.
Ferire aliquem telo. Virg.12. Æneid.
Crebra tela fundere. Virg.11.Æneid.
Hebetata tela. Silius lib.16.
Iacere tela. Cic pro Cælio, Non enim ab iiſdem accuſatur M.Cælius à quibus oppugnatur: palàm in eum tela iaciuntur, clàm ſubminiſtrantur.
Irrita tela iactare. Virg 2.Æneid.
Coruſca tela iaculari. Senec.Oedipo 14.
Immittere telum. Cic.pro Domo ſua, Neq; enim mea iam quicquam intereſt exceptis his telis quæ ex eius actionibus in meum corpus immiſſa ſunt.
Infecta tela ſanguine. Stat.9. Thebaid.
Infigere telum pectore. Senec.Oedipo,14.
Ingerere tela, Vide INGERO.
Inhibere tela,Vide INHIBEO.
Inſtat telum,Vide INSTO.
¶ Intendere telum in iugulum innocentis, per tranſlationem, pro Ad confutationem rationes apparare.Plin.epiſt.9.lib.3.
Intenta iugulis tela,Vide IVGVLVM.
Interquere telum in aliquem,Vide INTORQVEO.
Librat telum in ictus obliquos. Ouid.8.Metam.
Librare telum ab aure. Virg.9.Æneid.
Mactare aliquem telis. Senec.Oedipo 10.
Medicata tela veneno. Silius lib.7.
Obrui telis. Virg 2.Æneid.
Celeri telo proſtrauit virum. Valer.3.Argon.
Regerere tela neruo. Seneca Hippol.2.
Retundere tela. Cic pro Domo ſua, In me vno Conſulares facès iactæ manibus tribunitiis, in me omnia quæ ego quondam retuderam coniurationis nefaria tela adhæſerunt.
Reuellere de corpore telum. Cic.in Piſonem, De corpore Reipuorum ſceleru tela reuellentur.
Rotare telum. Stat.9. Thebaid.
Spargere tela. Quintil.lib.4.cap.5.
Stringere tela. Claud.1.de rapt.Proſerp.
Subminiſtrare tela ad manum. Quintil.lib.5.cap.7.
Succumbere telis. Ouid,epiſt.8.
Torquere telum in aliquem. Virg 5.Æneid.
Tranſit telum. Celſ.lib.7.cap 5,Sed ſi non altè telum inſedit,& in ſumma carne eſt,aut certè magnas venas,& loca neruoſa, non tranſiit,nihil melius eſt quàm quà venit id euellere.
Transfixus telo. Silius lib.15.
Verſari incolumem inter hoſtium tela. Cic.1.de Orat.
Vibrare telum. Lucan.lib.4.
Lucida tela volant. Lucret.lib.4.
¶ Tela diei,pro ipſius luminis radiis,quos cœlum ſol & ſtellæ huc eiaculantur. Lucret.
Non rad j ſolis,non lucida tela diei. Sic proradiis ſolis,ſolis ſpiculà dixit non ineleganter Prudentius. Caligo terræ ſcinditur,Percuſſa ſolis ſpiculo. Apollini quoque, qui ſol eſt, arcum & ſagittas geſtamen tribuit antiquitas. Ex Turnebo.
Telum, inquit Iſidorus, lateris morbus: dictum autem ita eſt à medicis,quòd dolore corpus tranſuerberet, quaſi gladius. Hæc lucem afferent Sereno ſcribenti,
Eſt ea vis morbi,quod telum commemoratur,
Cùm ſubitò dolor inſanus furit ducitus ictu. Turneb.

Telifer, pen.corr. Adiectiuum {βαλοφόρος.} vt Puer telifer, apud Senecam. Herc.Oetæo 4.

Temenites, Apollo dictus fuit à loco quodam Siciliæ nomine Temenos, qui adiunctus Epipolis erat prope Syracuſas, vt ſcribit Stephanus. Sueton. in Tyberio,Supremo natali ſuo Apollinem Temenitem,& amplitudinis & artis eximiæ,aduectum Syracuſis,vt in bibliotheca noui templi poneretur, viderat per quietem affirmantem ſibi, non poſſe ſe ab ipſo dedicari. Hinc emendari locus quidã Ciceronis in Verrem & poteſt & debet, apud quem pro Theſmotes Apollo, Temenites legendum. Nam de Syracuſis loquitur, quibus adiunctæ Epipolæ erant, locúſque Temenos dictus, à quo Temenites vt ſuprà dictum eſt. Turnebus.

Temerarius,Adiectiuum {ἄδικος,ἀπερίσκεπτος, παρόξυνος, θρασὺς} dicitur non qui plus audet quàm oportet,ſed qui facilè nullo adhibito conſilio credit. Temerarius, natura: inquit Donatus. Terent. And.1.4,
Sanè pol temulenta eſt mulier & temeraria. Plancus Ciceroni lib. 10.21,Indicabo temerarium meum conſilium tibi. Martial.lib.6, Abſtulerat totam temerarius inſtitor vrbem. Idem lib.6,
Temerarius ardor.
Haud temerarium eſt, Non ineptum. Plaut.Aſin.6.
Temerarium magis,quàm audax conſilium. Liu.5.bel.Pun.
Omnia turbulenta & temeraria & periculoſa. Cic.pro Cecin.
Arbiter temerarius. Stat.1.Achill.
Cœpta temeraria. Silius lib.16.
Cupiditas cæca & temeraria. Cic.1.de Inuent.
Dextra temeraria. Ouid 2.de Ponto eleg.2.
Error temerarius. Ouid.12.Metam.
Honor temerarius. Quintil.in Procem.lib.1.
Iudex temerarius. Ouid.7.Metam.
Turba temeraria. Ouid.10.Metam.

Virtus temeraria, Inconsiderata fortitudo. Ouid.8.Metam.
Vox temeraria. Ouid.2.Metam.

Temerè pen.corr.Aduerb. { εἰκῆ, ἀπερισκέπτως, ἐμπλήκτως, ἀλόγως, παραλόγως } Stultè, inconsultè. Terent.Phor.5.1,
Di vostram fidem, quàm sæpe fortè temerè
Eueniunt, quæ non audeas optare. Virg.9.Æneid.
-temerè inter tela iacentes.
Temerè incassum. Lucret.lib.5.
Temerè & nullo consilio administrare. Cic.1.de Inuent.
Non enim temerè nec fortuitò sati & creati sumus. Cic. 1. Tusc.
Audacter hoc dico, non temerè confirmo. Cic.pro Fonteio.
Inconsultè ac temerè dicere aliquid. Cicc. 1. de Natura deorum.
Temerè non est, pro Non abs re. Terent.Phorm.5.9.
Non pol temerè est, quòd tu tam timens. Idem Heaut.4.1.
Idque euenit non temerè nec casu. Cic.2.de Nat.deor.
Temerè & imprudenter facere aliquid. Cæsar Ciceroni in epist. ad Atticum lib.10.199.
Non temerè fama nasci solet. Author ad Heren.lib.2.
Temerè, Sine periculo. Plaut.Bacchid.1.
Rapidus fluuius est, non hac temerè transiri potest.
Temerè, pro Ferè ponitur. Quintilian.lib.1.cap.4. Illud ingeniorum velut præcox genus, haud temerè vnquam peruenit ad frugem. Cic.ad Qu frat.lib.1.1. Qui hoc non in beneficij loco, sed in laboris ac muneris, non temerè nisi libertis suis deferebant.
¶Temerè, pro vulgò, passim. Horat.
Vnde vocalem temerè insecutæ Orphea syluæ. Ex Turnebo.
Temerius, Aduerbium conparandi. Accius.
Seu Euripidis, qui choros temerius in fabulis, &c. Vide Nonium.

Temeriter, penult.corr. { ἐμπληγδην } Aliud aduerbium. Idem. Accius Amphitryone, Hoc in re est, quòd tu tam temeriter meam beneuolentiam interiisse es ratus.

Temeritudo, pen.prod. { προπέτεια } pro Temeritate, Pacuuius Duloreste, Egón' tyranni noui temeritudinem?

Temeritas, pen.corr. temeritatis { ἀβουλία, προπέτεια, θρασύτης, ἀλογία } cui opponitur Sapientia. Cic.pro M. Marcello. Nunquam enim temeritas cum sapientia commiscetur, nec ad consilium casus admittitur. Idem 1. Acad. 65. ab omni lapsu continere temeritatem: quæ tum esset insignis, quum aut falsa, aut incognita res approbaretur.
Omnibus in rebus temeritas in assentiendo, errórque turpis est. Cic.1.de Diuinat.
Temeritas, quæ à sapientia diffidet plurimum. Cic.2.Off.
Fortuna ab inconstantia & temeritate seiungi non potest. Cic. 3. de Nat.deor.
Temeritate enim remota, gratissima est liberalitas. Cic.2.Off.
Accessit meæ temeritati, Vide ACCEDO.
Multi enim faciunt multa, temeritate quadam sine iudicio vel modo. Cic.1.Off.
Vir plenus inconsyderatissimæ ac dementissimæ temeritatis. Cicero de Arusp.respon.
Incauta temeritas. Firmicus lib.1.cap.3.
Temero, temeras, pen.corr. { βεβηλόω } temerare, Violare sacra (inquit Festus) & contaminare: dictum videlicet à temeritate. Liu. 6.bel.Pun. Sepulchra maiorum temerata ac violata.
Corpora temerare nefandis dapibus. Ouid.15.Metam.
Cubile alicuius temerare. Ouid.15.Metam.
Fluuios temerare venenis, Corrumpere, inficere. Ouid.7.Metam.
Lectum temerare alicuius. Ouid.1.de Arte.
Opus temerare. Tacit.lib.20.
Temerare, pro Violare stuprareque. Tacit. lib.1. Eandem Iuliam in matrimonio M. Agrippæ temerauerat.

Temerandus, Participium { βεβηλωτέος } Lucan.lib.1.30,
-& nunquam temerando parcere ferro. Hoc est, temerè cruentando.
Temeratus, penult.prod. Aliud participium { βεβηλωθεὶς } vt
Sacra hospitij temerata. Ouid.epist.16.
Amicus temeratus Ouid.3.Amor.eleg.8.
Voluntas nostra temerata est. Ouid.9 Metam.
Castra infausta temeratáque. Tacit.lib.1.

Temerator, pen.prod. { βεβηλωτὴρ } Verbale, pro Falsario. Modestinus in l. Siquis obrepserit, ad Legem Corneliam, de fals.

TEMESA, pen.cor. { τέμεσα } Oppidum Brutiorum, quod Ausonij condiderunt. Nostræ ætatis homines Tempsam vocitant. Est & aliud eiusdem nominis oppidum in Cypro, vbi ærifodinarum locus ostenditur: vide Strabonem libr. 5, Et Erasmum in Prouerbio Temessæus genius. Statius 1. Achil.
Æra domant Temesæ, &c. Quidam Temessa scribunt, gemino ss.
Temesæus, Possessiuum { τεμεσαῖος } Ouid.5.Fast.
Rursus aquam tangit, Temesæaque concrepat æra.

Temetum, temeti, pen.prod.n.g. { μέθυ } Pro vino accipitur. Dictum quòd tentet, hoc est labefactet mentem. Plaut.Aulul.11,
Cererín' Strobile has facturi nuptias?
STR. Qui? STA. quia temeti nihil allatum intelligo. Plin.libro 14. cap.13, Cato ideo propinquos fœminis osculum dare iussit, vt scirent an temetum olerent. Hoc tum vino nomen erat, vnde & temulentia appellata. Horat.2.epist.2,
Pullos, oua, cadum temeti: nempe modo isto, &c.

Temulentus, Adiectiuum { μέθυσος } Vinolentus, ebriosus. Terent.Eunucho. 4.3,
Temulenta es. P. vtinam sic sint qui mihi malè volunt.
Vox temulenta Cic.post redit.in Senatu.
Temulenter, Aduerb. { μεμεθυσμένως } Col lib.8. cap.8, Iam nunc Gangeticas & Ægyptias aues temulenter eructant.
Temulentia, temulentiæ { μέθυσμα } Plin.lib. 14. cap.2. Siquidem temulentiam sola non facit.

Temno, temnis, tempsi, temptum { καταφρονέω } temnere, Spernere. A τέμνω Græco verbo quod incido, resecóque significat: quoniam quæ spernimus, amputare & resecare consueuimus. Cic.ad Attic.lib.13. 277, Id ago scilicet, vt iudicia videat temnere. Vetus exemplar legit Tenere. Virg.1.Æneid.
Si genus humanum, & mortalia temnitis arma. Horat. 2. Serm. satyr.2,
Ieiunus stomachus rarò vulgaria temnit. Ouid.3.de Arte,
Est & in incessu pars non temnenda decoris.

Temptor verbale { καταφρονητὴς } vt Deorum temptor. Seneca Agamem.7. Id est, contemptor.
¶Temnos { τῆμνος } Stephano & Straboni, vrbs est Æolidis, Hermogenis rhetoris patria. Cic.pro Flac. Temni vsque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit: & qui se artem dicendi traditurum etiam cæteris pollicebatur, ipse omnibus iudiciis turpissimis conuictus est.

TEMNITES { τημνίτης } Gentile. Cic. pro Flacc. Heraclides ille Temnites homo ineptus & loquax.

Temo, temonis, pen.prod.m.g. { ἑφόλκιον, πηδάλιον, ὄνυξ, ῥυμὸς } Est qui continet iugum in curru vel plaustro. Ouid.lib.2.Metam.
Aureus axis erat, temo aureus, aurea summæ
Curuatura rotæ, radiorum argenteus ordo. Columel.lib.6.cap.2,
Cui ramus illigatur & temonis vice trahitur, interdum & pondus aliquod iniungitur. Cic.2.de Nat.deorum,
Arctophylax vulgò qui dicitur esse Bootes.
Quòd quasi temone adiunctum præ se quatit Arctum. Ex poeta.
Æreus temo. Virg.3 Georg.
Obliquo temone plaustrum flectere. Ouid.10.Metam.
Reuulsus temone axis. Ouid 2 Metam.
¶Temonem pro Stipite posuit Columella, siue pro lignis transuersariis & longuriis, lib.6.cap.19, Huic soli septenûm pedum stipites recti ab vtroque latere quaterni applicantur. Ii autem in ipsis quatuor angulis affixi sunt, omnésque transuersis sex temonibus quasi vacerræ inter se ligantur. Budæus.

Tempe, { τέμπη } Neutro genere & numero plurali, propriè Thessaliæ loca quinque milia passuum longitudine, & fermè sex latitudine, pulcherrimus ager, amœnus gramine, refertus arboribus, canorus auium concentu, iugis dextera læuáque leniter sese tollentibus, media intersecat Peneus amnis, cuius ripas arbores vestiunt. Plin.lib.31.cap.2, Aliter circa Thessalica Tempe, quoniam visus omnibus terrori est. Ouid.1.Metam. Sunt & Tempe in Bœotia quæ Teumesia dicuntur, à Teumesso monte Bœotiæ, & ab Ouidio Cygneia dicta. Sunt in Sicilia à nomine amnis Helotia. Abusiuè quæcunque loca amœna, nemora præsertim atque aquas habētia, Tempe vocamus. Virg.2.Georgicon,
Speluncæ viuíque lacus, ac frigida Tempe.
Heliconia Tempe. Ouid.1.Amor eleg.1.
Opaca Tempe. Seneca Troade 9.
Peneia Tempe. Virg.4.Georg.
Tenebrosa Tempe. Stat.10.Thebaid.
Thessala Tempe. Horat.1.Carm.ode 7.
Vmbrosa Tempe. Stat.6.Thebaid.

Tempero, temperas, pen.corr. { κιρνάω, κεραννύω, ἁρμόζω } temperare, à Tempore deductum, Habere rationem temporis, Moderari, Tempori accommodare, Rem suo ordine ac mensura administrare, potissimum quum accusatiuo iunctum est. Cic.1.Tuscul Rem verò publicam nostri maiores certè melioribus temperauerunt & institutis & legibus.
Omnia pretio temperata vendente Remp. Consule. Paterculus lib.2. temperata, id est administrata.
Æqualiter temperare. Cic.in Somnio Scipionis.
Moderatius aliquid temperare. Cic.in Orat.
¶Aciem temperare, Vide ACIES.
Æquor totum temperat Neptunus. Ouid.12.Metam.
Vesper frigidus temperat aëra. Virg.3 Georg.
Æs conflare & temperare. Plin.lib.7 cap.56.
Amara temperare risu, Aduersa lenire hilaritate. Horat.2.Carm. ode 16.
Aquam temperare ignibus, Tepefacere. Horat.3.Carm.ode 19.
Vnda temperat arua arentia. Virg.1 Georg.
Ciuitates constituere & temperare, pro Regere. Cic.4 Acad.In eodem tanta prudentia fuit in constituendis, temperandísque ciuitatibus, tanta æquitas, vt hodie stet Asia Luculli institutis seruandis.
Copiam suam cum aliquibus temperare. Cic.in Orat.
Domum temperare arte. Propert.lib.3.eleg.5.
Iras temperare. Virg.1.Æneid.
Lachrymas alicuius temperare. Ouid.ad Liuiam.
Ira temperat manus. Propert.lib.3 eleg.22.
Lympha temperat merum. Tibull.lib.3.eleg.7.
Mundum temperat variis horis Iuppiter, Distinguit, vel diuidit, vel regit per Ver, Æstatem, Autumnum, & Hyemem. Acro. Horat. 1.Carm.ode 12.
Solis tum accessus modici, tum recessus, & frigoris & caloris modum temperant. Cic.2.de Nat.deor.
Ora temperare frænis, Domare, & regere. Horat.1.Carm.ode 8.
Potionem suis manibus temperatam Philippus medicus Alexandro porrexit. Id est, confectam. Val.Max.lib.3.cap.vlt.ad finem.
Ratem temperare. Ouid.13 Metam.
Respublicas temperare, Regere, administrare. Plin.lib.6.cap.19.
Sumptus temperare. Ouid.1.Amor.eleg 3.
Thermas temperare. Martial.lib.10.
Temperat hic thermas, nimios prior hora vapores Halat, &c.
Vectigalia temperare, Minuere. Plin.in Paneg.
Vires suas temperare iustitia. Ouid.3.de Ponto, eleg.6.
Vnguentum temperare, vulgus Pharmacopolarum dicit *Dispensare*. Plin.lib.13.cap.2.
¶Temperare, datiuis iunctum, Abstinere significat. v Temperare alicui, pro Abstinere ab iniuria inferenda. Cic.3.Verr. Te putet quisquam, quum ab Italia freto disiunctus esses, sociis temperasse, qui ædem Castoris testem furtorum tuorum esse volueris?

Temperare alicui aliqua in re. Cic.4. Verr. Si cuiquam denique vlla in re vnquam temperauerit, vt vos quoque temperetis.
Ætati iuuenum temperare, Moderari iuuenibus. Plaut.Truc 3. Idem Mercat.24,
Temperare istac ætate istis decebat te artibus.
Animis temperare. Liuius.5.ab Vrbe.
Cædibus temperare. Liu.2.ab Vrbe
Gulæ temperare, Idem quod Moderari. Plin.epist.30.
Hostibus superatis temperare. Cic.4. Verr. Non solùm sociis in eo bello consuluit, verumetiam superatis hostibus temperauit.
Priuignis temperare. Horat.3.Carm.ode 24,
Illic matre carentibus
Priuignis mulier temperat innocens. Id est, nouerca manus abstinet à priuignis, priuignis parcit, neque eis insidias comparat, vllámve perniciem molitur, vt solent nouercæ.
¶Temperare lætitiæ, non pro Abstinere, sed modum imponere. Liuius lib.5.
Linguæ temperare. Plaut.Rudente 27.
Manibus temperare. Liu 2 bel.Maced.
Sibi temperare. Cic.pro Flac. Plancus ad Ciceronem lib.10.7. Vsque mihi temperaui, dum perducerem eò rem vt dignum aliquid & Consulatu meo & vestra expectatione efficerem.
Nequeo mihi temperare, quominus vnum exemplum antiquitatis afferam. Plin.lib.18.cap 6.
Vino temperare in vnum diem. Liu.10.bel.Maced.
Temperare ab iniuria. Cæsar 1.bel.Gal.
A lachrymis temperare. Virg.2.Æneid. -quis talia fando
Temperet à lachrymis?
A maleficio se temperare. Author ad Heren.lib.2.
In amore temperare. Plaut.Epid 3.
Temperare maledicere. Plaut.Pœn.16. Idem Pœn.2,
Vel dormire temperent.
Temperare vrbibus oppugnandis, pro Abstinere ab obsidionibus vrbium. Liu.lib.10.ab Vrbe.
Temperatum est, Impersonale, pro Abstinuerunt. Liu.1.ab Vrbe, Templis tamen deûm temperatum est. Idem 2.bell Maced. Temperatum ægrè est quin missilibus, quia dirempti medio amne fuerant, pugnam inter se consererent.

Temperans, pen.corr. temperantis { σωφρονῶν } Participium, siue nomen ex participio. Modestus. Teren Heaut.3 3,
Hominis frugi & temperantis functus officium.
An temperantem eum dices qui se in aliqua libidine continuerit, in aliqua effuderit? Cic.in Parad.
Moderatus & temperans. Cic.pro Fonteio, Frugi igitur hominem Iudices, frugi inquam, & in omnibus vitæ partibus moderatum ac temperantem, plenum pudoris, plenū officij, plenum religionis, &c.
Quum hominem temperantem, summum medicum, tantus improuiso morbus oppresserit. Cic.Attico lib.15.321.

Temperans { σώφρων } nomen genitiuo iunctum. Terent. Phormionis 2.1,
Si est patrue, culpam vt Antipho in se admiserit,
Ex qua re minus rei foret, aut famæ temperans. Donatus, Rei, quia pauperem: famæ, quia ignobilem. Temperans autem, Consulens, prouidens, moderatus.
Temperans gaudij. Plin in Paneg.

Temperanter, Aduerbium { σωφρόνως } Cic.ad Atticum.li. 9. 171, Nam quod ais, si hic temperantius egerit, consyderatius consilium te daturum, &c.
Haberi temperanter. Tacit.lib.4.

Temperantia, temperantiæ { σωφροσύνη } Est (inquit Cic. lib.2. de Inuent.) rationis in libidinem, atque in alios non rectos impetus animi firma & moderata dominatio. Idem ad Lentulum lib. 1.9, Noui enim temperantiam & moderationem naturæ tuæ.
Temperantia est moderatrix omnium commotionum. Cicero 5.Tuscul.
Modestia vel temperantia, quæ moderatio est cupiditatum, rationi obediens. Cic.2.de Fin.
Temperantia pacem animis affert, & eos quasi concordia quadam placat ac lenit. Cic.1.de Fin.
Temperantia in prætermittendis voluptatibus cernitur. Cicero 5. de Finib.
Summa fuit in eius victu temperantia. Cic.5.Tusc.
Temperantia in cibis. Plin.lib.28.cap.5.
Astringere ad temperantiam, Vide ASTRINGO.

Temperatus, pen.prod. Particip. siue nomen ex participio. Plin.lib. 11. cap.37, Vt habili mistura & accipiatur circuniecto candore lux, & temperato repercursu non obstrepat.
Moderatione paulominus temperatus. Cic.Attic.11.227.
Esca temperata. Cic.1.de Diuinat.
Temperatum dicendi genus & æquabile. Cic.1. Off. in principio, Vis enim dicendi maior est in illis: sed hoc quoque colendum est, & æquabile & temperatum orationis genus. Id est philosophorum dicendi genus.
Homo sanctissimus & temperatissimus. Cic.pro Fonteio. Ille igitur ipse homo sanctissimus ac temperatissimus multa audiuit in sua causa quæ ad suspicionem stuprorum ac libidinem pertinent.
Hominem in summa magnitudine animi, multa humanitate temperatum perdidimus. Cic.Attic lib.4 75.
Mens temperata Horat.2.Carm.ode 3.
Mores temperati & moderati. Cic.ad Cornificium lib. 12. 16 Est autem ita temperatis, moderatísque moribus, vt summa seueritas summa cum humanitate iungatur.
Oblectatio temperata ex varietate sonorum Cic.1.Tuscul.
Oratio temperata. Cicer. 2.de Orat. Neque est vlla temperatior oratio, quàm illa in qua asperitas contentionis, oratoris ipsius humanitate conditur.
Oratio permista & temperata numeris. Cic.in Orat.
Orator modicus & temperatus. Cic.in Orat.
¶Præda temperata, Instructa, & ad opus parata, cui superuacanea correspondent. Cato cap. 12. In torcularium hæc opus sunt, vasis quinis, præla temperata quinque, superuacanea tria.
Tempus anni temperatissimum. Varro 2.de Re rust. cap.5.
Vir iustus, temperatus, sapiens. Cic.3.de Nat.deor.
Vis temperata. Horat.3.Carm.ode 4.
Vsus temperatus. Horat.2.Carm.ode 2.

Temperatè, pen.prod. Aduerbium. Cato cap.69. Vbi temperatè tepebit, tum cuminum indito, posteà linito. De dolio loquitur. Cic.Attic.lib,12.249, Ages, vt scribis, temperatè. Sic Macrobius lib. 6. Saturn.cap.8.

Temperatio, Verbale. Cic 1. Tuscul. Nec sit quicquam, nisi corpus vnum & simplex, ita figuratum vt temperatione naturæ vigeat & sentiat.
Temperatio æris. Cic.6.Verr.87. Tu videlicet solus vasis Corinthiis delectaris? tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta solertissimè perspicis?
Cæli temperatio, fœcunditas terrarum. Cic.2.de Nat.deo.
Corporis temperatio, quum ea congruunt inter se è quibus constamus. Cic.4.Tusc.
Mensium temperatio. Cic.2.de Legib.
Sol, mens mundi & temperatio. Cic.in Somnio Scipionis.
Temperatio Reip. Cic.3.de Leg. Hęc est quam Scipio laudat in libris, & quam maximè probat temperationem Reipub.

Temperator, pen.pro. Verbale { ἁρμοστὴρ } Mart.lib.1,
Quam fluctu tenui, sed inquieto.
Armorum Salo temperator ambit. De Bibili insula. Porrò Salonem Hispaniæ fluuium vocat armorum temperatorem, quia eius aquis temperantur enses. Id quod ipse Martialis testatur libro 14.33,
Pugio quem curuis signat breuis orbita venis,
Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.
Moderator & temperator. Cic.in Orat. Magni igitur iudicij, summæ etiam facultatis esse debebit moderator ille, & quasi temperator huius tripertitæ varietatis.
Temperamentum temperamenti { κρᾶσις } Temperatio, modus. Cic.3. de Leg. Inuentum est temperamentum quo tenuiores cum principibus æquari putarint.
Linguæ temperamentum. Liu 8.bel.Pun.
¶Temporis temperamentum. Paulus in l. Quod dicimus. D. de Solution. Quod dicimus in eo hærede, qui fideiussori testatoris id quod ante aditam hæreditatem ab eo solutum est, debere statim soluere: cum aliquo scilicet temperamento temporis intelligendum est. nec enim cum sacco adire debet.
Æquare temperamentum, Vide AEQVO.
Adhibere temperamentum. Plinius, Tali adhibito temperamento, vt nec laxet nimis, nec arctum esse patiatur.
Artifici temperamento librare manum. Plin.lib.12.cap.25.
Sequi temperamentum in re aliqua. Martial. lib.1. Spero me sequuturum in libellis meis tale temperamentum, vt de illis queri non possit quisquis de se bene senserit.
¶Temperamentum, & Temperatura, Idem quod Spissitudo. Scribonius Largus, Cum oleo coquitur spuma argentea, donec cerati spissi habeat temperamentum. Paulò antè, Mel miscetur contusis & tritis, donec ceræ mollis habeat temperaturam.

Temperatura, temperaturæ, pen.prod. { κρᾶσις } vt Temperatura ferri. Vnde Plinius lib 34.cap.15, de temperatura ferri loquens, A rubigine (inquit) vindicatur cerusa & gypso, & liquida pice. Hæc est temperatura à Græcis antipathia dicta. Sic ibidem cap 2.
Temperatura cæli, idem quod Temperies. Varro, Quæro vtrum hoc adduxerit cæli temperatura, an terræ bonitas.

Temperies, pen.corr. temperiei, pen pro fœ ge. { εὐκρασία } Temperamentum. Plin. epist. 101. lib. 5. Atque adeò, vt omnem pro me metum ponas, accipe temperiem cæli, regionis situm, villæ amœnitatem. Ouid.4.Metam.
-temperie blandarum captus aquarum
Æqualis temperies, Vide Æqualis in AEQVO, æquas.
Docta temperies fruendi. Stat.2.Sylu.2.
Temperies morum tranquilla. Stat.2.Sylu.6.
Cæli temperie iuuatur corpus. Ouid.2.de Ponto eleg.7.
¶Temperies, Temporis commoditas ad aliquid agendum. Plin. lib.17.cap.10.14. Differuntur post annum dodrantali filo custodita temperie, vt viridi cælo serantur, ac sine aurora.
Mitis temperies. Claud.1.de rapt.Proserp.

Temperius, id est temperantius. Cic. Epist.Famil.lib.9. Memini te mihi Phameæ cœnam narrare, temperius fiat: cætera eodem modo.

Tempestas, & Tempestiuus, Vide TEMPVS.

Templum, templi { ναός, νεώς, σηκὸς ἀνάκτορον ἕδος, εἰδωλεῖον, ἡφαιστεῖον } Propriè locus in cælo notatus ab augure, vel in terra: à tuendo, id est conspiciendo dictum, quòd ex omni parte, vel ex quo omnis pars aspici possit, vt ait Donatus.
Lucida cæli templa. Hoc est regiones syderales. Lucr.lib.1.
¶Templū, Cælū ipsum dictū est, quia ipsum primò tuemur. Enn. Contremuit templum magnum Iouis altitonantis. Eius quatuor partes dicuntur, sinistra ab Oriente, dextra ab Occasu, antica ad Meridiem, postica ad Septentrionem. Ex Varrone lib.6. de Lingua Latina.
¶Templum in terris dictum est, quod quibusdam verbis conceptis ab augure finiebatur vt ait Varro lib.6.de Lingua Latina, vnde tueri quancunque cæli partem commodè posset. In hoc templo per augures constituto Senatusconsultum fiebat: & nisi in eo fieret, non erat iustum.

Templa in Occidentem spectare antiqui architecti rectè scripserunt. postea placuit omnem religionem eò conuertere, ex qua parte cœli terra illuminatur: ideò in Orientem ædes sacræ spectant. Ex Hygeno De limitibus constituendis.

Auguratum templum. Cic.in Vatinium.

Templum, non solùm ædes sacræ dicuntur, sed etiam alia loca septa,& vnum tantùm introitum habentia. Curia Hostilia, templum erat, licèt sacra non esset.

Curia est sedes ac templum publici consilij. Cic.pro Domo sua.

Curia est templum sanctitatis. Cic.pro Milone.

Positor templorum. Ouid.2.Fast.

Alta templa. Virg.6.Æneid.

Annosa templa. Senec.Herc.Oetæo.7.

Aurata templa. Lucret.lib.2.

Aurea templa. Propert.lib.4.eleg.1.

Celebria templa Quintil.lib.1.cap.4.

Inclyrum diuitiis templum, Vide INCLYTVS.

Ingens templum. Virg.1.Æneid.

Lapidata templa, Vide LAPIS.

Laqueatum auro templum, Vide LAQVEAR.

Odoratum templum, Vide Odoratus in ODOR.

Operosa templa dei. Ouid.15 Metam.

Penetralia templa. Lucret.lib.1.

Radiantia templa auro. Ouid.3.de Arte.

Sacratum templum. Virg 2.Æneid.

Sanctum & religiosum templum. Cic.6.Verr.Herculis templum est apud Agrigentinos non longè à foro, sanè sanctum apud illos & religiosum.

Sublimia templa. Ouid.7.Metam.

Syluestria templa Nympharum. Lucret.lib.5.

Venerabile templum. Ouid.2.de Remed.

Condere templum. Virg.1.Æneid.

Excisa templa. Stat.5.Sylu 3.

Factum de marmore templum. Ouid.1.de Arte.

Indicere honorem templis diuûm. Virg.1.Æneid.

Instituam templa de marmore. Virg.6.Æneid.

Ponere templum de marmore. Virg.3.Georg.

Ponere templum alicui. Tacit.lib.15.

Immania templa posuit Ioui. Virg.4.Æneid.

Reficere templa. Horat.3 Carm.ode 6.

Sistere templum. Tacit.lib.20. Hoc est constituere.

Statuere templum alicui. Ouid.14.Metam.

Structa saxo templa. Virg.3.Æneid.

Temerata templa Mineruæ. Virg6.Æneid.

Violare templa, Senec. Troade,6.

Linguæ fudantia templa, Id est partes, loca. Lucret.lib.4.

Mentis templa, Interioris animi secreta. Lucret.lib.5.

¶Templum, Tignum vocatur, quod in sacro ædificio transuersum supra canterios ponitur, vt ait Festus. Vitruu.lib.4.cap.2, Et canterij prominentes ad extremam suggrundationem. Supra canterios templa: deinde insuper, &c.

Templum, Sepulchrum. Virg.4.Æneid.

Præterea fuit in tectis de marmore templum

Coniugis antiqui. Nonius.

Temporalis, Temporarius, Vide TEMPVS.

Tempsis. {τέμψις} Plinio lib.7. cap.48, Cacumen Tmoli montis, in quo, vt ipse ex Mutiano refert, ci. annis viuunt incolæ.

Tempus, temporis, pen.corr.n.g. {χρόνος, χρηφὸς.} vt Varro scribit, Est mundi interuallum & motus diuisum in partes aliquot, ab solis & lunæ cursu, à quorum tenore temperato tempus dictum est. Tria verò sunt tempora, præsens, præteritum, & futurum. Cic.1.de Inuent. Tempus autem est id quo nunc vtimur (nam ipsum quidem generaliter definire difficile est) pars quædam æternitatis, cum alicuius annui, menstrui, diurni, nocturnive spatij certa significatione. In hoc & quæ præterierunt consyderantur, &c. & item quæ instent in præsentia, & quæ maximè fiant, & quæ consequantur.

Syderum errores idipsum est quod ritè dicitur tempus. Cic.de Vniuersitate.

¶Tempus, quod χρόνον vocant. Quintil.lib.3.cap.6.

¶Tempus, pro Commodo temporario. Cic.pro Cluentio, Et illa oratio potius temporis mei quàm iudicij & authoritatis fuit. Id est, ita dixi in orationeilla, quia intererat eius rei quam tum defendebam, vel hominis rei. Idem ibidem, Omnes illæ orationes causarum & temporum sunt, non hominum ipsorum ac patronorum. Budæus.

Tempus aptius cibo. Celsus lib.3.cap.5.

¶Tempus, pro Authoritate & potentia. Cic.de Claris Orat. Is omnibus exemplo debet esse, quàtum in hac vrbe polleat multorum obedire tempori, multorúmque vel honori, vel periculo seruire. Idem pro Plancio, Non solùm quid cuique debeam, sed etiam quid intersit, & quid à me cuiusque tempus poscat. Budæus.

Tempus, pro Constituto tempore. Terent.And.4.1,

Pòst vbi tempus promissa iam perfici,

Tum necessariò se aperiunt & timent.

Tempus adeundi, & abire (nam vtroque modo dictum reperitur) pro Opportunitate. Plaut.Persa.14,

Id aderit adeundi tempus. Idem Menæch.12,

Tempus est abire ab his locis lenoniis.

Edendi tempus. Horat.1 epist.17.

¶A quo tempore. Cic.7.Verr. Vnum, alterum mensem, propè annum denique domi tuæ piratæ, à quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt.

Ab aliqua re tempus, Vide A vel AB.

Ab illo tempore, Vide AB.

Ab æterno tempore. Cic.5.Tusc.

Ad tempus, V.de AD.

Accommodare se alicui ad tempus. Cic.pro Cælio,

Ad quoddam tempus, Vide AD.

Ex eo tempore, quo primùm ex Africa nuntius venit. Cic.

Ex quo tempore. Cic.Appio, lib.3.4, Nam cum teipsum, ex quo tempore tu me diligere cœpisti, quotidie pluris feci.

Ex infinito tempore. Cic.1.de Fin.

In tempus, Vide IN præpositionem.

In omne tempus, Vide IN præpositionem.

In præsens tempus. Horat.de Arte 9,

Pleraque differat, & præsens in tempus omittat.

In reliquum tempus, Vide IN.

Nostra consilia in sempiternum tempus spectare debent. Cic.2, de Orat.

In tempore venire. Terent.And.4.5, Donatus, Opportunè. Nos sine præpositione dicimus Tempore & Tempori.

In ipso tempore. Terent.And.3.2,

Atque adeo in ipso tempore eccum ipsum obuiam Chremetem. Donatus, In ipsa opportunitate, in ipso articulo.

In puncto temporis. Lucret.lib.4.

Inter omne tempus, Vide INTER præpositionem.

Per id, vel idem tempus. Cic.de Claris Orat. Duo fuerunt per idē tempus, dissimiles inter se. Cæsar, Per id tempus ferè Cæsaris exercitui res accidit mirabilis auditu.

¶Tempus ætatis. Terent.Hecyra,4.2,

Dum ætatis tempus tulit, perfuncta satis sum. Hoc loco Donatus legit, Dum ætas, tempus tulit. Cic.ad Qu.frat.lib.3.21, Nostúmque hoc tempus ætatis, quod in illa authoritate Senatoria florere debet.

Tempus anni. Pollio ad Cic.lib.10.33, Anni autem tempus libertatem maiorem mihi dat.

Temperatissimum anni tempus. Vide Temperatus, in TEMPERO.

Tempus diei. Terent.Heaut.1.2,

Vt tempus est diei, videsis ne quò hinc abeas longius. Ibidem,1.1. Scholarum tempora. Quintil.lib.1.cap.2.

Acerbitas temporis. Cic.Fam 13.

Atrocitas temporis, Cic.pro Sest.

¶Temporis breuitas, vel angustiæ. Cic.3.de Oratore, Edidi quæ potui, non vt volui, sed vt me temporis angustiæ coegerunt. Idem Attico, lib.1.6, Eò factum est, vt epistolæ tuæ referiberem aliquid, breuitate temporis tam pauca cogerer scribere.

Cursus temporis. Cic.Fam.6.

Decursus temporis. Cic.Fam.3.

Exiguum temporis. Ouid.13.Metam.

Forma temporis. Cic. Ad me quasi formam communium temporum, & totius Reip.misisti expressam.

Fuga temporum. Horat.3.Carm.ode 30.

Gradus temporum. Quintil.lib.5.cap.10.

Id temporis, Id est per id tempus. Cic.1.in Catilinam, Quos ego iam multis, ac summis viris ad me id temporis venturos esse prædixeram.

Inclinationes rerum & temporum, Vide INCLINO.

Incommoditas temporis, Vide INCOMMODVS.

Iniquitas temporis, Vide INIQVVS.

Interualla ac spiramenta temporum. Tacit.in vita Agricolæ, Quo Domitianus non iam per interualla ac spiramenta temporum, sed continno & velut vno ictu Rempub.exhausit.

Inuidia temporis. Cic.Fam.3.

Longinquitas temporis. Cic.Torquato lib.6.4, Meipsum cōsolatorem tuum non tantùm literæ, quibus semper studui, quantum lon ginquitas temporis mitigauit. Vide LONGVS.

Maturitas temporis. Liu.Decad.3.lib.2, Si maturitas temporum expectata foret.

Momentum temporis, Vide MOMENTVM.

Motus temporis. Cic.Videris quo in motu temporum, &c.

Mutatio temporis. Cic.Fam.4.

Natura temporis. Cic.Fam.6.

Pars temporis exigua. Lucret.lib.3.

Perturbatio temporis. Cic.Fam.5.

Propagatio temporis misertimi. Cic.Luceio, lib.5.15, Quòd in ea vita mancam in qua nihil insit nisi propagatio misertimi temporis.

Puncto temporis. Lucret.lib.1, Temporis vt puncto nihil exter reliquiatum.

Ratio temporis. Cic.Fam.1.

Recordatio temporis. Cic.Fam.1.

Status temporis. Cic.Fam.2.

Successiua temporum. Quintil.lib.1.cap.12.

Tractus temporis, Vide Tractus, in TRAHO.

Varietas temporis. Cic.Fam.13.

Vitia temporum. Cic.Fam.4.

Vsura temporis. Cic.Fam.3.

Accommoda fraudi tempora. Stat.6.Thebaid.

Actum tempus, Præteritum. Horat.de Arte.

¶Alienum tempus, Absurdum, aduersum. Cic.Appio lib.3 10, De qua alienum tempus est mihi tecum expostulandi, purgandi autem mei necessarium. Idem ad Attic. lib.16.333, Tempúsque discessus absurdum. Idem 4.Verr.Hic, qui Romam venisset, satisque fœliciter anni iam aduerso tempore nauigasset, Vide ALIENO.

Amicum fraudibus tempus. Stat.3.Sylu.2.

Angustum tempus. Claud.2.in Ruff.

Annale tempus, Vide ANNVS.

Annua tempora. Ouid.3.Amor.eleg.9.

Anteactum tempus. Lucret.lib.3.

Antelucanum tempus, Vide ANTELVCANVS.

Antiqua tempora. Quintil.lib.1.cap.10.

Tempus aptius cibo. Celsi.lib 3.cap.5.

Asperum tempus. Cic pro Corn.Balbo,

Atrox, Vide ATROX.

Aureum,

Atrox, Vide ATROX.

Aureum. Horat.Epod.16.

Breue, Vide BREVIS.

Cæcum, Vide CAECVS.

Certum anni. Vide CERTVS.

Clymactericum, Vide CLYMAX.

Coinmodum vel opportunum tempus. Cic. Attico lib.9.172, Si commodius anni tempus esset. Idem Cælio lib.2.18, Quas si satis opportuno tempore accepisti.

Congrua tempora. Claud.1.in Ruffinum.

Coniunctum tempus, id est Insequens. Quintil.lib.7 cap.3.

Dextrum tempus, Opportunum. Horat.1.Serm.sat.1.

Difficile tempus Reip. Cic.Plancio lib.10.5, His temporibus difficillimis Reipub. quicquid subueneris, id erit totū & propriū tuū.

Atrox & difficile tempus. Cic.6.Verr. Itaque apud patres nostros atroci ac difficili Reipub. tempore quum T.Graccho occiso magnorum, &c.

Dira tempora. Iuuenalis sat.4.

Diurnum tempus. Quintil.lib.7.cap.3.

Dubium tempus. Cic.pro Fonteio.

Dura tempora. Horat.2.epist.2.

Durum tempus, & crudele. Cic.pro Domo sua, Sed si mihi ante hæc durissima tempora Reipub. nihil aliud vnquam obiectum est, nisi crudelitas illius temporis.

Edax rerum tempus. Ouid.15.Metam.

Exiguum tempus. Ouid.2.Amor.eleg.2.

Exoptabile tempus. Silius lib.11.

Extrema tempora longæ senectæ. Ouid.6.Metamorph.

Extremum tempus. Cic.Plancio lib.10.12. Etsi Reipub. causa maximè gaudere debeo, tantum ei te præsidij, tantum opis attulisse extremis penè temporibus. Idem, His temporibus miseris, & extremis. Id est extrema necessitate.

Faustum tempus. Lucret.lib.1.

Festum tempus. Horat.2.epist.1.

¶Tempus fluens, cui opponitur Frigidum. Cels.lib.5.cap.26.

Formidolosum dubiúmque Reip.tempus. Cicero 7.Ver. Ira enim causa constituitur prouinciam Siciliam virtute eius & vigilātia singulari, dubiis formidolosísque temporibus à fugitiuis atque à belli periculis tutam esse seruatam.

Frigidum tempus. Seneca Thyeste 2.

Futile & caducum tempus. Id est, vita nostra. Plin. iunior lib. 3. epist.7.ad finem.

Generale tempus. Quintil.lib.5.cap.10.

Genitale tempus, Dies natalis. Ouid.3. Trist.eleg.13.

Genitale tempus mundi. Lucret.lib.2.

Gratum tempus. Horat 2.epist.2.

Graue tempus. Horat 3 Carm.ode 23.

¶Tempus graue ciuitatis, pro Molesta tempestate. Cic.pro Sest. Et quoniam in grauissimis temporibus ciuitatis, atque in ruinis eueriæ, atque afflictæ Reip. P. Sestij tribunatus est à fortuna ipsa collocatus, &c.

Heroica tempora. Quintil.lib.1.cap.11.

Hybernum tempus. Ouid.11.Metam.

Idoneum tempus, Vide IDONEVS.

¶Temporibus illis. Cic.de Amicit.

Vt temporibus illis. Cic. de Claris Ora., Erat cùm literis Latinis, tum etiam Græcis (vt temporibus illis) satis eruditus.

Importunum tempus, Vide IMPORTVNVS.

Inane tempus, Vide INANIS.

Ineluctabile tempus. Virg.2.Æneid.

Iners tempus somni. Stat.2. Thebaid.

Inexcusabile tempus. Ouid.7.Metam.

Infinitum tempus. Cice.de Leg.Agrar. Sequitur omnes agros extra Italiam infinito ex tempore.

Infinitum tempus ætatis, Vide INFINITVS.

Ingrata tempora. Horat.1.epist.1.

Iniquū tempus. Lucret.lib.1. Hoc est aduersum & calamitosum.

Inoffensa à valetudine tempora vitæ, Vide INOFFENSVS.

Iustum tempus pugnæ. Virg.10.Æneid.

Læuum tempus, Importunum. Horat.2.Serm.saty.4.

Liberum tempus. Cicero Rufo, lib.5.20. Vide LIBER Adiectiuum.

Longum tempus. Senec. Agam.12.

Mala tempora, Bona tempora, Vide MALVS.

Maturum tempus, Vide MATVRVS.

Maturo tempore adepta est coniugium. Catullus in Carm.nup.

Matutinū tēpus. Cic. Mario lib.7.1. Vide MVTATA. Ouid.13.Met.

¶Maximis temporibus, pro Occasionibus & necessariis præsidiis. Cice.3 de Legibus, Est autem boni auguris, maximis Reipub. temporibus præsto esse debere. Budæus.

Medio tempore. Suet.in Caligula cap.25, Liuiam Horestillam, C. Pisoni nubentem, cùm ad officium & ipse veniffet, ad se deduci imperauit, intráque paucos dies repudiatam biennio pòst relegauit, quòd repetisse vsum prioris mariti tempore medio videbatur.

Miserum & perditum tempus. Cice. Planc. lib.4. 14. Ego tam misero tempore nihil noui consilij cœpissem. Idem Titio, lib.5 16. Hæc perturbatio temporum perditorum.

Miserum & luctuosum tempus, cui Tranquillum & optatum opponitur. Lucius Tulio M.F. lib.5.4.

Modicum tempus. Quintil lib.1.cap.2.

Mollissima tempora fandi. Virg.4. Æneid.

Mutuum à literis tempus, Vide MVTVS.

Nocturnum tempus. Lucret lib.4.

Nubila tempora. Ouid.1. Trist eleg 8.

Opportunum tempus. Tullius Cæcilio lib.2.18.

Opportunum curationi tempus. Celsus lib.5.cap.26.

Optimum tempus. Cice. pro Cluentio, Optimis herclè temporibus, tum quum homines se non iactatione populari sed dignitate atque innocentia tuebantur.

Paruum tempus. Lucret.lib.6.

Tēpus præteritū, instans, consequens. Author ad Herennium lib. 2.

Priora tempora & posteriora. Cic.Sestio lib.5.17.

Prisci temporis anni Ouid.1 Fast.

Prosperum tempus. Tacit.lib.12

Puerile tempus, Puericia. Ouid.6.Metamorph.

Quodam tempore. Ouid 2.Metam.

Sactum tempus. Horat.in Carm.secul.

Satiuum tempus, Vide Satiuum in SERO.

Secretum tempus. Quintil.lib.1.cap.2.

Secundum tempus, id est præsens. Quintilianus lib.7.cap.3.

Secunda tempora, Fœlicia. Horat.4.Carm.ode 9.

Segne tempus. Valer.2. Argon.

Solsticiale tempus. Ouid.6.Fast.

Spatiosum tempus. Ouid 1.Amor.eleg.8.

Speciale tempus. Quintil.lib.5 cap.10.

Subabsurdum tempus. Cic. Attic.lib.16 epist.3. Mouet etiam natigationis labor, alienus non ab ætate fortūm nostra, verumetiam à dignitate, tempúsque discessus subabsurdum.

Summum tempus. Cic.5.Philip.

Summo tempore Reipub. Cic.2.Ver. Id est, summa opportunitate & necessitate. Id non humano cōsilio, sed propè diuinitus datum atque oblatum vobis summo Resp. tempore videtur.

Suo tempore, Tempore quo promiserat, vel debito & statuto. Cic. Verr.5. Scandilius rem se totam relicturum dicit, & suo tempore esse redditurum.

Suo tempore, Aliter. Cic.de Clar. Orat. de Horrensio, Perpetua quadam felicitate vsus ille cessit è vita, suo magis quàm fuorum ciuium tempore. Paulò antè de eodem dixerat, Alienissimo Reipublicæ tempore extinctus. Suo tempore sibi apto, & perpetuæ felicitati conueniente, vt dies vltima, quæ semper est expectanda, primis responderit: quum aliter sæpe soleat cuenire, vt de Priamo, Pompeio, & aliis legimus. Vel suo, fatali. vt libro eodem non procul à fine. Qu. Hortensij vox extincta fato suo est, nostra publico. Fato suo, sua die, quæ stat cuique vt ait Poëta: Publico, fato quo respublica extincta est.

Supremo tempore adesse alicui. Catullus Argonaut.59.

Suspicionum tempus. Cic. Lentulo lib.17. Qui mihi quum semper tuæ laudi fauere visus est, etiam ipso suspicionissimo tempore Caniniano.

Tranquillum tempus Ouid.4.de Ponto, eleg.10.

Tranquillum ac pacatum tempus. Cicero pro Cluent. Tempus hoc tranquillum ac pacatum: Illud omnibus inuidiæ tempestatibus concitatum.

Triste ac luctuosum tempus, cui Secundum tempus opponitur. Cicero Figulo, libro 4.13. Tuorumque tristissimo meo tempore meritorum erga me memoriam conseruabo. Idem Marcello libro 15.8. Vel defensus tristibus temporibus, vel ornatus secundis.

Turbulentum tempus. Cic. Thermo lib. 2. 17. Tempora autem Reipublicæ qualia futura sint, qui scit? mihi quidem turbulenta videntur fore.

Vacuum tempus. Cicero ad Qu.fratrem, Quod mihi tempus Romæ præsertim vt iste me rogat, manenti vacuum ostenditur.

Vacuum tempus, curaque solutum. Lucret.lib.2.

Verni temporis hora. Horat.de Arte

Vespertinum tempus. Cicero, libro secundo de Natura deorum, In quo cursu multa mirabiliter efficiens, tum antecedendo, tum retardando, tum vespertinis temporibus delitescendo, tum matutinis rursum se aperiendo, nihil immutat sempiternis seculorum ætatibus, quin eadem iisdem temporibus efficiat.

¶Vno tempore, pro Eodem tempore. Cicero ad Atticum. Multas vno tempore accepi epistolas tuas. Idem 2. de Lege Agraria, Aliquando tandem me designato lex in publicum proponitur: concurrunt iussu meo plures vno tempore librarij, describuntur legem ad me afferunt.

Abit tempus, Vide ABEO.

Tempus abit iners. Ouid.epist.15.

Abiit illud tēpus, mutata ratio est Cic.pro Mure. Id est præteriit.

Abiit iam & transfectum est tempus, quo posses videri concepisse. Tacit.lib.18.

Absumere tempus, Vide ABSVMO.

Accidit tempus, Vide ACCIDO.

Accipere tempus iustum & debitū, dicitur actio, Vide ACCIPIO.

Accommodare tempus, Vide ACCOMMODO.

Accōmodata tēpora, Vide Accommodatus in ACCOMMODO.

Adduci temporibus, Vide ADDVCO.

Adhibere tempus, Vide ADHIBEO.

Adactum tempus, Vide Adactus in ADIGO.

Adesse tempus, vel ad tempus, vel in tempore, Vide ADSVM.

Amittere tempus, Vide AMITTO.

Antecapere tempus, Vide ANTECAPIO.

Arripere tempus. Virg.11. Æneid. Id est, Inuenire opportunitatem, vt ait Seruius. Cicero Luceio libro 5.12, Ac statim causam illam totam & tempus arripere.

Assentiri temporī, quod & Seruire tempori dicitur. Cicero ad Lentulum, lib.19.

Assignatum tempus, Vide Assignatus in ASSIGNO.

Aucupari tempus, Vide AVCVPOR.

In alienissimū tempus cadat aduentus tuus. Cic. Cassio lib.15.14.

Capere tempus, Vide CAPIO.

Scitè & cōmodè capere tēpus adeūdi ad aliquē. Cic. Brut. li. 11 16.

Capto tempore agere aliquid. Virg.11.Æneid.

Captare tempus, Vide Capto in CAPIO.

Cedere tempori, Vide CEDO.

Primum tempori cedere,Id est necessitati parere, semper sapientis est habitum.Cic.Marcell.lib.4 9.
Debita tempora complere.Virg 9.Æneid.
Maturus compleuit tempora venter. Ouidius 11. Metamorphoseos.
Puerile tempus concessit iuuentæ. Locum dedit,Cessit. Ouid.6. Metamorphoseos.
Conferre tempus ad,& in rem aliquam,Vide CONFERO.
Consecutum tempus.Vide Consecutus in CONSEQVOR.
Conseruare & notare tempora.Cic.in Orat.
Constituere tempus,Vide CONSTITVO.
Consulere tempori,Vide CONSVLO.
Consumere omne tempus in literis.Cic.Luceio lib.15.
Conterere tempus,Vide CONTERO.
Contrahere tempus,Vide CONTRAHO.
Conuenit locus & tempus,Vide CONVENIO.
Decedentia tempora.Horat.1.Epist.6.
Dependere tempora amori.Lucan.lib.10.
Dicere tempora alicuius.Tacit.lib.1.
Aliquid temporis causa dicere vel facere.Cic.pro Flacco
Differre tempora.Ouid.9 Metam.
Vereor ne in breue tempus dilata sit abs te pernicies. Brutus Ciceroni,16.
Digerere tempora.Ouid.1.Fast.
Dimittere tempus.Cic.Philipp.3.
Dirimere tempus.Cic.1 de Diuinat.
Distribuere tempus.Cic.ad Att.
Diuidere tempus.Quintil.lib.5.cap.10.
Tempora cum morte diuiseras,& superstite filio fruebaris omnibus tenebris.Hoc est,per omnes noctes. Quintil.in Sepulchro incantato.
Diuidere curarum remissionúmque tempora. Tacit. in vita Agricolæ,Iam verò tempora curarum remissionúmque diuisa.
Diuidere temporibus negotium aliquod.Terent.And.3.1.
Dare tempus alicui rei.Quintil.Tryphoni 2.
Diligentia quanta sit,nisi tempus & spatium datum sit, intelligi non potest.Cic.pro Quintio.
Dare tempora studiis.Ouid.2.de ponto,eleg.9.
Edere tempus.Quintil.lib.6.cap.2.
¶Egere tempore,pro eo quòd vulgus dicit,Multum habere ad faciendum.Cic.ad Qu frat.li.3.21, Quod me de versibus faciendis rogas incredibile est mi frater quàm egeam tempore.
Euoluere tempora & fastos.Horat.1.Serm.saty.3.
Excludi tempore.Cic.Ver.6.
Exigere tempus.Vide EXIGO.
Exigere secum tempus.Virg.4.Æneid.
-tempus secum ipsa modúmque Exigit.
Eximere tempus.Cic.ad Attic.4.
Extitit tempus.Cicer.Licinio lib.5.8,Sed extitit tempus optatum magis,quàm speratum,vt florentissimis tuis rebus mea perspici posset & memoria nostræ voluntatis & amicitiæ fides.
Tarda fluunt tempora.Horat.1.epist 1.
Irreparabile tempus fugit.Virg.3 Georg.
Habere tempus.Cic.3.de Orat.
Impendere tempus alicui.Quintil.lib.1.cap.2.
Impendere tempus studiis,Vide IMPENDO.
Impertire tempus alicui rei,Vide IMPERTIO.
Implere tempus,Vide IMPLEO.
Incidere in tempus. Cic.Curioni li.2.6,Quòd in id Reip.tempus non incideris,sed veneris.
Incidunt sæpe tempora cum,&c.Vide INCIDO.
Difficilia factu longi temporis indigent.Cic.1.de Inuent.
Insidiari temporibus.Paterculus lib.2. Dum bellum infert patriæ Cinna, Cn.Pompeius Magni pater frustratus spe continuandi Consulatus, ita se dubium mediúmque partibus præstitit, vt omnia ex proprio vsu ageret,temporibúsque insidiari videretur,& huc atque illuc, vnde spes maior adfuisset potentiæ, se exercitúmque deflecteret.
Intermittere tempus.Vide INTERMITTO.
Labuntur tempora assiduo motu.Ouid.15.Metam.
Non largitur tempus,Vide LARGIOR.
Legere & deligere tempora cibo.Celsus lib.3.cap 6.
Leniet odium tempus.Ouid.in Ibin.
Obseruare tempus,Vide OBSERVO.
Oblatum tempus.Lucan.lib.7.
Parere tempori.Cic.Attic.lib.7.136.
Necesse est enim in tanta concursatione perturbationum, rerum temporibus potius parere,quàm moribus.Cic.11.Philipp.
Partiri tempora in plures.Quintil.lib.1.cap.2.
Peractum tempus.Ouid.2.de Arte
Perdere tempora.Quintil.lib.2.cap.1.Ouid.11.Meta.
Orbis perfectus temporis.Virg.6. Æneid.
Ponere tempus alicui.Virg.1.Æneid.
Præsumere tempus in re aliqua.Quintil.lib.1.cap.1.
Prætermittere tempus.Cic.Fam.1.
Promissum tempus.Ouid.epist.2.
Prorogare tempus.Cicero Curioni lib.2.6.Ne patiare quicquam mihi ad hanc prouincialem molestiam temporis prorogari.
Recuperare tempus.Cic.ad Attic.8.
Reuocare tempus.Cic.Famil.5.
Necesse est seruire tempori,& non amittere tempus quum sit datum.Cic.Attico lib.8.147.
Tempus est.Terent.Eun.1.1,
Proin tu,dum est tempus,etiam atque etiam cogita.
Tempus est facere.Plautus Asin.16.
¶Tempus est vt eamus ad forum,pro Commodū est.Plaut.Mil.3.

Tempus est ad eam rem.Terent.Eun.4.1.
Nunc ita tempus est mihi, vt cupiam filiam: olim nihil minus. Terent.Heaut.4.1.
¶Tempus est,pro Necesse est.Cic.2.de Orat.Nam si ego omnem vim oratoris in argumentis & in re ipsa per se comprobanda posuissem, tempus esset iam de ordine argumentorum & de collocatione aliquid dicere.
Non est tempus.Terent.Hecyra 4.4.
Reduc vxorem,aut quamobrem non opus sit cedo.
PAM.Non est nunc tempus.
Vbi tempus tibi erit,sat habet si tum recipitur.Terent.Eun.3.2.
Erit vel fuit tempus. Cicero pro Milone,Erit, erit illud profectò tempus,& illucescet aliquando ille dies,quum tu,&c.Hoc est,futurum est aliquando,&c.Idem 1.de Orat. At fuit tempus illud, quum mihi,&c.
Sumere tempus.Cic.ad Q Fratr.
Suppeditabit tempus.Quintil.lib.1.cap.12.
Tolerare patienter tempora.Quintil.lib.6.cap.3.
Traducere tempus. Cic.Sulpitio lib.4.6.Ego autem quum multis de causis te exopto quamprimum videre, tum etiam vt antè commentemur inter nos qua ratione nobis traducendum sit hoc tēpus.
Transmittere tempus.Cic.pro Lege Manilia, Omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putaui, Id est, Omne meum tempus amicorum periculis propulsandis transmisi.
Tribuere tempus. Cic.2.Offic.
Longo pòst tempore venit. Virg.eclog.1.
Tempus & occasio venit liberè loquendi. Plaut.Trinum.13.
Vertuntur tempora annorum. Lucret.lib.5.
¶Tempus,Pars capitis, quæ est ad latera. Habet enim caput duo tempora:vnum à dextra,alterum à sinistra. Virg.5.Æneid.
Temporibus geminis canebat sparsa senectus. Nam primò tempora canescūt,cauā úsque magna diuturnitate temporis: vnde quidam tempora in capite ob id dicta putant, quòd ab iis indicia petamus senectutis. Colum.lib.7, Decimo tamen anno tempora cauari incipiunt, supercilia nonnunquam canescere, & dentes prominere. Virg.5.Æneid. Ibidem.
Ore fauete omnes,& cingite tempora ramis. Vbi Seruius,Cingite ramis tempora. Ex more Romano: nam festis ludis omnis ætas coronata spectabat.
Ardua tempora. Stat.6.Thebaid.
Caua tempora.Virg.10.Æneid.
Flauentia tempora. Ouid 1.Amor.eleg.1.
Trunca tempora, Quibus detracta sunt cornua. Ouid.epist.9.
Turgentia tempora.Stat.5.Thebaid.
Aduelat tempora viridi lauro. Virg.5.Æneid.
Cinge tempora floribus. Catul.in Epithal.Iuliæ,56.
Cingere tempora myrto. Virg.1 Georg.
Euincti tempora puniceis tæniis. Virg.5.Æneid.
Prædura tempora fregit nodoso robore.Ouid.12.Metam.
Percutere tempus. Author ad Heren.lib.4.
Populata tempora raptis auribus. Virg.6.Æneid.
Præcingens roseo tempora vinculo. Senec.Medea 2.
Protecta tempora fulua capillo. Ouid.12.Metam.
Redimitus tempora lauro. Virg.3.Æneid.
Religata tempora fœno. Ouid.14.Metam.
Sparsus tempora canis. Ouid.8 Metam.
Tegere tempora vitta. Virg.4.Æneid.
Velare tempora myrto. Virg.5.Æneid.
Vincti tempora verbena. Virg.12.Æneid.
Vmbrata tempora quercu. Virg.6.Æneid.
Tempus singulariter pro Capite. Catul.in Epithal.Iuliæ,56.
Vsque dum tremulum mouens
Cana tempus anilitas
Omnia omnibus annuit.
Tempori,Aduerbium { ἐν καιρῷ, εὐκαίρως, κατὰ καιρόν } Tempestiuè,ad Tempus,pro tempore. Plaut.Amphit.15. Idem Menæch.9,
Sequimini:vt quod imperatum est, veniam aduersum tēpori. Cato cap.2.1,
-satísne tempori opera sient confecta.
Tempore pro tempori. Plaut.Asin.12,
Vt tempore,oportunéque attulistis. Cic.4.Verr.Satis putabat se ad comitia tempore venturum,si pridie venisset.
Aduenire tempore,In tempore,per tempus,Vide ADVENIO.
Temporis { εὐκαιρότερον } Aduerbium deductum à Tempori aduerbio quod significat celerius, quasi ante tempus. Columel. lib.8.cap.4, Escabis diuidenda,vt mane non protinus à cubili laxius euagentur, & ante crepusculū propter cibi spem tēporius ad officinā redeant.
Temporius & Serius, contraria. Colum.lib.2.cap.18. Ouid.4. Metamorph.
Temporarius,Adiect. { πρόσκαιρος } Quod non est perpetuū,sed ad tempus durans. Plin.in Paneg. Non ergo temporarium & subitum est, quòd vterque collegæ Consulatu tanquam iterum suo gaudet.Plin. maior lib.16.cap.33,Quædam temporaria vis.
Temporarium etiam dicitur quod ad tempus pertinet.
Opus temporarium. Vlpian.in l.1.§.1.D.de effractor. Expilatores in opus publicum,vel perpetuum,vel temporarium dari soleat.
Vincula temporaria.Vlp in l.Aut damnum,in fine.D.de pœnis.Siue in perpetua vincula fuerit damnatus seruus,siue in temporaria.
Temporalis,& hoc temporale,pen.prod. { χρονικός } Ad tempus durās. Quintil.lib.6.cap.2, Adiiciunt quidam peritorū πάθος, tēporale esse.
Temporale,Quod ad tempus fit.
Damnum temporale.Vlp.in l 2.ad finem.D.de iudiciis.
Exilium temporale. Hermogenianus in l.De iniuria.D.De iniur. & famosis libel.
¶Temporalis,pro Inconstanti.Curtius lib.4. Vt sunt Græcorum temporalia ingenia. Alij legunt temporaria.

Tempestas,

Tempestas,tempestatis { χρόνος } Tempus ipsum aliquando significat. Plaut.Mostel.2,
Cis herclè paucas tempestates Tranio
Augebis ruri numerum, Sallustius in Iugurtha, Ea tempestate in exercitu nostro fuere complures noui & ignobiles.
¶Tempestas, Tranquillum & serenum tempus.Virg.9.Æn.4,
-vnde hæc tam clara repentè tempestas. Cic.lib. ad Terentiam 14 4,Quas ego expectassem Brundusij,si esset licitum per nautas,qui tempestatem prætermittere noluerunt.
Bona tempestas.Cic.ad Qu.fratrem lib.2.6, Tu si ita expedit, velim quamprimum bona & certa tempestate conscendas, ad meque venias.
Egregia tempestas.Cic.Attic.lib.9 185.
Idonea tempestas,Vide IDONEVS.
Liquidissima tempestas cæli. Lucret.lib.4.
Mala tempestas.Cato de Re rust.
Marina siue terrestris tempestas.Vlp.in l.2.§.Si nō.D. Siquis cau.
Salubris tempestas.Claud.de Phœnice 3.
Secunda tempestas.Tacit.in vita Agricolæ.
Serena tempestas.Cic.2.de Diuinat.
Arridet tempestas.Lucret.lib.2.
Captare tempestates,Vide Capto in CAPIO.
Ridet tempestas.Lucret.lib.5.
¶Tempestas { χειμών, ζάλη, καταιγίς } Procella, nubilum & procellosum tempus.Plaut.Mostel 3,
-tempestas venit, Confringit tegulas,imbricésque.Plin.lib. 18.cap.28.Ante omnia autem duo genera cælestis iniuriæ meminisse debemus: Vnum quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, cæteráque similia intelliguntur: quæ quum acciderint, vis maior appellatur.
Imbres,nimbi,procellæ,turbines,reliquæque tempestates. Cice. 3.de Nat.deor.
Procella,tempestas,naufragium,ruina,incendium.Cic.2. Of. Illa tempestate & temporea.Catul.Argon.59.
Rex tempestatum,Æolus.Virg.10.Æneid.
Potentes tempestatum dij.Virg 3.Æneid.
Aduersa tempestas, Vide ADVERSVS.
Animosa tempestas Stat.9.Thebaid.
Atra tempestas.Virg.2.Æneid.
Atrox tempestas.Claudianus de bello Getico.
Fera tempestas.Ouid.1 Fast.
Fœda tempestas cum grandine ac tonitribus cælo deiecta.Liu. 1. Decad.lib.2.non ita procul à fine.
Immoderata tempestas,Vide IMMODERATVS.
Marina siue terrestris tempestas.Vlp.in l.2.D.Si quis caution.Tēpestatem intelligere debemus,siue marina,siue terrestris sit.
Miseranda tempestas Vide Miserandus in MISER.
Naufraga tempestas.Valerius 1.Argon.
Notabilis tempestas.Tacit.lib.17.
Perfrigida tempestas.Cic.6.Ver.
Poetica tempestas.Iuuenal.Saty.12. -omnia fiunt
Talia,tam grauiter,siquando poetica surgit
Tempestas. Id est,omnia nobis ita contigerunt,quemadmodum à poetis referri solet, siquando tempestatem describunt, summáque contentione omnia exaggerant.
Sæuæ tempestates.Tacit.in Vita Agricolæ.
Sonoræ tempestates.Virg.1.Æneid.
Turbida tempestas.Virg.12.Æneid.
Turbulenta tempestas.Cic.7.Verr.
Violenta tempestas.Seneca Hercule furente 11.
Pelagi tempestatibus actus.Virg 3.Æneid.
Auertere tempestates.Plin.lib.37.cap.10.
Tempestates sæpe certo aliquo cæli signo commouentur. Cice. pro Murena.
Tum subitò magnis tempestatibus commotus fluuius Eurotas. Cic.2 de Inuent.
Commutata tempestas.Cic.2.de Inuent.
Conflata ventis tempestas,& imbres. Cælum autem pro nubibus accipe: & contraria in vnum coegit ,ac per hoc densas fecit intelligendum Porphyr. Contraxit cælum,aërem in nubes condensauit. Statius 5.Thebaid.
Continet me tempestas,Vide CONTINEO.
Horrida tempestas cælum contraxit.Horat.Epod.13.
Coorta tempestas,Vide Coortus in Coorior.
Coortæ tempestates cælo terraque.Lucret.lib.6.
Demissa tempestas ab Euro.Horat.3.Carm.ode 17.
Sæuior it trucibus tempestas acta procellis.Silius lib.3.
Fulget tempestas tremulo impete.Lucret.lib.6.
Fœdam tempestatem glomerant nubes.Virg.1.Georg.
Horrescit nimbis turbida tempestas.Silius.lib.1.
Incubuit syluis tempestas.Virg.2.Georg.
Lenire tempestates.Vide Lenio in LENIS.
Resedit tempestas.Statius 9.Thebaid.
Sedare tempestates.Plin.lib.37.cap.10.
Serenare tempestates.Virg.1.Æneid.
Verberari tempestatibus. Colum.lib. De arboribus, cap.16. Sulcum in quatuor pedes longum, in tres altum, in dupondium & semissem latum quum feceris,patiêre minimè duobus mensibus eum tempestatibus verberari.
Repentina tempestas popularis.Cic.pro Cluentio.
Procella,turbo & tempestas pacis.Cic.pro Domo sua.
Seditionum ac discordiarum tempestas.Cic.pro Sestio.
Cruenta tempestas.Claudianus 6.Paneg.
Ferrea tempestas, Milites.Silius lib.15.
Inuidiæ tempestas. Cic. in Catil. Tametsi video,si mea voce ire in exilium animum induxeris,quanta tēpestas inuidiæ nobis,si minus in præsens tempus recenti memoria scelerum tuorum,at in posteritatem impendeat.

Maximæ & turbulentissimæ molestiarum tempestates. Cic. 1. de Oratore. Nam qui locus quietis & tranquillitatis plenissimus fore videbatur,in eo maximè molestiarum & turbulentissimæ tempestates extiterunt.
Huius magnitudini animi,grauitati,sapientię tempestas est oblata formidolosissimi temporis.Cic.7.Philip.
Tempestates alicuius subire, id est pericula. Cic. ad Catonem libro 15 4. Mitto quòd inuidiam, quòd pericula, quòd omnes meas tempestates & subieris,& multo etiam magis, si per me licuisset,subire paratissimus fueris.
Defendere aliquem in tempestate.Cic.pro Domo sua.
Tempestas,pro die in illo Ciceronis versu,
Tertia te Phthiæ tempestas læta locabit. Id versus Homericus docet quem expressit
Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἵκοιο.
Tempestuosus, pen. prod. Adiectiuum { χειμανώδης } Procellosum. Gellius,Mare læuum ac tempestuosum erat.
Tempestiuus,pen.prod.Aliud adiectiuum { καίριος, ἐπίκαιρος, ἐπικαίριος, πρόσκαιρος, εὔκαιρος } Opportunum, & quod suo tempore fit. Cice. de Senect Ego verò propter sermonis delectationem tempestiuis quoque conuiuiis delector.Ibidem 5.maturitate tempestiua.
Tempestiuum conuiuium & Intempestiuum contraria. Tempestiuum autem conuiuium esse putat Turnebus, quod non fit de die,(nam id turpe & nequam & intempestiuum habebatur de die conuiuia agitare) neque in multam noctem producitur: sed quod tempori fit. Nam à Varrone apud Gellium conuiuium constare ex rebus quatuor dicitur,quod omnibus suis sit absolutum numeris, si belli homunculi collecti sunt,si lectus locus,si tempus lectum,si apparatus non neglectus. Ad tempestiuum quoque conuiuium fortassè pertinuerit diebus potius certis, quàm aliis conuiuas vocare, vt diebus potius festis quam profestis, & quibusdam profestis potius quàm aliis,vt nefastis.De conuiuio tempestiuo Cic.in Verr. Statuitur Lollius in illo tempestiuo gladiatorum conuiuio.Apuleius,Nuptiæ'ne illæ fuerunt, an aliud celebratum officium, an conuiuium tempestiuum? De intempestiuo Cic.pro Muren.Neque in conuiuio moderato atque honesto:intempestiui conuiuij, amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio.
Tempestiuus homo.Plin.lib.7.cap.53.
Hora tempestiua narratibus.Ouid.5.Metam.
Mare tempestiuum ad nauigandum.Cic.pro Lege Manil.
Viro tempestiua virgo.Horat.1.Carm.ode 23.
Capere fructus tempestiuos.Cic.2.Off.
Ludum tempestiuum pueris concedere.Horat.2.epist.2.
Pinum tempestiuam euertere.Virg.1.Georg.
Multa mihi ipsi ad mortem tempestiua fuerunt,quæ vtinam potuissem obire.Cic.1.Tusc.
Si tempestiuum erit. Columel.lib.1. cap.8.sub finem.Sed illa meminerit, quum è ciuitate remeauerit, deos penates adorare: deinde,si tempestiuum erit,confestim: si minus, postero die fines oculis perlustrare. *Si te temps le porte.*
Tempestiuè,pen.prod.Aduerbium{ εὐκαίρως } Opportunè.Plaut.Truc.3,
Qui nostræ ætati tempestiuè temperant. Cic.2. de Nat.deor. tempestiuè demetere.
Sepultus tempestiuè.Ouid.4.Trist.eleg 9.
Tempestiuitas,pen cor.tempestiuitatis { εὐκαιρία } Opportunitas.Plin. lib.10.cap.34, Columbæ præparantes tempestiuitatem cibo. Cic.de Senect.Sua cuique parti ætatis,tempestiuitas est data.
Tempestiuitas stomachi totiúsque corporis Plin.lib.29.cap.6.
Tempestus, tempesta, tempestum. Antiqui dicebant Tempestiuus: vnde Intempestus,pro Intempestiuus:vt Nox intempesta,quòd minimè tempestiua sit rebus agendis.Ex Calepino.
Temulenter,Temulentia,Temulentus,Vide TEMETVM.
Tenasmus,tenasmi,m.g. { τεινεσμός } Plin.lib.28.cap.14.Tenasmos,id est crebra & inanis voluntas egerendi,tollitur poto lacte asinino. Idem lib.20.cap.6,Tenasmo in pulte medetur.De allio.
Tenax,Tenacitas,Vide TENEO.
Tendo,tendis, tetendi, tensum & tentum { τείνω, πιτνάω, ἐναυλίζομαι } tendere, Extendere. Virg 3.Æneid.
Tendunt vela Noti
Arcus tendere.Virg.7.Æneid.
Oculos pariter,telúmque tetendit.Virg.5.Æneid.
Grauitas tendebat vterum mihi,Pondus infantis distendebat mihi vterum.Ouid.9.Metam.
¶Tendere per translationem Insidiari significat: quòd in hoc laqueos extendere solemus.Terent.Phorm.2.2.
Quia non rete accipitri tenditur,nec miluio.
Casses mihi tenduntur.Tibul.lib 1.eleg 6.
Dolos tendere alicui.Horat.Epod.2.
Insidias tendere.Sallust.in Catil. Interea Romæ multa simul moliri, Consuli insidias tendere,parare incendia,&c.Cic.1.de Legib.Animis omnes tenduntur insidiæ vel ab iis quos modò enumeraui, qui teneros & rudes quum acceperunt,inficiunt.
Opus tendere vltra legem,Metaphoricè dixit Horatius 2.Sermonum satyra 1.
Sunt quibus in satyra videar nimis,acer & vltra
Legem tendere opus.Contrarium deinde ponit,
Sine neruis scribere.
Plagas tendere.Cic.3 Off Sunt'ne igitur insidiæ, tendere plagas, etiam si excitaturus non sis,nec agitaturus?
Retia tendere ceruis.Ouid.1.de Arte
Vincula tendere capto.Virg.4.Georg.
¶Tendere,Conari.Virg.2.Æneid.
Ille simul manibus tendit diuellere nodos.
Tendere ad altiora,Aspirare.Liu.4.ab Vrbe

Paulatim ad maiora tendere incipiet. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ad eloquium tendere, Studere eloquentiæ. Ouidius 4. Triſtium eleg. 9.
Ad ſummam tendere. Quintil. in Procem. lib. 1.
Tendere ad Conſulatum. Liu. 2 bel. Maced.
Tendere aduerſus. Liu. 4. bell. Maced. Quum aduerſus tendendo nihil moueret ſocios.
Tendere aduerſus authoritatem Senatus, nefas eſt. Liu. 5. ab Vrbe.
Vltra tendere. Liu. lib. 10. Decad. 4.
Contra tendere. Tacit. lib. 8.
Tendunt in diuerſum ſententiæ. Liu. 6. bell. Maced.
Tendere pertinaciter. Liuius 7. bel. Maced. Quod ad me attinet in aliis rebus ceſſiſſe intra finem iuris mei cuilibet videri malim, quàm nimis pertinaciter in obtinendo eò tetendiſſe.
Vaſto certamine tendunt. Virg. 12. Æneid. Dixerat præcedenti verſu, Summa nituntur opum vi.
Odiis tendere. Virgilius 12. Æneid.
Vlterius ne tende odiis.
Tendere ſumma ope vt: hoc eſt Conari, & dare operam. Liu. 8. bel. Macedonici
Tendere, Pergere. Inde dictum quòd nos ambulando iter videamur extendere. Cic ad Attic. lib. 16. 333. Itaque dubito an Venuſiam tendam, & ibi expectem. Liu. 4. bel. Pun. 92. Salapiam tendit.
Tendere ad. Liu. 5. bel. Pun Poſtquam tendere ad ſe Romanas naues vidit.
Curſu tendit ad limina. Virg. 2. Æneid.
Ad mortem tendere. Lucanus lib. 4.
Tendere ad reliqua, Proſequi. Cic. 2. de Diuinat. Ad reliqua acri tendebamus animo, ſic parati, vt niſi quæ cauſa grauior obſtitiſſet, nullum philoſophiæ locum eſſe pateremur, qui non Latinis literis illuſtratus pateret,
Tendere in. Virg. 1 Æneid.
-per tot diſcrimina rerum
Tendimus in Latium.
In campum tendit. Virg 5. Æneid.
In verticem tendere Quintil. lib. 1. cap. 11.
Tendit ad ſtomachum, vel in ventrem: hoc eſt Protenditur aut vergit, ſiue extenditur. Plin. lib. 11. cap 37.
Animum autem vt in eius medio collocauit, ita per totum tetendit. Cic. de Vniuerſ.
Tendere in quencunque caſum. Liu. 4. ab Vrbe
Tendit palmes ſurſum: hoc eſt Erigitur, aſcendit, ſpectat. Colum. lib. 5. cap. 6.
Tendere curſum aliquò. Liu. 3. bel. Pun.
Græſſum tendit ad mœnia. Virg. 1. Æneid.
Iter tendebat ad naues, Ibat ad naues. Virg. 1. Æneid.
Tendere iter pennis. Virg. 6. Æneid.
Tendere, Offerre, quod protendendo manus fieri ſolet. Virgilius 2. Æneidos,
-paruumque patri tendebat Iulum.
Porrigere & tendere ciuibus conſilium. Cic. 1. de Orat. Hæc igitur & horum ſimilia iura ſuæ ciuitatis ignorantem, &c. & prope cunctis ciuibus lucem ingenij & conſilij ſui porrigentem atque tendentem.
Brachia tendere. Ouid. epiſt. 4.
Lumina tendens ad cælum Virgil. 2. Æneid.
Manus ſupplices ad cælum tendere. Salluſtius. Virgilius 3. Æneid.
Palmas ad cælum tendit. Virg 10. Æneid.
Tendere manus ſupplices alicui, & ad aliquem. Cice. pro Font. Tendet ad vos virgo Veſtalis manus ſupplices eaſdem, quas pro vobis diis immortalibus tendere conſueuit. Idem in Catil.
Tendere alicui metum aut ſpem. Cice. pro Fonteio, Vetus exemplar legit Oſtende re.
Tendit res eò, Hoc eſt res eò ſpectat. Plaut. Pſeud. 4,
Tenes hæc quorſum tendant. Cice. ad Brutum 17, Arqui eò tendit, id agit, ad eum exitum properat vir optimus, vt ſit illi Octauius propitius.
In diuerſum diſciplinæ tendunt. Quintil. lib 1. cap. 12.
Tendere, Tentoria ponere, & habitare. Valer. Max. lib. 2. Nequis eorum intra caſtra tenderet. Virg. 2. Æneid.
Hic Dolopũ manus, hic ſæuus tẽdebat Achilles. Liu. 7. bel. Maced.
Tenſus, ſiue Tentus, particip. {τεταμένος} Hor. 2. Ser. ſat. 5,
-ſeu pingui tentus omaſo
Furius, &c. Id eſt diſtentus.
Arcus tenſus. Stat. 3 Sylu. 1.
Neruus tentus. Ouid. 6. Metam.
Poplite tenſo ſaxa tenet. Stat. 9. Thebaid.
Hubera tenta, Diſtenta, & lacte plena. Horat. Epod. 16.

Tentorium {κλισία, σκηνὴ, σκῆνος} Tabernaculum militum, quod tendunt vt ſe defendant ab iniuria cæli. Lucan. lib. 1,
Deſeruere cauo tentoria fixa Lemanno.
Candida tentoria. Ouid. 8. Metam.
Ponere tentoria. Ouid. 3. Faſt.

Tentoriolum, pen. corr. Diminut. {κλισιάδιον} Hirtius 6. bel. Afric. Reliqui ex veſtimentis tentoriolis factis, ex arundinibus coriis intextis permanebant.

Tendicula, tendiculæ, pen. corr. {παγίδιον} Laqueus quem auibus & feris proponimus ad eas decipiendas. Sunt etiam tendiculæ, quibus aliquid diſtenditur, vt apud textores panni, vel telæ. Senec. 1. Natural. quæſt. cap. 3. Idem licebit videre, ſiquando volueris obſeruare fullonem quum os aqua impleuit, & veſtimenta tendiculis diductaleuiter impluit.
Tum aucupia verborum & literarum tendiculas in inuidiam vocant. Cic. pro Cecin.
Tenſio, tenſionis, Verbale. Scribonius Largus, 101, Neruorum tenſionibus mirificè conuenit.

Tentigo, tentiginis, f. g. Membri pudendi erectio & tenſio. Iuuenal. Satyra 6, -ardens rigidæ tentigine vuluæ. De Meſſalina.

Tendones {τένοντες} A recentioribus medicis appellantur quædam motus inſtrumenta, in capite muſculorum ex neruis & ligamentis conflata, eóſque oſſibus annectentia. Græcorum nonnulli, quòd ex neruis oriantur, νευώδεσθαι appellant. Vide Galenum in tractat. de Motibus muſculorum.

Tenebræ. pen cor. tenebrarum, tantùm pluraliter {σκότος, σκοτία, ἀχλὺς, ὀμίχλη} Priuatio luminis. Dictæ quòd teneant id eſt impediant oculos, & viſum prohibeant. Cic. 2. de Nat. deor. Nos autem tenebras cogitemus tantas, quantæ quondam Ætneorum ignium finitimas regiones obſeurauiſſe dicuntur.
Via cæca tenebris. Seneca Here. furen. 9.
Cæcæ. Lucret. lib. 2.
Craſſæ, Vide CRASSVS.
Fallaces. Valer. 3. Argon.
Marcentes. Lucan. lib 16.
Nigrantes. Stat. 12. Thebaid.
Pruinoſæ tenebræ. Ouidius 5 Metam.
Primis tenebris mouit, pro Cœpta nocte. Liu. 1. bel. Maced.
Turpes tenebræ. Seneca Here. furen. 10.
Nox lucem abſtulit tenebris. Lucan. lib. 18.
Radij ſolis diſcutiunt tenebras. Lucret. lib. 2.
Inertes tenebras manu ſollicita explorate. Virg. in Moret.
Membra leuat vili ſenſim demiſſa grabato
Sollicitáque manu tenebras explorat inertes,
Veſtigátque focum. Inertes, ad nullam artem vtiles. Sollicita, ſollicitè palpanti.
Fugatis tenebris dies pulcher. Horat. 4. Carm. ode 4.
Incedebant tenebræ. Tacit. lib. 15.
Inducere tenebras tertis. Ouid. 2. Metam.
Inhorruit vnda tenebris. Virg 3 Æneid.
-ſurgunt tenebræ campis. Virg 9. Æneid.
Laxabant aſtra tenebras. Stat. 12. Thebaid.
Natant tenebræ ante oculos Ouid 12. Metam.
Omnia nigreſcunt tenebris. Virg 11. Æneid.
Obortæ tenebræ oculis. Ouid. 2. Metam.
Remotæ tenebræ Lucan. lib. 8.
Reſoluit tenebras Lucifer. Virg 8. Æneid.
¶ Tenebræ, per tranſlationem, pro cuiuſcunque rei obſcuritate: vt Cudere alicui tenebras, apud Plautum.
Offundere tenebras alicui rei. Cic. 4. Acad.
Obducere tenebras. Quintil. lib. 10. cap. 1. Menander omnibus eiuſdem operis auctoribus abſtulit nomen, & fulgore quodam ſuæ claritatis tenebras obduxit. Sic apud Ciceronem 4. Acad. Obducere tenebras rebus clariſſimis.
Tenebræ mihi ſunt. Cic. ad Attic. lib. 7. 130. Quæſo quid hoc eſt? aut quid agitur? mihi enim tenebræ ſunt.
¶ In tenebris ruere. Cice. pro Roſc. Amer. Qui tanquam ſi offuſa Reipub. ſempiterna nox eſſet, ita ruebant in tenebris, omniaque miſcebantur.
Iacere in tenebris. Cic. pro Archia. Vide IACEO. Quæ iacent in tenebris omnia, niſi literarum lumen accederet.
Familiam abiectam & obſcuram è tenebris in lucem vocare. Cicero pro Deiotaro.
Celare ſe in tenebris. Virg. 9. Æneid.
Trahere vitam in tenebris. Virg 2. Æneid.
¶ Tenebræ Reipub. Caſſius ad Ciceronem lib. 12. 13. Nunc ergo viuemus liberi: nunc te omnium maximè ciuis, & mi chariſſime, id quod maximè Reip. tenebris comperiſti.
Tenebræ & cæcæ nubes Reipub. Cice. pro Domo ſua, Quid tandem? ſiquæ tum in illis Reip. tenebris, cæciſque nubibus & procellis, quum Senatum à gubernaculis deiecíſſes, populum è naui exturbaſſes ipſe archipiratacum grege prædonum impuriſſimo pleniſſimis velis nauigares.
Caligo & tenebræ anni. Cic. poſt Reditum in Senatu, Ex ſuperioris anni caligine & tenebris lucem in Repub. Calend. Ianuarij deſpicere cœpiſtis.

Tenebroſus, pen. prod. Adiectiu. {σκοτῶδες, σκοτεινὸς, ἀμυδρόεις} Plenum tenebris. Varro 3 de Re rust. cap. 9. Eas includunt in locum tepidum & anguſtum & tenebroſum. De gallinis.
Aër tenebroſus. Virg. 5 Æneid.
Palus tenebroſa. Virg. 6. Æneid.
Sedes tenebroſa. Ouid. 5. Metam.
Tempus ineuntis ætatis tuæ tenebroſiſſimum. Cic. in Vatinium. Alij legunt tenebricoſiſſimum.

Tenebricus pen. corr. Adiectiuum. {ἀμυδρὸς} Offuſum tenebris. Cic. 2. Tuſcul.
Hæc à Tartarea tenebrica abſtractum plaga,
Tricipitem eduxit hydra generatum canem Ex poeta.

Tenebricoſus, pen. producta, Aliud adiectiuum, Ibidem {ἀχλυώδης} Quod tenebras inducit & facit.
Obſcurus & tenebricoſus. Cic. 4. Acad.
Iter tenebricoſum. Catull. de paſſere Lesbiæ 3.
Tu ex tenebricoſa popina Conſul extractus. Cic. in Piſon.
Libidines tenebricoſæ. Cic. de Prouinc. Conſul.

Tenebrio, tenebrionis, m g. {σκοτεινὸς} Tenebriones mendaces & doloſi, qui mendaciis & aſtutiis ſuis nebulam quandam & tenebras obiiciunt. Alij tenebriones interpretantur lucifugos, quaſi in tenebris delitescentes. Varro, Si & accuſator & reus erunt tenebriones, vterque vtrunque vituperato. Ex Nonio.

TENEDOS, pen. corr. {τένεδος} Inſula in mari Ægæo, inter Mytilenen & Helleſpontũ contra Troiam prope Sigæum, ab oſtiis vigiuti millibus paſſuum diſtat. Abeſt à Lesbo CVI millia paſſuum Nunc vulgò dicitur *Tenedo*. Hæc prius Leucophrys appellabatur, quam alij Calydnam dixerunt. In hanc ex Troade nauigauit cũ nouis colonis Tenes Cycni filius, conditáq; ex ſe vrbe Tenedon vocauit, à qua & inſulæ

inſula denominata eſt. Vide Cic. 3. Verr. Idem 3. de Nat. deor. Iam verò in Græcia multos habent ex hominibus deos, Alabandum Alabandi, Tenedi Tenem, &c. Virg 2. Æneid.

Tenedius, Adiect. {τενέδιος} Cic. Qu. frat. lib. 2. 13, Tenediorum igitur libertas, ſecuri Tenedia præcisa eſt, &c.

Teneo, tenes, tenui, tentum {χάω, κρατέω, κρατέχω, αἱρέω, ἐπέχω} tenere, Apprehendere, detinere. Virg 4. Æneid.
-neque te teneo, neque dicta refello.
Arma tenenda digitis. Ouid. 2. Faſt.
Dextra tenens baculum. Ouid. 1. Faſt.
In manu poculum tenere. Cic. 1. Tuſc.
Iunctione aliqua teneri. Cic. 1. Tuſc.
Arctius tenere aliquem. Ouid. epiſt. 15.
In ſinu tenere aliquem. Ouid. epiſt. 3.
Tenere, Habitare, poſſidere. Virg. 4. Georgicon,
-quæ gurgitis huius
Ima tenes. Plin. epiſt. 67, Tenet ſe trans Tyberim in hortis.
¶ Teneri, pro Poſſideri. Cic. 2. Offic. Propterea quòd tam longo ſpatio multa hereditatibus, multa emptionibus, multa dotibus tenebantur.
Tenere in medio, eſt Non ſuum, neque proprium poſſidere, ſed commune. Lucanus,
Quid miſcere iuuat vires, orbémque tenere
In medio? Orbis enim Romanus inito triumuiratu neque Cæſaris erat, neque Pompeij, neque Craſſi: ſed conſortium eorum trium commune. Sic Virgil. dixit,
-in medium quærebant, ipſáque tellus
Omnia libertus nullo poſcente ferebat. Ex Turnebo.
¶ Tenere, pro Habere, vel retinere. Cic. Terentiæ lib. 14 15, Tulliam adhuc mecum teneo.
Tenere, Remorari. Cic. Att. lib. 11. 252, Nunc quidem niſi quid te tenuit, ſuſpicor te eſſe in ſuburbano.
Morari & tenere. Cic. Tironi lib. 16. 19.
Ventus tenuit nos. Cic. Att. lib. 5 99.
Aliquem tenere. Virg 1. Æneid.
Hunc Phœniſſa tenet Dido.
Ne diutius teneam, Hoc eſt Vt paucis abſoluam. Cic. 3. Verr. Et Bruto lib. 11. 16, Non tenebo te pluribus.
Vix teneor quin. Plaut. Caſin. 6.
Tenere hominem dicitur res aliqua, Retinere. Plin. in Paneg.
Tenere lacinia, ſunt qui explicent pro Tenere aliqua parte lacerata, non vniuerſa poſſeſſione. Turnebus exiſtimat eſſe Obtinere per vim, vt quos inuitos apprehenſa veſtis lacinia retinemus. Plaut. Aſinar.
Lachrumantem lacinia tenet lachrumans. Sequitur enim paulò pôſt, Cur me retentas? Sed non ſuſtineo (ſubdit poſtea idem Turnebus) mihi conſcius eſſe diſſimulatæ alterius ſcripturæ, quæ & mihi ſummè placet ea eſt, Atque idipſum laſciuia. Nam per laſciuiam & iniuriam alienum aliquando inuadimus & tenemus. Hæc ille.
Quietiam leuiora hæc formam principis figurámque non aurum melius vel argentũ, quàm fauor hominum exprimat, teneatq;.
Teneri & allici. Cic. de Petit. Conſul.
¶ Tenere, pro Reminiſci. Mart. lib. 1,
Et teneo melius iſta, quàm meum nomen. Virg 6. eclog.
-numeros memini, ſi verba teneremi.
Teneatur modò illud Cic. 4. Acad.
Aciem tenere, Vide ACIES.
Agnatione & gente deorum, ſiue cognatione teneri. Cic. 1. de Legib. Idem 1. de Diuin.
Aliena tenere. Cic. 2 Offic.
Per ambages tenere aliquem. Virg. 2. Georg.
Amor tenet me. Terent Hecyr. 3. 3.
Amore alicuius magno teneri. Virg. 1. Æneid.
Anguſtiis teneri. Cic. 3. Tuſc.
Animos ſuſpenſos tenere. Liu. 5. ab Vrbe.
Animos metu tenere, & acerbitate pœnarum. Liu. 4. bell. Maced.
Animos tenere dulci nouitate. Ouid. 4. Metam.
Animo tenere. Cic. in Orat. Redeóque ad illam Platonis de qua dixeram, rei formam & ſpeciem, quam etſi non cernimus, tamen animo tenere poſſumus.
Animo tenere comprehenſa. Cic. 4. Acad.
In armis tenere milites. Liu. 5. ab Vrbe.
Attentos tenere, vel attentos animos. Cic. 7. Verr. Sic. 1. Offic.
Cauſam tenere. Sueton. in Domitiano, cap. 9. Liu. 9 bell. Macedon. Cui, vt cognoſceret, ſtaruerétque, Senatus permiſerat, magno certamine eum Prætore habito, tenuerũt cauſam. Id eſt obtinuerũt.
Cauſam tenere apud Iudices. Cic. pro Cecinna,
Ciuitatem oppreſſam ſeruitute tenere. Cic. pro Domo ſua.
Clauum rectum tenere. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Complexu ſuo aliquid tenere, Amplecti. Cic. in Piſonem.
Concionibus tenere populum. Cic. 1. Offic.
Conſenſum aliquorũ complecti & tenere. Plin. in Paneg. ad fine.
Conſilium alicuius tenere, Plaut. Milit 5.
Conſuetudinem ſuam tenere, Obſeruare. Cic. 2. de Diuin. Idem 1. Philipp. Si conſuetudinem meam, quam ſemper in Repub. habui, tenuero, Id eſt, ſi liberè quæ ſentiam de Repub. dixero.
Tenuit conſuetudo, quæ quotidie magis inualeſcit, vt præceptoribus eloquentiæ diſcipuli ſerius quàm ratio poſtulat, traderentur. Quintil. lib. 2. cap. 1. Tenuit, dixit, pro Obtinuit.
Contubatum tenuit me hæc res. Cic. ad Att. lib. 15. 325.
Crimen alicuius tenere argumento aliquo. Cicero pro Cluentio.
Cunctatio me tenet. Liu. lib. 5. ab Vrbe. Eos, plebis ædificiis obſeratis, patentibus atriis principum, maior propè cunctatio tenebat aperta quàm clauſa inuadendi.
Cupiditas dimicandi cum Annibale tenet illum. Sic Cicero ad Att. lib. 7. 122.
Curſum tenere. Cic. 3. de Nat. deor. Iſque quum ſecundiſſimo vento curſum teneret ridens, Videtíſne, inquit, &c. Virgil. 3. Æneid.
Ni teneant curſus. Id eſt, impleant. Seruius.
Curſum tenere aliquò. Virgil. 4. Æneid.
Curſum alicuius tenere, Nauigationem impedire. Ouid. epiſt. 2.
¶ Curſum aliquem tenere per tranſlationem. Cic. in Orat. Quòd ſiquem aut natura ſua, aut illa præſtantis ingenij vis fortè deficiet, aut minus inſtructus erit magnarum artium diſciplinis, teneat tamen eum curſum quem poterit.
Decorum tenere. Cic. 1. Offic.
Decus tenere. Cic. 1. Offic.
Delectum rerum tenere. Cic. 1. de Finib.
Teneri magno deſyderio alicuius. Plin. epiſt 66. Hoc eſt, vos maximè deſyderare. Cic. de Senect.
Dignitatem tenere, Quod & retinere dicitur & obſeruare. Cic. Marcello, lib. 4. 9. Idem Cornificio, lib. 12. 25.
Diſciplinam tenere. Cic. 2. de Legib.
Dolorem tenere. Cic. Att. lib. 12. 252, O hominem cauẽdum: quanquam mihi quidem, ſed tenendus dolor eſt.
Dominatu alterius teneri. Cic. 2. Offic.
Errore aliquo teneri. Ouid. 6. Faſt.
Expectatio tenet me. Cic. Att. lib. 3 49.
Expectatio ſuſpenſa tenetur. Cic. pro Cluentio.
Fama tenet. Liu. 8 bel. Maced. Famáque ita tenet: Cælenis Marſyam cum Apolline tibiarum cantu certaſſe.
Famam & opinionem hominum tenere. Cæſar 3. belli Ciuil. Id eſt, retinere.
Famam tenere ſine labe. Ouid. epiſt. 16.
Fidem tenere. Cic. 12. Philipp.
Fides eum non tenet, ſed merces. Liu. 10. bel. Pun.
Finem aliquem tenere. Cic 4. de Finib.
Finem Britanniæ non fama, nec rumore, ſed caſtris & armis tenemus. Tacit. in vita Agricolæ.
Aliquid firmum tenere. Cic. in Orat.
Flagitiis teneri. Tacit. lib. 3.
Fletus tenere. Ouid. 3. de Arte.
Fœderibus alienis teneri. Liu. 4. bel. Pun.
Fugam alicuius tenere. Impedire. Lucan. lib. 1,
Hi ratium tenuere fugam.
Fugam tenere per medios hoſtes. Virg. 3. Æneid.
Gentes tenuit in pace fideli. Ouid. 4. de Ponto, eleg 9.
Gratiam alicuius tenere, pro Eſſe in gratia. Cicero Quint. fratri, lib. 2. 168.
Grauitatem tenere. Cic. Att. lib. 8. 191.
Gubernacula Reipub. tenere. Cic. 2. de Diuin.
Hereditatem tenere. Cic. 2. de Finib.
Imperium in ſuos tenere. Cic. de Senect.
Summam imperij tenere. Cæſar 2. bel. Gal.
Imperio Romano teneri, Subiici. Cic. Qu frat. lib. 1. 1.
Incendio teneri. Quintil, lib. 2. cap 13.
Inſaniam tenere, Inſanum eſſe. Plaut. Capt. 11.
Inſtitutum tenere. Cic. 4. Tuſc. Sed defendat quod quiſque ſentit, ſunt enim iudicia libera, nos inſtitutum tenebimus.
Inſtitutum ſuum tenere in omnibus rebus. Cic. 6. Verr.
Iram vel iracundiam tenere. Cic. in Parad. Refrænet primùm libidines. ſpernat voluptates, iracundiam teneat, coerceat auaritiam. Liu. 8. ab Vrbe.
Neque ira, neque gratia teneri. Cic. 1. de Nat. deor.
Irretitum tenere. Cic. 1. de Orat.
Iter tenere. Virg. 9. Æneid.
Iucunditatem perpetuam vitæ tenere. Cic. 1. de Finib.
Iudicia tenere. Cic. 7. Verr.
Iureiurando teneri. Cic 3 Offic.
Ius tenere, dicitur qui callet leges & iura. Plaut. Amph. 3,
Iuſta autem ab iniuſtis petere, inſipientia eſt.
Quippe illi iniqui ius ignorant, neque tenent. Idem Epid. 5.
Ius ſuum tenere. Cic. pro Cecinna, Hanc puto me habere actionem, vt per interdictum meum ius teneam, atque iniuriam tuam perſequar.
Lachrymas tenere, Continere. cohibere. Cic. 6. Verr.
Legem aliquam tenere, Legi ſubiici. Terent. Adelph. 1. 2,
-neque metuit quenquam, neque legem putat
Tenere ſe vllam.
¶ Lege aut interdicto teneri quis dicitur, quum per legem, vel ex legis ſtatuto obligatus & obſtrictus eſt ad aliquid agendum. Cic. pro Cecinna, Hoc interdicto Ebutius non tenetur. Idem ad Attic. lib 3. 65, Lege enim collegij ſui non tenebantur.
Leges nos tenent. Iulianus in l. De quibus. D. de legib. Nam quũ ipſæ leges nulla alia ex cauſa nos teneant, quàm quòd iudicio populi receptæ ſint: meritò & ea quæ ſine vllo ſcripto populus probauit, tenebunt omnes.
Teneri legibus, & ſolui. Cic. 11 Philipp.
Libertatem tenere. Cic. ad Qu. frat. lib. 3. 17, Nec ſi vllam partem libertatis tenebo, proficiet.
Linguam tenere. Ouid. 2. Triſt.
Locum tenere. Cic. 4. de Fin. Quia virtus, vt omnes fatemur altiſſimum locum in homine, & maximè excellentem tenet.
Locum honeſtum ſeruitutis tenere. Cic. in Parad.
Locum aliquem cum aliquo tenere. Cic. de Clar. Orat.
Tenere locum, pro Non moueri loco. Cic. pro Cluentio, Nam miles qui locum non tenuit, qui hoſtium impetum, vímque pertimuit, poteſt idem, &c.
Tenere locum aliquem, pro Inhabitare. Liu. 1. ab Vrbe.
Teneri ludis, pompa, ſpectaculis. Cic. 5. de Finib.
Lumina immota tenebat. Virgil. 4. Æneid.

Mandatum tenere memori mente. Lucret.lib.2.

In manibus tenere. Cic.12.Philipp. Idem Att.lib.2.17.

¶Mare tenere, pro Occupare. Cic. Attico, lib.10. 197, Virgil. 5. Æneid.

Iámque propinquabant scopulo, metámque tenebant. Cic.Tironi,lib.16.2,Septimum iam diem Corcyræ tenebamur.

Tenet me cunctatio. Liu 5.ab Vrbe.

Mediocritatem tenere. Cic.1.Offic.

Medium tenere. Cic.3.de Orat.Itaque tum graues sumus, tum subtiles,tum medium quiddam tenemus.Vide MEDIVS.

Memoria tenere rem aliquam, Reminisci.Cic.de Senect.

Memoriam alicuius rei tenere:hoc est,Aliquam rem in memoria habere. Cic.de Senect.

Tenet vos memoria mei. Cic.ad Quirites post reditum.

Quæstio tenet eum,qui in ius vocatus est.Papinianus in l.Iudicatæ.D.De except. rei iudic.

Animis ac memoria tenere. Cic.pro Corn.Balbo.

Metu teneri,hoc est Præpediri. Liu.5.bel.Pun.

Modum tenere vel custodire: cui Excedere modum opponitur. Plin.epist.55. Idem epist.102 lib.5.

Mora nulla tenuit vocatos. Ouid 1.Metam.

Morbus tenet eum. Plaut.Menæch.19.

Num eum veternus aut aqua intercus tenet? Sallust. in Iugurtha, Fortè apud illũ quem inhonesta & perniciosa libido tenet potentiæ.

Perpetuo morbo teneri. Paulus in l.Neque fœmina.D.De procuratoribus.

Mordicus tenere, Vide MORDEO.

Morem tenere, Obseruare. Cic.5.Tuscul.

Nomen æternum tenere. Virg.6.Æneid.

Nomen legum tenere. Cic.2.de Legib.

Obsidione teneri. Virg 10 Æneid.

Obstrictum teneri fœdere. Cic.in Pisonem.

Occasionem tenere. Cic.1.de Leg.

Occupatum & impeditum tenere. Cic.pro Cælio.

Oculos tenebat sub astra. Virgil.5.Æneid.

Pictura artificum oculos tenet:id est,In contemplationem sui adducit. Plin.epist.50. Cic.4.Acad.Vide OCVLVS.

Tenere aliquem in oculis,auribus,complexu,&c. Cic.3.Philipp.

Odium vestri ordinis tenet eos. Cic.3.Verr.

In officio tenere aliquos. Cæsar 5.bel.Gal.

Omnia tenere, pro Habere in potestate. Cicero Quint.fratri, lib 2.11.

Nihil aptius est ad opes tuendas ac tenendas, quàm diligi. Cic. 2. Offic.

Oppidum tenere,Occupare.Cæsar 1.bel.Ciuil.

Oppressos tenere, Detinere. Cic.Att.lib.2.31.

Ordine rem tenere, Vide ORDO.

Ora tenere, Tacere. Cic.1.de Diuinat,Ex Ennio. Vetus codex legit Ore timebant. Virg 2. Æneid.

Conticuere omnes,intentíque ora tenebant. Seruius, Aut ora intuebantur aut immobiles vultus habebant.vti,

Tenuítque inhians tria Cerberus ora. Id est Immobilia habuit. Aut tenebant,habebant.

Obtutu defixa tenet ora. Virg.7.Æneid.

Palmam tenere, victorum signum fuit antiquis. Plin.lib.35.cap.10.

Partem tenere in re aliqua. Cic.Qu.frat.lib.1.1.

Partes tenere.Cic. Att.lib.3.42,Et simul intelligebam, ex eo loco si te haberem,posse me Brundusium referre, sine te autem non esse nobis illas partes tenendas propter Antonium.

Percepta & comprehensa tenere. Cic 4 Acad.

¶Personam tenere,per translationem à comœdiis pro Status alicuius esse. Cic 3.de Orat. Neque adhuc quam personam teneant, aut quid profiteantur,intelligere potuerunt.

¶Planta tenet, pro Radicatur. Colum.lib.5.cap.6, Nam si radicibus vlmi iunxeris,malè vitis comprehendet: & quum tenuerit, incremento arboris opprimetur. Hîc comprehendit & tenet videntur idem significare.

¶Pœna aliqua teneri, pro Obnoxium esse. Cicero ad Quint.frat. lib 2.7.

Portum tenere, Appellere, vel portũ occupare. Liu.7.bell.Maced. Vento aduerso ante lucem Pygela portum tenuit. Virg.9.Æneid.

Imò vbi defunctæ finem portúsque tenebunt

Ausonios.

¶In sua potestate tenere, pro In potestate habere & moderari. Cic.ad Qu.frat.lib.1 1.

Principatum tenere. Cic.1.Tusc.Aliis pars quædam cerebri visa est animi principatum tenere.

Principatum sententiæ tenere. Cic.de Senect.

Promissum tenere, Id est præstare. Cic.3.Offic.

Propositum tenere, pro Obtinere quod quæras: quod vulgò dicitur *Habere suum intentum.* Cæs. lib. 3.bell Ciuil.Pompeius interclusus Dyrrachio,vbi propositum tenere non potuit, secundo vsus cõsilio,&c.

Prouinciam. Cic.1 Offic.Pompilius imperator tenebat prouinciá in cuius exercitu Catonis filius Tyro militabat.

¶Rationem iuris æquabilem tenere. Cic.ad Qu.frat.lib.1.1,Suos coercere, & iuris æquabilem tenere rationem, facilem se in rebus, &c.

Rationem numerorum in oratione tenere. Cic.3.de Orat.

Regna tenere. Ouid 5.Metam.

Religione teneri, Obstringi, detineri. Cic.6.Verr.Illi verò dicere, id sibi nefas esse, séque cum summa religione, tum summo metu legum & iudiciorum teneri.

Rem oculis,non coniectura tenere. Cic.pro Cluentio, Et res non coniectura,sed oculis ac manibus teneretur: neque in causa vlla dubitatio posset esse.

Remp.tenere.Cic.Lentulo,lib.1.9, Ergo si ab improbis & perditis ciuibus Remp.teneri viderem,sicut & meis temporibus, scimus,&c.

Rebus & studiis aliquibus teneri. Horat.1.epist.1.

Risum tenere, Continere. Cic. in Vatinium, Illi autem quibus eras in deliciis,vix risum tenebant.

Rura tenere. Ouid.3.Metam.

Tenere se intra grauitatem Plin.epist.200.

¶Se intra silentium tenere. Plin epist.82.

Se in silentio tenere. Plin.epist.126.

Se in æterno seruitio tenere. Liu.4.ab Vrbe.

Se in equestri ordine tenere.Plin.epist.46.

Se improbis artibus tenere. Plaut.Pseud.20.

Sese castris tenere. Cæsar 3. bel. Gall.Et Brutus ad Cic.lib.11.10, Tenere se Alpibus.

Se domo tenere. Cic.Post reditum in Sen.

Se domesticis finibus tenere.Cic.Att.lib 7.131.

Se suis finibus tenere.Cic.3.de Finib.

Se loco tenere. Liu.8.ab Vrbe,Magistro equitum denuntiauit, vt sese loco teneret: neu absente se cum hoste manum consereret. Sic Cæsar 3.bel.Ciuil.

Se vno loco tenere. Plancus Ciceroni,lib.10.18.

Se oppido tenere. Cic.Att.lib.9.187, Pompeius se oppido tenet: nos ad portas castra habemus.

¶Tenere se intra grauitatem. Plin.iunior lib.9. ad Maximum,epist.23, Frequenter agenti mihi euenit, vt Centumuiri, cùm diu se intra iudicum authoritatem grauitatémque tenuissent, omnes repentè quasi victi coactíque consurgerent,laudaréntque.

¶Tenere,pro Obtinere. Plin.epist.91,Scripserã tenuisse Varenum, vt sibi euocare testes liceret.

¶Tenere se,pro Abstinere & cauere. Plaut.Merc.3,

Omnes tenerent mutuitanti credere. Cic.pro Flacco, Tenuit se, neque attulit in iudicium quicquam ad lædendum. Idem 2. de Finibus, Hoc loco tenere se Triarius non potuit, Obsecro, inquit,&c.

Tenere me non possum ab vel quin, pro Parum abest. Cic.Qu. frat.lib.3.18,Ego tamen teneo ab accusando vix me hercule. Idem Attico,lib.15.328,Teneri non potui, quin tibi apertius illud idem iis literis declararem.

Nec se tenuit quin. Cic.4.Acad.Nec se tenuit quin contra suum doctorem librum etiam ederet,qui Sosus inscribitur.

Sedem Iouis Optimi Max.tenere,pro Vincere,siue Captam obtinere. Tacit.lib.19.

Tenuit sententia altera,pro Accepta est,& probata.Plin.epist.167, Sic ex tribus sententiis duæ factæ: tenuítque ex duabus altera,tertia expulsa.

Sententiam aliquam tenere, pro Alicuius sententiæ & opinionis esse. Cic.1.de Finib.Hanc ego cùm teneam sententiam,quid est cur verear ne ad eam non possim accommodare Torquatos nostros?

Sermone suo tenere aliquem, Detinere, occupare. Cic. de Claris Orator.Et si me facile omni tuo sermone tenuisti, tamen is mihi longior videtur,quod propero audire de te,&c.

In sermone tenere aliquem. Valer.7.Argon.

Silentium tenere Liu.3.ab Vrbe. Ouid.1.Metam.

Sitis tenet hiantes. Lucret lib.3.

Somnum tenere.Cic.de Claris Orat.Itaque tantum abfuit vt inflammares nostros animos,somnum isto loco vix tenebamus.

Spem tenere, Sperare. Plaut.Merc.12.

Tenet me spes, Spero, & expectatione ducor. Cic.1.Tuscul.Magna me, inquit, spes tenet Iudices, bene mihi euenire quòd mittar ad mortem. Idem pro Cluentio, Quamobrem magna me spes tenet,si ea quæ sunt in causam explicare, atque omnia dicendo consequi potueris.

Studia agri colendi tenere. Cic.de Senect.Hac igitur fortuna frui licet senibus:nec ætas impedit quominus & cæterarum rerum, & in primis agri colendi studia teneamus vsque ad vltimum tempus senectutis.

Teneri studio alicuius rei, Delectari. Cic.1.de Legib.Deinde facio & libenter, & (vt spero) rectè: quod eam, cuius studio teneor, quæque me eum quicunque sum effecit, non possum silentio præterire.

Teneri iisdem studiis. Cic.Volumnio,li.7.34,Cassius tuus & Dolabella noster, vel potius vterque noster,studiis iisdem tenentur.

Studium tenet me, Hoc est delector. Cicero ad Atticum, lib.1.7, Summum me eorum studium tenet, sicut odium iam cæterarum rerum.

Summam rerum tenere. Lucret.lib 2.

Suspensum tenere aliquem. Virg.6.Æneid.

Suum tenere. Cic.Att.lib.6.111.

Syluas tenere.Ouid 1.Metam.

¶Tela tenere contra aliquem. Virg 8.Æneid.

Temperamentum tenere, Obseruare modum & mediocritatem. Plin.epist.7.

Torpor tenet membra. Liu.9.ab Vrbe.

Verecundia teneri. Liu.4.bel.Maced.

Vestigia alicuius tenere. Liu.9.bel.Pun.

Viam tenere. Cic.Att.lib.1.15,Illud tamen velim existimes, me hanc viam optimatum post Catuli mortem nec præsidio vllo, nec comitatu tenere.

Perge tenere istam viam. Cic.de Petit.Consul.

Vincla tenent fessas naues, Virgil.1.Æneid.

Vinctum tenere aliquem. Horat.4.Carm.ode 11.

Voluptas viuendi me tenuit. Virg.10.Æneid.

Vocem tenere.Ouid.4.Metam.

Voce tenere ruentem. Lucan.lib.7.

Voto & promisso teneri, pro Obligatum esse. Cic.Att.lib.12.241, Sed iam quasi voto quodam & promisso me teneri puto.

Vrbem

Vrbem aliquam tenere. Cic.ad Cassium,lib.12.5.Præter Bononiã, Regium Lepidi, Parmam, totam Galliam tenebamus studiosissimam Reipub.

¶Tene tibi,pro Serua tibi. Plaut.Trucul.10.

¶Tene tene. Plaut.Aulul.16,

Redi,quò fugis nunc? tene tene.

¶Tenere,Constringere. Virg 2.Georgicon,

Texendæ sepes etiam & pecus omne tenendum est.

Armenta tenere clausa stabulis. Virg.3 Georg.

Intra claustra tenere aliquem.Horat.3 Carm.ode 11.

¶Teneri manifestò, Obligari. vt, Siquis furetur rem sacram de prophano,tenetúrne furti,an sacrilegij? Plaut.Casin.5.

Teneri manifestò in rebus turpibus.Cic.3.Ver.Ne hoc quidẽ sibi reliqui fecit, vt in rebus turpissimis,cùm manifestò teneatur si reticeat & absit:tamẽ impudentiæ suæ pudentẽ exitũ quæsisse videatur.

Tenere aliquem in noxia. Plaut.Casin.11.

Tenere aliquem manifestum mendacij.Plaut.Truc.4.

Tenere manifestò furem. Cic.5.Verr.Teneo in mediis vectigalibus populi Romani,in ipsis fructibus prouinciæ Siciliæ furem manifestò auertentem rem frumentariam omnem, pecuniam maximã. teneo inquam ita vt negare non possit.

Tenetur manifestò auaritia hominis.Cic.5.Verr.Tenetur igitur iam iudices,& manifestò tenetur auaritia, cupiditas hominis, scelus,improbitas,audacia.

¶Teneri, pro Conuinci & coargui. Cic.7.Verr.Quæ si dices,tenebere sin alia dices quæ à me dicta sunt,non refutabis. Idem 4.Acad.Si rectè concluserit,teneo:sin vitiosè, minam Diogenes reddet.

Argumentis & testibus teneri. Cicero 7. Verr.Neque solùm argumentis,sed etiam certis testibus istius audacia tenebatur. Idem pro Cecinna, Nam si negasset vim hominibus armatis esse factam, facilè honestissimis testibus in re perspicua tenerentur.

¶Teneri de vi, pro Reum esse. Senec. de Beneficiis lib. 5.cap.8. Alligauit,& clausit,de vi non tenetur.

¶Tenere,Tegere. Virgil.1.Georg.

-& obducto latè tenet omnia limo. Id est,occupat & operit. Seruius.

¶Tenere,Defendere. Virgil.8.Æneid.

Stabat pro templo,& Capitolia celsa tenebat.

Verbum est militare,vt ait Seruius:vt etiam Sallustius dicit.

Vnde econtrà,Victos,loco motos dicimus. Vide MOVEO.

Tenere manu res.Cic.3. Offic. Sed aliter leges, aliter philosophi tollunt astutias. Leges,quatenus manu tenere possunt:philosophi, quatenus ratione & intelligentia.

¶Arctè tenere,& defendere.Cic.in Parad.Illud arctè tenẽt,accuratéque defendunt voluptatem esse summum bonum.

¶Comperire manifestò,& manu tenere indicia mortis,per translationem,pro certissima habere. Cic.de Clar.Orat.

¶Teneri,pro Constare. Cicero Planco, lib.13.30, Non his modò causis quæ speciem habent magnæ coniunctionis,sed iis etiam quæ familiaritate & consuetudine tenentur.

Tenetur vita animantium cibo. Cic.2.de Nat.deor. Nam quum tribus rebus animantium vita teneatur, cibo, potione, spiritu: ad hæc omnia percipienda os est aptissimum, quod adiunctis naribus spiritu augetur.

¶Tenere,pro Durare.Liu.lib.3.bel.Pun. Imber continens per totam noctem vsque ad horam tertiam diei insequentis tenuit.Sic apud Quintilianum lib.2.cap 1.Tenuit consuetudo, id est obtinuit.

Teneri,pro Impediri.Ouid.10.Metam.

-quod quoniam fatali lege tenemur,

Semper eris mecum.

¶Teneri, pro Stare & inniti. Cic.Att.li.12.243, Occidimus occidimus Attice, iampridem nos quidem: sed nunc fatemur posteaquam vnum,quo tenebamur,amisimus.

¶Tenere,Intelligere. Terent.Heaut.4.3,

Tenes quid dicam? Idem And.3.2,

Teneo quid erret.

Tenax,tenacis,pen.pro.om.gen. { γλοιώδης, ἰξώδης, γλίσχρος, κολλώδης, κάτοχος, ἰσχυρογνώμων } Qui retinet, vt Glutinum tenax dictum est, quod dum attrectatur,digitos tenere videatur. Virg.4.Georgicon,

Excudunt ceras,& mella tenacia figunt.

Bitumen tenax. Ouid.9.Metam.

Ceræ tenaces. Virg 4.Georg.

Complexus tenax. Ouid.4.Metam.

Equus tenax. Liu.9.bel.Maced. Vt equum tenacem non parentem, frænis asperioribus castigandum esse.

Equus tenax contra sua fræna. Ouid 3.Amor.eleg.4.

Fides longa tenáxque.Ouid.2.Amor.eleg.6.

Ira tenax ad extremum. Ouid.1.de Ponto,eleg.10.

Memoria tenax,Stabilis,constans,firma, quiduis optimè tenens. Plin.epist.97.lib.6.

Morbus tenax,Difficilis,contumax, molestus. Sueton.in Claud. Cæsare.cap.2.

Passu tenaci stare.Ouid.2.de Ponto,eleg.6.

Solum tenax glebis. Plin.epist.101.

Vincla tenacia. Virg.4.Georg.

¶Restrictus & tenax. Cic.pro Plancio, Quum iam essent experti quid valerent,restrictos & tenaces fuisse.

Tenacissimus disciplinæ Plin.epist.306.

Tenax iuris sui dominus dicitur, qui tam arctè ius suum obseruat,vt de eo demere aut auferre sibi ab aliquo ne tantillum quidem patiatur: quod auarorum est dominorum proprium in suos colonos. Colum.lib.1.cap.7, Sed nec dominus in vnaquaque re, cui colonum obligauerit, tenax esse iuris sui debet, sicut in diebus pecuniarum,&c.

Iustitiæ tenax. Iuuen.sat.8.

Tenax praui. Virgil.4.Æneid.

Tam ficti prauíque tenax,quàm nuntia veri. Id est, In omnibus perseuerans. Seruius,De fama,

Tenax propositi,Constans, perseuerans. Horat.3.Carm.ode 3

Tenacissimus alicuius rei. Quintil.lib.1.cap.1.

Memoria tenacissima. Quint.lib.1.cap.1.

¶Tenax,Parcus,auarus. Apuleius, Homo diues, sed tu nimium tenax.Terent.Adelph 5.4,

Ego ille agrestis,sæuus,tristis,parcus,truculentus,tenax.

Pater parcus & tenax. Cic pro Cælio,Illum filium familiâs patre parco ac tenaci habere tuis copiis deuinctum non potes.

Custos tenax patrimonij Quintil.lib 4.cap.2.

Tenacia,Est perseuerantia,& duritia. Ennius Hectoris lytris,

Ducet quadrupedem iugo inuitum, domabit infrænum, & iunget validè,cuius tenacia infrænari nimis nequit. Ex Nonio.

Tenacitas,pen.corr.tenacitatis,f.g.vel vt quibusdam placet, Tenacia, tenaciæ { γλισχρότης } Retensio,parsimonia,duritia,perseuerantiáque. Plin.lib 9.cap.29,Vada non apprehendunt:& grandibus minor tenacitas. Cic.2.de Nat.deor. Cibúmque partim oris hiatu & dentibus ipsis capessunt,partim vnguium tenacitate arripiunt, partim aduncitate rostrorum.

Tenaciter,pen.corr.Aduerb. { ἀπρίξ. } Ouid.epist 3,

An miseros tristis fortuna tenaciter vrget?

Tenor,tenoris,pen.prod.Ordo, forma, continuatio. Valer.Max.lib.1, Quo minus religionibus suus tenor, suáque obseruatio redderetur. Plin.in Paneg.Idémque vtrique propositum,idem tenor vitæ,Id est, Idem viuendi modus. Virg.2.Georg.

Incœptum tenorem peragit fortuna Ouid.epist.21.

Vno tenore. Liu 3.bel.Pun.Hi mores, eáque caritas patriæ per omnes ordines velut tenore vno pertinebat.

Tenore vno rem peragere. Liu.5.ab Vrbe.

Vno & perpetuo tenore iuris. Liu.4.bel.Maced.

Vno tenore in dicendo esse. Erasmus, Tenorem, rei progressum vocant. Vnde,quæ sui similia, sibíque veluti perpetua quadam succedunt serie, horum eundem esse tenorem dicimus. Cic.in Orat. Isque vno tenore,vt aiunt,in dicendo fluit, nihil afferens præter facilitatem & æquabilitatem. Loquitur de æqualitate dictionis, nullà varietate reficientis auditorum aures.

Æui tenor sine nube. Stat.3.Sylu.3.

Instrumenti malè concepti tenor. Papinianus in l. Imperator.D. de stat.hominum.

Pugnæ tenor. Liu 8.ab Vrbe.

Rationis tenor. Vide Ius singulare, in IVS.

Veli tenor. Lucan.lib.5.

Placidus tenor. Ouid.3 Metam.

¶Tenores,à Græcis τόνοι dicuntur. Quintil.lib.1.cap.5, Adhuc difficilior obseruatio est per tenores, quos quidem ab antiquis dictos tenores, comperi, videlicet declinato à Græcis verbo, qui τόνους dicunt:vel accentus,quas Græci προσῳδίας vocant.

Acutus tenor. Quintil.lib.1.cap.5.

Grauis tenor. Quintil.lib.5.

Tentor,tentoris,à teneo. Hinc Tentores in factionibus circi ludísque vocabãtur,qui equos & currus tenebant, antequam vices sortésque eorum cursus venissent. Horum mentio est in epigrammate isto, quod ex priscis titulis Turnebus eruit, M.Vispanio Fulloni tentori. Addubitat tamen num tinctori melius legeretur.

Tener,tenera,tenerum,pen.corr. { τέρην, ἁπαλός, ψαθυρός } Molle, tractabile. Hinc tenera ætas, puerilis. Festus, Tener à τέρεν, conuersis literis. Cic.3 de Finib.Tener puer.

Tener & rudis. Cic.1 de Legib.Qui teneros & rudes quum acceperunt,inficiunt & flectunt vt volunt.

Ætas tenera. Ouid.4.Trist.eleg.9.

Agnus tener. Virgil.eclog.1.

Amor tener. Ouid 2.Amor.eleg.18.

Animus tener,Flexibilis. Antonius Cic.in epist.ad Att.lib.14.310, Me deinde sine ad hanc opinionem iam nunc dirigere puerum, & tenero animo eius persuadere,nõ esse tradẽdas posteris inimicitias.

Anni teneri. Ouid.epist.4.

Annis teneris. Plin.in Paneg.

Arbores teneræ. Virg.10.eclog.

Aristæ.Virg.7.Æneid.

Auræ. Lucret.lib.42.

Balatus tener, Agni teneri. Ouid.7.Metam.

Carmen. Ouid.3.Amor.eleg.7.

Corpus Virg.2.Georg.

Cupressus.Virg.1.Georg.

Decor tener,Qui citò perit. Seneca Hippol.4.

Equus tener,cui Vetulus opponitur. Cic.de Amic.

Fœtus teneri,ac infirmi. Quintil.lib.2.cap.6.

Herba tenera. Virgil.1.Georg.

Ingenia. Claud.2.in Eutrop.

Insula tenera, Vide INSVLA.

Lanugo.Virg.2.eclog.

Manus.Lucret.lib 6.

Membra.Lucret.lib.4.

Mentes. Horat.3.Carm.ode 24.

Ocelli.Ouid 3.Amor.eleg 5.

Oratio mollis,tenera,& flexibilis. Cic.in.Orat.

Os pueri tenerum balbúmque.Horat.2.epist.1.

Procera & tenera palma. Cic.1.de Leg.

Pudor tener,Castitas, Virginitas.Ouid.epist.2.

Risus.Claud.2 Paneg.

Saltator. Cic.in Pisonem.

Somnus. Ouid 2.de Arte.

Spado tener, apud Iuuenalem, sat.1. Mollis & effœminatus, vel læuis & imberbis.

Versus nimium teneri. Horat.de Arte.

Virgines teneræ.Horat.1.Carm.ode 21.

Tenera & tractabilis virtus: cui Dura & ferrea opponitur.Cic.de Amic. Neque enim sunt isti audiendi qui virtutem duram,& quasi ferream esse volunt: quæ quidem est tum multis in rebus,tum in amicitia tenera atque tractabilis , vt ex bonis amicis quasi diffundatur,& incommodis contrahatur.

A teneris vnguiculis, Vide A præpositionem.

De tenero vngui, A primis annis.Horat.3.Carm. ode 6.

A tenero,& A teneris,Sub.annis.Vide A præpositionem.

In teneris consuescere.Virgil.2.Georg.

Tenerior & tenerrimus { ἀπαλώτερος } Plin.lib. 10. cap.72. Si tenerior est & catuli adhuc ætas.

Prata tenerrima.Ouid.1.de Arte.Prata pro herbis dixit.

Tenellus, Adiectiuum diminut. Vnde Tenellam ætatem dicimus, puerilem.Plaut.Casin 3,

Bellam & tenellam Casinam. Varro 1 de Re rust. cap.41. Aqua recenti insito inimica:tenellum enim citò facit putre.

Vultus tenellus.Stat.5.Sylu.5.

Tenellulus pen.corr.Aliud dimin.Catul.ad Coloniam,17,

Vt puella tenellulo delicatior hœdo.

Teneritas,pen.corr.teneritatis,fœm.gener. { ἁπαλότης } Ipsa mollities. Cic.5.de Fini. In primo enim ortu inest teneritas & mollities quædam,vt nec res videre optimas,nec agere possint. Plin.lib.9.cap.42, Huius iecori teneritas nulla præfertur.

Teneritudo, pen. pro.teneritudinis,pen.corr fœ.ge.Idem { ἁπαλότης.} Varro 1.de Re rust.cap.36. De segetibus, si qua est aqua, deduci : si siccitates sunt,& terra teneritudinem habet,sarrire,vineas arbustáque putare.

Tenerè,pen.corr.& Teneriter,pen.corr.Aduerbia { ἁπαλῶς } Plin. lib. 23.cap.3 , E radice oleæ quàm tenerrimè cortex derasus , in melle crebro gustatu medetur sanguinem reiicientibus.

Teneresco,siue Tenerasco,tenerascis { ἁπαλύνομαι } tenerascere, Tenerum fieri,mitescere.Lucret.lib.3,

Scilicet in tenero tenerascere corpore mentem. Plin.lib.17.cap.22.

TENES,tenæ { τένης } Filius fuit Cycni & Scamandrodices, Tenedi vrbis côditor vt refert Lycophronis Scholiastes.Cic.3.Act.in Verrem, Tenem apud Tenedios in Sicilia putant esse sanctissimum deum, ac eorum vrbem condidisse.Vide Tenedos.

TENITAE,credebantur esse sortium deæ , quòd tenendi potestatem haberent. Festus.

TENNIS,siue Tennum { τήννον } vel, vt Strabo & Plinius, Temnos, ex Æolicis vrbibus est , vnde Hermagoras fuit is , qui de dicendi arte conscripsit , vt author est Strabo lib.14. Meminit Cic. pro Flacco, Tenni vsque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit, & qui se artem dicendi traditurum etiam cæteris profitebatur ipse omnibus turpissimis iudiciis conuictus est. De Heraclide.

Tennites,vel Temnites,pen.prod. { τημνίτης } Gentile nomen. Cic.pro Flacco, Heraclides ille Tennites,homo ineptus & loquax,sed,vt mihi videtur,ita doctus , vt etiam magistrum aliorum se esse dicat: & qui ita sit ambitiosus,vt,&c.

Tenor, Vide TENEO.

TENOS { τῆνος } Insula cum oppido in Ægæo mari , vna Cycladum , vt scribit Plin.lib.4.cap.12.

Tentigo, Vide TENDO.

Tento,tentas { πειράζω, πειρῶμαι, πειρητίζω, μετέρχομαι, ἀποπειρῶμαι } tentare, Attrectare. Colum.lib,8.cap.11,Sæpiúsque digitis loca fœminarum tentanda sunt:nam in promptu gerunt oua.

¶ Tentare,rem non intellectam atque incertam aggredi , hoc est experiri,vel diligenter inquirere, Terent.Phorm.4.3,

Visum est mihi vt eius tentarem sententiam. Cic.in Parad.Tentare volui an ita dici possent. Ouid.

Sed quid tentare nocebit? Cic.3.Verr.Vtrum admonitus an tētatus.

Tentare,quidam à Tendo deducunt: quòd qui tentat , quasi manum,aut aliam corporis partem , in id quod experiri vult & exquirere,tendat. Alij à Teneo , quòd tentare experiri sit, vel inquirere, & verbo vel re quasi manu tenere.

Experiri & tentare. Brut.ad Cic.in epist.ad eundem,16.

Tentaui quid in eo genere possem. Cic.1.Tuscul.

Aliquem leuiter tētare quo animo ferat aliquid.Cic.2.de leg.Agr.

Homo quum se ipse perspexerit, totúmque tētarit, intelliget,&c. Cic.2.de Legib.

¶Aditum tentare, Vide Aditus in ADEO.

Animos tentare literis,nuntiis,donis,&c. Cæs.1. bel.Ciu. Liu.4. bel.Maced.

Animos alicuius spe & metu tentare. Cic. pro Cluentio, Quum essent animi seruorum & spe & metu tentati , vt aliquid in quæstione dicerent,&c.

Animum alicuius tentare precando. Virg.4.Æneid.

Armis rem tentare. Cic.2.Offic. Armis & castris tentata res est ab omni genere hominum & ordine.

Verbo nefario aures alicuius tentare. Cic.de Arusp.resp.

Causas latentes tentare. Virg 3.Æneid.

Impulsas tentauit pollice chordas. Ouid.10.Metam.

Discrimen sui tentare. Claud.7.Paneg.

Excursus breues tentant. Virg.4.Georg.

Experientia tentare. Varro 1.de Re rust.cap.18.

Tentare fidem polliciti , Experiri veritatem promissi. Ouid. 11. Metam.

Fortunam belli tentare ac periclitari.Cic.7.Verr.

Nouam fortunam tentare. Cæs.3.bel.Ciuil. Id est periclitari , & in periculum se coniicere.

Frustra aliquid tentare. Colum.lib.11.cap.3.

Fugam tentauit cursu equorum. Virg.12.Æneid.

Insidias tentare. Claud.de bello Gildon.

Insidiis tentare aliquem. Cic.ad Cornificium,lib.12.25.

Iter tentare via negata.Horat.3.Carm.ode 2.

Iudicium tentare pecunia. Cic.pro Cluentio.

Leniter aut minaciter tentare, Vide LENIS.

Leuiter aliquid tentare. Quint.lib.3.cap.4.

Lacessere bello & tentare nationes aliquas. Cicero pro lege Manilia.

Omnia tentare. Cic.Att.lib.12.241,Habeo enim nihil (tentatis rebus omnibus) in quo acquiescam.

Patientiam alicuius tentare. Cic.2 de l.Agrar.

Precibus tentare aliquem. Ouid.2.Amor.eleg.3.

Prudentiam cuiuspiam tentare. Cic.1. Tuscul.

Scientiam alicuius tentare. Cic.1.de Diuin.Cuius quum tentaret scientiam auguratus,dixit ei , cogitare se quiddam, id possétne fieri consuluit.

Spem certaminis tentare. Liu.2.bel.Maced.

Studium inutile tentare. Ouid.4. Trist.eleg.9.

Vires alicuius tentare. Ouid.1.Amor.eleg.8.

Via tentanda est. Virg.3 Georg.

¶Tentari morbo , Dolere , affligi morbo. Cic. 4.Tusc.Illud animorum,corporúmque dissimile est,quòd animi valentes morbo tentari non possunt,corpora possunt.

Renes morbo tentantur acuto. Horat.1 epist.6.

Dolore tentante læditur caput aut oculus. Lucret.lib 3.

Amore tentari. Ouid 1.Amor.eleg 2.

Scabies tentat oues. Virg 3.Georg.

Tentare pedes dicitur vua pro vino , quum ita ebrios bibentes reddit,vt pedibus vacillent. Virg.2.Georgicon,

-tenuísque lagæos
Tentatura pedes olim,vincturáque linguam.

Pabula tentant graues fœtas. Virg.eclog.1.

Tentare caput dicitur vinum,hoc est perturbare. Plin.lib.23.ca.1.

Tentare,cum infinitiuo. Vlpian.in l. Si non mortis.D.de inoffic. test.Si quis rescindere testamentum tentet.

¶Tentare pro Captare. Quintil.lib.6.cap.4,Diuus Augustus quũ ei Galli torquem aureum centum pondo dedissent,& Dolabella per iocum,tentans tamen fori sui euentum dixisset, Imperator torque me dona:Malo te,inquit,ciuica donare.

¶Tentare,pro Inuadere , infesto animo petere & aggredi. Cicer. pro Rab.perduel.reo, Idcirco in his rebus euertendis vnius hominis senectus,infirmitas,solitudóque tentata est.

Tentatus,pen.prod. Particip. { πειρασθείς.} Ouid.1.de Arte,

Opprime tentatam,nec nisi victor abi.

Tentatio,tentationis { πειρασμός } Verbale. Liu.4.ab Vrbe,Ægrè Hortensius pati,tentationem eam credens esse perseuerantiæ suæ,&c.

Tentationes morbi. Cic.Att.lib.10.epist. penult. Vide Commotiuncula,in COMMOVEO.

Tentator,pen.prod.Verb. { πειραστής.} Horat.3.Carm.ode 4,

- notus & integræ
Tentator Orion Dianæ.

Tentabundus, Adiectiuum { πειράζων.} Liu.1.bel.Pun. Ventum deinde ad multo angustiorem rupem , atque ita rectis saxis , vt ægrè expeditus miles tentabundus , manibúsque retinens virgulta ac stirpes circà eminentes demittere sese posset. Id est tentans.

Tentamen, pen.prod.tentaminis, pen.corr. Ouid.lib.3. Metam.in fabula Tiresiæ,

Prima fidem,vocísque datæ tentamina sumpsit
Cærula Lyriope. Tentamina,id est experimenta.

Tentamentum, tentamenti { πειρατήριον } idem quod Tentatio. Virg. 8.Æneid.

-nec prima per artem
Tentamen tui pepigi. Hoc est,Cum nullo antè pactus sum vt te aut per artem aliquam , aut per legatos probarem : sed intrepidum me tibi commisi. Seruius. Ouid.7.Metam.

-meditatáque penè reliqui
Tentamenta fide. Fide,pro fidi. Ibidem,lib.15,
Tentamenta mortalia.

Tentipellium,tentipellij,Genus calceamenti ferratum , quo pelles extenduntur,vt ex Ariorij sententia tradit Festus. Alij putant medicamentum esse quo rugæ abiguntur,cutísque extenditur. Titinnius apud Festum, Tentipellium inducis,rugæ in ore extenduntur. Vide plura apud Festum.

Tentorium, Vide TENDO.

TENTYRA, pen.corr. tentyrorum , plur. nu. n.g. { τέντυρα } Ciuitas inferioris Ægypti:vnde & Præfectura Tentyritica vel, vt Plin.ait,lib. 8 cap 2,Insula à Nilo circundata,in qua habitant homines qui crocodilos non timent. Iuuen.satyr.15,

Qui vicina colunt vmbrosæ Tentyra palmæ

Tentyritæ , pen.prod.populi , de quibus Plin.lib.8.cap.2 , Strabo quoque lib.17, Quum,inquit,crocodili Romam allati essent,vt viderentur, Tentyritæ eos sequebantur: facta est ab illis piscina quædam, & foramen in vno laterum,vt ex aqua in apricum egredi possent. Tentyritæ aderant,qui eos interdum rete educebant ad solem , vt à spectatoribus viderentur: interdum in aquam intrantes , rursum eos in piscinam retrahebant. Plin.lib.28.cap.3 , In insula Nili Tentyri nascentes tanto sunt crocodilis terrori , vt vocem quoque eorum fugiant. Vbi legendum putauerim Tentyris,vt sit sensus, Qui nascuntur in Tentyris insula Nili,&c. Hoc est Tentyritæ tanto sunt crocodilis terrori,&c. Loquitur enim Plinius de remediis ex homine.

Tenuis, & hoc tenue { λεπτός, ἀραιός, ἀσθενής, ψιλός, ἀμυδρός } à Teneo fieri videtur : quòd quæ tenuia sunt , facilè teneantur. significat autem paruum & exiguum. Colum.lib.2, Quo tenue linum proueniat. Plin. lib.12.cap.14,Tenuissimus cortex. Plautus Rud.30,

Ita quanti magis extergeo,rutilum , atque tenuius fit. Variis substantiuis iungitur.

Acies tenuis, Vide ACIES.

Acus tenuis, Vide ACVS.

Aër tenuis. Virgil. 4. Georg.

Aër

Aër purus & tenuis, Crassus & concretus, contraria. Cicero 2.de Natur deorum.

Aqua tenuis, Modica.Liu.1.ab Vrbe.

Argilla tenuis, Sine humore. Virg.2.Georg.

Respondeo,mihi dicendi aut nullam artem,aut pertenuem videri.Cic.1.de Orat.

Auræ tenues.Virg 4.Georg.

Aurum tenue.Virg.4.Æneid.

Authoritas tenuis,persona lenis.Cic 2.de l.Agraria.

Cœlum tenue, cui Crassum opponitur : hoc est , aëris temperies tenuior & delicatior. Cic.de Fato, Athenis tenue cœlum,ex quo etiam acutiores putãtur Attici:crassum Thebis,itaque pingues Thebani, & valentes.

Census tenuis.Horat.1.epist.7.

Cultu tenuissimo viuere, Parcissimo. Cic.pro Flacco , Hæc enim ratio ac magnitudo animorum in maioribus fuit:vt quum in priuatis rebus , suísque sumptibus minimo contenti tenuissimo cultu viuerent.

Damnum tenue.Claud.de bell.Get.

Discrimen tenue, Paruum. Plin.lib.8.cap.33.

Distinctio tenuis & acuta.Cic.4.Acad.

Dubitatio tenuissima, Minima.Cic. 4.Verr.Vndecies numeratum esse, vt eam causam , in qua ne tenuissima quidem dubitatio posset esse,isto cognoscente obtineret.

Fila tenuia aranei.Lucret.lib.3.

Gloria non tenuis.Virg.4.Georg.

Homo tenuis,cui Locuples opponitur. Cic.4.Ver.Nam locupletissimi cuiusque census extenuarant,tenuissimi auxerant.

Imago tenuis.Lucret.lib 4.

Loco tenui ortus, Humili.Liu.2.ab Vrbe.

Mensa tenuis.Horat.2,Carm.ode 16.

Opes tenues.Cic.pro Quintio, P.Quintius,cui tenues opes, nullæ facultates exiguæ amicorum copiæ sunt.

Oppidum tenue. Cic.4. Verr.Bidis oppidum est, tenue sanè, non longe à Syracusis.

Oratio tenuis,& scriptura leuis:Stylo parum sublimi scripta.Terent.in Prolog.Phorm.

Pecunia mediocris & tenuis.Cic.in Hortensio,Eundem non modò mediocri pecunia,sed etiam tenui percipere possumus.Nonius.

Pluuia tenuis.Virg.1.Georg.

Præda tenuis.Cæsar 6 bell.Gall.

Remedium tenue.Plin.lib.2.cap.48.

Sermo tenuis.Horat.2.Serm.Saty.4.

Disputare sermone tenui & exiguo.Cic.1.de Orat.

Sonus tenuis.Ouid.14.Metam.

Spes inanis & tenuis.Cic.pro Rosc.Comœdo,Recitabimus.erras. inani & tenui spe te consolaris.

Suspicio tenuis. Cic.pro Cecin. Quòd si vi pulsos dicimus exercitus esse eos qui metu ac tenui sæpe suspicione periculi fugerunt.

Tellus tenuis.Ouid.epist.4.

Testis obscurus & tenuis.Cic.in Partit.

Textura tenuis.Lucret.lib.3.

Tenuia vellera.Virgil.1.Georgicorum,

Tenuia nec lanæ per cœlum vellera ferri.

Ventus tenuis.Virg.3.Æneid.

Vestes tenues.Ouid.5.Metam.

Vestigium tenue. Plin.lib.3.cap.4. Magnæ quondam vrbis tenue vestigium.

Victus tenuis,cui Copiosus opponitur. Cic.3.Tuscul. Idem 2.de Finib.Negat enim tenuissimo victu , id est contemptissimis escis & potionibus minorem voluptatem percipi, quàm rebus exquisitissimis ad epulandum.

Vinum tenue.Ouid.1.de Arte.

Tenuis viribus,Imbecilla.Plin.lib.12.cap.16.

¶Tenuior & Tenuissimus. Cic.3.de Legib. Inuentum est temperamentum quo tenuiores cum principibus æquari se putarint. Hoc est pauperiores.

Tenuissima membrana.Cic.2.de Nat.deor.

In minimis tenuissimísque rebus labi.Cic.1.de Orat.

Relinquere alicui tenuissimum patrimonium. Author ad Herennium,lib 4.

Stamina tenuissima.Ouid.4.Metam.

Toga tenuissima filo.Ouid.3.de Arte.

Tenuior.In versu hexametro.Stat.1.Sylu.4,

Sperne coli tenuiore lyra,vaga cingitur atris,&c.Eliditur vocalis u.

Fluit tenuis. Quintil lib 2.cap.1, Nam tenuis à fonte , assumptis poëtarum historicorúmque viribus pleno iam satis alueo fluit.

¶In tenui labor,at tenuis non gloria,si quem
Nomina læua sinunt,audítque vocatus Apollo. Virgil.4.Georgic. Comparatio est laboris , quòd magnam dat gloriam si fuerit materia ex illis ornata.Seruius.

¶Tenuis,pro modico & raro.Horat.in Arte,

In verbis etiam tenuis,cautúsque serendis.

Tenuiculus,penultima correp. Adiectiuum diminutiuum { ὑπόψιλος.} Cic.Pæto,libro 9.19, Tenuiculo apparatu significans Balbum fuisse contentum.

Tenuitas, pen.corr.tenuitatis, fœm. gen. { λεπτότης.} Plin.lib.8. cap 33, Cauda prælonga in tenuitatem desinens , & implicans se viperinis orbibus.De chamæleonte.

Tenuitas fugit aciem.Cic.1. Tuscul. Vt si iam possent in homine vno cerni omnia,quæ nunc tecta sunt,casurúsne in conspectum videatur animus,aut tanta sit eius tenuitas,vt fugiat aciem.

Quosdam valetudo,modò bona sit,tenuitas ipsa delectat. Cic.de Claris Orat.

¶Tenuitas, Paupertas. Cic.ad Tironem, lib.16.21, Vt possum, ex meis angustiis,illius sustento tenuitatem.

Ærarij tenuitas. Cic.2.Offic. Danda etiam opera est, ne quod apud maiores nostros sæpe fiebat, propter ærarij tenuitatem,assiduitatémque bellorum,tributum sit conferendum.

Hubertas & Tenuitas frugum,contraria.Cic.2.de Diuin.

Verborum tenuitas, Humilitas, simplicitas. Cic.3. de Finib. Propter limatam quandam & rerum & verborum tenuitatem.

Tenuiter,pen corr. Aduerbium { λεπτῶς } Tenuius, tenuissimé. Cic.4. Verr. Iamdudum enim mihi nimium tenuiter Siculorum erga te voluntatis argumenta colligere videor.

Tenuiter æstimare.Cic.6.Verr. Iussit Timarchidem æstimare argentum, quo modo? quo qui vnquam tenuissimè in donatione histrionum æstimauit.

Philosophorum mos tenuiter disserendi.Cic.in Orat.

Respondere tenuiter & nugatorié.Author ad Heren.lib.4.

Tenuius.Cic.1.de Inuent.Hi & cæteri omnes loci communes, ex iisdem præceptis sumuntur , quibus cæteræ argumentationes : sed illæ tenuius,& acutius, & subtilius tractantur : hi autem grauius, & ornatius,&c.

Tenuo,tenuas { λεπτύνω } tenuare, Tenuem, subtilem , macrum, debilem facere,siue minuere. Virg.3.Georgicorum,

Ipsa autem macie tenuant armenta volentes,

Adipes tenuare. Quintil.lib.2.cap.10.

Carmen tenuare.Propert.lib 3.eleg 1,

Dicite quo pariter carmen tenuastis in antro. Hoc est, tenue & gracile carmen concinnastis. Allusio est ad stylum tenuem & exilem characterem.

Curæ tenuant corpus.Ouid.3.Metam.

Silices tenuantur ab vsu.Ouid.3.de Arte.

Vomer tenuatur ab vsu.Ouid.2.de Ponto,eleg.7.

Macie vultum tenuare.Propert.lib 4.eleg 3.

Tenuatus, pen.prod. Particip. { λεπτυνθείς.} vt Corpus tenuatum recreare.Horat.2.Serm.saty.2.

Vox tenuata.Ouid.2.Metam.

Tenus,huius tenus, masc.gen. { παγίς } Laqueus, à tendicula seu tendendo dictus, authore Nonio. Plaut.Bacch.17,

Pendebit hodie pulchrè,ita intendi tenus. Seruius in sextum Virgilij, dici putat extremas partes arcus : vnde tractum sit Hactenus, id est hucusque, quasi vsque ad finem.

Tenus { μέχρι } Præpositio, significat propinquitatem , & quod dicimus, Vsque ad. Nam quod propinquum est , quasi tenere videtur id cui est propinquum. Quidam à tendendo, quòd hæc præpositio extensionem quandam significare videatur. Ablatiuo deseruit , sempérque in singulari postponitur ablatiuo,vt Hactenus,eatenus,quatenus,verbo tenus,ore tenus,capulo tenus.Virg.3.Æneidos,

Prima hominis facies,& pulchro pectore virgo
Pube tenus. Idem 6.Æneidos,
Hæc Troiana tenus fuerit fortuna secuta.

Lateri capulo tenus abdidit ensem.Virg.2.Æneid.

Et loca conuisit cauda tenus infera piscis Cic.in Arato,

Collo tenus supereminet omnes. Ouid.3.Metam.

Corporum tenus. Plin.lib. 34.cap 8, Primus hic multiplicasse varietatem videtur,numerosior in arte quàm Polycletus,& symmetria diligentior , & ipse tamen corporum tenus curiosus , animi sensus non expressisse,capillum quoque & pubem non emendatius fecisse, quàm rudis antiquitas instituisset.

Crateráque tenus lucet mortalibus Hydra.Cic.in Arato.

Credito tenus, Paulus de furtis,l.Creditoris.Vt cui pignus surreptum est,non credito tenus interest,sed omnimodo in solidum furti agere potest.

Ianua ac limine tenus domum claudit.Tacit.lib.17.

Muro tenus omnes ferè vrbes finiuntur. Paulus in l. Nam quod. §.vlt D De penu legata.

Ore tenus. Tacit.lib.1.Id est vsque ad os.

Porta tenus.Tacit.lib.3.

Solo tenus.Colum.lib.4.cap.11,Omnem superficiem amputabant solo tenus iuxta ipsum articulum,vt è duro pullularet.

Talo tenus vestigia tingit.Ouid.4 Metam.

Antiochus à Scipione deuictus Tauro tenus regnare iussus est. Cic.pro Deiotaro.

Titulo tenus.Tranquil.in Claud.cap.25.

Veteres verbo tenus acutè illi quidem,sed non ad hunc vsum,&c. Cic.3.de Legib.

Verbo tenus.Vlp.in l.1.§ 2.D.Quod quisque iuris,&c.Hęc autem verba,&c.cum effectu accipimus,non verbo tenus.

Viuo tenus. Colum.lib.4.cap.24.

Vmbilico tenus.Liu.6.bel.Pun.

¶Accusatiuo aliquando iungitur.Flaccus in Argon.lib.1,

Et Tanaim tenus,immenso descendit ab Euro.

¶In plurali ponitur cum genitiuo, & etiam cum ablatiuo. Virgil. 3.Georgicorum,

Et crurum tenus à mento palearia pendent. Seruius, Tenus dicit esse aduerbium. Celsus lib.1.cap.2, Demittere se inguinibus tenus in aquam calidam.

Labrorum tenus.Lucret.lib.1.

Corporum tenus.Plin.lib.34.cap 8.

Tenus prodire dixit Horat.1.epist.1,

Est quodam prodire tenus, si non datur vltra. Id est aliquousque, vsque ad quiddam.

TEOS { τέως } Ioniæ ciuitas, Anacreontis poëtæ patria Straboni lib.14. Vide TEIVM.

Teos alia in Scythia,ad quam palus est piscibus referta, è quibus per serenum,oleum manat in summa aqua, tanta copia,vt colligi in vasa possit,vsibus aptum.Stephanus.

Tepeo,tepes, Vide TEPIDVS.

Tephria, Genus marmoris. Interpretari potest cineritius, τέφρα enim, cinis dicitur Latinè. Plin.lib.36. cap.7. Laudatur præcipuè ex

his,quem tephriam appellant à colore cineris.

Tepidus,tepida,tepidum, pen.corr. { χλιαρὸς,χλιερὸς } Medium inter calidum & frigidum,nempe quod frigido & calido temperatum est. Plin.lib.12.cap.25, Præterea synceri densantur in tepida aqua.
Tepidæ & egelidæ aquæ. Plin.libro 31.cap.2, Alibi tepidæ egelidæque auxilia morborum conferentes.
Tepidum lac, Statim mulctum. Virg.3.Æneid. Seruius.
Dies tepidus.Ouid.epist.4.
Tepidior tempestas.Varr.3.de Re rust.cap.10.
Tepidus fulgor.Plinius lib.9 cap.31.
¶Tepidus,pro Calido aliquando ponitur.Lucretius,
Tepidísque caminis. Martial.lib.1,
Circunfert tepidis cocus popinis.
Ignes tepidi.Ouid 2.Amor.eleg.19.
Sol tepidus.Virg.1.Georg.
¶Tepidus vapor.Lucret.lib 2.
¶Tepidus,Frigidus,præsertim quando transfertur ad hominem. Plautus,
Hic homo factus est tepidior, Id est frigidior,segnior,
Mens tepida.Ouid.2.de Arte,2.89,
Fac timeat de te,tepidámque recalface mentẽ. Idem 2.de Remed.
¶Tepidus,Inutilis,siue nocuus.Virg.1.Georgicorum,
Vnde cauæ tepido sudant humore lacunæ. Seruius.

Tepido,tepidas,penult.corr. { χλιαίνω } tepidare. Plin.lib.17.cap.26,In eodem agro Bruma, tanto magis si niues iaceant gelétve, ne frigus vites adurat,circunfundunt riguis, quod ibi tepidare vocant, memorabili natura in amne solo.

Tepidarium, tepidarij, Idem quod Balneum. Paulus in l. Fistulam.D. Deseruit.vrb.præd.Sed Neratius ait:Si talis sit vsus tepidarij,vt assiduum humorem habeat,& ideò noceat vicino, posse eum prohiberi. Vitruuius lib.5.cap.10. tepidarium accipit pro cella balneorum: Illa (inquit) caldaria tepidariáque lumen habeant ab occidente hyberno Paulò tamẽ post pro vase.Ahena(inquit) supra hypocaustum tria sunt componenda:vnum caldarium,alterum tepidarium, tertiũ frigidarium:& ita collocanda, vt ex tepidario in caldarium, quantum aquæ caldæ exierit,influat: de frigidario in tepidarium ad eundem modum.Vide Caldarium,in CALOR.

Tepeo,tepes,tepui { χλιαίνομαι } tepere, Tepidum esse. Cato de Re rust.cap.69. Leuibus lignis facito calescat: vbi temperatè tepebit, tum cuminum indito.
Aqua tepet.Ouid.3.de Ponto,eleg.4.
Aura tepet.Ouid.3. Trist.eleg.10.
Tepet igne maligno focus,Hoc est lignis magno emptis.Martia. libro 10.

Tepens,Participium { χλιαινόμενος. } vt Auræ tepentes Zephyri. Virgil. 2.Georg.
Buxi tepentes.Martial.lib.3.
Cineres tepentes.Stat.3.Sylu.3.
Locus tepens.Colum.lib.1.cap.4.
Sol tepens Ouid.3.Fast.
Ver tepens.Ouid 3 de Arte.

Tepefacio,tepefacis,pen.corr.tepefeci,pen.prod tepefactum {χλιαίνω, ἀλεαίνω} tepefacere Cic.2.de Nat.deor.Is eius tactus est,non vt tepefaciat solùm,sed etiam sæpe comburat.
Ferrum tepefecit in iugulo matris.Horat.2.Serm.saty.3.
Frigoribus adiectis durescit humor, & idem vicissim mollitur tepefactus,& tabescit calore.Cic.2.de Nat.deor.
Terra semen tepefactum vapore & complexu suo diffundit. Cic. de Senect.
Terra tepefacta cruore.Virg 9.Æneid.

Tepesco,tepescis,tepui { χλιαίνομαι } tepescere,Tepidum fieri. Cic.2. de Nat.deor.Atque etiam maria agitata ventis ita tepescunt, vt intelligi facilè possit in tantis illis humoribus esse inclusum calorem. Virgil.9.Æneid.
Mentes tepescunt.Lucan lib.4.

Tepor,teporis,masc.g. { ἀλέα,χλιαρότης,χλιαρότης } Ipsa (vt ita dicam)tepiditas. Cic.2.de Natur.deor. Nec enim ille externus & aduentitius habendus est tepor,&c. Idem de Senect. Vua maturata dulcescit, vestitáque pampinis nec modico tepore caret,& nimios solis defendit ardores.
Egelidi tepores.Catul.ad seipsum 43.
Tepore humido & lento nascuntur erucæ.Plin.lib.17.cap.24.
Lenis tepor.Ouid.2.Metam.
Lentus tepor,Vide LENTVS.

Teporatus,pen.prod.Adiectiuum { χλιανθεὶς } Tepidus factus. Plin.lib. 36.cap.26,Fragmenta teporata agglutinantur tantum, rursus affundi non queunt, præterquam abrupta sibimet.

Ter, Aduerbium numerale { τρὶς,ἐπὶ τρὶς. } Virg.2.Æneidos,
Ter conatus erat collo dare brachia circum,
Ter frustra comprensa manus effugit imago. Ibidem lib.6.
Ter Consul Plin.lib.19.cap.1.
Ter amplus Geryones.Horat.2.Carm.ode 14.
Ter fœlix.Ouid.8.Metam.
Ter tanto peior ipsa est,quàm illam tu esse vis.Plaut.Persa,4.
Ter quatuor.Cic.1.de Diuinat.
Cædunt de cælo ter quatuor corpora sancta. Ex poeta.
Ter & quater.Horat.1.Carm.ode 31.
Térque quatérque beati.Virg.1.Æneid. Idem 4.Æneid.
Ter & vicies.Plin.lib.7.cap.28.
Ter ternus.Varro 2.de Re rust.cap.1,Ea parte habet nouem discretas ter ternas.De pecunia.
Ter in anno,Cic.pro Rosc.Amer. Aptam & ratione dispositam se habere existimant, qui in Salentinis aut in Brutiis habent vnde vix ter in anno audire nuntium possunt.

Tercentum { τριακόσια. } Virg.8.Æneidos,
Maxima tercentum totam delubra per vrbem

Lætitia,ludísque viæ,plausúque fremebant.

Tercenteni,pen.prod.Plurale tantùm,Adiect. { τριακόσιοι } Mart.lib.2.
Tercentena quidem poteras epigrammata ferre.

Terdeni,pen.prod.Plurale,Adiect. { τριακοντάδικα. } Virg.8.Æneidos,
Ex quo terdenis vrbem redeuntibus annis,&c. Martial.lib.8,
Quid numerem currus,terdenáque præmia palmæ.

Trecenti,treceni,& tredeni,Vide suo loco.

Tergeminus,pen.corr.Adiect. { τριπλοῦς. } Liu.6.ab Vrbe, Modò tergeminæ victoriæ triplicem triumphum ex his ipsis Volscis & Æquis & ex Hetruria egistis. Ouid 4 Trist.eleg.6,
Tergeminúmque virum,tergeminúmque canem.
Ignis tergeminus Iouis,Fulmen trisulcum.Stat.1.Sylu.1.
Proles tergemina,Tres filii.Stat.4.Sylu.8.
¶Tergeminus,pro Maximo & amplissimo,vt
-tergemini honores apud Horatium, cùm populus ingentem tollit plausum,aliquem honorans. Et in hac notione sæpe hoc verbum à poetis tritum animaduerti.Martialis,
-tergeminum mugiat ore sophos, Id est maxima voce succlamet sophos. Tibullus,
Illum tergeminæ nantem confinia mortis. Id est ingentis & multiplicis. Hinc adeò id factum est, quòd quæ tergemina sunt,eadem ampla & magna sunt.Turneb.
Tergeminus in scelere. Cic.11 Philipp. de Antonio & Dolabella, Ecce tergeminum in scelere par,inusitatum,inauditum,ferum,barbarum.Id est trisceleratum. Sic Budæus. Vetus exemplar legit, tibi geminum.
¶Tergemini,penul.corr.dicuntur tres qui ex vno vtero, vno die editi sunt.Plaut.Mil.10. Plin.lib.7.cap.3, Tergeminos nasci certum est, Horatiorum Curiatiorúmque exemplo. Liu.1.ab Vrbe, Tergemini fratres.Vetus codex habet trigemini.

Ternus { τρίτατος } vel potius Terni,pluraliter, Adiect. Cic.ad Pætum, lib.9.22,Quum loquimur terni,nihil flagitij dicimus: at quum bini obscœnum est. Cic.4.Verr.Hoc quoque propter tuos ternos denarios nunc primum postulatur. Sic 5.Verr. Virg.5.Æneidos,
-terno consurgunt ordine remi. Horat.2.Serm.saty.4,
Immane est vitium,dare millia terna macello.
Terni deni.Plin.lib.18.cap.26.

Ternarius,Adiectiuum { τριαδικός. } Columel.lib.11.cap.2.
Ternarij scrobes,Vide SCROBS.

Tertius, Adiectiuum { τρίτος } Qui post secundum est.Plinius epist.92. lib.4, Tertius dies est quòd audiui recitantem Sentium augurinum cum summa mea voluptate. Virg.3.Æneidos,
Tertia lux classem Cretæis sistet in oris.
Tertio quoque die.Cic.2.Tusculana,
Iam tertio me quoque funesto die
Tristi aduolatu aduncis lacerans vnguibus. Ex poeta.
Tertio quoque verbo.Cic pro Rab.Posth.Modò vobis inspectantibus in iudicio Gabinij tertio quoque verbo excitabatur.
Tertius in pretio,vel authoritate, Vide AVTHORITAS tributorum.Plaut.Pœnulo 4,
Salue in pretio tertia.
Tertio loco, Tertia dignitate. Plin.lib.12. cap.12, In nostro orbe proximè laudatur nardum Syriacum, mox Gallicum, tertio loco Creticum.
Tertium locum Milesiæ oues obtinent.Plin.lib.8.cap.48.
Nihil esse tertium.Cic.Pæto lib.9.22.
Sed si res coget,est quiddam tertium.Cic.Lentulo lib.1.5.
Tertiæ notæ herbæ, Tertio loco adscribendæ, vel tertiam dignitatem post alias sortitæ.caue autem putes tertiæ facultatis. Colum. lib.9.cap.4.

Tertianus,penul.prod.Adiectiuum { τριταῖος } vt Tertiana febris, quæ tertio quoque die nouam accessionem facit. Cic.3.de Nat.deor.Vide quæso si omnis motus, omniáque quæ certis temporibus ordinem suum conseruant,diuina dicimus, ne tertianas quidem febres & quartanas diuinas esse dicendum sit.
¶Tertiana quoque absolutè,idem significat:quod & pluraliter etiam frequentius legitur. Plin.lib.20.cap.20, Seminis grana tria in tertianis deuorari iubent aliqui ante accessionem.

Tertiani,tertianorum { τριταῖοι. } Tacit.lib.21,Tradidit & Syria duo & vicesimanos,tertianósque.Hoc est,tertiæ cohortis milites.

Tertiò,Aduerbium { τρίτον. } Terent.Eunuch.3 3,
Non hercle veniam tertió. Colum.lib 3.cap.13.

Tertiùm,Aduerb. { τρίτον } vt Tertiùm Consul.Liu.3.ab Vrbe.
Iterùm ac tertiùm iacere. Cic.2.de Diuinat. Quid est tam incertum quam talorum iactus?tamen nemo est quin sæpe iactans Venereum iaciat aliquando,nonnunquam etiam iterum ac tertiùm.

Tertio tertias { τριτεύω } tertiare, Tertiò facere: vt Terram vel solum tertiare dicimus, quum tertiò aratur & colitur. Colum.lib.2.cap.4, Sed iugerum talis agri quatuor operis expeditur. nam commodè proscinditur duabus, vna iteratur, tertiatur dodrante, in liram statim redigitur quadrante operæ. Idem lib.2. cap.13. & cap.4, Iteratos esse oportebit,ac deinde circa Septembris Calendas tertiatos.

Tertiatio,Verbale { τρίτωσις. } Columel.lib.12.cap.50,Nam plurimum refert non miscere iterationem,multóque minus tertiationem cum prima pressura. De tribus oliuarum pressuris loquitur, iterationem vocans secundam pressuram, siue oleum secundæ pressuræ, tertiationem verò tertiam pressuram.
¶Tertiata verba { ἐγκεκομμένα ῥήματα } Appellantur imperfecta,lapsantia, & cum pauore nutabunda: quando quis exanimatus non profert verba integra,sed vix tertia quæque enuntiat,mediis ex perturbatione suppressis.Apuleius lib.5,Tremens & exangui colore,lurida,tertiata verba substrepens,sic ad illas ait.

Tertiarius,Adiectiuum { τριτημόριος. } Plin.lib 34. cap.17, Idem & tertiarium vocant, in quo duæ nigri portiones sunt, & tertia albi. De stanno.

Tertiarius,Actor tertiarum partium, Vide SECVNDARIVS. Expressit Cicero

Cicero in Diuinat.quum scribit, Vt in actoribus Græcis fieri videmus,sæpe illum qui secundarum,aut tertiarum partium.cùm possit aliquantò clarius dicere,quàm ipse primarum,multum summittere vt ille princeps quam maximè excellat.Ex Turnebo.

Tertiarium { τριτημόριον } Ponderis genus satis notum, cui correspondet quartarium. Cato cap.95. Postea sumito bituminis tertiarium, & sulfuris quartarium. Hoc est tertiam vel quartam partem vnciæ.

TERAPNAE, multitudinis numero { Θεράπναι } vel Terapne, terapnes, vrbs Laconiæ in finibus Thebanis,Helenæ patria.Mela.lib.2.
Animosa Terapne.Silius lib.6.
Vmbrosæ Terapnæ.Stat.4.Sylu.8.

Terapnæus, possessiuum { θεραπναῖος. } Ouid.epist.15,
Rure Terapnæo nata puella Phrygem. Stat.2.Sylu 2,
Blanda Terapnæi placeant vineta Galesi.

Teratius,Vide TARCHETIVS.

Terebellum,terebelli,Vide TEREBRA.

TEREBINTHVS, terebinthi { τέρμινθος } & Terebynthus, cum ypsilo, fœ.gen.authore Marcello in Dioscoridem,grani viridis arbor apud posteriores fuit,cui factum nomen ab eo eius genere, quòd fructus suos in viridi pallidos fert, quod Theophrastus χλωρὸν dixit, quasi herbaceum. Plin.lib.13. cap 6, Syria & terebinthum habet. Ex his mascula est sine fructu: Fœminarum duo genera. Alteri fructus ruber lentis magnitudine, alteri pallidus. Cum vite maturescit non grandior faba, odore iucundior, tactu resinosus circa Idam Troadis,&c. Virg 10.Æneidos,
Inclusum buxo aut Oricia terebintho. Ex Terebintho autem distillat terebinthina resina omnibus notissima in quotidiano medicinæ vsu.

Terebinthinus,pen.corr.Adiectiuum,vt
Terebinthina resina. Plinius libro 23. cap.8. Columel. libro 12. capite 20.

Terebra,terebræ, penul.corr. { τρύπανον,τέρετρον } Instrumentum quo ligna perforantur,A tero.Columel.lib.4 cap.29, Nam antiqua terebra,quam solam veteres agricolæ nouerant,scobem faciebat,perurebátque eam partem quam perforauerat.
Terebra agere aliquid.Celsus lib.8.cap.3.

Terebro, terebras, pen.corr. { τρυπάω } terebrare, Terebra perforare. Virgil.2.Æneidos,
Aut terebrare cauas vteri,& tentare latebras. Colum.lib.5. cap.9,
Eas terebrari Gallica terebra conuenit.
Buxum terebratum per rara foramina.Ouid.6 Fast.
¶Terebrare,per translationem dixit Plaut.Bacch.23,
Hanc veniam illis te exorem sine.N.vt terebrat?

Terebratio,terebrationis, Verbale { τρύπησις. } Colum.lib.4. cap.29,In illa autem quæ fit per terebrationem,&c.

Terebratus,huius terebratus,pen.prod.Aliud verbale.Scribonius Largus 206. De industria à medicis cum terebratu exciditur quod læditeam os.

Teredo,pen.prod.teredinis,pen.corr.fœm.gen. { τερηδὼν } Vermis in ligno nascens.A terendo dictus,vel à sono,Græcè τερηδών. Eadem & tinea dicitur. Sunt tamen qui distinguant, vt teredines dicantur in mari, hoc est in nauibus: tineæ, terrestres sint.Plin.libro 16.cap.41. Infestantium quatuor genera.Teredines, capite ad portionem grauissimo rodunt dentibus. Hæ tantùm in mari sentiuntur, nec aliam putant teredinem propriè dici. Terrestres tineas vocant. Columella libro 4. capite 24, Nam & teredinem formicámque prohibet.
Teredo pro verme vestes terente, & erodente. Plin.lib.8.cap.48. de prætextis Ser.Tullij,Mirúmque fuit nec defluxisse eas,nec teredinum iniurias sensisse annis DLX.

TERENTIA { τερέντια } Ciceronis vxor, ex ipsius epistolis notissima. Hæc,vt author est Plinius lib.7.cap.48.centum decem & septem vixit annos.

TERENTIVS { τερέντιος } poeta Carthagine natus, libertus Romæ Terentij Lucani fuit: captum fuisse negant. Quum esset egregia indole à patrono eruditus,venit in amicitiam nobilium,maximè Lælij & Scipionis: quorum opera adiutus in scribendo fertur ob elegantiam sermonis,teste Cicerone Attico, lib.7.123. cui adstipulatur etiam Varro, Non obscura fama est,inquit,adiutum Terentium in scriptis à Lælio & Scipione. Eandem ipse famam auxit: non enim nisi leuiter se tutari conatur in prologo Adelphorum,
Nam quòd isti dicunt maleuoli,homines nobiles
Eum adiuuare,assiduéque vnà scribere,&c. Pluribus Donatus huius vitam scripsit.Horat.2.epist.1,
Vincere Cæcilius grauitate,Terentius arte. Terẽtius Scaurus, grammaticus, quem Gellius dicit floruisse Adriani temporibus, ac librum de Cæsellij Vindicis grammatici erroribus scripsisse. Terentius Culeo, Senator Romanus, captus à Carthaginiensibus, redemptus ab Africano maiore,ac currum eius cum pileo capiti imposito secutus;cuius meminit Liu.lib.10.de bello Punico.Hinc natus error apud indoctos, Terentium comicum putantes. Terentius Varro, collega Pauli Æmilij post cladem Cannensem cum reliquiis exercitus,Canusium se recepit. Cui Romam redeunti gratulatus est populus Romanus,quòd de Repub.non desperasset.

Terentianus,pen.prod. { τερεντιανὸς } Adiect.à Terentio. Quintil.lib.6. cap.3,Nec minus niger,inquit, nec minus confidens,quàm ille Terentianus est Phormio.

Terentus { τέρεντος } Locus in campo Martio, quòd in eo ara Ditis patris in terra occultaretur.Erat hic locus Diti & Proserpinæ sacer, in quo omnium qui nascerentur aut morerentur, nomina scribi solebant,quoties ciuitas lustrabatur.Martialis lib.10,
Bis mea Romano spectata est vita Terento,&c.
Romuleus Terentus.Martial.lib.4.

Terentinus, penul.prod.Adiectiuum { τερεντῖνος } Vnde ludi Terentini, qui & Seculares vocãtur, qui centesimo quoque anno tribus diebus continuis tribúsque noctibus celebrabantur.Ausonius in Ternario,

Trina Terentino celebrata trinoctia ludo, vide Politianum cap. 58.Miscellaneorum, Censorinum capite 6. Diuum Augustinum de Ciuitate Dei lib.3.cap.18. Valerium Maximum lib.2.cap.1.De quodam Valesio.
Terentina tribus,Vide TRIBVS.

Teres,teretis, pen.corr om.gen. Dicitur quicquid rotundum, & oblongum,acutam extremitatem non habet.Virg.8.ecloga,
Incumbens tereti Damon sic cœpit oliuæ. Liu.1.bel.Pun. Falarica erat Saguntinis,missile telum hastili oblongo,& cætera tereti, præterquam ad extremum,vnde ferrum extabat.
Aures teretes & religiosæ.Cic.in Orat.
Habere aures teretes intelligénsque iudicium.Cicero de Opt.ge. Orator.Si teretes aures habẽt,intelligénsque iudicium,&c. Hoc est vt nonnulli exponunt, perfectissimas, quoniam rotunda figura est perfectissima & capacissima.
Ceruix teres.Cic 2.de Nat.deorum,
Obstipum caput,& tereti ceruice reflexum. Ex poeta.
Collum teres.Ouid.10 Metam.
Digiti teretes.Ouid.1.de Arte.
Gemma teres.Virg.5 Æneid.
Lapilli teretes.Ouid.10.Metam.
Malum teres.Ouid.ad Pisonem.
Oratio teres. Cic.3.de Orat. Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requiris, est plena quædam, & tamen teres & tenuis & non sine neruis ac viribus.
Plagæ teretes, Tereti fune factæ, inquit Acron. Horatius 1. Carmin.ode 1.
Puer teres. Horat.Epod.11. Porphyrion interpretatur recta crura aut brachia habentem,Acron gracilem,Badius procerum.
Structura teres.Plin.lib.11.cap.37.
Suræ teretes.Ouid.11.Metam.
Totus teres atque rotundus in seipso.Horat.2.Serm.saty.7.Id est æqualis & constans in se.Teretes dicuntur qui ab alio non quærunt quid faciendum sit,sed ipsi per se inueniunt.Hæc Acron. Tale est illud Virgilij de viro bono,
-mundi instar habens,teres atque rotundus.

TEREVS { τηρεὺς } rex Thracum fuit, qui quum Pandionis regis Athenarum filiam Prognem nomine duxisset vxorem, & post aliquãtum tempus ab ea rogaretur, vt sibi Philomelam sororem videndam accerseret: profectus Athenas dum adducit puellam, eam vitiauit in itinere, & ei linguam ne facinus indicaret,abscidit. Illa tamen rem in veste suo cruore descriptam misit sorori: qua re cognita Progne Itym filium interemit, & patri epulandum apposuit. Posteà omnes in aues mutati sunt. Tereus in vpupam, Itys in phasianum, Progne in hirundinem,Philomela in lusciniam.Hactenus Seruius enarrans illud Virgilij 6.eclogæ,
Aut vt mutatos Terei narrauerit artus?&c. Hanc fabulam multis versibus describit Ouid.6.Metam.

Tergemini,Vide TER.

TERGESTVM, Istriæ colonia { τέργεστον. } Ptolemæo lib.3.cap.1. Vulgò *Trieste*.

Tergiuersor,Vide TERGVM.

Tergo,tergis,tersi,tersum { σμήχω, ἀποσμήχω, μύσσω, ἐκμάσσω, περιψάω } tergere: vel Tergeo,terges,tersi, tersum, & secundum antiquos tertum,tergere,Mundare,nitidum facere. Iuuen.saty.14,
-vasa aspera tergeat alter. Plautus,
Ornantur, lauantur, terguntur, poliuntur. Cic.in Parad. Vt in familia qui tractant ista, qui tergunt, qui vngunt, qui verrunt, qui spargunt, non honestissimum locum seruitutis tenent. Ouidius 2. Metamorphoseos,
-vt tersis niteant talaria plantis.
Lumina tersit manu.Ouid.13 Metam.
Tergere fossas veteres, pro Purgare. Cato cap.2. Per ferias verò fossas veteres tergeri,viam publicam muniri, vepres recidi.
Tergoro,tergoras.Vide TERGVS.

Tergum,tergi, Dorsum { νῶτον. } Plaut.Amph.4,
Sic tergum cicatricosum,nihil hoc simili est similius. Virgilius 2. Æneidos,
-iuuenem manibus post terga reuinctum. Cic.1.de Natu.deor. Tuus autem deus non digito vno redundat, sed capite,collo,ceruicibus,lateribus,aluo,tergo,poplitibus.
Boum terga, non sunt ad onus accipiendum figurata. Cicer.1.de Natura deorum.
Horrentia terga suum. Virg.1.Æneid.
Immane tergum leonis.Virg.5.Æneid.
Ingentia terga boum.Virg.5.Æneid.
Lubrica terga,Vide LVBRICVS.
Ostreatum tergum,Vide OSTREA.
Recuruum tergum Delphinis.Ouid.2.Fast.
Sessile tergum.Ouid.12.Metam.
Summum tergum.Ouid.2.Metam.
Cædere terga.Catul.de Berecyn.58.
Considere tergo tauri.Ouid.3 Metam.
Terram consternere tergo, Supinum iacere in terra. Virgilius 12. Æneidos,
Conuertere terga,Vide CONVERTO.
Squamea terga conuoluens anguis.Virg.3.Georg.
Lubrica terga conuoluit coluber.Virg.2.Æneid.
Victa dabat terga.Ouid.7.Metam.
Dare terga,Fugere.Quintil.lib.2.cap.13.
Dare terga versa fuga. Virg.4.Georg.
Dare terga fugæ.Ouid.5.Metam.
Dare terga in fugam.Ouid.ad Liuiam.
Impugnare terga hostium,Vide IMPVGNO.
Insilire tergo alicuius.Ouid.12.Metam.
Laceratum virgis tergum,Vide LAGER.

Nudare terga fugæ. Virg. 5. Æneid.
Plecti tergo. Horat. 2. Serm. saty 7.
Præbere terga effugio. Tacit. lib. 14.
Præbere terga fugæ. Ouid. 10. Metam.
Recipere ad terga, Vide AD.
Inambulare manibus ad tergum reiectis. Asin. Cic. lib. 10. 32.
Grues in tergo præuolantium colla & capita reponunt. Cic. 2. de Natura deor.
Secare terga verbere. Tibul. lib. 1. eleg. 9.
Vertere terga, Fugere. Liu. 2. ab Vrbe.
Vinctus post tergum nodis ahenis. Virg. 1. Æneid.

¶Tergum, non tantùm animalium est, sed etiam aquarum, & aliarum rerum. Vade à tergo dicimus, à parte posteriore membranæ vel papyri, aut alterius cuiusuis rei. Iuuenalis saty. 1,
Scriptus & à tergo nec dum finitus Orestes. Alij legunt in tergo.
A tergo sequi. Virg. 1 Æneid.
Aliquem à tergo adoriri. Cic. pro Mil.
A tergo & à fronte, pro anteriore & posteriore parte, Vide A vel AB.
Teneri à tergo, à fronte, à lateribus. Cic. 3. Philip.
A tergo & à fronte videre, pro Diligenter, Vide A vel AB.
A tergo lupi, & à fronte præcipitium, Prouerbium, Vide A vel AB præpositiones.
Tergum collis, pro parte posteriore. Liu. 5 bell. Pun.
Glauca terga aquæ. Claud. de Aponi balneis, 5.
Glacialia terga fluuiorum. Claud. de bell. Get.
Ærea terga loricæ. Stat. 9. Theb.
Tergum, pro Tergore aliquando accipitur. Virg. 1. Æneidos, Mercatique solum facti de nomine byrsam,
Taurino quantum possent circundare tergo.

¶Tergum, pro Scuto: quòd scuta antiquitus pellibus tegi soleret. Virg 10. Æneidos,
-& tergo decutit hastas.

¶Tergus etiam masculino genere. Plaut. Asinaria,
Habeo opinor familiarem tergum, ne quæram foris. Nonius.

¶Tergibus. Datiuus pluralis num. apud Lucretium, lib. 2,
-neque quicquam à tergibus obstet.

Tergiuersor, tergiuersaris {ναπίζω, στρέφομαι, ἀποκλίνομαι} tergiuersari, Fallere, & dicta mutare, inquit Nonius. Propriè est eorum qui terga vertentes, adhuc tamen pugnant, nec sese victos fateri volunt. vnde etiam ad alias res transfertur, vt disputationes, controuersias, & cætera huiusmodi quæ verborum contentionem habent. Cic. 3. Tusc. Quid tergiuersamur Epicure: nec fatemur eam nos dicere voluptatem quam tu idem, quum os perfricuisti, soles dicere? Id est, dissimulamus & subterfugimus. Idem pro Cn. Plancio, Placetne sic agi? non possum magis pedem conferre, vt aiunt: aut propius accedere. quid taces? quid dissimulas? quid tergiuersaris? etiam atque etiam insto, atque vrgeo, insector, posco.

Itaque eam tergiuersari non sinent, secúmque rapient. Cicero 5. Tuscul.

Tergiuersari contra aliquem. Cic. ad Atticum, lib. 7. 121, Non est locus ad tergiuersandum contra Cæsarem.

Tergiuersari in re aliqua. Cic. 3. Offic. Atque in his tamen tribus generibus quoquo modo possunt, non incallidè tergiuersantur: pru dentiam introducunt, scientiam suppeditantem voluptates, depellentem dolores.

Tergiuersari huc & illuc. Cic pro Roscio Comœdo, Fannium inuitum, & huc atque illuc tergiuersantem, testimonium contra se dicere cogo.

Hunc æstuantem & tergiuersantem iudicio ille persequitur. Cic. pro Flacco.

¶Tergiuersari, pro In vniuersum ab accusatione desistere, apud Iurisconsult. teste Martiano Ad S. C. Turpilianum. l. prima.

Cunctari & tergiuersari. Cic. Attic. lib. 7. 131, An cuncter, & tergiuersor, & iis me dem qui tenent, qui potiuntur?

Terg uersatio, Verbale {στροφὴ, ναπισμὸς.} Cic. pro Milone, Quid ergo erat moræ & tergiuersationis? Idem ad Attic. lib. 10. 196, Ego verò Apuliam & Siponum, & tergiuersationem istam probo, nec tuam rationem eandem esse duco quàm meam.

Tergiuersator, penult. prod. tergiuersatoris, masc. gen. {ναπιστὴς} Qui bouinator antiquitus dicebatur.

Tergiuersanter, Aduerb. Patereculus lib. 1. Tum Senatus populúsque Romanus L. Æmylium Paulum Consulem creauit, filium eius Pauli qui ad Cannas quam tergiuersanter pernicio sam Reipublicæ pugnam inierat, ram fortiter in ea mortem obierat.

Tergus, tergoris, pen. corr neut. gen. {σώμα} Corium. Plin. lib 8 cap. 10. Durissimum dorso tergus, ventres molles, setarum nullum tegumentum. Virg 1. Æneidos,
Tergora diuipiunt coltis, & viscera nudant.
Impenetrabile tergus ad, Vide IMPENETRALE.
Squalenti tergore serpens. Silius lib 3.

Terginus, penult. prod. {σκυτικὸς} Adiectiuum possessiuum à tergus. Terginum iorum, id est scutica de tergore animalis. Plaur. Pseud. 4.

Tergoro, tergoras, pen. corr. tergorare. Plin. lib. 8. cap. 52, Tunc inter se dimicant, indurátes attritu arborum costas, lutóque se tergorantes, Id est, quasi tergus nouum è luto sibi inducentes.

Termentarium, Linteum quod teritur corpore, teste Varrone lib. 4. de Lingua Latina.

Termes, termitis, penul. corr. masc. gen. Ramus ex arbore decerptus cum fructu, nec foliis repletus, nec nimis glaber, inquit Festus. Qui quoniam in diuisione agrorum, antequam metæ ponerentur, figi solebat, termino nomen dedit. Et propriè (vt ait Porphyrio) est oliuæ: sicut palmes, vitis. Horat. in Epodis 16,
Germinat & nunquam fallentis termes oliuæ. Gellius lib. 2. cap. 26, Spadica enim Dorici vocant ramulum è palmite termitem cum fructu.

¶Termes, Vermiculi genus, carnem exedens. Festus.

TERMILLAE {τερμῶδες} Populi, de quibus Strabo lib. 12, Conditorẽ ex Mileto, quæ in Creta est, Sarpedonem accipientes, & Termilas in eam quæ nunc Lycia dicitur habitatum deduxerunt. Hos Sarpedon Minois Rhadamanthi frater colonos ex Creta duxit, ac Termillas nominauit, quum prius Miniæ vocarentur, vt Herodotus refert, ac prius etiam Solymi, posteà Lycon Pandionis filius, eosdem à se Lycios appellauit. quæ profectò ratio Lycios ac Solymos eosdem esse ostendit, quanquam poëta eos separat: nam de Bellerophonte è Lycia profecto dicitur,
Hic Solymis iterum præstantibus intulit arma.

Terminus. termini, pen. corr. {ὅρος, ὅρισμα, ὁριστὴς, τέρμα, τέρμων, τέρμιος} Signum quod agrum ab agro diuidit. A terendo: quòd hæ partes maximè terantur. Cic. 4. Acad. Est enim inter eos non de terminis, sed de tota possessione contentio.

Pangere terminos, Vide PANGO.

Constituere sibi certos fines & terminos. Cic. pro Quintio.

Nullis terminis circunscribere aut definire ius suum. Cicero 1. de Oratore.

Terminij, apud antiquos, adhibito sacrificio, disponebãtur. qua de re apud Sieulum Flaccum hæc legimus: Carbo, aut cinis quare inueniatur, vna certa ratio, quæ apud antiquos quidẽ obseruata est, posteà vero neglecta: sicut aut diuersa, aut nulla signa inuenerimus. cùm enim terminos disponerẽt, ipsos quidem lapides in solidam terram collocabant, proximè ea loca quibus fossis factis defixuri eos erant, vnguento velaminibúsque & coronis eos coronabant: in fossis autẽ quibus ponendi eos erant, sacrificio facto, hostiáque immaculata cæsa, sacibus ardentibus, in fossa coopertis sanguinem instillabant, eóque thura & fruges iactabant: fauos quoque & vinũ, aliáque quibus consuetudo est terminis sacrũ fieri, in fossa adiiciebant, consumpsísque omnibus dapibus igne, super calentes reliquias lapides colloca bant, atque ita diligenti cura confirmabant: adiectis etiam quibusdã saxorũ fragminibus circumcalesbant, quo firmius starent. tale ergo sacrificium, domini inter quos fines dirimebantur, faciebant. nam esti in trifinium, id est in eum locum in quem tres possessores attingebant, termini ponebantur, omnes tres sacrum faciebant: quinque alij in confinio domini erant, omnes ex conuentientia terminos ponebant, & sacrum faciebant: terminos autem conueniẽtia possessorum confirmabat nam in quibusdam regionibus iubemur vertices amphorarum defixos inuersos obseruare. pro terminis ergo conuenientia, vt suprà diximus, possessorũ terminos consecrat, qui vt antè dixeramus, omnibus angulis coxíque positi esse debent. Termini apud antiquos sanctè in primis, ac seuerè seruabantur. nam in lib. v. sententiarum Pauli scripta sunt hæc, quæ leguntur apud Frontinum in libro De limitibus. Terminos qui effodiunt, vel exarant arbores, in metallum damnal untur, siquidem serui sua spõte faciunt, humiliores in opus publicum: honestiores in insulam, amissa tertia parte bonorum, relegabuntur. Termini comportionales à veteribus dicti, teste Aggeno Vrbico, qui intra possessionum fines inueniuntur: qui si secundum pristini temporis possessionem non cõueniunt, diuersas attiguis possessoribus cõtrouersias generabunt. Termini autem, vt in libello De limitibus, variorum auctorũ titulo, scriptum est, diuersi fuerunt per diuersas prouincias. sunt enim hæc verba. Terminum singulum in quatrifinio inuenies quatuor lapides in quatrifinio positi sunt, & termini factura tornatiles, hoc est rotũdi, subtilissimi: in quadrifinio inuenies. Puteum si in fine inuenies, pro termino habebis. Cisternam factam in fine positam, & circa hanc memorarũ terminum inuenies, & pro termino habebis. Terminum de lapide decisum viuo inuenies, & pro termino habebis. Macerias lapidum in fine pro termino inuenies. Sepulchra finalia aut monumẽta sine dubio inuenies. Malum cotoneum in fine pro termino inuenies. Cypressum in fine pro termino inuenies. Oliuastellum in fine pro termino inuenios. Fossatum decisum parum in fine pro termino posuimus. fossato alio finales maiores sine dubitatione inuenies. Limitem torrem hoc est torum sine dubio inuenies. Parietes de calce fabricatos finales direximus. Ripas decisas finales direximus. Botontones finales inueneris. Arbores ante missas finales inueneris, peregrinas, exteras. Pontem marmoreum in fine inuenies. Pontem de lapide viuo in fine inuenies. Pontem ex calce factum in fine inuenies. Orcas in fine inuenies. Sarcofaga in fine inuenies. Imbrices in fine inuenies. Collectaculum de cat bonibus in calce misceatis, & glareas fluminales ne despicias, signales constituimus. Palos picatos pro terminis inuenies. Laterculos quadrangulos pro terminis inuenies. Lapides natiuos cum aliquo signo finem pro termino cõstructum, & multa consecratione signauimus. Flumen aliquoties in fine inuenies. Riuum finalem inuenies. Hæc signa per diuersas pronuncias obseruantur. Terminorũ nomina apud Hygenum leguntur hæc: Egregius qui & robustus, quinquepedalis, Augustеus, Rhombus, Rhomboides, Scalenus, Ilosceles, Trigonus orthogonus, Trapezeus, Trigonus oxygonius, Trigonus amblygonius, Parallelogrammus, Sepultura militaris in finem. Augusteus in trifinio, Isopleurus, Scutellarus, Spatula, Spectacialis in trifinio, Area in quadrifinio, Sepultura finalis, Nouerca, Canabula, Formalis, Substructio ad terras excipiendas, Maceria finalis, Scorosiones, Botontini, Monumentum, Aspratilis terminus, Hermula, Seria, Puteus, Lapis non dolatus, incurforio positus; Terminus, qui subfeciuum demonstrat; Lapis intra lapidem in trifinio, Termini gemelli, Terminus, qui fluuium demonstrat, Lapis damnatus, Gamma de Petra ficca cõstructa, Lapis decussatus, qui agrum intraclusum & extraclusum significat, Terminus ante terminum in versura positus, Lapis cultellatus, qui pentagoni recipit rationem; Lapis gammatus, qui trigoni recipit rationem; Lapis intra lapidem in cursorio, Lapis, qui flexuositatem limitis ostendit; Terminus qui riuum demonstrat. Ad hæc porrò terminorum nomina sua cuique figura est adiuncta.

Terminus apud Mathematicos est, quod vniuscuiusque finis est. Sic Euclides 1. Elem.

¶Terminus

¶Terminus, Finis. Cicero de Senect. Omnium ætatum certus est terminus: senectutis autem nullus certus est terminus. Terminus sermonis apud Plin. epist. 5.

Angustus æui terminus. Virg. 4. Georg.

Finis & terminus contentionum. Cic. ad Domitium, lib. 6. 22, Sed cùm consilij cui bene fortitérque suscepti, eum tibi finem statueris, quem ipsa fortuna terminum nostrarũ contentionum esse voluisset.

Malorum terminus. Lucret. lib. 3.

Longius quàm vitæ termini postulant, cogitare. Cic. pro Rabirio perduel. reo.

Terminus supremus, pro Extrema desperatione. Plin. lib. 80. ca. 37.

¶Stabilis rerum terminus, Immutabilis rerum exitus. Horat. in Carm. secul. 6.

Hærens altè terminus. Lucret. lib. 1. & lib. 5. Virg. 4. Æneidos,
Et si fata Iouis poscunt, hic terminus hæret. Si hoc est immutabile. Seruius.

Immobilis terminus. Claud. 2. in Eutrop.

TERMINVS {τέρμων} Deus apud antiquos creditus, in cuius tutela fines agrorum esse existimabantur. In quo autem loco colebatur deus, ibi super eum foramen patebat in tecto, quòd nefas esse arbitrarentur Terminum intra tectum consistere, vt author est Festus. Liu. 1. ab Vrbe, Nam quum omnium sacellorum exauguratione admitterent aues, in Termini fano non addixere. Id omen auguriúmque ita acceptum est, non motam Termini sedem, vnúmque eum deorum non euocatum sacratis sibi finibus, firma, stabiliáque cuncta portendere.

Terminalis & hoc terminale, pen. prod. {ὅριος} Terminalis lapis dicitur terminus ipse lapideus.

Terminalia, Terminalium {τερμινάλια} Festa ipsius Termini dei. Cic. 12. Philip. Hisce ego me viis committam, qui terminalibus nuper in subutbium, vt eodem die reuerterer, &c. Horat. Epod. 2,
Vel agna festis cæsa Terminalibus.

Termino, terminas, pen. corr. {ὁρίζω, κατατερίζω, περατόω} terminare, Finire. Cic. de Senect. Si iisdem finibus gloriam meam, quibus vitam, essem terminaturus?

Terminare bona voluptate, pro dicere Bonorum finem esse voluptatem, vel Non reputare alia esse bona quàm voluprates. Terminare, inquit Budæus, definire, metiri, & vt finem statuere. Cicero 3. Offic. Idem 1. de Finib. Omni autem priuatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem. Hoc est, Epicurus putat summam esse voluptatem priuari doloribus.

Terminare sententiam, Absoluere. Cic. ad Attic. lib. 9. 191.

Vnde est orsa, in eodem terminetur oratio. Cic. pro Marc.

Clausulam longa syllaba terminare. Cic. 3. de Orat.

Intra aliquid terminari. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Terminare, Limites constituere. Cic. 1. Offic. Illorum fines, sicut ipsi dixerant terminauit: in medio relictum quod erat, populo Rom. adiudicauit. Idem 3. in Catil. Quorum alter fines vestri imperij, nõ terræ, sed cæli regionibus terminaret.

Imperium terminare Oceano. Virg. 1. Æneid.

Stomachus vtraque ex parte tonsillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur. Cic. 2. de Nat. deor.

Terminare oculis, Distinguere, secernere vel discernere. Liuius 2. bell. Maced.

Terminare modum alicuius artis. Cic. 1. Tusc. ul. At nos metiendi, ratiocinandíque vtilitate, huius artis terminauimus modum.

Rem infinitam terminare. Cic. 1 Tusc.

Cogitationes suas terminare. Cic. pro Archia.

Spem possessionum terminare. Cic. pro Milone.

Terminatus, pen. prod. Participium {ὡρισμένος} vt Terminatus ager.

Terminatæ diuitiæ. Cic. 1. de Finib. Ne naturales quidem multa desiderant, propterea quòd ipsa natura diuitias, quibus cõtenta sit, & parabiles & terminatas habet.

Negotium terminatum, Absolutum. Vlpianus in l. Interdum. D. de furtis.

Oratio concluſa & terminata. Cic. in Orat.

Terminatio, Verbale {κατάληξις} Finitio. Cic. 5. de Fin. Exposita igitur, inquit, rerum expetendarum terminatione, &c.

Concludi alias alia terminatione. Cic. in Orat.

Terminatio aurium, Distinctio, discreto. Cic. in Orat. Vt igitur poëtica & versus inuentus est terminatione auium, obseruatione prudentium: sic in oratione animaduersum est, &c.

Ternus, Vide TER.

Tero, teris, triui, tritum {τρίβω, κατατρίβω, θρυπτίζω, τείλω} terere, Fricare, tundere. Plaut. Asin. 3.

Num me illuc ducis, vbi lapis lapidem terit? Idem Pseud. 13.

Barba aspera terit amplexus, Amplexam offendit mulierem. Tibull. eleg. 8.

Calcem calce terit. Virg. 5. Æneid.

Fræna teruntur dente equi. Ouid. 1. de Arte.

Area terit fruges. Virg. 1. Georg.

Inguina terere. Iuuen. Saty. 9.

Iter terere, Iter facere. Virg 1. Georg.

Iter propositum terere. Propert. lib. 2. eleg. 31.

Manum terere duro labore. Virg. 4. Georg.

Meta terenda rota. Ouid. 1. de Arte.

Mola terere. Plin. lib. 36. cap. 26.

Porticum terit ambulator. Martial. lib. 2.

Prata terenda rotis. Propert. lib. 3. eleg. 3.

Radios triuere rotis, Tornauerunt. Seruius. Virg. 2. Georg.

Vestis teritur assiduè. Lucret. lib. 4.

Via cunctis terenda. Propert. lib. 3. eleg. 18.

¶Terere tempus, Consumere. Liuius ab Vrbe lib. 1, Inde vbi satis subisse sese ratus est, erigit totam aciem, fluctuánsque animo, vt tereret tempus ordines explicat.

Teretur interea tẽpus, belli apparatus refrigescent. Cic. 5. Philip.

Ætatem in rebus discendis terere. Cic. 3. de Orat.

Ætas teritur bellis. Horat. Epod. 16.

Terere otium. Liu. 1. ab Vrbe, Regij quidem iuuenes interdum otium conuiuiis, comessationibúsque inter se terebant. Virgil. 4. Æneid.

Pectus terere amore, Consumere. Propert. lib. 3. eleg. 20.

Iam enim hoc verbum satis hesterno sermone triuimus. Cicero 4. Acad.

Rerum nomina nouarum, quæ nunc consuetudo diuturna triuit. Cic. 3. de Finibus.

¶Terere, pro Perdere Græcorum imitatione qui ἐντρίβειν sic vsurpant. Næuius apud Priscianum,
Vt illum dij terant, qui primum olitor ceepam protulit.

Tritus, Participium {τετριμμένος, διατριβής.} Plin. lib. 12. cap. 19.

Area trita frugibus. Ouid. 4. Trist. eleg. 5.

Iter tritum, Calcatum. & quod vulgus *frequentatum* dicit. Cicero 1. Philip. Quum Brundusium, itérque illud, quod tritum in Græciam est, non sine causa vitauissem.

Vestis trita. Horat. 1. epist. 20.

Via trita humano pede. Tibul. lib. 4. eleg. 12.

Via trita laudis. Cic. de Clar. Orat. Quum eum vehementer hortarer, vt eum laudes viram rectissimam esse duceret, quam maiores eius ei tritam reliquissent.

Lacerna trita. Martial. lib. 1.

Tritum sermone prouerbium. Cic 1. Offic. Ex quo illud summũ ius, summa iniuria: factum est iam tritum sermone prouerbium. Id est celebratum.

Tritum atque celebratum. Cic. pro Flacco, Quid porrò in Græco sermone tam tritum atque celebratum est, quàm siquis desipicatui ducitur, vt Myforum vltimus esse dicatur.

Vsitatum & tritum verbum. Cic. 1. Acad. Faciamus enim tractando vsitatius hoc verbum & tritius.

Tritus, huius tritus, masc. gen. {τρίβλε.} Plin. lib. 33 cap. 4, Nec vllum absolutius aurum est, cursu ipso, tritúque perpolitum. Cic. 2. de Nat. deor. Nam & lapidum conflictu atque tritu elici ignem videmus & recenti fossione.

Tritura, trituræ. penult. prod. {ἀλοητὸς.} Colum. lib. 1. cap. 6, Euentilata mundiora sunt, lapilliſque carent, & glebulis, quas per trituram ferè terrena remittit area.

Tritor, tritoris. pen. prod. masc. gen. Verbale {πατητὴς} Qui terendo aliquid macerat. Plaut. Persa, 23,
Quid ais tu erux, stimulorum tritor? Plin. lib. 25. cap. 11.

TERPANDRVS {τέρπανδρος} Arioneus, siue Lesbius, poëta Lyricus, primus in lyra heptachordum & lyrici carminis canonẽ scripsit, quod Philemoni cuidam adscribunt. Author Suidas. Strabo autem lib. 13. Methymnæum eum facit, quod oppidum est Lesbi: dicítque tetrachordo heptachordum reperisse, vt eius indicant carmina. Huius famæ ac nominis maximi indicium, quòd Lacedæmonij in seditione quadam admoniti ab oraculo Terpandrum mitterent, qui lyræ & poëticos dulcedine animos vulgi ac tumultus sedaret: ex quo post eà his prouerbium manst, siquando dulcem audiant musices concentum, κατὰ λέσβιον ᾠδὴν, Secundum Lesbium cantum. Ex libro prouerbiorum Græcorum.

TERPNVS {τέρπνος} Fuit citharœdus, cuius cantu oblectatum Neronem scribit Tranquillus his verbis, Statim vt imperium adeptus est, Terpnum citharœdum vigentem tunc præter alios accersit, diebúsque continuis post cœnam canenti in multam noctem assidens, paulatim & ipse meditari exercitarísque cœpit: nec eorum quidquam prætermittere, quæ artifices eius generis, vel conseruandæ vocis causa, vel augendæ faciitatent.

TERPSICHORE, pen. corr. {τερψιχόρη} vna ex nouem Musis, sic dicta quòd choreis & tripudiis delectetur: vel vt Plutarchus ait, quòd maxima vitæ pars ea delectetur & gaudeat.

Terra, terræ {γῆ, χαῖα, χθὼν, ἐχθών} Elementum ipsum, omnibus notum. Cic. 2. de Nat. deor. Ac principio terra vniuersa cernatur locata in media mundi sede, solida & globosa, & vndique in sese nutibus suis conglobata, vestita floribus, &c. Idem 4. Acad. Videamus terra penitus ne defixa sit, & quasi radicibus suis hæreat, an media pendeat. Idem 5. Tusc. Vnde terra, & quibus librata ponderibus, quibus cauernis maria sustineat. Ouid. 12. Metamorphoseos,
Ardua si terræ quatiatur moribus Idæ. Lucret. lib. 5, Id enim amisisti, cui nihil in terris simile fuit. Cic. Bruto 9.

Terram, punctum esse cœli, ex Hygeno cognoscitur: is enim sic in libro De limitibus: Cœli punctum esse terram, sic deseribũt, quòd dicant, à polo ad Saturni circulum interuallum esse, quod Græci hemitonion appellãt: à Saturno deinde ad Iouem, hemitonion: ab hoc deinde ad Martem, tonum: à Marte deinde ad Solem, ter tantum esse, quantum à polo ad Saturnum, hoc est trihemitonion: à Sole deinde tantum esse ad Venerem, quantum à Saturno ad Iouem, hemitonium: à Mercurio deinde ad Lunam, tantundem, hemitonium: à Luna ad terram tantum, quantum à polo ad Iouem, tonon. sic terram punctum cœli esse ostendunt: & ars musica per hæc diastemata constare fertur.

Terra pilæ similis. Ouid. 6. Fast.

Ad terram, Vide AD Præpositionem.

A terra ad cœlum percontari, Vide A Præpositionem.

¶Terra, Territorium aliquando significat, & prouinciam seu regionem. Cic. 1. in Catil. Si emori æquo animo non potes, abire in aliquas terras, &c. Idem 1. de Inuent. Hostili in terra turpiter iacuit insepultus.

¶Ardua terrarum, Montana loca. Virg. 5 Æneid.

Bonitas terræ. Lucret. lib. 5.

Domesticus natiusque alicuius gentis ac terræ sensus. Cic. de Arusp. respon.

Fertilitas terræ Ouid 5 Metam.

Terræ filij, olim obscuro ignoróque genere prognati dicebantur,

propterea quòd terra sit omnium communis parens. Vel quòd iuxta quorundam etiam historias, primitus mortales è terra nascebantur. M Tullius ad Attic.lib.1.8, Et huic terræ filio, nescio cui, committere epistolam tantis de rebus non audebam. Idem ad Trebatium, lib.7.9, Cn. Octauius est, an Cn. Cornelius quidem tuus familiaris summo genere natus, terræ filius, &c. Persius Saty.6,

-præsto est mihi Manius hæres,
Progenies terræ, quære ex me quis mihi quartus
Sit pater: haud promptè dicam tamen: adde etiam vnum,
Vnum etiam, terræ est iam filius. Erasmus.

Terræ etiam filij dicuntur, quorum genus est incertum, quorum genus aboleuit vetustas. Quintil.lib.3. cap.9, Laudantur autem vrbes similiter atque homines. Nam pro parente est conditor: & multum authoritatis affert vetustas, vt iis qui terra dicuntur orti. Ouid. 1.Metamorphoseos, de Io,

Iuppiter è terra genitam mentitur, vt author
Desinat inquiri. Vide Cælium, lib 3.cap.8.& lib.20.cap.28.

Gremium terræ. Lucret.lib.1.
Hiatus terræ. Ouid.3.Fast.
Margo terrarum. Ouid.1 Metam.
Oræ terrarum, Regiones. Horat.1.epist.3.
Oræ terrarum, Extremitates, littora. Lucret.lib.2.
Orbis terrarum. Virg.1.Æneid.
Regnator terrarum. Stat.4.Sylu.2.
Sator terrarum. Stat.1.Theb.
Situs terrarum. Horat.2.epist.1.
Tremor terræ. Plin.ad Cornelium Tacitum, lib.6.epist.20.
Viscera terræ. Ouid.1.Metam.
Altrix terra, Vide ALO alis.
Aprica terra, Vide APRICVS.
Arata. Ouid.1.Fast.
Arenacea, Vide ARENA.
Arenosa Ouid.14 Metam.
Aspera aspectu, Vide ASPER.
Aurifera. Silius lib 3.
Barbara. Ouid.epist.16.
Beata. Ouid.epist.15.
Bona, Vide BONVS.
Breuissima, Vide BREVIS.
Cariosa, Vide CARIES.
Caua. Virg.12.Æneid.
Columbina, Vide COLVMBVS.
Cruda, Cum herbis euulsa. Lucan.lib.3.
Crudelis, Vide CRVDELIS.
Deserta. Virg.3 Æneid.
Desolata. Ouid.1 Metam.
Ditissima. Virg.2 Georg.
Ferax. Ouid.1.Fast. Lucret.lib.2.
Frugiferentes terræ. Lucret.lib.1.
Gracilis terra, Stricta, qualis est Isthmus. Senec.Theb.1.
Graues terræ. Virg 3 Georg.
Herbosa terra. Ouid.10.Metam.
Hiantes terræ Lucan.lib.3.
Hospita terra. Virg.3.Æneid.
Hostilis. Lucan.lib.2.
Ieiuna, Vide IEIVNIVM.
Impia. Ouid epist.10.
Iners, Immobilis. Horat.3.Carm.ode 4.
Infamis. Ouid.13.Metam.
Infesta. Ouid.4 Metam.
Ingrata. Ouid.5 Metam.
Inops pacis. Ouid.2.de Ponto eleg.2.
¶Inuisa terra fossoribus. Horat.3.Carm.ode 18.in fine,

Gaudet inuisam pepulisse fossor
Terpede terram. Inuisam terram fossoribus meritò dixit, quòd in ea laborent quum fodiunt. naturale est enim omnibus odisse laboris sui materiam. Porphyr. Loquitur Horatius de rusticorum die festo tripudiis & saltationibus.

Lapidosa, Vide LAPIS.
Lassa, Vide LASSVS.
Latæ terræ. Ouid.3 Metam.
Magna. Virg 4.Georg. Mater. Lucret.lib.5.
¶Terra materina apud Catonem ita scribentem, Ager rubricosus & terra pulla materina, rudecta, arenosa: interpretanda est terra dura, solida, & prope lignea, qua in notione nomen materiæ poni non est infrequens, vt materina quasi à materia deducatur. Scio fuisse quibus videretur macerina legi debere pro macra, sed prior lectio sincerior est, vt Turnebus existimat.
Mauortia. Virg.3 Æneid.
Metalliferæ terræ. Sylu.lib.15.
Nefasta, Vide NEFASTVS.
Nigra. Virg.2.Georg.
Obesa. Virg.3.Georg.
Omniparens, Vide OMNIPARENS.
Parens. Virg.4.Æneid.
Paterna, Patria. Ouid.epist.19.
Paupere terra missus. Virg.6.Æneid.
Peregrina. Ouid 3.Metam.
Pingues terræ. Virg.2.Georg.
Potentes terræ. Virg.3.Æneid.
Punicosa terra. Plin lib.17.cap.5.& lib.35.cap.14.
Solida. Ouid.10.Metam.
Sterilis. Ouid.3 Fast.
Succosa terra. Colum.lib.3.cap.5. Vitiarium neque ieiuna terra, neque vliginosa faciendum est: succosa tamen, & mediocri potius, quàm pingui.

Suspensa terra, Vide SVSPENDO.
Varia cariosáque terra. Colum.lib.2.cap.4.
Vasta. Virg 10.Æneid.
Vndosæ terræ. Silius, lib.7.
E terra huberi nasci. Quint.lib.2.cap.19.
Vliginosa terra. Vide paulò antè, Succosa terra.
Deus abscidit terras Oceano. Horat.1.Carm.ode 3.
Abscondere in terram, Vide ABSCONDO.
Accersere aliquem ex vltimis terris. Cic.de Arusp.resp.
Affecta sterilitate terra, Vide AFFECTVS.
Attollere se à terra, Vide ATTOLLO.
Calentes terræ. Horat.2.Carm.ode 18.
Certat cum terris feracissimis Ægyptus, Vide CERTO.
Circunfusa terra mari Atlantico, Vide CIRCVNFVNDO.
Circunscribere terram surculo, Vide CIRCVNSCRIBO.
Colere terras. Virg.eclog.3.
Concidit ad terram grauiter. Virg.5.Æneid.
Concussa terra, Vide CONCVTIO.
Contingere terram osculo, Vide CONTINGO.
Conuexæ terræ in maria, Vide CONVEXVS.
Curuare in terram, Vide CVRVVS.
Patria terra decedere. Virg.6.Æneid.
Defodere aliquid in terram. Lucret.lib.5.
Dehiscunt terræ ardore. Virg.3.Georg.
Dare ad terram, Vide AD præpositionem.
Domita terra. Ouid.1.Amor.eleg 2.
Effossa terra. Lucan.lib.3.
Excedere terras. Virg.2.Georg.
Excoquit terram sol. Lucret.lib.6.
Ferire terram pede. Virg.3 Georg.
Frigescit terra Lucret.lib.6.
Frui prosperiore terra. Ouid.3.de Ponto, eleg.7.
Habitare terras. Ouid.1 Metam.
Iacentes terræ. Ouid.2.Metamorphoseos,

Vt verò terras desperit ab æthere summo
Infœlix Phaëton penitus penitúsque iacentes. Hoc est valdè depressas, & longè à se remotas.

Iacentes terræ ad Hesperum, Vide IACEO.
Insectari terram assiduis rastris. Virg.1.Georg.
Insterni terra, Sepeliri. Stat.3.Theb.
Inuertere terras vomere. Virg.2.Georg.
Inumbratur terra. Lucret.lib.5.
Nox inuoluens terram vmbra. Virg.2.Æneid.
Irrorat terras Eous nouo sole. Virg.1.Georg.
Lustro vagus terras. Stat.8.Theb.
Dies lustrabat lampade terras. Virg.7.Æneid.
Madefacere terram, Vide MADEO.
Mandare semina terræ, Vide MANDO.
Moliri terram, Vide MOLIOR.
Mouere omnes terras, omnia maria, Vide MOVEO.
Mouet terra, pro Mota est. Sueton.in Claudio Cæsare, cap.22.
Nauigare terram, Vide NAVIS.
Nititur terra suis stirpibus. Cic.5.Tusc.
Obire terras, Vide OBEO.
Nox obruit terras roriferis vmbris. Lucret.lib.6.
Obstruere terras Ouid 8 Metam.
Offringitur terra, Vide OFFRINGO.
Nox operit terras. Virg.4.Æneid.
Pauita terra & complanata, Vide PAVIO.
Pellere terram duro pede. Lucret.lib.5. De rusticorum saltatione.
Penetrare sub terras, Vide PENETRO.
Perambulare terras, Vide PERAMBVLO.
Perdomare terram, Vide PERDOMO.
Venti perflant terras turbine. Virg.1.Æneid.
Perfodere terram, Vide PERFODIO.
Perstringere terram aratro, Vide PERSTRINGO.
Petere terra, pro Terra iter facere. Cic.pro Planc.
Premere terras, Regere imperio terras. Lucan.lib.10.
Pressit terram posito genu. Ouid.6.Metam.
Procumbere terræ. Ouid.2.Metam.
Profanatæ terræ. Stat.3.Sylu.3.
Proscindere terram validis iuuencis. Virg.2.Georg.
Proscindere terram pressis aratris. Lucret.lib.5.
Proscindere ferro solum terræ. Lucret.lib.5.
Quatere terram alterno pede, Saltare. Horat.1.Carm.ode 4.
Radit terras Aquilo. Horat.2.Serm.saty.6.
Relinquere dulces terras. Virg.4.Æneid.
Rimari terram astris. Virg.3 Georg.
Scalpere terram vnguibus. Horat.1.Serm.Saty.8.
Scindere terram aratro. Ouid.3.Amor.
Solutæ terræ. Horat.1.Carm.ode 4, Hoc est liberæ, & cultui non inseruiẽtes: vt prata significare videatur. Vel temperie & æstu Veris solutæ, quæ paulò antè frigore hyemis strictæ erant. Porphyr.
Aurora spergit terris lumine. Lucret.lib.2.
Subigere terram vomere. Ouid.11.Metam.
Succedere terris alicuius. Virg.7.Aeneid.
Nox texit terras caligine. Lucret.lib.6.
Vere tument terræ. Virg.2.Georg.
Tundere terram pede. Horat.de Arte,
Vertere terram. Virg.1.Georg.
Vertere terram ferro. Virg.1.Georg.
Vda terra viret gramine. Ouid.2.Amor.eleg.6.
Terram pro terra, Prouerbialis est figura in hominem exulem, erronem, & incertis vagentem sedibus. M. Tullius in epistolis ad Atticum, lib.14. Hæc & alia ferre non possum, itaque γῆν πρὸ γῆς cogito. Significat se de fugiendo cogitare. Erasmus.

Terra

Terra defossum habes, In eum qui non impertit, neque profert suas dotes. Sumptum ab auaris, thesaurum humo defodientibus. Quod apud Plautum facit Euclio. Itidem Horat.Epod.1,

-haud parauero,
Quod aut auarus vt Chremes terra premam,
Discinctus aut perdam vt nepos. Erasmus.

Terram video, Qui molesti prolixíque laboris finem adesse significat, dicere solet, γῆν ὁρῶ, id est terram video, Sumptum à nauigantibus. Quintus Curtius lib.4, Haud secus quàm profundum æquor ingressi terram oculis requirunt. Plaut.in Merc.

Equidem iam me censebam esse in terra. Cic.pro Murena. Idem in Catone seniore, Quasi terram videam, Sentiens instare vitæ finem. Erasmus.

Aut terra, aut mari. Plautus in Pseudolo, dixit pro quacunque ratione. Sumptum est ab historicis, qui referunt res terra maríque gestas, & gentes terra maríque expugnatas. Cic.pro Cluentio, Cuius tantæ res gestæ terra maríque extiterunt. Idem pro Lege Manilia, Quantas illæ res domi, militiæque, terra maríque, quantáque fœlicitate gesserit. Idem ad Attic. lib 7.140, Quà aut terra aut mari persequar eum, qui vbi sit nescio? Plauti verba sunt hæc,

Ego in hoc triduo aut terra aut mari alicunde euoluam id argentum tibi. Cic.5. de Fin. addit tertium, natura sic ab his inuestigata est, vt nulla pars cælo, mari, terra, vt poeticè loquar, prætermissa sit. Addit poeticè, quòd poetæ tria tantùm elementa referant. vt Ouid. 1.Metamorphoseos,

Ante mare & terras, & quod tegit omnia cælum. Terentius,
O cælum, ô terra, ô maria Neptuni. Plaut.Amphitrione,
Ita mihi videntur omnia, mare, terra, cælum consequi. Hæc Erasmus.

Conquirere aliquem terra maríque. Vatinius Cic.lib.5.9.
¶Terra ipsa dea est, & ita habetur: quæ est enim alia Tellus? Cic. 3.de Nat.deor.

Territorium, territorij { ἐπαρχία } Est, inquit Pomponius, in l.239. D.De Verb.signi. vniuersitas agrorum intra fines cuiúsque ciuitatis, quod ab eo dictum quidam aiunt, quòd Magistratus eius loci, intra eos fines terrendi, id est summouendi ius habeat. Hactenus Pomponius. Plin.lib.29.cap.6. extra territorium abire.

Territorium, ait Frontinus, est, quicquid hostis terrendi caussa constitutum est.
Minuere territorium. Cic.2.Philip.

Terreus, Adiectiuum { γήϊνος } Ex terra factum: vt Vas terreum. Colum.lib.1.cap.6. Horreum camera contectum: cuius solum terreum, priusquam consternatur, perfossum. Alia exemplaria habent terrenum.

Terrenus, pen.prod. Adiectiuum { χερσαῖος, γαιώδης, χοϊκός } Quod vel in terra natum est, vel in terra viuit, vel aliquid cum terra commune habet, vt, Terrenum animal. Plinius lib.9.cap.29. Terreni maiores quàm pelagici.

Terrenum iter, Quod in terra sit. Plin.lib.6.cap.17.
Bestiarum autem terrenæ sunt aliæ, partim aquatiles, aliæ, &c. Cic.1.de Nat.deor.
Agger terrenus, Hoc est terra factus. Suet.in Caligula cap.19.
Colles terreni, Nō lapidosi, sed molles & pingues. Plin.iunior lib. 5.epist.6. ad Apollinarem, Pingues terreníque colles (neque enim facilè vsquam saxum, etiam si quæratur, occurrit) planissimis campis fertilitate non cedunt.
Contagio terrena. Cicero 2. de Natura deorum. Sed & decoloratio quædam ex aliqua contagione terrena maximè potest sanguinis similis esse.
Corpus terrenum. Lucret.lib.2.
Corpus terrenum & concretum. Cic.1.Tusc.
Terrenum aggerem vocat Suet.in Calig.cap.19. terra factum.
Fæx terrena. Ouid.1.Metam.
Genus terrenum. Cic.1.Tusc. Corpora nostra terreno principiorũ genere confecta, ardore animi concalescunt.
Hiatus terrenus. Ouid.15.Metam.
Humor marinus & terrenus longo interuallo extenuatus. Cicero 2.de Nat.deor.
Soliditas terrena. Cic.2.de Nat.deor.
Via terrena, Vide VIA.
Immorari terrenis. Quintil.lib.2.cap.16.

Terrenus, Quod super terram est, vel in terra fit. Columel.lib.11.cap.2. Per hos quoque dies abstinent terrenis operibus.

Terrenum, terreni, penul.prod. Substantiuum neut.gen. { πεδίον } Campus, solum. Colum.lib.2 cap.2, Callidissimi rusticarum rerum Syluine genera terreni tria esse dixerunt: campestre, collinum, montanum. Idem lib.3.cap.3, Quum sola ea res omnem impensam terreni pretio suo liberet.

Terrestris & hoc terrestre { χερσαῖος, ἐπίγειος, χθόνιος, ἐπιχθόνιος } Quod in terra degit: vt terrestre animal. Plin.lib.10.cap.62, Rursus in terrestribus oua pariunt serpentes.

Agmen terrestre. Lucan.lib.5.
Archipirata terrestris. Cic.7.Verr.
Arma terrestria. Ouid.14.Metam.
Membra terrestria. Lucret.lib.2.
Dij terrestres, In terra habitantes. Liu.1.ab Vrbe.
Domicilium terrestre. Cicero 6. Verrin. Illud Flaminius ita ex æde sua sustulit, vt in capitolio, hoc est in terrestri domicilio Iouis poneret.
Iter terrestre, Quod in terra fit: ad differentiam eius quod fit in mari. Plin.lib.5.cap.6.
Præsidium terrestre, cui opponitur Maritimum. Cic.7.Verr. Cleomenes autem quòd erat terrestre præsidium, non re, sed nomine sperabat iis militibus, quos ex eo loco deduxisset, explere se numerum nautarum & remigum posse.
Tempestas terrestris, Vide Tempestas in TEMPVS.

Terrigenus, Adiectiuum, vel Terrigena, terrigenæ, penult. corr. com. gen. { γηγενής } Quod ex terra genitum est. Cic.2.de Diuinat.

Genus syluestre terrigenarum. Lucret.lib.5.
Gigantes terrigenæ. Lucan.lib 3.
Fratres terrigenæ. Ouid.epist.12.

Terræmotus, huius terræmotus penul.prod.m.g. { σεισμός } Dicitur quum terra incluso in se spiritu alicubi contremiscit, & moueri sentitur magno sæpe habitantium damno. Legitur & disiunctim, interpositis dictionibus. Plin.lib.2. cap.84, Fiunt cum terræmotu & inundationes maris, eodem videlicet spiritu infusi aut residentis sinu recepti. Maximus terræ memoria mortaliũ extitit motus, Tiberij Cæsaris principatu, XII. vrbibus Asiæ vna nocte prostratis.

Si tecta aut vi tempestatis, aut terræmotu, aut vetustate cecidissent. Cic.2.Offic.
Horribilis terræmotus. Cic.de Arusp.resp. Recordamini illud etiam quod nondum est relatum, quod eodem ferè tempore factus in agro Piceno Potentiæ nuntiatur terræmotus horribilis cum quibusdam multis metuendísque rebus.
Nouus terræmotus. Cic.de Arusp.resp.
Conquassari maximis terræmotibus. Cic.1.de Diuin.

Terrancola, terrancolæ, accentu in antepenultima { χερσαῖος κορυδαλός } Auis alaudæ similis, præterquam quòd in capite apicem non habet sicut alauda. Dicta quòd non in arboribus, sed in terra versetur atque nidificet. Sipontinus.

Terracina, Vide TARRACINA & ANXVR.

Terracinensis, Adiectiuum. Salust.in Catilin. Q. Ceparium Terracinensem, &c.

Terripudium, & Terripauium, Vide TRIPVDIVM.

Terreo, terres, terrui, territum, pen.corr. { φοβέω, πτοέω, καταπλήσσω, δειδίσσω, δειματόω, μορμολύττομαι } terrere, penult.prod. Timorem alicui incutere. Virg.1.Georgicorum,

Et sonitu terrebis aues.
Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem proponuntur. Cicero Cælio, lib 2.15.
Terrere animos pestilentia & terræmotibus. Cicero 2.de Natura deorum.
Horror terret animos. Virg.2.Æneid.
Aliquem denuntiatione periculi terrere. Cic.pro Plancio.
Qui omnia cæde incendiísque terret. Cic.de Arusp.resp.
Solliciti terrentur equi. Ouid.6.Fast.
Hostes terrere formidine. Ouid.4.Metam.
Hoste vicino terreor. Ouid 4.de Ponto, eleg 9.
Nubila terrent mentem. Ouid.1 Metam.
Minaciter terrere, Vide post MINAE.
Orbem terruit tonitru. Ouid.14.Metam.
Terrere vultu. Horat.2.Serm.sat.7 Id est toruitate vultus.

Territus, pen.corr. { φοβηθείς } Participium, siue nomen ex participio: vt Territus animi, Animo conturbatus. Liuius 6.ab Vrbe. Ouidius 2.Metamorphoseos,

Venatrixque metu venantum territa fugit.
Virgo territa inopino visu. Ouid.4.Metam.

Territo, territas, penul.corr. { δειδίσσομαι } territare, Frequentatiuum. Terent.And.4 5,

Di te eradicent, ita me miseram territas.
Territare & Placare, contraria. Author ad Heren.lib.4.
Territare metu. Cæsar 5.bel.Gall.
Territare minis. Liu.8.ab Vrbe.

Terrefacio, terrefacis, pen.corr. { δειματόω } terrefacere, Terrorem offerre. Vnde Perterrefacio.

Terrifico, terrificas, pen.corr. { δειμοποιέω } terrificare. Idem. Lucret. lib.1. Virg.4.Æneidos,

-cæcíque in nubibus ignes
Terrificant animos.
Terrificare mentes. Lucretius lib.1,
Et quæ res nobis vigilantibus obuia mentes,
Terrificet morbo affectis, &c.

Terrificus, pen.corr. Adiectiuum { δειματοποιός } Quod terrorem inicit. Virg.5.Æneidos,

Serráque terrifici cecinerunt omina vates.
Crista terrifica. Lucret lib.2,
Terrificas capitum quatientes numine cristas.
Fulgor terrificus. Virg.8 Æneid.
Mugitus terrifici. Virg.12. Æneid.
Nimbi terrifici. Ouid.ad Pisonem.
Nox terrifica. Valer.5. Argon.
Stridores terrifici. Silius lib.5.

Terribilis, & hoc terribile, penult.corr. Idem { δειματώδης, φοβερός, σμερδαλέος, ἐκπληκτικός } Virgil.6.Æneidos,

Terribiles visu formæ. Ibidem,
Terribilis squalore Charon.
Ira terribilis. Virg.12. Æneid.
Affatu terribilis. Stat.3.Sylu.3.
Aspectus terribilis. Cic.pro Sestio, Alter ô dij boni quàm teter incedebat, quàm truculentus, quàm terribilis aspectu.
Anguis terribilis. Ouid.3 Amor.eleg.5.
Caligo terribilis. Lucret.lib.6.
Mors terribilis est iis, quorum cum vita omnia extinguuntur. Cicero in Parad.
Formæ terribiles visu. Virg.6.Æneid.
Sonitus terribilis. Virg 9.Æneid.
Tubæ terribiles. Ouid.15 Metam.
Tremere tumultu terribili. Cic.in Orat.Ex Ennio.

Terriloquus, pen.corr. { δειματολόγος } Adiectiuum poeticum, ex Terreo & Loquor compositum, quasi loquens terrentia, & terrorem offerentia. Lucret.lib.1,

Tutemet à nobis iam quouis tempore, vatum

Terriloquis victus dictis desciscere quæres.

Terrisonus, penult.correp. { δειματοηχής } Aliud adiectiuum. Claud.1. Panegyric.

Nec te terrisonus stridor venientis Alani.

Terriculum, terriculi, pen.corr. { μορμολύκειον } Quod iniicit terrorem. Liu.5.ab Vrbe, gauderéntque Patres sine Tribunitiæ potestatis terriculis inuentam esse aliam vim maiorem ad coercendos Magistratus. Accius, Vbi non terricula cita sunt.

Terriculæ, Terricula quoque inuenitur fœmineo genere. Senec.de Remediis fortuitorum, Si fortuna, aut aliquis tibi palàm minetur, omnes eius terriculas delude.

Terror, terroris, mascul.gen. { δεῖμα, φόβος, ἔκπληξία, φόβητρον } Timoris & motus incussio. Cic.lib 4. Tuscul. Quæ autem subiecta sunt sub metu, ea sic definiunt, Pigritiam, metum consequentis laboris: terrorem, metum concutientem. ex quo fit, vt pudorem rubor, terrorem pallor, & tremor, & dentium crepitus consequatur. Seruius autem terrorem & metum sic distinguit, vt terror propriè sit qui aliis infertur: inde & terribilis. Metus, quem habent timentes: vnde meticulosus.

¶Terror, pro metu. Virgil 11. Æneidos,

Quòd si tantus habet mentes & pectora terror.

Liber terrore animus, Vide LIBER.

Expers terroris, Catul. Argon 59.

Amens terror. Claud.1.in Ruff.

Implacabilis terror, Vide IMPLACABILIS.

Latior terror. Tacit.lib.20.

Multiplex terror, Vide MVLTVS.

Mutuus terror, Vide MVTVVM.

Repens terror, Vide REPENS adiectiuum.

Sæuus. Silius lib.13.

Seuerus. Claud.5 Paneg.

Vagus terror. Silius lib.17,

Impletur terrore vago cuncta Africa, &c.

Vanus terror. Senec. Hippol.1.

¶Afferre terrorem, Recensere terrores qui ab aliis fiunt. Cic.ad Atticum, libro 6.119, Batonius autem miros terrores ad me attulit Cæsarianos.

Augere terrorem, Vide AVGEO.

Cepit regem terror, Vide CAPIO.

Ciere magnos terrores. Senec. Oedip.4.

Concitatus terrore & metu, Vide CONCITO.

Demoueri terrore, aut minis. Tacit.lib.20.

Animi terrorem discutere. Lucret.lib.1.

Discussis terroribus redire ad se. Lucret.lib.4.

Exanimatus terrore. Quintil.lib.4 cap.2.

Facere terrorem latiorem. Tacit.lib.20.

Iacere atque denuntiare terrores, Vide IACIO.

Impulsus stat terror animis. Senec. Herc. Oet.6.

Incidit terror exercitui, Vide INCIDO.

Incutere terrorem hostibus, Vide INCVTIO.

Inferre terrorem, Vide INFERO.

Iniicere terrorem. Cic.5.de Finib. Qui sibi iniecto terrore mortis horrescunt.

Inuasit terror, Vide INVADO.

Occultare causam terroris. Cic 3. Verr.

Offerre terrorem. Cæsar 1.bell.Ciuil.

Pallentes terrore puellæ. Ouid.3.de Arte.

Pauentes equi terrore. Ouid.2.Metam.

Trepido terrore repleta terra. Lucret.lib.5.

Armis, viris, terrore, periculóque mortis repulit. Cic.pro Cecin.

Gelido terrore rigebant comæ. Ouid.3.Metam.

Terrori esse, Terrere, terrorem incutere. Liu.4.bel.Maced.

Terrore coactus iurauit. Cic.3.Offic.

TERTIA, Mulieris nomen. Fœminæ siquidem appellabantur familiæ nomine: sed vt internoscerentur, quum duæ erant, maior & minor vocabantur: vt apud Suetonium in Augusto cap.4, Octauia maior, & Octauia minor. Quum tres erant, quæ tertia nata esset, Tertia dicebatur: quum quatuor, Quarta: quum quinque, Quinta. vnde in oratione pro M. Cælio, & de Aruspicum responsis, Quinta Claudia. Ergo Tertia, siue Tertulla per diminutionem, Bruti soror, vxor Cassij, quia post duas edita esset. hæc abortum fecerat: quod queritur Cic.ad Attic.lib.14.318, Tertullæ nollem abortum. tam enim Cassij sunt iam, quàm Bruti serendi. De hac ipsa Macrobius hæc Saturnal. lib.2.cap.2, Mater M Bruti Seruilia, quum pretiosum ære paruo fundum abstulisset à Cæsare subiiciente hastæ bona ciuium, non effugit dictum tale Ciceronis: Et quidem, quo melius emptum sciatis, comparauit Seruilia hunc fundum Tertia deducta. Filia autem Seruiliæ erat Iunia Tertia, eadémque C. Cassij vxor, lasciuiente Dictatore tam in matrem, quàm in puellam. Hæc Macrob.

Tertianus. Tertiarius. Tertio, tertias, & Tertius, Vide TER.

TERTVLLA, Vide TERTIA, mulieris nomen.

TERTVLLIANVS { τερτυλλιανός } Scriptor quidam doctus, temporibus nascentis Christianorum ecclesiæ.

Tertus, Adiectiuum priscis pro tersus. Varro,

Atrei terta nitet galea. Idem, Cato, vel de liber. educ. Alij sunt circumtonsi, & terti, atque vnctuli, vt mangonis esse videantur serui. Ex Nonio.

Teruncius, teruncij, mascul.gen. { τεταρτημόριον, τετράχαλκον } Nummus perexiguus, à tribus vnciis dictus. Plaut. Capt.8,

Neque ridiculos iam teruncij faciunt. Cic. Attic.lib.5.105, Nos tamen, etsi hoc te ex aliis audire malo, sic in prouincia nos gerimus, quod ad abstinentiã attinet, vt nullus teruncius insumatur in quenquam. Teruncium, inquit Budæus, appellauit Cicero, quem Plinius quadrantem & triuncem vocat. Varro, Teruncius à tribus vnciis dictus, quòd sit libellæ quarta pars quomodo & quadrans assis. Cic. lib.3. de Fin. Interit magnitudine maris Ægei stilla muriæ, & vt in

diuitiis Crœsi teruncij accessio.

De præda mea, teruncium non attigit quisquam. Cic. Canin.2.16.

Fecit palàm te ex libella, me ex teruncio. Cic. Att.lib.7.122.

Tesca, vel Tesqua, Loca sunt inculta & aspera, vnde apud Horatium squalor & asperitas, tescor vel tesquor appellatur illo versu, vt quidam legunt,

Exiguæque togæ simulet tesquare Catonem. Verùm eruditissimo viro Lambino assentior, & antiquis interpretibus qui textore defendunt, hoc sensu, qui hoc simulet & effingat Catonem, quòd sibi exiguam ipse texat, vel texi iubeat togulam. Nec illos audio qui gestore legunt. De tesco Varro in formula qua templa concipiebantur, his verbis, In arce sic: tẽpla tescáque mi ita sunto, quoad ego ea esse velim, qua nuncupauero: Olla fera arbos, quisquis est, quam me sentio dixisse, templum tescúmque esto in sinistrum. Olla fera arbos, quicquid est, quam me sentio dixisse, templum tescúmque esto in dextrum. Intra ea conregione, conspicione, cortumione, vtíque ea rectissimè sensi. In editis testum legitur mendosé. Turnebus.

Deserta & inhospita tesqua. Horat.1.epist.14, Loca deserta & difficilia (ait Acron) lingua Sabinorum sic dicuntur, deserta & repleta sentibus sic nominantur.

Nemorosa tesqua. Lucan.lib.6.

Tessaracoston { τεσσαρακοστόν } Tempus dierum quadraginta ante partum, & totidem post partum, quibus mulieres à sacris arcebantur: propterea quòd id ferè temporis tam ipsæ quàm earum fœtus plurimis infestentur incommodis. Quo dierum numero exacto festũ celebrabant, quod & ipsum tesseracoston appellabant. Vide Censorinum De die natali, & Rhodiginum lib.26.cap.21.

Tessala, Vide TESSERA.

Tessera, tesseræ, pen.corr. { κύβος. }

Tesseræ, Quibus in tabula lusoria luditur. Sunt enim quadratæ, & quibusdam punctis notatæ, quæ quum iaciuntur, in quancunque partem incubuerint, immotam habent stabilitatem. τέσσαρα, id est quatuor. Cic.de Senect. Nobis senibus ex lusionibus multis talos relinquant & tesseras. Martial.lib.1.

Iacere talos, tesseras. Cic.2.de Diuinat. Quid enim est sors? Idem propemodum quod micare, quod talos iacere, quod tesseras, quibus in rebus temeritas & casus, non ratio nec consilium valet. Ouid.3. de Arte, -talorum dicere iactus

Vt sciat, & vires tessera missa tuas.

Tessera { τέσσαρα, σύνθημα } Signum bellicum, quod ad pugnam exeuntibus datur, propter confusionem: aliàs symbolum dicitur, vt in bello Marij. Bardeus: in bello Syllæ, Apollo Delphicus: in Cæsaris, Venus genitrix. Virgil.lib.7.Æneidos,

-it bello tessera signum, Hæc Seruius. Silius lib.15,

-tacitum dat tessera signum.

¶Tessera, Olim frustillum erat ligneum quadratum, certa insignitum & notatum forma, quæ dabatur iis, quibus ius petendi erat frumenti publici. Tesseram enim à verbo Græco τέσσαρα dictam esse puto. Scribit Plinius tesseris aptissimum ligustrũ. lignum enim eius molle & tractabile eis accomodatum erat. Polybius de tessera militari scribens, πλατεῖον appellat, quòd taleola esset, vel tabella lata inscripta: sed & ξυλήφιον ab eodem vocari videtur. Itaque quanquam mutata forma & interpolata multis fortasse modis, nomen tamen retinebat: sed & eo verbo tandem figura senûm laterum cẽseri cœpit, quæ cubus dicitur. Quin & tesseras quas spargebant Imperatores, σφαιρία, id est globulos vel pilulas, Diõ appellat: vsque adeo à prima figura recesserant. Idem denique interdum σύμβολα vocat, quòd signa quædam impressa ad aliquarum rerum significationem haberent. Vlp.tit.de iudic. Si libertis suis tesseras frumentarias emi voluerit, &c. quod sic est interpretãdum. Certus erat Romæ hominum numerus, quibus frumentum dabatur de publico, vt è Tranquillo intelligi potest in vita Iulij: ex iis autem, quibus frumentariæ tesseræ erant, aliqui eas vendebant. Hæc Turnebus.

¶Tessera, Pomponius de Origine Iuris.l.2. Qu. Fabius qui missus ad Carthaginienses legatus, quũ essent duę tesserę positæ, vna pacis, altera belli: arbitrio sibi dato vtram vellet deferre, vtranq; sustulit, & ait Carthaginienses petere debere vtram mallent accipere.

¶Tesseræ frumentariæ Signa erant frumẽtaria, quibus exhibitis, frumentum à principe dabatur Populo Rom. Ex quo factum est, vt tessera pro iure percipiendi frumẽti ponatur. Suet.in Augusto, cap. 40, Ac ne plebs frumentationum caussa frequentius à negotiis auocaretur, in annum quaternorum mensium tesseras dare destinauit. Iuuenal. Saty.7,

Summula ne pereat qua vilis tessera venit Frumenti. Ex Bud.

Tesseræ nummariæ etiam dicũtur, quibus exhibitis, summa nummûm præscripta repensari solet. Suet.in Augusto, ca.41, Frumentum quoque in annonæ difficultatibus sæpe leuissimo, interdum nullo pretio admensus est, tesserásque nummarias duplicauit.

¶Tessera, Lignum vtrinque complanatum, in quo numeri describuntur, quod & talea dicitur. Plautus,

Suam vterque tesseram habet, ratio constat.

¶Tessera hospitalis. Fuit antiqui moris tesseram dari hospitibus dimidiatam: quam quicũque attulisset ad hospitẽ, continuò agnosci posset, & hospitio accipi, tanquam amicus & vetus hospes. Hoc autem ius necessitudinis ad posteros transibat: propterea tesseram hospitalem diligenter obseruabant. Plaut. Pœnulo, 16,

Ego sum ipsus quem tu quæris. P. hem quid audio?

A. Antidamæ gnatum me esse. P. si ita est, iam tesseram

Confer si vis hospitalem: eccam attuli.

A. Agedum, huc ostende, est par probè: nam habeo domi. Ibidem, 15,

-deum hospitalem ac tesseram

Mecum fero. Budæus.

Tesseram hospitalem confregisse dicebatur, qui ius hospitij violabat: hoc, vt ait Erasmus, qui sibi reditum in domum aliquam præcluserat. Plaut. Cistel.5,

Hic apud nos iam Alcesimarche confregisti tesseram.

¶Tessera,

¶Tessera, Figura geometrica, quæ & cubus vocatur, cuius meminit Macrobius lib.1. Somnij Scipionis.

Tessella, tessellæ { ἐμβλημάτιον } Diminutiuum à tessera. Plinius lib 37.ca. 10. Androdamas argenti nitorem habet vt adamas, quadrata, & semper tessellis similis. Plin.lib 17 cap.16.

Tessellatus, pen.prod. Adiectiuum, Quod tessellis, id est paruis quadratis lapillis intextum est, à tesseris, quarum forma quadrata est. Suetonius de Cæsare, cap.46. Munditiarũ, lautitiarúmque studiosissimum multi prodiderunt: quanuis tenuem adhuc & obæratum, in expeditionibus tessellata & sectilia pauimenta circumtulisse. Vitruuius lib. 7.cap.1. scribit pauimenta sectilia, & tesseris structa, omnes angulos æquales habere debere: & sectilia dicuntur, quoniam in particulas secta sunt, vt quocunque velis, possint circumferri.

¶Erant & tessellatæ quędam tunicæ, tesseris quibusdam distinctę, vnde palliorum tesseras dixit Plinius lib.35.cap.9. Hermolaus.

Tesserula, tesserulæ, pen.corr. { κυβίσκος } Aliud diminutiuum. Varro 3. de Re rust. cap.5. Narrat ad tabulam, quum decumberet, quendam deprehensum tesserulas coniicientem in loculum, eum ad Consulem tractum à fautoribus competitorum. Pers. Saty.5.

. scabiosum tesserula far Possidet.

¶Tesserula, siue tessera, Lignum, vtrinque complanatum, in quo numeri describuntur, vel incisuris notantur, quod & talea dicitur. Plinius, Frumenti rationem tesserulis ostendebat. Persius saty.5.

Tesserulæ, Lapilli ad conficienda, sternendáque pauimenta compositi. Cic.3.de Orat.

Quem lepidè lexeis compostæ, vt tesserulæ omnes

Arte pauimento atque emblemate vermiculato. Ex Lucilio.

Tesserarius, Qui tesseram nunciat per contubernia militum, aut per contubernia prætorianorum. Corn. Tacit. A quo Barbium Proculum tesserarium speculatorem, & Veturium optionem. Tesserarios videtur Plutarchus διαγγέλεις interpretari. Turnebus. In editis tesseranum legas, sed mendosé. Tessera porrò, vt Vegetius lib. 2.cap.7. scribit, dicitur pręceptum ducis, quo vel ad aliquod opus, vel ad bellum mouetur exercitus.

Tessaradecas, penult.corr. tessaradecadis, fœm.ge. { τεσσαρεσκαιδεκάς } Quater dena dicitur: à tessara, quatuor: & decas, decem.

Testa, testæ { κόχλος, ὄστρακον, λύχνος, κεράμιον } Vas figlinũ igne decoctum, quasi tosta: quòd è molli creta fabrefacta torreatur, deinde coquatur. Tibul.lib.1.eleg.10.

Funderet vt nato testa paterna merum. Plinius lib.26. Si & testæ tusæ tertia pars addatur, melior materia erit. Horat.1.epist.2.

Quo semel est imbuta recens, seruabit odorem

Testa diu. Iuuen.saty.4.

- testa alta paretur, &c.

Apta mero testa. Ouid.2.Trist.

Curta testa. Ouid.2.Fast.

Lubrica testa, Glacies. Ouid.3.Trist.eleg.10.

Pia testa, Horat.3.Carm.ode.21.

Samiæ testæ, Vide SAMOS.

Ambulare cum testa. Author ad Heren lib 4.

Testa, Later coctus, Vide Lateres ducere, in LATER.

Testa, Fragmentum ossis. Cels. lib. 7. cap. 12. Protinus autem vbi plus sanguinis profluit, scire licet aliquid ex osse fractum esse. Ergo specillo conquirenda est testa quæ recessit, & volsella protrahẽda est. Si non sequitur, incidi gingiua debet, donec labans ossis testa recipiatur.

Testa, pro Lucerna testacea. Virgil.lib.1.Georg.

- testa quum ardente viderent

Scintillare oleum, & putres concrescere fungos. Vbi Seruius: Testa quum ardente, propter vilitatem noluit dicere lucernam: sed nec lychnum, quemadmodum in Heroico carmine, Dependent lychni, dixit. Medius enim in his stylus est libris.

¶Testæ, pro Calculis, quos Græci ostracos vocant.

¶Testa oui vel limacis. Plaut. Pœn.17.

Natiuæ testæ, Vide NASCOR.

¶Testæ intelliguntur omnes pisces qui duriori cortice teguntur. Horat 2.Serm.saty.4,

Sed non omne mare est generosæ fertile testæ.

¶Testa etiã celerrimum nauiculæ genus significat. Cic. ad Attic. lib.16.epist.3. Tamen arbitror esse commodius tardè nauigare, quàm omnino non nauigare: & si quum processerimus, exploratiora videbuntur, & testis vtemur. Sic enim legit & interpretatur Paulus Manutius. Iuuen. Satyr.15.

Hac sæuit rabie imbelle & inutile vulgus:

Paruula fictilibus solitum dare vela phaselis,

Et breuibus pictæ remis incumbere testæ. De Ægyptiis loquitur.

Testula, testulæ, pen.corr. Diminutiuum { ὀστράκιον } Colu.lib.11.cap. 3. Tũ testulæ vel cõchæ quasi sedes in singulis subiectæ seminibus adobruuntur, vt fiant capita latioris incrementi. De capitatis porris.

Testulæ in sitellam coniectæ. Liu.5 bel.Pun.

Testaceus, Adiectiuum { ὀστρακινός } Quod è testa fit. vt Testaceum operimentum. Plin.lib 11 cap.37. Plin. Iunior. epist.254. lib.10 ad Traianum de aquæ ductu Nicomedensium, Aliqua pars vt mihi videtur, testaceo opere agenda erit.

Testacea pyra, quæ etiam signina dicebantur. Plin lib.15.cap.15.

Testatim, Minutim. Pompon. Verr. ægroto, Iam istam colaphis comminuissem testatim tibi. Nonius.

Testamentum, testamenti, Vide Testor in TESTIS.

Testiculus, pen.corr. { ὀρχεῖς, διδύμοι } à teste Diminutiuum, Notæ significationis: tam in homine, quàm in brutis dicitur. Author ad Heren. lib.3. Medicus testiculos arietinos tenens. Iuuenal. Saty.11.

Nec pugillares defert in balnea raucus Testiculos.

Testis, huius testis, com.g { μάρτυρ, ἵστωρ, μάρτυς, μάρτυρος } Qui testimonium profert. Ab eo dictus quod tueatur statum causæ: vel quòd ante stet, quasi antestis, id est antestans.

¶Testis, à quo Testiculus, masc.gen. est sic dictus, quòd virilitatis

testis sit. Plin.lib 12.ca.49. Testes pecori armẽtóq; ad crura decidui.

¶Testibus præsentibus aliquid facere: cui contrariũ, Clàm & furtim. Plaut. Curc.2.

Teste Herodoto, Quemadmodum refert Herodotus. Plin.lib.12. cap.17.

Sine teste dolere. Mart.lib.1.

Non luget, quisquis laudari Gellia quærit?

Ille dolet verè, qui sine teste dolet. Seipsum exponit Martialis, quũ dicit, quisquis laudari quærit. est enim testibus hominibus dolere, velle videri dolere.

Testis & conscius alicuius rei. Cic. pro Fonteio.

Testis officij, vel rerum gestarum. Cic. Lentulo, lib.1.7. Præterea quidem de Consularibus nemini possum, aut studij erga te, aut officij, aut amici animi esse testis. Idem post redit. ad Quirites. Sed etiam rerum mearum gestarum authores testes, laudatores fuerunt.

De re aliqua testis. Cic. de Prouinc. Consul. Cn. Pompeius idem mihi testis de voluntate Cæsaris, & sponsor est illi de mea.

Testis in aliquam rem. Cic.3 Verr. Non suspicabatur id quod nũc sentiet satis multos ex illa calamitate Ariminensium, testes nobis in hanc rem reliquos esse.

Acerrimi testes, Vide ACER adiectiuum.

Classici testes. Festus.

¶Comicus testis. Cic. Famil.lib.2.epist cuius initium, Raras tuas. Mea verò officia ei non defuisse, tute es testis: quoniam Κωμικὸς μάρτυρ (vt opinor) accidit Phania. Erasmus in prouerbio Domesticus testis, locum hunc corruptum esse censet, corrigítque οἰκικὸς μάρτυρ, vel οἴκοθεν μάρτυρ, id est domesticus testis. dicítque putat, vbi quis ipse sese laudat, quasi domi testem habeat, non aliunde adductum. Rhodiginus lib.6.cap.17. Phaniam, inquit, hunc Ciceronianum non alium accipio, quàm Appij (de quo ibi intelligit Orator) libertum sicuti comprobant Ciceronis verba epistola prima tertij libri. quem hîc comicum testem dicit, non quia vetus comœdia Phaniam habeat, veluti fidei inuiolatæ numen sanctius. id enim procul dubio commentum est vanissimum. sed quòd libertus is ingenio esset lætiore facetosóque, minimè subdolo aut inuido, & proinde iucundo admodũ & amœno. Victorius ex Suida legit κωμικὸς μάρτυρ, putátque de his proferri solitum, qui aliquod mendacium ficto aliquo teste confirmare volebant. Corradus hunc locum sic exponit: Tute es testis, firmus, & perpetuus. Comicus, fictus, vel repentinus, & vltro citróque currens: quales in comœdiis inducuntur. vnde etiam dixit, accidit. Vitus Amerpachius sic: Per testem comicum, Phaniam Appij libertum intelligit, & incertum, aut simulatum, sicut in comœdiis omnia fingũtur. Rhodigini quoq; sentẽtia non placet in eo, quod refert hanc testis appellationem ad amœnitatem & facetias comicas: vt & Melanchtonis accomodantis cum Erasmo eam ad certitudinem, vt hominis domestici. Nam ita præferret huius testimonium testimonio Cælij Cicero: & ineptè accidit, aut etiam accedit, vt Rhodiginus legit, hîc de illo dixisset. Hæc Vitus. Victorius variarum lectionum lib 8.cap.12. Videndum accuratè est, an comicus testis dicatur, qualis in comœdia inducitur, id est subitus atque opportunus. Tales enim illic inducuntur, vt quum res postulat alicuius testimonium, repentè ipse appareat, præstóque sit tempori illi. Eadem quoque ratione videntur serui comici vocati à Plauto in Captiuis Act.4. scen. 1. quum Ergasilum parasitum ita induxit loquentem,

Nunc certa res est: eodem pacto vt Comici serui solent,

Coniiciam in collum pallium, primò ex me hanc rem vt audiat.

Cupidus testis, iratus, coniuratus, ab religione alienus. Cic. pro Fonteio.

Diobolares testes Festus.

Falsus testis. Iuuenal. Saty.14. Quint.lib.2.cap.17.

Fictus testis. Cic.de Diuinat.

Grauis & Leuis testis, Contraria. Cic. pro Quintio.

Humiles testes. Quint.lib.5.cap.7.

Idoneus testis. Cic. pro Fonteio.

Incorruptus atque integer testis. Cic.1.de Fin.

Ingens testis factus inimici, Vide INGENS.

Locuples testis, Vide Locuples in LOCVS.

Locupletissimus & certissimus testis. Cic.5.Verr.

Mercenarij testes, Vide MERCES.

Oculatus testis, Vide OCVLVS.

Testis optimus. Cic. Antonio, lib. 5.5. Pro iis rebus nullam mihi abs te relatam esse gratiam, tu es optimus testis.

Potentes testes. Quint.lib.5.cap 7.

¶ Religiosus testis, Hoc est fidelis, qui nihil præter ea quæ vidit aut audiuit, refert. Cic. in Vatinium.

Viuus & præsens testis. Cic.2.de Orat.

Voluntarius testis. Quint.lib 5.cap.7.

¶Abducere à testibus. Vide ABDVCO.

Testis abest somno. Ouid.9.Metam.

Accommodare testes ad rem aliquam, Vide ACCOMMODO.

Adhibere testes, Vide ADHIBEO.

Cædere testibus, Vide CAEDO.

Citare testes in rem aliquam. Cic.4. Verr. Primum igitur in hanc rem totam Siciliam citabo: quæ mihi vna voce statuarum nomine magnam pecuniam per vim coactam esse demonstrat.

Citetúrque Salamis clarissimæ testis victoriæ. Cic.1. Officiorum.

Colligere testes stultitiæ suæ quamplurimos domestico præconio. Cic.2 de Orat. Vide COLLIGO.

Comperire testibus. Vide COMPERIO.

Conducti vendunt periuria testes. Ouid.1. Amor.eleg.10.

Constituere testes vel testem, Vide CONSTITVO.

Constituere aliquem testem & spectatorem aliquarũ rerum. Cic. 1.de Orat.

Dare testes. Cic.6.Verr. Ouid.1.Amor.eleg 8,

Fors me sermoni testem dedit. Id est forte fortuna interueni illorum sermonibus, & audiui loquentes.

¶Excitare testes ex monumentis annalium. Cic 2. de Fin.

Planum facere testibus. Cic. pro Quintio, Id testibus me pollicitus sum planum facturum, qui & scire deberent, & causam cur mentirentur, non haberent.

Habere testem. Cic 3. Offic.

Iacere testibus, Vide IACEO.

Imponere testem, Vide IMPONO.

Infirmare testes, Vide INFIRMVS.

Producere testes. Quint. lib. 5. cap. 7. Cic. 3. Verr.

Proferre testes. Cic. pro Cornel. Balb.

Recitare suum codicem loco testis. Cic. pro Rosc. Comœd.

Subornare testes. Cic. pro Rosc. Comœd.

Vacillat testis, Vide VACILLO.

Vti testibus. Cic. 2. de Diuinat. Hoc ego philosophi non arbitror testibus vti, qui aut casu veri, aut malitia falsi factique esse possunt.

Testimonium, testimonij, {μαρτύριον, μαρτυρία, ἐκμαρτυρία} Notæ significationis.

¶ Testimoniorum modus est duplex, Manifestus & Cæcus. Manifestus est, qui certos testes habet, & præsentes: Cæcus, in quo multitudinem aut ciuitatem dicimus scire. Donatus in Andr.

Amplissimum testimonium, Vide AMPLVS.

Diuina testimonia. Quint. lib. 5. cap. 7.

Publicum testimonium. Quint. lib. 5. cap. 3.

¶ Accipere publicum testimonium, Vide ACCIPIO.

Afferre testimonium, Vide AFFERO.

Capere testimonium, Facere coniecturam, vel habere existimationem. Cic. Sestio lib 5. 12. De tuo autem filio vereor, ne si nihil ad te scripserim, debitum eius virtuti videar testimonium non cepisse.

Confirmare aliquid testimoniis. Quint. lib. 1. cap. 8.

Denuntiare testimonium, Vide DENVNTIO.

Dicere testimonium de ambitu. Cic. pro Sylla.

Dicere testimonium. Cicero 4. Acad. Non tu verum testem habere, sed eum non sine causa falsum testimonium dicere ostenderis.

Dicere testimonium de coniuratione. Cic. pro Sylla,

Qui testimonium de coniuratione dixi in alias. Et pro Planc. Vide DICO.

Dicere testimonium in aliquem. Quint. lib. 7. cap. 2.

Dicere testimonium in aliquem & contra aliquem. Cic. 3. Verr. & 3. de Nat. deor. Quint. lib. 7. cap. 2.

Dicere pro testimonio. Cic. ad Atticum, lib. 1. 11. Neque dixi quicquam testimonio, nisi quod erat ita notum atque testatum. Vide præpositionem PRO.

Dare testimonium, Fidem facere. Cic. pro Qu. Rosc. Dabit enim nobis iam tacitè vita acta in alterutram partem firmum & graue testimonium.

Dare testimonium per tabulas. Quint. lib. 5. cap. 7.

Dare testimonium iudicij, pro Iudicium facere de altero. Cic. ad Cæsarem, lib. 13. 17. Testimonium meum de eo iudicij, quod & ipse magni æstimabat, & ego apud te valere crã expertus, ei libẽter dedi.

Eleuare testimonia. Quint. lib. 5. cap. 7.

Esse testimonio. Cic. ad Atticum, lib. 8. 163. Cui rei testimonio sunt literæ quas Bussenius ad me misit.

Habere testimonium alicuius rei. Plancus Ciceroni lib. 10. 9. Et pro Rosc. Comœd. Alia certiora & clariora testimonia in causa haberem.

Perhibere testimonium alicuius rei. Colum. lib. 3. cap. 9.

Reddere testimonium, pro Perhibere & dicere. Quint. lib. 11. ca. 1.

Tribuere testimonium virtutis alicuius. Cic. 5. Philip.

Nomine deorum sancta testimoniorum fides. Cicero pro Fonteio. Ille Iupiter, cuius nomine maiores nostri sanctam testimoniorum fidem esse voluerunt.

Testor, testaris, testatus sum, {μαρτυρέω, μαρτύρομαι} testari, Testificari, siue testimonium dare, Fidem facere, manifestò ostendere. Cic. 2. de Nat. deor. Vtræque autem crebræ, multæque toto corpore intextæ vim quandam incredibilem artificiosi operis diuinique testantur. De venis & arteriis.

Testata est gaudia cantu. Ouid. 8. Metamor.

Carmina testantia mores. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 10.

¶ Testari, Testem inuocare. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1 3. Sed testor omnes deos, me hac vna voce à morte esse reuocatum. Terent. Hecyr. 3. 5. Neque culpa hoc euenisse dissidium mea, id testor deos.

Testor deos deásque immortales, vestrásque maximè mentes. Cic. Antequam iret in exil.

Superos testatus. Ouid 2. Metam.

Sydera testor. Virg 9. Æneid.

Testari per. Plautus.

Ipsus tete per superos omnes testatur. Virg. 3. Æneid.

Testari deum de re aliqua. Cic. pro Cluent. Preces & nefaria vota cognouimus, quibus illa deos immortales de suo scelere testatur.

¶ Testari aliquem. Eum rei alicuius testem appellare. Cice. 2. Philip. Vide ne illa causa fuerit appellandi me: quòd cùm rem gessisset consimilem rebus iis quas ipse gesseram, me potissimùm testatus est, se æmulum mearum laudum extitisse.

¶ Testari, Denuntiare, ac palàm dicere: & nunc absolutè, nunc cum accusatiuo iunctum legitur. Cic. pro Murena. Ego quod facio, &c. me omnium vestrum causa facere clamo atque testor. Idem 7. Philipp. Monebo, prædicabo, denuntiabo, testabor semper deos hominésque quid sentiam. Voluntatem suam testari, eódem refertur. Florentinus in l. Diuus Traianus. D. De militari testamento, Si ergo miles, &c. conuocatis ad hoc hominibus, vt voluntatem suam testaretur.

¶ Testari, Affirmare. Tranquillus, Ne Marcũ quidem Antonium inhonoratum transiuit: testatus quondam per edictum tanto impensius petere se vt natalem patris sui Drusi celebrarent, quòd idem esset & aui sui Antonij. Budæus.

¶ Testari, Implorantis more obtestari. Cic pro Flac. Vociferarer, & quantum maximè possem, contenderem, testarer publicanos excitarem negotiatores: vestram etiam conscientiam implorarem. Hoc est, tutam rem permitterem eorum testimonio & arbitrio. Budæus.

Implorare & testari. Cic. pro Sylla. Implorarẽ sensus vestros vniuscuiusque indulgentiam in suos testarer.

¶ Testari, Protestari. Vlpian. in l. Pro hærede. in princ. D. De acquirenda hæreditate. Cæterùm si quid pietatis, siquid custodiæ causa fecit, siquid non quasi hæres egit, sed quasi alio iure dominus: apparet, nõ videri pro hærede gessisse. & ideò solent testari liberi, qui necessarij existunt, non animo hæredis se gerere quæ gerunt: sed aut pietatis, aut custodiæ causa, aut pro suo.

¶ Testari, Testamentum facere. Liu. 1. ab Vrbe. Qui cùm ignorans nurũ vẽtrẽ ferre, immemor in testãdo nepotis decessisset, puero post aui mortẽ in nullã sortẽ bonorũ nato, ab inopia Egerio inditũ nomẽ.

¶ Voluntatem suam testari, pro Testamentum suum facere. Florentinus in l. Diuus Traianus. D de mili. testam. Id priuilegium quod militantibus datum est, vt quoquomodo facta ab his testamenta rata sint, sic intelligi debet, &c. Si ergo miles, de cuius bonis apud te quæritur, conuocatis ad hoc hominibus, vt voluntatem suam testaretur, ita locutus est vt declararet quem vellet sibi hæredem esse, &c.

Testans, pro testatore. Vlp. in l. Cùm res. §. sed si id petatur. D. de leg. 1. Nisi alia mens fuerit testantis.

Testatus, pen. prod. {μεμαρτυρημένος} Participium, siue nomen ex participio. Cic. 6. Verr. Quod quia vidisti plures scire, cogitasti, si ei reddidisses, te minus inuidiæ habiturum: rem nihilominus testatam futuram. Id est, notam & compertam.

Clara atque testata res Cic. 4. Verr. Vt res quàm maximè clara atque testata esse posset, in ius ad Metellum Carpinatium voco, tabulásque societatis in forum defero.

Abiicere rem testatam. Cic. pro Murena.

Amor testatus populo. Ouid 3. Trist. eleg. 6.

Probitas testata in omne tempus. Ouid 3. de Ponto eleg. 1.

Clarũ, testatum peruulgatũ Cic. 4. Verr. Quæ cùm ita essent, tantáne amentia præditus, atque audacia fuisti, vt in re tam clara, tam testata, tam abs te ipso peruulgata, tabulas publicas corrumpere auderes?

Si testata dici videbuntur. Cic. in Part. Id est testimoniis firmata. Cic. 2. Verr. Postremò ego causam sic agam Iudices, eiusmodi res, ita notas, ita testatas, ita magnas, ita manifestas proferam, vt nemo à vobis vt istum absoluatis, per gratiam conetur contendere.

Actis populi Rom. testatum. Plin. lib. 8. cap. 40.

Religione testatum. Hoc est, approbatum. Cic. pro Flacc. Nihil religione testatum, nihil veritate fundatum, nihil dolore expressum.

Redigere in testatum. Tabulas de re aliqua conficere. Vlp. in l. 1. D. Vsufruct. quemadm. cau. Rectè autem faciẽt hæres & legatarius, qualis res sit quum incipit frui legatarius, si in testatum redegerint: vt inde posit apparere, an & quatenus rem peiorẽ legatarius fecerit.

Relinquere apud aliquem testatum, Hoc est rem certam facere, & testimoniis comprobare. Cic. ad Curionẽ, lib. 2. 2. Istam rationem meam dicam, vt aut te in meam sententiam adducam, aut certè testatum apud animum tuum relinquam quid senserim.

¶ A testato: cui opponitur ab intestato, Vide INTESTATVS.

¶ Testatior, Comparatiuum, Magis certum. Cic. pro Cælio. Nã necesse est fuisse non paucos, vt & comprehendi Licinius facilè posset, & res multorum oculis esset testatior.

Testatio, Verbale {μαρτύρησις} Quint. lib. 5. cap. 13. Siquid ab aduersario, testationibus comprehensum, &c.

¶ Testatio quid sit apud Iureconsultos atque alios Latinè scribentes, quæ subiiciemus, palàm faciunt. Quintilian. lib. 5. cap. 7. Sæpe inter se collidi solent, inde testatio, hinc testes: locus vtrinque. Hæc enim se pars iureiurando, illa consensu signantium tuetur. Paulus in l. Lucius Titius. D De iis qui notãtur infamia. Lucius Titius crimẽ intendit C. Seio, quasi iniuriam passis: atque in eam rem testationem apud præfectum prætorio recitauit. Præfectus fide non habita testationi, nullam iniuriam L. Titium passum esse à L. Seio pronuntiauit. Quæro, an testes quorum testimonium reprobatum est quasi ex falso testimonio inter infames habeantur? Vlpian. in l. Moris est. §. 1. Solet & ita interdici, ne instrumenta omnino forment, néve libellos concipiant, vel testationes consignent. Igitur testari, nonnunquam est, de quocunque negotio tabulas quæ ad probationem valeant, conficere. Huiusmodi autem testationes olim non à personis aliquibus publicis, id est, tabulariis seu tabellionibus, sed à priuatis hominibus signabantur. Cic. pro Quintio. 13. Tabulæ maximæ signis hominum nobilium consignantur. Ibidem, 45. Eius rei conditionísque tabellas obsignauerunt viri boni complures. res in dubium venire non potest. Idem Verr. Iste in tabellas refert: obsignat signis amicorum prouidens homo, vt contra hoc crimen, siquando opus esset, hac videlicet testificatione vteretur. Quintilian. lib. 5. cap. 5. Contra tabulas quoque sæpe dictum, sæpe dicendum est: quum eas non solum refelli, sed etiã accusari, sciamus esse vsitatum. Quum sit autem in his aut scelus signatorum, aut ignorantia: tutius ac facilius id quod secundo loco diximus tractatur, quòd scilicet pauciores rei fiunt. Hæ testationes dicuntur etiam consignationes. Quintil. lib. 12. cap. 8. Optimus est in discendo patronus incredulus. Promittit enim litigator omnia, testem populum, paratissimas cõsignationes, ipsum denique aduersarium quædam nõ negaturum. Ideóque opus est intueri omne litis instrumentum, quod videre non est satis: perlegendum erit. Testationes, inquit Turnebus, erant quædam perscriptiones & tabulæ testificandi gratia factæ & obsignatæ. Quintil. Itaque eum nec inutilem, si ad horam fortè constiterit, nec in testationibus faciendis esse imperitum velim.

Testator, testatoris, pen. prod. Verbale. Vlpian. in l. Cùm res. in prin. D. De lega. 1. Cõstat, iẽ ibi esse præstandã, vbi relicta est: nisi alibi testator voluerit. Nam si alibi voluit ibi præstanda est, vbi testator voluit.

Testatrix

Testatrix, pen. prod. testatricis. Aliud verbale f. g. Paulus in l. Titia. in princ. D. De legatis secundo. Quum Seius viua testatrice tesseram frumentariam ex causa lucratiua habere cœperit. Ibidem. §. Qui vltimus. Paulus respondit: testatricẽ videri in eo fideicõmisso duos gradus substitutionis fecisse. Scæuola in l. Pater filiũ. §. Quindecim. D. De legatis tertio. Quibus permiserat testatrix vænundari. Vlpian. in l. Iuniano. D. eod. tit. Si modò hoc sensit testatrix.

Testatò, Aduerbium. Vlp. in l. Si procuratorẽ. §. Si ignorantes. D. Mandati, vel contrà, Sed & si testatò conuenerunt debitorem, vt si ipse putaret, appellaret, &c.

Denuntiare alicui testatò, Expressè & apertè prædicere. Vlpian. in l. 1. §. Licet autem. D. De periculo & ratio. rei vend.

Testatò & Intestatò decedere, contraria. Paulus in fraudem. §. 2. D. De iure fisci.

Testamentũ, testamenti {διαθήκη} Extrema voluntas. Dictũ quòd sit voluntatis nostræ veluti testimoniũ. Vnde & vltima volũtas appellatur. Vlpianus in l. 1. Qui testamentum fac. poss. Testamentum est voluntatis nostræ iusta sententia de eo quod post mortẽ fieri voluerimus.

¶ Testamentũ est mentis nostræ iusta contestatio, in id solenniter factum, vt post mortem nostrã valeat. Testamentorũ genera fuerunt tria. Vnũ, quod calatis comitiis: alterũ, quod in procinctu: tertium, quod per æs & librã fit, id est, per mancipationẽ imaginariã: in quo testamẽto libripens adhibetur, & familiæ emptor, & nõ minus quàm quinque testes, cũ quibus testamenti factio est. Qui in potestate testatoris est, aut familiæ emptoris, testis ad libræ pẽsa adhiberi nõ potest: quoniã familiæ mãcipatio inter testatorẽ & familiæ emptorem fit, & ob id domestici testes adhibendi non sunt. In testamento quod per æs & libram fit, duæ res aguntur, familiæ mancipatio, & nuncupatio testamẽti. Nuncupatur testamentũ in hunc modũ: Tabulas testamenti testator tenens ita dicit, Hæc vt in his tabulis cerísve scripta sunt, ita do, ita lego, ita testor. Itaque vos Quirites testimonium præbitote. Quæ nuncupatio & testatio vocatur. Hæc Vlpian. titulo vigesimo eius libri qui inscribitur Tituli ex corpore Vlpiani.

Testamẽtum. Leges multæ de testamentis Romæ latæ sunt: quarũ nominantur Voconia, Furia, Falcidia, Iunia Velleia, Cornelia, Aelia, Sentia, Voconia, de mulierum hæreditatibus, inter secundum & postremũ Carthaginense bellũ à Qu. Voconio Saxa Aricinio tribuno pl. suadente M. Catone Censorio lata: sanxit hoc, ne qui hęredem relinqueret & filiam supra H-S XXXV M. nam Dio. lib. LVI. ita scriptũ reliquit. Augustus quibusdam fœminis tribuit, XXV M. hæredes esse possent: licèt hoc lex Voconia vetaret. Furia cauebatur, vt à Theophilo scriptum legimus, ne cui plus, quàm M. nummûm, legaretur: quod amplius legatũ esset, quadruplũ restitueretur. Falcidia cauebatur, ne cui plus liceret legare, quàm dodrãtẽ ex tota hæreditate, id est, vt, sine vnus hæres institutus esset, siue plures, apud ipsum, eósve quarta pars tãtũ remaneret. meminit huius legis Celsus, lib. XXII. digestorũ, his verbis: Cũ de lege Falcidia quęritur, hæredis probatio est, locũ habere legẽ Falcidiã, quod dũ probare non potest, meritò cõdẽnabitur. In Iunia Velleia hoc erat, vt, qui testamẽtũ faceret, omnes eos virilis sexus necessariò institueret hæredes: qui, cũ nascerẽtur, hęredes ei futuri essẽt, eorúmq; in locũ liberi succederẽt: qui nisi instituti essent, aut si exhæredati, ad exẽplũ posthumorũ essent, testamẽtũ ne valeret. hæ sunt quatuor leges tribunitiæ: reliquæ sunt, de quibus dicẽdũ sit, Cornelia cõsularis, L. Syllæ, & Aelia Sẽtia, à duobus cõsulibus, Augusto principe, Sex. Aelio, L. Sentio, lata. Cornelia falsum testamẽtũ faciẽtibus pœnã irrogabat: eáq; lege senatores soli tenebãtur, vt in Suetonio legimus: quod si quis in hostiũ potestate decessisset, eius testamentũ perinde lex Cornelia cõfirmabat, ac si, qui testamẽtũ illud fecisset, in hostiũ potestatẽ peruenisset. testis Iulianus lib. XXVIII digestorũ. Testamẽta porro lex infirmabat, irritáque prorsus iubebat esse, quæ improba, inofficiosa, inhumana dicerẽtur, hoc est, quæ contra leges, merita, pietatẽ facta essent: itẽ illa, quæ à quinq; testibus, iisq; fide dignis, nõ essent obsignata. quod ad septẽ deinde testes, imperatorũ ętate, trãslatũ est. atq; horũ generũ caussas, de rescindendis cõfirmãdísve testamẽtis, à centũ viris esse iudicatas, quod hastę iudiciũ dicebatur, Cice. Valeriusq; declarãt. In Aelia Sẽtia scripta sunt hæc: vt vnus modò hęres necessarius fieret: plures si fierent, irritũ esset. qui primo loco esset nominatus, hæres esset. Ex lib. nostro de legib. Romanis.

Libertas testamentorum. Quint. lib. 3. cap. 6.

Subiector testamentorum. Cic. 2. in Catil.

Improbum testamentum, Vide IMPROBVS.

Inofficiosum testamentum, Vide INOFFICIOSVS.

¶ Cauere testamento, Vide CAVEO.

Componere testamentum, Facere, & in ordinem redigere. Cic. ad Atticum, lib. 15. 328. Vetus exemplar legit testimonium.

Conscribere testamentum. Cic. de Arusp. respon. In qua prouincia mortuorum testamenta conscripsit.

Si in testamento deducta scripta non sint. Cic. 2. de Legib.

Facere testamentum. Cic. 3. Verr. Multi testamenta eodem modo fecerunt.

Irritum testamentum facere. Cic. 2. Philip.

Habere factionem testamenti. Cic. Trebatio lib. 7. 22.

Improbare testamentum, Vide IMPROBVS.

Testamento tutorem institui, vel fieri, aut creari: Hoc est, ex testamento, vel per testamentum. Liu. 1. ab Vrbe.

Mutare testamentum. Cic. pro Cluentio.

Nuncupatum testamentum, Vide NVNCVPO.

Obsignare testamentum. Cic. pro Milone. Vnà fui, testamentum simul obsignaui cum Clodio.

Relinquere testamento. Cic. 3. Off. Quum & testamento sestertiûm millies relinquatur.

Resignare testamentum. Horat. 1. epist. 7.

Ruptum & Ratum testamentum, cõtraria. Cic. 1. de Or. Testamentorum ruptorum, aut ratorum.

Dolabellam video Liuiæ testamento cum duobus cohæredibus esse in triente. Cic. ad Atticum, lib. 7. 128.

Supponere & subiicere testamenta, Hoc est, falsò & dolosè deferre vel proferre. Cic. in Parad. Si testamenta amicorum expectas: aut ne expectas quidẽ, at ipse supponis. Et 4. Philip. Subiicere testamẽta.

Supponere falsa testamenta. Cic. 1. de Legib.

Testamentarius, Adiectiuum {διαθητικός} Quod ad testamentum pertinet. Vnde testamentariæ tabellæ, & testamentaria lex quæ Cornelia dicitur, quæ irrogat pœnam ei qui testamẽtum vel aliud instrumentum signauerit, scripserit, recitauerit. Plin. lib. 35. cap. 2. Quum Scipionis Africani transisset atrium, vidissétque adoptione testamentaria Salutionis (hoc enim ei fuerat cognomen) Africanorum dedecore notam irrepentem Scipionum nomini.

¶ Testamentarius, Substantium {ῥαδιουργός} Qui testamẽta falsa conficit & supponit. Cicero lib. 3. Offic. Neq; enim de sicariis, veneficiis, testamẽtariis, furibus, peculatoribus hoc loco disserendum est. Idem pro Sestio.

¶ Testamentarium {διαθηκόγραφος} Notarius, Confector & scriptor testamentorum. Callistratus ad legem Corneliam de falsis, l. Diuus. Si quis duobus hæredibus institutis adiecerit, vt si alter hæres sine liberis decessisset, ei qui superesset, & liberos haberet, hęreditas redderetur, vel si sine liberis vterq; decessisset, vt hæreditas deinde alia manu scriptori testamenti restitueretur, placet testamẽtario pœnam legis Corneliæ remitti. Ibidem Paulus, l. Impuberem, Si testamentarius seruo suo fideicommissariam libertatem dederit, videamus ne id extra pœnam sit. Budæus.

Testificor, pen. corr. testificaris {διαμαρτυρέω} testificari, Testari, attestari, notum facere, vel testibus firmare. Cic. 4. Tusc. Nos autem, vt testificor sæpe, de sapiente quærimus.

Testificor me à te rogatum. Cic. in Orat.

Testificor me expertem belli fuisse. Cic. Attico, lib. 8. 153.

Testificari sententiam suam. Cic. Attico, lib. 8. 145.

Testificari aliquid cum summa hominum frequentia. Cic. 7. Ver.

¶ Testificari deum, pro Testari, & in testimonium inuocare. Cic. Attico, lib. 10. 201. Nam Deos hominésque, amicitiámque nostrã testificor, me tibi prædixisse, neque temerè monuisse.

Testificatus, pen. prod. {μεμαρτυρημένος} Participium. Cic. ad Atticum, li. 1. 12. Illud inest tamen commodi, quod & mihi & cæteris amicis tuis nota fuit, & abs te aliquãdo testificata tua volũtas omittẽdę prouincię.

Lingua testificata deam. Quæ deam iurauit. Ouid. epist. 10.

Statim testificati discederent. Cic. pro Cecinna,

Testificatio, Verbale {διαμαρτύρησις} approbatio quæ testibus, vel multis testimoniis fieri solet. Cic. de Claris Ora. Quinetiam memini, quum accusatione sua Quinto Gellio crimini dedisset, sibi eum venenum parauisse, ídque à se esse deprehensum, seséque chirographa, testificationes, indicia, quæstiones, manifestam rem, deferre diceret. Idem ad Lẽtulum, lib. 1. Cum summa testificatione tuorũ in se officiorum.

Testu {κλίβανος} Varro de Lingua Latina, indeclinabile pro testa posuit.

Testuaceum, testuacei {κλιβανίτης} Quod in testu calido coquebatur, vt ait idem Varro lib. 4. de Ling. Lat. condimentum ex variis esculentis: à testu, sub quo calidò coquitur. Charisius libro primo, Sunt quædam nomina tantùm monoptota: vt genu, testu ὄστρακον. Sed Virgilius hæc testa in Georg. Rursus libro eodem, V litera neutra tantùm terminantur, & ferè hæc, veru, gelu, genu, cornu, tonitru, & quidam volunt testu, quod è numero horum separandum est, quòd authores testam potius dixerunt, vt Virg. lib. 1. Georg.

-testa quum ardente viderent
Scintillare oleum. & Horat. lib. Carm. ode. 14.
Spartatum si qua potuit vagantem
Fallere testa.

Alij separantes, amphoræ quidem testam dicunt, testudinis verò testu, sed frustra: nam Græci ὄστρακον sine distinctione dicunt, tam amphoræ, quàm testudinis. Idem aliquot pòst chartis: Testu, vt genu, Flauius Caper veteres ait dicere solitos. Mummius in Atellana, Iunius ad spectacula est videre in testu, quantum sit caput. Afranius, Indignum verò dici solet testu. At Maro testam dixit. Hæc Charisius. Ouid. lib. 2. Fastorum.

Ara fit hîc, ignem curto fert rustica testu. Sic enim legitur in codice manu scripto. Et lib. 5. 102.

Et spumat testu pressus vterque suo. Quã lectionẽ retinuit Aldinus.

Testudo, pen. prod. testudinis, fœm. gen {χελώνη} Animal tardigradum sic dictum, vt ait Varro, quòd testa tegatur. Plin. lib. 9. cap. 10. Dentes non sunt testudini, sed rostri margines acuti, superna parte inferiorẽ claudente, pyxidum modo In mari conchyliis viuunt, tanta oris duritia, vt lapides comminuant. In terram egressæ, in herbis pariũt oua, auium ouis similia ad ducenta numero. Eáque defossa extra aquas & cooperta terra, ac pauita corpore, & cõplanata, incubant noctibus, educant fœtus annuo spatio. Cic. 2. de Nat. deor.

¶ Testudo, Machina bellica. Erat autem materia tabularis cõtexta, & coriis Silicinis aut centonibus, & aliis quæ difficulter comburi possunt, contecta. Hæc intrinsecus habebat trabem, quæ vnco præfigebatur ferreo, & falx vocabatur, ab eo quòd incuruata esset, & de muro extraheret lapides. Retro enim ducebatur trabs funiculis suspẽsa, vt reducta impetuosius feriret: ideóque & testudo dicta à similitudine reptilis, quòd caput nunc exerat, nunc reducat. Siluius lib. 1.

Tandem condensis arctæ testudinis armis,

Hoc etiam instrumentum arietem appellant, ab eo quòd aries fronte pugnat. Cæsar 5. bel. Gal. Reliquísque diebus turres ad altitudinẽ valli, falces testudinésque, quas iidem captiui docuerant, parare ac facere cœperunt. Virgil. 2. Æneid.

-obsessúmque acta testudine limen. Lucan. lib. 3.
Vt tamen hostiles densa testudine muros
Tecta subit virtus, &c. Stat. 10. Theb.
Scrutatúrque cauas cæca testudine turres.

¶ Testudo, interdum dicebatur quam faciebat exercitus se tegumentis scutorum vndique operiens, vt testudo suo obducta est putamine, eáque specie referebat tectum ædificiorum. Sic autẽ se operiebant crate perpetua clypeorum aduersus sagittas Parthorum, & aduersus omnia missilia supernè cadẽtia, cùm vrbem oppugnabant.

Cęsar lib.2.Comment.Testudine facta portis succedunt.Ex Turnebo. Liuius Decad. 5. lib. 4. Quum alios decursus edidissent motus: quadrato agmine facto, scutis super capita densatis, stantibus primis, secundis summissioribus, tertiis magis & quattis, postremis etiam genu nixis,fastigiatam sicut tecta ædificiorũ sunt, testudinem faciebant.
Acuta testudo.Matt.lib.13.
Iste licet digitos testudine pungat acuta,
Cortice deposito mollis echinus erit. Testudine: quia in orbem voluitur echinus. Acuta:quia spinas habet pro pilis.
¶Testudo,alia significatione apud Celsum legitur, in l. Labeo.D. De supellect.leg. Nã fictili,aut linea,aut vitrea,aut ærea denique supellectili vtebantur: nunc ex ebore atque testudine & argento,iam ex auro etiam atque gemmis supellectili vtuntur.
¶Testudo,pars citharæ.Cic.2.de Nat.deor.217.Quocirca & in fidibus testudine resonatur,aut cornu: & ex tortuosis locis & inclusis soni referuntur ampliores.Testudinem organum, testudinis animalis formam habere docet Cicero de Diuinat.Budæus.
Blanda testudo.Claud.8.Paneg.
Callida testudo resonare septem neruis.Hora.3.Car.ode.11.
Caua testudo.Horat.Epod.14.
¶Testudines {ἀψῖδες, θόλοι, στοαί} Loca dicuntur in ædificiis camerata ad similitudinem aquatilium testudinum, quæ duris tergoribus sunt & incuruis.Virg.1.Æneid.
Tura furibus diuæ,media testudine tępli. Varr. 3. de Re rust.ca.5.1. Igitur testudo(vt peristylum tectũ tegulis,aut rete)fit magna,in qua milia aliquot turdorũ ac merularũ includere possint. Virg.2.Georg.
Nec varios inhiant pulchra testudine postes.
Thalami culti testudine.Ouid.2.Metam.
Pars secreta domus ebore & testudine cultos
Tres habuit thalamos. Non solùm ebore(ait interpres)sed etiam testudinum crustis thalami ornabantur: quanuis testudo ædificium quoque cõcameratum significet: qua in significatione si accipiamus, eburneam testudinem intelligemus.Hactenus ille.Ego verò vt putem poëtam de testudine sensisse,facit Celsus in l.Labeo,vt supra retulimus.Vide TESTVDO,alia significatione,&c.
Testudineatus,penult.prod.Adiectiuum{ἀψιδωτός}Quod concauum & incuruum est,testudinis more. Colum. lib. 12.cap.15.
Testudineatum tectum.Plin.lib.33.cap.11.Sed & testudineatum in vsum venisse.
Testudineus,Adiect.{χελωνέειος}Quod est testudinis.
Testudineum Hexaclinon,Opere testudineato factum:nam id antiquis summo in pretio fuit, quod opus Carbilius Pollio primus instituit.Martial.lib.9.
Testudineus gradus,Id est tardus.Plaut.Amphit.15.
TESTVS,huius testus,m.g. {κλίβανος} Tegmen testaceum,sub quo placentæ & alia coquuntur. Cato, In foco calido sub testu coquitur leuiter.Idem cap.84. Vbi bene omnia cõmiscueris,in catinum indito: catinum testu operito.
Testum etiam dicitur,neutro gen.Plin.lib.32. cap.7. Sub æreo testo.Hoc Græci vocant clibanum:vnde Panis testaceus apud nos dicitur,quem illi clibanitm.
Testuaceus,Adiectiuum. Vide TESTV.
Tetanicus,pen.cor.Adiectiuum {τετανικός} Tetanicus autem dicitur qui eo morbo laborat, qui tetanus Græcis dicitur, nẽpe quum musculi qui secundum spinam sunt,rigent ita, vt se inflectere non possint.Id quum anterior pars afficitur, vt si mẽtum pectori annectitur, emprosthotonus quum posterior:opisthotonus, vt si caput scapulis. quum verò ambæ rigent ex æquo,tetanos vocatur, vt si ceruix recta & immobilis intenditur:etiamsi, vt ait Celsus lib.4. cap.3. quidam minus subtiliter & discretè his nominibus vtuntur.Plin.lib.23.ca.7. Datur tetanicis & spasticis. Scribonius Largus 101.Facit & hoc medicamentum ad eos, quorum musculi maxillares cum maximo dolore tensi sunt, adeò vt aperire os nullo modo possint. Tetanon hoc vitium Græci dicunt.Hæc Scribonius.Est igitur Tetanos conuulsionis species,quã nerui ac musculi totius corporis distẽdũtur, & quasi obrigent.Celsus lib.2.cap.1.Frigus modò neruorum distensionem, modò rigorem infert:illud spasmos.hoc tetanos Græcè nominatur.
Tetanothra,pen. prod. dicuntur quæ vim habent erugandi & læuigandi cutem.Plin.lib.32.cap.7.Vtilem eam in capitis doloribus affirmant,& tetanothris.
Tetartæus,Adiect. {τεταρταῖος} Quartanus. Colu.lib.3.cap.20. Quod deinde proximum à primo, tum quod est tertiæ notæ vel quartæ, quódque eatenus velut lectarum quoddam cõtenti simus tetartæo. De generibus vitium.
Tetartemorion, {τεταρτημόριον} Græca dictio, quadrantem significans:qua dictione vtũtur, qui de varietate nascẽdi præcepta tradũt, quòd dum annorũ summa colligitur, quater extrahi & quater multiplicari debet.Plin.lib.7. cap.49. De varietate nascendi, Durat & ea ratio,quam Petosiris ac Necepsos tradiderunt,& tetartemorion appellant,à trium signorũ portione,qua posse in Italiæ tractu CXXVI. annos vitæ contingere apparet.
¶Est, inquit Budæus,tetartemorion Grecè, qui Latinè quadrans dicitur, id est quarta pars signiferi circuli, hoc est tria signa.Ad cuius rei intelligentiam sciendũ quòd numerus duodenarius & Astronomicis & Genethliacis familiaris & accommodatus est: vnde & aspectus quadrantales obseruant, & trientales, sextantésque. hos duos extremos trinos & sextiles vulgò vocant. Quadrantalis aspectus, qui quadratus etiam appellatur, fit per trium signorum interstitium, & gradus nonaginta: ob id nonagenarius appellatus. Plin.lib.2. cap.15. Martis stella, vt propior, etiam ex quadrato sentit radios ab nonaginta partibus: vnde etiã nomẽ accepitis motus, primus & secundus nonagenarius dictus ab vtroque exortu.Trientalis est aspectus, qui in quatuor fit signis, hoc est in tertia parte signiferi,quæ constant centum & viginti gradibus. Hunc triquetrum Plinius vocat. Sextans autem fit in sexta parte signiferi,hoc est sexaginta gradibus,& signis duobus:ob id sexagenarius dictus. Semissis aspectus est qui fit per diametrum, id est, per lineam circuli dimetientem.Hanc radiationem Mathematici,id est Chaldæi,minacem malignámque esse dicunt.Hæc fit à signo vno ad aliud signum quod ab eo ordine fit septimum: vt ab ariete ad libram. Triquetrus aspectus,id est trigonus,qui trientem signiferi capit,quinto signo fit: vt (verbi gratia) in duobus signis quæ tantum inter se distent, quãtum aries & leo Huiusmodi radiatio læta fœlíxque esse dictitatur.Tetragonus,id est quadratus,fit in quarto ab eo à quo inchoatur signo,id est ab horoscopo,vt ab leone in scorpium.Hãc radiationem tristem putant.Hexagona est quam sextantem diximus, quæ fit in tertio signo,eadem benignitate cum trigona prædita.Propterea Plinius lib. 2.cap.17. De sexagenario aspectu loquens, Hic numerus, inquit, sexangulas mundi efficit formas.Antedictis quatuor,Genethliaci etiam cardines quatuor addunt, ortum scilicet & occasum,& mesuranium,quod & mesuranema dicitur(vocabulum vbique in Firmico deprauatum) hoc est locus medij cœli, & huic appositum locum quod Hypogeon dicitur, hoc est punctum subterraneum inter ortum occasúmque medium.Vt autem as ipse Mathematicus impleatur, & omneis suas partes habeat, addunt & alia quatuor loca,quæ pigra deiectáque esse dicunt: quòd nullo fermè radiationis fœdere cum hortu,id est cum horoscopo,coniunguntur.Hæc sunt in secundo,sexto, octauo, & duodecimo ab horoscopo signo. Horoscopus est ea pars cœli,quę geniturę tẽpore ab orientali parte cœli emergit in hemisphærium nostrum, & ortus appellatur: quam ex Cicerone natalem horam & natalitiam appellare possumus: ex cuius obseruatione natalitia prædicta fiunt, vt ipse loquitur De diuinatione lib.2. Possumus etiam exortiuam horam vocare.Græci horoscopum ab horæ natalis noratione appellauerunt.Huic pars per diametrum opposita in septimo(vt diximus) signo in occidua cœli parte, occasus appellatur. Ea autem pars cœli quæ triginta partibus ab horoscopo distat, in secundo signo existens ab eo in qua horoscopus inchoatur,Anophora appellatur, & interdum Epanaphora, quasi pars iamiam emersura. Quæ autem pars signiferi totidem partibus in demersu occiduum punctum signiferi præcesserit, quot partibus in emersu anaphora ab horoscopo relinquitur, ea pars cœli à Mathematicis Epicataphora dicitur: quod significat præcipitem locum cœli in octauo ab horoscopo signo.Reliqua duo loca nomina habẽt malæ fortunæ & Cacodæmonis. Hæc Budæus.
Teter,tetra,tetrum{βδελυρός}Quod est malum, fœdum,& pollutum, crudele,& insuaue:tum ad mentem pertinens, tum ad cæteros sensus. vt, Bellua tetra, teterrimus hostis, teterrima mens. Plautus Mostel.8.
Nullum ædepol hodie genus est hominum tetrius.
Absynthia tetra,Vide ABSYNTHIVM.
Aqua teterrima.Horat.1.Serm.saty.5. Alij legunt deterrima.
Tetra & immanis bellua.Cicero 4.Tuscul. Ipsam ægritudinem quam nos vt tetram & immanem belluam fugiendam esse diximus, non sine,&c.
Cadauera tetra,Putrida & tabida.Lucret.lib.2.
Causa teterrima belli,Pessima,perniciosissima. Hora.1. Ser.saty.(3.
Colores tetri fœda specie,Quos oculus auersatur.Lucr.li.2.
Teterrima comes mortis,fames.Colum.lib.2.cap.2.
Cruciatus teter.Cic.2.de Finib.
Cui viperino morsu venæ viscerum veneno imbutæ,
Tetros cruciatus cient. Ex poeta.
Discordia tetra.Horat.1.Serm.saty.4.
Facinus tetrum.Senec.Thyest.8.
Homo teter. Sulpitius ad Ciceronem lib.4.12. Ita vir clarissimus ab homine teterrimo acerbissima morte est affectus. Vetus codex habet deterrimo.
Hyems teterrima.Cælius ad Ciceronem,lib. 8.15. Nunc tibi nostri milites qui durissimis & frigidissimis locis teterrima hyeme bellum ambulando confecerunt,malis orbiculatis esse pasti viderẽtur?
Libido tetra,Obscœna.Horat.1.Serm.saty.2.
Morbus teter.Catul.de Lesbia,71.
Nox tetra nimborum,Nigra & picea caligo atque densitas nimborum.Lucret.lib.4.
Odor teter.Colum.lib.7.cap.5.16.Virg.3.Æneid.
Ore tetro spirans flammas,Exitiali,pernicioso.Lucret.lib.2.
Sanguinis tetri profluuium,Corrupti,purulenti.Lucret.lib.6.
Sapor teter.Lucret.lib.6.
Sententia tetra.Cic.ad Qu.fratr.lib 2.10.
Spiritus teter.Halitus venenosus.Horat.3.Carm.ode 11.
Tenebrę tetræ.Cic.2.de l.Agraria.
Vlcera tetra.Lucret.lib.5.
Perditorum teterrimus.Cic.1.Tuscul.
Teter in aliquem Cic.1.Tuscul.
Tetrè,tetrius,teterrimè{βδελυρῶς}Aduerb.Cic.1.de Diuin.Multaq; facere impurè ac tetrè cũ temeritate & impudẽtia. Idẽ pro Domo sua. Quòd seuerè de religione decerneret,impurissimè teterriméque violasti?
Tetritudo.Acc. Philoct. Quod te obsecro, ne hæc aspernabilem tetritudo mea in occulto faxit. Nonius.
Tetro, tetras,tetrare,Fœdare,horridum obscurúmve facere.Pacuuius Peribœa,Belluarum ac ferarum aduentus ne tetret loca.Nonius.
TETHYS,huius Tethys & Tethyos,datiuo Tethyi{Τηθύς} Cœli & Vestæ filia,cõiũx Neptuni & Nympharũ mater,vt ait Sallust. At Ouid. lib.5 Fast.videtur sentire illã fuisse Titani filiã, qui fuit Saturni frater, natu maior.Ait enim,
Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn. Vnde & Oceani vxorem illam fuisse constant,quæ quandoque pro mari ponitur. Tethys autẽ maior filia fuit Cœli & Terræ.Catul. de coma Berenicis.
Æquora Tethyos.Lucan.lib.3.
Antra sonantia Tethyos.Stat.1.Achil.
Cana Tethys.Ouid.2.Fast.

.canámque

-canámque petit Saturnia Tethyn.
Grandæua Tethys.Valer.2.Argon.
Reciproca Tethys.Silius lib.3.
Vaga Tethys.Lucan.lib.6.
¶Tetinerim, præteritum antiquum & obsoletum pro tenuerim. Pacou. Medo,
Crede, quorsum iter tetinisse aiunt.Acc.Clytemnest.
Vt quæ tum absentem rebus dubiis coniugem tetinerit, nunc prodat vltorem.Ex Nonio.
Tetra,à tettara Attico,pro tessara,quod quatuor significat,nõ nisi in compositis Græcis dictionibus reperitur.
Tetracolum,tetracoli{τετράκωλον}Sunt autem tetracola, conuersiones quatuor membris comprehensæ,vt tricola tribus: quę tum sunt elegantissima, cùm paria paribus relata habent. Seneca, & illud tetracolo:seruiebat forum cubiculo, prætor meretrici, carcer conuiuio, dies nocti.Iterum,Hanc ideò sententiam retuli, quia & in tricolis, & in omnibus huius generis sententiis,curamus vt numerus cõstet, non curamus vt sensus.Idem Seneca alio loco quatuor primi nominis declamatores, primum tetracolum per translationem vocat,vbi ait,Nulli non post primum tetracolum præferendus Ex Turnebo.
Tetradoron,pen.prod.{τετράδωρον} Quatuor palmorum.Plin.lib.35.ca.14,Vitruuius lib.2. Ita quod est quoquouersus quinque palmorum, pentadoron,quod quatuor,tetradoron dicitur.
Tetradrachma,tetradrachmæ,vel Tetradrachmum tetradrachmi {τετράδραχμα} nummus quaternas valens drachmas.Liu.4.bel.Mac.Ad hoc clypei argentei decem,signati argenti octaginta quatuor millia fuere Atticorum,tetradrachmam vocant,trium ferè denariorum in singulis argenti est pondus. Ibidem,7.Prælata sunt in eo triumpho signa militaria ducenta triginta:& argenti infecti tria millia pondo, signati tetradrachmûm Atticûm centum tredecim millia. Cassius ad Ciceronem, 12.13. Nam iam ternis tetradrachmis triticum apud Dolabellam est,nisi quid nauibus Laodicenorum supportarit, citò fame pereat necesse est.Famem instantem significat ex caritate frumẽti,quum medimnus duodenis drachmis væniret, id est seni modij Romani & semisextarius noster ducato vno.Budæus.
Tetragonus,pen.pro.siue tetragonum {τετράγωνος} dicitur quadrangulare,siue quadratum.
Tetragrammaton,pen.cor. {τετραγράμματον} genitiuus pluralis, id est, quatuor literarum,vt Nomen tetragrammaton.
Tetrameter,tetrametri, pen.cor. quatuor metra seu mensuras habens. Versus dicitur tetrámeter,qui quatuor habet mẽsuras,hoc est pedes octo. Vnde & Octonarius dicitur ab Latinis, & Quadratus,& longissimus.
Tetrans,tetrantis,m.g.Quatuor partes. Vitruuius lib.10.cap.11. In capitibus circino diuiduntur circinationes eorum tetrantibus in partes quatuor,vel octantibus in partes octo ductis lineis:&c.In tetrantes & octantes dicuntur diuidi circinationes, siue rotundationes, quum in partes quatuor, aut octo diuiduntur,ductis à cẽtro ad circumferentiam comparibus lineis, vt æqualia relinquantur spatia. Eadem forma dicitur Tetrans,qua & Dodrans.
Tetrapharmacon,pen,corr.{τετραφάρμακον} Cibi genus, quod ex quatuor preciosis obsoniis cõstabat,phasiano,sumine,perna,&crustulo.
¶Tetrapharmacum,pen.cor.Vnde Tetrapharmacũ emplastrum. Celsus lib.5. cap. 19. Puri autẽ mouendo non aliud emplastrum melius,quàm quod expeditissimum est, tetrapharmacon à Græcis nominatur.Habet pares portiones ceræ,picis,resinæ,seui taurini: si nõ est,vitulini. Dicitur & Basilicum emplastrum, teste Galeno lib.3.ca.1. De compositione pharmacorum secundum locos.Basilicum quidem, siue regium,quòd apud maximos & præstantissimos quosque homines in vsu esset.
TETRAPOLIS,pe.cor.{τετράπολις}dicta est Antiochia regio cognominata,vt ait Strabo lib.16.in qua sunt quatuor insignia oppida.
Tetraptotum,pen.prod.{τετράπτωτον} nomen dicitur quod per quatuor casus variatur:vt spes,spei,spem,spe.
Tetrarcha,tetrarchæ{τετράρχης}Qui partem regni quartam detinet. Cic.ad Att.lib.2.24. Qui regna,qui prædia tetrarchis,qui immanes pecunias paucis dederunt.Lucan.lib.7.
-sicci,sed plurima campi
Tetrarchæ,regésque tenent,magníque tyranni.
Tetrarchia,tetrarchiæ{τετραρχία}Huiusmodi principatus.Cic.1.de Diuinat. Tetrarchiæ regno pecuniáque multatus, Idem pro Deiotaro. Negat vnquam se à te in Deiotari tetrarchia pedem discessisse.
Tetrastichon,pen.corr. {τετράστιχον} Græcis dicitur, quum tantum quatuor versibus sententia comprehẽditur vt distichon, qũum duobus.Martial.lib.7.
Quòd non insulsè scribis tetrasticha quædam,&c.
Tetricus,penult. corr. vel Tetrica {τέτρικος} Mons in Sabinis asper atque arduus.Virgil.7.Æneid.
Qui Tetricæ horrentes rupes,montémque Seuerum,
Casperiam colunt. A quo monte
Tetrici {σκυθρωποί} dicti sunt homines, tristes & seueri. Martialis lib.6.
At quàm non tetricus,quàm nulla nubilus ira,
Quàm placido nostras legerat ore preces? Colum.lib.8.cap.11.
Pauonum educatio magis vrbani patrisfamiliæ, quàm tetrici rustici curam poscit.
Lustra tetrica.Seuera,siue horribilia. Lactantius. Stat.9.Thebaid.
Puellæ tetricæ.Ouid.1.de Arte.
Tetricitas,pen.cor.tetricitatis{σκυθρωπασμός}Ouid.ad Pisonem.
Talis inest habitus,qualem nec dicere mœstum,
Nec fluidum,læta sed tetricitate decorum Possumus.
Tettigometra,pen.prod.{τεττιγομήτρα}Cicadarum matrix,vt Ortygometra coturnicum.
¶Tetuli,Præteritum antiquum pro tuli.Acc.Andromed.
Donec tu auxilium Perseu tetulisti mihi.Vide Nonium.
TEVCA{Τεῦκα}regina Illyricorum, quæ ob castitatis meritum meruit vt lõgo tẽpore viris fortissimis imperaret,& Romanos sæpe frangeret. Hæc,vt author est Plin.lib.34.cap.6. P.Iunium, & T. Coruncanum, legatos summa Romanorum iniuria interemit.
TEVCER,vel Teucrus {Τεῦκρος}Scamandri Cretensis filius, in Troade vnà cum Dardano genero regnauit, vnde Iliensium regum fluxit origo.
Maximus pater Teucrus. Virg.3.Æn.Alter fuit Telamonis filius, ex Hesiona Laomedontis regis filia, & Priami sorore. Is Salamina Cypri condidit,vt testatur Iustinus lib.44.Horat.4.Carm.ode.9.
Primúsue Teucer tela Cydonio
Direxit arcu.
Hic ab Homero sagittis peritissimè vsus,vt inquit Acron,inducitur. Fuit & Teucer, quidam Cyzicenus,qui scripsit de terra quę profert aurum: de Cyzicenorum rebus:aliáque complura à Suida commemorata.
TEVCER,Possessiuum{Τευκρός} Idem quod Troianus, vt est apud Virgilium.
Campi Teucri.Stat.1.Achil.
TEVCRIA,Teucriæ{Τευκρία}Virg.2.Æneid.
Ergo omnis longo soluit se Teucria luctu.
TEVCRIS,huius Teucridis,pen.corr.f.g.Teucri filia. Cic.Attic.lib.1. epist. cuius initium, Et mea sponte: Teucris illa lentum sanè negotium. hoc est(ænigmate enim lòquitur) C. Antonius collega meus, olim cum L.Catilina ita coniunctus, vt illi regnum Consul non aliter quàm Teucri Filia Dardano,cõparare posse crederetur:ita porrò libidinosus,vt Teucris potius quàm Teucer sit appellandus.
Teuchites,pe.pro.m.g {τευχίτης} Iunci odorati species laudatissima, à loco in quo nascitur nomen habens. Plin.lib.12.cap.18.Laudatissimus ex Nabathæa iuncus,cognomine teuchites,proximus Babylonius,pessimus ex Africa, ac sine odore. Est autem rotundus, vinosæ mordacitatis ad linguam. Syncerus in confricando odorem rosæ emittit,rubentibus fragmentis. Dioscorides τευχῖτιν appellat fœminino genere, respiciens nimirum ad nomen generalius σχοῖνος,quod etiam in fœminino genere ab eodem vsurpatur.
Teucrion{τεύκριον} Herba. Plin.lib.25.cap.5. Inuenit & Teucer eadem ætate teucrion,quem quidam hemion vocant,spargentem iuncos tenues,folia,parua,asperis locis nascentem,austero sapore,nunquam florentem: Neque semen gignit.Medetur lienibus.Cõstátque sic inuentam:Quum exta super eam proiecta essent,adhæsisse lieni, eúmque exinanisse. Ob id à quibusdam splenion vocatur. Narrant sues qui radicem eius edunt,sine splene inueniri.Idem lib.24.cap.15, Chamædrys herba est,quæ Latinè trissago dicitur. Aliqui eam chamædropé, alij teucrion appellauere.Folia habet magnitudine mentæ,colore & diuisura quercus.
Teuderium{Τευδέριον} Ptolemæo lib.2.cap.11.Vrbs Germaniæ: hodie Padeburna,vulgò *Badborn*.
TEVMESVS,pen.prod.{Τευμησός}Mons Bœotiæ,à quo leo Teumesius dictus,inauditæ magnitudinis,qui omnibus terrori erat, quem Hercules adhuc penè puer occidit, eíque pellẽ detraxit, qua posteà pro pallio semper vsus est. Est etiam hoc nomine fluuius,& regio,& paruulum oppidum in Thebanis finibus.Hoc,leo à Ioue in cœlum trãslatus dicitur, vt gloriæ Herculis consuleret, qui eum inermis occiderat.
Amnis Teumesius.Stat.9.Thebaid.
Cornus Teumesia.Stat.2.Thebaid.
Leo Teumesius.Stat.4.Thebaid.
TEVTATES,penultima producta {Τευτάτης} lingua Gallica dictus est Mercurius, qui ab illis humano sanguine placabatur. Hunc Plato inuentorem fuisse Geometriæ & Astronomiæ atque talorum scribit.Lucan.lib.1.
Et quibus immitis placatur sanguine diro
Teutates,horrénsque ferísque altaribus Hesus. Vide Lactantium libro 7.
TEVTHA{Τεύθη} Vide TEVCA.
Teuthalis,pen.cor.theutalidos{τευθαλίς}Herba,quam alij à frequentia geniculorum polygonaton appellant,alij polygonon. Plin.lib.27. cap.12. Vulgus nostrum centimodiam & sanguinariam & geniculatam appellat.
TEVTHIS,Quidam ex Græcorum principibus,qui ad Troiam nauigaturi in Aulide conuenerunt: qui cùm fortè ab Agamemnone dissideret,atque ob id retro se in patriam vellet recipere,Mineruam dissuadentem,atque adeò remorantem hasta vulnerauit.
TEVTHIS,teuthidis{τευθίς}Piscis est osse oblongo atque exerto munitus,sed corde carẽs.Theodorus ex Aristotele loliginem vertit.Hinc Themistocles Eretriensibus ignauiam obiiciens,dictitabat eos teuthidi persimiles,μάχαιραν μὲν ἔχειν,καρδίαν δὲ μὴ ἔχειν, hoc est, gladios quidem eos habere,cor autem non habere.
TEVTHRANIA{Τευθρανία} Plinius lib.5.ca.3.Regio est supra Aolida & partem Troadis in mediterraneo, quam Mysi antiquitus tenuere. Stephanus Theutraniam à Teuthrante dictam esse censet.Hinc
TEVTHRAS,Theutrantis {Τεύθρας} rex Misiæ quem Stephanus & Eustathius patrem Thespij dicunt, filium Pandionis: quorum sententiam Ouidius secutus videtur, quum Teuthrantiam turbam Thespij quinquaginta filias ab Hercule compressas innuit,epist.9. Alij autem Teuthrantiam turbam non ab auo Teuthrante, sed à Teuthranto Atticę oppido dictam esse volunt: vbi admirãda pictura videbatur,vt hæc ab Hercule gesta erant, ad quam visendam Germanicus Cæsar suo carmine descendisse se testatur.
Teuthranteus,pen.pro.Adiect.{Τευθράντειος.}Ouid.2.Metam.
Peneúsque senex,Teuthranteúsque Caycus.
TEVTONI,pen.cor. {Τεύτονοι} Qui & Teuthones & Teutonici dicuntur Plinio lib.4.cap.14. Germaniæ populi, sic dicti à Teutone Deo, quem terra ortum existimabant.Lucan.lib.6.
Cantaber exiguis aut longis Teutonus armis.
Teutonicus,pen.cor.Adiectiuum{τευτονικός}vt Teutonici capilli,quales Teutones gestare solent,hoc est flaui. Martial. lib.14. Propert. lib.3.eleg.3.

. & Teutonicas Roma refringat opes.
Furor Theutonicus. Lucan.lib.1.

TEVTOSAGI, Vide TECTOSAGES.

Texo, texis, texui vel texi, tectum { ὑφαίνω, ἱστουργέω, κρεκίζω, ἐποίχομαι } texere, Struere, componere, concinnare, construere: quòd propriè de tela dicitur. Terent. Heaut.2.3.
Texentem telam studiosè ipsam offendimus.
Vestes texere. Tibul.lib.2.eleg.3.
¶ Ea tela texitur, & ea viuendi ratio incitatur in ciuitate, Prouerbialiter à Cicerone dictum, pro, Id iam in ciuitate passim fieri conspicitur. Cic.3 de Orat. Ego verò, inquit Crassus, ac doleo quidem illos viros in eam fraudem in Rep. esse delapsos, quanquam ea tela texitur & ea incitatur in ciuitate ratio viuendi, ac posteritati ostenditur, vt eorum ciuium quos nostri patres non tulerunt, iam similes habere cupiamus.
Fiscellam texit hibisco. Virg eclog.10.
Flores texere. Ouid.10. Metam.
Basilicam texere, Construere, metaphoricè dictum. Cic. ad Attic. lib.4. Paulus in medio foro basilicā iam penè texuit iisdem antiquis columnis.
Carina texitur suis costis. Ouid epist.15.
Nauigium texere, Construere. Plin.lib.13.cap.11.
Nidos texere. Quint.lib.2.cap.16.
Sepes texendæ. Virg.2.Georg.
¶ Togam texere alicui, per translationem. Cic.ad Cælium, lib.2.15, Sed tamen togam prætextam texi Oppio. Interpres texi, ornaui interpretatur.
Causas texere lethi. Propert.lib.3.eleg.7.6.
Epistolas texere, Ornare. Cic.ad Pætum, lib. 9.21. Epistolas verò quotidianis verbis texere solemus.
Texere opus. Cic.ad Qu.fratrem, lib.3.21. Sanè texebatur opus luculentè, hominúque dignitas aliquātū orationi ponderis adferebat.
Plagas texere. Cic 4. Acad.26. Vt quum plus vno verum esse non possit, tacere necesse sit tot, tam nobiles disciplinas, quàm de oculorum sensuumq; reliquorum mēdacijs, & de sorite, aut pseudomeno, quas plagas ipsi contra se Stoici texuerunt.

Textus, Participium { ὑφασμένος } Virgil.2. Aeneid.
Adamas textus, Vide ADAMAS.
Iter textum cæcis parietibus. Hoc est, Cæcū iter intextis parietibus. Seruius, Hypallage est, Virgil.5. Aeneid.118.
Textus, huius textus { ὕφασμα } Plin. lib.9. cap. 35. Alterno textu fulgentibus, toto capite crinibus. &c. Idem lib.18.cap. 7.11. Grana in stipula crinito textu spicantur.

Textum, texti { πλέγμα } Martial.lib.5.
Et dona matrum vimineo ferunt texto.
¶ Textum orationis, pro Stylo. Quintil.lib. 9.cap.4. Neque illud in Lysia dicendi textum tenue atque rasum lætioribus numeris erat corrumpendum.
Illustre textum coronæ, Corona è lauro cōtexta. Stat. 6. Thebaid.
Purpura nempe mihi, pretiosáque texta dabuntur. Ouid. epist.16.
Pinea texta carinæ. Catul. Argon.59.
Clypei non enarrabile textum, Contextura, vel sculptura. Virgil. 8. Æneid.

Textilis, & hoc textile, pen.cor. { ὑφαντός } Quod textum est. Cic.5. Tusc. Collocari iussit hominem in aureo lecto strato pulcherrimo, textili stragulo, magnificis operibus picto. Virg.3. Æneid.
Textilibúsque onerat donis.
Textilia serta. Martial.lib.6.
Textilis vestis, ante cuius vsum fuit nexilis vestitus. Lucret.lib.5.
Nexilis antè fuit vestis, quàm textile tegmen.
Auro textili fulgens monile, Auro intertexto. Senec. Medea,7.
Textilis pictura, quæ in tapetis fieri aut tela solet. Cicero 6. Verr. Nego vllam picturam neque in tabulis, neque textilem fuisse, quin quæsierit, inspexerit, &c.
Textilis pellis. Cic. 2. Tusc. Tunicam intelligit sanguine Centauri tinctam, quam Deianira Herculi dedit. Verba sunt Herculis.
Textilis vmbra palmitis, Quæ multis palmitibus intertextis fit. Martial.lib.12.
Textile, Subst. Liu. Decad.5 li.5. Naui regia onerata Macedonicis spoliis, non insignium tantùm armorum, sed etiam regiorum textilium. Ibidem, Tabulæ pictæ, textilia: tantum argenti, cælati tantum auri, &c.

Textor, textoris, masc.gen. { ὑφάντης, ἱστουργός } Qui texit. Cic. pro Plancio, Si pro fabro, aut pro textore emimus. Iuuen. Saty.9.
-pingues aliquando lacernas
Munimenta togæ, duri, crassique coloris,
Et malè percussas textoris pectine Galli.
Textores limbularij apud Plautū in Aulularia, qui limbos ad vestium ornatum texunt. Turnebus.
Textorius, Adiectiuum. Senec.epist.114. Textorium, inquis, totum me hercule istud est, quod cùm maximè agitur, dissilio risu.
Textrix, textricis, penul.prod.fœm.gen. { ὑφάντρια } Quæ texit. Tibul. lib.2.eleg.1.
Atque aliqua assidue textrix operata Mineruam Cantat.
Textura, texturæ, pen.prod. { ἱστουργία } Opus, siue actus ipse textoris vel textricis.
Tenuis textura. Lucret lib.3.
Textrina, textrinæ, pen.pro. { ἱστουργεῖον } Locus in quo texitur. Cic.6 Ver. Nulla domus in Sicilia locuples fuit, vbi iste non textrinā instituerit.
Textrina { ὑφαντική } Ars seu scientia texendi. Plin.lib.11.cap.24. Quàm non ad hoc videtur pertinere cribratæ pexitas telæ, & quædam politura artis ipsa per se ratiopalio texttinæ. Vetus exemplar sic habet, Et quadam polituræ arte, ipsa per se tenax ratio tramæ?
Textrinum, textrini, pen.prod. { ὑφαντεῖον } Locus in quo texitur. Cic.6. Verr. Quod tamen isti textrinum per triennium ad muliebrem vestem conficiendam fuit.

Textiuilitium, Vide TITIVILLITIVM.

T H

THAIS, { Θαΐς } Alexandrina, nobilis meretrix fuit, quæ Atticam iuuentutē in sui amorē pellexit. Hanc suis carminibus celebrauit Menander, comicus poeta Græcus, vnde & Menādrea dicta est. Propertius lib.2.eleg.6.
Turba Menandreæ fuerat nec Thaidos olim
Tanta, in qua populus lusit Erichthonius. Dictam putant nonnulli à pauone ταὼς ὁ καὶ ταῶνος ὁ, Pauo. Alij malunt dictam quasi Daidem d versa in th. Dais Latinè fax dicitur, à verbo δαίω accendo, vro. Ad quod videtur alludere Parmeno Terentianus Eunuch. 1.2. Accede ad ignem hunc: iam calesces plus satis. Ignē vocat Thaidem, cuius amore Phædria vrebatur. Fuit & Thais altera, à diuo Pannutio admonita, quæ relicto meretricio, sancta mulier euasit. Nam ignotus ad eam ingressus, secretum petebat magis ac magis: illa verò dicente neminem nisi Deum posse conspicere: ille sumpta hac occasione, ad Dei metum ac religionem, eam est exhortatus, qui posset etiam occulta conspicari & plectere. Volaterranus lib.20.

THALAMAE { Θαλάμαι } Vrbs Messeniæ, teste Stephano, Pasiphaës templo & oraculo nobilis: vt docet Plutarchus in Agide. Hinc fit gentile Thalamata, Θαλαματις.

Thalamegus f.g. pen. prod. quia Græcis per η scribitur, est nauis à Philopatore Ægyptio rege primùm fabricata, qua Nilum & Ægypti fossas nauigaret, eo vsu, vt intra thalamum in regia sibi esse videretur, magnitudine semistadij, latitudine cubitorū triginta & amplius, nec longis nauibus nec rotundis omnino similis, prora puppíque duplici, fundo lato planóque. Strabonis interpres li. 17. thalamiferas naues hasce appellauit, quibus Ægyptij frequenter vterentur solatij causa. Oblectantur, inquit, mixtum in modum in scaphis thalamiferis. ἐν σκάφαις θαλαμηγοῖς. sic enim habent Græca. Suetonius in Cæsare cap.52. Dilexit maximè Cleopatram, cum qua & conuiuia in primam lucem sæpe protraxit, & eadem naue Thalamego penè Æthiopia tenus Ægyptum penetrauit.

Thalamus, thalami, pen.corr. masc.gen. { θάλαμος, παστός } Coniugis vtriusque cubiculum. Virg.9. Æneid.
Ferreíque Eumenidum thalami. Sæpe autem apud poetas pro ipso coniugio sumitur.
Certamen thalami. Ouid.10. Metam.
Consors thalami, Coniux, Vxor vel maritus. Ouid.10. Met.
Cultus thalamus ebore & testudine. Ouid.2. Metam.
Geniales thalami. Claud.2. in Ruffi.
Iugales thalami. Valer.1. Argon.
Marmoreus thalamus. Virgil.4. Æneid.
Vidui thalami. Valer.2. Argon.
Apparare thalamos. Senec. Troad.10.
Expertem thalami vitam degere, Expertem cōiugij. Virg. 4. Æn.
Felici thalamo dotare aliquam. Senec. Troade,10.
Habet aliquem thalamus, Qui incumbit thalamo. Virg.6. Æneid.
Indulgere thalamis. Valer. Flacc.2. Argon.
Inire thalamum. Ouid.4. Metam.
Inuadere thalamum alicuius. Virg.6. Æneid.
Lædere thalamos stupro Senec. Herc.fur.6.
Miscere thalamos. Senec. Hippol.12.
Petere thalamos. Ouid.6. Metam.
Tenere thalamos alicuius. Senec. Octau.5.
Pudicos thalamos violare. Ouid.1. Amor.eleg.8.
Thalamos, pro aluecolis apium. Virg 4. Georg.
Pòst, vbi iam thalamis se composuere, siletur In noctem.

Thalassicus { θαλασσικός } color, similis fluctibus marinis. Græci enim thalassan mare dicunt. Plautus,
Nescio quis tecum incedit ornatu thalassico. Idem Milit.16.
Palliolum habeas ferrugineum: nam is color thalassicus.
Thalassinus, pen.cor. { θαλάσσινος } vt Vestis thalassina. Lucret.lib.4. Hoc est Veneti coloris & marini.

Thalassio { ὑμέναιος } carmen nuptiale, ita dictum à voce quam in nuptiis efferebant, quæ erat thalassus. Liu.1. ab Vrbe, Signóque dato iuuentus Romana ad rapiendas virgines discurrit: magna pars fortè, vt in quem quæque inciderat, raptas quasdā forma excellentes primoribus Patrum destinatas, ex plebe homines, quibus datum negotium erat, domos deferebant. Vnam longè ante alias specie ac pulchritudine insignem à globo Thalassij cuiusdam raptam ferunt: multísque sciscitantibus cuinam eam ferrent, identidem, ne quis violaret, Thalassio ferri clamitatum, inde nuptialem hanc vocem factam. Varro scribit Thalassionem in nuptiis signum esse lanificij. Thalassionem enim vocabant quasillum vas lanificiis aptum. Plutarchus verò hanc in nuptiis vocem primò habitam fuisse affirmat, quòd Græcis ταλάσιον lanificium vocant, ea ratione vt prouocarentur virgines ad opera, & potissimùm ad lanificium. Catull. Epithal. Iuliæ,56. -satis diu
Lusisti nucibus, lubet iam seruire Thalassio. Hoc est, nuptiis, matrimonio. Declinatur enim Thalassius, thalassij, vt in hoc Catulli loco: & Thalassio, thalassionis, vt apud Martialem libro 1. ad Cornelium, Quid si me iubeas, Thalassionem Verbis dicere non Thalassionis? Hoc est, scribere, vel cantare epithalamium. Dicitur & Thalassus, thalassi. Martial.lib.12.
Barbatus rigido nupsit Callistratus Apro
Hac qua lege viro nubere virgo solet.
Præluxere faces: velarunt flammea vultus:
Nec tua defuerunt verba thalasse tibi.
Dos etiam dicta est. Nondum tibi Roma videtur
Esse satis? expectas nunquid & vt pariat. Est igitur Thalassus nuptiarum deus, qualis apud Græcos Hymeneus. Est, & carmen nuptiale.

Thalassomeli, pen.corr. { θαλασσόμελι } Indeclinabile, Vnguentum quod fit æquis portionibus aquæ maris, mellis, imbris, fictilíque vase depicato conditur. Plin.lib.31. cap.6.

Thalassius

Thalassius. Thalassus. Vide THALASSIO.

THALES { Θαλῆς } Milesius, vnus è septem, primus omnium astrologiæ secreta penetrauit. De Vrsa minore disseruit, vt ait Callimachus: vt Eudemus, Solis eclipsim primus prædixit: vt Hippias & Aristoteles, inanimes etiam animas putauit, idque ex magnete lapide deprehendisse. Huic tripus aurea à piscatoribus Milesiis reperta, dum res in lite verteretur, ex oraculo Apollinis iudicantis, eam sapientissimo dari oportere, delata est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonem peruenit, qui illam Delphos remisit ad Phœbum, vt qui deûm hominúmque sapientissimus esset. A Thalete Ionica fluxit disciplina, sicut à Pythagora Italica. Excessit Olympiade LVIII. dum gymnicum certamen spectaret, æstu ac siti lapsus, iam senex. Ex Diogene Laertio.

THALES, poeta Lyricus Cretensis, quem è Creta Solon Spartam misit, cuius odis ac poesi Spartani deliniti, animorū feritatem nimiam ex Lycurgi legibus imbutam castigabant. Plutarchus in Solone.

THALESTRIA { Θαληστρία } regina Amazonum, quam alij Minitheam vocant. Hæc cum trecētis mulieribus occurrit, trigintaquinque dierum inter confertissimas gentes itinere facto, Alexandro in Hircania res gerenti, vt liberos ex rege susciperet: & vt visa est vterū implesse, discessit. Strabo lib. 11. Curtius lib.6. Thalestrim vocat.

THALIA, pen. pro. Vna est Gratiarum. Græcè Θάλεια, à θάλλω germino, vel vireo: quoniam in longum tempus poetarum laus parta virescat, Vide MVSAE.
Arguta Thalia. Horat.4. Carm.ode.6.
Lasciua Thalia. Stat.2. Sylu.1.

Thaliarchus, aspiratè in Horatio prima syllaba scribi debet, vt nomen proprium sit, in quo insit significatio magistri, & domini conuiuij, qui & symposiarchus vocabatur. Nā thalia cōuiuium etiam græcis significat. Ex Turnebo.

Thalictrum { θαλίκτρον } Dioscoridi, Herba folia coriandri habēs, pinguiora paulò, caulem papaueris. Plin.lib.27.cap.13.

THALLI { θαλλοί } dicuntur in porris & cæpis & allio medij stipites, à verbo Græco θάλλειν, id est virescere. Vnde & pro germine arborum ponitur. Colu.lib.11.cap.3.48. Thalli cæparum ventis prosternentur, totúmque semen excutietur.

Thallophori { θαλλοφόροι } dicti qui Athenis in Panathenæis oleæ ramos gestabant. Erant ij vt plurimum senes. Vnde per iocum tallophori dicuntur, qui ad munera obeunda sunt inutiles. Calepinus.

Thalysia { θαλύσια } Festa erant apud Athenienses, quibus, fructibus omnibus in horrea conuectis, diis primitias consecrabant: dicta ἀπὸ τοῦ θάλλειν propterea quòd idcirco præcipuè fierent, vt quæ succisa erāt, possent reuirescere. Vide Cæl.Rhodig.lib.12.cap.17.

Thamyras, pen. corr. { Θαμύρας } Thrax poeta. Feruntur ipsius in theologia versus ad tria millia, quum pulchritudine omnes præcelleret, ab initio mares dilexit: deinde præter consuetudinem Musas amauit, ac cum eis de cantu certauit, hac conditione vt victor complexu potiretur: victus, quod eis luberet, pateretur. Itaque superatus, & oculis & lyra priuatus est: ex quo prouerbium manauit in eos qui præter ingenium proprium aliquid agunt, Thamyras insanit. Vide Erasmum in Prouerbiis. Stat.4. Thebaid.

Thanatos, { Θάνατος } Insula in Occeano Gallico, Britanniæ (vt Solinus refert) proxima, frumentariis campis in primis fœlix: veneneis autem adeo aduersa, vt non modò serpentem nullum educet, verum etiam aliunde importatum statim enecet: vnde & à serpentum morte nomen creditur accepisse.

Thapsacus, pen. corr. { Θάψακος } Vrbs Syriæ amplissima, ad Euphratem fluuium, cuius meminit de Cyri expeditione lib.1. Xenophon.

Thapsus { Θάψος } Insula decem stadiis à Sicilia distans, versus Syracusas, plana, & quàm minimum è mari eminēs, adeò vt vndis mersa videatur. Vnde & Thapsus dicta est ἀπὸ τοῦ θάπτειν, quòd in mari quodammodo sepulta videatur. Virg.3. Aen. Thapsúmque iacentem.

Thapsia { θαψία } Frutex est tota specie ferulæ similis, graciliore tamē caule, folio fœniculo simili: vmbellas habens in singulis germinibus anetho similes, & in iis florem luteum: semen autem modicè latum, minus quàm ferulæ: radix est prægrandis, intus candida, focis nigra, crassiore cortice vestita, & acris. Colligitur ex ea liquor eiusdem nominis, effossa circa eā terra, vulneratóque cortice. Dicta Thapsia à Thapso insula, in qua primùm creditur inuenta. Vide Pliniū libr.13. cap.22. & Dioscoridem lib.4.

THASVS { Θάσος } oppidi nomen, teste Herodoto lib.2. Quin etiam in Thasum profectus sum, vbi inueni templum à Phœnicibus conditum, qui ad inuestigandum Europam nauigantes, Thassum condiderunt, &c. Est & Thasus, insula in Ægeo mari prope Thraciam vino suo & nuce optima, cuius Varro meminit, celebris. Vnde Thasiæ vites. Virg.lib.2. Georg. Plin.lib.14.cap.7. Nunc vulgò dicitur *Thaso*, aliis *Thasso*, aliis *Taxo*.
Nemorosa Thasos. Stat.5. Thebaid.27.
Thasius, Adiectiuum, vt Nux Thasia, quæ & Græca dicitur & Amygdala. Macrob.lib.3 Saturn.cap.18.
Thasij, Populi in Thaso habitantes. Fuit hæc insula aurea vocitata, propter aurum quod ille effodiebatur.

THAVMACIA { Θαυμακία } Magnesiæ oppidum, ita dictum à Taumaca Pœantis patre: cuius meminit Plin. lib.4.cap 9. Stephanus Thaumaciam alteram collocat ad sinum Maleacum.

THAVMANTIAS, Thaumantiadis, pen.cor. { Θαυμαντιάς } dicitur Iris, filia Thaumantis & Electræ filiæ Oceani, nuntia deorum in rebus malis, vt Mercurius, in bonis. Cæterùm & ex admiratione hoc nomen accepit, quæ admiratio de eius coloribus nascitur. Author Seruius in illud Virgilij Æneid.9.
Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est. θαῦμα enim Græcè, miraculum significat.

TAVMANTIS, huius Thaumantidis. Idem { θαυμαντίς } vt
Imbrifera Thaumantis. Stat.3. Sylu.3.
Thaumanteus, pen.prod. Adiectiuum { θαυμάντειος }
Virgo Thaumantea. Ouid.14. Metam. ad finem.

THEAGENES, Tres Athenis diuersis temporibus fuisse Suidas refert. Vnum qui de Homero scripsit. Alium qui καπνός, id est fumus est cognominatus, quòd multa promittens nihil præstaret: pauper enim erat ac diues videri volebat. Tertius, vir potēs ac diues Athenis, qui libertate ac beneficentia publicè ac priuatim multa laude digna gessit. Quartum addit Pausanias, athletam, patria Thasium, qui CXL. coronos ex certaminibus retulit.

Theamedes { Θεαμήδης } Lapis contrariam magneti habens naturam. Nam vt ille ferrum occulta quadā naturæ vi ad se attrahit, ita Theamedes respuit repellítque. Plin.lib.36.cap.16.

THEANGELA { Θεάγγελα } Cariæ oppidum, vnus ex iis quæ ab Alexandro magno Halicarnasso fuerunt attributa. Author Plin.lib.5.ca.29.

THEANO, pen prod. { Θεανώ }. Mesopotamia, seu Cressa genere, mulier Pythagorea, vxor Brotini Crotoniatæ. Scripsit commentarios in Philosophia, de virtute, poemata quoque & apophthegmata Pythagorica. Author Plotinus. Theano item apud Homerum memoratur.
Theano alia fuit Metapōtina, aut (vt alij scribūt) Thuria, Leophronis filia, & vxor Brotini: cuius scripta enumerantur à Suida.

THEANVM. pen.prod. { Θέανον } cognomine Sidicinum, Apulæ oppidum, Authore Cicerone in oratione pro Cluētio, & Strabone lib.6. Horat. 1.epist.1. Nunc vulgò dicitur *Teano*.

Theatrum, theatri, pen.prod. { θέατρον, θεατρεῖον } à verbo θεάομαι, quod videre significat. Est autem ædificium in hemicycli speciem factum, ad vidēda spectacula idoneum. Cic. 1. de Finib. Tanquam è theatro exeamus. Iuuenal. Satyr.10.
-læuus & illum
Exitus eripuit, quem mirabantur Athenæ
Torrentem, & pleni moderantem fræna theatri. Demosthenem scilicet.

THEATRVM, spectādi locum in theatro Senatores in imis gradibus ante omnes habuerunt: quod instituere curules ædiles, Censorum iussu, Attilius Serranus, & L. Scribonius Libo. fecit postea sua lege L. Roscius Otho, Ciceronis ætate, alteram in populo distinctionem: tulit enim, vt equester ordo seorsum à plebe in XIIII gradibus sederet, iis tamen equitibus exceptis, qui siue suo, siue fortunæ vitio decoxissent, cui generi certum locum assignauit, pœna irrogata, si in XIIII sedissent. Hinc illud in Antonium, oratione II. Tenésne memoria, te prætextatum decoxisse? patris, inquies, ista culpa est. Cōcedo: illud tamē audaciæ tuæ, quod sedisti in quatuordecim: cū esset lege Roscia decoctoribus certus locus cōstitutus, quāuis quis fortunæ vitio non suo, decoxisset. Primùm igitur senatores in sedibus circo proximis considebant. Secundo loco proximè sedisse equites putabam, cùm, exceptis magistratibus & senatoribus & magistratibus dignitate anteirent: sed à Cornelio Tacito monitus opinionem mutaui. Is enim, sedisse quidem in XIIII ordinibus equites, narrat, non tamen ante plebem, sed confusè, tantum vt XIIII ordines haberent. Hero, inquit lib. XV, equitum Romanorum locos sedilibus plebis anteposuit apud circum. Nam ad eam diem indiscreti ibant: quia lex Roscia nihil, nisi de XIIII ordinibus, sanxit. Ex libro nostro de legibus Romanis.
Fundamenta alta theatri. Virg.1. Æneid.
Cuneatum theatrum, Vide CVNEVS.
Arcto theatro stipata Roma. Horat.2. epist.1.
Magna theatra. Lucret.lib.4.
Marmoreum theatrum. Ouid.2. Amor.eleg.7.
¶ Theatrum pro ipso spectaculo. Martial.1.
Quicquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro
Dicitur, exhibuit Cæsar arena tibi. Plin.in Panegy.
Curua theatra. Ouid.1. de Arte.
Festa theatra, In quibus ludi ac dies festi celebrantur. Ouidius 3. Metamorph.
In theatro ac spectaculis. Cic. ad Att.lib.2.34.
Habere theatrum sanè bellum. Cic. Att.lib.13.277.
¶ Theatrum, pro Ipsis spectatoribus. Quint.lib.6. Tunc est commouendum theatrum quum ventum est ad ipsum illud quo veteres tragœdiæ comœdiæque clauduntur, Plaudite.
Spissa theatra. Horat.1.epist.20.
Clamosi turba theatri. Stat.3. Sylu.5.
Theatra reclamant. Cic.3. de Orat. Hoc est spectatores.
¶ Versari in theatro, per trāslationem, pro Esse in aliquo loco conspicuo ante omnium oculos. Cic.7. Verr. Sic obtinui quæsturam in prouincia Sicilia, vt omnium oculos in me vnū cōiectos arbitrarer: vt me quæsturámque meam quasi in aliquo orbis terræ theatro versari existimarem.
Ingenij theatrum. Cicero de cla.Orat. Cum forum Populi Rom. quod fuisset quasi theatrum illius ingenij.
Theatrum virtutis, conscientia. Cic.2. Tuscu. Omnia enim benefacta in luce collocari volunt: sed tamen nullum theatrum virtuti conscientia maius est.
Maioribus theatris propositæ eius virtutes. Cic. pro Rabirio Posthumo. Multas equidem C. Cæsaris virtutes magnas incredibilésque cognoui, sed sunt cæteræ maioribus quasi theatris propositæ.
Magnum theatrum habet ista prouincia. Cic.ad Silium, lib.13.65, Summa eius epistolæ hæc est, vt ornes omnibus rebus Neronem, sicut instituisti, atque fecisti. Magnum theatrum habet ista prouincia, non vt hæc nostra, adolescentis nobilis, ingeniosi, abstinentis commendationem atque gloriam. Id est multos spectatores: Vel vt alij volunt, magnam fortunam, qualis in theatro esse solet.
Magno theatro spectata familiaritas, Permultis comperta. Cic. ad Cornificium, libro 12.28. Non modò te, cui nostra omnia notissima sunt, sed neminem in Pop Romano arbitror esse, cui sit ignota ea familiaritas quæ mihi cum L. Lamia est. Etenim magno theatro spectata est tum, cùm est ab A. Gabinio Consule relegatus, quòd libere & fortiter salutem meam defendisset.

Theatricus, pen.cor.adiect. { θεατρικός } Nomē possessiuum: vt Spectacula theatrica.

Theatralis,& hoc theatrale,pen.prod.{θεατρικός} Idem.Cic.pro Sestio.
Theatrales gladiatoriísque consessus.
Humanitas indecora & theatralis.Quint.lib.2.cap.2.
Lex theatralis.Quint.lib.3.cap.6.
Operæ theatrales.Tacit.lib.1.

Theatridium, theatridij {θεατρίδιον} Diminut.forma Græca à theatro deductum, quasi paruum theatrum:non enim theatrulum dicimus. Varr.lib.3.de Re rust.cap.5,Inter has & exteriores gradatim substructum vt theatridium auium: mutuli crebri in omnibus columnis impositi,sedilia auium.

THEBAEI{Θηβαῖοι}Populi Thebas ciuitatem Ægypti incolentes.

Thebaicæ, seu thebaides, dicuntur palmæ generosiores. Plin. lib.5. cap.28,Carne palmæ placent, crusta thebaicę,succo vuæ & caryotæ. Idem lib.13.cap.4.Thebaidis fructus in cados conditur.

THEBAIS,pen.cor.{Θηβαΐς}Asiæ regio est.Plin. lib 5. cap. 9. Summa pars Æthiopiæ contermina, Thebais vocatur. Quod nomen potest esse patronymicum à Thebe.Quo nomine etiam appellatum est Statij opus,in quo de Thebis tractatur.

Thebani,pen.prod.{Θηβαῖοι} qui sunt ex Thebe ciuitate Bœotiæ.

THEBE Thebes, & Theba Thebæ,& Thebæ Thebarum{Θήβη}Ouid. 3.Amorum eleg.5.
Quid referam Asopon,quem cepit Martia Thebe? Stat.8.Thebaid. Viue superstes,ait,diræque ad mœnia Thebæ Solus abi. Nomina quarundam vrbium,quarum vna fuit in Ægypto, à Busyride Ægypti rege condita, quæ Græcè ἡλιόπολις, id est Solis ciuitas: ambitu centum quadraginta stadiorum,vti refert Herodotus,quam Plin.li.36.cap. 14. totam pensilem fuisse scribit, quæ centum portas habuit, in quarum singulis memorantur ducenti custodes excelluisse equis & curribus:subter quam reges soliti erant maximos exercitus arma totum educere, nullo ex oppidanis id sentiente. Multa de hac Diodorus & Strabo lib.17.à quo *Diospolis* vocatur. Demum collapsa, vt alia solent vetustate, etiam Strabonis temporibus vicatim inhabitata est.Iuuenal.Saty.15.
Atque vetus Thebe centum iacet obruta portis. Ab hac(teste Plinio libro tricesimo sexto) regio Thebaica, Æthiopiæ contermina, cognominata est.A qua & Thebęi cũ diphthongo,& fructus palmarũ eius Thebaides & Thebaicæ dicũtur à Plinio. Alia Thebe fuit in Bœotia,à Cadmo Agenoris filio cõdita,quã Aphion muris ornauit, Bacchi & Herculis clarissima patria,ab Alexandro Magno posteà euersa,quæ & *Draconigena* dicitur, quia à Cadmo cum quinque viris ex ipso dracone ab ipso interfecto natis, constructa fuit. Varro tamen lib.3.de Re rust.scribit hanc vrbem ab Ogyge ædificatam. Ab hac Thebani dicti sunt. Hanc Heptapylon vocat Apuleius, ab eo quòd septem portas habebat,inclyta duobus ducibus,Epaminonda & Pelopida, Hæc etiam dicta fuit Dircæa, à Dirce fonte.Vnde & à Statio Dircæus ager, Thebanus vocatur. Hinc Pindarus poeta Lyricorum princeps habuit ortum.Bacchus in Africa vrbem condidit Thebas.Vnde Hieronymus in Commentario epistolæ ad Galathas, Prætereo Thebas Liberi,quas in Aphrica condidit, quæ ciuitas nũc Thebestis dicitur. Alia in Thessalia, à qua etiam Thebani & Thebęi.Fuit & alia Thebe,Homero teste,in Cilicia,Andromaches vxoris Hectoris patria. Vnde Ouid.4.Trist.eleg.3.
Nec cruciere minus quàm quum Thebana cruentum
Hectora Thessalico vidit ab axe trahi.
Alia fuit in Lucania, ab Aoniis colonis condita, quam interiisse author est Cato.Fuerunt & Thebæ Corsicæ.
Aoniæ Thebæ.Stat.1.Thebaid.
Cadmeæ Thebæ.Propert.lib.1.eleg.7.
Domitæ bello Thebæ,Ouid.epist.2.
Duplices Thebæ.Virg.4.Æneid.
Echioniæ Thebæ.Horat.4.Carm.ode 4.
Eetioneæ Thebæ.Ouid.12.Metam.
Herculeæ Thebæ.Senec.Herc.fur.4.
Oedipodioniæ Thebæ.Ouid.15.Metam.
Truces Thebæ.Claud.de bello Gildon.
Veteres Thebæ.Propert.lib.2.eleg.1.

Thebanus,pen.prod Adiectiuum{Θηβαϊκός}
Agmina Thebana.Statius 9.Thebaid.
Arx Thebana.Horat.de Arte.
Duces Thebani.Propert.lib.2 eleg.10.
Sceptra Thebana.Senec.Thebaid.1.

Thebais.pen.cor.Patrony.f.{Θηβαΐς}Ouid.6.Metam. -& omnes
Thebaides iussis sua tempora frondibus ornant.

THEBE, Nomen virginis,è cuius gremio geminæ columbæ(vt est in fabulis)quũ euolassent,altera ad Hãmonis fontẽ tetendit,& ibidem responsa dedit:altera ad syluam Dodonæam, vbi futura mortalibus præcinuit.

Theca,thecę{θήκη,γλωσσοκομεῖον}Latinè repositorium,vagina,& locus dicitur in quo quid recondi solet. Varro 1.de Re rust.cap.48, Proinde vt grani theca sit gluma,& apex arista.
Theca calamaria.Martial.lib.14.
Theca nummaria. Cic. ad Attic.lib.4 76. Quare in hoc thecam nummariam ne retexeris:in aliis eris cautior.
Thecæ vasorum. Cic.6.Verr. Qui videret equum Troianum introductum, vrbem captam esse diceret, afferri sine thecis vasa, extorqueri alia de manibus mulierum.

THELBENCANE,pe.prod{Θελβενκάνη}Babylonię vrbs iuxta Euphratis fluuij partem Ptolemæo lib.5.cap.20.hodie *Maraga*.

THELESIS,pen.corr. Argiua mulier quæ Argos oppidum Græcię,à Cleomene Spartanorum rege obsessum, vnà cum cæteris mulieribus,quum deessent viri,tutata est.

THELIS,ob Ennio vocabatur,quam Græci Thetin nuncupant.Varr. de ling.Latin. Ea Thelis illi mater &c.quod corruptè in editis legitur.Varr.de Re rust.Nec continuo his quas melicas appellant falsò, quòd antiqui vt Thetin,Thelin dicebãt,sic medicã melicã vocabãt.

Thelygonum{θηλύγονον}Herba habens frondes frondibus oleę similes,sed aliquantò pallidiores. Plin.lib.27.cap. 8. Est & alia cratægonos quæ thelygonos vocatur.Dĩfferẽtia intelligitur lenitate gustus.

Thelyphonon,pen.cor.{θηλύφονον}Herba,ab aliis scorpion vocatur, propter similitudinem radicis, cuius tactu moriuntur scorpiones. Plin.lib.25,cap.10.

Thelypteris,huius thelypteris,pen.cor.f.g,{θηλυπτερίς} Alterum genus filicis, quasi filix fœmina:nam fruticosa est, & multos ex se ramos producens Plin.lib.27 cap 9.

Thema,Thematis,pen.cor.n.g,{θέμα,ὑπόθεσις} Latinè positũ,siue positio dicitur.Est autẽ argumentũ à pręceptore propositum vel dictatum,quod vbi verterunt discipuli,iã amplius thema nõ est dicendũ.
Thema controuersiæ declamandæ argumentum. Quint.lib.7.ca. 2. Nam in schola certa sunt & pauca,& ante declamationem exponuntur,quæ themata Græci vocant,Cicero proposita.
¶ Thema,apud Suetonium accipitur pro horoscopo,in Augusto, cap.94.ad finem, Tantam mox fiduciam fati habuit,vt thema suum vulgauerit: nonnunquam,argenteum nota syderis Capricorni,quo natus erat, percusserit.

THEMIS,huius Themis vel Themidis, vel Themistis {Θέμις}fuit vna ex tribus sororibus Iouis, ex qua Mineruam suscepit. Hæc Cœli & Terræ filia fuit, quę Iouis nuptias fugiens,ab eo in Macedonia compressa fuit. Hanc teste Festo,putabant eam esse quæ hominibus pręciperet id petere quod fas esset:eámque esse id existimabãt quòd fas est. Nam θέμις fas apud Græcos designat. habuítque tẽplum in Bœotia iuxta Cephisum amnem, ad cuius oraculum accessit Deucalion cum Pyrrha vxore pro consilio recuperandi humani generis.Fuit & alia Themis,quæ alio nomine Carmentis dicta est.Alij Themin vel Themista(vtroque enim modo dicitur)Ius & Iustitiam esse putant: eandémque consiliorum oraculorúmque præsidem esse, propterea Homerum θεμιστεύειν, verbum quod vaticinari & oracula dare significat,pro Leges ferre & iura reddere accepisse Odyssęę decimo.Bud.
Fatidica Themis.Ouid.1.Metam.
Longæua Themis.Claud.1.de rap.Proserp.
Parnassia Themis.Ouid.4.Metam.

THEMISCYRA,vel Themiscyron,pen.cor.{Θεμίσκυρα} Cappadociæ vrbs est,vt scribit Plin.lib.6.cap 3 & Mela 1.

THEMISON,pen.cor.{Θεμίσων}medicus apud Herodotum:cuius meminit & Cornelius Celsus.

THEMISTA{Θεμίστα}Cic.in Pisonem.Licet Themista sapiẽtior,si os tuum ferreũ Senatus conuitio verberari noluisti.Sanè Themis accusatiuos habet Themin & Themista,Vide THEMIS. Ab accusatiuo Themista fit nominatiuus Themista huius Themistę. Est autẽ Themista eadem quæ & Themis,consiliorum præses.

THEMISTIVS{Θεμίστιος} philosophus sub Iuliano imperatore,cuius præfectus prætorij fuit Constantinopoli:scripsit Paraphrasim in Aristotelis Physicã libris VIII. in Analytica item. Præterea edidit sua, videlicet de intentione & inscriptione prædicamentorũ:disputationes etiam quasdam. Hic Valentem imperatorẽ quotidie sæuientem in Orthodoxos autoritate sua & epistolis reddidit mitiorem.Suid.

THEMISTOCLES,pen.cor.{Θεμιστοκλῆς} Atheniensis Nicoclis filius, prodigus ac lasciuus prima iuuentute,posteà dux delectus res inclytas gessit. Piræeum ædificauit. Bello maritimo Persas apud Salaminem vicit.Tandem ciuiũ inuidia exul,ad Artaxerxẽ confugit,à quo quum pugnare cõpelleretur inuitus aduersus patriam,recente tauri sanguine hausto,seipsum necauit,vir alioqui præstãs. Epistolas reliquit plenas acuminis ac prudentiæ. Hæc ex Suida. Cic.de Finib.lib. 2,Themistocles quidem quum ei Simonides, aut quis alius artem memoriæ polliceretur,Obliuionis inquit,mallem:memini etiã quæ nolo,obliuisci non possum quæ volo.

Themistocleus, Adiect. Cic.Attic.lib.10. epist 6. Pompeij omne consilium Themistocleum est.Exilium Themistocleum.Cic.ibid.

THEMISTOGENES{Θεμιστογένης}Syracusanus historicus,Cyri expeditionem & bella, quæ in historia Xenophontis continentur, composuit. Author Suidas.

Thensa,thẽsæ, Sacrũ erat vehiculũ Festo & Seruio. Asconius,Thensæ sacra vehicula:Pompa ordinum & hostiarũ,& officiorũ:Sic dictę, quòd ante eas lora tenduntur, quæ gaudent manu tenere, & tãgere qui eas deducant.Hactenus ex Asconio. Vel ἀπὸ τοῦ θεῖα,hoc est à re diuina. Cicero de Arusp.respon. Te appello Lentule,cuius sacerdotij sunt thensæ,curricula,præcẽtio,ludi,libationes.Liu.5.ab Vrbe. Quæ augustissima vestis est, thẽsas ducentibus triumphantibúsve,ea vestiti medio ædium eburneis sellis sedere.Sueton.in Cæsare,cap.76.
Prædari ex thensarum orbitis.Cic.5.Verr.
Theocrines,pen.prod.{Θεοκρίνης} viri proprium,qui primùm tragœdiarum actor fuit, deinde calumniator & sycophanta. Vnde & Demosthenes in oratione pro Ctesiphonte, Æschinem tragicum Theocrinem vocat.Erasmus in Chiliadibus.

THEOCRITVS,pen.cor.{Θεόκριτος}Syracusanus,patre Praxagora,cognomento Sunechides, matre Philina,qui sub Ptolemæo Lagi filio emicuit, appellatus fuit Moschus,scripsit Dorica lingua Bucolicon carmen. Theocritus alter, Chius patria, vnde & Theopompus fuit historicus, eius æqualis, & in administratione Reip. æmulus, scripsit historiam Libycam, & epistolas quasdam. Author Suidas. Macrob.lib.7.Saturn.cap.3.Antigonus rex Theocritum Chium,de quo iurauerat quòd ei parsurus esset,occidit propter scomma ab eodem de se dictum.Vide reliqua.

THEODAMAS,pen.cor.{Θεοδάμας} Pater Hylæ fuit,qui quũ Herculi cum Deianira & Hylo filio in Dryopes veniẽti esuriẽtique cibũ denegasset,ille arreptũ vnum ex bobus Theodamantis mactauit atque coxit. Quapropter Theodamas conuocatis popularibus, arma aduersus Herculẽ mouit:ferũtque in eo certamine ita ab hostibus pressum fuisse Herculẽ, vt etiam Deianiram vxorem armaret,quæ & in mamilla vulnerata est.Ipse tamen victoriã obtinens,Theodamãtem occidit, filiúmque eius Hylam secũ abduxit, quem tum deinde pro charissimo habuit, secúmque etiã cum Argonautis reliquis proficiscens,abduxit.Qui posteà quũ in Mysis aquatũ solus iuisset,in sylua quadam

quadam,siue in fontem præcipitatus,siue à Nymphis abreptus,vt fabula habet,periit. Hercules autem interitum eius sic doluit,vt relictis Argonautis retro abierit,Hylámque per omnem regionem requisiuerit, de qua re est apud Apollon. Argon.1. & apud Flaccum & Propertium libro primo,eleg.secunda,alióśque nonnullos.

Theodamanteus, Adiectiuum, {Θεοδαμάντειος}vt Hylas Theodomanteus.Propert.lib.1.eleg.19, Scribunt alij Thyodamas.

THEODECTES,{Θεοδέκτης} orator, Cilix genere, discipulus Platonis, Isocratis,& Aristotelis.Cõuersus deinde ad tragœdias,scripsit fabulas L. Decessit Athenis natus annos XLI. Scripsit & versibus artem Rhetoricam,laudauit & virum Artemisiæ Mausolum, vnà cum claris eo tempore oratoribus. Theodectes orator,superioris filius scripsit Encomium Alexandri regis Epirotarum:commentarios historiæ, artem Rhetoricam libris VII. aliáque complura. Author vtriusque Suidas.Cic.in Orat. Theodectes in primis (vt Aristoteles sæpe significat) politus scriptor,atque artifex.

THEODORVS, pen.prod.{Θεόδωρος} Byzantius sophista,qui à Platone vocatus est λογοδαίδαλος, scripsit contra Thrasybulum & Andocidem, & alia multa. Suidas. Theodorus & Theladeus fratres Samij sculptores celeberrimi, quorum alter in Samo Pythij Apollinis signum incœpit,alter Theodorus Ephesi eodem tempore,& alio saxo absoluit: quibus simul compositis ita conuenit,vt vnum corpus, ab vno artifice & ex vno lapide sculptum videretur. Genus artis huius est Græcis ignotum,sed apud Ægyptios frequentatum.Nam soli hominum non oculis tantum totius statuæ compositionem metiebantur,sed dimensione,vt ex variis multísque lapidibus in vnum corpus in certam mensuram statua perficeretur. Hæc Diodorus.De hoc Theodoro Diogenes testatur,quòd non solùm sculptor, sed etiam architectus fuerit,vnúsque consuluit subiiciendos esse carbones fundamentis Ephesij templi. Nam quum humidus esset locus, omissa ligni natura, soliditatem accepit humor immobilem. Idem primus ferrum fundere docuit, statuámque ferream fecit. Author Pausanias. Theodorus Gadareus,nobilis orator. Gadara autem Syriæ ciuitas est non longè ab Ascalone, verùm ipse dici maluit Rhodius,teste Strabone, cuius tempore fuit. Eius discipuli Theodorei sunt dicti,inter quos fuit Hermagoras, qui de arte Rhetorica scripsit. Tiberius quoque princeps quum secessisset Rhodum,eum studiosè audiuit,vt Quintil.lib.4. tradit.
Theodorus,{ἄθεος} de quo Laertius.

THEODOSIA,{Θεοδοσία}Tauricæ Chersonesi vrbs Ptolemæo authore libro 5. cap. 6. hodie Capha,quæ fuit ditionis Genuensium. Taurica Chersonesus hodie vocatur Precopia.

THEODOSIVS,{Θεοδόσιος} Strabo lib.12. In Bithynia fuere viri in disciplinis memorabiles, Xenocrates philosophus, & Dionysius dialecticus,& Hipparchus,& Theodosius, & filij eius mathematici.

THEODOTA,{Θεοδότη} Meretrix Elea lepida in primis & festiua:cuius meminit Xenophon de factis & dictis Socratis:& Laërtius in vita Arcesilai.

Theodotion. Vitruuius libr.7.capit.7 Creta viridis pluribus locis nascitur,sed optima Smyrnæ.Hanc autem Græci θεοδότιον vocant,quòd Theodotus nomine fuerat, cuius in fundo id genus cretæ primùm est inuentum.

THEODOTVS,{Θεόδοτος} Patria Chius,vltimi Ptolomæi in Rhetoricis præceptor fuit,qui decertantibus in cõcilio Ægyptiorum satrapis, an Pompeius post prœliũ pharsalicum profugus, esset in Ægyptum recipiendus pro sententia dixit recipiendum quidem esse,sed receptum occidẽdum: adiiciens vetus illud prouerbium,Mortuos non mordere. Hunc postea Cæsare interfecto Brutus in Asia repertum & ad se adductum interfici iussit.Vide Plutarchum in vita Pompeii. Theodotum alium memorat Philostratus in sophistis,qui tempore Herodis Attici præfuit Atheniensium scholæ.

THEOGNIS,{Θέογνις} poeta Græcus. De quo Plato in libro de Legibus, O rex Latonæ & Iouis filij, nunquam tui obliuiscor exordiens neque finiens.

THEOGONIA, theogoniæ,{Θεογονία} Cic.1. de Nat.deor. Quum verò Hesiodi Theogoniam,id est originem deorum interpretatur,tollit omnino,&c.

Theologia,{Θεολογία} Latinè Ratio vel sermo de diuinitate dicitur.

Theologus,theologi, penult.corr. {θεολόγος} Cic.3. de Natu. deorum. Principio Ioues tres numerant ij qui theologi nominantur.
Soles ipsi quam multi à thelogis proferuntur,Cicero 3.de Natura deorum,74.

THEOMBROTVS, penult.correp.{Θεόμβροτος} Philosophus fuit Metroclis auditor,& præceptor Demetrij Alexandrini, cuius meminit Laërtius in Metrocle.

Theombrotios, {θεομβρότιος} Herba magica, qua Persarum reges aduersus omnia & animi & corporis incommoda vtebantur. Plin. lib.24.cap,17.Theombrotion triginta schœnis à Choaspe nasci, pauonis picturis similem,odore eximio. Hanc autem à regibus Persarum comedi aut bibi contra omnia corporum incommoda, instabilitatémque mentis:eandẽ semnion à potentiæ maiestate appellari.

THEOMNESTVS,{Θεόμνηστος} Cous: vt author est Strabo lib.14. vir fuit clarus administratione Reipublicæ,& Niciæ æmulus.

THEONES,{Θέωνες} apud Suidam plures: sed notior cunctis philosophus Alexandrinus, eísdem, patria, tempore, & disciplinis, quibus Pappus,sub Theodosio seniore, scripsit de Astrologia, commentariósque in Ptolemæum & Astrolabium paruum,& alia. Theon item Alexandrinus Stoicus, tempore superior, siquidem sub Augusto post Arrium philosophum emicuit:scripsit in Physicam, & in artem Rhetoricam,& alia. Alius item eius nominis Stoicus Antiochenus cunctis antiquior,scripsit apologiam Socratis. Quartus Smyrnæus. Quintus etiam Alexandrinus, Sophista cognominatus Ælius, scripsit in arte Rhetorica. Theon Sidonius Sophista præcepit in patria, Constantini II. tempore. Plin. lib.35. cap.11. his Theonem sculptorem addit,inter quinque qui Mausoleum cælauere.

THEONINVS,pen.prod. Adiect. {Θεώνειος} vt Dente Theonino rodere. Horat.1.epist.19, Theon,inquit Acron, dicacissimus, id est loquacissimus fuit & maledicus: per quem maledici & detractores intelliguntur.

THEOPHANES,{Θεοφάνης} Mitylenæus historicus, scriptor rerum Pompeij Magni, Cuius meminit Cic.in orat. pro Archia.

THEOPHILVS,pe.cor.{Θεόφιλος}Cæsareæ Palæstinæ præsul Seuero imperante:cuius meminit Hieronymus. Theophilus Antiochenus præsul imperãte M.Antonio librum in Marcionem edidit:tum alia quæ à Hieronymo commemorantur.

Theophorumeni sunt homines numine afflati: sic dicti quòd non sua sponte sed diuino numine feruntur. cuiusmodi cumæa Sibylla à Vergilio describitur in sexto. -cui talia fanti
Ante fores subitò non vultus non color vnus,
Non comptæ mansere comæ:sed pectus anhelum,
Et rabie fera corda tument: maiórque videri,
Nec mortale sonans:afflata est numine quando
Iam propiore Dei.

THEOPHRASTVS,{Θεόφραστος} ex Eresso Lesbi ciuitate fuit Aristotelis & discipulus & scholę successor.Euphrastus,deinde Theophrastus vocatus ob oris & eloquẽtiæ suauitatem,quum antea Tyrtamus appellaretur. Habuit discipulos ad duo millia.Opera eius à Diogene commemorãtur, inter quæ sunt libri sex epitomes in Aristotelẽ De animalibus.Extant hodie tantùm De plantis conuersi à Theodoro Gaza.Excessit admodum senex. Ex Suida,Diogene, Strabone.
Theophrastus Aristotelis discipulus,de Rhetorice diligenter scripsit. Quint.lib.3. cap.1.11.
Theophrastus diuinitate loquendi nomen inuenit. Cic. in Orat.
Theophrastus in dicendo dulcis. Cic.de Clar. Orat.
Theophrastus alter fuit Ephesius. Ælianus de varia historia.
Theopolis,Vide ANTIOCHIA.

THEOPOMPVS Gnidius, {Θεόπομπος} & orator, & historicus post Thucididem & Herodotum:quibus,vt in historia minor, ita oratori magis similis,vt qui antequam esset ad hoc opus solicitatus, diu fuerit orator. Quintilianus lib.10.cap.1.

THEOPOMPVS, rex Spartanorum, quum primus instituisset vt Ephori Lacedæmone crearentur, ita futuri regiæ potestati oppositi, quemadmodum Romæ Consulari imperio Trib.pleb. sunt obiecti, atque illi vxor dixisset, id egisse illum,vt filiis minorem potestatem relinqueret. Relinquam,inquit,sed diuturniorẽ. Valerius Max.li.4. capit.1. Quintilianus tamen lib. 2. capit.13. hanc modestiam parum valuisse demonstrat, captum demum fuisse ostendens. Fuit item alius antiquæ comœdię poëta,vt Suidas author est. Præter hos Theopompus Gnidius Cæsaris familiaris, Artemidorũ habuit filium qui apud Cæsarem ipsum plurimum poterat,vt scribit Strabo lib.14.

Theopompeus, Adiectiuum. Cic.in Orator.Placet omnia dici Isocrateo Theopompeóque more.

Theopompinus, Adiectiuum,penult.prod. Cic.ad Attic. lib.2. epist.6. A nobis, quæ tibi vni legamus, Theopompino genere, aut etiam asperiore multo pangentur. Hoc dixit, quia Theopompus, in historiis suis mores hominum asperè accusabat.

Theorema,pen.prod. theorematis, n.ge.{θεώρημα} Latinè speculatio dicitur. Theoremata sunt speculamenta disciplinarum,& veluti commentationes. Cic.de Fato,Etenim si est diuinatio, qualibúsnam à perceptis artis proficiscitur?percepta appello quæ dicuntur Græcè θεωρήματα.

Theoretice, {θεωρητική} ars vocatur,quæ nullum exigens actum, ipso rei,cuius studium habet,intellectu contenta est.Quint.lib.2. cap.18.
Theori pen.prod.{θεωροί} Athenis dicebantur,qui quotannis publico nomine in Delum nauigabãt Apollini litatum:quorum etiam nauis qua vehebantur,theoris dicebatur. Author Suidas.

THEOXENA,{Θεόξενα} A Philippi Macedonis militibus cincta, quum eorum manus effugere non posset,se præcipitem dedit in mare. Vide Liuium lib.40.

THERA,{Θήρα} Insula vna est ex Cycladibus in Ægeo,ex qua profecti sunt Theræi,qui Cyrenem in Africa condidere.Thera olim Callista dicebatur,vt Callimachus ait. Hæc ex Strabonis lib.17. de hac Plin. lib.4, Protinus ab Io abest Thera vigintiquinque millibus passuũ. In ea est Eleusis ciuitas,vt libro 3. Ptolemæus refert. Ab Herodoto Thera ponitur insula libro 4.quam Iustinus putat Therannem, alij Corsicam.

THERAMENES,{Θηραμένης} Ciuis Atheniensis, vnus ex triginta tyrannis,qui cùm à collegis multos insontes supplicio affici videret,ea de re cõquerens,cùm cæterorum omnium, tum præcipuè Critiæ cuiusdam,qui reliquis vt potentia, ita & immanitate antecedebat, odium in se concitauit:tandémque per calumniam circumuentus, & innocens, capitis damnatus, quum cicutam auidè hausisset, quod reliquum erat è poculo eiiciens, Propino (inquit)hoc pulchro Critiæ. Meminit Cicero lib.1. Tuscul. quæst.quem vide.

TERAMNE,Oppidum Sabiniæ,ex qua Actius Clausus, qui pòst Claudius dictus est,originem traxit:à quo Nero Claudius, & reliqua tota familia Claudia nomen sortita est.

Theramnæus, Adiectiuum, {Θεραμναῖος} Idem quod Sabinus. Silius libro 8.
Ecce inter primos Theramnæo à sanguine clausi
Exultat rapidis Nero non imitabilis ausis.

THERAPNAE,arum,{Θεράπναι} Vicus est Laconiæ,teste Mela, in quo Leda Castorem & Pollucem, Helenam & Clytemnestram peperit. Stat.lib.3. Thebaid.
Tænareúmque cacumen,
Appolineásque Therapnas. Dictæ autem putantur Therapnæ, ἀπὸ τοῦ θεραπεύειν, quòd ibi Dioscuri religiosissimè colerentur.

Therapnæus, Adiectiuum. Ouid.in epist.Paridis,
Da modò te facilem,nec dedignare maritum
Rure Therapnæo nata puella Phrygem.

THERASIA,{Θηρασία} Insula iuxta Eubœam,authore Ptolemæo lib.3. cap.4. in qua ciuitas est hodie *Sanctorinum* dicta.

Theriaca, Theriacæ, pen.corr. {θηριακή} Genus medicamenti compositi contra venenata animalia: cuius confectionem docet Plin.lib. 20.cap.24. Idem lib.29.cap.4, Fiunt ex vipera pastilli, qui theriaci vocantur à Græcis, quaternis digitis vtrinque amputatis, exemptísque interaneis, & liuore spinæ adhærrente, reliquo corpore in patina ex aqua & anetho discocto, spinísque exemptis, & addita similagine, atque in vmbra siccatis pastillis, quibus ad multa medicamenta vtuntur.

Theriaca dicitur ἀπὸ τῶν θηρίων, hoc est à feris siue belluis vocitata, quòd hæc compositio aduersus omnes belluas venenatas instituta sit.

THERICLES, {Θηρίκλης} Sculptor insignis fuit, calycibus ex terebyntho tornandis nobilitatus, teste Plinio lib.16.ca.40. Suidas præterea Thericlis figuli cuiusdam meminit, qui primus pocula è luto creditur finxisse. Vnde Thericlea pro fictilibus quidam vsurparunt.

Therioma, pen.prod. theriomatis, pen.cor. n.g. {θηρίωμα} Vlcus est, inquit Hermolaus, virilium: interim & sedis & partium aliarum multo ac nigro sanguine, mali odoris. Atra fit caro & corroditur, ex quo nasci quandoque solet herpes esthiomenos. Ita vocatur vlcus, quoniam serpendo corpus, ossa vsque deuorat, inæquale ac cœno simile. Vide Celsum lib 5.cap.28, de theriomate.

Theriotrophium. pen prod. {θηριοτροφεῖον} Locus vbi feræ aluntur. Varro 3. de Re rust. cap.13.2, Nam sylua erat, vt dicebat supra quinquaginta iugerum maceria septa, quod non leporarium, sed θηριοτροφεῖον appellabat.

Therionarca, {θηριονάρκη} Frutex est subherbaceus, roseo flore: inde nomen habens, quòd torporem afferat serpentibus, quasi θηρίων νάρκη. Vide Plin.lib.25.cap 9.

Theristra, quæ & Theristria (vtrunque enim reperitur) inter ornamenta muliebria posita Esaiæ 3.cap. quo in loco D.Hieronymus dicit, ea à nobis palliola posse appellari, quibus obuoluta fuit Rebecca, & hodie quoque Arabiæ & Mesopotamiæ mulieres operiuntur. Theristra autem & Theristria dicta sunt ab eo quòd ἐν θέρει, hoc est in æstate & caumate corpora protegāt fœminarum. Hæc ille. Locus autem ille de Rebecca est Genes.24.ad finem, quem interpres Latinus ita vertit, At illa tollens cito pallium suum operuit se. Idem Hieronymus in libro Hebraicarū traditionum in Genesin, Theristrū, inquit, pallium dicitur, genus etiamnunc Arabici vestimenti, quo mulieres prouinciæ illius velantur. Differentiam autem Theristri & Theristrri videtur facere Pollux lib.7. ca.13. vbi vtrunque ponit inter vestimenta communia viris & mulieribus.

THERMAE, Thermarum {Θέρμαι} Siciliæ oppidum, authore Pomponio Mela lib.2. Inde Thermitani, Cic.in Verrem.

Thermæ, thermarum, plur.num. {θέρμαι} Valla, Et balneas & thermas, licèt alterum Latinum sit, alterum Græcum: tamen in hoc scilicet differre dicamus, quòd in thermis tantùm calefacimur, in balneis etiam lauamur. Nam & Baiis, & in multis aliis regionibus sunt loca quædam sicca, quæ nos vehementi calore resoluunt in sudorem, quæ nequaquam balneæ dici possunt, quia non lauant, sed potius vt necesse lauari atque ablui habeamus, efficiunt, vt thermas vocemus quæ natura sunt calidæ: balneas verò etiam quæ à nobis calefaciūtur igni. Hactenus Valla in Raudensem. Martial.lib.5.82,

Neronianas is refrigerat thermas.

Beatæ thermæ, Vide BEATVS.

Thermulæ. pen.corr. thermularum, diminutiuum, Martial.lib.2,

Herrusci nisi thermulis laueris,
Illotus morieris Oppiane.

Thermefacio, thermefacis, thermefeci, thermefactum, thermefacere, Esculentis atque poculentis ingurgitatis, atque exhaustis in thermopolio calefacere. Plautus Sticho,

Me hercule verò eò quantum post iam ne exta excocta sunt quod thermefecerat.

THERMODOON (inquit Seruius) fluuius est Thraciæ, ad quem Amazones ab Tanai flumine in Asia digressæ se transtulerunt. Virgilius 11.Æneidos,

Quales Threiciæ quum flumina Thermodoontis, &c.

Alii legendum putant Thermodontis quadrisyllabum, vt sit versus spondaicus. Ouid.4.de Ponto, eleg.10,

Et tu fœmineæ Thermodon cognite turbæ.

Citus Thermodoon. Ouid.2.Metam.

A Thermodon fiunt adiectiua Thermodontius, Termodonteus & Thermondontiacus. Vnde pugnæ Amazonum appellantur Thermodoonteæ. Propert.lib.3.eleg.14,

Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis,
Thermodoonteis turba lauatur aquis. Ouid.9.Metam.

Thermodontiaco cælatus baltheus auro. Aldus legit Thermodoontiaco. At lib.12,

Thermodontiaca malles cecidisse bipenni. Claud.2.de raptu Proser.

Thermodoontiaca securis.

Caterua Thermodontiaca. Senec.Oedip.5.

Thermopolium, thermopolii, Locus in quo calida excitamenta & potoria venduntur. Plaut. Rud.13,

Ne thermopolium quidem vllum ille instruit:
Ita salsam præbet potionem, & frigidam.

Perspicuè indicat hic locus, in thermopoliis vendi solitam esse potionem dulcem & calidā. Dulcibus enim potionibus veteres delectabantur, vt passo, murrhina, defruto, mellina, mulso: easque calidas bibere solebant. Plaut. in Pseudolo, Act.2.scen.vlt.

-enumeratis dulcibus potionibus,
Quin in corde instruere quondam cœpit thermopolium,

Sic enim legendum censet Turnebus, non œnopolium, aut thermopolium.

Thermopoto, thermopotas, pen.pro. thermopotare. Plaut. Trin.14,

-postquam thermopotasti gutturem, recipe te,
Et recurre pede recenti.

Id est calida potione gulam oblectasti, & guttur proluisti.

Thermopylæ, penul.cor. Mons longissimus, qui incipiens à Leucade, in Occidentem & in Ægeum mare haud longè à Demetriade protendens, fauces habet angustissimas, iuxta quas calidæ aquæ scaturiunt. Ideò à caliditate portarum nomen inditum est. Pylas enim portas Græci nominant, & thermon calidum. Ibi enim sunt, vt inquit Strabo, thermæ: id est calidæ aquæ Herculi consecratæ. Liuius scribit, iugum Thermopylarum ita mediam Græciam dirimere, vt Apennini dorso Italia diuiditur. Et quia calidæ aquæ in ipsis faucibus sunt, ideò, inquit, Thermopylæ locus appellatur nobilis Lacedæmoniorum aduersus Persas morte magis memorabili, quàm pugna. Hæc omnia ferè ad verbum ex Liuio lib.6. bell. Maced 64. & 66. Strabo lib. 9. Thermopylæ à Cenæo absunt freto stadia septuaginta. Cic.1.Offi. Hinc Rhetorum campis de Marathone, Salamine, Plateis, Thermopylis, Leuctris.

Oetææ Thermopylæ. Catul. ad Malium, 63.

THERODAMAS, siue Therodamon, pen. cor. {Θηροδάμας} Rex Scythię fuit, qui, ne per insidias occideretur, leones hominum sanguine alebat, quo magis sæuirent: vt si casus postularet, ad crudelitatem paratos haberet. Ouid.1.de Ponto, eleg.3.

Therodomanteus, penul.prod. Adiectiuum, {θηροδαμάντειος.} Ouidius in Ibin.

Therodamanteos vt qui sensere leones.

THEROMACHVS, {Θηρόμαχος} Proprium nomen statuarij egregij, qui centesima septima Olympiade floruit, teste Plinio lib.34.cap.8.

THERON, theronis, {Θήρων} Agrigentinorum tyrannus in Sicilia, qui & Terillum Himeræ tyrannide deiecit, & vnà cum Gelone Amilcarem Pœnorum ducem prælio superauit eodem die, quo Græci ad Salaminem Persas profligarunt. Vide Herodotum lib.7. Est item Theron Latini cuiusdam nomen, ab Ænea occisi, apud Virgilium lib.10. Æneid.

THERSANDER, siue Thersandrus, {Θέρσανδρος} Polynicis fuit filius ex Argia, teste Statio, qui vnà cum cæteris Græcorum principibus ad Troiā nauigauit. Hunc Virgilius lib.2.Æneidos, inter eos commemorat, qui tempore excidij Troiani in equo ligneo fuerunt occultati. Fuit item hoc nomine tibicen nobilis, qui vnà cum Thymbione Lacedæmoniorum duce subito Tiribazi aduentu fuit oppressus Author Xenophon lib.4. rerum Græc.

THERSILOCVS, {Θερσίλοχος} Antenoris filius, in bello Troiano occisus, quem Virgilius lib.6. Æneid inter viros fortes enumerat, qui etiam apud inferos arma tractent.

-quos ille omnes longo ordine cernens
Ingemuit, Glaucúmque, Medontáque, Thersilochúmque, &c.

THERSITES, pen. prod. {Θερσίτης} Græcorum omnium fœdissimus fuit, quem Achilles sibi procaciter conuitiantem pugni ictu interfecit. Huius insignis deformitas ab Homero lib.2. Iliad. graphicè expressa, effecit, vt quum hominem vehementer fœdum significare velimus, Θερσίτειον βλέμμα, id est Thersitæ faciem eum habere dicamus. Iuuen.Saty.8.

Malo pater tibi sit Thersites, dummodo tu sis
Æacidæ similis.

Nomen habet à θάρσος, quod confidentiam propè ac temeritatem significat.

Thesaurus thesauri, masc.g. {θησαυρός} Est, vt inquit Paulus Iurisc. De acquir.rer.dominio.l. Nunquam. Vetus quædam depositio pecuniæ, cuius non extat memoria, vt iam dominum non habeat. Sic enim fit, eius qui inuenerit, quod non alterius sit. Plaut. Aulul.3.

Sed mihi auos huius obsecrans, concredidit.
Thesaurum auri.

Intacti thesauri Arabum. Horat.3.Carm. ode 24.

Respondit coniector thesaurum defossum esse sub lecto. Cicero 2.de Diuinat.

Excudere aliquid quod lateat in thesauris. Cic. Attico.lib.15. 330.

Habere thesauros alicuius. Brutus Cic.lib.11. 10.

Obruere thesaurum alicubi. Cic.de Senect.

Recludere thesauros tellure. Virg.1. Æneid.

Supplicare alicui aliquid è thesauris suis. Cic.2.de Fin.

Thesaurus, Abundantia. Plaut. Asin. 12. Thesaurus copiarum, Hoc est diuitiarum.

Thesaurus rerum omnium memoria. Cic. 1.de Orat.

Qui illos locos tanquam thesauros aliquos argumentorum notatos habet. Cic. in Partition.Orat.

Repositus thesaurus. Quintil.lib.2.cap.7.

Thesaurum etiam pessimæ rei copiam dici posse, Plautus voluit Amphitr.

Qui domi vxorem meam impudicitia impediuit, teneo thesaurum stupri. Ex Nonio.

Thesaurus mali. Plaut.Mercat.

Tu quidem thesaurum huc apportasti mali. Hoc est abundantiam & copiam mali.

Thesauri cauernarum. Plin.lib. 17. cap. 14. Tradunt & monedulam condentem semina in thesauros cauernarum, eiusdem rei præbere causas.

Thesauri maxillarum. Plin.lib.10.cap.72, Condit in thesauros maxillarum cibum sphingiorum & satyrorum genus: mox inde sensim ad mandendum manibus expromit.

¶ Thesaurus, pro Carcere. Plutarchus in vita Philopœmenis, non ita procul à fine, Ipsum igitur in subterraneum ducunt domicilium, cui Thesauro nomen indiderunt, neque auras neque lucem extrinsecus excipiens. Quúmque fores nullas haberet, saxum immane obtrudentes includunt, ibíque circum locatis militibus deponunt. De Messœniis & Philipœmene loquitur. Meminit & Cælius Rhod.lib. 17.cap.8.

Thesaurarius, Adiectiuum, {θησαυρόπωλος} vt Thesaurarij fures, apud Plautum in Aulul.13.

Confige sagittis fures thesaurarios.

Thesaurizo, as, {θησαυρίζω} Thesaurum colligo, repono. Quod verbum frequenter apud Ecclesiasticos scriptores occurrit, alioqui classicis linguæ authoribus non receptum.

THESEVS disyllabum, huius Thesei vel Theseos, pen. corr. {Θησεύς} Ægæi Athenarum regis filius, ex Æthra coniuge: qui dum esset adolescens, opera Medæ nouercæ penè à patre veneno periit. Sed post mortem patris ad regnū Athenarum euectus, tot digna memoratu peregit, vt inter plures Hercules vnus cōnumeretur. Hic postea extorris patria factus, in insulam Syrum nauigauit, vbi periit, interemptus à Nicomede, vel, vt quidam volunt, ex loco edito post cœnam deambulando delapsus. Primus instituit Athenis panathenæa, hoc est communem celebritatem in honorem Mineruæ, quæ Græcè Athena nominatur. Idē in Isthmo funebres ludos instituit. Huius gesta, natales, & obitum scripsit Plutarchus. De quo scripta fabula est, nomine Theseis. Hinc illud Iuuenalis, satyr.1,

-rauci Theseide Codri.

Fidus Theseus. Stat.4.Sylu.4.

Infœlix Theseus. Virg.6.Æneid.

Magnanimus Theseus. Senec.Hippol.9.

Periurus Theseus. Ouid.1 Amor.eleg.7.

Theseis, theseidis {Θησηΐς} Poëma Thesei gesta complectens. Iuuenal.Satyr.1,

Vexatus toties rauci Theseide Codri.

Thesides, pen prod. Patronymicum, m.g. {Θησείδης} Hippolytus Thesei filius. Ouid. Epist 4 13,

Thesides, Theseúsque duas rapuere sorores. Virg.2.Georg.
Præmiáque ingentes pagos & compita circum
Thesidæ posuere.

Hoc est Athenienses. Seruius.

Theseus, pen.prod. Adiectiuum, trium syllabarum {Θήσειος} Propert. libr.1.eleg.3,

Thesea carina.

Fides Thesea. Ouid.1.Trist.elegia 3.

Thesis {θέσις} Latinè positio dicitur: Figura quæ distinguit sensus orationis per commata, id est subdistinctiones quas nos hac nota signamus, vel hac / Per cola, id est membra, nos duobus punctis, Per periodos, id est terminos, finita sententia puncto. Dicta positio vel positura quia punctis positis cōuenienter denotat sensuū partes: vel quia ibi vox pro interuallo dictionis deponitur.

Thesis apud oratores quid sit declarat Cic. in Topic. quum ait, Quæstionum duo sunt genera: alterum infinitum, alterum definitū. Definitum est, quod ὑπόθεσιν Greci, nos Caussam. Infinitū, quod θέσιν illi appellāt, nos Propositum possumus nominare. Caussa certis personis, locis, temporibus, actionibus, negotiis cernitur, aut in omnibus, aut in plerisque eorum. Propositum aut in aliquo eorum, aut in pluribus, nec tamen in maximis. Itaque propositum pars caussæ est. Idem in Orat. Hæc igitur quæstio à propriis personis & tēporibus, ad vniuersi generis orationem traducta, appellatur Thesis. Idem ad Atti.lib.1.72, Sed tamen ne me totum ægritudini dedam, sumpsi mihi quasdam tanquam θέσεις, quæ & politicæ sunt, & temporum horum, vt & abducam animum ab querelis.

Spatiosæ atque vberes ad dicendi exercitationem theses. Quintil.lib.2.cap.4.

Dicere theses. Quintil.lib.2.cap.1.

Thesmophoria {θεσμοφόρια} id est Cerealia, Latinè sacra Cereris, quæ Græcè dicitur Thesmophora, quasi legifera. Prima enim Ceres leges inuenisse proditur, quia ante frumentum inuentum homines sine lege vagabantur, & ex agrorum diuersione primò nata sunt iura. Ouid.5.Metam.

Prima dedit leges, Cereris sunt omnia munus.

Græci θεσμοφόρον legislatorem appellant & legiferum. Plin.lib 24.cap.9, Græci lygon vocant, alij agnon, quoniam matronæ in Thesmophoriis Atheniensium castitatem custodientes, his foliis cubitus sibi sternunt.

Thesmothetæ {θεσμοθέται} Magistratus apud Athenienses, à legum latione ita appellati: qui ætate & vsu docti, domi iura dabunt, querelas accusationésque cognoscebant, déque controuersiis æquo examine cognoscebāt, quotānis quoque leges recognoscebant, emēdabant, & ad congruentiam sensúmque consentaneum reducebant.

THESPIAE {Θεσπιαί} Oppidum liberum in Bœotia, ad radicem Parnasi, vt ait Plinius lib.4.cap.7. vel (vt Strabo inquit lib.9) Heliconi proximum. Thespias nobilitauit Praxitelis: Cupido à Glycerio meretrice ibi consecratus. Vide Cic.6.Verr.4.

Thespius, Adiectiuū {Θέσπιος} vt Mœnia Thespia. Valer.1. Argonaut.

Rupes Thespia. Catul. Epithal. Iuliæ 56.

Thespiacus, pen.corr. Aliud adiect. {θεσπιακός} vt Mœnia Thespiaca. Valer.1.Argon.19.

Thespiades, pen.corr. {θεσπιάδες} sunt Musæ seu Nymphæ Thespias incolentes: non à Thespia matre vel nutrice, vt quidam ineptè tradunt id nomen habentes: sed à Thespia siue Thespiis vrbe Bœotiæ, vbi præcipuè Musæ colebantur. Author Stephanus.

Thespiades deæ Ouid.5.Metam.

THESPIS {Θέσπις} ex Icaria ciuitate Atticæ, primus poeta Tragicus, & qui personas inuenit. Inter ipsius fabulas Pentheus, & quæ commemorantur à Suida. Hora.in Arte poetica, Thespis alter Atheniēsis, siue Thespius Erichthei regis filius, è pluribus fœminis filias genuit quinquaginta. Cum quibus vocatis ad epulas Hercules sigillatim concubuit: suscepítque totidem liberos mares, qui Thespiadæ dicti sunt. Hi cum Iolao Herculis ex Iphicleo fratre nepote in Sardiniam profecti, ciuitates ibi plurimas extruxere. Author Diodorus libro 5.

THESPROTI, pen. prod. {θεσπρωτοί} populi sunt in Epiro proximi Chaonibus, vt author est Plin.in Procem.lib.4.2.

Regnum Thesproti. Propert.lib 1.eleg.11.

THESSALIA {Θετταλία} regio Græciæ, quæ sub Attica olim comprehendebatur, ex vna parte Bœotiam, ex altera Macedoniam habens. Prius Æmonia, ab Æmone rege, & Pelasgis & Conargo, atque Hellas dicebatur, vnde reges Hellenes, vt Plin.lib.4.refert dicta Thessalia à Thessalo Æmonis vel Iasonis & Medeæ filio. Hanc Homerus Argopelasgicon nominat. Et Strabo lib.10. scribit, dictam fuisse priscis seculis Pyrrhæam, à Pyrrha Deucalionis vxore. In hac natus est Græcus rex, à quo Græcia. Ibi Deucalion cum vxore Pyrrha, quorum tēpore, vt inquit Aristoteles, ingens imbrium illuuies maiorem partem populorum Thessaliæ absumpsit, paucis, qui ad montium culmina sese receperūt, conseruatis. Inter quos Deucalion Parnasum petierat, ratibúsque ad se confugientes per summa Parnasi iuga benignè fouebat. Propter quod dictus est genus humanum reparasse. Huius scilicet Thessaliæ à mari & Thermopylis est litus vsque ad Penei eruptionē, & extrema Pelij. Dicta quoque fuit Pharsalia, Macedonia, Emathia, & Campi Philippici. In Thessalia sunt mōtes vigintiquatuor, quorum nobilissimi Pieria parens domúsque Musarum, Pelion, & ossa Gigantum bello memorati. Item Pindus, & Othrys Lapitharum sedes: Item Olympus. Flumina in ea, vt scribit Herodotus, sunt Apidanus, Enipeus, Onochonus, Pamisus, Peneus, Phœnix.

Eximia Thessalia. Catul.Argon.59.

Thessalus, pen. corr. Adiectiuum, {Θετταλός} vt Ora Thessala. Catul. Argon.59.

Portenta Thessala. Horat.2 epist.2.

Puppis Thessala. Ouid.epist.17.

Terra Thessala. Tibul.lib.2.eleg. 4.

Thessalicus, pen.corr. aliud Adiect. {Θετταλικός} vt Clades Thessalicæ. Lucan.lib 6.

Colore Thessalico tincta purpura. Lucret lib.2.

Niues Thessalicæ. Stat.1.Achil.

Thessalus, pen.cor. Thessalidis patronymicum fœ. {θεσσαλίς.} Ouid. 12. Metamor.38.

Ara Thessalis. Ouid.epist.13.

THESSALONICA, penul. prod. {θεσσαλονίκη} Vrbs insignis, liberæque conditionis. Macedoniæ metropolis, patria Theodori Gazæ. Strabo lib.7. Thessalonica oppidum Macedonicum, quæ supra cæteras huius ætatis vrbes eximia ciuilitate floret. Cic. Attic. lib 3.54. Ego propter viæ celebritatem & quotidianam expectationem rerum nouarum, non commoui me adhuc Thessalonica. Nunc vulgò Salonica vocatur, ab aliis Salonici. quidam etiam proferunt Salonichi.

Thessalonicenses, {θεσσαλονικεῖς} dicti sunt eius regionis incolæ. Cic.de Prouin. Consul. Thessalonicenses positi in gremio imperij nostri relinquere oppidum, & arcem munire coguntur.

THESTIVS {Θέστιος} Parthaonis filius, pater Thoxei & Plexippi, qui quum in venationem apri Calydonij profecti essent, & post lōgum laborē belluam interemissent, præcipua venationis præmia expectabant. Sed venationis princeps, seu amore Atalātes ductus, seu quia sic vsus expetebat, caput & pellem apri, qui primus apud venatores habebatur honos, Atalantæ virgini trāsmisit, quæ primum aprum sagitta vulnerarat. Quod ægrè ferentes Plexippus & Thoxeus, virgini oblatum honorem auferre conati sunt. Quare iratus Meleager irruit in eos & occidit. Fabulam vide apud Ouid.8.Metam. Hinc Plexippum & Thoxea Thestij filios Thestiadas nomina ibidem.

THESTIADES, {θεστιάδης} Filiæ Thestij, qui Erichthei, aut (vt alij volunt) Theuthrantis filius fuit, numero quinquaginta, ex diuersis mulieribus natæ: ex quibus Hercules adhuc adolescens, sed iam tum corporis robore præstans, totidem liberos masculos sustulit, qui & ipsi ab aui nomine Thestiadę dicti sunt. Hi post mortem patris, cum Iolao illius ex Iphicleo fratre nepote, in Sardiniam profecti, multas in ea vrbes condiderunt. Author Diodorus lib.5.

THESTORIDES, pen.corr. {θεστορίδης} Calchas filius Testoris. Stat.1. Achil.

Prouidus augur veri Thestorides. Ouid.12. Metamor.

Theta {θῆτα} nomen est literæ Græcæ, quæ iudicibus Græcorum erat nota condemnationis, vt Latinis c, quòd ea sit prima dictionis θάνατος, quæ mortem significat. Vide Martial. lib.7.

Ad Castricum, vocat mortiferum theta. Pers.Saty.4.

Et potis es vitio nigrum præfigere theta.

THETIS, Thetidis, pen. cor. {Θέτις} Pelei Thessaliæ regis vxor, Nerei marini dei filia, & Achillis mater. De nuptiis huius Lucianus facit pulcherrimum dialogum. Accipitur nonnunquam pro mari.

Æquorea Thetis. Ouid.11.Metam.

Marina Thetis. Horat.1.Carm.ode 8.

Plana Thetis, Planum & tranquillum mare. Sta.5.Thebaid. Claud. de raptu Proserp.lib.1.

Hîc latrat Getula Thetis.

Tentare Thetim ratibus. Virg.eclog.4.

THEVDASIA, {θευδοσία} Emporium nobile fuit ad Bosphorum Thracium: ita dictum ab vxore Leuconis eius regionis tyranni, qui primus hac in vrbe emporium instituit, Atheniensibúsque illinc frumentum euehentibus multas immunitates concessit: vt est videre apud Demosthenem in oratione aduersus Leptinem.

THIA, {θεία} insula est in mari Cretico, vna Sporadum, non procul ab Hiera, quam sua primum ætate emersisse author est Plinius lib.2.ca. 88. & lib. 4.cap.12.

THIMBRON, {θίμβρων.} Lacedæmoniorum dux, qui aduersus Persas in Asiam missus, subito Tiribazi aduentu est oppressus, vnà cum Thersandro citharœdo, cum quo cœnabat. Vide Xenophōtem Ret. Græc.lib.4.

THINISSA, {Θύνις} Africæ minoris, id est Zeugitanæ proniciæ vrbs Ptolemæo lib.4.cap.3.hodie Tunis.

THIODAMAS, pen.corr. {Θειοδάμας} Filius fuit Melampodis, & vates Statio teste.

THISBE, {Θίσβη} puella fuit Babylonia. De qua apud Ouidium lib. 4 Metamorph.

Babylonia Thisbe. Ouid 4.Metamor.

Candida Thisbe. Stat.9. Thebaid.

Thisbæus, Adiectiuum, {Θισβαῖος} Ouidius vndecimo Metamorph.

Quæ nunc Thisbæas agitat mutata columbas.

THISIAS {Θισίας} Siculus antiquissimus artium scriptor. Quintilian. lib.3.cap.1.6.

Thlaspi, { θλάσπι } siue, vt aliis placet, Thlaspidion, vt Dioscorides & Plin.lib.27.cap.13, tradunt, Herbula angustis foliis, digitali longitudine, in terram versis, subpinguibus in cacumine diuisis, cauliculo tenui, semipedali, non sine adnascentibus ramulis, fructu per ambitum eius contento, summa sui parte parum in latitudine affuso, semine incluso nasturtij, lenticulæ effigie, nisi quod infringitur, flos albicat. Hanc esse nemo inficiabitur, quam vocant herbarij *nasturtium tectorum*, quòd subinde nascatur in parietinis: alij syluestre: vulgus nostrum *sinapi rusticum* appellat, quoniam digitis friatum, sinapim subolet. Ruellius.

THOAS, Thoantis { θόας } Fuit rex in Taurica regione. De quo Ouid. lib.3. de Ponto, eleg.2,

Regna Thoas habuit Mæotide clarus in ora:
Nec fuit Euxinis notior alter aquis.

Alter rex Lemni fuit, Liberi patris filius, & pater Hypsiphyles. Fuerunt & alij hoc nomine.

Clari Thoantis terræ. Ouid.13. Metam.

Thoanteus, pen. prod. Adiectiuum { θοάντειος } vt Diana Thoantea. Valer.8. Argon. Dianam Tauricam intelligit, cui hostiis humanis sacrificabatur.

Thos, thois { θῶς } Lupi genus, cæteris procerius crurúmque leuitate dissimile, velox saltu, venatu viuens, innocuum homini, per hyemes hirtum, æstate nudum. Author Plin. lib.8. cap.34.

Tholos { θόλος } Græca dictio, qua significatur veluti scutum breue quod medio in tecto ponitur, in quo trabes coeunt, & ad quod dona suspendi consueuerunt. Virg.9. Æneid.

-siqua ipse meis venatibus auxi,
Suspendíve tholo, aut sacra ad fastigia fixi. Seruius. Martial. libro 2,

Et me Cæsareum prospicis ecce tholum.

¶ Tholon accipiunt quidam pro testitudine alicuius ædificij, siue pro domo rotunda Ouid.6. Fast.

Mox didici curuo nulla subesse tholo. Id est, nulla esse Vestæ simulacra sub ipsa testudine templi rotunda. Varro 3. de Re rust. cap.5, Inter eas piscinas tantummodo accessus semita in tholum, qui est vltra rotundus, columnatus. Stat.1. Sylu.1,

Quod coleris maiore tholo. Philander in 7. cap. lib. 4. Vitruuij. Tholũ Galli *Laternam* appellant, Itali *Tribunam*. Idem in 5. cap. lib.7. Tholos intelligimus erectiores testitudines tẽplis addi solitas, quas Itali *Tribunas* vocant. Eæ fiunt aut rectangulæ, aut ad hemicycli ducuntur ambitum. Hæc Philander. Cælius lib.13. cap.32, Aristoteles polypi atramentum vocauit Tholon: si dici tamen atramentum potest. Sed & in sepia tholus dicitur, vt philosophus idem scribit. Accentum recipit in vltima, quanquam enotatum aliter inuenis in Aristotelis codicibus. Nam tholus si paroxytonon fuerit, orbicularem signat domum, in qua epulati Prytanes consueuerant. Et si cui quotidianus in Prytaneo cibus fuisset decretus, honestissimũ in Græcia cẽsebatur. Tholũ rotũdum columnatum legimus apud Varronẽ. lib.3. de Re rust. ca.5. Dicitur verò tholus ἀπὸ τοῦ περιθεῖν, id est à circũcurrẽdo: inflectitúrque sub fœminino genere: de qua re & Pollux li.8. Tholia verò, cista est, operculũ habens tholoides, siue testitudinatum: ex thesauris eiusdem. Apud Theocritum tholiam interpretantur petasum, & vmbellam, quam vocent Attici scirrhon. Polypi tholum esse subrubrum Athenæus prodit, in ea parte quæ dicitur mecon, supra ventrem. Tholum denique locum vocant, vbi vasa reconduntur cõuiualia: sed & tectũ in acutum tendens. Hæc Cælius. Lexicon Græcum, θόλος, ου, ὁ, tholus, testudo templi, vmbilicus testudinis, vbi munera dicata suspenduntur. Item locus vbi seruabantur scripturæ publicæ Athenis, & vbi ii qui ex Prytaneo essent, cœnare solebant.

Θολός, οῦ, ὁ, Turbidus, & nigrum sepiæ atramentum.
Θολόω, Turbo.

Cyrillus in opusculo de dictionibus quę accentũ variant significatũ.

Θόλος, θόλου, ὁ. Testudo, & locus scripturarum Athenis. penacuitur.
Θολὸς, θολοῦ, ὁ, turbidus, acuitur. Hæc Cyrillus.

THONIS { θῶνις } Straboni lib.17. Vrbs est prope Zephyrium. Est & eidem rex qui Menelaum & Helenam hospitio suscepit. Hinc de medicamentis Helenæ sic Homerus inquit,

Quæ Polydamna dedit, Thonis clarissima coniunx.

THORAX { θώραξ } vt scribit Strabo lib.14. mons est iuxta vrbẽ Magnesiam, in quo dicunt crucifixũ fuisse Daphitam grammaticum, propterea quòd reges versibus incesseret. Ex quo illud tractũ est, Caue à Thorace. Hoc velut ænigmate prouerbiali, vt vult Erasmus in Chiliad. festiuiter admonebimus, frænãdam esse linguam, ne voces petulanter emissæ, per iugulum aliquando redeant.

Thorax, thoracis, pen. prod. masc. gen. { θώραξ } Latinè pectus dicitur. Iulius Pollux scribit thoracem esse, quicquid anterioris duntaxat partis à collo vsque in coxendicem protenditur, quem conficiunt crates costarum, qui & ὅλμος, hoc est mortarium dicitur. Medici tamen in resectionibus humani corporis thoracem accipiunt inane quiddam in pectore, extremas costarum partes vtrinque contingens. Vnde legimus apud Plinium libro vicesimo, capite 12, & libro 27. cap.7.

¶ Thorax. Tunica quæ tantùm pectus tegit, cuiusmodi infantes gestare moris est apud Italos. Iuuen. Satyr.5,

-viridem thoraca iubebit
Afferri. Sueton. de Augusto, cap. 82, Hyeme quaternis cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur.

¶ Thorax, Munimentum pectoris, ex ferro, aut plumbo fabricatum. Plin. libr.7. cap 10, Nos quoque vidimus Athanatum nomine prodigiosæ ostentationis, quingenario thorace plumbeo indutum, Virg.10. Æneid.

-thoraca simul cum pectore rupit. Idem 11. Æneid.
Nexilis thorax. Stat.4. Thebaid.
Perfossus thorax. Virgil.11. Æneid.

Densis thoracibus horrens stat manus. Valer.3. Argon.

Thoracatus, penul. prod. Adiectiuum, { θωρακοφόρος } Qui thorace indutus est, quod militum ornamentum erat. Plin. lib. 35. cap.10, Parasius pinxit Nauarchum thoracatum. Idem lib. 37. cap. 9, Formatámque inde effigiem Neronis thoracatam.

THOXEVS, { θοξεύς } filius Eurythi, frater Ioles. Seneca Hercule Oetæo, 3,

Nondum teneras vestite genas.
Nec dum fortis sanguine Thoxeu. Verba sunt Ioles.

THOXEVS, Thestij filius & Plexippi frater, Vide TESTIVS.

THRACE, Thraces, { θρᾴκη } & Thraca Thracæ, & Thracia, Europæ regio, inter parteis Scythiæ posita, Macedoniam sequens: quæ à Septentrione Istrum habet, ab Oriente Pontum, à meridie Ægeum mare. Olym Scyton: posteà Thracia à Thrace Martis filio, seu ab asperitate dicta, Gręcè enim θρᾳχὺ asperum dicitur. Est enim regio, vt Pomponius scribit, nec solo tractabilis, & (nisi quà mari propior est) infœcunda frigidáque. Habet feros homines aspero cultu. In ea sunt vrbes celebriores Apollonia, Enos, Nicopolis, Byzantium, Perinthos, Lysimachia, Calipolis. Amnes sunt Hebrus, & Nestos. Montes, Hemus, Rhodope, & Orbelos. Descriptionem huius quære apud Plinium lib.4. cap.11.

Armifera Thrace. Ouid. epist.2.
Candida niue Thrace Horat.3. Carm. ode 25.
Dura Thrace. Stat.5. Thebaid.
Furiosa bello Thrace. Horat.2. Carm. ode 16.
Gelida thrace. Ouid.4. de Ponto, eleg.5.
Horrida Thracia. Catul. de phaselo, &c.4.
Lapidosa Thrace. Senec. Troad.9.
Sæua Thrace. Stat.5. Thebaid.

Thrax, Thracis { θρᾷξ } Thraciæ incola. Cic. de Prouinciis Consul. 7. Rex Ariobarzanes Consulem vestrum ad cædem faciendam, tanquam aliquem Thracem conduceret? Virgilius 3. Æneid.

Tumidi Thraces. Stat.5. Thebaid.

Thracius, Adiectiuum, { θρᾴκιος } Cic. de Prouin. Conf. Castras Thraciis distincta ac notata via.

Agri Thracij. Senec. Medea, 8.
Equus Thracius. Virg.5. Æneid.

Thressa, vel Thraissa, { θρᾷσσα } diuisa diphthongo, fœm. g.

Thraicus, & Thraicius adiectiua, { θρηϊκός, καὶ θρηΐκιος. }

Thressa, { θρῇσσα } & Threissa à Threix, quod mulierem Thracensem significat. Item adiectiua Threicus, Threicius: de quibus habentur exempla apud poëtas. Horat.3. Carm. ode 9.

Me nunc Thressa Chloe regit. Virg.1. Æneid.
-vel qualis equos Threissa fatigat
Harpalice. Cic.2. Offic. Barbarum, & eum quidem, vt scriptum est compunctum notis Threiciis, districto gladio iubebat anteire.

Aquæ Threiciæ. Ouid. epist.23.
Hyemes Threiciæ. Lucan. lib.7.
Littus Threicium. Ouid.13. Metam.

Thracias { θρακίας } Dioscoridi, vel Thracius lapis. Silex est tam admirabilis naturę, vt aqua madefactus accendatur, oleo autem affuso restinguatur. Ita dictus (vt Nicandro placet) eo quòd in Põto Thraciæ flumine inueniatur. Vide Galenum 9. Simplic. & Dioscoridem lib.5.

Thrasceas { θρασκίας } ventus, qui & Thraceas & Thracias dicitur. Aristoteles, Post Argesten ventum flat Thrasceas, spirat inter Septentrionem & Occasum solstitialem.

THRASEAS { θρασέας } Suidę, Philosophus fuit Stoicus sub Nerone, à quo quum iussus esset mori, fletum suorum magna constantia compescuit: porrectísque alacriter ad incisionem brachiis, humóque sanguine aspersa, Hunc, inquit, sanguinem libemus Ioui liberatori. Reliqua vide apud Tacitum lib.16.

THRASIVS, seu Thrasillus, { θράσιος } vir fuit, qui quum ad exorandas à Ioue pluuias Busirin docuisset hospites immolare, omnium primus mactatus est. Ouid in Ibin.

Vt qui post longum sacri monstrator iniqui
Elicuit pluuias victima cæsus aquas. Idem lib.1. de Arte amandi.

THRASO, { θράσων } Nomen proprium gloriosi militis apud Terentium in Eunucho, ἀπὸ τοῦ θράσους, hoc est ab insolentia & ferocitate impositum. Fuit & nobilis statuarius eiusdem nominis, cuius meminit Plinius lib.34. cap.8 & Strabo lib.14.

THRASYBVLVS. pen. prod. { θρασύβουλος } Atheniensis exul, comparato exercitu triginta tyrannorum dominationem Athenis sustulit iuuante Lysandro Lacedæmoniorum duce, exuléśque reduxit. Insuper plebiscitum tulit, quod ἀμνηστίαν vocant, quo iniuriarum memoria deleretur, exulibus iureiurando adactis. Cuius Cicero in Philippicis, & Valerius De modestia, mentionem fecere.

¶ Thrasibulus, dux Milesiorum, qui vt portũ Syconiorũ occuparet, ex aduersa parte oppidanos tentauit. Dúmque sic detinerentur, cum insperata classe portum cepit. Frontinus lib.2.

THRASYLLVS, { θράσυλλος } Atheniensis fuit, rei militaris peritissimus, qui æquali cum Thrasybulo imperio classi præfectus, Myndarum Lacedæmonium, Peloponnesiorum ducem apud Sestũ Hellespontí vrbem nauali prælio superauit. Author Thucydides lib.8.

THRASYMACHVS, pen. corr. { θρασύμαχος } Carthaginiensis Sophista, periodon, & colon, id est membrum primus monstrauit, ac modum qui nunc est Rhetoricees, induxit. Fuit discipulus Isocratis, vt scribit Suidas.

Thrasymenus, Vide THRASYMENVS.

Trecydica, threcidicorum. Arma gladiatoria. Cic. Philipp.7. Quem gladiatorem non ita appellaui, vt interdum etiam M. Antonius gladiator appellari solet: sed vt appellant ij qui planè & latinè loquuntur. Myrmillo in Asia depugnauit. Quũ ornasset, Threcidicis comitem & familiarem suum, illum miserum fugientem iugulauit.

Threna, quæ Cypriis dicuntur vestes floridæ ac variegatę, ab animalibus eiusdem nominis, varietate distinctis ac maculosis, id est πεποικιλμένοις

κιλμένοις apud Thessalos, vt è recentioribus tradit Cælius Rhodiginus lib.16. cap.9.

Thria, thriæ, siue Thrio, thrius, { θρία ἢ θριώ } Sthephano, Vicus est Atticæ in tribu Oeneide: à quo Thriasij populi, & campus Thriasius: cuius meminit & Plinius lib.4. cap.7 & multis in locis Thucydides.

Thrion, ab Atheniensibus iucundum quoddam edulium vocabatur, quòd frondibus ficulnis, quæ θρία Græcè vocantur, inuoluebatur. Varro, A globo farinæ dilatato item in oleo cocti, dicti à globo globi, vt thrion & placenta. Sunt & ἴτρια Græcis lagana, siquis fortè hoc loco ita legendum putet. Turnebus,

Thridacias { θριδακίας } Mandragora fœmina, à lactucarum similitudine, quas θρίδακας vocant Græci, nomine imposito. Author Dioscorides lib.4. cap.17.

Thrips { θρίψ } Teredinis genus lignum erodens, culici non dissimile. Author Plin. lib.16. cap.41. Alij Thryps scribunt.

Thronus, throni, m g. { θρόνος } Sedes vel solium dicitur.

THRONIVM { θρόνιον } oppidum est Locrorum Epicnemidiorum ad Boagrium amnem, non procul à sinu Maliaco. Plin. lib.4. cap.7.

Thryallis { θρυαλλίς } Genus herbæ, quæ aliàs Lychnitis dicitur, folia habens terna, aut cum plurima, quaterna, crassa, pinguiáque, ad lucernarum lumina apta. Vide Plin. lib.25. cap.10.

Thryps. Vide THRIPS.

THRIVS { θρυός } Homero Iliad.2. fluuius Elidis qui in Alpheum decurrit ab eo & Thryoessa Iliad.11. vocatur.

THVCYDIDES, pen. cor. { θουκυδίδης } Atheniensis historicus, patre Olouo, genus à ducibus Milciade & Cimone, qui & ipsi ab Ataco Iouis filio originem habuere, duxit, vt Didymus in hist. testatur. Vxorem duxit è Thracia oriundam, alioqui diuitem, cuius opes assecutus non in voluptates, sed partim in otium literarium erogauit. Nã bellum Peloponnesiacum scribere aggressus, tempore quo illud gerebatur, Atheniensibus pariter ac hostibus Lacedæmoniis militibus qui bello interessent, mercedem præbebat vti res quotidie veras ei renuntiarent, quas fidelius accipere sperabat, si non solùm ab amicis, sed etiam ab inimicis edoceretur, ne partes quisque suas falsò tueretur. Præceptores habuit in philosophia, Anaxagoram: & in rhetorica, Antiphontem. Cuius & ipse in 8. historiæ meminit, dicens eũ causa fuisse perdẽdæ Reipub. ac constituendæ tyrannidis trecentorum. Ex Marcellino Græco scriptore. De hoc Quintil. lib.10. cap.1. Dionysius Halicarnasseus scribit Demosthenem adeò Thucydidis stylum probasse, vt eius librum octies scripserit, totúmque ferè edidicerit. Vide Ciceronem de Clar. Orat.

Siculus ille capitalis, creber, acutus, breuis, penè pusillus Thucydides. Cic. Qu. Fratri, lib.2.15.

Grauiter sanè & probè, res gestas & bella & prælia narrat Thucydides. Cic in Orat.

Thucydides rerum gestarum pronuntiator syncerus & grandis fuit. Cic. de Clar. Orat. Idem 2. de Orato. Nanque & Herodotum illum, qui princeps genus hoc ornauit, &c. & post illũ Thucydides omnes dicendi artificio mea sententia facilè vicit.

Admirari eloquentiam Thucydidis. Cic. de Opt. gen. Orat.

¶ Thucydides alios idem Marcellinus ponit: vnum Milesium Athenis inter principes viros ac duces, æmulum Periclis. Alium Pharsalicum Memnonis filium, cuius meminit Polemon in his quæ de Acropoli scripsit. Quartum poetam natione Achedrysiũ, cuius meminit Androtion in Atthide, dicẽs eum filium esse Aristonis, qui fuit tempore Platonis comici, & Agathonis tragici, ac Nicerati versificatoris. Ex Marcellino.

Thucydidius, Adiectiuum. Cicero in Orat. Ecce autem aliqui se Thucydidios profitentur, nouum quoddam imperitorum & inauditum genus.

THVLE, Thules, Thulæ, siue Thyle. Nomen duarum insularum, quarum vna est in Oceano inter Septẽtrionalem & Occidentalem plagam, vltra Britanniam, quæ vltima fuit ex cognitis à Romanis. Virgil.1. Georg.

-tibi seruiat vltima Thulæ. In ea solstitio æstiuo nullas esse noctes Plinius tradit: econtrario, vt Solinus refert, brumali solstitio nullus penè dies. Vltra eam pigrum & concretum mare esse ferunt. Hanc insulam hodie *Islandiam*, id est glacialem terram dicunt, Sita est inter Danomarchiam & Noruegiam. Hæc Andreas Althamerus in Commentariis Germaniæ. Altera in Aphrica cõtra situm Carthaginis.

Hesperiæ vada caligantia Thules. Stat.3. Syl.5.
Nigræ littora Thules. Stat.4. Syl.4.
Vltima Thulæ. Virg.1. Georg.

Thunnus { θύννος } Genus piscis marini prægrandis vulgo noti. Dicitur & thynnus. Horat.2. Serm. satyr.5.

Plures annabunt thunni, & cetaria crescent.

Thunnum, Atheneus lib.7. scribit appellatum esse ἀπὸ τοῦ θύειν τε, καὶ ὁρμᾶν, id est impetum facere & irruere. Hunc piscem enim admodum celerem & concitatum esse, propterea quòd certo anni tempore stimulum, seu œstrum habeat in capite, à quo concitetur atque impellatur, quod item scribit Aristoteles.

Thurianus, pen. prod. Genus est piscis marini, quem alij xiphiam vocant. Plin. lib.32. cap.11.

THVRII { θούριοι } vrbs est Calabriæ, quæ & Thuria & Thurion à Thuria fonte dicta est. Hæc prius Sybaris, nouissimè Copiæ fuerunt appellatæ. Huius meminit Strabo lib.6, Quum enim Crotoniatæ, aduersus quos bellum gerebant, vrbem cepissent, inducto fluuio cuncta demerserunt. Pauci ex ea clade superstites adunati cohabitabant, quos temporis interuallo Athenienses, alijque Græci prorsus extinxerunt. Nam in societatem ciuitatis peruenientes, eos per contemptum habitos trucidarunt. Et vrbem alium in locum propè transpositam ædificarunt, & eos Thurios, ducto de fonte vocabulo nuncuparunt. Thurij quum diutius beatam duxissent ætatem, tandem in Lucanorum seruitutem tracti sunt. Qúmque illos Tarentini destruerent, ad Romanorum tutelam confugerũt. Qui quidem mittentes pro virorum paucitate accolas, mutato nomine ciuitatem Copias appellauere. Hinc

Thurinus, pen. prod. Adiect. { θουρῖνος } Ouid.15. Met.

Thurinósque sinus, Temesémque, & Iapygis arua. Alij legunt, Terinósque sinus, &c.

THVRIVM { θούριον } Italiæ oppidum, vbi Herodotus vitam finiuit, ibidémque in foro, vt quidam memorant, sepultus est, teste Thucydide lib. 3. Strabo verò lib.14. ait illum ex Halicarnasso Cariæ regia esse, quem postea Thurium vocauerunt, eo quòd particeps fuisset coloniæ in Thurios missæ.

Thus, thuris, { λίβανος, λιβανωτὸς } Incensum quo diis sacrificabatur, ἀπὸ τοῦ θυόω, odorem facio, vel potius θύω sacrifico: quòd qui sacrificabãt, thure vtebantur. Charisius lib.1. Tus à tundendo sine adspiratione dicitur, quanuis Iulius Modestus, ἀπὸ τοῦ θύειν tractum dicat Porphy. in lib.1. Carm. ode 30. Dicitur autem thus ἀπὸ τοῦ θύειν, id est sacrificare, vnde aspiratur th. Alij tamen credunt esse dictum à tunsis glebis, quia de arbore destillat, & à terra subiecta combibitur, in eáque congelatur, indéque tunsis glebis colligitur. Seruius in illud 1. Geor. Molles sua thura Sabæi. Sanè, inquit, tus modò sine aspiratione dicimus. nam antiqui thus dicebant ἀπὸ τοῦ θύειν, quòd displicuit. tura enim à tundendo dicta esse voluerunt, à glebis tunsis, cũ quibus dicitur fluens de arboribus coalescere. Plin. lib. 12. cap. 14.1. Thura præter Arabiam nullis, ac ne Arabiæ quidem vniuersæ, &c. Plura in ipso capite de thure leges. Tibull. lib.1. eleg.3.

Reddeŕeque antiquo menstrua thura lari.

Acerra thuris. Ouid. 4. Fast. ad finem.
Aceruí thuris. Ouid. 8. Metamorph.
Mica thuris. Plin. lib.12. cap. 14.
Vindemia thuris. Plin. lib.12. cap.14.
Candidum thus. Plin. lib.12. cap.14.
Eoum thus. Stat.1. Thebaid.
Flaua thura. Ouid. epid. 20.
Incana thura glebis. Stat. 6. Thebaid.
Mammosum thus, Vide MAMMA.
Mascula thura. Virg. eclog 8.
Niliacum thus. Stat.4. Sylu.9.
Odoratum thus. Plin. lib.12 cap.14.
Pia thura. Iuuen. Satyr.13.
Sabæum thus. Virg.1. Æneid.
Adolere thura. Virg. eclog.8.
¶ Sacri thuris honore dignari aliquem. Ouid.14. Metam.
Blanda thura dare. Tibul. lib.3. eleg.3.
Incendere thura & odores. Cic.6. Verr.
Ingerere thura aris, Vide INGERO.
Legere thus. Plin. lib. 12. cap.14.
Litare thure. Pers. Satyr.5.
Metere thus. Plin. lib.12. cap.14.
Ministrare thura. Ouid. 2. Metam.
Sabæi mittunt thura. Virg.1. Georg.
Placare deos thure. Horat.1. Carm. ode 36.
Tribuere alicui honores thuris. Ouid.14. Metam.

Thurarius, Qui thura tractat ac vendit. Firmic. lib.8. cap.25. Vicesima septima pars libræ si in horoscopo fuerit inuenta, thurarios facies vel pigmentarios, seu pharmacopolas.

Thureus, Adiectiuum, { λιβανικὸς } Quod est thuris. Colum. lib.3. cap. 8. Iam thuream plantam, florentéique hortos myrrha & croco. Virgil.2. Georg.

-solis est thurea virga Sabæis.
Dona thurea. Virg.6. Æneid.
Flamma thurea. Stat.12. Thebaid.
Grana thurea. Ouid.4. Fast.

Thurifer, pen. corr. thurifera, thuriferum, pen. cor. { λιβανωτοφόρος } vt Saba thurifera, quæ producit thus. Plin. lib.6. cap. 23.

Regio thurifera. Idem lib.12. cap.14, Vt illo modo quum deuicisset thuriferas gentes, supplicaret.

Indus thurifer. Ouid.3 Fast.
Aræ thuriferæ. Stat.1. Achil.

Thuricremus, penul. corre. Adiect. Thus cremans: vt Aræ thuricremæ, In quibus crematur thus. Virg.4. Æneid.

Foci thuricremi. Ouid. epist.2.

Thurilegus, pen. corr. Adiectiuum, vt Arabes thurilegi, Thus colligentes. Ouid.4. Fast.

Nam modò thurilegos Arabas, modò despicit Indos.

Thuribulum, thuribuli, pen. corr. { θυμιατήριον } Vas in quo thus adoletur. Liu.9. bel. Pun. Cic.6. Ver. Num etiam de L. Papyrio viro primario, locuplete, honestóque equite Romano thuribulum emisti?

Thusculum, thusculi, pen. corr. Diminutiuum, { λιβανωτίδιον } Plautus Aulul. 13.

Nunc thusculum emi, & hasce coronas floreas.

THVSCIA, Italiæ regio, à Lario Tiberi, à Liguribus Macra fluuio diuisa, quæ alio nomine Hetruria dicitur. Dicta Thuscia (vt quidam existimant, ἀπὸ τοῦ θύειν, quod est sacrificare, propterea quòd Tyrrheni, semper habiti fuerint religiosi, deorúmque cultui & sacrificiis ad superstitionem vsque dediti.

Thya, thiæ, { θύα } Arbor odorifera, quæ notiore nomine cedrus dicitur, & ab Homero trogete, teste Plinio lib. 14. cap.16.

THYAMIS, Fluuius Buthrotum coloniam alluens, & Æmathio villæ Attici proximus. Cic. 7. ad Attic. Q. Ciceroni obsisti non potuit, quo minus Thyamin videret. Hinc quod à Cicerone li.2. de Leg. scribitur, Sed tamen huic amœnitati, quam ex Quinto sæpe audio Thebanus Epirotes ille tuus nihil opinor concesserit: mendosum apparet. Cum enim videatur de fluuio loqui, quem cum Fibreno compareт, noménque Thebani, fundi potius quàm fluminis sit, nec illis in locis vllus fluuius Thebanus memoretur, luxatam fuisse scripturam crediderim, & in Thebanum pro Thyami degenerasse. Legendum igitur putem Thyamis Epirotes ille tuus, &c. Hęc Turneb.

Thyas, huius Thyadis, pen corr. {θυάς} Bacchi sacrificula.

Amentes Thyades. Stat.12. Thebaid.

Concita Thyas pulso tympano. Horat.3. Carm. ode 15.

Euantes Thyades effusis crinibus. Catul. Argon. 59.

Excita Thyas commotis sacris. Virg 4. Æneid.

Peruicaces Thyades. Horat.2. Carme ode 19.

Thyasus, thyasi, penul. corr. masc.ge. {θίασος} Saltatio & chorea dicitur, quæ Baccho exhibebatur: à θύω sacrifico. Virg.5. eclog.

Instituit Daphnis thyasos inducere Baccho. Catull. de Berecynth. 58, Thyasus repentè linguis trepidantibus vlulat.

THYATIRA, pen.prod. {θυάτειρα} Insula est maris Ionij, vna Echinadum, Ætoliæ adiacentium, teste Plinio lib.4. cap. 12. Est item Ioniç ciuitas in Asia, ad Lycum fluuium, teste eodem Plin. lib.5. ca.9. Strabo lib.13. Mysiæ attribuit, Stephanus Lydiæ.

THYELLA, {θυέλλα} Oenotriæ vrbs, in qua pars Phocensium consedit, vt ex Herodoti sententia refert Stephanus. Homerus Thyellam quartam Harpyiam videtur appellasse, respiciens nimirum ad vocis proprietatem, quæ apud Græcos repentinam & sonoram significat procellam.

THYESTES {θυέστης} filius Pelopis ex Hippodamia, & Atrei frater, ac Tantali nepos. Inde

Thyestus, pen.prod. Adiectiuum, {θυέστειος} Ouidius 15. Metamor. Neue Thyesteis fabula (inquit Seruius) hoc habet, Atreum & Thyestem germanos quum dissenssione sibi nocere non possent, in simulatam gratiam redisse: qua occasione Thyestes cum fratris vxore concubuit. Atreus verò ei filium epulandum apposuit: quæ Sol abominatus, ne pollueretur, aufugit. Sed veritas hæc est: Atreum apud Mycenas primum Solis eclipsim inuenisse: cui inuidens frater, ex vrbe discessit tempore quo eius probata sunt dicta. Hactenus Seruius enarrans illud Virgil. lib.1. Æneid.

Nec tam auersus equos Tyria Sol iungit ab vrbe. Persius Satyr.5,

-aut si quibus olla Thyestæ Feruebit. Vide Ægysthus.

Thyesteus. Cic. in Pisonem, Thyestea ista execratio est, poëtæ vulgi animos, non sapientum mouentis.

Mensa Thyestea. Ouid.4. de Ponto, eleg 6.

Mycenæ Thyesteæ. Lucan. lib.1.

THYIA, {θυία} Nomen filiæ Cephisi, quæ prima Liberi patris initiata fuit Orgiis, à qua Thyïades & Thyïæ. Herodotus lib.7. Ab hac vrbs eiusdem nominis in qua colitur.

Thyites, {θυίτης} Genus est lapidis durissimi, ex quo mortaria fieri consueuerunt: vnde & à Plinio lapis mortariorum vocatur, & à Græcis θυίτης, quibus θυία mortarium est.

Thyle, Vide THVLE.

Thymallus, Genus piscis pretiosi, de quo Ambros. lib. 5. Hex. Neque te inhonoratum nostra persecutione Thymalle dimittam, cui à flore nomen inoleuit, seu Ticini vnda te fluminis, seu amorem Athesis vmbra nutrierit, flos es. Vide reliqua.

Thymbra, {θύμβρα} herba vulgaris notitiæ. In asperis & gracilib. nascitur, similis thymo: sed minor atque tenerior ferens spicam floris plenam, coloris herbacei. Habetur & satiua breuior syluestri, quæ propter minorem acrimoniã in cibos recepta est, Latinis satureia, teste Plin. lib. 19. cap.8, dicitur. Gallis nunc *sarrieta*, nunc *satria*, pedali altitudine, fruticosa, surculosis vtrisque coliculis, folio hyssopi, flosculis per interualla ex purpura candicantibus, odore saporéque gratissimo. Tymbram tamen nonnihil à satureia discrepare sentit Colum. lib. 10. hoc senariolo,

Et satureia thymi referens, thymbræque saporem. Hæc Ruel. Colum. lib. 9. cap. 4. Saporis præcipui mella reddit thymus. Thymo deinde proxima thymbra, &c. Sunt qui tymbram absque aspiratione scribant.

Olens thymbra. Stat. 1. Sylu.2.

Gelidæ vmbracula thymbræ. Stat.1. Sylu.2.

THYMBRA, {θύμβρα} locus vicinus Troiæ, plenus thymbra.

Rector Thymbræ, Apollo. Stat. 4. Sylu 7.

THYMBRAEVS. {θυμβραῖος} Apollo dicitur, à loco Troiæ vicino pleno thymbra: in quo eius & nemus est, & templum vbi à Paride Achilles occisus est. Vnde & fingitur manu Apollinis vulneratus. Ergo Thymbræus, vt Delius Nam numina à locis frequenter nomen accipiunt. Hactenus Seruius apud Virgilium lib. Æneid.3.

Da propriam. Thymbræe domum, da mœnia fessis.

Pergama Thymbræa. Stat. 3. Sylu.2.

THYMELE, penult. correp. {θυμέλη} nomen mulieris, quæ prima saltationem in scena docuit. Græci θυμέλην scenam vocant, hoc est eam theatri partem vbi gestus agunt histriones. Martial. lib. 1.

Qua Thymelen spectas, derisorémque Latinum,

Illa fronte, precor, carmina nostra legas.

Suidas scribit fuisse aram in theatris Thymelen.

Thymelici, penul. corr. {θυμελικοί} Ludij histriones. Vnde à Vitruuio dictum est, Scenici & Thymelici Græcè separatim nominantur. Vlpian. in l. Athletas, in princip. D. de iis qui not. infam. Neque Xystici, nec agitatores, nec qui aquam equis spargunt, cæteráque eorum ministeria qui certaminibus sacris deseruiunt, ignominiosi habentur.

Thymion, thymij. Vlcus est, quod super corpus quasi verrucula eminet, ad cutem tenue, suprà latius, subdurúmque, & in summo perasperum. Idque summum calorem floris thymi repræsentat, vnde ei nomen est: ibíque facilè finditur, & cruentatur: nonnunquam aliquantum sanguinis fundit, feréque circa magnitudinem fabæ Ægyptiæ est, rarò maius, interdum perexiguum. Modò vnum, modò plura nascuntur, vel in talis, vel palmis, vel inferioribus pedum partibus. Pessima tamen in obscœnis sunt, maximéque vbi sanguinem fundunt. Hæc Celsus lib.5. cap. 28.

THYMOETES, {θυμοίτης} Priami filius fuit ex Arisbe (vt quidam volunt) cuius vxor quum filium peperisset eodem die quo Hecuba Paridem, asserentibus hariolis eo die natum esse puerum, cuius causa Ilium euerteretur, iussit Priamus vtrúmque interfici. Et Paris quidem matris astu clam traditus est educandus: Thymœtis autem

puer est interfectus. Cuius iniuriæ vltione in multos dies dilato Thimœtes, quum equi lignei dolum sentiret, commodum sibi vindictæ tempus oblatum ratus, primus author fuit vt in vrbem reciperetur. Hæc ferè Seruius enarrans locum illum Virgilij,

- primúsque Thimœtes

Duci intra muros hortatur, & arce locari,

Siue dolo, seu iam Troiæ sic fata ferebant.

Thymoleon, Vide TIMOLEON.

Thymus, m.g. vel thymum, thymi, {θύμος} Herba hortensis, odorata, cuius flore summopere apes delectãtur. Plin. lib.21. cap.10, Totidem & thymi: candidum ac nigricans. Floret autem circa solstitia, quum & apes decerpunt, & augurium mellis est. Prouentum enim sperant apiarij largè florente eo. Læditur imbribus, amittítque florem. Semen thymi non potest deprehendi, quum origani perquam minutum, non tamen fallat. Mart. lib.5.

Hyblæis madidas thymis placentas. Columell. lib. 11. capi.3 Thymum & transmarina cunila, & serpyllum, &c.

Dulcior Thymo. Virg. eclog.7.

Cecropium thymum. Virg. 4. Georg.

Apes pascuntur thymo. Virg.5. eclog.

Redoléntque thymo fragrantia mella. Virg 4. Georg.

Suffire thymo. Virg.4 Georg.

Thymianus, Adiectiuũ, à thymo, vt thymianæ oues. Plaut. Bacchid. Votulæ sunt thymianæ. Thymianæ, inquit Turnebus, à thymo dici videntur. Nam in Narbonensi Gallia Lapidei campi thymo abundabant eóque infinita pecudum milia conueniebãt. Thymianæ tamen hic malæ erũnt, credo propter longiquitatem viæ macrescẽtes. Thymiamæ se in veteribus libris reperisse scribit Ioachimus quæ vox quid significet consulendum Apollinis oraculum, nisi thymum amantes explices. Ac vidi qui thymiama defenderent, vt rei diuinæ aptas, quales emebantur à parcioribus viliores & macriores. Aliquando & minç legendum existimaui, sed quin thymianæ tueamur, nihil esse videtur causæ. Hæc ad verbum Turnebus.

Thymites, pen.prod {θυμίτης} vinum, Ex Thymo confectum: ea forma dictum vt absynthites. Colum. lib.12. cap. 35. Vinum absynthiten & hyssopiten, & abrotoniten, & thymiten, & maratriten, &c.

Thyminus, pen.corr. Adiectiuum {θυμινὸς} Ex thymo factum. Colum. lib.6. cap 33, Cum melle Attico: vel si id non est, vtique thymino celeriter leuatur.

Thymosus, pen. prod. Adiect. {θυμώδης} Plin. lib.11. cap.15, Thymosum mel non coit.

THYNIA, {θυνία} Strab. lib.12. Insula in fronte Bythiniæ: hinc

Thynicus aunulus veteribus dicebatur è mero auro confectus. Isidorus, Thynicus, inquit, purus, primum in Bythinia fabricatus: affértque molles Mecœnatis versiculos de morte Horatij Flacci vt id probet,

Lugent te mea vita, te smaragdus,

Berillus quoque Flacce: nec nitentes,

Nunc per candida margaritas quæro

Nec quos thynica lima perpoliuit

Annellos, nec Iaspios lapillos.

Thynus, Adiect. {θῦνος} vt Merce Thyna beatus. Horat.3. Carm. ode 7, Hoc est Bithyna. Acron.

Thynnus {θύννος} Piscis miræ magnitudinis: de quo abundè Plinius libro 9. cap.15, Vide CORDYLA. Dicitur & Thunnus, Vide suo loco.

Thyon, quod apud Homerum est, citrum interpretatur Macrobius. Citrum autem illud crediderim, cuius in Atlante mõte nobiles syluæ materiam lautis mensarum orbibus suppeditauere Romanis expetitarum deliciis. Turnebus.

Thyoneus, trium syllabarum {θυωνεύς} Bacchi epitheton, quod ἀπὸ τοῦ θύειν quod est sacrificare, deductum putant: eo quòd ei adhuc inter humanos versanti sacrificabatur. Horat.1. Carm. ode 17,

-nec Semeleius

Cum Marte cõfundet Thyoneus prælia. Acron sic exponit, Thyone mater Semeles dicta est matris Liberi patris. Dicit ergo per vinum rixam non futuram inter se. Thyoneus autẽ filius Liberi fuit, qui in Chio insula regnauit, pater Thoãtis regis, cuius filia fuit Hypsiphile, quæ coniuratione facta aduersus viros sola patrem seruauit. Hactenus Acron. Porphyr. verò, Thyone, inquit, Semele à Græcis dicta: vnde Thyoneus dicitur.

Thyonianus, Bacchus dictus. Catullus,

Hic merus est Thyonianus. Quo versu significat meraca Bacchi pocula per transnominationem. Rediuiuus enim Bacchus matrísque fulminatæ superstes, Thyonianus vocatus est: vel potius illum dilaceratum reducem sospitémque vitæ redditum hoc nomine sacra canebant arcana. Auson. Ne in sacris & fabulis aut Thyonianum mireris aut Virbium, illum de Dionysio, hunc de Hyppolito reformatum.

THYRE, Ciuitas Messeniorum. Sed diuus Augustus Lacedæmoniis ascripsit, quòd Messenij cum Antonio sensisse viderentur. Statius,

Et Lacedæmonium Thyre lectura cruorem. Hinc Thyreaticæ Spartanorum corollæ quædam appellatæ. Sciendum est, Thyre numero plurali genere neutro, per synæresim efferri θυρέα, καὶ θυρῶ etiam si numero singulari Thyrea quoque dici potest. Strabo lib. 8. Thuriam appellat. Est & Thyræũ, oppidũ in Arcadia. Thyreç etiam Græcè, Latinè ostia dicuntur: à quo Thyridion, ostiolum.

Thyrsus, thyrsi, masc.gen. {καυλὸς} Virga & caulis cuiuslibet herbæ præsertim lactucæ. Plin. lib.19. cap.8, Inuentum omnes thyrsos, vel folia lactucarum prorogare vrceis conditos, ac recenteis in patinis coquere.

Fragiles thyrsi. Stat.2. Theb.

Pampinei thyrsi. Claud.7. Paneg.

Teretes thyrsi. Stat.2. Achil.

Thyrsus spectabilis. Plin. lib.21. cap 15.

Virentes fronde thyrsi. Ouid.11. Metam.

¶Thyrsus {θύρσος} Hasta aculeata, hederis obtecta, quam in Orgiis

giis Bacchicis quatiebant. Scribit Diodorus lib.5. cap.1, Dionysium in exercitu habuisse mulieres thyrsis armatas. Et Macrobius lib.1. Saturnal. ca.18, ait Liberum patrem tenere thyrsum, quod est latens telum, cuius mucro hedera lambente protegitur. Vnde Thyrsigerus dictus est Bacchus. Catul. Argonaut.59. Ouid.3. Amor. eleg.14,

Corniger increpuit thyrso grauiore Lyæus. Senec. Herc. fur.11.2,

Tectam virenti cuspidem thyrso gerens.

Graui thyrso metuendus Liber. Horat.2. Carm. ode 19.

Quatere thyrsum. Senec. Herc. Oeteo 4.

Leuem thyrsum vibrare manu. Senec. Oedip.5.

¶Thyrsus per translationem pro stimulo & incitamento. Lucret. lib.1, -sed acri

Percussit thyrso laudis spes magna meum cor.

Thyrsigerus, penult. cor. Adiectiuum {θυρσοφόρος} vt India Thyrsigera. Senec. Hippol.6.

Thysanon {θύσανον} siue etiam Thysanon (nam vtrunque reperitur) quod & *Sytubam* vocari tradit Pollux lib.7. cap.14, Est autem fimbria siue ala. Huius meminit Homerus in ornamentis Iunonis libro 14. Iliadum.

Thysbe, Vide THISBE.

T I

Tiara, tiaræ, pen. prod. {τιάρα} Ornamentum capitis Persicatum prius mulierum: quo postea vsi sunt & reges & sacerdotes. Iuuen. Saty.6.

-Phrygia vestitur bucca tiara. Virg.7. Æneidos,

Sceptrúmque sacérque tiaras. Hîc per vsurpationem dicitur. nam tiara dicimus, ait Seruius. Tiaram (inquit Donatus) dixit pileum quo Phryges vtuntur quum celebrant sacra. Inde sacrum dixit, quia quod ad sacra pertinet, sacrum est.

TIBARENI, pen. corr. {τιβαρηνοί} populi Scythici, de quibus diximus in dictione Tabereni.

TIBERIAS, huius Tiberiadis, pen.cor. {τιβεριάς} vrbs Galilææ, ab Herode condita, & sic appellata in honorem Tiberij Cæsaris. Ptolem. lib.5. cap.16. dicitur Tiberias, lacus.

Tiberis, Vide TYBERIS.

TIBERIVS, {τιβέριος} inter Cæsares notissimus. Fuit & eius nominis grammaticus, qui de Ideis orationis scripsit libros tres, aliáque complura, vt author est Suidas. Meminit & huius Strabo lib 7.

¶Tiberij vocitari cœperunt, qui ad flumen Tiberim nascebantur. Probus in Epitome. Proinde multi scribunt Tyberius.

Tibereius, Adiect. {τιβερήϊος} Stat.3. Sylu.3, Tibereia primum Aula tibi, vix dum ora noua mutante iuuenta Panditur.

Tibi {σοί} datiuus, à tu pronomine, Vide suo loco.

Tibia, tibiæ {κνήμη, κωλῆν} Propriè os cruris oppositum suræ. Celsus lib.8. cap.1, Ipsum autem crus est ex ossibus duobus, &c. Verum alterum os ab exteriore parte, &c. Alterũ à priore parte positum, cui tibiæ nomen est, longius, & in superiore parte plenius, solum cum femoris inferiore capite committitur, sicut cum humero cubitus.

Tibia & fistula differunt. Plin. lib.16. cap.36, Calamus verò alius totus concauus, quem syringuam vocant, vtilissimum fistulis, quoniam nihil est ei cartilaginis atque carnis. Orchomenius est continuo foramine peruius, quem auleticon vocant. Hic tibiis vtilior, fistulis ille.

¶Tibia {αὐλὸς, σίφων} Instrumentum musicum quo tibicines canunt: sic dicta quòd primò ex gruum tibiis facta sit, à quibus nomen habet, quum ex arundinibus facta sit. Cic.1. Tuscul. Non intelligo quid metuat quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam. Horatius de Arte,

Tibia non vt nunc orichalco vincta, tubæque

Æmula: sed tenuis, simpléxque foramine pauco.

Si ex oliua modulatè canentes tibiæ nascerentur, num dubitares quin inesset in oliua tibicinis quædam scientia? Cic.1. de Nat. deor.

Cantus tibiarum. Quint. lib.1. cap.11.

¶Multifora buxo tibia. Senec. Agamen.5.

Tibiæ apertæ à Quintiliano vocantur, quæ apertis omnibus foraminibus sonant clarius. Nam clausis sonus redditur fuscior & obscurior, vt apertis cãdidior & clarior, quod & per adagium vsurpat. Illa verò, inquit, iam verò apertis, vt aiunt, tibiis. Id est, vt suspicor, iam clarissima voce. Turnebus.

Caua tibia. Lucret. lib.2.

Concionatoria tibia, Vide CONCIONOR.

Curua tibia. Virg.11. Æneid.

Incentiua tibia, & succentiua. Vide Incentiuus in INCINO.

Ludicræ tibiæ, Vide LVDVS.

Nuptiales tibiæ. Author ad Heren. lib.4.

Querulæ tibiæ cantus. Horat.3 Carm. ode 7.

Sacrifica dulces tibia effundat modos. Senec. Agamem.6.

¶Adhibere tibias epulis. Quint. lib.1. cap.10.

Canere tibiis. Quint. lib.1. cap.10.

Canere ad tibiam, Vide CANO.

Inflare tibiis. Cic. de Claris Orat. Si tibiæ inflatæ non referant sonum, abiiciendas eas sibi tibicen putet.

¶Tibia masculino genere apud antiquos, teste Nonio. Varr. Modio, Quare meas libidines, ac tibias bilingos. Obsoluit.

Tibialis & hoc tibiale, pen. prod. {αὐλητικός} Quod est idoneum ad tibias faciendas. Plin. lib.16. cap.36, Tertia arundo est tibialis calami, quem auleticon dicebant.

Tibiale, tibialis, penult. prod. neut. gen {περικνημίς} Velamentum tibiarum: quinetiam arma quibus crura muniuntur, tibialia vocãt. Sueto. de Augusto cap.82, Hyeme quaternis cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur. Paulus Iureconsf. in l. Qui commeatus. D. de re milit. Si tibiale vel humerale miles alienauit, castigari verberibus debet.

Tibicen, pen. prod. tibicinis, pen. cor. masc. gen. {αὐλητής} Qui tibia canit. Cic. ad Gallum lib.7 27, Ille autem qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum vnctorem, discessit à me. Liuius 2. ab Vrbe, Cornicines, tibicinésque. Horat. de Arte,

Ad cantus, ad tibicinem prosequi laudes honoratorum virorum. Cic. de Leg.

Non sunt in oratione tanquam tibicini percussionum modi, sed vniuersa comprehensio. Cic. in Orat.

Tibicen sine tibiis canere non potest. Cic.2. de Orat.

¶Tibicines in ædificiis appellantur columnellæ quibus rustici tecta sua fulcire solent: à similitudine tibia canentium: qui vt cantantes sustinent, ita illi ædificiorum tecta. Nec in hoc significato aliud præter ablatiuum singularem legimus. Iuuen. Saty. 3,

Nos vrbem colimus tenui tibicine fultam.

Dicitur etiam quicquid in sustentaculnm alterius ponitur. Ouid. lib.4. Fast.

Hæc modò verrebat stantem tibicine telam. Alij legunt,

Hæc modo verrebat stantem tibicine villam. Alij,

Hæc modo verrebat cum raro pectine pratum.

Tibicina, tibicinæ, pen. corr. fœm. gen. {αὐλητρίς} Mulier tibia canens. Plaut. Aulul 9.

Postquam obsonauit herus, & conduxit coquos.

Tibicinásque hasce, apud forum, &c. Martial. lib.14.

Ebria nos madidis rumpi tibicina buccis.

Meretrix tibicina. Horat. 1. epist. 14.

TIBISCVS, Daciæ fluuius, cuius meminit Ptolemæus lib. 3. cap. 7. à Barbaris Tissa appellatur.

TIBVLLVS, {τίβυλλος} Poeta, iuxta Quintiliani sententiam cum primis elegans, & tersus, ad amores & delicias aliquanto procliuior. Ouid. 1. Amor. eleg.15,

Donec erunt ignes, arcúsque Cupidinis arma.

Dicentur numeri culte Tibulle tui. Vide ALBIVS.

Tibur, Vide TYBVR.

Tiburtus, qui idem & Tiburnus dicebatur, & Tiburi pro numine colebatur: cui etiam lucus erat ibi sacratus ab Horatio memoratus, Catilli, qui Amphiarai filius erat, fuit filius, oppidúmque Tibur condidit, vt refert Solinus, & probat Maro his verbis.

Tum gemini fratres Tiburtia mœnia linquunt

Fratres Tiburti dictam cognomine gentem. Horatius tamen videtur existimare Tibur à Catillo conditum fuisse, cùm Tibur mœnia Catilli vocet: & Catonis sententia fuit, eam vrbem positam à Catillo Arcade præfecto classis Euandri fuisse. Annotauit Turnebus.

TICINVM, pen.prod. {τίκινον} nobile Insubrium oppidum, quod nũc *Papia* vulgò dicitur. Nam, vt scribit Ptolemæus in Geographia lib.3. cap.1. Insubres habent Mediolanum, Nouariam, Comum & Ticinũ. Est & Ticinus, fluuius oppido vicinus, vt scribit Plinius lib. 3. cap. 16. Claud.4. Paneg. pulcher Ticinus.

TIFERNVS {τίφερνος} fluuius est Italiæ. Et Tifernum, oppidum quod intercidit. Inde Tifernates, populi, iuxta Theanum & Lucrinum in sexta regione Italiæ. Author Plinius. lib.3. cap.14. Nunc dicitur *Bifano*, Oliuarius in Melam.

TIGELLIVS, m. Tigellius Hermogenes, musicæ artis scientia præditus, C. Cæsari dictatori fuit familiaris, posteà Cleopatræ, quia dulcer cantabat, & iocabatur vrbané. Augusto quoque ita placuit, vt inter familiares ac domesticos haberetur. Erat autem largitor adeò, vt omnibus musicis & circulatoribus multa donaret, & ideò morte eius tristes esse factos ait Horatius. Porrò autem causam insectandi hominis nõ mediocris ingenij habuit Horatius, quòd carmina eius parum scitè modulata esse dicebat. Hæc Porphyrio in illud Horat. lib.1. Serm. Saty.2.

Ambubaiarum collegia, pharmacopolæ,

Mendici, mimi, balatrones, hoc genus omne

Mœstum ac sollicitum est cantoris morte Tigelli.

Quippe benignus erat. Contrà hic, ne prodigus esse

Dicatur metuens, inopi dare nolit amico.

Frigus quo dirámque famem propellere possit. &c. Fuit hic Tigellius & tibicen, & cantor, Phameæ nepos, natione Sardus, Ciceroni parum æquus. id quod indicat eius epistola ad Fabium Gallum lib.7. epist.25. Amoris, ait, quidem tui, quoquo me verto, vestigia, vel proximè de Tigellio. Sensi enim ex literis tuis valde te laborasse. Paulò pòst, At vide quid succenseat. Phameæ causam susceperam, ipsius quidem causa: erat enim mihi sanè familiaris. Is ad me venit, dixítque iudicem sibi operam dare constituisse eo ipso die, quo de P. Sestio in consilium iri necesse erat. Respondi, nullo modo me facere posse: quem vellet alium diem si sumpsisset, me ei non defuturum. Illi autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum cantorem, discessit à me, vt mihi videbatur, iratior. Habes Sardos venales, alium alio nequiorem. Idem ad Attic. lib.13 296. De Tigellio, siquid noui. qui quidem, vt mihi Gallus Fabius scripsit, μέμψιν ἀναφέρει mihi quandam iniquissimam, me Phameæ defuisse, quam eius causam recepissem, quam quidem receperam contra pueros Octauios Cn.F. non libẽter: sed Phameç causa volebam: erat enim, &c. Etiam Horatius Sardum fuisse Tigellium, & Cæsaris amicum, his versibus ostendit lib.1. Serm. Saty.3.

Omnibus hoc vitium est cantoribus, inter amicos

Vt nunquam inducant animum cantare, rogati:

Iniussi, nunquam desistant. Sardus habebat

Ille Tigellius hoc. Cæsar, qui cogere posset.

Si peteret per amicitiam patris, atque suam, non

Quicquam proficeret: si collibuisset, ab ouo

Vsque ad mala citaret, Io Bacche, &c.

Tigillinus, pen. prod {τιγελλῖνος} vir fuit Romanus vitæ corruptissimæ, qui per impudicitiam multa à Nerone consequutus est, quem ad omnia corruperat. Author Cornelius Tacitus.

Tignus, tigni, masc. gen. & Tignum, tigni, {δοκίς, δοκός, ἴκριον, ἐπίκριον} Trabs qua variè disposita domus extruitur: A tegendo, vt tradit Vlpianus in l 1. D. de tign. iunct. Cæsar 4. bell. Gall. Tigna bina sesquipedalia ab imo præacuta, dimensa ad altitudinem fluminis. Proper. lib 4. eleg. 3.

Siue in furtiuo gemuit stans noctua tigno. Horat. de Arte,

-& modicis instrauit pulpita tignis. Ouid.8.Metamorph.
Sordida terga suis nigro pendentia tigno.
Arrectaria tigna.Vitruuius lib.10.cap.17. Vide ORTHOSTATA.
Polire tigna.Claud.3 Paneg.
Læuia radere tigna.Lucret.lib.5.
¶Tigni nomine omne genus materiei, ex qua ædificia constant, continetur.Vlpian De tigno iuncto.l.j.& Ad exhibendum.l. Tigni. Et Caius de verb.signific.l.Tigni.Horat.2.epist.2,
Torquet nunc lapide,nunc ingens machina tignum.
¶Tigni appellatione in vineis necessaria continētur, vtputa perticæ pedamenta.Vlpian.De tigno iuncto l.j.

Tignarius,Adiect. {δοκοποιός} Tignarius faber, non solùm is qui tigna dolat,sed etiam qui solaria lignea: hoc est qui trabes, cæteráque ad tabulata domus vtilia: & omnis qui ædificat, intelligitur, inquit Caius Iurisc.Cic.de Claris Orat Ego me Phidiam esse mallē,quàm vel optimum fabrum tignarium.

Tigillum,tigilli, Dimin. {δοκίδιον} Liu.1.ab.Vrbe,Is quibusdam piacularibus sacrificiis factis,quæ deinde gēti Horatiæ tradita sunt, trāsmisso per viam tigillo,capite adoperto,velut sub iugum misit iuuenem. Tibul.lib.2.eleg 1,
Illi compositis primùm docuere tigillis
Exiguam viridi fronde operire domum.
Ianua suffixa tigillo.Catul.ad Ianuam,62.

TIGRANA,pen.prod. {τιγράνα} Ptolem.lib.6.ca.1. oppidum Mediæ in mediterraneis.

TIGRANES,pen prod,{τιγράνης} rex maioris Armeniæ,cuius multam mentionem facit Cicero in Oratione pro lege Manilia. Lucanus libro 2.

TIGRANOCERTA,{τιγρανόκερτα}Oppidum in montanis maioris Armeniæ,teste Plinio lib.6 cap.11.à Tigrane conditum,vnde & nomen accepit,quasi Tigranis ciuitas.Nam certa Parthorum lingua vrbem sonat.Vide Stephanum.

Tigris,huius tigris,vel tigridis,pen.corr.fœm.gen.{τίγρις} animal velocissimum: quod à velocitate nomen habet. Nam Medi tigrim sagittam appellant,teste Varrone.Virg.4.Æneidos,
-Hyrcanæque admorunt vbera tigres. Plin.lib.8.cap.18,Tigrin Hyrcani & Indi ferunt,animal velocitatis tremendæ, & maximè cognitæ dum capitur. Totus eius fœtus, qui semper numerosus est,ab insidiante rapitur equo quàm maximè pernici, atque in recentem subinde transfertur,&c. Plura leges toto capite.
Armeniæ tigres.Virg.5 eclog.
Aspera tigris.Horat.1 Carm.ode 23.
Atra tigris.Virg.4.Georg.
Maculosę tigridis forma.Ouid.11.Metam.
Pessima tigris.Virg.3.Georg.
Rabidæ tigres.Virg.2 Georg.
Sæuæ tigres.Ouid.epist.10.
Variæ.Senec.Hippol.1.
Virgatæ.Senec.Hippol.3.
¶Tigrides,plurali numero dixit author Philomelæ in Ouidij operibus,Tigrides indomitæ rancant.

Tigrinus,pen.prod.Adiect. {τιγρινός} Plin.lib.13 ca.15,Mensis præcipua dos in vena crispis,vel in vertice variis. Illud oblōgo euenit discursu,ideóque tigrinæ appellantur.

TIGRIS, {τίγρις} Flumen magnum etiam appellatur, propter velocitatem,qui instar bestiæ nimia pernicitate decurrit. Hic de Paradiso exiens iuxta scripturæ fidem,pergénsque contra Assyrios,post multos circuitus (Iosepho teste) in Mare rubrū defluit. Solinus Tigrim fluuium in Armenia caput attollere dicit, in loco edito, ex lucido conspicuóque fonte: nec ab exordio statim totum esse, sed primò pigrè fluere,non cum suo nomine.At quum in fines Medorum inuectus sit, Tigrim statim vocari,Arethusam lacū influere grauia pondera sustinentem, cuius pisces nunquam se alueo Tigridis immisceant, sicut nec amnici stagnum attingant Arethusæ. Mox Arabas præterfluens, Mesopotamiam amplectitur, & Hydaspen accipiens Euphratémque, defertur in sinum Persicum. A Tigri fluuio dicti sunt Transtigritani, qui trans Tigrim habitant, sicut Transpadani. Et tam pro fluuio quàm pro animali, Tigris vel tigridis genitiuum facit. Vide Plin.lib.6 cap 27.& Strabonem lib.6.
Rapidus tigris.Lucan.lib.3.cap.52.Horat.4.Carm.ode 14.

TIGVLLIA,{τιγουλλία} Ptolem.li.3.ca.1.Vrbs Liguriæ,aliis dicta Segesta,vulgò *Sigestro,Sextri.*

TIGVRINI,pen.prod. {τιγουρῖνοι} Populi Germaniæ,qui quartam Heluetiæ partem continebant. Cæsar bel.Gal.lib.1, Is pagus appellabatur Tigurinus.Nam omnis ciuitas Heluetia in quatuor pagos diuisa est. Hic pagus vnus quum domo exisset,patrum nostrorum memoria, L.Cassium Consulem interfecerat,& eius exercitum sub iugum miserat.

Tilia,tiliæ {φιλύρα} Arbor. Plin.lib.16.cap.40.Mollissima tilia,eadem videtur & calidissima: ardumentum afferunt, quòd citissimè ascias retundat. Columel.lib.9. cap.4, At tiliæ solæ ex omnibus sunt nocentes.
Leuis tilia.Virg.1.Georg.
Molles tiliæ.Ouid.10.Metam.
Pinguis tilia.Virg 4 Georg.
Tiliæ,de arboribus aliis etiam dicuntur,nam de interioribus corticis vlmi tunicis,è quibus vincula fiunt,dixit Plin.lib.24.cap.8,Corticis interior tilia lepras sedat.

Tiliaceus,Adiectiuum{φιλύρινος} Quod ex tilia factum est.Colum.lib.12.cap.45. Arculæ fagineæ vel etiam tiliaceæ, quales sunt in quibus vestimenta forensia conduntur,huic rei paulò ampliores præparari debent.

Tilica, {τίλικα} Iocularis dictio apud Ciceronem de Claris Orat.14, Et ille fuit accusator,inquit,vetus,quo accusante Chirtilium,Sisenna defendens, dixit quædam eius sputatilica esse crimina. Tum C. Ruscius,Circunuenior,inquit,Iudices,nisi subuenitis.Sisenna quid dicas,nescio,metuo insidias: sputatilica quid est hoc? sputa quid sit scio,tilica nescio.Maximi risus:sed ille tamen familiaris meus rectè loqui putabat esse,inusitatè loqui, Vide SPVTATILICA.

TILIVM, {τίλιον} Sardiniæ insulæ vrbs, Ptolemæo authore lib.3.cap.3. Hodie S.*Repara.*

TILOS {τῆλος} Insula est(vt scribit Plin.lib.6.cap.27.)cum oppido eiusdē nominis in Mari rubro,celeberrima plurimum margaritis. Ipsa fert palmas, oleas creat, vineis abundat. In ea omnis arbor nunquam foliis spoliatur. Mons Caucasus non longè ab ea incipit,qui maximam orbis partem perpetuis iugis penetrat. Eadem insula habet lanigeras arbores (vt scribit Plinius lib. 12.) quæ cotonei mali amplitudine cucurbitas ferunt,& maturitate ruptæ,ostendunt lanuginis pilas,ex quibus vestes pretiosæ fiunt.

Tilphosa, {τίλφος} vt author est Pindarus, fons est sub Tilphosium montem labens, apud quem Tiresiæ vatis sepulchrum cōditum est. Huius enim,vt ait Aristophanes, aquæ frigus quum senex potasset, & ferre non potuisset,extinctus est.Est & ibidem,vt libro 9. testatur Strabo,templum Apollinis Tilphosij.

TIMAEVS, {τίμαιος} Siculus historicus, qui res Græcas conscripsit, etiam vsque adeò arrogans,ait Plutarchus in Nicia,vt Thucydidem & Philistum in historia se facilè superaturum iactaret. Ipse verò Sicula quadam pinguedine delibutus, ad ridēda quædam minimèque ad historiæ grauitatem pertinentia digreditur. Hactenus Plutarchus.De eo & Cic.2. de Orat. & in epistola illa 12. libro ad Luceium doctissima. Diodorus Siculus dicit hunc nimium operæ in aliis redarguēdis impendisse,contra Ephorum præsertim: nimis res etiam minimas persecutum:librósque fuisse penè in res singulas partitum. Timæus alter philosophus, cuius nomine Plato librum inscripsit De natura:patria fuit Locrēsis,philosophus Pythagoreus:scripsit & ipse naturæ documenta,& vitam Pythagoræ,vt scribit Suidas.

TIMAGENES,{τιμαγένης} author est,omnium in literis studiorum antiquissimam musicen extitisse.Quint.lib.1.cap.10.

TIMAGORAS,pen.cor.{τιμαγόρας} Atheniensis capitali supplicio affectus,quòd Darium,ad quem legatus missus fuerat, more Persarum adulando adorauerat. Suidas & Valerius.

TIMANDRA, {τιμάνδρα} Filia Ledæ, & Tyndarei, & soror Clytemnestræ,quæ Echemono nupsit,vt refert Lycophronis scholiastes.

TIMANTHES, {τιμάνθης} Pictor egregius Zeuxis tempore. Huius est Iphigenia oratorum laudibus celebrata,qua stante ad aras peritura, quum mœstos pinxisset omnes, & tristitiæ omnem imaginem consumpsisset,patris vultum velauit, quem dignè non poterat ostendere.Pinxit & Cyclopem parua in tabula, cuius magnitudinem exprimere cupiens,pinxit iuxtà Satyros thyrso pollicem eius metientes: itaque ex omnibus eius operibus intelligitur plusquàm pingitur. Huius meminit Plin.lib.35 cap.9.

TIMAVVS,pen prod.{τίμαυος} Nomen fluminis iuxta Aquileiam,qui è montibus delatus, decidit in profundum: deinde infra terram absorptus stadiis circiter triginta & centum,erumpit in mare. Virg.8. eclog.2,
Tu mihi seu magni superas iam saxa Timaui. Idem 3.Georg.
-& lapidis arma Timaui. Seruius,Iapidia pars est Venetiæ,dicta ab Iapido oppido. Huius fluuius est Timauus. Meminit huius Plinius lib.3.cap.18. Contra hunc, vt idem testatur lib.2.cap.103.insula parua est in mari cum fontibus calidis,qui pariter cum æstu maris crescunt minuuntúrque.Virg.1.Æneidos,
Regna Liburnorum,& fontem superare Timaui. Vide Vadianum in Melam,& Cælium lib.22.cap 8.

Timeo,times,timui { δείδω,δειλιάω, δειλιάζω,δειλαίνω,τρέω,πτήσσω,πτοέομαι,φοβέομαι,δεδίσσομαι,ὑποδείδω } timere, Notæ significationis. Terent.Andr.1.5,
Misera timeo,hoc incertum quorsum accidat. Cic.ad Lent.lib.1. 9,Sicui se timere simularunt.
¶Timeo te,Tanquam inimicum.
Timere casum. Cic.2.de Diuinat. Casum autem prælij nemo nostrum erat quin timeret. Idem Lentulo,lib.1.5, Quanquam omnia sunt timēda,nihil magis quàm perfidiam timemus.Sic Timere vmbras.Cic.ad Attic.lib.15 329.
Fraudem timere.Ouid.7.Metam.
Quid tuta times?Ouid.7.Metam.
Iram numinis timere.Ouid.6.Metam.
¶Timeo tibi,Tanquam amico, nequid mali accidat. Terentius. Heaut.3.2,
Syre tibi timui malè. Idem And.1.3,
Si illum relinquo,eius vitæ timeo.
Malè timere alicui, Vide MALVS.
Timeo mihi abs te, Ne malum mihi inferas. Cic. pro Sylla, A quo quidem genere iudices ego nunquam timui. Quintil.lib.3.cap. 10,An timendum à rege bellum.Id est,ne rex inferret bellum.
Timeo mihi abs te mortem,etiam dicimus.
Sibi timere. Virg.2.Æneid.
¶Timeo furem tauro: Hoc est, timeo ne fur taurum abducat & furetur.Iuuen.Saty.6.2. Plin.lib.14.cap.16.
Timent ægris vini noxam.
¶Timeo de.Ouid.lib.3.Fastorum,
Nec timui de morte tamen,metus abfuit iste. Hoc est, non timui ne Dido se occideret.
Timere de Republica.Cic.Attico lib 7.126.
De morte alicuius timere.Ouid 3.Fast.
¶Timeo ne. Terent.And.1.5,
Tum autem hoc timet,ne deseras se.
Timeo ne non impetrem. Cic.ad Attic. lib.9 173, Equidem illud molior,quod tu mones,sperásque fieri posse, vt mihi Cæsar concedat vt absim, quum aliquid in Senatu contra Cn. agatur, sed timeo ne non impetrem.
Timere pro.Gellius lib.19.cap.1.Ipsum autem pro Aristippi anima timere.

Timeo quid fiet.Plaut.Merc.3. Et apud Terent.Phorm.1.3,
Timeo miser,quam hic mihi nunc rem nuntiet.
Timeo quidnam. Cicero 1.Verrin. Quæ quum cogito,iam nunc timeo,quidnam pro offensione hominum qui illi inimici infensique sunt,& expectatione omnium & magnitudine rerum, dignum eloqui possim.
Timeo quemadmodum hæc explicari possint. Brutus ad Cicer. libro 11.10.
Hæc quò sint eruptura timeo.Cic.ad Atticum,lib.2.epist 20.Vide HORREO.
Nunc istic quid agatur,magnopere timeo.Cic.Attic.lib.3.48.
Quid possem timebam.Cic.ad Attic.lib.12.244.
Timeo vt sustineas.Cic.ad Terentiam,lib.14.2.
¶Timere,cum accusatiuo & datiuo.Quintil.lib.4.cap.1,Religiosus iudex libenter eum audit quem iustitiæ suæ minimè timet, Id est,ne suæ iustitiæ insidietur.
¶Timere,pro Nolle.Cic.Att.lib.14 319,Ad me autem,quum Cassij tabellariū demisissem,statim Balbus, O dij boni,quàm facilè perspiceres timere otium. Paulo pòst, Nemo est istorum, qui otium non timeat. Libro eodem epist.vlt.2, Timent otium. Quod contra dixit 318.6,Cupere pacem.
¶Timeri,Passiuum.Martial.lib.11,
Fines nunc populantur,& colono
Tanquam sus Calidonaus timetur.
Bello timeri.Silius lib.15.
Timetur argentum.Martial.lib.5.
Damnum de ea re timetur.Vlpian.in l.1.D.quib. ex causs. in poss. eatur.

Timens,Participium {φοβούμενος.} Ouid.14.Metamorphoseos,
-mortémque timens,cupidúsque moriri.

Timens {ἀμφιτρεχμῶν} Nomen ex participio. vt Mortis timens. Lucret.libro 2.

Timendus {δειλιαστέος} Aliud participium, vt Armis timendus. Stat. 4.Sylu.3.
Dente timendus aper.Ouid.epist.4.
Vox timenda.Horat.Epod.6.
Dentes timendi.Horat.3.Carm.ode 20.

Timidus, pen.corr. Adiectiuum { δειλός,δειλήμων,κακός,φυζακινός,πτώξ } Qui semper timet. Cic 5 de Finib. Non refugiat timido sanguen, atque exalbescat metu?Ex poëta.Horat.3.Carm.ode 19,
Codrus pro patria non timidus mori.
Timidum atque ignauum iudicari.Cic.Bruto,lib.11.18.
Timidus ac tremens.Cic.in Pisonem.
Vt imbelles timidíque videamur.Cic.1.Offic.
Nimium me timidum,nullius animi,nullius consilij fuisse confiteor.Cic.pro Sestio.
Timidus ad mortem. Cic.de Finib. Ita non timidus ad mortem, vt in acie sit ob Remp.interfectus.
Timidus in. Cic.1.de Lege Agrar. Liberi à delictis,cauti in periculis,non timidi in contentionibus.
In labore militari timidus.Cic.Trebatio,lib.7.17.
¶Timidus cum genitiuo.Senec.de vita beata, cap.21, Auersantur diem splendidum nocturna animalia, quæ ad primum eius ortum stupent,& latibula sua passim petunt, abduntur in aliquas rimas, timida lucis.
Deorum timidus.Ouid.5.Metam.
Timidior, Comparat.Cæsar 8.bel. Gall. Quorum periculo sic omnes copiæ sunt perturbatæ, vt vix iudicari posset, vtrùm secundis minimísque rebus insolentiores, an aduersis mediocribus timidiores essent.
Timidiores pauló.Cic.1.de Finib.
¶Animus timidus.Cic.3.Offic.Quę timido animo,humili demisso fractóque fiant.
Conciones timidissimæ.Cic.Attic.lib.7.139.
Homo timidus atque imperitus.Cic.pro Cecinna.
Ocellis timidis vestem prætendere.Ouid.3. Amor.eleg.5.
Passus timidi.Virg.6.Æneid.
Pectus timidum.Ouid.11.Metam.
Pede timido fugere.Ouid.4.Metam.
Pudor timidus.Ouid.1.Amor.eleg.5.
Turba timidissima columbæ.Ouid.1.de Arte.
Nemo minus timidus.Cic.12.Philipp.

Timidè,pen.corr.Aduerbium, Verecundè, minus audacter. Cic.5.de Finib. Tum ille timidè, vel potius verecundè, Facio, inquit, equidem. Idem 2.Tuscul.Sed hoc quidem in dolore maximè est prouidendum,nequid abiectè,nequid timidè,nequid ignauè,nequid seruiliter muliebritérve faciamus.
Timidè & Fidenter,contraria.Cic.2.de Diuinat. Timidè fortasse signifer euellebat quod fidenter infixerat.
Credens timidé.Ouid.epist.6.
Timidè ac pedetentim ad aliquid agendum descendere. Cicero pro Quintio.
Timidè hoc dicam.Cic.12.Philip.
Dicere modicè & timidè.Cic.pro Sylla.
Promittere timidè.Ouid.1.de Arte.
Nemo minus timidus.Cic.12.Philipp.

Timiditas,pen.corr.timiditatis { δειλία, κάκη. } Cic.1.de Finib. Quibus rebus intelligitur nec timiditatem ignauiámque vituperari, nec fortitudinem patientiámque laudari suo nomine.
Timiditas & ignauia.Cic.3.Tuscul.Quæ qui recipit,recipiat necesse est timiditatem & ignauiam.
Cautio mea & timiditas in causis.Cic.2.de Orat.
Ingenua timiditas.Cic.2.de Orat.
Cur ei bello propter timiditatem defuisti?Cic.2.Philip.
Verecundiam timiditas imitatur.Cic.in Partit.

Timor,timoris { δέος,φόβος,δεῖμα,τάρβος,ὄκνος,πτόα,ταρμοσύνη. } Cic.4.Tusculan.Timor,metus mali appropinquantis.
Loca plena timoris.Ouid.10.Metam.
Maximus timorum metus lethi.Lucan.lib.1.
Timor meus de aliquo. Brutus ad Cicer.4, Quod vtinam inspectare possis timorem de illo meum.
Cæcus timor, Vide CAECVS.
Cassus timor.Stat.6.Thebaid.
Dubij timores.Stat.5 Theb.
Durus timor.Propert.lib.1 eleg.18.
Ingens timor omnibus Stat.11.Theb.
Militaris timor,Vide Militaris in MILES.
Mœstus timor,Vide Mestus in MOEREO.
Solliciti timoris res plena amor.Ouid.epist.1.
Suspensus timor,Dubius.Ouid.epist.15.
Abiit timor,Vide ABEO.
Abiicere timorem,Vide ABIICIO.
Afficere timore.Brutus Antonio lib.11.2, Maximo timore de nobis afficiuntur amici nostri.
Augere timorem.Cecinna Cic.Fam.6.
Cohibet timor.Cæsar 8 bell.Gal.
Colligere se ex timore,Vide COLLIGO.
Conferre timorem,Vide CONFERO.
Depellere timorem.Cic.post red.in Senat.
Deponere timorem.Ouid.epist.17.
Erasus timor ex animo.Senec. Thyeste 6.
Eripe mihi hunc timorem.Cic.in Catilin.orat.1.
Facere timorem.Plancus Cic.lib.10.18,Non vllam rem aliam extimescens,quàm eandem,quæ mihi quoque facit timorem.
Ferre timorem.Catul.Argon.59.
Pauido timore horruerant membra.Ouid.7.Metam.
Impendet belli timor,Vide IMPENDEO.
Incessit eos timor ne,Vide INCESSO.
Incutere timorem.Cic.2.de Orator.
Induratus timor,Vide INDVRO.
Iniicere timorem.Cic.1.de Lege Agrar. Spem improbis ostendistis,timorem bonis iniecistis.
Lacessit pectus meum timor.Senec.Herc.Oetæo,4.
Lenire timorem.Virg.1.Æneid.
Mederi timori alicuius.Ouid.9.Metam.
Minuere timorem alicui,Vide MINVO.
Mittere timorem,Vide MITTO.
Mussabat tacito medicina timore. Lucret.lib.6. Id est non audebant medici adhibere manus ægrotantibus, vel quia morbi causam & remedium ignorabant,vel quia timebant contagia.
Omittere timorem. Cicero in Somnio Scipionis,Ades,inquit, animo,& omitte timorem.
Pellere timores,Vide PELLO.
Perculsus timore.Cic.ad Brutum,3.2.
Perterritus timore.Cic.1.de Diuinat Quum tu equo aduectus ad quandam magni fluminis ripam, prouectus subitò atque delapsus in flumen nusquā apparuisses,me contremuisse timore perterritum.
Pouere timorem.Ouid 6.Fast.
Proponere ad timorem.Cic.Famil.2,Nec me ista terrent,quæ mihi ad timorem fidelissimè,atque amantissimè proponuntur.
Timore magno esse.Cic.Attic.lib.5.101,Spero meos omnes seruire laudi meæ,tamen magno timore sum,sed bene paramus.
Magno timori esse populis.Lucan.lib.3.
Trahere timorem.Ouid.13.Metam.
Anxius timor vrget sollicitum.Virg.9.Æneid.
Achilles Phrygum timor,& Græcorum decus,Vide ACHILLES.

Timefacio,vnde Timefactus,Perterritus.Lucret.lib.2,
His tibi tum rebus timefactæ relligiones
Effugiunt animo pauidæ,&c.

TIMOCHARES,Ambraciensis quispiam regis Pyrrhi amicus fuit, qui ad C.Fabricium Consulem furtim venit, ac præmium petiuit: etsi de præmio conueniret,promisit regem venenis necare:idque facilè esse factu dixit,quoniam filij sui pocula in conuiuio regi ministrarent.Eam rem Fabricius ad Senatum scripsit. Senatus legatos ad regem misit: mandauítque vt de Timochare nihil proderent,sed monerent vti rex circunspectius ageret, atque à proximorum insidiis salutem tutaretur. Refert Gellius ex Valerij Antiatis historia, libro 3 capite 8.

TIMOCLIA { τιμόκλεια } Mulier Thebana stuprum à quodam Barbaro Thracum principe per vim passa, iniuriam vlta est. Sabellicus in exemplis.

TIMOCREON { τιμοκρέων } Poëta Rhodius fuit, veteris Comœdiæ scriptor, qui graues cum Simonide Melico & Themistocle inimicitias exercuit: quos etiam contumelioso poëmate est insectatus. Author Suidas.

TIMOLAVS { τιμόλαος } Rhetor & versificator, è Larissa Macedoniæ, discipulus Anaximenis Lampsaceni.Scripsit poëma de bello Troiano,singulis Homeri versibus,singulos addens. Author Suidas.

TIMOLEON,penult.corr. { τιμολέων } Corinthius dux inclytus, viribus fortissimus, vitáque abstinentissimus, missus cum triremibus ad liberandas Dionysij tyrannide Syracusas, quem Dion Syracusanus implorato Corinthiorum auxilio expellere conabatur, quinquagesimo postquam Syracusas appulisset die,vrbe potitur, ac Dionysius clàm sese atque arcem Timoleōti ipsi dedidit,ab eóque cum paucis in exilium Corinthum missus est:ille verò arcem solo æquauit.Syracusanis libertatem restituit. Deinde contra Leontinos pergens, eorum tyrānum in bello captum interfecit.In summa æqualis fuit Timotheo, Agesilao, Pelopidæ, Epaminondæ. Hæc ex Plutarcho qui eum è Latinis comparat Paulo Æmylio. Incertum est scribendúmne sit Thymoleon,quomodò ferè in Latinis & apud Suidam legitur, nempe à Leonino animo & audacia: an Timoleon, quemadmodum bona pars Græcorum voluminum habet.

Timolus,pen.prod.Vide TMOLVS.

TIMOMACHVS { τιμόμαχος } Pictor Bizantius nobilis : Cæsaris dictatoris ætate fecit Medeam & Aiacem,quos ipse Cæsar LXXX talentis emit,in templóque Veneris dicauit.Plin.lib.35 cap.11.

TIMON { τίμων } Atheniensis , temporibus fuit Peloponnesiaci belli vt ex Aristophanis & Platonis poematibus perspicere licet : describitur ab illis vt inhumanus ac vitans hominum congressus prælerquàm vnius Alcibiadis adolescentis. Interrogatus quæ cum illo causa esset amicitiæ, Quòd sciam (inquit) illum quandoque multorum malorum Atheniensibus causam futurum. Quum semel in concionem ascendisset , facto silentio mirantibus omnibus inquit, Est mihi ô viri Athenienses ponè domum paruus hortus , vbi ficus coaluit quædam in qua permulti nostri ciues se suspenderunt. In eodem nunc ego loco ædificare volo. Quamobrem visum est mihi vos publicè admonere , si quis fortè sit qui se prius velit suspendere, antequàm arbor excidatur. His igitur de causis ab Atheniensibus μισάνθρωπος est appellatus , quasi genus hominum infensum habuerit. Sed & mortuo mirum contigit , vt sepulchrum eius quod erat in litore , mare quasi perosum , exundatione ab se absterruerit, longéque expulerit. In eius sepulchro hoc erat epitaphium , quod ipse sibi fecit,

Hîc sum post vitam miserámque inopémque sepultus,
Nomen non quæras : dij, lector, te malè perdant.

De hoc Cicero de Amicit. Quin etiam si quis asperitate ea est & immanitate naturæ,congressus vt hominum fugiat atque oderit,qualem fuisse Athenis Timonem nescio quem accepimus. Idem 4.Tuscul. Similitérque definitur & mulierum odium , vt Hippolyti , & vt Timonis, generis humani.

Timoneus, Adiectiuum,à Timone,vt

Timonea cœna. Seneca, Non est quòd nunc existimes me dicere Timoneas cœnas,& pauperum cellas. Timoneas dixit à Timone, qui humanum genus exosus erat, vitámque quandam inhumanam & feram sequebatur, in cibísque non modò vulgaribus , sed etiam vilissimis , & ab reliquis hominibus propè damnatis acquiescebat. Locus hic omnino corruptus est in excussis. Turnebus.

Timor,Vide TIMEO.

TIMOTHEVS,penult.corr. { τιμόθεος } Atheniensis dux potentissimus ac diues, muros Athenis ædificauit. Huius imaginem pictores assentationis gratia fecerunt, iuxtáque Fortunam retibus ciuitates ei inclusas deferentem , illum autem ipsas expugnantem : quamobrem indignatum eum ferunt pictori fuisse , quòd fœlicitati potius, eius res gestas,quàm virtuti videretur adscribere. Haud multo pòst hoc factum Fortuna quasi ægrè ferente,rebus excidit. Author Suidas. Huius vt docti hominis meminit Cic.lib.1.Offic.

Timotheus,Milesius,musicus,qui decimam & vndecimam chordam lyræ addidit,& antiquam musicam in molliorem modum mutauit. Emicuit tempore Philippi Macedonis,cuius filius Alexander sono excitabatur , & ad res bellicas alacrius instruebatur. Decessit anno ætatis LIII. Scripsit de musica libros XVII. Encomia, Dithyrambos. Hæc Suidas. Cic.2. de Legib. huius meminit & Quintil. lib.2.cap.3. Timotheus sculptor nobilissimus: cuius in templo Apollinis Romæ multa fuerunt monuměta: vnus ex his qui Mausoleum cælauere, vt scribit Plin.lib.34.cap.8.

Timotheus his omnibus præstãtior, Pauli Apostoli epistolis,tum martyrio clarus, præsul Ephesinus, patria Lycaonius, viduæ mulieris filius.

TINA { τίνα } apud Ptolemæum libro 2.cap.3. Britanniæ fluuius , vulgò *Tine*.

Tinæ, Vasa erant veteribus ad vinum,vt videtur, reponendum. Varr. de vita Pop.Rom.lib.1. Antiquissimi in conuiuiis vtres vini primò, posteà tinas ponebant. Vide Nonium.

TINCA { τίγκας } Placentinus. Quintil.lib.1.cap.5, Nam duos in vno nomine faciebat barbarismos Tinca Placentinus (si reprehendenti Hortensio credimus) preculam pro pergulam dicens : & immutatione,quum c,pro g,vteretur , & transmutatione , quum r,præponeret e,antecedenti.

¶Tinca,Piscis fluuiatilis vulgo notus. Ausonius in Mosella,
Quis non & virides vulgi solatia tincas
Norit? & Alburnos prædam puerilibus hamis?

Tinea, tineæ { σὴς,βρῶσις } Vermiculus est qui ex puluere ac situ aut putredine interdum nascens,vestes aut libros abrodit.Horat.1.epist. 21.ad librum suum,

-aut tineas pasces taciturnus inertes, &c. Idem 2.Sermonum Satyra 3,

-cui stragula vestis,
Blattarum,ac tinearum epulæ,putrescat in arca.

Plin.lib.11.cap.35, Idem puluis in lanis & veste tineas creat , præcipuè si araneus vnà includatur: sitit enim , & omnem humorem absorbens , ariditatem ampliat. Hoc & in chartis nascitur. Martial.lib.2,

Non metuas mortem Neuole,sed tineas.

¶Tineæ { ἑλμινθες } Ventris animalia sunt:qui Gellio lumbrici appellantur. Plin.lib.11.cap.33, Sicut intra hominem tineæ tricenûm pedum , aliquando & plurium longitudine. Vetus codex habet tæniæ.

¶Tineæ,pro pediculis. Plinius lib.11.cap.33. Nascuntur intra hominem tineæ (alij legunt tæniæ) tricenûm pedum , aliquando & plurium longitudine. Iam in carne exanimi , & viuentium quoque hominum capillo:qua fœditate & Sylla dictator , & Alcman ex clarissimis Græciæ poëtis obiere. Hos autem constat phthiriasi seu morbo pediculari periisse.

¶ Tineæ, Vermes in aluearibus,apibus noxij.Colum.lib.9.cap.14, Præterea vt tineæ si apparuerint, euertantur,papilionésque enecentur,qui plerunque inter aluos morantes,apibus exitio sunt. Nam & ceras erodunt , & stercore suo vermes progenerant , quos aluorum tineas appellamus.

Durum tineæ genus. Virg. 4.Georg.

Tineosus,penult prod. Adiectiuum { σεώδης } Plenum tineis. Columel. lib 9.cap.14.

TINGI { τίγγις } inquit Pomponius Mela lib.1. & Plin.lib.5.cap.1.Mauritaniæ peruetus oppidum, ab Antæo (vt ferunt) conditum,postea à Claudio Cæsare,quum coloniam faceret,appellatum traducta Iulia.Nunc *Tamar* dicitur.est regis Lusitaniæ. Oliuarius.

Tingo,vel tinguo.tingis,tinxi,tinctum { βάπτω,διαχέω,γναφεύω,πάσσω, μιαίνω } tingere,Inficere,madefacere,immergere. Martial.lib.3,

Mentiris iuuenem tinctis Lentine capillis. Hoc est, vnctis & coloratis. Plin.lib.35.cap.6, E reliquis coloribus quos à dominis dari diximus propter magnitudinem pretij, ante omnes est purpurissum è creta argentaria:cum purpuris pariter tinguitur.

Comæ tingendæ in amne , Lauandæ & abluendæ. Propert. libro 4.eleg.4.

Corpus tingere sparsa aqua,Lauare.Ouid.4.Fast.
Cultros tinxit sanguine.Ouid.7.Metam.
Ferrum tingere sanguine.Ouid.2 Trist.
Tingit cutem Carinus,& tamen pallet.Martial.lib.1.
Tingi nardo,Id est vnguento nardino.Martial.lib.2.
Tingere conchylio.Cic.6.Verr. Per triennium isti plena domo telarum,stragulam vestem confecit:nihil non in conchylio tinctum.
Poculis tinguere aliquam,Irrigare mero.Horat.4.Carm.ode 12.

Tingens,tingentis,Participium { βάπτων. } Plin.lib.9.cap.38, Sed id tingentium officinæ ignorant,quum summa vertatur in eo.

Tinctus, Aliud participium { βαφεὶς,βαπτὸς } vt Spicula tincta venenis. Ouid. 4.de Ponto,eleg 10.

Lana tincta murice.Ouid.1.de Arte.
Pallor tinctus viola.Horat.3.Carm.ode 10.
Tincta in aceto spongia.Celsus lib 8.cap.4.
Murice tincta vestis.Martial.lib.5.
Tunica sanguine tincta. Cic 3.de Nat.deor.Nec enim Herculi nocere Deianira voluit , quum ei tunicam sanguine Centauri tinctam dedit.
Sensu tincta verba. Quintil.lib 4.cap.2.Hoc est,bene & plenè imbuta.Bud.in Comment.
Tincti ærugine viridi versus , Id est liuore & maledictis. Martial. libro 10.
Tinctus elegantia patris puer : hoc est ornatus, imbutus. Cicero de Claris Orat. Auditus est nobis Læliæ Caij filiæ sæpe sermo : ergo illam patris elegantia tinctam vidimus.
Literis tinctus. Cic.lib.2.de Orat. Quare ego tibi iam oratorem sic instituam si potero,vt quid efficere possit antè perspiciam. Sit enim mihi tinctus literis, audierit aliquid, legerit , ista ipsa præcepta acceperit. Tinctus literis,hoc est (inquit Strebæus)eruditione doctorum , aut rudem animi colorem mutauerit in aliquem ornatum cultúmque doctrinæ.Bud.in Comm. intelligit bene & plenè imbutum. Victorius lib.10. var. lect. cap.18 à Budæo dissentiens , putat significari,in prõptu,summáque tantũ cute aspersum ac coloratum.

Tincturus,pen.prod. { βάψων } Participium.vt Sanguine tincturus cultros.Ouid.1 Fast.

Tinctus, huius tinctus { βάμμα } Idem quod tinctura. Plin.lib.10.cap. 48,Et alia eodem nomine croceo tinctu.

Tinctura,tincturæ,pen.prod. { βαφὴ } Infectio. Plin.lib.37.cap.9,Adulteratur maximè tinctura , idque in gloria regis Ægyptij scribitur, qui primus eam tinxit.Idem lib.31.cap.10.

Tinctilis, penult corr. Adiectiuum { βαπτικὸς } Quo aliquid tingitur. Ouid.3.Trist.eleg.10,

Nam volucri ferro tinctile virus inest.

Tinia,apud antiquos vasa vinaria fuere,vt ait Festus.

Tiniaria,tiniariæ,Scrib Lag.83. Herbæ quam Polion vocant , nos (vt opinor) tiniariam,fasciculus.

Tinnio,tinnis,tinniui, tinnitum { κωδωνίζω } tinnire, pen.prod.Fictitium à sono vocabulum , Propriè de metallis resonantibus dicitur, quum ex eorum pulsatione sonus efficitur. Tinnit enim aurum,argentum,æs,ferrum,stannum,orichalcum,& huiusmodi. Varro 3.de Re rust.cap.16, Quum à mellario id fecisse sunt animaduersæ , iaciundo in eas puluerem , & circùm tinniendo ære. Tinnire quoque dicitur auris , quum inclusi subtiles & leues vapores interdum per membranam illam quæ in auribus est,emergunt,& sonum fictitium edunt. Cic.Attic.lib 14.319, Expecto Octauij concionem , & siquid aliud,maximè autem ecquid Dolabella tinniat.

Aures tinniunt sonitu suopte.Catul.ad Lesbiam 48.

Tinniturus,pen prod.Participium,Vide SVFFERTVS.

Tinnitus,huius tinnitus,pen.prod. { κωδωνισμός. } Plin.lib.11.cap.20, Apes gaudent plausu atque tinnitu æris. Idem lib.28.cap.2, Tinnitu aurium præsentire.

Acutus tinnitus,Vide ACVTVS.
Æris tinnitibus sonat Rhodope.Ouid. 6.Metam.
Argura cauis tinnitibus æra.Silius lib.17.
Tenues tinnitus.Catul.Argon.59.
Ciere tinnitus.Virg 4.Georg.

Tinnimentum,tinnimenti { κωδώνισμα } Idem quod tinnitus. Plautus Ruden.19,

Illud quidem ædepol tinnimentum est auribus.

Tinnulus,pen.corr.Adiectiuum { λιγυρὸς } Quod est acutum:vt Sonus tinnulus,qui redditur ex æneis vasis quum pulsantur. Ouidius,

Tinnuláque æra sonant,& olent mirrha'que crocique.
Tumidus,& corruptus,& tinnulus.Quintil.lib.2.cap.3.
Chordæ tinnulæ.Senec.Troade,9.
Dicacitas tinnula. Apuleius in Asin.lib.1. Id est sonora, & obstrepera, sublatiore sermone.
Fistula tinnula.Calpurn.eclog.4.
Vox tinnula.Catul.Epithal.Iuliæ.56.

Tintinio,tintinis,tintinire,& Tintino, tintinas, tintinare. Afranius in Consobrinis: Ianitoris impedimenta tintinire audio. Neuius, Tantum ibi molæ crepitum faciebant,tintinabant compedes. Festus.

Tintino,

Tintino,tintinas,tintinare,pro Resonare,apud Catullum in Carmine Sapphico,ad Lesbiam,48,

-sonitu suopte
Tintinant aures. Legitur & Tinniunt.

Tintinnabulum,tintinnabuli, penult.corr. { κώδων } Instrumentum æneum:quo populus lauandi hora in thermis vocari solebat.Iuuenal. Satyra 6,

Tot pariter pelues,& tintinnabula dicas
Pulsari:iam nemo tubas atque æra fatiget.

Plaut.Pseud.5,

Lanios inde accersam duo cum tintinnabulis.

Apud Martial.lib.14, tintinnabulum sic loquitur,

Redde pilam,sonat æs thermarum,ludere pergis?
Virgine vis sola lotus abire domum.

Tintinnaculus,tintinnaculi,pen.corr. { κωδωνίζων } Qui tinnimentum facit.Plaut. Trucul.17,

-nisi ad tintinnaculos
Vultis vos educi viros.

¶Tintinaculi viri apud Plautum, sunt carnifices, qui tintinabula habent , ad sumendum de aliquo supplicium. Nam qui ad supplicium ducebantur tintinabula gerebant. Zonaras , τὸς γὰρ ἐπὶ τινι ἀτοπήματι καταδικασθέντας θανεῖν νενόμισο κωδωνοφορεῖν , ἵνα μηδεὶς βαδίζουσιν αὐτοῖς ἐγχριπτόμενος μιάσματος ἀναπίμπληται. Posset & non ineptè sic eos quispiam appellatos existimare , propter crepitum plagarum sonitúmque verberum. Ex Turnebo.

Tinunculus,pen.corr.Genus accipitris.Columel.lib.8.cap.8. Genus accipitris,tinunculum vocant rustici, qui ferè in ædificiis nidos facit. Plin.lib.10.cap.37. Auem esse dicit , columbas defendentem, & accipitres territantem occulta naturæ vi,intãtum vt visum vocémque eius fugiant.

TIOS,Oppidum Paphlagoniæ apud Melam lib.1.cap.20.Nunc *Tio* vocatur,teste Oliuario in Melam.

TIPASA { τίπασα. } Ptolemæo lib.4.cap.2. vrbs Mauritaniæ Cæsariensis:hodie *Tenese*.

TIPHERNVM { τίφερνον } Ciuitas Vmbriæ , quæ nunc ciuitas Castelli dicitur,nobilis alumno Gregorio,Græcis Latinísque literis apprimè docto:sicuti eius opera eloquenter elucubrata manifestant.

TIPHYS { τῖφυς } Viri proprium in nauibus fabricandis arte singulari, & qui Argonautarum gubernator fuerit , authore Virgilio eclog 4. Ouid.epist.6,

Quid tibi cum patria nauita Tiphy mea?

Tipula,tipulæ,pen.corr.Vermis siue araneoli species , sex pedes habens,sed tantæ leuitatis vt super aquam currens,non desidat,authore Festo. Plaut.Persa,6,

Noui,omnes sunt lenæ,leui fide:neque leuius tipulæ
Pondus est,quàm fides lenonia.

TIRESIAS { τειρεσίας } Vates Thebanus, Peneto patre genitus. & mutatus quondam,vt poetæ tradunt,in fœminam : & post septem annos in virilem formam rediit. Eius anima ponitur Vlyssi veniens obuiam,multáque ei prædicens apud Homerum lib.11. Odysseæ. Hic (vt Cic.5.Tuscul.meminit) cæcatus fuit ira Iunonis , cui scire futura Iupiter dedit,criménque leuauit honore. Vide Ouid.3.Metam. Scribit Strabo lib.9, Tiresiæ monumentum fuisse in Tilphosio monte Bœotiæ , iuxta fontem Tilphosam , vbi profugus diem suum obiit. Ibi Thebani ciues sepulto diuinos honores tribuere. Iuuenalis Satyra 13,

Quum cæcum dicere vellet,dixit Tiresiam illo versu,
Nec surdum,nec Tiresiam quenquam esse deorum.

Hic habuit filiam nomine Manto, quæ oppidum in Italia condidit , quod postea ab Oeno eius ex Tiberino Thuscorum rege filio , Mantua,à matris nomine nuncupatum est. Id tamen Græci negant.

Vates Tiresias.Propert.lib.4.eleg.10.

TIRISCVM { τίρισκον } (inquit Ptolemæus lib.3.cap.1.) quod iam Taros dicitur, Daciæ vrbs:hodie *Grosschana*.

TIRO,Libertus Ciceronis,Vide TYRO.

TIRYNS, fœmin.gener. { τίρυνς } Nomen est patriæ Herculis in Peloponneso,quæ proxima Argo,à Plinio Tirynthia vocatur, Vide TYRINTHIA.

Tis { σοῦ } Genitiuus est antiquus à Tu pronomine. Plautus Milite,14.41,

Tis egeat,quia te careat,ob eam rem huc ad me missa est.

TISIPHONE,pen.corr. { τισιφόνη } Vltricem cædis significat. Est enim vna ex Furiis, à cædibus plectendis , dicta: τίσις vltio vel pœna: φόνος, vel φονὴ cædes,aut mors, cui curæ sit mortis vltio. Horat.1.Serm.saty.8. Tibul.lib.1.eleg 3,

Tisiphonéque impexa feros pro crinibus angues.
Crinita hydris Tisiphone.Claud.1.de raptu Proserp.
Pallida Tisiphone.Virg.3.Georg.
Sæua Tisiphone.Horat.1.Serm.saty.8.
Vltrix Tisiphone.Virg.6.Æneid.

TISOBIS { τισόβιος } fluuius Britanniæ,teste Ptolemæo lib.2.cap.3.vulgò *Conuuey*.

TISSA { τίσσα } Ptolemæo lib.3.cap.4.Siciliæ vrbs:hodie *Tisse*.

TITAN, vel Titanus, pen.prod. { τιτάν } Cæli & Terræ filius,multitudinis etiam numero Titanes dicuntur.Virg.6.Æneidos,

Hîc genus antiquum terræ,Titania pubes,
Fulmine deiecti fundo voluuntur in imo.

Terra (inquit Seruius) primùm Titanas contra Saturnum genuit : Gigantes posteà contra Iouem. Et ferunt fabulæ Titanas ab irata contra deos terra,ad eius vltionem creatos. Vnde & Titanes dicti sunt ἀπὸ τῆς τίσεως, id est, ab vltione. Hactenus Seruius.

Monstrifer Titan.Senec.Herc.Oetæo,9.
Impij Titanes.Horat.3.Carm.ode 4.
Validi Titanes.Ouid.3.Fast.
Dij cum Titanis,vt cum Gigantibus,bella gesserunt. Cicero 2.de Natura deorum.

Plato Titanum è genere statuit eos , qui vt illi cælestibus , sic hi aduersentur Magistratibus.Cic.3.de Legib.

Tradunt Titanas sex fratres fuisse , & quinque sorores , à Titea matre dictos,vt author est Diodorus. Ex quibus vnus fuit Iapethus pater Promethei. Hyperionque ex Titanum numero est , qui Solis parens & astrorum fertur. Hinc Sol Titan,Luna Titanis,Diana Titania à poetis dicuntur. Cic in Arato,

Quem quum perpetuo vestiuit lumine Titan.

Ouidius 3. Metamorphoseos ,

Dúmque ibi perluitur solita Titania lympha.
Ardens Titan laxauit feruidum diem. Senec.Herc.Oetæo,6.
Calidus Titan.Lucan.lib 4.
Feruidus Titan.Senec.Herc.fur.12.
Flammiger Titan.Lucan.lib.1.
Lucificus Titan.Lucan 7.

Titanius, Adiect. { τιτάνιος. } vt Astra Titania.Virg.6.Æneid.

Bella Titania.Silius lib.12.

Titaniacus,penultima corr.Aliud adiectiuum { τιτανιακός. } Ouidius 7. Metamorphoseos,

Hinc Titaniacis ablata draconibus,intrat
Palladias arces.

TITARESIVS { τιταρήσιος. } Homero lib.Iliad.2.Fluuius è Styge ortum habens, qui in Peneum influens , illius aquis non confunditur , sed instar olei innatans excurrit.

TITHONVS,pen.prod. { τιθωνὸς } inquit Seruius , frater Laomedontis fuit,quem prælìantem Aurora dilexit,& rapuit,ex qua Memnonem filium genuit,sed tandem post longissimam optatámque vitam, audita Memnonis filij morte, in cicadam à poëtis versus esse dicitur ex Seruio enarrante apud Virgilium lib.4.Æneidos, hunc locum,

Tithoni croceum linquens Aurora cubile.

Est item Laomedontis filius (teste Diodoro lib.5.) qui in Asia Orientem versus vsque in Æthiopiam militans dicitur genuisse ex Ida filium , nomine Memnona:qui quum Troianis opem tulisset , posteà ab Achille est interfectus. Hæc Mancinel.ex Diodoro,declarans hunc locum Horatij 1.Carm.ode 28,

Occidit & Pelopis genitor conuiua deorum,
Tithonúsque remotus in auras.

Tithonius, Adiectiuum { τιθώνιος. } vt Coniux Tithonia , Aurora. Ouid.3.Fast.

Alma Tithonia.Valerius 1. Argon.
Senectus Tithonia.Stat.4.Sylu.3.

Tithymalus, tithymali , penul.corr. masc.gen. { τιθύμαλος } Genus fruticis,quæ à nostris lactuca marina dicitur. Columella lib.9. Tithymalus maiorum quoque animalium ventrem soluit. Idem paulò suprà, Maximúsque vel minimus annuus earum labor est initio veris, quo Tithymali floret frutex. Plin.lib.26.cap.8,Tithymalum nostri herbam lactariam vocant , alij lactucam caprinam : narrántque lacte eius inscripto corpore , quum inaruerit, si cinis inspergatur, apparere literas , ita quidam adulteras alloqui maluere, quàm codicillis.

Tithymalum,& Tithymalus,pen.prod. Meconion à quibusdam vocatur. Hæc Hermolaus in Corol.cap.778.

Tithymali genera septem numero refert Dioscorides libro 4. capite 159.

Tithymali vt refert Dioscor.species septem sunt. Prima vocatur Characias,Secunda paralios vulgò *herba mora*. Tertia Platiphyllos, vulgò *Tortumaglio*.Quarta Helioscopios. Quinta Cyparissios , vulgò *Esula minor*. Sexta dendroides,id est arborea. Septima Characias fœmina.

TITIENS { τατίηνσις } pro Titienses posuit Proper.lib.4.eleg.1,

Hinc Titiens,Rhamnésque viri,Lucerésque coloni,
Quatuor hinc albos Romulus egit equos.

Titia,lex. Tacit.lib.11, Consurgunt patres , legemque Titiam flagitant,qua cauetur antiquitus, nequis ob causam orandam pecuniam donúmve accipiat. Hac lege tenebantur aduocati,qui mercenariam clientibus operam præstabant. Inuehitur Ausonius in mollitiem Iurisconsulti,eúmque deridet , quòd legem Titiam non metueret: quòd enim indoctus erat, nihil lucrabatur. Alciatus in Annotationibus in Tacitum.

TITIANVS, pen.prod. { τιτιανὸς } Titiani filius,Orator Græcus,præceptor Maximini principis , scripsit libros prouinciarum pulcherrimos:appellatur Simia sui temporis , quod omnia propè imitaretur. Capitolinus.

TITII { τίτιοι } Sacerdotes Apollinis, à titiis auibus, quas in auguriis certis obseruare solebant, appellati , vt ait Varro. Hæc Sulpitius & Beroaldus in illud Lucani lib.1,

Et doctus volucres augur seruare sinistras,
Septemuirque epulis festus, Titiíque sodales,
Et salius,&c.

Titillo,titillas,titillare { γαργαλίζειν } Propriè est certæ partis corporis contactu,nempe eius quæ sub alis est, risum vel inuitò excitare. Lucretius translatè vsurpauit hoc versu,

Titillare magis sensus,quam lædere possunt.

pro eo quod est , contactu neque prorsus iucundo neque planè aspero & molesto sensus hilarare,& quasi diffundere. Lambinus.

¶Titillare,per translationem pro Commouere, prouocare,& per blandimenta ingerere accipitur. Cicero 1.de Finibus,Nam si ea sola voluptas esset , quæ quasi titillaret sensus , vt ita dicam , & ad eos cum suauitate afflueret, &c. Sic tertia Tusculanar. Titillari voluptate.

Assentator titillans. Cic.2.Offic. Hæc est grauium hominum atque magnorum:illa, quasi assentatorum populi multitudinis leuitatem voluptate quasi titillantium.

Titillatus , huius titillatus , penult.prod. { γάργαλος. } Plin.lib.11, In eadem præcipua hilaritatis sedes , quod titillatu maximè intelligitur alarum quas subit.

Titillatio , titillationis { γαργαλισμός } Idem. Cic. de Senect. At non est

voluptatum tanta quasi titillatio in senibus. Idem 1.de Natur.deor. Voluptates quibus quasi titillatio adhibetur sensibus.

Titio,titionis,masc.gen. {δαλός} Lignum adustum,quod ab igne extrahitur. Varr. de vita Pop.Rom.lib.2. Contrà à nouo marito,quum item è foco in titionem ex fallaci arbore, & eam qualis, qua allata esset,&c. Celsus lib.3. cap.12, Fomentísque protinus validioribus totum corpus circundare conuenit, maximéque inuolutis testis,& extinctis titionibus.

Titiuilitium, Festus nullius esse significationis scribit, vt apud Græcos nullius est σκίνδαψος & βλίτυρι. Plaut.Casin.
Nam ego istud verbum emissim titiuilitio. Author tamen non cōtemnendus Fulgentius Textiuilitium legisse videtur,quum ita scribat, Textiuilitium dici voluerunt fila putrida, quæ de telis cadunt. Hîc ergo textiuilitium rem vilissimam interpretor. Tametsi autem videtur Festo effutitium temerè vocabulum ad vilitatis & contemptionis significationem, tamen origo ac natales, à quibus deducit Fulgentius, magnam verisimilitudinem præ se ferunt. Vt enim in textiuilitium vilitium inest vilitatis sententia: sic antegressam vocabuli partem sensus expertem de nihilo iactatam esse non est credibile: titi autem cùm sensus nullus sit, & sit texti, textiuilitium dictum putemus. Sed si Fulgentium sequamur, in mensione versus vna erit syllaba supprimenda, dicendúmque textiuilitium, quod Plauto est familiare. Hæc ex Turnebo.

Titornus {τίτορνος} Bubulcus fortitudinis monstrosæ fuit: cum Milone de robore certauit vicítque, quum pedem tauri vna manu, altera verò alterius tauri pedem per vim conantibus ipsis resilire traheret. Author Ælianus.

Titubo, titubas,pen.corr. {συγκλονοῦμαι, ὑποφέρομαι} titubare, dicitur qui pedibus insistere nequit,vt faciunt ebrij, aut infirmi, aut vulnerati,aut decrepiti senes, quibus infirmi pedes incōstanter vacillant. Quint. in Pastu cadauerum, Sed iugulasti vulneratum, titubantem strauisti,fumantem incendisti. Hæc Valla lib.5. Ouid.3.Metamor.
Ille mero,somnóque grauis titubare videtur.
Erubuisse,expalluisse,titubasse. Author ad Heren.lib.2.
¶Titubare,ad animum transfertur,quoties ab animo verba dissentiunt:quod inconstantiæ signum esse dicitur. Terent.Heaut.2.3, Verùm illa nequid titubet. Cic. pro Flacco, De subselliis queror? vna ex domo prodeunt: si verbo titubarint, quò reuertantur non habebunt. Horat.1.epist.13,
Caue ne titubes,mandatáque frangas.
Titubatum & offensum. Cic.1.Verr. Si tantulum offensum, titubatúmque sit,vt ea quæ singulatim ac diu collecta sunt, vno tempore vniuersa perdamus.
Versus debilitatur in quacunque sit parte titubatum. Cicero 3. de Orator.

Titubans, penul.corr. Participium {ὑποφερόμενος.} vt Artus titubantes sustinet ferula.Ouid.4.Metam.
Lingua titubante loqui, Lingua præ timore blæsa. Ouid. 3. Trist. eleg.1.
Furtim mente ac lingua titubante facere aliquid.Cicero pro Domo sua.
Membra titubantia valido vino Ouid.6.Fast.

Titubatus, penult.prod. {συγκλινηθείς} Participium sine verbo, inquit Seruius.Virg.5.Æneidos,
Hic iuuenis iam victor ouans vestigia presso
Haud tenuit titubata solo:&c.

Titubanter, Aduerbium {ἀσυστάτως} Inconstanter. Cic.pro Cælio, Posuistis enim, atque id tamen titubanter & strictim, coniurationis hunc propter amicitiam Catilinæ participem fuisse.
Titubanter & inconstanter loqui.Author ad Heren.lib.4.

Titubatio, Verbale {συγκλόνησις.} Cic.2.de Inuen.Quo in genere euentus quoque videndus erit, hoc est quid ex vnaquaque re soleat euenire,magnopere consyderandum est,vt metus,lætitia,titubatio.
Titubatio & offensio.Author ad Heren.lib.4.

Titubantia, titubantiæ, Idem {συγκλόνησις.} Suet.in Vitellio,cap.6, Ac de hac quoque liberos vtriusque sexus tulit, sed marem titubantia oris propè mutum & elinguem.

Titulus,tituli, pen.corr. masc.gen. {τίτλος, ἐπιγραφή, διάγραμμα} Quod alicui rei vt libro, operi, vel statuæ superscribitur ad eius cognitionem. Vnde in statuis, siue picturis titulum dicimus literas quæ vel artificis,vel eius cuius statua siue imago est,nomen demonstrat: vel tempus quo factum est opus, declarat. Plin.epist.149, Maximè tamen hic me titulus admonuit quàm essent mimica & inepta, quæ interdum in hoc cœnum,in has sordes abiicerentur. De monumento Pallantis loquitur.Ouid.2.de Arte,
Vtilitas tua sit,titulus donetur amicæ.
¶Titulus, pro programmate, seu inscriptione, qua significatur domum aliquam esse proscriptam, vel in locatum dandam. Plin.epist.147. Deserta inde, & damnata solitudine domus, totáque illi monstro relicta: proscribebatur tamen,seu quis emere,seu quis conducere,ignarus tanti mali,vellet. Venit Athenas Philosophus Athenodorus,legit titulum,auditóque pretio,quia suspecta vilitas,&c.
Titulus libri, Qui vel qualitatem operis, vel nomen authoris,vel numerum librorum ostendit.Martial.lib.2.epig.vltimo,
Vnum de titulo tollere iota potes. Ouid.1.de Remed.Amor.
Legerat huius amor titulum, noménque libelli. Plinius epistol. 101.libro 5.
Adhibere titulum,Vide ADHIBEO.
Decorare sepulchrum titulis.Silius lib.15.
Effœminare titulum.Claud.1.in Eutrop.
Indere titulos,Vide INDO.
Titulo signetur imago.Ouid.epist.2.
¶Titulus,pro Laude & dignitate aliquando accipitur.Ouidius 2. Fastorum,
At tua prosequimur studioso pectore Cæsar
Nomina,per titulos ingredimúrque tuos. Liu.4.ab Vrbe,Naualis victoriæ vanum titulum appetiuere. Cic.in Pisonem, Sustinere titulum Consulatus. Idem 5.Tusc. Iidem dicant semper beatum esse sapiētem,quos si titulus hic delectat insignis & pulcher,Pythagora, Socrate,& Platone dignissimus inducant animum,&c.
Adulantes tituli. Claud.2.in Eutrop.
Caduci tituli,Vide CADVCVS.
Facilis titulus,Gloria facilè parta.Ouid.10.Metam.
Inanes tituli.Horat 2.Serm.saty.3.
Leuis titulus,paruúsque nitoris.Claud 3.Paneg.
Modicus titulus,Vide Modicus in MODVS.
Reddere titulum in meritis.Ouid.13.Metam.
Insignis titulis auorum.Lucan.lib.8.
Magnificus titulis.Ouid.epist.2.
Stupere in titulis & imaginibus.Horat.1.Serm.saty.6.
Titulus, Prætextus. Paulus in l.Siquis tutor.§. Quid ergo. D.De ritu nupt.Quid ergo si quum se vellet excusare aliquo titulo,nec in promptu probationes haberet,&c.
¶Titulus,Monumentum.Apuleius, Auorum & proauorum titulus clarus.
¶Titulus à tuendo,quasi Tutulus,quòd tueatur factum authoris: & siquis alterius opus esse contendat, veri opificis indicet nomen. Vnde aliquando tituli dicti sunt milites, quasi tutuli,quòd patriam tueantur.Vnde & Titi prænomen ortum. Fest.

TITVS {τίτος} Clarissimus Romanorum princeps, Vespasiani filius, & frater Domitiani.Author Tranquillus.
¶Titus,Prænomen Romanorum est,à τίω,honoro. Vel à titulo,vt vult Festus,Vide paulo antè.

TITI {τίτοι} Liuij,duo fuerunt. Alter Tragœdiarum scriptor, qui ob ingenij meritum,à Liuio Salinatore, cuius liberos erudiebat, libertate donatus est.Alter Patauinus, qui floruit sub Augusto: laudatur in historia, quum sit in narrando miræ iucunditatis, clarissimíque candoris.

TITYVS {τίτυος} secundum alios Terræ filius fuit: secundum alios à Terra nutritus: vnde elegit sermonem quo vtrunque significaret: nam alumnum dixit.Hic amauit Latonam, propter quod Apollinis confixus est sagittis: & damnatus hac lege apud inferos, vt eius iecur vultur exedat.Quanquam Homerus vicissim dicat duos vultures sibi in eius pœnam succedere. Hactenus Seruius enarrans illud Virgil.6.Æneidos,
Necnon & Tityon Terræ omniparentis alumnum
Cernere erat. Ouid.1.de Ponto,eleg 2. Huius magnitudinem corporis poëtæ dixerunt fuisse nouem iugerum. Vnde Tibullus, libro 1.eleg.3,
Porrectúsque nouem Tityus per iugera terræ,
Assiduas atro viscere pascit aues. Horat.3.Carm.ode 11.

TITYVS, item Sextus authore Cicerone in Bruto, Orator, homo loquax sanè & satis acutus,sed tam solutus & mollis in gestu,vt saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Tytius nomen esset. Ita cauendum est,ne quid in agendo, dicendóve facias,cuius imitatio rideatur.Hactenus Cicero.

T L

TLEPOLEMVS, pen.corr. {τληπόλεμος} Herculis filius, teste Homero lib.Iliad.2.Hic quum Rhodiorum rex esset, occisus est à Sarpedone in bello Troiano.

T M

Tmesis, huius tmesis, fœm.gen. {τμῆσις} Est vnius verbi compositi vel simplicis sectio,altera dictione,vel pluribus interiectis. vt Virg. 3.Georgicorum,
Septem subiecta trioni:pro Septentrioni. Idem 1.Æneidos,
Et multo nebulæ circun dea fudit amictu. Pro circunfudit.Vbi Seruius,Figura tmesis est, quæ fit quum secto vno sermone aliquid interponimus.Sed hoc tolerabile est in sermone composito: cæterùm in simplici nimis est asperum: quod tamen faciebat antiquitas. vt,
Saxo cere comminuit brum.

TMOLVS,pen.prod. {τμῶλος} mons Lydiæ,vt scribit Plin.lib.5. croco florentissimus & vitibus consitus. Seruius scribit eum esse Ciliciæ in illud Virg 1.Georgicorum,
-nónne vides croceos vt Tmolus odores,
India mittit ebur,molles sua thura Sabæi? Ouid.11.Metamorph.
-riget arduus alto
Tmolus in ascensu,cliuóque extensus vtroque,
Sardibus hinc,illinc paruis finitur Hypæpis. Ibidem,
Iudice sub Tmolo certamen venit ad impar. Est ergo iuxta Sardis,quæ vrbs ex Herodoti Plinisque testimonio in Lydia est. A quo & nomen flumini datum est.Plin.lib.33.cap.8,Auri argentíque mentionem comitatur lapis,quem coticulam appellant, quondam non solitus inueniri nisi in flumine Tmolo. Apud Colum.lib.4. Tmolus videtur esse genus arbusculæ, cuius flores sint crocei. A poëtis quandoque i post t superaddi inuenimus. vt apud Ouidium 6. Metamorphoseos,
Deseruere sui Nymphæ vineta Timoli. Stephanus de Vrbibus per Y scribit Tymolum,sicque ait vocari Tmolum figura poëtica.

Tmolius, Adiectiuum {τμώλιος.} Ouid.4.de Ponto,eleg.15,
Africa quot segetes, quot Tmolia terra racemos.

T O

TOBIVS {τόβιος} Ptolemæo lib.2.cap.3. Britanniæ insulæ fluuius, ad cuius ostia est oppidum quod *Touue* vulgò dicitur.

Tocullio,tocullionis,Minutus fœnerator: & est vox formata à Græco diminutiuo τοκύλλιον: vt apud Plautum à σκεπάρνιον,sceparnio. Cic. in epist.ad Atticum, Neque te in tocullionibus habebam. Eodem modo Latini turpionem dixere.

Toga,togæ {τήβεννα, τήβεννος, περιβολή} Gestamen erat proprium, insignéque Romanorum ciuium, quemadmodum pallium Græcorum. Superimponebatur autem tunicæ, vel tunicis potius. Dicta toga à tegendo, vt ait Nonius: quòd corpus tegat. Hæc laxa erat, & in sinum

sinum multis crispulis subtracta succingebatur. Tibul.lib.1.eleg.7,
Et fluit effuso cui toga laxa sinu. De toga vide Quintil. lib.11.cap. vlt.& Crinitum lib 3 cap.7.
Arcta toga.Horat.1.epist.19,
Arcta decet sanum comitem toga.
Algentes togæ.Martial.lib.14.titulus est Lacernæ,
Amphiteatrales nos commendamur ad vsus
Quum tegit algentes nostra lacerna togas.
Attrita toga.Martial.lib.14,
Si matutinos facilè est tibi rumpere somnos,
Attrita veniet sportula sæpe toga.
Exigua toga.Horat.1 epist.20.
Niuea toga,Vide Niueus in NIX.
Fusa toga,& Restricta,contraria.Suet.in Augusto,cap.73.
Impar toga,Vide IMPAR.
Pexa toga,Vide Pexus in PECTEN.
Pinguis toga,Vide PINGVIS.
Radiante toga decorus.Claud.4 Paneg.
Recens toga Persius Saty.1.
Sordidula toga & rupta.Iuuen.Saty 3.
Tenues togæ.Horat.1.epist.14.
Toga vitrea, tenuis textus & pellucidi dicebatur,quod ritu vitri transluceret, qua certè indutum esse probro & vitio dabatur.Varr. Modio, Isto: um vitreæ togæ ostentant tunicæ clauos. Turneb.
Amictus toga.Cic.2.in Catil.
Defluit toga. Horat.1.Serm.saty.3. Id est deorsum fluit, & ex humeris cadit.
Deiicere & reponere togam.Quintil.6.cap.3.
¶Toga,pacis est insigne & otij.Cic.in Pisonem.
¶Toga pro Pace aliquando accipitur, quoniam in pace tantùm togæ vsus erat: nam in bello, deposita toga, chlamydem sumebant, aut lænam,aut sagum. Plinius,Vt dubium sit, togáne, an bello præstantior fuerit. Cic.3.de Orat. Campum pro comitiis, togam pro pace,arma ac tela pro bello.
¶Toga,impudicarum erat mulierum. Siquidem matronæ quæ à maritis ob adulterium repudiabantur, togam accipiebant, sublata stola, propter ignominiam. Toga autem meretrici apta, ita enim prostrare solebant cum togis puellæ, vt discernerentur à matronis. Et ideò quæ adulterij damnatæ fuerant, hac veste vtebantur. Hæc Acron in illud Horatij lib.1.Serm.saty.2,
-quid inter
Est in matrona,ancilla,peccésve togata? Matrona,id est libera coniugata:ancilla,soluta, sed non prostitura:togata, infami & prostituta. Quòd autem mulieres adulterij conuictæ, cogerentur toga virili indutæ procedere in publicum,innuit & Iuuenalis Satyra 2.illo carmine:
Damnetur,si vis,etiam Carphinia,talem
Non sumet damnata togam. Id est,tam infamem vt tu sumis.
¶Toga, Peculiaris habitus clientum, & salutatorum, qui togati ibant salutatum,vt sportulam consequerentur.Mart.ad Gallum,lib. 10.82,Mane vel à media nocte togatus ero.
¶Togarum varia antiquis Romanis erant genera: vt toga prætexta,toga virilis, toga picta, toga regia, quæ erat auro & purpura intexta,qua reges vtebantur, quæ à Liuio inter insignia triumphantis numeratur.
Candida toga,erat quam petitores Magistratuum induebant:vnde candidati dicebantur.Plin.lib.7. cap.34,de Nasica,In toga candida bis repulsa notatus à populo. Cicero in candida orationem habuit in Catilinam & Antonium competitores.Budæus.
Puram togam tyrunculi forenses assumebant tyrocinij die. De qua Cicero ad Atticum,lib.9.epist.vltima,Ego meo Ciceroni,quoniam Roma caremus,Arpini potissimum togam puram dedi,idque municipibus nostris fuit gratum. Eidem lib.7.epist.8.Habebamus autem in manibus Antonij concionem habitam x. Calend. Ianuar. in qua erat accusatio Pompeij vsque à toga pura. Id est ab eius tyrocynio,à prima adolescentia,post x vi.annum finitum. Dicta pura toga,quòd nullo purpuræ prætextu distincta esset.Catullus ad Mallium. Lucan.lib.7,
-pura venerabilis æquè
Quàm currus ornante toga. Id est nec picta, nec triumphali, nec prætexta.Budæus.
Palmata toga,Vide Palmatus in PALMA.
Perfatuæ togæ,Vide PERFATVVS.
¶Picta toga,vestis publica fuit,summíque Magistratus.Capitolinus de Gordi. Palmatam tunicam & togam pictam primus Romanorum priuatus,suam & propriam habuit: quum antè imperatores & de Capitolio acciperent,vel de palatio.Lampridius de Alexandro prætextam & toga pictam nūquam nisi Consul accepit: & eam quidem quam de Iouis templo sumptam alij quoque accipiebant aut Prætores,aut Consules.Budæus. Iuuen.Saty.10,
-& pictæ Sarrana ferentem
Ex humeris aulæa togæ.
Prætexta toga,Vide PRAETEXTA.
Puerilis toga.Gellius lib.18.cap.4,Quum iam adolescentuli Romæ prætextam & puerilem togam mutassemus.
Pulla toga ab alba distinguebatur:pulla enim in funeribus vtebantur,vt nunc atra veste vtimur: alba autem in epulo,vel publico, vel parentali:à quibus pulli atratíque dicebantur.
In epulo cum toga pulla accumbere.Cic.in Vatinium.
Rara toga. Martialis libro 10.47. Lis nunquam, toga rara, mens quieta. Togam raram optat, id est ne cogatur bene mane togatus circumuolitare limina potentiorum, salutationis defuncturus officio.Bayfius.
Rasa toga.Plin.lib.8.ca.84,Togas rasas Phrygiásque, diui Augusti nouissimis temporibus cœpisse,scribit Fenestella.
Virilis toga à puerili distincta erat quæ prætexta appellabatur:ea decimoseptimo anno sumebatur. Cic.de Amic. Ego autem à patre ita eram deductus ad Sceuolam sumpta virili toga,vt quoad possem & liceret,à senis latere nunquam discederem.
Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddidisti Cic.2.Philipp.
¶Toga virilis,toga libera dicebatur,eámque adepti remotis magistris liberius viuebant.Papinius,
Quem non corrumpit pubes effræna,nouæque
Libertas properata togæ. Turnebus.
Toga virilis in Capitolini Iouis templo sumebatur.Testis Valer. Max.lib.5.cap.4.de Marco Cotta.
¶Toga pro Officio.Plinius ad Apollinarem, Altius tibi otium & pinguius,eóque securius:nulla necessitas togæ: nemo accersitor ex proximo. Id quod ideo inualuit, quòd ad officia præstanda togati conueniebant,id est ad deducendos, comitandósque amicos honoris gratia.

Togula,pen.corr.Diminutiuum {τηβέννιον.} Martial.lib.1.133,
Ignosce,togulam Posthume pluris emo. Cic.in Pisonem, Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt: quibus illi acceptis,sagula reiecerunt,& cateruam imperatori suo nouam præbuerunt.

Togatus,penult.prod.Adiectiuum {τηβεννοφόρος} Qui toga indutus est. Vnde Romani, togati dicti sunt, Quibus toga propria & communis erat, quemadmodum Græci palliati dicebantur. Virgilius 1. Æneidos,
Romanos rerum dominos,gentémque togatam. Martial.lib.14.
Romanos rerum dominos,gentémque togatam
Ille facit,magno qui dedit astra patri.
Magna caterua togatorum.Cic.pro Rosc.Amer.
Græculus iudex modò palliatus,modò togatus.Cic.5.Philip.
Togata opera à Martiale vocitatur, quum Romani togati deducerent & reducerent Magistratus,& eos qui dignitate vel ætate vel opibus præcellerent,in domum,in forum,in templa,vel aliò:
Exigis à nobis operam sine fine togatam:
Non eo,libertum sed tibi mitto meum. Et in nono.103.Bayfius.
Togatæ comœdiæ, Quæ scriptæ sunt secundum ritus Romanorum:vt Gręcas fabulas ab illorum habitu palliatas appellamus.Nam Græci pallium supra tunicam ferebant.
Miles togatus.Claud 7.Paneg.
Militia togata.Ouid.ad Pisonem.
Turba togata.Propert.lib.4.eleg.2.
Veneti colunt Galliam togatam.Verba sunt Pomponij Melæ lib. 2.cap.4. Certè Veneti etiam nunc toga veste vtuntur. Nunc ea regio vsque ad Rubiconem, vocatur *Marcha Treuisana*, vt scribit Oliuarius.
Togati creditores Græcorum. Cic.3.Verr. Erant nonnulli togati creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbissimi cuiusque legati plurimum prodest gratia.
¶Togati etiam dicebantur, qui principes ciuitatis officij gratia in forum deducebant,ac deinde domum reducebant: quoniam togis amicti erant. Iuuen.saty.7,
Respicit hoc primum qui ligat:an tibi serui
Octo,decem comites post te:an sit sella,togati
Ante pedes. Et itidem Satyra 1,
Turba togata. Et apud Martialem lib 2,
Grex togatus. Toga enim purpuræ seruiebat, vt apud eundem in decimo,
Quid faciet pauper cui non licet esse clienti?
Dimisit nostras purpura vestra togas. Id est, nunc non licet nobis officium vobis præstare, quum iam purpurati officiis præstandis successerint.
Decernere supplicationem vni togato.Cic.pro Sylla.
Togæ tabernariæ, Vide TABERNA.

Togatulus,pen.corr.Diminut.ioco formatum.Martial.lib.10,
-quandiu salutator,
Anteambulones,& togatulos inter
Centum merebor plumbeos die toto?

TOLENTVM {τόλεντον} Italiæ oppidum in Piceno:à quo Tolentinates, populi dicti.Plin.lib.13.cap.13.

Tolero,toleras,pen.corr. {τλάω, τλῆμι, ἀνατλάω, χέω, ἀνέχω, καρτερέω, ἀνέχουσι} tolerare, Significat patienter ferre, vt ait Festus, estque verbum mala patientis.Terent.Phorm.3.3,
Noli metuere: vnà tecum bona maláque tolerabimus. Idem Hecyra 3.5,
Sed quando sese indignam deputat matri meæ,
Cui concedat,cuiúsque mores toleret sua modestia.
¶Tolerare se, Modicè & summa parsimonia se alere. Vlpianus l. In lege Censoria. D. de verb. signif. Ex quibus agris paterfamiliâs fructus caperet,quibus se toleraret,&c.Cæsar lib.1.bel.Ciuil.
Alere & tolerare equitatum.Cæsar lib.3.bel.Ciuil.
Tolerare sua pecunia milites.Plin.lib.33.cap.10.
¶Dura tolerare.Senec.Hippol.4.
Famem tolerare.Cæsar 1.bel.Gal.
Fortunam tolerare.Brutus ad Cic.16.
Hyemem tolerare.Cic.2.in Catil.Nisi idcirco se facilius hyemem toleraturos putant.
Impensas Plin.lib.12.cap.14.Inde impensæ publicæ tolerantur.
Inopiam obsidiúmque tolerare.Tacit.lib.20.
Laborem.Plin.lib.11.cap.5,Apes ad vsus vitæ laborem tolerant.
Laborem militarem tolerare.Cic.2.Offic.
Laborem studiorum pueri difficilius tolerant. Quintilianus lib. 1.capite 12.
Mala tolerare.Seneca Herc.furen 13.
Militiam tolerare sub magistro.Virg.8.Æneid.
Patienter tolerare.Quintil.lib.6.cap.3.
Pondus alicuius tolerare.Horat.2.Carm.ode 5.
Sitim tolerare.Plin.lib.8.cap.18,Sitim & quatriduo tolerant.

Sitim,famémque tolerare.Ouid.1.de Ponto,eleg.3.
Sors toleranda nullis populis.Stat.1.Theb.
Sumptus tolerare.Cic.ad Quint.fratrem.lib.1.1.
¶Vitam tolerare, Viuere, nutriri. Cæsar 7. bel. Gal. Qui in oppida compulsi, ac simili inopia subacti, eorum corporibus, qui ætate inutiles ad bellum videbantur, vitam tolerauerunt.
Tolerare vitam colo.Virg.8 Æneidos,
Cui tolerare colo vitam,tenuíque Minerua.
Passus CLX tolerare, Sufficere cursui CLX passuum. Plinius libro 7.cap 20.
¶Nobis inter nos nostra vitia toleranda. Cic. Attic.lib.1.12, Et id quod caput est nobis inter nos nostra, siue incommoda, siue vitia, siue iniurias esse tolerandas.
Res ad patiendum tolerandúmque difficilis.Cic.2.Tusc.
¶Toleratu difficilis. Cic.4.de Fin. Dicunt illi asperum esse dolorem, molestum, odiosum, contra naturam, difficilem toleratu.
Tolerans, penult.correp. {τλάς, καρτερικός} Participium, siue nomen ex participio. Columel.libro 8.cap.16, Piscium genera dulcis vndæ tolerantia.
Tolerantior & hoc Tolerantius, Vide Ignoratior, in IGNORO.
Tolerantissimus penuriæ, Patientissimus. Colum.lib.7.cap.1.
Toleranter {καρτερικῶς} tolerantius, tolerantissimè, Aduerbium. Quintil.lib.8 cap.6, Durè etiam iungere vetamur, qui toleranter videre Septentriones videmur.
Ferre aliquid toleranter.Cic.Sulpitio,lib.4.6.
Toleranter dolorem pati.Cic.2.Tusc.
Tolerantia, tolerantiæ {ἀνοχή, καρτερία.} Cic.in Parad. Tolerantia rerum humanarum contemptione fortunæ.
Tolerantia tamen doloris laude sua non carebit. Quintil.libro 2.cap.2.
Toleratio, Verbale {ἀνάσχεσις.} Cic.2. de Finib. Quædam alia toleratio est verior, qua vti vos non potestis, qui honestatem ipsam per se non amatis.
Tolerabilis, & hoc tolerabile, penult.corr. {ἀνεκτός, τλητός, οἰστός, φερτός, ἀνεκτός, φορητός} Quod tolerari potest. Terent.Heaut.1.2,
-homo tolerabilis, Apud Plinium in Panegy. Tolerabile tributum. Et ibidem, Tolerabile experimentum. Cic.de Senect. Moderati enim & nec difficiles, nec inhumani senes, tolerabilem agunt senectutem.
In aliquibus rebus tolerabile est.Cic.ad Brutum,15.
Dicere sic tolerabilius est.Cic.1.de Orat.
Conditio tolerabilis.Cic.4.in Catil.
Conditione tolerabili transigere.Cic pro Quintio.
Exemplum tolerabile.Liu.9.bel.Maced.
Fœnus tolerabile.Cic.Attic.lib.6.111, Itaque & Græci soluunt tolerabili fœnore.
In tolerabilem formam redigendæ ciuitates. Liuius quarto belli Macedon.
Iactura rei familiaris tolerabilis.Cic.ad Brutum,18.
Orator sanè tolerabilis.Cic.de Claris Orat.
Patronus tolerabilis.Cic.de Clar.Orat.
Philosophi tolerabiliores motus volunt esse.Cic.1.de Orat.
Regnum nemini tolerabile.Cic.Attic.lib.10.197.
Tolerabiliter, pen.corr. Aduerbium {ἀνεκτῶς} Facilè, sine discrimine. Columel.lib.2.cap.2, quas Græci συζυγίας ἐναντιοτήτων, nos discordantium comparationes tolerabiliter diximus.
Tolerabilius pati dolores.Cic.5 de Finib.
Toles, vel vt alij scribunt, tolles {παρίσθμια} tumor est in faucibus, quæ per diminutionem tonsillæ dicuntur. Festus.
TOLETVM, pen.prod. {τώλητον} Ptolemæo lib.2. cap.6. alio nomine Serezola dicta, Hispaniæ vrbs: vulgò *Toledo*.
Tollenon, penul.prod. tollenonis, Genus machinæ, vt ait Festus, quo trahitur aqua, in alteram partem prægrauante pondere, dicitur à tollendo. Liuius 8.bel.Maced. Deinde vt præter spem stare muros viderunt: collectis rursus animis in arietes tollonibus libramenta plumbi aut saxorum, stipitésve robustos incutiebant. Plinius libro 19.cap 4, Vel tollenonum haustu rigandos. *Vne bascule.* Vegetius libro 4.cap.21. Tolleno dicitur quoties vna trabs in terram præaltè defigitur, cui in summo vertice alia transuersa trabs longior dimensa medietate connectitur, eo libramento, vt si vnum caput depresseris, aliud erigatur.
Tollis, tollis, scribit Isidorus tolles Gallica lingua dici, quæ vulgò per diminutionem tonsillæ dicantur, quæ in faucibus turgescere solent. Hæc verba falsi conuincunt hanc Sereni scripturam,
Quos autem vocitant colles, attingere dextra
Debebis, qua gryllus erat pressante peremptus. Scribendum enim arbitror quos autem vocitant tolles, vt hæc curatio tonsillarum sit. Turnebus.
Tollo, tollonis, vel Tollonus, tolloni, pen.prod. Idem quod tolleno. Plautus Rud.12,
Heus sic tolloni gratia? cape hanc vrnam tibi. Colum.in Horto,
-non ita procul ab initio,
Vicini quoque sint amnes, quos incola durus
Attrahat auxilio semper sitientibus hortis:
Aut fons illachrymet putei non sede profunda,
Ne grauis haustaris tollonibus ilia vellat. Quo in loco alij passim legere malunt tendentibus, non tollonibus: alij verò tendentibus. Plauti locum Camerarius aliter legit.
Tollo, tollis, sustuli, penult.corr. & apud antiquos tetuli, sublatum, penultima prod. {ἀείρω, αἴρω, ἐγείρω, ὑψόω, φαληρίζω, μετεωρίζω, διαίρω} tollere, Eleuare, sursum erigere. Plautus, Tolle caput. Ouidius epistol.14,
-ter acutum sustulit ensem,
Ter malè sublato decidit ense manus.
Sol in currum Phaëthontem filium sustulit. Cic.3.de Nat.deor.
Aliquid oneris tollere. Cic.5.Verr. Id est suscipere.

Tollere & extrahere.Cic.2.de Finib.
Sublatum super caput.Liu.4.bel.Maced.
Sublatum ad frontem supercilium: cui Depressum opponitur. Cic. in Pisonem, Respondes, altero ad frontem sublato, altero ad mentum depresso supercilio, crudelitatem tibi non placere.
Tectum altius tollam, Domum altiorem faciam. Cic. de Arusp. resp. Itaque nequis meorum imprudens introspicere tuam domum possit, ac te sacra illa tua facientem videre, tollam altius tectum, nõ vt ego te despiciam, sed tu ne aspicias vrbem eam quam delere voluisti. Vlpianus, Ius vicino non esse altius ædes tollere. Plaut.Trinum.10, tollere mœnia.
Ædes meas ad decem pedes altius tollere. Africanus in l.Egi.D. De except. rei iudic. Egi tecum, ius mihi esse ædes meas vsque ad decem pedes altius tollere. post ago, ius esse mihi vsque ad viginti pedes altius tollere. exceptio rei iudicatæ proculdubio, sed etsi rursus ita agam, ius mihi esse altius ad alios decem pedes tollere: obstabit exceptio.
Tollere de terra lapides, Ad iaciẽdum scilicet. Cic.pro Cecin. Vinces profectò non fuisse armatos eos qui saxa iacerent quæ de terra ipsi tollerent.
A terra se tollere altius, pro Crescere: ac de herbis & arboribus dicitur. Cic.5. Tuscul. Itaque & arbores, & vites, & ea quæ sunt humiliora, neque se tollere à terra altius possunt, alia semper virent, alia hyeme nudata, verno tempore tepefacta frondescunt.
¶Animos tollere, Superbire, audaciorem esse. Sallust.in Ciceronem, Verùm, vt opinor, splendor domesticus tibi animos tollit. Terent.Hecyr.3.5,
Quia paululum vobis accessit pecuniæ,
Sublati animi sunt. Propert.lib 3 eleg.18,
I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos.
Animos dictis tollit.Virg.9.Æneid.
Arbos se sustulit Virg 2.Georg.
Cachinnum, Risum augere, risu immoderato efferri. Cic. de Fato, Addidit etiam mulierosum, in quo Alcibiades cachinnum dicitur sustulisse.
In cælum tollere. Cic.pro Archia, In cælum huius proauus Cato tollitur, magnus honos Populi Rom. rebus adiungitur.
In cælum fama aliquem tollere, Magnopere laudare. Cicero 2.de Nat.deor. Suscepit autem via hominum, cõsuetudóque communis, vt beneficiis excellentes viros fama ac voluntate tollerent.
In cælum laudibus tollere. Cic.ad Marcellum, lib.15 7, Non dubito quid præsentes sentiant: nos quidem longinqui, & à teipso missi in vltimas gentes, ad cælum mehercule tollimus verissimis ac iustissimis laudibus.
In cælum humeris.Cic.11.Philip. Hunc vel in cælum, si fieri poterit, nostris humeris tollemus.
Clamorem, Summopere clamare, & clamorem ac vocem extollere. Cicero 6. Verrina, Clamor à vigilibus, fanísque custodibus tollitur.
Clamor tollitur in cælum.Virg.11.Æneid.
Clamores horrendos ad sydera tollit.Virg 2.Æneid.
Tollere in collum.Plaut.Bacchid.11.
Cornua tollere in aliquem.Horat.Epod.16.
Corpus tollere in auras.Ouid.epist.17.
Altè tollit sua corpora volucris.Ouid.8 Metam.
In crucem tollere. Cic.7.Verr. Statim deinde iussu prætoris, in crucem esse sublatum.
In currum.Cic.3 Offi. Optauit vt in currum patris tolleretur: sublatus est: atque is antequam constitit, ictu fulminis deflagrauit.
Frontem tollens ad cælum.Ouid.3.Metam.
Gradum tollere, Ambulare.Plaut.Bacchid.11.
Hinnitum tollit equa.Horat.2 Carm.ode 16.
Tollit humo saxum.Ouid.15.Metam.
Humo se tollere, Erigere se.Ouid.7.Metam.
Humo se tollere, per translationem, pro Nomen aliquod & gloriam sibi comparare. Virg.3.Georgicorum,
-tentanda via est, qua me quoque possim
Tollere humo, victórque virûm volitare per ora.
Laudes alicuius in astra tollere. Cic ad Attic.lib.2.40, At hercule alter tuus familiaris Hortensius quàm plena manu, quàm ingenuè, quàm ornatè nostras laudes in astra sustulit. Virg.5.ecloga,
-Daphnímque tuum tollemus ad astra.
Laudibus tollere.Cic.ad Atticum, lib.4.86, Itaque Cæsaris amici (me dico & Oppium) disrumparis licet, monimentum illud, quod tu tollere laudibus solebas, vt odæum laxaremus, & vsque ad, &c.
Manus.Cic.ad Cæsarem, lib.7.5, Sustulimus manus & ego & Balbus. Lætitiæ signum est, & gratias agentis.
Membra vix tollit de humo.Ouid.2.Fast.
Minas tollere.Virg.3.Georg.
Oculos tollere, Vide OCVLVS.
Oculos sustulit ad proceres.Ouid.13.Metam.
Oculos tollere contra aliquem, Dissentire ab aliquo, & repugnare alicui. Lucret.lib.1.
Palmas ad sydera tollunt.Virg.5.Æneid.
Querelam tollunt lugubri voce.Lucret.lib.4.
Risum tollere, Ridere.Horat.de Arte.
Solio se tollit ab alto.Virg.8 Æneid.
Ad spem effingendæ eloquentiæ se tollere. Quintil.lib.1.cap.2.
In sublime tollere.Plin.lib.10.cap.38.
Vocem exiguam tollere.Virg.6.Æneid.
Fluctus mulcere, & tollere vento.Virg.1.Æneid.
Tollere tormentum.Celsus lib.3.cap.21.
Vultus erectos tollere ad sydera.Ouid.1.Metam.
Aliquem tollere, pro Assumere socium itineris. Cic.ad Quintum fratrem, lib.2.12, Mea factum est infusa verecundia, vt te proficiscẽs non tollerem.

¶Tollere,

¶Tollere, Auferre. Cic.de Amicit. Solem enim de mundo tollere videntur, qui amicitiam è vita tollunt.
Detrahere, auferre, tollere. Cic.in Orat.
Tollere, atque irrita facere quæ quis gessit. Cic.4.Verr. Si tibi magistratum abrogasset, minore ignominia te affecisset, quàm cùm ea quæ in magistratu gessisti, sustulit, atque irrita iussit esse.
Tollere & delere.Cic pro Quintio.
Tollere & eripere. Cic.pro Rosc.Amer. Nónne videntur hunc hominem ex rerum natura sustulisse & eripuisse?
Inter Tollere & Auferre. Tollere est leuare & erigere: Auferre leuatum transferre. Virg.lib.8,
Tollite cuncta, inquit, cœptósque auferte labores. Turpil. Philopatr. Simul circunspectat, vbi præter se neminem videt esse, tollit, aufert: ego clàm consequor. Vide Nonium.
¶Tollere, E medio auferre, vita priuare, enecare, vt in antiquo illo disticho, quod refert Tranquillus cap 39,
Quis neget Æneæ magna de stirpe Neronem?
Sustulit hic matrem, sustulit ille patrem. Duplicem significationem retinet: in priore enim pro enecauit, in posteriore pro portauit, sumitur.
Tollere & interficere.Cic.pro Cluentio.
¶Aditus templorum demolitione sublati. Cicero post Red.in Senatu, Aditus templorum erant non solùm præsidiis, & manu, verùm etiam demolitione sublati.
¶Æs alienum, pro Dissoluere.Plin.de viris illust.
Anchoras.Cæsar 1.bell.Ciuil.
Auaritiam si tollere vultis, mater eius tollenda est luxuries. Cicero 2.de Orat.
Aurum.Liu.6.bel.Pun. Calices. Martial.lib.11.
Consuetudinem.Cic.pro Rosc.Amer. Tametsi non modò ignoscendi ratio, verùm etiam cognoscendi consuetudo iam de ciuitate sublata est.
Consules.Brutus ad Cic.lib.11.
Controuersias.Cæsar 1.bel.Ciuil.
Conuiuium.Plaut.Menæch.10. Virg.8.Æneidos,
-iubet & sublata reponi Pocula.
Tollere de aliquo loco. Cicero ad Atticum, lib.15.326, Etenim Seruilia pollicebatur se curaturam, vt illa frumenti curatio de S.C. tolleretur.
De fano tollere.Cic.3 de Nat.deor. Eundémque ferunt, hæc quæ dixi sublata de fanis in forum protulisse, & per præconem vẽdidisse.
De medio aliquem tollere, Interficere. Cic.pro Rosc.Amer. Demonstrant cùm pater huiusce Sex. Roscius homo tam splendidus & gratiosus, nullo negotio sit occisus, perfacilè hunc hominem incautum, & rusticum, & Romæ ignotum de medio tolli posse.
De oratione sua aliquem tollere, Non amplius nominare. Cicero ad Attic.lib.2.39, Primum Cepionem de oratione sua sustulit, quem in Senatu acerrimè nominarat, vt appareret noctem, & nocturnam deprecationem intercessisse.
De foro aliquem clamore tollere, Clamoribus facere vt aliquis foro priuetur. Cic.pro Cluentio, Et illum hominem ædilitium, iam prætorem opinionibus hominum constitutum, non disceptatione dicendi, sed clamore hominum de foro, atque adeò de ciuitate esse sublatum.
Diem tollere, Vide DIES.
Dolorem dentium.Plin.lib.20.cap.3.
Dubitationem alicui.Cic.Attic.lib.32.236.
Aliquem è ciuitate.Cic.pro Domo sua.
E choro philosophorum aliquem tollere. Cic.1.de Finib. Tu quidem, inquit, totum Epicurum penè è philosophorũ choro sustulisti?
E medio aliquem tollere, Idem quod tollere de medio, & occidere. Liu.4.bel.Pun.
E numero. Cic.pro Flacco, Inimicus M. Cælius, quod cùm in re manifesta putabat nefas esse publicanum iudicare contra publicanum, sublatus erat è numero recuperatorum: tamen tenuit se, neque attulit in iudicium quidquam ad lædendum, nisi voluntatem.
Ex delubris simulacra sanctissima. Cic.1.Verrin. Sese iam ne deos quidem in suis vrbibus, ad quos confugerent, habere, quòd eorum simulachra sanctissima C. Verres ex delubris religiosissimis sustulisset.
Ex rerum natura aliquem. Cic.pro Rosc.Amer. Nónne videntur hunc hominem ex rerum natura sustulisse & eripuisse, cui repentè cælum, solem, aquam, terrámque ademerunt?
Errorem tollere, Delere, abluere. Cic.4 Acad. Dixítque sapientis esse opinionem à perspicuitate seiungere: nihil fecit: ipsius enim opinionis errorem nullo modo sustulit.
Exercitum religio tollit.Cic.Lentulo, lib 1.1.
Ferro tollere aut veneno aliquem, pro Interficere. Cic. 3.de Natu. deor. Sed quia Drusum ferro, Metellum veneno sustulerat: illos conseruari melius fuit, quàm pœnas sceleris Varium pendere.
Fidem de foro.Cic.1.de Lege Agrar. Timorem bonis iniecistis: fidem de foro, dignitatem de Repub. sustulistis.
Genus orationis tollere.Cic.Appio.lib.3.8.
Imperitorum omnem errorem tollere.Cic.1.de Finib.
Inducias tollere.Liu.10.bel.Pun.
Legem tollere, Violare, corrumpere. Cic.2.de Legib. Quid, leges non iure rogatas tollere?
Libertatem. Cic.ad Lentulum, lib.1.8, Dignitas in sententiis dicendis, libertas in Rep. capessenda, ea sublata tota, sed nec mihi magis quàm omnibus.
Manu tollere.Plin.lib.10.cap.75, Plani autem piscium in vado dormiunt, vt manu sæpe tollantur.
Manus tollere ab re aliqua.Ouid.epist.19.
Memoriam alicuius rei funditus tollere ac delere. Cic.pro Quin. Cuius omnino rei memoriam omnem tolli funditus, ac deleri arbitror oportere.

Metum, Timorem adimere. Cic. pro Rosc.Amer. 4, Deleatis ex animo suspicionem omnem, metúmque tollatis.
Moram tollere, Festinare. Cic.ad Attic.lib.10.206, Nunc ait se daturum, quum ex P. sustulerit moram tabellarius.
Nefas Ouid.2.Metam.
Nomen alicuius ex omnibus libris tollere. Cic. Attic.lib.13.292.
Ab officio tollere, Priuare. Cic.pro Quintio, Tollitur ab atriis Liciniis, atque à præconum consessu in Galliam Næuius, & trans Alpes vsque transfertur.
Querelas tolle, Noli amplius queri. Horat.1.epist.12.
Spem aliquid faciendi tollere, Auferre. Cæsar 7.bel.Gal.
Suspicionem. Cic ad Attic.lib.10.207, Omnem igitur suspicionem sustuli. Idem pro Rosc.Amer.4.
¶Testimonio aliquem tollere, Testimoniis ita conuincere, vt puniatur, & foro priuetur. Cic.pro Fonteio, Noluerunt ij qui iudicabant, hanc patere inimicitiis viam, quem quisque odisset, vt eum testimonio posset tollere.
Tormentum tollere. Cels.lib 3 cap.21, Si ne per has quidem tormentum tollitur, incidenda cutis est, & tum his vtendum.
¶Tollere vexillum. Vexillum Imperatores habebant penes se in tabernaculo: & qui delectum olim habebant, in arce ponebant: cùm prælium erat etiam committendum, proponebatur tollebatúrque vexillum, vt in lib.de bel.Alexandrino, Quod vbi conspexit, celeriter vela subduci, demitti antennas iubet, & milites armari, & vexillo sublato, quo pugnandi dabatur signum, quæ primæ naues sequebantur, idem vt facerent significabat. Annotauit Turneb.
Tollere liberos, pro Suscipere. Plinius in Paneg. Locupletes ad tollendos liberos, ingentia præmia, & pares pœnæ cohortantur.
Liberos in aliquam spem tollere. Liu.5.ab Vrbe, Nec patribus familiæ tantùm, sed vt omnium in domo liberorum capitum ratio haberetur: velléatque in eam spem liberos tollere.
¶Tollere, pro Sumere. Horat.lib.1.Satyr.4,
Cum flueret lutulentus erat, quod tollere velles. Sic alibi sæpius.
¶Tollere, pro nutrire, quod è moribus & institutis veterum sumptum est: aliquando enim liberos tolli nolebant, & iubebant exponi. Qui enim ali volebat, depositum humi infantem tollebat, vnde & dea quædam Leuana dicebatur, vt scribit Augustinus. Plautus, Verum, quod erit natum tollito. Turneb.
Furtim tollere aliquem.Virg.9.Æneid.
Tollere, Differre. Plautus,
Omnes tollo ex hoc die in alium diem.
Sublatus, penultima product. {ἀρθείς, μετεωρισθείς, ἀφαιρεθείς} Participium. Plinius libro 11.cap.29, Gregatim sublatæ vento in maria aut stagna decidunt.
Clamor sublatus ad æthera.Virg.2.Æneid.
Dolis sublatis aperire aliquid, Referre sine dolo. Virg.12.Æneid.
Errore sublato agnorunt parentes, &c. Lucan.lib.3.
Lex sublata.Propert.lib.2.eleg 7.
Pauore sublato secura turba.Lucan.lib.3.
Ex oculis sublata virtus Horat.3.Carm ode 24.
¶Sublatus pro mortuo.Cic.7.Verr. Sic ille affectus illinc tum pro mortuo sublatus, breui postea est mortuus.
Sublati, Ferocientes, superbientes. Cæsar 1. bell.Gal. Quo prælio sublati Heluetij, quòd quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius subsistere.
¶Sublati liberi, id est Suscepti. Paulus in l. Filiusfamiliâs. D.De acquir. hered. Filiusfamiliâs duxit vxorem, ea filiis sublatis intestata decessit. Filij iussu patris, non aui adierunt hereditatem.
Sublaturus, pen.prod. Participium {ἀρῶν.} Cic.Attic. lib.15.326, Eam rem Seruilia sublaturam ex S.C. se esse dicebat.
Sublatè, penult.prod. Aduerbium. vt Sublatius de se dicere. Cicero pro Domo sua.
Sublatio, Verbale {ἄρσις, ἀφαίρεσις.}
Sublatio iudicij.Quintil.lib.7.cap.2.
Sublatio animi, Elatio, superbia. Cic.2. de Finib. Sed hoc interest quòd voluptas dicitur etiam in animo vitiosa res, vt Stoici putant, qui eam sic definiunt, Sublationem animi sine ratione opinantis se magno bono frui, &c.
TOLOSA, pen prod. {τολῶσα} Tectosagum, Narbonensis Galliæ vrbs nobilissima, à qua Tolosani, Tectosagi Plinio lib.3.cap.4.dicti. Notum est adagium, Aurũ habet Tolosanum. De cuius raptu quæstionem aliquando habitam Romæ, scribit Cic.lib.3.de Nat.deor. Vide Gellium lib.3.& Iustinum lib.22.
Tolosates, pen.prod. Idem qui & Tolosani. Cæsar lib.1.bel.Gal. Qui nõ longè à Tolosatium finibus absunt.
Tolutarius, vel tolutaris, & hoc tolutare, pen.prod. {ὑποπορεύς, εὔδρομος} Tolutaris equus, quasi volutarius à pedum volubilitate dictus qui alio nomine Asturco ab Asturia Hispaniæ oppido appellatur. Hos gradarios vocamus, qui molli gradu & sine succussura gestant. Sipontinus.
Tolutarium ab Asturcone distinguit Seneca, cuius hæc verba sunt epist.88, Ita non omnibus obesis mannis, & asturconibus & tolutariis præferres vnicum illum equum à Catone defrictum.
Tolutim, pen.prod. Aduerbium {εὐδρόμως} Quasi volutim: hoc est volubiliter, ait Nonius. Varro, Vt equus qui ad vehendum est natus, tamen traditur magistro, vt equiso doceat tolutim incedere. Plautus Asinar.12,
Demam hercle iam de hordeo, tolutim ni badizas.
Tolutiloquentia, tolutiloquentiæ {εὐδιαρρημοσύνη} Volubilis locutio. Næuius, O pestifera, trux, acerba tolutiloquentia. Nonius.
Tomaculum, tomaculi, pen.corr. vel Tomaclum, tomacli, per syncopen, pen prod. Tomacula vel tomacinæ, edulia sunt quæ fere ex iecore porcino minutatim conciso, & iam semicocto infusis ouis crudis, & caseo optimo, & liquamine, pipere, aniso, gingibere fieri consueuerunt, teguntúrque omento suillo. Iuuen.Saty.10,
Exta, & candiduli diuina tomacula porci. Varro de Re rust. lib.2.

cap.4,Itaque suibus animam datam esse proinde ac salem, quæ seruaret carnem. E quis succidias Galli optimas & maximas facere consuerunt. Optimarum signum, quòd etiam nunc quotannis è Gallia apportantur Romam pernæ,tomacinæ,& taniacæ,& petasiones.Dicitur aliàs isitium,Vide ISITIVM.Martial.lib.1,
-fumantia tomacla.
Tomaculum dictum ἀπὸ τοῦ τεμεῖν quod est concidere.
TOMARVS,pen.corr.Mons est Ætoliæ,vt scribit Plin.lib.4.cap.2.Idem & Tmarus appellatur, nobilis circa radices centum fontibus, vt Theopompo placet.
Tomentum,tomenti { γνάφαλον } Lana breuis & concisa, quæ ex vestibus à fullone poliendo detrahitur:& quicquid farciminis ex qua cunque re,siue ex fœno & palea, siue ex pluma fuerit, quo culcitræ farciuntur. Varro lib.4. de Ling.Latina, Postquam transierunt ad culcitras,quòd in ea sagus aut tomentum, aliúdve quid calcabant, ab inculcando culcitra dicta.
¶Tomentorum autem aliud leuconicum dicebatur, quod fiebat ex lana alba concisa: Aliud circense,ex arundinibus concisis factum idque stramentum habebatur plebeiorum, dictum circense, quòd in circo Romano sternebatur, illísque pauperiores quiescebant. Martial.lib.14,
Tomentum concisa palus circense vocatur:
Hæc pro leuconio stramina pauper emit. Alia exemplaria habent Lingonico.
Tomex,tomicis, fœm.gen. { τομική } Tomices Græco nomine appellantur ex canabi impolito & sparto leuiter tortæ restes, ex quo funes fiunt. Plinius lib 17 cap.10, Sic & spinas sepis causa serunt, tomice moris spinarum circunlita. Columel. libro 12. capite 32. Deinde fasciculos tomice palmea aut iuncea ligato. Vitruuius libro 7 docet asseres tomice religandos.Græcis dicitur τομική, fœm. generis.
¶Tomices appellantur etiam puluilli quos in collo habent animalia,ne reste lædantur.
TOMOS { τόμος, τόμοι, τόμις, τομεύς } Ponti oppidum, Nasonis exilio notum, quod ipsum à Milesiis deductum innuit ipse Ouidius libro 1. Tristium,eleg 9,
Cur autem Tomos dictum sit. Idem 3. Trist.eleg 9,
Inde Tomos,dictus locus est,quia fertur in illo
Membra soror fratris consecuisse sui. Nam τομὴ Græcis incisio dicitur. Absyrtus autem ille fuit Medeæ crudelitate sectus, vt idem Ouidius loco iam citato scribit.
Tomitanus,pen.prod.Adiectiuum { τομίτης } vt
Humus Tomitana.Ouid 3 de Ponto,eleg 1.
Ager Tomitanus.Ouid.3 de Ponto,eleg 8.
Tomus,tomi,masc.gen. { τόμος } Fragmentum libri,sectio,pars.Martialis lib.1,
Scriptura quanti constet,& tomus vilis.
TOMYRIS,pen.corr. { τόμυρις } Regina nobilis Massagetarum in Scythia, quæ Cyrum debellauit & interemit. De qua plenè Herodotus, & Iustinus lib.1.Tibul.lib 4.ad Mecœnatem,1,
Nec quà regna vago Tomyris finiuit Araxe.
Tonatio.Vide TONO.
Tondeo,tondes,totondi,tonsum { κείρω, πέκω, νέμω } tondere.Lanam siue capillos & huiusmodi incidere.
Tondere barbam,Cicero lib.5.Tuscul. Sueton. in Augusto cap. 79, In capite comendo tam incuriosus, vt raptim compluribus simul tonsoribus operam daret,ac modò tonderet, modò raderet barbam. Hoc est modò tonderi, modò radi faceret. Martial.lib.2.17. de tonsore,
Non tondet inquam:quid ergo facit?radit. Virg.3.Georg.
Comas tondere.Tibul.lib 3 eleg.12.
Tondere oues.Plin.lib.8 cap.48.
Tondere caput ad cutem. Celsus libro 6.cap.6. de pediculis palpebrarum.
Os alicuius tondere.Catul.Epith.56.
Tondere prata,Secare.Virg.1.Georg.
Brachia arborum tondere.Virg.2.Georg.
Tondere dumeta dicuntur iuuenci, id est pascere. Virgilius libro 1.Georg.
Tondere herbas fruticantes.Plin.lib.12.cap.25.
Tondere reduces.Valer.Flaccus,
Tectus & Eurytion seruato colla capillo,
Quem pater Aonias reducem tondebit ad aras. Quidam olim, quandiu peregrè erant,comam alebant intonsam, reduces & sospites domi eam tondebant:quod apud Ægyptios obtinebat.Vide Diodorum lib.1.
Violas tondere manu.Propert.lib.3.eleg.13.
Tondere aliquem auro, Auferre, & furari quicquid habet auri. Plaut.Bacch.5.
Tondens,Participium { νέμων } vt Equi latè tondentes campum.Virg. 3.Æneid.
Pecudes tondentes gramina ex vno campo.Lucret.lib.2.
Pecudes tondentes pabula.Lucret.lib.2.
Tonsito,tonsitas,penul.corr. tonsitare, Aliud frequentatiuum à tonso frequentatiuo.Plaut.Bacch.23,
Rerin' ter in anno tu has tonsitari?
Tonsus,Participium { κεκαρμένος } Qui est coma abscissa:vt Tonsus homo,cui contrarium Intonsus, capillatus. Cicero in Pisonem, Cum illa saltatrice tonsa. Martialis lib.11,
Iam mihi nigrescunt tonsa sudaria barba.
Tonsus,Minutus,vel compositus.Virg.1.Æneidos,
-tonsisque ferunt mantilia villis. Seruius.
Capillus tonsus.Ouid.8.Metam.
Comæ tonsæ,Compositæ.Virg.5.Æneid. Seruius.
Cutis tonsa Horat.1.epist.19.
Humum tonsam verrit raro pectine.Ouid.1.de Remed.

Lanæ tonsæ.Horat.3.Carm.ode 15.
Myrti tonsæ.Quintil.lib.8.cap.3.
Nouales tonsæ.Virg.1.Georg.
Oliua tonsa,quæ minutis frondibus compta est: quasi à tonsore composita.Virg lib.3 Georg.
Valles tonsæ,Arboribus & syluis viduatæ.Virg.4.Georg.non sylnosæ. Seruius.
Tonsa, Tonsæ,à nonnullis dicitur ouis.
¶Tonsæ { ἐρετμός } Remi,à decutiendis fluctibus. Virg 7.Æneid.
-& in lento luctantur marmore tonsæ. Seruius.Lucret. lib. 2
Antennas,proram,malos,tonsásque natantes. Stat.5.Thebaidos,
Ast vbi suspensis siluerunt æquora tonsis.
Tonsor,tonsoris, penult.prod.masc.gen. { κουρεύς } Qui tondet. Varro 2.de Re rust.cap.11,Omnino tonsores in Italiam primùm venisse ex Sicilia dicuntur post Romam conditam anno tertio. Plautus Asinaria 8,
Ad tonsorem ire dixit. Horat.1.Serm.Saty.7,
Omnibus & lippis notum,& tonsoribus esse.
Dionysius ne tonsori collum committeret,tondere filias suas docuit.Cic.5.Tuscul.
Inæqualis tonsor, Qui inæqualiter tondet.Horat.1.epist 1.Sensus est,Rides si occurri tibi curatus,aut (vt alij legunt) curtatus capillos, Id est,curatos aut curtatos habens capillos à tonsore inæquali.
Dare operam tonsori,Vide OPERA.
Tonsorius,Adiectiuum { κουρικός } Quod ad tondendum pertinet: vt Tonsorius culter. Cic.2.Offic.Qui cultros metuens tonsorios candente carbone sibi adurebat capillum? Apud Martialem, lib.14. titulus est de tonsoriis ferramentis.
Tonsura,tonsuræ,pen.prod. { κουρά } Tondendi opus. Columel.lib.7. cap.4, de Ouibus. Tonsuræ certum tempus anni per omnes regiones seruari non potest. Varro 2. de Re rust. cap.11, De lacte in eo & tonsura lanæ.
¶Tonsura, in vitibus & arboribus. Plin.lib.17.ca.27,Vitis tantum tonsuram annuam quærit,alteram myrtus, punicæ,oleæ, quia celeriter fruticescunt.
¶Tonsus,pro tonsura.Plaut.Amphitr.
Sura,pes,statura,tonsus,oculi,nasus,vel labra. Accur.Amph.
Sed quænam hæc est mulier,funesta veste,tōsu lugubri. Ex Nonio.
Tonstrix,tonstricis,pen.prod fœm.g. { κουρεύτρια } Plaut.Trucul.
Tonstricem Syram nouisti nostram.
Tonstricula,tonstriculæ,pen.corr.Diminutiuum { κουρευτρίδιον } Cic.5. Tuscul.Ita sordido ancillarique artificio regiæ virgines vt tonstriculæ tondebant barbam & capillum patris.
Tonsilis,& hoc tonsile,pen.corr. { καρτός } Quod tonsum est, ac in orbem & comam putatum,vt ait Valla lib.1. Plin.lib.12.cap.2,Primus Cn.Matius nemora tonsilia inuenit. Martial.lib.5,
Tonsile buxetum.
Tonsilis facilitas.Plin.libro 16.cap.10.
In opere topiario tonsilis.Plin.lib.16.cap.18.
Tonsilla,tonsillæ,Palus dolatus in acumen, & cuspide præferratus,qui nauis religandæ caussa in littore figitur. Actius,Tacete, & tonsillas in litiore edite. Festus.
¶Tonsillæ { παρίσθμια } Diminutiuum à tole tumore faucium,vt vult Festus.Propriæ fiunt circa vuam ex vtraque parte infra fauces, vocantúrque glandulæ, ob quandam glandis similitudinem. Plin. lib.11.cap 37,Tonsillæ in homine,in sue glandulæ. Cic.2.de Natura deor. Linguam autem ad radices eius hærens excipit stomachus quo primum illabuntur ea quæ accepta sunt: oris vtraque ex parte, tonsillas attingens,palato extremo atque intimo terminatur.Amygdalinæ à forma Galeno dicuntur,suntque glandulæ in radice linguç quæ saliuam conficiunt.Amygdalas alij vocant.
Tonstrina,tonstrinæ,pen.prod. { κουρεῖον } Locus in quo tonderi solet. Plaut.Amphitr.13,
In medicinis, in tonstrinis, apud omnes ædes sacras. Terentius Phorm.1.2, -ex aduorsum ei loco
Tonstrina erat quædam.
TONGRI,Galliæ populi.Ptolemæo lib.2.cap 9 Vulgò *Brabant.*
Tonitru,Vide TONO.
Tono,tonas,tonaui,tonatum,& aliquando,tonui, tonitum,pen.corr. { βροντάω } tonare, Notæ significationis. Varro in Eumenid. Sonitus matris deûm tonimus tibi semiuiri.
Si fulserit, si tonuerit, si tactum aliquid erit de cælo. Cicero 2.de Diuinat.
Quum tonuit læuum bene tempestate serena. Cicero secundo de Diuinat.
Tonat Iupiter.Cic.2.de Natura deor. Hunc etiam augures nostri quum dicunt Ioue fulgente, tonante,dicunt enim in cælo fulgente, tonante.
Tonat cælum. Plin.lib.15.cap.30, Tiberium principem tonante cælo,ea coronari solitum ferunt contra fulminum metus.
Cælum tonat omne fragore.Virg.9.Æneid.
Ruinis horrificis tonat Ætna.Virg.3 Æneid.
Tonuere feris clamoribus astra.Silius lib.16.
Mare tonuit ex alto.Senec.Hippol.10.
Tympana tenta tonant palmis Lucret lib.2.
Spiritus ore tonat.Propert.lib.3.eleg.17.
Tonare murmure ac verberibus,Resonare.Martial.lib 9.72.
Ore tonare.Virg 4.Æneid.
Verba tonare insano foro.Propert.lib.4.eleg.1.
Tonare laudes alicuius,Magnopere efferre.Plin.in Præfat.
Tonans, tonantis { βροντῶν } Iupiter dicitur, vt Magni tecta tonantis. Ouid.1.Metam.
Germana tonantis,Iuno.Ouid.epist.9.
Tonantes Plato & Demosthenes.Columel.in præfat.lib.1. non ita procul à fine. Neque ille ipse Cicero territus cesserat tonantibus Demostheni Platoníque.

Tonatio, Verbale apud Senecam 2. Naturalium quæstionum cap. 12, Fulguratio ostendit ignem, Fulminatio emittit, Illa (vt ita dicam) cōminatio est,& tonatio sine ictu, ista iaculatio cum ictu. Quidam legunt commotio.
¶Tonescit { βροντᾷ } pro Tonat. Varro Bimargo, Tonitribus templum tonescit.Nonius.
Tonitrus,huius tonitrus,pen.corr.m.g. { βροντή } vel hoc Tonitru indeclinabile,in singulari:in plurali tonitrua.Ouid.2.Metam.
Vnde mouet tonitrus vibratáque fulmina iactat. Iuuen.Saty.5,
-& faciunt optata tonitrua cœnas. Plin lib.8.cap.47. Tonitrus solitariis ouib.abortus inferunt.Cic.2.de Diuin. Nonne perspicuum est ex prima admiratione hominum, quòd tonitrua,iactúsque fulminum extimuissent, credidisse ea efficere rerum omnium præpotentem Iouem?
Ingens tonitru.Ouid.3.Fast.
Agere tonitrus.Stat.1.Thebaid.
Cœlum ciebo tonitru.Virg.4.Æneid.Verba Iunonis.
Sonoro tonitru cuncta concutiens.Claud.2.Paneg.
Concussa tonitru tremunt omnia.Lucret.lib.6.
Flamma inter nubes coruscat, cœlum tonitru contremit. Cicero 3.de Orat.
Mouere tonitrus.Ouid.2.Metam.
Humanas motura tonitrua mentes.Ouid.1.Metam.
Tonitru quatiuntur cærula cœli.Lucret.lib.6.
Ardua terrarum tremiscunt tonitru.Virg.5.Æneid.
Armorum tonitru concussa est Daunia tellus.Silius lib.13.
Tonitruum,tonitrui,Idem { βροντή } Plin lib.2.cap.43,Igitur non eam inficias, posse in has & ignes supernè stellarum decidere quales sereno sæpe cernimus, quorum ictu concuti aëra verum est,quando & tela vibrata strident. Quum verò in nubem peruenerint, vaporem dissonum gigni,vt cādente ferro in aqua demerso,& fumidum verticem voluit, Hinc nasci procellas. Et si in nube luctetur flatus aut vapor,tonitrua edi:si erumpat ardens, fulmina: si longiore tractu nitatur,fulgetra.
Hic tibi strepitus,fremitus, clamor, tonitruum. Cælius Cic.8.2.
Tonitralia { βροντεῖα } Loca in quibus fit tonitru:vel in quibus habitat is qui tonat,Deus.Lucret.lib 1,
Néue ruant cæli tonitralia templa superné. Ex Lambino.
Quæ porrò illa tonitrua?quæ tempestas?Cic.5.Philip.
Rauca tonitrua.Claud.8.Paneg.
Tonsilla.Tonsor,Tonstrix,Tonsus,Vide TONDEO.
Tonus,toni,m.g. { τόνος } Sonus Latinè dicitur, vnde accentum quoque tonum vocauere,quos veteres nostri imitati,tenorem,quasi tonorem accentum dixerunt.
¶Tonus,Spatium id quanto abest à terra circulus cœli citimus, hoc est lunaris, centum scilicet viginti sex milia stadiorum, vt inquit Martianus,quoniam vt in sonis interuallum cum legitima quantitate minimum ex duobus sonis inter se diuersis, ita in cœlo minimum à terra spatium ad lunam, tonum appellare placuit. Plin. lib. 35. cap.5, Deinde adiectus est splendor, alius hic quàm lumen: quem quia inter hoc & vmbram esset, appellauerunt tonon: commissuras verò colorum & transitus,armogen.
Toparcha,Vide TOPOS.
Topazius,topazij,f.g. { τοπάζιον } gemma.Plin.lib.37.cap.8.Egregia etiamnum topazio gloria est, suo virenti genere, & quum reperta est,prælatæ omnibus.Id accidit in Arabiæ insula, quæ Chitis vocatur,in qua Troglodytæ prædones quum diutius fame & tempestate pressi herbas radicésque effoderent,eruerunt topazion. Hęc Archelai sententia est.Iuba, Topazion insulam in rubro mari à continente stadiis ccc abesse tradit:nebulosam,& ideo quæsitam sæpe à nauigantib.ex ea causa nomen accepisse. Topazin enim Troglodytarum lingua significationem habere quærendi.
A topazio in aurum declinat,Vide DECLINO.
TOPAZOS { τόπαζος } siue Topazios. Plin.lib. 6. cap.29. Insula in mari rubro in qua reperitur lapis topazius mirè pellucidus. Vide TOPAZIVS.
Tophus, tophi, m.g. { πῶρος } Genus lapidis asperi,qui facilè in arenam resoluitur.Plin.lib.17.cap.4, Colu.lib.4. cap. 22. Arenosus tophus & plus iusto ieiunus sabulo.
Antra laqueata tophis & pumice.Ouid.2.Fast.
Leuibus tophis structa atria.Ouid.8.Metam.
Leues tophi.Ouid.3.Metam.
Scaber tophus.Virg.2.Georg.
Sordidus tophus.Stat.4.Sylu.3.
Tophinus,pen.correpta,Adiect. { πωρινός } Quod ex topho est.Suet.in Claudio Cæsare, cap. 21. Circo vero maximo marmoreis carceribus,auratísque metis, quæ vtraque & tophina ac ligna auteà fuerant,exculto,&c.
Tophaceus, Adiect. Idem { πωρώδης } Plin.lib.17.cap.7, Est enim alba, rufa, columbina, argillacea, tophacea, arenacea. Vnde tophacea quoque pyra, vulgus nostrum appellat, à tophis qui intus reperiuntur.
Topiarium,topiarij,Dicitur opus ex arbore, aut frutice, aut herba factum ad decorem, vt sunt testudines, cameræ, naues, auiculæ, & huiusmodi, quæ ex buxo vel hedera, quarum natura sequax est & flexibilis, fieri consueuerunt. Dictum topiarium ἀπὸ τῶν τόπων, hoc est à locis,quæ in his varia constituuntur. Plin.lib.15.cap.30, Accedit in topiario opere taxa,&c.
Topium, topij { τόπιον } Idem. Vitruuius lib.7.cap.5, Habentem deorum simulacra, seu fabularum dispositas explicationes, non minus Troianas pugnas, seu Vlyssis errationes per topia, cæteráque quæ sunt eorum similibus rationibus ab rerum natura procreata.Topia, inquit Hesychius,funiculi sunt quibus frutices, & arbusculæ tonsiles in animalium species, aut rerum historias luculenta varietate assimilatæ, religatæ multis locis hinc inde distinentur, & torquentur,flectuntúrque,ad effingenda quæ luduntur rerum & animantiū

argumenta. Hinc Topiarum opus deductum reor, Turnebo authore vsus,à quo hæc excerpta sunt.
Topiarius,topiarij,m.g. { τοποποιός } Qui topiaria facit: sicut coronarius qui coronas. Plinius lib. 15.cap.29, Satiuarum genera topiarij faciunt.
Topiarium laudaui,ita omnia cōuestiuit hedera,&c. Cic.ad Qu. Frat.lib.3, De homine enim est interpretandum, qui locum opere topiario ornarat. Turnebus.
Topiaria,topiariæ { τοποποιητική } Ars ipsa,vnde topiariam facere, pro Artem exercere operis topiarij. Cic.ad Qu.frat.lib.3 17,Topiarium laudaui,ita omnia conuestiuit hedera qua basim villæ, qua intercolumnia ambulationis, vt denique illi palliati topiariam facere videantur & hederam vendere.
Toparcha, toparchæ { τοπάρχης } Qui vnius loci vel regionis curam habet.
Toparchia,toparchiæ,Territorium { τοπαρχία. }
Topos,Græcè { τόπος } Latinè dicitur Locus.
Topicus, pen.corr.Adiectiuum { τοπικός } Localis. Vnde Aristoteles & Cicer.Topica,libros appellarūt,id est locorum sedes, in quibus demonstrantur ea à quibus argumenta sumi debent.
Topice,topices,penult.corr.fœm.g. { τοπική } Ars ipsa inueniendorum argumentorum. Cic.in Topic.Inueniendi verò artem quæ topice dicitur, quæ ad vsum potior erat, & ordine naturæ certè prior, totam reliquerunt.
Topica, topicorum { τοπικά. } Cic. Trebatio,lib.7.20,Institui Topica Aristotelica conscribere.
Topographia,topographiæ { τοπογραφία } Locorum descriptio Latinè dicitur. Cic.ad Att.lib.15 3.9,Itaque me referunt pedes in Tusculanum,& tamen hæc τοπογραφία ripulæ videtur habitura celerem satietatem.Vbi ex vetusto scripto codice legitur ῥωπογραφία.
Topper { αὐτίκα } Obsoleta dictio,qua antiquissimi vtebātur pro celeriter,seu confestim,statim.Næuius apud Festum,Capesse flammam Vulcani topper.
Toral, toralis, Inuolucrum erat thori, id est congestæ plumæ, vel herbæ,vel arundinis operimentum,quod & elegantiore rursus stragulo obducebatur conuiuij causa,aut feriarum.Ouid.
-in medio thorus est de mollibus vlnis
Impositus lecto, sponda pedibúsque salignis,
Vestibus hunc velant,quas non nisi tempore festo
Sternere consuerant. Ex turnebo.
Varro de vit.pop.Romani lib.1. Quòd frontem lecticæ struebant ex ea herba torta,torum appellatum:hoc quod iniicitur,& nunc toral dicitur,
Turpe toral. Horat.1.epist.5,
-ne turpe toral,ne sordida mappa.
Torale, toralis { ἐπίβλημα } inquit Varro de Ling.Lat.Quod ante torum est.
TORANIVS { τοράνιος } Mango quidam: qui, vt author est Plin. lib. 7. cap.12,M.Antonio iam Triumuiro, eximios forma pueros,alterum in Asia genitum,alterum trans Alpes, vt geminos vendidit:tanta vanitas erat, &c.
Torcular, pen. prod. torcularis, pen. prod.neut.gen. & aliquando Torculare, torcularis { ληνός } Machina premendis vuis apta.Plin. lib.15.cap.1, An maturitas illa in torcularibus fiat, an ramis.Colum. lib.8.cap 50,Tum diligenter mundatam protinus in torcular deferri,& integram in fiscinis nouis includi, prælísque subiici, vt quantum possit, paulisper exprimatur. Non desunt qui putent Torcular habere penultimam correptam, dicentes à torculum fieri torcular, vt à speculum specular.
Torcularium, Locus est,in quo sunt torcula vasa, vt prela, & reliqua. Cato de re rustic.In torcularium quæ opus sunt vasis quinis? sic enim per interrogationem legi debet. mox enim respondet, Prela temperata quinque,superuacanea tria.Turnebus.
Torcularius, Adiectiuum { ὑπολήνιος } Quod ad torcularium pertinet vt Torcularia vasa.Cato capite 11. Torcularij lacus. Colum.lib. 12. capite 18.
Torcularia cella.Colum.lib.1.cap.6.5.
Torcularius,Substantiuum { ληναῖος } Qui torculari premit vuas. Colum.lib.12. cap. 50, Quia interdum multitudo baccæ torculariorū vincit laborem.
Torculum, torculi,pen.corr. { ληνός } Idem quod torcular. Cato cap 1. Ad villam quum venias,videto vasa,torcula,& dolia multáne sient. Plin.lib.18.cap.31.
¶Torculum, quod vsu torcular dicitur, dictum quòd intortum laticem vitis vel oleæ exprimat. Varr. γεροντοδιδάσκαλος, Vineis vbi ampla cella torculum respondeat.Ex Nonio.
Torculus,pen. corr. Adiect. { λήνιος } Quod ad torculum pertinet, vt Torculus funis.Cato cap.135.Varro 3.de Re rust.cap.2.
Tordile,tordilis,Plinio:vel Tortile,Ruellio,& Tordilion, semen seselis. Plin.lib.24.cap.19.
Toreuma,toreumatis,ne.g.& Toreumatum, toreumati, pen. corr. { τόρευμα } Opus positum, cælatum, ἀπὸ τορεύω sculpo & cælo. Toreumata dicuntur sculpta aut cælata ex quacunque materia,quæ in deliciis habentur. Cic.4.Verr.Toreumata sanè nota ac pretiosa auferuntur. Ibidem,6,De hoc Verri dicitur, habere eum per bona toreumata, in his pocula duo quædam, quæ Heraclia nominantur, Mentoris manu summo artificio facta. Sallustius,Tabulas,signa toreumata emunt. Martial.lib.33,Artis Phidiacæ toreuma clarum. Ibidem lib.14,
-plebeia toreumata
Toreutes, toreutis, mascul.gen. { τορευτής } à Græcis dicitur cælator, sculptor.
Toreutice, toreutices, pen. corr fœm.gen. { τορευτική } Ars ipsa, quæ & anaglyptice, & sculptura siue cælatura dicitur. Plin.libro 34.cap 8, Et alterum colossicon nudum,primúsque artem toreuticen aperuisse atque demonstrasse meritò iudicatur. De Phidia sculptore.

Tormentum, tormenti { στρέβλη, βασανισμὸς } Supplicium quod datur alicui ad pernoscendam veritatem: vel ad cruciatum inferendum, ob nequitiam. A torquendo dicitur. Cic.3.de Finib. Vtque in omnibus tormentis conseruetur vita beata. Idem pro Sylla, Quæstiones nobis seruorum ac tormenta accusator minitatur. Horat. 1.epist.2,

Inuidia Siculi non inuenere tyranni
Maius tormentum.

Carnificum tormenta, morborum cruciamenta. Cic.11.Philip.

Acerrimum tormentum. Cic.pro Cluentio.

Lene tormentum. Horat.3.Carm.ode 21.

¶Accipere aliquem necatum in tormentis. Cic.3.de Nat.deo.

Adhibere tormenta. Cic.Offic.3.

Serui authoritate aduocatorum, & vi tormentorum adducti in veritate manserunt. Cic.pro Cluentio.

Aliquem cogi tormentis quippiam confiteri. Cic.pro Milone.

Dare se in tormenta. Cic.Tuscul.5.

Ferre tormenta. Quintil.lib.2.cap.20.

Iniungere sibi tormentum, Vide INIVNGO.

Perferre vim tormentorum. Cic.in Partit.

Esse in tormentis, Vide IN præpositionem.

Tollere tormentum. Vide TOLLO.

¶Tormentum narium, Quod nares torquet & afficit. Plin.lib. 19.cap.8.

Calumnia timoris, & cæcæ suspicionis tormentum. Cecinna Cic. lib 6.7.

Iracundiæ tormentum. Cic.11.Philipp. Mortem naturæ pœnam putat esse: iracundiæ, tormentum.

¶Tormentum appellat Varro messis trituram, quòd ibi frumentum teratur. Calepinus.

¶Tormentum generale vocabulum est omnium machinarum, saxa, tela, & id genus varia torquentium. Cæsar 4. bel.Gall. Atque inde fundis, tormentis, sagittis hostes propelli ac submoueri iussit. Cic.ad Catonem, lib.15 4, Aggere, vineis, turribus, oppugnaui, vsúsque tormentis multis. Stat 9. Thebaid.

-non illum impacta mouerent Tormenta.

Fortius tormento. Ouid.9.Metam.

Missilia tormenta, Vide MITTO.

Murali tormento concita saxa. Virg.12.Æneid.

Rotare tormenta. Stat.10.Thebaid.

Tormina, torminum, pen.corr.neut.gen.plur.num. { στρόφοι } Genus morbi, à torquendo, quum dolore torquentur intestina, vel propter exulcerationem, quæ Græcè dysenteria dicitur, vel etiam alia ratione, vt scribit Cels.lib.4. Plin.lib. 20. cap. 14, Menthastrum torminibus cholericis efficacissimum. Colum. lib. 12.cap.7, Sequitur torminum vitium, quorum signum est cruenta & mucosa ventris proluuies.

Cholerica tormina, Vide CHOLERA.

Affici torminibus, Vide AFFICIO.

Præbere se forticulum in torminibus. Cic.2.Tusc.

Torminosus, pen.prod. Adiect. { στροφούμενος } Qui cum morbum patitur quem & dysentericum appellant Græco vocabulo. Cic.4.Tuscul. Itaque dicimus grauedinosos quosdam, quosdam torminosos, non quia semper sint, sed quia sæpe sint.

Tormines masculino genere protulit Nonius.

Torminalis, & hoc torminale, pen. prod. { στροφωτικός } Quod tormina infert. Plin.lib.15.cap.21, Quartum genus torminale appellant. De sorbis.

Torminalia sorba. Cels.lib.2.cap.30. Item mel coctum, pira immatura, sorba, magísque ea quæ torminalia vocantur, &c.

Tornatilis, Torno, tornas, Vide TORNVS.

Tornus, torni, m.g. { τόρνος, δῖνος } Instrumentum fabrile quo ligna, ebur, & reliqua huiusmodi tornantur & poliuntur. Plin.lib.7.cap. 56, Normam autem & libellam, & tornum, & clauem Theodorus Samius inuenit. Idem lib.16.cap.40, Calices ex terebintho solitus facere torno. Virg.3.eclog.

Lenta quibus torno facili superaddita vitis. Ouid.ad Pisonem,
hinc exornata figuris
Aduolat, excusso velox sententia torno.

Augusto torno versus includere. Propert. lib.2.eleg.35, hoc est, scribere versus elegos, qui minores sunt versibus heroicis. Simili translatione vsus est Statius lib.4.Syl.7.musam sic alloquens,

-ingens opus in minores
Contrahe gyros. Hoc est, heroicum carmen in versus lyricos.

Torno, tornas { τορνεύω } tornare, Torno polire, aut in aliquam formam figurare. Plin.lib 36.cap.22, Lapis est qui cauatur, tornatúrque in vasa coquendis cibis vtilia. Cic.de Vniuers. Idque ita tornauit, vt nihil effici possit rotundius.

Tornatus, Adiectiuum, Rotundus, quasi torno factus. Lucret.lib.4.

Fit, quasi tornata vt saxorum structa tuantur.

Versus malè tornati. Metaphoricῶs pro Malè elaborati. Horat. de Arte.

¶Tornare, Circumagere. Plinius lib.36.cap.13, Quarum in officina turbines ita librati pependerunt, vt puero circumagente tornarentur.

Tornatilis, & hoc tornatile, penult. corr. { τορνευτός } Quod torno factum est.

Tornator, pen. prod. tornatoris. Verbale. Firmicus lib.4.cap.7, ad finem, Facit quoque tornatores, aut simulachrorum sculptores.

TORONE Plin.lib.4.cap.10, Macedoniæ oppidum.

Torosus, Vide TORVS.

Torpeo, torpes, torpui { κατοκνέω, καταβλακεύω } torpere, Animo & corpore ita debilitatum esse, vt quis langueat. Cic.1.de Nat.deorum, Deum sic feriatum volumus cessatione torpere, vt si se commouerit, vereamur ne beatus esse non possit? Virg.3.Georg.

-consertóque agmine cerui
Torpent mole noua, & summis vix cornibus hærent. Plautus Amphit.4.

Animóque & corpore torpet, Hebet, Stupore hæret ac deficit. Horat.1.epist.6.

Cessatione torpere. Cic.lib.1.de Natur.deor.

Torpere metu, Præ timore ita obstupefieri, vt vix loco moueri queas. Liu.8.bel.Pun.

Veterno graui torpere. Virg.1.Georg. Hoc est pigrescere.

Acies luminum torpet, Vide ACIES.

Consilia torpent. Liu.ab Vrbe, 6. Frigere & torpere consilia senis, sed Camillo tum vitæ satis, tum gloriæ esse.

Genæ torpuerant dolore, Non poteuram præ dolore lachrymare. Genas accipit pro oculis. Ouid.epist.10.

Lingua torpuerat retenta metu. Hoc est, velut fixa substiterat, nec loqui poterat. Ouid.epist.11.

Pectora torpuerant longa mora. Ouid.1.Trist.eleg.3.

Vires torpent. Virg.9.Æneid.

-torpent infractæ ad prælia vires.

Vox & spiritus torpet. Liu.1.ab Vrbe.

Torpens, Partic. { ναρκώμενος } Cic.2.de Diuin.

Quidnam torpentes subitò obstupuistis Achiui? Ex poeta.

Ignauia torpens. Stat.10.Thebaid.

Amnis torpens. Stat.4.Thebaid.

Hyems frigore torpens. Claud.5.Paneg.

Lacus torpentes. Stat.9.Thebaid.

Membra torpentia ægrè trahens. Silius lib.4.

Torpesco, torpescis { ναρκοῦμαι } torpescere, Torpidum fieri. Salust.in Iugurtha, Cæterùm ingenium quo neque melius, neque amplius in natura mortalium est, incultu atque socordia torpescere sinunt. Plin.lib.9.cap.35, Flauescunt tamen & illæ senecta, rugísque torpescunt. De margaritis.

Membra torpescunt gelu. Senec.Medea, 12.

Torpor, torporis, masc.gener. { νάρκωσις } Animi & corporis debilitatio, pigritia, stupor. Cicero 1.de Natura deorum, Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur, atramenti effusione sepiæ, torpore torpedines.

Frigidus mentis torpor. Firmic.lib.6.cap.10.

Iners torpor. Stat.5.Sylu.3.

Vehemens torpor. Cels.lib.2.cap.8.

Pigro mentis torpore oppressus. Firmic.lib.6.cap.11.in fine.

Graui torpore deuictum premit mors. Senec. Herc.fur.12.

Membra nouus soluit formidine torpor. Virg.12.Æneid.

Torporo, torporas, pen prod. { ναρκάω } torporare, Torporem inducere. Turpilius Heræra, Stupidus astat, ita eius aspectus repens, cor torporauit hominis amore. Id est torpefecit. Nonius.

Torpidus, penultima correpta, Adiectiuum { ναρκώδης } Torpens, piger: vt Torpidus somno. Liuius 5. bel.Pun. Et 2.bel.Punic. Quod malum præterquam atrox super tot clades, etiam nouum, cum stupore ac miraculo torpidos defixisset, &c. Hoc est stupefactos & attonitos.

¶Torpedo, pen. prod. torpedinis, fœ. g. { νάρκη, νάρκωσις } Idem quod torpor. Sallust. lib.1.Histor. Hæc si placent, si tanta torpedo animos obrepsit. Alij oppressit legunt.

¶Torpedo, fœm.item g. Genus piscis, qui limo mersus, occultat se, & pisces suprà natantes, torpentes facit: postquam verò obtorpuere, deuorat. Plin. lib. 32. cap.1, Ex eodem mari torpedo: etiam procul & è longinquo: vel si hasta virgáve attingatur, quanuis prævalidos lacertos torpescere, quanlibet ad cursum veloces alligari pedes facere proditur. Idem lib.9.cap.42, Nouit torpedo vim suam, ipsa non torpens mersáque in limo se occultat. Cic. 2. de Nat.deor. Tutantur se, torpore torpedines. Claud. de Torpedine, 16, Mira torpedo.

TORQVATVS, pen.pro. { τορκουάτος } cognomen Titi Manilij, qui ad Anienem occiso Gallo torquem detraxit. Hic est ille Torquatus Manlius cuius iniussu quum filius aduersus hostem, à quo prouocatus fuerat, pugnasset, eoque occiso equestria spolia victor ad patrem tulisset, subitò eum quòd aduersus edictum suum, & rei militaris disciplinam fecisset, iussit occidi. Vide MANLIVS. Cic.1. de Finib. Ad maiora enim quædam nos natura genuit & conformauit, vt mihi quidem videtur, ac fieri potest vt errem, sed ita prorsus existimo, neque cum Torquatum qui hoc primus cognomen inuenerit, aut torquem illum hosti detraxisse, vt &c. Idem 4.Tusc.& 3. Offi. Virg.6. Æneidos,

-sæuumque securi
Aspice Torquatum, & referentem signa Camillum.

Truces Torquati. Claud.1.in Eutrop.

Torquatus, pro Palumbo, Vide TORQVES.

Torqueo, torques, torsi, torsum & tortum { στρέφω, στρέβλω, λυγίζω, στρεβλόω, κνίζω, βασανίζω } torquere, Inflectere. Plin.lib.36.cap.25, Necessarium binas per diuersum coassationes substerni, capita earum præfigi clauis, ne torqueantur. *Afin qu'elles ne se iettent.* Virgilius libro 2. Georgicon, -& bona bello

Cornus: Ityreos taxi torquentur in arcus. Id est, torquendo inflectuntur.

Acies oculorum ardentes torquere, Vide ACIES.

Aquas torsit remis, Aduerso flumine nauigauit. Ouid.5.Fast.

Aurem torquere ab obscœnis sermonibus Hor.2.epist.1.

Capillos torquere ferro, Calamistro inurere. Ouidius 1.de Arte amandi.

Ceruices oculósque pariter cum modorū flexionibus torqueāt. Cic.2.de Legib.

Collum torquere. Liu.4.ab Vrbe.

Comam igne torquere. Ouidius 2. de Arte. Calamistro crispare.

Fusos torquent mulieres. Plin.lib.28.cap.2.

Amentatas hastas torquere. Cic.1.de Orat.

Iter torquere, id est, A via declinare. Stat.12.Thebaid.

Lumi-

Lumina flammantia torquens anguis. Virg.3.Georg.

Oculum torquere, Ita sursum aut deorsum versus flectere, vt altera veluti cuiusdam lucis reuerberatio videatur. Cic.4.Acad. Itaq; Timagoras Epicureus negat sibi vnquam quum oculum torsisset, duas ex lucerna flammulas esse visas.

Oculos torquere ad rem aliquam. Virgil.4.Æneid.

Orbes squamosos torquet volubilibus nexibus. Ouid.3.Metam. de serpente Cadmi.

In orbem torquere. Cic.de Vniuers. Deinde in orbem torsit, vt & ipse secum, & inter se ex commissura, quæ ex regione esset, iungerentur.

Os torquere. Cic.2.Offic. Quæ quum fiunt, anhelitus mouentur, vultus mutantur, ora torquentur: ex quibus magna significatio fit non adesse constantiam.

Proras ad littora torquent. Virg 3.Æneid.

Nautæ adnixi torquent spumas. Virg.3.Æneid.

Stamina torquere pollice. Ouid.12.Metam.

Terra quum circum axem se summa celeritate conuertat & torqueat. Cic.4.Acad.

Vestigia torsit ad sonitum vocis. Virg.3.Æneid.

¶Torquere ius, per translationem, pro Auertere aut peruertere. Cic.pro Cecinna, Iuris retinere sententiam, & æquitatem plurimū valere oportere, verbo ac litera ius omne torqueri: vos statuite Recuperatores, vtrum vtilius esse videatur.

Versare suā naturam, & regere ad tempus, atque huc & illuc torquere & flectere. Cic.pro Cælio.

¶Torquere, Torquendo iacere. Virg.5.Æneid.

In medios telum torsisti primus Achiuos. Lucan.lib.2,

-valet in torquendo dextera pilo.

Fulmina torquere. Virg 4.Æneid.

Iaculum torquere lacerto. Ouid.2.de Ponto, eleg.9.

Tela manu torsit. Ouid.12.Metam.

Tela torquentur lacertis. Lucan.lib.3.

¶Torquere terras, Gubernare. Virg.4.Æneid.

¶Torquere, Sustinere. Virg.6.Æneid.

-vbi maximus Atlas
Axem humero torquet stellis ardentibus aptum. Idem lib.7,
Ipse pedes tegmen torquens immane leonis. Seruius.

¶Torquere, Tormentum inferre, Angere, Molestiam offerre. Donatus, Torquemus hominem, extorquemus veritatem. Plin.epist. 198, Remitte aliquid adolescentiæ ipsius, remitte lacrymis, remitte indulgentiæ, ne torseris illum, ne torseris etiam te.

Qui in dolore est, torquetur. Cic.2.de Finib.

Eculeo torqueri. Cic.3.de Finib.

Torqueri dies & noctes. Cic.ad Atticum, lib.7.128.

Amore torquere aliquem. Ouid.2.de Arte.

Doloribus animi torqueri. Cic.1.de Finib.

Expectatione torqueri. Cic.ad Att.lib.8.166, Brundusij autem omne certamen vertitur huius primi temporis: qua quidem expectatione torqueor, sed omnia antè nos sciemus.

Inuidia vel amore torqueri. Horat.1.epist.2.

Tuæ libidines te torquent. Cic.in Parad.

Memoria malorum torqueri. Cic.1.de Finib.

Mero torquere aliquem. Horat.de Arte.

Reges dicuntur multis vrgere culullis,
Et torquere mero, quem perspexisse laborent.
An sit amicitia dignus. Hoc est, Reges, quos volunt recipere in amicitiam, multo mero inebriant, tentantes an per potum quæ habent, secreta prodant.

Metu torqueri. Ouid.1.Amor.eleg.4.

Mirificè torqueor. Cic.Attic.lib.15.329.

Acriter nos tuæ supplicationes torserunt. Cælius Ciceroni, libro 8.11.

Timor torquet impendentis doloris. Cic.2.de Finib. Quum & præteriti doloris memoria recens est, & futuri atque impendentis torquet timor?

¶Torquere, Trahere. Virgil.6.Æneid.

-torquétque sonantia saxa. Seruius.

Torquere in diuersas partes. Plin.lib.11.cap.37.

Oratio ita flexibilis, vt sequatur quocunque torqueas. Cicero in Oratore.

Tortus, Participium { βασανισθεὶς, ἐστρεμμένος } vt Vino tortus. Horat. 1.epist.19,

Arcanum neque tu scrutaberis vllius vnquam,
Commissúmque teges & vino tortus & ira. Vinum & ira tormenta sunt, quibus multi inuiti secreta fuderunt. Porphyr.

Verberibus tortus, Afflictus. Cic.in Topi. Nam & verberibus torti, & igni fatigati, quæ dicunt, ea veritas videtur ipsa dicere.

Expectatione tortus. Quintil.lib.6.cap.2.

¶Anfractus torti. Claud.4 Paneg.

Anguis tortus. Ouid.2.Metam.

Baculus tortus. Ouid.2.Metam.

Capillus tortus. Ouid.2.de Arte.

Comæ tortæ. Martial.lib.1.

Conditiones tortæ. Plaut.Menæch.14.

Corona torta. Propert.lib.3.eleg.20.

Crines torti in nodum. Martial.lib.1.

Facies torta. Ouid.in Ibin.

Funes torti. Virgil.4.Æneid.

Linum tortum, Funis. Ouid.3.Fast.

Radix torta. Ouid.11.Metam.

Serpentes torti. Catul.Argon.59.

Stamina torta. Tibul.lib 1.eleg.6.

Supercilia torta. Plaut.Rud.9.

Verber tortum, Vide VERBER.

Vertigo torta. Propert.lib.3.eleg.7.

Tortus, huius tortus { στρέψις } Cic.2. Tusc.

Hæc interemit tortu multiplicabili
Draconem auriferam obtuitu asseruantem arborem. Ex poeta. Virg.5.Æneid.

Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus.

Tortum, torti, Machina ad torquendum saxa. Pacuuius Duloreste, Nam te in tenebras sæpe lacerabo fame clausum, & fatigans artus torto distraham. Nonius.

Tortè, Aduerbium, Obliquè, transuersè { ἐστρεμμένως. } Lucret.lib.4,

- quanuis tortè, penitúsque remota Omnia, &c.

Tortuosus, pen prod. Adiect. { στρεβλὸς, σκολιὸς, κοχλιώδης, στραγγαλιώδης } Quod est tortum, Multis flexibus sinuosum. Liu.7.bel.Pun. Et per tortuosi amnis sinus flexúsque, &c.

Aluus multiplex & tortuosa. Cic.2.de Nat.deor.

Soni ex tortuosis locis & inclusis referuntur ampliores. Cic.2.de Nat.deor.

Ingenium multiplex & tortuosum. Cic.de Amic.

Serrula tortuosa. Cic.pro Cluentio.

Tortuosum visum & obscurum. Cic.2.de Diuin. Et quum stertentem aliquem viderint, obiicere his visa quædam tortuosa & obscura, quæ illi exterriti somnio, &c.

Tortuosum disputādi genus, quod & anfractuosum dicitur. Cic. 4.Acad. Sed vt omnes istos aculeos & totum tortuosum genus disputandi relinquamus, ostendamúsque qui simus.

Tortuosa vrina, Quæ tortuosè diffluit. Plin.lib.21.cap.27.

Torsio, torsionis { στρόφος } Verbale fœmininum. Plin. lib. 20.cap.17, Priuatim eius vsus contra torsiones stomachi in tepida aqua, & cruditates.

¶Torsio, seu Tortio, quam vulgò *Torturam* appellant. Firmicus lib.8.cap.15, Publicis tormentis lacerati, aut ignibus exusti, seu tortione legitima peribunt.

Tortilis, & hoc tortile, pen.corr. { στρεπτὸς } Quod retortum & replicatum est. Plin.lib.9.cap.51, Polypi pariunt Vere oua tortili vibrata pampino. Ouid.epist.15, Tortilis à digitis excidit ansa meis.

Buccina tortilis in latum. Ouid.1.Metam.

Nerui tortiles. Lucan.lib.6. Hoc est funes.

Piscis tortilis, Qui se facilè torquet. Ouid.13.Metam.

Torto, tortas, tortare, Frequentatiuum, Vehementer torquere. Pomponius Decuma fullonis, & vbi insilui in cocleatum equuleum, vbi toltim tortor. Id est Torqueor. Nonius.

Tortor, tortoris, pen. prod. mascul. gen. { βασανιστὴς } Qui torquet, id est, cruciat. Cic.pro Cluentio, Quum iam tortor, atque essent tormenta ipsa defessa, neque tamen illa finem facere vellet, &c. Horat. 3.Carm.ode 5,

Atqui sciebat quæ sibi barbarus
Tortor pararet. De Regulo. Iuuen. Sat.15.

Carnifex & tortor. Cic.11.Philipp. Ponite igitur ante oculos P.C. miseram quidem illam & flebilem speciem, & vocem impuram atque os illud infame, vincula, verbera, equuleum, carnificem tortorémque Samarium.

Si sapiens ad tortoris equuleum ire cogatur. Cic.4.de Fin.

Tortorium, In septimo ad Atticum libro, testamentum Curij vrbani & lepidi hominis de Tortorio esse putat Turnebus, velut si de seruis tortis testamenti tabulas fecisset Curius, quos seruos tum heredi relinqueret, vel cuipiam legaret: atque inde venustas est & lepos quæsitus: quis enim furciferum vellet sibi legari, aut testamento relinqui? Tortorium autem ea est elatum forma, qua fundi solent, vt Tusculanum, Laterium: ex eo genere seruitiorum nemo libertate donatur.

Tortiuus, pe.prod. Adiect. vt Vinum tortiuum, Quod est nouissimè expressum. Cato cap.23. Colum.lib.12.cap.26.

Torques, & torquis { στρεπτόν, στρεπτὸς } tam masc. quàm fœ gen. secundum Probum, significat circulum aureum, flexilem, obtortum, colli ornamentum, & summi pectoris. Propert.lib.4.eleg.11,

Torquis ab incisa decidit vnca gula. Gell.lib.9 cap.13, Caput galli præcidit, torquem detraxit, eámque sanguinolentam sibi in collum imponit. Plin.lib.33.cap.2, Auxiliares quippe & externos torquibus aureis, donauere, at ciues non nisi argenteis. Cic.1.de Fin. Torquem illum hosti detraxisse. Quintil.lib.6.cap.4, Quum ei Galli torquem aureum dedissent. T. Manilius is est qui ad Anienem, Galli, quem ab eo prouocatus occiderat, torque detracta cognomen inuenit. Cic.3.Offic.

Q. Rubrium, excellenti virtute, authoritate, &c. torque donasti. Cic.5.Verr.

Ademptus torquis, Vide ADIMO.

Decorus torquis. Stat.10.Thebaid.

Miniatus torquis. Plin.lib.10.cap.42.

Nexis torquibus ornatæ aræ, Id est coronis. Virg.4.Georg.

Torquatus, pen.prod. Adiect. { στρεπτοδωτὸς } Torque ornatus. Torques aurei militibus ob rem strenuè gestam donari ab Imperatoribus solebant: vnde torquati dicti, qui duorum generum erant, simplares, duplarésque. Vegetius lib.2, Torquati, inquit, duplares, torquati simplares erant, quibus torquis aureus solidus virtutis præmium fuit: quem qui meruisset, præter laudem interdum duas consequebatur annonas, duplares duas, simplares vnam. Budæus. Ouid.epist.2,

Affuit Alecto breuibus torquata colubris.

Columba torquata. Propert.lib.4.eleg.5.

Torquatus palumbus, A signo torquis quod collo præfert. Martial.lib.13.

Torrens, torrentis, m.g. { χείμαρρος, χαράδρα } Fluuius qui non de fonte, neque de viua aqua, sed à pluuijs, vel de montibus in valles descendit, & in mare procurrit: æstate autem siccatur, aquis verò hyemalibus inundatur & currit. Virg.2. Æneid.

-aut rapidus montano flumine torrens
Sternit agros, sternit sata læta, boúmque labores.

Stygius torrens. Ouid 3.Metam.

Tumidus torrens. Ouid.1.Amor.eleg.7.

Agi ritu torrentis. Ibidem.

Oratio velut torrens. Cic.2.de Finib. Quum enim fertur quasi torrens oratio, quamuis multa cuiusque modi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coerceas.

Torrens verborum. Quintil.lib.10.cap.7, Id potius quàm se inani verborum torrenti dare quasi tempestatibus quò vellent auferendum.

¶ Torrens, torrentior, torrentissimus, pro Vehementi, impetuoso, & in torrentis morem rapidum. Plin.lib.3.cap.16, De Pado flumine, Augetur ad Canis ortus liquatis niuibus agris quàm nauigiis torrentior, nil tamen ex rapto sibi vendicans.

Campi torrentes sanguine. Stat.1.Sylu.2.

Torrens dicendi copia. Iuuen.sat.10. Hoc est ingens & abundãs, sumpta translatio à torrente, qui magno rapitur impetu.

Fatum torrens. Lucan.lib.7,

Nec fortuna diu rerum tot pondera vertens,

Abstulit ingentes fato torrente ruinas. Id est, citò peregit maximã cædem fato vrgente. Euertit pugnantes morte præcipiti.

Flumina torrentia. Virgil.7.eclog. Id est, Quæ torrentis modo fluunt.

Flumine torrenti mersus. Ouid.in Ibin.

Oratio torrens. Quintil.lib.3.cap.8.

Sermo promptus, & Isæo torrẽtior. Iuuen.Saty.3. Isæus hic orator fuit, cuius mentio est apud Plin. Iuniorem, lib.2.epist.3.

Vndam torrentem innatat aluus. Virg.2.Georg.

Torris, huius torris, m.g. {δαλός} lignum teres quando ardet. Ouid. 8 Metamorphoseos,

Funereum torrem medios coniecit in ignes.

Ambustus torris. Virg.12.Æneid.

Torreo, torres, torrui, tostum {ταθεύω, ὀπτάω, φρύγω, ταπνύω} torrere, A torre deductum, significat siccare, atque arefacere, sed vsurpatum est iam pro eo quod fit igne vrere, vt ait Festus. Plin. lib. 11.cap. 20. Sunt qui mortuas, si intra tectum hyeme seruẽtur: deinde sole verno torreantur, ac ficulneo cinere toto die foueantur, putent reuiuiscere. De apibus.

Sitis torret ora. Propert.lib.4.eleg.10.

Artus torrentur febribus. Ouid.epist.20.

Viscera torrentur cæcis ignibus. Ouid.8. Metam.

¶ Torrere, de frigore etiam dicitur. Varro, Frigore torret.

¶ Torrere, Vrere. Virg.4. Georg.85,

Iam rapidus torrens sitientes Syrius Indos. Cic.in Somn. Medium autem illum & maximum solis ardore torreri.

Sapientem in Phalaridis tauro inclusum succensis ignibus torreri. Cic.in Pisonem,

Face mutua torrere aliquem. Horat.3. Carm.ode 9.

¶ Torrere, Assare. Plin.lib.7.cap.2, In nullum alium cibum nouere, quàm piscium, quos vnguibus dissectos sole torreant. Virg. 5. Æn.

Subiiciunt verubus prunas, & viscera torrent.

Fruges torrere igni. Virg.1. Georg.

Torresco, torrescis, torrescere, Flammis cremari. Lucret.lib.3,

-non inuenio quî non sit acerbum

Ignibus impositum calidis torrescere flammis.

Torrens {ἄζων} Participium: siue Nomen ex participio: vt Ripæ torrentes pice, atráque voragine, Id est ardentes. Virgilius 9. Æneid.

Sydera torrentia agros. Horat.3. Carm.ode 1.

Axis torrentissimus. Stat.3 Sylu.1.

Tostus, Aliud Participium {ταθευτός} Cic.3. Tusc.

Fana flamma deflagrata, tosti alij stant parietes

Deformati, atque abiete crispa. Ex poeta.

Caro tosta. Ouid.12. Metam.

Crines tosti. Ouid.2. Metam.

Fruges tostæ. Virg 1. Georg.

Liba tosta. Ouid.6. Fast.

Ordeum tostum, Ad ignem vstulatum. Col.lib.12.cap.5.

Semina tosta Ouid.2. Fast.

Maturitas tosta, Quæ ex quadam veluti assatione Solis acquiritur. Plin.lib.12.cap.7.

Torridus, pen.cor. Adiectiuum {κατακεκαυμένος} Aridus, Vnde æstas torrida dicitur. Plin.lib.12.cap.20, Color abest ille torridus sole.

Torridus macie. Cic. pro Lege Agrar. Quem hominem vt grandi macie torridum Romæ, contemptum, abiectum videbamus, &c.

Torrida frigore pecora. Liu.1.bell.Pun.

Torrida gelu membra, Congelata. Liu 1.bell.Pun.

Aër torridus æstuat. Propert.lib.2.eleg.29.

Æstas torrida. Virg.eclog.7.

Fontes torridi. Liu.4.ab Vrbe.

Tellus torrida. Lucret.lib.5.

Torrefacio, torrefacis, pen.cor. torrefeci, pen.pro. torrefactum {κατακαίω} torrefacere, Comburere, Coquere, Multum calefacere, Siccare. Columell. libro 2.capite 21. 3, Quòd si falcibus seges cum parte culmi demessa sit, protinus in aceruum, vel in nubilarium coguntur, & subinde opportunis solibus torrefacta proteritur. Idem lib.12. cap.15 4. Et oblita vasa clibano vel fumo torrefaciunt, quo celerius omnis humor excoquatur.

¶ Tortor, tortaris, tortari, Moueri circumagi. Verbum antiquum. Lucret.lib.3,

Omnia iam seorsum cernes, incisa repenti

Vulnere tortari, & terram conspergere tabo.

Torsio, Tortilis, Tortiuus, Tortor, Tortum, Tortuosus, Tortus, Vide TORQVEO.

Toruè, Vide TORVVS.

Torus, tori, m.g. {στιβάς, στιβάδιον} Lectus ab intortis herbis dictus, vt tradit Seruius in illud 5. Æneid. Viridante toro consederat herbæ. Plin.lib.8. cap.48, Antiquis enim torus à stramento erat, qualiter nunc etiam in castris gausape.

Pellex tori regij. Senec. Agamemn.13.

Socia tori, Vxor aut concubina. Ouid.10. Metam.

Consors tori, Coniux. Ouid.1. Metam.

Tori coronarum. Cic.in Oratore, in descriptione temperati & mediocris oratoris, qui nec subtilitatem tenuium, nec magnificentiam sublimium sequatur, sed medium quendam cursum inter vtrunque teneat. Addit (inquit) aliquos, vt in corona, toros, omnémque orationem ornamentis modicis verborum sententiarúmque distinguit. Sensus est: In coronis sunt eminentiæ quædam, quæ tori vel toruli vocantur. Ita etiam in mediocri oratione nonnunquam, sed leniter, decet assurgere, ita vt modica verborum & sententiarum ornamenta appareant.

¶ Altus torus. Virg.2. Georg.

Asper torus signis eburnis, Sculptis signis excisus. Stat.3. Sylu.1.

Cælebs torus. Senec. Herc.fur.4.

Festus torus. Stat.1. Sylu.2.5.

Geniales alti tori. Virg.6. Æneid. Hoc est, lecti discubitorij, in quibus genio indulgere solebant, seu lætè conuiuere.

Illiciti tori. Lucan.lib.10, Concubitus illiciti.

Mollis torus. Ouid.2.de Arte.

Obscœnus torus, Impudicus. Ouid.2. Trist.

Plumeus torus. Ouid.11. Metam.

Pudici tori coniugis. Senec. Agamemn.3.

Purpureus torus Ouid.epist.5.

Quietus torus, In quo quiescunt dormientes. Valer.1. Argon.

Socialis torus. Ouid.2. Fast. Id est, vxores nostræ.

Tyrius torus. Catul.in Epithal. Iuliæ, 56.

Viduus torus. Ouid.epist.5.

¶ Conciliare iugales toros. Stat.3. Sylu.5.

Conductus torus. Ouid.1. Amor.eleg.10.

Viridante toro consederat herbæ. Virg.5. Æneid.

Contemerare torum alicuius. Ouid.2. Amor.eleg.7.

Pictis toris discumbere. Virg 1. Æneid.

Extruere toros. Id est, lectos discubitorios. Virg.3. Æneid.

Legitimi tori fallere iura. Ouid.epist.15.

Fouere torum. Ouid.2. Amor.eleg.11.

Iacere in toro. Ouid.2. Amor.eleg.4.

Incumbere toro. Virg.4. Æneid.

Insidere toro. Ouid.epist.19.

Ponere se toro. Ouid.11. Metam.

Premere torum. Ouid.1. Amor.eleg.4.

Promissus mihi torus. Ouid.epist.6.

Illicitos toros & stupra quærere. Senec. Hippol.2.

Seruans torum casta fide. Herc.fur.5.

Sternere torum. Ouid.6. Metam.

Vestiti tori gramine, Tori graminei. Ouid.1. Fasto.

Violare toros alicuius. Senec. Octau.4.

¶ Toros {μυῶνας} etiam appellamus pulpam carnis musculosam, in qua est robur & fortitudo: vt sunt partes membrorum neruosæ, callosǽque, & in se propemodum collectæ. Valerius Flaccus,

Protulit hortendósque toris informibus artus. Virg.3. Georgicon,

Luxuriátque toris animosum pectus honesti.

Spadices. Cic.2. Tuscul.

O pectora, ô terga, ô lacertorum tori. Ex poeta.

Arduos toros tollit taurus. Hoc est, collum pulposum & corpulentum. Senec. Hippol.10.

Comantes tori. Virg 12. Æneid.

De venis quoque dicitur, quum varicum in morem quibusdam in locis turgescunt. Cornelius Celsus lib.7, Ac per ipsos venarum toros inæquale est.

De viribus similiter. Colum.de Arbor.cap.16, Arbustiuam vitem quàm putare, tam alligare diligenter oportet. nam in ea fructus maximè vis consistit, diutiúsque perennat, quæ firmis toris & idoneis locis religata est. Itaque omnibus annis conuenit subsequi putationem, ita vt tori renouentur, & vitis per idoneos ramos disponatur.

Riparum tori. Virg.6. Æneid.

Torosus, pen. prod. Adiectiuum {μυωνώδης} Qui pulpam carnis musculosam habet, in qua est robur & fortitudo. Colum.lib.6.cap.13, Scribit parandos esse boues nouellos, ceruice longa, & torosa.

Ceruix torosa. Catull.de Berecynth.58.

Colla torosa boum. Ouid.7. Metam.

De herbis etiam dicitur. Plin.lib.19.cap.5, Breuior est, sed torosior, amariórque inula.

Torulus, pen.corr. {στιβάδιον} Diminut. Plaut. Amphit.3,

Tum meo patri autem torulus inerit aureus sub petaso. Vbi interpres trochulus legendum esse contendit, à trocho scilicet diminutiuum: vt sit rotula parua aurea tanquam rosæ similitudinem gerẽs. Alij constanter legunt torulus: interpretantúrque torulos, ornamẽta aurea vel argentea, quæ pileis & petasis adiunguntur. Vnde est illud Alciati in Emblematum suorum præfatione,

Vestibus vt torulos, petasis vt figere palmas,

Et valeat tacitis scribere quisque notis.

Toruus, Adiectiuum {γοργωπός, ὑπόδραξ} Aspectu formidabilis, terribilis, A torto aspectu: quanuis alij à toruitate taurorum, qui cum quadam truculentia respectant, deductum velint. Seruius, à terendo deducit, e in o mutata. Virg 3. Georgicon,

-optima toruæ

Forma bouis, cui turpe caput, cui plurima ceruix. Id est terribilis. Idem 10. Æneid.

-toruus Abas.

Toruus visu. Stat.2. Thebaid.

Apri torui. Ouid.2.de Arte.

Cornua torua. Pers.satyr.1.

Toruus draco serpit subter superáque reuoluens sese. Cic.2.de Nat.deor.

Facies torua, Ferocitatem quandam ipso aspectu præ se ferens. Columella libro 6.cap.20.

Forma torua. Ouid.2.de Ponto, eleg.8.

Frons torua, Terribilis & immitis. Virgil.3. Æneid.

Fronte torua petulans iuuencus. Senec. Hippol.3.

Iuuenci torui, Truces & aspectu terribiles. Ouid.10. Metam.

Lumen toruum, Oculus dirus & minax. Virg.3. Æneid.

Oculi torui. Plin.lib 11.cap.37.

Oculis toruis tuens. Ouid.5 Metam.

Prælia. Catul.de coma Beren.61.

Taurus. Ouid.7. Metam.

Responsa torua trucis Senatus. Silius lib.11.

Vada. Senec. Thebaid.1.

Vina torua, Aspera, & indomita, siue immitia. Plin.lib.17.ca.23.

Vultus toruus. Quintil.lib.6.cap.1.

Toruitas, pen.corr. toruitatis {ὑποδρασία} Propriè taurorum est, quasi taurorum acerbitas. Plin.lib.7.cap.19, Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, toruitatémque naturæ duram & inflexibilem.

Toruè, Aduerb. {ὑπόδρα} Plautus,

Quid me toruè aspectas?

Toruiter, Aduerb. Ennius Pancratiastæ,

Quem nunc tu tam toruiter increpuisti. Nonius.

Toruum {ὑποβλεμματικῶς} Aliud aduerb. pro Toruè. Apuleius, Quum toruum in eos intueretur. Virg.7. Æneid. -toruúmque repentè

Clamat, Io matres audite vbi quæque Latinæ.

Torua {ὑποβλεπομένως} similiter Aduerbium idem significans. Virg. 6. Æneid.

Talibus Æneas ardentem, & torua tuentem

Lenibat dictis animum. Seruius, Torua, pro toruè, id est terribiliter.

Tot {τοσοῦτος} nomen numerale indeclinabile. Ci. 2. de Orat. Quot homines, tot causæ. Idem de Arusp.resp. De templo tot Senatus extare consulta, quot de mea domo. Et 5. Tuscul. In his tot & tantis atque etiam quæ plura possunt accidere. Virg.1. Æneid.

Quídue volens regina deûm, tot voluere casus

Insignem pietate virum, tot adire labores Impulerit.

Tot viri ac tales. Cic.pro Cælio.

Tot & tantæ, & tam graues ciuitates. Cic.4. Verr.

Tot & tantas res, &c. quot & quantas, &c. Cic.pro l. Man.

Totidem, pen. corr. Indeclinabile {τοσοῦτοι} Par numerus. Cic. 2. de Diuin. Totidem annos vixerunt. Idem ad Atticum, lib.6.113. Istum ego locum totidem verbis à Dicæarcho transtuli. Virg.3. Aeneid.

Tres adeò incertos cæca caligine soles

Erramus pelago, totidem sine sydere noctes.

Toties, Aduerbium {τοσαυτάκις} Tot vicibus. Cic. ad Attic.lib.7.131, Interim velim mihi ignoscas, quòd ad te scribo tam multa toties. Virg.4. Æneid.

Quos ego iam toties sum dedignata maritos.

Toties, geminatum. Cic.4. Verr. Tot Prætores in Sicilia fuerunt: toties apud maiores nostros Siculi Senatum adierunt: toties hac memoria.

Toties, quoties. Cic.1.de Orat. Hoc nos si facere velimus, antè condemnentur ij quorum causas receperimus, quàm toties, quoties perscribitur, Pæanen, aut Munionem citarimus.

Quoties, toties. Cato cap.1, Quoties ibis, toties magis placebit.

Quotiescunque dico, toties mihi videor in iudicium venire. Cic. pro Cluenrio.

Totus, tota, totum {ὅλος, ὁλοτελής, πᾶς} Ad quantitatem refertur.

Totum & partes. Cic.1. Academ. Corporis autem alia ponebant esse in toto, alia in partibus.

Tota & partes. Cic.in Topicis.

Totum & vniuersum. Cic.4.de Finib.

Leue enim est totum hoc, risum mouere. Cic.2.de Orat.

Hoc totum quicquid est, siue artificium, siue, &c. Cicero 2. de Oratore.

Totus ego. Plaut. Trucul.15.

Totus gaudeo. Idem Aulul.16,

Qui ossa atque pellis totus est, ita cura macet. Idem Asin.16,

Totus perij. Terent. Heaut.5.4,

Ego nunc totus displiceo mihi. Idem Eunucho, 5.9,

Fratris igitur Theis tota est? Idem Adelph.4.2,

Ctesipho autem in amore est totus.

Antonius perspiciet totum me futurum suum. Cic. Att.15.321.

Quum totum se ad inuestigationem naturæ cõtulisset, in ea ipsa plurimum dissentit à suis. Cic.1. Acad. Hoc est, omnino.

Totum ei me tradidi. Cic.de Claris Orat.

Totus est alienus à physicis. Cic.1.de Finib.

Totus est noster Plancius. Cic.ad Qu.frat.lib.2.5, Plancius totus est noster.

Totæ, datiuus pro toti. Plaut. apud Varronem lib.6.de Ling.Lat.

Gannit odiosus omni totæ familiæ.

¶ Totæ ædes. Plaut. Mostel 3,

Ædificantur ædes totæ denuó. Cic.3. Verr. Clamor interea fit tota domo inter seruos. Idem pro Fonteio, Hi contrà vagantur læti atque erecti passim toto foro.

Quo in studio hominum quoque ingeniosissimorum otiosissimorúmque totas ætates videmus esse contritas. Cic.1.de Orat.

Totus annus. Plaut. Asin.13. Terent. Eunucho, 2.2,

Sex ego te totos Parmeno hos menses quietum reddam. Cicer.4. Verr. Facite vt vobis triennij totius veniat in mentem.

Toto corpore, atque omnibus vngulis, Prouerbialis locutio, pro toto conatu. Cic.2. Tusc. Quid? qui volunt exclamare maius, num satis habent latera, fauces, linguam intendere, è quibus elici vocem & fundi videmus? toto corpore, atque omnibus vngulis, vt dicitur, contentioni vocis asseruiunt.

Cogitare totos dies & noctes de aliquo. Cic.pro Murena.

Totus iacuis. Plin.epist.159.

Tota erras via. Terent. Eunucho, 1.2,

Tota mente incumbere in curam aliquam. Cic.ad Attic. lib.16. 335, Nunc mi Attice tota mente incumbe in hanc curam: magna enim res est. Virg.4. Æneid.

-habes tota quod mente petisti.

Tota mole corporis, totóque pondere niti. Colum.lib.2.cap.2.

Vt vnum opus totum atque perfectum ex omnibus totis atque perfectis absolueret. Cic.de Vniuers.

Et penitus toto diuisos orbe Britannos. Virg.eclog 1.14.

Toto pectore amare, vel cogitare. Cic.1.de Legib. Vbi illa sancta amicitia si non ipse amicus per se amatur toto pectore, vt dicitur? Idem 2. Tuscul. Ad ferendum igitur dolorem placidè & sedatè plurimum proficit toto pectore, vt dicitur, cogitare quàm id honestum sit.

Omne cœlum, totámque cum vniuerso mari terram mente complecti. Cic.2.de Finib.

Totis viribus. Liu.6.bel.Pun. Sed quoniam vos instructos & ordinatos cognosco, ad Carthaginem nouam oppugnandam totis viribus, & bono animo transeamus.

Toxicum, toxici, pen.corr. {τοξικόν} vnde dicatur, Plinius his verbis ostendit lib.16.cap.10, Simile etiamnum his aspectu est, nequid prætereatur, taxus, minus virens, gracilísque, & tristis ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Lethale quippe baccis in Hispania præcipuè venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Sestius smilacem à Græcis vocari dixit: & esse in Arcadia tam præsentis veneni, vt si qui dormiant sub ea, cibúmve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicunt venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tinguantur. Nicolaus tamen Leonicenus in libro De erroribus medicorum aliud affert etymon, Toxicon, inquit, genus est veneni, quo sagittæ ab antiquis tingebantur: hinc enim illi apud Græcos nomen, quoniam missilia, quæ ipsi toxeumata appellant, hoc potissimùm medicamine inficerẽtur. Plaut. Merc. 8.4, Certum est, ibo ad medicum, atque ibi me toxico morti dabo. Horat. Epod.17,

Quid proderit ditasse Pelignas anus:

Velociúsve miscuisse toxicum. Ouid. 4.de Ponto, eleg.7.

Bibere toxica. Propert.lib.1.eleg.5.

Miscere toxica. Ouid.2. Amor.eleg 2.

T R

Trabalis, Vide TRABS.

Trabea, trabeæ {τράβεα, τραβαῖος} Genus vestis, cuius tria sunt genera, vt Suetonius lib.de Genere vestium inquit: Vnum quod diis sacratur, tantùm purpura factum. Aliud regum, quod est purpureum, habet tamen aliquid albi. Tertium augurale, ex purpura & cocco mistum. Hæc Seruius. Erat autem vestis togata purpura circundata subtegmine puniceo, quam aureæ fibulæ annectebant. Virgil.de trabea regali ait, 7. Æneid.

Ipse Quirinali lituo, paruáque sedebat

Succinctus trabea. Ibidem,

Ipse Quirinali trabea Consul, &c. Plin.lib.8.cap.48, Trabeis vsos accipio reges. Idem lib.9 cap.39.

Decorus trabea Romulus. Ouid.2. Fast.

Graues auro trabeæ. Claud.2 Paneg.

In funebri pompa vtebantur & equites trabea, si Taciro credimus, qui in tertio de funere Germanici sic ait, Igitur Tribunorum, centurionúmque humeris cineres portabantur, præcedebant incompta signa, versi fasces, atque vbi colonias transgrederentur, atrata plebes, trabeati equites, pro opibus loci, vestem, odores, aliáque funerum solennia cremabant.

Trabeatus, pen.prod. Adiect. {τραβαιωτός} Qui trabea indutus est. Ouid.lib.1. Fast.

Hoc igitur vidit trabeati cura Quirini, &c. Liu.2.bel.Maced.

Agmina trabeata Stat.4 Sylu.2.

Trabeati equites à trabeis vestibus dicuntur, quæ tanquam quasdam discolores habent pannorum trabes. Inde enim nomen. Trabeati autem erant equites Romani cùm transuehebantur, vt Valerius scribit. Ex Turnebo.

Trabs, trabis, vel trabes trabis, fœm. g. {δοκίς, δοκός} Propriè vt Festus ait, sunt duo tigna ædificij gratia simul compacta. nam quum simplicia sunt, non trabes, sed tigna dicuntur. Cic. 3. de Nat. deor. abiegna trabes. Cæsar.3 bel. Gal. Transtra ex pedalibus in altitudinem trabibus, confixa clauis ferreis, digiti pollicis crassitudine.

Sylua frequens trabibus, Arboribus densa. Ouid.8. Metam.

Acernis trabibus contextus equus. Virg.2 Æneid.

Ahenæ trabes. Claud.1.de raptu Proserp.

Annosæ trabes. Stat.9. Thebaid.

Densis trabibus vmbrosa templa. Ouid.1. Metam.

Excisa trabs. Virg.2. Æneid.

Fractæ trabes. Iuuen.sat.14.

Fraxineæ trabes. Virg.6. Æneid.

Nexæ trabes ære. Virg.1. Æneid.

Perpetua trabes, Vide PERPETVVS.

Plana trabs, Trabium contextus planus. Cato cap.18.

Quadrifida trabs. Valer.1. Argon.

Saucia securi trabs ingens, Maxima arbor securi percussa. Ouid. 10. Metam.

Solidæ trabes. Ouid.8. Metam.

Sublimi à trabe pendere. Ouid.1.de Remed.amor.

¶ Trabs Cypria, pro naui. Horat.1. Carm.

-vt trabe Cypria

Myrtoum pauidus nauta secet mare. Ea autem de causa trabs Cypria accipi videtur pro naui, quòd Cyprus omni materia ad nauium ædificationem sic abundaret, vt ab ima carina, ad summum carchesium, sine subsidiis aliarum regionum totam nauim absolueret,

& omnibus armamentis eam instrueret, cuius rei locupletissimus testis est Marcellinus,quem vide. Annotauit Turnebus.

Natantis trabis impetus. Catul.de Phaselo,4.

Turbatur mare trabibus,Id est nauigiis. Virg.4.Æneid.

Vasta trabs. Persius sat.5.

Caua trabs. Virg.3.Æneid.

Trabes hymettiæ. Horat.

Non trabes hymettiæ premunt columnas. Trabes hîc non è materia, sed marmore sunt, imponebantúrque columnis. Ideò dico, quòd mirum videri quibusdam intelligo è lapide trabes fieri. Plinij tamen id confirmabimus authoritate, qui lib.36, ita scribit, Circa Syenem verò Thebaidis Syenites, quem antè pyrrhopæcilon vocabant. Trabes ex eo fecere reges quodam certamine obeliscos vocantes. Hæc Turnebus in illud Horatij.

Trabicus, penultima correpta, Adiectiuum { δοκικός } Quod trabibus factum est: vt Nauis trabica, quæ trabibus confecta est. Festus.

Trabalis & hoc trabale, penultima producta { δοκώδης. } Cicero 7. Verr. Et vt hoc beneficium, quemadmodum dicitur, trabali clauo figeret, cum consilio causam Mamertinorum cognoscit. Erasmus admonet Ciceronem vsum clauo trabali in consimilem sensum quo Herculeo nodo, pro vinculo arctissimo atque indissolubili vtuntur eruditi.

Claui trabales, pro Specie tormentorum, seu vectibus tortoriis, apud Horatium,lib.2.Carm.ode 35,

Te semper anteit sæua necessitas,
Clauos trabales,& cuneos manu
Gestans ahena:nec seuerus
Vncus abest,liquidúmve plumbum.

Hasta trabalis, Ingens,quanta est trabs.Stat.4.Thebaid.

Telum trabale. Virg.12.Æneid.

Trachali, Appellantur muricum ac purpuræ superiores partes. Vnde Ariminenses maritimi cognomen traxerunt. Festus.

Trachallus, { Τράχαλλος } Orator Domitiani temporibus sublimis & satis apertus fuit, & quem velle optima crederes: auditus tamen maior. Quintilianus libro 10.capite 1. Idem libro 12.capite 5, ad finem.

Trachea, pen.prod.siue trachia { τραχεῖα } Arteria pulmonis, quæ & spiritalis fistula dicitur. Vide Gell.lib.17.cap.11.

Trachelum, tracheli,siue Trachelus,pen.prod.Media pars est naualis veli,cuius summa carchesium nominatur. Sipontinus. Sic etiam legitur apud Macrobium 5 Saturn.cap.21, Sed docti legendum putant, Naualis mali.

TRACHINA,pen.product. { Τραχίν } oppidum Campaniæ: quæ posteà interposita a, Tarachina, vel Tarachinæ Tarachinarum tantùm pluraliter, Anxur etiam anteà dicebatur. Nunc autem Taracina vocatur,vide suprá.

Trachoma, pe.pro.trachomatis, Grçcè τράχωμα, Vocatur scabritia palpebrarum interior:sicut in eadem parte glabritas,hoc est defluuium pilorum,madarosis & milphosis.

TRACHONITIS, pen.prod. { Τραχωνῖτις } regio Syriæ Palestinæ, vt scribit Plin lib 5.cap 18, Quam ferunt inter montem Libani & lacum Tiberiadis sitam esse. Cuius tetrarcha fuit Philippus iuxta Euangelium Lucæ. Est &, vt Hieronymus inquit, trans Bosram Arabiæ ciuitatem in deserto, contra Australem plagam, quasi ad Damascum respiciens. Hanc gentem instituit Cis filius Aram, vt scribit Iosephus lib.1.Antiquit.

TRACHYNA { Τραχίν } ciuitas Thessaliæ, quæ Heraclea ab Hercule cognominata est. Hinc ab Ouid. Trachynius Ceyx coniunx Halcyones. Græci trachyna vocant aspera. Vnde Tarachynam quasi Trachynam ab aspretis dici autumat. Strabo. Et ab hac Trachyna Thessaliæ, Sophoclis tragœdia Trachyna dicta est. Vnde Cic.lib.2. Tusc.Quas hic voces apud Sophoclem in Trachynis edit?

Trachynus, pen.prod. { τραχινιώς } Adiect. vt Saxa Trachyna. Senec. Herc.Oetæo,2.

Trachynius { Τραχίνιος } Aliud adiectiuum, vt Miles Trachynius. Lucret.lib 3.

Puppis Trachynia. Ouid.11.Metam.

Tellus Trachynia. Ouid.11.Metam.

Tracta, tractorum, pars placentæ. In ea enim, vt apud Catonem describitur, est solum, quæ pars est ima, & tanquam fundamentum. Sunt tracta, ea ficta farinacea, aut addita alia materia & impensa, quæ imponuntur solo: quo verbo etiam vtitur Athenæus hunc in modum, εἰς δὲ τὰ καπύρια καλλίμυα τράκτα μίξεις, ὥσπερ καὶ εἰς ἄρτον. Tracta autē vocantur à trahendo & tractādo. Tractam dicit fœminino genere Plinius, Decimo ad speciem tractæ subigūt vuę passæ succo. Ex eo placentam vulgò *tartam* traiecta litera tanquā tractam appellamus. Tracta lance etiam inuenitur. Cato de re rust. Farinæ siligineæ l.11.vnde solum facias in tracta farinæ l 4, Sic alibi frequenter. Author Turnebus.

Tractatus, Tractim, Tracto, tractas, Tractus, Vide TRAHO.

Trado, tradis,tradidi,traditum,pen.corr. { παραδίδωμι, μεταδίδωμι } tradere, Dare, porrigere. Plaut.Merc.6,

Præsto ipsi facito coram vt tradas in manum.

Aliquem de manu in manum tradere. Cic.Cæsari lib.7.5.

Tradere regionem vel vrbem ad diripiendum. Cicero pro Domo sua, Neu se, neu Pompeium absentem Imperatorem suum aduersariis ad supplicium tradant,obsecrat.

Ad supplicium tradere. Liu.9.bel.Pun.

Arma tradere. Cæsar 2.bell.Gall.

Causam aduersariis tradere.Terent.Phorm,2.1.

Tenere consuetudinem ab aliquo traditam.Cic.2.de Diuin.

Consuetudini Latinæ tradere. Colum. in Procem.lib.12. Hoc est in Latinum sermonem vertere.

In custodiam tradere. Cic.ad Qu.frat.lib.1 2, Et cùm eum fugitiuum esse posteà ex Æsopi literis cognosceret, hominem comprehendit,& in custodiam Ephesi tradidit.

Custodiæ tradere. Colum.lib.8.cap.15.

In disciplinam tradere. Cic. 2. Philip. At enim te in disciplinam meam tradideras.

Effectum tradere aliquid.Plaut.Curc.8.

Excruciandum aliquem tradere.Hirtius 4.bel.Alexand.

Fama tradita res,Rumore tantum accepta & tecta. Liuius 7. belli Punici,

Fama traditur.Liu.5 ab Vrbe.Eam gentem traditur fama dulcedine frugum, maximéque vini noua tum voluptate captam, Alpes transisse.

In fidem deditionémque se suáque alicui tradere. Liuius 4. bel. Macedonici.

Furtim tradi.Tacit.lib.19.Vacuam arcem furtim tradi futurum.

Gaudium tradere.Liu.6 bel.Maced. Ob eam ferociam maius victoribus gaudium traditum fuit. Vetus exemplar habet traditus. Sensus autem est: Democritus traditus fuit maius gaudium victoribus ob ferociam.Liceret etiam dicere,fuit maiori gaudio.

Inimicitias posteris tradere. Cic.ad Atticum lib.14.310,Me deinde sine ad hanc opinionem iam nunc dirigere puerum, & tenero animo eius persuadere, non esse tradendas posteris inimicitias. Hoc est,quasi hereditatem relinquere.Budæus.

Lampada tradere.Lucret.lib.2.16.

In manus alicuius tradere.Liu.5.ab Vrbe

Morem tradere.Plin.lib.15.cap.30.

Morem traditum ab antiquis seruare.Horat.1.Ser.sat.4.

Mores opibus tradere.Martial.lib.11.

Palmam tradere alicui.Plin.lib.14.cap.4.

Per manus tradere.Cæsar.1 bel.Ciuil.

Traduntur per successiones morbi.Plin.epist.12.

In posteros sermonem tradere.Quintil.lib.1.cap.1.

In potestatem alicuius alterum tradere.Cæsar 1.bel.Ciuil.

Prædia vacua alicui tradere.Cic.pro Rosc.Amer.

Tradere aliquem in pistrinum, Quod & trudere dicitur. Plautus Most.2.

Prouinciam alicui tradere.Terent.Heaut.3.2.

Prouinciam per manus tradere.Cic.de Prouinc.Consul. Nam vt C.Iulius omnibus à senatu eximiis ac nouis rebus ornatus per manus hanc prouinciam tradat ei,cui minimè vos velitis.

Tradere puerum præceptori, vel magistro. Plin.epistol.47.Cic.3. Tusculan. Cùm verò parentibus redditi, id est magistris traditi sumus,tum ita variis imbuimur erroribus.

Sartam tectam ædem tradere.Cicero 3. Ver. Quæsiuit quis ædem Castoris sartam tectam deberet tradere.

Tradere se dicitur miles, quum dedit se aduersario.Cæsar 8.bell. Gal.Itaque necessitate coacti se tradiderunt.

Tradere se in portum.Cic.1. de Inuent. Quasi ex aliqua turbida tempestate in portum, sic ex seditiosa, & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.

Authorem inimicis alicuius se tradere. Cicero post reditum ad Quirites.

Se libidinibus constringendos tradere.Cic 1.de Finib.7. Plerique autem quòd tenere atque seruare id quod statuerunt non possunt, victi & debilitati obiecta specie voluptatis tradunt se libidinibus constringendos nec quid prouenturum sit prouident.

Se quieti tradere.Cic.1.de Diuinat.Qui salubri & moderato cultu atque victu quieti se tradiderit.

Se totum alicui tradere. Cic.ad Qu. fratrem, lib.27. Domum(vt debuimus)ad eum statim venimus,eique nos totos tradidimus.

Sub leges pacis tradere se. Virg.4 Æneid.

Se totum tradere,pro Accommodare & parere. Cic.ad Tironem, lib.16.1 Ei te totum trade:malo te paulò pòst valentem, quàm statim imbecillem videre.

Tradere se studiis.Plin.epist.9.

In seruitutem.Cic.de Prouinc.Consul. Iam verò publicanos miseros,me etiam miserum, illorum ita de me meritorum miseriis ac dolore, tradidit in seruitutem Iudæis & Syris nationibus natis seruituti.

Vltro tradere.Horat.2.Serm.Saty.5.

¶Traditur, vel traditum est: pro Literis traditum est siue Monimentis traditur, aut Scriptum est.Liuius 1.ab Vrbe, Id non traditur quum haud dubiè aliquanto numerus maior hoc mulierum fuit. Cic.1.Tuscul. Nam Galbam, Aphricanum, Lælium, doctos fuisse tradunt.Ibidem,libro 5 160. Traditum est etiam Homerum cæcum fuisse.

Tradit Cic.Plin.lib.7.cap.21.

Tradit & Fabius pictor in annalibus suis, quum obsideretur præsidium Romanum,&c.Plin.lib.10.cap.24.

Aristides qui omnium iustissimus fuisse traditur. Cic.pro Sestio,

Traditur antiqui fabula plena ioci.Ouid.2.Fast.

Non traditur.Plin.lib.13.cap.1, Vnguenta quis primus inuenerit, non traditur.

Non certum traditur.Liu 2.ab Vrbe.

Literis tradita.Cic.7.Verr. Quid verò illa Segestanorum non solùm literis tradita, neque commemorata verbis: sed multis officiis, illorum vsurpata & comprobata cognatio?

Memoria traditum.Cic.ad Domitium,libro 6.22. Quæ didicisti quæque ab adolescentia pulcherrimè à sapientissimis viris tradita memoria,& scientia comprehendisti,iis hoc tempore vtare.

Memoriam alicuius rei posteris tradere.Liu.8.ab Vrbe,52.

Ingenium variósque sermones immortalitati scriptis suis Plato tradidit.Cic 3.de Orat.

Memoriæ posteris tradere.Liu.3.ab Vrbe.

Memoriæ aliquid tradere. Cic.in Somnio.Ades,inquit, animo & omitte timorem Scipio:& quæ dicam trade memoriæ.

Memoriæ traditum est.Cic.in Parad. Nam istum doctum & sapientem virum fuisse memoriæ traditum est.

Monumentis traditur.Plin.lib.7.cap.16, Aliàs creditur.

Posteris tradere auguratum.Cic.1.de Diuin. Atque ille Romuli auguratus pastoralis non vrbanus fuit, nec fictus ad opiniones imperitorum,sed à certis acceptus,& posteris traditus.

¶Tradere, pro Docere. Cæsar 6.bell. Gall. De deorum immortalium vi ac potestate disputant,& inuentuti tradunt.

Putabam virtutem hominibus (si modò tradi ratione possit)instituendo & persuadendo,non minus & vi ac metu tradi. Cic.1. de Oratore.

Verbosius aliquid tradere.Quintil.lib.4.cap.1.

Quum hæc omnia audirentur ab iis,quibus non scientia esset tradenda,sed exigui temporis aut falsa, aut certè obscura opinio.Cice. 1.de Orat.

Artem dicendi & memoriæ. Cicero pro Flacco, Et qui se artem dicendi traditurum etiam cæteris profitebatur, ipse omnibus turpissimis iudiciis conuictus est. Idem 4. Acad. Qui quidem etiam pollicenti cuidam se artem ei memoriæ, quæ tum primùm proferebatur,traditurum respondisse dicitur, obliuisci se malle discere.

Artificium disputandi.Cic.4.Acad.

Præcepta plurima tradere.Cic.in Orat.

Præcepta tradit volandi.Ouid.8.Metam.De Dædalo.

Rationem prudentiæ. Cic.3. de Finib. Impellimur autem natura vt prodesse velimus quamplurimis, in primísque docendo,rationibúsque prudentiæ tradendis.

Res gestas tradere carminibus.Lucret.lib.5.

Vias optimarum artium aliquibus tradere.Cic.2.de Diuin.

Traditus, pen.corr. { παραδεδομένος } Participium, vt Neci traditus.Seneca Medea,7.

Traditio, Verbale { παράδοσις } Cic.in Topic.Abalienatio, est eius rei quæ mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in iure cessio, inter quos ea iure ciuili fieri possunt.

¶Traditio,Doctrina. Gell. lib.13.cap.21.Per quod apparet non esse id poeticè à Plauto dictum, sed eam quoque traditionem fuisse, vt Neriò à quibusdam vxor esse Martis diceretur.

Ieiuna atque arida præceptorum traditio, atque nuda. Quintil. lib.3.cap.1.

Traduco, traducis, penult. producta, traduxi, traductum { μετάγω, διάγω, ἀναβιβάζω, διαβιβάζω, μεταφέρω, δειγματίζω, παραδειγματίζω } traducere, Ex trans & duco,n & s abiectis, De loco ad locum ducere, quod & transducere dicitur. Terent.Heaut.4.4,

Ancillas omnes Bacchidis traduce huc ad vos properé. Idem Adelph.5.7,

Traduc & matrem,& familiam omnem ad nos.

Traducere copias flumen. Cæsar 1.bel.Gall.

Equum traducere. Cic.pro Cluentio.

Messes satas aliò traducere. Virg.eclog 8.

Abducere & traducere. Cic.2.de Orat.Abducere animos à contraria defensione,& ad nostram conor traducere.

Traducere & cōuertere. Cic.2.de Orat.Tum omnem orationem traduxi & conuerti in increpandum Cæpionis fugam.

Traducere ad se valetudinem proximi membri. Cic.3.Offic.Vt si vnumquodque membrum sensum hunc haberet,vt posse putaret se valere,si proximi membri valetudinem ad se traduxisset, debilitari & interire totum corpus necesse esset.

Traducere aliquem ad se totum. Cic.4.de Finib. Atqui,inquam Cato, istud obtinueris, traducas me ad te totum licebit.

Eos qui audiunt, ad magnam admirationem traducere. Cicero in Orat.

Traducere ad mala consilia corruptum largitionibus animum. Cic.ad Brutum,4.

Animum à re aliqua ad aliam traducere. Cic.ad Lent.lib.1.2, Ita sum cum illo locutus,vt mihi viderer animum hominis ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam traducere.

Conuertere à consuetudine, & aliò traducere. Cic.1.de Inuent. Ac mihi quidem videtur hoc nec tacita, nec inops dicendi sapientia perficere potuisse, vt homines à consuetudine subitò conuerteret,& ad diuersas rationes vitæ traduceret.

Aliquem à seueritate ad hilaritatem traducere. Cicero de Claris Orator.

Aliquid ab lætitia ad metum traducere. Cic.de Arusp.resp.

Animi motus aliò traducere. Lucret.lib.4.

Traduci alió. Cic.1.de Legib.Et ego animi pendêre soleo, cùm semel quid orsus sit traducor aliò:neque tam facilè interrupta contexo,quàm absoluo instituta.

Traducere omnes in assensum sui consilij. Liu.4.bel.Maced. Ibidem,lib.2,In sententiam suam Quintium traduxit. Cic.pro Cluentio,Quum ego quæ mihi viderentur dicerem, traduxit me ad suam sententiam.

Traduci ad accusandum. Cic.1. Verr. Aut ego qui me ad defendendos homines ab ineunte adolescentia dedissem, tempore atque officio coactus,ad accusandum traducerer.

Cogitationes ad voluptates traducere. Cic.3.Tusc.

Inimicitias ad amicitiam traducere. Cicero de Prouinc. Consul. Quas in viris fortissimis non solùm extinxit Reip.dignitas, & ipsorum: sed etiam quandoque ad amicitiam, consuetudinémque traduxit.

Mentes à cogitationum intentione ad tranquillitatem traducere. Cic.3.Tuscul.

Orationem ad exempla traducere. Cic.3.Tuscul.Aut à disputandi subtilitate orationem ad exempla traducimus.

Traducere aliquod munus. Cic.ad Atticum,lib.5.96. Faciam denique vt summa modestia & summa abstinentia munus hoc extraordinarium traducamus.

Traducere,pro Traduces facere. Paulus in l.Si duo, D.Vti possidetis. Si actor vicini tui ex fundo tuo vites in suas arbores traduxit. Budæus.

Traducere tempus, Consumere, terere, præterire. Cic. Seruio Sulpitio,lib.4.6, Qua ratione nobis traducendum sit hoc tempus.

Æuum leniter traducere. Horat.1.epist.19.

Vitam sine vllo corporis languore traducere. Plin.lib.7.cap.2.21. Cic.3. Tuscul.Si volumus hoc quod datum est vitæ, tranquillè placidéque traducere.

Vitam otiosam & quietam sine vllo labore aut contentione traducere. Cic.de Senect.

O adolescentiam traductam eleganter. Cic.pro Plancio.

Adolescentiam ad scientiam rei militaris traducere. Cic.pro lege Manil. Cuius adolescentia ad scientiam rei militaris non alienis præceptis, sed suis imperiis: non offensionibus belli, sed victoriis, non stipendiis,sed triumphis est traducta.

¶Traducere, Deridere, infamia afficere, & velut in exemplum proponere deridendum omnibus per vicos & theatra: quod catamidiare Græcè dicitur,authore Budæo. Liu.lib.2.ab Vrbe cond.de Volscis loquens publico consilio, ac voce præconis, à spectaculis exactis,Vos,inquit,omnibus ciuibus, peregrinis populis spectaculo abeuntes fuisse? vestras coniuges, vestros liberos traductos per ora hominum? Martial.lib 6,

Multóque magis traduceris Apher. Sueton. in Tito, cap.8.Tibul. lib.1.eleg.1,

Me mea paupertas vitæ traducat inerti.

Traducere carmina manifesto furto.Hoc est,arguere furti,vel infamare & conuincere.Martial.lib 1.

¶Traducere ad plebem aliquem,Ex nobili plebeiū facere.Cic.ad Attic.libr.1.13, Is ad plebem P. Clodium traduxit, idémque fert vt vniuersus populus in campo Martio suffragium de re Clodij ferat.

Traductio, Verbale { μεταγωγή } Ipse traducendi actus, vt Traductio temporis pro exactione illa. Cicero 1.de Diuin.Non enim illa quæ futura sunt,subitò existunt: sed est quasi rudentis explicatio,sic traductio temporis nihil noui efficientis, & primum quídque replicantis.

Traductio & immutatio in verbo. Cic.3.de Orat.

Traductio ad plebem furibundi hominis.Cic.pro Sestio.

¶Traductio, Infamia. Senec.lib.1. De ira,cap.6. Hic damnato cū dedecore & traductione vitam exigit.

¶Traductio, Figura quæ Græcè Antanaclasis dicitur,nimirum eiusdem verbi contraria significatio, quale est illud, Amari iucundum est, si curetur nequid insit amari. Auium dulcedo ducit ad auium, & apud Ouidium,

Cur ego non dicam Furia te Furiam? Cornificius hanc traductionem vocat, videlicet alterius intellectus ad alterum. Quintil.lib.9. capite 3.

Traductor, Verbale, masc. gen. { μεταγωγεύς. } Cic. ad Atticum,lib.2. 24,Vt sciat hic noster Hierosolimitarius traductor ad plebē, quàm bonam meis putissimis orationibus gratiam retulerit.

Tradux, traducis, pen. corr. interdum m.g.interdum f. Varro 1.de Re rust.cap.8, Quartum pedamentum est natiuum eius generis vbi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit,quos traduces, quidam rumpos appellant. Colum.lib.5.cap.7, Si tradux traducem non contingit,media virga inter eas deligetur.

Nexu traducum impeditæ vineæ. Tacitus lib.18.

¶Tradux, Aliter. Columel.lib.4.cap.29, In illa inserendi ratione quæ fit per terebrationem,primùm de vicino fructuosissimam oportet considerare vitem, ex qua (velut traducem inhærentem matri) palmitem attrahas, & per foramen transmittas: hæc enim tutior & certior est insitio: quoniam & si proximo vere non comprehendit, sequente certè, quum increuit, coniungi cogitur, & mox à matre reciditur, atque ita superficies insitæ vitis vsque ad receptum surculum obtruncatur. Huius traducis si non est facultas, tum detractum viti quamrecentissimum eligitur sarmentum: & leuiter circumrasum, vt cortex tantùm detrahatur, aptatur foramini, atque ita luto circumlinitur resecta vitis, vt totus truncus alieni generis viti seruiat: quod quidem non fit in traduce, qui à materno sustinetur vbere, dum inolescat.

Tragacanta { τραγάκανθα } Frutex est spinæ candidæ non dissimilis, surculis humilibus robustis, latè se diffundentibus, inter quos frequens coma, sed breuis, cæcis spinis intercurrentibus horrida, quæ sua fronde contegantur, & candidæ, valentésque rigescant, radice læta, surculosa, supra terram emergente, qua discissa stillat è vulnere succus, qui coalescit in lacrymam, gentilitium nomen referentem. Optima est pellucida, læuis, syncera, gracilis, subdulcis. herbam vtpote peregrinam Galliæ, & prorsus exoticam, nostrates herbarij nō norunt, lachrymam tamen nullę non cognoscunt officinæ, interpollato nomine dragaganthum gummi nunc appellantes. Ruellius.

Tragemata, pen.corr. { τραγήματα } bellaria, secundum Macrobium, lib. 2. Saturn.cap.8. Id est omne mensæ secundæ genus. Nam quæ πέμματα Græci vel τραγήματα dixerunt, ea veteres nostri appellauere *bellaria*.

TRAGIA, Plinio lib. 4.cap.12, Insula vna ex Sporadibus. Ex hac fuit Theogiton Peripateticus Aristoteli familiaris.

Tragion, siue tragonis { τράγιον } herba, nascitur in Creta tantùm insula in maritimis. Folio, ramis, & semine lentisco similis, sed minore omnium amplitudine, succum ferens qui gummi modo coeat. Plinio, iunipero similis & semine, & folio, & ramis. Est & alia herba quæ tragium dicitur, quam scorpium vocant, & Romani olim cornulacum appellarunt foliis scolodendrij, radice tenui, candida, armoraciæ simili. Autumno folio hircinum virus olent, indéque appellatio nascitur in montosis præcipitiis. Ex Ruellio.

Tragœdia, tragœdiæ { τραγῳδία, ἀπὸ τοῦ τράγου, καὶ τῆς ᾠδῆς } hoc est ab hirco & cantu: quasi hirci cantus. Nam hircus dabatur in præmium tragicis authoribus, qui rustici & pastores erant. Vel ab hirco vinearum hoste, & à cantilena. Horat.de Arte,

Carmine qui tragico vilem certabat ob hircum. Alij putant à fæce, quam Græcorum quidam tryga vocant tragœdiam appellatam, quando olim nondum personis ab Æschylo repertis, tales fabulas peruncti ora fæcibus agitabant. Horat. in Arte.

¶ Tragœdia, genus poematis grande, in quo heroes introducuntur, duces, reges: item, Luctus, exilia, cædes. In hac tristes exitus & liberorum, fortunarúmque priorum in peius agnitio. Tristitia namque, tragœdiæ proprium. Propter quod Euripides petente Archelao rege vt de se tragœdiam scriberet, abnuit: ac precatus est ne accideret Archelao aliquid tragœdiæ proprium.

Seuera tragœdia. Horat. 2. Carm. 1.

Violenta tragœdia. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.

¶ Tragœdias agere, prouerbialis locutio. Erasmus, Tragœdias in nugis agit qui in re leuicula tumultum mouet: & vt ait Terentius, magno conatu magnas nugas dicit. Cic. 2. de Orat. Ne aut irrisione aut odio digni putemur, si aut tragœdias agamus in nugis, &c. Fabius libro 6. cap. De peroratione. Nam in paruis, inquit, litibus has tragœdias mouere, tale est quasi si personam Herculis & cothurnos aptare infantibus velis. Quin hoc ipsum, excitare tragœdiam si aliò quopiam deflectatur, prouerbium resipit, Vide AGO.

Efficere tragœdias. Cic. 4. Tuscul.

Excitare tragœdias. Cic. pro Milone.

Facere tragœdias. Idem de Senect. Sophocles ad summam senectutem tragœdias fecit.

Mouere tragœdias. Quint. lib. 6. ca. 1. Vide TRAGOEDIAS AGERE.

Perturbari tragœdiis. Cic. 1. de Orat. Neque verò istis tragœdiis tuis, quibus vti philosophi maximè solent, Crasse, perturbor.

Tragicus, pen. corr. Adiect. {τραγικός} Quod ad tragœdiam spectat. vt Tragicus actor. Liu. 4. bel. Pun.

Tragicum & diuinum. Cic. 2. de Orat. Sed hæc tragica atque diuina: faceta autem & vrbana innumerabilia ex vna concione meministis.

Ars tragica. Horat. 1. epist. 3.

Cæstus tragicus. Ouid. ad Pisonem.

Cantus tragicus. Plin. lib. 30. cap. 2.

Cothurni tragici. Horat. 1. Serm. sat. 5.

Grandis, & vt ita dicam, tragicus orator. Cic. de Clar. Orat.

Poeta tragicus. Cic. 1. de Nat. deor.

Scelus tragicum, Dignum tragœdia, vel quale tragœdi in suis tragœdiis decantare solent. Liu. 1. ab Vrbe.

Versus tragici. Horat. de Arte.

Tragicus Orestes, qui in Tragœdiis inducitur. Cic. in Pison.

Spirare tragicum, Efflare carmen tragicum. Horat. 2. epist. 1.

Tragicè, pen. corr. Aduerbium {τραγικῶς.} Cicero de Claris Oratoribus, Hanc enim mortem rhetoricè & tragicè ornare potuerunt.

Tragicè, hoc est, grauiter, & verbis grandibus quibus tragici vtuntur. nam Omne genus scripti grauitate tragœdia vincit.

Tragicus, pen. corr. Substantiuum {τραγικός} Qui tragœdiæ author est teste Valla. Horat. de Arte.

Et tragicus plerunque dolet sermone pedestri.

Tragœdus, tragœdi {τραγῳδός} Actor tragœdiæ. Cic. 1. de Orat. Vox tragœdorum, gestus penè summorum actorum est requirendus.

Miros audire tragœdos. Horat. 2. epist. 2.

Comœdum in tragœdiis, & tragœdum in comœdiis admodum placere vidimus. Cic. in Orat.

Tragonis, Vide TRAGION.

Tragopanades {τραγοπανάδες} Aues quædam in Æthiopia, teste Pomponio lib. 3, aquilis maiores, cornua in temporibus curuata habentes, ferruginei coloris, capite tantùm Phæniceo. Has Plinius fabulosas esse putat, quemadmodum & Gryphus. Vide ipsum lib. 19. cap. 49.

Tragopogon, pen. prod. {τραγοπώγων} Græcis, quæ Latinis hirci barbula appellatur, Herba quæ hac facie repræsentatur à Theophrasto, Radix longa, dulcis, folium croci, longius, caule paruo, super quem calyx latus & barbula, quæ summo vertice incana & prolixa funditur, vnde nomen accepit. A plurimis nunc Romana consuetudine dicitur petræ herba, quòd asperis locis quasi è mediis saxis videatur erumpere. A quo etiam Herruria saxificam peculiariter appellat. Ruellius.

Tragos {τράγος} Herba quæ in maritimis maximè gignitur. Frutex pusillus in terra, oblongus, semipedalis aut altior paulò, sine foliis, ramos habens in quibus velut racemi sunt pusilli, grano tritici, acuto capite, copiosóque, gustu vehementer spissante. Est & alia herba tragos apud Plinium lib. 27. cap. 13, Quam aliqui scorpium vocant. Tragon Asia fert veprem, vt idem ait, sine foliis, racemis rubentibus ad medicinæ duntaxat vsum. Hanc in litoribus maris inueniri hodie nostri perhibent herbarij, iunco marino similem, à quo & multi iuncum marinum appellant eam. Ruellius.

Tragula, tragulæ, pen. corr. {ἀκόντισμα} Genus teli, dictum quòd scuto infixũ trahatur, inquit Festus. Sallust. lib. 4. histor. auidissimis, atque præparatis ducibus, & Metellus ictu tragulæ sauciaretur. Cæsar 5. bel. Gal.

Tragulam decidere. Plaut. Casin.

Ego istam aliquouorsum tragulam decidero. Hoc ductum est ab illis tragulis, quæ tormentis mittuntur, & atrociter sauciant, ac plerunque scutum aut corpus transuerberant: vnde & Tragularij dicti, qui eas è tormentis iaciunt, apud Vegetium. Ea igitur vbi corpus transuerberauit, quomodo extrahatur sæpenumero dubitatur: ac plerunque non tam retrahenda est metu magni doloris, & profusionis sanguinis, quàm hinc vel inde decidenda, vt è vulnere sic cum minore noxa recipiatur. Quanquam & de tragula, quæ manu mittitur, etiam accipi potest. Turnebus.

Tragula, est ea quæ à Marone per epenthesim trahea dicitur pro traha, terendis frugibus apta, illo versu,

Tribuláque, traheæque, & iniquo pondere rastri. Ac tragula dicitur tanquam trahula, vt & à Plinio piscatorum verricula tragulæ dicuntur, sine controuersia à trabendo nomen adeptę. Ex Turnebo.

Tragulam inicere. Plaut. Epid. 14,

Tragulam in te inicere adornat, nescio quam fabricam facit. Id est dolum aliquem in te struit. Vtraque figura prouerbialis videtur.

Tragum, tragi, {τράγος} Plin. lib. 18. cap. 7. 25, Ptisanæ conficiendæ vulgata ratio est. Simili modo ex tritici semine tragum fit in Campania tantùm & Ægypto.

TRAGVRIVM {Τραγύριον} Insula & oppidum Illyrici, vulgò *Trau*.

Tragus {τράγος} Genus conchæ mali saporis.

¶ Tragus, Genus spongiæ. Plin. lib. 9. cap. 45.

Traha, trahæ {ἕλκηθρον} Genus vehiculi sine rotis, quo coloni vtuntur. A trahendo dictum, vt ait Seruius. Trahitur enim, non voluitur. Virg. lib 1. Georg.

Tribuláque, traheæque, & iniquo pondere rastri. Per epenthesim dixit traheæ, pro trahæ: sicut nauita pro nauta.

Trahax, trahacis, pen. prod. om. gen. antiquum {ἅρπαξ} Auidus, rapax, omnia ad se trahens. Plaut. Persa, 12,

Procax, rapax, trahax, trecentis versibus

Tuas impuritias loqui nemo potest.

Traho, trahis, traxi, tractum {ἕλκω, ἑλκύω, ἑλκέω, ἑλκύζω, ἕλω, ἐρύω, σύρω, σπάω, στέλλω, ἐνσείω, μηρύω, ἐρυγκάνω} trahere, Per vim ducere. Trahimur enim inuiti: Ducimur volentes. Virg. 2. Æneid.

-altaria ad ipsa trementem

Traxit. Plaut. Milite, 9,

-meáne hîc in via hospita,

Quæ heri huc Athenis cum hospite aduenit meo,

Tracta & ludificata est ingenua & libera?

¶ Trahere, & sustollere amiculum, contraria. Plaut. Cist. 2.

Trahere de visceribus gladium. Martial. lib. 1.

De medio aliquem trahere. Liu. 8. bel. Pun.

Trahere ex. Cic. 2. de Nat. deor. Atque etiam ex puteis iugibus, aquam calidam trahi.

Exiguo funem conamine traxit. Ouid. 4. Fast.

¶ Trahere puerum, quasi qui vix possit ambulare. Virg. 2. Æneid.

-& auo puerum Astyanacta trahebat. Ibidem.

¶ Allicere & trahere ad se. Cic. 1. de Diuin. Magnes lapis est qui ferrum ad se allicit & trahit.

Duci & trahi ad. Cic. 1. Offic. Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & scientiæ cupiditatem.

¶ Trahere cum aliquo, pro Morari. Plaut. Trinum. 4,

-atque egomet me adeò cum illis

Vnà ibidem traho, qui illorum verbis falsis acceptor fui.

¶ Trahere aliquem sermone, verbis producere, seu in longum ducere, & (quod vulgò dicunt) intertenere, *Entretenir ou amuser de parolles*. Val. Max. lib. 4. cap. De paupertate. Cornelia Gracchorũ mater, cum Campana matrona apud illam hospita, ornamenta sua pulcherrima seculi illius ei ostenderet: traxit eam sermone, quousque è schola redirent liberi: Et hæc, inquit, ornamenta mea sunt.

¶ Trahere, Protrahere, Prolongare. Sallust. in Iugurtha, Penuria rerum necessariarum bellum trahi non posse. Plin. epist. 45, Memini hoc, longum est, tanta comitate conuiuium trahitur.

Pœnam trahere. Senec. lib. 2. de benefic. cap. 5, Acerbissima crudelitas est, quæ pœnam trahit: & misericordiæ genus est, citò occidere.

Renuntiationem trahere. Vlp. in l. Si mensor. D. Si mens. fals. mod. dixer. Si mensor non falsum modum renuntiauerit, sed traxerit renuntiationem: & ob hoc euenerit vt venditor liberetur, quia, &c.

Spem trahere. Senec. lib. 2. de benefic. cap. 5, Æquiore quidem animo ferunt præcidi spem suam, quàm trahi.

¶ Trahere, pro nere. Horat. 2. Carm. ode 18,

Nec Laconicas mihi

Trahunt honestæ purpuras clientæ. Id est, meorum clientium vxores lanas mihi non carpunt, neque nent, ex quibus mihi conficiantur togæ prætextæ cùm obtinuerim magistratum.

¶ Trahere, Cum festinatione adducere, Seruius. Virg. 2. Æneid.

Ecce, manus iuuenem interea post terga reuinctum

Pastores magno ad regem clamore trahebant Dardanidæ.

¶ Trahere ad se partem diei, Partem diei occupare. Plin. epist. 213.

¶ Ad defectionem trahere, Incitare, impellere, cogere. Liuius 5. bel. Pun.

Ad bella trahor. Tibullus lib. 1. eleg 10.

Alimentum maternum trahit agnus. Colum. lib. 7. cap. 3.

In altitudinem, pro Sursum erigere. Plin. lib. 17. 11.

Aluum trahere, Extendere, Obesam & oblongam aluum habere. Virgil. 4. Georg.

Aluum trahere, aliter, Vide Aluus.

¶ Animam trahere, Viuere. Plin. lib. 11. cap. 3.

Animam precariam trahere. Tacit. lib. 1.

Animam trahebat sub longa morte. Stat. 1. Thebaid.

Animam trahere in spe. Liu. 3. ab Vrbe.

Animum tempúsque trahere. Ouid. 5. Trist. eleg. 8.

Trahunt diuersè animum curæ. Terent. And. 1. 5.

¶ Trahere animis, Apud se reputare & cogitare, Animo agitare. Sall. in Iugurth. Tanta libido cum Mario eundi plerósque inuaserat sese quisque præda locupletem fore: victorem domum rediturum: alia huiuscemodi animis trahebant.

Trahere cum animo suo. Idẽ. Sall in Iugurth. Marius multis diebus & laboribus consumptis, anxius trahere cum animo suo, omitteréne inceptum, an fortunam operiretur.

Aquam trahit nauigium. Senec. lib. 2. de Ira, cap. 10, Nunquid ille, cuius nauigium multam, vndique laxatis cõpagibus, aquam trahit, nautis ipsique nauigio irascitur.

In arma trahere viros. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.

Arte aliqua trahi. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 6.

¶ Bellũ trahere, Producere. Cic. ad Att. li. 10. 197, Necesse est enim aut id qđ maximè velim, pelli istũ ab Hispan. aut trahi id bellũ, &c.

In eandem calamitatem alterum trahere. Cic. pro l. Manil. Non enim possunt in vna ciuitate multi rem atque fortunas amittere, vt non plures secum in eandem calamitatem trahant.

Calorem trahere. Ouid. 11. Metam.

Candorem trahere. Plin. lib. 7. cap. 16.

Cariem trahere, Rubiginem ducere. Plin. lib. 23 cap. 1.

Caudam trahere, Vide CAVDA.

Cognomen ab aliquo. Plin. lib. 13. cap. 15, A Nonio Tiberij Cæsaris liberto cognomen trahens.

Cognomen ex contumelia trahere. Cic. 3. Philipp. Nihil illo contemptius: qui propter hæsitantiam linguæ, stuporémque cordis, cognomen ex contumelia traxerit.

Colorem rubicundum trahere. Colum. lib. 2. cap. 21.

Colorem nigrum traxere Æthiopes. Ouid. 2. Metam.

Ceruix comæque trahuntur per terram. Virg. 1. Æneid.

Secum concionem. Liu 3. ab Vrbe.

¶ Consilium & rationem trahere, pro Ducere & capere. Salust. in Iugurth. Tum Marius ex copia rerũ consilia trahit: atque vt suis recepui locus esset, &c. Budæus.

Contagia trahere. Ouid 5. Trist. eleg. 14,

Æger enim traxi contagia corpore mentis. Hoc est, Corpus meum præ nimio mentis dolore cœpit malè valere.

In crimen aliquem trahere. Tacit. lib. 15.

Crinibus passis trahebatur virgo. Virg. 2. Æneid.

Decus alicuius rei ad aliquem trahere. Liu. 9. ab Vrbe.

Dictum aliquod trahere in voluntatem suam. Pli. de Viris Illustr.

Dictis alicuius trahi. Ouid. 3. de Ponto eleg. 5.

In disceptationem trahere aliquem. Liu. 4. ab Vrbe,

In diuersum trahit me hæc res, pro Dubium me facit. Liu. 8. bell. Macedon.

In diuersum trahunt autores, pro Diuersa sentiũt. Liu. 5. bel. Pun.

Errore trahi, Errare, in errorem incidere. Ouid. 2. Metam.

Quò fata trahunt retrahúntque, sequamur. Virg. 5. Æn.

Figuram lapidis traxerunt ossa, Conuersa sunt in lapidem. Ouid. 3. Metam.

Fortunam tutam trahere, pro Fœliciter agere. Cic. Antequam iret in exilium: Et vos, vt tutam, tranquillámque fortunam traheretis, mea perfeci vigilantia.

Fulgore nominis & famæ trahi. Ouid. 5. Trist. eleg. 13.

Genua ægra trahens. Virg. 5. Æneid.

Gratiam rectè factorum sibi trahere. Tacit. lib. 3.

Huc & illuc trahuntur rationes in disputando. Cic. 4. Acad. Non quæro rationes eas quæ ex coniectura pendent, quæ disputationibus huc & illuc trahuntur, nullã adhibent persuadendi necessitatem.

¶ Humorem trahere, pro Allicere & Attrahere. Col. lib. 12. cap. 15.

Ignes trahere, Concipere ardorem. Ouid. 4 Metam.

Aliquem in inuidiam trahere. Author ad Heren. lib. 1.

Labe trahi communis virij, Sequi vitium cæterorum. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 3.

Laborem ingratum trahere, Longo tractu vix peragere. Virgil. 3. Georgic.

Laudem trahere ab re aliqua. Ouid 4. de Ponto, eleg. 8.

Ad lethum trahere aliquem. Virg. 5. Æneid.

Limitem longiorem trahere, Longius protendi. Plin. lib. 2. cap. 26.

In longius aliquid trahere. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Fata me trahebant in pœnam. Ouid. 3. Trist. eleg 6.

Omne trahit secum Cæsaris ira malum. Ouid. 3. Trist. eleg. 11.

Mentes artificio trahere. Plinius lib. 26. cap. 3, Trahebat præterea mentes artificio mirabili, vinum promittendo ægris, &c.

Quæ mentem insania traxit? Stat. 5. Thebaid.

In metum aliquid trahere. Tacit. lib. 21.

Molestiam trahere. Cic. Sulpitio lib. 4. 3

Trahitur è cœlo natura hominis. Plin. lib. 11. cap. 53.

Noctem per pocula. Martial. lib. 1. 98. Virg. 1. Æneidos,

Necnon & vario noctem sermone trahebat Infelix Dido.

Nomen trahere ab aliquo. Ouid. 4. Metam.

Nomen è re aliqua. Plin. lib. 15. cap. 14.

Notam trahere. Ouid. 1. Fastorum,

Hanc Numidæ faciunt, illum Messana superbum

Ille Numantina traxit ab vrbe notam. Hic ab Numidis deuictis dictus est Numidicus, ille à Messana vrbe Messala, ille Numantini cognomen duxit ab Numantia.

Vento trahitur nubes. Virg. 4. Georg.

Obsidionem in aduentum principis trahere. Liu. 8. bel. Pun.

Odorem trahere. Plin. lib. 14. cap. 21.

Originem à rege trahere. Plin. lib. 6. cap. 28.

Oscitationes longas trahere. Martial. lib. 2.

Pallam trahens verrit humum. Ouid. 6. Metam.

Pallorem trahere. Col. lib. 12. cap. 41.

In partes aliquem trahere. Tacit. lib. 4.

In partem aliam trahere aliquem. Plancus Cic. lib. 10. 4, Nunc verò quid est quod me in aliam partem trahere possit?

Pedibus rem trahere, Vide PES.

Plaustra trahunt per altos montes. Virg 3. Georg.

Trahere pœnam, Prolongare. Senec. 2. de Benef.

In profundum pondere trahi. Liu 3. bel. Maced.

Promissa trahunt puellas. Ouid. 1. de Arte.

Omnem rationem ad dicendum trahere. Cic. in Orat.

¶ Rationes belli atque pacis trahere, Animo agitare. Sallust. in Iugurth. Quem vbi cunctari accepit, & dubium belli atque pacis rationes trahere: rursus, vti anteà, proximos eius donis corrumpit.

In religionem. Liu. 5. ab Vrbe.

Funditus Rempublicam trahet. Tacit. lib. 3.

Rubiginem trahere. Plin. lib. 34. cap. 9.

Ruborem traxerunt percussa pectora. Ouid 3. Metam.

Ruinam trahere. Virg. 2. Æneid.

Ad sæuitiam aliquid trahere. Tacit. lib. 3.

In suam sententiam. Liu. 5. ab Vrbe.

In serum rem aliquam. Liu. 2. bel. Maced.

Situm. Plin. lib. 12. cap. 13.

Somnos trahere per suspiria. Ouid. 2. Amor. eleg. 19.

Sortes. Virg. 1. Æneidos,

Iura dabat, legésque viris, operúmque laborem

Partibus æquabat iustis, aut sorte trahebat. Vbi Seruius, Propriè locutus est: trahuntur enim sortes, hoc est educuntur.

Spes eò trahit. Liu 3. bel. Pun.

Spe trahor exigua. Ouid. 3. Trist. eleg. 5.

Spiritum trahere. Colum. lib. 6. cap 9.

Spolia de hostibus trahere. Cic. pro Corn. Balbo, An'ne de nobis trahere spolia fœderatis licebit, de hostibus non licebit?

Studio laudis trahi. Cic. pro Archia, Trahimur omnes studio laudis, & optimus quisque maximè gloria ducitur.

Ad supplicium trahi. Cic. antequàm iret in exilium, Serui qui ad supplicium cæsi verberibus trahuntur.

Suspiciones ex aliqua re trahere. Cic. 2. de Inuent.

Suspiria trahere. Ouid. 2. Metam.

Torrens trahit syluas præcipites. Virg. 2. Æneid.

Tempus trahere. Virg. 6. Æneid.

Verba trahere. Silius lib. 8.

Victoriam secum trahere. Liu. 6. ab Vrbe.

In vinum. Liu. 10. bel. Maced. Festo die inuitatio benigna & hilaritas iuuenilis vtrósque in vinum traxit.

Viribus trahere. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Vitam in tenebris luctúque trahebam. Virg. 2. Æn. Ibid. lib. 3,

Quum vitam in syluis, inter deserta ferarum

Lustra domósque traho. Vitam trahit, cui ea grauis est.

Vocem trahens imo à pectore. Virg. 1. Æneid.

Trahit sua quemque voluptas. Virg. eclog. 2.

Vultum trahere. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.

¶ Trahere, pro Contrahere. vnde Reliqua trahere. Vide Reliqua, reliquorum in RELINQVO.

Tractus, Particip. {ἑλκυσθείς.} Cic. 2. de Nat. deor. Venæ à corde tractæ & profectæ in omne corpus ducuntur.

Ab isto initio tractus est sermo. Cic. de Claris Orat.

¶ Tractam & fusam orationem opponit Cicero Contortæ & acri 2. de Orat. Et si genus orationis fusum atque tractum, & cum lenitate quadam æquabili profluens, sine hac iudiciali asperitate, & sine sententiarum forensium aculeis prosequendum.

Tracta quædam & fluens oratio. Cic. in Orat.

Tractus huius tractus {ἑλκυσμός, ἑλκυσμα} Plin. lib. 9. cap. 46, Funem illi religatum ab humeris eius trahunt: hunc dimicãs, vt sit periculi signum: læua quatit: dextra apprehenso stylo in pugna est: modicus aliàs tractus. De caniculis marinis.

Flammarum tractus. Lucret. lib. 2. Et hunc imitatus Virgilius 1. Georgicon,

-noctísque per vmbras

Flammarum longo, à tergo albescere tractus. Hoc est, longos sulcos & ductus.

Temporis tractus. Patercul. lib. 1, Hoc tractu temporum ante annos quinque & sexaginta quàm vrbs Romana conderetur, ab Elyssa Tyria Carthago conditur.

Raucus tractus. Valer. 1. Argon.

Longo tractu fertur per aëra. Ouid. 2. Metam.

Placido tractu reptauit draco. Claud. 3. Paneg.

Tractus {κλίμα} Regio, plaga, inquit Seruius. Virg. 2. Georgicon, Indicio est tractu surgens oleaster eodem. Cic. pro Plancio, Totus ille tractus celeberrimus Venafranus, Alifanus: tota denique nostra illa aspera & montosa regio.

Immensi tractus. Lucan. lib. 2.

Immensus tractus est, quo veniunt, Vide IMMENSVS.

Corruptus cæli tractus, Pestilens & infecta regio aëris. Virgil. 3. Æneidos.

Lunæ tractus. Cic. 2. de Diuina. Ex quo intelligitur, plus terrarum situs, quàm lunæ tractus ad nascendum valere.

Alti tractus nubium. Horat. 4. Carm. ode 2.

Maris tractus. Virg. eclog. 4.

Bifidi tractus fluminis. Claud. 1. Paneg.

¶ Tractus & declinatio dictionum, pro Dictionum productione & deriuatione. Quint. lib. 8. ca. 3. In tractu & declinatione talia sunt, qualia apud Ciceronem beatitas & beatitudo.

Quanta hæsitatio tractúsque verborum. Cic. 2 de Orat.

Tractu orationis leui, & æquabili perpoliuit illud opus. Cicero 2. de Orat.

Pares elocutionum tractus. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Tractus, pro Tractatu {πραγματεία} Plin. lib. 11. ca. 53, Vt in tractu pisce viuentium Theophrastus prodidit, boues quoque pisce vesci, sed non nisi viuente. Quem locum rectius exposueris pro regione. quasi diceret, apud Ichthyophagos.

Tracto, tractas, {διαλαμβάνω, μεταχειρίζω, ἅπτω, ὀρθοτομέω} tractare, Frequentatiuum. Accipitur autem pro rem aliquam attingere, & contrectare. Item pro suscipere aliquem, & pro rem aliquam administrare, & aliquando describere, Virg. 3 Georgicon, -aret

Pellis, & ad tactum tractanti dura resistit.

Gustare, olfacere, tractare, audire. Cic. 5. Tuscul.

Acerbius & durius aliquem tractare. Plin. epist. 189.

Aliquem nimis asperè tractare. Cic. Qu. fra. lib. 2. 10.

Atrocissimè ex leuissimis causis tractare ancillas suas. Vlp. in l. ij. D. De iis qui sui vel alieni iur.

Clementer tractare, Vide CLEMENS.

Commodè tractare. Terent. Heaut. 1. 1.

Honorificentissime & liberalissimè tractari ab aliquo. Cic. Antonio in epist. ad Attic. lib. 14. 311.

Improbissimè aliquem tractare. Cic. ad Attic.lib.16. epist. cuius initium est, Noli putare.

Iniuriosè tractare, Vide INIVRIA.

Liberaliter tractare aliquem. Cic.4.Verr. Hi porrò qui successerunt, vehementer istius cupidi, liberaliter ex istius cibariis tractati, non minus acres contra me fuerunt.

Magnificè tractare aliquem, Vide in MAGNVS.

Manu tractare. Colum.lib.6.

Mollius tractari. Horat.2.Serm.saty.2.

Parum piè aliquem tractare. Cic pro Cælio.

Sceleratè & insidiosè tractare. Cic.ad Quint.frat.lib.1.3, Me summa simulatione amoris, summáque assiduitate quotidiana sceleratissimè, insidiosissiméque tractauit.

Aliquem omnibus rebus tractare. Cic.ad Lentolum, li.1.3, Omnibúsque rebus eum ita tractes, vt intelligat meam commendationem non vulgarem fuisse.

Arte aliqua tractare hominem. Terent.Heaut.2.3.

Ratione tractari. Horatius 2. Serm.saty.3. Vide Terentium Eunuch.1.1.

Animum alicuius tractare vt decet. Terent.Heaut.1.1.

Arma virilia tractare. Horat.1.epist.19.

¶ Artem aliquam tractare, pro Exercere. Terent.in prol.Phor.10.

Bellum tractare. Tacit.lib.5.

Causam aliquam tractare. Cic.ad Appium lib.3.12, Nũquam enim mihi videor tractasse causam difficiliorem.

Causas amicorum tractare & agere. Cic.1.de Orat.

Contentio quæ tractari sine contumelia non potest. Cicero pro Plancio.

Fabri tractant fabrilia. Horat.2.epist.1.

Pecuniam tractare, Administrare, & pecuniæ curam habere. Cicero Caninio lib.2.16, Omnis enim pecunia ita tractatur, vt præda à præfectis: quæ autem mihi attributa est, à Quæstore curetur. Idem Verr.2, Eras enim tu Quæstor, pecuniam publicam tu tractabas.

Tractare pecuniam & consyderare, pro Attrectare, siue contrectare. Cic.7.Verr. Qui reus lege, & reus comperendinatus, re & opinione hominum penè damnatus, temperare non potuerit maximo conuentu, quin L. Sisennæ argentum tractaret, & consyderaret.

Prælia tractans. Silius lib.15.

Rem suam minus cogitatè tractare. Plaut.Trinum.6.

In munere aliquo rectè se tractare, hoc est se gerere. Cic.Bruto, lib.13 14, Et fuit in Cilicia mecum Tribunus militum: quo in munere ita se tractauit, vt accepisse ab eo beneficium viderer, non dedisse.

Vires tractare & tueri. Cic.5.de Fin.

Vulnera tractare. Cic.Attico lib.12.242, De Terentia quod mihi omne onus imponis, non cognosco tuam in me indulgentiam. Ista enim sunt ipsa vulnera, quæ non possum tractare sine maximo gemitu.

Vitam tractare, id est, trahere, viuere. Lucret lib.5.

Rem aliquam tractare, pro Describere. Cic.1.Acad. Dabitis enim profectò, vt in rebus inusitatis, quod Græci ipsi faciunt, à quibus hæc iandiu tractantur, vtamur verbis interdum inauditis.

Agitare, tractare, inquirere. Cic.pro Cluentio.

Materiam tractare, aut historiam: pro Scribendo aut narrando commemorare. Plin.lib.12.cap.22. Idem lib.11.cap.37.

Definitionem fortitudinis tractare. Cic.4.Tusc.

Historiam tractare. Cic.1.de Legib.

Ius Pontificium & ciuile tractare. Cic.de Senect.

Res cognitione dignissimas tractare & contemplari. Cic.1.Offic.

Res tragicas comicè tractare. Cic 3.de Orat.

Copiosissimè aliquid tractare. Quint.lib.2.cap.4.

Egregiè aliquid tractare. Quint.lib 6.cap.1.

Passim tractare. Quint.in Procem.lib.1.

Plenius aliquid tractare. Quint.lib.2.cap.13.

Variè aliquid tractare. Quint.lib.4.cap.1.

In transitu aliquid tractare. Quint.lib.6.cap.2.

Hæc tractanti animo, & noctes & dies cogitanti, existit illa à deo Delphis præcepta cognitio. Cic.5.Tusc.

¶ Tractare bibliothecam alterius, Id est curare, & illius curam habere. Cic.Sulpitio lib.13.78.

¶ Tractatum, tractatu, pen.prod.Supinum. Plin.lib.17.cap.7, Verum aspera tractatu.

Tractatus, pen.prod.Particip.{διειλημμένος.} Cic.2.de Legib. Aliquoties iam iste locus à te tractatus est. Hoc est, enarratus.

Persona tractata. Cic.pro Archia, Persona propter otium ac studium minimè in iudiciis periculísque tractata est.

Figura manibus tractata. Lucret.lib.4.

Tractatus liberalius, Acceptus. Cicero pro Cluentio, Ab nullo ille liberalius, quàm à Cluentio tractatus est. Vide LIBER Adiectiuum.

Tractatus malè. Cicero Attico lib.13.284, Ita malè autem audio ipsum esse tractatum, vt mihi ille emptor non esse videatur.

Tractatus, huius tractatus, penul. prod. {διάληψις, μεταχείρισις} Ipse tractandi actus & contrectatio. Plin.lib.8.cap.54, de simiis, Tractatúque gaudent, similes gratulationem intelligentis. Vbi alij rectius legunt, tractari.

¶ Tractatus, Descriptio. Quint.lib.3 cap.9, Ante hominem patria ac parentes, maioréSque erunt, quorum duplex tractatus est. Idem in procemio lib.8, Asperiorum tractatu rerum atteruntur ingenia.

Artium tractatus. Cic.3.de Orat. Qui ipsarum artium tractatu delectati, nihil in vita aliud agunt.

¶ Tractatus, Libri pars, in qua quid describitur. Plin.lib.14.cap.4, Tractatu toto separatim sententia eius indicanda est.

Tractatio, Verbale {διάληψις, μεταχείρισις.} Cic.2.Offic. Itaque quæ in rebus inanimis, quæque in tractatione belluarum fiunt vtiliter ad hominum vitam, artibus ea tribuuntur operosis.

Armorum tractatio. Cic.3 de Orat. Sic verbis quidem ad aptam compositionem & concedentiam, sententiis verò ad grauitatem orationis vtatur, vt ij qui in armorum tractatione versantur.

Tractatio literarum. Varro de literis loquens, Et propter earum tractationem. Est autem tractatio cùm tanquam manu literæ tenentur, & huc & illuc transponuntur & traiiciuntur, quasi illarum traiectio & transpositio. Sic Cicero scribit materiam in verbis esse, tractationem in collocatione verborum. Vt enim verba optimè collocentur, à nobis tanquam manu tractantur, & aliis atque aliis locis collocantur, vt iucunda sit & leuis eorum compositio. Turnebus.

Tibiarum tractatio. Cic.2.de Diuin. Nec verò qui tibiis aut fidibus vti volunt, ab aruspicibus accipiunt earum tractationem, sed à musicis.

Tractatio & vsus vocis in nobis est. Cic.in Orat.

Philosophiæ tractatio. Cic.4.Acad. Etenim si quando in libro verè est à nobis Philosophia laudata, profectò eius tractatio optimo atque amplissimo quoque dignissima est.

Orator tractationem orationis sibi assumet. Cic 1.de Orat.

Ipsa mihi tractatio literarum salutaris fuit. Cic.de Clar.Orat.

Materia & tractatio. Cic.in Orat. Est enim in vtroque & materia & tractatio: materia in verbis, tractatio in collocatione verborum.

Tractatio varia esse debet. Cic.2.de Orat.

Tractatio bona vel mala, apud Quintilianum sæpe: vt lib.4. Nam quid exponet quæ zelotypum malæ tractationis accusat?

Tractabilis, & hoc tractabile, pen.corr. {εὐμεταχείριστος} Quod tractari potest. Cic.de Vniuer. Corporeũ autem & aspectabile, itémque tractabile omne necesse est esse quod natum est. Virg.4.Æn.

Non tractabile cælum, pro Inquieto, impacato, procelloso. Virg.4.Æn. Id est asperum & intractabile, vt ait Seruius.

Homo tractabilis. Plin.epist.94.

Mare nondum tractabile nanti. Ouid.epist.18.

Pelagus tractabile. Plin.lib.10.cap.32, Siculum vtique tractabile.

Pondus vix tractabile. Stat.5.Sylu.1.

Virtus in amicitia tenera est atque tractabilis. Cic.de Amic.

Nihil est in eo tractabilius. Cic.Attic.lib.10 203.

Tractator, Tractatoris, Tractatores videntur fuisse homines, qui manu membra tractabant, & leniter fricabant. Sen.lib.9.epist. Quidni ego feliciorem putem Mutium, qui sic tentauit ignem, quàm si manum illam tractatori præstitisset?

Tractatrix. Idem Martialis,

Percurrit agili corpus arte tractatrix.

Tractim, Aduerb. {ἐπισυρόμενος} Trahendo in longum, sine intermissione, longo tractu, diutinè, Non interrumpendo seriem, inquit Valla lib.6.cap.5. Plaut.Amphit.4,

Quid si ego tractim tangam vt dormiat? Dormiat, id est, moriatur. Virg.4.Georgicon,

Tum sonus auditur grauior, tractímque susurrant. Id est, sine intermissione & iugiter. Lucret.lib.3.

Tractorius, Adiect. vt Tractoria organa apud Vitruuium, quæ sunt machinæ, quibus grauiora onera sursum trahuntur.

TRAIANA, pen prod. {Τραιάνα} Picenorum vrbs, authore Ptolemæo lib.2.cap.1. Hodie *Potentia*.

TRAIANVS, pen.prod {Τραϊανός} inter Cæsares optimus. Fuit & Traianus Patricius, qui sub Iustiniano principe floruit. Scripsit Temporum epitomen nobilem. Author Suidas Est item Traianus, portus Tuscorum Ptolemæo lib.3 cap.1. hodie Volaterrorum portus.

Traiicio, traiicis. pen. corr. traieci, pe. prod. traiectum {πορθμεύω, διαβιβάζω, μετακομίζω, διαπορθμεύω, διαπορεύω, ὑπερβιβάζω} traiicere, Ex trãs & iacio, remotis n, & s, significat traducere, transportare, transuehere: & proprium est nautarum. Valla, Traiicio exercitum, id est transporto exercitum trans mare, aut trans flumen. Traiicio mare vel flumen, id est, transeo, Aliquando vtrunque coniunctum: vt Liuius, Traiecit copias Iberum. Hactenus Valla lib.3.

¶ Traiicere classe in Italiam, Proficisci, transfretare, Plinius de Viris illust.

Traiicere agmen vado. Liu.1.bel.Pun.

Traiicere aliquó. Cic.ad Atticum, lib.7.140. Et si terra quidem, qui possum? mari, quò traiiciam?

Traiicere Cyprum. Plinius lib.8 cap.32.

Traiicere exercitum Rhodanum. Planc.ad Ciceronem, li.10.9.

Traiicere exercitum ex Italia. Brutus ad Ciceronem, lib.11.13.

Traiicere exercitum in Siciliam. Liu 4.ab Vrbe.

Traiicere se Alpes. Brutus ad Ciceronem, lib.11.9.

¶ Traiicere de naue in nauẽ malos & antennas. Liuius 10.bel.Pun.

Traiicere in alia vasa, pro Fundere in alia vasa. Varro 1.de Re rust. cap.64.

¶ Traiicere, per translationem: vt Traiicere culpam in alterum, hoc est trãsducere, trãsferre. Cic.1 Ver. Quid cùm vnũquodque trãsigere, expedire, absoluere? ipse profectò metuere incipies, ne innocenti periculum facesseris. Quid commiserari, conqueri, & ex illius inuidia deonerare aliquid, & in te traiicere cœperit &c? poterísne eius orationis subere inuidiam?

Traiicere negotium ad nouos magistratus. Liu.2.ab Vrbe. Ouidius 12.Metam.

Ase Tantalides onus inuidiamque remouit,
Argolicosque duces mediis considere castris
Iussit, & arbitrium litis traiecit in omnes.

Oculos traiicere aliquó. Lucret.lib.4.

Tela traiicere alió. Propert.lib.2.eleg.13.

Verba traiicere, hoc est de suo loco in alienum transferre. Cic.in Oratore, Ne verba traiiciamus apertè, quo melius aut cadat, aut voluatur oratio. Paulo pòst. Neque verbum ita traiiciat, vt id de industria factum intelligatur. Huius traiectionis exemplum est lib.4.ad Herenn. Hoc vobis deos immortales arbitror dedisse virtute pro vestra. Ridicula hæc est compositio: quoniam apertè duo vltima verba de loco suo tracta sunt in alienum. At si ita commutes, Hoc vobis

vobis pro virtute vestra dedisse deos immortales arbitror: plena erit, ac sine vitio sententia. Item si quis dicat: Insidiatori verò quæ potest afferri iniusta nex, & latroni? quanuis numerus optimus sit, quia dichoræo clauditur: tamen quia nimis apertè traiecta sunt verba, vitiosum erit. Illo verò numero nihil rotundius: Insidiatori verò, & latroni, quæ potest afferri iniusta nex? clauditur enim Cretico, quem numerum Cicero maximè probat.

¶ Traiicere {διαπείρειν} Transfigere. Cæsar 5. bel. Gall. 165, Pulsio pilum in hostes mittit, atque vnum ex multitudine procurrentem traiicit. Ibidem 133, Vtrunque femur tragula traiicitur. Ouid. 2. Metamorphoseos,

Indeuitato traiecit pectora telo.

Linguam traiecit arundine. Ouid.11.Metam.

Terga traiicit sagitta. Ouid.9.Metam.

Murum iaculo traiicere. Cic.4.de Fin. Si Annibal ad portas venisset murúmque iaculo traiecisset.

Traiectus {διαπεπαρμένος} Particip. vt traiecta præcordia, Trãsfixa. Plin. lib.11.cap.37.

Aquæductus per domum alienam traiectus. Vlp.in l. Quemadmodum. §.1. D.ad leg. Aquiliam.

Cruris traiecti vulnus. Ouid.5.Metam.

Pectora traiecta ferro. Virg.1.Æneid.

Cuspide traiectus serpens. Ouid.4.Metam.

Dolor lateris traiectus in cor, Transmissus. Horat.2.Serm.Saty.3.

Traiectus nauicula in Africam, Hoc est, transfretatus. Cicero ad Quirites post reditum.

Traiectus, huius traiectus {πόρθμοι} Liuius 1.ab Vrbe, Qui in traiectu Albulæ amnis submersus.

Traiectio, Verbale {διαβίβασις, διαπόρθμευσις} Cic.1.Tusc. Traiectio Acherontis. Idem Attico libro 8.167, Officij mei deliberatio cruciat, cruciauítque adhuc: cautior certè est mansio: honestior existimatur traiectio.

Stellarum traiectiones & motus. Cic.1.de Diuin. Cùm cœlum ex omni parte patens atque apertum intuerentur, traiectiones motúsque stellarum obseruauerunt.

Verborum traiectio, pro Translatione de suo loco in alienum. Cic.in Orat. Et vtitur ea traiectione verborum, & nihilo tamen aptius explet, concludítque sententias. Quintilianus accipit pro ipso contextu, quia vsque ad clausulam transeundum est, antequàm habeamus sensum integrum lib.8.cap.2, Quare nec sermo tam sit longus, vt eum prosequi non possit intentio: nec traiectione tam tardus, vt in hyperbaton finis eius differatur.

Superlatio, traiectio, & rogatio. Cic.3.de Orat. Tum augendi minuendíve causa veritatis superlatio atque traiectio & rogatio.

Traiecto, traiectas, traiectare, Frequentatiuum. Celsus lib.4. cap.14, A quibusdam ad imum acu traiectatur, duo lina ducente, deinde vtriusque lini duobus capitibus diuersæ partes astringuntur.

Tralatio, Tralatitius, Tralatus, Vide TRANSFERO.

TRALLIS, Trallium {Τράλλεις} Vrbs Lydiæ, non longè à Magnesia sita in vertice quodam, qui promontorium natura munitum habet, ab Argiuis, & à Thracibus quibusdam condita. Sunt & aliæ Trallis in Phrygia, vbi sunt Cariæ fines. Hæc aliis nominibus dicta est Euantia & Seleucia, & Antiochia. Ex Trallibus fuit Menodorus vir doctus. Hoc nomen Trallis secundum Priscianum, tantùm pluraliter declinatur, & tam accusatiuum, quàm nominatiuum in is tantùm mittit, sicut Alpis, Sardis, Syrtis.

Tralli {Τραλλοί} Liuius 1.bel.Maced. Rex tam celerem aleam vniuersi certaminis timens, quadringentos Trallos (Illyricorum id, sicut alio diximus loco, est genus) ad lacessendos hostium equites misit. Vetus exemplar habet Tribalos.

Trallianus, pen prod. Adiectiuum {Τραλλιανός} Cic.3.Philip. Trallianam aut Ephesinam putes dicere? Idem pro Flacco 41.

Traluceo, tralu ces, pen.prod. {διαφαίνω} tralucere, pro Translucere. Lucret.lib.4,

Vsque adeò è speculo in speculum tralucet imago.

Trama, tramæ, {κρόκη, ῥοδάνη} Subtegmen, & (vt ait Seruius) filum quod intra stamen currit. Persius saty.6,

-mihi trama figuræ

Sit reliqua: ast illi tremat omento popa venter? Plaut. Rud.30,

Tramas putidas.

Trama dicta, vt ait Varro, quòd frigus tranat id genus vestimenti. quo in loco puto legendum Trameat, pro transmeat.

Trames, tramitis, pen.corr. masculini generis {τρίμμος, οἶμος, ἔναυλος} Semita transuersa. Plin.in Panegyr. Oppletas vndique vias, angustúmque tramitem relictum tibi. Cicero 12. Philippic. Num idem in Apennini tramitibus potero facere? Liuius 2.ab Vrbe, Inde in Latinam viam transuersis tramitibus transgressus. Propertius libro 3.eleg.16,

Qui facit assiduo tramite vulgus iter.

Accliuis, arduus, obscurus trames. Ouid.10.Metam.11.

Cliuosi tramitis supercilium. Virg 1.Georg.

Decliuus. Ouid.3 Fast.

Deuius. Stat 2.Thebaid.

Obliquus Senec.Thyest.9.12. Siccus. Plin.lib.8.cap.43.

Obliquis tramitibus. Liu.lib.5.

Sectus. Senec.Oedip.13 2.

¶ Carpitur accliuis per muta silentia trames. Ouid 10. Metam.

Cito tramite decurrit virgo. Virg 5.Æneid.de Iride,

Inopino tramite ductus. Claud.2.in Ruff.

Egressus est non viis, sed tramitibus paludatus. Cic.13.Philip.

Facili te tramite sistam. Virg 6.Æneid.

Tramitto, Vide TRANSMITTO.

Trano, tranas {περαιόω} tranare, Ex trans præpositione, & no, nas, Vltra nare, quasi transnare. Cicero 2.de Natura deorum, Atque id facilius cernemus toto genere hoc igneo, quod omnia tranat, subtilius explicato. Liuius 7.bel. Punic. Alter per vada nota Metaurum flumen tranauit. Virg.6.Æneidos,

-illius ergo
Venimus, & magnos Erebi tranauimus amnes.

Tranare aquas. Quintil.lib.2.cap.16.

Tranare flumina. Virg.3.Georg.

¶ Tranare, pro Transuolare. Virg 4.Æneidos,

Illa fretus agit ventos, & turbida tranat
Nubila. Seruius.

Simulachra auras tranantia. Lucret.lib.4.

Hasta tranauit viri pectus. Silius lib.13.

Pericla tranare. Silius lib.17.

Tranor, tranaris {περαιοῦμαι} Passiuum. Ouid.2.de Arte,37,

Obsequio tranantur aquæ, nec vincere possis Flumina.

Tranquillus, Adiectiuũ {γαληνός, ἀκλυστος, ἀκύμων, εὔδιος, μείλιχος} Quietum significat, pacatum, serenum, pacificum. Propriè de mari dicitur. Plautus Epid.11,

Habe animum lenem, & tranquillum face. Idem Cistel.8,

Si possum tranquillum facere ex irato mihi.

Tranquillum est, Id est serenum tempus, sine flatu ventorũ. Plaut. Casin.

Sine mortis meditatione tranquillo esse animo non potest. Cice. de Senect.

Cætera videntur esse tranquilla, tranquillissimus autem animus meus. Cic Attico, lib.7.127.

Appetitus sint tranquilli, atque omni animi perturbatione careant. Cic.1.Off.

Aquæ tranquillæ. Ouid.2.de Ponto, eleg.7.

Flumine tranquillo descendit cymba. Propert.lib.2 eleg.4.

Frons tranquilla & serena. Cic.3.Tusc. Nec verò ea frõs erat, quæ M.Crassi illius veteris, quem semel ait in omni vita risisse Lucilius, sed tranquilla & serena.

Locus tranquillus, Vbi optimum sit quiescere. Plaut.Epid.10.

Mare tranquillum. Stat.4.Sylu 3.

Nox tranquilla, Quieta. Plin.lib.9.cap.27.

Otia tranquilla agere. Lucan.lib.2.

Pax tranquilla. Lucan.lib.1.

Pectus tranquillum. Lucret.lib.3.

Quies tranquilla. Senec.Troad.10.

Res est tranquilla, Integra. Terent.Phorm.3.1. Et Eunuch.5.9,

Fratri gaudeo amorem esse omnem in tranquillo: vna est domus, &c.

Senectus tranquilla. Horat.2.Serm.saty.1.

Tempus tranquillum. Ouid.4.de Ponto eleg.10.

Via tranquilla, Non molesta itineri faciundo Plaut.Stic.5.

Placata, tranquilla, quieta, beata vita. Cic.1.de Fin.

¶ Tranquillior, Comparatiuum. Claud.de bel.Get.11,

Securas iam Roma leuat tranquillior arces. Lucan.lib.1,

-longóque togæ tranquillior vsu
Dedidicit iam pace ducem.

In tranquillo, Vide IN.

Tranquillè, Aduerb. {γαληνῶς} Plaut.Cistel.2,

Sed tranquillè amabo, ne quid quod illi doleat dixeris.

Tranquillè & leniter. Cicero in Oratore, Qui enim nihil potest tranquillè, nihil leniter, nihil partitè, definitè, distinctè, facetè dicere, &c.

Tranquillè placidéque traducere vitam. Cic.3.Tusc.

A Parthis tranquillè, Vide A vel AB.

Tranquillo, Aliud aduerb. {γαληνίως.} Plin.lib.9.cap.7, Sæpe adnotata piscium æstiuo calore quædam anhelatio, & alia tranquillò velut oscitatio. Id est, Dum est tranquillitas.

Tranquillo, tranquillas {γαληνοποιῶ} tranquillare, Quietum facere. Plaut.Capt.4. Cic.1.de Fin. Sẽper alit aliquid quod tum vi sua atque natura tranquillet animos.

Perturbare & Tranquillare, contraria. Cic.in Topic. Vt aut perturbentur animi aut tranquillentur.

Tranquillor, tranquillaris, Passiuum, vt Mare tranquillatur oleo. Plin. lib.2.cap.103.

Tranquillitas, penultima correpta, tranquillitatis {γαλήνη, γαληνότης, εὐδία, νηνεμία} Placabilitas, serenitas. Plinius epistol.25, Annum tertium & octogesimum excessit in altissima tranquillitate, pari veneratione.

Tranquillitas maris. Cic.4.Acad. Et Attic.lib.6.119, Nos longis nauibus tranquillitatem aucupaturi eramus.

Locus quietis & tranquillitatis plenissimus. Cicero primo de Oratore.

Otium & tranquillitas vitæ. Cicero pro Murena, Qui remoti à studiis ambitionis, otium ac tranquillitatem vitæ secuti sunt.

Aucupari tranquillitates, Vide AVCVPOR.

¶ Animi tranquillitas, Constantia, firmitudo, modestia. Cicero 4.Tusculan. In participe rationis ponunt tranquillitatem, id est, placidam quietámque constantiam. Idem 1. Offic. Vt tranquillitas animi & securitas adsit quæ affert cùm constantiam, tum etiam dignitatem.

¶ Tranquillitate proficisci. Cic.4.Acad. Si iam ex hoc loco proficiscatur Puteolos stadio triginta probo nauigio, bono gubernatore ac tranquillitate, probabile videatur se illuc venturũ esse saluũ.

Trans, præpositio {πέραν} Accusatiuo casui seruit & significat Vltra, vt quum de loco ad locũ, & de vno ad alterum, & de vna re ad alteram transitionem facimus. Trans mare, trans montes. Tam motus, quàm quietis verbo datur. Horat.1.epist.11,

Cælum, non animum mutant qui trans mare currunt. Virg.3.Geor.

Illas ducit amor trans Gargara, tránsque sonantem
Ascanium. Brutus Antonio libro 11.3, Nuntiis trans mare missis. Quint.lib.4.cap.5, Dicam hunc eo tempore, quo homo occisus est, trans mare fuisse.

Cogito interdum trans Tyberim hortos aliquos parare.Cic.Att. lib.12 241.

Inspicere trans ripam.Cic.pro Milone.

Trans vsque.Cic.pro Quintio,Tollitur ab atriis Liciniis,atque à prædonum concessu in Galliam Næuius,& trans Alpes vsque transfertur.

Transabeo,transabis,pen.corr.{διαπορεύω} transabire,Per locum aliquem abire,Vltra ire.Stat.6.Thebaidos,

-obliqua,quantum vitare dabatur,

Transabere fuga Ibidem 2,

-capulo nam largius illi

Transabiit costas cognatis ictibus ensis. Ibidem 9.

Lernæam iacit ipse trabem volat illa sagittis

Æqua fuga mediúmque nihil cunctata Polyten

Transabit,& iuncti clypeum cauat improba Mopsi. Valer. 4.Argonaut.102,

Turbine sic rabido populos,atque æquora longè Transabiit.

Transactor, Vide TRANSIGO.

Transadigo, transadigis,pen.corr.transadegi,penul prod.transadactum {διαπείρω} transadigere.Virg.12.Æneidos,

-& qua fata celerrima crudo

Transadigit costas & crates pectoris ense. Stat 5.Thebaidos,

Quattuor hos vnà,decus & solatia patris

Transadigam ferro.

Iuuenem transadigit costas.Virg.12.Æneid.

Transalpinus, pen.prod.Adiect. {ὑπεράλπειος} Compositum ex trans & Alpes,Alpium:vt Transalpina Gallia,quæ trãs Alpes sita est.Plin. lib 22.cap.2.Cic.pro Murena.

Bella Transalpina,Quæ in Trãsalpina Gallia geruntur.Cic.2.Offi.

Hospes Transalpinus,Qui est ex Transalpina Gallia.Cic.4.Verr.

Messis transalpina.Claud.1.in Eutrop.82.

Transalpinæ nationes.Cic.Pæto.lib 9.15.

Cognatio materna Transalpini sanguinis.Cic.post red.in Sen.

Transalpini{ὑπεράλπειοι}Qui trans Alpes habitant.Brutus Ciceroni 11, Progressus sum ad Trãsalpinos. Vetus exemplar legit ad Inalpinos.

Transcendo,transcendis,transcendi, transcensum. {ὑπερβαίνω, ὑπερσκελίζω,μεταβαίνω,μεταπέτομαι}transcendere,Ex trans & scando compositum,significat trãsgredi.Cic.in Somnio,Ex his ipsis cultis notísque terris,num aut tuum, aut cuiusquam nostrum nomẽ vel Caucasum hunc,quem cernis,transcendere potuit,vel vllum Gangem transnare?Hîc per translationem positum.

Alpes transcendere.Cic.in Catil.

Muros transcendere. Pomponius in l.vlt. D. de diuis. rer. Siquis violauerit muros, capite punitur: sicuti si quis trãscendet scalis admotis,vel alia qualibet ratione.Nam Romuli frater Remus occisus traditur ob id,quòd murum transcendere voluerit.

In Macedoniam transcendere.Liu Decad 4.lib.2.

In naues inimicorum transcendere.Cæsar 3.bel.Gall.

Vallum transcendere.Lucan.lib.4.36.

Ab asinis ad boues transcendere.Plaut.Aul.7. Vide ASINVS.

Transcendet hæc licentia in prouincias.Tacit.lib.17.

Transcendit ætatem primæ iuuentæ.Colum.lib.1.cap.8.

Annos florentes transcendere.Silius lib.1.

Pylias æui transcendere metas.Stat.5.Sylu.3.

Fines transcendere iuris.Lucret.lib.3.

Transcindo, transcindis,transcidi,pen.cor.transcissum {ὑπερτμήσσω} transcindere,Omnino scindere.Plautus Persa 20,

Transcidi loris omnes adueniens domi.

Transcribo,transcribis,pen.prod.transcripsi,transcriptum {ἀπογράφω,μεταγράφω} transcribere,Idem quod exscribere.Cic.de Nat.deor. Quint. Sosius splendidus Eques Rom. ex agro Piceno , fecisse confessus est,qui transcripserit tabulas publicas.

Fabulas & orationes sua manu transcribere. Author ad Herenn. libro 4.

¶Transcribere aliquem authorem, pro Desumere ex eo quod ad nostrum opus facere videtur, & scriptis eius tãquam nostris vti. Plin.lib.14.cap.2,Græcinus qui alioqui Cornelium Celsum transcripsit,arbitratur non naturam,&c.

¶Transcribere {μεταγράφειν} Tradere.Virg.7.Æneidos,

Turne tot incassum fusos patiere labores:

Et tua Dardaniis transcribi sceptra colonis? Vbi Seruius,Transcribi,tradi.Sermo autem hic tractus est de pecunia:nam scribi,est dari. Idem 5.Æneidos,

Transcribunt vrbi matres. Id est ad vrbem. Vbi Seruius Romani moris verbum est. Transcripti enim in colonias deducebantur. Seneca Thyeste 1,

In quod malum transcribor?

Transcribere { μεταγράφειν } (inquit Agretius) dicitur quum ius nostrum in alium transit. Proculus in Pandectis,in l.si vir vxori.De præscriptis verbis,Vt eos fundos,si ipse vellet,eodem pretio mulier transcriberet viro. Id est,iure cesso traderet,ait Budæus. Ouidius 7. Metamorphoseos,

-ergo ego cuiquam

Posse tuæ videor spatium transcribere vitæ? Hoc est, transponere, transferre. Verba sunt Medeæ respondentis Iasoni,qui rogauerat vt suis annis quos adhuc victurus esset, adimeret aliquid, adderétque illud annis patris,quo & ille longius viueret.Claud.de bel.Gild.

Transcribere in viros. Senec.in Consol.ad Martiam. Idem epist. 4, Quum puerilem animum deposueris,& te in virum philosophia transcripserit.

¶Transcribere,pro Venale proscribere.Quintil.Declam.12,Quo modo satis accusabo vendentem? spiritus nostros transcribis,salutem nostram exponis.

Nomina transcribere in alios,Vide NOMEN.

Transcribere in libris censualibus dici debet,quum res censualis ab vno nomine in aliud transfertur. Quomodo & in rationibus, quum id quod mihi expensum latum est , in aliud nomen transfertur,& nomen meum ex rationibus eximitur. Hoc modo accipitur in l.vlt.C.De prædiis nauicul. Hac tamen(inquit)pactione seruata vt si ad minus idoneũ fuerit translata possessio,etiam authores transcripti prædij teneantur obnoxij. Caius in l. Aliquando. D.ad Senatusc.Velleianum,Si hereditatem emerit,& æs alienum hereditarium in se transcribat. Liu.5.bel Macedon. Quum multis fœnebribus legibus constricta auaritia esset,via fraudis inita erat, vt in socios qui non tenerentur iis legibus,nomina transcriberent.Hæc Budæus.

Transcriptio,Verbale,pro excusatione,seu prætextu. Quint.Decla.13, Iam priuati veneni transcriptio est. Nam diues causabatur se nihil deliquisse,quia in priuato suo apes pauperis necasset.

Transcurro , transcurris , transcurri , transcursum, {μετατρέχω, διατρέχω} transcurrere,Leuiter aliquò currere.Terent.Eunuch.4.6,

Tu abi , atque ostium obsera intus, ego dum hinc transcurro ad forum. Virg.9.Æneidos, -& ingens

Visus ab aurora cœlum transcurrere nimbus.

Cursum suum transcurrere.Cicero de Claris Oratoribus.Ita grauissimo suo casu,dum Cyri & Alexãdri similis esse voluit,qui suum cursum transcurrerant.

Æstas transcurrit.Plin.epist.122.

Præter oculos alicuius transcurrere: Ante oculos alicuius prætereire,vel transcurrere.Ouid.14.Metam.de Circe.

¶Transcurrere,pro Diuagari. Plin.lib.9.cap.36, Quòd si hactenus transcurrat expositio,fraudatam se protinus luxuria credat. Author ad Herennium lib.4, Translationem dicunt pudentem esse oportere,vt cum ratione in consimilem rem transeat,ne sine delectu temere & cupidè videatur in dissimilem transcurrisse.

¶Transcurrere,Perstringere,Cursim & breuiter persequi.Quintilianus, In narratione transcurram subtiles nimium diuisiones quorundam.

¶Transcursum est,Leuiter itum est. Liu.5.bel.Pun.220,Adeò raptim captis propioribus castris, in altera transcursum castra ab Romanis est.

¶Transcurso, ablatiuus à Transcursum participio, iunctum cum hoc nomine Opus,pro Transcurrere.Terent.Hecy.3.4,

In arcem transcurso opus est.

Transcursus , huius transcursus , masculini generis { μεταδρομή } Vnde in transcursu aliquid factum dicimus, pro Obiter, & interpercurrendum. Plinius libro 18. capite 13, Quanquam prius de rapis dixisse conueniat,in transcursu ea attigere nostri,paulò diligentius Græci.

Transdo,transdis,transdidi,transditum { μεταδίδωμι } transdere,pen. corr. veteres dixerunt tonantius , inquit Donatus, quod nos lenius tradere nunc dicimus.vt Tralatum nos translatum è contrario. Terent.in Prolog.Phorm.

Retrahere à studio,& transdere hominem in otium.

Transduco, transducis , penultima producta , transduxi, transductum { μετάγω } transducere , Idem quod Traducere. Cicero sexta Verrina, Quam in te tantam virtutem esse aut dignitatem arbitratus es , vt conarere clientelam tam illustrem , tam splendidæ prouinciæ transducere ad te,auferre à certissimis, antiquissimísque patronis?

¶ Transducere arbores,pro Transplantare.Colum.lib.3.cap.9.

Transduci mali in melius dicuntur,pro Conuerti.Seneca libro 2. de Ira.

Transenna, transennæ, { κιγκλίς } Per quam aspectus transire potest. Sunt autem cancelli lignei, ferrei , siue viminei qui fenestris aut etiam mercibus opponi solent. Sallustius libro 2. Histor. Apud Macrobium lib. 3. cap.13, Præterea quum sedenti in transenna demissum Victoriæ simulachrum cum machinato strepitu tonitruum, coronam ei imponebat. Sipontinus dicit Transennam esse porrectam extra domum quasi pe gulam , per quam transitur superimposito tegulo. Nonius fenestram interpretatur. Seruius in illud 5.Æneidos,

-traiecto in fune columbam,

Quò tendat ferrum malo suspendit ab alto. Traiecto,ait,extento.Vnde transenna dicitur extentus funis.Sallust.Machinato strepitu trasenna corona in caput imponebatur. Hactenus Seruius. Alij Trasenna scribunt.

¶Per transennam strictim aspicere. Cicero1.de Oratore.Prouerbiali figura dictum est, pro eo quod est,non propius , neque sigillatim,sed procul & summatim inspicere.Translatũ à negotiatoribus qui mercibus quas contrectari nolunt , cancellos obiiciunt : quidam etiam vitrum pellucidum opponunt , vt prætereuntibus procul modò contemplari liceat , nec explicant eas nisi licitatori idoneo. Erasmus.

Transenna, Decipulum,laqueus,& funiculus ad insidias concinnatus.Plaut.Bachid 17,

Nunc ab transenna hic turdus lumbricum petit. Sensus est: Nunc senex commodè dolis capitur, veluti turdus rete vel laqueo, dum quæritat cibum.Hæc Saracenus.Vide Chiliad.Erasmi.

In transennam inducere. In laqueum , in pedicam funariam , in dolum & decipulum.Plautus in Persa 15,

Hunc ego hominem hodie in transennam doctis ducam dolis.

Itaque huic insidiæ paratæ sunt , probè aggrediar virum. Ab aucupibus sumptum est, ait Erasmus in Chiliadibus, qui intra cancellos escam spargunt,insidiantes auiculis. Vnde & hodie qui dolo captus est,intra transennam esse dicitur.

Transeo,transis,transiui,pen.prod.transitum,pen.cor. {μεταβαίνω,διαβαίνω,διοδεύω,μεταπηδάω,περάω,ὑπερβαίνω,παράγω, μετανίσταμαι} transire, pen.prod. Notæ significationis. vt Transire flumen. Cic.3 de Finib. Rectius diues quàm Crassus,qui nisi eguisset,nunquam Euphratem nulla belli causa transire voluisset.

Quum mare vastissimum hyeme transibas.Cic.in Pisonem.

Campos pedibus transire.Lucret.lib.4.

Rota transiit serpentem.Virg.5.Æneid.

¶Transire ad forum:hoc est Proficisci ad forum.Terent. Phorm. 5.8.Idem Heaut.4.4.

Transeundum est nunc tibi ad Menedemum.

Transire domum,pro Abire domum.Plaut.Milite,14.

Transeo huc ad,vel in.Plaut.Epid.13.

- ego ad vos Thesprionem iussero

Huc transire. Idem Casina.3,

Ego huc transeo in proximum ad meam vicinam.

Transire Apenninum.Brutus ad Ciceronem,lib.11.10.

Transire aliquem.Plaut.Sticho,7.

Iam hercle ego per ortum amicam transibo meam.

Cursu transire equum.Virg.11.Æneid.

Transiit dies,Præteriit,elapsa est.Cic.ad Atticũ,lib.7.127.Quid? ergo exercitum retinentis,quum legis diem transierit,rationem haberi placet?

Dies mei transeunt Seneca Thyeste,4.

Ætas citò transiet.Tibullus,lib.1.eleg 4.

Transiit mensis,pro Præterit.Plaut.Curcul.15.

Quinquennium transiit, & quinquennium præteriit. Africanus in l.Quæsitum.D.de vsufruct.

Transit gloria.Plin.lib.13.cap.1.

Conuitium transit.Plin.lib.29 cap.1.

Transire,Intactum relinquere.Seneca de Benefic.lib.2.cap.28.Sæpe quæ agellos pessimi cuiusque transierat,optimorum virorum segetem grando percussit.

Transire aliquid leuiter,pro Paucis dicere & percurrere.Cic.pro Roscio Amer.

Silentio aliquid transire,Silere.Cic.ad Atticum,lib.1.34.Equidem malueram, quod erat susceptum ab illis,silentio transire.

Ad reliqua transire.Plin.lib.11.cap.54.

Vt transeam,pro Vt taceam.Plin.lib.2.cap 68.

Transire quædam in legendo,Præterire,omittere.Plin.epist.174.

Transeo Neronem,id est,Sileo de Nerone,nihil dico.Pli.epist.98.

Transire ad partitionem, De partitione dicere. Cic.1. de Inuent. Deinceps ad partitionem transeamus.

Ad aduersarios transire.Cic.3.Verr.Repentè relinquas,deseras,ad aduersarios transeas?

Trãsire in alia omnia,pro Dissentire.Vide Ire in alia omnia in EO.

In mores transire.Quintil.lib.1.cap.11.Nã frequens imitatio transit in mores.

In sententiam alterius transire.Liu.4.bel.Maced.

Transiere in partes.Tacit.lib.13.

In formam crediti transire.Senec.de Benef.lib.1.cap.2.

Ad heredem transire.Plin lib.13.cap.3.

Ad opus aliud transire.Ouid 6.Metam.

¶Transit in vestes odor.Plin.lib.12.cap.3.

Inuicem transire.Plin.lib.19.cap.5.

In colores varios transire.Plin.lib.11.cap.37.

In iram transire.Ouid.8 Metam.

Ad vinum transire.Plin.lib.20.cap.5.

Per aliquem locum transire.Plin.lib.10.cap.60.

Permeare & transire per omnia.Cic.4.Acad.Erit enim persuasum etiam Solem, Lunam,stellas omnes,terram, mare , deos esse , quòd quædam animalis intelligentia per omnia ea permeet & transeat.

Transire per multos seruos dominus dicitur,qui multis dominis seruiuit.Vlp.in l.2.§.vlt.D.de bon.poss.secund.tabul.

Transiit eum hasta.Stat.12.Theb.

Facilè transire mala. Cic. Varroni lib.9.1,Videor sperare debere si te viderim,& ea quæ premant,& ea quæ impẽdeant,me facilè transiturum.Id est non curaturum.

Finem & modum transire,Excedere. Cic.1.Offic.

Legem transire,pro Non curare,& negligere.Cicero Attico lib.5, Qui abstinens (sed Iulia lege transita semel tantum in diem,non vt alij solebant omnibus vicis , præter eum semel nemo accepit) facit vt mihi excipiendus sit.

Lineas transire,Præterire terminos. Cic.in Parad. Dolor ad pauciores pertinet,quàm si petulans fuisset in aliqua generosa,ac nobili virgine:peccant verò nihilominus.siquidem est peccare tanquam transire lineas.

Vitam transire,pro Viuere , & quod Vitam transigere etiam dicitur.Sallust.in Catil.

Video iam quò inuidia transeat,& vbi sit habitatura.Cic.Attico, lib.2.24.

Transiri.Paulus in l.vlt.D.de seruit.rust.præd. Si flumen aut vado transiri potest,aut pontem habet.

¶Transitum est. Cic. 2. de Finib. Cuius similitudine perspecta in formarum specie à dignitate transitum est ad honestatem dictorum atque factorum.

Transitur.Plin.lib.17.cap.10. Quamobrem seminarij curam antè conuenit dici,quàm transeatur ad alia genera.

Transitus,pen.corr.Particip.Liu.lib.1.bel.Punic. A tergo Alpes vrgent vix integris vobis ac vigentibus transitæ.

Transitio,Verbale{διάβασις}Liu.2.ab Vrbe.Proxima inde nocte Volsci discordia Romana freti , siqua nocturna transitio proditione fieri posset,tentant castra.

Causa transitionis.Author ad Heren.lib 1.

Ad plebem transitiones. Cic. de Claris Orat. Multa enim scripta sunt in eis,quę facta non sunt,falsi triumphi,plures Consulatus,genera etiam falsa,& ad plebem transitiones,&c.

Transitio ad hostes,Defectio. Liu.lib.5. Cuius aduentu , qui antè in exigua spe, vocati sæpe ad trãsitionem ab hostibus per colloquia erant,vltro ad transeundum hosteis vocabant,solicitabántque.

Imagines similitudine & trãsitione perceptæ. Cic.1.de Nat.deor.

Transitus,huius transitus,pen.corr.{μετάβασις,μετάστασις,πάροδος}Idem. Plin.lib.6.cap.14.Causa portarum nominis eadem quæ suprà, interruptis angusto transitu iugis,ita vt vix singula meent plaustra.Cice 5.Tuscul. Et quum fossam latam cubiculari lecto circundedisset, ciúsque fossæ transitum ponticulo ligneo coniunxisset.

Certior transitus,Vide CERTVS.

Adimere transitum,Vide ADIMO.

Claudere transitum,Vide CLAVDO.

¶Dare transitum , pro Cedere de via. Plin. iunior epist. 14. lib. 5.

Transitus in alias figuras.Plin.lib.11.cap.36.

¶In transitu, Cursim. Quint.lib.2. cap.11 Siquid inciderit , quod ad scholas pertineat propriè,in transitu nõ omittemus.Id est obiter.

Transitorius, Adiect.Suet.in Nerone,cap.31. Domum à Palatio Æsquilias vsque fecit,quam primò transitoriam,mox incendio absumptã restitutámque,auream nominauit.

Forum transitorium. Seruius in illud 7.Æneid.

- Sunt geminæ belli portæ,&c.

Transilis, & hoc transile,pen. corr. {ὑπερβατικός}Palmes relictus , alios transiliens. Plinius libro 17. cap. 23, Traducem bimum præcidere solebant. Oneratis enim vetustate melius donare tempus vt transilem faciant,si largiatur crassitudo , aliàs vtile toros futuri draconis pasci.

Transero,transeris,pe.cor.{μεταφυτεύω} transerere,A trans & sero,est in alium locum serere.Statius 2.Sylu.1,

Vidi ego transertos alieno in robore ramos

Altius ire suis. Hoc est insitos in aliena arbore.

Transfero, penult corr.transfers,transtuli,penult. corr. translatum. penul.prod. {μεταφέρω,μετάγω,μεταβιβάζω,μεταφοράζω,μεθερμηνεύω} transferre,De loco in alium locum ferre. Terent.And 5.4,

Cur non illam huc transferri iubes? Virg.1.Æneidos,

-regnúmque à sede Lauini

Transferet,& longam multa vi muniet Albam.

Auferre & transferre. Cicero ad Atticum lib.13.271,Totam Academiam ab hominibus nobilissimis abstuli , transtuli ad nostrum sodalem.

Hoc idem transfero in Magistratus.Cic.4.Verr.

Transferre semina è terra in terram.Varr.1.de Re rust.cap.39.

Transferri trans Alpes.Cic.pro Quintio, Tollitur ab atriis Liciniis,atque à præconum concessu in Galliam Næuius,& trans Alpes vsque transfertur.

Transferre modò in dexteram partem,modò in sinistram.Plinius lib.9.cap.29.

Transferre in aliam domum.Cic.4.Acad.Cur non se transtulit ad alios,& maximè ad Stoicos?

Ad aliquid faciendum se transferre. Cic.pro Cluẽtio,Totúmque se ad artes componendas transtulit.

Amorem suum alteri, vel in alterum transferre. Terent.Adelph. 2.3, Maledicta, famam,meum amorem & peccatum in se transtulit. Idem Hecyra 1.2, Paulatim elapsus Bacchidi, atque huic transtulit amorem.

Animum oculósque ad aliquid transferre. Cic.4.Verr.135.Statim suspicione offensi , ad ea ipsa nomina oculos, animúmque transtulimus.

Bella transferre.Ouid.12.Metam.

Calores suos aliò transferre.Amores suos ad aliam puellam.Propert.lib 2.eleg.16.

Caussam aliquam aliò transferre.Cic.Lentulo lib.1.4.

Caussam in proximum annum transferre. Cælius ad Ciceronem, lib.8.9.

Crimen in se, vel in alium transferre. Cic. pro Sestio, Gracchum illum suum transferendi in nos criminis causa occidere cogitarint. Idem Attico,lib.15.330.

Culpam in alium transferre.Terent.And.2.3.

Sed si tu negaris ducere,ibi culpam in te transferat. Cicer 3.Verr. Quid si doceo,si planum facio,teste homine nequam,verùm ad hãc rem tamen idoneo,te huius circumcessionis tuæ causam , & culpam in alios transtulisse?

Exercitum in Africam transferre.Quintil.lib.3 cap.8.

Iucunditatem in animum transferre.Cic.2.de Finib.

Si placet,sermonem aliò transferamus.Cic.1.de Orat.

Seruitium translatum.Propert.lib.1 eleg 11.

Ab oculis ad animum trãsferre. Cic.1.Offi.Quam similitudinem natura ratióque ab oculis ad animum transferens.&c.

Factum aliquod ad inuidiam & fortunam transferre. Cic Pæto, lib.9.16, Illam Accij similitudinem non modò iam ad inuidiam, sed ad fortunam transferam.

Nihil est enim quod de suo genere in aliud genus transferri possit.4.Acad.

Capita aliqua in edictum prouinciale transferre. Cic.3. Verr.Iterum enim quæro abs te , sicut modo in illo capite Anniano de mulierum hereditatibus , nunc in hoc de hereditatum possessionibus, cur ea capita in edictum prouinciale transferre nolueris.

Lituras & literas de tabulis in libros transferre. Cic.4.Verr.Literæ,lituræque omnes assimulatæ,expressæ,de tabulis in libros transferuntur.

Iudicia transferre.Cic 3.Ver.Sin absoluitur,desinemus nos de iudiciis transferendis recusare.Transferre iudicia,inquit Budæus,est ab vno ordine ad alterum transferre.

In aliam rem transferri. Cic.4.Acad. Num illa definitio posset in aliam rem transferri quamlibet?

Ex quorundam præceptis quædam transferre quæ nostro instituto conuenire videantur.Cic 1.de Inuent.

Transferre Græcos authores.pro Vertere.Quint.lib.10.cap.5.

Ad verbum translatum non inuenio.Quint.lib 7.cap.5.

In linguam Latinam transferre Plin.lib.18.cap.3.

¶Transferre aliquod verbum dicimur , quum illud à propria significatione in aliam conuertimus. Cicero translationem verborum maximè probat in Orat. Quint.autem,quæ sint verba propria,

quæque translata, quomodo transferantur, quæ sit vitiosa translatio,& cur reperta sit translatio, diffusè tradit lib.1.Institut. & lib.8. cap.6, Vide translata verba in VERBVM.

Verba apertius transferre. Cic.in Orat.

Translatus, pen.prod. {μετακομισθεὶς} Part siue Tralatus. Cic.1.Verr. Accusandi voluntas ad viros fortes, spectatósque homines translata sit. Idem Attico lib. 16. 333, Hunc tu tralatum in Macrocollum lege in Arcano conuiuis tuis.

Cursu translato vada mutat amnis. Silius lib.3.

Verba translata. Quint.lib.1.cap.5.

Audacius translatum verbum. Quint.lib.4.cap.1.

Speciosè translatum. Quint.lib.2.cap.5.

Translatio, siue Tralatio {μετακόμισις, μεταφορά} Verbale. Plinius lib. 21. cap.4, Translatione quoque, vt vitis, optimè ocyssiméque prouenit.

Translatio pecuniarum à iustis dominis ad alienos. Cic.1. Offic. Quare Lucij Syllæ,& C. Cæsaris pecuniarum translatio à iustis dominis ad alienos, non debet liberalis videri.

Criminis translatio. Cic 4.Ver.

Translationes quasi mutationes sunt, quum quod non habeas, aliunde sumas. Cic.3.de Orat.

Vnius verbi translatio, aut inuersio verborum. Cic.2.de Orat.

Iam quum fluxerunt plures continuæ translationes, alia planè fit oratio. Itaque genus hoc Græci appellant ἀλληγορίαν, nomine rectè, genere melius ille, qui ista omnia translationes vocat. Cicero in Oratore.

Verecunda tralatio. Tullius Tironi lib.16.17. Nam & doctrina,& domus,& ars,& ager etiam fidelis dici potest, vt sit, quo modo Theophrasto placet, verecunda tralatio.

Translator, translatoris, vel Tralator, pe.prod. {μετακομιστής} Verb.masc. Cic.7.Verr. Verres ille vetus proditor Consulis, translator Quæsturæ, auersor pecuniæ publicæ.

Translatitius, Adiectiuum, siue Tralatitius, {μετακόμιστος} Quod transfertur, vel translatum est. Cælius Ciceroni lib.8 5, Nosti enim hæc tralatitia. Cic.Appio lib.3. 8, Hoc verò ex quo suspicio nata est me exquisisse aliquid in quo te offenderem, tralatitium est. Id est, vulgare, aut affectatum,& aliunde accersitum, atque adeò falsum.

Alterum caput esse tralatitium de impunitate. Cicero Attico, lib.3 65.

Constitutio translatitia {μετάληψις} Cic.1. de Inuent. At quũ causa ex eo pendet, quod non aut is agere videtur quem oportet, aut non cum eo quicum oportet, aut non apud quos, quo tempore, qua lege, quo crimine, qua pœna oportet, translatitia dicitur constitutio, quia actio translationis & commutationis indigere videtur. Vetus codex habet translatiua.

¶Translatitius, pro Leui: quod dicimus *Faict par acquit.* Sueton in Augusto cap.10, Sed aduersante conatibus suis M. Antonio Consule, quem vel præcipuum adiutorem sperauerat: ac ne publicum quidem & translatitium ius vlla in re sibi sine pactione grauissimæ mercedis impertiente, ad optimates se contulit, quibus eum inuisum sentiebat. Sic translatitiæ causæ, pro leuibus, apud eundem in Nerone cap.7, Celeberrimis patronis non translatitias & breues, sed maximas plurimásque postulationes certatim ingerẽtibus. Sic & Trãslatitium funus apud eundem ca.33, Britannicũ postero die raptim inter maximos imbres translatitio extulit funere.

Translatiuus, penultima produ. {παραγραφικός, μεταληπτικός, μεταστατικός} Adiectiuum, Idem Cicero 1. de Inuentione, Rursus nec definitiua causa potest simul ex eadem parte eodem in genere & definitiua esse & translatiua.

¶Translatiuum,& Translatitium, vel vt aliqui loquuntur, Tralatitium. Plin. in epist.lib 9.ep.4. à fine. Nec tuæ naturæ est, translatiua hæc & quasi publica officia à familiaribus amicis contra ipsorum commodum exigere. Cic.3.Verr. Sed in re tam vsitata, satis est ostendere, omnes anteà ius ita dixisse: & hoc vetus edictum translatitiúmque esse Budæus.

Translatiuè, Aduerb. {μετακομιστικῶς} Martianus Iurisconsul. Præuaricatorem esse ostendimus, qui colludit cum reo, & translatiuè munere accusandi fungitur. Vlpian. in l.j. De iure patronatus. Patronorum querelas aduersus libertos Præsides audire, & non translatiuè exequi debent. Alij vtrobique legunt translatitiè, quibus accedit & Haloander. Pandectæ quoque Florentinæ sic habent.

Transfigo, transfigis, transfixi, transfixum, {διαπείρω, πείρω, διαπείρω, ἐκκεντάω, διελαύνω} transfigere, Per medium figere. Plautus Persa 2.26,

-saucius factus sum in prælio,
Veneris sagitta: Cupido cor meum transfixit. Cic.2.de Fin. Euelli iussit eam qua erat transfixus hastam.

Telis transfigitur pectora. Lucan.lib.3.

Transfigere cum armis corpus alicuius. Liu.1.bel.Pun.

Transfigere gladio aliquem per pectus. Liu.2.ab Vrbe.

Per aduersum pectus transfigere. Liu.6.bel.Pun.

Transfixus, Particip. {διαπεπαρμένος} Plin.lib.22. cap.23, Siccantur pendentes suilli, iunco transfixi, quales è Bithynia veniunt.

Clypei transfixi. Silius lib.10.

Hasta transfixa virum. Virg.11.Æneid.

Pectus transfixum. Virg.1.Æneid.

Transfiguro, transfiguras, pen.prod. {μετασχηματίζω, μεταμορφόω} transfigurare, In aliam figuram vertere. Sueton. in Claud. Nerone cap.28, Puerum Sporum exectis testibus etiam in muliebrem naturã transfigurare conatus est. Animos iudicum in eum quem volumus habitum formare,& velut transfigurare. Quintil.lib.6.cap.2.

Corpus in scorpiones transfigurare. Plin.lib.9.cap.31.

Transfigurantur amygdalæ ex dulcibus in amaras. Plinius libro 17.cap.24.

In plurimas similitudines transfigurari. Plin.lib.8.cap.53.

In lupum transfigurari. Plin.lib.8.cap.22.

Transfiguratus, pen.prod. Vlpian. in l. Quid tamen. §. Si massæ, D. Quibus modis vsusfructus amittatur. Ornamentum dissolutum, aut transfiguratum, extinguit vsumfructum.

Transfiguratio, Verbale {μεταμόρφωσις} Plinius lib.7.cap.55, Aliàs immortalitatem animæ, aliàs transfigurationem, aliàs sensum inferis dando.

Transfluo, transfluis, transfluxi, transfluxum {μεταρρέω} transfluere, Plinius lib.11.cap.38, Sanguinem multis non transfluere transfossis euenit.

Dies transfluxere. Claud.ad Probinum 26.

Transfodio, transfodis, penul.cor. transfodi, pen.prod. transfossum, {διαμπείρω} transfodere. Ouidius,

Gemino transfodit vulnere pectus. Liu.9 bel.Maced. Deinde fugienti, fidémque Pop.Rom. atque eorum qui aderant implorantilatus transfodisse. Valer.6.Argonaut.

-cadit impiger vnà
Inguine transfosso clari Taulantis alumnus.

Transformo, transformas {μεταμορφόω} transformare, In aliam formam mutare. Virg.4 Georg.

Omnia transformat sese in miracula rerum.

Diætas transformare. Vlpian. in l. Si cuius rei. §. Sed si ædium. D. de vsufructu.

Membra transformat in iuuencos. Ouid.10.Metam.

Faciem suam transformare. Ouid.1.Fast.

Ad naturam alicuius transformari. Quintil. lib.1.cap.2, Maxima pars eloquentiæ constat animo: hunc affici, hunc concipere imagines rerum,& trãsformari quodammodo ad naturam eorum de quibus loquimur necesse est.

Transformis, & hoc transforme, {μεταμορφωτός} Quod quamcunque formam recipit, siue in formas diuersas transformatur.

Corpora transformia. Ouid.8 Metam.

Transforo, transforas, penultima correp. transforaui, penult.produ. transforare. Seneca 2. de Beneficiis, Gladius idem & stringit & transforat.

Transfreto, transfretas, penultima correpta, {διαπορθμεύω} transfretare, Trans fretum ire. Plin. in Paneg. Remísque transfretare obstantia freta.

Transfugio, transfugis, penult.corr. transfugi, penult.prod. transfugitum, penult.corr. {αὐτομολέω} transfugere, De loco ad locum fugere. Plaut.Milit.9.

Nam illius oculi, atque auris, atque opinio, transfugêre ad nos.

Ad hostes transfugere. Plaut.Epid.2,

Pol illa ad hostes transfugêre. Liu.lib.2.

Ab afflicta amicitia transfugere. Cic.pro Quintio, Fatetur se non bellè dicere, non ad voluntatem loqui posse, non ab afflicta amicitia transfugere, atque ad florentem aliam deuolare.

Transfugium, transfugij {αὐτομολία} Profugium vel defectio. Plin.de Viris illustr.8. Gabios per Sextum filium simulato transfugio, in potestatem redegit. Liuius 2.bel.Punic. Simul vt quo longius ab hoste recessisset, transfugia impeditiora leuibus ingeniis essent. Tacitus lib.18, Nihil eorum Vitellianos fallebat, crebris vt in ciuili bello transfugiis.

Transfuga, transfugæ, pen.corr.masc.gen. {αὐτόμολος} Qui transfugit, & ad hostes defecit. Liu. lib.2. Deinde metuens, nisi Consulum iniussu, & ignaris omnibus iret, deprehensus fortè à custodibus Romanis retraheretur vt transfuga, fortuna tum vrbis crimen affirmante, Senatum adit.

Transfuga ad Græcos. Plin.lib.29.cap.1.

¶Transfuga non solùm (ait Paulus Iurisc. De captiuis, l. Postliminium.) is accipiendus est, qui aut ad hostes, aut in bello transfugit, sed & qui per induciarum tempus ad eos, cum quibus nulla amicitia est, fide suscepta transfugit.

Non omnia illum transfugam ausum esse Senatui dicere. Cice.1. de Diuinat.

Amnis transfuga. Stat.1.Sylu.2. Alpheum intelligit, qui per subterraneos meatus in Siciliam peruenire dicitur ad Arethusam cuius amore captus est.

Transfumo, transfumas, penultima producta. {ἐκτύφομαι} transfumare. Statius 6 Thebaidos,

Compressæ transfumat anhelitus iræ.

Transfundo, transfundis, transfudi, transfusum, penult. producta {μεταγγίζω} transfundere, De vase in vas fundere. Cato, Vbi dies triginta præterierint, transfundito: ita relinquito vsque ad vindemiam. Colum.lib.12.cap.12. Deinde quum sæpius eam in alia vasa transfuderunt. Lucan.lib.8.

Suas laudes ad alterum transfundere, per translationem. Cic. Dolabellæ, lib.9.14 Libentius omnes meas, simodò sint aliquæ meræ laudes, ad te transfuderim.

Amorem suum in aliam transfundere. Cic. 2. Philip. Omnem se amorem abiecisse illinc, atque in hanc transfudisse.

Transfusus, penultima producta. Participium. Plin. lib. 33. cap. 6. Dein vas, in quo turbida transfusa sunt, apertum linteo per noctem relinquitur,&c.

Transfusio, Verbale {μεταγγισμός} Plin.lib.34.cap. 18. Lauatur in linteis raris, in aqua cœlesti, separatúmque terrenum transfusione, cribratúmque teritur.

Transgredior, transgrederis, pen.corr. transgressus sum, {ὑπερβαίνω, παραβαίνω} pen.corr. Transire, & potissimùm de iis qui nauigassent, & de naualibus dicitur. Liu.2.ab Vrbe, inde in Latinam viam transuersis tramitibus transgressus. Cicer.1.de Diuinat. Qui quum tabernaculum vitio cepisset imprudens, quòd inauspicato pomœrium transgressus esset, comitia Consulib. rogandis habuit.

Taurum transgressus sum. Cic.Appio, lib 3.8.

Alpes trãsgredi. Brutus Ciceroni, lib.11.20. Hæc cùm audissem & iam in itinere essem, committendum nondum putaui, prius vt alpes transgrederer, quàm quid istic ageretur, scirem.

Rheno transgressus. Tacit.lib.12.

In contrarias sedes transgredi. Plin.lib.2.cap.83.

In partes transgressus est. Tacit. in vita Agricolæ.

Ad accusandum transgrediens Fortunatus,&c. Tacit.lib.16.

In vniuersum fama est transgressa. Tacit. in vita Agricolæ.

Transgredi aliquem, per translationem, pro superare. Plin.lib.7. cap.25, Idem signis collatis quinquagies dimicauit: solus M. Marcellum transgressus, qui vndequadragies dimicauerat.

Transgressio, Verbale {ὑπέρβασις, παράβασις} Gallorum transgressio. Cic. in Pisonem, Cuius eho imperio non Alpium vallum contra ascensum transgressionémque Gallorum. Id est, transitum.

Transgressio apud rhetores dicitur quum ab ea sententia, quàm proposuimus, conuertimus sermonem ad aliquam personam aut rem, aut fortunam,& tanquam personam appellamus. Cicero 3.de Orat. Est etiam gradatio quædam, & conuersio, & verborum concinna transgressio.

Transgressio est quæ verborum perturbat ordinem peruersione aut transiectione. Author ad Heren. lib.4.

Transiacio, transiacis, pen.cor. transieci, pen.prod. transiactum, transiacere. Solinus cap.65, Indorum nemora in tam proceram sublimantur excelsitatem, vt transiaci ne sagittis quidem possint.

Transigo, transigis, penult.corr. transegi. penul. produ. transactum, {διανύομαι} transigere, Ex trans & ago: Transire, seu vltra ducere. Valerius 6.Argonaut.

-læuum per luminis orbem
Transigitur: teneræ linquuntur vulnere malæ.

Transegit pectora mucro Silius lib.4, Hoc est penetrauit.

Gladio seipsum transegit. Tacit.lib.14.

¶Transigere vitã {διάγειν τὴν ζωήν} Ducere,& præterire. Sallust. in Catilina, Sed multi mortales dediti vẽtri atque somno, indocti, incultíque, vitam sicuti peregrinantes transegere.

Æuum transigitur venatibus Silius lib.3.

¶Transigere {διαλύσασθαι} Perficere, absoluere. Plaut.Amph.9,

Næ hanc inchoatam transigam comœdiam. Terent.And.5.6,
Intus transigetur, siquid est quod restet.

Vnumquódque transigere, expedire, absoluere. Cic.1.Verr.

Multitudinem rerum vno tempore transigere. Cic.1.de Inuent.

¶Transigere {διαπεράττεσθαι} conuenire, concordare, pacisci. Cic.5. Verr. Summittebat iste Timarchidem qui moneret eos, si saperent vt transigerent.

Non deerant quidẽ qui neque transigi volebant. Cæl.Cic.lib.8.11.

Per nuntium hoc quod erat tam leue, transigere potuisti. Cic.pro Roscio Comœdo.

Me absente omnia cum illis transigi malo. Cic. Att.lib.13,295.

Cum aliquo transigere qualibet conditione. Cic.pro Rosc.Com. Abhinc annis quindecim defensio mea quæ est? Roscium pro sua parte cum Flauio transegisse. Idem pro Quintio.

Cum priuatis non poterat transigi minore pecunia. Cicero Attico lib.4.86.

Negotium transigere, Perficere, absoluere. Cic.2.Philipp. Negotium transegisses, nisi ille se sub scalas tabernæ librariæ coniecisset.

Cum aliquo trãsigere atque decidere. Cic.pro Rof.Am. Ego hæc duo quæro primùm qua ratione Næuius susceptũ negotiũ non trãsegerit, hoc est cur bona quæ ex edicto possidebat, non vendiderit.

Controuersiam transigere. Cic. Attico lib.1. 2, Nos longo interuallo viseris, Acutilianam controuersiam transegeris.

Verbo transigere. Cicero 6.Ver. Tametsi iandudum erro, qui tam multa de emptionibus verba faciam, & quæram vtrum emeris, & quomodo & quanti emeris: quod verbo transigere possum.

Pro sociis transigere. Cic. pro Roscio Comœdo. Qui pro sociis transigit, satisdat neminem eorum posteà periturum.

Transactum est. Brutus ad Ciceronem in epistolis ad Brutum.16. De Cæsare verò quod fieri potuit, ac debuit transactum est: neque iam reuocari in integrum potest.

Transactum putabant Herbitenses: quum iste, Quid de horreo, inquit,& Docimo amiculo meo? Cic.5.Verr.

Transactus, Participium {διαπεπραγμένος} Terent.Adelph.2.4,

Ego iam re transacta conuortam me domum cum obsonio.

Res transactę & præteritæ. Cic.4.Tusc. Quid, quum iam in rebus iam transactis & præteritis orationes scribimus, num irati scribimus?

Partes transactæ. Cic.2.de Orat. Sed hoc tamen cecidit peropportunè, quòd transactis iam meis partibus ad Antonium audiendum venistis.

Facta transacta omnia, Prouerbiale est, inquit Donatus, in id negotij, de quo nihil supersit ad agendum. Terent. And.1.5.

Transactor, Verb. {διαπράκτωρ} Qui transigit. Cic.4.Verr. Qui est, id quod ex plurimis testibus priore actione didicistis, rerum huiusmodi omnium transactor & administer.

Transiectus, {διαμπερόμενος} pro Traiectus, à Traiicio participio reperitur scriptum. Cicero de Vniuersitate, Iam verò terram altricem nostram, quæ transiecto axi sustinetur, diei noctísque effectricem,&c.

Transiectio, transiectionis {ὑπερβατόν} Author ad Herenn.lib.4, Huiusmodi transiectio, quæ rem non dedit obscuram, multum proderit ad continuationes, de quibus antè dictum est.

Transilio, transilis, pen.corr. transiliui, pen prod. vel trãsului, transultum {ὑπερπηδάω, ὑπεράλλομαι, μεταπηδάω} transilire, Vltra salire. Liu.1.ab Vrbe, Vulgatior fama est ludibrio fratris Remum nouos transiluisse muros. Plaut.Truc.5,

Per ortum transiluit ad nos.

Rates transiliunt vada. Horat.1.Carm.ode 3.

Munera Liberi transilire, Nimium potare. Horat.1.Carm.ode 18.

Transilire aliquid, pro Præterire & tacere: Plin.in Panegy. Quid est enim in principatu tuo, quod cuiusquam prædicatio, vel transilire, vel præteruehi debeat? Ouid.1.de Ponto eleg 3.

Rem pulcherrimam transilire. Cic.2.Philip. Sed ne fortè multis rebus gestis, M. Antonij rem vnam pulcherrimam transiliat oratio.

¶Transilire aliquid, pro Omittere,& tanquam negligere. Cic.3. de Orat. Id accidere credo, vel quòd ingenij specimen est quoddam transilire ante pedes posita,& alia longe repetita sumere.

Transulto, Vide suo loco.

Transitio, transitus, Vide TRANSEO.

Transiungo, transiunxi, transiunctum {μεταζεύγνυμι} transiungere. Vlpianus in l. Ædiles aiunt. D. De ædilitio edicto. Si mula talis sit, vt trãsiungi non possit, vt sana sit,&c. Idem ait, si nata sit eo ingenio aut corpore vt alterũ iugum non patiatur: sanã non esse. Transiungere, est in quadrigis locũ veterinis mutare: vt mulam temonariam facere, quæ præcedere solita est: vel dextram facere, quæ sinistra esse solebat. Budæus. Idem, Plerasque denique carrucarias tales esse, vt transigi non possint.

Translabor, penult. prod. translaberis, translapsus sum, translapsum {διολισθέω} translabi, Ex trans & labor, compositum. Claudianus 1.in Eutrop. -rapit cœli per inania cursum
Diua potens, vnóque Padum translapsa volatu,
Castra sui rectoris adit.

Translator, Vide TRANSFERO.

Translego, translegis, pen.cor. translegi, pen.prod. translectum {διαναγινώσκω} translegere, Perlegere. Plaut. Asin.13,

Horrescet saxo lena, leges quum audiet.
DI. Age quæso mi hercle translege. PA. Audin'? DI. Audio.

Transluceo, transluces, pen.pro. transluxi {διαφαίνω} translucere, Vehementer & clarissimè lucere, pellucere. Plin.lib.6.cap.17, Tam multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, vt in publico matrona transluceat. Hoc est, veste in publico induatur vsque adeò tenui, vt corpus in ea transluceat, & penè nudum appareat. Idem libro 37. capite 12, Quibus modis ex crystallo tingantur smaragdi aliæque translucentes.

In liquidis translucet aquis. Ouid.4.Metam.

Translucidus, penult.correp. Adiectiuum {διάφανος} Quod adeò lucet per medium aspicere liceat. Quintil. lib 8.in Procem. Similiter illa translucida & versicolor quorundam elocutio, res ipsas effœminat. Plin.lib.36.cap.8, Probantur quammaximè mellei coloris, in vertice maculosi, atque non translucidi.

Transmarinus, penultima producta, Adiectiuum. {ὑπερθαλάσσιος} Quod trans mare est, vel petitur. Cicero 7. Verrina, Priuatim autem nec proficisci quoquam potes, nec accersere res transmarinas ex iis locis, in quibus tibi habere, mercari nihil licet. Plautus Mostel.7.

Ego transmarinus hospes sum Diapontius.

Peregrinatio transmarina. Quint.lib.7.cap.4.

Transmarina vectigalia. Cic.2.de l. Agraria.

Politissima doctrina transmarina & aduenticia. Cic.3.de Orat.

Transmeo, transmeas, transmeare, Vltra meare. Plin. lib. 30.cap.11. Præcipuéque febrium medicina placitis eorum renuntiat. Namque & in XII. signa digessere eam sole transmeante. Idem lib.10.cap.29. Ad quem ciconiæ non transmeant.

Terra marísque transmeare. Tacit.lib 12.

Transmigro, transmigras, pen corr. {μετοικέω, μετανάστεύομαι} transmigrare. Est in longinquioris loci domicilium, habitationémve migrare, vt ait Valla lib.5. Liu.5.ab Vrbe Hanc eandem rem actam esse vt Veios transmigraremus.

Transmigrare, Demigrare. Suetonius in Tiberio.cap.15. Romam reuersus deducto in forum filio Druso, statim è Carinis ac Pompeiana domo, Esquilias in hortos Mecœnatianos transmigrauit.

Transmitto, transmittis, transmisi, pen.pro. transmissum {περαιόω, διαπείρω} transmittere, Per medium mittere & ponere. Plaut. Milit. 3. Pérque os elephanti brachium trãsmitteres. Dicitur & Tramitto.

Mors transmissa per artus. Stat.2.Thebaid.

Transmitti cuspide pectus, Perforat. Silius lib.7. Hoc est traiicit.

Transmitere mare {διακομίζεσθαι} Transnauigare. Cic.2. de Nat. deor. Grues cùm loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam. Idem 5.de Finib. Cur tantas regiones barbarorum pedibus obiit, tot maria transmisit?

Transmitti mari supero. Cic.ad Att.lib.9.172.

Transmittere, absolutè, pro transire. Cic.1.Philip. Quum autem me ex Sicilia ad Leucopetram, quod est promontorium agri Rhegini, venti detulissent, ab eo loco conscendi, vt trãsmitterem. Idem ad Quintum Fratrem lib. 2.10. Eosdem aiebant nunciare te prima nauigatione transmissurum.

Transmissus trans. Virg.3.Æneidos,
Quin vbi transmissa steterint trans æquora classes.

Transmittere in Africam velis. Liu 8 bel.Pun, Cæterásque, quas adepta esset, multasset, ni cum reliquis quinque nauibus Adherbal velis in Africam transmisisset.

Transmittere cursu campos, Celeriter transire. Virg.4.Æneid.

Transmittere aliquem, Cum festinatione mittere. Plaut. Epid.3. Continuò te orabit vltrò vt illam transmittas sibi. Ibidem,10.
Mihi illam vt tramittas, Pro transmittas.

Transmittere tectum lapide: hoc est Lapidem vltra tectum coniicere. Plin.lib.28.cap.4.

¶Transmittere bellum, vel aliquod aliud onus alicui: pro Dare prouinciam belli administrandi. Cic.pro l.Manil. Et quisquam dubitabit quin huic tantum bellum hoc transmittendum sit, qui ad omnia vestræ memoriæ bella cõficienda, diuino quodam cõsilio natus esse videatur.

¶Transmittit Benacus lacus Mincium fluuium: Id est dat ei exitum. Plin.lib 9 cap.22.

Transmittere exercitum, pro Dare transitum exercitui. Liu. lib. 1. bell.Punic. Reguli Gallorum capti donis cum bona pace exercitum per fines suos præter Ruscinonem oppidum transmiserunt.

¶Transmittere literas papyrus dicitur quæ bibula est. Plin.lib. 13 cap.12.

¶Transmittere in formas coactam materiam, pro Formare, & in formas redigere. Colum.lib.7 cap.8.

¶Transmittere menses aliquot in specu, Hoc est transigere. Plin. lib.8.cap.25,

Transmittere tempus, Ducere, consumere. Plinius epistol. 183, Omne hoc tempus inter pugillares ac libellos iucundissima quiete transmisi.

Transmittere tempus temporibus amicorum. Cicero pro lege Manilia, Omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putaui.

Operi transmittere noctes, Totas noctes operari. Stat.3.Theb.

Æuum transmissum, Ætas præterita. Stat.1 Sylu.4.

Aranearum telæ valentiora animalia transmittunt. Valer. Max. lib.7 cap.2, De Anacharsi. Anacharsis leges aranearũ telis comparabat. Nam vt illis infirmiora animalia retineri, valentiora transmitti: ita his humiles & pauperes constringi, diuites & præpotentes non alligari.

Steriles transmisimus annos. Stat.4.Sylu.4.

¶Transmittere discrimen, Euadere. Plin.epist.164.

¶Transmittere hereditatem alicui, Transferre, relegare. Plinius epist 171. Idem in Paneg 13 An S.P.Q. Romani exercitus prouincias, socios transmissurus vni, successorem è sinu vxoris accipias?

Transmittere vitã per obscurum, Viuere sine fama. Sene.epist.19.

¶Transmittere, Præterire, tacere. Silius lib.7,

Haud fas Bacche tuos tacitum transmittere honores.

Obliuio transmisit eam sententiam. Tacit.lib.20.

Silentio transmittere. Tacit.lib.20.

¶Tramittere, pro Transmittere. Cic.ad Attic.lib.16.334, Quum à Leucopetra profectus (inde enim tramittebam) stadia circiter ccc. processissem.

Transmissus, huius transmissus, pro traiectu, seu traiiciendi spatio. Cæsar lib.5.bel.Gal. Pari spatio transmissus, atque est à Gallia in Britanniam.

Transmissio, Verbale {διακόμισις} Cic. ad Atti.lib.4.86, O nauigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuæ transmissionis.

Transmontanus, pen.prod. Adiect. {ὑπερόριος} Qui vltra montes habitat. Liu 9.bel. Maced. Subactis cis Apenninum omnibus, tum transmontanos adortus: in his & Frisinates Ligures erãt quos non adierat C.Flaminius, omnes Æmilius subegit.

Transmoueo, transmoues, pen.cor. transmoui, transmotum, penult. prod. {μετακινέω} transmouere, De loco in alium locum mouere. Terent Eunuch.3 1,

Labore alieno magnam partam gloriam

Verbis sæpe in se transmouet, qui habet salem

Qui in te est. Hoc est, attribuit sibi gloriam.

Transmotus, pen. prod. Particip. {μετακινηθείς.} Tacitus lib.13. Quippe Syria transmotæ legiones.

Transmuto, transmutas, pen.prod. {μεταλλάττω, μεθίστημι, μεταμορφόω, μεταποιέω, μεταρυθμίζω, μεταβιβάζω} transmutare. Lucret.lib.2,

Summa atque ima locans, transmutans dextera læuis.

Fortuna transmutat incertos honores. Horat.3.Carm.ode 29.

Transnato, transnatas, pen.corr. {ὑπερνήχομαι} transnatare, Vltra natare, natando transire. Liu. Magonem cum equitatu flumen transnatasse, &c. Idem 1.bel.Pun. Ipsi cetris superpositis incubantes, flumen transnatauere. Plin.lib 6.cap.27, Vnum genus ei piscium est, idque transcurrentis non miscetur alueo, sicut nec è Tigri pisces in lacum transnatant.

Transno, transnas {ὑπερνήχομαι} transnare, Vltra nare. Cic.in Somnio, Ex his ipsis cultis, notisque terris num aut tuum, aut cuiusquam nostrum nomen vel Caucasum hunc quem cernis, trãscendere potuit, vel illum Gangem transnare? Horat.2.Serm.Saty.1,

-ter vncti

Transnanto Tyberim somno quibus est opus alto.

Transnomino, transnominas, pen.cor. {μετονομάζω} transnominare, nomen commutare, vel inuertere, aut immutare. Sueton. de claris Grammat. Lucius Cassitius genere Tarentinus, ordinis libertini, cognomine Pasides, mox Pansam se transnominauit.

Transnumero, transnumeras, pen.cor. {ὑπεραριθμέω} transnumerare, Vltra numerare. Author ad Heren.lib 4, Puer qui iam bene hominis naturam nouit, Tu illo plures mittas oportet, inquit, si hodie vis transnumerari.

Transpadanus, pen.prod. Adiect. {ὑπὲρ τὸν πάδον} Qui trans Padum habitat. Cic.ad Attic.lib.5.98, Marcellus sedendi comes, & si ille Magistratum non gesserit, erat tamen trãspadanus. Idem ad Caninium Sallust. lib 2.16, Quod autem meum erat proprium vt alariis transpadanis vti negarem, id etiam populo se remisisse scribit. Catullus in Egnatium 37.

Transpicio, transpicis, pen.cor. transpexi, transpectum {διοράω} transpicere. Lactan. de opific. Dei.cap.8. Per oculorum membranas sensus ille qui dicitur mens, ea quæ sunt foris, trãspicit. Ibidem, Si quis vellet transpicere per cicutam, &c.

Transpicior, Passiuum. Lucret.lib.4,

Quod genus illa foris, quæ verè transpiciuntur.

Transpectus, huius transpectus {διόρασις} Lucret.lib.4,

Ianua quom per se transpectum præbet apertum.

Transpono, transponis, pen.prod. transposui, transpositum, pen.cor. {μετατίθημι} transponere, Notæ significationis. Gell.lib.12.cap.1, Arborem in locum alium transpositam.

Copias transponere. Iustinus lib.25. Quum copias Cherroneso transposuisset. Hoc est, per Cherronesum in Græciam transportasset atque traiecisset.

Transporto, transportas, {μετακομίζω} trãsportare, De loco in locum portare. Cic.ad Attic.lib.14. 103, Quid quas Annius transportauit? Eidem lib.7.135, De pueris in Græciam transportandis cum cogitabam, quum fuga ex Italia quæri videbatur.

Carina transportari. Martial.lib.13.

¶Copias transportare vel exercitum: pro Traducere, quum naugio per mare ducitur exercitus. Cn. Magnus Marcello Lentulo in epist.ad Attic.lib 8 161, Reliquæ copiæ omnes Brundusium cogerentur, & inde Dyrrhachium transportarentur. Cicero in Pisonem, Te Prouinciam Macedoniam in quam tantum exrecitum transportasses, sine vllo milite reliquisse? Virg.6.Æneidos,

Ne ripas datur horrendas, nec rauca fluenta

Transportare prius, quàm sedibus ossa quierunt.

¶Transportare, pro Deportare in exilium. Senec lib.1.de Clemen. Quas ciuitates funditus excindi, quas transportari, quibus eripi libertatẽ, quibus dari oportebat, mea iurisdictio est. Suet.in Augusto, cap 65. Agrippam nihilo tractabiliorem, imò in dies amentiorem in insulam transportauit.

Transquietus, penul.prod. Adiect. {ὑπερηρεμής} Id est, Valde quietus. Plaut. Merc.22,

Ego istum in transquieto tuto sistam, ne time.

Transrhenanus, penult. producta, Adiectiuum {μετὰ τὸν ῥῆνον} Qui trans Rhenum habitat. Plinius lib.19.cap.1, Iam quidem & transrhenani hostes. Cæsar 5.bel.Gall. Germanósque transrhenanos solicitare dicebantur.

Transtrum, sing.num. Pers. Saty.5,

-tibi toto cannabe fulto

Cœna sit in transtro.

Transtra, transtrorum, neutri generis, pluralis numeri {θρῆνυς, ζυγὸς, ἑδώλιον} Sunt tabulæ super quas sedent remiges, inquit Festus. Cæsar 3. belli Gallici, Transtra ex pedalibus in altitudinem trabibus, confixa clauis ferreis, digiti pollicis crassitudine. Ouidius 14. Metamorphoseos,

-& incuruæ fumabant transtra carinæ.

Considere transtris. Virg 3 Æneid.

Nouare transtra. Virg.5.Æneid.

¶Transtra, Tigna quæ transuersa à pariete in parietem porriguntur, authore Festo. Vitruuius lib.4.cap.2, Trabes supra columnas & parastatas, & antas ponuntur, in contignationibus tigna & axes, subiectis: si maiora spatia sunt, columen in summo fastigio columinis, vnde & columnæ dicuntur, & transtra & capreoli, si commoda, columen & canterij prominentes ad extremam subgrundationem.

Transtyberinus, pe.prod. Adiect. {ὑπερτιβερινός} Qui trans Tyberim in vrbe habitat. Martial.lib.1,

Non es, crede mihi, quid ergo? verna es.

Hoc quod Transtyberinus ambulator.

Transueho, transuehis, transuexi, transuectum {διακομίζω} transuehere, Vltrà vehere, siue id ratibus in mari, siue curru per terram fiat. Sallust. in Iugurtha, Ex eo numero Mœdi & Persæ & Armenij cum nauibus in Africam transuecti, proximos nostro mari loco occupauere. Plin lib 8 cap.6, Transuecti ratibus Claud.2.Paneg.

Transuehitur Tuscos, Apenninúsque volatu

Stringitur.

Tempus transuectum est. Tacit.lib.18.

Transuectio, Verbale. {διακόμισις} Cicero 1.Tusculan. Dic quæso, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocyti fremitus, transuectio Acherontis, mento summam aquam attingens siti enectus Tantalus?

Transuectio est, quum equites solenniter recensentur. Eam Fabius Maximus instituit. Liuius lib.9.in fine, Ab eodem Fabio institutum dicitur, vt equites idibus Quintilibus transueherẽtur. Tranquil.in Augusto cap.38, Equitum turmas frequẽter recognouit, post longam intercapedinem reducto more transuectionis. Sed neque detrahi quenquam in transuehendo ab accusatore passus est, quod fieri solebat. Valer.lib.2.cap.de institutis antiquis.

Transuerbero, transuerberas, penult.corr. transuerberaui, transuerberatum {πήγνυμι} transuerberare, Transfigere. Cicero Mario lib.7.1, Præclara bestia venabulo transuerberatur? Et Liu.8.bel. Maced. Hi verò non vulnerabantur, sed transuerberatis scutis plerique inter se conserti hærebant. Virg.11.Æneidos,

-cuius apertum

Aduersi longa transuerberat abiete pectus.

Transuersus, Adiect. Quod obliquo contrarium est. Colu lib.2, Sed in arando maximè obseruandum est vt transuersus mons sulcetur. Liuius 1.ab Vrbe, Inde subitò exorti Romani transuersam inuadunt hostium aciem. Horat.de Arte,

-incomptis illinet atrum

Transuerso calamo signum.

Auferre transuersos, Vide AVFERO.

Fortuna transuersa incurrit. Cicero de Claris Oratoribus, In te intuens Brute, doleo, cuius in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transuersa incurrit misera fortuna Reipublicæ.

Fulmina transuersa volant per imbres. Lucret.lib.2.43.

Transuersa itinera. Liu 3 ab Vrbe.

Transuersa verba, pro malè compositis. Senec.epist.115.

Transuersa motio. Cicero de Vniuersitate, Tunc ex alterius naturæ motione transuersa, in eiusdem naturæ motum incurrentia, &c.

Transuersum digitum, aut vnguem discedere, frequenter est apud Ciceronem, pro eo quod est quàm minimo spatio. vt 4.Acad. Ab hac regula mihi non licet, transuersum, vt aiunt, digitum discedere. Idem ad Atticum lib. 13. 277, In omni vita sua quenque à recta conscientia transuersum vnguem non oportet discedere. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen prouerbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aulularia 4,

Si tu hercle ex ill hoc loco digitum transuersum, aut vnguem latum excesseris. Hæc Erasmus.

Transuersum agere. Trãsuersus agi dicitur, qui vi & impetu quodam ab instituto deflectitur. Ita Laberius mimus apud Macrobium libro Saturnalium secundo, cap.7. Cursum fortunę transuersum vocat. Hunc enim C. Cæsaris benignitas inuitauit, vt eques Romanus & senex prodiret in scenam. In prologo igitur queritur præter animi sui sententiam eò Cæsaris authoritate fuisse compulsum.

Necessitas, inquit, cuius cursus transuersi impetum

Voluerunt multi effugere, pauci potuerunt,

Quo me detrusit penè extremis sensibus? &c. Ita qui præceps ira fertur, transuersus rapi dicitur. Ductum apparet à nauigantibus, qui secundo vento, recto cursu feruntur: flatu aduerso, transuersum aguntur. Erasmus.

Ferre corpus alicuius transuersum. Lucret.lib.4.

Transuersa, aduerbialiter positum, Virg.5.Æneid.

Mutati transuersa fremunt. Transuersa, hinc atque hinc. Est autem aduerbium factum de nomine. Idem eclog.3.

Nouimus & qui te transuersa tuentibus hircis. Sub. risere. Id est, vestram turpitudinem indignantibus, Seruius.

In transuersum positus. Plin.lib.16.cap.42.

De transuerso, Vide DE præpositionem.

Ecce tibi è transuerso. Cic.4.Acad.

Ex transuerso cedere. Plaut. Pseud,14.

Transuersarius, Adiectiuum, Quod in transuersum ponitur. Cæsar 2. bel.Ciuil. Vbi autem spatium inter muros aut imbecillitas materiæ postulare videretur, pilæ interponuntur, transuersaria tigna iniiciuntur quæ firmamento esse possint. Vide Cratitius in CRATES.

Transuerto, transuertis, trãsuersi, transuersum, trãsuertere. Firmic.li. 6.cap.15. Mentis leuitate instabiles faciet ista coniunctio, eorúmque consilia hac atque illac varia cogitatione transuertet, ne animus eorum aliquando vnius consilij ratione vtatur.

Transulto, transultas, {ὑπεράλλομαι} transultare, Ex trans & salio compositum. Plaut. Capt. 11.

Tu transultas, ego miser vix asto præ formidine. Alii legunt sussultas. Liu. 3.bel. Pun. Nec omnes Numidæ in dextro locati cornu, sed quibus desultorum in modum binos trahentibus equos inter acerrimam sæpe pugnam in recentem equum ex fesso armatis transultare mos erat.

Transumo, transumis, pen.prod. transumpsi, transumptum, {μεταλαμβάνω} transumere. Ex alio sumere. Stat 3. Theb.59.

-lachrymas non pertulit vltra

Belli potens: hastam leua transumit, & alto

(Haud mora) dissiluit curru, &c. Hoc est, Mars hastam quam dextra manu gestabat, transfert in sinistram. Vnde quæ ex primis tabulis transcripta sunt, solennitate iuris adhibita, dicuntur transumpta. Et actus ipse transumptio.

Transumptio, transumptionis, f.g. {μετάληψις} Figura est apud Rhetores, quam Græci μετάληψιν vocant, quum rem ex alio ad alium transmouemus. Demosthenes, Quum bellum Phocense cõflatum esset, & non per me, nondum enim ego ad Remp. accesseram. Cic. Refertum Tribunitiis legibus exhaustum: à quibus sit, ipsi sciunt.

Transuo, transuis, transui, transutum, pen.prod. {διαρράπτω} transuere, Ex trans & suo, S, abiecta. Col.lib. 6.cap.5, Media pars descripti orbiculi eadem subula transuitur: & facto foramine prędicta radicula inseritur. Apud Celsum lib.7. cap. 7. de pilis palpebrarum, Deinde si plures pili sunt, necesse est longum tormentum quum toties acus transuet, magnam inflammationem moueat.

Transuolo, transuolas, pen.corr. {ὑπερίπταμαι} transuolare, Ad aues pertinet. Plin.lib.10. cap. 29, Perdices non transuolant Bœotiæ fines in Attica. Item lib,9.cap.8, De delphinis, Tantáque vi exiliũt, vt plerúnque vela nauium transuolent. Luc. lib. 4.

Et conturbari vocem dum transuolat auras. Horat. 1.Serm.saty.2.

¶Transuolare, Celeriter ire. Liu. 3. ab Vrbe, Eques inter ordines peditum tectus, se ad equos recipit: transuolat inde in partem alteram suis victoriæ nuntius.

Alpes transuolare. Asinius Ciceroni, lib.10.31.

Transuolans animum cogitatio. Plin. lib.7.cap.12.

¶Transuolare, pro Transfugere posuit Plaut. in Epid.2.

Mulciber credo arma fecit, quæ in bello habuit Stratiphocles,

Transuolauerunt ad hostes.

Transuolito, transuolitas, pen. corr. transuolitare, Frequentatiuum. Lucret.lib.1.

Inter septa meant voces, & clausa domorum Transuolitant.

Trauolo, trauolas. Varro lib 4.de ling. Latin. Trua, quod trauolat ea aqua.

Trapes, trapetis, pen.prod.masc.gen.{ τράπης} Vel trapetum, trapeti, Mola oliuaria, vt ait Seruius. A τρέπω, voluo, seu verto. Cato de Re rustica cap.18. Trapetibus locum dextra & sinistra. Virgil.lib.2.Georg. Venit hyemps, teritur Sicyonia bacca trapetis. Columella lib. 12. cap.50, Oleo autem cõficiendo molæ vtiliores sunt quàm trapetum, quàm canalis & solea.

Trapetus, trapeti, m.g. Idem {τράπητος.} Cato de Re rust.cap.22. Trapetus emptus est in Suessano nummis quadringentis. Idem cap.12. Trapetos quinque.

Trapetum, quo oleæ teruntur, ita accommodari præcipit Cato, vt statuatur ad libellam æquatum, ne quid fastigij, ne quid deuexi habeat: sed vt æquato situ & planitie perlibrata positum sit. Id enim librare cùm dicit intelligit. Vide plura apud eundem.

Trapeta funibus suspensa, apud Vlpianum in l. Sed addes.§.2. D. Locati & conducti, Intelliguntur molæ oliuariæ non volubiles nec trusatiles, sed quæ in altum tollebantur, & ad frangendam oleam demittebantur, eóque funibus opus erat ad eam suspendẽdam. Col. Suspensa mola oleum frangito.

Trapeza, trapezæ {τράπεζα} Mensa seu tabula qua argẽtarij vtũtur.

Trapezita, trapezitæ, pen.prod.masc.gen.{τραπεζίτης} Mensarius. Plaut. Cap.4. Act.1.scen.1.in fine.

- subducam ratiunculam

Quantillum argenti mihi apud trapezitam siet.

Trapezophoron, ri, pe.co. vel Trapezophorus, {τραπεζοφόρον} Ci.ad Gal.li. 7 24. Quòd tibi destinaras trapezophorõ, si te delectat, habebis. Vbi interpres, Trapezophorum signum erat sacerdotis cuiusdam huius nominis, qui cum alio Cosmo nomine omnia sacra Mineruæ administrabat. Author Suidas. Apud verò Iulium Pollucem lib. 10. sic legitur, Licet porrò mensam in qua pocula reponuntur, Tetrapum dicere, aut etiam Monopum: vel si quis ambitiosè ne nouis quidem abstineat, Trapezophorum, veluti qui mensam gestet. Hæc Pollux. Proinde Cœlius lib.7.cap.12. carpens Ciceronis interpretem sic ait, Ego verò trapezophorum intelligo apud Ciceronem, statuam quæ poculorum mensam sustineret. Quod etiam intellexisse puto Iuuenalem. Satyr.3.

Lectus erat Codro Procula minor, vrceoli sex

Ornamentum abaci, necnon & paruulus infrà

Cantharus, & recubans sub eodem marmore Chiron.

Trapezophoron, Paulus in l. 3. §.1. D. De supelle.legata. Supellectile legata hæc continentur, mensæ, trapezophora, delphica, subsellia, &c.

TRAPESVS, Trapezuntis {τραπεζοῦς} Cappadociæ ciuitas libera, & vasto monte clausa, vt author est Plinius lib. 6.cap. 4. Hanc patriam habuit Georgius Trapezuntius, magnus in omnibus illustribus doctrinis homo: qui ad extremam senectutem, omnium & Græcarum & Latinarum literarum oblitus est. *Trebizonde* hodie vocatur, & est Imperium. Alij proferunt vulgò *Trapezonda*.

Trasenna, Vide TRANSENNA.

TRASIMACHVS, pe.cor. {θρασύμαχος} qui princeps inueniendi numeros in oratione fuit, teste Cicerone in Oratore. Idem de Clar. Orat. Tum Leontinus Gorgias, Trasymachus, Chalcedonius, &c.

TRASYMENVS, pe.pro. {τρασύμενος} Lacus in agro Perusino, Vnde & hodie vocatur *Lacus Perusinus*, teste Blondo in Italia illustrata, iuxta quẽ Hannibal Flaminiũ Consulem cum XXIII. Romanorum milib. interfecit, & sex milia cepit. Meminit huius Plin.lib.2.cap.84. Ibidẽ ca.107. Reperitur apud authores, Trasymenũ lacum arsisse totũ. Cic. pro Ros. Amer. Multos cæsos nõ ad Trasymenũ lacũ sed ad Seruiliũ vidimus. & de clar. Orat. meminit. Dictus est hic lacus Trasymenus à Trasymeno puero formosissimo, Tyrrheni filio, quẽ Agylle Nympha eius amore capta rapuisse dicitur in eum lacũ, vt docet Silius à principio lib.5. Fuit autem ea Roman. clades in planitie inter Meuium & Gietum iacente, quam Sanguinætæ riuus ex Meuio monte manans, intersecat, & in Trasymenum conditur. Is habet ab ortu villam instar oppidi, Tuorum dictam: ab occasu fauces, quibus clausus fuerat Flaminius: à meridie Trasymenum. Non ita procul locus est: vbi castrametatus fuerat Annibal, quæ vallis Romana dicitur. Est & ossaria vicus, ab ossium dicta multitudine versus Cortonam à Trasymeno tribus passuum millibus distans.

Trasymenus, adiectiuum {τρασυμένιος} Ouid.6. Fast.

Sunt tibi Flaminius Trasymenáque littora testes.

Busta Trasymena. Silius lib.11.

Vada Trasymena. Silius lib.11.

Trauio trauias, {διαπορεύομαι} trauiare, Transire. Lucret.lib.4.

Qualia sunt vitri species quæ trauiat omnis. Idem lib.6,

Incolumísque venit per res, atque integra transit

Multa: foraminibus liquidis quia trauiat ignis,

Multáque perfringit. Trauiare, quasi trans siue per alia corpora sibi viam facere.

Trauolo, Vide in TRANSVOLO.

Traulus trauli, m.g. {τραυλός} Antiquum vocabulum significans balbum, aut eum qui cum difficultate loquitur. Lucret.lib 4,

Magna atque immanis καταπληξις, plenáque honoris,

Balba loqui non quit, τραυλίζει muta pudens est. τραυλίζω Græcis, balbutio Latinis. Hinc traulismus Balbutientis vitium.

TREBATIVS {τρεβάτιος} Iurisconsultus, Ciceronis familiaris, vt perspicere licet ex familiaribus epistolis.

TREBIA {τρεβίας} Subalpinę regionis fluuius, iuxta Dertonem ciuitatem (author Strabo lib.5.) clade Romanorum ab Annibale accepta insignis. Est & Trebia Celtiberorum ciuitas, quæ pars est Hispaniæ. Inde Trebellicum vinum dicimus.

TREBIATES, Vmbriæ populi in quarta regione Italiæ, quorum meminit Plinius lib.3.cap.14. Iidem & Trebiani dicuntur. Suet.in Tib. Iterum eo censente, vt Trebianis legatam in opus noui theatri pecuniam ad munitionem viæ transferre concederetur, obtinere non potuit.

TREBONIOS {τρεβώνιος} cum Bruto & Cassio tertius coniurauit contra Cæsarem in Asia, deinde fraude Dolabellæ interfectus crudelissimè fuit, vt narrat Cicero in Philippicis.

TREBVLA, pen. cor. {τρήβουλα} oppidum fuit haud longè ab Vrbe, vt scribit Plinius. Et olim Trebulanis ciuitas data fuit. Hinc casei Trebulani dicti sunt. De quibus Martial.libr.13, Prope Trebulanos sunt & alij populi, nomine Trebani, authore Plinio lib.3. cap.12. vel Trebiani. Suetonius in Tiberio, Iterum eo censente, vt Trebianis legatam, &c.

Trecenti, trecentæ, trecenta, {τριακόσιοι} A ter & centum, Adiectiuũ plurale, pro ter centeni. Cic.2.de Finib. Trecentosque eos quos eduxerat Sparta, quũ esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors, opposuit hostibus. Plaut. Persa,

Trecentis versibus tuas impuritias loqui nemo potest.

Catenæ trecentæ cohibent Pirithoum. Horat.3.Car.ode 4.

Trecenties {τριακοσιάκις} Catull. in Iulium Cæsar.27, Ducenties comesset aut trecenties.

Treceni, trecenæ, trecena, pen prod. {τριακόσιοι} quod tamen quidam Triceni scribunt, plu.n. Liu.1.bel. Maced. Attalus Trecenos tantum milites in præsidium, Rhodi quadriremem vnam ex classe, quum ad Tenedum staret, miserunt. Alij legunt Trecentos. Idem 8.ab vrbe, Scribebantur autem quatuor ferè legiones quinis millibus peditum equitibus in singulas legiones trecenis.

Trechedipnum, n.g. Iuuenal. Saty.3.

Rusticus ille tuus sumit trechedipna Quirine. Trechedipna gymnasticæ vestes,quæ à cursu nomen habent, & cœna vt perstringat poeta Romanos acriter,qui tam dediti fuerunt Græcis exercitationibus, vt iis propè vitam & spiritum ducere viderentur, ad eásque tanquam ad cœnam currerent: qua veste etiam esuritores fortassè Græculi ad cœnam cursitantes vti solebant. Hæc est Turnebi opinio,& vera. Trechedipni,apud Plutarchũ in Symposiacis appellantur, qui licèt appetentes & ambientes alienas cœnas,in mora tamen erant cæteris conuiuis, tardius accedentes: vt per contrarium Trechedipni videantur dicti. Cessatoribus enim celeritas tribuitur. Vide Rhodiginum lib.27.cap.24.& Calcagninum.

Tredecies,aduerbium{τρισκαιδεκάκις}pro Ter decies Cic.5.Verr.Tu ex pecunia publica H-S tredecies scribam tuum permissu tuo quum abstulisse fateare,aliquam tibi vllam defensionem putas esse?

Treis,in Accusatiuo plurali pro Tres,Vide TRIS.

Tremo,tremis,mui{τρέμω,τρομέω,ταρβέω,ἀσπαίρω,ὑποτρομέω}tremere, pe.co.Cómoueri,seu agitari significat,A similitudine vocis: quę tũc quum valdè quis commotus est,tremula auditur. Est autem tremere propriè corporum solidorum quum propter frequentem commotionem ita agitantur& concutiuntur,vt stare loco nesciant.Hinc fit vt tremor pro rigore accipiatur, quanquam hoc illo maius sit,præsertim in febribus.Plaut.Asin.7.Non placet, pro monstro extemplò est,quando qui sudat,tremit.Terent.Eunuch.1.2.

-totus Parmeno

Tremo,horreóque,postquam aspexi hanc. Cic.2.de Orato. Huius generis est plenus Næuius: & iocus est familiaris, Sapiens si algebis,tremes.

Montibus insolitis tremuerunt Alpes.Virg.1.Georg.

Frondes tremuerunt vento.Ouid.de Nuce.

Tellus tremuit longo cum murmure.Ouid.4.Fast.

Tremit artus,,figuratè,pro Artus tremunt.Virg.3.Georg.

Stare loco nescit,micat auribus,& tremit artus.Accusatiuus est pluralis,quasi diceret,tremit membra.

Tremere ossa pauore.Hor.2.Ser.Sat.7.Synecdoche est.

Et corde & genibus tremit.Horat.1.Carm.ode 23.

Animo tremere.Cicero ad Quint.frat.lib.1.1. Quid si tibi bellum aliquod magnum & periculosum administranti prorogatum imperium viderem, tremerem animo. Hoc est maximopere timere, tralatione sumpta ab iis qui quum timent,maximè tremunt.

Toto pectore tremere.Cic.4.Tusc.

Iræ tremuere.Silius lib.7.

Calamo tremente.Mart.lib.1.

Seruiliter tremere.Quint.lib.1.cap.11.

¶ Tremere,cum accusatiuo. Liu.lib.2.belli Pun. In ea ciuitate,in qua Magistrum equitum virgas ac secures Dictatoris tremere atque horrere soliti sunt.

¶ Tremere,Timere.Virg.2.Æneid.

Hic aliud maius miseris,multóque tremendum.

Tremens,Participium{τρέμων}Virg.5.Æneid.

-sed tarda trementi Genua labant.

Horrens & tremens.Cic.in Pisonem.

Timidus & tremens.Cic.in Pisonem.

Bos tremens procumbit humi.Virg.5.Æneid.

Frusta animalis trementia,Hoc est,Adhuc palpitantia. Virgilius 2.Æneid.

Genæ trementes,Virg.4.Æneid.

Hasta tremens.Virg.2.Æneid.

Lingua tremente dictum.Ouid.4.de Ponto,eleg.10.

Ore tremente loqui.Ouid.3.de Ponto,eleg.1.

Oscula trementia.Lucan.lib.2.

Tela trementia.Ouid.12.Metam.

Vox tremens.Cic.Qu.frat.lib.3.18. Homo vndique actus & quũ à me maximè vulneraretur,non tulit, & me trementi voce exulem appellauit.

Tremendus{τρομητικός}Propter quod quis tremere debet.

Visúque adıtúque tremendus.Stat.10.Thebaid.

Nefas tremendum.Valer.2.Argon.

Regem tremendum adiit,Plutonem.Virg.4.Georg.

Tumultu tremendo ruens Iuppiter.Horat.2.Carm.ode 16.

Tremebundus,Adiect.{ἀσπαίρων}Tremens.Mart.lib.9.Cic.pro Domo sua,Aut si dixit aliquid verbis hæsitantibus, postémque tremebũda manu tetigit, certè nihil ritè, nihil castè, nihil more, institutóque perfecit.

Humus tremebunda nutat.Valer.6.Argon.

Membra tremebunda.Ouid.4.Metam.

Vox tremebunda.Author ad Heren.lib.3.

Tremebundior,Comparatiuum{περιτρομώτερος} Columel. lib.10.

Candidus effœtæ tremebundior vbere porcæ.

Tremisco,tremiscis{τρομέω}tremiscere,Tremore concuti:interdum etiam timere. Virg.3.Æneid.

Sonitúmque pedum,vocémque tremisco.

Motu tremiscere.Ouid.7.Metam.

Tonitru tremiscunt ardua terrarum.Virg.5.Æneid.

Ad omnem strepitum tremiscens.Ouid.14.Metam.

Tremefacio, tremefacis, pen.corr.tremefeci, pen.prod.tremefactum, {πτοέω}tremefacere,tremorem incutere.Cic.1.de Diuin.

Aut equum se grauido tremefecit corpore tellus. Ex poëta.

Tremefacere aliquem.Virg.6.Æneid.

Tremefacta libertas,Concussa. Cic.2.Offic. Quanuis enim demersæ sint leges alicuius opibus,quanuis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando aut iudiciis tacitis, aut occultis de honore suffragiis. Legitur & timefacta.

Quies tremefacta.Stat.1.Achil.

Pectora tremefacta.Virg.2.Æneid.

Polus tremefactus nutu.Ouid.2.Fast.

Tellus tremefacta.Virg.10.Æneid.

Tremor,tremoris,pen.prod.m.g.{τρόμος,τάρβος,παλμός,τάρβη}Ipsa commotio.Virg.2.Georg.

Vnde tremor terris,qua vi maria alta tumescant

Obiicibus ruptis. Cic. pro Flacco. Tamen id quod dixit, quanto cum pudore,quo tremore & pallore dixit?

Albus tremor pallere faciens. Pers.Saty.3.

Gelidus tremor per ossa cucurrit. Virg.2.Æneid.

Horridus tremor quassat artus. Senec.Troade,3.

Occultus tremor subitæ pestis.Silius lib.17.

Subitus tremor.Ouid.3. Metam.

Vagus errat per artus tremor. Senec.Herc. Oetæo,6.1.

Incidit tremor manibus. Horat.1. epist. 17.

Inuasit me tremor.Ouid.14.Metam.

Pertentat corpora tremor.Virg 3.Georg.

Præpedit ossa tremor.Ouid. epist.14.

¶ Tremor stellarum,pro splẽdore, quòd lumen earum sit quodámodo tremulum,cuius etiam rei causam philosophi inuestigare conantur. Lucret.

Dum tremor est clarus, dum cernitur ardor earum. Turnebus.

Tremulus,pen.corr.Adiectiuum{περίτρομος, ἔντρομος}Quod valde tremit.Terent.Eunuc.2.3.

Incuruus tremulus,labiis demissis. Plin.lib.20.cap.9. Ideò paralyticis & tremulis dari iubet.

Artus tremuli.Lucret. lib.3.

Arundo tremula.Ouid.2.de Arte.

Cantus tremulus.Horat.4 Carm.ode 13.

Cometa tremulus. Cic.1.de Diuin.

Vidisti,& claro tremulos ardore cometas. Ex poëta.

Dextra tremula. Ouid.5. Fast.

Flamma tremula.Cic.2.de Nat. deor. -pedibúsque tenetur

Magnu' leo tremulam quatiens è corpore flammam.

Fletus tremuli.Propert.lib.1.eleg.5.

Frigus tremulum.Cic.in Arato.8.

Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus.

Fulgore tremulo micantes oculi. Ouid. 2.de Arte.

Gradu tremulo venit ægra senectus. Ouid. 4. Metam.

Guttur tremulum. Cic.1. de Diuin.

Haud modicos tremulo fundens è gutture cantus. Ex poeta.

Horrore tremulo moueri. Ouid.9.Metam.

Iaculum tremulum.Ouid.epist.4.

Ignes tremuli. Lucret.lib.4.

Lumen tremulum.Virg.7.Æneid.

Manus tremula.Mart.lib. 12.

Mare fit tremulum, tenui quum stringitur aura.Ouid.epist.11.

Passu tremulo venit hyems horrida.Ouid.15.Metam.

Risus tremulus,Totum corpus concutiens.Lucret.lib.1.

Vlulatus tremuli. Stat.5. Sylu.5

Vox tremula. Claud.1.in Eutrop.Lucr.lib.2.

Trepidus,pen.corr. Adiect.{περιδεής,περίφοβος} Pauidus,metuens,timens. Festus, Trepit,vertit:vnde trepido,& trepidatio: quia turbatione mens vertitur.Liu.2.ab Vrbe, At verò Curia mœsta ac trepida ancipiti metu.

Trepida res,Dubia,& ob hoc timorem inducens. Liu. 1.ab Vrbe, Tullius in re trepida duodecim nouit Salios, fanáque Pallori, & Pauori. Horat. 3. Carm.ode 2.

Trepidi rerum suarum, incerti. Virg 12. Æneid. 118.Seruius, Nescientes quid agant, ignari auxilij. Liu. 6 bel.Macedon.Messenij sine responso dimissis legatis,mouerãt bellum:trepidíque rerum suarum,&c.Virg.12.Æneid.

Exoritur trepidos inter discordia ciues.

Admirationis & metus trepidus. Tacit. lib.5.

Spe trepidus. Lucan. lib. 7.

Formidine trepidus.Virg. 9.Æneid.

¶ Trepidus,Festinus:quòd qui timẽt,festinẽt gressus.Virg.3. Æn.

Hic me, dum trepidi crudelia limina linquunt.

Immemores socij vasto Cyclopis in antro

Deseruere. Seruius,Trepidi, festini:vt per timorem,non per odium relictus fuisse videatur. Idem.4.Georgic.Idem 3. Æneid.& 4.

¶ Trepidæ acies, Vide ACIES.

Carina trepida. Lucret. lib.8. Trepidam vocat propter timorem illorum qui insidebãt:aut trepidam,id est, celerem.

Certamen trepidum. Horat.1.epist. 20.

Cursus trepidus. Virg. 4. Æneid.

Trepidi equi. Ouid. epist. 15.

Fuga trepida. Ouid.1. Trist.eleg.9.

Manus trepida. Virg 12. Æneid.

Mentes trepidæ. Lucan. lib. 1.

Metus trepidus.Ouid. 3. Trist.eleg.1.

Noctes trepidæ. Stat. 9. Thebaid.

Nubes trepidæ. Stat. 12. Thebaid.

Os trepidum Ouid. 5. Metam.

Rotæ trepidæ. Valer.3. Argonaut.

Terror trepidus. Lucret.lib.5.

Tumultus trepidus. Virg. 8. Æneid.

Vrbs trepida.Lucan. lib.3.

Vultus trepidi. Ouid.ad Liuiam.

Trepidè,pen.corr. Aduerbium, {ἐντρόμως} Celeriter, & quasi per timorem.Liu.10.ab Vrbe Nam & statiua trepidè deserta fuerunt.

Trepidulus,pen.,pen.cor. Adiectiuum diminutiuum,{ὑπότρομος} Gel. lib.2.cap.29.Pulli trepiduli circunstrepere.Plautus Persa.14.

Trepidula vt graphicè decet.

Trepido,trepidas,pen.corr.{σπαίρω} trepidare, Metu concuti, timere.Terent. Eunuc.5.6,

Quid est quod trepidas? satísne saluæ? dic mihi. Cic. 3. de Orat.

At Romanus homo,tamen,etsi res bene gesta est,

Corde suo trepidat.

Trepi

Trepidare & concursare. Cæsar 5.bell. Gall.Terent. Hecy.3. 1,

Trepidari sentio,cursari sursum prorsum.

Metu trepidare.Virg.6.Æneid.

In dubiis trepidare periclis. Lucret.lib.3.

Mens trepidat metu. Horat.2.Carm.ode 19.

Pectus mihi trepidat. Id est,palpitat.Persius saty.3.

Passim trepidatur in vrbe.Silius lib.17.

Vastis trepidatur in agris.Silius lib.4.

¶ Trepidare,Festinare.Virg. 4.Æneid.

Dum trepidant alæ,saltúsque indagine cingunt. Hor.2.Car.ode 4,

Cuius octauum trepidauit ætas claudere lustrum.

Gressus trepidant.Senec. Hippol.7.

¶ Trepidare,Tumultuari præ festinatione. Liu. lib 3.bell. Punic.

Trepidante tota ciuitate ad excipiendũ Annibalem visendúmque.

Trepidans,pen.corr. Participium, {σπαίρων} vt Fuga trepidans. Lucanus lib.3.

Aliis trepidantibus effugit.Ouid. 7. Metam.

Corda trepidantia bello.Virg 4 Georg.

Linguis trepidantibus vlulat. Catul.de Berecynth.58.

Mœnia trepidantia. Silius lib.1.

Trepidanter, Aduerbium, {δίκην σπαίροντος} Timidè.Sueton.in Claud. Cæsare,cap.49. Quod vt sensit,trepidanter effatus,&c.

Trepidanter & timidè agere. Cæsar 1.bel. Ciuil.

Trepidatio,Verbale, {σπάρμα} Cic.pro Deiotaro, Num quæ træpidatio?num qui tumultus?

Insana trepidatio. Liu.Decad. 4.lib.2.

Facere trepidationem.Liu.3. ab Vrbe,

Iniicere trepidationem,Vide INICIO.

Trepondo,{τρίλιτρον} indeclinabile. Quint. lib.1.cap. De virt. & vitiis orat. Nam dua & tre & pondo diuersorum generum sunt barbarismi. At duapondo & trepondo vsque ad nostram ætatem ab omnibus dictum est & rectè dici Messala confirmat.

Tres,{τρεῖς} & hæc tria plur.num.Numerale nomen. Virg. eclog.8.

Necte tribus nodis ternos Amarylli colores.

Trium literarum homo,Id est fur, quòd tres in ea dictione tantùm sint literæ. Plaut. Aulul.9.

Tribus verbis,Id est breuiter. Plaut.Mil.14.Idem Trinum.13.

Pax,te tribus verbis volo.

Tredecim,pen.corr. {δεκατρία} indeclinabile nomen numerale.

Tresuiri,tresuirorum,{οἱ τρεῖς}Idem quod triumuiri,de quibus suo loco.Plaut. Amphit.4.

Quid faciam nunc si tresuiri me in carcerem compegerint.

Tressis, huius tressis,{τριόβολος} Trium assium.Persius Saty.5.

-non tressis agaso.Cic.Attic. lib.5.108, Mancipia vænibant Saturnalibus tressis. In antiquis codicib.legitur Tertiis.

TREVERI,siue Treuiri,pen. cor.{τρηβηροί} Galliæ Belgicæ populi,vetusti sanè, noménque retinentes, nec pristinæ cedentes famæ: apud quos insignis olim cognoscendarum causarum populi Rom. curia, Treuirorum cognominata, cuius in Floriano meminit Vopiscus. Sunt autem inter Belgas in confinibus Germaniæ, finitimi Neruiis, Menapiis, Eburonibus, Rhemis, Mediomatricibus,id est Metensibus,&Rheno fluuio,vsq; in põtem quo Cæsar traiecit exercitũ,quæ pars est nũc Coloniensis diœcesis.Ferè autẽ omnes Treuiri Germanica lingua vtuntur,& nisi exercitu coacti imperata non faciebant. Nam ciuitas propter Germaniæ vicinitatem, quotidianis exercita bellis,cultu & seueritate non multum à Germanis differebat. Cæsar 2.bel. Gall.Et legati ab Heduis & Treuiris veniebant. Singulari numero vsus est Lucan.lib.1.

Tu quoque lætatus conuerti prælia Treuir.

¶ Treuiri etiam dicebantur,qui & Triumuiri. Hoc satis indicat Ciceronis iocus ad Trebatium lib.7.epist. 13. sub finem. Treuiros, inquit,vites censeo:audio capitales esse:mallem auro, argento, ære essent.sed aliàs iocabimur. Quo in loco Treuiri,& capitales, in ambigui genere sunt posita.nam quum videatur monere illum,qui tum in Gallia esset cum Cæsare, vt vitet Treuiros Galliæ populos,qui capitales bellicosíque sint: ludit cùm in Treuirorum, tum in capitalium verbo. Erat enim Romæ magistratus,Triumuiri capitales: qui etiam Treuiri dicebantur. Sed quoniam hoc ipsum Triumuirûm nomen iterum in ambiguo poni poterat, quum essent etiam apud Romanos Triumuiri pecuniæ cudendæ:quos ita inscribebant,A.A. A. F.F.hoc est, Auro,Argento, Ære,Flando,Feriundo,vt in nummis antiquis hodiéque visitur. iocatur iterum in hoc verbo, ludísque Cicero bellissimè,addens,Mallem Treuiros istos esse pecuniosos, quàm bellicosos:vt Cæsare eos vincente, tu ditesceres. Itaque infert,Mallem esse Treuiros auro, argento, ære, quàm scilicet capitales. Triumuiros autem Treuiros solitos dici,Liuius satis locuples testis esse potest Decad.4.lib.10.113,Colonia Grauiscæ eo anno deducta est in agrum Hetruscum de Tarquiniensibus quondam captum. quina iugera agri data.Treuiri deduxerũnt.C.Calphurnius Piso,P. Claudius Pulcher,C. Terentius Ister.Sic legit Bembus.meus tamen Liuius habet Triumuiri. proinde consulendi sunt veteres manu scripti.

Triambi,inquit Festus,dicebantur, qui terni ex proscenio loquebantur.

Triangulus,trianguli,pen. corr.{τρίγωνος} Figura tres angulos habens,quam Græci τρίγωνον,vocant. Cicer. 2. de Natura deor. Grues quum loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam.Idem 2.de Diuin. Quum autem in eam ipsam partem orbis venerint,in qua sit ortus eius qui nascatur, aut in eam quæ coniunctum aliquid habeat,aut consentiens,ea triangula illi & quadrata nominent.

Triangulus ager.Colum.lib.5.cap.2.

Forma triangula.Cel.lib.7.cap. 25.tit.2.

Triangularis,& hoc triangulare, pen. pro. {τριγωνικός} Quod trianguli formam refert:vt Triangularis agri forma,apud Colum.lib.5. cap.2.

Triarii,triariorum,{ἐπίτακτοι} Genus militum,qui quales fuerint o-

lim,lucidissimè explanat Liu.8.ab Vrbe his verbis, Postremò in plures ordines acies instruebãtur.ordo sexagenos,siue vt alij legunt,sexenos milites,duos centuriones, vexillarium vnum habebat. Prima acies hastati erant,manipuli quindecim,distantes inter se modicum spatium: manipulus leues vicenos milites, aliã turbam scutatorum habebat. Leues autem,qui hastam tantùm gestáque gererent,vocabantur.Hæc prima frons in acie, florem iuuenum pubescentium ad militiam habebat.Robustior inde ætas totidem manipulorum, quibus principibus est nomen. hos sequebantur scutati omnes insignibus maximè armis hoc triginta manipulorum agmen, antepilanos appellabant, quia sub signis iam alij quindecim ordines locabãtur, ex quibus ordo vnusquisque tres partes habebat:earum vnamquanque primum pilum vocabant:tribus ex vexillis constabat:vexillum centum octoginta tres (vt alij sex) homines erant. Primum vexillum triarios ducebat, veteranum militem spectatæ virtutis: secundum rorarios minoris roboris ætate factísque:tertium accensos, minimæ fiduciæ manum.Eo & in postremam aciem reiiciebantur.Vbi his ordinibus exercitus instructus esset, hastati omnium primi pugnam inibant. Si hastati profligare hostem non possent, pede presso eos retrocedentes,in interuallo ordinũ principes recipiebant. Tum principum pugna erat,hastati sequebantur. Triarij sub vexillis considebant:sinistro crure porrecto,scuta innixa humeris, hastas subrecta cuspide in terra fixas, haud secus quàm vallo septa inhorreret acies,tenẽtes. Si apud principes quoque haud satis prosperè esset pugnatũ,à prima acie ad triarios sensim referebantur.Inde rem ad triarios redisse,quum laboratur, prouerbio increbuit. Triarij consurgentes vbi in interualla ordinum suorum principes & hastatos recepissent,extemplò compressis ordinibus velut claudebant vias:vnóque continente agmine, iam nulla spe pòst relicta, in hostem incedebant. Id erat formidolosissimum hosti, quum velut victos insecuti, nouam repentè aciem exurgentem, auctam numero cernebãt. Hactenus T. Liuius, cuius ex verbis satis arbitror liquere prouerbium,Rem ad triarios rediisse, dici, quum eò periculi res redacta est,vt extremo conatu,summísque viribus sit enitendum, & ad suprema confugiendum consilia:quibus si nihil proficiatur, iam nihil reliquum esse videatur vnde subsidium sperare possis. Item Vegetius de Re militari,lib.2. declarat post omnes acies solere collocari triarios, omni armorum genere instructos, qui genu posito subsidebant:vt si primam aciem vinci contigisset,ab iis integrato prælio victoria repararetur. Modestus in libello De vocabulis rei militaris, Sextus, inquit, ordo post omneis à firmissimis & scutatis, & omni genere armorum munitis, bellatores tenebat, quos antiqui triarios appellabant. Hi vt requieti & integri acrius inuaderent hostes, post vltimas acies sedere consueuerunt, & siquid in primis ordinibus accidisset,de eorum viribus reparatis spes tota pendebat. Flauius Vopiscus in vita Firmi imperatoris, indicat robustissimũ quenque militem in triarios allegi solitum, docens eum neruis robustissimis fuisse, hoc argumento,quòd triarium quoque vinceret.Hactenus ex Erasmo.Varro,Triarij dicti sunt, quod in acie tertio ordine extremis subsidio ponerentur. Plaut.

Agite nunc, subsidere omnes quasi solent triarij.

TRIARIVS,triarij {τριάριος} Magnus orator,cuius meminit Cice.de claris Orat. Me quidem admodum delectabat etiam Triarij in illa ætate plena literatæ senectutis oratio, quanta seueritas in vultu, quantum pondus in verbis,quàm nihil non consideratum exibat ex ore. Tum Brutus Torquati & Triarij mentione commotus, vtrunque enim eorum admodum dilexerat, Næ ego inquit(vt omittã cętera quæ sunt innumerabilia) de duobus istis cùm cogito, doleo nihil tuam perpetuam authoritatem de pace valuisse: nam nec istos excellentes viros, nec multos alios præstantes ciues Resp.perdidisset. Idem Attic.lib.4.86.Scaurum Triarius reum fecit.

TRIBALLI{τριβαλλοί}Epiri populi,Dardanis oppositi,& Mœsiæ gentibus,vt scribit Plin.lib.4.cap.1.Vide TRALLI.

Tribas, tribadis,pen.cor.f.ge.{τριβάς}Mulier quę in sexum suum libidinem exercet.τρίβω idem valet quod frico,tero. Tribades itaque dici possunt Latinè fricatrices,de quibus Iuuenal.Satyr.6.

Inque vices equitant, Vt altera scilicet alteram ineat. Hoc libidinis portentum luculentissimè describit Martialis libro primo,epigrammate in Bassam tribadem. Id sceleris primò instituisse dicũtur Lesbiæ mulieres.Vnde apud Aristotelem λεσβίζειν id agere est. Talis fuit Sappho,vt ipsa fatetur: & propterea dicitur ab Horatio libro 1. epist.20.Mascula Sappho.

Tribrachus,tribrachi,pen.cor.masc.gen. {τρίβραχυς}Pes tribus syllabis breuibus constans. à τρεῖς, tres:& βραχύς, breuis,vt Dominus. Vide Terentianum de octo pedibus trisyllabis.

Tribula,tribulæ,vel tribulum,tribuli,pen.corr.{θλιπτήριον} Genus vehiculi,quo frumenta in area teruntur.Virg.2.Georg.

Tribuláque trahæque, & iniquo pondere rastri. Varro 1.de Re rust. cap 52.E spicis in aream excuti grana: quod fit apud alios iumentis iunctis ac tribulo:id fit è tabula lapidibus aut ferro asperata,quo imposito auriga, aut pondere grandi trahitur iumentis iunctis, vt discutiat è spica grana.Col. A tero,teris fit tribulum,quasi teribulum, sicut ab infundo,infundis,infundibulum.

Tribularium {θλιπτηριοφυλάκιον} Locus vbi tribulæ reconduntur,vt est apud Columellam.

Tribulo,tribulas,pen.corr. {θλίβω} tribulare, Tribula,aut alio quouis instrumento comminuere.Cato de Re rust.cap.23.Si indideris de frutum,aut marmor,aut resinam,dies viginti permisceto crebro,tribulatóque quotidie.

¶Tribulare,torquere,& angustiis afficere. Verbum factum ab angustia & dolore illorum,qui tribulum ferri calcauerint.

Tribulis,Vide TRIBVS.

Tribulus,tribuli,pen.corr.masc.gen.{τρίβολος}Spinæ genus à semine triangulari dictum: vel quod cuspidatum trifariam feriat. Ouidius 5.Metam.

-lolium tribulique fatigant Triticeas messes. Plin.lib.18.

cap.27.Nã loliũ & tribulos & carduos, lappásque non magis quàm rubos,inter frugum morbos potius quàm inter ipsius terræ pestem numerauerim. Virg.1.Georg.

¶Tribuli,Machinulæ ferreæ,Vide MVREX.

Tribunal,pen prod. tribunalis,pen.prod. neut.gen.{βῆμα, δικαστήριον} Locus excelsus in quo residebat qui ius tribubus redderet. Cic. ad Qu frat lib.1.1.Nullius inopiam ac solitudinem non modò illo populari accessu ac tribunali, sed ne domo quidẽ & cubiculo esse exclusam.

Tribunal qua forma fuerit, Vitruuius lib.5. cap.1. docet de basilica Iulia loquens,quam ipse architectatus erat:in basilicis enim ferè iura reddebantur. In ea basilica ædem Augusti fuisse dicit, & in ea tribunal. Verba autem eius hæc sunt, Item tribunal est in ea æde hemicycli schematis, minore curuatura formatum. Eius autem hemicycli in fronte est interuallum pedum quadraginta sex:introrsus curuatura pedum quindecim:vti eos qui apud magistratus starent, negotiantes in basilica ne impedirent.Quibus verbis Vitruuius significat formam illius tribunalis non semicircularem fuisse, sed arcuatam. Non enim iusti ambitus plenique centri hemicyclium illud fuisse:sed ita modulatum,vt in fronte,id est(vt mathematici dicunt) in chorda, sex & quadraginta pedes : introrsus verò, id est in linea perpendiculari,quę quasi sagitta est in arcu, quindecim pedes pateret.Si enim iustũ,plenúmque hemicyclium fuisset:linea hęc perpendicularis trium & viginti pedum esset introrsus:quæ media pars est diametri.Propterea schema vocauit Vitruuius curuatura hemicyclio minore formatum.Ex prædictis apparet magnificum aspectum tribunalis fuisse:nec immeritò maioribus iudicib. assignatum. Erat enim tribunal Consulum, prætorum, Præfecti vrbis, Proconsulum, & præsidum in prouinciis, & imperatoris in castris quod cæspititiũ dicebatur. Plin.in Panegyrico, Decora facies Consulis : multa post secula tribunal viridi cæspite extructũ:nec fascium tantùm, sed pilorum signorúmque honore circundatum. Subsellia verò (vt in Ciceronis Diuinationem ait Pedianus) sunt Tribunorum, Triumuirorum, Quæstorum, & huiusmodi minora iudicia exercentium : qui non in sellis curulibus, nec tribunalibus, sed in subselliis considebant. Budæus.

Aurelium tribunal. Cic. Post reditum ad Quirites, Ego cùm homines in tribunali Aurelio palàm conscribi,&c.

Numarium tribunal. Senec.de Benefi. lib. 1. cap.9.

Sublime tribunal.Claud.1.in Eutrop.

Turpe tribunal. Ouid. 1. Amor.eleg.10.

¶ Pro tribunali agere.Cic.Appio,lib 3.8.Idque pro tribunali cùm aliquid ageretur, & nonnullis in conuiuiis intelligi potuisse.

Citare de tribunali, Vide CITO.

Complere tribunal Cic. de Claris Orat. Volo hoc oratori contingat,vt cùm auditum sit eum esse dicturum,locus in subselliis occupetur, compleatur tribunal,&c.

Prætor de sella ac tribunali pronuntiat. Cic. 4. Verr.

Tribunianus, { τριβουνιανός } (ait Suidas) natione Græcus, cùm omnis religionis contemptor erat, tum verò in primis à Christiana fide abhorrens.Assentator & fraudulentus : vt qui Iustiniano principi persuaserit mortem eum non oppetiturum esse, atque in cælũ cum carne assumptum iri. Quæstor Iustiniani fuit, tanta vi ingenij præditus,vt doctrina præstantissimus euaserit : ac nulli æuo suo secundus. Cæterùm auaritiæ eousque indulgens,vt lucro vænale ius habendum semper duxerit. Nam & leges quotidiè fermè sordida dinundinatione antiquare identidem ferréque instituerat, vt cuique commodum esset. Hic quum diu post honorem adeptum superuixisset,morbo tandem interiit,nihil prorsus molestiæ à quoquam vnquam passus. Erat enim sermone blandus, & aliàs suauis : auaritiæ quoque morbum doctrinæ præstantia facilè obumbrare poterat. Hæc ad verbum ex Suida.

Tribunus, tribuni,penult. prod. { δήμαρχος, φύλαρχος } à tribus. Dictus quòd tunc in tres partes diuisus erat Populus Romanus,& ex singulis singuli creabantur tribuni. Vel quia tribuum suffragio creabantur,inquit Pomponius de Origine iuris. Vel quia (vt Vegetius ait lib.2.cap.7.)tribuebant iura militibus.

Appellantur Tribuni:à quibus quum esset certum auxilium, ita tamen discéditur. Cic.pro Quintio.

Seueri Tribuni. Tacit.lib. 2.

Intercesserunt Tribuni,Vide INTERCEDO.

Petere auxilium à Tribunis. Cic.pro Quintio,

Tribuni etiam vocati sunt qui Magistratum gerebant, vt regum tempore, Tribuni celerum qui centuriis præerant.

Tribunus celerum (inquit Pomponius de Origine iuris, l. Necessarium) equitibus præerat, & veluti secundum locum à regibus obtinebat:quo in numero fuit Iunius Brutus.

Tribuni militares, siue Tribuni militum (χιλίαρχοι } posteà facti sunt in castris, qui parem ferè cum Consulibus haberent potestatem,& imperatori opponebantur pro militibus. Tribunorum militarium,inquit Asconius,duo sunt genera. Alij rufuli dicũtur, qui in exercitu creari solent. Alij sunt comitiati, qui Romæ comitiis designãtur. Tribuni militaris officium est,vt miles veste indutus, armis bene munitus,exercitationis vsu & disciplina eruditus incedat. Olim Tribuni militum consulari potestate promiscuè ex Patribus ac plebe creati sunt. Pomponius. De origine iuris, l. Necessarium, Quum post aliquot annos plebs contenderet cum Patribus,& vellet ex suo quoque corpore Consules creare,& Patres recusarent, factũ est vt Tribuni militum crearentur partim ex plebe, partim ex Patribus consulari potestate:híque constituti sunt vario numero : interdum enim viginti fuerunt,interdum plures, nõnunquam pauciores. Cic.pro Cluent. Lucan.lib.1. Et cum cõsulibus turbantes iura Tribuni.Macer in l.Officium. D. de re milit. Officium tribunorum est, vel eorum qui exercitui præsunt, milites in castris continere, & ad exercitationem producere,claues portarum suscipere,vigilias interdum circumire,frumentationibus commilitonum interesse, frumentum probare, fraudem messorum coercere, delicta secundum suæ authoritatis modum castigare, principiis frequenter interesse, querelas commilitonum audire, valetudinarios inspicere.

Tribuni plebis alij fuerunt,qui successione plebis à Patribus creati sunt anno ferè XVII. post exactos reges. Pomponius de Origine iuris, l. Necessarium, Quum plebs à Patribus secessisset, anno ferè septimo decimo post reges exactos,tribunos sibi in mõte sacro creauit,qui essent plebei Magistratus. Tribunis plebis licebat quemcumque vellent, arripere,& in cõcionem productum cogere pro ipsorum iure & potestate,vt quibus de rebus esset interrogatus, iis de rebus responderet.Itaque Tribunus plebis C. Carbo minorem Africanũ,excisa Numantia redeuntem, ab ipsa in concionem cùm produxisset, quid de Tiberij Gracchi nece sentiret,interrogauit.Vide etiam Cic. ad Attic. lib. 1. epist. 11. Tribuni plebis magistratũ inibant Nonis Decembr. Consules & Prætores Calend. Ianuar.

Tribunus ple. quem maiores præsidem libertatis, custodémque esse voluerunt. Cic. 2. de Lege Agrar.

Superare furiosam vim vesani Tribuni plebis. Cicero pro Domo sua.

Improbus Tribunus plebis. Cic. 4. Acad.

Tribuni ærarij dicti sunt,quibus attributa erat pecunia quam militib. redderent. Tribuni ærarij (inquit Budæus) hodie dicuntur, quos *generales receptores* vocant. Vide Ærarij tribuni.

Tribunitius, Adie.{δημαρχικός } Quod ad Tribunos pertinet. Cic.3.de Legib. De tribunitia potestate taceo.

Actio Tribunitia Cic. 2. de Lege agrar.

Candidatus Tribunitius. Cic.Qu.fratri, lib.2.16.

Mucio Tribunitius. Cic.3 de legib.

Spiritus Tribunitij. Cic pro Cluentio.

Vir tribunitius.Cic. 13.Philipp.

Tribunatus,pen.prod. huius tribunatus,tribunatui,masc.g. { δημαρχία } Ipsa Tribunorum dignitas.Cic. de Amic.De C.Gracchi autem Tribunatu quid expectem,non libet augurari.

¶Tribunatus aliud est,aliud Tribunitia potestas. Sylla Tribunatum non sustulit,sed Tribunitiam potestatem. Romani Imperatores Tribunatum non gessere, sed Tribunitiam potestatem sumpsere,vt author est Dion. Nam quum plebeiis fas esset solis Tribunatum gerere, religio Imperatoribus fuit Tribunatum sibi vindicare, quum patricij essent:potestatem tamen vsurpauere.

Fretus sanctitate Tribunatus. Cic.pro Sestio.

Auferre Tribunatum. Cic. Qu.fratri, lib.2. 16.

Exutus Tribunatu. Tacit.lib. 15.

Inire Tribunatum, Vide INEO.

Petere Tribunatum ab aliquo. Cic. Qu. fratri, lib.2.16.

Tribuo,tribuis,tribui,tributum,pen.prod. { δίδωμι, περιτίθημι, αἰκτίμω, νέμω } tribuere.Quasi tributum dare. vnde simpliciter pro dare ponitur & exhibere. Plin. in Paneg. Tribuas ei successorem.

Alicui tribuere aliquid,pro Imputare & attribuere. Cic. Sed hoc beneuolentiæ eius tribuendum est Lucret.lib.2.

Alicui tribuere vt,pro Cõcedere & permittere. Cic ad Martium, lib.11.27 In reliquis officiis cui tu tribuisti, excepto Cæsare, præter me,vt domum ventitares,horásque multas sæpe suauissimo sermone consumeres?

Tribuere & concedere. Cic. 1. de Orat. Tamen huic ipsi multa tribuat & concedat necesse est.

Alicui tribuere,pro Æstimare aliquem. Cic. 4.Acad. Quibus ille secundum fratrem plurimum tribuebat.

Alicui tribuere ignauiæ. Cic.ad Cælium, lib. 2. 25. Hoc nostra laus erit illustrior,quòd illi tribuebatur ignauiæ.

¶ Authoritatem tribuere. Vide AVTHOR.

¶ Bona tribuere alicui. Ouid. 2. de Arte.

Fidem sensibus tribuere. Cic. 1.Acad.

Testimonio fidem tribuere.Cic.pro Sylla.

Gratiam inuentoribus. Cic.4.de Finib.Quod item cùm vestri faciant,non satis magnam tribuunt inuentoribus gratiam.

Honorem. Cic.3. de Finib. 110.

Honorem literis tribuere.Quint.lib. 2. cap.12.

¶ In duas partes vim loquendi tribuere,Id est distribuere,Diuidere.Cic. 2.de Finib. Zenonis est inquam hoc Stoici, omnem vim loquendi, vt iam antè Aristoteles,in duas tributam esse partes dicere.

In vulgus tribuere.Cic.ad Seruilium,lib. 13.71.Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus,sed plerunque necessariis in hoc tempore.

Laudes tribuere alicui. Propert. lib.3 eleg.24.

Locum alicui tribuere. Quint.lib.3 cap.3.

Misericordiam. Cic. Pro Milone. Quid restat? nisi vt orem obtestérque vos Iudices, vt eam misericordiam tribuatis fortissimo viro, quam ipse non implorat?

Nimium sibi tribuere. Quintil.lib 1.cap.2.

Nomina deorum tribuere sibi.Ouid. 6.Metam.

Officium alicui.Marcellus Ciceroni,lib.4.11.

Operam Reip. Cic.2.de diuin. Nunc quoniam de Rep. consuli cœpti sumus,tribuenda est opera Reip.vel omnis potius in ea cogitatio & cura ponenda.

Palmam mensarum alicui pisci tribuere. Plin.lib. 32. cap.6.

Pietatem,sanctitatem,religionem,numini deorum tribuere. Cic. 1.de Nat.deor.

Præmium tribuere. Cic.pro Corn.Balbo.Prop.lib. 4. eleg.2.

Præmia benemeritis tribuere. Cæsar 8.bel.Gall.

Precibus alicuius aliquid tribuere. Ouid.1.de Arte.

Primas prato tribuerunt veteres in agricolatione. Colum. lib. 2. cap. 7.

Priores partes alicui. Cic.ad Qu. fratrem, lib.3.20. Tibi istius generis in scribendo priores partes tribuo quàm mihi.

Silentium orationi alicuius tribuere. Cic.pro Cælio.

Suauiloquentiam alicui. Cic.de Claris Orat.

Hominum societatem tueri ,& suum cuique tribuere. Cic.1.Offi. Tantum

Tantum cuique tribuendm est, quantum ille quem diligas atque adiuues sustinere possit.Cic.de Amic.

Tantum tibi tribuo,quantum mihi arrogo.Cic.Sulpitio lib.4.1.

Tempus alicui rei.Cic.2. Offic. Cui cùm multum adolescens discendi causa temporis tribuissem, &c.

Triumphalia alicui tribuere,Vide TRIVMPHVS.

Valetudini aliquid.Cic.1. Tusc. Sed nunc quidem valetudini aliquid tribuamus.

Veniam. Quint.lib.7.cap.5.

¶Tributum est, Impersonale. Cic.1. Off. Generi animantium omnium à natura tributum est,vt se,vitam,corpúsque tueatur. Idem 4. de Fin. Primíque ex omnibus Philosophis à natura tributum esse docuerunt,vt hi qui procreati essent, à procreatoribus amarentur.

Triburus,pen.pro.Part. { δώσων.} Ouid.9.Metam.

Tributio, Verbale { νομή } Cic.1. de Nat. deor. Hanc ἰσονομίαν appellat Epicurus,id est æquabilem tributionem.Vlp in l.Procuratoris. D.de tribut. action. Tributio autem fieri debet pro rata eius ,quod cuique debetur.

Tributum,tributi,vide loco suo.

Tribus,huius tribus.fœ.gen. { φυλή, ὠβή, φρατρία, δῆμος, τριττύς } à tributo dando dicta. Vel quòd ager Romanus primò diuisus in tres partes fuerit, & tres partes populi factæ. Vna Tatiensium à Tatio Sabinorum rege iam amico post fœdera. Alia Rannium,siue Rannensium à Romulo.Tertia, Lucerum à Lucumone.Varro enim scribit Romulum dimicantem contra Titum Tatium,à Lucumonibus, hoc est Tuscis auxilia postulasse. Vnde quidam venit cum exercitu: cui recepto iam Tatio pars vrbis est data. Vnde in Vrbe Tuscus dictus est vicus,siue vt aliqui volunt,à Luco, quem asylum vocauerat Romulus. Ergo in tres partes diuisus erat populus, adeò vt qui etiam vni præerat parti, tribunus diceretur: & sumptus dati populo, tributa vocarentur. Sed posteà aliæ quoque partes vrbis factæ, quæ similiter tribus appellatæ sunt.nam in sex partes fuit distributa ciuitas:in primos,secundósque Tatienses, Ramnes, Luceres. Quælibet ex tribubus decem curias continebat, quæ de nominibus Sabinarum appellatæ sunt. Hæc ex Varrone,Festo, Plutarcho, & Asconio.Dissentit paulùm Liu lib. 1. 56. scribens à Romulo centurias equitum tres fuisse conscriptas,Ramnenses & Tatienses & Luceres. Nec videtur existimare totum populum in hos fuisse distributum, sed solos equites.Ibidem 191.sic ait, Quadrifariam enim vrbe diuisa regionibus collibúsque,quæ habitabantur partes. Tribus eas appellauit, vt ego arbitror, ab tributo. nam eius quoque æqualiter ex censu conferendi ab eodem inita ratio est, neque hæ tribus ad centuriatum distributionem numerúmque quicquam pertinuere. Columella lib.5.cap.1. Tribus dictæ primùm à partibus populi tripartitò diuisi, quæ tamen nunc multiplicatæ pristinum nomen possident.Cic.3.de Legib.Descriptus enim populus censu, ordinibus, ætatibus, plus adhibet ad suffragium consilij, quàm fusè in tribus conuocatus.

Tribus ex Sabinarum nominibus fuisse appellatas, mirum est Asconium memoriæ prodidisse. Is enim exponens illud Verrinæ tertiæ, Quinque & triginta tribus, sic ait, Principio tres fuerunt, Tatiensis vna à Tatio rege, Ramnensis altera à Romulo, Luceres altera à Lucumone, siue Lucretino, siue à luco, quem lucum Asylum vocauerat Romulus.Pòst de nominibus Sabinarum plures fuere :quibus deprecatricibus parentum bellum maritorúmque finitum est.Ad postremum triginta & quinque factæ. Obtinuerunt autem nomen aut à tributo dando, aut quia primò tres fuerunt, vnde etiam Tribuni dicti.Hæc Ascon.Liuius Decad.1.lib.1.nomina Sabinarum fuisse non tribubus,sed curiis indita, his verbis testatur, Ex bello tàm tristi læta repentè pax chariores Sabinas viris ac parentibus,& ante omnes Romulo ipsi fecit.Itaque quum populum in triginta curias diuideret,nomina earum curiis imposuit.Id non traditur (quum haud dubiè aliquanto numerus maior hoc mulierum, fuerit) ætate, an dignitatibus suis virorúmque, an sorte lectæ sint, quæ nomina curiis darent.

¶Tribus easdem esse & curias tradit Blondus in Roma triumphante. Verùm quanto in errore versetur, vel vnus Dionysius Halyc.palàm facit. Is enim lib.2.sic ait, Romulus, in tres partes diuisa multitudine,singulis præclarum aliquem virum ducem præposuit. Deinde vnamquanque rursum in decem partibus, totidem fortissimos viros eis præfecit. Has curias, illas tribus vocari voluit, sicut vocantur & hodie: Curiæ rursum in decurias distributæ sunt, & cuique suus præerat Decurio. Ita digesto per tribus atque curias populo,agro quoque in triginta sortes æquales diuiso, singulas curias sortiri iussit,&c.

Tribuum XXXV.nomina ex libris P.Manutij excerpta.

AEMI. Æmilia. Cicero ad Atticum lib.11.30. Liu.lib.38,antiquæ vrbis inscriptiones 75.

ANI. Aniensis. Cicero Plancio,epistolarum fam.lib.8. Liu. libro 10,antiquæ vrbis inscript. 160.175, & in libro Petri Appiani de inscriptionibus antiquis totius orbis,93.

ARNIENSIS. Cicero in agraria, in Rullum. Liuius lib.6. & lib.29,vbi corruptè legi putamus Narniensi. nam lapis antiquus, quem Vulsiniis in templi parietibus vidimus, expressam Arniensis mentionem continet.

CLA. Claudia. Liuius lib.2. Virgil.lib.7. Dionysius Halic. lib.5.antiquæ vrb. inscript.75.84.114.liber Appiani 479.

CLV. Clustumina. Cicero pro Plancio, pro Balbo, antiquæ vrbis.

COL. Collina. Varro lib. 4.de Ling. Lat. Plin.lib.18.cap.3. Festus in litera v. antiquæ vrb.inscr.27.99.120. liber Appiani 110.

COR. Cornelia. Liuius lib.38.antiquæ vrb.inscr.29.

ESQ. Esquilina. Varro lib.4.de Ling.Lat. Plinius lib.18.cap. 3. Festus in litera v. antiquæ vrb. inscr.75. est præterea in ædibus viri optimi, valdéque eruditi Gentilis Delphinij Romani fragmentum antiqui lapidis cum hac tribu : quod ipse quidem non vidi,sed is,cui facilè credo, se vidisse dixit, Honofrius Veronensis, monachus ordinis Augustiniani,qui ordinem annorum vrbis Romæ à Romulo ad Iustinianum peritissimè descripsit.

FAB. Fabia. Horatius epistola6 lib.1. Suetonius in Augusto 38. antiquæ vrb.inscr. 61.73.76 94. & Petri Appiani liber 62.66.335.343.500.

FAL. Falerina. Liuius lib.9. in libro Petri Appiani 105. 120. & Neapoli antiquus lapis est ita inscriptus, C. PISTORIO C. F. FAL. FIRMO AEDIL. II VIR CVRATORI OPER. PVBLICOR.item Iosephus ἐν τῷ τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγῳ ιγ, κεφαλῇ ιζ.

GAL. Galeria. Liuius lib.27. Plin.lib.7.cap.2. etsi pro Galeria legitur Galerius, sed corrigendus locus est ex antiquo libro auunculi mei Francisci Asulani.& antiquæ vrb.inscr.89.142.159,liber Appiani 14.15.18.19.21.22.

LEM. Lemonia. Cic.pro Plancio 267.Philippica.9.223,Festus in litera l.antiquæ vrb.inscr.91.151.

MAEC. Maecia. Hanc in antiquis lapidibus duobus inuenimus, C. Octauio. C. F. MAEC. VERO. C. HERACIO MAEC. ROMANO in libris quater nominatam obseruauimus, à Tullio lib.4. ad Atticum 63. à Liuio lib.29. à Valerio Max. lib.2.cap.4.à Festo in litera m.

MEN. Mentina. Cicero lib 13.epist. fam. Iosephus ἐν τῷ τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγῳ ιγ. κεφαλῇ ιζ. cum quibus lapides tres consentiunt. C. VALERIO C. F. MEN. DOLVTIO MARCIANO. A. MVNIO A. F. MEN. EVARISTO. C. CATIO C. F. MEN. BALBO C. CASTIVS C. F. MEN. GALLVS.

OVF. Oufentina. Liuius lib.9. Festus in litera o.antiquæ vrb. insc.86.133. in libro Appiani 27.28.30.51.67.71. 79.84.85 86. & in libro Veronensium antiquitatum 51. Q. EVPHEMVS Q. F. OVF. LVCVLLIVS.

PAL. Palatina. Cicero in Verrem 4.124. Pedianus 18. Varro lib.4 de Ling. Lat. Plin. lib. 18.cap.3. Liu.lib. 20.Festus in litera u.antiquæ vrbis inscript.29. 34.39.62.116.155.176.liber Appiani 17.22.34.64.

PAPIA. Scriptũ in libris de hac tribu nihil est: quod ego quidem legerim. in libro tamen de antiquæ vrbis inscriptionibus explicata mentio est 61. nec semel in Pyrrhi thesauris. sic enim eius libros appello.

PAP. Papiria. Festus in litera p.antiquæ vrb.inscr.72.135.

POB. Pobilia. Quę deinde Publilia scripta est:sicuti ex Poblius Publius factus est. reperitur in lapidibus & PV.& PVB.& PVBL.& PVBLIL.& POB.Liu. lib.7.antiquæ vrb. inscript.10.lib. Appiani 252. & in libro Veronensium antiquitatum sæpe exempla Publiliæ,per u scriptę,quinque habemus,duo in antiquæ vrbis inscriptionibus, 66. 81.tria in Appiani lib.65.105.352.

POL. Pollia. Liuius lib.29. Valer.Max.lib.2.cap.4.& lib.9. cap.10. antiquæ vrbis inscript.110.113.147. liber Appiani 18.

POM. Pomptina. Cicero ad Atticum lib.4.63. Liuius lib. 7. Festus in litera p. antiquæ vrbis inscrip.114.117. liber Appiani 141.484.

POP. Popilia. Cicero epist. fam. lib.8.117. Valerius Max. lib.8.Festus in litera p. liber Appiani 297.

PVP. Pupinia. Cicero ad Quintum fratrem lib.3. epist. famil.lib.8.117. Liuius lib.26. Festus in litera p. duo antiquorum lapidum exempla extant, alterum Capuæ, D. VIBIDI D. F. PVP. NIGRI : alterum Patauij, C. CLAVSIO C. F. PVP.

QVIR. Quirina. Cicero pro Quintio 4. epist. fam. lib.8.117, Asconius 61. Festus in litera q.antiquæ vrb.inscript.15.34.44.115.liber Appiani 14.17.18.19.103.

ROM. Romilia. Cicero in Verrem 2.70.& in agraria 2. 81. Asconius 18. Varro lib.4.de Ling.Lat.Festus in litera r. Seruius in 3. Æneidos. antiquæ vrbis inscript. 165. in libro Veronensium antiquitatum. 51. L. GALLIO L. E. ROM. est etiam Ferrariæ semifractus lapis, in imis summi templi parietibus instratum, in quo ita scriptum vidimus, ITIO T. F. ROM.

SAB. Sabatina. Liuius lib.6.Festus in litera f. lapis antiquus Romæ in ædibus Cardinalis Carpensis. CN. CORNELIO. CN. F. SAB. MVSAEO MANCIPI VIAE APPIAE.

SCA. Scaptia. Liu.lib.8.Suet.in August.38.Festus in litera f. lapidis antiqui exemplum Romæ extat in regione Pantheonis. C. AVFELIVS C. F. SCA. SEVERVS. & item aliud, C. GRANTANIVS SCAPTIA MACER.

SER. Sergia. Asconius 61. antiquæ vrb.inscr.61.63.81.165, est & in eodem lib.63 quatuor literis SERG.

STEL. Stellatina. Liu.lib.6.antiquæ vrb.inscr.110.liber Appiani 150.& duabus literis ST.239.

SVB. Suburana. Varro lib.4 de Ling.Lat. Cicero etiam in agraria: quo in loco videtur corruptè legi, ab Ocriculana: cum libris quinque manuscriptis, quos se vidisse affirmauit vir optimus ac doctissimus Gabriel Phaernus, legatus, ab vsura nam. vnde mihi orta coniectura est, quam Phaernus ipse, & Octauius meus probarunt, legi posse, A Suburana, mutatione ferè nulla. Plin.lib.18.cap 3 Festus in litera ſ.& litera u.antiquæ vrb.inscr.147.

TER. Terentina. Cicero pro Plancio 263. epist.fam. lib.8.117. Liu. lib.6. & lib.x. antiquæ vrbis inscr.140.199. liber Appiani 105.336.

TRO. Tromentina. Festus in litera t. Liuius etiam lib.6.scripsit, Tromentina, vt opinor, non, vt impressum est, Promentina, antiquæ vrb.inscr.107. liber Appiani 16.177 & in lapide, qui Gaietæ est, L. ATILLIO L.F.TROMEN.

VEI. Veientina. Cicero pro Plancio.

VEL. Velina. Cicero ad Atticum lib.4.63.in Bruto.Horat. epistol. 6.libri 1. Persius. antiquæ vrbis inscript.162.lib. Appiani 19.

VOL. Voltinia. Cicero pro Plancio 267. antiquæ vrbis inscrip.155.& in antiquo lapide, qui est Venetiis in turri S. Vitalis. CN. NVMERIVS CN.F. VOL.FRONTO. est & quatuor literis VOLT. in Appiani lib.484.

Vrbanæ tribus,& rusticæ. Liu Decad.1.lib 9 ad finem, Flauium, dixerat Ædilem forensis factio, Appij Claudij Censura vires nacta: quiSenatum primus libertinorum filiis lectis inquinauerat. Et postea quàm eam lectionem nemo ratam habuit, nec in curia adeptus erat quas petierat opes vrbanas: humilibus per omnes tribus diuisis, forum & campum corrupit. Tantúmque Flauij comitia indignitatis habuerunt, vt plerique nobilium annulos aureos & phaleras deponerent. Ex eo tempore in duas partes discessit ciuitas: aliud integer populus fautor & cultor bonorum, aliud forensis factio tenebat: donec Q. Fabius & P. Decius Censores facti. Fabius simul concordiæ causa, simul ne humillimorum in manu comitia essent, omnem forensem turbam excretam in quatuor tribus coniecit: vrbanásque eas appellauit. adeóque eam rem acceptam gratis animis ferunt, vt Maximi cognomen, quod tot victoriis non pepererat, hac ordinum temperatione pareret. Hoc & Valer. Maximus memoriæ prodidit lib.2.cap.1.tit. De ordine equestri. Plin.libro 18.cap.3, Rusticæ tribus laudatissimæ, eorum qui rura haberent. Vrbanæ verò, in quas transferri ignominiæ esset, desidiæ probro. Itaque quatuor solæ erant à partibus vrbis, in queis habitabant, Suburrana, Palatina, Collina, Esquilina. Hæc Plinius. Rusticæ tribus propriæ erant ingenuorum, quum vrbanæ libertinorum essent. Florus in Epitome lib.20, Libertini in quatuor tribus redacti sunt, quum anteà dispersi fuissent, Esquilinam, Palatinam, Suburranam, Collinam. Asconius in orationem pro Milone, Significasse iam puto nos, fuisse inter leges P.Clodij, quas ferre proposuerat, eam quoque, qua libertini, qui non plus quàm in vrbanis tribubus suffragium ferebāt, possent in rusticis quoque tribubus, quæ propriæ ingenuorum sunt, ferre.

Certa tribus certus numerus. Cic.pro Cornel.Balb.

Tribum ferre. Est tribum aliquam sibi suffragantem habere in alicuius magistratus petitione. Cic.pro Plancio, & ad Attic.lib.2. epist.1, Fauonius meam tribum tulit honestius quàm suam, Luceij perdidit.

In ærarios referri, ac tribu moueri. Cic. pro Cluent.

Tribulis huius tribulis, pen.prod.masc. ge. {φυλέτης, φράτωρ, φράτωρ} Qui ex tribu est. Horat.1.epist.13,

Vt cum pileolo soleas conuiua tribulis. Cic.Seruio, libro 13. 24, Lucio Cossinio amico & tribuli tuo valde familiariter vtor. Terent.Adel.33,

-éstne hic Hegio Tribulis noster? Liu.2.ab Vrbe, Vetus Claudia tribus, additis postea nouis tribulibus, qui ex eo venirent agro appellata. Martial.lib.9,

Nunc anus:& tremulo vix accipienda tribuli.

Qui apud tribules suos plurimum gratia possunt. Cicc. de Petit. Consul.

Tribulis & vicinus. Cic.pro Rosc.Amer. Quid ad istas ineptias abis, inquies? quasi verò mihi difficilè sit quanuis multos nominatim proferre (ne longius abeam) vel tribuleis, vel vicinos meos, qui suos liberos, quos plurimi faciunt, agricolas assiduos esse cupiunt.

Obseruare tribules. Cic.pro Plancio.

Tribulis conuiua, pro non diuite ab Horatio vsurpatum, non dissimili notione, qua Plinius quoque tribus pro pauperioribus dixit, vt asserit Turnebus. Locus Horatij est.1.epist.13.

Iudex tribulis. Cic pro Plancio.

Tribuarius, Adiect. {φρατρικός} Quod ad tribus pertinet: vt Tribuarium crimen, & tribuaria res. Cic. pro Plan. Itaque hæsitantem te in hoc sodalitiorum tribuario crimine ad communem ambitus causam contulisti. Ibidem, 29.

Tributim, pen.prod.aduerb. {κατὰ φυλάς} Per singulas tribus. Cic. Attic.lib.4.85, Populo tributim domi suæ satisfecerat. Horat. 2. Serm. Saty.1, -atqui

Primores populi arripuit, populúmque tributim.

Tributim & centuriatim descriptis ordinib. Cic.pro Flac.

Spectacula sunt tributim data. Cic.pro Murena.

Tributum, tributi, pen. prod. {φόρος, τέλος, δημόσιος, ἰσοφορία} à tribunus Varro dictum ostendit, quòd ea pecunia, quæ populo imperata erat

tributim à singulis pro portione census exigebatur. Festus, Tributum dictum, quia ex priuato in publicum tribuitur Sumi posteà hoc vocabulum cœpit largius, pro omni munere quod à subditis soluitur. Vlpianus de Verb.signifi. l. Ager, Tributum sanè appellatur ab intributione: vel ex eo quòd militibus tribuatur. Cic. 2. Off. Danda etiam opera est, ne quod apud maiores nostros sæpe fiebat, propter ærarij tenuitatem, assiduitatémque bellorum, tributum sit conferendum.

Tributorum olim duo erant genera: vnum agris impositum, alterum capitibus: sed quibus esset ab Imperatore remissum tributum capitis, eorum etiam immune solum esse factum Imperator Titus interpretatus est. Turnebus.

Vectigal & tributum. Cicero pro Flac. Si prætor dedit, vt est scriptum, à Quæstore numerauit, Quæstor à mensa publica, mensa aut ex vectigali, aut ex tributo.

Vacuus tributo. Tacit.lib.12.

Confectio tributi. Cic.pro Flacco.

Leuamentum tributi Tacit.lib.17.

Immortalia tributa. Tacit.lib.20.

Nescia tributa. Tacit.lib.1.

Conferre tributum, Vide CONFERO.

Debere tributum alicui. Claud 3.Paneg.

Exuere tributa. Tacit.lib.1.

Ferre tributa alicui. Ouid.de Nuce.

Frænare vrbem tributis. Stat.4.Sylu.1.

Imperare tributum, Vide IMPERO.

Imponere tributum, Vide IMPONO.

Indicere tributum populo, Vide INDICO.

Inferre tributum, Vide INFERO.

Irrogare tributum, Vide IRROGO.

Liberare tributo. Cic.Famil.15.

Lamentabile tributum pendere. Ouid 8.Metam.

Petere tributa ex omni gente. Ouid.epist.4.

Insigne tributum poscere. Stat.1.Sylu.4.

Vindicare à tributis. Cic.Philip.2.

Vocari in tributum. Vlpianus in l. 1. §. Si is qui. D. De exercit. actione.

Tributus, masc.gen. etiam dicitur {φόρος} Plaut.Epid.5,

His quibus tributus maior penditur.

Tributorius, Adiect. Vnde Titulus Digestorum.lib.14. De tributoria actione. Vlp.ibidem, l. Illud quoque. §.Si cuius dolo malo factum est, quo minus ita tribueretur: in eum tributoria datur, vt quantominus tributum sit quàm debuit præstet.

Tributarius, Adiect. {ὑπόφορος, ὑποτελής} Qui soluendo tributo obnoxius est. Iustin. libro 1. Sed ciuitates quæ Medorum tributoriæ fuerant. Plin.lib.12, cap.1.tributarium solum.

Tabulæ non commendatitiæ, sed tributariæ. Cic.6.Verr.

Tricæ, tricarum, plur.num.tantum {τριχοπλίγματα} Capilli pedibus pullorum gallinaceorum inuoluti.

¶ Tricæ, Impedimenta omnia dicuntur, quòd tricæ gressum pullorum soleant impedire. Plaut.Curcul.14,

Quod argentum? quas tu mihi tricas narras? Cic. Attic.lib. 10.197, Cuius quidem virtus mirifica, quomodo illa fert publicam cladem, quomodo domesticas tricas.

Coniicere se in tricas, Vide CONIICIO.

Tricas, pro Re nihili & vana posuit Plautus Rud.30,

Eloquere properè celeriter. L. nummos trecentos. G. tricas.

Tricas & Apinas vulgo res futiles ac nugatorias dicebant. Martial.lib.14.

Sunt apinæ, tricæque, & siquid vilius istis. Adagium ab euentu natum. Nam Tricam & Apinam oppida fuisse quondam Apuliæ, demonstrat Plin.lib.Nat.hist.3.c 11. referēs Europæ sinus, Diomedes, inquit, ibi deleuit gentes Monadorū, Dardorumque, & vrbes duas, quæ in prouerbij ludicrum vertêre, Apinam & Tricam. Stephanus ostendit Tricam vrbem fuisse Thessaliæ, sortitam id nominis à Trica Penei filia. Nonius Marcellus tricas impedimenta & implicationes interpretatur ἀπὸ τῶν τριχῶν, id est à pilis, quibus inuoluuntur pulli gallinacei. vnde dictum sit extricare & intricare. Lucilius apud eundem tricones appellat, qui nugis homines remorentur. Et Tricinus quæstus, pro tardo seu sicco. Et Varro tricas Attellanas, nugas impeditissimas. Equidem non negauerim in voce allusum ad pilos. Cæterùm ab oppido dictum prouerbium, vero propius est. Plin.lib. 8.cap.48. Ostendit oues laudari solitas breuitate crurum, & ventris vestitu: quibus is nudus esset, eas apinas appellauit, ceu reiiculas damnatasque. Hæc in Chiliadibus Erasmus. Vetus Plinij exemplar in posteriore exemplo habet apicas.

Tricor, tricaris, tricari, Simili figura pro Nugas agere dicebāt veteres, Cic.ad Atticum, lib.15.327, Quas literas quum è balineo exiissem, accepi, sese de attributione omnia summa fecisse, Vectenum accusat. Tricatur scilicet, vt homo talis. Eidem lib. 14.317. Publilius tecum tricatus est, id est, falsa locutus est.

TRICASTINI, pe pro {τρικαστῖνοι} Populi sunt Galliæ prope Druentiam fluuium. Hinc Tricastinus, adiectiuum, vt Fines Tricastini. Silius lib.3.

Iamque Tricastinis incedit finibus agmen.

Triceni, pen.prod {τριάκοντα} Adiect.plur.num.à triginta, g, litera in c mutata: sicut pro vigeni, viceni. Plin.lib.9.cap.3. Anguillæ quoque in Gange amne tricenos pedes. Ibidem, cap.36. Latent sicut murices circa Canis ortum tricenis diebus. Sic Martial.lib.1.

Tricena mensura. Colum. lib.3.cap.3. At siqui cum scientia sociauerint diligentiam, non vt ego existimo tricenas vel quadragenas certè: sed vt Græcinus minimum computans, Licet, inquit, amphoras vicenas percipient ex singulis iugeribus.

Tricenis tauris. Horat.2.Carm.ode 14.

Pedes triceni. Author ad Heren. li.3.126. Interualla locorum mediocria placet esse ferè paulò plus, aut minus pedum tricenûm.

Tricena-

Tricenarius, Adiectiuum {τριακονταϊκός} vt Tricenariæ vites. Varr.lib.1. cap.2.6. Nónne item in agro Fauentino, à quo ibi tricenariæ appellantur vites, quòd iugerum tricenas amphoras reddat?

Tricenteni, pe.pro {τριακόσιοι} Aliud adiect. Idem quod treceni. Colu. lib.5.cap.2. Quoniam sex latera sunt, quæ consummata fiunt duo millia tricenteni & quadraginta.

Tricenties, Aduerb {τριακοσιάκις} Mart.lib.5,

Dederas Apici bis tricenties ventri,

Sed adhuc supererat centies tibi laxum.

Triceps, tricipitis, pen.corr. om.ge {τρικέφαλος, τρικάρηνος} Tria capita habens. Cic. in Orat. Quid in verbis iunctis? quàm scitè insipientem, non insapientem? iniquum non inæquum? tricipitem, non tricapitem? Idem 1.Tusc.

Dic quæso num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus? Ex poeta. Ouid.8.Metam.

Tuque triceps Hecate.

Tricesimus, pen.cor. Adiect {τριακοστός} Cic.2. Off. Tricesimo anno pòst, &c. Et in epist. quadam, Tricesimo pòst die. Plin.lib.17.cap.23, Ante tricesimum sextum mensem attingi falce vetantur. Horat.1. Serm.saty.9.

-hodie tricesima sabbatha.

Tricesimo quoque die. Cic.ad Attic.lib.6.

Trichapton {τρίχαπτον} inter ornamenta muliebria positū à Septuaginta interpretibus, Ezechielis cap.16, Nullo tamen Græcorum vsu aut exemplo, vt scribit D.Hieronimus in comentarijs eius loci. Idque subdit fuisse tantæ subtilitatis vestimentum, vt pilorum & capillorum tenuitatem habere credatur: vnde & ego (inquit) volens tenuitatem exprimere vestimenti, pro Trichapto subtilius transtuli, Quod tenui stamine atque subtegmine textum erat.

Trichia, trichiæ {τριχίας} Genus piscis. Plin.lib.9.cap.15, Intrantium Portum soli non remeant trichiæ.

Trichilum, trichili, pen.cor.vel Trichila, trichilæ {τρίχειλον} Vas est habens tria labra, quibus liquor effundi potest. De quo & apud Cæsarem in Comment.Belli Pompeiani, & apud Columellā fit mentio lib.10. Cælius Rhod.lib.18.cap.11. Trichina vocant Græci, ex pilis aut setis contexta. Trichilas apud Cæsarem stragulæ vestis, prætereuis genus sunt qui putent. Hæc ille. Rursus Columel.lib.10. non ita procul à fine,

At qui sub trichila manantē repit ad vndā, &c. De cucumere. Virg. Sunt cuppæ, calices, cyathi, rosa, tibia, chordæ, (in Copa, Et trichila vmbriferis frigida arundinibus.

Sed quibusdam mirum videtur, cur media syllaba sit breuis, quū labrū Græcis dicatur χεῖλος, vnde τρίχειλον nascitur. Proinde legunt, Triclinia vmbrosis frigida arundinibus. Sed cum hac lectione pugnat syllabę quantitas. Triclinium enim secundam producit, vt Clinicus primam, Hexaclinon penultimam. Itaque legant quidā, Triclina vmbriferis, &c. vt sit trium duntaxat syllabarum.

Trichinus, pen.prod. Adiectiuum. Idem quod tardus, & quasi impeditus, & siccus: vel sine succo, vt sunt capilli, qui Græcè τρίχες dicuntur. Varro Eudæmonibus, Quod nunc quæstus trichinus erat, nunc est vber: vt quæstus sit magnus. Hæc Nonius.

Trichitis, huius trichitis. pen. prod {τριχῖτις} Aluminis genus, de quo Plin.lib.35.cap.15.

TRICHOMANES, pen.corr. {τριχομανὲς} Herba quæ Romanis *capillaris* dicitur, aliqui *pinnulam*, alij *filiculam*, aliqui *adianton*, & hāc vocarunt. A luxuria capillitij nomen adipiscitur. Plin.lib.22.cap.21, Duo genera adianti, candidius & nigrum breuiúsque. Id quod maius est polytrichon, aliud trichomanes vocāt. Vtrique ramuli nigro colore nitent foliis filicis, ex quibus inferiora aspera ac fusca sunt: omnia autē contrariis pediculis densa inter se ex aduerso: radix nulla: vmbrosas petras, parietúmque aspergines, ac fontium maximè specus sequitur, & saxa manantia, quod miremur, quum aquas nō sentiat. Idem tamen aliam esse ab adianto sentit, lib.27.cap.13, Trichomanes, inquiens, adianto similis est, exilius modò, nigriúsque, foliis lenticulæ densis, amaris, aduersis inter se. Trichomanes hodie, Ruellio teste, nostræ vocant officinæ cum suis herbariis *Polytrichon*.

Trichorum, trichori, pen.pro. quia per ω Græcè scribitur. Spartianus in Pescēnino Nigro, Domus eius hodie Romę visitur in cāpo Iouis, quæ appellatur Pescenniana: in qua simulachrum eius in Trichoro constituit, statim post annum ex Thebaico marmore, quod ille ad similitudinem sui factum à rege Thebæorum acceperat. Stat. lib.1. Syluarum.3, -quid nunc ingentia miter

Aut quid partitis distantia tecta trichoris? Trichora (inquit Domitius Calderinus) ædificia tribus pinnis surgentia. Cælius libro 18. cap. 11. trichorum arbitratur posse deduci à distributione triplici. χωρίζειν nanque, disparare significat. Sunt qui trichorū interpretentur, trium capax. Apud Dioscoridem lib.1.cap.115. legimus Acaciam in Cappadocia semen ferre in folliculis iugatis, τριχώροις ἢ τετραχώροις, id est trilocis vel quadrilocis. Ruellius vertit, in loculis connexis, ternûm quaternûmve capacibus. Chora, choræ Græcè, Regio, locus dicitur Latinè.

Trichrus, trichri {τρίχρως} Gemmæ nomē à tribus coloribus impositum, quos reddit coti attritæ Plin.li.37.cap.10. Trichrus ex Africa niger est: sed tres succos reddit, à radice nigrum, medio sanguineū, summo candidum.

Trichypha, apud Pherecratem Poetam, pro puellarum indumentis intelligit Athenæus.

Tricies {τριακοντάκις} Aduerbium à triginta, pro Trigecies. Liu.8.bel Pun. Pecuniæ in ærarium tulerunt sestertiûm tricies octoginta millia æris. Cic.3.Ver. His nominibus solis Cn.Dolabellæ H-S.ad tricies litem esse æstimatam. tricies octies centena vigintiquinque millia. Plin.lib.4.c.16.

Tricies quater centena quinquaginta. Plin.lib.2.cap.108.

Triclinium, triclinij {τρίκλινος} Conclaue discubitorium dici potest. Est enim locus in quo discumbebant & cœnabant præcipuè in conuiuium accepti: dictum à tribus lectis, quos sternebant inter se

contiguis. nam tres mensas in conuiuio apponere veteres solebant, & iacendo cœnare, vt Turcæ hodie faciunt. τρεῖς enim, tres: κλίνη lectus dicitur. Hinc Horat.1.Serm.saty 4,

Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos, &c. Iuuen.saty.5.Cic. ad Atticum, lib.13.298, Villa ita completa militibus est, vt vix triclinium, vbi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret.

Triclinium, secundam syllabam producit, vt Hexaclinon penultimam, Clinicus primam. Manilius lib.5,

Nunc iam luxuriæ pars, & triclinia templis

Concertant. Proinde sunt qui putent mendosum esse hunc Virgilij versum in Copa,

Triclinia vmbrosis frigida arundinibus. Censeántque legendū tribus syllabis Triclina. Alij tamen legunt, Et trichila vmbrosis. &c.

Sternere triclinium. Cic. pro Murena, Rogatus est à Maximo vt triclinium sterneret.

Triclinium & cubiculum. Cic.2 de Ora. Quando tandem Galba de triclinio tuo exibis? Quum tu, inquit, de cubiculo alieno.

Capax triclinium quindecim conuiuarum, Vide CAPAX.

Lecti tricliniorū. Cic.4.Verr. Iam non quæro vnde CCCC amphoras mellis habueris, vnde tantam Melitēsem vestem, vnde quinquaginta tricliniorum lectos.

Tricliniarium {τρικλίνιον} Idem quod triclinium: vel quod ad triclinium pertinet. Varro 1.de Re rustic. cap.13, Quo elaborant vt spectent sua æstiua tricliniaria ad frigus Orientis. Plin. libro 19.cap.39, Qua purpura quis non iam, inquit, tricliniaria facit?

Tricliniaris, & hoc tricliniare, penult.prod. {τρικλινιακός} Quod ad triclinium pertinet: vt Lectus tricliniaris. Plin.lib.37.cap.2.

Vestimenta tricliniaria. Quibus vtimur in tricliniis. Labeo in l. Apud Aufidium.D.de op.legat.

Trico, triconis, masc.gen. {τρίχων} Morosus, & ad ridendum durus vt ait Nonius. Alij exponunt triconē, contentiosum, & litium peramantem. Vide Rhodig. Iulius Capitolinus in Ælio Vero, Fertur & noctè perpete alea lusisse, quum in Syria concepisset id vitium, atque in tantum vitiorum Gratianorum & Neronianorum ac Vitellianorum fuisse æmulum, vt vagaretur nocte per tabernas, ac lupanaria, obtecto capite cuculione vulgari viatorio, & commisceretur cum triconibus & committeret rixas, dissimulans quis esset, sæpe afflictum liuida facie rediisse, & in tabernis agnitum quum sese absconderet.

Tricoccus, tricocci {τρίκοκκος} Plin.lib.22.cap.21, Genera heliotropij duo, Tricoccum, & helioscopium, &c. Alterum genus quod tricoccum appellauimus, & alio nomine scorpiuron vocatur, foliis non solùm minoribus, sed etiam in terram vergentibus. Galenus (Ruellio teste) communi vocabulo tricoccum quasi triossum aut trigranium ab aliquibus nominatum meminit, quoniam tria intus grana siue ligna seminis loco, fructus contineat.

TRICONGIVS {τρικόγγιος} Cognomen Nouelli Mediolanensis, qui gestis honoribus à Prætura ad Consulatum vsque peruenerat. Hic enim tribus congiis epotis, spectante miraculi gratia Tyberio principe, præclarum cognomen sibi vendicauit. Plin.lib.14.cap.22.

Tricornium, tricornij: & hic & hæc tricornis & hoc tricorne {τρίκερως} Quod tria cornua habet. Plin.lib.8.cap. 21. Indicos boues vnicornes, tricornésque.

Tricorpor, huius tricorporis, pen.cor. Adiectiuum {τρίσωμος} Tria habens corpora. Virg.6.Æneidos,

-& forma tricorporis vmbræ.

Silius lib.3. Geryonis peteret quum longa tricorporis arua.

Tricuspis, huius tricuspidis, pen. corr. {τριγλώχινος} Adiectiuum, Tres habens cuspides. Ouid.1.Metam.

-positóque tricuspide telo

Mulcet aquas rector pelagi.

Tridens, tridentis, m. g. {τρίαινα} Quicquid habet tres dentes. Dicitur etiam Neptuni sceptrum. Plin.lib.9.cap.15, Thynni à gubernaculis non superantur, ne tridente quidem in eos sæpius iacto territi. Virg.1.Georgicon,

-cui prima frementem

Fudit equum magno tellus percussa tridenti.

Sæuus tridens. Virg 1.Æneid.

Sæuit tridenti Nereus. Virg.2.Æneid.

Tridentifer, penult. corr. {τριαινοφόρος} Neptunus. Ouidius 8. Metamorphoseos,

Regna vagæ dixi sortite tridentifer vndæ.

Tridentiger, pen.corr. Idem. Ouid.11.Metam.

Cumque tridentigero tumidi genitore profundi.

Triduum, tridui {τριήμερον} Spatium trium dierum. Terentius And.2.6,

Nihil herclè, aut si adeò, bidui, aut tridui est hæc solicitudo. Cic. 2. de Legib. Cotta censet habendas triduum ferias, & porco fœmina piaculum pati. Idem pro Milone, Clodius respondit, triduo illum, ad summum quatriduo periturum.

Continuum triduum, Vide CONTINEO.

In triduo hoc, Vide IN.

Non interest triduum, Vide INTEREST.

Triennis, & hoc trienne {τριετής} Trium annorum.

Triennium, triennij {τριετία} Spatium trium annorum. Cicero 4. Verrina, Triennium prouinciam obtinuisti. Idem 4. Acad.7. Inimicorum calumnia triennio tardius, quàm debuerat, triumphauit. Ouid.9.Metamorphoseos,

Ismariæ celebrant repetita triennia Bacchæ. Triennia vocat dictione Latina, quæ Græcè alibi trieterica appellat

Continuum triennium, Vide CONTINEO.

Triens, trientis, masc.gen. {τριτημόριον} Genus nummi, tertiam partem assis valens, hoc est vncias quatuor. Iuuen.Saty.3,

Infœlix nec habet quem porrigat ore trientem. Cicero ad Atticum libro 4.84, Fœnus ex triente Id.Quint. factum erat bessibus.

Lex frumentaria de semissibus & trientibus Author ad Heren.

¶Triens, Mésuræ genus quatuor cyathos continens. Perf. Saty. 3,
Sed tremor inter vina subit, calidúmque trientem. Propert. libro 3. eleg. 10.
Quum fuerit multis exacta trientibus hora.

¶Triens, Tertia pars iugeri. Hoc est, vnciæ quatuor. Diuidebatur enim iugerum, vt as, in vncias duodecim. Vide Columellam libro 5. capite 1.

¶Trientes, siue quod idem est Trientalis materia, apud Vitruuium, nomen habet à mensura quòd asseres instrumenti eius, trienali, hoc est crassitudine quatuor vnciarum essent, siue quatuor pollicum. In mensuris enim vncia pollicem significat. Ex Budæo.

Trientalis, & hoc trientale, vt Trientalia folia, à mensura dicta sunt, quæ amplitudine trientem æquant, hoc est pollices quatuor. Plin. lib. 27. cap. 5.

Triental, trientalis, pen. corr. neut. gen. { τριτημοριαῖον } Vasis genus, tertiam partem sextarij capiens. Persius Saty. 3,
-calidúmque triental
Excutit è manibus. Nonnulli legunt trientem.

Trientarius, Adiectiuum. Iulius Capitol. in Antonino Pio, Idem fœnus trientarium, hoc est minimis vsuris exercuit. vt patrimonio suo plurimos iuuaret. *Interest ou vsure à quatre pour cent.*

Trierarchus, trierarchi, m. g. { τριηράρχης } Præfectus trieris. Cic. 3. Ver. Qua de re Caridemum Chium testimonium priore actione dicere audistis, sese quum esset trierarchus, &c.

Trieteris, pen. prod. huius trieteridis, pen. corr. fœm. gen. { τριετηρὶς }
Spatium trium annorum. Stat. lib. 4. Thebaid.
Ludus & atra sacrum recolet trieteris Ophestem. Martial. lib. 6,
Aspicis vt paruus, nec adhuc trieteride plena
Regulus, auditum laudet & ipse patrem. Cicero 3. de Nat. deorum Quinto Nisonatum & Thione, à quo trieterides constitutæ putantur.

Trietericus, pen. corr. Adiectiuum { τριετηρικὸς } Triennalis. A τρεῖς, & ἔτος annus.
Nox trieterica. Stat. 2. Thebaid.
Orgia trieterica. Virg. 4. Æneid.
Sacra trieterica. Ouid. 6. Metam.
Trieterica appellata sunt sacra Bacchi, quæ ei ex India cum victoria redeunti instituta sunt, tertio quoque anno celebrari solita annuis eius orgiis sumptuosiora. Idem & Seruius affirmauit, enarrans illud Virg. lib. 4. Æneid.
Thyas, vbi audito celebrant Trieterica Baccho
Orgia, nocturnúsque vocat clamore Cithæron.

Trifariam, Aduerbium { τριχῆ, τριχῶς } tribus modis, siue in tres partes. Suet. in Vitel. cap. 13, Sed vel præcipuè luxuriæ, sæuitiæque deditus, epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispertiebat. Liu. 5. ab Vrbe. Trifariam Romani muniebant.

Trifatidicus, pen. corr. Adiect. Ausonius in Ternario,
Atque trifatidicæ nomen commune Sibillæ. Hoc est valde, aut plusquam fatidicæ. Tris enim in compositione ferè semper augendi cumulandíque vim habet: vt trifur, trifurcifer, triueneficus apud Plautum.

Trifaux, trifaucis, om. gen. { τρίστομος } Tres fauces habens. Virg. 6. Æneidos,
Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci Personat.

Trifer, trifera, triferum, pen. corr. { τριφόρος } Quod ter fructus producit. Plin. lib. 16. cap 27. Vites quidem & triferæ sunt, quas ob id insanas dicunt, quoniam in iis alia maturescunt, alia turgescunt, alia florent. Columella libro 5 cap. 10, Omnes etiam biferæ & triferæ.

Trifidus, pen. corr. Adiect. { τρίχηλος } Quod tribus partibus finditur.
Cuspis trifida Neptuni. Claud. de raptu Proserp.
Flamma trifida, Fulmen. Ouid. 2. Metam.
Hasta trifida. Valer. 1. Argon.

Trifolium, trifolij { τρίφυλλον } Herba quæ inuenitur confragosis locis: efficacissima traditur contra viperę venenum, odoris grauissimi, neque absimilis bitumini. Et idcirco Græci eam asphaltion appellant: nostri autem propter figuram acutam trifolium vocant: non longis & hirsutis foliis viret, caulémque robustiorem facit, quàm pratense. Vide Plinium abundè de hoc tractantem, lib. 21. cap. 21 Est & aliud trifolium pratense, à loco in quo frequenter inuenitur, dictum.

Triformis, & hoc triforme { τρίμορφος } Tres habens formas. vt
Canis triformis Cerberus. Senec. Herc. Oetæo, 9.
Diua triformis Hecate. Horat. 3. Carm. ode 22.

Trifur, trifuris, pen. prod. o. g. { τρίφωρ } Plus quàm fur, vel maximus fur. Plaut. Aulul. 20,
Non fur, sed trifur.

Trifurcifer, penult. corr. Plus quàm furcifer, vel maximus fur. Plaut. Aulul. 9,
Vituperas me? A. etiam fur trifurcifer. Idem Rud. 18,
Tun' trifurcifer mihi audes inclementer dicere?

Trifurcus, Adiectiuum { τρίχηλος, τρίδυμος } Quod tres furcas habet. Colum. lib 5. cap. 10, Trifurcam maximè ponito, ea extet minimè tribus pedibus. Ibidem, cap. 11. 3. Surculi sint bifurci, vel trifurci.

Triga, trigæ } τρίιππος } quasi triaga, à tribus equis iunctis. Currus dicitur, qui à tribus equis trahitur. Vlpianus in l. Ædiles aiunt. D. De ædil. edict. Etsi triga vænierit, redhibenda erit tota. sed & si quadriga, redhibeatur.

Trigarium, trigarij { τριππεῖον Trigarium curule certamen. Plin. lib. 37. c. 13, Ne equos quidem in trigariis inferri vllos vernaculis animaduerto. Apud Martianum quoque Capellam lib. 9. qui de Musica inscribitur, Trigarium, inquit, supplicantis semper germanitatis adueniat: hoc est, trigemina, inquit, illa mulier, siue tres in vnius nominis vocabulum conspirantes.

Trigarius trigarij { τριππηλάτης } Trigarum agitator. Plin. lib. 28. cap. 16, Feruntque & Neronem principem hac potione recreari solitum, quum sic quoque se trigario approbare vellet.

Trigemini, pen. corr. pluraliter tantùm { τρίδυμοι. } Plin. de viris illustrib. 4. Tullus Hostilius quia bonam operam aduersum Sabinos nauauerat, rex creatus, bellum Albanis indixit, quod trigeminorum certamine finiuit.
Duo vel trigemini. Colum. lib. 7. cap. 6. de capella.
Trigemini, aut gemini. Colum. lib. 2. cap. 1. Trigeminos vocat, quum tres vno partu eduntur.
Natura trigemina Plin. lib. 15. cap 28, Quorundam natura trigemina est, corpus, deinde lignũ, rursúsque semen in ligno vt Persicis.
Trigemina porta dicebatur Romæ, per quam trigemini fratres Horatij exierunt: sed tertius qui superstes fuit, porta Capena rediit. Liuius, Minutius extra portam trigeminam boue aurato donatus est. Plaut. Capt. 3.

Trigemmis, huius trigemmis, masc. gen. { τρίλιθος. } Colum. lib 3. cap. 19. Vallis & vliginosi campi situs serimus etiam trigemmem (scilicet malleolum) qui est paulò minor dodrante, longior vtique semipede. isque nõ ab eo trigemmis dictus est, quòd omnino trium oculorum est, quum ferè circa plagam, qua matri abscissus est, plenus sit gemmarum: sed quod his exceptis, quibus est frequẽs in ipso capite, tres deinceps articulos, totidémque gemmas habet. Plin. lib. 17. cap. 21, Iidem quum decisi, nec intorti trigemmes.

Trigesimus. pen. corr. Adiect. { τριακοστός. } Cic. de Senect. Cuius à morte iam tertius & trigesimus est annus.

Triginta, { τριάκοντα } Indeclinabile nomen numerale. Virg 3. Æneid.
inuenta sub ilicibus sus
Triginta capitum fœtus enixa iacebit.

Trigla, { τρίγλα } Genus piscis, qui à nostris *mullus* dicitur & *barbio.* Hinc

Triglites, triglitis, pen. pro. { τριγλίτης, } Lapillus qui mulli piscis colorem habet. Plin. lib. 37. cap. 11. de gemmis loquens, Ab animalibus cognominantur carcinias marini cancri colore, echites viperæ, scorpites scorpionis: aut colore aut effigie, scarites scari piscis, triglites mulli.

Trigon, trigonis, { τριγών, } Pilæ genus. Mart. lib. 12,
Captabit tepidum dextra, læuáque trigonem. Idem lib. 4,
Seu lentum ceroma teris tepidúmve trigona. Vide Pila trigonalis, in PILA.

Trigon, nomen piscis apud Ausonium, Sectione 3. ad Theonem Lethalisque trigon.

Trigonus, trigoni, pen. pro. quia per ω scribitur, m g. { τρίγωνος, } triangulus. Manilius lib. 2. cap. 7,
Quadrati si fortè voles effingere formam,
Aut trinis paribus facies quum membra trigonis. Ausonius parum rectè corripuit in ternario,
Per trinas species trigonorum linea currit.

Trigonus, adiectiuum. Triangularis. Manilius lib. 2. cap. 6,
Et quæcunque tamen dicuntur signa trigona. Ibid. cap. 7,
-licet ergo signa trigona
Dicantur, partes non seruant illa trigonas.

Trigonicus, pen. cor. Adiectiuum. Idem. vnde Trigonica radiatio apud Iulium Firmicum lib. 2 cap. 32. & rursus lib. 3 cap. 1. & cap. 3.

Trigonalis & hoc trigonale, pen. prod. Forma tribus lineis constans.
De pila trigonali est epigramma Martialis libro 14. Vide PILA.

Trihorium, trihorij, Spatium trium horarum. Auson. Sectione 3. ad Theonem,
Nec duraturi post bina trihoria corui. Corui autem pisces sunt.

Trilibris, & hoc trilibre, pen. pro. { τρίλιτρος } quod est trium librarum. Horat. 2. serm. sat 2,
-laudas insane trilibrem Mullum.

Trilinguis, & hoc trilingue, { τρίγλωσσος, } Qui tres linguas habet, vel qui vnum dicit, & aliud cogitat.
Os trilingue. Horat. 2. Carm. ode 19, De Cerbero.

Trilix, trilicis, pen. pro { τρίμιτος, τρίπλεκ, } natura adiectiuum est omnis generis: Trilices vestes, quæ ex tribus liciis versicoloribus constant. Interdum pro triplici ponitur. Virgilius 3. Æneid.
Loricam consertam hamis, auróque trilicem. Valer. 3. Argon.
Per clypei cædentis opus, partémque trilicem.

Trimacrus, { τρίμακρος, } Pes constans ex tribus longis: vt Virtuti.

Trimarus, Vide TRIMVS.

Trimestris, & hoc trimestre, { τρίμηνος } Quod est trium mensium. Plin. li. 7. cap. 15, Et hoc tale, tantúmque omnibus tricenis diebus malum in muliere existit, & trimestri spatio largius. Idem lib. 10. cap. 25. Trimestres aues, vt turdi.
Trimestres anni apud Arcades. Plin. lib. 7. cap. 48.
Trimestres annorum cœlíque vices. Auson. in ternario. Hoc est quatuor anni partes, quarum singulis terni menses tribuuntur.

Trimeter, trimetri, pen. cor. { τρίμετρον } Tria habẽs metra. Versus trimetri, qui tres habent mensuras, hoc est sex pedes. vnde & à Latinis dicuntur senarij: súntque verè Iambici, id est pedem vltimum semper habent iambum. Horat. de Arte,
-hic & in Acci
Nobilibus trimetris apparet rarus, & Enni. De spondeo loquitur in carminibus Iambicis.

Trimodia, trimodię, fœ. ge. Trium modiorum mensura. Plin. Neque enim aliter potuisset trimodia illa annulorum Carthaginem ab Annibale mitti. Sic & fœminino genere à Columella vsurpatur. Nos hoc etiamnum vocabulũ hodie retinemus in eo infundibulo, quod in molettinis fruges molæ transmittit. Tremodiam enim vocamus: nomen factum est à mensura trium modiorum. Hoc nomine offensi emendatores fœminino genere expuncto neutrum formauere, vel deformauere potius synceram scripturam. Hæc Turnebus.
Trimodium, n. g. Idem. Plaut. Menæch. 2,
Nunc argumentum vobis demensum dabo
Non modio, neque trimodio, verùm ipso horreo.

Trimodia, trimodiæ, { τρίφυκτος } Nomen est vasis à mensura trium modiorum: quam satoriam Columella vocat lib. 2. cap. 9, quoniam ex

ex ea satores semina iaciunt in satione seminum. Idem lib. 12. cap. 50, De apparatu oliuitatis, Tum scalæ, cordubæ, decemmodiæ, trimodiæ, satoriæ, quibus districta bacca suscipitur.

Trimus, Adiectiuum { τριέτης } Quod est trium annorum. Plautus Rud. 18,
Trima quæ periit mihi, iam tanta esset, si viuit, scio. Plin. libro 17. cap. 11, Arborem nec minorem bima, nec maiorem trima transferri quidam præcipiunt. Varro 2. de re Rust. cap. 7, Videndum ne sint minores trimæ, maiores decem annorum.
Equa trima. Horat. 3 Carm ode 11.

Trimulus. pen. corr. Adiect. Diminutiuum { τριετίων. } Suet. in Augusto, cap 8, Trimulus patrem amisit. Sic quidam legunt: alij verò, Quadrimus patrem amisit.

Trimatus, huius trimatus, pen. prod. { τριετία } Ipsa trium annorum ætas. Columel. lib 8. cap. 5, Summouebimus autem veteres, id est quæ trimatum excesserunt. Plin. lib. 8. cap 43, Partus à XXX mense ocyssimus, sed à trimatu legitimus.

TRINACRIA { τρινακρία } Insula quæ & *Sicilia, Sicania.* & *Triquetra* appellatur. à tribus promontoriis dicta est Trinacria, Pachyno scilicet, Lilybæo, & Peloro: & ἄκρα summitas. Hinc

Trinacris, pen. corr. { θίνακρις } Patronymic. pro adiectiuo apud Ouid. 4. Fastorum,
Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor,
Trinacris, à positu nomen adepta loci. Idem 5. Metam.
-insula Trinacris.
Hybla Trinacris. Ouid. 5. Trist. eleg 14.

Trinacrius, Adiect. { τρινάκριος } Siculus. vt Aqua Trinacria. Ouid. epist. 12.
Iuuenes Trinacrij. Virg. 5. Æneid.
Littus Trinacrium. Virg. 1. Æneid.
Viri Trinacrij. Virg. 5. Æneid.

Trinepos. pen. corr. trinepotis, pen. prod. masc. gener. { τριτέγγονος }
Abnepotis filius: quòd sit post tres à nepote. Paulus in l. Iurisconsultus D. de gradibus, Trinepos, trineptis: hi sunt filij filiæve abnepotis, abneptis.

TRINOANTES { τρινόαντες } Britãniæ insulę populi Orientales, penes Iamesam æstuarium, vt author est Ptolemæus lib. 2. cap 3, Trinobates Cæsar appellat.

Trinoctium, trinoctij { τρινύκτιον } Tres noctes. Gellius lib. 3. cap. 2, Non enim posse impleri trinoctium, quod abesse à viro vsurpandi causa ex XII. tabulis deberet.

Trinoctialis, & hoc trinoctiale, penultima producta { τρινύκτιος. } Mart. libro 12,
-sed ipse diuûm
Offensus genitor, trinoctiali
Affecit domicœnio clientem

Trinodis, & hoc Trinode, pen. prod. Adiectiuum { τρικόμβιος } Trium nodorum: vt Claua trinodis. Ouid. epist. 4.
Ossa mei fratris claua perfracta trinodi. Idem 1 Fast.

Trinus, Adiectiuum { τρεῖς } Idem quod tres significat. Plaut. Bacch. 5, Etiámne est quid porrò? c. hem accipe, trina hæc nunc erit. Cæsar 7. bel. Gal. Milites signo dato celeriter ad munitionem perueniunt, eámque transgressi, trinis castris potiuntur.
Forum trinum. Stat. 4. Sylu. 9.
¶Trini, pro Terni, Suet. in Nerone, cap. 56, Detecta confestim coniuratione, pro summo numine, trinísque in die sacrificiis colere perseuerauit. Id est quotidie tribus. Plin. libro 2. cap. 31, Trinos soles antiqui sæpius videre. Id est tres simul. Ibidem, Lunæ quoque trinæ apparuere.
Reddere trinas literas. Cic. Attic. lib. 11. 225.
Nulla trinis æstiuis gratulatio. Cic. in Pisonem.

Trinundinum, pen. corr. { τρίτη ἐκκλησία, τρίτη πανήγυρις } siue Trinumnundinum dicebatur dies tertiarum nundinarum, qui prædici anteà solebat, vt notior esset vniuersis. Idem enim est dicere, Trinundino, & tertiis nundinis, & in trinundinum, hoc est in tertias nundinas. Sunt qui putent trinundinum esse trium dierum spatium ad habenda comitia, creandorum magistratuum causa. Sed Festus scribit nefas esse nundinis agi cum populo, quod est populum ad cõcilium aut comitia vocare. Alij non pro trium dierum spatio, sed pro loco accipiunt, quòd tribus in locis vno die fierent comitia, aut tribus diebus vno in loco celebrarentur, vt vult Valla lib. 2. Liu. 3. ab Vrbe, Postquam verò comitia decemuiris creandis in trinundinum indicta sunt. Alij legunt, in trinum nundinum. Cicero pro Domo sua, Si quod in cæteris legibus trinundinum esse oporteat, id in adoptione satis est trium esse horarum. Quintilian lib. 2. cap. 4. Siue non trino fortè nundino promulgata, siue non idoneo die.
Petere trinum nundinum. Tullius Tironi lib. 16. 11.
Promulgatio trinundinum. Cic. 5. Philip.

Triobolum, trioboli, pen. corr. { τριόβολος } Tres obolos valet. Alio nomine hemidrachmium dicitur. senos enim obolos drachma efficit, vt authores sunt Plinius & Pollux, & alij. Trioboli nota ab altera parte effigiem Iouis ab altera noctuam habebat: quam illi glaucem appellant. Ex quo factum putat prouerbium Budæus, Noctuam Athenas. Plaut. Bacchid. 5,
Negare sese debere tibi triobolum.
Abiudicate ab suo triobolum. Plaut. Rud 23.
Trioboli homo, Nequam & nullius pretij. Plaut. Pœn. 4,
Trioboli hominem vocat, vt nauci hominem antiqui dixerunt, & frugi. Dicuntur & diobolares homines.

Triobolaris, & hoc triobolare, pen. prod. { τριωβολιμαῖος } Id est vilis, & pretij trium obolorum.

TRIOCLA { τρίοκλα } Siciliæ vrbs, Ptolemæo libro 3. capite 4. hodie Triochala.

Triones, pen prod. { βόες, ἀροτῆρες } quasi teriones, boues aratorij. Dicti sunt antiquis. Vnde septem stellas Septentriones nostri veteres à bobus iunctis appellarunt, ex quibus figurantur. Martial. lib. 6,

Cernere Parrhasios dum te iuuat Aule triones,
Comminus & Scythici sydera ferre poli. Cic. 2. de Nat. deor. Altera dicitur esse Helice
Cuius quidem clarissimas stellas, totis noctibus cernimus,
Quas nostri septem soliti vocitare triones.
Gelidi. Ouid. 2. Metam.
Inoccidui. Claud. de Gigantomachia 3.
Gemini. Virg. 1. Æneid.
Pigri. Claud. 6. Paneg.
Scythici. Claud 7. Paneg.

TRIOPAS { τριόπας } Thessalorum rex fuit, pater Meropis, à cuius nomine Cos insula olim Meropis, ipsíque insulani Meropes sunt appellati. Author Stephanus.

TRIOPHTALMVS, triophtalmi, m. g. Lapis in Sicyonia nascẽs, qui triũ oculorum effigiem præ se fert, authore Plinio lib 37 cap. 11.

Triopis { τριωπὶς } Monilis species, tres veluti oculos habentis, apud Pollucem lib. 5. cap. 16.

Triorches, triorchis, mascul. gener. { τριόρχης } Auis est ex accipitrum genere à testium numero, dicta Latinis Buteo. Plinius libro 10. cap. 8.
¶Triorches, item, Tertium centauri genus. Plin. lib. 25. cap. 6.

Tripalis, tripalis, Tripales autem vites dicebantur, quæ tribus palis sustinebantur. Varro, Quid tu? non vides in vineis quòd tria pala habeant, tripales dici?

Triparcus, Adiectiuum { τριστφειδόμενος } Valde parcus. Plautus Persa. 7,
Nam id demum lepidum est, triparcos homines, vetulos homines, vetulos, auidos, aridos Bene admordere.

Tripartitus, pen. prod. Adiect. { τριμερὴς } siue tripertitus, Quod in tres partes diuisum est. Cic. 1. de Inuent. Oratoris ars, & facultas in hac materia tripartita versari existimanda est.
Tripartita bonorum ratio. Cicero 1. Acad. Et 5. Verrin. Tripartita causa.
Tripartita oratio. Cicero ad Quirites post reditum, Cuius oratio fuit, quemadmodum accepi tripertita. Primùm vos docuit. &c.

Tripartitò, siue tripertitò, pen. prod. { τριμερῶς } Aduerb. in tres partes. Cic. 5. Tuscul. At diffidat necesse est, qui bona diuidit tripartitò. Liu. 1. bel. Pun. vrbem tripartito aggreditur.

Tripatinum, tripatini, pen. corr. Plin. lib 35. cap. 12, Atque vt luxu authoritas quoque aliqua contingat figlinis. Tripatinum, inquit Fenestella, appellabatur summa cœnarum lautitia. Vna erat murenarum, altera luporum, tertia myxonis piscis, inclinatis iam scilicet moribus, vt tamen eos præferre Græciæ etiam philosophis possimus.

Tripectorus, Adiectiuum, pen. corr. Tria habens pectora. vt Tripectora vis Geryonæ. Lucret. lib 5,
Quídve tripectora tergemini vis Geryonai? Alij legunt, Quídve tripectora tergemini quoque Gerionæ vis? Fingunt poetæ Geryonem fuisse tricorporem.
¶Tripertita, Substantiuum, pro libri titulo. Pomponius in l 2 §. Deinde Sex. Ælius. D. de orig. iur. Sextum Ælium etiam Ennius laudauit: & extat illius liber, qui inscribitur Tripertita, qui veluti cunabula iuris continet. Tripertita autem dicitur, quoniam lege duodecim tabularum præposita, iungitur interpretatio, deinde subtexitur legis actio.

Tripertitus & Tripertitò. Vide TRIPARTITVS.

Tripes, tripedis, pen. corr. m. g. { δίπους } Quod tres pedes habet. Martial. lib. 12,
Ibat tripes grabatus, & bipes mensa. Liu 10. bel. Maced. Simul procuratum est, quòd tripedem mulum Reate natum nuntiatum erat.
Mensa tripes. Horat 1 Serm. sat. 3.

Tripedalis, & hoc tripedale, pen. prod. { τριποδιαῖος } à Tripes, quod tres pedes longitudinis habet. Plin. lib. 27. cap 12, Medion folia habet iridis satiuæ, caulem tripedalem.
Tripedalis latitudo. Varro 3. de Re rust. cap. 9.
Latitudo tripedalis. Plin lib. 17 cap. 22.
Tripedalis parma. Liu 8 bel. Maced.

Tripedaneus, Adiectiuum. Idem { τριποδιαῖος. } Cato cap. 45, Tales oleaginas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito. Plin. lib. 27. cap. 12.

Triplex, triplicis, pen. corr. om. ge. { τριπλοῦς, τρίπλαξ, τρίπτυχος } Quod est trium plicarum. Horat. 1. Carm. ode 3.
Illi robur, & æs triplex
Circa pectus erat.
Triplex, pro Tribus aliquando ponitur. Cic. 1. Acad. Fuit ergo iam accepta à Platone philosophandi ratio triplex.
Anima triplex. Cicero 1. Tusculanarum, Plato triplicem finxit animam, cuius principatum, id est rationem, in capite sicut in arce posuit, & duas partes separare voluit, iram & cupiditatem quas locis suis disclusit: iram in pectore, cupiditatem subter præcordia locauit.
Colore triplici diuersa licia. Virg 8. eclog.
Deæ triplices. Parcæ. Ouid. 2. Metam.
Forma triplex Ouid 9. Metam.
Remittere triplices literas. Cic. Attic. lib. 13. 266.
Muro triplici circundata mœnia. Virg 6. Æneid.
Natura triplex animi. Lucret. lib. 3.
Pugna triplex, Quæ ter facta est. Mart. lib. 5.
Triumphus triplex. Virg. 1. Æneid.
¶ Triplex, pro quodam tabellæ genere, in quo scribi epistolæ leuiores & amatoriæ solebant. Mart. lib 14,
Tunc triplices nostros non vilia dona putabis,
Quum se venturam scribet amica tibi. Dicti autem sunt triplices à tribus foliis.
¶Triplex, Substantiuum. Scribonius Largus, Emplastrum aliud ex sale nigrum efficacius, idem ad omnia facit: sed recipit singulorũ

pondo libram similiter, olei autem veteris triplex adiicitur.

Triplaris, & hoc Triplare, penultima producta, vt Triplaris numerus. Vide DVPLARIS.

Triplus, Adiectiuum { τριπλάσιος } Idem quod triplex. Cicero de Vniuers. Vnam principio partem detraxit ex toto, secundam autem primæ partis duplam: deinde tertiam quæ esset secundæ sesquialtera, primæ tripla: deinde quartam quæ secundæ dupla esset: quintam inde quæ tertiæ tripla. Et paulò pòst, Tripla interualla.

Triplico, triplicas, pen. cor. { τριπλασιάζω } triplicare. Plin. lib. 7. cap. 48, Cornici nouem nostras attribuit ætates Hesiodus, quadruplum eius ceruis, id triplicatum coruis.

Triplicatio, triplicationis, Verbale. Caius in l. Consilio D. de curat. furios. &c. Firmicus quoque lib. 2. cap. 26, Nulla vel duplicatione, vel triplicatione vel quadruplicatione. Vide Quadruplicatio, in QVADRVPLEX.

Tripoda, Vide TRIPVS.

TRIPOLIS, pen. corr. { τρίπολις } Phœniciæ locus, ex numero, dicitur trium vrbium, Tyro scilicet, Sidone, atque Arado, vt testatur Strabo, Plinius, & Pomponius Mela lib. 1. in descriptione Phœniciç Nûc vulgò dicitur *Tripol de la Suria*. Oliuarius in Melam. Hinc

Tripolitana regio dicta est. { τριπολιτικός } Sunt autem duæ hoc nomine, Africana scilicet, & Syriaca in Phœnice. Oppida tripolis Africanæ sunt, Abrotonum, Tophia, & Leptis magna.

Tripolium, tripolij { τριπόλιον } Herba quæ aliàs polium, vt Plinius vult, dicitur. Nascitur in maritimis vbi allidit vnda iterúmque retro commeat, neque in mari, neque in sicco planè. Folia satis habet arida, sed crassiora, caulem palmo altũ, in mucrone diuisum. Huius flores tradunt ter in die mutari, candidos manè, purpureos meridie, puniceos sole occidente conspici, radice alba, odorata, calidi gustus. Ruellius.

Tripondium, tripondij { τρίλιτρον } Pondus trium assium.

TRIPTOLEMVS, penult. corr. { τριπτόλεμος } Celei filius, teste Seruio, aratri inuentor & agriculturæ. Eleusin (inquit) ciuitas est Atticæ prouinciæ, non longè ab Athenis, in qua quum regnaret Celeus, & Cererem filiam quærentem liberalissimè hospitio suscepisset, illa pro remuneratione ostendit ei omne genus agriculturæ: filium etiã eius Triptolemum recens natum per noctem igne fouit, per diem diuino lacte nutriuit: & eum alatis serpentibus superpositum, per totum orbem misit, ad vsum frumentorum hominibus indicandum. Hactenus Seruius. Author ad Heren. lib. 4, Si Triptolemus quum omnibus semen largiretur, ipse ab aliis hominibus id mutuaretur.

Æthereus Triptolemus. Stat. 4. Sylu. 2.

Triptotum, pen. prod. { τρίπτωτον } nomen dicitur quod tribus duntaxat casibus declinatur, vt Scamnum.

Tripudiũ, tripudij { χορός, χορεία, χορευσία } Quasi terripauiũ: sic enim primò dictũ est: post terripudium, deinde tripudium est dictũ à pauio, ferio. Vnde tripudia solistima dicebantur auguria quæ fiebant quoties offa quæ pullis dabatur, aliquo modo cadebat in solum, ita enim à solo solistimum, vt à medio mediastimum dicitur. Cicero 2. de Diuinat. Quum igitur offa ex ore pulli ceciderat, tum auspicanti tripudium solistimum nunciabatur.

¶ Tripudium pro saltatione. Liu. 1. ab Vrbe, Ac per vrbem ire canentes carmina cum tripudiis, solenníque saltatu iussit.

Citatis celerare tripudiis. Catull. de Berecinth. 58.

Tripudio, tripudias { χορεύω } tripudiare, Saltare. Cic. pro Sestio, Sed illum tot iam in funeribus Reipub. exultantem ac tripudiantem, legum si posset, laqueis constringeret.

Tripus, tripodis, pen. corr. masc. g vel tripoda, tripodæ { τρίπους } Dicitur omne quod habet tres pedes. Tripodes erant mensæ in templo Apollinis Delphici, quibus superpositæ Phœbades vaticinabantur, vt ait Seruius. Plin. lib. 34. cap. 3, Ex ære factitauere & cortinas tripodum nomine Delphicas, quoniam donis maximè Apollinis Delphici dicabantur. Cic 3. de Natura deorum, Ex eo igitur & Lisyrio est is Hercules quem concertauisse cum Apolline de tripode accepimus.

Sacri tripodes. Virgil 5. Æneid.

Tripodibus Græci donabant viros fortes: quia nõ facilè succumbant. Virg. 9. Æneid.

Et tripodas geminos auri duo magna talenta. Horat. lib. 4. Carm. ode 8,

Donarem tripodas præmia fortium Graiorum.

Triquetra, triquetræ, vel Triquetrum, triquetri, pen. corr. { τρίγωνον } Figura triangularis, quæ est huiusmodi, △. Plinius libro 2. capite 15, Posteà radiorum eius contractu teguntur, & in triquetro à partibus centum viginti stationes matutinas faciunt. Lucretius libro 4,

Esse triquetra aliis, aliis quadrata necesse est.

Triquetrus, pen. corr. Adiectiuum { τρίγωνος } Quod trianguli formam habet. Cæsar 5. bell. Gall. Insula natura triquetra: cuius vnum latus est contra Galliam. Colum. lib. 5. cap. 2, Omnis ager aut quadratus, aut longus, aut cuneatus, aut triquetrus.

Triquetra, Sicilia dicta est à tribus promontoriis Peloro, Pachino, Lilybæo. Triquetram autem dictam esse quasi Triquedram à tribus sedibus indicat Quintilianus lib. 1. cap. 6, Dicitur & Θρινακία à Græcis, quasi τρινακρία: seu à Thrinaco quodam Siciliç Tyramno. Lucret. lib. 1,

Insula quem triquetris terrarum gessit in oris. Id est Siculis.

Prædia triquetra. Horat. 2. Sermon. sat. 6. Id est Sicula, quòd in tres partes, id est promontoria diducta sit, vel quadras, inquit Porphyrio.

Triremis, huius triremis, penultima producta, fœmin. gener. { τριήρης } Nauis tres remorum ordines habens. Cæsar 2. belli Ciuilis, Appulsáque ad proximum litus trireme constrata, & in littore relicta, pedibus Adrumetum profugerat. Cicero 7. Verrina, Nauem verò Cybeam maximam, triremis instar pulcherrimam atque ornatissimam.

Ærata triremis. Horat. 3. Carm. ode 1.

Bellatrix triremis. Claud. 4. Paneg.

Validæ triremes. Lucan. lib. 3.

Tris, { τρεῖς } pro tres in accusatiuo, legimus apud antiquos. Cic. 4. Acad. Testatur sæpe Chrysippus tris solas esse sententias, quæ defendi possint de finibus. Virgil 1. Æneid.

Tris notus abreptas in saxa latentia torquet. Quorum autem nominum genitiuus pluralis ante um syllabã, i literam habuerit, Accusatiuum, inquit Priscianus per Is loquimur, vt refert Charisius, quanquam nostra ætate passim ab eruditis receptum est, nec minus quorundam maiorum, vt huiusmodi Accusatiui per ει diphthongũ scriberentur: quum tamen Velij Longi sententia sit, vt per i solam notentur. Nam & aliquando Quintiliano incommodum per ει scribere visum est. Vide Gel. lib. 13 cap. 19.

Triscurria, Substantiuum neut. ge plur. num Maximæ scurrilitates, à tris & scurra. Nam tris & ter pro superlatiuo Græci & Latini vsi sunt. Vnde trifurcifer, & triueneficus apud Plautum. Id est, maximus furcifer, & maximus veneficus. Iuuenal. sat 8,

Qui sedet, & spectat triscurria patritiorum. Hoc est, nobilium facta maximè scurrilia.

TRISMEGISTVS, qui etiam { ἑρμῆς τρισμέγιστος } Mercurius, quasi ter maximus dictus, vel valdè maximus, qui fuit nepos maioris Mercurij quem fabulantur fuisse filium Nili. Hunc tamen secundum aferunt occidisse Argum, Ægyptiísque præfuisse, & leges literásque tradidisse: sed literarum caracteres, animalium arborúmque figuras habuisse. Hic condidit vrbem, quam à se Hermopolim nominauit. Dictus est autem Trismegistus, quòd & philosophus maximus, & sacerdos, & maximus denique rex fuerit. Consueuerunt enim Ægyptij ex omni philosophorum numero sacerdotes, ac rursus ex sacerdotibus regem eligere. Hic autem vt philosophos sapientia, ita religione sacerdotes excelluit, ac mox in imperio ministrando superiores omnes reges superauit. Hic primus à Physicis ad diuinorum speculationem se erexit. Primus de maiestate Dei, de Dæmonum ordine, animarúmque mutationibus sapientissimè disputauit. Scripsit multa volumina quibus arcana mysteria & oracula pandunturi Non enim vt philosophus solùm, sed vt propheta futura sæpe prædicit. Hæc ex Diodoro Siculo.

Trissago, penultima producta, trissaginis { χαμαίδρυς } Vulgò Chamædreos, Alij serratam, & ab ea serram inuentam dixere, teste Plinio. Carpitur prægnans succo, petrosis gaudet. Officinis Græcum nomen insedit. *Querculam* vel *serratulam* vulgus nominat. Ruellius.

Tristega, pen. corr. tristegorum { τρίστεγα } Trium contignationum ædificia, siue tres contignationes. Hieronymus lib. 1. aduersus Iouinianum vertit tricameratum.

Tristis, & hoc triste { δύσθυμος, ἄθυμος, ἀλεγεινός, ἐπίλυπος, σκυθρωπός, ἀμείλικτος, λυγαλέος } Mœstus dicitur. Donatus, Tristis animo: Truculentus vultu. Virgil. eclog 10,

Tristis at ille tamen Cantabitis Arcades inquit. Idem 4. Georgicorum,

Tristior hybernas cœlo descendit in vndas.

Triste silentium, & mœstitia tacita. Liu. 1. ab Vrbe.

Tristis & conturbatus. Cic. 6. Verr. Quum iste ab sese Hydriam Boeti manu factam, præclaro opere, & grandi pondere per potestatem abstulisset, se sanè tristem & conturbatum domum reuertisse.

Triste ac seuerum genus dicendi. Cic. de Clar. Orat.

Suppliciter tristis. Virg. 1. Æneid.

Cum tristibus seuerè, cum remissis iucundè viuere. Cicero pro Cœlio.

Triste ad recordationem. Liu lib. 4. bell. Punic. Lacus Trasymenus, & Cannæ, triste ad recordationem exemplar.

¶ Tristis, Sæuus aliquando dicitur: quod tristitia in fronte hominis, crudelitatis, grauitatis, iræ, minarum, studij, difficultatis indicium est. Vilgil. 2. Æneid.

-tristia facta. Idem 6. Æneid. Nauita tristis. Et 2. Æneid.

-tristis Erinnys.

¶ Tristis, Grauis. Cic. 6. de Repub. Qui numero optimatum & principum obtulit his vocibus, & grauitatis suæ liquit illũ tristem, & plenum dignitatis sonum. Ex Nonio. Plin. in Paneg. Nunquam principibus defuerunt, qui fronte graui & tristi supercilio vtilitatibus fisci contumaciter adessent.

¶ Tristis, Iratus. Lucilius,

Timeo certè ne mihi sit tristior. Afran. epist.

Iactauit sese, iactet, mihi erit tristior. Nonius.

¶ Tristis, Minax. Virgil. 2. Æneid.

-ísque adytis hæc tristia dicta reportat. Nonius.

¶ Tristis, Horridus. Martial. ad Scazontem lib. 1,

Amator ille tristium lacernarum.

¶ Acheron tristis, Vide ACHERON.

Adulatio tristis. Tacit. lib. 11.

Ægrimonia tristis. Horat. Epod. 17.

Antiquitas tristis & impexa. Tacit. in Dialogo in Oratore.

Arbor tristis aspectu. Plin. lib. 13. cap. 22.

Arma tristia. Tibul. lib. 1. eleg. 10.

Bellum triste. Senec. Octau. 6. Virg. 6. eclog.

Carmina non tristia. Ouid. 2. Tristium.

Clades tristis. Horat. 3. Carm. ode 3.

Cor triste. Virgil. 6. Æneid.

Curæ tristes. Virgil. 4 Georg.

Damna tristia. Ouid. 1 Fast.

Domus tristis sine sole. Virgil. 6. Æneid.

Epulæ tristes, Id est insipidæ, vel mali saporis, Silius lib. 3.

Exta tristia, Res tristes protendentia. Virg. 1. Georg.

Facinus triste. Ouid. 6. Metam.

Fortuna tristis, Mala. Ouid. epist. 3.

Frons tristis. Tibul. lib. 2. eleg. 3.

Funus triste. Virg. 4. Georg.

Hyems tristis, Aspera. Virg. 4 Georg.

Ianua nostræ artis est tristissima, Maior est difficultas in prima statim curatione. Ouid. 1. de Remed. Amor.

Imago tristis ponti, Aspera facies maris. Ouid. 11. Metam.

Imago tristissima noctis. Ouid. 1. Trist. eleg. 8.

Iræ tristes, Quæ tristes faciunt. Virgil. 2 eclog.

Dare ad aliquem literas tristes. Cic. Att. lib. 7, 143.

Mens tristis. Ouid. epist. 12.

Morbus tristis. Virg. 4. Georg.

Mors tristis. Senec. Octau. 4.

Nebulæ tristes. Stat. 5. Thebaid.

Nefas triste. Virg. 2. Æneid.

Nox tristior quàm tempora Phœbi, Id est, quàm dies. Ouid. 2. de Remed.

Nubila tristia. Ouid 6. Metam.

Oratio tristis cui hilaris opponitur. Quintil. lib. 8. cap. 3.

Ora tristia. Virg. 2. Georg.

Pœna tristis, Exilium intelligit. Ouid. 2. Trist.

Querimoniæ tristes. Horat. 3. Carm. ode 24.

Ruinæ tristes. Virgil. 1. Æneid.

Senectus tristis. Virg. 3 Georg.

Sermo tristis. Horat. 1. Serm. sat. 10.

Quid tua fors? tristis, atrox. Cic. pro Murena.

Supercilium triste. Lucret. lib. 6.

Tempus triste. Ouid. 4. Trist. eleg. 3.

Verba tristia. Horat. de Arte. Cic. 2. de Finib. Sic enim maiores nostri labores non fugiendos, tristissimo tamen verbo ærumnas etiam, in deo nominauerunt.

Vultus tristis. Ouid. epist. 16.

Patrare aliquid triste. Tacit. lib. 5.

Statuere triste aliquid. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 2.

Tristis ad recordationem. Liu. lib. 4. bel. Pun.

¶ Tristis succus, Amarus. Virgil. 2. Georg. Idem 3. Georg. Amurca tristis.

Absynthium triste, Vide ABSYNTHIVM.

Sapor tristis. Ouid 4. Trist. eleg 5.

Suauiolum tristi tristius helleboro. Catul. ad Iuuentium, 94.

¶ Tristis, Doctus. Lucilius lib 28,

Adde eodem tristis ac seuerus philosophus. Cic. 2. Verr. Iudex tristis ac integer. Ita Nonius, Ego potius cum Seruio seuerum interpretarer. Donatus in illud Terentij in Andria, Tristis seueritas inest in vultu: ad laudem interdum, inquit, non ad amaritudinem sumitur tristis, citans locum istum Ciceronis, Iudex tristis.

¶ Tristis, Qui inuitus aliquid facit, nec libenter, authore Donato. Terent. Eunuch 4. 1,

Inuitat tristis, mansit ibi.

¶ Tristis, Tristi similis, inquit Donatus. Terent. Eunuch. 3, 5,

Heus tu, inquit, Dore, Cape hoc flabellum, &c.

Accipio tristis.

Tristius { ἀθυμότερον } Comparatiuum aduerbium. Cic. de Senect. Facilius in morbos incidunt adolescentes, grauius ægrotant, tristius curantur. Nonius.

Quo facilius, quibus est iratior, respondere tristius possit. Cicero Figulo, lib. 4 13. Id est, asperius.

Tristiculus, pen. corr. Adiectiuum { ὑποδύσθυμος } Aliquantum tristis. Cic. 1. de Diuinat. Filiolam suam Tertiam, quæ tum erat admodum parua osculans animum aduertit tristiculam.

Tristitia, tristitiæ { ἀθυμία, δυσθυμία, ἀηδία, λύπη, ἄχος, ἀνία, ἀχθηδών } Cic. 4. de Finib Quam illorum tristitiam atque asperitatem fugiens Panætius, nec acerbitatem sententiarum, &c.

Irritamenta tristitiæ. Tacit. lib. 13.

Seueritas & tristitia. Cic. de Claris Orat. Homo non liberalitate vt alij, sed ipsa tristitia & seueritate popularis.

Tristitia & Lætitia, contraria. Cic 2. de Orat. Iudex tum ad tristitiam, tum ad lætitiam est contorquendus.

Temporum tristitia. Cic. Appio, lib 3. 8.

Simulata & versuta tristitia. Cic. post reditum in Senatu.

¶ Abstrudere tristitiam, Vide ABSTRVDO.

Compescere tristitiam alicuius Ouid. 9 Metam.

Condire tristitiam, Vide CONDIO.

Contorquere aliquem ad tristitiam, Vide CONTORQVEO.

Contrahere tristitiam, Vide CONTRAHO.

Recessus solis quasi tristitia quadam contrahit terram. Cic. 2. de Nat. deor.

Deducere à tristitia & acerbitate. Cic 2. de Orat. Nihil enim tam facilè quàm multitudo à tristitia & sæpe acerbitate, commodè ac breuiter, & acutè & hilarè dicto deducitur.

Finire tristitiam. Horat. 1. Carm ode 7.

Mitigare tristitiam. Cic 2. de Orat.

Prætendere tristitiam. Quintilian. in Procem. libro 1, Vultum, & tristitiam, & dissentientem à cæteris habitum pessimis moribus prætendebant.

Tradere se lacrymis ac tristitiæ. Luceius Tullio M. F. lib. 5 14, Lacrymis ac tristitiæ te tradidisti.

Tristificus, pen. corr. Adiect. { ἀλγύνων } Quod tristitiam affert. Cic. 1. de Diuinat.

Tristificas certant Neptuno reddere voces. Ex poeta.

Promere voces tristificas. Cic 1. de Diuinat.

Voces tristificas chartis promebat Etruscis. Ex poeta.

Trisulcus. Adiect. { τριγλώχιν } Id est trifidum: hoc est tres acies habens & à tribus partibus scindens.

Fulmina trisulca. Senec. Herc. Oetæo, 17.

Ignibus trisulcis armata dextra Iouis. Ouid. 2. Metam.

Linguis micat ore trisulcis. Virg 2. Georg.

Tela trisulca Iouis. Ouid 23. Amor. eleg 5.

TRITANVS, pen. prod. { τριτᾶνος } vt author est Varro in relatione prodigiosæ fortitudinis, gladiator fuit, qui in ludo gladiatorio Samnitium armatura celebris, & rectos & transuersos cancellatim toto corpore habuit neruos, in brachiis etiam manibúsque. Hic omnes aduersarios leui tactu, ac penè securis congressionibus vicit. Filium habuit Cnei Pompeij militem pari fortitudine natum, qui hostem se prouocantem ita spreuit, vt inermi dextra eum superauerit, & captũ digito vno in castra Imperatoris sui reportauerit. Huius & meminit Plin. lib. 7. cap. 20.

Tritauus, tritaui, penult. correpta, masc. gener. { τρίπαππος } Plautus Pers. 3,

Pater, auos, proauos, abauos, atauos, tritauos. Paulus in l. Iurisconsultus D. De gradibus affinitatis, Tritauus autem is est patris & matris atauus, aui vel auiæ abauus, proaui vel proauiæ auus, abaui vel abauiæ auus, ataui vel atauiæ pater, dictus quasi tertius auus.

Trithales { τριθαλής } Herba, quæ est alterum genus aizoi. Plin. lib. 25. cap. 13, Aizoi duo genera: maius in fictilibus vasis seritur, &c. alterum minusculum quod erithales vocant, alij trithales, quia ter floreat, alij crysotales, aliqui isoetes.

Triticum, tritici, pen. corr. { πυρός, σῖτος } genus frumenti dictum, vt ait Varr. de Ling Lat quod ex spicis teratur. Plin. lib. 18 cap. 7, Tritici genera plura quæ fecere gentes, Italico nullum equidem comparauerim candore ac põdere, quo maximè decernitur, montanis modo comparetur Italiæ agris externum, in quo principatum tenuit Bœotia, deinde Sicilia, mox Africa. tertium pondus erat Thracio Syrióque, deinde Ægyptio. Ruellius, Triticum omne radicibus multis ac prætenuibus exit, folio vno, germinibus omnino multis, sed quæ in ramos brachiari non possit, aristas ex se mittit, & in herba per hyemem est. Remollito autẽ cœlo, cauliculus de medio assurgit. cuius tertio aut quarto genu spica geritur non prius euidens quàm folliculo inclusa quæ gluma dicitur. Consummato eo flos erumpit, quarto aut quinto pòst die ac totidem ferè diebus, plurimúmque septem durat. Varro quindecim diebus, frumentum in vaginis esse dicit, quindecim florere, quindecim arescere, post florem crassescit, inquit Theophrast. maturatúrque intra quadragesimum diem, quum tardissimè octauo ab satu mense plurima parte metitur, Ægyptiis, vt aiunt, septimo. Folium tritico arundineum, angustius tamen quàm hordeo: caulis quoque leuior & lentior, nec perinde fragilis. triticum multis integitur tunicis, hordeum nullis. Culmus tritico altior est, quàm hordeo, spica quoque remotior à folio, palea suauior, mollior, succosior. Inconditæ tritico spicæ, explanatæ que hordeo in versus dispositæ. Vtrique culmus spicam sustinet, quæ & spicus & spicum à Cicerone dicitur in Arato: spica, granum & aristam.

Triticeus, Adiect. { σιτικός } vt Messis triticea. Virg 1. Georg. Ouid. 5. Metam.

Fœtus triticei. Ouid. 1. Fast.

TRITIVM Metallum, { τρίτιον μέταλλον } Hispaniæ vrbs. Ptolemæo lib. 2. cap. 6. hodie *Tafalla*.

TRITON, huius Tritonis, pen. prod. { τρίτων } inquit Seruius, deus marinus, Neptuni & Salatiæ deæ marinæ filius, ab aqua salsa dictç. Hæc Seruius enarrans hunc locum Virg. 1. Æneid.

Cymothoe simul & Triton adnixus acuto

Detrudunt naues scopulo, &c. Meminit Cic. 1. de Nat. deor. Hic Neptuni tubicen esse fertur, cui mandat, vt receptui canat, fluuiósque in suos fontes reuocet. Idem Attico lib. 2 24, Non modò de Cynico Consulari, sed ne de istis quidem piscinarum Tritonibus poterit se iactare.

Cæruleus Triton. Ouid. 1. Metam.

Canorus Triton. Ouid 2. Metam.

Citi Tritones. Virg. 5 Æneid.

Immanis Triton. Virg. 10. Æneid.

Ingens Triton. Valer. 1. Argon.

Maritimus. Cic. 1. de Nat. deor.

Rapidi Tritonis hera Minerua. Catul. Argon. 59.

¶ Triton Africæ minoris fluuius & lacus, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 4. Herodotus lib. 4, In palude insulam esse ait, vbi vestigia sunt euidentia, Iasonem aliquando in his fuisse. Amnis ipse Triton in Syrtim minorem egreditur. Ptolemæo lib. 4. cap. 3, Alij aliis in locis paludem hanc statuerunt, vt bellè Plinius obseruauit.

TRITONIA, vel Tritonis { τριτωνία } id est Minerua, quòd temporibus Ogygij regis ad lacum Tritonis virginali primùm habitu apparuerit. Vbi ait Herodotus virgines annis singulis se purgare lampadibus & lignis in venerationem Palladis. Diodorus scribit dictam Tritoniam à Cretæ filio Tritone. Lucanus libro 9. Lucret. lib. 6,

-Palladis ad templum Tritonidos almæ.

Armipotens Tritonia. Cic antequam iret in exil.

Audax Tritonia. Stat. 10. Thebaid.

Sæuæ Tritonidis arx. Virg. 2. Æneid.

Virgo Tritonia. Stat. 1. Sylu. 1.

Tritonis, pen. prod. Tritonidos, pen. corr. patronymicum fœm. { τριτωνίς } vt Arx Tritonis. Ouid. 2 Metam. Intelligit Athenas.

Palus Tritonis. Silius lib. 3.

Tritoniacus, pen. corr. { τριτωνιακός } Adiect. Ouid. 15 Metam.

Quum Tritoniacam nouies subiere paludem.

Tritura, Trituro, Tritus, Vide TERO.

TRIVIA { τριοδῖτις } dicta est Diana, quòd triuiis præesset, propter quod tres facies habere fingebatur. Virg 4. Æneid.

-tria virginis ora Dianæ. Ouid. 1. Fast.

Ora vides Hecates in tres vergentia parteis,

Seruet vt in ternas compita secta vias.

Ara Triuiæ. Ouid. 3 de Ponto, eleg. 2.

Sacerdos Triuiæ. Virgil.6.Æneid.
Potens Triuia. Valer.3.Argon.
Virgo Triuia. Lucret.lib.1.

Triuenefica, triueneficæ, pen.corr. { τρισφαρμακεύτρια } Maximè venefica. Plaut.Aulul.5,
Mirum quin tua nunc me causa faciat Iuppiter.
Philippum regem, aut Darium triuenefica.

TRIVIVM, triuij { τρίοδος } Locus è quo trium viarum iter fieri potest: vel spatium quod est inter tres vias, quemadmodum quadriuium, in quê permulti propter tot viarũ concursum affluere solent. Catul. Omnibus in triuiis vulgetur fabula passim. Cic.1.de l.Agraria, Vt in atriis auctionariis potius quàm in triuiis aut in compitis auctionentur.

Arripere maledictum ex triuio. Cic.pro Murena.

Triuia erant etiam rusticorum sacris attributa. nam illic oues cædebantur, & serta appendebantur. Tibull.lib.1,
Nam veneror: seu stipes habet desertus in agris,
Seu vetus in triuio florida serta lapis.

Triuialis, & hoc triuiale, pen.pro. Quod in triuio fit, vel quo in triuiis vtebantur, vt Verba triuialia, Id est inculta, & parum elegantia. Sueton.de Claris Rhetor. Tum ne vsquequaque scholasticus existimaretur, circuncisè ac sordidè, & tantummodo verbis triuialibus egit.

Carmen triuiale. Iuuen.sat.7.

Triuialis scientiæ magistri à Quintiliano dicuntur, qui in triuiis docent.

Triuialis lingua, Vulgaris, qua in triuiis, pueri grammaticam discentes vtebantur.

Scientia triuialis. Quintil.lib.1.cap.4, Sed in verbis quoque quis est adeò imperitus, vt ignoret genera, & qualitates, & personas, & numeros? Literarij penè ista sunt ludi & triuialis scientiæ.

Triuialiter, pen.corr. Aduerbium, Quod significat passim.

Triumphus, triumphi, masc.gen. { θρίαμβος } Quidam Græcum putant: nam θριάμβους appellant Græci: nos aspiratione ex prima in nouissimam syllabam translata, & b, mutata in p, dicimus triumphum. Varro, à Baccho huius rei inuentore tractum nomen putat. Tranquillus dici existimat triumphum, quia qui triumpharet, triplici iudicio honoraretur: primò enim exercitus de triumpho decernendo duci iudicabat, secundò Senatus, tertiò populus. Erat autem triumphus omnium honorum, qui à Populo Rom. dari solebat, maximus: nam illa pompa solennis erat, quæ fiebat redeuntibus in vrbem cum victoria.

Qui triumphabant apud Romanos, equis albis vehebantur curru inaurato, capite coronato lauro: & ante ipsum triumphantem victus hostis oneratus colla catenis, & præeunte Senatu Capitolium ascendebãt ad templum Iouis optimi maximi, vbi mactato tauro albo domum redibant. Cic.in Pisonem, Differes de triumpho: quid tandem habet iste currus? quid aurum? quid argentum? quid legati in equis & Tribuni? quid clamor militum? quid tota illa pompa? inania sunt ista mihi crede, delectamenta penè puerorum.

Is demum est mea sententia iustus triumphus ac verus, quum bene de Repub. meritis testimonium à consensu ciuitatis datur. Cic. 14.Philipp.

Diues triumphis terra Aphrica. Virgil.4.Æneid.
Castellanus triumphus. Vide Castellanus, in CASTRVM.
¶Castrensis triumphus, Vide CASTRVM.
Fœlices triumphi. Claud de bel.Getico.
Ingens triumphus. Senec.Herc.Oetæo,6.
Insignis triumphus. Claud.1.in Ruffin.
Læti triumphi. Ouid.13.Metam.
Laurigeri triumphi. Claud.6.Paneg.
Magni triumphi. Horat.1.Carm.ode 2.
Magnificus triumphus. Ouid.1.Amor.eleg.3.
Naualis triumphus, Vide NAVIS.
Opimus triumphus. Horat.4.Carm.ode 4.
Præclarus triumphus. Claud.3.de raptu Proserp.
Sacer triumphus. Ouid.1.Amor.eleg.2.
Speciosissimus triumphus Val.Max.lib.7.cap.1.de Q. Metelli fœlicitate.
Superbus triumphus. Horat.1.Carm.ode 37.
¶Agere triumphum. Ouid.15.Metam.
Agere triumphum de aliqua re. Cic.7.Verr.
Agere triumphum iustissimum ex inimicis. Cic.Appio, lib.3.10, Ages victor ex inimicorum dolore triumphum iustissimum.
Deportare triumphum, Vincere: victorum enim proprium erat quum in vrbem redissent. Cic.1.Offic. Pompeius dixit frustra se tertium triumphum deportaturum fuisse nisi, &c.
Ducere aliquem in triumpho. Plin.lib.7.cap.43.
Ducere per triumphum. Cic.7.Verr. Viuum tu illum seruabas, quem per triumphum, credo, quem ante currum tuum duceres.
Frequentare triumphum. Liu.lib.6.Decad.4.
Habere triumphos, pro Triumphare. Cic.pro Corn Balbo, Qui tot habuit triumphos, quot oræ sunt partésque terrarum.

Triumpho, triumphas { θριαμβεύω } triumphare, Triumphum agere. Cic.2.de Finib. Bella magna gesserat is, bis Consul fuerat, triumpharat.
Amplissimè & honestissimè triumphare. Cic.pro Murena.
Triumphauit Achæos, Id est victis Achæis, triumphauit. Plin.de Viris illustr.
Gloriosè triumphare. Cic.Cælio, lib.2.11.
Triumphare de. Cic.de Senect. Curius quum de Samnitibus triumphasset.
De sententia alicuius triumphare. Cic.Att.lib.7.121.
Amor de me triumphat. Propert.lib.2.eleg 9.
Triumphare ex aliquo. Plin.lib.7.cap.43.
Ouans triumphauit. Paterculus lib.2, Huius victoriæ compos Nero, ouans triumphauit.

¶Triumphari, impersonale. Liu.3.ab Vrbe, Tum primum sine auctoritate Senatus, populi iussu triumphatum est. Cic.2.Offic. Itaque vexatis ac perditis exteris nationibus, ad exemplum amissi imperij portari in triumpho Massiliam vidimus, & ex ea vrbe triumphari, sine qua nunquam nostri imperatores ex Transalpinis bellis triumpharunt.

¶Triumphare, Exultare, & sibi placere. Cæsar, Quod euenisse nobis gaudeo & triumpho. Terent.Heaut.4.2,
Triumpho, si licet me latere, tecto abscedere.

Triumphare & gaudere, Vel Triumphare gaudio. Cic.Ad Att.lib.9.189, Atque ego cum ex ipsa re magnam capio voluptatem, tum meum factum probari abs te triumpho & gaudeo. Idem pro Cluẽt. Tum verò illa egregia ac præclara mater palàm exultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit.

Triumphat oratio mea, & exultat. Cic.2.in Catil. At si quis est talis, quales & se omnes oportebat, qui in hoc ipso, in quo exultat & triumphat oratio mea, me vehementer accuset.

Lætari & triumphare in omnium gemitu. Cic.7.Verr. Lætaris tu in omnium gemitu & triumphas.

Triumphans, triumphantis, Participium. Cic.14 Philip. Quum hesterno die propter eorum res gestas me ouantem & propè triumphantem Pop Rom. in Capitolium domo tulerit.
Equi triumphantes. Ouid.2.de Ponto eleg.8.

Triumphatus, pen.prod. Participium { θριαμβευθείς } De quo triumphatum est Virg.4.Georgicon,
Bisque triumphatas vtróque ab littore gentes. Plin.5.cap.5, Omnia armis Rom. superata, & à Cornelio Balbo triumphata.

Triumphatus, huius triumphatus, pen.prod. masc.gen. { θριάμβευσις } Plin. Ne triumphatu suo nimis superbiat Antonius.

Triumphator, pen.prod. huius triumphatoris, m.g. { θριαμβευτής } Qui triumphat, vel qui aliquando triumphauit.

Triumphalis, & hoc triumphale, pen.prod. { θριαμβικός } Qui ad triumphum pertinet. Vnde triumphales coronæ quibus imperatores in triumphis coronabantur. Plin.lib.22.cap.3.
Cœnæ triumphales. Plin.lib.9.cap.55.
Currus triumphalis, Super quem sedebant triumphantes. Plin.lib.7.cap.26.
Fronde triumphali vinctus tempora. Ouid.ad Liuiam.
Habitus triumphalis. Quintil.lib.10.cap.7.
Imagines triumphales. Horat.Epod 8.
Laurus triumphalis. Tibul.lib.2.eleg.5.
Porta triumphalis Romæ dicta, quòd per eam triumphantes victores in vrbem deducerentur. Cic.in Pisonem.
Prouincia triumphalis, propter quam deuictam imperator triumphum reportauit. Cic.in Pisonem, Vt ex ea prouincia quæ fuerit ex omnibus vna maximè triumphalis, nullas sit ad senatum literas mittere ausus.
Statua triumphalis. Plin.epist 3.lib.2. Id est in habitu triumphantis. Lege Plin.lib.34.cap.4, de honore statuarum.
Tituli triumphales. Iuuen.sat.1.
Vehicula triumphalia. Cic. in Pisonem, Nummus interea mihi Cæsar, neglectis vehiculis triumphalibus domi manet & manebit.
Vestes triumphales, Quæ triumphantium erant: quemadmodũ & aurum triumphale, & habitus triumphalis dicitur. Plin.lib.8.cap.48, Pictas vestes iam apud Homerum fuisse vnde triumphales natæ. Idem lib.9.cap.36, De purpuræ succo, seu colore purpureo, Diis aduocatur placandis, omnémque vestem illuminat, in triumphali miscetur auro.
Vir triumphalis, Qui triumphauit, quemadmodum Consularis, qui Consul fuit. Suet.de Augusto. Liu.5.ab Vrbe.
Bis triumphalem fieri. Cic.in Salust.

Triumphalia, triumphaliorum { θριαμβικά } Ipsa triumphatio, vt
Tribuere alicui triumphalia. Tacit.lib.4.
Triumphalia ornamenta, quæ fauore principum concedebantur iis qui non triumphassent, quorum sæpe fit mentio apud Tacitum. Interdum verò sine substantiuo ponitur, vt apud Plin.in Panegyr. Licet alteri vestrum triumphalia filij virtus, cœlum alteri dederit.

Triumuir, triumuiri, penultima correpta, mascul.gener. { εἷς τῶν τριῶν ἀρχόντων } Nomen magistratus Romani, quem tres collegæ administrabant.
Triumuiri ecquando nisi per XXXV. tribus creati sunt. Cicero 2.de l.Agraria.
Triumuiri triplices fuere: Capitales, Mensarij, Nocturni.
Capitales triumuiri (inquit Pomponius De orig.iuris, l.Necessarium.§.Eodem tempore) constituti sunt: qui carceris custodiam haberent: vt quum animaduerti oporteret, interuentu eorum fieret. Valer.lib.5.cap.4, De amore filiæ erga matrem. Tam admirabilis spectaculi nouitas ab ipso custode ad triumuirum, à triumuiro ad prætorem, à prætore ad consilium iudicum perlata. Cic.in Orat. Planéque Duorumuirorum iudicium, aut Triumuirorum capitalium, aut Decemuirorum litibus iudicandis dico nunquam.
Mensarij triumuiri. Liuius, Triumuiri mensarij creati sunt: híque nummulariis & monetæ omnis generis & formæ cusoribus præerant.
Nocturni triumuiri. Cornelius Tacitus, Triumuiri nocturni, quòd ad incendium in sacra via ortum tardè venerant, à Tribuno plebis die dicta damnati sunt.
Epulones triumuiri. Liuius 3.bel.Maced. Romæ eo primùm anno triumuiri epulones facti C.Licinius Lucullus, T.Romuleius, qui legem de creandis his tulerat, & P.Porcius Lecca. His triumuiris, item vt pontifici lege datum togæ prætextæ habendæ ius.
Monetales Triumuiri, Vide MONETA.

Triumuiratus, huius triumuiratus, pen.prod.m.g. { ἀρχὴ τῶν τριῶν } Ipsum Triumuirorum officium. Cic. de Clar. Orat. Qui quidem in

triumuiratu iudicauerit contra P. Africani auunculi sui testimonium.

Triumuiralis, pen.prod. Adiect. Horat.Epod.4,
Sectus flagellis hic triumuiralibus
Præconis ad fastidium.

Triuncis, & hoc triunce { τριούγκιον } à tribus vnciis dicebatur quadrans. Vnde triuncium, quod trium vnciarum est. Plin.lib.33 cap.3, Quadrans antea triuncis vocatus, à tribus vnciis.

Trixago, trixaginis, f.g. { χαμαίδρυς } Eadem herba quæ trissago. Vide supra.

TROAS, huius Troadis, pen.cor. { τρῳάς, τρῳάδος } Asiæ regio Hellesponto adiacens, eadem quondam Æolis & Mysia appellata, authore Plinio lib.5.cap.30. Mela lib 1, Proxima, inquit, regio, ex quo ab Æolis incoli cœpit, Æolis facta, antè Mysia, & qua Hellespontum attingit, Troianis possidentibus, Troas fuit. Hactenus Pomponius. Ptolemæus minorem Phrygiam appellat. Homerus ab Æsapo vsque ad Cayci fluminis ostia eius fines produxit. In ea Ilion, quæ & Troia mille quingentis passibus à portu distans, omniũ quæ sub Sole sunt nobilissima. Ciuitates Troadis nobiliores, Dardanium, Simoentis, fluminis ostia, Antandrus, Smyrna, Clazomene, Ephesus, Milemaus, Pergamus, Tyatyra, Philadelphia, Laodicia, Antiochia. Montes clari, Ida & Tmolus.

Troas, Patronymicum fœm. pro gentili. Virg.5.Æneid.
At procul in sola secretæ Troades acta
Amissum Anchisen flebant. Hoc est Troianæ mulieres.

Trochæus, trochæi, masc.gen. { τροχαῖος } Pes celer, & volubilis, quòd rotatim & celeriter diceretur. nam τροχὸς, Latinè rota dicitur. A Mercurio repertus. tenet locum vltimum in carmine hexametro, constátque ex duabus syllabis, prima longa & vltima breui. Vel dicitur, ἀπὸ τοῦ τρέχειν, id est à currendo: quia cursum suum habet de longa syllaba in breuem. A Græcis τροχαῖος appellatur. Cic.3 de Orat. Quum sint numeri plures, iambum & trochæum frequentem segregat ab oratore Aristoteles.

Trochæus è breuibus fit. Cic. in Orat. Quòd enim Pæon habeat tres breues, dactylus autẽ duas, breuitate & celeritate syllabarũ labi putat Ephorus verba procliuius: contráque accidere in spondæo & trochæo, quòd alter ex longis constaret, alter è breuibus fieret: alteram nimis incitatã, alterã nimis tardam orationẽ, neutram temperatam. Quæri potest cur Cic. dicat trochæũ è breuibus fieri, quum Grammatici dicant hunc pedem ex longa & breui constare, vt totus. Sed sciendum est, ab antiquis eundem fuisse trochæum, qui tribrachus dicitur, eo quòd ex tribus breuibus constet, vt dominus, quod ex Quintiliano satis intelligi potest. Is enim lib.9.ca.4. sic scribit: Tres breues trochæum, quem tribrachyn dici volunt, qui Choræo trochæi nomen imponunt: totidem longæ molosson efficiunt. Deinde aliquot post versibus asserit, Trochæum, quoties vltima sit longa, conuerti in Anapæstum, quod certè fieri non posset, nisi tres breues essent in trochæo. Præterea subiungit hæc verba, Idem trochæus præcedente longa fit Pæon: quale est, Si potero: &, Dicit hoc Cicero: Obstat inuidia. Pæon autem primus, è longa & tribus breuibus constat. ergo sublata longa, restat trochæus è tribus breuibus.

Trochæus qui est eodem spatio quo choræus, cordax ab Aristotele appellatur. Cic.in Orat.

Trochæus qui temporibus & interuallis est par iambo. Cic.in Orat. Cordex trochæus, Vide COR.

Trochilos, pen.corr. { τρόχιλος } Parua auis, rexque auium dicitur, alio nomine regulus appellatur, siue vt Suetonius ait, regaliolus. Plin.lib.10.cap.74, Aquilæ & trochilus, si credimus, quoniam rex appellatur auium. Idem lib.8.cap.25, Auis quæ trochilos ibi vocatur, rex auium in Italia, &c.

Trochiscus, Vide TROCHVS.

Trochlea, trochleæ, Totam illam machinam significat, quæ continet rotulam, & axiculum per rotulam traiectum, circa quem rotula versatur: & præterea ductarium funem, qui circa orbiculum æneum currit: qualem in puteis videmus. Huiusmodi meminit Cato de Re rustica, in instrumento torcularis, in quo suculas quinque, funes ductarios quinque, trochleas decem oportere esse tradit. Idem cap.3, Trochleas Græcanicas binas, quæ funibus sparteis ducantur. Hæc Budæus. Lucret.lib.4,
Multáque per trochleas, & tympana pondere magno
Commouet, atque leui sustollit machina nisu.
Trochleis pituitam adducere, pro Difficulter expuere, metaphoricè dixit Quintil.lib.11.cap.3, de pronuntiatione. Budæus.

Trochum, trochi, Genus sellæ, teste Festo.

Trochus, trochi, m.g. { τροχὸς, στρόμβος } Turbo quo lusitant pueri. A rotando dictus. nam τρέχω, curro significat. Et trochus rota, reuolutio: quæ rota, inquit Acron, à ludentibus pueris scutica agebatur. Martial.lib.14,
Inducenda rota est, das nobis vtile munus:
Iste trochus pueris, at mihi cantus erit. Horat.de Arte,
Indoctúsque pilæ, discíve, trochíve quiescit.
Græcus trochus, A Græcis inuentus. Horat.3.Carm.ode 24.

Trochiscus, trochisci, m.g. Diminut. { τροχίσκος } Parua rota. Vnde compositiones quędam medicorum in formam rotulæ, trochisci dicuntur. Latini Pastillos vocant teste Celso lib.5.cap.17.

Trochulus, trochuli, pen.corr. m.g. { τροχίδιον } Aliud diminut. Plaut. Amphit.3,
Tum meo patri autem trochulus inerit aureus sub petaso. Exemplaria deprauatè legunt torulus.

TROCTES { τρώκτης } Vir quidam è Phœnicia, qui, vt testatur Homerus lib. Odysseas 14. aptus ad decipiendum, multa hominibus mala inflixit, atque Vlyssi persuasit vt in Phœniciam, vbi ipsius domus & substantia erat, proficisceretur.

TROEZEN, huius Trœzenis { τροιζὴν } vel Trœzene, Trœzenes, pen.prod. trisyllabum, fuit oppidum Peloponnesi in sinu Argolico, à Trœzene filio Pelopis. In eo educatus fuit Theseus. Nunc vocatur *Predena*, vt scribit Oliuarius in Melam. Est & Trœzena regio in minore Asia, à qua Trœzenij populi sunt appellati. Meminit Cic.3.Offic. Athenienses cùm Persarum impetum nullo modo possent sustinere, statueréntque vt vrbe relicta, coniugibus & liberis Trœzene depositis, naues conscenderent, libertatémque Græcie classe defenderent, &c. Ouid.epist.4,
Hic tecum Trœzena colam Pittheia regna.
Alta Trœzene. Ouid.2.Fast.

Trœzenius, Adiectiuum { τροιζήνιος } vt Heros Trœzenius. Ouid.8.Metam.

Trœzenij, populi { τροιζήνιοι } fide societatis Atticæ illustres, vt inquit Pomponius Mela, in ipsa Chersoneso siti, ad quos rectò cursu ex Piræeo commodissima nauigatio est. Eo igitur tempore quo Xerxes cum tantis copiis in Græciam traiecit, quum Themistoclis oraculum interpretantis sententia valuisset, vt terra relicta, mari se cõcrederent: iuuentutem omnem Athenienses in triremes imposuerunt, plurimi verò parentes & vxores in Trœzenem, Trœzeniis eos humanissimè suscipientibus. Decreuerunt enim vt hi publicè alerentur, duobus obolis in singulos distributis: pueríque facta potestas vt vndecunque liberet, poma acciperent: & pro his erudiendis, magistris merces persoluta est. Eius decreti author Nicagoras fuisse traditur. Hactenus in Themistoclis vita Plutarch.

TROGLODYTAE, pen.corr. { τρωγλοδύται } populi Æthiopiæ, nullarum opum domini, inquit Mela lib.1, strident magis, quàm loquantur. Specus subeunt, aluntúrque serpentibus. Meminit Cic.2.Offic. In his locis quæ nos incolimus, post solstitium Canicula exoritur, & quidem aliquot diebus apud Troglodytas, vt scribitur, ante solstitium, &c.

TROIA { τροία } teste Liuio de bello Macedonico lib.7, Regio est minoris Asiæ, in qua fuit Ilion ciuitas cantatissima: nonnunquam tamen pro ipsa vrbe Troia ponitur. Ouid.epist.1,
Troia iacet certè Danais inuisa puellis. Troia dicebatur, à Troe rege: anteà Teucria à Teucro, & Dardania à Dardano. Scribitúrque Græca diphthongo, nec diuiditur i consona: adiectiuum verò o & i vocales, & diuisæ. Et quum prouinciam significat, principale nomen est, & breuis est Tro. Quando autem non est principale, & deriuatio est, & Tro longa est. Virg.2.Æneid.
-& Troia gaza per vndas.
Author Troiæ Cynthius. Virg.3.Georg.
Domitor Troiæ Vlysses. Horat.1.epist.2.
Alta Troia. Horat.4.Carm.ode 6.
Laomedontea Troia. Virg 1 Georg.
Magnæ Troiæ vastator Achilles. Stat.2.Achill.
Neptunia Troia. Virg.2.Æneid. Troia hęc fiunt adiectiua.

Tros { τρὼς } Qui ex Troia est. Virg.1.Æneid.
Tros, Tyriúsue mihi nullo discrimine agetur. Ibidem,6,
-cessas in vota precésque
Tros, ait, Ænea, cessas? &c.

Troianus, Troiana, Troianum, penult. prod. { τρωϊανός. } vt Troianas opes.
Acestes Troianus, Vide ACESTES.
Arma Troiana. Virg.9.Æneid.
Bellum Troianum. Horat.de Arte.
Equus Troianus. Cic.pro Murena, Intus intus inquam est equus Troianus, à quo nunquam me Consule Dormientes opprimemini.
Gens Troiana. Virg.4.Æneid.
Iuuentus Troiana. Virg.1.Æneid.
Vrbs Troiana. Virg 1.Æneid.
Ferocitas Troianorum. Cic.2.de Diuinat.

Troicus, Troica, Troicum, pen.corr. { τρωικός. } vt Troica castra, apud Virgilium.
Bellum Troicum. Cic.Luceio lib.5.12.
Ensis Troicus. Ouid.epist.7.
Fata Troica. Ouid.epist 1.
Tempus Troicum. Cic.de Claris Orat.

Troius, Troia, Troium: trium syllabarum { τρώϊος. } vt Troia gaza.
Arma Troia. Virg 3.Æneid.
Heros Troius. Virg.6.Æneid.

Troiugena, pen.corr. Ennius, Troiugenas bello claros. Sanè Troiugena, & Graiugena quũ gemino i scribi debuerint, mutarunt i sequens in u, vt pro Troiigena & Graiigena, Troiugena & Graiugena factum sit. Catul.Argon.59,
Troiugenum infesto prosternet corpora ferro. Virgil.1.Æneid.
Troiugena interpres diuûm.
Gentes Troiugenæ. Lucret.lib.1.

¶Troia, etiam ludus puerilis Equestris, ab Ænea cõstitutus. Virg.5.Æneid.
Troiáque nunc pueri Troianum dicitur agmen. Suet.in Augusto, cap.43, Sed & Troiæ ludum edidit frequentissimè magnorum minorúmve puerorum delectu, prisci, decorísque moris existimans claræ stirpis indolem sic notescere. Hunc lusum pulcherrimè describit Virg lib 5.Æneid.

¶Troia, locus est in agro Laurente, in quo primùm Æneas constitit. Semper autem prima longa est.

TROILVS, pen.corr. { τρώϊλος } Priami & Hecubæ filius, ætate impar cũ Achille congressus, periit: cuius meminit Virgil.1.Æneid. Horat.2.Carm.ode 9,
-nec impubem parentes
Troilon, aut Phrygiæ sorores Fleuere semper.

Tromentina tribus. Vide TRIBVS.

Tropæus, tropæi m.g. { τρόπαιος } Dicitur quasi versarius, qui alios vellicat, infestat, & ne deprehendatur, se conuertit. Suet. in Claudio Cæsare, cap.8, Et quoties post cibum obdormisceret, quod ei ferè accidebat, olearum ac palmularum ossibus incessebatur. interdum ferula, flagróve, velut per ludum excitabatur à tropæis. τρέπω enim verto, & τροπὴ versionem significat.

Venti tropæi, Qui è mari redeunt. Plin.lib.2.cap 43, Nanque vt è fluminibus,ac è niuibus,& è mari videmus, & quidem tranquillo, & alios quos vocant altanos,è terra consurgere vẽtos , Qui quidem quum è mari redeunt,tropæi vocantur:si pergunt,apogæi.

Trophæum,trophæi { τρόπαιον } Festus. Trophæi significantiam proprium Varro Bimargo ostendit. Ideò fuga hostium, Græcè vocatur τροπή. Hinc spolia capta,fixa in stipitibus,appellantur trophæa. Virg. 11.Æneidos,

Mezenti,ducis exuuias (tibi magne trophæum
Bellipotens) aptat rorantes sanguine cristas, &c. Plin.libro 6.cap. 28, Trophæa eodem in loco Ioui ac Neptuno statuisse. Horat.2. Carm.ode 9,

-& potius noua
Cantemus Augusti trophæa. Virg.3 Georgicon,
Et duo rapta manu diuerso ex hoste trophæa.

Signum cupiditatis, trophæum necessitudinis, indicium amoris. Cic.4. Verr.

Belligera trophæa.Stat.10.Theb.

Clarum & exornatum trophæum.Cic.1.de Inuent.

Immane trophæum retulimus.Claud.de Nupt.Honorij.

Salaminum trophæum. Cic.1.Tusc.

Trunca trophæa. Ouid.3 de Ponto eleg. 4.

Ornare vrbem trophæis. Author ad Heren.lib.4.

Hic in Macedonia trophæa posuit, eáque, quæ bellicæ laudis victoriæque omnes gentes insignia & monimenta esse voluerunt.

Statuere trophæum. Cic.2.de Inuent.

Trophima,huius trophimatis,pen.corr.n.g. Paulus in l.Publia D. Depositi. Habere me à vobis auri pondo plus minus decem , & discos duos,saccum signatum , ex quibus debentur mihi decem , quos apud Titium deposuistis : item quos trophimati decem : item ex ratione patris vestri decem,& quod excurrit.Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Alciatus lib.1.Dispunctionum cap.18,Significat, inquit,trophima hîc. κουρετρόφειον , id est mercedem ipsam & pretium nutricationis, potest Latinè dici nutritium , sicut plurali numero Nutritia, nutricum merces: à qua voce nec Vlpianus se abstinuit. Ostendit igitur Titius , habere depositum , super quod inter cætera sibi debeantur decem,quos trophimati debebat Sempronius. Τρέφειν significat alere , τροφὴ ἢ τρόφιμα nutricationem. Hæc Alciatus. Vlpian.in L 1.§ Ad nutritia.D.de extraord. cognit. Ad nutricia quoque officium Præsidis vel Prætoris deuenit. nanque & nutrices ob alimoniam infantium apud Præsides , quod sibi debetur , petunt. Sed nutritia eousque producemus , quoad infantes vberibus aluntur. Hæc Vlpianus. Quos trophimati,id est,quos in nutriciis expendi.

Trophium,Ornamenti genus, apud Psychæa Tritonia datum scribit Martianus Capella lib.1,Nisi illic Strophium legendum sit,quod magis credo:de quo suprà diximus.

TROPHONIVS { τροφώνιος } Summus artifex in secandis saxis fuit , qui subterraneum fanum in Lebadia Bœotiæ regione construxit , quod vulgò Trophoni fanum cognominatum est ab artifice. Hic vbi aliquandiu oracula reddidisset, atque tandem fame interisset , ferunt genium quendam in id immigrasse,atque oracula reddere perrexisse:pòst superstitione mortaliũ plures se in id antrum demiserunt,ac dies complures ibi commorati sunt. Qui verò huc oracula sciscitatum descendissent,in aditu specus nudi sedere soliti sunt , atque inde flatu quodam sub terram abripiebantur. Gestabant autem secum placentas quasdam quas lemuribus & serpentibus occurrentibus obiicerent. Deinde percepto oraculo , rursus per alium hiatum in terram restituebantur. Plura vide apud Erasmum in prouerbio , In antro Trophonij vaticinatus est. De homine vehementer tristi, tetricóque : propterea quòd olim creditum est eum , qui in Trophonij specum descendisset, posteà nunquam ridere. Huius Trophonij meminit & Cic.3.de Nat.deorum, Qui alterum Mercurium Valentis & Phoronidis filium , qui sub terris habetur , Trophonium censet. Idem 1.de Diuinat. Quúmque eodem tempore apud Lebadiam Trophonio res diuina fieret, gallos gallinaceos in eo loco sic assiduè canere cœpisse,vt nihil intermitterent.

Tropis,huius tropis, fœm.gen. { τροπίς } Latinè carina dicitur. Mart. libro 12,

Fumosæ feret ipse tropin de fæce lagenæ,
Frontis & humorem colliget vsque tuæ.

Tropologia , tropologiæ { τροπολογία } Figura qua sermo ad emendationem morum dirigitur.

Tropus,tropi,masc.gen. {τρόπος} Dici potest modus, figura, conuersio. Et definitur à Quintiliano , lib.8.cap.6, Quòd sit verbi vel sermonis à propria significatione ad aliam cum virtute mutatio. Virg. 1.Æneidos,

Horrentíque atrum nemus imminet vmbra. Vbi Seruius , Atrum nemus,tropus est:per atrum, nigrum ostendit : per nigrum,vmbrosum:per vmbrosum densum : id est frondibus plenum. Cic.de Claris Orat. Ornari orationem Græci putant , si verborum immutationibus vtantur,quos appellant τρόπους,&c.

TROS { τρώς } Rex Troiæ , inquit Seruius , Ganymedis pater , à quo Troia dicta. Virg 3.Georgicon,

-demissæque ab Ioue gentis
Nomina , Trósque parens & Troiæ Cynthius author. Tros etiam ponitur pro Troius , vt notat idem Seruius , de quo vide suprà in Troia.& facit genitiuum Trois, & Troos. Quia, vt inquit Seruius, omnia nomina monosyllaba Græca , quæ in Latinum sermonem transeunt , tertiæ tantùm sunt declinationis , & tam Latinè quàm Græcè declinari possunt, vt Tros,Trois,Troos:Pan,Panis,Panos.

TROSSVLVM,pen.corr. { τρόσσυλον } Oppidum Tusciæ citra Volsinios pass. IX. M.dictum,quòd illud sine peditum adiumento equites cepissent : à quo Trossuli dicti sunt eius incolæ , de quibus Plinius lib. 33.cap.2. Seneca epist.88,Diuites sui seculi lautiore comitatu equitantes vocat trossulos. Puto notari affectionem nimiam agilitatis ac dexteritatis in equitando.Idem epist.77,Faciam quod iuuenes & trossuli,id est qui sunt bene habito corpore.

Trossuli milites. Plinius lib.33.cap.2, Celeres sub Romulo, regibúsque appellati sunt, deinde flexumines, posteà trossuli. Pers.sat.1, Trossulus læuis?

Trossuli,dicti sunt torosuli. Varr. Sesqui vlysse , Nunc emunt trossuli nando nitidi vulgò Attico talento equum. Nonius.

Trua,truæ { ἀγγεῖον γένος } Vasis genus , à terendo dictum , quasi terua, quam nos diminutiuè trullam dicimus. Siue vt Varro docet à transuolando,traiiciendóve,quòd per eam aqua traiiciatur.

Trulla , trullæ, Diminutiuum { ἀγγειδίου γένος } Varro , Trulla ad similitudinem truæ,illa magna,& hæc parua. Trullæ , quæ è culina in lauatrinam aquam fundunt.

¶ Trulla,Vas in quo ventris onus deponitur.Mart.lib.9,
Clinicus Herodes trullam subduxerat ægro.

¶ Trulla,Genus est vasis,seu poculi vinarij , vt declarat hic locus apud Cic.4.in Verr.Erat enim vas vinarium ex vna gemma prægrandi,trulla excauata cum manubrio aureo. Horat.lib.2.Serm.sat.3,
Qui Veientanum festis potare diebus
Campana solitus trulla,&c. Id est fictili poculo,alij æneo.

Trulla gemmea. Cic.6.Verr.Mittit etiam Trullam gemmeam rogatum,velle eam se diligentius considerare.

¶Trulla, Cæmentarij instrumentum , quo fabri murarij,tectoriis linendis complanandísque delutare solent : vt non solùm parietes pulchritudinem accipiant, sed & fortitudinem contra iniuriam imbrium & creberrimas tempestates.

¶ Trulla,trullæ,Vas est apud Catonem de re rustica,quo de situla aquam hauriebant,& de ahenis aut labris. Sic explicat Turnebus.

Trulleum,Quo manus perluuntur. Varr.de vit.pop.Roman.lib.1, Itaque ea sibi modò ponere ac suspendere,quæ vtilitas postularet,trulleum, matellionem , peluim , nasiternam,&c. Eius vrceolum aquæmanalem vocamus , quòd ea aqua in trulleum effundatur. Vnde Manalis lapis appellatur in pontificalibus libris, qui tunc mouetur, cùm pluuiæ exoptantur. Ex Nonio.

Trullisso,trullissas, trullissare, Trulla gypsum inducere. Vitruu.lib.7. cap.3, Coronis explicatis parietes quàm asperrimè trullisentur : posteà autem suprà trullissatione subarescente deformentur directiones arenati.

Trucido,Truculentus,Vide TRVX.

Trudo, trudis , trusi , trusum { ὠθῶ,ὠθίω,ὠθοῦμαι } trudere , Violentia quadam impellere. Plaut.Asin.10,

Næ ille ecastor hinc trudetur largus lachrumarum foras.

Quò ne trudamur, dij immortales nos admonent. Cic.de Arusp. respons.

Trudi ad mortem , & ad supplicium. Cic.1.Tuscul.Et cùm pene in manu iam mortiferum illud teneret poculum , locutus ita est vt non ad mortem trudi,verùm in cœlum videretur ascendere. Idem ad Att.lib.4 72, Ille omnium vocibus cùm se non ad iudicium , sed ad supplicium præsens trudi videret,omnes Catilinas,Acidinos posteà reddidit.

Fallacia alia aliam trudit.Terent.And.4.5.

Truditur dies die. Horat.2.Carm.ode 18.

Trudere tenebras, Id est obiicere. Plaut.Epid.

Trusatilis,& hoc trusatile , pen.corr. { ὠστός } Quod truditur : vt Mola trusatilis,id est mola manuaria , quòd manibus trudatur , id est pellatur. Gell.lib.3 cap.3, Ob quærendum victum ad circũagendas molas,quæ trusatiles appellantur,operam pistori locasset.De Plauto.

Trudes,trudis { ἀκόντιον } Instrumenti genus. Tacit.lib.3,Quidam trudibus aut furcis inertem molem prosternere.

TRVENTVM { τρουέντιον } fluuius Picenorum , & vrbs eiusdem nominis Ptolemæo lib.3.cap.1. Vulgò *Tronto*. Vide Plinium, lib. 3.cap.13, Silius lib.8,

Quíque Truentinas seruant cum flumine turres.

Trulla,trullæ,Vide TRVA.

Truncus,trunci,m.g. {στέλεχος, κορμὸν, πρέμνον, σύπος } Pars arboris quæ ramis truncatis superstat.Colum.lib.3, Vt ex his partibus trunci sumãtur,quę & genitales sunt,& maximè ferriles.Cic.3.de Orat.Quid in arboribus,in quibus non truncus,non rami,nõ folia denique, nisi ad suam retinendam conseruandámque naturam?

Arboris accliuis trunco. Virg.10.Æneid.

Arboris obnixus trunco. Virg.3.Georg.

Caui trunci. Horat.2 Carm.ode 19.

Cælebs sine palmite truncus.Ouid.4.Metam.

Enodes trunci. Virg.2.Georg.

Ficulnus truncus. Horat.1.Serm.sat.8.

Iners truncus. Ouid.3.Amor.eleg.6.

Syncerus truncus,Non læsus.Ouid.de Nuce.

Teretes trunci.Virg.6.Æneid.

Valentes trunci.Virg 2.Georg.

¶Recto trunco se attollere.Ouid.2.Metam.

Denudat foliis ramos,& cortice truncos.Cic.in Arato.

Terra ex minutissimis seminibus , tantos truncos ramósque procreat. Cic.de Senect.

¶Truncus corporis.Cic.pro Rosc.Com. Virg.2.Æneid.

-iacet ingens littore truncus,
Auulsúmque humeris caput,& sine nomine corpus. Ibidem,lib.9,
Tum caput ipsi aufert domino,truncúmque relinquit
Sanguine singultantem. Lucret.lib.3.

Informes trunci.Lucan.lib.2.

Truncus atque stipes,pro Homine stupido. Cic.in Pisonem, Sed qui tanquam truncus atque stipes, si stetisset modò,posset sustinere tamen titulum consulatus.

Quî potest esse in eiusmodi trunco sapientia?Cic.1.de Nat.deor.

¶Truncus ægritudinum. Cic.3.Tusc.

Trunculus, pen. corr. Diminut. { στελεχίδιον.} Cels.lib.2.cap.19,& 21.Præcipuè tamen in vngulis,trũculísque suum,in petiolis,capitulísque hœdorum. Forrassè legendum pedunculis.

Truncus,

Truncus, Adiectiuum { κολοβὸς } Quod est truncatum. Columel.lib.2, Quum deinde truncam reddideris , acuto ferramento plagam læuato. Liuius 7.bel.Punic. Trunca & turpia exta nimis læta apparuissent.

Animalia trunca pedum,Pedibus carentia.Virg.4.Georg.

Arma trunca. Stat.10.Thebaid.

Corpus truncum, Oculis priuatum, Cui euulsi sunt oculi. Senec. Oedipo,14.

Manus trunca. Propert.lib.4.eleg.9.

Nares truncæ inhonesto vulnere. Virg.6.Æneid.

Pinus trunca. Virg.3.Æneid.

Sermo truncus. Stat.12. Thebaid. Hoc est, inarticulata vox, seu semiplenus sermo.

Tempora trunca. Ouid.epist 9.

Vulnera trunca. Ouid.3.Metam.sub finem.

Vultus truncus, Caput hominis recisum. Stat.5.Thebaid.

Trunco,truncas { λωβέω, μελίζω, κολοβόω, ἀκροτομέω } truncare , In partes scindere. Valer.6.Argon.

-iam non per curua volantem
Stagna:nec in medio truncantem marmore ceruos.

Anguis truncatus. Claud.de bello Gildon.

Manibus truncatus,& armis. Claud.de bello Get.

Membra truncata. Claud.de bel.Get.

Truncatus aliqua sui parte. Plin.iunior lib.9.ad Mustium,epist. penult.Erit etiam faciundum ipsius deæ signum : quia antiquum illud è ligno quibusdam sui partibus vetustate truncatum est.

Trusatilis, Vide TRVDO.

Trutina,trutinæ,pen.corr. { πλάστιγξ, ζυγάνη, τάλαντον } Statera. Vitruuius libr.2, Id autem ex trutinis quæ stateræ dicuntur , licet considerare.

¶Trutina,per translationem ponitur pro iudicio. Cic.2.de Orat. Ad ea probanda quæ non artificis statera,sed quadam populari trutina examinantur.

Castigare examen in trutina. Pers.sat.1.

Pensari eadem trutina, Eodem examine , eodem iudicio , eadem æstimatione. Porphyr.Horat.epist.1.

Suspendere in trutina. Iuuen.sat.6.

Trutinam Cornutus scribit foramen esse , intra quod est linguæ bilancis ad quod est examinatio:quod alij æquamentum, alij libramentum,alij æquilibrium vocant.

Trutino,trutinas,pen.corr. { ταλαντεύω, ταλαντίζω } trutinare, Est animo pensiculare.

Trutinor,trutinaris { σταθμάομαι} trutinari,Deponens,Idem.Pers.sat.3, Atque ex porrecto trutinantur verba labello.

Trux,trucis,om.g. {ἀπηνής} Ferox,crudelis. Plaut.Bacch 23,
Arietes truces nos erimus. Idem Truc.1,
Vi magna seruos est , ac trucibus moribus , lupæ ne rapiant domini parsimoniam.

Fronte trux.Valer.4.Argon.

Trux tactu. Plin.lib.22.cap.6.

Affectus truces comprimere. Senec.Agamen.3.

Animi truces. Lucan.lib.7.

Aspectus trux. Cic.2.de Diuinat.

Capite breui,ceruice anguina,aspectu truci. Ex poeta.

Classico truci excitatur miles. Horat.Epod.2.

Fremitus truces tubæ.Senec.Octau.7.

Inimicitiæ truces. Horat.1.epist 20.

Iræ truces. Valer.1,Argon.

Oculi truces. Cic.2.de Nat.deor.

E trucibúsque oculis duo feruida lumina flagrant. Ex poeta.

Puellæ truces. Senec.Oedip.5. De Amazonibus.

Sonus trux oris.Plin.lib.6.cap.22.

Tauri truces. Ouid.8.Metam.

Horridus & trux Tribunus ple. Cic.2.de Leg.Agra.

Venti truces. Plin.lib.2.cap.36.

Vocem trucem expauescere. Silius lib.1.

Vultus trux.Tacit.lib. 4.

Truculentus , Adiectiuum { ἀπηνής } Qui vultu crudelitatem præ se fert,alióque terret. Terent.Adelph.5.4,
Ego ille agrestis,sæuus, tristis, parcus, truculentus, tenax. Cicero pro Sextio, Alter ô dij boni quàm teter incedebat, quàm truculentus,quàm terribilis aspectu. Idem 2.de Nat.deor.

Aduersum caput huic Helice truculenta tuetur. Ex poeta.

Æquor truculentum. Catul.Argon.59.

Auster truculentior. Claud.2.de raptu Proserp.

Facinus nefarium & truculentissimum. Author ad Heren.4.

Insomnia truculenta. Silius lib.10.

¶Truculentus, cum datiuo. Plin.lib.8.cap.4, Sic & tigris etiam ferit cunctis truculenta.

Truculenter { ἀπηνῶς } truculentius,truculentissimè, Aduerb.Cic.2.de l.Agr. Truculentius se gerebat quàm cæteri.

Aspicere aliquem truculentissimè.Quintil.lib.6.cap.1.

Trucido,trucidas,pen.prod. { κρεουργέω,κατακόπτω,κρεοκοπέω,σφάττω} trucidare,Crudeliter necare. Virg 2.Æneid.

Fit via vi,rumpunt aditus,primósque trucidant. Cic.pro Lege Manil.Vno nuntio, atque vna literarum significatione ciues Rom. necandos,trucidandósque denotauit.

Qui nos, qui coniuges, qui liberos nostros trucidare noluerunt. Cic.4 in Catil.

Trucidari ferro. Cic.1.in Catil.Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.

Trucidari fœnore.Cic.pro Cælio,Parcat iuuẽtus pudicitiæ suæ, ne spoliet alienam , ne effundat patrimonium , ne fœnore trucidetur.

Verbis grauibus trucidari ab aliquo.Cic.de Aruspic.respons.

Trucidatio , verbale { κατακοπή. } Cic.4.Philipp. Nullus ei ludus videtur esse iucundior,quàm cruor,quàm cædes,quàm ante oculos trucidatio ciuium.

Tryblium,tryblij,n.g Catinus : verbum quidem Græcum, sed quod Latinus Varro vsurpauit,& Plautus,cuius verba sunt,
Hoc conuiuium est pro opibus nostris satis commodulè
Nucibus,fabulis,ficulis,oleæ in tryblio lupillo. Interrupto in editis hodiéque legitur,sed nullo sensu. Restituit Turnebus.

Trychnon, { στρύχνος } vide strychus,Herba quæ & strychnon dicitur. Plin.lib.21.cap 31.

Tryginon , pen.corr. { τρύγινον } Atramenti genus. Plin.lib.35.cap.6, Sunt qui & vini fæcem siccatam excoquant:affirmántque si ex bono vino fæx fuerit, Indici speciem id atramentum præbere. Polygnotus & Mycon celeberrimi pictores Athenis,è vinaceis fecere, tryginon appellant. Interpretari potest fæcatum,aut fæcutinum : vtpote factum ex fæcibus.

Trypane,&Trypanum,Vide ABAPTISTVM.

TRYPHON, { τρύφων } Alexandrinus Grammaticus, Augusti tempore, scripsit de copia orationis,de orthographia,& alia à Suida commemorata.

Tryxalis,pen.corr. Græcè { τρυξαλίς } Animal locustæ simile sine pennis,Latinum nomen non habet,vt aliqui arbitrantur:nec pauciores, hoc esse quod gryllus vocetur. Hæc Plin.lib.30.cap.6.

T V

Tu,tui,vel Tis,tibi { σύ } Terent.Heaut.5.4,
Crede,& nostrum te esse credito. Plaut. Trinum 6,
Nimio satius tui opus est te ita esse,quàm vt animo lubet.

Tibi eidem. Plaut.Merc.3,
Tibi aras,tibi occas,tibi seris,tibi eidem metis.

Tibi est domi. Plaut. Trucul.4.

Ecce tibi è transuerso. Cic.4.Acad.

At tibi repente. Cic.Varroni,lib.9 2.

Hic tibi strepit. Silius Ciceroni,lib.8.2.

Alter tibi descendit de palatio & ædibus suis. Cicero pro Roscio,

Nunc tibi nostri milites. Cælius Ciceroni,lib.8.15.

¶Túne. Plautus Amph.8,
Tun' me heri aduenisse dicis? Virg.3.Æneid.
Túne ille Æneas,&c.

Tu tu. Plaut.Mostel.13,
Egóne? A. tu tu.

¶Tute, Tu ipse. Plaut.Terent.Eunuch.1.19,
Et quod nunc tute tecum iratus cogitas. Cicero Lentulo,lib.1.8,
Vt tute mihi præcepisti.

Tute ipse. Virg.3.eclog.

¶Tutemet,pen.corr.pro Tute,id est tu ipse. Lucret.lib.5,
Tutemet in culpa quom sis.Vide suo loco.

¶Te socio. Cic.ad Figulum, lib.4.13 , Per me quondam , te socio defensa Respublica.

¶Tu,repetitum. Cic. pro Rab.perduel.reo, Tu mihi etiam legis Portiæ,tu C.Grachi,tu horum libertatis,tu cuiusquam denique hominis popularis mentionem facis?

Tuatim, Aduerbium à Tuus,id est tuo more. Acc.Amph. Ecce rem istuatim facis. Nonius. Obsoletum.

TVAESIS { τύεσις } Æstuarium maris Britannici apud Ptolemæum lib.2.cap.3,vulgò *Tuuede* iuxta quod Beruicia , munitissimum oppidum regis Anglorum,in finibus Scotiæ,vulgò *Beruuyk*.

Tuba,tubæ { σάλπιγξ } Instrumentum musicum vulgo notum, à tubo canali sic dicta. Nam ex lignis tubæ fiunt,& ex cornibus. Et quæ ex ære sunt,tubæ ductiles appellantũr.quæ ex ligno vel cornu , ligneæ vel corneæ. Tuba vtuntur milites ad excitãdos animos in prælium. Cic. 1. in Catil. Quum tubas, quum signa militaria , quum aquilam illam argenteam scirem esse præmissam.

Clangor tubarum. Virg.2.Æneid.

Fremitus truces tubæ.Senec.Octau.7.

Sonitus tubæ. Author ad Heren.lib.4, In concione de virtute loqueris,in prælio per ignauiam tubæ sonitum perferre non potes.

Sonitus fracti tubarum. Virg.4.Georg.

Canora tuba. Ouid.3.Fast.

Naualis tuba,Vide NAVIS.

Stridentes tubæ. Lucan.lib.1.

Vocales tubæ.Seneca Thyeste,8.

Canunt tubæ,Vide CANO.

Canere ludos tuba.Virg 5 Æneid.

Occanere tubas. Tacit.lib.2, Tum Sentius occanere cornua tubásque, & peti aggerem, erigi scalas iussit,ac promptissimum quenque succedere.

¶Tuba belli ciuilis,Per translationem. Cic. Appio,lib.6.12, Quòd mirifica est improbitas in quibusdam qui tulissent acerbius tibi veniam dari,quam illi appellabant tubam belli ciuilis.

Tubarius,tubarij,m.g.Tubarum faciendarum artifex. Aurelius Arcadius,in l.vlt.D.de iur.immunit.

Tubicen, pen corr. tubicinis, m.g. { σαλπικτής } Qui tuba canit. Vegetius lib.2.cap.7.

Tubicines,Cornicines,& Buccinatores:qui tuba vel æreo cornu, vel buccina committere prælium solent. Senec.epist.79 , Nec tubicen prædicationi nominis nostri silentium faciens.

Tuber, tuberis , neut.g.priore longa { ὕδνον } Est terræ callus : vulgò *tartafus* dicitur. Galli *truffas* vel *truflas* vocãt. Plin.lib.19.ca.2, Et quoniam à miraculis rerũ cœpimus,sequemur eorum ordinẽ,in quibus vel maximũ est aliquid nasci,aut viuere sine vlla radice.Tubera vocantur hæc,vndiq; terra circundata nullísque fibris nixa,aut saltem capillamentis,nec vtique extuberante loco in quo gignũtur, aut rimam agente,neq; ipsa terræ cohærent. Cortice etiã includuntur, vt planè nec terrã esse possimus dicere,neque aliud q̃ terrę callũ.Siccis hæc ferè & sabulosis locis frutectosisq; nascũtur. Excedũt sæpe magnitudinẽ mali cotonei,etiã librali põdere. Duo eorũ genera, arenosa dentibus inimica , & altera syncera. Distinguuntur & colore

ruffo,nigróque,& intus candido. Laudatissima Africæ, &c. Idem capite sequenti, I. Quum fuerint imbres autumnales, ac tonitrua crebra,tunc nasci.& maximè è tonitribus, nec vltra annum durare, tenerrima autem verno esse. Martialis lib.13,

Rumpimus altricem tenero de vertice terram

Tubera,boletis poma secunda sumus. Iuuem.sat.5,

Fumat aper,post hunc raduntur tubera, &c. Quibusdam in locis acceptantur riguis ac seruntur,sicut Mitylenis.

¶Tuber { φῦμα, ὕλη, κύρτωσις } metaphoricῶς pro quouis tumore capitur:túneque adiectiuum quidam esse volunt,sed falsó. Terent. Adelph.2 2,

Præterea colaphis tuber est totum caput. Sic dicitur caput tuber, pro tuberoso: quo modo homo scelus,pro scelerato. Horat.1.Serm. satyr.51.

Qui,ne tuberibus propriis offendat amicum,&c.

Tubera bina in dorso habent cameli,teste Plin.lib.8.cap.18.

Tubere super armos à ceruicibus eminente. Plin.lib.8.cap.45.

Immodico prodibant tubere tali. Ouid.8 Metam.

¶Tuber, Durities illa in arboribus extans ad nodi similitudinē. Plin.lib.16.cap.16,Reperitur & in alno tuber tanto deterius, quanto ab acere alnus ipsa distat. Ibidem, Pulcherrimū verò est in acere bruscum, multóque excellentius moliuscum. Tuber vtrunque arboris eius:sed bruscum,intortius crispum.

¶Tuber, Arboris genus, priore correpta. Columel.lib.11.cap.2, Possunt etiā his diebus cerasi,& tuberes,& armeniacæ, atque amygdala,cæteræque arbores quæ primæ florent, inseri commodé. Plinius lib.15.cap.14, Peregrina sunt zizipha, & Tuberes, quæ & ipsa non pridem venêre in Italiam. Hæc ex Africa,illa ex Syria. Sex.Papinius,quem Consulem vidimus,primus vtraque attulit D.Augusti nouissimis temporibus,in castrorum aggeribus sata, baccis similiora quàm malis.

¶Tuber,masc.gen.pro fructu arboris. Martial.lib.13,

Lecta suburbanis mittunt apyrina ramis

Et vernæ tuberes,quid tibi cum Libycis? Vernæ, id est domi nostræ nati. Suet.in Domitiano,cap.16, Oblatos tuberes seruari iussit in crastinum.

Tuberculum,tuberculi,pen.corr.Diminutiuum {φυμάτιον.} Plin.lib.11. cap.11,Apes regias extruunt tuberculo eminentes. Idem lib.22.ca. 32,Habet proximam terræ mastichen tuberculo fabæ:quæ apposita, fœminarum menses trahere dicitur.

TVBERO,pen.corr. { τυβέρων } Romanus, is notissimus est ex Ciceronis oratione pro Ligario.

Tuburcinor,tuburcinaris {λαφύσσω} tuburcinari, Raptim comedere,authore Nonio. Titinnins,Tuburcinari,sine me vultis reliquias. Plaut.Pers.4,

Lubido extemplò cœpere est conuiuium,

Tuburcinari de suo,siquid domi est.

Tubus,tubi,masc g. {σίφων} Canalis fictilis, per quem aqua deducitur. A tumore dictus. Cic.2. de Legib.Ductus verò aquarum quos isti tubos & euripos vocant, quis non, quum hæc videat, irriserit? Vetus codex legit Nilos.

Tubos etiam viscerum dicimus. Martial.lib.11.

Cauari in tubos. Plin.lib.16.cap.42.

Tubulus, tubuli, pen.corr.masc.gen.Diminutiuum { σιφώνιον. } Varro 1.de Re rust cap 8,Inde enim aliquot colligatas libris demittunt in tubulos fictiles cum fundo pertuso,quos cuspides appelant.Colum. de Arboribus,cap.9.

¶Tubulum aliquando vocamus auenam quæ & cicuta appellatur,Græcè siphon.

Tubulatus, penultima producta, Adiectiuum. Cauatum ad effigiem tubuli. Plin.lib.9.cap.36, Alterum purpura vocatur cuniculatim procurrente rostro, & cuniculi latere introrsus tubulato: qua profertur lingua.

TVCCA { τούκκας } L.Varus, & Plocius, viri doctissimi, amici Virgilij, heredésque ex parte testamenti relicti, iussu Augusti carmina Æneidos emendauerunt,hac lege vt nihil adderent, vt Seruius tradit.

Tucetum,tuceti,pen.prod.Pers.sat.2,

- sed grandes patinæ,tucetáque crassa. Genus est farciminis ex carnibus suillis minutim concisis. Cibos regios interpretatur Fulgentius in libello De vocibus antiquis,Tuceta,inquit,dicuntur escę regiæ. Callimachus in Pisæis,

- ambrosio redolent tuceta sapore. Hæc ille.

Tucetum perquam sapidissimum. Apul.lib.2. Asin.aurei.

TVCRIS { τουκρίς. } Ptolemæo libro 2. capite 6, Hispaniæ vrbs: vulgò *Tudela.*

TVDAE { τοῦδαι. } Ptolemæo lib.2.cap.6, Vrbs Hispaniæ, hodie *Tyde* in Gallicia.

TVDER { τοῦδερ } Oppidum mediterraneum Vmbriæ. Author. Plinius lib.3.cap.14.

Tudites, { σφῦραι } Mallei: à tundendo dicti, inquit Festus. Inde & cuidam cognomen Tuditano fuit, quòd caput malleo simile habuerit.

Tudicula,tudiculæ,pen.corr.Instrumentum siue stylus,quo vasis signa imprimuntur. Quidam etiam accipiunt tudiculam pro cochleari maiori,quo ad carnes & iuscula è cacabis extrahenda vtuntur.

Tudicula,Machina qua tunduntur oleæ. Columel.lib.12.cap.50, Est & organum erectæ tribulæ simile,quod tudicula vocatur: ídque non incommodè opus efficit,nisi quòd frequenter vitiatur,&si baccæ plusculum inieceris,impeditur.

Tudiculo,tudiculas,pen.corr.tudiculare,Imprimere ac sculpere.

¶Tudiculare, per translationem ponitur pro Commouere. Varro Marcipore, Hæccine nobis cernis hanc mala tudiculasse vetulam. Nonius.

Tudito,tuditas, penult. corr.tuditare, Lucri gratia negotium agere. Lucret.lib.2,

Nec tuditantia rem cessant extrinsecus vllam.

Corpora conficere,& plagis infesta domare. Idem lib.3. Tuditantia,id est frequenter tundentia,siue agitantia corpus.

Tueor,tueris,tutus,vel tuitus sum { φυλάττειν, ἀμύνω } tueri,pen.prod. Defendere,Conseruare. Ouid.2.de Arte,

Nec minor est virtus,quàm quærere,parta tueri. Cic.de Amicitia, Populos vniuersos tueri,eísque optimè consulere.

Tueri & conseruare. Cic.pro Lege Manil.Vobis turpissimum sit, illud quod accepistis,tueri & conseruare non posse.

Tueri & defendere. Cic.1.de Orat.

Tueri & ornare. Cic.3.in Catil.Illud perficiam profectò Quirites,vt ea quæ gessi in Consulatu,priuatus tuear atque ornem.

Tueri & regere. Cic.2.de Legib. Quæ vis non modò senior est quàm ætas populorum & ciuitatum, sed æqualis illius cælum atque terras tuentis & regentis Dei.

Ægrè aliquem tueri. Quintil.lib.3 cap.8, Quosdam ratio ipsa ægrè tuetur.

Fortiter tueri. Quintil.lib.6.cap.1.

Pertinaciter aliquid tueri. Quintil.lib.6.cap.4.

¶Absentem tueri, Defendere. Cic.ad Cælium lib.2.15, Te tamen oramus, quibuscunque erimus in terris, vt nos, liberósque nostros ita tuere,vt amicitia nostra & tua fides postulabit.

Tuendam habere ædem. Cic.3. Verr.Ædem Castoris Iudices P. Iunius habuit tuendam.

Ædificia tueri. Varro de Re rust.lib.1.cap.11.

Amicitias tueri, Conseruare. Cic.3.de Fin.Atque etiam ad iustitiam colendam,ad tuendas amicitias & reliquas charitates quid natura valeat,hæc vna cognitio potest tradere.

Armenta & vitulos tueri. Virg 2.Georg.

Arua tueri. Virg.1.Georg.

Certamina belli tueri. Lucret.lib.2,

Concordiam conglutinatam tueri. Cic.Attic.lib.1.12.

Dignitatē. Cic.2.Tusc.Hos admonitu simili oportebit vt bonos milites reuocatos dignitatem tueri.

Factum alicuius præstare & tueri. Cic.pro Sestio, Ea conditione gesseram, vt meum factum semper omnes præstare, tuerísque deberent.

Fines suos ab excursionibus hostium tueri. Cic.pro Deiot.

Mediocritatem. Cic.3. Tusc.Posse tamen tueri mediocritatem officiorum,& vitæ communem cultum atque vsitatum.

Munus suum. Plancius ad Ciceronem lib.10.11, Quod reliquum est,tuum munus tuere.

Patrocinia. Vatinius ad Ciceronem lib.5.9, Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis seruas, P. Vatinius cliens aduenit, qui pro se causam dicier vult.

Personam alicuius dicendo.Cic.de Clar.Orat.Atque etiā L.Paul. Africani pater,personam principis ciuis facilè dicendo tuebatur.

Rempub.Cic.2.Offi.Ab hoc igitur genere.largitionis, vt aliis detur,aliis auferatur,aberunt hi qui Remp.tuebuntur.

Tueri se sua sanctitate. Cic.2.de Finib.Iam si pudor,si modestia,si pudicitia,si vno verbo temperantia, pœnæ aut infamiæ metu coërcebuntur,non sanctitate sua se tuebuntur: quod adulterium, quod stuprum, quæ libido se non proripiet ac proiiciet aut occultatione proposita,aut impunitate,aut licentia.

Tueri se, pro eo quod est alere & tolerare.Scæuola in l.penult.& vltima,De in rem verso, Sine quibus aut se tueri, aut seruos paternos exhibere non posset. Budæus.

Societatem coniunctionis humanæ munificè & æquè tueri, Vide MVNVS.

¶Tueri, passiuè, pro Defendi. Caius in l.Consilio, in prin.D.De curatoribus furioso dandis. Consilio & opera curatoris tueri debet non solùm patrimonium,sed & corpus & salus furiosi.

Tuitus, pen. corr. Participium. Quintil.in Pariete palmato, Tuitus sum adolescentis miserrimi causam. Plin.iunior lib.6.epist.29, Tuitus sum Iuliū Bassum.Id est,in iudicio defendi. Paul.D.De vacatione & excusat. munerum.l. Legato, qui publicum negotium tuitus sit,intra tempora vacationis præstituta rursum eiusdem negotij defensio mandari non potest.

Tuendus,Particip. { ἀμύντιος.} Cic.Lent.lib.1.9, Totus est nunc ab iis à quibus tuendus fuerat,derelictus.

Pacis mihi cura tuendæ. Ouid.11.Metam.

Vita tuenda mea est.Ouid.4.Trist.eleg.4.

¶Tuendus, passiuè, pro Defendendus. Caius in l. An vsufr.§.vlt. D.De vsufruct.Dubitatio est:quousque tuendi essent in eo vsufruct. municipes? Et placuit centum annis tuendos esse municipes:quia is finis vitæ longæui hominis est. Vlp.in l.3 §.1.D. De iureiur. Tuendū erit iusiur. Neratius in l.Si ea res.in fine.D.De actionibus empti. Sive ab eodem emimus, siue ab alio atque alio:is ex nobis tuēdus est, qui prior ius eius apprehendit,hoc est,cui primùm tradita est. Sed si alter ex nobis à domino emisset,is omnimodo tuendus est.

Tuto, tutas, verbum antiquum, idem significans quod protego, defendo. Plaut.Mercat.

Inuoco vos Lares Diales,vt me tutetis.

Tutor,tutaris,pen.prod. { ἐπαμύνω, ἀσφαλίζω, φυλάττομαι } Frequentatiuū: pro Diligenter defendere. Terent.in Hecyr.Prologo,

Ego interea meum non potui tutari locum. Idem Hecyra,5.1,

Nam mores facilè tutor. Cic.in Somn.Scip.Sed quo sis Africane alacrior ad tutandam Remp.sic habeto.

Tutari, à Plin.lib.7 in Præfat.Truncos etiam arborésque cortice interdum gemino à frigoribus & calore tutata est.

Tutari & conseruare. Cic.pro Sylla, Hunc patronum, defensorē, custodem illius coloniæ, si in omni fortuna atque honore incolumem habere non potuerunt, in hoc tamen casu,quo afflictus iacet, per vos tutari,conseruaréque cupiunt.

Fortiter & industriè aliquid tutari. Quintil.lib.5.cap.13.

Armis tutari res alicuius. Horat.2.epist.1.

Pericula tutari. Sallust. in oratione Lepidi ad Popul.Rom.Aut si proui-

prouideritis,in tutandis periculis magis, quàm vlsciscendo teneamini.

Præsidio suo tutari aliquem.Horat.1.epist.19.

Genæ tutantur oculos ab inferiore parte subiectæ, leuitérque eminentes.Cic.2.de Nat.deor.

Tutor,tutoris, masc. gen. { ἐπίτροπος, φροντιστής } Defensor pupilli. Cic. pro Cecinna, Cui filius agnatus sit, eius testamentum non esse ruptum,iudica: quòd mulier sine tutore authore promiserit,deberi.

Datio tutoris.Vlp.in l.Muto.D.De tutelis.

Atilianus tutor. Vlpian.titulo vndecimo eius libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Vlpiani, Lex Atilia iubet mulieribus, pupillísve non habentibus tutores, dari à Prætore, & maiore parte Tribunorum plebis:quos Atilianos appellamus.Sed quia lex Atilia Romæ tantùm locum habet, lege Iulia & Titia prospectum est, vt in prouincia quoque similiter à præsidibus earum dentur tutores.

Cessicus tutor,Vide Cessicus,in CEDO,cedis.

Datiuus tutor. Vlpian. titulo vndecimo eius libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Vlpiani,Testamento nominatim tutores dati confirmantur lege duodecim Tabularum, his verbis, Vti legassit super pecunia,tutelâve suæ rei,ita ius esto: qui tutores Datiui appellantur. Modestinus.l. Datiuus.D.Rem pupilli saluam fore, Datiuus, vel testamentarius tutor, siue curator non petet satis à collega suo: sed offerre ei poterit,vtrum satis accipere velit,an dare.

Falsus tutor, cui opponitur Verus. Vlpianus in l 1.D. Quod falso tut.&c.Si duo tutores,alter falsus,alter verus authoritatem accommodauerit,&c.

Fiduciarius tutor.Vlpian.titulo vndecimo eius libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Vlpiani, Qui liberum caput mancipatum sibi,vel à parente,vel à coemptore manumisit, per similitudinem patroni tutor efficitur,qui Fiduciarius tutor appellatur.

Fiduciarius tutor.Modestinus in l.Quo defuncto.D.De legit.tut.

Honorarij tutores.Vlpianus l.3.D. De administrat. & peric.tut.& Paulus in l.Siquis tutor.§.1.D.De rit.nupt.

Idonei atque honesti tutores. Vlpian.in l.Testamento. D. De testament.tutel.

Idoneus tutor.Vide paulo pòst,Eximere aliquem tutela.

Iustus tutor. Vlpian.in l.3.D.De tutel.Sic Triphoninus in l.Idem fiet.D.De testament.tut.

Legitimi tutores sunt,qui ex lege aliqua descendunt.Per eminentiam autem legitimi dicuntur,qui ex lege duodecim tabularum introducuntur seu propalam, quales sunt agnati: seu per consequentiam,quales sunt patroni.Legitimi tutores,alij tutela in iure cedere possunt. Vlpian.titulo vndecimo eius libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Vlpiani.

Legitimus tutor.Vlp.l.1.D.De legitimis tutoribus.

Prætorianus tutor. Vlpian. titulo vndecimo eius libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Vlpiani,Moribus tutor dari mulieri,pupillóve,qui cùm tutore suo lege aut legitimo iudicio agere vult, vt authore eo agat, (ipse enim tutor in rem suam author fieri non potest) qui Prætorianus tutor dicitur, quia à Prætore vrbis dari consueuit.

Temporarius tutor. Vlpianus l.2.D. De tutoribus & curatoribus datis,&c.

Testamentarius tutor. Vlpian.in l. Siquis sub conditione. D.De testam.tutel.

Abiicere tutorem.Vlpian.in l.Siquis sub conditione.D.De testamentaria tutela.

Accipere tutorem.Vlp.l.3.D.De tutelis.

Adhibere tutorem.Vlp.in l.1.D.Quod falso tutore,Ne contrahentes decipiantur,dum falsus tutor adhibetur.

Adiungere tutorem.Triphonius in l.vltima.D. Vbi pupillus educari vel morari debeat, Si idoneus sit tutor, nec expediat alium adiungi.

Adscribere tutorem liberis,Vide ASCRIBO.

Cōfirmare tutorem.Paulus in l.Nesennius.D.De excusationibus. Nam & Prætor, qui eum confirmat tutorem, defuncti sequitur iudicium. Modestinus l.1.D.De confirmando tutore vel curatore.

Constituere tutorem. Paulus in l. Si tutor constitutus.D. De administ.& peric.tut. Sic Modestinus in l.Caius.D.De excus.tutor.

Creare tutores.Modestinus in l.Scire oportet. D. De tutoribus & curatoribus datis.

Definit esse tutor.Vlpian.in l.Si tutor reipublicæ causa. D.De tutel.& ration.distrahendis. Idem in l.Si adrogati.D.De tutelis.

Dare tutorem alicui. Modestinus in l. Caius D. De excusationibus, Caius testamento suo Nigidium filio suo tutorem dedit. Sic Paulus in l. Nesennius. D. De excusationibus. Et rursus ibidem l. Ex his apparet.Paulus l.1.D.De tutelis.

Fœminæ tutores dari non possunt, quia id munus est masculorū: nisi à principe filiorum tutelam specialiter postulent. Neratius in l. vltima.D.De tutelis.

Tutor vitiosè datus alicui. Scæuola in l. Qui testamento. D. De excusationibus.

Durat adhuc tutor.Vlp.l.3.D.De suspect.tutor.Tutor quoque cōtutorem potest suspectum facere: siue duret adhuc tutor, siue iam desierit ipse,contutor autem maneat tutor.

Eligere tutores liberis. Paulus in l. Amicissimos. D. De excusationibus.

Exigere tutorem idoneum.Vlpian.in l.1.D.De magistratibus conueniendis, Si magistratus ab initio tutorem idoneum dedit, & satis non exegit, non sufficit. Quòd si satis exegit, & idoneum exegit: quanuis posteà facultatibus lapsi sunt tutores vel fideiussores, nihil est quod ei qui dedit imputetur.

Habere tutorem legitimum.Scæuola in l.Qui testamento.D. De excusationibus.

Instituere aliquem tutorem filio suo.Cic.Silio,lib.13.62.

Tutorem institui testamento. Liu.1.ab Vrbe.

Manet tutor. Vlp.in l.Si tutor reipublicæ causa. D. De tutel.& ration.distrahendis.

Tutorem mittere alicui.Cic.5.de Finib.

Orbatus tutoribus.Cic.post red.in Senatu.

Perseuerant tutores. Paulus in l. Quæsitum est. D. De tutelis. *Ils sont tousiours tuteurs.*

Petere sibi tutorem.Pomponius l.2.D.De tutelis,Non est exigendum à pupillo,vt tutorem sibi petat.

Petere tutorem alicui. Vlpian.in l. 1.D.De eo qui pro tutore, &c. Vide titulum,Qui petant tutores,&c.

Postulare tutorem videtur,& qui per alium postulat. item nominare,& qui per alium hoc idem facit.Vlpian.l.2.D.De fideiussoribus & nominatoribus tutorum.

Remanet tutor.Vlpian.in l.Si filiusfamiliâs.D.De tutel.& ration. distrahendis.

Scribere tutorem. Vlpian.in l. Si hereditas. D. De testamentaria tutela, Quid enim interest, suum seruum an alienum tutorem scripserit:quum pupilli fauore, & publicæ vtilitatis gratia assumpta libertas sit in persona eius,qui tutor scriptus est?

Scribere aliquem tutorem testamento.Paulus in l.Nesennius. D. De excusationibus.

Esse tutorem alicui.Scæuola in l. Qui testamento. D.De excusationibus,Quum nemo patruus impuberi tutor esset.

Tutor finium.Horat.Epod.2.

Orbæ eloquentiæ quasi tutores relicti sumus.Cic.de Clar.Orat.

Tutela, tutelæ, pen. prod. { ἐπιτροπή, ἐπιτροπεία, ἀσφάλεια. } Paulus l.1. D.De tutelis, Tutela, est vis ac potestas in capite libero constituta ad tuendum eum qui per ætatem sua sponte se defendere nequit, iure ciuili data ac permissa. Tutores autem sunt, qui eam vim ac potestatem habent. Cic.ad Attic.lib.1.3, De tutela legitima, in qua dicitur esse puella,nisi vsu capi posse. Idem 2.Offic. Vt enim tutela, sic procuratio Reip.ad eorum vtilitatem qui commissi sunt, non ad eorum quibus commissa est,gerenda est.

Actor tutelæ.Pomponius in l.Solet.D.De tutelis.

Iura tutelarum.Cic.1.de Orat.

Cessitia tutela.Vide Cessicus,in CEDO,cedis.

Tutela legitima.Cic.ad Attic.lib.1.epist.3.

Tutelæ legitimæ dicuntur, quæ, quum quis intestatò mortuus est,eius liberis lege dantur.Dari autem agnatos, & consanguineos, item patronos,id est eos qui ad legitimam hereditatem admitti possunt, scribit Vlpianus in consuetudine fuisse: & patronos ob eam causam, vt qui sperarent successionem, iidem ea bona studiosius tuerentur.

Testamentaria tutela,cui opponitur Legitima. Vlpian.in l.Si tutor Reipublicæ causa. D.De tutel. & ration.distra. Quia semper legitima tutela testamentariæ cedit. Vide etiam titulum De testamentaria tutela.

Abdicare se tutela. Vide ABDICO.

Abiit ad propinquos tutela, Vide ABEO.

Abire tutela.Vlpia.l.3.D.De suspect.tut.Non erit formosus, quia non est abire tutela iussus.

Agnoscere tutelam.Vlpian.in l.Si filiusfamiliâs. D. De tutelis,Si filiusfamiliâs tutor à Prætore datus sit, si quidem pater tutelam agnouit: in solidum debet teneri. Si non agnouit:duntaxat de peculio. Agnouisse autem videtur, siue gessit, siue gerenti filio consensit, siue omnino tutelam attigit. Vnde quum quidam filio scripsisset, vt diligenter tutelam gereret, Quum scias (inquiens) periculum ad nos pertinere: dixi, hunc quoque videri agnouisse. Planè si solùm monuit filium,non videtur agnita. *Approuuer, Accepter, Auoir aggreable.*

Agere tutelæ cum tutore. Vlp.in l.1.D. De tutel. & ration.distrahendis.& rursus ibidem l.Si tutor reipublicæ causa.

Amittere tutelam legitimam. Vlpianus in l.2.D. De legitimis tutoribus.

Attingere tutelam. Vlpian.in l.1.D.De eo qui pro tutore,&c.Si omnino non attigerit tutelam,non tenebitur. Neque enim attingere debuit,qui tutor non erat.

Cohærere tutelis antè susceptis. Triphonius in l.penult.D.De excusationibus.

Commendare filios suos alicuius tutelæ.Cic.1.de Orat.

Commendata tutelæ nostræ. Lucret.lib.5.

Committere se in tutelam alicuius.Terent.in Prolog.Hecyr.

Committere alicui tutelam.Vlpianus l.Muto. D.De tutelis.Idem in l.Testamento,D.De testamentaria tutela.

Vacationem tutelarum concedere alicui.Hoc est,ne cogatur alicuius tutelam suscipere. Callistratus in l.Non tantùm. D. De excusationibus.

Ad tutelam patriæ tanta multitudo fœminarum concurrit, vt, &c.Iustin.lib.25.

Confirmata tutela. Vlpian. in l.Si hereditas. D. De testamentaria tutela.

Conuenire aliquem tutelæ.Sub.iudicio.Vlpian.in l.Si tutor Reipublicæ causa.D.De tutel.& ration.distrahendis.

Decernere tutelam alicui.Vlpianus in l. Legitimos. D.De legitimis tutoribus.

Deferre alicui tutelam: & Delata alicui tutela. Paulus in l. Si is qui.D.De excusationibus.

Tutela ex testamento delata alicui. Triphonius in l.penult.D.De excusationibus.

Deponere tutelam.Paulus in l.Post susceptam. D.De excusationibus, Post susceptam tutelam cæcus, aut mutus, aut surdus, aut furiosus, aut valetudinarius deponere tutelam potest. Paupertas, quæ operi & oneri tutelæ impar est, solet tribuere vacationem.

Descendunt tutelæ ad aliquem.Vide TRANSIT TVTELA.

Tutela ad solum filium descendit, post filium tunc ad nepotem.

Vlpian.l.3.D.De legitimis tutoribus.
Desperata tutela vrbis, vt circumualari mœnia viderunt, &c. Liu. lib.3.bell.Punic.
Detinere aliquem in aliqua tutela. Paulus in l.Si is qui. D.De excusationibus. Idem in l.penultima. D.De tutoribus & curatoribus datis,&c.
Diffusa & negotiosa tutela. Paulus in l. Si is qui tres tutelas administrabat.D.De excusationibus.
Diminuere aliquid de tutela legitima. Cic.pro Flacco.
Dimitti à tutela. Modestinus l.3.D.Qui petant tutores, Qui qualitercunque dimissi sunt per excusationem à tutela, necesse non habent petere pupillis tutorem.
Dare aliquem ad tutelam. Papinianus in l.vltima. D. De excusationibus. Sed & hoc genus excusationis est, siquis se dicat ibi domicilium non habere, vbi ad tutelam datus est.
Dare in tutela. *Demourer en tutelle.* Vlpianus l. tertia. D. De tutelis.
Excusari à tutelis. Callistratus in l. Non tantum. D. De excusationibus.
Excusare se à tutela. Paulus in l. Nesennius. D. De excusationibus.
Excusari de tutela. Hermogenianus in l. Administrantes. D. De excusationibus, Eorum qui reipublicæ causa absunt, comites de tutela quæ absentibus vel profecturis delata est, excusantur. nam susceptam anteà non deponunt.
Eximere aliquem tutela. Modestinus in l.15. D. De excusationibus, Claudius Marcus (quanuis filiusfamiliâs) si idoneus tutor esse videbitur, pater autem eius idcirco cauere non vult, vt filium suum tutela eximat, & in hoc artificio perseuerabit: existimo te huic fraudi rectè occursurum, vt & filius, & ipse ad tutelam liberorum Clementis gerendam compellantur.
Administratio tutelæ sine hoc expediri non potest. Vlpianus in l. Si tutor post pubertatem. D. De tutel. & rationibus distrahendis.
Factus suæ tutelæ pupillus dicitur, qui non est amplius in potestate tutoris. Vlpian.in l.Quoties § Nequaquam. D. De administ.& peric tutor.
Finitur tutela non solùm pubertate, sed etiam morte tutoris vel pupilli. Paulus in l.4.D.De tutel.& ration.distrahendis.
Fungi tutela. Vlpian.l.2. D.De tutoribus & curatoribus datis,&c.
Gerere atque administrare tutelam. Vlpian.l.1.D. De administ.& pericul.tut.
Habere tres tutelas. Paulus in l. Si is qui tres tutelas administrabat.D.De excusationibus.
Imputare alicui tutelam. Paulus in l.Si is qui. D. De excusationibus.
Iniungere alicui tutelam filiorum. Paulus in l.Nesennius. D.De excusationibus.
Iniungere alicui munus tutelæ. Triphonius in l.penult.D.De excusationibus.
Latere in tutela ác præsidio alicuius. Cic.pro Muren.
Mandare tutelam alicui. Papinianus in l.Iure nostro. D.De testamentaria tutela. Idem ibidem l. Qui tutelam testamento mandatam excusationis iure suscipere noluit.
Nancisci tutelam. Caius in l.Si plures.D. De legitimis tutoribus, Si plures sint agnati, proximus tutelam nanciscitur: & si in eodem gradu plures sint, omnes tutelam nanciscuntur.
Obire munus tutelæ. Triphonius in l. penultima. D. De excusationibus.
Obligatur & furti & tutelæ. Vlpianus in l.1. D.De tutel. & ration. distrahendis.
Occupare tutelam. Martianus l. in eos. D.De tutelis, In eos extra ordinem animaduertitur, qui probantur numis datis tutelam occupasse.
Onerari tutela. Paulus in l.Quæro D.De testamentaria tutela.
Pertinet ad Plautium tutela. Iabolenus in l. penultim.D.De testamentaria tutela. Sic Vlpian.l.3.D.De legitimis tutoribus.
Pupillum fraudare qui in tutelam peruenit. Cicero pro Roscio Comœdo.
Recusare onus tutelæ. Paulus in l. Nesennius. D. De excusationibus.
Redit tutela ad legitimum tutorem. Vlpian.in l.Si quis sub conditione.D.De testamentaria tutela.
Redintegrare tutelam. Papinianus l.8. D. De tutel. & ration. distrahendis, Quanuis iure postliminij tutelam pristinam possit redintegrare.
Remanebit tutela apud fratres. Vlpianus l.1. D. De legitimis tutoribus.
Remouere aliquem tutela. Vlpian.l.4.D.De suspect.tut.
Remotus à tutela. Paulus in l.Quid.autem.D.De excus.tut.
Repelli & reiici à tutela. Vlpian.in l.Testamento.D.De testamentaria tutela.
Tutelam retineat, quoad restituatur hæreditas. Papinianus in l.Si impuberi.D.De tutoribus & curatoribus datis,&c.
Reuertitur eius tutela ad agnatum. Paulus in l.Intestato. D.De legitimis tutoribus.
Cura subdita tutelæ tuæ. Ouid.1.de Remed.
Subire onus alicuius tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. De excusationibus.
Administrationi tutelę non posse sufficere. Pomponius in l.Solet. D.De tutelis.
Penes patronum est tutela. Vlpian.l.3. D.De legitimis tutoribus, Si aliquis ex patronis decesserit: tutela penes cæteros patronos est, quanuis ille filium reliquerit.
Tutela non erit apud patronum. Papinianus in l. Si impuberi. D. De tutoribus & curatoribus datis,&c.

In tutela alicuius esse. Cic.3.de Finib.
Sinite impetrare me qui in tutelam meam
Studium suum, & se in vestram commisit fidem. Terentius Prol. Hecyr.
Suscipere tutelam. Paulus in l. Amicissimos. D. De excusationibus. Ibidem in l.Plané.
Finitur eo casu suscepta tutela. Paulus in l.Amicissimos.D. De excusationibus.
Suscipere officium tutelæ. Callistratus in l. Non tantum. D. De excusationibus.
Suscipere onus tutelæ. Paulus in l. Amicissimos. D. De excusationibus.
Suscipere tutelam. Vide MANDARE TVTELAM.
Sustinere periculum alicuius tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. De excusationibus.
Teneri iudicio tutelæ. Vlpianus l.1. D. De tutel.& ration. distrahendis.
Tradi in tutelam. Cic.2.de Orat.
Transit tutela. Caius in l.Tutela. D De tutelis. Tutela plerunque virile officium est. & sciendum est, nullam tutelam hæreditario iure ad alium transire. Et licet ad liberos virilis sexus perfectæ ætatis descendunt legitimæ, cæteræ tamen non descendunt.
Valet tutela Pomponius in l Si nemo.D.De testamentaria tutela.
Venire in suam tutelam. Cic.Topic. 22, Crassus in Curiana causa exemplis plurimis vsus est, agens de eo qui testamento sic hæredem instituisset, vt si filius natus esset in decem mensibus, isque mortuus prius quàm in suam tutelam venisset, secundus hæres hæreditatem obtinuisset. hoc est, inquit Boëthius, antè obiret diem, quàm testamentum iure facere posset, secundus hæres succederet. Idem Cicero lib.1.de Oratore, Quum Qu. Scæuola ex scripto testamentorum iura defenderet, negarétque nisi posthumus & natus, & antè quàm in suam tutelam venisset, mortuus esset, hæredem eum esse posse, qui esset secundum posthumum & natum & mortuum hæres institutus: ego autem defenderem hac eum mente fuisse, qui testamentum fecisset, vt si filius non esset qui in tutelam veniret, M. Curius esset hæres. Secundum posthumum, id est post posthumum. In suam igitur tutelam venisse, est sui iuris esse, non tutoris, & per ætatem testamentum facere posse. Sic rursum loquitur ipse Cic.in Bruto,101.& 102.
Versari in aliqua tutela, pro Tutelam aliquam administrare. Vlpianus l. 3.D. De suspectis tutoribus, Si tutor inimicus pupillo parentibúsve eius sit: & generaliter, siqua iusta causa Prætorem mouerit, cur non debeat in ea tutela versari: reiicere eum debebit.
Vocari ad tutelam. Papinianus in l. Qui tutelam.D.De testamentaria tutela.
Rerum tutela mearum. Horat.1.epist.1.
Tutelæ & Septa, Idem. Varro 1.de Re rust.cap.14.
Tutelaris, & hoc tutelare, penul prod. Adiectiuum, Quod ad tutelam pertinet: vt Causa tutelaris. Vlpian. in l. Videamus. §.1.D.De litem iurando.
Dij tutelares. In quorum tutela sunt vrbes. Macrobius lib.3. Saturn.cap.9.
Tutelaria instrumenta. Paulus in l.Hæredes. D.De fideiussoribus & nominatoribus & hæredibus tutorum, Non excusetur hæres, si dicat se instrumenta tutelaria non inuenisse.
Tutelarius { ἱεροφύλαξ } pro Ædili, & eo qui ædes sacras aut publicas suo periculo tuetur, quæ dictio nullo alio in loco à nobis lecta est, præterquam apud Plin.lib.34.cap.7, Capite tutelarios cauere pro ea instituti publici fuit.
Tutamen, penult.prod.tutaminis { ὀχύρωμα } Munimentum, defensio. Virg.5.Æneidos,
Donat habere viro, decus & tutamen in armis.
Tutamentum, tutamenti { ἀσφάλισμα } Idem Liuius 1. belli Punic. Vt ea sola ignibus aliquoties coniectis ab hoste, etiam tutamentum fuerit.
Tuitio, Verbale { φύλαγμα } Custodia. Cic.in Topicis, Tuitio sui.
Natura partes habet duas, tuitionem sui, & vlciscendi ius. Vlpianus in l.1.D. Quod falso tutore authore gestum esse dicetur, Nisi fortè Prætor decreuit, ratum se habiturum id, quod his authoribus gestum est. Tunc enim valebit per Prætoris tuitionem, non ipso iure.
Tutus, tutior, tutissimus { ὀχυρός, ἀσφαλής, πυκινός } Metu vel periculo vacuus, nihil insidiarum timens, In tuto locatus.
Auxilio tutos dimittam. Virg.1.Æneid.
Tutus à calore. Cic.2.de Nat deor. Obducuntur libro aut cortice trunci, quo sint à frigoribus, & caloribus tutiores.
A ferro tutus. Ouid.13.Metam.
Non hospes ab hospite tutus. Ouid.1.Metam.
Ab insidiis alicuius tutus. Asinius Ciceroni lib.10.31.
A morsu fieri loco tutum. Plin.lib.11.cap.25, Vnum modo relinqui solertissimum, & qui se ipsius matris clunibus imponendo, tutus & à cauda & à morsu loco fiat.
A perfidia tutus. Liu 8.bell.Pun.
A vi tutus. Liu.3.ab Vrbe.
Ad omnes ictus tutus. Liu 6.bel.Maced.
Tutum aduersus pericula. Celsus lib.5.cap.23.
¶Consilium tuum, Firmum, securum. Terent.Heaut.2.3.
Nusquam tuta fides. Virg.4.Æneid.
Fortuna tuta & tranquilla. Cic.Anteq.iret in exilium.
Iniuria tuta ab aliquo. Liu.5.bel.Maced.
Iter tutum currere. Virg.5.Æneid.
Locus tutus, In quo securè versari, aut quippiam agere possumus. Terent.Phorm.5.3,
Non satis tutus est ad narrandum hic locus. Cic. pro Lege Manil.
Quis locus tam firmum habuit præsidium vt tutus esset?
Perfugium tutum. Tacit.lib.12.

Portus

Portus tutissimus. Cæsar 3.bel.Ciuil.
Receptus tutus. Liu.7.bel.Pun.
Statio tutissima nautis. Virg.4.Georg.
Tellus tutissima. Stat.1.Achil.
Via tuta frequénsque. Ouid.1.de Arte.
Per vias tutas ambulare. Ouid.1.Fast.
Fugæ tutam viam quærere. Cic.pro Cecinna.
Vita tuta. Cic. 1. de Finibus, Nam diligi & charum esse iucundum est, propterea quia tutiorem vitam & voluptatem efficit pleniorem.
Tuta timere. Ouid.7.Metam.
Omnia tuta timens. Virg.4.Æneid.
In tutum eduxit legiones, Vide IN.
In tuto res est, Vide IN.
In tuto esse. Liu.3.ab Vrbe.
Tuto esse, pro in tuto. Cic.ad Terentiã lib.14.3, Vt tutò sim, quòd laboras, id mihi nunc facillimum est.
Tutò, Aduerbium { ἀσφαλῶς } Impuné, sine periculo. Terentius Heautont. 5. 1,
Loquere. S. at tutó. CH. loquere. Cic.4.Verr. Quà vix tutò transire posse videamur. Virg.2.Georg.
Tutò & sine metu. Cic.2.de Finib. Ob eámque rem colendam esse quod sine ea tuto & sine metu viui non posset.
Tutò & liberé. Cæsar 1.bel Ciuil.
Amare tutó. Ouid.2.Amor.eleg.2.
A suis munitus tutò in foro esse. Cic.pro Sest.
Nec mihi tutò in Senatum venire licet. Cic.Cassio lib.12.2.
Tutè, Aduerbium { ἀκινδύνως }
Tutè cautéque agere aliquid. Author ad Heren lib.3.
Eum tutè viuere qui honestè viuat. Author ad Herennium lib.3.
Tutius { ἀσφαλέστερον } Comparatiui gradus. Ouid.13.Metamorph.
Tutius est igitur fictis contendere verbis,
Quàm pugnare manu.
Tutissimè Superlat. { ἀσφαλέστατα } Cn.Pompeius Ciceroni in Epist.ad Atticum, lib.8.156, Censeo ad nos Luceriam venias: nam te hîc tutissimè fore puto.
Tuitio, tuitionis, Verbale. Firmic.lib.1. cap.3. Etiam corporis sui curam tuitionémque suscepit.
Res suas alienæ tuitioni committere. Firmic.lib.3.cap.7.
Tuitio Prætoris. Vlp.l.1.in princip.D.Quib.mod.vsusfr.amittat.
TVEROBIS { τυέροβις } fluuius Britanniæ, Ptolemæo lib.2.cap 3. vulgò *Abedeuy*.
Tugurium, tugurij { καλύβη } Dictum est quasi tegurium à tegendo, e in u mutata: Rustica habitatio, tecta ex vlua palustri. Et tugurij appellatione (vt ait Pomponius de verb. signific.l. Tugurij) omne ædificium quod rei rusticæ magis custodiendæ conuenit, quàm vrbanis ædibus, significatur. Quæ autem ita ædificantur, vt nec parietem habeant, nec luto crustata sint: sed stramentis vel arundinibus, alióve simili genere teguntur: tuguria appellant. Colum.lib.12.cap. 15. Et Varro 3.de Re rust.cap.1. Virg.ecloga 1,
Pauperis & tuguri congestum cæspite culmen. Pro tugurij.
Tuguriolum, tugurioli, penul.corr. Diminutiuum { καλύβιον } Paruum tugurium.
Tuli, Vide FERO.
TVLIPHVRDVM { τουλίφουρδον } Ptolemæo lib.2.cap.11. Germaniæ vrbs, vulgò *Cottigen*.
TVLISVRGIVM { τουλισούργιον. } Ptolemæo lib.2.cap.11. vrbs Germaniæ, hodie *Prunsuiga*, vulgò *Brunsuuig*.
Tullianum, pen.prod. Sallust.in Catil. Ipse dispositis præsidiis, Lentulum in carcerem deducit: Idem fit cæteris per Prætores. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur: vbi paulùm ascenderis ad læuam, circiter duodecim pedes humi depressus, eum muniunt vndique parietes, atque insuper camera lapideis fornicibus iuncta: sed inculta tenebris, odore fœda, atque terribilis eius facies est. In eum locum postquam dimissus est Lentulus, iudices rerum capitalium, quibus præceptum erat, laqueo gulam fregere. Varro dictum ait Tullianum, quòd fuerit à Tullo Romanorum rege additum carceri.
Tullios, alij dixere silanos, alij riuos, alij vehementes protectiones sanguinis arcuatim fluentis, quales sunt Tiburi in Aniene. Ennius in Aiace,
Aiax misso sanguine tepido tullij efflantes euolant. Festus libro 18.
Alij tamen Tullios ominis causa dictos volunt, quasi tollendos.
TVLLIVS, tullij { τούλλιος } Nomen oratoris, omnium Latinorum facilè principis, cognomento Ciceronis.
TVLLVM { τοῦλλον } Galliæ vrbs in Belgica, authore Ptolemæo lib. 2. cap.9. Vulgò *Tulle, Toll.*
TVLLVS { τοῦλλος } Hostilius, tertius Romanorum rex bellicosus. De quo vide Liuium lib.1.ab Vrbe.
Tum, Copulatiua particula frequenter sequitur dictionem Cum. { τὸ μὲν, τὸ δὲ, τοῦτο μὲν, τοῦτο δὲ } Cum, minus quiddam vel magis generale proponit: Tum verò, maius, vel minus generale, indicatiuóque ferè iungitur. Cic.1 de Nat.deor. Cum multæ res in philosophia nequaquam satis adhuc explicatæ sunt, tum perdifficilis Brute (quod tu minimè ignoras) & perobscura quæstio est de natura deorum. Sed hîc duplex est verbum. Aliquando vnum tantùm est, & cui adhæreat Cum. Cic.4.Tuscul. Cum multis in locis nostrorum hominum ingenia virtutésque Brute soleo mirari, tum maximè in his studiis, quæ serò admodum expetita in hanc ciuitatem è Græcia transtulerunt. Vide CVM.
Subiunctiuo modo aliquando iungitur. Cic.Attico, lib.14.308, Nósque cum multum literæ, tum non minimum Idus quoque Martiæ consolentur.
Nulli verbo aliquando adhærent, vt in subiectis exemplis. Cicero Curioni lib.2.2, Qui cum suis laudibus, tum verò te filio superasset omnium fortunam, si ei contigisset vt te antè videret, quàm à vita discederet. Idem 1.Verr. Factum est, vti cum summum in veteribus patronis multis, tum nonnullum etiam in me præsidium suis fortunis constitutum esse arbitrarentur.
Cum spe summa, maxima, tum maiore etiam animo. Cic.Quint. fratri lib.1.2,
Tum pro Tunc { τότε. } Terent.Phorm.2.1,
Quamobrem omnes, cum secundæ res sunt maximè, tum maximè
Meditari secum oportet, quo pacto aduorsam ærumnam ferant.
Nisi fortè hæc illi tum arma dedimus, vt nunc cum bene parato pugnaremus. Cic.Attic.lib.7.126.
Tum interim. Cic.pro Cluentio.
Tum cum. Cic. 4. Acad. Quóque solebat vti argumento tum cum ei placebat nihil posse percipi.
Tum, geminatum in rebus paribus. Plaut.Cistel.2.
Tum antehac te amaui, & mihi amicã esse creui mea Gymnasiũ,
Et matrem tuam, tum id mihi hodie aperuistis, tu atque hæc.
Qui non tum hoc, tum illud, sed idem semper. Cic.de Amic.
Tum semper, tum in his ipsis rebus. Cic.4.Verr.
Tum autem, pro Et. Terent.Eunuch.2.3,
Vt illum di, deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est,
Méque adeò, qui restiterim: tum autẽ qui illum non floccifecerim.
Donatus.
Tum autem, Præterea, inquit Donatus. Terent.Andr.1.5,
-rogas?
Laborat è dolore, atque ex hoc misera solicita est, diem
Quia olim in hunc sunt constitutæ nuptiæ, tum autem hoc timet
Ne deseras se. Cic.2. de Nat.deor. Isque tum fusus & extenuatus sublime fertur: tum autem concretus in nubes cogitur.
¶Tum, præterea, inquit Donatus. Terent.in Prolog.Eunuch.4.
Si quisquam est qui placere se studeat bonis
Quamplurimis, & minimè multos lædere:
In his poëta hic nomen profitetur suum.
Tum siquis est qui dictum in se, &c. Virg 3.Æneid.
Tum præterea. Cic.3.Verr.
Quid tum inde? Cic.pro Murena.
Tum demum, Nouissimé. Virg.12.Æneid.
Tum demum mouet arma leo. Plaut.Trinum.11,
-tum igitur demum
Adolescenti aurum dabis, vbi erit locata virgo in matrimonium.
¶Tum denique, pro Tunc tandem. Cic.2.de Legib. Erat enim ratio profecta à rerum natura, & ad rectè faciendum impellens & à delicto auocans: quæ non tum demum incipit lex esse quum scripta est, sed tum quum orta est.
Tum denique, pro Tum demum, vel ad extremum. Cic.4.Verr.
Putabam tum denique rectè iudicari posse, si, &c.
¶Tum verò, pro Deinde, Cum non præcedente. Cic.1.de Orator. Ex his enim & dignitatem maximè expetendam videmus, tum verò iustus atque honestus labor honoribus, præmiis atque splendore decoratur. Vetus exemplar legit, num verus, iustus, &c. Virgilius 1.Æneidos,
Tum verò ingentem gemitum dat pectore ab imo.
¶Tum, pro Deinde. Cic.1.de Orat. Deinde qui possit non tam caduceo, quàm nomine oratoris ornatus incolumis vel inter hostium tela versari: tum qui scelus fraudémque nocentis possit dicẽdo subiicere odio ciuium, suppliciόque constringere. Budæus.
¶Tum sæpius repetitum, pro Et. Cic.2. de Natur.deorum, Quia tum occultantur, tum rursus aperiuntur, tum abeunt, tum recedũt, tum antecedunt, tum autem subsequuntur, tum celerius mouentur, tum tardius.
Tumba, tumbæ { τύμβος } Locus in terra concauus. Vnde & pro sepulchro poni consueuit. Sipontinus.
Tumeo, tumes, tumui { οἰδέω, ἐξοιδέω, ἀνοιδέω, σφριγάω, κορυφόομαι } tumere, Inflari. Plaut.Pers.9,
Quid hoc quod in collo tibi tumet?
Corpus tumet omne veneno. Ouid.3.Metam.
Lingua tumet. Ouid.7.Metam.
Lumina fletu tument. Tibul.lib.1.eleg 8.
Genuum tumebat orbis. Ouid.8 Metam.
Vere tument terræ. Virg.2.Georg.
¶Tumere, pro Superbire: quoniam inflati quodam modo superbientium animi videntur. Plin.lib.7.cap.7, Tu qui te deum credis aliquo successu tumens, tanti perire potuisti.
Laudis amore tumes. Horat.1.epist.1.
Corda tument rabie. Virg.6.Æneid.
Animus turgescit & tumet. Cic.3.Tusc. Sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet.
Tumere vastius. Celsus lib.7.cap.18.
Bella tument, Surgunt. Ouid.epist.7.
¶Tumere negotia. Cic.lib.14.ad Atticum dixit, quæ in eo sunt, vt in tumultum, aut bellum erumpant: vt tumescunt arborum gemmæ, cùm parturiunt frondes: tument animalia, cùm in libidinem turgent: tument terræ, cùm parere, aut gignere cupiunt, vt vere. Tument, inquit, negotia. Sic Turneb. Vide TVMOR RERVM.
Ora tument ira. Ouid.3.de Arte.
Tumens, Participium { οἰδαίνων. } vt
Vana tumens. Virg.11.Æneid. Id est, Superbiens in vanum, Plenus vana gloria.
Animi tumentes. Lucan.lib.1.
Inflatus & tumens animus. Cic.3.Tuscul. Sic igitur inflatus ac tumens animus in vitio est.
Aura tumens. Ouid 5.Trist.eleg.6.
Fluuius tumens. Virg.8 Æneid.
Pedes tumentes. Virg.2.Æneid.
Suræ tumentes. Horat.Epod.8.
Tumesco, tumescis { ἐξογκόομαι } tumescere, Tumidum fieri, turgere. Cic.1.de Diuinat.
Atque etiam ventos præmonstrat sæpe futuros

Inflatum mare,quum subitò penitúsque tumescit. Ex poeta.
Aquæ tumescentes æquoris.Ouid.3.Amor.eleg.10.
Inflata colla tumescunt.Ouid.6.Metam.
Maria alta tumescunt.Virg.2.Georg.
Pondera ventris tumescebant,Infans crescebat in vtero. Ouidius epistol.11.
Altè tumescunt seruiles animi.Claud.1.in Eutrop.
Bella operta tumescunt.Virg.1.Georg.

Tumefacio,tumefacis,penul.corr.tumefeci.penult.prod.tumefactum, { ἐξογκόω } tumefacere,Tumidum facere.Martial.lib.4,
Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes. Ouid.15.Metam.
Extentam tumefecit humum.
Cor tumefactum.Senec.Agamem.13.

Tumor, tumoris, masc. gen. { οἴδημα,ὄγκος,οἴδησις, φλυκτὶς,κομψότης } Inflatio. Plin.lib.7.cap.6, Ingestabile onus : crurum & inguinum lenis tumor. Cic.3.Tuscul. Num manus affecta rectè est, quum in tumore est?
Repentinus oculorum tumor.Cic.4.Tusc.
Corporis bonam valetudinem tumor imitatur.Ad Heren.4.
Minuere aliquid ex tumore.Cels.lib.5.cap.28.
Obcaluit tumor.Celsus lib.4.cap.24.
Tumor animi. Cic.3.Tusc. Non inerant in his quæ tibi casus inuexerat,& quidem inueterato malo quum tumor animi resedisset.
Inanis tumor.Quintil.lib.2.cap.10.
Vanus tumor.Silius lib.11.
Gerere tumores mente,Superbire.Lucan.lib.10.
Tumor rerum,Eruptio & commotio. Cicero ad Atticum, lib.14. 303,Meam stultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas,ne deserere viderer hunc rerum tumorem : cui certè si possem mederi,deesse non deberem. Interitum Cæsaris magnæ turbæ statim consecutæ sunt. Eas tumorem appellat, sumpta tralatione à corporibus malè affectis : ideóque infert mederi. Etiam in epistola proxima superiore dixerat,Tument negotia.

Tumidus,pen.corr.Adiectiuum { ὀγκώδης } Inflatum significat.Plin.lib. 19.cap.6, Syluestri minores, tumidæ. Cic.3.Tuscul. Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiosè se habet?
Æquor tumidum.Virg.5.Æneid.
Amnis tumidus.Lucan.lib.1.
Homo durus,confidens,tumidus.Horat.1.Serm.saty.7.
Mare tumidum.Virg.8.Æneid.
Montes tumidi.Ouid.2.Amor.eleg.16.
Pontus tumidus fluctibus. Ouid.1.Trist.eleg.2.
Torrens tumidus.Ouid.1.Amor.eleg.7.
Venter tumidus pondere cælesti.Ouid.3.Fast.
Vuæ tumidæ.Ouid.15.Metam.
Successu tumidus.Ouid.8.Metam.
Imagine genitoris tumidus.Ouid.1.Metam.
Tumidæ ceruices. Cic.in Vatinium, Repente enim te, tanquam serpens è latibulis,oculis eminentibus, inflato collo,tumidis ceruicibus intulisti.
Cor tumidum.Horat.2.Serm.saty.3.
Fastus tumidi.Ouid.1.de Arte.
Ira tumida.Ouid.epist.11.
Minæ tumidæ.Horat.4.Carm.ode 3.
Ore tumido delitigare.Horat.de Arte.
Sermones tumidi.Horat.2.Serm.saty.5.
Spiritus tumidi,Animi superbi.Senec.Agamem.
Vultus tumidi & truces.Senec.Octau 4.

Tumiditas,pen.corr. tumiditatis. Firmicus lib.8.cap.29.Vicesima pars aquarij si in horoscopo fuerit inuenta, hydropicos faciet, qui ventris tumiditate correpti,hac ex causa moriantur.

Tumulo, Vide TVMVLVS.

Tumultus, huius tumultus, masc. gen. { θόρυβος,κολοσυρτὸς,ὀρυγμαδὸς } Motus, trepidatio:Dictus quasi timor multus. Seruius, Tria genera olim militiæ fuerunt: Sacramentum, quæ legitima erat militia, quum singuli milites iurabant: Tumultus, id est bellum Italicum vel Gallicum, in quibus ex periculi vicinitate erat timor multus. Et quando singulos interrogare non vacabat, qui conuenerant, simul iurabant:& dicebatur ista militia,Coniuratio.Qui enim ducturus erat exercitum,ibat ad Capitolium,& exinde proferens duo vexilla, vnum roseum, quod pedites euocabat: & vnum cæruleum: quod erat equitum (nam cæruleus color est maris: à cuius deo cõstat equum inuentum) dicebat, Qui Remp.vult saluam esse:me sequatur.Erat & Euocatio, quum ad diuersa loca diuersi cogebantur exercitus.Hactenus ex Seruio in hunc locum Virgilij 8.Æneidos,
Extemplò turbati animi,simul omne tumultu
Coniurat trepido Latium. Cic.8.Philipp.Belli nomen ponendum in sententia quidam non putabant, tumultum appellare malebant, ignari non modò rerum, sed etiam verborum. Potest esse bellum sine tumultu. Tumultus esse sine bello non potest. Quid est enim tumultus, nisi perturbatio tanta, vt maior timor oriatur? vnde etiam nomen ductum est tumultus. Itaque maiores nostri, tumultum Italicum, quòd erat domesticus : tumultum Gallicum, quòd erat Italiæ finitimus : præterea nullum tumultum nominabant. Grauius autem esse tumultum quàm bellum, hinc intelligi licet, quòd bello Gallico vacationes valent, tumultu non valent. Hactenus Cicero. Idem sentit Quintil.lib.7.cap.4. Liu.8.ab Vrbe cond. Idem lib.7.Dictator quum tumultus Gallici causa iustitium edixisset, omnes iuniores sacramento adegit. Insignia autem omnia tumultus Cicero vno in loco expressit, 5. Philipp.his verbis, Rem administrandam arbitror sine vlla mora, & confestim gerendam censeo, tumultum decerni, iustitium indici, saga sumi dico oportere, delectum haberi sublatis vacationibus,in Vrbe & in Italia. Ex prædictis satis apparet omnia in tumultu præproperè administrari publicè priuatímque solita, quum bellum vrgens, & quasi muris imminens solennes actus non admittit, Indéque factum vt tumultuarium pro præpropero & subitario & rapidè facto aut quæsito accipiatur. Budæus.

Trepidatio & tumultus.Cic.pro Deiotaro, Num qua trepidatio? num qui tumultus?
¶Tumultus pro omni trepidatione, & perturbatione. Plautus Milite 21,
Nunc in tumultum ibo,intus clamorem audio.
¶Tumulti,genitiuus antiquus pro tumultus. Plaut. Casin.
Quid intus tumulti fuit. Vide Nonium.
Inflatus tumultu.Quintil.lib.2.cap.2.
¶Cæci tumultus,Coniurationes occultæ.Virg.1.Georg.
Ingentes tumultus.Lucret.lib.2.
Magnus tumultus.Virg.2.Æneid.
Miseri tumultus mentis.Horat.2.Carm.ode 16.
Monstrifer tumultus.Lucan.lib.2.
Plebeius tumultus.Stat.1.Sylu.2.
Repens tumultus.Tacit.lib.18.Hoc est repentinus tumultus.
Repentini tumultus.Ouid.5.Metam.
Tremendus tumultus.Horat.1.Carm.ode 16.
¶Comprimere tumultum.Tacit.lib.20.
Trepido belli tumultu concussa omnia.Lucret.lib.3.
Facere tumultum.Sallust.in Iugurtha.
Ferre tumultus alicuius.Ouid.3.Metam.
Iniicere tumultum ciuitati, Vide INIICIO.
Misero tumultu miscetur domus.Virg.2.Æneid.
Miscere tumultum in concionem,Vide MISCEO.
Personare tumultu,Vide PERSONO.
Præbere tumultum.Liu.lib.5.bel.Punic.
Tumultum sermonis reddere.Plin.lib.7.cap.12.
Sedare tumultum.Liu.de bell.Punic.
Impio tumultu vastata fana.Horat.4.Carm.ode 4.
Metus & tumultus.Cic.2.in Catil. Mihi vt vrbi sine vestro metu, ac sine vllo tumultu, satis esset præsidij,&c.

Tumultuosus, pen.prod. Adiectiuum { θορυβώδης,ὀρυγμαδώδης } Plenum tumultu. Plaut.Trinum.17,
-quis homo
Tam tumultuoso sonitu me exciuit subitò foras? Cicero Cælio libro 2.11,Ita tumultuosæ conciones, ita molestæ Quinquatriis afferebantur.
Mare tumultuosum.Horat 3.Carm.ode 1.
Tumultuosum genus pugnæ.Liu.1.ab Vrbe.
Tumultuosa somnia.Plin.lib.26.cap.8.
Seditiosa & tumultuosa vita,cui opponitur Quieta. Cicero 1.de Inuent. Sic ex seditiosa & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.
Nuntius tumultuosus.Liu.2.ab Vrbe.
¶Tumultuosus, Qui turbas excitare solitus est. Liu.4.ab Vrbe, In otio tumultuosi,in bello segnes?

Tumultuosè, penult. prod. { θορυβωδῶς } tumultuosius, tumultuosissimè Aduerbium. Impetuosè quod dicitur. Liuius 2.ab Vrbe, Adeò tumultuosè excepta est clamoribus vndique & indignatione Patrum. Cæsar 7.bell.Gall. Iis imperat vt paulo tumultuosius omnibus in locis peruagarentur. Liu.1.ab Vrbe,In vestibulo regiæ quàm potuere tumultuosissimè specie rixæ in se omnes apparitores regios conuertunt.

Tumultuo,tumultuas { θορυβάζω } tumultuare, In perturbatione esse, Plaut.Rud.16,
Vt mihi istuc dicas,negotij quid sit quòd tumultues.

Tumultuor,tumultuaris { θορυβέω,θορυβοποιέω,διαθροέω,κολάζω,ἀζυμολέω } tumultuari,Deponens,Idem.Terent.Hecyra 3.2,
Nescio quid iandudum hic audio tumultuari,misera
Malé metuo. Cic.2.de Lege Agrar. Qui Tribunos plebis perhorrescam?qui sæpe & sine causa tumultuer?
In otio tumultuaris,in tumultu solus es otiosus.Ad Heren.4.
Quid tumultuaris soror?quid insanis?Cic.pro Cælio.
Passim tumultuari.Quintil.lib.2.cap.12.

Tumultuatio,Verbale { διαθρόησις } Liu.8 bell. Macedon.Hæc tumultuatio regem cupientem, si se sequerentur, raptim euadere angustias, reuocare primos, & eadem qua venerat via, referre cœpit signa.

Tumultuarius,Adiect. { θορυβωματικός } Properatum & subitarium,aut rapidè factum & quæsitum significat,vt ait Budæus.
Delectus tumultuarius.Liu.Decad.4 lib.4.
Tumultuarius dux,Qui pro tumultu eligitur.Liu.8.bel. Pun.
Tumultuarius exercitus, Tumultuarius miles.Liu 8.ab Vrbe,Idẽ 5.bell.Maced.Mens ea Senatus fuit, vt in Hispania tumultuarij milites legerentur.
Tumultuarius & subitarius miles,Idem.Liu.1.bel.Maced.
Tumultuarium opus,In promptu,& rapidè factum. Quintil.lib. 7.cap.4.
Tumultuarius & fortuitus sermo.Quintil.lib.10.cap.7.

Tumulus,tumuli,pen.corr.masc.gen. { λόφος,γήλοφος,ὀφρύς, βουνός } Terra tumens.Virg.2.Æneidos,
Est vrbe egressis tumulus. Cæsar 1.bel.Gall. Planities erat magna, & in ea tumulus terreus satis grandis. Cic.7.Verr.E spelunca sublatus aut tumulo.
Agger tumuli.Virg.5.Æneid.
Albani tumuli atque luci.Cic.pro Milone.
Arduus tumulus.Ouid.15.Metam.
Syluestres tumuli. Cic.2.in Catil. Iam verò vrbes coloniarum,ac municipiorum respondebunt Catilinæ tumulis syluestribus.
Struere tumulum. Tacit.lib.2.
Niualis tumulus,Vide NIX.
¶Tumulus, Sepulchrum : quòd in sepulchris coaceruari terra consueuit.Virg 3.Æneidos,
O fœlix vna ante alias Priameia virgo,

Hostilem ad tumulum,Troiæ sub mœnibus altis
Iussa mori. Virg.3.Æneidos,
-manésque vocabat
Hectoreum ad tumulum.
Exangues tumuli.Claud.3.de raptu Proserp.
Marmoreus tumulus.Ouid.14.Metam.
Componi tumulo eodem Ouid.4.Metam.
Contegere tumulo,Vide CONTEGO.
Dare corpora tumulo.Ouid.2.Metam.
Facere tumulum.Virg.5.eclog.
Parare tumulum.Lucan.lib.8.
Struere tumulum.Senec.Medea 12.
Vili tumulo tectus.Senec.Medea 8.
Honorarius tumulus,pro Cenotaphio.Suet.in Claud.cap.1.

Tumulo, tumulas, pen.corr. { θάπτω } tumulare, Sepelire, Condere in tumulum.Martial.lib.11,
Æolidon Canace iacet hoc tumulata sepulchro,&c. Catullus Argonaut.59,
-nec iniecta tumulabor mortua terra. Ouid.8. Metamorp.
-ne coniugis vnquam
Busta meæ videam,neu sim tumulandus ab illa.

Tumulosus,penult.prod.Adiectiuum { λοφώδης } Plenum tumulis. Sallustius in Iugurtha, Deinde tertia multò ante lucis aduentum peruenit in locum tumulosum, à Capsa non amplius duûm milium interuallo.

Tunc { τότε,τέως, τῆμος, τηνικαῦτα } Aduerbium temporis, significat eo tempore. De omnibus temporibus dicitur.
De præsenti.Plautus,
Tunc ad eam accede quum potes.
De præterito.Virg.4.Æneidos,
Tunc decuit quum sceptra dabas.
Etiam tunc. Cic.de Amicitia,Senectus enim quamuis non sit grauis,tamen aufert eam viriditatem,in qua etiam tunc erat Scipio.
Tunc & nunc.Cic.7.Philip.Sed erat tunc excusatio oppressis,misera illa quidem,sed tamen ista:nunc nulla est.
De futuro.Plautus,
Ego tunc adero,quum tui videndi mihi copia erit.
Tunc demum. Plin.lib.11.cap.24, Hos primum tela inuoluentes, & tunc demum labra vtraque morsu apprehendentes.
Tunc temporis,Idem quod tunc.Iustinus,lib.1. Sed de gente obscura tunc temporis Persarum Cambysi mediocri viro in matrimonium tradidit.

Tundo,tundis,tutudi, penult.corr.tusum & tunsum { κόπτω, ἀλοάω } tundere, Percutere, pulsare : vt Tundere pectus. Plautus Casin.9. Virgil.1.Æneidos,
Suppliciter tristes, & tunsæ pectora palmis. Cic.7.Verr. Denique proximus lictor Sextius, conuerso bacillo oculos misero tundere vehementissimè cœpit.
Ictu crebro tundi.Lucret.lib.4.
Alicui iacenti latera tundere. Cic.7.Verr. Cùm ille nihilominus iacenti latera tunderet, vt aliquando spondere se diceret.
Littus tunditur vnda.Catul.ad Furium,11.
Pectora tundere manu.Ouid.3.Amor.eleg.8.
Pectora tundens palmis.Ouid.1.de Arte.
Terram pede tundere.Horat.de Arte.
Tympana tundere.Ouid.4.Fast.
¶Tundere aures alicuius,pro Obtundere,sæpius rem aliquam repetendo.Plaut.Pœn.5.
¶Tundere eandem incudem assiduè, Est indefatigabili assiduitate in operis alicuius studio perseuerare. Metaphora dicta à fabris, crebris ictibus incudem ferientibus : atque ita tandem aliquando ferri rigorem perpetuo labore vincentibus. Cic.2.de Orat.Ego autem siquem nunc planè rudem institui ad dicendum velim, his potius tradam assiduis vno opere eandem incudem diem noctémque tundentibus. Conueniet in grammatistas ac literatores,quibus sine fine eadem sunt inculcanda pueris,vt hæreant aliquando.Erasm.
Vocibus tundi.Virg.4.Æneid.
¶Tundere,Sæpius idem repetere, translatio à fabrorum malleo, inquit Donatus. Terent.Hecyr.1.2,
Tundendo,atque odio denique effecit senex.
¶Tundere,Comminuere in mortario.Virg.4.Georgicon,
Proderit & tunsum gallæ admiscere saporem. Columel. libro 2. cap.21,Ipsæ aut spicæ melius fustibus tunduntur, vannísque expurgantur.
¶Tusum aliquando in supino facit,abiecta n.Plin.lib.31,Hæc tusa cribratáque vino quantum possit excellenti.

TVNETVM,penult.corr. siue vt quidam dicunt, Tunitium, Scipionis tempore tumulus erat editior, vnde Scipio spectauit Carchedonios ad Romanam classem exurẽdam proficiscentes. Nostra tempestate regis Libyci ciuitas metropolis est, in qua veluti ampliore & magnificentiore consueuit habitare, & Tunisæus rex appellatur. Tunetum non sanè ob hanc causam habitarunt, quòd Carthagine carerent à Scipione diruta, quùm denuò amplificata surrexerit, ex qua (velut ex equo Troiano) manarunt literarum proceres. Ad cuius celeberrimum gymnasium Augustinus profitetur contendisse. Hanc Eutropius libro quarto, continuis sedecim diebus arsisse perhibet. Hæc septingentesimo anno postquam condita erat, deleta est. Hæc, vt idem author ait, L. Cæcilio Metello & Tito Flaminio Consulibus in Africa iussu Senatus reparata est, quæ nunc manet, annis vigintiduobus euolutis, postquam à Scipione fuerat euersa. Abest Tunetum à Carthagine duodecim millia fermè passuum. A Tuneto, Tunetei dicti sunt, quos Sidonius Tunisæos appellat. Liuius videtur vsus Græca declinatione Tunes, huius tunetos, sic enim ait belli Punic.libro 10.35,Scipio grauem iam spoliis multarum vrbium exercitum trahens, captiuis aliáque præda in vetera castra ad Vticam missis, iam in Carthaginem intentus occupat relictum fuga custodum Tuneta (abest ab Carthagine XII millia fermè passuum) locum cum operibus,tum suapte natura tutum:& qui ab Carthagine conspici, & præbere ipse prospectum cum ad vrbem, tum ad circunfusum mare vrbi posset. Vide ibi cætera.

Tunica, tunicæ, pen.corr. { χιτὼν,ἐπένδυμα } Vestis erat apud Romanos breuior & sine manicis, quæ propriè viris conueniebat. Virgil. 9.Æneidos,
Et tunicæ manicas,& habent redimicula mitræ. Hoc autem dicit vt barbarum & pereginum morem indicet, non Romanum, quum apud Romanos sine manicis tunicæ gestarentur. Plaut.Milit.22,
Magis sapis de tunica,chlamyde,& mucrone qui speres. Cicero 7. Verr. Tunicámque eius à pectore abscidit, vt,&c. De Tunica vide Gellium lib.7.cap.12.
Tunica pallio propior, Vide PALLIVM.
¶Tunica accipitur etiam pro ea quæ ima erat, qua hodie linea vtimur, vt olim Athenienses talari & linea vtebantur, authore Polluce. Ouid.3.Amor.eleg.13,
Illic nec tunicam sibi sit posuisse pudori. Et 1.Amor.eleg.5,
Pugnabat tunica se tamen illa tegi. Sunt qui interulam vocitent. Athenæus χιτώνιον ἐχέσαρκον, appellat in decimotertio, vbi de Phryne scorto nobili, ἐχέσαρκον γὰρ χιτώνιον ἠμπίσχετο, Hoc est, tunicula carni proxima amiciebatur, quam camisiam dicimus. Vtebantur & tunica quæ media dici potest : cuiusmodi est fere tunica rubra, qua brumali tempore vtimur. Erat & alia tunica quæ his superinduebatur.Budæus.
¶Tunica, Muliebris amictus. Plinius epist. vlt.lib.2. Aurelia ornata fœmina, signatura testamentum, sumpserat pulcherrimas tunicas.
Tunicæ coloriæ dicuntur, non à natiuo aut factitio colore, vt scribi video : sed quæ colore tinctæ sunt, non tamen coccineæ aut purpureæ. Nam in his proprium nomen iam coloris sui, vt purpuræ & cocci dicitur ob præstantiam, non tantum in generali voce acquiescunt. Id ita esse ex eo apparet, quod à Vopisco scribitur, in quo coloris blattea opponit his verbis, Vt blatteas matronæ tunicas haberent certas vestes, cùm antea colorias habuissent. Turneb.
Tunicæ russæ, hæ sunt quæ à Græcis φοινικίδες dicuntur, quibus qui exercitus ducebant ferè vtebantur. Vopisc. in Aureliani vita, Tunicas ducales russas quatuor.
Tunica laticlaui.Suet.in Augusto,cap.94, Sumẽti virilem togam tunica laticlaui resuta ex vtraque parte ad pedes decidit.
¶Tunica molesta, Genus erat supplicij. Ea ignium alimentis illita & intexta, vt Seneca docet, ac mox succensa, cruciabiliter obuolutos nocentes, qui sceleris comperti grauioris forent, amburebat viuos. Cælius lib.10.cap.5. Verba Senecæ sunt epist.14. Cogita hoc loco carcerem, & cruces, & eculeos, & vncum, & adactum per medium hominem qui per os emergat stipitem, & distracta in diuersum actis curribus membra, illam tunicam alimentis ignium & illitam & intextam, & quicquid aliud præter hæc commenta sæuitia est. Iuuenal.Saty.8.47,
Ausi quod liceat tunica punire molesta. Vide PIX, genus tormenti.
Adamantina tunica, Vide Adamantinus in ADAMAS.
Callosa tunica, Vide Callosus in CALLVM.
Candidæ tunicæ linteæ, Vide Linteus in LINTEVM.
Fluentes tunicæ.Ouid.3.de Arte.
Laticlauia tunica, Vide Laticlauus in LATVS adiectiuo.
Laxa tunica.Ouid.epist.15.
Lucentes auro tunicæ.Stat.9.Thebaid.
Manicatis tunicis indui non sine probro solebant veteres, vt author est Gellius. Cic.2.in Catil. Quos pexo capillo nitidos aut imberbes aut barbatos videtis, manicatis, & talaribus tunicis, velis amictos, non togis.
Palmata tunica, Vide Palmatus in PALMA.
Pexa tunica. Horat.1.epist.1, Pexa tunica est, quæ demissa est vsque ad talos, sicut pexi capilli demissi sunt.
Pulchræ tunicæ.Horat.1.epist.19.
Pulla tunica.Cic.6.Verr.Ipse tamen prætor, qui sua vigilantia pacem in Sicilia dicit fuisse, in hac officina maiorem partem diei cum tunica pulla sedere solebat & pallio.
Recincta tunica.Ouid.1.Amor.eleg.5.
Recta tunica. Plinius libro 8.cap 48, Ea prima Tanaquil texuit rectam tunicam, qua simul cum toga pura tyrones induuntur, nouæque nuptæ.
Replicatæ bulborum tunicæ.Stat.4.Sylu.96.
Scissa tunica.Ouid.epist.11.
Solutæ tunicæ.Tibul.lib.1.eleg.5.
Valentes tunicæ, Crassæ, non molles.Ouid.3.de Arte.
¶Cingere tunicas.Seneca Troad.2.
Demissis tunicis ambulare.Horat.1.Serm.Saty.2.
Diducere tunicam.Quintil.lib.1.cap.15.
Diripere tunicam alicui.Ouid.1.Amor.eleg.5.
Discindere tunicam, & cicatrices ostendere.Cic.2.de Orat.
Instaurare sibi densas tunicas aduersus hyemé, Vide INSTAVRO.
Laniare tunicam.Ouid.2.de Arte.
Nere tunicam.Virg.10.Æneid.
Ponere tunicam.Cic 5.Tuscul.Cum pila ludere vellet, tunicámque poneret, adolescentulo, quem amabat, gladium tradidisse dicitur.
Vincla tunicarum relaxare.Ouid.2.Fast.
¶Tunicæ purpuram latiorem.Plin.lib.33 cap.1, Vocauit latum clauum, dicens, Annuli distinxêre alterum ordinem à plebe, vt semel cœperant esse celebres, sicut tunica ab annulis Senatum tantum, quanquam & hoc serò, vulgóque purpura latiore tunicæ vsos inuenimus etiam præcones.
¶Tunicæ oculorum, pro Membranis quibus variè conteguntur. Plin.lib.11.cap.37, Tenuibus, multísque membranis oculos natura composuit, callosis contra frigora caloréque in extremo tunicis.

¶Tunicæ testiculorum. Cels.lib.7.cap.24, Deinde non extracto testiculo, sicut intestinis quoque prolapsis interdum fieri docui, colligendæ venæ: vinciendæque vbi tunicis inhærebunt, & sub his nodis præcidendæ sunt.

¶Tunica arboris. Plin.lib.12.cap.19, Probatur casia breui tunicarum fistula, & non fragili.

¶Tunica lupini, pro folliculo seu siliqua lupini. Iuuen.Saty.14.

Tenues tunicæ. Virgilius 2.Georg. De interiore libro arboris intelligit.

Tunicula, tuniculæ, pen.corr. Diminutiuum { χιτώνιον } Plin.lib.26.cap.12, Morbum regium in oculis præcipuè mirari est, tenuitatem illam densitatémque tuniculárum felle subeunte.

Tunico, tunicas, penult.corr. { χιτωνίζω } tunicare, Tunicam induere. Varro, Hæc lanigeras detonderi docuit, tunicaréque homulum. Nonius.

Tunicatus, penult.prod. Participium { χιτωνοφόρος } Tunicam indutus. Cicero pro Cælio, Vt exercitatione ludóque campestri tunicati vterentur. Ouid.2.de Arte,

Astiterit tunicata, &c.

Popellus tunicatus. Horat.1.epist.7.

Tunicatus, Expeditus, & nullam aliam supra tunicam vestem habens. Iuuenal. Satyra 3,

-tunicati fuscina Gracchi.

Tuopte, Vide TVVS.

Tuor, tueris, pen.corr. tutum vel tuitum, tui, quod non est in vsu nisi in compositis. Tueri autem sumit mutuò à Tueor, Videre. Virgil. 1.Æneidos,

Expleri mentem nequit, ardescítque tuendo Phœnissa. Hodie tamen Tuor, cum compositis rarò est in vsu: eorúmque loco magis recepta sunt Tueor, Contueor, Intueor, &c.

Ora alicuius tueri. Virg.7.Æneid.

Oculis immitibus tuens. Ouid.6.Metam.

Acerba tuens serpens. Lucret.lib.5.

Auersa tueri. Virg.4.Æneid.

Oculi diuersa tuentes. Ouid.1.Fast.

Transuersa tueri. Virg.eclog.3.

TVRARIVS { τυράριος } Vicus Romæ. Asconius, Signum Vertumni in vltimo vico Turario est, sub basilica se flectentibus.

Turba, turbæ { τύρβη, ὄχλος, κλόνος, τάραχος } Vlpianus, Vi bonorum, & de turba. l. prætor ait. Turbam appellatam esse Labeo contendit ex genere tumultus, idque verbum ex Græco tractum, τύρβη. Si duo rixam commiserint, vtique non accepimus in turba id factum, quia duo turba non propriè dicuntur. Si verò fuerint decem, aut quindecim homines, turba dicetur. Rectissimè Labeo inter turbam & rixam multum interesse ait: nempe turbam multitudinis hominum esse turbationem & cœtum. Cic.Cecinnæ, lib.6.6, Exponerem etiã quemadmodum hic, & quanta in turba quantáque in confusione rerum omnium viueremus. Terent.Eunuch.5.5,

Quæ illæc turba est? numnam ego perij? Idem And.4.5,

-di vestram fidem

Quid turbæ est apud forum? Sic Heaut.1.2,

Propter eam hæc turba atque abitio euenit. Cic.6.Ver. Ecce autem noua turba atque rixa.

Turbam & Turbas diuersam volunt habere significationem, vt sit turba populi conuentus: turbæ turbationes. Nos contra, inquit Nonius, lectum inuenimus, & indiscretè positum, & pro turbis turbam. Acc. Athamante,

Ah dubito, ah quid agis? caue ne in turbam te implices. Ter.Eunuc. Ne quam ille hodie insanus turbam faciat, aut vim Thaidi. Vide plura apud eundem.

Acris turba prædonum. Horat.1. Serm. sat.2.

Concire turbas, Vide CONCIEO.

Excitare turbas populares. Quintil.lib.2.cap.16.

¶Turba, Multitudo: quia ferè non vacat perturbatione & commotione. Liu.2.ab Vrbe, Vxor deinde ac liberi, amplexi, fletúsque ab omni turba mulierum ortus, & comploratio sui patriæque, fregere tandem virum.

Turba & Primi, contraria. Stat 4.Thebaidos,

Incubuere vadis passim discrimine nullo

Turba simul, primíque.

Turba & colluuies. Cic.de Senect. Cúmque ex hac turba & colluuie discedam.

Comitantum turba. Ouid 1.Amor.eleg.7.

Stultorum turba. Cic.5.Tuscul.

Comes turba. Ouid.13.Metam.

Confusa. Ouid.12.Metam.

Densa. Senec.Herc.furent.9.

Frequens. Senec.Herc.furent.10.

Imbellis fœminarum inermísque turba, Vide IMBELLIS.

Impia. Horat.2.Serm.saty.3.

Inops. Ouid.14 Metam.

Leuis. Horat.1.Carm.ode 10.

Luxuriosa. Ouid.epist.1.

Maxima. Virg.6.Æneid.

Plurima. Virg.6.Æneid.

Pullata. Quintil.lib.6.cap.4.

Rustica. Ouid.6.Metam.

Sodalis turba, Id est turba sodalium. Ouid.2.de Remed.Amor.

Temeraria. Ouid.10.Metam.

Vaga. Ouid.13.Metam.

¶Congregare magnam turbam. Cic.1.de Nat.deor.

Inserere se turbæ. Ouid.1.de Arte.

Rarescit turba, Minuitur. Stat.2.Thebaid.

Effusa turba ad ripas ruebat. Virg.6.Æneid.

Furens turba ruit omnis in vnum. Ouid.3.Metam.

Comitum turba stipatus. Ouid.3.Metam.

¶Turba prunorum, pro Variis generibus. Plin.lib.15.cap.13, Ingens posteà turba prunorum, versicolor, nigra, candicans.

Rotarum turba. Ouid.6.Metam.

Nouorum voluminum turba. Cic.de Clar.Orat.

Vulnerum turba, pro Multitudine. Plin.lib.11.cap.37.

Turbella, turbellæ, Diminutiuum { τύρβιον. } Plaut.Bacch.20,

Tantas turbellas facio. Idem Pseud.3.

Turbidus, pen.corr. Adiectiuum { θολός, θολερός } Conturbatum, confusum, non clarum, tumens. Plautus Trinum.6,

-nihil ego istos moror fatuos

Mores & turbidos. Plin.epist.10, Num istic quoque immite & turbidum cœlum?

Homo turbidus, Commotus, vel Turbationis plenus, vt ait Seruius. Virg.9.Æneid. Idem lib.12.

Animi turbidus. Tacit.lib.20.

Ira turbidus. Statius 3.Sylu.1.

¶Achelous turbidus, Vide ACHELOVS.

Acies oculorum turbidæ, Vide ACIES.

Actiones turbidissimæ. Quintil.lib.1.cap.10.

Æquora turbida ponti. Lucret.lib.5.

Amnis turbidus imbri. Lucret.lib.1.

Turbida & inquinata aqua. Cic.5.Tuscul. Darius in fuga quum aquam turbidam & cadaueribus inquinatam bibisset, negauit vnquam se bibisse iucundius.

Dies turbidus, Procellosus. Plin.lib.11.cap.10.

Imago turbida, me terret in somnis terribilis. Seruius. Virgil. 4.Æneid.

Imber turbidus aqua. Virg.5.Æneid.

Iurgia turbida. Ouid.ad Pisonem.

Liquor turbidus, Minimè clarus. Plin.lib.13.cap.12.

Loca turbida. Virg 6.Æneid.

Mens quæ omni turbido motu semper vacet. Cic.1.Tusc.

Nouitas turbida. Claudian.1.Paneg.

Nubila turbida. Virg.4.Æneid.

Pectora turbidiora ipso mari. Ouid.1.Trist.eleg.10.

Puluis turbidus atra caligine voluitur ad muros. Virgilius 11. Æneidos.

Esse in turbidis rebus. Cic.2.Philip. Veruntamen homines, quanuis in turbidis rebus sint, tamen si modò homines sunt, interdum animis relaxantur.

Seditio turbida. Ouid 9.Metam.

Tempestas turbida. Cic.1.de Inuent. Quasi ex turbida tempestate in portum, sic, &c.

Tempus turbidum & Tranquillum, contraria. Cic.ad Ligarium, lib.6.14, Fac animo magno fortíque sis: & si turbidissima sapienter ferebas, tranquilliora lætè feras.

¶Turbidus, Terribilis. Virg.11.Æneidos,

Hæc effatus, equum in medios moriturus & ipse

Concitat, & Venulo aduersum se turbidus infert. Seruius.

¶Turbidus, Elatus, arrogantia tumens. Virg.10.Æneidos,

Tum verò Æneam auersum vt cedere Turnus

Credidit, atque animo spem turbidus hausit inanem. Seruius.

Turbidè, pen.corr. Aduerbium { θολερῶς. } Cic.4.Tusc. Intelligatur igitur perturbationem iactantibus se opinionibus inconstanter & turbidè in motu esse semper.

Turbulentus, Adiectiuum { θολώδης, ταραχώδης, ὀχλικός, ὀχληρός } Commotus, iratus. Plaut.Epid.2,

Tu ædepol re es turbulentus.

Ea sunt & turbulenta & temeraria & periculosa. Cicero pro Cecinna.

Animus turbulentus. Cic.4.Tusc.

Turbulentior inde annus L. Valerio, T. Æmylio coss. Liuius 2. ab Vrbe.

Seditiosus ciuis & turbulentus. Cic.2.de Orat.

Conciones turbulentæ. Cic.ad Atticum, lib 4.72, Conciones turbulentæ Metelli, temerariæ Appij, furiosissimæ Publij. Quintil. lib. 5.capite 13.

Concursio turbulenta. Cic.1.de Finib.

Errores turbulenti. Cic.2.de Nat. deor.

Libido, temeritas, & ignauia turbulenta. Cic.1.de Fin.

Mens turbulenta. Cic.1.de Finib.

Negotium turbulentum. Cic ad Attic.lib.7.130.

Res placatæ & minimè turbulentæ. Cic.in Orat.

Tempestas turbulenta. Cic.7. Verr. Vt nullus vnquam dies tam magna, turbulentáque tempestate fuerit quin aliquo tempore solem eius diei homines viderent.

Tempus turbulentum. Cic.Thermo, lib. 2.17, Tempora autem Reip. qualia futura sint, quis scit? mihi quidem turbulenta videntur fore.

Meum turbulentissimum tempus, tuo tranquillissimo præstat. Cic.in Pisonem.

Tribunatus turbulentissimus. Cic.de Clar.Orat.

Turbulentè, Aduerbium { θολωδῶς } Concitatè. Cic.pro Domo sua, Omnia contra leges, moresque maiorum temerè, turbulentè, per vim, per furorem esse gesta.

Agere aliquid raptim & turbulentè. Cic.pro Domo sua.

Turbulenter { ταραχωδῶς } Aliud aduerbium. Cic. ad Cælium lib.2 15, Extremum illud erit, nos nihil turbulenter, nihil temerè faciemus.

Turbo, turbas { θολόω, θολόω, θροέω, κλονέω, θράττω, κολάω, ὀχλέω, τυρβάζω, ταράττω } turbare, Confundere, commouere. Plaut.Epid.6,

Sed me vna turbat res, ratióque.

Ab imo turbare aliquid. Lucret.lib.3.

Omnia infima summis paria fecit, turbauit, miscuit. Cic.3.de Leg.

Notabilius turbare. Tacit.lib.17.

Aristoteles multa turbat à magistro Platone dissentiens. Cic.1.de Natura deorum.

¶Aciem

¶Aciem turbare, Vide ACIES.

Affectibus animos iudicum turbare. Quintil.lib.5.cap.14.

Capillos turbare. Martial lib.2.

Euersæ turbant conuiuia mensæ. Ouid.12.Metam.

Delectum ciuium turbare. Cic.4.Verr.

Fœdera turbare. Virg.12.Æneid.

Fortunas turbare timore, Fœlicitates siue curriculum vitæ fortunatæ. Lucret.lib.1.

Iura turbantes Tribuni. Lucan.lib.1.

Pacem turbare. Liu.5 bell.Maced.

Quietem alicuius turbare. Propert.lib.1.eleg.3.

Rationem turbare. Vlpianus in l.1.in fine. D. De seru.corrup. Vt rationes dominicas intercideret, vel adulteraret, vel etiam vt rationem sibi commissam turbaret.

Res animos incognita turbat. Virg.1.Æneid.

¶Turbor, Passiuum. Cic.ad Attic.lib.2.32, Prorsus, vt scribis ita sentio: turbatur Sampsiseranus.

Arenæ turbantur Zephyro. Virg.2.Georg.

Metu turbari. Ouid.15.Metam.

Turbare, Absolutè. Tacit.lib 3, Si vna, alteráve ciuitas turbet.

¶Turbatum est, Impersonale. Terent.Eunucho, 4.3,

Nescio quid profectò absente nobis turbatum est domi.

¶Turbatum, Absolutè. Tacit.lib.1, Postquam turbatum in castris accepere.

¶Turbassit, pro Turbauerit vsurpatum ab antiquis. Cic.3.de Leg. Ast quid turbassit in agendo, fraus actoris esto. Vetus exemplar habet turbassitur.

Turbatus, pen.prod. Participium { τεθορυβημένος } Commotus. vt Turbatus ex inopinato malo. Cæsar 2.bell.Ciuil.

Vulnere mentis turbatus. Virg.12.Æneid.

Pectora turbatus. Virg 8.Æneid.

Acies turbatæ, Vide ACIES.

Animi. Virg.8.Æneid.

Aquæ. Ouid.epist.18.

Castra. Virg.9 Æneid.

Comæ. Ouid.3 Fast.

Equi. Virg.9 Æneid.

Fides. Claud.6 Paneg.

Freta procellis. Virg 3 Georg.

Mens funere. Virg.11.Æneid.

Quies. Stat.3.Sylu.5.

Pede turbato fugere. Ouid.epist.11.

Placare res turbatas. Cic.pro Plancio, Nostrum est autem, qui in hac potestate populi iactemur ac fluctibus, ferre modicè populi voluntates, allicere alienas, retinere partas, placare turbatas: honores si magni non putemus, non seruire populo.

Viri turbari. Ouid.epist.3.

Turbatè, penult. prod. Aduerbium { τεταραγμένως. } Cæsar 1.bell.Ciuil. His de causis aguntur omnia raptim atque turbatè.

Turbator, pen.prod Verbale { ταρακτής } Qui turbat. Liuius 4.ab Vrbe. Ibidem, libro 2, Quum pacis ipse author à turbatoribus belli premeretur.

Turbamentum, turbaměti { τάραγμα } Perturbatio. Tacit.lib.17, Quæque alia turbamenta vulgi. Sallustius in Oratione Lepidi ad populum Romanum, Maxima turbamenta Reipub. atque exitia probare.

Turben, turbinis, Vide TVRBO, Genus instrumenti lusorij.

Turbo, turbinis, pen.corr. masc.gen. { δῖνος, στρόμβος } Ventus cum frigore maximo, obiecta quæque deturbans, prosternénsque ex depressæ nubis specu. Plin.in Paneg. Erãt sub oculis naufragia multorum, quos inuidiosa tranquillitate prouectos improuisus turbo perculerat. Virg.1.Georgicon,

-ita turbine nigro

Ferret hyems, culmúmque leuem, stipulásque volantes.

Ventorum turbo. Lucret.lib.6.

¶Ater turbo. Virg 1.Æneid.

Immanis turbo. Virg.6.Æneid.

Indomitus turbo. Catullus Argon 59.

Nimbosus turbo. Ouid.11.Metam.

Puluereus turbo. Claud.de bel.Getico.

Versabundus turbo, id est versatilis & se contorquens. Lucretius libro 6.

Violentus turbo. Lucret.lib.3.

¶Rauco turbine armatur Boreas. Claud.1.de rapt.Proserp.

Vndique omnes venti erumpunt, sæui existunt turbines. Cicero 3.de Orat.

Celeri turbine fertur. Virg 12.Æneid.

Piceo turbine fumans nubes. Virg.3.Æneid.

Insanis turbinibus furit ventus. Silius lib.8.

Gubernare nauem in maximis turbinibus. Cic.in.Pis.

Venti perflant terras turbine. Virg.1.Æneid.

Agens hyemem ruit æquore turbo. Virg 3.Georg.

Rupto turbine confligunt venti. Virg.2.Æneid.

¶Turbo ac tempestas pacis & otij. Cic. pro Domo sua, Tu procella patriæ, turbo ac tempestas pacis atque otij.

Duo Reipublicæ turbines. Cic.pro P.Sestio.

Turbo lethi. Catul.Argon.59.

Mentis turbine agi. Ouid.2 Amor.eleg.9.

¶Turbo, pro Vortice { δίνη, στρόβιλος. } Stat.4.Thebaidos,

Incubuere vadis passim discrimine nullo

Turba simul, primíque: nequit secernere mistos

Æqua situs, frænata suis in curribus intrant

Armenta, & pleni dominis, armísque feruntur

Quadrupedes: hos turbo rapax, hos lubrica fallunt

Saxa. Videtur ita intelligi posse etiam Ouidianum illud epist.7,

Finge age te rabido (nullum sit in omine pondus)

Turbine deprendi: quid tibi mentis erit? Sed melius vt de vento

intelligatur. Sequitur enim

Quæque cadent, in te fulmina missa putes.

Furialis turbo. Silius lib.16.

¶Turbo, pro Gyro, & spiris serpentum. Silius lib.3,

Ater lethifero stridebat turbine serpens. Nisi malis pro impetu accipere.

Saxi turbo. Virg.12.Æneidos,

Præcipitem scopulo, atque ingentis turbine saxi

Excutit. Id est saxo quod rotatur quum impellitur aut iacitur.

Teres turbo. Catul.Argon.59

¶Turbo { βέμβηξ } Genus instrumenti lusorij, pueros maximè delectans. Tibul.lib.1.eleg.5,

Namque agor vt per plana citus sola verbere turbo,

Quem celer assueta versat ab arte puer. Charisius lib.1. non turbo legit apud Catullum, sed turbem. Virgil.7 Æneidos,

Ceu quondam torto volitans sub verbere turbo, &c. Vbi Seruius, Catullus hoc turben dixit, vt hoc carmen. Hic turbo, vnde turbinis facit: nam si turbonis sit, erit à proprio nomine genitiuus. Cic. de Fato, Sed reuertitur ad cylindrum, & ad turbinem suum, quæ moueri incipere nisi pulsa, non possunt. Id autem quum accidit, suapte natura, quod superest, & cylindrum volui, & versari turbinem putat. De Chrysippo.

¶Turbo { κῶνος } Quicquid formam habet in imo acutam, in summo latiorem. Plin.lib.27.cap.4.de aloe, In turbinibus cadorum. Ouid.1. Metamorphoseos, -caua buxina sumitur illi,

Tortilis in latum quæ turbine crescit ab imo.

¶Turbo, Vasculi genus, quo pruna & cottana inter Saturnalia xeniola missitabantur: cuius effigies turbinis in imo angustissima erat, in summo latissima, qualis est figura pyrorum.

Turbineus, Adiectiuum { στρομβοειδής. } vt Vortex turbineus, In modum turbinis se voluens. Vortex enim dicitur Contorta in se aqua. Ouid 8.Metam.

Turbinatus, pen.prod. Aliud adiectiuum { κωνοειδής } Quod veluti turbo desinit. Plin.lib 21.cap.31, Folliculis magnis, latísque & turbinatis. Idem lib.11.cap.37, Cor homini infra læuam papillam, turbinato mucrone in Priora eminens. Idem lib 15.cap.15, Turbinatior pyris figura.

Turbinatio, turbinationis, fœm. gen. { στρόμβωσις. } Plin.lib.15. cap.21, Aliis turbinatio pyri, alij ouata species.

TVRBO, turbonis { τύρβων } Proprium nomen gladiatoris. Horat.lib. 2.Serm.satyra 3,

Corpore maiorem rides Turbonis in armis.

TVRCAE { τοῦρκαι } teste Pomponio libro 1. populi sunt Scythici, iuxta Thyssagetas & vltra Sauromatas. Ab his orti iudicantur, qui ætate nostra latissimè imperitant: Turci vulgò dicti, ignauia quidem nostra magni, sed post Macedonas & Romanos sine dubio potentissimi. Hermolaus.

TVRDE { τοῦρδε } Vilumbrorum ciuitas in Italia, teste Ptolemæo lib.3. cap.1. Tudea Silio: *Todertum* hodie.

TVRDVLI, pen.corr. { τουρδοῦλοι } & Bastuli, populi in Hispania Bætica præcipui, vt & Bætica Turdetania dicta sit Straboni libro 3. Plin. lib.3.cap.1, Ab vna autem, inquit, Atlantico Oceano obuersa Hispania, Bastulorũ, Turdulorúmque est. Strabo lib.3. Turdetanos cum Ptolemæo lib.2.cap.44. nominat. Varro 2.de Re rust.cap.10, Non omnis apta natio ad pecuariam, quod neque Bastulus, neque Turdulus idonei? Galli appositissimi maximè ad iumenta. Turduli, partim Andaluses partim Granatẽses Bastuli, omnes Granatenses. Hæc Oliuarius in Melam.

Turdus, turdi, masc.g. { κίχλη } Auis nota, & inter primas à saporis bonitate collocata. Horat.1.epist.16,

Nil melius turdo, vulua nil pulchrius ampla. Plin.libro 10. cap.53, Turdi in cacuminibus arborum luto nidificantes, penè contextim in secessu generant. Ibidem cap.29, Turdis color æstate circa collum varius, hieme concolor. Horat.1.Serm.saty.5,

Macer turdus.

Obesus turdus. Horat.1.epist.16.

Ab transenna hic turdus lumbricum petit. Plaut.Bacchid.17. De amatore loquitur. Vide TRANSENNA.

De turdo tale est Martialis epigramma, lib.2 40,

Subdola tenduntur crassis modò retia turdis, &c. Idem lib.13,

Inter aues turdus, siquis me iudice certet:

Inter quadrupedes gloria prima lepus.

¶Turdus, Piscis. Colum.lib.8.cap.16, Rursus optimè saxosum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet quòd in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt, vt merulæ, turdíque, nec minus melanuri. Plin. lib.32.cap.11, Turdus inter saxatiles nobilis. Quintil.lib.8.cap.2.

Tureus, Adiectiuum, Vide THVS.

Turgeo, turges, tursi { οἰδαίνω, οἰδίσκομαι } turgere. Virg.eclog.7,

Iam læto turgent in palmite gemmæ. Plin.lib.20 cap.13, Imponunt & mammis turgentibus decoctam rutam, & pituitæ.

Frumenta in viridi stipula lactentia turgent. Virg 1.Georg.

Oratio quæ turget & inflata est. Author ad Heren.lib.4.

Turgere alicui, Irasci in aliquem, & commoueri. Plaut.Casin.7.

Turgens, Participium { οἰδαίνων. } vt Lumina turgentia gemitu. Propert.lib.1.eleg 2.

Ora turgentia. Ouid.3.Fast.

Turgesco, turgescis { ἐξογκοῦμαι } turgescere. Pers.Saty.5,

Non equidem hoc studeo bullatis vt mihi nugis

Pagina turgescat dare pondus idonea. Cic.3.Tuscul.

Córque meum penitus turgescit tristibus iris. Ex poeta. Varro 3. de Re rust.cap.9.

Semen turgescit in agris. Ouid.3.Amor.eleg.9.

Ramus turgescit in arbore. Ouid.3.Trist.eleg 12.

Turgescentia virgulta. Plin.lib.8 cap.50.

Turgidus, pen.corr. Adiectiuum { ἐξογκος } Inflatus, tumẽs. Cic.3 Tusc. Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non

vitiosè se habet? Martial.lib.6 39, Turgidis labris.
Fluuij turgidi. Horat.4.Carm.ode 12.
Frons turgida cornibus. Horat.3.Carm.ode 13.
Mare turgidum Horat.1.Carm.ode 3.
Vela turgida. Horat.2.Carm.ode 10.

Turgidulus, pen.corr. Diminutiuum. Catullus de passere, 3,
Flendo turgiduli rubent ocelli.

TVRIASSO {τυριασσώ.} Ptolemæo lib.2.cap.6. Hispaniæ vrbs: vulgò *Tirissona*.

Turicremus, Vide THVS.

Turio, turionis, Teneritas summitatum arborum vel arbustorum dicitur. Colum.lib.12.cap.48, Concisis deinde pleno vase oliuis, immittito defrutum vsque ad os. Lauri turiones in hoc vsu mittito, vt oliuas deprimant: post dies viginti vtere. Vide CYMA.

Turma, turmæ {ἴλη, τάξις, στῖφος, στίχος, ὅμιλος, ἐνωμοτία} Ordo militaris & equitum. Dicta quasi terdena, quòd terdeni equites ex tribus tribubus, Tatiensium, Ramnensium, & Lucerum fiebant: constabat enim ex triginta duobus equitibus. Et qui illi præerat, Decurio dicebatur vt Varro & Vegetius tradiderunt. Festus, Turmam equitum dictam esse ait Curiatius, quasi terimam, quòd terdeni equites, &c. eadem verba quæ suprà. Itaque primi singularum decuriarum, Decuriones dicti. Cic.ad Attic.lib.5.110, Appius noster turmas aliquot equitum dederat huic Scaptio.
Turma differt à cohorte, Vide COHORS.
Cohors & turma. Cic.pro Marcello, Nihil sibi ex ista laude Centurio, nihil præfectus, nihil cohors, nihil turma decerpit.
Equitum turmæ. Virg.5.Æneid.
Equestris turma. Claud.de bello Getico.
Feroces turmæ. Virg.3 Georg.
Mortales turmæ. Horat.3.Carm.ode 4.
Ducere turmas. Virg.5.Æneid.
Glomerare turmas. Silius lib.3.
Inuadere turmas. Virg.11 Æneid.

Turmalis, & hoc turmale, pen.prod. {ἰλάρχης} Qui eiusdem turmæ est, inquit Budæus. Cic.2.de Orat. Ex translatione autem, vt quum Scipio ille maior Corinthiis statuam pollicentibus eo loco, vbi aliorum essent imperatorum turmales, dixit displicere. Liu.5.bel.Pun. Diu cunctantem Crispinum perpulere turmales, ne impunè insultare Campanum paterentur. Stat.5.Sylu.2,
-non sanguine cretus Turmali.
Buccina turmalis. Claud.de bello Gildonico.

Turmatim, pen.prod. Aduerb. {ἰλαδόν} Per turmas. Cæsar 8.bel.Gall. Turmatim in eum locum deuenerunt. Liu.5.ab Vrbe.
Turmatim pugnas edere. Lucret.lib.2,
-pugnásque
Edere turmatim certantia, &c.

TVRNVS {τοῦρνος} Nomen ducis qui ab Ænea occisus est, vt videre licet in 12. Virgilij Æneidos.
Præstanti corpore Turnus. Virg.7.Æneid.
Audax Turnus. Virg.9.Æneid.
Barbarus Turnus. Tibull.lib.1.eleg 6.
Pulcherrimus Turnus Virg 7.Æneid.

TVRONES {τουρόνες} Lugdunensis Galliæ populi ad fluuium Ligerim authore Plinio lib.4.cap.18.

Turpis, & hoc turpe {αἰσχρός, δυσειδής, ἄσχημος, ἀσχήμων} Deforme: contrarium Pulchro. Ad corpus & animum refertur. Terent.Phor.1.2,
Lachrumæ, vestitus turpis. Idem Heaut 5.4, -pudet
Dicere hac præsente verbum turpe. Ouid.1.Amor.eleg.9,
Turpe senex miles, turpe senilis amor.
Inter Turpe & Fœdum. Turpe, leuior res est: Fœdum vim habet maiorem. Cic.de Offic. Luxuria verò cùm omni ætati turpis, tum senectuti fœdissima est. Nonius.
Turpis & miser. Cic.pro Quint. Multis vexatus contumeliis, plurimis iactatus iniuriis, non turpis ad te, sed miser confugit.
Turpis & fœdissimus. Cic.1.Offic.
Turpissimus & sordidissimus. Cic.Attico lib.9.180.
¶Amor turpis. Horat.1.Serm.Saty 4.
Campus turpis sine gramine. Ouid.3.de Arte.
Caput turpe sine crine. Ouid.3.de Arte.
Crimen turpe. Horat.de Arte.
Egestas turpis. Virg.6.Æneid.
Fabula turpis relatu. Claud.in Eutropium.
Formido turpis. Virg.2.Æneid.
Fuga turpis, Inhonesta. Cic.2.de Finib. Trecentósque eos quos eduxerunt Sparta, quum esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors, opposuit hostibus.
Homo turpissimus & inhonestissimus. Cic.pro Rosc.Amer.
Lachrymæ turpes. Stat.8.Thebaid.
Macies turpis. Horat.3.Carm.ode 27.
Mors turpis. Lucret.lib.6.
Opprobrium turpe. Horat.1.Serm.saty.6.
Præceptor turpis, hoc est flagitiosus. Quintil.lib.1.cap.2.
Prælia turpia. Propert.lib.2.eleg.5.
Pudor turpis. Ouid.11.Metam.
O rem turpem & miseram. Cic.Attico lib.8 152.
In turpissimis rebus habere, Vide IN.
Scabies turpis. Virg.3.Georg.
Senecta turpis Virg.3.Georg.
Vita turpis. Tacit.in vita Agricolæ.
Vita turpis & infamis. Cic.pro Fonteio.
Vitia turpia decipiunt cæcum. Horat.1.Serm.saty.3.
¶Celare turpia. Horat.1 Serm.saty.2.
Ducere turpe. Quintil.lib 1.cap.2, Turpe ducet cedere pari, pulchrum superasse maiores. De pueris.
Quid hoc turpius, quid fœdius? Cic.2.Philip.
¶Turpis, Magnus, grandis. Virg.3.Georgicon,

-optima toruæ
Forma bouis, cui turpe caput, cui plurima ceruix. Ibidem, lib 4,
Et turpes pascit sub gurgite phocas. Nonius.
¶Turpis, crudelis frequens apud Sallustium.

Turpiculus, pen.corr. Diminutiuum {ὑπαισχρός.} Cic.2.de Orat. Tantum interest, quòd grauitas honestis in rebus seuerè, iocus in turpiculis & quasi deformibus ponitur. Idem Attico lib.4.74, Quid? etiam subturpicula mihi videbatur παλινῳδία.
Nasus turpiculus. Catul.de Acme, 39.

Turpiter, pen.corr. Aduerbium {αἰσχρῶς} Inhonestè, indecorè. Terent. Eunucho 3.1,
-mirum ni ego me turpiter hodie hic dabo
Cum meo decrepito hoc eunucho. Cic.2.de Finib. Quia quod bene, id rectè, frugaliter, honestè: ille porrò malè, prauè, nequiter, turpiter cœnabat. Ouid.5.Trist.eleg 7,
Turpius eiicitur, quàm non admittitur hospes.
Flagitiosè & turpiter. Cic.Attico lib 6 114.
Turpiter & nequiter. Cic 3.Tuscul. Quæ te turpiter & nequiter facere nihil patiatur.
Extimesco nequid turpiter faciam. Cic.Attico lib.9 175.
Perpeti turpiter. Cic.pro Milone.
Cato in me turpiter fuit maleuolus. Cic.Attico lib.7.122.
Ingenium turpiter hirtum. Horat.1.epist.3.
Turpiter iners. Ouid.2.de Remed.Amor.

Turpitudo, pen.prod. turpitudinis, pen corr. f.g. {αἶσχος, ἀμορφία, δυσειδεία} Deformitas. Cic 2.de Finibus, Sunt etiam turpitudines plurimæ, quæ, nisi honestas natura plurimum valeat, cur non cadant in sapientem, non est facile defendere.
Turpitudo & deformitas. Cic 2. de Orat. Locus autem & regio quasi ridiculi turpitudine & deformitate quadam continetur.
Turpitudo quæ à libidine, aut petulantia, aut ab audacia nata est. Cic pro Fonteio,
Crimen turpitudinis. Quintil.lib.2 cap.2.
Generis turpitudo. Quintil.lib.3 cap.7.
Mandati turpitudo. Paulus in l.Si mandauero tibi.§. Qui ædem. D.Mandat. Qui ædem sacram spoliandam, hominem vulnerandum occidendúmve mandatu suscipit: nihil mandati inconsequi potest, propter turpitudinem mandati.
Delere turpitudinem. Cic in Verr.Act.2.
Fœdare turpitudine. Cic pro Domo sua.
Habere turpitudinem. Cic.pro Domo sua.
Infligere sibi turpitudinem, Vide INFLIGO.
Liberare turpitudine aliquem, Vide Libero in LIBER, Adiect.
Notari turpitudine. Cic.pro Cluent.
Venire in turpitudinem. Cic.pro Quint.
Verborum turpitudinem & rerum obscœnitatem vitare. Cic.2. de Orat.

Turpificatus, pen.prod. {αἰσχυνθείς} Adiectiuum, Turpis factus. Cicero 3.Offic. Quæ si in deformitate corporis habeat aliquid offensionis, quanta illa deprauatio & fœditas turpificati animi debet videri?

Turpo, turpas, turpare, Turpefacere, Fœdare. Cic.1.Tuscul.
Hæc omnia vidi inflammari,
Priamo vi vitam euitari,
Iouis aram sanguine turpari. Virg 10.Æneid.
Aram turparunt sanguine. Lucret.lib 1.
Pallor turpat ora. Silius lib 7.
Rugæ turpant te. Horat.4.Carm.ode 13.

Turris, huius turris, fœ.g. {πύργος, βάρις, τύρσις, πυργοβάρις} à Terrendis hostibus dicta est, vel quod aspectu torua sit, hoc est terribilis. Cæs. 5.bel.Gall. Tum ex omni parte lapidibus coniectis deturbati, turrísque succensa est.
Ærata turris. Claud 1.in Eutropium.
Ahenea turris Horat 3.Carm.ode 16.
Alta turris. Cic 5.Tusc. Dionysius concionari ex turri alta solebat.
Ardua. Ouid.11 Metam.
Caua. Virg.9.Æneid.
Celsa. Horat.2.Carm.ode 10.
Concabulata, Vide CONTABVLO.
Excelsa. Silius lib.13.
Valida. Lucret.lib.5.
¶Confringere turres. Lucan.lib 6.
Locus munitus turribus & trophæis. Cic.de Prouinc.Cons.
Quassæ nutant turres. Lucan.lib.6.
Percussæ de cælo turres, Vide PERCVTIO.
Stabilire quassas turres Seneca Thyeste 7.
¶Fiunt etiam turres ambulatoriæ, de quibus Vegetius lib.4.cap.17. hæc scribit, Turres dicuntur machinamenta ad ædificiorum speciem ex trabibus, tabulatísque compacta. Et ne tantum opus hostili concremetur incendio, diligentissimè ex crudis coriis, vel centonibus communitur. Quibus pro modo latitudinis additur altitudo. Nam interdum tricenos pedes per quadrum, interdum quadragenos, vel quinquagenos latę sunt Proceritas autem ipsarum tanta fit, vt non solùm muros, sed etiam turres lapideas altitudine superent. His plures rotæ mechanica arte subduntur: quarum lapsu volubili magnitudo tam alta moueatur. Præsens autem periculum ciuitatis est, si ad murum fuerit turris admota. Plures enim accipit scalas, & diuerso genere conatur irrumpere. nam in infirmioribus habet arietem, cuius impetu destruit muros. Circa mediam verò partem accipit pōtem factum de duabus trabibus, septúmque de vimine, quem citò prolatum, inter turrim murúmque constituunt, & per eum egredientes de machina bellatores in ciuitatem transeunt, & occupant muros. In superioribus autem turris illius partibus contati & sagittarij collocantur, qui defensores vrbis contis, missilibus, saxísque ex alto prosternant. Quo facto ciuitas capitur sine mora. Cic. ad Catonem, lib.15 4, Aggere, vineis, turribus oppugnaui, vsúsque multis tormentis.

Turritus, pen.pro. Adiect. Altus & excelsus: vt Domus turrita, id est alta & sublimis, & ad turris similitudinem facta.
Puppes turritæ. Virg.8.Æneid.
Scopuli turriti. Virg 3.Æneid.
Turritus aliquādo dicitur turribus plenus. vnde & Turritæ vrbes, & Mater deûm nominatur turrita: quia terra est, quæ vrbes sustinet. Virg.6.Æneid.
Berecynthia turrita.
Castella turrita. Lucan.lib.6.
Dea turrita, Cybele. Propert.lib.4.eleg.12.
Elephanti turriti, Quibus superponuntur turres, vel qui turres gerunt. Plin.lib.8.cap.7.
Mœnia turrita. Ouid.3.Amor.eleg.7.
Muri turriti. Ouid.3.de Ponto, eleg 4.

Turrifer, pen.corr. Adiect. {πυργοφόρος,} vt Corona turrifera Cybeles. Ouid.4.Fast.

Turriger, pen.corr. {πυργοφόρος,} Aliud adiectiuum. Id est Gerens turres. Plinius, Sed turrigeros elephantorum miramur humeros. Sic apud Virg.10.Æneid.
Turrigeræ vrbes.
Dea turrigera. Ouid.4.Fast.
Carina turrigera. Lucan.lib.3.
Frons turrigera Cybeles. Ouid.6.Fast.
Mater turrigera, Cybele. Stat.2.Achil.

Turricula, turriculæ, pen.corr. Diminutiuum, {πυργίον,} parua turris.
¶Turricula, Vasculi genus, à turris similitudine, quo iactari tali ludendo solent. eadem pyrgus & orca dicitur. De hac tale est Martialis epigramma lib.14,
Quærit compositos manus improba mittere talos:
Si per me misit, nil nisi fota facit. Vide Talus pro ludo, in TALVS.

TVRRIS Bissonis, {πύργος βίσσωνος,} ciuitas Sardiniæ Ptolemæo lib.3. cap.3. Sardos hodie: Turris Libyssonis Plinio.

Tursio tursionis, m.g. Genus piscis Plin.lib.9.cap 9. Delphinorum similitudinem habent qui vocantur tursiones.

Turtur, turturis, pen.corr. masculini generis rarò fœminini. {τρυγών,} Auis nota, à sono vocis nomen habens. Plau.Mostel.2,
Tu tibi istos habeas turtures, pisces, aues. Martial.lib.5,
Gemit hinc palumbus, inde cæreus turtur. Domitius interpretatur pinguē. Ci.2.de Fin. Turtures & cursu & peregrinatione lętātur.
Niger turtur. Ouid.epist.21.
Gemit turtur. Virg.eclog 1.
Nec tamen intereà raucæ, tua cura palumbes,
Nec gemere aëria cessabit turtur ab vlmo.
Turtur {τρυγὼν θαλαττία,} Piscis, masc.gen. qui aliàs dicitur pastinaca, trygon autem à Græcis in cuius cauda emergit radius præsentissimi veneni.

TVRVLIS, pen.prod. {τουρούλις,} fluuius Hispaniæ Tarraconensis Ptolem.lib.2.ca.6. Turia vulgò Claudiano & Hermolao apud Plinium, Pomponius Duriam corruptè nominat.

Turunda, turundæ, Genus panificij. Nonius, Turunda libum sacrum quoddam ex farre, genus panificij. Varro 3.de Re rust.cap.9, Amplas omnes ex his, euulsis ex aliis pinnis, & è cauda, farciūt turundis ordeaceis, partim admistis ex farina loliacea aut semine lini ex aqua dulci. De gallinis. Cato cap.89, Gallinas teneras, quę primum pariūt, concludat, polline vel farina ordeacea conspersa turundas faciat, eas in aquam intinguat, & in os indat. Varro de liberis educandis, Alij afferunt libum ac turundam.
¶Turunda apud Catonem, cap. 157 significat linamentum illud ex filis quod in vlcus immitti à medico solet. ait enim, Et si fistula erit, turundam intro trudito: si turundam non recipiet, diluito, succum exprimito.

TVRVPTIANA, {τουρουπτίανα,} Ptolemæo lib.2.cap.6. Hispaniæ Tarraconensis vrbs: Tuitana hodie: *Tuy* vulgò.

Tus. Vide THVS.

TVSCANIA, {τουσκανία,} Oppidum Tusciæ propè Tarquinios, à quo Tuscanenses.

TVSCENIVS, {τουσκήνιος,} homo furiosus & auarus, cuius meminit Cicero ad Qu.frat.lib.1.1, Hæc institutio atque hæc disciplina potest sustinere in rebus statuendis decernendísque eam sententiam qua tu in his rebus vsus es, ex quibus nonnullas simultates cum magna mea lætitia susceptas habemus: nisi fortè me Paconij nescio cuius hominis ne Græci quidem ac Misij, aut Phrygis potius querelis moueri putas: aut Tuscenij hominis furiosi ac sordidi vocibus, cuius tu ex impurissimis faucibus inhonestissimam cupiditatem eripuisti summa cum æquitate.
Causa Tuscenij sanari non potest. Cic.Qu.frat.lib.1.2. Quid L.Cęcilium? nónne omni ratione placaui? quem hominem, qua ira, quo spiritu? quem denique præter Tuscenium, cuius causa sanari non potest non mitigaui?

TVSCIA, quæ & Hetruria dicitur, {τυῤῥηνία,} Italiæ regio celebris: à sacrificiis, vt quidam arbitrantur, dicta, Græci enim θύειν sacrificare dicunt. Vel à thure, quo maximè in sacrificiis vtimur. Vel à Tusculo Herculis filio, quod veteres grammatici probant. Vnde & sine h ab eis scribitur. Hæc Tyrrhenia dicta fuit, à Tyrrheno Atys filio, qui è Meonia discedens in Italiam venit, & eam partem occupauit quæ ad mare inferum sita est, quod & Tyrrhenum, inaccessis & difficilibus referta. Eius dicitur. Hæc à Ligurib. Romanísque finibus contigitur, iugis fines Macra & Tyberis amnes, centum & septuaginta quatuor milia inter se distantes. In ea scientia faciendorum sacrorum ita floruit, vt Romani qui non seruandę tantùm, sed etiam amplificandæ religionis cupiditate incendebantur, decem principum filios Senatusconsulto singulis Tusciæ populis percipiendæ sacrorum disciplinæ gratia traderent. Longior est ea prouincia, quàm latior. Ab Orientali plaga in Occidentalem porrigitur. Nam si ab Aquilonari in Australem perambulemus, arctis finibus contenta est,

Ab Occidente quà Ligurię proxima est, habet Pisas, Senas, & Lucā & Florentiam inclytas ciuitates. Ad Septentrionem habet Vrbem veterem. In Meridionali verò littore, Pisaurum, Aretium, & Asisium. Et Tybris Romanus inde labitur, ex Appennino effluens. Septentrionalis regio cum Flaminia iungitur. Vulgus Italorum hodie *Toscanam* vocat.

Tusci, {τυῤῥηνοί,} qui Tusciam habitant. Cicer.2.de Natu.deor. An vos Tusci ac barbari, auspiciorum pop. Rom. ius tenetis, & interpretes esse comitiorum potestis?

Tuscus, Adiectiuum, {τυῤῥηνός,} vt Æquora Tusca. Horat.4.Carm.ode 4.
Amnis Tuscus, Tybris. Ouid.3.de Arte.
Flumen Tuscum. Ouid.14 Metam.
Mare Tuscum, Vulgò *El mar de la Toscana*. Horat.2.Epist.1.
Tyberis Tuscus. Virg.1.Georg.

Tusculum, Vide THVS.

TVSCVLVM, pen.cor. {τούσκουλον,} Italiæ oppidum, Telegoni Vlyssis & Circes filij ædificium, Ciceronis villa nobilissimum. Silius lib.7,
Mœnia Laertæ quondam regnata nepoti. Tusculani, Frederici Ænobarbi imperatoris quondam coniuncti copiis, Romanos insigni clade affecere, vt postea resipiscere non esset. Romani itaque iniuriæ memores, post aliquot annos, tanta in eos ira peraciti sunt, vt vix vrbis fundamēta relinquerent. Hæc Volaterranus lib.6. Tusculum vulg. *Frascati*. Ex Tusculo Cato Censorinus ortum habuit. Horat.Epod.2.
Nec vt superni villa candens Tusculi
Circæa tangat mœnia.

Tusculanus, {τουσκουλανός} Qui Tusculum incolit. Cic.3.de Lege Agrar. Ego Tusculanis pro aqua crebra vectigal pendam, quia à municipio fundum accepi, si à Sylla mihi datus esset, Rulli lege non penderem.
Tusculanus ager, in quo erat villa Ciceronis celebrarissima, in quam post forensia negotia animi recreandi gratia se Cicero recipiebat: vbi aut cum doctis aliquibus, quod eò adduxerat, se declamando exercere, aut philosophica studia intermissa reuocare solebat, vt frequenter in scriptis suis meminit. Hanc villam ferè Tusculanum absolutè vocat: vt ad Atticum lib.1.4, Nos Tusculano ita delectamur, vt nobismetipsis tū deniq;, cum illò venimus, placeamus.
Cogito Tusculanum. Vide COGITO.
Disputatio Tusculana, quæ in Tusculano tractata est. Cicer.2.de Diuin. Cúmque fundamentum esset philosophiæ positum in finibus bonorum & malorum, perpurgatus est is locus à nobis quinque libris, vt quid à quoque, & quid contra quemque philosophum diceretur intelligi posset: totidem subsecuti libri Tusculanarum disputationum, res ad bene viuendum maximè necessarias aperuerunt.

Tusculanensis & tusculanense, aliud Adiectiuum Cic.Varroni lib.9 6,
Equidem hos tuos Tusculanenses dies instar esse vitæ puto, &c.

Tusculus, pen.corr. {τυῤῥηνός,} Aliud similiter adiect. vt Vmbra Tuscula. Stat.4.Sylu.4.
Tellus Tuscula. Tibul.lib.1.eleg.7.

Tuscus, {τοῦσκος,} Vicus Romæ, dictus quòd ibi habitauerunt Tusci, qui recedente ab obsidione Porsenna remanserunt, vt ait Festus. De quo Hora.2.Serm.sat.3.
-ac Tusci turba impia vici.

Tussis, huius tussis, fœ. ge. {βήξ,} Quæ gignitur vel ex frigore vel ex pituita in pulmonem descendente. Terent.Heaut.2.3,
Gemitus, screatus, tussis, risus abstine.
Veterem tussim acetum inhibet. Plin.lib.23.cap.1.
Mortuus tussi. Lucret.lib.4.
Malam tussim expuli pectore. Catul.ad Fundum, 41.
Anhela tussis quatit ægros sues. Virg 3.Georg.
Tussim exasperant palmæ. Plin.lib.25.cap.4.
Tusses concoquere. Plin.lib.24.cap.8.
Tussis sicca quæ nihil emolitur. Cels.lib. 4.cap.6.

Tussedo, pen.prod. tussedinis, fœ.ge. Idem. {βῆγμα,} Apuleius, Assiduo pulsu tussedini hiulci pectora.

Tussicula, tussiculæ, pen.cor. Diminutiuum. {βηχικάτιον.} Plin.epist.114. Veteris infirmitatis tussicula admonitus, rursus sanguinem reddidit.

Tussicus, pen.corr. Qui multum tussit. Firmicus lib.5.cap.16, Luna alios tussicos, alios splenicos efficiet.

Tussio, tussis, tussiui, tussitum, {βήττω} tussire, pen.prod. Tussim pati. Plaut.Asin.13,
Fortè si tussire occœpsit, ne sic tussiat,
Vt cuiquam linguam in tussiendo proferat. Plin.lib.20.cap.2, Semen eorum cum cumino tritum potúmque in vino tussientibus auxiliatur. Martial.lib.1,
- Et placet & tussit.
Malè tussire. Horat.2.Serm.sat.22.

Tussilago, pen.pro. tussilaginis, f.g. {βήχιον.} Plin.lib.6.cap.26, Tussim sedat bechio, quæ & tussilago dicitur. Duo eius genera: syluestris vbi nascitur, subesse aquas credunt, & hoc habent signū aquileges. Folia sunt maiuscula quàm hederæ, quinque aut septem subalbida à terra, supernè pallida. *Farfara* alio nomine dicitur, & vulgò *Vngula cabalina* à forma pedis equi vel asini. Vide BECHION.

TVTANVS, pen.prod. {τουτᾶνος,} deus apud Ethnicos qui gentes tueri putabatur. Varro: Tutanum deum Romę omnes qui laborant inuocant. Meminit Cælius lib.25.cap.30.

Tute, id est tuipse, Vide Tu. Cic.4.Ver. Hoc autem tute fatebere.
Tute dicebas. Cic.2.de Finib. Etenim quemadmodum tute dicebas, negat Epicurus diuturnitatem quidem temporis ad beatè viuendum aliquid afferre, nec minorem voluptatem percipi in breuitate temporis, quàm si illa sit sempiterna.
Tute paulò antè dixisti. Cic.1.de Orat. Nam ne quidem semper à genere hoc toto sermonis refugisse, & tibi cupienti atque instanti sæpissimè negasse, tute paulò antè dixisti: quod ego non superbia, neque, &c.

Tute tibi imperes.Cic.2.Tusc.Quòd si tibi persuasum est (principio enim dixisti plus in dedecore mali tibi videri, quàm in dolore)reliquum est vt tute tibi imperes.

Tutemet,pro tu ipse.Lucret.lib.1,
Tutémet à nobis iam quouis tempore vatum,
Terriloquis victus dictis,&c. Meminit Priscianus lib.12.

¶Tutela,Dei alicuius signum proræ impositum,naui nomen imponens.Seneca epistola 77, Nauis bona dicitur, non quæ preciosis coloribus picta est, nec cui argentum rostrum est, nec cuius tutela ebore cælata est,id est, numen tutelare nauis, seu numen in cuius tutela est nauis.Silius Italicus lib 14,
Tutelæque deûm fluitant. Libro eodem dixerat.82,
Numen erat celsæ puppis vicina Dione. Et paulo pòst.
Ammon numen erat Libycæ gentile carinæ. Huc spectat illlud Ouidij lib.1. Tristium eleg. 3, -& pictos verberat vnda deos.
Illud quoque Virg.lib.10.Æneidos,
-& aurato fulgebat Apolline puppis.

Tutela,Tutor,Tutus,Vide TVEOR.

Tutia,Vide POMPHOLYX.

Tutilina,pen.prod.{τουτιλῖνα} Dea quæ tutandis frugibus præerat.Cælius lib.25.cap.30 ex diuo August.Var.Tuam fidē Tutilina inuoco.

Tutulus,pen.corr.Tutulum,inquit Festus, vocari aiunt Flaminicarum capitis ornamētum,quod fiat vitta purpurea innexa crinibus, & extructum in altitudinem. Ennius, Libáque,fictores,argeos, & tutulatos. Itaque Varro lib.de Ling.Latin.exponens hunc eundem Ennij versum,ait,Tutulati dicti ij,qui in sacris capitibus habere solent vt metam. Id Tutulus appellatur ab eo, quòd matresfamiliâs crines conuolutos ad verticem capitis, quos habent vti velatos, dicunt tutulos.Siue ab eo, quòd tuendi causa capilli fiebant. Siue ab eo,quod altissimum in vrbe est,quod est arx,ea res tutissima,tutulus vocatur.Hactenus Varro.Fulgentius lib. de pris.sermone, Varro,inquit,in Pontificalibus ait tutulos sacerdotes dici breuium deorum. Numa verò Pompilius & ipse de Pontificalibus scribens,Tutulum dici ait pallium, quo sacerdotes caput tectabant, cùm ad sacrificium accessissent, sicut & Virgilius ait,
Et capita ante aras Phrygio velamur amictu.Hæc Fulgentius.

Tuus,tua,tuum {σὸς,τεός} Pronomen possessiuum à tu. Plaut.Pers.16.
Tua merx est,tua indicatio est.Cice.ad Trebonium,lib.15.20,
Nunc hæc primò cupio cognoscere iter tuum cuiusmodi sit.
Tuum est mihi ignoscere, Ad te spectat, tui est negotij & officij. Terent.And.4.1.
Tuo arbitratu Plaut.Aulul.20.
Tetigísne tui quicquam?Terent.Adelph.2 1.
De tuo,Vide DE.
Tui studiosus.Cice.ad Tironem,lib.16.9, Ego A.Varroni, quem cùm amantissimum mei cognoui, tum etiam valde tui studiosum, diligentissimè commendaui.
Tui charitas.Cicero ad Plancum,lib.10.6, Me autem impulit tui charitas. Ouidius epist.5,
Ardet amore tui,sic & Menelaon amauit.
De tuis vnus, pro Vnus tuorum amicorum, vel de numero amicorum tuorum.Cicero ad Cæsarem,lib.13.17, Qui & in bello tecum fuisset,& propter memoriam Crassi de tuis vnus esset.
Tam longè à tot tuis.Cic.Attico,lib.4.84, Nûquam enim tu sine iustissima causa tam longè à tot tuis & hominibus, & rebus charissimis & suauissimis abesse voluisses.
Panætius ille tuus.Cic.1.de Orat. Vigebat auditor Panætij illius tui Maesemarchus.
Pro amicitia tua, Cic. dixit: hoc est pro amore quo te prosequor, nempe quo tu à me diligeris:10.Philip. An verò hoc pro nihilo putas (in quo equidem pro amicitia tua vicem dolere soleo) efferri hæc foras,& ad Populum Rom.aures peruenire.
Tua virtus.Cato ad Ciceronem,lib.15.5.
Tuum studium adolescentis.Cic. ad L.Paulū,lib.15.13, Sed molestè fero me Consulem studium tuum adolescentis perspexisse: te meum,quum id ætatis sim,perspicere non posse.
Tua sui memoria. Cic.ad Attic.lib.13.261, Nicias te (vt debet)amat vehementérque tua sui memoria delectatur.
Tuo tibi iudicio est vtendum.Cic.2.Tusc.

Tuopte, ablatiuus compositus à Tuus & pte, syllabica adiectione. Plaut.Milit.10.11.
Tuopte consilio occludunt linguam.Idem Capt.7.11.
Tute tibi ea tuopte ingenio prodes plurimum.

T Y

TYANA, pen.corr. {τύανα} vrbs Cappadociæ:Apollonij Tyanei patria. Inde Tyanensis prætura,in qua est oppidum Tyana.Author Strabo lib.12.& Plin.lib.6.cap.3.
Tyaneius,Adiect. {τυανήϊος} Ouid.8.Metam.
-ostendit adhuc Tyaneius illic
Incola de gemino vicinos corpore truncos.
Tyara,Vide TYARA.

Tyberis,pen.corr. {τύβερις} & Tybris per syncopem, amnis Italiæ è media ferè longitudine Apœnini Aretinorum finibus defluens,tenuis principio,nec ferè nauigabilis. Fertur per centum & quinquaginta millia passuum non procul Tiferno,Perusia,& Otriculo. Hetruriam ab Vmbris ac Sabinis, mox Veientem agrum à Crustumino, deinde Fidenate, Latinúmque à Vaticano dirimens, duobus & quinquaginta fluuiis augetur:præcipuis autem Nare & Aniene:nec minus tamen aquis,fontibúsque in vrbem perductis:& ideò quamlibet magnarum nauium ex Italo mari capax, rerum in toto orbe nascentium vector placidissimus. Primùm ab aquarum colore Albula dictus est,deinde Tyberis appellatus:vel à rege Tusco eius nominis,iuxta eum in bello occiso.Virgilius 8.Æneidos,
-asperque immani corpore Tybris.&c.
A quo pòst Itali fluuium cognomine Tybrin
Diximus:amisit verū vetus Albula nomē.Vel quod ὑπὸ ὕβρεως,hoc est iniuriæ fluuius esset,propter regē Tuscorum, latrocinari circa eius fluminis ripas, ac vastare omnia solitū.Seruius.Vt autē, inquit,Tybris dicatur,hæc ratio est, Quodā tēpore Syracusani victores ceperunt Syracusis ingentē Atheniensiū hostiū multitudinē: & eā cæsis mōtibus fecerūt addere munimēta ciuitati.Tunc auctis muris, etiā fossa intrinsecus facta est:quæ flumine admisso repleta munitionem redderet ciuitatē. Hanc igitur fossam per hostiū pœnā & iniuriā factā, Tybrim vocauerunt ἀπὸ τῆς ὕβρεως.Postea profecti Siculi ad Italiam, eam tenuerunt partem,vbi nunc Roma est, vsque ad Rutulos & Ardeam. vnde est, Fines super vsque Sicanos. Et Albulam fluuium,ad imaginem fossæ Syracusanæ Tybrin vocarunt, quasi ὕβριν. Hactenus Seruius.Rursus autem à Tyberino Albanorum rege in eo submerso pro Tybri dictus est Tyberis.Ouid.2.Fast.
Albula quem Tyberim mersus Tyberinus in vndis
Reddidit,hybernis fortè tumebat aquis. Tyberis etiam Ptolemæo lib.2.cap.1.Albula prius: vulgò Teuere. Cice. Attico,libro 241
Cogito interdum trans Tyberim hortos aliquos parare, & quidem ob hanc causam maximè.
Arenosi Tybridis vnda.Ouid.1.Fast.
Ausonius Tybris.Virg.5.Æneid.
Cæruleus Tybris,Vide CAERVLEVS.
Flauens Tybris.Silius lib.16.
Flauus Tybris.Horat.1.Carm.ode 2.
Laurens Tybris.Virg.5.Æneid.
Romuleus Tybris.Claud.5.Paneg.
Sceptriferi Tybridis vnda.Silius lib.8.
Tyrrhenus Tybris.Virg.7.Æneid.
¶Tybri,Vocatiuus.Virg.8.Æneidos,
-galeásque & fortia corpora volues Tybri pater.

Tyberinus,pen.prod.Adiectiuum {τυβερινός} vt Piscis Tyberinus: & Tyberina ostia,apud Virgilium 1.Æneid.Cic.pro Lege Manilia,Vos qui modò ante ostium Tyberinum classem hostium videbatis.
Fluminis Tyberini vnda Virg 10.Æneid.
Gurges Tyberinus.Ouid.9 Metam.
Insula Tyberina.Claud 3 Paneg. De hac insula sic Liuius 2.ab Vrbe, Ager Tarquiniorum qui inter vrbem ac Tyberim fuit,consecratus Marti,Martius deinde campus fuit.Fortè ibi tum seges farris dicitur fuisse matura messi. quem campi fructum quia religiosum erat consumere,desectam cum stramēto segetē magna vis hominū simul immissa,corbibus fudêre in Tyberim tenui fluentem aqua,vt mediis caloribus solet. Ita in vadis hæsitantis frumenti aceruos sedisse illitos limo: insulam inde paulatim, & aliis quæ fert temere flumen eodem inuectis,factam. Postea credo additas moles,manúque adiutum, vt tam eminens area, firmáque templis quoque ac porticibus sustinendus esset.Hactenus ille.
Canutius Tyberinus.Cic 3.Philip.

Tybrinus, per syncopen,pro Tyberinus. Claud.de Laudibus Serenæ reginæ,22.
Præscia fatorum Tanaquil,rediénsque per vndas
Clœlia Tybrinas.

Tyberinus,pe.pro. {τυβερῖνος},Tyberis fluminis Deus. Virg.8.Æneid.
Huic deus ipse loci fluuio Tyberinus amœno,&c.
Flauus Tyberinus.Virg.7.Æneid.

Tyberinis,pen prod. Tyberinidis, pen. corr.Patronimicum fœmin. {τυβερινίς} Ouid.2.Fastorum,
Dixerat,annuerant Nymphæ Tyberinides omnes.

Tyberius,Vide TIBERIVS.

TYBVR,huius Tyburis,pen.corr.n.g.{τίβυρ,τίβυρις,τίβυρα τίβυρα}Vrbs est Italiæ,sedecim millibus passuum distans ab vrbe Roma : quam, teste Solino, ex authoritate Catonis Catillus Arcas præfectus classis Euandri condidit.Quod etiam sensit Seruius:De Græcia,inquit, tres fratres venerunt ad Italiam,Catillus,Coras, Tybur vel Tyburnus. Hi simul omnes vnam fecere ciuitatem, & eam de fratris maioris nomine Tybur appellauerunt: licèt & alias fecerint singuli. Hactenus Seruius enarrans illud Virgilij 7.Æneidos,
Tum gemini fratres Tyburtia mœnia linquunt,&c. Sextus Græcus historicus sic habet, Catillus Amphiarai filius fuit, Hic post prodigialem patris apud Thebas ante Iliacum bellum interitum iussu dei,cum omni suorum cœtu, & sacris missis, tres liberos in Italia procreauit, Tyburtum,Coracem,& Catillum: qui expulsis ex oppido haud longè ab vrbe Roma posito, veteribus Sicanis,à nomine Tyburti maximi filij oppidū vocauerunt.Plin.lib.16.cap. 44. Tiburtes quoque originem multo ante vrbem Romam habent. Apud eos extant ilices tres,etiam Tyburto conditore eorū vetustiores,apud quas inauguratus traditur.Tybur autem Virg.dicitur superbū, id est nobile,inquit Seruius:aut per transitum tetigit illud,quod aliquando quum à Senatu auxilia poscerent Tyburtes sub commemoratione beneficiorum,hoc tantùm à Senatu responsum acceperunt,Superbi estis.Hæc Seruius explicans illud.Virg. lib.7. Æneid. Quinque adeò magnæ positis incudibus vrbes,&c. Priscianus tamen cum i Latino scribit: quod vsitatius crediderim: non enim Græca est dictio. hodie autem vrbem ipsam vulgus Italorum vocat Tiuoli. Horatius 2.Carm.ode 6.
Fertile Tybur.Horat.4.Carm.ode 3.
Herculeum Tybur.Martial.lib.1.
Supinum Tybur.Horat.3.Carm.ode 4.
Vacuum Tybur.Horat.1.epist.7.
Vdum Tybur.Horat.3.Carm.ode 29.
Vuidi Tyburis ripæ.Horat.4.Carm.ode 2.7.

Tyburs, Tyburtis generis omnis {τιβυρτῖνος} vel hic & hæc Tyburtis & hoc Tyburte,Quod est ex Tybure.Suetonius, Inchoauit autem aquæductum regione Tyburti.Cice.2.de Orat. Villam in Tyburte habes.Stat.1.Sylu.4,
Hic tua Tyburtes Faunos chelys,& iuuat ipsum
Alciden.Horatius.1.Serm.sat.6,
Quum Tyburte via Prætorem quinque sequuntur

Te pueri lasanum portantes,œnophorumque.
Poma Tyburtia.Horat.2.Serm.sat.4,
Picenis cedunt pomis Tyburtia succo.

Tyburtinus,pen.prod.Adiect. {τιβυρτῖνος} Quod est ex Tyburto.

TYCHE,Tyches {τύχη} vrbs Siciliæ, quam tertiam partem Syracusarum constituit Cicero 6. Verr.cùm ait, Tertia est vrbs quę quod in ea parte Fortunæ fanum antiquum fuit, Tyche nominata est: in qua & gymnasium amplissimum est,& complures ædes sacræ: colitúrque ea pars,& habitatur frequentissimé.

TYCHIVS {τύχιος} Cerdo siue faber celerrimus apud Homerum Iliados 7, qui scutum Aiacis fecit: cuius etiam mentionem facit Ouidius 3.Fast.circa finem,
Nec quisquam inuita faciet bene vincula plantæ
Pallade:sit Tychio doctior ille licet. Legitur & Titio.

TYDEVS,dissyllabum,huius Tydei vel Tydeos, pen.corr. {τυδεύς} Atheæ & Oenei filius,quem in bello Thebano Menalippus extinxit. Author Seru.in illud virg.6.Æneidos,
Hic illi occurrit Tydeus,hic inclitus armis
Parthenopeus. De hoc, vt scribit Homerus libro 4. Iliad. quum Mycenis moraretur,fama est neminem illi viribus corporis potuisse æquari.
Cruentus Tydeus.Stat.8.Theb.
Fulmineus Tydeus.Stat.4.Thebaid.
Magnanimus Tydeus.Stat.6.Thebaid.
Maximus Tydeus.Stat.6.Thebaid.

Tydides,pen.prod. Patronimicum,m. g. {τυδείδης} Diomedes Tydei filius, bellator strenuus,qui præter alia bene & fortiter gesta, Venerem in dextra,& Martem sub vtero percussit, vt latè scribit Homerus lib.Iliad.5.Proinde scribitur Horatio 1.Carm.ode 15,
Tydides melior patre. Sic ibidem ode 6.3.
Tydiden superis parem?Virg.1.Æneidos,
-ô Danaûm fortissimè gentis Tydide.
Cruentus.Virg.1.Æneid.
Impius.Virg.1.Æneid.
Par superis Tydides.Horat.1.Carm.ode 6.4.

TYLOS {τύλος} Insularum duarum nomen est in sinu Persico, margaritis abundantium,& gossampinis arboribus,quæ cucurbitas ferunt mali cotonei amplitudine,quæ maturitate ruptę,ostendunt lanuginis pilas,ex quibus vestes pretioso linteo conficiuntur. Vide Plin. lib.12.cap.10.& 11.

Tymbades {τυμβάδες} Græco nomine appellantur sagæ & veneficæ:quod περὶ τύμβους,hoc est circa sepulcra versentur, cadauera mutilantes aliquo membro,quo ad veneficia sua abutantur.Cœl.Rhodig.lib.21 cap.38.

Tymbra,herba,& TYMBRA, nomen proprium loci, Vide eadem suprà cum H aspiratione.

Tymbus, tymbi {τύμβος} Latinè sepulcrum siue monumentum dicitur.Cic.2.de Legibus, Siquis bustum(nam id puto appellari tymbon)aut monumentum, inquit, aut columnam violarit, deiecerit, fregerit. Ab hoc verbo tumba deducitur.

TYMOETES {τυμοίτης} Priami filius.Huius meminit Seruius Euphorionis verba referens: Priamus,inquit, ex Arisba filium vatem suscepit.Qui quum dixisset quadam die nasci puerum, per quem Troia posset euerti: pepererunt simul & Tymœtæ vxor & Hecuba, quæ Priami legitima erat. Sed Priamus Tymœtæ filium, vxorémque iussit occidi. Hactenus Seruius enarrans hunc locum Virgilij 2. Æneidos, -primúsq; Tymœtes
Duci intra muros hortatur,& arce locari.

TYMOLVS, Vide TMOLVS.

Tympanum,tympani,pen.corr. {τύμπανον} Instrumentum ex vna parte membrana clausum,intus vacuum,quod baculo pulsatur. Eo vti solebant in sacrificio Martis deûm.
Impulsa palmis tympana.Ouid.4.Metam.
Leue tympanum.Catullus de Berecynthia 58.
Rauca tympana.Ouid.in Ibin.
Sæua tympana.Horatius 1.Carm.ode 18.
Taurina tympana Claudianus 3.Paneg.
Sonus virilis tympani.Seneca Hercule furente 6.
Adhibere tympanum,Vide ADHIBEO.
Dare tympana eloquentiæ.Quintil.lib.5.cap.12.
Reboant tympana,Vide REBOO.
Remugit tympanum,Vide REMVGIO.
Tenta tympana.Lucret.lib.2.
Inania tympana tundere.Ouid.4.Fast.
¶Tympanum, Vehiculi tectum,vt ait Seruius.Siue,vt aliqui putant,testudo supra radios: radij autem dicuntur qui in media parte rotarum sunt.Virg.2.Georgicon,
Hinc radios triuere rotis,hinc tympana plaustris.
¶Tympanum, rota est quæ à calcantibus versatur, qualem passim videmus in ea machina, qua saxa subuehuntur in magnificis ædificationibus: verbo Græco geranion,id est grus dicitur.In ea trochleæ sunt in summo carchesio, id est in versatili & superiore parte machinæ:& in trochlea ductarius funis,qui circum tympanum aduoluitur: & à fune dependentes,qui forfices dicuntur,quibus onera euehenda prehenduntur.Budæus.Lucret.lib.4,
Multáque per trochleas,& tympana pondere magno
Commouet,atque leui sustollit machina nisu.
Tympanum etiam machina haustoria dicitur,quæ dum versatur aquam adnexis permultis modiolis haurit, & iterum circumactū defundit. à Vitruuio in decimo describitur, passim in pistrinis aquariis videntur.Budæus.
¶Tympanum, Genus vasis.Plin.lib.33.cap.11. Tympana verò se iuuene appellata stateras, & lances, quas antiqui magidas appellauerant.

Tympanistria, tympanistriæ, fœm. gen. {τυμπανίστρια} Quæ tympanum pulsat.Sidonius lib.1.epist.Tympanistria psaltria canit.

Tympanizo,tympanizas {τυμπανίζω} tympanizare,Tympana pulsare. Suet.de Augusto, cap.68.Et assensu maximo comprobauit versum in scena, pronuntiatum de Gallo Matris deûm tympanizante. Vidésne vt cinædus orbem digito temperat?

Tympanotriba,In tympano apud Græcos homines torquebātur:hinc eū qui sæpe in eo per tormēta cruciatus sit,credit Turneb. à Plauto apud Priscianū tympanotribā vocari:verba sūt Plauti in Truculēto,
Tympanotribam amas,hominem non nauci. Ac videretur, à τυμπανοτρίψ formari, vt fictum est οἰκότριψ. Vel tympanotribam vocat, qui tympanum pulsabat,vt in sacris Rheæ; & in multis initiationibus & sacris tympana gerebantur,vt è Lysistrata Aristophanis constat.Tympanum autem illis in sacris gerere parum virile videbatur censebatúrque muliebre, Atque hanc interpretationem meliorem puto.

Tympanites, huius tympanitis, pen.prod. {τυμπανίτης} Species aquæ intercutis, quum ventre vehementer intento creber intus ex motu spiritus sonus est,teste Celso lib.3.cap.21.

Tympanicus,pen.corr. {τυμπανικός} Qui hoc morbo laborat.Plin.lib. 2.5.cap.5.Hydropicis,incipiētibúsque,tympanicis,stomachicis,&c.

TYMPHAEI {τυμφαῖοι} Populi sunt Ætoliæ, Pindi montis accolæ, Thesprotij & Perrhæbis proximi, apud quos in summa terra gypsum inuenitur, quod ab iis Tymphaicum appellatur,fullonibus in Græcia Cymoliæ Cretæ vsum supplens.Vide Plin.lib.4. cap.2. & libro 35. cap.17.

TYNDARVS,pen.corr. {τύνδαρος} rex Oebaliæ filius Oebali regis,habuit vxorem formosissimam Ledam. Nonnunquam pro Tyndaro, Tyndareus ponitur.vt Ouid.epist 8,
Me tibi Tyndareus vita grauis author & annis
Tradidit. Cicero de Fato. Nec Hecubam causam interitus fuisse Troianis,quòd Alexandrum genuerit:nec Tyndareum Agamemnoni,quod Clytemnestram.Hinc,

Tyndaridæ {τυνδαρίδαι} Castor & Pollux dicti sunt. Ouid. 8.Metam.
Tyndaridæ gemini præstātes,cæstibus alter, Alter equo. Meminit Cic.1.Tusc.Valer.6.Argon.
Tum magis atque magis peditem candore notato
Tyndaridem incendit amor.Id est Castorem.
Astro comantes Tyndaridæ.Valer.5.Argon. Comantes, id est ex equorum ore plurimus manabat fulgor:& fit allusio ad astra.nam & Castor & Pollux in Sydera mutati fuerunt, vt dictum est in dictione Castor.

Tyndaris,pen.cor .Tyndaridis,pen.corr.Patronimicum fœ.{τυνδαρίς} dicta est Helena. Ouid.epist.5.
Tyndaris in festis fugitiua reposcitur armis.Lucret.lib.1.
Denique Tyndaridem raptam.Virg.2.Æneidos,
Non tibi Tyndaridis facies inuisa Lacænæ,
Culpatúsue Paris,&c. Vbi Seruius,Atqui,inquit,Helena Iouis est. non Tyndari filia.Sed sic dicimus Tyndaridis de Helena,vt de Hercule Amphitryonides.Nam de Ioue & Leda nati sunt Pollux & Helena.De Tyndareo & Leda Castor, qui & solus mortalis fuit. Vnde Virgil.6.Æneid.
Si fratrem Pollux alterna morte redemit. Qui immortalitatem suam cum fratre partitus est. Helenam verò immortalē fuisse indicat tempus. Nam constat fratres eius cum Argonautis fuisse.Argonautarum filij cū Thebanis dimicauerunt.Item illorum filij contra Troiam bella gesserunt. Ergo si immortalis Helena non fuisset, tot sine dubio seculis durare non potuisset.Hanc autem legimus prius à Theseo raptam, & in Ægypto commendatam Protheo.

Tyndareus,Adiect. {τυνδάρεος} vt Puer Tyndareus,Castor, aut Pollux Valer.1.Arg.

TYNDARIS,item,Siciliæ vrbs, media ex parte à mari absumpta. Plin. lib.2.cap 91.

Typha {τύφη} Planta est folio cyperidis, caulem habens enodem, cuius in summo capite flos enascitur,euadens in pappum siue lanuginem.A Galeno lib.1.de aliment.numeratur inter legumina. Officinis hodie est incognita.
Typhis {τῖφυς} Argonauta.Claud.de bello Get.
Omnibus attonitis solus post numina Typhis
Incolumem tenui damno seruasse carinam
Fertur & ancipitem montis vitasse ruinam. Vitiosè translata est Græca vocalis ex posteriore syllaba in priorem.Vide TYPHIS.

TYPHOEVS,trisyllabum cum eu diphthongo,huius Typhoei vel Typhoeos,pen.corr, {τυφωεύς} Gigas fuit,Terræ & Titani filius.
Sæuus Typhoeus.Virg.1.Georg.Hinc,
Typhoeus,quatuor syllabarum,Adiect.{τυφώειος} Virg.1.Æneid.
Nate patris summi,qui tela Typhoea temnis.
Typhoius,Idem {τυφώϊος} Claud.3 de raptu Pros.
-rupítne Typhoia ceruix Inarimem?

TYPHON {τυφῶν} Idem qui & Typhoeus,quem Strabo lib.13.ex Pindari authoritate sub Ætna cruciari scribit. Alij sub Inarime condunt.vt Lucan.lib.5,
Conditus Inarimes æterna mole Typhoeus.
Ferus Typhon.Seneca Octau.5.
Terribilis Typhon.Ouid.2.Fast.
¶Typhon item ventus est quem Græci turbidum & orbe motum nominant,vt scribit Meteororū 2.Aristoteles.Gel.lib.19.cap.1. Nauigabamus,inquit,à Cassiopa ad Brundusiū,mare Ionium violentū & vastum & iactabundum. Nox deinde,quæ diem primū secuta est, in ea ferè tota ventus à latere sæuiens, nauem vndis compleuerat. Tū posteà cōplorantibus nostris omnibus,atque in sentina satis agētibus dies quidē tandē illuxit: sed nihil de periculo atque sæuitia remissū,quin turbines etiā crebriores,& cælū atrū,& fumigātes globi,& figuræ quædā nubiū metuendæ, quas τυφῶνας, vocabāt impendere, imminereq; ac depressuræ nauem videbantur.Hactenus Gel. Plinius libro 2.capite 48, de repentinis flatibus, Sin verò depresso sinu arctius rotati effregerint, sine igne, hoc est sine fulmine, verticē faciunt,qui Typhon vocatur,id est vibratus ecnephias. De fes

hic secum aliquid abruptum è nube gelida conuoluens, versansque, & ruinam suo illo pondere aggrauans, & locum ex loco mutans rapida vertigine: præcipua nauigantium pestis, non antennas modò, verùm ipsa nauigia contorta frangens.

TYPHON, frater Osiridis regis Ægypti, qui, vt testatur Diodorus Siculus lib.1.cap.2. ipsum regem clàm necauit, & in vigintiquinque partes corpus eius discerpsit. Tandémque ab Iside regina Osiridis & sorore & vxore, auxilo filij cui Orus nomen erat, in bello est interemptus, cum iis qui cædis fuerant conscij.

Typhus, {τύφος,} Latinè superbia, elatio, fastus, arrogantia, iactantia, à τυφόμαι Superbio, inaniter iacto. Vtitur frequenter Augustinus, vt de ciuit. Dei lib.11.ca.pen. Vnam f. uente Deo, alterā tumentē typho.

Typus, typi, m.g {τύπος,} Forma, figura, adumbratio rudis, vestigium, vmbra, & veluti imago quædam alicuius rei. Plin.lib.35.cap.12, Vmbram ex facie eius ad lucernam, in pariete lineis circumscripsit, quibus pater eius impressa argilla typum fecit.

¶ Typi, de quibus scribit Cicero ad Atticum, Typos tibi mando: non sunt imagines solùm, & simulacra, nec sigilla hominum, sed insculptæ etiam aliarum rerum variarum effigies & formæ quarum distincta varietate in tectoriis delectabantur, ita vt variæ quadræ & crustæ variis celatæ speciebus viderentur. Muretus tubos legendum affirmat, sed Turnebi sententiæ magis assentior.

TYRA, siue Tyras, {τύρας.} Ptolemæo fluuius est sub Borysthene, Sarmatas dirimens à Dacis, & non procul ab Istri ostiis in Pontum Euxinum illabēs, vbi & oppidum habet sui nominis. Vide Plinium lib. 4 cap.2. & Ptolemæum lib 3.cap.5. Ouid.4.de Ponto, eleg 10,

Partheniúsque rapax, & voluens saxa Cynapes
Labitur, & nullo tardior amne Tyras.

TYRAMBAE, {τυράμβη,} Sarmatiæ in Asia vrbs, authore Ptolemæo lib.5, cap.9. hodie *Trapano*.

TYRANNIO Amisenus, {τυραννίων,} discipulus Estiei Amiseni nobilis grammatici, tempore Magni Pompeij, docebat Romæ. Ductus est à Lucullo captiuus in bello Mithridatico: prius dicebatur Theophrastus: mutauit autem nomen, quòd inter æquales superbis versaretur moribus. Clarus & diues ob doctrinam factus adeò est, vt supra tria millia librorum possideret. Decessit senex morbo podagræ. Tyrannion iunior è Phœnicia discipulus prioris, à quo nomen sibi vsurpauit, quum prius Diocles vocaretur. Captiuus & ipse Romam ductus, à quodam Diamante Cæsaris liberto emptus, deinde dono datus Terentiæ Ciceronis, ab eáque liber factus, ludum Romæ aperuit: scripsit libros LXVII. vtriusque author Suidas. Is docuit Qu. Ciceronem filium. Cic. ad Qu. fratrem lib.2 8, Hoc nunc magis animaduerto, quòd Tyrannio docet apud me. Idem Attico, lib.4.73. Et lib.2.21, A scribendo prorsus abhorret animus: etenim γεωγραφικὰ quæ constitueram, magnum opus est: ita valdè Eratosthenes, quem mihi proposueram à Serapione & ab Hipparcho reprehēditur. quid censes, si Tirannio accesserit?

Tyrannus, tyranni, m.g. {τύραννος,} Apud veteres dicebatur dominus omnem habens in subditos potestatem. Vnde, Trogo teste, quæque ciuitas & gens, Rerump. imperium ab initio penes reges habebat, quos ad huiusmodi fastigium maiestatis non ambitio popularis, sed spectata inter bonos moderatio prouehebat: qui & tyranni ob fortitudinem vocabantur. Virg 7 Æneid.

Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni.

Latè tyrannus. Hora 3. Carm. ode 17 de Lamo. Id est latè regnans, amplum regnum possidens. Sic Virg. 1. Æneid.

Hinc populum latè regem, &c.

¶ Tyranni nomen crescente malitia, quum superbi reges regnare cœpissent, ad illos tantùm translatum est qui non iure & æquis legibus, sed vi, & quadam animi libidine dominabantur. Cic.4. de Fin. Negátque Platonem si sapiens non sit, eadem esse in causa qua tyrannum Dionysium. Idem Verr.3, Quum in oppidis & ciuitatibus amicorum non legatum Pop Rom. sed tyrannum libidinosum, crudelémque præbueris.

Exitus tyrannorum. Cic.2. Offic. Nec verò huius tyranni solùm, quem armis oppressa pertulit ciuitas, interitus declarat quantum hominum odium valet ad pestem, sed reliquorum similes exitus tyrannorum.

Inhospita tecta tyranni. Ouid.1. Metam.

Vita tyrannorum. Cic. de Amic. Hæc enim est tyrannorum vita, nimirum in qua nulla est fides, nulla charitas, nulla stabilis beneuolentię potest esse fiducia, omnia semper suspecta atque solicita sunt, nullus locus est amicitiæ.

Capricornus tyrannus Hesperiæ vndæ. Hora.2. Car. ode 16.
Orbis tyrannus, Nero. Senec. Octau.5.
Ferus tyrannus. Ouid.6 Metam.
Immitis tyrannus. Virg 4 Georg. de Plutone.
Importunus & amens tyrannus. Vide IMPORTVNVS.
Impotens tyrannus. Senec. Herc. furen.9.25.
Infandus tyrannus. Lucan. lib.8.

Intolerandus. Cic. in Vatinium, Simúlque mihi respondeto tu, qui nos qui de communi salute consentimus, tyrannos vocas, fuerisne non Tribunuspleb. sed intolerandus ex cœno nescio quo atque ex tenebris tyrannus.

Lethiferi tyranni. Sil. lib 13.
Sæuus tyrannus. Senec. Octau 3.6. Persius saty.34,

Magne pater diuûm sæuos punire tyrannos
Haud alia ratione velis (cùm dira libido
Mouerit ingenium, feruenti tincta veneno)
Virtutem videant, intabescántque relicta.

¶ Coniungere se cum tyranno. Cic. Attic. lib.7.138, Ad fugam hortatur amicitia Cn. causa bonorum, turpitudo coniungendi cum tyranno: qui quidem incertum est Phalarímne an Pisistratum sit imitaturus.

Ferre tyrannum. Cic. pro Milone, Quo tandem animo hoc tyrannum tulisse creditis?

Inueniri tyrannum in aliquem. Cic. pro Deiot. Cuius tam inhumani & & ingrati animi, à quo rex appellatus esset, in eum tyrannum inueniri, &c.

Teneri crudeli dominatu ab aliquo tyranno. Cic.1. de Diui.

Tyrannis, tyrannidis, pen. corr. f.g. {τυραννίς,} Sæuum ac violentum imperium. Iuuen. Sat.8,

Quid Nero tam sæua crudáque tyrannide fecit? Cic.3. de Nat. deor. Atque in suo lectulo mortuus, in tyrannidis rogum illatus est. Ouid.15. Metam.

odióque tyrannidis exul
Sponte erat.

Affectare tyrannidem Quint. lib.7. cap.3.
Reus tyrannidis affectatæ. Quint. lib.7. cap.3.
Destruere tyrannidem. Quint. lib.1. cap.10.
Occupare tyrannidem. Cic.3 Offic. Quid si tyrannidem occupare, si patriam prodere conabitur pater?
O dij boni viuit tyrannis. Cic. Att lib.14 305.

Tyrannicus, pen. corr. Adiect. {τυραννικός,} Quod est tyranni. Cic.1. de Legib. Aut si omnes Athenienses delectarentur tyrannicis legibus, num idcirco hæ leges iustæ haberentur?

Tetrum, crudele, nefarium, tyrannicum facinus vel factum, Author ad Herenn. lib 2. Cicer.1. de Inuent. Quod tetrum, crudele, nefarium, tyrannicum factum esse dicamus, per vim, per manum opulentam, quæ res ab legibus & ab æquali iure remotissima est.

Tyrannicè, pen. corr. Aduerb. {τυραννικῶς,} Crudeliter. Cic.5. Verr. Nunc vt hoc tempore ea quæ regiè, seu potius tyrannicè statuit in, &c.

Tyrannicida, tyrannicidæ, pe. pro. m.g. {τυραννοκτόνος,} Qui tyrannum occidit. Plin. lib 7. cap 23. Clarissimum in fœminis Leænæ meretricis exemplum, quæ torta non indicauit Armodium & Aristogitonem tyrannicidas.

Tyrannicidę proprium est, tyrannum occidere. Quint. lib.5. ca.10.

Tyrannicidium, tyrannicidij, {τυραννοκτονία.} Plin. lib.34. cap.8 Quintil. lib.7. cap 4, Tyrannicidium est occidere tyrannum.

Tyrannoctonus, tyrannoctoni, pe. corr. {τυραννοκτόνος,} Idem quod tyrannicida: à tyranno, & κτείνω interficio Cic. Att. lib.14.313, Sustulisse mihi videtur simulationem desiderij adhuc quæ serpebat indies, & inueterata, verebar ne periculosa nostris tyrannoctonis esset.

Tyras, Vide TYRA.

Tyrianthinus, pen. corr. Adiect. {τυριανθινος,} ex Tyrio & ianthino compositum. vt Tyrianthinus color dicebatur quando absolutus amethystus rursum tyrio inebriabatur: & geminata luxuria faciebat ex vtroque improbum nomen. Ex Plinio lib.9. cap.41.

Tyrianthina vestimenta, Violacea, purpurea. ita dicta ab ianthino, hoc est violaceo colore: & tyrio, hoc est purpureo. Martia. lib.1,

Sic interposito vilis contaminat vncto
Vrbica Lingonicus tyrianthina bardocucullus.

TYRIDATES. pe. pro. {τυριδάτης,} rex Armeniæ magus temporibus Neronis, vt author est Plin. lib.33. cap.3. Et lib.30. cap.2. Vide Suetonium in Nerone.

TYRINTHIA, {τύρινς,} Ciuitas Argis vicina, in qua nutritus est Hercules, qui inde Tyrinthius dictus est Virg.7. Ænei. vt notat Seruius,

-postquam Laurentia victor,
Geryone extincto, Tyrinthius attigit arua,
Tyrrhenóque boues in flumine lauit Iberas.

Heros Tyrinthius Silius lib.8.
Durus Tyrinthius. Valer.6. Argon.
Ingens Tyrinthius. Stat.6. Theb.

Tyrinthius, Adiect. {τυρίνθιος,} vt

Aula Tyrinthia. Stat.2. Sylu.2.
Tela Tyrinthia, Herculis. Ouid.13. Metam.
¶ Tyrinthia, Alcmene. Ouid.6. Metam.
Amphitryon fuerit, quum te Tyrinthia cepit.

Tyrius, vide TYROS.

Tyro, tyronis, pen. prod. Nouus miles & fortis ad militiam exercendam. Cic.11. Philip. Ego autem non tam veteranos intuendos nobis arbitror, quàm quid tyrones milites flos Italiæ, &c. Liu.10. bell. Mac. Vt ij modò, quibus emerita stipendia sint, milites dimittantur: veteribus militibus tyrones immisceantur. Ouid.3. Fast.

Ergo vt tyronum celebrare frequentia posset,
Visa dies dandæ non aliena togæ.

¶ Tyro ad omnem artem refertur: vnde & pro Gladiatore rudi adhuc in disciplina gladiatoria accipitur. Sueto. in Cæsare, Tyrones neque in ludo, neque per lanistas, &c.

¶ Tyrones appellabantur, qui sumpserant togam virilem, ídque tyrocinium vocabatur. Trāquil. in Caio, Vno atque eodem die togam sumpsit, barbámque posuit, sine vllo honore, qualis contigerat tyrocinio fratrum eius Horat.

Sub patribus duris tyronum. Eum significat fœnus exercere contra leges quæ vetabant filiisfamiliâs, & minoribus XXV. annis fœnerare. Turnebus.

¶ Tyrones dicebantur adolescentes, quando togam sumentes, pubescente iam barba, eloquentiam in foro auspicabantur. Plin. lib.8. cap.48, Ea prima texuit rectam tunicam qua simul cum toga pura tyrones induuntur, nouæque nuptæ.

Tyro vsu forensi. Cic.1. Ver. Apuleium esse video proximum subscriptorem, hominem non ætate, sed vsu forensi atque exercitatione tyronem. Id est, non tam ætate nouitium, quàm inertia.

Tyro ac rudis in re aliqua. Cic.1. de Orato. Fateor enim callidum quendam hunc, & nulla in re tyronem ac rudem, nec peregrinum, atque hospitem in agendo esse debere.

Tyrunculus, pen. corr. Diminut. Iuuen. Sat.11,

-nec latus Aphræ
Nouit auis noster tyrunculus.

Tyrunculum se Plinius in epistolis dixit, quasi rudem in cognitione signorū. lib.3. epist.6. ad Seuerū, Quod me, inquit, quanquam tyrun-

culum solicitauit ad emendum.

Tyruncula, Canis adolescentior dicitur à Col. lib.7. cap.12, Quoniam, inquit, tyruncula nec rectè nutrit, & educatio totius habitus aufert incrementum.

Tyrocinium, tyrocinij, Prima actio in quacunque arte. Plin. lib.7. cap.48, Luceia in scenam producta fuerat tyrocinio à M. Pomponio Ædili plebis.

Ponere tyrocinia. Iustinus, Constantiores futuri si non solùm tyrocinia, verumetiam incunabula in ipsis castris posuissent. Vide PONO.

Deponere rudimenta tyrocinij. Iustinus lib.9.

Tyrocinio ætatis lapsus, posteà se correxit. Cic. in Salust. Id est, inscitia & ignoratione. Budæus.

Tyrocinium nauium. Plin. lib.24. cap.7.5. per metaphoram, quum primum mari committuntur naues, & veluti in Neptuni militiam conscribuntur. Budæus.

Tyrocinium oratorum dicebatur, quum in foro primùm oratores futuri deducebantur, quasique oratoriæ arti initiabantur & agendis causis. Huiusmodi enim artis exercendę auspicamentum, tyrocinium dicebatur: tumque oratores dicebantur tyrones. Tranquillus in Nerone, cap.7. deductus in forum tyro, populo congiarium, militi donatiuum proposuit indicta decursione. Idem in Tyberio, cap.54. Neronem & Drusum patribus commendauit, diémque vtriusque tyrocinij congiario plebi dato celebrauit. Budæus.

Facere tyrocinium, Vide FACIO.

Tyrocinium animi. Venuleius de ædilitio edicto, l. Animi, Nouitium autem non tyrocinio animi, sed conditione seruitutis intelligi. Hoc in loco Venuleius eleganter tyrocinium animi pro simplicitate & rudimento posuit. Budæus.

TYRO, Tullius M. Ciceronis alumnus & libertus, adiutórque in literis studiorum eius fuit. Is libros complureis de vsu atque ratione linguæ Latinæ, item de variis atque promiscuis quæstionibus composuit. Hactenus Gellius lib. 13. cap.9. Meminit & libro 7. capite 3 Extant multæ Ciceronis ad eum epistolæ. Nonnulli scribunt Tiro.

Tyronianus, penult. prod. {τυρωνιανός} A Tyrone possessiuum. Gell. lib.1. cap.7. In oratione Cice.5. in Verrem, libro spectatæ fidei, Tyroniana cura, atque disciplina facta.

TYROS {τύρος} Phœniciæ peninsula. Plin. lib.5. cap.19. Tyrus, quondam insula, præalto mari septingentis passibus diuisa, nunc verò Alexandri oppugnantis operibus continens. Olim partu clara vrbibus genitis, Lepti, Vtica & illa Romani imperij æmula terrarum orbis auida, Carthagine, etiam Gad.bus extra orbem conditis. Nunc omnis eius nobilitas conchylio atque purpura constat. Hactenus Plinius. De obsidione eius, vtque continenti adiuncta est. Diodorus lib.17. Lege Curtium libro 4. Hæc fuit olim Sarra nuncupata, vt ait Gell. Vnde Sarranum ostrum dicitur, & ostrum Tyrium, & purpuram Tyriam dicimus. Phœnices accolæ fuerunt Maris rubri: dicti à palma, cuius regio plena erat. Palma enim phœnix dicitur. Hinc terræ motu pulsi in maritimam Syriæ se contulere, condita vrbe, Sidonem à pisce appellarunt: eam Syrij vocabant Sarram. Lingua Syra piscis Sear dicitur. Posteà condidere Tyrum in ipso mari, propter merces. τυρὸς etiam Græcè, Latinè caseus. Tyros nunc *Sur* dicitur. Ciuitas erat Christianorum, sed Turcæ deleuerunt eam, & seruant portum, qui vocatur *El porto de Sur*.

Regna Tyri. Virg.1. Æneid.
Antiqua Tyros. Virg.4. Æneid.
Instabilis Tyros. Lucan. lib.3.
Phœnissa Tyros. Ouid.15. Metam.

¶ Antiqua Tyros, Prouerbium est, quo significamus summam molestiam extremúmque malum. Tyrum enim, quæ cognominata est vetus, dictione composita παλαίτυρος, Alexander expugnatam, & ex insula comportatis aggeribus reddidit continentem, crudeliter tractauit, plurimísque affecit incommodis: vnde prouerbium τὰ ἐκ παλαιᾶς, quo significabant tantùm malorum, quantum antiqua Tyros pertulisset. Recensetur in Plutarchi collectaneis, atque item Zenodoti. Historia est apud Quintum Curtium. Hæc Erasmus.

Tyro despectus Hiarbas. Virg.4. Æne. Valet contemptus à Tyro & per denominationem à te Tyria muliere. Non enim assentiendum est Seruio, qui Hiarbam facit Tyrium, quem è Trogo, & hoc 4. libro Æneidos constat Afrum fuisse. Turnebus.

Tyrius, possessiuum {τύριος} Qui ex Tyrio est. Claud. de bell. Gildon,

Vrbs Libyam contra Tyrio fundata potenti
Tenditur in longum Caralis, &c. Amictus Tyrij. Ouid.2. de Arte.

Arces Tyriæ Virg 1 Æneid.
Coloni Tyrij. Virg 1. Æneid.
Colores Tyrij. Ouid 9. Metam.
Ostrum Tyrium. Virg.3. Georg.
Rubores Tyrij. Virg 3. Georg.

-quanuis Milesia magno
Vellera mutentur, Tyrios incocta rubores.

Succo Tyrio cocta strata. Lucan lib.10,

Strata micant Tyrio, quorum pars maxima, succo
Cocta diu.

¶ Vestes Tyriæ, Purpura Tyria infectæ. Ouid.2. de Arte,

Siue æris in Tyriis, Tyrios laudabis amictus. Martial. lib.1,

Hispanas, Tyriasque coccinasque.

Vrbs Tyria. Virg 1. Æneid.

¶ Tyrius pro Lecto Tyrio vel purpureo. Iuuen. saty.10,

-dudum sedet illa parato
Flammeolo, Tyriúsque palàm genialis in hortis
Sternitur, &c.

¶ Tyria maria, prouerbio dicebatur, de re magnopere tumultuosa, periculíque plena. Festus Pompeius inde natum adagium indicat, quòd Pœni Tyro oriundi adeò potentes maris fuerunt, vt per hos omnibus mortalibus nauigatio esset periculosa, citátque Afranium qui scripserit de quopiam quòd Tyria maria conciret: hoc est ingentes turbas excitaret. Erasmus.

Tyrotarichus, tyrotarichi, pen. corr. m.g. {τυροτάριχος} Genus obsonij ex caseo, salsamentísque confecti. τυρὸς enim caseus, τάριχος salsamentum. Cic. ad Pætum, lib.9.16. Tu verò (volo enim abstergere animi tui metum) ad tyrotarichum antiquum redi. Idem ad Atticum, lib 4.77, Multa me in epistola tua delectarunt, sed nihil magis quàm patina tyrotarichi. De tyrotaricho Apicius lib 4. Sed & Cælius lib 3 cap.26 his quidem verbis, Inuenio apud Græcos dici quidem tarichos, salsamentum. Suidas tamen carnem intelligere mauult sale cōspersam: addito etiam etymo, παρὰ τοῦ τοὺς ἰχῶρας ἐξιχωρίζεσθαι, quod eliquetur inde tabes gari modo: nam ichor tabes est ac cruor. Id fuisse annonæ vilioris vt credam, facit Aristophanis interpres quum in comœdia cui titulus est ἱππεῖς, id est Equites, ita scribat: ὅπου τὸ ταριχοπωλεῖον, αὐτὶ τοῦ ὅπου τὰ εὐτελῆ πωλεῖται. Vbi inquit est tarichopoleum, hoc est vbi tenuia venduntur. Tarichos Phrygium & Gadiricum est apud Eupolin in marica. Iulius Pollux Ægyptia addit, & tiltitarichos dicitur ab eodem, & λεπιδωτὸν quod squammatum intelligit: & seruile cibarium fuisse monstrat comicus Plato, καὶ πρίων ἅμα, πλατὺ τάριχος ἐσθίειν τοῖς οἰκέταις. Ex his ducor coniectura, non tam vt monitorum plerisque est visum, à caseo duci tyrotarichum, quàm à loco vbi conficeretur, mox Romam subuectaretur, vti ex Hispania & locis aliis. Nec me fallit, Apicium scribere: Patellam tyrotaricham ex quocunque salso volueris, coques ex oleo: exossabis & cerebella cocta, pulpas piscium, iecuscula pullorum, caseum mollem excaldatum: hæc omnia calefacies in patella. Apud Philippidem, Eustachio referente, legitur τυροῦ καὶ ταρίχους. vbi author idem probare nititur, tarichos neutro dici genere, vt apud Menandrum ἐπίπαστα ὅτι τὸ ταρικος ἁλσί, id est sale inspersi tarichos: & masculino apud Aristophanem, τάριχον, αὐτὸν πλύνων, id est tarichum abluens hunc. Hæc Cælius.

Tyrrhenos, pen. prod. {τυῤῥηνοὶ} Romani Hetruscos appellant atque Tuscos. Græci verò eos hoc nomine nominarunt à Tyrrheno Atys filio, qui Lydia colonos hac in regione dimisit. Atys enim ex prognatis Herculis & Omphales vnus, quum sterilitate ac fame populum suum emittere cogeretur è duobus filiis, sorte iacta, Lydum quidem regni successorem tenuit: Tyrrheno autem maiorem applicans populum, foras abire iussit. Hanc ille ingressus oram, de suo nomine vocauit Tyrrheniam. A cuius gentis præcipua crudelitate tyranni sunt dicti.

Tyrrhenus, pen. prod. Adiect. {τυῤῥηνικὸς} vt Æquor Tyrrhenum. Virg. 1. Æneidos,

Arua Tyrrhena. Virg 8. Æneidos,
Gens Tyrrhena. Ouidius 15. Metam. Cic.1. de Diuinat.
Lydius ediderat Tyrrhenæ gentis aruspex. Ex poëta.
Monstra Thyrrhena. Ouid.3. Fast.
Rex Tyrrhenus. Ouid.4. Fast.
Sedes Tyrrhena. Virg.7. Æneid.

¶ Tyrrhenum mare dictum est, vel quòd Tusciam alluit (inquit Seruius) id est Tyrrheniam: vel à Tyrrhenis nautis, qui se in hoc mare præcipitauerunt. Nanque hoc habet fabula, Dormientem in littore Liberum patrem puerum nautas abstulisse Tyrrhenos, qui quum esset experrectus in naui, quòd duceretur interrogauit. Responderunt illi, Quò vellet. Liber ait, Ad Naxum insulam sibi sacratam. Sed quum aliò vela deflecterent, iratum numen tigres sibi sacratas, visibus eorum obiecit: quo terrore se illi in fluctus dedere præcipites Hactenus Seru. enarrans hunc locum Virg.1. Æneid.

Gens inimica mihi Tyrrhenum nauigat æquor, &c. Idem in hymno quodam in Bacchi laudes scripsit Homerus. *La mer Tyrrhene, la mer d'aual.*

TYRRHVS {τυῤῥος} pastor, apud quem Lauinia peperit. Inde Tyrrhidæ, Tyrrhi filij Hæc Seruius apud Virgilium 7. Æneidos,

Ceruus erat forma præstanti & cornibus ingens,
Tyrrhidæ pueri quem matris ab vbere raptum
Nutribant, Tyrrhúsque pater cui regia parent
Armenta, & latè custodia credita campi.

Iuuenes Tyrrhidæ. Virg.9. Æneid.

TYRTAEVS {τυρταῖος} poeta Græcus, cuius sæpe meminit Plato in libris de Legibus, O diuine poeta Tyrtæe, inquit, sapiens certè ac bonus nobis esse videris, quia excellentibus eos extulisse laudibus, qui in bello excelluerunt.

TYSIAS, Tysiæ {τισίας} Princeps & inuentor artis rhetoricæ fuit, vt docet Cic.1. de Inuētione. Ac veteres quidem scriptores artis vsque ab principe illo atque inuentore Tysia repetitos, vnum in locum conduxit Aristoteles &c.

V

V ET I literæ medius quidam est sonus.Quintil.lib.1.cap.4. Et medius est quidam u & i literæ sonus. Non enim sic optumum dicimus, vt optimum.

V atque o inuicem permutatæ. Quintil. lib. 1.cap.4. Quid o atque u permutatæ inuicem? vt Hecoba & notrix : Chulcides & Pulixena scriberentur. Ac ne in Græcis id tantũ notetur, dederont ac probauciont.Sic ὀδυσσεύς, quẽ ὀλυσσέα fecerũt Æoles,ad Vlyssem deductus est.

V pro œ,Vide MOERI pro muris.

V A

Vacanter,Vide VACO.

Vacca,vaccæ {βοῦς} Bos fœmina.Varro 2. de Re rust. cap. 5.Discernuntur in prima, vitulus & vitula: in secunda, iuuencus & iuuenca: in tertia & quarta,taurus,& vacca.Cic.1. de Nat. deor. Cur non gestiret taurus equæ contrectatione,equus vaccæ?
Candens.Virg.4.Æneid.
Fœta.Virg 3 Georg.
Sterilis.Virg 6.Æneid.
Nitida.Ouid 2.Metam.
Niuea.Ouid.5. Metam.
Vbera lactea demittunt vaccæ.Virg.2.Georg.
Pastæ distentent vbera vaccæ.Virg 9.eclog.
Mugit vacca.Stat.4 Sylu.5.
Pascere vaccas.Ouid 2 de Arte.

Vaccula,vaccula,pen.corr.Diminut. {βοΐδιον.} Virgilius,
Vaccula nonnunquam secreta cubilia captans.

Vaccinus, pen.prod. Adiect. {βόειος} Quod est ex vacca.Plin.libro 24. cap.3.Cortex illinitur,decoctus lacte vaccino,serpentis plagæ.

VACCA,Oppidum Numidiæ.Sallust.in Iugurth. Erat haud longè ab eo itinere, quo Metellus pergebat, oppidum Numidarum nomine Vacca,forũ rerum vænalium totius regni,maximè celebratum,vbi & incolere & mercari consueuerant Italici generis multi mortales.

VACCENSES,Vaccæ oppidi Numidici incolæ.Sallust.in Iugurth.

Vaccinium.Vide VACINIVM.

VACCVS {ὄακκος} Dux Fundanorum in Priuernati bello,qui à L.Papyrio captus,ædes eius dirutæ sunt & bona publicata. Vide Liuium 8. ab Vrbe. & Ciceronem pro Domo sua, In vacci pratis domus fuit M. Vacci quæ publicata est & euersa, vt illius facinus memoria & nomine loci notaretur.

Vacesco,vacescis,Vacuus efficior.Lucret.lib.6,
Hoc vbi inanitur spatium, multúsque vacescit. &c. In quibusdam vacesit legas.

Vacerra,vacerræ,m.g.{παράπληξ} Vecors & vesanus dicitur.Festus.
Vacerra {κιλλίβαντ} Stipes ad quem religantur equi in stabulo,inquit Festus. Col.lib.6.cap.19, Ii autem in ipsis quatuor angulis affixi sunt,omnéique transuersis sex temonibus,quasi vacerræ inter se ligantur, ita vt à posteriore parte quæ latior est, velut in caueam quadrupes possit induci, &c. De machina facienda qua clausa iumenta curentur.
¶Vacerra,Genus clathrorum Col.lib.9.cap.1, Vbi verò neutrum patrifamiliæ conducit, ratio postulat vacerris includi. sic enim appellatur genus clathrorum:idque fabricatur ex robore,quercu, vel subere.
Vacerrosum sæpe vsurpauit Augustus,pro Insania correpto.Suetonius in eius vita,cap.87.
Vacia,Pedibus & cruribus distortis.Varr.lib.8.de ling.Latin. Ac si quis puerorum per delicias pedes malè ponere atque imitari vacias cœperit,hos corrigi oportere si concedant,&c.

Vacillo,vacillas,vacillare,Inconstantem esse,& quasi alternatim moueri.Cic.de Clar.Orat. Curio in vtranque partem toto corpore vacillans.
Vacillare dictum à senibus, qui sint æuo defessi, atque ad sustinendam lassitudinem baculo tarditatem leuent,Ex Nonio.
Vacillare ex vino.Quint.lib.8.cap.3.
Arbor vacillans.Lucret.lib.5.
Tabe nimborum arbusta vacillant. Lucret.lib.1.
Fides vacillat.Arcad.in l.1. D. de testib. Testimoniorum vsus ab his præcipuè est exigendus,quorum fides non vacillat.
Vacillat iustitia,vel iacet potius inquit Cic.lib.3.Offic.
Legio vacillans. Cic. 3. Philip.In Galliam mutilatum duxit exercitum,cum vna legione & ea vacillante.
Epistola scripta vacillantibus literulis.Cic.Tironi,lib.16.13.Accepi tuam epistolam vacillantibus literulis. Idest non rectè præ valetudine scriptis.
Memoriola vacillare. Cic.Att.lib. 12. 232. Sed quod scribis igniculum matutinum γεροντικώτερον est memoriola vacillare.
Nomina vacillant.Cic.Attic. lib.14. 316. De Petulciano nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium. Sed ego Erotem ad ista expedienda factum mihi videbar reliquisse:cuius non sine magna culpa vacillarunt.Id est, nomina seu debita exacta non sunt. Ad ista expedienda,hoc est,ad mea nomina exigenda.
Res vacillat & claudicat.Cic.1. de Nat.deor. Sed & ille reprehensus à multis est, nec vos exitum reperitis, totáque res vacillat & claudicat.
Vacillare videtur stabilitas amicitiæ.Cic.1.de Fin.
Tellus vacillat sub pedibus.Lucret.lib.5.
Testis vacillans,apud Iurisconsultos,Qui inconstantia & diuersa testimonia dicit.Modestinus in l.2.D.de testib. Testes qui aduersus fidem testationis vacillant,audiendi non sunt.

Vacillatio,vacillationis,pen.prod. Quint.lib.11.cap.vlt. Est & illa indecora in dextrum ac læuum latus vacillatio, alternis pedibus insistentium.

Vacinium, vacinij {ὑάκινθος} Flos qui aliàs hyacinthus dicitur. Virg 2.eclog.
Alba ligustra cadunt,vacinia nigra leguntur. Vbi Seruius,Vacinia sunt violæ quas purpurei coloris esse manifestum est.Falsò, vt arbitror,inquit Ruellius, Seruium accusant, qui vacinium pro hyacintho Maroni acceptum in carmine adfirmarit. Nec obstat,quòd nigra dicat poeta, quando purpuream quoque violam nigram vocare soleant authores. Idem sic florem hunc deliniat. Vacinium folium habet bulbi, caulem palmeum, leuem, tenuiorémque digito minimo coloris herbacei,comam iacentem, incuruam,plenam floris purpurei, radice bulbacea.Hyacinthi cum viola nigra erumpunt Vere, sed ante rosam vt ferè omnia quæ in coronas à montibus petuntur. Exeunt cum gladiolo, cæterùm hyacinthus maximè durat. In Gallia eximiè prouenit.Hoc inibi pro cocco hysginum tingitur. Frequens apud nos hyacinthus, quem florem rura hodie *vacietum* appellant, in quo pristini vocabuli quædã rudimenta relucent,quasi vacinum & vacinium innuant, herbam ipsam memoralem, vel agrestem cepam.Sunt qui duplici c scribant.
Mollia vacinia.Virg.2.eclog.
¶Vacinia,vaciniæ,Arbor est Plinio lib.16.cap.18, Item vacinia Italiæ in aucupiis sata, Galliæ verò etiam purpurea, tingendi causa ad seruitiorum vestes.

Vaco,vacas {σχολέω,σχολάζω} vacare,Dare operam.Datiuo iungitur. Cic.1.de Diui.Ego verò,inquam,philosophiæ Quinte semper vaco.
Armis vacare.Cic.11.Philip.
Choris epulísque vacare.Claud.2.in Eutrop.
Corpori vacare,Curare corpus.Plin.epist.9.
Postulationibus vacare,Vide POSTVLO.
Sermoni alicuius vacare.Curtius lib.6.
Vacare sibi Mart.lib.2.
Vacare vitæ.Martial.lib.5.
In opus aliquod vacare, Scribendo operam dare.Ouid.3 de Ponto eleg.3.
Vacare,Vacuum esse.Absolutè aliquãdo ponitur. Plaut. Casin.11, Fac vacent ædes.
Vacant agri, Nihil proferunt, vel non excoluntur.Cæsar 4.belli Gallici,
Vacat locus,domus,triclinium.Cæsar 1. bel.Gal.Cice.Att. lib. 12. 238,Tota domus superior vacat,vt scis. Eidem libro 13.398, Villa ita completa militibus est, vt vix triclinium, vbi cœnaturus ipse Cæsar esset,vacaret.
Vacat locus à custodibus.Cæsar 3.bel.Ciuil.
Quantum temporis vacabit ab officio publico. Cicero 2. de Diuinat.Tantum huic studio relinquendum, quantum vacabit à publico munere.
A scribẽdo vacare.Plin.epist. 51.Hoc est,supersedere à scribendo.
Vacat tempus à.Cicero de Claris Oratorib. Nullum tempus illi vnquam vacabat aut à forensi dictione, aut à commentatione domestica,aut à scribendo,aut à cogitando.Id est,Semper aut dicebat, aut scribebat orationes,inquit Budæus.
Vacat tempus iustitia. Cic. Nullum est tempus quod iustitia vacare debeat. Id est in quo iustitiam administrare non oporteat.
¶Ab omni administratione rerum vacare.Cic.1.de Nat.deor. An ab omni curatione & administratione rerum vacent.
Vacare,Otium habere.Cice.Cornificio,lib. 12.29. Quanuis enim occupatus sis,otij tamen plus habes : aut si ne tu quidem vacas,noli impudens esse,nec mihi molestiam exhibere. Idem Att. lib.12. 252, Scribes aliquid,si vacabis.
Vacare animo,pro Curis solutum esse. Cice. 1.de Diuin. De quibus quid ipse sentiam,si placet,exponam:ita tamen,si vacas animo, neque habes aliquid quod huic sermoni præuertendum putes.
Vacare re aliqua,pro Carere. Cic.3.de Orat. Domicilium tãtum in ea vrbe remanet studiorũ:quibus vacant ciues,peregrini fruũtur.
Armis vacare. Lucret.lib.5.
Culpa vacare.Cic.Torquato,lib. 6.3. Nec enim dum ero, angar vlla re:quum omni vacem culpa.
Vacare culpa in re aliqua.Cic.Curioni,lib.2. 1, Præsertim cùm in quo accusabar,culpa vacarem.
Fama nostra vacat crimine.Ouid.epist.4.
Insula vacat cultu.Ouid.epist.10.
Curis vacans.Lucau.lib.5.
Cura & negotio vacare.Cic.1.de Leg.
Custode vacans.Ouid.2.Metam.
Dolore corpus vacat.Ouid.in Ibin.
Epulis ora vacant.Ouid.15 Metam.
Lamentis vacauit mors eius. Cic. de Senect. Solonis quidem sapientis elogium est,quo se negat velle suam mortem dolore amicorum lamentísque vacare.
Legibus vacat ætas nostra.Cic.de Senect. Ergo & legibus & institutis vacat ætas nostra, muneribus iis quæ non possunt sine viribus sustineri.
Lite vacent aures.Ouid.1.Fast.
Metu vacat Amor.Ouid.1.Amor.eleg 6.
Milite & pecunia vacare.Liu.2.ab Vrbe.
Molestia vacare. Cic.4. Acad. Voluptatem autem & honestatem finem esse Callipho censuit vacare omni molestia Hyeronimus:hoc idem cum honestate Diodorus.
Morbis vacare.Iabolenus in l.Qui tertiana.D.De Ædil.edic.Qui ter-

tertiana febre,&c.ne iis quidem diebus,quibus morbis vacant,rectè sani dicentur.
Vacare aduersa valetudine. Cels.li.2.cap.14.Sed vt leuata quoque aduersa valetudine rectè frictio adhibetur, sic nunquam adhibenda crescente febre: verùm si fieri poterit,quum ex toto corpus ea vacabit minus rectè quum ea remiserit.
Vacare omni vento.Cels.lib.2.cap.1.
Pudore vacat nox.Ouid.1.Amor.eleg.6.
Vacare à metu.Liu 7.ab Vrbe.
Vacare populo,Procul esse.Cic.2.Tusc. Hoc igitur tibi propone, amplitudinem animi ac vnam esse omnium rerum pulcherrimam, eóque pulchriorem si vacet populo, nec plausum captans, se tãtùm ipsa delectet.Budæus.
Vacat,impersonale,{σχολάζει,} Otium vel vacuum tempus est.Datiuo & infinitiuo iungitur.Virg.1.Æneid.
Et vacet annales nostrorum audire laborum. Ouid.2.Trist.
Non vacat exiguis rebus adesse Ioui.
Vacat mihi esse diserto.Quint.lib.11.cap.1.

Vacans,Particip. {σχολάζων,} Qui otiatur.Celsus ad Ciceronem,lib.8 3. Hoc mihi certum ac iucundissimum vacanti negotium erat, tecum id otij tempus consumere.
Animus vacans,curis vacuus.Ouid.9.Metam.
Saltus longè latéque vacantes.Virg 3.Georg.

Vacanter,Aduerbium, Inaniter. Phauorinus apud Gellium, Vacanter hoc etiã, inquit,accumulauit & inaniter. Vide Noct. Atti.li.17.c.10.

Vacatio,vacationis,{σχολή,}Verbale,Feriæ,cessatio,immunitas.
Vacatio adolescentiæ.Cic.pro Cælio, Erat enim meum,deprecari vacationem adolescentiæ veniámque petere:non inquam audeo: perfugiis non vtar ætatis.
Ætatis vacatio.Cic.1.de legib. Ego verò ætatis potiùs vacationi confidebam, cùm præsertim non recusarem quominus more patrio sedens in solio,consultantibus responderem.
Legis vacatio.Sueto.in Claudio,ca.19, Id est solutionẽ legis.Bud.
Militiæ vacatio.Cæsar 6.bel. Gal.Cic. Attic.lib.1.14, Senatus decreuit vt Consules duas Gallias sortirentur, delectus haberetur,vacationes ne valerent.
Delectum haberi in vrbe sublatis vacationib.Cic.5.Philip.
Dare vacationem militiæ.Iustinus lib.11.
Omnium munerum vacatio.Cic.1.de Nat. deor. Nos autem beatam vitam in animi securitate, & in omnium vacatione munerum ponimus.
Rerum gestarum vacatio.Cic.pro Sylla,Si me non modò non rerum gestarum vacatio, sed neque honoris neque ætatis excusatio vendicat à labore.
Dare vacationem rerum omnium. Cic. 6. Verr. Pro hisce rebus, vacatio data est ab illo sumptus, laboris, militiæ, rerum denique omnium.
Dare vacationem à causis.Cic.1.de Leg.
Habere vacationem,Cessare,intermittere.Cic.4.Acad. Sed cùm sacerdotes deorum vacationem habeant,quanto est æquius habere ipsos deos?
Vti vacatione.Cic.7.Verr.Quod tam immune municipium,quod per hos annos tam commoda vacatione sic vsum omnium rerũ,&c.

Vacuus,Adiect.{κενός,κεινός,διάκενος,λαγαρός,} Inanis,nihil continens. Virgil.3.Georg.
Saltibus in vacuis pascant,& plena secundum
Flumina. Vbi tamen Seruius, Vacuis,magnis interpretatur. Idem 7.Æneid. -vacua atria circum. Virg.2.Georg.
-neque in vacuum poterunt se ostendere rami.
Aër vacuus.Virg.3 Georg.
Ætas vacua periculo.Tacit.lib.16.
Agri vacui arboribus carentes,& soli expositi,nec obumbrati ramis arborum.Virg.2.Georg.
Animus vacuus,Otiosus,nullis negotiis curísve irretitus. Cic.de Clar.Orat.Nunc verò,inquit,si es animo vacuo,expone nobis quod quærimus.
Animus vacuus & solutus. Cic.2.Verr.
Animum vacuum ad res difficiles scribendas afferre. Cic. Attic. lib.12.252.
Aula vacua.Virg.4.Georg.
Auræ vacuæ.Virg.12.Æneid.
Aures vacuæ.Plaut.Trin.2.11,Accipite,& date mihi vacuas aures dum eloquor.Hoc est,nolite aliis rebus occupare aures,tantùm audite me.Cic.Antequam iret in exilium.
Aures vacuas permulcere dictis, Adulationibus patentes. Horat. 1.epist.17.
Cælum vacuum.Virg.5.Æneid.
Dies vacuos habere, Hoc est nullis aliis rebus dedicatos. Cic. 2. Verr.Etiamsi statim ad dicendum nostro commodo,vacuósque dies habuissemus tamen oratione longa nihil opus fuisse.
Domus vacua.Cic.1.in Catil.
Equus vacuus,Sine sessore.Liu.7.bell.Pun.
Gladius vagina vacuus.Cic.pro Marcello.
Hora vacua à furto.Cic.3.Verr. Hora nulla vacua à furto,à scelere,crudelitate,flagitio reperietur.
Lectus vacuus.Ouid.11.Metam.
Lecto vacuo viuere.Propert.lib.2.eleg.2.
Locus vacuus à turba Cic.5.de Fini. Maximè quòd is locus ab omni turba id temporis vacuus esset.
Mens vacua. Cic. 3. Tusc. Sanitatem enim animorum positam in tranquillitate quadam constantiáque censebant: his rebus mentem vacuam appellarunt insaniam.
Mentes vacuas tenere,Oblectare animos otiosos. Virgi 3.Georg.
Nomina vacua. Tacit. lib. 17. Si respublica & Senatus & populus vacua nomina sunt.
Nox vacua crimine.Ouid.4.Fast.

Nummi vacui dicũtur,qui sunt sine vsura & fœnore,nec in vsum aliquem erogantur.Scæuola in l.Quintus.D.Depositi vel contrà.
Operarij vacui.Col.lib.11.cap.2.
Pars vacua & integra. Cic. pro Roscio Comœdo, Petisse, inquit, suam partem, Roscium à Flauio confiteor:vacuam & integram reliquisse Fannij,concedo.
In pectore vacuo regnat amor. Ouid. 1.Amor. eleg. 1. Hoc est, in pectore quod paulò antè vacuum erat amoris affectu.
Pedes vacui.Ouid.1 de Arte.
Possessio caduca & vacua.Cic.3.de Orat.
Prædia vacua. Cic. pro Rosc. Amer. Cùm ille confirmaret se nomẽ Sex.Roscij de tabulis exẽpturũ,prædia vacua filio traditurũ,&c.
Tempus vacuum laboris dare sibi. Terent.Heaut.1.1.
Tempus vacuum amori. Lucan.lib.3.
Sterile & vacuum tempus beneficio.Plin.in Paneg.
Quum vacui temporis nihil haberem.Cic.Att.lib.2.38.
Transtrum vacuum,Subaudi remigibus.Cic.7.Ver. Nullum propugnatorem abfuisse, nullum vacuum transtrum esse : remigi rem frumentariam esse suppeditatam,&c.
Ventre vacuo mulier, cui opponitur Ventre pleno mulier, id est, prægnans.Papinianus in l.Ventre.D.De acquirenda hered.
Vita vacua laboribus.Ouid.5 Trist.eleg.4.
Vmbra tonsoris vacua,Tonstrina tonsoris cessantis.Hora.1.epi.7.
Vrbs vacua, In qua homines degunt otiosi.Horat.20.epist.2.
Vterus vacuus, id est non prægnans. Vlpian.in l.Cùm quidam.§. Suum heredem.D.De acquiren.hreed.
Vacuus cum genitiuo, vt Vacuus frugum, pro frugibus.Sall.Iugurth. Ager autem aridus,& frugum vacuus.Nonius.
¶Vacuus,Nullis negotiis distractus. Cic.in Brut.10, Itaque hunc elegimus diem,quum te sciremus esse vacuum.
Vacuus à re aliqua,Extricatus, quum negotium absoluimus. Cic. Qu.frat.lib.1.3, Sin eris ab isto periculo vacuus,ages scilicet, siquid agi posse de nobis putabis.
Locus vacuus ab exercitu,ab defensoribus.Cæsar 8.bel.Gal.Ibi.2.
Ab omni molestia vacuum esse, & Aliquam solicitudinem habere,contraria. Cic. Bruto lib. 11.16, Permagni interest, quo tibi hæc tempore epistola reddita sit, vtrùm cùm solicitudinis aliquid haberes,an quum ab omni molestia vacuus esses.
A periculo,à rebus vacuus.Cic.ad Attic.lib.11.207,Consilium nostrum spero vacuum à periculo fore.Idem 6,Nam ipsa Messana, quę situ,mœnibus,portúque ornata sit,ab his rebus, quibus iste delectatur,sanè vacua ac nuda est.
A securibus vacuus.Tacit.lib.12.
Vacui ab omni sumptu,Expertes,soluti ac liberi. Cic. 2.Verr. Verùm vt opinio mea fert,his quidem temporibus in omni orbe terrarum vacui,expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia,munere.
A suspicione vacuus.Cic.de Arusp.resp.
A tributis vacuus.Tacit.lib.12.
Æmulatione vacuus.Tacit.lib.12.
Animi vacuus,Formidolosus Stat.5.Thebaid.
Curis vacuus. Cic.2.de Fin. Cùm vacui curis etiam quid in cœlo fiat scire debemus.
Cura domestica vacuus. Tacit.lib 12.
Nihil tutum,nihil insidiis vacuum.Cic.ad Planc.lib.4.14, Quàm propter eorum scelus nihil mihi intra meos parietes tutum, nihil insidiis vacuum viderem.
Metu vacuus.Tacit.lib.2.
Molestiis vacuus.Cic.Sulpitio lib.4. 4.
Negotiis vacuus. Cic.4.de Finib. Vacui negotiis honestè ac liberaliter possumus viuere.
Noxiis vacuus.Plaut.Merc.24.
Operum vacuus,Cessans ab opere.Horat.2.Serm.sat.2.
Periculo vacuus.Tacit.lib.16.
Rerum vacuus.Tacit.lib.15.
Somno vacuus.Ouid.1.Amor.eleg.2.
Timore vacuus. Cic.2.de Fin. Luxuriam non reprehendit, modò sit vacua infinita cupiditate & timore.
Tributo vacuus.Tacit.lib.12.
Virium vacuus,Qui sine viribus est.Plaut.Bacchid.2.
Venire in vacuum,Succedere in locum alicuius.Hora.2.Ser.sat.5.
¶Vacuus,pro Otioso.Tacit.lib 2,Quoniam tres vacuas legiones, & ducem fraudis ignarum perfidia deceperit.
Vacuus ad narrandum aliquid.Hoc est cui vacat narrare,aut agere.Terent.And.4.2.
Vacuum fuit.Tacit.lib.17.
Vacuissimus.Ouid.3.de Ponto,eleg.1.
Nec rursus iubeo, dum sit vacuissima quæras. Hoc est otiosissima, vacua & libera ab aliis negotiis.

Vacuitas,pen.corr.vacuitatis,{κένωσις,κένωμα.} Cic.1.Offic. Adhibenda est vacuitas ab angoribus. Idem 1.de Fin. Nam quoniã quum priuamur dolore,ipsa liberatione & vacuitate omnis molestiæ gaudemus.
Securitas & vacuitas.Cic.5.Tusc.Securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis,in qua vita beata posita est.
Dolorum omnium vacuitas.Cic.lib 4.de Finib.

Vacuo,vacuas,{κενόω,} vacuare,Vacuum efficere.Martial.lib.11,
Si redeant veteres,ingentia nomina,patres,
Elysium liceat si vacuare nemus. Col.lib.3.ca.13,Opus est autem perito,ac vigilãte exactore,qui ripã erigi iubeat, sulcúmq; vacuari.

Vacuefacio, vacuefacis, vacuefeci, vacuefactum, vacuefacere Idem. Val.Max.lib.5.cap.4. De Coriolano. & Macrob.lib.7.Saturn.cap.12. Æmyl.Prob.in Cimone.

Vacuefactus, Adiectiuum.Æmyl.Prob.in Thymoleone, Ciuibus veteribus sua restituit,nouis bello vacuefactas possessiones diuisit.

VACORIVM {οὐακόριον} Vrbs Norici apud Ptolomeum lib.2. cap. 14. hodie *Villacum*.

VACVNA,pen. prod. { οὐακοῦνα } dea quæ præerat otiosis & vacantibus. Huic sacrificabant agricolæ, quum post collectas fruges quiescebant.Ouid.6.Fastorum.
Nam quoque quum fiunt antiquæ sacra Vacunæ,
Ante Vacunales stantque sedentque focos. Horatius 1.epistol. 10. Vacuna, Antiquorum obsoletum & ridiculum numen non videtur tantum fuisse vacantium & otiosorum dea,sed etiam eorum qui vel crimine,vel calumnia,contumelia denique & maledicto vacui reddebantur.Eam facio coniecturam ex eo quod Ausonius scribit,
Totam trado tibi simul Vacunam,
Nec iam post metues vbique dictum. Id est vacuum te iubeo esse,liberum & immunem ab omni dicto & contumelia.Turnebus.

VADIMONIS,lacus { οὐαδιμῶνος λίμνη } est in quo fluctuant insulæ,de quo Plinius lib.2.cap.95,multa commemorat. Cæcilius in quadam, epistola, Exegerat socer meus, vt Amerina sua prædia inspicerem, hæc perambulanti mihi ostenditur subiacens lacus nomine Vadimonis. Vadimonis lacum intelligunt, qui in agro Viterbiensi feruet, scatétque sulphureis aquis.

Vadis,huius vadis, priore corr.m.g. { ὅμηρος, ἐγγυητὴς } primò dicebatur, deinde per syncopen vas: est sponsor alterius in re capitali, vt ait Festus.Vas(inquit Varro de lingua Latina) dictus est qui pro altero vadimonium promittebat.Cic.3.Offic.de duobus Pythagoreis, quum is qui morti addictus esset,paucos sibi dies commendandorum suorum causa postulauisset, vas factus est alter sistendi eius,vt si ille non reuertisset,moriendum esset ipsi.Liu.5.bel. Pun.
Vas dictus est,quòd qui vades dederit, vadere ei, id est discedere interim liceat.Horat.1.Serm.saty.1,
Ille datis vadibus,qui rure extractus in vrbem est.
Accipere aliquem vadem pro aliquo,Vide ACCIPIO.
Vades deserere. Liu.9.bel Maced.
Vadem liberare.Cic.5.Tuscul.

Vadimonium,vadimonij { ἐγγυὴ, ἡμερήσιον } Sponsio quædam sistendi, comparendíque in iudicio ad diem præstitutam per se, vel per aduocatos,quod deserere non licet.Cic. pro Quintio, Ad vadimonium non venit.quis?is qui tibi præsto semper fuit.Plaut.in Curc.4,
Vbi tu es qui me conuadatus Veneriis vadimoniis?
Vadimonium à vade deductum est,vt mercimonium à merce: & quanquam eo nomine propriè censetur obligatio sistendi se iudicio,tamen omnis sponsio & promissio eo interdum vocabulo continetur, vt è dicto Thaletis Milesij cognosci potest, ἐγγύα πάρα δ' ἄτα, quod Ausonius vertit, Mileti fugisse Thales vadimonia alumnus.Alio loco conuertit -Sponde,noxa tibi præsto est &c.
Garrula vadimonia.Ouid.1.Amor.eleg.12.
Concipere vadimonium,Certam formulam exprimere.Cic.Qu. fratri,lib.2.16. Negat enim in tanta multitudine eorum qui vnà essent quenquam fuisse, qui vadimonium concipere posset. Vide CONCIPIO.
Constituere vadimonium.Cic.de Senec.Omnia quæ curant,meminerunt,vadimonia constituta,qui sibi,cui ipsi debeant.
Deserere vadimonium.Plin.in Præfat.Inscriptiones propter quas vadimonium deseri posset. Id est festiuissima, & magna,multáque promittentes,ita vt vel vadimonium propter eorum librorum recitationem deseri possit.Budæus.Vide DESERO.
Differre vadimonium.Cic.Att.lib.2.22.In hominē ire cupiebam, non mehercule vt differrem cum eo vadimonium:nam mira sum alacritate ad litigandum. Id est differre diem iudicij, diem adeundi prætoris.Vide DIFFERO.
Missum facere vadimonium, Est vadimonij obligationem remittere,condonaréque.Cic.pro Quintio. Qui quo tēpore primùm malè agere cœpit, in vadimoniis differendis tempus omne consumpserit,qui posteà quoque vadimonium missum fecerit.Budæus.
Obire vadimonium,Vide OBEO.
Obstricti vadimonio hodie dici possunt, qui ob crimina in iudicium vocati,ab iudicibus(vt fit)impetrauerunt,vt aut sua,aut sponsorum fide dimittantur,ea lege vt in diem certum, aut quandocunque iudici visum fuerit, ad iudicium sistantur, quos *elargitos* vocant Budæus.
Occurrere ad vadimonium. Sueton.in Caligula cap.39,Et litigatorum plerique,quòd occurrere absentes ad vadimonium non possent,causa caderent.
Promittere vadimonium.Cicero 5.Verrin.Et 7.Verr. Quod isti simul ac nuntiatum est, hominem iubet Lilybæum vadimonium Venerio seruo promittere.Vide PROMITTO.
Sistere vadimonium. Cic. pro Quint. Venit Romam Quintius, vadimonium sistit.
Esse vadimonium alicui cum aliquo.Cic.pro Quint.
Esse in vadimonio.Cic.pro Quint.

Vador, vadaris { κλητεύω } vadari, Verbum commune est secundum Priscianum,pro vadimonio obstringere,siue diem iudicij ex compacto constituere,& in ius vocare.Cic.pro Quintio,Debere tibi dicis Quintium : procurator negat.vadari vis: promittit.in ius vocas: sequitur.iudicium postulas:non recusat.Claud.Persa,8.
-vadatur hic me.P.Vtinam vades
Desint, in carcere vt sis. Cicero pro Quintio,Se iam neque vadari amplius, neque vadimonium promittere : siquid agere secum velit Quintius,non recusare.Hic quum rem Gallicanam cuperet reuisere,hominem in præsentia non vadatur, Ita sine vadimonio disceditur. Horat.1.Serm.saty.9, -& casu tunc respondere vadato
Debebat:quod ni fecisset,perdere litem. Ouidius 2.de Remed.
Iámque vadaturus,lectica prodeat inquit.

Vadatus Fulgētio teste,obstrictus,vel sub fide,aut fideiussione existēs, sicut Fenestella ait:Apud quem vadatus amicitiæ nodulo tenebatur.

Vado.vadis,vasi,vasum { ἵημι, βαδίζω, βαίνω, βιβάω, φοιτάω, νέομαι } vadere, Iter facere,quasi viæ dare.Virgil.2.Æneidos,
Vadimus immisti Danais,haud nomine nostro. Cic. ad Att.lib.4. 79,Ad eum postridie manè vadebam quum hæc scripsi.
Vadit aduersus imminentem hostium aciem.Liu. 1. Decad.lib.
Lentulus Spinter hodie apud me,cras manè vadit.Cic.Attic. libro 14 307.
Post hunc ore fero Capricornus vadere pergit.Cic.in Arato.
Vade age.Virg.3.Æneid.
Veloci via vadere.Seneca Medea,4.
Erectæ vadunt feræ.Author ad Heren.lib.2.
Vadere in prælium.Liu.3.ab Vrbe.
In mortem vadere.Virg.2.Æneid.
In præceps vadere.Seneca.Hippol.2.
Animus vadit in præceps.Seneca Hippol.2.
Gloria vadit per iter præceps.Ouid.4.Trist.eleg.3.

Vadens.Particip. { βαδίζων } Virg.6.Æneidos,
Ille ducem haud timidis vadentem passibus æquat.
Vadendum in hostes.Liu.Decad.1.lib.7.
Vadere per. Liu.6.bel. Pun. Elephanti per media castra vadentes,stragem tabernaculorum ingenti sonitu ac fuga abrumpentium vincula iumentorum facerent.
Vadit Euphrates in Mesopotamiā per Seleuciam. Plinius 5. cap.2.

Vadum,vadi { πόρος } Locus in flumine, lacu,mari, & quacunque aqua, quæ propter breuitatem transiri potest, siue per quem vadere licet,quum sit minus profundus.Plinius.
Lignum vado hærebat.Liuius 8.bell.Maced.
Pontem quia vado nusquam transitus erat, facere instituit.Rursum Cæsar 1. bell.Gall.Rhodanus nonnullis locis vado transitur.
Quum venissent ad vada Volaterrana quæ nominantur, videns perfamiliarem Næuij, &c.Cic.pro Quintio,
Scitus vadorum.Ouid.9.Metam.
Vadum pro Mari. Catull.Argon. 59. Ausi sunt vada salsa cita decurrere puppi.
Breuia.Virg.5.Æneid.
Cæca Virg.1.Æneid.
Cærula vada.Virg.7.Æneid.
Dura vada cæcis saxis.Virg.3.Æneid.
Feruida. Virg.7.Æneid.
Gelida.Ouid.3 Amor.eleg.5.
Iniqua.Propert.lib.1.eleg.16.
Limosum.Ouid.3.Fast.
Palustria.Claud.2.de rapt.Proserp.
Piscosa.Ouid.2.de Arte.
Prona vada fluuij Claud.1.in Eutrop.
Sacra vada fontis Numici Virg.7.Æneid.
Salsa vada.Virg.5.Æneid.
Tarda vada,Aquæ torpentes & pigræ.Senec.Herc.fur.9.
Torua vada.Senec. Theb.1.
Vitrea vada.Claud.de Aponi balneis,5.
¶Applicare remos vadis.Ouid.3.Trist.eleg.9.
Emergere è vadis, per metaphoram.Cicero pro Cælio, Sed quoniam emersisse iam è vadis, & scopulos prætervecta videtur oratio mea,perfacilis mihi reliquus cursus ostenditur.
Exultant vada.Virg.3.Æneid.
Vndosum vadum frangere nando.Sil.lib.8.
Placido vado labitur Cethe.Senec. Herc.fur.9.
Nudantur vada,Vide NVDVS.
Pellere vada remis.Catull.Argon.59.
Imis vadis refusa stagna.Virg.1.Æneid.
Tentare vadum, pro Aggredi negotium aliquod, dixit Ouid. 3. de Arte.
Rates transiliunt vada.Horat.1.Carm.ode 3.
Verrere vada liuida remis.Virg.6.Æneid.
Res est in vado, Id est in tuto. Nam vt in profundo periculum consistit, ita in vado securitas.Terent. And.5.2.

Vadus,masculino genere apud antiquos.Sall.histor.lib.1. Et mox Fufidius adueniens cum legionibus, postquam tantas asperitates haud facilem pugnantibus vadum, cuncta hosti quàm suis opportuniora videt,&c.Ex Nonio.
¶Vadum,pro fundo.Plin.lib.31.cap.3.de aquarum salubritate,Super omnia obseruatio vna,vt illa vado exiliat vena, non è lateribus.

Vado vadas { διαπορθμεύω } vadare, Per vadum transire.Solinus, Flumen quod propter breuitatem facilè vadari poterat.

Vadosus,pen.prod.Adiect. { πορώδης } vt Vadosus amnis, qui frequentia habet vada, quæ transiri pedibus possunt. Cæsar 1. bel. Ciuil. Quòd his locis vadosum mare erat longius progressus, &c. Liu. 7. bel. Maced. Quòd in fluminis modum longum & angustum & vadosum ostium portus fit.
Aquæ vadosæ.Lucan.lib 8.

Væ { οὐαὶ } Interiectio his rebus propria quas execramus,datiuo iungitur.Martial.lib.5,
Carpere causidicus fertur mea carmina:quis sit,
Nescio:si sciero væ tibi causidice. Terent.And.2.
-væ misero mihi.
Aliquando sine casu.Virg.9.eclog.
Mantua væ miseræ nimium vicina Cremonæ.
Nonnulli veh scribunt, alij væh.

Væcors,Vide VECORS.

Væneo,Vide VENEO.

Væsanus,Vide VESANVS.

Vafer, vafra, vafrum { γόης, δεινὸς, κερδαλέος, πανοῦργος } Callidus,astutus, quasi valde Afer.Mira enim semper fuit Afrorū calliditas. Cic.lib.3. de Rep.Nō sunt in disputādo vafri, nō veteratores,nō malitiosi.Idē lib.1. de Nat. deor. Chrysippus qui Stoicorum somniorum vaferrimus habetur interpres.Et 3.Offic. Certè non aperti, non simplicis, non ingenui, &c. versuti potius obscuri, astuti, fallacis, malitiosi, callidi, veteratoris, vafri. Ouidius 3.de Arte,
Ius vafrum. Horat.2.Serm.saty.2.

Vaframentum,vaframenti.Valer. Max.libro 7.capite 3, Quantum imperium quàm paruo interceptum est vaframento.Item,Lampsacenæ vrbis salus vnius vaframenti beneficio constitit.

Vafrè, Aduerb. { πανούργως } Callidè. Cic.4.Verr.Nihil sanè vafrè,nec malitiosè facere conatus est.

VAGENI, pen.prod. { οὐάγεννοι } Plin.lib 3.cap.20.Populi inter Alpinas gentes.Silius lib.8,
Tum pernix Ligur,& sparsi per saxa Vageni.

Vagina,vaginæ,pen.prod.Alicuius rei theca.
Vagina gladij { θήκη κολεός } Cic.in Catil.Veruntamen vt inclusum in tabulis,tanquam gladium in vagina reconditum. Idem 2.de Nat. deor.Vt clypei causa inuolucrum,vaginam autem gladij, sic præter mundum cætera omnia aliorum causa esse generata.
Eburna vagina.Virg.9.Æneid.
Diripere ensem vagina.Ouid.10.Metam.
Ducere ferrum vagina.Ouid.4.Fast.
Educere gladium è vagina.Cic.2.de Inuent.
Eripere ferrum vagina.Virg.6.Æneid.
Ensem liberare vagina.Ouid.2.Fast.
Ensis tectus vagina.Horat.2.Serm.saty.1.
Membranæ & vaginæ viscerum.Plin.lib.11.cap.37.
Vagina frumenti. Varro 1.de Re rust. cap.48, Aristæ enim quasi cornua sunt spicarum: quæ primitus quum oriūtur,neque planè apparent,in qua sublatent herba,ea vocatur vagina,vti qua latet conditus gladius. Cic.de Senect. Culmóque erecta geniculato, vaginis iam quasi pubescens includitur.
In vaginas corporis vnguium mucrones condunt feræ. Plin. lib. 8 cap.15.

Vaginula, vaginulæ,pen.cor.Diminutiuum { κολεόδιον } Plin.lib.18.cap. 7,Et far in vaginulis suis seruant ad satus.

Vagio,vagis,vagiui,vagitum { βαβάζω } vagire,pen.prod.Proprium est infantium.Terent.Hecy.4.1,
Nam audisse vocem pueri visus est vagientis. Cic.de Senect.Et siquis deus mihi largiatur, vt ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam.Ouid.2.Fastorum,
Vagierant ambo pariter.

Vagito,vagitas,pen.prod. { βαβάζομαι } vagitare, Frequentatiuum.Stat. 4.Sylu.8,
-quúmque tibi vagitet tertius infans.

Vagitus,huius vagitus,pen.prod.masc.gen. { βαβαγμός } Ipsa infantium vox.Martial.lib.9,
Sordida vagitu posceret æra puer.
Ingens vagitus. Virg.6.Æneid.
Lugubris vagitus.Lucret.lib.5.
Rudis vagitus.Stat.2.Sylu.1.
Edere vagitum.Quint.lib.1.cap.1.
Ægris vagitibus misti ploratus.Lucret.lib.2.

Vagulatio, Verbale à Vagulo, as,quod à vago descendit, Vagitus clamor,conuitium. Verba sunt.legis 12.tabul.Cui testimonium defuerit,is tertiis diebus ob portum ob vagulationem ito. Tertiis diebus valet,diebus perendinis, vt dicitur tertiis nundinis : ob portum,ad ædes : ob vagulationem, ad quiritandum & conuitium homini faciendum,qui ad testimonium dicendum non venerit. Nec assentior iis qui à Vagor deducunt, nec qui Obuagulatū legunt,cùm vagulationem Festus planè apertéque legat,& interpretetur, sítque ob vagulationem dictum antiquo more pro ad vagulationem. Ex Turnebo.

Vagor, vagoris, penult. produ. mascul. gener. Idem { βάβαξις } Lucretius libro 2,
Et superantur item,mulcetur funere vagor. Nonius.

Vagus, vaga, vagum { πλάνης, πλανήτης } Qui sine negotio modò huc, modò illuc inutiliter discurrit.Dictus quod vacuus,id est sine negotio agatur.Cic.ad Attic.lib.7.130,Vult enim me Pōpeius esse,quem tota hæc Campana & maritima ora habeat ἐπίσκοπον, ad quem delectus & summa negotij referatur.Itaque vagus esse cogitabam.
Aliquem vagum & exulem errare.Cic.pro Cluentio.
Animus uagus.Catull.de Berecynth.58.
Aues vagæ.Horat.4.Carm.ode 4.
Aura vaga.Ouid.8.Metam.
Errores vagi.Ouid.4.Metam.
Exul vagus.Ouid.11.Metam.
Fama vaga.Ouid.epist.20.
Febres vagæ.Cels.lib.3.cap.5.
Flumina vaga.Horat.1.Carm.ode 34.
Fortuna vaga & volubilis.Cic.pro Milone.
Gressus vagi.Martial.lib.2,
Hic quem videtis gressibus vagis lentum,&c.
Iuuentus vaga.Martial.lib.2.
Lumina vaga noctis.Stat.3.Thebaid.
Manè vagum.Martial.lib.2,
Discursus varios vagúmque manè.
Mercator vagus.Horat.de Arte.
Murmura vaga.Stat.6.Thebaid.
Natura vaga.Effrænis.Horat.2.Serm.saty.7.
Nomen herbæ vagum, Inconstans, & multis opinionibus obnoxium. Plinius lib.27.cap.4,Ambrosia vagi nominis est,& circa alias herbas fluctuat. Hoc est, ambrosiæ nomen multis herbis est commune.
Pecora vaga.Catul.de Berecynth.58.
Pede vago quisque discedebant.Catul.Argonaut.59.
Rumores vagi.Ouid.11.Metam.
Errans & vaga sententia,cui certa & stabilis opponitur. Cic.2.de Nat.deor. Est enim & Philosophi & pontificis & Cottæ de diis immortalibus habere non errantem& vagam,vt Academici,sed vt nostri stabilem certámque sententiam.
Sermonibus vagis complet aures.Claud.5.Paneg.
Turba vaga.Ouid.13.Metam.
Prosequi vitam inopem & vagam.Cic.12.Philipp.
Volucres vagæ.Ouid.14.Metam.
¶Pars quæstionum vaga,libera,& latè patens.Cic.2.de Orat.
Solutum quiddam sit,nec vagum tamen, vt ingredi liberè,non vt licenter videatur errare.Cic.in Orat.

Vagabundus,Adiect.Seneca de vita beata,Ille effusus in voluptates,ac vagabundus semper & ebrius.

Vagè, Aduerb. Author ad Herenn. lib.4, Restant etiam decem exornationes verborum,quas idcirco non vagè dispersimus, sed à superioribus separauimus,&c.
Amnes vagè deerrarunt.Lucret.lib.3.
Res sparsæ & vagè disiectæ.Author ad Heren.lib.4.

Vagor,vagaris { περιπολέω, περιφέρομαι } vagari,Inutiliter huc atque illuc ferri.Cic.pro Fonteio. Hi contrà vagantur læti atque erecti passim toto foro, cum quibusdam minis, & barbaro atque immani terrore verborum. Et 1.de Inuent. Nam fuit quoddam tempus, quum in agris homines passim bestiarum more vagabantur.
Boues vagantur per arua.Ouid.1.Fast.
Vagantur gregatim feræ cuiusque generis squamosi. Plinius lib. 9.cap.16.
Per orbem terrarum vagari.Cic.2.de Lege agraria.
Quacunque velis vagari.Cic.2.de Lege agrar.
Tota vrbe vagatur.Virg.4.Æneid.
Volitare & vagari in foro.Author ad Heren.lib.4.
Vagamur egentes cum coniugibus & liberis.Cicero ad Atticum libro 8 146.
Terras vagari.Propert.lib.2.eleg.29.
¶ Vagatur animus,quod etiam Peregrinari dicimus, & diuagari, hoc est alienari,discurrere.Cic.2.Offic. Non enim sumus ij quorū vagetur animus errore,nec habeat vnquam quid sequatur.
Fama vagatur.Virg 2.Æneid.
Mors immatura vagatur.Lucret.lib.5.
Nomen tuum longè atque latè vagabitur.Cic.pro Marcello.
Ne vagari & errare cogatur oratio.Cic.1.de Orat.
Vagari & Perstringere breuiter,contraria.Cic.3.Tuscul.Et primò si placet, Stoicorum more agamus, qui breuiter perstringere solent argumenta: deinde nostro instituto vagabimur.
Eo fit vt errem & vager latius.Cic.4.Acad.
¶Vago,vagas, { πλανάομαι } vagare,Neutrum,Idem.Plaut.8,
-te alloquor vitij,probríque plena,
Quæ circumuicinos vages.

Vagans,Participium { περιφερόμενος } vt Aues vagantes. Tibullus lib. 1. elegia 3.
Aues huc & illuc passim vagantes.Cic.2.de Diuinat.
Licentia vagans.Horat.4.Carm.ode 15.
Vagatio,vagationis,Verbale { περιφορά } Liu.5.ab Vrbe,Neglectum Anxuri præsidium vagationibus militum.

Vah { φεῦ } Interiectio admirantis.Plaut.Curcul.8,
Subegit solus intra viginti dies,
LY. Vah. C. Quid mirare?
Vah,exultantis vel lætitiæ. Terent.And.3.4.
Vah consilium callidum.
Vah,insultantis aliquando. Terent.Adel.2.1,
Vah,leno iniqua me non vult loqui.

Vaha,interiectio exultantis,vel ridentis.Plaut.Casin.21. -vaha.
S. Quid negoti est.

VALASCA { οὐαλάσκα } Bohemorum regina fuit,quæ facta cum cæteris mulieribus coniuratione,de excutiendo virorum principatu,copiarum ductrix bellum mouit, interfectísque viris fœminas omnes asseruit in libertatem,ita vt instar Amazonum multos annos imperarint sine viris.Volater.in Geographia.

Valde, Aduerb. { λίαν, μάλα, πάνυ, ἄγαν, κάρτα, μέγα, μεγάλα, σφόδρα, κομιδῆ, ὡς, ὅτι } Id est,multum à validè factum est,detracto i.vt Valde doctus. Positiuis iungitur,etiam verbis & aduerbiis.Cic.de Senect.Et siquis deus mihi largiatur,vt ex hac ætate repuerascā, & in cunis vagiam, valdè recusem.Idem Tironi,lib.16.19,Literas tuas valdè expecto.
Epistola tua valde me leuauit.Cic.Attic.lib.4.76.
¶Aduerbiis. Cic. Lentulo. lib.1.8, Rem te valde bene gessisse rumor erat.
Valde grauiter ferre. Cic.Attic.lib.1.12.Qui primum illud valdè grauiter tulerunt, promulgatum ex Senatusconsulto fuisse, Eidem lib.1.9,Valde grauiter prætexuit.
Valde vehementer eum visum & liberè dicere. Cicero ad Attic. lib.14.299.
Valde bene. Cic.Trebonio lib.15.21, Quòd de ingenio eius valde existimaui bene.
¶Positiuis. Cic.4.Acad.Homo & acutus vt Pœnus, & valde studiosus ac diligens.
Valde iniquum esse.Cic.de Arusp.resp.
Valde magnus. Cic.Cassio lib.15.175, De Hispania, noui nihil:sed expectatio valde magna.
¶Tam valdè.Cic.2.de Diuinat.Quasi verò quidquam sit tam valde,quàm nihil sapere vulgare.
Nimis valde,dixit Cic.3.de Legib.
Valde,cum substantiuo.Cic.Attico lib.11.224,Neque enim valde de aduentu eius opinio est.
Valde quàm.Decius Brutus ad Cic.li.11.13,Nam suos valde quàm paucos habet.

Valdius, Comparatiuum à valde.Horat.de Arte.Idem 1.epist.9,
Quid possim videt, nouit me valdius ipso.

VALENTIA, { οὐαλεντία } Hispaniæ citerioris vrbs,tribus millibus passuum à mari remota,vt author est Plin.lib.3.cap.3.& Ptolemæus lib. 2.cap.10. & Mela lib.2. Nomen retinet. Est & Valentia,iuxta Viennam ad Rhodanum, Allobrogum ciuitas, vt docet Plin.lib.3.cap.4. Hodie *Valence*.

Valeo,vales,valui,valitum,penult.corr. { ῥώννυμαι, ὑγιαίνω, ἰσχύω, δύναμαι,

δύναμαι, σθενόω, εὐεστέω } valere, penult.prod. Sanum vel potentem esse. Plaut. Amph.7,
Equidem valeo, & saluos sum rectè Amphitruo. Ouidius 5. Trist. eleg.14,
Si tamen ipse vales, aliqua nos parte valemus.

Nos hîc valemus rectè: & quo melius valeamus, operã dabimus. Brutus Ciceroni lib.11.23.

Valere & Ægrotare, contraria. Cic.2. de Fin. Quæ cum Aristoni & Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo, vt inter optimè valere, & grauissimè ægrotare nihil prorsus dicerent interesse: rectè iampridem desitum est disputari.

Valere ab oculis, & eiusmodi, Hoc est morbo oculorum liberari. Gell. lib.5. cap.10. Plaut. Epid.3,
A morbo valui, ab animo æger fui.

Valere à pecunia. Plaut. Aulul.7.

Ne valeam, imprecantis vox. Martial. lib.2,
Ne valeam, si non totis Deciane diebus
Et tecum totis noctibus esse velim. Martial. li.2. imprecantis vox.

¶ Valere, Posse, pollere, potentem esse, vim vel vires habere, Momentum vel pondus, siue authoritatem habere, alicuius momenti putari. Terent. Eunuch.5.2,
Neque tam imperita, vt quid amor valeat, nesciam. Idem in prolog.
Arbitrium vestrum, vestra existimatio valebit. Cic. de Amicitia,
Non tantum valet vt tollat è vita amicitiam.

Proficere & valere. Cic. de Claris Orato. Omnia veniebant Antonio in mentem, eáque suo quæque loco, vbi plurimum proficere & valere possent.

Minus valet, Vide minor in PARVVS.

Valet purgare, Pollet ad purgandum. Plin. lib.34. cap. vlt.

Valet pro antidoto. Plin. lib.20. cap.13.

Valere pro indiuiso. Plin. lib.16. cap.32, Illud propius mirum mutari naturam in iisdem locis, atque pro indiuiso valere.

Valet eodem. Cels. lib.6. cap.6. Hoc est ad idem.

Naturaliter valere. Quint. lib.3. cap.8.

Nihil valet, Vide NIHIL.

Publicè valere. Tacit. lib.12.

Valere rogando. Ouid.2. Metam.

¶ Valere, cum datiuo. Gell. lib.5. cap.12, Nam & augendæ rei, & minuendæ paruum valet.

Quicquid valebo, vel authoritate vel gratia, valebo tibi. Cicero Cecinnæ. lib.6.6.

Valere ad. Cic.1. Acad. Vitæ autem adiuncta esse dicebant quæ ad virtutis vsum valerent.

Hæc res mihi valet ad gloriam. Cic.3 in Catil.

Valet ad eam rem, vt. Cic.1. Verr. Etenim ista Quæstura ad eam rem valet, vt elaborandum tibi in ratione reddenda sit, quamobrem qui Quæstor eius fueris accuses.

Valere aduersus aliquid. Cels. lib.4. cap.15, Valénsque est etiam aduersus carcerem intestinorum minij gleba, cum salis hemina contrita.

Valere apud aliquem, Posse aliquid ab aliquo facilè obtinere. Terent. Heaut.3.1, Cic. ad Dolabellam lib.9.14, O mi Cicero, inquit, gratulor tibi quum tantum vales apud Dolabellam.

Authoritas tua plurimum apud me valet. Marcellus Ciceroni, lib.4.11.

Valet authoritas illius apud plebem. Hoc est multum potest. Cæs. 1. bell. Gal.

Valet apud eum mea gratia, vel authoritas. Cic. ad Brutũ 8. Idem 2. Tusc. Sed hæc eadem num censes apud eos ipsos valere, nisi admodum paucos, à quibus inuenta, disputata, conscripta sunt?

Valere in arte aliqua. Martial. lib.2.

Valet in causis. Cic.1. Tuscul. Quod in omnibus causis & debet & solet valere plurimum.

In hoc fœlicitatis fama sermóque valet. Cic. pro Murena.

Valet in id. Quintil. lib.4 cap.5.

In omnes partes valere. Cic. Marcello lib.4.10.

In vtranque partem valent arma facundiæ. Quint. lib.2. cap.16.

Illud verbum Vnde in vtraque rem valet. Cic. pro Cecinna.

Valet in vulgus insidientium opinio. Cic.2. Tusc. Sed tamen hoc euenit, vt in vulgus insipientium opinio valeat honestatis, quum ipsum valere non possit.

Valet vt lex. Cic.2. de Legi. Tamen erant ferè in more maiorum, qui tum vt lex valebat.

¶ Valet, pro Significat. Suet. in Vitellio, cap. vlt. Cui Tolosæ nato cognomen in pueritia Beco fuerat, id valet, gallinacei rostrum. Hoc est significat.

Quò valet. Æmylius Probus in Themistocle, Athenienses miserunt Delphos consultum quidnam facerẽt de rebus suis. Deliberantibus Pythia respondit, vt mœnibus ligneis se munirent. Id responsum quò valeret, quum intelligeret nemo, Themistocles persuasit consilium esse Apollinis, vt in naues se suáque conferrẽt: eum enim significari murum ligneum. Paulo pòst, Hoc eò valebat, vt ingrati ad depugnandum omnes cogerentur.

¶ Arma plus valent legibus. Ouid.4. de Ponto eleg 9.

Fiet enim quodcunque volent qui valebunt, valebunt autem semper arma. Cic. Pæto lib.9.17.

Valuit authoritas. Cic.2. Tusculan. Cur ergo postea alij? valuit authoritas.

Idem valet. Tacit. lib.1.

Diuturna valet opinio tarditatis. Cic.1. Offic.

Preces vestræ valuere. Ouid.13. Metam.

Hoc verbum quid valeat non vident. Cic.3. Offic.

Veritas valet apud eum. Cic. pro Quintio, Certè aut apud te, & eos qui tibi adsunt, veritas valebit: aut, &c.

Animo valere, Vide ANIMVS.

¶ Amicis valere. Cic. ad Attic. lib.4 86, Reliqui duo plebi sic exquantur, vt Domitius valeat amicis, & adiuuetur, tamen non gratissimo munere.

Authoritate valere. Cic.3 de Legib. Libertatẽ istam largior populo, vt & authoritate valeant, & vtantur bonis.

Valuit hæc res authoritate & voluntate Magistratuum. Cicero 4. Verr. Quę omnia ante istum pretorem, & nostrorum magistratuum authoritate, & Halesinorum summa voluntate valuerunt.

Corpore valere. Cic. de Clar. Orat. Filius quidem eius, is qui hunc minorem Scipionem à Paulo adoptauit, si tãtum corpore valuisset, in primis habitus esset disertus.

Cursu valere. Quint. lib 9. cap.2.

Cursu pedum valere. Virg 5. Æneid.

Gratia valere apud Senatum. Liu.1. bel. Maced.

Ingenio valere. Ouid.1. Amor. eleg.15.

Perfidia valere. Plaut. Bacchid.4,
Sic valere pugnis. In Amphit.4.

Opibus & potentia valere. Cic. ad Lentu. lib.1.7, Qui plus opibus, armis, potentia valent, perfecisse tantum mihi videntur stultitia, & inconstantia aduersariorum, vt etiam authoritate iam plus valerent.

Stomacho valere. Iuuen. Sat.6.10.

Viribus ad luctandum valere. Cic.1. Offic. Alios enim videmus velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere.

Voluntate apud aliquem valere. Cic.1. de Orat. Nam neque authoritate quisquam apud me plus valere potest, neque voluntate.

¶ Valere, ad pretium & æstimationem refertur, túncque pretium in ablatiuo ponitur. Plin. lib.30. cap 3, Aureus nummus post annum sexagesimum secundum percussus est, quàm argenteus, ita vt scrupulum valeret sestertiis vicenis.

Accusatiuum dedit Varro, dicens, Denarij quòd denos æris valebant: quinarij quòd quinos.

Admittit & genitiuum. Paulus in l. Si seruum meum. D. Ad leg. Aquil. Si seruum meum occidisti, non affectionem æstimandam esse puto, sed quanti omnibus valet. id est, omnium opinione & æstimatione.

Quasi minimo valere res dicitur, quæ ferè nullius aut exigui pretij est. Vlpianus in l. Iulianus. §. Si venditor. D. De actionibus empti, Quum Terentius Victor decessisset, relicto herede fratre suo: & res quasdam ex hereditate, & instrumenta, & mancipia villicis subtraxisset: quibus subtractis, quasi minimo valeret hereditas.

¶ Vale, Imperatiuus, quo vtimur quum recedimus: vel quum remanentes respondemus abeunti. Terent. Eunuc.1 2, In hoc biduum Thais vale. Id est, sana sis. Cic. Tironi li.16 6, Vale mi Tiro, vale, & salue. Martial lib.9,
-non vis Afer auere, vale.

Ni frater vale. Cic. Quin. fra. lib.2 10.

Etiam atque etiam vale. Cic. Attico, lib.5.107.

Longum vale. Virg. eclog.3,
Et longum formose vale vale inquit Iola.

Valete mea desyderia, valete. Cic. Terentiæ lib.14.2.

¶ Valeas, Interdũ pro Discedas, & abeas ponitur: non quòd abeat ille à nobis, sed quod nos ab illo, Vale dicendo, inquit Valla lib.6. cap 30. Terent. Adelph.4.4,
Hem quid istud obsecro inquam est? valeas, habeas illam quæ placet. Ibidem. And.4.2,
Valeant qui inter nos dissidium volunt. Cic.1. de Nat. deor. Si maximè talis est deus, vt nulla gratia, nulla hominum charitate teneatur, valeat.

Valere iussi. Id est, vale dixi. Cic. ad Atticum lib.5.89, Posteà iam iussi valere quum me spectans è sua villa nunquid vellem, rogasset. Ibidem 5.89, Hominem aliquid agentem salutaui, posteà valere iussi.

Valere dicebat. Sueton. in August. cap.53, Die Senatus nunquam Patres nisi in curia salutauit: & quidem sedentes, ac nominatim singulos, nullo submonente: & discedens, eo modo sedentibus, valere dicebat.

¶ Vale & salue (inquit Varro) quum ad mortuos referuntur, num id dictum est quòd aut valere, aut salui esse possint, sed quòd ab his recedimus, eos nunquam visuri. Virg.11 Æneid.
-salue æternùm mihi maximè Palla, Æternúmque vale.

Supremum vale dicere. Ouid.10 Metam.

Valens, valentis { ὑγιάζων } Participium, siue nomen ex participio, Sanus, incolumis. Cic. ad Tironem lib.16.9, Sed tamen Asclapo medicus planè confirmat propediem te valentem fore.

Oblectatio valentium. Cic.2. Offic.

Rectè valens Horat.1. epist.7.

Membris & mole valens. Id est, mole membrorum. Virgilius 5. Æneid 87.

Valens & Imbecillus siue infirmus, contraria. Cic. ad Atticum, lib.7.123, His ille rebus ita conualuit, vt nunc in vno ciui res ad resistendum sit: qui mallem tantas ei vires non dedisset, quàm nunc tam valenti resisteret. Varro de Re rust. lib.3. cap.16, Prouidendum ne infirmiores à valentioribus opprimantur.

Valentius ad omnia, vtilius, potentius, efficacius. Plinius libro 20, cap.18.

Cum valentiore pugnare. Cic. ad Messinum lib.5.21, Quauis tua conditione pacem accipere malui, quàm viribus cum valentiore pugnare.

¶ Adiumentum valentissimum. Plin. lib.22.19.

Imberbis adolescens bene valens & meritus. Cicero pro Domo sua.

Omni ratione valentior amor patriæ. Ouid.1. de Ponto eleg 4.

Argumenta valentiora. Quint. lib.5. cap.13.

Causa valentior. Ouid.1. de Ponto eleg.11.

Cibus valens. Celsus lib.2. cap.18, Valentissimum cibum voco in quo plurimum alimenti est.

Firma ciuitas & valens. Cic. de Arup. Resp.

Morbo omni valentior deus. Stat.1. Sylu.4.

Statius quidam colonus homo valens. Cic. pro Cluentio.

Iuuenis valens. Ouid.15 Metam.

Iuuenta valens. Catul. Epithal. Iuliæ 56.

Lictores valentissimi, & ad pulsandos verberandósque homines exercitatissimi. Cic.7. Verr.

Valentissima materia. Cels. lib.2. cap.18, Ouum durum valentissimæ materiæ est: molle, vel subtile, imbecillissimæ.

Postulatio valentior. Cic. ad Attic. lib.7.126, Est illa quidem impudens postulatio opinione valentior.

Robustus & valens & audax satelles. Cic.2. de Lege agraria.

Sensus sani & valentes. Cic.4. Acad.

Trunci valentes. Virg.2. Georg.

Tunicæ valentes, Vide TVNICA.

¶ Valentissimum, Quod est maximi alimenti. Celsus lib.2. cap.18, Scire oportet quæ ex frumentis panificia sunt, generis valentissimi esse. Id valentissimum voco, in quo plurimum alimenti est.

Valenter, Aduerbium, { ἐρρωμένως. } Columel. lib.1. cap.5, Quippe quæ ab imo præstructa valenter resistent contra ea, quæ postmodum superposita incumbent.

Valentius spirare. Ouid.11 Metam.

Valentia, valentiæ, { ῥώμη } Potentia, firmitas, fortitudo, robur, cuius contrarium est Inualentia. Solinus cap.2. Sunt qui videri velint Romæ vocabulum ab Euandro primùm datum, quum oppidum ibi offendisset, quod extructum anteà Valentiam dixerat iuuentus Latina, seruatáque significatione impositi prius nominis ῥώμην Græcè, Valentiam Latinè nominatam.

Valentulus, pen. corr. Diminut. Plaut. Casin.21,
-obsecro & valentula est,
Penè exposuit cubito.

Valiturus, pen. prod. Particip { ῥώσων. } Ouid.1. Trist. eleg.3,
Multáque in aduersos effudit verba penates.
Pro deplorato non valitura viro. Plin. lib 17. cap.21.

Valesco, valescis { ῥωννύομαι } valescere, Inchoatiuum, Validum fieri. Lucretius lib.1,
Sed potius tali facto recreata valescat. Hoc est, vires recolligat, & pristinam sanitatem recipiat. Idem lib.4.

Meditatio & labor in posterum valescit. Tacit. lib.5.

Validus, pen. cor. Adiectiuum { ῥωμαλέος, εὐσθενής, ἐρρωμένος } Valens. Plaut. Menæch.18,
Qui me vi cogunt, vt validus insaniam.

Validus ex morbo, Conualescens. Liu.3. ab Vrbe.

Omnia viceris, si vt spero, te validum videro. Cic. Tironi.16.6.

Validum ac saluum. Terent. Hecyra 3.17.

Animi validus & corpore ingens. Tacit. lib.15.

Copiis validus. Tacit. lib.19.

Facundia validus. Plinius epistola 53. lib.3. ad Cornelium Minutianum.

Spernendis honoribus validus. Tacit. lib.4.

Mente minus validus quàm corpore. Horat.1. epist.8.

¶ Virium & opum validus. Tacit. lib.18.

Orandi validus. Tacit. lib.4.

Validus sustinere pondus. Plinius libro 16. cap.42, Hoc est ad sustinendum.

Validus in animo alicuius. Tacit. lib.4, Quia Prisca in animo Augustæ valida, anum suapte natura potentiæ anxiam insociabilem nurui efficiebat.

¶ Æstus validus. Ouid.14. Metam.

Armis validus, Potens. Ouid.6. Metam.

Author validissimus. Tacit. lib.5.

Certamina valida. Stat.6. Theb.

Ensis validus. Virg.10. Æneid.

Flumen validum. Lucret. lib.1.

Fons validus. Plin. epist.161.

Gens valida. Claud. de bello Getico.

Gressus validi. Stat.2. Sylu.1.

Hostis validus. Ouid.12. Metam.

Ictus validi. Ouid.3. Metam.

Lacerto valido torquentur pila. Ouid.2. Fast.

Leges validas rescindere. Lucret. lib.5.

Leo validus. Lucret. lib.5.

Manu valida lacerare aliquid. Virg.12. Æn.

Opes validæ, Hoc est magnæ. Plaut. Casina 5.18. Et apud Plin. in Paneg. Validissimum præsidium.

Plaga valida. Lucret. lib.3.

Pondus validum. Virg.3. Georg.

Puer validus. Horat.2. Serm. saty.2.

Radices validæ. Lucret. lib 2.

Rumor validus. Tacit. lib.4.

Segetes validæ. Ouid.1. de Remed.

Spes valida. Tibul. lib.2. eleg.7.

Taurus validus. Tibul. lib.1. eleg 3.9.

Vino valido titubantia membra. Ouid 6. Fast.

Vires validæ. Virg.2 Æneid.

Vrbs valida muris. Liu.1. ab Vrbe.

Validè, pen. cor. Aduerb. { ἐρρωμένως } Vehementer. Plaut. Merc.
Amare validè cœpi hîc meretricem.

¶ Validè cupere, Maximè. Plin. lib.9 epist.35, Idem lib.3. epist.15, Nam & poëticen ipsam religiosissimè veneror, & te validissimè diligo.

Validius { ἐρρωμενέστερον } Magis. Quintil. lib.3. cap.8, Verborum autem magnificentia non validius est affectanda. Idem in Procem. lib.6.

Validius cocta beta. Plin. lib.20. cap 8.

Validissimè fauere alicui { ἐρρωμενεστάτως } Cælius ad Ciceronem lib.8.2, Quin ego quum pro amicitia validissimè fauerem ei, & me iam ad dolendum præparassem, postquam factum est, obstupui.

Validissimè placere. Plin. iunior. lib.1. epist.20. ad Cornel. Tacitum, Non quia non ille mihi validissimè placeat.

Valetudo, pen. prod. valetudinis { ῥώμη, εὐεξία, ἀρρωστία, ῥῶσις } tam bona quàm mala dicitur.

Bona. Cic.3. Offic. Si vnumquodque membrum sensum hunc haberet, vt posse putaret se valere si proximi membri valetudinem ad se traduxisset.

Mala. Cicero Seruio Sulpitio lib.4.1, Molestéque te ferre, quòd me propter valetudinem tuam, quum ad vrbem accedissem, non vidisses. Sic.1. de Orat. Valetudine impeditus non potui.

Conditæ valetudinis impedimẽto mihi fuit, quo minus, &c. Vlp. in l. si pecuniam. in princip. D. de condit. caus. dat.

Cura siue curatio valetudinis. Cicero Pæto. lib.9 15. Idem 2. de Diuinatione, Æsculapius potest pręscribere per somnium curationem valetudinis.

Firmitas valetudinis. Plinius lib.20. cap.5, Firmitatem valetudinis custodiui.

Genus valetudinis. Cic. Attic. lib.11.229, Scripseras enim te quodam valetudinis genere tentari.

Grauitas valetudinis. Cic. Torquato lib.6.2.

Imbecillitas valetudinis. Cic. Mario lib.7.1.

Incommodum valetudinis. Cic. ad Attic. lib.7.127, Sed prorsus te commoueri incommodo valetudinis tuæ nolo.

Infirmitas valetudinis, Idem. Cic. ad M. Marium lib.7.1, Si te dolor aliquis corporis aut infirmitas valetudinis tuæ tenuit, quo minus ad ludos venires, fortunæ magis tribuo quàm sapientiæ tuæ.

Morbus valetudinis. Plin. lib.20. cap 8.

Tanta prosperitate vsus est valetudinis, vt annis triginta medicina non indiguisset. Cornel. Nepos in vit. Attic.

Vitium valetudinis. Cic.1. de Diuin. Qui valetudinis vitio furerent, & melancholici dicerentur.

Fessus valetudinibus. Tacit. lib.16. Circo quoque ac theatris & amœnitate vrbis emollitos, aut valetudinibus fessos.

Imbecillus valetudine. Cic. ad Q. fr. lib.2.12, Marius & valetudine est & natura imbecillior.

Valetudo calculorum. Plin. lib.21. cap 27, Rusci radix decocta, bibitur alternis diebus in calculorum valetudine, & tortuosiore vrina, vel cruenta.

Valetudines febrium Plin. lib.23. cap.1.

Valetudo mentis. Suet. in Cæsare cap 39.

Acerba valetudo. Firmic. lib.6. cap.17.

Aduersa valetudo, Vide ADVERSVS.

Bona valetudo. Cic.1. de Fin. Vt enim medicorum scientiam, non ipsius artis, sed bonæ valetudinis causa probamus.

Bona valetudo orationis, Vide Succus orationis, in SVCCVS.

Commodior valetudo. Quint. lib.6. cap 3.

Difficilis valetudo, Vide infrà INSVPERABILIS VALETVDO.

Dura valetudo. Horat.2. Serm. saty 2.

Extrema valetudo. Vnde, In extrema esse valetudine, quod & Esse in extremis, dicitur. Iulianus in l. si pater §. Quædam. D. De fideicommissariis libertatibus.

Firma valetudo. Plin. iunior lib.2. epist.1. ad Romanum.

Impatibilis valetudo, Vide IMPATIBILIS.

Incommoda valetudo. Cic. ad Attic. lib.5.95.

Infensa valetudo. Tacit. lib.14.

Infirma valetudo. Cic. Tironi lib.16.8. Idem 1. de Oratore; In eius infirmissima valetudine, affectáque iam ætate.

Infirma & ægra valetudo. Cic. de Clar. Orator. Is semper infirma, atque etiam ægra valetudine fuit.

Ingrauescens valetudo. Vlpianus in l. Siquis, in princ. D. De S.C. Silaniano.

Insuperabilis valetudo, Insanabilis. Plin. iunior lib.1. epist.22. ad Catilium, Nuper me, paucósque mecum, quos maximè diligit, aduocauit: rogauítque vt medicos consuleremus de summa valetudinis, vt si esset insuperabilis, sponte exiret è vita: sin tantùm difficilis & longa, resisteret, maneretque.

Integra valetudo, Vide INTEGER.

Longa valetudo. id est, diuturnus morbus. Plin. iunior lib.1. epist. 22. ad Catilium Seuerum.

Mala valetudo animi. Cic.4. Tuscul. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut misericordes, aut inuidi, aut tale quid: ij sunt eiusmodi constituti, quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen.

Meliorem valetudinem senibus faciunt fici. Plin. lib.23. cap.7.

Perdita valetudo. Cic.8. Philipp. Ego Q. Scæuolam augurem memoria teneo bello Marsico, quum esset summa senectute & perdita valetudine, quotidie simul atque lucceret, facere omnibus conueniendi sui potestatem. Vide PERDO.

Pertinax valetudo, id est, morbus continuus. Plin. iunior li.1. epist. 22. ad Catilium Seuerum, Perturbat me longa & pertinax valetudo Titij Aristonis.

Tenui valetudine homo. Cicero de Senectute, Quàm fuit imbecillus P. Africani filius is qui te adoptauit? quàm tenui, aut nulla potius valetudine?

Amittere valetudinem. Cic. ad Papirium Pætum lib.9.18, Ipse melior fio, primùm valetudine, quam intermissis exercitationibus amiseram.

Confirmata à morbo valetudo. Cicero Attico libro 11.208. Vide CONFIRMO.

Conflictari iniqua valetudine, Vide Conflicto in CONFLIGO.

Valetudine nouissima conflictabatur. Plinius epistola vltima, libro 2.

Consulere valetudini. Cic. Fam.16.

Consumi longiore valetudine. Quinti. lib.7. cap.3.

Curare valetudinem. Cic. Famil.14.

Dare operam valetudini, A morbis se conseruare. Cic.1.de Orat. Nunc Scæuola,&c. paulum requiescer, dum se calor frangat,& nos ipsi,quoniam id temporis est valetudini demus operam.

Emergere valetudine. Cic ad Attic.5.

It in melius valetudo. Tacit.lib.12.

Facere bonam valetudinem. Plin.lib.23.cap.7.

Ferre valetudinem. Quint.in Procem.lib 6.10, Nam quo ille animo,qua medicorum admiratione,mensium octo valetudinem tulit? De filio mortuo.

Firmare valetudinem.Tacit.lib.3.

Fluctuare periculosa valetudine. Val.Max.lib.5.cap.15.de Tyberio Cæsare.

Habere rationem valetudinis.Cic.Famil.16.

Impeditus valetudine.Quintil.lib.3.cap.6.

Increuerat valetudo,quam temperantia mitigare tentauit,perseuerantem constantia fugit. Plin.iunior lib.1.epist.12.ad Calestrium.

Indulgere valetudini,Vide INDVLGEO.

Inflantur corpora valetudine.Quintil.lib.2.cap.3.

Inseruire valetudini,Vide INSERVIO.

Leuatur aduersa valetudo.Celsus lib.2.cap.14.

Parcere valetudini,Vide PARCO.

Præstare secundam valetudinem.Celsus lib.1.in Procem.

Recolligere se à longa valetudine.Plin.lib.23.cap.7.

Seruire valetudini,Idem.Cic.ad Q.fr.lib.1.1.Te oro,vt valetudini tuæ,si me & omnes tuos valere vis,diligentissimè seruias.

Succurrere valetudini.Paterc.lib.2.

Sustentare valetudinem.Cic.2.Offi Valetudo sustentatur notitia sui corporis,& obseruatione: quæ res aut prodesse solerent, aut obesse, & continentiam in victu omni atque cultu corporis tuendi causa & prætermittendis voluptatibus.

Tentari valetudine aliqua. Cic. ad Atticum, Scripseras enim te quodam valetudinis genere tentari.

Vsus est firma valetudine nisi quòd solebant ei manus tremere. Plin.iunior.lib.2.epist.1.ad Romanum.

¶ Valetudo oculorum.Cic.ad Terentiam lib.14.4,Clodium Philetærum, quòd valetudine oculorum impediebatur,hominem fidelem remisi.

¶ Valetudines.Tacit.lib.19.

Valetudinarius, {ἄῤῥωστος} Qui malè sanus est,& frequenter ægrotat. Martianus de Re militari, l.Officium,Officium Tribuni est,delicta militum secundum suæ authoritatis modum castigare, principiis frequenter interesse, querelas commilitonum audire, valetudinarios inspicere. Celsus in Præfat. lib. 3, Qui amplè valetudinarios nutriunt.

¶ Valetudinarius Medicus,Qui valetudine affectos curat:vel potius qui in valetudinario, ministerio fungitur. Callistratus de Iure immunitatis.l.Quibusdam aliquam vacationem munerum grauiorum conditio tribuit,vt sunt mensores,optiones, valetudinarij medici,capsarij artifices.Alij sic distunguūt, valetudinarij,medici, capsarij,artifices.

Valetudinarium,valetudinarij {νοσοκομεῖον} Locus in quo valetudinarij & infirmi curantur,vt valetudinem malam bona permutent: qualia sunt in cœnobiis. Colum lib. 11. cap.1, Siue quis sauciatus in opere noxam ceperit,adhibeat fomenta:siue alter languidior est,in valetudinarium confestim deducat. Sic.lib 12.cap.3.7, Valetudinaria quoque vel si vacent,&c.

Valor, valoris,pen.prod.masc.gen.{τιμή} Pretium.Plin.Victoriati valore redimi potest.Forrasse locus est corruptus.

VALERIA, {οὐαλερία} Messalorum soror,quæ amisso Seruio viro quum rogaretur,cur alteri non nuberet,ait,Sibi semper maritum Seruium viuere.

VALERIA, {οὐαλερία.} Ptolemæo lib.3.cap 3.oppidum Hispaniæ, à qua Valerienses populi.Plin.lib 3.cap.3.

VALERII,{οὐαλέριοι prius Valesij,teste Quintiliano appellati:sicut Fusij,deinde Furij.

VALERIVS, {οὐαλέριος} L. Valesij filius,qui primùm de Veientibus, deinde de Sabinis, postremò de vtrisque triumphauit. Hic quia in locum Tricipitini collegæ Consulem non subrogauerat,& domum in Velia tutissimo loco habebat, in suspicionem regni affectati venit:quo cognito, apud populum questus est, quòd tale aliquid timuissent.Quapropter remisit qui domum suam diruerent: secures etiam fascibus dempsit,eásque in populi concione summisit: legem de prouocatione à Magistratibus ad populum tulit.Hinc Publicola dictus. Quum diem obiisset,publicè sepultus, & annuo matronarū luctu honoratus.Author Cæcilius de viris illustribus. Hic quadriga primus in triumpho vectus est, sine vlla inuidia: præterea collegæ Bruto honores funúsque curauit,funebrémque orationem de ipsius laudibus habuit,quæ adeò iucunda fuit Romanis, vt ex eo consuetudo manarit, vt qui strenuè pugnando occubuissent,ab optimatibus laudarentur.Author Plutarchus, Valerius, M.Publicolæ frater, Consul vnà cum Posthumio Tuberio factus,ac contra Sabinos profectus, rem fœliciter fratris auspiciis & administratione gessit. Ex quo publicè ei domus ædificata, cuius fores extrà honoris gratia aperirentur,quum ceteræ intus procederent.Valerius Coruius Tribunus militum, sub duce Camillo reliquias Senonum persequente aduersus Gallum prouocatorem solus processit. Coruus ab ortu solis galeæ eius insedit,& inter pugnandum,ora oculósque Galli euerberauit:hinc hoste victo,Valerius Coruinus dictus fuit. Hic,quum ingens multitudo ære alieno oppressa, Capuam occupare tentasset, & ducem sibi Quintium necessitate magna compulsum fecisset, sublato ære alieno seditionem compressit. Hæc Cæcilius. Liuius verò addit de Samnitibus eum triumphasse,sexies Consulem fuisse, hostes T.Manlij morte exultantes compressisse.Vixit præterea,teste Valerio,corporis & animi viribus integris annos centum. Lege Liuium lib.7.ab Vrbe.Valerius Potitus,post Decemuiralem inuidiam, plebem in Patres incitatam legibus & conditionibus suis mitigauit. Vnde Potiti cognomen adeptus. Primus quoque Consul,post Decemuiros quum Volscos Æquósque ad Algidum magna laude debellasset,triumphus ei à Patribus negatus fuit. Sed suadente Icilio Tribunoplebis primus sine authoritate Senatus triumphauit cum Collega suo M.Horatio. Quamobrem Maximi cognomen adeptus est, quod nemini à Senatu præterquam Fabio Maximo concessum est,vt scribit Plutarchus.Valerius Leuinus consul cum Pyrrho prælio congrediens,in Lucania infœliciter pugnauit.Iterū postea Consul contra Agrigentum missus ac superato Hannone duce Carthaginensium,oppidum in potestatem recepit: Senatum securi percussit. Alter Valerius Leuinus, contra Philippum Macedoniæ regem fœliciter bellum gessit, teste Liuio lib. 7. de secundo bello Punico. Valerius Flaccus,M. Catonis familiarissimus, eundem ex agro Tusculano ad Rempublicam adduxit pariter & instruxit,vt ait Plutarchus. Consul cum eodem Catone circa Mediolanum vt Liuius testatur,cum Gallis & Insubribus & Boiis collatis signis pugnauit, vbi decem millia hostium sunt cæsa. Causam mulierum de abroganda lege Oppia contra collegam suum Catonem obtinuit, quorum vide apud Liuium elegantes vtriusque orationes lib 4 de bello Macedonico. Valerius Soranus poëta, quem Cic.in libris de Oratore doctissimum togatorum appellat. Plutarchus verò virum philosophum & eruditum dicit, ac interfectum à Cn.Pompeio fuisse. Valerius Antias scriptor historiæ sæpe ab authoribus testis citatus,vt à Liuio. Valerius Procillus militauit sub Cæsare, in Galliam missus legatus ad Ariouistum, vt est in Commentariis Cæsaris. Valerius Maximus historicus, scripsit dicta ac facta memorabilia ad Tiberium Cæsarem. Militauit sub Sext. Pompeio, vt ipse de se testatur, vbi de institutis antiquis loquitur. Valerius Flaccus poeta scripsit Argonautica.Quintilianus eum sua ætate fuisse testatur his verbis, Multum,inquit,in Valerio Flacco nuper amisimus.De Valerio Martiale,Vide MARTIALIS.

Valgus, Qui altrinsecus prominentes suras habet,& in diuersum actas,quales cancri habent & lacertæ, authore Aristotele, qui Ægyptios huiusmodi esse tradit in problematis eadem ratione qua capillum crispum habent,& à calore intortum.Plaut.Milite 10,

Aut varum,aut valgum,aut compernam,aut petum,aut brochum.

Valgum, valgi, n. g. significat obortum. Vnde valga suauia apud Plautum, obortiones sunt oris, ad derisionem. Nam suauium interdum est conformatio oris & labrorum ad suauiandum. Meretrices autem dum gloriosum militem ductabant atque captabant,per illusionem tamen inter osculandum os obtorquebant valgúmque reddebant, eum ex animo non basiantes,atque ludificantes.Ex Turnebo.

Valgiter, Aduerbium antiquum.Petron.Arbit.Abroso valgiter labello. Fulgent.

Valles,vallis,fœm.gen.vel hæc vallis,huius vallis {κοιλὰς,αὐλὼν,ἄγκος, πτυχὴ,φάραγξ, μεταίχμια} Planiries duobus lateribus inclusa,vt ait Festus:dicta quò hinc atque hinc vallata sit. Virg.lib.11.Æneidos,

Est curuo anfractu valles accommoda fraudi. Seruius ait valles plenum esse: sed metri necessitate compellimur vt vallis dicamus. Statius,Vallis amplexu nemorum sedet.

Caua vallis.Virg 2.Georg.

Concaua.Ouid 8.Metam.

Curua.Virg 2.Æneid.

Gelida.Virg.2.Georg.

Ima.Ouid.12 Metam.

Condensa arboribus,Vide CONDENSVS.

Madidæ valles cliuosæ Idæ.Ouid.1.Amor.eleg.14.

Opaca.Ouid.11 Metam.

Refusæ valles.Silius lib.17.

Supina vallis.Liu.lib.6.ab Vrbe.

Tonsa.Virg.4.Georg.

Vmbrosa vallis.Virg.3.Georg.

Altas valles claudere insidiis.Tibull.lib.1.eleg.4.

Occulta valle conditus.Silius lib.7.

Saxosas inter decurrunt flumina valles.Virg eclog.5.

Fluere totis vallibus. Quintil.lib.5.cap.14,Sed vt latissimi amnes, totis vallibus fluat:ac sibi viam,siquando non acceperit,faciat. De eloquentia.

Reducta in valle seclusum nemus.Virg.6.Æneid.

Rauca vallis.Stat.4.Thebaid.

Alarum vallis.Catul.in Rufum 64,

Lædit te quædam mala fabula,qua tibi fertur

Valle sub alarum trux habitare caper.

Vallecula,valleculæ,pen.corr. {κοιλάδιον} Diminutiuum, vel vallicula, vt legitur apud Festum.

Vallus,valli,m g.{χάραξ} Firmior palus,cui vitis alligatur. Virg.lib.1.Georgicon,

Exacuunt alij vallos,furcásque bicornes. Ibidem 2.Georgicon,

Quadrifidásque sudes,& acuto robore vallos.

Vallum,valli, {ἔρυμα,ἐρυμός,χάραξ, χαράκωμα, στρατόπεδον} munitio castrorum:quòd ex vallis,id est palis fiat. Cæsar 2.bel.Gall.Castra in altitudinem pedum duodecim,vallo,fossáque duodeuiginti pedum muniri iubet. Cic. ad Catonem lib.15.4, Vallo & fossa circundedi,sex castellis castrísque maximis sepsi.

Cæcum vallum,Vide CAECVS.

Non exuperabile vallum.Claud.2.in Eutrop.

Cingere oppidum vallo & fossa.Cic.Attico,lib.108.

Circuniicere vallum, Vide CIRCVNIICIO.

Disiectum vallum.Silius lib.8.

Ducto vallo claudere locum.Tibul.lib.4.ad Messalam.1.

Ferre vallum & arma.Cic.2.Tusc.Horat.Epod.9.

Induere se acutissimis vallis aut stimulis,Vide INDVO.

Intersepire vrbem vallo,Vide INTERSEPIO.

Munitæque sunt palpebræ tanquam vallo pilorum.Cic.2.de Natura deorum.

Rescindere vallum.Virg.9.Æneid.

Scinder

Scindere vallum ferro. Virg.9.Æneid.

Fossa & vallo septum tenere aliquem.Cic.Attic.lib.9.184.

Subruendo vallo inducit.Tacit.lib.13.

Pectinis vallum.Ouid.1.Amor.eleg.14,ad puellam cui capilli deciderant,

Non acus abrupit,non vallum pectinis illos.

¶ Vallus etiam masculino genere dicitur. Tibul.lib.1.eclog.10.2, Non arces,non vallus erat. Cæsar 3.bel.Ciuil.Erat eo loco fossa pedum XV.& vallus contra hostem in altitudinem pedum decem.

¶ Vallum significat nonnunquam vannum. Varro 1. de Re rust. cap.52, His tritis, oportet è terra subiactari vallis aut ventilabris, quum ventus spirat lenis:ita fit, vt quod leuissimum est in eo,atque appellatur acus,euannetur foras extra aream.

Vallaris,& vallare,pen prod. {χαρακωτικός} Quod ad vallum pertinet,vt Vallaris corona,qua donari solebat qui primus vallum hostium fuisset ingressus. Liu.10.bel.Pun. Qui imperatores,qui Consules Romanos sua manu occidissent,muralibus, vallaribúsque insignes coronis.Idem 10.ab Vrbe.

Vallo,vallas {περιβάλλω,περιφράττω} vallare,Munire,firmare,& quasi vallum facere. Plin.lib.15. cap.18, Non castra Punica ad tertium lapidem vallata.

Armis vallare aliquem. Valer.1.Argon.

-medióque in crimine patrem

Liquerit,ac nullis inopem vallauerit armis.

Muri nulli vallarant oppida.Lucan.lib.4.

Vrbs vallata vertice montis.Silius lib.15.

Munire & vallare contra feras.Plin.lib.10.cap.33.

Vallare sepimento. Cic.1.de Legib. Atque hæc omnia quasi sepimento aliquo vallabit,differendi ratione,veri & falsi iudicādi scientia,& arte quadam intelligendi quid quámque rem sequatur:&quid sit cuique contrarium.

Cumulus vallatus arenæ.Propert.lib 3.eleg.16.

Stipatus & vallatus.Cic.pro Murena,Catilinam interea alacrem, atque lætum, stipatum choro iuuentutis, vallatum indicibus atque sicariis.

Monitis vallare aliquem.Silius lib.7,

-sic castra relinquens

Vallarat monitis.

Munire & vallare ius.Cic.de Arusp.Resp.

Valor,Vide VALEO.

Valuæ,valuarum, {δικλίδες} pluraliter tantùm, dicuntur quòd intus reuoluantur, súntque portæ geminas partes habentes. Cic.6.Verr. Confirmare hoc liquido iudices possum, valuas magnificentiores ex auro atque ebore perfectiores nullas vnquam vllo tēpore fuisse.

Ibi enim postis est, vbi templi aditus est, & valuæ ambulationis. Cic.pro Domo sua.

Strepitus ingens valuarum.Horat.2.Serm.sat.6.

Apertæ valuæ.Ouid.1.Metam.

Bifores valuæ.Ouid.2.Metam.

Eburnæ valuæ.Ouid.4.Metam.

Stare ad valuas alicuius.Cic.3.Verr.

Cur valuæ concordiæ non patent.Cic.2.Philip.

Patefacere valuas.Ouid.4 Metam.

Valuulus,valuuli,pen.corr.masc.gen. {λοβός} Concauitas illa folliculis fabæ & aliorum leguminum,in quam ipsa grana separatim recipiuntur.Colum.lib.6.cap.10, Interdum magis prosunt gramina concisa, & his admista fresa faba.Lentes quoque valuulis exemptæ,& minutè molitæ miscentur aquæ calidæ. Idem lib.2.ca.12,Festus,Valuuli, fabæ folliculi appellati,quasi valliuoli,quia vallo facti excutiantur.

VANDALI,pen.cor.{οὐανδάλοι} siue vt Plin.lib.4.cap.14. & Strabo lib.7.placet, Vindelici,populi sunt Germaniæ: qui vt ait Volaterranus, paucis antè annis quàm Gothi Romam caperent, Gallias inuasere. Inde in Hispaniam,traiecto Pyrenæo, penetrantes, loca circa Bæticam,quæ Vandalia posteà dicta est,occupauerunt.

VANGIONES, pen.corr. {οὐαγγίονες} inter populos Galliæ Belgicæ ponuntur,Coloniæ Agrippinensi vicini.Plin.lib.4.cap.17.Lucan.lib.1,

Et qui te laxis imitantur Sarmata brachis Vangiones.

Vanitas,Vide VANVS.

Vannus,vanni,f. g. {λικμός} Vas vimineum latum, hoc est cribrum cereale, in quo propter capacitatem, rustici cogere primitias frugum solent, & frumenta purgare. Columel. lib.2. cap. 21, Ipsæ autem spicæ melius fustibus tunduntur,vannis expurgantur. Virgil.1. Georgicorum,

-& mistica vannus Iacchi. Mistica,inquit Seruius,quòd Liberi patris sacra ad purgationem animæ pertinebant: & sic homines eius mysteriis purgabantur,sicut vannis frumenta purgantur.

Vanno,vannas {λικμάζω} vannare, Ventilare, vt sic vannis quum frumenta purgantur.Hinc compositum Euanno,euannas,apud Varronem de Re rust lib.1.cap.52.

¶ Vanno,vannis,vannere, Dictum veteribus ventilare, à vanno. Lucill.satyr.lib.7,

Hunc molere, illam autem vt frumentum vannere cunnis. Idem libro 11,

Crissauit,vt si frumentum clunibus vannat. Nonius.

Vanus, Adiect. {κενός,εἰκαῖος,μάταιος} à Vacuo,Idem significat. Virgilius 1.Georgicorum, -sed illos

Expectata seges vanis elusit auenis. Seruius.

¶ Vanus, Stultus, quasi mente vacuus, qui in rebus inanibus studium collocat.Iuuen.sat.3.4,

Sic libitum vano,qui nos distinxit,Othoni. Seruius.

¶ Vanum,nec possibile,nec verisimile,inquit Donatus.Terentius Eunuch.1.2,

Sin falsum,aut vanum,aut fictum est,continuò palam est.

Vanum & inane. Cic.pro Plancio,Memini, neque vnquàm obliuiscar noctis illius,tibi vigilanti, assidenti, mœrenti, vana quædam miser atque inania,falsa spe inductus pollicebar.

¶ Vanus, Mentiens & infidus,leuia,inaniáque pro grauibus & veris astutissimè componens. Virg.1.Æneid.

Ni frustra augurium vani docuere parentes.

Vanus & mendax. Virg.lib 2.Æneidos,

-nec si miserum fortuna Sinonem

Finxit,vanum etiam mendacémque improba finget.

Vanus ingenio.Liu 5 bel.Maced.

Vanus & perfidiosus. Cic.pro Quintio, Necesse est iste qui amicum,socium,affinem,fama ac fortunis spoliare conatus est, vanum se & perfidiosum,& impium esse fateatur.

¶ Author vanus. Liu.9.bell. Punic. Inde vanus author absumpti Massanissæ ad regem redit.

Conuicia vana facere.Ouid.9.Metam.

Dulcedo vana.Ouid.55.Metam.

Error vanus.Lucret.lib.1.

Fides vana,Falsa.Virg.4.Aeneid.

Fiducia vana pedum.Ouid.9.Metam.

Gaudia vana.Horat.2.epist.2.

Ictus vanus.Liu.4.bell Maced.

Imago vana.Horat.1.Carm.ode.24.

Incœptum vanum,Frustra.Liu.7.bel.Maced.

Ira vana.Valer.8.Argon.

Lex vana.Liu.2.ab Vrbe.

Linguæ vanæ mendacia.Ouid.3.Amor.eleg.10.

Metus vanus.Horat.1.Carm.ode 23.

Oratio vana. Cic.pro Roscio Amer.Eius malitiam non viderunt, orationi vanæ crediderunt.

Persuasio vana.Quint.lib.2.cap.2.

Precibus vanis sollicitare aliquem.Ouid.9.Metam.

Ratio vana.Author ad Herenn.lib.2.

Somnia vana.Virg 6.Aeneid.

Spes vana.Quintil.lib.6.cap.4.

Spem vanam sequi.Ouid.14.Metam.

Timores vani.Valer.8 Argon.

Verba vana.Ouid.13 Metam.

¶ Vana,Neutrum plurale loco aduerbij Virg.11.Aeneid.

Vt vidit fulgentem armis,ac vana tumentem.

Vanesco,vanescis,{ἀφανίζομαι} vanescere, Vanum fieri. Cic.2.de Legi. Animi labes,nec diuturnitate vanescere,nec manib.vllis elui potest. Hoc est euanescere,aboleri.

Ceres sterilem vanescit in herbam.Ouid.3.Amor.eleg.6.

In auras vanescere.Ouid.epist.1.

Vanitas, penul.corr.vanitatis,f.ge.{εἰκαιότης,ματαιότης,} Mendacium,fallacia,& leuitas.Cic.lib.3.Offic. Quòd si vituperandi qui reticuerūt, quid de iis existimandum est,qui orationis vanitatem adhibuerunt?

Vanitati opponitur Constantia Cic.2. de Nat. deor. Nulla igitur in cælo nec fortuna, nec temeritas, nec erratio, nec vanitas inest: contraque omnis ordo,veritas,ratio,constantia.

Manifestus vanitatis.Tacit.lib.13.

Simulatio est coniunctior vanitati quàm liberalitati. Cicero 1. Offic.

Leuitate, vanitate,malitia, exclusam diuinationem probo. Cic.1. de Diuinatione.

Blanda vanitas.Cic.de Amicit.

Adhibere vanitatem orationis Vide ADHIBEO.

Cedat veritas vanitati.Ci.3.Tusc.Tum ita variis imbuimur erroribus,vt vanitati veritas,& opinioni confirmatæ natura ipsa cedat.

Vti prosperitate rerum in vanitatem.Tacit.in vita Agricolæ.

Exitus vanitas.Tacit.lib.15.

Vanitudo, pen. prod. vanitudinis, f. g. {εἰκαιοσύνη,} Idem. Plaut. Cap.11.

Pol ego,vt rem,video,tu inuentus vera vanitudine

Qui conuincas.

Vano,vanas, {ἀπατάω,} vanare, Verbum antiquum: Fallere significat. Actius Alcumena.

Sic illum vanans in angiportum deduxit. Nonius.

Vanidicus,pen.corr.Adiect.{εἰκαιόλογος} Qui vana dicit.Plaut. Trinū.5. Cum probis potius,quàm cum improbis viuere vanidicis.

Vaniloquus,pen.corr.Adiect.{ματαιόλογος,} Plaut.Amphit.4.

-ergo istoc magis

Quia vaniloquus,vapulabis,Liu.5.bel.Mac.

Genus vaniloquum.Silius lib.8.4.

Vaniloquentia,vaniloquentiæ,{κενολογία.} Liu.4.bel.Maced.Hac vaniloquentia primum Arithenum Prætorem Achæorum excitauit.Tacit.lib.3.

Vaniloquidorus,vaniloquidori, pen prod. Iocosa Plauti dictio in Persa.18.

Vaniloquidorus virginisuendonides.

Vapor vaporis,pen.prod.m.g. {ἀτμίς,ἀτμός,} Exhalatio.Dicitur & vapos.Lucret.lib.6.

Peruolitant,permanat odor,frigúsque vapórque.

¶ Aquarum vapor.Cic.2.de Nat.deor.Ipse enim oritur ex respiratione aquarum.Earum enim quasi vapor quidam aër habendus est.

¶ Vapor,pro Calore.Colum lib.5.cap.10,Scrobs imus summo patentior,vt laxius radices vagentur: & minus frigoris hyeme, minusque vaporis æstate per angustum os penetret.

Leuis flammæ vapor.Senec.Octau.5.

Vapor solis.Plin.lib.9.cap.10.de testudinibus, Vt solis vapore siccato cortice,non queant mergi.

Syderum vapor.Horat.Epod.3.

¶ Calidus vapor.Lucret.lib.2.

Calidus tepidusque vapor.Lucret.lib.2.

Crassus vapor.Stat.6.Thebaid.

Humidus vapor.Ouid.1.Metam.

Lentus vapor.Virg.5.Aeneid.

-lentúsque carinas

Est vapor,& toto descendit corpore pestis.
Pinguis vapor.Senec.Herc.furen.11.
¶Fero vapore dissiliunt saxa.Lucret.lib.1.
Niger vapor efflat anhelo ore.Sat 10.Thebaid.
Eiectare vaporem.Stat.6.Thebaid.
Phœbus findit arua vaporibus.Ouid.3.Metam.
Presserat ora vapor.Ouid.2.Metam.
Terra semen tepefactum vapore & complexu suo diffundit. Cic. de Senect.
Torreri vapore. Plin.lib.9.cap.38, de purpuræ infectura, Ac modico vapore torreri.Idem lib.13.cap.4.Assiduo vapore torrentes.
Vaporo,vaporas,pen.prod. {ἀτμίζω, ἀναθυμιάζω,} vaporare, neutrũ verbum,pro Vaporem emittere. Plin.lib.31.ca.2,de differentiis aquarũ, Vaporant & in mari ipso quæ Licinij Crassi fuere.
¶Vaporare,{θυμιῶ}Actiuum,Suffire.Plin.lib.28 cap.11.
Quidam inassari iocineris sanie inungunt,aut felle capræ,carnesque eas vesci,& dum coquantur,oculos vaporari præcipiunt. Id quoque referre arbitrantur, si rutili coloris fuerint. Volunt & oculos suffiri, iocinere in ollis decocto.Hic vaporare & suffire pro eodem accepit. Virg.11.Aeneid.
Succedunt matres,& templum thure vaporant.Budæus.
¶Vaporare,pro Calore temperare.Horat.1.epist.17,
-sed vt veniens dextrum latus aspiciat sol,
Læuum discedens curru fugiente vaporet. Deinde subiungit,
Temperiem laudes,&c.
¶Vaporare,Arefacere,exugere.Colum.lib.1.ca.5,Quum plerique amnes æstate vaporatis, hyeme frigidis nebulis caligent. Idem lib. 2.cap.16, Quòd solidiores glebæ diutius sustineat & suspendat, vt eæ solibus æstiuis vaporatæ resoluantur. Budæus.
Vaporandi verbum facit absolutum Lucret lib.6.his verbis,
Inuidia quoniam,ceu fulmine summa vaporant
Plerunque,& quæ sunt aliis magis edita cumque. Lambinus.
Vaporatio,Verbale{θυμίαμα, ἀναθυμίασις} Vaporis excitatio.Plin lib.28. cap.4. Gellius lib.19.ca.5, Quum aqua frigore aëris duratur & coit, necessum est fieri vaporationem, & quandam quasi auram tenuissimam exprimi ex ea,& emanare.
Vaporarium,vaporarij {ἀτμιστήριον} accipitur pro Tepidario,siue hypocausto. Cic.ad Qu.fr.lib.3.17,Vaporarium ex quo ignis erumpit, esset sub tectum cubiculi.
Vaporiferus, penultima correpta, Adiectiuum {ἀτμοφόρος}Statius 3. Sylu.5,
Siue vaporiferas blandissima littora Baias.
Vaporiferæ fornaces. Stat.1.Sylu.3.
Vapidus,pen.corr.Adiectiuum,Id est multi saporis.
Pectus vapidum.Pers.saty 5,
Pellicolam veterem retines,& fronte politus
Astutam vapido seruas sub pectore vulpem. Id est,veterum vitiorum pleno,& fraudibus redolente.
Pix valida.Pers.satyr.5,
-Veientanúmque rubellum
Exhalet vapida læsum pice sessilis obba. Vapida,id est,quæ odorem & vaporem indat vino,vt exponit Britannicus. Vel,vt Nebrissensis,insipida,& quæ vini saporem facit euanescere.
Vinum vapidum. Colum lib.12.cap.5, In vini vapidi,vt acre fiat, sextarios duodequinquaginta,&c. *Vin poussé.*
Vapidè,Aduerbium.Vapidè se habere solebat dicere Augustus,pro Malè habere.Sueton.in eius vita cap.87.
Vappa,vappæ {ὀξίνης} Vini vitium quod sponte deferbuit, & odorem saporémque amisit,vt illud quod in exhausto vase reliquum fuit, & euaporauit.Horat.2.Serm.saty 3,
Qui veientanum festis potare diebus
Campana solitus trulla,vappámque profestis. Ibidem lib.1.Saty.5,
-absentem cantat amicam
Multa prolutus vappa nauta. Plin.lib.14.cap.20,Vitiúmque musto quibusdam in locis, iterum sponte feruere : qua calamitate quum deferbuit,deperit sapor,vappæque accipit nomen,probrosum etiam hominum quum degenerauerit animus.
¶Vappa pro homine ignauo vilíque aliquando ponitur,ac nugatore,& in quo nihil prudentiæ est. Horat.1.Serm.sat.1,
-non ego auarum
Quum veto te fieri,vappam iubeo,aut nebulonem. Idem 1. Serm. satyra 2,
Fusidius vappæ famam timet,ac nebulonis. Vappæ,inquit Acron, dicuntur perditi & luxuriosi.Nebulones verò vani & leues,vt nebula.Aliter Vappa dicitur stultus & insulsus,qui nihil sapit. Dicitur enim vinum vappa,quod perdidit saporem.
Perfida vappa,Vide PERFIDVS.
Vapulo,vapulas,pen.cor. {τύπτομαι} vapulare,Verbum neutrum passiuum,Cædi,verberari. Celsus ad Ciceronem.lib.8.1, Susurrationes duntaxat veniunt, alius equitem perdidisse : quòd opinor certè factum est:alius septimam legionem vapulasse.Propert.lib.2.eleg.13.
Non ego,sed tenuis vapulat vmbra mea.
Corpus vapulat.Lucret.lib.4.
Vapulare ferulis. Senec.in Apocolocyntosi, Et proximo munere inter nouos auctoratos ferulis vapulare placet. Nouos auctoratos dicit,qui nuper conducti sunt vt depugnent, qui pro auspicio ferulis vapulabant, cùm ipsi ferro carerent, & alij gladiatores per ludibrium ferulis eos cederent,vt pueros ludimagistri. Turnebus.
Vapulare sermonibus,pro Oblocutionibus suggillari. Cic.Attic. lib.2.29,Qui cùm se omnium sermonibus sentiet vapulare,&quum has actiones ἀναστρόφους videbit,ruere incipiat.
¶Vapula Papiria , Prouerbium est ortum à quadam ancilla, quæ libertate donata à Papiria hera sua , patronam mox contempsit, ac manumissa & libertate freta , mox benemeritam ingratè aspernata est.Ancilla enim illa continuò se libertam salutauit, cùm patronam salutare deberet(qui enim manumissi erant,mox manumissori,Salue patrone, dicere solebant,) & patronæ dixit per contemptum vapula Papiria.Planti verba sunt,Ideo dico,liberta salue, vapula Papiria. Annotauit Turnebus.

VARDVLI,Hispaniæ populi. De quibus Pomponius Mela lib.3. Hodie Ligusca,& pars Vasconiæ,vt in Melam scribit Oliuarius.
Varico.Varicosus,Varicus, Vide VARIX.
Varius,Adiectiuum {ποικίλος, αἰόλος, παντοῖος, ἀλλοῖος, δυσδιάλυτος} Multiformis,vel multorum colorum,Terentius Eunucho 4.4,
-ita visus est
Dudum,quia varia veste exornatus fuit. Plin.lib.8.cap.17,Nunc varias & pardos , qui mares sunt,appellant in eo omni genere,creberrimo in Africa,Syriáque. Varias dixit pro Pantheris.
¶Varium,ad multa transfertur.Cic.1.de Finib.Varietas enim Latinum verbum est,ídque propriè quidem in disparibus coloribus dicitur,sed transfertur in multa disparia,varium poëma,varia oratio, varij mores , varia fortuna : voluptas etiam varia dici solet, quum percipitur è multis dissimilibus rebus dissimiliter afficientibus voluptates.
Varius & multiplex & copiosus Plato. Cic.1.Acad.Plato varius & multiplex & copiosus fuit.
Ferre ea quæ videntur acerba, quæ multa & varia in hominum vita versantur.Cic.2.Offic.Varium & mutabile semper.
Fœmina.Virg 4.Æneid.
¶Æstu variò irarum fluctuat.Virg.4.Æneid.
Artes variæ.Virg.1.Georg.
Casus varij.Virg.1.Æneid.
Colores varios mentitur lana.Virg.eclog.4.
Disputationes variæ & diuersæ,& in omnem partem diffusæ.Cic. 3.de Orat.
Gentes variæ linguis.Virg 8.Æneid.
Varium ius & dispar conditio.Cic.7.Verr.
Lepore vario distincta omnia.Lucret.lib.5.
Lynces variæ.Virg.3.Georg.
Opum variarum diues.Virg 2.Georg.
Oratio multa & varia & copiosa.Cic.2.de Orat.
Sententiæ variæ & discrepantes.Cic.1.de Nat.deor.
Sermone vario trahebat noctem.Virg.1.Æneid.
Terra varia cariosáque,Vide Cariosa terra in CARIES.
Victoria varia.Liu 2.ab Vrbe.
Vuæ vel oliuæ variæ fiunt , quum ad maturitatem perduci incipiunt,& colorem mutant. Cato cap.73,Vbi vuæ varæ cœperint fieri,bubus medicamentum dato quotannis vti valeant.
¶Varius, Qui varis in facie distinctus est. Vnde iocus Ciceronis apud Quintilianum lib.6.cap.4. in Isauricum , Miror quid sit quòd pater tuus homo constantissimus,te nobis varium reliquit. Turnebus putat Isaurico inconstantiam obiici & flagra,quum seruilem in modum à patre loris cęsus fuisset.Quintil.lib.& cap.eodem,M.Cælius Prætor , quum sellam eius curulem Consul Isauricus fregisset, alteram posuit loris intentam : dicebatur autem Consul à patre aliquando cæsus flagris.Sic Plautus in prologo Pœnuli,
Ne & hîc varientur virgis,& loris,Id est cædantur,& velut variis coloribus picturentur eorum terga vibicibus.
Variè,Aduerb.{ποικίλως} Variis modis Cic.ad Tyronem lib.6.6, Variè sum affectus tuis literis.
Latè & variè diffundi.Cic.pro Sestio,Numerus,vt dixi,huius generis latè & variè diffusus est.
Variè valui.Plaut.Epid.2,Hoc est, quod vulguus nunc dicit,nunc benè,nunc malè. Turnebus putat Plautum lusisse in seruos,quibus tergum loris redditur varium,vt pantherinum.
In variè se condentem,tale est epigramma Martial.lib.8,
Pars maxillarum tonsa est tibi,pars tibi rasa est:
Pars vulsa est:vnum quis putet esse caput?
Variè agere.Liu.2.ab Vrbe.
Differere variè de re aliqua.Tacit.lib.1.
Variè decernere,& Coniunctis sententiis,contraria. Cic.6.Verr.
Posteà decernitur ac non variè , sed propè coniunctis sententiis, vt laudatio quæ C.Verri decreta esset tolleretur.
Moueri variè.Cic.2.de Diuinat. Perinde vt quæque stellæ in his finitimísque partibus sint quoque tempore , eámque vim variè moueri ab iis syderibus quæ vocantur errantia.
Variè copioséque perscripti sermones. Cic.2.Acad. Hic in omnibus ferè sermonibus qui ab iis qui illum audierunt perscripti variè,copiosè sunt,ita disputat vt nihil,&c.
Vario,varias, { αἰολίω, ποικίλω} variare,Varium facere.Virg.1.Georg.
Ille vbi nascentem maculis variauerit ortum. De sole. Ouidius 2. de Remed.
Nam quoniam variant animi,variabimus artes.
Cælum variant sydera,Id est,velut pingunt.Ouid.lib.3.Fastor.
Iámque vbi cæruleum variabunt sydera cælum,
Suspice.
Positu variare capillos. Ouid. de medicamine faciei,Idem 2.Metamorphoseos,
Nec positu variare comas.
Otium variare labore.lib.8.epist.8.
Pectora variare dubiis curis.Valer.3.Argon.
Sententiam variauit timor.Liu.2.ab Vrbe.
Sonum variare.Plin.lib.10.cap.29,Deinde in vna perfecta musicæ scientia modulatus editur sonus , & nunc continuo spiritu trahitur in longum,nunc variatur inflexo.
Variantur acu tapetia.Martia.lib.8.
Vices variare.Virg.9.Æneid.
Virgis variari,Vide paulò antè VARIVS,Qui varis,&c.
Vocem variare & mutare.Cic.in Orat.
Variare & distinguere voluptatem. Cic.1. de Finib. Omni autem priuatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem, vt postea variari voluptas distinguíq; possit , augeri amplificaríque non possit. ¶Oratoris

¶Oratoris est orationem variare & distinguere.Cic.2.de Orat.
Prodigialiter variare aliquid.Horat.de Arte.
Figuris variare.Quintil.lib.6.cap.1.
Variare mistura iocorum materiam aliquam.Martial.lib.8.
¶Variant multa de morte eius authores.Liu.7.bel.Pun.
Variant Græcorum exempla.Plin.lib.12.cap.14.
¶Variare , neutrum,vel neutraliter positum. Celsus lib.3,Non in iis solùm in quibus semper ita se habet: sed in iis quoque in quibus variat.Idem lib.2.cap.1,Ex tempestatibus optimæ æquales sunt:siue frigidæ,siue calidæ:pessimæ,quæ variant maximé.Budæus.
Dissidet & variat sententia.Ouid.15.Metam.
Timores variant.Ouid.2.Trist.
¶Variare,pro Ambiguam rem esse. Liu.lib.1.ab Vrbe,De suffragiis,Ibi si variaret,quòd rarò incidebat,vt secundæ classis centuriæ vocarentur.
Variare dicuntur vuæ vel oliuæ,quum mutant colorem. Colum. lib.12 cap 50. Quum primum baccæ variare cœperint, & iam quædam nigræ fuerint,plures tamen albæ,sereno cælo manibus distringi oliuam oportebit.
¶Variatur, Impersonale. Liu.2.bel.Pun. Ibi quum sententiis variaretur,&c.
Varians,variantis,Particip. {ποικίλον.} Plin.lib.7.cap.42, Cætera exempla fortunæ variantis innumera sunt.
Variantibus adhuc & acerbis vuis.Colum.lib.4.cap.20.
Varians cælum.Plin.lib.14.cap.2.
Formæ variantes.Lucret.lib 5.
Variatus,pen.prod.Aliud particip.{πεποικιλμένος}vt Figuris multigenis variatus.Lucret.lib.2.
Vestis variata figuris hominum priscis , Tapete diuersis hominum figuris pictum & variegatum.Catul.Argon.49.
Varia sententia.Cic.pro Milone,Itaque hoc iudices,non sine causa fictis fabulis doctissimi homines memoriæ prodiderunt, eum qui patris vlciscendi causa matrem necauisset , variatis hominum sententiis non solùm humana , sed etiam deæ sapientissimæ sententia liberatum.
Variatio.Liu.lib.4.bel.Pun.Cæteræ centuriæ sine variatione vlla Consules eosdem dixerunt.
Variatim,pen.prod.Aduerb. {πεποικιλμένως.} Gell.lib.5.cap.12,Vt enim particula , quæ in aliis atque aliis vocabulis variatim per has duas literas cum à litera media immissa dicitur.
Varietas,pen.cor.varietatis {ποικιλία, ποίκιλμα.} Plin.lib.8 cap.30,Oculis mille esse varietates,colorúmque mutationes.
Varietas criminum.Cic.7.Verr.Neque hoc prouiderim,vt varietate criminum vos attentos tenerem.
Florum omnium varietas.Cic.de Senect.
Varietate gentium constans prouincia.Cic.pro Fonteio.
¶Distinguere historiam varietate locorum.Cic.2.de Orat.
Sententiarum varietas.Cic.2.de Orat.
Surdus vocum varietates noscere non potest.Cic.2.de Diuin.
Varietas enim Latinum verbum est.Cic.2.de Fini.Vide VARIVM AD MVLTA,&c.
Vt in corporibus magnæ dissimilitudines sunt , sic in animis existunt maiores etiam varietates.Cic.1.Offic.
Incredibilis quædam varietas.Quint.lib.2.cap.8.
Multiplex varietas.Senec.epist 96.
Distinguere varietate inæquabili,Vide INAEQVABILIS.
Stella Iouis multas efficit varietates.Cic.2.de Nat.deor.
Facere varietatem.Cic.2.de Finib.
Habere varietatem.Cic.pro Corn.Balb.
Reficit animos ac reparat varietas.Quint.lib.1 cap.12.
Varietates,Maculæ illæ subrubræ quæ hyeme contrahuntur quũ crura ad ignem propius admouentur. Plin.lib.20 cap.9,Flos bullorum tritus crurum maculas varietatésque igne factas emendat.
Varix,varicis,penult.corr.m.g. {κιρσὸς, ἰξία} Varices, venæ plus æquo intumescentes atque obtortæ , in temporibus , ventre, testibus, inguine,& potissimùm in cruribus.Plin.lib.11.cap.45,Varices in cruribus viro tantùm,mulieri raró.Horatius,Varice succiso.Cic.2.Tusc. Quum varices secabantur C. Mario, dolebat. Celsus lib.5.de noxis in corpore loquens, Quum quid increuit,vt vena quæ intumescens in varicem conuertitur.
¶Varix,f.g. Quint.lib.11.cap.vlt.vbi de Togæ forma loquitur,velandarum varicum gratia,Vide locum.
Varicosus,penul.prod.Adiect.{κιρσώδης} Qui tumidiores habet huiusmodi venas.Iuuen.Saty.6,
Hæc de Comœdis te consulit,illa Tragœdum
Commendare volet:varicosus fiet aruspex.
Varicus , Adiect. Qui longè diuaricat crura, metitúrque grandes passus. Ouidius,
Illa velut coniux vmbri rubicunda mariti
Ambulat,ingentes varica fértque gradus. Hinc quòd apud Vitruuium baryca ædium species legitur, varica legi debet : laxitas enim columnarum efficit vt varica videatur. Turneb.
Varicula,pen.corr.Diminutiuum apud Cels.lib.5.cap.26.de curatione vlceris.
Varico,varicas,pen.cor.vel varicor,varicaris,varicari,Transgredi est, quasi varices transcendere , & currendo præterire. Tractum à medicis:qui quũ varices curare non audent,eas transgrediuntur,atque prætereunt.Quint.lib.11.cap.3.de Gestu pedum, Varicare supra modum & in stando deforme est,& accedente motu propè obscœnum.
Varicator,Vlpian.in l.j. D.De præuaricatoribus.Præuaricator est quasi varicator,qui diuersam partem adiuuat prodita causa sua.
Varro,pro stupido & bardo vsurpabatur,vocabulo à varris deflexo,qui perticas significant.Lucilius apud Festum in voce Squarosus,
Varronum ac rupicum squarosa incondita rostra. Ex Turnebo.
VARRO, {οὐάρρων} poëta Romanus,quem Fabius Quintilianus,inter peritissimos Satyræ scriptores enumerat,lib.10.ca.1,Est & Varro,cuius

meminimus in dictione TERENTIVS.
Varro sanctissimus atque integerrimus.Cic.2.Philipp.
Habere thesauros Varronis. Brutus Ciceroni lib.11.10.
Varus,vara,varum,Qui pedes habet incuruos,& in se contractos,cuiusmodi spadones & castratos videmus.Plaut.Mil.10,
Aut varum,aut valgum. Idem Merc.12,Canum,ventriosum,bucculentum.Plin.lib.11.cap 45,Nam & hinc cognomina inuenta, Planci, Plauti,sicut à cruribus vari. Horat.1 Serm.saty 3
Varæ manus , Id est, incuruæ, inflexæ,diductæ ad corripiendum antagonistam.Ouid.9.Metam.
Vara brachia , Diducta ad complexandum luctatorem aduersarium.Martial.lib.7.
Genius varus.Pers.saty.6,
-geminos horoscope varo.
Producis genio. Varo,intorto,hoc est,non æquali,sed dissimili ingenio & inclinatione naturali præditos , quamuis sub eodem natos sydere,eodémque momento temporis.
Varus,Substantiuum { ἴονθος } Vari apud Celsum lib.6.cap.5, Maculæ sunt in facie, vt lenticulæ & ephelides. Vnde homines varij dicti. Vide VARIVS. Plin.lib.23.cap.4,Oleum amygdalinum purgat,mollit corpora,cutem erugat, nitorem commendat, varos cum melle tollit è facie. Idem lib.28.cap 8, Lentigines tollit ac varos , omnésque maculas.
VARVS,{οὐάρος} fluuius est, Narbonensem prouinciam ab Italia separans.De quo lege Strabonem lib.4.ab initio,nomen retinet , Vulgò *Le var.*
Vas,vadis,vide VADIS. Cic.2.de Finib. Vadẽ te ad mortem tyranno dabis pro amico,vt Pythagoreus ille fecit Siculo tyranno?
Iustus vas,Vide IVSTVS.
Vadem mortis accipere.Cic.5.Tuscul.de Dionys.Syracusanorum tyranno. Quantopere verò amicitias desideraret , declarauit in Pythagoreis duobus illis,quorum quum alterum vadem mortis accepisset , alter vt vadem suum liberaret præsto fuisset ad horam mortis destinatã : Vtinam ego,inquit,tertius vobis amicus adscriberer.
Vadem mortis accipere,Vide ACCIPIO.
Vas,vasis,priore prod.neut.gen. {ἄγγος, ἀγγεῖον, δοχεῖον} tertiæ declinationis in singulari,in plurali secundæ.Martial.lib.14,
Aretina nimis ne spernas vasa monemus. Apud Cic. 2. de Inuent. Vasa magnifica & preciosè cælata.Et pro Rosc.Amer.
Vasa Corinthia & Deliaca. Et pro Murena , Et exposuit vasa Samia. Idem 1.Tusc.Nam corpus quidem vasis vas est,aut aliquod animi receptaculum.
Vasorum appellatio generalis est:dicimus enim vasa & vinaria & naualia,inquit Vlpian.De auro & argento legato,l.Si gemma.
Æreum vas,Vide AES, æris.
Argentea vasa.Horat.2.Serm.sat.7.
Aspera vasa,Cælata.Iuuen.saty.14.
Clodiana vasa,Vide CLODIA.
Coquinaria vasa,Vide COQVO, coquis.
Cupreum vas,Vide CVPRVM.
Olearia & salsamentaria vasa,Vide Olearius in OLEA.
Pertusum vas.Lucret.lib.3.
Rimosa & curta vasa cadunt fenestris.Iuuen.Saty.3.
Samia vasa.Plaut.Capt.6.Vide OPVS.
Viatoria vasa, Vide Viatorius, in VIA.
Vinarium vas. Cic.6.Verr.54.
Vasa vinaria, amphoras & cados intelligimus , authore Proculo. De tritico,vino & oleo legato.l. Vinum.
¶Apponere in vasis, Vide APPONO.
Colligere in vas, Vide COLLIGO.
Vasa colligere.Cic.6.Verr.Ille ex Sicilia castra iam mouerat,& vasa collegerat.Hoc est repentè Diodorus profugerat.
Collocare vasa in tabernam, Vide COLLOCO.
Conclamare vasa.Cæsar.3 bel.Ciuil.Scipio suspicatus fore vt inuitus dimicare cogeretur , noctu neque conclamatis quidem vasis flumen transiuit.
Ducere vasa è luto.Quint.lib.2.cap.17.
Efferre sine thecis vasa.Cic.6 Verr.
Incrustare syncerum vas.Horat 1.Serm.saty.3,
At nos virtutes ipsas inuertimus, atque
Syncerum cupimus vas incrustare. Idem.1.epist.2,
Syncerum est nisi vas,quodcunque infundis acessit.
Pelliculare vas,Vide PELLICVLO,as,in Pellis.
Quassatis vasis diffluit humor.Lucret.lib.3.
Vasa etiam omne instrumentum significant, vt venatorium quoque apud Gratium, -nec sibi turbam
Contraxit comitem,nec vasa tenentia laté. Eo nomine supellex Liuio intelligitur, cùm scribit, Vasa comitésque meos. Turnebus.
¶Vasum,vasi,{ἀγγεῖον}neutro genere dixerunt veteres,teste Gellio lib.13.cap.22 Plaut.Truc.3,
Aut aliquod vasum argenteum.
Vasculum,vasculi,pen.corr.Diminut.{ἀγγείδιον.} Plinius lib.15.cap.28, Quædam vasculis constant. Cato cap.111.Si voles scire,in vinum aqua addita sit,nécne,vasculum facito de materia hederacea.
Argenti puri vascula.
Vasarium,vasarij:vt vestiarium,Chalcearium: hoc est vasorum supellex.Cic.in Pisonem,Nónne sestertiũ centies & octogies,quod,quasi vasarij nomine, in venditione mei capitis ascripseras,ex ærario tibi attributum Romæ in quæstu reliquisti? Plin.lib.7.cap.49, Nec sunt omnia vasaria excutienda : mediæ tantum partis,inter Apenninum Padúmque ponemus exempla.Hîc per translationem posuit.
Vasarium Cicero appellat id quod publicè dabatur magistratibus,vt muli,equi,& vasa,& reliqua quæ magistratus instrumentum implerent. id quod patet ex eo quod idẽ dicit in l. Agraria contra Rullũ,de Decemuiris loquẽs quos Rullus creandos esse censuerat ad agros diuidendos. Intelligimus ergo vasarij nomne pecuniam

publicè dati solitam magistratibus euntibus in prouincias, ex qua sibi necessaria compararent, id quod postea Augusti tempore Senatusconsulto constitutũ est: vt testatur Tranquillus in Augusto cap. 36. Hæc & plura Budæus in libro De asse.

Vascularius, Qui vasa argentea & aurea facit: Sunt enim inter autifices vascularij, cælatores, inauratores, & bractearij. in l. apud Labeonẽ, De præscript. verbis, Si quũ emere argentẽ velles, vascularius ad te detulerit. Cic. 6. Verr. In regiam maximam palàm artifices omnes cælatores ac vascularios conuocari iubet, ipse suos complures habebat.

VASATAE, pen. prod. Vasatarum, f. g. {οὐασάται} Vrbs Galliæ Narbonensis. Paulinus ad Ausonium,
Quíque superba tuæ contemnis mœnia Romæ
Consul, arenosas nõ dedignare Vasatas. Eam putauerim esse quæ vulgò dicitur *Pasa*.

VASCONES, pen. corr. {οὐάσκωνες} Hispaniæ populi, versus Gallicum & Britannicum Oceanum, ad Pyrenæum siti. De quibus Plin. lib. 3, Hi à Metello Romanorum duce obsessi, in tantam famem compulsi sunt, vt humana carne vescerentur. Iuuen. Sat. 15

Vastus, Adiect. {ἀχανής, ὑπερμεγέθης, ἀνάστατος} dicitur quod modum amplitudinis excedit. Plaut. Amphit. 16. 1, Quis tam vasto impete has fores toto conuolsit cardine? Plin. epist. 258, Quum diuersam partem prouinciæ circumirem, Nicomediæ vastissimum incendium multas priuatorum domos, & duo publica opera, &c. assumpsit.

¶ Vastus, Desertus. Actius, Hanc vrbem ferro vastam faciet. Nonius.

Vastus locus à natura & humano cultu. Salust. in Iugurtha.

¶ Æquor vastum Virg. 2. Æneid.

Ager vastus ac desertus. Cic. 2. de Lege agrar.

In vastiorem altitudinem ac velut profundum inuehi. Liuius 1. bel. Maced.

Animus vastus. Salust. in Catil.
Antrum vastum. Virg. 1. Æneid.
Aper vastus. Claud. 3. Paneg.
Arma vasta. Virg. 10. Æneid.
Artus vasti. Virg. 5. Æneid.
Bellua vasta & immanis. Cic. 1. de Diuin.
Cæde vasta fessus. Virg. 6. Æneid.
Campi vasti. Virg. 3. Æneid.
Certamine vasto tendunt. Virg. 12. Æneid.
Crater vastus. Ouid. 12. Metamorphoseos,
Fortè fuit iuxtà signis extantibus asper
Antiquus crater, quem vastum, vastior ipse
Sustulit Ægides.
Feræ vastæ. Ouid. 2 Metam.
Figura vastior elephanto. Cic. 1. de Nat. deor.
Fluctus vasti. Virg. 1. Æneid.
Hiatu vasto immanis spelunca. Virg. 6. Æneid.
Homo vastus atque fœdus. Cic. 1. de Orat.
Ictus vasti. Virg. 5. Æneid.
Impetus vastus. Horat. 4. Carm. ode 14.
Vasta & agrestis India. Cic. 5. Tuscul.
Ira vasta. Ouidius 10. Metamor.
Iter vastum. Ouid. 18. Metamorph.
Latratus vastus & canorus. Colum. lib. 7. cap. 12.
Litera vastior. Cic. in Orat.
Locus vastus & ædificatus, contraria. Cic. in Parti.
Moles vasta Virg. 3. Æneid.
Molimen vastum. Ouid. 15. Metam.
Mundus vastus. Ouid. 1. Fasto.
Murmure vasto it mare. Virg. 1. Æneid.
Onus vastum. Ouid. 1. Fasto.
Oratio vasta atque hians. Autor ad Herenn. lib. 4.
Orbis vastus. Ouid. 2. de Arte.
Pondus vastum. Virg. 5. Æneid.
Rupes vastæ. Virg. 1. Æneid.
Silentium vastum. Tacit. lib. 19.
Sinus vastus. Virg. 4. Georg.
Solitudo vasta. Cic. in Somnio. Et Liu. 1. ab Vrbe.
Tellus vasta. Valer. 2. Argon.
Vires vastæ. Virg 5. Æneid.
Vorago vasta. Virg. 6. Æneid.
Vulnera vasta. Lucret. lib. 5.

¶ Vastus atque agrestis motu corporis per contemptum. Cice. 1. de Orat. Aut ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes vt etiã si ingenijs atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint.

Vastè, {ἀχανῶς} vastius, vastissimè. Aduerbium. Cic. 3. de Orat. Id assequemini, si verba externa cum consequentibus primis ita iungetis, vt neúe asperè concurrant, neúe vastius diducantur.

Vastè & rusticè. Cic. 3. de Orato. Sic maiores, non asperè, vt ille quem dixi: non vastè, non rusticè, nõ hiulcè, sed pressè & æquabiliter, & leniter.

Vastius tumere, Vide TVMEO.

Vastitas, pen. corr. vastitatis, fœ. ge. {μέγεθος, ἀχανές,} Magnitudo. Colu. lib. 3. Pari tamen in hac terra vastitate, belluas progenerari quis neget? Idem lib. 5. cap. 1.

Vastitas odoris. Plin. lib 31. cap. 6.

Sterilis profundi vastitas soli. Senec. Herc. furen. 9. 17.

¶ Vastitas, Vastatio, {ἐρήμωσις, δῄωσις} Actius, Propterea tot, tantásque habemus vastitates funerum. Cic. 1. in Catil. Tecta vrbis, vitam omnium ciuium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.

Agrorum vastitas. Cic. 6. Verr. Audistis, &c. quæ solitudo esset in agris, quæ vastitas, quæ fuga oratorum, quam, &c.

Deflere iudiciorum vastitatem. Cic. de Clar. Orat.

Depellere vastitatem. Cic. pro Flacc.
Efficere vastitatem. Cic. in Pisonem.
Inferre vastitatem. Cic. de Arusp respons.
Reddere vastitatem. Liu. lib. 3.

Vastitudo pen. prod. vastitudinis, fœ. gen. {ἀναστάτωσις,} Vastatio. Cato cap. 141. Vti in morbos visos, inuisósque viduitatem vastitudinemque, calamitates, intemperiásque prohibessis.

Vastities, pe. corr. vastitiei, pe. prod. f. g. Idem, {ὑπέρογκον,} Apul. Cui in primis tanti corporis vastities horrori fuit.

Vastities, Separatio, Destructio. Plaut. Pseud. 3.
Harum mihi voluptatum omnium, atque itidem tibi
Distractio, dissidium, vastities venit.

Vastificus, pen. corr. {ἀναστατοποιός,} Adiect. Quod vastitatẽ affert. Cic. 2. Tuscul.
Herymanthiam hæc vastificam adiecit belluam. Ex poeta.

Vasto, vastas, {δῃόω, πέρθω, ἀναστατόω, ἐρημόω, λυμαίνομαι, λυμαίνομαι,} vastare, Perdere, Destruere. Cic. ad Att. lib 9. 175, Primum consiliũ est, suffocare vrbem & Italiam fame, deinde agros vastare, vrere, pecuniis locupletum non abstinere.

Vastare agros cultoribus. Virg. 8. Aeneid. Hoc est, abducendo cultores, vastos & desertos efficere. Seruius.

Agros vastare & exinanire. Cic. 5. Verr.
Iter alicuius vastare. Silius lib. 3.
Turbidus hic truncis, saxísque Druentia lætum
Vastauit ductoris iter.
Locum vastare & diripere. Cic. 4. in Catil.
Mentem vastare. Salust. in Catilin.
Omnia latè vastare. Virg. 4. Georg.
Vastare omnia ferro & incendiis. Cic. 1. in Catil.
Regiones vastare. Varinius Ciceroni, lib. 5. 10.

Humo magis ad vastandum, quàm ad vincendum paratus. Cic. Attico, lib. 8. 169.

Vastatus, pe. prod. Participium, {ἀνάστατος,} Cic pro Sestio, 45. Lex erat lata, vastato atque relicto foro.

Fana vastata tumultu impio. Horat. 4. Carm. ode 4.
Pascua vastata. Claud. 3. de raptu Proserp.
Vastata vrbs defensoribus suis, pro spoliata. Liu. lib. 3. bel. Pun.

Vastatio, Verbale, {ἀνάστασις, δῄωσις,} Liu. 7. ab Vrbe, Accessit ad eã cladem & vastatio Romani agri.

Possessionum vastatio. Cic. 2. In Catil. Ergo in vastatione omniũ tuas possessiones sacrosanctas futuras putas?

Defendere aliquid à vastatione. Plancus Ciceroni li. 10. 15.

Vastator, pen. prod. Verb. {λυμαντήρ,} vt Troiæ vastator Achilles. Stat. 2. Achill.

Aper vastator Arcadiæ. Ouid. 9. Metam.
Ferus vastator. Ouid. 11. Metam.

Vastatrix, pen. prod. Verbale fœ. Seneca epist. 96. Luxuria terrarũ marisque vastatrix.

Vastesco, vastescis, vastescere, Inhorrescere, vel deseri. Acc. Phœnissis:
Iussit proficisci exilium quouis gentium
Ne scelere tuo Thebani vastescant agri. Vide plura apud Nonium.

Vates, vatis, com. gen. {μάντις, μάντις, οἰωνοπόλος, θέσπις, θεόπροπος, προφήτης,} A fando dictus est, quasi fates, Diuinator, sacerdos, & propheta. Virg. 6. Aeneid.
Cunctantẽ & vatis portat sub recta Sibyllæ.

Plaut. Milit. 12. Bonus vates poteras esse, quum quæ sunt futura videas. Virg 6. Aeneid.
Quique pii vates, & Phœbo digna locuti. Cic. 1. de Nat. deor.

Præsagia vatum. Ouid. 4. Trist. eleg. 9.
Interpretari effata incognita fatidicorum & vatum. Ci. 2. de Leg.
Pater vatum Latous. Stat. 1. Sylu. 2.
Insana vates. Virg. 3. Aeneid.
Peritus vates. Ouid. 1. de Arte,
Pii vates. Virg. 6. Aeneid.
Præsagi vates. Silius lib. 16.
Sacer vates. Horat. 4. Carm. ode, 9.
Sanctissima vates præscia venturi. Virg. 6. Aeneid.
Terrifici vates. Virg. 5. Aeneid.
Vera vates. Claud. 2. Paneg.

¶ Vates, inquit Varro de ling. Lat. poetæ dicti sunt à viendis versibus. viere enim vincire est. Colum. in Præf. lib. 10. Ex voluntate vatis maximè memorandi. Id est, Virgilii.

Versus quos olim Fauni vatesque canebant. Cic. 1. de Diuin.
Sic honor & nomen diuinis vatibus. Horat. de arte,
Attonitus vates. Horat. 3. Carm. ode 19.
Coturnatus vates, Poeta Tragœdiarũ. Ouidius. 2. Amor. eleg. 184.
Lauriger vates. Stat. 1. Thebaid.
Vates medicinæ. Plin. lib. 11. cap. 37, Herophilus medicinæ vates.

Vaticinor, pen. corr. vaticinaris, {μαντεύομαι, θεσπίζω, θεοπροπέω, θεσπιῳδέω, προφητεύω, χρησμῳδέω,} vaticinari, Diuinare, quasi faticinare dictum, & fatum canere aut prædicere. Cic. ad Atticum, lib. 8. 155, Non multo inquam secus possum vaticinari. Idem 1. de Diuin. Illud quod volumus expressum est, vt vaticinari furor vera soleat.

Per furorem vaticinari. Cic. 1. de Diuinat.

¶ Interdum pro ariolari, & quasi delirare ponitur. Cic. lib. 2 epist. famil. epist. 16. non procul à fine, Sed ego fortasse vaticinor, & hæc omnia meliores habebunt exitus. recordor enim desperationes eorum, qui senes erant adolescente me. Eos ego fortasse nunc imitor, & vtor ætatis vitio.

Vaticinans, pen. corr. Participium, {θεσπίζων,} Ouid. 2. de Ponto, eleg. 1.
Iam nunc hæc à me iuuenum belloque, togaque.
Maximè dicta tibi vaticinante nota.

Vaticinatio, {μαντεία, θεοπροπία, θέσπισμα,} Verbale. Cicero ad Atticum, lib. 8. 160, Nam pridie quidem quoquo modo potueram, scripseram ipse eas literas, quarum vaticinationem falsam esse cupio. Idem 2. de Natura deorum, Multa ex Sybillinis vaticinationibus, multa

multa ex Aruspicum responsis commemorare possum, &c.

Sortes quæ vaticinatione funduntur. Cic. 2. de Diuin.

Vaticinator, pen. prod. Verbale {χρησμῳδός.} Ouid. 1. de Ponto, eleg. 1,
Vnde tamen viuat vaticinator habet.

Vaticinus, pen. corr. siue vaticinius, Adiect. {μαντικός} Quod ad vatem pertinet: vt Liber vaticinus, vel vaticinius Liu. 5. bell. Pun. Is & in concione Senatusconsultum recitauit, & edixit vt quicunque libros vaticinos, precationésve, aut artem sacrificandi conscriptam haberet, eos libros omneis, literásque ad se ante Calend. Apriles deferret. Alij legunt vaticinios.

Vaticinus furor. Ouid 2. Metam.

VATICANVS, penul. prod. {οὐατικανός} collis in vrbe Roma, dictus, inquit Festus, quòd eo potitus sit Populus Romanus vatum responso, expulsis Hetruscis. In eo autem colle sita est S. Petri basilica. Is denique collis non longè est à theatro Pompeij, vt Porphyrio scribit apud Horatium, 1. Carm. ode 20, -simul & iocosa
Redderet laudes tibi Vaticani
Montis imago. De Vaticano agro, colle, & deo sic scribit Gellius libro 16 cap. 17. Et agrum Vaticanum inquit & eiusdem agri deum præsidem appellatum acceperamus à vaticiniis, quæ vi atque instinctu eius dei, in eo agro fieri solita essent. Sed præter hanc caussam Marcus Varro in libris rerum diuinarum, aliam esse tradit istius nominis rationem. Nam sicut Aius, inquit, deus appellatus, aráque ei statuta est, quæ est in infima noua via, quòd eo in loco diuinitus vox edita erat: ita Vaticanus deus nominatus, penes quem essent vocis humanæ initia: quoniam pueri simulátque parti sunt, eam primam vocem edunt, quæ prima in Vaticano syllaba est. Idcircóque vagire dicitur, exprimente verbo sonum vocis recentis. Hactenus Gellius. Augustinus tamen Vagitanum dixit deum, tanquam infantium vagitibus præsidentem: vnde vagire dicuntur. Prima huius nominis semper producitur: secunda variatur: tertia semper est longa. Iuuenal. Saty 6,
Et Vaticano fragiles de monte patellas. In Sapphico Horatij paulo antè citato secunda corripitur.

Campus Vaticanus. Cic. Attico lib. 13. 288, Illum Vaticanum campum fieri quasi Martium campum.

Vatesco, vatescis {ἐρημοῦμαι} vatescere, Destrui, derelinqui, horridum fieri. authore Nonio. Actius, Iussi proficisci in exilium quouis gentium, ne scelere tuo Thebani vatescant agri. Legendum fortasse vastescant.

VATINIVS {οὐατίνιος} quum esset dignitati Ciceronis semper aduersus, ita postea præualuere amicitia, vt duobus iudiciis publicis ab eo fuerit defensus. Author Valerius lib. 4. cap. 2. Hic quum esset impudentissimus, eleganter à Seneca describitur. Vatinius, inquit, assiduo conuitio depudere didicerat.

Vatinianus, pen. prod. Adiectiuum {οὐατινιανός.} vt Carmina Vatiniana. Catul de quodam, &c.

¶ Vatinianum odium, pro Capitali ac vehementer acerbo. Vatinius enim in quem acerrimè M. Tullius inuectus est, in tantum odium Populi Romani peruenerat, iam detectis illius flagitiis, vt in prouerbium cesserit, odium Vatinianum. Catullus ad Caluum, 14,
Ni te plus oculis meis amarem
Iucundissime Calue, munere isto
Odissent te odio Vatiniano. Erasmus.

Vatius, vatij, masc. gen. Vatij sunt qui pedes extrorsus obtortos habent, iidem, vt arbitror, qui valgi. Varro lib. 2 de Re rustic. cap. 9. de canibus loquens. Sint cruribus rectis, ac potius varis, quàm vatiis. Id est, in se potius, & introrsus intortis, quàm extrorsus. Plin. libro 11. cap. 45, Volá homini tantum, exceptis quibusdam. Nanque & hinc cognomina inuenta. Planci, Plauci, Scauri, Pansæ: sicut à cruribus vari, vatiæ, vatij: quæ vitia & in quadrupedibus. Legitur & Vatinij.

Vatrax, vatracis, o. g & Vatricosus, Adiect. Qui crura vitiosa habet, teste Nonio. Lucilius, lib. 28, Vt si progeniem antiquam qua est maximus Quintus Vacax, qua vatricosus vatrax.

VAVNIA {οὐαυνία} Italiæ ciuitas, Venetiæ propinqua Ptolemæo authore lib. 3 cap. 1. Vulgò *Louino*.

V B

Vber, vberior, vberrimus, Adiectiuum {πίων, εὔφορος} Fertilis, pinguis, fœcundus Iuuen. Saty. 1,
Et quando vberior vitiorum copia? Scribitur & Huber, Vide HVBER.

Ætas vberior, Fœcundior. Ouid. 15. Metamorphoseos,
-neque enim robustior ætas
Vlla, nec vberior, nec quæ magis ardeat vlla est. De iuuentute.

Aquis vberibus fœcundus specus. Ouid. 3. Metam.
Arua vberrima. Valer 1. Argon.
Dona vberiora promissis. Ouid. epist. 16.
Fruges vberes. Horat. Carm. ode 15.
Genis grauidis vberibúsque effusæ lachrymæ. Ouid. ad Liuiam.
Guttis vberibus flent omnia. Lucret. lib. 1.
Honor vberior. Ouid. 2. de Nuce.
Ingenium vberius Ouid. 2. Trist.
Morus vberrima niueis pomis. Ouid. 4. Metam.
Regna vberrima. Virg 3. Æneid.
Riui vberes lactis. Horat 2. Carm. ode 19.
Terris vberibus fertilis Vmbria. Propert. lib. 1. eleg. 21.

¶ Vber, vberis, pen. corr. n. g. Substantiuum, pro Mamma. Vide etiam HVBER. Virg. 3. Æneidos,
-cauo Polyphemus in antro
Lanigeras claudit pecudes, atque vbera pressat.

Mammarum vbera. Lucret. lib. 5.

Distentum vber, Lacte plenum ad distensionem vsque. Ouid. 13. Metamor.

Distenta vbera lacte. Virg. eclog. 4.
Equina vbera. Horat. Epod. 8.

Grandius vber habet pecus vicinum. Ouid. lib. 1. de Arte.
Grauidum vber. Virg. 3. Georg.
Inania vbera. Ouid. 10. Metam.
Lactantia vbera. Ouid. 7. Metam.
Lactea vbera. Virg. 2. Georg.
Profusum vber, Lacte manans. Silius lib. 4.
Virgata vbera feræ Caspiæ. Senec. Herc. Octæo, 2.
Ablatus vberibus. Plin. lib. 8. cap. 55.
¶ Admouere vbera alicui. Virg. 4. Æneid.
Alere fœtus vbere. Virg. eclog. 3.
Consumunt vbera vaccæ Virg. 3. Georg.
Demittunt vbera vaccæ. Virg. 2. Georg.
Depulsus equus ab vbere matris. Virg. 3. Georg.
Distentis vberibus manat humor lacteus. Lucret. lib. 1.
Distentant vbera vaccæ, Multum implent lacte. Virg. eclog. 9.
Dare vbera alicui. Ouid. 4. Metam.
Ebibere vbera. Ouid. 6. Metam.
Exhausto vbere spumat mulctra. Virg. 3. Georg.
Potanda vbera infantibus. Iuuen. Saty. 6.
Pressare vbera palmis. Virg. eclog. 3.
Rapti ab vbere infantes. Virg. 6. Æneid.
Raptus ab vbere vitulus. Ouid 4. Fast.
Siccare distenta vbera. Horat. Epod. 2.
Sugere vbera, Vide SVGO.
Tendunt vbera capræ. Virg 3. Georg.
Tenta vbera, Distenta, plena. Horat. Epod. 16.
Trahunt vbera infantes. Lucan. lib. 3.

¶ Vber, pro vbertate posuit interdum Virgilius 1. Æneidos,
Terra antiqua, potens armis, atque vbere glebæ.

Fertilis vbere campus. Virg. 2. Georg.
Lætum vber. Virg. 3. Æneid.

Vber apum. Globus noui examinis ex ramo pendens. Palladius in Iunio cap. 7, Quum se agmina in ramo, aut loco quocunque suspenderint: si vnius vberis eductione pendebunt, noris aut vnum regem esse vniuersis, aut reconciliatis omnibus manere cõcordiam. Si verò duo, vel plura vbera suspendens se populus imitatur: & discordes sunt, & tot reges esse, quot velut vbera videris, confitentur.

Vbertas, vbertatis {οὖθαρ, πιότης, εὐφορία} Fertilitas, fœcunditas: vt Opum vbertas. Silius lib. 15. Vide HVBERTAS.

Naturalis locorum vbertas. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Vbertim, Aduerbium {ἀφθόνως} Abundè. Catul. de coma Berenicis, 61. Claud. de laudibus Serenæ, 22,
Quis tibi tunc per membra tremor? quantæque cadebant
Vbertim lacrymæ?

Hæc omnia de Vbere cum compositis suis, Vide in dictione HVBER.

Vbi, Aduerbium loci {οὗ, φοῦ, ὅπου, ὅπη, ὅπου, ἔνθα} significat in quo loco. Plin. lib. 12. cap. 14, Alexandriæ vbi thura interpolantur. Horatius 1. Serm. saty 4,
Non vbi vis corámve quibuslibet.

Interrogatiuè aliquando pronuntiatur. Terent. Eunucho, 5. 9,
Sed vbi est frater? c. præsto adest.

Vbi ego audiuerim? Plaut. Amph. 8.

Relatiuè nonnunquam. Virg 1. Æneidos,
-vbi Æacidæ telo iacet Hector. Plaut. Trucul. 4.

Infinitè aliquando. Plaut. Trucul. 18. Terent. Eunuc. 2. 5,
-fac sis nunc promissa appareant,
Siue adeo digna res est, vbi tu neruos intendas tuos.

¶ Vbi, Postquam. Virg. 2. Æneidos,
Hæc vbi dicta dedit. Terent. And. 2. 2,
Vbi te non inuenio, ibi ascendo in quendam excelsum locum.

Vbi semel quis peierauerit, ei credi postea, etiã si per plures deos iuret, non oportet. Cic. pro Rab. Posth.

¶ Vbi primùm, Statim vt. Terent. Eunuc. 4. 1,
Hoc est signi, vbi primùm poterit, se illinc subducet scio.

¶ Vbi quando. Terent. Eunuch 5. 6,
Vbi satias cœpit fieri, commuto locum. Ibidem, 5. 9,
Vbi vis, accede.

Est vbi id isto modo valeat. Cic. 5. Tuscul.

Vbivbi, compositum, pro Vbicunque. Cic. 2. Tuscul. Nunc vbivbi sit animus, certè quidem in te est. Terent. And. 4. 2,
Iam vbivbi erit, inuentum tibi curabo.

¶ Vbivbi gentium. Plaut. Asin. 7.

Vbivbi, Statim vt. Plaut. Merc. 18,
Vbivbi erit inuenta, mater redimet.

¶ Vbi loci, pro In quo statu Plaut. Capt. 17,
Propemodum vbi loci tuæ fortunæ sint, facilè intelligis. Idẽ Merc. 24. Plin. lib 7. cap. 24. ad finem, Vt inanis mens quærat vbi sit loci.

¶ Vbi terrarum, pro Vbi. Cic ad Atticum, lib. 5. 97, Etsi mihi nihil erat propositum ad scribendum, quia quid ageres, vbi terrarum esses, ne suspicabar quidem.

Vbi gentium. Idem. Plautus Merc. 7,
Vbi nam est is homo gentium?

¶ Vbi enim, More Græco interdum vsurpatur, vt ὅπου γάρ, quod significat cum enim. Lucretius,
-vbi enim propellere membra
Corripere è somno corpus, mutaréque vultum
Atque hominem totum regere ac versare videtur
Quorum nil fieri sine tactu posse videmus:
Nec tactum verò sine corpore: nonne fatendum est
Corporea natura animum constare animámque? Id est, cùm ista facere videamus animum nonne corporeus erit. Turnebus.

¶ Vbicunque, Id est in quocunque loco. Cic. ad Attic. lib 3. 67, Vt te ante Calendas Ianuarias, vbicunque erimus, sistas.

Vbicunque sunt. Cic. 7. Verr. Omnes hoc loco ciues Romani, & qui adsunt, & vbicunque sunt vestram seueritatem desyderant.

Vbicunque visum. Plin.lib.10.cap.4, Oua hic consectatur aquilæ auiditate malefica: at illa ob hoc rapit vbicunque visum.

Vbicunque opus sit obsequi. Terent. Heaut.3.3.

Vbicunque factum est, improbè factum est. Cic.5.Verr.

Vbicunque gentium. Cic.1.de Natur.deor. Nihil est enim virtute amabilius: quam qui adeptus erit, vbicunque erit gentium, à nobis diligetur.

Vbicunque terrarum. Cic.2.Philip. Qui vbicunque terrarum sunt ibi est omne Reip. præsidium. Horat.1.epist.3,

-vbicunque locorum Viuitis.

¶ Vbinam gentium. Cic.in Catil. O dij immortales, vbinam gentium sumus? Seruius 1. Æn. de accentu huius dictionis, & aliis sic dicit, Pronuntiationis causa contra vsum Latinum, syllabis vltimis, quibus particulæ adiunguntur, accentus attribuitur: vt huiusce, vbinam.

¶ Vbiuis. Cic. Attic.lib.14.320, Qui mihi videntur vbiuis tutius, quàm in Senatu fore.

Nemo est quin vbiuis, quàm ibi vbi est, esse malit. Cic. Torquato libro 6 1.

Vbiuis gentium. Terent. Hecyr.3.1.

¶ Vbique, pen.prod. In omni loco, vt Vbique terrarum, locorum, gentium. Virg.1.Æneidos,

-grates persoluere dignas

Non opis est nostræ Dido, nec quicquid vbique est

Gentis Dardaniæ.

VBII { οὔβιοι } inter Galliæ Belgicæ populos ad Rhenum, Coloniæ Agrippinensi finitimi ponuntur. Plin.lib.4.cap.17.

V C

VCALEGON, penult.corr. { Οὐκαλέγων } nobilis Troianus, qui tempore Troiani belli ob senium abstinebat armis, vt scribit Homerus lib.3. Iliad. Inde, vt scribit Seruius. Virg 2. Æneidos, rem domus ad personam transtulit, dum ait,

-iam proximus ardet

Vcalegon: Sigæa igni freta lata relucent.

VCIA { οὐκία. } Ptolemæo lib.2.cap.4. Plin.lib.3.cap.1. Vcia, Hispaniæ ciuitas.

V D

Vdo, vdonis, Vdones, de quibus Vlpianus titul. de aur.& arg.leg. his verbis, Alia causa est vdonum, quia vsum calceamẽtorum præstant: calceamenta sunt ex hircinis pilis contexta. Pro hac voce alij vndonum, alij odonum, alij oedorum legunt, perperam omnes vt Turnebo videtur. De vdonibus Martialis scripsit, lib.14,

Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti.

Vdus, vda, vdum { ὑγρός, ὑδρηλός } quasi sudum, à sudando, dicitur humidum. Virg.3.Georgicon,

Nigra subest vdo tantum cui lingua palato. Plin.lib.24.cap.15, Folia epiphoris imponuntur cum polenta supposito vdo linteolo.

Vdus aqua. Martial.lib.11.

Vdus osculis. Martial.lib.8.

Aleator vdus, Vino ingurgitatus, Bene potus. Martial.lib.5.epig. vltimo.

Campi vdi. Sil.lib.8.

Capilli vdi. Ouid.5.Metam.

Genæ vdæ. Ouid.2.Fast.

Humus vda. Horat.3.Carm.ode 2.

Luminibus vdis respiciens Propert.lib.2.eleg.7.

Pomaria vda mobilibus riuis. Horat.1.Carm.ode 7.

Terra vda viret gramine. Ouid.2.Amor.eleg.6.

Ver vdum. Virg.3.Georg.

Via vda. Lucan.lib.3.

Vdo, vdas, vdare, Vdum seu humidum facere. Macrob. lib.7. Saturn. cap.12, Quæ vdanda sunt corporis, vino fouẽtur: quæ siccanda sunt, melle deterguntur.

V E

Ve { ἢ, ἤτοι } disiunctiua coniunctio est, id significans quod Aut. Cicer. ad Atticum lib.6, Appius enim ad me ex itinere, bis, térue, literas miserat.

Quum eam tempestas vetustásve consumpserit. Cic.1.de Leg.

Suaues grauésve sententiæ. Cic.in Orat.

Omnia quæ fiunt futurá ve sunt. Cic.2.de Diuin.

Ne quid plus minúsve dicat. Cic.pro Flacco.

Geminata eleganter postponitur negatiué. Cic. Lent.lib.1.9, Peto à te vt id à me, néve in hoc reo, néve in aliis requiras. Idem 3.de Orator. Componere & struere verba sic, vt néve asper eorum concursus, néve hiulcus sit, sed quodammodo coagmentatus & læuis.

De hac particula vide Gellium lib.5.cap.12.

Vecors, vecordis, omn.gen. { ἀνόητος, ἄφρων, παράφρων } quasi sine corde, qui, vt ait Festus, est mali, turbatíque cordis. Macrob.lib. 6.Saturn.cap.8, Vecors, & Vesanus, priuationem significant sanitatis & cordis. Ve enim particula tum intensionem significat, tum minutionem. Cic.1. Tusc. Aliis cor ipsum animus videtur, ex quo excordes, vecordes, concordésque dicuntur. Liu.4.ab Vrbe, Audita vox eius in concione stolida & propè vecors.

O vecors & amens. Cic.in Pisonem.

Audacia vecors. Liu.8 bell.Pun.

Furor vecors. Catul.ad Aurelium 15.

Iuuenes vecordes. Senec. Thebaid.1.

Libelli vecordes. Tacit.lib.2.

Libido vecors. Senec. Troade,4.

Mens vecors agitatur furiis. Ouid.in Ibin.

Rixam vecordem excitare. Catul.ad Rauidum,38.

¶ Vecors, pro Dolosa & astuta. Cic.in Tuscul. Vecors Oenei partu edita, hoc est Deianira Oenei filia, dolosa & astuta. Sic enim δολῶπις à Sophocle vocatur, à quo hunc versum conuertit Cicero. Interim notandum est partum hîc viris etiam tribui more Græcorum, apud quos etiam τίκτειν de viris vsurpatum reperitur. Turnebus.

Vecordissimus, Superlatiuum. Cic.pro Domo sua, Itaque istius vecordissimi mentem cura metúque terrebant.

Vecordia, vecordiæ { παραφροσύνη. } Terent. And.4.1,

Tanta vecordia innata cuiquam vt siet,

Vt malis gaudeant, atque, &c. Sallustius, Igitur color exanguis, fœdi oculi, citus modò, modò tardus incessus, prorsus in facie vultúque vecordia.

Pulsat te vecordia. Ouid 12.Metam.

Vectiarius, Vecticularius, Vide VECTIS.

Vectibilis, Vide VEHO.

Vectigal, pen.prod. vectigalis, pen.prod.neut.gen. { τέλος, φόρος, δασμός } Quod ex vectura penditur. Vnde & à vehendo dicitur, quum ex fundis fruges in vrbem vehuntur.

Vectigal duplex est, publicum & priuatum, Vectigal publicum, Ex quibus vectigal accipit fiscus. Cic.pro Lege Manil.

Leuare agrum vectigali. Cic.de Clar. Orat. Totius agrum publicum vitiosa & inutili lege vectigali leuauit. Claud.3.Paneg.

Magna vectigalia. Horat.2 Serm.saty.2.

Abrumpere vectigalia, Vide ABRVMPO.

Augere vectigalia, Vide AVGEO.

Capere vectigal, Vide CAPIO.

Conseruare vectigal. Cic.pro L.Manil. Itaque neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scriptura vectigal conseruari potest.

Constituere vectigal, Vide CONSTITVO.

Equidem iam non egeo vectigalibus, & paruo cõtentus esse possum. Cic. Attic.lib.12.141.

Exercere & Exigere vectigal, Vide paulo pòst, Pendere vectigal. Cic.pro Lege Manil. Quorum magnæ res aguntur, in vestris vectigalibus exercendis occupatæ.

Exigere vectigalia. Cic. Qu fratri lib.1.1.

Imponere vectigal. Cic.pro Fonteio, Vectigal enim esse impositum fructibus nostris dicitur, & pecuniam permagnam ratione ista cogi potuisse confiteor & inuidiam.

Obsolescere & nitere dicuntur vectigalia, Vide OBSOLEO.

Pendere vectigal. Cic.pro Lege Manil. Quo tandem animo esse existimatis aut eos qui vectigalia vobis pensitant, aut eos qui exercent atque exigunt.

Porrigere parua vectigalia. Horat 3.Carm.ode 16.

¶ Vectigal, Priuatum esse dicitur, quod quisque sumit ex reditibus & fructibus. Cic.in Parad. Ex meo tenui vectigali detractis sumptibus cupiditatis. Paulus Iurisc. Cæsæ arundinis, vel pali compendium, si in eodem fundo vectigal esse consueuit, ad fructuarium pertinet. Cic.in Parad. Non intelligunt homines quàm magnum vectigal sit parsimonia. Cic.2.Offic. Vt bona valetudo voluptati anteponatur, vires celeritati: externorum autem, vt gloria diuitiis, vectigalia vrbana rusticis. Id est prouentus, reditus.

Instituere vectigal. Colum.lib 8 cap.2.

Vectigaliorum { φόρων } pro vectigalium, Genitiuus pluralis. Suet. in Augusto, cap.vltimo, Quantum pecuniæ in ærario & fiscis, & vectigaliorum residuis.

Vectigalis & hoc vectigale, pen.prod. { ὑποτελής, τελεσφόρος } Quod tributum pendit. Sic prouinciæ, agri, & ij qui tributa persoluunt, vectigales dicuntur. Cic.3 Offic. Quas ciuitates L. Sylla pecunia accepta Senatusconsulto liberauisset, vt eæ rursus vectigales essent.

Vectigalis, & Immunis, contraria, Vide IMMVNIS.

Vectigalis & stipendiarius. Liu Decad.3.lib.1, Vtrum Annibal hic sit æmulus itinerum Herculis, vt ipse fert, an vectigalis stipendiariúsque, & seruus populi Romani à patre relictus.

Liberare vectigales & stipendiarios. Cic.de Prouin.Cons.

Vectigales equi. Cic.2.Philip. Tum existimauit se suo iure, cum Hippia viuere, & equos vectigales Sergio mimo tradere.

Homo seu seruus vectigalis, qui domino suo pecuniam meret, vt vectigales equi solent. Columel.in præfat.lib.1. Ex mercenariis aliquem iam recusantem quotidianum illud tributum, qui vectigalis esse non possit, ignarum rei cui præfuturus est, magistrum fieri iubet.

Pecunia vectigalis, Quæ ex vectigalium reditibus prouenit. Cic. 3.Verr. Decem enim naues iussu L. Murenæ, populus Milesius ex pecunia vectigali Pop.Rom. fecerat.

Prouincia vectigalis. Cic in Pisonem.

Socij vectigales. Cic.3.Offic.

Facere vectigales. Cæsar 4.bell.Gal. Hos quum Sueui multis sæpe bellis experti propter amplitudinem grauitatémque ciuitatis, finibus expellere non potuissent, tamen vectigales sibi fecerunt, ac multo humiliores, infirmiorésque redegerunt.

Vectigaliarius. Firmic.lib.3.cap.13 Erunt enim aut publicani, aut vectigaliarij. id est qui vectigalia exigant.

Vectis, huius vectis, masc.g. { μοχλός, ὀχεύς } Dicitur quòd manibus percutiendo vehatur. Est enim palus è ferro siue ligno grandior, rusticis, & fabris cæmentariis ad multa necessarius. Cæsar 2.bel.Ciuil. Saxa quammaximè possunt, vectibus promouent, præcipitatáque muro in musculum deuoluunt. Cic.1 de Nat.deor. Quæ molitio, quæ ferramenta, qui vectes, quæ machinæ, qui ministri tanti muneris fuerunt? Horat.3 Carm.ode 26.

Demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. Cic.3.Verr.

Vectes (inquit Bud.) baculi sunt validi per mediam machinam traiecti, quibus manu ductis machina dum versatur, funem ductuarium aduoluit. Ab his vectibus Vectiarij dicti sunt homines, qui vectes versanda sucula manu ducunt. Vide SVCVLA.

Vectiarius, vectiarij, Qui torcularia premit vectibus. Vitruuius lib.6. cap.8, Ipsum autem torcular, si non cochleis torquetur, sed vectibus & prelo premitur, ne minus longum pedes quadraginta constituatur. Ita enim erit vectiario spatium expeditum.

Vecticularius, Adiect. { τοιχωρύχος } Vnde Vecticularia vita dicitur eorum qui vectibus parietes perfodiunt alienos, furandi gratia. Cato, Vecticu-

Vecticulariam vitam viuere, est repentè largiter habere, repentè nihil. Festus.

VECTIS { οὐήκτισις } Insula Britannici maris, vt scribit Ptolemæus lib. 2.capite 3. *Vuyht* incolæ vocant, in qua sunt oppida *Calbork* & *Newport*.

Vecto, vectas, Vectura, Vide VEHO.

VECTONES, penul.prod. { οὐέττωνες } Hispaniæ populi, Vacceis & Celtiberis proximi, vt scribit Plin.lib.3.cap.3. Horum meminit Lucanus libro 4,

Vectonésque leues, profugíque à gente vetusta, &c.

VEDRA { οὐέδρα } fluuius Britanniæ insulæ, Ptolemæo libro 2. cap.3. *Vuere* vulgò.

Vegeo, veges, vegui { ζωοποιέω } vegere. Nonius, Veget pro vegetat, vel erigit, vel vegetum est. Pomponius, Animos Venus veget voluptatibus. Vsitatius est nunc vigere.

Vegetus, vegeta, vegetum, pen.corr. { ἀκμάζων } Quod sanum & incolume est: & ad corpus propriè pertinet. Gell.lib.2, Quid igitur, inquit, dicimus, quòd multos videmus esse pecuniæ cupidos, & eosdem cum corpore esse vegeto ac valenti? Suetonius de Cæsare cap. 45, Nigris, vegetísque oculis, valetudine prospera. Cic.ad Atticum lib.10.207, Tu, quoniam quartana cares, & nouum morbum remouisti, sed etiam grauedinem, te vegetum nobis in Græcia siste, & literarum aliquid interea.

Inter Vegetum & Vigens hoc interest: quòd vegetum sit incolume: Vigens forte. Nam vegetum corporis: vigens etiam animi possumus dicere. Ex Nonio.

Vegeta mens, Viua, integra: apud Ciceronem, lib.1.Tuscul. Horum igitur aliquid animus est, nec tam vegeta mens, aut in corde, cerebróve aut in Empedocleo sanguine demersa iaceat.

Vegetum ingenium. Liu.6.ab Vrbe.

Vegetus pulsus venarum, pro Vehementi, opponitur Languido. Valerius lib.5.

Præbere se vegetum & acrem ad aliquid faciendum. Cic.1.de Diuinat. Vt illa tertia pars rationis & mentis eluceat, & se vegetam ad somniandum acrémque præbeat: tum ei visa quietis occurrent tranquilla atque veracia.

Vegetior & vegetissimus. Colum.lib.6.cap 20, Neque enim alio distat bonus taurus à castrato, nisi quòd huic torua facies est, vegetior aspectus, breuiora cornua. Plin.lib.18.cap.26, Hoc interuallum temporis vegetissimum agricolis, maximéque operosum est.

Veges, vegetis, Idem quod vegetus. Liu 1.bell.Pun. A tergo Alpes vrgent, vix integris vobis ac vegetibus transitæ. Vetus exemplar habet vigentibus.

Vegeto, vegetas, pen.corr. vegetare, Fortificare, recreare, vegetum facere, conseruare, seu longo tempore sanum tueri. Gellius, Memoriæ vegetandæ gratia. Quod dicimus, bonæ memoriæ faciendæ gratia.

Vegetatio, Verbale. Apul.de Asino aureo, Vt etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem.

VEGETI, Asiæ populi, Murrhanis, Cappadocibus, Comagenis, & Armeniis vicini, vt scribit Pomponius Mela lib.1.

VEGETIVS, Flauius Renatus, comes Constantinopolitanus, scripsit ad Valentinianum principem libros quinque. Epitomen videlicet institutionum rei militaris, de commentariis Catonis Augusti, Traiani, & Hadriani principum, ac Frontini. Ex Raphaelis Volaterrani libro 22.

Vegrandis, & hoc vegrande { ἀναύξητος. } Festus, Vegrande significari alij aiunt malè grande, vt vecors, vesanus, mali cordis, maléque sanus. Alij paruum siue minutum: vt quum dicimus vegrande frumentum. Et Plaut.in Cistel. Qui nisi iteres, nimiũ is vegrandi gradu. Hactenus Festus. Varro lib.2.de Re rust.cap.2, Quòd quæ postea concipiunt, vegrandes fiunt atque imbecillæ.

Vegrande, Valde grande. Lucil.lib 26, Non idcirco extollitur, nec vitæ vegrandi datur. Nonius, Antiquum.

Farra vegrandia, Vide FAR.

Veha { ὁδός } Via veteribus dicebatur, quòd per eam omnia veherentur. Varro 1.de Re rust.cap.2, A quo rustici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas.

Vehemens, pen.corr. vehementis, om.gen. { σφοδρός, βίαιος, δεινός, λάβρος } Graue, magnum, vrgens. Gellius lib.16.cap.5. & Macrob.lib. 6.Saturn.cap.8. Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. Nam vetus & vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisúmque est: alterum à mentis vi atque impetu dicitur. Terent.Andr.1.1,

-ne hæc quidem

Satis vehemens causa ad obiurgandum. Idem Heaut.3.1,

Vehemens in vtranque partem Menedeme es nimis.

Hoc genus & acrimoniam habet in se, & vehementissimum est. Author ad Herenn.lib.4.

Dea vehemens. Catull.ad Licinium,47. Coalescunt primæ duæ syllabæ in vehemens.

Exordium dicendi vehemens & pugnax. Cic.2.de Orat.

Inflammari acri & vehementi quadam incitatione. Cicero 2.de Orator.

Literæ vehementes, Acres, acerbæ. Cic.6.Verr. Literæ mittuntur isti à patre vehemẽtes, ab amicis item, videret quid ageret, de Diodoro quò progrederetur.

Lupus vehemens. Horat.2.

Metu vehementi commota mens. Lucret.lib.3.

Nimium & vehemens feróxque natura. Cic.in Vatinium.

Opera vehemente minister. Horat.1.epist.13.

Oratio vehemens & atrox, cui Oratio lenitatis & mansuetudinis opponitur. Cic.2.de Orat.

Palus vehemens. Colum.lib.4.cap.12.

Violentia vehemens. Lucret.lib 3.

Vitis vehemens. Colum.lib.3.cap.1.

Vsus vehemens. Horat.2.epist.2. Contrahuntur duæ primæ syllabæ breues in vnam longam.

¶ Vehemens libro Columellæ 3. non solita frequentíque significatione pro luxuriante exuberantéque ponitur, vt cùm ab eo scribitur, Terræ densæ vehementem multáque materia frõdentem. Nam ei opponit vitem rari sarmenti. Iterum, Vnde etiam materiæ vehementissimæ reperiuntur, aut in capite vitis, aut in crure vicino radicibus. Hic vehementissimas materias dicit luxuriantes & maximas, in quibus & prolixissima dixit esse flagella & productissima sarmenta. Forasse etiam, inquit Turnebus, non dissimili notione & significatu Horatius dixit de nitido elegantíque vsu,

Vehemens & liquidus puróque simillimus amni. Quòd ferax sit & fœcundus in producendis rerum vocabulis, sempérque aliquid aduehat, & vt amnis vehemẽs exundet. Hæc Turnebus contra aliorum interpretum sententiam.

Vehementia, vehementiæ { δεινότης } Acritudo. Plin.lib.13. cap.8, Flore candido cum vehementia odoris.

Vehementer, Aduerbium { σφοδρῶς, δεινῶς, βιαίως } Acriter, admodum. Cic.8.Philipp. Vehementer me agere fateor: iracundè, nego. Lucretius lib.4.

Quæ vehementer, acriter, animosè fiunt. Cic.4.Tusc.

Quintum puerum accepi vehementer. Cic.Attic.lib.10. epist.5. Id est seuerè. *Ie l'ay bien tensé.*

Admirari vehementer. Cic.4.Acad.

Aduersari vehementer. Cic.7.Verr.

De summa autem agi prorsus vehementer & seuerè volo. Cic. Attic.339. Id est summam mihi debitam volo acerrimè exigi, etiam sponsoribus appellatis.

Displicet vehementissimé. Cic.4.Acad.

Dolet vehementer. Terent. Adelph.4.5.

Excusare vehementer. Cic 3.Verr. Me vehementer excusatum volo, non negligentia mea fore, &c.

Exercere se vehementer in aliqua re. Cic.1.Orat.

Expectare vehementer literas alicuius. Cic.ad Brut.lib.11.15.

Fefellit vehementer. Lent.ad Senatum, lib.12.15, Quæ res nos vehementer fefellit.

Insanire vehementer. Plaut.Merc.18.

Inuehi vehementer. Cic.6.Verr. Sed quid ego tam vehementer inuehor?

Minari vehementer. Cic.4. Verr. Nisi restituissent statuas, vehementer iis minatur.

Pertinet vehementer ad rem aliquam. Varro 1.de Re rust.cap.55.

Repugnare vehementer. Cic.4. Acad. Idem 5.de Finib. Nam illud vehementer repugnat, eundem esse beatum, & multis malis oppressum.

Vindicatum seuerè ac vehementer. Cic.7.Verr. Fateor non modò in socios, sed etiam in ciues milítésque nostros persæpe esse seuerè ac vehementer vindicatum.

Velim vehementer. Terent.Eunuch.5.9.

Vehes, vel Vehis, Vide VEHO, vehis.

Vehia, vehiæ, Oscorum lingua plaustrum dicitur. Festus.

Veho, vehis, vexi, vectum { ἀγινέω, ὀχέω, ἐποχέω } vehere, Proprie de naui, equo, cæterísque quadrupedibus & plaustris dicitur. A vehiare Osco verbo. Plaut. Mostel.9,

Magni sunt oneris: quicquid imponas, vehunt. Idem Bacch.1,

Nam vt è naui vecta es, credo timida es aliquantum soror.

Curru vehere aliquem. Ouid.epist.21.

Curru vehere. Cic.1.Tuscul. Quum enim illam ad solenne & statutum sacrificium curru vehi ius esset.

Curru quadrigarum vehi. Cic.2.de Diuinat. Cursor ad olympia proficisci cogitans, visus est in somniis curru quadrigarum vehi manè ad coniectorem.

In curru vehi. Ouid.4.Trist.eleg.2.

Dorso cornipedis vehi. Senec.Hippol.6.

Equo vehi. Ouid.3.de Arte,

Parua vehatur equo.

Equus in quo vehebar, mecum vnà demersus rursus apparuit. Cic.2.de Diuinat.

Naui vehimur. Lucret.lib.4.

Phaselis pictis vehitur circum sua rura. Virg.4.Georg.

Amne vehere. Ouid.2.Metam.

Vexerat Europen fraterna per æquora taurus. Martial.lib.1. Cic. 1.de Nat.deor.

Vehunt per maria vasta ratibus. Plin.lib.12.cap.19.

Vehere fructus ex agris. Liu.1.bel.Pun.

Cibum ore vehit formica. Ouid.1.de Arte.

Carpenta vehebant matres Ausonias. Ouid.1.Fast.

Ventrem grauem vehere. Ouid.9.Metam.

Sex motibus vehi. Cic.de Vniuers. Ita totum animal mouebatur illud quidem, sed immoderatè & fortuitu, vt sex motibus veheretur.

Ætas vehit fortunam. Lucret.lib.3.

Bella vehere trans pontum. Senec.Thyeste,1.

¶ Vehitur oratio tanquam in mari, per translationem. Cic.1.Tusc. Itaque dubitans, circunspectans, hæsitans, multa aduersa reuertens, tanquam ratis in mari immenso nostra vehitur oratio.

Pretium vehendi. Ouid.2.Fast.

Vehens, vehentis, Participium { ἐποχῶν } Cic.de Clar.Orat. Sed in te intuens Brute doleo, cuius in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transuersa incurrit misera fortuna Reip.

Vectus { ὀχούμενος } Aliud Participium, vt

Multa per æquora vectus. Catull.ad fratris tumulum,96.

Diuersa per æquora vecti. Virg 1.Æneid.

Apes vectæ liquidum trans æthera. Virg.7.Æneid.

Vectus vehiculo. Patercul.lib.2.

Vecto, vectas { ἐποχέω } vectare, Frequentatiuum. Gellius lib.16.cap.19, Dorso super fluctus edicto vectasse. Propert.3.eleg.3.

Corpora vectare carina. Virg. 6. Æneid.
Humeris vectari. Horat. Epod. ad finem.

Vectabulum, vectabuli, penult. corr. { ὄχημα } Idem quod vehiculum. Gellius libro 20 cap. 1, Iumentum quoque non id solùm significat quod nunc dicitur, sed vectabulum etiam, quod adiunctis pecoribus trahebatur.

Vectio, Verbale { ὄχησις, ἀγωγή. } Cic. 2. de Nat. deor. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.

Vector, vectoris, pen. prod. masc. gen. { ἔποχος, ἐποχούμενος, ἐπιβάτης } Qui in aliena naui vel equo vel plaustro vehitur pretio. Quintilianus In corpore proiecto, In nauim filij mei malè permutatus vector imponor.

Timidi & perterriti vectores. Cic. 3. de Nat. deor. Idémque cùm ei nauiganti vectores aduersa tempestate timidi & perterriti dicerent, non iniuria sibi illud accidere, qui illum, &c.

¶Vector, qui vehit. Ouid. 1. Fastorum,
Ecce rudens rauco Sileni vector asellus
Intempestiuos edidit ore sonos.

Fulminis vector Aquila. Stat. 9. Thebaid.

¶Vectores, metaphoricôs pro Ciuibus. Cic. ad Attic. lib. 2. 24. Malè vehi malo alio gubernante, quàm tam ingratis vectoribus bene gubernare.

Vectoria nauigia, pro Maioribus. Cæsar 5. bell. Gal. Qua in re admodum fuit militum virtus laudanda, qui vectoriis quibusque nauigiis, non intermisso remigandi labore, longarum nauium cursum adæquauerunt.

Vectarius, Adiect. { ὀχητικός } vt Vectarius equus, Qui vehit, aptúsque est ad vehendum. Varro lib. 2. de Re rust. cap. 7.

Vectibilis, & hoc vectibile, penult. corr. Verbale. Senec. 3. Nat. quæst. Aquæ medicatæ, & ob hoc ponderosæ: & ipsius insulæ materia vectibilis.

Vectura, vecturæ, pen. prod. { ἀγώγιμον. } Varro de Re rust. lib. 2. cap. 7, Equi quod alij sunt idonei ad rem militarem, alij ad vecturam, alij ad admissuram, &c. Cic. Attic. lib. 1. 1, Misimus qui pro vectura solueret. Et 3. Verr. Longa difficilíque vectura.

Locare aut exercere vecturas nauium. Papin. in l. Si vrbana. D. De condict. indeb.

Facere vecturam, Vehendo parare sibi lucrum. Quint. in Pastu cadauerum.

Vectura, Merces vehendi. Vlpian. in l. Ex conducto. §. Item. D. Locati, Item quum quidam naue amissa vecturam, quam pro inuecto nauta acceperat, repeteret: rescriptum est ab Antonio Augusto, non immeritò procuratorem Cæsaris vecturam ab eo repetere, quum munere vehendi functus non sit. Idem in l. Siquis pro vxore. D. De donationibus inter virum & vxorem. Papinianus scripsit, vecturas vxoris & ministeriorum eius, virum itineris sui causa datas repetere non posse.

Vecturis viuere, Vide vellaturam facere, in VELLA.

Vehiculum, vehiculi, pen. corr. { ὄχημα, ἀπήνη, ὄχος } In quo aliquid vehitur, quod cum quatuor rotis Phryges traduntur inuenisse, teste Plin. lib. 7. cap. 56. Cic. 7. Verr. Omnésque dij, qui vehiculis thensarum solennes cœtus ludorum initis, &c. Idem in Pisonem, Nummus interea mihi Cæsar, neglectis vehiculis triumphalibus domi manet & manebit.

Camerata vehicula, Vide CAMERA.
Meritoria vehicula, Vide MEREO.
Anteire vehiculo, Vide ANTEEO.
Comparare furtorum vehiculum. Cic. 7. Verr.

Vehes, vehis, vel Vehis, huius vehis, fœm. gen. { ἁλκυθρον } à vehendo, dicitur quantum fœni vel stercoris vna vectura in plaustris vel aliis instrumentis ferre possumus. Plin. lib. 36. cap. 15, Amplitudinem cauis eam fecisse proditur, vt vehem fœni largè onustam transmitteret. Colum. lib. 11. cap. 2, Satis erit in singula iugera veheś stercoris comportare numero decem & octo. Vehes autem stercoris habet modios octoginta. Sic lib. 11. cap. 2, Materies si roborea est, ab vno fabro dolari ad vnguem per quadrata debet pedum XX. hæc erit vehis vna. Pinus autem V. & XX. pedum æquè ab vno expeditur, quę & ipsa vehis dicitur.

VEIA { Οὐηΐα } Venefica quædam mulier cuius meminit Hora. Epod. 5,
Abacta nulla Veia conscientia
Ligonibus duris humum
Exhauriebat ingemens laboribus.

VEIOS { Οὐηΐους } dicimus vrbem in Hetruria, quam Camillus cepit. Hæc insignis fuit bellorum frequentia cum Romanis. Vnde quum Nero domum ædificaret amplissimam, æditi fuerunt illi versus,
Roma domus fiet, Veios migrate Quirites,
Si non & Veios occupat ista domus.

Veteres Veij. Propert. lib. 4. eleg. 11.

Veiens, veientis { Οὐηΐεντες } Populus Veiorum. Cic. 1. de Diuin. Quum lacus Albanus præter modum creuisset, Veientem quendam ad nos hominem nobilem perfugisse, eúmque dixisse, ex fatis quæ Veientes scripta haberent, &c. Et paulo pòst, Quum autem Veientes bello fessi legatos ad Senatum misissent, &c.

Populi Veientum. Silius lib. 7.

Veiens, Adiectiuum { οὐηϊεντανός. } Cic. 1. de Diuinat. Quid, quod in annalibus habemus. Veienti bello, &c.

Ager Veiens. Cic. pro Rosc. Amer.
Arui Veientis emptor. Horat. 2. epist. 2.
Solum Veiens. Stat. 4. Sylu. 5.
Veientina tribus, Vide TRIBVS.

Veientanus, pen. prod. Aliud adiect. { οὐηϊεντανός. } vt Vinum Veientanum. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Gemma Veientana. Plin lib. 37. cap. 10, Veientana Italica gemma est Veiis reperta, nigram materiam distinguente limite albo. De Veientana gemma scribit & Solinus cap. 8. sub finem.

Veius, trisyllabum. Idem quod Veiens. Propert. lib. 4. eleg. 11.

Fortè super portæ dux Veius astitit arcem.

VEIOVIS, pen corr. { μικρὸς Ζεύς } veteribus dicebatur deus, cui dempta atque detracta esset iuuandi facultas. Nam quosdam deos vt prodessent celebrabant: quosdam ne nocerét, placabant. De quibus abundè Gell. lib. 5. cap. 12, Vbi corrigendus est locus in fine capitis. Sic enim legitur in omnibus quos vidimus codicibus. Arungus quoque habetur & Rubigus. Vbi Auerruncus legendum est. Cic. 3 de Nat. deor. Quid Veioui facies? quid Vulcano?

Veiouem interpretatur Ouidius paruum Iouem, 3. Fast.

Vel { ἤ, εἴτε, ἤτοι } coniunctio plerunque disiunctiua, vt, Vel scribam, vel ad te veniam. Plaut. Mil. 14,
Vel adest, vel non. Virg. 1. Æneidos,
Quid tantum Oceano properent se tingere soles
Hyberni, vel quæ tardis mora noctibus obstet.

¶Vel, copulatiua. vt, Maximè me tibi amicum facit vel virtus vel doctrina tua. Terent. Eunuch. 2. 3,
-hanc tu mihi vel vi, vel clàm, vel precario Fac tradas.
Multorum vel honori vel periculo seruire. Cic. de Clar. Orat.
Sunt ista quidem vel magna, vel potius maxima. Cic. Qu. fratri, lib. 2. 16.

¶Vel, pro Veluti, inquit Donatus. Terent. Hecyr. 1. 1,
Per pol quàm paucos reperias meretricibus
Fideles euenire amatores, Syra:
Vel hic Pamphilus iurabat quoties Bacchidi, &c. Idem Eun 5. 1.

¶Vel, pro etiam. Cic. ad Brut. lib. 8, Et quòd te tantùm amat, vt vel me audeat prouocare. Vide plura apud Nonium. Terent. And. 3. 2,
Vel hoc quis non credat, qui norit te, abs te esse ortum? Hîc ironia est, teste Donato. Virg 11. Æneidos,
Vel Priamo miseranda manus. In his duobus exemplis Budæus Vel pro Nam positum dicit. Idem 8. ecloga,
Carmina vel cælo possunt deducere lunam. Terent. Heaut. 4. 6,
Nulla est tam facilis res, quin difficilis fiet,
Quam inuitus facias vel me hæc deambulatio
Quam non laboriosa, ad languorem dedit. Cic. Attic. Vt vel perire maluerit, quàm perdere omnia.

¶Vel, pro Saltem. Terent. Phorm. 2. 1,
Postremò si nullo alio pacto, vel fœnore.

¶Vel etiam. Plaut. Menæh. 15, -vtere
Vel tu, vel tua vxor, vel etiam in oculos compingite.
-vel hercle enica,
Nunquam hinc feres à me. Plaut. Aulul. 31.

Vel maximé. Cic. 4. Acad. Statuere enim qui sit sapiens, vel maximè videtur esse sapientis.

Vel minimum. Cic. in Orat. Hoc in genere neruorum vel minimum, suauitatis autem est vel plurimum.

Vel mediocris. Cic. 2. de Orat. Hæc sunt omnia ingenij vel mediocris, exercitationis autem maximæ.

Vel plurimum. Cic. 4. Verr. Nam quod in publicanorum causis vel plurimum ætatis meæ versor, &c.

Vel quod multo etiam minus est ferendum. Cic. 4. Verr.

¶Vel, in principio sententiæ positum, pro Nam, indignationi interdum seruiens, à Græcis tractum videtur, qui ἢ eodem fermè modo vtuntur. Quare miror quid Quintilianus his verbis lib. 9. intelligi voluerit, cap. de figuris, Alia, inquit, commendatio vetustatis, cuius amator vnicè Virgilius fuit,
Vel quum se pauidum contra mea iurgia fingit
Artificis scelus. & reliqua, quæ scripta sunt. 1. Æneidos, quasi scilicet simile sit illi,
Progeniem sed enim Troiano, &c. Quum tamen Cicero non semel vsus sit in eo sensu: a quo, vt opinor, Virgilius sumpsit potius quàm ab antiquitate obsoleta retulit. Cic. pro Flacco, Vel quod est in eodem decreto scriptum, homines clarissimos ciuitatis amplissimis vsos honoribus hoc Prætore circumuentos: cur hi neque in iudicio adsunt, neque in decreto nominantur? Ac si diceret, Quid impudentius quàm hoc dicere? Terent. in Andr 3. 2,
Vel hoc quis non credat, qui te norit abs te esse ortum? Budæus.

Velabrum, Velamen, Velamentum, Velaris, Velarium, Vide VELVM.

Velaturam facere olim dicebantur, qui in velabro homines vehebant mercede, vt auctor est Varro lib. 4. de Ling Lat.

Velatus, Vide velo, velas, in VELVM.

Veles, velitis, penult. corr. masc. gen. { γυμνὴς, γυμνήτης, ἀκροβολιστής } Miles leuissimè omnium armatus, qui & velatus & ferentarius dicitur. Refert Ælianus ordinem pedestrem in militia diuidi solitum trifariam: in armatos, quæ grauis armatura dicitur: & velites, qui leuissimè omnium armantur, vnde & expediti nuncupantur: non enim ocreas aut loricam induunt, sed tantùm iaculis & fundis vtuntur. In tertio ordine sunt peltati, à pelta paruo & leui scuto: hi medij erant inter grauem armaturam & leuem. Liu 6. bell. Pun. Et vbi ad coniectum teli ventum est, signo dato velites desiliunt. Cic. de Claris Orat. Hastæ velitibus amentatæ. Ouid. in Ibin,
Vtque petit primo plenum flauentis arenæ,
Nondum calfacti velitis hasta solum.

Velites, quasi volites dicuntur, Cic. de Repub. Militari more vete rum velocissimi, cum scutis leuibus, pedites ad hoc ipsum exercitati, iisdem miscendi, quos expeditos quasi volitantes, volites appellabant. Inde versa litera o in e velites. Vel ἀπὸ τοῦ βάλλειν, Id est à iaculatione, eo quòd tela tantùm missilia secum gerant.

¶Veles scurra. Cic. Papirio, Me autem à te, vt scurram velitem, malis oneratum esse non molestè tuli. Scurram velitem dicit, scurrā tironem, non veteranum, grauis armaturæ: vt enim si veles cum armato milite congrederetur malè acciperetur, sic vt velitem scurram se verberatum esse iocatur à Papirio dicacissimo & acerrimo scurra. Turnebus.

Velitor, pen. corr. velitaris { γυμνιτεύω, ἀκροβολίζω } velitari, Digladiari, pugnare.

¶Velitari,

¶Velitari, ad verba interdum transfertur, pro Iurgari. Plautus Menæh. 17,
Nescio quid velitati estis inter vos duos. Gell. lib. 6 cap. 11, Cum inquinatissimis hominibus non est conuicio decertandum, neque in maledictis aduersum impudentes & improbos velitandum: quia tantisper similis & compar eorum fias, dum paria & consimilia dicas, atque audias.

Velitari labris, & velificari, pro Verbis contendere & altercari, & inter se rixari dixerunt veteres. Afranius,
Interea verba iactare, & labris
Inter se velitari, velificarier. Ex Turnebo.

Velitatio, velitationis, Verbale { γυμνιτεία, ἀκροβολισμὸς, λογομαχία } Pugna, digladiatio. Plaut. Rud. 13,
Equidem meam velitationem exerceo,
Nam omnia corusca præ tremore fabulor.

Velitatio, inquit Festus, Est vltro citróque verborum obiectatio, ab exemplo velitaris pugnæ. Plaut. Asin 7,
Verbis velitationem fieri compendio volo.

Velitaris, & hoc velitare, pen. prod. { γυμνητικὸς, ἀκροβολιστικὸς } Quod ad velites pertinet. Vnde velitaris pugna. Salust. in Iugurtha, Præterea iêre sagittarij & cohors peligna cum velitaribus armis itineris properandi causa. Liu. 6. bell. Pun. Et septena iacula quaternos longa pedes data, præfixa ferro quale hastis velitaribus inest.

Velitatim, pen. prod. Aduerb. { κατὰ διαλειμμάτων } significat per saltus & interualla: quòd velites pugnando, saltibus vtantur. Sisenna lib. 1. Histor. Nos vna æstate in Asia & Græcia gesta idcirco continentia literis mandauimus, ne velitatim aut saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus. Quidam legunt velicatim.

VELIA { Ὑελία } Lucaniæ oppidum in Italia ad mare situm. Inde Velinus, pen. prod. Adiectiuum. Virg. 6. Æneidos,
Iniice (nanque potes) portúsque require Velinos.

Veliensis, & hoc veliense, Aliud adiectiuum. Cic. lib. 7. epist. Famil. cuius initium, Amabilior mihi Velia fuit, &c. (nescio quid enim Velienses verebantur,) &c.

Velificum, Vide VELVM.

VELINA { Ὑελίνα } Regio in vrbe, Palatino monti coniuncta, in qua Valerij Publicolæ, & Victoriæ, deorúmque penatium ædes erant. Dicta Velina, quòd ibi pastores Palatini vellere lanam sint soliti, vnde Velinus lacus Plin. lib. 33. cap. 2 & Colum. lib. 8. cap. 16.

Velina tribus, Vide TRIBVS.

Velitaris, Velitatim, Velitor, Vide VELES.

VELITRAE, pen. prod. Velitrarum { Οὐέλιτραι } ciuitas Volscorum insignis fuit. Inde Veliternus ager dictus, quem Volscis victis Romani ademerunt, vt scribit Liu. lib. 7. Inde etiam Veliterni, populi, Velitrarum incolæ dicti, quos commemorat Plin. lib. 3. cap. 5. Ex ea vrbe gentem Octauiam fuisse testatur Suetonius in Augusto. Refert Dionysius lib. 7. pestilentiam adeò Velitras esse depopulatam, vt ex decem partibus Veliternorum vix vna superfuerit.

Veliuolus, Adiect. Vide VELVM.

Vella, vellæ { κώμη } ab antiquis dicebatur pro Villa. vnde Vellaturam facere, quod Varro declarat his verbis, lib. 1. de Re rust. cap. 2, A quo rustici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas, & vellam non villam, quò vehunt & vnde vehunt. Item dicuntur qui vecturis viuunt, vellaturam facere.

Vello, vellis, velli & vulsi, vulsum { τίλλω, μαδίζω, σπάω, ἐκτίλλω, ἐκσπάω } vellere, extirpare: vt Vellere herbas.

Radicitus vellere, vel cum radice. Colum. lib. 11. cap. 3. Plin. lib. 12. capite 12.

Ex patellis vellere emblemata. Cic. 6. Verr. Tum illa ex patellis & thuribulis quæ vellerat, ita scitè in aureis poculis illigabat, &c.

Tondere, radere, & vellere. Sueton. de Cæsare, cap. 45. Circa corporis curam morosior, vt non solùm tonderetur diligenter, ac raderetur, sed velleretur etiam. Hoc est pilum sibi ad radicem velli iuberet: quod nonnullæ mulierculæ facere solent ne amplius renascatur.

¶Arbos solo vellitur ruptis radicibus. Virg. 3. Æneid.

Barbam vellere, Prouerbium est, ait Erasmus, quo summum contemptum, ac ludibrium significamus. Horat. 1. Serm. saty. 3,
-barbam tibi vellunt
Lasciui pueri.

Capillos albos à stirpe vellere. Propert. lib. 3. eleg. 24.
Comam vellere. Martial. lib. 2.
Herbas vellens dentibus. Ouid. 8. Metam.

Munimenta vellere, sepulchra, vallum, Eruere, proiicere in terrā. Liu. 2. ab Vrbe. Idem 6. bell. Pun. Aræ foci, deûm delubra, sepulchra maiorum vulsa, temerata ac violata. Idem 10 ab Vrbe.

Pectora velluntur secreto morsu, Lacerantur mœrore. Hoc est, tacita torqueor mœstitia. Stat. 5. Sylu. 2.

Pisces vellere ex æquore, Extrahere è mari. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Poma vellere manu. Tibul. lib. 3 eleg. 5.
Pontem vellere. Virg. 8. Æneid.
Postes vellere à cardine. Virg 2. Æneid.
Signa vellere castris. Virg. 4. Georg.
Spicula vellere. Virg. 10. Æneid.

Spinas vellere. Cic. 4 de Fin. Deinde ea quæ requirebant orationem ornatam & grauem, quàm magnificè sunt dicta ab illis? quàm splendidè? de iustitia, de fortitudine, &c. de spinis vellētium vt Stoici, &c.

Vulsus, Participium { τετιλμένος } Vulsa corpora à Quintiliano in Proœmio lib. 8. dicuntur, Corpora siquis vulsa, inquit, atque fucata muliebriter comat, fœdissima sunt ipso formæ labore.

Tela vulsa pectore. Lucan. lib. 5.

Vulsura vulsuræ, pen. prod. { τίλσις } Ipsa vulsio. Varro 2. de Re rust. cap. 11, Quàm demptam & conglobatam, alij vellera, alij vellumina appellant: ex quorum vocabulo animaduerti licet, prius lanæ vulsuram, quàm tonsuram inuentam.

Vellico, vellicas, pen. corr. { κνίζω } vellicare, Frequenter vellere: quod propriè fit quum extremas corporis partes vellimus, & pressando infestamus. Propert. lib. 2. eleg. 5. Plaut. Mostel. 10,
Vidén' pictum vbi ludificatur cornix volturios duo?
Cornix astat: ea volturios duo vicissim vellicat? Quintil. lib. 6. cap. 1. Ex pædagogo se vellicari respondit. De puero flente.

¶Vellicare, per translationem ponitur pro Criminari, mordere, lacerare. Plaut. Merc. 7,
Contemplent, conspiciant, nutent, nictent, sibilent, vellicent,
Vocent, molesti sint. Gellius lib. 4. cap. 15, In quibus plura inscitè aut malignè vellicant. De Salustij scriptis. Cic. pro Cornel. Balbo,
More hominum inuident, in conuiuiis rodunt, in circulis vellicant.

Absentem vellicare. Horat. 1. Serm. saty. 10.
Beneficium vellicare. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 28.
Vellicare opus alicuius. Varro lib. 3. de Re rust. cap. 16.

Vellicatus, huius vellicatus, pen. prod. { κνίσμα. } Plin. lib. 28. cap. 6, Extremitates corporis vel aurium vellicatibus perstringi. Vetustum exemplar omittit hanc dictionem vellicatibus.

Vellicatio, Verbale. Senec. de Vita beata, Quum non tantùm lacerationes, sed etiam vellicationes effugerit. Item 3. de Ira: metaphoricè accipit pro molestiis, Detrimenta, iniurias, conuitia, vellicationes contemnamus.

Vellicatim, pen. prod. Aduerbium. Sisen. hist. lib. 1, Nos vna ætate in Græcia, & Asia gesta literis idcirco continentia mandauimus, ne vellicatim ac saltuatim scribendo lectorum animos impediremus. Ex Nonio. Vide Velitatim in VELES.

Vellus, velleris, pen. corr. neut. gen. { πόκος } Lana ex ouibus detonsa. Varro de Re rust. lib. 2. cap. 11, Diligentiores tegeticulis subiectis oues tondere solent, ne flocci intereant. Dies ad eam rem sumuntur sereni, & iis id faciunt ferè à quarta ad decimam horam: quoniam sole calidiore tonsa ex sudore eius lana fit mollior & ponderosior, & colore meliore. Quam ademptam & conglobatam, alij vellera, alij vellumina appellant: ex quorum vocabulo animaduerti licet, prius lanæ vulsuram, quàm tonsuram inuentam. Vide paulo antè VELINA.

Ouis auratæ vellus Ouid. 6. epist.
Atrum vellus. Ouid 7. Metam.
Ferina vellera, Ferarum pelles. Ouid. 11. Metam.
Fulua vellera Ouid. epist. 6. Intelligit vellus aureum.
Hirsuta vellera setis leonis. Ouid. 2. Fast.
Milesia vellera, Vide MILETVS.
Stamina facta de nigro vellere. Ouid. 4. Trist. eleg. 1.
Niuea vellera. Virg. 4. Æneid.
Pereta vellera illuuie. Virg. 3. Georg.
Pullum vellus. Ouid. 4. Fast.
Splendentia vellera lanæ niueæ. Sil. lib. 15.
Succida palliolo vellera quinque petit. Martial. lib. 11. epig. 28.
¶Tenuia vellera foliis depectant Seres. Virg. 2. Georg.
Infuscare vellera, Vide INFVSCO.
Inquinare vellus murice, Vide INQVINO.
Mollire vellera. Ouid. 6 Metam.
Mutare vellera lutho, Vide MVTO.
Stratis velleribus iacebat. Virg. 7. Æneid.
¶Vellera pro frondibus. Ouid. de nuce,
At simul induimus nostris sua vellera ramis, &c.

Velo, velas, Vide VELVM.

VELOCASSES, Populi sunt Galliæ citra Rhotomagum, quibus etiam olim Rhotomagum attributum erat, hodie *Vilcaßinenſſes* appellati, qui & hoc tempore bipartiti sunt in Normanos & Francos velocasses. Normani inter Andelam & Heptam siti sunt, vbi oppidum est Gisortium, & castellum Andeliacum: Velocasses Franci incolunt inter Eptam & Æsiam. Sic enim Vibius Sequester appellat fluuium Galliæ, quem hodie *Isaram* appellamus, à quo & oppidum Pons Isaræ nomen habet. Horum populorum meminit Cæsar lib. 2. belli Gallic.

Velox, velocis, pen. prod. Adiectiuum { ὠκὺς, ταχὺς, θοὸς, ποδώκης, πτερόεις, ποδωκέστερος, καρπάλιμος } Celer: à volando, quasi volox. Plin. lib. 8. cap. 34, Velox saltu, venatu viuens.

Ferro velox. Stat. 3. Thebaid.
Ad facinus velox. Claud. 1. in Ruff.
Ad præmia velox. Ouid. 1. de Ponto eleg. 3.
¶Achilles velox, Vide ACHILLES.
Æui velocis memor, Id est citò transeuntis. Senec. Herc. fur. 3.
Alæ veloces. Claud. 1. in Ruff.
Animus velox. Horat. 1. epist. 2.
Annus velox. Stat. 5. Thebaid.
Cerui veloces. Virg. 5. Æneid.
Crura velocia. Ouid. 1. Metam.
Equi veloces. Ouid. 8. Metam.
Horæ veloces. Ouid. 2. Metam.
Iaculum velox. Virg. 3. Georg.
Ingenium velox. Ouid. 8. Metam.
Ingenium velox ac mobile. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Membra velocia. Sil. lib. 17.
Oculo veloci percurrere aliquid. Horat. 2. Serm. saty. 5.
Pila velox. Horat. 2. Serm. saty. 2.
Procella velox. Horat. 3. Carm. ode 27.
Victoria velox. Horat. 1. epist. 19.
Nihil est annis velocius. Ouid. 10. Metam.
¶Velox, pro Velociter. Virg. 5. Æneidos,
-ille ictum venientem è vertice velox
Præuidit, celerique elapsus corpore cessit.

Velocitas, pen. corr. velocitatis { τάχος, ταχύτης, ὠκύτης } Celeritas. Cic. 2. de Fin. Quid si in ipso corpore multa voluptati præponenda sunt, vt vires, valetudo, velocitas, pulchritudo?

Pernicitas & velocitas. Cicero 5. Tuscul. An dubitas quin præstans valetudine, viribus, forma, acerrimis, integerrimísque sen-

ſibus,adde etiam,ſi libet,pernicitatem & velocitatem.
Pernix velocitas,Vide PERNIX.
Velocitas corporis,celeritas appellatur.Cic 4.Tuſc.
Videmus alios velocitate ad curſum , alios viribus ad luctandum valere.Cic.1.Offic.
Concertare velocitate nandi,Vide CONCERTO.
Exercitata ſtudio velocitas.Quintil.lib.5.cap.10.
Cogitationum velocitas. Plin.lib.7. cap.12, Quoniam velocitas cogitationum,animíque celeritas, & ingenij varietas multiformes notas imprimit.
Velociter, pen.corr. Aduerbium { ταχύ, ταχέως, ὠκέως, καρπαλίμως } Celeriter. Cicero de Vniuerſ. Quæ velociſſimè mouebantur, ea celeritate vinci à tardioribus:& quum ſuperabat,ſuperari videbantur.
Auferre aliquid velociter.Ouid.4.Faſt.
Currere velocius.Ouid.10.Metam.
Peruolare in aliquem locum velocius. Cic.in Somnio Scip. Sunt autem optimæ curæ de ſalute patriæ, quibus agitatus & exercitatus animus velocius in hanc ſedem & domum ſuam peruolabit.
Velum, veli { ἱςίον, ὀθόνη, ἄρμενον, λαῖφος, καταπέτασμα, παραπέτασμα } Tegmen,à volo.volas,nonnulli deriuant, quòd vela ventis aptata,volitare videantur. Varro à velleribus , quod ex ouium velleribus fierent. Cic. in Orator. à vexillum,per contractionem. Vide AXILLA. Plin.lib 12. cap.19, Vehunt per maria vaſtis ratibus , quas neque gubernacula regant,neque remi trahant vel impellant , non vela , non ratio vlla adiuuet.
Tenor veli.Lucan.lib 5.
Carbaſina vela,Vide CARBASVS.
Ferruginea.Lucret.lib.4.
Fugacia.Ouid.epiſt.13.
Lutea.Lucret.lib.4.
Nautica.Horat.2 Serm.Saty 3.
Niueis tentoria velis.Virg.1.Æneid.
Notantia.Lucan.lib.8.
Parua.Horat 4.Carm.ode 15.
Paſſa,Vide Paſſus in PANDO.
Rufa.Lucret.lib.4.
Tumida.Horat 2.epiſt.2.
¶Abeuntia vela proſequi oculis.Ouid.epiſt.5.
Æquare vela,Vide AEQVO.
Aptare claſſem velis, Inſtruere & diſponere claſſem ad nauigandum.Virg 3.Æneid.
Arripere tellurem velis.Virg.3.Æneid.
Cadunt vela.Virg 3.Æneid.
Leuibus velis cadentia caſtra.Valer.2.Argon.
Contrahere vela,Vide CONTRAHO.
Turgida vela contrahere.Horat.2.Carm.ode 10.
Deducunt vela nautæ.Ouid.3.Metam.
Deſerta vento vela.Senec.Agamemn.6.
Dirigere vela in medio freto.Ouid 1.Faſt.
Dare vela,Ventis ſe committere & nauigare.Quintil.lib 10.cap.3.
Dare vela retrorſum, pro In diuerſum mutare ſententiam, vitæ'que inſtitutum.Horat.1.Carm.ode 34. A nauigantibus,qui curſus errorem verſis velis corrigunt.
Dabant vela in altum.Virg 1.Æneid.
Dare vela ventis.Virg.4 Æneid.
Læta vela pelago dare.Senec.Troad 4.
¶Vela dare ſuæ famæ , per tranſlationem , pro Celebrem facere famam ſuam.Martial.lib.8.
Ingenio vela dare.Ouid.3.Faſt.ad Bacchum.
Ducere vela.Cæſar lib 2.bell.Ciuil.
Nauigia velis cuncta.Plin.lib.9.cap 15.
Facere vela,Idem quod Vela dare.Cic.7.Verr. Princeps Cleomenes in quadriremi Centuripina malum erigi, vela fieri, præcidi anchoras imperauit.
Nauis fertur velis ventóque.Lucret.lib.4.
Flectere viam velis.Virg 5.Æneid.
Implere vela ventis.Virg 7.Æneid.
Inflata vela ſecundis Notis.Senec.Agamemn.2.
Intendere vela ventis ſecundis.Virg.3.Æneid.
Intendunt vela Zephyri ſecundi.Virg.5 Æneid.
Intenta vela theatris.Lucret.lib 4.
Humida vela legit nauta, Colligit.Virg.1.Georg.
Miniſtrare velis.Virg 6.Æneid.Aut per vela:& eſt ſeptimus. Aut velis obſequitur,& eſt datiuus.
Obducere velum,Vide OBDVCO.
Obtendere velis rem aliquam. Cic.Quint.frat. lib.1.1, Multis enim ſimulationum inuolucris tegitur, & quaſi velis quibuſdam obtenditur vniuſcuiuſque natura.
Pandere tota vela.Quintil.lib 6.cap.1.
Quærebam igitur vtrùm panderem vela orationis ſtatim. Cic. 4 Tuſcul.
Alas velorum pandere.Virg.3.Æneid.
Permittere vela ventis. Quint. Triphoni,in præfat.Permittamus vela ventis,& oram ſoluentibus bene precemur. Hoc eſt, Editionis ancipitem euentum,vtcunque cadet,experiamur.Eraſmus.
Æquatis velis procedit claſſis.Virg 4.Æneid.
Soluere vela.Virg 4 Æneid.
Subducta vela,Amota,& ad malum ligata.Silius lib.6.
Pleno ſubit oſtia velo.Virg 1.Æneid.
Subnectere totum velum antennis.Ouid.11.Metam.
Tendunt vela Noti.Virg.3.Æneid.
Concaua vela tenet ventus.Ouid.epiſt.6.
Trahere vela,Contrahere.Virg.4.Georgicon,
-ni iam ſub fine laborum
Vela traham,& terris feſtinem aduertere proram. A nautis ducta metaphora,qui vicini portui aut littori vela contrahunt.

Auræ vocant vela, Auræ ſecundæ & lenes inuitant ad nauigandum Virg 3.Æneid.
¶Velis equíſque,id eſt omnibus neruis,omni conatu.Cic ad Qu. frat.lib.2 16, Sic ego quoniam in iſto homine colendo tam indormiui diu,te me hercule ſæpe excitante, curſu corrigam tarditatem tum equis tum velis Vetus exéplar legit tum verò quadrigis. Idem lib.3.Offic.Cum his velis equíſque (vt dicitur) ſi honeſtum tui ac retinere ſententia eſt,decertandum eſt. In his exemplis reſpexit Cicero ad vtriuſque pugnæ genus equeſtre,ac nauale.Ex Eraſmo. Hieronymus Ferrarius in ſuis annotationibus in Philippicas de hoc prouerbio loquens corrigit locum , & legit, Viris equíſque, idque confirmat tum libris manuſcriptis , tum aliorum etiam ſcriptorum authoritate:etiam illo argumento , quòd res militaris equis potius & viris adminiſtratur,quàm equis & velis.
Remis,velíſque,Idem cum priore ſignificat.Inde tráſlatum quòd quum nauis ſimul & remigio, & velo impellitur , ſummus eſt nautarum conatus.Cic.lib.3 Tuſcul.Terra enim res eſt,miſera,deteſtabilis , omni contentione , velis (vt ita dicam) remíſque fugienda. Plaut.Aſin.5.
Remigio,velóque,quantúmque poteris,feſtina & fuge. Eraſmus.
Velifico,velificas,pen.corr. { ἱςίον πετάννυμι } velificare, vel Velificor, velificaris,velificari, deponens, Vela facere, ſiue dare vela, & nauigare. Plin.lib 9.cap 33, Nauigant ex his veneriæ: præbentéſque concauam ſibi partem, & alteram auræ opponentes , per ſumma æquorum velificant. Propert.lib.4.eleg.10,
Nauta per vrbanas velificabat aquas.
¶Velificari honori ſuo per tranſlationem. Cic 1 de Leg.Agraria, Quod ſiquis veſtrum ſpe ducitur, ſe poſſe turbulenta ratione honori velificari ſuo:primùm me Conſule id ſperare deſiſtat. Hoc eſt eua dere ad ſummos honores non virtute , & maiorum gloria, ſed violenta quadam ratione, vt ſolet fieri ab iis qui quaſcunque fortunas experiuntur velis in altum elatis.
Velificari,Vela in altum extendere, quod fugientes & ſimulantes facere ſolent:vnde pro ſimulare & fugere ponitur,niſi quis malit accipere , pro Fortunam temerè experiri , & nullo conſilio aliquid facere,quod ſolent qui vela ventis expandunt. Cælius ad Ciceronem lib 8.10, Quare tibi ſuadeo , quicunque eſt iſtic ſtatus rerum , diligenter & cautè perſcribas, ne aut velificatus alicui dicaris : aut aliquid, quod referret ſcire , reticuiſſe. Velificatus hîc alij exponunt gratificatus.
Velificatus,pen,prod.Participium.Propert.lib.2.eleg.29,
Vna ratis fati noſtros portabit amores
Cærula ad infernos velificata lacus.
Velificatus Athos.Iuuenal.Satyr.10 Id eſt tranſnauigatus, ſeu per quem naues ſuis velis nauigauere. Xerxes enim bellum Græcis illaturus,eum perfodi curauit.Vnde eſt illud Catulli,
Per medium claſſis barbara venit Athon.
Velificatio, Verbale.Cic.ad Lentulum.lib.19. Quum verò id poſſis mutata velificatione aſſequi,ſtultum eſt eum tenere cum periculo curſum,quem cœperis.
Velificus,pen.corr.Adiectiuum, vt Velificus curſus,qui velis fit. Plin. lib.13.cap.11.
Velifer, pen.corr. Adiectiuum, vt Carina velifera. Ouid.15.Metamor. Propert.lib.3 eleg 9.
Malus velifer.Valer.1.Argon.
Veliuolus,pen.corr.Adiectiuum,Mare dicitur veliuolum , quòd velis volatur.Virg 1.Æneid.
Rates veliuolæ.Ouid 4.de Ponto eleg 5.
Veliuolæ naues,Quæ velis volant,apud Ennium teſte Seruio.
Veliuolantes naues.Cic.1.de Diuinat.
Aduenit , & fera veliuolantibus
Nauibu' compleuit manus littora. Ex poeta.
Velo velas { καλύπτω, σκεπάζω } velare, Tegere, operire. Plin. in Paneg. Quare non alia maior imperator Auguſte gloria tua , quàm quòd agentibus tibi gratias,nihil velandum eſt,nihil omittendum.
Amictu croceo velari.Ouid.3 de Arte.
Caput velare.Cic.pro Domo ſua.
Corpora velantur lino.Silius lib 3.
Corpus velat maſculoſo vellere Ouid 3 Metam.
Corpora pecudum velantur fuluis fetis.Virg.3 Georg.
Fronde feſta velamus delubra deûm.Virg.2.Æneid.
Humeros velare oſtro.Virg.7.Æneid.
Penna latus velat.Ouid.2 Metam.
Tempora velat myrto.Virg.5 Æneid.
¶Adiumentis extrinſecus aliquid velare. Tacit.lib.12.
Scelus ſcelere velandum eſt.Senec.Hippol 5.
Velare,Ligare.Pomponius, Reſte velet gulam.Plaut.Amph.4.
Velatis manibus orant,ignoſcamus peccatum ſuum. Id eſt ſuppliciter orant.
Velans,Participium { καλύπτων } vt Squamæ velantes artus. Ouid.4. Metamorph.
Velatus, penult.prod. Participium { κεκαλυμμένος } Ornatus vitta:úſve. Virg.11.Æneidos,
Iámque oratores aderant ex vrbe Latina,
Velati ramis oleæ. Vbi Seruius,Velati, inſtructi, & ornati:id eſt in manibus ramos oliuæ tenentes.
Filo velatus Tibul.lib.1.eleg.5.
Molliter velata oſtro.Stat.5.Sylu.1.
¶Velatus, Veſtitus.Plautus,
Muliebri velatus toga. Vnde velati , authore Feſto , appellabantur veſtiti & inermes, qui exercitum ſequebantur , quíque in mortuorum militum locum ſubſtituebantur. Hi poſtea mutatis literis velites dicti ſunt,qui & ferentarij ab auxilio ferendo.
Pennis nigris velata monedula.Ouid.7.Metam.
Antennæ velatæ.Virg.3.Æneid.
Capite velato,Tecto & operto.Cic.2.de Nat.deor.

Comæ velatæ.Virg.3.Æneid.
Iuuencus auro & vittis velatus. Virg.5.Æneidos, Tale eſt illud 9. Æneidos,
Et ſtatuam ante aras aurata fronte iuuencum. Hoc eſt cornibus auratis.Vittis,id eſt ſertis roſaceis caput cingentibus.
Nauis velata infulis ramíſque oleæ. Liu. Decad 3.lib.10, Scipio profectus ab Vtica,portum Carthaginis petit. Haud procul aberat, quum velata infulis ramíſq; oleæ Carthaginenſium nauis occurrit. Decem legati erant principes ciuitatis , qui cùm ad puppim prætoriæ nauis acceſſiſſent , velamenta ſupplicum porrigentes , orantes, implorantéſque fidem & miſericordiam Scipionis,&c.
Tempora velata corona.Ouid.4.de Ponto.eleg.14.
¶Corporis velanda,pro Pudendis dixit Plinius epiſt.110.lib.6.
Velaris & hoc velare, penult.prod. Quod pertinet ad vela. Plin.lib.13. cap.9, Lignum intus grandis firmæque duritiæ , ex quo velares detornant annulos.
Velamen,pen.prod.velaminis,pen.corr.n.g. { εἴλυμα } Res qua aliquid velatur,id eſt tegitur.Virg 1 Æneidos.
Et circuntextum croceo velamen acantho.
Mollia velamina.Ouid.15.Metam.
Fulgentia auro velamina.Ouid.6.Metam.
Detipere velamina ex humeris.Ouid.6.Metam.
Cærula velamina induitur.Ouid.14.Metam.
Ponere velamina,Deponere,exuere.Ouid.2.Faſt.
Mollia velamina ponere de corpore.Ouid.4.Metam.
Sciſſo velamine retegit vultus.Lucan.lib.8.
Velamentum , velamenti { σκέπασμα } Idem. Liu. 4. bell. Pun. Ramos oleæ ac velamenta alia ſupplicum porrigentes orare , vt reciperent ſeſe.
Velamenta & infulæ.Tacit lib.19.
Celſus lib.7.cap.18. Tunicas teſticulos ambientes velamenta teſticulorum vocat,& tunicas vlcerum & tuberculorum.Budæus.
Velarium,velarij { παραπέτασμα } Velaria dicebantur vela quibus theatra tegebantur.Stat.lib 1.Sylu.6,
Iam velaria lintea pluebant. Sic legit Calepinus:vbi nunc legimus, Iam bellaria adorea pluebant.
¶Velaria,Loca abdita quæ velis clauduntur.Iuuen.Saty.4,
-ſic pugnas Cilicis laudabat,& ictus
Et pægma,& pueros inde ad velaria raptos.
Velabrum, velabri, pen.prod. { βήλαυρον } à velo, velas , Locus Romæ in quo vela obtendebantur ſub quibus olearij & alij venditabant. Plaut.Capt.8,
Quaſi in Velabro olearij. Cic. Bruto 15, In eóque ſum maiorum exemplum ſecutus , qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt , cuius vos Pontifices ad aram in Velabro facere ſoletis. Alij à vehendo,velabrum dictũ volunt: quòd cùm paludibus mons Auentinus à reliquis eſſet diſcluſus , eò ex vrbe quadrante ſoluto per paludes illas aduehebantur. Horat.lib.2.Saty.3,
Cùm ſcurris fartor,cum velabro omne macellum,
Manè domum veniant.
Velabra,Feſto ventilabra ſunt , vocabulo quaſi imminuto curtatóque extrita videlicet ſyllaba. Annotauit Turnebus.
Velabrenſis, Adiect. { βηλαυρήσιος } Martialis lib.11,
Altera non deerunt tenui verſata fauilla,
Vel Velabrenſi maſſa recocta foco.
Velut,veluti,pen.corr. { ὥσπερ, καθά } Aduerbia ſimilitudinis,imaginem & ſimilitudinem quandam alicuius rei innuunt, ſubiunctiuíſque verbi Sum iunguntur, & ferè ſi præſens præcedit , præterito imperfecto.vt,Incedis veluti rex eſſes. Aliorum verò verborum potentialibus potius: vt Incedis veluti rex incederet. Et, Facis veluti vir probus faceret. Cic.2.de Nat.deor. Beſtiæ quæ gignuntur in terra veluti crocodili. Idem 2.de Fin. Non elogia monumentorum id ſignificant,velut hoc ad portam.Horat.1.Carm.ode 12,
Creſcit occulto velut arbor æuo
Fama Marcelli. Sic 2.Serm.ſaty.3,
-hoc veluti virtute paratum
Sperauit magnæ laudi fore.
Conatum Clodij refutabo velut heſterno die. Cic.de Aruſp.reſp.
Velut,& ita. Colum.lib.3.cap.95, Nos quoque pari ratione velut Olympicarum equarum,ita fortiſſimarum aminearum vitium ſeminibus electis largæ vindemiæ ſpem capiamus.
Vena, venæ { φλέψ, φλεβίον, αὐλὴξ } Conceptaculum ſanguinis miſti confuſique cum ſpiritu naturali, in qua plus ſanguinis , minus ſpiritus. Dicta quòd per eam ſanguis veniat. Plin.lib.21.cap.37, Vbi ſunt nerui, interiores conducunt membra , ſuperiores reuocant. Inter hos latent arteriæ,id eſt ſpiritus ſemitæ. His innatant venæ , id eſt ſanguinis riui. Cic.2.de Nat.deor. Sanguis per venas in omne corpus diffunditur,& ſpiritus per arterias.
Vena pro Arteria.Ouid.10.Metamorphoſeos,
-ſaliunt tentatæ pollice venæ. Cic.de Fato,Si cui venæ ſic mouentur,is habet febrim,&c.& is febrem non habet? Celſus. Periculoſiſſimum tum eſt,ſi venæ quæque ibi vehementer agitantur.
Capita venarum. Celſ.lib 2.cap.10, Ipſius quoque venæ, ſi fortè præciſa eſt,capita comprimuntur,neque ſanguinem mittunt.
Ora venarum,ſanguinem ſolita fundere, ſi ſubitò ſuppreſſa ſunt, aut aqua inter cutem,aut tabes ſequitur.Celſ.lib.2.cap.7.
Percuſſus venarum.Plin.lib.7.cap.51.
Pulſus venarum.Plin lib.2.cap.97, Quoniam & in corpore,extrema pulſum venarum,id eſt ſpiritus magis ſentiunt.
Alba vena.Celſus lib.4.cap.1, A renibus ſingulæ venæ colore albæ ad veſicam feruntur, οὐρητῆρας Græci vocát,quod per eas inde deſcendentem vrinam in veſicam deſtillare concipiunt.
¶Caua vena,Vide CAVVS.
Venæ ſeminales.Lactan.De opificio Dei cap.12, Vena in maribus, quæ ſemen continet,duplex eſt,paulò interior quàm illud humoris obſcœni receptaculum.Sicut enim renes duo ſunt , itémque teſtes:

ita & venæ ſeminales duę,in vna tantùm cópage cohærentes.Ipſum ſemen quidam putant ex medullis tantùm,quidam ex omni corpore ad venam genitalem confluere, ibíque concreſcere.
Trepidæ venæ.Ouid.6.Metamorphoſeos,
Dereċtíque patent nerui,trepidæque ſine vlla
Pelle micant venæ.
Vacuæ venæ.Horat.2 Serm.ſaty.4.
Vitales venæ.Lucret.lib 2.
¶Abrumpere venas,Vide ABRVMPO.
Abſcindere venas,Vide ABSCINDO.
Aſtringit hiantes venas calor.Virg.1.Georg.
Calentes venæ fibrarum.Lucan.lib.1.
Concidere venæ dicuntur,quando deficiunt vires.Celſ.lib.3.cap. 5, Si protinus venæ conciderunt, & ſæpius eodem die, ſi inter plures acceſſiones,ſubinde vis corpori deeſt.
Venas concitat & reſoluit ſol,& balneum,& exercitatio,& metus & ira,& quilibet alius animi affectus.
Conquieuerunt venæ. Celſus lib.3.cap.4, Illud magis ad rem pertinet ſcire,num oporteat cibum dari quum iam bene venæ cóquieuerunt,an etiamnum manentibus reliquiis febrium.
Sanguis detractus venis Lucret.lib.3.
Exoluere venas.Tacit.lib.16.
Ferire venam , eſt apud Celſum lib.2. cap.10. pro eo quod Græci dicunt φλεβοτομεῖν, id eſt venam ſecare.
Ferire venam inter ima pedis.Virg.3.Georg.
Imbuta vena veneno.Cic.2.de Diuinat.
Incidere venam,quod medici phlebotomare dicunt.Cic.in Piſonem. Medico quem tecum eduxeras imperaſti , vt venas hominis incideret.
Libido terra inflauit venas.Horat.1.Serm.ſaty.2.
Inflatus venas Iaccho.Virg.eclog.6.
Intercidere venas,Vide INTERCIDO,pen.prod.
Hiatus tenues venarum laxat cruor.Stat.10.Thebaid.
Marcent venæ.Lucan.lib.4.
Micant venæ,Vide MICO.
Mouentur venæ inæqualibus interuallis.Celſ.lib.3.cap.6.
Mouet ægri venas conſpectus medici.Celſ.lib.3.cap.6.
Nigreſcunt ſanguine venæ.Ouid.3 de Arte.
Venæ naturaliter ordinatæ. Celſus lib 3 cap.6, Sed his non omnia credere,ac protinus quidem ſcire non febricitare eum , cuius venæ naturaliter ordinatæ ſunt, tepórque talis eſt,qualis eſſe ſanis ſolet.
Pallent amiſſo ſanguine venæ.Ouid.2.Metam.
Pertundere venam.Iuuenal.Saty.6.
Reficere venas cadentes vino.Seneca de Benef.lib.3 cap.9.
Reuulſæ venæ.Senec Oedip.12.
Saliens vena ſanguine.Virg.3.Georg.
Subeunt & quieſcunt venæ.Celſ lib.3.cap.6. Nonnunquam etiam incipiente febre ſubeunt & quieſcunt venæ : vt imbecillus is videri poſſit,cui facilè adhuc grauis inſtat acceſſio.
Submittunt ſe venæ. Celſ.in procem. lib.1, Tum requirunt etiam quare venæ noſtræ modò ſubmittant ſe,modò attollant.
Tangere venas alicui.Perſius Saty.3.
Plenis tumuerunt guttura venis.Ouid.3.Metam.
¶Periculũ incluſum in venis & viſceribus alicuius.Cic.1.in Catil.
¶Venæ arborum. Plin.lib.16.cap.38, In quarundam arborum carnibus pulpæ,venæque ſunt, Diſcrimen earum facile. Venæ latiores, candidioréſque,pulpæ fiſſilibus inſunt. Ideò fit, vt aure ad caput trabis quamlibet prælongæ admota , ictus ab altero capite vel graphij ſentiatur,penetrante rectis meatibus ſono : vnde deprehenditur an tortata ſit materies,nodíſque conciſa.
¶Venæ marmoris: vt Picturata lucentia marmora vena. Stat.3. Sylu.8.
Silicum venæ.Ouid.1.Amor.eleg.11
Silicis venis abſtruſus ignis.Virg.1.Georg.
¶Venæ, per tranſlationem in terra dicuntur ſubterranei meatus, per quos vnda manat,aut alius liquor.Hirtius 4.bell.Alexand.Omnia enim littora naturaliter aquæ dulcis habere venas.
Vena perit fœcundæ aquæ.Ouid.3.Triſt.eleg.7.
Venæ auri & argenti. Cic.2.de Nat.deor. Adde etiam reconditas auri argentíque venas , infinitámque vim marmoris. Ibidem, Nos æris, argenti, auri venas penitus abditas inuenimus , & ad vſum aptas,& ad ornatum decoras.
Argenti auríque venas ſequi.Lucret.lib.6.
Accipimus tenue argentum, venæque ſecundæ.Iuuen.Saty.9.
Venas lapidicinarum & metallorum inquirere. Vlp. in l. Si cuius rei.§.Inde eſt quæſitum.D.De vſufruct.
Vena,pro membro virili.Martial.lib.11.epig.17, Ad lectorem,
O quoties rigida pulſabis pallia vena,
Sis grauior Curio Fabricióque licet! Subaudi, Legens meos verſus impudicos.
¶Vena,pro Ingenio hominis ad aliquid ſcribendum apto. Iuuen. Satyra 7,
Sed vatem egregium cui non ſit publica vena, &c. Hoc eſt ingenium vulgare,& rude,commune cum aliis.
Venam appellant indolem,& vim genuinam ingenij:tranſlatione ducta vel à fontibus, quorum alij anguſtiore vena manant, alij tanta,vt flumen ingens efficiant:vel à metallis,quorum etiam venæ nõ genere tantùm, ſed & copia differunt. Simillimum eſt quod ait Vlpianus lib.11.cap.vlt.
Vena & ingenium.Horat.de Arte,
-ego nec ſtudium ſine diuite vena,
Nec rude quid proſit video ingenium.
Benigna vena ingenij.Horat 2.Carm.ode 18.
Tenuis & anguſta ingenij vena.Quintil.lib.6.cap.2.
Venas cuiuſque generis hominum tenere , quod aliàs dicimus, vniuſcuiúſque naturam pernoſcere & ingenium. Cic.1.de Oratore,

Acuto homine nobis opus est, & natura, vsúq; callido, qui sagaciter peruestiget quid sui ciues, iique homines, quibus aliquid dicendo persuadere velit, cogitent, sentiant, opinentur, expectent.

Prioris venæ æuum, Id est seculum ferreum. Ouid.1.Metam.

Venosus, pen.prod. Adiectiuum { φλεβώδης } Quod venas permultas habet. Plin.lib.24.cap.10, Folia ei plantaginis, nisi angustiora essent, & magis laciniosa, conuexáque in terram, aliàs etiam venosa similiter. Idem lib.20.cap.8, Satiuum autem serin, quod est minus & venosius.

Venosus liber, pro Aspero, duro & horrido. Pers.Saty.1.

Venabulum, venabuli, pen.corr. { προβόλιον } Telum venationi aptum, aciei longissimæ, apud nos cornibus hinc & inde extantibus. Martialis lib.14,

Si deiecta geres longo venabula rostro,

Hic breuis in grandem cominus ibit aprum. Virg.4.Æneidos,

Retia rara plagæ, & lato venabula ferro. Plin.lib.7.cap.56, Piseum venabula inuenisse dicunt.

Cornea venabula lato ferro. Ouid.epist.4.

Venabula Dorica. Martialis,

Dorica quam certo venabula dirigit ictu. Intelligo Laconica. Iuuentus enim Laconum montes venatu assiduè lustrabat venabula gerens. Nemo autem ignorat eos Dorici generis fuisse: vel potius à Doride, in qua est Pindus mons optimæ ferax materiæ ad hastilia, sunt Dorica vocata venabula. Certè Dorica etiam erat armatura certi cuiusdam suíque generis, vt ab Hesychio refertur, & Doricum pro Græco audiri potest. Ex Turnebo.

Splendida venabula. Ouid.8.Metam.

Infigere sagittarum venabula prætereuntibus, Vide INFIGO.

Intrant vrsos venabula, Vide INTRO.

Subeunt latum venabula pectus. Lucan.lib.1.

Transuerberati venabulo. Cic.Mario lib.7.1.

VENAFRVM, pen.prod. { οὐέναφρον } ciuitas Campaniæ oleis abundans. Author Plin.lib.3.cap.5. & Acron grammaticus apud Horatium, 2. Carm.ode 6,

-viridísque certat

Bacca Venafro.

Venafranus, pen.prod. Adiectiuum { οὐεναφρανός. } vt

Agri Venafrani. Horat.3.Carm.ode 5.

Oliua Venafrana. Horat.2.Serm.saty.4.

Venalis, & hoc venale, Vide VENEO.

Venaticus, Venatus, Vide VENOR.

Vendico, vendicas, pen.corr. { προσποιοῦμαι, σφετερίζομαι } vendicare, A venum fit, quasi conueniens sibi dicere, & quod vulgò dicitur, *sibi appropriare*: Hoc est sibi proprium facere & assumere. Plin.epist.47. Quam curam etiam si non mandasses, vendicassem. Id est, vltro suscepissem. Cic.1.Offic. Non nobis solùm nati sumus, ortúsque nostri partem patria vendicat, partem amici.

Aliquid pro suo vendicare. Curtius lib.10.

Sibi assumere & vendicare. Cic.1.Offic. Quoniam in eo studio ætatem consumpsi, si id mihi assumo, videor id meo iure quodammodo vendicare.

Dicere suum, Vendicare suum, vel Confirmare suum esse: idem significat. Cic. pro Archia, Homerum Colophonij ciuem esse dicunt suum, Chij suum vendicant, Salaminij repetunt, Smyrnei verò suum esse confirmant.

Arua vendicare. Ouid.1.de Ponto eleg.4.

Cæterarum rerum partem aliquam sibi quisque vendicat. Cicero in Orat.

Laudem alicuius rei sibi vendicare. Ouid.4.de Ponto eleg.1.

Vendicare sibi cognomen. Plin.lib.13.cap.19. Sed circa Carthaginem punicum malum cognomen sibi vendicat. Vetus exemplar habet cognomine.

Nomen aliquid sibi vendicare. Quintil.in Procem.lib.1.

Vendicare à. Cic.pro Sylla, Sed me neque honoris, neque ætatis excusatio vendicat à labore. Hoc est liberare, asserere. Curtius lib.4, Vendicare ab vltimo dedecore nomen gentémque Persarum. Et sine præpositione, apud eundem lib.9, Itaque fame duntaxat vendicatus exercitus, tandem in Gedrosiæ fines perducitur. Sed in his locis non ab re contenderit quis legendum vindicare per tertiam vocalem.

Existimationi hominum se vendicare. Cic.5.Verr.

Vendicatio, Verbale. Vlp.in l.3.D.De rei vendic. Marcellus lib.4. digestorum scribit: Qui gregem habebat, &c. Et hæc vtique gregis (inquit) vendicatione continebuntur.

Vendo, vendis, vendidi, vẽditum, pen.corr. { πωλέω, περνάω, πιπράσκω, ἀπεμπολέω, ἀποδίδωμι } vendere, Ex venum & do compositum. Cic. pro Quintio, Eum non ita commodè posse eo tempore quæ proscripsisset, vendere.

Malè vendere, aut Rectè, contraria. Cic.5.Verr. Si hubertas in percipiendis fructibus fuit, consequitur vilitas in vendendis: vt aut malè vendendum intelligas, si processit: aut malè perceptos fructus, si rectè licet vendere.

Quàm optimè vendere. Cic.3.Offic. Cætera sine insidiis agere, & quoniam vendat, velle quàm optimè vendere.

Vendere auctionem, inquit Turnebus, in oratione pro Quintio ea dicendi forma dictum arbitror, qua à Cęsare vendere sectionem. Estque vendere auctionem, auctionari, & res in auctione vendere. Hæc ille.

Aduersione vendere vel per Aduersionem, Vide Aduersio in ADVERSVS.

Merces suas vendere. Ouid.5.Fast.

Prædia vendere. Horat.2.Serm.saty.7.

Beneficia vendere. Cic.ad Acilium, lib.3.37.

Suffragia vendere. Iuuenal.Saty.10.

¶Cum ablatiuo cõstruitur, si pretium exprimatur. Plaut.Trin.14,

Talento inimicum mihi emi, amicum vendidi.

Patriam vendidit auro. Virg.6.Æneid.

Quanto pretio vendidisti, dicimus: non, quanti pretij.

Vendere pretio. Cic.7.Verr.

Grandi pecunia vendere. Cic.pro P.Sestio.

Magno vendidit, dixit Varro, quum ait, Vendiderunt propter penuriam magno. Cic.5.Verr. Quæro si ipse excogitare non poterat quemadmodum plurimo venderet.

Aliquid quàm plurimo vendere. Cic.3.Offic.

Cum genitiuis tanti, quanti, pluris, & minoris. Cic.3.Offic. Vendo meum non pluris quàm cæteri, fortasse etiam minoris: quum maior est copia.

Pluris aliquid vendere. Horat.2.Serm.saty.3.

Vendere trans Tiberim. Gellius, Tertiis autem nundinis capite pœnas dabant, aut trans Tiberim peregrè vænum ibant. Eo significari puto, inquit Turnebus, legem venditionis & conditionem iniquiorem, vt extra fines qui venditus est seruiat, non in agro Romano, cum Transtiberina regio extra agrum Romanum propriè dictũ esset, & in eo genere agri, qui peregrinus habebatur, censeretur, & iam Etruriæ attribueretur. Atque hoc venditionis genus atrocius erat & durius, quod Græci πωλεῖν ἐπὶ ἐξαγωγῇ dicebant, quod erat hac conditione vendere, vt extra fines mancipium educeretur, & seruiret. At verò eius transtiberinæ regionis, quæ vrbis pars erat, magnã ferè partem Iudæi, qui Romæ se infuderant, occupauerant, quod quodam loco à Philone in Gaium recordor relatum esse. Quinetiam quòd ea vrbis pars esset infrequentior, minúsque culta, & à Iudæis ignotis, & omnibus inuisis, humilíq; & sordida plebecula tãtum incoleretur, ferè in ea pleraque viliora immundiora & sordidiora fiebant, & administrabantur, pellésque animalibus fœtidæ diripiebantur. Hinc illud Martialis,

Et detracta cani transtiberina cutis. Et Iuuenalis,

-nec te fastidia mercis

Vllius subeant ablegandæ Tiberim vltra. Qui sulphurata vendebant eam etiam partem habitabant. Martialis,

Hoc quod transtiberinus ambulator,

Qui pallentia sulphurata fractis

Permutat vitreis. Hæc ex Turnebo.

¶Vendere, pro Laudare, Commendare. Cic.Attic.lib.13.269, Ligarianam præclarè vendidisti. posthac quicquid scripsero, tibi præconium deferam. Metaphora sumpta de iis, qui quod vendere cupiũt, prius laudant, quo libentius ematur. Ex quo illud Horat.li.2.epist.2, Laudat vænales, qui vult extrudere, merces. Vendidisti, inquit, pręclarè orationem meam pro Q.Ligario hoc est, ita meam orationem laudasti, vt alij tuam authoritatem tuúmque iudicium secuti, eam probare cœperint, æquè atque ij qui venditori suas merces laudãti fidem adhibentes, bonum sæpe putant esse, quod vitiosum est. Infrà 276, Ligarianam præclarè authoritas tua commẽdauit. scripsit enim ad me Balbus, ac Oppius, mirificè se probare. Præconium deferam: præstat in tralatione. nam præcones in auctione vendebant. dicit igitur præconium, id est vendendi curam. Quum aliquid, inquit, à me scriptum emittere voluero, rogabo te, vt id antè quàm emittatur, tua authoritate commendes: vt scilicet alij deinde probent, quod à te tali viro prius esse laudatum senserint.

¶Vendere, pro Locare, Vide Bona prædia, in BONVS.

Venditor, pen.corr. venditoris, Verbale { πράτης, πωλητής. } Cic.3.Offic. Vt nequid omnino, quod venditor nolit, emptor ignoret. Idem in Topic. Feci quod sæpe liberales venditores solent, vt quum ædes, fundúmve vendiderint, &c.

Mercatores prouinciarum ac venditores nostræ dignitatis. Cic. Post redit.in Senatu.

Venditrix, pen.corr. venditricis. Aliud verbale, f.g. Scęuola in l.Mulier. D.De leg.commissor. Die statuto emptor testatus est se pecuniam omnem reliquam paratum fuisse soluere: & sacculum cum pecunia signatorum signis obsignauit: defuisse autem venditricem, &c.

Venditio, Verbale { πρᾶσις, πωλή. } Cic.pro Rosc.Amer. Ostendit, si sublata sit venditio bonorum, illum pecuniam grandem amissurum.

Proscriptiones venditionésque fieri. Cic.pro Rosc.Amer.

Ascribere aliquid in venditione capitis cuiuspiam. Cic.in Pison.

Rescindere venditionem, Vide RESCINDO.

Vendito, venditas, pen.corr. { φιλοπωλέω, ἀλαζονεύομαι } venditare, Frequentatiuum, Venale habere, inquit Budæus. Plaut.Curcul.9,

Ibi sunt homines qui ipsi sese venditant. Cic. ad Attic.lib.1.9, Tusculanum venditat, vt si possit, emat Pacilianam domum.

¶Venditare, Frequenter vel passim vendere. Colum.lib.8.cap.18. Cato tutor Luculli grandi ære piscinas venditabat. Cic.4.Verr. Istius omnia decreta, imperia, literas peritissimè & callidissimè venditabat. id est passim vendebat.

Asse venditare aliquid. Catull.ad Vibennium.

¶Venditare, Ostentare, tracta ab institoribus metaphora, qui merces suas ostentare præcupidè solent. vnde Venditare se alicui, Est per assentationem, operam suam vltro spondere, quasique venalem ostentare. Budæus. Cic.ad Attic.lib.8.epist.vlt. Non me igitur is ducit, sed sermo hominum qui ad me à Philotimo scribitur. is enim me ab optimatibus ait conscindi. Quibus optimatibus, dij boni, qui nunc quomodo occurrunt? quomodo autem se venditant Cæsari? Id est, sese in clientelam Cæsari dedunt, & in eius partes adiungunt. Liu.3.ab Vrbe, In foro volitare, per illos se plebi venditare: donec collegæ quoque, &c.

Ingenium venditare, & memoriam ostentare. Author ad Herennium lib.2.

Venditatio, venditationis, Verbale { ἀλαζονεία } Ostentationem significat. Cic.de Amic. Quanquam à multis ipsa virtus contemnitur, & venditatio quædam atque ostentatio esse dicitur. Idem 2.Tuscul. Quinetiam mihi quidem laudabiliora vidẽtur omnia quæ sine venditatione & sine populo teste fiunt. Sic Plin.lib.29.cap.1, Ostentatio artis & portentosa scientiæ venditatio manifesta est.

Venditarius, Adiect. { πωλητικός } Qui vendere solet. Plaut.Stich.4,

Neque

Neque aliud quicquam nisi quod hoc habeo pallium,

Præter vnam linguam quoque etiam venditariam.

Vendax, vendacis, pen. prod.om.gen. { φιλοπώλης } Qui facilè seu libenter vendit. Cato de Re rust.cap.2, Patremfamiliâs vendacem & non emacem esse oportet.

Vendibilis, & hoc vendibile, pen.corr. { εὔπωλητος } Quod facilè vendi potest. Cic.2.de Leg.Agrar. Accedent salicta ad Minturnas, adiungetur etiam illa via vendibilis Herculanea, multarum deliciarum, & magnæ pecuniæ.

Vendibilis aspectu. Plin.lib.14.cap.3.

Fundus vendibilis. Horat.1.epist.18.

Puella vendibilis. Ouid.3.Amor.eleg.11.

Vendibilis, Vulgaris, & vulgo gratus. Cic.de Amic. Tamen illius vendibilem orationem religio deorum immortalium nobis defendentibus facilè vincebat. Id est fauorem populi captantem. Idem de Claris Orat. vendibilis orator.

Venenum, veneni, pen.prod. { ἰός, φάρμακον, δηλητήριον } Dictum quòd citò per venas eat, siue salubre, siue noxium. Caius de Verb.sign.f.l. 236 Qui venenum dicit, adiicere debet vtrùm malum, an bonum: nam & medicamenta venena sunt: quia eo nomine omne continetur, quod adhibitum, eius naturam cui adhibitum est, mutat. Quum id quod nos venenum appellamus, Græci φάρμακον dicunt: apud illos quoque tam medicamenta, quàm quæ nocent, hoc nomine continentur. Vnde adiectione alterius nominis distinctio fit. Vide etiam Martianum in l.3 D.Ad l.Cornel.de sicariis.

Celeritas veneni. Cic.pro Cælio, Ex hac igitur domo progressa ista mulier, de veneni celeritate dicere audebit.

Ferax venenorum Iberia. Horat.epod.5.

Indicia & vestigia veneni. Cic.pro Cluent. Omnia præter ea quæ solent esse indicia & vestigia veneni, in illius mortuæ corpore fuerunt.

Acre venenum. Lucret.lib 4.

Atrum venenum, Vide ATER adiectiuum.

Blandum venenum desidiæ. Silius lib.3.

Ceruarium venenum, Vide CERVVS.

Crudele venenum nostræ vitæ. Catul.ad Rufum 72.

Dira venena. Horat.epod.5.

Gelida venena. Valer.6.Argon.

Lene venenum. Cic.ad Attic.lib.2.36. Sed ita lenibus vti videbantur venenis, vt posse viderentur sine dolore interire.

Nigrum venenum. Virg.4.Æneid.

Piceum venenum. Ouid.2.Metam.

Portentifica venena. Ouid.14.Metam.

Rapidum & velox venenum. Gell.lib.17.cap.16.

Somnifera venena. Ouid.9.Metam.

Torpens venenum. Lucan.lib.9.

Violentissimum venenum. Gell.lib.17.cap.16.

¶Adfusum vulneri venenum. Tacit.lib.1.

Agere venena membris, E membris expellere. Virg.2.Georg.

Ardente veneno coquitur cruor. Ouid.9 Metam.

Cæco veneno correptus, Occulta peste. Lucret.lib.6.

Deprehendere venenum. Cic.pro Cluentio, Quum manifestò venenum deprehendisset, quod vir matris Oppianicus ei parauisset, &c.

Expugnare venenum. Plin.lib 28.cap.10.

Extinguere venenum. Plin.lib 22.cap.23.

Hebetat venena omnia. Plin.lib.23.cap 4.

Facere malum venenum. Cic.pro Cluentio, Qui venenum malũ fecit, fecerit.

Imprimere venenum dicitur serpens, repulsu dentium. Vide IMPRIMO.

Inficere veneno pocula, Vide INFICIO.

Infundere alicui venenum. Cic.11.Philipp. At hic nuper sororis filio infudit venenum, non dedit.

Inspirant venenum morsibus. Virg.4.Georg.de apibus.

Interimi veneno, Vide INTERIMO.

Lædere summa humili veneno, Obloqui principibus. Maledictionibus carpere meliores. Lactantius. Stat.1.Thebaid.

Impia sub dulci melle venena latent. Ouid.1.Amor.eleg.8.

Lecta venena Ponto. Virg.eclog.8.

Necare veneno. Cic.pro Cluent. Oppianicum veneno necatum esse, quod ei datum sit in pane per M.Asellium.

Eo deniq; veneno C.Oppianicum fratrẽ necauit. Cic.pro.Cluẽt.

Occidere aliquem veneno. Cic.pro Rosc.Amer.

Occisus veneno. Quintil.lib.6.cap.1.

Parare venenum alicui. Cic.de Clar.Orat. Venenum quod eiusdem Clodiæ necandæ causa parasse Cælium criminantur.

Polluere ora veneno. Mart.lib.1.

Prebere venenum. Cic.1.Tusc. Veréque ei qui venenum præbuerat, mortem est eam auguratus quæ breui consecuta est.

Prætincta humus valido veneno. Ouid.7.Metam.

Spargere venena. Cic.2.in Catil. Hi pueri tã lepidi ac delicati, &c. sicas vibrare, & spargere venena didicerunt.

Suffusa lingua est veneno. Ouid.2.Metam.

Dolos veneni timere. Catul.ad Furium, 20.

Tincta libido feruenti veneno. Pers.sat.3.

Tollere aliquem veneno. Cic.pro Cluẽt. Obiectum est C.Virbiũ Capacem ab hoc A.Cluentio veneno esse sublatum.

Corpus tumet omne veneno. Ouid.3 Metam.

¶Venenum. Cic.in Orat. Quum sibi venenis ereptam memoriam diceret. Hoc est magica arte, vel alia malefica. Budæus.

¶Venenum, pro Colore. Virg.2.Georgicon,

Alba nec Assyrio fucatur lana veneno. Seruius.

¶Venenum, pro Medicamento, vel vnguento. Lucan.lib.8,

Summota est capiti tabes, raptóque cerebro

Exiccata cutis putrisque effluxit ab alto

Humor, & infuso facies solidata veneno est. Hoc est medicamento, quale est oleum cedrinum, myrrha, aloe, & huiusmodi aromatibus. De capite Pompeij execto loquitur.

Venenarius { φάρμακος } Qui venenum parat, aut conficit. Suetonius in Nerone, cap.33, Britannicum, &c. veneno aggressus est. Quod acceptum à quadam Locusta venenariorum indice, quum opinione tardius cederet, &c. Apuleius, Qui venenarium accusat, scrupulosius cibatur: qui furem arguit, sua custodit.

Veneficus, venefici, m.g. & venefica, veneficæ, pen.corr. { φαρμακεύς } Qui vel quæ venenum conficit, & qui incantationibus & cæteris malis artibus vtitur. Cic.3.Offic. Neque enim de sicariis, veneficis, testamentariis, &c.

Veneficum audes appellare eum virum qui tuis veneficiis remedia inuenit? Cic.13 Philipp.

Barbara venefica. Ouid.epist.6.

Veneficus, pen.corr. Adiect. { φαρμακευτικός. } vt Veneficus aspectus, Veneno inficiens. Plin.lib.28 cap.3, Hominum monstrificas naturas & veneficos aspectus, plenius diximus in portentis gentium.

Veneficium, veneficij { φαρμακεία. } Plinius, Hæc arbor ante atriũ sata, omnibus veneficiis remedio est. Cic.de Clar.Orat. Idque veneficiis & cantionibus Titiniæ factum esse dicebant.

Veneficium capitale fuit, quæsiuit autem de eo nõ prætor modò, verumetiam iudex quæstionis, qui prætor interdum erat: in quo Budæus, vir alioqui bene doctus, satis manifesto errore videtur esse lapsus in suis adnotationibus. criminalibus enim, vt appellant, in caussis, præter prætorem vrb. neminem quæsiisse, eúmque tum, nomine commutato, iudicem quæstionis esse dictum, tradidit. capitale fuisse veneficium, indicat exilium Oppianici, de veneficio condemnati: cuius mentio fit in oratione pro Cluentio: & in eadem, cùm futurũ ait Cicero, si Cluentius veneficij reus damnetur, vt patris sepulcro priuetur. clarissimè autem hoc significatur Instit. iuris ciuilis lib.4, Quod autem à Budæo scriptum est, prætorem vrb. vbi de criminibus quæreretur, solum cognouisse: apertè falsum esse dico. non modò enim solus non quæsiuit prætor vrb. sed nec omnino quæsiuit. ipse ius dicebat: quod, quærere, non est. quærebant cæteri collegæ, cum iis iudicibus, quos prætor vrb. & sortitus, & subsortitus esset. exemplorum plena sunt omnia: vnam, quæ multorum exemplorum loco sit, rationem afferam. Accusat Verrem Cicero in suis libris acerbissimè. præturam vrbanam totam exagitat. obiicítne vnquam, quòd in caussa capitali contra leges aliquid commiserit? nunquam certè. neque dubium, quin Verres, si potestatem illam prætor habuisset, multa fuerit iniquè facturus. Addidit idem Budæus, prætorem vrb. cum quæreret, iudicem quæstionis esse dictum. hoc certe nemo (de veteribus loquor: hos enim sequor) vnquam tradidit: miróroque, cur hoc illi, qui suæ sententiæ testem non haberet, placuerit affirmare. sed vt opinor, error ex errore fluxit. nam cùm, prætorem vrbanũ quærere de criminibus, iã sibi persuasisset: quod omnino falsum est: sequi videbatur, vt idẽ quęstionis iudex appellari posset. Leges, quibus veneficiũ vindicaretur, Romæ per annos multos nullæ fuerunt. anno demum vrbis conditæ 622. C. Valerio Flacco M.Claudio Marcello coss. de veneficiis esse quæsitum, legémque latam. Liuius lib. 5.2, scriptum reliquit. Cornelia postea fuit, L.Syllæ: quam bello ciuili confecto, dictator tulit, cùm vnus omnia teneret. de quo scriptum est in oratione pro Cluentio. Huius autem legis pœna capitalis non ad veneficos tantùm, sed ad eas etiam pertinuit, qui magicis incantationibus homines occidissent, aut qui mala medicamẽta publicè vendidissent. omnésque prorsus, nemine excepto, viri, mulieres, liberi, serui, hac lege in iudicium vocabantur. Permissum autem esse reo, vt ex illius voluntate, clam, aut pàlam, à iudibus sententiæ ferrentur, ex ea qua de proximè meminimus, oratione cognoscitur. eadémque lege de corruptis iudiciis quæsitum, eadem declarat oratio. Secuta est consularis Iulia, C.Cæsaris. nec tamen deinde ex lege Iulia, sed ex Cornelia, quanquam vetustior fuerit, iudicia sunt administrata: puto, quia non semper posterior lex priorem comprehendebat. sed interdum aliquid tantum addebat: vt vniuersa pene iudicij ratio à priore lege penderet. propterea Corneliam potius, quàm Iuliam, posteriores iurisconsulti nominarunt. Ex libro Pauli Manutij de legibus Romanis.

Damnatus veneficij. Tacit.lib.12.

Venenifer, pen.corr. Adiect. { φαρμακοφόρος. } Ouid.3.Metam.

Iámque venenifero sanguis manare palato Cœperat.

Veneno, venènas, pen. prod. { φαρμακεύω } venenare, Veneno inficere. Lucret.lib.6,

Vt spatium cœli quadam de parte venenet.

Venenatus, pen. prod. { φαρμακτός } Participium: siue Nomen ex Participio: vt Anguis venenatus. Ouid.in Ibin.

Caro venenata. Cic.2.de Nat.deor.

Colubris venenatis vallata Hydra. Lucret.lib.5.

Ioco venenato mista littera. Ouid.2.Trist.

Morsus venenatus. Plin.lib 8.cap.58.

Munera venenata. Cic.13.Philipp.

Pabulum venenatum. Plin.lib.8.cap.27.

Sagitta venenata. Cic.2.de Nat.deor.

Sanies venenata. Colum.lib.7.cap.5.

Spiritus venenatus. Author ad Heren.lib.4, Iste quotidie per forum medium, tanquam iubatus draco serpit, dentibus aduncis, aspectu rabido, spiritu venenato, &c.

Telum venenatum. Cic.pro Quintio, Et si qua in re, id quod parati sunt facere, falsum crimen, quasi venenatum aliquod telum iecerint, medicinæ faciendæ locus non erit.

Vipera venenata ac pestifera. Cic.de Arusp.resp.

Virga venenata. Ouid.14 Metam.

Veneo, venis, venui, & sæpius venij per syncopen, venum { πωλοῦμαι } venire, Vendi. Componitur ex venum, & eo is teste Diomede. Alij Væneo per æ diphthongum scribunt. Quod venditur, in nominatiuo ponitur: & is à quo venditur, in ablatiuo cum præpositione: &

pretium in ablatiuo sine præpositione. Cicero pro Roscio Amerino, Primùm hoc videamus, eius hominis bona qua ratione venierunt, aut quomodo venire potuerunt. Idem de Aruspicum responsis, Atque ei sese, cui totus venierat, etiam vobis inspectantibus venditaret. Varro, Veneunt propter penuriam magno. Plautus Menæch.

Quibus hic pretiis porci veneunt. Horat.1.Serm.sat.5,

- venit vilissima rerum

Hic aqua. Ibidem, lib.2.sat.2.

- quia veneat auro Rara auis.

Si ex edicto possedisti, quæro cur bona non venierint. Cic.pro Quintio.

Malo compilari, quàm venire. Cic.2.de Orat.

Aduersione venire, vel per aduersionem. Vide Aduersio in ADVERSVS.

Veniit ei olea. Cato cap.144.

Venire quamplurimo. Cic.ad Mariũ, lib.7.2, Sed homo acutus ei mandasti potissimùm cui expediret illud venire quamplurimo.

Veneor, Passiuum antiqui protulerunt. Plautus, apud Diomedem, Egóne illi veneat?

Venum ire, & Venum ibit dicimus pro Vendi. Sallustius in Iugurtha, Quippe cui omnia venum ire in animo hæserat. Liu.3.ab Vrbe, Familia ad ædem Cereris, Liberi, Liberæque venũ iret. Claudian.1.in Eutropium,

Omnes pœnituit pretij, venúmque redibat,
Dum vendi patuit.

Dari venum, Vendi. Claud.1.in Ruff.

Venalis, & hoc venale, pen.prod. { ὠνητός, πράσιμος, ὤνιος } Quod vendendum est, vel venditioni expositum. Cic.lib.3 Offic. Venales quidem se hortos non habere dixit. Plin.lib.6.cap.22, Fluminis vlteriore ripa merces positas iuxta venalia tolli ab his, si placeat permutatio. De Taprobanes insulæ incolis.

¶Venalis, Sordidus, auarus, qui pecuniæ gratia seipsum vendit. Sallust.in bello Iugurth. O vrbem venalem, & citò perituram! Dictum Iugurthæ de Roma.

¶Venalis, Qui vel pecuniæ vel obsequij gratia aliquid facit, aut aliquò it. Mart.lib.5,

Quum vocor ad cœnam, non tam venalis vt antè,
Cur mihi non eadem quæ tibi cœna datur?

Venalis ascriptor, Qui pretio emitur, & pecunia cõparatur. Cic. pro Domo sua, Deniq; ille nouitius Ligur, venalis ascriptor & subscriptor tuus, quum M. Papirij sui fratris testamento esset & iudicio improbatus, mortem eius se velle persequi dixit.

Amicæ venales ad munus. Propert.lib.2.eleg.17.
Animæ venales. Silius lib.15.
Campus venalis. Lucan.lib.1.
Dextram venalem in prælia adferre. Silius lib.5.
Eloquium venale. Stat.4.Sylu.5.
Habere fidem venalem. Cic.5.Verr.
Proponere fidem venalem. Cic.4.Verr.
Iura venalia auro. Propert.lib.3.eleg.13.
Lingua venalis. Lucan.lib.1.

Otium non gemmis, neque purpura venale, nec auro. Horat.2. Carm.ode 16.

Pueri venales. Cic.pro Quintio, Quum venissent ad vada Volaterrana quæ nominantur, vident perfamiliarẽ Næuij, qui ex Gallia pueros venales isti adducebat.

¶Venales, Si nihil addas, serui nouitij intelliguntur, qui ad vendendum sunt expositi. Seruorum enim alij nouitij sunt, alij veteratores. Quintil.lib.8.cap.2. Item quod commune est & aliis nomen, intellectu alicui rei peculiariter tribuitur: vt vrbem Romam accipimus: & venales, nouitios: & Corinthia æra: quũ sint vrbes aliæ quoque, & venalia multa, & tam aurum & argentum, quàm æs Corinthium. Vide RETICVLVM, Sacculus in modum retis, in RETE.

Venaliter, pen.corr. Aduerbium apud Senecam de Benef.2, vbi dicit, Si mentio fiat de beneficiis quæ in aliquem contulerimus, vt modestè extenuemus, ídque nõ venaliter. Alij legunt vernaliter, sed perperã.

Venalitius, Adiectiuum, Idem { ὤνιος } Plin.lib.35.cap.18. Hoc est, insigne venalitiis gregibus. Id est, venditis seruis.

Familia venalitia. Paulus in l.Sed si vir. §.vlt.D.de donat.int.vir.& vxor. Quòd si familiam domesticam vxoris aut venalitiam pauit, contrà puto obseruari debere.

Merces venalitiæ. Vlpian.in l.Si seruus seruum. § Si nauem. D.Ad legem Aquiliam. Si nauem venalitiarum mercium perforasset quis.

Venalitium, Corpus ipsum, vel venditio, vel locus vbi nouitij venduntur. Venuleius De edilitio edicto, l.vlt. Nam quicunque ex venalitio nouitiorum emptus alicui ministerio præpositus sit, statim eum è veteratorum numero esse.

Venalitius, venalitij, m.g. { ἀνδραποδοκάπηλος } Venditor. Cic.in Orat. Neque me diuitiæ mouent, quibus omnes Aphricanos & Lælios multi venalitij, mercatoréſque superarunt. Maioragius in Oratorem Ciceronis. Sed cur Cicero, quum mercatores dixisset, adiunxit etiam venalitios, qui seruos emere atque venundare solent? An non etiam venalitij mercatores sunt? Non certé. nam Africanus. D. de verb.signif. l.Mercis.ait, Mercis appellatione homines non contineri: & ob eam rem mangones, non mercatores, sed venalitiarios appellari. vbi Alciatus ait: Venalitiarios esse, qui vulgò *reuenditores* vocãtur, qui mercatores dici non possunt. Et mangones etiam esse venalitiarios, quoniam venalitia, id est seruos venales expositos ipsi emere præoccupant, vt carius vendant. Dicuntur autem mangones, quòd homines agant in manum, id est in potestatem. Interdum etiam venalitij dicuntur, ipsi serui qui venduntur: vt Plin.lib.35.cap.18, Hoc est insigne venalitiis gregibus. Hæc Maioragius.

Venalitiarius, venalitiarij, m.g. { σωματέμπορος, ἀνδραποδοκάπηλος } apud Varronem & Plinium dicitur mango, & nouitiorum seruorum negotiator. Africanus in l.Mercis appellatione. D.de verb.signifi. Mercis appellatione homines non contineri Mela ait: & ob eam rem mangones, non mercatores, sed venalitiarios appellari ait. Vlpianus in l. Præcipiunt. D.de Ædilit.edict. Quia ergo venalitiarij sciunt, facilè decurri ad nouitiorum emptionem, idcirco interpolãt veteratores, & pro nouitiis vendũt.

Vitam venalitiariam exercere. Vlpian.in l.Suos autem seruos. §. vlt. D.De legatis tertio. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Haloander, venalitiariam, sine substantiuo.

Veneror, pen.corr. veneraris { σέβομαι, ἄζομαι, αἰδέομαι, θεραπεύω } venerari, à venia & orando compositum esse videtur, quasi veniam orare, hoc est colere. Cic.6.Verr. Quod in precibus & gratulationibus non solùm id venerari, verùm etiam osculari solent. Idem 1. Tusc. Eiúsque inuentori & principi gratias exultantes agunt, eúmque venerantur vt deum.

Colere, precari, venerari. Cic.1.de Nat.deor.
Laudibus gratiísque aliquem venerari. Tacit.lib.12.
Deos venerari. Virg.1.Georg.

Deos augustè omnes, sanctéque veneramur. Cicero 3. de Natura deorum.

Lapidem è sepulchro venerari. Cic.pro Plancio.
Memoriam alicuius venerari. Tacit.in vita Agricolæ.
Numina magna venerari. Virg.3.Æneid.
Pacem veneramur amantes. Propert.lib.3.eleg.5.
Templa venerari. Virg.3.Æneid.

¶Venerari, pro Orare & precari. Plaut.Rudent.

Venus, veneror te, vt omnes miseri lenones sciunt. Horat.lib.2. satyr 2,

Ac venerata Ceres, &c. Vide plura apud Lambinum in hunc Horatij locum.

Venerans, pen.corr. Particip. { ἀζόμενος } vt Suppliciter venerans aram. Virg.12.Æneid.

Carmina venerantia aliquem. Ouid.2.Trist.

Venerandus, Aliud participiũ { ἄζηστος, αἰδέσιμος, σεβαστός, σεπτός, σεβάσμιος } Cic.2.de Lege Agrar. Non eos in deorum immortalium numero, venerandos à nobis & colendos putatis? Martialis lib.1, Veneranda palatia.

Amicus venerandus. Horat.1.epist.19.
Cani venerandi. Senec.Herc.fur.13.
Dux venerandus. Ouid.1.Fast.
Effigies veneranda. Valer.5.Argon.
Sacra veneranda. Silius lib.7.
Vox veneranda. Lucan.lib.2.

Veneratus, pen.prod. { πότνιος, αἰδοῖος } Participium. Virg.3.Æneid.

Cursúsque dabit venerata secundos.

Ceres venerata. Horat.2.Serm.sat.2. Hoc est, Rogata, & venerata passiua significatione posuit, vt Virgilius,

Cursúsque dabit venerata sacerdos. Porphyr.

Veneratio, verbale { αἴδεσις, αἰδεσιμότης } Cic.1.de Natura deor. Nam & præstans deorum natura hominum pietate coleretur, quum & æterna esset & beatissima. habet enim venerationem iustam quicquid excellit. Plin.lib.8.cap.1, Religio quoque syderum, solisque ac lunæ veneratio.

Prosequi aliquid veneratione. Vide PROSEQVOR.

Venerator, penult.prod. { σεβάζων } Aliud verbale. Ouid.2.de Ponto eleg.2,

Ille domus vestræ primis venerator ab annis.

Venerabilis, & hoc venerabile, pen.corr. { ἐπίσεπτος, θεόσεπτος, αἰδοῖος, σεβάσμιος } Qui cultu & veneratione dignus est. Plin.in epist. Vir grauis, & ipsa senectute venerabilis. Idem de Viris illust. Anguis è sedibus eius elapsus venerabilis, non horribilis.

Decus formæ venerabile. Lucan.lib.8.
Diues venerabilior late. Horat.2.Serm.sat.5.
Exemplum venerabile morum. Ouid.ad Liuiam.
Ius venerabile. Stat.5.Sylu.1.
Melos venerabilis. Mart.lib.1.
Nomen venerabile amicitiæ. Ouid.1.Trist.eleg.7.
Templum venerabile. Ouid.2.de Remed.

Venerabiliter, pen.corr. Aduerbium. Macrob.lib.7.Saturn.cap.11. Seruius his dictis venerabiliter assensus, obticuit.

Venerabundus, Adiectiuum { κατευλαβούμενος } Venerans. Liu.5.ab Vrbe, Nanque delecti ex omni exercitu iuuenes, purè lautis corporibus, candida veste, quibus deportanda Romam regina Iuno assignata erat, venerabundi templum iniere.

VENERIS portus { Ἀφροδίτης λιμήν } Galliæ inter Pyrenæi promontoria oppidum. Author Pomponius Mela, lib.2. Strabo Aphrodisium nominat, Veneris templum Ptolemæus.

VENETI, pen.corr. { Οὐένετοι } Galliæ Lugdunensis populi, author Plin. lib.4.cap.18, Sunt & Veneti, Italiæ populi, Troiana stirpe orti, vt author est Cato: quorum regio Venetia dicitur, Adriatico mari apposita, & omnis ora circum sinum maris, post Istriam vsque ad hostia Padi. Tradit Liu.1.ab Vrbe, Antenorem cum multitudine Henetũm, qui seditione ex Paphlagonia pulsi, & sedes & ducem, rege Pylemene ad Troiam amisso, quærebant: venisse in intimum maris Adriatici sinum: Euganeísque qui inter mare alpésque incolebant, pulsis, Henetos Troianósque eas tenuisse terras, & in quem primùm egressi sunt locum, Troia vocatur: pagóque inde Troia nomen est, gens vniuersa Veneti appellati. Hactenus Liuius. Alij à Gallis eiusdem appellationis originem traxisse dixerunt. Fuerunt enim Veneti populi inter Celtas littora Oceani Gallici incolentes, quos Cæsar nauali prælio superauit. *Vennes en Bretagne*. In hac Italiæ regione sunt vrbes illustres, Verona, Vicentia, Patauium, & Venetiæ ciuitas, & Virunus placida & amœna. Mela lib.2.cap.4, Veneti (inquit) colunt togatam Galliam. Fuerunt igitur Veneti, teste Mela, Galli togati. Sanè etiam hodie toga veste vtuntur Veneti. Ea regio vsque ad Rubiconem nunc dicitur *la marcha Treuisana*.

VENETIAE, Venetiarum { Ἐνετίαι } ciuitas insignis, quam Veneti inhabitãt: quę anno à natali Christi, anno quinquagesimoquarto supra quadringentesimum condita fuit, quo anno Attila rex Hunnorum Aquileiam euertit.

Venetiæ etiam alia ciuitas in nostra Gallia, nempe in ea parte quę à Britonibus incolitur, de qua Cæsar in suis commentariis multa: est autem maritima. *Vannes* vulgò dicitur.

Venetus, possessiuum, pen.corr. { ἐνετός } quod è Venetiis est: vt Veneti ciues. Propert.lib.1.eleg.11,

Quantum Hispanis Veneto dissidet Eridano.

Venetus color (vt ait Vegetius) cæruleus dicitur, qui color est marinis fluctibus similis. Scribit Lampridius Heliogabalum comedisse pisceis coctos conditura veneta: quasi in marina aqua cum colore suo. A quo colore aurigarum factio, Veneta nominatur. Et qui eo colore induebantur, Venetiani dicebantur. Vegetius lib.4.de Re militari scribit nautas veste veneta esse induendos, & vela nauium exploratoriarum colore veneto esse tingenda. Hic color etiam thalassicus, id est marinus dicitur. Græci enim θάλασσαν mare appellant. Idem à colore ferri, ferrugineus dicitur.

Veneta factio. Sueton in Vitellio, cap.14.

Venia, veniæ { συγγνώμη, συγχώρησις } Remissio culpæ, & condonatio erroris, inquit Valla. Quintilian in Gladiatore, Peccaui, veniam peto.

Venia, Beneficium, indulgentia, permissio. Virgil.1.Æneid.

Orantes veniam, & templum clamore petebant. Cic pro Archia, Quæso à vobis, vt in hac causa mihi detis hanc veniam. Id est indulgeatis, concedatísque mihi hoc. Nam apud hunc vix vnquam indulgentia reperitur. Terent.And.5.3,

Da veniam. P. fine te hoc exorem. Hæc duo pro vtroque posuit, id est da veniam: sine vt hoc, etiam si improbum sit, abs te impetrem. Et Cum venia tua dixero: hoc est, Siquid erro, tamen cum pace tua, & (vt isti loquuntur) cum licentia tua dixero. Hactenus Valla libro 4.

Exilij venia. Tacit.lib.12.
Facilior venia. Quintil.in Procem.lib.1.
Impetrabilis venia. Tacit.lib.20.
Accipere veniam pro aliquo, Vide ACCIPIO.

Afferre veniam tristitiæ. Plin.lib.25.cap.1, Ac nobile illud Nepenthes, obliuionẽ tristitiæ veniámque afferens. Id est, immunitatem vacationémque à tristitia.

Audire attentè, bonáque cum venia. Cic.pro Rosc.Amer.

Bona venia me audies. Cic.1.de Nat.deor. Vt molestè ferrem tantum ingenium (bona venia me audies) in tam leues, ne dicã in tam ineptas sententias incidisse.

Carere venia. Horat.de Arte.
Concedere veniam alicui. Lucan.lib.3.
Bona venia dixerim, Vide BONVS.

Dare veniam alicui. Cic. pro Lege Manil. Veruntamen illis imperatoribus laus est tribuenda, quod egerunt: venia danda quod reliquerunt. Idem 8.Philipp. veniam & impunitatem dãdam puto.

Veniam ad vos, si mihi Senatus det veniam. Author ad Herennium lib.4.

Qui tulissent acerbius veniam illi dari. Cic.Appio, lib.6.12.
Dare veniam homini impudenter petenti. Cic.Att.lib.5.110.
Diei alicuius veniam dare, Vide DO, das.
Dare veniam scriptis, Vide DO, das.
Dare veniam in aliquem. Tacit.lib.12.

Dare veniam excusationis. Cic.2.de Orat. Vix vt mihi tenuis quædam venia daretur excusationis, quòd, &c.

Da nobis hanc veniam vt. Cic.1.de Orat. Sed cum, &c. dabis hanc veniam mi frater vt opinor, &c. vt eorum quibus, &c. Ibidem, Date nobis hanc veniam, vt ea, quæ sentitis de omni genere dicendi, subtiliter prosequamini.

Dare veniam ad ignoscendum. Cic.in Pisonem, Cui nõ apud Senatum, non apud vllum ordinem, &c. non in Italia maximorum scelerum venia vlla ad ignoscendum dari possit.

Datur etiam venia concinnitati sententiarum. Cic.in Orat.
Dare veniam culpæ. Ouid.epist.7.

Dare veniam excusationis, Veniam aduocandi petere, Excusare se ad aduocatione, vt vulgus loquitur. Plin.Iunior lib.5.epist.8.ad Capitonem.

Dare necessitati veniam. Cic.2.Offi.
Expetere bona venia, Vide BONVS.

Exposcere veniam dicendi. Tacit.lib.12, Veniam dicendi ante alios exposcit.

Habere veniam, pro Ignoscere, apud Quintil.lib.11.cap.1.

Impetrare veniam culpæ vel errati. Cic.pro Ligario, Quum à te non solùm liberationem culpæ, sed errati veniam impetrauissent, Vide IMPETRO.

Impetrare veniam aliquid faciendi. Plin.lib.12.cap.19.
Impetrare veniam pro aliquo. Tacit.lib.12.
Impetrare veniam edicti. Modest.in l.vlt.D.de in ius vocand.
Inuenire veniam supplicij, Vide INVENIO.

Legere cum venia, Excusando si quid minus probabile occurrat. Quintil.lib.10.cap.1.

Minuere veniam. Quintil.lib.6.cap.3.
Negare veniam alicui. Ouid.10.Metam.
Orare veniam. Virg.4.Æneid.

Petere veniam. Cic.7.Verr. Hæc si tibi tuus parens diceret, posses ab eo veniam petere? posses, vt tibi ignosceret, postulare?

Petere veniam in præteritum. Tacit.lib.11.

Si mihi veniam quam peto, dederit, vtar illius conditione: sin minus, impetrabo aliquid à meipso. Cic.Att.lib.9.188.

Ab Ioue pacem ac veniam peto, precórque ab eo vt, &c. Cic.pro Rabirio perduel.reo.

Petere veniam aduocandi, Excusare se ab aduocatione. Plin. Iunior lib.5.epist.ad Capitonem.

Fatetur aliquis se peccasse, & eius delicti veniam petit: nefarium est facinus ignoscere. Cic.pro Murena.

Poscere deos veniam. Virg.4.Æneid.
Precari veniam. Seneca Medea, 8.
Rogare veniam. Ouid.6.Metam.

Venia sit. Plin.lib.12.cap.1, Quapropter hæc vel bello quæsisse venia sit.

Venia sit dicto. Plin.epist.101.lib.5.
Tribuere veniam, Vide TRIBVO.

Veniale, Venia dignum. Macrobius lib.7.Saturn.cap.vlt. Si venialis erit ista translatio. Seruius in illud 4 Æneid.

Ego te quæ plurima fando, &c. Expurgat obiecta, remouens à se crimen ingrati: & veniali vtitur statu, profectionem suam retorquens in voluntatem deorum.

VENILIA, Nympha: vxor fuit Fauni, & soror Amatæ Latini regis cõiugis, mater Turni. Virgil.10.Æneid.

Cui Pilumnus auus, cui diua Venilia mater, &c.

¶Veniliam item antiqui Neptuni coniugem appellarunt, à veniendo, inquit Varro lib.4.de Ling.Latin. quam eandem & Salaciam appellauerunt, ad naturam nimirum maris respicientes, cuius fluctus modò ad terram veniunt, modò in salum abeunt. Meminit huius & Augustinus lib.7.de ciuit.Dei.

Venio, venis, veni, ventum { ἵκω, ἥκω, ἔρχομαι, ἐλεύθω, μολέω, ἀφικνέομαι } venire, Notæ significationis. Cic.pro Cælio, lib.2.11, Obuiæ mihi velim sint tuæ literæ: quæ me erudiant de omni Rep. ne hospes planè veniam.

Venire ab. Plaut. Amphit.3,

Nunc hodie Amphitruo veniet huc ab exercitu.

Ab aliquo venire. Ci.pro Rosc.Comœd. Quia veniebat à Roscio, plus etiam scire, quàm sciebat, videbatur.

Angiporto venire, pro Ab angiporto. Plaut.Asin.12.

Supplicem venire ad aliquem. Cic.Att.lib.16.343, Nunquam putaui fore vt supplex ad te venirem.

Ad vrbem venire. Cic.ad Tironem, lib.16 3, Quanquam magni ad honorem nostrum interest, me quamprimum ad vrbem venire: tamen peccasse mihi videor qui à te discesserim.

Missus in hanc vrbem venio. Ouid.3.Trist.eleg.1.
Ad cœnam venire. Horat.1.epist.7.

Venire de. Cic.Attico lib.5.100, Veruntamen cùm de Cumanis venissem cum imperio, Græci quasi Ephesio Præt. se alacres obtulerunt.

De auctione venire, & quo die. Cic.ad Att.lib.12.233.
Ex Arabia venerunt legati. Plin.lib.12.cap.14.

In solitudines venire. Cic. Cælio lib.2.15, In easdem solitudines tu ipse (vt arbitror) venies, in quibus nos consedisse audies.

Assiduè veniebat inter densas fagos. Virg.eclog.2.

Omnes qui istinc veniunt, ita de tua virtute commemorant. Cic. Qu.frat.lib.1.1.

Domum venisti ad tuos penates. Catull.ad Veranium, 9.

¶Satis venire duobus. Virg.7.Æneid.

Se satis ambobus Teucrísque venire, Latinísque.

¶Venire, Accidere. Cels.lib.7.cap.27, Solet verò sub eiusmodi victu venire, vt aluus non reddatur.

¶Venire, Crescere. Virg.lib.1.Georgicon,

Hîc segetes, illic veniunt fœlicius vuæ.

Arbores quædam veniunt sua sponte. Virg.1.Georg.

Sponte venire ex arboribus sapores, pro Prouenire. Plinius lib. 12.cap.1.

¶Venire, Portari, Deferri. Plin.lib.35.cap.6, Species sinopidis tres: rubra, & minus rubens, & inter has media. Et paulo pòst, Eius quæ ex Africa venit, octoni asses.

¶Venire, pro Afferri, de literis dictum. Cic.ad Brutum, lib.11.24, Quod scribis in Italia te moraturum, dum tibi literæ meæ veniant, si per hostem licet, non erraris.

Commeatus venire, qui afferantur, dicimus per metonymiam. Quintil.lib.6.cap.6.

¶In orationem venire. Quintil.lib.9.cap.4, Horum pedum nullus non in orationem venit. Id est ingreditur orationem.

Venies ad illud quod refert tua: hoc est, Tandem vel postea id leges. Plaut.Pers.15. Terent.Heaut.2.3,

Mane, hoc quod cœpi primum, enarrem, ô Clitipho:
Pòst istuc veniam.

Ad digitos venire, Vide AD præpositionem.

Ad Archesilam, Carneadémque veniamus. Hoc est De Archesila loquamur. Cicero 4. Acad. Et pro Rosc.Amer. Vt ad fabulas veniamus.

¶In aciem venire, Vide ACIES.

Alicui venire aduorsum, Ire obuiam. Plaut.Most.5.

In adoptiua sacra venire. Cic.pro Domo sua, Neque amissis sacris paternis in hæc adoptiua venisti.

In amicitiam venire aliquorum. Liu.5.bel.Pun. Liberos cum suis legibus venturos in amicitiam Lucanos, &c. Cæsar 6.bel.Gall.

In arbitrium venire, ac potestatem alicuius. Cic.3.Verr. Hac conditione, siquis de populo redemptor accessisset, &c. tum in eius arbitrium ac potestatem venire nolebat, qui sibi ereptam prædam arbitraretur.

In arma venire. Lucan.lib.3.

Intra arma aliena venire, hoc est, Intra præsidia & alienas manus. Cic.ad Att.lib.8.159, Neque enim eos solos arbitrabamur capi qui in armatorum manus incidissent: sed eos nihilominus qui regionibus exclusi, intra præsidia, atque intra arma aliena venissent.

Sub aspectum venire. Cic.2.de Orat. His autem formis atque corporibus, sicut omnibus rebus, quæ sub aspectum veniunt, sedes opus est.

Ad aures alicuius venire, Audiri. Horat.de Arte.

Ad aures meas venit, te, &c. Cic.pro M.Marcello, Mulier est, muliebris vox mihi ad aures venit.

Ad aures vox venit. Virg. 2. Æneid.
Alicui auxilio venire. Liu. 9. ab Vrbe.
In bona alicuius venire. Ouid. 1 Triſt eleg. 5.
Quod venit in buccam. Cic. ad Atticum, lib. 1. 7, Tu velim ſæpe ad nos ſcribas: ſi rem nullam habebis, quod in buccam venerit ſcribito. Prouerbialiter dictum, pro Quicquid occurrit & in mentem veniet.
In calamitatem venire. Cic. pro Roſc. Amer. Hoc verò eſt quod ferri non poteſt, ſi & in hanc calamitatem venit propter prædiorum bonitatem & multitudinẽ: & quòd ea ſtudioſè coluit, id erit ei maximè fraudi.
In caſum venire. Cic. pro Cluentio. Poſtremò, in eum caſum veneram, vt omnis mearum fortunarum ſtatus vnius iudicij periculo contineretur.
In certamen venire. Cic. 5. Tuſc. Mulieres verò in India, quum eſt cuiuſque earum vir mortuus, in certamen iudiciſumque veniunt.
In certamen cum aliquo venire. Cic. de Clar. Orat. In patrocinio ſicilienſi maximè in certamen venit deſignatus Ædilis cum deſignato conſule Hortenſio.
Venire in certamen virtutis. Cic. 5. de Finib. Qui omnes motus fortunæ, mutationéſque rerum & tẽporum leues & imbecilles fore intelligant, ſi in virtutis certamen venerint.
Clamor à populo venit ad aſtra. Ouid. 3. Faſt.
In cognitionem Senatus venit hæc res. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In colloquium ad aliquem venire. Liu. 5. bel. Pun.
In computationem venire. Plin. lib. 6. cap. 33.
Cõmoda veniunt hinc. Cic. 1. de Inuentione, Nam hinc ad Remp. plurima commoda veniunt.
In complexum alicuius. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 1, Si in veſtrum complexum venero, ac ſi & vos, & me ipſum recuperaro, ſatis magnum mihi fructum videbor percepiſſe. Cæſar 3. bel. Ciuil. Ipſe grauiſſima hyeme in nauibus excubabat, neque vllum laborem aut munus deſpiciens, ſi in Cæſaris complexum veniret. Id eſt vt à Cæſare complecteretur & amaretur.
In computationem venire, Vide COMPVTO. Plinius libro 6. cap. 33.
In concionem venire. Cic. 3. Verr. Poſtridie manè homines in cõcionem veniunt, quærunt quid optimum factu ſit.
In conſeſſum venit cæres. Plin. epiſtol. 302. Hoc eſt, nota eſt & manifeſta.
In cõſilium alicuius venire, pro Obremperare eius conſilio. Cic. ad Att. li. 10 192, Ventendúmne ſit in conſilium Tyranni, ſi is aliqua de re bona deliberaturus ſit.
In conſpectum alicuius. Cic. de Finib. Réque ex vtraque parte audita, pronuntiaret eum non talem videri fuiſſe in imperio, quales eius maiores fuiſſent, & in conſpectum ſuum venire veruit.
In conſpectum ad aliquem venire. Planeus ad Ciceronem, libro 10. 23. Legatos fide Lepidi dimiſſos, ad me in conſpectum venire veteueram.
In conſuetudinem. Cic. 2. de Inuent. Deinde quædam in conſuetudinem ex vtilitatis ratione venerunt.
In conſuetudinem benignitatis. Cic. in Piſonem, Vt Senatus is, qui in eam iam benignitatis conſuetudinem venit, vt eos qui bene Remp. geſſerint, nouis honoribus afficiat.
In contemptionem. Cæſar 5. bel. Gall.
In contemptum. Idem. Cæſar 3. bell. Gall.
In contentionem. Cic. pro Quintio, Quod niſi ex Publicio narratum Næuio eſſet, non tam citò res in contentionem veniſſet.
In contentionem, vtrum. Cic. 2. de Diuin. Venit enim iam in contentionem, vtrum ſit probabilius, &c.
In controuerſiam vel contentionem venit causes. Quintilian. lib. 3. cap. 6.
In contentionem de accuſando. Cic. 1. Verr. Neque ferè vnquam venit in contentionem de accuſando, qui Quæſtor fuiſſet, quin repudiaretur.
In contentionem honoris. Cic. Aut eq. iret in exilium, Eos in contentionem honoris venire, qui officiis ſe ſuperari æquiſſimo animo tulerunt?
In controuerſiam. Cic. 4. Verr. Nam hoc animo prouidebat, cùm tanta hæreditas in controuerſiam veniſſet.
In crimen. Terent. Heey. 3 1. Hoc eſt accuſari.
In cruciatum. Cæſar 1. bel. Gall.
In deditionem. Cæſar 6. bel. Gal.
In deliberationem venire. Quintil. lib. 2. cap. 21.
Venire deſuper. Virgil. de machina illa Troiani equi,
-venturáque deſuper vrbi. Id eſt ſuperuentura vrbi, & eam oppreſſura. Turnebus.
In deſyderium venit res aliqua. Liu. 3. ab Vrbe. Id eſt deſyderatur.
Dies venit legi. Cic. ad Att. lib. 4. 8. Venit legi dies, Terentius interceſſit.
Ad digitos, Vide AD.
In diſceptationem. Liu. 9. bel. Maced.
In diſcrimen, In periculo eſſe. Cic. pro Roſc. Amer. Quum omniũ nobilium dignitas & ſalus in diſcrimen veniret.
In diſcrimen exiſtimationis. Cic. 1. Ver. Itaque ſemper hi diligentiſſimè, laborioſiſſiméque accuſarunt, qui ſeipſos in diſcrimen exiſtimationis venire arbitrati ſunt.
In diſquiſitionem. Liu. 6. bel. Pun.
In diuitias venire. Plaut. Capt. 19,
At nunc liber in diuitias faxo venies.
Ad quem dolor veniat, ad eundem neceſſe eſt interitum venire. Cic. 3. de Nat. deor.
In dubium. Cicero ad Att. lib. 16. 343, Præſertim quum hoc genere cognitionum labefactato, acta Cæſaris in dubium ventura videantur.
In dubium de voluntate, &c. Cic. ad Att. lib. 11. 223, Alij capti, alij

intereluſi non veniunt in dubium de voluntate, eo minus ſcilicet, cùm ſe expedierint, & vnà eſſe cœperint: ij autem ipſi, qui ſua voluntate ad Fuſium venerũt, nihil poſſunt, niſi timidi exiſtimari. Terent. Adelph. 2. 2,
Etiam de ſorte venio in dubium miſer.
In dubium venire de ciuitate. Cic. pro Cecin. Itaque homo timidus imperitúſque, qui neque animi, neque conſilij ſatis haberet, nõ putauit eſſe tanti hereditatem, vt de ciuitate in dubium venire.
Quid ſit factum, in dubium venit. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Emolumentum ad eum ex ea re venit. Cic. pro Cluentio, Sin autem illud egeram, nullum ad Scamandrum morte Habiti venturum emolumentum fuiſſe concedebat.
Epiſtola mihi venit, Allata eſt ad me. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 10.
In exemplum venire. Ouid. 4. Faſt.
Ad extrema venire. Liu. 2. ab Vrbe.
In faciem pacis veniretur. Tacit. lib. 13.
Fama mihi venit. Virg. 4. Æneid.
In familiaritatem alicuius. Cic. ad Trebatium, lib. 7. 15, Quod verò in C. Marij ſuauiſſimi doctiſſimq́ue hominis familiaritatem veniſti, non dici poteſt quàm valde gaudeam.
Tarda venit dictis, difficiliſque fides. Ouid. 3. Faſt.
Tardè & cum difficultate adhibetur fides verbis.
In fidem alicuius venire. hoc eſt Seſe dedere. Liu. 6. bell. Pun.
Ad finem venire dicitur res aliqua. Liu. 5. bel. Punic. Quum maximè Capua circumuallaretur, Syracuſarum quoque oppugnatio ad finem venit.
In flammam venire. Cic. ad Attic. lib. 16. 339, Veniendum eſt igitur vel in ipſam flammam: turpius eſt enim priuatim cadere, quàm publicé. Id eſt, conincere ſe oportet in periculum.
Ad fœdus veniunt amantes. Ouid 2. de Arte.
In fœdera venire. Virg. 4. Æneid.
Feliciter hæc res tibi venit, pro Euenit. Cic. ad Tironem, lib. 16. 21, Emiſſe te prædium vehementer gaudeo, fœlicitérque rem tibi iſtam venire cupio. Vetus exemplar legit euenire.
Fortuna læta mihi venit. Virg. 11. Æneid.
Fulgor venit ab æthere. Virg. 8. Æneid.
Gradibus venire ad virtutem. Cic. 1. de Nat. deor. Nam à beatis ad virtutem, à virtute ad rationem video te veniſſe gradibus.
In gloriam ſummam. Cic. ad Attic. lib. 2. 35, Edicta eius & concliones deſcribunt & legunt: aouo quodam genere in ſummam gloriam venit.
Hæreditate vẽnire dicitur res aliqua. Cic. 1. de Inuent. Sed neque emiſti, neque hæreditate venit, neque domi natus eſt, neque donatus eſt.
Hæreditas mihi venit à patre. Cic. 3. Verr. Quum eius filio, prætore Sacerdote, hæreditas à propinquo permagna veniſſet.
Hyems venit. Cic. ad Att. lib. 5. 106, Ea ſi venerit, nec illi antè in meam prouinciam tranſierint, vnum vereor, &c.
Sub iactum telorum venire. Liu. 7. bel. Pun.
Cum impetu venire. Cic. 2. de Fin. Si cum tanto impetu in Græciam veniſſet.
Inimicus ei venit, pro Eſt illi inimicus. Cic. pro Roſc. Amc. Videt omnes qua de cauſa huic inimicus veniat: ſciũt huiuſce pecunia te adductum eſſe.
Ad inimicitias venire. Cic. ad Qu. frat. lib. 3. 20, Ad inimicitias res veniſſet, &c. cum Æſernino Samnite Pacideianus comparatus videret.
Venire ad interdictum, pro Venire in ius ad prætorem. Petronius, Vt ſi nollet alienam rem domino reddere, ad interdictum veniret. Meminit Turnebus.
Ad internecionem venire. Liu. 6. bel. Maced.
Intrò venire, Vide INTRO.
In inuidiam ex gratia venire. Plin. de Viris illuſt.
In iudicium venire. Cic. ad Att. lib. 2. 16, Quid verius quàm in iudicium venire, qui ob rem iudicandam pecuniam acceperit?
In iudicium venit fama eius. Cic. pro Quintio, Demõſtrabant de re iudicium fieri oportere, vt aut vterque inter ſe, aut neuter ſatisdaret: non neceſſe eſt famam alterius in iudicium venire.
In laudem venire. Quintil. lib. 2. cap. vlt.
Liuor venit in artus, Membra contrahunt liuorem. Ouid. 10. Met.
In locum ſummum venire. Cic. 3. de Legib. Ex his autem qui magiſtratum cœperunt, quod Senatus conſulto efficitur, populares ſanè neminem in ſummum locum, niſi per populum venire, ſublata cooptatione Cenſoria.
Lues rabida venit membris. Virg. 1. Æneid.
Lues miſetanda venit arboribus. Virg. 3. Æneid.
Ad manum venire. Quintil. lib. 2. cap. 11.
In manus alicuius. Cic. 3. Offic. Neque enim quicquã de hac parte poſt Panætium explicatum eſt, quod mihi quidem probaretur de iis quæ in manus meas venerint.
In manus hominum libros venire dicimus. Quintil. Triphoni.
Maturè venit ipſe, Vide MATVRVS.
In mediũ. Cic. 4. Verr. Venient in medium: dicent quid ſtatuerint.
In mentem venit, pro Succurrit. Terent. Eunuch. 2. 2,
Hoc adeò ex hac re venit in mentem mihi. Idem Phorm. 4. 3,
Nam mihi veniebat in mentem eius incommodum. Cic. ad Thermum, lib. 2. 17, Quæ mihi veniebant in mentem, quæ ad te pertinere arbitrabar quòd in Ciliciam proficiſcebar, exiſtimaui me ad te oportere ſcribere.
In mentem quemadmodum. Cic. pro Roſc. Amer. Et ſimul tibi in mentem veniat facito, quemadmodum vitam huiuſce depinxeris.
In mentem huius rei. Cic. 5. de Fin. Venit enim mihi Platonis in mentem, quem accepimus primum hîc diſputare ſolitum.
In mentem venit, quid. Cic. 1. Verr. In mẽtem tibi non venit, quid negotij ſit cauſam publicam ſuſtinere?
In mentem venit vt. Plaut. Mil. 2. 0.

Minus

Minus in Senatum venit, Vide Minor in PARVVS.
Mœror ſummus venit ad eum morte fratris. Cicero pro Quintio, Vt ad quem ſummus mœror morte ſua veniebat, ad eundem ſummus honos quoque peruueniret.
Mores eò venere. Plin. lib. 23. cap. 1.
In morem venire. Ouid 2. de Ponto, eleg. 7.
Ad naſum venire. Plin. lib. 15 cap. 28, Multóque celerius talia ad naſum veniunt, quàm pinguia. Hoc eſt, aſcendunt, & nares feriunt.
Nauibus venire. Liu. 1 bel. Pun.
Ad nihilum venire. Cic. 2. Tuſc. Atque oratorum quidem laus ita ducta ab humili venit ad ſummum, vt iam, quod natura fert in omnibus ferè rebus, ſeneſcat, breuíque tempore ad nihilum ventura videatur.
Ad nimium venire. Plin. lib. 26. cap. 4.
Ad nomen venire. Plin. lib. 10. cap. 70, Spectatur in piſcinis Cæſaris, genera piſcium ad nomẽ venire, quoſdam ſingulos. Hoc eſt quũ vocantur.
In notitiam. Plin. lib. 7. cap. 1, Quis enim Æthiopas, antequam cerneret, credidit, aut quid non miraculo eſt quum primùm in notitiam venit.
In notitiam venire, Vide NOTITIA.
Nox venit. Propert. lib. 1. eleg. 8.
In numerum oratorum. Cic. 1. de Oratore, Sed ſunt quidam aut ita linguæ hæſitãtes, aut ita voce abſoni, aut ita vultu moſúque corporis vaſti atque agreſtes, vt etiam ſi ingeniis atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non poſſint. Id eſt dici oratores, ſiue Pro oratoribus haberi.
In Obliuionem. Cic. in Salluſtium, Tu tuis vita, quam turpiter egiſti, magnas offudiſti tenebras: vt etiam ſi fuerint egregij ciues, certè venerint in obliuionem.
Obuiam venire. Cic 4. Tuſcul.
Alacris obuiam mihi veniet, complexum exoptans meum. Ex poeta. Idem ad Attic. lib. 2. 16, Eunti mihi Antium, & gladiatores M. Metelli cupidè relinquenti, venit obuiam tuus puer.
Obuia mihi venit turba. Propert. lib. 2 eleg. 30.
Sub oculos venire. Senec. de Benefic. lib. 1. cap. 5.
In odium venire, Vide ODIVM.
In officium oratoris venire. Quint. lib. 2. cap. vlt.
Opportunè venire, Vide OPPORTVNVS.
Optatò venire, Vide Optatò in OPTO.
In ordinem Senatorium. Cic. 3 de Leg. Nam quum omni vitio cæterę lex iubeat, ne veniet quidem in eum ordinem vnquam vitij particeps.
Venire in ora, pro honorifico omnium ſermone celebrari. Horat. lib. 1. epiſt. ad Iul. Florum,
-Romana breui venturus in ora. Interdum ad vitium ac vituperationem pertinet, vt apud Catullum ad Rauidum, An'ne vt peruenias in ora vulgi? ſic Liuius lib. 2, Timorem iniecit ne in ora hominum pro ludibrio abiret.
In ora virũm venire. Propert. lib. 3. eleg. 9.
In otium. Cic. ad Att. lib. 1. 4, Omnem ſpem delectationis noſtræ, quàm, quum in otium venerimus, habere volumus, in tua humanitate poſitam habemus.
Ad pactionem venire. Cic. ad Att. lib. 9 18i, Ego, ſi Pompeius manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore.
Paratè venire, Vide PARO.
In partem alicuius. Liu. 6. ab Vrbe, Parum eſt ſi cuius pars tua nulla adhuc fuit, in partem eius venis, niſi partem petendo totum traxeris?
In partem impenſæ. Cic. ad Terentiam lib 14. 2, Illud doleo quæ impenſa faciẽda eſt, in eius partem miſeram & deſpoliatam venire.
In partem elocutionis memoria ac pronuntiatio veniunt. Quintilian. in Procem. lib. 1.
Paſſu ingenti venire. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.
In periculum venire. Terent. Adelph. 2 2. Cic. 3. Verr. Neque adhuc cauſam vllam excogitare potuit, quamobrem commiſerit, aut quid euenerit, vt in tantum periculum veniret.
In periculum ne. Cic. pro Murena, Venit in periculum, ne & ea quæ relicta, & hæc quæ ab ipſo parta ſunt, amittat.
Pèropportunè venire, Vide PROPPORTVNVS.
Plaga venit vehementior. Cic. 2. Tuſc. Sed quia profundenda voce omne corpus intenditur, venſtque plaga vehementior.
Pœnæ veniunt crudeliratí alicuius. Liu. 3. ab Vrbe.
In populos venire. Ouid. 6. Metam.
In poſſeſſionem. Cic. 3. de Lege Agr. Etiámne ſi vi eiecit? etiámne ſi clàm, ſi precariò venit in poſſeſſionem?
In poſſeſſionem Reipublicæ venire. Cic. ad Attic. lib. 7. 128, Quid cenſes, aiebat, facturum eſſe ipſum, ſi in poſſeſſionem Reip. venerit, cùm hæc Quæſtor eius infirmus & inops audeat dicere?
In poteſtatem alicuius. Cæſar 4. bell. Gall.
Ad potum, vel prandium venire. Plin. lib. 9. cap. 15. Cicero pro Cluentio, Quum ad illud prandium crudior veniſſet.
Prope exitium, vel prope ſpem venire. Liu. 5. bel. Pun. Ibidem, lib. 6.
Proſperè venit. Plaut. Pſeud. 8.
In prouerbium. Liu. 10. bel. Mace. Vulgatũ illud, quia verum erat, in prouerbium venit, Amicitias immortales, inimicitias mortales debere eſſe.
In prouerbij conſuetudinem. Cic. 2. Offic. Id quod à noſtris hominibus ſæpiſſimè vſurpatum, iam in prouerbij conſuetudinem venit, Largitionem fundum non habere.
Ad pugnam venire. Horat. 1. Serm. ſat. 5.
Pulchritudo corporis venit ex, &c. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Venire in quæſtionem. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Rabies venit canibus. Virg. 3. Georg.
In religionem venit illi hæc res. Cic. 2. de Natura deorum, Gracchus cùm comitia nihilominus peregiſſet, rémque illam in religionem populo veniſſe ſenſiſſet, ad Senatum retulit.
In rem præſentem, Vide IN præpoſitionem.
Riſus veniunt. Ouid. 1. de Arte. Tunc veniunt riſus, &c.
Rumor venit. Terentius in Prologo Hecyr.
In ſecreta venire. Ouid. 13. Metam.
Segetes veniunt, Id eſt proueniunt. Virg. 1. Georg.
In eum ſermonem, vt, &c. Cic. ad Appium Pulchrum, lib. 3 5, Veni in eum ſermonem, vt dicerem libenter me ad eam partem prouinciæ primum eſſe venturum.
In ſermonem hominum, & viruperationem. Cic. 6. Verr. Nunquã enim ſi denariis quadringentis Cupidinem illum putaſſet, commiſiſſet vt propter eum in ſermonem hominum, atque in tantam vituperationem veniret.
In ſermonem alicui venire. Cicero Att. lib. 14. 299, In ſermonem ſe poſt Idus Martij, præterquam Lepidi, veniſſe neminì.
In ſermone. Cic ad Att. lib. 11. 230, Neque eum rogati, ne me quidem: ſed quaſi ita ſit, quoniam in ſermone iam veniſti, poteris eam mouere vt alicui committat, cuius extra periculum huius belli fortuna eſt. Quidam legunt, in ſermonem.
In ſocietatem laudum alicuius. Cic. ad Att. lib. 14. 315, A te autem peto, vt me hanc, quaſi falſam hereditatem alienæ gloriæ ſuas cernere, méque aliqua ex parte in ſocietatem tuarum laudum venire patiare.
Venire in ſolum. Cic. 1. de Nat. deor. Hinc quodcunque in ſolum venit, vt dicitur, effingis atque efficis: id eſt quicquid eſt in rerum natura. Prouerbium eſt: vt enim ea demum nobis eſſe videntur, quæ ſenſibus comprehendimus, velut quæ vel tangimus, vel cernimus: ſic cùm omnia propè ferat ſolum, id ſolùm eſſe exiſtimamus quod in eo videmus, & omnia quæ ſunt in rerum natura eo ſuſtineri putamus: proinde quod in ſolum, valet quicquid eſt, quicquid accidit, quicquid eſſe offert, quicquid euenit. Varro hoc prouerbium etiam vſurpauit, Libet mi epigrammata facere, & qui nomina non meminì, quod in ſolum mihi venerit ponam, Id eſt quodcunque nomen ſeſe mihi obtulerit, & in buccam venerit. Meminit Turnebus.
In ſortem prouinciæ. Liu. 8. bell. Pun.
Spes venit ex merito. Ouid. epiſt. 2.
In ſpem. Cic. 2. de Orat. Nonnullam in ſpem veneram, poſſe me aliquid ex iſtis diſcere. Cic. ad Atticum lib. 9. 186.
In ſpem ventum eſt, Imperſonale. Liu. 2. ab Vrbe.
In ſpem, quòd. Brutus ad Cic. lib. 11. 13, In ſpem venerant, quòd neq; Planci quatuor legiones omnibus ſuis copiis pares arbitrabantur, neque ex Italia tam celeriter exercitum traiici poſſe credebant.
Subſidio. Cic. ad Att. lib. 6. 116, Ad méque legati eius, & Quæſtor, & amici literas mitterent, vt ſubſidio venirem.
Ad ſummum venire. Cic. 2. Tuſc. Atque oratorum quidem laus ita ducta, ab humili venit ad ſummum.
Cum ſupplemento. Liu. 9. ab Vrbe.
Venire ſuppetias, & proficiſci ſuppetias, locutiones elegantioris ſunt ſeculi & oris. Oppius, Oppidíſque ſuppetias profectus eſt: Iterum, Nuntiabantur auxilia magna equitatúſque oppidanis ſuppetias venire. Turnebus.
In ſuſpicionem venire. Cic. 2. de Inuent. Si id non poterit ſiquatur in ſimilem antè ſuſpicionem venerit.
Venire in ſuſpicionem de morte alicuius. Cic. ad Brut. 6.
Venire alicui in ſuſpicionem furti. Pomp. in l. pen. D. de condict. cauſ. dat. Cùm ſeruus tuus in ſuſpicionem furti Attio veniſſet.
Tædio venire. Plin. lib. 31. cap. 2.
Veni in tempore. Terent. And. 4. 5.
In tutelam ſuam venire. Cic. de Clar. Orat. Quum is hoc probare vellet, M. Curium, quum ita heres inſtitutus eſſet, ſi pupillus antè mortuus eſſet, quàm in ſuam tutelam veniſſet, pupillo non nato hæredem eſſe non poſſe.
In vacuum venire, Vide VACVVS.
Ad vadimonium venire. Cic. pro Quintio, Ad vadimonium non venerat, vt ais, is quicum tibi affinitas, ſocietas, omnes denique cauſæ & neceſſitudines veteres intercedebant.
A vero venit cauſa, Id eſt vera eſt cauſa. Ouid. 5. Faſt.
Viam venire. Cic. 2. Philipp. Quis qui neſcieriet veniſſe eam tot dierum tibi viam gratulatum?
Vigor venit membris. Virg. 4. Georg.
In vitam venire. Cic. 1. de Leg.
In vnitatem. Plin. lib. 33. cap. 2.
In vſum venire. Plin. lib. 24. cap. 11, Nec rhus Latinum nomen habet, quum in vſum plurimis modis veniat.
In vſum alicuius rei venire. Plin. lib. 8. cap. 48.
Vſus venit. Terent. Heaut. 3. 2,
Et ne ego te (ſi vſus veniat) magnificè, Chreme,
Tractare poſſim.
Mihi vſu venit. Cic. ad Appium Pulchrum, lib. 3 8. Idem ad Att. lib. 7. 1. 4, Nunc venit idem vſu mihi, quod tu tibi ſcribis, quoties exortior.
¶ Ad agendum venire. Quintil. lib. 4. cap. 1.
¶ Venient ad te comeſſatum. Plaut. Perſ. 16.
Venio oratum. Cæſar 7. bel. Gall.
Venire emptum. Cic. 4. Verr. Tamen ad iſtum venerunt emptum locum illum ſenatorium, non ſolùm veteres, ſed etiam noui.
Venit denſum. Plaut. Aulul. 7. Et apud Terent. Eunucho, 4. 6. Venit ereptum.
¶ Venibo, Futurum antiquum pro Veniam. Pomponius Geminis, Sero eſt, ſexta, ſi tibi placet, venibo. Nonius.
¶ Venitur, pen. prod. Impersonale. Plin. epiſt. 190, Venitur ad me: conſurgo. Cic. pro Quintio, Ad me ventum eſt.
Venitur & ventũ eſt in diſcrimen, Impersonaliter. Cic. 8. Philip. Nam ſi maximum in diſcrimen venietur, aut libertas pacta eſt victori, aut mors expoſita victo. Idem 2. Offic. Et quum res agatur, in

discriménque ventum sit,expe..ire rem,& consilium ex tempore capere posse.
Ventum in aciem. Tacit.in libello de Germanis.
Vt ventum ad cœnam est,&c. Horat.1.epist.7.
Iuxta seditionem ventum. Tacit.lib.5.
Prope seditionem ventum. Tacit.lib.19.
Ventum gaudeo. Plaut.Cistel.2,
Quod ille dixit qui secundo vectus est mari,
Ventum gaudeo ad te ecastor.
Causas veniendi discere. Virg.6.Æneid.
Causas veniendi poscere.Virg.1.Æneid.
Veniri.Vlp.in l.1,in princip.D.de quæst.Ad tormēta seruorum ita demum veniri oportet,quum suspectus est reus.

Veniens,venientis,Participium { ἐρχόμενος.} vt Classis veniens ad littora. Virg 3.Æneid.
Ætas veniens. Ouid.6.Fast.
Annus veniēs.Cic.ad Qu.frat.lib.3 20, Non enim sumus omnino sine cura venientis anni,etsi sumus sine timore.
In annum venientem curas extendere.Virg 2 Georg.
Dies veniens,Dies decedens,contraria.Virg.4.Georg.
Virtus veniens in pulchro corpore, Crescens. Seruius. Virgil.5. Æneid.

Venturus, pen.prod. Aliud participium { ἐλευσόμενος.} Vt Æui venturi inscius. Virg 8.Æneid.
Bella ventura. Virg 3.Æneid.
Doloris venturi signa. Ouid.epist 18.
Hyemis venturæ memores. Virg.4.Georg.
Mali venturi prima fauilla. Propert.lib.1.eleg.94.
Senectæ venturæ memor.Ouid.3.de Arte.
Videre ventura.Virg.2.Æneid.
Præscia venturi vates. Virg 6.Æneid.

Ventio,ventionis,Verbale { ἔλευσις.} Plaut.Trucul.11,
Quid tibi huc ventio est? Hoc est,Ad quid huc venis?

Vento,ventas,Frequentatiuum : A quo

Ventito,ventitas,pen.corr. { ἐπιχωριάζω } ventitare,Alterum frequentatiuū:vt,Sæpius ventitare in agrum.Plin.lib.18.cap.5. Cic.ad Marium,lib.11.27, In reliquis officiis cui tu tribuisti, excepto Cæsare, præter me,vt domum ventitares, horásque multas sæpe suauissimo sermone consumeres? Catull.ad seipsum,8, Quum ventitabas quò puella ducebat.

Venor,venaris,pen.prod. { ἀγρεύω, θηρεύω, κυνηγέω, κυνηγετέω, ἀγρέω, ἀγρώσσω, θηράομαι } venari, Feras indagare, feris insidiari. Cic.2.de Nat.deor. Canum tanta alacritas in venando. Idem ad Cælium,lib.2.10, De pantheris,per eos qui venari solent agitur mandato meo diligēter.
Apros venari. Virg.eclog.10.
Canibus venari leporem. Virg 3.Georg.
Venari pisces. Plin.lib.16.cap.1.
¶Venari,per translationem,pro Artificio quodā & solertia quærere:vt Venari laudem,gloriam,&c. Cic.ad Atticum,lib.16.334, Bene igitur tu qui εὐθανασίαν venaris, relinquis patriam. Vetus exemplar loco venaris legit Bene.
Amores venari. Ouid.de Medicamine faciei.
Laudem modestiæ in aliqua re venari. Auth.ad Heren.lib.4.
Viduas auaras venari frustis & pomis. Horat.1.epist.1. Id est,Captare & decipere,ac velut irretire aut inescare cibis delicatis & munusculis,vt res earum tibi vendices.
Venari imperio alicuius. Cic.ad Att.lib 6.111, Illud autem alterū, alienum esse existimatione mea, Cibyratas imperio meo publicè venari.
Venari de verbis alterius. Plaut. Milit.14.
¶Venari apros in mari,Prouerbium in eos qui frustrà aliquid conantur & operam perdunt. Plaut.Asin.3.
¶Venandi, venando, venandum,Gerundia. vt Studio venandi lassus. Ouid 3 Metam.
Tempora longa ponere venando.Ouid.epist.18.
¶Venatum,venatu,Supina.vt Ire venatum. Virg.4.Æneid.

Venatus,huius venatus,pen.pro. { θήραμα, θήρευμα, ἄγρευμα.} Plaut.Rud. Hunc qui cepi in venatu meo. Plin.lib.8.cap.16,Quos venatus, aucupia,piscatúsque alebant. Cic.5.Tusc.Labor in venatu,sudor,cursus ab Eurota,fames,sitis.
Apri saltus venatibus.Ouid.epist.5.
Assiduus venatus. Virg.9.Æneid.

Venatio, venationis, verbale { θήρα, θηρευτική, κυνηγία, κυνηγεσία.} Idem. Cic.2.de Fin.P scatu,aucupio,venatione,his omnibus exquisitis vitantis cruditatem,&c.
Venatio, Spectaculum venatorium. Venatores enim serui instituebantur docebantúrque, non ad feras per saltus indagandas, vt Accursius existimauit, sed ad voluptatem populi, vt in oculis eius feras in arena conficerent. Vt enim ludus erat gladiatorius, id est schola in qua ad gladiaturam instituebantur:sic venatorius ludus,in quo ad venationem bestiarij exercebantur. Tranquillus in Claudio cap.21,Circenses frequenter etiam in Vaticano commisit, nonnunquam interiecta per quinos missus venatione. Id est,quinquies instaurata,aut quincuplici ferarum immissione edita. Idem in Domitiano cap.4,Spectacula magnifica assiduè,& sumptuosa edidit.Nam venationes gladiatoréśque & noctibus ad lychnos:nec virorū modò pugnas,sed & fœminarum. Cic.lib.2.Offic.Prodigi sunt, qui epulis & visceratiónibus, & gladiatorum muneribus, ludorum venationúmq; apparatu,pecunias profundunt. Idem epist.fam.lib.7.epist. 1,Reliquæ sunt venationes binæ per dies quinque,magnificę,nemo negat.Sed quæ potest homini esse polito delectatio, quū aut homo imbecillus à valentissima bestia laniatur, aut præclara bestia venabulo transuerberatur?
Proscribere venationem. Cic.Att.lib.16 333, Itaque se scripturum aiebat,vt venationem etiam quæ postridie ludos Apollinares futura est,proscriberent.

Venator,pen.prod.venatoris { ἀγρευτής, θηρατής, θηρητήρ, κυνηγός, κυνηγέτης } Qui venatur. Cic.2.Tusc. Pernoctant venatores in niue, in montibus vri se patiuntur.
Venator adest nostris consiliis,cum auritis plagis. Per translationem.Plaut.Milit.10.

Venatrix,pen.prod. Verbale f. { κυνηγέτειρα.} Virg.1.Æneid.
Nanque humeris de more habilem suspenderat arcum
Venatrix,dederátque comam diffundere ventis.
Pharetræ venatrices. Claud.7.Paneg.
Turba venatrix canum. Valerius 3.Argon.

Venaticus,pen.cor.Adiect.{ ἀγρευτικός } Quod ad venationem pertinet: vt Venaticus canis. Plaut.Milit.5. Varro 2.de Re rust.cap.9,Canum duo genera: vnum venaticum, & pertinet ad feras bestias ac syluestres: alterum quod custodiæ causa paratur, & pertinet ad pastorem. Cic.6 Verr.Mirandum in modum canes venaticos diceres, ita odorabantur omnia & peruestigabant. Canum autē venaticorū elegantissimè excogitata nomina habes apud Ouid.3.Metam.
Catulus venaticus. Horat.1.Epist.2.
Parasiti venatici. Plaut.Capt.3.

Venatorius, Aliud.adiect. Idē { θηρευτικός, κυνηγετικός.} Plin.epist.63, Inest huic computationi sumptus suppellectilis, sumptus atriensium, topiariorum,fabrorum,atque etiā venatorij instrumenti. Apud Martialem lib.14.Culter venatorius.

Venosus, Vide VENA.

Venter, ventris,m.g. { γάστρα, γαστήρ, κοιλία, νηδύς } Qui à pectore ad pubem terminatur,tam in animalibus brutis quàm hominibus. Iuuen. satyr.4,
Montani quoque venter adest,abdomine tardus. Plin.lib.9.cap.50,
Atritu ventrium pisces coeunt. Pers.in Prolog.
Magister artis,ingeníque largitor
Venter,negatas artifex sequi voces.
¶Venter,Stomachus. Iuuen.satyr.5. Ventre nihil noui frugalius. Plin.lib.19.cap.5,Cibos salubres ac lenes pluribus modis existimant, qui perfici humano ventre non queant,sed non intumescant.
¶Venter,Aluus. Cels.lib 3.cap.18, Vbi ab inferiore parte purgandus aliquis est, ventrem eius antè soluēdum esse: vbi à superiore cōprimendum.
Fluxiones ventris sistere. Plin.lib.23.cap.5.
Fluor ventris.Celsus lib.4.cap.16.
Inflatio ventris, Vide INFLO.
Orificia ventris, Vide ORIFICIVM.
Proluuies ventris fœdissima. Virg 3.Æneid.
Rabies improba ventris, Dira fames. Virg.2.Æneid.
Solutiones ventris. Plin.lib.24.cap.10. Et lib.27.cap.10.
Vitium ventris. Cic.pro Cælio, Nulla luxuries reperietur, nulli sumptus,nullum æs alienum, nulla conuiuiorum ac lustrorum libido,quod quidem vitium ventris & gutturis non modò non minuit ætas hominibus,sed etiam auget.
¶Albus venter. Pers.sat.3.
Astrictus venter.Cels.lib.2.cap.1.
Auarus venter,Insatiabilis.Vide paulò post, DONABAT.
Carnosus venter,Vide CARO.
Fusus venter. Cels.lib.2.cap.1.
Grauidus venter. Ouid.10.Metam.
Grauidus venter iusto pondere. Ouid.epist.15.
Grauis venter. Ouid.9.Metam.
Improbus venter. Senec.Thyeste,5.
Inanis venter. Horat.1.Serm.sat.6.
Intentus venter. Cels.lib.4.cap.9.
Liquidus venter, Vide LIQVOR.
Mollis venter. Horat.epod.8.
Pestifer venter serpentis. Ouid.1.Metam.
Planus venter. Hoc est,sine rugis. Ouid.1.Amor.eleg.5.
Summus venter.Cels.lib.4.cap.13.
Tumidus venter cælesti pondere. Ouid.3.Fast.
Tumido ventre cucurbitā.Propert.lib.4.eleg.2.
Vacui ventris furor.Iuuen.sat.15.
Vorax venter.Vide paulo pòst PLACARE,&c.
¶Auferre aliquid in ventrem.Cic.2.de Orat.
Compleuit sua tempora maturus venter. Ouid.11.Met.
Comprimere ventrem & Soluere,contraria.Cels.lib.3.cap.18.
Contrahere ventrem,Vide CONTRAHO.
Contractus venter. Cels.lib.2.cap.8.
Crepat mihi venter,Vide CREPO.
Crescit in ventrem cucumis. Virg.4.Georg.
Distringere ventrem. Cels.lib.4.cap.15.
Donabat auaro ventri quicquid quæsierat. Horat.1.epist.16.
Duci ventre,Inseruire ventri & gulæ.Horat.2.Serm.sat.7.
Emollire ventrem difficilem. Plin.lib.22.cap.13.
Exinanire ventrem. Cels.lib.4.cap.12.
Si venter est quasi fermentatus,pinguis,atque rugosus. Cels.lib.2. cap.8.
Fluit venter. Cels.lib.2.cap 8.
Iudurescit venter.Cels lib.4.cap.12.
Inflatur venter. Cic.2.de Diuinat.
Intumuit venter ab vnda. Ouid.1.Fast.
Liquare ventrem. Cels.lib 4.cap.12.
Mersæ res in ventrem. Iuuen.sat.11.
Metiri ventrem lino. Cels.lib.3.cap.21.
Mollire ventrem. Cels.lib.2.cap.12.
Mouere ventrem,Vide MOVEO.
Petere ventrem. Cic.pro Murena.
Placare ieiunia voracis ventris. Ouid 15.Metam.
Placat iratum ventrem esca. Horat.2.Serm.sat.8.
Profluit venter.Cels.lib.2.cap.8,Si venter omnibus horis, & cum somno,& sine hoc profluit.

Resoluere

Resoluere ventrem. Cels.lib.3 cap.16.
Resolutus venter. Cels.lib.2.cap 8, Si sanguis è naribus fluxit, aut venter resolutus est,illud malum desinit ex toto.
Sistere ventrem. Plin.lib.20.cap.23. & lib.21.cap.19.
Soluere ventrem & Comprimere,contraria. Cels.lib.3.cap.18.
Suppressus venter. Cels.lib.4.cap 15.
Tenere ventrem.Cels.lib.4.cap.19. Hoc est sistere fluxum vētris.
Turbare ventrem. Cels.lib.1.cap.6.
Turbatur venter semine sumpto. Plin lib.22.cap.22.
Vacare luxuriæ ventríque. Claud.de Nupt.Honorij & Mariæ.
Cupidine ventris victa pietas. Ouid.15.Metam.
Vitiati ventris tumescunt pondera. Ouid.epist.11.
Ventrem facere dicitur paries, qui vetustate collabens, curuatura quadam veluti ventre extra fundamenti limites eminet. Alphenus in l.Siquando.§.1.D.Si seruitus vend.Siquando inter ædes binas paries esset,qui ita vētrem faceret,vt in vicini domum semipedem, aut amplius procumberet,agi oportet, ius non esse illum parietem ita proiectum in suum esse se inuito.
¶Venter apud Iurisconsultos plerunque accipitur pro fœtu, qui in ventre continetur. Vnde Pandectarum lib.25.tit.est,Si mulier ventris nomine in possessionem missa sit. Et ibidem Vlpian.
¶Ventrem perferre,pro Esse grauidam. Columel.lib.6.cap.24.de vaccis.
Mulier ventre vacuo,incerto,pleno,præterito, apud Papinianum in l.Ventre.D De acquirenda vel omit hæred.

Ventriculus,ventriculi,pen.corr.m.g.Diminut. { γαστρίδιον, κοιλία, ἄτα } Corn.Cels.lib.4 cap.1, Ventriculus autem qui receptaculū cibi est, cōstat ex duobus tergoribus: isque inter lienem & iecur positus est, vtroque ex his paulùm super eum ingrediente. Iuuen.sat.3,
-vacua & plana omnia dicas
Infra ventriculum.
Porta ventriculi. Cels.lib.4.cap.12.
Ventriculus cordis. Cic.2.de Nat deor.Nam quæ spiritu in pulmones anima ducitur,ea calescit primùm ipso ab spiritu,deinde cōtagione pulmonum,ex eáque pars redditur respirando, pars concipitur cordis parte quadam,quam ventriculum cordis appellant.Cui similis alter adiūctus est,in quem sanguis à iecore per venam illam cauam influit.

Ventriosus,pen.prod.Adiect. { προγάστωρ } Qui magnum habet ventrem. Plaut.Asin.8,
Macilentis malis,rufulus,aliquantum ventriosus. Idem Merc.12,
Canum varum ventriosum.

Ventrosus,pen.prod. Aliud adiectiuum, Idem { γαστρώδης.} Plin.lib.14. cap.21, Ventrosa ac patula minus vtilia.

Ventralis,& hoc ventrale,pen.prod. Adiect. Macrob.lib.7.Saturn.cap. 8,Sed in ventrem receptæ sint,soluitur vis earum ventralis humoris alluuione,qua fiunt diluriores.

Ventrale,ventralis,pen.prod.n.g. { περιγάστριον } Vestimentum ventrem contegens. Plin.lib.8.cap.48, Patris mei memoria cœpere amphimalla nostra,sicut villosa,& etiam ventralia.Cælius Calcagninus legendum putat neutralia, intelligítque vestes neutra parte villos habentes.
¶Ventrale Vlpianus accipit pro semicincto sub quo habentur loculi,quibus nō solùm sudariola,sed leues etiam nummulos in quotidianū vsum gestare solemus, vt in l.Diuus,in principio.D. De bonis damnat.Nec si zonam circa se habuerit,protinus aliquis sibi vēdicare debebit: sed vestem qua is fuerit indutus aut nummulos in ventrali,quos victus sui causa in promptu habuerit. Vbi alij codices legunt nummulos inueterales.

Ventilo,ventilas,pen.corr. { λικμάω, λικμίζω } ventilare, Ventum excitare vt aliquid ardeat vel coquatur. Propert.lib.4.eleg 3,
Hanc Venus vt viuat ventilat ipsa facem.
Carbasa ventilantur aura. Stat.4.Sylu.3.
Faces accensas ventilare. Ouid.1.Amor.eleg.1.
Frumentum ventilare, Ventilabro expurgare. Plin.lib.18.cap.30.
Aura ventilat iubas. Silius lib.16.
Flatus ventilat incendia. Silius lib.17.
Vinum ventilare & refrigerare. Colum.lib.12.cap.30.
Ventilare,sine adiecto,est excitare auram ad calorem temperandum. Suet.in Augusto,cap.82, Æstate apertis foribus ac sæpe in peristylo saliente aqua,atque etiam ventilante aliquo cubabat.
¶Ventilare,Per manus versare,è digitis eximendo. Apuleius, Ad hæc ego insperato lucro diffusus in gaudium,& in aureos refulgentes,quos identidem manu mea ventilabam. Iuuen.sat.1,
Ventilet æstiuum digitis sudantibus aurum.
¶Ventilare concionem aliquam.Cic.pro Flac.Cuius lingua quasi flabello seditionis illa tum est egentium concio ventilata.

Ventilatio,verbale { λίκμησις.} Plin.lib.23.cap.1.Innocentiores,quæ decerptæ diu pependere: qua ventilatione etiam vtiles fiūt stomacho, ægrísque. De vuis.

Ventilator,pen.prod.Verbale { λικμητής, λικμητήρ } Qui frumentum ventilat. Colum.lib.2.cap.10,Faba quæ longius emittetur, pura eò perueniet quò ventilator eam iaculabitur.
Ventilator naturæ. Cic.1.de Nat.deor.Non pudet igitur physicū, id est speculatorem,ventilatorémque naturæ, ab animis consuetudine imbutis petere testimonium veritatis? Vetus codex habet venatorémque, &c.
¶Ventilatores apud Quintil.lib.10.cap.7,Sunt præstigiatores,qui vt ventilatores grana quæ purgant,in ventū proiiciunt,ita rem quā retinent manibus eiicere videntur.Ita enim ait,quo vsu constat mira illa in scenis pilariorum ac ventilatorum, vt ea quæ emiserint vltro venire in manus credas,& qua iubentur decurrere.

Ventilabrum, ventilabri, pen.prod. { λικμητήριον } Instrumentum quo aliquid ventilatur. Colum.lib.2.cap 10, Nam quum aceruus paleis granísque mistus in vnum fuerit congestus, paulatim ex eo ventilabris per longius spatium iactetur.

Ventito, Vide VENIO.

Ventosus, Vide VENTVS.

Ventus,venti,masc.gen. { ἄνεμος, πνεῦμα, ἀήτης, ἰωή, ψύχος } à Venio fit: propriè est cum impetu veniens aër: quum nihil aliud sit ventus, quàm aër cōmotus atque agitatus. Vitruuius, Ventus est aëris fluēs vnda cum incerta motus redundantia. Cic. 2.de Nat.deor. aër effluens huc & illuc ventos efficit. Idem 2. de Diuinat.Placet enim Stoicos,eos anhelitus terræ, qui frigidi sunt, quum fluere cœperint ventos esse.
Ocyor ventis. Virg.5.Æneid.
Domus peruia vento.Ouid 2.Metam.
Accessus ventorum.Vide ACCEDO.
Cursus ventorum. Catull.in Camerium,57.
Paces ventorum.Lucret lib.5.
Cæca potestas venti. Lucret.lib.3.
Prælia ventorum. Virg.lib.1.Georg.
Rabies sæua ventorum.Ouid.5.Metam.
Turbo venti. Virg.9.Æneid.
Vis fera ventorum. Ouid.15.Metam.
Vires validæ ventorum. Lucret.lib.3.
Aduersus ventus.Ouid.epist.6.
Aërij venti. Catull.Argon.59.
Grauis ventus. Vide paulo pòst, SALVBRIS,&c.
Igneus ventus. Seneca Thyeste,1.
Inanis. Virg.10.Æneid.
Iniuriosi venti. Horat.epod.17.
Insanus.Stat.6.Thebaid.
Languidus. Seneca Herc.Oetæo,6.
Leuis.Virg.2 Æneid.
Loquax.Lucan.lib.5.
Magnus,Vide MAGNVS.
Mobilis.Ouid.epist.5.
Mitior ventus. Ouid.13.Metam.
Nigris ventis aspera æquora. Horat.1.Carm.ode 5.
Niualis. Virg 3 Georg.
Pertinax ventus. Varro de Re rust.lib.1.cap.59.
Pluuius.Horat.1. Carm.ode 17.
Proteruus. Horat.1.Carm.ode 20.
Rapax.Ouid.1.de Arte.
Rapidus.Virg 6 Æneid.
Sæuus Ouid.12.Metam.
Salubris ventus. Cels.lib.2.cap.1, Nam ferè ventus vbique à mediterraneis veniens regionibus,salubris:à mari,grauis est.
Secundus ventus,Prosper, minimè contrarius. Cic.ad Catonem lib.15.3,Et existimabam M.Bibulum proconsulem, qui circiter Idus Sextiles ab Epheso,in Syriam nauibus profectus erat, quod secundos ventos habuisset,iam in prouinciam suam peruenisse.
Septentrionales & Septentriones venti. Colum.lib.11.cap 2. Cic. ad Att.lib.9 173,Ex ea die fuere septentrionales venti: naues quibus vsus non est,omnes aut præcidisse,aut incendisse dicunt.
Tenuis.Virg.3.Æneid.
Tepidus.Ouid.7.Metam.
Vagus.Horat 3.Carm.ode 29.
Trux.Stat.10.Thebaid.
Tumidus.Seneca Medea,8.
Validus.Ouid.6 Metam.
Vanus. Catull.Argon.59.
Vehemens ventus & immoderata tempestas. Cic. pro Roscio, Amerino.
Violenti venti summa vis.Lucret.lib.5.
Abire in ventos,Vide ABEO.
Absentes venti,Vide Absens,in ABSVM.
Accipiunt ventos à tergo carinæ.Ouid.12.Metam.
Accipiunt naues à tergo ventos,Vide A præpositionem.
Admonuit te ventus oræ Siculæ.Virg.3.Æneid.
Agentes frigora venti. Virg.1.Georg.
Agit nubes ventus. Virg.1.Georg.
Agit nubila ventus. Virg.1.Georg.
Agitur carina suo vento. Ouid.epist.21.
Actus discordibus ventis. Ouid.4 Metam.
Agitari ventorum vi. Cic.pro Cluentio.
Opponere à vento,Vide A vel AB præpositiones.
Aspirare ventos alicui. Virg.5.Æneid.
Irim de cælo misit Saturnia Iuno
Iliacam ad classem,ventósque aspirat eunti.
Bacchans ventus. Horat.1.Carm.ode 25.
Circunflari à ventis inuidiæ,Vide CIRCVNFLO.
Claudit ventos carcere Hippotades. Ouid.4. Metam.
Carcer clausus ventorum. Virg 1.Æneid.
Cohibentur in antris leues venti. Ouid.15.Metam.
Committere vitam ventis,Nauigare. Virg.10.Æneid.
Magni commorunt æquora venti. Lucret.lib.2.
Concipere ventum,Vide CONCIPIO.
Odioso vento concita æquora. Ouid.epist.18.
Concrescunt imbres gelidis ventis. Ouid.9 Metam.
Concurrunt prælia ventorum. Virg.2.Georg.
Confligunt rupto turbine aduersi venti. Virg.1.Georg.
Consurgunt venti ab atro vespere. Virg.5.Æneid.
Coorti venti. Lucret.lib.2.
Crepitabat leni bractea vento. Virg.6 Æneid.
Custodit ventos Æolus. Ouid.11.Metam.
Depræliantes feruido æquore venti. Horat.1.Carm.ode 9.
Dare comam diffundere ventis. Virg 1.Æneid.
Dant cursum venti. Virg.3.Æneid.
Placata maria dant venti. Virg.3 Æneid.
Operam dat ventus,Prosper est. Plaut.Milite,16.

Dare se vento. Cæsar 3.de bell.Gall.
Dare verba in ventos. Ouid.1.Amor.eleg.6.
Ire ventis. Horat.epod.9.
Euertere æquora ventis. Virg.1.Æneid.
Expectare ventum. Cic.Torqueor vtrum ventum expectem,&c.
Explorare omnes ventos. Virg 3.Æneid.
Facientes frigora venti. Ouid.1 Metam.
Fauentes venti cælo pelagóque. Ouid.epist.2.
Ferens ventus. Virgil 3 Æneid.

Expectet facilémque fugam ventósque ferentes. Id est, bene flantes, propitios.Seruius.
Ferri iniuriosis ventis.Horat.epod.17.
Nauis fertur velis ventóque. Lucret.lib.4.
Ferunt omnia ventis nimbísque. Virg 1 Georg.
Franguntur venti. Plin.iunior lib.2.epist.17 ad Gallum, Cryptoporticus, vt tenet Solem, sic Aquilonem inhibet, submouétque, similitérque Africum sistit, atque ita diuersissimos ventos, alium alio latere frangit & finit.
Furentes venti Virg.10 Æneid.
Glomerátque ferens incendia ventus. Virg.2.Georg.
Habere ventum. Cic.Fam.15.
Impellunt ratem venti. Silius lib.17.
Impulsa ianua animoso vento. Ouid.1.Amor.eleg.6.
Impendens ventus. Virg.1.Georg.
Increbrescit ventus, Vide INCREBRESCO.
Secundis ventis intendere vela. Virg.3.Æneid.
Vtilibus ventis intrare vrbem. Ouid.13.Metam.
Luctantes venti, Vide LVCTOR.
Mouere ventos tenui flabello. Ouid.1.de Arte.
Nancisci ventum. Cæs.lib.4.de bell.Gall.
Nascitur ventus, Vide NASCOR.
Fauentibus ventis nauigare æquor. Ouid.15 Metam.
Perpessus ventos & imbres. Virg.2.Æneid.
Petere vrbem aliquam vento. Virg.2.Æneid.
Ponunt venti. Virg.7.Æneid.Id est quiescunt, desinunt.
Folle premere ventos. Persius sat.5.
Profundere verba ventis Lucret.lib 4.
Prosequitur surgens à puppi ventus euntes. Virg 5.Æneid.
Pugnantes venti. Lucret.lib.6.
Pulsari vento & imbri. Virg 4.Æneid.
Flamine ventorum pulsæ nubes. Catul Argon.59.
Quassata classis ventis. Virg.1.Æneid.
Quiescunt venti. Plin.iun.lib 2.epist 17.ad Gallum.
Vita recessit in ventos Virg.4.Æneid.
Sæuit mare ventis Seneca Troade 10.
Secare ventos. Virg 4.Æneid.de Mercurio volante.
Secundante vento. Tacit.lib 2.
Sequi vrbem aliquam aut regionem vento. Virg.4.Æneid.
Silent venti. Seneca Medea 8.
Solutum æquor pace ventorum.Stat.3.Thebaid.
Vitalis ventus spargitur per pulmonis raritatem. Lactant. De opif.Dei,cap.11.
Sternere ventos, Placare. Horat.1.Carm.ode 9.
Placidi strauerunt æquora venti. Virg 5.Æneid.
Erit ventus, spirabit ventus. Virg.1.Georg.
Surgentes venti. Virg 1.Georg.
Temperat ventos Æolus Ouid.epist.10.
Tenuerunt æquora venti emissi. Ouid.11.Metam.
Trahitur vento nubes. Virg 4.Georg.
Turbantes æquora venti. Lucret.lib.2.
Veniens à mediterraneis regionibus ventus. Cels.lib.2.cap.1.
Verrentes æquora venti. Lucret.lib.5.
Vesaniens ventus, Catull ad Thallum,22.
Verbera ventorum vitare. Lucret.lib.5.
Vocatis ventis prona petit maria. Virg 5.Æneid.
Voluunt mare venti. Virg 3.Æneid.
Crudelibus ventis vti. Ouid.epist 10.

¶Ventus secundus, pro secunda fortuna, per translationem. Cic. ad Att.lib.2.16, Quid si etiam Cæsarem, cuius nunc venti valde sunt secundi, reddo meliorem?

¶Ventus, pro Procella & turbine in Repub. Cic.in Pisonem, Neque tam fui timidus, vt qui maximis turbinibus ac fluctibus Reip. nauem gubernassem, saluámque in portu collocassem, frontis tuæ nubeculam, &c. pertimescerem: alios ego vidi ventos, alias prospexi animo procellas.

Colligere concionum ventos, hoc est Rumores, & sententias, aut deliberationes. Cic.pro Cluentio, Condemnato Oppianico, statim L. Quintius homo maximè popularis, qui omnes rumorum & concionum ventos colligere consuesset, oblatam sibi facultatem putauit, vt ex inuidia senatoria posset crescere, quod eius ordinis iudicia minus iam probari populo arbitrabantur.

Ventum popularē quærere in re aliqua, Populi plausum & secundum rumorem, fauorémque inanem expiscari. Cic pro A.Cluentio, Verùm omnes intelligimus in istis subscriptionibus ventum quendam popularem esse quæsitum.

Ventus textilis, pro veste ventosa & tenuissima, æquantéque propemodum subtilitate ventos. Petronius Arbiter,
Æquum est induere nuptam ventum textilem. Turnebus.

Ventulus, ventuli, pen. corr.m.ge.Diminutiuum { ἀνεμίδιον. } Terent. Eunucho 3.5,
Cape hoc flabellum, & ventulum huic sic facito dum lauamur.

Ventosus, pen.prod.Adiect. { ἀνεμόεις, ἀνεμώδης, φυσώδης } Vento plenum: vt ventosa regio.
Ventosus aër. Plin.lib.2.cap.18. Ouid.2.Amor.eleg.9. ad Cupidinem.
Tu leuis es, multóque tuis ventosior alis.

Æquora ventosa. Virg.1.Georg.
Alæ ventosæ. Virg.12.Æneid.
Auræ ventosæ. Ouid.de Medicamine faciei.
Concha ventosa, Vide Concha pro tuba, in CONCHA.
Currus ventosus. Horat 2.epist.1.
Dies ventosus.Paul.in l.Qui occidit §.in hac act.D, Ad legem Aquil.Siquidem die ventoso id fecit, culpæ reus est.
Equi ventosi, Celeres.Ouid.4.Fast.
Follis ventosus.Virg.8.Æneid.
Fornax ventosa. Cato cap.38.
Mare ventosum. Horat 3 Carm.ode 4.
Mens ceruorum ventosa.Lucret.lib.3.
Murmur ventosum auræ. Virg eclog.9.
Potentia ventosa Neptuni. Ouid.2.Amor.eleg.16.
Qualitas ventosa cæli. Colum.lib.3 cap.1.
Status ventosus cæli. Colum.lib.7.cap 3.
Vndæ ventosæ.Ouid.epist.18.

¶Ventosus, Inanis. Plin.in Paneg. Superbiebat ventosa & insolens natio. Cicero 11 Philipp. Nam extraordinarium semper imperium populare atque ventosum est, minimè vestræ grauitatis, minimè huius ordinis.
Gloria ventosa Virg.11.Æneid. Id est Inanis iactantia.
Ventosus homo, dicitur leuis & inconstans.Horatius 1. epistol 8. Brutus ad Cic.libro 11.9, In primis rogo te ad hominem ventosissimum Lepidum mittas.

¶Ventosus, per translationem, Mobilis. Horat.lib.1.epist.ad C. Cilnium,
Non ego ventosæ plebis suffragia venor. Liu.lib.42, Quosdā ventosum ingenium præcipites ad omnia nouanda agebat.
Plebs ventosa. Horat 1.epist 20.
Ratio ventosa fauoris. Claud.de bello Getico.

Venuculus pen,cor.vel vt in quibusdam exemplaribus legitur Veniculus, aut venunculus Adiectiuum. vt Venucula vitis, Venuculum far.Colum.lib.3.cap. 2. Item quarum vuæ temporibus hyemis durabiles vasis conduntur, vt venuculæ, & nuper in hos vsus exploratæ, numisianæ.Et in eodem cap.17.Plin.li.14.cap.2, Veniculam inter optimè deflorescentes & ollis aptissimam, Campani malunt sirculam vocare, alij staculam, Tarracina numisianā, nullas vires proprias habentem, sed totam perinde ac solum valeat. Col.lib.2. ca.6. Far quod vocatur venunculum rutilum, atque alterum candidum, sed vtrunque maioris ponderis quàm Clusinum. Quo in loco vermiculum legit Ruellius, fortasse exemplo Plinij adductus qui libro 22.ca.25.ait in farre vermiculum esse teredini similem, qui dentibus vitiatis medeatur. Nescio tamen an venaculum melius legi debeat: ait enim Plinius far adoreum vernaculum dici.

VENVLVS pen.corr. Turni legatus ad Diomedem, vt scribit Virgilius in procemio lib.8.Æneid.

Venum { πρὸς τὸ πωλεῖσθαι } à Venio, quasi Venium, vsurpatur pro supino verbi Veneo. Liuius, Se venum à primoribus datos. Gell. lib.7. cap.4. Venum solitos ire pileatos. Id est vendi. Vide VENEO.
Veno exercere, Id est promercale habere, apud Tacitum, teste Budæo.

Venundo venundas, pen.prod.venundedi, venundatū, { ἀπεμπολέω, } venundare, pen.cor.Plin.li.35. Octoginta talentis venundatas. Propert.lib 3.eleg 19,
Tuque ô Minoa venundata Scylla figura.

Venundatio venundationis, Verbale, { ἀπεμπόλησις, } Permutatio rerum & contractus ex conueniente proueniens.

VENVS { ἀφροδίτη, κύπρις, κυπρογένεια } Iouis filia à nostris (vt scribit Cic. de Nat.deor.) sic dicta, quòd ad res omnes veniret, atque ex ea potius venustas, quàm Venus ex venustate. Sic ibidem lib.3. Venus quia venit ad omnia. Augustinus de ciuitat.dei lib.6.cap.9 Venus ob hoc dicitur nuncupata, quòd sine eius vi fœmina virgo esse non desinat. Græci ἀφροδίτην, quòd è spuma maris è testibus Saturni proiectis sit nata. Concha insidentem finxerunt, quòd, vt legitur apud Stobeum, mulierem doceat præter omnia cura sub tecto, ac silentium. Hæc vt amorum, gratiarumque, ita pulchritudinis & deliciarum, & voluptatum omnium dea est. Cicero Veneres plures fuisse declarat lib.3. de Nat. deor. his verbis, Venus prima Cælo & Die nata, cuius Eli delubrū videmus. Altera spuma procreata, ex qua & Mercurio Cupidinem secundum natum accepimus. Tertia Ioue nata, & Diona, quæ nupsit Vulcano: sed ex ea & Marte natus Antheros dicitur. Quarta Syria Cyróque concepta, quæ Astarte vocatur, quam Adonidi nupsisse proditum est.
Regina Gnidi Paphíque Venus. Horat.1.Carm.ode 30.

¶Venus pro Libidine. Terent.Eunuch.
Sine Cerere & Baccho friget Venus. Dicuntur hæc sub persona Chremetis adolescentis rustici, qui sobrius oderat meretrices, pòst idem potus non abhorret. Cibus enim & potus irritamenta sunt libidinis. Eleganter autem Cererem pro cibo, Bacchum pro vino, Venerem pro libidine dixit, continenter in figura persistens. Ardent amantes, & frigent quæ languent. Erasmus.

¶Venerem, quàm coitum dixisse magis decet, ait Quintil.lib.8. cap.6. Plin.lib.24 cap.9, Ad venerem impetus inhibent.
Frigidus in venerem senior. Virg.2.Georg.
Pronum genus in venerem. Ouid.6 Metam.
Rudis ad furtum veneris Ouid.epist.16.
Concordia veneris. Ouid.13.Metam.
Sagittæ veneris. Lucret.lib.4.
Spes veneris inconcessa. Ouid.9.Metam.
Stimuli veneris. Lucret.lib.4
Studiosa veneris iuuentus. Horat.2.Serm.sat.5.
Volupras damnosa veneris. Ouid.1.de Ponto eleg.12.
Vsus Veneris alienus. Cels.lib.3.cap.21, Vbi conualuit aliquis, diu tamen alienus ei veneris vsus est.

Alma

Alma Venus. Virg.1.Æneid.
Aurea Venus. Virg.10.Æneid.
Auspicata venus. Catul.de Acme & Septimio 42.
Non casta Venus Seneca Hippol.2.
Cytherea Venus Horat.1.Carm.ode 4.
Damnosa Venus Horat.1.epist.19.
Decens Venus. Horat.1.Carm.ode 18.
Diua Venus. Virg.2.Æneid.
Externa venus. Ouid.14 Metam.
Fœmineam venerem refugere. Ouid.10.Metam.
Formosa Venus. Virg.eclog.7.
Furtiua venus Ouid 1.de Arte.
Idalia Venus. Virg.5.Æneid.
Ignaua venus, Quæ otio delectatur. Ouid.2.Amor.eleg 18.
Illicita venus Stat.8.Thebaid.
Impia venus, Concubitus incestus. Seneca Thyeste 6.
Læta venus. Horat.3.Carm.ode 21.
Marina venus. Horat.4.Carm.ode.11.
Nefanda venus. Virg.6.Æneid.
Nuda venus. Ouid 3.de Arte.
Paphia venus, Vide PAPHOS.
Parabilis venus. Horat.1.Serm.saty.2.
Prisca venus. Horat 3.Carm.ode 9.
Rara venus. Cels.lib.3.cap.27.
Turpis venus. Senec.Octauia 4.
Tuta venus, Non prohibita legibus. Ouid.1.de Arte.
Volgiuaga venus. Lucret.lib.4.
Vtilis venus. Cels.lib.1.cap.3.
Vtraque venus. Ouid.3.Metam.
-Venus huic erat vtraque nota. De Tiresia, qui & mas fuerat & fœmina.

¶Abstinere venere, Vide ABSTINEO.
Abundare venere, Vide ABVNDO.
Telis veneris ictum accipere. Lucret.lib.4.
Admittere venerem curis, Vide ADMITTO.
Furtiuam venerem agitare cum aliqua. Firmic.lib.5.cap.11.
Amatoria venus. Ouid.1.de Remed.
Ardescere venere. Lucret.lib.5.
Auertere venerem & stimulos amoris, Virg.3.Georg.
Carere fructu veneris. Lucret lib.4.
Facere sibi modum veneris in aliqua. Ouid.4 Metam.
Sancta venus habitat in paruis tectis. Senec.Hipp.2.
Inhibere venerem, Vide INHIBEO.
Iungi per veneris res. Lucret.lib.5.
Languentis veneris irritamentum. Iuuen.sat.11.
Nosse venerem, Vide NOSCO.
Perrumpere nodos veneris. Lucret.lib.4.
Muneribus veneris potens, Formosus. Horat.Carm.ode 16.
Ruens in me venus. Horat.1.Carm.ode 19.
Soluere corpora in venerem. Virg.4.Georg.
Temperare venere. Celsus lib.4.cap.24.
Vacare veneri. Senec.Agamem.3.
Vendere venerem. Tibull.lib.1.eleg.4.
Concessa venere vti. Horat.1.Serm.saty.4.

¶Venus. Stella quæ aliàs Lucifer dicitur. Cic.2.de Nat.deor. Infima est quinque errantium terræque proxima, stella Veneris, quæ φωσφόρος Græcè, Lucifer Latinè dicitur, quum antegreditur solem: quum subsequitur autem Hesperos.
Venus, pro Amica. Virg eclog.3.
Parta meæ veneri sunt munera, &c.

¶Venus, Pulchritudo, Venustas, Ornatus, Elegantia. Quint.lib.6. cap.4, Quod cum gratia quadam & venere dicitur. Plaut.Sticho.5,
-profectò
Amœnitates omnium venerum & venustatum affero.
Veneres dicendi. Quint.lib.10.cap.1.
Exornare narrationem gratia & Venere. Quintil.lib.4.cap.2.

¶Venus, pro Talorum iactu Venerio. Suet.in Augusto cap.71, Talis enim iactatis vt quisque canem aut senionem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium cōferebat: quos tollebat vniuersos, qui Venerem iecerat.

Venerius, Adiectiuum, siue Venereus { ἀφροδίσιος, ἀνειμῶος } Quod ad Venerem pertinet: vt Venerius nepotulus apud Plautum in Milite 22, Et apud eundem Veneria sacerdos, in Rudente 9.
Homo venerius, Veneri consecratus. Cic.pro Cluent. Cúmque item vt in Sicilia permulti venerei sunt, sic illi Larini in Martis familia numerarentur. Idem 7.Verr. Iste autem homo venerius, & affluens omni lepôre & venustate, de bonis illius in æde Veneris argenteum Cupidinem posuit.
Venereus, Iactus tali. Cice.1.de Diuinat. Quatuor tali iacti casu, venereum efficiunt. Num etiam centum venereos, si quadringentos talos ieceris, casu futuros putas?
Voluptates venereæ. Cic.4. Tusc. Et vt turpes sunt qui efferunt se lætitia tum quū fruuntur venereis voluptatibus, sic flagitiosi, qui eas inflammato animo concupiscunt.
Pyra veneria, apud Col.lib 5.cap.10.& lib.12.cap.10.
Vti rebus venereis. Cic.de Senect.

Venustus, Aliud adiectiuum { σεμνὸς, σοβαρὸς, ἐπίχαρις, εὔσχημον, ἐπαφρόδιτος, ἐπαφρόδιτος } A venere dicitur, teste Cicerone 2.de Nat.deor.
Homo venustus. Catul.ad Varum, 19. Idem de Passere.3,
Lugete ô Veneres, Cupidinésque,
Et quantum est hominum venustiorum.
Soror venusta. Catull.de Gellio, 84.
Vultus venustus, Ingenuus, elegans. Terent.And.1.1,
-& vultu Sosia
Adeò modesto, adeò venusto, vt nihil suprà.
Gestus corporis venustus. Cicero de Claris Orat. Gestus & motus corporis ita venustus, vt tamen ad forum, non ad scenam institutus videretur.

¶Venustum esse, quod cum gratia quadam & venere dicatur, apparet, inquit Quintil.lib.6 cap.4. Cice.ad Trebonium, lib.15.21, Primùm quod tibi facetum videtur quicquid ego dixi, quod alij fortasse non item: deinde quòd illa siue faceta sunt, siue sic fiunt narrante te venustissima.
Sed obsecro te, ita venusta habeantur ista, non vt. Cic.in Par.
Venustus & vrbanus. Cice.1.de Orat. Sed cùm omnium sis venustissimus & vrbanissimus, omnium grauissimum & seuerissimum & esse & videri, quod isti contigit vni, id mihi vix ferēdum videbatur.
Sermo vrbanus & venustus. Cic pro Domo sua.
Sententia dulcis & venusta. Cic.de Claris Orat.
Venustum ad aspectum. Cic.in Orat. Vt quicquid in his rebus fiat vtiliter ad pugnam, idem ad aspectum etiam sit venustum.
Pulcher magis quàm venustus. Suet.in Nerone, cap. 51. Subflauo capillo, vultu pulchro magis quàm venusto.
Venustulus, pen.cor. Adiect. diminutiuū. { ὑπόσεμνος } Plaut. Asin.5,
-compellando blanditer,
Osculando, oratione vinula, venustula.

Venustas, venustatis, fœ.ge. { κοσμιότης, εὐσχημοσύνη, χάρις } Pulchritudo propriè muliebris, & dignitas: item gratia dicēdi, amabilísque suauitas. Plaut.Pœn.4,
Pulchrū & celebrē, & venustatis diem plenum. Terent. Hecy.5. 4,
Antiquámque adeò tuam venustatem obtines. Cic.6.Verr. Erant ænea præterea duo signa non maxima, verùm eximia venustate, virginali habitu atque vestitu. Idem 1.Off. Venustatem muliebrem ducere debemus, dignitatem virilem.
Ex venere venustas dicta est. Cic.2 de Nat.deor.
Venustas & pulchritudo corporis secerni non potest à valetudine. Cic.1.Off.
Vultus multā affert tum dignitatem tum venustatem. Cic.in Orat.
Vsus & venustas. Cice.1. de Nat. deor. Cùm artificium effingitis, fabricámque diuinam, quàm sint omnia in hominis figura non modò ad vsum, verùm etiam ad venustatem apta describere.
Festiuitas & venustas dicendi. Cice. 1. de Orat. Itaque hilaritatis plenum iudicium ac lætitiæ fuit, in quo quid tibi iuris ciuilis exercitatio profuerit, non intelligo, dicendi eis egregia, summa festiuitate, & venustate coniuncta profuit.
Subtilis venustas atque vrbanitas. Cic.lib.1.de Orat.
Commendatur expositio venustate. Quintil.lib.4.cap.2.
Lepore & venustate affluens. Cice.7. Verr. Iste autem homo venerius & affluens omni lepore, & venustate.
Agere cum dignitate & venustate. Cic.1.de Orat. Tum ea demum vestire atque ornare oratione, pòst memoria sepire, ad extremum agere cum dignitate & venustate.

Venustè, Aduerbium { σεμνῶς } Cælius ad Ciceronem, lib.8. 4. Qua in re mihi videtur illud perquàm venustè cecidisse.

VENVSIA { οὐενουσία } Colonia inter Lucaniam & Apuliam, Horatij poetæ patria, qui inde Venusinus, pen.prod.dicitur. Venusiæ meminit Plinius lib 3.cap.11.
Colonus Venusinus. Horat.2.Serm.saty 1.
Syluæ Venusinæ. Horat.1.Carm ode 28.

Vepallidus, Adiectiuum, Malè & miserè pallidus, vel aliquantum pallidus. nam ve in compositione interdum auget, interdum minuit, vt in his, Vesanus, Vecors, Vegrandis. Hor.lib.1.Satyr.2,
-vepallida lecto
Desiliat mulier, &c. Sic restituit Lambinus.

VERRA, æ, fluuius, vel torrens potius è Cebennis montibus descendens, & Biterrinorum (quod oppidum est in diœcesi Bœterrēsi) mœnium quartam partem alluens, ibique ad eam eius loci portam, quę Portaletum dicitur, Obri sese coniungens, Bœterris in mare Mediterraneum haud procul Narbonem procurrit: nomine à vepribus inter quos & scaturit & labitur deducto. Gallicè, *Vebre*.

Vepres, vepris { ἄκανθα } tam in singulari, quàm in plurali, generis masculini est secundum Probum, & fœminini secundum Priscianum: Rubus, siue spina, aut etiam spinarum septum vel sepes dicitur: quòd vehementer prehendat. Ouid.5.Metamorphoseos,
Aut leporis qui vepre latens hostilia cernit
Ora canum. Col.lib.11.cap.3. Hunc veprem manifestum est interimi non posse. In quo capite spinam, sentem, & veprem pro eodem accipit. Cic.5.Tusc. Septum vndique & vestitum vepribus & dumetis, indagaui sepulchrum. Hor.1.Epist.17,
Corna vepres, & pruna ferant, & cornus, & ilex.
Hirsuti secuerunt corpora vepres. Virg 3.Georg.
Sparsi rorabant sanguine vepres Virg.8.Æneid.
Incendere vepres. Virg 1.Georg.

Veprecula, vepreculæ, penult. corr. Diminut. { ἀκανθίδιον } Cic.pro Sest. Quoniam id etiam fatum ciuitatis fuit, vt illa ex vepreculis extracta nitedula Rempub. conaretur arrodere.

Vepretum, vepreti, pēn.prod. { ἀκανθών } Locus vepribus plenus. Col. lib.4.cap.32, Fluminum ripis & limitibus ac vepretis commodius, quàm mediis agris deponitur.

Ver, veris, n. g. { ἔαρ, εἶαρ, ἦρ } Anni pars temperatior, à Veniendo dictum, quòd tum venire, id est oriri & crescere incipiunt virgulta, & frondes ac flores arborum atque herbarum.
Ver in tres partes diuiditur, Nouum, adultum, & præceps. Vide ADVLTVS. Virgil.1.Georg.
Vere nouo, gelidus canis quum montibus humor.
Liquitur. Vbi Seruius, Vere nouo, & anni initium accipimus, & primam partem veris.
Primo vere, Id est nouo. Plin.lib.10.cap.29.
Veris initium, quando. Cic.7.Verr. Quum autem ver esse cœperat, cuius initium iste non à Fauonio neque ab aliquo astro notabat: sed quum rosam viderat, tum incipere ver arbitrabatur.
Aquosum. Stat.4.Sylu.4.

Benignum.Seneca Thyeste 9.
Breue.Ouid.1.Metam.
Imbriferum.Virg.1.Georg.
Nidificum.Seneca Medea 9.
Nimbosum.Iuuen.Saty.4.
Purpureum.Virg.eclog.9.
Tepidi veris tempora.Ouid.5.Fast.
Vdo vere madent terræ.Virg.3.Georg.
Adolescit ver,Vide ADOLEO.
Agere ver.Virg.2.Georg.
Appetit ver, Vide APPETO.
Incipiente vere,Vide INCIPIO.
Ineunte vere,Vide INEO.
Rubens.Virg.2.Georg.
Tepens.Ouid.3.de Arte.

Ver sacrum.Sisenna li.4.hist. Quondam Sabini feruntur vouisse, si res communis melioribus locis constitisset, se ver sacrum facturos. Festus, Ver sacrum vouendi mos fuit Italis:magnis enim periculis vouebant adducti,quæcunque proximo vere nata essent apud se animalia,immolaturos. Sed quum crudele videretur pueros ac puellas innocentes interficere, perductos in adultam ætatem velabant, atque ita extra fines suos exigebant. Vide Liuium Decad.3.lib.2.& Decad.4.lib.4.

Ver tanquam adolescentiam significat,ostendítque fructus futuros:reliqua tempora demetendis frugibus,aut percipiendis accommodata sunt.Cic.de Senect.

Vernus, Adiect. {ἐαρινός, εἰαρινός} Quod est veris, vt Verni flores,Vernum æquinoctium.Plin.lib.10.cap.31.
Aura verna.Ouid.epist.6.
Flos vernus.Tibul.lib.2.eleg.1.
Rosa verna.Propert.lib 3.eleg.5.
Sol vernus.Ouid.3.Trist.eleg.12.

Species verna diei,Formositas temporis verni.Dies enim hîc tempus significat.Lucret.lib.1.

Tempus vernum.Horat.de Arte.Cic.de Senect.Breue enim tempus ætatis satis est longum ad bene honestéque viuendum. sin processeris lõgius,non magis dolẽdum est, quàm agricolæ dolent præterita verni tẽporis suauitate æstatem autumnúmque venisse. Idem 5.Tuscul. Verno tempore tepefacta frondescunt.

Vernum,ni,pro Verno tempore,vel Vere.Plin.lib.19.ca.3 Ibidem cap. 5,In hoc mirum,imas eius radices crescere hyeme:verno aut quum apparuerit viola,minui ac contrahi.

Verno,vernas, {βλαςάνω} vernare, Pullulare:quòd ipso vere omnia renasci & succrescere conspiciantur.Martial.lib.2,
Quum tibi vernarent dubia lanugine malæ. Id est, pilos emittere inciperent.Columel.lib 9 cap.9,Apes,inquit, curam postulant diligentiorem,quum vernant & exundant nouis fœtibus.
Ager vernans passere arguto.Martial.lib.9.
Arbores vernantes.Plin.lib.22.cap.22.
Humus vernat.Ouid.7.Metam.
Nemus vernat.Seneca Herc.Oetæo 4.
Syluæ vernantes.Seneca Herc.Oetæo 4.
Cælum salubre & vernans,Salubre & mite,omnibúsque tam gratum quàm quod verno tempore videmus.Plin.lib.7.cap.2.
¶Vernare,Splendere Plin.lib 8.cap.27,Anguis hyberno situ membrana corporis obducta,fœniculi succo impedimentum illud exuit, nitidúsque vernat.
Vultus vernabant lanugine.Claud.7.Paneg.
Vernant auiculæ. Plautus,
Dum auiculæ vernant. Quippe verno tempore omnia lætari videntur.
Auis vernat indocili gutture,Lætatur,lasciuit. Ouid.3.Tri.ele.12.

Vernatio,vernationis {λεβηρίς} Corium vetus quo serpentes exuuntur: quoniam id Vere faciunt.Notum enim est serpentes quotannis verno tempore exuere membranam corporis,hyberno situ obductam. Plin.lib.30.cap.3, Anguinæ verberationis membrana cum oleo tedæque resina calefacta. Sic.lib.29.cap.5,Membrana siue senectus anguium vernatione exuta cum cancro masculo trita.

Veracitas, Vide VERVM.

Veredus,opinio est veredum equũ esse, qui vehat rhedam:sed Turnebus equum putat,qui neque rhedam,neque cisium trahat,sed vice tamen rhedæ sit.Id adeò ex Martiale & Ausonio coniicere licet: Ille enim inquit,
Parcius vtaris moneo rapiente veredo
Prisce,nec in lepores tam violentus eas. Non,vt opinor,qui venabatur, rheda vectabatur: sed & equum esse non rhedam sequens versus indicat,
Decidit excussus nec rediturus equo. Ausonius etiam apertissimè id indicat,his verbis,
Non cisium,aut pigrum cautus conscende veredum
Non tibi sit rhedæ,non amor acris equi. Iterum,
Vel celerem mannum, vel ruptum terga veredum. Vbi in equis viatoriis numeratur veredus Sed & in antiquo lexico exponitur πῶλος. Isidorus tamen veredos esse dictos ait, quòd veherent rhedas, vel quod per vias publicas currãt, per quas & rhedas ire solitum erat.Ex Turnebo.

Veratrum,veratri,penul.prod. {ἐλλέβορος} Herba, quæ & helleborum dicitur,teste Plin.lib.25.cap.5.Pers.saty.1,
-non hic est Ilias Acci
Ebria veratro. Lucret.lib.4,
Præterea nobis veratrum est acre venenum:
At capris adipes, & cothurnicibus augent, Vide HELLEBORVM.
Veratrum album.Cels.lib.2.cap.13.
Veratrum nigrum.Cels.lib.2.cap.12.

Verax, Vide VERVM.

Verbascum,{φλόμος} Herba quæ Græcis,inquit Plin.phlomos dicitur.cuius apud eũdem duas species videbis expressas, nostra lingua Bulionem album aut nigrum vocamus. Vide Plin.lib.25.cap.10.

Verbena, verbenæ,pen.prod. {ἱεροβοτάνη} Propriè, vt ait Seruius,herba sacra,sumpta de loco sacro Capitolij,qua coronabantur fœciales & pater patratus fœdera facturi,vel bella indicturi. Plin.lib.22.ca.2, Siquidem authores imperij Romani , conditorésque immensum quiddam & hinc sumpsere,quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuere,& in sacris, legionibúsque verbenæ. Certè vtroque nomine idem significatur, hoc est gramen ex arce,cum sua terra euulsum:ac semper & legati,quum ad hostes,clarigatúmque mitterentur,id est,res captas clarè repetitum:vnus vtique verbenarius vocabatur.Plaut. Trucul.9.
Fer huc verbenam mihi,thus,& bellaria. Virg.12.Æneidos,
-& verbena tempora vincti. Multis statim ab radice trepidaneis angulosisque cauliculis,coma subtus incana,&c. Ruellius.
¶Verbenas abusiuè vocamus omnes frondes sacratas , vt est laurus,oliua,myrtus.Terent.And.4 4,
-ex ara hinc sume verbenas tibi,
Atque eas substerne. Nam myrtum fuisse Menander testatur. Hæc Seruius.
Verbenas Donatus ait esse omnes herbas & frondes festas ad aras coronandas,ex aliquo loco puro decerptas,quasi herbenas.Cic. 6.Verr. Dies ille quo ego Ennam quum venissem,præsto mihi sacerdotes Cereris cum infulis ac verbenis fuerunt.
Pingues verbenas adolere. Virg.eclog 8.
Velare capita verbena Propert.lib.4 eleg 3.
Castis verbenis vincta ara.Horat.4.Carm.ode 11.
Vincti tempora verbena.Virg 12.Æneid.

Verbenatus,Adiectiuum.Suet.in Caligula. Alterum qui se periturum ea de causa vouerat, cunctantem pueris tradidit verbenatum infulatúmque.Sic restituit ex veteribus libris,cùm verberatum mendosè excudatur. Turnebus.

Verbenaca,verbenacæ,penult prod. {περιστερεών} Herba eadem quæ & verbena dicitur.Plin.lib.25.cap.9,Nulla tamen Romanæ nobilitatis plus habet quàm hierobatane.Aliqui peristereõ,nostri verbenacam vocant.Hæc est quam legatos ferre ad hostes indicauimus.Hac Iouis mẽsa verritur,domus purgantur,lustrantúrque.Genera eius duo sunt,Foliosa quam fœminã putãt: Mas rarioribus foliis. Ramuli vtriusque plures,tenues,cubitales,angulosi.Folia minora quàm quercus, angustioráque, diuisuris maioribus, flos glaucus, radix longa, tenuis.Nascitur vbique in planis aquosis.
Verbenaca nomen in Latinis scriptoribus non rarum, qua ratione firmatum sit non apparet : proindéque verbenatam dici debere Turnebus putat, cùm præsertim verbena gramen ex arce cum sua terra euulsum significet,quod gramen sacrum putabant,& περιστερεών, id est verbenata sæpe sumeretur, & verbena fieret, &, vt ita dicam, verbenaretur. Quo factum est vt verbenata etiam verbena diceretur,cùm verbena propriè omnem herbam sacram significaret: sed & ramos quibus aras ornabant, aut adolebant.Virgilius,
Verbenásque adde pingues & mascula thura. Hæc Turnebus.

Verber,verberis,pen.corr.n.g.{μάστιξ, πλῆγμα, αἴκισμα} Instrumentum (inquit Valla lib.6.)longum & exile,qualis est virga,baculus,fustis, lora,flagellum,ferula,arundo,& siquid est simile. Terent.And.1.2, Verberibus cæsum te in pistrinum Daue dedam vsque ad necem. Virg.3.Georgicon, - illi instant verbere torto,
Et proni dant lora. Cic.7.Verr.¶Ne catenæ,ne verbera,ne secures, ne cruciatus sociorum,&c.Martial.lib.14,
Sordida si flauo fuerit tibi puluere vestis,
Colligat hunc tenui verbere cauda leuis.
Surdo verbere hominem cædit conscientia.Iuuenal.Saty.13,
- cùm tamen hos tu
Euasisse putes,quos diu conscia facti
Mens habet attonitos?& surdo verbere cædit,
Occultum quatiente animo tortore flagellum? Surdo verbere,hoc est,occulto,tacito, nec ab aliis audito vel intellecto, quum interius à conscientia flagellatur. Tortorem vocat animum , quia tortoris præstat officium.Malos enim sua punit & torquet conscientia.
Ictu verberis increpuit equos.Ouid.14.Metam.
Crudi verbere lacerauit mea terga Ouid.2.Fast.
Crudo verbere mugit forum.Stat 1.Sylu.1.
Sæuire verbere.Ouid.2.Metam.
Recto verbere sæuus scorpius, Ictu caudæ erectæ.Lucan.lib.9.
¶Verbera nonnunquam pro ipsa verberatione,siue pro ictibus accipimus.Terent.Heaut.2.3,
Tibi erunt parata verba,huic homini verbera. Liu.2.ab Vrbe,Inde ostentare tergum fœdum recentibus vestigiis verberum.
Densa verbera.Statius 6.Thebaid.
Inania verbera Claudian.in Ruffinum.
Sæua verbera.Virg 3.Georg.
¶Accipere verberibus,Vide ACCIPIO.
Animaduertere verberibus,Vide ANIMADVERTO.
Castigare verberibus,Vide CASTIGO.
Coercere aliquem verberibus,Vide COERCEO.
Deterreri verberibus. Cic.5.de Fi. Videmus igitur vt cõquiescere ne infantes quidem possint: quum verò paulùm processerint,lusionibus vel laboriosis delectantur,vt ne verberibus quidem deterreri (possint.
Ferre verbera in aliquem.Ouid.1.Amor.eleg 7.
Ferre verbera alicuius.Ouid.2.de Arte.
Formidare verbera Stat.5.Sylu.3.
Multare aliquem verberibus. Tacit.lib.1.
Necare aliquem verberibus.Cic.in Pisonem.
Negare se verberibus. Tibull.lib.2.eleg.3.
Pati verbera.Tibul.lib.3.eleg.4.
Lenta verbera pati.Virg.3.Georg.
Præbere manus verberibus.Ouid.1.de Arte.
Scindentia verbera pectus.Silius lib.1.

Sonant sæua verbera.Virg.6.Æneid.
Stare ad verbera.Ouid.1.Amor.eleg 6.
Subeunt verbera manus teneræ.Ouid.Amor.eleg 13.
Serui qui ad supplicium cæsi verberibus trahũtur.Cic.Antequàm iret in exilium.
¶Radiorum verbera.Lucret.lib.1.
Ventorum verbera vitare. Lucret.lib.5.
Linguæ verbera,Obiurgationes Horat.3.Carm.ode 12.

Verbero,verberas,pen.corr. {τύπτω, ἱμάζω, μαστίζω, μαστιγόω, αἰκίζω, ῥαβδίζω} Verberare, Verbere cædere. Liu.2.ab Vrbe, Sunt qui patrem authorẽ eius supplicij ferãt cum cognita domi causa verberasse, ac necasse. Cicero 7.Verr. Quæ quum apud te diceret, virgis oculi verberabantur.
Pendere,pulsari & verberari. Cic.5.Verr.Videtis pendere alios ex arbore,pulsari autem alios & verberari,porrò alios,&c.
Vngula sonante vrbem verberat equus Horat.Epod.16.
Manifesto verberari,Vide MANIFESTVS.
Ora verberat manu.Propert.lib.2 eleg.10.
Verberare vrbem tormentis.Cic.8.Philip.Quid ille vt faceret inducias? ante consules, oculósque legatorum tormentis Mutinam verberauit:opus ostendebat,munitionémque legatis.
Verberat alas hirundo.Plaut.Bacchi.1.
Aquila verberat æthera alis.Virg.11.Æneid.
Ictibus auras verberare.Idem 5.Æneid.
Verberari sole,luna,imbre,ac ventis.Plin.lib.14.cap.21.
Aër verberat etiam interiorem partem Lucret.lib.4.
Vineæ verberatæ grandine.Horat.3.Carm.ode 1.
¶ Verberare, de verbis etiam dicitur : quoniam vt testatur Nonius , verberare non solùm à verberibus dictum,sed etiam à verbis. Plaut.Amphit.4,
Hinc enim mihi dextera vox aures vt videtur,verberat.
Aures sermonibus verberatæ Tacitus in vita agricolæ.
Verberare cogitationis conuitio,pro Lacessere Q. Cicero ad Tironem,li.16 26,Verberaui te cogitationis tacito duntaxat conuitio.
Aliquem iniuria verberare.Cic.4.de Fin.

Verberito,verberitas,pen.corr.verberitare,Sæpe verberare.Festus,Verberitare idem Cato frequentatiuè ab eo quod verbero dixit.

Verberatus,huius verberatus,pen prod.m g.{αἰκισμός}Ipsa verberatio. Plin.lib.31.ca.3,Si etiam expressa in altum,aut è sublimi deiecta,verberatu corripiat aëra De qualitate aquarum.
¶Verberatus pro Impulsu.Cic.li.7,Si non propemodum tuo verberatu ei omnes te præeunte iurauimus,eosdem nos inimicos.

Verberatio,verberationis, Verbale {αἰκία, ῥαβδισμός} Q. Cicero ad Tironem l.b.16.27, Mitificam mihi verberationem cessationis epistola dedisti.

Verberabilis, {τυπτός} verberabilior, verberabilissimus.Plaut.Aulul.20, Verberalissime etiam rogitas,non fur,sed trifur.

Verbereus,Adectiuum {τυπτίας} Quod est dignum vt verberetur.Plaut. Pers 6,
Aín' verò verbereum caput? Idem Pseud.14,
-sed video Eccum verbereum statuam.

Verbero,pe.cor verberonis,mas.g. {μαστιγίας} Qui est verbere dignus. Plaut.Amph.4,
Aín' verò verbero. Ibidem 7,
-tún' me verbero
Audes herum ludificarier?

Verbum,verbi { ἔπος, μῦθος, λόγος, ῥῆμα } à verberatu , quod verberato lingua intra palatum aëre,omnis oratio promatur. Varro à veritate deducit,quòd verum nos loqui oporteat. Terent.And.5.2,
Verbum si addideris. Idem Hecy 3.1,
Fortasse vnum aliquod verbum inter eas iram hanc cõciuerit. Cic. 2.de Orat.Neque enim quoties verbum aliquod est scribendum nobis,toties eius verbi literæ sunt cogitatione conquirendæ. Idem in Topicis,Verba sunt rerum notæ.
Verbum voluptatis,non habet dignitatem.Cic.2.de Fin.
¶Verba istæc sunt.Terent Phorm.3.2,
Idem hoc tibi,quod bene promeritus fueris,conduplicauerit. D. Verba istæc sunt.
Verba & ineptiæ. Cic.in Pis.Existimatio,dedecus,infamia,turpitudo,verba sunt atque ineptiæ.
Verbo tenus disserere. Cic.3.de Legibus, Veteres verbo tenus acutè illi quidem , sed non ad hunc vsum popularem , atque ciuilem de Rep.disserebant.
Ora peruia verbis.Ouid.5 Metam.
Ambage nouorum verborum obscurum carmen. Ouid.14.Meta.
Asperitas verborum.Ouid.14.Met.
Bonitas verborum. Cicero in Bruto,Orator autem viuis eius æqualibus proximus optimis numerabatur Curio propter verborum bonitatem, vt antè dixi,& expeditam ac profluentem quodam modo celeritatem.Paulo antè dixerat:Itaque in Curione hoc verissimè iudicari potest , nulla re vna magis oratorem commendari , quàm verborum splendore & copia. Apparet igitur, verborum splendore & bonitate rem eandem significari,vt copia & celeritate , Vide Bonitas,in BONVS.
Collocatio verborum.Quintil.lib.1.cap 10.
Comprehensio verborum, Vide Periodus & Verborum comprehensio,in COMPREHENDO.
Concinnitas verborum Cic.in Orat.
Copia verborum.Quintil lib.1.cap.8.
Copia cassa verborum Lucret.lib.4.
Delectus verborum,origo est eloquentiæ.Cic.de Clar.Orat.
Deriuatio verborum.Quint.lib 3 cap 7.
Doctrina verborum. Vide vera & absoluta eloquentia,in ELOQVOR.
Electio verborum.Quint.lib.1.cap.12.
Elegantia verborum.Quint.lib.1.cap.8.

Grauitas verborum. Quintil.lib.1.cap.3.
Iaculatio verborum, Vide Iactatio in IACIO.
Immutationes verborum,vide Immutatio in IMMVTO.
Latitudo verborum. Cic.lib.2 de Orat. Fusius neruos in dicendo C Fimbriæ,quos tamen habuit ille,non assequitur:oris prauitatem, & verborum latitudinem imitatur. Nerui,sunt robur orationis Oris prauitas,oris contorta deformitas. Verborum latitudo, vasta ac rustica literarum expressio.
Magnificentia verborum.Quint.lib.3.cap.8.
Maiestas verborum.Cic.in Orat.
Murmura verborum.Ouid.10.Metam.
Splendor verborum. Cic. in Brut. Vide paulo antè BONITAS verborum.
Summa verborum.Ouid.14.Metam.
¶Balba verba.Horat.1.Serm.saty.3.
Blanda verba, Vide BLANDVS.
Canina verba Ouid.in Ibin,
Latrat & in toto verba canina foro.
Castrense verbum,Vide Castrensis in CASTRVM.
Certa verba, vide CERTVS.
Charum ipsum verbum est amoris , ex quo amicitiæ nomen est ductum.Cic 1.de Nat.deor.
Composita verba,vide COMPONO.
Confusa verba.Ouid 2 Metam.
Consulta verba, Vide Consultus in CONSILIVM.
Contumeliosissimum verbum. Quint.lib.2.cap.12.
Durum verbum, insolens & humile.Cic.de Claris Orat.
Exanimata exiliter verba,vide Exanimatus in EXANIMVS.
Execrantia verba.Ouid.5.Metam.
Expressa & sensu tincta verba.Quint.lib.4.cap.2.
Exquisita verba.Quint.lib.4.cap.2.
Grandia verba.Persius saty 3.
Grauia verba,plena,sonantia,iuncta,facta,cognominata,non vulgata,superlata,in primísque translata, nec in singulis verbis , sed in continentibus soluta.Cic.in partit.
Grauissima verba.Quint lib.6.cap.3.
Horrida verba. Cic.in Brut. de Catone, Antiquior est huius sermo,& quædam horridiora verba,ita enim tum loquebãtur, hoc est, incompta,breuia,non operosa,vt ait Gell.lib.10.cap 3.
Inania verba, Vide INANIS.
Incompta verba.Gell.lib.10.cap.3.
Indignantia verba.Ouid.6.Metam.
Indomita verba Senec.Agamem.13.
Ingentia verba, Magnifica.Ouid.13.Metam.
Inopinata verba, Vide INOPINANS.
Inornata verba.Horat de Arte.
Verbum inquinatum, abiectum, non aptum, durum, longè petitum.Cic.de Optimo genere Orat.
Insolens verbum, Vide INSOLENS.
Intrepida verba.Seneca Hippol.5.
Inuersa verba, Vide INVERTO.
Lenia verba Ouid.2.Amor eleg.1.
Libera verba Propert.lib.4 eleg 12.
Luctifica verba.Seneca Theb.1.
Luculentiora verba, Vide Luculentus in LVX.
Lugubre verbum, Vide Lugubris in LVGEO.
Magnifica verba, Vide Magnificus in MAGNVS.
Mala verba, Vide MALVS.
Medentia verba.Stat.2.Sylu.1.
Minantia verba.Ouid 5 Metam.
Natiua verba, Vide Natiuus in NASCOR.
Nauticum verbum, Vide Nauticus in NAVIS.
Nitida verba, Vide Nitidus in NITEO.
Nostratia verba, Vide Nostras in NOS.
Noua fictáque verba.Horat.de Arte.
Nuntia verba. Valer.1.Argon.
Nupta verba, Vide NVBO.
Obscura verba.Seneca 1.Theb.
Obsoleta & Barbara verba, Vide Obsoletus in OBSOLEO.
Ouantia verba, Elata & magna.Silius lib.8.
Perabsurda verba, Vide PERABSVRDVS.
Perplexa verba.Seneca Hippol.8.
Prænuntia verba cladis.Ouid.3 Metam.
Profana verba.Ouid.3 Trist.eleg.5.
Propria, vsitata verba,noua,prisca,inusitata.Cic.in Orat.
Propria,significantia,& non sordida verba. Quintilianus libro 4. capite 2.
Sæua verba.Horat.Epod.12.
Sesquipedalia verba.Horat.de Arte.
Simulata verba.Virg.1.Æneid.
Singultantia verba.Stat.5.Sylu.5.
Sobria verba, Vide SVBNOTO.
Solantia verba.Ouid.11.Metam.
Solennia verba.Ouid.10.Metam.Vide SOLENNIS.
Sonantia verba.Plin.iunior lib.1.epist.16.
Speciosis verbis aliquid narrare.Paterculus lib.2.
Splendidioribus verbis vtebatur Curio.Cic.in Bruto.
Suadentia verba.Stat.11.Theb.
Suspensa semper & obscura verba.Tacit.lib.1.
Tristia verba.Horat.2.de Arte.
Vana verba.Ouid.13.Metam.
Violenta verba.Ouid.3.Metam.
Vulgaria & quotidiana verba.Quint.lib.4.cap.2.
Aberrare verbo aut nutu.Cic.de Arusp.resp.
Abstinere verbis, Vide ABSTINEO.
Absit verbo inuidia, Vide ABSVM.

Accedit verbum ad aures, Vide ACCEDO.
Accidit in te istud verbum, Vide ACCIDO.
Accipere verbum, & verbis, Vide ACCIPIO.
Accommodare alicui verba. Quint.lib.6.cap.1.
Addere verba. Silius lib.13.
Appellare viros erat ardor, & addere verba.
Verbum non amplius addam. Horat.1.serm.saty.1.
Addere periuria falsis verbis. Ouid.11.Metam.
Addigere in verba, Vide ADIGO.
Affari aliquem blandis verbis. Stat.1.Achil.
Anhelata verba, Vide ANHELO.
Aptare verba rebus. Quint.lib.3.cap.8.
Arripere verba de foro, Vide ARRIPIO.
Aucupari verba, vel vim verborum, Vide AVCVPOR.
Aucupari verba rumoris. Senec. Thebaid.2.
Auferre alicui vsum verborum. Ouid.14.Metam.
Cadentia verba tollere, Vide CADO.
Capta verbis puella, Decepta. Ouid.1.de Arte.
Cauillari verba alicuius. Tacit.lib.1.
Claudere verba pedibus. Horat.2.Serm.sat.1.
Claudere verba modis imparibus, Scribere elegias. Ouidius 4.de Ponto eleg.16.
Coagmentare verba, Vide COAGMENTO.
Cogere verba in pedes, Carmina scribere. Ouid.5.Trist.eleg.13.
Cogitare ad verbum, Vide COGITO.
Conflictari verbis, Vide CONFLICTO.
Conicere verbum in interdictum, Vide CONIICIO.
Conserere verba Stat.2.Syl.1.
Consistere cum aliquo verbis, Vide CONSISTO.
Consuescere verbis idoneis, Vide IDONEVS.
Contendere inter se verbis, Vide CONTENDO.
Verbis grauibus confici ab aliquo & trucidari. Cic.de Arusp.resp.
Commemorare verbis, Vide COMMEMORO.
Tabellis verba committere, Scribere in tabellis. Ouid.9.Metam.
Commutare verba, Vide COMMVTO.
Compellere aliquem amicis verbis. Virg.2.Æneid.
Compescere verba, Seneca Medea 3.
Complecti vno verbo, Vide COMPLECTOR.
Comprehendere verbis, Vide COMPREHENDO.
Concipere verba, Ouid.10.Metam.
Tum verò Paphius plenissima concipit heros
Verba, quibus Veneri grates agit.
Concipere verba iusiurandi. Tacit.lib.20.
Conferre verba in pauca, Vide CONFERO.
Conferre verba ad rem, Vide CONFERO.
Fictis verbis contendere. Ouid.13.Metam.
Continuare verba. Quintil.lib.4.cap.1.
Conueniunt vtriusque verba, Vide CONVENIO.
Credere verba alicui, Vide CREDO.
Sum decepta tuis & amans, & fœmina verbis. Ouid.2.epist.
Depromere verba. Quintil.lib.6.cap.3.
Desunt verba animo. Ouid 3.Metam.
Dicere excusantia verba. Ouid 9.Metam.
Nouissima verba dicere. Virg 4.Æneid.
Precantia verba dicere. Ouid.7.Metam.
Dictata ab aliquo verba. Ouid.19.epist.
Dare verba alicui. Ouid.epist 15. Vide DO, das.
Dare verba ventis, Verba in vanũ fundere, vel obliuisci. Oui.epi.2.
Dare verba in ventos. Ouid.1.Amor.eleg.6.
Domare horrida verba, Reticere verba magnifica. Tibu.li.1.ele.5.
Ducere verbum ex verbo. Quint.lib.1.cap.6.
Effingere verba alicuius. Quintil.lib.1.cap.1.
Non vltra verba ac voces errare. Tacit.lib.17, Quartam & duodeuicesimam legiones, paucis seditionis autoribus, non vltra verba ac voces errasse, & breui in officio fore. Similem sensum eleganter enũtiat Curtius per intra, Vtinã, inquit, Philotas quoque intra verba peccasset. Et intra verba desipere, Celso est, nõ vltra verba desipere.
Nil opus est verbis. Lucret.5.
Exasperare rem verbis. Quint.lib.4 cap.2.
Exaudi verba mea. Seneca Hippol.12.
Exponere rem verbis. Lucret.lib.1. Idem lib.3.
Exprimere verbum de, vel è verbo, Ad verbum transferre. Teren. in Prolog. Adelph. Cic.4.Academ. Nec definiri aiebant necesse esse quid esset cognitio, aut perceptio, aut (si verbum è verbo volumus) comprehensio.
Facere multa verba, Vide MVLTVS.
Rata verba alicuius facere. Ouid.4.Metam.
Facere verba mortuo, Prouerbialis locutio. Terent. Phorm.5.9, Id est operam ludere, Vide MORIOR.
Fingere verbum aliquod. Quint.lib.1.cap.1.
Flectunt animos verba precantia. Ouid.2.Metam.
Formare rectè verba. Quint.lib.1.cap.12.
Frangere alicuius verba indomita. Seneca Agamem.
Fundere verba. Ouid.7.Metam.
Hortari aliquem verbis. Horat.2.Epist.2.
Iacere verba. Ouid.15.Metam.
Mitissima verba iactare alicui. Ouid.2.Metam.
Incessere aliquem amaris verbis. Silius lib.11.
Incidere verba ceris. Ouid.9.Metam.
Inclusa verba pectore. Valer.4.Argon.
Includere verba versu, Vide INCLVDO.
Inclusa modis verba. Stat.4.Sylu.4.
Inculcare verba Græca, Vide INCVLCO.
Incurrere verbis in aliquem, Vide INCVRRO.
Infarcire verba, Vide INFARCIO.
Ingerere verba & & vocem, Vide INGERO.

Inhærere verbis. Quintil.lib.7.cap.2.
Interponere verbum vllum, Vide INTERPONO.
Interpretari verbum priscum & insolitum, Vide INTERPRETOR.
Iterare verba, Vide ITERVM.
Iungere verba, Vide IVNGO.
Iurgari verbis. Horat.2.Serm.saty.2.
Iurare in verba alicuius. Horat. Epod.15.
Iurare in verba aliqua, Vide IVRO.
Iurare conceptis verbis, Vide IVRO.
Labi verbo. Plin.iunior lib.2.epist. Ne verbo quidem labitur.
Lenire aliquem mollibus verbis. Horat.Epod.5.
Loqui diserta verba. Propert.lib.3.eleg.23.
Meditata verba loqui. Stat.2.Sylu.2.
Modesta verba loqui. Ouid.3.Amor.eleg.13.
Ministrat verba vinum. Horat.1.epist.15.
Modulanda verba fidibus. Horat.2.epist.2.
Mouent aliquem blanda verba. Ouid.6.Metam.
Mouere odia verbis. Virg.2.Æneid.
Niti verbis Quint.lib.3 cap.6.
Notare verba memori animo. Ouid.14.Metam.
Nuda verba. Plin.iunior lib.4. epist. ad Paternum, Ex quibus tamen si nonnulla tibi paulò petulantiora videbuntur, erit eruditionis tuæ cogitare summos illos & grauissimos viros qui talia scripserunt, non modò lasciuia rerum, sed verbis quidem nudis abstinuisse. nudis, id est, nulla circumlocutione verecundiam tectis.
Nuncupare verbis, Vide NVNCVPO.
Obuoluere vitium decoris verbis. Horat.2.Serm.saty 7.
Onerantia verba lassas aures. Horat.1.Serm.saty 10.
Parcite verbis malè ominatis. Horat.3.Carm.ode 14.
Peccare verbo aliquo. Ouid.2.Amor.eleg.16.
Perdere verba, Frustra loqui. Seneca 1.Theb.
Dicerem iucundus, nisi id verbum in omne tempus perdidissem. Cic.Luceio.lib.5.15.
Perdere verba non proficientia. Ouid.1.Trist.eleg.2.
Perhibere verba, Vide PERHIBEO.
Perferre verba alicuius ad alium. Ouid.19.epist.
Permittere verba, rehortari. Cic.4.Verr.
Pingere verba. Cicero in Brutum, Schemata quæ vocant Græci, ea maximè ornant oratorem, eáque non tam in verbis pingendis habent pondus, quàm in illuminandis sententiis. Pingendis, hoc est, ornandis, distinguendis. Vnde Latini colores, & Græci χρώματα vocant ipsas exornationes. Hinc Cicero libro secundo ad Atticum scripsit, librum suum totum Isocratis μυροθήκιον, atque omnes eius discipulorum arculas, ac nonnihil etiam Aristotelica pigmenta con sumpsisse. Vide PIGMENTVM.
Posita verba in vsu quotidiano. Quintil.lib.2.cap.10.
Portare verba alicuius. Ouid 2.Metam.
Premere aliquem verbo. Cic.1.Tusc.
Profundere verba ventris. Lucret.lib.4.
Promittere verbis. Quint.lib 4.cap.1.
Prosequi aliquid verbis antè præparatis. Quintil.lib.2.cap.4.
Recitare verba ex codice. Cicero 7.Verrina, Si hæc edicta non ex ipsius tabulis totidẽ verbis recitare possem, sicuti faciam, da quæso scribæ recitet ex codice.
Redarguere verba alicuius. Virg.11.Æneid.
Reddere verba, Respondere. Ouid.9.Metam.
Reddere verbum verbo. Horat.de Arte.
Verbum pro verbo reddere, Idem. Cicero de Optimo genere Orat. Conuerti enim ex Atticis duorum eloquentissimorum nobilissimas orationes inter se contrarias, Æschinis, Demosthenísque: nec conuerti vt interpres, sed vt orator, sententiis iisdem, & earum formis tanquam figuris, verbis ad nostram consuetudinem aptis, in quibus non verbum pro verbo necesse habui reddere, sed genus omnium verborum, vímque seruaui.
Eisdem verbis, siue ad verbum reddere quod cogitauimus. Cic. de Claris Orat. Quint.lib.10.cap.6.
Relinquere verbum ambiguo. Lucret.lib.4.
Imperfecta verba relinquere. Ouid.1.Metam.
Repetere verba. Ouid.epist.19.
Respondere verbum verbo. Terent.Phorm.1.4.
Retentare intermissa verba. Ouid.1.Metam.
Retenta verba dolore. Ouid 10.Metam.
Rogantia verba mittere Ouid.epist.19.
Socianda verba chordis. Horat.4.Carm.ode 9.
Sordent verba. Stat.5.Sylu.5.
Spernere verba alicuius. Ouid.5 Metam.
Sumunt verba ius ab authoribus. Quint lib.1.cap.4.
Trahere verba. Silius lib.8.cap.16.
Verba de verbis trahere. Quintil.lib.9.cap.4.
Transferre totidem verbis. Cic.ad Attic.lib.6.113, Itaque istum ego locum totidem verbis à Dicæarcho transtuli.
Translata verba ea dico, quæ per similitudinem ab alia re aut suauitatis, aut inopiæ causa transferuntur: mutata, in quibus pro verbo proprio subiicitur aliud, quod idem significet, sumptum ex aliqua re consequenti. Hæc Cicero in Oratore. vbi etiam immutata vocat quæ hîc mutata. Sensus est: Differentia est inter translata & mutata verba. Translata sunt, quæ similitudine quadam ab alia re dicuntur. Idque duabus potissimùm de causis fit: vel propter suauitatem, vel propter inopiam. Suauitas sentitur vel in verbo quod significantius fit: vt incensus ira, inflammatus cupiditate, lapsus errore: vel in verbo quod fit decentius, vt lumen orationis, claritas generis, concionum procellæ, flumen eloquentiæ. Inopia, quum nullum proprium nomen habemus, cogit nos aliunde transferre: vt durum hominem dicimus, & fructus laborare, & agros sitire. Quoties autẽ nihil horũ in translatione erit, semper erit impropriũ. Mutata verba dicuntur, in quibus pro verbo proprio ponitur aliud, quod idem significet: vt arma

arma pro bellis, Bacchus pro vino, Ceres pro frugibus. Dicimus totam Italiam esse commotam, pro omnibus Italis Italiam ponentes. Vide Transferre aliquod verbum, in TRANSFERO.
Audacius translatum verbum. Quintil.lib.4.cap.1.
Verbis grauibus trucidari ab aliquo. Cic.de Arusp.respon.
Vexare aliquem verbis. Lucret.lib.5.
Vincere verbis aliquid, Versibus describere. Virg.3 Georg.
Et semel emissum volat irreuocabile verbum. Horat.1.epist.19.
Volutare secum verba alicuius. Ouid.1. Metam.
Verbis grauibus vulnerari ab aliquo. Cic.de Arusp.resp.
Minoribus verbis vti. Ouid.6 Metam.
Petulantibus verbis vti. Ouid.Epist.15.
¶Verbum, Prouerbium, vulgare dictum. Plau. Mostel.10. Terent. Adelph.5.3,
Non æquum dicis, non. nam vetus verbum hoc quidem est,
Communia esse amicorum inter se omnia. Idem And.25.
¶Verbum pro Tota sententia. Terent. And.5.3,
Olim istuc olim, quem ita animum induxti tuum,
Quod cuperes, aliquo pacto efficiundum tibi,
Eodem die istuc verbum verè in te accidit. Idem Eun.1.2,
Vtinam istuc verbum ex animo ac verè diceres. Idem Adelph 5.8.
Quid istuc verbi est? Plaut. Cistel.7 Hoc est, quid sibi volunt hæc verba.
¶Bona verba quæso, Vide BONVS.
¶Verbis meis salutem ei adscribito: hoc est, meo nomine. Plaut. Bacch.15,
Scribe salutem tuo patri verbis meis. Cic.ad Attic.lib.16.336, Atticæ, quoniam hilarula est meis verbis suauium des.
¶Verbum sat est. Plaut.Bacch.19,
Tu aurum rogato, cæterum verbum sat est. Idem Trucul.12.
¶Verbi gratia, & verbi causa, quod & exempli gratia dicitur in eandem significationem. Cic de Fato, Si quis, verbi causa, oriente Canicula natus est, is in mari non morietur. Sic.5 de Fin. Verbi gratia, Propter voluptatem nos amemus, Idem 4.Verr.& 1.Tuscul. Lucret. libro 3.
Ad verbum, Vide AD.
In hæc verba, Vide IN.
In verbo, Inter loquendum. Virg.6.Aeneid.
Tantum effatus, & in verbo vestigia torsit. Hoc est, simul cum vltimo verbo auertit.
¶Verbum, Pars orationis grammaticæ, in qua omnis vis orationis est. De qua abundè apud Grammaticos. Quintil.li.9.ca.4, Verbo sensum claudere, si compositio patiatur, optimum est.
Verbigero, verbigeras, penultima correpta, {διαλέγομαι} verbigerare, Verba facere. Apuleius, Nimis multa est oratio, si velimus memorare quæ ego contra responderim, quandiu & quoties inter nos verbigeratum sit.
Verbalis & hoc verbale, penultima producta, {ῥηματικός} Quod à verbo descendit. vt lector à lego, doctor à doceo. Dictio Grammaticis familiaris.
Verbosus pen. pro. Adiectiuum, {πολύμυθος, ἀμετροεπής} Quod verbis abundat. Cic. Mario. lib.7.3, Habes epistolam verbosiorem fortasse quàm velles.
Commentarij verbosi. Gaius in l.j.D.de orig.iuris.
Forum verbosum. Ouid.3.Trist.eleg.12.
Leges verbosæ. Ouid.1.eleg.15.
Loci verbosissimi. Quintil.lib.2.cap.4.
Loquela verbosa. Catull.in Camerium,51.
Simulatio verbosa. Cicero pro Murena, Non solùm ista vestra verbosa simulatio prudentiæ, sed etiam ipsa illa domina rerum sapientia.
Verbosè penult.producta, Aduerbium, {πολυμύθως} Multis verbis. Cic. pro Murena, Satis verbosè. sed quid postea? Et Mario lib.7.3, Hæc ad te scripsi verbosius.
Adhibere discrimina verbosius. Quintil.lib.2.cap.15.
Exponere aliquid verbosius. Quintil.lib 3.cap.11.
Verbositas, penultima correpta, verbositatis. Firmitus libro 6. cap. 11, Thersites fuit debilis, ridiculus, & garrula verbositate semper impatiens.
VERCELLAE, {Οὐερκέλλαι} Vrbs Italiæ Transpadanæ, in regione vndecima Taurinis vicina, vt scribit Plin.lib.3.cap.17. Silius lib.8.
Vercellæ, fuscíque ferax Pollentia villi. Vulgò *Verceil en Piedmont*.
Vere, Vide VERVS.
Verecundia, verecundiæ, Pudor. {αἰδώς, αἰδὼς, αἰσχύνη, αἰσχυντία, αἰσχυντηλία} Licèt Donatus pudorem esse dicat mali facti: verecundiam recti & honesti Cicero pro Quintio, Homo timidus, virginali verecundia. Idem 1.Offic. Verecundia, & quasi quidam ornatus vitæ. Sic in Partit. Custos verò virtutum omnium, dedecus fugiẽs, laudémque maximè consequens, verecundia est.
Sine verecundia nihil potest esse rectum, nihil honestum. Cicero 1.Offic.
Timiditas imitatur verecundiam. Cic.in Partit.
Verecundia & pudor. Cicero 4 de Finibus, Hoc solum animal natum est pudoris & verecundiæ particeps.
Verecundia ætatis Liu.1.ab Vrbe.
Adducere in verecundiam. Liu.1.ab Vrbe.
Cepit eum verecundia, Vide CAPIO.
Tardatus verecundia. Quintil.lib.1.cap.3.
Verecundia in rogando. Cic.ad Quintum fra.lib.3.17.
¶Verecundia, pro Modestia. Plin.epist.7 lib.2, Causas summa fide, pari constantia, nec verecundia minore defendit.
A Verecundia, id est præ verecundia, Vide A vel AB.
Verecundus, Adiectiuum, {αἰσχυντηρός, αἰδήμων} Pudens. Plautus Asinaria 15,
Decet verecundum esse adolescentem.
Verecundus vt. Cicero 1.de Legib. Innocentes ergo & verecundi

sunt vt bene audiant, & vt rumorem bonum colligant, erubescunt: pudici etiam loqui de pudicitia.
Verecundus in re aliqua. Cic.12.Philip. Verecundiorémque coràm putamus, in postulando fore, quam fuerit tum cùm misit mandata ad Senatum?
Impudens & Verecundus contraria. Cic.2.de Orat. Habetis sermonem bene longum hominis vtinam, non impudentis: illud quidem certè, non nimis verecundi.
Verecundus & parcus in transferendo, cui Audax opponitur. Cic. in Orat. Nec in faciendis verbis erit audax, & in transferendis verecundus & parcus, & in priscis reliquisque ornamentis & verborum & sententiarum demissior.
Color verecundus. Horat.Epod.17.
Decor verecundus. Stat.2.Sylu.1.
Inimicus verecundus. Cic.2.Philip. Tu autem eo liberior, quòd ea in te admisisti quæ à verecundo inimico audire non posses.
Oratio casta, verecunda, virgo incorrupta quodammodo. Cicero in Orat.
Pudor verecundus. Ouid.4.Trist.eleg.4.
Puellæ verecundæ. Ouid.1.Amor.eleg.5.
Rubor verecundus. Ouid.1.epist 4.
Verecunda tralatio, Minus dura. Cicero ad Tironem libro 16.17, Nam & doctrina, & domus, & ars, & ager etiam fidelis dici potest, vt sit, quomodo Theophrasto placet, verecunda tralatio.
Verba parum verecunda. Quintilianus libro 10. capite 1. Id est, obscœna.
Vita verecunda. Ouid.2.Trist.
Vultus verecundus. Ouid.14.Metam.
Verecundum est dicere. Quintil.lib.7.cap.10.
Verecundè, Aduerb. {αἰδημόνως} Cic.5.de Fin. Tum illi timidè, vel potius verecundè, Facio, inquit, equidem.
Verecundè & Constanter, contraria. Cicero 2.de Finibus, Cyrenaici quidem non recusant, vestri hæc verecundius, illi fortasse constantius.
Verecundè ac modestè. Liu.6.bel.Pun.
Gratulari alicui nimis verecundè. Cic Mario lib.7.2.
Verecundius hac de re iamdudum loquor. Cicero primo de Oratore.
Verecunditer, Aduerbium antiquum. Pomponius Macco, Virginem præteriens vidit duos senes, vnum verecunditer non ducentem discipulum, verùm scalpentem nates Nonius.
Verecundor, verecundaris, verecundari, pen.prod, {αἰσχύνομαι, ἐγκαλύπτομαι} Verecundia teneri. Plaut.Trin.8,
-verecundari neminem
Apud mensam decet. Cicero 2.de Oratore, Nam quòd Sp.Caruilio grauiter claudicanti ex vulnere ob Remp. accepto, & ob eam causam verecundanti in publicum prodire, mater dixit.
Verecundantur. Cic. Hortensio, Hi nostri amici verecundantur capti splendore virtutis. Ex Nonio.
Veredus, Vide VERAEDVS
Veredarius, Sidonius Apollinaris lib.5.epist.in epist.ad Aumastum. Hi sunt, qui inuident tunicatis otia, stipendia paludatis, viatica veredariis, mercatoribus nundinas, &c.
Vereor, vereris, pe.pro. veritus sum {αἰδέω, αἰδέομαι, αἰσχύνομαι, εὐλαβέομαι, ἐπιζομαι, ὑποστέλλομαι} vereri, Timere: propiè liberorum est qui honesti gratia mouentur. Dictum, vt quidam volunt, quasi valde reor, quia ea quæ timemus, multifacere ac diu cogitare solemus. Cicero pro Plancio, Is patrem veretur vt deum. Idem de Senectute, Vos tamen deos verentes, qui hanc omnem pulchritudinem tuentur & regunt, memoriam nostri piè inuiolatéque seruabitis.
Vereri & metuere aliquem. Author ad Herennium lib.4, Licentia est, cùm apud eos, quos aut vereri, aut metuere debemus, tamen, &c.
Metuebant eum serui, verebantur liberi. Cic.de Senect.
Bella vereri. Ouid.5.Trist.eleg.11.
Caritatem annonæ vereri. Cicero 5.Verr. Et quod caput est rei frumentariæ, campus Leõtinus, cuius antea spes hæc erat, vt quum obsitum vidisses, annonæ caritatem non vererêre.
Conspectum patris vereri. Terent.Phorm.2.2.
Culpam vereri. Cic.1.de Orat. Perge verò Crasse, inquit, Mutius: istam enim culpam quam vereris ego præstabo.
Pauperiem veritus. Horat.1.epist.10.
Reprehensionem doctorum vereri. Cic.in Orat.
Verbera vereri. Ouid.epist.19.
¶Vereri cum datiuo. Cicero quarta Academica, Vos autem mihi veremini, ne labar ad opinionem, & aliquid adsciscam, & comprobem.
Vereri nonnihil ab aliquo, Ne malum afferat, siue nobis inferat. Terent.And.3.4,
Ego dudum nonnihil veritus sum Daue abs te ne faceres idem
Quod vulgus seruorum solet, dolis vt me deluderes.
Vereri ab aliquo supplicium. Author ad Herennium, Ergo & metus periculi hortabatur eum interimere, à quo supplicium verebatur.
Vereri de aliquo. Cicero de Senectute, Et quod modò Carthagini malè iamdiu cogitanti bellum inferatur, multò antè denuntio, de qua non antè vereri desinam, quàm illam excisam cognouero.
Vereri à Timere cur differat. Liu.9.bel.Maced. Veremur quidem vos Romani: et si ita vultis, etiam timemus: sed plus veremur & timemus deos immortales.
Magis vereor, Vide MAGIS.
Vereor dicere. Terent.And.2.1.
Túne id veritus es? Cic.Qu.frat.lib.1.3.
Vereor ne. Terent.Phorm.5.8,
Quid ad me ibatis? ridiculum: an verebamini

Ne non id facerem quod recepissem semel? Cic. ad Cornificium, lib.12.19, Non enim dubitabam quin eas libenter lecturus esses, verebar vt redderetur.

Vereor ne non sit obligatus. Martianus in l. Si mulier. §.ij. D.De iure dotium.

Non vereor ne meæ vitæ modestia parũ valitura sit in posterum contra falsos rumores. Marius Ciceroni lib.11.28.

Veritus es, nisi istam artem oratione exaggerasses, ne operã perdidisses. Cic.1.de Orat.

Vereor num. Caius in l. Potior. D. Qui potior. in pign. hab. Sed vereor, num hîc aliud sit dicendum.

Vereor quid sit. Terent. And.1.4,

Sed quidnam Pamphilum Exanimatum video? vereor quid sit.

Cic. ad Attic lib.7.127.

Vereor quorsum. Terent. And 1.2,

Mirabar hoc si sic abiret, & heri semper lenitas

Verebar quorsum euaderet.

Vereor vt, pro Vereor ne non. Terent. Hec.1.2,

Sed firmæ hæ vereo vt sint nuptiæ. Idem Phorm.5.8. Cic.2.de Lege Agr. Hoc quia vos fœdus non iusseritis, veretur Hiempsal vt satis firmum sit & ratum.

Addo illud, quòd vereor tibi ipsi vt probem. Cic. Attic. lib.6.111.

¶Vereor genitiuo iunctum, qui vice accusatiui sit apud veteres. Afranius,

Optandum vxorem quæ non vereatur viri. Vide plura apud Nonium.

Verens, verentis {αἰδούμενος} Particip. siue Nomen ex Participio.

Timens. Cic. ad Papirium lib 9.16, Qui te ad scribendum incitauit, verentem ne Silius suo nuntio aliquid mihi solicitudinis attulisset.

Verens plagarum Colum. lib.6.cap 2, Sed non inertes huius pecudis mores, qui sunt verẽtes plagarum & acclamationum. De bobus.

Verendus, Aliud Particip. {αἰδέσιμος} vt

Augusta grauitate verendus. Ouid.9.Metam.

Maiestas verenda. Ouid.4.Metam.

Patres verendi. Ouid.3.de Ponto eleg.1.

Senex verendus. Claud.2 Paneg.

Verenda, verendorum, plur.nu.neut g. {αἰδοῖα} Dicuntur corporis partes, quæ non nisi cum verecũdia nominãtur. Plin. Iunior epist.14.li.3, Repentè eum serui circunsistunt, alius fauces inuadit, alius os verberat, alius pectus & ventrem, atque etiam, fœdum dictu, verenda contundit.

Veretrum, veretri, pen. prod. n g. {αἰδοῖον} Membrum virile. Sueto in Tiberio ca.62, Excogitauerat autem inter genera cruciatus etiam, vt larga meri potione per fallaciam oneratos, repentè veretris deligatis, fidicularum simul vrinæque tormento distenderet.

Veretilla, à virorum pudendo conchas quasdam vocat Apuleius propter similitudinem.

VERGILIAE, vergiliarum {πλειάδες} Stellæ sunt quæ & Pleiades, & Institor vestis dicũtur, ita appellatæ, quòd earum exortu Ver finem faciat, seu quòd circa æquinoctium vernum sit earum ortus matutinus. Sunt autem septem in Tauro locatæ, quarum signo exoriente, æstas significatur, occidente hyems ostenditur. Earum exortus fit circa quintum Idus Maias, distans ab æquinoctio verno vndequinquagesimo die. Plaut. Amphit 4,

Nec Iugula, nec Vesperus, neque Vergiliæ occidunt. Plin. lib.16. cap.25, Concipiunt Vergiliarum exortu. Cic.2.de Nat.deor.

At propter læuum genus omni ex parte locatas

Paruas Vergilias tenui cum luce videbit. Ex poëta. Virg 1.Geor.

Nauita tum stellis numeros & nomina fecit,

Pleiadas, Hyadas, clarámque Lycaonis Arcton. Vbi Seruius, Pleiades signum est ante genua Tauri, quòd ortu suo primæ nauigationis tempus ostendit. Vnde Græcè Pleiades dicuntur ἀπὸ τοῦ πλεῖν, Latinè Vergiliæ, à verni temporis significatione quo oriuntur.

Occasus Vergiliarum, Vide Occasus in OCCIDO. pen.corr.

Vergiliæ terrestres, Vermiculi noctu lucentes, qui & Cicindelæ dicuntur, & Lampyrides. Plin. lib.18 cap.26.in fine, Lucentes per arua Cicindelæ. Ita appellant rustici stellantes volatus, Græci verò Lãpyridas Ibidem cap.27, Iam Vergilias in cælo notabiles caterua fecerat: non tamen his contenta, terrestres fecit alias, veluti vociferans, Cur cælum intueris agricola? Cur sydera quæris rustice? iam te breuiore somno fessum premunt noctes. Ecce tibi inter herbas tuas spargo peculiares stellas, easque vespere, & ab opere disiungẽti ostendo: ac ne possis præterire, miraculo solicito. Vidésne vt fulgor igni similis alarum compressu tegatur, secúmque lucem habeat & noctem? Paulo pòst, Cur etiam nunc altius spectas, ipsúmque cęlum scrutaris? Habes ante pedes tuos ecce Vergilias. In certis eæ diebus proueniunt, durántque fœdere syderis huiusce: partúmque eas illius esse certum est.

Vergo, vergis {φέρομαι, ῥέπω, συντείνω, τηλαυγέω} versi, vel secundum Diomedem verxi, versum, vergere, neutrum verbum, & nonnunquã deponens, significat Declinare. Virg.12.Æneidos,

Quem damnet labor, & quo vergat pondere lethum. Lucan.lib.1,

Nec polus aduersi calidus quà vergitur Austri.

Vergere ad. Cicero 11. Philip. Et eius auxiliũ ad Italiam vergere, quàm ad Asiam maluissemus. Cæsar 1.bel.Gallic. Vergit ad Septentriones.

Ad imum vergere. Horat. de Arte.

Vergere in. Cic.2. de Natura deorum, Vt omnibus eius partibus in medium vergentibus, id autem medium, infimum in sphæra est, nihil interrumpat.

In senium vergi. Stat.4.Sylu.4.

Ætas vergit. Tacit lib.2.

¶Venenum vergere alicui, Actiuè, pro, Miscere, fundere. Lucret. libro 5.

Vergens, Participium {συντείνων} Lucan. lib.2,

Iliris Ionias vergens Epidaurus in vndas.

Annis vergens. Tacit.lib.13.

Anni vergentes in senium. Lucan.lib.1.

Vergente iam die ingressus Senatum, &c. Id est inclinato. Suet. in Othone, cap.7.

Dies vergens in noctem Seneca Thyeste,9.

Ora Hecates vergentia in tres partes. Ouid 1.Fast.

VERGOBRETVS, vergobreti, Summus erat apud Heduos magistratus qui creabatur annuus, & vitæ necísque in suos habebat potestatem. Cæs.bell.Gall.lib.1.

Veriafrum oleum. Scribon. Larg 268 & 269.

Veridicus, Verisimile, & Veritas, Vide VERVS.

Vermis, huius vermis, masc gen. {σκώληξ} A vertendo dicitur, quòd sese torquendo vertat, & ita repat. Plin.lib.19. cap.18. Vulgò verò si dulcedo noceat, & vermes radicibus inhæreant, remedium est amurca pura, &c. Lucretius libro 2,

Quippe videre licet viuos existere vermes Stercore de tetro.

Vermiculus, vermiculi, penul.corr. Diminut. {σκωλήκιον} Plin. lib.10. cap 62, Iam obituris muribus vermiculum in capite gigni tradunt. Lucret.lib.2.

Verminosus, penult. prod. Adiectiuum {σκωληκώδης} Quod vermes habet. vnde Verminosæ aures, quæ intus vermes habent. Plin.lib.17. cap.10, Præter alia vitia, etiam verminosa fiunt. Idem lib.20.cap.14.

Vermiculor, pen corr. vermicularis {σκωληκιῶμαι, τερηδονίζομαι} vermiculari, Dicuntur arbores, in quibus vermes in cortice generantur. Est igitur vermiculari, vermiculis infestari. Plin lib.17.cap.24, Vermiculantur magis minutæ quædam arbores, omnes tamen ferè, idque aues caui corticis sono experiuntur.

¶Vermiculari {λεπτουργεῖν} Minuta opera facere. vnde λεπτουργήματα, Vermiculata opera dicũtur, quæ paruis tessellis insititiis apta atque conserta sunt. Plin.lib.35 cap. 1.1. Nec tantùm vt parietes toti aperiantur, verùm & interraso marmore, vermiculatísque ad effigies rerum & animalium crustis. Budæus.

Vermiculatum, est minutis segmentis elaboratum, veluti vermiculis exilibus concinnum. Cic 3 de Oratore,

Quam lepidè lexeis compostæ, vt tesserulæ omnes

Arte, pauimento, atque emblemate vermiculato. Vide Nonium.

Vermiculans pulsus. Vide Formicans, in FORMICA.

Vermiculatio {σκωλήκωσις} Verbale, Est quum enatis vermiculis & bestiolis segetes, arborésve infestantur. Plin.lib.17.cap.11, Neque vermiculationi obnoxium.

Vermina, verminorum, neut.gen. plur.numer. {στρόφοι} Dolores corporis, qui quodam minuto motu intestina quasi vermes scindere videntur. Hic dolor Græcè στρόφος dicitur. Hæc Festus. Plinius, Magi eo vermina & dysenteriam curari putant.

Vermina sæua Lucret.lib.5,

Donicum eos vita priuarant vermina sæua. Id est, sæui dolores.

Vermino, verminas, pen. corr. {σκωληκιάω} verminare, Vermes habere. Cornelius Celsus, Nihil est perniciosus pueris dum verminant. Sipontinus. Seneca 30 lib.2. Natur.quæst. cap.31. Malorum serpentum & aliorum animalium, quibus mortifera vis inest, quum fulmine icta sunt venenum omne consumitur. Vnde, inquit, scis? In venenatis corporibus vermis non nascitur. Fulmine icta, intra paucos dies verminant.

Verminate quoque significat cum quodam pruritu scabendi molestare. Martial.lib.14.de auriscalpio,

Si tibi morosa prurugine verminat auris,

Arma damus tortis apta libidinibus.

¶Verminari, pro Torqueri, A vermibus deductum verbum, quòd facilè se torqueant, inquit Nonius. Varro, Septimo, inquit, mense verminari cœpit, partum putauit propinquum.

Verminatio, verminationis, Verbale {σκωληκίασις} Morbus præsertim iumentorum, Plinius libro 28. capite 1, Iisdem sanari dimissis in fauces iumentorum verminationes notum est. Iidem libro 30. capite 15.

Verminatio, Capitis dolor, vbi intus videtur arrodi cerebrum. Senec.epist.96. Quod oculorum, auriúmque tormenta, & cerebri æstuantis verminationes?

Verminatio pro acriori punctione doloris, in qualibet corporis parte. Seneca epist. 79. Omnium istorum prima verminatio vexat, impetus mora extinguitur. Loquitur de podagra, chiragra & morbis articularibus.

Verna, vernæ, commu.gen. {οἰκότριψ, οἰκοτραφής} Seruus domi nostræ natus ex ancilla nostra aut seruo. Plautus Amphit. 4.25. Idem Milit.10,

Quid, nutrici non missurus quicquam quæ vernas alit? Cælius Ciceroni, libro 9.15, Bellienus verna Demetrij, qui ibi cum præsidio erat, &c.

Turba vernarum. Tibul.lib.2.eleg.1.

Lactei vernæ. Martial lib.5. Domitius legit lutei, id est, sordidi.

Procaces vernæ. Horat.2 Serm.saty.6.

Puer verna. Horat.1.Serm.saty.2.

Tuberes vernæ, Vide TVBER.

¶Vernas veteres appellabant, qui vere sacro fuerant nati: & habebatur nomen hoc pro vitabili maledicto. Plaut. Amph. Hic, qui verna natus est, quæritur. Et Iterum, Cum cruciatu tuo isthæc hodie verna verba funditas. Nonius.

Vernula, vernulæ, penult.corr. Diminutiuum. Mart.lib.14,

Siquis plorator collo tibi vernula pendet. Iuuen.Saty.10,

Quem sequitur custos angustæ vernula caspæ.

Vernaculus, pen.corr. Adiectiuum, Omne quod domi nostræ nascitur, vel in nostra patria, vt ait Valla lib.1.

Res quotidianæ & vernaculæ. Cic.3.de Orat.

Vernacula lingua dicitur, vel seruilis, vel plebeia, qua tanquam communi ac naturali omnes vulgò loquuntur: linguam maternam hodie vocamus.

Ver-

Vernaculæ volucres: cui aduenæ opponuntur. Varro 3.de Re rust. cap.55, Præterea volucres quum partim aduenæ sint, vt hirundines & grues: partim vernaculæ, vt gallinæ & columbæ.

Vernaculus mos, Id est domesticus vel patriæ.

Vernaculum consilium. Plaut. Pœn.14.

Vernaculi artifices. Liu.7 ab Vrbe. Id est domestici.

Antiqua & vernacula festiuitas. Cic. Pæto lib.9.15.

¶Vernaculum {ἴδιον} Proprium ac peculiare. Plin.lib.14.cap.2, Potissima nobilitas datur vuis peculiaribus atque vernaculis Italiæ.

¶Vernaculum, Quod à nobis domestica consuetudine vsurpatur. Cicero de Claris Orat. Nec scio quo sapore vernaculo Idem 5.Ver. Non vt solemus in defensionibus dicere, crimen domesticum ac vernaculum.

¶Vernaculum {ἐαρινόν} aliquando dicitur quod est veris. Plin.lib. 17.cap.22, Vernacula putatio deiectis per ramos vitium crinibus circunuestit arborem, crinésque ipsos vuis. Quo in loco non putarim vernam significari putationem, sed eam quæ tum esset illic vulgaris. Mox enim sequitur, Gallica in traduces porrigitur, &c.

¶Vernaculi, Malis moribus homines. Seneca de Benefic.6. Alter apud proximum circulatorem resedit: & quum vagus atque erro vernaculis congregatur, transeuntem Platonem quem non quæsierat, inuenit.

Vernilis, & hoc vernile, penul.prod. {δουλικός} Idem quod seruilis, siue scurrilis.

Blanditiæ verniles. Tacit.lib.18, Quanuis odium Vitellius vernilibus blanditiis velaret. Hoc est seruilibus, & adulatoriis, & vt ait Rhenanus in Castigationibus in Tacitum.

Dictum vernile. Tacit.lib.10. Hoc est scurrile, procax.

Vernilitas, pen cor. vernilitatis {βωμολοχία} Scurrilitas. Plin.lib.34.cap. 8, Puerum subdolæ ac fucatæ vernilitatis.

Vernilitatem vocant quicquid contrarium est ingenuitati. Senec. epist.96, Hæc seu leuitas est, seu vernilitas, punienda est promittendi facilitate. Loquitur de proteruia petẽdi quod impetratum nolis.

Imbui vernilitate. Quint.lib.1.cap.11.

Seruilis vernilitas. Quint.lib 1 cap.11.

Verniliter, penul.cor. {κολακευτικῶς} Scurriliter, seu adulatoriè: à vernis quibus hæc viuẽdi ars est. Cæcilius Venatore, Credo minus tandem hoc sit verniliter. Nonius.

Vernaliter, pen.cor. Aduerb. {δουλικῶς} Id est seruiliter. Horat. 2.Serm. saty.6, - necnon vernaliter ipsis

Fungitur officiis. Quod alij luxuriosè, alij pro adulatoriè exponunt, quibus hæc viuendi ars est.

Vernatio, Verno, Vernus, Vide VER.

Verò, Discretiua coniunctio {δὲ, γε μὴν, ἀλλὰ τοι} vt Achilles quidem fortis fuit, Vlysses verò astutus.

Verò, his dictionibus solet iungi, Neque, nec, tum, age, sanè, iam, enim, at, quasi, ceu, nunc. vt Neque verò, nec verò, tum verò, age verò, sanè verò, iã verò, enim verò, at verò, quasi verò, ceu verò. Cum quibus particulis rarò Autem particula iungi solet.

Ain' verò, indignantis. Plautus in Amphit. Act.1.scen.1,

Ain' verò verbero?

At verò nos docti, scilicet à Græcia, hæc & à pueritia legimus & discimus. Cic.2.Tusc.

Aut verò, pro Aut etiam. Cic. in Verrem Act.5, Quem tibi hominem inuitis diis immortalibus, aut verò deum tantis religionibus eorum violatis auxilium futurum putas? Budæus.

Verò cum pronomine Ego, non tam discretionem interim significat, quàm (vt Hermolao placet) confirmationem, pro quinetiam, vel etiam. Plinius in præfatione totius operis, Proinde occupãtibus locum faueo: ego verò & posteris. Sic legit Hermolaus.

Ego verò, Sæpe veluti in respondendo adhibetur, significátque profectò, vel certè, vel potius γε Græcum. Cic.ad Attic.lib.3.epist.13, Nam quòd scribis te audire, me etiam mentis errore ex dolore affici, mihi verò mẽs integra est. Idem, Quod laudas quia obliuisci me scripsi antè facta & dicta nostri amici, ego verò ita facio. Idem ad Volumnium lib. 7.344, Quas si vt volumus, exceperimus: ego verò multam salutem & foro dicam & curiæ.

Ego verò, Aliter. Cic.ad Quint.fra.lib.1.3, Quum enim te desydero, fratrem solum desydero. Ego verò suauitate propè fratrem, propè æqualem, obsequio filium, consilio parentem.

Eia verò Plautus,

Here tuus vbi amato est? TR. eia verò quasi non sit intus.

Est verò ita. sed tamen huic amœnitati quam ex Quintio sæpe audio Cic.2 de Legib.

Et verò. Cic.ad Q.fra.lib.1.1, Tibi & fuit hoc semper facillimum, & verò esse debuit.

Et verò etiam. Cic.ad Atticum lib.16.342, Qua quidem voluntate esse erga Atticum sæpe præsens & illi ostendisti, & verò etiam mihi.

Iam verò. Plin.lib.18.cap.6, Latifundia perdidere Italiam, iam verò & prouincias.

Id verò. Terent in Prologo Eunuchi,

-sed eas fabulas factas prius

Latinas scisse sese, id verò pernegat. Pro Id demum.

Ille verò, pro Imò verò, vel ille etiam. Cic.2.de Diuin. Idem pro Cælio, Nihil igitur illa vicinitas redolet? nihil hominũ fama? nihil Baiæ denique ipsæ loquũtur? Illæ verò non loquũtur solùm, verum etiam personant.

Ille verò, Ille certè. Cic. Attico, De Lepido verò & Tullio, quòd quæris, Illi verò non dubitant quin Cæsari prætõ futuri, in Senatúmque venturi sint.

Ipse verò, ille verò. Cic.2 de Nat.deor. Ipse verò aër, qui natura maximè frigidus, minimè est expers caloris: ille verò & multò quidem calore admixtus.

Ita verò, sanè verò, Ironicè. Plautus,

Ita verò: vt tu ipse me dixisse dictites. Hoc est, mirum quin tibi hoc dicam, vt postea me accuses proditi arcani. Terentius in Eunucho 1. 2,

Sanè quia verò hæ mihi patent semper fores. Budæus.

Mirum verò, per ironiam dictum. Terent. And.4.4,

- ha he: Mirum verò impudenter mulier sifacit meretrix.

Cic. pro Flacco, Mirandum verò est homines eos, &c. Hoc est, Nequaquam mirari debemus.

Nisi verò. Cic. in Verr. act. vltima, Nisi verò existimatis, &c. Quasi dicat, Nihil minus est credibile.

Non verò, Vide NON.

Nunc verò, Vide NVNC.

Nunc verò iam, Vide NVNC.

Sed verò, vt At verò. Cicero pro Cluentio, Sed ea verò sic agit vt prorsus reticere nullo modo possit.

Tu verò, similem vsum habet quem Ego verò. Terentius in Eunucho 4. 4,

Quem tu verò videre velles Phædria.

¶Legitur & cum nominibus. Terent. Eunuch 3.5,

Illa ilico vbi accepit, læta verò ad se abducit domum.

¶Verò in principio epistolæ. Cic. ad Attic. lib.5. 88, Ego verò & tuum in discessu vidi animum, & meo sum ipse testis.

¶Verò, authore Donato, particula est, quæ ironiam aliquando iuuet. Virg.4.Æneidos,

Egregiam verò laudem, & spolia ampla refertis

Túque puérque tuus. Cic.ad Lentulum lib.1 9, Est verò probandum qui & summa voluntate cesserit, & egregia animi alacritate abfuerit. Budæus.

¶Verò, ironicῶs, cum accusatiuo aliquando. Cicero 13. Philipp. Turpem verò actionem qua defenditur amplissimi authoritas ordinis contra crudelissimi gladiatoris amentiam. Hic manifesta est ironia.

¶Verò, permittentis est, & concedentis. Cicero de Claris Orat. Tum Brutus, Deinde postea: sed tu inquit, in me intuens, orationes nobis veteres explicabis? Ego verò, inquam, Brute, sed in Cumano, &c Terent. Heaut 3.2,

Eho laudas qui heros fallunt? C. in loco, ego verò laudo. Cicero 1.de Fin. Verum igitur percurri omnem Epicuri disciplinam placet, &c. Tuo verò id quidem inquam arbitratu.

¶Nec verò, Nec etiam. Cic. de Vniuers. Nihil porrò igni vacuum videri potest, nec verò tangi quod careat solido. Idem de Oratore, Non enim omnis fortuna, non omnis honos, non omnis ætas, nec verò locus aut tempus, &c.

¶Verò, expletiua vel ornatiua est aliquando. Terent. Eunuc.5.4,

Id verò est quod ego puto mihi palmarium

Me reperisse. Vbi ait Donatus, Nisi ornatiuum esset Verò, nihil significaret.

¶Verò, pro interiectione stomachantis accipi ait Donatus in illo Eunuchi 5.3, -moue verò ocyus

Te nutrix.

Vero, veras, Vide VERVS.

VERO, Fluuius Celtiberiæ, à quo populi Verones dicti sunt, circa eum habitantes.

VEROMANDVI {ῥωμάνδυες} Galliæ Belgicæ populi, quorum meminit Plinius libro 4.cap.17, Et Cæsar bel. Gal.lib.2, Vulgò *Vermandois*.

VERONA, penult.prod. {Οὐήρωνα} Vrbs Venetiæ à Gallis olim condita, duce, vt quidam opinatur, Brenone, à quo Brenona primùm, deinde mutatis consuetudine literis, Verona appellata. Galli enim quum nouas sedes quærere ob intestinas discordias, & assiduas domi dissensiones cogerentur, in Italiam venere: expulsísque inde cultoribus, Mediolanum, Comum, Brixiam, Bergomum, Tridentum, Vicentiam condiderunt. Veronam magna ex parte alluit fluuius omnium amœnissimus Athesis, qui ex Tridentinis Alpibus ortus non longè à fossa Clodia Pado miscetur. Clara hæc vrbs solo, ac frugum & fructuum omnium hubertate, tum alumno Catullo poëta. Ouid. 3.Amor.eleg 14,

Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo. Hinc fiunt adiectiua Veronius, & Veronensis.

Iuuenum Veronensium flos. Catull. de Cælio & Quintio 95.

Verpus, verpi, m.g. {λειπόδερμος, ψωλός} Medius digitus est: à verrendo podice dictus.

Verpus, Homo renudatam glandem habens, vt in re fœdissima. Qua de causa & à Plauto deglupta mœnas probrosissimè dicitur: & Iudæi ob eam partem nudatam & retectã, apellæ, recutiti, verpi per summam contumeliam vocabantur. Sic & ψωλός a Græcis etiam vsurpatur. Catullus,

-verpus præposuit Priapus ille. Ex Turnebo.

Verpi dicti sunt Iudæi, quod sanguinis fluxum patientes, hoc digito verrendo podici vtuntur, vel potius quia sunt recutiti: vnde & apellæ dicuntur. Iuuen.sat.14, - eadem nisi sacra colenti

Quæsitum ad fortem solos deducere Verpos.

¶Verpam, f.g. {ψωλή} mentulam innuit. Martial.lib.11,

Iam nisi per somnum non arrigis: & tibi Meui

Incipit & medios meiere verpa pedes. Catul. ad Memmium 26,

-nam nihilo minore verpa Es farctus.

Verra, Ara fuit Romæ, ad quam orabant ne Agrippæ nascerentur.

VERRES C. {βέῤῥης} perfunctus Quæstura & Prætura vrbana, patre C. Verre, & prætextato filio, & filia nupta, successit in Sicilia prætor C. Sacerdoti: atque in ea libidinosè auaréque versatus, decedens tandem succedente Metello repetũdarum reus à Siculis postulatus est. Qui M. Tullium ad accusandum descendere compulerunt, iam pridem ipsis necessitudine copulatum, quum Quæstor in Sicilia fuisset. Autor Asconius Pædianus.

Verrea, verreorum, {βέῤῥεια} Festa siue sacra à Verre instituta. Cicero 4. Verr. At verò præclarum diem reposuisti, Verrea vt agerent, & vt ad eum diem, quæ sacris epulísque opus essent, in complures annos locarentur.

Verres,verris, masc. gen. {τομίας} Porcus masculus. Varro de Re rust. lib.2. cap.4. de sue loquens. Castrantur verres commodissimè anniculi, vtique ne minores quàm semestres: quo facto nomen mutant, atque è verribus dicuntur maiales. Horat.3.Carm,ode 22,
Imminens villæ tua pinus esto,
Quam per exactos ego lætus annos
Verris obliquum meditantis ictum
Sanguine donem.
Verrem ad hominem masculum transtulit Plaut.Milit.14.
- nisi huic verri affertur merces,
Non hic seminio suo quanque porculenam partiturus est.
Verrinus,pen.prod. Adiect. {τομιειὸς} Quod est verris. Plin.lib. 28. cap. 10. Simili modo verrinum iecur exemptis duntaxat fibris, quatuor obolorum pondere. Ibidem cap.9. Adipe verrino confici.
Verriculum, verriculi, pen.cor. {σαγήνη} Rete piscatorium, quod trahendo è vado educitur.
Seruius in illud Æneid.1.
Verrúntque per auras. Verrere (inquit) est trahere, à rete, quod verriculum dicitur. Vide Euerriculum, in Euerro. Val Max.lib.4.ca.1. De septē sapientibus, A piscatoribus in Milesia regione verriculū trahentibus quidam iactum emerat.
Verriculatus,pen.prod. Adiect. {σαγηνοειδὴς} Ad verriculi formam factum. Col.lib.2.cap.21. Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus verriculatis: atque iis vel rostratis vel denticulatis medium culmum secant. Nisi quis malit legere verticulatis aut potius vermiculatis. Alij legunt vericulatis, alij veruculatis.
Verro, verris, verri, & versi, versum {ἑλκύω, σαίρω, καλλύνω} verrere, Trahere. Virg.1. Æneid.
Ni faciat, maria ac terras cælúmque profundum
Quippe ferant rapidi secum, verrántque per auras.
Venti verrentes æquora. Lucret.lib.5.
Nautæ verrunt cærula. Virg.3. Æneid.
Remi verrebant freta. Ouid.3. Amor.eleg.7.
Remis vada liuida verrunt. Virg 6. Æneid.
Cauda verruntur arenæ. Ouid.10. Metam.
Diripiunt verrúntque dapes. Valer.4. Argon. De Harpyiis.
¶Verrere, Mundare, quòd trahendo sordes mundentur. Apud Plaut.in Merc.7.
Verre ædes. Iuuenal. Saty.14.
Verre pauimentum, nitidas ostende columnas. Cic.in Para. Qui tergent, qui vngunt, qui verrunt, qui spargunt, &c.
Versus, Participium {σεσυρμένος} Virg.1. Æneid.
- & versa puluis inscribitur hasta.
Spumant freta versa lacertis. Idem 5. Æneid.
Verruca, verrucæ, pen prod. {δειράς} Locus in monte editior. Cato in libris Originum, Maturum censeo, inquit, si rem seruare vis, faciundum vt quadringentos quos milites ad verrucam illam ire iubeas: eam vti occupent, imperes, hortetísque. Ex Gellio lib.3.cap.7. vbi verrucam locum editum, asperúmque interpretatur.
¶Verruca, {ἀκροχορδὼν, πῶρος} Caruncula eminens in corpore sine pruritu. Plin.lib.20.cap 12. Ocinum verrucas misto atramento sutorio tollit. Horat.1. Serm. Saty.3.
Maculæ & verrucæ gemmarum. Plin.lib 37.cap.3.
Verrucæ sessiles. Plin.lib.37.ca.2. Verrucæque non eminentes, sed sessiles. Id est, *plates*.
Verrucula, verruculæ, pen.cor. Dimin. {ἀκροχορδόνιον} Colum.lib.7.cap. 6. Caper cui sub maxillis binæ verruculæ colo dependent, optimus habetur.
Verrucosus, pen.prod. Adiect. {ἀκροχορδονώδης} Homo verrucis plenus, & varias eminentes partes habens. Verrucosa loca, Inæqualia, & diuersas partes eminentes habentia. Pers. Saty.1.
Sunt quos Pacuuiúsque & verrucosa moretur Antiopa, &c. Hoc est aspera, non perpolita.
Orator verrucosus. Cic. de Claris Orat.
Verrucaria, verrucariæ {ἡλιοτρόπιον} Herba quæ verrucas tollit. Plin.lib. 21. cap.21. Verrucas cum sale tollit succus è folio: vnde nostri verrucariam herbam appellauere, aliis cognominari effectibus digniorem.
Verrunco, verruncas, verruncare, Vertere, inquit Festus, vnde Auerrunco compositum: de quo vide suo loco. Cic.1. de Diuin.
Per propinqua hæc bene verruncent populo. Ex poeta.
Versicolor, Versiculus, Versipellis, Verso, versas, Versura, Versus, Participium, Nomen, Præpositio, Aduerb. Vide VERTO, vertis.
Versus à verto Particip. Vide VERTO.
Versus, Particip à Verro, Vide VERRO.
Versutus, Versutiloquus, Vide VERTO.
Vertagus, Canis nomen, dictus veluti Fertrahus, à fera scilicet trahenda ad dominum, g in vicem elementi h. transeunte, vt in tragula, quàm à trahendo nomen habere grammatici affirmant. Martialis,
Non sibi sed domino venatur vertagus acer,
Intactum leporem qui tibi dente refert. Gratius poëta vertraham appellare videtur, etsi tempus syllabæ mutet,
Et pictam macula vertraham delige falsa. Ex Turnebo.
Vertebra, Vertebratus, Vertex, Verticillum, Verticulum, Vertigo, Vide VERTO.
Verto, vertis, verti, versum {δινέω, δινεύω, δινόω, δινδύω, εἵλω, εἱλέω, ἐλίσσω, πολέω, τρέπω, προτρέπω, στρέφω, στρωφάω, στροφοδινέω} vertere, A Vere dicitur: quia Vere annus incipit verti. Terent. Heaut.5.1,
Retundam, redigam, vt quò se vertat nesciat.
Omnia vertere, pro Euertere & corrumpere. Cic.1. Offic. Translatum videri potest ab iis qui segetem vertunt. Ex Budæo.
In Africam se vertit Auster. Cæsar 3.bel.Ciuil.
Agrum vertere, pro Subigere. Plin.lib.18.cap.6.
Animam vertere, pro Reddere anhelitum. Plaut.Merc.4.

Arces vertere. Virg.1. Æneid. Hoc est euertere.
Arma vertêre aduersus Carthaginenses Romani. Liuius 4. belli Punici.
Arma vertere in aliquem. Liu.5.bel.Pun.
In auaritiam verterat. Tacit.lib.20.
Aures ad pacem vertere. Propert.lib.4.eleg.14.
Beneficium vertere in grauissimam iniuriam. Plin.in Paneg.
Dulcia se in bilem vertunt. Horat.2. Serm.Sat.2.
In bonum vertere Quintil.lib.1.cap 1, Nam bona facilè mutantur in peius: nunc quando in bonum verteris vitia?
In bonum vertere auspicia. Liu.10.ab Vrbe.
In bonum vertere detrimentum. Cæsar 3.bel.Ciuil.
Vertere cadum, valet exhaurire: quæ enim exhauriuntur vertuntur. Plautus,
-amicæ vter vtrubi accumbamus?
Quanuis de subito vel cadus verti potest. Lucil.
Vertitur Oenophoris fundus sententia nobis. Et apud Horatium, Inuertunt aliphanis vinaria tota. Turnebus.
Cælum vertitur. Virg.2. Æneidos,
Vertitur interea cælum, & ruit Oceano nox. Id est in aliam faciem commutatur: quod more suo explanat sequentibus. Seruius.
Causas secundorum & aduersorum vertere in deos. Liuius 6.bel. Punic.
Causa vertitur in eo, pro Consistit. Quintil.lib.3.cap.13.
Certamen vertitur. Cic.ad Attic.lib.8.166, Brundusij autem omne certamen vertitur huius primi temporis.
In cinerem vertere. Ouid.2. Metam.
In consuetudinem vertere. Tacit.in Dialogo de Orat.
In contrarium aliquid vertere. Quint.lib.3.cap.11.
In contumeliam suam vertere quod alius gesserit. Cæsar 1. belli Ciuilis.
Crateras vertere, pro Potare. Virg.9. Æneidos,
- fusíque per herbam
Indulgent vino, & vertunt crateras ahenos. Hemistichium Ennianum. Seruius.
Crimen reus citra accusationem in aduersarium vertit. Quintil.7.cap.3.
In crimen vertere quod gloriæ esse debet. Liu. 10. belli Maced.
Culpam vertere in gloriam. Plin.epist.171.
Culpam omnem belli à publico consilio in Annibalem vertentes. Liuius 10.belli Pun.
Cursum vertere aliquó. Virg 3. Æneid.
Dies vertitur. Propert.lib.2.eleg.29.
Nunc vtcunque potes fato gere saucia morem:
Et deus, & durus vertitur ipse dies.
Discrimen vertitur. Quintil. lib.6.cap.1.
In discrimine verti dicuntur res. Liu.6.ab Vrbe,
In dorsum vertere, pro Resupinare. Plin.lib.9.cap.10.
Elocutionem vertere. Plin.epist. vltima, lib.2.
Equos vertunt ad mœnia. Virg.11. Aeneid.
In facies omnes se vertere, Varias formas & species referre. Idem 12. Aeneid.
Intra fines hos vertuntur omnia. Cælius ad Ciceronem lib.8. 10.
Plura suspicari non possum, hæc noui, alia quæ possunt accedere non cerno. Multa tempus afferre, & preparata multa esse scio, sed intra fines hos, quecunque acciderint, vertentur.
In fugam vertere aliquem, Cogere vt fugiat. Liuius 10. belli Punici.
In gaudium renunciata verterunt. Liu.lib.5. Decad.5.
Glebas vertere vomere. Lucret.lib.1.
Ad gloriam vertere. Tacit.lib.13.
Gradum vertere. Ouid.8. Metam.
In horrorem versum facinus. Liu.4.ab Vrbe,
In ignorantiam verti. Senec.de Benef.lib.3.cap.1.
Impetum cæli cum admirabili celeritate moueri vertique videmus. Cic.2.de Nat.deor.
Inuidiam in aliquem vertere. Quintil. lib.6.cap.5.
Ad inuidiam vertere. Tacit lib.13.
In inuidiam vertit se gloria. Liu.2.ab Vrbe
In iocum aliquid vertere. Plin.lib.21.cap.31.
Iras in aliquem vertere. Liu.1.ab Vrbe,
Iram vertere ab aliquo in alium Horat.Epod.10.
Iter vertere aliquó. Virg 5. Aeneid.
Iter retrò vertere. Liu.8.bel.Pun.
Laudem vertere in crimina. Ouid.epist.8.
In laudem vertere. Tacit.lib.4.
In licentiam vertere libertatem. Liu.7.bel.Pun.
In ludibrium vertere. Tacit.lib.12.
In lupos vertere homines. Plin.lib.8.cap.22.
Ad luxuriam vertere vsum alicuius rei, pro Conuertere, redigere, applicare. Plin.lib.15.cap.4.
Malo vertere. Tacit.lib.5
Terror facilis vertere mentes. Lucan.lib.2.
Mœnia vrbis ab imo vertere. Virg.5. Æneid.
Mœnia vertere ferro. Lucan.lib.3.
In morem vertere. Tacit.lib.20, Quod tum in morem verterat.
Oculos ad sydera vertit. Silius lib.4.
In se oculos omnium vertere, Facere vt omnium oculi in se conuertantur. Liu.7.ab Vrbe.
In odium vertere. Tacit.lib.4.
Ora vertere huc & illuc. Horat. Epod.4.
Orbes torui luminis ad aliquem vertere, Toruè aspicere. Ouid.2. Metam.
In peiorem partem sunt versa & mutata omnia. Cic. pro Roscio Amerino.
Periculum vertere in aliquem. Liu.2.bel.Maced.

In perniciem alicui vertere dicitur res aliqua. Hoc est verti. Liu. 9. bel. Maced. Hæc quæ augendæ amplitudinis eius causa facta erant, extemplò in inuidiam, mox etiam in perniciem adolescenti verterunt. Id est versa sunt. Tacit.lib.2. Astúsque hostium in perniciem ipsis vertebat.
In perniciem vertere rem aliquam. Plin.lib.18. cap.1. Ipsum quoque quo viuitur aërem in perniciem vertimus.
In vnius potestate ac moderatione vertuntur omnia. Cic. 2. Verr.
Prælium eò versum est. Liuius lib.4.
In priuatum vertere pecuniam. Liu.8.bel.Maced. Auri & argenti quum vim magnam habuisset, nihil in publicum relatum, omne in priuatum versum.
Vertitur eadem quæstio in pluribus iudiciis. Hoc est, agitatur. Paulus in l.Si cum vno D.de except.rei iudicat.
Quò me vertam, nescio, vel non habeo. Locutio, qua rei alicuius grauitatem ostendimus. Cic.ad Qu.fratrem lib.3.21, De Latinis verò quò me vertam nescio, ità mendosè & scribuntur & veneunt. Idem 5. Verr. Quid esse reliqui poterat ei qui per hanc iniuriam non modò frumentum omne amittere, sed etiam omne instrumentum vendere cogeretur? quò enim se verteret non habebat.
Quoquò te verteris, Id est in quácunque partem respexeris. Cic. in Parad. Ipsum quidem illud peccare, quoquò verteris, vnum est.
Superstitio instat & vrget, & quò te cunque verteris persequitur. Cic.2.de Diuinat. Id est quocunque.
Rationem vertere. Cic.pro Rosc.Comœdo, Vertit hic rationem, & id quod probare non potest, fingere conatur.
Regnum in formam prouinciæ verterat. Tacit.lib.19.
In religionem vertere, Vide RELIGIO. Liuius 5.ab Vrbe.
In rem suam. Vlpian.in l.prima.ad l. Iuliam peculatus, Lege Iulia peculatus cauetur, nequis ex pecunia sacra religiosa auferat, néue intercipiat, néue in rem suam vertat.
Vertere Rempublicam in meliorem statum. Tranquillus in Augusto, cap.23.
In eo res vertitur. Liu 1.ab Vrbe
Tribus in rebus ferè vertitur omnis virtus. Cic.2. Off.
Res vertitur in periculo. Plautus Merc.4, Hoc est, periclitatur.
Vertitur res in meo foro. Plautus Most.15,
Vbi ego video rem verti in meo foro, quantum potest
Facio id quod plurimi, quibus res timida aut turbida est. Id est, de mea re agi, & in meam ceruicem cuncta ruere. Vide Erasm. Chiliad. tertiæ, Centu.6.2. vide etiam interpretes Plauti.
Salus mea in eo vertitur. Liu 3.ab Vrbe
Ad se vertere partem alicuius rei, pro Accipere sibi. Cic.2. Ver.31.
Vertere se in aliquem, pro Celare secreta nostra eum, cui ea detegere solebamus, & alteri aperire. Liu.10.bel. Maced.
In locum aliquid vertere. Plin.lib.21.cap.31.
Iras in aliquem vertere. Liu.1.ab Vrbe.
Iram vertere ab aliquo in alium. Horat. Epod.10.
Iter vertere aliquó. Virg.5. Æneid.
Iter retrò vertere. Liu.8 bel.Pun.
Laudem vertere in crimina. Ouid.epist.8.
Sententiam vertere retró. Virg 10. Æneid. Id est mutare.
Sententia vertit te. Virg.1. Æneid. Vide SENTENTIA.
Seria vertere ludo. Horat.de Arte.
Sese in faciem alterius vertere, Mentiri alterius formam, & simulatè effingere. Plaut.in Argumento Amphit.1.
Vertere sese in hirundinem. Plaut.Epid.5.
Solum exilij causa vertere, id est, Sedem aut locum mutare. Cic. pro Quintio, Vide SOLVM soli.
Spes ciuitatis in eo vertitur. Liu.4.ab Vrbe,
Ad spem vel in spem vertere. Liu.9 bel.Pun. Idem 6.ab Vrbe
Stimulos sub pectore vertit Apollo. Virg.6. Æneid.
¶Vertere stultitiæ aliquid alicui, pro Stultè factum esse interpretari. Plaut.Capt.6.
Stylum in tabulis vertere, Id est scripta inducere & delere. Cic.4. Verr. Vertit stylum in tabulis, quo facto causam omnem euertit suam. Budæus.
Non in supplicio crimen meum vertitur Cic.7.Verr.
Facinora atque flagitia sua ipsi quoque in supplicium verterant. Tacit.libro 5.
Tempus hyemis vertitur, vel mutatur æstate. Columel. libro 7. capite 7.
Terga vertere, Fugere. Liu.1.ab Vrbe
Terra in aquam se vertit. Cic.3.de Nat deor.
Terram vertere, Arare. Virg.1.Georg.
Terram vertere aratro. Horat.1. Serm. saty.1.
Terram bidentibus vertere. Colum.lib.de Arborib.capite 11. Bidentibus terram vertere vtilius est quàm aratro.
Terram vertere ferro. Virg 1.Georg.
Vitio vertere. Horat.1. Serm.sat.6. Plaut.Epid.3,
Quis erit, vitio qui id non vertat tibi?
In voluntate Philippi id totum vertitur. Liu 7.bell Maced.
In voluptatem gulæ vertere pœnas montium. Plin lib.19.cap.4.
In vsum publicum vertendæ erant pecuniæ. Liu.4 bel.Maced.
Vultus vertere ad ora alicuius. Ouid 7. Metam.
¶Vertere fabulas, Platonem, Aristotelem: pro Transferre, traducere in aliam linguam. Cic. 1. de Fin. Quanquam si planè sic verterem, Platonem aut Aristotelem, vt verterunt nostri poetæ fabulas, malè credo mererer de meis ciuibus.
In Latinum Græca vertere. Quintil.lib. 10.cap.5. Ibidem, & conuertere & transferre pro eodem posuit.
Comœdiam à Gellius libro 2.capite 23. A quo istam comœdiam verterat.
De Græcis multa vertere. Cic. 2. Tusc. Verti enim multa de græcis, ne quo ornamento in hoc genere disputationis careret latina oratio.

Vertere ex Græcis. Terent.in Prologo Eunuchi.
Ex Græco in Latinum sermonem vertere annales. Liuius 5. belli Punici.
¶Vertere, pro Fallere, à piscibus qui dum assantur verruntur, inquit Turnebus. Plautus,
Vel qui ipsi vertant, vel qui aliis subuersandos præbeant, Id est qui fallant, vel fallendos præbeant. Plaut. Asinar.
Vorses quo pacto lubet.
Vertere pollicem damnantis, erat, vt Premere fauentis: & in muneribus gladiatoriis qui cum qui succubuerat aduersario, occidi iugularíque volebat, pollicem vertebat, vt munerarius. Iuuenalis,
-& verso pollice vulgi Quemlibet occidunt populariter. Et Prudentius de Vestalibus, quæ gladiatores Romæ in eminenti podio spectabant -pectúsque iacentis
Virgo modesta iubet conuerso pollice rupi.
¶Vertere, pro Verti, absolutè. Liu.lib.3. Aliquandiu æquatus inter omnes terror fuit, paulatim totus vertere in plebem cœpit. Id est verti.
In præsagium vertit. Tacit.lib.11.
Bene vertere, pro euenire. Gell.lib.1.cap.13. Virg.9.eclog.
Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hœdos. Id est, quæ res eius in perniciem vertatur, id est vt malo omine hoc munus accipiat, inquit Seruius.
Bene tibi vertat hæc res, pro Vtinam res prosperè tibi succedat. Plaut. Aul.30, -nunc quæ res tibi & gnatæ tuæ
Bene fœliciterque vortat, ita di faxint, inquito. Terent. Adel.2.1,
Minis viginti tu illam emisti, quæ res tibi vertat malé.
Vertunt res malè, Malè cedunt, malè exeunt, malè habent. Plautus Persa.13,
Si malus aut nequam est, malè res vertunt quas agit.
Malè tibi vertat, Imprecantis. Terent. Phorm.4.3.
¶Vertere, Versuram facere. Plaut. Curc.9,
Vel qui ipsi vertant, vel qui alij subuersandos præbeant.
¶Vertitur, Impersonale, pro Disceptatur. Liu. Decad.4. lib.9, Multæ & paruæ disceptationes iactabantur, sed quæ maximè rem continerent, erant: vtrùm restituerentur quos Achæi damnauerant, néc ne: iniquè, an iure occidissent, quos occiderat. Vertebatur & vtrùm manerent in Achaico concilio Lacedæmonij.
Vertens, participium {ἑλίσσων} Cice.in Arato,
Annua conficiens vertentia tempora cursu.
Vertens annus. Cic.in Somn. Quum autem ad idem vnde semel profecta sunt, cuncta astra redierint, eandémque totius cæli descriptionem longis interuallis retulerint, tum ille verè vertens annus appellari potest, in quo vix dicere audeo, quàm multa hominum secula teneantur. Propertius lib.4.eleg.2,
Sed quia vertentis fructum percepimus anni. Vide ANNVS.
Mensis vertens, ea ratione qua etiam Vertens annus. Plautus Pers.16.
Vertendus, Aliud participium {στρεπτέος} vt
Aquæ vertendæ, Nauigandæ. Ouid.1. Amor eleg.9.
Versus, Aliud similiter participium {ἐστραμμένος} Cic.pro Rosc. Amer. Videte nunc quàm versa & mutata in peiorem partem sint omnia.
Acies retro versa, Vide ACIES.
Amor versus in tædia. Ouid.epist.3.
Fas versum atque nefas. Virg.1.Georg.
Equis versis animosus Parthus. Horat.1.Carm.ode 19.
Versis armis pugnare, est mutatis armis pugnare. Caper Grammaticus, Inuersis armis pugnasse gladiatores non est dicendum, sed versis, id est transmutatis: sic non inuersis pannis agitasse aurigas, sed versis. Turnebus.
Gradu verso discedere. Ouid.4. Metam.
Hostes versi fuga. Virg.3. Georg.
Leges abolitæ & funditus versæ. Tacit.lib.3.
Mens mea versa est cum fortuna. Ouid 4. de Ponto eleg.9.
Regna ab imo versa. Seneca Hippol.4.
Sententia retro versa. Virg.10. Æneid.
Versa vice, Vide VICIS.
Versus ciuitatis status, Euersus, mutatus. Tacit.lib.1.
¶Versus, Propensus. Liuius 10. bel. Maced. Totus in Persea versus pater cū eo cogitationes eius rei, &c. Vide VERTERE se in aliquem.
Versus animi, numē. Tacitus, Qui versus animi modò numen pauescere, modò minis aduersantis populi terreri.
Verso, versas {στρέφω, δινεύω} versare, Frequentatiuum, Frequenter vertere. Quintil.lib. 6.cap.4. Versati & adusti pisces, & postero die appositi. Plin.lib.14. capite 8. Vuæ ter die versatæ per triduum, quarto exprimuntur. Cic.in Pisonem, In quo ne tum quidem, quum illum suum saltatorium versaret orbem, fortunæ rotam pertimescebat.
Versare aliquem, pro Deludere. Plautus Persa. 23. Idem Bacchid.16,
Ego versabo illum hodie, si viuo, probè.
Animum versat cupido regni, vel pauor. Liu.1.ab Vrbe, Idem lib. 5.bel.Pun. Hoc est exagitat, variis cogitationibus angit.
Animum versare in omnes partes. Virg.4. Æneid.
Animum versare per omnia. Idem 4. Æneid.
Animum muliebrem versare in omnes partes: Precibus & minis tentare vt faciat quod volumus. Liu.1.ab Vrbe.
Animos militares versare. Curtius, Interim qui Persas solicitarent mittuntur: hinc spe, hinc metu militares animos versabat.
Authores versare, Frequenter euoluere. Horat.in Arte.
Bellum versare. Cic.5. Verr. Quænam in Sicilia tanta clades, aut quod bellum tam diuturnum, tam calamitosum te prætore versatum est?
Causas versare. Cicero in Oratore, Sed ita vt rerum explicator prudens seuerus, grauis, non vt in iudiciis versaret causas, sed vt in historiis bella narraret.

Consilia noua versare pectore. Virg.1.Æneid.

Cura, quæ nunc te coquit & versat. Cic.de Senect.

Dolorem corde versans. Stat.1.Thebaid.

Dolos versare. Virgilius 11.Æneid. Id est tractare. Seruius.

Dolo versari, Agere dolo. Vlpian.in l. Si fideiussor.§.1.D.Mandati vel contrà.

Versare dolo, pro Euertere. Virg.2.Æneid. Seruius.

Hominem regere ac versare. Lucret.lib.3.

Mentem suam versare ad fraudem. Cic pro Cluent. Ad omnem malitiam & fraudem versare mentem suam hæc secum cogitans cœpit.

Versare pecuniam, pro Tractare. Suet.in Galba.cap.9.

Versari in turbinem. Seneca lib.3.de Ira, cap.6.

Versare suam naturam & regere ad tempus. Cic.pro Cælio.

Sors omnia versat. Virg.eclog 9.

Oues versare, pro Pascere. Virg.10 eclog.

Pectora versat illis pudor. Liu.2.ab Vrbe,

Amor versat pectora Ouid.1. Amor.eleg.2.

Eandem rem multis modis sæpe versare. Cic.in Orat.

Se versare. Cic.3 Verr. Versat se, quærit quid agat.

Se in vtranque partem versare. Cic 4.Verr. Itaque æstuabat dubitatione: versabat se in vtranque partem non solùm mente, verumetiam corpore.

Se huc atque illuc versare. Cicero 5.de Fin. Id quæres, inquam, in quo verum respondebo, verses te huc atque illuc necesse est.

Sese versat animus. Cic.de Vniuers. Seseque ipse animus versans, diuinius, sempiternę, sapientísque vitæ induxit exordium.

Spes occultas versaret animo. Tacit.lib.18.

Terram versare, Arare, fodere. Virg.1.Georg.

Vultus versare in omnia. Ouid.3.Trist.eleg.9.

¶ Versare, Animo voluere, consyderare. Horat.in Arte,

Sumite materiam vestris qui scribitis æquam
Viribus, & versate diu quid ferre recusent,
Quid valeant humeri. Virg.5 Æneidos,
Huc illuc vinculorum immensa volumina versat, Id est consyderat, vt ait Seruius.

Secum in animis versare. Liu.3 ab Vrbe.

Versare in corde, Cogitare. Plaut. Trinum.5.

Verba versare. Cicero 4.de Fin. Homo igitur acutus, causam non obtinens repugnante natura, verba versare cœpit.

¶ Versare testes. Quint.lib.5.cap.7, Multū domi antè versandi, ac variis percontationibus, quales haberi ab aduersario possunt, explorandi sunt. De testibus.

Versare aliquid, Tractare. Quint.lib.7.cap.4. Finitio plerunque legibus iisdem, quibus coniectura versatur.

Pecunias non ex fide versare, Non fideliter tractare. Sueton.in Galba, cap.9.

Versor, versaris { ἀναστρέφομαι, καταγίνομαι, πολεύομαι, ὁμιλέω, περιδιατρίβω, στροφάομαι, σύνειμι, δινέω, δινέω } versari, Deponens, In aliqua re assiduum esse. Cicero pro Milone, Quo in fundo propter insanas illas substructiones facilè mille hominum versabatur valentum aduersari.

Versari ad, Vide AD.

Ad solarium versari, Vide AD.

Versari in turbinem. Senec.lib.3.De ira, cap.6. Pars superior mundi & ordinatior, ac propinqua syderibus, nec in nubem cogitur, nec in tempestatem impellitur, nec versatur in turbinem, omni tumultu caret.

Ante oculos alicui versari. Cic.7.Verr. Versatur mihi ante oculos indignitas calamitatis.

Imago versatur nobis ante oculos. Lucret.lib.2.

Versatur circa res omnes rethorice. Quint.lib.2.cap.16.

Cum aliquo versari. Cæs.1.bel.Gallici, Cum his in præliis versabantur.

Versari cum animis. Cice.1.de Diuin. Qui quia vixit ab omni æternitate, versatúsque est cum innumerabilibus animis, omnia quæ in natura rerum sunt, videt.

Nobiscum versari iam diutius non potes. Cic.1.in Cat.

Inter aliquos sine dedecore versari. Cic. Attico, lib.10.197.

Inter manus versari. Cælius ad Ciceronem, lib.8 3. Genere tamen quod ad nos pertineat, & διδασκαλίαν quādam vt versetur inter manus, habeat.

Hostis intra mœnia versatus est. Cic. Post reditum in Senatu,

In acie versari. Cic.1.Off. Temerè autem in acie versari, & manu cum hoste confligere, immane quiddam & belluarum simile est.

In angustiis. Cic.2.de Fin. In magnis interdum versatur angustiis.

In animis versatur timor. Cic.1.de Finib. Itaque non ob ea solùm incommoda, quæ eueniunt improbis, fugiendam improbitatem putamus, sed multo etiam magis quod cuius in animo versatur, nunquam finit eum respirare, nunquam acquiescere.

In artibus ingenuis versari. Cic. Sulpitio, lib.4.3.

In sordida arte versari. Cic.1 Off.

Præclarissimè in consiliis, ac administratione Reipublicæ versari Quint in Procem.lib.1.

Versatur cupido in corde meo, apud Plautum in Pœnulo, 3. Et Mostel. 4.

In discrimine. Cic.pro Quintio, Ea res enim nunc in discrimine versatur, vtrúmne possit se contra luxuriem, ac licentiam, rusticana illa atque inculta parsimonia defendere: an deformata atque ornamentis omnibus spoliata, nuda cupiditati, petulantiæq; addicatur. Vbi aliqui legunt in discrimen: nam vtrunque eleganter efferri potest.

In errore. Plin.epist.55.

In errore verborum versari. Cic pro Cecinna. Eos enim verè possumus dicere esse deiectos, annon? Quum voluntas & consilium & sententia interdicti intelligatur, imprudentiam summam aut stultitiam singularem putabimus in verborum errore versari?

In inanitate. Cice.3.Tusc. In summa inanitate versatur, consectatúrque nullam eminentem effigiem virtutis, sed adumbratam imaginem gloriæ.

In labiis primoribus modò versabatur mihi. Plaut. Trin.13.

In loco aliquo. Cic. 7.Verr. Versabatur in Sicilia longo interuallo alter.

In loco difficili versari, pro eo quod vulgò dicitur *In difficultate esse*. Cic.de Nat.deor. Difficili in loco versor. Id est hic locus est difficilis explicatu. Idem 3.de Nat.deorum, Inuita in hoc loco versatur oratio.

In malis. Terent And.4.1.

Versari in memoria hominum & sermone. Plin epist.25.

In mente & cogitatione aliqua versari. Cic.pro Cluent. Quæ pecunia simulatque ad eum delata est, homo impurissimus statim cœpit in eiusmodi mente & cogitatione versari, nihil esse suis rationibus vtilius, quàm Oppianicum condemnari.

In munere suo versari, Suo munere fungi. Cic.de Fato, Non enim credo nullo percepto aut cæteros artifices versari in suo munere, aut eos qui diuinatione vtantur, futura prædicere.

In oculis animóque versatur mihi hæc res. Cic.7.Verr. Nunquam tibi populi Rom absentis dignitas, nunquam species ipsa huiusmodi multitudinis, in oculis animóque versata est?

In ore vulgi, atque in communibus prouerbiis versatur illius nequitia. Cice.3.Verr. Vos illud vellem recordari, istius nequitiam & iniquitatem, tum in ore vulgi, atque in communibus prouerbiis esse versatam.

Nefas in pectore versare. Virg.4.Æneid.

In periculis amicorum versatur labor meus. Cic. pro l. Manil. Et meus labor in priuatorum periculis castè integéque versatus, ex vestro iudicio fructum amplissimum est cōsecutus. Vide INTEGER.

In publico versatus. Tacit.lib.15.

In quæstione aliqua versari Cic.4. Tusc. Stoici mihi videntur in hac quæstione versari acutissimé.

In quæstu & compendio versari. Cic.5.Verr.

In vitæ ratione versari. Cic.pro Font.

In re aliqua versari. Cic.4 Acad. Itidem si de officio multísque aliis de rebus, in quibus versatur, exercitatúsque sit, nescire se dicat.

In re aduorsa versari. Plaut.Pseud.11.

In rebus & vsu versari. Cic. Trebiano, lib.6.10.

In rebus exulceratis versari. Cic. ad Lentulum, lib.1.1. Vt in rebus multò antè, quàm profectus es, ab ipso rege, & ab intimis, ac domesticis Pompeij clàm exulceratis, deinde palàm à Consularibus exagitatis, & in summam inuidiam abductis, ita versamur.

In amoris rota versari. Plaut. Cistel.5.

In salute atque auxilio ferendo versari. Cicero pro Quintio, Eos porrò qui defendere consuerunt, vides accusare: & ea ingenia conuerti ad perniciem, quæ anteà versabantur in salute atque auxilio ferendo.

In summa seueritate versari. Cic.4.in Catil.

In subselliis vtrisque versari. Cic.ad Brutum, lib.13.11. Deinde versatus in vtrísque subselliis, optima & fide, & fama, iam ante hanc commutationem Reip. petitioni sese dedit.

In suis summis versari. Cic.pro Rosc. Comœd. Roscio cur tanti fuerit causam requiro. egebat? imò locuples erat. debebat? imò in suis summis versabatur. Id est, multas pecunias habebat, & nihil debebat. Hæc Budæus. Alij legunt nummis.

In tenebris versari. Cic.pro Plancio,

In timore ruinæ. Cic. Attico libro 2.19. Sed ita tamen vt nihil minus velim quàm Pomponiam & puerum versari in timore ruinæ.

In magna varietate. Cic. Torquato, lib.6. Quod maiore in varietate versata est adhuc tua causa, quàm homines aut volebant, aut opinabantur.

In vestigatione veri versari. Cic.1.Off. Quæ omnes artes in veri vestigatione versantur.

In vicinitate. Cic. 4. Acad. Nam qui summum bonum dicunt id esse si vacemus omni molestia, eos inuidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari.

In vita versatur inscitia. Cic.4.Acad. Deinde ita teneri, si sciens falleret: quòd inscitia multa versaretur in vita.

Versatur malum alicubi. Plaut. Mostel.4,
Quod malum versatur domi meæ?

Dolo versari, pro Dolo agere. Vlpianus in l. Si fideiussor. D. Mandat. vel contra.

Versatus, penul.prod. Participium { δινηθείς } vt
Fuso versato ducere stamina. Ouid.4.Metam.

Versatio, Verbale { δίνησις } Plin.lib.8.cap.33. Nec pupillæ motu, sed totius oculi versatione circumaspicit.

Versatilis, & hoc versatile, pen. corr. { δινωτός } Quod huc & illuc versatur: siue quod idoneum est vt versetur. Plin.lib.36. capite 18, Idem molas versatiles Volsiniis inuentas, aliquas & sponte motas inuenimus in prodigiis.

Versatilis acies. Curtius lib.4. Adeóque aciem versatilem posuit vt qui vltimi stabant ne circuirentur, verti tum, & ad frontem circumagi possent.

Versatile ingenium. Liu lib.9.bel. Maced.de Catone, Huic versatile ingenium sic pariter ad omnia fuit, vt natum ad id vnum diceres, quodcunque ageret.

Versatile mundi templum. Lucret.lib.5,
At vigiles mundi magnum & versatile templum, &c.

Versabilis & hoc versabile, pen.cor. Senec.de Trāquilli.vitæ, Omnem eruditionem scito versabilem esse.

Versabundus, Quod in gyrum vertitur. Lucret.lib.6,
Versabundus enim turbo descendit, &c.

Versorius, Adiectiuum. vt versoriam capere, id est reuerti. Plautus Trinum.14,
Periisse ducis, cape versoriam, recipe te ad herum.

Verso

Versoria, inquit Turnebus, est apud comicum Plautum funis quo vertitur velum. Nam eos ferre non possum, subdit idem, qui recentem illam pixideculam nauiculatoriam atauorum memoria inuentam explicant. Verba sunt Plauti,
Hic ventus nunc secundus est, cape modo vorsoriam. Alio loco,
Cape vorsoriam, recipe te ad herum. Meam confirmat sententiam quod ab eodem scriptum est in Epidico,
Vtcunque in alto ventus Epidice, ex imo velum vertitur. Hæc ille.

Versus, huius versus, { στίχος, ἔπος } Carmen dicitur, quod dum fit, verba ipsa variè huc atque illuc vertantur. Cice. pro Archia, Nam siquis minorem gloriæ fructum putat ex Græcis versibus percipi, quàm ex Latinis, vehementer errat. Idem 5. Verr. De qua muliere versus plurimi supra Tribunal & supra Prætoris caput scribebantur. Virg 2.Georg.
Necnon Ausonij Troia gens missa coloni
Versibus incōptis ludunt, risúque soluto. Id est, carminibus (inquit Seruius) Saturnio metro compositis: quòd ad rhythmum solum vulgares componere consueuerunt.

Versus, orationis est vitium. Cic.in Orat.

Versus fauorum. Plin.lib.11.cap.10.

Versus remorum, pro Ordine, &c. Liuius lib.5.Decad.5.

¶ Æterni versus, Qui nunquam peribunt. Lucret.lib.1.25.

Canori versus. Horat.2.epist.2.

Catenati versus ex pluribus asperrimè coeuntibus inter se syllabis. Quint.lib.1.cap.1.

Parum clari versus, Subobscuri, non faciles intellectu. Horat. de Arte.

Concinnior versus. Horat.2.epist.1.

Confragosi versus. Quint.lib.1.cap.1.

Diserti versus. Martial.lib.6.epigr.14.in Laberium.

Duri versus. Horat.de Arte.

Inculti versus & malè nati. Horat.2.epist.1.

Inertes versus. Horat.de Arte.

Inopes rerum versus Horat.de Arte.

Intercalaris versus, Vide INTERCALO.

Laboriosus versus, Vide LABOR, laboris.

Lasciuus versus. Martial.lib.10.epig.64. ad Pollam.

Lepidus versus. Catul.ad Flauium, 6.

Longi versus, Vide LONGVS.

Malus versus. Cic.in Pisonem.

Scaber versus. Macrob.lib.6.Saturn.ca.3, Nemo ex hoc viles putet veteres poëtas, quòd versus eorum scabri nobis videntur.

Solutus versus. Quint.lib.1.cap.8.

Suauidicis versibus edere aliquid. Lucr.li.4.

Teres versus. Ouid.ad Pisonem.

¶ Amplecti cuncta versibus. Virg.1.Georg.

Componere versus. Horat.1.Serm.saty.4.

Numerum & versum conficere. Cic. 3.de Or. In ipsa oratione quasi quendam numerum versumque conficiunt.

Contendere alternis versibus. Virg eclog.7.

Famosis versibus coopertus. Hor.2.Ser.sat.1.

Deducere versum. Ouid.1.de Ponto, eleg.6.

Dicere versus. Virg.eclo.5.

Dicere aliquid versu. Horat.1.Serm.saty.5.

Ornatissimis atque optimis versibus de re aliqua dicere [illegible] 1.de Orat.

Dictare versus. Horat.1.Serm.saty.4.

Ducere versus, Scribere. Ou.5.Trist.eleg.13.

Edere aliquid versibus. Lucret.lib.1.

Effutire leues versus. Horat.de Arte.

Euoluere molles versus, Legere lasciua carmina. Oui.2.Trist.

Exponere versibus aliquid. Horat.de Arte.

Facere versus. Cicero 7.Verr. Versus qui in istius cupiditatem facti sunt.

Factitare versus. Horat.de Arte.

Fingere versus Horat.de Arte.

Fundere versus. Cic. 3. de Orat. Solitus est versus hexametros, aliosque variis modis atque numeris fundere ex tempore.

Illustrare aliquid versibus. Lucret.lib.1.

Includere versu verba, Vide INCLVDO.

Iuuenari teneris versibus. Id est, iuueniliter lasciuire & loqui versibus mollibus, suauibus & delicatis. Horat.de Arte.

Lædere aliquem tristi versu. Hor.2.Ser.saty.1.

Ludere incomptis versibus. Virg 3.Georg.

Ludenti versu nectere carmina. Oui.ad Pison.

Oblinere aliquem atris versibus. Hor.1.epis.20.

Perscribere versum puris verbis. Horat.1.Serm.saty.4.

Persequi versu aliquid. Virg 3.Georg

Positi comodè versus. Quint.lib.6.cap.3.

Pronuntiare versus. Cicero 1. de Orat. Qui etiam coniectis in os calculis, summa voce versus multos vno spiritu pronuntiare consuescebat.

Si versus pronuntiatus est syllaba vna breuior aut longior, exibilatur, exploditur. Cic.in Parad.

Ructari sublimes versus. Horat.de Arte.

Scribere versus. Horat.1.Serm.saty.9.

Scribere versibus. Cic. Lentulo, lib.1 9. Scripsi etiam versibus tres libros de temporibus meis.

Soluere versus Quint.lib.1.cap.9.

Surgit pagina versu. Ouid.1.Amor.eleg.1.

Tornati versus. Horat.de Arte.

¶ Versus, Linea vulgò vocatur. Plin. in epist. lib. 3 ad Macrum. Idem lib.4. Non paginas tantum epistolæ, sed etiam versus, syllabasque numerabo. Cic. pro Rab. Post. Glaucia solebat homo impurus, sed tamen acutus populum monere, vt quum lex aliqua recitaretur, primum versum attendere.

¶ Versus, Species quædam motus est, cuius multa genera tripudiatores frequentant. Plaut. Sticho,
Si isthoc vorsu me viceris, aliome prouocato. Monuit Turnebus.

¶ Versus, pro Cantu. Plin.lib 10.cap.29, Meditantur aliæ iuniores, versusque quos imitentur, accipiunt. De lusciniis.

¶ Versus in agricultura, Varro.lib.1. de Re rust.cap 10, In Hispania vlteriore metiuntur iugis, in Campania versibus, apud nos in agro Romano ac Latino iugeris. Iugum vocant, quod iuncti boues vno die exarare possint. Versum dicunt centum pedes quoquouersum quadratum. Iugerum, quod quadratos duos actus habeat. Colum.lib.2.cap.2, Bubulcum autem per proscissum ingredi oportet, alternisque versibus obliquum tenere aratrum.

¶ Versus remorum, pro Ordine. Virg.5.Aeneid. Gallicum vulgus dicit *ranc*, vel *rangee*.

Versus arborum, pro Ordinibus. Virg.4.Georg.

Versus fauorum. Plin.lib.11.cap.10.

Versus foliorum. Plin.lib.15.cap.29.

Versiculus, pen.corr. Diminutiuum, { στιχίον } Carmen, aut linea quam vocant. Cicero ad Brutum, 14, Breues tuæ literæ, breues, dico, imò nullæ: tribúsne versiculis his temporibus Brutus ad me? idem 2.de leg. Quæ præsertim vno versiculo Senatus puncto temporis sublatæ sint. Idem ad Atticum, lib.13.264, Epistolas mihi pronuntiabat versiculis facetis, ad familiareis missas à Corintho.

Molliculi versiculi ac parum pudici. Catul.ad Aurelium, 16.

Transuersus versiculus. Cic. Attic.lib.5.ep.1. Nunc venio ad transuersum illum extremæ epistolę tuę versiculum. Quum pagina versibus recto ordine subsequentibus completa nihil vltra capit: tum, siquid eiusmodi superest, quod multorum verborum non sit, scribere solemus de transuerso.

Scribere versiculos. Horat.Epod.11.

Euntes mollius versiculi. Horat.1.Serm.saty.10.

Versifico, versificas, pen.corr., { ἐποποιέω } versificare, Versus facere, Quint.lib.9.cap. 4. Nam & versificandi genus est omnibus sermonibus vnam legem dare.

Versificatio, Verbale, { ἐποποιία } Quintil. lib. 9. cap. 2. Abusiuè in versificationis ac sermonum imitatione seruatur. Ibidem.cap.4.

Versificator, pe. pro. versificatoris, { ἐποποιός } Qu.lib.10.cap.1. Versificator, quàm poeta melior Cornelius Seuerus.

Versificus, pen.corr. Adiectiuum, Solinus cap.16. Studium musicum inde cœptum quum Idæi Dactyli modulos crepitu ac tinnitu æris deprehensos in versificum ordinem transtulissent.

¶ Versus Præpositio, accusatiuum requirit, & semper postponitur. Cic ad Marium, lib. 11. 27, Et initio belli Ciuilis quum Brundusium versus ires ad Cæsarem, venisti ad me in Formianum. Idem.1. de Diuinat. Quum Aretium versus castra mouisset.

¶ Habet quandoque adiunctam præpositionem, vt Ad Occidentem versus, In forum versus: & tunc est aduerbium, vt Vallæ placet. Cice. de Amicit. Is primum instituit in forum versus agere cum populo. Vetus exemplar habet versibus. Liu.1.ab Vrbe Deductus in arcem, in lapide ad Meridiem versus consedit.

¶ Versus aliquando aduerb. vt Sursum versus, Deorsum versus. Cato, cap.156.

Quum gradatim sursum versus reditur. Cic.in Orat.

Et idem quasi sursum versus retroque dicatur. Cic.in Partit.

¶ Sursus versus. Lucret.lib.2.

¶ Versum ad eum. Plaut.Epid. 5,
Cœpi rursum versum ad illas pauxillatim accedere.

Quoquo versus, Id est In vnamquanque partem & quocunque. Varro 1.de Re rust.cap 10. Cæsar.7.bel.Gal.

Dimitti quoquo versus legationes.

Vtroque versus, Id est in vtranque partem. Gellius.lib.5.cap.12.

Vndique versus. Gel.lib.12.cap. 13, Quum verò omnes terras omnifariam & vndique versus circunfluat, nihil citra eum est.

Versura versuræ. pen.prod. { στροφή } A verto vertis dicitur, quum aliquid vertitur: hoc est conuersio. Varro li.1.de Re rust.cap.46. Propter eiusmodi res, admiranda discrimina sunt naturalia, quod ex quibusdam folijs, propter eorum versuram, quod sit anni tempus dici possit, vt olea, & populus alba, & salix. Horum enim folia quum conuerterunt se, solstitium dicitur fuisse.

Vorsura per o, pro Versura ferè semper apud Comicos.

¶ Versura { καμπή } Scriptoribus agriculturæ dicitur, quum boues in arando post peractum legitimum sulcum circumaguntur, vertunturque. Col.lib.2.cap 2. Ibidem, ca.18.

Versura, pro sulco ipso. Colum.lib. 2. cap.2. sub finem, de bulbuco, Sed nec in media parte versuræ consistat: detque requiem in summa, vt spe cessandi totum spacium bos agilius enitatur.

¶ Versura, Flexus ipse angulorum in ædificijs & parietibus exterior, vt est apud Vitruuium, lib.3.cap.1.& lib.5.cap.6.ad finem. Ibidem cap.11.& cap.12.

¶ Versura soluere, & versura dissoluere. Terent.Phorm.5. 2,
-in eodem luto hæsitas, versura solues.
Geta: præsens quod fuerat malum, in die abijt: plagæ crescunt.
Nisi prospicis. Id est, Debitas tandem pœnas dabis etiam cum fœnore. Simili conditione atque ij solent qui vt syngrapham vnam dissoluant, & vna cautione se liberent, pecuniam mutuam maiori fœnore iterum accipiunt. Indies enim deteriorem conditionem suam faciunt, quod frugi homines non solent. Hæc Budæus. Cicer.1.Tuscul. Ego verò illi maximam gratiam habeo qui me ea pœna multauerit, quam sine mutatione & sine versura possem dissoluere.

Versuram facere. Cic.ad Atticum, lib.5 110, Salaminij cùm Romæ versuram facere vellent, non poterant, quod lex Gabinia vetabat. Idem 4.Verr. Inspiciebamus Syracusis à Carpinatio confectas tabulas societatis, quæ significabant multis nominibus eos homines versuram à Carpinatio fecisse qui pecuniam Verri dedissent. Id est multis de causis pecuniā fœneratitiā sumpsisse. Hæc Budæus. Versurā facere

vel soluere (vt inquit Donatus) est creditorem mutare, & fœnus fœnore dissoluere. Festus, Versuram facere, mutuam pecuniam sumere, ex eo dictum est, quòd initio qui mutuabantur ab aliis, non vt domum ferrent, sed vt aliis soluerent, velut verterent creditorem. Cic. pro Flacco, Negauit sese omnino versuram vllam fecisse Romæ. Idem pro Fonteio, A quibus versuras tantarum pecuniarum factas esse dicunt?

Ab Epicuro versura facienda est. Seneca epist. 19. sub finem.

Versutus, penul. prod. Adiectiuum { ἑλικτὸς } Quod vertitur. Plaut. Epid. 8,

Versutior es quàm rota figularis.

Versutus { γόης, κερδαλέος, βαδιέργος, πανοῦργος, δολιόβουλος, σκολιόβουλος, στρόφαιος, ποικιλόφρων } Qui inconstanti quodam animi motu huc atque illuc variè & simulatè fertur. Festus, Versuti dicuntur quorum mentes crebrò ad malitiam vertuntur. Cic. lib. 3. de Nat. deor. Versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur. Cic. 2. de Finibus Sed omnia callidé referentem ad vtilitatem, acutum, versutum, veteratorem, &c. Et paulo pòst, Is enim qui occultus & tectus dicitur, tantum abest vt se indicet, perficiet etiam vt dolere alterius improbè facto videatur. Quid enim est aliud esse versutum? Ouidius 11. Metamorphoseos,

Versutus & callidus. Cic. 3. de Nat. deor. Et Chysippus tibi acutè dicere videbatur, homo sine dubio versutus & callidus.

Versutus in disserendo. Cic. 3. de Fin. Neque enim qui defendunt eam, versuti in disserendo sunt: nec qui contradicunt causam difficilem repellunt.

Versutus ingenij. Plin. lib. 7. cap. 12.

Malitia, est versuta & fallax ratio nocendi. Cicero 3. de Natura deorum

Versuta & simulata tristitia. Cic. post red. in Senatu. Nam ille alter Cesonius Caluentius ab adolescentia versatus est in foro, cùm eum præter simulatam versutámque tristitiam nulla res commendaret.

Versutè, penult. prod. Aduerbium { πανούργως } Callidè. Cic. de Claris Orat. Nihil, vt ita dicam, subdolè, nihil versutè, quod ille non viderit, nisi subtiliter dici, &c.

Versutè & subtiliter dicere. Cic. in Orat.

Hoc si vobis versutius, quàm mea consuetudo defendendi fert, videbitur, sic existimetis, &c. Cic. pro Cecinna.

Versutiloquus, penult. corr. Adiectiuum { κερδαλεόλογος } Qui versutè loquitur. Cicero 3. de Orat. Num non vis huius me versutiloquas malitias. Videtis enim & versutiloquas, & expectorat, ex coniunctione facta esse verba, non nata.

Malitiæ versutiloquæ. Cic. in Orat. Habeo istam ego perterricrepam. Idémque, Versutiloquas malitias.

Versipellis, & hoc versipelle { ἀλλοπρόσαλλος } Quod facilè vertit pellem, hoc est vultum, & quomodolibet faciem mutat: vnde pro astuto & callido simulatore poni solet. Plaut. Amph. 3,

-eccum Iuppiter
In Amphitruonis vertit sese imaginem,
Omnésque eum esse censent serui, qui vident:
Ita versipellem se facit quando lubet. Idem Persa, 6,
Ne vbi capillus versipellis fuat, fœdè semper seruias. Lucilius,
At libertinus tricorius Syrus iste ad mastigias, quicum versipellis fio, & commuto omnia. Plin. lib. 8. cap. 22. Homines in lupos verti, rursúmque restitui sibi, falsum esse confidenter existimare debemus, aut credere omnia quę fabulosa tot seculis comperimus. Vnde tamen ista vulgo infixa sit fama in tantum vt in maledictis versipelles habeant, indicabitur.

Versicolor, penult. corr. versicoloris, pen. prod. om. ge. { χλανιδίος, ποικιλοχρώματος } Apud Iurisconsultos dicitur quod mutat colorem. Vel etiam quod variis coloribus constat: quasi eos mutare inuicem videatur, vt est cauda pauonis, & collum columbæ, & aqua maris. Vide Vallam lib. 6. cap. 53. & Paulum. D. de aur. & arg. legat. l. Pediculis. § Labeo. Liuius scribit Punico bello interdictum fuisse mulieribus ne versicoloribus vestibus vterentur, id est coloris varietate distinctis. 4. bel. Maced. Cic. 3. de Finib. Plumæ versicolores columbis.

Pluma versicolor. Propert. lib. 3. eleg. 7. Cic 3. de Fin.

Cultu versicolore decens. Ouid. 5. Fast.

¶ Versicolores maculæ, Non quæ mutant colorem, sed quæ diuersorum sunt colorum. Plin. lib 36. capite 6, Versicolores quidem maculas, & in totum marmorum apparatum Menander etiam diligentissimus luxuriæ interpres primus & rarò attigit.

Versicolor & numerosa varietas. Plin. lib. 9 cap. 17.

Versicoloribus armis, apud Virgilium Seruius exponit depictis: per quod bellicosus ostenditur 10. Æneid.

Vertebra, vertebræ, penult. corr. siue Vertibulum, vertibuli, pen. corr. { σφονδύλιον } Vbi summæ ossium partes non æqualiter finiunt, sed quibusdam crassioribus nodis conglobatæ, & substringuntur facilius neruis, & tutius vertuntur, inquit Sipontinus. Plin. lib. 11. cap. 1, Imbricatis flexilibus vertebris.

Pedum crurúmque resolutæ vertebræ Senec. in Controuers. 33.

Vertebratus, penul. prod. Adiectiuum { σφονδυλοειδής } In vertebræ morem tornatus. Plin. lib. 11. cap. 37, Sed quibus ceruix è multis vertebratísque orbiculatim ossibus flexilis ad circunspectum, articulorum nodis iungitur. Idem lib. 34. cap. 8.

Vertibulum, vertibuli, pen. corr. neut. gen. Idem quod Vertebra. Lactant. de opific. Dei cap 5. Summas eorum partes crassioribus nodis conglobauit, vt & substringi neruis facilius, & verti tutius possent: vnde sunt vertibula nominata.

Vertex, verticis, penult. corr. m. g. { στρόβιλος } à vertendo, & Vortex, vorticis apud antiquos iuxta Quintilianum lib. 1. cap. de Orthographia, qui primum Aphricanum per e vertices dixisse docet. Vertices propriè dicuntur contorti venti, ac rotati: à quibus fit qui typhon vocatur, id est vibratus. Vertice (inquit Apuleius in Cosmo) torquetur humus arida & ab imo erigitur ad summum. Lucret. lib.

1. 59. de ventis, Vertex tortus. Lucan. lib. 3. 126.
Vicinum inuoluens contorto vertice pontum.

Insanus vortex. Virg. 1. Georg.

Turbineus vortex. Ouid. 8. Metam. Vide TVRBO.

Verticem { ἰλιγμόν, ἴλιγγα } Quintilianus libro 8. cap. 2. docet esse contortam in se aquam, vel quicquid aliud similiter vertitur. Virg. 1. Æneidos,

Ingens à vertice pontus. Liuius 8. bel. Pun.

Caui vortices. Stat. 9. Thebaid.

Densi vertices. Ouid. 6. Fast.

Rapidus vortex. Virg. 1. Æneid.

Vnda exæstuat vorticibus. Virg. 3. Georg.

Crebro vortice tortus Halys. Ouid 4 de Ponto, eleg. 10.

Voluit flumen vortices. Horat. 2. Carm. ode 9.

Spumoso vertice syluas inuoluunt amnes. Claud. 8. Paneg.

¶ Vertices dolorum { ἴλιγγες } dixit Cicero ex quodam poeta, 2. Tusc. pro vertigine, rotationéq; quæ in doloribus circunuagit, lancinatque præcordia:
Nunc nunc dolorum anxiferi torquent vertices,
Nunc serpit ardor.

Absorptus vertice amoris. Catul. ad Mallium, 63.

Vertex capitis { κορυφή, κάρηνον } etiam dicitur: propter flexum capillorum. Testis est Quintil. lib. 8. cap. 2. Inde, A verticè ad calcem, id est à principio ad finem. Plin. libro 7. in Præf. Quandiu palpitans vertex, summæ inter cũcta animalia imbecillitatis indicium. Idem lib. 11. cap. 37, Vertices bini homini tantùm.

Ab imis vnguibus vsque ad verticem summum. Cicero pro Roscio Comœdo,

Criniger vertex. Claud. 1. Paneg.

Crinitus vertex. Stat. 9. Theb.

Intonsus vertex. Stat. 6. Theb.

Nudo vertice fulua cæsaries. Virg. 11. Æneid.

Rasus vertex. Iuuen. Saty. 12.

Summo vertice intrabant humiles postes. Ouid. 8. Metam.

Supposito vertice ferre aliquid. Ouidius 3. Amor. eleg. 12. Idem 2. Metamorphoseos,

Vacuum verticem plus nimio attollens gloria. Horat. 1. Carm. ode 18.

Sublimi feriam sydera vertice. Horat. 1. Carm. ode 1.

Ostipare verticem, Vide OBSTIPO.

Palpitat vertex, Vide PALPITO.

Iuncturas verticis rupit graui ictu. Ouid. 12. Metam.

Conspicuum latè tollere verticem. Horat. 3. Carm. ode 16.

Ictus veniens à vertice. Virg 5. Æneid.

¶ Vertex arboris { κορυφή } Plin. lib. 12. cap. 1, Arbor numeroso vertice, Vide NVMERVS.

Celso vertice quercus. Virg. 3 Æneid.

Numerosus vertex. Silius lib. 6.

¶ Arcis vertex. Lucret. lib. 6.

¶ Vertex montis { ἄκρον, αἶπος, ἀκρώνυξ, ἀκρώρεια } etiam dicitur eminentissima montis pars: quòd quæ ibi nascuntur, partim in dexteram, partim in sinistram vertantur. Virgil. 1. Æneid.
-geminíque minantur
In cœlum scopuli: quorum sub vertice latè
Æquora tuta silent. Martial. lib. 1. -planus vertex.

Saxi vertex. Virg 4. Æneid.

Ignes qui ex Ætnæ vertice erumpunt. Cic. 6. Verr.

Aerius vertex. Silius lib. 1.

Altus vertex saxi. Virg. 2. Æneid.

Excelsus vertex montis. Virg. 5. Æneid.

Niuali vertice attollens se Apeninus. Virg. 12. Æneid.

Summus vertex. Virg. 2. Æneid.

Vmbrosus vertex montis. Silius lib. 5.

¶ Vertices { πόλοι } Altissimæ cœli partes, quas Græci polos dicunt: quòd circa hos mundus rotetur. Virg 1. Georg.
Hic vertex nobis semper sublimis: at illum
Sub pedibus Styx atra videt manésque profundi. Plin. lib. 2. cap. 15,
Terra à verticibus duobus, quos appellauerunt polos. Cic. 2. de Nat. deorum,
Extremúsque adeò duplice de cardine vertex
Dicitur esse polus, Ex poeta.

Cœli vertex. Virg. 1. Æneid.

Vertex montis, &c. Putat hunc significatum Quint. lib. 8. cap. 2. sumptum esse à summitate capitis.

¶ Vertices, Cardines, circa quos fores vertuntur.

Verticem, pro Aquilone posuit Virgil. in Georgicis, lib. 2,
Præsertim si tempestas à vertice syluis
Incubuit.

Verticosus, penult. prod. Adiectiuum { ἰλιγμώδης } Liuius 1. bel. Pun. Quidam verticoso amni delati in hostes, ab elephantis obtriti sunt. Alij legunt vorticoso.

Verticulum, verticuli, pen. corr. { σφόνδυλος } Instrumentum quod fuso adhibetur vt facilius vertatur.

Verticulas, ἄρθρα, inquit Festus, quum dixit Lucilius, articulos intelligi voluit.

Verticillum, verticilli: siue verticillus, Diminutiuum { σφονδύλιον } Plin. lib. 37. cap. 2, In Syria quoque fœminas verticillos inde facere & vocare harpaga, quia folia & paleas, vestiúmque fimbrias rapiat.

¶ Verticilla, insecti species, inquit Budæus.

Verticillatus, pen. prod. Adiectiuum { σφονδυλοειδής } Celsus lib. 8 cap. 1. Superius autem humeri caput rotundius quàm cætera ossa, verticillatis scapularum ossibus inseritur. Legitur & verticulatus. Hoc etiam vertibulatus dici potest, quoniam vertibulum & vertebra pro spondylis accipiuntur: & vertebratum. Budæus.

Verticordius, Adiectiuum. Val. Max. lib. 8. cap. 1. De Sulpitia, Quum Senatus censuisset vt Veneris verticordiæ simulacrum consecraretur,

retur, quo facilius virginũ mulierumque mens à libidine ad pudicitiam conuerteretur, &c.

Vertigo, pen. prod. vertiginis, fœm. gen. { δίνη, δῖνος, δινηθησμός } Conuersio, rotatio. Plin. lib. 8. cap. 40, de cane inuadente elephantum, Hinc & illinc artifici dimicatione qua maximè opus esset, infestans atque euitans, donec assidua rotatum vertigine afflixit, ad casum eius tellure concussa.

Molli vertigine membra rotare. Claud. 2. in Eutrop. 7.

Rerum vertigine attonitos. Hoc est, mutatione. Lucan. lib. 18.

Vertigo cæli, apud Plinium, teste Budæo. Plin. lib. 2. cap. 3. Tantæ molis rotatę vertigine assidua. Ibid. cap 8. Æterna mundi vertigine.

Torta vertigo, Vide Tortus, in TORQVEO.

¶ Vertigo { ἴλιγγος, σκότωμα } Morbus capitis, qui ex frigidis & lentis humoribus è cerebro defluentibus oritur, ita vt sic affecti, occasione parua succidant. Dicta quòd ob oculos eorum verticosa quædam & rotatilia circumagi videantur. Plin. libro 20. capite 17. Vertigines à partu cum semine cucumeris & lini pari mensura trinum digitorum, vini albi tribus cyathis discutit. Idem libro 7. capite 6, A conceptu decimo die dolores capitis, oculorum vertigines tenebræque. Iuuenal. saty. 6.

VERTVMNVS, Deus, qui præest rebus contrahendis, ac permutandis: vel ab amne verso dictus, vel ab eo, quòd anni vertentis poma percipiat. De hoc plura Propertius lib. 4 Hor. libro 1. epist. ad Librum suum,
Vertumnum, Ianumque liber spectasse videris. Propterea autem, quòd hic Deus ad omnes figuras ac formas opportunus erat, credebatur etiam mentes hominum immutare ac variè afficere. itaque mobili ingenio & inconstantes natos homines, iratis Vertumnis natos dicebant, vt Horat. Satyr. 7. lib. 2,
Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis. Ex Lambino.

Veru, indeclinabile in singulari, in plurali hæc verua { ὀβελος } Instrumentum ferreum cum cuspide quo carnes ad ignem torrere solemus. Virg. 2. Georgicon,
Pinguiáque in verubus torrebimus exta colurnis.

Pruna subiiciunt verubus. Virg 5. Æneid.

Salignis verubus transfixa exta. Ouid. 2. Fast.

Veru natum est vere. Plaut. Rudent.
Nanque hoc quidem vere natum est veru, ita in manibus consenescit. Metaphora est à fructibus & floribus vernis, qui fugaces sunt & in diem, cum æstiui fructus & autumnales sæpe in totum durent annum. Igitur rubiginosum veru dicit more florum vernorum in manibus consenescere. Ex Turnebo.

¶ Veru, Telum ad veru similitudinem factum. Virgil. 7. Æneidos,
Et tereti pugnant mucrone, verúque Sabello. Plautus Trucul. 11.

Veru, dicitur à Græcis ὀβελος.

Veruculum, veruculi, pen. corr. Diminutiuum { ὀβελίσκος } Plin. lib. 33. cap. 6, E superiori catino defluens in inferiorem, & ex eo sublata veruculis ferreis, atque in ipsa flamma conuoluta veruculo, vt sit modici ponderis. De spuma argenti.

Veruina, quatuor syllabarum obeliscum significat, id est paruum veru, & tanquam vericulum. Plaut. Bachid.
Si tibi machæra est, nobis veruina est domi
Qua quidem te faciam, si tu me irritaueris,
Confossiorem soricina nænia.
Se enim minatur eum veru confossurum: nec enim cæsim ferit veru, sed punctim, nec obtruncat sed confodit. Turnebus.

¶ Veruina, Iaculi genus longum, quod aliqui verutum nominãt. Caius Bassus Satyr.
Veruïna confodiende, non te nauci facio. Ex Fulgentio.

Verutum, veruti, penult. prod. { πίλος } Veruta (inquit Festus) pila dicuntur, quòd velut verua habent præfixa. Nonius, Verutum esse telum breue & acutum. Cæsar. 5. bel. Gal. Transfigitur scutum Pulfioni, & verutum in balteo defigitur. Liu. ab Vrbe 10. Quibus plerisque in scuta, plerisque verutis in corpora ipsa fixis, sternitur cuneus. Sic ibidem, 2.

Tenue verutum. Silius lib. 3.

Fixus super inguina Tyrio veruto. Silius lib. 10.

Verutus, pen. prod. Adiectiuum { πιλοφόρος } Verutis armatus. Virg. 2. Georgicon,
Assuetúmque malo Ligurem, Volcósque verutos.

VERTORIGE, Oppidum est Hispaniæ Bæticæ, vt scribit Plinius libro 3. capite 1.

Vertumnus, Vide VERTO.

Veru, Vide VERTO.

Veruactum, veruacti { νέατος, νέωμα } Terra quæ interdum requieuit, & vere proscissa: quia vere actum aruum, id est versum est. Plin. lib. 18. cap 19, Quidam vtique ab æquinoctio verno proscindi volunt Quod vere semel aratum est, à temporis argumento veruactum vocatur. Var. lib. 1. de re Rust. cap. 44, Illud quoque multum interest, in rudi terra, an in ea feras quæ quotannis obsita sit, quæ vocatur restibilis: an in veruacto, quæ interdum requierit. Colum. lib. 1. cap. 3. 8. amplissima veruacta. Idem lib. 11. cap. 2. Quæ mense Ianuario veruacta fecimus, nunc vltima parte Martij sunt iteranda.

Veruculum, Vide Veru in VERTO.

Veruex, veruecis, pen. prod. m. g. Mas est inter oues: cui inuersi siue adempti sunt testiculi. Plaut. Capt. 13. Qui patroni nomen indunt veruecí sectatio. Cic. 2 de Leg. Quod genus sacrificij lare veruecibus fiat.

Veruecem hominem amantem vocauit Plaut. in Merc. 11.

Verueceus, Adiectiuum, Ad similitudinem veruecis factum. Plaut. Cap. 16,
Vos ite intrò, interibi ego ex hac statua verueceа volo
Erogitare, meo minore quid sit factum filio. Id est, seruo qui veluti imago veruecis est, hoc est sine ratione & prudentia, non aliter quàm veruex.

Veruecinus, pen. prod. Adiect. Quod ex veruece est.

VERVLANI, pen. prod. { οὐερουλανοί } populi sunt Italiæ, Tusculanis & Veliternis vicini, vt scribit Plinius lib 3 cap. 5.

Verùm { ἀλλά, ἀλλά τι ὅτι } Coniunctio, idem quod Sed significat. Terent. Eunuc. 2. 3,
Si certum est facere, facias: verùm ne post conferas
Culpam in me.

Verum incœptiua aliquando particula, non relatiua. Terent. And. 4. 5,
Quémne ego heri vidi ad vos adferri vesperi?
O hominem audacem. D. verùm vidi Cantharam
Suffarcinatam. Virg. eclog. 3,
Verùm id, quod ex multo tute ipse fatebere maius.

¶ Verùm pro tamen, vel at. Plaut. Amphit. 4,
Verùm vtut es facturus, hoc quidem hercle haud reticebo tamen.

Verùm hoc (vt dixi) nihil ad me. Cic. 2. de Orat.

Verùm vt aliud ex alio incidit. Terent. Heaut. 3 3.

¶ Verum etiam { ἀλλ' ὅτι καὶ } vt Sed etiam. Cic. pro Cœlio, 36. Non modò agendo, verumetiam cogitando possit sustinere.

Verum enim. Terent. Adelph 2. 3. Cic 3. de Orat. Verum enim oratori, quæ sunt in hominum vita quandoquidem in ea versatur orator, &c.

Verum enimuero. Terent. Adelph 2. 3.
Abs quiuis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas: Verum enimuero id demum iuuat, si quem æquum est benefacere, is facit. Cic. 5. Verr. Verum enimuero quum esset H-S. binis, aut etiam ternis quibusuis in locis prouinciæ, duodenos sestertios exegisti.

Verum hercle vero conuellere illos cogito. Plaut. Curc. 8.

¶ Veruntamen { ἀλλ' ὅμως } Idem quod tamen. Cic. 7. Verr. Consilium capit primò stultum, veruntamen clemens. Idem pro Quintio. Qui societatem cum Sex. Neuio fecerit, viro bono, veruntamen non ita instituto, vt iura societatis, & officia certi patrisfamiliàs nosse posset.

Et si tum nemo erat admodum copiosus, veruntamen versus ab his admisceri orationi, &c. Cic. 2. Tusc.

Non dubitabam equidem: veruntamen multo mihi notiorem amorem tuum effecit Cherippus. Cic. Cornif. lib. 12. 29.

Veruntamen siqua reliqua spes est. Cic 1. Verr.

¶ Veruntamen interdum ad reuocationem & continuationem sententiæ, non aduertantis iure vsurpatur. Cic. in Verrem, Atque ego plus oneris habeo, quàm qui cæteros accusarunt (si onus id est appellandum, quod cum lętitia feras & voluptate) veruntamen hoc ego amplius suscepi, quàm cæteri. Turnebus.

¶ Veruntamen, Absolutè positum, sed ita vt aliquid subaudiendum sit. Cic. Attic. lib. 12. 241. Scire certum velim, & appelles procuratores si tibi videtur: quanquam quid ad me? Veruntamen. subaudi: appelles procuratores. Eidem lib. 13. 261. Tuas literas hodie expectabam, nihil equidem vt ex iis noui: quid enim? Veruntamen, subaudi: expectabam.

¶ Veruntamen non semper habet vim aduersandi, sed quandoque concludendi, vt apud Ciceronem ad Atticum libro 4. epist. 6. Non mehercule possum, & Philoxeno ignosco, qui reduci in carcerem maluit. Veruntamen idipsum mecum in his locis commentor, vt ista improbem, &c. Quasi dicat, Sed ne longior sim, ne te multis teneam, vt indicem tibi animum meum, ego nunc mecum ipse rationem quæro, qua ista improbem. Hæc Paulus.

¶ Veruntamen pro Inquam. Cice. Attico, lib. 1. 6. Quum essem in Tusculano, &c. veruntamen quum ibi essem, &c.

Verus Adiectiuum { ἀληθής, ἀτρεκής, ἐτεός, ἔτυμος, ἐτήτυμος, κρήγυος, νημερτής, νητρεκής } Solidum, syncerum, nõ falsum significat. Terent. Heaut. 3. 1,
Videre verum, atque ita vti res est, dicere. Idem And. 3. 1,
Actum est, si quidem hæc vera prædicat.

Verum & falsum contraria. Cic. 4. Acad. Interesse oportet vt inter rectum & prauum, sic inter verum & falsum.

Magis verum, Vide MAGIS.

Procul à vero. Ouid. 5. Trist. eleg. 7.

Maiora vero. Tacit. lib. 19. Sua quisque facta extollentes, falsa, vera, aut maiora vero miscebant.

Minora vero. Tacit. lib. 17. Quidam minora vero, ne tum quidem obliti adulationis.

Propius vero. Tacit. libro 1. Propius vero Tiberium ac Liuiam illum metu, hanc nouercalibus odiis suspecti, &c.

Simile vero. Cic. ad Cassium, lib. 12. 5, Id autem eo facilius credebatur, qua simile vero videbatur.

Verba simillima veris. Ouid epist. 21.

Verius vero. Martial. lib. 8.

¶ Conscia numina veri. Virg. 2. Æneid.

Ignorantia veri me decipit. Ouid. 7. Metam.

Insolens veri, Qui verum non amat. Senec. Hip. 2.

Notitia veri falsique. Lucret. lib. 4.

Patiens veri. Curtius lib 10.

Prouidus augur veri. Ouid 12. Metam.

Similitudo veri. Cic. 4. Aca. Cùm possit sine assentione ipsam veri similitudinem non impeditam sequi.

¶ Mordax verum Pers. Saty. 1.

¶ Abdere verum, Vide ABDO.

Abhorrere à vero, Vide ABHORREO.

Abesse à vero, Vide ABSVM.

Auersus à vero, Vide AVERTO.

Cernere verum, Vide CERNO.

Concedere veris, Veritati non aduersari. Hor. 2. Ser. sat. 3.

Confundere vera falsis, Vide CONFVNDO.

Conuertere se ad verum, Vide CONVERTO.

Dicere verum. Horat. 1. Serm. saty. 1.

Verum vis dicam? Terent. And. 4. 2.

Ars disserendi, & vera ac falsa diiudicandi. Cic. 2. de Orat.

Diſtinguere falſum vero. Horat.1.epiſt.10.
Merſum latebris educere verum. Claud.7.Paneg.
Examinare verum Horat.2.Serm.ſaty 2.
Exequi vera. Tacit.lib. 11. Neque falſa prompſerim, & vera exequi pudet.
Fatebor tibi cuncta vera. Virg.2.Aeneid.
Iacere vera aut vana, Vide IACIO.
Intendere vera. Tacit.lib.2. Hoc eſt augere.
Inuoluens obſcuris vera. Virg.6.Aeneid.
Latet in occulto verum. Cic.in Orat. Sed ne in maximis quidem rebus quicquam adhuc inueni firmius quod tenerem, aut quo iudicio meum dirigerem, quàm id quodcunque mihi quamſimillimum veri videretur, cùm ipſum illud verum in occulto lateret.
Perſpicere quid in quaque re verum ſyncerumque ſit. Ci.2.Off.
Referre vera. Ouid.3.Metam.
Remiſcere falſa veris. Horat.de Arte.
Verum ſit Cic.pro Domo ſua, Eiectio nuſquam eſt. verum ſit.
Quum plus vno verum eſſe non poſsit. Cic 2.de Orat.
Verum ſit velim. Plaut.Rud.20, Perij. c. verum ſit velim.
¶Verum, pro Æquum, rectum. Horat.li.1.epiſt 2.ad Mecœnatem. Metiri ſe quenque ſuo modulo, ac pede verum eſt. id eſt æquum eſt, par eſt, rectum eſt Lambinus.
¶Verum, vel Verum id eſt, Reſponſio. Plaut.Merc.18, Quantum intelligo, & hanc malè habet Demipho. P. id verum. Idem Aſin. 13,
Scio, captiones metuis. D I. verum.
Falſa vincere veris. Lucret.lib.4.
¶Verum modò, pro Modò ſit verum. Plaut.Caſin.17.
¶Verum, Irridentis interrogatio. Terent.Eunuch.5.7, Siquidem iſtuc impunè habueris PY. verum? PA. reddam hercle. PY. credo. Donatus.
¶Verùm, aliquando non eſt nomen, ſed aduerbium confirmantis, id eſt verè, teſte Donato. Terent. Adelp.4 2, me quærit? s. verùm. c. perij.
¶Verus & germanus. Cic.6 Ver. Inter hunc & illum Numidicum verum & germanum metallum intereſſe.
Simulatus, fucatus, Syncerus & verus, contraria. Cic.de Amic.
Cauſam veram exponere. Lucret.lib.3.
Color verus, Natiuus, non adulteratus. Terent.Eunu.2.5.
Color verus, corpus ſolidum, & ſucci plenum.
Conſilium verum. Horat.2.Serm.ſaty.3.
Fama vera. Virg.4.Georg.
Homo verus, Veridicus. Terent.And.2.5 Donatus.
Labor verus. Virg.12.Aeneid.
Diſce puer virtutem ex me verumque laborem,
Fortunam ex aliis. Vbi Seruius, Verum laborem, quem per me ipſum ſuſcipio, non qui ex aliorum virtute imperatoribus aſcribi conſueuit.
Laus vera. Terent.Eunucho,5 4.
Nuntius verus. Virg 6.Aeneid.
Nuptiæ veræ. Terent.And.1.1.
¶Verus, pro Æquo & iuſto. Cic. pro Murena, At enim agit mecum auſterè, & Stoicè Cato, negat verum eſſe allici beneuolentiam cibo, negat iudicium hominum in magiſtratibus mandandis corrumpi voluptatibus oportere. Et in Saluſtium, Ita igitur egit, vt nihil non æquum ac verum duxerit quod ipſi facere collibuiſſet. Et pro Domo ſua, Sed quid ad te, qui neges eſſe verum, quenquàm vlli Reipub. extra ordinem præfici? Vbi perperam in pleriſque libris pro verum, iuris, legitur. Virg.12.Aeneid.
Verum fœdus. Horat.1.epiſt 7.ad Mecœnatem,
Metiri ſe quenque ſuo modulo ac pede verum eſt. Vtitur & Liuius & Iuriſconſulti interdum. Budæus.
¶Verior & veriſsimus. Cic.4. Acad. Sed me hercule vt quidem nunc ſe cauſa habet, etſi heſterno ſermone labefacta eſt, mihi tamen videtur eſſe veriſſima.
Crimina veriſſima dicere in aliquem. Ou.4.de Ponto, eleg.14.
Imago mortis veriſsima Ouid.5 Triſt.eleg.8.
¶Verius, pro Aequius & iuſtius. Cic. Antequam iret in exilium, Nam neque maius eſt defendere vnum, quàm populum: neque verius à ſingulis, quàm ab omnibus repetere officij præmium & fructum.
Verè Aduerbium {ἀληθῶς} quod dicitur In rei veritate. Terent.Eun.3.5,
Tum pol ego is eſſem verè qui aſsimulabar. Idem Heaut.1.1,
Hoc ibi fit, vbi non verè viuitur.
Honeſtum quod propriè vereque dicitur, id in ſapientibus eſt ſolis. Cic.3.Off.
Verè & falſo, contraria. Cic.pro Murena, Quum graue eſt verè accuſari in amicitia, tum etiam ſi falſo accuſeris, non eſt negligẽdum.
Verè & fictè, etiam contraria. Cice.pro Domo ſua, Maiores noſtri qui non fictè & fallaciter populares, ſed verè & ſapienter fuerunt.
Nullum amans verè. Catul.ad Furium,11.
Veriſſimè. Cic.4.Verr. Laudarem illam ciuitatem, id quod veriſſimè poſſem.
Non ὑπερβολικῶς, ſed veriſsimè loquor. Cic.Att.lib.5.109.
Verax veracis, pen.prod.om.ge. {ἀληθινός,} Veridicus. Cice.1. de Diuinat. Multis ſeclis verax fuiſſe id oraculum. Ibidem. Tum ei viſa quietis occurrent tranquilla atque veracia.
Saga verax. Tibul.lib.1.eleg.2.
Vates verax. Ouid epiſt.22.
Veridicus pe. cor. Adiectiuum, {ἐτυμηγόρος, ἀληθεύων,} Qui vera dicit. Cic.pro Flacco. Veridicas adiungis cauſas inimicitiarum.
Cantus veridici. Catul.Argon.59.
Dicta veridica. Lucret.lib.6.
Oraculum veridicum. Catul.Argon.59.
Os veridicum. Lucret.lib.6.

Veriloquium veroliquij, {ἐτυμολογία,} Cic. in Topicis, Multa enim ex notatione ſumuntur: ea eſt autem, quum ex vi nominis argumentum elicitur, quam Græci ἐτυμολογίαν vocant id eſt verbum ex verbo veriloquium.
Veriſimilis & hoc veriſimile, pen, corr. {πιθανός, εἰκαστος,} Idem quod ſimile vero. Cic pro Roſcio Amer. Etiam tum quum veriſimile erit aliquem commiſiſſe, in ſuſpicione latratore, Terent.Heaut.5.2,
Eſt veriſimile.
Narrationem iubent veriſimilem eſſe & apertam & breuem. Ci. 2.de Orat.
Veriſimile. Cic.1.de Nat.deor. Hæc ego nunc phyſicorum oracula fundo, vera an falſa neſcio: ſed veriſimili tamen ſimiliora quàm veſtra. Vetus exemplar legit veri tamen.
Veriſimilior & veriſimillimus. Plin lib.5. ca. 22. Quod eſt veriſimilius, quàm quia cadendo tripudium ſonúmve faciant Cic. 1. de Inuent. Veriſimillimum mihi videtur quodam tempore neque in publicis rebus infantes, neque inſipientes homines ſolitos eſſe verſari.
Volunt probabile aliquid eſſe, & quaſi veriſimile Cice.4 Acad.
Non eſt veriſimile vt. Cic.pro Roſ.Ame. Non eſt ita profectò ſudices, non eſt veriſimile vt Chryſogonus horum literas adamarit aut humanitatem.
Non veriſimile eſt quàm ſit in vtroque genere & creber & diſtinctus Cato. Cic.de Claris Orat.
Non ſit veriſimile. Terent.And.1 3,
-fabulæ
Mihi quidem hercle non ſit veriſimile, atque ipſis commentum placet.
Facere veriſimile. Plaut.Pſeud.6.
Verimonia verimoniæ, {ἀλήθεια,} Idem quod Veritas, ſed antiquum. Plau. Truc.4,
planius qui antehac amato: ſummus
Habitus eſt, iſtunc ad amicam verius verimonia referre.
Veritas pen.corr. veritatis, {ἀλήθεια,} Vera ratio, res vera. Cic. 2. de Inuent. Veritas eſt, per quam immutata ea quæ ſunt, aut antè fuerunt, aut futura ſunt, dicuntur. Idem pro Cælio. O magna vis veritatis quæ contra hominum ingenia, calliditatem, ſolertiam contraque fictas omnium inſidias facilè ſe per ſeipſam defendat!
Veritas & imago, contraria. Cic.5. Tuſc. Quum autem animum ab iſta pictura imaginibusque virtutum, ad rem veritatemque traduxeris.
In veritate, id eſt ſecundum verum iudicium. Quintil lib 10. ca.1, Quis in veritate tumens poteſtque ne minima quidem certé fiducia partis, memoriam artis ſperauerit?
Ex veritate. Tacit.lib.4.
Fori veritas. Quintil.lib.6 cap.1.
Morum veritas. Quintil.lib.6.cap.2.
Vir bonus & ſimplicis veritatis amicus. Cic 1.Offic.
Cultor veritatis. Cic.1.Offi. Sunt his alij multum diſpares ſimplices & aperti, &c. veritatis cultores, fraudis inimici.
Expertes veritatis homines. Cic.2.de Orat.
Fides veritatis. Quintil.lib.3 cap.8.
¶Cana veritas, Vide CANVS.
Infracta veritas. Tacit.lib.17.
Ita veritas etiamſi iucunda non eſt, mihi tamen grata eſt. Cic.Attico, lib.3.66.
Incorrupta fides nudáque veritas. Horat.lib.1.Carm.ode 24.
¶Accommodare ſe aſſertorem veritatis. Vide ACOMMODO.
Adducere ad veritatem, Vide ADDVCO.
Veritate adductus, Quia veritas poſtulabat. Cic. ad Acilium lib. 13 32, Neque id ambitione adductus facio, ſed tum familiaritate, & neceſsitudine, tum etiam veritate.
Contaminare veritatem mendacio, Vide CONTAMINO.
Infirmare veritatem, Vide INFIRMVS.
Intueri veritatem, Vide INTVEOR.
Limare veritatem in diſputatione. Cic.2.Offic. Subtilitas illa cum veritas ipſa limatur in diſputatione.
Limata veritas, ait Budæus, id eſt, ſubtilitate philoſophica diſputata & exquiſita.
Niti veritate, Vide NITOR.
Obſcurare veritatem. Quintil.lib. 4.cap.2.
Proferre aliquid in lucem veritatis. Cic.1.de Orat. Et illa cõmentatio incluſa in veritatis lucem proferenda.
Reuocare rationem ad veritatem. Cic.3.Offic. Nihil contra inutilius ei qui id iniuſtè conſecutus ſit inuenio, cùm ad veritatem cœpi reuocare rationem.
¶Veritas, pro Iuſtitia. Cic.pro Deiotaro, Quæ mihi ad ſpem obtinendæ veritatis grauiſsima ſunt: ad motum animi, & ad omnem impetum dicendi, contentionemque leuiora. Veritatem pro iuſtitia poſuit. Budæus.
Vero veras, {ἀληθεύω,} verare, Verum dicere. Gell.li.18.ca.2. Ex Ennio in XIII Annalium, Satin' vates verant ætate in agenda?
¶Verare, Vera repreſentare. Sidonius,
Quoties verba Graia carmine verat.
Verutum Vide Veru in VERTO.
Veſanus veſana, veſanum, pe.pro. {ἀκρόχολος, παραφρόνιμος, μανιώδης,} Vecors, crudelis, furioſus. Plaut.Trin.2,
Spurcificum, immanem, intolerandum, veſanum. Veſanus, Malè ſanus, inquit Feſtus. Macrobius lib.6.Saturnal. cap. 8. Vecors & Veſanus priuationem ſignificant ſanitatis & cordis. Ve enim particula, tum intenſionem ſignificat, tum minutionẽ. Cic.2.de Inuent. Virum tandem per deos atque homines magis veriſimile eſt veſanum remigem, an aliquem noſtrum. Idem pro Domo ſua, Hæc furioſa vis veſani Trib.pleb.
Veſanus & furioſus. Cicero pro Domo ſua, Ac primum illud à te homine

homine veſano & furioſo requiro, quæ te tanta pœna.
Acies veſana, Vide ACIES.
Amor veſanus. Propert.lib.2.eleg.16.
Fames veſana. Virgil.9.Æneid.
Alibi, Et maleſuada fames, dixit,
Flamma veſana. Catul.de Cælio & Quintio.95.
Leonis veſani ſtella furit. Horat.3.Carm.ode 29.
Vires veſanæ. Ouid.1.Amor.eleg.7.
Veſanio, veſanis, pen.prod. veſaniui, veſanitum {μαίνομαι} veſanire, Inſanire, ſæuire. Catul.ad Thallum,22,
-velut minuta magno
Deprehenſa nauis in mari veſaniente vento. Budæus.
Veſania, veſaniæ {ἀκροχολία, παραφροσύνη} Vecordia. Plin.lib. 35. cap. 11, Nobiles eius tabulæ Epheſi, Vlyſſes ſimulata veſania bouem cum equo iungens, & palliati cogitantes, dux gladium condens.
Diſcors veſania vos agit. Horat.2. Serm.ſaty 3.
VESCIS {οὐεσκις} Ptolemæo authore lib. 2. cap.4. Hiſpaniæ ciuitas: alio nomine Veſci, & Fauentia Plinio dicta lib.3 cap.1.
Veſcor, veſceris, pen.corr. {σιτοῦμαι, ἐσθίω} veſci, Cibo vti. Feſtus, Veſcor, Paſcor. Cic.2.de Nat.deor. Dij nec eſcis, nec potionibus veſcũtur. Ibidem,98. Eſt enim omne quo veſcuntur homines, penus. Idem in Orat. Quæ eſt autem in homines tanta peruerſitas, vt inuentis frugibus, glande veſcantur?
Veſci ex manu. Plin.lib.9.cap.8, Simili modo ex hominum manibus veſcens, præbénſque ſe tractandum.
Veſci auidè. Plin.lib.11 cap.53.
Foliis veſcatur amaris. Horat. 2.Serm.ſaty.3.
Lacte, caſeo, carne veſcor. Cic.5.Tuſcul.
Pyris veſci. Horat.1.epiſt.7.
Munere terræ veſcimur. Horat.2.Carm.ode 14.
Atro ſanguine veſci. Virgil.3.Æneid.
Aura veſci, Viuere. Virg 3 Æneid. Veſci pro vti, teſte Nonio.
Auris vitalibus veſci. Lucret.lib.5.
Veſci voluptatibus. Cic.5.de Finib. Itaque vt quiſque optimè natus inſtitutúſque eſt, eſſe omnino nolit in vita, ſi gerendis negotiis orbatus, poſſit paratiſſimis veſci voluptatibus.
¶Veſcor, cum accuſatiuo. Plin.lib.10.cap. 38, Aues nonnullæ veſcuntur ea quæ rapuere pedibus. Idem lib.8.cap.50. Si caprinum iecur veſcantur.
¶Veſci, pro Videre apud veteres. Actius Athamante, Priuſquam infans eſſes, tui oculi veſcuntur. Nonius.
¶Veſcendo eſſe, pro Bonum eſſe quod comedatur, Aptum eſui. Plin.lib 15.cap.18, Alexandrinæ ficus vix ſunt veſcendo. Sic enim legendum iuxta Hermolaum. Idem.lib.21.cap.16, Radix eius veſcendo eſt decocta. De ſcolymo.
Sus ad veſcendum hominibus apta. Cic.2.de Nat.deor.
Veſcendus, Participium. Plin.lib.20.cap.5, Coctas dyſentericis veſcendos dedere. De ceris.
Veſcus, inquit Feſtus, faſtidioſus. ve enim pro puſillo vtebantur. Lucretius veſcum dicit edacem, cùm dixit, Nec, mare quæ impendet veſco ſale ſaxa pereſa. Hactenus Feſtus. Significat autẽ ille, veſcum ſalem, ſeu ſale à Lucretio dictum, quia ſaxa peredat, & minuat, & conſumat. Gell.lib.16. Veſcum, quod ex ve particula, & eſca copulatum eſt, vtriuſque diuerſæ ſignificationis vim capit. Aliter enim Lucretius veſcum ſalem dixit, ex edendi intentione: aliter Lucillius veſcum appellat cum edendi faſtidio. Turneb.
Veſcum, Nimis obſcurum. Lucil.libro 26. Quàm faſtidioſum ac veſcum cum faſtidio viuere. Vide plura apud Nonium.
Veſcum, Quicquid ad eſcam pertinet, & quicquid edule eſt, ab edendi intenſione. Vnde Lucretius lib. 1. veſcum ſalem appellat. Virgil.4.Georgicon,
Verbenáſque premens, veſcumque papauer. Id eſt quo veſcimur. Seruius.
Veſcæ ſalicum frondes, quoniam eſcis iumentorum ſunt accommodatæ. Virg.3.Georgicon,
Nec veſcas ſalicum frondeis, vuámque paluſtrem. Sipontinus minutas interpretatur. Seruius verò ſiccas & teneras: verùm ab Hermolao reprehenditur. Pius in Lucretium tuetur partes Seruij.
¶Veſcum, Paruum & minutum. Vnde & apud Marſos, lingua vernacula quum dicunt maluam veſcam, intelligunt de ea quam paruam vocamus. Ouidius 3.Faſtorum,
Nunc vocor ad nomen vegrandia farra coloni
Quæ malè creuerunt, veſcáque parua vocant. Plin.lib.7.cap.20,
Corpore veſco fuiſſe, ſed eximiis viribus Tritanum.
Veſculus, veſcula, veſculum.pen. corr. Diminutiuum {ἄσαρκος} Male curatus & gracilis, vt ait Feſtus.
VESEVVS, penul. prod. {οὐεσούϊος} Mons iuxta Sarnum fluuium non longè à Neapoli, bonitate vini celebratus, qui ſemper emittit fumum & ignes ſicut Ætna in Sicilia. Hic mons amœniſſimus olim habitus agris, excepto vertice, qui (vt ait Strabo libro 5.) cineroſus eſt, & cauernoſus, petris exuſtus, quas color indicat igni abroſas fuiſſe. Virgilius, 2.Georgicon,
-& vicina Veſeuo
Ora iugo. Hic (vt quidam volunt) dictus eſt Veſuuius, & per ſyncopam Veſuius appellatur à conflagratione (nam veſuiæ, fauillę dicuntur) qui Tito imperante, ruptus in vertice tantum emiſit incendij, vt regiones vicinas incenderet. Alij (vt Seruius) dicunt Veſuuium eſſe montem Campaniæ: Veſeuum verò Liguriæ ſub montibus. De Hoc Veſuuio monte, Martialis lib.4,
Hic eſt Pampineis viridis Veſuuius vmbris, &c.
Inſanus Veſeuus. Stat.4.Sylu.8.
Prorupti Veſeui lethalis apex. Valer 4.Argon.
Veſica, veſicæ. pen. prod. {κύστις, κύστη} Folliculus in quo vrina colligitur infra aluum à priore parte. Plin.lib.11.cap.37, Veſica, membrana conſtat, quæ vulnerata cicatrice non ſolideſcit. Cice.2.de Finib. Tanti autem morbi aderant veſicæ & torminum, vt nihil ad eorum

magnitudinem poſſit accedere. Ouid.15.Metam.
Difficultates veſicæ. Plin.lib.30.cap.8.
Diſploſa ſonat veſica. Horat.1.Serm.ſaty.8.
Venſica per n, Caper proferri cenſet: quòd non ſit ſine vento.
Veſicula, veſiculæ, pen.corr. Diminutiuum {κυστίδιον} In herbis etiam dicitur. Cic.2.de Diuin. Et puleium aridum floreſcere brumali ipſo die, & inflatas rumpi veſiculas, & ſemina malorum quæ in his mediis incluſa ſint, in contrarias partes ſe vertere. Lucr.lib.6,
-quum plena animæ veſicula parua
Sæpe ita dat pariter ſonitum diſploſa repentè.
Veſicaria, veſicariæ {ἁλικάκαβος} Herba quæ veſicæ medetur. Plin.lib. 21 cap.31, de ſtrychno loquens, Quorum alterum, cui acini coccinei, granoſi folliculi, halicacabum vocant, & alij callion. Noſtri autem veſicariam, quoniam veſicæ & calculis proſit. Frutex eſt ſurculoſus verius quàm herba, folliculis magnis, latiſque, & turbinatis, grandi intus acino, qui matureſcit Nouembri menſe.
Veſpa, veſpæ {σφήξ} Animal paruum volatile, api ſimile: quod veſperi muſcas venetur in cibum. Vide Plinium de hac abundè tractantem, lib.11.cap.21. Varro 3.de Re ruſt.cap.16. Veſpa quæ ſimilitudinem habet apis, neque ſocia eſt operi, & nocere ſolet morſu, quam apes à ſe ſecernunt. Cic. 5.de Finibus, Cornibus vt videmus boues, veſpas aculeis, ſuam denique cuique naturam eſſe ad videndum ducem.
¶Veſpa, pro veſpillone. Feſtus lib.19. Veſpæ dicũtur, qui funerandis corporibus officium gerunt, non à minutis illis volucribus, ſed quia veſpertino tempore eos efferunt, qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt.
VESPESIANVS {βεσπεσιανός, οὐεσπασιανός} Imperator Romanus, cuius vitam vide apud Suetonium.
Veſper, veſperis, pen.corr. maſc.gen. vel Veſperus, veſperi {ἕσπερος} Stella quæ Venus dicitur, quòd ſole iam occiduo & prima omnium ex ſtellis lucere veſperi conſpiciatur, dicta quaſi heſperus: nam eam ſtellam heſperum Græci vocant, & vltimam partem diei. Statius libro 10. Thebaidos,
-ſed veſper opacus
Lunares iam ducit equos.
Veſper diei. Saluſt.in Iugurtha.
Hunc tegit obſcurus ſubter præcordia veſper. Cic.in Arat.
Surgente veſpero, &c. Horat.2.Carm.ode 9.
Frigidus veſper. Valer.4.Argon.
Puro ſimilis veſpero Horat.3.Ode 19.
Serus veſper. Virg.1.Georg.
Proceſſit veſper Olympo. Virg.eclog.6.
Ab atro veſpere conſurgunt venti. Virg.5.Æneid.
¶Veſper, Veſpertinum tempus. Plaut.Bacchid.23,
Hic veſper eſt, vos ſequimini. Cic.Attico, lib.12.241, Quumque manè me in ſyluam abſtruſi denſam & aſperam, non exeo inde ante veſperum.
Primo veſpere. Cæſar 2.bel.Ciuil.
Neſcis quid ſerus veſper vehat, Ex Menippeis Varronis ſatyris citatur hic titulus, tum ab A.Gellio, tum à Macrobio: neque dubitandum quin prouerbialis, ſicut ſunt & alij plerique. Quo ſalubriter admonemur, ne præſentium ſucceſſuum proſperitate ſublati futuri curam abiiciamus. Neque vlla de re ſecuri ſimus, prius quàm exitum viderimus. Apparet Maronem ad parœmiam alluſiſſe, quum ait libro primo Georgicon,
Denique quid ſerus veſper vehat. Liu.Decad.5.lib.5, In ſecundis rebus nihil in quenquam ſuperbè ac violenter conſulere decet, nec præſenti cedere fortunæ, quum quid veſper ferat incertum ſit. Hæc Eraſmus. Ouid.1.Triſt.eleg.2,
Nunc Zephyrus ſero veſpere miſſus adeſt.
Ad veſperum, Vide AD.
Vſque ad veſperum contentius ambulare. Cic.5.Tuſcul.
Perpotare ad veſperum. Cic. 3. Philip. Atque ibi ſe occultans perpotauit vſque ad veſperum.
Epiſtolam quum à te auidè expectarem ad veſperum. Cicero Attico, lib.2.23.
Declinat in veſperum dies, Vide DECLINO.
In veſperum parata, Vide IN præpoſitionem.
¶Veſpera, veſperæ, pen.corr. pro eodem dicitur. Plaut.Curcul.2, Si media nox eſt, ſiue eſt prima veſpera. Cic.2.Catil. Si accelerare volent, ad veſperam conſequentur. Stat.5.Thebaid.
Flexo in veſperam die. Tacit.lib.1.
Inumbrante veſpera vniuerſum Flauiani exercitus robur aduenit.
Propinqua veſpera Tribunus venit. Tacit.lib.15.
Veſperi, ſiue veſpere, Aduerbium. Id eſt principio aduentus noctis. Cic.ad Matium, lib.11.27, Nam quum in Tuſculanum veſperi veniſſem. Et ad Att.libro 11.220, Cephalio mihi à te literas reddidit ad octauum Idus Martij, veſpere.
Ad octauum Iduum Martij veſpere. Cic.Att.lib.11,220.
Heri veſperi. Cic.2.de Orat. Cùm ad me in Tuſculanum, inquit, heri veſperi veniſſet Cæſar de Tuſculano ſuo, &c.
Pridie veſperi. Cic.1.Acad. Nunciatum eſt nobis à M. Varrone, veniſſe eum Roma pridie veſperi, &c.
Prima veſperi. Cæſar.1. bel. Ciuil. Caſtigatiores codices habent veſpera.
Veſper, veſpera, veſperum etiam dicitur {ἑσπέριος.} Vnde quum veſperum dicimus neutro genere, intelligimus tempus. Plin.libro 10. capite 12, His horæ rigandi matutina atque veſpera. Idem, Matutina atque veſpera. Idem, Matutinum tempus atque veſperum.
Veſpertinus, pen, prod. Adiectiuum {ἑσπέριος} Quod fit veſperi. Cic 2.de Natura deor. Tum veſpertinis temporibus deliteſcendo, tum matutinis rurſum ſe aperiendo. Horat.1.epiſt.6.
Acies veſpertina, Vide ACIES.
Cantus veſpertini. Plin.lib.10.cap.21.

Forum vespertinum.Horat.1.Serm.saty.6.
Hospes vespertinus.Horat.2.Serm.saty.4.
Literæ vespertinæ. Cic. ad Att.lib.13.281,Antemeridianis tuis literis heri statim rescripsi,nunc respondeo vespertinis.
Regio vespertina occidentalis.Horat.1.Serm.saty.4.
Vespertinis,Ablatiuus.Plin.lib. 30. cap.10, Perunctos matutinis vespertinísque liberari.Hoc est,manè & vesperi.
Vespero,vesperas,penul. corr. { συσκοτάζω } vesperare, Vesperam fieri. Gellius lib. 17. cap 8. Philosophus Taurus accipiebat nos Athenis cœna plerunque ad id diei vbi iam vesperauerat. Id enim est tempus illi cœnandi frequens.
Vesperascit { συσκοτάζει } In tertiis tantùm personis.Terent.Heaut.2.3,
-portant quid rerum.CLIN.hei mihi.
S.Aurum,vestem,& vesperascit,& non nouerunt viam.
Vesperascente cælo.Æmylius Probus in Pelopida, Quum Athenis interdiu exissent, vt vesperascente cælo Thebas possent peruenire.
Vesperascente die. Tacit.lib.18.
Vesperatus dies.Solin.cap.16.
Vesperalis, & hoc vesperale,pen.prod.Solinus cap.14.Igitur. Macedoniam præcingit Thracius limes: Meridiana Thessaliæ Epirotæ tenent:à Vesperali plaga Dardani sunt & Illyrij: quà Septentrione tenditur, Pæonia ac Pelagonia protegitur. Vesperalem plagam dixit pro Occidentali.
Vesperna,vespernæ { δεῖπνον } Cœna apud veteres dicebatur. Nam vt Festus ait,cœna vocabatur, quod nunc est prandium: Vesperna quam nunc cœnam appellamus quod conuiuium, non nisi aduentante nocte inibant prisci.
Vespertilio, vespertilionis.m. g. { νυκτερίς } Animal mediæ cuiusdam inter auem & murem speciei, vt mus alatus dici possit:appellatus autem ob id quòd vespere se ad volatum proferat.Plin.libro 10. cap.61. Volucrum animal parit vespertilio tantùm, cui membrana ceu pennæ.Eadem sola volucrum lacte nutrit,vbera admouens geminos volutat amplexa infantes, secumque deportat.Eidem coxendix vna traditur,& in cibatu culices gratissimi.Vide Macrob.lib.7. Saturn.cap.vlt.Author Philomelæ 8.
Strix nocturna sonans,& vespertilio stridunt.
Vespertilionem viri eruditissimi explicant apud Iurisconsultos qui interdiu exiliter videt, noctu acri sit acie. Ego potius putem eum esse, qui interdiu more vespertilionis latitet, noctu prodeat, quod fugitiuos quosdam fecisse olim non dubium est. Ne enim in dominum vel in notos inciderent, interdiu sese abdebant, cùm foras exirent noctu,vt vespertiliones.Aliis tamen in libris vespillo legitur.Turnebus.
Vesperugo, vesperuginis, f g. { ἕσπερος } Idem quod Vesper, stella. Venus dicta,æmula Solis & Lunæ:quæ quum Solem præcedit,dicitur Lucifer,vt alter Sol. Et ante ortum Solis apparet in Oriente. & in occasu Solis refulgens,Vesper appellatur,quasi vicem Lunæ reddens: videtúrque in Occasu statim postquam Sol occidit. Plautus Amph 4,
Nec Iugula,nec Vesperugo,neque Vergiliæ occidunt.
Vespillo, vespillonis, masc.gen. { νεκροφόρος } Vilis cadauerum funerator,qui vespertino tempore eos efferre solebat,qui funebri pompa duci propter inopiam non poterant, vt ait Sipontinus. Martial. libro 1,
Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diaulus. Idem libro 2. Vide DIAVLVS. Sueton in Domitiano,capit.17.Corpus eius populari sandapila per vespillones exportatum.
¶ Vespilio,vespillonis,in antiquo lexico est sepulchrorum violator, quem Græci τυμβωρύχον vocant, quod intelligetur per antiphrasim quasi non sepeliat,sed nudet,cùm vespillo funerare soleat.In latino græco lexico reperi vispellio & vespillo, vbi etiam exponitur ille νεκροθάπτης,hic νεκροφόρος: Ita ille funerator est, hic cadauera portat. Verba sunt Turnebi.
VESTAE { ἑστίαι } duæ à veteribus memorantur: altera Saturni mater, altera eiusdem dei filia. De qua Ouidius 6.Fastorum,
Ex ope Iunonem memorant,Cererémque creatas
Semine Saturni:tertia Vesta fuit. Confundunt tamen has poetæ, alteram pro altera ponentes. Quando eam terram esse dicunt, de matre Saturni intelligēdum est. Quando verò virginem nominant, de filia eius,quam ignem esse voluere.Idem Ouidius,ibidem.
Huius simulacrum Romani Pesinunte allatum in æde Victoriæ, quæ est in palatio,posuere:& virgines ei sacrarunt,quę ignem perpetuum conseruarent: hæ si stuprum commisissent, viuæ defodiebantur.Si verò ignis fuisset extinctus, nequaquam reparari fas erat ex hoc igne humanis manibus elaborato, sed accensa per fomites ex Sole flamma,purus & cælestis ignis eliciebatur.
Vesta ἀπὸ τῆς ἑστίας,id est à foco,in quo ignis alitur,dicta est. Est enim Vesta,quasi focus vrbis appellata, ait Cicero de Legib. libro 2. Nam quum pro terra, siue deorum matre accipitur,à vestitu denominatur,quòd variis herbis ac floribus vestita sit terra, vt diligentissimè annotauit Sipontinus:vel quia vi sua stet.Ouid.6.Fastorum,
Stat vi terra sua,vi stando Vesta vocatur.
Ignis Vestæ perpetuus & sempiternus.Cic.4.in Catil.
Ignis extinctus lachrymis Vestæ. Cic. pro Fonteio, Prospicite ne ignis ille æternus nocturnis Fonteiæ laboribus vigiliisque seruatus, sacerdotis Vestæ lacrymis extinctus esse dicatur.
Æterna Vesta.Horat.3.Carm.ode 5.
Canæ penetralia Vestæ.Virg.5.Æneid.
Mater Vesta.Virg.1 Georg.
Potens Vesta.Virg.2.Æneid.
Sancta Vesta.Claud.de bello Gildon.
Vestalis pen.prod.Adiectiuum { ἑστιὰς } Cice. 2. de Legibus, Virginésque Vestales in vrbe custodiunto ignem foci publici sempiternum.
Incesta Vestalis, Vide INCESTVS.
Ara Vestalis.Lucan.lib.1.

Festa Vestalia.Ouid.6.Fast.
Foci vestales.Lucan.lib.1.
Vester,vestra, vestrum { ὑμέτερος } Pronomen possessiuum. Terent. And.4.5.
-cuium puerum hîc apposuisti?dic mihi.
M.Tu nescis?D.mitte id quod scio:dic quod rogo.
M.Vestri.D.cuius nostri?M.Pamphili.Idem Eun.5.9,
Non cognosco vestrum tam superbum.
Omnium vestrum bona,pro Omnia vestra.Cic.Attico, lib.11.214.
Vt iam omnium iudicio constitutum esset, omnium vestrum bona prædam esse illius victoriæ.
Vestrum est dare,vincere nostrum.Ouid.4.Fast.
Vestras,vestratis,om.gen.Pronomen patriū.Vide Vallam lib.2. cap. 3.
Vestibulum,vestibuli,pen.corr.{ πρόθυρον, προπύλαιον, αὔλειον, πρόδομον } Locus ante ianuam domus,per quem à via ad ædes itur. Gell. libro 16.capite 5. Cæcilium Gallum in libro De significatione verborum quæ ad ius pertinent, ita tradidisse affirmat, Vestibulum esse dicit, non in ipsis ædibus, nec partem ædium, sed locum ante ianuam domus vacuum, per quem à via aditus, accessúsque est ad ædes. Siquidem olim, quibus ampliores domos habere licebat, ij ante ianuam locum relinquebant, qui medius inter viam & fores domus esset:qui locus erat statio salutatorum. Vide etiam Macrobium lib. 6.Saturn.cap.8.Plaut.Mostel.10,
Viden' vestibulum ante ædes,& ambulacrum cuiusmodi? Cic.Attico,libro 4.72,Discessimus in vestibulum.Virg 6.Æneidos,
-cernis custodia qualis
Vestibulo sedeat?
Vestibulum dictum est (inquit Seruius) vel quòd ianuam vestiat, vt videmus cameram duabus sustentatam columnis: vel quoniam Vestæ consecratum est. Vnde nubentes puellæ limen non tangunt Lucan.lib.2,
Translata vetuit contingere limina planta. Singula enim domus, sacrata sunt diis;vt Culina diis Penatibus: Maceries quæ ambit domum Herceo Ioui.Idem alio loco,Vestibulum, vt Varro dicit, etymologiæ non habet proprietatem:sed fit pro captu ingenij. Alij dicunt ab eo quòd nullus istic stet. In limine enim solus est transitus: quo modo vesanus dicitur nō sanus:sic vestibulū, quasi nō stabulū.
Ante ipsum vestibulum,primóque in limine.Virg.2.Æneid.
Astare vestibulo.Virg.7.Æneid.
Vestibulum templi.Liu.1.ab Vrbe.
Primus aditus & vestibulum templi vel ædium.Cice.4. Verr. At quo loco?celeberrimo ac religiosissimo,ante ipsum Iouem, in primo aditu vestibulóque templi.Idem pro Cecinna.Non modò limine tectóque ædium tuarum,sed primo aditu vestibulóque prohibere quempiam.
Balnearum vestibulum.Cic.pro Cælio,Nam si essent in vestibulo balnearum,non laterent.
Vestibulum curiæ & Senatus.Liu.2.ab Vrbe,Cic. pro Milone.Insidiator erat in foro collocatus atque in vestibulo ipso Senatus.
Priuatum vestibulum.Ci.de Arusp. resp. Nunc sanctissimam partem,ac sedē maximè religionis priuato dicunt vestibulo contineri.
Vestibulum sepulchri Cic.2.de Legib. Quod autem ἠρίον,id est vestibulum sepulchri bustúmve vsucapi vetat.
Vestibulum cubilium gallinaceorum, columbariorum, apum. Col.lib.8.cap 3 Sic ibidem,cap.4.Idem lib.8 cap.8. Idē lib. 9. cap.7.
¶Vestibulum Siciliæ,pro Ingressu.Cic.7.Verr.Monimentum sceleris audaciæque suæ voluit esse in conspectu Italiæ, vestibulo Siciliæ prætereuectione omnium,qui vltrò citróque nauigarent.
Vestibulum & aditus ad rem aliquam.Cic. in Orat.Vestibula nimirum honesta,aditúsque ad causam faciet illustres.
Ingredi vestibulum alicuius artis. Quint.libro 1. cap. De vitiis & virtut.orat.
Vesticeps,pen corr. vesticipis, pen. corr. { γενειῶν } Puer iam pubes, vt ait Budæus.Gellius lib.5.cap. 19. Iúsque iurandum à Qu. Mutio Pontif. Max.conceptum dicitur,quod in arrogando iuraretur. Sed arrogari non potest nisi iam vesticeps. Vestis enim aliquando barbam significat. Vnde aurea vestis, Virg.8.Æneid.
Vesticontubernium verbo iuncto dixit Petronius de iis qui sub eadem veste cubant. Quid,inquit,vesticontubernium facis?Monuis Turnebus.
Vestigium,vestigij { ἴχνος, στίβος, ἴχνιον } Pedis impressio,id est signum quod à pede relinquitur. Virg. 3. Georg.
Et gradiens ima verrit vestigia cauda. Plaut. Cistel.10.30.
Sed is hac,aut hac,socij video vestigium in puluere.
¶Vestigium,Ima pars pedis.Gellius lib.5.cap.14.Ego stirpem ingentem vestigio pedis hærentem reuulsi. Virgilius 5.Æneidos,
-vestigia primi
Alba pedis frontémque ostentans arduus albam.
Aduersis vestigiis cōtra nostra vestigia stāt antipodes.Ci.4.Acad.
A vestigio ad verticem, Vide A præpositionem.
¶ Vestigiorum articulis & vnguibus amplissimis villaticum canem esse eligendum docet Col.lib.7.cap.12.
Carnosum vestigium, Vide CARO.
¶Vestigium equi excussum vngula Plin.lib.28. cap. 20.
¶ Vestigium corporis, Impressio. Cice.6.Verr. Nam nos quidem quid facimus in Verre,quem in luto volutatum totius corporis vestigiis inuenimus.Ibidem,5. Præsertim quum in lectulo decumanæ mulieris vestigia viderent recentia.
¶Cæca vestigia,Obscura & perplexa.Virgil.6.Æneid.
Certa vestigia.Quintil.lib.1.cap.1.
Errabunda vestigia.Virgil.6.eclog.
Fœda vestigia.Virg.3.Æneid.
Irrita vestigia, Vide IRRITVS.
¶Consequi vestigiis.Cic.pro Cluentio. Asinius cum Aiulio Romam est profectus:hos vestigiis Oppianicus consecutus est.
Delere pedum vestigia.Stat.1.Achil.

Excipere vestigia fugientis. Curtius lib.4.
Facere vestigia in loco aliquo.Cicero pro Rab.Posthum.Hic vos aliud nihil orat,nisi vt rectis oculis hanc vrbem sibi intueri atque in hoc foro vestigium facere liceat. Idem pro Cecinna, Vtrum pedem quum intulero,atque in possessionem vestigium fecero,tum expellar atque deiiciar. Virg.2.Georg.
Fallere vestigium dicitur locus lubricus. Curtius, Et prærupta saxa vestigium subinde fallentia. Budæus, Vide FALLO.
Taciturna vestigia ferre gradu suspenso digitis. Ouid. 1.lib.Fast. *Cheminer sur le bout des doigts sans faire bruit.*
Ferre vestigia per ignes. Propert.lib.1.eleg.5.
Figere ebria vestigia. Claud.1.de rapt.Proserp.4.
Firmare vestigia. Virgil.3.Æneid.
Flectere vestigia aliquò.Ouid.1.Metam.
Flectere vestigia,Decedere. Stat.9.Thebaid.
Hærere vestigio suo non posse. Liu.Decad.3.lib.1.
Hærere in vestigio. Plin.lib.8.cap.30.
Impedire vestigia cursu. Virgil.5.Æneid.
Implere vestigia alicuius. Plin.epist.lib.8.13.
Imprimere vestigium. Cic.pro Cecin. Nisi ex eo loco, vbi vestigium impresserit, deiici neminem posse.
Vestigiis flagitiorum totam Italiā imprimere. Vide FLAGITIVM.
Communia vestigia,Vide COMMVNIS.
Inflectere vestigia cursus sui. Cic.2.de Nat.deor.Stellæ nunquam cursus sui vestigium inflectunt.
Ingredi vestigiis patriis,Vide INGREDIOR.
Inhærere vestigiis prioribus,Vide INHAEREO.
Insistere vestigia certa viæ,Deprehendere,Inuenire. Lucr.lib.1.
Insistere in vestigio. Cic.3.de Orat.Post eius interitum veniebamus in curiam, vt vestigium illud ipsum in quo ille postremum institisset.
Insistere vestigiis. Cicero 3. de Orat. Quibus vestigiis primùm institi, in his ferè soleo perorare. Per translationem, Vide INSISTO.
Insistere alienis vestigiis. Quintil.in procem.lib.1.
Insistere vestigiis laudum suarum, Vide INSISTO.
Instare vestigiis alterius,Vide INSTO.
Interdicere vestigiis,Vide INTERDICO.
Lustrare vestigia alicuius,Vide LVSTRVM.
Mouere vestigium,hoc est pedem,Discedere,abire. Curt.lib.10.
Mouere se vestigio,Vide MOVEO.
Obterere vestigia,Vide OBTERO.
Occumbere in vestigio. Tacitus,Pugnacissimus quisque in vestigio,multi palantes occubuere.
Permulcere vestigia lymphis liquidis, Lauare pedes. Catul. Argon.59.
Persequi vestigia alicuius, Vide PERSEQVOR.
Persequi aliquem vestigiis ipsius, Sequi aliquem per ipsius vestigia,& eo pacto progredi quo ipse prius. Cicero de Claris Oratorib: Hæc etsi videntur à proposita ratione diuersá, tamen idcirco à me proferuntur,vt nostrum cursum perspiceret quoniam voluisti, Brute possis,& videre quemadmodum simus in spatio Qu. Hortensium ipsius vestigiis persecuti.
Persequi aliquem vestigiis ipsius,per ipsius vestigia. Hoc est scripta quæ reliquerat,reum facere. Cic.3.Verr.Ex istis etiam tu rebus effugere te posse confidis, cùm te non opinione, sed tuis vestigiis persequamur, quæ & in tabulis publicis expressa & recentia reliquisti?
Ponere vestigium. Cic.3.Philipp. Ille autem ex mirmillone dux, ex gladiatore imperator, quas fecit strages, vbicunque posuit vestigia?
Ponere vestigia summa arena.Virg.3.Georg.
Falsa vestigia ponere. Ouid.2.Metam.
Ponere vestigium,per translationem: pro Attingere, vt ait Erasmus. Cic.5.de Finib.Quacunque enim ingredimur, in aliquam historiam vestigium ponimus.
Libera per vacuum posui vestigia. Horat.1.epist.20.
Premere vestigia alicuius, Pressius sequi. Tacit.lib.2,Neque bellum vltra, modò se patris patruíque vestigia prementem, iisdem in terris victorem sisterent. Virgil.6.Æneid.
Premere vestigia leuiter, Ita progredi vt vix vestigia appareant. Cic.pro Sestio, Quanquam non est omittenda singularis illa integritas prouincialis,cuius ego nuper in Macedonia vidi vestigia non pressa leuiter ad exigui prædicationem temporis:sed fixa ad memoriam illius prouinciæ sempiternam.
Relinquere vestigium auaritiæ. Cic pro Murena, Asiam istam refertam, & eandem delicatam sic obiit, vt in ea neque auaritiæ, neque luxuriæ vestigium reliquerit.
Admisso sequitur vestigia passu. Ouid.1.Metam.
Retro sequi vestigia. Virgil.2.Æneid.
Sequi certa vestigia. Quintil.lib.1.cap.1.
Contracta sequi vestigia vatum. Horat.2.epist.2.
Tenuia vix summo vestigia puluere signat. Silius lib.4.
Spargere vestigia fugæ. Curtius lib.5.ad finem.
Spectantia retrorsum vestigia. Horat.1.epist.1.
Stare in vestigio. Author ad Heren.lib.2.
Stringit canis vestigia leporis. Id est,pedes radit. Ouid.1.Metam.
Tenere vestigia inconcussa, In sententia sua perseuerare. Lucan. lib.2.
Titubata vestigia. Virgil 5.Æneid.
Torquere vestigia. Virgil.3.Æneid.
Trahere ebria vestigia. Propert.lib 1.eleg 3.
Turbare incerta fugæ vestigia, Non ire recto itinere,sed confundere & modò huc modò illuc flectere, ne possis per vestigia deprehendi,& vt qui persequuntur,reddantur incerti.Lucan.lib.8.
¶Omnibus vestigiis indagare, Id est Vbique quærere & diligen-

ter.Cic.ad Att.lib.2.22, De publico quæ ad me scribis, sanè mihi iucunda sunt: eáque etiam velim omnibus vestigiis indagata, ad me afferas.
¶Vestigiū,pro reliquiis,signo,monumento,siue indicio aliquando ponitur.Cic.pro Fonteio, Vnæ tabulæ proferantur,in quibus vestigium sit aliquod,quod significet pecuniam Fonteio datam. Virg. 4.eclog.
Pauca tamen suberunt priscæ vestigia fraudis.
Breuia quædam demonstranda vestigia. Quintil.lib.2.cap.6.
Vestigium & index. Cic.7.Ver.Cuius rei,neque index, neque vestigium aliquod,neque suspicio cuiquam esset vlla.
Amoris vestigia. Cic.Fabio Gallo,lib.7.25. Virg.4.Æneid.
-agnosco veteris vestigia flammæ. Flammæ, id est amoris.
Annulorum vestigium,Id est Argumentum quòd annuli tūc fuerint, vt interpretatur Budæus. Plin.lib.33.cap.1, Ita quadringentis XLVIII. à condita vrbe gestum est,& primum annulorum vestigium extat.
Nullum vestigium ciuitatis. Cic.Planco, lib.10.1, Nec leges vllæ sunt,nec iudicia, nec omnino simulachrum aliquod, ac vestigium ciuitatis.
Dignitatis vestigium. Cic. Plancio,lib.4.14, Ne vestigium quidē vllum est reliquum nobis dignitatis.
Fortitudinis, humanitatis, & consilij vestigia. Cicero pro Corn. Balb.
Iudiciorum vestigia. Cic.pro Rosc.Ame. A quibus miror,ne quod iudiciorum esset vestigium,non subsellia quoque esse combusta.
Manebant etiam tum vestigia morientis libertatis. Tacit.lib.1.
Vestigia antiqui officij remanent. Cic.pro Rosc.Amer.In qua muliere Iudices etiam nunc, id quod omnes semper existimauerunt, quasi exempli causa vestigia antiqui officij remanent.
Olfactus vestigium nullum habere. Plin.lib.11.cap.37.
Profectæ pecuniæ vestigium. Cic.pro Cluentio. Doce quam pecuniam Cluentius dederit,vnde dederit,quemadmodum dederit:vnum denique aliquod à Cluentio profectæ pecuniæ vestigium ostende.
Violatæ religionis vestigium. Cic.6.Verr.Nihil in religiosissimo fano præter vestigia violatæ religionis, noménque P. Scipionis reliquit.
Manent sceleris vestigia nostri. Virg.4.eclog.
Extant expressa sceleris vestigia. Cic.pro Rosc. Amer.Hæc cùm sint omnia,tamen extent oportet expressa sceleris vestigia vbi, quā ratione,per quos,quo tempore maleficium sit admissum.
Stirpis vestigia ostendere.Curt.lib.9.
Tumoris vestigium. Plin.lib.11.cap.52.
Indicia & vestigia veneni. Cic.pro Cluentio.
Non enim vidisses fratrem tuum:non eum quem reliqueras: non eum quem noras,&c. ne vestigium quidem eius nec simulachrum, sed quandam effigiem spirantis mortui. Cic.Qu.frat.lib.1.3.
¶ Vestigium, pro Nota quæ rei formam & qualitatem ostendit. Cic.1.de Nat.deorum, Ita fit vt deus ille quem mente noscimus, atque in animi notione, tanquam in vestigio volumus reponere nusquam prorsus appareat. Budæus.
¶Vestigio temporis. Cæsar 2.bel. Ciuil.Id est Statim, confestim. Cic.in Pisonem, Atque eodem in templo, eodem & loci vestigio & temporis,arbitria non mei solùm,sed patriæ funeris abstulisti.
Vestigo,vestigas,pen.prod. { ἰχνεύω, ἰχνηλατέω, στιβεύω, στιβεύω } vestigare, Quærere diligenter, quasi vestigia indagare. A vestigiis tanquam indiciis dictum. Cic.3.de Orat.Ipsa tractatio & quæstio quotidie ex se gignit aliquid,quod cum desidiosa delectatione vestiges. Virgil. 12.Æneid.
-vestigátque virum.
Iter alicuius vestigare. Stat.11. Thebaid.
Causas rerum vestigare. Cic.2.de Orat.Nam & coniuncta quærimus,&c.& causas rerum vestigabimus,&c.
Vestigare atque odorari voluptates omnes. Translatio à canibus venatoriis qui vestigia ferarum odorantes,ipsas consequuntur.Cic. post Reditum in Senatu.Hi voluptates omnes vestigant atque odorantur.
Altè vestigare oculis. Virg.6.Æneid.
Oculis & naribus escam vestigare. Colum.lib.8.cap.17.
Vestigare odore. Plin.lib.8 cap.18.
Vestigator,pen.prod.vestigatoris,Verbale { ἰχνευτής, στιβευτής } Venator, à vestigiis ferarum dictus, vt author est Varro de Ling.Lat.Colum. lib.9.cap.8.Nam statim sono territum,vel in frutice, vel in editiore syluæ fronde considet,vel à vestigatore præparato vase reconditur. Vlpian.in l.Quæsitum.§.Si in agro.De fundo instructo.
VESTINI,pen.prod. { οὐεστῖνοι } Populi Italiæ Sabinis & Picentibus vicini,vt scribit Plin.lib 3.capit.5, Apud eos olim fiebant casei laudatissimi.Mart.lib.13.
Si sine carne voles ientacula sumere frugi,
Hæc tibi Vestino de grege massa venit.
Vestina iuuentus. Silius lib.8.
Aquæ Vestinæ.Lucan.lib.2.
Vestis,huius vestis,fœm.gen. { ἐσθής, στολή, περιβολή, περιβόλαιον, ἱμάτιον, φᾶρος, εἷμα, εἴλυμα, ἔσθημα } A velando: quod corpus velet, dicit. Seu à vellere, quod est vniuersæ ouis lana, vt ait Varro de Lingua Latina,libro 4, Estque generale indumentum tam virile, quàm muliebre, & scenicum, etiam si tragicum & citharœdicum sit. Plautus Curc.10,
Et aurum & vestem omnem,suam esse aiebat,quicquid haberet.
Vestis.Quibusdam nationibus sua cuiq; propria vestis est: vt Parthis sarabaræ, Gallis linæ, Germanis rhenones, Hispanis striges, Sardis mastrucæ. Sarabaræ sunt fluxa ac sinuosa vestimenta: de quibus legitur in Daniele: Et sarabaræ eorum non sunt immutatæ.& Publius: Vt quid ergo in ventre tuo Parthi sarabara suspenderunt. Apud quosdā autem sarabara nuncupantur capitū quædā tegmina,

qualia videmus in capite magorum picta. Linæ saga quadra & mollia sunt: de quibus Plautus: Lina cooperta est textrina Gallia. Rhenones sunt velamina humerorum, & pectoris vsque ad vmbilicum, atque intortis villis adeo hispida, vt imbres respuant: quas vulgò *reptos* vocant, eo quòd longitudo villorum quasi reptat: de quibus Sallustius: Germani intectum rhenonibus corpus tegunt. Dicti autem rhenones à Rheno Germaniæ flumine, vbi his frequenter vtuntur. Mastruca vestis Germanica ex pelliculis ferarum: de qua Cicero pro Scauro: Quem purpura regalis non commouit, cum Sardorum mastruca mutauit. Mastruca autem dicta, quasi monstruosa, eo quòd, qui ea induuntur, quasi in ferarum habitum transformantur. Dignoscuntur & gentes ita habitu, sicut & lingua discordes. Persæ brachia & crura linamentis, caput tiara tegunt. eminent apicibus fastigiatis Alani, horrent & malis tecti cum latrantibus linguis Scoti. sagati sunt Alamani, linteati Indi, gemmati Persæ, sericati Seres, pharetrati Armeni. Nonnullæ etiam gentes non solùm in vestibus, sed & in corpore aliqua sibi propria quasi insignia vendicant: vt videmus cirros Germanorum, granos & cinnabar Gothorum, stigmata Britonum. circuncidunt quoque Iudæi præputia: pertundunt Arabes aures: flauent capitibus intextis Getæ: nitent Albani albentibus crinibus: Mauros habet tetra nox corporum, Gallos candida cutis: sine equis inertes extant Alani. Isidorus de etymologiis.

Obtentu vestis caput velata mulier. Senec. Herc. fur. 6.

¶Aurea vestis. Virg. 8. Æneid.

Aurea cæsaries ollis, atque aurea vestis. Seruius. Vestis, hoc est barba. vnde econtrà inuestes dicimus imberbes. vnde est, Tunc mihi prima genas vestibat flore iuuenta.

Bombycina, Vide BOMBYX.

Casta. Valer. 1. Argon.

Commoda ad cursus. Ouid. 2 Fast.

Conchyliata, Vide CONCHYLIVM.

Cymatilis, Vide CYMA.

Eximia. Lucret. lib. 4.

Fluxa. Stat. 1. Achill.

Laciniata, Vide LACINIA.

Lintea. Cic. 7 Verr. Illi ad deprecandum periculum proferebant, alij purpuram Tyriam, thus alij atque odores, vestemque linteam, gemmas alij & margaritas.

Longa. Quint. lib. 11. cap. 1.

Lugubris, Vide LVGEO.

Madida cocco, Vide MADEO.

Melitensis. Cicero 4 Verr. Dico te maximum pondus auri, argenti, eboris, purpuræ, plurimam vestem Melitensem, plurimam stragulam, multam Deliacam supellectilem, &c. Syracusis exportasse.

Ita legit Budæus pro eo quod pannum vocamus. Vt sit vestis Melitensis, Pannus in Melita insula factus. ad quod exemplum dicere possis Vestem Rotomagensem, pro panno Rotomagensi.

Muliebris. Cic. 6. Verr.

Nexilis. Lucret. lib. 5.

Nocturna. Horat. 1. Serm. saty 5.

Obsoleta, Vide OBSOLEO.

Olida, Vide OLEO.

Ostrina, Vide Ostrinus in OSTRVM.

Papauerata, Vide Papaueratus in PAPAVER.

Pexa, vide PECTO.

Phryxianæ, vestes sunt, quæ Phryxæi velleris crispos & eminentes villos imitantur. Plinius, Togas rasas phryxianásque. Sic enim legendum, non phrygianas vt hactenus. Senec. de benefic. Inueniam alium poetam apud quem præcingantur, & spissis aut phryxianis prodeant. Turnebus.

Picta Virg. 9. Æneid.

Pretiosa. Cic. 2. Philipp. Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa & lauta supellex, & magnifica multis locis, &c.

Purpurea. Cic. 1. de Diuin. Cæsar cùm immolaret illo die quo primùm in sella aurea sedit, & cum purpurea veste processit, in extis bouis opimi cor non fuit,

Sacrifica. Silius lib. 3.

Seruilis. Cic. in Pisonem, Nocte intempesta crepidatus veste seruili nauem conscendit.

Sinuosa. Ouid. 5. Metam.

Stragula vestis. Vide Stragula.

Tenuissima vestis. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.

Trita Horat. 1. epist. 20.

Vilis vetúsque. Ouid. 8. Metam.

¶Abscindere vestem humeris. Virg. 5. Æneid.

Abscissa planxi mea pectora veste. Ouid. epist. 12.

Ardentes murice vestes. Valer. 3. Argon.

Læsis de vestibus auferre maculas. Ouid. 3. Fast.

Cingere vestem ad pectora. Ouid. 6 Metam.

Commutauerunt inter se vestem, Vide COMMVTO.

Concinnare vestem, Vide CONCINNO.

Plebeia in veste cubare Lucret. lib. 2.

Decrescunt puero vestes. Stat. 2. Sylu. 1.

Deducere vestem ab ore. Ouid. 3. Metam.

Deducere vestem à pectore. Ouid. 6. Metam.

Defluxit vestis ad imos pedes. Virg. 1. Æneid.

Demissa vestis. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Deponere vestes humeris. Ouid. epist. 18.

Discindere vestem. Silius lib. 16. 88. Terent. Adelph.

Ire in longis vestibus. Ouid. 6. Fast.

Scissa veste ire. Virg. 12. Æneid.

Explicare vestem. Cic. 1. de Orat. Tanquam in aliquam locupletem ac refertam domum venerim, non explicata veste, neque proposito argento, &c.

Exuere vestem. Lucret. lib. 4.

Gerere vestes. Ouid. epist. 13.

Illitæ vestes. Senec. Herc. Oetæo, 4.

Illitæ vestes auro atque purpura. Senec. Hippol. 4.

Illusæ auro vestes, In quibus artifex ludens, auro aliqua depinxit, ait Seruius. Virgil. 2. Georgicon,

Induere vestem, Induere sibi vestem, & Induor vestem, & veste, Vide INDVO.

Induere vestes humeris. Ouid. epist 20.

Infringere vestes. Ouid. 9. Metam.

Arte laboratæ vestes. Virg. 1. Æneid.

Lacerare vestem. Ouid. 11. Metam.

Laniare vestem ab ora summa. Ouid. 5. Metam.

Madens sanguine vestis, Vide MADEO.

Fibula rasilis mordebat vestem summam. Ouid. 8. Metam.

Mutare vestem, Vide MVTO.

Auratis mutauit vestibus atras. Ouid. 8. Metam.

Nitentes vestes. Senec. Herc. Oetæo, 4.

Obnubitur caput atra veste. Silius lib. 11.

Perfusæ vestes ostro. Virg. 5. Æneid.

Tenuem perscindere vestem. Tibul. lib. 1. eleg. 10.

Pictæ vestes auro. Valer. 3. Argon.

Picturatæ vestes auri subtegmine. Virg. 3. Æneid.

Prætexuit vestem ostro. Silius lib. 8.

Recinctas vestes induta. Ouid. 7. Metam.

Rescindere vestem. Cic. pro Cælio, Fores effregit? restituentur. rescidit vestem? resarcietur. Terent. Adelph. 1.

-vnde Cicero hæc verba accepit, habet,

Discidit vestem?

Resoluere cinctas vestes. Ouid. 1. Metam.

Retecta veste nudare papillas. Catul. de coma Beren. 61.

Saturatæ murice vestes. Ouid. epist. 13.

Squalentes puluere vestes. Lucan. lib. 8.

Stabant sorores atris cum vestibus. Ouid. 6. Metam.

Purpuream vestem aurea subnectit fibula. Virg. 4. Æneid.

Subsuta talos tegit instita veste. Horat. 1. Serm. sat. 2.

Succincta vestem puella. Ouid. 10. Metam.

Sumere vestes, induere. Senec. Medea, 10.

Pretiosas sumere vestes Ouid. 1. de Arte.

Virilem vestem sumere. Horat. 1. Serm. sat. 2.

Suspensæ in littore vestes. Lucret. lib. 1.

Funerea veste tegere corpus. Ouid. 3. Fast.

Vili veste tegi. Ouid. epist. 21.

Tincta vestis rubro cocco. Horat. 2. Serm. sat. 6.

Bibulas vestes trahit vnda. Valer. 1. Argon.

Variata figuris vestis. Catul. Argon. 59.

Niuea velatus corpora veste. Ouid. 10. Metam.

Pura cum veste venire. Tibul. lib. 2. eleg. 1.

Virgatæ vestes auro. Silius lib. 4.

¶Veste caput velare. Cels. lib. 4. cap. 2, De curationibus morborũ qui nascuntur à capite, Considerandum est quæ causa dolorem excitarit. Si calor: aqua frigida multa perfundere caput expedit, &c. At si frigus nocuit: caput oportet perfundere aqua calida marina, vel ceste salsa: tum caput vehemẽter perfricare: deinde calido oleo implere: veste velare. Vestem hoc in loco Budæus interpretabatur Pileolum, *vn Bonnet*.

¶Vestis, pro Pilo & lanugine, seu prima barba. Lucret. lib. 5.

Nec minus incerto dentes cadere imperat ætas

Tempore, & impubem molli pubescere veste.

¶Serpentis vestis, Leberis, Vernatio, & pellis exuuiæ. Lucr. lib. 4.

Vieta vestis aranei. Lucret. lib. 3.

Vesticula, pen. cor Diminut. Parua vestis. Paulus in l. Cum de lanionis. §. Quidam. D. de fund. instruct. &c. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vesticulam habuerat. Sic habent Pandectæ Florentinæ. Haloander legit vestispicam.

Vestio, vestis, vestiui, vestitum { ἐνδύω, ἱματίζω, περιβάλλω, στέλλω, στολίζω } vestire, penult. prod. Vestem inducere. Plautus Casin. 2,

Vir te vestiat, tu virum despolies. Terentius Heaut. 1. 1,

Ancillæ tot me vestiant?

Ali & vestiri ab aliquo. Cic. pro Roscio Amer.

Ex suo corpore contra frigus vestiri. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Spoliis ferarum vestire corpus. Luc. lib. 5.

Vestiri pilo. Plin. lib. 9. cap. 13.

Parietes tabulis vestire. Cic. 6. Verr. His autem tabulis interiores templi parietes vestiebantur.

Agrum vineis vestire. Colum. lib. 3 cap. 4.

Colles vestit vitis. Colum. lib. 3. cap. 2.

Sepulchrum vepribus vestire. Cic. 5. Tusc.

Vestire lumine. Cic 2. de Nat. deor.

Æther vestit campos purpureo lumine. Virg. 6. Æneid.

Ebor atria vestit. Lucan. lib. 10.

Hortum vestit morus. Plin. epist. 17. lib. 2.

Hyems vestit montem gelu. Claud. de bello Get.

Iuuentas vestit malas lanugine. Lucr. lib. 5.

Seges vestit iter. Claud. 1. de raptu Pros.

Reconditas exquisitásque sententias mollis & pellucens vestiebat oratio. Cic. de Claris Orat.

Vestitus, pen. prod. Participium. { ἱματισμένος } Propert. lib. 2. eleg. 16.

Candidè vestitus, Vide CANDIDVS.

Malè vestitus, Vide MALVS.

Peruenire ad aliquem locum cum hominibus malè vestitis. Cicero in Pisonem,

Mediocriter vestitus, Vide MEDIOCRIS.

Citharœdus optimè vestitus. Author ad Heren. lib. 4.

Vestitus

Vestitus vestem Plaut. epid. 5. Liu. 8. bel. Maced. Permissu Consulis postero die in castra tyrannus venit, vestitus comitatúsque vix ad priuati modicè locupletis habitum.

Genas vestitus, Barbatus. Senec. Herc. Oetæo, 3.

Agri vestiti messibus. Ouid. 4. Fast.

Montes vestiti syluis. Liu. 2. bel. Maced. Cic. 2. de Nat. deorum, Montes vestiti atque syluestres.

Oculi vestiti membrana: hoc est, operti, muniti, contecti, velati. Cic. 2. de Nat. deo. Natura primùm oculos membranis tenuissimis vestiuit, & sepsit, quas primùm perlucidas fecit, vt, &c.

Ripæ vestitæ gramine. Colum. lib. 8 cap. 5.

Terra vestita floribus, arboribus, frugibus, &c. Cicero 2. de Natura deorum.

Tori vestiti gramine. Ouid. 1. Fast.

Vuæ vestitæ suis frondibus. Propert. lib. 3. eleg. 13.

Vestitus, huius vestitus, pen. prod. m. g. { ἔνδυμα, στολισμός } Verbale, Vestis ornatus, & ipsa vestis contectio. Plaut Epid 12,

-quia vestitum atque ornatum immutabilem. Cic 3. de Finib. Pulcherrimo vestitu & ornatu regali.

Fœditas vestitus. Cic. 12. Philip. Quando eius obliuiscetur vlla posteritas, cuius scelere in hac vestitus fœditate fuerimus?

Victus vestitúsque necessarius. Cic. pro Quintio.

Vestitu nimio indulges, Vide INDVLGEO.

Immutare vestitum, Vide IMMVTO.

Asper vestitus. Cicero pro Sestio, Vestitus asper nostra hac purpura plebeia, ac penè fusca, &c.

Orationis vestitus. Cic. de Clar. Orat. Concinnitas illa crebritásque sententiarum pristina manebat: sed ea vestitu illo orationis, quo consueuerat, ornata non erat.

Montium vestitus densissimi. Cic. 2. de Nat. deor.

Riparum vestitus viridissimi. Cic 2. de Nat. deor.

¶Vestitus, pro Vestimentis. Plin. lib 8. cap. 22, Euanthes tradit, ex gente Antæi cuiusdam sorte electum ad stagnum quoddam regionis eius duci, vestitúque in quercu suspenso tranare, atque abire in deserta. Et paulo pòst ait, Addit quoque Fabius eandem recipere vestem.

Vir muliebri indutus vestitu. Cic. Att. lib. 1. 8.

Vestitor, pen prod. vestitoris. Verbale: vt Vestitores diuinorum simulachrorum apud Iulium Firmicum lib. 3. cap. 12. & cap. 14 Deorum vestitores.

Vestimentum, vestimenti { ἐπίβλημα, ἱματισμός } Idem quod Vestis. Vlpianus De auro & argento legato, l. Vestimentum id est quod detextum est, etsi defectum non est. Id est, si sit consummatum quod in tela est. nondum pertextum vel detextum, contextum appellatur. Quisquis igitur vestem legauerit, neque stamen, neque subtamen legato continebitur. Vestimentorum sunt lanea omnia lineáque vel serica vel bombycina, quæ induendi, præcingendi, amiciendi, insternẽdi, iniiciendi, accubandíve causa parata sunt: & quæ his accessionis vice cedunt, quæ sunt insitæ picturæ, clauísque qui vestibus insuuntur. Vestimenta omnia aut virilia sunt, aut puerilia, aut muliebria, aut communia, aut familiaria. Virilia sunt quæ ipsius patrisfamiliâs causa parata sunt, veluti togæ & tunicæ, palliola, vestimenta stragula, amphitapa & saga, & reliqua similia. Puerilia sunt quæ ad nullum alium vsum pertinent, nisi ad puerilem: veluti togæ prætextæ, aliculæ chlamydes, pallia quæ filiis nostris comparamus. Muliebria sunt quæ matrisfamiliâs causa parata sunt quibus vir non facilè vti potest sine vituperatione: veluti stolæ, pallæ, tunicæ, capitia, zonæ, mitræ, quæ magis capitis tegendi, quàm ornandi causa sunt comparata: plagulæ penulæ. Cõmunia sunt quibus promiscuè vtitur mulier cum viro: veluti si eiusmodi penula palliúmve est, & reliqua huiusmodi, quibus sine reprehensione vel vir vel vxor vtatur. Familiaria sunt quæ ad familiam vestiendam parata sunt: sicut saga, tunicæ, penulæ, lintea, vestimenta stragula & cætera similia. Vestis etiam ex pellibus constabit. Item pelles caprinæ & agninæ vestis erunt, quum & tunicam, & stragulam pelliceam nonnulli habeant.

Cruor in vestimentis. Author ad Heren. lib. 2.

Aridum vestimentum, Vide AREO.

Affers purpuram Tyriam, in qua tibi inuideo, quòd vnis vestimentis tandiu lautus es. Cic. pro Flacco.

Funebre vestimentum. Cic. 2. de Legib. Sex. Ælius L. Acilius non satis intelligere se dixerunt, sed suspicari, vestimenti aliquod genus funebris.

Pretiosa vestimenta. Horat. 1. epist. 19.

Detrahere nudo vestimenta, Vide NVDVS.

Mutare vestimentum. Cic. pro Milone, Milo autem cùm in Senatu fuisset eo die, quoad Senatus dimissus est, domum venit, calceos & vestimenta mutauit.

Vestiarium, vestiarij { ἱματοφυλάκιον } Locus in quo vestes vel seruantur vel venduntur. Plin. lib. 15 cap. 8, Vestiarium etiam contra teredines ac noxia animalia, amurca aspergi.

Vestiarij nomine aliquando vestitus intelligitur. Columel. lib. 1. cap. 8, Ne aut in vestiariis, aut in cæteris præbitis iniuriosè tractentur. Scæuola in l. Annua. D. de ann legat. Quæsitum est an mortua matre conditio apposita defecisse videatur, & per hoc neque vestiaria neque cibaria his debeantur. Respondi secundum ea quæ prçponerentur, deberi.

Vestiarius, Adiect. { ἱματικός } vt Vestiaria arca, In qua vestes reponuntur & conseruantur. Cato cap. 11.

Vestiarius, vestiarij, Qui vestes facit aut vendit. Vlpian. in l. Quicunque. §. 2. D. De institore actionis. Sed & eos institores dicendos placuit, quibus vestiarij, vel lintearij dant vestem circunferendam & distrahendam: quos vulgò *circuitores* appellamus.

Vestispicus, vestispici: & Vestispica, vestispicæ, pen. corr. { ἱματοφύλαξ } Seruus siue ancilla custodiens vestes: quòd frequenti diligentia vestes inspiciant: inquit Nonius cum Varrone de Lingua Lat. Plaut. Trinum, 5, -ducitur familia tota,

Vestispici, vector, auri custos. Afranius, Noui non insciam ancillulam vespere vestispicam.

Vestitissimus, Adiect. { ἱματιστότατος } Quod est optimè vestitũ. Colum. lib. 7 cap. 3, Id pecus, quãuis ex omnibus animalibus vestitissimum, frigoris tamen impatientissimum est. De ouibus.

VESVLVS, pen. cor. { ὁ Βέσουλος } mons Liguriæ iuxta Alpes vt notat Seruius. In huius radicibus imis exoritur Padus fluuius vt Pomponius scribit lib. 2. Virg. 10. Æneid. -multos

Vesulus quem pinifer annos Defendit.

Vesuuius, siue Veseuus & Vesuuius per syncopen { Βεσούβιον } mons prope Neapolim, & pomis & conflagratione insignis. Colum. lib. 10. cap. 14, Fontibus & Stabiæ celebres, & Vesuia rura, Vide VESEVVS.

Vesuuinus, pen. prod. Adiect. { βεσουβινός } vt Apex Vesuuinus. Stat. 3. Sylu. 5.

Incendia Vesuuina. Stat. 5 Sylu. 3.

Veter, veteris, pen. corr. { παλαιός } Adiect. trium generum, Senex. A quo Veterior comparatiuum, & veterrimus. Ennius apud Priscianum,

Quum veter occubuit Priamus sub Marte Pelasgo. Actius, Veter fatorum terminus sic iusserat.

Veterior, Comparatiuum { παλαιότερος } Plaut. Bacch. 23,

Senem illum ego tibi dedo veteriorem soror,

Lepidè vt leuitum reddas.

Veterrimus, pen. corr. Superlatiuum { παλαιότατος } Trebonius ad Ciceronem, Pro nostro veterrimo, verissimóque amore. Cic. 1. de Nat. deor. Vt etiam veterrimi poetæ qui hæc ne suspicati quidem sint, Stoici fuisse videantur.

Veterrimus liberorum. Tacit. lib 5. Hoc est maior natu.

Veterrimus author. Liu. 2. ab Vrbe.

Veterrimus hostis. Liu. 8. bel. Pun.

Veterrima societas. Liu. 4 ab Vrbe.

Veterrima quæque, vt ea vina quæ vetustatem ferunt, esse debẽt suauissima. Cic. de Amicitia.

Veteramentarius sutor { παλαιωματικὸς ῥάπτης } Suet. Vide VETVS.

Veteranus, Veterator. Vide VETVS.

Veterinus, pen. prod. Adiect. { κτήνειος } Veterina animalia dicuntur ad vecturam idonea, quæ aliquid vehere possunt: quasi vehterina, quòd ad ventrem onus religatum gerant. Plin. lib. 11. cap. 46, Vngulæ veterino tantum generi renascuntur. Sic lib. 17. cap. 23, Nanque vt veterina à iugo, & canes à cursu volutatio iuuat. Lucret. lib 5,

Et genus omne quod est veterino semine partum.

Veterinarius, veterinarij, masc. gen. { κτηνοκόμος } Qui veterinorum curam gerit, & veterina ducit: qui apud nos cõsueuit etiam illa locanda domi nutricare ad quæstum. Colum lib. 11. cap. 1, Nam & arator reperitur aliquis bonus, & optimus fossor, aut fœni sector, nec minus arborator, & vinitor, tum etiam veterinarius & probus pastor.

¶Veterinarius { κτηνίατρος } Medicus veterinorum. Colum. lib. 6. cap. 8, Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas ranas veterinarij vocant.

Veterinarius, Adiect. { κτηνικός } vt Veterinaria medicina. Colum. lib 7 cap 3.

Veternus, veterni, m. g. { λήθαργος, νωθρότης } Morbus ex nimio otio perpetuum somnum inducens. Plau. Menæch. 19,

Num eum veternus, aut aqua intercus tenet?

Veternum etiam dicitur.

Funesto veterno arcere aliquem. Horat. 1. epist. 8.

¶Veternus, pro Pigritia aliquando ponitur. Virg 1. Georg.

Nec torpere graui passus sua regna veterno. Columel. lib. 7. cap. 5, Veterno consenescere.

Veternus ciuitatem occupat. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 6, Nisi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veternus ciuitatem occupasset.

¶Veternus, Nimia dormitio. Plin. lib. 8. cap 36, Primis diebus bis septenis tam graui somno vrsi premuntur, vt ne vulneribus quidem excitari queant. Tunc mirum in modum veterno pinguescunt.

Veterno pigrior. Martial. lib 3.

Olidum veternum. Catullus ad Coloniam, 17.

Situ & veterno macerare vites dicitur muscus. Columella lib. 4. cap. 26.

Veternosus, pen. prod. Adiectiuum { ληθαργικός } Qui graui somno premitur, inquit Festus. Plin. lib. 20. cap. 4, Liuori verò recenti corticem cum melle: veternosis autem quàm acerrimos mandere.

Veternosum Eunuchum vocat Terent. in Eunuch. 4. 4,

Quia segnis est & quasi veternum patitur, Hic est vetus, victus, veternosus, senex.

Veternosum, Caro hydropicum appellat, quum inquit, Veternosus quamplurimùm bibit, tam maximè sitit. Festus.

Veternosa curat quæ exedum vocatur. Plin. lib. 24. cap. 19.

Veto, vetas, vetaui, vetatum, pen. prod. & vetui, vetitum, penult. corr. { κωλύω, παραγγέλλω } vetare, Prohibere, & ne aliquid fiat, imperare. Terent. Phorm. 4. 4,

Aruspex vetuit ante brumam aliquid noui

Negotij incipere. Ibidem. 5. 6,

Ait esse vetitum, intrò ad heram accedere. Cic. 5 Verr. Vetat te Volcatius tuæ tuorúmque deliciæ, mentionem mãcipis facere. Virgil. 1. Æneid.

Quippe vetor fatis.

Vetare & prohibere. Cæsar 7. bel. Gall.

Vetare & Iubere, contraria. Cic. 2. Legib. Lex vera atque princeps apta ad iubendum & ad vetandum ratio est recta summi Iouis.

Lex peregrinum vetat in murum ascendere. Cic. 2. de Orat.

Eum saluti desperare vetuit. Cic. pro Cluent.

Tu me incognito assentiri vetas. Cic. 4. Acad.

Bella vetare. Virg 2. Æneid.

Vetor plura loqui. Ouid.2.Metam.

Vetari aliquid prouerbio. Cic. de Amicit. Præposteris enim vtimur consiliis,& acta agimus,quod vetamur veteri prouerbio.

Vetare, Obesse. Horat.1.Serm.

-ridentem dicere verum

Quid vetat? Hoc est, quid obest quo minus etiam qui ridet, verum dicere possit,& serio agere? Vel etiam Quid prohibet? Virgil. 10.eclog.

Vetans,vetantis,Participium { κωλύων. } Cic.2.de Legib.Ita principem legem illam & vltimam,mentem esse dicebant, omnia ratione aut cogentis,aut vetantis dei.

Deo vetante agere aliquid.Propert.lib.4.eleg.1.

Vetitus,pen.corr.Particip. { κεκωλυμένος. } Virg.6 Æneid.

Hic thalamum inuasit natæ, vetitósque hymenæos.

Adulterium vetitum. Ouid 3.de Ponto,eleg.3.

Æquor vetitum.Ouid.2.Metam.

Alea vetita legibus. Horat.3.Carm.ode 24.

Amor vetitus. Ouid.1.de Arte.

Arma vetita. Virgil.9.Æneid.

Chorum vetitum fames. Ouid.15.Metam.

Concubitus vetitus. Ouid.10.Metam.

Crimen vetitum. Ouid.2 Trist.

Libido vetita. Ouid.9.Metam.

Nefas vetitum. Horat.1.Carm.ode 3.

Probrum vetitum. Ouid.10. Metam.

Vetitum,vetiti,pen.corr.Substantiuum { κωλυθέν } Id quod prohibetur. Ouid.3.Amor.eleg 4,

Nitimur in vetitum semper,cupimúsque negata. Virg.10.Æneid.

Quæ contra vetitum discordia?

Iussa ac vetita. Cic.2.de Leg.Sed verò intelligi sic oportet & hæc & alia iussa ac vetita populorum,vim non habere ad rectè facta vocandi,& à peccatis auocandi.

Vetaturus,pen.prod. { κωλύσων } Participium futuri temporis,non Vetiturus. Valla lib.1.

Vetatio, vetationis { κώλυσις } Verbale, non vetitio, authore Valla libro 1.

VETONES, pen.prod. Populi in Hyspania teste Plin.lib.25.cap.8, Qui herbam betonicam inuenerunt. Alij Vettones scribunt, alij Vectones. Lucan.lib 4,

Vectonesque leues,profugíque à gente vetusta.

Gallorum Celtæ miscentes nomen Iberis.

VETVLONIVM { ἐτουλώνιον } seu Vetulonia, Hetruriæ,quam Mæonij tenuerunt,vrbium erat caput:de qua Silius lib.8,

Mæoniæque decus quondam Vetulonia gentis. Hodie *Viterbo*.

Vetus,veteris,pen.corr.om.g. { παλαιός, ἀρχαῖος, ἕνος } Antiquũ & multorum annorum, mensium aut dierum significat, secundum id cui adiectum est. Plaut.Trucul.6,

Vetus est maceria. Idem Amphit.3,

Veterem atque antiquam rem nouam ad vos perferam. Gell.lib. 16.cap.5 & Macrob.lib.6.cap 8,Ve particula tum intensionem significat,tum minutionem. Nam vetus,& vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisumque est,alterum à mentis vi atque impetu dicitur.

Vetus & vsitatus. Cic.pro Cecinna,At verò hoc quidem iam vetus est,& maiorum exemplo multis in rebus vsitatum.

¶Veteres nostri,pro Maiores nostri. Plin.lib.36 cap.7. Onychem etiam tum in Arabię montibus,nec vsquam alibi nasci putauere veteres nostri.

Veteres,senes,& antiqui differunt,Vide ANTIQVVS.

Adagium vetus:hoc est iamdiu vsurpatum, & à veteribus etiam dictum. Plaut.Amphit.15.

Ætas vetus. Horat.de Arte.

Amicum veterem agnoscit. Virg.3.Æneid.

Amores veteres cantare. Ouid.epist.15.

Auorum veterum effigies. Virg.7.Æneid.

Calceos veteres vendere. Quintil.lib.6.cap.4.

Exceptio vetus & vsitata. Cic.1.de Orat.

Fagi veteres. Virg.3.eclog.

Fama vetus. Horat.2.Serm.sat.1.

Hospita vetus. Cic.4.Verr.

Infamia vetus. Ouid.2.Metam.

Malorum veterum memor. Ouid.13.Metam.

Memoria vetus. Tacit.lib.5.

Miles exercitatus & vetus. Cic.2.Tusc.

Paterna,magna,vetus,& iusta necessitudo.Cic.Planco in epistolis ad Atticum,lib.16.341.

Patientia vetus. Tacit.in vita Agricolæ.

Querela vetus. Virg.1.Georg.

Senes veteres. Tibul.lib.1.eleg.8.

Tussis vetus. Colum.lib.6.cap.10.

Verbum vetus. Terent.Adelph.5.3.

Vexator vetus. Cic.pro Sestio,Alter vnguentis affluens, calamistrata coma, despiciens conscios stuprorum ac veteres vexatores ætatulæ suæ,&c.

Virorum veterum monimenta. Virg.3.Æneid.

Credendum est veteribus & priscis (vt aiunt) viris. Cicero de Vniuers.

¶Vetus,ad vituperationem aliquando refertur: pro Carioso, & quasi rancido. Terent. in prologo Heaut.22,

Tum quod maleuolus vetus poeta dictitat

Repentè ad studium hunc se applicasse musicum.

¶Regnandi vetus. Tacit.lib.5.

Vetulus, pen. corr. { γερόντιον } Adiectiuum diminutiuum. Cicer. ad Trebatium, lib.7.16, Sero sapiunt. Tu tamen mi vetule non sero, primas illas rabiosulas sat fatuas dedisti. Idem ad Attic.lib.13.284, Se scire aiebat ab eo nuper petitam Cornificiam, Quinti filiam vetulam sanè & multarum nuptiarum.

Arbor vetula. Cic.5.de Fin. Itaque & viuere vitem & mori dicimus: arborémque & nouellam & vetulam & vigere & senescere.

Cornix vetula. Horat.4.Carm.ode 13.

Equus vetulus, cui contrarium Tener. Cic.de Amicitia, Num quando amici digni amicitia, veteribus sint anteponendi, vt equis vetulis teneros anteponere solemus.

Falernum vetulum. Catull.ad puerum suum,24.

Gladiator vetulus. Cic.pro Quintio, Alphenus,Interea cum isto gladiatore vetulo quotidie pugnabat.

Vinum vetulum. Colum.lib.10.

Vetula,vetulæ, pen. corr. Substantiuum f. g. Martial.lib.4 epigr.5.ad Fabianum,

Nec potes algentes arrigere ad vetulas.

Vetulæ edentulæ. Plaut.in Mostellar.Act.1.scen.3.

Vetulæ edentulæ,quæ vitia corporis fuco occulunt. Nisi quis malit distinctim sic legere,Vetulæ,edentulæ,&c.

Turpis vetula,hoc est Infamis. Iuuenal.sat.6,

-vtile porrò

Filiolam turpi vetulæ producere turpem.

Vetustus, Adiectiuum { παλαιγόνος, παλαιγενής } Idem quod vetus. Cic. Acilio,lib.13.37,Cum Demetrio Mega mihi vetustum hospitium est. Idem,Ratio vetustum hospitium est. Idem,Ratio vetustæ disciplinæ. Idem de Clar.Orat.Sed multo tamen vetustior, & horridior ille quàm Scipio.

¶Amicitia vetusta puer puero iunctus. Ouid.4.de Ponto, eleg.3.

Gens vetusta Virg.9.Æneid.

Lucus vetustus. Ouid.8.Metam.

Mos vetustus. Ouid.2.Fast.

Spatio vetusto ætatis fessa domus. Lucret.lib.3.

Templum vetustum. Virg.2. Æneid.

Vetustissimus in poetica arte. Plin.lib.25.cap.2.

Vetustissimum quenque militum nomine vocans. Tacit.lib.17.

Vetustissimus liberorum. Tacit.lib.2.Hoc est maximum natu.

Vetustus, Qui verbis vetustis & priscis vtitur. Cic.in Bruto, de Lælio: Sed multo tamen vetustior & horridior ille, quàm Scipio. Vetustior,id est verbis vetustioribus, & magis priscis vtitur. Horridior, verbis horridioribus. Mox enim sequitur: Et quum sint in dicendo variæ voluntates,delectari mihi magis antiquitate videtur, & lubenter verbis etiam vti paulò magis priscis Lælius. Sic in eodem Bruto. Lucius Mummius vocatur antiquus,quòd verbis antiquis vteretur.

Vetustè,Aduerbium { παλαιῶς } vetustius,vetustissimé. Plin.lib.27.cap. 7,Vetustissimè in vsu est. Hoc est, etiam diutissimè conseruatum, adhuc in vsu est.

Vetustas,vetustatis,pen.prod. { παλαιότης. } Plin.lib.11.cap.35,Nix vetustate rubescit.

Ad vetustatem, Vide AD præpositionem.

Vetustas rerum,vel authorum. Liu.1.ab Vrbe.

Iudicium vetustatis. Quintil.lib.1.cap.5.

Historia nuntia vetustatis. Cic.2.de Oratore,Historia verò testis temporum,lux veritatis,vita memoriæ,magistra vitæ, nuntia vetustatis,qua voce alia nisi oratoris,immortalitati commendatur?

Vetustatis exempla oratori nota esse debent. Cic.1.de Orat.

Vetustas possessionis. Cic 2.de Lege agrar.Qui agrum Recentoricum possident,vetustate possessionis se,non iure: misericordia Senatus,non agri conditione defendunt.

Municipium vetustate antiquissimum Cic.3.Philipp.

Vetustas & consuetudo. Cic.Bruto,lib.11.16,Magna vetustas,magna consuetudo intercedit.

Magna est vis vetustatis & consuetudinis. Cic.de Amicit.

Alta vetustas. Silius lib.1.

Annosa vetustas. Ouid.5.Trist eleg.2.

Anteacta vetustas. Lucret.lib.3.

Arcana mundi vetustas. Stat.4.Theb.

Deserta vetustas. Horat.2.epist.2.

Edax vetustas. Ouid.15.Metam.

Exacta vetustas. Claud.1.in Eutrop.

Inuidiosa vetustas. Ouid.15.Metam.

Longinqua æui vetustas. Virg.3.Æneid.

Nimia vetustas. Cic.de Claris Orat.Nimia vetustas nec habet eã quam quærimus,suauitatem,nec est iam sanè tolerabilis.

Obsoleta vetustas. Quint.lib.4.cap.1.

Spatiosa vetustas. Ouid.15.Metam.

Tabida vetustas. Ouid.4.de Ponto,eleg.8.

Tarda vetustas. Ouid.12.Metam.

Vitiosa vetustas. Claud.de phœnice,3.

¶Vetustate abiit memoria. Liuius 2.ab Vrbe.

Acceptum ab omni vetustate,Vide AB.

Adepta vetustatem,Vide ADIPISCOR.

Adiuta impulsu ventorum vetustas,Vide ADIVVO.

Capere vetustatem,Vide CAPIO.

Coacescit ætas vetustate. Cic.de Senect.

Delet vetustas famam operis. Ouid.1.Metam.

Euanescit vetustate vinum. Cic.2.de Diuin.

Exolescere vetustate. Quint.lib.1.cap.6.

Extrusa vetustas nouitate. Lucret.lib.3.

Exuitur vetustas anguibus. Ouid.3.de Arte.

Facit peritiores vetustas.Cic.pro Domo sua.

Fallunt vetustatem vites aliquæ. Plin.lib.14.cap.2.

Interdũ enim vetustas vlcus occupat, inducitúrque ei callus,&c. Cels.lib.5.cap.26.

Induere vetustatem, Vide INDVO.

Scripta ferent vetustatem, Ad posteros perueniet. Ouid.5.Trist. eleg.10.

Probatus vetustate. Author ad Heren.lib.4.

Res ab nostra memoria propter vetustatem remotæ. Cicero 1. de Inuent.

Ex vetustate sumere verba. Quint.lib.10.cap.1.

Vetero, veteras, penult.corr. { παλαιόω } veterare, Vetus fieri. Celsus lib 3 cap.12, In his autem febribus quæ veterauerunt, vtilis fames non est.

Vetustesco,vetustescis { παλαιοῦμαι } vetustescere, Idem. Colum.lib.1. cap.7, Apothecæ rectè superponentur his locis, vnde plerunque fumus earum exoritur,quoniam vina celerius vetustescunt,quæ fumi quodam tenore præcoquem maturitatem trahunt.

Veterasco,veterascis { παλαιόομαι } veterascere, Idem. Columel.lib.2. cap.15, Aptior est tamen surculis hominis vrina, quam sex mensibus passus fueris veterascere, si vitibus aut pomorum arboribus adhibeas.

Inter vetustiscere & veterascere quid intersit Nigidius commentator grammaticus lib.10.explanauit: Dicemus quæ vetustate deteriora fiunt vetustiscere: Inueterascere, quæ meliora. Cic. ad Hirtiũ lib.7,Cùm enim nobilitas sit nihil aliud quàm cognita virtus, quis in eo,quem veterascentem videat ad gloriam,generis antiquitatem desideret? Refert Nonius.

Veterator,pen.prod veteratoris { πανοῦργος, παλίμβολος, παλίμπρατος, πλάνος } Authore Donato,est homo astutia vetus,& in omni re callidus: à multarum (inquit Festus) rerum gerendarum vetustate. Terent. Heaut 5.1,

-idem isthuc mihi

Venit in mentem c. veterator. Veterator igitur, qui diuturna ac multiplici & sæpe commutata seruitute astutus & vafer euasit: vt ait Budæus.

Veterator & Nouitius, contraria. Vlpian.in l. Præcipiunt.D De Ædilitio edicto: Præcipiunt Ædiles, ne veterator pro nouitio veneat.

¶Veterator,& ad liberos homines transfertur.Cic.2.de Finib.Acutum,versutum, veteratorem, facilè vt excogitet quo modo occultè sine teste,sine vllo conscio fallat. Idem de Claris Orat.Eius æqualis P. Cethegus, &c. In causis publicis nihil, in priuatis satis veterator videbatur. Hæc Budæus.Cic.ad Qu.fratr.lib.2.15,veterator magnus.

¶Veterator aduocatus dici hodie potest, qui diu ac multum in foro versatus, omnes litium trahendarum anfractus, omnes ambagiosas fugitandi ludificationes,omnes prehensiones, nexúsque lubrici litium certaminis tenet, qui in ancipiti forensium salebrarum Marte, bellissimè insidias disponere, atque etiam prouidere nouit: sed is propriè,vt vno verbo absoluam, qui eam se artem scire atque exercere profitetur, qua arte causa inferior, superior euadere, vel reclamante æquo bonóque possit. Budæus.

Veteratorius, Adiect. { πανουργικός } Subdolum,& impostorium. Cic.de Clar.Orat.de C.Macro oratore loquens,At in inueniẽdis cõponendísque rebus mira accuratio,vt non facilè in vllo diligentiorem maiorémque cognouerim, sed eam vt citius veteratoriam quàm oratoriam diceres.

Veteratoria,& Perspicua dicere opponuntur.Cic.3.Verr.

Veteratoriè, Aduerb. { πανουργικῶς. } Cic.in Orat. Ille enim summissus, quòd acutè & veteratoriè dicit,sapiens iam.

Veteraria, videtur Seneca vocare apothecas frugum veterum, epist.115,Aspice veteraria nostra, & plena multorum seculorum vindemiis horrea. Alij legunt ventaria,sed nullo sensu.

Veteranus,pen.prod.Adiect Idem quod vetus.

Veteranus hostis.Liu.1.bel.Pun.

Veteranum pecus.Colum.lib.6.cap.2.

Veterana vitis.Colum.lib.3.cap.15.

Veterana mancipia à nouitiis distinguuntur. Veterana enim, quæ anno continuo in vrbe seruierunt. Nouitia intelliguntur quæ anno nondum seruierunt. Hæc Martianus de Publicanis & vectigalibus.

¶Veterani milites sunt qui per viginti annos in legione vel vexillatione militauerunt, teste Budæo.Cicero ad Atticum,lib 14.303, Vides tamen tyranni satellites in imperiis,vides eiusdem exercitus, vides in latere veteranos. Idem 2. Tusculan.Ergo hæc veteranus miles facere poterit,doctus vir,sapiens facere non poterit?

Comparare firmissimum exercitum inuicto genere veteranorum militum. Cic.3.Philipp.

Incitare veteranos ad aliquid. Cic.1.Philipp.Veterani qui appellabantur, quibus hic ordo diligentissimè cauerat, non ad conseruationem earum rerum quas habebant, sed ad spem nouarum prædarum incitabantur.

Veteramentarius sutor, Qui veteres calceos reficit. Sueton. de Vitell. cap.2.

Vexillum,vexilli { στρατήγιον, σημεῖον } quasi paruum velum,vt ait Seruius, Signum quo in exercitu,aut classe imperatores vtuntur. Cæsar 2.bell. Gall.Vexillum proponendum, quod erat insigne, quum ad arma concurri oporteret. Cicero tamen in libro de Orat. Docet velum à vexillo factum per contractionẽ,vt à paxillo palus, à taxillo talus. Vide AXILLA.

Nauale vexillum.Claud.1.Paneg.

Conuellere vexilla. Tacit.lib.1.

Sub vexillo mitti.Cæsar 6.bell.Gall.

Vexillum continebat homines centum octoginta sex,teste Liuio lib.8.ab Vrbe,Vide TRIARII.

Fortunæ vexilla submittere.Stat.4.Sylu.2.

Vexillarius,vexillarij,m.g. { σημειοφόρος } Antesignanus.Liu.8.ab Vrbe, Ordo sexagenos milites, duos centuriones, vexillarium vnum habebat.

Vexillatio, vexillationis,Cohors militum dicebatur, qui confectis & emeritis stipendiis sub vexillis etiamnum habebantur, vsque dum commoda & agros acciperent. Nam hæ vexillationes dicebantur. Sueton.Excepta Germanitiorum vexillatione. Tacitus,Ne dimissis quidem finem esse militiæ:sed apud vexillum retentos alio vocabulo eosdem labores referre. Alæ etiam equitum, Vegetio vexillationes dicuntur. Turnebus.

Vexo,vexas { κακόω, ὀχλέω, τρύχω, τρυχόω, σκύλλω, περισύρω, ἀθίζω, σεισθέω } vexare, A veho, vehis: Nunc huc nunc illuc vehementer agitare. Gellius lib.2.cap.6,Qui fertur & raptatur, atque huc atque illuc distrahitur,is vexari propriè dicitur. Cato ex oratione quã de Achæis scripsit, Quúmque Hannibal terram Italiam laceraret atque vexaret. Vexatam Italiam dixit Cato ab Hannibale, quando nullum calamitatis aut sæuitiæ genus reperiri queat, quod eo tempore Italia non perpessa sit. Hactenus Gellius, cui succinit Macrob.lib.6. Saturn.cap.7. Cicero in Verrem 2,Quam iste per triennium ita vexauit ac perdidit,vt ea restitui in antiquum statum nullo modo possit. De Sicilia loquitur. In quem locum Asconius, Nimirum vexauit, ingentis calamitatis vsum significat. Nam & ipse suprâ sic ait, Populatæ,vexatæ,funditus euersæ prouinciæ. Virgilius 6.eclog.

Candida succinctam latrantibus inguina monstris

Dulichias vexasse rates. Hactenus Asconius.

Diripere & vexare. Cic.3.Verr.Quæ oppida tu diripienda & vexanda curasti.

Populari & vexare. Cicero 5.Verrina, Prouincia populata atque vexata.

Vexare ac spoliare. Cic.pro Fõteio,Hæ sunt nationes quæ quondam tam lõgè ab suis sedibus, delphos vsque ad Apollinem Pythiũ, atque ad oraculum orbis terræ vexandum, ac spoliandum profectæ sunt.

Vastare & vexare. Cic.1.in Catil. Quum bello vastabitur Italia, vexabuntur vrbes, tecta ardebunt.

Violare & vexare diuina & humana. Cicero pro Sestio, Qui omnia diuina & humana violarint, vexarint, perturbarint, euerterint.

Agros vexare. Cæsar 4.bell.Gall.

Annonam attentare & vexare vel maximè Dardanarij solent.Vlpian.in l.6.D.de extraord.criminib.

Contumeliis & probris vexare aliquem. Cic. pro Quintio, Multis vexatus contumeliis,plurimis iactatus iniuriis,non turpis ad te, sed miser confugit. Et pro Flacco, Splendidissimum atque ornatissimum ciuitatis suæ,probris omnibus maledictísque vexat.

Calor vexat fessa corpora. Tibull.lib.4.eleg.11.

Fortunas alterius vexare.Cic.pro Rosc.Amer.Idcircóne experrecta nobilitas armis atque ferro Remp recuperauit, vt ad libidinẽ suam liberti,seruulíque nobiliũ, bona, fortunas vestras, nostrásque vexare possent?

Insomnia me vexant.Ouid.3.Trist.eleg.8.

Mœnia vexantur malis. Catul.Argon.59.

Ventus vexat montes flabris. Lucret.lib.1.

Pestilentia vexari. Colum.lib.7.cap 7.

Pœna suorum scelerum vexari. Cic. pro Domo sua, Ac primum illud à te homine vesano ac furioso requiro, quæ te tãta pœna tuorum scelerum flagitiorúmque vexet, vt hos tales viros,&c.

Pudorem vexare. Lucret.lib.3.

Querelis ingratis vitam vexare. Lucret.lib.6.

Solicitudo vexat impios. Cic.1.de Legib.

Verbis vexare aliquem. Lucret.lib.5.

Vitia vexare nos dicuntur,quia animum iactant, distorquent, agitant,infestant. Sallust.in Catil. At me quum ab reliquis malis moribus dissentirem,nihilominus honoris cupido eadem quæ cęteros, fama atque inuidia vexabant.

Quin & vitia ipsa vexant mores, vt est apud eundem Sallustium in eodem opere.

Vrbem trepidam vexat legionibus. Claud 3.Paneg.

Vxorem alterius vexare.Cic.pro Domo sua,Quid enim vos vxor mea misera violarat quam vexauistis, raptauistis, omni crudelitate lacerauistis?

Vexatus, pen. prod. { κακωθείς } Participium. vt Iure vexatus. Cic.3. Philipp.Tyberium Canutium, à quo erat honestissimis contentionibus & sæpe & iure vexatus,&c.

Bello audacis populi vexatus. Virg.4.Æneid.

Febre vexatus. Plin.epist.234.Atque etiam febriculis vexatus.

Comæ vexatæ. Ouid.1.Amor.eleg.14.

Vexata domus vetustate,apud Plin.epist.116.lib.6.

Vexata vindemia nimbis continuis. Mart.lib.1.

Vita vexata per multa pericula.Propert.lib.2.eleg.29.

Vnda vexata ingenti Noto.Senec.Herc.fur 12.

Vexatio,vexationis { κάκωσις. } Cic.4.Tuscul. Afflictatio, ægritudo cũ vexatione corporis. Idem 5.Verr.Is in te non expilatione Asiæ, vexatione Pamphiliæ,squalore & lachrymis Siciliæ concitetur? Liu.8. bel.Maced. per vexationem & contumelias L. Scipionis petituros inimicos.

Impunita & libera vexatio. Cic.1.in Catil.Tibi vexatio,direptióque sociorum impunita fuit,ac libera.

Virginum vexatio. Cic.4.in Catil.Cùm verò mihi proposui regnantem Lentulum,&c.tum lamentationem matrumfamiliâs, tum fugam virginum atque puerorum.

Vexator,pen.prod.vexatoris { κακωτής. } Cic.6 Verr. Neque solùm spoliata illa patiere,sed etiam eorum spoliatorem, vexatorémque defendes? Idem de Arusp.resp.Tam crudelis mei,tam sceleratus Reipub.vexator esse potuisset?

Veteres vexatores ætatulæ suæ.Cic.pro Sestio.

Direptor & vexator vrbis. Cic.3 Philipp.

Vexamen, vexaminis, Quod vexat, & molestia afficit. Lucret. libro 5,

Aùt cecidisse vrbes magno vexamine mundi.

V F

VFENS, Vfentis { οὔφενς } Fluuius qui labitur per Pontinas paludes,

qui etiam Aufentum à quibusdam dicitur. Plin.lib.3.cap 5. Virg.7. Æneid.

-gelidúsque per imas
Quærit iter valles, atque in mare voluitur Vfens.

Vfentinus, pen.prod. Adiectiuum { οὐφεντινός } Vt Vfentina tribus. Liu. 9.ab Vrbe, Vide TRIBVS.

V I

Via, viæ { ὁδὸς, οἶμος, ἀγυιὰ, κέλευθος } Dimidius actus quo potest ire vehiculum. Via (inquit Paulus) constitui vel latior octo pedibus, vel angustior potest, vt tamen eam latitudinem habeat, qua vehiculum ire potest: alioqui iter fit, non via.

Via, abusiuè, pro omni loco per quem habere iter omnibus licet. Plin. Quum de via vocassem. Terent.Eunucho,3.2,
-haud conuenit
Vnà ire amica cum, imperatorem in via. Horat.1.Serm.sat.9,
Ibam fortè via sacra, sicut meus est mos.

Angusta viarum. Virg.2.Æneid.
Angusta & lubrica viarum. Tacit.lib.19.
Flexus viarum. Lucret.lib.3.
Ignarus viæ. Virg.1 Georg.
Impatiens viæ. Ouid.6.Metam.
Insidiator viæ, Vide INSIDIAE.
Meta longarum viarum. Virg.3.Æneid.
Opaca viarum. Virg.6.Æneid.
Refectio viæ. Vlp.in l.2.D Nequid in loc.publ.fiat, &c.
Spatium viæ. Ouid 8.Metam.
Strata viarum. Virg.1.Æneid.
Strata viarum detrita pedibus volgi. Lucret.lib.1.

Viæ vrbis. Cic.6 Verr. Cæteræque vrbis partes vna lata via perpetua, multísque transuersis diuisæ, priuatis ædificiis continentur.

Tres viæ. Cic.12.Philipp. Tres ergo vt dixi viæ, à supero mari Flaminia, ab infero Aurelia, media Cassia.

Appia via imbuta sanguine latronis, Vide IMBVO.
Caupo de via Latina. Cic.pro Cluent.
Inter vias, Vide INTER præpositionem.

Viæ trium sunt generum. Vlpianus in l.2. D. Nequid in loco publico.§.Si quis, Viarum quædam publicæ sunt, quædã priuatæ, quædam vicinales. De quibus vide ordine alphabetico.

¶Maris tuta via. Ouid.11.Metam.

¶Viæ ab intestinis ad iecur ductæ ac directæ. Cic.2.de Nat.deor. Ouid.2 Metam.
Sic lethalis hyems paulatim in pectora venit,
Vitalésque vias, & respiramina clausit.

Vocis via Ouid.6 Metam.
Tenuata via vocis. Ouid.14.Metam.

Via, Ipse eundi actus. Cic.1.Philipp. Quum de via languerem, & mihimet displicerem. Ouid.2.Metam.

Potest enim quidquam esse absurdius, quàm quo minus viæ restat, eo plus viatici quærere? Cic.de Senect.

Via aliquorum dierum. Cic.5 Verr. Video quot dierum via sit.

Via perpetua iis aliquò profecturis optari solebat, qui maximo habebantur odio, quibus verbis petebant à Diis immortalibus, vt nunquam illi in ea loca redirent, sed quanto magis iter facere pergerent, tanto magis è conspectu se eriperent. Cic.in Pisonem, Ostendens quantum foret odium ipsius in animis ciuium, ob res improbè ab eo in Consulatu gestas: An inquit, quod tibi proficiscenti euênit, vt omnes execrarentur, malè precarentur, vnam tibi illam viam & perpetuam esse vellent? Tale est illud Turpilij apud Nonium in titulo De mutata declinatione: Age, age, egredere, atque vtinam istuc perpetuũ itiner sit tibi. Vulgò dicimus, *Iamais ne puisse tu reuenir.*

¶Via, per translationem, pro ratione & modo aliquid faciendi.

Trade viam litigandi. Cic.1.de Legib. Altè verò, & vt oportet, à capite frater repetis quod quærimus: & qui aliter ius ciuile tradunt, non tam iustitiæ, quàm litigandi tradunt vias.

Si quà via est. Virgil 6.Æneid.
Este duces, ô si qua via est. Id est, Si est ratio, Si quoquomodo fieri possit. Ibidem,
Aut tu, si qua via est, siquam tibi diua creatrix Ostendit, &c.

Via ac ratio. Cic.2 Verr. Habeo autem certam viam atque rationem, qua omnes illorum conatus inuestigare & consequi possim.

Via & arte dicere. Cic.de Claris Orat. Antea neminem solitum via nec arte, sed accuratè tamen & de scripto plerosque dicere.

Accedundi via. Terent. Heaut.3.3.
Dicendi via. Quint.lib.4.cap.5.
Morum via. Stat.3.Sylu 3.

Via ad. Cic.2.Offi. Præclarè Socrates hanc viam ad gloriam proximam, & quasi compendiariam dicebat esse, siquis id ageret, vt qualis haberi vellet, talis esset.

Via vti. Cic.ad Att.lib.2.34.
Æquoreæ viæ. Ouid.epist.18.

Æstuosa & puluerulenta. Cic. ad Att.lib.5.101, Nunc iter conficiebamus æstuosa & puluerulenta via.

Alta ruptis collibus. Senec.Hipp.10. Vide ALTVS.
Anceps. Ouid.14.Metam. Vide ANCEPS.
Aperta, simplex & directa. Cic.1.de Finib.
Arctæ viæ. Stat.9.Thebaid.
Ardua. Ouid.2.Metam. Vide ARDVVS.
Assueta. Ouid.epist.18.
Audax. Ouid.2.de Arte. de Dædalo.
¶Breuis. Virg.eclog.9.
Breuior, & multò lucidior via, subaudi docendi. Quintil.lib.3. cap.11.
¶Cæca via. Ouid.2.Amor.eleg.11.
Celebris via, Vide CELEBRIS.

Certa via. Cic 11. Philipp. In Syriam patebat via certa, neque longa.

Decliuis. Ouid.7.Metam.

Deteriorem viam fieri sic accipiendum est: si vsus eius ad commeandum corrumpatur, hoc est, ad agendum vel eundum: vt quum plana fuerit, cliuosa fiat: vel ex molli aspera: aut angustior ex latiore: aut palustris ex sicca. Hæc Vlpianus in l. 2.D.Nequid in loco public.&c.

Deterrima. Cic.ad Att.lib.9 180, Cursem huc illuc via deterrima
Difficilis via cliuis. Ouid.3.Amor.eleg.12.
Facilis. Virg 1.Georg.
Facilior & apertior. Quint.lib 3 cap.6.

Habilis via. Vlpian.in l.2.D. Nequid in loco, &c. Siquis cloacam in publicam viam immitteret, éxque ea re minus habilis via per cloacam fieret: teneri eum Labeo scribit.

Illustris & lata, Vide ILLVSTRIS.

Implicitæ viæ errore, Variis circuitionibus in errorem ducentibus confusæ. Lucan.lib.8.

Inepta, Vide INEPTVS.

Inexplicabiles viæ continuis imbribus, Vide INEXPLICABILIS.

Inoffensa, Vide INOFFENSVS.
Inuia. Virg 3.Æneid.
Irremeabiles. Senec.Herc.fur.7.
Latebrosa, Vide LATEO.
Liquidæ viæ, Viæ in aquis. Lucret.lib.1.
Longa, Vide LONGVS.

Lubrica via plagæ. Hoc est, hiatus vulneris humectatus sanguine. Stat.2.Sylu.1.

Militaris. Cicero 12. Philipp. Quis enim audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum, quis illustrem aggredi? Vide MILES.

Obsessio militaris viæ. Cic.in Pisonem.
Mollis. Senec.Herc.fur.6.
Mollior & magis trita. Quint.lib.1.cap.6.
Mollissima, Vide MOLLIS.
Patentior, Vide Patens in PATEO.
Perpetua via, Vide paulò ante, VIAE vrbis.
Præcipites viæ. Ouid.2.Metam.
Prima. Plaut.Mil.5,
-dummodo nunc prima via
Inducamus, vera vt esse credat, quæ mentibimur. Barbari dicunt *Primo ictu*, Hoc est statim, primo ipso congressu.

Priuatæ viæ, sunt quas agrarias quidam dicunt. Dupliciter autẽ accipi possunt: vel eæ quæ sunt in agris, quibus imposita est seruitus, ita vt ad agrum alterius ducant. Vel eæ quæ ad agros ducunt: per quas omnibus commeare liceat: in quas exitur de via Consulari: & sic post illam excipit via, vel iter, vel actus ad villam ducens. Hæc Vlpian.in l.2.D.Nequid in loc.public.&c.

Prona. Ouid.epist.17.

Publicas vias dicimus (ait Vlpianus in l.2.D Ne quid in loco publico) quas Græci βασιλικὰς, nostri Prætorias, alij Consulares vias appellant.

Sera nunquam est via ad bonos mores. Senec.Agamem.4.
Simplex via mortis. Virg.3.Georg.
Nec via mortis erat simplex, sed vbi ignea venis
Omnibus acta sitis, miseros adduxerat artus. Vbi Seruius. Nec moriebantur ex vsu, id est secundum naturalem ordinem, non tantùm fuga animæ, sed etiam corporis resolutione. Est autem Salustij qui ait,
Ne simplici quidem morte mouebantur.

Subita. Ouid.epist.16.
Sublimis. Ouid.1 Metam.
Tecta via. Lucan.lib.4.

Terrena via. Vlpian.in l.1 D.de via public. Siquis sub specie refectionis deteriorem viam facit: impunè vim patietur, propter quod neque altiorem, neque longiorem, neque latiorem, neque humiliorem viam sub nomine refectionis is qui interdicit, potest facere: vel in viam terrenam, glaream inijcere: aut sternere viam lapide, quæ terrena sit: vel contrà, lapide stratam, terrenam facere.

Transuersa via, Vide paulò ante VIAE vrbis.
Tremenda. Claud.de bello Getico.

Trita. Cic.de Clar.Orat. Vt eam laudis viam rectissimam esse duceret, quam maiores eius, ei tritam reliquissent.

Trita humano pede. Tibull.lib.4.eleg.12.
Tritissima & celeberrima via. Senec.de vit.beat.cap.1.
Tuta frequensque. Ouid.1.de Arte.
Vda. Lucan.lib.3.
Velatæ viæ. Ouid.3.Amor.eleg.12,
It per velatas annua pompa vias. De Iunonis festo.

Vicinales sunt viæ quæ in vicis sunt, vel quæ in vicos ducunt. Has quoque publicas esse quidam dicunt. Vlpian.D.de locis & itineribus publicis l. Viæ vicinales, quæ ex agris priuatorum collatis factæ sunt, quarum memoria non extat, publicarum viarum numero sunt. Sed inter eas & cæteras vias militares hoc interest, quòd viæ militares, exitum ad mare, aut in vrbes, aut ad flumina publica, aut ad aliam viam militarem habent. Harum autem vicinalium viarum dissimilis est conditio. nam pars earum in militares vias exitum habet, pars sine vllo exitu intermoritur.

Vrbicæ viæ, quibus opponuntur rusticæ. Vlpianus in l.2.D.Nequid in loc.publ.&.

¶Accelerare viam, Vide ACCELERO.
Accipere viam. Quint.lib.5 cap.14.
Adiuuare temeraria via, Vide ADIVVO.
Affectare viam, Vide AFFECTO.
Affectare viam Olympo. Virg.4.Georg.

Aggredi

Aggredi alia via. Terent.And.4.1.
Occultas vias agere. Virg.3.Æneid.
Errore viæ actus. Virg.7.Æneid.
Perennes agitare vias. Senec.Hippol.9.
Ambulare per vias tutas. Ouid.1.Fast.
Anticipare viam. Stat.6.Thebaid.

Aperire viam, est ad veterem altitudinem latitudinémque restituere. Vlpian.in l.1.D.de via public.

Aperit viam vis. Virg.10.Æneid.
Aperire viam alicui. Virg.11.Æneid.
Patulas vias aperire Silius lib.16.
Calcanda omnibus via lethi. Horat.1.Carm.ode 28.
Capere viam animo, Vide CAPIO.
Carpere viam. Virg.3.Georg.
Celerare viam. Virg.5.Æneid.
Clamare de via, Vide CLAMO.
Claudere vias, Vide CLAVDO.
Incendia obiecta claudunt vias. Stat.2.Thebaid.

Coarctatur via, diffunditur, patescit. Plin.iun.lib.2.epist.17.ad Gallum, Modò occurrentibus syluis via coarctatur, modò latissimis pratis diffunditur, & patescit.

Coarctata via. Vlpian.in l.2.D.Nequid in loc.publ.&c.
Commeare viam scrupulosam, Vide COMMEO.
Committere se viæ, Vide paulò post, DARE se in viam.
Commonstrare viam, Vide COMMONSTRO.
Commutare viam, retróque reuerti. Lucret.lib.1.
Concinnare viam, Vide CONCINNVS.

Conficere viam. Cic.de Senect. Volumus sanè, nisi molestum est, Cato, tanquam aliquam viam longam confeceris: quam nobis quoque ingrediendum sit, istuc quò peruenisti, videre quale sit.

Consternere viam frumento, Vide CONSTERNO.
Construere vias. Lucan.lib.2.
Corripere viam, Accelerare, Virg.1.Æneid. Vide CORRIPIO.
Corrumpere viam publicam. Vlpianus in l. 2. D.Nequid in loc. public.&c.

Indociles vias currit lympha, Id est vias quas nemo illi monstrauit. Propert.lib.1.eleg.2.

Decedere de via. Cic.pro Cælio, Huic tristi ac decrepito seni responderit Cælius se nulla cupiditate inductum de via decessisse.

Declinare se extra viam, Vide DECLINO.
Declinare de via ad dextram. Cicero 5. de Finibus, Vide DECLINO.

Regione viæ declinare. Lucret.lib.2.
Deducere in viam. Cic.1 de Legib.
Deducere de via, Vide DEDVCO.
Deerrantes via equi. Senec.Hippol.10.1.
Demonstrare rectam viam. Quint.lib.2.cap.6.
Depelli recta via. Quint.lib.2.cap.17.
Deserere viam virtutis. Horat.3.Carm.ode 24.
Deterit pedes via longa. Tibul.lib.1.eleg.9.
Detorquere viam ad amnem. Valer.5.Argon.
Dare viam alicui per fundum suum. Cic.pro Cecinna.
Dare viam, per translationem. Virg 11.Æneid.
Et te, si qua viam dederit fortuna, Latino
Iungemus regi. Id est, Si voluntatem nostram fortuna comitetur. Seruius.

Dat aura viam. Ouid.epist.7.

Dare viam ad scientiam. Cic.2.de Diuin. Et non, si significant futura, nullas dant vias nobis ad significationum scientiam.

In viam dare se vel Committere se viæ. Cic. Terent.lib.14.12. Idem lib.16.6.

Ducit via. Virg.eclog.9.
Tristis via ducit ad Manes. Senec. Herc.fur.19.
Via ducens ad villam. Vlpianus in l. 2. D. Nequid in loco publico.

Ire viam. Virg.3.Georg.
Ire atque redire viam. Virg.6.Æneid.
Longam viam ire. Virg.4.Æneid.
Fallaces vias ire, Non tutas. Ouid.2.Amor.eleg.11.
Fœlici via ire. Ouid.1.Fast.
Negata via ire. Horat.3.Carm.ode 2.

Via qua itur. Cic.6.Verr. Fanum eius est in agro, propter ipsam viam, quo Assoro itur Ennam.

Errare via. Virg.2 Æneid.

Tota via errare, Prouerbium in eos qui vehementer aberrant. Terent. Eunuch.2.2,
Quid tu his rebus credis fieri? tota erras via. Translatum à viatoribus, qui nonnunquam ita solent aberrare à via, vt non sine dispendio quidem, tamen quò tendebant perueniant: nonnunquam sic aberrant, vt longè diuertant, & in diuersum tendant. Erasmus.

Euadere viam. Virg 2.Æneid.
Excedere noua regione viarum. Virg.2.Æneid.

Exigere viam dicuntur magistratus, quum viciniam cogunt munire quamdiligentissimè sumptu facto. Asconius in Prætura vrbana, in fine.

Viam facere, Est locum, vbi non erat via, aperire, Vide FACIO.
Tellus icta fecit viam in Tartara. Ouid.5.Metam.
Facere viam ruina. Lucan.lib.1.
Facere sibi viam. Quint.lib.5 cap.14.
Fallit via euntes. Virg.9.Æneid.
Fert via. Virg.6.Æneid.
Findere vias pectore, dicuntur natantes. Ouid.epist.18.
Findit se via in ambas partes. Virg.6.Æneid.
Fit via vi, rumpunt aditus, &c. Virg.2.Æneid.
Flectere viam velis. Virg.5.Æneid.
Habere docendi viam. Cic.in Bruto, Volo igitur huic summo

omnem, quæ ad dicendum trahi posset, loquendi rationem esse notam, quæ quidem res duplicem habuit docendi viam.

Ignorare viam gloriæ. Cic. Quod si ita putas, totam ignoras viã gloriæ.

Illuminare vias igni. Stat.12.Thebaid.

Innumeras vias errore implet Dædalus. Ouid.8.Metam. De Labyrintho.

Incedere via & per vias, Vide INCEDO.
Inchoare viam, Præire. Stat.10.Thebaid.
Includere viam, Vide INCLVDO.

Indagare viam inusitatam. Cicer. in Orat. Reprehendent, quòd inusitatas vias indagemus, tritas relinquamus.

Inducere viam, Vide INDVCO.
Inire viam, redire viam. Cicero pro Murena, Vide INEO, inis.
Ingressus viam hâc. Stat.4.Sylu.4.
Ingredi vulgarem viam. Quint.in Prooem.lib.1.
Sceleris viam ingredi. Luc.lib.1.
Ingredi viam viuendi, Vide INGREDIOR.

Insistere viam agendi aliquid, Instituere artem. Seruius. Virgil.3. Georg.

Insistere viis, Vide INSISTO.
Instaurare vias. Stat.5.Thebaid.
Rectam instas viam, Vide INSTO.
Intercludere vias omnes seditionum, Vide INTERCLVDO.
Inuadere viam, Vide INVADO.
Inuasit vias phaselus in æquore. Stat.5.Sylu.1.
Inuenire viam, Exitum reperire. Virg.3.Æneid.
Languere è via, Vide LANGVOR.
Laxauit viam bellis. Claud.2.in Ruffinum.
Leuare viam sermone, Vide LEVIS.
Mittere è via, Vide MITTO.
Moliri viam, Vide MOLIOR.
Moliri vias vetitas. Silius lib.4.

Monstrare viam. Cic.3.Offic. Quid enim est aliud quàm viam erranti non monstrare (quod execrationibus publicis sancitum est) &c.

Monstrare viam paruo tramite. Lucret.lib.6.
Vitæ via monstrata est per carmina. Horat.de Arte.
Iter viæ propositum morari. Ouid.epist.15.
Munire viam. Cic.pro Murena. Vide MVNIO.

Munire diuersas vias. Quintil.lib.3.cap.1, Diuersas tamen vias munierunt.

Mutant vias tempestas, & humor cæli. Virg.1.Georg.
Noui viam, Vide NOSCO.

Noscere vias pecuniæ. Cic.ad Qu.frat. Omnes vias pecuniæ norunt, & omnia pecuniæ causa faciunt.

Obfirmare viam, Vide OBFIRMO.
Obliquare vias in deuia campi. Stat.6.Thebaid.
Obsepire viam. Cic.pro Murena.
Obsessa via, Vide OBSIDEO.
Pandere viam, Vide PANDO.
Panditur via salutis. Virg.6.Æneid.
Patuit via in cælum. Senec.Medea,12.
Patefacta via. Senec.Herc.fur.1.
Patefacere viam auaritiæ. Cic.5.Verr.
Patefacere viam ad opes. Cic.5.Philip. Vide PATEFACIO.

Pergere viam. Cic.pro Plancio, Qui antequam de meo aduentu audire potuissent, quum tum abessent, aliquorum dierum viam in Macedoniam ad Planciúmque perrexi.

Persequi vias. Cic.Figulo, lib.4.13, Et in ipsius consuetudinem, quã adhuc meus pudor mihi clausit, insinuabo, & certè omnes vias persequar, quibus putabo ad id, quod volumus, perueniri posse.

Præbere viam alicui. Ouid.11.Metam.
Præcipitare viam. Ouid.3.Metam.
Præstare alicui faciliorem viam. Quint.lib.7.cap.2.

Procedere viam. Cic.ad Atticum lib.6.16, Etsi te hæc legente, aliquantum tamen viæ processero.

Recta via proficisci. Cic.Quint.frat.lib.3.17, Ex eo loco recta Vitularia via profecti sumus in Fusidianum fundum.

Progredi viam. Cic.1.de Diuin. Itaque vt ex ipso audiebam, persæpe reuertit ex itinere, quum iam progressus esset multorum dierum itinere.

Purgare viam, refectionis portio est. Purgare autem propriè dicitur, Ad libramentum proprium redigere, sublato eo quod superest. Vlpianus.

Quærere viam vitæ, Rationem rectè viuendi. Lucret.lib.2.
Rapere viam aliquò, Currere. Silius lib.8.

Redire in viam, per translationem. Cic. 12. Philipp. Quod si erratum P.C. spe falsa atque fallaci, redeamus in viam. Vide REDEO.

Reduci alio flexu ad rectam viam. Quint.lib.2.cap.17.

Reficere viam dicitur, & qui aperit, & qui purgat, & omnes omnino qui in pristinum statum reducunt. Vlpian.D. de Via publica, l. Prætor ait.

Scindere viam. Virg.10.Æneid.
Secare viam. Virg.6.Æneid. Id est, tenere. Seruius.
Compita secta in ternas vias. Ouid.1.Fast.

Sequi viam aliquam in re aliqua. Cicero 4. in Catilinã, Si eritis secuti sententiã C. Cæsaris, quoniam hanc is in Rep. viam, quæ popularis habetur, secutus est.

Sternere viam lapide, Vide paulò ante TERRENA VIA.
Strauit viam per mare Xerxes. Lucret.lib.3.
Trahere vias medendi. Celsus in Præfatione lib.1.

In via esse. Cic.Tironi, li.16.2. Iam ad id biduũ quod fueris in via, dum in Cumanum venis, accedent continuò ad reditum dies quinque.

Saltu viam superare. Virg.3.Georg.

Via per Macedoniam est. Cic. de Prouinc. Consul. Via illa nostra quæ per Macedoniam est vsque ad Hellespontum militaris.

Tendere vias in deuia campi. Stat. 6. Thebaid.

Directis viis tendere. Luc. lib. 4.

Tenere vias omnes amoris. Plaut. Trin. 10.

Tentare viam. Virg. 3. Æneid.

Illicitas tentare vias. Valer. 1. Argon.

Tentanda via est. Virg. 3. Georg.

Terere viam. Ouid. 1. de Arte.

Tradere viam quandam & rationem. Quintil. lib. 5. cap. 1.

Tradere viam optimarum artium alicui. Cic. 2. de Diuin. Quærenti mihi, multúmque & diu cogitanti, quanam re possem prodesse quamplurimis, nequando intermitterem consulere Reipub. nulla maior occurrebat, quàm si optimarum artium vias traderem meis ciuibus.

Claustra viarum transit vox. Luc. lib. 4.

Veloci via tradere. Senec. Medea 4.

Venire viam. Cic. 2. Phil. Qui nescierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum.

Vorare viam, Citò conficere. Catul. ad libellum, 33.

Vti via. Cic. Att. lib. 2. epist. 19. Ego autem neque pugno cum illa causa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem quæ anteà gessi: vtor via. Hoc est, neque in hanc partem, neque in illam declino, interiacet quædam quasi via, qua ego vtor.

¶Via peruolgata, Consuetudo. Terent. Heaut. 1. 1.

Vians, huius viantis, Adiectiuum. Solinus cap 42. Latrones puteos arenis operiebant, vt temporaria fraude subductis aquis in fame & siti iter submoueret accessus viantium.

Viator, pen. prod. viatoris {ὁδίτης, ὁδοιπόρος} Qui iter facit. Cic. de Fato, Hoc enim modo viator quoque bene vestitus causa grassatori fuisse dicitur cur ab eo spoliaretur. Iuuen. sat. 10,

Cantabit vacuus coram latrone viator.

Non semper viator à latrone, nonnunquam etiam latro à viatore occiditur. Cic. pro Milone.

Nisi siquid ex prætereunte viatore exceptum est, scire nihil possimus. Cic. Att. lib. 2. 26.

Aridus viator. Virg. 4. Georg.

Fessus viator. Horat. 1 Serm. sat. 5.

Lassus viator. Catull. ad Mallium, 63.

Siccus viator. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 10.

Sitiens viator. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.

Cautus præcingitur ense viator. Ouid. 2. Trist.

Viator exceptus à latronibus. Cels. in Præf. lib. 1.

¶Viatores etiam dicebantur, qui magistratibus parebãt: eo quòd plerunque euocabantur ex agris homines ad magistratus, & frequens eorum ab agris ad vrbem via erat. Colum. in Præfat. Illis temporibus proceres ciuitatis in agris morabantur: & quum consilium publicum desyderabatur, à villis arcessebantur in Senatum: ex quo qui eos euocabant, viatores nominati sunt. Cic. de Senect. A villa in Senatum arcessebantur Curius & cæteri senes: ex quo qui eos arcessebant, viatores nominati sunt.

Mittere viatorem. Cic. in Vatinium, Miserísne viatorem, qui M. Bibulum domo vi extraheret.

Viatores, in factionibus circi ludísque dicebantur, qui ministri cursitabant huc illuc vltrò citrò iussu agitatorum, si qua fortè re egerent, ac illis præsto semper erant. Horum mentio est in epigrammate isto, quod è priscis titulis Turnebus eruit. M. Vispanio Fulloni, tentori. M. Vispanio Nigoioni, viatori, &c.

Viatorius Adiectiuum, {ὁδοιπορικός,} Quod ad viam pertinet. Vnde viatorium, quod per viam deferebatur: vt Cubilia viatoria. Plin. lib. 16. cap. 10. Idem lib. 37. c. 2.

Viarius Adiectiuum, {ὁδιαῖος,} vt, Lex viaria. Cælius Ciceroni lib. 8. 6. Leuissimè enim quia de intercalando non obtinuerat, transfugit ad populum, & pro Cæsare loqui cœpit, legemque Viariam non dissimilem Agrariæ Rulli, &c. Id est, de viis muniendis vel faciendis.

Viaticum viatici, pen. corr. {ἐφόδιον} Quicquid iter agẽdi causa necessarium est, siue cibus, siue pecunia ad victum expẽdenda. Plaut. Capt. 7.

Sequere me, viaticum vt dem à trapezita tibi. Horat. 1. epist. 18,

-aut cistam effractam, & subducta viatica plorat.

Velim videas & quid viatici, & quid instrumenti satis sit. Cic. Attic. lib. 12. 249.

Equidem video mihi quoque opus esse viaticum. Cicero Attic. lib 15. 329.

Collecta viatica multis ærumnis. Horat. 2. epist. 2.

Habere viaticum. Cic. Attic. lib. 7. 136, Qu. Titinius viaticum se neget habere.

Largum & liberale viaticum, Vide LIBER liberi.

Viatica cœna, Quæ datur abituro. Plaut. Bacch. 1.

Viaticulum, viaticuli, pen. corr. Diminut. Vlpian. in l. Si longus, in fine. D. De iudiciis, Ne si ei non dederimus actionem, futurum sit, vt impunè fraudem patiatur, & egestate Romæ laboret, viaticulo suo non recepto, quod ad sumptum pater ei destinauit.

Viaticor, pen. corr. viaticaris {ἐφοδιάζω} viaticari, Viaticum parare. Plaut. Menæch. 7,

-quum inspicio marsupium,

Viaticati hercle admodum æstiuè sumus. Dictum est ex eo quòd plura alimenta hybernis solent prouidere milites, quàm æstiuis: & quòd æstate qui iter faciunt, paucioribus diebus quò volunt perueniunt, & de æstatis frugibus inter eundem se interim tolerant, cùm interim hyeme idem nuda tellure facere nõ possint, & ea tempestate lagenam & potionem potius, quàm cibum & obsonium quærãt. Nam in lagena est æstiuum viaticum. Hæc Turnebus.

Vibex, vibicis, pen. prod. fœm. g. {μώλωψ, πελίδνωμα, σμῶδιξ} Signum verberis in humano corpore remanens, quòd vi fiat, vt ait Festus. Plaut. Mostel. 12,

Malam rem prius cauendam multo esse, quàm vt meum

Tergum subiiciam culcitram vibicibus. Plinius lib. 30, Verberum vulnera, atque vibices, pellibus ouium recentibus impositis, obliterantur.

VIBIVS Virius {Οὐίβιος οὐίριος} Capuæ deditionem elegantissima oratione dissuadet apud Liuium 6. bel. Pun. Fuerat enim author Campanæ defectionis ab Romanis ad Annibalem. Is mortem sibi consciuit ante deditionem, & multis ciuibus Senatoribus, vt idem quoque facerent, persuasit.

Vibrissæ, seu Vibrici, sunt pili in naribus hominum: dicti quod iis euulsis caput vibretur. Festus.

Vibro, vibras {πάλλω, κραδάω, κραδαίνω, σείω} vibrare, A vi deductum, significat: Mouere & quasi vi agitare. Virg. 2. Æneid. Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. Cic. 2. Offi. Quam hastã L. Sylla quum vibrasset Dictatore propinquo suo. Idem 2. in Catil. Sicas vibrare, & venena spargere.

Bipennem vibrare. Lucan. lib. 3.

Hastam vibrauit gelidis viribus. Silius lib. 10.

Iaculum vibrare excusso lacerto. Ouid. epist. 4.

Spicula vibrare. Virg. 11. Æneid.

Telum vibrare. Lucan. lib. 4.

¶Vibrare dicitur mare, hoc est micare, & intremiscere, vt ait Budæus, siue contremefieri. Cicero 4. Acad Quódque nunc quia à sole collucet, albescit & vibrat, dissimiléque est proximo ei continenti.

Tremere & vibrare. Plin. lib. 2. cap. 8, de Terræmotu & hiatibus, Nec simplici modo quatitur vnquam, sed tremit vibrátque.

Vibrant fulmina. Cic. in Orat. Demosthenes cuius nõ tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris cõtorta ferrentur.

¶Iambos truces vibrare. Catul. in annales Volusij, 34.

¶Vibrare, Neutrum, Id est trepidare. Valer. 8 Argon.

Quum subito ingentem media inter nubila flammam

Conspicit: & sæua vibrantes luce tenebras. Id est quas illuminabat & vibrare faciebat lux oculorum serpentis peruigilis.

Vibrans, vibrantis, Participium {πάλλων, ἀμπεπαλών.} vt

Draco vibrans linguas multifidas. Valer. 1. Argon.

Lingua vibrante minatum serpens. Lucret. lib. 3.

Vibrans sonus, Aures feriens, vel Tremulus. Plinius libro 10. cap. 29.

Supercilio vibrante loqui. Ouid. 2. Amor. eleg. 5.

Incitata & vibrans oratio. Cic. de Claris Orat. Et erat oratio cùm incitata & vibrans, tum etiam accurata & polita.

Vibrantes sententiæ. Quint. lib. 10. cap. 1, Summa in Archilocho vis elocutionis, tum validæ, tum breues, vibrantésque sententiæ. Id est incitatæ.

Vibratus, pen. prod. Participium præteritum {πεπαλμένος.} vt vibrata hasta.

Fulgor vibratus ab æthere. Virg. 8. Æneid.

Fulmina vibrata iactat Iuppiter. Ouid. 2. Metam.

Membra vibrata vertigine. Claud. 2. in Eutrop.

Sibila vibrata per auras. Silius lib. 3.

Spicula vibrata per auras. Ouid. 8. Metam.

Tela vibrata lacertis. Ouid. 12. Metam.

¶Vibratum, pro Crispo. Virg. 12. Æneid.

-& fœdare in puluere crines

Vibratos calido ferro, myrrháque madentes. Id est crispatos calamistro, inquit Seruius. Colum. lib. 10,

Candida vibrato discrimine, candida thyrso est.

Viburnum, viburni, Genus fruticis. vnde Virg. 1. eclog.

Verum hæc tantùm alias inter caput extulit vrbes,

Quantum lenta solent inter viburna cupressi.

Vicarius, Vide VICIS.

Vicatim, Vide VICVS.

Vicenarius, vicenaria, vicenarium {εἰκοσιακός} Vicesimus. Plautus Pseud. 5,

Tum lex me perdit quina vicenaria. Vbi interpres, Videtur lex lata vt si cuipiam crederentur supra viginti quinque minas, redhibitio nulla esset, nec debitor quicquam deberet. Alij quina vicinaria, centum interpretantur.

Vicenus, pen. prod. Adiectiuum {εἰκοστός} Idem. Plin. lib. 10. cap. 53, Plus vicena quina incubanda subiici vetant. De ouis. Colum. lib. 3. cap. 3, Vicenas amphoras percipient.

Vicennium, vicennij, Viginti annorum spatium. Modestinus in l. Calcularij. D. de administrat. rerum, &c. Vide Expungere rationes, in EXPVNGO.

Vicies, Aduerbium {εἰκοσάκις} pro Vigecies. Cicero Attico, lib. 4. 71, Æstimarunt H-S vicies.

Bis & vicies. Cic. Attico, lib. 11. 209.

Centies vicies duceni. Colum. lib. 5. cap. 2.

Vicesimus, pen. corr. {εἰκοστός} pro Vigesimus. Cic. Cornificio, lib. 12. 15. Altero vicesimo die.

Ætas vicesima. Ouid. ad Pisonem.

Vicesima, vicesimæ {εἰκοστή} Vectigal, seu tributum, quum de vicenis vnum penderetur. Cicero ad Atticum lib. 2. 31, Et eo magis quod portoriis Italiæ sublatis, agro Campano diuiso, quod vectigal superest domesticum, præter vicesimam, quæ mihi videtur vna conciuncula, clamore pedisequorum nostrorum esse peritura.

Vicesimarius, Adiectiuum, vt Vicesimarium aurum, quod ex vicesima colligebatur. {εἰκοσιακός.} Liuius 7. bel. Pun. Aurum vicesimarium, quod in sanctiore ærario ad vltimos casus seruabatur, promi placuit. Id est aurum quod ex vicesima colligebatur. Erat autem vectigal, quemadmodum decima.

Vicentia {Οὐίκετια} Venetiæ oppidum, vt scribit Plinius lib. 3. cap. 19. Tacit. lib 19, Possessa ipso transitu Vicentia. Sic enim Plinius atque Ptolemæus vocant: nõ Vincentia. Quidam & Vicetiam ex scriptione, quæ in agro Veronensi reperta est, vt annotat Rhenanus in suis Castigationibus in Tacitum.

Vicia, viciæ {βίκιον} Genus leguminis, à vinciendo dicta. Plin. lib. 18. cap. 15, Et vicia pinguescunt arua, nec ipsa agricolis operosa: vno sulco sata, non sarritur, non stercoratur, nec aliud quàm deoccatur. Sationis eius tria tempora. Varro 1. de Re rust. cap 31, Vicia dicta à vinciendo, quòd item capreolos habet vt vitis, quibus quum sursum vorsum serpit ad scapum lupini, aliúmve quem, vt hæreat, eum solet vincire.

Fœtus tenues viciæ. Virg. 1. Georg.

Pabularis vicia, Vide PABVLVM.

Serere viciam. Virg. 1. Georg.

Viciarius, Adiectiuum {βικιακός} Quod ad viciam pertinet. vt Cribrum viciarium, in quo vicia expurgatur, apud Columellam libro 8. capite 5.

Viciarium, substantiuum {ἀμπελών.} Columella lib. 11. cap. 2, Hoc eodem tempore stercoris pars in prata digerenda, pars oleis & cæteris arboribus inspergenda, quinetiam viciaria diligenter facienda. Vbi rectius legitur vitiaria, vtique à vite.

Vicinia. Vicinus, Vide VICVS.

Vicis, vici, vicem, vice: Pluraliter, vices, vicibus. Rarissimè autem leges vicis, vici {ἀμοιβή, ἀναλλαγή} Est alternatio, siue vicissitudo. Quintil. lib. 6. cap 5, Iudices vel præsidentes magistratus appellandi sunt frequenter, vt loquendi vices seruentur.

Belli vices. Stat. 9. Theb.

Colloqui vices. Ouid. epist. 20.

Vices feriarum, Plinius, Nihil est in opere naturæ quod non aliquas vices feriarum velit.

Inuersæ vices. Propert. lib. 1. eleg. 14.

Alia vice. Liu. 1. ab Vrbe, Ita duo deinceps reges alius alia vice, ille bello, hic pace ciuitatem auxerunt. Id est, vnus vna vice, & alter alia. Videtur tamen hoc accipi pro tempore: vt sit, Alius alio tempore, quod posterius loquendi genus doctissimis est vsitatum. Vetus tamen exemplar legit, alius alia via, &c.

Alterna vice. Plin. Iunior lib. 9. ad Caninium epist. 33, Ex hoc stagno in modum fluminis æstuarium emergit, quod vice alterna, prout æstus aut repressit, aut impulit, nunc infertur mari, nunc redditur stagno.

Benigna vice. Horat. Epod. 13. Hoc est felici mutatione aut vicissitudine.

Grata vice. Horat. 1. Carm. ode 4.

Stata vice. Curtius lib. 9.

Sua vice. Curtius. lib. 7.

Suam cuiusque vicem. Liu. 3. ab Vrbe, Quum priores Decemuiri ita seruassent, vt vnus fasces haberet, & hoc insigne regium in orbem suam cuiusque vicem per omnes iret.

¶Alternare vices. Ouid. 15. Metam.

Disponere varias vices operum. Tibul. lib. 1. eleg. 9.

Diuidere vices professionum. Quint. in Procem. lib. 1.

Efficere vicem alicuius rei. Plin. lib. 23. cap. 4.

Exercere vices. Virg. 9. Æneid.

Exhibere vicem alicuius rei. Plin. lib. 23. cap. 7.

Explere vicem olei. Plin. lib. 31. cap. 2.

Fértque refértque vices incerta fors. Lucan. lib. 2. Hoc est, fortuna mutat prospera aduersis, & contrá.

Habere vicem obsonij. Plin. lib. 15. cap. 19.

Implere destinatas vices. Curtius lib. 4.

Mutat terra vices. Horat. 4. Carm. ode 7.

Peragit vicem nox. Ouid. 4. Metam.

Permutatis vicibus stationum, expletis redituris, traditis. Curtius libro 8.

Repræsentare vicem olei. Plin. lib. 28. cap. 10.

Reuocare vicem. Senec. Herc. fur. 13.

Seruare vices. Virg. 9. Æneid.

Sortiri vices. Virg. 3. Æneid.

Sumere ptisanam in vicem vini. Celsus lib. 4. cap. 6.

Variare vices. Virg. 9. Æneid.

Voluere vices. Virg. 3. Æneid.

Alterna vice, Vide Alternus in ALTER.

Alternis vicibus, Euripi reciprocationibus nunc vltrò, nunc citró. Senec. Herc. fur. 6.

Per vices, Vide præpositionem PER.

Vicibus, Per vices. Plin. lib. 8. cap. 32, Maria tranant gregatim nantes porrecto ordine, & capita imponentes præcedentium clunibus, vicibúsque ad terga redeuntes. De ceruis.

Vice versa. Vlpianus de Stipulationibus. lib. 45. Pand. l. 1. §. Siquis simpliciter, Et vice versa si interrogatus sub conditione, responderit purè, &c.

Sermonum vice. Virg. 6. Æneid.

Vicibus annorum. Colum. lib. 2. cap. 9.

Annua vice, Vide ANNVS.

¶Vicem pro Officio quoque dicimus. Liu. lib. 1. ab Vrbe, Ne sacræ regiæ vicis desererentur, flaminem Ioui assiduum sacerdotem creauit.

Demandare vicem suam alicui, Vide DEMANDO.

¶Vice, pro Loco accipitur: vt Vice mea, Vice tua: pro Tuo & meo loco. Horat. in Arte,

Vtar vice cotis, acutum

Reddere quæ ferrum valet, exors ipsa secandi. Plin. lib. 8. cap. 46, Bos in Ægypto etiam numinis vice colitur.

Nulla est enim persona quæ ad vicem eius, qui è vita emigrarit, propius accedat quàm hæres. Cic. 1. de Legib.

Vice alicuius solicitus. Curt. lib. 7.

Pro, Vice mea, tua, &c. Plautus ferè semper accusatiuum posuit. Vicem meam, tuam, &c. vt in Capt. 10,

-neque vllum pol de hac re negotium est

Quàm malè occidam, oppetémque pestem, heri vicem mei. Id est Pro hero meo. Ibidem 7,

Vt eum redimat & remittat huc nostrum amborum vicem. Idem Rud. 19. Videntur Cicero & Liuius sic etiam locuti. Liu. lib. 4. bell. Maced. At enim cum Philippo Argiui senserunt: remittimus hoc tibi ne vicem nostram irascaris. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 9, Quanquã ille perennis inimicus amicorum suorum, qui tuis maximè beneficiis ornatus, in te potissimùm fractam illam, & debilitatam vim suã contulit, nostram vicem vltus est ipse per sese. Id est, in sese pœna afficiendo occupauit officium nostrum, inquit Budæus.

In vicem. Colum. lib. 3. cap. 14.

Cedere in vicem alicuius rei, Vide CEDO.

Pungi aliena vice. Liu. 1. ab Vrbe.

Fungi vicibus alicuius. Propert. lib 4. eleg. 12.

Mutua vice fungi. Paulus in l. Certum. D. Si certum pet. Pedius nihil referre ait, proprio nomine res appellentur, an digito ostendantur, an vocabulis quibusdam demonstrentur: quatenus mutua vice fungantur, quæ tantundem præstent.

Implere vicem alterius, Vide IMPLEO.

Obtinere vicem veri. Curt. lib. 8.

Pensare vicem, Vide PENSO.

Præstare vicem alterius. Ouid. 3. de Arte.

Recitare vicem. Cic. pro Sestio, Sed recito memoriam perfuncti periculi, prædicationem amplissimi beneficij, vicem præsentis officij, testimonium præteriti temporis.

Reddere vicem lunæ. Plin. lib. 2. cap. 8.

Sumere ptisanam in vicem vini. Cels. lib. 4. cap. 6.

Vicem solis supplet, Loco solis est. Plin. epist 101. lib. 5.

Vicem duorum vt vnus homo sustinere difficile est. Paulus in l. Si plures. D. De pactis.

¶Vices vitare, Id est pugnas: quia per vicissitudinem pugnabatur, vt Salustius docet. Virg. 2. Æneid. Seruius.

¶Vice mundi circumagi, Ad similitudinem mundi. Suet. in Nerone, cap. 31.

¶Vice, pro Instar, vt Vice Sardanapali, Quemadmodum Sardanapalus. Cic. ad Attic. lib. 10. 197. Quod si me fefellerit, feram sicut multi clarissimi homines in Rep. excellentes tulerunt, nisi fortè me Sardanapali vice in suo lectulo mori censueris, quàm exilio Themistocleo, qui, &c.

Carinæ vice inuersæ, Id est in modum. Plin.

Teli vice sæuit nuda manus. Iuuen. Saty. 15.

Fingere nomina vice poetæ. Cic. 2 de Leg.

¶Vices, Pœnæ, & incommoda. Horat. 1. Carm. ode 28,

-vicésque superbæ Te maneant ipsum. Terent. Heaut. 4. 5.

Ita me di amabunt, vt nunc Menedemi vicem

Miseret me.

Vicem nostrãm dolere, Est propter incommoda priuata dolere. Vicem autem publicam, est quod vulgò dicunt, Zelo Reip. Est autem figurata locutio, vt docet Priscianus de constructione. Quintil. lib. 4. Si iudex aut sua, aut Reip. vice commouetur.

Irasci vicem alterius, Vide IRA.

Mœstus non suam vicem, sed propter ipsum periclitantium fratrum. Curtius lib. 7. Alia exemplaria habent non ob suam vicem.

Mihi viri necesse erit & meam & aliorum vicem pertimescere? Cic. pro Domo sua.

Valde & meam & vestram vicem timeam necesse est. Brutus Ciceroni, lib 11. 19.

¶Vices appellantur pœnæ, quæ in sceleratos pro admissis regeruntur, vt inquit Porphyrio in illud Horatij, Epod. 5,

Venena, magnum fas, nefásque, non valent

Conuertere humanam vicem.

¶Reposcere & reddere vicem. Martial. lib. 8.

Captet forsitan, aut vicem reposcat. Plin. epist. 9. lib. 2, Reddam vicem, si reposces. Id est par beneficium.

Reddere vicem meritis. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.

Exigere vices alterius. Propert. lib. 1. eleg. 12,

Hæc erit illarum contempti pœna doloris:

Multarum miseras exigit vna vices. Hoc est, vna puella quã perditè amas, exigit à te pœnas quas multæ propter te passæ sunt, volentes abs te amari, sed abs te repulsæ & contemptæ.

Simplici vice. Horat. 4. Carm. ode 14, -& arces

Alpibus impositas tremendis

Deiecit acer plus vice simplici. Vult intelligi in vastandis his non tantam illis cladem intulisse, quantam ipsi dederant, sed duplam: hoc est eam non simplici vice reddidisse. Porphyrio.

Vicarius, Adiectiuum, Qui vicem alicuius gerit, siue obtinet, & in eius locum successit. Liu. 9. bell. Pun. Quando igitur adolescens quid sentires non dissimulasti, vicarium tibi expediam, cui tu arma equumque, & cætera instrumenta militiæ tradas.

Corpus vicarium. Quint. Declamat. 16.

Pœna vicaria. Quint. Declamat. 16.

Seruitus vicaria. Quint. Declamat. 8.

Vicaria opera, Mutuo data. Quint. Vicariam operam ei impendi.

Vicariam fidem, operæ nostræ supponere. Cic. pro Rosc. Amer. Propterea quod quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in his operæ nostræ vicaria fides amicorum supponitur.

Manus vicarias polliceri. Quint. in Gladiatore, ad finem.

Vicaria mors, Quæ pro altero subitur. Quint. in Gladiatore.

¶Vicarius, Dicitur etiam seruus qui alterius serui vices gerit, Qui seruo maiori in familia seruit. Plaut. Asin. 9,

-cui datum est? LI. Sticho vicario ipsi

Tuo. LE. vah delenire apparas: mihi scio vicarium esse,

Neque esse seruum in heri ædibus qui sit pluris quàm ille est. Cic. 3. Verr. Peculia omnium, vicariíque retinentur. Paulus de Noxalibus act. l. Si in re, Si seruus tuus nauem exercuerit: eiúsque vicarius, & idem nauta in eadem naui damnum dederit.

¶Miserrimi laboris vicarius. Apuleius de Asino aureo lib. 8. non procul à fine.

Vicarius alieni iuris. Cic. pro Cecinna, Qui legitimè procurator dicitur omnium rerum eius, qui in Italia nō sit, absit've Reip. causa quasi quidam penè dominus, hoc est alieni iuris vicarius.

Alienæ dominationis vicarius. Brutus Cic. 16.

¶Dare vicarium. Cic. 12. Philip. Quod si in bello dari vicarij solerent, libenter me, vt Brutus emitteretur, pro eo includi paterer.

Inuenire vicarium. Cic pro Sylla, Tamen hoc regnum appellabitur cuius vicarius qui velit esse, inueniri nemo potest, longè abest regni suspicio.

Succedere vicarium muneri alterius. Cic 5. Verr. Vnum & quinquaginta aratores ita video deiectos, vt his ne vicarij quidem successerint, Vide SVCCEDO.

Succedere vicarium diligentiæ alterius. Colum. lib. 11. cap. 1.

Subtrahere vicarium diligentiæ alterius. Cic. pro Murena, Nolite mihi subtrahere vicarium meæ diligentiæ.

Vicarium alicuius esse alteri. Quintil. in Gladiatore.

¶Vicarij etiam interdum sunt, qui in vicem aliorum exitio pestíque deuouentur, vt in eorum caput expetant ea mala, quæ aliis erant euentura, vt in carmine deuotionis, Eósque vicarios pro me fide magistratúque meo, & pro populo Romano exercitibus legionibúsque nostris do, deuoueo. Ex Turnebo.

Vicissim, Aduerbium { ἀμοιβαδὸν, ἐναλλάξ, ἀπαλλάξ, παλλάξ, ἐνηλλαγμένως } Per vices. Terent. Eunuch. 4.7,
-vti fortes decet
Milites, domíque focíque fac vicissim vt memineris. Virg. eclog. 5,
Nos tamen hæc quocunque modo tibi nostra vicissim
Dicemus. Cic. 2. de Nat. deor. Quòd si haberem aliquid quod liqueret, tamen te vicissim audire vellem, quum ipse tam multa dixissem.

Terra vno tempore florere, dein vicissim horrere potest. Cic. 2. de Nat. deor.

Fari vicissim. Virg 6 Æneid.

¶Vicissim { ἔμπαλιν } Secundo loco, siue econtrario. Cice. de Amicit. Sed ego admiratione quadam virtutis eius, ille vicissim opinione fortasse nonnulla, quam de moribus meis habebat, me dilexit. Terent. Heaut. 4.3,
- sed nunc Clinia, da te mihi vicissim:
Nam amici quoque res est videnda.

Si sint ea genera diuinandi vera, de quibus accepimus, quæque colimus, esse deos: vicissímque si dij sint, esse qui diuinent. Cicero 1. de Diuinat.

Expecto quid ille tecum, quid tu vicissim. Cic. Atti. lib. 16. 333.

Mutuari ab aliquo, & ei vicissim reddere aliud quippiam. Cicero de Fato.

Experiri vicissim. Virg. eclog. 3.

Vicissatim, pen. prod. { ἀμοιβαδὶς } Aduerbium, Idem: sed antiquum est. Plaut. Pœnulo 2,
Ad argumentum nunc vicissatim volo
Remigrare. Idem Sticho 9.

Vicissitudo, pen. prod. vicissitudinis, fœ. gen. { ἐπάλλαξις, ἐπαμφοτερισμός } Alternatio, Mutatio, ex alio in aliud, inquit Cic. lib. 5. Tuscul. Idem de Amicit. Nihil est enim remuneratione beneuolentiæ, nihil vicissitudine studiorum officiorúmque iucundius. Terent. Eun. 2.2,
hoc nunc dices,
Eiectos hinc nos, omnium rerum heus vicissitudo est.

Vicissitudo & mutatio ex alio in aliud. Cic. 5. Tusc. Inde est indagatio nata initiorum, & tanquam seminum, vnde essent omnia orta generata, &c. quæ vita, quis interitus, quæque ex alio in aliud vicissitudo atque mutatio?

Dierum ac noctium vicissitudines. Cic. 1. Tusc. Vt quum videmus speciem primum candorémque cæli, deinde conuersionis celeritatem tantam, quantam cogitare non possumus, tum vicissitudines dierum atque noctium.

Diurnæ nocturnæque vicissitudines. Cic. 1. de Inuent. Verùm ad vtilitates quoque rerum omnium, sunt accommodatæ & diurnæ nocturnæque vicissitudines nulla in re vnquam mutatæ quicquam nocuerunt.

Laboris ac voluptatis vicissitudo. Cic. pro Murena.

Ad actionis suauitatem, quid est vicissitudine, & varietate & commutatione aptius? Cic. 3 de Orat.

Tædium aufert vicissitudo. Cic. 3. de Orat. Horum vicissitudines efficient, vt neque ij satientur qui audient, fastidio similitudinis: nec nos id quod faciemus, opera dedita facere videamur.

Vicissitas, pen. corr. vicissitatis, fœm. gen. { παράλλαξις } Idem, sed antiquum. Actius Phœnissis,
Vicissitatémque imperandi tradit. Nonius.

Victima, victimæ, pen. corr. { ἱερεῖον, σφάγιον } Quæ post victoriam dextra victrice immolabatur. Ouid. 1. Fastorum,
Victima quæ dextra cecidit victrice vocatur. Cic. ad Attic. lib. 1. 8, Ego enim te arbitror cæsis apud Amaltheam tuam victimis, statim esse ad Sicyonem oppugnandum profectum.

Deuota victima. Horat. 3. Carm. ode 23.

Impatiens victima. Lucan. lib. 1.

Maxima victima taurus. Virg. 2. Georg.

Victima melior, Cùm prima hostia non litabatur, aut effugerat, & succidaneæ hostiæ immolabantur ad deos placandos, meliores dari dicebantur. Virg. 12. Æneidos,
Hoc habet, hæc melior magnis data victima diuis. Quo & prouerbium Græcum pertinet δευτέρων ἀμεινόνων. Turnebus.

Sacra victima. Iuuenal. Saty. 12.

¶Niuea victima cadet ante aras. Senec. Agamem. 6.

Litare victimas, Vide LITO.

Mactata victima. Senec. Octau. 4.

Mactare victimam gratiorem. Cic. pro Flacco, Quam potestis P. Lentulo, qui vos in complexu liberorum coniugúmque vestrarum trucidatos incendio patriæ sepelire conatus est, mactare victimam gratiorem, quàm, &c.

Præbere se victimam alicui. Cic. 2. de Fin. Neque porrò ex eo natus cum Pyrrho bellum gerens consul cecidisset in prælio, séque è continenti genere tertiam victimam Reip. præbuisset.

Victimarius { ἱεροπώλης } Qui victimas vendebat. Plin. lib. 7. cap. 12, Et Scipioni in seruo Serapione victimarij negotiatoris, vili mancipio. Vetustum exemplar manu scriptum hîc aliter legit & distinguit, necnon pro Victimarij negotiatoris, Suarij legit.

Victimarius, Victimarum minister, qui in sacrificiis victimas ligabat, cultrum, aquam, & molam parabat, & reliqua quæ sacris erant necessaria. Valer. lib. 1. cap. 1, Libros Petilius prætor Vrbanus ex authoritate Senatus, per victimarios facto igne in conspectu populi cremauit. Liu. 10. bell. Maced. Libri in comitio igne à victimariis facto, in conspectu populi cremati sunt.

Victito, Vide VIVO.

Victoria. Victoriatus. Victrix, Victus, Participiū, Vide VINCO.

Victus, victus, victui, m. g. Vide VIVO.

Vicus, vici, m. g. { κώμη } Pars vrbis est, quæ ex multiplicatis domibus fit: & ex pluribus vicis vrbs constat. Diuiditur enim vrbs in vicos, quasi in membra minora. Cic. pro Milone, Nullum in vrbe vicum, nullum angiportum esse dicebant, in quo Miloni non esset conducta domus. Horat. 1. epist. lib. 2. 1,
Deferat in vicum vendentem thus & odores.

Vicus ex domibus constat, inquit Varro. Vicus Ciprius, vicus Africus, vicus sceleratus, &c. vici Romæ fuisse dicuntur quadraginta. Horat. Satyr. 9. lib. 1,
- cum quidlibet ille
Garriret, vicos, vrbem laudaret, &c.

Ædificare vicos, Vide AEDIFICO.

Sceleratus vicus Ouid. 6. Fast. Vide SCELVS.

Omnibus vicis statuæ factæ sunt. Cic. 3. Offi.

Vicus ruri, siue rusticus dicitur, quum plures simul villæ, quæ pagi dicuntur, hoc est plures rusticanæ domus coniunctæ sunt, & aliquo spatio remotæ ab vrbe, dummodo non sint clausæ mœnibus. Cic. ad Terentiam, lib 14. 1, Quod ad me mea Terentia scribis, te vicum vendituram, quid obsecro te (me miserum) quid futurum est? Idem ad Atticum lib. 1. 2, Quod si assequor, Crassum diuitiis supero atque omnium vicos & prata contemno.

Concursus fiunt ex agris, ex vicis, ex domibus omnibus. Cicero Attico, lib. 5. 104.

Conscribere seruos ex omnibus vicis concitatos. Cicero pro Domo sua.

Magister vici. Martial. lib. 10. 79.

Vicanus, vicani, pen. prod. { κωμήτης } Qui in vico rustico habitat. Cic. 1. de Diuinat. Non habeo denique nauci Marsum augurem,
Non vicanos aruspices, non de circo astrologos. Ex Poeta. Idem pro Flacco, Timolites ille vicanus, homo non modò nobis, sed ne inter suos quidem notus, vos docebit qualis sit L. Flaccus.

Viculus, viculi, pen. corr. m. g. { κωμίδιον } Diminutiuum, accipitur pro pago & rusticanis domibus.

Vicatim, Aduerbium, per vicos. Sisen. hist. lib. 3, Cùm complures menses barba immissa & intonso capillo, lugubri vestitu populum vicatim flens vnà cum liberis circumiret. Nonius.

Vicinus, vicini, & Vicina, vicinæ, penult. prod. { γείτων, κωμήτης, περίοικος, [illegible] } Qui vel quæ eundem locum colit, & prope domum nostram habitat. Cic. Attico, lib. 8. 150. M. Lepidus vicinus noster.

Anniuersarij vicini, Vide Anniuersarius in ANNVS.

Bonus vicinus. Horat. 2. epist. 2.

Finitimus ac vicinus. Cic. pro Sylla.

Vicinus proximus. Cic. Attico, lib. 2. 29, C. Arrius proximus est vicinus, imò ille quidem iam contubernalis.

Vicinus interior. Cic. ad Qu. frat. lib. 1. 2, Et mediocri me dolore putas affici, quum audiam qua sit existimatione Virgilius, qua tuus vicinus Cn. Octauius? Nam si te interioribus vicinis tuis Cilicensi & Cyriaco antéponis, valde magnum facis.

Vicinus, pen. prod. Adiectiuum, vt Vicinum malum, Id est proximum. Plaut. Merc. 16. Virg. 9. ecloga,
Mantua væ miseræ nimium vicina Cremonæ.

Vicina & finitima rhetoricæ dialectica. Cic. in. Orat.

Iurgia vicina. Horat. 2. epist. 2.

Mala sunt vicina bonis. Ouid. 1. de Remed.

Oppidum vicinum. Horat. Epod. 5.

Partus vicinus. Stat. 1. Achil.

Pecoris vicini contagia. Virg eclog. 1.

Terra vicina mihi. Ouid 3. Trist. eleg. 4.

Villa vicina. Horat. 1. Serm. saty. 5.

Vrbes vicinæ. Virg. 1. Georg.

Vicina ad pariendum. Cic. 3. Verr.

Vicinior comparatiuus. Ouid. 6. Fastorum,
Ni conuexa foret, parti vicinior esset.

In vicino sunt terræ, Vide IN.

Vicinitas, pen. corr. vicinitatis { γειτνία, γειτνίασις } Vicinorum propinquitas, & aliquando vicinorum multitudo. Terent. Heaut. 1. 1,
Tamen vel virtus tua me, vel vicinitas, &c. Cic. 6. Verr. Signum quòd erat notum vicinitati, buccina datur. Idem pro Rosc. Amer. Cantu vocum & neruorum & tibiarum, nocturnísque conuiuiis tota vicinitas personet.

Vicinitas & confinium. Cic. 2. Offic. In omníque re contrahenda, vendendo, emendo, conducendo, locando, vicinitatibus & confiniis æquum & facilem, &c.

Vicinitas etiam aliarum rerum dicitur. Cic. pro Cluentio, Patet huiusce Iudices, homo non solùm municipij Larinatis, ex quo erat, sed etiam regionis illius, & vicinitatis virtute, æstimatione, nobilitate facile princeps.

Versari in vicinitate. Cic. 4. Acad. Nam qui summum bonum dicant id esse, si vacemus omni molestia, eos inuidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari. Id est parum abesse à nomine

voluptatis: vel qui potius voluptatis quàm virtutis studiosi dicantur.

Syluæ vicinitas. Plin. lib. 4. cap. 16.

Nominis vicinitas. Plin. lib. 21. cap. 18.

Virtutibus ac vitiis vicinitas quædam est. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Artium studiorúmque quasi finitima vicinitas. Cic. de Clar. Orat.

Vide Exulcerare gratiam alicuius, in EXVLCERO.

Nares non sine causa vicinitatem oris secutæ sunt. Cicero 2. de Natura deorum.

Cum ciuibus vicinitas. Cic. 5. de Finib. Serpit sensim foras cognationibus primùm, tum affinitatibus, deinde amicitiis, pòst vicinitatibus cum ciuibus.

Amicitiæ, consuetudines, vicinitates Cic. post red. ad Quir.

Mihi cum eo vicinitas & magnus vsus est. Cic. pro Cluent.

Meretricia vicinitas. Cic. pro Cælio, Cur te in istam vicinitatem meretriciam contulisti?

Vicinia, viciniæ { γειτνία } Locus vicinus, seu ipsa vicinitas. Plautus Milit. 6,
Certò ædepol scio vidisse, hic proximæ viciniæ, &c. Cic. 1. Tuscul.
Iude in vicinia nostra Auerni lacus. Horat. 1. epist. 17,
Sed videt hunc omnis domus, & vicinia tota.

Diues vicinia. Ouid. 3. Fast.

Hîc viciniæ, & Huc viciniæ, Vide HIC & HVC aduerbia.

Vrbis vicinia. Colum. lib 7. cap. 3.

Ad viciniam lactis accedens aqua. Plin. lib 31. cap. 3.

Solis vicinia mollit ceras. Ouid. 8. Metam.

Ex aliqua rei vicinia. Quintil. lib. 3 cap. 10. vel 8 vt alij distinguūt.

Est tamen diuersarum rerum quædam vicinia. Quint. lib. 8. cap. 3.

Vicinia cum. Quint. lib. 8. cap. 6, Est enim huic tropo cum synecdoche quædam vicinia.

Virtutum vitiorúmque vicinia. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Vicinia rauca reclamat. Horat. lib. 1. epist. 18. ad Scæuam.

Vicinium, Substātiuum, neu. g. Senec. de breuitate vitæ, In vicinio versatur inuidia, simplicius longè posita miramur.

Vicinalis, & hoc vicinale, penult. prod. { γειτονικός } Quod ad viciniam pertinet: vt Vicinales viæ, Vide VIA.

Vicinalis vsus. Liu. 1. bell. Pun.

Vicatim, pen. prod. Aduerb. { κωμηδὸν } Per varios vicos. Horat. Epod. 5,
Vos turba vicatim hinc, & hinc saxis petens
Contundet obscœnas anus.

Conscribere homines vicatim. Cic. pro Sestio.

Vicatim, Per varios vicos vrbis. Cic. Attic. lib. 4. 72, Ille vehemens ruere: post hunc furorem, nil nisi cædem inimicorum cogitare, vicatim ambire: seruis apertè spem libertatis ostendere.

Videlicet, pen. corr. { δηλαδὴ, δηλονότι } Aduerbium confirmandi est, teste Donato, significat idem quod videre licet: quod scilicet, scire licet: & ilicet, ire licet. De hoc sic Valla, Scilicet & videlicet, idem significare videntur quod certè: sed habēt vsum suum & præcipuum per amaritudinem quandam cum derisu permistam. Nonnunquam post relatiuum, sicut solet poni Quidem: nonnunquam & ante, vel sine relatiuo. Et hi sunt ferè modi vtendi his duabus dictionibus apud doctissimos: apud quos vix reperias illum vulgo vsitatissimum modum, quum ea quæ confusè dicta sunt, per singula postea exponimus: quale esset, Quatuor sunt virtutes, scilicet, vel videlicet, prudentia, iustitia, fortitudo, modestia. Hactenus Valla lib. 2.

Maluit videlicet homines peccare quàm deos. Cic. 4. Verr.

Quidam magnus videlicet vir & sapiens. Cic. 1. de Inuent. 3.

Sapiens videlicet homo cum primis nostræ ciuitatis. Cicero 2. de Oratore.

Videlicet, cum irrisione. Cic. 2. Philipp. Tuus videlicet salutaris Consulatus, perniciosus meus. Sic 4. de Fin. Hæc videlicet est correctio philosophiæ veteris & emendatio, quæ omnino aditum habere nullum potest in vrbem, in forum, in curiam.

Videlicet, sine irrisione: pro Nimirum, certè, nam, enim. Terentius Heaut. 3. 2,
- hic de nostris verbis errat videlicet,
Quæ hic sumus locuti. Idem Heaut. 3. 2. Cic. 2. de Legib. Castè iubet lex adire ad deos, animo videlicet in quo sunt omnia, nec tollit castimoniam corporis.

Videlicet, cum relatiuo. Cic. 2. de Fin. Hæc natura videlicet vult saluam esse se. Idem 2. de Legib. Quos imitatus Plato, videlicet hoc quoque legis putauit esse, persuadere aliquid, &c.

Et videlicet. Cic. Attic. lib 13. 263, Spurium Mumium putaram in decem legatis fuisse, & videlicet: etenim, &c. Id est, & videlicet puto ita esse.

Vt videlicet. Cic. pro Cluentio, Statuerunt enim ita maiores nostri, vt si à multis esset flagitiū rei militaris admissum, sortitione in quosdam animaduerteretur: vt metus videlicet ad omnes, pœna ad paucos perueniret. Idem in Orator. Aristoteles dicit rhetoricam quasi ex altera parte respondere dialecticæ: vt hoc videlicet inter se differat, &c.

Tu videlicet. Cic. 2. de Finib. Hæc quum loqueris, nos barones stupemus, tu videlicet tecum ipse rides.

Nihil videlicet est eorum. Cic. pro Plancio.

¶Videlicet, pro scilicet, siue nempe. Cic. pro Sestio, Venisse tempus iis qui in timore fuissent, coniuratos videlicet dicebat, vlciscendis.

Videlicet igitur. Cic. 5. Verr. Videlicet non Turpioni lucrum datum, sed Petronis pecuniæ ereptæ. Vetus exemplar legit gloriatur.

¶Videlicet, quod est videre licet, vel videas licet, suæ originis casum interdum retinet. Plaut. Sticho,
Videlicet parcum illum fuisse senem, qui dixerit. Iterum,
Videlicet illum fuisse nequam adolescentem. Idque est tanquam videre licet. Turneb.

Video, vides, vidi, visum { ὁράω, βλέπω, ὄπτω, ὄπτομαι, ὀπτάζω, δέρκω, θεωρέω, θεάομαι } videre, Oculorum actio & officium est. Cic. 7. Verr. Iam hoc ipso istum vestitu Siculi ciuésque Romani permulti sæpe viderunt. Ouid. 9. Metamorphoseos,
Vidisset lachrymas, vultus vidisset amantis.

Cernere & videre. Cic. pro Milone.

Venire, videre, & visere. Cic. Pæto lib. 10. 23, Sed tamen constitui ad te venire, vt & viderem te, & viserem, & cœnarem etiam.

Absens absentem audítque vidétque. Virg. 4. Æneid.

Magis vidi, Vide MAGIS.

Parum videre, Vide Prospicio parum, in PARVM.

¶Videre oculis. Terent. Eunu. 4. 4,
-hunc oculis suis
Nostrarum nunquam quisquam vidit Phædria. Idem Adelph. 3. 2,
Certè, hisce oculis egomet vidi. Cic. 3. Catil. Vt eos penè oculis videre possemus.

Claris oculis videre, Vide CLARVS.

Vultu placido videre aliquem Tibul. lib. 2. eleg 4.

Oculis somnum videre, Vide SOMNVS.

Diem videre. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 1, Quem ego diem si videro, & si in vestrum complexum venero, ac si & vos & meum recuperaro, satis magnum mihi fructum videbor percepisse & vestræ pietatis & meæ.

Aliquid animo videre. Cic. 4 Acad. Etsi nunc, aut si etiam dormientes aliquid animo videre videamur, imagines extrinsecus animos nostros per corpus irrumpere.

Somnia videre, Somniare. Ouid. 9. Metam.

¶Video, de visu per insomnium. Tacit. lib. 2. Nox eadem lætam Germanico quietem tulit, vidítque se operatum.

¶Causas videre, Intelligere. Lucret. lib. 1.

Insidias alicuius videre Ouid. 1. de Arte.

Spem videre. Terent. Heaut. 4. 1.

Vitium videre in aliquo. Ouid. 1. Amor. eleg. 19.

Videre quippiam ingratum, hoc est videre aliquid quod nobis non placeat. Ouid. 2 Metam.

Manifesta videre. Lucret. lib. 1.

¶Videre, ferè pro vnà esse vel congredi. Cic. Lentul. lib 1. 9, Quippe qui etiam Rauennæ Crassum antè vidisset, ab eóque in me esset incensus. Idem ad Atticum lib. 6. 113, Ego (vt spero) prope diem te videbo.

Videre aliquem, Conuenire, Alloqui. Cic. Attic. lib. 4. epist. 11, Grauiter se acturum cum Aquilio, confirmauit. Videbis ergo hominem. Et lib. 12. 241, Septimium vide, & Lænatem, & Statilium.

Vidit hic annus Ventidium, Vide ANNVS.

¶Videre, pro Vigilare. Terent. Eunuc. 1. 1,
-& prudens, sciens,
Viuus, vidénsque pereo. Vbi Donatus, videre pro vigilare posuit: vt etiam Virgilius, quum de Sileno dicit, 6. ecloga,
-iámque videnti
Sanguineis frontem moris, & tempora pingit. Ergo viuus, non mortuus: videns, non dormiens.

¶Vide, stomachantibus cōuenit, qui indignatione coguntur quasi cum aliquo colloqui. Terent. Phorm. 2 3,
Auaritia vide quid facit. Sic in Adelph. 5. 1,
Illud sis vide exemplum disciplinæ.

Vide modò, inquis non me hercules. Cælius Cic. lib. 8. 2.

Vide vt incedit. Plaut. Aulul. 4. Ironia.

¶Me vide, phrasis comica: pro, Ad me aspicito, certum id habeto. Terent 2. 2,
Atque istuc ipsum nihil pericli est, me vide. Idem Phorm. 4 4,
Fient, me vide.

¶Videre, Præuidere, prænoscere. Cic. in quadam epist. An tu non videbas mecum simul quàm illa crudelis esset futura victoria? Idem 10. Philip. An verò, siquid esset quòd à M. Bruto timendum videretur, Pansa id non videret? aut si videret, non laboraret?

Videre animo. Cic. Torquato lib. 6. 3, Summa tamen eadem est, & idem exitus, quem ego tam video animo, quàm ea quæ oculis cernimus.

Videre futura & diuinare. Cic. Cassio, lib. 15. 15, Sed sunt ea consequuta, vt magis mirum sit accedere illa potuisse, quàm nos non vidisse ea futura, nec homines cùm essemus, diuinare potuisse.

Ventura videre. Virg. 2. Æneid.

Videre in futurum. Liu. 6. ab Vrbe.

Videre alicui prandium. Cic. Attic lib 5. epist. 1, Antecesserat Statius, vt prandium nobis videret. hoc est pararet, curaret. Sic ad eundem lib. 14. epist. penult. Quare talaria videamus, quiduis enim potius quàm castra. Id est paremus talaria, vt hinc abeamus.

¶Videre, Attendere, curare aut intelligere, cognoscere & perficere. Terent. Heaut. 4. 2,
Nisi aliquid video, ne esse amicam hāc gnati resciscat senex. Idem Andr. 2. 2,
Nisi vides, nisi senis amicos oras, ambis. Cic. 1. Verr. Inclamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum. Idem ad Tironem, lib. 16. 3, Nauem idoneam vt habeas, diligenter videbis vnum illud mi Tiro videto, si me amas. Et ad Atticum, lib. 2, Tu ista omnia vide & guberna.

Sed id quoque videbimus Cic. Attic. lib. 2. 22.

Videre & consyderare. Cic. 7. Verr. Quamobrem te quoque Hortensi, quia monendi locus est, ex hoc loco moneo, videas etiam atque etiam, & consyderes quid agas, quò progrediare, quem hominem & qua ratione defendas.

Videre & intelligere. Cic. Cecinnæ, li 6. 5, Non mihi sumo, vt plus ipse prospiciam, quàm te videre atque intelligere mihi persuaserim.

Videre de. Cic. 4. de Fin. De summo bono, mox, vt dixi, videbimus.

¶Hoc vide, Præmonentis, & consulentis. Terent. Heaut. 2. 3,
Hoc vide: in mea vita tu tibi laudem is quæsitum scelus.

Vide ne. Cic. 1. Tuscul. Illud angit, vel potius excruciat, discessus ab omnibus his, quæ sunt bona in vita, vide ne à malis dici verius

possit. Idem 4.Acad. Vide quæso etiam atque etiã, ne illarum quoque rerum pulcherrimarum,à reipso minuatur authoritas.
Vide quantum fallare.Cic.1.de Fin.
Videat quid de illis respondeat.Cic.3.Verr.
Vide quid agas,Non terrentis est,sed excitantis.Teren.Phorm.
Vide quid agas,prima coitio est acerrima.
Vide vt.Terent.Heaut.4.1,
At vide, vt satis modò contemplata sis. Id est, caue ne non satis. Alij non habent vide.
¶Videro,pro Cauebo,& attentè considerabo. Teren.And.2.6,
Ego istæc rectè vt fiant videro. Cic.pro Cælio,26,Videro hoc posterius. Idem 6.Verr. Compone hoc quod postulo de argento : de reliquo videro.
Valdè videro.Cic.Attic.lib.9, Valdè videro,& considerationis vtilitati nostræ consulnero.
Viderit Epicurus de hac re:Id est videat,hoc est,Huius rei illi cura sit,vel huius opinionis rationem reddat, non ego,inquit Valla in Raudensem Sic Videris,viderimus,videritis,viderint. Cic.4.Acad. Epicurus hoc viderit,& multa alia. Idem ad Brutum 2, Sed de hoc tu videris. Et pro Quintio, Viderint,inquit,ista officia viri boni:de me ista considerent.
Quid concupiscas,tu videris : quod concupieris certè habebis. Cic.5.Philipp.
¶Videbitur,Impersonale.Plaut.Asina.12,
Da mihi istas viginti minas:vides me amantem egere.
2.1.Videbitur.
Videndum est ne.Cic.1.Offic.Videndum est ne non satis sit iustos ei,&c. Terent.Hecy.5.1,Id est prouidendum,cauendum.
¶Videor,pro Speciem offero,speciem habeo,& præ me fero.Terent.Eunucho 5 2,
Parum perspexisse eius videre audaciam. Idem Heaut.3.1,
Videre verum atque vti res est dicere.
Meruit formosa videri.Ouid.4.Metam.
Mihi videris.Cic.1.Acad.Tu verò inquam, Varro,bene etiam meriturus mihi videris de tuis ciuibus.Horat.1.epist.7.
Videtur,pro Placet,cum infinitiuo.Cic.1.Offic.Quum Pompilio videretur vnam dimittere legionem,&c.
¶Videor, pro eo quod barbarè dicitur, *Videtur mihi quòd*. Cic. ad Senatum,lib.15.2,Eóque vos studiosius feci certiores, quòd in rege Ariobarzane ea mihi signa videor virtutis,ingenij, fidei,beneuolentiæque erga vos perspexisse.Virg.3.Æneid.
Siquid est in me,quod iam sperare videor, quoniam, &c. Cicero 2.de Orat.
Mihi videor.Cic.ad Terentiam,lib.14.2, Quod de domo scribis, hoc est de area,ego verò tum denique mihi videbor restitutus, si illa erit nobis restituta.
Nónne vobis videtur animus is qui plus cernat & longius, videre se ad meliora proficisci : ille autem cuius obruitur sit acies, non videre?Cic.de Senec.
Videre videor iam diem illum, quum hinc egeas. Terentius Adelph 33.
Profugiet aliquò militatum.Cic.ad Tiron.lib.16.21,Videor enim videre ementem te rusticas res,cum villico loquentem.
Videor enim mihi videre hanc vrbem, lucem orbis terrarum atque arcem omnium gentium, subito vno incendio concidentem. Cic.4.in Catil.
Videor mihi perspicere primùm ipsius animum, qui plurimum potest,propensum ad salutem tuam.Cic.Figulo,lib.4.13.
Videtur ita mihi,ita censeo. Plaut. Cistel.10. Terentius Phorm. 2 4, -mihi
Sic hoc videtur,quod te absente hic filius
Egit,&c.
Mihi videtur dici posse,valere libertatem. Vlpian.in l.Fideicommissa libertas,in principi.D.De fideicom.libert.
Vt videmur.Cic.Attic.lib.5.106,Stamus animis: & quia consiliis, vt videmur,bonis vtimur,speramus.
Si videtur,Si placet.Cic ad Terentiam,lib.14.7, Si tibi videbitur, villis iis vtere quæ longissimè aberunt à militibus.Idem ad Fabium Gallum,lib.7 24.
Quibus videbitur.Cicero,Quibus tibi videbitur, velim des literas nomine meo. Hoc est quibus tibi videbitur dandas esse. Idem pro Rabirio, perduel.reo,Fit senatusconsultum, vt C.Marius,L.Valerius Consules adhiberent Tribunos plebis, & Prætores quos ei videretur.
Magnopere videtur,Vide in MAGNVS.
¶Videri fecisse.Illud memorabile,inquit Budæus,quòd in sententiis ferendis non reum crimen admisisse pronuntiabant, sed admisisse videri.Id quod à Cicerone significatur.7.Verr.quo in loco Verri obiicit,quòd fugitiuos bellum molientes in Italia comprehensos de consilijsque sententia damnatos,ipse pòst pœnæ exemerit.O præclarum (inquit) Imperatorem comprehendi iussit: quis non permescat?causam dicere dominos:quid seruis tam formidolosum? fecisse videri pronuntiauit: ortam videtur flammam paucorum dolore ac morte restinxisse.Quid deinde sequitur? verbera atq; ignes: & ad metum cæterorum,cruciatus & crux hisce omnibus suppliciis sunt liberati. Sic Plin.lib.14.cap.13. Cn.Domitius iudex pronuntiauit mulierem videri plus vini bibisse, quàm valetudinis causa, viro inficiente:ac dote mulctauit. Cuius rei exemplum est in cap.pri. Ad Turpil Quæri (inquit Martianus) possit: si ita fuerit interlocutus, Lucius Titius temerè videtur accusasse:an calumniatorem pronuntiasse videatur. Idque non in iudicando modò prisci, sed testificando etiam obseruabant.Cuius instituti originem ex Academicorum opinione emanasse,Cicero docere videtur circa finem Academicarum quæstionum, nimirum lib. 4, De Academicis enim loquens, qui scientiam ex catalepsi ortam, è rebus humanis tollebant,ita inquit: Quam rationem, maiorum etiam comprobat diligentia : qui primùm iurare ex sui animi sententia quenque voluerunt : deinde teneri, si sciens falleret, quòd inscientia multa versaretur in vita. Tum qui testimonium diceret, vt arbitrari se diceret etiam quod ipse vidisset: quæque iurati iudices cognouissent, ea non vt esse facta,sed vt videri, pronuntiarent.Ex eo more est illud Vipiani tractatu De iure fisci,in l.Quum quidam capitis reus emancipasset filium vt hæreditatem adiret : rescriptum est, non videri in fraudem fisci factum,quod acquisitum non est.De testimonij dicédi more exemplum est in oratione Cic.pro Cecinna,Iste vester testis ausus est dicere,fecisse videzi eum,de quo ne cuius rei argueretur quidem scire potuisser.
¶Visus sum.Plaut.Aulul.31,
Certò enim ego vocem hîc loquentis modò me audire visus sum. Terent.Andr.1 5,
Id mihi visus est dicere,abi citò,& suspende te.
Visus sum mihi cum Galba ambulare.Cic.4.Acad.
¶Visus sum videri.Plaut.Curc.6.
¶Visum est illi.Plaut.Epid.12,
Quid si seruo aliter visum est? Cic. ad Attic. lib.5. 105, Sextius ad me scripsit quæ tecum esset de mea domestica & maxima cura loquutus.quid tibi esset visum.
Cælitibus non ita visum est.Ouid.4.de Ponto,eleg.9.
Dis aliter visum.Virg.2 Æneid.
Superis visum.Virg.3.Æneid.
Visum est faciendum,vel vt facerem.Seruius ad Cic.lib.4.12.
¶Videri pro nihilo.Cic.2.de Fin.Quæ quum Aristoni & Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo,&c.Id est,nihili æstimata ab eis.
¶Videbis,pro Videbit quis.Virg.4.Æneidos,
-mugire videbis
Sub pedibus terram,& descendere montibus ornos.
¶Penè videre est.Propemodum videri potest.Horat.1.Serm.sat.2.
Videre licet. Cic.1.Offic. Videre etiam licet plerosque non tam natura liberales,quàm quadam gloria ductos.
¶Viden',pro Vidésne.Terent.Eunuch 2 2,
Viden' me ex eodem ortum loco? Cic.ad Attic.lib.13.277.
¶Vide sis,pro Vide si vis.Persius Saty.1,
-vide sis ne maiorum tibi sorte
Limina frigescant. Sumptum à comicis, vt Apagesis,in qua dictione tanquam per hyphen legenda sit poeta mediam corripuit. Terent.Heaut.2 3.
¶Videndi,videndo,videndum,Gerundia.Virg.ecloga 1,
Et quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi?
Auidus videndi.Ouid.10.Metam.
Copia rara videndi.Tibul.lib.2.eleg.3.
Insatiabilis cupiditas veri videndi.Cic.1.Tusc.
Dare se videndam populo.Ouid.3.de Arte.
Offerre se videndum alicui.Virg 2.Æneid.
¶Videndo gerundij modus à passiuo.Virg.3.Georgicon,
Carpit enim vires paulatim,vrstque videndo
Fœmina,nec nemorum patitur meminisse nec herbæ. Hoc est dum videtur,vt aiunt Seruius & Valla.
¶Visu,Supinum.vt Deformia visu.Ouid.3.de Arte.
Facilis visu Virg.3.Æneid.de Polyphemo.
Ferum visu dictúque.Silius lib.1.
Miserabile visu.Virg.1.Æneid.
Terribiles visu formæ.Virg.6.Æneid.
Tenuis visu.Stat.8.Theb.
Videndus,Participiũ { *βλεπτέος*. } vt Cuncta videnda sunt animo.Ouid. 3.Trist.eleg.4.
Probra videnda meis oculis Ouid.3 Amor.eleg.13.
Visus,visa,visum,Participium { *ὀφθείς*. } Terent.Heaut.3.2,
Visa verò est,quod dici solet,aquilæ senectus, Idem Hecy.3.1,
Matris vox visa est Philumenæ. Vbi Donatus,Omnia hæc quæ sensu percipi possunt,visa dicimus.
Non magnopere visus,Vide MAGNVS.
Oculis meis visa est.Ouid.3.de Ponto,eleg 3.
Formæ visæ correptus imagine.Ouid.3.Metam.
Imago visa mihi ante oculos.Virg 2.Æneid.
Visa est pedum via.Terent.Phorm.2.2.
Factum est periculum,iam pedum visa est via.
Visos vultus agnoscere.Ouid.1.de Ponto,eleg.11.
Sensibus visa.Lucret.lib.4.
Viso est opus.Plaut.Capt.5.
Visurus,pen.prod. { *ὀψόμενος* } Participium futuri temporis.
Visuros,Ad videndum missos, dixit Sallustius, teste Quintil.lib. 9.cap.3.
Abies casus visura matinos.Virg.2.Georg.
Dies belli visura tumultus.Lucan.lib.1.
Visum, visi { *ὄφθμα* } pro eo quod videmus : vt Referre visa. Ouidius 3.Fastor.
Turpia visa.Propert.lib.2.eleg.6.
Visum,visi { *φάσμα,φάντασμα* } Somnium,& nocturnum,siue etiam diurnum phantasma, quod etiam vigilantibus apparet. Virgilius 4.Æneidos,
Hoc visum nulli,non ipsi effata sorori est. Cic.1.Acad.Sensus iunctos esse censuit è quadam quasi impulsione oblata extrinsecus, quam ille *φαντασίαν*,nos visum appellemus. Idem 1.de Diuinat.Huic omnia visa obiiciuntur à mente ac ratione vacua.
Visum est enim tale obiectum dormienti, vt id quod euenit, naturæ vis,non opinio erroris effecerit.Cic.2.de Diuin.
Somniorum visa.Cic.1.Tusc. Quamobrem siue sensus extinguitur,mórsque ei somno similis est, qui nonnunquam etiam sine visis somniorum placatissimam quietem affert.
A dormientibus multa significata visis.Cic.in Top.
Si deus ista visa nobis prouidendi causa dat,non vigilantibus potius det quàm dormientibus.Cic.2.de Diuin.

Visus,

Visus,huius visus,m.g. { *ὄψις,ὄψεως,ὀπτασία*. } Plin.lib.8.cap.22, Sed in Italia quoque creditur luporum visus esse noxius.
Orbus visus.Orbus oculorum.Silius lib.13.Visus genitiuus est.
Visus est potentia obtuitus.Quintil.lib.1.cap.3,An potest esse vlla tam perpetua discentis intentio,quæ non vt visus oculorum obtuitu continuo fatigetur?
Acer visus,Vide ACER Adiectiuum.
Alacres visus, Oculi.Serenus cap.13,
Summa boni est alacres homini contingere visus,&c.
Connexus visus,Vide CONNECTO.
Hebes visus.Senec,Herc.fur.9,
Hebetésque visus vix diem insuetum ferunt.
Inocciduis visibus stellatus Argus, Hoc est oculis nunquam dormientibus.Stat.6.Theb.
Inoffensi visus.Claud.de raptu Proserp.2,
-& latè peruius humor
Ducit inoffensos liquido sub gurgite visus. Hoc est oculos, quos nihil remoratur,aut impedit,quin acie transmissa deprehendant interiora laticum.
Puri visus dempta caligine,Oculi.Serenus cap.13.
Toruus visus.Stat.10.Theb.
¶Abducere visum,Vide ABDVCO.
Decipere visus alicuius.Senec.Herc.fur.9.
Deprendere aliquid visu.Valer.1.Argon.de Lyneeo.
Dirigere visus aliquó.Claud.1.in Eutrop.
Ducere visus per omnia.Stat.1.Sylu.3.
Effugere visus alicuius.Ouid.3.Fast.
Fallere visum.Plin.lib.9 cap.50.
Imago dubia fallit visus meos.Senec.Agamem.10.
Ferre visus per membra alicuius, Contemplari membra. Stat.4. Sylu.6.
Flectere visus aliquó.Stat.10.Theb.
Fugere visus alicuius.Ouid.2.Fast.Id est non videri.
Habere visum illustrem,Vide ILLVSTRIS.
Immoto visu hærere.Stat.5.Theb.
Hebetat visus mœror.Senec.Herc.fur.12.
Intercludere visus prospectu.Stat.6.Theb.
Lassari inani visu.Valer.1.Argon.
Marcens visus,Deficiens,Languidus.Senec.Agamem.8.
Metiri aliquid visu.Stat.10.Theb.
Mouere visum.Lucret.lib.6.
Obliquare superbos visus.Stat.1.Achil.6.
Perstringere visum.Quintil.lib.10.cap.1.
Præbere vultus alicuius visu.Stat.2.Achil.
Premere visus alicuius,Claudere oculos.Stat.2 Sylu.1.
Prendere aliquid visibus, Assequi oculorum acie.Stat.4.Sylu.2.
Satiare lumina longo visu.Stat.4.Sylu.6.
Sparsus visus per omnia.Stat.5.Theb.
Subdere aliquid visu oculorum.Lucret.lib.5.Visu,pro visui.
Vmbratus visus.Silius lib.13.
¶Auferre visus agris,Obscurare agros.Stat.11.Theb.
Visus,huius visus,in eadem significatione,pro apparitionibus vt vocant.Plin.lib.7.cap.22,Nam Cymbriæ victoriæ Castorésque Romani qui Persicam victoriam ipso die quo contigit nuntiauere, visus,& numinum fuere præsagia. Liu.lib.6.bell.Pun.Nocturnos visus dixit.
¶Visus,Id quod videtur.Virg.3.Æneidos,
Ritè secundarent visus.
Acerbo visu defixus.Valer.8.Argon.
Obstupuit visu Æneas.Virg.5.Æneid.
Tremefactus visu.Virg.2.Æneid.
Subito turbatur Scipio visu.Silius lib.13.
Immundo somnia visu.Horat.1.Serm.saty.5.
Nocturnus visus. Tacit.lib.12.
¶Visus,Species.Cic.1.de Nat.deor. Ex quo existit & illud multa esse probabilia quæ quanquam non perciperentur, tamen quia visum quendam haberent insignem & illustrem, his sapientis vita regeretur.
Visio,visionis,Verbale { *ὅρασις,ὀπτασία,ὄψις* } Id quod videtur. Cic.4.Acad.Nec potest is cui est viso veri falsique communis,vllum habere iudicium,aut vllam omnino veritatis notam. Idem 2.Tusc. Falsáque eius visione ac specie moueri homines dico vehementius.
Aduentitia viso,Vide ADVENIO.
¶Visio,Phantasia etiam dicitur. Quintil.lib.6.cap.2, Quas phantasias Græci vocant, nos sanè visiones appellemus, per quas imagines rerum absentium ita repræsentantur animo, vt eas cernere oculis ac præsentes habere videamur.
Inanes visiones,Vide INANIS.
Visor,visoris,Verbale.m.g. { *ὁρατής* } Visores,pro inspectoribus exploratoribúsque. Tacit.lib.16,Nec missis visoribus, per quos nosceret an vera adferentur.
Viso,visis,visi,visum { *ἐπισκοπέω,ἐπισκέπτομαι,ἐσοράω* } visere,pen.corr.Ad videndum ire. Terent.Andr.4.2,
Ego hanc visam. Liu.3.ab Vrbe,Ex muris visite agros vestros ferro ignique vastatos.
Orbem peregrinum visere.Ouid.1.Metam.
Reginam visere.Horat.1.Carm.ode 57.
Aliquem longo interuallo visere.Cic.Attic.lib.12.
Quum laxati curis sumus, spectare aliquid volumus & visere.
Cic.1.Tusc.
Viso ad.Terent.Heeyra,3.2,
Nunc ad eam visam.
Viso ecquid.Plaut.Bacchid.2,
-nunc Mnesilochum,
Quod mandaui, viso ecquid eum ad virtutem aut ad frugem opera sua Compulerit.
Viso si.Terent.Eunuch 3.4,
Idque adeò visam si domi est.
Vise redierit ne iam,an nondum domum.Terent.Phorm.2.4.
¶Viso, Ad videndum venio,interprete Donato. Terent. And.3.3,
Id viso,tune,an illi insaniant. Id est ob id viso te.
¶Viso,iúctum cũ venio, aut Eo,is,significat Video Plaut.Rud.4,
Nunc huc ad Veneris fanum venio visere. Terent.Hecyra,1.2,
-nostra illico
It visere ad eam,admisit nemo.
Idem significat iũctum cum Gratia,Causa,Studio, & huiusmodi. Terent.Hecyra,
Ne mittas quidem visendi causa quenquam. Virg 2.Æneidos,
Vndique visendi studio Troiana iuuentus
Circunfusa ruit. Cic.5.Tusc. Qui nec plausum, nec lucrum quærerent,sed visendi causa venirent,studioséque perspicerent quid ageretur, & quomodo.
¶Visitur,pen.corr.passiuum. Cic.6.Verr. Idem opinor artifex eiusdemmodi Cupidinem fecit illum qui est Thespiis,propter quem Thespiæ visuntur.Nam alia visendi causa nulla est.Idem 1.Offi.
Visendus, Participium { *θεατός*. } Cic. pro Lege Manil. Eam quoque rem Populus Romanus non modò vidit,sed etiam studio omnia visendam putauit.
¶Visendus,Nomẽ ex participio: vt visendæ magnitudinis arbor, hoc est spectabilis & admirandæ.Plin.lib.16,cap.44,Vicina luco est ilex,& ipsa nobilis trigintaquinque pedum ambitu caudicis,decem arbores metiens singulas,magnitudinis visendæ. Idem lib.10.cap. 29,Vpupa crista visenda plicatili. Idem lib.11.cap.49,Ceu planè visenda res esset,principem terrarum insidere portentis. Cic.in Vatinium,Epulum,omni apparatu,ornatúque visendo.
Visito,visitas,pen.corr. { *ἐπισκέπτομαι* } visitare, Frequentatiuum à Visere. Plaut.Curc.7. Cic.5.de Fin. Is quum arderet podagræ doloribus,visitasséque hominem Carneades Epicuri perfamiliaris, & tristis exiret,&c.
Visitatio,visitationis,Verbale { *ἐπίσκεψις*. }
Visibilis,& hoc visibile,penul.corr. { *ὁρατός* } Quod videri potest Plin. lib.11.cap.37, Oculi ceu vasa quædam visibilem animi partem accipiunt,atque transmittunt.
Vidua { *χήρα* } viduæ, Dicta est quasi valde idua, ab Iduum die quì mensem diuidit:hoc est à viro diuisa.Plaut.Stich.1,
Quæ tandiu vidua viro suo caruit. Cic.pro Cecinna, Cognitor viduarum.
Auaras viduas venari.Horat.1.epist.1.
Viduo,viduas { *χηρόω,χηρώσω* } viduare.Priuare.Colum.lib.4.cap.2,Siue enim caput ipsum demortuum est,duo viduantur statumina,& mox viuiradices rotidem substituendæ suat, quæ numero suo rationem cultoris onerant.
Dexteram viduare ense.Senec.Hippol.8.
Orni viduantur foliis.Horat.1.Carm.ode.9.
Penates viduare.Stat.2.Theb.
Vrbem viduare ciuibus.Virg.8.Æneid.
Viduatus,pen.prod.Participium { *χηρωθείς*. } vt
Manuum viduata porrenta, Mostra manibus priuata. Lucret.li.5.
Coniux viduata tedis.Senec.Medæa,8.
Leges viduatæ iudice.Claud.8.Paneg.
Regna viduata lumine,Tartara.Silius lib.3.
Viduus,vidua,viduum { *χήρος* } Priuatus.Horat.1.Carm.ode 10,
Voce dum terret,viduus pharetra
Risit Apollo. Cic.2.Tusc.
Sic me ipse viduus pestes excipio anxias. Ex poeta.
Ager viduus pecudibus.Colum.lib.2.cap.15.
Anni vidui.Stat.1.Sylu.2,
-viduos vt transmittare per annos. Id est vt nunquam nubas.
Arbor vidua. Plin.lib.13 cap.4, Huius arbore excita viduas pòst sterile fœre fœminas.Horat 4.Carm.ode 5,
Et vitem viduas ducit ad arbores. Id est coniungit vites arboribus tanquam maritum mulieri viduæ.
Alibi dicit,Altas maritat populos.
Cubile viduum,Vide paulo pòst,Toro viduo iacere.
Domus vidua.Ouid.1.Fast.
Lectus viduus.Lucantis,
In somnis viduo tum primum frigida lecto.
Lecto viduo discedere,Iterum nubere.Ouid.epist.1.
Manus vidua.Ouid.in epist.Penelopes ad Vlyssem.
Nomen viduum sua fama, Nuduni & sine elogio. Plin. libro 3.in Prœmio.
Noctes viduas exigere,Dormire sine coniuge.Ouid.epist.18.
Noctes viduas iacere.Catul.ad Hauum,6.
Pectus viduum amoris Ouid.3.Amor.eleg.9.
Puellæ viduæ.Ouid.2.Fast.
Solum arboribus viduum.Colum.lib.2.cap.2.
Thalami vidui.Valer.2.Argon.
Toro viduo iacere,Sine coniuge.Ouid.epist.15.
Viduus vir.Plaut.Merc.20.
Plures viri sunt vidui,quàm nunc mulieres.Ouid.epist.8.
Virgines viduæ,Innuptæ.Senec.Agamem.3.
Vitis vidua.Catul.in Carm.nupt.57.
Viduitas, pen.corr.viduitatis { *χηρεία*. } Cic. pro Cecinna, Ebutius iste qui iandiu Cecennia viduitate ac solitudine alleretur. Liuius 1.bell. Macedon.lib.10,In viduitate relictæ filiæ singulos filiós paruos habentes.
Viduitas,Priuatio.Plaut.Rud.17,
Nunc demum est, quum omnium copiarum atque opum, auxilij, præsidij Viduitas nos tenet.
Viduertas,viduertatis { *συμφορά* } apud Catonem,cap.141,calamitas dicitur,teste Festo.
Vidulum, viduli, pen.corr. vel Vidulus,viduli { *φυλακτήριον* } Locu-

lus in quo aliquid seruatur.Plaut.Epid 2,
-vbi ergo est,nisi si in vidulo
Aut si in mellina attulisti? Idem Menæch.2.2,
Rectè obsignatum in vidulo est marsupium. Cælius Rhodig lib. 4.cap.7, Obiter verò adiiciatur illud : operimentum pudendorum dici quandoque mellinam, quandoque verò etiam vidulum: vnde & vetus Plauti fabula Vidulariæ titulo circumlata olim est. Sed & nummariam thecam signat vidulus. Hæc ille. Porro siue bulga fuerit scortea,sacculúsve,siue follis, certè constat in Labracis lenonis vidulo apud Plautum infuisse auri argentíque plurimum, & insuper cistam in qua inerant Palestræ puellæ, crepundia,& ornamenta valde multa.
Plautus in Rudente Act.4.scena.4,
Siquidem hic lenonis eius est vidulus quem suspicor. Paulo pòst Gripus piscator & Palæstra sic colloquuntur:
G.Audi nunc iam Palæstra atque Ampelisca hoc quod loquor.
E'stne hic vidulus,vbi cistellam tuam inesse aiebas?P.is est.
G.Perij hercle ego miser,prius quàm planè aspexit,illico
Eum esse dixit. Aliquot pòst versibus Palæstra ipsa nominatim recenset quid rerum suarum inesset in cista, ídque verbis non paucis. Ibidem Act.5.scen.3,
G.Siquis perdiderit vidulum cum auro atque argento multo,
Ad Gripum vt veniat. Paulo pòst,
G.Quid perdidisti?L.vidulum cum auro atque argento multo.
G.Ecquid meministi in vidulo quid infuerit?
L.Nummi octingenti auri in marsupio primùm infuerunt.
Præterea centum mnæ Philippicæ in pasceolo seorsus.
G.Profectò est huius vidulus.perge alia tu expedire.
L.Talentum argenti commodum magnum inerat in crumena,
Præterea sinus,epichysis,cantharus,gaulus,cyathúsque.

VIENNA { ἰουεννα } Austriæ ciuitas inclyta, omnium vrbium, quas Danubius sustinet, & ædium magnificentia, & rerum facili copia, clarissima.quam Vianam Plinius nominasse videtur lib.3.cap. 24, vt placet Hermolao. Est & Vienna { οὐίεννα } Allobrogum illustris ciuitas in Gallia Narbonensi cuius meminit Mela lib.2.in descriptione Galliæ Narbonensis.

Vieo,vies,vieui,vietum { λυγίζω } viere, pen.prod. Alligare, inflectere:quia vietis virgis ligare possumus quidlibet. Vnde vimina,& vasa viminea,teste Festo. Varro de Lingua Latina,lib.1.Viere,inquit, est vincire.Vnde apud Ennium,Ibant viere Veneream corollam.
Viere,In obliquum flectere.Plaut Menæch.
Vides tu illi oculos viere,vt viridis exoritur colos? Varro 2.de Re rust.cap.23,Vt habeas vimina,vnde viendo quid facias, vt scirpeas, vallos,crates.

Vietus,pen.prod.Adiect. Mollis,languidus, sine vi, & naturalibus priuatus viribus,vt ait Festus. Varro de Re rust.lib.1.cap.59, Ne quum humorem amiserint, pertinaci vento mala vieta fiant. Id est flaccida,rugosa. Cic.de Senect.vietum & caducum.
Vietus homo.Terent.Eunuch.4.4,
Hic est vetus,vietus,veternosus senex. Vbi Donatus,Vietus,mollis flaccidúsque,& flexibilis corpore.Vnde & vimina & vimenta, & vites,& vietores dicuntur:& viere, religare dicitur : quia vietis virgis magis religare possimus quidlibet.
Vieta vestis aranei,Tela flexibilis & mollis.Lucret.lib.3.
Vieta membra.Horat.Epod.12,
Qui sudor vietis,& quàm malus vndique membris
Crescat odor. Hoc est rugosis,& vetustate confectis,inquit Acron. At Porphyr.necessitate contortis. Hîc penultimam nouè corripuit Horatius.
Vietus locus. Cato cap.9, Salicta locis aquosis, vietis, vmbrosis, proptérque amnes ibi seri oportet.
Exiguum & vietum cor. Cic.2.de Diuinat. Vel suspicari contractum aliquo morbo bouis exile & exiguum, & vietum cor, & dissimile cordis fuisse.
Ficus vieta.Colum.lib.12.cap.15.

Vietor,pen.prod.vietoris,masc.g.Qui vasa vinaria religat,stipátque,vt ait Budæus. Vlp.in l.Si seruus seruum.§.vlt.in fine.D Ad leg.Aquil. Item si vietori locaueris lacum vino plenum curandum: & ille cùm pertuderit,vt vinum sit effusum,&c.

Vigeo,viges,vigui { ἀκμάζω } vigere,pen.prod. Viuere,potentem esse,siue in vigore esse,& viriditatem quandam habere.Cic.3.Tuscul. Quandiu in illo opinato malo vis quædam insit & vigeat,& habeat quandam viriditatem. Festus, Viget, dictum videtur à vi agendo, sed non in hostilibus rebus, verùm his quæ celerrimo,concitatóque animo ad bonam tendunt frugem.Cic 5.de Finib. Vt necesse sit omnium rerum,quæ natura vigeant,similem esse finem , non eundem. Cælius ad Cic.lib.8.1, Tui policiti libri omnibus vigent.
Inter vegetum & vigens hoc interest: quod vegetum sit incolume:vigens forte.Nam vegetum corporis: vigens, etiam animi possumus dicere. Nonius.
Florere & vigere.Cic.11.Philip.Nihil semper floret,ætas succedit ætati,diu legiones Cæsaris viguerunt,nunc vigent Pansæ.
Viguit vsque ad nostram ætatem. Cic.1.de Nat.deor.Hæc in philosophia ratio contra omnia disserendi, vsque ad nostram viguit ætatem.
Summo in honore vigere.Lucret.lib.4.
Immensum viguit.Tacit.lib.3.
Viuere & vigere. Cic.2.de Nat.deor. Quòd si ea quæ à terra stirpibus continentur,arte naturæ viuunt & vigent.
Deus est qui viget,qui sentit, qui meminit, qui prouidet. Cic.in Somnio Scip.
Viget apud eum hæc res. Cic.1.Tuscul.Apud quos autem venandi & equitandi laus viget.
Flagrabant vitia libidinis apud illum , vigebant etiam studia rei militaris.Cic.pro Cælio.
Vigere animo. Cic.ad Attic. lib.4.72, Nos animo duntaxat vigemus etiam magis quàm cùm florebamus.
Miles vigeat assiduo certamine.Tibul.4.ad Messalam,1.
Vigere corporibus.Liu 2.ab Vrbe.
Libertate vigere.Claud.de bello Getico.
Memoria vigere,Pollere & valere. Cic.2. de Orat. Qui memoria vigent,sciunt,&c.
¶Animus post mortem sentit & viget.Cic.pro Sestio.
Animus viget lætitia.Lucret.lib.3.
Curæ tibi vigent,animíque viriles.Valer.1.Argon.
Vt eorum & in bellicis & in ciuilibus vigeat industria. Cicero 1.Offic.
Inuidia & crimina vigent.Horat.1 Serm.saty.3.
Leges vigent Lycurgi. Cic.1.Tusc.Fuit hæc gens fortis, dum Lycurgi leges vigebant.
Nomen viget Pythagoreorum.Cic.1.Tusc.Multáque sæcula post ea sic viguit Pythagoreorum nomen,vt nulli alij docti viderentur.
Purpura vigebat eo tempore, Quod vulgus dicit, *In cursu erat*. Plin.lib.9 cap.39.
Regnum viget consiliis.Virg.2.Æneid.
Vires vigent.Lucret.lib.5.
Vrbes vigent populis.Stat.3 Sylu.5.

Vigens, vigentis, Participium { ἀκμάζων, ἀκμαῖος. } Cicero 2.de Finib. Quòd rationem habeant à natura , mentémque datam & acrem & vigentem.
Vigens & Vegetum differunt,Vide VEGETVM.
Animus vigens.Stat.1.Sylu.4.
Herbæ vigentes rore Lucret.lib.2.
Mens vigens.Lucret.lib.1.

Vigesco,vigescis { ἐπακμάζω } vigescere, Inchoatiuum. Catul.ad seipsum,43, Iam læti studio pedes vigescunt.

Vigor,vigoris,pen.prod. { ἀκμή,μένος } Firmitas,robur,integritas.Plin. libro 7.cap.25.Animi vigore præstantissimum arbitror. C. Cæsarem Dictatorem. Liu.1.ab Vrbe,Quin si vigor iuuentæ inest, conscendimus æquos?
Constat vigor membris.Lucan.lib.3.
Habilis vigor venit membris.Virg.4.Georg.
Crudo vigore asper equus.Silius lib.3.
Experrectus vigor. Columel.in Præfat.lib.1, Et nullius momenti ducimus peritissimum quenque villicum facere:vel si nescium,certè vigoris experrecti,quo celerius,quod ignoret,addiscat.
Viuus vigor.Ouid.1.Trist.eleg 5.
Animi vigor.Ouid.epist.15.
Ingenij vigor.Ouid 8.Metam.
Gratus in ore vigor.Ouid.12.Metam.

Vigesimus, pen.corr. Adiect. { εἰκοστός } Quod & vicesimus dicitur. Cic.Terentiæ,lib.14.5,Vno & vigesimo die.
Annus vigesimus.Propert.lib 3 eleg.28.
Ab illo tempore annum iam tertium & vigesimum regnat. Cic. pro Lege Manilia.

Vigesima,vigesimæ { εἰκοστή } Tributum seu exactio,sicut decima.Plin. in Paneg.His vigesima reperta est,tributum tolerabile.

Vigesimarium aurum à Liuio dicitur { εἰκοστικός } quod ex vigesimis exigebatur,Vide VICENVS.

Vigessis,huius vigessis,com.g. {εἰκοσάσσις } Viginti assium.Martia.lib.12, Amphora vigessis , modius datur ære quaterno. Alia exemplaria habent vicenis.
Ebrius & crudus nil habet agricola. Id est viginti assibus amphora venditur.

Vigil, vigilis,pen.corr.com.gen. { γρήγορος, ἄγρυπνος } Qui non est torpens,quales sunt dormientes.
Animus vigil.Stat.1 Achil.
Auris vigil.Stat.2.Achil.
Aurora vigil.Ouid.2.Metam.
Canum vigilum excubiæ.Horat 3.Carm.ode 16.
Curæ vigiles,Ab effectu, quòd homines dormire non sinant. Ouid.3.Metam.
Custos vigil.Ouid.3.de Arte.
Custodia vigil.Ouid.12.Metam.
Flamma vigil.Ouid.4.Trist.eleg.5.
Ignis vigil,Qui semper lucet.Virg 4.Æneid.
Lucernæ vigiles.Horat.3.Carm.ode 8.
Oculi vigiles.Virg.4.Æneid.
Sensus vigiles angit dolor.Stat.5.Theb.
Vigil,Nocturnus custos.Plaut.Amphit.4,
Rex Creon vigiles nocturnos singulos semper locat. Cic.6.Verr.
Clamor à vigilibus,faníque custodibus tollitur.
Castrorum vigiles.Lucan.lib.7.
Sol & Luna vigiles mundi.Lucret.lib.5,
Vigilant enim & excubant pro mundo : sol quidem interdiu , luna noctu.
Excubiis vigilum obsidere portas.Virg.6.Æneid.
Tertius vigil,Vide Abrupta quies,in ABRVMPO.
Cædere vigiles,Vide CAEDO.

Vigilo,vigilas,pen.corr. { γρηγορέω,ἀγρυπνέω,ἐγρήγορα,ἰαύω,νήφω } vigilare, Notæ significationis.Terent.Eunucho,2.1,
Vigilabis lassus. Cic.2.in Catil.Tardissimè autem Lentulus, credo quòd literis dandis præter consuetudinem proxima nocte vigilarat.
Vigilare vsque ad lucem.Terent.Eunuc.2.2.
Vigilare ad multam noctem.Cic.in Somnio Scip.Me & fessum de via,&qui ad multam noctem vigilassem,arctior quàm solebat somnus complexus est,Vide AD.
Vigilare de multa nocte,Idem. Cic.ad Quint.fratrem,libro 2.16, Ego verò ardenti quidem studio : ac fortasse efficiam, quod sæpe viatoribus quum properant,euenit: vt si serius quàm voluerint fortè surrexerint, properando etiam citius quàm si de multa nocte vigilassent,perueniant quò velint.Vetus exemplar omittit multa.
Noctes

Noctes vigilare ad ipsum manè. Horat.1.Serm.saty.3.
Dolores mei vigilant sine fine.Ouid.1.de Ponto,eleg.11.
¶Vigilare, Vigilanter prouidere , inquit Seruius : siue studium & diligentiam adhibere. Virg.1.Georgicon,
Quid tempestates Autumni,& sydera dicam?
Atque vbi iam breuiórque dies,& mollior æstas,
Quæ vigilanda viris?
Vigilare pro re alterius. Cic.2. Offic. Vigilantem pro re alterius eos ipsos qui aut consuluntur,aut defendunt rogantem,&c. Idem 6.Philipp. Quamobrem Quirites,consilio quantum potero,labore plus penè quàm potero,excubabo,vigilabóque pro vobis.
In scelus aliquod vigilare.Stat.5.Theb.
Studiis vigilare seueris.Propert.lib 2.eleg.3.

Vigilor,pen.corr vigilaris { ἀγρυπνοῦμαι } Passiuum , Noctes vigilantur amaræ. Ouid.12,
Non mihi grata dies,noctes vigilantur amaræ.
¶Vigilatur,Impersonale.Martial.lib.12,
Otia me,somnisque iuuant,quæ magna negauit
Roma mihi:redeo si vigilatur & hic.

Vigilans,pen.corr. vigilantis, Participium { ἀγρυπνῶν. } Terent. Andr. 5.6, -num ille somniat
Ea,quæ vigilans voluit?
Amor vigilans.Ouid.epist.19.
Curis vigilantibus excita,Quæ homines dormire non patiuntur. Ouid.2.Metam.
Stertis vigilans.Lucret.lib.3.
¶Vigilans,Prouidus & intentus. Plin.epist.17.lib.2, Vir exercitatus & vigilans. Cic.2.Verr. Perficiam vt nemo vnquam post hominum memoriam paratior,vigilantior, compositior ad iudicium venisse videatur.
Vigilans & acutus.Cic.1.de Lege Agrar.
Vigilans,sobrius,& industrius.Cic.pro Cælio.
Vigilans, bonus, & fortis. Cic.pro Rosc. Amer. Vnum hoc dico, nostri isti nobiles , nisi vigilantes & boni , & fortes , & misericordes erunt.
Oculi vigilantes,Intenti in re aliqua Virg 5.Æneid.

Vigilandus , Aliud participium { γρηγορητέος. } vt Nox vigilanda cum fletu.Tibul.lib.1.eleg.2. Vide paulo antè, Vigilare,Vigilanter prouidere. Quintil.lib.11.cap.3, Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda.

Vigilatus,pen.prod. { ἀγρυπνηθείς } Similiter participium:vt
Nox vigilata.Ouid.4.Fast.Ouid.2.Tristium,
Vigilati labores.
Nox conuiuio vigilata.Tacit.lib.13.
Carmen vigilatum,Lucubratum,& nocte vigili compositum. Ouid.4.Fastorum,
Primus amans carmen vigilatum nocte negata
Dicitur ad clausas concinnuisse fores.

Vigilantia, vigilantiæ { γρηγόρησις } Diligentia.Cic.ad Attic.lib.8.153,Sed hoc τέρας horribili vigilantia , celeritate , diligentia est , planè quid futurum sit nescio. Terent.Adelph.3 3,
Vigilantiam tuam tu mihi narras? Cic.Curio,lib.7.31,Mirifica vigilantia.
Vigilantia & solicitudo animi. Hermogenianus in l.1. D. De muner.& honor.Personale munus est , quod cum corporibus , cum labore,solicitudine animi ac vigilantia principaliter existit.

Vigilanter , Aduerbium { ἀγρύπνως } Cum diligentia & solicitudine. Cic.pro Murena, Quem L. Murena pater huiusce vehementissimè vigilantissiméque vexatú,repressum magna ex parte, nó oppressum reliquit.Plancus ad Ciceronem, lib.10.33, vt vigilanter neruoséque nos,qui stamus in acie,subornes.

Vigilax,pen.corr. vigilacis, penult. prod. { ἀγρυπνητικός } Adiectiuum, pro Vigilante.Colum.lib.7.cap.12, Maximè autem debent in custodia vigilaces conspici,nec erronei,sed assidui,& circunspecti magis quàm temerarij.De canibus,Vide Curax in CVRA.

Vigilia,vigiliæ { ἀγρυπνία } pro vna, vel etiam multis noctibus insomnibus traductis : vt quod tempus somno traducendum erat, alicuius rei diligentiæ impendamus. Cicero 5.de Finib. Vigilias suscipere. Et 4. Tusculan. Cui non sunt auditæ Demosthenis vigiliæ, qui dolere se aiebat, siquando opificum antelucana esset victus industria?
Affecta labore ac vigiliis corpora ex somno moliebantur.Liu.lib. 6.belli Macedon.
Agere,siue agitare vigilias,Vide AGO.
Certare vigiliis ac labore,Vide CERTO.
Maior vigilia.Cic.in Parad. Quoniam illud maiorum vigiliarum munus in tuo nomine apparuit.
¶Vigilia,& frequentius Vigiliæ,vigiliarum { φρουρά } Excubiæ dicuntur : sed tamen hoc inter se differunt,quòd vigiliæ sunt tantùm nocturnæ: excubiæ autem tam nocturnæ quàm diurnæ.Diuidebantur autem in quaterna horarum spatia, ita vt prima,secunda,tertia, & quarta vigilia diceretur. Cic.6.Verr.Præcipitur, & negotium datur Quæstoribus & Ædilibus,vt noctu vigilias agerent ad ædes sacras. In 3.in Catil.Interim tertia ferè vigilia exacta,quum iam pontem,&c. Cic.ad AppiumPulchrum,lib.3.7,Quum puer tuus ad me secunda ferè vigilia venisset, isque te ante lucem Iconium mihi venturum nuntiasset.
Inire vigilias.Tacit.lib.23.
Incuriosæ vigiliæ.Tacit.lib.21.

¶Vigiliæ { φρουροί } Ipsi custodes qui vigilant. Salust. & ab incendio intelligebat vrbem vigiliis munitam. Cic.pro Milone, Si Capitolinæ cohortes,si excubiæ,si vigiliæ,si delecta iuuentus,quæ tuum corpus domúmque custodit, contra Milonis impetum armata est. Idem 1. in Catilinam, Sensistíne illam coloniam meo iussu , meis præsidiis, custodiis vigiliísque esse munitam?
Circumire vigilias.Salust.in Iugurtha.
Deducere vigilias.Salust.in Iugurtha.
Manere in vigilia vrbis,aut alterius rei,per translationem. Cicer. in Pisonem, Neque enim me stante & manente in vrbis vigilia , neque resistente Cn. Pompeio, omnium gentium victore , vnquam se illi Remp.delere posse duxerunt. Idem 1 Philipp Manendum mihi statuebam quasi in vigilia quadam Consulari ac Senatoria:nec verò vsquam discedebam,nec à Rep.deiiciebam oculos.
Vigilia & prouidentia sua reddere aliquem vacuum metu. Cic.7. Philip.Idcirco in hac custodia tanquam in specula collocati sumus, vt vacuum pop. Rom. metu nostra vigilia & prouidentia redderemus.
Tradere suam vigiliam alteri. Cic. ad Brutum,lib 11.24, Sed, vt mones,frænum momordi , etenim qui te incluso omnem spem habuerim in te,quid nunc putas? Cupio iam vigiliam meam Brute tibi tradere,sed ita vt ne desim constantiæ meæ. Allusit Cicero ad vigilias militares. nam qui in castris , exploratorum & excubiarum partes noctu obeunt,sua vigilia vbi perfuncti sunt,alij aliis vigiliam quasi per manus tradunt.
¶Vigilia, pro eo die qui festum diem præcedit , in quo mos erat vigilare in sacrificiis faciendis, & sacris hymnis cantandis. Plautus Aulul.3,
Is adolescentis illius est auunculus,
Qui illam stuprauit noctu Cereris vigiliis.

Vigilium, etiam neutri generis apud antiquos. Varr. Endymion. Animum mitto speculatum tota vrbe , vt quid facerent homines cùm experrecti sint , me faceret certiorem , siquis melius operam superet , vt eius consilio potius vigilium adminicularem nostrum , qui videt alium ouantem extremo noctis tempore.Hæc Nonius.

Vigiliarius { φρουρός } pro excubitore. Senec. epist.58, Quid interest vtrum super aliquem vigiliarium ruat aut mons aut turris.

Viginti { εἴκοσι } Nomen numerale,indeclinabile.Cic.3.de Orat. Annóque natus vnum & viginti nobilissimum hominem & eloquentissimum in iudicium vocarim. Idem pro Plan.Quæ,si viginti quiessem dies,in aliorum iugulum Consulum recidissent.

Vigintiuiri,pen.corr. { οἱ εἴκοσι } Nomen magistratus apud Romanos, vt Triumuiri.Cic. Attic.lib. 2.21, Vbi nemo sit præter me, qui quenquam ex viginti viris vnum esse saluum velit.

Vigintiuiratus , Munus quoddam in republica gubernanda , cui qui præerant,viginti viri dicebantur. Sallust.Vtque munere capessendo vigintiuiratus solueretur. Viginti autem viri erant,vt hoc declaretur, Triumuiri capitales, Triumuiri monetales , & Quatuoruiri curatores viarum vrbis,& Decemuiri,qui hastam centumuiralem cogebant. Dio lib.53.huius rei author est, cuius authoritate freti hoc de viginti viris affirmare non temerè , tutóque possumus. Monuit Turnebus.

Vigor,vigoris,Vide VIGEO.

Vilis,& hoc vile { φαῦλος,εὔωνος,φλαῦρος, ἀφανής,εὐτελής,ἀπόβλητος } Quod parum valet. Plaut. Trinum.3,
-neque quicquam hîc vile nunc est,
Nisi mores mali.
Vilis & Pretiosus contraria. Cic.2.de Finib. Non minor, inquit, voluptas percipitur ex vilissimis rebus,quàm ex pretiosissimis.
Vile & vulgare. Cic. pro Rosc. Amer. Nihil tam vile , neque tam vulgare est, cuius,&c.
Quotidie nos ipsa natura admonet , quàm paucis , quàm paruis rebus egeat, quàm vilibus.Cic.5.Tusc.
Vilis & leuis.Cic.Qu.fratri,lib.1.1,Semper eos putaui si vulgares essent, viles,si temporis causa constituerentur,leues.
Vile habere aliquid, Parui facere. Salust.in Catil. Alimenta vilia. Ouid.5.Trist.eleg.9.
Vilius argentum est auro, virtutibus aurum.Horat.1.epist.1.
Pars vilissima rerum, opes.Lucan.lib.3.
Seruulus vilis.Cic.3.Offic. Quærit,si in mari iactura facienda sit, equíne pretiosi potius iacturam faciat,an seruuli vilis.
Supellex vilis.Virg.1.Georg.
Vestis vilísque vetúsque.Ouid.8 Metam.
Vilis vobis honor meus. Cic.pro Flacco.
Gratia vilis.Ouid.2.de Arte.
Honos vilis studiis.Stat.5.Sylu.3.
Vilis oratio,cui opponitur Accurata.Quintil.lib.8.cap.3.
¶Vile,dicitur quod paruo pretio emitur.Cic.5.Verr. Frumentum quoniam vilius erat,ne emisses.
Vilis amicorum est annona bonis vbi quid deest. Facilè possunt haberi amici,quibus multa desunt. Acron.Horat.1.epist.12.
Aqua vilis.Propert.lib.3.eleg.15.
Aqua rerum vilissima.Horat.1.Serm.saty.5.
Oua vilia.Horat.2.Serm.saty.2.
Vile pretium.Martial.lib.1,
O mihi curarum pretium non vile mearum.
Pretium non vile laboris.Ouid.epist.17.
Proiecta vilior alga.Virg.eclog.7. Horat.2.Serm.saty.5,
Et genus,& virtus,nisi cum re,vilior alga est.
¶Vile,pro Abundanti.Virg.1.Georgicon,
Si verò viciámque feres, vilémque fasellum. Seruius , nam omne quod abundat,vile est.Ibidem,
Sæpe oleo tardi costas agitator aselli,
Vilibus aut onerat pomis.
¶Vili,Ablatiuus,verbis pretij solet addi.Plaut.Epid.2,
Istanc quam emit,quanti eam emit? T.vili. Martial.lib.12,
Instructam vili vendis Amene domum.
¶Istoc vilius.Terent.Adelph.5 9,
Tu tuum officium facies,atque huic aliquid paululum præ manu
Dederis,vnde vtatur : reddet tibi citò. M. istoc vilius. Vbi Donatus,Quasi, nihil minus. Negatio enim est floccum ostendentis,aut quid tale:cum ἔλλειψει, qua subauditur Quicquam,& Non Dabo.

Vilius { εὐωνότερον } vilissimè , Aduerbia , Minoris & minimi pretij.

Plinius lib. 18. cap.6, Quicquid per asellum fieri potest, vilissimè constat.

Villissimò. Idem. Scæuola, Si fisco aliquid debebatur, & res stipulatoris vilissimò distracta est, &c. Budæus.

Vilitas, pen. corr. vilitatis { εὐωνία } cui opponitur Caritas. Cic. pro Lege Manil. Tanta repentè vilitas annonæ ex summa inopia & caritate rei frumentariæ consecuta est, vnius spe & nomine, quantam vix ex summa hubertate agrorum diuturna pax efficere potuisset. Idem pro Domo sua, Subitò illo ipso die carissimam annonam necopinata vilitas consecuta est.

Vilitas sui. Curtius lib.5, Sæpe tædio laboris ad vilitatem sui compelluntur ignaui.

Vilesco, vilescis { εὐωνίζομαι } vilescere, Vile fieri. Hinc Euilesco, apud Suetonium.

Vilito, vilitas, Vilem facio, vt Nonius ait. Turpil. Lindia,

Quin moneam, quin clamem, & quærat tua vitia, quæ te vilitant.

Villa, villæ { ἀγροικία, κώμη, χωρίον } Domus extra vrbem ædificata, casa villatica, & suburbana domus. Plin. lib.18. cap.6, Modus hic probatur, vt neque fundus villam quærat, neque villa fundum. Villæ descriptionem habes in epistolis Plinij 41. & 101.

Villa rustica, Est ea pars villæ, quam villicus, colonus, vel vinitor, vel arborator habitandam sibi obtinet, & familiæ villaticæ, atque instrumento omni rustico condendo aut continendo.

Villa vrbana, quæ & Prætorium dicitur, ea pars est quam dominus sibi recepit: itaque quia elegantius, amœniúsque ædificari solet & instrui, ideò vrbana vocatur, quasi vrbani nitoris & elegantiæ plus quàm rusticæ. Varro libro 1. de Re rust. cap.13, Fructuosior est certè fundus propter ædificia, si potius ad antiquorum diligentiam, quàm ad horum luxuriam dirigas ædificationem. Illi enim faciebant ad fructuum rationem, hi faciunt ad libidines indomitas. Itaque illorum villæ rusticæ erant maioris, quàm vrbanæ, quæ nunc sunt pleræque contra. Columella villam tripartitò distribuit, partem vnam vrbanam, rusticam alteram, & tertiam fructuariam appellans. Budæus.

Villa dicta est (inquit Varro de Re rust. lib.1. cap.2.) quòd à villico in eam conuehuntur fructus, & euehuntur quum væneunt.

Frumenta aut in agris aut in villis sunt. Pollio Cic. lib.10.33.

Otium domus est quæ nulli mearum villarum cedat. Cic. Lep.6.

Aqua non longè à villa bellè sanè fluens. Cic. Qu. frat.3.17.

Anser erat minimæ custodia villæ. Ouid.8. Metam.

Culmina villarum fumant. Virg. eclog 1.

Aperta villa. Cic. Qu. fratri, lib.2.12, Hominem infirmum in villam apertam, ac ne rudem quidem etiam nunc inuitare nolui.

Minuscula villa Vide Minor in PARVVS.

Optima villa. Cic. pro Rosc. Comœ. Tum erat ager incultus sine tecto, nunc est cultissimus cum optima villa.

Parua villa. Cic.2. de Leg. Hoc ipso in loco cùm anus viueret, & antiquo more parua esset villa, vt illa Curiana in Sabinis.

Plenissima villa, Populosa. Horat.1. Serm. saty.5.

Suburbana villa Catul. ad Fundum, 41.

Esse in agro, & ali ad villam. Cic. pro Rosc. Amer.

Contexere villas, Vide CONTEXO.

Inclusæ in paucis villis, Vide INCLVDO.

Villula, villulæ, penult. corr. Diminutiuum { ἀγροικίδιον } Cic. ad Atticum, lib.8.153, Ego Arpini volo esse pridie Calen. deinde circum villulas nostras errare. Eidem, lib 1.245, Villula sordida & valde pusilla. Catul. ad Furium, 23.

Proxima Campano villula. Horat.1. Serm. saty 5.

Villanus, villani, pen. prod. masc. gen. { ἀγροικικός } Villani (inquit Budæus) dicuntur, quòd villæ (vnde villici dicti) ascripti, & colonariæ conditioni addicti, aut ipsi sint, aut eorum maiores fuerint, quarum rerum vestigia non obscura multis in locis extant: quod tamen nomen loquentium inscitia in contumeliam iam vertit. Villanum enim & vilem vernacula simplicitas confundit.

Villaticus, pen. corr. Adiectiuum { ἀγροικικός } Quod ad villam pertinet. vnde Villatica pastio, dicitur alimentum quod pertinet ad animalia quæ ruri nutriuntur, vtputa, pecudes, aues, pisces. Sic dicitur Villaticus canis, qui in villa tenetur. Columel. lib 7. cap.12. Plinius lib.23 cap.1, Aiunt siquis villam ea tinxerit, fugere accipitres, tutásque fieri villaticas alites.

Villicus, villici, pen. corr. { οἰκονόμος } Villæ gubernator: vel qui præest pago, & totius rei rusticæ curam habet. Varro de Re rust. lib.1. cap. 2, Villicus agri colendi causa constitutus, atque appellatus à villa. Colum. lib.11, Villicus semper caueat ne improuidus ab opere vincatur. Horat.1. epist.14,

Nunc vrbem, & ludos, & balnea villicus optas.

Villicus quid à colono differat, Vide Colonus in COLO.

Si mandandum aliquid procuratori de agricultura, aut imperandum villico sit. Cic.1. de Orat.

Syluarum & agelli villicus. Horat.1. epist.14.

Dominus villico delectatur. Cic.5. Verr.

Custos ac villicus. Cic 5 Verr. Putat se bonum in arationibus, fructibúsque suis habuisse custodem ac villicum.

Villicus procurator. Cic. Attico, lib.14.314, Quum Piliæ nostræ villam ad Lucrinum, villicósque procuratores tradidissem.

Villica, villicæ, penul. corr. { οἰκονόμου γυνή } Vxor villici. Colum. lib.12. cap.1, Nec tamen instituendo villicam, domesticarum rerum villico remitimus curam, sed tantummodo laborem eius, adiutrice data, leuamus. Martial. lib 1,

Pinguis inæquales onerant cui villica mensas.

Villico, villicas, pen. corr. { ἀγραυλῶ } villicare: & Villicor, villicaris, villicari, Deponens, Rusticari, vel in villam animi causa secedere. Pomponius Ergastulo, Longè ab vrbe villicari, quo herus rarenter venit, non villicari, sed dominari, mea est sententia. Afranius Suspecta, In Arpinos iam quantum potes explodam hominem vt villicetur. Plinius lib.18. cap.6, Exercitúsque ducebant Senatu illis villicante.

Villicatio, villicationis { ἀγραυλία } Rustica negotiatio, vel villæ dispensatio. Columel. libro 11. cap.1, Qui susceperit officium villicationis.

Villaris, & hoc villare, pen. prod. { ἀγροικικός } Idem quod villaticus. Plin. lib.10. cap.41. Villaribus gallinis & religio inest.

Villico, villiconis, masc. gen. { ἐπιστάτης } Idem quod villicus, vel præfectus villicationis. vt est apud Apuleium in Apologia, qui & Epistates dicitur.

Villum, Vide VINVM.

Villus, villi, m. g. { νάγμα, λάχνη } Pilus. Martialis lib.14,

Calfaciunt villi pallia vestra mei. Cic.2. de Natura deorum, Quarum animantium aliæ coriis tectæ sunt, aliæ villis vestitæ, aliæ spinis hirsutæ. Ouid.3. Metamorphoseos,

Et niueis Leucon, & villis Asbolus atris.

Albentes villi. Ouid.11. Metam.

Cani villi arborum, Vide CANVS.

Mollibus villis albi greges. Virg.3. Georg.

Solutis villis mantile. Ouid 4. Fast.

Tonsis villis mantilia. Virg 4. Georg.

Vdis villis mersatur aries. Virg.3. Georg.

Conficere & contexere villos ouium. Cic.2. de Nat. deor. Quid enim oues aliud afferunt, nisi vt earum villis confectis atque contextis, homines vestiantur?

Villosus, pen. prod. Adiect. { λαχνήεις } Villis plenus.

Cauda villosa. Plin. lib.7. cap.2. Et lib.8. cap.38.

Genua villosa. Plin. lib.12. cap.17.

Guttura villosa colubris. Ouid.10. Metam.

Pectus villosum. Columel. lib.7. cap.12, Nigris vel glaucis oculis acri lumine radiantibus, amplo villosóque pectore. Virgilius 8. Æneidos.

Pelles villosæ. Ouid.12. Metam.

Radice villosa arbor, quæ & capillaris dicitur. Plin. lib.12. cap.12.

Terga villosa leonis. Silius lib.16.

Veste villosa tegere corpus. Tibul. lib.2. eleg.3.

Vrsa villosa. Ouid.13. Metam.

Vimen, viminis, pen. corr. neut. gen. { ῥίψ, οἰσύα, λύγος } Omne virgultum molle, & ad ligandum aptum, quasi vincimen. Columel. lib.4. cap.30, Nec refert cuius generis vimen feras, dum sit lentissimum. Cæsar 6. bel. Gall. Alij immani magnitudine simulachra habent: contexta viminibus membra viuis hominibus complent.

Densus vimine specus. Ouid.3 Metam.

Fœcundæ viminibus salices. Virg.2. Georg.

Vimina fiunt ex populorum virgis, vlmi, & sanguineorum fruticum, & betulæ, & vitis, & coryli intortæ, & salicis, quæ principatum obtinent. Colum. lib.4. cap.13, Si viminibus salicis aut vlmi ligaueris. Sic lib.9 cap.151.

Viminibus raris factæ fenestræ. Varro 3. de Re rust. cap.9.

Actæum vimen, Atticum, nam Attica regio prius Actæa dicebatur ab Actæo, qui primus Athenis regnauit. Ouid.2. Metam.

Aspera rusci vimina. Virg.2. Georg.

Breue vimen. Martial. lib.4.

Fruticosa vimina. Ouid.6. Metam.

Lentum vimen, Molle & flexuosum. Virg 3. Æneid.

Lento vimine texta aluearia. Virg.4. Georg.

Querno vimine texunt crates. Virg.12. Æneid.

Spisso vimine quali. Virg.2. Georg.

Detexere aliquid viminibus. Virg 2. eclog.

Vimineus, Adiectiuum { οἰσυϊνός } Quod est ex vimine, vt Vasa viminea. Plaut. Epid.2,

Vimenei fasces virgarum. Colum. lib.8. cap.3, Vimineos qualos superimponant. Cæsar 3. bel. Ciuil. viminea tegumenta.

Crates vimineæ. Virg 1. Georg.

Viminalis, & hoc viminale, pen. prod. { οἰσυοφόρος } Quod est ad ligandum aptum, seu quod pertinet ad vimina. Plin. lib.17. cap.20, Hæc est viminalium cultura. Columel. lib.4. cap.30, Quare salices viminales.

Viminalis collis dictus est Romæ, quòd ibi viminum sylua fuit. Plin. lib.17. cap.1. In colle Viminali C. Aquilij.

Vinaceus, Vinarius, Vide VINVM.

Vinca, vincæ, Herba à vinciendo dicta. Plin. epist.17. lib.2, Adiacet gestationi interiore circuitu vinca tenera & vmbrosa, nudísque etiam pedibus mollis & cedens. Vbi corruptè legitur vinea facili lapsu literæ c in e.

Vinca, peruinca { κληματίς } Nomen herbæ. Plinius lib.21. cap.11, Vinca peruinca semper viret, in modum lineæ foliis geniculatim circundata. Topiaria herba: inopiam tamen florum aliquando supplet.

Vincio, vincis, vinxi, vinctum { δέω, δεσμόω, πεδάω, εἴργω, ἔργνυμι, πεδάω } vincire, Constringere. Virg.1. Æneidos,

Purpureóque altè suras vincire cothurno. Plaut. Menæch.3,

Homines captiuos qui catenis vinciunt.

Vincire & constringere liberos populos. Cic. pro Domo sua, Tu liberos populos L. Pisoni vinctos constrictósque tradidisti.

Catenis vincire aliquem. Ouid.15. Metam.

Dolia vincire plumbo. Cato cap.39.

Guttura alicuius vincire. Ouid.10 Metam.

Lacertos vincire auro. Tibul. lib.1 eleg.9.

Manus vinxerat post terga. Virg.11. Æneid.

Tempora vincire floribus, Coronare. Acro. Hora.4. Carm. ode 1.

Vitta vinxit comas. Propert. lib.4. eleg.12.

Vincire præsidiis locum, pro tenere. Cic. ad Atticum, lib.7.136, Cæsarem quidem L. Cæsare cum mandatis de pace misso, tamen aiunt acerrimè delectum habere, loca occupare, vincire præsidiis.

Mentem vincire Lyæo. Propert. lib.3. eleg.5.

Vinciri & constringi amicorum custodiis. Cic.2. Tusc. Si turpissimè se illa pars animi geret, quam dixi esse mollem, si se lamentis muliebriter lachrymísque dedet, vinciatur, & constringatur amicorum propinquorumque custodiis.

Fœdere certo vinciri. Proper. lib.3. eleg.29.

Legibus vincire. Cic pro Marcello, Omnia quæ delapsa iam fluxerunt, seueris legibus vincienda sunt.

Vincire lino. Celsus lib.7. cap.19.

Vincire numeris membra orationis. Cic.3. de Orat. Sæpe carpenda membris minutioribus oratio est, quæ tamen ipsa membra sunt numeris vincienda.

Vinctus, Participium { δεδεμένος } Constrictus.

Vinctus & astrictus. Cic 6. Verr.

Aspicite religatum asperis vinctúmque saxis. Cicero 2. Tusculanarum.

Tradere alicui aliquem vinctum. Cic.5. Verr.

Nodis ahenis vinctus post tergum. Virg 1. Æneid.

Compede vinctus fossor. Ouid.4. Trist. eleg. 1.

Præcordia vincta ferro, Vide PRAECORDIA.

Lauro vinctus caput. Ouid.11. Metam.

Vincti inter se orbes. Cic. in Arato,

Vincto pectore virgo: Id est tenui & gracili. Terentius Eunucho 2.3,

-quas matres student

Demissis humeris esse, vincto pectore, vt graciles sient.

Vinctum, & Dissolutum contraria. Cic. in Orat. Alterum est minus vinctum, vt de industria factum appareat: alterum nimis dissolutum, vt peruagatum ac vulgare videatur.

Nexu vincti, Vide NECTO.

Fides vincta teste numine, Iureiurando obligata. Ouid. epist.19.

Vincta amicitia inter aliquos. Plaut. Cist.2.

¶ Vinctus, pro Seruo & compedito. In compedibus enim vincti serui ad agriculturam destinabantur. Plin. epist.16. lib.3. Nam nec ipse vsque vinctos habeo, &c.

¶ Vinctus, pro Coacto. Horat.2. Serm. saty.7,

-si nusquam es fortè vocatus

Ad cœnam, laudas securum holus: ac velut vsque

Vinctus eas, ita te fœlicem dicis. Id est, quasi ad alienam cœnam semper eas coactus.

Vinctura, vincturæ, pen. prod. Plin. lib.16. cap.37. Pariúntque baltheo corticis vincula: & aliæ virgas sequacis ad vincturas lentitiæ. De salicibus.

Vinctio, vinctionis, Arnob. lib.2. aduers. gent. Neque esse omnino dissolutionis expertes: sed voluntate Dei regis ac principis vinctione in perpetua contineri.

Vinctus, huius vinctus { δεσμός } Ligamen. Varr.1. de Re rust. cap.8. Et vindemia facta denique discat pendere in palmam aut funiculo, aut vinctu, quod antiqui vocabant cestum.

Vinculum, vinculi, pen. corr. { δεσμός, ἅμμα, ἱμάς, ζεῦγος, εἰργμός } Ligamen. Dicimus & Vinclum, vincli, per syncopen. Colum. lib.3. Salix humida loca desyderat, genista etiam sicca, vtræque tamen circa vineam feruntur, quum palmitibus idonea præbent vincula.

Digitorum vincula. Ouid 9. Metam.

Arcta vincula. Virg 2. Æneid.

Fabrilia vincula Ouid.1. Amor. eleg.9.

Immania vincula. Valer.7. Argon.

Irresoluta vincula. Ouid.1. de Ponto, eleg.2.

Iuncea vincula. Ouid.4. Fast.

Linea vincula. Virg.5. Æneid.

Spinea vincula. Ouid.2. Metam.

Stuppea vincla. Stat.3. Sylu.2.

Tenacia vincla. Virg.4. Georg.

Tenacissimum vinculum. Plin. iunior. libro 4. epist.15. ad Fundanum, Quum sit ad connectendas amicitias vel tenacissimum vinculum morum similitudo.

Abducere vincula ab aliquo loco, Vide ABDVCO.

Abripi in vincula. Cic. Verr.6.

Abrumpere vincula alicui. Horat.4. Carm. ode 7.

Addere manus alicuius in vincla. Ouid 1. Amor. eleg.7.

Adhibere vincula captis. Ouid.3. Fast.

Adimere vincula canibus. Ouid.8. Metam.

Aptare vincula collo. Ouid.10 Metam.

Arcebant vincula palmas. Virg.2. Æneid.

Astringere vincula. Ouid.11. Metam.

Capere aliquem vinclis. Virg.4. Georg.

Circundare vincula collo. Ouid.1. Metam.

Coniicere in vincula. Cic. pro Deiotar.

Corpora constricta vinculis. Cic.1. de Orat. Si corpora capta sint armis, aut constricta vinculis, tamen suum ius, &c.

Contendere vincla, Vide CONTENDO.

Copulare vinculo, Vide COPVLO.

Demere alicui vincula. Ouid.3. Fastor.

Demere vincla pedibus. Ouid.3 Met. Calceamenta soluere.

Dilaniare vincula. Ouid.10. Metam.

Effugere vincula. Horat 2 Serm. saty 3.

Emittere ex vinculis. Cic. Tuscul.1.

Euadere vincla. Silius lib.7.

Excidere vinclis, Euadere vincula. Virg.4 Georg.

Exuta pedem vinclis Dido. Virg.4 Æneid.

Exutæ vinclis palmæ. Virg 1. Æneid.

Digitorum vincula frangere. Stat.6. Theb.

Gerere vincla. Ouid.4. Metam.

Firma vincula impediunt manus. Ouid.1. Fast.

Impediri vinculis, Vide IMPEDIO.

Imponere vincla, & Soluere vincla, contraria. Propertius libro 3 eleg.20.

Imposita capiti vincla, coronæ, diadema, vel simile quippiam. Senec. Thyeste, 6. Imposita capiti vincla venerando gere.

Indere vincula. Tacit. lib.11.

Iniicere vincula, Vide INIICIO.

Innectere vincla gutturi. Horat. Epod.17.

Innectere vincula cæsis syluis. Lucan. lib.2.

Intendere vincula collo, Vide INTENDO.

Leuare vincla alicui. Virgil.2. Æneid.

Ligare vincla. Silius lib.11.

Minacia vincla collo ligabantur. Ouid.1. Metam.

Nectere vincula alicui. Virgil.6. eclog.

Secantibus vinclis præstricta manus. Seneca Troade, 6.

Recusantes vincla leones. Virg.7. Æneid.

Retinere in vinculis. Sallust. in Catilin.

Rumpere vincula. Virg.2. Æneid.

Soluere vincula. Ouid. epist.17.

Tendere vincula alicui. Virg.4. Geor.

Tenere vinculis aliquem. Virg 4. Georg.

Grauibus vinclis teneor coercita. Ouid. epist.14.

¶ Vincula, vinculorum { πέδαι } per translationem, Carcer in quo noxij vincti seruantur. Venuleius l 224. D. De verb. signif. Vinculorum appellatione, vel priuata, vel publica vincula significantur: custodiæ verò, tantùm publica custodia. Cice.7. Verr. In vincla coniectus est. Ibidem, Quid si aufugisset? si vincla rupisset?

Absolutus vinculis, Vide ABSOLVO.

Coerceri vinculis. Callistrat. in l. Succurritur. D. Ex quibus causis maiores, &c.

Dicere causam ex vinculis, Vide DICO, dicis.

Mandare æternis vinculis, Vide MANDO, mandas.

Aliquem vinculis & verberibus, atque omni supplicio excruciatum necare. Cic. pro Lege Manilia,

In vinculis esse, In carcere esse vinctum. Plin. lib.7. cap.34.

¶ Amicitiæ vincula rumpere. Luc. lib.3.

Vinculis amoris esse cum aliquo coniunctum. Cicero pro Plancio, Est quidem cum illo maximis vinculis & propinquitatis & affinitatis coniunctus.

Vincula concordiæ. Cic.2. de Finib. Tollitur beneficium, tollitur gratia, quæ sunt vincula concordiæ.

Vincula coniunctionis cum aliquo. Cic. ad Att. lib.6.113. Dixerim me vel plurima vincla tecum summæ coniunctionis optare, & si sunt amoris arctissima: tantum abest vt ego ex eo quo astricti sumus, laxari aliquid velim.

Connubialia vincla. Stat.5. Thebaid.

Iugalia vincla, Fœdus matrimonij. Virg.4. Æneid.

Iugali vinclo sociare se alicui. Virg.4. Æneid.

Vincula iuris. Cic.3 de Finib. Et quo modo hominum inter homines iuris esse vincula putant, sic homini nihil iuris esset cum bestiis.

Reuellere vincula iudiciorum. Cic. pro Cecinna, Qui ius ciuile contemnendum putat, is vincula reuellit non modò iudiciorum, sed etiam vtilitatis, vitæque communis.

Legum certa vincula. Quint. lib.5. cap.10.

Quæstionis vinculum. Quint. lib.2. cap.4.

Arctissimum societatis vinculum, Vide ARCEO.

¶ Vinculum ad. Cic.3 Offic. Nullum enim vinculum ad astringendam fidem iureiurando maiores arctius esse voluerunt.

Astrictus vinclis. Cic.4. Acad.

Astrictus certis legum vinculis. Quintil. lib.5. cap.10.

Astringere Galliam vinclis, Vide ASTRINGO.

Copulatus locus vinculo quæstionis. Quint. lib.2. cap.4.

In vinculis habere. Quintil. lib.7. cap.4.

¶ Vincla, pro negotiis. Horat.1. epist.7.

- ille Philippo

Excusare laborem, & mercenaria vincla.

Vinco, vincis, vici, victum { νικάω, ἡττάω, κρατέω, ἐπικρατέω, ὑπερβάλλω } vincere, Superare, superiorem discedere. Plaut. Persa, 6,

Fatear si ita sim. S. iam abi, vicisti. Cic.3. in Catil. Mihi viuendum est cum illis quos vici ac subegi. Idem ad Atticum lib. 8. 151, Malo cum Pompeio vinci, quàm cum istis vincere.

Vinci & expugnari. Cic. in Parad. Sapientis animus magnitudine consilij, tolerantia rerum humanarum, contemptione fortunæ, virtutibus denique omnibus vt mœnibus septus, vincetur & expugnabitur, qui ne ciuitate quidem pelli potest?

Vincere ac vinci vultu eodem. Liu.7. ab Vrbe,

Vinci à voluptate. Cic.1. Offic. Non est consentaneum, qui metu non frangatur, eum frangi cupiditate: nec qui inuictum se à labore præstiterit, vinci à voluptate.

¶ Vincere, pro Obtinere, probare. Cic. pro Cluentio, Vince deinde virum bonum fuisse Oppianicum. Ibidem, Si doceo non ab Habito, vinco ab Oppianico. Budæus.

Vincere aciem ferri. Plin. lib.19. cap.1.

Amor vincitur donis. Ouid.1. Trist. eleg.5.

Amor omnia vincit. Virgil. eclog.10.

Animum vincere. Plaut. Trinum.6,

Tu si animum vicisti potius, quàm animus te, est quod gaudeas.

Animum diuitiis parem, munere vincere. Senec. de Beneficiis, libro 1. cap.8.

Animus omnia vincit. Ouid.2. de Ponto, eleg.7.

Bello vincere. Lucan. lib.1.

Carminibus vincere aliquem. Virg. eclog 4.

Victa causa. Cicero pro Deiotaro, Sed tamen cùm ad Cælium mittebat, vtrùm causam illam victam esse nesciebat?

Certamine pedum vicerat omnes. Ouid.12. Metam.

Cibum vincere, Concoquere. Plin. lib.11. cap.53.

Clementia vincitur lachrymis. Ouid.4. Trist. eleg.8.

Crimina vincere. Martial. lib.1.

Cursu vincere ceruum, vel cochleam tarditudine: In celeres & tardos dicitur. Plaut. Pœnulo,7.

Cursu vincere comites. Ouid.1. Trist.eleg.9.

Difficultates locorum vincere. Cesar 4.bell.Gall.

Dolor vicit virum inuictum. Ouid.13.Metam.

Expectationem vincere, Facere præter expectationem & spem aliorum. Cic.7.Verr. Expectare facinus quàm multis improbum, vincam tamen expectationem omnium.

Falsa vincere veris. Lucret.lib.4.

Fame vinci. Ouid.6.Fast.

Fata sua vincere. Virg.11.Æneid.

Contrà ego viuendo vici mea fata, superstes
Restarem vt genitor. Vbi Seruius, Vici mea fata, id est naturalem ordinem vita longiore superaui: namque hic ordo est, vt sint parentibus superstites filij.

Furorem vincere ratione. Ouid.7.Metam.

Gloria vincere aliquem. Cic.pro Deiotaro,

Miles vicit hostem. Ouid.2.Trist.

Iudicio aliquid vincere. Cic.pro Rosc.Comœdo, Itáne verò? cognitor si fuisset tuus, quod vicisset iudicio ferres tuum: suo nomine petiit: quod abstulit sibi, non exegit.

Labor omnia vincit Improbus. Virgil.1.Georg.

Licitatione vincere. Paulus in l.Locatio, D. De publicanis. Locatio vectigalium quæ calor licitantis vltra modum solitæ conductionis inflauit, ita demum admittenda est, si fideiussores idoneos & cautiones is qui licitatione vicerit, offerre paratus sit. Budęus legit, Licitationem vicerit. quomodo Olympia vincere Plinius dixit libro 10.

Magnitudinem alterius rei vincere. Cicero in Somnio Scip. Stellarum autem globi terræ magnitudinem facilè vincebant.

Memoriam vicit vita istius. Cic in Salustium, Quòd si vita istius memoriam vicerit, aliam P.C. non ex oratione eius, sed ex moribus spectare debetis.

Montes vincere ascensu. Claud.6.Paneg.

Moribus vincere aliquem. Proper.lib 3.eleg 6,

Funalia vincunt noctem flammis. Virg.1.Æneid.

Numero vincere, ætatibus & authoritate. Cic.11 Philip. Nunc vigent Pansæ, viget Hircij, vigent Cæsaris filij, vigent Plauci, vincunt numero, vincunt ætatibus, nimirum etiam authoritate vincunt.

Officio vincere omnes. Cic.ad Terentiam, lib.14.4, Sallustius officio vincet omnes.

Opinionem omnium vincere. Cic.4.Acad.

Pectora dura vincuntur molli prece. Tibul.lib.3.eleg.4.

Nulla vinci ratione. Cic.4.Tuscul. Sæpe enim videmus fractos pudore, qui ratione nulla vincerentur.

Seipsum vincere. Cassius Ciceroni, lib.12.13, Quod maximus consularis maximum Consulem teipsum vicisti, & lætamur, & mirari satis non possumus.

Vicit sententia lenior, vt vnde culpa esset orta, ibi pœna consisteret. Liu.8 bel.Pun.

Sponsione vincere. Cicer pro Quintio, Num quid est causæ C. Aquili, quin si longè aliter possedit, quàm prætor edixit, iste ex edicto non possederit, ego sponsione vicerim?

Viribus vincere aliquid, Virg.6.Æneid.

Vno te vicimus. Cice. Sulpitio, lib. 4.4, Vno te vicimus, quod de Marcelli collegæ tui salute paulò antè, quàm tu, cognouimus.

¶Vicimus, vicistis, Nostra est causa, Vestra est ratio. Cic.ad Atticum, lib.14.318, Cui si esse in vrbe tutò licebit, vicimus. Et 3.Verr. Vnum ostende in tabulis aut tuis, aut patris tui emptum esse, vicisti.

Vince & vale. Cic.Bruto, lib.11.25.

Viceris. Teren.And 5.3.

Adducti qui illam ciuem hic dicant. viceris. Vbi donatus, Viceris, verbū est eius qui vix sibi extorquet vt abiiciat curam, & proprium patribus, ac familiare iratis.

¶Cura vincendi Ouid.epist.15.

Victus Participium, {ἡττηθείς,} vt

Victi & subacti populi. Cic.pro Fonteio, Aut si non poterit, M. Fabium subscriptorem eius rogabimus, vt Allobrogum animos mitiget, quoniam apud illos Fabiorum nomen amplissimum: vt velint isti aut quiescere, id quod victi ac subacti solent, &c.

Galli victi silere solent: canere victores. Cic.2.de Diuin.

Bellis victi. Stat.12.Thebaid.

Natura victus. Cic.2.de Finib. Itaque idem natura victus (cui obsisti non potest) dicit alio loco, &c.

Prece victus. Horat.Epod.17.

Somno victus. Liu.9.ab Vrbe.

Viribus victa virgo. Ouid.1, de Arte.

Voluptate victus. Cic.1.de Finib. Et qui suum iudicium retinent, ne voluptate victi faciant id quod sentiunt non esse faciendum.

Vulnere ingenti victus. Virg.10.Æneid.

Clementia illius victa est nostro vitio. Ouid.2.de Ponto, eleg.2.

Corpora victa sopore. Ouid.1.Fast.

Fœmina victa dolo diuûm duorum. Virg.4.Æneid.

Hostis victus terra marique. Horat.Epod.9.

Ira victa per preces. Ouid.1.de Ponto, eleg.8.

Opes victæ. Cic.7. Verr. Hic primum opes ipsius ciuitatis victæ, comminutæ, depressæque sunt.

Patientia victa vitiis. Ouid 3 eleg.10.

Pietas victa furore. Horat.3.Carm.ode 27.

Pudor victus amore. Ouid.3.Amor.eleg.9.

Reus victus. Cicer.3.Verr. Ne actor quidem est is, cui reus tam nocens, tam perditus, tam victus, aut occultè surripi, aut impunè eripi possit.

Terga victa dare. Ouid.7.Metam.

Vrbes victæ. Horat.3.Carm.ode 15.

Victus. Virgil 9 eclog.
Nunc victi tristes, quoniam fors omnia versat.
Hos illi (quod nec bene vertat, mittimus hœdos. Seruius.

Victi, id est impotes voti. Nam quo modo victores dicimus voti compotes, qui quod volunt faciunt: sic victos contrario voti impotes, qui non possunt facere quod volunt.

Victus, A proposito pristino recedens. Virg.2.Æneid.
Hic verò victus genitor se tollit ad auras. Seruius.

Victor, victoris pen.prod. {νικητής, νικήτωρ, νικητήρ, νικηφόρος} Qui vicit. Cæsar 2.bell.Gall. Qui ab Decumana porta, ac summo iugo collis nostros victores flumen transire conspexerant.

Multa enim victori, eorum arbitrio per quos vicit, etiam inuito facienda sunt. Cic.Marcello, lib.4.9.

Belli victor. Stat.9.Thebaid.125.

Omnium gentium victor. Cic.in Pisonem, Neque enim me stante & manente in vrbis vigilia, neque resistente Cn. Pompeio omnium gentium victore, &c.

Hostium victor. Horat.1.Carm.ode 6.

Ille externorum bellorum hostiumque victor. Cicero de Arusp. respon.

Cruentus victor. Lucan.lib.5.

Ferus victor. Horat.2.epist.1.

Violens victor. Horat.1 epist.10.

Currus victor, Triumphalis Ouid.4.Trist.eleg.2.

Victrix, victricis, pen.prod.f.g. {νικήτρια} Quæ vicit. Cic. ad Brutum, 10, Erat victrix Respub. cæsis Antonij copiis, ipso expulso.

Libidinis victrix. Cicero pro Cluentio, Tum verò illa egregia ac præclara mater palàm exultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit victrix filiæ, non libidinis.

Arma victricia, pro Victoribus, & iis qui armis vicerunt. Virgilius 3.Æneidos,
Res Agamemnonias, victriciáque arma secutus,
Fas omne abrumpit. Vbi Seruius, Omnia nomina à verbo venientia, quum in Or exeunt, masculina sunt, vt Victrix. Neutra verò non faciunt nisi tantùm ex numero plurali. Vnde est Victrica.

Athenæ victrices. Cic.1.Tuscul.

Cateruæ victrices. Horat.4.Carm.ode 4.

Dextra victrix. Ouid.1.Fast.

Lauri victrices, Quibus victores seu triumphantes coronabantur. Virg 8.eclog.

Libido victrix. Seneca Thyeste, 1.

Literæ victrices, Victoriam nuntiantes. Cicero ad Atticum, lib. 5.109. Quo autem die Cassij literę victrices in Senatu recitatę sunt, id est Non.Octob. eodem meæ tumultum nuntiantes.

Manus victrix. Cice.pro Sestio, Quum subitò manus illa Clodiana, in cæde ciuium iam sæpe victrix, exclamat, incitatur.

Palmæ victrices. Ouid.ad Pisonem,

¶Victrix, Voti compos, Virg.7.Æneid.
-cœli conuexa per auras.
Iunonem victrix affatur voce superba. Seruius.

Victoria, victoriæ {νίκη, νῖκος, νικητήριον, νίκημα} Plaut.Tru.6,
Hic sunt quas habet victorias. Cic.ad Brutum, Facilius in timore benigni, quàm in victoria grati reperiuntur. Idem pro lege Manilia, Cuius adolescentia ad scientiam rei militaris non alienis præceptis, sed suis imperiis, nō offensionibus belli sed victoriis, non stipendiis sed triumphis est traducta.

VICTORIAM deam vetustas pinnatam & aligeram pinxit, vt è cœlo deuolantem ad eos quos suis ornare successibus vellet, hinc Auson.
Tu quoque ab æthereo præpes victoria lapsu. Et Prudentius,
Marmoreo in templo rutilas victoria pennas
Explicet, & multis surgat famata talentis. Id eo scribit, quòd aureæ & auratæ victoriæ plerunque ponerentur, quas & quędam simulachra interdum suis manibus sustinebant. Cic.3.de Natur.deor. Idem victoriolas aureas, & pateras, coronásque quæ simulacrorum porrectis manibus sustinebantur, sine dubitatione tollebat. Puella autem formabatur, vt Prudentius ait, pennigera, pexo crine, nudo pede suspensa, strophio reuincta, sinu vestis fluitante. Ex Turneb.

Victoria & triumphus. Cic.pro Murena. Finem stipendiorum patris victoriam ac triumphum fuisse.

Victoria natura insolens & superba est. Cic.pro M.Marcello.

Victoriæ compos. Paterc.lib.2.

Facies victoriæ. Tacit.in vita Agricolæ.

Agilis victoria, Vide AGILIS.

Clementissima victoria. Paterc.lib.2, Victoria fuit clementissima, nec quisquam interemptus nisi paucissimi, & hi, qui deprecari quidem pro se non sustinerent.

Cruenta victoria, Vide CRVENTVS.

Facilis victoria de madidis, &
Blæsis atque mero titubantibus. Iuuenal, Saty.15.

Immanis victoria, id est valde magna, Vide Facere emolumentum, in EMOLVMENTVM.

Læta victoria. Horat.1.Serm.saty.1.

Pulchra & spectabilis victoria. Tacit.in vita Agricolæ.

Velox victoria. Horat.1.epist 19.

¶Adipisci victoriam. Cæsar bell.Ciu.lib.5. Turpe sibi existimabat tot rebus gestis, tantisque exercitibus deuictis, tam claris victoriis partis, à reliquis aduersariorum ex fuga collectis, se cruentam ademptum existimari victoriam.

Cedere victoriam. Paterculus lib.2. At illi quum pro absente dimicassent duce, egrè summissis armis cessere victoriam.

Cessit illi victoria, Vide CEDO.

Cohonestare victoriam, Vide COHONESTO.

Concedere victoriam. Tacit.lib.5.

Concelebrare victoriam, Vide CONCELEBRO.

Conclamare victoriam, Vide CONCLAMO.

Con-

Consequi victoriam. Cic pro Cęlio, Qui cùm ex Reip. causa iam esset mihi quidem molestum, sibi tamen gloriosam victoriam consecutus.

Consistit victoria, Vide CONSISTO.

Constituere victoriam, Vide CONSTITVO.

Constat victoria. Cæsar bel.Gall.lib.7.

Corrupta toties victoria. Tacit.lib.20.

Deferre victoriam. Liu.ab Vrbe, lib.5.

Differre victoriam. Liu.de bell.Pun. Illa cunctatio distulisse modò victoriam videri potuit: hic error vires ademisse ad vincendum.

Dare victoriam. Liu.ab Vrbe, lib.5.

Edere victoriam. Tacit.in vita Agricolæ.

Eripere victoriam. Sallustius in Iugurtha.

Excidit victoria è manibus, Vide EXCIDO.

Exercere victoriam. Sallustius in Catil.

Extorquere victoriam. Liuius de bell.Pun.

Habere victoriam. Liu. de bel.Pun. Quod primum esset, confessionem se hostium habere, nequaquam pares eos esse sibi breui & victoriam haud dubiam habiturum, nec meliore euentu eos secum, quàm spe pugnaturos.

Habere victoriam in manibus. Liu.10.bel.Pun.

Inquietare victoriam. Tacit.lib.19. Hoc est, Inquietabant.

Interpellare victoriam. Cæsar bel.Ciuil.lib.4.

Morari victoriam Liu.de bel.Pun.

Nascitur victoria. Cæs.bel.Ciuil.lib 4.

Oritur victoria. Cæsar bel.Ciuil.lib 3.

Parere victoriam. Cæsar bel.Ciuil.lib.5.

Patrare victoriam. Tacit.lib.13.

Portendere victoriam. Liu.de bel.Pun.

Reportare victoriam. Cice. pro l.Manil. Etenim adhuc ita vestri cum illo rege contenderunt Imperatores, vt ab illo insignia victoriæ, non victoriam reportarent.

Retinere victoriam Sallust.in Iugurtha.

Spectare victoriam Quint.lib.5 cap.12.

Stat victoria. Liu.3.bel.Pun. Multorúmque sanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria stetit.

Victoriam in manibus esse. Sallust.in Catil.

Tradere victoriam. Quintil.lib.7.c.2.

Transferre victoriam. Cæsar bel.Ciuil.lib 4.

Tribuere victoriam. Cæsar bel.Ciuil.lib.4.

Victoriatus, victoriati, penul.prod. Genus nummi. Plin. libro 33. cap. 3. Qui nunc victoriatus appellatur, lege Clodia percussus est. Antea enim hic nummus ex Illyrico aduectus, mercis loco habebatur. Est autem signatus victoria, & inde nomen. Quintil.lib.6 cap 4. Dicente quodam victoriato se vno in Sicilia quinque pedes longam murænam emisse. Cic.pro Fonteio, 8 Crodimum Porcium, & Numium ternos victoriatos Nulchalone serene * Vmbinos, & victoriatos mille.

Victoriosus, penul. prod. Adiectiuum {νικητικός} Qui varias siue plures victorias reportauit, qua dictione vsus Cato, teste Gellio lib.4. capite 9.

Vincibilis, & hoc vincibile, pen.corr. {ἁλωτός} Quod facile vincitur. Terent.Phorm.1.4,
Iustam illam causam, facilem, vincibilem, optumam. Colum lib. 3.cap.12. Grauem terram, vix vlla cultura vincibilem.

VINDELICIA {Οὐινδελικία} Prouincia Europæ, sicuti à Ptolomæo lib.3.scribitur. Est autem inter Rhetiam, quam habet ab Occasu & Noricum ab Oriente. Eam Lycius amnis disterminat à Rhetia, Enos fluuius diuidit à Norico. A Septentrione Danubio terminatur, à Meridie Alpibus supra Italiam extensis. Eius ciuitas insignis fuit Augusta Vindelicia.

Vindelici, penul.corr. {Οὐινδελικοί} Populi, de quibus diximus in ditione Vandali. Horat.4.Carm.ode 4.

Vindelicus, pen.corr. Adiect. {οὐινδελικός} vt
Spolia Vindelica. Claud.de bel.Getico,
Saltus Vindelici. Claud.de bel.Getico,

Vindemia, vindemiæ {τρύγητος, τρύγητος} Quasi vinidemia, à vino demendo. Virg.2.Georgicon,
Non eadem arboribus pendet vindemia nostris.
Mitis in apricis coquitur vindemia saxis.

Vindemiæ fructus. Vlpianus in l. Fructus esse constat. D. Solut. matrimonio.

Vindemia mellis. Plinius, Prima mellis vindemia melior. Idem lib.11.cap.14.& cap.15.

Vindemia oliuarum. Plin.lib.15.cap.1.

Coactæ vindemiæ. Id est, collectæ. Vlpian.in l.Fructus esse constat. D. Sol. matrim. Si coactis vindemiis altera die diuortium intercedat.

Pendens vindemia. Iulianus in l. Qui pendentem. D.de action. empt. & vend. Qui pendentem vindemiam emit, si vuam legere prohibeatur à venditore, aduersus eum, &c.

Si mulier percepta vindemia statim fundum viro in dotem dederit, &c. Vlpianus in l. Fructus esse constat. D.Solut.matrim.

Vindemiam & vindemias inter se differrere vult Seruius, his verbis, Quum vindemiam numero singulari dicimus, vnius anni significamus: quum plurali, multorum. vt Messem, messes: hyemem, hyemes. hæc enim semel tantùm annis quibusque contingunt. Multi tamen volunt vindemiam esse totius orbis generaliter, vindemias singularum partium: vt plus significet singularis, quàm pluralis numerus: sicut plus est quum dicimus, Per terram pluit, quàm Per terras: tunc enim omne elementum per singularem numerum, non terras aliquas significamus. Virg.2.Georg.
-spumat plenis vindemia labris.

Administrare vindemias, Vide ADMINISTRO.

Modicas vindemias colligere. Plinius Iunior libro 9.epistola 28. ad Romanum.

Vindemiola, vindemiolæ, penultima correpta, Diminutiuum {τρυγητίδιον} Cicero ad Atticum, libro 1. 6. Ego omnes meas vindemiolas eò reseruo, vt illud subsidium senectuti parem. De fructu studiorum intelligit.

Vindemio, vindemias {τρυγάω} vindemiare, Vindemias colligere. Plin.lib.14.cap.1. Nouissimas vindemiant.

Vindemiator, penultima producta, vindemiatoris {τρυγητής} Qui vinum legit. Columella libro 3.cap.21. Vindemiatorum aleam subeat. Idem libro quarto, capite 17. Et fructus commodius legitur à vindemiatore.

¶Vindemiator,, Sydus quod tertio Nonas Martij apparet. Columella libro 11. capite 2. dicit illud septimo Calendas Septembris exoriri. Plinius libro 18. capite 31. Cæsari & Assyriæ stella quæ Vindemiator appellatur. Hoc sydus ita dictum putant, quæ sæpe vindemias faciat, hoc est, vuas immaturas exurat, vel nimiis pluuiis infestet, vt iam amplius aliam vindemiatorum operam non postulent vites.

Vindemator, penultima producta, per syncopen, teste Porphyrione. {τρυγητής} Idem.

Durus vindemator. Horat.1 Serm.saty 7.

Vindemitor, penultima correpta {τρυγητήρ} Idem Ouidius 3. Fastorum,
Siue est Arctophylax, siue est piger ille Bootes,
Mergetur, visus effugiétque tuos:
At non effugiet vindemitor. Seneca,
Carpebat raras serus vindemitor vuas.

Vindemiatorius, Adiectiuum {τρυγητικός} Quod ad vindemiam pertinet. Varro 3.de Re rust.cap 2. Nihilo magis torcula vasa vindemiatoria, aut serias olearias, vt trapeta.

Quasi vindemiatorij. Vlpianus in l.Instrumento. D. De instructo vel instrumento leg.

Vindemialis, & hoc Vindemiale, penul.prod. Macrob.lib 7.Saturn.cap. 7. Nuper in Tusculano meo fui, quum vindemiales fructus pro annua solennitate legerentur.

Vindex, vindicis, penultima correpta {ἔκδικος, τιμωρός, ἀμύντωρ, τιμάορος} communis generis, Vltor vel vltrix iniuriæ. Cicero pro Flacco, Quum speculatur atque obsidet Rostra vindex temeritatis, & moderatrix officij Curia. Et ad Brutum, 17 Quid hoc mihi prodest, &c. si vindex illius mult, author extitit alterius, fundamentum & radices habituri altiores, si patiamur?

Vindex & oppressor dominationis. Cicero ad Brutum, 16. Petitur vt vindices atque oppressores dominationis salui sint?

Vindex & vltor. Col.lib.7.cap.12 de cane.

Facinorum & sceleris speculator & vindex. Cicero 3. de Natura deorum, Furiæ, deæ sunt speculatrices, credo, & vindices & facinorum & sceleris.

Fraudis auaræ vindex. Horat.4.Carm.ode 9.

Scelerum vindex. Lucan.lib 9.

Linguæ magnæ vindex, Vindex superbiæ. Horatius 4. Carm.ode

Iustissimus vindex. Ouid 3.de Arte.

Carcer nefariorum vindex. Cic.2.in Catilinam

¶Vindex, Defensor, & assertor. Cicero ad Atticum libro 2. in Tusculanum & Pompeianum valdè me delectant, nisi quod me illum ipsum vindicem æris alieni, ære non Corinthio, sed hoc circumforaneo obruerunt. Coniuratio Catilinæ propter æs alienum facta est, odio maximè creditorum. rectè igitur vindex, & seruator creditorum Cicero, quia coniuratos occiderat.

Vindex honori. Plaut.
Vt tu honori maiorum vindex esses: quod est eorum honorem contaminares & violares, & tolleres. Quod sumptum ab his, qui quid vindicant suúmque asserunt, & manum iniiciunt, proindéque alteri auferunt: nisi quis honori vindex fieres exponat honorem manumitteres & liberares, ne tuis tanquam addictus seruiret, & in familia esset: qui sensus in Plauto nec insulsus est, nec à significatione alienus. Turnebus.

Extitisti tu vindex nostræ libertatis. Cic. Octauio.

Æris alieni. Cic.ad Att.lib.2.16.

¶Pœna vindex. Catull. Argonaut.59.

Vires vindices. Ouid.epist.9.3.

Vindiciæ, vindiciarum pluraliter, Festus, Vindiciæ appellantur res eæ de quibus controuersia est: de quibus Cincius sic ait, Vindiciæ olim dicebantur quæ ex fundo sumptæ, in ius allatæ erant. Seruius Sulpitius vindiciam esse ait, ab eo quòd vindicantur res ex controuersia. Hactenus Festus. Vindiciæ, id est sententiæ, vt dicunt aliqui, aut verius assertiones rei & adiudicationes, vt loquuntur: vbi nescit iudex si duo sint, vtrius sit: vel, si sint plures, cuius. Nihil nanque aliud est vindicia, quàm assertio: quæ si à seruitute est in libertatem, dicitur vindicia secūdum libertatem: si verò à libertate in seruitutem, dicitur vindicia secundum seruitutem pronuntiari. Vnde Prætor dicitur decernere vindicias secundum libertatem, quando in libertatem asserit. Item dicitur dare vindicias secundum seruitutem: quando pronuntiat assertionem eiusmodi. Hęc verò omnia latissimè declarat Budæus, his verbis, Vt autem ad vindicias veniamus. Liuius 3 ab Vrbe, de filia Virginij loquens, ita inquit, Hanc virginem adultam, forma excellentem Appius amore ardens, pretio ac spe pellicere adortus postquā omnia pudore septa animaduerterat, ad crudelem superbámque vim animum conuertit. Marco Claudio clienti negotium dedit, vt virginem in seruitutem assereret: neque cederet secundum libertatem postulantibus vindicias: quòd pater puellæ abesset, locum iniuriæ esse ratus. Item paulo pòst, Aduocat puellæ quum Virginium Reipub. causa dixissent abesse biduo affuturum si nuntiatum ei sit: iniquum esse absentem de liberis dimicare postulant, vt rem integram in patris aduentum differat lege ab ipso lata vindicias det secundum libertatem. Vindicias secundum libertatem dare, & Liuius & Pomponius intellexerunt decernere, vt interim dum pater puellæ accersitur, dúmque ipsa

status sui quæstionem patitur, in possessione ipsa sui ac libertatis esset. Vt, vindicias postulare secundum libertatem pro eo quod est postulare vt interim libertate potiretur. Quod autem sequitur de Bruto qui vindicias secundum libertatem dixisset in persona Vindicis Vitelliorum serui, Vindicij, non Vindicis legendum est, ex eodem Liuio, libro secundo: Præmium, inquit, indici pecunia ex ærario, libertas & ciuitas data. Ille primùm dicitur vindicta liberatus: quidam vindictæ quoque nomen ab illo tractum putant, Vindicio illi nomen fuisse. Post illum, seruatum vt qui ita liberati essent, in ciuitatem accepti viderentur. Itidem Plutarchus in Publicola. Vindiciarum nomen non à Vindicio, vt Accursius putauit, sed à vindicando tractum est: id quod ex Liuio intelligi satis potest, Appius, inquit, quum virginem non defendi ab Icilio, sed inquietum hominem locum seditionis quærere diceret, non præbiturum se illi eo die materiam, ius eo die se non dicturum, neque decretum interpositurum, à M. Claudio petiturum vt decederet iure suo, vindicarísque puellam in posterum diem pateretur. Vindicari puellam Liuius pro Vindicias puellæ secundum libertatem dari dixit, hoc est asseri interim in libertatem, & in possessione libertatis esse vsque in posterum diem. Idem paulo pòst, Ita vindicatur Virginia spondentibus propinquis. Hactenus Budæus.

Nunc subiiciam verba Asconij Pædiani in Verrinas Ciceronis: Lis vindiciarum est, inquit, quum litigatur de ea re apud Prætorem cuius incertum est quis debeat esse possessor, & ideò qui eam tenet, satisdat pro præde litis vindiciarum aduersario suo, quo illi satisfaciant nihil se deterius in possessione facturum de qua iurgium esset, rursus sponsione ipse prouocatus ab aduersario certæ pecuniæ aut æstimationis, quam amittat ni sua sit hereditas de qua contendit. Cic. 3. Verr. Si habuisset, inquit, iste edictum quod antè istum & postea omnes habuerunt Prætores, possessio Minutiæ genti esset data. Siquis testamento se hæredem esse arbitraretur quod tum non extaret, lege ageret in hæreditatem: aut prædes litis vindiciarum quum satis accepisset, sponsionem faceret: ita de hæreditate certaret. Hoc opinor iure & maiores nostri & nos semper vsi sumus. Quæ verba Pædianus exponens, ita inquit, Aut peteret vt possessor esset, aut acciperet ab aduersario satis pro præde litis vindiciarum: & ipse sponsionem faceret, & ita de hæreditate certaret. Fortasse autem non prædes apud Ciceronem, sed præde legendum est. Ex supradictis satis, vt opinor, apparet vindiciarum litem eam esse qua cõtrouersæ rei possessionem fiduciarum petimus, interea dum lis de re ipsa, aut de possessione disceptatur. Huiusmodi enim possessio, quam Pædianus intelligi ex Cicerone voluit, non iusta & absoluta est possessio, sed fiduciaria, & veluti depositaria, rationibus reddendis fructib. obnoxia. Hæc Budæus.

Vindiciæ, inquit Festus appellantur res eæ de quibus controuersia est: aut potius dicuntur vindiciæ inter eos, qui contendunt. Sic ferè sensum in eo constituendum credit Turnebus & sententiæ eius exemplum Catonis conuenit, quod ipse profert, Prætores secundum populum vindicias dicunt. Sed & vindiciæ dicebantur quę ex agro afferebantur in ius vindicandi causa: etiam vindiciam in singulari dicebat rem Seruius, de qua controuersia erat ab eo quòd vindicabatur.

Vindiciam ferre, est sententia decretóque obtinere rem: dicebat enim vindicias iudex, ferebat vindicias, qui rem obtinebat; sed si vindiciam ille tulerat, qui non debuerat, tribus arbitris datis, duplione damnum luebat. lex enim erat, Si vindiciam falsam tulit, rei siue litis arbitros tres dato, eorum arbitriis fructus duplione damnum decidito. Significant & Vindiciæ manus correptionem καρπισμὸς à Clemente vocatur, à Charisio καρπιστεία, quòd manus brachiale caperetur, qui carpus dicitur. Id & Gellius indicat scribens, Vindiciæ correptione manus in re atque loco præsenti apud Prætorem fiebant. Sunt & Vindiciæ libertas Charisio authore, qui ἐλευθερίαν explicat. Ex Turnebo.

Vindiciis ac sacramentis petere. Cic. pro Milone, Eum denique cui nulla lex erat, nullum Ciuile Ius, nulli possessionum termini: qui non calumnia litium, non iniustis vindiciis ac sacramentis alienos fundos, sed castris exercitu signis inferendis petebat. Clodius, inquit, non iam aliquo iuris colore quæsito alienas inuadebat possessiones, vt calumniatores & litigiosi solent, sed vi armata apertáque, & tanquam hostili prælio. Ex quibus verbis apparet vindicias & sacramentum, & vindicationis formulam, qua in iure manu consertum vocabant, similes quodammodo inter se ac cognatas actiones formulasque fuisse. Budæus.

Vindicias secundum libertatem postulare, vel dare, Vide suprà in VINDICIAE.

Vindiciæ, pars vna iuris, pro iure ipso. Lucil. apud Festum,
Nemo hîc vindicias, neque sacra, aut numina retur. hoc est, Nemo hîc ius vllum esse putat, aut vlla sacra, aut numina. Turnebus.

Vindico, vindicas, penult. corr. {ἐκδικέω, τιμωρέω, ἀμύνω} vindicare, Vlcisci, castigare, punire. Cice. 2. de Lege, Grauiter olim ista vindicabat vetus illa Græcia: longè prouidens, &c. Idem de Amicitia, Talis improborum consensio non modò excusatione amicitiæ tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est.

Dolus malus legibus erat vindicatus. Cic. 3. Offic.

Acerrimè maleficia vindicare. Cic. pro Rosc. Amer.

Mortem vindicare alicuius. Plin. lib. 10. cap. 43.

Necem alicuius vindicare. Ouid. 6. Fast.

Offensas suas vindicare ense. Ouid. 3. Trist. eleg. 8.

Peccata moribus & iudiciis vindicare. Cicero secundo de Inuention. Tum leges quoque & iudicia demonstranda sunt, per quæ potuerit id peccatum, quòd sponte sua reus priuatus sit, moribus & iudicio vindicari.

Peccatum in altero vindicare. Cic. 5. Verr. Omnia postremò quæ vindicaris in altero, tibiipsi vehementer fugienda sunt.

Seditionem vindicare. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.

In aliquem scelera alterius vindicare. Cicero 5. Verrina, Atque in eam fraudem videtur mihi diuinitus incidisse, nõ solùm vt eas pœnas quas proximè metuisset, solueret: sed vt illa etiam scelera eius in Carbonem & in Dolabellam vindicarentur. Gell. lib. 11. cap. 18. Is sua lege in fures duplici pœna vindicandum existimauit.

¶Vindicare se ab aliquo, pro Vlcisci. Senec. de benefic. lib. 6. cap. 5. Quum idem homo beneficium mihi dedit, & postea fecit iniuriam: vtrùm & beneficium illi reddere debeam, & me ab illo nihilominus vindicare.

Vindicare se de aliquo. Cic. pro Deiotaro, Præsertim quum is vnus esset, qui posset de absente se vendicare?

¶Vindicari, Passiuè. Cic. pro Cecin. Fateor, hoc interdicto Prætoris vindicari, si voluntas & æquitas valeat. Vetus codex habet, Hoc interdictum Prætoris violaui.

In posterum diem vindicari, Vide paulo antè in VINDICIAE.

Vindicatum est, Impersonale, pro Animaduersum est. Cicero 7. Verr. Fateor non modò in socios, sed etiam in ciues militésque nostros persæpe esse seuerè ac vehementer vindicatum. Budæus.

¶Vindicare, Liberare, asserere. Cic. Attic. lib. 7 epist. 2. sub finem, Itaque vsurpaui vetus illud Drusi, vt ferunt, Prætoris in eo qui eadem liber non iuraret: me istos liberos non addixisse, prætertim quum adesset nemo, à quo rectè vindicarentur. Addixisse (inquit Paulus Manutius) iussisse, pronuntiasse. Vindicarentur: sub. in libertatem. quòd præter ipsum alios quoque adesse oportet, qui vindicarent. Aderant enim coram Prætore dominus, seruus, vindex, testes, scriba: neque sine his iusta erat addictio liberorum in hoc genere manumissionis Sensus est. Drusus Prætor, quum is quem manumiserat eadem liber non iuraret quę seruus iurauerat, negauit se manumisisse. negabo ego quoque: quoniam istos, quos memores beneficij putaui futuros, improbos ingratósque experior.

¶Vindicare & liberare. Cic. pro Rabirio perduell reo, An verò seruos nostros horum suppliciorum omnium metu, dominorum benignitas vna vindicta liberauit: nos à verberibus, ab vnco, à crucis denique terrore, neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri honores vindicabunt? Idem ad Quint. fratrem, libro 3. 17. Téque item ab eo vindico & libero.

Ab interitu vindicare. Plin. in Paneg.

A labore vindicare. Cic. pro Sylla, Sed neque honoris, neque ætatis excusatio vindicat à labore. Id est asserit, tuetur, immunem præstat.

Aliquem à magnitudine doloris vindicare. Cic. 2. Tusc.

A molestia, supplicio, & impetu libidinum vindicari: pro Liberari. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 4. Te satis innocentia tua & misericordia hominum vindicat hoc tempore à molestia. Liu. 1. ab Vrbe, Cicero 1. de Finib. Sapientiámque esse solam quæ nos à libidinum impetu & formidinum terrore vindicet.

Ab obliuione & silentio hominum vindicare. Cic. 2. de Orat. Vel me hercule etiam vt laudem eorum iam prope senescentem, possem, quantum ego ab obliuione hominum atque à silentio vindicarem.

Senectutem à solitudine vindicari iuris Ciuilis scientia. Cicero 1. de Oratore.

Vindicare à se, pro sibi. Liu. lib. 4 Decad. 5. Victoriæ vtique de Antiocho rege maiore parte à se vindicata.

Aliquem à vitiis omnibus vindicare. Cice. de Senect. Et senectus est natura loquacior: ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.

In libertatem vindicare, pro Asserere. Asinius ad Cic. libro 10. 31. Deinde qui & me, & Rempub. vindicare in libertatem paratus sim. Cic. in Parad. In libertatem vindicari vult?

Solui terroribus, & in libertatem vindicari. Cicero 1. de Natura deor. His terroribus ab Epicuro soluti & in libertatem vindicati.

Vindicare libertatem, Defendere vel vlcisci. Cæsar 7. bel. Gallici,

Vindicare se ad suos. Cic. pro Rabirio Posth. Hoc quidem semel suscepto atque contracto, perpetienda illa fuerunt vt se aliquando ad suos vindicaret.

Vindicare se existimationi hominum. Cic. 5. Ver. Prô dij immortales, hoc aut innocens homo perpeti potuisset, aut quamuis nocens, qui modò iudicia Romæ fore putaret, non aliqua se simulatione existimationi hominum vindicasset?

¶Vindicare data, Compensare. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.

Vindicatio, vindicationis, Verbale {ἐκδίκησις} Vltio, Vindicta. Cic. 2. de Inuent. Vindicationem, per quam vim & contumeliã defendendo, aut vlciscendo propulsamus à nobis & à nostris qui nobis esse chari debent, & per quam peccata punimus.

Vindicta, vindictæ {ἐκδικία, τιμωρία} Id est animaduersio pro delicto. Paulus in l. Quod Reipub. De iniuriis. Quod Reipub. vindicandæ causa secundum bonos mores fit: etiamsi ad contumeliam alicuius pertinet, quia tamen non ea mente magistratus facit, vt iniuriam faciat, sed ad vindictam maiestatis publicæ respiciat, actione iniuriarum non tenetur.

Suscipere vindictam legis. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 6.

¶Vindicta, libertas, siue virga qua serui libertate donabantur. Nam faciendi liberi tres partes sunt, Vna, vt censu liber fiat. censebantur enim antiquitus soli ciues Romani. Siquis consentiente vel iubente domino nomen detulisset in censum, ciuis Romanus fiebat, & seruitutis vinculo soluebatur. Altera pars adipiscendæ libertatis, quæ vindicta vocabatur, scilicet virgula quam Prætor manumittendi serui capiti imponens, eundem seruum in libertatem vindicabat, dicens quædam verba solennia. atque ideò illa virgula vindicta vocabatur. Plin. epist. 136. Spero, imò confido facilè me impetraturum, vt ex itinere deflectat ad te, si voles vindicta liberare, quos proximè inter amicos manumisisti. Tertia pars faciendi liberi est, siquis suprema voluntate, in testamenti serie seruum liberum scripserit. Cic. in Topicis, Si neque censu, neque vindicta, nec testamento liber factus est, non est liber: neque est vlla earum rerum, non est igitur liber. Horat. 2. Ser. saty 6,
-quem ter vindicta quatérque

Impo-

Imposita haud vnquam misera formidine priuet. Vbi Acron Vindicta, id est virga qua percutiebantur serui dum liberi fiebant.

Liberare vindicta. Tacit. lib. 13. Cic. pro Rabi. perd. reo.

VINDIVS {οὐίνδιος} Edulius, Egdubeda, Orrospeda, Hispaniæ Tarraconensis insignes montes sunt apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6, vulgò *montes de Oca y de Asturias*.

Vinea vineæ, {ἀλωή, ἀλωὰ, ἄμπελος, ἀμπελών, ἀμπελεών} Locus vitibus consitus: vel ipsa vitis. Cic. 2. de Lege agrar. Iugera CCC vbi institui vineæ possunt. Col. lib. 3. cap. 2. Ideo non est vineis apta, vix etiam arbusto.

Brachiata, Vide BRACHIVM.
Caluata, Vide CALVA.
Campestris. Colum. lib. 12. cap. 21.
Capitata, Vide CAPVT.
Collina, Vide COLLIS.
Compluuiata, Vide COMPLVVIVM.
Culta. Tibul. lib. 1. eleg 10.
Imputata. Horat. Epod. 16.
Macerrimæ vineæ. Col. lib. 8. cap. 1.
Palustres vineæ. Colum. lib. 12. cap. 21.
Constituere vineas. Columel. lib. 3.
Decussare vineas. Colum. lib. 12. cap. 53.
¶Floret vinea. Ouid. 5 Fast.
Fodere vineam. Colum. & Var. lib. 1, cap. 31.
Frequentare vineam. Colum.
Induunt se vuis vineæ, Vide INDVO.
Iugare vineas, Vide IVGVM.
Limitare vineas. Plin. lib. 17. cap. 22.
Occare vineas. Colum. lib. 11. cap. 2.
Ordinare vineam paribus interuallis, Vide Ordino in ORDO.
Palare vineas. Columel. lib. 11. cap. 12.
Pampinare vineas, Vide PAMPINO.
Ponere vineas. Colum. Et nos Publi Siluine magno animo vineas ponamus, &c.
Pubescit vinea. Virg. 2. Georg.
Purgare vineam. Catull. Argonaut.
Sternere vineam. Colum. Factis sulcis optimè sternitur.
Verberatæ grandine vineæ. Horat 3. Carm. ode 1.

¶Vinea, Instrumentum bellicum lignis compactum, inquit Liuius, latum pedibus octo, altum septem, longum sexdecim, tectum duplici ligno, cratibusque contexitur. latera quoque vimine sepiuntur, ne saxorum ac telorum impetu perfringantur: extrinsecus, ne crementur, crudis ac recentibus coriis integuntur. Quum plures fuerint, iunguntur ordine, sub quibus oppugnantes tutius ad muros subruendos pugnant. Plautus Milite, 5. -ad eum
Vineas, pluteosque agam. Cic. ad Catonẽ, lib. 15. 4, Aggere, vineis, turribus oppugnaui, vsusque multis tormentis. Idem 8. Phil. Conductæ vineæ sunt, pugnatur acerrimè.

Vinearius Adiectiuum, {ἀμπελινὸς} Quod est vineæ, vel quod ad vineam pertinet: vt Collis vinearius. Colu. lib. 5. cap. 6.

Vineaticus penul. corre. Aliud adiectiuum, {ἀμπέλειος} Idem, vt
Falces vineaticæ. Varro. 1. de Re rust. cap. 22. Colu. lib. 4. cap. 1. Vnum tamen atque alterum reprehendissent, quippe seminibus vineaticis nimium me profundos censuisse fieri scrobes. Cato. cap. 11. Ferramenta, falces vineaticas sex.

Vinealis & hoc vineale, penul. prod. {ἀμπέλεως} Quod est aptum ad vineam. Colum. lib. 3. cap. 12, Sed ne nunc per infinitas terreni species euagemur, non intempestiuè commemorabimus Iulij Gręcini conscriptam velut formulã, ad quam posita est limitatio terræ vinealis.

Vinetum, Vinitor, Vinosus, Vide VINVM.

VINTIVM, {οὐίντιον} Nerusiorum in Alpibus litoreis vrbs, Ptolemæo lib. 3. cap 1. vulgò *mont Visol*, Vesulo monte.

Vinum, vini, {οἶνος} Martialis lib 3,
Resinata bibis, vina Falerna fugis. A vi deducitur, vt nonnulli volunt, quòd vim inferat menti. Ouid. 1 de Arte,
Et Venus in vinis, ignis in igne fuit.

Vinum nullarum virium, & ingentium virium, contraria. Cels. lib. 3. cap. 19.
Vinum cui nihil ætatis accessit. Cels lib. 2. cap. 26.
Vinum in dolio placens. Senec. ad Lucillium epist. 36, Ariston aiebat, malle se adolescentem tristem, quàm hilarem & amabilem turbæ. Vinum enim bonum fieri, quòd recens durum & asperum visum est: non pati ætatem, quod in dolio placuit. Id est (ait Budæus) quod musteum adhuc, & à lacu recens, maturum iam potui visum est. Vina quippe in doliis inueterascere non sinebant antiqui, sed in amphoras & cados diffundebant. Inde illud Iuuenalis saty 5,
Ipse capillato diffusum Consule potat. & Horatij lib. epist. 5,
Vina bibes iterum Tauro diffusa. Id est, Tauro Consule inueterari cœpta. Vide vinum diffundere, in DIFFVNDO.
Vina pluraliter. Cicer. 3. Verr. Vina cateráque quæ in Asia facilè comparantur. Alibi sæpe.
Languidus vino, Vide LANGVOR.
Certamen mite vini. Tibul. lib. 3. eleg. 6.
Media ætas vini, Vide AETAS.
Pernicies vini, lymphæ. Catullus ad puerum, 24.
Plenus vini, Ebriosus. Cice. Post reditum in Senatu, Vini, somni, stupri plenus, madenti coma.
Infirmi saporis vinum, Vide INFIRMVS.
Vini sapores quatuor, Dulce, acutum, lene & austerum.
Violentia vehemens vini. Lucret. lib. 3.
Ad vinum, Inter conuiuium & symposia. Vide AD pręepositionem.
Ad vinum disertus, vide ibidem.
Regna vini sortiri talis, Vide Talus pro ludo in TALVS.
¶Achaicum vinum, quod à Phliunte oppido Achaiæ & Phliasium ab Antiphane prædicatum est. Hermol. Barbar.
Aeratophorum vinum, id est purum. Varro.
Aigleuces vinum, Vide in AIGLEVCES.
Albanum vinum, Vide ALBANIA.
Album vinum, Vide ALBVS.
Allobrogicum vinum, Vide ALLOBROGES.
Annitianum vinum, ab Annitio. Cic. de Clar. Orat.
Asperum, Vide ASPER.
Atrum, Vide ATER.
Austerum, Vide AVSTER.
Autoceras vinum, dicitur quod est exile ita vt dilui non debeat.
Bellissimum vinum. Colum lib. 12. cap. 19.
Cœcubum vinum, Vide COECVBVM.
Calenum, Vide CALENVM.
Calidum. Ouid. 15. Metamorphoseos.
Cibarium, Vide CIBVS.
Circumcisitium vinum, Vide CIRCVNCISITIVS.
Collina vina, Vide COLLIS.
Defrutum vinum, Vide DEFRVTVM.
Dilutum vinum. Martial.
Raram diluti bibis vnciam Falerni.
Doliare vinum. Vlpianus, De periculo & commodo rei venditæ, l. prima, Si doliare vinum emeris, nec de trahendo eo quicquam conuenerit, id videtur actum vt antè euacuarentur, quàm ad vindemiam opera eorum futura sit necessaria. Doliare vinum dicitur ad differentiam vini pendentis. Vide Catonem ca. 148. quæ sit lex vino in doliis, & oleæ pendenti.
Vinum vetustate edentulum. Plaut. Pœn. 9. Hoc est quod vim suam amisit.
Factum vinum. Colum.
Fœcatum vinum, Vide FOECATVM.
Falernum vinum, Vide FALERNVS.
Firmissimum. Virg. 2. Georg.
Forte. Columel.
Fuscum. Martial. lib. 2.
Condantur paruo fusca Falerna vitro.
Gaurana vina, Vide GAVRVS.
Hippocraticum vinum, Latinè Aromatites. Vide Aromatites, in AROMATA.
Hornum, Vide HORNVS.
Indigena, Vide INDIGENA.
Ignitius, Vide IGNIS.
Inueteratum. Plin. lib. 14. cap 2.
Larga aut Libera vina. Hora. 3. Car. ode 18. & de Arte.
Lene vinum. Cicer. 5. Tuscul. Tanquam lenia quædam vina nihil valent in aqua, sic Stoicorum ista magis gustata, quàm potata delectant.
Marathrites vinum, Vide MARATHRVM.
Marcida. Stat. 1. Syl. 6.
Mellitites. Plin. lib. 14. cap. 9. & 36. cap. 19.
Merum, Vide MERVS.
Molle vinum, quod caret asperitate & defæcatum est. Virgilius 1. Geo gicon.
Mucidum. Vide MVCOR.
Myrtites, Vide MYRTVS.
Nectareum. Martialis,
Attica nectareum turbatis vina falernum.
Nouitium vinum, Vide NOVVS.
Nouum & vetus vinum, contraria. Cic. de Clar. Orat. Vt siquis falerno vino delectetur, sed eo nec ita nouo vt proximis Consulibus natum velit: nec rursus ita vetere vt Opimium, aut Anitium Consulem quærat.
Oenanthinum vinum, Vide OENANTHE.
Omphacium vinum, Vide OMPHACIVM.
Operarium vinum, Vide LORA.
Opianicum, ab Opio, qui primus vineas bene colere docuit. Cic. pro Cluent.
Opimianum, ab Opimio, qui primus vinum diutissimè seruare docuit.
Passum vinum, Vide PASSVM.
Peculiare, Vide PECVLIVM.
Pendens, Vide PENDEO.
Præfaminum vinum, quòd præfationibus expiatur. Cato cap. 142.
Pramnon vinum, Vide PRAMNIVM.
Proticum vinum, quod primum in lacum ex torculario defluit. Columel.
Protropum vinum, Vide PROTROPVM.
Purum. Ouid 7. Metamorph.
Quietum vinum est, quod extra ebullitionem positum quietem nactum est. Ex Doleto.
Resinatum, Vide Resinatus in RESINA.
Rubens. Ouid. 5. Fastor.
Sireum vinum, quod Latini Sapam appellant. Vide SAPA.
Signinum vinum, Vide SIGNINI.
Spurcum, Vide SPVRCVS.
Surrentinum, Vide SVRRENTVM.
Tenue, Vide TENVIS.
Toruum, Vide TORVVS.
Turbulentum, id est cui fæx permista est. Doletus.
Vapidum, Vide Vapidus, in VAPOR.
Vehemens, id est generosum. Cels.
Vetulum, Vide VETVS.
¶Abstinere vino, Vide ABSTINEO.
Absumere vinum, Vide ABSVMO.
Acere vinum dicitur, Vide ACIDVS.
Adhibere vinum ægrotis, Vide ADHIBEO.

Carere vino, Vide CAREO.
Circuncidere vinum, Vide CIRCVNCIDO.
Coacescit vetustate vinum. Cic. de Senec.
Collectum vinum. Plin. Et collecto iam vino differentia in cella.
Concinnare vinum, Vide CONCINNVS.
Corrigere vina, Vide CORRIGO.
Defæcatum vinum Vide DEFAECO.
Diffusum vinum ex œnophoro. Cice. 2. de Finib. Quibus vinum diffusum è pleno sit œnophoro, vt ait Lucilius. Vetus exemplar pro œnophoro legit hirsiphon.
Dant animos vina. Ouid. 12. Metamorph.
Eliquatum vinum à fæcibus. Columel. lib. 12. cap. 27.
Euanescunt vetustate vina. Cicero 2. de Diuin. De vino aut salsamento putes loqui, quæ euanescunt vetustate.
Expletus dapibus vinóque sepultus. Virg 3. Æneid.
Feruida vina exsurdant subtile palatum. Horat. 2. Serm. saty. 8. Vide EXVRDO.
Vinum facit ingenium. Ouid. 7. Metam.
Vinum facit somnum. Ouid. 1. Fast.
Ferre vetustatem dicuntur vina, Vide FERO. Cice. de Amicitia, Veterrima quæque, vt ea vina quæ vetustatem ferunt, esse debent suauissima.
Fugiens vinum. Cic. 3. Offi. Vide FVGIO.
Fundere vina pateris. Virgil. 5. Æneid.
Liquentia vina fundere. Virgil. 5. Æneid.
Graues vino somnóque iacebant. Ouid epist. 14.
Impulsus vino Quintil. lib. 4. cap. 2.
Incalescere vino, Vide INCALESCO.
Infuscare vinum, Vide INFVSCO.
Inuergere vina, Vide INVERGO.
Dulci mala vino lauere, Diluere & abstergere curas anxias dulci vino. Horat. 3. Carm. ode 12.
Leuare vino curásque sitimque. Ouid 12. Metam.
Liquare ex vino. Celsus lib. 5. cap. 28.
Madent membra vino, vide MADEO.
Nimio marcescere vino. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 6.
Medicata suffitione vina, Vide MEDICO.
Mersus vino & madens. Id est, ebrius. Senec. epist. 84.
Miscere vinum aqua, Vide MISCEO.
Nutrire vinum, Vide NVTRIO.
Olere vina. Horat. 1. epist. 20.
Vina parant animos. Ouid. 1. de Arte,
Pellere curas vino. Horat. 1. Carm. ode 7.
Pressa vina. Horat. Epod. 13.
Languidiora vina promere. Horat 3. Carm. ode 21.
Horna dulci vina promens dolio. Horat. epod. 2.
Reponere vina mensis. Virgil. 7. Æneid.
Sepulti vino conticuere, Sopiti & obruti vino. Virgil. 9. Æneid.
Sepulta vrbs somno vinóque. Virgil. 2. Aeneid.
Quies sequitur vina. Ouid. 3 Fast.
Soluti somno vinóque procubuere. Virgil. 9. Æneid.
Subtrahere vinum. Celsus lib. 3. cap. 2.
Sumere vinum meracius. Cic. 3. de Nat. deor. Vt si medicus sciat eum ægrotum, qui iussus sit vinum sumere, meracius sumpturum, statimque periturum, magna sit in culpa.
Transire ad vinum, Vide AD præpositionem.
Ventilare vinum, Vide VENTILO.
Vti largiore vino, Vide LARGIOR largiris.
Vinum de cupa. Cicero in Pison. Panis & vinum à propola & de cupa.
Vinum de dolio. Cicero in Bruto, Si is potare velit, de dolio sibi hauriendum putet?
¶ Vinum, Liber appellatur per translationem, à Libero patre. Cicero 2. de Nat. deor. Quum fruges Cererem appellamus, vinum autem Liberum.
¶ Vina, pro Poculis. Virgil. 1. Æneid.
Crateras magnos statuunt, & vina coronant. Hoc est, implent pocula vsque ad marginem. Hunc versum legimus etiam libro 7. Idem libro 9,
Inter lora, rotásque viros, simul arma iacere,
Vina simul.
Villum, villi { οἰνάριον } Diminutiuum: sicut ab vnus, vllus Terent. Adelp. 5. 2,
-interea in angulum
Aliquo abeam, atque edormiscam hoc villi.
Vinacea, vinaceorum, vel per vinacia { στέμφυλα, γίγαρτα } Substantiuum plurale neutrum, significat grana vuæ iam pressæ, & etiam nondum pressæ. Significat etiam interdum lignosa illa semina quæ sunt in acinis, Id est vuæ granis. Columel. lib. 11. cap 2. Naturalis autem maturitas est, si quum expresseris vinacea quæ acinis celantur, iam infuscata, & nonnulla propemodum nigra fuerint. Idem lib. 6. cap. 3, Licet etiam si sit leguminum inopia, & eluta & siccata, vinacia quæ de lora eximuntur, cum paleis miscere. Cato cap. 7, Hæc in ollis, ollæ in vinaceis conduntur.
Vinaceus, masc. gen. pro eodem { στέμφυλον } Cato capite 25. Vinaceos quotidie recentes succernito. Columel. libro 3 cap. 1. Humido loco sciet non rectè mandari fructus teneri & amplioris acini, sed callosi & angusti, frequentísque vinacei.
Vinacei illuti Catoni de Re rustica dicuntur, è quibus non est facta lora. Lora enim fit vinaceis aqua perfusis, id est lotis. Turnebus.
Vineacea, vineaceæ, vel vinacea potius, Idem { γίγαρτον } Colu libro de Arboribus, cap. 4, Vitem quam ponis, fac vt ad Orientem spectet adminiculo religata. In imo scrobe lapides circa pondo quinque ita ponito ne vitem premant, sed tamen iuxta radices sint. Præterea post hæc vineaceæ heminam vuæ albæ in nigra, vuæ nigræ in alba ponito, atque ita scrobem vel sulcum cũ stercorata terra ad mediũ completo. Plin. lib. 17. cap. 22, Circum capita addito stercus, paleas, vinaceas, aut aliquid horunce.
Vinaceus, Adiect. vt Acinus vinaceus. Cice. de Senect. Omitto enim vim ipsam omnium quæ generantur à terra, quæ ex fici tantulo grano, aut ex acino vinaceo, aut ex ceterarum frugum aut stirpium minutissimis seminibus, tantos truncos racemósque procreat.
Vinalia, vinaliorum { πιθοιγία } Tam secundæ quàm tertiæ declinationis: Feriæ IX. Cal. Maij degustandis vinis institutæ, vt ait Plin. lib. 18. 29, Sunt & altera Vinalia, quæ aguntur ad XIII Cal. Septembris, vt ipse paulo pòst dicit.
Festa Vinalia quæ X Calend. Maij. fiebant, ab Ænea instituta fuisse docet Ouidius 4. Fast.
Vinarius, vinarij { οἰνοπώλης } Vini venditor. Vnde Lampridius scribit Alexandrum Romanum imperatorem constituisse corpora vinariorum, & caligariorum, & omnino omnium artium. Plautus Asin. 9.
Sed vina quæ heri vendidi vinario Exærambo, &c. Idem Pœnulo, 14.
Vinarius, pro Vinoso & ebrioso, Vlpianus in l. Ob quæ. De ædilitio edicto, Item aleatores & vinarios non contineri edicto quosdam respondisse Pomponius ait: quemadmodum nec gulosos, nec impostores, aut mendaces, aut litigiosos. Ibidem, in l. Aediles. Vtputa si imitatione conseruorum apud emptorem talis factus est, aleator fortè, vel vinarius, vel erroneus sit. Budæus.
Vinarius, Adiectiuum { οἰνηρός } Quod ad vinum pertinet: vt Taberna vinaria. Plin. libro 14. cap. 13, In quibus erant claues vinariæ cellæ. Idem libro 24. capite 1, Qua de causa & in saccos vinarios additur polenta.
Vinarij lacus. Columella libro 12. capite 18. Horatius 2. Serm. Saty. 8,
-inuertunt Aliphanis vinaria tota
Vibidius, Balatróque.
Saccus vinarius. Vide SACCVS.
Vas vinarium. Cic. 6. Verr. Erat etiam vas vinarium ex vna gemma pergrandi, &c.
Crimen vinarium, Id est Portorium vini exportandi gratia soluendum, quòd à Fonteio constitutum in Gallia fuisse accusator eius dicebat. Cic. pro Fonteio, Cognoscite nunc de crimine vinario, quod illi inuidiosissimum & maximum esse voluerunt.
Vinalis, & hoc vinale penultima producta, Macrobius libro 7. Saturnal. capite 7. Sed & si qua vinalis fortitudo in homine resedit, hanc diluit & extinguit.
Vinetum, vineti penultima producta { ἀμπελών, οἰνόφυτον } Locus vbi multitudo vitium consita est, hoc est vbi multæ vites, vel multæ vineæ sunt. Columella libro 3. capite 4, Cui vineta facere cordi est, faciat vitiarium, ex quo possis agrum vineis vestire. Cicero 2. de Natura deorum, Nec verò ita refellendum est, vt si segetibus aut vinetis cuiuspiam tempestas nocuerit. Idem 2. de Legibus, Sacerdotes vineta virgetáque & salutem populi auguranto.
Læta vineta. Lucret. lib. 2.
Madentia vineta. Stat. 3. Sylu. 5.
Vinetum restibile, quod singulis annis repastinatur, id est restituitur. Colum
Conserere vinetum. Colum. cap. 11.
Infestantur vineta Austris & Euris. Vide INFESTVS.
Instituere vineta. Colum. lib 3 cap. 2.
Ordinare vineta. Colum. lib. 4. cap 27.
Vinipotor, pen. prod. vinipotoris { οἰνοπότης } Potator vini. Plin. lib. 14. cap. 54, Scitum de quodam vinipotore reperitur, Syracusis tandiu potare solitum, donec ab eo cooperta in terra oua fœtum ederent. Vetus exemplar legit potore.
Vinitor, pen. corr. vinitoris { ἀμπελουργός } Rusticus vinearum cultor. Col. lib. 2. Separandi sunt aratores à vinitorib. Cice. 5. de Fin. An ea quæ per vinitorem anteà consequebatur, & per seipsam curabit?
Maturæ vinitor vuæ. Virg. eclog. 10. Sed fortè refertur ad vocem custos, vinitor custos vuæ maturæ. Vide locum. Badius vindemiatorem interpretatur, Mancinellus custodem vineæ.
Vinitorius, Adiectiuum { ἀμπελουργικός } Quod est vinitoris. Columella libro 4 capite 25, Est autem sic disposita vinitoriæ falcis figura.
Vinolentus, Aliud Adiectiuum { ἔξοινος, πάροινος, οἰνόφλυξ, οἰνοπότης } Ebrius, qui vino se ingurgitauit. Plautus Aulul 23,
Te eam compressisse vinolentum virginem. Cicero 4. Acad. Dormientium & vinolentorum & furiosorum visa imbecilliora esse dicebas, quàm vigilantium, siccorum, sanorum
Somnia vinolentorum. Cice. 1. de leg. Agr. Hæc per deos immortales, vtrum esse vobis consilia siccorum an vinolentorum somnia?
Incidere in vinolentiam vinolentorum. Cic. 5. Tusc.
Vinolentus furor. Cic. ad Cornificium, lib. 12. 25. Si sum in Antonium inuectus, vt ille non ferret, omnémque suum vinolentum furorem in me vnum effunderet.
Medicamina vinolenta. Cic in Pisonem.
Bacchatur vinolentus. Cic. in Oratore. 54. Furere apud sanos, & quasi inter sobrios bacchari vinolentus videtur.
Vinolentia, vinolentiæ { οἰνοφλυγία } Ebrietas. Cicero in Topicis. Cuius etiam generis illa sunt, ex quibus verum nonnunquam inuenitur pueritia, somnus, imprudentia, vinolentia, insania.
Amor, iracundia, ægritudo, vinolentia. Cic. 2. de Inuent.
Vinolentia subiecta est ægrotationi. Cicero 5. Tusc. Ægrotationi autem talia quædam subiecta sunt, auaritia, ambitio, mulierositas, peruicacia, liguritio, vinolentia, cupedia, & siqua similia.
Furiosa vinolentia. Cicero 2. Philip. Quid furiosam vinolentiam tuam proferam?
Vinosus, pen. prod. Adiect. { οἰνώδης, οἰνοπότης } Cupidus vini dicitur, vt ait Valla lib. 1. Plinius ait idcirco vinosos dici homines, quòd soli animaliũ nõ sitientes bibũt. Sic legit Calepinus: vbi nũc sic legimus lib.

lib. 23. cap. 1. Vino debemus homines, quòd &c. Ouid. 3. Fastorum,
-vinosior ætas.
Hæc erat, & grauidæ munera vitis amans.
Vinosus, Ebriosus. Plaut. Curc. 2,
Quid opus est verbis? vinosissima est.
Conuiuia vinosa. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.
Senex vinosus. Ouid. 3 de Arte.
Vinoses succus (vt author est Plin. lib. 15. cap. 28.) propriè est moro, pyro, myrto. Idem lib. 13. cap. 19. & lib. 23. cap. 6. inter mali punici genera, vinosa quædam appellat, quæ aluum sistunt & stomachum.
Vinosus sapor. Plin. lib. 12. cap. 13.
Vinosus fructus. Col. lib. 5. cap. 10.
Vinosa mordacitas ad linguam, Hoc est, Quæ haud secus ac vinum linguam ferit. Plin. lib 21. cap. 18.
Vinulus in Plauto Mollis est, ex vini diminutione. Cùm enim vinum quod generosum non esset significabant, vinulum & villum appellabant, vnde adiectiuum vinulus est factum. Turnebus. Locus Plauti est Asin. 5.
Viocuri, Viarum curatores. Varr. Publius & Cosconius quòd ab his dicuntur viocuris ædificati. Idem alio loco, Quis enim non videt, vnde aurifodinæ & viocurus? In antiquo lexico scribitur, Viaculus, ὁδῶν ἐπιμελητής, sed vel viarius, vel viocurus in eo scribendum censeo. Turnebus.
Viola, violæ, pen. corr. { ἴον } Notæ significationis. Dicta, vt quidam volunt, per antiphrasim, quasi minime violata: vel quòd non violanda: vel à vi olendi, quanuis aliqui per diminutionem, à Græco ἴον violam dictam velint. Plin. lib. 21. cap. 6. Violis honos proximus. Earum plurima genera, purpureæ, luteæ, albæ: plantis omnes, vt olus satæ. Ex iis verò quæ sponte apricis & macris locis proueniunt purpureæ, latiore folio statim ab radice carnosa exeunt, &c. Abundè de violis in hoc capite tractat. Ibid. cap. 11. Florum prima Ver nuntiantium, viola alba. Tepidioribus verò locis etiam hyeme necat. Posteà quæ appellatur purpurea. Proximè flammea, quæ & phlox vocatur, syluestris duntaxat. Cicero 5. Tusculan. An tu me in viola putabas, aut in rosa dicere?
Fuscæ violæ. Claud. 2. de raptu Proserp.
Mollis viola. Virg. 5. eclog.
Nigræ violæ. Virgilius 10. eclog.
Pallentes violæ. Virgilius 2. eclog.
Tinctus viola pallor amantium. Horat. 3. Carm. ode 10.
Tondere violas manu. Propert. lib. 3 eleg. 13.
Violarium, violarij { ἰών } Locus vbi nascuntur violæ, inquit Seruius. Virg. 4. Georg.
-irriguumque bibant violaria fontem.
Violaceus, adiectiuum { ἰοειδής } Idem quod purpureus, qui in violæ florem tendit. Plin. lib. 9. cap. 39. Nepos Cornelius, qui diui Augusti principatu obiit, Me, inquit, iuuene violacea purpura vigebat. Idem libro 35. capite 16. Violaceus color.
Violarius, violarij { ἰοβαφής } Violacei coloris infector. Plaut. Aulul. 15, Flammearij, violarij, carinarij.
VIOLANTILLA, Græcè Ianthis, nomen mulieris Iolant. Budæus.
Violo, violas, penult. corr. { βιάζω, βιάζομαι, βιάομαι, βιάω, βιαζόω, ἐκβιάζομαι, ὑβρίζω, παρανομέω } Violare, Corrumpere, polluere, Quasi vim inferre. Et propriè de virgine dicitur.
Violare, ad alia transfertur: vt Violare amicitiam. Cicero pro Cluentio, A me tamen, vt æquum est, omnia cautè, pedetentímque dicentur, vt neque fides huius defensionis relicta, neque cuiusquam aut dignitas læsa, aut amicitia violata esse videatur.
Amores alicuius violare. Tibull. lib. 1. eleg. 3.
Aras cælicolûm violauit mea dextera. Sil. lib. 17.
Aurum cibis violare. Stat. 1. Thebaid.
Bello violari. Cic. Cæsari in epist. ad Att. lib. 9. 183.
Corpus manu. Cic. Post reditum in Senatu, Fortissimi atque optimi viri Tribuni plebis sanctissimum corpus non solùm tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro confectúmque vidistis.
Corpus vulnere. Virg. 11. Æneid.
Cubile alicuius. Catull. ad Ianuam, epigram. 62.
Dignitatem. Cic. ad Lent. lib. 1. 6.
Ebur ostro. Virg. 12. Æneid.
Existimationem alicuius. Cic. ad Qu. Philip. lib. 13. 74.
Famam probris flagitiísque violare. Cic. 3. Verr. Quum apud exteras nationes imperij nominísque nostri famam, tuis probris flagitiísque violaris.
Fidem violare. Ouid. epist. 7.
Fidem coniugij. Plin. lib. 10. cap. 34.
Fœdus. Liu. 8. bell. Pun.
Fœdera communia pacis violare factis. Lucret. lib. 5.
Hospites. Cæsar 8. bell. Gall.
Iura. Cic. in Somnio Scip. Eorum animi qui se voluptatibus dediderunt, earúmque quasi ministros præbuerunt, impulsúque libidinum voluptatibus obedientium, deorum & hominum iura violauerunt. Idem 2. de Legib. Sanctè vota reddunto, pœna violati iuris esto.
Ius sanctum. Cic. pro Rosc. Amer.
Loca religiosa. Cic. pro C. Rabirio perduel. reo, Nisi fortè de locis religiosis, ac delubris, quos ab hoc violatos esse dixisti, pluribus verbis tibi respondendum putas.
Numina verbo violare. Tibull. lib. 1. eleg. 2.
Parentes. Cice. 3. de Fin. Vt peccatum est patriam prodere, parentes violare, fana depeculari, quæ sunt in effectu, &c.
Puellam violare. Tibul. lib. 1 eleg. 6.
Rempub. Cice. 1. Tusc. Vel in Rep. violanda fraudes inexplicabiles concepissent.
Sacra. Cic. de Arusp. resp. Qui sacra Bonæ deæ quæ viri oculis, ne imprudentis quidem aspici fas est, non solùm aspectu virili, sed flagitio stupróque violarit.
Nubes violant serenam speciem mundi. Turbant & obscurant serenitatem aëris. Lucret. lib. 4.
Suspicione violata virtus. Liu. 2. ab Vrbe,
Syluam violare securi, Cædere. Ouid. 3. Metam.
Violare venas. Celsus lib. 7. cap. 12.
Verbo ius legationis violare. Cic. pro Lege Manil. Ius legationis verbo violatum illi persecuti sunt.
Virginitatem. Cic. 3. de Nat. deor.
Vitam patris. Cic. in Parad.
Voce aliquem violare. Cic. pro Domo sua, Sed tametsi nihil de me tulisti, quo minus essem nõ modò in ciuium numero, sed etiam in eo loco, in quo me honores. Pop. Rom. collocauerunt, tamen'ne eum tua voce violabis, quem post nefarium scelus Consulum superiorum tot vides Iudiciis Senatus, Pop. Rom. totius Italiæ honestatum?
Violens, pen corr. { βιάζων } pro Violentus, teste Budæo apud Horat. libro 3. Carm. ode vlt.
Dicar qua violens obstrepit Aufidus, &c.
Violatus, penult. prod. Participium { βιασθείς } Liuius 2. ab Vrbe,
Ab arcu violatus. Ouid. 3 de Ponto, eleg. 5.
Fletu genas violata Diana. Stat. 9. Thebaid.
Corpus violatum nullo crimine. Silius lib. 17.
Iura violata mariti. Ouid. 2. de Arte.
Leges violatæ. Claud. 2. in Eutrop.
Potestas violata. Lucan. lib. 3.
Violandus, Aliud participium { βιαστέος } vt
Fœdera clam violando. Tibull. lib. 1. eleg. 9.
Violatio, violationis, Verbale { βιασμός } Liu. 9. bel. Pun. Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatione templi, furorem obiecit.
Violator, penult. prod. violatoris { ὑβριστής } Verbale masc. Liu. ab Vrbe, lib. 4. Hiccine est, inquit, ruptor fœderis humani, violatórque gentium iuris?
Templi violator. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 2.
Violabilis, & hoc violabile, penult. corr. Adiect. { βιαστός } Qui violari potest. Stat. 5. Thebaid.
Cor violabile leuibus telis. Ouid. epist. 21.
Numen non violabile. Virg 2. Æneid.
Violentus, Aliud adiect. { βίαιος, βιαστής, βιαστικός, αὐθέκαστος, ἀπότομος } Qui vim facit. Col. lib. 5. cap. 5. Superest reliqua illa cultura prostratæ vineæ, quæ nisi violentissimo cæli statu suscipi non debet.
Violentus & furens. Cic. 2. Philip. Necesse est, quanuis sis, vt es, violentus & furens.
Tranquillus & Violentus, contraria. Claud. 8. Paneg.
Aer violentior incubuit puppibus. Lucan. lib. 5.
Amnis violentior influit in mare. Virg. 4. Georg.
Aper violentus, Ouid. 8. Metam.
Aura cæli violentior. Statius 9. Thebaid.
Ense violento fortiter vti. Ouid. epist. 11.
Fames violenta. Lactant. in Phœnice.
Homo vehemens & violens. Cic. 5. Philip.
Impetus alicuius furentes & violenti. Cic. de Arusp. resp.
Ira violenta. Ouid. 8. Metam.
Ira violentior surgit. Silius lib. 4.
Lues violenta. Valerius 5. Argonaut.
Mors violenta. Tibull. lib. 1. eleg 3.
Opes violentæ. Cice. 1. Philip. Non opes violentas, & pop. Rom. minimè ferendam potentiam: sed charitatem ciuium & gloriam concupisse.
Pectora violenta, Superba. Virg. 10. Æneid.
Tela violenta sumere. Ouid. 11. Metam.
Tempestates violentissimæ. Cic. pro Cluent. Populum Rom. sua sponte esse placatum hominum seditiosorum vocibus, vt violentissimis tempestatibus concitari.
Venti violenti. Lucret. lib. 5.
Vis violenta leonum. Lucret. lib. 3.
Vires violentæ æris, Duritia ferri vel æris. Lucret. lib. 5.
Violentior æquo. Ouid. 3. Metam.
Violenter, Aduerb. { βιαίως } vt vult Acron, Liu. 5. ab Vrbe, Quia solennia ludorum, quos intermitti nefas est, violenter diremisset.
Violenter gerere Consulatum, pro Crudeliter. Plin. epist. 9.
Inuadere Violenter. Col. lib. 7. cap. 12.
Tolerare violenter, pro Aegrè & inuitò. Teren. Phor. 5. 1.
Violentius. Ouid. 1. de Arte,
Violentius facere. Vlp. in l. Quemadmodum. §. pen. D. ad leg. Aquili. Si quid tamen magistratus aduersus resistentem violentius fecerit, non tenebitur Aquilia.
Violentia violentiæ, { βία, ὕβρις, ἰταμότης, } Plin. lib. 2. cap. 47, In Narbonensi prouincia clarissimus ventorum est Circius, nec vlli violentia inferior. Idem lib. 17. cap. 2. Sed tanta plerunque violentia, vt auferat tecta.
Vinolẽtorum violentia. Cic. 5. Tusc. Ne sobrius in violentiam vinolentorum incidat, antè discedit.
Vultus violentia. Ouid. 1. Metam.
Aeris violentia. Lucret. lib. 3.
Effrænata violentia. Cice. 12. Philip. Noui hominis furorem, noui effrenatam violentiam.
Vehemens violentia vini. Lucret. lib. 3.
Gliscit violentia. Virg. 12. Aen.
Opprimi impetu violentiæ. Cic. Antequam iret in exilium.
Prospicere violentiam inimicorum. Ci. Antequam iret in exiliũ.
VION Valentia, { οὐίων οὐαλεντία, } Apulorum vrbs, authore Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie Biuona, Hippo Plinio.
Vipera viperæ. pen. cor. { ἔχις, ἔχιδνα, } Genus serpentis. Dictum quòd vi pereat. De quo Plinius abundè multis locis, maximè verò lib. 10. cap. 62. Viperæ mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis,

dulcedine. Terrestrium eadem sola intra se parit oua vnius coloris, & mollia vt pisces. Tertia die intra vterum catulos excludit: deinde singulos diebus singulis parit, viginti ferè numero. Itaque cæteræ tarditatis impatientes, perrumpunt latera, occisa parente.
Parua neca morsu spatiosum vipera taurum. Oui.2.de Rem.
Vipera venenata ac pestifera. Cic. de Arusp. resp. Etiámne in sinu atque in delicijs quidam optimi viri viperam illam venenatam ac pestiferam habere potuerunt.
Læsa vipera ignaro pede. Ouid.2.de Arte.
Breuibus viperis implicata crines Canidia. Horat. Epod.5.
Vipereus Adiect. {ἐχίδνειος,} vt Carnes vipereas edere. Ouid.2.Metam.
Crinis vipereus. Virg.6.Aen.
Felle vipereo linere spicula. Ouid.1.de Ponto, eleg.2.
Cruore vipereo madent tela. Ouid.4.de Ponto, eleg.7.
Dentes viperei. Ouid.3.Metam.
Nodis vipereis nexa brachia. Ouid.4.Metam.
Viperinus pen.prod. Aliud adiect. {ἐχιδνός,} Plin. lib.11.cap.53, Scythæ sagittas tingunt viperina sanie & humano sanguine. Cic. 2. de Fin. Morsus viperinus.
Cruor viperinus. Horat. Epod.3.
Vipiones pen.pro. {μειαγέρανοι,} sunt minores grues: sicut pipiones, minores columbi. Plin.lib.10.cap.49 In Balearibus insulis & Buteo accipitrum generis in honore mensarum est: item vipiones, sic enim vocant minorem gruem.
Vir viri, m.g. {ἀνήρ} Respectum sexus habet. Plin. lib.10.cap.63. Viros auidiores veneris hyeme, fœminas æstate Hesiodus prodidit.
Soboles virûm. Lucret.lib.4.
Vir, respectum ætatis aliquando dicit. Plinius, Quod non modò in puero siue adolescente, sed etiam in viro admiratione dignum videretur.
Genus acre virûm. Virg.2.Georg.
Gens effræna virûm. Virg.3 Georg.
Inuicta vis viri. Stat.3.Thebaid.
Ingentis spiritus vir, Vide INGENS.
Roboris magni vir. Seneca. Thebaid.1.
Ingenij iucundi & elegantis vir. Quint.lib.5.cap.13.
Magnæ famæ vir. Ouid.2.Metam.
¶ Absurdus vir, Vide ABSVRDVS.
Acres viri. Virg.11.Æneid.
Ademptus vir, Vide ADIMO.
Adolescens vir, Vide ADOLEO.
Agrestes viri. Horat.3.Carm.ode.1.
Amplissimus & ornatissimus vir, Vide AMPLVS.
Audax vir. Silius lib.3.
Bellatores viri. Sil.lib.1.
Bonus vir & prudens. Horat. de Arte.
Bonus vir & sapiens. Horat.1.epist.7.
Bonus vir, Vide BONVS.
Cœlestis vir, Vide CAELVM.
Censorius vir, Vide CENSEO.
Ciuilis vir. Quintil.lib.1.cap.10.
Clari viri. Quint.lib.1.cap.1.
Clarorum virorum animi. Horat.2.epist.
Clarissimus vir. Cic. Curioni, lib.2.
Comis & bonus vir. Quin.lib.6.cap.2.
Consularis vir, Vide CONSVL.
Egregius sanctusque vir. Iuuen. Saty.13.
Excellens vir. Cic. Lentulo. lib.1.7. Virum enim excellentem, & tibi tua præstanti in eum liberalitate deuinctum.
Externus vir. Ouid.epist.15.
Ferox vir. Sil.lib.12.
Fortis vir. Ouid.13 Metam.
Fortis vir ad arma. Ouid.2.Fast.
Grauis vir. Quint.lib.1.cap.2.
Ignoti noua forma viri. Virg.3.Aen.
Illustris vir, Vide ILLVSTRIS.
Iniustus vir. Ouid.2.Fast.
Insignis vir pietate. Virg.1.Aen.
Instructissimus vir, Vide INSTRVO.
Intemperans vir, Vide INTEMPERANS.
Inuictum virum vicit dolor. Ouid.13.Metam.
Iurisperiti, an militaris viri laus maior. Quint.lib.2.ca.4.
Iustus vir & tenax propositi. Horat.3.Carm.ode.3.
Lectissimi viri atque ornatissimi, Vide LEGO legis.
Literati viri, Vide LITERA.
Magnus vir. Ouid.3.Metam.
Maximus vir, Vide MAGNVS.
Memor, gratus, & bonus vir. Cic. Curioni, lib.2.5.
Mendax vir. Virg.8.Aen.
Molles viri. Horatius Epod.1.
Nefandus vir. Virg.4.Aen.
Princeps vir. Ouid. ad Liuiam.
Sanctus vir. Seneca Hippol.12.
Solers vir. Ouid. in Ibin.
Subtilis vir. Quint.lib.3.cap.11.
Veloces viri. Ouid.10.Metam.
¶ Cadere in virum, Vide CADO.
Compellare virum blandé, Vide COMPELLO.
Congelare virum, Vide CONGELO.
Diuidere in viros, Vide IN præpositionem.
Per hos viros salutaris professio increuit, Celsus libro. 1. in Procœmio.
¶ Vir, pro Virilitate Catull.58, Itaque vt relicta sensit sibi membra sine viro, &c. Id est, postquàm. Atys virilia sibi abscidit.
Vir Fortis, qui præsenti fortique animo est præditus. Terent Adel.4.2,
Laudo Ctesipho, patrissas abi, virû te iudico. Idem Eunucho 1.2, Heu noster, laudo, tandem perdoluit, vires. Cic.2.Tusc. Si virtutis compotes, vel potius si viri volumus esse.
Vir & homo. Cic.2. Tusc. Ita & tulit dolorem vt vir, & vt homo, maiorem ferre sine causa necessaria voluit. Idem pro Flacco, Si ciuitas per viros bonos grauesque homines querelas ad vos detulisset. Et ad Quint.frat.lib.2.13, Sed quum veneris, virum te putabo: si Salustij Empedoclea legeris, hominem non putabo.
¶ Vir, Maritus. Terent. And.3.3, Tibi generum firmum, & filiæ inuenies virum.
Matura viro filia. Virg.7 Aen.
Durus vir. Ouid.3.Amor.eleg.4.
Periurus vir. Ouid.epist.10.
Viduus vir. Ouid.epist.8.
¶ O digno coniuncta viro. Virg.eclog.8.
Dare nuptum viro, Vide NVBO.
Expertæ virum puellæ. Horat.3 Carm.ode 14,
Meruit illa virum dote, Vide MEREO.
Nupta viro puella. Ouid.epist.15.
Sæuo nupta viro. Horat.3.Carm.ode 10.
Vir, de brutis etiam dicitur. Virgilius eclog.7,
Vir gregis ipse caper.
Virago penul.prod. viraginis, pen. cor. f. g. {ἀντιάνειρα,} Mulier fortis, quæ viro similis sit, & virilia opera faciat. Plaut. Merc.7,
-rectè ego emero matri tuæ
Ancillam viraginem aliquam, non malam, forma mala.
Diua virago, Diana. Seneca Hyppol.1.
Cruda virago Gorgone, Pallas. Stat.11.Thebaid.
Flaua virago, Pallas. Ouid.6.Metam.
Bello metuenda virago, Pallas. Ouid.2.Metam.
Regina bellorum virago, Pallas Statius.4.Sylu.5.
Viripotens penult.corr. viripotentis, fœmin.gen. {ἀνδρὸς δεκτική,} Virgo dicitur quæ apta est connubio. Plautus Persa.7. Paulus in l. Si filiafamilias. D. de leg.3.
Virilis & hoc virile, pen. prod. {ἀνδρικός, ἀνδρεῖος, ἀνδρώδης,} Quod est viri: vt Opus virile, Et virilis toga. Cic.2.Philip. Et Col.lib.7.cap.11. Virilis pars.
¶ Virilis animus, id est Fortis, qualis debet viri esse. Terentius Phorm.5.8,
Animo virili præsentique vt sis, para. Cic. ad Atticum, lib.14.319. A-
a enim illa res est animo virili, consilio puerili
Magis virilis, Vide MAGIS.
Parum virile. Cic.2.de Fin. Vereturque quicquam aut facere aut loqui quod parum virile videatur.
Cura virilis Virg.9.Aen.
Dolor virilis. Cic. ad Att.lib.11.229. Nec res periisset, & videremur aliquid doloris virilis habuisse.
Forma virilis. Ouid.epist 4.
Habitus orationis virilis. Quint.lib.5.cap.12.
Igniculus virilis Cic. Attic.lib.15.329. Reliqua pars epistolæ: illa nanque in vtranque: sed tamen nonnullos interdum iacit igniculos viriles.
Fortis ac virilis laterum inflexio. Cic.3.de Orat.
Oculi viriles Ouid.5.Fast.
Officium virile. Horat. de Arte.
Ratio fortis & virilis. Cic.1. de Orat. Sententijs tamen vtendum est eorum potissimum qui maximè forti, & vt ita dicam virili vtuntur ratione atque sententia.
Pars virilis, Pars cuiusque viri. Cic.5. Verr. Qui præsertim plus etiam, quàm pars virilis postulat, pro voluntate Pop. Rom. oneris ac muneris suscipere debeam. Ibid.6. Est aliqua mea pars virilis, quòd eius ciuitatis sum, quam ille amplam, illustrem, clarámque reddidit.
Partes viriles mandare puero. Horat. de Arte.
Pro virili parte, Pro viribus. Cic. pro Sestio, Vide PRO.
Pro virili portione. Tacitus in vita Agricolæ.
Proles virilis. Virg.7.Æneid.
Ratio fortis & virilis. Cic.3.Tusc.
Sexus virilis, aut stirps. Plinius libro 10. capite 55. Liuius.1. ab Vrbe.
Studia virilia. Ouid.12.Metam.
Tela virilia. Ouid.8.Metam.
Vestis virilis. Horat.1.Serm.saty.2.
Vox virilis. Cic. pro Sestio. Recita quæso P. Sesti quid decreuerint Capuæ Decuriones, vt iam virilis tua vox possit aliquid significare inimicis nostris.
Vultus virilis. Ouid.3.Metam.
¶ Vocare aliquos ad virilia. Salustius in oratione Marci Tribun. pleb. ad Plebem.
Virilitas, penul.corr. virilitatis {αἰδοῖα, ἀρρενότης} Idem quod Virilia, & pudenda. Martial.lib.9,
Non puer auari sectus arte mangonis,
Virilitatis damna mœret ereptæ. Plin.lib.23 cap.1,
Vtiliter etiam fouetur vino calido virilitas iumentis.
Ademptæ virilitatis homo, Vide ADIMO.
Excisa virilitas. Quint.lib.5.cap.12.
Incestæ virilitatis, de stupratore. Tacit.lib.5. Arguitur pleraque, C. Cæsarem quasi incestæ virilitatis, &c. dixisse. Id autem ideò de Caligula dixerat Messalinus, quòd is cum omnibus sororibus suis stupri consuetudinem fecit, vt scribit Tranquillus.
Virilia, virilium, pluraliter tantùm {αἰδοῖα} Verenda, pudenda. Plin. lib.21.cap.27, Et in totum ad virilia, cauliculis eius in vino & aceto tritis nihil vtilius putant.
Viriliter, penult. correp. Aduerbium {ἀνδρικῶς, ἀνδρείως} Fortiter & magno

magno animo. Cic.2.Tusc. Itaque barbari quidam, & immanes ferro decertare acerrimè possunt, ægrotare viriliter non queunt.
Viriliter & magno animo. Cic.1. Offic. Quod enim viriliter animóque magno fit, id dignum viro & decorum videtur.
Defendere viriliter. Quint.lib.6.cap.1.
Facere viriliter. Horat.1.epist.18.
Fortuna verenda viriliter. Ouid.1.Fast.
Viritim, pen.prod. Aduerb. {κατ' ἄνδρα} Per singulos viros, inquit Festus. Cic.3. Tusc. Nolim, inquit, mea bona Graecche tibi viritim diuidere liceat: sed si facias, partem petam. Cæs.7.bel. Gal. Pecus, cuius magna erat ab Maduutis compulsa copia, viritim distribuit.
Rumor viritim percrebuit. Curtius lib.6.
Ferre aliquid de aliquo loco viritim diuidendo. Cic. de Clar. Oratoribus, Dicitur etiam C. Flaminius is, qui Trib. pleb. legem De agro Gallico & Piceno viritim diuidendo tulerit.
Viritim de vno etiam dicitur. Curtius li.7, Siquis viritim dimicare vellet, prouocauit ad pugnam. Horat.2.epist.1.
Viritim, Metaphoricè, pro Particulatim. Seneca Natur.quæst.lib.5.cap.7, De ventis in vniuersum diximus, nunc viritim incipiemus illos discutere.
Virosus {ἀνδρομανής} Adiectiuum, à Vir, primam corripit. vt Virosæ mulieres, dicuntur virorum appetentes, vel luxuriosæ. Lucilius lib.7,
Dixi ad principium venio, vetulam atque virosam
Vxorem cædam potius quàm egomet me. Afranius Diuortio,
Vigilans ac soles, sicca, sana, sobria, virosa non sum: & si sum,
Non desunt mihi qui vltro dent, ætas integra est, formæ satis.
Virosus, à Virus primam producit, Vide VIRVS.
Viriatus, magnarum virium. Lucil.lib.26, Contra Flagitium nescis bello vinci à viriato Annibale. Nonius.
VIRBIVS dicitur, Hippolytus Thesei filius, quasi bis vir: quia nouercali calumnia necatus, beneficio Æsculapij vel Dianæ reuocatus fertur ad vitam. Reuera, inquit Seruius, Virbius est nomen coniunctum Dianæ, vt Matri deûm Atys, Mineruæ Erichthonius, Veneri Adonis.
VIRDOMARVS, pen.cor. Gallorum rex, de quo cæso Claudius Marcellus opima spolia Ioui Feretrio consecrauit. Propert. lib.4.eleg.11,
Virdomari genus hic Rheno iactabat ab ipso.
Virectum, & Vireo, Vide VIRIDIS.
Vireo, vireonis, penul.prod.m.g {χλωρίων} Plin.lib.18.cap.29, Auem Parram oriente Sirio, ipso die non apparere, donec occidat. E diuerso vireonem prodire ipso solstitij die. Gaza eum intelligit qui & Aristoteli & Plinio vocatur Chlorion.
Vires, virium, &c. Vide VIS.
Virga, virgæ {ῥάβδος, ῥαπίς} Notæ significationis. Cicero pro Rabirio, perduel. reo, Portia lex virgas ab omnium ciuium Roman. corpore amouit: hic misericors flagella retulit. Ouidius 1.de Arte, de tauro quodam,
Signatus tenui media inter cornua virga.
Lentior virgis salicis. Ouid.13.Metam.
Arbuteis virgis texunt pheretrum. Virg.11.Æn.
Aurea virga. Virg.7.Æneid.
Cornea virga, Vide Corneus in CORNV.
Fraxina virga. Ouid.epist.11.
Medicata virga. Ouid 1.Metam.
Rasæ hastilia virgæ. Virg.2.Georg.
Viscata virga fallere volucres. Ouid.15.Metam.
Cædere virgis, Vide CAEDO.
Cædere aliquem virgis ad necem. Cicero 5. Verr. Quid erit extremum? si damnatus eris, virgis te ad necem cædi necesse erit.
Lacerare aliquem virgis, Vide Lacero in LACER.
Morientur in tergo virgæ, Vide MORIOR.
Multari virgis, Vide MVLTA.
Variari virgis, Vide VARIVS.
¶ Virga thuris Plin.lib.12.cap.14.
Virgam thuriam dixit. Virg.2 Georg.
¶ Virga Censoria. Quint.lib.1.cap.5, Quo quidem ita sunt seuerè vsi veteres grammatici, vt non versus modò Censoria quadam virga notare, &c. Hæc autem virga aliàs dicitur obeliscus, vt annotat interpres Quintiliani.
Virgæ sanguineæ. Modestin.l.ix.D.de leg. Pompeia de Parricid. Plin. Siquidem & genistæ, & populi, & vlmi, & sanguinei frutices. Aut igitur è fruticibus virgæ erant, quibus cædebantur parricidæ, vt terror inesset in cruento earum colore, aut ad horrorem, vt existimo, cruentabantur. Sic de Bellona scribit Maro, Quam cum sanguineo sequitur Bellona flagello. & fecialis hasta sanguinea & cruēta bellum indicabat. Liu. Vt fecialis hastam ferratā, aut sanguineam præustam ad fines eorum ferret. Turnebus.
Virgam tribuebant somno, qua feriens homines, soporem inducebat. Papinius,
-extremo me tange cacumine virgæ. Maro ramum ei tribuit, quem soporatum vi stygia super vtraque tēpora Palinuri quassasse dicit: alij etiam ei cornu tribuunt. Ex Turnebo.
Virgula, virgulæ, pen.corr. Diminut. {ῥαβδίσκος} Cic.8. Philip. Quum tempus ille differret, virgula stantem circumscripsit: dixítque, se non antea renuntiaturum Senatui, nisi prius sibi respondisset quid facturus esset, quàm ex illa circumscriptione excederet.
Virgula diuina dicitur, quoties quicquid optamus, id citra humanam operā quasi diuinitus nobis significamus cōtingere. Propterea quòd antiquitas, quemadmodum in annulis, ita & in virgis ferendis existimauit aliquam fatalem, ac seu magicā inesse virtutem. Cic. 1.Offic. Quod si omnia nobis, quæ ad victum cultúmque pertinent, quasi virgula diuina, vt aiunt, suppeditarentur. Citatur aliquoties, & apud Nonium Marcellum, Varro in virgula diuina, vt appareat hunc fuisse titulum alicuius ex Menippeis, qui nimirum & ipsi plerique feruntur prouerbiales. Adagium natum videri potest potissimùm ab illa virga Homerica, quam ille Palladi tribuit, adeò celebri, vt de ea Antisthenes Cynicæ sectæ conditor, librum conscripserit, eam cum suo, vt coniicio, baculo conferens. Erasmus.
Virgatus, Adiectiuum, Quod virgas quasdam in longum aut latum varia serie, & colore porrectum habet, virgatum dicitur. vt Virgatæ vestes, virgata sagula, quæ discoloribus, tanquam currentibus regulis colorum & ductibus, varia cernuntur. Grammatici hac notione contenti non sunt, sed aiunt ad Gallorum etiam respectum esse linguam, quibus virga purpuram significat, vt virgata sint purpurea. Sed simplex intellectus & Latinus magis conuenit. Valerius certè Flaccus, Thracū mulieribus virgatas vestes tribuens, purpureas non intellexit, sed barbarorum ritu discolores, & veluti virgatis segmentis contextas. Eius sunt versus.
Iam veniet durata gelu, sed me quoque pulsam
Fama viro nostrósque thoros virgata tenebit. Ex Turnebo.
Calathisci virgati: Virgis contexti. Catul. Argon 59.
Corpore virgato tigris, Variis coloribus distincto. Sil.lib.5.
Tigres virgatæ. Senec. Hippol.3.
Vestes virgatæ auro. Silius lib.4. Hoc est, virgis seu lineis aureis distinctæ.
Vbera virgata. Seneca Herc. Oetæo 2.
Virgulatus, pen.prod. Adiect. Plin.lib.9.cap.33, Iam distinctione virgulata, crinita, crispa, &c.
Virgator, penult.prod. virgatoris. {ῥαβδίζων} Qui virgis cædit. Plautus Asin.11,
Vbi sæpe causam dixeris pendens aduersus octo
Astutos, audaces viros, valentes virgatores.
Virgeus, Adiectiuum {ῥαβδινός} Quod est ex virgis factum. Virgilius 1. Georgicōn,
Virgea præterea Celei, vilísque supellex.
Virgeam sepem interponere. Colum.lib.11.cap.3.
Area virgea. Colum.lib.7.cap 3.
Pabula virgea, Arbuscularum frondes in pabulum caprarum decerptæ. Virg 3.Georg.
Flamma virgea. Idem.7.Æneid. Hoc est, de virgis facta: vnde est flamma validior. Seruius.
Virgetum, virgeti, pen.prod. {ῥαβδόφυτον} Locus virgis consitus ad illigandas vites: qui mos antiquis fuerat vt hodie quoque, dum amerina salix aut genista iuxta vites seruntur. Cic.2.de Leg. Sacerdotes vineta, virgetáque & salutem populi auguranto.
Virgindemia, virgindemiæ {ῥαβδολογία} Collectio virgarum ob verbera, aut ad aliquid vinciendum. Varro in Agathone, Quid tristiorem video te esse? hæc spes est argētaria, ideoque scapulæ metuunt virgindemiam. Plaut. Rud.19,
Tergúmque obtestor tuum, vt tibi vberem vlmeam esse speres virgindemiam.
Virgultum, virgulti {ῥαβδίον.} Plin.lib.12.cap.19, Præcipua bonitas virgultorum tenuissimis partibus ad longitudinem palmi. Cic. pro Cælio, Ergo hæc deserta via & inculta, atque interclusa iam frondibus & virgultis relinquatur. Et 1.de Diuin. Omnia arbusta virgulta, tecta peruertere.
Cornea virgulta. Virg.3.Æneid.
Sonantia syluis virgulta. Virg.6.Æneid.
Syluestria virgulta. Virg.2.Georg.
Tenera attondent simæ virgulta capellæ. Virg eclog.10.
Noua virgulta in terram defodere. Lucret.lib.5. Ibidem.
Resonant auibus virgulta canoris. Virg 2.Georg.
VIRGI, Hispaniæ oppidum, in sinu quem Virgitanum vocant situm. Author Pomponius, lib.2. Nunc Almeria dicitur, teste Oliuario in Melam.
VIRGILIVS {οὐιργίλιος} Mantuanus poëta celeberrimus, Marone, Maiáque natus, qui primum inter Latinos poëtas obtinet locum. Sunt ex recentioribus qui Vergilium non Virgilium scribi debere autument. De hoc vide Castigationes Pierij in Virgilium. Huius vitam non minus doctè quàm copiosè scribit Petrus Crinitus lib.3. de poëtis Latinis. Virg.4.Georg.
Illo Virgilium me tempore dulcis alebat
Parthenope, studiis florentem ignobilis oti.
Virgilius amantissimus vetustatis. Quint.lib.1.cap.7.
Optimus Virgilius. Horat.1.Serm.sat.6.
Virgilianus, pen.prod. Possessiuum {οὐιργιλιανός} vt Virgiliana virtus, apud Plin. in Præfat. Quintil. lib.1. cap.3, Habendúmque in animo semper illud Virgilianum.
Virgo, virginis, pen.corr. om.g. {παρθένος, κόρη, παρθενική} Quintil. lib.6. ca.4, Cicero obiurgantibus quòd sexagenarius Popiliam virginem duxisset, Cras mulier, inquit, erit. Vlpianus in l. Alioquin. D. de contrah. empt. Quod si ego me virginem emere putarem, quum esset mulier, emptio non valebit.
Virginem, omne incorruptum & intactum dixerunt veteres. Cic. in Orato. Mollis est enim oratio philosophorum & vmbratilis, nec sententiis, nec verbis instructa popularibus, nec vincta numeris, sed soluta liberius, nihil iratum habet, nihil inuidum, nihil atrox, nihil mirabile, nihil astutum, casta, verecunda, virgo incorrupta quodam modo, itaque sermo potius quàm oratio dicitur. Idem de Claris Orator. Domi teneamus eloquentiam septam liberali custodia, &c. tueamúrque vt adultam virginem castè.
Absolutio virginum. Cic.3. in Catil. Cinnā ante se & Syllam fuisse, eundémque dixisse, fatalem hunc esse annum ad interitum huius vrbis atque imperij, qui esset decimus annus post virginum absolutionem, &c.
Adulta virgo, Vide ADOLEO.
Animosa virgo. Ouid.epist.19.
Armata virgo, Vide ARMA.
Aspera virgo. Virg.11.Æneid.
Bellica virgo, Pallas. Sil.lib.7.
Cassa virgo dote, Vide CASSVS.
Corrupta virgo. Ouid.3.Amor.eleg.7.

Non frigida virgo.Ouid.2.Amor.eleg.1.
Iugatæ nondum thalamis virgines.Senece Herc.fur.10.
Iuncea virgo, Vide IVNCVS.
Laudatissima virgo dote formæ.Ouid.9.Metam.
Matura virgo.Horat.3.Carm.ode 6.
Matura viro virgo, Vide MATVRVS.
Nitidæ virgines.Horat.2.Carm.ode 12.
Nobilis virgo in omne æuum.Horat.3.Carm ode.17.Quo in loco virginem pro muliere posuit. Hypermestram enim intelligit quæ Lino marito pepercit.
Pulcherrima virgo.Ouid.9.Metam.
Regia virgo.Ouid.2.Metam.
Sanctæ virgines, Vestales.Horat.1.Carm.ode 2.
Teneræ virgines.Horat.1.Carm.ode 21.
Virgo tempestiua Festo dicitur, quæ matura viro est & nubilis & formosa, velut ὡραία. Authoritate, inquit, virginis cuiusdam tempestiuæ nomine Romes.
¶Abstinere virgine, Vide ABSTINEO.
Comprimere virginem, Vide COMPRIMO.
Rapere ad virum virginem.Catul.in Epith.Iuliæ 56.
¶Virgines carnes.Plin.lib.28.cap.4.
¶Virgo equa.Plin.lib.28 cap.9.
Virgo porca.Martial.lib.13.56,
Te fortasse magis capiet de virgine porca,
Me materna graui de sue vulua capit.
¶Virgo, vrbis Romæ aqua, Vide MARTIA.
¶Virgo, pro Muliere quæ adhuc sit in viridi ætate & vigore, post liberos etiam susceptos.Virg.eclog.6.de Pasiphaë,
Ah virgo infelix, tu nunc in montibus erras. Virgo, inquit Seruius, à viridiore ætate. nam iam mater fuerat Phedræ, Ariadnes, Androgei.
Virginalis & hoc virginale, pen.prod. {παρθενικὸς} Quòd ad virginem pertinet, vt Virginalis modestia.Cic.1.de Diuin.
Virginalis habitus atque vestitus.Cic.6.Verr.
Ploratus virginalis.Cic.2.Tusc.
Heu virginalem me ore ploratum edere. Ex poëta.
Virginali verecundia homo.Cic.pro Quintio.
Virginarius, Adiect.Idem {παρθένιος} Plaut.Persa 11,
Scelesta fides est virginaria.
Virgineus, Aliud adiectiuum.Idem {παρθένειος.} Plinius lib.28.cap.7, Si purgatio illa post virginitatem prima fit, aut in virginea ætate spontanea.
Agmen virgineum.Claud.3.Paneg.
Artus virginei.Ouid.3.Metam.
Chorus virgineus.Ouid.3.de Arte.
Facies virgineæ.Virg.9.Æneid.
Forma virginea puer.Ouid.3.Metam.
Habitus virginei.Ouid.3 Metam.
Lusus virginei.Ouid 14.Metam.
Pudor virgineus.Tibul.lib.1.eleg.4.
Rubor virgineus.Virg.1.Georg.
Timor virgineus.Ouid.10.Metam.
Vultus virginei.Ouid.5.Metam.
Virginitas, pen.corr.virginitatis {παρθενία} Castitas, castimonia.Cic.3. de Nat. deor. Minerua patrem dicitur interemisse virginitatē suam violare conantem.
Spolium virginitatis.Ouid.epist.5.
Matura toris virginitas. Statius 1.Achilleid.
Perpetua virginitas.Ouid.4.Trist.eleg.2.
Virginitas resoluta.Plin.lib.28.cap.7.
Senera virginitas.Ouid 3.Metam.
Carens virginitate.Ouid.9.Metam.
Erepta virginitas.Virg.12.Æneid.
Libata virginitas.Ouid.epist.2.
Patet virginitas.Ouid.14.Metam.
Raptæ virginitatis præmia.Ouid.8.Metam.
Resoluta virginitas. Plin.lib.28.cap.7, Asperrimámque vim profluuij eius esse primis annis virginitate resoluta.
Virginalia, Conchæ quædam Apuleio dicuntur, à mulierum virginúmque natura, id est obscœna parte.Turnebus.
Viria, viriæ: vel Viriola, viriolæ: pen.cor.{χλιδεῖον} Ornamentum colli è gemmis viridibus, vt putat Baysius. Paulus in l. Si tibi electio, De optione & electione leg. Si ex quatuor viriolis duæ, quas elegissem, mihi legatæ sunt: siue duæ solæ sint relictæ, siue ab initio duæ solæ fuerint, valet legatum. Iabolenus in l. Medico, De auro & argento leg. Funerari me arbitrio viri mei volo, & inferri mihi quæcunque sepulturæ meæ causa feram ex ornamentis, lineas duas ex margaritis, & viriolas ex smaragdis.
Viriæ, armillæ sunt virorū, inquit Isidorus, quāquam muliebres etiam armillę viriæ appellari cœperūt. Septimius, Vtique sicut vestigia cestuum viria occupauit: ita & endromidis solocem aliqua multitia synthesi extruxit. Plinius, Viriolæ celticæ, viriæ celtibericæ. Contrà legitur sed mendosè prorsus in editis. Turnebus.
VIRIATVS, pen.prod. {οὐιριάτος} Lusitanus, primùm in Hispania, è pastore venator, è venatore latro, mox iusti exercitus dux factus, vniuersam Lusitaniam occupauit. M. Ventidium Prætorem fuso eius exercitu cepit. Pòst Cn. Plancius Prætor nihilo fœlicius rem cum eo gessit: tantúmque terrorem hostis his intulit, vt aduersus eum Consulari opus esset duce & exercitu. Denique à proditoribus consilio Cæpionis interemptus est, & ab exercitu multum imploratus, tumulatúsque nobilissimé. Author Liuius & Florus.
Viriatinus, pen.prod. Adiect. vt Viriatinum bellum. Sueton. in Galba cap.3 hoc est, quod duce Viriato, Lusitani aduersus Romanos gesserunt.
Viriculum, viriculi, pen.corr. {ὀβελίσκος} Missilis genus, quod Græci cestron vocant: id autem virico deductum videtur, cuius fit mentio

apud Gellium lib.10.cap.15, Et quod virica surculum de arbore fœlici habet. Plin. lib.35.cap.11, Encausto pingendi duo fuisse antiquitus genera constat, cera, & in ebore cestro, id est viriculo donec classes pingi cœpere.
Viridis, & hoc viride, pen.cor. {χλωρὸς, θαλερὸς, πρασινὸς} à Vigore dicitur. Vnde dicimus Virides plantas, quæ nondum aruerunt, & in vigore suo sunt. Colum.lib.1.in Præfat. Quum istud opus non solùm scientiam, sed & viridem ætatem cum robore corporis ad labores sufferendos desyderet.
Æuum viride.Ouid.3.Trist.eleg.1.
Animi virides ausis, Apti ad audendum.Silius lib.1.
Flore viridissimo puella.Catull.ad Coloniam 17.
Iuuenta viridis.Virg.5.Æneid.
Cruda ac viridis senectus. Tacitus in vita Agricolæ. Virgilius 6. Æneid.
Viride, Quod viriditatem habet, & viridi colore tinctum est.Cic.2.de Nat.deorum, Adde huc fontium gelidas perennitates, liquores perlucidos amnium, riparum vestitus viridissimos. Idem 3. Verrina, Ignem ex lignis viridibus, atque humidis in loco angusto fieri iussit.
Aquæ virides.Ouid 4 Fast.
Cæspes viridis.Virg.3.Æn.
Color viridis. Ouidius 10. Metamorph. Viridissimus color. Vitruuius.
Gemma ingratè viridis.Plin.lib 37.cap.25.
Gemmæ acriter virides.Plin.lib.37.cap.5.
Gramen viride.Virg.2.Georg.
Herba viridis.Virg.eclog.2.
Humus viridis.Ouid.6.Fast.
Lapilli virides.Horat.1.Serm.saty 2.
Lentiscus semper viridis.Cic.1.de Diuin.
Iam verò semper viridis sempérque grauata
Lentiscus triplici solita grandescere fœtu. Ex poeta.
Littus.Virg.8.Æneid.
Pratum viride.Ouid.13.Metam.
Ripa viridissima gramine.Virg.3.Georg.
Inambulare in viridi & opaca ripa.Cic.1.de Legib.
Smaragdi virides.Ouid.2.Amor.eleg.6.
Lux viridis smaragdi.Lucret.lib.4.
Vmbra viridis.Virg.eclog.9.
Viridè.pen.corr.Aduerb. Plin.lib.37.cap.8, Comitatur eam similitudine propior quàm authoritate Callais viridè pallens.
Viridius virere.Plin lib.37.cap.5, Herbas quoque virentes frondésque auidè spectamus. Smaragdos verò tantò libentius, quoniam nihil omnino viridius comparatum illis viret.
Viridor, aris. Gratius cum Ouidio de piscibus, Viridari ab herbis dixit. Sic enim in Halyeuticis Ouidius,
Num vada subnatis imo viridentur ab vndis.
Viridans, pen.cor.viridantis {χλωρίζων} Species participij sine verbi obi origine, temporis præsentis. Virg.5.Æneidos,
Sic fatus, cingit viridanti corpora lauro. Plin.lib.37.ca.8, Viridantium & alia plura sunt genera.
Gramina viridantia Stat.5.Thebaid.
Lux viridans fluuij.Plin.lib.4.cap.8.
Toro viridante consederat.Virg.5.Æn.
Vireo, vires, virui {χλοάζω, θάλλω} virere, pen.prod. Viride esse. Cicero 5.Tuscul. alia semper virent Alia hyeme nudata, verno tempore tepefacta frondescunt.
Nemus omne viret.Virg.eclog.7.
Genua virent, Firma sunt. Horat.Epod.13.
Pectora felle virent.Ouid.2.Metam.
Virens, Particip.{χλοάζων} vt Æui flore virens.Sil.lib.1.
Malignè virens, Vide MALVS.
Agelli virentis cultor.Horat.de Arte.
Perpetuò virens buxus.Ouid.10.Metam.
Campi virentes.Horat.2.Carm.ode 5.
Hedera virens.Horat.1.Carm.ode 25.
Herbæ virentes.Ouid.4.Metam.
Stagna virentia musco.Virg.4.Georg.
Syluarum virentium domina Diana.Catull.in Car.secul.32.
Viresco, virescis {πρασίζω, θαλίσκω} virescere, prima correpta, Viride fieri. Colum. lib.11.cap.2, Quidam quum vidissent partem aliquam vuarum virescere, crediderunt tempestiuam esse vindemiam.
Gramina iniussa virescunt.Virg.1.Georg.
Virescere, prima prod.Vide in VIS.
Viriditas, pen.cor.viriditatis. {χλωρότης, πρασινάς} Cic.de Senect. Terra semen tepefactum vapore & complexu suo, diffundit & elicit herbescentem ex eo viriditatem. Ibidem, Viriditas pratorum.
Amittere viriditatem. Cic. de Prouin. Consul. Ac laurea illa magnis periculis parta, amittit longo interuallo viriditatem?
Viriditatem puri maris imitari.Plin.lib.37.cap.5.
¶Viriditas, Vis & fortitudo.Cic.de Amic. Senectus aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio. Idem 3. Tusc. Sed quandiu in illo opinato malo vis quædam insit & vigeat, & habeat quandam viriditatem, tandiu appelletur recens.
Viridarium, viridarij {ἄλσος} Locus in quo sunt herbæ & plantæ virentes, & amœnitate refertæ. Suet.in Tib. cap.60, Militem Prætorianum, ob surreptum è viridario pauonem capite puniuit. Plinius lib. 18.cap.2.
Viridarius, Adiect. vnde Viridarij serui Vlpiano Iureconsul. dicuntur, qui hortos curant, & eorum curam habent.
Viridia, Viridiaria, & Viridaria, eodem significatu leguntur. Pomponius.D.De seruitutibus.l.Quoties, Seruitutum non ea natura est, vt aliquid faciat quis: veluti viridia tollat, aut amœnior prospectum præstet, aut in hoc vt in suo pingat: sed vt patiatur, aut non faciat aliquid. Sic habent Pandectæ Florentinæ. Haloander tamen viridiaria legit. Iabolenus. D. De seruitut. vrban.præd.l.Ædificia, quæ

quæ seruitutem patiuntur, ne quid altius tollatur, viridia supra eam altitudinem habere possunt. Et hîc viridia habent Pandectæ, Haloander viridiaria. Vlpian. D.de vsufructu.l.Si cuius, Vel viridiaria ad alium modum conuertere. Idem. D.de instructo vel instru.leg.l. In instrumento, Si etiam viridiaria sint. Vtroque loco sic habēt Pandect.& Haloan. Paulus.D.de verbor.signific.l.Impensæ, Voluptariæ impensæ sunt, quæ speciem duntaxat ornant, non etiam fructum augent: vt sunt viridia, aquæ salientes, incrustationes, loricationes, picturæ. Sic habent Pandectæ, Haloander viridiaria. Vlp.tit.vj.eius libri qui inscribitur Tituli ex corpore Vlpiani, Voluptuosæ impensæ sunt, quibus neque omissis, deterior dos fieret: neque factis, fructuosior effecta est: quod euenit in viridiariis, & picturis, similibúsque rebus. Iabolenus in l.Dolia.D De fundo instru.Dolia fictilia, item plumbea, quibus terra aggesta est, & in his viridiaria posita: ædium esse Labeo & Trebatius putant.
Viretum, siue Virectum {παράδεισος} Locus viriditate plenus: vel ipsæ herbæ virentes. Virg.6.Æneidos,
Deuenere locos lætos, & amœna virecta
Fortunatorum nemorum.
Viretum, Adiect. probat Calepinus ex lib.12. Col.cap.15.de ficu, Ea porrò neque nimium vireta, neque nimium matura legi debet. Vbi nunc sic legimus, Neque nimium vieta, neque immatura.
Viridicatus, pen.prod. Adiect. {ἀμφιθαλής} Cic.ad Quint.fratr.lib.3.17, Equidem hoc quod melius intelligo, affirmo mirifica suauitate te villam habiturum, piscina & salientibus additis, palæstra & sylua viridicata.
Virilis, Vide VIR.
Viriola, Vide VIRIA.
Viripotens, Viritim, Vide VIR.
VIRITIVM, authore Ptolemæo libro 2.cap.11. Germaniæ vrbs, vulgò *Griesnagen*.
Viror, viroris, penul.prod.m.g. Idem significat quòd Viriditas: sed de quo nullum exemplum reperimus.
Virosa mulier, Vide VIR.
Virosus, Vide VIRVS.
Virtus, virtutis, penult.prod. {ἀρετὴ, ἰσχὺς, δύναμις} à viro dicta est, teste Cic.2.Tuscul. Et propiè fortitudinem significat, quòd viri maximè fortitudo sit. Virg.5.Æneidos,
Tunc pudor incendit vires & cōscia virtus. Cic.pro Leg.Ma. Non enim solùm bellandi virtus in summo atque perfecto Imperatore quærenda est: sed multæ sunt artes eximiæ, huius administræ comitésque virtutis. Terent.Eun.4.7,
Egóne? imperatoris virtutem noueram, & vim militum,
Sine sanguine hoc fieri non posse.
Cinis omnium virtutum Troia, Id est, in qua præstantissimus & fortissimus quisque periit. Catul.ad Mallium 63.
Inferior virtute alicuius.Ouid.9.Metam.
Actuosa virtus, Vide Actuosa vita in AGO.
Animosa.Sil.lib.16.
Ardua.Stat.10.Theb.
Aspera.Silius lib.7.
Atrox.Silius lib.13.
Arguta virtus, Vide ARGVO.
Bellica virtus, Vide Bellicus in BELLVM.
Crudelis virtus.Stat.6.Thebaid.
Damnosa alicui virtus.Ouid.10.Metam.
Effera virtus.Valerius 2.Argon.
Expertæ virtutis homo.Tacit.lib.3.Hoc est exploratæ.
Ferox.Virg.12.Æneidos,
O præstans animi iuuenis, quantum ipse feroci
Virtute exuperas, tanto, &c.
Feruida.Catul.Argon.59.
Horrida.Stat.5.Thebaid.
Ignea.Lucan.lib.9.
Indomita.Senec.Herc.fur.1.
Maior post otia virtus.Stat.4.Sylu.4.
Spectata virtus belli domíque.Horat.2.epist.1.
Temeraria virtus nocet.Ouid.8 Metam.
Velox virtus. Silius lib.4.
Vidua bello virtus.Virg.5.Æneid.
¶Affirmare armis virtutem.Tacit.lib.20.
Conniti virtute, Vide CONNITOR.
Defendere terram patriam armis ac virtute.Lucret.lib.2.
Egressa modum virtus.Stat.10.Theb.
Fracta virtus.Horat.2.Carm.ode 7.
Frænata iuuenem virtus quieuit.Stat.10.Theb.
Mira manuum pedúmque virtute fretus.Lucret.lib.5.
Bona virtus exilio punita.Silius lib.13.
Præstans virtute.Vir.8 Æneid.
Senescit virtus euicta veneno desidiæ.Silius lib.5.
Locum virtute secundum tenere.Virg.5.Æneid.
¶Virtute tua, pro Tuo auxilio Plaut.Trucul.16.
Sentire alicuius rei virtutes.Quint.lib.1.cap.11.
¶Arboris vel equi virtus.Cic.1.de Legib.
Formæ virtute, Formæ merito ac bonitate, ob formam egregiam. Plaut.Milit.17.Idem Mostel.4,
Virtute formæ id euenit, te vt deceat quicquid habeas.
Mercis virtus, Id quod valet merx ipsa, Mercis bonitas. Plautus Milite 10.
Verbi vel dictionis virtus. Cicero pro Plancio, Non dicam miser (natura quidem abhorret à virtute verbi) Sed, &c.
Vis & virtus dicendi. Cic.2.de Oratore, Alterum est in quo oratoris vis illa diuina, virtúsque cernitur. Ibidem 1.
Dicendi virtus, nisi ei, qui dicit ea, de quibus dicit, percepta sint, extare non potest.
Orationum virtutes.Quintil.lib.1.cap.11.

Disputatrix virtus.Quint.lib.2.cap.20.
¶Virtus, opes, facultates, vires in ciuitate. Cic.ad Atticum lib.2. epist.19, Ludis Apollinaribus Diphilus tragœdus in nostrum Pompeium petulanter inuectus est. Nostra miseria tu es magnus: millies coactus est dicere eadem. Virtutem istam veniet tempus quum grauiter gemes, totius theatri clamore dixit, itémque cætera. Versus sunt ex vetere tragœdia. Idem scribit Valerius Maximus lib 6.cap. 2. Sensus est, Veniet tempus, qui te tantum potuisse pœnitebit.
¶Virtus, Vis illa qua res, cuius est virtus, perfecta redditur. Cic.5. de Finibus, Atqui in sensibus est sua cuique virtus.
¶Virtus, Perferendorum malorum fortis atque inuicta patientia. Virtutes, rectè animi affectiones appellantur à Cicerone, lib 2.Tusc. Cic.ad Plancum lib.10.3, Omnia summa consequutus es virtute duce, comite fortuna. Terent.in Prolog.Phorm.
Actoris virtus nobis restituit locum. Hoc est, qui toties exclusus animam non abiecerit, sed perseuerauerit agere, inquit Donatus.
Virtus est animi habitus naturæ modo rationi consentaneus. Cicero 2.de Inuent.
Vera laus vni virtuti debetur.Cic.2.de Orat.
Virtus est per se ipsa laudabilis, & sine qua nihil laudari potest. Cic.2.de Orat.
Virtutes in specie fictæ simulationis inesse non possunt. Cic.1. de Nat.deor.
Virtus animi. Cic.de Claris Orat. Is virtute animi atque vita fuit bonus autor in Senatu.
Vir singulari virtute præditus.Cic.pro Domo sua.
Singularis & præstantissima virtus P.Lentuli.Cicero post reditum in Senatu.
L.Piso qui tanta virtute atque integritate fuit, vt, &c.Cicero pro Fonteio.
Pro tuis maximis, clarissimísque virtutibus. Cic.Marcel.lib.4.7. Ornatus virtutibus. Cic.1.Offic. Qui virtutibus his leuioribus erit ornatus, modestia, temperantia, iustitia, &c.
Virtutibus dignum Consulatu iudicare alterum. Cic.pro Murena, Aliis ego te virtutibus, continentiæ, grauitatis, iustitiæ, fidei, cæteris omnibus, Consulatu, & omni honore semper dignissimum iudicaui.
Macte virtute, Vide MACTO.
Inuia virtuti nulla est via.Ouid.14 Metam.
Aditus virtutis, Vide Aditus in ADEO, adis.
Præmium virtutis est gloria.Cic.pro Milone.
Nihil est virtute formosius, nihil pulchrius, nihil amabilius. Cic. Dolabellæ lib.9.14.
Seculum virtutum sterile.Tacit.lib.17.
¶Acris animi virtus.Lucret.lib.1.
Æterna virtus, Vide AETERNVS.
Ardens virtus.Virgil.6.Æneid.
Ardua virtus.Horat.3.Carm.ode 24.
Ciuiles virtutes.Quint.lib.1.cap.11.
Clara & insignis virtus alicuius posteris, Vide INSIGNIS.
Egregia virtus.Cic.2.de Inuent. Si existant qui apud maiores nostros ob egregiam virtutem tali honore dignati sunt, nónne, &c.
Egregia virtute progenies.Virg.7.Æneid.
Gloriosa & memorabilis virtus, Vide MEMOR.
Non est immunis virtus, Vide IMMVNIS.
Inexplebilis virtutis veræque laudis homo, Vide INEXPLEBILIS.
Ingens virtus.Horat.2.Serm.saty.7.
Iugatæ virtutes, Vide Iugatus in IVGVM.
Semper sola libera est virtus.Cic.1.de Orat. Potéstne virtus Crasse seruire istis authoribus, &c. quæ & semper & sola libera est, quæque etiam si corpora capta sint armis, aut constricta vinculis, tamen ius suum, atque omnium rerum impunitam libertatem tenere debeat.
Manca virtus, Vide MANCVS.
Durior est conditio spectatæ virtutis, quàm incogitatæ. Brutus Ciceroni 16.
Veræ virtutis custos.Horat.1.epist.1.
Abundare virtutibus.Plin.iunior.lib.2.epist.17.
Accedere virtuti, Vide ACCEDO.
Adhibere virtutem, Vide ADHIBEO.
Adoleuit virtus, Vide ADOLEO.
Amittere virtutem. Cic.2. Tusc. Virtutem autem si vnam amiseris, etsi amitti virtus non potest, sed si vnam confessus fueris te non habere, nullam te esse habiturum.
Amplexari virtutem, Vide Amplexor in AMPLECTO.
Amplificare virtutem laudibus, Vide AMPLIFICO.
Capere virtutem, Vide CAPIO.
Certare virtute Virgiliana, Vide CERTO.
Confidere virtuti, Vide CONFIDO.
Contestata virtus, Vide CONTESTOR.
Viam virtutis deserere.Horat.3.Carm.ode 24.
Eminere virtutibus.Quint.lib 3.cap.8.
Extendere virtutem captis. Id est, gloriam. Seruius. Virgilius 6. Æneid.
Exuere virtutem.Tacit.lib.1.
Præ se virtutem ferre.Quint.lib.2.cap.13.
Fingere virtutes.Tacit.lib.5.Occultum ac subdolum fingendis virtutibus.
Habere & perdere virtutem.Cic.post reditum ad Quirites, Recuperata verò sua dignitate, se non commissurum, vt, &c. Virtutem animi non haberet, quam nunquam perdidisset.
Iacent virtutes, Vide IACEO.
Imminuta virtus, Vide IMMINVO.
Inchoare virtutem, Vide INCHOO.
Inuoluere se sua virtute.Horat.3.Carm.ode 29.de Fortuna,
-si celeres quatit
Pennas resigno quæ dedit, & mea

Virtute me inuoluo, probámque
Pauperiem sine dote quæro. Hoc est, mea virtute me munio, sola probitate contentus & bona conscientia.
Nulla vi labefactari potest virtus. Cic. 4. Philip. Omnia alia falsa, incerta sunt, caduca, mobilia: virtus est vna altissimis defixa radicibus, quæ nunquam vlla vi labefactari potest, nunquam dimouenda loco.
Laborare virtute ac studiis. Quint. in Proœm. lib 1.
Locare virtutem, Vide Loco, locas, in LOCVS.
Studium virtutis monstrare alicui. Statius 4. Sylu. 8.
Multare virtutem morte. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Obsolescit virtus, Vide Obsolesco in OBSOLEO.
Ornatus ex suis virtutibus, Vide ORNO.
Præstare virtute. Cic. pro Plancio, Is gloria maximè excellat qui virtute plurimùm præstet.
Repræsentare virtutem alicuius. Horat. 1. epist. 20.
Retinere virtutem. Tacit. lib 1.
Parem esse alicui virtute. Ouid 4 de Ponto eleg. 13.
Superare virtute dolores. Ouid. 8. Metam.
Virtus virtute superatur. Cic. 14. Philip.
¶ Virtutes pro Vitiis per ironiam aliquando ponuntur, autore Donato. Terent. Adelph. 2. 1.
Si possiderem, ornatus esses ex tuis virtutibus. Plaut. Pseud 11.
¶ Virtus, Proprietas. Quintil. lib. 4. cap. 2, Sunt quidem hæ quas suprà retuli, virtutes aliarum quoque partium.
VIRVESTA {βαρβαρικὸν.} Ptolem. lib. 2. cap. 6. in antiquo codice Virdubesca, Hispaniæ vibs, vulgò *Betuesca*.
VIRVS, priore prod. {ἰὸς, τὸ κεντρίδιον, τὸ δυσῶδες} Indeclinabile, n. g. Significat propriè asperitatem odoris in homine iam adulto: quippe talis odor in puero non est, nec ante coitum mulieri. Plin lib. 35. cap. 15, Virus alarum sudor ésque sedat. Idem, Signum est vernis temporibus odoris virus. Sanè (inquit Seruius in illud 1. Georg. Ille malum virus, &c.) virus hodie tres tantùm habet casus, hoc virus, hoc virus, ô virus. Antiqui hoc virus, huius viri dicebant. Lucret. lib. 2,
-terti primordia viri.
Viro, Ablatiuus. Lucret. lib. 6,
Quod flueret naturali viro, atque veniret. Virus naturale vocat incommoda quæ à natura nobis proueniunt, Vide VIRVS vis naturalis.
Virus paludis, pro Tetro odore. Colum. lib. 1. cap. 5, Nec paludem vicinam esse oportet ædificiis, quia caloribus noxium virus eructat. Plin. lib. 8. ca. 11. de Basilisco, Huic tali monstro mustellarum virus exitio est. Id est, necant eos odore. Budæus.
Amatorium virus, pro Veneno. Plin. lib. 8. cap. 22, Quin & caudæ huius animalis creditur vulgò inesse amatorij virus exiguo in vllo, cúmque quum capiatur abiici. De lupo.
Dirum virus. Lucan. lib. 1.
Edax virus. Ouid. 3. Fast.
Graue virus. Horat. 2. epist. 1.
Ingenitum corpori virus, Vide INGIGNO.
Ingratum virus, Vide INGRATVS.
Lunare virus. Lucanus lib. 6,
-tabóque medullas
Abluit, & virus largè Lunare ministrat. Interpretes intelligunt spumam Lunæ, aut menstruum muliebre.
Malum virus. Virg. 1. Georg. Seruius, Bene addidit Malum ad discretionem epitheton. Nam virus & bonum & malum est: sicut venenum, nam idem est. Venit autem à Græco: nam & illi φάρμακον medium habent, id est, bonum & malum.
Mortiferum virus. Cic. in Arato.
Nocens virus. Ouid. 2. Metam.
Pestiferum virus. Ouid. in Ibin.
Rutilum virus. Lucan. lib. 9.
Adiicere virus, Vide ADIICIO.
Aspergere virus alicui. Virg. 3. Georg.
Virus ingluuie natum extinguere. Plin. lib. 13. cap. 1.
¶ Virus, per metaphoram, asperitatem saporis significat. Plin. lib. 31. cap. 8, Aqua marina vetustate virus deponit. Id est, amaritudinem illam & falsedinem. Idem, Virus mali medici. Id est, Acor & amaritudo. Idem lib. 34. cap. 17, Æruginis virus.
Acerbitatis virus euomere apud aliquem. Cic. de Ami. Tamen is pati non possit vt non inquirat aliquem apud quem euomat virus acerbitatis suæ.
¶ Virus, Asperitas coloris. Plin. de sanguine purpuræ, Tum superadditum decoquitur virus. Idem lib. 9. cap. 36.
¶ Virus, Genitura, id est, humor qui è genitalibus fluit. Plin. lib 28. cap. 11, Virus verrinũ è scropha ex coitu exceptum, prius quàm terram attingat, contra dolores. Idem libro 9. cap. 50, Nisi editis ouis inter se versando mares & fœminæ vitale asperserint virus. De piscibus.
Lentum distillat ab inguine virus. Virg. 3. Georg.
¶ Virus, Vis naturalis. Lucret. lib. 2,
Concoctósque suo contactus perdere viro. Hoc est, virtute naturali, vt Marcellus interpretatur: vel virulentia & illiberali odore, vt Baptista Pius.
¶ Virus, Viror, seu herbæ virentes. Stat. lib. 1. Sylu. 4,
-atque omne benignè
Virus odoriferis Arabum quod doctus in aruis, &c. Sed fortè non ad viriditatem respexit poëta, sed ad odorem. Domitius sic exponit, Omne virus, omnes herbas virentes. nam virus virorem significat.
Virulentus, Adiect. {ἰώδης} Plenum veneno. Gell. lib. 16. cap. 11, Vt serpentium virulentorum domitores sint.
Virosus, pen. pr. od. {βρομώδης} Aliud adiectiuum, Mali odoris, aut venenatus. Virg. 1. Georgicõn,
At Chalybes nudi ferrum, virosáque Pontus
Castorea, Eliadum palmas Epiros equarum? Vbi Seruius, Virosa, id

est, venenata. Nam licèt sint multis remedio, tamen prægnantes eorum odore abiiciunt egerúntque partum. Et virosa dicta ab eo quod est virus. Alij fortia accipiunt, à viribus. Alij virosa dici putant ab odoris grauitate. Cato cap. 157, Et si mulier eo lotio locos sæuebit, nunquam virosi fient.
¶ Virosus, Mali saporis. Varro, Rancidam carnem apposuit nobis, & virosam.
Vis, huius vis, producté, hanc vim {ἰσχύς, βία, κράτος, ἰσχὺς, δύναμις, δυναστεία} Pluraliter vis, accusatiuo vis, vocatiuo vis apud veteres: nunc ab antiquo singulari dicimus hę vires, virium, viribus, &c.
Vis in accusatiuo plurali. Salust. lib. 3. Hist. Malè iam assuetum ad omnes vis controuersiarum. Nonius.
Vis, Possibilitas. Virg. 1. Georgicon,
-ni vis humana quotannis
Maxima quæque manu legeret. Idem 1. Æneidos.
Non ea vis animo nec tanta superbia victis. Salust. in bello Catil.
Sed nostra omnis vis in animo & corpore sita est. Seruius.
Vis & copia. Cic. pro Marcello, Nulla est enim tanta vis, tanta copia, quæ non ferro ac viribus debilitari frangíque possit.
Vis & effectus radicum. Cic. 2. de Diuinat. Et eo quidem loco & prognostica nostra pronũtiabas, & genera herbarum scammoneam, aciſtolochiámque radicem, quarum causam ignorares, vim & effectum videres,
Vis & facultas oratoris. Cic. 1. de Orat. Quúmque esset omnis oratoris vis ac facultas in quinque partes distributa, &c.
Vis & natura rei. Cic. 1. de Orat, Ac si nos id, quod maximè debet, nostra patria delectat, cuius rei tanta est vis ac tanta natura, vt Ithacam illam in asperrimis saxulis tanquam nidulum affixam, sapientissimus vir immortalitati anteponeret. Idem in Oratore. Rei potius, id est, eloquentiæ vim & naturam explicemus.
Vis ac necessitas. Cic. pro Quintio, Timidè tamen & pedetentim istuc descendunt, vi ac necessitate coacti, inuiti.
Vis & potestas astutiæ. Terent. Heaut. 4. 3. Cic. 3. de Nat. deorum, Improborum igitur prosperitates secundæque res redarguunt, vt Diogenes dicebat, vim omnem deorum ac potestatem.
¶ Vis amicitiæ est in animorum consensione. Cic. de Amic.
Mista vis animi toto corpore. Lucret. lib. 3.
Boni vis. Terent. Phorm. 1. 2,
-ipsa horrida
Lacrumæ vestitus curpis: vt ni vis boni
In ipsa inesset forma, hæc formam extinguerent. Id est, Bona indoles & probitatis signum.
Cantharidis vis. Cicero 5. Tuscul. Theodorus Lysimacho mortem minitanti, Magnum verò effecisti, si cantharidis vim confecutus es.
Conscientiæ vis. Cicero pro Milone, Magna vis est conscientiæ Iudices.
Eloquentiæ vires. Quint. in Proœm. lib. 1.
Frigoris vis. Cic. pro C. Rabirio Posthumo, Hanc vim frigorum hyememque quam nos vix huius vibis tectis sustinemus excipere.
Ingenij vis. Cic. 1. de Orat. Antonij incredibilis quædam & propè singularis, & diuina vis ingenij.
Magistratus vis. Cic. 3 de Legib.
Morborum vis. Tacit. lib. 11.
Morbi vis excita Lucret. lib. 4.
Impetus & vis orationis. Cic. in Orat. Eneruetur oratio compositione verborum, vt aliter in ea nec impetus vllus, nec vis esse possit.
Ostenti vis, vt. Cic. 1. de Diuin. Quod ostentum habuit hanc vim, vt Dionysius paucis post diebus regnare cœperit.
Potestatis vis. Cic. 1. Philip. Dictaturam, quæ vim iam regiæ potestatis obsederat, funditus ex Rep. sustulit.
Venent vim experiri in aliquo. Cic. pro Cælio, Habuisse aiunt domi, vímque eius esse expertam in seruo quodam ad rem ipsam parato, cuius perceleri interitu esse ab hoc comprobatum venenum.
Verborum vis, quæ Græcis energia dicitur. Cic. pro Cluentio, Ea intellecta, certè nihil ad rem pertinet, quæ verborum vis sit, ac nominum.
Vis magna in fortuna ad res secundas vel aduersas. Cic. 2. Offic. Magnam vim esse in fortuna in vtranque partem, vel secundas ad res, vel aduersas quis ignorat?
Vis in verbis. Cic. Torquato lib. 6. 2, Quæ vis insit in his paucis verbis, si attendes, quod facis.
Vis in manibus. Cic. 1. Acad. In pedibus celeritatem, vim in manibus, claritatem in voce, &c.
Dicendi vis. Quint. lib. 1. cap. 2.
Loquendi vis & norma. Horat. de Arte.
Percipiendi vis. Quint. lib. 1. cap. 1.
Infirmitas virium, Vide INFIRMVS.
Ad portionem virium, Vide AD præpositionem.
Audax viribus, Vide AVDAX.
Editior viribus, Fortior. Horat. 1. Serm. saty. 3.
Inferior viribus. Ouid. 14. Metam.
Inuicti viribus. Virg. 6. Æn.
Prædurus viribus. Virg. 10. Æneid.
Opibus & viribus omnibus elaborandum est, vt, &c. Cic. 3. Tusc. Est profecto animi medicina Philosophia, cuius auxilium non vt in corporis morbis petẽdum est foris, omniq́usque opibus, viribúsque vt nosmetipsi nobis mederi possimus, elaborandum est.
¶ Agrestes & horridæ vites. Cic. 1. de Legib. Fannij autem ætate coniunctus Antipater paulò inflauit vehementiùs, habuítque vires agrestes ille quidem atque horridas sine nitore ac palæstra.
Ardens vis fulminis. Lucret. lib. 6.
Auxiliaris vis, Vide Auxiliaris in AVXILIOR.
Blanda vis dei noctiuagi. Hoc est, Somni. Stat. 10. Theb.
Cæca vis, Occulta potentia, seu facultas. Silius lib 17.
Cælestis vis. Cic. 1. de Diuinat.

Vis

Vis cælestis & numen diuinum. Cic. pro Mil. Nec verò quisquam aliter arbitrari potest, nisi qui nullam vim cælestem existimat numénve diuinum.
Concalefactoria vis, Vide Cõcalefactorius in CONCALEFACIO.
Coruisca vis, Vide Coruiscus in CORVSCO.
Dura vis. Virg. 4. Georg.
Exesa vis luminis. Tacit. lib. 20.
Exiguæ vires ingenij. Ouid. 2. Trist.
Eximia vis. Cic. pro Lege Manilia.
Firmæ vires. Ouid 3. Fastorum.
Furiatæ vires. Silius lib. 13.
Horrida vis lethi. Lucret. lib. 3.
Humana vis. Virg. 1. Georg.
Ignea vis cæli. Ouid 1. Metam.
Imperiosissima vis. Quint. lib. 6. cap. 3.
Incita vis ventis. Lucret. lib. 1.
Inexhaustæ vires. Silius lib. 16.
Infirmis viribus homo, Vide INFIRMVS.
Ingens vis rerum. Quint. lib. 6. cap. 1.
Inimica vis Parcarum propinquat. Virg 12. Æneid.
Inualidæ vires Ouid. 1. Trist. eleg. 4.
Magna vis nocendi. Ouid. 5. Metam.
Magnæ vires, Vide MAGNVS.
Maximis viribus vir. Cic. pro Cælio, Quúmque ille vir, qui se natum huic imperio putauit, tertio die postquàm in Curia, in Repub. floruisset, integerrima ætate, optimo habitu, maximis viribus, eripe retur indignissimè bonis omnibus, atque vniuersæ ciuitati.
Maximæ vires, in oratione. Cic. in Oratore, Orationis subtilitas imitabilis quidem illa videtur esse existimanti, sed nihil est experienti minus. Etsi enim non plurimi sanguinis est, habeat tamen sucum aliquem oportet, vt etiam si illis maximis viribus careat, sit (vt ita dicam) integra valetudine.
Malefica, Vide MALVS.
Morbida, Vide MORBVS.
Mordax, Vide MORDEO.
Mortifera. Lucret. lib. 6.
Occulta vis. Quint. lib. 1. cap. 10.
Occultis viribus egregius fons, Id est, arcana quadam & incognita virtute ac vi præditus. Iuuen. saty. 12.
Præduræ vires. Claud. in Gigantomach.
Solida ac virilis ingenij vis. Quint. lib. 2. cap. 5.
Summa vi aliquid agere, pro Toto conatu. Terent. Adelph. 3.
Tacita vis. Quintil. lib. 3. cap. 5.
Temperata vis. Horat. 3. Carm. ode 4.
Vastæ vires. Virg. 5. Æneid.
Vera vis. Quint. lib. 1. cap. 3.
Vesanæ vires. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
In mea vesanas habui dispendia vires:
Et potui pœnam fortis inire meam.
Violentæ vires. Lucret. lib 5.
Violenta vis leonum. Lucret. lib. 3.
Viuida vis animi. Lucret. lib. 1.
¶ Abolere vires. Tacit. lib. 10.
Abrogare vires beneficij, Vide ABROGO.
Abscedunt vires, Vide ABSCEDO.
Abstinere vim ab aliquo. Horat. 2. Serm. saty. 3, Sed omissa præpositione, - abstinuit vim
Vxore & gnato. De Aiace insano.
Abstulerat vires corporis ipse timor. Ouid. 6. Fast.
Ira absumit vires mora. Ouid. 3. Metam.
Præbuimus longis Pentheus ambagibus aures
Inquit, vt ira mora vires absumere posset.
Abuti viribus corporis, Vide ABVTOR.
Accipere vim, & vires, Vide ACCIPIO.
Acquirere vires. Virg. 4. Æneid.
Nouas vires acquirere. Lucan. lib. 2.
Adiicere vires, Vide ADIICIO.
Adimit dolor vires, Vide ADIMO.
Admouere vim, Vide ADMOVEO.
Summis adnixus viribus. Virg. 5. Æneid.
Robustis viribus adoleuit ætas. Lucret. lib. 3.
Afferre vim maximam ad dicendum. Cicero 1. de Orat. Sic igitur censeo, inquit Crassus, naturam primùm atque ingenium ad dicendum vim afferre maximam. Hoc est facultatem.
Agere pro viribus. Cic. de Senectute, Nec nunc quidem vires desydero adolescentis, non plus quàm adolescens tauri aut elephantis desyderabam.
Alere vires, Vide ALO.
Ventus amittit vires. Lucan lib. 3.
Assumpsit vires flamma. Ouid. epist. 19.
Grammatica tenuis, à fonte, assumptis poëtarum, historicorúmque viribus pleno iam satis alueo fluit. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Augentur vires. Ouid. 9. Metam.
Augere vires eloquentiæ. Quintil. in proœm. lib. 1.
Capere vires, Vide CAPIO.
Carpere vites, Vide CARPO.
Ægra animo vis, ac fiducia cessit. Stat. 8. Thebaid.
Colligere vires, Vide COLLIGO.
Colligit vires sibi amor vsu. Ouid. 2. de Arte.
Concipere vites, Vide CONCIPIO.
Flumina concipiunt vires. Ouid. 15. Metam.
Occultas vires concipiunt terræ. Virg. 1. Georg.
Conferre vires in vnum, Vide CONFERO.
Confisus viribus. Iuuen saty. 10.
Fortuna vires ipsa consumpsit suas. Seneca Agamem. 7.
Contendere viribus inter se. Lucret. lib. 3.
Validis viribus contorsit hastam. Virg. 12 Æn.
Conuulsus vi dominationis. Tacit. lib. 3.
Decedunt vires, Vide DECEDO.
Deficiunt vires, Vide DEFICIO.
Quum me vires deficere cœpisse nt. Cic. 1. de Orat.
Defici viribus. Quintil. in Proœm lib. 4.
Infanis viribus Austri deiecta trabs. Ouid. 12. Metam.
Demittere ad vnum auditorem vim dicendi. Quintilian. libro 1. cap. 2.
Desyderare vires adolescentis. Cic. de Senect.
Diffracta vis animæ per artus. Lucret. lib. 4.
Dare vim, vel vires. Cic. ad Atticum lib. 4. 7, Tum profectò doloris magnitudo vim quandam nobis dicendi dedit. Eidem lib 7. 23, His ille rebus ita conualuit, vt nunc in vno ciui tes ad resistendum sit: qui mallem tantas ei vires non dedisset, quàm nunc tam valenti resisteret.
Date sententiæ vires. Quintil. lib 4 cap 1.
Dare vires alicui in rem aliquam. Ouid 1. Fast.
Domare vires alicui in rem aliquam. Ouid 1. Fast.
Domare vires alicui. Seneca Hercule Oetæo 9.
Magna vi flexa domatur vlmus. Virg. 1. Georg.
Effundere vires suas in aliquo. Ouid 12 Metam.
Effundere vires in ventum. Virg 5 Æneid.
Eneruare vires alicuius. Horat. Epod. 8.
Eniti viribus. Virg. 2 Georg.
Excellere aliquem pulchritudine & viribus. Cic. 3. Offic.
Exercere vires. Cicero 1. de Oratore, Plerique in hoc vocem modò, neque eam scienter, & vires exercent suas, & linguæ celeritatem incitant.
Experiri vires alicuius. Ouid, 2. de Arte.
Explorare vires alicuius. Stat, 8. Theb.
Firmare vires. Virg 3 Georg.
Fractæ vires Danaum. Virg. 2. Æneid.
Frangere vim alicuius. Quint. lib. 1. cap. 7.
Effœtæ frigent in corpore vires. Virg. 5. Æneid.
Fundare vires alicuius. Seneca Herc. fur. 6,
-alieno in loco
Haud stabile regnum est: vna sed nostras potest
Fundare vires, vincta regali face.
Thalamíque Megara.
Gerere res viribus. Cic. de Senect. Non enim viribus aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnæ geruntur, sed cõsilio, authoritate, sententia.
Habere vires alicuius. Cic. de Senect. Nec vos quidem T. Pontij centurionis vires habetis.
Habere vires dicitur virtus. Cic. in Para. Nescis quantas vires virtus habeat.
Habere vim dicendi. Cic 1. de Orat. Huic respondebat, non se negare Demosthenem summam prudẽtiam, summámque vim habuisse dicendi.
Habere vim, vt. Cic. pro Corn. Balbo, Id habet hanc vim, vt sit ille in fœdere inferior.
Habere vim ad aliquid agendum. Cicero 1. de Orato. Illud verò fuit horribile, quod mehercule vereor ne maiorem vim ad deterendum habuerit, quàm ad cohortandum.
Habere vim & religionem in se. Cic. pro Murena, Quod si illa solennis comitiorum precatio Consulatibus auspiciis confecrata, tantam habet in se vim & religionem, quantam Reipubl. dignitas postulat, &c.
Habent literæ vim fœderis. Cic. M. Licinio lib. 5. 8, Has literas velim existimes fœderis habituras esse vim.
Impendere vim suam in rem aliquam. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Incutere vim, Vide INCVTIO.
Instingere magnas vires alicuius. Propert. lib. 1. eleg. 13.
Infringere vim militum, Vide INFRINGO.
Instigat & alit vires quies tempestiua. Stat. 4. Sylu. 4.
Intendere vim. Tacit. lib. 4. Vim præfecturæ modicam antea, intendit. Hoc est, auget.
Intendere vim verbis, Vide INTENDO.
Laborare vitio virium. Quint. lib. 2. cap. 3.
Languescit vis. Quintil. lib 4. cap. 1.
Metiatur, ac diligenter æstimet vires suas actor. Quintilian. lib. 6. cap. 1.
Ministrare vires alicui. Virg. 11. Æn.
Minuuntur vires amoris. Ouid. 5. Metam.
Propria vi niti. Virg. 2. Georg.
Obtusis cecidêrunt viribus artus. Lucret. lib 3.
Occupare orbem viribus. Virg. 7. Æneid.
Superbas vires ostentare. Stat. 6. Theb.
Vindicibus pacatus viribus orbis, Ouid. epist. 9.
Parare vim, Vide PARO.
Indomitas vires posuere incendia. Virg. 5. Æneid.
Progredi viribus suis sine adminiculo. Quint. lib. 2. cap. 6.
Prosterni suis viribus. Quint. lib. 2. cap. 12.
Viribus ac lacertis pugnare. Cic. ad Marcellum. li. 4. 7, Non enim iis rebus pugnabamus, quibus valere poteramus, consilio, authoritate, causa, quæ erant in nobis superiora: sed lacertis & viribus, quibus pares non eramus.
Validis viribus æui quassatum est corpus. Lucret. lib. 3.
Recipere vires suas. Celsus lib. 4. cap. vlt. ad finem.
Recreat vires cibus. Lucret. lib. 4.
Recuperatis cibo somnóque viribus. Tacit. lib. 19.
Reparat vires alterna requies. Seneca Hippol. 4.
Resoluere vires. Lucret. Lib. 4.
Restituere vires. Celsus lib. 4. cap. 11.
Retinere omni vi. Cælius Ciceroni lib. 8. 16, Hoc à te præsens

contendissem,atque omni vi te retinuissem.
Reuocare vires victu.Virg.1.Æneid.
Seruare vim suam.Quintil.lib.1.cap.3.
Solidæ vires suo stant robore. Virg.2.Æneid.
Subducere vires alicui.Ouid.13.Metam.
Suggerere vim occultam.Quintil.lib.1.cap.10.
Bonis viribus esse,Vide BONVS.
Sumunt vires incendia.Horat.1.epist.19.
Superare viribus aprum.Horat.1.epist.19.
Suscitare vim ira.Virg.5.Æneid.
Sustinere omnibus viribus.Cic.ad C.Antonium lib.5.5, Quæ ego si non profundere ac perdere videbor, omnibus meis viribus sustineo,
Temperare vires suas.Quint.lib.1.cap.2.Ouid.epist.1.
Torpent infractæ ad prælia vires.Virg.9.Æneid.
Torquere lacertis & viribus. Cic.1.de Orat. A quo quum amentatas hastas acceperit, ipse eas oratoris lacertis viribúsque torquebit.
Tueri vires. Celsus lib.3.cap.19, Vltimum auxilium est,in aluum, prisanæ, vel alicæ cremorem ex inferioribus partibus inijcere:siquidem id quoque vires tuetur.
Valere viribus.Virg.5.Æneid.
Vigent vires.Lucret.lib.5.
Vti viribus per cliuos.Horat.1.epist.13.
Armorum viribus vsus.Ouid.13.Metam.
Vti orandi viribus.Quintil lib.2.cap.16.
¶Odora canum vis.Virg.4.Æneid.
¶Vis, Violentia.Virg.2.Æneidos,
Fit via vi, rumpunt aditus, primósque trucidant. Terentius Phorm.1.4,
Vi coactum te esse inuitum,lege,iudicio.
Expers consilij vis.Horat.3.Carm.ode 4.
Vis & violentia Cic. Antequàm iret in exilium, Quum inimicorum nostrorum vim atque violentiam perspiciat.
Armatorum vis.Cic.pro Cecinna.
Ingens vis pelagi.Lucan.lib.3.
Vis duplex fuit,publica & priuata: publica definitur, ea quæ armis,priuata,quæ sine armis infertur.priuatis enim hominibus armorum vsu tum in vrbe, tum in agro lege Iulia interdictum, nisi si haberet ea venationis,itineris,nauigationísve caussa,legimus in Martiano, tit.ad l. Iuliam de vi publica. Idque renouatum à Iustiniano, scribit ipse in libro Nouellarum constit.titu. περὶ τῶν ὅπλων. Sed hoc ante legem Iuliam, & ante Magni Pompeij edictum, de quo legimus in Plinij naturalis historiæ lib. 36, qui vetuit in tumultu necis Clodianæ vllum in vrbe telum esse, primis temporibus institutum, obseruatúmque non dubito. ideò enim, Seruio regnante, populum Romanum ad centuriata comitia in campũ extra vrbem conuenisse,quia in vrbe vsus armorum interdiceretur:serpit deinde licentia, quam nouis legibus & edictis reprimi necesse est. Publica vis vel contra rempublicam & magistratus,vel contra priuatos fiebat.contra rempub & magistratus capitalis erat semper: contra priuatos, non item,sed tantummodo cum erepta vita esset,de publica prætor cognoscebat:de priuata iudices dabat,nec tamen semper de publica cognouit.nam existunt controuersiæ quædam de vi,quæ consistunt in iure ciuili,vt ea pro Cæcinna:in qua non prætor,sed recuperatores,qui erant iudices à prætore dati, iudicarunt. ergo de publica vi modo prætor,cui ea quæstio obtigisset, (is autem nec vrbanus, nec peregrinus erat, sed vnus de reliquis sex) modo iudices à prætore dati cognoscebant.dabat autem eos vel vrbanus prætor,si caussa esset in iure ciuili,& ageretur inter ciues,vt ea pro Cæcinna:vel peregrinus,si ageretur inter peregrinos:vel vnus de reliquis sex,si cognitio non à iure ciuili penderet.de priuata verò nunquam prætor,sem per iudices à prætore dati cognoscebant. prætore autem vel peregrino,si res esset inter peregrinos:vel vrbano,si ciuis ciuem in iudiciũ vocaret,& in iure ciuili posita causa esset, vel vno de reliquis, si de iure ciuili nulla esset cõsideratio. Leges de vi fuere Plotia, Tribunicia,consulares autem Lutatia,Pompeia,Iulia,Antonia. Plotia,de vi publica priuatis ciuibus illata, Catilinam ab L.Paulo,M.Lepidi, qui III vir postea fuit,fratre,accusatum,in Sallustio legimus:Clodium à Milone in oratione pro Milone, M.Tutium à C.Sempronio Rufo,in epistola M.Cœlij. quæ omnes caussæ, non dubito,quin capitales fuerint,cùm Catilinam & Clodium minimè leuibus flagitiis affines fuisse constet:causam autem,qua in iudicium Tutius est vocatus,extraordinariam Cœlius appellet.hãc legem tulit, opinor M. Plautius Siluanus tribunus pl.Cn.Pompeio Strabone L.Portio Catone COSS.is qui legem iudiciariam tulit.Lutatiam de vi reip.illata Q.Lutatius Catulus cõsul.M Æmilij Lepidi collega,in tumultu reipub.tulit: quæ festis etiam diebus iudicium de vi iubebat exerceri, vt ex prooemio patet orationis pro M.Cœlio.eáque damnati sunt, qui de Catilinæ sociis in vrbe remãserant. vnde illud in oratione pro Sylla:Seueritatem iudiciorum, quæ per hos menses in homines audacissimos facta est,lenitate ac misericordia mitigate.quod exponitur in ea pro Cælio his verbis,De vi quæritis,quæ lex ad imperium, ad maiestatem,ad statum patriæ,ad salutẽ omnium pertinet, quam legem Qu.Catullus,armata dissensione ciuium, reip.extremis penè temporibus tulit:quæque lex,sedata illa flamma consulatus mei,fumantes reliquias coniurationis extinxit. Pompeiam tulit Cn.Pompeius Magnus III consul,post occisum P.Clodium.hæc & pœnam grauiorem, quàm reliquæ de vi superiores leges, & formam iudiciorum breuiorem continebat.iubebat enim, vt prius, quàm causa ageretur, citati testes per triduum audirentur: dicta eorum iudices cõsignarent:quarta die adesse omnes in diem posterum iuberentur, & coram accusatore ac reo pilæ, in quibus nomina iudicum inscripta essent,æquarẽtur: rursus postera die à quæsitore sortitio iudicũ fieret vnius & LXXX: qui numerus cùm sorte obtigisset,ipsi protinus sessum irent: tum ad dicendum duas accusator horas, tres reus haberet,reúsque eodem die illo iudicaretur:prius autem quàm sententiæ ferrentur, quinos ex singulis ordinibus accusator, totidem reus reiiceret,ita vt numerus iudicum relinqueretur,qui sententias ferrent. L.Iuliam tulit C.Cæsar post victum Pompeium,vt damnatis de vi aqua & igni interdiceretur. sic enim oratione in Antonium scriptum inuenimus, aqua verò & igni interdicere, nihil aliud est, quàm exilium non nominatim,sed re ipsa inferre.damnato enim necessitas imponitur exilij, ope ea denegata,atque interdicta,sine qua viui non potest:quod etiam Pompeia, & ante Pompeiam Plautia,& aliç quoque superiores leges,vt puto,sanxerant itáque non dubito, quin Cæsar noua lege nouam sententiam,ad vim remouendam, attulerit.Hac lege tenebãtur,vt Martianus ait,qui turbæ seditionísve faciendæ consilium inissent,seruósve aut liberos homines in armis habuissent,omnésque puberes cum telo in publico deprehensi. subiungit idem: de vi priuata damnatos, neque senatores, neque decuriones,neque iudices esse,neque honorem vllum capere, Iulia lege,potuisse.Cæsare mortuo tulit M. Antonius, vt damnatis de vi ad populum prouocatio esset. quod ad conciliandos sibi multitudinis animos,qui tyrannidem spectaret,excogitauit. Ex libro Pauli Manutij de legibus Romanis.
Vis maior. Plin.lib.18.cap.28, De sterilitatum causis, Ante omnia autem duo genera esse cælestis iniuriæ meminisse debemus: Vnum quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, cæteráque similia intelliguntur:quæ quum acciderunt,vis maior appellatur,&c. Ex his verbis apparet vim maiorem esse quàm Vlpianus D. Locati & conducti,l.Ex conducto:tempestatem calamitosam appellat.Colum lib.1 cap.7. Nam vbi sedulò colitur ager,plerunque compendium: nunquam,nisi si cæli maior vis, aut prædonis incessit,detrimentum affert.Caius.D.Locati & conducti. l. Si merces.§.6. Vis maior quam Græci θεοῦ βίαν appellant,non debet conductori damno esse,si plus quàm tolerabile est,læsi fuerint fructus.Cic.pro Plancio, Sin autem vitam mihi sors ademisset, aut vis aliqua maior reditum peremisset.Budæus.
Vis diuina,Idem Vlpianus,De damno infecto,l.Fluminum.§.Vitium autem. Seruius quoque putat, si ex ædibus promissoris vento tegulæ deiectæ damnum vicino dederint, ita eum teneri si ædificij vitio id acciderit, non si violentia ventorum vel qua alia ratione quæ vim habeat diuinam.Budæus.
Abducere vi aliquem,Vide ABDVCO.
Adacta vis mortis,Vide ADIGO.
Adhibere vim.Cic.1.in Catilinam,Vide ADHIBEO.
Adhibere vim pactioni.Cic.5.Verr.Cohibito tollendi,nisi pactus esset,vim adhibebat pactioni non voluntatem.
Afferre vim mulieri.Cicero 3.Ver.Quàm multis istum ingenuis, quàm multis matribusfamiliâs in illa terra atque impura legatione vim attulisse existimatis? Vide AFFERO.
Afferre vim sibi.Tacit.lib.16.
Agere vi,Vide AGO.
Auellere vi,Vide AVELLO.
Auferre per vim,Vide AVFERO.
Cogere vi & minis,Vide COGO.
Decutere vi,Vide DECVTIO.
Defendere vim,Vide DEFENDO.
Defendere vim vi.Cic.pro Milone, Certè illud est non modò iustum,verùm etiam necessarium, quum vi vis illata defenditur.
Denuntiare vim alicui. Cic.pro Murena,Sulpitium accusatorem suum numerabat,non competitorem,ei vim denuntiabat, Reipubl. minabatur.
Deponunt vim suam æquora.Ouid.2.Trist.
Per vim datus.Cic.Attico lib.7.128,Tenuisti prouinciam per decem annos, non tibi à Senatu, sed a teipso per vim & per factionem datos.
Facere vim. Cicero Attic.lib.4.71,Si quæ vis facta esset,Senatum existimaturum eius opera factum esse, qui S. C. intercessisset, Vide FACIO.
Facere imperium vi.Id est,Metu ac malo.Terent.Adeph.1.1,
Qui imperium credat grauius esse,aut stabilius
Vi quod fit,quàm illud quod amicitia adiungitur. Hîc opposuit
Vi facere imperium,& Amicitia adiungere.
Ferre vim.Afferre.Ouid.4.Metam.
-regémque reposcunt,
Vímque ferunt,sæuísque parant incessere telis.
Ferre vim alicui.Virg 10.Æneid.
Fracta vis & debilitata. Cic.Lentulo lib.1.9,Quanquam ille perẽnis inimicus amicorum suorum, qui tuis maximis beneficiis ornatus,in te potissimùm fractam illam & debilitatam vim suam contulit,nostram vicem vltus est ipse sese.
Imponere alicui vim,Vide IMPONO.
Inferre alicui vim.Quintil.lib 3.cap.11.
Inferre vim & manus alicui,Vide INFERO.
Paratus ad vim.Ouid.11.Metam.
Perferre aliquid vi eadem.Quint.lib.4 cap.1.
Auro vi potitur.Virg.3.Æneid.
Acrior vis rapit me.Horat.Epod.7.
Vim vi repellere. Cic.pro Sestio, Non verebar,nequis aut vim vi repulsam reprehenderet,Vide REPELLO.
Per vim stuprare,Vide STVPRO.
Vim suscipere contra Rempublicam. Cicero pro Milone, Nulla vis vnquam est in libera ciuitate suscepta inter ciues, non contra Rempublicam.
Victus vi.Virg.12.Æneid.
¶Vis {πλῆθος} Multitudo & copia.Cic.pro Lege Manilia,Sic Mithridates fugiens maximam vim auri atque argenti, pulcherrimarúmque rerum omnium.Sic in Parad.Vis frumenti.Cæs 3 bel.Ciuil. Vis feminum magna.Cic.2.de.Nat.deor. Vis mellis maxima.Cic.4. Verr.Vis militum. Cic.ad Atticum lib.7.142, Idem ad Terentiam lib.14.1,

lib.14.1,Vis lacrymarum.Idem 4.Acad.Tantam vim natricum,viperarúmque fecerit.
Magna vis auri & argenti.Cic.5.Tusc.
Equorum vis.Cic.2.de Diuin.
Lacrymarum infinita vis.Cic.Qu.fra.lib.1.3.
Maxima vis ranunculorum.Cic.Trebatio lib.7.18.
Continet mens vim maximam optimarum rerum.Cic.1.de Legi. Quid sit homini tributum natura, quantam vim rerum optimarum mens humana contineat.
Vis negotij,Maxima & multa negotia.Plaut.Pœnulo 4.
Viresco,virescis,virescere,prima producta,Vires capere vel recuperare.Furius Antias apud Gellium lib.18.cap.11,Increscunt animi:virescit animi virtus.
Viscus,visci,m.g.& Viscum visci {ἰξός} Glutinum quod ad aucupium pertinet. Plin.lib.16.cap.44,Viscum consit ex acinis qui colliguntur messium tempore inmaturi. Nam si accessere imbres, amplitudine quidem augentur,visco verò marcescunt. Siccantur deinde,& aridi tunduntur, ac conditi in aqua putrescunt duodenis ferè diebus Vnúmque hoc rerum putrescendo gratiam inuenit.Inde in profluente rursus malleo tusi,amissis corticibus,interiore lentescunt Hoc est viscum pennis auium tactu ligãdis:iuglandis oleo subactum, quum libeat insidias molliri. Plaut Bacch.1,
Viscus merus vestra est blanditia. Varro 3 de Re rust.cap.7,Quod intercipere soleant accipitres,qui ita accipiuntur, quum se obleuerint visco.Cic.2.de Nat.deorum,In visco inhærescere.
Sequaci visco correpta auis.Valer.6.Argon.
Viscum,Frutex qui ex turdorum potissimum fæce super arborum quarundam ramis delapsa,& à Sole cum humiditate quadam feruefacta nascitur,viret autem per totam hyemem.Virg.6.Æneidos,
Quale solet syluis brumali frigore viscum,&c. Vide Plinium lib. 16.cap.44.
Viscum,inquit Nonius,positum aliquando pro rete,à tenacitate. Varro Parmenone, Lepusculi timentes hoc quadrangulum, dedunt se in rete, sic fugere viscum nequiuerunt, lineámque compedem.
Testatur & Virg.1.Georg.
Tum laqueis captare feras,& fallere visco
Inuentum:& magnos canibus circundare saltus.
Viscatus,pen.prod.Adiect.Visco oblitus.Varro 3 de Re rust.ca.7,Quos columbarij interficere solent duabus virgis viscatis defixis in terram,inter se curuatis.
Alæ viscatæ.Ouid 1.de Arte.
Virga viscata fallere volucres.Ouid.15.Metam.
Viscata munera,& Hamata,pro eodẽ: hoc est,Quibus maiora attrahuntur quàm quæ dantur,Vide Hamata munera in HAMVS.
Viscus,visceris,pen.cor.n.g.{σπλάγχνον} Non tantùm intestina significat,sed quicquid sub corio est, id est, carnem quæ est inter ossa & cutem,inquit Seruius.Virg.6.Æneidos,
Et solida imponit taurorum viscera flammis. Et lib.3,
Visceribus taurorum,& sanguine vescitur atro. Sueto. in Vitellio cap.13, Quin inter altaria ibidem statim viscus,& farra penè rapta è foco manderet.
Soliditas viscerum.Cic.2.de Nat.deor.Quin & humorem & calorem qui est fusus in corpore, & terrenam ipsam viscerum soliditatem,&c,
Terra viscera.Lucret.lib.6,
Diripiunt auidæ viscera nostra feræ. Ouid.epist.11, Viscera vocat filium suum puella Canace.Sic idem 2.Amor.eleg.14,
Vestra quid effoditis subiectis viscera telis? In illas quæ abortiuos faciunt.
Venæ viscerum imbutæ viperino morsu.Cic.2.de Fin.
Permanat in venas,& inhæret in visceribus id malum. Cicero 4. Tuscul.
Liquefacta viscera,Putrida. Virg.4.Georgic. Sic enim Ouidius 15.Metamorphoseos,
-de putri viscere passim
Florilegæ nascuntur apes.
Nudare viscera.Virg 1.Æneidos,
Tergora deripiunt costis,& viscera nudant.
Viscera patefacta per vulnus.Cels.in Præf.lib.1.
Salientia viscera.Ouid 6.Metam.
-salientia viscera posses,
Et pellucentes numerare in pectore fibras.
Soluere viscera cultro.Senec.Hippol.1.
Tunsa per integram soluuntur viscera pellem.Virg.4.Georg.
Spumantibus visceribus ardens,pro Valde irato & commoto dixit.Iuuen.saty 13,
-exiguámque malorum
Particulam vix ferre potes,spumantibus ardens
Visceribus,sacrum tibi quod non reddat amicus Depositum.
Sumere aliquid ex visceribus alicuius.Cic.2.de Orat.
Torrere viscera.Virg 5 Æneidos,
-fusique per herbam
Subiiciunt verubus prunas,& viscera torrent.
Traiecit viscera ferro.Ouid.1.Amor.eleg.10.
Periculum inclusum in venis,atque in visceribus alicuius.Cicero 1.in Catil.
¶Viscera montis auulsa.Virg.3.Æneid.Seruius.Viscera,partes.Sic autem dixit viscera quemadmodum terræ ossa dicuntur.
Terræ viscera.Ouid.1.Metam.
-sed itum est in viscera terræ,
Quásque recondiderat,Stygiisque admouerat vmbris,
Effodiuntur opes.
Visceratio,viscerationis {σπλαγχνισμός} Crudæ carnis distributio,quæ fieri solebat vel in solennitate quadam, vel in funere alicuius excellentis personæ.Gellius,Tum in Albano visceratio Latinis data.Liu. 8.ab Vrbe,Et populo visceratio data à M.Flauio matris.Plin.de Viris illustr. Mortui huic tantum æris populi liberalitate cõgestum,vt inde filius viscerationẽ & epulas publicè daret.Cic.2.Offic.Prodigi, qui epulis & viscerationibus & gladiatorum muneribus, ludorum venationúmque apparatu pecunias profundunt in eas res,Vide Latinæ feriæ,in LATIVM.
Visceratim,pen.prod.Aduerb.{κατὰ σπλάγχνα} Significat per viscera.Ennius Andromeda,
Dissipat visceratim membra.
Visibilis,Visito,Viso,Vide VIDEO.
VISONTIVM, {Οὐισόντιον} Hispaniæ vrbs. Ptolemæo lib.2.cap.6, Vulgò *Viseo*.
VISVLA, Sermatiæ in Europa fluuius Pomponio lib 3. Vistula item dicitur,Iustilla,Iustula,& Istula,vt notat Vadianus.
Visulæ,vites,de quibus Colum.lib.3.cap.2.
Visum,visi,Vide VIDEO.
Visus,Vide VIDEO.
Vita vitæ {ζωή,βίος,βιοτή,βίοτος,διαγωγή} Notç significationis. Lucretius libro 3,
Vitáque mancipio nulli datur,omnibus vsu.
Absurdum atque alienum à vita,Vide ABSVRDVS.
Blandimenta vitæ.Tacit.lib.18.
Vitæ causa,pro facultatibus,aut copiis quibus vitam nostram sustentamus. Quintil. Audete, inquit, lacessere diuitem, quibus vitæ causa superest.Sic & viuendi causam vsurpasse Iuuenalis videtur,
-Furor est post omnia perdere naulum,
Et propter vitam viuendi perdere causam. Id est, res quibus vita toleratur. Ex Turnebo.
Color vitæ,Vide COLOR.
Vitæ cupiditas.Cic.2.Philip.
Exiguum curriculum vitæ.Cicero pro Rab.perduel.reo,Etenim Quirites exiguũ nobis vitæ curriculum natura circumscripsit, immensum gloriæ.
Debito vitæ liberari.Curtius lib.10.
Delinimenta vitæ.Tacit.lib.15.
Dux vitæ dia voluptas.Lucret.lib.2.
Exemplar vitæ morúmque.Horat.de Arte.
Exspes vitæ.Tacit.lib.5.
Integer vitæ scelerísque purus.Horat.1.Carm.ode 22.
Integritas vitæ anteactæ.Quintil.lib.7.cap.3.
Labes vitæ.Ouid.epist 9.
Plenus vitæ Lucret.lib.3.
Perpetuitas vitæ,Vide paulo pòst CONSTITVERE vitam.
Securus vitæ.Stat.3.Thebaid.
Series atra tuæ vitæ.Ouid.in Ibin.
Solatia dulcia vitæ.Lucret.lib.5.
Spatium vitæ.Quintil.lib.1.cap.8, Spirans ac vitæ manifestus.Tacitus lib.12.
Spes vitæ.Tacit.lib.12.
Summa breuis vitæ Horat.1.Carm.ode 4.
Tædia vitæ Ouid.10 Metam.
¶Acerba vita,Vide ACERBVS.
Actuosa,Vide AGO.
Amara.Cic.1.de Finib.
Arida,Vide ARIDVS.
Attenta,Vide ATTENDO.
Basilica,Vide BASILICVS.
Beata,Vide BEATVS.
Breuis est vita,cursus gloriæ sempiternus.Cic.pro Sestio.
Cæcæ vitæ lubrica Stat.2.Sylu.2.
Cælebs,Vide CAELEBS.
Chara.Ouid.10.Metam.
Constans & probata.Cic.in Topicis, Quos doctrina prçditos vident, quorúmque vitam constantem & probatam vt Catonis, Lælij,Scipionis.
Crudelis.Virg 8.Æneid.
Deformis vita,Inhonesta.Stat.10.Theb.
Desidis otia vitæ.Stat.3.Sylu.5.
Dubia.Colum.lib.1.cap.3.
Dulcis stabilísque.Lucret.lib.3.
Eneruis vita.Val.Max.lib.6.cap.4.de Scipione Æmiliano,Quum haberet consortem censuræ Mumium,vt nobilem,ita eneruis vitæ.
Fœdissima ac miserrima.Cic.pro Sylla.
Fortunata.Horat.1.epist.11.3.
Grauis,cui Iucunda opponitur.Horat.Epod.1.
Honesta.Cic.pro Rosc.Amerino, Vita rustica honestissima atque suauissima.
Illustris.Quintil.lib 3.cap.8.
Inculta & horrida,Vide INCOLO.
Infesta alicui,Vide INFESTVS.
Iniuriosa,Vide INIVRIA.
Innoxia,Vide INNOXIVS.
Inuisa,Vide INVISVS.
Iucunda.Horat.Epod.1.
Licentior,Vide LICET.
Longa. Cic.2.de Orat. Docuit enim iam nos longa vita,vsúsque rerum maximarum,&c.
Longa vita dignissimus.Ouid.4.Metam.
Gnate mihi longa iucundior vnice vita.Catul.Argon.59.
Longinqua,Vide LONGVS.
Malefica.Tacit.lib 4.
Maritima,Vide MARE.
Mea vita,Blandientis vox.Cic.Terentiæ lib.14.2, Obsecro te mea vita, quod ad sumptum attinet,siue alios qui possunt, si modò volunt,sustinere.
Menstrua,Vide MENSIS.
Miseræ vitæ breuissima portio.Iuuen.saty.9.

Mœsta.Virg.10.Æneid.
Mortalis.Virg.4.Georg.
Nitidior,Vide NITEO.
Pigræ vitæ obliuio.Stat.1.Sylu.4.
Precaria vita.Tacit.lib.20.
Rapida,Citò præteriens.Pers.saty.5.
Rudis Stat.2.Achill.
Rustica Quintil.lib.2.cap.4.
Sanctissimè & honestissimè acta vita.Cic.9.Philip.
Seuera.Ouid.2.Amor.eleg.20.
Similis feris.Ouid.2.Fast.
Solitaria.Quintil.lib.1.cap.2.
Solicitæ iucunda obliuia vitæ.Horat.2.Serm.saty.6.
Trita ac vulgari vita viuere.Senec epist.123.
Turpis vita Cic.pro Quintio, Mors honesta sæpe vitam quoque turpem exornat, vita turpis ne morti quidem honestæ locum relinquit.
Turpis & nocens vita,Vide NOCEO.
Vitalis vita, Antiqua locutio: hoc est, Vitam viuens, vel vita superstes.Cic.de Amicitia,Principio cui potest esse vita vitalis, vt ait Ennius,qui non in amici mutua beneuolentia conquiescat?
Vitiosa & flagitiosa.Cic.2.de Finib.At miser, si in vitiosa & flagitiosa vita afflueret voluptatibus.
Vmbratilis vita.Quintil.lib.1.cap.2.
Vmbratilis & delicata. Cic.2.Tusc.Sic ad malam domesticam disciplinam vitámque vmbratilem & delicatam quum accesserunt etiam poëtæ,neruos omnis virtutis elidunt.
Vrbana vita Quintil.lib.2.cap.4.
Vrbana vita clemens,Vide CLEMENS.
Vulgari vita viuere.Senec.epist.123.
¶Abire è vita,Vide ABEO.
Abiicere vitam. Cic.Nusquam facilius hanc miserrimam vitam, vel sustentabo, vel quod multò est melius, abiecero cum paucis.
Abrumpere vitam.Virg.8.Æneid.
Accipere vitam, Vide ACCIPIO.
Addicere vitam,Vide ADDICO.
Addicta præmiis vita alicuius,Vide ADDICO.
Adducere ad vitam communem,Vide ADDVCO.
Adimere vitam.Cic.pro Plancio,Sin autem vitam sors mihi ademisset,Vide ADIMO.
Afferre vitam,Vide AFFERO.
Agere,vel agitare vitam,Vide AGO.
Agere vitam sub dio,& trepidis in rebus.Horat.3.Carm.ode.2.
Agere vitam pueriliter.Catul.de Lesbia 71.
Amittere vitam.Autor ad Heren.lib.4.Vide AMITTO.
Per summum dedecus vitam amittere.Cic.pro Rosc.Amer.
Amittere vitam in vndis.Horat.1.Serm.saty.1.
Assignare vitam hominum rebus.Quint.lib.5.cap.13.
Lumina vitæ attingere,Nasci.Virg.6.Æneid.
Auferre vitam,Vide AVFERO.
Reliquias vitæ aufert ex membris.Lucret.lib.6.
Carere sensu & vita.Cic pro Rabirio perduel.reo, Quid iam ista C.Mario,inquit,nocere possunt,quoniam sensu & vita caret?
Cedere vita,& è vita,Vide CEDO.
Cernitur vita beata honestate,Vide CERNO.
Collocare se in vita meretricia,Vide COLLOCO.
Colere vitam,Vide COLO.
Committere vitam ventis,dicuntur nauigantes.Virg.10.Æneid.
Commorari in tam turpi vita.Cic.Qu.fra.lib.1.3.
Commutare vitam cum morte,Vide COMMVTO.
Comprobare vita & moribus,Vide COMPROBO.
Concedere vitam,Vide CONCEDO.
Concessit vita per auras ad Manes.Virg.10.Æneid.
Conferta vita voluptatum varietate,Vide CONFERCIO.
Conficere vitæ extremum diem morte,Vide CONFICIO.
Vitam constituere. Cic.1.Offic. In tota vita constituenda multo est maior rei cura adhibenda, vt constare in vitæ perpetuitate possimus nobismetipsis.
Conterere vitam in quærendo,Vide CONTERO.
Continetur vita corpore & spiritu.Cic.pro Marcello.
Decedere de vita,Vide DECEDO.
Spatium vitæ decurrere.Ouid.3.Trist.eleg.4.
Lumen vitæ decursum.Lucret.lib.2.
Ipse Epicurus obiit decurso lumine vitæ.
Vitam aliquem deficere,Vide DEFICIO.
Defuncta corpora vita,Mortua.Virg.4.Georg.
Degere vitam expertem thalami.Virg.4.Æneid.
Demigrare ex vita, Vide DEMIGRO.
Depactus vitæ terminus.Lucret.lib.2.
Desciscere à vita,Vide DESCISCO.
Deserere vitam.Cic.de Senect.Vide DESERO.
Deseruit vita miserum.Ouid.epist.18.
Dimittere vitam,Mori.Silius.lib.17,
At mihi Cannarum campis vbi Paulus,& illæ
Egregiæ occubuere animæ,dimittere vitam non licitum.
Dirigere vitam ad normam,Vide NORMA.
Discedere è vita.Cic.Curioni lib.2.2,Qui cùm suis laudibus,tum verò te filio superasset omnium fortunam,si ei contigisset, vt te antè videret,quàm è vita discederet,Vide DISCEDO.
Dispergere vitam in auras.Virg.6.Æn.
Dare vitam. Cic. Antè quàm iret in exilium, Neque enim peto vt mihi detis vitam,sed datam repeto,vt reddatis.
Æternam vitam dare.Virg.12.Æneid.
Dare vitam alicui,Concedere vitam, non occidere. Virgilius 2. Æneid.
Ducere vitam,Viuere.Virg.2.Æneidos,

Me si cælicolæ voluissent ducere vitam,
Hanc mihi seruassent sedem.
Ducere vitam longius.Ouid.11.Metam.
Ducere vitam per omnia extrema.Virg.3.Æneid.
Dulcem vitam ducere.Lucret.lib.2.
Ingrata misero ducenda est vita.Horat.Epod.17.
Edere vitam,Mori,expirare.Lucret.lib.6.
Extulit vitam ictus sagittis,Mortuus est.Senec.Herc.Oet.11.
Effluit vita cum sanguine,Vide EFFLVO.
Effundere vitam alicui.Ouid.epist.7.
Emigrare è vita, Vide EMIGRO.
Eripere vitam homini.Senec.Theb.1.
Eripere vitam alicui per crimina,Ouid.2.Fast.
Esse in vita.Cic.ad Q.frat.
Excedere vita,Vide EXCEDO.
Excolere vitam per artes.Virg.6.Æn.
Exire è vita,vel de vita,Vide EXEO.
Exhalare vitam sub acerbo vulnere.Ouid.5.Metam.
Exigere vitam,pro Traducere.Terent.Heaut.2.3.
Expellere aliquem è vita,Id est,occidere.Cic.pro Murena,Tamē non antè quàm illum vita expulit,bellum confectum iudicarit.
Expetere vitam. Cic.1.de Legib. Vita expetitur,quia nos, in quo nati sumus continet.
Fructibus vitæ nunquam explemur.Lucret.lib.3.
Extorquere vitam membris.Lucret.lib.6.
Facere finem vitæ.Lucret.lib.3.
Incommoda vitæ ferre.Iuuen.saty.13.
Fessus vita.Plin.lib 5.cap.17.
Finire vitam.Tacit.lib.1.Vitam finiuisset.
Finire vitam ense.Ouid.3.Trist.eleg.17.
Frui vita.Cic.4.in Catil. Vide FRVOR.
Fudit vitam cum multo sanguine.Virg.2.Æn.
Sensus gubernant vitam.Lucret.lib.3.
Gubernare vitam vera ratione.Lucret.lib.5.
Habere vitam ab aliquo.Cic.2.Phil.Sed fac te dedisse mihi quod non ademisti: méque à te habere vitam,quia à te non sit erepta.
Iacebat vita in tenebris ac mœrore.Lucret.lib.5.
Impendere vitam famæ.Stat.5.Sylu.1.
Impendere vitam patriæ.Lucan.lib.2.
Implere finem vitæ.Tacit.lib.2.
Incolere vitam,Vide INCOLO.
Limen vitæ inire.Lucret.lib 3.
Ingredi in vitam,Vide INGREDIOR.
Instituere vitam sapienter,Vide INSTITVO.
Interficere aliquem vita,Vide INTERFICIO.
Interminari alicui vitam,Vide INTERMINOR.
Introire in vitam,Vide INTROEO.
Iterare vitam à morte,Vide ITER.
Labefactare vitas hominum,Vide LABES.
Lacerare reliquias vitæ alicuius,atque distrahere, Vide LACER.
Largiri vitam,Vide LARGIOR.
Linquere vitam,Vide LINQVO.
Lugere vitam hominum,Vide LVGEO.
Mandare vitam fugæ solitudiníque, Vide MANDO.
Manere in vita,Vide MANEO.
Manet vita.Virg.5.Æneidos,
Nate,mihi vita quondam,dum vita manebat,
Chare magis.
Mentiri sibi vitam,Vide MENTIOR.
Metuo de vita,Vide METVO.
Migrare de vita vel ex vita,Vide MIGRO.
Via vitæ monstrata est per carmina.Horat.de Arte.
Moratur vita in membris.Lucret.lib.3.
Nuncupata vita,Vide NVNCVPO.
Obiectare vitam procellis.Claud.3.de raptu Pros.
Pacisci vitam pro laude.Virg.5.Æneid.
Pacisci vitam ab hoste,Vide PACISCOR.
Palantis vitæ viam quærere.Lucret.lib.2.
Palescere solitaria & velut vmbratili vita.Quint.lib.1.cap.2.
Parcere vitæ,Vide PARCO.
Tranquillæ vitæ semita per virtutem patet.Iuuen.saty.10.
Pati à vita,Vide PATIOR.
Penetrare alicuius vitam ac famam.Tacit.lib.20.
Perdere vitam,Vide PERDO.
Perducere vitam,Vide PERDVCO.
Discrimine vitæ coniugium petere.Ouid.10.Metam.
Ponere vitam.Cic.Famil.9.
Ponere sibi finem vitæ.Tacit.lib.5.Senec.Agamem.7.
Priuare vita aliquem.Lucret.lib.5.
Prodere vitam,Vide PRODO.
Producere vitam,Vide PRODVCO.
Neque erat quo vitam produceremus.Autor ad Heren.lib.4.
Producere spem vitæ.Tacit.li.12,Eo vsque spē vitæ produxerat.
Profundere vitam pro re aliqua. Cic.Lent.lib.1.4,Quid enim aus me ostentem, qui se vitam pro dignitate tua profundam, nullam partem videar tuorum meritorum assecutus?Vide PROFVNDO.
Prolatare vitam.Tacit.lib.11.
Propagare vitam,Vide PROPAGO,propaginis.
Proposita vita telis,Vide PROPONO.
Redire ad vitam.Celsus lib.2.cap.8,Neque is ad vitam redit, qui ex suspendio spumante ore detractus est.
Relinquere vitam.Virg.3.Georg.
Reliquit eum vita.Lucret.lib.5.
Relinquit vita artus.Ouid.in Ibin.
Retinere vitam,Vide RETINEO.
Rumpere vitam.Silius lib.7.

Sequi vitam. Cicero,Hanc vitam quietam & otiosam sequuti sumus,&c.
Serenare vitam.Lucret.lib.2.Alij legunt,serenam vitam.
Breuis vitæ spatium sortitus.Ouid.3.Metam.
Spoliare vita aliquem. Virg.6 Æneid.
Sic vita est hominum.Cic.pro Sext.Roscio, Sic vita est hominum vt ad maleficium nemo conetur sine spe.
Liberioris vitæ iter sumere.Ouid.3.Fast.
Suppetere vitam.Cic.1.de Finib.
Sustentare vitam.Cic.in Tuscul. Tam natura vita hominis sustentatur,quàm vitis,quàm arboris.
Tenere vitam,& Vita tenetur,Vide TENEO.
Tolerare vitam simplici victu & agrestibus pomis profluentéque aqua.Tacit.lib.15.De Seneca.
Tractare vitam,Viuere.Lucret.lib.5,
Volgiuago vitam tractabant more ferarum.
Traducere vitam.Brutus Ciceroni,in epist.ad eundem 16.
Quibus enim potius hæc vita factis traducatur,Vide TRADVCO.
Trahere vitam in luctu Virg.2.Æneid.
Trahere vitam in syluis.Virg.3.Æneid.
Trahere vitam in tenebris.Virg.2.Æneid.
Tueri vitam famámque.Horat.1 Serm.saty.4.
Humanam vitam turbare ab imo.Lucret.lib.3.
Viuere vitam.Cic.4.Verr.Proponerémque spē meis hospitibus ac necessariis, quo tutiorem vitam sese meo præsidio victuros esse arbitrarentur.
Viuere vita.Plaut.Persa,15.
Trita ac vulgari vita viuere.Senec.epist.123.
¶In vita mea. Cic.Attic lib.5.108, Ego in vita mea nulla vnquam voluntate tanta sum affectus,quanta afficior hac integritate.
Integerrimè vitam agere. Cicero in Salust. Velim mihi respondeat, nunquid hi, quos protulit Scipiones, & Metellos, vel Fabios, antè fuerint, aut opinionis, aut gloriæ, quàm eos res suæ gestæ, & vita innocentissimè acta commendauit?
Ab ineunte vita,Vide INEO,inis.
¶Vita,Vitæ longitudo. Virg.4.Georgicon,
Si verò (quoniam casus apibus quoque nostros
Vita tulit) tristi languebunt corpora morbo.
¶Vita,pro Fortunæ bonis.Cic.lib.1.Academic.Constituebántque extremum esse rerum expetendarum, & finem bonorum, àdeptum esse omnia è natura,& animo,& corpore,& vita.Vita,id est fortunæ bonis ad vitam degendam necessariis.
¶Vitæ,in plurali,pro Moribus.Terent.Adelph.3.3,
-denique
Inspicere,tanquam in speculum,vitas omnium
Iubeo:atque ex aliis sumere exemplum sibi.
¶Tenues sine corpore vitæ, Animæ. Virgil.6. Æneid. Idem 4. Georgic.
Vitalis,& hoc vitale, pen. prod. { ζωτικὸς, ζώσιμος, βιώσιμος } Quod vitam præstat,aut quod habet vitam.
¶Vitalis, Propriè quod ad vitam pertinet, quod vitam adiuuat, quod vitæ vtile est.Lucret.lib.3,
Est igitur calor,ac ventus vitalis in ipso
Corpore,qui nobis moribundos deserit artus. Interdum etiam vitale appellamus quod vita præditum est,vt Plaut.in Bacchid.
Da,si esse saluum vis me,aut vitalem tibi. Horat.lib.2.Satyr.1,
-ô puer vt sis
Vitalis metuo,&c. Ex Lambino.
Vitale,cui opponitur Mortiferum.Liu.6.ab Vrbe.
¶Æuum vitale.Plaut Pœnulo,18.
Aura vitalis.Virg.1.Æneid.Id est aër quo viuimus.
Calor vitalis.Curtius lib.3.
Salutaris & vitalis calor.Cic.2.de Nat.deor.
Fœtus vitalis,Vide FOETVS.
Halitus vitalis.Plinius lib.9.cap.7.
Vitalis homo haud vnquam est ante septimum mensem. Plin.lib.7.capite 5.
Lumina vitalia.Cic.1.de Diuinat.
Luce serenanti vitalia lumina liquit. Ex poeta.
Motus vitalis.Lucret.lib.2.
Partus vitales edere.Plin.lib.7.cap.15.
Ros vitalis.Cic.1.de Diuinat.
-quæ paruos Mauortis semine natos
Vberibus grauidis vitali rore rigabat.
Sanguis vitalis,In quo vita continetur.Plin.lib.11.cap.37.
Seculum vitale,In quo viuitur.Lucret.lib.1.
Sensum vitalem reddere.Lucret.lib.2.
Venæ vitales.Lucret.lib.2.
Viæ vitales.Ouid.2.Metamorphoseos,
Sic lethalis hyems paulatim in pectora venit:
Vitalésque vias,& respiramina clausit.
Vincula vitalia.Valer.4.Argon.
-vitalia donec
Vincula,qua primo ceruix committitur artu,
Soluit dextra grauis.
Caloris naturá vim habet in se vitalem.Cic.2.de Nat.deor.
Vitalis vita, Vide suprà in VITA.
Vitalis, & hoc vitale, Vita dignus. Senec.5.epist.lib. Magni animi magna contemnere, ac mediocria malle, quàm nimia. Illa enim vtilia vitaliáque sunt, at hæc eo quo superfluunt,nocent. Lactant.lib.6. Vnum est enim sapientis & iusti & vitalis viri opus, diuitias suas in sola iustitia collocare.
Vitalia capitis,Cerebrum.Plin.lib.8.cap.7,Vitalia,inquit Budæus dicuntur,cor,iecur,pulmo,cerebrum:in quibus quatuor, vitæ summa consistit.Lucan.lib.1,
-pulmonis anheli

Fibra latet,paruusque secat vitalia limes.
Nuda vitalia.Lucan.lib.6.
Euerberata lamentationibus assiduis vitalia.Quintil.Declam.7.
Ferire ac tueri vitalia.Quintil.lib 5.cap.12.
Fissum familiare & vitale.Cic.2.de Diuinat.
Artus vacui vitalibus.Lucan.lib 3.
Vitalitas,pen.corr.vitalitatis { τὸ ζωτικὸν } pro Vita,& vitali motu.Plin. lib.11.cap.37, Cæteris corruptis, vitalitas in corde durat. Ibidem capite 45.
Vitaliter, penult.corr.Aduerbium { ζωτικῶς. } Lucretius lib.5, Vitaliter esse animata.
Vitellus,huius vitelli,masc.gen. { λέκυθος } A vita dictus est, Pars oui rubra,quòd ex eo viuat pullus.Horat 2.Serm.saty.4,
Quatenus ima petet voluens aliena vitellus. Martial.lib.13,
Candida si croceos circunfluit vnda vitellos,
Hesperius scombri temperet oua liquor. Cic.2.de Diuinat. Tum ille,Nihilne,inquit,de vitello?Id enim ex ouo videbatur aurum declarasse,reliquum argentum.
Mas vitellus.Horat.2.Serm.saty.4.
Longa quibus facies ouis erit,illa memento,
Vt succi melioris,& vt magis alba rotundis
Ponere:namque marem cohibent callosa vitellum.
Vitex,viticis,pen.corr.fœm.g. { ἄγνος } Fruticis genus, Græci agnon vocant,hoc est castum : quòd,inquit Galenus, castitatem conseruet iis quibus aut estur, aut bibitur, aut substernitur : vulgus herbariorum *agnum castum* appellat,vtraque voce idem significante. Plin.lib. 24.cap.9, Non multum à salice vitilium vsu distat vitex, foliorum quoque aspectu,nisi odore gratior esset. Et paulo pòst, Duo genera eius. Maior in arborem salicis modo assurgit: minor, ramosa, foliis cādidioribus lanuginosis.Prima album florem mittit cum purpureo, quæ & candida vocatur:Nigra,quæ tantùm purpureum.
Vitiarium,Viticula,Vide VITIS.
Vitilitigator,pen.prod.vitilitigatoris,m.g. { συκοφάντης } Vitiosus litigator,est obtrectator & calumniator. Hi enim vitilitigatores sunt, quum hoc sola prauitate contentionem quærunt. Plin.in Prologo Nat.historiæ,13. Ergo securi etiam contra vitilitigatores, quos Cato eleganter ex vitiis & litigatoribus composuit.
Vitilitigo,vitilitigas,pen.corr. { συκοφαντέω } vitilitigare,Criminari, damnare. Plin.in Prologo Natu.histo.12,Scio ego quæ scripta sunt, hæc si palàm proferantur,multos fore qui vitilitigent.
Vitiligo,penul.prod.vitiliginis,fœm.gen. { λεύκη, ἀλφός, μέλας } Diuersi coloris maculæ per omnia membra dispersæ.Celsus in fine lib.5,Vitiligo, quanuis per se nullum periculum affert, tamen fœda est: & ex malo corporis habitu fit. Eius tres species sunt. Alphos vocatur, vbi color albus est ferè subasper,& non continuus,vt quædam quasi guttæ dispersæ esse videantur. Melas,colore ab hoc differt, quia niger est,& vmbræ similis: cætera eadem sunt. Leuce habet quiddam simile alpho, sed magis albida est, & altius descendit, in eáque albi pili sunt,& lanugini similes.Omnia hæc serpunt,sed in aliis tardius. Hactenus Celsus. Festus,Vitiligo in corpore hominis macula alba, quam Græci alphon vocant, à quo nos album, siue à vitio dicta, etiam si non lædit. Siue à vitulo,propter eius membranę candorem, qua nascitur inuolutus.Lucilius,Odiosa vitiligo. Plin.lib.20.cap.15, Radix eius vitiligines albas tollit.
Vitilis,& hoc vitile, pen.corr. { πλεκτός } Quicquid sic lentum est vt commodè flecti possit, cuiusmodi vimina sunt, inquit Budæus. A vinciendo dictum, vt Vitex,vitis, vimen, viticula. Plin lib.9.cap.5, Cucurbita omnimodo fastigiatur, vaginis maximè vitilibus. Et lib.4.cap.16, Ad eam Britannos vitilibus nauigiis corio circumsutis nauigare.
Vitio,Vitiosus,Vide VITIVM.
Vitis,huius vitis,fœ g. { οἴνη, ἄμπελος } Notæ significationis. Varro lib.1.de Re rust.cap.31,Posterior quo ea vitis immittitur ad vuas pariendas,dicta primò videtur à pariendo Parilema.
Vinea & vitis differunt.Vlp.l.4.D.de censib Forma, inquit, censuali cauetur,vt in censum referatur,vinea quot vites habeat.
Propagatio vitium.Cic.de Senect.Cuius quidem non vtilitas me solùm,sed etiam cultura, & ipsa natura delectat, &c. religatio, propagatio vitium sarmentorúmque,&c.
Arborum putatio ac vitium.Cic.1.de Orat.
Putator vitis.Ouid.14.Metam.
Alba vitis,cui opponitur Nigra.Colum.lib.4.cap.29.non procul à fine,Locis aridis & siccis nigram vitem inserito,humidis albam.
Almæ vites.Virg.2.Georg.
Arbustiua vitis,Vide ARBVSTVM.
Cicatricosa,Vide CICATRIX. Cultura vitium.Cic.4.de Fin.
Fœcunda.Iuuenal.Saty.19.
Inerticula,Vide INERS.
Insana,Vide INSANVS.
Lanatæ vites,Vide LANA.
Lenta vitis.Virg.3.eclog.
Luxuriosa,Vide LVXVS.
Macrior,Vide MACER.
Miscellæ,Vide MISCEO.
Morosa,Vide MOS.
Nequam,Vide NEQVAM.
Nodosa.Iuuenal.Saty.8.
Obliqua vitis.Colum.lib.4.cap.4.Vide ORBIS.
Obnoxia vitis procellis,Vide OBNOXIVS.
Ordinaria,Vide Ordinarius in ORDO.
Palmea,Vide PALMES.
Pampineæ.Ouid.10.Metam.
Perexilis,Vide PEREXILIS.
Pergulana,Vide PERGVLANVS.
Præualidæ vites.Virg.2.Georg.
Purpureis de vitibus collectæ vuæ.Ouid.8.Metam.

Semiputata.Virg.2 eclog.
Vidua.Catul.in Carm.Nupt.57.
¶Adaperire vites,Vide ADAPERIO.
Adiugare vitem,Vide ADIVGO.
Vlmis adiungere vites.Virg.1.Georg.
Æmulator vitem vlmus,Vide AEMVLOR.
Grauidæ munera vitis amans.Ouid.3 Fast.
Amicta vitibus vlmus.Horat.1.epist.17.
Applicitæ vites arboribus.Quintil.lib.1.cap.2.
Attondere vitem curuo dente Saturni.Virg.2.Georg.Hoc est,falce quæ est in tutela Saturni.
Carbunculant vites, Vide CARBO.
Castrare vites,Vide CASTRO.
Colere vitem,Vide COLO.
Committere vitem sulco.Virg.2.Georg..
Compescere vitem,Vide COMPESCO.
Componere vitem in brachia,Vide COMPONO.
Concredere vites solo calido,Vide CONCREDO.
Grando contondit vites.Horat.1.epist.8.
Curare vites.Virg.2.Georg.
Disponere vites certo sydere.Claud.2.in Eutropium.
Vitis educat vuam.Catul.in Carm.nuptial.57.
Enodare vitem.Cato de Re rust.cap.34.
Fluentes vites multo Baccho.Virg.2.Georg.
Immittere vitem ad vuas pariendas.Varr.de Re rust.lib.1.cap.31.
Nouellas vites incidere.Virg.3.eclog.
Instituere vitem,Vide INSTITVO.
Lætis intexere vitibus vlmos.Virg.2.Georg.
Nodare vitem.Cato de Re rust.cap.33.
Ponere vites.Virg.1.Georg.
Vitis serpens multiplici lapsu & erratico.Cic.de Senect.
Sociata palmite vitis.Stat.5 Sylu.1.
Vinctæ vites.Virg.2.Georg.
¶Vitis interdum Catoni est palmes,vel flagellum vitis:vt cùm de insitione sic loquitur, Si vitis vitem continget, vtriusque vitem teneram præacuito, obliquo inter sese medullam cum medulla libro colligato.Turnebus.
¶Vitis,Gestamen centurionis, non carnificis, aut lictoris:honorificentior enim pœna quæ à centurione, quàm quæ à lictore esset illata.Iuuenal.satyra 8,
Nodosam posthæc frangebat vertice vitem,
Si lentus pigra muniret castra dolabra. Id est,vite pulsabatur in castris à centurione.
Viticula,viticulæ,pen.corr.Diminutiuum {ἀμπελίδιον.} Cic.3.de Nat.deor.At enim minora dij negligunt,neque agellos singulorum, nec viticulas persequuntur.
Viticulum, viticuli, pen.corr. {ἕλιξ,ἑλίκη} Capreolus vitis, flagellum & clauiculus, vt sunt flagella etiam cucurbitarum & similium. Plin. lib 24.cap.11,Frutex est,folio ederæ, molliore tamen, & minus longis viticulis. Rhodiginus lib.8.cap.4,Viticulas appellat gen.fœm. ab vitium ratione vocabulo deflexo. Palladius in Martio cap.9. Aliqui florem cucumeris cum viticulæ suæ capite cannæ inserunt.
Vitiarium,vitiarij {ἀμπελόφυτον} Vitium seminarium. Columel.lib.3.cap.5.Vitiarium neque ieiuna terra,neque vliginosa faciendum est: succosa tamen & mediocri, potius quam pingui. Idem lib.11.cap.2,Quinetiam vitiaria diligenter facienda,malleolísque quàm recentissimis curiosissimè pangenda.
Viteus,Adiect. {ἀμπελινός.} vt Pocula vitea.Virg.3.Georg.
Vitigeneus,Adiect. {ἀμπελογενὴς} Quod est ex vite. Colum. lib.12.cap.16,Alij foliis vitigineis, nonnulli plataninis semiuietas vuas contegunt. Cato cap.41,Eò duos surculos vitigineos, quod genus esse voles insertos,obliquos arcito ad medullam. Plin.lib.30.cap.6,Vitigineis lignis combustus.
Vitigenus, pen.corr. Adiectiuum {ἀμπελογενέτης} Quod genitum est è vite.Lucret.lib.5,
Nanque Ceres fertur fruges,Libérque liquoris
Vitigeni laticem mortalibus instituisse. Hoc est vinum.Idem lib.6,
Vitigeni latices.
Vitifer,pen corr.vitifera,vitiferum,pen.corr. {ἀμπελοφόρος} Quod fert vites,In quo proueniunt vites.Plin.lib.6.cap.16,Sequitur regio Margianæ apricitatis inclytæ sola in eo tractu vitifera. Martial.lib.13,
Vienna vitifera.
Arua vitifera.Silius lib.7.
Montis vitiferi vertex.Silius lib.4.
Vitisco, vitiscis {ἀμπελοῦμαι} vitiscere, Vitem fieri. Colum.de Arboribus,cap.7,Reliquas gemmas,quæ in terram absconduntur,exceptis quatuor imis,fac abradas,ne in summa radice vitescat. Ita Calepinus. At nunc ita legimus,Ne in summo radices vitis citet.
Vitisator, penult.corr. vitisatoris, mascul.gen. {ἀμπελοφύτης} Qui vites serit.
Quo nomine dictus est Saturnus.Virg.7.Æneidos,
Vitisator,curuam seruans sub imagine falcem.
Vitium,vitij {κακία,κακότης,ἐλάττωμα} Quod virtuti opponitur.A vito,vitas,quod vitandum sit,ac fugiendum,vnde Horat.1.epist.1,
Virtus est vitium fugere. Cic.pro Cluent. Nullam quidem ob turpitudinem, nullum ob totius vitæ non dicam vitium, sed erratum. Terent.Heaut.5.3,
Nam illi nihil vitij est relictum,quin id itidem sit tibi. Cicero 3.de Finib. Virtutibus igitur rectissimè mihi videris & ad consuetudinem nostræ orationis vitia posuisse contraria. Quod enim vituperabile est per seipsum,id eo ipso vitium nominatum puto,vel etiam à vitio dictum vituperari.Sin κακίαν malitiam dixisses, ad aliud nos vnum certum vitium consuetudo Latina traduceret. Hoc omni virtuti vitium contrario nomine opponitur. Et paulo antè, Quas enim Græci κακίας appellant, vitia malo, quàm malitias nominare.

Vitium & Flagitium. Vitia flagitiis leuiora sunt teste Gellio libro 1.capite 17.
Vitiorum officina, Vide Officina in OFFICIVM.
¶Vitium,non tantùm ad animum refertur, sed etiam ad corpus. Vnde Vitiosum mancipium,vel Vitiosum iumentum,id est,morbosum.Vlpian.in Tit.De Ædilitio edicto,l.1.Aiunt Ædiles, Qui mancipia vendunt,certiores faciant emptores quid morbi,vitiive sit.Et paulo pòst.Vitiúmque à morbo multum differre: puta si quis balbus sit,nam hunc vitiosum esse magis,quàm morbosum.
Intercutia vitia,Vide INTERCVS.
¶Vitium (inquit Nonius) à morbo prudentia veterum sic voluit separari:vt sit morbus cum accessu vtique aut temporis, aut contagij:vt vitium,perpetua & insanabilis,atque irreuocabilis causa.Cic.4.Tuscul.Quomodo autem in corpore est morbus,ægrotatio,& vitium,sic in animo.Morbum appellat totius corporis corruptionem: ægrotationem morbum cum imbecillitate:vitium quum partes corporis inter se diffident: ex quo prauitas membrorum, distortio, deformitas.Itaque illa duo,morbus & ægrotatio,ex totius valetudinis corporis conquassatione & perturbatione gignuntur:vitium autem integra valetudine ipsum ex se cernitur.
Opportunus vitio.Celsus lib.4.cap.4.
¶Vitium, Corruptio, & ad res ipsas pertinet. Cic.Pæto,lib.9 15, Si enim nihil est in parietibus, aut in tecto vitij, cætera mihi probabuntur.
Vitium in libris.Plin.librum vitiis plenum.Plaut.Mostel 4,
Qui vitia corporis fuco occultant.
Vitium paginæ, Vide PAGINA.
Deliciarum vitia.Quintil.lib.1.cap.8.
Oris & linguæ vitia.Quintil.lib.1.cap.5.
Ebrietatis vitia Quintil.lib.1.cap.11.
¶Vitium,Quicquid impedit vel corrumpit, & inutile est. Virgil.1.Georgicon,
-sanè illis omne per ignem
Excoquitur vitium, atque exudat inutilis humor.
¶Vitium,Id quod vituperari solet.Cic.1.de Orat.Adest enim ferè nemo quin acutius atque acrius vitia in dicente,quàm rectè videat.
Vitium in capite.Celsus lib.6.cap.2.
Vitium locorum. Celsus lib.5.cap.21, Si concidere vitio locorum mulier solet,cochleæ,cum testis suis comburendæ conterendǽque, deinde his mel adiiciendum est.
¶Vitium, Vituperatio,inquit Valla. Cicero de Senect.Et senectus est natura loquacior,ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.
¶Vitium, Culpa. Cic 4.Acad. Huc si perueneris me tibi primum quidque concedente, meum vitium fuerit: sin ipse tua sponte processeris,tuum.
Vitio vini fecit,Ob vinum,præ ebrietate.Plaut.Trucul.17.
Affinis vitio. Cic.2.de Inuent. Vt si auaritia inductum arguas fecisse,& auarum,eum quem accuses,demonstrare non possis,aliis affinem esse vitiis doceas, & ex ea re non esse mirandum, qui in illare turpis, aut cupidus, aut petulans fuerit, hac quoque in re eum deliquisse.
Gurges & vorago vitiorum.Cic.Verr.5.
Pinguis vitiis,Per otium & gulam.Horat.2.Serm.saty.2.
Purum vitio cor.Horat.2.Serm.saty 3.
Seruum vitiis pectus.Ouid.1.de Remed.amor.
Alimenta vitiorum.Ouid.1.Metam.
¶Adulta vitia,Vide ADOLEO.
Commune vitium,Vide COMMVNIS.
Immane vitium.Horat.2.Serm.saty.4.
Iners vitium,Liuor,Inuidia & alienæ felicitatis dolor,vitiū quod obsidet tantùm & aggreditur ignauos.Ouid.3.de Pont.eleg.3.
Ingens vitium.Horat 2.Serm.saty.3.
Insigne vitium.Cic.Qu.frat.lib.1.1.
Magnum vitium.Horat.2.Serm.saty.2.
Mediocria vitia.Horat.1.Serm.saty.4.
Prævalida & adulta vitia.Tacit.lib.3.
Recens vitium.Celsus lib.6.cap.2.
Valens vitium.Celsus lib.5.cap.20.
Vetus vitium.Celsus lib.4.cap.15.
Solenne vitium secundis rebus,superbia.Claud.2.Paneg.
Absterrere animum vitiis.Horat.1.Serm.saty.4.
Abstinere à vitiis.Cic.Vt ab iis se abstineant maximè vitiis in quibus alterum reprehenderunt.
Abesse à vitiis,Vide ABSVM.
Abundare vitiis,Vide ABVNDO.
Accendere & irritare vitia.Ouidius 1.de Remed.Amor. Vide ACCENDO.
Addere vitium,Vide ADDO.
Addere vitium pudicitiæ,Vide ADDO.
Ægrotare vitio animi.Horat.2.Serm.saty 3.
Affectus vitiis,Vide AFFICIO.
Alitur vitium,viuítque tegendo.Virg.3.Georg.
Apponere modum vitiis,Vide APPONO.
Auocare à vitiis,Vide AVOCO.
Capere vitium,Vide CAPIO.Carere debet omni vitio,qui in alterum paratus est dicere.Cic.in Salust.
Coarguere apertè vitia.Quintil.lib.2.cap.6.
Colligere vitium,Vide COLLIGO.
Concipere vitium,Vide CONCIPIO.
Condire vitia studio,Vide CONDIO.
Conferre vitia in senectutem,Vide CONFERO.
Consequi vitium,Vide CONSEQVOR.
Contaminare vitiis,Vide CONTAMINO.
Conuertit natura vitium alicui in bonum, id est, Hoc efficit, vt quod alioqui vitium in altero iudicaretur, in hoc minimè culpari possit.Cicero de Claris Orator. Sed quum hæc magna in Antonio
tum

tum actio singularis: quæ si partienda est in gestum atque vocem, gestus erat non verba exprimens, sed cum sententiis congruens, manus,humeri,latera,supplosio pedis,status,incessus, omnísq; motus cum verbis sententiísque consentiens, vox permanens, verùm subrauca natura:sed hoc vitium huic vni in bonum conuertebat.
Corripi vitio comitiali,Vide CORRIPIO.
Corrupta bona vitiis.Quintil.lib.3.cap.7.
Cumulari vitiis.Cic.2.de Orat. Hoc vitio cumulata est eruditissima illa Græcorum natio.
Declinare vitia.Cic.1.Offic. Quibus vitiis declinatis, quod in rebus honestis & cognitione dignis operæ curǽque ponetur, id iure laudabitur.
Delabi in vitium,Vide DELABOR.
Deprehendere in aliquo vitio.Quintil.lib.3.cap.8.
Dare summam laudem vitio.Cic.pro Rosc.Amer.
Dare vitio,Culpare.Martius ad Ciceronem,lib.11.28.
Ducere vitia.Quintil.lib.1.cap.5.
Effingere vitia ebrietatis.Quintil.lib.1.cap.11.
Eluere vitia.Quintil.lib.2.cap.3.
Excidit libertas in vitium.Horat.de Arte.
Excusare vitia.Quintil.lib.1.cap.5.
Exprobrare vitia alicui.Ouid.2 de Arte.
Exuere vitia.Tacit.lib.5.
¶Vitium facere dicuntur ædificia dum vitiantur,corrumpuntur, & aliqua sui parte labefactantur.Cic.in Top.Si ædes eæ corruerunt, vitiúmve fecerunt.Vide FACIO.
Flecti in vitium.Horat.de Arte.
Virtus est vitium fugere.Horat.1.epist.1.
Imbuere aliquem vitiis.Quintil.lib.1.cap.1.
Incidere in vitium,Vide INCIDO.
Inclinare in vitium,Vide INCLINO.
Inquirere vitia in ciuitatem,Vide INQVIRO.
Irritare vitia verando.Ouid.3.Amor.eleg.4.
Labi in vitium.Horat.2.epist.1.
Laborare vitio.Quintil.lib.3.cap.11.
Leuatur vitium.Celsus lib.4.cap.2.
Leuare vitiis atque erroribus,Vide LEVIS.
Mederi vitiis atque erroribus,Vide MEDEOR.
Aëris vitio moriens herba.Virg.7.eclog.
Bellum enim est sua vitia nosse.Cic.Attic.lib.2.32.
Notare vitium aliquod, Vide NOTA.
Obuoluere vitium,Vide OBVOLVO.
Occurrere vitio.Celsus lib.1.in Prooem.
Offensus vitiis.Ouid.10.Metam.
Pensare vitia.Quintil.lib.2.cap.12.
Persecare vitium aliquod ne serpat,Vide PERSECO.
Ponere vitium,Vide Pono pro DEPONO.
Ponere in vitio,In malam partem sumere.Cic.3.Tuscul.Qui fortis est,idem est fidens: quoniam confidens mala consuetudine loquendi,in vitio ponitur.
Recisa vitia à stirpe.Claud.1.in Ruffinum.
Remotus ab omni vitio.Horat.de Arte.
Ridere vitia,Vide RIDEO.
Submouere vitium.Celsus lib.6.cap.6.
Eodem vitio est,quo,&c. Cic.4.Tusc.Eodem enim vitio est effusio animi in lætitia,quo in dolore contractio.
Tam est in vitio,quàm,&c. Cic.1.Offic.Qui autem nec defendit, nec obsistit si potest iniuriæ,tam est in vitio, quàm si parentes, aut amicos,aut patriam deserat.
Hoc est in vitio. Cic.5.de Finib. Hoc quidem est in vitio dissolutionem naturæ tam valde perhorrescere.
Suppressa vitiis pectora.Ouid.1.de Remed.amor.
Surrepunt vitia.Senec.epist 91.
Mediocribus vitiis teneri.Horat.1.Serm.saty.4.
Vacare vitio.Cic.3.Tuscul. Sapientis autem animus semper vacat vitio,nunquam turgescit,nunquam tumet.
Vertere vitio.Cic.Trebatio,lib.7.6,Hoc tibi tam ignoscemus nos amici,quàm ignouerunt Medeæ, quæ Corinthum arcem altam habebant matronæ, opulentæ optimates: quibus illa manibus gypsatissimis persuasit,ne sibi illæ vitio verterent quòd abesset à patria.
Vertere in bonum vitia.Quintil.lib.11.cap.1.
Vitium,Stuprum,vnde Offerre vitium virgini, pro Vitiare virginem,dixit Terent.in Hecyra,3.3.
Pudicitiæ afferre vitium.Plautus,
Pudicitiæ nunquam nec vim nec vitium attuli. Idem dicit Vitium addere,pro Vitium afferre,
Pudicitiæ,inquit,huius me absente vitium est additum.
Vitiositas,pen.corr.vitiositatis {κακία,κακοήθεια.} vt Cicero lib.4.Tusc. ait,est habitus aut affectio in tota vita inconstans,& à seipsa dissentiens. Ibidem,Huius igitur virtutis cōtraria est vitiositas. Sic enim malo, quàm malitiam appellare eam, quàm Græci κακίαν appellant, nam malitia certi cuiusdam vitij nomen est,vitiositas omnium.
Vitiosus,pen.prod.Adiectiuum {κακός,φαῦλος,κακοήθης} Vitiis plenum. Cic.2.de Finib. At miser, si in vitiosa ac flagitiosa vita afflueret voluptatibus. Idem Attico,lib.1.9,Ille alter vno minus vitio vitiosus, quòd iners,quòd somni plenus,quòd imperitus, quòd ἀπρακτότατος; sed voluntate.
Vitiosum,Corruptum,putridum.Plaut.Mil.6,
Non ego emam nunc vitam tuam vitiosa nuce.
Carmina vitiosa,Plurimis vitiis referta.Ouid.4.de Ponto,eleg.3.
Ciuitas vitiosa. Cic.de Petit.Consul. Et quoniam in hoc vel maximè vitiosa est ciuitas,quòd largitione interposita virtutis & dignitatis obliuisci solet.
Corpus vitiosum,cui Integrum opponitur.Cic.1.de Diuin.Animi enim integri,non vitiosi corporis est diuinatio.
Corruptum vitiosúmque corpus. Celsus lib.5.cap.26. De curatione Gangrenæ.

Cura vitiosa.Horat.2.Carm.ode 16.
Humanitas vitiosissima.Quintil.lib.2.cap.2.
Libido vitiosa.Horat.1 epist.1.
Vitiosa pars.Celsus lib.1.cap.9.
Magistratus vitiosi, dicuntur vitio creati. Vnde apud Liuium legimus expugnatum esse, vt vitiosus Dictator per augures fieret. Cic.2.Philip.vitiosum Consulem appellat, hoc est vitio creatum ex augurum disciplina.Quando enim comitia Romæ habebantur causa magistratuum creandorum, solebant augures de cælo seruare si aut fulmen vidissent, aut tonitrua audiuissent. Qua re per augures nuntiata, illi magistratus vitio creati esse dicebantur, & ita se abdicare cogebantur. Vide Cicer.2.de Nat.deor.
Opus vitiosum.Cic.3.Verr.Quid ita?ne vitiosum opus fieret?
Oues vitiosæ,Morbosæ,morbo infectæ.Colum.lib.7.cap.3.
Progenies vitiosior.Horat.3.Carm.ode 6.
Suffragium vitiosum, Corruptum. Cic.3.de Legib.Quamobrem suffragandi nimia libido in non bonis causis eripienda fuit potentibus,non latebra danda populo, in qua, bonis ignorantibus, quid quisque sentiret,tabella vitiosum occultaret suffragium.
Vita vitiosa,cui opponitur Pura. Cic.de Clar.Orat. Cæsar autem rationem adhibens, consuetudinem vitiosam & corruptam, pura & incorrupta consuetudine emendat.
Vitiosissimus,pen.corr.Superlat.Paterculus lib.2,M.Lolio, homine inter summam vitiorum dissimulationem vitiosissimo.
Vitiositas,penult.corr.vitiositatis.Macrob.lib.7.Saturn.cap.10,Ille humor qui aut de ætatis frigore nascitur,aut cuiuslibet vitiositatis occasione contrahitur,vt superfluus ita & noxius est.
Vitiosè,pen.prod.Aduerbium,Malè,corruptè. Quintil.lib.4.cap.1, Vitiosè in scholis facimus, quòd exordio sic vtimur quasi causam iudex iam cognouerit.
Vitiosè cautum vel satisdatum est. Paulus in l. Quoties.D. Qui satisdar.cogant.Quoties vitiosè cautum vel satisdatum est, non videtur cautum.
Concludere vitiosé. Cic.4.Acad. Si rectè conclusit, teneo, sin vitiosè,minam Diogenes reddet.
Vitiosè se habet membrum,Vitio affectum est. Cic.3.Tuscul. Aut num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiosè se habet?
Vitiosè contractus pignoris intercedit.Modestin.in l.Cum vitiosé.D.de pignor.
Vsurpare vitiosé.Colum.lib.4.cap.24.
Vitio,vitias {καταπηλεύω,καταισχύνω,διακορεύω,λωβάω,βλάπτω} vitiare, Corrumpere destruere.Plaut.Prolog.Aulul.5,
-eius filiam
Lyconides vitiarat.
Vitiatur oleum in amurcam.Plin.lib.15.cap.3.
Vitiare & corrumpere.Cic.pro Sestio, Comitiorum & cōcionum significationum interdum veræ sunt, nonnunquam vitiatæ & corruptæ.
Auræ vitiantur odoribus, Cadauerum fœtoribus. Ouidius 7. Metamorph.
Contagia mentis ægræ vitiant artus.Ouid.3.Trist.eleg.8.
Facies longis vitiabitur annis.Ouid.3.Trist.eleg.7.
Herbæ vitiatæ.Ouid.3.Metam.
Ventris vitiati tumescebant pondera.Ouid.epist.11.
Vitiatio,Verbale.Senec.Cōtrouers.lib.4,Antea legem vitiationis euertere conatus est,nunc transferre vult.
Vitiator,pro Stupratore.Senec.Controuers.lib.4,Vitiatorem dimisisti, virum occides.
Vito,vitas {εὐλαβοῦμαι, φυλάττομαι} vitare, Cauere est, imò plus quàm cauere:& à vi dicitur,quasi vi auertere:à quo vitium dictum.Cicero 3.Tusculana,
Qui miser in campis mœrens errabat Alæis,
Ipse suum cor edens,hominum vestigia vitans. Ex poeta.
Vitare & Cauere,Vide in CAVEO.
Cauendo vitare.Cic.3.Verr. Nam eum qui palam est aduersarius, facilè cauendo vitare possis.
Æstum vitare sub frondibus.Ouid.in Fragmento.
Amorem vitare.Lucret.lib.4 2.
Contagia vitare.Ouid.2.de Remed.Amor.
Culpam vitaui,non laudem merui.Horat.de Arte.
Frigus vitare,Cauere sibi à frigore.Cic.Tironi,li.16.8,Vix in ipsis tectis,& oppidis frigus infirma valetudine vitatur.
Insidias dolúmque vitare.Lucret.lib.2.
Malum aliquod vitare.Propert.lib.1.eleg.1.
Mortem fuga vitare.Cæsar 5.bel.Gall.
Iuuenca vitans onus iugi.Catul.de Berecynthia,58.
Patriam vitare.Ouid.3.Metam.
Pericula vitare.Virg.3.Æneid.
Quis non morte proprium periculum vitet?Cic.Octauio.
Periuria vitare.Ouid.epist.19.
Seipsum vitare, Id est, Non sibi constare, vel sibi displicere propter scelerum conscientiam.Horat.2.Serm.saty.7.
Suspiciones vitare.Cæsar 1.bell.Gal.
Vitanda est ingenij ostentationísque suspicio.Cic.2.de Orat.
Vitium vitare.Horat.2.Serm.saty 2.
Vituperationem vitare. Cic.de Prouinc.Consul. Vtar hoc, quod non tam ad laudem adipiscendam, quàm ad vitandam vituperationem valet.
Vitatu,Supinum.Horat.1.Serm.saty.4.
-sapiens vitatu,quídque petitu
Sit melius,causas reddet tibi.
Vitatio, vitationis {εὐλάβεια.} Cicero Attic.lib.12, Illud autem quod fore video, ipsum volo vitare, ne illæ ad me veniant, & vna est vitatio, & ego nollem, sed necesse est. Et 3.Philippic. Quæ vitatio

oculorum,lucis,vrbis,fori?

Periculi vitatio. Author ad Herenn.lib.3.

Vitabundus, Adiectiuum { ὑπαλεύμενος } Idem quod vitans. Salust. Marius vitabundus hostium classem, ad oppidum peruenit. Idem in Iugurtha, Ipse quasi vitabundus per saltuosa loca & tramites exercitum ductare.

Vitricus, vitrici, penul.corr. { πατρωὸς } Matris meæ maritus. Plinius libro 36. cap.15, Vnde enim illi vitricus Sylla, & Metella mater proscriptionum sectrix? Cic. Attic.libro 15.326, Vitricus quidem nihil censebat, quem Asturæ vidimus. Ouidius 1.Amor. eleg 2. ad Amorem,

Currus vitricus ipse dabit. Intelligit Vulcanum.

Vitrum, vitri { ὕαλος, ὕελος } Materia translucida, quæ ex arena & cinere percoctis fieri dicitur. De cuius origine & ratione faciendi, & obsidiano vitro, & generibus multiformibus vide Plin.lib.36.ca.26.

Perlucidus magis vitro amnis. Ouid.epist.21.

Splendidior vitro fons. Horat.3.Carm.ode 13.

Deferre merces fallaces & fucosas, chartis & linteis & vitro. Cic.pro Rabirio Posth.

Obsidianum vitrum, Vide OBSIDIVM.

¶ Vitrum, Herba quædam aliis, quam quæ in consuetudine efficitur materia perlucidi nitoris. Huius herbæ succo inficitur ceruleus & viridis color. Vitruuius, Item propter inopiam coloris Indici, cretam Selinusiam, aut anulariam vitro, quod Græci ἰσάτιν appellant, inficientes, imitationem faciunt coloris Indici. Isatum autem scribendum in Vitruuio est, quod qui ignorauere ὕαλον fecerunt magno flagitio. Accedit authoritas Oribasij sic scribentis, Isatis, quam infectores herbam vitrum vocant. Hinc apud Cæsar.4. comment. quod scribitur, Omnes verò se Britanni vltro inficiunt: quidam glasto reposuerunt, sed vitro legendum est. Idem error est apud Melam, quo loco de Britannis etiam agit. Hæc Turneb.

¶ Vitreus, Adiect. Quod est ex vitro: vt Vitreæ ampullæ. Plin.lib. 20.cap.14. Columel.lib.12.cap.4, Vasa autem fictilia, vel vitrea plura potius quàm ampla.

Bilis vitrea, Vide BILIS.

Vitreum, pertenue, & perlucidum quicquid est, authoritate veterum dici potest. Varr.Mod. Quam istorum vitreæ togæ ostentant tunicæ clauos. Nonius.

Vndæ vitreæ. Ouid 5.Metam.

Fama vitrea. Horat.2.Serm.saty 3,

Et furiosus erit, quem cepit vitrea fama. Hoc est fragilis. Sensus, Eum qui famæ seruiat, insanire dicit. Sic Acron. Porphyrio interpretatur splendidam.

Hostis vel miles vitreus. Ouid.2.de Arte.

Siue latrocinij sub imagine calculus ibit,

Fac pereat vitreo miles ab hoste tuus. Idem ad Pisonem,

Callidiore modo tabula variatur aperta

Calculus, & vitreo peraguntur milite bella.

Vitrea, vitreorum, neutr.gen. plur.numer. Plinius lib.12. cap.19, Contrà reuehunt vitrea, & ahena, vestes, fibulas cum armillis ac monilibus.

Vitrea fracta, pro nugis & rebus nihili friuolísque, perquam scitè dixit Petronius, An videlicet, inquit, audirem sententias, id est vitrea fracta?

Vitreamina, Paulus in l.Cùm de lanionis. § Quidam. D. De instruc.vel instr.leg. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vestispicam habuerat.

Vitriarius, vitriarij, masc.gen. { ὑελεψὸς } Qui vitra facit. Senec.epist. 91, Cuperem Possidonio vitriarium ostendere, qui spiritu vitrum in plurimos habitus format.

Vitta vittæ { ταινία, κρήδεμνον } Fascia qua circum capita antiqui, vel crines, vel serta, aut flores, aut quiduis aliud religabant. Plaut. Mil.10. Capite compto, crines, vittásque habeat. Virg 2.Æneidos,

Et falsæ fruges, & circum tempora vittæ. Vbi Seru. Vittæ, quibus victimæ coronabantur.

Vittæ aliæ fuerunt virginales, aliæ matronales, quòd alio virgines cultu capitis & ornatu quàm nuptæ matronæ vterentur: argumento est illud Propertianum,

Cinxit & acceptas altera vitta comas. Id est postquam nupsi. & Maronianum,

Virgineas ausi diuæ contingere vittas. Hinc valerius Flaccus lib. 8.exponendus est, cùm scribit,

Vltima virgineis tum flens dedit oscula vittis. Erat enim mox nuptura Medæa. Turnebus.

Præsignis vittis victima. Ouid.15.Metam.

Cæruleis vittis stant mœstæ aræ. Vir.3.Æneid.

Leues vittæ. Ouid.epist 11.

¶ Molli cinge hæc altaria vitta. Virg.8 eclog.

Niuea circundatur infula vitta. Virg.3.Georg.

Alba vitta coercet neglectos capillos. Ouid 2.Metam.

Euinctus vittis coronísque. Tacit.lib.20.

Exuta comam vittis. Stat 11.Thebaid.92.

Purpurea vitta ligat mœsta capita. Senec.Thyest 8.

Redimitus tempora vittis. Virg.3 Æneid.

Crinales soluere vittas. Ouid.4.Metam.

Torta vitta stringit comas. Lucan.lib 5.

Ferales sumere vittas. Ouid.in Ibin.

Pia vitta tegere tempora. Virg.4.Æneid.

Albenti velatus tempora vitta. Ouid.5.Metam.

Velatus auro vittísque iuuencus. Virg.5.Æneid.

Vittatus. pen.prod. Adiect Plin.lib.7.cap.30, Vittatam nauem Dionysius tyrannus Platoni misit obuiam. Plutarchus in Marci Cariolani vita, In Metallorum ait familia fuisse, qui Vittatus cognominaretur, ab vsu vittæ qua vlceris tegendi causa procedebat in publicum obligata fronte.

Capilli vittati. Ouid.1.Amor.eleg.7.

Honos vittatus. Corona poëtica è lauro vel hedera vittis colligata. Stat.5 Sylu.5.

Comam vittata fœmina. Stat.3.Sylu.3.

Sacerdos vittata. Lucan.lib.1.

Vitula, vitulæ, penult. corr. { μόσχος } Vacca viridioris ætatis. Virgil. 3.ecloga,

-ego hanc vitulam (ne forte recuses,

Bis venit ad mulctram, binos alit hubere fœtus) Depono. Varro 2. de Re rust.cap.5. Discernuntur in prima vitulus & vitula, in secunda iuuencus & iuuenca.

Cæsa vitula. Virg.4.Georg.

Vitulus, vituli, pen.corr.masc.g. { μόσχος } A vitulando, id est, lasciuiendo dictus: Bos iunior dicitur. Cic.2.de Inuent. Vt in vituli immolatione.

Ferox vitulus templis maturus. Iuuen.Saty.12.

Imbelles vituli. Stat 8.Thebaid.

Lactentes vituli. Ouid.10 Metam.

Mactatus vitulus. Lucret.lib 2.

Tener vitulus. Horat.4.Carm.ode 2.

Tueri vitulos. Virg.2.Georg.

¶ Vitulus etiam de aliis quadrupedibus maioribus. Plinius de elephantis, lib 8.cap.1, Atque ita salutato sydere in syluas reuerti, vitulorum fatigatos præ se ferentes. Quinetiam de piscibus. Plin.de balænis. lib.9.cap.6, Irrumpunt orcæ in secreta, & vitulos earum ac fœtas vel etiam grauidas lancinant morsu.

¶ Vitulus { φώκη } Piscis genus. Plinius lib.9 cap.13, Quæ pilo vestiuntur, animal pariunt, vt pristes, balæna, vitulus. Hic parit in terra, pecudum more: secundo partus reddit initu. Canum modo cohæret, & parit nunquam geminis plures: educat mammis fœtum. Non ante XII. diem deducit in mare, ex eo subinde assuefaciens. Interficiuntur difficulter, nisi capite eliso. Ipsis in somno mugitus, vnde nomen vituli. Accipiunt tamen disciplinam, vocéque pariter & visu populum salutant, incondito fremitu, nomine vocati respõdent. Nullum animal grauiore somno premitur.

Vitulinus, pen.prod. Adiectiuum { μοσχινὸς } Quod ex vitulo est: vt Vitulina caro, apud Plaut.in Aulul.13. Cic.2.de Diuinat. An tu, inquit, carunculæ vitulinæ mauis, quàm Imperatori veteri credere?

Assum vitulinum. Cic.Pæto, lib. 9.20, Integram famem ad ouum affero: itaque vsque ad assum vitulinum opera perducitur.

Vitulor, pen.corr. vitularis { εὐφραίνομαι } vitulari, Veteres vsurparunt pro voce lætari, testibus Festo & Nonio: Et Vitulantes dicuntur lætantes. Plaut.Persa.7,

Commodanti lubens, vitulórque merito.

VITVNVS { ζείδωρος } antiquis deus erat, qui credebatur vitam largiri: vt Sentinus, sensum.

Vitupero, vituperas, pen.corr. { ψέγω, μωμάομαι, μέμφομαι, λοιδορέω, ἀτιμάω, ἀτιμάζω, φαυλίζω, σκορακίζω, ὑβρίζω } vituperare, Vitio aliquid dare. Terent.in Prolog.Andr.

Isti id vituperant factum Id est vitium rei parant, inquit Donatus.

Improbum notari & vituperari. Cic.2.de Orat.

Grauiter vituperari. Cic.2. de Finibus, Sit voluptas non minor in nasturtio illo, quo vesci Persas esse solitos scribit Xenophon, quàm in Syracusanis mensis, quæ à Platone grauiter vituperantur.

Artem, scientiam, & studium vituperare. Author ad Heren. lib 2.

Consilium alicuius vituperare. Cic.pro Murena, Ego tuum consilium Cato, singulari animi mei de tua virtute iudicium, vituperare non audeo.

¶ Vituperare, Datiuo iunctum. Plaut.Casina, 8,

-cur omine mihi Vituperat malo?

Vituperatio, Verbale { ψόγος, ὕβρις, μέμψις, μῶμος, φαυλισμός.} Cicero 7. Verrina, Hæc autem istius vituperatio atque infamia confirmabatur eorum sermone, qui à suis ciuitatibus illis nauibus præpositi fuerant.

Adducere in vituperationem. Cic. Verr.5.

Effugere vituperationem. Cic. Attic. lib.16.334, Se autem lætari, quòd effugissem duas maximas vituperationes, vnam, &c.

Vituperatione liberare Cic.de Arusp.resp.

Relinquere stultitiæ vituperationem. Cic.12.Philipp.

Scribere vituperationes. Quintil.lib 3.cap.4.

Subire vituperationem. Cic.ad Attic.lib.14.

Vitare vituperationem. Cic.de Prouinc. Consul. Vtar hoc, quod non tam ad laudem adipiscendam, quàm ad vitandam vituperationem valet.

¶ Vituperatio, si cum Venio, vel similibus iungatur, passiuè accipitur. Cic 6.Verr. Vt propter eum in sermonem hominum atque in tantam vituperationem veniret. Idem ad Philippum, lib.13.74, eam rem laudi tibi potius, quàm vituperationi fore. Cic. de Clar.Orat. Eáque res P. Africano vituperationi fuit.

Cadere in vituperationem, Vide CADO.

Vituperator, pen.prod. vituperatoris { λοιδορητής, ὑβριστής } Aliud verbale, Qui vituperat. Cic.2. Tuscul. Nos autem vniuersæ philosophiæ vituperatoribus respondimus in Hortensio. Et ad Marium, lib.7.3, Hæc tecum coràm maluerã, sed quia lõgius fiebat, volui per literas eadem: vt haberes quid disceres, siquando in vituperatores meos incidisses.

Vituperabilis, & hoc vituperabile, pen.corr. { μωμητός } Dignum quod vituperetur. Cic.3 de Legib. Consulatus vituperabilis. Idem 3. de Finib. Quod enim vituperabile est per seipsum, id eo ipso vitio nominatum puto, vel etiam à vitio dictum vituperari.

Vitupero, vituperonis, Nouè dictum à Næuio pro Vituperatore, scribit Gellius lib.19.cap.8.

Viuax, Viuacitas, Vide VIVO.

Viuarium, viuarij { ζωοτροφεῖον } Locus in quo vel aues, vel pisces, vel feræ continentur, quæ ad victum duntaxat pertinent. Plin.lib.9.cap. 54, Ostrearum viuaria primus omnium Sergius Orata inuenit in Baiano. Idem libro 8. capite 52, Viuaria eorum (scilicet suum) cæterorúmque syluestrium primus togati generis inuenit Fuluius Hirpinus,

Hirpinus, qui in Tarquiniensi feras pascere instituit. Colum.lib.8. cap.1. Iuuen.Satyra 4,

Non dubitaturi fugitiuum dicere piscem

Depastúmque diu viuaria Cæsaris.

Viuaria, per translationem, apud Horatium 1.epist.1,

-sunt qui

Frustis, & pomis viduas venentur auaras:

Excipiántque senes, quos in viuaria mittant.

Viuerra, viuerræ { γαλῆ } Animal paruum quidem, sed magni vigoris: mustella rustica dicitur, vt ait Strabo, ab Africa primum importata. His vtuntur adolescentes, ad extrahendas de parietum nidis auiculas. Plin.lib.8.cap.55, Magna propter venatum eorum (subaudi cuniculorum) viuerris gratia est. Iniiciunt eas in specus, qui sunt multifores in terra, vnde & nomen animali, atque ita eiectos supernè capiunt.

Viuidus, Viuiparus, Vide VIVO.

Viuiradix, pen.prod. viuiradicis, pen.prod. fœ.g. { μόσχευμα } Planta quæ cum radice seritur, quasi viuam radicem habens: ad differentiam malleoli & talearum. Plin.lib.17.cap.22, In arido solo viuiradix quoque frustra seritur. Columella, Sationis autem duo sunt genera, malleoli, vel viuiradicis. Idem lib.3.cap.5, Nam depositæ stirpes valido solo quanuis celeriter comprehendant atque prosiliant, tamen quum sint viuiradices factæ, prius quàm transferantur, retorrescunt, nec adolescere queunt.

Viuisco, viuiscis, viuiscere, Vide VIVO.

Viuo, viuis, vixi, victum { ζάω, βιόω, διαιτάομαι, ὑπάρχω } viuere, Notæ significationis. Plaut.Milit.14,

Quin mille annorum perpetuo viuũt ab seculo ad seculum. Quint. lib.9.cap.3, Non vt edam viuo, sed vt viuam edo. Virg.eclog.8,

Omnia vel medium fiant mare: viuite syluæ. Id est valete. Seruius.

Viuunt arboris radices. Non exaruerunt, nec emortuæ sunt. Vlp. in l.3.D.Arbor.furt.cæs.

Viuere, Lætam vitam agere. Plaut.Mil.20,

Conserui, conseruæque omnes bene valete & viuite.

Viuere caseo, lacte, rapto, & similibus. Plin.libro 11.cap.42.& cap. 41.& cap.37.

Viuere ad naturam, Vide AD.

Ætatem viuere. Plaut.Amphit.14.

Æuo extento viuere, Longo æuo. Horat.2.Carm.ode 2.

Affecti viuunt omnibus ærumnis. Lucret.lib.3.

¶ Viuere, cum genitiuo, vt Viuunt mille annorum, pro mille annis. Plaut.Milit.

Qui mille annorum perpetuò viuunt. Nonius.

Annis vel annos centum viuere: Id est annos explere, & implere. Plin.lib.7.cap.48. Et paulo pòst, 4 Ibidem, cap.50.

Nemo enim est tam senex, qui se annum non putet posse viuere. Cic.de Senect.

Viue beatus in rebus iucundis. Horat.2.Serm.saty.6.

Bene & fortunatè viuere. Plaut.Milit.10. Cicero ad Terentiam, libro 14.1. Beatissimi viueremus.

Causa viuit, Vide CAVSA.

Consilio nullo viuere. Propert.lib.1.eleg.1.

Conuenienter naturæ viuere. Horat.1.epist.9.

Cum labore viuere. Plaut.Aulul.3.

Viuere cum aliquo. Cic.pro Quintio, Ibi cum isto Næuio familiariter viuit.

Cum aliquo coniunctissimè viuere. Cic.3. de Orat. Sulpitius autem qui in eadem inuidiæ flamma fuisset, quibuscum priuatus coniunctissimè vixerat.

Cum aliquo familiariter viuere. Cic.Attic.lib.6.117, Decreram enim cum eo valde familiariter viuere.

Multum viuere cum aliquo, Vide MVLTVS.

Viuere cum summa gloria. Cic.7. Verr. Et maximis in laboribus vsque ad summam senectutem summa cum gloria vixit.

De die, vel in diem viuere. Cic.2.Philip. Cum perditissimis latronibus non solùm de die, sed etiam in diem viuere.

De lucro viuere. Cic.Pæto, lib.9.17.

Delicatè & molliter, Parcè, continenter, seuerè, sobriè viuere, Vide PARCVS.

Diu viximus. Virg.10 Æneid.

Satis diu viuere Cic.pro Marcello.

E natura viuere. Cic.3.de Finib. Consentaneum est huic naturæ, vt sapiens velit gerere & administrare Remp. atque vt è natura viuat, vxorem adiungere, & velle ex ea liberos procreare.

Viuere ex more alterius. Terent.Heaut.1.2.

Exemplum viuit, Vide EXEMPLVM.

Viuitur exiguo melius. Claud.1.in Ruffinum.

Viuite fœlices. Virg.3.Æneid.

Viuite fortes. Horat.2.Serm.saty.2.

Fortunatè beatéque viuere. Cic.de Clar. Orat. Alterum fortunæ, alterum corporis & animi bona complectitur.

Gloria & laude viuere ob virtutem. Cic.in Pisonem, Summa virtute, pietate, gloria militari, periit in mari: qui tamen ob virtutem, gloriæ laude viuit.

Armenta viuunt gramine. Ouid.15 Metam.

Honestè viuit. Terent.And.4.6.

Immoderatè & intemperatè viuere, Vide IMMODERATVS.

In amore iocísque viuere. Horat.1.epist.6.

In caupona viuere. Horat.1.epist.11.

In diem, vel in horam viuere, Vide IN præpositionem.

In maxima celebritate, & in media Reipub.luce viuere. Quintil. lib.1.cap.2.

In literis viuere. Cic.Pæto, lib.9.26.

In laude viuere. Cic. ad Catonem, lib.15.6, Ea est enim profectò iucunda laus, quæ ab iis proficiscitur, qui ipsi in laude vixerunt.

In oculis ciuium viuere, Sine timore, & securum in ciuitate viuere. Cic.3.Offic. Ita qui in maxima celebritate in oculis ciuium quondam viximus, nunc fugientes conspectum sceleratorum, quibus omnia redundant, abdimus nos quantum licet, & sæpe soli sumus.

Incultè atque horridè viuere, Vide INCOLO.

Instituto bonorum viuere. Cic.pro Quin. Etenim si vult virorum bonorum instituto viuere, multa oportet discat atque dediscat.

Inter prælia viuere. Ouid.2 Amor.eleg 6.

Iucundissimè viuere, Vide IVCVNDVS.

Vacuo lecto viuere, Sine vxore aut concubina. Proper.lib.2.eleg.2.

Libenter viuere, Vide LIBET.

Liberaliter, vel liberè viuere, Vide LIBER, liberi.

Magnificè viuere, Vide MAGNVS.

Malè viuere, Vide MALVS.

Viue memor nostri Ouid.epist.11.

Molliter viuere. Ouid.3.Trist.eleg.1.

Moribus antiquis viuere. Plaut.Trin.6.

Negligentius viuere. Plin.epist.12.

Obsequenter & obsequentissimè viuere, Vide OBSEQVOR.

Odia improba viuunt. Stat.12.Thebaid.

Parcè ac frugaliter viuere. Horat.1.Serm.saty.4.

Parcius viuere. Horat.1.Serm.saty.3.

Parcè viuere æquo animo. Lucret.lib.5.

Placidè viuere. Ouid.2.Amor.eleg 9.

Quietè & liberè viuere. Cic Marcello, lib.4.7.

Rapto viuere. Ouid.11.Metam. Quintil.lib 3.cap.7.

Rectè viuere. Horat.1.epist.6.

Sanctissimè viuere. Cic.1.de Orat.

Secum viuere. Cic.1.de Senect.

Siliquis viuere & pane secundo. Horat.2.epist.1.

Spiritu & laude viuere. Cic.13.Philip.

Studiis viuere. Cic.ad Sulpitium, lib.13.29, Est enim in eo cùm virtus & probitas, & summum officium summáque obseruantia, tum studia illa nostra quibus anteà delectabamur, nunc etiam viuimus.

Suauivs victurus, quàm si, &c. Horat.1.Serm.saty.6.

Temerè inconsultéque viuere Seneca lib.1 epist.1.

In trãquillitate viuere. Cic. Qua præceptrice in tranquillitate viui potest, &c.

Turpiter viuere. Quintil.lib.5.cap.10.

Vitam viuere. Terent.Adelph 5 4.

Vitium alitur, viuítque tegendo. Virg.3.Georg.

Prorsus vnà viuere. Cic.in Pisonem, Dedit se in consuetudinem, sic vt prorsus vnà viueret.

¶ Viuere alicui. Plaut.Bacchid.11,

-bene valens viuit tibi.

Viuit sibi. Cic.ad Octauium, Quibus ille septus omnia misceret, nulli parceret, sibi viueret.

¶ Viuere cum aliquo, pro Iucundissimè esse, vt referatur ad iucunditatem remissionémque animorum. Cic.Attic.lib.13.281, Quum ita simus affecti, vt non possimus planè simul viuere (intelligis enim profectò quò maximè posita sit συμβίωσις) facilè patiebar nos potius Romæ vnà esse, quàm in Tusculano. Innuit symbiosim positam esse in iucunditate. Quum enim iucundè non liceat viuere, nulla potest esse συμβίωσις, id est conuictus.

Viuite syluæ. Virg.ecloga 8,

Omnia vel medium fiant mare: viuite syluæ

Præceps aërij specula de montis in vndas

Deferar. Viuite, id est valete. Nam non bene optantis est, sed renuntiantis. Seruius. At sic Vuillichius, Viuite, est tantum hîc quantum Perite, & est maledicentis, sicut in 3.Æneidos,

Viuite fœlices, est bene optantis.

¶ Ita viuam, Bene precantis particula. Cic.ad Tironem, lib.16.12, Solicitat, ita viuam, me tua mi Tiro valetudo, Vide ITA.

Ne viuam, Id est ne sim saluus: Imprecantis particula, pro Dispeream. Cic.ad Attic.lib.4.85, Quid poteris, inquies, pro iis dicere? ne viuam si scio. Vide NE.

¶ Viuitur, pen.corr. Impersonale. Plin.lib.18.cap.1, Ipsum quoque quo viuitur, aërem in perniciem vertimus. Cic.1.de Finibus, Qua præceptrice in tranquillitate viui potest, omnium cupiditatum ardore restincto.

Paruo bene viuitur. Horat.2.Carm.ode 16.

Viuitur ex rapto. Ouid.1.Metam.

¶ Viuitur, Personale. Ouid.12.Metamorphoseos, -vixi

Annos bis centum: nunc tertia viuitur ætas.

Conditio viuendi. Horat.2.Serm.Saty.8.

Tenet me voluptas viuendi. Virg.11.Æneid.

Finis viuendi mihi adest. Ouid.3. Trist.eleg.3.

Viuendo vincere aliquem, Post eum mortuũ viuere. Plau.Epid.4.

Ad viuendum firmus, Vide AD.

Mihi viuendum est semper in Barbaria. Ouid.3.de Ponto, eleg.1.

Viuens, Participium { βιοτεύων } vt

In vrbe viuens. Horat.epist.14.

Rure viuens. Horat.1.epist.14.

Pectore viuenti eripiunt fibras. Ouid.15.Metam.

Fauilla viuens. Ouid.4.Fast.

Fluuius viuens, Perennis. Stat.9.Thebaid.

Victito, victitas, pen.corr. { σιτέω } victitare, Vesci, & quasi victu vti. Terent.Eunuch.5.9,

Et libenter viuis, etenim bene libenter victitas.

Parcè victitare, Vide Parcè in PARCVS.

Victitare sorbilo Plautus dixit, pro Vapulari & gemere: suspiria enim & gemitus vapulantium imitantur spiritum sorbentium. Eius verba sunt,

Hei mihi iam video propter te victitandum sorbilo. Turnebus.

Victus, huius victus, masc.g. { βίος, σιτίον. } Vlpian. De verb.signif. Victus verbo continentur quæ esui, potui, cultuíque corporis quæque ad viuendum homini sunt necessaria. Cic. ad Terentiam, lib.14.20,

Item cætera quæ sunt ad victum & valetudinem necessaria.
Victi, genitiuus legitur apud Plautum Capt.13,
Proin' tu tui quotidiani victi ventrem ad me afferas.
Victus & vestitus, siue Cultus & victus. Cic.1. Offic. Ob eásque causas studeat parare ea quæ suppeditẽt & ad cultum & ad victum. Idem pro Quintio, Cuius non modò illæ amplissimæ fortunæ, sed etiam victus vestitúsque necessarius sub præcone cum dedecore subiectus est.
Victus ex rapina. Plin.lib.11.cap.43.
Parsimonia aliquorum in victu. Cic.5. Tusc.
Penuria victus. Horat.1. Serm. saty.1.
Annuis victibus sufficiens prædium. Plin.lib.7.cap.46.
Aridus victus, Vide ARIDVS.
Asper, Vide ASPER.
Basilicus, Vide Basilicus in BASIS.
Facilis. Virg.2. Georg.
Fœdus. Horat. de Arte.
Frugi. Quintil.lib.5.cap.10.
Infœlix. Virg.3. Æneid.
Inops victus. Ouid.6. Fast.
Luxuriosus. Quintil.lib.5.cap.10.
Malignus. Silius lib.3.
Mundus. Horat.1. epist.4.
Parcus & parabilis. Curtius lib.8.
Sordidus. Quintil.lib.5.cap.10.
Tenuis victus. Cic. de Amici. Multi diuitias despiciunt, quos paruo contentos tenuis victus cultúsque delectat.
¶Alitur corpus victu. Lucret.lib.4.
Attenuans victus, Vide ATTENVO.
Carere omni cultu & victu humano. Cic.5. Tusc.
Colere victum. Cic. Attico, lib.12.246, Nunc planè nec ego victum nec vitam illam colere possum.
Hominum vita multum distat à cultu & victu bestiarum. Cicero 2. Officior.
Inuigilare victu, Id est acquirendo victui. Virg.4. Georg.
Ministrare victum, Vide MINISTRO.
Mutare ex consuetudine victus. Celsus lib.1.cap.10.
Seges ægra negabat victum. Virg.3. Æneid.
Tolerare victum lacte. Col. in Præf.lib.10.
Qui salubri & moderato cultu atque victu, quieti se tradidit. Cic. 1. Officior.
Vita victúsque communis in amicitiis vigent maximè. Cicero 1. Officior.
¶Victus, pro vita positum probat Nonius ex Cic.5. de Finib. vbi legit, Persequutus Aristoteles animantium omnium ortus, victus, figuras, &c.

Viuus, Adiectiuum { ζῶς, ζωός, ἔμπνοος, ἔμψυχος } à Viuo, Quod mortuo contrarium est. Cic. pro Milone, Vt eam mortuus incenderet, quam viuus euerterat.
Exturbari ex numero viuorum. Cic. pro Quintio, Is non modò ex numero viuorum exturbatur, sed si fieri potest infra etiam mortuos mandatur.
Viuus & videns. Cic. pro Sestio, Viuus (vt aiunt) est & videns cum victu ac vestitu suo publicatus.
Viui peruenimus illuc, Id est Diu viuendo. Virg.9. eclog. Seruius.
Viuus, Validus, vehemens. Virg.1 Æneidos,
-paulatim abolere Sichæum
Incipit, & viuo tentat præuertere amore. Seruius.
Viuus, pro Naturali: vt Viua sepes, Viua aqua.
Viua posse dici, quæ neque animo, nec spiritu mouentur probat Nonius ex Virgilo Æneid.lib.1,
Intus aquæ dulces, viuóque sedilia saxo
Nimpharum domus, &c.
Animus viuus & naturalis, apud Plinium in epist.159.
Aqua viua, Naturalis, & ex eo loco nata. Varr.1. de Re rust.cap.11.
Aquæ viuæ, Fluentes. Ouid.2. Fast.
Cæspes viuus, Viridis. Horat.1. Carm. ode 19.
Calor viuus. Ouid.4. Metam. de Sole & mortuo Phaethonte.
Caro malè viua. Ouid.15. Metam.
Cutis viua. Plaut. Bacchid.5.
Exemplum viuum, Vide EXEMPLVM.
Flumen viuum. Liu.1. ab Vrbe, Fluens aqua.
Lacus viui. Virg.2. Georg.
Lapis viuus, Ignitus, quòd vim habeat emittẽdi ignem. Vide Plin. lib.36.cap.19. Vide etiam PYRITES.
Linum viuum. Plin.lib.19.cap.1.
Lucernæ viuæ, Ardentes. Horat.3. Carm. ode 21.
Plantaria viua. Virg.2. Georg.
Sanguis viuus. Ouid.5. Metam.
Sepes viua, Quæ rubis non præcisis, sed in eo loco natis contexitur. Colum.lib.11.cap.3.
Sulfura viua, Vide SVLFVR.
Vigor viuus. Ouid.1. Trist. eleg.5.
Vnda viua. Silius lib.12. ad finem.
Voluptas viua pratis. Claud.1. in Ruffinum.
Vultus viuos ducere, hoc est Viuam & naturalem effigiem referentes. Virg.6. Æneid.
¶Ad viuum resecare. Cic. de Amic. Vide AD præpositionem.
¶Detrahere, vel resecare aliquid de viuo. Cic. pro Flacco, Dat de lucro: nihil detrahit de viuo: minus igitur lucri facit. Idem 5. Verr. De viuo igitur erat aliquid resecãdum, vt esset vnde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur. Id est non de lucro, sed de eo quod aratores pro impendiis perceperant. Budæus.
¶Viuum, pro vehementi, vel nouo, teste Nonio. Virg. Ænei.lib.1,
-paulatim abolere Sichæum

Incipit, & viuo tentat præuertere amore.
Viuatus & viuidus à vi magna dicuntur, inquit Festus. Lucret.lib.3.
Vt lacerato oculo circum si pupula mansit
Incolumis, stat cernendi viuata potestas.
Viuax, viuacis, per. prod. om. gen. { ζωηρός, ζωτικός } Validus, vigorosus, inquit Sipontinus: siue qui diu viuit. Virg.3. Georgicon,
Palladia gaudent sylua viuacis oliuæ. Plin. libro 9.cap.20, In sicco quoque repunt, ideò etiam viuaciora talia.
Viuax in pœnam. Plin.lib.7.cap.50, Nec reputantur infantiæ anni qui sensu carent, non senectæ in pœnam viuacis.
Aconita viuacia, Vide ACONITVM.
Anima viuax. Ouid.12. Metam.
Anus viuax. Ouid.13. Metam.
Apium viuax, Diu viriditatem retinens. Horatius 1. Carm. ode 36. Acron.
Ceruus viuax. Virg. eclog.7.
Dextra viuax, Animosa. Ouid. ad Pisonem.
Fata viuacia senectæ. Lucan.lib.2.
Gramen viuax, Tenerum & viride. Ouid.4. Fast.
Gratia sermonum viuax. Horat. de Arte.
Oliua viuax. Virg.2. Georg.
Verba viuacia, vel efficacia, vel ad posteritatem vsque peruentura. Ouid. ad Pisonem.
Virtus viuax, expérsque sepulchri. Ouid.4. de Ponto, eleg.8.
Viuacior heres. Horat.2. Serm. saty.2.
Viuacitas, penult. corr. viuacitatis, fœm. gen. Naturalis vigor. Colum. libro 11. cap.3, Multis etiam locis viuacitatem suam vsque in annos decem prorogat.
Impia viuacitas. Quint. in Procem.lib.4.
Viuesco, siue viuisco, viuiscis { ζωοποιοῦμαι } viuiscere significat viuere, siue viuum fieri. Quod verbum præcipuè vsurpamus, quum de aliis rebus ab homine & etiam ab animalibus, quæ communi vita fruuntur, loquimur, vt in animatis, & huiusmodi. Plin.lib.9.cap.51, Anguillæ atterunt se scopulis, ea strigmenta viuiscunt, nec alia est earum procreatio. Idem lib.16. cap.25, Hoc enim maritantur viuescentia è terra.
Vlcus viuescit, & inueterascit alendo. Lucret.lib.4.
Verbum affixum cordi viuescit. Lucret.lib.4.
Viuidus, penult. corr. Adiect. { ἀκμαῖος } Plenum vigoris. Propert.lib.2. eleg.32,
Quatuor artificis viuida signa boues. Quasi spirãtia, atque viuẽtia. Plin. in Paneg. Amas constantiã ciuium, rectósq; ac viuidos animos.
Animus viuidus. Tacit.lib.13.
Agile & viuidum corpus. Plin. iunior lib.3. epist.1.
Imago viuida Martis. Claud. de bell. Getico.
Impetus viuidus. Horat.3 Carm. ode 4.
Ingenium viuidum. Liu.2. ab Vrbe.
Membra viuida. Silius lib.7.
Odia viuida. Tacit.lib.15, Viuida odia intulere.
Virtus viuida bello, Id est fortis Virg.5. Æneid.
Viuiparus, pen. corr. Adiectiuum, vt Pisces viuipari, qui piscem viuum pariunt: sicut ouipari, qui oua pariunt. Apuleius in Apologia prima, Viuiparos eorum & ouiparos.
Vix, Aduerb. { μόλις, μόγις, χαλῆ, σπουδῆ } significat Cum vi ac difficultate & labore. Terent. Eunucho, 3.3,
-hic sunt tres minæ.
C. Vix. Idem Phorm.1.1,
Quod ille vnciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium, comparsit miser. Vbi Donatus, Vix potuit & vnciatim & citò conflari peculium: vt multa pauxillatim & citò fiunt maxima. Meritò ergo additum est vix. Cic.4. Acad. Nos ꝓbabilia multa habemus, quæ sequi facilè, affirmare vix possumus.
¶Vix, nedum. Liu.4. bel. Maced. Vix clamorem eorum, nedum impetum Suessani tulere.
In dicendo excellentes vix paucos proferre possumus. Cicero 1. de Oratore.
Vix multis modis, vel statim, interprete Donato. Teren. Hecy.3.1,
Tamen nũquam ausus sum recusare eam, quam mi obtrudit pater.
Vix me illinc abstraxi, atque impeditum in ea expediui animum.
¶Vix ægré. Plaut. Pœn.4,
-nam quum sedulò
Munditer nos habemus, vix ægrè amatorculos inuenimus.
Mihi verò cum his ipsis vix: his autem detractis, ne vix quidem. Cic. Varroni, lib.9.8.
Aut vix, aut nullo modo corrumpi. Cic.2. de Nat. deor.
Vix dum, Vix adhuc. Terent. Phorm.4.2,
Vix dum dimidium dixeram, intellexerat. Cic. ad Cassium, lib.12. 4, Dolabella valde vituperatur ab hominibus non insulsis, quòd tibi tam citò succederet, quin tu vix dum triginta dies in Syria fuisses. Et ad Attic.lib.9.171, Vix dum epistolam tuam legeram, quum ad me currens ad illum Posthumus Curtius venit, nihil nisi classeis loquens & exercitus.
Vix tandem. Terent. Phorm.2.1,
-ô facinus audax? ô Geta
Monitor. G. vix tandem. Vbi Donatus, Conuenit hoc dictum ei: iam pridem se malè audire putat: & ideo serò videtur ad hunc senex peruenisse: quum ille metuens, se primum ad accusationem crederet. Idem Cic. Appio Pulchro, lib.3.9, Vix tandem legi literas dignas Appio Claudio.
Vix saltem. Quintil. libro 6.cap.5, Illud vix saltem præcipiendum videtur.
Vix vt. Plin.lib.12.cap.17, Vix vt dignosci possit à mastice vera.
Vix est, vt. Aphricanus in l. Tutor. §.1. D. ad S. C. Velleianum, Quando vix fit, vt aliqua apud eundem pro eo ipso intercessisse intelligi possit.
¶Vix, Refertur ad tempus. Virg.1. Æneidos,

Vix è

Vix è conspectu Siculæ telluris in altum
Vela dabant læti. Id est mox, statim. Sic.4. Æneidos,
-& quos Sidonia vix vrbe reuelli. Id est statim, aut etiam vix. Seruius.
¶Vix, Non, authore Donato. Lucilius,
-carcer, vix carcere dignus. Ouid. epist.1,
Vix Priamus tanti, totáque Troia fuit.
¶Vix ita tamen viuimus. Plaut. Cistel.2.
Vlciscor, vlcisceris, pen. corr. vltus sum { τίω, ἀμύνω, ἐκδικέω, τιμωρέω, ἀμύνομαι } vlcisci, Vindicare, & iniuriam non impunitam relinquere. Et dicimus, Vlciscor te, pro, Vlciscor me, & Vlciscor scelus. Terent. Eunucho, 5.4,
Ego pol te pro istis dictis & factis, scelus
Vlciscar, vt ne impunè in nos illuseris. Hoc est puniam. Idem Adelph.3.2,
Satis mihi id habeam supplicij, dum illos vlciscar modò.
Vlcisci & persequi. Cic. Bruto 3, Quos quidem ego omnibus sententiis vlciscor, & persequor, omnibus bonis approbantibus.
Vlcisci & sanare, contraria. Cic.2. in Catilin. Quos quidem ego, si vllo modo fieri posset, non tam vlcisci studeo quàm sanare.
Ab aliquo se vlcisci. Plin.lib.34.cap.14, A ferro sanguis humanus se vlciscitur. Contactum nanque eo, celerius subinde rubiginem trahit.
Aliquem vlcisci. Cic.2. de Inuent. Ab defensore, in eius quem vltus sit, audaciam sui conquestione, rem non ex nomine ipsius negotij, sed ex consilio eius qui fecerit, &c.
Vlciscentur illum mores sui. Cic. Attic.lib.9.184.
Vlcisci aliquod factum. Terent. Phorm.1.4,
Rectè. ego mihi vidissem, & senis essem vltus iracundiam. Cicero in Catilinam, Vltus est huius victoriæ crudelitatem postea Sylla.
Fratres cæsos vlcisci. Ouid.12. Metam.
Gentis delectæ vlcisci funera. Lucan.lib.2.
Genera singula vlcisci. Cic. post red. ad Quirites, Sic vlciscar genera singula, quemadmodum à quibusque sum prouocatus.
Vlcisci iniurias. Cic.2. de Inuent. Deinde hoc si constitutum sit, vt peccata homines peccatis, & iniurias iniuriis vlciscantur, quantum incommodorum consequatur.
Mortem alicuius vlcisci. Cic. pro Rab. perduel. reo, Et similis viri tu vlcisceris patrui mortem, atque ille persequeretur fratris sui, si ista ratione agere voluisset?
Necem alicuius vlcisci armis. Ouid.7. Metam.
Nefas fortiter est vlta laqueo. Ouid.1. de Arte, De Biblide.
Patriam cadentem vlcisci. Virg.2. Æneid.
¶Vltum ire. Curtius lib.10, Meleagri temeritatem armis vltum ire decreuerant. Salust. Iugurtha, Cum maxima cura vltum ire iniurias festinat. De Metello.
Vltio, vltionis, pen. prod. Verbale { τίσις, ἄμυνα, ἐκδίκησις, ἐκδικία, τιμωρία. } Plin.lib.11.cap.28, Illis enim vltionis causa datum est.
Promptus vltioni. Tacit.lib.11.
Voluptas vltionis. Quintil.lib.5.cap.13.
Audere vltionem. Tacit.lib.2.
Mactare aliquem vltioni & gloriæ. Tacit.lib.2.
Vltor, vltoris, penult. prod. { ἔκδικος, τιμωρός, ἀμυντικός } Qui vlciscitur. Ponitur autem dupliciter. Cic. in Pison. Piso vocatur Catilinæ vltor. Epistolarum verò familiarium libro 2. epist. 8. in fine, Te verò mi Rufe diligo, quem mihi fortuna dedit amplificatorem dignitatis meæ, vltorem non modò inimicorum, sed etiam inuidorum meorum. In his diuersus est vsus. Nam illud pro Catilina, hoc contra inimicos, velut punitor inimicorum. Cic. de Clar. Orator. Duo præterea Consulares, quorum Publius ille nostrarum iniuriarum vltor, author salutis. Idem pro Sylla, Coniurationis inuestigator atque vltor.
Præuaricator & vltor alicuius. Cic. in Pisonem, Id autem templum sublato aditu, reuulsis gradibus, à coniuratorum reliquiis, atque à Catilinæ præuaricatore, tum vltore armis teneretur.
Dolorum alicuius vltor. Virg.10. Æneid.
Inimicorum vltor. Cic. Cælio, libro 2.8.
Mortis alicuius vltor. Ouid.3. Metam.
Scelerum vltores. Lucan.lib.2.
Fortissimus vltor. Ouid.15. Metam.
Di vltores. Propert.lib.3. eleg.20.
Vltrix, vltricis, penul. prod. fœm. gen. { ἀμύντειρα } Quæ vlciscitur. Cic. pro Domo sua, Hæc vltrix afflictæ ciuitatis, Reip. spoliis ornabitur? Virg.11. Æneidos,
Hæc cape, & vltricem pharetra deprome sagittam.
Anima vltrix. Stat.11. Thebaid.
Dextra vltrice fusus Lycus. Senec. Herc. fur.11.
Flamma vltrix. Virg.2. Æneid.
Tela vltricia genere neutro. Stat.5. Thebaidos,
-potuítne vltricia Graiis
Virginibus dare tela pater?
Vlcus, vlceris, pen. corr. neut. gen. { ἕλκος } Sanies concreta intra cutem latitans: quæ vt properè abrupta cute erumpat, emplastris supernè alligatis solet confoueri. Virg lib.3. Georgicon,
Quàm siquis ferro ponit rescindere summum
Vlceris os, alitur vitium, viuítque tegendo.
Vlcus & Vulnus hoc distant, quòd Vlcus tecta, & clausa est malignitas. Virg.3. Georgicon,
Quam siquis ferro potuit rescindere summum
Vlceris os, alitur vitium, viuítque tegendo. Vulnus contra hians & patens. Virgilius lib.9,
Produxi, pressíve oculos, aut vulnera laui
Veste tegens. Ex Nonio.
Crustulas vlcerum rumpit Lens. Plin.lib.22.cap.25.
Duritias in alto vlcerum persequitur Multipeda trita. Plin. libro 30. capite 13.

Eruptiones vlcerum manantes. Plin.lib.22.cap.21.
Inflammationes vlcerum. Plin.lib.28.cap.9.
Impetus vlcerum incipientes serpere coërcet calx. Plinius libro 36.cap.24.
Labra vlcerum. Plin.lib.26.cap.14.
Margines vlcerum duriores absumit cinis. Plin.lib.30.cap.13.
Margines vlcerum erodit Anonis. Plin.lib.27.cap.4.
Os vlceris. Celsus lib.5.cap.28. De sacro igne.
Sinus vlcerum explent, &c. Plin.lib 27.cap 8.
Sinus vlcerum Chelidonia siccantur. Plin.lib.26.cap.14.
Altum & angustum vlcus. Celsus lib.5.cap.28. De fistulis & earum generibus, Id nomen est vlceri alto, angusto, calloso.
Atra vlcera ad viuum corpus redigunt lupini syluestres. Plin.lib. 22.cap.vltimo.
Callosa vlcera, Vide CALLVS.
Caua vlcera commodissimè implent Sphærion & id quod Philetis vocatur. Celsus lib.6.cap.6. De cauis oculorum vlceribus.
Chironium vlcus. Celsus lib.5.cap.28. De Chironio vlcere.
Corruptius vlcus. Celsus lib.7.cap.4.
Deplorata vlcera. Plin.lib.26.cap.14.
Desperantia iam vlcera cicatrice includit mel. Plinius libro 22. capite 24.
Difficilia vlcera. Plin.lib.23.cap.vlt.
Durum & rotundum vlcus. Celsus lib.6.cap.3.
Humidum & inæquale vlcus. Celsus lib.6.cap.3.
Inæquale vlcus. Celsus lib 5.cap.28. De Theriomate.
Incurata vlcera. Horat.1. epist.17.
Mala vlcera. Celsus lib.5.cap.28. De sacro igne.
Nigrum vlcus. Celsus lib.5.cap.26. De vlceribus quæ extrinsecus, &c. Plin. lib.27.cap.8.
Periculosissima vlcera. Celsus lib.6.cap.11.
Pura, & Parum pura vlcera. Celsus lib.6.cap.11.
Putre vlcus. Celsus libro 5.cap.26. De curatione Erysipelarum, Si magis putre est vlcus, iámque procedit ac serpit, opus est vehementius erodentibus. Paulo pòst, Post vstionem putris vlceris superponẽda sunt quæ crustas à viuo resoluant, eas ἐσχάρας Græci vocant.
Putria vlcera & tetri odoris emendat aurum. Plin. libro 33.cap.4. ad finem.
Recentia vlcera. Celsus libro 6. capite 6. De vlceribus oculorum, &c.
Senilia vlcera siccant impositæ spongiæ. Plin.lib.31.cap.11.
Sordida vlcera. Celsus lib.6.cap.7, De aurium morbis, Si sordida quoque vlcera sunt, melius mulso eluuntur.
Tetra vlcera. Lucret.lib.5.
Vetus vlcus scalpello incidendum est, excidendǽque eius oræ. Celsus lib.5.cap.26. De curatione vlceris.
Vetustis vlceribus, & vix ad cicatricem venientibus optimè succurrit Sphærion. Celsus libro 6. capite 6. De cauis oculorum vlceribus.
Adapertum vlcus. Celsus libro 5.cap.28. De vlceribus quæ ex frigore, &c.
Rubor ambit vlcus. Celsus lib.5.cap.26. De vlceribus quæ extrinsecus, &c.
Aperire vlcera. Plin.lib.23.cap.7.
Astringit & explet vlcera Sil. Plinius lib.33.cap.vlt.
Coërcent vlcera quæ serpunt, Lactucæ. Plin.lib 2.cap.7.
Cohibet seuum cum cera vlcera quæ serpunt. Plin.lib.28.cap.18.
Compescit vlcera alumen. Plinius lib.35.cap.15.
Comprimuntur vlcera aceto. Celsus lib.4.cap.4. De difficultate spirandi.
Continuatur vlcus ruptis pustulis. Celsus lib.5.cap.28. De sacro igne.
Curare vlcera. Celsus lib.6.cap.17. De cancri, qui in cole nascitur, curatione. Ibidem, De digitorum vlceribus.
Descendere solet interdum vlcus ad neruos. Celsus lib.6.cap.17. De colis morbis.
Manantia capitis vlcera discutere. Plinius lib.22.cap.21.
Efferentia sese vlcera. Plin.lib.26.cap.14.
Emendantur oris vlcera, &c. Plin.lib.28.cap.8.
Emendat butyrum vlcera. Plin.lib.28.cap.12.
Erodit vlcera excrescentia lapis sarcophagus. Plin.lib.36.cap.17.
Erumpentia per se vlcera. Plin.lib.22.cap.10.
Excidere totum vlcus vsque ad sanam carnem. Celsus lib.5.cap. 28. De Meliceria.
Excrescentia vlcera. Plin.lib.24.cap.5.
Exest putria vlcera Aristolochia. Plin.lib.26.cap.14.
Exesum vlcus. Celsus lib.5.cap.26. De curatione vlceris.
Explet caua vlcera Aristolochia. Plin.lib.26.cap.14.
Expurgat vlcera sordida Aristolochia. Plin.lib.26.cap.14.
Vlcus facit septica vi Anemona. Plin.lib.21.cap.23. ad finem.
Facta calceamento vlcera. Plin.lib.26.cap.14.
Fiunt etiam ex frigore hyberno vlcera, maximè in pueris, & præcipuè pedibus digitísque eorum. Celsus lib.5.cap.28. De vlceribus quæ ex frigore, &c.
Vlcera si cum inflammatione finita non sunt: aut supercrescentia, aut sordida, aut caua, aut certè vetera esse consuerunt. Ex his supercrescentia collyrio quod Memigmenon vocatur, optimè reprimuntur. Sordida purgantur & eodem. Celsus lib.6.cap.6. De oculorum vlceribus supercrescentibus, &c.
Fouere vlcera succo aliquo. Plin.lib.24.cap.14.
Illinitur Gentiana vlceribus quæ serpunt. Plin lib.26.cap.14.
Illinitur Betá contra vlcera quæ serpunt. Plin.lib.20.cap.8.
Implere vlcus. Celsus lib.5.cap.24, Enchrista ad vlcera purganda & implenda.
Imponitur vlceribus manãtibus fæx vini cremata. Plin.li 23.ca.2.
Increscentia vlcera. Plin.lib.20.cap.14.

Inducere crustas vlceribus. Celsus libro 6.cap.11. ad finem. & lib. 5.capite 8.

Inhibet infantium vlcera alumen.Plin.lib.35.cap.15.

Inspergitur vlceribus farina.Plin.lib.23.cap.vlt.

Inueterata vlcera.Plin.lib.26.cap.1.

Vlcera quæ in capite manant.Plin.lib.20.cap.8.

Manantia vlcera.Plin.lib.26.cap.14.

Vlcera non maturescentia.Plin.lib.22.cap.23.

Medetur omnium generum vlceribus plantago.Plinius libro 26. capite 14.

Nascuntur vlcera. Celsus lib.6.cap.12, Quæ in latere linguæ nascuntur vlcera,diutissimè durant.

Nutrire vlcus lenibus medicamentis.Celsus lib.6.cap.6.De vlceribus oculorum,&c.

Occupat vlcus vetustas, Interdum vetustas vlcus occupat, inducitúrque ei callus,& circùm oræ crassæ liuent : quod ferè negligenter curato vlceri superuenit. Celsus lib.5.cap.26. De vlceribus quæ extrinsecus,&c.

Oriuntur vlcera.Celsus libro 6.cap.13.Alia quoque vlcera in gingiuis plerunque oriuntur: quibus eadem , quæ in reliquo ore, succurrunt.

Percurrat seuum vlcera quæ serpunt.Plin.lib.28.cap.18.

Perducere vlcera ad sanitatem.Celsus lib.7.cap.30.

Vlcera quæ vermibus periclitantur.Plin.lib.30.cap.13.

Purgare repleréque vlcera.Celsus lib.5.cap.26.ad finem.

Persanare vlcera.Plin.lib.26.cap.14.

Vlceribus ex ambusto mirè prodest tostum hordeum. Plinius libro 29.cap.3.

Purgandum vlcus maximè melle & resina est : sed aliis quoque purgari potest,quibus purulenta curantur , eodémque modo ad sanitatem perducendum est. Celsus lib.7.cap.30.

Vlcera purgantur & explentur butyro.Plin.lib.28.cap.18.

Putrescentia vlcera.Plin.lib.20.cap.7.

Renouare vlcera.Celsus lib.7.cap.30.

Renouatur vlcus.Celsus lib.5.cap.28.De Chironio vlcere.

Repugnantia cicatrici vlcera quæ serpunt.Plin.lib.23.cap.5.

Repurgatum vlcus sic vt cætera nutriendum est.Celsus lib.5.cap. 26.De curatione Erysipelarum.

Os summum vlceris rescindere.Virg 3.Georg.

Iustis vlceribus ruber corpus.Lucret.lib.6.

Serpunt vlcera. Celsus lib.5.cap.28. De sacro igne, Vlcera si mediocriter serpunt , aqua calida:si vehementius , vino calido fouenda sunt.

Serpentia vlcera.Plin.lib.24.cap.6.

Siccat vlcera per se farina lupinorum.Plin.lib.22.cap.vlt.

Tendit ad sanitatem vlcus.Celsus lib.7.cap.28.

Tollit vlcera humida cinis ex ossibus sepiarum. Plinius libro 32. cap.7.ad finem.

Vlcera humida in capite tollunt oua.Plin.lib.29.cap.3.8.

Vlcera quæ cicatricem non trahunt.Plin.lib.30.cap.13.

Vlcera difficilè cicatricem trahentia.Plin.lib.22.cap.25.

Vinescit vlcus,& inueterascit alendo.Lucret.lib.4.

¶Vlcus tangere,Est mouere dolorem, eiúsque rei facere mentionem quæ nos magnopere vrat. Terent.Phorm. 4.4,

Quid minus vtibile fuit , quàm hoc vlcus tangere? Hanc metaphoram M. Tullius oppidò quàm eleganter expressit in Clodium, qui populum fame iam exasperatum , concionibus insuper seditiosis in rabiem agebat. Vt tu, inquit , in hoc vlcere tanquam vnguis existeres.Erasmus.

Vlcus est quicquid attigerit horum.Cic.1.de Natur.deor. Quæro igitur,vester deus primùm vbi habitet.Deinde quæ causa cum loco moueat , si modò mouetur aliquando. Postremò quum hoc proprium sit animantium,vt aliquid appetant, quod sit naturæ accommodatum , deus quid appetat , ad quam denique rem motu mentis ac rationis vtatur. Postremò quomodo beatus sit , quomodò æternus.Quicquid enim horum attigerit, vlcus est:ita malè instituta ratio exitum reperire non potest.Id est,ita ab eo defendi non poterit, quin erroris vanitatísque conuincatur.

Existere tanquam vnguem in vlcere. Cic.pro Domo sua,Quid si vtrunque fuit , & vt fames stimularet homines , & tu in hoc vlcere tanquam vnguis existeres?

¶Vlcus,à nonnullis scribitur cum h,quod Græcè ἕλκος dicatur.

Vlculculum, vlcusculi, pen corr. Diminut. { ἑλκύδιον. } Celsus lib.5. de pustularum generibus. Ex pustulis verò nonnunquam etiam vlcuscula sunt,aut aridiora,aut humidiora.

Vlcero,vlceras,pen.corr. { ἑλκόω } vlcerare, Dilaniare, & multa vlcera facere. Plin.lib.28.cap.9,Item equarum præterquam virginum erodit,emarginat , vlcerat.In vereri codice legitur emarginat vlcera. Cic. de Fato,Nondum enim vlcerato serpentis morsu Philocteta, quæ causa in rerum natura continebatur,fore vt is in insula Lemno linqueretur.Horat.1.Serm.saty 6.

Iecur alicuius vlcerare,Fœdè vulnerare.Horat.1.epist.19.

Vlceratio, Verbale. Senec.ad Serenum, In dolores, damna, vlcerationes, vulnera , magnos motus rerum circa se frementium securus aspiciat.

Magna vlceratio.Celsus lib.5.cap.28.De Acrochordone, & Thymio,& Myrmeciis. Myrmecia latissimis radicibus inhærēt,ideóque ne excidi quidem sine vlceratione magna possunt.

Vlcerosus,pen.prod.Adiect. { ἑλκώδης } Plenum vlceribus,vt

Iecur vlcerosum.Horat.1.Carm.ode 25.

Vlcerosum ad arbores translatum. Plin.lib 17. cap.14, Ante omnia gemmantes nitere conueniet,nihil vsquam vlcerosum esse, aut retorridum.

Vlex,vlicis,pen.corr.Frutex est roris marini similis, asper,aurúmque retinens.Plin.lib.33.cap.4.

Vligo,pen.prod. vliginis, pen corr. fœm.g. { πλάδος, ἰκμασία } Terræ naturalis humor , ex ea nunquam recedens , inquit Seruius. Varro 2.de Re rust.cap.2,Solum oportet esse eruderatum & procliuum, vt euerti facilè possit, ac fieri purum. Non enim solùm ea vligo lanam corrumpit ouium,sed etiam vngulas,ac eas scabras fieri cogit. Virgilius 2.Georgicon,

At quæ pinguis humus,dulcísque vligine læta.

Pestifera vligo campi.Silius lib.8.

Salsam nonnunquam & amaram vliginem vomit terra.Columel. libro 2.cap.9.

Vliginosus, pen.prod. Adiect. { ἰκμαδώδης } Semper vuidum : vt Vliginosus ager,qui semper est humidus. Varro 1.de Re rust.cap.6. Columel.lib.2.cap.4, Igitur vliginosi campi proscindi debent post Idus mensis Aprilis. Plin.libro 17.cap.5, Item vliginosam tristia terram demonstrant.

Vllus,vlla,vllum { τὶς } Aliquis , quasi vnus aliquis : nunquam autem affirmatiuè ponitur,sed ponitur,vel negatiuè : vt, Non est vllus qui currat. Vel interrogatiuè:vt,Est ne vllus qui currat? Vel subiunctiuè: vt,Si vllus me vocabit;statim veniam. Terentius,

Si vllo modo est,vt possit,quod spero fore. Cic.6.Verr.Nullum inquam horum reliquit,neque aliud vllum tamen, præter vnum peruetus ligneum , Bonam fortunam , vt opinor. Idem in eundem, 4, Debebat Epicrates vllum nummum nemini.

Negat pro esse vllam scientiam alicui.Cic.1.de Orat.

Emptor vllius rei nemo. Cic.2. Philipp.Omnino vllius rei nemo fuit emptor,cui defuerit hic venditor.

Obiicit mihi quòd vllum de liberis meis potuerim facere discrimen.Quint.in Ægro redempto.

Vlmus,vlmi,fœm.g. { πτελέα } Arbor vineis amica. Plin.libro 16.cap. 40,Rigorem fortissimè seruat vlmus, ob id cardinibus, assamentísque portarum vtilissima, quoniam minimè torquetur permutanda tantum sic,vt cacumen ab inferiore sit cardine,radix superior.

Alta vlmus.Virg.eclog.10.

Exesa vlmus.Ouid.3.Fast.

Fœcundæ frondibus vlmi.Virg.2.Georg.

Fortes vlmi.Virg.2.Georg.

Frondosa vlmus.Virg.eclog.2.

Patula vlmus.Pers.Saty 3.

Speciosa vlmus nitentibus vuis.Ouid.14.Metam.

Viduæ vlmi,Quibus non adhærent vites.Iuuen.Saty.8.

Adiungere vites vlmis.Virg.1.Georg.

Amictæ vitibus vlmi.Ouid.1.Metam.

Degrauat vlmum vitis.Ouid.5.Trist.eleg.4.

Intexere vlmos vitibus.Virg.2.Georg.

Vincitur vitibus vlmis.Ouid epist.5.

Vlmeus, Adiect. { πτελεϊνός } Quod ex vlmo est , vt,Virgæ vlmeæ , apud Plaut.in Asin.7. Et Epid.13,

Quem Apelles Zeusísque duo pingent pigmentis vlmeis. Hoc est virgis vlmeis. Colum.lib.6.ca.3,Probatúrque maximè vlmea frons.

Vlmitriba,pen corr. { πτελετρίβης } Qui vlmum terit , id est qui virgis vlmeis cæditur.Plaut.Persa,8.

Vlmarium,vlmarij { πτελεών } Locus vlmis consitus, vlmorum seminarium. Plin.lib.17.cap.11,Differendæ ex arearum venis post annum in vlmaria,interuallo pedali in vnamquanque partem.

Vlna , vlnæ { ὠλένος,ὠλένη, ἀγκάλη, ἀγκοίνη } Propriè inquit Seruius , est spatium quantum vtraque extenditur manus. Plin.libro 11 cap.43, Terrestrium vni homini iuguli,humeri,cæteris armi: vni vlnæ. Virgilius 3.ecloga,

Tres pateat cæli spatium non amplius vlnas. Dicta vlna,vt ait Seruius,ἀπὸ τῶν ὠλενῶν, id est à brachiis, vnde & λευκώλενος ἥρη dicitur. Licèt Suetonius vnum cubitum velit esse tantummodo. Virg 3.Georgicon, -septémque assurgit in vlnas. Vbi Seruius,

Crescit in septem vlnas.Vlna autem,vt diximus,secundum alios, vtriusque manus extensio est, secundum alios cubitus, quod magis verum est , quia Græcè ὠλένη dicitur cubitus : vnde est λευκώλενος ἥρη. De vlna vide diligenter Parerga Alciati lib 1.cap.18. & Budæum in priorib.annotat.

Toga bis ter vlnarum.Horat.Epod.4.

Leues vlnæ.Claud.7.Paneg.

Teneræ vlnæ.Ouid.9.Metam.

Tremula vlna.Catul.ad Coloniam,17.

Mollibus vlnis attollere aliquem.Ouid.7.Metam.

Circundare aliquem vlnis.Stat.3.

Auidis vlnis circunligant matrem.Stat.1.Achil.

Niueis reducem complectitur vlnis.Claud.2.in Eutrop.38.

VLPIANVS Iurisconsultus { ἐλπιαιὸς νομικός } Adriani Imperatoris scriniorum magister, Tyrius fuit. Is vtitur authoritate Pomponij in libris Pandectarum. Qui quum Galliam regeret, populari tumultu excitato, interfectus est,vt notat Raphael Volaterranus.

Vlpicum, vlpici, pen. corr. { ἀφεγσκόροδον } Græci appellauere genus allij grandius inter pulmentaria ruris adscriptum, authoribus Plinio & Colum.Plaut.Pœn.19,

-aman'tu autem plenior

Allij vlpici quàm sint Romani remiges? Colum.lib.11.cap.3, Vlpicum,quod quidam allium punicum vocant, Græci autem ἀφεγσκόροδον,appellant,longè maioris est incrementi,quàm allium.Idque circa calendas Octobris,antequam deponatur , ex vno capite in plura diuidetur.Habet enim velut allium plures cohærentes spicas:eæque quum sint diuisæ,iliratim seri debent,vt in puluinis positæ minus infestentur hyemis aquis.

Vls { ἐπέκεινα } facit vltra & vltimus , inquit Festus, Nonius, Vls Cato pro vltro posuit.

Vlterior,Vltimus,Vide VLTRA.

Vltio,Vltor,Vide VLCISCOR.

Vltis,pro Vltra.Pomponius in l.2.§.Et quia.D.De orig.iur.Quinque viri constituti sunt cis Tyberim,& vltis Tyberim. Sic habent Haloander & Pandectæ Florentinæ.

Vltra

Vltra, { ὑπὲρ, πέραν, πορόσω } Præpositio accusatiuo casui seruiens, Significat præter & trans. Plaut.Merc.3,

Sed amori accedunt etiam vltra hæc quæ diximus. Cic.ad Att.libro 12.245, Vltra Silianam villam est , quam puto tibi notam esse , &c.

Vagari vltra terminum. Horat.1.Carm.ode 22.

Vltra pueriles annos. Quint.lib.1.cap.11.

Vltra placidum laudare. Virg.eclog.7. Seruius,Id est nimiè, irrisoriè. Vltra quàm placeo & mereor.

Vltra modum congredi. Cic 4.Tusc.Sed adhibent modum quendam,quem vltrà progredi non oporteat.

Vltrà Aduerbium est,quum sine casu ponitur. Plaut.Stich 5,

Nunc vltrà hoc deporrem? haud placet: neque id verò officium ego arbitror. Colum.de Arboribus,cap.5, Quæ sic resectæ inolescunt, nec vltrà obsunt viribus.

Intendamus vltrà animum. Quintil.lib 7 cap.2.

Vltra citráve peruolare. Plin.lib.10.cap.23.

Nihil vltrà,vel non vltrà, pro Nihil suprà , vel præterea. Cic.ad Att.lib.15.321,Est autem oratio scripta elegantissimè sententiis, verbis,vt nihil possit vltrà cogitari. Idem de Vniuers.Si probabilia dicentur,nequid vltrà requiratis.Liu.4.bel.Pun.Tanta vi se in hostem intulerunt,vt sustineri vltrà non possent. Hîc pro amplius,

Vltra quàm.Cic.1.de Inuent.Remotum est , quod vltrà quàm satis est,petitur. Idem 1.Tusc.Vltra enim quò progrediar , quàm vt verisimilia videam,non habeo.

Vltra quàm oportet. Quintil.lib.2.cap.5.

Non vltra quàm, Vide NON.

Vltra ab Vls deriuatur,quo veteres vtebantur,sicut citrà à Cis.

Vlterior { περαιτέρω } ab Vltra comparatiuus. Terent.Phorm 4.2,

Sed eccum ipsum,quis est vlterior? Cic. de Prouic. Consul.Quorum alter vlteriorem Galliam decernit cum Syria, alter citeriorem.

Vlterior ripa, quæ trans flumen est. Liu.lib.2.Decad.5.

Vlteriora mirari,præsentia sequi. Tacit.lib.20.

Loqui vlteriora. Ouid.5.Fast.

Vlterius,Aduerb. { ἀντιπέρας, προσωτέρω } Ouid.2.Metam.

Inde abit vlterius:medíque per æquora ponti

Fert prædam.

Vlterius iusto.Ouid.6.Metam.

-quotiésque rogabat

Vlterius iusto,Prognen ita velle ferebat. Hoc est , vltrà quàm honestum foret.

Vlterius quærere. Senec.epist.103 , Et vlterius si licuisset, iuuabit de immortalitate animorum quærere,imò credere.

Vltimus,pen.corr. { ἔσχατος,πύματος, πανύστατος, νέατος } Ab vltra superlatiuum,Idem quod Postremus, extremus, summus. Cic.1.de Legib. A quibus temporibus capiat scribendi exordium. Ego enim ab vltimis censeo. Extremus & vltimus.Cicero 2.de Diuinat. Cælum ipsum quod extremum atque vltimum mundi est.

Vltimæ ædes. Terent.Heaut.5 1.

Dies vltima expectanda homini. Ouid.3.Metam.

Mors vltima linea rerum. Horat.1.epist.17.

Luna vltima.Cic.in Somnio Scip.

Memoria vltima. Cic.pro Archia.

Origo vltima, pro Initio originis. Cornelius Nepos in Attici vita, Pōponius Atticus ab origine vltima stirpis Romanæ generatus.

Platea vltima. Terent.Phorm 1,4,

Sed quis hic est senex,quem video in vltima platea?

Stirps vltima. Liu.Decad.1.lib.1,Ibi Tarquinius maledicta ab stirpe vltima orsus , Seruum serua natum,&c. Id est , à prima stirpis origine,ab initio.

¶Vltimum ac maximum telum. Liu.4.ab Vrbe.

Tempus proximum,medium,vltimum. Cic.de Prouin.Consf.

Terra vltima. Cic.de Arusp.resp.

Ad vltimum,Vide AD præpositionem.

¶Denuntiare necessitatem vltimam. Tacit.lib.15.Hoc est,morte.

Vltima pœna.Liu.3.ab Vrbe.

¶Vltimum bonum, pro Summo.Cicero 3.de Finib.Eorum, dico qui summum bonum,quod vltimum appellant:in animo ponerent. Nonius.

Vltima experiri, Id est summa. Liu.2.ab Vrbe. Cels.lib.7.cap.7, Igitur vbi vltima experiri statutum est,&c.

¶Vltima pati, Extrema supplicia. Liu.7.bel.Maced.

Vltima in malis hæc sunt illi. Cic.ad Brutum,17. Id est extrema & summa mala esse videntur.

¶Vltimum periculi. Curt.lib.8, Lysimachus enim quondam quū venaretur in Syria, occiderat eximiæ magnitudinis feram solus,sed læuo humero vsque ad ossa laceratus , ad vltimum periculi peruenerat.

¶Vltimus,pro Primus aliquando ponitur. Virg.7.Æneid.

-tu sanguinis vltimus author. Dictus vltimus , quòd vltra omnia sit,siue anteà respicias,siue retro. Seruius.

Vltima antiquitas. Cic.1.de Finib.Quod quam magnum sit, fictæ veterum fabulæ declarant , in quibus tam multis támque variis ab vltima antiquitate repetitis,tria vix amicorum paria inueniuntur.

Vltimum in amicitia , Primum. Cicero 1. Offic. Efficitúrque id quod Pythagoras vltimum in amicitia putauit , vt vnus fiat ex pluribus. Nonius.

Vltimum principium. Cic.2 de Inuent. Nobis omnium quicunque fuerunt ab vltimo principio huius præceptionis , vsque ad hoc tempus expositis copiis , quodcunque placeret , eligendi potestas fuit.

Initium vltimum. Author ad Herennium lib.1,Rem breuiter narrare poterimus,si inde incipiemus narrare,vnde necesse erit,& si nō ab vltimo initio repetere volemus.

Et Absolutè , Causæ ab vltimo repetendæ. Quintil. lib.5.cap.10, Rectè autem monemur , causas non vtique ab vltimo esse repetendas, id est ab initio.

Vltimum , Aduerb. { τὸ ἔσχατον } Postremum. Liuius 1. ab Vrbe , De Albanis migrantibus , Nunc errabundi domos suas , vltimùm illas visuri peruagantur. Idem lib 10.bel.Maced.Vltimum de cælo, quod comitia turbaret, interuenit. Idem lib.5.Decad.5. An vltimum mori iussurum ? Curt.lib.5 , Darius Artabazum vltimum illum visurus amplectitur.

Vltimò, pen.corr. Aliud aduerb. { ἐσχάτως } Denique. Suetonius in Nerone,cap.32, Vltimò templis cōpluribus dona detraxit , simulachráque ex auro vel argento fabricata conflauit.

Vltro { περαιτέρω, ἔπειτα } Aduerb. Ab vltrà fit:& significat Vltra,siue insuper. Virg. 2. Æneid.

His lachrymis vitam damus, & miserescimus vltró. Vbi Seruius, Vltrò,non est sponte, nam iam rogauerat : sed insuper. Et venit ab eo quod est vltra: quia plus quàm rogauerat præstiterunt. Idem 5. Æneidos,

Nunc vltrò ad cineres,ipsius & ossa parentis. Vbi Seruius, Vltrò, aut vltrà,id est insuper , hoc est amplius numina præstiterunt. Aut vltrò,sponte sua,non optantibus,aut volentibus nobis.

¶Vltro interdum idem valet,quod Altera ex parte. vt in hac locutione Vltro citróque. Vlpianus in l.3 D. de condictione causa data. Quid si ita dedi, vt Stichum intra certum tempus manumittas? Si nondum tempus præteriit,inhibēda erit repetitio,nisi me pœniteat, quod si præteriit,condici poterit.Sed si Stichus decesserit:an repeti, quod datum est , possit ? Proculus ait , si post id temporis decesserit, quo manumitti potuit:repetitionem esse.si minus: cessare. quinimo & si nihil tibi dedi,vt manumitteres,placuerat tamē vt darem:vltro tibi competere quæ ex hoc contractu nascitur , id est, cōdictionem, defuncto quoque eo. Idem l 1 § Interdictum D Vti possideris. Interdictum autem quod est,Vti possidetis,possessorem prædij tuetur. actio enim nunquam vltro possessori datur : quippe quum sufficiat, quod possideat. Paulus in l. 2. D. ad legem Rhodiam. Si laborante naue iactus factus est:amissarū mercium domini,si merces vehēdas locauerant,ex locato cū magistro nauis agere debēt.magister deinde cum reliquis quorum merces saluæ sunt : ex conducto , vt detrimentum proportione communicetur,agere potest. Seruius quidem respōdit,ex locato agere cum magistro nauis debere, vt cæterorum vectorum merces retineat , donec portionem damni præstent. imò & si non retineat merces magister : vltro ex locato habiturus est actionē cum vectoribus , quid enim si vectores sint , qui nullas sarcinas habeant ? planè commodius est , si sint,retinere eas. at si non, & totam nauem conduxerit:ex conducto aget , sicut vectores qui loca in naue conduxerunt. Idem in l. Si emptione §. Item si & emptor. D. de contrahenda emptione. Item si & emptor & venditor sciit furtiuum esse quod vænit : à neutra parte obligatio contrahitur. si emptor solus scit : non obligabitur venditor. nec enim ex vendito quidquam consequitur,nisi vltro quod conuenerit præstet. Quod si venditor scit,emptor ignorauit:vtrinque obligatio cōtrahitur.Rursus idem in l. Legaui.D.de liberatione legata. Si is cui Titius debebat,debitum ei remittere voluerit, nihil interest,heredem suum iusserit,vt eum liberaret,an prohibeat eum exigerē.vtroque enim modo liberandus est debitor , & vtroque casu competit vltro ad liberandum debitori actio. Africanus in l. Si prius quàm. D. de noui operis nuntiatione. Si prius quàm ædificatum esset,ageretur ius vicino non esse altius ædes tollere,nec res ab eo defenderetur: partes iudicis non alias futuras fuisse ait , quàm vt eum cum quo ageretur, cauere iuberet,non prius se ædificaturum,quàm vltro egisset ius sibi esse altius tollere. Martianus in l.Ex castrensi.D de castrensi peculio. Itaque negabimus patrem filio saluo communi diuidundo agentem proprietatem alienaturum exemplo dotalis prædij. Sed nec si socius vltro cum eo agat,quidquam agetur : veluti si cum eo ageret cui bonis interdictum est.

¶Vltro,E contrario. Virg.5.Æneid.

Entellus vires in ventum effudit,& vltro

Ipse grauis,grauitérque ad terram pondere vasto

Concidit. Nam (inquit Seruius) ille cadere debuerat. Sed rectius Donatus videtur interpretari,nullo impellente.

¶Vltro,Prauè,& peruersé.Terent.Adelph.4 3,

Nisi si me in illo credidisti esse hominum numero, qui ita putant, Sibi fieri iniuriam vltro,siquam facere,ipsi expostulant,

Et vltro accusant. Donatus.

¶Vltro { ἑκουσίως } Nō requisitus,inquit Valla.Terent.Phorm.2.3,

O audaciam! etiam me vltro accusatum aduenit. Idem Andr.1.1,

-hac fama impulsus Chremes,

Vltro ad me venit. Cic.ad Figulum,lib.4 13 , Nec mihi quicquam tali tempore in mentem venit, optare , quod non vltro mihi Cæsar detulerit.

Dare animum vltro. Virg.4.Georg.

Compellare aliquem vltro. Hoc est, ante quàm ille aliquid loquatur. Virg 2.Æneid.

Vltro offerre se alicui. Cic.in Pisonem.

Vltro polliceri. Cic.in Pisonem.

Vltro citróque { δεῦρο κἀκεῖσε } Hinc atque illinc siue vtrinque. In factis & in dictis. Cic.in Somn.Scip.3, Multísque verbis vltro citróq; habitis ille nobis est cōsumptus dies.Quū ego te alloquor,tunc verba vltro quasi vltra sunt ; quū te alloquentē audio , tunc verba citro quasi citra veniunt. Sicut pedes quū à loco recedo,tūc vltro eo:quū redeo,tunc citrò.Nec elegans esset,huc atque illuc commeabat,nisi errabundum,& incertū iter significes. Hæc Valla lib.2.Cic.pro Ros. Amer.Postea homines cursare vltro & citro non destiterunt. Idem 7.Verr.vltro citróque nauigare.Et 2.de Nat.deor.Sic naturis his ex quibus omnia constant sursum deorsum, vltro citróque commeantibus,mundi partium coniunctio continetur. Cæsar 1.bel.Gal. Quū sæpe vltro citróque legati inter eos mitterentur.

Vltroneus,Adiect.Seneca 2.Nat.quæst. Suadetur deliberantibus: at vltronei admonentur. Idem ibidem , Quid interest ad mortem iussi

camus, an vltronei?

Vltrotributa, Impēsæ sunt & attributiones operum publicorum faciendorum, & sartorum tectorum præstandorum, mancipibus & redemptoribus certa mercede locatorum. De his sic Liuius de censur. M. Porcij Catonis & Valerij Flacci loquens, Vectigalia summis pretiis, vltrotributa infimis locauerunt. Hoc est, vectigalia, quibus reditus & fructus Pop. Romani constabāt, quantum potuerunt, censores auxerunt: vltrotributa, quibus impensæ sumptúsque, & erogationes pecuniæ publicæ ex ærario hauriebantur, quantum potuerunt, pretiis diminuerunt, & ad minimam summam perduxerunt. Plutarchus de eadem censura loquens vltrotributa ἐργολαβίας vocat, proindéque nobis huius rei erit astipulator. Illud item Liuij lib. 43, Qui publica vectigalia, aut vltrotributa conduxissent, in eandem sententiam accipiendum est. Quocirca eleganter à Seneca 4. de benef. scriptum est, Cùm virtutem nec lucrum inuitet, nec damnum absterreat, adeóque neminem spe ac pollicitatione corrumpat, vt cuncta in se impēdere iubeat, ac sæpius in vltrotributis sit. Turneb.

Vlua, vluæ {φυκὸς τελματικός} Herba palustris. Virg. 2. Æneid.
Limosóque lacu, per noctem obscurus in vlua Delitui.
Fluminea vlua. Ouid. 5. Fast.
Glauca vlua. Virg. 6. Æneid.
Leues vluæ. Ouid. 8. Metam.
Limosa vlua. Lucan. lib. 2.
Palustris vlua. Virg. 3. Georg.
Steriles vluæ. Ouid. 4. Metam.
Viridi vlua tectus Rhenus. Ouid 4. Trist. eleg. 1.

VLVBRAE, pen. corr. {ὀλέβραι} locus est in Italia, in quo nutritus est Cæsar Augustus, propter quam causam ab Horatio nominatur, quū sit desertissimus vicus. Hæc Porphyrio apud Horat. lib. 1. epist. 11.
Vacuæ Vlubræ. Id est, desertæ, vel parum habitatæ. Iuuen. sat. 10.

Vlubranus, pen. prod. Adiectiuum. Cic. Famil. lib. 7. epist. 12, Quid fiet porrò populo Vlubrano, si tu statueris, &c. Hos vocat Plinius Vlubrenses lib. 3. cap. 4.

Vlula, vlulæ, pen. corr. {αἰγώλιος} Auis nocturnæ genus, dicta ἀπὸ τοῦ ὀλολύζειν, inquit Seruius, quod est vlulare & flere. Virg. eclog. 8.
Certent & cygnis vlulæ, sit Tityrus Orpheus. Plin. lib. 10. cap. 12, Vncos vngues & nocturnæ aues habent, vt noctuæ, bubo, vlulæ.
Vlulas Athenas, Vide NOCTVA.

Vlulo, vlulas, pen. cor. {ὀλολύζω, γοάομαι} vlulare, Canum est & furiarū, inquit Seruius: transfertur & ad alia. Virg. 1. Georg. & altè
Per noctem resonare lupis vlulantibus vrbes. Idem lib. 4. Æneid.
-summóque vlularunt vertice Nymphæ. Sic Plin. lib. 26. cap. 4,
Terribili Marte vlularent.
Lætis vlulare triumphis. Lucan. lib. 5.
Canes vlulant. Virg. 6. Æneid.
Ædes vlulant plangoribus fœmineis. Virg. 2. Æneid.
Flebile vlularunt ripæ. Silius lib. 6.
Tristia vlularunt Galli. Lucan. lib. 1.

Vlulans, pen. corr. Particip. {ὀλολύζων.} Cic. in Orat. Quum verò inclinata vlulantíque voce, more Asiatico, canere cœpisset, quis eum ferret?
Tumultus vlulans. Virg. 11 Æneid.

Vlulatus, pen. prod. Aliud Particip. {ὠλολυγμένος.} vt
Prælia vlulata. Hoc est luctuosa. Stat. 9. Thebaid.

Vlulatus, huius vlulatus, pen. prod. {ὀλολυγμός, ὀλολυγή.} Liu. 5. ab Vrbe, Mox vlulatus cantúsque dissonos vagantibus circa mœnia turmatim Barbaris audiebant. Cæsar 5. bell. Gall. Tum verò suo more victoriam conclamant, atque vlulatum tollunt. Ibid. lib. 7, Et ij, qui ad auxilium conuenerant, clamore & vlulatu suorum animos confirmabant.
Acutos vlulatus, Vide ACVO.
Flebilis vlulatus. Stat. 5. Thebaid.
Fœmineus vlulatus. Virg. 4. Æneid. & 9.
Insani vlulatus. Claud. de bello Gildon.
Querulis vlulatibus impleui Idam. Ouid. epist. 5.
Terrificus vlulatus. Claud. 1. in Ruffinum.
Tremuli vlulatus. Stat. lib. 5. Sylu. 5.
Vlulatum dixit pro vagitu. Loquitur enim de infante.
¶Complere auras vlulatibus. Ouid. 6. Fast.
Crebris vlulatibus feriunt aures. Lucan. lib. 27.
Implere montes vlulatibus. Ouid. 4 Fast.
Inerrat auribus vlulatus. Stat. 9. Thebaid.

VLYSSES {ὀδυσσεύς} Græcorū omnium qui ad Troiam profecti sunt, sapientissimus, filius Laertæ & Autolyæ. Cuius vitam & res omnes in vita gestas scribit Homerus.
Dicimus Vlysses, Vlyssis, Vlyssi, Vlyssem, Vlysses. Item Vlysseus, Vlyssei, Vlysseo, Vlyssea, Vlysseu, quatuor syllabarum: & Vlysseus per eu diphthongum, Vlyssĕi vel Vlyssi, trium syllabarum. Est & vocatiuus Vlysse ab Vlysses, e producto: quemadmodum ab Achilles Achille. Nam quod Græcorum alij dicunt ἀχιλλεὺς, ἀχιλλέος, ἀχιλλέϊ, vel ἀχιλλέα, ἀχιλλεῖα, ἀχιλλεῦ: Dores dicunt ἀχίλλης, ἀχίλλου, ἀχίλλῃ, ἀχίλλην, ἀχίλλη. Hoc casu vsus est Ouid. epist. 1,
Hanc tua Penelope lento tibi mittit Vlysse. Idem 13. Metam.
Quáque ruit, non tu tantum terreris Vlysse,
Sed fortes etiam. Eodem in libro sæpius etiā Achille vocandi casu vsurpatum inuenies. Reliquos casus non omnes Latinis in vsu fuisse arbitror. Nam vt Vlyssei & Vlyssi sæpius inuenio: ita Vlysseus, Vlysseo, Vlyssea, Vlysseu, nusquam. Sic Vlysses, Vlyssis, Vlyssi, Vlyssem, vsitata sunt: Vlysses vocandi casu vix inuenies. Postremò Vlysses, Vlysse, Nominat. & vocatiuus, apud Græcos primæ, apud Latinos secundæ declinationis, in vsu frequenti sunt, quorum genitiuus & datiuus Vlyssæ, Vlyssæ, (quemadmodum vsitatum est Anchisæ) à Latinis repudiati sunt.
Multa passus est Vlysses. Cic. 1. Offic. Quàm multa passus est Vlysses in illo errore diuturno, quum & mulieribus (si Cyrce & Calypso mulieres appellandæ sunt) inseruiret, &c.

Vlysses & Nestor sapientes habiti. Cicer. 5. Tusc. Etiam heroicis ætatibus Vlyssem & Nestorem accepimus & fuisse & habitos esse sapientes.
Vlysses simulatione insaniæ militiam subterfugit. Cic. 3. Offic. Vtile videbatur Vlyssi, vt quidam poetæ tragici prodiderunt: Nam apud Homerum optimum authorem talis de Vlysse nulla suspicio est, sed insimulant eum tragœdiæ simulatione insaniæ militiam subterfugere voluisse.
Carminibus Circe socios mutauit Vlyssi. Virg. eclog. 8.
Cautum Vlyssem. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.
Dirus Vlysses. Virg. 2. Æneid.
Duplicis Vlyssei. Horat. 1. Carm. ode 6.
Duri miles Vlyssi. Virg. 2. Æneid.
Experientis Vlyssĕi. Ouid. 14. Metam.
Fallacis Vlyssĕi. Ouid. 11. Metam.
Inuentor scelerum Vlysses. Virg. 2. Æneid.
Ithacensis Vlyssĕi. Horat. 1. epist. 6.
Laboriosi Vlyssei. Horat. epod. 17.
¶Vlysses Orator. Cic. de Clar. Orat. 19, Neque enim iam Troicis temporibus tantum laudis in dicendo Vlyssi tribuisset Homerus.
Patientis Vlyssei. Horat 1. epist. 7.
Pellacis Vlyssi. Virg. 2. Æneid.
Sæui terram execramur Vlyssis. Virg. 3. Æneid.
Solers Vlysses. Iuuen. sat. 9.
Ingenio Vlyssis deprensus. Ouid. 13. Metam.
Socio semper confidit Vlysse. Ouid. 13. Metam.

VLYSSIPONA {ὄλιος ἱππών, ὀδυσσεια πόλις} Lusitaniæ metropolis, quam hodie Lisbonam vocant, regum Portugalliæ hodie regio est. Tradit vetustas ab Vlysse conditam esse. Strabo Vlysseam appellari scribit libro 3. Aliqui *Vlyssippo* scribunt, alij *Olysippo*, vt apud Plinium lib. 8. cap. 42.

Olyssipponensis, Adiect. {ὀλυσιππωνήσιος.} vt Olyssipponense promontorium. Plin. lib 4. cap. 21.

V M

Vmbella, Vide VMBRA.

Vmber, Vide VMBRIA.

Vmbilicus, vmbilici, pen. prod. {ὀμφαλὸς, πορόπυντος, γνώμων, σκιατῆρας} ab vmbone deriuatur: Ligamentum intestinorum, quod mediam ferè planitiem ventris obtinet: ad hoc factum, vt per eum, fœtus, dum est in vtero matris, nutriatur.
Vmbilicus oui. *Le germe ou germillon*. Plin. lib. 10. cap. 52. in fine, Vmbilicus ouis à cacumine inest, ceu gutta eminens in putamine.
Castrare Vmbilicum, Vide CASTRO.
¶Vmbilicus, quicquid in aliqua re est medium. Vnde Reate oppidum, vmbilicum Italiæ esse dicimus, quia in medio ferè Italiæ situm est. Cic. 6. Verr. Et raptam esse Liberam, quam eandem Proserpinam vocant, ex Ennensium nemore, qui locus, quòd in media est insula situs, vmbilicus Siciliæ nominatur. Liu. 5. bel. Maced. Ætoli vmbilicum Græciæ.
Certus terrarum vmbilicus. Cic. 2. de Diuinat.
O sancte Apollo, qui vmbilicum certum terrarum possides. Ex poeta.
Dies ad vmbilicum iam est. Plaut. Menæch. 4.
Vmbilicus, pro gnomone horarum indice. Vide GNOMON.
¶Vmbilici, interprete Porphyrione, ornamenta quædam ossea, aut lignea corneáve, vmbilici nostri formam imitantia, quæ voluminibus iam absolutis addebantur. Hinc prouerbialis figura nata, Ad vmbilicum ducere, quod significat Librum finire, atque absoluere. Horat. Epod. 14,
Deus deus nam me vetat
Inceptos olim promissum carmen, iambos
Ad vmbilicum ducere. Mart. lib. 4. epigram. vlt.
Ohe iam satis est, ohe libelle,
Iam peruenimus vsque ad vmbilicos. Idem lib. 5,
Nigris pagina creuit vmbilicis. Et in tertio,
Pictis luxurieris vmbilicis. Idem lib. 1.
Liber vmbilicis cultus atque membrana. Erasmus. Catull. ad Varum, 19,
-chartæ regiæ, noui libri,
Noui vmbilici.
Binis vmbilicis decoratus liber. Stat. 4. Sylu. 9.
¶Vmbilicus, Paruus circulus in terra descriptus ad dignoscendos ventos. Plin. lib. 18. cap. 33, Per huius mediam lōgitudinem duci sarculo sulcum, vel cinere lineam, verbi gratia pedum XX. conueniet: mediámque mensuram, hoc est in X pede circunscribi circulo paruo, qui vocatur vmbilicus.
¶Vmbilici, Parui ac rotundi, politíque lapilli. Cic. 2. de Orat. Nō audeo dicere de talibus viris, sed tamen ita solet narrare Scæuola, conchas eos & vmbilicos ad Caietam & ad Laurentum legere consuesse.

Vmbilicatus, pen. pro. {ὀμφαλόεις} Adiectiuum, Quod vmbilicos habet, vel aliquid ad vmbilici similitudinem. Plin. lib. 13. cap. 4, Et in aluo medio plerisque vmbilicatum, De palma.

Vmbo, vmbonis, pen. prod. m. g. {ἴτυς, ὀμφάλιον} Media pars clypei est. Liu. 4. ab Vrbe, Assurgentem ibi regem, vmbone resupinat. Ibid. lib. 9, Vmbonibus incussáque ala sternuntur hostes.
¶Vmbo in gemma. Plin. lib. 37. cap. 6, Arabicæ excellunt candore circuli prælucido, atque non gracili, neque in recessu gemmæ, aut deiectu renitente, sed in ipsis vmbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris.
¶Vmbo, Scutum: à parte totum. Virg. 9. Æneid.
-nec sufficit vmbo Ictibus. Ibidem, lib. 10.
Vmbo candidus, pro Ætate militari. Persius,
-totáque impunè Subura
Permisit sparsisse oculos iam candidus vmbo. Id est posteaquam vestem sumpsi virilem, & ætatem militarem attigi. Qui enim prætextam

textam posuerant, ætatis militaris censebantur: primis autem stipendiis clypeum gerebant sine omni argumento & insigni candidū, velut è Virgiliano versu notum est,
Ense leuis nudo parmáque inglorius alba. Eos clypeos appellat nubigeros Papinius,
Quis tibi tum tenero permisit plaudere collo
Nubigeros clypeos, intactáque cædibus arma? Ex Turnebo.
Fortis vmbo. Lucan. lib. 6.
Vmbone propellere. Curtius, Totam aciem suo pauore fluctuantem vmbonibus posse propelli.

Vmbra, vmbræ {σκιὰ, σκίασμα} Aër carens sole: quod fit alicuius corporis obiectu, præsertim nubium. Cic. 1. de Orat. Nam me hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis, quàm illa cuius vmbram secutus est Socrates.
Nemorum altorum vmbræ. Virg. 3. Georg.
Æmula vmbra, Vide AEMVLOR.
Apta vmbra pastoribus. Ouid. 1. Metam.
Arborea vmbra. Ouid. 10. Metam.
Caua vmbra. Virg. 2. Æneid.
Densæ vmbræ in montibus. Virg. 1 Georg.
Dulcis vmbra. Virg. 1. Æneid.
Frigida noctis vmbra. Virg. eclog. 8.
Grauis vmbra. Virg. eclog. 10.
Horrenti vmbra atrum nemus. Virg. 1. Æneid.
Ingens vmbra. Virg. 2. Georg.
Largæ vmbræ opulenta sylua. Stat. Thebaid. 19.
Leuis vmbra nemoris. Ouid. 5. Metam.
Longæ vmbræ, Vide LONGVS.
Matutinæ vmbræ, Vide MATVTINVS, post matuta.
Nemorales vmbræ. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.
Nocturnæ vmbræ. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
Nutrix aut nouerca vmbra, Vide NOVERCA.
Obscura vmbra. Virg. 6. Æneid.
Pampinea vmbra. Vide PAMPINVS.
Rhetorica vmbra. Iuuen. sat. 7,
Ad pugnam qui rhetorica descendit ab vmbra. Id est, à declamationibus quæ fiunt in scholis, ad verum certamen, hoc est, ad veras lites & causas forenses.
Spissæ vmbræ noctis. Virg. 2. Æneid.
Squallentes vmbræ picearum. Sil. lib. 1.
Sublustris vmbra noctis. Virg. 9. Æneid.
Tremulæ vmbræ. Stat. 5. Thebaid.
Vacua vmbra tonsoris. Horat. 1. epist. 7.
Viridis vmbra. Virg. eclog. 9.
¶Nigras vmbras sibi abluit terra. Lucret. lib. 4.
Sacra nemus accubat vmbra. Virg. 3. Georg.
Blanditur populus vmbra. Ouid. 10. Metam.
Cadunt vmbræ, Vide CADO.
Captare vmbras & frigora. Virg. eclog 2.
Minax vmbra coit. Valer. 2. Argon. Id est tempestas in nubibus congregatur.
Contrahit vmbras dies medius. Ouid. 3. Metam.
Humentem vmbram, polo dimouerat Aurora. Hoc est, noctem humidam. Virg. 4. Æneid.
Nigras vmbras discutit aër lucidus. Lucret. lib. 4.
Pallentes vmbras discutit sol, Nubes dissoluit. Seruius. Virgil 3. Georg.
Crescentes vmbras decedens sol duplicat. Virg eclog. 2.
Efficere vmbram. Cels. lib. 1. cap. 2.
Per vmbras ire sub nocte. Virg. 6. Æneid.
Vmbra exuberat luxuria foliorum. Virg. 1. Georg.
Facere vmbram. Quint. lib. 5. cap. 10.
Exiguas vmbras fecerat sol altissimus. Meridies erat. Ouid. 3. Metamorph.
Minimas fecerat vmbras sol. Ouid. 14 Metam.
Incurrere in vmbram. Cic. 2. de Diuinat. Vident ex constantissimo motu lunę, quando illa è regione solis facta incurrat in vmbram terræ, quæ est meta noctis, vt eam obscurari necesse est.
Inducere vmbras fontibus. Virg. eclog. 5.
Inducit vmbras terris nox. Horat. 1. Serm. sat. 5.
Ingruit vmbra vitibus. Virg. 2. Georg.
Nox inuoluit cælum magna vmbra. Virg. 2. Æneid.
Ministrans vmbram potantibus platanus. Virg. 4. Georg.
Nocent frugibus vmbræ. Virg eclog. 10.
Roriferis vmbris nox terram obruit. Lucret. lib. 6.
Obtexitur cælum vmbra. Virg. 11. Æneid.
Ingentes vmbras murorum porrigit campus. Stat. 12. Theb.
Requiescere sub vmbra. Virg. eclog. 7.
Salices vmbram sufficiunt pastoribus. Virg. 2. Georg.
Vmbras arborum amputare. Virg. 1. Georg.
¶Vmbras, ramos arborum segetibus incumbentes.
¶Ne vmbram quidem eius nouit. Ductum ab antiqua pictura videri potest, quæ rem duntaxat vmbris rudiiter repræsentabat. Cic. ad Att. lib. 7. 130, O hominem amentem & miserum, qui ne vmbram quidem vnquam τοῦ καλοῦ viderit. Ex Eras.
¶Vmbræ prouerbiali loco dicebantur olim ij qui venirent ad cōuiuium, non ipsi quidem vocati, sed comites eorum qui vocati fuerant: sic illos sequentes velut vmbra corpus vltro sequitur. Ad hanc parœmiam allusit Horat. 1. epist 5. ad Torquatum,
-Brutum tibi Septimiúmque,
Et nisi cœna prior, potiórque puella Sabinum
Detinet, assumam. Locus est & pluribus vmbris: Idem alibi,
-cum Seruilio Balatrone
Vbidius, quos Mœcenas adduxerat vmbras. Id est Vltroneos comites. Erasmus.
Velut vmbra sequi dicitur, qui nunquam deest. Nam vmbra cor-

pus assectatur, velit nolit. Plaut. Casina. 3,
Decretum est mihi quasi vmbra quoquò ibis tute, persequi. Vnde asseclas indiuiduos, vmbras vocamus, & vltro comitantes ad conuiuium. M. Tullius lib. Tusc. quæst. Etsi enim nihil in se habeat gloria quur expetatur, tamen virtutem tanquam vmbra sequitur. Ex Erasmo.
Suam ipsius vmbram metuere dicuntur, qui pueriliter trepidant, vbi nihil omnino sit periculi. Translatum vel ab his, qui fortè conspecta corporis sui vmbra, subitò expauescunt. Vel à melancholicis quibusdam, qui authore Aristotele, propter oculorum imbecillos spiritus, in aëre proximo, veluti suam quandam imaginem contemplantes arbitrantur sese suos videre Manes. Socrates in Phædone Platonis, Tu verò tuam, quemadmodum dici solet, metuēs vmbrā, id est Tibiipsi diffisus. Cic. de Petitione Consulatus, Alter verò, quo, dij boni, splendore est? primum nobilitate eadem, qua Catilina, num maiore? non: sed virtute. Quamobrem qui Manius vmbram suam metuit, hunc negliges quidem. Erasmus. Cic. ad Attic. lib. 15 319, Etsi mihi videtur iste qui vmbras timet, ad cædem spectare, tamen nisi explicata solutione, non sum discessurus.
¶Vmbra, & imago, cui opponitur Solida & expressa effigies. Cic. 3. Offic. Sed nos veri iuris germanæque iustitiæ solidā & expressam effigiem nullam tenemus, vmbra & imaginibus vtimur.
Vmbras falsæ gloriæ consectari Cic. in Pisonem, Nam vt leuitatis est inanem aucupari rumorem, vt omnes vmbras etiam falsæ gloriæ consectari.
Vmbra honoris. Tacit. lib. 19.
Vmbra luxuriæ, Signum, Vestigium. Cic. pro Murena, In quo ipsam luxuriam reperire non potes, in eo te vmbram luxuriæ reperturum putas?
¶Vmbra veritatis, Species quædam, & quod verisimile dicitur. Plin. lib. 30. cap. 2.
Sub vmbra Tribunitia delitere. Liu. 4. ab Vrbe.
¶Vmbræ dicuntur quas faciunt pictores, vt imagines quæ planæ sunt, solidæ videantur. Cic. 4. Acad. Quàm multa vident pictores in vmbris, & in eminentia, quæ nos non videmus?
Vmbra & imago alicuius. Cic. pro Rabirio Posthumo.
Ne contagio mea bonis, vmbráve obsit. Cic. 3. de Orat.
¶Vmbræ, inferorum imagines. Virg. 6. Æneid.
Vmbrarum hic locus est, somni, noctísque sopore. Tranquil. in Calig. cap. 59, Satis constat custodes hortorum, vmbris inquietatos. Plinius lib. 7. cap. 57, Inter inferos vmbræ? Seruius in illud 4. Æneid. Vixi: & quem dederat cursum fortuna, peregi,
Et nunc magna mei sub terras ibit imago. Bene, ait, imaginem dixit. Valde enim quæritur apud Philosophos quid illud sit quod inferos petat. Nam tribus constamus: Anima, quæ superna est, & originem suam petit: Corpore, quod in terram deficit: Vmbra, quam Lucretius sic definit, Suprà spoliatus lumine aër. Ergo vmbra si ex corpore creatur, sine dubio perit cum eo: nec est quicquam reliquū de homine quod inferos petat. Sed deprehenderunt esse quoddam simulacrum, quod ad nostri corporis effigiem fictum inferos petat: & est species corporea, quæ non potest tangi, sicut ventus. Hinc in lib 6. Æneid.
Corpora viua nefas Stygia vectare carina. Hanc autem rem etiam Homerus requirit, simulacro Herculis apud inferos viso. Et sciendum simulacra hæc esse etiam eorum qui per apotheosin dij facti sunt. Vnde aut visi esse apud inferos, aut illuc descendisse dicuntur. Horat. de Libero, lib. 2. Carm. ode 19,
Te vidit insons Cerberus aureo
Cornu decorum. Sciendum tamen abuti poetas: & confusè vel simulachrum, vel vmbram dicere. Hactenus Seruius.
Dominus vmbrarum, Pluto. Ouid. 10. Metam.
Rector vmbrarum. Senec. Oedipo, 10.
Rex vmbrarum. Ouid. 7. Metam.
Crudelibus occubat vmbris. Virg. 1. Æneid.
Exangues vmbræ. Stat. 1. Thebaid.
Gelidæ vmbræ. Ouid. 8. Metam.
Gracilis vmbra. Tenuis. Ouid. 4. Trist. eleg. 9.
Imas Erebi descendit ad vmbras. Virg. 6. Æneid.
Infernæ vmbræ, Vide INFERNVS.
Inhumata vmbra. Silius lib. 13.
Pallentes vmbræ. Virg. 4. Æneid.
Parentales vmbræ. Ouid. 4. Trist. eleg 9.
Sæuæ. Stat. 10. Thebaid.
Senilis. Ouid. 14 Metam.
Silentes. Virg. 6. Æneid.
Stygiæ. Ouid. 1. Metam.
Tenues Erebi vmbræ. Virg. 4. Georg.
Tristes vmbræ. Virg. 5. Æneid.
Vltricis vmbræ vanis exagitari terroribus. Quint. in Sepulcro incantato, ad finem.
Volantes nocte vmbræ. Ouid. 1. Amor eleg 6.
¶Adigere aliquem ad vmbras infernas, Vide ADIGO.

Vmbella, vmbellæ, Diminut. {σκιάδιον}
Viridis vmbella. Iuuen. sat. 9.
¶Vmbella, Id est, σκιάδιον, In plantis quibusdam dicitur floris seminísve veluti pedamentum in plures diuisum longiores pediculos: qui simul ex fastigio eodem orti, in latius continuò radiantur, singulíque florem vel semel sustinent in orbem circumactum: qua floris figura fœniculum, anisum, sambucus, pleráque alia sunt, quod quoniam vmbellæ, qua solem à vultu mulieres arcent, forma est, ob latitudinem circinationémque suam ideò vmbella & σκιάζω dicitur. Cæterùm Dioscorides hanc vmbellam non in origano in orbem se colligere, sed multifidam & veluti diuisam esse inquit, lib. 3. cap. 32. Dicitur & Latinè muscarium.
Vmbella, & Vmbraculum, quo fœminæ arcent solis ardores. De priori est testimonium apud Iuuenalem satyr. 9,

Et cui tu viridem vmbellam, cui succina mittas
Grandia. De altero illud Ouid.2.Fast.
Aurea pellebant tepidos vmbracula soles. & illud Martialis lib. 14.epigr.28.
Accipe, quæ nimios vincant vmbracula soles:
Sit licèt & ventus, te tua vela tegent.

Vmbro, vmbras { σκιάζω, σκοτόω } vmbrare, Tegendo vmbram facere. Colum.lib.5.cap.7, Tum omnes penè virgæ, ne vmbrent, eo tempore quo vitis putatur, abraduntur. Plin.lib.19.cap.1, Marcellus velis forum vmbrauit.
Montes vmbrantur opaci. Virg.3.Æneid.
Rosis vmbratus dux. Claud.de bello Gildon.
Tempora vmbrata quercu. Virg.6.Æneid.

Vmbraticus, pen.corr. Adiect. { ἐπίσκιος } Quod est ex vmbra, seu ad similitudinem vmbræ.
Vmbraticus homo dictus est à Plauto in Curc.11,
-trapezita, qui in vmbra sub tecto vitam agit otiosam.
Vmbraticæ literæ. Plinius lib.9.epist.2. ad Sabinum, Nos quàm angustis terminis claudamur, etiam tacente me perspicis: nisi fortè volumus scholasticas tibi, atque, vt ita dicam, vmbraticas literas mittere.
Vmbratica turba. Senec.de Benefic.lib.4.cap.2, In hac parte nobis pugna est cum Epicureorum delicata & vmbratica turba, in cõuiuio suo philosophantium.

Vmbratilis, & hoc vmbratile, pen. corr. Adiect. { σκιόεις } vt Vita vmbratilis & delicata. Cic.2.Tusc. Sic ad malam domesticam disciplinam vitámque vmbratilem & delicatam, cùm accesserunt etiam poetæ, neruos omnis virtutis elidunt.
Vmbratilis exercitatio, Quæ in loco operto atque adeò in vmbra fit. Cic.1.de Orat. Educenda deinde dictio est ex hac domestica exercitatione & vmbratili medium in agmen, in puluerem, in clamorem, in castra atque aciem forensem.
Segnis mora & vmbratilis. Colum.lib 1.cap.2.
Oratio philosophorum mollis & vmbratilis. Cic.in Orat. Quia videlicet Philosophi in vmbraculis versabantur. Vide Vmbratilis oratio, in ORO.
Vita vmbratilis & delicata. Cic 2.Tusc.

Vmbraculum, vmbraculi, pen. corr. { σκιαδ } Locus compositus & tectus frondibus aut re alia quacunque ad vmbram præbendam. Varro lib.1.de Re rust.cap.51, Vbi ea re tecta & loca calida prope aream faciunt, ac vmbracula quò succedant homines in æstu, tempore meridiano. Virg.9.eclog.
-& lentæ texunt vmbracula vites.
Tegmen & vmbraculum. Colum.lib.3 cap.10.
Vmbracula eruditorum. Cic.de Claris Orat. Processerat enim in solem & puluerem, nõ vt è militari tabernaculo, sed vt è Theophrasti doctissimi hominis vmbraculis. Idem 3.de Leg. Mirabiliter doctrinam ex vmbraculis eruditorum, otióque non modò in solem atque in puluerem, sed in ipsum discrimen aciémque produxit. Bud. ductum à σκιαμαχία, id est vmbratili pugna existimat. Sententia est, Ciuilem doctrinam & disputationes de Republica non solùm sub tecto scholísque philosophorum exercuit, verùm & ad iustum prælium descendit, ac disciplinam ciuilem in concertationes forenses, & Reip.contentiones, cuiusmodi ferè in populari statu existũt, produxit. Ductum potius à Gymnasiorum ambulationibus, quæ arborum vmbraculis erant opacæ: vt in Academia & Lyceo. Vide Procedere in Solem, in SOL.
¶Vmbraculum, pro Vmbella mulieris, Vide VMBELLA.
Vincta vmbracula sertis. Tibull.lib.2.eleg.6.

Vmbrifer, pen.corr. vmbrifera, vmbriferum, pen.corr. { σκιοφόρος } Ferens vmbram.
Academia vmbrifera. Cic.1.de Diuin.
Inque academia vmbrifera, nitidóque Lyceo
Fuderunt claras fœcundi pectoris artes. Ex poeta. Varro 2. de Re rust.cap.2, Circiter meridianos æstus dum deferuescunt, sub vmbriferas rupes, & arbores patulas subiiciunt.
Fundo vmbrifero Styx liuida. Stat.1.Thebaid.
Nemus vmbriferum. Virg.6.Æneid.
Vndæ vmbriferæ sulcator. Stat.8.Thebaid. Charontem intelligit & Stygem.

Vmbrosus, pen.prod. vmbrosior, vmbrosissimus { σκιερός } Opacus. Cic. ad Qu.frat.lib.3.17, Ego locum æstate vmbrosiorem vidi nunquam. Plin.lib.16.cap.26, Fico folium maximum vmbrosissimúmque. Idem lib.11 cap.27. Virg.8.Æneid.
Vmbrosa arundo.
Arbos vmbrosa. Virg 2.Georg.
Cacumina vmbrosa. Virg.eclog.2.
Collis vmbrosus. Ouid.1.de Arte.
Nemus vmbrosum. Ouid.7.Metam.
Ripa. Horat.3. Carm.ode 1.
Sylua. Ouid.1.Metam.
Tecta. Tibull.lib.1.eleg.4.
Vallis. Virg.3.Georg.

VMBRIA { ὀμβρική } Regio Italiæ, quam Plin. lib.3.cap.14. in sexta regione collocat, ἀπὸ τοῦ ὄμβρου, hoc est ab imbre: quòd Vmbri à Græcis quasi Vmbrij dicantur, & omnium Italiæ populorum antiquissimi inundatione terrarum imbribus fuisse credantur. Vel dicta est Vmbria ab vmbra: quòd ea regio propter altitudinem montium & vicinitatem Apennini, vmbrosa sit. Incipit Vmbria ab Apennino, & vltra ac vsque ad sinum Adriaticum extenditur multis præclara vetustissimis oppidis, sed in primis Sentino, & fano Fortunæ. In ea etiam sunt Spoletum: à quo nunc ea regio, ducatus Spoletanus dicitur: Nurcia, Reate, Ameria, Tiphernum, Fulgineum, Nuceria, Assisia, Tudertum, Narnia. Trecenta vmbrorum oppida Tusci debellasse reperiuntur. Meminit vmbriæ Cic.1.de Diuin. & Lucan.lib.2.

Vmber { ὀλομβρός } Qui est ex Vmbria. Catull.in Egnatium,37,

Aut Parcus Vmber, aut obæsus Hetruscus.
Martius Vmber. Silius lib 10.
Aper Vmber. Horat.2.Serm.sat.4.
Mariti Vmbri rubicunda vxor. Ouid.3.de Arte.

Vmbro, Vmbras, Vmbrosus, Vide VMBRA.

V N

Vnà, Aduerbium { ἅμα } acuitur in fine, vnà, ad differentiam ablatiui nominis Vnus: significátque simul. Cic.lib.7.129, Si in Italia Pompeius consistit, erimus vnà.
Ambos vnà necare. Cic.de Fin. Et si id non probares, quo minus ambo vnà necaremini, non precarêre?
Vnà inter se. Plaut.Milit 4.
Vnà mecum. Terent Adelph.4.3,
Sed quæso vt vnà mecum ad matrem virginis eas. Virg.2.eclog.
Mecum vnà in syluis imitabere Pana canendo.
Vnà cum. Cic.de Amicit. Quòd summi puerorum amores sæpe vnà cum prætexta, sumpta toga deponerentur.
Philosophari vnà cum aliquo. Cic 2.de Finib.
¶Vnà, geminatum aliquando in oratione ponitur, & eandem vim habet quàm cum & tum. Cic.1.Verr. Is si mei consilij causam rationémque cognouerit, vnà & id quod facio probabit, vnà & in hac causa profectò neminem mihi esse præponendum actorem putabit. Sic legit Valla, at nostra exemplaria non habẽt secundum illud Vna.

Vnanimis, & hoc vnanime, & vnanimus, pen.corr. { ὁμόψυχος, ἰσόψυχος, ὁμόθυμος } Adiect. Quod vnius est animi, & eiusdem sententiæ cum altero. Liuius 7. ab Vrbe, Nouit Consules fœnebrem quoque rem, quæ distinere vnanimos videbatur, leuare aggressi, &c. Virg. 4.Æneid.
Quum sic vnanimem alloquitur malè sana sororem.
Fratres vnanimes. Catull.ad Veranium,9.
Sodales vnanimi. Catull.ad Alphenum,28.

Vnanimitas, pen.corr. vnanimitatis, f.g. { ὁμοψυχία } Consensus, æquanimitas. Plaut.Truc.8,
-proh dij immortales, non
Amantis mulieris, sed sociæ vnanimitatis fidentis fuit
Officium facere. Liu.10.bel.Maced. Mihi, Antiocho, & cuilibet regum huius ætatis nulla re magis quàm fraterna vnanimitate regnũ æquasse.

Vncia, vnciæ { οὐγκία } Exiguæ mensuræ genus. Dicta quòd vna sit ex duodecim partibus assis. Plaut.Menæch.12,
Atque huic vt addas auri pondo vnciam. Idem Rud.22,
Neque piscium vllam vnciam pondo hodie
Cepi. Cic.ad Att.lib.13.295, Mortuus enim Babulius. Cæsar, opinor, ex vncia. etsi nihil adhuc. sed Lepta & triente.
Vncia agri, Duodecima pars iugeri. Varro 1.de Re rustica cap.10.
¶Vncia in mensuris vocatur duodecima pars pedis. Nos pollicem dicimus. Vnde Plin.lib.15.cap.24, Latitudo pollicaris, quæ & vncialis. Frontinus de aquæductibus, Est autem digitus, vt conuenit, sextadecima pars pedis, vncia duodecima, Vide Budæum lib.5. de Asse. Vide etiam Libra. Cels.lib.5.cap.17. Sed & antea scire volo in vncia pondus denariorum septem esse.
Vncia, Duodecima pars sextarij. Vide Sextarius Romanus in SEX.
Vncia vsura. Quæ duodecima pars est Centesimæ, & huius velut Assis vncia vna. Scæuola. l. Titium. §. Præfectus. D. De administr.& peric.tutorum, Præfectus legionis ita testamento cauit: Volo vt sit in arbitrio tutorum filij mei, si voluerint huius summæ vncias inferre vsurarum nomine, ita ne numi dispergantur. Quæro, si apparuerit pecunia fœnerata à tutoribus: iudicio tutelæ vncias vsuras, an verò eas quas stipulari sunt, præstare debeant.

Vnciola, vnciolæ, penult.corr. Diminutiuum { οὐγκιάδιον. } Iuuenalis satyr.1,
Vnciolam Proculeius habet, sed Gillo deuncem.
Vnciatim, pen.prod. Aduerb. { κατ' οὐγκίαν. } Terent.Phorm.1.1,
-quod ille vnciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium comparsit miser, &c. Plin. lib.28.cap.9, Datur & phthisicis vnciatim, cum vini veteris hemina decocta, donec tres vnciæ è toto residant.

Vnciarius, Adiect. { οὐγκιακός. } vt Lex vnciaria, apud Festum.
Vnciarium fœnus, Omnium minimum quod ex centum vnciam tantum in annum reddebat. Liuius 7. ab Vrbe, De vnciario fœnore à M.Duellio, L.Menenio Trib.pleb. rogatio est perlata. Sanè vetus vrbi fœnebre malum, & seditionũ discordiarúmque crebertima causa, eóque cohibebatur antiquis quoque & minus corruptis moribus. Nam primò duodecim tabulis sanctum, ne quis vnciario fœnore amplius exerceret, cùm antea ex libidine locupletum agitaretur. deinde rogatione Tribunitia ad semuncias redacta. Postremò vetita versura.
Vnciaria stips, Duodecima assis pars, omnium minima moneta. Plin.lib.34.cap.5.
Vnciariæ vites, Quæ ita dispositæ erant, vt inter quamlibet vitem vnius iugeri vncia interuallum æquale faceret. Columel.lib.3. cap.2.

Vncialis, & hoc vnciale, pen.prod. { οὐγκιαῖος } Quod ad vnciam pertinet: vel quòd est vnius vnciæ.
Vncialis assis, Qui vnciam tantùm valebat. Plin.lib.33.cap.3. Qu. Fabio Maximo Dictatore asses vnciales facti.
Vncialis altitudo. Plin.lib.18.cap.16.
Literæ vnciales. Hieronymus in Præfatione libri Iob, Habeant qui volunt veteres libros vel in membranis auro argentóque descriptos, vel vncialibus (vt vulgò aiunt) literis onera magis exarata quàm codices. Vnciales literas Hieronymus intelligi voluit pollicis crassitudine exarata. Bud.de Asse lib.

Vnctum, Vide VNGO.

Vncus, vnci { ὄγκινος } Fustis ab vno latere incuruus ac sese retorquẽs: quo instrumento puniebantur damnati. Iuuen.sat.10,
-impa

-impactus Seianus ducitur vnco. Plin. in Paneg. Nemo spectator spectaculum factus miseras voluptates vnco, & ignibus expiauit. A Græco fit: Græci enim ὀγκοῦσθαι extuberare & intumescere dicunt: & ὄγκον tumorem: à quo ὄγκινον vncum siue vncinum: quòd vbi incuruatur, quodammodo intumescere atque extuberare videatur. Cic.pro C.Rabirio perduel.reo, Nos à verberibus, ab vnco, à crucis denique terrore, neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri honores vindicabunt? Idem 1.Philipp. Vncus impactus est fugitiuo illi qui in C.Marij nomen inuaserat. Colum.lib.3 cap.18, Et velut vncus infixus solo, antequam extrahatur, præ rumpitur.
Ferreus vncus. Liu.10.bell.Pun.
Vncus impactus, In prima in Antonium oratione scriptum est, impactum fuisse fugitiuo vncum: quo genere pœnæ afficiebantur, qui ignominiosissimo supplicio afficiebantur, & vel in ignem, vel ad Gemonias scalas, aut in Tyberim trahebantur. Infigebatur autem gutturi, vnde à Iuuenale scriptum est,
-qui fixo gutture fumant. & à Propertio,
Et bene cum fixum mento discusseris vncum,
Nil erit hoc, rostro te premet ansa suo. Vnco autem ad Gemonias trahebantur, aut in Tyberim, vt honore sepulturæ priuarentur, quo carere acerbissimum antiquis erat. Etiam in barathro vnci erant, & abiecta in id cadauera his adfixa hærebant in barathro pendentia, vt ex Suida notum est. Ex Turnebo.
Naualis vncus, Harpago. Valer.8 Argon.
Seuerus vncus. Horat.1.Carm.ode 35. Quo loco Turnebus sic ait, Vncus seuerus, hamus est & ansa ferrea coagmenta rerum tenaciter & asperè retinens liquido plumbo addito. Hæc ille.
Vncus, pro Anchora. Val.Flac.lib.2.Argonaut.
Has inter lacrymas legitur piger vncus arenis
Iam remi rapuere ratem, &c.

Vncus, Adiect. Incuruus { γάμψος, ὀγκινοειδής. } Colum.lib.7.cap.11, Atque vncis digitis alterum quoque testiculum educito. Plin.lib.11.cap. 37, Aquaticis vnci vngues sunt.
Læuia & Vnca, contraria sunt apud Lucretium lib.2.
Æra vnca. Ouid.2.de Ponto, eleg.7. Id est hami.
Aratrum vncum. Virg.1 Georg.
Cauda vnca minatur scorpius. Ouid 5 Metam.
Cornibus vncis ferit taurus. Propert.lib.2.eleg.5.
Dente vnco recluditur tellus. Virg.2.Georg.
Hami vnci. Ouid.15.Metam.
Labrum vncum. Lucret.lib 4.
Morsu vnco naues alligat anchora. Virg.1.Æneid.
Ora vnca. Stat.3.Thebaid. De aquilis.
Pedes vnci Virg.3.Æneid.
Retinacula vnca. Stat.3.Sylu.2.
Vnguibus vncis timendæ volucres. Lucret.lib.5.
Vomer vncus. Virg.2.Georg.

Vncinatus, pen.prod. { ὀγκινωτός } Aliud adiect. Vncinis armatum. Cic. 4.Acad. Nec vt ille qui asperis & læuibus, & hamatis vncinatísque corporibus concreta hæc esse dicat interiecto inani.

Vnda, vndæ { κῦμα, ῥεῦμα, κλυδώνιον, πλημμύρειον, ῥόθιον } Propriè pars aquę in se collecta, & in vnam partem tendens, vt quum fluctuat mare, dicta quòd fit vnà, & in se coacta. Cic.10.Philipp. O spectaculum illud non modò hominibus, sed vndis ipsis & litoribus luctuosum, cedere è patria seruatorem eius, manere in patria proditores. Apud Plautum in Milite,9,
Vndarum plenum mare.
Vnda ponitur pro aqua, vt pars pro toto. Ouid.1.Metam.
-& terris abscidit vndas. Hoc est mare à terra separauit.
Aëriæ vndæ, Nubes. Lucret.lib.2.
Cæcis erramus in vndis, Tenebricosis. Virg.3.Æneid.
Deformis vnda Stygis. Senec. Thyeste,8.
Dulces vndæ. Virg.2 Georg.
Flauæ vndæ. Claud.1.in Ruffin.
Acrius Harpyiis, flauis incertius vndis.
Fluctiuaga vnda. Stat 1.Thebaid.
Formosæ vndæ. Propert.lib.1.eleg.19.
Gelida vnda perluor. Horat.1.epist 15.
Grata vnda fuit. Ouid.2.de Remed.amor.
Humilis vnda, Non profunda. Senec. Agamemn.6.
Inertes vndæ. Lucan.lib 6.
Innabilis vnda. Ouid.1.Metam.
Innatare vndam, Vide INNATO.
Lapidosæ vndæ. Ouid.15.Metam.
Limosæ vndæ. Sil.lib.8.
Liquidæ vndæ. Virg.5.Æneid.
Mendax vnda scrupeis vadis. Dolosa ob vada saxosa quibus atteruntur naues. Senec. Agamem 6.
Minax vnda. Horat.1.Carm.ode 12.
Molles vndæ. Lucret.lib.2.
Nigræ vndæ. Lucret lib.3.
Nitidis vndis argenteus fons. Ouid.3.Metam.
Opaca vnda. Ouid.14.Metam.
Præceps vnda. Stat.6.Thebaid.
Rapax. Ouid.8.Metam.
Rapida. Ouid 7 Metam.
Rauca vnda. Ouid.11.Metam.
Recuruatæ vndæ. Ouid 2 Metam.
Quáque recuruatis ludit Mæander in vndis.
Sæuæ vndæ. Lucret.lib 5.
Salsæ vndæ. Lucret.lib.6.
Salubris vnda. Ouid.1.de Arte.
Sequaces vndæ, Malæ. Virg.5.Æneid.
Silens vnda, Quieta. Valer.5.Argon.
Spumea. Virg.10.Æneid.
Spumosa. Virg.6.Æneid.

Stygiæ vndæ, Vides STYX.
Tacita vnda. Virg 8.Æneid.
Leniit, & tacita refluens ita substitit vnda.
Tarda vnda innabilis palus. Virg.4.Georg.
Tenui vnda pellucidus fons. Ouid.3.Metam.
Tepidæ vndæ. Ouid.2.Metam.
Torrentem vndam leuis innatat alnus. Virg 2.Georg.
Tremulæ vndæ. Claud.2.de raptu Proserp.
Tristi vnda inamabilis palus. Virg.6.Æneid.
Vaga vnda. Ouid.8.Metam.
Veloces vndæ. Lucan.lib 1.
Vitreæ vndæ. Ouid.5.Metam.
Volucris vnda. Valer.5.Argon.
¶Agitata ventis vnda. Senec. Agamemn.6.
Albescentes vndæ. Sil.lib.8.
Alludentes vndæ. Ouid.4.Metam.
Hyems asperat vndas Aquilonibus. Virg.3.Æneid.
Conticuere vndæ. Ouid 5.Metam.
Currens vnda. Ouid 3.Amor.eleg.16.
Curuata in montis faciem circumstetit vnda. Virg.4.Georg.
Decrescentes vndæ. Ouid.1.Metam.
Dehiscens vnda terram inter fluctus aperit. Virg.1.Æneid.
Desilire in vndas. Ouid.2.Fast.
Despumare vndam tepidi aheni. Virg.1.Georg.
Diuulsa remis sonat vnda. Ouid.8.Metam.
Dare vela per vndas. Virg.5.Æneid.
Concussas Triton exasperat vndas. Ouid.2.Amor.eleg.11.
Indomitas vndas exercet Auster. Horat.4.Carm.ode 14.
Exultantes vndæ. Ouid.13 Metam.
Feruentes æstibus vndæ. Ouid.14.Metam.
Haurire vndam ab omnibus. Stat.1.Sylu.2.
Vnda impellitur vnda. Ouid.15.Metam.
Incanescit vnda spumis. Catull. Argon.59.
Inhorruit vnda tenebris. Virg.3 Æneid.
Insilire vndis. Ouid.8.Metam.
Insonuit vnda. Ouid.4 Metam.
Intremuere vndæ. Virg.3.Æneid.
Labentes vndæ. Ouid 5 Metam.
Ludunt per vndas delphines. Virg 5.Æneid.
Mergitur vnda delphinus, Vide MERGO.
Placidis vndis natare. Ouid.13.Metam.
Proiicere aliquem in vndas. Virg.5.Æneid.
Rapere currus suspensos per vndas. Cic.2.Tusc. Et qui Pelopis illi Neptuni, qui per vndas currus suspensos rapuisse dicuntur.
Ridentes vndæ, Nitentes & tranquillæ. Lucret.lib 5.
Satiare ora vnda. Stat.3.Thebaid.
Incursu vndarum sonat vnda. Ouid.11.Metam.
Spumans vnda. Virg.4.Georg.
Stridentes vndæ. Lucan.lib.9.
Subsidunt vndæ. Virg.5.Æneid.
Surgentes vndæ. Virg.6.Æneid.
A bis septem vndis, Vide A & AB præpositiones.
¶Vnda prima præli, Prima olei prælo expressi fluxio. Plin.lib.15. cap.4. Ex eadẽ quippe oliua differunt succi. Primum omniũ crudæ, atque nondum inchoatæ maturitatis, hoc sapore præstantissimo. Quin & ex ea prima vnda præli laudatissima, ac deinde per deminutiones.
¶Vndæ comitiorum, per translationem, Varia sententiarum multitudo, quibus veluti vndis mare, ita etiam comitia feruere videntur. Cic.pro Plancio, Sin hoc persæpe accidit vt & factos aliquos, & non factos esse miremur: si campus, atque illæ vndæ comitiorum, vt mare profundum & immensum sic efferuescunt quodam quasi æstu, vt ad alios accedant, ab aliis autem recedant: in tanto nos impetu studiorum & motu temeritatis modum aliquem & consilium & rationem requiramus?
Bellorum vndæ. Claud.2.in Eutrop.
¶Vnda, Pro hominum multitudine. Virg.2.Georg.
Si non ingentem foribus domus alta superbis
Mane salutantum totis vomit ædibus vndam.

Vndo, vndas { κυμαίνω, κυματίζω, κυματόω } vndare, Vndas facere. Cic.2. de Nat.deor.
Subter radices penitus vndanti in freto
Molem ex profundo saxeam, aut cælum erui. Ex poeta.
Galea vndans fletu. Stat.2.Thebaid.
-nec vincla coercent
Vndantem fletu galeam. Hoc est, Lachrymarum inundatio vincula galeæ rumpebat. Lactantius.
Vndans bello Nilus. Virg 3.Georg. Seruius, quasi non vndas, sed bella portans propter Antonij & Cleopatræ grauissimum prælium.
Curis vndare. Valer.5.Argon.
Præcipuè Æsonidem varios incerta per æstus
Mens rapit vndantem curis, &c. Hoc est, curis abundantem, & agitatum fluctuantémque.
Vndans Ætna. Virg 1.Georg.
Vndæ modo flammas euomens. Seruius.
Fumus vndans misto puluere. Hoc est, abundè exurgens. Virg.2. Æneid.
Vndantia lora, Id est largè effusa. Virg.5.Æneid.
Habenæ vndantes. Virg.12.Æneid.
Vndantem chlamydem facere. Plaut.Epid.9.
Vndanti perfundit vulnere somnum. Stat.2.Thebaid. Hoc est, sanguine vulneris dormientem perfundit.
¶Vndare, pro Vndare facere. Stat.1.Achill.
Quum tuus Æacides tepido modò sanguine Teucros
Vndabit campos, &c. Hoc est, inundabit.

Vndabundum mare { κυματίζουσα θάλασσα } apud Gellium dicitur,

Abundè vndas faciens,lib.2.cap.30,Sed mare est etiam atque etiam vndabundum.

Vndatus,pen.prod. Adiect. {κυματωτός.}vt Vndatum imbricatum concharum genus. Plin.lib.9.cap.33.

Vndatim,pen.prod.Aduerb. {κυματοειδῶς} Ad similitudinem vndarum. Plin.lib.36.cap 7, Augustum vndatim crispum in vertices: Tiberiũ sparsim conuoluta canitie. Idem lib.13.cap.15.

Vndosus, pen. prod. Adiect. {κυματώδης, κυματίας} Vndis plenum: vt Vndosum mare.

Æquor vndosum. Virg.4.Æneid.
Plemmyrium vndosum. Virg.3.Æneid.
Regna vndosa,Fluuius.Silius lib.5.
Vndisonus,pen.corr.Adiect. {ῥόθιος.} vt
Æquor vndisonum. Virg.4.Æneid.
Dij vndisoni. Propert.lib.3.eleg.21.
Rupes vndisonæ.Stat.1.Achill.

Vndulatus, pen.prod.Adiect. {κυματοειδής} Vndulata vestis quæ fit ex hircorum & capratum pilis, potius quàm lanis: quòd ad vndarum similitudinem picta sit. Varro de vita Pop. Rom.lib.1, Et à quibusdam dicitur esse virginis Fortunæ simulachrum,ab eo quòd duabus vndulatis togis est opertum, perinde vt olim reges nostri vndulatas & prætextatas togas soliti sunt habere.Nonius,Varro,inquit,vndulatum nouè pro puro posuit. Plin.lib.8 cap.48, Vndulata vestis primò lautissimis fuit,inde soriculata defluxit.

Vnde,Aduerb. {πόθεν, ὁπόθεν, ὅθεν, ὅθενπερ} Ex quo loco: interrogatiuè & infinitè accipitur. Terent.Eunuch.2.3.

-quid tu es tristis?quídve es alacris?
Vnde is? CH.ego nescio hercule. Hîc tamen Donatus interpretatur Vnde,pro Ad quid. Idem Adelph.3.2,
Tot res repentè circunuallant, vnde emergi non potest. Cic.pro Cecin.Vnde tu. hoc verbum Vnde,vtrunque declarat, & ex quo loco,& à quo loco. vnde deiectus est Cecinna? ex vrbe. vnde deiecisti? ab vrbe.vnde deiecti Galli? à Capitolio. vnde qui cum Graccho fuerunt? Ex Capitolio.
Inde,vnde. Author ad Heren.lib.1, Rem breuiter narrare poterimus,si inde incipiemus narrare,vnde necesse erit.
Eloquentia vnde longè absum. Cic.de Claris Orat.
¶Vnde,A cuius domo:vel Cuius est? Terent.And.4.5,
Ego Mysis,puer hic vnde est? quísve huc attulit? Idem Eunuc.2.3,
Quid virgo,cuia est? CH. nescio hercle.P. vnde est?
CH.tantundem. Idem Andria,4.5.
Vbi, quis, & vnde. Cic.4.Verr.Ego instare, vt mihi responderet vbi esset,quis esset,vnde esset,&c.
¶Vnde,Ex qua re. Terent.Adelph.1.2,
-est diis gratia
Et vnde hæc fiant, & adhuc non molesta sunt. Cicero de Arusp. respon.Alterum putabo regem si habuerit vnde tibi soluat.
Dos,vnde sustentare se possit mulier. Id est ex qua se possit alere, Caius in l.Curator.D.de ventr.in possess.mittend.
¶Vnde, A quo homine.Virg.1.Æneid.
-genus vnde
Latinum. Terentius Eunuch.1.2,
-è prædonibus
Vnde emerat. Cic.1.de Orat De ea multo dicat ornatius quàm ille ipse vnde cognorit.
Hem mea lux,meum desyderium,vnde omnes opem petere solebant. Cic.Terent.lib.14.2.
¶Vnde petitur,id est Debitor. Cic. Trebatio lib.7.epist.11, Ego omnibus vnde petitur,hoc consilij dederim, vt à singulis interregibus binas aduocationes postulent. Idem lib. 1. de Orat.Homo ex disertorum numero postulabat,vt illi vnde peteretur, vetus atque vsitata exceptio daretur, cuius pecuniæ dies fuisset.
¶Vnde,A latere. Plautus Casina.8,
Vide quod scriptum vnde villicus est.
¶Vnde,Ad quid. Horat.2.Serm.sat.7.ad finem,
Vnde mihi lapidem? quorsum est opus? vnde sagittas?
¶Vnde gentium.Idem quod vnde. Plaut.Asina.3,
Face id vt paratum iam sit.L.vnde gentium? Idem Cistel.9,
Nam obsecro vnde hæc gentium?
¶Vnde,Quomodo,Qua ratione,Ex qua re.Terent.And.3.2,
Vnde id scis? D.audiui,& credo. Cic.1.Acad.Nec erat vnde studiosi scire possent.
Vnde iste amor tam improuisus,ac tam repentinus? Cicero 2. de Leg.Agrar.
Verbum vnde quisquam possit offendi. Cic.pro Sylla.
Non recordor vnde ceciderim, sed vnde surrexerim. Cic.Attic. lib.4 85.
¶Vnde domo? Id est,de qua ciuitate? Virg.8.Æneid.
Quî genus? vnde domo? pacémne huc fertis,an arma? Seruius.

Vndecunque, Aduerb. {ὁθενδὴν, ὁπόθεν δὲ πόθεν} Ex quocunque vel quolibet loco.Plin.in Paneg.Postremò velocissimi syderis more omnia inuisere, omnia audire, & vndecunque inuocatum, statim numen velut adesse & adsistere.

Vndelibet,pen.corr.Aduerb. {ὅθεν βούλει} Author ad Herennium, lib. 4, Ast istud quidem facilè fuit vndelibet inuenire.

Sequentia,ab Vnus composita sunt.

Vndecentum {ἑνὸς δέοντος ἑκατὸν} Quasi vno dempto de centum. Plin. lib 7.cap.60,Paruerunt tamen ei annis vndecentum.

Vndeceni, penult. prod. vndecenorum, Adiectiuum {ἕνδεκα} Idem quod vndecim. Plin.lib.36.cap.8, Idémque digressus inde, vbi fuit Mneuidis regia, posuit alium, longitudine vndecenis pedibus, per latera cubitis quatuor.

Vndecies, Aduerbium {ἑνδεκάκις.} Cic.4.Verr. H-S vndecies numeratum esse, vt eam causam, in qua tenuissima quidem dubitatio posset esse isto cognoscente obtineret. Martial.lib.5,

Vndecies vna surrexi zoile cœna,

Et mutata tibi synthesis vndecies.

Vndecimus, penult. corr. Adiectiuum {ἑνδέκατος} Quasi vnum & decem. Plinius lib. 11. cap. 54, Durasse & vltra vndecimum diem plerosque.

Vndeciremis, huius vndeciremis, pen. prod. {ἑνδεκήρης} Nauis vndecim remorum ordines habens. Plin.lib.16.cap.40, Maxima ea in Cypro traditur ad vndeciremem Demetrij succisa centumtrigiuta pedum longitudinis, crassitudinis verò ad trium hominum complexum.

Vndeni, penult. prod. vndenornm, Adiectiuum {ἕνδεκα} Vndecim. Plinius lib. 11. cap. 25, Pariuntur autem vndeni. Idem libro 8. cap. 42, Partum in eo genere vndenis mensibus ferunt, duodecimo gignunt. De equis.

Vndeoctoginta {ὀγδοήκοντα ἑνὸς δέοντος} natos annos. Horat. Serm. satyra,3.

Vndequadraginta {τεσσαράκοντα ἑνὸς δέοντος} Adiect. indeclinabile. Liu. 5.bell.Pun.Ad mille CCCC. Carthaginiẽsium cæsi, vndequadraginta viui capti.

Vndequadragies, Aduerb. {ἑνὸς δέοντος τεσσαρακοντάκις.} Plin.lib.7.capite 25, Solus M.Marcellum transgressus, qui vndequadragies dimicauerat.

Vndequinquaginta, Adiectiuum indeclinabile. Liuius 7. bell. Macedon.In eo triumpho vndequinquaginta coronæ aureæ translatæ sunt.

Vndequinquagesimus, penult.corr. {ἑνὸς δέοντος πεντηκοστὸς} Adiectiuum. Cic. pro Leg. Manil. Ipse autem vt à Brundusio profectus est, vndequinquagesimo die totam ad imperium Pop.Rom.Ciliciam adiunxit.

Vndesexaginta {ἑνὸς δέοντος ἑξήκοντα} Adiect. indeclinabile. Plin lib.36. cap.15, Adiecit ipse in Ædilitatis suæ cõmemoratione & ludos vndesexaginta diebus factos. Liu.3 bell.Pun.

Vndetrigesimus, pen.corr. {ἑνὸς δέοντος τριακοστὸς} Adiect.Liu.5.bell.Anno octauo postquam in Hispaniam venerat Cn.Scipio, vndetrigesimo die post fratris mortem interfectus est.

Vndeuicesimus, pen.corr. {ἑνὸς δέοντος εἰκοστὸς} Adiect. Cic. de Senect. Anno enim vndeuicesimo post eius mortem hi Consules T. Flaminius & M.Attilius facti sunt.

Vndeuiginti {ἑνὸς δέοντος εἴκοσι} Adiectiuum indeclinabile. Cic.de Claris Orat.Vndeuiginti annos natus erat eo tempore.

Vndique,penult.corr. Aduerbium {πάντοθεν, πανταχόθεν, ἑκασταχόθεν} In omnes partes,vel potius Ex omni parte. Cic.5.Verr.Testis est tota prouincia,propterea quòd vndique ad emendas decumas solent eò conuenire. Idem de Fin.lib 5, Quod ita interpretemur, viuere ex hominis natura vndique perfecta & nihil requirente.

Locus septus vndique. Cic.7.Verr.
Cogunt auxilia vndique. Virg.8.Æneid.
Vndique aliquem proripere. Cic. 7. Verr.Deinde iubet vndique hominem proripi, vehementissiméque verberari.
Aut vndique religionem tolle, aut vsquequaque conserua. Cic. 2 Philipp.
Honestas vndique perfecta atque absoluta.Cic.5.de Fin.
Mundus perfectus vndique est.Cic 2.de Nat.deor.
¶Vndique,Ex omni genere.Cic 5.Tusc.Sic vita non solùm si vndique referta bonis est, sed si multo maiore & grauiore ex parte bona propendent,beata rectè dici potest.
Ex omni genere, & vndique. Cic.pro Sestio, Non sum tam ignarus Iudices causarum, non tam insolens in dicendo, vt omni ex genere orationem aucuper, & omnes vndique flosculos carpem ac delibem.

Vndiqueuersum, Solinus cap.53,Cremutius author est,has easdem anno quinto in Æthiopia cateruatim coire, & vndiqueuersum quousquam gentium sint, ad regiam Memnonis conuenire. De auibus Memnoniis.

Vndique secus. Solinus capite 40. Locus viret vndique secus agris arentibus.

Vnedo, pen.corr. vnedonis, pen.prod.f.g. {κόμαρος} Arboris genus, cuius fructus etiam vnedo dicitur, quod vnum pomum tantùm edatur,& nunquam ad aliud edẽdum,vno absorpto,recurramus.Plin. lib.15.cap.24, Aliud corpus est terrestribus fragis, aliud congeneri eorum vnedoni. quod solum pomum simile fructui terræ gignitur. Arbor ipsa fruticosa: fructus anno maturescit, pariterque flores subnascens,& prior coquitur.Vide ARBVTVS.

Vngo,vngis,vnxi,vnctum {χρίω, ἀλείφω, ἀλειχρίω} vngere: & Vnguo, vnguis, vngui,vnctum,vnguere,secundum Priscianum.Quasi vnum agere. Vngendo enim copulatur atque vnitur caro. Cato cap. 72,Pisce liquida cornua infima vnguito. Sic cap.8.& 95.

Tractare, tergere, vnguere. Cic.in Parad.Sed vt in familia, qui tractant ista, qui tergent,qui vngunt, qui verrunt, qui spargunt,&c.
Vngi oliuo. Horat.1.Serm.sat.6.
Vngi ex cerussa. Cels.lib.5 cap.28.
Vngere vnguentis. Cic.6.Verr.Quid hoc tota Sicilia est clarius, quàm omnes Segestanas matronas & virgines conuenisse, quum Diana exportaretur ex oppido? vnxisse vnguentis, complesse coronis & floribus?
Vngi & accumbere. Cic.ad Att.lib.13.298, De Mamurra non mutauit,vnctus est,accubuit,ἐμετικὴν agebat.

Vnctus {χριστὸς} Particip.siue Nomen ex participio.

Capillis vnctis puer. Horat.1.Carm.ode 29.
Vnctus cruore,apud Horat.2.Carm.ode 1.
Vnctus lapis. Lucret.
-vnctum vertier ad lapidem. Id est ad simulacrum se vertere religionis causa: nam in salutandis,& precandis diis, dextrouorsum se vertere solebant,oleo aut vnguentis perfundere. Turnebus.
Manus vncta. Horat.2.Serm.sat.4.
Olusoula vncta pingui lardo. Horat.2.Serm.sat.6.
Vnctus Squallido opponitur,Martial.

Vnctior

Vnctior loquendi consuetudo. Vide Consuetudo, in CONSVESCO.

Vnctito, vnctitas, pen. corr. {ἀλείφομαι} vnctitare, Frequentatiuum. Plaut.Mostel.4.117,Nam istæc veteres quæ se vnguentis vnctitant, interpoles.

Vnctiusculus,pen.corr. {ὑπαλειπότερος} Diminut.ab Vnctus adiectiuo. Plaut.Pseud.4,

Nunc tua etiam est mihi hodie & tuorũ opera conseruorum caput, Nitidissimum, ac non ipse ego pulmento vtor magis vnctiusculo.

Vnctio,vnctionis,pen.prod.Verbale {ἀλειφή.} Plaut.Stich.4,

Vel vnctiones Græcas sudatorias. Cic.2. de Orat.Philosophorum omnes vnctionis causa reliquerunt.

Vnctor,vnctoris,pen.prod. {ἀλείπτης} Aliud verbale, Qui vngit.Martial.lib.7.

Sordidus vnctor. Cic.ad Gallum,lib.25,Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sarbonum vnctorem, discessit à me.

Vnctura, vncturæ, pen.prod. {ἄλειμμα} Idem quod vnctio. Cic.2.de Leg.Hæc præterea sunt in legibus de vnctura, quæ seruilis vnctura tollitur,omnísque circumpotatio.

Vnctorius, Adiectiuum {ἀλυμματικός.} vt Vnctorium hypocauston, Vbi seruabatur oleum ad vngendum opportunum. Plinius.epist. 17.lib.2.

Vngentum,quod & vnguentum dicitur {μύρος, μύρον, χρῖσμα} Non est medicamentum vt vulgus existimat, & tenax illa compositio qua chirurgi vtuntur ad vulnera curanda: sed commistio diuersorum odorum, addito oleo aut balsamo, aut aliquo pingui, ad vngenda corpora, deliciarum & luxuriæ causa inuenta. Plaut.Mostel.2,

Non omnes possunt olere vnguenta exotica. Pomponius tamen Iurisc.titulo De auro, argento, mundo ornamentis, l. Argumento, scribit vnguenta esse, quæ valetudinis causa comparantur, sed hæc magis medicamenta dicuntur. Horat.2.Carm.ode 7,
-funde capacibus
Vnguenta de conchis.
Compositio vnguentorum, conditio ciborum. Cic. 2. de Natura deorum.
Aderant vnguenta, coronæ, incendebantur odores. Cicero 5. Tuscul.
Crassum vnguentum. Horat.de Arte.
Lepidum vnguentum, Vide LEPIDVS.
Nardinum vnguentum, Vide NARDVS.
Moritur suis horis vnguentum,Vide Morior,in MORS.
Nitere vnguentis,Vide NITEO.
Perfricare caput suum vnguento. Cic.5.Verr.
Stillant vnguenta capillo.Tibull.lib.1.eleg.7.
¶Vnguentum non recipit u,sicut nec Vngo authore Seruio.
Vnguentum in lenticula, Prouerbium est notissimum,non tamen satis intellectum. Turnebo nihil aliud significare videtur, quàm in tenuiculo apparatu & victu, vt in lenticulæ pulmento, non esse locum vnguentis, quibus in lautis opiparísque conuiuiis vti solebant. Quin & cibis interdum vnguenta solebant admiscere, quod in lentis pulmento faciendum non est, ob edulij vilitatem tam pretiosa non desiderantis condimenta. Aristot.ex Eurip.ὅταν φακῆν ἕψονται, μὴ ἐπιχεῖν μύρον.Hæc ille.

Vnguentatus, pen.prod. Adiectiuum {μυρεψικός.} Catul.in Epithal. Iuliæ,56,

Diceris malè à tuis
Vnguentate glabris marite
Abstinere.

Vnguen,vnguinis, pen.corr.neut.gen. {ἄλειφαρ} Idem quod vnguentum: Significat omnem succum ex quo aliquid vngi potest. Varro 2.de Re rust.cap.9,Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungũt aures, & inter digitos, quòd muscæ & ricini, & pulices soleant (si hoc vnguine non sis vsus) ea exulcerare. Vnguen caldum. Colum. lib.6.cap.32,Vnguine ceti. Idem lib.6.cap. 33, Pice & oleo vel vnguine mistis.

Pingues vnguine ceræ. Virg.3.Georg.
Crasso vitiarunt vnguine pultes.Pers.sat.6. Caldum vnguen.Cato cap.80.
Pingui fluit vnguine tellus. Valer.6.Argon.

Vnguinosus, penult. prod. Adiectiuum {ἀλειφατώδης} ab vnguine: vt Vnguinosum medicamentum. Plin.lib.13.cap.1. Idem lib. 23. cap. 8,Sunt autem recentes nuces iuglandes iucũdiores, siccæ vnguinosiores,& stomacho inutiles.

Vnguentarius, vnguentarij, mascul.gener. {μυροπώλης, μυρεψός} vel Vnguentaria, vnguentariæ, Qui vel quæ vnguenta conficit ac vendit, à Græcis Myropola dicitur. Cicero 1.Offic.Adde huc si placet,vnguentarios, saltatores, totúmque ludum talarium. Plinius lib.8. cap.5. Et vnguentariam quandam dilectam Iuba tradit. Horat. 2. Serm.sat.3.

-pomarius auceps,
Vnguentarius,ac Tusci turba impia vici.

Vnguentaria, vnguentariæ {μυρεψική} Ars ipsa conficiendorum vnguentorum. Vide VNGVENTARIAM facere. Plaut.Pœn.9,

Vt balneator faciat vnguentariam.

Vnguentarius,Adiect. {μυρεψικός} Quod ad vnguenta pertinet, vt vnguentaria vasa. Plin.lib.36.cap.8.

Vnguilla,vnguillæ. Solin.cap.40, Vulgus simiarum in his est, quas passim videmus non sine ingenio æmulandi, quo facilius in manus veniunt. Nam dum auidè venantium gestus affectant relicta, consulto visci vnguilla,quod mendacio factum vident oculos suos oblinunt: ita visu obducto,pronum est eas corripi.

Vnguis huius vnguis, masc gen. {ὄνυξ} Ablatiuum habet vngue, & vngui,apud Catullum in Carm.nupt.57, Propriè eorum animalium est,quæ digitos habent separatos, vt sunt homines,simiæ,aues.Plin.

lib.11.cap.45,Vngues simiæ imbricati sunt, hominibus lati, rapacibus vnci,cæteris recti,vt canibus,præter eum qui à crure plerisque dependet.Terent.Eunucho,4.3,

Vt ego vnguibus facilè illi in oculos inuolem venefico.
Acuti vngues.Iuuen.sat.5,
-custos affixus ibidem,
Qui numeret gemmas,vnguésque obseruet acutos.
Adunci vngues. Vide ADVNCVS.
Formosi vngues. Propert.lib.3.eleg.8.
Quini vngues. Ouid.2.Metam.
Recuruus vnguis. Stat.3.Thebaid.
Rigidus vnguis. Ouid.2.Amor.eleg.6.
Scaber vnguis. Ouid.3.de Arte.
Validi vngues. Valer.1.Argon.
¶Tenui vngui carptus flos. Catull.in Carm.nupt.57.
Insanis vnguibus diripere artus. Ouid.in Ibin.
Ire vnguibus in vultus alicui. Ouid.1.Amor.eleg 7.
Aduncis vnguibus iras exercent volucres. Ouidius 13.Metamorphoseos.
Fœdans ora vnguibus. Virg.12.Æneid.
Lacerare vnguibus,Vide LACER.
Hamatis vnguibus laniare ora alicuius. Ouid.12.Metam.
Notare genas vngue. Ouid.1.Amor.eleg.7.
Curuis vnguibus petere vultus alicuius. Horat.epod.5.
Ponere vngues, Deponere.Horat.de Arte.
Purgare vngues cultello.Horat.1.epist.7.
Nigris vnguibus rapit hydram coruus. Ouid.2.Fast.
Prauè sectus vnguis. Horat.1.epist.1.
Subsecare vngues docta manu. Tibull.lib.1.eleg.8.
Vncis vnguibus timendæ volucres. Lucret.lib.5.
¶Vnguis {ὁπλή} pro Vngula. Columel.lib.6.cap.12, Si sanguis in inferiore parte vngulæ est, extrema pars ipsius vnguis ad viuum resecatur. De bobus.
¶Vnguis,de palmitibus. Colum.lib.4.cap.12, Vngues custodum annotinos resecato.
¶Vnguis rosæ. Plin.lib.21.cap.10,Capita foliorum,partésque, cãdidæ vngues vocantur.
¶Vnguis arborum, Plin.lib.12.cap.9, Bactriano nidor siccus multísque candidi vngues.
¶Vngues ferrei, instrumenta quædam quibus vindemiatores vnguium vice vtebantur ad colligendas vuas, ne ipsas manibus distringerent. Fieri enim non poterat vt dum vnguibus manuum vuas colligerent, bona pars acinorum digitorum contactu in terram non dilaberetur, Columella lib.12.cap.18, Et vngues ferrei quamplurimi parandi & exacuendi sunt, ne vindemiator distringat vuas, & non minima fructus portio dispersis acinis in terram dilabatur.
¶Vnguem latum non discedere, aut Transuersum digitum, frequenter apud Ciceronem, pro eo quod, est, Quàm minimo spatio. Fit autem festiuior metaphora, quoties his verbis perfectam imitationem, ac plenum vndequaque consensum significamus, vt Academ.quæstion.libro 2, Ab hac regula mihi non licet transuersum (vt aiunt) vnguem discedere. Idem in epist. famil.Vrge igitur transuersum vnguem, quod aiunt, à salo. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen prouerbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aulul.4,
-si hercle tu ex istoc loco
Digitum transuersum,aut vnguem latum excesseris. Erasmus.
¶Medium vnguem ostendere dicitur qui maximè contemnit alterum. Iuuen.sat.10,
Mandaret laqueum, medíumque ostenderet vnguem. Hîc duobus adagiis extremum contemptum significauit. Erasmus.
¶Vngues arrodere,caput scabere,gestus hominis sunt cogitabũdi,& de mutando,cuius pœniteat,secum agitantis. Vnde trahuntur in vsum prouerbialem. Horat.1.Serm.sat 10,
Si foret hoc nostrum fato delapsus in æuum,
Detereret sibi multa,recideret omne,quod vltra
Perfectum traheretur,& in versu faciendo
Sæpe caput scaberet,viuos & roderet vngues.
Sæpe stylum vertas,iterum quæ digna legi sint
Scripturus. Id imitatus Persius sat.1,
Nec pluteum,inquit,cædit,nec demorsos sapit vngues. Idem satyra,5,
-crudum Cherestratus vnguem
Arrodens ait hoc. In superiore taxat poetarum in scribendo negligentiam. In altero describit adolescentem de mutanda anteactæ vitæ ratione cogitantem. Erasmus.
Acuto vngui secari.Horat.1.epist.20.
¶Ad vnguem,Vide AD præpositionem.
Perfectum ad vnguem.Horat.de Arte.
¶Ad vnguem factus homo, Vide FACIO.
Ab imis vnguibus.Vide AB.
Incipere ab vnguibus,Vide A vel AB.
De tenero vngui.Horat.3.Carm.ode 6,
Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo,& fingitur artubus
Iam nunc,& incestos amores
De tenero meditatur vngui.
In vnguem committi,Vide IN.
¶Vnguis,Vitium oculi. Celsus lib.7.cap.7, De vngue oculorum, Vnguis verò, quod pterygion Græci vocant, est membranula neruosa,oriens ab angulo,quæ nonnunquam ad pupillam quoque peruenit,eíque officit. Sæpius à narium, interdum etiam à temporum parte nascitur. Vide totum caput. Vulgus vocat *La maille en l'œil.*

Vnguiculus, vnguiculi, penult.corr. Diminutiuum {ὀνύχιον} Plautus Epid.13,

-contempla Epidice

Vsque ab vnguiculo ad capillum summum. Cic.5. de Finib. Valetudinem, vires, staturam, formam, integritatem vnguiculorum omnium.

A teneris (vt Græci dicunt) vnguiculis, Id est, ab infantia. Cic. ad Lentulum lib.1.6. Sed præsta te eum, qui mihi à teneris (vt Græci dicunt) vnguiculis es cognitus.

Vngula, vngulæ, pen.corr. {ὁπλή} Ab vnguis denominatiuum, non diminutiuum, De his animalibus dicitur quæ digitis carent. Plin. lib.11.cap.45, Solidas vngulas habent, quæ non sunt cornigera. Plaut. Aulul.14,

Vbi erat hæc defossa, occœpit ibi scalpurire vngulis. De gallo gallinaceo.

Vestigium vngulæ Castoris equi. Cic.3 de Nat.deor. Ergo & illud in silice, quod hodie apparet apud Regillum, tanquam vestigiũ vngulæ Castoris equi credis esse.

Caua vngula. Ouid.4 de Ponto, eleg 8.

Dura vngula. Ouid.6.Metam.

Leuis vngula. Ouid.2.Metam.

Quatit vngula campum quadrupedante sonitu. Virgilius 8. Æneidos,

Cornu solido grauiter sonat vngula. Virg.3 Georg.

Omnibus vngulis, prouerbiale est, quod significat Omnibus viribus, manuúmque pedúmque conatu & totius corporis, vt etiam vngues qui in extremitate collocati, intendantur, quos Plinius existimat esse summas neruorum clausulas. Cicero 2. Tusculanarum, Toto corpore, atque omnibus vngulis, vt dicitur, contentioni vocis asseruiunt.

Iniicere vngulas. Plaut.

Nunc scio febrim tibi esse, quia non licet huc iniicere vngulas. Id est, hoc argentum rapere.

¶ Vngula, Tormenti genus. Constantinus imperator in l. Etsi.C. de maleficis, Conuictus, sit eculeo deditus, vngulísque sulcantibus latera perferat pœnas proprio facinore dignas.

Vngulum, vnguli, penultima correpta {δακτύλιον, σύμβολον.} Plinius lib.33.cap.1, Miror Tarquinij eius statuam sine annulo esse. Quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci à digitis appellauere, apud nos prisci vngulum vocabant, postea & Græci & nostri symbolum.

Vnicalamus, Vnicaulis, Vnicolor, Vnicornis, Vnicus, Vnigenitus, Vniiuge, Vnimanus, Vide VNVS.

Vnio, vnionis, pen.prod.masc.gen. {μαργαρίτης} quam *perlam* vulgò dicimus. Plin.lib.9.cap.35, Quidam tradunt, sicut apibus, ita concharum examinibus singulas magnitudine & vetustate præcipuas esse veluti duces, miræ ad cauendum solertiæ: has vrinantium cura peti: illis captis, facilè cæteras palantes retibus includi. Multo deinde obrutas sale in vasis fictilibus, erosa carne omni, nucleos quosdam corporum, hoc est vniones decidere in ima. Vsu atteri non dubium est, colorémque indiligentia mutari. Dos omnis in candore, magnitudine, orbe, læuore, pondere, haud promptis rebus, intantum vt nulli duo reperiantur indiscreti: vnde nomen vnionum Romanæ scilicet imposuere deliciæ. Nam id apud Græcos non est, nec apud Barbaros inuentores eius aliud quàm margaritæ.

¶ Vnio, Alterum cæpæ genus capitatum, quod ferè citra ceruicem in caput extuberauit, in cuius nominis ambitu est, quę simplex non fruticauit, nec habuit soboles adhærentes, qualis est marsica. Hanc vocant vnionem veteres rustici, vt testatur Columella. quod nomen apud Gallos velut triuiale, hactenus vsurpatum est. Siquidem quod singulari constat, nec pluribus coagmentatur bulbis, vnionem Gallica lingua nominat. Hæc Ruellius. Colum.lib. 12. cap. 10, Pompeianam vel Ascaloniam cæpam, vel etiam Marsicam simplicem, quam vocant vnionem rustici, eligito.

¶ Vnio, fœ.gen. pro Concordia, de hoc nullum se obtulit exemplũ ex veteribus.

Vnioculus, Vnistirpis, Vnitas, Vniter, Vniuersus, Vniuocus, Vniusmodi, Vide VNVS.

VNNI, Vide HVNNI.

Vnoculus, Vide Vnioculus in VNVS.

Vnosè, Dictum fuisse olim pro simul probat Nonius ex Pacuuio Iliona,

Occidisti, vt multa paucis verba vnosè obnuntiem. Obsoletum.

Vnquam, Aduerbium {ποτέ} significat Aliquo tempore. Terent. Heaut.5.4,

Et caue posthac (si me amas) vnquam istuc verbum ex te audiam.

Vnquam hodie. Plaut. Amphit.4,

Neque ego hunc hominem hodie ad ædes has sinam vnquam accedere.

Vnquam gentium. Cic.4. Tuscul. Quis homo te exuperauit vnquam gentium impudentia?

Rarò vnquam possunt ante iudicium scire, quid testis dicturus sit. Quint.lib.5.cap.7.

Semel vnquam. Plin.lib.2.cap.35.

Vt nemo vnquam, pro Vt nemo vnquam magis. Cicero ad Atticum, lib.3.52, Ita sim afflictus, vt nemo vnquam. Ibidem, 53.

Non vnquã grauis ære domum mihi dextra redibat. Virg.eclog.1.

Vnus, vna, vnum, vnius genitiuum facit, pen.prod. {εἷς, μία, ἕν} Sed quum opus est corripitur, hac excusatione, quòd quoties vocalem longam vocalis sequitur, superiori vires detrahit, teste Seruio: Vnus principium est numerorum. Ouid.1.Metam.

Vnus erat toto naturæ vultus in orbe,
Quem dixere chaos. Virg.1.Æneid.
Nauibus (infandum) amissis vnius ob iram
Prodimur. Ibidem,
Vnius ob noxam & furias Aiacis Oilei.

¶ Vnus, Solus. Terent. Adelphis,3.3,

Illum curo vnum, ille ad me attinet. Plaut. Capt.6.

Mihi vni commodus. Horat.1.epist.92.

Vnus, pro Solus, genitiuo aliquando iungitur, & ferè cum adiectiuo Omnis: aliquando substantiuo iungitur, sed quasi subintelligitur Omnium. Plin.lib.11.cap.37, Caluitium vni tantum animalium homini. Cic.Fig.lib.4.cap.13, P.Nigidio vni omnium doctissimo, &c. ne benignè quidem polliceri possum.

Vnus multorum. Horat 1.Serm.sat 9.

Vnus subticetur aliquando. Quint.lib.9.cap.1, Nec desunt qui tropis figuræ nomẽ imponant, quorũ est Caius Artorius Proculus.

Ab vnis hostium copiis bellum geri. Cic.pro Lege Manil.

Ad vnum, Vide AD.

In vnis ædibus. Terent.Eunuch.2.3,

Aderit vnà in vnis ædibus. Id est, iisdem.

Vna ætas. Plaut. Capt.2,

Hic postquam hunc emit, dedit eum huic gnato suo
Peculiarem, quia quasi vna ætas erat. Id est, eiusdem ætatis.

Vnus aliquis. Cic.10.Philipp. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, quòd vnus aliquis tuam sententiam secutus sit?

Confugere ad vnum aliquem virtute præstantem. Cic.2.Offic.

Vnus & alter, pro Duobus. Cic.4.Verr. Repentè iste testes citari iubet, dicit vnus, & alter breuiter, nihil interrogatur.

Vnus & alter assuitur pannus. Horat.de Arte.

Alter aliquando subauditur. Virg.9.Æneid.

-vix vnus Helenor,
Et Lycus elapsi, quorum primæuus Helenor.

Vnus aut alter. Cic.ad Attic.lib.7.128, Quid enim est tantum in vno aut altero die?

Vnus & item alter. Terent.And.1.1,

Sed postquam amans accessit pretium pollicens,
Vnus & iterum alter.

Vnus, alter, plures dies. Cic.6.Verr. Dies vnus, alter, plures: non referri. Ibidem,7, Vnum, alterum mensem, propè annum.

Vnus, alter, tertius. Quintil.lib.6.cap 4. Cicero 1.Academ. Fuit ergo iam accepta à Platone philosophandi ratio triplex. Vna, de vita & moribus: altera, de natura & rebus occultis: tertia, de disserendo.

Vnus, pro Alter. Cic.in Offic. Quum duas cerneret vias, vnã virtutis, alteram voluptatis. Virg 4.Æneid.

Vnum exuta pedem vinalis.

Vna altera. Terent.Phorm.5.8,

-vna iniuria est
Tecum. D. lege agito ergo. P. altera est tecum Chreme. Id est, actio iniuriarum ex lege, ait Donatus.

Vnum animal est. Curtius lib.4. Alexander quantuscunque ignauis & timidis videri potest, vnum animal est, & (siquid mihi creditis) temerarium & vecors, adhuc nostro pauore quàm sua virtute fœlicius.

Vno animo. Terent.Hecyra,2.1,

Itaque adeò vno animo omnes socrus oderunt nurus.

Vnus atque idem. Cic.7.Ver. Vna atque eadem nox erat, qua, &c.

Vnus nullus. Cic. de Prouinciis Consularibus. Vt nisi C. Virginius legatus vir fortis & innocens interuenisset, vnum signum Byzantij ex maximo numero nullum haberent.

Eiusdem vnius aut plurium verborum iteratio. Author ad Heren.lib.4.

Vno cantharo potare, Hoc est eodem in poculo bibere. Plaut. Sticho,14.

Cum vno forti viro loquor. Cic.ad Cassium, lib.15.16. Quanquam qui cum loquor? cum vno fortissimo viro, qui posteaquam forum attigisti, nihil fecisti, nisi plenissimum amplissimæ dignitatis.

Vnus de multis. Cic 2.de Finib. Tenuis L. Virginius, vnusque de multis, sexagesimo anno post libertatem receptam, virginem filiam sua manu occîdit.

Vnus de illis. Cic.pro Milone.

Vnum de malis. Cic. ad Atticum, lib.3. 49. Mihi etiam vnum de malis in metu est, fratris miseri negotium.

Vnus de septẽ, Vna de tribus. Colum.lib. 1.cap. 3. Martial.lib.9.

Vni sex dies. Plaut.Trinum.4,

-quia rure dum sum
Ego vnos sex dies. &c.

Vna quinque. Paulus in l.Sed si vir.§.Si duo.D.de donat.inter vir. & vxor. Si duo mancipia fuerint singula quinis digna, sed vtrunque vnis quinq; donationis causa à viro mulieri, vel cõtrà væníerit, &c.

Vna è multis. Virg.5.Æneid.

Vnus è populo. Seneca epist.10.

Vnus è vulgo. Quint.lib.8.cap.4.

Vnus ex omnibus. Plaut.Sticho,2.

Vnus ex multis, Id est, pars vulgi, vnus è populo. Cic.4.Acad.

Vnus erat timendus ex omnibus. Cicero 3. in Catilinam, Sed sit ingenio diuino, quem vnum ex Physicis potissimùm probabit? nec enim plus vno poterit.

Efficere penè vnum ex duobus. Cic.de Amicit.

Ex vitiis mediocribus vnum. Horat.1.Serm.saty.4.

Vno exemplo omnes viuunt. Plaut.Milite,10.

Hic vnus, pro Hic tantùm. Cic.ad Cluuium, lib.13.8.

Omnibus hic erit vnus honos. Virg.5.Æneid.

Vno ictu. Plaut.Milite,3.

Coire in vnum, Vide COEO.

Colligere & conferre omnia in vnum. Autor ad Heren.lib.4.

Vnum in locum cogi, vnum sub aspectum subiici. Cic.1.de Inuẽt.

Vnius modi. Cic.1.Acade. Quia sola cerneret id quod semper esset simplex & vnius modi, & tale quale esset.

Vnis moribus, & nunquam mutatis legibus viuere. Cicero pro Flacco. Adsunt Lacedæmonij, &c. qui soli toto orbe terrarum septingentos iam annos amplius vnis moribus, & nunquam mutatis legibus viuunt.

Vna opera. Plaut.Casina 8.

Omnibus vna quies operum, labor omnibus vnus. Virgilius 4. Georgic.

Vnus quiuis. Terent.And.5.4,

Mitte orare, vna harum quæuis causa me vt faciam, monet.

Si tu solus aut quiuis vnus. Cic.pro Cecinna.

Vnoquoque gradu. Cic.3.Ver. Quis à signo Vertumni in Circum maximum venit, quin is vnoquoque gradu de auaritia tua commoneretur?

Vna res. Plaut.Capt 8,

Abeo ab illis, postquam video me sic ludificarier,
Pergo ad alios, venio ad alios, deinde ad alios: vna res,
Omnes compacto rem agunt. Posterioribus verbis declarat quid velit, quum dicit Vna res.

Vna salus victis, nullam sperare salutem. Virg.2.Æneid.

Vna spes. Terent.Eunuch.2.3,

Vna hæc spes, vbi vbi est, diu celari non potest.

Vno tempore, pro Eodem tempore. Cic.ad Atticum lib.2.27, O suaues epistolas tuas vno tempore mihi datas duas?

Vno verbo eloquere Plaut.Truc.16.

Vnus vllus. Cic.2.de l.Agra. Ratum sit quod finitor vni vlli, à quo missus erit, renuntiauerit.

Vna voce Senatus frequens retinendum me in vrbe censuit. Cic. ad Atticum lib.1.14.

¶ Vnum, in neutro genere, pro Re vera. Terent.Eun.5.9,

-vnum etiam hoc vos oro, vt me in vestrum gregem
Recipiatis. Idem And 3.2.

Vnum venit in mentem modó. Plaut.Casin.8.

Vnum quicquid. Terent.Adelph.4.2,

Non iam adibo: atque vnum quicquid, quod quidem erit bellissimum, carpam.

Vnum aliquid insigniter facere. Plin.epist.206.

¶ Vnus, Præcipuus. Virg.5.Æneidos,

Tum senior Nautes vnum Tritonia Pallas
Quem docuit, multáque insignem reddidit arte. Idem 2.Æneidos,
-cadit & Ripheus iustissimus vnus
Qui fuit in Teucris. Seruius.

Vnusquisque, vnaquæque, vnumquodque, & vnumquidque {ἕκαστος, πᾶς ἕκαστος} Id est singuli: non facilè patitur superlatiuum, vt ait Valla, quia illud Vnus, vim quandam atque naturam superlatiui obtinet: potiúsque dicimus, Vnusquisque optimus. Cic pro Fonte.10, Mouetur eo timore quo vnusquisque nostrum quum in eum locum productus est? Ibidem 10. vnaquaque de re. Idem 6.Ver. Vumquidque ostendere.

Vnusquisque & vniuersi. Cicero 3.Offic. Ergo vnum debet esse omnibus propositum, vt eadem sit vtilitas vniuscuiusque & vniuersorum, &c.

Leuiter vnumquodque tangere. Cic.pro Rosc.Amerino,

Sigillatim vnicuique calamitati fore se denuntiabat. Cic.6.Verr.

Vnicalamus, pen.corr. Adiectiuum, vt Frumentum vnicalamum, quod vnicum habet calamum. Plin.lib.18.cap.8, Vnicalamum præterea, nec vsquam capax, seritúrque non nisi tenui terra.

Vnicaulis & hoc vnicaule {μονόκαυλος} Quod vnum caulem habet, nec in ramos spargitur. Plinius lib.19.cap.10, Est autem vnicaule, radice bulbo simili.

Vnicolor, pen.cor. vnicoloris, pen.prod.omn.gen. {μονοχρώματος} Vnius coloris. Plinius lib.32.cap.9, Dulciores, fœminæ sunt & vnicolores. Ouid.11.Metamorph.

At medio totus est hebeno sublimis in antro
Plumeus, vnicolor, pullo velamine tectus.

Vnicornis, huius vnicornis, m.g. {μονόκερως} siue Vnicornius, vnicornij, vel Vnicornium, vnicornij, Animal, quod vnicum in fronte cornu longũ gerit, quod ad saxa limat, & ipso perforat elephantem. Græcè monoceros dicitur Plin.lib.8.cap.21, Asperrimam autem feram monocerotem, reliquo corpore equo similem, capite ceruo, pedibus elephanto, cauda apro, mugitu graui, vno cornu nigro media fronte cubitorum duûm eminente.

Vnicornis, & hoc vnicorne {μονόκερως} Quod vnum tantùm cornu habet. Plin.lib.11.cap.46, Solida vngula, & bicorne nullum: vnicorne asinus tantùm Indicus.

Vnicorporeus, Adiect. Firmicus lib.2.cap.12, Taurus est signum in cælo fœmininum, septentrionale, vnicorporeum. Et sic alibi plerísque in locis.

Vnicus, pen.corr. Adiect. {μόνος, οἶος} Singularis, solus, vel vnus tantum inter alias species: vt Phœnix est vnica auis. Cic.pro Rosc. Amer. Et quæramus, quæ tanta vitia fuerint in vnico filio. Idem ad Seruium Sulpitium lib.4.4, vnicum solatium in malis. Et pro Quintio, Vnica liberalitas.

Marito vnico gaudens mulier. Horat.3.Carm.ode 14.

Nequitia & malitia vnica. Autor ad Herennium lib.3.

Attribuere aliquibus turpitudinem. Autor ad Heren.li.3, Si egregiam pulchritudinem, aut vnicam turpitudinem eis attribuemus.

Vnicè, penult.corr. Aduerb. {μοναχῇ} Singulariter: vt Vnicè eum diligo. Plaut.Trucul.4,

Ain' tute amare? A. imò vnicè vnum. Cic.5. de Finibus, Quem vnicè diligo.

Auus tuus qui amauit vnicè patriam. Cic.3.in Catilinam.

Negare ei quem vnicè diligerem, durum mihi admodum videbatur. Cic.in Orat.

Vniformis & hoc vniforme. Macrob. lib. 7. Saturn. cap.5. Vt horrore vniformis alimoniæ, edendi desyderium languesceret. Vniformem cibum opponit vario, vocátque etiam simplicem.

Vniformitas, penultima correpta. Macrobius lib.7.Saturn.cap.5, Cur illis prouidere varietatem laboras, isti squallorem vniformitatis adijcis?

Vnigenitus, vnigeniti, penultima correpta, masculini gen. {μονογενής} Filius qui vnicus est: quasi solus genitus, nec fratrem vllum habuit, aut sororem.

Vnigenam, penult.corr. {ἑνογενῆ} Cic.in lib.de Vniuers. mundum vocat, quòd solus atque vnus esset, his verbis, vt hic mundus esset animanti absoluto simillimus, hoc ipso, quòd solus atque vnus esset: idcirco singularem deus hunc mundum atque vnigenam procreauit. Vbi aliqui legunt vnigenum, id est, vnicum genitum.

Vnigena Pallas, apud Catullum in Argonaut. quia è Iouis cerebro atque vno parente orta. Budæus.

Vniiugæ, penult.corr. {μονόζυγοι} vineæ dicuntur, si hastilibus in terra defixis, singulæ transuersæ perticæ in vnam tantùm partem ordinis adnectuntur. Plinius libro 17. capite 22, Si vniiuga erit vinea.

Vnimanus, penult.corr. Adiectiuum {μονόχειρος} Vnam tantùm manum habens. Liuius 5.bell.Macedon. Capram sex hœdos vno fœtu edidisse, ex Piceno nuntiatum est: & Aretij puerum natum vnimanum.

Vnioculus, vnioculi, penult.corr. masc.gen. {μονοφθαλμός} Qui vnum tantùm oculum habet. Plautus.

Vniocule salue. Quædam exemplaria legunt vne ocule, vel vnocule. Gellius libro 3.cap.11, De Cyclope itidem inquit vel maximè quòd vnoculus fuit.

Plauti locus sic habet in Curculione, Act.3.scen.1,

LE. Vnocule salue. CV. quæso, derideśne me?
LE. De coclytum prosapia te esse arbitror.
Nam ij sunt vnoculi.

Vnistirpis & hoc vnistirpe, {μονοκλώνιος} Vnius stirpis. Plinius libro 16. cap.30, In longitudinem excrescunt abies, larix, palma, cupressus, vlmus & siqua vnistitpia.

Vnitas, pen.cor. vnitatis {μονάς, ἑνάς, μόνωσις} Ab Vnus adiectiuo. Colu. lib.7.cap.3, Ideò nisi lanatas oues emi non oportet, quo melius vnitas coloris appareat.

Vnitas aluei Plinius lib.5 cap.9, Mensura ab vnitate aluei, vnde se primùm findit in latera ad Canopicum ostium CLXVI. De Nilo ostio.

Latæ solitudinis vnitas facta est. Quintil.in Apibus pauperis.

¶ Vnitas, Indiscreta similitudo. Plinius libro 7. cap. 12, Toranius M.Antonio iam Triumuiro, eximios forma pueros alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, vt geminos vendidit: tanta vnitas erat.

Vnitas foliorum. Plin.lib.16.cap.22.

Vnitatem facere. Cels.lib 6.cap.6.

Vnitatem variare. Plin.lib.35.cap.1.

In vnitatem venire. Plin.lib.33.cap.2.

¶ Vnitas, pro Conuenientia & coniunctione seu concordia. Seneca de vita beata cap 9, Pigritia & hæsitatio pugnam & inconstantiam ostendit. Quare audacter licet profitearis summum bonum esse animi concordiam. Virtutes enim ibi esse debebunt, vbi consensus atque vnitas erit, dissident vitia. Idem lib.4. de Beneficiis.cap. 18. De laudibus societatis: Hanc societatem tolle, & vnitatem generis humani, qua vita sustinetur, scindes.

Vniter, Aduerbium, id est Vnimodè & æquabiliter. Lucret.lib.5,

-atque aliam naturam subter habere
Ex ineunte æuo coniunctam, atque vniter aptam.

Vniuersus, Adiectium, {ἅπας, σύμπας, ἅπαξ ἅπας ὅλος} Quasi omnis ad vnum versus: Id est, sine aliqua exceptione. Et in singulari quidem idem est quod totus: vt Vniuersus ager, Vniuersus exercitus. In plurali significat omnes coniunctim. Nam si dicimus, Omnes sibi domicilium constituerunt, intelligitur, domicilium sibi vnunquéque cõstituisse. Siverò dicimus, Vniuersi sibi domicilium constituerunt, significatur, omnes simul vnum sibi pro omnibus domicilium fecisse. Terent.Phorm.1.1,

Quod ille vnciatim vix de demenso suo.
Suum defraudans genium comparsit miser,
Id illa vniuersum abripiet. Cic.4.Acad. Hæc loquor de vniuersis. Nihil excipit de quo non profiteatur, quid enim esse potest extra vniuersas?

Vnusquisque & vniuersi. Cic.3.Offic. Ergo vnum debet esse omnibus propositum, vt eadem sit vtilitas vniuscuiusque & vniuersorum, &c.

Excipere vnum pro vniuersis. Cic.de prouinc. Consul.

Eloquentia vniuersa. Cic.de Claris Oratorib. Laus est interdum in aliqua parte dicendi, in vniuersa eloquentia laudem non habet.

Familia vniuersa. Cic.pro Cecinna, Tam restitues, si vnus seruulus, quàm si familia deiecerit vniuersa.

Mare vniuersum. Cic.2.de Finib. Omne cœlum totamque cum vniuerso mari terram mente complexum.

Contra naturam vniuersam nihil est contendendum. Cicero 1. Officiorum.

Communis rerum natura, vniuersa atque omnia continens. Cicero 1.de Nat.deor.

Definire vniuersam & propriam vim oratoris. Cicero primo de Oratore.

Vniuersa vita. Cic.pro Roscio Comœdo, Est tuæ contumaciæ, arrogantiæ, vitæque vniuersæ vox.

Pars & Vniuersum, contraria. Cic.pro Quintio, Omnia autem bona possessa non esse cõstitui, quod bonorum possessio spectetur non in aliqua parte, sed in vniuersis quæ teneri ac possideri possunt.

Vniuersum in partes diuidere. Cicero in Oratore, Idémque etiam, cùm res postulabit, genus vniuersum in species certas, vt nulla neque prætermittatur, neque redundet, partietur & diuidet.

Separatim & Cum vniuersis, contraria. Cic.pro Domo sua, Audierat ex illo se à me bis salutem accepisse separatim, semel, iterum, cum vniuersis.

Singula & Vniuersa, contraria. Cic.ad Trebianum lib.6.10, Singula persequi non est necesse: vniuersum studium meum & beneuolentiam ad te desero.

Singulatim collecta, vniuersa perdere. Cic.2.Ver. Si tantulum offensum titubatúmque sit, vt ea quæ singulatim ac diu collecta sunt, vno tempore vniuersa perdamus.

In vniuersum. Vide IN præpositionem.

¶Vnuersum, pro Vniuersum. Lucret.lib.4,

Ventus enim quoque paulatim quom verberat, & quom
Acre ferit frigus, non primam quanque solemus
Particulam venti sentire, & frigoris eius,
Sed magis vnuersum.

Vniuersè, Aduerb. {καθόλου, ὅλως} Generaliter, siue generatim, cui Sigillatim opponitur. Cic.7.Verr. Quid ego de cæteris ciuium Romanorum suppliciis sigillatim potius quàm generatim neque vniuersè loquar?

Vniuersalis & hoc vniuersale, pen.prod. {καθολικός, ὁλικός} Quod ad vniuersos pertinet. Autor ad Herennium lib.2, Nam huiusmodi in rationibus, non vniuersali atque absoluta, sed extenuata ratione expositio confirmatur.

Vniuersaliter, penult.corr. Aduerb. Caius in l.quod sæpe. §.in iis.C.de contrah. empt. Si grex vniuersaliter vænierit. Id est totus vna venditione.

Vniuersitas, pen.corr. vniuersitatis {τὸ πᾶν} Cic.2.de Natu.deor. Licet enim contrahere vniuersitatem generis humani, eámque gradatim ad pauciores, postremò deducere ad singulos.

De vniuersitate libri pronuntiare. In genere, vel in vniuersum iudicare de libro. Plinius iunior libro 3. epist. 15. ad Proculum, Non temerè iam nunc de vniuersitate pronuntio, de partibus experiar legendo.

Rerum vniuersitas. Cic.1.de Nat.deor. Tum enim censet imagines diuinitate præditas inesse in vniuersitate rerum.

Currus vniuersitatis. Cic.de Vniuersi. Singulos adiunxit ad singula, atque ita quasi in currum vniuersitatis imposuit.

Corpus vniuersitatis. Cic.de Vniuersit. Quòd si vniuersitatis corpus planum & æquabile explicaretur, &c.

Vniusmodi, pen.corr. {μονότροπος, μονοειδής} Nomen indeclinabile, Non varius, vniformis. Terent.Heaut.1.2,

- nam parentum iniuriæ
Vniusmodi sunt fermè: paulò qui est homo tolerabilis, &c.

Materia semper est vniusmodi, suíque similis. Cic.de Vniuersit.

Principes sunt vniusmodi, & simplices. Cic.4.Acad.

Vniuocus, pen.cor. Adiect. {συνώνυμος} Cuius & nomen commune est, & eadem substantiæ ratio, quod Græcè synonymum dicitur. Homo & equus vniuoca sunt, quia sub vno animalis nomine comprehenduntur, & eadem est vtriusque substantia.

V O

Vocabulum, Vocalis, Vocatiuus, Vocator, Vociferor, Vocito, Voco, Vide VOX.

Voconia. {οὐοκώνια} Genera sunt pyrorum, quemadmodum & Volema, apud Plin lib.15.cap.15,

VOCONTII, {οὐοκόντιοι} Galliæ Narbonensis populi, vt scribit Mela lib. 2. in descriptione Galliæ Narbonensis. Hinc

Vocontius, Adiect. {οὐοκόντιος} vt Rura Vocontia. Silius lib.3, Alij Vocuntia scribunt.

Vocula, Diminutiuum à vox, Vide VOX.

VOGESVS, pen corr. {οὐόγεσος} mons in finibus Lingonum à quo Mosa fluuius profluit, non longè à fonte Matronæ fluuij in Francorum regno situs. Lucan.lib.1,

Castráque quæ Vogesi curuam super ardua ripam
Pugnaces pictis cohibebant Lingones armis.

Volgiuagus, Vide VVLGVS.

Vola, volæ, {θέναρ} Media pars manus siue pedis, vt ait Seruius. Plin. lib.11.cap.45. Vola homini tantùm, exceptis quibusdam.

VOLATERRAE, {οὐολατέρραι} seu Volaterrana vada, Hetruriæ oppidum ad Cecinnam fluuium, vt scribit Plin.lib.3.cap.5.

Volatile, Vide VOLO, volas.

VOLCAE, {οὐόλκαι} populi Galliæ Narbonensis. Volcarum nomen trãs Rhodanum in Occasum celeberrimum fuit, sicut citra Saliorum siue Salyum, vel Ptolemæo teste lib. 2. cap.10. Volcæ, vulgò *Lãguedoc*. Oliuarius in Melã tradit Volcas esse eos qui apud Montem Pesulanum agunt.

VOLCATIVS, {οὐολκάτιος} Consul, impediit ne Catilina ob accusationem repetundarum peteret Cõsulatum. Autor Pædianus. Volcatius Gallicanus, quintum Consul scripsit vitas imperatorum ad Diocletianum. Eius tantùm extat nunc Auidij Cassij vita. Volcatius Terentianus historiam sui temporis, id est, Gordianorum scripsit, ac dicit Gordianum seniorem vultum Cæsaris Augusti valde retulisse. Autor Capitolinus. Volcatius Epidius grammaticus scripsit res gestas Pompeij Magni & eius patris: primus Libertinorum qui historiam scripserit, quum ab optimo quoque scribi solita sit, vt scribit Cornelius nepos. Ludum aperuit, docuítque inter cætera M. Antonium & Augustum. Ex Tranquillo.

¶Volcatius Sedegitus in libro, De poëtis, quid sentiat de his qui comœdias scripserunt, monstrat apud Gell.lib.15.cap.24.

Volema, volemorum, penultima producta, neutri generis, {βόλημα} Pyra Gallis dicuntur bona & grandia: eo quòd impleant manum. Apud Catonem cap.7. & Colum.lib.5.cap.10. Et lib.12.cap.10. Virg. 2.Georgicon,

-nec surculus idem
Crustumiis, Syriísque pyris, grauibúsque volemis.

Volentia, Vide VOLO, Vis.

Volgiolum, inter rustica instrumenta connumerat Plin. lib. 17. cap. 10, Seritur mense Aprili, area æquata cylindris, aut volgiolis, densum. De semine cupressi.

Volitina, seu Voltinia tribus, Vide TRIBVS.

Volo, volas {πέτομαι, πτάομαι, ἵπταμαι, πετάομαι, πετάομαι} volare, proprium est pennas habentium. Virg.1.Æneidos,

- volat ille per aëra magnum
Remigio alarum. Cic.in Arato,
Nanque est ales auis lato sub tegmine cœli
Quæ volat, & serpens geminis secat aëra pennis.

Volare membranis dicuntur cicadæ & vespertiliones. Plinius lib. 11.cap.28.

Altè volare, Demissius volare, Contraria. Ouidius 3. Tristium elegia 4.

Cateruatim volare. Plin.lib.10.cap.24.

Gregatim volare. Quintil.lib.1.cap.6.

Perniciter volare, Vide PERNIX.

¶Volare, transfertur ad alia quæ celeriter currunt: vt Nauis volat, fama volat, & huiusmodi: pro Celeriter it, vel fertur. Terentius Hecyra 3 4,

Ne me frustra illic expectet, vola.

Volare, & Iter facere, contraria. Cicero 10. Philipp. Quem nisi in via caducæ hereditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres.

Passu volat alite virgo. Ouid.10.Metam.

Volat ætas. Cic.1.Tusc.

Volat vi feruidus axis. Virg.3.Geor.

Dicta magna volant superbo. Valer.5.Argon.

Faces & saxa volant. Virg.1.Æn.

Fama volat. Virg.3.Æneid.

Volant literæ, quæ celeriter perferuntur. Cic.ad Attic.lib.2.34,

Literæ Capuam ad Pompeium volare dicebantur.

Spiritus volat altus in auras. Ouid.3.Trist.eleg 3.

Tela volant hyberna grandine plura. Ouid.5.Metam.

Volat telorum vis. Liu.6.bel.Pun.

Volans, Particip. {πετώμενος} vt

Curru volans. Virg.1.Æn.

Currus agitare volantes. Virg.3.Georg.

Inhibere equos volantes. Ouid.2.Metam.

Fumi volantes. Lucret.lib.6.

Hasta volans. Silius lib.16.

Nubes volantes Lucret.lib.5.

Sagitta volans. Ouid.3.Trist.eleg.10.

Vmbræ volantes. Ouid.1.Amor.eleg.6.

¶Volantes, loco substantiui, pro Auibus. Virgilius 6.Æneidos de Auerno,

Quam super haud vllæ poterunt impunè volantes
Tendere iter pennis.

Volito, volitas, pen.corr. {ἀναπέτομαι} volitare, Frequentatiuum. Cicero 1.de Natura deorum, In hac igitur immensitate latitudinum, longitudinum, altitudinum, infinita vis innumerabilium volitat atomorum

Passim ac liberè volitare. Cic.2.de Oratore, Sic enim se res habet, vt quemadmodum volucres, &c. Leuandi laboris sui causa passim ac liberè solutas opere volitare.

Super carpentum volitare. Liu.1.ab Vrbe.

Fauillæ volitant. Ouid.2 Metam.

Vmbræ volitant inter viuos. Lucret.lib.4.

Voces volitant per aures. Lucret.lib. 4.

Currum volitantem leui flamine, pro Naui, Catullo, Argon.59.

Simulachra modis volitantia miris. Virg.7.Æn.

Circum latè volitans fama. Virg.7.Æn.

Animus vacuus cura atque labore volitat. Cic.2.de Oratore, Animi nostri forensibus negotiis atque verba opere defessi gestiunt, ac volitare cupiunt vacui cura atque labore.

¶Volitare, per translationem, pro Discurrere ponitur, vt ait Valla. Tacit.lib.2, Quin & Inguiomerum tota volitantem acie fortuna magis, quàm virtus deferebat.

Insultare & volitare. Cic. pro Flacco, Nunc verò non insultabo vehementius, nec volitabo in hoc insolentius.

Cupiditate gloriæ volitare, hoc est Efferri & vehementer trahi. Cic.in Pisonem, Valebis apud hominem volitantem gloriæ cupiditate vir moderatus & constans.

Ante oculos alicuius volitare. Cic.2.de l. Agrar. Volitat enim ante oculos istorum Iubæ regis filius adolescens non minus benè nummatus quàm bene capillatus.

In armis volitare. Cic.2.in Catilinam, Nunquam ego à diis immortalibus optabo Quirites, inuidiæ meæ leuandæ causa, vt L.Catilinã ducere exercitum hostium, atque in armis volitare audiatis.

Per gentes volitare. Cic.2.de l. Agraria, Vt volitaretis interea per gẽtes, per regna omnia, cum imperio summo, cum iudicio infinito, cum omni pecunia.

Per forum volitare. Cic.pro Domo sua, Itaque cùm tu florens ac potens per medium forum popularis volitares.

In foro volitare. Cic.lib.1.de Orat.

Toto foro volitare. Liu.9.bel.Maced.

Tota vrbe volitare. Cic.post red.in Senatu, Cùm ferro & facibus homines tota vrbe volitantes, magistratuum tecta oppugnata, &c.

Per ora virorum dicitur aliquis volitare. Cic.1.Tusc.

Nemo me lachrymis decoret, nec funera fletu faxit. cur?
Volito viuu' per ora virûm.

Volatus, huius volatus. pe.pro. {πτῆσις πτηνῶν} Cic.2.de Nat.deo. Idémque & volatus alitum sustinet, & spiritus ductus alit & sustentat animantes.

Aquilæ admonitus volatu. Cic.1.de Diuin.

Celer volatus. Claud.8.Paneg.

Lenis volatus. Ouid.12 Metam.

Præceps volatus. Mart.lib.11.

Suspensus volatus. Stat.3.Theb.

In volatu, Vide IN præpositionem.

Volatura volaturæ, pe.prod. {πτῆσις} Idem. Varro 3.de Re rust.cap.5, Ibi in prima volatura quum veniunt, morantur dies paucos requiescendi caussa Colu.lib.8.ca.9.

Volaticus pen.cor. Adiect. {πτητικός} pro Inconstanti ac præcipiti. Cic. Attico, lib. 13. 282, O Academiam volaticam & sui similem, modò huc, modò illuc? Idem de Arusp. respon. Illius furentes ac volaticos impetus in seipsos posse conuerti. Mulieres volaticæ, strigæ, maleficæ. Festus.

Volatilis & hoc volatile, pen.cor. {πτηνός} Quasi volans. Volucres, volatilia dicuntur, quia volant. Cic.2. de Nat. deor. Præterea vescimur bestijs & terrenis, & aquatilibus & volatilibus, partim capiẽdo, partim alendo. Vetus codex legit volantibus.

Ætas volatilis. Ouid.10.Metam.

Ferrum volatile, pro Cuspide & acie telorum. Virg.8.Æneid.

Pecus volatile facilè pastoris custodiam recipit. Colum.lib. 8. ca. 4. De cibarijs gallinarum.

Pueri volatilis arcus. Ouid.2.Amorũ, eleg. 7. Hoc est Cupidinis.

Telum volatile mittere. Ouid.7.Metam.

Volo, vis, vult, volui, {θέλω, ἐθέλω, βούλομαι, λάω, χρήζω,} velle. Virg.eclo.3,

Vis ergo inter nos, quid possit vterque, vicissim Experiamur?

Volo te subaudi alloqui, & Volo te paucis, aut tribus verbis. Plautus Capt.17. Idem Epid.10. Et Trinum.13. Terent.And.5.3,

Quis me volt?

Velint nolint. Pli.in Paneg. Præterea, futuri principes, velint, nolint, sciant.

Velit nolit, pro Velit, an non velit. Cic.ad Qu.frat.lib.3. 24, Crassum Iunianum hominem mihi deditum per me deterruit: velit nolit, scire difficile est. Hircio tamen agente nolle se non probabit.

Volo Arpinum, Sub.proficisci. Cic. Attico lib.9.170, Nos autem in Formiano morabamur, quò citius audiremus: deinde Arpinum volebamus, Eodem modo hic ipse sæpius vtitur verbo Cogito.

Id volumus, id contendimus. Cic.2.de Finib. Id enim volumus, id contendimus, vt officij fructus sit ipsum officium.

Velle, optare, cogitare, efficere. Cic.pro Cluentio, Nihil est enim mali, nihil sceleris, quod illa non ab initio filio voluerit, optauerit, cogitauerit, effecerit.

Ne velit emisse. Cato cap.5, Nequid emisse velit insciente domino, neu quid dominum celauisse velit. Hoc est, nihil emat.

¶Volo, pro Opto. Cic.ad Cornificium lib.12.19, Eandem rem tibi volo bene & fœliciter euenire.

Clementer volo, Vide CLEMENS.

Leuiter bene velle alicui, Vide LEVIS.

Magis vellem, Vide MAGIS.

Maximè vellem, Vide MAGIS.

Minimè volo, Vide PARVVS.

Nimis vellem, Vide NIMIS.

Nimium volo, Vide NIMIS.

Volo omnia tua causa, id est, Tibi bene cupio. Cic.ad Sulpitium, lib.13.23, Nam & semper me coluit, diligentissiméque obseruauit, & à studiis nostris non abhorret.

Volo valde eius causa. Cic.ad Tironem lib.16.17, Cuspio, quòd operam dedisti, mihi gratum est: valde enim eius causa volo.

Volo tua causa, absolutè. Cic.ad Atticum lib.11.216, Per eos qui nostra causa volunt, valéntque apud illum, diligentissimè contendas opus est.

Quid vultis amplius. Cic.5, Verr.

Volo tibi hunc honorem deum fortunare, Hoc est, vehementer cupio. Cic.ad Marcell.li.15.18, Maxima sum lætitia affectus, cùm audiui Consulẽ te factũ esse, eúmq; honorẽ deos tibi fortunare volo.

Volo tuam gratiam, Id est opto. Plaut.Curcul.8.

Volo defensam, Id est, cupio defendi. Cic.ad Crassipedem lib.13. 10, Remque & vtilitatem sociorum (cuius rei quantam potestatem Quæstor habeat non sum ignarus) per te quam maximè defensam & auctam velis.

Donatum tibi volo. Vlpia.in l. Qui mihi. D.de donationibus. Qui mihi donatum volebat, seruo communi meo & Titij rem tradidit. Idem in l.hoc iure. D.eod.tit. Siquis dederit pecuniam mutuam Titio reddendam Seio, cui donatum volebat: deinde, &c.

Volo me excusatũ istis. Cic.3.Ver. His omnibus qui istius iniurias norunt, hoc est Pop.Rom. vniuerso me vehementer excusatũ volo.

Volo oratum à vobis rem iustam. Plaut.Amph.3.

Et volo vos oratos esse. Plaut.Casin.2.

Quamobrem ea te cura liberatum volo. Cic. Q.fr.lib.3.17.

Volo amori obsequutum illius. Plaut.Asin 3.

Volo honoris causa eum nominatum. Cic.2.Verr. Fit obuiam casu ei multitudini C.Curio, quẽ ego hominem honoris potius, quàm contumeliæ causa nominatum volo.

Velim, Optantis cum desyderio. Plaut.Truc.9,

Nunc ecastor, vt veniret miles velim.

Est paucis vos quod monitos voluerim. Plaut.Capt.2.

¶Volam, pro Velim. Lucil.lib.27. Plaut.Asin.

Meo modo loquar quæ volam, quoniam intus non licitum est mihi. Nonius.

Velle saluam. Martius ad Ciceronem lib.11.28, At debeo pro ciuili parte Rempub. velle saluam.

¶Volo, pro Opinor, & Censeo. Cic.1.de Nat.deor. Quatuor enim naturas ex quo omnia constare censet, diuinas esse vult. Et paulò post itidem.

¶Quid sibi vult istud? Cic.in Verrem, Quid sibi equestres statuæ volunt propter ædem Vulcani? Hoc est, quid significant.

Ita mehercule attendi, nec satis intellexi quid sibi lex, aut quid verba ista vellent. Cic.3.de Legib.

¶Apud comicos voit pro Vult ferè semper legitur.

Volens, Particip. {βουλόμενος.} Plaut.Curcul.2,

Potate, site mihi volentes propitiæ. Liu. Precatus deinde, si diuus, si diua esset qui sibi præpetem misisset, volens propitiúsque adesset.

Volenti animo aliquid agere. Salust.in Iugurtha.

Volentibus vobis. Macrob.lib.6.Saturn.cap.6, Figuras verò quas traxit de vetustate, si volentibus vobis erit, quum repentina memoria suggesserit, enumerabo.

¶Volens, pro Beneuolo, vt in deorum precationibus. Cato, Mars pater, te precor quæsóque, vti sies volens propitius mihi, domo, familæque nostræ. Liuius, Pacem precibus exposcunt, vti volens propitius suam semper sospitet progeniem. Turnebus.

Volentia, Id est, quæ vellent, à voluntate. Salust.histor.lib.4, Multísque suspicionibus volentia plebi facturus habebatur. Nonius.

Voluntas, voluntatis, {θέλημα, βούλησις, προαίρεσις, γνώμη} Animi inductio beneuola, mens & consilium. Cic.4.Tusc. Quamobrem si simul obiecta species cuiuspiam est quod bonum videatur, ad id adipiscẽdum impellit ipsa natura: id quum constanter prudentérque sit, eiusmodi appetitionem Stoici βούλησιν appellant, nos voluntatem appellamus. Eam illi putant in solo esse sapiente, quam sic definiunt, Voluntas est quæ quid cum ratione desyderat.

Mens & voluntas. Cic.3. in Catil. Diis ergo immortalibus ducibus hanc mentem Quirites, voluntatémque suscepi.

Sensus & voluntas. Qu.Cic.de Petit.Consul. Petitori verò necessaria est, cuius & frons, & vultus, & sermo ad eorum quoscunque conuenerit sensum & voluntatem commutandus est.

Voluntas & libertas. Cic.pro Sestio, Eos voluntatem semper eandem, libertatem non eandem semper habuisse.

Nihil tam flexibile, quàm voluntas. Cic.pro Milone.

Nihil obscurius voluntate hominum. Cic.pro Murena.

Voluntas ad aliquid agendum. Cicero 3.pro Fonteio, Quòd si aut quantam voluntatem habent ad hunc opprimendum, aut quantam ad maledicendum sententiam, &c.

Voluntas erga, pro ea quam vulgò *affectionem* vocamus. Cic.2.de Finib. Sed tu, vt dignum est tua erga me & erga philosophiam voluntate ab adolescentia suscepta, fac vt Metrodori tueare liberos.

¶Voluntate, ablatiuus. Terent.Adelph.3.4,

Quod vos ius cogit, id voluntate impetret.

Sua voluntate, nulla vi coactus. Cic.2.de Finib.

Voluntate omnium, Id est, omnibus volentibus & concedentibus. Cic.ad Valerium lib.13.5, Cùm iis qui similem iniuriam acceperant amissis omnibus fortunis, reditus tamen in patriam voluntate omnium concedi videretur, adiutor incolumitatis fui.

De mea voluntate, Vide DE præpositionem.

Ex voluntate. Cic.in Pisonem, Illud accidit præter optatũ meum, sed valde ex voluntate.

Ex voluntate alicuius aliquid facere, Hoc est quod aliquis concedat & velit. Cic.Planco lib.13.30, Hoc mihi velim credas, siquid fecerim hoc ipso in bello minus ex Cæsaris voluntate, quod intellexerim scire ipsum Cæsarem, me inuitissimum fecisse.

Legis voluntas. Quintilianus libro 3.cap.6, Sed voluntate legis se tuebitur.

Abdita voluntas ac retrusa, vide Abditus in ABDO.

Aduersa voluntas. Quintil.lib.4.cap.1.

Animosa voluntas. Ouid.ad Pisonem.

Auersa voluntas. Virgil.12.Æneid.

Dubia voluntas. Tacit.lib 20.

Grata voluntas in parentes. Cic.pro Plancio.

Voluntas malefica. Plin.lib.9.cap.59.

Mutua voluntas. Cic.Metello, lib.5.2, Timuissent, ne quæ mihi pars abs te voluntatis mutuæ tribueretur.

Occulta voluntas, multiplex natura. Cic.Bruto, 1.

Officiosa voluntas Ouid.3.de Ponto, eleg.2.

Pauper voluntas. Ouid.8.Metam.

Perpetua & constans voluntas. Cic.13.Philip.

Singularis voluntas. Cic.pro Rabirio perduel.reo, Cùm tanto studio C.Rabirius totus Apuliæ singulari voluntate Campaniæ vicinitatis ornetur.

Abalienare voluntatem, Vide ABALIENO.

Abhorret voluntas eius à me. Cic.ad Caninium. lib.2.16, Solus enim tu ex omnibus, qui cum Bibulo sunt, certiorem me nunquam fecisti, quàm valde Bibuli voluntas à me sine causa abhorreret.

Abiicere voluntatem discendi simul cum spe perdiscendi. Cic.2. de Orat.

Accidit voluntas, Vide ACCIDO.

Accomodare voluntatem. Vlpian.in l.1, § in potestate. D.de exercit.action. Si seruus peculiaris volente filiofamiliâs, in cuius peculio erat: vel seruo, vicarius eius nauem exercuit: pater dominúsve, qui voluntatem non accommodauit, duntaxat de peculio tenebitur sed filius ipse insolidum.

Adducere in voluntatem, Vide ADDVCO.

Adiuuare voluntatem, Vide ADIVVO.

Alienare à se voluntates suorum, Vide ALIENO.

Auferre voluntatem, Vide AVFERO.

Conciliare sibi voluntatem alicuius. Vide CONCILIO.

Conferre voluntatẽ in aliquẽ Cic. Famil.13. voluntatem cõtulisti.

Conformare se ad alicuius voluntatem, Vide CONFORMO.

Copulare voluntatem. Cic.Famil. 3. Ad voluntates nostras copulandas.

Emetiri voluntatem, seu (vt alij legunt) remetiri. Cic. De claris Orator. Ipsa mihi tractatio literarum salutaris fuit, admonuitque, Pomponi, vt à teipso sumerem aliquid ad me reficiendum, téque remunerandum, si non pari, at grato tamen munere: quanquam illud Hesiodium laudatur à doctis, quod eadem mensura reddere iubet qua acceperis, aut etiam cumulatiore, si possis. Ego autem voluntatem tibi profectò emetiar, si rem ipsam nondum posse videor: idque vt ignoscas, à te peto. Hoc est, remunerandi voluntatẽ tibi præstabo.

Facere voluntatem. Quint.lib.5.cap.10.

Ita fert corde voluntas. Virg.6.Æneid.

Habere voluntatem nocendi, in iracundia. Cic.2 de Orat.

Immutare voluntatem. Vide IMMVTO.
Impetrare aliquid voluntate, Vide IMPETRO.
Incitata aduersus rationem voluntas, Vide INCITO.
Incumbere ad voluntatem. Cic. ad Attic. 1.
Incutere volunlatem, Vide INCVTIO.
Introspicere voluntates hominum. Tacit. lib. 1.
Loqui ad voluntatem, Vide LOQVOR.
Manet voluntas, Vide MANEO.
Mutare voluntatem. Cic. Famil. 1.
Nuncupata voluntas, Vide NVNCVPO.
Præstare voluntatem. Cic. Famil. 1, Eam voluntatem quam expectabam præstiterunt.
Profiteri volũtatem. Cic. Famil. 10, Professionem bonæ volũtatis.
Propensa voluntas. Silius lib. 16,
Quando ita cælicolûm nobis propensa voluntas Annuit.
Remittere aliquid voluntate. Liu. lib. 5. belli Maced.
Scrutari alicuius voluntatem. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Spectata voluntas amicitiæ. Lucret. lib. 1.
Stare voluntate. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Diuersa voluntas est mihi. Ouid. 5. Fast.
Temerata est nostra voluntas. Ouid. 3 Metam.
Esse in voluntate. Cic. contra Rullum.
Suscipere voluntatem. Cic. in Catil.
¶ Voluntas, pro Fauore. Terent. in prolog. Phorm.
Voluntas vestra si ad poetam accesserit.
Date operam. Hoc est, si faueritis. Donatus.
Offensa voluntas populi, Vide OFFENDO.
Voluntarius, Adiectiuum {ἑκών, ἑκούσιος} Quod fit sponte. Cic. pro Sestio, Intueri potestis eos qui omnia diuina & humana violarint, non solùm alacres lætósque volitare, sed etiam voluntarios fortissimis atque optimis ciuibus periculum moliri. Hoc est, nulla iniuria lacessitos.
Voluntarius adest. Liu. 1. ab Vrbe.
Amicus voluntarius. Cic. pro Cecinna, Ille, quem supra deformaui, voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio, simulatáque sedulitate coniunctus.
Auxilia voluntaria, Quæ sponte dantur. Cic. ad Catonem, lib. 15. 4. Liu. 15. bel. Maced. Voluntarios, quos posset, duceret, inuitum ne quem militem veterem ducendi ius esset.
Casus voluntarius. Cic. 2. de Finib.
Exitus voluntarius. Tacit. lib. 5.
Herba voluntaria, Quæ sua spõte nascitur, cui opponitur Satiua. Plin. lib. 20 cap. 22, de serpyllo, Satiuum non serpit, sed ad palmi altitudinem increscit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis.
Inimicus voluntarius. Cic. Anteq. iret in exil.
Interitus voluntarius. Cic. pro Marcello.
Laudator voluntarius. Cic. 6. Verr.
Maleficium voluntarium. Cic. 1. de Inuent.
Mors voluntaria. Cic. 3. de Finibus, Alter propter perpetuam in populari ratione leuitatem, morte voluntaria se à seueritate iudicum vindicauit.
Motus animi voluntarius. Cic. de Fato.
Obliuio voluntaria. Cic. Lentulo, lib. 1. 9, Quum mihi cum illo magna iam gratia esset, quòd eius omnes grauissimas iniurias communis concordiæ causa voluntaria quadam obliuione contriueram.
Oratio necessaria, & Voluntaria, contraria. Cic. pro Rosc. Comœdo, Illa superior fuit oratio necessaria, hæc erit voluntaria.
Societas voluntaria. Cic. pro Quintio.
Testes voluntarij. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Virtutes voluntariæ. Cic. 5. de Finib.
Voluntariè, siue Voluntariò, Aduerbium {ἑκοντί, ἑκουσίως} Bono & prompto animo, non coacto. Cæsar 3. bel. Ciuil. Hæc quum dixisset, primus ex dextro cornu procurrit, atque eum milites electi circiter CXX. voluntariè eiusdem centuriæ sunt prosecuti. De Crastino viro fortissimo. Liu. 1 ab Vrbe, Inde ob residuas bellorum iras, maximè solicitatis ad defectionem animis voluntariò traxere. Vetus exemplar habet volunta. ios.
Volones, {βολῶνες} dicti sunt serui, qui bello Punico quum deessent qui scriberentur, pro dominis pugnaturos se polliciti, in ciuitatem recepti sunt. Et volones appellati, quia hoc sponte voluerunt. Hæc ex Festo. Liu. 3. bel. Pun. Vt tyrones (ea maximè pars volonum erat) discerent signa sequi. Ibidem 168. Vetus miles tyroni, liber voloni sese exæquari fineret.
VOLSCI, {οὐόλσκοι} populi Mediterranei Tusciæ: de quibus Pomponius Mela lib. 2. in descriptione Italiæ. Virg. Æneidos,
-Volsca de gente Camilla.
Veruti Volsci. Virg. 2. Georg.
Volsella, volsellæ, siue Vulsella, vulsellæ {τριχολάβιον} Instrumentum ad pilos euellendos è corpore. Cels. lib. 6. cap. 18. de cancri, qui in cole nascitur, curatione, incipit à nigritie: quæ si cutem occupauit, protinus specillum subiiciendum, eáque incidenda est: deinde oræ vulsella prehendendæ: tum quicquid corruptum est, excidendum. Idem lib. 7. cap. 12, Ergo specillo conquirenda est testa quæ recessit, & volsella protrahenda est.
VOLSINIVM, {οὐλσίνιον.} Ptolem. lib. 3. cap. 1. Tuscorum vrbs, hodie *Balsena*.
Volsus, Adiectiuum {τετιλμένος} pro Vorsus & versus, de industria fictum. Mart. lib. 5, Qui mouet in varios brachia volsa modos. Fortè rectius volsa interpreteris vulsa, depilata. Ridet enim Cotili mollitiem, curámque nimiam circa corporis cultum.
Volua, voluæ {μήτρα.} Vide VVLVA. Plin. lib. 22. cap. 22, Voluam enim terra ob hoc prius gignit, ipsum postea in volua, ceu in ouo est luteum. Varro 2. de Re rust. cap. 1. 29, Dicuntur agni chordi qui post tempus nascuntur, & remanserunt in voluis intimis.
Volubilis, Vide VOLVO.

Volucer, hæc volucris, hoc volucre, penult. corr. {ὠκύς, ταχύς} Celer. Martialis,
Et volucrem longo porrexit vulnere pardum. Virg. 1. Æneidos,
-volucrémque fuga præuertitur Ebrum. Cic. de Clar. Orat.
Aliud autem genus est non tam sententiis frequentatum, quàm verbis volucre atque incitatum.
Alæ volucres. Stat. 5. Theb.
Aquæ volucres, Fluuij, torrentes. Ouid. 2. Metam.
Auræ volucres. Virg. 5. Æneid.
Columba volucris. Virg. 5. Æneid.
Cupido volucer. Ouid. 9. Metam.
Currus volucer. Horat. 2. Carm. ode 33.
Cursus volucer. Ouid. 2. Trist. eleg. 9.
Dies volucris. Horat. 3. Carm. ode 28.
Equi volucres. Ouid. 2. Metam.
Fortuna volucris. Cic. pro Sylla, O falsam spem, ô volucrem fortunam!
Fuga volucris. Silius lib. 17.
Fumi volucres. Virgil. 1. Georg.
Quæ tenuem exhalat nebulam, fumósque volucres.
Leuitas volucris. Lucret. lib. 4.
-volucri leuitate feruntur.
Nuntius volucris. Cic. pro Quintio.
Procellæ volucres. Ouid. 2. Amor. eleg. 11.
Rotæ volucres. Claud. 3. de raptu Proserp.
Sagitta volucris. Virg. 5. Æneid.
Saltus volucer. Stat. 6. Thebaid.
Somnus volucer. Virg. 2. Æneid.
Vox volucris. Plaut. Amphit. 4, Volucrem vocem gestito.
Volucris, huius volucris, pen. cor. f. g. {πετεινός, πτερόεις} Omne id quod volat, non solùm aues, sed apes quoque vespæ, tabani, & reliqua huiusmodi. Cic. 2. de Orat. Quemadmodũ volucres videmus procreationis atque vtilitatis suæ causa fingere & construere nidos.
Nidus volucrum. Ouid. 12. Metam.
¶ Aduenæ volucres, Vide ADVENIO.
Aëriæ volucres. Lucret. lib. 1.
Auidæ volucres. Ouid. 5. Metam.
Flumineæ volucres. Ouid. 2. Metam.
Fœda volucris. Ouid. 5. Metam.
Importunæ volucres. Virg. 1. Georg.
Infandæ volucres. Stat. 10. Thebaid.
Obscœnæ volucres. Virg. 3. Æneid.
Pictæ volucres, Variis plumis ornatæ. Virg. 3. Georg.
Picturatæ volucres. Claud. ad Serenam. 17.
Rapidissima volucris miluus. Ouid. 2. Metam.
Tener volucris. Cic. 2. de Diuin.
Hunc vbi tam teneros volucres, matrémque peremit. Hic videtur adiectiuum volucres, pro substantiuo positum, quum masculino iungat.
Vaga volucris. Ouid. 1. Metam.
Variæ volucres. Virgil. 7 Æneid. Lucret. lib. 2. Varias vocat quas Virgil. pictas. Nisi malis, quòd plura sint earum genera.
Virgineæ volucres. Ouid. 6. Metam. Harpyias intelligit, de quibus & Virgil. 3. Æneidos.
Virginei vultus volucrum, &c.
¶ Conflictatæ volucres sæuissima hyeme, Vide Conflicto in CONFLIGO.
Fallere volucres viscata virga. Ouid. 15. Metam.
Lacerant corpus volucres. Lucret. lib. 3.
Linguas volucrum sentire. Virg. 3. Æneid.
Volucriũ in genitiuo plurali, teste Charisio, citátque Ciceronem de Finibus.
Volucra, volucræ, pen. prod. Colum. de Arboribus, cap. 15, Genus est animalis, volucra appellatur: id ferè prærodit teneros adhuc pampinos & vuas. Inuolucrum & conuoluulum quidam vocant.
Volumen, Vide VOLVO.
Voluntas, Vide VOLO.
Voluo, voluis, volui, volutum, pen. prod. {δινῶ, δινέω, κυλίω, κυλίζω, κυλινδῶ, κυλινδέω} voluere, à Volo, volas, vt quidam existimant, deriuatur. Inter volandum enim quasi volui alæ videntur. Plin. lib. 19. cap. 42, Pampinato semper orbe se voluens.
Quàm citatissimè voluere. Quintil. lib. 1. cap. 1.
In caput volui, Præcipitari. Virg. 1. Æneid.
In præceps volui. Ouid. 2. Metam.
Ante pedes alicuius volui, Prosterni. Propert. lib. 3. eleg. 8.
Amnis præceps voluitur per deuia. Sil. lib. 17.
Annus voluitur in se. Virg. 2. Georg.
Flammæ voluuntur per culmina. Idem 4. Æneid.
Voluere sub naribus ignem. Idem 4. Georg. Equus flatu & anhelitu calido indicat magnanimitatem suam.
Ignis voluitur summa ad fastigia. Idem 2. Æneid.
Æstus incendia voluunt. Idem 2. Æneid.
Lacrymæ voluuntur inanes, Frustra cadunt. Idem 4. Æneid.
Libros voluere. Cic. de Clar. Orat. Voluendi enim sunt libri, cùm aliorum, tum in primis Catonis.
Venti voluunt mare. Virg. 3. Æneid.
Oculos per singula voluit. Idem 8 Æneid.
Orbem voluere. Liu. 4. ab Vrbe, Vide ORBIS.
Puluis voluitur ad muros. Virg. 11. Æneid.
Saxum ingens voluunt alij. Idem 6. Æneid.
Saxa voluebant infesto pondere Idem 9. Æneid.
Semianimes voluuntur equi. Idem. 11. Æneid.
Vices voluere. Idem 3. Æneid.
¶ Facilè solutéque verbis voluere sententias. Cicero de Claris Oratoribus.
Volui vno spiritu. Cicero 3. de Oratore. Longissima est igitur complexio verborum, quæ volui vno spiritu potest.
¶ Voluere, Cogitare, versare animo. Virg. 1. Æneidos,
At pius Æneas per noctem plurima voluens.
Casus voluere. Idem 1. Æn.
Curas multiplices animo voluebat. Catul. 59.
Fluctus curarum voluere in pectore. Lucret. lib. 6.
Cogitationes voluere, pro Cogitare. Liu. 6. bel. Pun.
Iras in pectore voluere. Liu. 5. bel. Maced.
Voluere cum animo. Sallust. in Iugurtha.
Voluens, voluentis {δινῶν} Particip. siue Nomen ex participio. Virgilius 1. Æneidos,
Certè hinc Romanos olim voluentibus annis. Hîc est participium pro nomine. Voluens enim est qui voluit: Volubilis autem qui voluitur. Anni autem voluuntur, non voluunt. vt est 2. Georg.
Atque in se sua per vestigia voluitur annus. Seruius.
Oculos huc illuc voluens. Virg. 4. Æneid.
Sensus varios voluens. Valer. 7. Argon.
Celeriter sanè verba voluens. Cic. de Clar. Orat.
Plaustra voluentia, Volubilia. Virg. 1. Georg. Seruius.
Voluendus {δινούμενος} Aliud particip. Virg. 1. Æneidos,
Triginta magnos voluendis mensibus orbes
Imperio explebit. Id est, volubilibus. Idem 9. Æneid.
-voluenda dies en attulit vltro. Seruius.
Volutus, pen. prod. {κεκυλισμένος} Item participium: vt
Fluctus volutus ad terras. Virg. 3. Georg.
Amnis per saxa volutus. Virg. 3. Georg.
Voluto, volutas, pen. prod. {δινῶ} volutare, Frequentatiuum. Colum. lib. 7. cap. 9, Vt paludem rimentur, effodiántque lumbricos, atque in luto volutentur, quod est huic pecori gratissimum.
Volutare se supra rem aliquam. Plin. lib. 8. cap. 37.
Circum terram volutari. Cic. in Somn. Scipio. Nanque eorum animi qui se corporis voluptatibus dedidêre, earúmque se quasi ministros præbuêre, impulsúque libidinum voluptatibus obedientium deorum & hominũ iura violauêre, corporibus elapsi, circum terram ipsam volutantur, nec hunc in locum nisi multis exagitati sæculis reuertuntur.
In luto volutari. Cic. 7. Verr. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis vestigiis inuenimus?
Genibus volutans. Virg. 3. Æneid.
¶ In stupris volutatur, per translationem: hoc est, Veluti sus quædam luto, ita stupris delectatur. Cic. de Arusp. respon. Idem ad Varronem lib. 9. 3. Laborandum est, ne quum omnes in omni genere & scelerum, & flagitiorum volutentur, nostra nobiscum, aut inter nos cessatio vituperetur.
Liberè cum scortis volutari. Cic. de Arusp. respon. Quis vnquam nepos tam liberè est cum scortis, quàm hic, cum sororibus volutatus?
In omni dedecore volutari. Autor ad Heren. lib. 4, Non denique in omni dedecore volutatus es?
¶ Volutari, pro Libidinari. Iustin. lib. 12. non ita procul à fine, de Alexandro magno verba faciens, Qua nocte eum mater Olympias concepit, visa per quietem est cum ingenti serpente volutari, nec Dei decepta somnio est. Nam profectò maius humana mortalitate vtero opus tulit. Plin. lib. 35. cap. 11, Clesides innotuit reginæ Stratonices iniuria. Nullo enim honore exceptus ab ea, pinxit volutantem cum piscatore, quem reginam amare sermo erat.
Cum aliquo volutari. Cic. in Sallust. Itaque nihil aliud studet nisi vt lutulentus sit cum quouis volutari.
¶ In veteribus scriptis studiosè volutari. Cic. 3. de Orat.
Animum cogitationibus volutare. Liu. 9 ab Vrbe.
Secum volutare aliquid. Virgil. eclog. 9.
In animo volutare. Liu. 8. bel. Pun.
Secum animo aliquid volutare. Liu. 10. bel. Maced.
Cum tristi corde volutat hæc. Virg. 6. Æneid.
Dolos dirúmque volutat corde nefas. Valer. 2. Argon.
Mente quædam volutat. Lucret. lib. 3.
In secreto cum amicis aliquid volutare. Liu. 4. bel. Mac.
Vocem volutant per atria, Iactant clamores lætitiæ indices. Virg. 1. Æneid.
Volutatus, pe. prod. Particip. {κεκυλισμένος} Cic ad Q. fra. lib. 2. 15, Itaque ad Challisthenẽ & Philistum redeo, in quibus te video volutatum: Hoc est, cum labore versatum.
Volutatus, huius volutatus, pen. prod. {κυλίνδωμα.} Plin lib. 10. cap. 4, Multum puluerem volutatu collectum, insidens cornibus excutit in oculos.
Volutatio, volutationis {κύλισμα} Verbale, Idem. Plin. lib. 8. cap. 51, In luto volutatio generi grata. De suibus loquitur, Vide HAPHE. Idem lib. 10. cap. 73, Solidipedũ volutatio propria. Cic. in Pisonem, An verò tu parum putas inuestigatas esse à nobis labes imperij tui stragésque prouinciæ? quas quidem nos non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis, & cubilibus persecuti sumus.
Volutatim, pen. prod. Aduerb. {κυλινδόν} Plaut. Milit. 8,
Volutatim domum te rapiam.
Volutabrum, volutabri, pe. prod. {κυλίστρα} Locus vbi sues volutantur. Virg. 3 Georgicon,
Sæpe volutabris pulsos syluestribus apros
Latratu turbatis agens.
Volubilis & hoc volubile, pen. corr. {εὐστροφος, εὐδίνητος} Quod facilè voluitur. Cic. de Vniuers. Deinde animum circundedit corpore, & vestiuit extrinsecus, cœlóque solituago & volubili, & in orbem incitato complexus est.
Amnis volubilis. Horat. 1 epist. 2.
Deus volubilis. Cic. 1 de Nat. deor. Neque verò mundum ipsum animo & sensibus præditum, rotundum, ardetem, volubilem Deum,

portenta & miracula non disserentium philosophorum, sed somniantium.
Fortuna vaga & volubilis. Cic. pro Milone, Vide quàm sit varia vitæ commutabilísque ratio, quàm vaga, volubilísque fortuna.
Homo volubilis quadam præcipiti celeritate dicendi. Cicero pro Flacco.
Malum volubile, Pomum rotundum. Ouid. epist. 19.
Nexu volubiles Ouid. 3 Metam.
Canorus orator & volubilis. Cic. de Clar. Orat.
Volubilitas, pen. cor. volubilitatis {τὸ εὐστροφον} Cic. 2. de Nat. deor. Ex vtraque re & mundi volubilitas, quæ nisi in globosa forma esse non posset, &c.
Dare volubilitatem. Cic. de Fato, Vt igitur, inquit, qui protrusit cylindrum, dedit ei principium motionis volubilitatem autem non dedit.
Deus cœlum ad volubilitatem rotundauit. Cic. de Vniuers.
Fracta volubilitas capitis latissima, Rotunditas capitis. Ouid. 12. Metamorph.
Volubilitas fortunæ, Inconstantia. Cicero 2. de Diuinatione, Quo modo ergo id quod temerè fit, cæco casu & volubilitate fortunæ, præsentiri & prædici potest?
Volubilitas linguæ. Cic. pro Plancio.
Volubilitas verborum. Cic. 1. de Orat. Est enim & scientia comprehendẽda rerum plurimarum, sine qua verborum volubilitas inanis atque irridenda est.
Volubiliter, pen. corr. Aduerb. {εὐστρόφως.} Cic. in Orat. Sæpe etiam in amplificanda re concessu omniũ funditur numerosè & volubiliter oratio.
Volumen, pen. prod. voluminis, n. g. {σύνταξις, σύγγραμμα, σύνταγμα, γράμματα} à Voluendo: quòd maiores nostri in libris arborum, id est codicibus scribebant: & libellos illos quò ferrent commodius, complicabant. Ideóque volumina appellata sunt, libellis similiora, quàm libris. Est enim volumen pars codicis, vt puta Metamorphoseon liber in quindecim volumina distinctus. Ouidius 1. Tristium eleg. 1,
Sunt quoque mutatæ ter quinque volumina formæ. Plin. iunior lib. 3 epist. 5. ad Macrum, Libri tres in sex volumina propter amplitudinem diuisi. Quasi in sex minores libros, vt sint volumina aliquanto minora quàm libri. Volumen igitur pars libri est: Liber verò pro toto codice & pro volumine accipitur. Plin. maior lib. 7. cap. 29. Hæc est regio secundo volumine à nobis significata. Cic. 3. Tuscul. Quoniam duobus superioribus de morte & dolore dictum est tertius dies disputationis hoc tertium volumen efficiet. Vide Vlpianum in l. Librorum appellatione. D. de legat. tertio.
Volumen epistolarum. Cicero ad Atticum, libro 9. 181, Nam quum ad hunc locum venissem, euolui volumen epistolarum tuarum, quod ego sub signo habeo, seruóque diligentissimé.
Referre epistolas in volumina. Cicero ad Tironem lib. 16. 17, Video quid agas: tuas quoque epistolas vis referam in volumina.
Annosa volumina vatum. Horat. 2. epist. 1.
Lintea volumina, Vide Linteus in LINTEVM.
Plenum volumen querelæ iniquissimæ. Cice. Appio lib. 3. 7.
¶ Conficere volumina. Cic. Pæto lib. 9. 16, Audio Cæsarem, quum volumina iam confecerat ἀποφθεγμάτων.
Crescit magnitudo voluminis. Autor ad Herennium lib. 1, Nunc quoniam satis huius voluminis magnitudo creuit, commodius in altero libro de cæteris rebus deinceps exponere.
Explicare volumen. Cicero pro Roscio Amerino, Veniat modò, explicet suum volumen illud, quod ei planum facere possum Erucium conscripsisse.
Implere volumen oraculis falsis. Cicero secundo de Diuinatione, Tuis enim oraculis Chrysippus totum volumen impleuit, partim falsis, vt ego opinor, partim casu veris, vt fit in omni oratione sæpissimé.
Peragere volumina, Vide PERAGO.
¶ Immensa vinclorum volumina. Virg. 5. Æneid.
Celeri volumine cœlum torquet sydera. Ouidius 2. Metam.
Sinuare volumina crurum. Virgil. 3. Georg. de equis.
Sinuant terga volumine angues. Virg. 2. Æneid. Hoc est, Inuolutione colligunt in sinus seu annulos atque spiras, & curuant.
Trahere volumina dicuntur angues. Virg. 5. Æneid.
Sinnosa volumina versat serpens. Virgil. 11. Æneidos.
Corruit igne rogus, nigríque volumina fumi
Infecere diem. Ouid. 13. Metam.
¶ Volumina sortis humanæ, pro varietate. Plin. lib. 7. cap. 45.
Voluox, voluocis, penultima producta, masculini generis, {ἴψ} Vermis qui & conuoluolus dicitur, & inuoluolus, & volucra, vt superius visum est. Plin. lib. 18. cap. 18, Alij voluocem appellant animal prærodens pubescentes vuas, Vide CONVOLVOLVS.
Voluptas, voluptatis, pen. prod. {ἦδος, ἡδονή, ἡδυπάθεια, γάνωμα, κηλημός, χλιδή, φιληδία} Est elata præter modum lætitia, opinione præsentis alicuius boni. Vnde quicquid cum delectatione animum demulcet, voluptas dicitur. Terent. Heaut. 1. 2,
Voluptatem magnam nuntias.
Omnes enim iucundum motum quo sensus hilaretur, Græcè ἡδονὴν, Latinè voluptatem vocant. Cic. 2. de Fin.
Omne autem id quod gaudemus, voluptas est: vt omne quo offendimur, dolor. Cic. 1. de Finib.
Lætitia & voluptas. Cic. 1. de Orat. Percipietis etiam illam ex cognitione iuris lætitiam & voluptatem.
Dicendi voluptates. Quintil. lib. 4. cap 3.
Voluptas abdominis, Vide ABDOMEN.
Voluptas in bibendo. Cic. 2. de Finib. Est'ne quæso inquam sitienti in bibendo voluptas?
Voluptas mea, Blandientis vox. Plaut. Casin. 3.
Amœnissima voluptas, Vide AMOENVS.

Communis voluptas. Quintil.lib.1.cap.10.
Dux vitæ dia voluptas. Lucret.lib.2.
Diuina voluptas. Lucret.lib.3.
Egregia. Iuuenal. Saty.14.
Incredibilis. Cic. Pompeio lib.5.7.
Ineruditæ voluptates. Quint.lib.1.cap.12.
Insatiabilis, Vide INSATIABILIS.
Iucunda. Lucret.lib.2.
Voluptas autem non illa leuis & fugax, & subinde reficienda, sed stabilis & certa. Senec.epist.18.
Liquida & libera, vide LIQVOR, liquoris.
Liquida & p ra. Lucret.lib.3.
Mediocris. Cic.pro Plancio.
Miseranda. Stat.6. Thebaid.
Perpetua. Cic. Appio lib.3.2.
Pura. Lucret.lib.4.
Pura voluptas literarum. Quintil.lib.2.cap.18.
Poëticæ voluptates. Idem.lib.1.cap.1.
Sapientum remissæ voluptates, & modestæ, ac penè languidæ sunt, compressæque & vix notabiles: vt quæ neque accersitæ veniant, nec quamuis per se accesserint, in honore sint, neque vllo gaudio percipientium exceptæ. Miscent enim illas, & interponunt vitę, vt ludum iocúmque inter seria. Seneca de Vita beata.cap.12.
Resupina volup as. Quintil.lib 5.cap.12.
Sobria a ficca voluptas. Seneca de Vita beata cap.12.
Nulla est syncera voluptas. Ouid.7. Met.
Torua voluptas frontis. Claud.7. Paneg.
Vera voluptas. Lucret.lib.5.
Viua voluptas prati. Claud in Ruffi.
Accipere voluptatem, Vide ACCIPIO.
Adiungere voluptatem ad virtutem, Vide ADIVNGO.
Afferre voluptatem, Vide AFFERO.
Architectari voluptatem, Vide ARCHITECTOR.
Assumere voluptatem, Vide ASSVMO.
Bacchari in voluptate, Vide BACCHOR.
Voluptatem eius capio, pro De eo. Plin.epist.17.lib.2.
Capitur mihi mente voluptas. Ouid.4.de Ponto eleg.9.
Capi voluptate. Cic.1.de Legibus, Nam & voluptate capiuntur omnes: quæ etsi est illecebra turpitudinis, tamen habet quiddam simile naturalis boni, lenitate enim & suauitate delectat.
Captare voluptatem, Vide Capto in CAPIO.
Carere voluptatibus, Vide CAREO.
Condire voluptatibus. Quint.lib.5.cap.14.
Conquirere & comparare voluptates, Vide CONQVIRO.
Contrectare varias voluptates mente, Vide CONTRAHO.
Corrupta voluptas multo dolore. Horat.1. Serm.saty.2.
Creare voluptatem inimicis, Vide CREO.
Cumulatus voluptatibus, Vide CVMVLO.
Deliniri voluptate quadam praua. Quint.lib.2.cap.5.
Duci ad fidem voluptate, Induci ad credendum. Quint.lib.4.ca.2.
Exclusa animo voluptas. Stat.3 Sylu.3.
Expleta voluptas flendi Stat.2. Sylu.1.
Habere voluptatem. Cic Famil.2.
Inclinare ad voluptatem audientium debemus. Quin.li.2.cap.10.
Indulgere voluptati. Quintil.lib.2.cap.17.
Inicere voluptatem, Vide INIICIO.
Cum voluptate legere, Cum delectatione. Cic.5.de Finib. Quid cùm fictas fabulas, è quibus vtilitas nulla duci potest, cum voluptate legimus?
Locupletata voluptas in perfectione vitæ, Vide LOCVS.
Loqui ad voluptatem, Vide LOQVOR.
Percipienda voluptas oculis. Ouid.4.de Ponto eleg.9.
Perfundi voluptate. Cic.de Clar.Orat. Delectatur audiens multitudo, & ducitur oratione, & quasi voluptate quadam perfunditur.
Permulcere aures assistentiũ prauis voluptatibus. Quint.li.2.ca.12.
Permulceri voluptate lætissima, Vide PERMVLCEO.
Petere voluptatem audientium. Quint.lib.5.cap.1.
Satiata voluptas. Stat.6. Thebaid.
Esse voluptati, Gratum esse. Cic. Lentulo, lib.1.7. Quod mihi de filia, & de Crassipede gratularis, agnosco humanitatẽ tuam, speróque & opto, nobis hanc coniunctionem voluptati fore.
In voluptate esse. Cic.1.de Finib. His rebus instructus semper est in voluptate.
Dolere, & In voluptate esse, contraria. Cic.4. Acad.
¶ Voluptas, mala est aliquando. Plautus Merc.23. Cicero de Senectute, Diuinè enim Plato escam malorum voluptatem appellat, quod, &c.
Voluptas maxima est inimica virtuti, boníque naturam fallaciter imitando adulterat. Cic.in Parti.
Omnis voluptas honestati est contraria. Cic.3. Offic.
Capitalis pestis est voluptas. Cic.de Senect. Nullam capitaliorem pestem quàm voluptatem corporis hominibus à natura datam, cuius voluptatis auidæ libidines temerè & effrænatè ad potiundum incitarentur.
Omnium malorum mater voluptas. Cic.1.de Legibus, Ab ea quæ penitus in omne sensu implicata insidet imitatrix boni, voluptas: malorum autem omnium mater.
In voluptatis regno virtus non potest consistere. Cic.de Senect.
A voluptatibus, Vide A vel AB.
Assuetudo voluptatum. Tacit.lib.18.
Condimentum voluptatis, Vide CONDIO.
Ministræ voluptatum, Vide Minister, stri, in MINISTRO.
Deditus voluptatibus, Vide DEDO.
Confusa voluptas amborum. Ouid.epist.21.
Furtiua voluptas. Ouid.4. Metam.
Indigna homine docto voluptas. Cic.2. Offic. Nec me angoribus dedidi, quibus essem confectus, nisi his vestitissem: nec rursus indignis homine docto voluptatibus.
Libidinosa voluptas, Vide LIBIDO.
Lucrosa voluptas. Ouid.1. Amor.eleg.10.
Mutua voluptas. Lucret.lib 4.
Amplexari voluptatem, Vide AMPLECTOR.
Auolat voluptas, Vide AVOLO.
Dedere se voluptatibus, Vide DEDO.
Inhærere voluptatibus, Vide INHAEREO.
Inuenire nouam voluptatem. Cic.5. Tusc. Xerxes præmium proposuit qui inuenisset nouam voluptatem.
Irrita voluptas. Ouid.2.de Arte.
Liquescere voluptate, Vide LIQVOR, liquoris.
Blanda voluptas truces mollit animos. Ouid.2.de Arte.
Nocet empta dolore voluptas. Horat.1.epist.2.
Perfluere voluptatibus, Vide PERFLVO.
Placet inconcessa voluptas. Ouid.3. Amor.eleg.4.
Properata voluptas, Ouid 1. Amor.eleg.4.
Sperata voluptas. Ouid 2. Metam.
Spernere voluptates. Horat.1.epist.2.
Voluptarius, Adiect. Quod voluptatem affert. Plaut. Pœn.8,
Liberum vt commonstraremus tibi locum & voluptarium.
Mollis & voluptarius. Cic.5. Tus. Ordiamur ab eo si placet, quem mollem, quem voluptarium dicimus.
Rerum voluptariarum impẽsæ. Caius in l. vtiles. D.de petit.here.
Disciplina voluptaria. Cic.1.de Fin. Intelligatúrque ea quæ voluptaria, delicata, mollis, habeatur disciplina, quàm grauis, quàm continens, quàm seuera sit.
Disputatio voluptaria. Cic.3.de Orat. Tum ab Aristippo, quem illæ magis voluptariæ disputationes delectarant.
Homo voluptarius. Cic.2. Tusc. Ego à te non postulo vt dolorem eisdem verbis afficias quibus Epicurus voluptatem, homo, vt scis, voluptarius. Plaut. Menæh.7,
Voluptarij atque potatores maximi. Cic.in Pis. Atque hoc quidẽ etiam isti tui dicunt voluptarij Græci. Id est voluptatis assertores, quales erant Epicurei.
Possessio voluptaria. Cic. Attic.lib.12.244, Voluptarias enim possessiones nolet Silius.
Prædiũ voluptariũ. Vlp.in l. Si cuius rei § fructuarius. D.de vsufr.
Secta voluptaria. Seneca de Vita beata, cap.vlt.
Voluptarius sensus, gustatus. Cic.3.de Orat. Quinetiam gustatus qui est sensus ex omnibus maximè voluptarius, quíque dulcedine præter cæteros sensus commouetur.
Voluptabilis & hoc voluptabile, pen.cor. { ἡδύς } Gratus, voluptuosus. Plaut. Epid.2,
Voluptabilem mihi tuo aduentu attulisti nuntium.
Voluptuosus, pen.prod. Adiect. {ἡδυπαθής} Voluptuosus homo, qui per quam amat voluptatem.
Voluptuosa res, Quæ in se habet voluptatẽ, & plena est voluptatis, & quæ voluptate efficit. Plin.li.3.epist.13, Voluptuosum esse vtraque opera eodem viatico inuisere.
Voluptuor, voluptuaris, Voluptate fruor. Erasmus in Latino Plutarchi opusculo de Sanitate tuenda, Quod si minus his rebus commoueatur, tum oportebit complures dies aquam potare, aut abstinere cibis, denique clyster sumendus potius quàm pharmaca ista, corpus perturbantia simul & vitiantia, quæ vulgus facilè cupidéque solet appetere, non aliter quàm mulieres veneficiis vtentes, quibus abortũ faciant, fœtúmq; perdant, vt rursum impleantur, ac voluptuẽtur.
Volup, vel volupe, pe.cor. {ἡδέως} Id est delectabile. Plaut. Casin.18,
Facite animo vestro vo up. Terent. Phorm.4.3,
Venire saluum volupe est.
VOLVSIVS, { οὐολούσιος } Poëta fuit Patauinus, qui Ennium secutus, rerum gestarum populi Romani annales carmine scripsit. Catullus de Smyrna Cinnæ poëtæ,
At Volusij annales Paduam morientur ad ipsam,
Et laxas scombris sæpe dabunt tunicas.
Voluta, volutæ, pen.prod. { ἕλιξ } Vitru.lib 1 cap.2, His enim diis propter virtutem sine deliciis ædificia constitui decet. Veneri, Floræ, Proserpinæ, fontium nymphis, Corintho genere constitutæ aptas videbuntur habere proprietates, quod his diis propter teneritatem, graciliora & florida, folíisq; & volutis ornata opera facta augere videbuntur iustum decorem. Idem lib.3 cap.3 & multis aliis locis.
Volutabrum, Volutatim, Voluto, Vide VOLVO.
Vomer, vomeris, masc.gen. Vide VOMO.
Vomica, vomicæ, pen.corr. {ἀπόστημα, ἰσωθεν} Tumor excrescens, siue grossities illa quæ nascitur in aliqua parte corporis, saniem frequenter emittens. Cicero 3.de Natura deorum, Nec prodesse Phæræo Iasoni, is qui gladio vomicam eius aperuit, quam sanare medici non poterant. Plinius lib.20.cap.12, Petroselinon præcipuum ad vomicas.
Putres vomicæ Iuuenal. Satyr.13.
Erumpit vomica. Cels.lib.2.cap.8.
Excitat vomicas dolor. Cels.lib.2.cap 7.
Laborare vomica. Cels.lib 4.cap 8.
Vomica oritur. Celsus lib.2.cap.6.
Rumpere vomicam. Cels.lib.2 cap 8.
¶ Vomica, de suppuratione. Cels.lib.2.ca.8, Quòd si ne rupta quidem vomica, vel pure extrinsecus emisso febris quieuit. Idem de interiore supuratione loquens, lib. 3. cap.vlt. Omnis tunc vomicæ finis est, vt rumpatur, indiciúmque est pus vel aluo vel ore redditum. Budæus.
¶ Vomicam non infestiuiter Plautus vocat crumenam plenam argenti, in Persa 9,
Quid hoc quod in collo tibi tumet? Sa. vomica est: pressare parce.
¶ Vomica, Concaua loca vetustate exesa. Lucilius li.29, Tyroneo & non mortifero adfectus vomica & vulnere. Nonius.

¶Vomicæ

¶ Vomicæ Reipubl. apud Quintil. lib.8.cap.6, Non enim si Cicero rectè sentinam Reipubl. dixit, fœditatem hominum significans, idcirco probem illum quoque veteris oratoris, Persecuisti Reipubl. vomicas.
Vomo, vomis, vomui, vomitum { ἐμέω, ἐξερεύγομαι } vomere, pen.corr. Eijcere. Propriè de cibis dicitur, & superiore ex parte. Cic. pro Deiotaro, Quum, inquit, vomere post cœnam velle te dixisses, in balneũ te ducere cœperunt.
Bibere, vomere, effundere. Cic.in Pisonem, Aliquod Lapitharum aut centaurorum conuiuium ferebatur: in quo nemo potest dicere, vtrum iste plus biberit, an vomerit, an effuderit.
Vomere in mensam. Cic.2.de Finibus, Nolim enim mihi fingere Asotos, vt soletis, qui in mensam vomant, & qui de conuiuiis auferantur.
In gremio suo vomere. Cic.2 Philip Cui ructare turpe esset, is vomens frustis esculentis vinum redolẽtibus gremium suum & totum tribunal impleuit.
In conspectu alicuius vomere. Cic 2. Philip. Tantum vini in Hippiæ nuptiis exhauseras, vt tibi necesse esset in Pop.Rom. conspectu vomere postridie.
Fluctus vomit ac resorbet Sylla. Ouid.epist.12.
Flammas ore vomit Cacus. Ouid.1. Fast.
Purpuream vomit ille animam. Virg 9. Æneid.
Vitam vomere Lucret.lib 6.
¶ Vomor, vomeris, pen.corr. Passiuum. Plinius lib.10.cap.67, Salamandræ ore sanies lactea vomitur.
¶ Vomitur, pen.cor. Impersonale. Cic.2. Philipp. Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.
Vomito, vomitas, pen.corr. { ἐξεμέω } vomitare, Frequentatiuum. Colu. lib.7. cap.10, Quam quum pecudes biberunt, nausea correptæ vomitant, atque expurgantur.
Vomitus, huius vomitus, pen.corr. { ἔμετος, ἐξέραμα. }
Araneosus vomitus, Vide ARANEA.
Varius vomitus. Celsus lib.2 cap 6.
Repetere vomitum. Celsus lib.4 cap.4.
Supprimere vomitum. Celsus lib.4 cap.5.
Extrahere. lib 3 cap.8.
Facere. lib.13.cap.23.
Inhibere. lib.12.cap.15.
Inuitare. lib.22.cap.14.
Mouere. lib.33 cap.8.
Sistere. lib.20.cap.14.
Vomitaria nunc in spectaculis dicimus, vnde homines glomeratim ingredientes, in sedilia se fundunt. Hæc Macrob. li.6. Saturn.ca.4. exponens illud Virgilij,
Manè salutantum totis vomit ædibus vndam.
Vomitio, vomitionis, Idem { ἔμεσις } Cic.2.de Nat.deor. Quid ea quæ nuper, id est paucis ante seculis medicorum ingeniis reperta sunt, vomitione canes, purgante autem, &c.
Inimicæ oculis vomitiones, Vide INIMICVS.
Concitare vomitiones. Plin.lib.24.cap.18.
Vomitor, pen.cor. vomitoris { ἐμετής } Plin.lib.23.cap.1, Non expedire vomitoribus, sicut neque mustum, neque sapa, neque passum.
Vomitorius, Adiectiuum { ἐμετικός } Quod vim vomitum faciendi habet. Plin.li.21.ca.19, Hunc stomacho inutilem, & ideò vomitorium.
Vomer, vel vomis, vomeris, pen.corr.m.g. {ὕννις} Dicitur id ferrum in aratro quod liras facit, & vtrinque vomit, vnde nomen habet. Plin. lib 17.cap.18, Vomerum plura genera. Culter vocatur prædensam, prius quàm proscindatur, terram secans, futurísque sulcis vestigia præscribens incisuris, quas resupinus in arando mordeat vomer. Alterum genus est vulgare, rostrati vt vectis. Tertium in solo facili, nec toto porrectum dentali, sed exigua cuspide in rostro. Virgilius 1. Georgicõn,
Depresso incipiat iam tum mihi taurus aratro
Ingemere, & sulco attritus splendescere vomer. Vbi Seruius, Vomer à frequenti ratione atteritur & decrescit. Lucretius,
-occulto decrescit vomer in aruo. Dicimus autem & hic vomer, & hic vomis: sed ab vtroque huius vomeris facit. Virgilius 1. Georgicon,
Vomis & inflexi primum graue robur aratri.
Saucia vomeribus tellus. Ouid.1 Metam.
Aduncus. Ouid.4 Fast. Curuus. Ouid.3. Amor.eleg.7.
Duro fumans sub vomere taurus. Virg.3. Georg.
Ferreus. Lucret.lib.1.
Laureatus, Vide LAVRVS.
Obtusi vomeris dentem procudere. Virg.1. Georg.
Rigidi vomeris ictu versatur tellus. Claud.1.de rap.Pros.
Vnci vomeris patiens tellus. Virg.2. Georg.
Perstringere aliquid vomere. Cic.2. Philip. Cuius quidem vomere portam Capuæ penè perstrinxisti, vt, &c.
Vopiscus, vopisci, m.g. Dicitur qui ex duobus conceptis, vno abortu excluso, ad partum legitimum ducitur. Quo nomine dictus est hi. o ricus quidam qui de Imperatoribus scripsit. Plin.lib.7.cap.10, Vopiscos appellabant è geminis, qui retenti vtero nascerentur, altero interempto abortu. Nanque maxima, etsi rara, circa hoc miracula existunt.
VORANVS, penult. prod. {βοραῖνος} fuit Qu. Luctatij furacissimus libertus, quem nummularius nummos de mensa subtrahentem, & in calceos infarcientem deprehendit. Cælius lib.10.cap.49. Vide EXCHALCIO.
Voro, voras { πινδάω, καταφάγω } vorare, Cibum non confectum deglutire. Cic 2. de Nat.deor. Alia vorant, alia mandunt.
Plaga vorat medullas Senec. Hippol.3.
Vorare, Auidè sumere. Plaut. Truc.3, -interim ille
Hamum vorat, si semel amoris poculum accepit mere. Hoc est, actum de eo est: vt moriuntur pisces qui hamum vorant.
Vorare literas. Cic. Attic.lib.4.80, Non hic voramus literas cum homine mirifico (ita mehercule sentio) Dionysio.
Viam vorare, Celerrimè currere. Catul.ad Libel.53. Vide VIA.
Voratio, vorationis, Verbale { πίνδασις } Catullus ad Portium & Socrationem 44, -mei sodales
Quærunt in triuio vorationes. Alij legũt vocationes, exponúntque de vocationibus ad conuiuium, Vide Vocatio in VOX.
Vorago, pen, prod. voraginis, pen.corr.f g. { βάραθρον } Barathrum dicitur: quod in eam cadentia, non emergunt, sed quasi absorbentur. Cic.1.de Diuinat. Qui quum per agrum Leontinum iter faciens, equum ipse demisisset in flumen, summersus equus voraginibus non extitit.
Ima vorago. Cic.in Salust.
Ingens vorago faucibus vastis patet. Senec. Herc.fur 9.
Liuidissima, maximéque profunda vorago. Catullus ad Coloniam 17.
Pigra vorago, Limosa & cœnosa. Silius lib.13.
Tenebrosa vorago. Stat.6. Theb.
Tenax vorago. Catul.ad Coloniam 17.
Vasta voragine exæstuat gurges. Virg.6. Æneid.
¶ Vorago, Aliter. Curtius lib.8, Imber violentius quàm aliàs fusus campos lubricos & inequitabiles fecerat. Grauésque & propemodum immobiles currus illuuie & voragine hærebant.
¶ Vorago patrimonij. Cic.pro Sestio, Tu meo periculo gurges ac vorago patrimonij heluabare?
Scopulus & vorago. Cic.3.de Orat. Syrtim patrimonij, scopulum libentius dixerim: Charybdim bonorum voraginem potius.
Voraginosus, pen.prod. Adiect. {βαραθρώδης} Voraginibus plenum. Hirtius 6.bel Hisp. Nam palustri & voraginoso solo currebat ad dexteram partem.
Vorax, voracis, penult.prod.omn.g. {λίχνος, λαφύστιος} Plurimum vorans. Cic.2. Philip Quæ Charybdis tam vorax?
Voracibus impensis onerosus equitatus. Valerius Max.lib.7.cap.1.in fine.
Ventris voracis placare ieiunia. Ouid.15. Metam.
Vsura vorax. Lucan.lib.1.
Vndique vorsum. Lucret.lib.2.
Vorsura, vorsuræ, Vide Versura in VERTO.
Vortex, Vide Vertex in VERTO.
Vorto, vortis, Vide VERTO.
Vos, vestrum vel vestri {ὑμεῖς} Pronomen pluralis numeri à Tu.
Vosmetipsi, pro Vosipsi. Cicero 4. Academica, Nos autem dicimus ea nobis videri quæ vosmetipsi nobilissimis philosophis placuisse conceditis. Et pro Roscio Amerino, Quæ facitis, eiusmodi sint vt ea dedita opera à vobis contra vosmetipsos facere videamini.
Votum, Vide VOVEO.
Voueo, voues, voui, votum, vouere; penultima producta { εὔχομαι, ἐπεύχομαι } Deo aliquid sanctè promittere. Cicero 1.de Natura deorum, Quid optamus à diis immortalibus? quid vouemus? Horatius 3. Carm.ode.8.
Ex amissione alicuius rei vouere. Cic.1.de Diuina. Quum propter paupertatem sues puer pasceret, vna ex his amissa vouisse dicitur, si recuperasset, vuam se Deo daturum quæ maxima esset in vinea.
Vouere decimam alicui. Cic.3.de Nat.deor. Neque Herculi quisquam decumam vouit vnquam, si sapiens factus esset.
Vouere votum. Liu.1.bel.Pun. Ouid.9 Metamorphoseos,
Vota puer soluit, quæ fœmina vouerat Iphis.
Vouere caput pro salute patriæ. Cic 5.de Finib. Nostri imperatores pro salute patriæ sua capita vouerũt. Id est, periculis se obiicere.
Vouere in eadem verba. Liu.3.bel. Maced.
Vouere templum Deo. Liu.1.ab Vrbe.
Vouere, pro Votis optare. Seneca de Benefi.lib.6, Et quicquid inimicus optaret, amantes vouent. Horat.1.epist.4,
Quid voueat dulci nutricula maius alumno?
Votus, Particip. { ἐπευχθείς } Cic.3.de Nat. deor. At earum templa sunt publicè vota & dedicata. Liu.4.ab Vrbe.
Delubra vota Menti. Ouid.2. Metam.
Votum, voti { εὐχή, εὐχωλή } Promissio facta Deo. Cicero 2.de Legibus, Diligentia votorum satis in lege dicta est, ac voti sponsio, quo obligamur Deo: pœna verò violatæ religionis iustam recusationem non habet.
Voti reus, Vide REVS.
Preces & vota. Cic pro Plancio, Eorúmque preces & vota de meo reditu exaudiens, Dirrhachiũ, quod erat in fide mea petere cõtendi.
Votum & promissum. Cic. Attic.12.241, Sed iam quasi voto quodam & promisso me teneri puto.
Votum pro. Cato.cap.83, Votum pro bubus, vt valeant sic facito.
¶ Amarum votum, Quod malè cedit, quale fuit Midæ. Clau.3. Pa.
Audax votum. Stat.9. Thebaid.
Furialia vota, Desyderia furiosa. Silius lib.8.
Furiosa, Furiosa cupiditas. Ouid.10. Metam.
Futile votum, Inane desiderium. Silius lib.10.
Ignauum. Claud. Eutrop.2.
Modesta parum vota. Ouid.3. Trist.eleg.8.
Nefarium votum. Cic.pro Cluen. Qu netiam nocturna sacrificia, quæ putat occultiora esse, sceleratásque eius preces & nefaria vota cognouimus.
Pauidum votum. Claud.1.de bello Gildon.
Pia vota, Piorum preces ad Deum. Ouid.1. Metam.
Publica. Ouid.7. Metam.
Temeraria vota. Tibul.lib.3.eleg.6.
Tristia vota. Ouid.8. Metam.
Annuit votis nostris Deus. Claudian.3. Panegyr.
Assuescere, Vocari votis. Virg.1. Georg.
Canere vota diuis, Hymnos & preces. Seruius. Virg.3. Æneid.

Cessare in vota, Vide CESSO.
Concipere vota. Ouid. 7. Metam.
Concepta vota. Silius. lib. 7.
Confugere ad vota, Vide CONFVGIO.
Corrigere vota sua, Suos appetitus. Ouid. 2. Metam.
Damnari votorum, vel votis, Vide DAMNO.
Debere votum. Cic. in Verr.
Dissoluere vota. Cic. Attic. lib. 15. 326.
Ducere vota ad bonos exitus. Horat. 4. Carm. ode 8.
Duplicare vota metu. Virg. 8. Æneid.
In vota effundi. Tacit. lib. 1.
Exequi annua vota. Virg. 5. Æneid.
Facere vota, pro Optare. Cic. pro Milo. Vota enim feceratis vt in eos se potius mitteret, quàm in vestras possessiones, Vide FACIO.
Facere vota parcius. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 1.
De aliquo ægroto vota facere. Cic. Attic. lib. 8. 169.
Inhibere vota alicuius rogando. Ouid. epist. 15.
Liberari voti, pro voto. Liu. 5. ab Vrbe.
Votis vota nectere. Lucret. lib. 5.
Nuncupare vota, Vide NVNCVPO.
Obligare votis caput. Horat. 2. Carm. ode 8.
Onerare votis æthera, Iterum atque iterum vota deo polliceri. Virg. 9. Æneid.
Perfecta vota ordine. Virg. 3. Æn.
Persoluere votum, Vide PERSOLVO.
Poscere opem votis. Ouid. 3. Fast.
Reddere vota, Vide REDDO.
Repetere vota. Quint. in Procem. lib. 4.
Immortale votum sacrabat diis. Virg 8. Æneid.
Feralia vota sancire diis stigiis contra aliquem. Stat. 11. Theb.
Soluere vota, Vide SOLVO.
Fidem voti soluere. Ouid. 1. Fast.
Supplicibus votis superare iram numinis. Virg 8. Æneid.
Suscipere vota, Vide SVSCIPIO.
Tacito suspendit vota labello. Catul. Argon. 59.
Erecto voto timere aliquid. Stat. 6. Thebaid.
Vocare aliquem in vota. Virg. 5. Æneid.
Vocare diuos in vota. Virg. 5. Æneid.
Vocare imbrem votis. Virg. 1. Georg.
Vocari votis. Virg. 1. Georg.
¶Votum, Volũtas & desyderium: quòd ea valde desyderamus quæ voto à Deo poscimus. Cic. ad Terentiam lib. 14. 4, Si hæc mala fixa sunt, ego verò te quamprimùm mea vota cupio videre.
Ad votum, Vide AD.
Compos voti, Vide COMPOS.
Matura vota coloni. Ouid. 8. Metam.
Deplorata vota. Ouid. 1. Metam.
Sternuntur segetes & deplorata colonis,
Vota iacent. Hoc est, spes valde ploratæ ab agricolis. Vota autem vocat frumenta multis votis & precibus expetita.
Exposcere pacem votis. Virg. 3. Æn.
Fingere voto aliquem. Plin. epist. 112.
Frui votis. Valer. 4. Argon.
Implere votum alicuius. Curtius lib. 4.
Obire vota Patercul. lib. 2. Catilina non segnius vota obiit, quàm sceleris conandi consilia inierat.
Petere voto, id est, optare. Plin. iunior. lib. 14. ep. 17. ad Gallum.
Potiri voto. Ouid. 9. Metam.
Respondere votis alicuius, Satisfacere desyderio. Virg. 1. Georg.
Est in voto. Pers. satyr. 3.
Iure, etenim id summum quid dexter senio ferret,
Scire erat in voto. Hoc est, in desyderio meo summum.
Succedere in vota alicuius. Id est, idem velle quod ante te alius concupiuerit. Ouid. 11. Metam.
Superant modum tua vota Stat. 1. Achil.
Fouere sua vota animo. Ouid. 7. Metam.

Votiuus, penultima producta, Adiectiuum {εὐκτός} Quod ex voto dari promittitur. Horat. 1 epist.
Pascitur in vestrum reditum votiua iuuenca.
Aures votiuæ, Quæ cupiunt aliquid audire. Plaut. Casina 2.
Votiuum, Quod voto desyderatum est. Apuleius lib. 6, Tota ciuitas ad votiuum conspectum effunditur.
Legatio votiua, quæ pro voto ac volũtate vel voluntariè suscipitur. Cic. ad Attic. lib. 14. 320, Simúlque cogites quid agendum nobis sit super legatione votiua, quòd in his locis moueor, à multis ne in Senatu Calendis adsim, Vide Legatio in LEGO, legas.
Ludos votiuos appellat Cic. 2. Verr. quos vouerat. Plin. lib. 7, Ludis pro salute diui Augusti votiuis.
Preces votiuæ, Quibus aliquid cum voto poscimus.
Tabella votiua. Horat. 2. Serm. saty. 1. Vide Tabella, in TABVLA.
Thura votiua. Ouid. 3. Amor. eleg. 12.
Voces votiuæ. Tibullus lib. 1. eleg. 3.
Votitum veteres religione aliqua prohibitum vel interdictum dici voluerunt. Plau. Asin. Nolo illam habere caussam, & votitam dicere. Ex Nonio.

Vox, vocis {φωνή, φθογγή, αὐδή, ὄψ, ὀπή, ἐνοπή, ὄσσα, γῆρυς, ὀμφή} Omne quod sonat. Fit ἀπὸ τοῦ βοάω, quod est voco. Priscianus, libro 1. Vox dicta est, vel à vocando, vt dux à ducendo : vel ἀπὸ τοῦ βοάω βοῶ, vt quibusdam placet. Cic. in Orat. Vocis mutationes totidem sunt, quot animorum, qui maximè voce commouentur. Ibidem, Mira est enim quædam natura vocis, cuius quidem è tribus omnino sonis, inflexo, acuto, graui tanta sit, & tam suauis varietas perfecta in cãtibus. Idem 4. Acad. In lingua etiam explanata vocum impressio.
Vocis genera permulta. Cic. 2. de Nat. deo. Vocis genera permulta, canorum, fuscum, lene, asperum, graue, acutum, flexibile, durum: quæ hominum solùm auribus iudicantur. Idem 3. de Orat. Nam voces vt chordæ sunt intentæ, quæ ad quenque tactum respondeant, acuta, grauis : cita, tarda: magna, parua: quas tamen inter omnes est suo quoque in genere mediocris. Atque etiam illa sunt ab his delapsa plura genera, lene, asperum : contractum, diffusum : continenti spiritu intermisso: fractum, scissum: flexo sono, attenuatum, inflatũ.
Vocis quantitates insuper & qualitates varias facit Quint. lib. 11. cap. 3. Sed ne vox quidem (ait) nisi liberalis, actionem habere optimam potest. Bona enim firmáque, vt volumus, vti licet: mala vel imbecilla & inhibet multa, vt insurgere, exclamare : & aliqua cogit, vt summittere, deflectere, &c. Paulo pòst, Natura vocis spectatur quantitate & qualitate, Quantitas est simplicior. In summa enim grãdis, aut exigua est : sed inter has extremitates mediæ sunt species, & ab ima ad summam, ac retro, multi sunt gradus. Qualitas magis varia est. Nam est & candida & fusca, & plena & exilis, & lenis & aspera, & contracta & fusa, & dura & flexibilis, & clara & obtusa. Ibidem, Non enim tam molli teneráque voce, quàm forti ac durabili opus est. Paulo pòst, Alioqui nitida illa & curata vox insolitum laborem recusabit. Rursus ibidem, Itaque sit ipsa vox primùm (vt sic dicam) sana, id est nullum eorum de quibus nunc dixi, patiatur incommodum: deinde non subsurda, rudis, immanis, dura, rigida, vana, præpinguis, aut tenuis, inanis, acerba, pusilla, mollis, effœminata. Et aliquanto pòst, Ornata est pronuntiatio, cui suffragatur vox facilis, magna, beata, flexibilis, firma, dulcis, durabilis, clara, pura, secans aëra, auribus sedens. Ibidem, Nam vox, vt nerui, quo remissior, hoc & grauior & plenior : quo tensior, hoc tenuis & acuta magis est. Sic ima vim non habet, summa rumpi periclitatur. Paulo pòst, Sic velut media vox, quem habitum à nobis acceperit, hunc iudicum animis dabit. Est enim mentis index, & velut exemplar, ac totidem quot illa mutationes habet. Itaque lætis in rebus plena, simplex, & ipsa quodammodo hilaris fluit: at in certamine erecta totis viribus, & velut omnibus neruis intenditur. Atrox in ira, & aspera ac densa, & respiratione crebra. Paululum in inuidia facienda lentior, quia non ferè ad hanc nisi inferiores confugiunt : at in blandiendo, fatendo, satisfaciendo, rogando, lenis & summissa. Suadentium, & monentium, & pollicentium, & consolantium grauis : in metu & verecundia, contracta: adhortationibus fortis: disputationibus teres: miseratione flexa & flebilis, & consultò quasi obscurior: at in egressionibus fusa, & securæ claritatis in expositione ac sermonibus recta, & inter acutũ sonum & grauem media. Attollitur autem concitatis affectibus, compositis descendit, pro vtriusque rei modo altius vel inferius. Multo pòst. Vox temperata, ac gestus modestus. Ibidem, Fusca illa vox, qualem Cicero fuisse in Antonio dicit. Iterum, Erecta & concitata voce dicenda sunt. Paulo pòst, Nam vox quoque Demetrij iucundior, illius acrior erat.
¶Absonus voce, Vide ABSONVS.
Plenior voce. Cic. 1. de Orat. Ego enim neminem nec motu corporis, neque ipso habitu atque forma aptiorẽ, nec voce pleniorem, aut suauiorem mihi videor audisse.
Asperitas vocis Lucret. lib. 4.
Bona vocis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Cantus vocis. Quint. lib. 5. cap. 10.
Contentio vocis & Remissio, contraria. Cic. 1. de Orat. Vide Contentio in CONTENDO.
Inoffensa copulatio vocum. Quintil lib. 1. cap. 10.
Discrimina vocum. Quint. lib. 1. cap. 5.
Flexus vocis. Quint. lib. 1. cap. 10.
Intensio vocis. Quint. lib. 1. cap. 10.
Iter vocis. Ouid. 2. Metam.
Iucunditas claritásque vocis. Quint. in Proœm. lib. 6.
Modestia vocis. Quint lib. 4. cap. 1.
Remissio vocis. Quint. lib. 1. cap. 10.
Simulans vocum ales. Ouid. 2. Amor. eleg. 6. de psittaco.
Sonitus vocis, Vox buccinæ. Virg. 3. Æn.
Splendor vocis. Cic. in Bruto.
Splendorem voci affert porrum. Plin. lib. 20. cap. 6.
Suauitas vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Varietas vocum. Cic. 2. de Diuinat. Aut si surdus sit, varietates vocum aut modos noscere?
¶Hæc vox, Ciuis, &c. Cic. 7. Verr. Constitue nihil esse opis in hac voce, Ciuis Romanus sum.
Absona, Vide ABSONVS.
Absurda, Vide ABSVRDVS.
Accusatoria vox. Liu. Decad. 5. lib. 5, Popilius quæ singuli vniuersique eo bello hostiliter dixerant fecerántque, retulit: & vir asper ingenio, augebat atrocitatem eorum quæ dicerentur, vultu truci & accusatoria voce.
Acerba. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Acrior. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Acuta, Vide ACVO.
Acutæ vocis Hylactor. Ouid. 3. Met.
Æquissima vox & Turpissima, opponuntur. Seneca de Benef. lib. 3. cap. 14.
Ambigua vox. Virg. 2. Æneid.
Amœnæ voces. Ouid ad Pisonem.
Angusta Iuuenal. Saty. 39.
Anhela. Claud. 2. in Eutrop. 78.
Animosa vox. Seneca de Benefi. lib. 2. cap. 16.
Assidua. Virg 4. Æneid.
Atrox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Blanda vox. Virg. 1. Æneid.
Boans. Ouid. 3. de Arte.
Bona, Vide BONVS.
Candida. Quintil. lib. 9. cap. 3.
Canora, Vide CANO.
Clara & suauis. Cic. 1. Offic.
Clarisona vox. Catul. Argon. 59.

Concitata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Confusa. Lucret. lib. 4.
Consona. Silius lib. 5.
Constans. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.
Contenta vox. Cic. in Orat. Volet igitur ille qui eloquentiæ principatum petet, & contenta voce atrociter dicere, & summissa leniter, & inclinata videri grauis, & inflexa miserabilis. Contenta vox est, qua aliquid atrociter insectamur, vt in Pisonem, Tũne etiam immanissimum ac fœdissimum monstrum, ausus es, &c. Summissa vox est, qua leniter aliquid, & quadam cum iucunditate pronuntiare studemus. hæc superiori penitus contraria est. Inclinata vox est, qua aliquid grauiter & sentẽtiosè pronuntiamus. quo genere vocis vtimur potissimùm in exordiis, & alibi quoties occurrunt graues aliquæ sententiæ. Inflexa vox est, qua conamur auditorum animos ad misericordiam commouere : qualis in perorationibus frequenter esse solet.
Contracta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Contumeliosæ voces, Vide Contumeliosus in CONTVMELIA.
Cygnea vox, Vide Cygneus in CYGNVS.
Densa. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Dira. Virg. 3. Æneid.
Dissona. Stat. 8. Theb.
Docta. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Dulcis & clara vox. Cic. in Orat.
Dura. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Durabilis, Ibidem.
Efferatæ voces. Seneca Hercule furente, 6.
Erecta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Erudita vox Hortensij. Cic. de Clar. orator.
Exigua. Virg. 6. Æneid.
Extrema. Virg. 4. Æneid.
Facilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Facunda. Ouid. 4. Fast.
Falsa. Horat. 2. Carm. ode 2.
Ferox. Claud. de Nupt. Honorij & Mariæ, 64.
Ferrea. Virg. 6. Æneid.
Fessa loquendo. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.
Ficta. Lucan. lib. 3.
Flebilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Fœminea. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Furialis. Cic. de Arusp. resp.
Fusca, id est subrauca. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Grandis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Grandior & plenior vox. Cic. in Brut.
Grauis vox, cui opponitur Exilis. Plin. lib. 11. cap. 51.
Hilaris. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Hiulcæ voces, Vide HIVCVLVS.
Horrenda. Virg. 9. Æneid.
Incerta. Quintil. lib. 1. cap 1.
Incesta. Ouid. 2. Trist.
Inclinata. Cic. in Orat. Vide Contenta vox.
Incorrupta vox bene iudicantium. Vide Incorruptus.
Infandæ vocis sonus. Seneca Agamem. 13.
Inflexa vox. Vide Contenta vox paulo ante.
Infragilis vox. Ouid. 1. Trist. eleg. 4.
Ingeniosa mutandis sonis. Ouid. 2. Amor. eleg. 6. De psittaco.
Ingens. Virg. 1. Georg.
Ingloria. Stat 5. Sylu. 3.
Inhumana & scelerata, Vide INHVMANVS.
Inimica alicui, Vide INIMICVS.
Insana. Ouid. epist. 11.
Interrupta atque moriens, Vide INTERRVMPO.
Iracunda. Ouid. 2. Metam.
Legitima. Ouid. 3. de Arte.
Lenis. Quint. lib. 11. cap. 3.
Libera. Liu. 5. bel. Maced.
Liberalis. Quint. lib. 11. cap. 3.
Limpida vox. Plin. lib. 34. cap. vlt. De sandaracha.
Sine contentione vox, nec languens, nec canora. Cic. 1. Off.
Vox liquata apud Macrobium in Hostij carmine, videtur esse, quæ liquido gutture desecta, claràque foras editur, quã scilicet guttur ipsum liquat, & liquidam transmittit : atque ab his quæ colo liquantur per translationem id dictum est. Turnebus.
Liquidæ voces auium. Lucret. lib. 5.
Liquidæ voces corui. Virg. 1. Georg.
Lugubris. Lucret. lib. 4.
Magna. Cice. de Senectute, Voce magna & bonis lateribus suasissem.
Minax. Horat. 1. Carm. ode 10.
Mœsta. Virg. 2. Æneid.
Mollis, Effœminata & muliebris. Cic. 3. de Orat. Sunt enim certa vitia, quæ nemo est quin effugere cupiat, mollis vox, vt muliebris, aut quasi extra modum absona atque absurda est.
Moribunda. Stat. 8. Theb.
Mutæ voces murmure. Stat. 2. Sylu. 1.
Nitida. Quint. lib. 11. cap. 3.
Nuptialis, Vide Nuptialis in NVBO.
Obscœna. Iuuen. Saty. 11.
Obscura. Quint lib. 11. cap. 3.
Obtusa. Quint. lib. 11. cap. 3.
Paruæ vocis murmura. Ouid. 12. Metam.
Peracuta vox. Cic. in Bruto.
Permanens vox. Cic in Bruto. Id est, non fracta, firma.
Plena. Cicero de Claris Orat. Subsellia grandiorem & pleniorem vocem desyderant.
Præpinguis. Quint. lib. 11. cap. 3.
Pura. Persius Saty. 5.
Pusilla. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Rara. Virg. 3. Æneid.
Rigida. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Rauca. Ouid. 6. Metam.
Recta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Resona. Ouid. 3 Metam.
Rustica. Cic. 3. de Orat. Rustica vox & agrestis quosdam delectat quo magis antiquitatem, si ita sonet, corũ sermo retinere videatur.
Sacra. Ouid. 2. Metam.
Salutaris. Seneca de Benef. lib. 1. cap. 10.
Sana. Quintil. lib 11. cap 3.
Serena. Persius Saty. 1.
Simplices voces. Quint. lib. 1. cap. 5.
Sollicita vox. Ouid. 10. Metam.
Splendida vox, id est, clara. Cic. in Bruto.
Suauis & canora. Cic. de Claris Orat.
Suauissima vox. Cic. in Orator. Verbáque sunt quamsuauissimis vocibus.
Subrauca. Cic. in Brut.
Subsurda. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Summissa. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 3.
Superba. Lucret. lib. 5.
Supplex. Liu. 10. bel. Pun.
Tacita. Ouid. 9. Metam.
Tenera. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tenuata Ouid. 2 Metam.
Tenuis vox & tinnula. Vide Deducere vocem in DEDVCO.
Teres. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tinnula. Catullus in Epithal. Iuliæ, 56.
Tremulæ voces hœdorum. Lucret. lib. 2.
Tristis. Ouid. 7. Metam.
Truculenta vox. Plin. lib. 11. cap. 2.
Trux. Silius lib. 1.
Veneranda. Lucan. lib. 2.
Vigil. Ouid. 2. Metam.
-nec seruaturis vigili capitolia voce Cederet anseribus.
Virilis. Ouid. 4. Metam.
Viua. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Viua vox magis afficit. Plin. iunior. lib. 2. epist. 3.
Vlulans. Cic. in Orat.
Vna vox omnium. Cic. ad Dolabellam, lib. 9. 14. Atque hæc vna vox omnium est.
Vna voce, Vno ore, vno consensu. Cic. 1. de Orat. Multi erant prætera præclari in philosophia & nobiles, à quibus omnibus vna penè repelli voce oratorem à gubernaculis ciuitatum, &c.
Votiuæ voces. Tibullus lib. 1. eleg 3.
¶Aboritur vox. Vide ABORIOR.
Accipere voces, Vide ACCIPIO.
Accommodare vocem, Vide ACCOMMODO.
Addere voces lachrymis. Ouid. 13. Metam.
Æquiparare aliquem voce. Virg. eclog. 5.
Alit vox. Quintil. lib. 2. cap. 2, Tamen viua illa, vt dicitur, vox alit plenius.
Alloqui patriam voce mœsta. Catullus de Berecynthia, 58.
Attollere & submittere vocem, sunt opposita. Qu. lib. 1. cap. 8.
Annuere vocibus alicuius. Horat. 4. Carm. ode 6.
Audire & reddere voces notas. Virg. 6. Æneid. Id est Familiariter loqui, vt ait Seruius.
Canere inclinata vlulantíque voce, more Asiatico. Cic. in Or.
Captare voces auribus. Ouid. epist. 18.
Dulcedine vocis captus. Ouid 1. Metam.
Citat vox præconis. Quint. lib. 6. cap. 4.
Compellare aliquem voce. Virg. 5. Æneid.
Timenda voce complere nemus. Horat. Epod. 6.
Comprimere vocem, Vide COMPRIMO.
Compescere voces. Senec. Herc. Oetæo, 11.
Compositæ voces, quibus opponuntur Simplices. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Concipere mente vocem alicuius. Quint. lib. 1. cap. 2.
Condere vocem alicuius memori aure. Ouid. epist. 19.
Conferre vocem in quæstum, Vide CONFERO.
Confirmatur vox hoc modo. Quint. lib. 11. cap. 3.
Confirmata constitutáque vox. Ibidem.
Confiteri magna voce, Vide MAGNVS.
Consequi vocem gradu, Vide CONSEQVOR.
Contendere voce, Vide CONTENDO.
Continere vocem, Vide CONTINEO.
Conturbatur vox. Lucret. lib. 4.
Curata vox. Quint. lib. 11. cap. 3.
Currit vox, Vide CVRRO.
Custodire vocem. Quint. lib. 1. cap. 7.
Deducere vocem, Vide DEDVCO.
Demissa voce loqui. Virg. 3. Æneid.
Deplorare voce lamentabili, vide LAMENTOR.
Descendit vox, Hoc est deprimitur, submittitur. Quintilianus lib. 11. cap. 3.
Deuorat vocem dolor, Præ dolore loqui nequit. Ouidius 13. Metamorph.
Deuoratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51. Mira sunt de voce digna dictu. In theatrorum orchestris scobe aut arena superiecta deuoratur, & in rudi parietum circuniectu, doliis etiam inanibus. Currit eadem concauo vel recto parietum spatio, quanuis leui sono dicta verba ad alterum caput perferens, si nulla inæqualitas impediat.
Dicere aliquid acuta voce. Horat. 3. Carm. ode 4.
Tacita voce dicere aliquid. Ouid. 9. Metam.

Distinguere vocem lingua.Silius lib.1.
Dat voces lingua.Ouid.9.Metam.
Dare vocem alienæ personæ.Quint.lib.4 cap.2.
Longas in fletum ducere voces.Virg 4. Æneid.
Effundere voces ad æthera.Virg 8.Æneid.
Vox elicit vocem.Ouid.1. Fast.Interrogatio prouocat ad respondendum.
Elisa vox,in illum sonum erumpit, cui Græci κλωσμὸν, nomen ab immaturo gallorum cantu dederunt.Qu.lib.11.cap.3.
Eluctata vox.Stat.1.Achilleid.
Emittere vocem.Tibul.lib.1.eleg 9.
Eripere vocem ab ore loquentis.Virg 7.Æneid.
Exasperatur vox.Quintil.lib.11 cap.3.
Exasperant vocem fauces rasæ.Ibidem.
Excidit vox ore.Virg 6.Æneid.
Excipere vocem alicuius.Seneca Thyeste,1.
Excitare vocem.Cic.1.de Orat.Tamen me authore nemo dicendi studiosus,Græcorum more Tragœdorum voci seruiet,qui & annos complures sedentes declamitāt & quotidie antequam pronuntient , vocem cubantes , sensim excitant eandémque cùm egerunt, sedentes, ab acutissimo sono vsque ad grauissimum sonū recipiunt.
Exercere vocem pronuntiatione.Quint.lib.1.cap.11.
Trucem vocem expauere.Silius lib.1.
Exprimere voces.Lucret.lib.4.
Anhelam vocem expromere.Claud.2.in Eutrop.
Mœstas voces expromere.Virg.2.Æneid.
Extincta vox,Vide Extinctus, in EXTINGVO.
Ferre voces ad aliquem.Ouid.5.Fast.
Fertur vox ad aures.Virg.3.Æneid.
Fingere optimè sibi voces.Quint.lib.6.cap.2.
Flectere vocem.Ouid.2.Amor.eleg.4.
Fractæ voces ad littora.Virg.3.Æneid.
Frangitur vox vitio faucium.Quint.lib.11.cap.3.
Legitima voce fraudare literam.Ouid 3.de Arte,
Obscœnis vocibus frui.Iuuen.Saty.11.
Fundere voces.Catul.Argonaut.
Extremam vocem cum sanguine fundo.Virg.4.Æneid.
Fusa vox.Quint.lib.11.cap 3.
Glutire vocem.Plin.lib.10.cap.12.
Habere voces,Tumultum facere.Cice. pro Murena. Meministis enim cùm illius nefarij gladiatoris voces percrebuissent, quas habuisse in concione domestica dicebatur.
Habere contemptam supplicis vocem.Catull.de Ruffa,55.
Iactare voces inertes.Virg.10.Æneid.
Iactare voces ad sydera.Virg.eclog.5.
Impedire vocem loquentis.Ouid.13.Metam.
Inclamare aliquem magna voce,Vide INCLAMO.
Includit vocem dolor,Vide INCLVDO,
Incurrere in voces maleuolorum,Vide INCVRRO.
Induere voces dolentum.Tacit.lib.4.
Inflectere voces cantu.Tibul.lib.1.eleg.7.
Inflexa vox ad miserabilem sonum.Cic.2.de Orat.
Ingeminare voces.Virg.1.Georg.
Intendere vocem.Cic.Voces vt chordæ sunt intentæ,&c.
Sollicita voce inuocare aliquem.Ouid.10.Metam.
Iterare voces.Horat.1.epist.19.
Resonis vocibus iterare aliquid.Ouid.3.Metam.
Iungere vocem fidibus.Quint.lib.5.cap.10.
Lacessere aliquem voce.Virg.eclog.3.
Locare vocem.Iuuen.Saty.8.
Loqui Latina voce.Ouid.3.Trist.eleg.12.
Loqui primum incerta voce tentauit.Quint.lib.1.cap.1.
Tristi voce loqui.Ouid.7.Metam.
Mittere vocem.Lucret.lib.3.
Mittere vocem contra aliquem.Cicero pro Cluentio, Hodierno die primum veritas vocem contra inuidiam his Iudicibus freta miserit.Vide MITTO.
Mittere vocem de. Cicero pro Flacco , Vox de Quæstura nulla missa est.
Mittere vocem pro se,aut pro aliquo.Cic.pro Sestio, Conciones haberi quotidie contra me: vocem pro me ac pro Repub.neminem mittere. Idem pro Cælio, An aliquam vocem putatis ipsum pro se causam & veritatem posse mittere.
Mittere voces furiales,Vide MITTO.
Mittere liberam vocem.Liu.lib.5.bel.Maced.
Superbas voces mittere.Lucret.lib.5.
Modulari vocem,Vide MODVLOR.
Moneri voce alicuius.Virg.3.Æneid.
Blandis vocibus morari aliquem.Virg.1.Æneid.
Mouere numina voce.Virg.4.Georg.
Multiplicare voces acceptas,Vide Multiplico in MVLTVS.
Mutare vocem.Cicero in Orat. Vocis mutationes sunt totidem quot animorum.
Constanti voce negare aliquid.Ouid.1.Amor.eleg.4.
Obscurant vocem fauces obtusæ.Quint.lib.11.cap.3.
Obscuratur vox vitio faucium.Ibidem.
Obtundere vocem,Vide OBTVNDO.
Parcere voci.Quint.lib.11.cap.3.
Penetrat vox ad aures.Ouid.12.Metam.
Persequi voce,Vide PERSEQVOR.
Præterradit vox fauces.Lucret.lib.4.
Premere vocem,Continere vocem,tacere.Virg.9.Æneid.
Magna voce proclamare.Virg.5.Æneid.
Profundere vocem.Catul.Argon.
Profusæ voces abiere domos ætherias.Silius lib.6.
Immoderatè profusa vox,Vide IMMODERATVS.

Reddere voces.Virg.1.Æneid.
Referre voces pectore.Virg.5.Æneid,
Referuntur voces vsque.Cic.ad. Qu.fratrem,lib.1.1. Natura autem ita resonans, vt vsque Romam significationes , vocésque referantur.
Voce referre,per plenoasmum dicitur à poetis.Virg.2.Æneidos, Seruius.
Remittunt vocem nemora.Virg.12.Æneid.
Replere littora voce.Ouid.1.Metam.
Resoluere vocem atque ora.Virg.3.Æneid.
Resorbere vocem.Plin lib.18.cap.vlt.
Nescit vox missa reuerti Horat.de Arte.
Roboratur vox.Plin.lib.11.cap.51.
Summissa voce rogare opem alicuius.Ouid.4.de Ponto,eleg.3.
Rumpere vocem,Loqui.Virg.2.Æneid.
Rupit hanc pectore vocem.Virg.3.Aeneid.
Scinditur vox vitio faucium.Quint.lib.11.cap.3.
Sequi vocem fugientem.Virg 1.Aeneid.
Simulare fictas voces læto tumultu.Lucan.lib.3.
Spargere voces ambiguas in vulgum.Virg.2.Aeneid.
Strangulare vocem.Quint lib.11.cap.3.
Suffocata vox maiore risu minus clara est.Quint.lib.11.cap.3.
Esse bona voce,Vide BONVS.
Vox erat in cursu.Ouid.5.Fast.
Supprimere vocem.Celsus lib.2.cap.10.
Supprimere vocem alicui Ouid.1.Metam.
Incestis temerantur vocibus aures.Ouid.2.Trist.
Temperata vox.Quintil.lib.11.cap.3.
Tenuatur vox.Quintil.lib.11.cap.3.
Minaci voce terrere aliquem.Horat.1.Carm.ode 10.
Tollere vocem.Horat.de Arte.
Exiguam vocem tollere.Virg.6.Aeneid.
Lugubri voce querelam tollere.Lucret.lib.4.
Trahere vocem ab imo pectore.Virg 1.Æneid.
Trahere aliquid pura voce , Verbis puris nec fictis enarrare aliquid.Persius Satyra 5.
Tundi assiduis vocibus hinc atque hinc.Virg.4.Æneid.
Venit vox ad aures vulgi.Virg.2.Æneid.
Vocare voce aliquem.Virg.1.Georg.
Plena voce vocare aliquem.Virg.1.Georg.
Volutant vocem per atria.Virg.1.Æneid.
Vrgenda vox non est vltra vires.Quint.lib.11.cap.3.
Falsis vocibus vti.Horat.2.Carm.ode 2.
Vtendi voce,multiplex ratio.Quintil.lib.11.cap.3.
Vox toto instructa organo.Prouerbij speciem habet , significatque vocem firmam , facilem & tractabilem, quæque per omnes intentionis & remissionis gradus sequax & flexibilis traducitur: translato sermone à musicis organis & hydraulis , quæ totius canonis musici varietates & flexus vocis & soni complectuntur. Quintil.Vtique habens omnes in se, qui desiderantur, sonos intentionésque, & toto,vt aiunt,organo instructa.Ex Turnebo.
¶Vox,pro litera vocali.Cic.in Orat.In populari Platonis oratione est crebra ista vocum concursio, quam magna ex parte, vt vitiosam,fugit Demosthenes. Id est , vocalium concursus , qui hiantem reddit orationem.

Vocula,voculæ,pen corr. Diminutiuum { φωνίδιον } Cice. ad Atticum, lib 1.38,Et cum recreandæ voculæ causa necesse esset mihi ambulare,hæc dictaui ambulans. Idem 3. de Orat. Quanto molliores sunt, & delicatiores in cantu flexiones , & falsæ voculæ, quàm certæ , & seueræ?Falsas voculas Budæus interpretatur *Deschant*.
Maleuolorum voculæ.Cice.Cælio , lib.2.15.Sed incurrit hæc nostra laurus non solùm in oculos , sed iam etiam in voculas maleuolorum.

Vocalis,& hoc vocale,pen.prod. { φωνήεις,εὔφωνος,ἔμφωνος } Quod est sonorum & summæ vocis.Plin.lib.18.cap. 35,Ranæ quoque vltra solitum vocales,sunt signa tempestatis.Cic. de Claris.Orat. Addamus huc etiam,ne quem vocalem præteriisse videamur,C. Cosconium.
Carmine vocali clarus Philammon.Ouid.11.Metam.
Chordas vocales impellere pollice. Tibul.lib.2.eleg.5.
Ora vocalia.Ouid.5.Metam.

Vocales literæ,dictæ quia per se voces faciunt.
Vocales frequentissimè coeunt.Quint.lib.21.cap.3.
Concursus vocalium.Cic.in Orat.Habet enim ille tanquam hiatus concursu vocalium molle quiddam.

Vocalitas,penult.corr.vocalitatis, fœ g.{ εὐφωνία } Consonantia,quam Græci euphoniam vocant.Quint.lib.1.c.5 , Sola est quæ notari possit velut vocalitas,quæ εὐφωνία dicitur.

Vociferor,penul. corr. vociferatis { κεκράζω,ἀλαλάζω,μεταφωνέω } vociferari.Est,inquit Valla,voce effrænata,non modò dolorem,sed etiam indignationem (quanquam indignatio , doloris genus est)ostendere. Interdum sine affectu , sed tamen vehementius exclamare. Cicero 6.Verr.Minitari absenti Diodoro,vociferari palàm,lachrymas interdum vix tenere.
Liberè vociferari.Cic. pro Rosc.Amer. Neque satis liberè vociferari posse intelligo.
Quid vociferabare decem millia talentûm Gabinio esse promissa?Cic. pro Rab.Posth.
Res ipsa vociferatur.Lucret.lib.2.
Vociferare , actiuum protulit Cicero (si locus mendo vacat) 4. Verr.Nam me dies,vox, latera deficiant,si hoc nunc vociferare velim,quàm miserum indignúmque sit, &c.Var.3.de Re rust. cap.9,Item qui elati sunt , ac vociferant sæpe, in certamine pugnaces. De gallis gallinaceis.

Vociferans,penul.corr.Participium { κεκράζων } Virg.2.Æneidos,
Talia vociferans gemitu tectum omne replebat.
Graue vociferans.Valer.5.Argon.

Voci-

Vociferatio,vociferationis } κραυγμὸς ἀλαλαγμὸς } Verbale.Cic.7.Verr. An te L.Flauij,cæterorúmq; de L Herēnio vociferatio cōmouebat?
Sermo & vociferatio.Cic.pro Cluent. Nam in ipso sermone hoc & vociferatione mortua est.
Muliebris vociferatio.Author ad Heren.lib.3.
Vti vociferatione. Cicero pro Rosc.Amer. Qua vociferatione in cæteris iudiciis accusatores vti consueuerunt.
Furiosa vociferatio.Quint.lib.2.cap.10.

Vociferatus,huius vociferatus,pen.prod.m g.Verbale,Idem quod vociferatio.Plin.lib.10.cap.60,Mares quidem cum vociferatu sanguinem etiam ex oculis profundunt.

Voco,vocas{ καλέω,φωνέω,βοστρέω } vocare,Clamare, inuitare,appellare.
Vocare ad cœnam. Cicero 6.Verr. Deinde ipsum regem ad cœnam vocauit.
Ad cœnam per.Martial.lib.2,
Per te,perque tuam vector lasciue puellam,
Ad cœnam Selium tu,rogo Taure voca.
Esum & comessatum vocare,Hoc est ad esum & comessationem. Plaut.Menæch.10.Idem Sticho 14.
Conuiuam vocare,Idem.Plaut.Asin.13.
Ad nuptias.Terent.Phorm.4.4.
Domum vocare aliquem.Cic.pro Rosc.Amer.
Intra tecta vocare aliquem.Virg.6.Æneid.
¶Vocare,Aduocare.Plaut.Capt.6,
Quæ ad patrem vis nuntiari?vin' vocem huc ad te?
Voca illum verbis meis.Plaut.Amph.15.
Vocaueras me in hunc diem Plaut.Stich 9,
Nam ille heri me vocauerat in hunc diem.
Hoc est dixerat vt hodie venirem.
Vocare clamore suos.Virg.12.Æneid.
¶Vocare clamoribus hostem.Virg.4.Geor.prouocare.Seru.
¶Vocare clamore deum.Virg.1.Georgicon,
Et Cererem clamore vocent in tecta. Id est, Inuocent dari copiam frumentorum.Seruius.
Nomine aliquem vocare.Virg.11.Æneid.
Voce vocare aliquem.Virg.6.Æneidos,
Ignibus imponit sacris libamina prima.
Voce vocans Hecaten,cælóque Erebóque potentem. Vbi Seruius, Voce,non verbis,sed mysticis quibusdam sonis. Nam, vt in Lucano legimus,variè numina inuocabantur.
Magna voce vocauit Æneam.Virg.10.Æneid.
Votis vocari.Virg.1.Æneid.
Auxilia vocans frustra.Virg 5.Æneid.
Deos vocare auxilio.Virg.5.Æneid.
Concilium vocare.Ouid.2.Metam.
Vocat pluuiam cornix : hoc est Portendit , & suo clamore quodammodo appetere videtur. Virg.1.Georg.Seruius,
Vocat,poeticè ait:non enim vocat,sed denuntiat pluuiam.
¶Vocari aliquó.Lucan.lib.1.
Ad aliquem vocare. Cic.4.Acad.Primum quidem me ad Democritum vocas,cui non assentior,potiúsque refellam,
Hoc est,adducis mihi testem Democritum.
Ad altercationes vocari.Quint.lib.6.cap.4.
Fata nos vocant ad bella. Virg.11.Æneid.
Ad calculos aliquem vocare : hoc est Ad ineundam accepti & expensi rationem:quod mox dicitur ad computationem.Liu.5.ab Vrbe.Vide CALCVLVS.
In certamina.Virg.6.Æneid.
Ad computationem vocare.Plin.in Paneg.
In deorum concilium.Cic.1.de Diuinat.
In concionem,In iudicium.Cic.4.Acad.Quid me igitur Luculle in inuidiam,& tanquam in concionem vocas?
In consilium.Cic.pro Flacco.Cur autem per te inimicum paternum,in consilium vocauit?
In contemplationem.Plin.lib.32.cap.11.
In contentionem.Cic.pro Mur.Reliqui temporis spatium in contentionem vocatur:ab vtroque dissimillima ratione tractatum est.
In crimen, Accusare aliquem criminis. Cicero pro Rabirio perduel.reo,Hoc tu igitur in crimen vocas,quòd cùm is fuerit C. Rabirius,quos amentissimus fuisset si oppugnasset?
In culpam vocari.Quint.lib 7.cap 3.
In disceptationem & controuersiam vocari.Cic.2.de Or.
In discrimen vocare,Periculo committere.Cic.7.Verr. Non omnes,qui tanto se scelere obstrinxerint, vt aut fidem suam corrumpi paterentur , aut iudicium corrumperent,in discrimen ac iudicium vocandi?
In discrimen vocari de vita & gloria. Cic.1. Off. Itémque alij de gloria & beneuolentia ciuium in discrimen vocantur.
In dubium,Dubitare.Cic.pro Deiot.Sed cùm de illo laboro,tum de multis amplissimis viris , quibus semel esse ignotum à te oportet, nec beneficium tuum in dubium vocari, nec hærere in animis hominum sollicitudinem sempiternam.
Ad exemplar alterius vocare aliquem.Plin.in Paneg.
Ad exitium & vastitatem.Cic.1. in Catil. Templa deorū immortalium, tecta vrbis, vitam omnium ciuium,Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.
In simulationem probrorum.Cic.pro Font. Tamen in falsam atque iniquam probrorum insimulationem vocabatur.
In inuidiam aliquid.Cic.7.Verr. Etiam illud prædicas licet,quòd supplicium more maiorum sumpseris,securíque percusseris, idcircò à me in crimen & inuidiam vocari.
Ad iudicem.Quint.lib.2.cap.4.
In iudicium.Cic.3.Ver.Ex ea die ad hanc diem,quæ fecisti, in iudicium voco.
In ius vocare. Cice. pro Quintio. Vadari vis:promittit.in ius vocas: sequitur.

Ad libertatem seruos vocare,Manumittere.Liu.4.bel.Maced.
Ad literas alias.Cic.1.de Fin. Postremò aliquos futuros suspicor, qui me ad alias literas vocent.
In locum mortui.Cic.ad Atticum , libro 2.34.Cosconio mortuo, sum in eius locum inuitatus.
In lucem è tenebris vocare obscuram familiam. Cice.pro Deiot. Rex enim Deiotarus vestram familiam abiectam & obscuram è tenebris in lucem vocauit.
In luctum. Cic.ad Atti.lib.3.47. Non faciam vt enumerem miserias omnes in quas incidi per summam iniuriam & scelus non tam inimicorum meorum quàm inuidorum, ne & meum mœrorē exagitem,& te in eundem luctum vocem.
In medium.Cic.pro Cluent.
In odium.Cic.2.Off.122.
Extra ordinem.Cic.5.Verr.8.
Vocare in partem, Iuris verbum est,pro Participem facere,&partiarium admittere.Cic.pro Cecin. Mulieres in partem vocatæ sunt. Virgilius, -ipsúmque vocamus
In prædam partémque Iouem. Nam & de præda diis immolabant,& partes etiam quasdam eis interdum suspendebant de tholo & consecrabant,vt Dianæ aprorum capita & ceruorum cornua. Ex Turnebo.
In partem curarum. Tacit.lib.1.
In periculum vocare.Plin epist.3.17.
In periculum ac discrimen. Cic. pro Lege Man.Quid quòd salus sociorum summum in periculum ac discrimen vocatur?
Ad pileum,Vide PILEVS.
Ad probationem.Quint.lib.6.cap 4.
Ad procurationem rei alicuius vocari sermone plebis. Cicero ad Attic.lib.4.70.Et ad eius procurationem sermone non solùm plebis,verùm etiam bonorum Pompeius vocaretur.
In longum sermonem.Cic.1.de Legib.
In spem.Cice. ad Attic.lib.3.55. Hæc nisi vides expediri, quam in spem me vocas?
In suspicionem.Cic.7.Verr. Leonidæ cuiusdam Siculi familia in suspicionem vocata est coniurationis.
Ad testimonium.Varro lib.1.de Re rust.cap.4.
Ad verbum.Cic.pro Cecinna,Tu me ad verbum vocas, non antè venio quàm recusaro.
Ad vitam , Iubere aliquem bono esse animo ne desperet , & sibi manus afferat.Cic.Attic.lib.3.47. Quod me ad vitam vocas , vnum efficis,vt à me manus abstineam.
In vota vocare,Inuocare. Virg.5.Æneid.
Ad vtilitatem vocare.Cic.2.de Orat.
¶Vocare aliquem,Nomen imponere.Plaut.Asin.12.
Haberi & vocari.Cice.3.de Orat. Sed vt ad Græcos referam orationem,septem fuisse dicuntur vno tempore,qui sapientes & haberentur & vocarentur.
Vocare est Subire, Vide in SVBEO.
¶Vocare pudicam tanti.Iuuenal Saty.6,
Bis quingenta dedit,tanti vocat ille pudicam. Sensus est , Cesenniam maritus vocat pudicam , non quidem propterea quòd pudica sit,sed quòd ei Cesennia dotis nomine bis quingenta dederit. Dixerat enim,
Optima sed quare Cesennia teste marito? Mox respondet,Bis quingenta,&c.
Vocare crudelem.Virg.eclog.5,
Atque deos atque astra vocat crudelia mater,
¶Vocare cucullum. Viatores solebant cultores & vinitores serò colentes,appellare cucullos in desidiei probrum. Plin. lib.18. Dum sciat inde natam exprobrationem fœdam putantium vites per imitationem cantus alitis temporariæ , quam cucullum vocant : dedecus enim habetur opprobriúmque meritum falcem ab illa volucre in vite deprehendi,vt ob id petulantiæ sales,etiam cum primo vere laudantur , auspicio tamen detestabiles videantur. Ausonius quoque in Mosella istius petulantiæ ita meminit,
-inde viator
Riparum subiecta terens,hinc nauita labens
Probra canunt seris cultoribus. Ex Turnebo.

Vocatus,pen.prod.Participium { κεκλημένος } vt Vocatus atque non vocatus audit.Horat.2.Carm.ode 18.
Tenuit mora nulla vocatos.Ouid.1.Metam.
Venit ad exiguas turba vocata dapes.Ouid.2.Fast.
Ad pocula vocatus.Ouid.14 Metam.
Vocata est opera.Plaut.Sticho,8. Hoc est rogauit me aliquis vt negotium aliquod transigerem pro eo.

Vocatus,huius vocatus,penul.prod. { κλῆσις } Virg.12.Æneidos,
-nunc ô nunquam frustrata vocatus
Hasta meos,&c. Vbi Seruius, Vocatus,Id est inuocationes & preces.Nam appellatio est à verbo , quæ semper aut in IO exit , aut in VS.Id est nomen verbale.Cice.3. de Orat.Mane Idibus Septembris, & ille,& Senatus frequens vocatu Drusi in Curiam venit.

Vocatio , vocationis. Catulllus ad Portium & Socrationem, 44,
Vos conuiuia lauta sumptuosè
De die facitis:mei sodales
Quærunt in triuio vocationes. Id est , eò miseriæ sunt redacti , vt quærant à quibus vocentur ad prandimu : Qui vocationes legnur, nulla de causa id faciunt.

Vocator,penul.prod. vocatoris { κλητὴρ } Vocatores dicti sunt quibus datum est inuitandi negotium, siue qui ipsi vocant ad cœnas. Plin. lib.35.cap.10,inuitatus,ad regis cœnam venit.Indignantíque Ptolemæo,& vocatores suos ostendenti, vt diceret à quo eorum inuitatus esset,&c.

Vocatiuus , penul. prod. { κλητικὸς } Adiect. à Grammaticis fictum à quibus vocatiuus casus dicitur,quod per eum vocemus. Hic & Salutatorius dicitur.Priscianus lib.5.cap.de casu.

Vocatiuè,Aduerbium { κλητικῶς } apud Gellium lib.13.cap.21. Vocatiuè dicit.Id est per vocatiuum.

Vocabulum,vocabuli,penult.corr. { κλῆσις,λέξις } Est id quo res singulæ nominantur & vocantur,aut voce efferuntur. Terentius Eunucho 1.2.

Tanquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsis
Vocabula. Plin lib.3.cap 1,Vocabula oppidorum.Et lib.2.cap.1.
Quem Græci nostríque eodem vocabulo aera appellant. Quint. lib.9.cap.1.Mutatur vocabulis vis rerum.

Chaldæi non ex artis, sed ex gentis vocabulo nominati. Cicero 1.de Diuinat.Nomen & vocabulum.Cicero 3.de Orato. Nam si res suum nomen & proprium vocabulum non habet.

Magistratuum vocabula.Tacit.lib.1.
Cognata vocabula.Horat.2.Serm.saty.3.
Incognita nobis vocabula,Vide INCOGNITVS.
Media vocabula,Vide MEDIVS.
Proprium & certum vocabulum.Cicero 1.de Inuent. Nomen est quod vnicuique personæ datur, quo suo quæque proprio, & certo vocabulo appellatur.
Speciosa vocabula rerum.Horat.2.epist.2.
Vulgaria,& fortè occurrentia vocabula.Quint.lib.1.cap.1.
Construere rerum vocabula,Vide CONSTRVO.
Dare vocabula terris.Silius lib.5.
Rebus non commutatis immutare vocabula.Cic.1.de Leg.
Imponere vocabulum alicui,Vide IMPONO.
Tribuere vocabula monti.Ouid.14.Metam.

¶Vocabulum,pro Nomine substantiuo accipit Gell. libro 1.c.16. Apertè ostendit mille & vocabulum esse, & singulari numero dici. Idem lib.3. cap.12.A vocabulis non à verbis inclinata sunt. Ibidem, cap.19,vocat vocabulum nomen parcus.Idem lib.4.cap.1. de generibus & casibus vocabulorum disserens.

Vocamen,penul.prod.vocaminis { φώνημα } Lucret.lib.2,
-& Bacchi nomine abuti
Mauult,quàm laticis proprium proferre vocamen. Hoc est vocabulum & nomen. Arnob.lib.3.Aduersus gent. Sub istius vocaminis appellatione.
Vocamen dare.Soli.cap 40.
¶Vocamen trahere de aliqua re,pro Nomen habere.Solin.c.65.

Voculatio,voculationis, Accẽtus vocatur Nigidio, cùm scribit,Deinde voculatio quî poterit seruari,si nõ sciemus in nominibus, vt Valerii,vtrùm interrogandi aut vocandi sint?Ex Gellio lib.13.cap.24.

Vocito,vocitas,penul corr. { καλλίσκω,κικλήσκω } vocitare, Frequentatiuum.Plaut.Capt.18.Pægnium vocitatus est.Cicer. 2.de Nat. deor. Quas nostri septem soliti vocitare triones.Ex poeta.Cice.pro Rab. Posth.Phalereus vocitatus est.

V P

Vpilio,vpilionis,masc.gen. { ποιμήν } positum est à Virgilio, pro Opilione,causa metri,eclog.10,
Venit & vpilio,tardi venere bubulci.

Vpupa,vpupæ,penul.corr. { ἔποψ } Auis, cristis à capite exeuntibus galeata,in fimo semper degẽs.Plin.lib.10.cap.29. Mutat & vpupa vt tradit Æschylus poeta,obscœna aliàs pastu auis, crista visenda plicatili,contrahens eam,subrigẽnsque per longitudinem capitis.
¶Vpupa pro Meretrice.Plaut.Capt 19,
Itidem huc mihi aduenienti vpupa quæ me delectet,data est.

V R

VRANIA,Vraniæ: vel Vranie,Vranies,penul. corr. { οὐρανία } Vna ex Musis,& apud nos Cælestis dicitur Ouid.5.Fastorum,
Excipit Vranie fecere silentia cunctæ. οὐρανὸς enim cælum dicitur, quod viros eruditos in cælum tollit.Vranos verò dicitur quasi oranos (vt ait Ambrosius libro Hexameron) ab ὁρᾶω, quòd sit visui peruium & minimè densum, vt est aqua & terra, Cat. in Epithal. Iuliæ, 56. Collis ô Helico cultor, Vraniæ genus. Cicero 1. de Diu. 29.Vrania Musa.

Vranoscopos, penul.corr. { οὐρανοσκόπος } Piscis qui & callionymus dicitur.Plin.lib.32.cap.7, Idem piscis & vranoscopos vocatur ab oculo quem in capite habet.

VRANVS,penul.corr.{ οὐρανὸς } authore Bocatio lib.3.cap.23.pater Saturni:alio nomine Cęlum vel Cęlius,cui Saturnus filius amputauit virilia.

Vrbanatim.Vrbanè.Vrbanitas,Vrbanus,Vide VRBS.

Vrbina,vrbinæ,penul.prod.Teli genus.Plaut.Bacch.19,
Si tibi est machæra,& nobis vrbina est domi. Fulgentius legit hoc loco verutam,& interpretatur iaculi genus, quod verutum vocat.

VRBINVM,pen.prod. {οὐρβῖνον} Italiæ oppidum in Vmbria,à quo Vrbinates.Plin.lib.3 cap.14.

Vrbs,vrbis,fœm.gen. { πόλις,ἄστυ,πόλεις, πόλισμα, πτόλιεθρον } Oppidum muro cinctum.Dicta ab Vruo,aratri curuatura : quòd antiqui iunctis bobus tauro & vacca,Hetrusco ritu in condendis vrbibus,interiore aratro circumagebant sulcum, intra quem vrbem ædificarent.Hoc faciebant religionis causa die auspicato,vt vrbs fossa muróque munita esset: & locum vnde terram fodissent, fossam vocabant.Virg.2.Georgicon,
Apta dies legitur qua mœnia signet aratro. Cic.1.de Repub.Quam quum locis manúque sepsissent, eiusmodi coniunctionem tectorum,oppidum,vel vrbem appellarunt, delubris distinctam, spatiísque communibus.Omnis ergo populus,qui est talis cœtus multitudinis,qualem exposui,ciuitas est. Hîc vrbem à ciuitate claris verbis distinxit Cicero. Idem pro Sestio, Tum domicilia coniuncta quas vrbes dicimus, inuento & diuino iure & humano mœnibus sepserunt.
Inter Vrbem & Ciuitatem hoc interest teste Nonio. Vrbs est ædificia:Ciuitas incolæ.Virgil.1.Æneidos,
Vrbs antiqua fuit. Enn.Telepho,Et ciuitatem video Argiuûm incendier.Vide plura apud eundem Nonium.
Ad vrbem esse,Vide AD.

Vrbs propriè dicta est Roma, per antonomasiam, quum cætera dicantur oppida: vt testatur Quint.lib.9.cap.2. Marcellus de Verb. signif. l. Alphenus, Vrbem Alphenus ait esse Romam qua muro cingeretur.
Genitor vrbis Quirinus.Ouid.15.Metam.
¶Vrbs, pro Ciuitate ipsa aliquando ponitur, id est pro ciuibus qui in vrbe degunt.Virg.2.Æneidos,
Inuadunt vrbem somno,vinóque sepultam. Per metonymiam dictum,vt ait.Quint.lib.8.cap.6.
Casus vrbis,Ruina.Virg.2.Æneid.
Conditores vrbium.Quint.lib.2.cap.16.
Incrementum vrbis,Vide Incrementum in INCRESCO.
Intima pars vrbis,Vide Intimus in INTRA.
Ad vrbem,Vide AD præpositionem.
Accessus ad vrbem,Vide ACCEDO.
¶Amplissima atque ornatissima vrbs.Cic.2.de Lege Agra.
Ancipiti discordes vrbe Tribuni.Lucan.lib.1,
Antiqua vrbs Virg.1.Æneid.
Arcta ciuibus vrbs,Plena ciuibus.Stat.11.Theb.
Beatæ vrbes,Diuites.Catul.ad Lesbiam,48.
Celsa vrbs.Virg 3 Æneid.
Clara.Catul.ad seipsum,43.
Egregia.Virg.2 Georg.
Famosa vrbs.Tacit.lib.21.hoc est celebris.De Hierosolymis.
Florentissima vrbs.Cic.2.in Catil.
Frequens populis vrbs.Lucan.lib.1.
Grauis vrbs armis opibúsque.Stat.1.Thebaid.
Infestæ vrbes imperio.Cic.3 in Catil 92. Vide ORNO,ornas.
Infima vrbs.Liu.4 ab Vrbe.
Vrbs lymphata horroribus, Timoris magnitudine furiata. Stat. 10.Theb.
Magna.Virg.4.Æneid.
Misera.Horat.4.Carm.ode 15.
Mœsta vrbs attonitaque.Iuuen.Saty.11.
Nobilis vrbs situ,Vide NOBILIS.
Nuda vrbs præsidio,Vide NVDVS.
Opportunissima vrbs portu,Vide OPPORTVNVS.
Opulentissima vrbs.Catullus in Iulium,27.
Pauida vrbs.Virg.9.Æneid.
Pulcherrima,florentissima,potentissima vrbs.Cice.2.in Catil.
In summis vrbibus.Catul.Argon.59.
Trepida vrbs.Lucan.lib.2.
Turbida vrbs.Valer.3.Argonaut.
Vacua vrbs.Valer.3.Argon.
Abire vrbe,vel domo,Vide ABEO.
Abesse vrbe,vel domo,&c.Vide ABSVM.
Accipere vrbem,Vide ACCIPIO.
Adiungere vrbem aliquam in societatem,Vide ADIVNGO.
Æquare vrbes solo,Vide Æquo,æquas in AEQVVS.
Afflicta vrbs pestilentia,Vide AFFLIGO.
Perdomitas vrbes agitare.Lucan.lib.2.
Armata vrbs.Lucan.lib.2.
Concussæ cadunt vrbes.Lucret.lib.5.
Capessere vrbem,Vide Capesso in CAPIO.
Capere vrbem.Virg.2.Æneid.
Cedere vrbe,Vide CEDO.
Cingere vrbem,Vide CINGO.
Cingere vrbes muris.Senec.Octau.7.
Cingitur vrbs obsidione.Virg.3.Æneid.
Circunuasit vrbem terror,Vide CIRCVNVADO.
Colere vrbem,Vide COLO.
Componere vrbem,Vide COMPONO.
Concussa vrbs.Virg.4 Æneid.
Nouam vrbem condere Virg.1.Æneid.
Conuenire ad vrbem aliquam,Vide CONVENIO.
Defendere vrbem à vastatione,Vide DEFENDO.
Domitæ vrbes.Virg.3.Georg.
Emendare vrbes iudiciis.Quint.in Prooem.lib.1.
Euertere vrbes.Quint.lib.5.cap.11.
Feras vrbes excire.Lucan.lib.2.
Exedere vrbem nefandis odiis.Virg.5 Æneid.
Pulchram vrbem extruere.Virg.4.Æneid.
Vicinæ vrbes inter se arma ferunt.Virg.1.Georg.
Vrbes lætæ florent pueris.Lucret.lib.1.
Fundare vrbem legibus.Virg.6.Æneid.
Implere vrbem nomine alicuius, pro Spargere famam alicuius per vrbem.Horat.Epod.17.
Incedere ad vrbem,Vide INCEDO.
Incensa vrbs.Virg.2.Æneid.
Intercurrũt,cinguntque has vrbes tetrarchię,Vide INTERCVRRO.
Intersepire vrbem vallo,Vide INTERSEPIO.
Introire ad vrbem,Vide INTROEO.
Inuadere vrbem somno & vino sepultam.Virg.2.Æneid.
Inuadere in vrbes vi,Vide INVADO.
Inuisere vrbes.Virg.1.Georg.
Securas vrbes irrumpere.Claud.2.in Eutrop.
Lacerare vrbes.Lucan.lib.10.
Lustrare vrbem,Vide Lustro in LVSTRVM.
Mittere in seruitutem vrbes,Vide MITTO.
Penetrare in vrbem,Vide PENETRO.
Petere vrbem excidiis.Virg.2.Georg.
Ponere vrbem.Virg.4.Æneid.
Premere vrbem ingenti obsidione.Virg 8.Æneid.
Ægris vrbibus viuus redit calor.Claud.de bello Getico,
Placidas vrbes in pace regebat.Virg.7.Æneid.
Regere consiliis vrbes.Quint.in Prooem.lib.1.

Rese-

Reserare vrbem,& pandere portas.Virg.12.Æneid.
Sepulta vrbs.Tacit.lib.19.
Spoliare vrbes populis.Stat.4.Theb.
Præclaram vrbem statuere.Virg.4.Æneid.
Sternere vrbes admotis machinis.Seneca Thyeste,4.
Transcribunt vrbi matres,Vide TRANSCRIBO.
Viduare vrbem ciuibus.Virg.8.Æneid.
Victæ vrbes.Horat.4.Carm.ode 15.

Vrbicula,vrbiculæ,penul.corr.Diminutiuum { πολίχνη } Parua vrbs.

Vrbicus,penul. corr. Adiectiuum { ἀστικὸς } Quod ad vrbem pertinet. Gel.libro 15.cap.1. Siquid autem posset remedij fore,vt ne tam assiduè domus Romæ arderent, vænum hercle dedissem res rusticas, & vrbicas emissem.Martia.lib.12.1. Quæ absoluenda non esset inter illas quoque occupationes vrbicas.
Ministeria vrbica. Paulus in l.Nam quod.§. penult. D. De penu legata.Vrbica ministeria dicimus, & quæ extra vrbem nobis ministrare consueuerunt.
Vrbico vsui destinata villa. Paulus in l. Nam quod.§. penult. D. De penu legata.
Rationibus vrbicis domini fungebatur seruus. Scæuola in l.Prędia.in princ.D.De fundo instru.
Vrbicus,Vrbici nomine certi quidam actores,& proprium quoddam poetarum genus significabatur. Vt enim Satyrę Græcis tragœdiis interponebatur, ita tragœdiis Latinis ad exhilarandum spectatorem Atellanarum exodia interserebantur: nec histrionibus earum actus committebantur,sed honestis iuenibus: erántque hæ fabulæ vrbanissimæ,& vrbis iocos elegantiamque imitabantur, & ab vrbe Atella nomen erant adeptæ.Itaque earum actores vrbici dicebantur.Iuuenal.
Vrbicus exodio risum mouet Atellanæ,&c. & earum authores Vrbici vocabantur.Mart.
Quod non optimus vrbicus poeta. Hinc & illud Fulgentij, Denique Batinius augur dicere solitus erat,diuersarum vrbium honores similiter peragi vrbicario mimologo.Ex Turnebo.

Vrbanus,pen. prod. Aliud adiectiuum { ἀστικὸς } Idem significat quod vrbicus: aut eum qui in vrbe habitat:cui rusticus opponitur. Cicer. 2.de Finib. Quam omnes vrbani, rustici,omnes inquam qui Latinè loquuntur,voluptatem vocant.
Arbor vrbana,cui Syluestris opponitur.Plin.lib.16.cap.19.
Excubiæ vrbanæ.Tacit.lib.1.
Familia vrbana.Pompeius de Verb.signifi.l.Vrbana familia & rustica non loco sed genere distinguitur. Potest enim aliquis dispensator non esse vrbanorum seruorum numero, veluti is qui rusticarum rerum rationes dispendet, ibíque habitet, & non multum absit à villico.
Mus vrbanus.Horat.2.Serm.Saty.6.
Nimis vrbanus,vrbem nimis amans,atque ab secessu abhorrens. Plinius Iunior libro 2.epist.17.ad Gallum, in fine, Iustíne de causis eum tibi videor incolere,inhabitare,diligere secessum?quem tu nimis vrbanus es,nisi concupiscis.
Otium Vrbanum.Cic. Cassio,lib. 12. Manabat enim illud malum vrbanum,& ita corroborabatur quotidie,vt ego quidem & vrbi, & otio diffiderem vrbano.
Prædia vrbana.Vlpianus de verb.signific.l.Vrbana prædia.omnia ædificia accipimus,non solùm ea quæ sunt in oppidis,sed & si fortè stabula sunt vel alia meritoria in villis,& in vicis,vel si Prętoria,voluptati tantùm deseruientia: quia vrbanum prædium non locus facit,sed materia.Proinde hortos quoque,si qui sunt in ædificiis constituti,dicendum est in vrbanorum appellatione contineri. Planè si plurium horti in reditu sunt(vinearij fortè, vel etiam olitorij) magis hæc non sunt vrbana.
Rebus vrbanis abstinere.Vide ABSTINEO.
Serui vrbani.Paulus De legatis,l.Seruus. Vrbani serui intelligendi sunt, quos paterfamiliâs inter vrbanos adnumerare solitus sit. quod maximè ex libellis familiæ, item cibariis deprehendi poterit.
Vita vrbana,cui opponitur Rustica.Terent.Adelph.1,1.
Vitæ vrbanæ commoda.Ouid.1.de Ponto,eleg.9.
¶Vrbanus { ἀστεῖος } Cultus,disertus,facetus:hoc est qui in verbis & sono & vsu proprium quendam præ se fert vrbis gestum, & sumptam ex conuersatione doctorum tacitam eruditionem.Cicero pro Domo sua,Et homo facetus inducis etiam sermonem vrbanum ac venustum. Quint. libro 8.cap.3.Fauorem, & vrbanum Cicero noua credit.Cic.ad Appium lib.3. 8. Primum te hominem non solùm sapientem,verumetiam(vt nunc loquimur)vrbanum.
Comis & vrbanus.Horat.1.Serm.Sat.10.
Homo lautus & vrbanus.Cic.3.Verr.
Frons vrbana.Horat.epist 9.

Vrbanicus,penult. corr. Adiectiuum: vt Vrbanici milites. Paulus in l. Qui mittuntur.D.Ex quib.cau.maior.Sed & in vrbanicis militibus idem diuus Pius constituit.

Vrbanitas.pen.corr.vrbanitatis,fœm.gen. { ἀστειότης,ἀστεισμός,χαριεντισμός } Qu.lib.6.cap.3,Nam meo quidem iudicio,illa est vrbanitas,in qua nihil absonum, nihil agreste, nihil inconditum, nihil peregrinum,neque sensu,neque verbis,neque ore,gestúve possit deprehendi: vt non tam sit in singulis dictis quàm in toto colore dicendi, qualis apud Græcos atticismos ille redolens Athenarum proprium saporem.Cic. 1. de Finib. Et sunt illius scripta leuiora,vt vrbanitas summa appareat,doctrina mediocris.
Vrbanitatis color.Cic.in Brut. Tum Brutus, Quid tu igitur, inquit,tribus istis externis quasi oratoribus? Quid censes,inquam,nisi idem quod vrbanis, præter vnum, quod non est eorum vrbanitate quadam quasi colorata oratio? Et Brutus,Qui est,inquit,iste tandem vrbanitatis color?Nescio,inquam,tantum esse quendam scio. Id tu Brute iam intelliges, quum in Galliam veneris. Vrbanis,in vrbe natis,quibus opponit externos. Quasi oratoribus,quòd habiti sint,non fuerint oratores.Vrbanitate quadam vrbana & Romana quadam elegantia.Intelliges,audiens contrarium. Galliam citeriorem.Huc faciunt,quæ paulò post scripsimus in VRBANIVS recinere & resonare.
Conuitium & Vrbanitas,contraria.Cicer.pro Cælio, Maledictio autem nihil habet propositi præter contumeliam quæ si petulantius iactatur,conuitium:si facetius,vrbanitas nominatur.
Mira vrbanitas.Quint.lib.6.cap.3.
Opportuna vrbanitas.Quint.lib.4 cap.1.
Oratoria vrbanitas Quint.lib.6 cap.3.
Subtilis venustas atque vrbanitas.Cic.lib.1.de Orat.
Vetus vrbanitas.Cic.Quint. fratri, lib.2.12. Aliquando subtilitatem veteris vrbanitatis & humanissimi sermonis attingerem.
Vir nostrorum hominum vrbanitate limatus.Cicero 2.de Natura deorum.
Incurrere in hominum facetosam vrbanitatem,Vide INCVRRO.
Desyderium vrbanitatis deponere.Cic. Trebatio lib.7.6.Tu modò ineptias istas & desyderia vrbis & vrbanitatis depone.

Vrbanè,penul.prod.Aduerbium { ἀστείως } Facetè.Cic.1. de Fin.Vt è patre audiebam,facetè & vrbanè Stoicos arridente.
Elabi vrbanius.Quint.lib.2.cap.11.
Vrbanius recinere & resonare.Cice. in Bruto. In vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat vrbanius. nec hoc in oratoribus modò apparet,sed etiam in cæteris. Ego memini T. Tincam Placentinum,hominem facetissimum,cum familiari nostro Q. Granio præcone dicacitate certare: sed Tincam non minus multa ridiculè dicentem Granius obruebat nescio quo sapore vernaculo. Id est,nescio qua suauitate domestica vrbana, patria,Romana. Hoc eleganter exprimit ipse Cice. libro 3. de Oratore. Me autem tuus sonus,& suauitas ista delectat:hanc dico suauitatem quæ exit ex ore:quæ quidem,vt apud Græcos Atticorum, sic in Latino sermone huius est vrbis maximè propria.Paulo pòst. Eruditissimos homines Asiaticos quiuis Atheniensis indoctus, non verbis, sed sono vocis, nec tamen bene quàm suauiter loquendo facilè superabit. Nostri minus student literis,quàm Latini:tamen ex istis,quos nostis,vrbanis, in quibus minimum est literarum, nemo est, quin literatissimum togatorum omnium Q. Valerium Soranum lenitate vocis, atque ipso oris pressu & sono facilè vincat. Quare quum sit quædam certa vox Romani generis,verbíque propria,in qua nihil sonare aut olere peregrinum, hanc sequamur: neque solùm rusticam asperitatem, sed etiam insolentiam fugere discamus. Hæc Cicero. Togati hoc in loco sunt omnes qui ius habent togæ, siue sint nati ciues Romani,siue facti. Q.Valerius Soranus natione Latinus fuit. Vrbanius igitur recinere,est lenius,suauius,venustius,& magis Romanè sonare.Vrbanos vocat,in ipsa vrbe Roma natos,& lingua patria formatos: Latinos, qui Latium incolerent, in ipso Latio nati. Pressus oris, est aptus labrorum, dentium, ac linguæ habitus, quo sonus liberalis & venustus exprimitur.

Vrbanatim,pen. prod. { πολιτικῶς } Aliud aduerbium, Modestè & eleganter. Pomponius Aleonibus, Ego rusticatim tangam,vrbanatim nescio. Hoc est more eorum qui vrbes habitant.Nonius.

VRCE { οὔρκη } Vrbs Tarraconensis Hispaniæ, Ptolemæo lib. 2. cap.6. Hodie *Aquile*.

Vrceus,penul.corr.masc.gen.Vas quo aqua in vrnam vel ahenum infunditur, authore Paulo Iureconsulto in l. Cum de lanionis.§. Asinam.D.de fund.instruct.Plaut.Mili.11,
Neque equidem heminas octo exprompsi in vrceum. Cato cap. 13,Vrceum vnum æneum quod captat quadrantalia quinque.
Vrcei aquarij Cato cap.10.Sic cap.11. Vrceos mustarios vocat.
Vrcei fictiles.Cato, cap.13, De vrceo fictili tale est epigramma apud Martial.lib.14,
Hic tibi donatur panda ruber vrceus ansa,
Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

Vrceolus,vrceoli,pen.corr. } ἀκρατοφόρον } Diminut.Colum. lib.12.cap. 16. Eodem tempore sorba manu lecta curiosè in vrceolos picatos adiicito.
De vrceolis ministratoriis,Hoc est quibus aqua ad mensam bibituris ministrabatur,extat epigramma apud Martialem libro 14.

Vrceolaris, penul. prod. Adiectiuum, Vnde vrceolaris herba dicitur quòd sit lauandis vrceolis idonea sua asperitate, quæ aliàs perdicium dicitur. Plin.lib.22.cap.17, Perdicium siue parthenium, à nostris herba vrceolaris vocatur,ab aliis astericum, folio similis ocimo nigrior tantùm,nascens in tegulis parietinísque.

Vredo,penul.prod.vredinis fœm.gen. {καυθμός } Morbus herbarum, fruticum,arborúmque,qui in vitibus etiam carbunculus dicitur, & in cæteris rubigo, pisa,plantas,arboréique adurens. Cice.3.de Nat. deor.Nec si vredo aut grando quippiam nocuit, id Ioui animaduertendum fuit.Colum.libro 3.cap.20,Seu frigidus & pruinosus,quòd non est patiens vredinis.
¶Vredo,Incendium ac pruritus.Plinius de vrtica pisce,lib.9.cap. 45.Tacta aredinem mittit.

Vreteres,penul. prod. { οὐρητῆρες } Græcis dicuntur à renibus singulæ venæ colore albæ, quæ ad vesicam feruntur, quòd per eas inde descendentem vrinam in vesicam destillare concipiunt. Celsus lib. 4.capite 1.

Vrgeo, vrges,vrsi, vrsum { ἐπείγω,κατεπείγω,ἐπισπέρχω } vrgere,penult. prod.Cogere,premere,impellere.Virgilius 3.Georgicon,
-oculos stupor vrget inertes. Cic.in Hortensio,Itaque nunc Democriti manus vrgebatur.Plaut.Pœnulo,14,
At vrget onus.
¶Vrgere, infestare, & exercere. Celsus.Desierintque vrgere cibi fastidium &,potionis desyderium. Sic idem alibi identidem de morbis acutis.Cic.pro Rab.Posthu. Satis est homines imprudentia lapsos non erigere:vrgere verò iacentes,aut præcipitantes impellere,certè est inhumanum.Budæus.
Instare,vrgere,insectari.Cic.pro Plãcio,Etiam atque etiam insto atque vrgeo,insector,posco atque adeò,flagito crimen.

¶Angustiis vrgeri.Cic.de Fato, Hi enim vrgentur angustiis, illorum ratio soluta ac libera est.

Assultibus varriis vrgere aliquem.Virg.5.Æneid.

Conuitio aliquorum vrgeri.Cic. 4. Acad. Vrgebor iam omnium vestrum conuitio.

Culullis vrgere aliquem.Horat.de Arte.

Curis multis vndique vrgeris.Lucret.lib.3.cap.214.

Dolore graui vrgentur.Celsus lib.3.cap.2.

Exilio vrgeri.Cic.ad Attic.lib.10.203.

Fame,ferróque vrgeri.Liu.6.bel.Pun.

Febres magnæ vrgent.Celsus lib.7.cap.26.

Fortuna vrget miseros tenaciter.Ouid.epist.3.

Hortatibus vrgere aliquem.Valer.3.Argon.

Ab hoste magno vrgeri.Valer.8.Argonaut.

Iussis ingentibus vrgere.Virg.7.Æneid.

Laboribus vrgere famulas.Ouid.4.Metam.

Literis vrgeri.Asinius Pollio ad Cic.lib.10.32.

Malis omnibus vrgeri.Cic.5.Tusc.

Dominus non lenis vrget mentem.Horat.2.Serm.Saty.7.

Mœrore vrgeri.Cic.ad Atticum,lib.11.210.

Mole vrgetur corpus.Virg.3.Æneid.

Morbo vrgeri.Cic.de Fato,Vt in eo qui mortifero morbo vrgeatur,verum sit,hic morietur hoc morbo.

Nox vrget diem, & dies noctem. Neque interdiu, neque noctu requiem habeo.Horat.Epod.17.

Onus vrget.Ouid.4.Fast.

Periculum vrget.Plin.lib.28.cap.1.

Solicitudine vrgeri.Cic.ad Atti.lib.6.116, Solicitudine prouinciæ tamen vel maximè vrgebamur.

Somnus vrget.Cice.ad Atti.lib.12.237. Sed neque hæc digna longioribus literis,nec erat quid scriberem,& somnus vrgebat.

Tempus vrget moriendi.Cic.1.Tusc.

¶Vrgere,Insistere.Cic.5.de Finib.Non pugnem cum homine,cur tantum habeat natura boni:illud vrgeam,non intelligere eum quid sibi dicendum, quum dolorem summum malum esse dixerit. Ibidẽ, lib 4.Vrgent tamen,& nihil remittunt.

Altum vrgere.Horat. 2.Carm.ode 10.

In aliquo opere noctes & dies vrgeri.Cic.1.de Orat.

Diutius vrgere.Cic.1.de Nat. deor.An quicquam tam puerile dici potest(vt eundem locum diutius vrgeam)&c.

Acrius vrgere.Horat.1.Serm Saty.2.

Ius Crassus,æquitatem Antonius vrgebat. Cic.3.Off. Ius Crassus vrgebat,quod vitij venditor non dixisset sciens,id oportere præstari. Æquitatem Antonius, quoniam id vitium ignotum Sergio non fuisset,qui illas ædes vendidisset.

Occasionem vrgere.Cic.ad Trebatium, lib. 7.8.Quin tu vrges istam occasionem & facultatem,qua melior nunquam reperietur?

Propositum vrgere.Horat.2. Serm.Saty 7. 2. Hoc est, persequi propositum suum.

Vrgere aliquem de,Cic.ad Qu.fratrem, lib.2 6.

Sin tibi id minus libebit,non te vrgebo.Cic.2 de Orat.

Iratis precibus vrgere aliquem Horat.2 Serm.Saty.6.

Malè administratæ prouinciæ vrgeri.Tacit.lib.5.Græcorum imitatione dictum est,ceu Liuianum illud lib.1.Decad.5.Senatus nec liberauit eius culpæ regem,nec arguit.

Vrgere ad solutionem.Vlp.in l. Si extraneus.D. De iure dotium.

Vrgere cum infinitiuo, pro Insistere multo conatu. Horatius 2. Carm.ode 18,

Marisque Baiis obstrepentis vrges
Summouere littora.

Vrgere,Tegere.Virg.2.Georgicon,

Qui saxo super, atque ingenti pondere testæ
Vrgerent.

Vrgere,Accelerare.Virg.9.Æneidos,

-tibi quam noctes festina,diésque
Vrgebam.

Iter vrgere,Festinanter ire.Ouid.6.Fast.

Vrgens, vrgentis,Participium { ἐπείγων } Cic.3.Tusc.Est enim nulla alia,nisi opinio & iudicium magni præsentis atque vrgentis mali.

Onus aut iam vrgentis,aut certè aduentantis senectutis. Cicero de Senec.

Fato vrgenti incumbere.Virg.2.Æneid.

Vri,vrorum { βούβαλοι } Qui & bubali dicuntur à nonnullis,hoc est boues syluestres.Plin.lib.6. cap.15, Paucissima animalia Scythia gignit inopia fruticum pauca contermina illi Germania : insignia tamen boum ferorum genera, iubatos bisontes, excellentique & vi & velocitate vros, quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit,quum id gignat Africa, vituli potius, ceruíve quadam similitudine.Virg 3 Georgicon,

Quæsitas ad sacra boues Iunonis & vris
Imparibus ductos alta ad donaria currus.

Vrica,vricæ,penul corr. { καυθμὸς } Satorum vitium abustione. Plin. lib.18 cap.17,Commune autem omnium satorum vitium vrica.

Vrigo, penult. prod. vriginis, fœm. gen. { καυθμὸς } pro Vredine, & quæ ex caustica vi medicamenti alicui parti admoti prouenit.Plin. lib 20.cap.22,At in magna duritia sine fico impositum: vel si vehementior vrigo timeatur,per duplices pannos.

Vrina,vrinæ,penult.prod. { οὖρος, οὖρον } A Græco οὐρέω, meio. A quo οὖρος,vrinam dicunt Latini. Est autem humor qui ex renibus vesicáque profunditur.Colum.lib.2.cap.15. Aptior est tamen surculis, hominis vrina, quam sex mensibus passus fueris veterascere. Cicero de Fat. Vt in simul ægrotantibus fratribus, vt in vrina,& in vnguibus.

Incontinentia vrinæ,Vide INCONTINENS.

Iter vrinæ.Celsus lib.4.cap.1.

Vrina,vrinæ & menstruis efficax.Plin.lib.20.cap.1.ad finem. Vtilis vrinæ,iocineri,capitis dolorib.Plin.lib.23.in Proœ.9.

Angustiis vrinæ vtile abrotonum.Plin.lib.21.cap.21.

¶Cruenta vrina,Vide CRVENTVS.

Genitalis vrina,Genitale sperma.Plin.lib.8.cap.43.de asina.

Vrinæ crebra cupiditas,sed magna difficultas est.Cels.lib.2.c.7.

Vrinæ difficultates succus emendat.Plin.lib.20.cap.7.

Vrinæ difficultatibus medetur.Plin.lib.24.cap.19.

Profluuium vrinæ.Plin.lib.28.cap.6.

Vrinæ tormina discutit cichorium.Plin.lib.20.cap.8.

Alba vrina.Celsus lib.2.cap.4.

Arenosa.Celsus lib.2.cap.7.

Bullans.Celsus lib.2.cap.7.

Candida.Plin.lib.18.cap.6.

Crassa.Celsus lib.2 cap.6.

Deterrima.Celsus lib.2.cap.6.

Difficilis.Plin.lib.23.cap.8.

Diluta.Celsus lib.2.cap.4.& cap.6.

Liquida parum vrina.Celsus lib.2.cap.7.

Vrina mala,deterior,pessima.Celsus lib.2.cap.4.

Mortifera.Celsus lib.2.cap.6.

Nigra.Celsus lib.2.cap.6.

Pallida.Celsus lib 2.cap.6.

Rubens.Plin.lib.28.cap.6.

Rubra.Celsus lib.2.cap.6.

Ruffa.Celsus lib.1.cap.2.

Tenuis.Celsus lib.2.cap.6.

Tortuosior.Plin.lib.21.cap 27.

Viridis.Celsus lib.2.cap.7.

Vitiosa.Plin.lib.28.cap.6.

¶Ciere vrinam,Vide CIEO.

Auribus atque oculis concepta vrina.Iuuen.Saty.11.

Citare vrinam & tardare.Celsus lib.2.cap.19.

Destillat vrina.Celsus lib.2.cap.7.

Excalefacere vrinas. Plin. lib.21.cap.20.

Excitare vrinam.Plin.lib.20.cap.23.

Expellere vrinam.Plin.lib.23.cap.1.

Impellere vrinam.Plin lib.21.cap.26.

Inhibere vrinam.Plin.lib.20.cap.4.

Instillare vrinam.Plin.lib 28.cap.6.ad finem.

Mordet vrina.Plin.lib.20.cap.15.

Mouere vrinam.Plin.lib.24.cap.11.

Nocere vrinæ existimatur galbanum.Plin.lib.24.cap. 5. ad finem.

Pellere vrinam.Plin.lib.20.cap.5.

Pellit vrinam celerrimé.Plin.lib 24.cap.6.

Prodest & vrinæ pota modicè radix,& menstruis.Plinius libro 21. cap.22.

Soluere vrinam.Plin.lib.26.cap.8.

Tardare vrinam.Celsus lib 2.cap 19.

Trahere vrinam.Plin.lib.24.cap 13.

Concitare vrinam,Vide CONCITO.

Dens defricatus vrina.Catul.in Egnatium,37.

Descendit vrina.Celsus lib.7.cap.27.Pura vrina descendat.

Exinanita prius vrina.Plin.lib.8 cap.37.

Facere,vel reddere vrinam, pro Meiere.Plin. lib. 8. cap.16. Colum lib.6.cap 30.

Mouetur vrina.Iuuen.Saty.11.

Vrina naturaliter profluit.Celsus lib.7.cap.26.

Excedit vrina,Hoc est exit,educitur.Celsus lib.7.cap.26.

Transfluens vrina si id non rodit.Celsus lib.7.cap.26.ad finem.

Vrino,vrinas,pen.prod. { οὐρέω } vrinare,Vrinam facere.

Vrinare,vel vrinari.Deponens,In aquam mergi,& natando emergere.Plin.lib.11.cap.37.Eadem est causa quare sub aqua diu ranæ & phocæ vrinentur.

Vrinator, penul. prod. vrinatoris { κολυμβητὴς } Qui sub aqua natat. Callistratus Iureconsultus Ad legem Rhodiam. l. Nauis onusta.§. Sed si nauis.appellat eos qui merces è mari extrahunt, nauigij gratia iactatas.Liu.lib.4.Decad.libro 5. Sed in rem emendabilem visus lapsus esse,quod per vrinatores omnes fermè extractum est. Tantúsque pudor fuit regi eius pauoris, vt vrinatores clam interfici iusserit.

Vrinum { ὑπήνεμον } ouum quod fit,explicat Plin.libro 10.cap.58, Palumbes,& turtures plurimum terna pariunt oua, nec plus quàm bis ferè pariunt:atque ita,si prior fœtus corruptus est, quanuis tria pepererint, nunquam plus duobus educant. Tertium quod irritum est,vrinum vocant.Idem lib.10.cap.60. Vrina fiunt incubatione derelicta,quæ alij cynosura dixere.

VRIVM { οὔριον } Hispaniæ vrbs,vt scribit Ptolemæus lib 2.cap.4.Auriensis alio nomine dicta.Vrius Iupiter id est imperator.

Vrna { κάλπη, στάμνος } Vas aquarium. Dicta quod in aqua haurienda vrinat,id est mergitur atque emergitur.Plaut.Pseud.4,

Tu qui vrnam habes, aquam ingere. Cato cap.10, Vrnam quinquagenariam vnam, trullas tres.

Aquæ vrna.Horat.1.Serm.saty.5.

Argenti vrna.Horat.2.Serm.saty.6.

Liquidi vrna,Vrna liquoris.Horat.1.Serm.saty.1.

Arcta vrna.Ouid.epist.11.

Capacibus vrnis excipere & fundere laticem.Ouid.3.Met.

Demissa vrna in vndas Ouid 2.Metam.

Vndantem vrnam declinare.Claud.2.de raptu Proserp.

¶In vrnam antiqui non tantùm tabellas iudiciarias iudicum, sed & nomina coniiciebant, quum Prætor iudices sortiebatur. Cice.ad Qu.fratrem.lib.2 10,de Sexto Cælio, Senatorum eum vrna copiosè absoluit,Equitum adæquauit, Tribuni ærarij condemnarunt. Plin. lib.10.epist 3.Vt essemus in Senatus potestate, pateremúrque nomina nostra in vrnam coniici.Virg 6.Æneidos,

Quæsitor Minos vrnam mouet.

Feralis vrna.Tacit.lib.3.

Delere vrnas. Cicer.in Vatinium, Num quis reus in tribunal sui Quæsitoris ascenderit,eúmque vi deturbarit,subsellia dissiparit,vrnas deleuerit,&c.

Quatere vrnam.Stat.2.Sylu.1.

Vincere vrnam Prætoris.Iuuenal.Satyr.13,

-improba quanuis
Gratia fallacis Prætoris vicerit vrnam.

Improbam gratiam appellat, quæ apud improbum iudicem valuit. Vicerit vrnam Prætoris, hoc est,euaserit iudicium damnationémque Prætoris,qui per fraudem & non rectè duxit sortem ex vrna.

¶Vrna imaginis mortui.Cicero 1.Tusc.Quid poetæ, nónne post mortem nobilitari volunt?vnde ergo illud?

Aspicite ô ciues senis Ennij imaginis vrnam:&c. Solebant autem corporum crematorum cineres in vrnis asseruari.

Vrna quinquagenaria,apud Catonem lib.de Re rustic. cap.10. est quæ quinquaginta sextarios capit,interprete Turnebo.

Vrnalis,& hoc vrnale, pen.prod. { στάμνιος } Quod ad vrnam pertinet. Vrnales caliculi,vel vrcei,Vrnam continentes.Plin.lib. 9.c.30. Barbas longas pedum triginta, acetabulis, siue caliculis vrnalibus peluium modo,dentes magnitudini respondentes.Cato cap.13.Vrceos fictiles vrnales duos,trullas ligneas duas.

Vrnarium, vrnarij { σταμνεῖον } Mensa quadrata, super qua vrnæ aqua plenæ in culina reponebãtur. Varro παρῆμενίωπε, Sed quæ necessitas te iuuet aquam effundere domi tuæ,si vasa habes pertusa,plumbum non habent? ad quam rem nobis est confluuium, ad quam rem vrnarium?Ex Non.o.

Vrnula,vrnulæ,penul.corr.Diminutiuum { σταμνάριον } Parua vrna.vnde Vrnula aqualis.Varro de vita Populi Romani,lib.1.Cic.in Parad. Minúsne gratas diis immortalibus capedines ac fictiles vrnulas fuisse,quàm delicatas aliorum pateras arbitramur?

Vro,vris,vssi,vstum { φλέγω, καίω, αἴθω, δηϊόω, αἰθαλόω, ἐμπρήθω } vrere,penult.corr. Concremare, calore nimio consumere, incendere. Plin. lib.12.cap.4.Vritur ebenus odore iucundo.

Sepelire & vrere.Cic.de Legib.Hominem mortuum, inquit lex in XII in vrbe ne sepelito,néve vrito.

Flammis subiectis vrere aliquid.Virg.2.Æneid.

Duritia corporis, quod quum vritur non sentit. Cicero pro Domo sua.

Sol grauis vrit arua.Ouid.6.Metam.

Sitis vsserat herbas.Ouid.4.Fast.

Vri calore.Cic.1.Tusc.Cæteras partes incultas, quòd aut frigore rigeant,aut vrantur calore.

Calor vrit artus.Lucret.lib.4.

Vrere cedrum.Virgilius,

Vrit odoratam nocturna ad lumina cedrum. Hoc antiquorum consuetudine dictum videtur; quod ex Homero sumptum Ignitabulum enim vel focum in mediis ædibus habebant, in quo thedas vrebant luminis causa, vt narrat Hesychius in vocabulo λαμπτήρ. Turnebus.

¶Vrere,de frigore etiam dicitur.Lucan.lib.4,

Vrebant montana niues. Cic.2.Tusc.Pernoctant venatores in niue,in montibus vri se patiuntur.

Vri virgis,pro Cædi,flagellari.Horat.2.Serm.Saty.7.

Nam ex virgarum percussione corpus calefit,& inflammatur.

Loris vri.Horat.1.epist.17.

Calceus angustior dicitur vrere pedem.Horat.lib.1.epist.10.

¶Vro hominem,per translationem,significat Dolere cogo,interprete Donato:siue Ango,vt ait Budæus. Inde Vri pro Cruciari. Terent.Eun.2.2,

Non malum hercle.G.vro hominem,P. vt falsus animi est. Horat. 2.epist.1,

Vrit enim fulgore suo qui prægrauat artes
Infra se positas.

Id est,Splendore sui nominis vrget & incendit inuidos. Liu.7.bel. Pun. Quos,& Machanidas tyrannus Lacedæmoniorum finitimo bello vrebat.

Vrit atrox Iuno,dixit Virg.1.Æneid,pro Cruciatur.

¶Vri, Amore consumi & conflagrare. De aliis etiam rebus dicitur.Virg.4.Æneidos,

Vritur infœlix Dido.

Vri in aliquo.Ouid.lib.7.Metamorphoseos,

-quid in hospite regia virgo
Vreris,& thalamos alieni concupis orbis?

id est, Cur peregrini amore ardes,quum sis filia regis?Medea seipsam alloquitur.

Impensius vri.Catul.ad Lesbiam,67.

Pectore intimo vri.Catul.in Epithal.Iuliæ,56.

Pectore toto vri.Ouid.1.Metam.

Amor me vrit.Virg.2.eclog.

Violenter me vssit amor.Ouid.1.de Arte.

Dolor vrit amantes.Ouid.4 Metam.

Doloribus tacitis vri.Ouid.3.Fast.

Ignibus vri.Horat.3.Carm.ode 7,Ignes intelligit amores.

Vrito,vritas,penultima corr. { αἰθάλω } vritare, Frequentatiuum. Plaut. Mostel.8,

Calidum hoc est:etsi procul abest,vritat malé.

Vrens,Participium { καίων } vt.

Caminus vrens ramos.Horat.1.Serm.Saty.5.

Capellæ vrentes culta. Virg. 2.Georg. Vide Plinium lib.8.capite 50.ad finem.

Vrendus, Aliud participium { καυτέος } vt Filix vrenda. Horatius 1. Serm.saty.3.

Vstus { κεκαυμένος } Similiter participium.Plin.lib.10 cap. 70, Conueniunt ex alto etiam pisces ad quosdam odores,vt sepiam vstam.

Ignibus vstus crudeliter.Ouid.3.Trist.eleg.11.

Aër siccis feruoribus vstus.Ouid.1.Metam.

Capillus vstus.Tibul.lib.1.eleg.10.

Vstio,Verb. { καῦσις, ἔμπρησις } Cato cap.38, Virgas & sarmenta quæ tibi vstioni supererunt,in segetem comburito.

¶Vstio,pro cauterizatione quam vocant. Plin.lib. 34.capite 15. 3. Quædam vstione sanãtur: priuatim verò canis rabidi morsus. Celsus, Omnes autem huiuscemodi dolores, vix citra vstionem finiuntur,Id est citra candentis ferri admotionem.

Vstor,vstoris,penul.prod. { καυτὴρ } Verbale, m.g. Qui corpora in bustuariis cremat.Mart.lib.3,

Vstórque tædas præferat nouæ nuptæ,&c. Bud.Catul. de Rufa & Rufulo,55,

Quum deuolutum ex igne prosequens panem
A semiraso tunderetur vstore.

Sordidus vstor.Lucan.lib.8.

Vstulo,vstulas,penul.corr. { καυστηριάζω } vstulare,significat Vrere.Pacuuius,Candenti ferro crines vstulare.

Vstulatus,pen.prod.Participium vt Pali vstulati.Vitruu.lib.5.cap.12.

Vstulandus,Part. { καυστηριαστέος } Catul in annales Volusij,34,

Scripta tardipedi deo daturam
Infœlicibus vstulanda lignis.

Vstrina,vstrinæ,penul.prod.Locus in quo metalla candescunt vt laborentur.Plin.lib.36.c.21,In vstrina ter siccantur,ita vt torreantur carbone puro,ac toties vino restinguantur albo. Gelenius aliter legit.

¶Vstrina, Locus dicebatur in quo combustus erat, qui alibi sepultus,mortuus fuerat,vt ait Festus.

VROLANIVM { οὐρολάνιον } Ptolemæo lib.2.cap.3. aliis Verulanum,Britanniæ insulæ ciuitas:vulgò *Sanctus Albon.*

Vropigium, & oropygium { ὀρροπύγιον } Est angusta & vltima spinæ pars,siue (vt Iulius Pollux inquit) spondylij finis podici imminentis,quasi terminus pygæ,siue finis vertebræ.Mart.lib.3,

Et anatis habeas vropygium maciæ.

Vrpix,vrpicis,penul. prod. masc. gen. { ἅρπαξ } Instrumentum rusticum.Cato cap.10, Vrpicem vnum,crates stercorarias quatuor villicum habere oportet.

Vrruncum,vrrunci,Varro declarat 1.de Re rust.cap. 48 de spica loquens, Illud autem summa in spica iam matura quod est minus quàm granum,vocatur frit: quod in infima spica ad culmum stramenti summũ, item minus quàm granum est, appellatur vrruncũ.

VRSA Baluia { οὐρβασαλουΐα } Picenorum vrbs,Ptolemæo libro 3. cap. 1. hódie *V. bsa.*

Vrsus,vrsi { ἄρκτος } Animal ferum. De vrsis vide Plinium.

Armati vnguibus vrsi Ouid.10. Metam.

Informes vrsi.Virg.3.Georg.

Sæuis inter se conuenit vrsis.Iuuen.Saty.15.

Truces vrsi.Valer.2.Argon.

Turpes vrsi.Ouid.3.Trist.eleg.5.Stat.2. Theb.

Vespertinus circungemit vrsus ouile.Horat.Epod.16.

Vrsulus,vrsuli,penul.corr.Diminutiuum.

Vrsa,vrsæ,fœmininum ab vrsus.Pliu.lib.10 cap.63,Informia etiam magis quàm supradicta,vrsæ pariunt, rarúmque est videre parientes,

Villosæ vrsæ catuli.Ouid.13.Metam.

¶Vrsa,Sydus cæleste, figuram habens similem plaustri: vnde antiqui Græcorum Hamaxam, hoc est plaustrum dixerunt. Nostri quoque à bobus iunctis,Septentriones appellauerunt, hoc est à septem stellis, ex quibus quasi iuncti triones figurantur. Sunt autem duæ vrsæ,Maior & Minor,quas Græci ἄρκτους vocant.

Vrsinus,penul.prod. Adiect { ἀρκτεῖος } Quod vrsorum est. vt Vrsinus sanguis. Colum.de Arboribus,cap.15.Et Plin.lib.8.cap.36,Quoniam potum in vrsinam rabiem agat.

Vrtica,vrticæ, pen. prod. { ἀκαλήφη } Genus herbæ notissimum, ab vrendo dictum:quòd eius folia tacta acerrimè vrant. Vide Plin. libro 21.cap.15.

Viuere herbis & vrtica.Horat.1.epist.12.

Mordax vrtica.Ouid.2.de Arte,

Mortifera contactu vrtica,Vide MORS.

¶Vrtica,pro Pruritu libidinis. Iuuen Saty.2, -vnde
Hæc tetigit Gradiue tuos vrtica nepotes?

¶Acres vrticæ.Iuuen Saty.11.

¶Vrtica,Genus piscis Plin.lib 9. cap.45, Vrticæ noctu vagantur, noctúque mutantur:carnosę frondis his natura,& carne vescuntur. Vis pruritu mordax,eadémque quæ terrestris vrticæ.

Vruum,vrui, Aratri curuatura. A quo Vruo,vruas,vruare,quod est Aratra definire.Festus, Vruat, Ennius in Andromeda significat circundare, ab eo sulco qui fit in vrbe condenda vruo aratri; quæ fit forma simillima vncini curuatione buris & dentis, cui præfigitur vomer.Ait autem,Circum se se vruat ad pedes.

V S

Vsia, Latinè essentia, siue substantia dicitur. Vlpianus vtitur in l. In venditionibus.D de contrah.empt.

Vsio,Vsitatus,Vsitor,Vide VTOR.

Vspiam { ἐνταχοῦ } Aduerbium in loco.Teren.Adel.1.1.

-si absis vspiam,&c. Cic.ad Att.lib.1.12, Sed tamen hoc me ipse consolabar, quòd non dubitabam quin te ille aut Dyrrhachij, aut in istis locis vspiam visurus esset. Eidem libro 7.131.Inde vtrum consistere vspiam velit,an mare transire,nescitur.

¶Vspiam,In re aliqua,vel aliquo negotio.Plaut.Casin.20.

Num me expertus vspiam?

Vsquam { ἐνταχῆ } Aduerb.in loco.Cicer. 6.Verr.Quam crucem non ausus est vsquam defigere, nisi apud eos quibuscum omnia scelera sua ac latrocinia communicasset.

Nec mihi magis vsquam videor, quàm quum aut in foro magistratus,aut in curia Senatum video,somniare.Cicero 2.de Diuinat.

Vsquam, etiam ad locum pertinere, probat Valla ex Cicerone, 1. Philip.Nec verò vsquam discedebam.Idem dicit & Donatus in Terentium.Cic.6. Verr.Ciues Romani à me nusquam discedere.

¶Vsquam,In re aliqua,In negotio aliquo.Terent.And.2.5,

Neque istic,neque alibi tibi vsquam erit in me mora.

Nec est vsquam consilio aut authoritati locus. Cic.2.Off.

¶Vsquam, Aliter. Terent. And.5.3. Vide num eius color, pudoris signum vsquam indicat? Id est, aliqua parte corporis.

¶Vsquam gentium, De loco & ad locum. Plautus Milite, 10.
Nam bona vxor, si ea quidem deducta est vsquam gentium,
Vbi ea possit inueniri? Terent. Hecy. 3.1.13.
An quisquam vsquam gentium est æquè miser?

Vsque { ἕως, ἄχει, ἄχεις, μέχει } Præpositio, quasi ad vnum vel locum, vel tempus, vel aliud huiuscemodi: vt ex sequentibus exemplis patet. Plaut. Menæch.4,
Inde vsque ad diurnam stellam crastinam potabimus. Hoc est quoad lux crastina, aut stella diurna à nobis videbitur. Terē. An.1.2,
Verberibus cæsum te in pistrinum
Daue dedam vsque ad necem. Cic. ad Attic. Ibi esse volo vsque ad pridie Calend. Maias. Ibidem, Nos in Formiano esse volumus vsque ad pridie Nonas Maias. Eidem, lib. 3. 58. De Q. fratre nuntij nobis tristes, nec varij venerant, ex ante diem Nonarū Iunij vsque ad pridie Cal. Septemb.

Vsque ad eum, pro Excepto eo. Plin. epist. 35. Assenserunt Consules designati, omnes etiam Consulares vsque ad Pompeium collegam.

Vsque sub. Virg. 1. Georgicon,
-serite ordea campis
Vsque sub extremum brumæ intractabilis imbrem. Id est, non vsque ad brumæ finem, sed circa. Seruius.

Vsque Romam, vel Romam vsque. Terent. Adelph. 4.5, Cicer. ad Qu. fratrem, lib.1.1. Quoniam eiusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, iudicio eruditissimum, natura autem ita resonans, vt vsque Romam significationes, vocésque referantur: contende quæso atque elabora.

Aspera arteria ad pulmones vsque pertinet. Cic.2. de Nat. deor.

Ab vltimo principio huius præceptionis, vsque ad hoc tempus. Cic.2. de Inuent.

¶Ab ouo vsque ad mala. Horatius 1. Serm. Saty.3. Porphyrio, id est ab initio cœnæ ad finem vsque. Ouum enim olim hodiéque initium cœnæ: quippe quum in gustu statim à balneis offeratur: Mala autem apud veteres inter cætera secundæ mensæ afferebantur.

¶Vsque illò, Vsque ad illum locum. Plin. lib.6. cap.23.

¶Vsque, aliquando est aduerbium: tunc varia significat, variéque præpositionibus, & aliis dictionibus iungitur, vt ex sequentibus videre est.

Vsque à, Quod & ab vsque dicitur, eam vim habet quàm sola præpositio. Terent. Adelph.5.9,
Ego istos vobis vsque à pueris curaui ambos sedulò. Ci. pro Cluentio, Comperi mulierem quandam Larino, atque illam vsque à mari supero Romam proficisci cum magno comitatu.

Vsque à capite arcessere. Cic. in Topic.

Vsque ab. Idem Trinum. Vsque ab stirpe. Terent. Phorm.2.3,
Progeniem vestram vsque ab auo atque atauo proferens. Cicer.3. Verr. Hoc illi nauigio ad omnes populi Rom. hostes vsque ab Diano, quod in Hispania est, ad Synopen, quæ in Ponto est, nauigauerunt.

Ab vsque. Virg.7. Æneidos,
Siculo prospexit ab vsu Pachyno.

Vsque ad iactum teli. Tacit. lib.13.

Ad serum vsque diem. Tacit. lib.19.

Vsque adhuc, pro Hactenus, vel huc vsque. Teren. And.1.5,
Tum patris pudor, qui me tam leni passus est animo vsque adhuc.
Quæ meo cunque animo libitum est, facere. Sueton. in Domitiano, cap.18. Vsque adhuc certè animum meum probastis, & vultum.

Vsque adolescentiam meam processit ætate. Cic. de Senect. 45.

Vsque ante. Liu.5. bel. Pun.

Vsque antehac. Terent. And.2.1,
-vt animus in
Spe, atque in timore vsque antehac attentus fuit. Vbi Donatus.
Vsque antehac. Id est, Antè quàm tua verba audirem. Et vna est tantum præpositio, velut aduerbium.

Vsque è. Plaut. Persa,
Quas tu attulisti mihi ab hero meo vsque è Persia.

Vsque ex. Terent. Eunucho, 3 2,
Ex Aethiopia est vsque hæc. Hîc aduerbium est Vsque de loco, teste Donato. Cicero 7. Verrin. Vt qui vsque ex vltima Syria atque Ægypto nauigarent.

Vsque extra solitudines deductus. Plin. lib.8. cap.17.

¶Vsque vt, pro Vsque dum, Terent. Eunuch.2,
Opus faciam vt defatiger vsque, ingratus vt dormiam. Donatus, Ordo est, Vsque vt defatiger.

Vsque adeò, In tantum. Virg.1. eclog.
Non equidem inuideo, miror magis, vndique totis
Vsque adeo turbatur agris

Vsqueadeò, Tandiu. Et accipit post se Donec. Terent. And.4.1,
Suadere, orare, vsqueadeò donec perpulit. Cato cap.67. Amurcam commutet vsqueadeò, donec in lacum qui in cella est, postremum peruenerit.

Vsqueadeò, dum, Idem. Terent. Eun.4.6,
Vsqueadeò ego illius ferre possum ineptias & magnifica verba,
Verba dum sint.

¶Vsque adeò vt. Vlp. in l.1.§. Vsqueadeó. D. quib. mod. vsusfruct. amittat. Vsque adeò autē capitis deminutio eum demum vsumfructum perimit, qui iam constitutus est, vt si in singulos annos, vel menses, vel dies legatus sit: is demum amittatur qui iam præcessit.

Vsque admodum dum, Idem, sed antiquè. Cato cap.156, Postea vbi iterum occipiet feruere, paulisper demittito vsqueadmodum, dum quinquies quinque numeres.

Vsque affatim, Ad satietatem quod dicitur. Plaut. Pœn.7.

Vsque dum, penult. corr. { ἄχεις οὗ } pro Vsquequo, vel quoad. Terentius Heaut.1.1,
-nam vsquedum ille vitam illam incolit
Inopem, carens patria ob meas iniurias,
Interea vsque illi de me supplicium dabo. Cic.3. Verr. Vsquedum per me licuerit. Idem pro Quintio, Vsquedum inueniretur.

Interdum aliquid interponitur inter Vsque & Dum. Terentius Heaut.5.2,
Imò & ibi nunc sum, & vsque dudum id egi, dum loquitur pater.

Vsque eó. Cælius Ciceroni, lib.8,1, Ego qui scirē Qu. Pompeium Baulis embæneticam facere & vsque eò, vt ego misererer eius esuriei, non sum commotus.

Vsque eò dum, pro Tandiu quoad, vel ita vt. Cicero 2. de Natura deorum, Vsque eò premere earum capita mordicus, dum illæ captum amitterent.

Vsque eò ne. Cicero pro Quintio, Inferiorem esse patitur duntaxat vsque eò, ne cum bonis, fama, fortunísque omnibus Sex. Næuij cupiditati crudelitatíque dedatur.

Vsque eò vt. Varro lib.2. de Re rust. cap.1, Hoc enim nomine asini Arcadici in Græcia nobilitati, in Italia Reatini, vsque eò vt memoria asinus væuierit sestertiis millibus LX. Cic. ad Atticum, lib. 2. 29, Ego autem vsque eò sum eneruatus, vt, &c.

Vsque istinc. Cic. ad Atticum, lib.1.9, Nosti iam in hac materia sonitus nostros: tanti fuerunt, vt ego eo breuior sim, quòd eos vsque istinc exauditos putem.

Trans Alpes vsque transfertur. Cic. pro Quintio.

¶Vsque { δηθὰ } pro Diu, aut multùm, vel valde: aliquando penè, vt ait Donatus. Terent. Adelph.2.2,
Ego vapulando, ille verberando vsque ambo defessi sumus. Et Adelph.4.2,
Rogitas? Ctesipho me pugnis miserum, & istam psaltriam.
Vsque occidit. Hîc vsque, potest significare Penè, authore Donato. Aut vsque pro valde est. occidit vehementer cecidit. Terent. Eunuc.2.1,
Opus faciam vt defatiger vsque ingratus vt dormiam.

¶Vsque { διηνεκῶς } Assiduè, perseueranter. Cice. ad Cornificium, libro 12.19, Mihi quidem vsque curæ erit quid agas. Terentius Adelph.2.2,
Quid potui melius, qui hodie vsque os præbui. Virg.9. eclog.
Cantantes licet vsque (minus via lædet) eamus. Id est iugiter, inquit Seruius.

Vsque & vsque geminatum, Idem Martial. lib.1,
Et quicquid petit, vsque & vsque donas. Idem lib.5,
Adlatres licet vsque nos & vsque,
Et gannitibus improbis lacessas.

Vsque valuisti? Interrogatiua particula, pro Hactenúsne. Plautus Mostell.7,
-saluum te aduenisse gaudeo:
Vsque inualuisti? TR. vsque, vt vides. Idem Mercato. 7. Vsquéne valuisti?

Vsque opperiar. Plaut. Epid.5.

Vsque omne. Terent. Adelph.4.6,
Perreptaui vsque omne oppidum, ad portum, ad lacum.
Quò non?

Vsquequaque, penul. prod. Aduerbium { πάντῃ, πάντας } Vbique, in vnoquoque loco. Cic. ad Atticum, lib.4.79, Hic quoque, vt loquebantur, & opinor vsquequaque. Idem 7. Verr. Nolite vsquequaque eadem quærere: in metu belli, furandi qui locus potest esse?

Nusquam & Vsquequaque, contraria. Cic. de Inuent. Atque hoc non alienum est, quòd ad multa pertineat, ne aut nusquam, aut vsquequaque dicatur, hîc admonere.

Vsquequaque, pro Assiduè, omnino, quocunque tempore. Cicero ad Trebatium, lib.7.16, Vsquequaque sapere oportet, id erit telum acerrimum.

Vsquequaque & ex maxima parte. Cic.5. de Finib. An hoc vsquequaque aliter in vita, & non ex maxima parte de tota iudicabis?

Vndique, & vsquequaque. Cic. 2. Philip. Aut vndique religionem tolle, aut vsquequaque conserua.

Vsquequaque mihi loquitur. Plaut. Bachid.15.

Vsquequo, penul. corr. Aduerbium { ἀχεῖπε } pro Donec vel quoad. Varro de re Rust. lib.1. cap.2, Quod iubet ranam luridam coniicere in aquam, vsquequo ad tertiam partem decoxeris.

Vsquequo, interpositis dictionibus. Martial. lib.2,
Eia age, rumpe moras, quo te spectabimus vsque?

Vsquequo, pro Quatenus. Vlpian. in l. Si suspecta. §.2. D. De inofficio. test. Et ideo datæ in eo libertates atque legata vsquequo Falcidia permittit, suam habent potestatem.

VSTICA, pen. prod. { οὐστῖκα } Mons in Sabinis, cuius meminit Horat. 1. Carm. ode 17.
-vtcunque dulci Tyndari fistula
Valles & Vsticæ cubantis
Leuia personuere saxa. Cubantem, inquit Porphyrio, suauiter dixit, ad resupinam eius regionem attendens.

Vstio, Vstrina, Vstulo, Vstus, Vide VRO.

Vsualis, Vsuarius. Vsucapio, Vsura, Vsurpo. Vsus, Vsufructus, Vide VTOR, vteris.

V T

Vt { ἵνα, ὅπως, ὥστε, ὄφρα, ὡς } Coniunctio causatiua: vel, vt ait Valla lib.2. causam finalem dicens, quemadmodum siquis dicat, Dedi tibi librum vt legeres. Cice. ad Lentulum, lib. 1.9, Non illi quidem vt mihi stomachum facerent.

Vt eam potissimū nominem: per parenthesim positū. Cic.4. Verr. Syracusana ciuitas (vt eam potissimum nominem) dedit ipsi statuā.

Vt alia obliuiscar. Cic. pro Rosc. Amer. Quàm sis audax, vt alia obliuiscar, hinc omnes intelligere potuerunt.

Vt verè dicam. Cic.7. Verr. Sed de iudicibus, & (verè vt dicam) de te futurum est.

Vt ad

¶Vt ad pauca redeam, vxorem deduxit domū. Terent. Hecy.1.2, Hoc est, vt paucis agam, vt summatim dicam, vt in summam colligam, vt in pauca conferam.

¶Vt ita dicam. Quintilian. lib.8. cap.3, Siquid periculosius finxisse videbimur, quibusdam remediis præmuniendum est, Vt ita dicā, Si licet dicere, Quodammodo, Permitte mihi sic, &c.

¶Vt, adiunctionem aliquando significat. Plautus, Is mihi suasit, vt ad te irem.

¶Vt, elegantiæ causa aliquando ponitur. Cic. de Senect. Inuitus feci, vt L. Flaminium è Senatu eiicerem. Hîc nihil significat, nisi Inuitus eieci.

¶Vt, Quòd. Terent. Phorm.4.3.
Nihil do: impuratus me ille vt etiam irrideat?

¶Vt non, pro Quin. Cicero 1. de Finib. Fieri inquam Triari nullo pacto potest, vt non dicas quid non probes eius à quo dissentias.

Vt non, pro Vereor. Quintilianus libro 8. cap.3, Oppidò, quo sunt vsi paulum tempore nostro superiores, vereor vt non iam ferat quisquam.

¶Vt si, pro Perinde ac si. Æmylius Probus in Datamis vita, Vinctū ante se Thyum agebat, vt si feram bestiam captam duceret. Sic alibi sæpius.

¶Vt, pro Postquam, vel Ex quo. Terent. Phorm.4.3,
-vt abij abs te, fit fortè obuiam
Mihi Phormio. Idem Hecyr.5.1,
Me segregatum habuisse, vxorem vt duxit, à me Pamphilum. Cic. in Antonium, Est enim annus vt repulsam tulit. Idem ad Atticum, lib.7.134, Vt ab vrbe discessi, nullum intermisi diem, quin aliquid ad te literarum darem.

¶Vt, Statim, postquam, ex quo primùm. Virg.2. Æneid.
Vt regem æquæuum crudeli vulnere vidi.

¶Vt quenque visco offenderant, pro eo quod dicitur, Tot quot, vel statim vt. Plaut. Pœnulo, 6. Terent. Hecyr.5.3,
-vt quisque venerat
Accedebam, Adolescens dic dum quæso, &c.

Vt & confestim. Liu.1. ab Vrbe, Vt Hostius cecidit, confestim Romana inclinatur acies.

Vt & sic. Cic.3. Verr. Vt hæc audiuit, sic exarsit ad id quod non modò ipse nunquam viderat, sed ne audierat quidem ab eo qui ipse vidisset.

Vt primùm, quod & Quumprimùm dicitur. Cic. in Somnio Scip. Atque ego vt primùm fletu represso loqui posse cœpi, Quæso inquam pater sanctissime.

Vt primùm cessit furor. Virg.6. Æneid.

Vt quodque primum gestum erat, ita, &c. Cic.1. de Inuent.

Vt quidque acciderit. Hirtius Ciceroni in epist. ad Atticum, libro 15.325, Misi igitur Tironem, & cum Tirone plures, quibus singulis, vt quidque accidisset, dares literas.

Vt quisque me viderat. Cic.2. Verr. Imò verò vt quisque me viderat, narrabat. Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur.

¶Vt, Similitudinem dicit. Plaut. Rud 2.4,
Vt tute es, item censes omnes esse?

¶Vt & sic. Cic. pro Roscio Amer. Nam vt illud incredibile est mortem oblatam esse patri à filio sine plurimis & maximis causis: sic hoc verisimile non est, &c.

Vt, similitudinis, suppresso Ita. Horat.1. Serm. sat.2,
-quanquam ridentem dicere verum
Quid vetat? vt pueris olim dant crustula blandi
Doctores, elementa velint vt discere prima.

¶Vt & ita, cum superlatiuo, pro Tanto & quanto. Cicero 2. de Orat. Vt quisque optimè Græcè sciret, ita esse nequissimum. Ibidem, 1, Vt enim quisque optimè dicit, ita maximè dicendi difficultatem, &c. Hæc Valla.

Vt & ita, pro Talis & qualis. Plaut. Pseud.5,
Vt voles esse me, ita ero.

¶Vt, suppresso Ita, sæpe accipitur pro Ita vt, quemadmodum si dicam, Quotidie hospites ad me veniunt, vt incipiam iam stomachari tantam frequentiam.

¶Vt, præcedēte Ita. Cic.2. Tusc. Molliunt animos nostros: ita sunt deinde dulces vt non legantur modò, sed etiam edíscantur.

¶Vt, sequente Ita. Terent. Hecy.3.3,
Vt res dant sese, ita magni atque humiles sumus.

¶Vt, in locum Quam, vel Quantum succedit, nunc sine Ita, nunc cum Ita. Primo modo sic, vt apud Quintilianum lib.12. cap.10, Non omittenda pars hæc orationis, sed exigenda, vt optimè possumus. Et Cicero in Philipp. Quas vt honorificentissimis verbis ipse consequi potero, complectar mea sententia. Altero modo sic, vt apud eundem 2. de Oratore, Hæc vt breuissimè dici potuerunt, ita à me dicta sunt. De positiuo autem nemini dubium erit Quam & Vt conuenire cum Possum, vt idem in Philippicis, Sed reliquum cursum vitæ, quàm quidem possum breuiter perstringam: & vt potui, breuiter perstrinxi. Hæc Valla lib.1.

¶Vt, Quippe, vel vtpote, sequente relatiuo. Quint. lib.10, cap.1, Nec ignoro quos transeo: nec vtique damno, vt qui dixerim esse in omnibus vtilitatis aliquid, &c.

¶Vt, cum verbis Metuo, vereor, & timeo iunctum, dubitationem significat, & pro eo quod quidam Ne Non dicunt sumitur, vt ex sequentibus exemplis patet. Terent. And.5.4,
Metuo vt substet hospes. Ibidem, 4.2,
-dies mihi vt sit satis vereor
Ad agendum. Cæsar in Commentariis, Vt satis commodè supportari posset, timere dicebant. Cic. pro M. Marcello, Sed quum ita latè pateat eius potestas, quem veremur, vt terrarum orbem complexa sit, nónne mauis sine periculo domi tuæ esse, quàm cum periculo alienæ?

¶Vt, Quemadmodum, quomodo. Terent. And.1.1,
Ego postquam te emi à paruulo, vt semper tibi
Apud me iusta & clemens fuerit seruitus,
cis. Idem Eunuch.1.2,
-tute scis, post illa quàm intimum
Habeam te, & mea consilia vt tibi credam omnia. Cic. ad Atticum libro 1.11, Me vero teste producto, credo te ex acclamatione Clodij aduocatorum audisse quæ consurrectio iudicum facta sit, vt me circunsteterint, vt apertè iugula sua pro meo capite P. Clodio ostentarint.

Vt apparet, vt dicitur. Cic. pro Flacco, Siue hîc confictum est, vt apparet siue missum domo est, vt dicitur, commouebor.

Vt dixi, per parenthesim. Cic. 1. Acad. Quod ista ipsa de re multum (vt dixi) & diu cogitaui.

Vt ferunt. Liu.1. ab Vrbe.

Vt fama est. Liu.1. bell. Maced.

Vt est consuetudo. Cic. pro Cecinna.

Vt fit. Cic. pro Roscio Amerin. Verùm (vt fit) multa sæpe imprudentibus imperatoribus vis belli, ac turba molitur.

Vt sæpe venit. Columel. lib.4 cap.2, Siue viuit, & (vt sæpe venit) vel nigri est generis, vel parum fertilis, non in vno, sed in pluribus pedamentis ædificat.

Vt intelligi potest è. Cic.2. de Finib. Et cæteros sophistas, vt à Platone intelligi potest, lusos videmus à Socrate.

Vt perhibent, Locutio Virgilio peculiaris, qua vtitur quoties aliquid affirmare non audet, aut fabulosum quiddam est dicturus. Virgil. Æneidos lib.8,
Electra (vt Graij perhibent) Atlantide cretus,
Aduehitur Teucros.

¶Vt, pro Quantum. Plin. in totius operis præfat. Nec quicquam in te mutauit fortunæ amplitudo, nisi vt prodesse tantundem posses vt velles.

¶Vt, pro Sicut. Cæsar in Commentariis, Horum authoritate finitimi adducti (vt sunt Gallorum subita & repentina consilia) eadem de causa Trebium, Terrasidiúmque retinent. Hoc est, Qui mos est Gallorum in consiliis capiendis. Cic.5. de Finib. Pueri, in quibus, vt in speculis, natura cernitur. Terent. Phorm.1.2,
Vt nunc sunt mores.

Vt par est, Vt decet. Cic. Matio, lib.11.28, Respondebo criminibus quibus tu pro me (vt par erat) tua singulari bonitate, & amicitia nostra sæpe testitisti.

Vt potest. Cic. ad Lentulum, lib.1.2, Nos in Senatu quemadmodum spero, dignitatem nostram, vt potest in tanta hominum perfidia & iniquitate, retinebimus.

¶Vt, aliquando accipitur quasi pro Secundum. Cicero de Senec. Qui sermo, quæ præcepta, quanta notitia antiquitatis? quæ scientia iuris augurandi? Multæ etiam vt in homine Romano literæ. Id est secundum id quod solent scire Rom. Hæc Valla lib.2.

Vt temporibus illis. Cic. de Clar. Ora. Postéaque Clisthenem multum, vt temporibus illis, valuisse dicendo. Id est secundum illorum temporum eloquentiam.

Vt in tali tempore. Liu.4. bell. Pun.

Vt numerantur Atheniensium secula. Cic. de Clar. Orat. Vt Populi Romani ætas est, senes: vt Atheniensium secula numerantur, adolescentes debent videri.

Vt in tantis malis, Id est secundum quod in tantis malis perfici poterat. Cic. ad Cassium, libro 12.2, Nonnihil, vt in tantis malis, est profectum.

Vt in licentia hac temporum, Id est respectu horum temporum, in quibus magna vtimur licentia. Plin. epist.3. lib.3.

Vt nunc est. Cic. ad Atticum, lib.12.247, Quæ si manebunt, quærenda est excusatio ad Brutum: & vt nunc est, mansuræ videntur.

Non, vt olim solebat, Attellanum: sed, vt nunc fit, mimum introduxisti. Cic. Pæto, lib.9.16.

¶Vt, Aduerbium similitudinis, cum præterito imperfecto coniunctiui. Cic. ad Cælium, lib.4. Eius negotium sic velim suscipias, vt si esset res mea.

Vt se causa habet. Cic.4. Acad. Sed me hercule, vt quidem se nunc causa habet, etsi hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.

Vt diei tempus est. Terent. Heaut.1.2,
Tu vt tempus est diei, videsis ne quò hinc abeas longius. Ibidē, 1.1,
-sed vt diei tempus est,
Monere oportet me hunc vicinum Phaniam.

Vt pro eo quòd barbarè dicitur, *Quum ita esset quod.* Plautus Menæch.2,
Nam rus vt ibat, vt multum fortè pluerat,
Ingressum fluuium rapidum.

Vt numerabatur fortè argentum: Hoc est, Quum numeraretur, Ea hora qua numerabatur. Terent. Adelph.3.3,
Nam vt numerabatur fortè argentum, interuenit
Homo de improuiso, &c.

Vt aliter. Cic. pro Murena, Quò ille quum esset, vt ego mihi statuo, talis qualem te esse video, nunquam cum Scipione esset profectus. Idem ad Attic. lib.13.286, Vt mea memoria est.

Vt visum est illi. Cicero 4. Academic. Tenemúsne quid sit animus, vbi sit, denique sit'ne, aut vt Dicæarcho visum est, ne sit quidem vllus?

Vt in quoque erat authoritatis plurimum. Cicero 3. Verrin. Pro se quisque, vt in quoque erat authoritatis plurimum, ad populum loquebatur.

¶Vt, pro Quomodo, interrogantis. Plaut. Persa,
Vt vales? s. vt queo. Ibidem, 16,
Vt munitum muro tibi visum est oppidum.

¶Vt, pro Quàm admiratiuè. Cic. Attic. lib.2. epist.21. de Pompeio: Vt ille tum humilis, vt demissus erat! vt ipse etiam sibi, nō iis solùm qui aderant, displicebat! Et libro 3. epist.11, Quod quum facis, vt

ego tuum amorem desidero.

¶Vt, pro Quomodo, cum quadã admiratione: & aliquando cum interrogatione. Plaut. Capt.

Vt sæpe summa ingenia in occulto latent? Cic. 5. de Finib. Vt illi efferuntur lætitia quum vicerint? vt pudet victos? vt se accusari nolunt? quàm cupiunt laudari? quos illi labores non ferunt vt æqualium principes sint? Terent. Heaut. 4.1,

Vt præter spem euenit? Idem Eunucho, 2.2,

Vt falsus animi est? Virg. lib. 8. Æneid. -vt te fortissimè Teucrûm

Accipio, agnoscóque libens. Idem 2. Æneidos,

Vt te post multa tuorum

Funera, post varios hominúmque, vrbiúmque labores.

¶Vt pro Licet, vel posito, vel dato, vt nunc loquimur. Cicero ad Atticum, Quis autem locus erit tutus, vt placatis vtamur fluctibus? Idem ad Brutum, 9, Nos te tuumque exercitum expectamus, sine quo vt reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore. Idẽ in lib. 2. de Ora. Vt enim quæras omnia, quemodo Græci ineptum appellent non reperies. Id est quanuis, vt vult Budæus. Idem 1. de Lege agrar. 14. Etenim vt circunspiciamus omnia quæ populo grata, atque iucunda sunt: nihil tam populare quàm pacem, quàm concordiam, quàm otium reperiemus. Horat. 2. epist. 2.15.

Plures sunt plateæ nihil vt meditantibus obstet? Liu. ab Vrbe condita, Ex Brutio agro, qui vt omnis coleretur, exiguus tamen tanto alendo exercitui erat.

Vt, pro Vtinam, Execrantis, vel Optantis particula. Terent. Heauton. 4.6,

Vt te omnes equidem di, deæque quantum est Syre,

Cum istoc inuento, cúmque incœpto perdiunt. Idem Adelph. 4. 6,

Quod plerique omnes faciunt, vt. Terent. And. 1.1.

¶Vt, Tanquam si. Plinius lib. 7. epist. 27. ad Suram, Iam vt lumine, iam vt intra limen auditur.

Vt, Ita vt. Terent And. 1.1,

Tum illa, vt consuetum facilè amorem cerneres,

Reiecit se in eum flens, quàm familiariter? Idem Phor. 1.2.

¶Vt, pro Vsqueadeò vt. Cice. in Orat. Vt non iam sine causa Demosthenes tribueret primas, secundas, & tertias actioni. Idem ad Atticum, lib. 15. 321, Est autem oratio scripta elegantissimè sententiis, verbis, vt nihil possit vltra cogitari.

Vt Modò vt. Plaut. Curcul. 6. Cic. 5. Verr. In iugere Leontini agri medimnum ferè tritici seritur, perpetua atque æquabili satione ager efficit, cum octauo bene vt agatur: verum omnes dij adiuuent, cum decimo.

Vt maximè. Col. de Arboribus, capi. 7, Diuersæ autem quæ supra terram extare debent, ne passus fueris plus quàm duas, aut vt maximè tres gemmas habere.

Vt quum maximè. Cic ad Q. fratrem lib. 2. 10, Domus celebratur ita vt quum maximè. Hoc est, vt si nunquam aliàs. Bud.

Vt multum, Id est Ad summum. Mart. lib. 20,

Donaui tamen, inquis, amico millia quinque,

Et logam, vt multum, térque quatérque togam.

Vt plurimum. Plin lib. 15. cap. 3. ad finem, Nec tam numerosa differentia, tribus vt plurimum bonitatibus distat.

¶Vt plurimum valet. Cic. 2. de Legib. Sequitur enim de iure belli: in quo & suscipiendo, & gerendo, & deponendo, ius vt plurimum valet, & fides.

Vt qui. Plaut. Curcul. 5,

Quando Aesculapi ita sentio sententiam,

Vt qui me nihili faciat, nec saluum velit.

Vt qui verissimè: subaudi amat. Plin. epistol. 199. Amat vt qui verissimè: dolet vt qui impatientissimé.

Vt ne addam. Terent. Phorm. 1.3, -tu coniicito cætera,

Quid ego ex hac inopia nunc capiam, & quid tu ex istac copia:

Vt ne addam quòd sine sumptu ingenuam, liberalem nactus es. Id est, vt non.

¶Vt ne, Eleganter pro sola particula NE, vsurpari solet, dicendi modo, quo literatissimi illius fœlicis seculi vtebantur, qui pro ratione debet esse nobis. Terent. Hecyra,

Nempe ea causa vt ne id fiat palàm. Idem Eunucho, 5.4,

Vlciscar, vt ne impunè in nos illuseris. Cic. ad Curionem, lib. 2.6, Petiui sæpe per literas, &c. non vt decernatur aliquid noui, quod solet esse difficilius: sed vt nequid noui decernatur. Idem Tironi, libro 16 9, Sed tamen ita velim, vt nequid properes.

¶Vt quid, pro Quamobrem, interrogantis est. Cic. ad Attic lib. 7.127. Depugna, inquis, potius quàm seruias. Vt quid? si victus eris, proscribare: si viceris, tamen seruias.

¶Vt vt, significat Vtcunque, siue quoquo modo, vt ait Donatus. Terent. Phorm. 3.1,

Nam vtvt erant alia, illi certè, quæ nunc domi tuæ est, consuleres. Idem Adelph 2.2,

-imò hercle hoc quæso Syre,

Vtvt hæc sunt facta, potius quàm lites sequar,

Meum mihi reddat. Ibidem, 4.4,

¶Vtputa, Vide PVTO, putas

Vtcunque Aduerbium {ὁπωσοῦν, ὅπως δήποτε} id est Quomodocunque, Plautus. Amph. 4,

Seuus'ne, an libet? S. vtcunque animo collubium est meo.

¶Vtcunque, Secundum quod. Plaut. Pœn. 11,

Vtcunque est ventus exin velum vortitur. Cic. Quibus esset moderandum vtcunque res postularet.

¶Vtcunque, Quoquomodo, omnibus modis. Terent. And. 4,

-tu vt subseruias

Orationi, vtcunque opus sit verbis, vide. Cic. in Orat. Itaque ille perfectus, quemadmodum iam dudum nostra iudicat oratio. Vtcunque se affectum videri, & animum ardentius moueri volet, ita certum vocis admonebit sonum.

¶Vtcunque, pro Quandocunque, seu vbicũque. Nam, vt, quidem apud bonos scriptores valet interdum vbi, qua parte, quo tempore, cùm simulatque. Catullus ad Fur. & Aure.

Littus vt longè resonante Eoa tunditur vnda. Vide plura apud Lambinum in illud Horat. 1. Carm. ode 17,

Vt cunque dulci Tyndari fistula, &c.

¶Vtcunque erit, Prout. Liuius 2. ab Vrbe, Mea prima sors fuit: cæteri, vtcunque ceciderit, primi, quoad te opportunum fortuna dederit, suo quisque tempore aderunt. Virg. 6. Æneidos,

-vtcunque ferent ea facta minores

Vincet amor patriæ, laudúmque immensa cupido.

Sed vtcunque aderunt res. Cic. 1. Offic.

¶Vtcunque, pro Aliquantum, aliquo modo. Plin. lib. 8. cap. 18, Vtcunque rabiem & ipsi sentiunt.

Vtensile, Vide VTOR.

Vter, vtra, vtrum, {πότερος, ὁπότερος} Quis vnus ex duobus: ponitúrque interrogatiuè, & aliquando infinitè. Plaut. Trucul. 4.

-sed vtris

Cum rem esse mauis? Idem Menæh. 17,

Vter meruistis culpam? Cicero pro Fonteio, Videte igitur vtrum sit æquius, hominem honestissimum, vtrum fortissimum, ciuem optimum, dedi inimicissimis atque immanissimis nationibus an red di amicis.

Vtra lex iubeat aliquid, vtra permittat. Cic. 1. de Inuent.

Potest omnino hoc esse falsum, potest verum: sed vtrum sit, non est mirabile. Cic. 2. de Diuinat.

Vtrum igitur eorum accidisset, verum oraculum fuisset. Cic. 2. de Diuinat.

¶Vter, pro Alteruter. Cic. 5. Verr. Omnium controuersiarum quæ essent inter aratorem & decumanum, si vter velit, edicit se recuperatores daturum.

Vter alteri dixerit, nescio. Plinius.

Vter vtri. Cic. pro Milone, Vter vtri insidias fecerit.

Neuter vtri inuidet. Plaut Sticho 14.

Vtercunque, Adiectiuum {ὁποτεροσδήποτε} pro Vteruis vel vterlibet. Cic. ad Torquatum lib. 6. 4, Magnæ vtrinque copiæ ita paratæ ad pugnandum esse dicuntur, vt vtercunque vicerit, non sit mirum futurum. Gell. lib. 5. cap. 10, Ne sententia sua vtrancunque in partem dicta esset, ipsa sese rescinderet.

Vterlibet, pen. corr. Adiect. {ὁπότερος, ὃν ὁπότερος βούλει} Alter ex duobus: hoc est, Vter quem tibi capere libet. Plin. lib. 24. cap. 4, Suberis cortex tritus, ex aqua calida potus, sanguinem fluentem ex vtralibet parte sistit. Cic. pro Quintio, Vtrumlibet elige: alterum incredibile est, alterum nefarium, & ante hoc tempus vtrunque inauditum.

Vternam {ὁπότερος αἰ} Horat. 2. Serm. saty. 2,

-vternam

Ad casus dubios fidet sibi certius, hic, qui

Pluribus assuerit, &c.

An qui, &c.

Vterque, vtraque, vtrunque, vtriusque {ἀμφότερος, ἑκάτερος} Alter & alter, vel vnus & alter: de duobus dicitur. Plaut. Amphitr. 1,

Vterque deluduntur dolis mirum in modum. Terentius Phormione 3.2,

Vterque est similis sui. Idem Eunuch. 5.2,

Apud Antiphonem vterque, mater & pater,

Quasi dedita opera domi erant.

Eorum controuersiam non incommodum videtur cum vtrorunque ratione exponere. Cic. 1. de Inuent.

In vtraque parte multa dicuntur. Cic. 4. Acad.

In vtranque partem, Vide IN præpositionem.

Quoniam vtriusque studij nostra possessio est, hodie vtro frui malis, optio tua sit. Cic. de Fato.

Horum vterque cecidit victus. Cic. de Arusp. resp.

Palmas vtrasque tetendit Virg 6 Æn.

Manu vtraque pulsare aliquem. Virg. 5. Æn.

Vtraque lingua, Græca & Latina. Plin. lib. 12. ca. 1, Est platanus vna insignis vtriusque linguæ monumentis.

Vtraque tempora, dixit Virg. 5. Æneid.

Domus vtriusque nostrum ædificatur strenué. Cicero Qu. fratri lib 2.8.

Vterque vtrique est cordi. Terent. Phorm. 5.3.

Vterque alterum verberauit, Id est, hic illum, & ille hũc verberauit. Cicero 1. Offic. Quorum vterque suo studio delectatus, contempsit alterum.

Vtrunque inuicem adiumento esse, pro vtrunque alteri. Plin. iunior lib. 4. epist. 20. ad Nonium Maximum.

Vtruncunque. Quint. in Proœm. lib. 5, Vtruncunque est (neque enim hoc loco meam interpono sententã) hic liber erit illorum opinione maximè necessarius, quo toto hæc sola tractantur. Id est, vtrumuis. Vtrum tandem horum sit, &c.

¶Vtrique, De pluribus dicitur duo genera facientibus. Cicero 2. in Catillinam, Quos ego vtrosque Quirites in eodem genere prædatorum, direptorúmque pono. Id est, Quæ duo genera ciuium Budæus.

Vtrique ab vtrisque. Terent. Heaut. 2.4,

Hoc beneficio vtrique ab vtrisque vero deuincimini. Hîc in plurali duo significat, sed sic vt in singulis multi sint.

Vteruis, Adiectiuum {ὁπότερος βούλει} Vter quem tu vis. Cic. ad Attic. lib 9.170, Proquæstor ego vnus cui vtrumuis liceret.

Vtrumuis, saluo officio se facere posse arbitrarentur. Cic. pro Roscio Amerino.

At minus habeo virium quàm vestrum vteruis. Cic. de Sen.

Quod certum est non facere dum vtrumuis licebit. Cicero pro Roscio Amerin.

Vtrinque, Aduerbium {ἑκατέρωθεν} Ab vtroque latere. Plautus Amphitr. 4,

Postquam vtrinque exitũ est maxima copia. Cic. Torquato, li 6.4, Tum hoc tẽpore ita magnæ vtrinque copiæ. Horat. 1. epist. 19,

Virtus est medium vitiorum vtrinque reductum.

Vtrinque, pro Ab vtroque. Plaut. Amphit. 3,

Vtrinque est grauida, & ex viro, & ex summo Ioue.

Vtrinque secus, pro vndique, ex omni parte. Lucret. lib. 4,

Quare vtrinque secus quum corpus vapulet, &c.

Vtrò, Aliud aduerbium {ὁποτέρωσε} Versus quam partem. Plin. lib. 18. cap. 19, Id demum rectè subactum erit, vbi non intelligitur vtrò vomer ierit.

Vtrobi, Vide paulò post VTRVBI.

Vtrobique, pen. prod. {ἑκατέρωθι, ἑκατέρωθι} Similiter aduerbium. Idem quod vtrinque. Liu. 7. bel. Pun. Vt eodem tempore vtrobique Resp. prosperè gereretur: aduersa secũdis pensando. Asinius Pollio ad Ciceronem, lib. 10.3, Quum verò non liceret mihi nullius partis esse, quia vtrobique magnos inimicos habebam.

Eadem veritas vtrobique est. Cic. 2. de Nat. deorum.

Vtroque, pen. prod. Aduerbium loci {ἑκατέρωσε} Ad vtrunque locum. Plaut. Sticho, 7,

Per ortum vtroque commeatus continet.

Vtroque versum. Plaut. Cap. 7. Gell. lib. 5. cap. 12, Ambigua sint, & vtroque versum dicantur.

Vtrubi, siue (vt alij legunt) Vtrobi. Vlpianus in l. Officium. D. de rei vindicat. Idem in l. vnica. D. Vtrubi. Vtrubi hic homo, de quo agitur, maiore parte huiusce anni fuerit, quo minus is eum ducat, vim fieri veto. Verba sunt Prætoris. Alij legunt vtrobi. Significat autem, In vtrouis loco è duobus: vel, Apud vtrum è duobus *Auquel des deux lieux: ou en la possession duquel des deux personnes.*

Vtrum, Interrogandi aduerbium {πότερα, πότερον} idem quod Num significans, & sequentem ferè semper habet particulam An, vt in sequentibus exemplis vides. Cic. 4. Acad. Quid quod eadem illa ars, quasi Penelope, telam retexẽs tollit ad extremum superiora, vtrum ea vestra, an nostra culpa est? Idem pro Roscio Comœdo, Vtrum dimidia parte, an pro tota societate? planius dicam. vtrum pro me? an & pro me & pro te?

Multum interest vtrùm laus imminuatur, an salus deseratur. Cic. Lentulo, lib. 1 7.

Quid tu malum curas, vtrum crudum, an coctum edam. Plaut. Aulul. 12.

¶Vtrum, etiam sine particula An interrogat. Plaut. Sticho, 15,

Vtrum tibi accumbo? SA. vtrum, vbi tu vis?

Vtrum grauius aliquid in quempiam dici potest? &c. Cicero pro Cecinna.

Vtrum, Dubitantis. Terent. Phorm. 4.3,

Vtrum stultitia facere ego hunc, an malitia

Dicam, scientem an imprudentem, incertus sum.

Vtrúmne. Horat. Epod. 1,

Vtrúmne iussi persequemur otium

Non dulce, ni tecum simul?

An hunc laborem, &c.

Vtrúmne, an, Pomponius in l. Si indebitum. D. Rem ratam haberi. vt possit discerni, vtrúmne domino condici debeat id quod indebitum solutum sit, si is ratum habeat: an verò procuratori condicendum sit, si dominus ratum non habeat: Idem in l. 1. D. De rescindenda venditione. Sed quæritur, vtrúmne nihil agatur ex ea pactione: an verò ego quidem liberer, filius maneat obligatus?

Vtrum etiam locum habet, quum ex duabus rebus vtra sit, incerti sumus. Vide AN, pro Aut, &c. in An genus est loquendi à veteribus vsurpatum, quum de duabus rebus vtram redderent, ignorabant.

Vter, vteri, masc. gen. vel Vterus, vteri, pen. corr. {μήτρα, δελφύς, νηδύς} Qui continet, & tanquam vter est ad fœtum continendum, propriè enim de mulieribus & reliquis huiusmodi sexus dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37, Fœminis eadem omnia, præterquam vesicæ iunctus vtriculus: vnde dictus vterus, quod alio nomine locos appellant. Plaut. Aulul. 27,

Perij mea nutrix, obsecro te, vterus dolet. Plin. lib. 8. cap. 43. de asina. Sed incontinens vterus vrinam genitalem reddit, nisi cogatur in cursum verberibus à coitu.

¶Vter, pro vtero. Cæcil. Vmbris,

Nunc vter crescit, non potest cælari. Nonius.

¶Vterus, pro Ventre. Virgil. 2. Æneid.

-vterúmque armato milite complent. Plaut. Truc. 4,

Nam equidem vterum illi, quod sciam nunquam extumere sensi.

Fœlicis vteri fœmina. Paterculus lib. 2, Fœminam neque sibi, neque Reipub. fœlicis vteri.

Vtero grauis. Plin. lib. 9. cap. 6.

Diua potens vteri, Lucina. Ouid. 9 Metam.

Cælare manibus vterum. Ouid. 2. Metam.

Diro vtero fert impia femina. Ouid 10. Metam.

Ignoratus vterus, Vide IGNORO.

Implerat vterum generoso semine. Ouid. 9. Metam.

Rugis vterum Lucina notauit. Ouid. 3. de Arte.

Vno vtero marem & fœminam parere. *d'vne ventree.* Vlpian. in l. Si fuerit legatum. §. Planè. D. de reb. dubiis.

Grauitas tendebat mihi vterum. Ouid. 9 Metamorph. Verba sunt Alcmenæ.

Tumens vterus. Stat. 12. Thebaid.

Vti faciliore vtero. Plin lib. 8. cap. 32.

¶Vterus, interdum pro fœtu. Tacit lib. 1, Subiectus seruitio vxoris vterus ventrem agebat. Intelligit autem filium quem vtero adhuc gestabat vxor Arminij.

¶Vterum, neutro genere dici author est Nonius. Plaut. Aulular.

Perij mea nutrix, obsecro, vterum dolet. Afran. Vopisc.

Sedit vterum, non vt omnino tamen.

Vterculus, vterculi: siue vtriculus, pen. cor. Diminutiuum {δελφίδιον.} Plin. lib. 11. cap. 12, Præterea è fronde ac pabulis potus in vterculos congestus apum, ore enim eum vomunt, & ad hæc succo florum &c. Idem lib. 11 cap. 37. Vide paulo suprá.

¶Vtriculos Plinius vocat, libro 18. cap. 11. non procul à fine, quæ Græci ἔλυθρα, id est seminum in frugibus inuolucra & operimenta, quæ trita & cribro excussa, glumæ siue acus dicuntur. Quinetiam prima illa florum germina, quæ veluti quidã vtriculi tument priusquam flos arborum aperiatur, vtriculos vocat, lib. 16 cap. 26. de arboribus loquens. Pariunt verò quum florent: flósque ille ruptis constat vtriculis.

Vterinus, penult. prod. {ὁμογάστριος} Qui ex eodem vtero prodiit. Institut. libro 3. Titulo De bon. possess. Frater, sorórve, consanguinei vel vterini.

Vter, vtris, masc. g. {ἀσκός, ἄσκωμα} Pellis qua vinum aut oleum deferri solet. Plin. lib. 12. cap. 7, Indi in vtribus camelorum, aut rhinocerotum lycion mittunt. Virg. 2. Georgicon,

Mollibus in pratis vnctos salicre per vtres. Ouid. 3. Amor. eleg. 11,

Æolios Ithacis inclusimus vtribus Euros.

Vter vinarius. Plin. lib. 28. cap. 18.

Vtrarius, vtrarij, masc. g. Vtrarios videtur vocare Liuius, qui vtribus aquam ferunt, libro 4 Decad. 5, Postremò sequi se vtrarios ad mare, quod minus trecentos passus aberat, iussit.

Vtricularius, vtricularij {ἀσκαύλης} Qui inflat ex vtre fistulam. Suet. in Nerone, cap. 54, Vouerat se proditurum hydraulam, & choraulam, & vtricularium.

Vtercunque, Vterlibet, Vternam, Vterque, Vteruis, Vide VTER, Adiectiuum.

Vterus, Vide VTER, vteri.

Vti {ὡς, ὥσπερ} Particula idem significat atque Vt. Plaut. Amphitr. 7. Cic. 4. Acad. Eos cõsuetudine adhibita tam facilè internosceremus, vti minimum quidem similes viderentur.

Putant fore vti, si paulatim hæc consuetudo serpere, ac prodire cœperit. Cic. 1. Verr.

Vti eorum qui audirent, sic afficerentur animis, vt, &c. Cicero, 1. de Orator.

Nihil aliud, nisi vti nequid per vim agi posset. Cicero pro Domo sua.

Neque vti satis firmo præsidio defensus Sex. Roscius, verum vti ne omnino desertus esset. Cic. pro Rosc. Amer.

Ceruus vti, pro Vti ceruus. Horat. 1. Carm. ode 15.

Vti rogas. Vide Rogare legem, in ROGO.

¶Vti, pro Atque id, vel tanquam id, aut nempe quod. Cic. 9. Philip. Quod sepulchrum ipsius, liberorum posterorúmque eius sit, vti quod optimo iure sepulchrum publicè datum est.

VTICA, penult. corr. {Ἰτύκη} Africæ minoris in littore Carthaginiensi & magnitudine & authoritate secunda post Carthaginem, quæ illa excisa vt metropolis erat, & receptaculum Romanorum ad res in Libya gerendas. Hæc Strabo libro vltim. Apud hanc Cato se interemit: vnde & Vticensis dictus est. Nunc vulgò *Bisartha* dicitur. Oliuarius in Melam.

Vtilis, Vtilitas, Vtiliter, Vide VTOR.

Vtinam, pen. corr. {εἴθε, ὄφελον, ὤφελες} Aduerbium optantis. Cic. ad Terentiam, lib. 14.4, Quod vtinam minus vitæ cupidus fuissem, certè nihil, aut non multum in vita mali vidissemus. Id est, si minus vitæ cupidus fuissem, certè, &c.

Vtinam igitur vt illa anus optat. Cic. 3. de Nat. deor.

Atque vtinam ipse Varro incumbat in causam. Cic. Attic. lib. 3.55.

O vtinam tunc quum Lacedæmona classe petebat, &c. Ouidius epistol. 1.

Vtinam, geminatum. Cic. Attic. lib. 13 295, Heri nescio quid in strepitu videor exaudisse, quum diceres te in Tusculanum venturum: quod vtinam, iterum vtinam, tuo tamen commodo.

VTINVM, pen. corr. {Οὔτινον} Italiæ oppidum iuxta Aquileiam, principum Austriæ opus insigne admodum, & arce in medio vrbis edito colliculo conspicuum, vt scribit Vadianus.

Vtique, pen corr. {ἄρα, δήπου, δήπουθεν} Certè, Aduerbium affirmandi. Cic. ad Atticum, lib. 5.96, Id vnis diligenter literis, quæ ad me vtique perferantur, consequerer. Eidem lib. 12.236, Nam & Piliæ satisfaciendum est, & vtique Atticæ.

¶Vtique, pro Etiam, vel igitur. Quintil. lib. 5. cap. 10, Itaque non quia est arbor, platanus est: at quod non est arbor, vtique platanus non est. Nec quod non est virtus, vtique potest esse iustitia. Ibidem, Sol colorat: non vtique qui est coloratus, à sole est. Vulgus barbarorum dicit, *Non sequitur propterea quod qui coloratus est, à sole sit coloratus.*

Annum quidem vtique teneto. Cic. Attic. lib. 5.96.

Illud verò vtique scire cupio. Cic. Attic. lib. 13.271.

Vtique ad me tabellarios mittas. Cic. Attic. lib. 6.112.

Quod censeas mihi faciendum vtique scribito. Cicero Attico, libro 1.196.

Vtique siue hinc abiero, siue ero hic oppressus, ea maneat opinio. Cic. Anteq iret in exil.

Quo die venies, vtique cum tuis apud me sis. Cicero ad Atticum, libro 4.73.

Vtor, vteris, pen. corr. vsus sum {χρῶμαι} vti, Vtilitatem capere. De omnibus rebus dicitur: vt Vtor domo, diligentia, consuetudine, studio, & huiusmodi. Cic. 1. Verr. Sunt hæc & alia in te falsi accusatoris signa permulta, quibus ego nunc non vtor.

Vtor, accusatiuo iunctum. Plaut. Epid. 5,

-si placebit vtiminor

Consilium. Nisi fortè sic putes exponẽdum: Sic placebit consilium, vtiminor, Eo subaudi. Idem Asin. 5,

Cætera quæ volumus vti, Græca mercamur fide. Cic. in Acad. Et quæ à superioribus acceperant, vtebantur.

Nihil te vtor, Nolo mihi quicquam negotij esse tecum. Plautus Trinum. 5.

Vtor cum ablatiuo & datiuo: vt Vti aliqua arbore carboni, Hoc

est,ad carbonem faciendum. Plin.lib.16.cap.6, Ab hac proximè latifoliæ proceritas, sed minus vtilis ædificiis: atque carbone dotata, vitiis obnoxia est. Quamobrem solida vtuntur carboni.

¶Vti, cùm de amicis aut familiaribus sermo est, accipitur pro Conuersari. Cic. pro Rosc. Amer. Et sese ad Cæciliam nepotis filiam, quam honoris causa nomino, contulit, qua pater vsus erat plurimum. Idem pro Cluentio, His Fabritiis semper vsus est Oppianicus familiarissimé.

¶Vtor abs te humanitate. Cic.ad Qu. frat.lib.2, Mihi docere videbaris istius generis humanitatem, qua quidem nihil vtor abs te.

Aliqua re ad faciendum aliquid vti. Cic.de Claris Orat.

Vti aliqua re contra se. Senec.de Benef.lib.2.cap.14.

Familiariter amicitia alicuius vti. Quint.lib.5.cap.9.

Vti bene vel malè amicitia alicuius. Plaut.Cistel.1. Idem Pers.2,
Nimis stultè amicis vtere. Terent.Hecyr.5.1,
Nostra vtere amicitia vt voles.

Amico aliquo vti. Plaut.Asin.3,
Quippe qui mage amico vtantur gnato, & beneuolo. Hoc est, plus gnatus eos amaret. Terent.Heaut.2.1,
Mihi si vnquam filius erit, næ ille facili me vtetur patre. Hoc est, facilis illi & placabilis pater ero.

Dementer amoribus vsa Clytie. Ouid.4 Metam.

Amore vti surreptitio, pro Clàm amare. Plaut. Curcul.4.

Aquis frigidis vti. Cels.lib.1.cap.1.

Aura nocturna vti dicuntur naues. Cæs.3.bel.Gal.

Auribus alicuius vti. Vide AVRIS.

Balneo vti. Celsus lib.1 cap.1.

Bene vti re aliqua. Quint.lib.2.cap.10.

Benignis vti aliquibus. Cic.6.Verr. Vt illis benignis vsus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum.

Bestiis vti immanioribus. Cic. pro Rosc.Amer. Noluerunt feris corpus obiicere, ne bestiis quoque, quæ tantum scelus attigissent, immanioribus vteremur. Hoc est immaniores essent erga nos.

Vtatur suis bonis oportet, fruatur, qui beatus futurus est. Cic.1. de Natura deorum.

Malè vti bonis eloquentiæ. Quintil.in Procem.lib.1.

Certatim re aliqua vti. Quintil.lib.6.cap 1.

Commodis vti. Cic.pro Rosc. Amer. Commoda quibus vtimur, lucémque qua fruimur, spiritúmque quem ducimus, ab eo nobis dari atque impertiri videmus.

Consilio vti. Cæsar 1.bel.Gall.

Criminatione in aliquem vti. Cic.3.de Leg.Agr.

Defensore aliquo vti. Cic.pro Cluentio, Sed ipsa his neque defensoribus vti postea, neque laudatoribus potuit.

Disciplina vti. Plaut.Asin.5.

Equo vti. Cæsar 8.bel.

Exemplis grandibus vti in paruis. Ouid.1. Trist.eleg.3.

Fide & præsidio alicuius vti. Cic.1.Verr.

Vti fide lenonia. Plaut.Rudent.31.

Vti foro, Vide FORVM.

Fortuna vti. Virgil 9 Æneid.

Homine aliquo ad furta vti. Cic 5.Verr. Quo iste interprete non ad linguam græcam, sed ad furta & flagitia vti solebat.

Homine æquo vti. Cicero 7. Verr. Hic vide quàm me sis vsurus æquo.

Honestè re aliqua vti. Quint.lib.3.cap.7.

Vir amplissimis vsus honoribus. Cic.pro Flacco.

Horis suis vti, Consumere bonas horas & tempus in re aliqua. Cic.3 Verr. Menses mihi tres cùm eripuissetis ad agendum maximè appositos, reliquum omne tempus huius anni me vobis remissurum putastis, vt cùm horis nostris nos essemus vsi, tu binis ludis interpositis, quadragesimo post die responderes.

Hortatione vti. Cic.Bruto, lib.11.5, Quanquam cùm hortatione non egeas, vt suprà scripsi, non vtar ea pluribus verbis: faciam illud quod meum est.

Vtar illis vt meis. Plin.epist.132.

Ingenio vti iuueniliter. Ouid.2.Trist.

Inuidia minore vti. Plaut. Aulul.19.

Iudicio vti de. Cic.1.Offic. De rebus ipsis vtere tuo iudicio.

Ad liberalitatem vectigalibus vti. Cic.2.de Finib. Ad eas enim res ab Epicuro præcepta dantur, & tamen non tantis vectigalibus ad liberalitatem vtens.

Libertate modicè vti, Vide MODVS.

Modestè vti re aliqua. Ouid.2.Fast.

Multum vti aliquo, Vide MVLTVS.

Sapienter vti muneribus deorum. Horat.4.Carm.ode 9.

Necessitate vti. Tacit.lib.16.

Oculis vti. Plaut.Epid.2. Idem Milon.19,
Maris causa hercle hoc ego oculo vtor minimé. Hoc est, ademptus omnino est mihi huius oculi vsus.

Odio ciuiliter vsus est. Ouid.3. Trist.eleg.8.

Officio improbi viri vti. Plaut.Sticho,2.

Opera alterius vti. Plaut.Aulul.6,
Da mihi operam amabo. M. tua est, vtere, atque impera, si quid vis.

Vti opera alterius ad rem aliquam. Cic.4.Acad. Negat opera deorum se vti ad fabricandum mundum.

Oraculo vti. Hoc est, Apollinem consulere. Tacit.lib.2.

Parcissimè re aliqua vti. Quintil.lib.1.cap.5.

Paruo vti. Horat.1.epist.10.

Incredibili patientia vti. Cic.10.Philipp. Nam quoad vos omnia pati vidit, vsus est ipse incredibili patientia.

Perfugio vti, Vide PERFVGIVM.

Permisso vti. Horat.2.epist.1.

Porta vti. Cic.ad Atticum, lib.7.127, Itaque si hoc imperium mihi molestum erit, vtar ea porta quam primùm videro.

Progressionibus vti. Cic.5.de Finib. Omnium enim rerum principia parua sunt: sed suis progressionibus vsa augentur.

Potestate vti ad quæstum, Id est, quæstus causa. Cic.ad Qu.frat. lib.1.1, Non vt ea potestate quam tu ad dignitatem permisisses, ad quæstum vteretur.

Ratione vti. Plaut.Casina 2.

Regibus vti. Horat.1.epist.18.

Sensibus vti. Lucret.lib.3.

Sermonibus morologis vti. Plaut.Pseud.22.

Simulatione itineris vti. Cæsar 6.bell.Gall.

Solatio aliquo vti. Brutus ad Ciceronem, lib.11.26.

Sorte sua vti. Virgil.12.Æneid.

Spe duplici vti. Terent.Phorm. 4. 2, Gallico prouerbio dicitur *Habere duas chordas in suo arcu extensas.*

Ad speciem vti reliqua, Quod vulgus dicit *pro monstra* Cæsar 1. bel.Gall. Omnes alarios in conspectu hostium pro Castris minoribus constitui, quo minus multitudine militum legionariorum pro hostium numero valebar, vt ad speciem alariis vteretur.

Teste aliquo vti. Cic pro Rosc. Amer. Neque enim accusatore muto, neque teste quisquam vtitur eo, qui de accusatoris subsellio surgit.

Tutius vti. Quint.lib.1.cap.5, Vsitatis tutius vtimur.

Valetudine vti minus commoda, Ægrotare. Cæs.3.bel.Gal.

Vti valetudine firma, Bene habere. Plin.epist.25.

Aduersis ventis vti. Cic.Terentiæ, lib.14 5, Quum sanè aduersis ventis vsi essemus, tardéque & incommodè nauigassemus.

Verbis mollibus vti ad aliquem. Ouid.6.Fast.

Via vti. Cic.ad Atticum, lib.2 34, Ego autem neque pugno cum illa causa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem quæ antea gessi.

Vti via ab aliquo. Vlpian.in l.3. in princ. D. De itinere actúque priuato. Si cùm à me rectè via vtebaris, fundum vendidero, per quem vtebaris: Deinde emptor te prohibuerit: licet clàm videaris ab eo vti (nam qui prohibitus vtitur, clàm vtitur) tamen interdictũ tibi competere intra annum, Labeo scribit. Paulo pòst, Siquis ab authore meo vi, aut clàm, aut precario vsus est: rectè à me via vti prohibetur, & interdũ ei inutile est: quia à me videtur vi, aut clàm, vel precariò possidere, qui ab authore meo vitiosè possidet. Vide A, vel AB, præpositiones.

Vicinis, aliísque mulieribus quàm minimum vtatur. Cato capite 143.

Vino vti modicé. Cels.lib.8.cap.11.ad finem.

Viribus vti. Horat.1.epist.13.

Viribus vtendum est. Lucan.lib.1.

Vti ætatis vitio. Cic.ad Cælium, lib.2.15, Eos ego fortasse nunc imitor, & vtor ætatis vitio.

Voce vti, Loqui. Cic.1.Verr. Si vniuersa, vt dixi, prouincia loqui posset, hac voce vteretur.

Vocibus vti ad aliquem, Alloqui aliquem. Virg.1.Æneid.
Ad quem tum Iuno supplex his vocibus vsa est.

Vtens, Participium { χεώμενος. } vt

Ratione vtens, Rationis expers, contraria. Cic.in Topicis, Specie autem cõparantur, vt anteponantur quæ propter se expetenda sunt, iis quæ propter aliud, &c. perfecta, inchoatis: tota, partibus: ratione, rationis expertibus: voluntaria, necessariis, &c.

Vtentior, Comparatiuum. Cic.2. Offic. Sed fac iuuare, vtentior sanè sit. Hodie per exemplaria proseminatum est potentior: credo hominibus semidoctis illud vtentior parum placuisse, quo tamen cur sint offensi, certè non video. Illud constat potius hîc Ciceronem de vsu diuitiarum, quàm de potentia verba facere debuisse. Hæc Turneb.

Vtendus, Adiect. { χρηστέος. } Plaut. Terent. Heaut.1.1,
Quòd illa ætas magis ad hæc vtenda idonea est. Cic. 3. Tuscul. Et grauiter feras te, quod vtendum acceperis, reddidisse.

Vtenda & possidenda tradere bona alicui. Cic.4.Verr. Huic Heraclio antequam est mortuus, omnia vtẽda ac possidenda tradiderat.

Vsurus, pen. prod. Particip. { χρησόμενος. } vt Malè vsurus donis. Ouid. 11.Metam.

Vsus, huius vsus, m.g. { χρῆσις, χρεία. } Virg.3.Georg. Nam neque erat coriis vsus. Cicero lib.1.de Orat. Adiungatur vsus frequens: qui omnium magistrorum præcepta superat. Horat.2.epist.1,
- aut quid haberet
Quod legeret, tereréτque viritim publicus vsus?

Vsus & Abusus, contraria. Cic.in Topicis, Vsus enim, non abusus legatus est.

Vsus & habitus. Cic.1.Acad. Nec virtutis vsum modò, vt superiores, sed ipsum habitum per se esse præclarum, &c.

Genitor vocabulorum vsus. Horat.2.epist.2.

Dicendi vsus. Quintil.lib.3.cap.11.

In vsu plerique libros chartas appellant. Vlpianus in l. Librorum. §.Quod tamen. D.de leg.3.

Bellicus vsus. Quint.lib.1.cap.10.

Laborum vsus. Lucan.lib 1.

Medicinæ vsus. Plin.lib.12 cap.8.

Vsus oculorum cessat. Curtius lib.10.

Sermonis vsus. Plin.lib.10.cap.96.

Veneris vsus. Plin.lib.11.cap.37.

Virtutis vsus. Cic.1.Acad. Vitæ autem adiuncta esse dicebant quæ ad virtutis vsum valerent.

Tractatio atque vsus vocis. Cic.in Orat.

¶Vsus est magister optimus. Cic.pro Rab.Posthumo.

Peritus vsus, Vide PERITVS.

Vsu bellorum exercitus, Qui multa & diuturna bellorum exercitatione præditus est: Cic.pro Fonteio, Tum verò vsu quoque bellorum gerendorum in primis eorum hominum, qui nunc sunt, exercitus.

Aptus in vsum aliquem. Ouid.3.de Arte.

Ad vsus. Cic.2.de Nat.deor. Quod si omnes mundi partes ita cõstitutæ sunt, vt neq; ad vsum meliores potuerint esse, neque ad speciem pulchriores.

¶Assiduus vsus. Cic.pro Corn.Balbo, Assiduus vsus vni rei deditus, & ingenium & artem sæpe vincit.

Communis & vulgaris vsus. Cic.3.de Finib.

Humanis vsibus apta Ceres. Ouid.2.Fast.

Medicus vsus. Plin.lib.22.cap.8, Sed in medico vsu præter supra dicta auxiliatur inflationibus, torminibus, &c.

Mirificus vsus in re aliqua. Cic.pro Sestio.

Nudus vsus alicuius rei. Vide paulo pòst VSVARIVS.

Operarius vsus, Vide OPERA.

Peruius vsus tectorum. Hoc est, transitus. Per quæ media est via, quæ vsui cedit. Virgilius 2. Æneid. Verbum iuris: via, actus, vsus. Seruius.

Quotidianus vsus. Cic.1.de Orat. Omnia enim sunt posita ante oculos, collocata in vsu quotidiano, &c.

Rarissimus vsus. Quintil.lib.1.cap.5.

Temperatus vsus. Horat.2.Carm.ode 2.

¶Accepit vsus. Quintilianus lib.1.cap.4, Atque etiam in ipsis vocalibus, grammatici est videre, an aliquas pro consonantibus vsus acceperit.

Adhibere vsum, Vide ADHIBEO.

Antecedere vsu rerum. Cic.6. Verr. Incipit is loqui & authoritate & ætate, & vt mihi vsum est, vsu rerum antecedebat Diodorus Timarchides.

Colligere vsum patiendi. Ouid.1.Amor.eleg.8.

Concedere alicui vsum loquendi. Cic.in Orat. Vsum loquendi populo concessi: scientiam mihi reseruaui.

Confirmatum vsu. Quintilianus libro 3. cap. 2, Hæc confirmata sunt vsu.

Conuertere pecuniam publicam in suos vsus. Papinianus l.1.D. de vsur.& fructib.&c.

Descendit vsus in nostram vsque ætatem. Quintilianus libro 1. cap.11.

Disponere vsum diuitiarum. Quintil.lib.6.cap.2.

Nominis vsum dare. Ouid.2.Metam.
-ô lux immensi publica mundi
Phœbe pater, si das vsum mihi nominis huius, &c. Id est si mihi licet te vocare patrem, si vti possum hoc nomine erga te.

Doceri vsu. Quint.lib.3.cap 8.

Ediscere vsum rei alicuius. Ouid.7.Metam.

Vsu explorare. Cels.in Præfat.lib.1.

Facere vsum alicuius rei. Lucan.lib.2.

Formare vitulos ad vsum agrestem. Virg.3.Georg.

Habere aliquid vsui. Tacit.lib.3.

Vsus indiget horum, Hæc seruiunt vsui, pertinent ad vsum. Virg. eclog.2.

Quædam mancipat vsus. Vsus possessionem facit, vt in præscriptione. Horat.2.epist.2.

Molliri vsu. Quint.lib.1.cap.5.

Perdere vsum. Quintil.lib.7.cap.1.

Præbere vsum aliquem. Horat.1.Serm.sat.1.

Præcludere alicui vsum vocis. Ouid.2 Metam.

Promouere membrum à luxatione curatum ad suos vsus. Cels. lib.8.cap.11.ad finem.

Reducere ad antiquos vsus. Cels.lib.cap.10.

In vsu esse. Plin.lib.12.cap.13.

Temperare vsum. Ouid.epist.7.

Vigere vsu. Quintil. lib.7.cap.1. Et artus etiam leniter loco moti perdunt, quo viguerunt, vsum.

Vsus, vel vsu venit, id est accidit. Cic 4. Verr. Quod ego in paucis tamen vsu venisse eo molestè fero. Terent Phorm 2.2,
Nec cum huiusmodi vnquam vsus venit, vt conflictares malo.

Si vsus veniat tibi, Id est si res ita ferat, si ita opus sit tibi. Catull. ad Victum.

Non venit idem vsu mihi quod tu tibi scribis. Cicero Attico libro 7.144.

Quod in illo mihi sæpe vsu venit, idem modò quum te audire n accideret. Cic.1.de Nat.deorum.

Accidere, vel euenire, & vsu venire. Cic.pro Quintio, Nam quid homini potest turpius, quid verò miserius, aut acerbius vsu venire? quod tantum euenire dedecus? Idem de Senect. Nam si id culpa senectutis accideret, eadem mihi vsu venirent omnia, reliquísque omnibus maioribus natu.

Vsu venit vt. Cic.4 Acad. At non videmus hoc vsu venire, vt quos nunquam putassemus à nobis internosci posse, &c.

¶Vsus, pro Vtilitate & fructu aliquando accipitur, tam in singulari, quàm in plurali, quòd soleamus aliqua re ideo vti, vt ex ea fructum percipiamus.

Vilis vsus. Quintil.lib.1.cap.12.

Vsui esse. Plaut.Pseud.4. Cic.ad Att.lib.1.1, Fuit & mihi & Qu. frat. magno vsui in nostris petitionibus.

Vsu est. Plaut.Mil.10,
Nam bene consultum, inconsultum si sit, inimicis vsu esse potest.

Esse sine vsu. Tacit.lib.4.

Ex vsu esse, pro Vtile esse, & iuuare. Terent.Hecy.4.1,
Si ex vsu esset nostro hoc matrimonium?

Ex suo vsu. Tacit.lib.5.

Ex vsu temporis. Tacit.lib.4. Quando tempus exigebat.

¶Vsus, Opus. Virg.lib.8.Æneid.
Arma acri facienda viro: nunc viribus vsus,
Nunc manibus rapidis. Cic. 1. Offic. Non eam quidem omni ratione exaggerantes, neque excludentes ab eius vsu suos, potiúsque & amicis impertientes & Reipub, siquando vsus esset.

Non vsus facto est mihi. Terent.Hecyr.3.prope finem.

De cæteris studiis alio loco dicemus si vsus fuerit. Cic.4. Tusc.

Vsus est hominem ad eam rem. Plaut.Pseud.5. Id est opus est homine, &c.

Vsus venit, pro Opus est. Plaut.Cistel.3. Terent.Heaut.3.2,
Non vsus veniet, spero. Hoc est, Non opus erit & necesse.

¶Vsus pro Consuetudine, id est conuersatione. Cic.ad Varronem, lib.9.1, Scito enim me, posteaquam in vrbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam: etsi non idcirco eorum vsum dimiseram, quòd iis succenserem. Ita de librorum, quasi amicorum, consuetudine & familiaritate loquitur.

Quotidianus vsus. Salust.in Catil.

Vsus domesticus & consuetudo. Cic.pro Rosc. Amer. Verum etiã domesticus vsus & consuetudo.

Medicus vsus. Plin.lib.22.cap.8.

Mutuus vsus. Curtius lib.7.

Summus vsus cum aliquo. Cic.Peto, lib.9.25, Cùm M.Fabio (quod scire te arbitror) mihi summus est vsus.

Vsus mihi magnus cum eo. Cic.ad Volumnium, lib.7.33, Quod sine prænomine familiariter, vt debebas, ad me epistolam misisti, primum addubitaui num à Volumnio senatore esset, quocum mihi est magnus vsus.

Longo vsu cognitus. Ouid.3.Trist eleg 5.

Coniungi vsu, Vide CONIVNGO.

Longo nobis iunctissimus vsu. Ouid.3.Trist.eleg.6.

Insinuare se in quammaximè familiarem vsum, Vide INSINVO.

Vsus vetus inter ipsos intercedit. Cic.ad Sulpitium, lib 13.24, Inter nosmetipsos vetus vsus intercedit, & Atticus noster maiorem etiam mihi cum Cossinio consuetudinem fecit.

Mihi sic est vsus: Hoc est, sic mos meus est, Ita consueui. Terent. Heaut.1.1,
Mihi sic est vsus, tibi vt opus est facto, face. Cic.5. de Finib. Sed alij dolore mouentur, alij cupiditate, iracundia etiam multi efferuntur, & quum in mala scientes irruunt, tamen se optimè sibi consulere arbitrantur. Itaque dicunt, nec dubitant, mihi sic est vsus, tibi vt opus est facto, face. Velut qui ipsi sibi bellũ indixissent, cruciari dies, noctésque torqueri vellent, nec verò sese ipsi accusarent ob eam causam, quòd se malè suis rebus consuluisse dicerent.

Est omnino Capitoni in vsu, claros viros colere. Plin. iunior lib. 1.epist.17.

Vsio, antiquis idẽ quod vsus. Varr. περὶ μέθυσπ..., Diogenem literas scisse, dum vsioni quod satis esset. Meminit Nonius.

Vsualis, & hoc vsuale, pen.prod. { χρηστὸς } Ab vsu, Quod vsui nostro seruit. Martianus in l.Interdum, De publicanis. Quotiens quis mancipia inuecta professus non fuerit siue venalia, siue vsualia, in pœna commissi est.

Vsuarius, Adiectiuum, Idem. Gell.lib.4.cap.1, Ex iis autem quæ promercalia de vsuaria in locis iisdem essent, ea sola esse penoris putat quæ sint vsu annuo.

Res vsuaria. Paulus in l.Neratius D.De vsu & habit.

Vsuarius, Qui nudum vsum alicuius rei habet, non etiam fructum, nec proprietatem. Caius.D.de vsu & habitat.l.1. Constituitur enim & nudus vsus, id est sine fructu. Ibidem Vlpianus l.per seruum vsuarium. Poterit autem apud alium esse vsus, apud alium fructus sine vsu, apud alium proprietas.

Vsusfructus, huius vsusfructus, m.gen. { ἐπικαρπία, ἐπικάρπωσις } dicitur, quum res aliqua non nostra est, sed perinde ex ea fructum atque vtilitatem capimus ac si nostra esset. definitúrque ab Vlpiano l.1. De vsufructu: quòd sit ius alienis rebus vtendi, fruendíque, salua rerum substantia. Cic.pro Cecinna, Vsumfructum omnium bonorum suorùm Cesenniæ legat, vt frueretur vnà cum filio.

Amittere vsumfructum. Cic.in Topic. Si paterfamiliâs vxori ancillarum vsum fructum legauit, à filio, neque à secundo herede legauit, mortuo filio mulier vsumfructum non amittet.

Vsufructuarius, Adiectiuum, Cuius est vsusfructus alicuius rei, non etiam proprietas. Vide paulò ante VSVARIVS.

Vsucapio, vsucapis, pen.corr. vsucepi, pen.prod. vsucaptum, vsucapere, Verbum Iureconsultorum. Paulus, Qui alienam rem mortis causa traditam vsucepit, non ab eo videtur accepisse cuius res fuisset, sed ab eo qui vsucapionis præstitisset. Cic.ad Att.lib.1.3, De Tadiana re, mecum Tadius locutus est, te ita scripsisse, nihil esse iam quod laboraretur, quoniam hereditas vsucapta esset. Id mirabamur te ignorare, te tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil vsucapi posse.

Nihil mortales à diis immortalibus vsucapere possunt. Cic.de Aruspic.responsis.

Vsu etiam capere dicitur citra compositionem. Pomponius in l.Cùm solus. D.De vsucapionibus, Propius est, vt vsu eas capere non posses: quia nec pro herede vsucapi potest, quod ab herede vero possessum est. Neratius, in l Si rem, eodem titulo, Nihilo magis eam in potestatem meam rediisse, vsúque capi posse existimandum est. Papinianus ibidem in l.Heres eius, Heres eius qui bona fide rem emit, vsu non capiet sciens alienum. Paulus in l.2. D. Pro emptore, Qum Stichum emissem, Dama mihi per ignorantiam pro eo traditus est, Priscus ait vsu me eum non capturum: quia id quod emptum non sit, pro emptore vsucapi non possit.

Capere vsu, Idem quod Vsucapere. Papinianus in l. Iusto errore. D.De vsucapionibus, Nõ enim ideo minus capietur vsu puer, quòd alienam matrem, &c. Paulo pòst, Cur non capiat vsu, quum bona fides initio possessionis adsit? Paulus in l.2.D. Pro emptore, Non capies vsu, quia iuris error nulli prodest. Paulo pòst, Si eam rem quam pro emptore vsucapiebas, scienti mihi alienam esse vendideris, non capiam vsu.

Capere vtilitatis causa. Idem Paulus in l.2. D. Pro emptore, Si à furioso, quem putem sanæ mentis, emero: constitutum est, capere vtilitatis causa me posse.

Vsu suum facere. Idem Pomponius in l.Non solùm. D. De vsucapionibus, Non solùm bonæ fidei emptores, sed & omnes qui possi-

dent ex ea causa quam vsucapio sequi solet, partum ancillæ furtiuæ vsu suum faciunt.

Longo tempore capere. Idem quod Vsucapere. Vlpian. in l. Si aliena. D. De vsucapionibus, Hoc iure vtimur, vt seruitutes per se nunquam longo tempore capi possint, cum ædificiis possint. Marcellus eod. tit. l. Si per errorem de alienis fundis quasi de communibus iudicio communi diuidundo accepto, ex adiudicatione possidere cœperim: longo tempore capere possum. Vlpian. eod. tit. l. Nunquam superficies sine solo capi longo tempore potest. Pomponius eod. tit. l. Non solum, fundum longo tempore capiam. Sic Paulus in l. 2. D. Pro emptore. Et Iulianus eod. tit. l. Qui fundum.

Diutius possidendo capere. Idem Iabolenus in l. Ei à quo. D. De vsucapionibus, Ei à quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locaui eum.

Diutina possessione capere. Idem. Paulus in l. Pignori. D. De vsucapionibus, Si mandauero tibi, vt fundum emas, & ex ea causa traditum est tibi: diutina possessione capis. Modestinus in l. Quanuis, eo. tit. Si ex bonis vacantibus nondũ tamen nunciatis, emptor prædij ex iisdem bonis extiterit: rectè diutina possessione capiet. Sic Iulianus in l. Qui fundum. D. Pro emptore.

Longa possessione capere. Idem. Pomponius in l. Non solum. D. De vsucapionibus, Lex Iulia & Plautia ea demum vetuit longa possessione capi, quæ vi possessa fuissent. Iabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Responsum est, nihil eum ex eo fundo longa possessione capturum. Ibidem, Reliquas partes longa possessione capi posse, non dubito.

Per longum tempus capere. Idem. Scæuola l. vltima. D. Pro emptore, Intestatæ sororis hereditas obuênit duobus fratribus, quorum alter absens erat, alter præsens. Præsens etiam absentis causam agebat. Ex qua hereditate suo & fratris sui nomine fundum in solidum vendidit, Lucio Titio bona fide ementi. Quæsitum est, quum sciret partem fundi absentis esse, an totum fundum longa possessione ceperit? Respondit, si credidisset mandatu fratris vænisse, per lõgum tempus cepisse.

Vsucapio, vsucapionis, pen prod. fœm. gen. Ab vsu, dicitur acquisitio, siue (vt definit Modestinus in l. 3. D. de vsucapionibus.) adiectio dominij per continuationem possessionis temporis lege definiti, vtputa triginta aut quadraginta annorum, si res immobilis quam possidemus: item trium annorum, si res mobilis sit. Recentiores primam illam, præscriptionem vocant: hanc verò vsucapionem. Cic. 1. de Legibus, In qua quoniam vsucapionẽ duodecim tabulæ intra quinque pedes esse noluerunt, depasci veterem possessionem academiæ ab hoc acuto homine non sinemus. Idem pro Cecinna, Fundus à patre relinqui potest: ac vsucapio fundi, hoc est finis solicitudinis ac periculi litium, non à patre relinquitur, sed à legibus.

Capio, capiônis, f. g. Idem quod Vsucapio. Iabolenus in l. Ei à quo. D. De vsucapionibus, Ei à quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locaui eum. An nullius momenti eam locationem existimes, quæro? Quòd si nullius momenti existimas: an durare nihilominus capionem eius fundi putes? Paulo pòst appellat longi temporis præscriptionem, Ideóque (ait) longi temporis præscriptio non durabit. Vlpianus l. 1. D Pro dote, Si sponsa sponso ea mente tradiderit res, vt non antè eius fieri vellet, quàm nuptiæ secutæ sint: vsu quoque capio cessabit.

Longa possessione capio, Idem quod Vsucapio. Iabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Idem iuris est, si is qui totum fundum emerat, pro indiuiso partem aliquam alienam esse scit. Eam enim duntaxat non capiet. cæterarum partium non impedietur longa possessione capio.

Currit vsucapio. Vlpianus in l. Si aliena. D. De vsucapionibus, Si aliena res bona fide empta sit: quæritur, vt vsucapio currat, vtrùm emptionis initium, vt bonam fidem habeat, exigimus, an traditionis?

Implere vsucapionem. Papinian. in l. Iusto. D. De vsucapionibus.

Impleta vsucapio. Paulus in l. 2. D. Pro herede vel possessore.

In pendenti est vsucapio. Paulus in l. Si is qui. D. De vsucapionibus.

Interpellare vsucapionem. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non interpellari vsucapionem meam litis contestatione. Pomponius in l. Non solum. D. De vsucapionibus, Interpellabitur vsucapio. Paulo pòst, Non interpellabitur vsucapio debitoris.

Interrumpere vsucapionem. Pomponius in l. Rerum. D. vsucapionibus, Rerum mistura facta an vsucapionem cuiuscunque rei præcedentem interrumpat, quæritur.

Interrumpitur vsucapio. Paulus in l. Si is qui. D. De vsucapionibus. Sic Scæuola in l. Qui pro donato. D. Pro donato.

Procedit vsucapio. Paulus in l. Si is qui. D. De vsucapionibus, Videndum est, an heredi eius procedat vsucapio. Modestinus in l. Quanuis. eod. tit. Quanuis aduersus fiscum vsucapionem procedat, si tamen, &c. Paulus in l. Nunquam, eod. tit. Vacuum tempus, quod ante aditam hereditatem vel post aditam intercessit, ad vsucapionẽ heredi procedit.

Vsitor, pen. corr. vsitaris {διατελαχρῶμαι} vsitari, Frequentatiuum ab Vtor. Gell. lib. 17. cap. 1, Tametsi aliquoties verbo ipso alio quoque modo vsitati sunt.

Vsitatus, pen. prod. Adiectiuum {νενομισμένος} significat, Quod in vsu est. Cic. Verr. 5, Cur in re tam veteri, tam vsitata quicquam noui feceris.

Non solùm enim vsitatum, sed & cotidianum est. Brut. Cic. 16. 1.

Vsitata consuetudo, Vulgaris & recepta ac communis. Cic. pro Quintio, Iacet res in cõtrouersiis isto calumniante biennium: vsque dum inueniretur qua ratione res ab vsitata consuetudine recederet.

Vetus atque vsitata exceptio. Cic. 1. de Orat.

Genus literarum vsitatum. Cic. Figulo, lib. 4. 13.

Honos vsitatus. Cic. ad. Catonem, lib. 15. 6, Spero autem illum ordinem pro meis ob Remp. susceptis laboribus, me non indignũ honore, vsitato præsertim, existimaturum.

Vsitatus & peruulgatus honos. Cic. 14. Philipp.

Iudicium vsitatum. Cic. pro Quintio, Cui neque magistratus adhuc æquus inuentus est: neque iudicium redditum est vsitatum.

Mos vsitatus. Cic. 4. Verr. Hunc denique ipsum pertulissent, si humano modo, si vsitato more, si denique in aliquo ingenuè peccasset. Quint. lib. 1. cap. 7, Mos vsitatissimus.

Potiones non vsitatæ. Horat. Epod. 5.

Scelus leue aut vsitatum. Seneca Thebaid. 2.

Tempus vsitatum & quasi legitimum ad aliquid faciendum. Cic. ad Furnium, lib. 10. 25.

Vocabula vsitata. Cic. 3. de Finib. Ne opifices quidem tueri sua artificia possent, nisi vocabulis vterentur nobis incognitis, vsitatis sibi.

Vsitatum est. Cic. 7. Verr. Alius ne condemnaretur, pecuniam dedit: vsitatum est Ibidem, Non est vsitatum, non senatorium.

Vsitatum in multis rebus. Cic. pro Cecinna, At verò hoc quidem iam vetus est, & maiorum exemplo multis in rebus vsitatum.

Vsitatum malitia. Cic. pro Cecinna, Nam id quidem tametsi improbè fit, in aperta re, tamen malitia est iam vsitatum.

Vsitatum ferè est sic legare. Africanus in l. Si seruus legatus. §. Si ita scriptum erit. D. de legat primo.

Vsitatissimus, pen. corr. Superlatiuum. Vlpianus in l. Illud vsitatissimum est. D. de excusat. tutor.

Vsitatè, pen. prod. Aduerbium {νενομισμένως} Cic. 4. de Finib. Cur igitur quum de re conueniat, non malumus vsitatè loqui? Ibidem, 5.

Vsura, vsuræ, pen. prod. {χρῆσις} Vsus dicitur. Cic. 1. Tusc. Stoici autem vsuram nobis largiuntur tanquam cornicibus, diu mansuros aiunt animos: semper, negant.

Frui vsura. Quint. lib. 6. cap. 3, de ironia, Quáque Cicero vsus est, quum Vatinij morte nũtiata, cuius parum certus dicebatur author, Interim, inquit, vsura fruar.

Vsura gaudij. Cic. ad Ampium, li. 6. 12, Gratulor tibi mi Balbe, veréque gratulor: nec sum tam stultus, vt te vsura falsi gaudij frui velim.

Vsura lucis. Cic. pro Rabirio Posthumo, Et vsuram huius lucis & vestrum conspectum ne eripiatis.

Dare alicui diuturnam lucis vsuram. Cic. 7. Verr. Cur inquam ciuibus romanis quos Piratæ cœperant, securi statim percussis, ipsis Pyratis lucis vsuram tam diuturnam dedisti? Vide LVX.

Dare alicui vsuram vnius horæ ad viuendum. Cic. 1. in Cat.

Lucis vsuram eripere. Cic. pro Sylla, Lucis'ne vsuram eripere vis, plenam lacrymarum atque mœroris, in qua cum maximo cruciatu atque dolore retinetur?

Vsura temporis. Cicero ad Appium Pulchrum, libro 3. 1, Perficiam profectò, vt longi temporis vsuram, qua caruimus, intermissa nostra consuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum sarciam. Idem 3. de Lege agra. A vobis autem quos leuiter immutatos esse sentio, paruam exigui temporis vsuram bonæ de me opinionis postulo.

Vsura {τόκος, δανεισμός} Pecunia, quæ in fœnore sorti accedit. Cic. 5. Verr. Vt quum Senatus publicanos vsura sæpe iuuisset, magistratus à publicanis pecuniam pro vsuris auderet auferre? Pomponius l. Vsura, De verb. signific. Vsura pecuniæ quam percipimus, in fructu nõ est: quia non ex ipso corpore, sed ex alia causa est, id est noua obligatione.

Mos fuit apud veteres, vt Idibus vsuræ soluerentur. Cic. orat. 1. in Catil. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximis Idibus senties. quod dixit, quia Idibus soluere fœneratoribus vsuras cogeretur.

Vsurarum vsuræ. Martianus l. Placuit. D. de vsuris.

Pensio vsurarum. Paulus in l. Seia. D. De vsuris.

Præstatio vsurarum. Modestinus in l. Tutor. D. De vsuris.

Centesimæ vsuræ, Vide Centesimus, in CENTVM.

Illicitæ vsuræ. Paulus in l. Vsuras illicitas. D. de vsur.

Legitimæ vsuræ. Papinianus l. Pecuniæ fœnebris. D. de vsur.

Leuiores vsuræ. Paulus in l. Seia. D. De vsuris, &c.

Maritimæ vsuræ. Paulus in l. Fœnerator. D. De nautico fœnore.

Menstrua vsura, Vide Menstruus in MENSIS.

Quincunces vsuras præstare, Scæuola in l. Cum quidam. D. De vsur. &c.

Quincunces vsuras spondere. Scæuola l. Creditor oblatam. D. De solut. & liberat.

Semisses vsuræ, & Semissales Scæuola in l. Qui semisses. D. De vsuras, &c. Qui semisses vsuras promiserat, per multos annos minores præstitit. heres creditoris semisses petit, quum per debitorem non steterit, quo minus minores soluat, &c. Vide SEMISSIS.

Vorax vsura. Lucan. lib. 1.

Accipere vsuram. Quint. lib. 5. cap. 10.

Accipere, & Dare vsuras. Scæuola in l. Cum quidam. D. De vsuris, &c. Fiscus ex suis contractibus vsuras non dat, sed ipse accipit.

Certare cum vsuris, & fructibus prædiorum. Cicero 2. in Catilinam.

Crescunt vsuræ. Scæuola l. Cum quidam. D. De vsuris, &c. Sic temperanda res est, vt in futurum duntaxat ex die cessationis crescant vsuræ.

Exigere vsuras ab aliquo. Paulus in l. liberalitatis. D. De vsuris, &c.

Exsoluere vsuras. Scæuola in l. Qui semisses. D. De vsuris, &c. Ibidem Paulus in l. Seia.

Inferre vsuras. Paulus in l. Caius Seius. D. De vsuris, &c. Caius Seius, qui rempublicam gerebat, fœnerauit pecuniam publicam sub vsuris solitis. Fuit autem consuetudo, vt intra certa tempora non illatis vsuris, grauiores infligerentur. Quidam debitores cessauerunt in soluendis vsuris: quidam plus intulerunt.

Infli

Infligere vsuras. Scæuola in l. Cùm quidam. D. De vsuris, &c. Vsuræ non propter lucrum potentium, sed propter moram non soluentium infliguntur.

Grauiores infligere vsuras. Paulus in l. Caius Seius. D. De vsuris.

Multiplicare vsuram. Plin. lib. 14. cap. 4.

Pendere vsuram, Vide PENDO.

Parere vsuras. Vlpian. in l. Si bene. D. De vsuris. Si bene collocatæ sunt pecuniæ publicæ in sortem, inquietari debitores non debent, & maximè si pariant vsuras. Si non parient, prospicere reipublicæ securitati debet præses prouinciæ.

Placitæ inter nos vsuræ. Modestinus in l. Tutor. D. De vsuris. Modus vsurarum. Modestinus in l. Pœnam. D. De vsuris, Pœnam pro vsuris stipulari nemo supra licitum modum vsurarum potest.

Præstare vsuras. Scæuola in l. Cùm quidam. D. De vsuris, &c. Si debitores, qui minores semissibus vsuras præstabant, fisci esse cœperunt: postquam ad fiscum transierunt, semisses cogendi sunt præstare.

Reddere sine vsura. Cic. de Senect. Terra nunquam recusat imperium, nec vnquam sine vsura reddit quod accepit, sed aliâs minore, plerunque maiore cum fœnore.

Reddere per aliquot annos vsuras. Scæuola in l. Cùm quidam. D. De vsuris.

Remittere alicui vsuram. Scæuola in l. Cùm quidam. D. De vsuris.

Soluere vsuras. Paulus in l. Seia. D. De vsuris, &c.

Teneri in maiores vsuras Paulus in l. Seia. D. De vsuris, &c.

Vsurarius, Adiectiuum, Ex quo capitur vsus. Plaut. Amphit. 1,
Alcmenam vxorem cepit vsurariam. Et Curcul. 8,
Vsurarius puer.

Pecunia vsuraria. Vide PECVNIA. Idem Trucul. 3.
Vsuraria illico accipiet expensa.

Vsurpo, vsurpas {ἐπιτέχνομαι, ἰδιοποιοῦμαι, ἐπιγράφομαι} vsurpare, In frequenti vsu habere, siue vti, tum verbis tum factis. vt ait Valla lib. 5. Columella libro 1, Nam illud quod in quibusdam prouinciis vsurpatur, vt cornibus illigetur iugum, ferè repudiatum est ab omnibus, Hoc est fit. Cicero in Oratore, Quod semper vsurpamus in omnibus dictis & factis, minimis & maximis quum hoc decere dicimus, illud non decere.

Vsurpare aliquid & Dicere, pro eodem. Cicer. in Parad. Præclarè enim est hoc vsurpatum à doctissimis, quorum ego authoritate non vterer, si mihi apud aliquos agrestes hæc habenda esset oratio.

Vsurpare ac retinere. Cicero 7. Verrina. Id nunc nullo nouo officio suo, tot annis pòst iure imperij nostri quot annis vsurpato, ac semper retento, summa in difficultate nauium à C. Verre pretio assecuti sunt.

Vsurpare, Sæpe nomen aliquod in ore habere, & sæpe nominare. Cice. pro Milone, Quæ cruentata anteà cæde honesti atque innocentis viri silebatur, eadem nunc crebro vsurpatur, posteaquam latronis & parricidæ sanguine imbuta est. Idem de Vniuersi. Fratres inter se agnatósque vsurpare atque appellare videmus. Budæus.

Apud Platonem vsurpata oratio. Cicero 5. Tusc. Apud Platonem hæc oratio vsurpata est vt nihil præter virtutem diceretur bonum.

Crebris sermonibus vsurpare. Cic. pro Marcello, Soleo sæpe ante oculos ponere, idque libenter crebris vsurpare sermonibus.

Vsurpare dictum alterius. Cicer. 3. de Fin. Bonum autem quod in hoc sermone toties vsurpatum est, id etiam definitione explicetur. Et ad Brutum, 15. Neque solùm, vt Solonis dictum vsurpem, qui & sapientissimus fuit ex septem, &c.

Vsurpare memoriam alicuius, Hoc est mentionem facere. Cic. de Amicit. Quis est qui C. Fabricij, M. Curij cum charitate aliqua & beneuolentia memoriam non vsurpet, quod nunquam viderit?

Vsurpare nomen ciuitatis, Id est dicere se ciuem & agere. Cicer. 7. Verr. Sed cùm imploraret sæpius vsurparétque nomen ciuitatis, crux, crux inquam, infœlici & ærumnoso qui nunquam istam potestatem viderat cùm parabatur. Budæus.

Vsurpare nomen virtutis. Cicer. in Parad. Nomen tantum virtutis vsurpas: quid ipsa valeat, ignoras.

Nomen falsum beneficij vsurpare. Senec. de Benefi. lib. 1. cap. 5.

¶Vsurpant aures meæ sonitum. Translatio. Plaut. Casin. 16.

Vsurpare oculis, pro Cernere: quemadmodum Vsurpare sermone dicimus pro Commemorare, & referre. Lucret. lib. 1,
-nec frigora quimus
Vsurpare oculis. &c.

Ratione vsurpatum. Quint. lib. 7. cap. 2.

Sensibus vsurpare rem aliquam, Imaginari animo rem aliquam. Lucr. lib. 4.
Et quicunque dies multos ex ordine ludis.
Assiduas dederint operas plerunque videmus,
Quom iam destiterint, ea sensibus vsurpare.

¶Vsurpare barathrum. Plaut. Bacchid. 2.

Officium aliquod vsurpare, Vide OFFICIVM.

Otium vsurpare. Tacit. lib. 14

¶Vsurpare ius, pro eo quod vulgò dicunt *Capere possessionem* Liu. Non tamen vltra processum est, quàm vnus ex plebe vsurpandi iuris causa P. Licinius Trib. militum crearetur. Idem 7. bel. Pun. Nec patrum, nec auorum memoria Dialem quenquam id ius vsurpauisse. Id est, eo iure vsum esse vt possessione. Budæus.

Pœnam aliquam vsurpare in improbos. Cicero 4. in Catil. Atque hoc genus pœnæ sæpe in improbos ciues in hac Rep. esse vsurpatum recordatur.

Vsurpata & comprobata multis officiis cognatio. Cicero 7. Verr. Quid verò illa Segestanorum non solùm literis tradita, neque com memorata verbis, sed multis officiis illorum vsurpata & comprobata cognatio?

Vsurpare regionem pedibus. Plaut. Trinum. 13,
-aduenio ex Seleucia,
Macedonia atque Arabia, quas ego neque oculis, neque pedibus
Vnquam vsurpaui. Hoc est, quas nunquam adij, nec ingressus sum.

Vsurpare, Vsucapionem interrumpere. Gell. lib. 3. cap. 2. Q. quoque Mutium Iurisconsultum dicere solitum legi non esse vsurpatam mulierem, quæ quum Calend. Ianuariis apud virum causa matrimonij esse cœpisset, ante diem IIII. Calend. Ianuarias sequentes vsurpatum isset. Non posse impleri trinoctium, quod abesse à viro vsurpandi causa ex XII. Tab. deberet, quoniam tertiæ noctis posterioris sex horæ alterius anni essent, qui inciperet ex Calendis.

Vsurpare aliquid ex alterius bonis. Cic. 7. Verr. Non vt aliquid ex huius bonis vsurparet, sed vt quibus oculis cruentas ceruices filij sui viderat, iisdem te condemnatum videret.

Vsurpatio, Verbale, Frequens vsus Cic. de Claris Oratoribus, Qui hoc tempore ipso quum liceat, in hoc communi nostro & quasi fatali malo consoletur se, cùm conscientia optimæ mentis, tum etiam vsurpatione & renouatione doctrinæ.

Mentio & vsurpatio ciuitatis. Cic. 7. Verr. Apud te prætorem si non effugium, ne moram quidem mortis mentione atque vsurpatione ciuitatis assequi potuit?

Vsurpatio vetustatis. Cic. pro Lege agraria, Sunt igitur decemuiri neque veris comitiis, hoc est populi suffragiis, neque illis ad speciem, atque ad vsurpationem vetustatis per triginta lictores auspiciorum causa adumbratis, constituti.

Vsurpatione vocis abstinere. Liu. 7. bel. Pun.

Superba vsurpatio nominum. Plin. libro 33 capite 2. Et diuisus hic quoque ordo erat superba vsurpatione nominũ, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret.

¶Vsurpatio, apud Iurisconsultos, est vsucapionis interruptio. Oratores autem frequentem vsum vocant. Hæc Paulus de vsurpationibus seu vsucapionibus, l. 2.

Vtensile vtensilis, penul. corr. neut. gen. Quod est ad vsus nostros necessarium. Colum. lib. 12. in præfat. Vtensilia ex quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excolitur. Idem libro 8. capite 4. vocat vtensilia quæ apes in aluearia conferunt. Varro 1. de Re rustica capite 2, Contrà quod in Italia vtensile modò non nascitur, sed etiam non egregium sit? Liuius 6. belli Punici, Quæque vnà secum dediderunt, agrum vrbémque diuina, humanáque, vtensiliáque, siue quid aliud dediderunt, de iis rebus quid fieri velitis, vos rogo Quirites. Callistratus in l. 2. D. de nundinis. Si quis ipsos cultores agrorum vel piscatores deferre vtensilia in ciuitatẽ iusserit, vt ea ipsi distrahant: destituetur annonæ præbitio, quum auocentur ab opere rustico. Quare confestim, vbi detulerint mercem, tradere eam, & ad opera sua reuerti debent. Vtensilia, inquit Budæus, hîc edulia, annonámque intelliguntur.

Vtilis, & hoc vtile, penul. corr. {χρήσιμος, χρηστός, ὀνήσιμος, ὠφέλιμος, συντελής, σύμφορος, εὔχρηστος, κερδαλέος} Quo vtimur, quod nobis confert. Terent. And. 5. 1,
Quibus id maximè vtile est, illum esse quàm deterrimum.

Vtilis ad. Plautus Epid. 5,
Quem hominem inuenimus ad eam rem vtilem?

Neutro pede satis vtilis. Cuius neque vnus pes, neque alter satis suum officium facit. Plin. lib. 7. cap. 28.

Bis vtilis arbos pomis. Virg. 2. Georg. Id est, biferæ sunt arbores. Seruius.

Cibus vtilis ægro. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.

Res vtiles & salutares. Cice. 1. de Nat. deor. Perseus eos dicit, esse habitos Deos, à quibus magna vtilitas ad vitæ cultum esset inuenta, ipsasque res vtiles & salutares Deorum esse vocabulis nuncupatas.

Ventis vtilibus intra vrbem, Secundis. Ouid. 13. Metam.

Magnificè vtile, Vide MAGNVS.

Maximè vtilè, Vide MAGIS.

Modicè vtilè, Vide MODVS.

Miscere vtile dulci. Horat. de Arte,

Nunquam est vtile peccare, quia semper est turpe. Cic. 3. Offic.

Sic enim facillimè, quod tibi vtilissimum erit, consilij capies. Dolabella Cic. lib. 9. 9.

Vtilissimus, penult. corr. Superlatiuum. Vlpianus in l. Iudicem. D. Communi diuid.

Vtibilis, & hoc vtibile, penul. corr. {χρηστός} Idem. Plaut. Menæh. 21,
-ij solent heris
Esse vtibiles. Terent. Phorm. 4. 4,
Quid minus vtibile fuit, quàm hoc vlcus tangere,
Aut nominare vxorem?

Vtibile illi. Plaut. Merc. 24.

Vtibile ad rem aliquam. Plaut. Mil. 10.

Vtilitas, penult. corr. vtilitatis, fœm. gen. {ὠφέλεια, συντέλεια, λυσιτέλεια, ὄφελος} Notæ significationis, pro Commodo. Terent. Eunucho, 2. 3,
In ea re vtilitatem ego faciam vt cognoscas meam.

Natura consultrix & prouida vtilitatum opportunitatúmque omnium. Cic. 2. de Nat. deor.

Vtilitas mater iusti & æqui. Horat. 1. Serm. saty 3.

Vtilitas & opportunitas. Cicero 1. de Natura deorum, Ne hic quidem vos mouet considerantes quæ sit vtilitas, quæque opportunitas in homine membrorum, vt iudicetis membris humanis deos non egere.

Vtilitas ex. Ci. 1. de Finib. Vt etiam si nulla sit vtilitas ex amicitia, tamen ipsi amici propter seipsos amentur.

Communis vtilitas. Quint. lib. 3 cap. 7.

Non mediocris vtilitas. Quint. lib. 1. cap. 8.

Multæ vtilitates & magnæ, Vide MVLTVS.

Publicæ vtilitates. Tacit. lib. 1.

¶Aberrare à communi vtilitate, Vide ABERRO.

Non abhorret ab vtilitate auditorum hæc mea oratio. Cic. pro Sestio, Et vt arbitror, nec ab vtilitate eorum qui audient, nec ab officio nostro, nec ab ipsa causa P. Sestij abhorrebit oratio mea.

Adducere ad vtilitatem, Vide ADDVCO.
Afferre vtilitatem, Vide AFFERO.
Capere vtilitates, Vide CAPIO.
Duci vtilitate. Quintil.lib.3.cap.18.
Finitus sola vtilitate. Quintil.lib.3.cap 8.
Fugit hæc vtilitas neminem. Quintil.lib.2.cap.5.
Habere vtilitatem dicitur res aliqua. Cic. pro Murena, Omnes enim artes quæ nobis Pop. Roman. studia conciliant, & admirabilem dignitatem, & pergratam vtilitatem debent habere.
Omittere suas vtilitates, cui opponitur Seruire suis vtilitatibus. Cic.3.Offic. Nec tamen nostræ nobis vtilitates omittendæ sunt alijsque tradendæ quum his ipsis egeamus: sed suæ cuique vtilitati, quod sine alterius iniuria fiat, seruiendum est.
Parere vtilitatibus alicuius. Cic. pro Deiotaro, Téque Alexandrinum bellum gerente vtilitatibus tuis paruit. Id est commodis inseruire. Budæus.
Æquor vtilitatem præbet sitientibus nautis. Lucret.lib.6.
Conuellere iustitiam vtilitate aliqua, Vide CONVELLO.
Fructum vtilitatis præbere. Cic. ad Atticum, lib.7.125, Quem quidem ego, etsi mirabiles vtilitates mihi præbet, quum valet, in omni genere vel negotiorũ vel studiorum meorum: tamen propter humanitatem & modestiam, malo saluum, quàm propter vsum meum.
Quærere vtilitatem in re aliqua. Cic.1.de Orat. Itaque in iis artibus, in quibus non vtilitas quæritur necessaria, sed animi libera quędā oblectatio, quàm diligẽter & quàm propè fastidiosè iudicamus?
Seruire vtilitati alicuius. Cicero ad Qu.fratrem, lib.1.1. Est autem non modò eius qui sociis & ciuibus, sed etiam eius qui seruis, qui mutis pecudibus præsit, eorum quibus præsit, commodis vtilitatique seruire.
Vtilitates, in plurali, pro Vsu. Cice. ad Tironem, lib.16.5. Vtilitatibus tuis possum carere.
Vtiliter penult.corr. Aduerbium { λυσιτελῶς } Commodè. Cic.4. Acad. Atque illi quidem etiam à natura vtiliter dicebant permotiones istas animis nostris datas.
Facere aliquid vtiliter. Ouid.13 Metam.
Seruire vtiliter. Horat.1.epist.17.
Vtilius starent etiam nunc mœnia Phœbi. Ouid.epist.1.
Vtpote, penultima correpta, Aduerbium confirmantis, id est, quoniam, quandoquidem, nempe. Cic. ad Attic. lib. 2.39, Ea nos, vtpote qui nihil contemnere solemus, non pertimescebamus. Eidem, lib. 5.95, Me & incommoda valetudo, qua iam emerseram, vtpote cum sine febri laborassem, &c.
Vtputa, penul.corr. Vide PVTO, putas.
Vtricularius. Vtriculus, Vide VTER, vtris.
Vtrinque, Vtro, Vtrobi, Vtrobique, Vtroque, Vtrubi, Vtrum. Vide VTER adiectiuum.
Vtut, Vide VT.

V V

Vua { σταφυλή } Fructus vitis. Dicta ab vuido. Colum.lib.3.cap.6, Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cuius singulæ vuæ in singulis sarmentis conspiciuntur.
Vua mirabili magnitudine. Cice.1.de Diuin. Quumque in quatuor partes vineam diuisisset, trésque partes aues abdixissent quarta parte quę erat reliqua, in regione distributa, mirabili magnitudine vuam, vt scriptum videmus, inuenit.
Terra ferax vuis. Ouid.2.Amor.eleg.16.
Commentor vuæ Bacchus. Ouid.3.Fast.
Acerba vua. Cic. de Senect.
Agyargathos vua, quæ sine interioribus vinaceis arte nascitur.
Bumastos vua. Vide BVMASTOS.
¶Cibaria vua. Plin.lib.14.cap.3.
Coloratæ vuæ. Vide COLOR.
Cultæ vuæ. Ouid.3.de Arte,
Dactilides vuæ, Vide DACTYLVS.
Duracina vua, Vide DVRACINI.
Escaria vua. Plin.lib.14.cap.3.
Flaua vua. Stat.5.Thebaid.
Generosæ vuæ fertilis vinea. Ouid.2.de Remed.amor.
Genialis consitor vuæ. Ouid.4.Metam.
Grauidæ vuæ. Claud.2.Paneg.
Heluilæ vuæ, Vide HELVOLVS.
Immitis vua, Immatura. Horat.2.Carm.ode 5.
Lageos vua. Virg.2.Georg.
Lanata vua, Vide LANATVS.
Madentes vuæ. Claud.5.Paneg.
Maturæ vuæ. Virg.2.Georg.
Miscellana vua, vel Miscella, Vide Miscellus in MISCEO.
Mitis vua, Matura. Virg.1.Georg.
Nigerrimæ vuæ. Catull. ad Coloniam, 17.
Nitentibus vuis speciosa vlmus. Ouid.14.Metam.
Ollaris vua, Vide Ollaris, in OLLA.
Passa vua. Plin.lib.23.
Vua pensilis. Plautus,
Siquidem tu es mecum futurus pro vua passa pensilis. Vuæ sæpenumero suspenduntur vt passæ fiant: etsi alia ratio earum faciendarum est. vnde illud Varronis, Pensilia, vuæ, sorba, ipsa ostendunt quando ad vsum oporteat promi.
Peracerba gustatu vua. Cic. de Senect.
Præcoquæ vuæ, Vide PRAECOQVVS.
Pubescens vua. Plin.lib.17.cap.22.
Purpureæ vuæ. Ouid.13.Metam.
Racemiferæ vuæ. Ouid.3.Metam.
Semiuieta vua. Colum.lib.10.cap.13.
Serotina vua, Vide SEROTINVS.
Auro similes vuæ. Ouid.13.Metam.
Taminia vua. Vide TAMINIA.

Varianæ vuæ. Colum.lib.3.cap.2.
Venucula, vel Venuncula vua, Vide VENVCVLVS.
¶Augescunt vuæ, Vide Augesco in AVGEO.
Calcare vuas, Vide CALCO.
Decerpere vuam, Vide DECERPO.
Desecare vuam à vite. Colum.lib.12.cap.43.
Ducit colorem vua. Virg.eclog.9.
Pendentes vuæ plenis vitibus. Ouid.1.Amor.eleg.10.
Teneras mora percoquit vuas. Ouid 1 de Remed.amor.
Vlmus labens proterit vuas. Stat.8 Thebaid.
Rubens vua incultis pendet sentibus. Virg.eclog.4.
Variari incipit vua. Columel.lib de arborib.cap.12.
Varians se vua. Plin.lib.17.cap.22.
Varia fieri incipit vua. Plin.lib.17.cap.22.
Veniunt illic vuæ fœliciter. Virgilius 1.Georg. Id est, melius proueniunt.
Vestitæ frondibus vuæ. Propert.lib.3 eleg.12.
¶Vua, etiam aliarum rerum. Plin libro 12. capite 13. Amomi vua in vsu est.
¶Vua, pro Vite aliquando ponitur. Virg.2.Georgicon,
Et turpes auibus prædam fert vua racemos. Seruius.
¶Vua dicitur in apibus, quando examen congregatum ad similitudinem botri dependet. Colum.lib 9.cap.9. Quum agmen glomeratum in proximo frondentis arbusculæ ramo consederit, animaduertito an totum examen in speciem vnius vuæ dependeat. Virg 4 Georg.
-& lentis vuam demittere ramis. Seruius, Vuam demittere, in morem vuæ, id est, botrionis defluere.
¶Vua { σταφυλή } appellatur in homine, quæ inter tonsillas vltimo palato dependet, sub qua est minor lingua, quæ dicitur epiglottis: ita dicta quòd aliquando ad similitudinem vuæ intumescat, cum vehementi inflammatione ac dolore. Plin.lib.11.cap.37. Tonsillæ in homine, in sue glandulæ. Quod inter eas vuæ nomine vltimo dependet palato, homini tantum est. Sub ea minor lingua epiglossis appellatur. Vide Celsum lib.8.cap 4.
Vuifer, penult. corr. Adiect. { σταφυλοφόρος } Vuas producens: vt Glebæ vuiferæ. Silius lib 7.
Massicus vuifer. Stat.4 Sylu 3.
Vuidus, penult.corr. Adiect. { διερός } Humidum significat. Virgilius eclog.10,
Vuidus hyberna venit de glande Menalcas, Vbi Seruius, Vuidus, pinguis. Et Humidum est quod extrinsecus habet aliquid humoris: Vuidum verò quod intrinsecus: vnde & vuæ dictæ sunt, quod tamen plerunque confundunt poetæ. Colum.lib.3 cap.2. Nisi præpingui & vuida terra. Idem. lib.7. cap 3. Vbi cæli status vuidus ventosúsque est.
Bacchus vuidus. Horat.2.Carm.ode 19.
Gemma vuida in tenero palmite. Ouid.3.Fast.
Vuida vestis, Humore madens. Plaut.Rud.6.
Vuesco, vuescis, vuescere, Vuidum fieri, Vide SERESCO.
Vuor, vuoris, Vius est Varro libro 4. de lingua Latina vbi ait. Vuæ ab vuore.
VVLCANVS, penult. prod. { ἥφαιστος } Deus antiquis putatus est, quo significatur ignis, quòd canus per aera volet. Volat enim flamma, & candida est. Hic & Mulciber appellatur, quòd ferrum mulceat. Fingunt enim poetæ hunc fuisse deum, & Iouis ex Iunone filium, qui faber Ioui fulmina contra Gigantes fabricauit. Hinc Vulcaniæ insulæ appellatæ sunt.
Vulcani (inquit Cicer.3. de Nat.deor.) fuere complures. Primus Cælo natus, ex quo & Minerua Apollinem eum, cuius in tutela Athenas antiqui historici esse voluerunt. Secundus in Nilo natus Opas, vt Ægyptij appellant, quem custodem esse Ægypti volunt. Tertius è tertio Ioue & Iunone, qui Lemni fabricæ traditur præfuisse. Quartus Menalio natus, qui tenuit insulas propter Siciliam, quæ Vulcaniæ nominabantur.
Ardens Vulcanus. Horat.1.Carm.ode 4.
Auidus Vulcanus. Horat.3.Carm.ode 4.
Luteus Vulcanus. Iuuenal.Saty.6.
¶Vulcanus, pro ipso igne aliquando ponitur, quemadmodum Pallas pro literis. Plaut.Amphit.4,
Quò ambulas tu qui Vulcanum in cornu conclusum geris?
Spargere Vulcanum tectis. Virg.7.Æneid.
Furit immissis Vulcanus habenis. Virg.5.Æneid.
Superante Vulcano, ruinam dedit domus. Virg.2.Æneid.
Vulcanius, Adiectiuum { ἡφαίστειος } Virg.10.Æneidos,
Correptis subitò mediis, extenditur vnà
Horrida per latos acies Vulcania campos. Vide ACIES.
Ardor Vulcanius. Valer.4. Argon.
Arma Vulcania, à Vulcano fabricata. Virg.8.Æneid. Cic.2. Tusc. Pungit dolor, vel fodiat sanè: si nudus es, da iugulum: sin tectus Vulcaniis armis, id est fortitudine, resiste.
Pestis Vulcania, incendium. Silius lib.7.
Vulcanalia, Vulcanaliorum pluralis numeri, neutri generis { ἡφαίστεια } Festa Vulcano dedicata. Colum.lib.11.cap.3. Cæterum Augusto circa Vulcanalia, tertia satio est.
Vulga, Capacitas, vel sinus cum laxitate. Lucil.lib.2,
In vulgam penetrare pilosam. Varr. Sexages. Eo vt viaticum ex arcula adderem in vulgam. Nonius. Vide BVLGA.
Vulgus, vulgi, masc.g. & hoc Vulgus, vulgi, neutri { ὄχλος, τὸ πλῆθος, οἱ πολλοί } Significat multitudinem ignobiliorem. Cic. pro Milone. Quũ hic insidiator, qui iter illud ad cædem faciendam apparasset, cum vxore veheretur in rheda penulatus, vulgi magno impedimento, &c. Horatius 2. Serm. saty.3, -huic ego vulgum
Errori similem cunctum insanire docebo.
Cõmendatio in vulgus. Cic.5. Tusc. Vide ne plus cõmendatio in vulg', & hæc quę experitur gloria, molestię habeat, quã voluptatis.
Fames

Fames in vulgus inopia quæstus, & penuria alimentorum. Tacitus libro 17.
Gratus in vulgus. Tacit.lib.1.
Retinere nomen in vulgus. Cicero 2. de Diuinatione, Fani pulchritudo & vetustas Prænestinarum etiam nunc retinet sortium nomen, atque id in vulgus.
Consilium vulgi. Cicero pro Plancio, Non est est enim consilium in vulgo, non ratio, non discrimen, non diligentia, &c.
Imperitorum vulgus. Cicero 3. de Oratore. Illud autem nequis admiretur, quonam modo hæc vulgus imperitorum in audiendo notet.
Vulgus seruorum. Terent. And.3.4.
Nihil est incertius vulgo. Cic. pro Murena,
¶Fœmineum vulgus, Vulgus fœminarum. Lucan.lib.7.
Humile vulgus. Plin. in Præfat.
Ignobile vulgus. Virg.1.Æneid.
Quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit. Plin.lib.8.cap.15.
Incertum vulgus scinditur in contraria studia. Virg.2.Æneid.
Indoctum vulgus. Ouid.5.Metam.
Iners vulgus. Claud.1.de raptu Proserp.
Infidum vulgus. Horat.1.Carm.ode 35.
Inutile vulgus. Iuuen.Saty.15.
Leue vulgus. Ouid.12.Metam.
Miserabile vulgus. Virg.2.Æneid.
Mobile. Stat.2.Sylu.2.
Mutabile. Valer.1.Argon.
Profanum vulgus. Horat.3.Carm.ode 1.
Rude vulgus & expers artis. Ouid.2.Fast.
Segne vulgus. Lucan.lib.3.
¶Acceptum in vulgus, Vide ACCIPIO.
Attonitum pauet vulgus. Ouid.14.Metam.
Spolia in vulgus cedebant. Tacit.lib.19.
Celebrata in vulgus Celsi laus. Tacit.lib.17.
Digitis vulgi designari. Ouid.3.Amor.eleg.5.
Hoc exire atque in vulgus emanare non poterit. Cicero pro Roscio Amerino.
Indicare aliquid in vulgus. Cic. de Vniuers.
Mobile mutatur semper cum principe vulgus. Claudianus 7.Panegy.
Probari in vulgus, Vide PROBO.
Spargere voces in vulgum. Virg.2.Æneid.
Malignum spernere vulgus. Horat.2.Carm.ode 16.
In vulgus aduerso rumore fuit. Tacit.lib.18.
Tribuere in vulgus. Cic. Seruilio Sulpit. libro 13. 71. Quia non est obscura tua in me beneuolentia, sic fit vt multi per me tibi commendari velint.
Vox venit ad aures vulgi. Virg 2.Æneid.
¶Vulgus esse. Salust. in Catil. Cæteri omnes strenui, boni, nobiles atque ignobiles, vulgus fuimus, sine gratia, sine autoritate.
¶Vulgus, de quibus dixit Virg.lib.3.Georgicon,
Continuò ferro culpam compesce, priusquam
Dira per incautum serpant contagia vulgus.
Vulgò { πανδήμως } Aduerbialiter positum, significat Passim, Cateruatim, vt ait Seruius. Virg.eclog.4,
-Assyrium vulgò nascetur amomum.
Vulgò, Passim. Liu.1.bel Maced. Aduersus quæ tela, quósque viros pugnandum esset, pauidi vulgò cernebant.
Vulgò & passim. Cic. pro Murena, Num locum ad spectandum dare, aut ad prandium inuitare? minimè: sed vulgò, passim. quid est vulgò? Vniuersos.
Vulgò dicitur, vel dici solet. Terent. Andr.2,5. Plin.epist.168.
Vulgò audieram. Cic.5. Verr. Non mehercule qui loquor crederem Iudices, tametsi vulgò audieram.
Vox vulgò exaudita per lucos. Virg.1.Georg.
Saturnum vulgò maximè ad Occidentem colunt. Cice.3. de Natura deorum,
Vulgò loquuntur. Cic 7. Verr. Cùm vulgò loquerentur suppositum in eius locum quem pro illo probare velles.
Vulgò appellare aliquem superbum. Liu.1.ab Vrbe,
Vulgò homines illud requirunt. Liu.1.ab Vrbe,
Vulgò hominum opinio socium me ascribit tuis laudibus. Cicè. Dolabellæ in Epistolis ad Atticum, lib.14.315.
Vulgò occidi, Publicè, Passim. Cicero pro Rosc. Amer. Eiusmodi tempus erat, inquit, vt homines vulgò impunè occiderentur.
Vulgò occupare regnum. Cæsar 2.belli Gall.
Vulgò ostendere. Cic.6.Verr. Neque ponere, neque vulgò ostendere ac proferre voluerunt.
Vulgò quæsitus, pro Spurio. Vlpianus l. ad Tertull. Sed & vulgò quæsiti admittuntur ad matris legitimam successionem. Et l.2. Siue iustè sint procreati, siue vulgò quæsiti. Bud.
Vulgò quæsiti dicuntur, qui patrem demonstrare non possunt, vel qui possunt quidem, sed eum habent quem habere non licet: qui & spurij appellantur παρὰ τὴν σποράν. Hæc Modestinus l 23. D. de stat.homin.
¶Vulgaria, pro vulgaris. Antiquum. Turpil. Thrasyleone,
Non est medioris res, neque vulgaria fallacia hæc. Afranius Priuignis,
Dehinc temeritatem repudio vulgariam. Nonius.
Vulgaris, & hoc vulgare, penultima producta. Quod est vulgi, hoc est vile ac commune. Cicero de Inuentione. Magna an parua, facilia an difficilia, singularia sint an vulgaria. Horat.2.Serm.saty.11.
Ieiunus stomachus rarò vulgaria temnit.
Vulgare, Tritum & consuetum. Quintilian. in Procemio libri 1, Simul ne vulgarem viam ingressus, alienis demum vestigiis insisterem.

Vulgare & obsoletum, cui Nouum & inauditum opponitur. Cic. pro Quintio, Vulgaria & obsoleta sunt, res autem noua & inaudita.
Vile & vulgare. Cic. pro Roscio Amerino, Denique nihil tam vile, neque tam vulgare est, cuius partem vllam reliquerint.
Vulgare est, Tritum. Plin.lib.8 cap.2.
Vulgares artes, Quæ vulgò *mechanicæ* dicuntur. Cicero pro Roscio Amerino, Mitto hasce artes vulgares, coquos, pistores, lecticarios.
Commendatio non vulgaris, Hoc est, non leuis, non modica. Cicero ad Cæsarem, libro 13.16. Genere nouo sum literarum ad te vsus, vt intelligeres non vulgarem esse commendationem.
Consuetudo vulgaris. Cic.1.de Orat.
Declamatio vulgaris & peruagata. Cic. pro Plancio,
Fabula vulgaris. Ouid.4.Metam.
Vulgaris forma, Quæ vulgò videri solet. Plin.lib.10.cap.42.
Generatio vulgaris. Plin.lib.7.cap.14.
Minimè vulgare genus dicendi. Cic. de Claris Oratorib.
Hæc à vulgari intelligentia remotiora sunt. Cic.2.de Inuent.
Notitia vulgaris. Plin.lib.20.cap.5.
Opinio vulgaris. Cic.1.de Orat.
Vulgaris & Excellens orator, contraria Cic. in Orat.
Prudentia communis & vulgaris. Cic.2.de Orato.
Puellæ vulgares, Quæ prostant. Ouid.4.Fast.
Oratio ad vulgarem popularémque sensum accommodata. Cicero 1.de Orat.
Sermo vulgaris. Cicero 1.Acad. Qui nulla arte adhibita, de rebus ante oculos positis: vulgari sermone disputant.
Via vulgaris. Quint. in Procem.lib.1.
Vulgaritas, penul.corr. vulgaritatis Arnobius libro 3.aduers.gent. Palem, sed non fœminam illam quam vulgaritas accipit, sed masculini nescio quem generis ministrum Iouis.
Vulgariter, penultima correpta, Aduerbium { πανδήμως } Idem quod vulgò. Plinius libro 28. capite 14, Vituli quoque ius vulgariter datum, inter auxilia cæliacorum & disentericorum tradunt.
Vulgariter & ambitiosè Cic. Seruilio.lib.13.70, Hæc ad te eo pluribus scripsi, vt intelligeres me non vulgariter, nec ambitiosè, sed vt pro homine intimo, ac mihi pernecessario scribere.
Vulgo, vulgas { φημίζω, διαφημίζω } vulgare, In vulgus emittere, & quasi multis audientibus ac non taciturnis dicere, commune omnibus facere. Virgilius 10.Æneidos,
-quid me alta silentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?
Vulgare aliquid per. Liu.8.bel.Pun. Non quod ego vulgari facinus per omnes velim.
In maius aliquid vulgare. Tacit.lib.3.
Famam vulgare. Liu.7.bel.Pun.
Laudem vulgare. Liu.1.ab Vrbe.
Librum vulgare. Quint. in Procem.lib.1.
Morbos vulgare, Morborum in vulgus & passim causam adferre. Liu.3.ab Vrbe.
Rem non vulgabat P. Virginius. Liu.2.ab Vrbe,
Vulgatur deinde rumor duas deesse tabulas. Liu.3.ab Vrbe,
Voce vulgari. Cicero pro Flacco, Nónne hoc vestra voce legatum est?
¶Vulgare corpus suum dicitur meretrix. Plautus Amphit.
Cui, me absente corpus vulgauit suum. Liu.1. ab Vrbe, Sunt qui Laurentiam vulgato corpore, lupam inter pastores vocatam putent.
Vulgare concubitus plebis & Patrum, pro Permiscere connubia plebeiorum & Senatorum. Liuius libro 4. ab Vrbe, Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi vt ferarum propè ritu vulgentur concubitus plebis patrúmque? vt qui natus sit, ignoret cuius sanguinis, quorum sacrorum sit: dimidius Patrum sit, dimidius plebis.
Vulgari cum priuatis dicitur Magistratus, quum ad eius humilitatem se demittit. Liu.lib.3. ab Vrbe, Nimium in ordinem seipsum cogere, & vulgari cum priuatis, non tam properantis abire Magistratu, quàm viam ad continuandum Magistratum quærentis esse.
Vulgatus, penultima producta { διαφημισθείς } Participium, siue nomen ex participio.
Bella vulgata per orbem fama. Virg.1.Æneid.
Cibus vulgatus, Quo quotidie & passim vtuntur. Plinius libro 13. capite 22.
Fama vulgatior. Liu.3.ab Vrbe,
Vulgata verba. Plaut.Epid.8.
Nauis vulgata. Cicero de Arusp. respons. Quæ nauis vnquam in flumine publico tam vulgata omnibus, quàm istius ætas fuit?
Sensus vulgatissimi. Quint.lib 2.cap.4.
Vulgaturus, penult prod. Participium { φημίσων } vt
Litera vulgatura nefas. Claud 2.Panegy.
Vulgator, pen.prod. Verbale { φημιστής } vt Taciti vulgator. Ouid. 3.Amor eleg.6.
Vulgiuagus, penul.corr. Adiectiuum { εἰκαιοπλάνης } pro Plebeio. Lucret. libro 4,
Vulgiuagáque vagus venere. Id est, sectatus popularem venerem: non certæ mulieris amore captus. Budæus. Idem lib.5,
Volgiuago vitam tractabam more ferarum.
Vulnus, vulneris, penultima correpta, neutrius generis. { τραῦμα, ὠτειλή } Est hians paténsque apertura corporis, ictu aliquo inflicta. Per translationem autem accipitur & pro angore animi & damno. Liu.2 bel.Pun. Non vulnus super vulnus, sed multiplex clades, cum duobus Consulibus Consulares exercitus amissi annuntiabatur.
Clauda vulnere pars corporis. Virg.5.Æneid.
Color vulneris si liuidus, aut pallidus, aut varius, aut niger est, scire licet malum vulnus esse. Celsus lib.5.cap.26. De ratione victus & notis vulnerum.

Glutinatio vulneris. Celsus libro 5. capite 26. De glutinatione vulnerum.

Vulnerum impetus. Plin. lib. 20. cap. 21.

Vulnerum recentium impetus lenire. Plin. lib. 22. cap. 22.

Inflammatio vulneris. Celsus lib 5. cap. 26. De curatione aduersus vulnerum inflammationem.

Inualidus vulnere. Tacit. lib. 1.

Onustus vulneribus. Tacit. lib. 2.

Oræ vulneris. Celsus libro 5. capite 26. De glutinatione vulnerum.

Oras vulneris leuiter diducere manibus. Celsus libro 7. cap. 19.

Saucius vulneribus. Ouid. 12 Metam.

Tardus vulnere. Virg. 2. Æneid.

Acerbum vulnus. Vide ACERBVS.

Altum vulnus. Celsus lib. 5. cap. 29. de curatione Gangrenæ.

Calidum vulnus. Ouid 5. Metam.

Cruda vulnera. Iuuenal. Saty. 2.

Cruenta vulnera. Celf. lib. 5. cap. 19. in initio.

Fatale vulnus. Valer. 6. Argon.

Flebile vulnus. Stat. 2. Sylu. 1.

Grande vulnus. Celsus lib. 5. capite 26. De ratione victus & notis vulnerum.

Grauia vulnera. Celsus libro 5. capite 29. De Leucis emplastris.

Immania vulnera. Stat. 5. Thebaid.

Immitia vulnera. Ouid. de Nuce.

Ingenti vulneri ingens quoque vulnus adiicere. Celsus libro 7. capite 5.

Inhonesto vulnere truncæ nares. Virg. 6. Æneid.

Latum vulnus. Celsus libro 5. capite 26. De glutinatione vulnerum.

Laxum vulnus. Celsus lib. 7 cap. 5.

Lethale vulnus. Virg. 11. Æneid.

Lethiferum vulnus. Silius lib. 16.

Leue vulnus. Ouid. 3. Metam.

Magnum. Celf. libro 5. capite 26.

Malum vulnus. Celsus libro 5. capite 26.

Mortiferum vulnus, Vide MORS.

Nigra vulnera. Ouid 1. Metam.

Peius est vulnus quod etiam collisum, quàm quod tantùm discissum est. Celsus lib. 5 cap. 26.

Periculosa vulnera. Celsus lib. 5. cap. 26. Quæ vulnera difficilem curationem habeant.

Purum vulnus. Celsus libro 5. capite 26. De curationibus propriè articulorum, Balneum quoque dum parum vulnus purum est, inter res infestissimas est. Nam id & humidum & sordidum reddit, ex quibus ad cancrum transitus esse consueuit.

Recentia vulnera. Plin. lib. 20. cap. 9. Celf. lib. 5. cap. 26. Pastilli ad recentia vulnera glutinanda apti.

Sanabile vulnus. Iuuenal. Saty. 15.

Senilia vulnera. Celf. lib. 5. cap. 19.

Subiecta oculis vulnera. Celf. lib 5. cap. 26.

Tenue vulnus. Celsus lib. 5. cap. 26. De curatione gangrænæ.

Tolerabilius vulnus. Celsus lib. 5. cap. 26.

Tristia vulnera. Ouid. 3. Metam.

Trunca vulnera deiectis membris. Ouid. 3. Metam.

Tutissimum omnium vulnus quod in carne est: & hæc quidem loco vel peiora, vel meliora sunt. Celsus lib. 5. cap. 26.

Vehemens vulnus. Celsus lib. 5. cap. 27. in principio.

Vetusta vulnera. Ouid. 4. Trist. eleg. 1.

Alto nefandum ferrum vulnere abdidit. Senec. Troad. 1.

Abluere vulnera lymphis. Virg. 4. Æneid.

Accenditur vulnus, si parum bibitur. Celsus lib. 7. cap. 27.

Accipere vulnera, Vide ACCIPIO.

Accipere vulnera tergo. Virg. 3. Æneid.

Exiguum stimulando vulnus acerbat. Claud. 1. in Ruff.

Venenum vulneri adfusum. Tacit. lib. 1.

Medicas adhibere manus ad vulnera. Virg. 3. Georg.

Adigere vulnus, Vide ADIGO.

Adactum vulnus altè Virg. 10. Æneid.

Adurere vulnus. Cel. lib. 5 cap. 27. De curatione aduersus rabiosi canis morsum.

Aggrauantur vulnera introitu eorum, qui vnquam fuerint serpentium canisve dente læsi. Plin. lib. 28. cap. 3.

Agere humorem in vulnus. Celsus lib. 7. cap. 27.

Ali vulnus non potest. Celsus lib. 7. cap. 27.

Alleuantia fomenta malum vulnus. Horat. Epod. 11.

Alligare vulnus, Vide ALLIGO.

Ambesum corpus multo vulnere. Senec. Hippol. 12.

Ampliare vulnus. Celsus lib. 7. cap 5. *Agrandir.*

Aperire vulnus. Celsus libro 5. cap. 29. De ratione victus & notis vulnerum. Idem lib. 7. cap. 5.

Sicca rigens astrixit vulnera sanguis. Lucan. 4.

Astringit & cohibet vulnera Polium, prohibétque serpere. Plin. lib. 21. cap. 20.

Cadere per mutua vulnera. Ouid. 3. Metam.

Recenti vulnere ancisa membra. Lucret. lib 3.

Circumactus in vulnus, Vide CIRCVMAGO.

Claudicare ex vulnere accepto ob aliquem. Cic. 2. de Orat.

Colligat vulnera bitumen cum farina hordeacea. Plin. lib. 35. capite 15.

Concidere mutuis vulneribus, Vide MVTVVM.

Vulneribus confectus. Liu. 4 bel. Pun. Tandem vulneribus confectæ virgines, quum omnia replessent sanguine, exanimes corruerunt.

Confodere aliquem vulneribus, Vide CONFODIO.

Conglutinantur vulnera decocto graminis. Plin. lib. 24. cap. 19.

Vulnera conglutinat holosteon. Plin. lib. 27. cap. 10.

Consumptus vulneribus. Silius lib. 10.

Conturbare prima vulnera nouis plagis. Lucret. lib. 4.

Duro crepitant sub vulnere malæ. Virg. 5. Æneid.

Curare vulnus Quintil. lib. 4. cap. 2.

Deligare vulnus. Quintil lib. 4. cap. 2.

Descendit vulnus magno hiatu. Stat. 12. Thebaid.

Detegere vulnus. Celsus lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.

Dirigere vulnera. Virg. 10. Æneid

Diuellere vulnus. Cæs. 5. de bell. Ciuil.

Cæcum vulnus dare cuspide. Virg 10. Æneid.

Certa vulnera dare. Ouid. 1. Metam.

Dare inania vulnera. Ouid. 3. Metam.

Durare ad vulnera. Virg 3. Georg.

Edere vulnera & conserere dextras. Stat. 1. Sylu. 6.

Elusa vulnera. Ouid. 12. Metam.

Emendantur vulnera capitis lacte muliebri. Plin. lib. 28. cap. 7.

Euicta vulneribus ornus. Virg. 2. Æneid.

Exanimari graui vulnere. Cic. 2. de Finib.

Excipere vulnera Vide EXCIPIO.

Crudeli vulnere vitam exhalans. Virg 2. Æneid.

Exsugere vulnus. Celsus lib. 5. cap. 27. titulo 3, Homo adhibendus est, qui vulnus exsugat.

Explet vulnera creta Eretria. Plin. lib. 35. cap. 6.

Miserando vulnere extinctus. Stat. 5. Thebaid.

Facere vulnera. Quint. lib 5. cap. 13.

Vulnus in vulnere fecit. Ouid. 12. Metam.

Facere vulnera alicui in tergo. Ouid. 3. Metam.

Rastrorum vulnera ferre. Ouid. 4. Metam.

Feruens vulnus Ouid. 4. Metam.

Iterata vulnera figere. Stat. 1. Sylu. 2.

Fiunt vulnera morsu serpentis. Celsus lib. 5. cap. 27. in principio.

Fouere vulnus aqua calida. Celsus lib 7. cap. 26. tit. 5.

Glutinantur vulnera candido oui. Plin. lib. 29. cap. 3.

Graue vulnus habere. Ouid. 4. Metam.

Hiat vulnus abruptis venis. Stat. 2 Sylu. 1.

Ictus mortifero vulnere Alexander. Liu. Decad. 1. lib. 9.

Illinunt vulneribus Polium, Plinius lib. 21. cap. 20.

Illinitur ad vulnus Teucria. Plin. lib. 26. cap. 8.

Inflammātur vulnera superuentu eorum, qui pedibus iter confecerint. Plin. lib. 35 cap. 6.

Immolare aliquem vulnere. Virg. 12. Æneid.

Impingere vulnus, Vide IMPINGO.

Implere vulnus. Celsus libro 5. cap. 26. Quomodo vulnus implendum sit.

Imponere stercus caprinum super vulnus. Celsus libro 5. cap. 27. tit. 5. & tit. 8.

Imponitur vulneribus amurca in linteolis. Plin. lib. 23. cap. 3.

Imponuntur vulneribus folia lilij. Plin. lib. 21. cap. 19.

Imprimere vulnus, Vide IMPRIMO.

Incidere circa vulnus scalpello. Celsus lib. 5. cap. 27. titulo 3. Et libro 7. cap. 16.

Inducere cicatricem vulneribus. Celsus lib. 5. cap. 19. in principio. & cap. 26. ad finem.

Inferre vulnera alicui, Vide INFERO.

Vulnera quæ per tela inferuntur. Celsus libro 5. capite 27. in principio.

Vulnera & nimius calor, & nimium frigus infestant. Celsus libro 5. capite 26.

Infligere vulnus, Vide INFLIGO.

Infligere alicui vulnus. Cic. 2. Philipp.

Infossa cerebro vulnera. Stat. 8 Thebaid.

Infundere vulneri acetum. Celsus libro 5. cap. 26. in curatione aduersus profusionem sanguinis, &c.

Intumescit vulnus. Celsus lib. 5. cap. 26 De ratione victus & notis vulnerum.

Ingestis vulneribus concidit. Tacit. lib. 19. pro Inflictis.

Insequi aliquem infesto vulnere. Virg. 12. Æneid.

Integrare vulnera, Renouare dolorem. Stat. 5. Thebaid.

Inurere vulnus. Cic. pro Sestio.

Lædunt vulnere dracones. Ouid. 4. Metam.

Paruo cor vulnere læsum. Ouid. 12. Metam.

Lenire vulnera. Silius lib. 17.

Mederi vulneribus, Vide MEDEOR.

Minitans vulnera curuata cuspide. Ouid. 2. Metam.

Crebris vulneribus miscent prælia. Virg. 3. Georg.

Geminato vulnere misit eum ad vmbras Tartareas. Ouidius 12. Metam.

Mouere aliquem in vulnera alicuius, Id est instigare vt vulnus infligat alicui. Claud. 2. in Eutropium,

-& Persas in regia vulnera mouit

Mulcere vulnera. Silius lib. 13.

Repertum vulnus nouat stipite. Ouid. 12. Metam.

Obligare vulnus, Vide OBLIGO.

Occidi vulnere. Quintil. lib. 6. cap. 1. Occisus est, vtrùm ferro, an igne, an veneno, vno vulnere an pluribus.

Minimo vulnere occidit. Ouid. 6. Metam.

Patet vulnus. Celsus lib. 7. cap. 16.

Patens vulnus in pectore. Virg. 11. Æneid.

Mille vulnera patiens. Ouid 12. Metam.

Alterna vulnera passi. Lucan. lib. 5.

Martia vulnera passi pugnando. Virg. 7. Æneid.

Penetrauit vulnus. Celsus lib. 5 cap. 26.

Perire vulnere. Horat. 1. Carm. ode 27. 7.

Petere mortem per vulnera. Virg 4. Georg.

Medici-

Medicinam vulnera poscunt. Silius lib. 11.

Pulsus pudendis vulneribus. Virg. 11. Æneid.

Immedicabile vulnus ense recidendum est. Ouid. 1. Metam.

Refricare vulnus, Vide REFRICO.

Repetitum vulnus. Quint. in Procem. lib. 6.

Resoluere vulnera. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Cæca vulnera resoluere. Stat. 5. Sylu. 5.

Sanare vulnera Quint. lib. 5 cap. 13.

Sanare vulnus iniuriæ. Cic. ad Catonem lib. 15. 43, Huic meæ voluntati, in qua inest aliqua vis desyderij ad sanandum vulnus iniuriæ, vt faueas, fautórque sis. Hoc est, iniuriam vindicare.

Sanare vulnus Reip. Vide Sano in SANVS.

Largo satiatur vulnere conus. Claud. 1. in Ruffinum.

Nouatum vulnus scinditur. Ouid. 2. de Remed. amor.

Odoro vulnere scinditur pinus. Stat. 6. Theb.

Sedare vulnera. Stat. 2. Sylu. 1.

Vasta vulnera ferebant. Lucret. lib. 5.

Siccare vulnera. Ouid. 10. Metam.

Infixum stridet sub pectore vulnus. Virg. 4 Æneid.

Vulnus quod in summa parte est. Celf. lib. 5. cap. 26.

Tardatus vulnere. Ouid. 13. Metam.

Tristi turbatus vulnere mentis. Virg 12. Æneid.

Valet mel in eo vulnere quod Cerastes fecit. Celsus libro 5. cap. 27. tit. 8.

Ingenti vulnere victus. Virg. 10. Æneid.

Sæuo vulnere vlcisci aliquem. Seneca Herc. furen. 12.

Vrere vulnus, & Vstum vulnus. Celsus lib. 5. cap. 27, De curatione aduersus rabiosi canis morsum. & ibidem, Vulnus quod expertum ignem non est.

Orbitatis vulnus. Quintil in Procem. lib. 6.

Amoris vulnus. Lucret. lib. 1. Virg. 4. Æneidos,

At regina graui iamdudum saucia cura
Vulnus alit venis, & cæco carpitur igni. Id est, amoris dolorem ac molestiam fouet intra venas.

Mutua vulnera, Mutuus amor. Ouid. 14. Metam.

Inconsolabile vulnus mente gerit tacita, Dolorem maximum. Ouid. 15. Metam.

Vtuntur galbano ad vulnera. Plin. lib. 24. cap. 4.

Vulnusculum, pen. cor. Diminutiuum, Vlpian. in l. j. de ædilit. edi. Vulnusculum modicum.

Æternum seruans sub pectore vulnus. Virgilius primo Æneid. De præterito, dolorem dixit: de futuro, metum. Ad vtrunque Vulnus.

Cæco vulnere tabescere. Lucret. lib. 4.

Tacitum viuit sub pectore vulnus. Virg. 4. Æn.

Vulnera tabularum recentia, pro Lituris. Cic. 4. Verr. Repentè aspicimus lituras eiusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia.

Vulnero, vulneras, penultima correpta {οὐτάω, οὐτάζω, πτερόσσω} vulnerare, Vulnus infligere. Cæsar 1. bel. Ciuil. Vulnerantur amplius sexcenti.

Serui nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur. Cic. 3. Verr.

Ense sæuo vulnerat caput. Ouid. in Ibin.

Corpora vulnerare ferro. Cic. post. red in Senatu, Sanctissimum corpus non solùm tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro confectúmque vidistis.

Viribus ferri vulnerari. Cic. pro Sestio, Sin ad nudum vel fortissimum viri corpus accesserit, possit acie ipsa & ferri viribus vulnerari.

Fortunæ continuo ictu vulneror. Ouid. 2. de Ponto eleg. 7.

Bono proprio vulnerari. Ouid. epist. 20.

Vulnerare aliquem voce, lædere, & offendere verbis. Cicero 1. in Catilinam, Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.

Grauior nuntius aures vulnerat. Virg 8. Æneid.

Vulneratus humerum. Plin. lib. 7. cap. 28.

Vulneratus mortiferè, Vide Mortiferè in MORS.

Vulneratio, vulnerationis, Verbale {τρῶσις, οὔτησις} Cicero in Pisonem, Maior hæc est vitæ, famæ, salutis suę vulneratio. Idem pro Cecinna, Sin autem vim sine cæde, sine vulneratione, sine sanguine nullam intelligetis.

Vulnerarius, vulnerarij, Qui vulnera sanat & curat. Plin. lib. 29. cap 1, Ob id publicè vulnerarium eum tradunt fuisse vocatum, miréque gratum aduentum eius initio.

Vulnerarius, Adiect. {τραυματικός} Quod ad vulnus pertinet. Plin. lib. 23. cad. 4, Vulnerariis emplastris vtile.

Vulnificus, pen. corr. {τραυματοποιός} Aliud adiectiuum, Quod vulnus infert. Virg. 8. Æneidos,

Vulnificúsque chalybs vasta fornace liquescit.

Dentes vulnifici. Senec. Hippol. 3.

Ensis vulnificus. Stat. 4. Theb.

Plumbum vulnificum. Valer. 1. Argon.

Sus vulnificus. Ouid. 8. Metam.

Vulpes, vulpis, & volpes fœminini generis {ἀλώπηξ} Animal maximè astutum: cuius naturam vide apud Plinium. Perf. Satyr. 5,

Astutam vapido seruas sub pectore vulpem.

Cauta vulpes. Horat. 1. epist. 1.

Fœta vulpes. Horat. 3. Carm. ode 27.

Quàm facilè vulpes pyrum comest. Prouerbium apud Plaut. Mostell. De re factu procliui: quòd nihil negotij sit vulpi dentatissimæ pyrum edere. Ex Erasmo.

Animi sub vulpe latentes. Horat. in Arte. Hoc est, sub dolo & imposturis adulantium. Acron.

Vulpecula, vulpeculæ, penultima correpta, {ἀλωπεκίδιον}, Diminutiuum Horatius 1. epist. 7,

Forte per Augustam tenuis vulpecula rimam, &c. Cic. 1. de Natu. deor. Nec vnquam egressus ex insula, in qua lepusculos vulpeculásque sæpe vidisses.

Vulpinus, penultima producta {ἀλωπέκινος} Adiectiuum, Quod ad vulpem pertinet. Suetonius, Vbi leonis pellis deficit, vulpina insuenda est. Plin. lib. 28. cap. 11, Vulpinam linguam habentes in armilla, lippituros negant.

¶ Vulpinus {ἀλωπός} Astutus. Plautus,

Vulpinus animus nequid moliatur mali.

Vulpinor, penult. prod. vulpinaris {ἀλωπεκίζω} vulpinari, Mendaciis ac fraudibus vera peruertere, siue effugere. Tractum ab intorto vulpium cursu. Varro Mysteriis,

Vulpinare modo, & concursa, qualibet erras. Ex Nonio.

VVLSINII {ὀυολσίνιον} Tusciæ oppidum opulentissimum, totum fulmine concrematum. Plinius libro 2. cap. 52. Huius meminit & Strabo lib. 5.

Vulsinienses inde dicti sunt {ὀυολσίνιοι}

Vulsinensis, Adiect. {ὀυολσινήσιος} vt Vulsinensis Lacus. Columel. libro 8. cap. 16.

Vulsura, vulsuræ, pen. prod. Vulsus, Vide VELLO, vellis.

Vultur, vulturis, penultima correpta. mascul. gen. & Vulturis, huius vulturis, & Vulturius, vulturij {γύψ, αἰγυπιός} Auis rapax, carniuora. A volatu tardo dicta, quòd propter magnitudinem corporis tardè volet. Plaut. Trucul.

Iam quasi vulturij triduo prius prædiuinabāt, quo die esurituri siēt. Ennius,

Vulturis in syluis miserum mandebat homonem. Vide Plinium lib. 10. cap. 6.

Dirus vultur. Valer 4. Argon.

Edax vultur. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.

Immanis vultur obunco rostro. Virg. 6. Æneid.

Obscœnus vultur exanima consumit corpora. Silius lib. 13.

Vulturius homo {γύπος ἄνθρωπος} per translationem, pro Rapace. Cicero in Pisonem, Appellatus est hic vulturius, illius prouinciæ (si diis placet) imperator.

Vulturinus, penul. prod. Adiect. {γυπικός} Quod est vulturis. Plin. lib 30. cap 4, Vulturinus sanguis. Sic. lib. 29. ca. 6, Vulturinum fel. Et lib. 10. cap. 3, Vulturina species.

Vulturius, Latus vnum talorum dicebatur: aliqui enim interdum fiebant, qui pro numeris effigies animalium habebant, vt vulturum aut regulorum. De vulture in talo Plautus,

Iacit vulturios quatuor. Ex Turnebo.

VVLTVR, {ὀυόλτυρ} Mons Appuliæ, in quo se dicit fuisse educatum Horat. 3. Carm. ode 4,

Me fabulosæ Vulture in Appulo.

VVLTVRNVS, {βορρόνοτος} Ventus ab Oriente hyberno spirans, inquit Gellius. Eum plerique Græci misto nomine, quòd inter Notum & Eurum sit, βορρόνοτον appellant. Hi sunt igitur tres venti Orientales, Aquilo, Vulturnus, Eurus: quorum medius Eurus est. Hactenus Gell. lib. 2. cap. 22. Colum. lib. 2, Interdum Eurus, quem quidam Vulturnum appellant.

Celer Vulturnus. Lucan. lib. 2.

¶ Est & Vulturnus, seu Vulturnum, Campaniæ oppidum, cum fluuio eiusdem nominis, vt scribit Plinius lib 3. cap 5. Pomponius Mela lib. 2, Vulturnus, amnis: Vulturnum oppidum. Silius lib. 8,

-fluctúsque sonorum

Vulturnum. Nunc vulgò dicitur *Vulturno*. Testis Oliuarius in Melam.

Trahens multam arenam sub gurgite Vulturnus. Ouid. 15. Meta. Liu. 4. ab Vrbe, Vulturnum Hetruscorum vrbem, quæ nunc Capua est, ab Samnitibus captam.

Vultus, huius vultus, vultui, masculini generis {πρόσωπον, προσωπεῖον, προσώπιον, προσωπίς} Dicitur indicatio ipsa in homine, quæ pro motu animi in facie ostenditur ac colligitur. Interdum etiam significat ipsius corporis faciem. Plin. lib. 7. cap. 19, Socratem clarum sapientia eodem semper visum vultu, nec aut hilari magis, aut turbato. Cic. in Pisonē, Vultus denique totus, qui sermo quidem tacitus mentis est. Martial. lib. 1,

Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.

Vultus & Facies hoc distant. Vultus est voluntas, quę pro motu animi in facie ostenditur. Facies, ipsa oris species. Salustius in Catilinam,

Prorsus in facie, vultúque vecordia inerat. Vide plura apud Nonium,

Vultus qui sensus animi plerunque indicant. Cic. 2. de Orat.

Vultus plurimum potest. Cic. in Orat. Vultus qui secundum vocem plurimum potest, quantam affert tum dignitatem, tum venustatem? in quo cùm effeceris nequid ineptum aut vultuosum sit, tum oculorum est quædam magna moderatio.

Imago animi vultus est, indices oculi. Cic. 3. de Orat.

Quidam vultu motúque corporis vasti atque agrestes. Cicero 1. de Oratore.

Mutabilis vultu. Horat. 2. epist. 2.

Simulachra vultus. Tacit. in vita Agricolæ.

Violentia vultus. Ouid 1. Metam.

Salis placidi vultus. Virg. 5. Æneid.

¶ Acer vultus in hostem. Horat. 1. Carm. ode 2.

Agrestes vultus. Ouid. 6. Metam.

Ambiguus vultus, Quem nescias puerine sit, an puellæ. Horat. 2. Carm. ode 5.

Benignus vultus, Vide BENIGNVS.

Bonus vultus Ouid. 8 Metam. in Philemonis fabula,

-super omnia vultus

Accessere boni. Id est hilares.

Compti vultus. Claud. 2. in Eutropium.
Confuſi vultus. Lucan. lib. 3.
Coniux ſæpe ſui confuſis vultibus vnda
Credidit ora viri Romanorum amplexa cadauer.
Conſceleratus vultus, Vide CONSCELERO.
Coruſcus vultus. Claud. 4. Paneg.
Decorus vultus. Claud. 2. Paneg.
Dilecti vultus. Stat. 11. Thebaid.
Diſtortus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Durus vultus, Triſtis, ſeuerus. Ouid. epiſt. 15.
Parce precor faſſo, nec duro cætera vultu Perlege.
Erectior vultus. Quint. lib. 11. cap. vlt.
Exanimes vultus. Lucan. lib. 2. Rictum lupi intelligit.
Ferini vultus. Ouid. 7 Metam.
Ferox vultus. Senec. Hippol. 10.
Formoſi vultus. Ouid. 2. Amor. eleg. 1.
Grauis. Iuuen. ſaty. 9.
Hilaris. Ouid. 5. Triſt. eleg. 5.
Igneus vultus, Senec. Here. fur. 11.
Importunus vultus. Cic. poſt reditum in Senatu, Si modo vultum importunum in forum detuliſſet.
Infeſtus vultus. Lucan. lib. 5.
Ingenui vultus puer. Iuuen. Sat. 11.
Inimicus, Vide INIMICVS.
Iratus. Claud. 7. Paneg.
Iuueniles vultus. Ouid. 3 Faſt.
Iunior vultus. Plin. lib. 20. cap. 17.
Læti vultus. Ouid. 10. Metam.
Loquax vultus. Ouid. 1 Amor. eleg. 4.
Lubricus vultus aſpici. Horat. 1. Carm. ode 19.
Vric me Glyceræ nitor,
Splendentis Pario marmore purius:
Vrit grata proteruitas,
Et vultus nimium lubricus aſpici. Hoc eſt, qui quum aſpicitur lubricos in amorem ſui facit iuuenes. Porphyr.
Lucidi vultus Luoæ. Seneca Hipp. 4.
Lugubres vultus. Ouid. 1. Triſt. eleg. 7.
Minaci vultu grauis. Valer. 5. Argon.
Modeſtus. Iuuen. Saty. 10.
Mœrens. Ouid. epiſt. 11.
Mœſtus. Senec. Thyeſt. 6.
Nitidus. Ouid. 4. Triſt. eleg. 3.
Omniferi vultus Telluris. Ouid. 2. Metam.
Præclarus vultus. Lucret. lib. 4.
Proiectus & degener vultus. Tacit. lib. 19.
Purpureus vultus Lunæ Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
Ridiculus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Rigidus & trux vultus. Ouid. epiſt. 4.
Serenus vultus, Non perturbatus. Horatius primo Carminum, ode 37.
Vultus ſeuerus & triſtis. Cic. 2. de Orat.
Supinus. Quint. lib. 1. cap. 11.
Terribilis. Ouid. 1. Metam.
Sydereus. Seneca Oedip. 5.
Toruus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Toruo vultu ferus. Horat. 1. epiſt. 20.
Trepidi vultus. Ouid. ad Liuiam.
Triſtis vultus. Ouid. epiſt. 16.
Trux vultus. Tacit. lib. 4. Et Cæſar truci vultu defenſionem accipiens.
Tumidi & truces vultus. Seneca Octauia 4.
Virginei vultus. Virg. 3. Æneid.
Virgineus vultus in ore puerili. Ouid. 10. Metam.
Virilis vultus. Horat. 3. Carm. ode 5.
Vitalis vultus. Lucret. lib. 3.
¶ Abdere vultus ſuos tenebris. Ouid. 2. de Remed. amor.
Addere vultum verbis. Ouid. 5. Faſt.
Adhibere aliquò vultum, Vide ADHIBEO.
Aduerrere vultus ſuos ſacris. Ouid. 8. Metam.
Affulſit vultus tuus populo. Horat. 4. Carm. ode 5.
Appellare vultu, Vide APPELLO.
Ruga ſenilis arat iam meos vultus. Ouid. 1. de Ponto eleg 6.
Alterno vultu & hunc & illum aſpectans. Ouid. 5. Metam.
Aſpice vultus meos. Ouid. 2. Metam.
Aſpicere aliquem molli vultu. Ouid. 10. Metam.
Auertere vultus ab aliquo Ouid. 14. Metam.
Feros componere vultus. Ouid. 3. Metam.
Compoſitus vultus. Tacit. lib. 1.
Condere vultus. Ouid. 2. Metam.
Confundere vultum alicuius. Ouid. 14. Met.
Coniectare aliquid vultu. Tacit. lib. 1.
Conſentit vultus cum oratione, Vide CONSENTIO.
Obſcœnus vultus exanima conſumit corpora. Silius lib. 13.
Conuertere vultus ſuos in aliquem. Ouidius quarto Triſtium elegia 3.
Silenti vultu defixus. Valer. 7. Argon.
Mœſto defixus lumina vultu. Virg. 6. Æneid.
Deformat vultum macies. Virg. 4. Georg.
Deiecit vultum, & demiſſa voce locuta eſt. Virg. 3. Æneid.
Deiectus vultus. Virg. 6. Æneid.
Deiectus in humum vultus, Vultus humum aſpiciens. Ouidius 6. Metamorph.
Demiſſa vultum Dido. Virg. 1. Æneid.
Depoſuit vultum ſuum in gremio. Ouid. 2. Faſt.
Detinere vultus alicuius. Ouid. epiſt. 13.
Diſcere vultum alicuius. Virg. 6. Æn.

Diſſimulare vultum. Stat. 9. Thebaid.
Ducere vultus, Vide DVCO.
Modeſto vultu ire. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.
Amato vultu non exatiatur, Id eſt, vultum illius ſemper aſpicit. Stat. 8. Theb.
Excidit illi vultus. Ouid. 2. Metam.
Pacato vultu excipere aliquid. Ouid. 1. Faſt.
Expreſſi vultus per ahenea ſigna. Horat. 2. epiſt. 1.
Taciti vultus fecere conuitia. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Ferre vultu. Tacit. 20.
Figere vultus in aliquo. Virg. 12. Æneid.
Fingere vultum. Ouid. 4. Metam.
Fictus & ſimulatus vultus. Cic. pro Cluctio, Recordamini faciem atque illos eius fictos ſimulatoſque vultus.
Flagrantes dei vultus. Virg. 1. Æneid.
Flectere vultum ad aliquem. Ouid. 10. Metam.
Serenos vultus fœdate. Virg. 2. Æneid.
Fœdati vultus. Ouid. 5. Metam.
Prono fuſus ſuper oſcula vultu. Stat. 3. Sylu. 3.
Deiectos gerit vultus pudore. Seneca Troade 12.
Incertos vultus gerere. Seneca Agamem. 7.
Habet pacem vultus, Id eſt, præ ſe fert animum pacatum. Ouid. 6. Metamorph.
Infixi pectore hærent vultus. Virg. 4. Æneid.
Humectare vultum largo flumine. Virg. 2. Æneid.
Immutare vultum, Vide IMMVTO.
Inducre vultus ſeueros, Vide INDVO.
Niueos infecit purpura vultus. Claud. 1. de Raptu Proſerp.
Durus vultus malis lactymare neſcit. Seneca Here. fur. 13.
Lauare vultum profuſis lacrymis. Ouid. 9. Metam.
Madentes ſudore vultus. Silius lib. 12.
Mutare vultum, Vide MVTO.
Notare vultus. Tacit. lib. 19.
Obducti vultus ægro luctu. Ouid. 2. Metam.
At pater obductos luctu miſerabilis ægro
Condiderat vultus.
Intrepidos vultus pertulit ad fata nouiſſima. Ouidius 13. Metamorphoſ.
Prætendere vultum. Quint. in Procem. lib. 1.
Toto vultu in terram procumbere. Ouid. 14. Metam.
Promittere aliquid vultu. Quint. lib. 4. cap. 1.
Amico vultu promittere aliquid. Ouid. 3. Metam.
Referre vultum alicuius. Ouid. 13. Metam.
Alto vultu reiicere dona alicuius. Horat. 4. Carm. ode 9.
Renidens falſum vultu. Tacit. lib. 4.
Renidenti cohibens ſuſpitia vultu. Valer. 4. Argon.
Placidò vultu reſpice mea munera. Ouid. 2. Faſt.
Ficto ridere vultu. Stat. 1. Achil.
Inuito vultu ridere. Horat. 3. Carm. ode 11.
Rigabat vultum atque ora lacrymis. Virg. 9. Æneid.
Supplice vultu rogare aliquid. Claud. 1. Paneg.
Benignum vultum ſeruat fortuna. Horat. 1. epiſt. 11.
Soluto vultu galeas intrare. Stat. 5. Theb.
Vultum riſu ſoluere. Valerius Maximus libro 4. cap. 3. de Marco Curio.
Sparſi vultus ſanguine. Ouid. 13. Metam.
Iniquo vultu ſpectare aliquem. Ouid. 1. de Arte.
Boni vultus eſſe. Ouid. 5. Metam.
-quum tu curaque leuata,
Et vultus melioris eris.
Caſtos vultus tegere. Ouid. 4. Metam.
Conſilium vultu tegit. Virg. 4. Æn.
Tendens ad ſydera vultus. Ouid. 1. Metam.
Immotos vultus tenere. Ouid. 14. Metam.
Rectos renere vultus in aliquem. Stat. 10. Theb.
Tenuare vultum macie. Propert. lib. 4. eleg 3.
Terrere aliquem vultu. Horat. 2. Serm. ſaty. 7.
Pauido vultu territa. Seneca Here. Oetæo 5.
Trahere vultum & rugas cogere. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.
Demiſſos velare vultus. Lucan. lib. 2.
Vertit vir formoſus mulieres in ſuos vultus. Ouid. 14. Metamor. in Pici Fabul.
¶ Vulta, neutro genere protulit. Lucret. lib. 4,
- ſed quos vtriuſque figuræ
Eſſe vides miſtim referentes vulta parentum.
¶ Vultus, à volendo dicitur, ſicut à colo cultus, teſte Valla lib. 4. cap. 13. Hinc antiquis voltus ſcribebatur.

Vulticulus, vulticuli, pennultima correpta, Diminutiuum, quo vſus eſt Cicero ad Atticum libro 14. 318, Non te Bruti noſtri vulticulus ab iſta oratione deterret? Id eſt, vultus macie attenuatus.

Vultuoſus, penultima producta, Adiectiuum {πρωσωπώδης} Quintilianus libro 11. capite vltimo. Quare non immerito reprehenditur pronunciatio vultuoſa, & geſticulationibus moleſta, & vocis mutationibus reſultans. Cicero in Oratore, In quo quum effeceris nequid ineptum aut vultuoſum ſit, tum oculorum eſt quædam magna moderatio. Ineptum, hoc eſt, alienum à re, à perſona, à cauſa, à loco, à tempore, à modo: ſunt enim hæc diligenter oratori conſideranda. Vultuoſum, hoc eſt, vultu ipſo nimis affectatum. vt ſi quis in triſtitia plus quàm deceat vultum contrahat: quod quidam efficere ſolent, vt triſtiores videantur: aut in lætitia frontem nimis exporrigat. In ſumma vultuoſum dicitur, quicquid eſt nimium & præter decorum in vultu.
Vultuoſum, triſtem explicat Nonius. Cic. in Orat. In quo cùm effeceris, ne quid ineptum ſit, aut vultuoſum.

Vulua, vuluæ {μήτρα} dicitur in animalibus quod vterus in mulieribus. Plin. lib. 11. cap. 37, Fœminis eadem omnia, præterquàm veſicæ iunctus

iunctus vtriculus, vnde dictus vterus: quod alio nomine locos appellant: hoc in reliquis animalibus vuluam.
Articuli vuluarum. Plin. lib. 20. cap. 23.
Callum vuluarum emollit fel capræ. Plin. lib. 20. cap. 19.
Contractio vuluæ. Plin. lib. 24. cap. vltimo.
Conuerſione vuluarum ſuffocatas excitat odore ſinapi. Plin. lib. 20 cap. 22.
Cruciatus vuluæ. Plin. lib. 24. cap. vltimo.
Doloribus vuluarum imponitur lac muliebre. Plinius libro 28. cap. 7.
Dolores vuluarum tollit Melitites lapis. Plin. lib 36. cap. 19.
Dolores vuluæ ſedat Chamæſyce. Plin. lib. 24. cap. 15.
Duritias & conuerſiones vuluæ emendat pix. Plinius libro 24. capite 72.
Duritiem vuluarum emollit ſeuum aſininum. Plinius libro 28. capite 19.
Exanimationes vuluarum. Plin. lib. 32. cap. 3.
Exulcerationes vuluarum ſanat ſeuum aſininum. Plinius libro 28. cap. 19.
Exulcerationibus vuluarum prodeſt medulla vituli. Plinius libro 28 cap. 19.
Fluxionem vuluæ ſiſtit decoctum Palmæ. Plin. lib. 23. cap. 5.
Inflammationes vuluæ. Celſus lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 26. cap. 15.
Inflationi vuluæ, ſimum aprinum cum oleo illini prodeſt. Plinius lib. 28. cap. 19.
Morbo vuluæ ſtrangulatas aiunt reſpirare capillorũ muliebrium odore ſi crementur. Plin. lib. 28 cap. 7.
Onera vuluæ extrahit reſina Plin. lib. 24. cap 6.
Os vuluæ. Ceiſus lib 6 cap. vltimo, Si anus vel os vuluæ procidit.
Procidentia vuluæ. Plin. lib. 23. cap. 1. & cap 9.
Sinus vuluæ gemini in muliere. Plin. lib. 11. cap 37.
Strangulationes vuluæ Cuminum potum in vino aperit. Plinius lib. 20. cap. 15.
Strangulationes vuluæ ſedat Aniſum. Plin. lib 20. cap. 17.
Strangulationibus vuluæ ſuccurrit Crethmos. Plinius libro 26. capite 15.
Strangulationes vuluarum diſcutit Bitumen olfactum. Plin. lib. 35. cap. 15.
Strangulationes vuluæ recreat Gagates. Plin. lib. 36. cap. 19.
Strangulatus vuluæ. Plin. lib. 20. cap. 18.
Strangulatus vuluæ Peucedanum vſtum recreat nidore. Plinius lib. 26. cap. 15.
Strangulatus vuluarum diſcutit Crocum. Plin. lib. 21. cap. 20.
Strangulatum à vuluis emendat Agaricum. Plin. lib 26. cap. 15.
Tormenta vuluæ. Plin. lib. 20. cap. 4.
Vitia vuluæ emendat Ampelos agria. Plin. lib. 27. cap 7.
Adiuuat vuluam pulmo leporis aridus potus. Plinius libro 28. capite 19.
Vuluas contractas aperit Porri ſuccus. Plin. lib. 20 cap. 6.
Concitatæ vuluæ apponitur ſuccus foliorum Cypri. Plin. lib. 23. capite 4.
Contineri vuluas adaligato Samio lapide tradunt. Plinius lib. 36. cap. 21.
Conuerſas vuluas corrigit Ruta illita in melle toto ventre & pectore. Plin. lib. 20 cap. 13 Ibidem. cap. 14.
Diluitur in vino Circea, bibitúrque ad dolorem vuluæ & vitia. Plin. lib. 27. cap. 8.
Emollire vuluas. Plin. lib. 21. cap 19. Idem lib. 24. cap. 8.
Expurgare vuluas. Plin. lib. 22. cap. 23.
Exulceratæ vuluæ medetur oleum myrteum. Plin. lib 23. cap. 4.
Induratam vuluam aperit fel bubulum. Plin. lib. 28. cap 19.
Inflammatis contractiſque vuluis admouentur ſtrigmenta athletarum. Plin. lib 28. cap. 4.
Iuuantur vuluæ lacte equino collutæ. Plin. lib. 28. cap. 19.
Vulua laborans duritie. Plin. lib. 24. cap. 6.
Laborantes vulua ſuffiri felle Crocodilli ſalutare tradunt. Plinius lib. 28. cap 8.
Mollire vuluam Celſus lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 20. cap. 21.
Præcluſa vulua. Plin. lib 24. cap. 6.
Procidentes vuluas inhibet Ariſtolochia Plin. lib. 26. cap. 15.
Procidentes vuluæ reprimuntur ſuffitu fimi è mare boue. Plinius lib 28. cap. 19.
Procidentes vuluas reſilire cogit Vrtica. Plin 22. cap. 13.
Procidentes vuluas ſiſtere. Plin. lib. 24. cap. 4. Et cap. 12. ad finem.
Prodeſt vuluis oleum Cycinum. Plin. lib. 23. cap 4.
Strangulante vulua ſubuenit Cedridis odor. Plin. lib. 24. cap. 5.
Suffire vuluas pilo ceruino. Plin. lib. 28. cap. 19. 1. & 9.
Verſa vulua, ſpiritum ſi meluſit, funebris eſt. Plin. lib. 11. cap. 37.
Vuluam ex porca in delciis habuere aliquando Romani. Plinius lib. 21. cap. 37, Vulua electo partu melior quàm edito: Electitia vocatur illa, hæc porcaria, primiparæ ſuis optima. contrà efferis. A partu, præterquam eodem die ſuis occiſæ, liuida ac macia.
Ampla vulua nil puichrius. Horat. 1. epiſt. 16.

V X

VXAMA, Oppidum Hiſpaniæ citerioris, vt ſcribit Plin. lib. 3 cap. 3.
VXELLA, {ὐξέλλα} Inſulæ Britanniæ vrbs, vt ſcribit Ptolem lib. 2. ca. 3. Vulgò *Krelchornuel*.
VXOR, vxoris, pen. prod. ſ. g. {γυνή, γαμετή, σύγαμος, ἄκοιτις, ἄλοχος, παράκοιτις} Quæ viro tradita eſt. Terent. Adelph. 4. 7,
Vxor ſine dote veniet? Cic. Marcello lib. 15, Quare gratum mihi feceris ſi vxori tuæ Iuniæ grauiſſimæ atque optimæ fœminæ, meis verbis eris gratulatus.
¶ Vuxor, quaſi vnxor dicitur, inquit Seruius in librum 4. Æneid. Virgilij.
Mos fuerat vt nubentes puellæ, ſimul quum veniſſent ad limen mariti, poſtes antequam ingrederentur, ornarent laneis vittis, & oleo vngerent. Et inde vxores dictæ ſunt, quaſi vnxores. Plinius quoque ſcribit lib. 18. cap 9, Nouas nuptas lupino adipe poſtes inungere ſolitas, nequid mali medicamenti inferretur.
Duæ formæ vxoris. Cic. in Topicis, Genus eſt vxoris: eius duæ formæ, vna matrum familiàs, earum, quæ in manu conuenerunt: altera, earum quæ tantummodo vxores habentur.
Beata vxor creandis pueris. Horat. 1. epiſt. 2.
Capaciſſima vxor ſecreti, Vide CAPAX.
Deuiæ vxores olentis mariti, Capræ. Horat. 1. Carm. ode 17.
Fœta vxor. Iuuenal. Saty. 14.
Formoſa vxor. Iuuen. Saty. 13.
Incommoda vxor & importuna, Vide INCOMMODVM.
¶ Iuſta vxor. Id eſt, legitima. Suetonius in Veſpaſiano cap. 3, Poſt vxoris exceſſum Cenidem Antoniæ libertam, & à manu dilectam, quondam ſibi renocauit in contubernium: habuitque etiam Imperator penè iuſtæ vxoris loco.
Iuſta vxore nati, Vide IVSTVS & NASCOR.
Legitima vxor, Vide LEX.
Liberalis vxor, Vide LIBER adiectiuum.
Optima vxor. Lucret. lib. 3.
Placens vxor. Horat. 2. Carm. ode 14.
¶ Abducere vxorem à viro, Vide ABDVCO.
Abhorrere à ducenda vxore. Cic. Attic. lib. 14. 309, A ducenda vxore ſic abhorret, vt libero lectulo neget eſſe quicquam iucundius.
Accerſere vxorem, Vide ACCERSO.
Adiungere ſibi vxorem, Vide ADIVNGO.
Aſſumere vxorem, Vide ASSVMO.
Commutare vxorem, Vide COMMVTO.
Ducere vxorem. Cicero pro Seſtio, Duxit vxorem patre viuo optimi & calamitoſiſſimi viri filiam,
Tibi ducitur vxor. Virg. 8 eclog.
Habere vxorem. Cic 2. de Orat. Ex tui animi ſententia tu vxorem habes.
Miſſam facere vxorem, Vide MITTO.
Alienas permolere vxores. Horat. 1. Serm. ſaty 2.
Prægnans vxor. Cic. 1. de Orat. Cùm pater familiàs vxorem prægnantem in prouincia reliquiſſet, Romæque alteram duxiſſet, neque nuntium priori remiſiſſet, mortuúſque eſſet inteſtato, & ex vtráque filius natus eſſet, mediocriſne res in controuerſiam adducta eſt?
Recuſare vxorem grandi cum dote. Horat. 1. Serm. ſaty. 4.
Grauidas reddere vxores. Lucret. lib. 4.

Vxorcula, vxorculæ, penul. correp. Diminutiuum {γαμετίδιον} Plautus Caſina 21,
Eia vxorcula.

Vxoreulo, vxorculas Plaut. in Sitelitergo apud Varronem,
Mulieres vxorculauit, ego noui ſcio actioſas.

Vxorius, Adiect {γαμετικός} Quod eſt vxoris, vel quod ad vxorem pertinet. Cic. 3. Offic. In arbitrio rei vxoriæ, melius æquius.
Amnis vxorius. Horat. 1. Carm. ode 2.
Dos eſt vxoria lites. Ouid. 2. de Arte.
Imber vxorius. Stat. 5. Sylu. 1.
Ius vxorium. Iabolenus in l. Qui concubinam. in princip. D. de legat 3.
Leuamentum vxorium. Tacit. lib. 3, Quod honeſtius, quàm vxorium leuamentum?

Vxorius, vxorij, {γαμετόφιλος} Qui vxori nimis inſeruit. Virgilius quarto Æneidos,
-tu nunc Carthaginis altæ.
Fundamenta locas, pulchrámque vxorius vrbem
Extruis?
Bibere vxoria. Quintil. Declamat. 15 de eo cui meretrix potionem odij dederat. Fœlix profectò qui non niſi facultates in lupanari effudit. Tu perdis animum, ille æs: tu bibis vxoria, tu lachrymis rogas, &c.

X

Latinarum literarum vltima {ξ} Quintil. lib.1.cap.4. Et nostrarum vltima x. qua tamẽ carere potuimus, si non quæsissemus.

X, apud authores nonnunquam pro denario notatur. Plin.lib.12.ca.12. Quod minore folio est, mesosphærum appellatur: emitur X L X. Laudatissimũ microsphærum è minimis folium, pretium eius X. L X X V. Vbi per x, literam præcedentem, denarius significatur.

Xanion, {ξάνιον} inter instrumenta muliebria posítum à Polluce lib. 10.cap.26.

XANTHI, {ξανθοὶ} Populi sunt in Asia: qui quum eorum vrbs ab Harpago Cyri regis præfecto obsideretur, vxores suas ac seruos vnà cum suppellectili in arce posuerunt, eámque igni succenderunt, deinde omnes pariter contra Harpagum irruentes, interfecti sunt, vt scribit Herodotus lib.1.

XANTIPPE, {ξανθίππη} Vxor Socratis philosophi. Morosa admodum fuisse fertur & iurgiosa: irarúmque & molestiarum muliebrium per dies, pérque noctem scatebat, & reliqua. Legito Gell.cap.17.lib.1.

XANTIPPVS, {ξάνθιππος} Lacedæmoniorum dux, accersitus à Carthaginiensibus, cõtra Luctatium Cõsulem pugnauit. Volaterranus.

XANTHO, {ξανθὼ} Fuit vna ex nymphis, Oceani & Tethios filia. Virg. 4.Georg.

Drymóque, Xantóque, Ligeásque.

Xanthus, {ξανθὸς} Latinè Flauus dicitur, quo nomine dictus fluuius Troianus, qui & Scamander dicitur. Nam quòd in campis Troianis proximè flumen armenta rufa & pecora leucophea nascantur, ideo flumen id Elienses Xanthum appellauisse dicuntur. De quo Virgil. 1.Æneid.

Fluenta Xanthi. Virg.4.Æneid.

Amnis Xanthus. Horat.4.Carm.ode 6. Est præterea Xanthus, flumen & oppidum Lyciæ, cuius quoque meminit Homerus lib.Iliad. 6.& Pomp.lib.1.

XANTHVS, antiquus rerũ Lydorum scriptor. Lydúsne an Sardianus fuerit, Strabo se dicit incertum habere. Suidas Lydum eum dicit è Sardibus ciuitate fuisse, scripsisséque historiam Lydorum libris quatuor.

¶ Xanthus alter, poëta melicus ponitur ab Æliano.

X E

XENARCHVS, {ξέναρχος} comicus poëta, cuius fabulas commemorat Athenæus. Xenarchus alter, è Seleucia Ciliciæ Peripatheticus, docuit Alexandriæ primùm, deinde Romæ, Arij philosophi, deinde Cæsaris Augusti vsus amicitia, vsque in honore habitus. Denique paulo antè mortem visu orbatus diem obiit. Strabo lib.14.

XENIADES Corinthius, qui cùm emere vellet Diogenem Cynicum, & quid is artificij nouisset, percontatus foret, Noui, inquit Diogenes, hominibus liberis imperare. Quod responsum Xeniades emit & manumisit, filiósque suos ei tradens: Accipe, inquit liberos meos quibus imperes. Meminit Gellius lib.2.cap.18.

Xenion {ξένιον} Auratum capitis ornamẽtum, ex Polluce lib.5.ca.16.

Xenium, xenij {ξένιον} dici potest munus hospitalitatis, munus ab hospite seu amico missum. Ξένος hospitem significat. Vnde Martial.lib. 13. in quo eiusmodi munera distichis describit, xenia nominauit, quòd versus ipsos pro xeniis mitteret. Inquit enim,

Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello

Constabat nummis quatuor empta tibi, &c.

Xenias balneas apud Ciceronem quidam Baias esse suspicantur: sic ab hospitibus, qui ibidem recipiebantur, Xenias, id est, hospitales fuisse cognominatas. Locus Ciceronis pro Cælio 48, Sed vt venenum quum à Licinio traderetur, manifestò comprehendi posset, constituisse locum iussit balneas Xenias, vt eò mitteret amicos, qui delicaserent.

Xenius Iuppiter, dens erat hospitalis, quem hospites inuocabant siquando iura hospitalia violarentur, eum quippe vindicem sperabant. Budæus.

XENOCRATES, penul.corr. {ξενοκράτης} nomen philosophi Chalcedonij auditoris Platonis, & Polemonis præceptoris, qui in Academia Speusippo successit, & vigintiquinque annis docuit. Fuit tardus ingenio, adeò vt quum illum Plato Aristoteli compararet, alterum fræno, alterum calcaribus indigere dicebat. Hic philosophorum seuerissimus extitit. Eius verbis tanta fides adhibebatur, vt quum iniurati nullius testimonium admitteretur, huic soli iniurato crederetur. Autor Suidas. Hunc Athenienses aliquando vendiderunt, vt ita in exilio degens frangeretur. Obiit secundo & octogesimo ætatis suæ anno, quum noctu fortè in sartaginem offendisset. Cicero Attic. lib.1.11. Quæ mihi res multo honorificentior visa est, quàm illa quum iurare tui ciues Xenocratem testimonium dicentem prohibuerunt.

¶ Xenocrates, alter philosophus, modestia nihil superiore inferior, scripsit οἰωνοσκόπον, id est domesticum auspicium: quando videlicet, aut mustela, aut serpens, aut his similia in domo apparent, quid portendere soleant. Suidas.

XENODORVS, penult. prod. {ξενόδωρος} statuarius, scientia fingendi, cælandique nulli veterum postponendus. Cuius meminit Plinius lib.34.cap.7.

XENOPHANES, penul.corr. {ξενοφάνης} Philosophus Colophonius, Archelai auditor, scripsit elegias & iambos contra Hesiodum & Homerum, quæ de diis dixere improbando. Autor Laërtius. Huius meminit etiam Strabo lib.4.de Colophone scribens. Cic.4.Acad. Xenophanes paulo etiam antiquior, vnum esse omnia, neque id esse mutabile, & id esse deum.

¶ Xenophanes, alter poeta, idem Iambicus patria Lesbius. Suidas.

XENOPHILVS, pen.corr. {ξενόφιλος} Musicus, patria Chalcidensis, Pychagoricus, biennio minor quàm Gorgias, qui CVII. vixit annis, sed felicitate non inferior, siquidem, vt Aristoxenus ait, omnis incommodi humani expers in summo perfectissimæ doctrinæ splendore extinctus est. Autor Valerius. Fœlicitatis huius Xenophili meminit Plin.lib.7.cap.50.

XENOPHON, penul.cor. {ξενοφῶν} Grylli filius, Atheniensis, Socratis discipulus, ob eloquẽtiam Musa Attica vocatus: equorum venationis, & rei familiaris in primis studiosus, vt ex eius literis deprehendi potest. Venit in amicitiam Cyri minoris, cum quo militauit, ac στρατίαν scripsit, non tam historiæ seruiens veritati, quàm vt perfectum institueret ducem, vt Cicero in secundo de Oratore testatur. Quintilianus Xenophontis iucunditatem inaffectatam dixit, quam nulla affectatio consequi possit. Cum Platone simultates gessit, vt scribit Gell.lib.14.cap 3. Pluribus persequitur huius vitam Laërtius.

Multas ad res perutiles Xenophontis libri sunt. Cic.de Senect.

Sermo dulcis Xenophontis. Cic.in Orat. Ibid. Xenophontis voce Musas quasi locutas ferunt.

Xenophontius {ξενοφόντειος} Adiectiuum. Cic. Luceio, lib.5.12, Gratiam illam de qua suauissimè quodam in proœmio scripsisti, à qua te flecti non magis potuisse demonstras, quàm Herculem Xenophontium illum à voluptate.

Xenophonteius, Aliud adiectiuum. Cicero in Bruto, Molli & Xenophonteio genere sermonis. Id est tali, quali Xenophon est vsus.

¶ Xenophontes, præter hunc alij tres fuere: vnus Antiochenus, qui scripsit Babylonica, opus scilicet de amore. Alter Ephesius historicus. Tertius Cyprius, qui scripsit Ephesiaca, amores videlicet Cyrenes, Myrrhæ, & Adonidis. Author Suidas.

Xerampelinæ vestes, matronales dictæ, ab ampelino colore, qui medius est inter coccum & muricem. Has merula scribit etiam Atrebaticas fuisse appellatas apud Iuuenalem Sat.6,

Et xerampelinas vestes donauerit ipsi.

Xerolophus, xerolophi, masc.gener. penult. correpta {ξερόλοφος} significat tumulum aridum & siccum, ex congestis nempe lapidibus. ξερός, aridus, siccus. λόφος, tumulus. Talem fuisse Byzantij constat, vbi erecta erat columna, & tripodes, quibus multa epigrammata erant inscripta. Dicuntúrque adhuc eius rei non obscura superesse vestigia. Socrates author ecclesiasticæ historiæ libro 7. capite 5. sicuti & Nicephorus libro 14.cap.13. significat celebrem Constantinopoleos locum fuisse, quem Xerolophon appellabant, vbi & forum Arcadij erat. Meminit & Suidas. Sed optimus testis est Priscianus. Is libro 1. capite De accidentibus literæ, Et epigrammata, inquit, quæ egomet legi in tripode vetustissimo Apollinis qui stat in Xerolopho Byzantij, sic scripta, &c. Rursus libro 6. Et quòd hoc verum est, ostendunt epigrammata vetustissima, quæ literis antiquissimis scripta in multis tripodibus legi, & maximè in tripode Apollinis qui est Cõstantinopoli in loco quem ξερόλοφον vocãt.

Xerophthalmia, xerophthalmiæ, penultima correp. Celsus libro sexto, Est etiam genus aridæ lippitudinis, ξηροφθαλμία Græci appellant: neque tument, neque fluunt oculi, sed rubent tantùm, & cum dolore quodam grauescunt, & noctu prægraui pituita inarescunt: quantóque minor generis huius impetus, tanto finis minus expeditus est. ξηρὸς, siccus, aridus. ὀφθαλμία, lippitudo.

XERXES {ξέρξης} Darij filius, maximus omnium regum Persarum fuit. Ægyptum, quæ à patre defecerat, recepit. Expeditionem etiam quam Darius in Athenienses parauerat, quinque annorum apparatu prosequens, decies centena hominum millia traduxisse dicitur. Quem numerum vt Valerius, itémque Hieronymus testantur de alta prospectans specula fleuisse fertur, quòd post centum annos nullus superesset. Hoc igitur multitudine accinctus, vt omnes referunt authores, & maria pontibus coniunxit, Athon montem continenti abscidit, vel Plinio teste lib 4.cap.10. victus demum à quatuor millibus apud Thermopylas nauale certamen cum Themistocle tentauit: à quo item apud Salamina superatus, turpiter cum paucis parua cymba aufugit, relicto Mardonio præfecto, qui & ipse profligatus in Bœotia fuit. Demum quum se otio socordiáque relicta militia tradidisset, præmium, genus luxuriæ nouum inuenientibus proposuit, vt scribit Valerius. Quamobrem à suis spretus, paucis pòst annis ab Artabano præfecto suo in regia interficitur, quum regnasset annis octo. De quo Trogus lib.2. Lucan. lib.2.

Xerxes præmium proposuit qui nouam inuenisset voluptatem. Cic.5.Tusc.

Xerxes templum Græciæ inflammauit. Cic.2.de Legib.

¶ Xerxes idem sonat, quod Victor ac triumphator, Beroso teste. Proinde Valer.Maxim.lib.9.cap.5, Iam Xerxes, inquit, cuius in nomine superbia & impotentia habitat, suo iure quam insolenter vsus est, &c.

¶ Xerxes alter, pictor Heracleota, Venerem adeò pulchrã pinxit, vt ex ea quæstum magnum faceret, pretio accepto ab his qui eam vi sere cupiebant. Itaque Græci lepido cauillo Venerem eam amicam Xerxis vocitabant, quòd ex eius lenocinio quæstum faceret. Autor Ælianus de Varia historia.

XIPHION, {ξιφίον} Herba quæ Romanis gladiolus dicitur, aut segetalis. Videtur id nominis nacta, quoniã gladij specie m folijs præbeat, iridi similia erant, nisi minora & angustiora videntur, & gladij modo mucronata neruosáque. In caulem exit cubitalem in quo purpurei flores in ordinem digesti inter se distant, semine rotundo, radice duplicis ordinis, quarum vna insidet alteri, ceu pusillis bulbis. Inferiore gracili, superna verò habitiore, adultióque, in aruis maximè nascitur. Plinio in humidis quum primum exit, gladij præbet speciem, caule dum cub. rorum, radice ad nucis auellanæ figuram tuberiata. Folium xiphio, vt Theophrastus scribit, latum ad ensi effigiem exit, vnde nomen herbæ inditum.

XIPHIA,

XIPHIA, xiphiæ {ξιφίας} Nomen piscis, de quo Plin.lib.32.cap.2, Xiphiam, id est gladium, rostro mucronato esse, ab hoc naues perfossas mergi in Oceano ad locum Mauritaniæ, qui Cotta vocetur, non procul à Lixo flumine, Trebius Niger author est.

X Y

XYLINAE {ξυλίνα.} Ptolemæo libro 5.cap.6, Ponti Cappadociæ vrbs, vulgò *Sentina*.

Xylobalsamum, xilobalsami, penult. corr. {ξυλοβάλσαμον} Arboris balsami materia, hoc est balsami lignum, vt inquit Dioscorides lib. 1.cap.18. Colum.lib.12.cap.51.

Xylocinnamomum, xylocinnamomi, neutr. gener. Lignum cinnamomi. Plinius libro 12. capite 19. de cinnamomo, Ipsum verò lignum in fastidio est propter origani acrimoniam: xylocinnamomum vocatur.

Xylon, neut.gen. {ξύλον} Frutex est exiguus laniger. Plin.lib.19.cap. 2, Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon, & ideò lina inde facta xylina. Vide Ruellium libro 2.cap.150.

XYRIS, huius xyris {ξυρὶς} Herbæ nomen, quam Romani gladiolum appellant, quidam irim sylueſtrem. Folia itidi similia habet, latiora tamen & in summo acuminata. caulem ex mediis foliis exeuntem, cubitalem, sarissque crassum, in quo triquetra sunt veluti filiquæ, & in triquetris illis purpureus flos: & in floris medio puniceus color. Semen in folliculis fabarum modo, rotundum, rubens, acréque. Radix illi est crebris genticulis dissecta, longa, colore russo. Sic Dioscorid.lib.4.cap.24.

Xystis {ξυστὶς} Talaris tunica & muliebris Cælio libro 21.capite 18. Hanc autem ponit Pollux inter vestimenta communia virorum & mulierum libro 7.capite 13. Clemens verò Alexandrinus Pædagog. libro 2.capite 10. inter vestes mulieribus proprias. Nec desunt, qui dicant esse vestem subtilem, à ξύω, quòd puluerem radat: aut vt alij malunt, διὰ τὸ ξύεσθαι, quòd sit veluti rasum propter tenuitatem.

Xystus, xysti, masc.gen. {ξυστὸς} Vitruuius lib.6. de Græcanicis ædificiis, Xystos Græca appellatione, porticus ampla latitudine dicitur, in qua athletæ per hyberna tempora exercentur. Nostri autem hyperras ambulationes xysta appellant, quas Græci παραδρομίδας dicunt. Idem lib.de palæstrarum ædificatione. Cic.4.Acad. Quum igitur pauca in xysto locuti essemus, tum eodem in spatio consedimus. Item Attico, libro 1.5, Xystus igitur & Xystum significatione differunt, quum tamen ambo Græcè sint idem: sed aliter Latinè vsurpata sunt. Plinius iunior meminit in epistola 41. & 101. Cic.de Claris Oratorib. Quum ambularem in xysto, & essem otiosus domi. Budæus.

Xystus violis odoratus. Plin.iunior lib.2.epist.17.ad Gallum.

Xystus concisus in plurimas species, distinctus buxo. Plin.iunior lib.5.epist.6.ad Apollinarem.

Xysticus, xysti, penult.correp. {ξυστικὸς} Qui per hyemem sub tecto exercebatur. Suet.in Augusto, cap.45. Nec tamen eo minus xysticorum concertationes aut gladiatorum pugnas seueriſſimè semper exegit.

Z

Aba, Armatura nescio quæ loricarum prope talarium, qua armatos scribit Mauricius fuisse equites buccelarios vocatos, qui in agmine ante Imperatorem exercitus equitabant, & post sequebantur. Annotauit Turnebus.

ZACYNTHVS {ζάκυνθος} Græciæ insula est, Ætoliæ propinqua, vnicam habens vrbem eiusdem nominis, teste Liuio libro 6. de bello Punico. Plinius libro 4.capite 12, scribit sitam esse inter Samen & Achaiam oppido magnificam, & fertilitate præcipuam, & Hyrie aliquando dictam. Nunc vocatur *Iame*, siue *Zanthe*: ab aliis *Zachyto*. Virgilius 3.Æneidos,

Iam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos.

Alta Zacynthos. Ouid.epist.1.

Zacynthinus, penult. product. Adiectiuum, Æmylius Probus in Dione, Suorum autem è numero Zacynthinos adolescentes quosdam elegit.

ZALEVCVS {ζαλεύκου} legislator Locrensis vinum ægris prohibuit iniussu medici, pœna capitis indita. Author Ælianus. Apud Valerium Seleucus malè scribitur, de quo ab eodem narratur: quòd quum eius filius adulterij crimine damnatus secundum ius ab ipso constitutum vtroque oculo carere deberet, ac tota ciuitas virtuti & meritis patris crimen condonaret, ipse sibi non pepercit: sed suo prius, deinde filij oculo eruto, vsum vtrique videndi reliquit. Ex Valerio lib.6.cap.5.

ZAMA {ζάμη} Vrbs Africæ, apud quam Annibal magno prælio à Scipione victus fuit. Hanc Strabo lib.17, Zagnam appellat. Silius lib.3, Et Zama & vberior Rutulorum sanguine Tapsus.

ZAMOLSIS {ζάμολσις} Vir inter Getas natus, Pythagoræ discipulus ac seruus ad Ægyptios vnà cum eo penetrauit, deinde eorum ritus in patriam deduxit, à fuitque post mortem habitus deus, vt scribit Herodotus lib.4.

ZANCLE {ζάγκλη} oppidum Achaiæ, vt scribit Plin.libro 4.cap.5. Est & Siciliæ ciuitas eodem authore libro 3.cap.8. condita à Messeniis, quam de suo nomine Messanam dixerunt. Zancle Siciliæ inditum nomen aiunt, quòd falcis formam referat. Siculi enim Zanclen, falcem dicunt, vt meminit Thucydides libro 6. Silius autem libro 14. nomen acceptisse ait, quòd Saturni falx ibi reperta fuerit. Id autem à poetis idcirco fictum traditur, quòd solum Siculum fertilissimum habeatur. Ouid.15.Metamorphoseos,

-Zancle quoque nota fuisse

Legitur Italiæ, &c.

Zanclæus, Adiectiuum {ζαγκλαῖος} vt Arena Zanclæa. Ouidius 13. Metamorph.

Charybdis Zanclæa. Ouid.4.Fast.

Zanclæum, Saxum in freto Siculo, dictum à Zancle propinquo Siciliæ oppido.

ZARMIZEGETVSA {ζαρμιζηγήτουσα} Regia Daciæ vrbs authore Ptolemæo lib.1.cap.8. Vlpia Traiana deinde dicta, vulgò *Cron*.

Z E

Zea {ζειὰ} Frumenti genus, quod Latini semen à præstantia frugis appellarunt. Duo eius genera reddidit Dioscorides libro 2.cap.80. alterum simplex & vnius tantùm grani: alterum quod dicoccon, id est gemini & duplicis grani appellant, duobus vtriculis coniunctum semen habens. Plin.lib.18.cap.8, Qui zea vtuntur, non habent far. Est & hæc Italiæ in Campania maximè, seménque appellatur. Hoc habet nomen res præclara: propter quam Homerus ζειόωρος ἄρουρα dixit: non, vt aliqui arbitrantur, quoniam vitam donaret. Ibidem cap.24, Serere in iugero temperati soli iustum est tritici aut siliginis modios quinque, farris aut seminis (quod frumenti genus ita appellamus) decem, hordei sex.

Zelo, zelas, & Zelor, zelaris {ζηλῶ} zelari, Significat æmulari, Cupidè aliquid imitari, Vehementer amare, adeò vt nullam in partem amoris admitti patiamur. Significat etiam inuidere.

Zelotes, zelotis, pen.prod.masc.gen. {ζηλωτὴς} Æmulator dicitur: amator, qui nullum in amorem fert ritualem.

Zelotypus, zelotypi, penult.corr. {ζηλότυπος} Zelator, siue æmulator formæ dicitur. nam ζῆλος æmulatio est, τύπος forma. Qui igitur ita amat vt solicitus sit nequis amore suo perfruatur, zelotypus est. Iuuenalis Satyra 5,

-quas in digitis vaginæ fronte solebat

Ponere zelotypo iuuenis prælatus Hyarbæ. Quintil.lib. 4. cap.2, Nam quid exponet, quæ zelotypum malæ tractationis accusat?

Zelotypia, zelotypiæ {ζηλοτυπία.} Plinius libro 25. cap. 7, Nymphæa nata tradirur, Nympha zelotypia erga Herculem mortua. Cicero 4.Tuscul. Obtrectatio autem est ea, quam intelligi zelotypiam volo, ægritudo ex eo quòd alter quoque potiatur eo quod ipse concupierit.

Offensio nata à zelotypia. Antonius Ciceroni in Epistolis ad Atticum, libro 10.198, Iudicabam duriores partes mihi impositas esse ab offensione nostra, quæ magis à ζηλοτυπία mea, quàm ab iniuria tua nata est.

Zelus, m.g. {ζῆλος} Vide AEMVLATIO.

ZENO {ζήνων} Philosophus ex Citto oppido Cypri, vnde Cittius dictus, Stoicorum sectæ conditor, vt inquit Cic.pro Murena, tanto in honore apud Athenienses habitus, vt apud eum claues vrbis deponerent, ornarétque ipsum aurea corona & imagine ærea. Decessit nonagesimo ætatis suæ anno, sine morbo. Nam (vt ferunt) quum abiret ex schola, lapidem offendens, digitum perfregit: manu verò terram feriens, illud ait, Ex Niobe venio, quid me vocas? Et continuò se strangulans interiit.

Zeno inuentor & princeps Stoicorum fuit. Cic.4.Acad.

Zeno in vna virtute positam beatam vitam putat. Cic.4.Acad.

¶ Zeno Eleades Parmenidis auditor, simul cum Perdica & in philosophia & in administranda Republica clarissimus, teste Suida: Hunc inuentorem dialectices fuisse, sicut Empedoclem rhetorices, Aristoteles est author. Huius celebratissima fuit in perferendis cruciatibus patientia. Qui cùm adolescentes nobilissimos cupiditate liberandæ patriæ inflammasset contra Nearchum tyrannum, facto iudicio comprehensus traditúsque est tormentoribus torquendus. Qui cùm lacerarentur, vt conscios coniurationis nominaret, neminem illorum nominauit, sed amicos intimósque tyranni, participes coniurationis esse dixit. Deinde quum quidpiam se in aurem tyranni loqui velle significasset, eam mordicus correptam non antè dimisit quàm rapta aure populatum caput reliquisset. Sed quum complices coniurationis proferre cogeretur, concisam dentibus linguam in os tyranni conspuit. Quo facto ciues tyrannum lapidauerunt. Fuit & alius Zeno philosophus Epicureus, Ciceronis synchronos, id est contemporaneus, de quo idem Cicero libro 2.de Finib. Meminit, & eum cum Attico frequenter audiuisse Epicuri sententias explicantem.

ZENOBIA, vt ex Pollione refert Volaterranus, regina Palmireorum: post Odenati viri mortem in Syria Romanum rexit imperium: ponitúrque inter XXX. tyrannos qui tempore Galeni orbem vsurpauerint. Superata tandem ab Aureliano, ac in triumphum ducta fuit, eíque principis elementia Tyburi posséssio concessa, vbi honestè agitaret. Hæc ea castitate dicitur fuisse, vt ne cum viro suo nisi prolis gratia congrederetur. Regali alioquin pompa. Persarum ferè modo adorabatur. At conciones galeata procedebat cum limbo purpureo gemmis dependentibus, voce clara, moribus seueris. Græci Ægyptíque sermonis peritissima, Latini non ignara. Orientalem Alexandrinámque historiam in epitomen redegit. Herennianum & Timolaum filios literis erudiit. De quorum exitu nescitur, an interierint morbo, an ab Aureliano fuerint interfecti.

ZENODOTVS, penult. corr. { ζηνόδοτος } grammaticus, vixit temporibus Ptolemæi primi, cuius etiam filios erudiit, ac præfuit Alexandrinæ bibliothecæ: primus quoque Homeri libros correxit, ac in ordinem redegit. Suidas.

¶Zenodotus alter Sophista, sub Adriano principe docuit Romæ, scripsitque Epitomen prouerbiorum Didymi: conuertit in Græcum sermonem historiam Sallustij, præterea Genethliacon in Adrianum & alia. Suidas.

ZEPHYRIVM { ζεφύριον } Locrorum promontorium in Italia, à quo Locri Epizephyrij dicti, in extimo eius agri iugo siti, iuxta Heracleam & Crotonem. Plin. lib. 3. cap. 5. Strabo lib 6. Locri agri promontorium offertur, quod Zephyrium appellatur, portum habens venientibus ab Occasu ventis commodum, qua ex causa & nomen assequitur. Deinceps Locri Epizephyrij vrbs insignis.

ZEPHYRVS, penult. corr. { ζέφυρος } Græcis dicitur ventus, quem Latini Fauonium nominant. Is aduersus Eurum stat, vt scribit Gellius libro 2. cap. 25. Plinius libro 18. cap. 34, Ipse leniter pluuius, tamen est siccior Fauonius, ex aduerso eius ab Æquinoctiali occasu, Zephyrus à Græcis nominatus. Hæc ille. Zephyrus ineunte vere flare incipit: &, vt author Varro libro 1 de Re rust. VII. Idus Febr. Horatius 1. Carm. ode 4,

Soluitur acris hyems grata vice veris & Fauoni. Virg. 1. Georg.
Vere nouo, gelidus canis quum montibus humor
Liquitur, & Zephyro putris se gleba resoluit. ζωὴ vita, φόρος ferens. hinc Zephirus dictus, quasi vitam ferens. Verum enim tempus flante Zephyro incipit, quando herbarum est creatio. Lucretius,
Genitabilis aura Fauoni. Vide Fauonius.
Tepentes auræ Zephyri. Virg. 2. Georg.
Flamina noua Zephyri. Silius lib. 16.
Felices Zephyri. Virg 3. Æneid.
Leuis Zephyrus. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Modici Zephyri, Modicè spirantes. Ouid. 14. Metam.
Secundi spirant Zephyri, Virg. 4. Æneid.
Surgens Zephyrus. Virg. 3. Georg.
Tepente Zephyro victa nix. Ouid 2. Fast.
Minuunt frigora Zephyri. Ouid 3. Trist. eleg. 12.
Mulcent flores Zephyri. Ouid. 1. Metam.
Posuere Zephyri, Id est desiere spirare. Virg. 10. Æneid.
Aura mitior venit à Zephyris. Ouid. 2. Fast.

Zephyrius, Adiectiuum { ζεφύρειος } vt Zephyria oua, Quæ sunt sterilia. Plinius lib 10. cap. 60, Quidam & vento putant ea generari: qua de causa etiam Zephyria appellantur, quæ alij cynosura dixere. Vide VRINVM OVVM.

Zephyritis, pen prod. zephyritidis, pen. corr. { ζεφυρῖτις } Patronymicum fœm. quo nomine dicta est Chloris, seu Flora dea Zephyri filia à Catullo, de coma Berenicis, 61.

Zeta { ζῆτα } Pro nomine loci, vel bibliotheca quidam legunt apud Plinium iuniorem, in epist. 41. libro 2, Horti zeta est. Quum ex veterum exemplarium fide legi debeat diæta. Tametsi apud Lampridium in Heliogabalo zeta legatur, teste Budæo, in hæc verba, Odores Indicos sine carbonibus ad vaporandas zetas iubebat incendi. Vide DIAETA. Hermolaus Barbarus, Zeta & Zetecula, inquit, Plinio Cæcilio in epistolis, erat locus capax vnius lecti, cum sellis duabus: qui velis obductis & reductis modò adiicitur cubiculo, modò aufertur. Nomen, quoniam tribus è partibus fenestras & prospectus habeat, atque solem multipliciter accipiat, quasi ἀπὸ τοῦ ζεῖν, quod est, feruere, quando & heliocaminus in ipsa zeta ponitur, hoc est, vaporarium quoddam solare, non ad ignis vsum, sed ad solis. Vel ἀπὸ τοῦ ζῆν, quòd in ea commodissimè viuatur, vt quam delicias & amores suos vocet idem Cæcilius libro 2. ad Gallum, epistol. 17 & libro 5. ad Apollinarem, epistola sexta, sicut à conuersatione victúque diæta. Hactenus Hermolaus: cuius sententiam fortiter tuetur aduersus calumniatores Cælius Rhodiginus libro 11. capite 18.

ZETES { ζήτης } & Calais, Boreæ Thraciæ regis filij & Orithyæ, alati iuuenes, cum Argonautis profecti à quibus ad pellendas Harpyias missi sunt, vt scribit Seruius. Ouid. 7 Metamorphoseos,
Implumes Calaisque puer, Zetesque fuerunt. In quem locum sic Lactantius, Zetes legendum est, non Zetus: vt ferè in exemplaribus est deprauatum. Alij Zethes cum aspiratione legunt. Vide CALAIS.

ZETHVS { ζῆθος } Iouis filius ex Antiopa: Amphionis frater. De quo Cic. lib. 2. de Orat. Miror cur philosophiæ, sicut Zethus ille Pacuuianus, propè bellum indixeris. Horat. 1. epist. 19.
Durus Zethus. Propert. lib. 3. eleg. 15.

Zeugma, zeugmatis, penultima correp. neut. gen. { ζεῦγμα } Latinè connexio, siue adiunctio dicitur. Figura, quum plures sensus vno connectuntur verbo. Quod tribus modis fit. Aut præposito verbo, ad quod reliqua respiciant: vt, Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. Aut verbo postposito: vt, Neque is es Catilina vt te aut pudor à turpitudine, aut metus à periculo, aut ratio à furore reuocarit. Aut in medio sensuum posito verbo: vt Troiugena interpres diuûm.

ZEVGMA { ζεῦγμα } Daciæ vrbs, Ptolemæo libro 3. cap. 8. Vulgò *Clesenburgk*. Stat. 3. Sylu. 2,
Antiquæ Babylonis opes, & Zeugma Latinæ
Pacis iter.

ZEVS, zei { ζαῖος } Piscis, qui & faber Gadibus appellatus est. Plin. lib. 9. cap. 18. Et lib. 32 cap. 11. Colum. lib. 8. cap. 16, Vt Atlantico faber qui & in nostro Gadium municipio generosissimis piscibus adnumeratur, cúmque prisca consuetudine zeum appellamus.

ZEVXIS { ζεῦξις } Heracleotes pictor sua ætate maximus. Hic teste Plin. libro 35. cap. 9. opes tantas acquisiuit, vt in ostentatione earum Olympiæ aureis literis in palliorum tesseris intextum nomen suum ostentarit. Postea donare opera sua instituit, quòd ea nullo satis digno pretio mutari posse diceret. Æquales eius & æmuli fuere Timanthes, Androcydes, Eupompus, & Parrhasius, cum quo descendisse in certamen traditur, vt in ea dictione legere potes. Idem eodem teste, cap. 10. supra dicti libri, fertur pinxisse puerum vuas ferentem, ad quas quum aduolarent aues, eadem ingenuitate processit iratus operi: & dixit, Vuas melius pinxi quàm puerum: nam si & hoc consummassem, aues timere debuerant. Huius meminit Cic. 2. de Inuent.

Z I

Zingiber, pen. corr. zingiberis, pen. corr. neut. gen. { ζιγγίβερι } Genus aromatis, Dioscorides lib. 2 cap. 149, Zingiberis diuersa à pipere & sui generis planta est. Plurimum in Troglodytica, & Arabia nascitur: fronde eius ad multa, & in quibus nos ruta, vtuntur, pulmentis potionibúsque eum miscentes. Habet zingiber paruas radices quadrati odorati iunci forma, albescentes, odoratas, sapore piperis.

Zizania, zizaniæ: vel Zizanium zizanij { αἶρα } Vide LOLIVM.

Zizipha, penult. corr. { ζίζιφα } Papinianus (teste Ruellio) ex Africa nouissimis Augusti temporibus primus inuexit, in castris sata, & aggeribus præcipuè decora: baccis similiora quàm malis, & in tecta iam syluæ ascendunt flore oleæ, sed odorato magis: baccis cornis simile pomum, quo amplius & maturius, eo innocentius. Duplex ziziphi genus, vt Columellæ placet, rutilum & candidum: nam & rutilam & albam ziziphum probatissimum ad apum pastiones tradit, arbor malorum generis, officinis omnibus *iuiuba* dicta. Zizipha grano feruntur.

Z O

Zodiacus, penultima corr. { ζωδιακὸς } dici potest animalis, ab effigie animalium. Nam circulus est maior, obliquus æquinoctialem in partes æquales secans: cuius vna medietas ad Septentrionem, reliqua ad Austrum declinat, in quo duodecim signa sunt in formam animalium figurata, vt Aries, Taurus. Græcè enim ζῶα, animalia dicuntur.
Vim quandam esse aiunt signifero in orbe qui Græcè ζωδιακὸς dicitur. Cic. 2. de Diuinat.

ZOILVS, penult. corr. poeta { ζωΐλος } Ptolemæi temporibus, sophista quispiam fuit, hoc facinore potissimùm nobilitatus, quòd Homerum poetarum omnium principem ausus est libris aliquot in eum scriptis, incessere, vnde ὁμηρομάστιγος, cognomen meruit: quod ipsum etiam abiit in prouerbium: sic enim appellati cœpti nobilium authorum castigatores, vel Plinio teste in præfatione historiæ naturalis. Hæc Erasmus. Ouid. 1. de Remedio amoris,
Ingenium magni liuor detrectat Homeri:
Quisquis es, ex illo Zoile nomen habes. Hic quum sua in Homerum scripta Ptolemæo regi recitasset, rex indignatus nullum ei verbum fecit. Quúmque Zoilus inopia pressus regem rogaret vt sibi aliquid quo viueret, daret: Homerus, rex ait, multos pascit: quare tu qui illo doctior es, saltem teipsum pasce. Tandem Zoilus parricidij damnatus, iussu regis cruci affixus est. Zoili mors, inquit Vitruuius in præfatione libri 7. variè memoratur. Alij eum scripserunt à Philadelpho esse in crucem fixum, nonnulli in eum lapides esse coniectos: alij Smyrnæ viuum in pyram esse coniectum. Vide locum Vitruuij.

Zona, zonæ { ζώνη } Est id quo cingimur: vnde quidam cingulum appellant. Martialis lib. 14,
Longa satis nunc sum: dulci sed pondere venter
Si tumeat, fiam tum tibi zona breuis.
In zonis pecuniam deferebant veteres. Caius Gracchus apud Gellium lib. 15. cap. 12, Zonas quas plenas argenti extuli, eas ex prouincia inanes retuli.
Breuis zona constringit sinus. Senec. Hippol. 4.
Ligatam diu zonam soluere. Catul. ad passerem Lesbiæ, 2.
Retinens vestem zona. Senec. Oedip. 5.
Solutæ zonæ. Horat. 1. Carm. ode 30.
Teres zona. Ouid. 2 Fast.
¶Zonam perdidit, Prouerbium castrense in eos qui nihil habent nummorum: quòd quicquid habent milites, in zona secum portant, vt inquit Porphyrion. Horat. 2 epist. 28,
Ibit eò quò vis qui zonam perdidit. Plaut. Pœn. 16,
-tu qui zonam non habes,
Quid in hanc venistis vrbem, aut quidnam quæritis? In quibus Plauti verbis, duplex est allusio, & ad vestem Pœnorum more discinctam: & ad pecuniam quæ in zona gestatur, citra quam in vrbe sumptuosa, non sat commodè viuitur. Ex Erasmo.

Zona, Morbi genus. Scribon. Largus, Facit hoc medicamentum ad carbunculos, & ad ignem sacrum, & ad zonam quam Græci ἕρπητα dicunt.

¶Zonæ cæli. Plinius libro 2. cap. 68. Nam quum sint cæli quinque partes, quas vocant zonas, infesto rigore & æterno gelu premitur omne, quicquid est subiectum duabus extremis vtrinque circa vertices, hunc qui Septentrio vocatur, eúmque qui aduersus illi Austrinus appellatur. Virgil 1. Georgicon,
Quinque tenent cælum zonæ, &c. Vbi Seruius, Circuli qui cælum ac terram veluti zonæ cingunt, translatiuè: nam propriè zonæ in terris, sed pro parallelis, id est circulis posuit, Septentrionalis, Æstiualis, Æquinoctialis, Brumalis, Australis. Ouidius primo Metamorph.
Lucentes zonæ. Stat. 10. Thebaid.
Niualis zona, Plaga Septentrionalis. Lucan. lib. 4.
Rubens zona, Torrida plaga cœli. Claud. de bell. Gildon.
Trita zona flammea rota Phœbi. Senec. Herc. Oetæo, 11.

Zonarius, zonarij { ζωνιοπλόκος } Qui zonas facit. Cic. pro Flacco, Quod Mitridates qui multitudinem illam non authoritate, sed sagina tenebat, se velle dixit, id satores & zonarij conclamarunt.

Zonarius, Adiectiuum, Quod ad zonam pertinet, vt Sector zonarius, quem

rius, quem crumenisecam aliàs appellare possumus. Plautus Trinum. 13,
-mira sunt
Ni illic homo est aut dormitator, aut sector zonarius.

Zonula, pen. corr. { ζώνιον } Diminutiuum. Catul. in Epithal. Iuliæ, 56,
-tibi virgines zonula soluunt sinus.

Zonatim, per gyrum. Lucill. lib. 6,
Zonatim circum impluuium cumeram is cludebat. Nonius.

Zophorus, penultima correpta, est Vitruuio & architectis, quam vulgò *Frizam* appellant: Hoc est, *vne platte bande entre l'architraue & la corniche, en laquelle s'entaillent aucunefois des feuillages, ou autres belles fantasies de demi bosse, afin d'enrichir la besogne.* Vitruuius lib. 3. cap. vlt. Et lib. 4. cap. 1. & cap. 7. Rursus lib. 5. cap. 1.

Zoophyta, penultima corr. { ζωόφυτα } dicuntur, quæ sunt medium quiddam inter animal & plantam. Cuiusmodi sunt quæ mediam naturam inter sensibilia & vegetabilia habent. ob hoc zoophyta dicta (nos fortè plantanimantes dicere possumus, vel plantanimalia) vt ostrea, spongiæ, & similia inter animalia & stirpes ambigua. Budæus.

Zopissa, zopissæ { ζώπισσα } Derasam nauigiis cum cera resinam, zopissam aliqui vocant, inquit Dioscorides (à plerisque eadem hypochyma appellatur, quòd marino sale maduerit) discutiendi vires habentem. Sunt etiam qui collectam ex picea arbore resinam, zopissæ appellatione indicent. Plin. libro 24. cap. 7, Zopissam eradi nauibus diximus, cera marino sale macerata, Optima hæc à tyrocinio nauium.

ZOPYRVS, penult. corr. { ζώπυρος } Physionomista dictus est, quòd profiteretur hominum mores naturásque ex corpore, oculis, vultu, fronte, se posse pernoscere. Qui cum turpia quædam, & à virtute aliena de Socrate dixisset, ac à multis idcirco derideretur, Non errat (Socrates respondit) Zopyrus. Huiusmodi enim natura essem, nisi naturam philosophia superassem.

¶Zopyrus alius, vt testatur Herodotus circa finem libri quarti, nobilis Persa, qui, quum Darius rex Persarum Babyloniam diu & frustra oppugnaret, ipse sibi nasum, aures, & labia amputauit, & ita ad Babylonios quasi transfuga se contulit, conquerens de crudelitate sui regis. Receptus igitur à Babyloniis, & dux belli constitutus, vrbem Dario tradidit, de quo dicere solebat Darius, se Zopyrum malle integrum, quàm viginti capere Babylonas. Zopyri enim astu Babylone potitus erat Darius.

¶Est & alter Zopyrus, qui, vt author est Plin. lib. 34. cap. 12, sculpsit Areopagytas, & iudicium Orestis in duobus scyphis pondo duodecim æstimatis.

ZOROASTRES { ζωροάστρης } Bactrianorum rex, qui primus, vt author est Plin. lib. 30. cap. 1, artes magicas in Perside inuenit. Emicuit Nini regis temporibus, cum quo bella gessit. Fuit ante bellum Troianum annis CCCC. assumptus est igne cælesti, prædixítque Assyriis, si eius cineres seruarent, regnum eorum non defuturum. Feruntur eius de Natura libri IIII. De lapidibus item pretiosis vnus. Præterea Astronomica, & alia. Author Suidas. Plinius quoque lib. 7. capite 16. vnum eodem die quo genitus est risisse testatur. Eidémque cerebrum ita palpitasse, vt impositam repelleret manum, futuræ præsagio scientiæ.

Zoster { ζωστὴρ } Genus ignis sacri, medium hominem ambientis, & enecantis si cinxerit. Plin. lib. 26. cap. 11.

Z Y

ZYGANTES { ζύγαντες } Populi sunt Pœnis vicini, vbi, vt author est Herodotus libro 4. magnam vim mellis apes conficiunt, sed multo plus opifices viri facere dicuntur. Omnes minio inficiuntur, ac simiis vescuntur: quarum affatim gignitur iis, qui in montibus degunt.

Zythum, zythi { ζῦθος } Potus ex hordeo aqua resoluto. in Ægypto plerunque fieri solet, ideóque poetis quandoque Pelusiacus potus dicitur. Madescit aqua hordeum, donec resoluatur in liquorem vino similem: inebriat hoc, & acre gustu est, quoniam ex putrilagine acescente constat: hinc vulgus Græcum phocadion appellat. Hæc Ruellius. Plinius libro 22. cap. vltimo, ad finem, Et frugum quidem hæc sunt in vsu medico. Ex iisdem fiunt & potus, zythum in Ægypto, cælia & ceria in Hispania, ceruisia & plura genera in Gallia, aliísque prouinciis.

THESAVRI LINGVÆ LATINÆ

FINIS.

TYPOGRAPHVS LECTORI S.

THesaurum hunc, candide lector, toties legendo ac relegendo, tot tantásque Latinæ linguæ diuitias, sanè sum admiratus: & eo magis, quòd, cùm omnia diligenter considerarem, ita plenum Copiæ cornu, omnibus in locis animaduertebam, vt nihil addi posse, nisi superuacaneum, videretur Igitur cùm ad hunc Thesaurum operam aliquam naua re cuperem, & viderem ad tam plenam copiam, me hominem tam tenuem nihil posse adiicere, statui saltem in collocatione aliquid prodesse lectori. Feci igitur quod fecerũt, qui vrbium tribus instituerunt Ii enim cùm viderent diuersarum artium homines, promiscuè per diuersos vicos (vt quenque Deus collocauerat) habitare, & tamen in classes certas digeri, certas ob causas expedire iudicarent, tribus ordinauerunt, & earum vnicuique ædes assignauerunt, in quas suo quæque tempore conueniret. Ita factum est, vt certa in classe, cuiusque generis opifices, exempli gratia, hîc sutores, illic sartores, illic fabros magna commoditate, magnóque reipublicæ bono reperias. Horum ego prudentiam mihi in hoc Thesauro imitandam iudicaui. Igitur ex singulis huius Thesauri quasi vrbis vicis, hoc est, ex singulis literis, in singulas classes ea redegi, quæ essent eiusdem quasi artis, hoc est eiusdem generis, vt ea possent in suas quæque classes digesta, commodius & coniunctius inueniri. Classes autem sic ordinauimus. In prima sunt Forensia, non omnia Iuris vtriusque phrases & vocabula, sed ea maximè, quæ legis allegatione, aut Iurisconsultorum sententia explicantur. Sequuntur Contraria ex scriptis Ciceronis omnia ferè excerpta. Postea Opposita, Antiqua & Inusitata, sub quibus rara, obsoleta & vetusta comprehendimus, ab vsitatis, sola distinctionis nota (quantum per huius Thesauri lectionem nobis facere licuit) secreuimus. Omnibus enim inusitatis, vsitata non adiunguntur, cùm non vbique subiuncta inuenerim. Vrbium, fluuiorum, montium, populorum & promontoriorum nomina, quæ sine regionis vocabulo inuenimus, ea data opera omisimus. Affinitatis & cæterarum rerum, quas hîc subiectus catalogus complectitur, omnia cum supradictis vocabula, ordine alphabetico, numero paginæ, columnis, priori a, posteriorib, quò nihil obscurum sit, suis quæque locis sunt digesta. Sicubi verò nos lapsos esse deprehenderis (id quod facilè in tam impedito opere accidere potest) dabis veniam. Quòd si te, hoc labore adiutum senserimus, plura Deo volente, proprio libello in lucem aliquando emittemus. Bene vale. Anno M. D. LXXIII. Lugduni.

VOCABVLORVM ET LOCVTIONVM CLASSES

quædam, secundum rerum cognationes, quas sequens Catalogus complectitur, hæ sunt.

1 *Rerum forensium locutiones & vocabula.*
2 *Contraria.*
3 *Oppositа.*
4 *Antiqua & inusitata.*
5 *Affinitatis & consanguinitatis vocabula.*
6 *Hominis partes, vestimenta & ornamenta.*
7 *Aedium partes, supellex & ornamenta.*
8 *Arbores, earum fructus & partes.*
9 *Herbæ, & earum partes.*
10 *Legumina.*
11 *Animalia, insecta, serpentes, vermes.*
12 *Aues.*
13 *Pisces.*
14 *Naues, & earum partes.*
15 *Regiones.*
16 *Fluuii singularum regionum.*
17 *Insulæ.*
18 *Montes.*
19 *Populi.*
20 *Promontoria.*
21 *Vrbes.*
22 *Colores.*

RERVM FORENSIVM LOCVTIONES ET VOCABVLA.

A

A littera absolutionis nota 1 a
à lenone manu asserere 1 b
abigeatus 9 b
abintestatò 10 a
abiudicare 10 a
abiuratus 10 b
abnoctare 11 a
abolere crimen vel nomina reorum, 11 b
abolere magistratum ibid.
abolitio criminis 12 a
abripere ad quæstionem 13 a
abrogare legi & legem 13 a
abrogatio 13 b
abscedente vsufructu 14 b
abscisse 14 b
absoluere improbitat's, iniuriarũ, maiestatis, bello, suspicione regni de præuaricatione, reum sine casu criminis, se iudicio ab aliquo, copiose 15 a b
absolutus adulterij 15 b
absolutio 15 b
absolutorius 15 b
abstentus 17 a
abstentus à bonis paternis, ibid.
acapna 22 a
accensus 25 a
accedere rei iudicatæ 23 a
ad alicuius sententiam ibid.
accessiones 24 a
accessio ibid.
accessorium ibid.
si quid illi accidat 25 b
causam accipere 27 a
accepto ferre 29 b
acceptam facere sponsionẽ] 30 a
acceptilatio & apocha 30 a
accommodare iusiurandum ad alicuius rei testimonium 31 a
accusare 32 b
accusator ibid.
accusatio ibid.
acessere 33 a
acinaceus 41 a
acribodicæon 43 b
adærare 49 b
addicere 51 a
adducere hominem vel rem aliquam in, vel ad ius siue iudiciũ 52 b
adire ad arbitrium, ad causas, hæreditatem 54 a
adiacens insula 57 b
adiurare 60 a
admittere 62 b
admissum 63 a
admonitio 63 b
adoptare 66 a
aduentitia dos 70 a
aduentitium donum 70 b
aduentitia necessitas ibi.
aduentitium peculium ibid.
aduersarius 71 b
aduersaria, orum ibid.
adulterium 73 a
aduocare 74 a
sacramentum aduocare in alicuius nomen ibid.
aduocatus ibid.
aduocatio ibid.
ædilitia edicta 76 b
æquius melius 89 a
bonitas & æquitas causæ ibid.
æquitatem explicare ibid.
æquatio iuris 90 b
æs alienum 93 a
ex ærariis eximere 94 a
æstimare litem 97 a
litis æstimatio ibid.
in æuum 104 a
affectare 107 b
affinis 108 a
agros assignare 114 a
agraria lex 114 b
agnasci 118 a
agnoscere æs alienum 118 b
comprobare agnoscereque aliquid ibid.
agnoscere debitorẽ, debitũ ibid.
agnoscere nomina ibid.
agniti natales ibi.
agere, facere 119 a
iure summo agere 121 b
agere actione furti cõcepti, manifesti, non exhibiti, oblati, prohibiti 125 b
agere ex sponso, ex sponsu 121 a
agere ex syngrapha cum aliquo ibid.
agere forum 121 b
inter bonos bene agier 121 b
actum est 123 b
acta circunducere ibid.
ab actu remotus 173 a
actus pro dispensatione 124 a
actum gerere ibid. actio 124 b
actionũ varia genera, & locutionum formulas vide paginis 124 b, 125 a b, & 126 a
actionem dare & postulare 126 a
actionem habere ibid.
actio iniuriarum ibid.
actionem instituere ibid.
actuarius 126 b
ahenum 129 b
album 134 b
album iudicum ibid.
album prætoris ibid.
aliàs 143 a
alienior hæres 143 b
allegare 145 a
allegere ibid,
allegere in ordinem ibid.
allegere inter prætorios ibid.
allecti ibi.
alluuio 147 b
alimentaria lex 149 a
alimentum ibid.
altercatio 152 b
altercator ibid.
alueus 153 a
ambitiosa decreta 160 a
amonere 171 a
amicabilis affectio 163 b
ampliare 175 a
ampliati rei ibid.
ampliatio ibid.
anatocismus 180 a
anceps ius 181 a
angaria 184 a
angariarum exhibitio ibid.
angariarum præstatio 184 b
animaduersus 188 b
annotatio quid 194 b
annotari reus qui dicitur 194 b
annotatus censibus ibid.
annumerare ibid.
annonam attentare & vexare, vel maximè qui soleant 197 b
annuum 197 b
annua dies, interdicta, vsus 197 a
antestari 201 a
antidorum 202 b
apocha 30, & 211 a
apolis 211 b
apophasis, neratio, annotatio bonorum, sententia dictum, respõsio 212 b
apostoli ibid.
apparitio 213 b
apparitor ibid.
apparitura ibid.
appellare aliquem 214 b
appellare ibid.
appellare de pecunia aliquẽ ibi.
appellari pecunia ibid.
appellandi varias locutiones ad ius pertinentes, vide pag 214 b
appellatio ad aliquem 215 a
appellator ibid.
appellere ad aquã animalia 215 b
applicari seruum rei communi 217 a
applumbare 217 b
apponere accusatorem alicui 218 a
apponere licitatorem ibi.
approbare opus, approbari, approbatum 219 a
appromissor ibid.
aptari debere ad fideicommissa stipulationem 221 a
aqua & igni interdicere 223 b
aquagium ibid. b
aquæductus 223 a
aquilex librator 224 b
aquiminarius 225 a
arbitrarius 227 b
arbitratus ibid.
arbitrium ibid.
arbitrium honorarium 228 a
arbitrium recipere ibid.
arbitrabo ibid.
arbor ibid. b
arca 229 b
arcarius seruus ibid.
archigubernius 232 a
area 235 a
argentum factum, atque signatũ 238 a
argentaria functio officium vear gentarij ibid.
argentaria mensa 238 a
argentariam facere, exercere ibid.
arguere reum 239 a
arma 244 b arrogare 249 b
artemon 252 b ascriptitius 257 b
affectari prætextatum 263 a
asserere manu ibi.
assere sibi hæreditatis partem dimidiam 263 b
asserere sibi procurationem ibid.
astringere se hæreditati 269 a
athleta qui 351 a
atrici 276 a
atrocem iniuriam ibid. b
attentari sententiam 277 b
attestari 278 a
attestans ibid.
auditorium forum, tribunale 284 a
auctionor 228 b
aurum factum 289 b
aurum & argentum factum ibid.
authenticus a, um, quid sit 300 a
authenticæ rationes, tabulæ ibid.
authentica instrumenta ibid.
authores pupillorum 301 b
authoritatis instrumentum 303 a
authoritates publicæ 303 a
authoritatem, actionem pro euictione ibid.
authoritatem laudare 302 b
auus 304 a
auunculus ibid b
auunculus maior ibid.

B

Balnearios fures, quomodo puniendos 310 b
balnearium furtum instrumentũ ibid.
balneator ibid.
bonæ fidei emptor 334 a
boni consulere ibid.
optimo iure prædia ib d. b
bona multiplicia 336 a
bonorum possessio multiplex ibi.
bona prædia ibi b
bupręstis 353 b
burdo 354 a
burgi ibid.

C

C litera condemnationis nota 1, & 356 a
cacabus ibid. b
cadere causa 359 a
cade formula ibid.
cadere in iudicio ibid.
casare, castrare, casus 361 a
caducum legatum ibid. b
caduca bona 336 a
cæca dies 363 b
cæca testimonia ibid.
cædere marmor 364 a
cædua sylua 365 a
cæduæ arbores ibid.
cælare argentum 365 b
cælaturæ existimatio ibi.
cælum corrumpere 367 a
cæmentitia fundamenta 368 a
cæmentitius riuus ibid.
cæterum 370 b
calculator 373 b
calendaria 374 b
caligatus 375 a
calumniam iurare in aliquem 380 a
calciarium 381 a
camerata vehicula 382 b
canales structiles 385 a
cancellare testamentum 386 a
candidatus 387 b, & 388 a
cannitius 390 a
canonica illatio 392 b
canthari 393 a
captiosus 399 b
captatorius 400 b
capsarius 402 b
capitis diminutio 404 a
capite censi ibid.
capitale crimen, facinus 405 b
capitalem fraudem admittere ibid.
capitalis rei quæstiones ibid.
capitales inimicitiæ ibid.
capitales triumuiri ibid.
capitatio 406 a
capitium 406 a
capitularia ibid.
carboniana bonorum possessio 407 a
carceraticum 407 b
cardo litium sine causæ 408 b
carruca, carrucarius 415 a
casea ius 417 a
castaldus 419 a
castella 421 b castrum 420 b
castrense peculium 421 b
catadromus 422 b
catamidiare 423 a
catilles 426 a
catoniana regula 426 b
cauere alicui 428 b
cauere pecuniam alicui ibid.
cauere aliquem se restituturũ ibi.
cauere summam 429 a
cauere capite ibid.
cauere testamento ibid.
cauere de euictione ibid.
cauere de facto suo ibid.
cauere pro cautionẽ exigere ibi.
cauere & satisdare ibid.
cauere defensum iri aduersus alium ibid.
cauere sibi aliquid dari ibi.
cautum est de ibi.
cautum est illi ibi.
cautio 429 b
cautio Matiana ib d.
cautio iuratoria ibid.
cautela 430 a
cauillatio 430 a
caupo 430 b
cauponius 431 a
causa mei dare 431 b
causa sui accipere ibid.
causa fortuita ibi.
causa 432 b
causa lucratiua ibid.
causa perfecta & absoluta 432 b
causarum concinnatores & redẽptores 432 b
causam accipere 433 a
causa cadere 339 a, & 433 a
causam dicere 433 a
causam dicere ex vinculis 433 b
causas separare 434 a
in causa eadem sistere 434 b
causa, status, conditio ibid.
in causam suam recidere ibid.
in ea causa res est ibid.
in eam causam venire ibid.
causa, accessio ibi,
causa pro casu ibid.
causarij missio ibid.
causariè ibid. causor ibid.
cauterium 435 a
cedere a ionibus alicui 437 a
cedere actionibus alicui aduersarij quem ibid.
actiones Cedere ibid.
ius Cedere ibid.
litem Cedere aduersario 437 b
aquæ ductum & viam per locum cedere ibid.
intercessioni cedere 437 b
cedere foro ibid.
tempus Cedit 438 a
vsumfructum Cedere alicui 438 a
bono alterius Cedere ibid.
lucro ei Cedit ea res ibid.
cedere pro censeri 438 b
legato Cedere ibid.
cessus ibid.
cessat actio ibid.
cessare in solutione 439 a
cessio 438 b
redire Cessim ibid.
cedit dies 438 a
celebris ciuitas 440 a
celeberrimus vir ibid.
celeritas actionum coniungendarum 442 b
celeritatem res desyderat ibid.
celeriter & sine causa agere aliquid ibid.
cella vini & olei 443 a
cellarius 443 b
celare fugitiuum ibid.
celare se à domino ibid.
celare venditorem 444 a
censere 445 a
censere & iubere ibid.
censere, sententiam dicere ibid.
in censendo ætatem significa e necesse est 445 b
censio ibid.
censio hastaria ibid
censitor ibid.
censuum vitia 446 a
census 446 a
census & fortunæ ibid.
in Censum deferre ibid b
censualis & censuale 447 a
censualia vincula ibid.
centenariæ cœnæ 448 a
centesima 448 b
centones 447 b
centum emere, pro cẽtum nũmis emere 448 a
centuriatæ leges 449 b
centuriatus ibid.
cernere hæreditatem 454 b
cretio 455 a
certamina celebrare sub nomine alicuius 457 a
certa die promittere 458 a
certam legem dicere testamento ibid.
certa stipulatio 458 b
certum est 459 a
certò certius 459 b
certiorare ibid.
certioratus ibid.
ceruisia 460 b
character alicuius 466 a
chartæ puræ 467 a
ad chartas parare papyrum ibid.
chartularius ibid.
chartaceus ibid.
chasma 468 a
chasmate perire ibid.
chirembolon 470 a
chirographus ibid.
chirographa tributorum solutorum ibid.
chirographum inane factum solutione ibid.
chirographum legare 470 b
chirographa vænire ibid.
chirographarius ibid.
chirographarius creditor ibid.
chirographaria pecunia ibid.
chirographarium debitum ibid.
chlamys 471 a
choma 471 b
chorus venit 473 a
cibaria lex 476 b
citare 479 a
cingere syluam 481 b
cinctus 482 a
cinctus in alia militia ibid.
cingulum dignitatis 482 b
suo Cingulo delata illustris dignitas ibid.
cingulo spoliare ibid.
circumambulo 485 b
circumcolens 486 a
circunducere 486 b
circunducere cognitionem ibid.
circuitor 487 a
circumfluit agrum amnis 487 b
circunscriptus dolo 489 b
circunscriptio 490 a
circumsæptæ syluæ ibid.
circumuenire ignorantiam 491 b
circulator 493 a
cisiarius 493 b
cista 494 a
cisterna ibid
cisterna vini ibid.
citra codicillos 493 a
citerior dies ibid.
ciuiliter 497 a
clarissimatus 501 a
classici testes 503 a
clausus 505 a
clausula 505 b
clausula generalis ibid.
clami aurei, aut argentei 506 b
cliuos facere 510 b
cloacarium ibid.
coaceruare summas maiores & minores 513 a
coaceruatio actionum omnium ibid
coadunare brachium statuæ ibid.
coangustare aditum ædium 514 a
codicilli 516 a
codicillorum insignia auferre ibid
codicillis legare ibid.
codicillaris ibid.
coemptas merces supprimere 516 b
cœnaculum medianum 518 a
in Cœnacula aliena se dir gere ibid
per cœnacula domum diuidere ibid.
cœnaculo diuiso habitare ibid.
cœnacularius ibid.
cœnacularia ibid.
coeundi ius lege permissum 518 b
coire in matrimonium ibid.
coire societatem ad emendum ibid
coire societatem ad obligatio ẽ innocentium ibid.
coire societatem de ibid.
coire societatẽ e partibus ibid.
coire societatem in rem certam emendam aut conducendam ibid.
coire societatem in tempus 519 a
coire societatẽ ea cõditione ibid.
coire societatem alicuius rei ibi.
coire societatem omnium bonorum ibid.
coire societatem lucri quæstus & compendij ibid.
coire societatem vniuersarum fortunarum ibid.
coitur societas re, verbis, & per nuncium ibid.
coita societas 519 a
coita mali fisij societas ibid.
coita societas contractu habito ibid.
coire ibid.
coire in accusationẽ alicuius ibid.
coitio societatis 519 b
coercere aquam 520 a
Arbores coercere 520 b
contumaciam litis damno coerceri ibi.
coercere 520 b
coertio 521 a
cogitationis pœnam nemo patitur 523 a
cognati 523 a
cognati admittuntur ad bonorũ possessionem gradatim 523 b
cognationẽ facit etiam adoptio, ibid.
cognationes perimuntur capitis diminutione ibid.
cognationis iura retinere ibid.
cognoscere instrumenta 524 b
cognoscere de causa 524 b
cognoscere de vi & proprietate ibid.
cognoscere & pronuntiare ibid.
causa cognita excusationem accipere 525 a
causa Cognita iudiciũ dare ibid.
cognita causa æstimare ibid.
cogni a causa probare ibid.
cognita causa statuere ibid
in Cognitione causæ versari ibid.
cognitionis dies 525 b
cognitor ibid.
cogere senatum 525 b
cogere ad fiscum 526 a
collegiarius 530 a
collegij eiusdem sodales 530 b
collegia illicita coercentur senatusconsulto ibid.
collegia sodalitia ibid.
collegium celebrare ibid.
collegium coire ibid.
collegia dissoluere ibid.
collegium vsurpare ibid.
collibertus 531 a
collocare pecunias in emptiones prædiorum 533 b
in Collectatione occidere aliquẽ 534 b
colludere 535 a
collusionem detegere ibid.
per Collusionem quicquam facere ibid.
collusionem alicuius retractare ibid
collusionis prætextu sententiam retractare ibid.
collusor ibid.
collusoriè ibid.
collusoriè litigare ibid.
colendum fundum in plures annos locare 537 a
cultura fundi 538 b
colonus & inquilinus ibid.
dare colono remissionem ob sterilitatem 539 a
colonus modicum damnum æquo animo, &c. 539 a
in Coloniam aliam se conferre 539 b
colonia ibid.
colores 542 a
columbiuarium 542 b
comessator 547 a
comes ibid.
cominus pecuniam recipere 548 b
comitia 549 a
commata 550 b
commemorare 551 a
commendare ibid.
commeare in via 552 a
commeari 552 b
commeatum dare alicui 552 b
commeatum liberum impetrare ibid.
commeatalis miles ibid.
commercium ibid.
commercium rei habere 553 a
commentitium ius 553 b
in commentarium princip's referre aliquem 554 a
commentariensis ibid.
commissus 556 b
commissa hæreditas ibid.
commissa obligatio ibid.
cõmissi pœnam remittere 557 a
commissũ vindicare 557 a
in Commissum cadere 557 a
in Commissum incidere ibid.
in Commissi causam incidere ibi.
commissoria lege emere ibid.
commissoria lege fundum vænire ibid.
commodare 558 b
commodatum ibid.
cõmodare possumus & alienam rem, &c ibid.
commonitorium 559 a
commori ibid.
communis amicus 560 b
commune emolumentum & damnum ibid.
cõmuni diuidundo iudicium ibid.
communis hæreditas ibid.
cõmune impendiũ & lucrũ ibid.
communi nomine comparare aliquid 561 a
communem pactum ibid.
commune periculum ibid.
communis res ibid.
communia vestimenta ibid.
commune 561 b
in commune emere 561 b
in Cõmune redigere aliquid ibid.
communiter deberi ibid.
communiter vendere cum aliquo aliquid ibid.
communioni acquirere 562 a
in communionem incidere ibid.
communicare commodum ibid.
compascuum ius 565 b
compascendi ius habere ibid.
compendio esse 566 b
cõpẽsari in causã iudicati 566 b
compensandus dolus ab vtraque parte 556 b
compensatio 567 a
comperendinare reum 567 a
comperto 567 b
competit actio 568 a, & b
competere, pro deberi ibid.
repetitio competit 568 b
iudex competens ibid.
tribunal Competens ibid.
competenter ibid.
compactum 569 a
compilare hæreditatem 568 b
complanare domum alicuius pro destruere, & solo æquare 569 b
compacti 570 a
ex Compromisso ad arbitrum ire 575 b
compromissum plenum ibid.
compromissarius ibid.
concameratio 576 b cõchæ 578 b
concinnator 582 a
concinnatorius ibid.
concipere radices 583 b
conceptio verborum ibid.
conceptis verbis iurare ibid.
concepta actio in bonum & æquum 584 a
verborum conceptio ibid.
conceptio formularum ibid.
conclaue conuertere in vsum ædium 584 b
contrarius paries 586 a
concurrere 587 b
concurrere cum summa ibid.
concurrere fratri in hæreditatem legitimam ibid.
concurrere in pignus ibid.
concurrere in pignore ibid.
concurrere mancipium per plures emptores ibid.
concursus 588 a
concursu partes fieri ibid.
concussio 588 b
concussiones sordidæ ibid.
condemnare reum 589 a
cõdemnare ex reliqua pecunia ibid.
condemnari alicui ibid.
condemnatus ibid.
condemnatus mandati ibid.
cõdemnatus nomine alieno ibid.
condemnatus summa alicui ibid.
condicere 589 a
condicere nummos tibi ibid.
condictio ibid.
condictio causa dati causa non secuta ibid.
condictio certi ibid.
condictio dati ob turpem vel iniustam causam ibid.
condictio ex lege 590 a
condictio ex scriptura ibid.
condictio indebiti ibid.
condictio triticiaria ibid.
condictitius 590 a
conditione tua non vtar 592 b
conditionem iurisiurandi deferre ibid.
conditionum possibilium genera ibid.
conditionalis ibid.
conditionaliter ibid.
conducere 593 a
ad pecuniam numeratam conducere ibid.

FF

conferre dotem, vel alia bona 594 a
conferre pro differre 596 a
conferre pacto diem soluendæ pecuniæ 594 b
confidere de 598 a
confideiussor 598 a
in Confini ponere arbores 599 a
confiscari bona 600 a
confessoria actio 600 b
conflare lancem 601 b
congerere terram in 604 a
congruentius 606 a
coniectio causæ 607 a
conreus 612 b
consanguinei fratres 613 a
consanare ibid.
ob Conscientiam stupri accipere aliquid 614 b
consequens est 617 b
per cosequentias aliquid facere ibid.
ad consequentias producere, ibid.
conseruus 619 a
conserua ibid.
consignare legem 620 a
consistere legatum 625 a
non Consistere sine re aliqua, ibid.
consistere cum aliquo in iudicio, ibid.
consistere aduersus aliquem ibid.
consistere ex vtraque parte ibid.
consolidatus vsusfructus 625 b
consolidatio ibid.
consonare rescripto 626 b
consonans esse ibid.
consortium initum ibid.
consortio collationis sarcire damnum nauis amissæ ibid.
conspicio te in iure 627 a
constituere coram 629 a
constituere accusatorem 629 a
constituere actionem ibid.
constituere iudicium 629 b
constitutorius 630 b
constare etiam debet ratio pietatis in parentes militibus 630 b
constat ratio ibid. & 631 a
constat inter omnes 631 b
consuetudo 633 a
consummatio 634 a
contemplatione alicuius dare pecuniam 636 b
non contemplatione eius gerere negotia alicuius, sed sui lucri causa ibid.
contemplatione arborum fundũ comparare ibid.
conterritus corporis cruciatu 638 b
contestata lis in aliquem ibid.
contestatò 638 b
contestatio litis ibid.
contignatione vna binas ædes cõtegere 639 a
contextu vno 638 b
continentia ædificia 639 b
in Continenti ibid.
ex Continenti 640 a
contingi crimine 641 a
negotio contingi ibid.
cõtingere existimationem 640 b
contingens pars pretij alicui 641 a
contrahere culpam 642 b
contractus 643 b
contractuum duo summa genera ibid.
contribuere 644 a
contributio ibid.
contubernalis 645 a
conturbare 646 b
contutor ibid.
conuador ibid.
conualescit pignus ibid.
conuenire 647 b
conuenire inter aliquos ibid.
conuenire aliquem 648 b
conuenire in matrimonium dicitur mulier quæ nubit 648 a
conueniri actione ibid.
conuenire debitorem testato ibid.
conueniri pro re aliqua ibid.
facultas Conueniendi rei 648 b
conuentio 649 a
conuenta ibid.
pacta conuenta ibid.
conuersatio, pro habitatione 650 b
conuitium 651 a
corpus collegiorum 664 b
corpus Homeri ibid.
corporis defensor ibid.
corpora concessa ibid.
corporalis possessio 665 a
corporales res ibid.
corporati ibid.
correus ibid.
corrumpere aliquem 666 b
corrumpere fructum ibid.
corrumpere debitorum chirographa ibid.
corrumpere seruum hæreditariũ ibid.
corrumpitur stipulatio ibid.
corrupti filius & filia 667 a
cotaria 669 b
cosmeta ibid.
credere sub vsuris alicui 675 a
periculo suo credere 675 b
credendi appellatio generalis ibid.
in creditam pecuniam accipere ibid.
in creditum possidere ibid.
in Creditum ire 675 b
creditor ibid.
creditoris sui negotia gerere 676 a
creditrix 676 a
crustæ marmoreæ 687 a
cucuma 690 a
cucumella ibid.
culpa interuenit 691 b
culpa quid Iurisconsultis 692 a
culpa latior ibid.
culter lanionis 692 b
cum sacco adire 693 a
cupa clausum triticum 696 b
curam præstare in deposito 700 a
cura ibid.
cura & tutela liberari ibid.
curiosus 700 b
curia ibid.
curialia consortia ibid.
curiatus ibid.
curiata comitia ibid.
curare & polire vestimenta 701 b
curator ibid.
curatorem ad aliquid agendum decreto constituere ibid.
curatores ibid.
curatrix ibid.
curatio 702 a
curatio furiosæ matris ad filium pertinet ibid.
curantia ibid.
curax ibid.
custodes 706 b, & 707 a
custos primus prærogatiuæ 706 b
custodia 707 a
D
Damnum 716 a
damna fatalia ibid.
damnum decidere ibid.
damnum infectum ibid.
damnatus calumniæ publici iudicij 716 b
damnatus crimine ibid.
damnare de suspicionibus ibid.
damnare, pro obligare 717 a
damnas ibid. dardanarius 719 b
de cætero, pro posthac 720 b
debitorem dimittere 722 a
debitrix ibid.
decani 723 a
decaproti ibid.
decedere possessione vel de 723 b
decessor 724 a
decemprimatus ibid.
decemviri 724 b
decemvirales leges ibid.
decimæ 727 a
decernere nouam quęstionẽ 725 a
decidere 726 a
decidere quæstionem ibid.
decidere per aliquem ibid.
deducere furem ad præfectũ 735 a
in censum aliquid Deducere 735 a
in dubitationem deducere ibid.
deducere in insidias ibid.
deducere in obligationem ibid.
deducere in stipulationem ibid.
deducere in iudicium ibid.
defensio 737 a
deferre in censum 737 b
defectæ senectutis homo 739 a
defunctoriè 743 b
deglabrare 744 a
delegare 747 a
delegatus ibid.
delegatio ibid.
deletitius 747 b
delinquor 750 a
demolio 755 b
demolitus ibid.
demonstratio 756 a
demonstrat præceptor aliquid discipulo ibid.
denuntiatio 761 a
deorsum versum 761 a
depectus 761 b
deponere 764 b
depositum ibid.
depositarius ibid.
deportatus 765 a
deportatio ibid.
depretiare 766 b
deprimere locum ibid.
depressior aqua, & altior ibid.
pro derelicto habere rem 767 b
deridere sententiam 768 a
descendere pro nasci: hinc descendentes 769 b
descriptio, subnotatio, dispunctio rationum 770 b
desecare segetem ibid.
deserere litem, vel causam 770 b
officium promissum deserere 771 a
desertus pro derelicto 771 b
desertor miles 771 b
designator 772 a
desinere pertinere vsumfructum 773 a
desistere liti ibid.
destercorare 775 a
vsibus publicis Destinatus locus 775 b
destinare, pro definire ibid.
abire in desuetudinem 776 b
desyderare, pro petere in iudicio 777 a
hinc Desyderium pro petitione 777 b
desyderia sua proferre ibid.
determinare, pro certo exprimere, seu describere 778 a
iter determinare ibid.
tempus determinare ibid.
pœna pro tempore determinata ibid.
detestari 779 a
diætæ hypocaustæ 787 a
diæta in hortis habitationem significat amœnitatis & voluptatis causa extructam ibid.
detestatio 779 a
detextum linum ibid.
deuirginare 782 b
diæta 787 a
diætarij 787 b
diatretum 789 b
dicas vel dicam sortiri 790 a
dicam scribere 790 a
dicis causa, siue gratia 790 b
dicere causam 791 b
dicere diem alicui 792 a
dicere diem capitis ibid.
dicere de inofficioso 792 b
dicere sententiam 793 b
dicere ius 792 b
dicere multam ibid.
dictum & promissum 795 b
dictare actionem ibid.
dictare iudicium ibid.
ipsis rebus Dictantibus ibid.
dictare, pro scribere ibid.
diffindere diem 799 b, & 803 a
diem actionis exiisse 800 b
dilatorius 801 b
diffusa latè prædia 803 b
diffusa 804 a
dignitatum genera ibid.
dignitas sexus ibid.
diligentia 809 a
dilucidius tractata quæstio ibid.
diminutio capitis 811 a
dimittere creditorem ibid.
dimittere debitorem ibid.
dimittire filium de potestate 811 b
dimittere, pro relinquere 811 b
dimissoriæ literæ ibid.
diplomata 814 b
dirigere literas ad aliquem 816 a
directum iudicium ibid.
directò libertatem accipere ibid.
directarij ibid.
discedit vsusfructus à psona 819 a
disceptare 819 b
disceptare causam ibid.
disceptator ibid.
disceptatio ibid. discessio 819 a
discuti matrimonium 824 a
disiuncti 824 b
disiunctiua ibid.
disiunctim ibid.
dispensator 825 b
dispicere de conditione institoris 826 b
dispungere rationes 827 a
dissipare bona 830 a
dissoluta negligentia 831 a
distrahere 832 b
distringi iudicio 833 a
districtè denegare 833 b
in Ditionem venire 834 a
diuerticulum fluminis 835 b
diuortium 836 a
diuiduitas 837 b dare 839 b
in creditũ Dare pecuniam 840 b
dare actionem 839 b
do lego 842 a
dare præstare 844 b
data opera 847 a dolium 849 b
doliare vinũ 850 a
doliariũ 850 a dolabra ibid.
dolon ibid. dolus malus 853 a
de Domo numerare 854 b
domestica furta 855 b
dominus 856 b
dominica fides ibid.
dominica pecunia ibid.
dominicæ res 856 b
dominici coloni ibid.
dominium 857 b
donum & munus 858 a
donatio 858 b
donatio mortis causa ibid.
donatio honoris causa ibid.
donatio propter nuptias ibid.
donatarius ibid. donatiuus ibid.
dos profectitia 860 b
doti promittere ibid.
doti dicere ibid.
dos receptitia 860 b
dotes prædiorum ibid.
ducere vxorem 866 a
ductus misericordia 867 a
ductio aquæ ibid.
duitas 868 a
duplum stipulari 870 a
duplicia iudicia 870 a
duplio ibid. duplicatio 871 a
duplare ibid. duumvir 873 a
duũuiralis ibid duũuirat' ibid.
E
Ecdici 877 a
edictum aliud perpetuum, aliud temporale 879 b
edicta principum 879 b
edictales 880 a
edictalis bonorũ possessio ibid.
edictum circunducere ibid.
edulium 880 b
edere iudicium 881 a
edere operas 881 b
edere, & reddi rationes ibid.
edere actionem 881 a
editus 882 a editio ibid.
effectu 885 b
effractor 888 a
effractura ibid.
egerere, pro eiicere ex aliquo loco 890 b
eiecta 892 b
eiicere partum 892 b
elidere pactum 897 a
elogium 899 a
emane

FORENSIA.

emancipatio 901 b
emanere 901 b
emansor ibid.
embamma 902 a
embateuticum ius 902 a
embola 902 b
emendicatus 902 b
emendicatus honos ibid.
emerita 903 b
emergunt creditores 904 a
emergit falcidia ibid.
eminere supra terram 904 b
emittere manum 905 a
emere alteri quippiam 905 b
quanto minoris emere ibid.
emptum & paratum 906 a
emptio ibid.
emptrix ibid.
emphyteusis 907 a
emphyteuticum ius possidere, ibid.
emphyteuticarius ibid.
enthecæ 912 b
eò loci 914 a
ire ibid.
ire in consilium 914 b
ire in creditum ibid.
itum est 915 b
epibades 917 b
epibatigæ ibid.
epicopanon 918 a
epidemetici 918 b
epimelitæ 919 b
episcopus 920 b
epistola 921 a
epistolares principes ibid.
epitimia 921 b
epitonia ibid.
equitium 926 b
eremodicium 927 b
erioxylon 930 a
eripere ibid.
erogatio 932 a
erro 934 a
erroneus ibid.
escalis 937 b
escarium argentum ibid.
euangelia 942 a
euectio 943 b
euellere arborem radicitus ibid.
euincere 946 b
euincere aliquid ab alio ibid.
euictio 947 a
ex bono & æquo 953 b
ex integro aliquid agere 955 a
ex iure manu consertum vocare ibid.
ex post delicto 955 b
ex post facto ibid.
exacerbatur 957 a
exarmare nauem 960 a
exarare ibid.
exaudire 960 b
exauthorare ibid.
excidere partum mulieri 963 b
exceptio 966 a
exceptio rei iudicatæ ibid.
exceptio non numeratæ pecuniæ ibid.
exceptio procuratoria ibid.
exceptio doli mali ibid.
exceptio in factum ibid.
exceptio iurisiurandi ibid.
exceptorius 966 b
exceptor ibid.
excludere gemmam 967 a
exclusus à cultura fundi ibid.
exclusorius 967 a
exconsul 967 b
exconsularis ibid.
excubitularij 968 a
excubare pro pace ibid.
excurrit euentus donationis in hoc tempus 969 a
excurrit summa ibid.
excursiones breues ibid.
excutere aliquid 970 a
nummos de manu Excutere ibid.
excutere summam pecuniæ alicui ibid.
excutere debitorem ibid.
exectus filius 970 b
exemplum 972 a
exiit dies 973 b
exequi actionem 975 a
exequi procurationem 975 b
executio obligationis ibid.
exercere figlinas arenarias 977 a
exercere litem ibid.
exercere pecunias ibid.
exercitor 977 b
exercitorius ibid.
exercitio ibid.
exercitus ibid.
exhæredem filiũ sine elogio scribere 799 a
exhibere 980 b
exhibere reum ibid.
exhibere medicinam ibid.
exhibitorius 981 a
exactores 982 b
eximunt tempus feriæ 984 b
eximere actionem ibid.
eximere in ius vocatum 985 a
eximere reum ibid.
exemptiles margaritæ ibid.
expeditus intellectus 993 b
expensam referre 994 b
expensum ferre ibid.
expensare ibid.
in Expedito esse 993 b
experiri ius 995 b
experiri actione 995 a
experiri 995 b
experiri liberali iudicio ibid.
explicare pecuniam 999 a
explicitus tractatus 999 b
exploratores 1000 b
expostulare verecundè 1000 a
expromittere 1003 b
expromissor ibid.
expungere rationes 1004 a
expungere stipendiis militẽ ibid.
extercorare 1006 a
extra quàm 1009 b
in extremis esse 1010 a
extrahere se rebus humanis 1010 a
extrahere iudicium ibid.
exilij species tres 1012 a
F
Fabricus 1017 a
prima Facie 1019 a
facere 1019 a
facere facultatem hæredi petere 1022 a
facere moram 1024 b
facit ventrem paries 1028 a
facere infamiam 1023 a
facere potestatem sui 1026 a
facere remissionem 1026 b
facere totum 1027 b
facere vitium 1028 b
factum 1029 b
factores 1030 a
facultates alicuius excutere 1032 b
facultatibus labi ibid.
facultas ibid.
falsum testamentum 1033 b
falsare 1036 a
familia 1039 a
familiaria vestimenta 1039 b
farrarius 1041 a
fasciæ 1042 a
ferre iudicem 1055 a
ferre quæstionem 1056 a
ferruminatio 1059 b
fides tabularum 1063 b
fidem bonam agnoscere 1064 b
fidem eligere 1065 a
fide sua esse iubere ibid.
fidem liberare 1065 b
fidem alicuius sequi ibid.
fideiussor 1065 a
fideicommissus ibid.
fideicommissum ibid.
fideicommissarius ibid.
fideiubeo ibid.
fideiussio ibid.
fiduciarius hæres 1067 b
Filij appellatio omnes liberos comprehendit 1068 b
Filiusfamiliâs & filiafamiliâs qui dicantur 1068 b
finis quid Iurisconsultis 1071 b
finis huius iudicati 1071 b
fiscalis 1075 a
flagellis cædi 1075 b
fluxus aquæ, &c. 1084 a
Flumina quædam perennia, alia torrentiam 1084 a
fodina cretæ 1085 b
fossa ibid.
fœnarius 1088 a
fœnerare pecuniam communem 1088 b
fœnerare pecuniã publicam sub vsuris solitis ibid.
fœnebris pecunia 1089 a
forma censualis 1093 b
forma iurisdictionis ibid.
forma prouinciæ ibid.
forma calcei ceruicem percussit 1094 a
formulam intendere ibid.
fornacarius 1095 b
fornicarius 1096 a
fomentatio 1100 b
fraus, pœna 1103 b
frequens pro consueto 1105 a
fribusculum 1106 a
friuola 1107 b
frugi 1109 a
fruitus 1111 a
fructus 1111 b
fructuarius 1112 a
frustror ibid.
frustrator 1112 b
fugitiuus 1115 a
fullo 1117 a
fullonica ibid.
fullonicum ibid.
fusio 1118 b
fundare ius ciuile 1119 a
fundi appellatio 1119 b
fungi pignorib. 1120 a
fungi vita ibid.
fungi, pro statui ibid.
functionem recipere ibid.
funeraria actio 1121 a
funesta familia 1121 a
furtum 1122 a
furtum admittere ibid
furti agere ibid.
teneri Furti 1122 b
furtum sui facere ibid.
furca figebantur grassatores 1123 a
furnarius 1123 b
furiosus 1124 b
fustibus cædi 1125 a
G
Gemelli 1130 b
germinalis 1136 b
gestus 1137 b
gladij ius 1141 a
gladiator 1142 a
glandis appellatio 1142 a
glans caduca ibid.
gradus deiectio 1148 a
gradu militiæ deiici ibid.
grammatophylacium 1150 a
grassatores 1151 b
gratiose 1153 b
gratificationi locus 1154 a
grauis vterus 1155 a
grus 1157 b
gutturosus 1159 a
H
Habena vel ferula cædi 1160 b
habere actionem 1161 a
habere æquitatem ibid.
habere alienationem alicuius rei ibid.
habere destinatum 1162 b
habere factionem testamenti 1163 a
habiliter 1167 b
hactenus 1168 b
hæredem substituere 1169 b
hæreditarius seruus 1170 a
hæreditas 1170 a
homines 1190 b
honorarium 1192 b
horrearius 1194 b
horti 1196 a
hospitium, amicitiam, fœdus amicitiæ cum aliqua gente facere 1197 a
hospitiolum ibid
in Humanis rebus 1198 b
humerale 1199 b
hypothecarius 1204 a
I
Iactare rete 1206 a
iaculatorius 1207 a
iam olim 1208 a
ianitrices 1208 b
idoneior 1212 b
illatio 1278 b
illicitè 1218 b
illotis manibus materiam aliquã tractare 1219 b
imaginarius colonus 1221 a
imaginarius emptor ibid.
imaginarius contractus ibid.
imaginaria emptio 1221 a
immaturè 1224 a
immiscere se rei alienæ 1225 a
immittere in flumen publicum 1225 b
immittere ibid.
immutabiliter 1227 b
impendia deducere ex dote 1230 a
imperium 1232 a
imperium duplex ibid.
impersonaliter 1232 b
impetiginosus 1232 b
impactus in carcerem 1234 a
impacta nauis in scapham ibid.
implissimus 1234 b
implet animus id quod deest naturali possessioni 1235 a
implere delationes ibid.
implere fidem ibid.
implere mandatum ibid.
implere possessionem diutinam ibid.
implere professionem ibid.
implere satisdationem ibid.
implere solẽnia accusationis ibid.
implere venditionem 1235 b
implere vsucapionem ibid.
in plicitus casus libertatis controuersiæ 1236 a
impositicius 1237 b
impostor ibid.
impostura ibid.
importare infamiam 1238 a
impossibilis conditio 1238 b
impræsentiarum 1238 b
improfessus 1239 b
imputare 1241 b
in dotem & doti esse 1243 a
in rem iurare & in personam 1245 b
in rem concepta actio ibid.
in vero 1246 b
inæstimatus 1247 b
incertum, incertitudo 1251 b
incestum 1252 a
incestæ nuptiæ confirmari non solent ibid.
incilæ 1253 b
incilia prima ibid.
incile ducere 1253 b
includere & insculpere gemmam 1256 a
incolumes ædes 1257 a
inconsulto 1259 a
incredulitas 1260 a
incrustare parietem 1260 b
inculpatæ & honestæ vitæ testis 1261 a
incumba ibid.
incumbit defectio mortis hæredi 1261 b
incumbere possessioni ibid.
incurrit suspicio fraudis 1262 b
incurrit hic & alia suspectio ibid.
indebitum 1264 a
indebitò & indebitè ibid.
indemnis 1264 a
indemnitas ibid.
indeuotio 1264 b
indicasse reum 1265 a
indicium profiteri 1265 b
indicium ibid.
indicatio ibid.
indifferenter 1266 a
indifficilis ibid.
indere aliquid in aurum 1268 a
indubitatè 1269 a
indubitatior ibid.
indubitanter ibid.
inducere aliquem 1269 b
inducere sententiam aut decretũ 1270 a
inductus 1270 b
inductio ibid.
indulget hæreditatis petitionem 1271 a

indulgere publicè abolitionem reorum ibid.
indulgentia reorum abolere crimina ibid.
indulturus ibid.
infamiam irrogare 1276 a
infamia notari ibid.
infamia laborare ibid.
infamiam importare ibid.
inferre in ærarium 1277 b
inferre fisco 500. solidos 1277 b
inferre litem 1278 a
inferre quæstionem ibid.
inferre ibid.
inferre actionem cũ aliquo ibid.
inferre, soluere 1278 b
illatio ibid.
infirmare legatum 1281 a
infirmari transactionem ibid.
infirmatus ibid.
infligere grauiores vsuras 1281 b
iniicere manum 1290 b
initiatus 1292 a
iniungere pœnam 1292 b
iniuria ibid.
iniuria confertur in personam alicuius 1293 a
iniuriarum conueniri ibid.
iniuriam remittere ibid.
inofficiosum testamentum 1293 b
inquinare segetem iniecto lolio 1297 a
inquinare vestimenta ibid.
inseri cõditionẽ stipulationi 1300 b
insidiosa ioca 1301 b
insolidum debere pecuniã 1304 a
insolidum obligari ibid.
insolidum spondere ibid.
instar 1305 b
instratum 1306 a
instigator 1306 a
instigatus ibid.
instimulat eum verbis ibid.
institor 1306 b
institoria actio ibid.
instituere accusationem ibid.
instituere actionem ibid.
instituere sic actionem ibid.
instantia 1308 a
instruere alicui calumniam 1308 b
instruere materiam falso fabricando 1308 b
instruere accusationem, actionẽ, litem ibid.
instructior paterfamilias 1309 a
instrumentum ibid.
insubtilis 1309 b
insubtiliter ibid
insulæ 1310 a
insularius ibid.
insuper habere 1310 b
intendere actionem alicui 1313 a
intendere causam 1313 b
intentio ibid.
intentio dominij ibid.
intentionem perdere ibid.
intentare actionem 1314 b
intentare imp. Ro. ibid.
intercalaris 1315 b
intercedit contractus 1316 a
intercedere per vim ac dolũ ibid.
intercidere rationes alicuius 1316 b
intercidere ædes vicinas, ibid.
intercidit actio 1316 b
intercidit legatum ibid.
intercidit libertas ibid.
interdicere 1317 b
interdicere in aliquem ibid.
interdicere vrbe ibid.
interdictum annuum ibid.
interdictum simplex, cui opponitur duplex ibid.
Reliqua quæ ad interdictum pertinent, vide sequentib. 4. col.
interest mea, aut alterius 1320 b
interlinere 1322 a
interloqui ibid.
interlocutio ibid.
interpellare possessionem 1323 b
interpellare vsucapionem 1324 a
interpellare iurisdictionem ibid.
interpellare debitorem ibid.
interpolare 1324 a
interpolum ibid.
per Interpositam personam 1325 a
intertrimentum 1327 a
intertritura ibid.
interuallum soluendi dare alicui 1327 b
interuenire ibid.
interuentus 1328 a
interuentor ibid.
interuertere possessionem ibid.
interuertere, subuertere ibid.
interusurium 1328 b
intestatus ibid.
intestati ibid.
ab intestato ibid.
intestato ibid.
intestabilis ibid.
intimare apud præsidem 1329 a
intra diem mortis 1329 b
introitus 1330 b
inuadere negotia alterius 1332 a
inuenditus 1332 b
inuentarium 1333 b
inuidiam insidiarum vertere in aliquem 1335 b
inuidiosum & turpe commeatũ 1336 a
inuitus huius solutionis 1337 a
inuolare 1337 b
irenarchæ 1341 b
irrepit vtilitas 1342 a
irrogare infamiam 1343 b
iter quid 1348 a
iuberi ire salutatum 1350 a
iudicatum facere 1351 a
ad Iudicium venire 1352 a
ne Iudicatum sit ibid.
iumentum 1355 b
iumentarius ibid.
iurare in rem, & in personam 1357 b
iuratò ibid.
iuramentum 1358 a
ius ibid.
ius est facere, faciendi 1358 b
ius naturale ibid.
ius gentium ibid.
ius ciuile ibid.
ius ciuile Papyrianum ibid.
ius moribus constitutum ibid.
ius honorarium ibid.
ius prætorium 1359 a
ius priuatum ibid.
ius proprium ibid.
ius publicum ibid.
ius sacrum ibid.
ius singulare ibid.
ius summum ibid.
ius facere 1359 a
ius reddere 1359 b
iurisprudentia ibid.
iustus filius 1360 b
iustum testamentum ibid.

L

Labes 1 a
labi errore 2 a
lapsus per vinum ibid.
lapsus facultatibus ibid.
laborare nota infamiæ 4 a
læsio publica 9 a
lana 12 a
lapidarius 14 b
lapicidina 14 b
lascinia 17 a
latitare 18 a
latrunculator 20 b
laudare tamen 21 b
laxum tempus 24 b
legare 26 b
legatiuum 27 a
legatum ibid.
legatarius ibid.
legibilis 27 b
lena 28 b
lenocinium ibid.
leuir 32 b
libertas 39 b
liberi 40 b
libertus ibid.
libertinæ conditionis homo 40 b
libertinitas 41 a
liberatio 41 a
libellos agere 42 a
libellus ibid.
libitinarius 43 a
licitans 44 b
limenarcha 48 a
limitaneus 49 a
linea ibid.
linea margaritarum ibid.
in Linea vti pertusis margaritis ibid.
lintrarius 51 a
lintearius 51 b
liquidò iurare 52 b
non liquere de causa 53 a
litis nomen ibid.
litem suam facere 53 b
litus 56 a
logarium 61 b
lubricum linguæ 67 a
lucrum abrumpere 67 b
lucratiuus 68 a
luminibus obstruere 73 a
lumina minuere ibid.
luminibus officere ibid.
lumina ædium obscurare 73 b
lumen recludere ibid.
lumen impedire ibid.
lumen deuolui in ædes ibid.
lumen immittere ibid.
lunatici 74 b
luere 75 a
luitio ibid.
lupanarium 76 a
luscitio 76 b
lustrum 76 b

M

Machina 85 b
machinarius 86 a
machinarius mensor ibid.
magis est 88 b
magister 89 b
magister nauis ibid.
op. Maximus 92 b
malleatus 96 a
maleficium 99 a
malitiosè versari in re aliqua 99 b
manceps 100 b
mandatus 1002 b
mandator cædis ibid.
mandator delationis ibid.
mandatores ibid.
manus mittere ad rem aliquam 108 b
manu longa & manu breui tradere 109 a
manus iniectio 109 b
pro Manus pretio aliquid dare 109 b
præ Manu, pro ad manum 109 b
opus Manufactum 110 a
margaritæ 112 b
materfamilias 117 a
matruelis 117 b
materia 118 a
medietas 124 a
mediastinus 124 b
meliorare 336 b
membrum dormitorium 128 b
membraneus ibid.
mente prædonis res hæreditarias apprehendere 133 b
mens mea facientis 134 b
menstruum 136 a
mercenarius 137 a
meritorium 138 b
mergi 139 a
falces messoriæ 144 a
metrocomia 144 b
milites 147 b
milliarium 148 b
ministerium annonæ 151 b
misericordia ductus 155 b
misericordiam exercere ibid.
mittere se præcipitem ex alto 158 a
modiatio 159 b
modiolus ibid.
modulus 161 b
moduli aquarij ibid.
molendinarius 165 a
molesta separatio 165 b
moneta adulterina 169 b
monetales Triumuiri 170 a
monstrare 172 a
monstrare ordinem 172 a
morari apud aliquem 175 b
morari cum aliquo ibid.
morari solutionem ibid.
moratorius 176 a
mortalitas 178 a
in Mortalitatem differre aliquid ibid.
mortalitatis turbatus ordo ibid.
mortiferè ibid.
mouentes res 184 b
mouere controuersiam 181 a
moueat me 181 b
motio ab ordine 182 b
mobiles res ibid.
mulier 184 a, & b
muliebria 184 b
munus 191 a
municipes 192 a
murrheus 194 b
mutuum 200 b
mutuor ibid.

N

Natalibus restituere 208 b
naturalis 210 a
naues actuariæ 211 a
naues marinæ ibid.
nauis vinaria 211 b
nauicella 212 a
nauigium 213 a
naupergus 213 b
videndum est ne omnia illata vel inducta, &c. 214 b
ne non faciam ibid.
nexa res pignori 218 a
nexus siue nexum 218 b
à Nexu venditi liberare venditorem ibid.
negligentia crassa 219 b
dissoluta ibid.
summa ibid.
negotium facere 220 b
negotiis alienis se offerre 221 a
negotiator ibid.
nequitia 224 b
in Necem alterius 227 b
nihil agere 229 b
nimia circum maritum vxor 232 a
niuarium colum 235 b
nomen vendere 240 a
nomina debitorum parum idonea ibid.
non aliter quàm 241 b
notio 244 b
notoria 245 a
notari infamia 246 a
notare ibid.
notari ibid.
nothia ibid.
nouercalia delinimenta 247 a
nouelletum 248 b
noxa 250 a
noxam committere ibid.
ex Noxa serui conueniri ibid.
noxis ex pluribus experiri ibid.
noxam dedere 250 b
ad Noxam dedere aliquem ibid
noxis solutus seruus 250 b
noxa admissa ibid.
noxalis ibid.
noxiæ esse ibid.
numeri militares 256 b
in Numeros referri ibid.
nuncupare 259 a
nuncupata voluntas 259 a
nuncupare vota ibid.
nuncupatum testamentum ibid.
nundinariæ epulæ 259 b
nunquid non 260 a
nuntium vxori remittere ibid.
nuclei oliuarum 262 b

O

Obdormiscere 264 b
obire vadimonium 266 a
obligare fidem pro alio apud alium 268 a
obligationem confirmare ibid.
obligatio constituitur 268 b
contrahitur ibid.
in obligationem aliquid deducere ibid.
obligationem dissoluere ibid.
distrahere ibid.
obligatio expirat ibid.
in obligationem reuocari ibid.
obligationem vitiare ibid.
obrepit creditor 271 a

obrepere

obrepere ibid.
obreptio 271 b
obruere nauem 272 a
obstringere fidem suam alicui 278 a
obstringi fideicommisso ibid.
obstringi furti ibid.
obstringere se hæreditati 278 a
obstrictus actione mandati vel negotiorum gestorum ibid.
obtritus vehiculo 279 a
obuentio 281 b
obuentiones & reditus ibid.
occurrere ad iudicium 286 a
officium 298 a
oliuariæ molæ 301 a
onerare annonam 306 a
operam perdere 307 b
opistographus 311 b
opsonator 316 b
optio 317 b
extra Ordinem 323 b
ordinarius seruus ibid.
originarius 325 b
ossuaria 334 b
ostentum 336 b

P

Pactum 342 a
pactum aliud in rem, aliud in personam ibid.
pacta conuenta ibid.
pactio 342 b
pædagogium 343 a
pagere 344 a
paganus 344 b
paganicus ibid.
palimpsestus 347 b
pallia 348 b
palmarium 350 a
panis 355 b
pannicularia 356 a
pantheron, pantherum 356 b
pariare 359 b
pariatio ibid.
pariator ibid.
parabolani 360 a
paragraphus 361 a
parapherna ibid.
paraueredus 362 a
parens 364 a
parere intercessori 365 a
paritum conditioni ibid.
paricida 365 b
paricidium ibid.
participare cõsilium cum aliquo 373 a
participare lucrum aut damnum alicuius 373 a
parum benè 374 b
passus 379 b
pastinum 380 a
patina 383 b
pati actionem ab alio intentatam 384 a
patientiam præstare 385 a
patrimonialis 383 a
pax 389 a
peculium 393 b
peculiare ibid.
pecunia 394 b
pecunia frumentaria ibid.
pecunia vsuraria ibid.
pecuniariæ causæ 395 a
pecuniariè ibid.
pellex 398 b
penes 403 a
penula 405 b
per contrarium 406 b
per consequentias ibid.
litem peragere 408 b
peragere aliquem reum 408 b
perducere ad effectum 414 a
perductum, perinductum 414 b
perduelles ibid.
perduellio ibid.
peregrinatio 415 b
peregrinitas 415 b
perennis fons 416 a
perfidè 418 b
perfodere oculum alicui 419 a
perfusoriè 420 b
perfunctoriè ibid.
pergula 421 b
periculi sui rem facere 423 a
periculosus casus 423 b
periclitari authorẽ oportet quanti plurimi, ibid.
periclitatur quis fieri inops 423 b
perimere donationem 424 a
peremptoriæ exceptiones, ibid.
peremptorius 424 a
perperam accipere pecuniam 432 a
perperam iudicare, ibid.
perpetuare obligationem 433 a
non est Perpetuum 433 a
perpetuarius 433 b
persequi sententiam ad finem. 436 a
persecutio 436 b
personam egredi 437 b
personam eximere, ibid.
personale munus 438 a
personæ 438 a
pertinere 441 a
pertinet, ibid.
peruenire in discordiam cum aliquo 443 b
pedulis 447 b
pedaneus iudex 447 b
pessundare 449 a
petere in libertatem ex seruitute 450 b
petere seruos in quæstionem, ibid.
petere per iudicem ibid.
petere per condictionem ibid.
petere aliquem meum esse ibid.
petere de aliquo ibid.
petitionem implere 452 a
petitorius ibid.
petitrix ibid.
phasianarius 456 b
pignus 467 a
pignori accipere 467 a
pignora auferre ibid.
pignus conualescit ibid.
pignus extinguitur 467 b
pignori teneri ibid.
pigneratitius creditor 468 a
pinguius 470 b
pistoricus 471 b
piscaria 474 a
plagiaria lex 478 b
de vel è Plano 479 b
plaustrarius 482 a
plena proprietas 484 a
plumbarius 486 a
plumbatura 486 b
pluteum 487 a
pœna 488 b
pœnam præstare 489 a
in Pœnam vlterius procedere, ibid.
politor 491 b
polliceri 493 a
pollicitatio ibid.
porticatio 504 a
portus 505 b
possessum publicè in alicuius bona mittere 507 a
possessorius 507 b
potestas 508 b
postliminium 512 a
postulari 513 a
postulare ibid.
potiri hostium 514 a
præceptio 520 a
præditere 524 a
prædo 523 a
præfectus prætorio 526 a
præfectorius 526 b
præfixum ibid.
præiudicare alicui 528 a
præiudicium ibid.
præpositio 533 b
prærogare 534 b
prærogatiua ibid.
præscriptio 536 a
præses 537 a
præstare 538 b
præstatio 540 a
præteriti 543 b
præteritus dolus ibid.
prætermittere hæreditatem 544 a
prætor 545 b
prætorium 547 a
præuaricator 547 b
pratum 549 b
precarius 551 a
precario ibid.
principales constitutiones 557 b
priuilegiarius 560 a
pro parte 560 b
pro rata 561 a
pro eo atque 561 b
pro eo est, quasi ibid
probationem implère 563 a
in Procinctu versari 565 b
procire ibid.
procurationem rei alicuius suscipere 567 b
procurator 568 a
procuratorius ibid.
prodictator 568 b
prodere legem 569 b
profari 571 a
proferre 572 a
proficere 572 b
profiteri 573 b
prohibitorium edictum 577 a
prolixitas 578 b
prolusorius 579 a
promouere 582 a
pronuntiare 583 a
pronuntiatum ibid.
in Proposito 589 b
propter quod 590 b
proscribere aliquem 592 b
prosilire vltro ad accusationem 594 a
protectum 596 b
protelare 597 a
protinus 598 a
protostasia 598 b
prouidenter 600 a
prouidentia 600 b
prouincialis 602 a
prouocare aduersus creationem 602 b
prouocare aduersus sententiam 602 b
pruriginosus 604 a
psegma 604 b
pubere 606 b
pubertas 607 a
publicus ibid.
publica vectigalia ibid.
publicari 607 b
publicanus ibid.
puer 609 b
pupillus 617 a
purpuraria taberna 618 b
purrhicharij 618 b
pura charta 618 b
purus locus 619 a
pura vasa ibid.
purè 619 b
puteus, puteum 621 a
puta, pro scilicet 621 b
vt Puta ibid.
putatorius ibid.
putatio ibid.
pyctatium 622 a

Q

Qua 626 a
quadrifariter 626 b
quadrima dies 627 b
quadruplari 628 b
quadruplicatio ibid.
quærere 629 b
quærere rem ibid.
quæstio tenet eum qui in ius vocatus est 630 b
quæstionem agitare 630 b
quæstionem decidere ibid.
quæstio deducitur in iudicium, ibid.
quæstio, pro tormentis ibid.
quæstionem postulare ibid.
qualisqualis 633 a
quali vindemiatorij 633 b
qualus ibid.
quanti res erit 635 b
quanti minoris, ibid.
quanti plurimo, quanti minimo 636 a
quanti interest 635 b
quo facto 649 b
quisque 650 b
eatenus Quoad 651 a
quot mensibus 653 b

R

Rationibus referre 663 a
ratio implicita ibid.
rationes reddere quid ibid.
rationales 663 b
rationabilis ibid.
ratiarius 664 a
rauca 664 a
readoptare 664 b
reatus 665 a
recipere alicuius ignorantiam 668 b
recipere seruum ibid.
recipere libertatem 668 a
recipere nomen absentis 668 b
receptor 669 a
recomponere 671 a
reconducere 671 b
rectè 687 a
recusare actionem 673 b
recusare ibid.
reddere seruum in potestatem domini 675 a
redire viam & inire viam 676 a
redhibere 676 b
redhibitio ibid.
redhibitorius ibid.
redigere ad vel in peregrinitatẽ 677 a
redigere in testatum ibid.
redimere 677 b
redemptor pontis 678 a
redemptor syluæ ibid.
redemptiare ibid.
redemptura ibid.
redundabit ex necessitate onus legatorum ad hæredem 679 b
non Redundat ad te damni periculum ibid.
referre consules ad senatum de re aliqua 684 a
reficere 682 b
reficere testamentum ibid.
reformare 683 b
refuga 685 a
refugium ibid.
refutatorius 685 b
regimentum 687 b
regulariter ibid.
releuatur mulier per senatusconsultum 691 b
releuare aliquem satisdatione 692 a
releuari in aliquo ibid.
religio iudicis 692 b
reliqua contrahere 694 b
reliqua trahere ibid.
reliquatio ibid.
reliquor ibid.
reliquator ibid.
reliquiæ 695 a
relocare ibid.
remeatus 696 a
renouare seruitutem 700 b
renuntiare exceptionibus, excusationi, societati, legationi 701 a
renuntiare deposito 701 a
renunciatio ibid.
repertorium 704 a
repetere per iudicem ibid.
repetere reum ibid.
repetita die 704 b
repetita emptio ibid.
repetundarum 705 a
repignerare 706 a
replicatio ibid.
replumbare ibid.
reposcere per iudicem 707 b
reposcit causa ibid.
repræsaliæ 707 b
repræsentare libertatem 708 a
repromittere 709 a
repudium ibid.
repudiat etiam maritum vxor ibid.
repurgium 710 a
reputare 710 a
res 710 a, 712 b
è Re 712 b
rem vel res gerere 713 a

rescissorius 714 a
rescissio 714 a
rescriptum 714 b
residet culpa penes eum 715 b
residet apud eum pecunia publica ibid.
de Residuis teneri ibid.
resilire emptori dicitur venditor meliore conditione allata 716 a
resoluitur emptio sub conditione 716 b
respicere periculum rei venditæ ad venditorem debet 717 b
restauratur actio furti 719 b
restauratur obligatio vetus, ibidem
restaurare seruitutem ibid.
restauratus 719 b
restipulari 720 a
resticulus ibid.
restitui in bona paterna ibid.
restituuntur propriè volentes ibid.
restituere tutelam 720 b
restituiri, ibid.
restitutio ædificiorum, ibid.
restitutorius, ibid.
reuendere 725 b
reuænire, ibid.
reuocare forum 727 a
reuocatur quæstio inter easdem personas ibid.
reuocare rerum administrationẽ ad suam solicitudinem 727 b
reuoluitur ad emptorem infecti damni stipulatio 728 a
reus 728 a
reus satisdandi, satisaccipiendi, promittendi 728 a
reum fieri 728 b
reus peragitur ibid.
rigor iuris 735 b
riparenses 736 b
riuus 737 a
riuales 737 b
rogare legem 739 b
rogatio 740 a
rupisse videtur qui corrupit 748 b
ruræstre opus 730 b
ruta cæsa 751 b

S

Saccularius 2 b
sacrum 3 b
sacellum ibid.
sacrarium 4 a
sagaria 8 a
sanctus 17 a
sartarecta 23 a
sarcinator ibid.
sarcinatrix ibid.
satisacceptio 27 a
satisdare ibid.
sæuæ 31 b
scala ibid.
scaphium 33 a
schola 37 o
scholaris ibid.
sciens prudénsque 39 b
scoparius 42 a
scribere seruo libertatem 44 b
secedere 49 b
sectio 50 b
secundum 52 b
sedularium 55 a
selecti iudices 58 b
semissalis 63 a
semissarius, ibid.
senator 63 b
sententia 68 a
sententiam contrariam accipere 68 b
dicere Sententiam ibid.
sententiam suam seruare 69 a
sepulchrum 70 a
sepulchra familiaria, & hæreditaria 70 a
septa 70 a
sequester 71 a
sequestrarius 72 b
sequestratio 72 b
sequestrum ibid.
sequior, ibid.
seruare suum 79 b
seruaculum, ibid.
seruia 80 a
seruus vrbanus, ibid.
seruitus 80 b
sic tamen 86 b
signatus 90 b
silentiarius 92 a
siliginarius 92 b
simplarius 94 b
sine delectu 96 b
in Sinu suo habere 98 a
sistere 100 a
sistere aliquem iudicio ibid.
sisti in iudicium 100 b
sisti 100 b
statum 100 b
status, ibid.
sitocomia 102 a
sitonia 102 a
sodales 105 a
solarium 107 a
solicitator 110 a
solutio 113 b
solutus, ibid.
sonticus 116 a
sortes 120 a
sortiri magistratum 120 b
species 124 b
speculare 127 b
specularius, ibid.
specus, ibid.
sponsare 137 a
sponsio, ibid.
spontalia, 137 b
sponte 138 a
spurcare 139 a
stabulum 140 b
stabularius 140 b
statim atque 142 a
statim quàm 142 b
stellionatus 144 b
stercoratus ager 148 a
stipendium 148 a
stipem conferre 148 a
stipulor ibid.
stipulatio ibid.
stipulationem acceptum ferre ibid.
stipulatio rescindenda, ibid.
stipulatus, ibid.
stirps 149 b
stati dies 151 a
statuliber 151 b
stationarius 152 a
stratus lapis 146 a
suasus 164 a
subcurator 166 a
subdere partum 166 a
subditum testamentum 166 b
subire hæreditatem 167 b
subire vicem eandem ibid.
subiicere ignem fornaci 169 a
subiicere se periculo ibid.
subiicere nomen alterius 169 b
subiicere delatorem 169 b
subiicere testamenta ibid.
sublegere 170 b
subleuare testimonio aliquem 171 a
submittere alicui delatores 172 b
subscribere 174 b
subscribere in crimen 175 a
subsellia 176 a
subsignare 177 a
subsistere liti, ibid.
subsistere, pro dubitare ibid.
subsortiri ibid.
subsortitio ibid.
substantia 177 b
substitutio 177 b
subtractus 179 b
succedaneus alieni periculi 181 a
sufficiens 185 b
sufficienter 186 a
suffragia 186 b
suggerit res 188 b
suggero ibid.
suggestus ibid.
sugillare ibid.
esse alicuius periculo 190 b
esse pignori ibid.
esse efui potuíque 190 b
esse in rebus humanis 191 b
est cum eo testamenti factio 191 b
esse minimi æris 190 b
non Est huic rei locus ibid.
est recum actio ibid.
sumere è medio 194 a
supellex 195 b
superabundare 196 a
superdicere 197 a
superficies 197 b
superficium ibid.
superficiarius 198 a
superfluus 198 a
superindictum 198 b
superinductio ibid.
superamentum 199 b
superscribere ibid.
supersse negotiis suis 200 b
supersse rebus suis ibid.
superfore ibid.
superuacuò ibid.
superueniens 201 a
suppetere 201 a
suprema sua ordinare 205 b
suprema iudicia 205 b
supremus 205 a
suscipere iudicium 208 a
suscipere mandatum 208 a
suspendere in furcas 209 a
sustpectas facultates alicuius habere 211 a
sustinere cognitionem 211 b
sustinere pœnam ibid.
suus hæres, & suum seruare 213 a
sycomorus 217 b
synalagma 217 a
synedria 218 a
synthesis 219 a
syssitos 220 b

T

Tabulæ 221 b
tabulas testamenti aperire 222 a
tabulæ pupillares ibid.
tabellariadex 222 b
tataria lex 226 a
tanti quanti 228 b
tectoria vulgaria 235 a
temerator 238 a
temporale exilium 242 b
temporarius 242 b
tenere causam 245 a
teneri lege, inrerdicto 245 b
teneri perpetuo morbo 246 a
teneri manifestò 247 a
credito Tenus 249 b
muro Tenus omnes ferè vrbes finiuntur ibid.
verbo Tenus ibid.
tepidarium 250 a
tergiuersari 252 a
terminata oratio & concluſa 253 a
territorium 255 a
tessera 256 b
testari 258 a
in Testatum redigere 258 b
testatio 258 b
testator, ibid.
testatrix 259 a
testatò 259 a
testatò denunciare alicui ibid.
testatò decedere ibid.
testamentum ibid.
testamentarius 259 b
testudo 260 a
thesaurus 266 b
tibiale 271 a
tignus 271 b
Titia lex 275 a
titulus 276 a
tolerare 277 b
tectum altius tollere 278 b
traducere 287 a
transcribere 293 a
transit quinquennium 292 a
transire per multos seruos ibid.
translatiuè 294 a
transfuga 294 b
transfungere 295 a
trapeta funibus suspensa 297 a
trapezophoron 297 b
tribuni militares 300 a
tributum 302 a
in Tributum vocari ibid.
tributorius ibid.
triga 304 a
tritauus 307 b
triumuiri capitales 308 b
tueri se 312 b
tueri ibid.
tuitus, ibid.
tuendus, ibid.
tutor 313 a, & b
tutela 313 b, & 314 a, & b
tutelæ suæ factus 314 a
in Tutelam suam venire 314 b
tutelaiis 314 b
tuitio 314 b
tugurium 315 a
turba 318 a
tyrocinium animi 325 a

V

Vacillans testis 326 a
vacare morbis 326 b
vacui nummi 327 b
valere quasi minimo 330 b
valetudo ingraueſcens 331 b
valetudinarius 332 a
valetudinarius medicus ibid.
vaforum appellatio generalis 335 b
vata vinaria ibid.
vatarium ibid.
vascularius 336 a
vectigal 338 b
vecturas nauium licere aut exercere 340 a
vendicatio 344 a
venditrix 344 b
venenum 345 a
venalitius 346 a
venalitium ibid.
venaliciarius ibid.
ventrem facere 351 a
ventre vacuo mulier ibid.
ventrale ibid.
ventosus dies 352 b
vereor ne non ſit obligatus 358 a
vertere in rem suam 361 a
verritur eadem quæstio in pluribus iudiciis ibid.
versare testes 361 a
versari dolo 362 b
versicolor 364 a
vespertilio 368 a
vestigator 369 b
vesticula 370 b
vestimentum 371 a
vestiarium ibid.
vestiarius ibid.
veterator ibid.
vexare annonam 373 a
via 373 b
viæ trium ſunt generum: & quæ ſint illa ibid.
via publica 374 a
via priuata 374 b
via terrena ibid.
viam aperire ibid.
viam corrumpere 375 a
viam purgare ibid.
viæ vicinales 375 b
viam reficere 374 b
viaticulum 375 b
vicennium 376 a
vice versa 376 b
vice mutua fungi 377 a
vicarius 377 b
vietor ibid.
vindemia 382 a
vindemiæ fructus 387 a
vindemia pendens ibid.
vindemiæ coactæ ibid.
vindemiatorij quali ibid.
vindiciæ 387 b
vindicta ibid.
vinum doliare 388 b
vinarius 389 b
virgæ sanguineæ 390 b
virgo 393 a
viria 393 b
viriarius 394 a
viridia, viridiaria, viridiaria 394 b
vis maior 394 b
vis diuina 398 b
vitium ibid.
vitreamina 402 b
viuunt arboris radices 404 a
victus 405 a
vix est 405 b

vix est 406 b
vltro 409
vnde 414 a
vnguentum 415 a
vrbicus, vt ministeria vrbica, &c. 429 a
vrbana familia 429 a
vrbani serui ibid.
vrgere ad solutionem 430 a
vrinator 490 b
vti ab aliquo via publica 436 b
vſus rectorum peruius 437 a
vſualis 437 b
vſuaria res ibid.
vſusfructus ibid.
vſucapere 437 b
vſucapio 438 a
vſutatiſſimus 438 b
vſura, & c. 438 b
vſurpatio 439 b
vulgò quæſitus 441 a

CONTRARIA.

Abuere, annuere 11 a
abnuere, concedere ibid.
abſcedere, recedere, discedere c. accedere 14 a
abundare, egere 19 a
abundare, deesse ibid.
abundare, desici 19 a
abundans, inops ibid b
abundanter dicere, pressè ibid.
abundantius, anguſtius ibid.
accedere febrem, decedere 23 a
accessus c. abiceſſus, diceſſus, receſſus 23 b, & 24 a
accessio, abscessio 24 a
accessio, decessio ibid
accessio febris, remissio ibid.
accelerare, tardare ibid.b
accendere, extinguere ibid.
accipere auras follibus, reddere 293 a
accinctus, industrius c. discinctus, negligens 26 a
accusare, excusare 32 b
acuere c. obtundere, hebetare 45 b
acutus c. hebes, obtusus ibid.
addicere, abdicere 51 a
addere, demere ibid b
addere, derrahere ibid.b
addere, deducere ibid.b
adducere, abducere 52 b
adducere, remittere 53 b
adhibere celeraria equo, admouere, addere, subdere, stimulare, instigare c. adhibere frænos, retinere, reprimere, coercere 56 a
adiicere cibo, addere c. demere 58 b
adiudicare, abiud care 59 b
admoliri saxum, amoliri 63 b
admouere, amouere 64 a
admurmurare, obmurmurare 64 b
admurmuratio, obmurmuratio ibid.
adesse, fauere c. deesse 69 b
aduenatus c. discessus 70 b
aduersus, oppositus, obiectus c. auersus 70 a
aduersa aqua, secunda aqua 71 a
aduersa valetudo c. bona, secunda, prospera ibid.
aduerrere, auertere 72 a
adumbrare, exprimere 73 b
ægrotare grauissimè, optimè valere 79 a
æquus iudex, iniquus, æqualis c. impar 88, 90 a
afferre, efferre 104 a
affligere rem aliquam v. ruperando c. augere laudando 109 a
affligere, leuare 108 b
agitatum, fluitans c. tranquillum, quietum 127 a
aio, nego 130 b
alacris, lacer 132 a
albatus, atratus 135 a
alibiles casei c. veteres, aridi 149 a
alienus c. coniunctus, amicus 148 b
alienare, reconciliare 144 a
aliud, idem 142 b
alligatus, solutus 146 a
comprimere aluum, firmare, reprimere, inhibere, sistere, astringere, contrahere, cohibere, cogere, supprimere c. ciere, soluere, deiicere, ducere, elicere, emollire, leuare, mollire, mouere, subducere, subtrahere, trahere 154 b, & 155 a
amarus, dulcis 156 b
amorem facere, fugare 170 b
amouere, admouere 171 a
amplificare, minuere 175 a
anguſtus, latus 186 a
anguſtius, breuius concludere, contrarium, vberius, fusius disputare ibid.b
ex animo c. simulatè 193 a
anomalia c. analogia 197 b
antè, pòst 199 a
antè, retrò ibid.
aurea, nunc primum ibid.
antecedens c. insequens ibid.
aperire, claudere 208 a
aperire se, delitescere ibid.
aperire, occultare ibid.
aperire, operire 208 b
aperta, dubia ibid.
apertæ simulates, obscuræ ibid.
apertus dolor, bebes 208 b
apertè, palàm c. ex insidiis 208 b
apertè, rectè ibid.
apocope, paragoge 211 a
apparere, eminere c. occultare 213 a
apparet c. obscurum est ibid.
appetere, declinare 215 b
appetere, deposcere c. recusare, abnuere 215 b
apponere annos, demere 218 a
apportare. i. afferre c. asportare ibid
approbare, improbare 219 a
apricus, opacus ibid.b
aptus cibus stomacho c. alienus 220 b
apta c. dissoluta 220 b
arcere, recipere 230 b
arguere, purgare 239 a
aridus, exiccatus c. pituitosus, redundans 238 b
arrideri, derideri 249 a
arripere celeriter c. tardè percipere 249 b
arrogare, derogare ibid.
artifex, inscius 251 b
aruna arida, infrugifera c. pinguia 254 b
asciscere, segregare 256 b
asciscitur, fugitur ibid.
asciscere, reprobare ibid.
ascitus, natiuus 257 a
asperitas, lenitas 259 b
aspredo, lætitas 260 a
assumere sibi c. detrahere alteri 266 b
astringere, relaxare 269 a
astrictus, relaxatus ibid.
atrox, mitis 276 a
auulsus, cohærens 284 b
augere rem, affligere 288 a
auidus, liberalis 290 b
auocare, allicere ad rectè faciendum 292 b
austerus homo, suauis 299 b
austeritas, suauitas ibid.
autor legum, dissuasor 301 a

B

Bacchius c. antibacchius 308
bene barbatus, imberbis 312 b
bellum, pax 318 b
bonus, malus 333 b
melior loco, deteriore statu 334 b
bonus nummus, adulterinus ibid
optimus, deterrimus 335 b
breuis syllaba c. longa, producta 346 b
breuitas ambitus c. longitudo ambitus 347 b
breuitas pedum c. proceritas ibid.

C

Cadere, consistere 358 b
casu aliquid facere c. iudicio 360 b
cælebs, maritus 365 a
calida, frigida 378 a
calcaribus egere c. frænis 380 b
caluus c. comatus 379 b
carbone notare c. creta 406 b
carus, vilis 416 a
caritas, vilitas ibid.
cautus, tardus 429 b
causa superior, inferior 434 a
cessare, strenuum esse 439 a
celebritas, solitudo 440 a
celare ingenium, nudare 443 b
certus, incertus 457 b
certum, dubium 459 a
cita aluus, liquida c. coacta 479 a
circumfusus, inclusus 488 a
clam, palàm 498 a
claudere, reserare 503 b
clementia c. crudelitas 507 b
cliens, patronus 509 a, & 386 a
coarctare, dilatare 514 a
coactus, ponte 526 b
coemere, vendere 516 b
colerr, negligere 537 b
colligere iram, ponere 532 a
comatus, caluus 545 b
comitas, sæuitas 548 b
commemoratio, obliuio 551 a
compellere, dispellere 566 a
compellere, expellere ibid.
compendium, dispendium 566 b
complicare, euoluere 571 a
compos animi, impos 573 b
comprehendere, emittere 574 a
concrescendi vis, liquendi 586 a
concretum, resolutum 586 b
concurſare, dissultare 588 a
condere fructus, promere 590 b
conditionibus stare, fugere à conditionibus 592 a
conferi, rari 594 a
confidere, metuere 598 a
confirmare, infirmare 713 b
confusè, permistè c. descriptè, electè 603 b
conglutinare, dissoluere 605 a
congruere, differre 605 b
congruere, dissidere ibid.
solutionibus relaxari 654 b
cocta poma, matura c. cruda 655 a
coram, absens 656 b
corpora tuta, periculo opportuna 665 b
craſſi, liquida 672 b
craſſum cælum, tenue ibid.
crebrò, interdum 674 b
crescere, decrescere 678 a
crescens luna, senescens 74 a
cruciari dolore, lætitia gestire 688 a
cultissimus, incultus 538 a
cursum, reduc dans 705 b
custoditum, incustoditum 707 a

D

Debile, firmum 722 a
decedere, succedere 723 b
decessio, mansio 724 a
decer, dedecet 726 a, & 733 a
declinare, appetere 728 b
declinare, pertequi ibid.
declinare minas, subire ibid.
declinatio, appetitio 729 a
decus, dedecus 730 b
decrescere, accrescere 731 b
decrescere, crescere ibid.
dedecet, decet 726 a, & 733 a
deducere, reducere 734 b
deduci, reduci ibid.
deducere, addere 735 b
defendere, præuaricari 736 b
deformare, ornare 742 a
deformitas, dignitas 742 b
dehortari, inuitare 745 a
deiicere de possessione, restituere ibid.
delabi, ascendere 746 a
ab Delectatione negotiis impediri, habere in occupatione delectationes 747 a
delere tectorium, inducere 747 b
delere, seruare ibid.
deligere bona, reijcere 749 a
delitescere, se aperire 750 b
delitescere, prosilire ibid.
demere, tribuere 755 a
demere, addere 755 a
demouere, constituere 756 b
deferre, denegare 757 b
densum, rarum 760 a
deonero, onero 761 a
depellere, restituere 762 a
deponere imperium, accipere 764 a
deponere religiones, suscipere ibid.
deprauare, corrigere 765 b
deprecari, precari 765 b
deprimere, extollere 766 b
deprimere, adaugere 766 b
depressior aqua, altior 765 b
derelicta regio, celebris 767 b
deridere, arridere 768 a
deserti loci, celebres 771 a
desinere, incipere 772 b
desipere, sapere 773 a
desistere, incipere 773 a
desperare, confidere 773 b
destruere, construere 776 a
desuescere, assuescere, consuescere ibid.
deesse, abundare 776 b
desiderium nostri, sanctas 777 a
derrimentum, emolumentum 778 b
deterius facere, corrigere 778
deterre, cohortari 779 a
detortæ, imminutæ corporis partes c. aptæ, integræ 779 b
detrahere, addere 780 a
deturgere, turgere 781 a
ad Dextram, ad lævam 786 a
diducere, contrahere 797 a
diducere digitos c. comprimere ibid.
dies, nox 798 a
diffarreatio c. confarreatio 800 b
differre, distare c. idem valere 801 a
differunt, copulata sunt ibid.
differre, idem esse ibid.
differre, simile esse ibid.
differens, congruens 801 b

differens,par, ibid.
digeri,coire 804 a
dignitas,deformitas 806 a
digredi, congredi cum aliquo 807 a
digressus,accessus 807 a
digressus,congressus 807 a
digressio,congressio, ibid.
dilatare,contrahere 808 a
dilatare orationem ex verbo, in verbum contrahere 808 a
diligens,negligens 808 b
diluere crimina,inferre 809 b
diminutio,accretio 811 a
dimittere,retinere 811 a
dimittere,ius suum retinere 811 b
directus sermo,auersus 816 a
dirimere societatem,coire 816 b
diruere,ædificare 817 a
diritas,comitas 818 a
discessus,aduentus 819 a
discretè,distinctè c.confusè, permixtè 820 a
discingere,cingere 821 a
discincti, negligentes c.præcincti,strenui ibid.
disiungere,coniungere 824 a
disiunctio,separatio c.coniunctio 824 b
dispar,par 824 b
dispar,similis, ibid.
dispar,idem ibid.
dispellere,compellere 825 a
dispendium,compendium 566 b
dispensare omnia , profundere 825 b
displicere,placere 826 b
displicere,arridere ibid.
displicare,plicare ibid.
dissoluere,coagmentare 830 b
dissoluere,conglutinare ibid.
dissolutum,vinctum ibid.
dissolutè factum , clementer factum 831 a
dissolutio,coniunctio 831 a
dissuadere,suadere ibid.
diu,subito 834 a
diuturnitas,celeritas 834 b
docere,dedocere 847 a
docta, humana gens c.immanis, barbara 848 a
doctus,rudis 847 b
dolus malus, bona fides 853 a, & 1063 b
domi,foris 854 b
domesticum,externum 855 a
domestici,alienigenæ ibid.
dubium,perspicuum 863 a
quæ Dubia sunt, quæ constant 863 b
dulcia,amara 868 a
dupliciter, bipertitò c. simpliciter,singulari modo 870 b
durior,asperior c.moderatus,mitis 872 a
durare,mollire 872 b
durum nomen,molle 871 b

Effluere,influere 886 b
effrænatus,languens 887 b
effundere se aliqua libidine, continere 888 b
eijcere,retinere 892 b
elucere,extinguere 1188 b
elucere,occultari 900 a
elucere,extingui, ibid.
emergere,delitescere 903 b
emergere,mergere ibid.
emergere,oblitescere ibid.
eminere,apparere c occultare,opprimere, abscondere 904 b
eminens esse,obscurare ibid.
emolumentum , detrimentum 906 b
enectus,plenus 909 b
enitere,obsolescere 910 b
eo,redeo 914 a
erigere,abijcere 928 b
erectior,minor 929 b
errare,erudiri 932 b
errare, vera sentire, ibid.
erratum,rectè factum 933 a
euolare,inuolare 948 b
ex animo,simulatè 953 a
exaggerare,extenuare 957 b
exagitare,lenire ibid.
exanimare aliquem,inflare 959 a
exaugurare,inaugurare 960 b
excedere è vita, manere in vita 961 a
excidere, insidere cogitatio dicitur 963 a
excitare,sedare 964 a
excitatus,inclinatus,iacens 963 b
excipere nominatim,sine nomine 965 b
excludere,includere 967 a
excurrit oratio,insistit 969 a
exhaurire vinum,vomere 979 b
exhaurire domos,replere ibid.
exigere,dare 981 b
exigere,expectare ibid.
exiguus,ingens,immensus 983 a
exiguus, maior ibid.
exilitas in dicendo,copia 984 a
eximere , conijcere in ordinem 984 b
exitus,initium 974 a
exorare,extorquere 989 b
exordiri,retexere 988 b
exordiri,perorare ibid.
exoriri,nasci c.extingui, opprimi 989 a
exortus solis,occasus 989 b
exornare,deformare 989 b
exorare, deterrere 989 b
expectare epistolas,exigere 991 a
expedire c.impedire , intricare 992 a
expedire se ex laqueis,induere se in laqueos 992 b
expedita disciplina,inops 993 a
expellere,euocare 993 b
expellere domo,domum compellere ibid.
expers rationis , vtens ratione 996 b
expers rationis, particeps ibid.
expetere,abijcere 996 b
expetere,fugere ibid.
expetere,resistere ibid.
expetere,vitare ibid
explantare,plantare 998 a
explicata res,addubitata 999 b
explicata, serena frons c. nubila 1108 a
explorata salus,deplorata 1000 b
exposita vasa, demissa in terram 101 b
exporrigere frontem,contrahere ibid.
exprimere literas , opprimere 1002 a
expressum, adumbratum 1003 a
extendere dies,cõtrahere 1006 a
extenuare,abijcere c.augere,tollere altius 1006 a
exterminare,reuocare 1006 b
exterminari de ciuitate , venire in ciuitatem ibid.
extinguere,incendere 1007 a
extinguere,elucere 1007 b
extinguere motus animorum, inflammare 1007 b
extare,intercidere 1088 a
extollere,deprimere 1008 b
extollere,submittere ibid.
extorquere, abijcere 1009 a
extorquere,exorare ibid.
extra,in ibid.
extraneus,domesticus 1009 b
extrudi,esse in numero 1011 a
extrudi,prohiberi 1011 a
extruere,euertere ibid.
exturbare,manere 1011 b
exuere,induere 1014 a
F
Facilis,difficilis 1030 b
facilis pater c.durus, inexorabilis 1031 a
fauere,odisse 1046 b
fauetur,inuidetur ibid,
fauorabilis,inuidiosus 1047 a
ferus, immanis c.mitis, mansuetus 1052 a
festinatio,otium 1061 a
in Fide manere,c.frangere fœdus 1065 b
fides bona,dolus malus 1063 b
fidens,dubitans 1066 b
fidenter,timidè ibid.
fictè, fallaciter c. verè, sapienter 1070 b
finire,initium sumere 1071 a
flexibile,durum 1079 b
florens,afflictus 1082 a
florescere, senescere ibid.
fluitans, immoderatè agitatus c. tranquillus,quietus 1083 b
fœdus frangere, in fide manere 1065 b
fœlicitare,infœlicitare 1087 b
foris,domi 1091 b
foris,intus 1091 b
foris petere,inesse 1091 b
foris argumenta assumi, ex sua vi atque natura 1092 a
formosus,deformis 1094 b
in Foro,in publico 1245 b
fortis,ignauus 1096 b
fortuitum,diuinum 1099 a
fragosa oratio,lenis 1102 b
fraus,integritas 1103 a
fraudatio,fides 1104 a
frequentes,pauci 1105 a
frigus,calor 1106 a
frons nubila c.serena, explicata 1108 b
frugi homo,nequam 1109 b
frugi seruus,nequam ibid.
frugalissimus,nequissimus ibid.
frunitus, prudens c.infrunitus, insipiens,stolidus,nulli vsui 1111 a
fucata, simulata c.syncera , vera 1113 b
Fundamenta iacere,perficere opera 1119 b
furtim,clam c.palàm 1123 a
G
Generatim,confusè 1134 a
generatim,publicè 1134 a
generatim, vniuersè c.sigillatim ibid.
gestientes, perterriti 1138 a
gloriosum,inuidiosum 1145 a
gratè,ingratè 1153 a
gratis,gratuitò c.pretio 1153 b
gratis,pretio ibid.
gratuitus,mercenarius ibidem
gratuitò,mercede ibid.
grauis,leuis 1154 b
graue,facile 1155 b
grauitas,humanitas 1199 a
grauiter,molestè ferre c.leniter 1156 b
H
Hebes, acutus 1175 a
heraclitus,Democritus 1179 b
hilaritas,tristitia 1175 b
homo abiectus,summissus c.elatus 1190 a
honestas,turpitudo vitæ 1191 a
honestare,decorare c. dehonestare ibid.
horridus,hispidus,asper c.nitens, nitidus 1194 b
hubertas in dicẽdo,exilitas 1198 a
humana gens, immanis, barbara 1198 b
humanitas,grauitas 1199 a
humanitas,immanitas ibid.
humilis luna,excelsa 1199 b
humilis,abiecta oratio c.alta,exaggerata 1200 a
humilis, demissus vir c.alacer,lætus 1200 a
humilis,obscurus vir c.clarus,præstans ibid.
humilis vir,amplissimus ibid.
humiliter,demissè c.altè ibidem
humiliter,superbè ibid.
humiliter, demissè sentire c.elatè,amplè ibid.
humilitas,altitudo ibid.
hypozeuxis,zeugma 1204 a
I
Ieiunitas,tenuitas c.hubertas, copia 1213 b
ignauus,fortis 1213 b
ignauia,fortitudo, ibid.
illiteratus c. doctus, literatus 1219 a
illustre,obscurum 1220 a
illuuies,cultus ibid.
imberbis,bene barbatus 1222 a
immane,mansuetum 1223 a
immansuetus,mansuetus 1223 b
imminuere,amplificare 1225 a
immoderatus, intemperatus, nimis immodestus c. moderatus 1226 a
immortalis,mortalis 1226 b
immortalitatis esse,ætatis ibid.
immunis,vectigalis 1227 a
imparatus,paratus 1228 a
impedire,expedire 1228 b
impedire,adiuuari ibid.
impellere impetus animorum,reflectere 1229 a
impellere voluntatem quò velis, vnde velis deducere ibid.
imperare,obedire 1231 a
imperare,parere ibidem
imperare cupiditatibus , seruire ibidem
imperitus,callidus 1230 b
imperitare,seruire 1231 a
imperturbatus,turbatus 1232 b
impius,religiosus 1234 b
impolitus,rudis c.politus 1236 b
imponere alteri , sibi sumere 1236 b
imponere onus,recipere 1237 a
improbare,approbare 1239 b
impromptus,promptus 1240 a
imprudens , insciens c. prudens, sciens 1240 b
impugnare,defendere 1240 b
impurus,purus 1241 a
imus,summus 1241 b
in futurum,in præsens, 1243 a
in perpetuum, in tempus 1245 a
in posterum,in præsens ibid.
in priuato,priuatim c.in publico, publicè ibid.
in speciem,reipsa 1246 a
inambulare,quiescere 1247 b
inæstimabile,æstimabile ibid.
inapparatio,apparatio 1248 b
incautus,c.prouidens, præcauens 1249 b
incendere,sedare 1250 b
ira incensus,placatus 1251 a
inchoare libros,conficere 1252 a
inchoare c.cõficere, perficere absoluere ibidem
incitare animos,sedare 1254 b
incitare mentes, reflectere ibidem
incitatio languentis populi,effrænati moderatio 1255 a
inclemens, durus, asper c.clemẽs 1255 a
incultus,cultus 1257 a
incommodus,gratus 1257 b
incommodè,optimè ibid.
incompositus, inornatus, inelegans,incomptus c.compositus 1258 a
inconcinnus,concinnus ibid.
inconscius,conscius 1258 b
incontaminatus , contaminatus 1259 a
incontentus,contentus ibid.
incontinentia,immodestia,intemperantia c.continentia ibidem
incorruptus,purus c.vitiosus, corruptus 1259 b
incredibilis res,credibilis 1260 a
indecorus,decorus 1264 a
indeses,deses 1264 b
indiligens c.diligens 1267 b
indiscretus,discretus 1268 a
indisertus,disertus ibid.
indotatus,dotatus 1269 a
inelegans,elegans 1272 b
inermis,armatus 1274 a
inexercitatus,exercitatus 1275 a
inexpectatus , expectatus ibidem
inexploratus,exploratus 1275 b
infabrè c.affabrè, politè, eleganter 1275 b
inferre crimina,diluere 1247 b
infimus ciuis,summus 1278 b
infimum,summum ibid.
infidus,fidus 1280 a
infidelis,firmus amicus ibid.
infinitus,finitus ibid.
infirmus,imbecillis,debilis c.firmus 1280 b
infirmare,confirmare 1281 a
infœcundus,fœcundus 1282 b
infœlix

infœlix,fœlix ibid.
informis res,formata ibid.
infrà,suprà 1283 a
ingenium acutum , obtusum 1285 a
inglorius,honoratus 1287 a
ingratis,libenter 1287 b
ingrauescere c. leuari, releuari 1288 a
inhibere aluum,soluere 1289 a
inhibere auiditatem , incitare ibid.
inhonestus,honestus 1289 b
inhonoratus,honoratus ibid.
inhospitalitas,hospitalitas ibid.
inimicus,amicus 1291 a
iniucundus,iucundus 1292 a
iniuratus,iuratus 1292 b
iniuriam facere,dare beneficium 1293 a
iniuriam inferre , propulsare ibid.
iniustus,iustus 1293 b
iniustum , meritum , debitum ibid.
innatus,insitus c.assumptus, aduentitius 1294 a
innocens,nocens 1294 b
innoxius,innocens, inculpatus c. obnoxius ibid.
inopportunus,opportunus 1296 a
inops,abundans 1296 b
inopia frugum,copia ibid.
inornatus,ornatus ibid.
inquietus,quietus 1297 a
insalubris,salubris 1297 b
insipiens,sapiens 1303 b
inspoliatus,spoliatus 1305 a
instituere,perficere 1306 b
instrenuus,strenuus 1308 b
insuauis, asper, auster c.suauis 1309 b
insyncerus,syncerus 1310 b
integer,contaminatus 1311 a
integer, validus,firmus, vegetus, sobrius c fessus,saucius , vitiatus,languidus,vinosus ibid.
integræ opes,accisæ 1311 b
integer sanguis,vitiosus ibid.
integritas,fraus ibid.
intemperans, immoderatus, intemperatus c.temperãs 1312 b
intemperatus,temperatus ibid.
intendere arcum,remittere 1313 a
intendere animum,relaxare ibid.
intendere laborem & studium,releuare 1313 b
intẽdere neruos,remittere 1314 a
intentio animi,remissio 1314 b
intercidere,extare 1316 b
interimere,conseruare 1321 b
interruptum,continuatum 1326 b
intrà,extrinsecus 1329 b
intimus,alienus 1330 a
intrico,extrico ibid.
intrinsecus,extrinsecus ibid.
introire in vitam,exire 1330 b
intus,foris 1331 b
inualidus,robustus,firmus 1332 b
inuehere,euehere ibid.
inuehi,emergere ibid.
inuerecundus,verecundus 1333 b
inueteratus,recens 1334 b
inueteratum, institutum ibid.
inuidus,fautor laudum 1336 a
inuiolatus , integer c. violatus ibid.
inuitus,libens 1336 b
inuius,peruius 1337 a
inuolare,euolare 1337 b
inurbanus, inciuilis c. vrbanus 1338 a
inutilis,vtilis 1338 a
inuulneratus,vulneratus ibid.
iocus serius 1338 b
ioca,seria ibid.
iocosus sermo,tristis 1338 b
irrasus,rasus 1342 a
irreligiosus,religiosus ibid.
irrequietus,quietus 1342 b
irreuolutus,reuolutus ibid.
iucunda vita,grauis 1350 b
iustus dominus , verus c.alienus 1360 b
L
Lapsa sydera sub terras,orta 2 b
lachrymans calamus,aridus 7 b
lætus,alacer c.humilis, demissus 9 b
læuitas,asperitas 10 b
lagophthalmus,ectropium 11 a
laxè,angustè 24 b
laxare,astringere ibid.
lene,asperum 28 a
lere,relere 29 b
liberalis, beneficus, munificus c. parcus 40 a
liberaliter,largè,abundanter, frugaliter c.parcè 40 b
literæ minutæ, maximæ 54 a
literæ vulgares, interiores, reconditæ 55 a
locuples c.tenuis, egens 60 a
locupletes,pauperes ibid.
loquax,mutus 65 a
luna crescens,senescens 74 a
M
Malus,bonus 96 b
malè audire,malè dicere 98 a
mansio,decessio 104 a
mansio in vita , excessus è vita ibid.
mansuetus,ferus 106 a
maritimus,remotus à mari 112 a
marte suo aliquid explere, adminiculis alterius 114 b
mas, fœmina 115 a
mater iusta familias,pellex 117 a
in Medio esse,situm vel positum esse c.obscurum 123 b
membratim,generatim 1128 b
mercenarius, gratuitus 137 a
minutim,repentè 152 b
miserationem nasci,odia incitari 156 a
miserandus,irridendus ibid.
mitis,mansuetus c.ferus, immanis 156 b
mitigari,irasci 157 a
mortem imperare, eripere mortem 177 a
mortale,æternum 178 a
mortalitas,immortalitas ibid.
plurimum,minimum 189 a
murcea Dea,strenua dea 193 a
N
Nasci,occidere 207 b
naues tectæ,apertæ 211 b
nauus,ignauus 214 a
necessaria oratio , voluntaria 217 b
negligere minas alicuius, horrere 219 b
negligenter,diligenter 220 a
negare,fateri, ibid.
negar,ait ibid.
nequam,frugi 224 a
nequitia,frugalitas 224 a
ad Nihilũ venire,ad summũ 230 b
nimius modicus 232 b
nitida forma in pictura , horrida 234 a
notus obscurus 244 a
nubila pellere, inducere 251 b
nuda & inanis domus, exornata atque instructa 252 b
nusquam,vspiam 263 b
O
Obcæcari tenebris , præfulgere splendore 264 a
obliquè,rectè 269 a
obruere,eruere 271 b
obscurus,apertus 272 b
obseruatione & ratione, natura & casu facere aliquid 275 a
obsequi,repugnare 274 a
obsolescere vectigalia , nitere 276 b
obstrictus,liber & solutus 278 a
obesse,prodesse 278 b
obesse,adiumento esse, ibid.
obtinere,repelli 279 b
obtinere litem,amittere 280 a
obtundere ingenia,acuere 281 a
obturbare,lenire 281 b
omittere occasionẽ,tenere 283 a
occidere rẽpublicã, cõdere 283 b
occidere in nihilum, oriri ex nihilo 283 b
occultus & inuolutus , promptus & apertus 284 b
occultè,apertè 285 a
occultari,aperiri, ibidem
occultari,elucere, ibid.
occupatus,otiosus 285 b
ocyus,tardius 290 b
odisse,amare ibid.
odisse, diligere, ibid.
odisse,fauere, ibid.
odium struere in aliquos,dimouere ab aliquibus 291 b
odiosum & graue , leue & facile 291 b
odiosum,iucundum ibid.
offensio,gratia 295 b
offensio,beneuolentia ibid.
olim scio , nũc primum profiteor 300 b
omittere,adipisci 303 a
opacus locus,apricus 306 b
operosus,facilis 308 a
opertum,apertum 309 a
opimus corporis habitus, gracilitas 309 b
opinio,veritas 310 b
opinio aduersa,diuersa ibid.
opinionem comprehendere , remittere 310 b
opinionem confirmare, detrahere ibid.
oppugnare aliquem, propugnare pro aliquo 315 a
oppugnare & euertere aliquem, defendere & probare ibid.
ordiri,terminare 322 a
ordine prius , posterius ordine 322 b
ornare aliquem,spoliare 326 b
os durum,impudens c. mollis frõtis 332 a
ostentare aliquid, moliri obscurè aliquid 336 a
ostentare verbis , reuera facere ibid.
ostentatio,veritas 336 a
ostentatio, voluntas, ibid.
otium,labor 337 b
otium,negotium ibid.
otiosè ambulare,citò 339 a
P
Palã & interdiu,clã & noctu 346 a
palam,clam ibid.
palam,obscurè ibid.
palam,per præstigia ibid.
pandari,fornicari 354 a
par,impar 358 b
parem esse,excellere 359 a
par,dispar 359 a
par,inferior, ibid.
paria,superiora ibid.
parcere,mortem afferre 362 b
parcere,perdere 362 b
parcere,spoliare, ibid.
parcus & diligens , prodigus & luxuriosus 363 a
parcus,elegans 363 b
parere aliquid, depellere 366 b
partum per nos, delatum diuinitus ibid.
partem adimere,dare 370 b
particulatim,summatim 372 b
particeps,expers ibid.
participem esse artis, carere arte ibid.
parua & mediocris res , tanta & immensa 375 b
paruula pecunia,immanis 376 b
passim,ordinatim 379 a
patere,obstrui 380 b
patens & exposita domus, clausa 381 a
patefactum & illustratum,obscurum & ignotum 381 b
patefieri,claudi ibid.
patronus,cliens 386 a
paucus,multus 386 a
pauci,plures 386 b
pauciloquium , multiloquium 387 a
peccare,virum bonum esse 390 b
pecuniosus,tenuis 395 a
pulsu alieno agitari,ex se sua spõte moueri 399 b
quæ Pensitant prædia , immunia 402 b
percelli,recreari 410 a
perdere aliquid,habere 413 a
perdere, lucrari ibid
perdere oppidum,recipere 413 b
perditor reip. seruator 414 a
peregrinus,ciuis 415 a
perferre,resistere animo 417 b
perfecta,inchoata 418 a
perfectio,conatus & adumbratio 418 b
perfectio,susceptio ibid.
permittere,cogere 428 b
permotio,conciliatio 429 b
pernicies,salus 430 a
perperam iudicare,rectè 432 a
perpetuus,annuus 432 b
in Perpetuum,paulisper 433 a
perplexè,palam 433 b
perspecta,præsens,experta virtus alicuius c.audita 438 b
perturbatio cœli,serenitas 442 b
perturbatio animi,sedatio 442 b
perturbatio animi, tranquillitas & securitas ibid.
peruagata bona longè latéque, angusta 442 b
peruulgare aliquid,diuidere passim,atque edere populo c.occultare , & continere domi 445 a
pestilentia,salubritas 449 a
pestilentes partes agrorum, salubres 449 b
petulantia,pudor 452 b
philosophari paucis , omnino 460 a
pingue & concertum cœlum, tenue & putum 470 b
placere, displicere 476 a
placidum esse,feruere 476 b
placida,immitia ibid.
placatus,ira incensus 477 a
placabilis,irritabilis 477 b
placabilis,inexorabilis ibid.
plangor,plausus 481 b
plenus, vacuus 483 a
plenus,inanis ibid.
plenus,ieiunus ibid.
plenus,exilis ibidem
Plenum verbum,imminutum ibidem
plenus,euectus ibid.
plena manu, ampliter , copiosè, prolixè , miniméque malignè largiri c.minutim parcè 483 b
plenissimè,restrictissimè 484 a
pone,ante 458 b
ponere in promptu, contegere siue abdere 500 a
popularis, assentator , leuis ciuis c. constans , seuerus , grauis 500 b
populariter,moderatè ibidem
potens & formatus vir , inops 508 b
potentia,impotentia ibid.
posthac,antea 511 a
postuenire,anteuenire 512 b
præcipuum,commune 520 b
præcipuum aliquid esse cum alio, par ibid.
præcipuum ius cum cæteris,idem ibidem
præfinitum,infinitum 526 b
prægredi,sequi 527 b
præmaturum,serum 529 b
præposterè,ordine 534 a
præsens,absens 540 b
præsens,futurum 541 a
præter,ante 542 b
prauum,rectum 549 b
premo,defendo 552 a
premere crimen,eleuare ibid.
pressus,redundans 552 b
pressum eloquentiæ genus , plenum ibid.
pressè,abundanter 553 a
pridie,postridie 554 b
primario loco esse,secundum locum obtinere 556 a
princeps,postremus 556 b
principium,extremum 557 b
principium,exitus ibid.
principium,finis ibid.
priuatus,cum potestate 559 b
priuatum,commune 559 b
in Priuato,in publico ibid.
priuatim,publicè ibid.
prodere posteris, accipere à ma-

ioribus 569 b
proditor patriæ, conseruator 570 a
profanus locus, consecratus 571 a
proferre,custodire 571 b
profectio,reuersio 573 a
prohibere procul ab insula prædones, intra insulam recipere 576 b
promptum,clausum 581 b
pronus,supinus 583 a
pronus,superus ibid.
propè intueri, procul spectare 584 b
properare,retractare 586 b
propinqui,longinqui 588 a
propinquitas loci, longinquitas ibid.
propitius,iratus ibid.
proprium,commune 589 b
propriè,promiscuè 590 a
propriè,vniuersè ibid.
propriè,publicè ibid.
publicè venire,priuatim 608 a
pudens,petulans 608 b
pudenter, cum verecundia, verecundè c.impudenter 608 b
pullus,leucopus 613 b
pusillanimis,magnanimus 619 b

Q

Quæstuosus ager, sumptuosus 632 b
quieta respublica,turbata 645 a
quilibet,peritus 645 b

R

Rarum,vulgare 661 a
rationis expers, vtens ratione 662 a
recessus lunæ,accessus 666 b
recens,inueteratus 666 b
recens,lassus 666 b
recens hominum sermo, vetustas annalium 667 a
reripere, respuere 668 b
reconciliare,alienare 671 a
reconciliata gratia,nunquam imminuta ibid.
reditus,profectio 676 a
reduncus,aduncus 679 a
redundare verbis, non complere verbis quod proposueris 679 b
redundare,deesse ibid.
refellere,approbare ibid.
referre iudices,reijcere 681 a
reflectere,incitare 683 a
refrigerare,incendere 684 a
refrigeratus,ardens ibid.
refutare & aspernari, complecti & augere 685 b
regelare,gelu resoluere ibid.
rectus,obliquus 686 b
rectum in oratione, prauum ibid.
rectè lata, vitio lata 687 a
regna adimere,dare 689 b
reglutinare,glutinare 686 a
regredi,progredi 690 a
regressus,progressus ibid.
reiicere bona,deligere 690 b
reiectio,selectio 691 a
relaxare aluum, restringere ibid.
relaxare aluum,astringere ibid.
religiosus,impius 693 a
religiosissimæ res,nefas ibid.
remanere in aliquo, recedere ab aliquo 695 a
remittere, demittere c. erigere 696 b
remittere animum, delectare c. intendere ibid.
remittere neruos, intendere 697 a
remittere sonum vocis,intendere 697 a
remissus,tristis 697 a
remissus,acris ibid.
remissio vocis,contentio 697 b
remissè differere,neruosè 697 b
remissè,vehementer ibid.
ratum,irritum 701 b
ratum,ruptum ibidem
ratum habere iudicium, rescindere iudicium ibid.
ratare,ratificare c.irritare 701 b
reparare,perdere 702 a
repellere vim,inferre vim 702
repens aduentus hostium, expectatus 703 a
repentè,sensim ibid.
replicare,plicare 706 a
reprobare,asciscere 709 a
repudiare,recipere 709 a
repudiare,assumere ibid.
repugnare,concedere 709 b
repugnanter,patienter ibid.
res salua,perdita 712 b
reuera,nomine 713 a
reuera,verbo & simulatione ibid.
rescindere iudicium, ratum habere 714 a
reserare,claudere 715 a
resoluere, vincire 716 b
resoluere,colligere 716 b
resoluere,componere 717 a
resorbere,vomere 717 a
restinguere,ardere 719 b
restituere aliquem,eiicere 720 a
resuere,suere 721 a
retardari,incitari 721 b
retendere,laxare 722 b
reticere,patefacere ibid.
retinere,abalienare 723 a
retusum ingenium,acutum 725 b
reuelare,velare 725 b
reus, petitor 728 a
rumpi malis,non moueri 749 a
rusticorum sermo, vrbanorum 750 b
rusticitas,vrbanitas 751 a

S

Sæuitia,clementia 6 b
salus,exitium 13 b
salubris annus,pestilens 14 a
sapienter,fallaciter 22 a
sarmentorũ amputatio, immissio 25 a
secretus locus,celebris 49 b
secundum,ante 52 b
sedare,incendere 56 a
sensim,repentè 67 b
sensim postulare,passim ibid.
separatim,coniunctim 69 b
serium,iocosum 75 b
siccaneum,irriguum 87 b
socci risus,luctus cothurni 103 b
solers,iners 108 b
solidum,fragile 110 a
soluta terra,spissa 113 b
stare,fugere 149 b
stare animo,desipere 150 a
stabile,incertum 152 b
stabilis via,lubrica 152 b
stabilitas,motus ibid.
stolata mulier,togata 153 a
strictim dicere,multa 157 b
stupor,virtus 162 a
subducere,prodere 166 b
subleuare,euertere 171 a
subleuare,lædere ibid.
submersum esse,innatare 172 a
submittere aliquid in oratione, augere 172 b
submissus, abiectus c.efferens se 172 b
submissio,elatio ibid.
subsidere,consurgere 176 b
suffragari,aduersari 186 b
summum,profundum 193 a
superesse,deesse 200 b
superior,inferior 205 a
syncerus, verus c.simulatus,fucatus 217 b

T

Tardus c.velox,celer 230 a
tegere,nocere 234 b
tectè,apertè ibid.
temporius,serius 242 b
tenuis aer,crassus 249 a
tenuitas frugum, vbertas 249 b
territare,placare 255 b
testibus præsentibus aliquid facere c.clam,furtim 257 b
testis grauis,leuis 257 b
testato decedere,intestato 259 a
testamentum ruptum,ratum,ibidem
toga fusa,restrictá 277 a
trahere amiculum, sustollere 288 b
tranquillare,perturbare 291 b
transuersus,obliquus 296 b
tristitia,lætitia 307 a
turba,primi 318 a
turbidum tempus, tranquillum 318 b

V

Vacuum esse ab omni molestia, aliquam solicitudinem habere 327 b
vagari, perstringere breuiter 329 b
valere,ægrotare 330 a
valens c.imbecillus, infirmus 330 b
valentia,inualentia 331 a
vastus locus,ædificatus 330 a
vendere malè,rectè 344 a
veniens dies,decedens 350 a
ventrem comprimere, soluere 350 b
verecundus,impudens 357 b
verecundè,constanter 357 b
verum,falsum 363 b
verus,syncerus c.simulatus,fucatus 366 a
verè,falsò ibid.
veritas,imago 366 b
vetare,iubere 371 b
veterator,nouitius 373 a
vilis,pretiosus 383 b
vinctum,dissolutum 385 a
vinum nullarum virium, ingentium virium 389 a
vinum nouum,vetus 389 b
violentus,tranquillus 391 b
viuus,mortuus 406 a
vlcisci,sanare 407 a
vnca,læuia 413 a
vniuersum,pars 417 b
cum vniuersis,separatim ibid.
vniuersa,singula 418 a
volare altè,demissè 418 b
volare,iter facere ibid.
vrbanitas,conuitium 429 b
vsus,abusus 436 b
vulgaris orator,excellens 441 b

OPPOSITA.

Abludere,alludere 11 a
abnuere,agnoscere 11 b
absistere,assistere 15 a
abstinentia,rapacitas 17 a
absoluta perfecta causa,ambigua 524 b
accusare,defendere 32 b
acer homo,i.asper,lenis 33 b
acerbus homo op.lenis, mansuetus 34 b
acutus gladius,hebes 45 b
acutum ingenium, subtile c.obtusum,hebes,retusum 46 a
acutus sonus,grauis ibid.
acutè sonare,grauiter 46 b
addormiscere,expergisci 52 b
adiugare,abiugare 59 b
aduentitium op.innatum, insitum 70 a
aduentitia dos,profectitia ibid.
aduentitium peculium, profectitium ibid.
aduersæ res, secundæ 71 a
adulteratus,syncerus 73 a
æquus,iniquus 68 a
aer purus & tenuis oppo. cœlum crassum atque concretum 91 a
æs signatum,graue 93 a
affici admiratione,in admiratione esse op contemni 106 a
affirmare,dubitare 108 b
affirmatio,dubitatio ibid.
agilis industria op.negligens,tarda opera 117 a
albus,ater 134 b
altius,inferius 155 b
amaritudo,dulcedo 157 a
amplus locus,augustus 174 a
ante cibum op.pransus, cœnatus 198 b
appetere alicui op.reseruare 215 b
aptus,ineptus 220 b
aptè fieri,discrepare 220 b
arguere verbo,negare 239 a
aristocratia,democratia 243 b
astrictè,remisse 269 b
atri lapilli,niuei 272 b
atrox, vehemens genus orationis op.lene,mansuetum 276 b
attenuatè,amplè 277 b
attollere,submittere 279 b
auditorium, schola oppo forum 284 a
austera suauitas,dulcis 299 b

B

Balbutire,canere 310
barbarus, inhumanus op commodus,disertus 312 b,& 558 a
barbara,immanis gens op.humana,docta ibid.
battologia,laconismus 316 b
bona ratio,perdita 334 b
bonum facere,malum 335 b
benignè monstrare viam,grauatè 341 a
breuia,profunda 347 a
breuius dicere, pluribus verbis ibidem

C

Cadit fabula,stat 359 a
cadit fides,stat ibid.
casu aliquid gerere op. virtute, consilio 360 b
calatus,meta 373 a
candens,atrum 386 b
capere miseriam, voluptates 398 b
carptim,vniuersi 415 b
casus,consilium 360 b,& 620 b
causa absoluta, perfecta op.ambigua 432 b
causa integra,dubia ibid.
celer,sedatus 441 b
celare diem,promere 443 b
certa res est,opinor 459 a
citra,vltra 494 b
ciuis, peregrinus 495 b
clausum,reconditum op.apertissimum,promptissimum 505 a
claudicans, fluctuans oratio op. æqualiter constantérque ingrediens 506 a
coædificatus locus,vastus 514 a
cœna recta,sportula 517 b
cohortari,deterrere 528 a
collocatum propalam, propositum op.constructum,reconditum 533 b
commemoratio,obliuio 551 a
commodum valetudinis, incommodum morbi 557 a
commodus,inhumanus 558 a
commouere,consolari 559 b
communiter,separatim 561 b
compescere,dispescere 568 a
conciliare coniunctionem, dirimere 581 a
conciliare somnum,fugare 581 b
conclusum op.dispersum,dissipatum 585 a
concursus asper, hiulcus verborum op.coagmentatus, læuis 588 a
confirmare fidem,refellere 599 b
confirmare,infirmare 599 b
confirmare,refutare ibid.
congrediens,digrediens 605 a
congregata vis oriens op. distracta,extincta 605 b
consecratus locus,profanus 615 b
consilium,casus 360 b,& 620 b
consilium,fortuna 620 b
consistit morbus,increscit 624 b
consolari,commouere 559 b
constratæ naues,apertæ 628 b
constat mens,labat 630 b
res de qua Constat, de qua quæritur 631 b
contaminata,integra 635 b
contentio animi,relaxatio 637 b
contentio, summa vis sermonis op.lenitas sermonis 637 b
continuata verba, coniuncta op. singula 640 b
continui dentes,serrati 640 a
contrahit animam musica,remittit 642 b
contrahere terram, lætificare 643 a
conuellere iustitiam, constituere 647 a
conuexus,concauus 650 b

copia

copia agri, vectigalium op.pecuniæ penuria 653 b
copia in dicendo, vbertas op.exilitas 653 b
copulata,simplicia 655 a
corrigere,deprauare 665 b
crassum cœlum, concretum op. aer purus,tenuis 672 b
credulus,religiosus 676 a
cum causa facere,sine causa 692 b
cum potestate esse,priuatum esse 693 a
in Cunabulis creatus consul, in campo 695 a
cupidus,moderatus 697 a

D

Damnare reos,absoluere 716 b
damnationes reorum acerbissimæ,libidinosissimæ liberationes 717 a
decedere,accedere 723 b
delicatissimus amnis,rapidus,violentus 748 b
deprecari pacem,denuntiare bellum 765 b
deprimere ædificium, tollere 766 b
desecare,agglutinare 770 b
desertor,conseruator 771 b
detrimenta,adiumenta 778 b
detrimentum, emolumentum 778 b
detrahere de authoritate senatus, ornare senatum multis laudibus 780 a
diffidentia,fidentia 805 a
directò,sub conditione 816 a
dissolutè vendere,permagno vendere 831 a
dare de manu,foris 842 b
doctor,discipulus 848 b
dubia op.certa,concessa 863 b
dudum,nunc 867 b
durum se præbere,facilem 872 a
durum vinum,molle 872 a
durum verbum,molle ibid.

E

Effluere, abundare, oppo.deesse 887 a
effusio animi,contractio 889 a
eiusmodi,dissimilis 893 a
elatus, excelsus, eminens op.depressus 894 b
eloquentia,infantia 899 b
eminus,elonginquo op.cominus 905 a
emptitius,gratuitus 906 a
enitere,obolescere 910 b
eripere,relinquere 930 a
errans, vaga sententia op.stabilis, certa 933 a
error,virtus ibid.
etiam,non 940 a
euenire malè, optimè 944 a
euertere definitionem, retinere 945 b
ex diuerso,dissimile 954 a
ex necessitate facere, sponte 954 b
exanimare,inflare 959 a
exanimata exiliter verba op inflata,anhelata 959 a
excitatè,crassè 964 b
excolere officium, negligere 967 b
exile genus sermonis, aridum, concisum, minutum op.liquidum, profusum, profluens 984 a
exilitas literarum, pinguitudo ibid.
extenuatus,concretus 1006 a
exterior,interior 1009 b
extimus,citimus 1010 a
exuberantes gemmæ, cauæ 1011 b
exuperare anima, mortuum esse 1015 a

F

Facilis, liberalis pater op.difficilis,auarus,morosus 1031 a
facilè aliqua re carere, res desiderare 1031 b
fallens,constans 1035 a
falsitas,veritas 1036 a
familiaris, necessarius op.alienus 1039 b
fastigium imponere operi,iacere fundamenta 1043 a
fidem confirmare, refellere 1064 b
finitionem soluere, confirmare 1072 b
fixum esse cõsilium,labare 1068 a
frigidum op.facetum, plausibile 1107 b
frugi,nequam 1109 b
frugi victus,luxuriosus ibid.
fucatus nitor,naturalis 1111 b
fundata legibus ciuitas, euersa 1119 a

G

Generaliter, specialiter 1134 a
grauis armatura,leuis 1154 b
graue æs,signatum 1154 b
gressu presso,pleno 1148 b

H

Hilaris,tristis 1185 a
humilitas,dignitas 1200 a
hyems matura,tarda 1202 a

I

Iacere, ignobile esse op. vigere 1204 b
idiota,op.ingeniosus,intelligens 1212 a
ieiuna oratio op.copiosa, plena 1213 a
immodestum, profusum iocandi genus op.ingenuum, facetum 1226 a
impeditus, irretitus, constrictus op.promptus 1228 b
in præsentia,post 1245 a
inanis, nuda domus op. exornata, instructa 1248 b
inclinata res,integra 1255 b
inculta,horrida,abdita,opaca pictura op.nitida,læta,collustrata 1257 a
honestę & Inculpatæ vitę testis op. notatus,reprehensibilis 1261 a
indoctum, agreste genus hominum op.expolitum 1268 b
inertiæ,artes 1274 b
inire prælium,finire 1273 b
infectum argentum, signatum 1277 a
inferni dij,superi 1277 b
infesta fortuna, prospera 1279 a
inflexo spiritu sonus, variatus, continuus 1281 b
infractus animus, confirmatus 1284 a
inscitia oppo. scientia, cognitio 1298 b
inficitius, inductus sermo op.patrius 1300 a
insistere, resistere op.progredi, procedere 1303 b
instare,resistere 1308 a
integer,truncus 1311 a
integra res,peracta 1311 b
integra res,perdita ibid.
in Integro causa esse dicitur, dubia ibid.
incendere,mitigare 1313 b
intentio vocis,remissio 1314 b
interdiu,noctu 1320 a
interior,familiaris vita op.publica administratio 1330 a
ab intestato,à testato 1328 b
intus, domi, in luce, in oculis ciuium 1331 b
inueteratum malum, nascens 1334 b
irritabilis,placabilis 1343 a
iustum prælium,leue 1360 a

L

Labefactare,restituere 1 b
lacunosus,eminens 8 b
languidus pulsus ictus, creber 13 a
lætè, iucundè, hilariter, op.seuerè 9 b
latius loqui,compressius 21 a
legatarius,testator 27 a
lenes cibi,acres 28 a
libertas,seruitus 39 b
lingulatus tubulus,elinguis 51 a
longitudo orationis, breuitas 63 b
longinquus sermo,breuis 63 b
lumen,tenebræ 73 b
lusus,iocus,serius 69 b

M

Madidus,siccus 87 b
mamma descendit op.sterilescit, resilit 100 a
manere in vita, excedere è vita 103 b
manet lex,abrogatur 103 b
manufactus,naturalis 110 a
maturissimè,tardissimè 119 b
mitis,mansuetus, lenis, clemens op.durus 156 b
mortale, caducum op.diuinum, æternum 178 a
moribus facta vis,contra morem facta 179 b
multiplex animus, vnus idémque 187 b
magistratus mutus, lex op.magistratus,lex loquens 200 a
muta & informis res op. eloquẽs, formata ibid.

N

Natura fieri, quodam instituto 210 a
naturalis diuinatio,artificiosa reprehensio ibid.
negotiosi dies,sacri 221 a
nobiles,noui homines 236 b
nocens vita & turpis, honestissimè & laudatissimè acta vita 237 a

O

Offensa,gratia 295 b
oratio lenis,instructa, terminata op.aspera,tristis,horrida 329 b
ordinarius seruus,vicarius 323 b
otium honestum & moderatum op.inertia,desidia 338 a

P

Parcè & continenter viuere, diffluere luxuria 363 b
peregrinus & aduena, hospes 415 a
perspicua dicere, veteratoria 373 a
pestilens,salubre 449 b
placida animalia,fera 476 b
placida arbor,syluestris ibid.
prauè,rectè 549 b
priuatus,cum potestate 559 b
probare,improbare 563 a
productè,breuiter 571 a
productio,contractio ibid.
profanum facere,colere ibid.
profluens, fusum, liquidum genus nominis op.exile, aridum, concisum 574 a
progredi,regredi 576 a
prompta, aperta op.occulta, recondita 581 b
in Promptu aliquid ponere, contegere,& abdere 582 a
propria & sua verba, translata & aliena 589 b
propugnare pro innocentibus, nocentes oppugnare 590 b
publicare hominem,populo communem facere op.reuocare in seruitutem 607 b
pudor,gloria 609 b
purus aer & tenuis,crassus & concretus 618 b

Q

Ad Quietem integri, onusti cibo 305 b
Quies,vigilia 644 b

R

Recondere oculos,erigere 671 a
recta coma,pressa op.crispa 686 b
rectè,obliquè ibid.
reditus,aditus 676 a
reditur,itus ibid.
reductus,eminens 679 a
nihil Redundet, nihil prætermittatur, 679 b
referre in, vel inter reos, ex reis eximere 681 b
remissè, leniter, vrbanè agere cũ aliquo oppo.grauiter, seuerè, priscè 697 b
restrictè,plenissimè 721 a
riguus,siccaneus 735 a

S

Scientia iuris ciuilis,ignoratio iuris 39 b
scribere notis, scribere sermonibus 44 a
scurrilitas,vrbanitas 47 a
securitas op cura,anxietas 53 b
senescens luna,crescens 66 a
separatim dicere, communiter 69 b
sereno tempore,nubilo 74 b
simplex, verum & syncerum op. falsum 94 b
simulatè, ex animo 95 b
sinistrorsum,dextrorsum 97 b
socordia,industria 105 a
soliuagus,congregatus 114 a
sordida oratio,nitida 119 a
species,demonstratio, simulatio, prætextus,velamentum op.res ipsa 124 b
spernere,retinere 128 a
spissa regio,solutioris humi 134 b
stare,sedere 149 b
stabilire remp. euertere 152 b
subducere,subtrahere op.subdere 166 b
sublimè, sublimiter oppo. humi 171 b
submittere se,extollere se 172 b
submissum dicendi genus, concitatum 172 b
subsidere in loco aliquo,commorari,op.proficisci 175 b
subtiliter,magnificè 179 a

T

Tarditas,celeritas 230 b
tempus feruens,frigidum 241 a
tempus miserum, luctuosum op. tranquillum,optatum ibid.
tenere modum, custodire op.excedere, 246 a
tener equus, vetulus 247 b
tenera virtus,tractabilis op.dura, ferrea 248 a
tenue cœlum,cassum 249 a
tenuis victus,copiosus ibid.
terrestre prædium, marinum 255 a
tumultuosa vita, seditiosa, oppo. quieta, 316 b

V

Vaga sententia, errans op.certa, stabilis 329 a
vanitas,constantia 333 b
vegetus pulsus venarum, vehemens op.languidus 339 a
vehemens oratio & atrox, oratio lenitatis & mansuetudinis ibidem.
verecundus in transfereddo,parcus op.audax 357 b
vernaculæ volucres,aduenæ 359 a
veteratoria dicere, perspicua 373 a
vilis oratio,accurata 383 b
vilitas,caritas 384 a
vi facere imperium, op.amicitia adiungere 398 b
vitium,virtus 402 a
vitiosa vita,pura 403 b
vmbra & imago,solida & expressa effigies 411 b
vnctus,squalidus 412 b
vniuersè, generaliter, generatim op.sigillatim 418 a
voluntaria herba,satiua 420 a
vocem attollere, submittere 425 b
vrbana arbor,syluestris 429 a
vrbana vita,rustica ibid.
vtilitates suas omittere, vtilitatibus suis seruire 440 a
vulgare, obsoletum op.nouum, inauditum 441 b

ANTIQVA, SIVE obsoleta,& inusitata.

Ablocare,locare 11 a
acceptrica 30 a
accipitronas ibid.
accreduo,credo 31 b
adasso,adigo 50 b
addas,addare 51 b
addenseo,ses 51 a
adiuta mihi,adiuua me 60 b
adiutor,aris,adiuto ibid.

adnixus,adnisus 64 b
adolescentiari, i. nondum satis habere modestiæ 65 b
adorare,agere 67 a
adsipere 68 b
aduerso,aduersor 71 b
aduorsum,aduersum 74 a
aduorto ibid.
ærusare 92 b
æternare,æternùm facere 100 b
æuitas,ætas 104 b
affector,affecto 107 b
aggrediri,aggredi 116 b
agere grates,gratias 121 b
albere 135 a
alescere,crescere 138 b
aliouersum,aliorsum 144 b
aliqui,aliquo 141 b
aliquotfariam ibid.
allubescere,placere 147 b
alis,alius ibid.
alteras 150 b
altrouersum, in alteram partem 152 b
aluus m.g. 154 b
amecus,amicus 162 a
amplecto,amplector 173 b
amplexo,amplexor ibid.
amplant,amplificant 175 b
anculare,ministrare 183 a
ancumulentæ ibid.
angustitas,angustiæ 186 b
aduertere animum, adnimaduertere 191 b
anquiro,inquiro 197 b
apiscor,inuenio 210 b
appellere,cogere 215 b
apprimus 218 b
arbos, arbosem, arbor, arborem 228 b
ardus,aridus 236 b
assarius 265 b
attigo 278 b
attono,stupefacio 279 b
auerruncare, runca expurgare 285 a
aulas,ollas 292 a

B

Betere,ire 323 b
blandidicus 330 b
boïre,boare 343 a

C

Caduciter,præcipitanter 362 a
canatim 389 b
carinare,probra obiicere 410 b
cascum,vetus 417 a
catus,cautus 430 a
copo,caupo 431 a
celeranter,celeriter 442 b
celeratim,celeriter ibid.
cello,cedo 443 b
cette,dicite 463 a
cinctutus,militari 482 b
cinefacio, in cinerem redigo 483 a
cispello, citra pello 493 b
citer 495 a
claro,clarum facio 501 a
coda,cauda 615 b
cohorto,cohortor 528 a
collus,collum 535 a
commetare,commeare 553 a
communis meus,amicus 561 b
compesse,compesce 567 b
conscribillare,conscribere 614 b
conuolsum,conuulsum 647 b
cruciabiliter 688 a
cupire 697 a
custodibitur 707 a

D

Deiurium 745 a
deiuuare 746 a
delauare 746 b
delenificus 747 a
delicia 749 a
demagis,minus 752 b
deminuo 754 a
demus,demum 757 a
depeculasso,depeculor 762 a
depultus,depulsus 762 b
depudicare,stuprare 767 a
dextimum,dexter 786 a
dicundi,dicendi 794 b
directus,crucifixus 797 b
differitas,differentia 801 b
discapedino,aperio 960 b
discordis,discors 822 b
discordabilis ibid.
discorditas ibid.
dispalescere,diuulgari 824 b
dispendere,expandere 825 b
displicina,quæ displicet 826 b
duint,dent 847 a
duit,det ibid.
danunt,dant ibid.
datare,dare ibid.
dossum,dorsum 860 a
dubenus,dominus 863 a
duce,duc 866 b

E

Eccillum,ecce illum 877 a
egregius,præclarius 891 b
elexi, electum, elicui, elicitum 896 b
eluacificare 900 b
equiia 925 b
errantia,error 933 a
euitare,vitam eripere 947 a
exaduorso,exaduerso 953 a
exædificare,eiicere domo 957 b
exagoga,qui exportat 958 a
exbalisto,decipio 961 a
excalceor,excalceo ibid.
excantare,excludere ibid.
excisare,vulnerare 963 b
exequiare,exequias facere 976 a
exfodio,effodio 979 a
exiurare, iuramento affirmare 986 b
exobsecro, vehementer obsecro 987 a
expedibo,expediam 993 a
experire,experiri 995 b
explenunt,explent 998 b
exsacrificare 1005 a
extrare,egredi 1011 a
exuertere,præuenire 1012 a

F

Facundiosus 1033 b
fœcutinus ibid.
falsè 1035 b
fauere faucibus,flere 1046 b
fidelè 1067 a
fligere 1080 b
fodare,fodere 1085 a
fortescere,fortem fieri 1097 a
fortunatim,prosperè 1199 a
frugiferens,frugifer 1109 b
frunisci,frui 1111 a
frux 1113 a
futare,confutare 1125 b
futatim ibid.

G

Gingrire 1140 b
grandeuitas 1150 b
grandigrare ibid.

H

habere despicatui, habere despectui 1162 b
habuui,habui 1167 a
harpagare,rapere 1173 a
haustum facere,potare 1175 a
here,heri 1180 b

I

Ignominiatus 1215 b
imbellia,ignauia 1221 b
impete,impetu 1233 b
impetritus ibid.
impetrassere,impetrare ibid.
inceps,deinceps 1251 a
incepsit,inceperit 1251 a
incilare,increpare 1254 a
incitabulum 1255 a
inclinamentum,deriuatio 1256 a
incoibilis 1256 b
incomes,sine comite 1257 a
incommitiare, cōmissum facere ibid.
incordiare,suadere 1259 b
indugredi 1270 b
indulgitas,indulgentia 1271 a
infer,infra 1277 a
infortunitas 1283 a
ingenuatus, ingenuitate præditus 1286 b
inimiciter 1291 b
inubere 1295 a
inopiosus,sine ope 1296 b
insimul,vnà 1303 a
insomnia,æ 1304 b
interbitare, interuenire 1315 b
interdius,interdiu 1320 a
interfieri,consumi 1321 a
interibi,interea 1321 b
interstinguere 1326 b
intestina 1328 b
intuor,video 1331 b
inuergo,inclino 1333 b
inuinius,abstemius 1336 a
iibus,iis 1344 a
iudicassit,iudicauerit 1351 a
iuuenalis,iuuenilis 1361 b

L

Lætitudo,lætitia 10 a
læto,lætor 9 b
lallo,lac sugo 11 a
lamentarius ibid.
latibulari 18 a
leo 29 b
lucrificabilis 68 a
luctus,lucti 71 b
luculentitas 79 a

M

Macerescere, maceratum fieri 85 a
magnitas,magnitudo 93 b
manuatus 110 a
manum,clarum 107 a
mansues,mansuetus 106 a
mendicabulum,mendicatio 132 a
militarius,militaris 148 a
minitabiliter,minaciter 150 a
mirius,magis mirum 153 b
mis 154 a
miseriter, miserè 153 a
miseritudo 153 b
misericordior ibid.
mœnitus, mœnibus cinctum 163 b
mœro,mœrentem facio 164 a
mœstiter,mœstè 164 b
mœri,muri ibid.
moneris,monueris 169 b
morsicatim,mordendo 175 a
mortualis, quod ad mortuos pertinet 178 a
morigerare 180 a
motuantur,motantur 182 b
mulierare,effœminare 184 b
munis,officiosus 192 a

N

Nefans,fantis 219 a
negabundus,negans 220 a
nequibo 224 b
nequitum, nequitur, non posse 225 a
neuolo,neuis 227 a
ninguis,nix 232 b

O

Occedere,accedere 283 a
occentassit 283 a
occisit,occiderit 283 b
oggero,intendo 298 b
opprobramentum, opprobrium, 314 b
orbitudo,orbitas 321 a
ornatus,ti 327 a

P

Partitudo,partus 367 b
partio,partus ibid.
partire,partiri 373 b
patricè more,patricio 382 b
patruissimus 383 a
paupera,æ 388 b
pauperare, pauperem reddere 388 b
pecu,pecus 395 b
pultare,pulsare 400 a
perduo,perdo 413 b
perduaxo,perdo ibid.
persualtrix 440 a
pigrare,tardare 466 b
pleuitas,ignobilitas 484 b
polulus,paruulus 493 b
porcére,porro arcere 501 b
præbitere,perimere 517 a
præsipere 68 b
probiter,probè 562 b
prohibessis,prohibueris 577 a
prolicere,inducere 578 b
protinam,protinus 598 a
pueras,puer 610 a
puluer,puluis 615 a

Q

Quippini,quippe 649 a

R

Rancens,rancidus 659 a
rapsere,rapere 660 a
ratare,ratificare 701 b
rebito,reuertor 665 b
redandruo 673 b
redostio,gratiam refero 678 b
refacio 683 a
relicinus 692 a
remulcare 699 a
retiaculum 722 a
ridicularius,ridiculus 734 b
robus,rubeus 738 b
rumigero,rumorem fero 748 b
rurestris 750 b

S

Semianimus,semianimis 61 a
seorsus,seorsum 69 b
similitas,similitudo 94 a
simitu,simul ibid.
simplicitus,simpliciter 94 b
singularius,singularis 97 a
sinistimum,sinister 786 a
socienus,socium 105 a
sonere,sonare 117 a
species,aromata 125 a
speres,spes 130 b
spicus,spica 132 a
spicere 132 b
sublestus,debilis 171 a
succortrilla 182 b
suere 185 a
supus,supinus 205 b
serus 207 a
sycophantiosè,dolosè 214 a

T

Tardities,tarditas 231 a
trahex,rapax 288 b
traulus,balbus 297 b
turbassit,turbauerit 319 b

V

Vanare,fallere 333 b
vasum 335 b
vella,villa 341 a
verimonia 366 b
vesci,videre 367 a
vicissatim 378 a
vicissitas 378 a
viriatus 393 a
vaose 412 a

AFFINITATIS nomina.

Abamita 4 b
abauus 5 a
abauia ibid.
abmatertera 11 a
abnepos ibid.
abneptis ibid.
abpatruus 12 b
affinis 108 a
agnati 118 a
amita 165 a
amita maior ibid.
amitini ibid.
atauus, 272 a
auia 290 b
auus 304 a
auus paternus ibid.
auus maternus ibid.
auunculus 304 b
auunculus maior ibid.

C

Cognati 523 a
consanguinei 613 a
consobrini 625 a
consobrina 625 b
consocer ibid.

F

Filius 1068 b
filiolus ibid.
filia ibid.
frater 1102 b
fraterculus 1103 a
fratres patrueles 1102 b
fratres gemini ibid.
fratria 1103 a

G

Gener 1134 b
germanus 1136 a
glos 1145 a

H

Hecyra 1176 b

I

Ianitrices 1208 b

L

Leuir 32 b

Maio-

M

Maiores 92 b
magnus socer 93 a
maior socer ibid.
maior patruus ibid.
maior auunculus ibid.
mater 116 b
mater matrima 117 a
matertera 117 b
matruelis ibid.
matrimus ibid.

N

Natus 208 a
nata ibid.
nepos 223 a
neptis 223 b
nepotulus ibid.
nothus 246 a
nouerca 247 a
nurus 263 a

P

Pappus 358 a
parens 364 a
pater 381 b
patruus 383 a
patruus magnus ibid.
patruus maior ibid.
patruus maximus ibid.
patruelis ibid.
posthumus 511 b
priuignus 559 a
priuigna ibid.
proauus 562 a
proauorum ataui ibid.
proaunculus ibid.
promatertera ibid.
progener 575 b
pronepos 582 b
proneptis ibid.
pronurus 583 a
propatruus 584 b
prosocer 594 b
prosocrus ibid.

S

Sobrinus 103 b
socer 104 a
socer magnus ibid.
socrus 105 b
socrus magna ibid.
soror 119 b
soror patruelis 383 a
sororius 119 b

T

Trinepos 305 a
tritauus 307 b

V

Vitricus 404 a
vterini 435 b

HOMINIS PARTES.

Abdomen 6 a
abomasum 12 a
acetabulum 36 a
acetabula ibid.
acies oc. 39 b
acroteria 44 a
agnatum membrum 118 a
ala 131 a
allus 147 b
aluus 154 b
ancon,cubitus,cubitum 183 a
anima 187 a
annularis digitus 194 b
annuli oc. ibid.
antiæ 202 b
anus 206 a
aqualiculus 223 b
armus 247 b
arteria 252 b
arteria aspera ibid.
artus 253 a
articulus ibid b
auris 294 a
auricula 296 a
auricularis digitus ibid.
axilla 305 b

B

Balanus 309 b
barba 312 a
brachium 344 b
bubones 350 b
bucca 351 a
buccæ ibid.

C

Cœlum 366 a
cæsaries 369 b
calua 379 a
caluaria 379 b
caluitium ibid.
calx 380 b
calcaneus ibid.
canthi 393 b
cani 394 a
capillus 395 b
capillamentum 396 b
caput 403 a
caro 413 a
cartilago 416 a
caua,vena 435 b
cephalea 450 a
cerebrum 453 a
ceruix 460 b
chordum 472 a
cilium 480 a
cincinnus 481 a
cinnus 483 b
cirrus 493 b
clunis 511 b
coles 529 a
coleus ibid.
collum 535 a
colon,colum 540 a
columellares 543 a
columella ibid.
coma 544 b
condylus 593 b
cor 655 b
costa 670 a
coxa 671 b
coxendix ibid.
cremasteres 676 a
crinis 681 b
crus 687 a
ctenes 688 b
cubitus,cubitum 689 a
cunnus 696 a
curculio 702 a
cutis 707 b

D

Dentes tomici 4. canini 4. maxillares vtrinque quaterni, vltimi 758 a. & b
diphragma 789 a
digitus 804 b
dorsum 860 a

E

Epiglossis 919 a
exta 1005 b

F

Facies 1018 a
fauces 1046 a
fel 1050 b
femen 1051 a
femina ibid.
femur ibid.
fibra 1062 a
fibræ ibid.
frons 1107 b
frumen 1110 a

G

Gelasinus 1129 b
gena 1131 b
genu 1132 b
genitale 1140 a
genuini dentes 1140 b
gingiua ibid.
glabella ibid.
glandium 1142 b
gremium 1156 b
gula 1158 a
gurgulio 1158 b
guttur 1159 a

H

Hepar 1179 a
hira 1187 b
hirquus ibid.
hymen 1202 b

I

Iecur 1213 a
ieiunum ibid.
ile 1216 b
ilia ibid.
incisuræ 1252 b
infamis digitus 1276 a
ingenium 1285 a
inguen 1288 b
intellectus 1312 a
interanea 1315 b
internodia crurum 1323 b
interscapilium 1326 b
intestinum 1328 b
ischia,coxendix 1345 a
iugulus,& iugulum 1354 a
iunctura 1356 a

L

Labium 1 b
labrum 4 b
lachryma 7 a
lactes 5 a
lacertus 6 b
læua 10 a
lanugo 13 b
latus 21 a
lien 46 a
lingua 50 a
loci 60 a
longanon 61 b
lumbus 72 a
lumen 72 b

M

Mala 95 a
mamma 100 a
mamilla ibid.
mandibula 102 b
manua 107 a
matrix 117 b
maxilla 120 b
maxillaris dens ibid.
mediastinum 124 b
medulla ibid.
medius digitus 123 b
membrum 128 a
mens 132 b
mentum 136 b
minimus digitus 376 b
molaris 165 a
musculus 195 a
mucus 183 a

N

Naris 206 a
nasus 110 a
natura 109 a
naturalia 110 a
nates 110 b
neruus 225 b

O

Occiput 284 a
oculus 288 a
omasum 302 b
omentum 303 a
os,oris 331 b
os,ossis 334 a
ossiculum 334 b

P

Palatum 346 b
palma 349 b
palpebræ 350 b
papilla 358 a
pectus 392 a
pectusculum 393 b
penis 404 a
pes 445 b
pedam 447 b
phlegma 460 b
pilus 469 b
pingue 470 b
pinnula 471 a
pituita 475 b
planta 479 a
pneumon,pulmo 487 b
podex 488 a
pollex 492 b
poples 500 b
præcisum 519 a
præcordia 522 a
præputium 534 a
priapus 554 a
primores 556 a
pubes 606 b
pugnus 612 a
pulmo 614 a
pupilla 617 a
pupula ibid.

R

Ratio 662 a
ren 699 b
rhagoides 729 a
rostrum 742 b
ruga 747 a
ruma 747 b
rumen ibid.

S

Saliua 13 a
sanguis 18 b
scapula 33 a
scapilium ibid.
scoptula operta 42 a
scrotum 45 b
secundæ 52 b
sedes 55 a
sensus 67 a
sinistra 97 a
sinus 98 a
solum 112 b
spina 132 b
spiritus 133 b
splen 135 a
spondylus 137 b
stomachus 153 b
sumen 192 a
supercilium 196 b
sura 205 b
synciput 217 b

T

Talus 224 b
tempus 242 b
tergum 251 b
testiculus 157 a
testis ibid.
thorax 268 a
tibia 271 a
tonsillæ 280 b
tori 284 b
trachea 286 a
trachoma ibid.
tunicæ oculorum 317 b
tunicæ testiculorum 318 a

V

Vber 337 a
velamenta testiculorum 343 a
vena 343 a
venter 350 b
ventriculus 351 a
ventriculus cordis ibid.
verenda 358 a
veretrum ibid.
verpus 359 b
verpa ibid.
vertebra 364 a
vertibulum ibid.
vertex 364 b
vesica 367 a
vestigium 368 b
virilitas 392 b
virilia ibid.
viscus 399 a
vlna 408 b
vmbilicus 410 b
vnguis 415 a
vola 4 8 a
vox 424 a
vreteres 429 b
vropigium 431 b
vterus 435 a
vua 440 b
vultus 443 b
vulua 444 b

HOMINIS VESTIMENTA & ornamenta.

Abolla 12 a
acicula 39 a
ægis 80 b
albogalerus 134 a
amentum 162 a
amethystina ibid.b
amiculum 163 a
amphimallum 172 b
amphitapum,& tapa,æ ibid.
analectides 178 b
ansa 197 b
ansula,æ ibid.
apex 209 a
armilla 247 a
ascopera 257 a
attalica 276 b
aulæa 292 a

B

Babylonica 307 a
balteus 311 a
balteum ibid.
bardiacus 313 b
bardocucullus 314 a
basilica 685 b
basilicum 314 b
bareæ 316 b
bilix 325 b
bombycina 333 b
bracca 344 b
brachiale 345 b
bubalia 350 a

bubalinus thorax 350b
byſſina 355 b

C

Calantica 372 b
calaſſis ibid.
calceus 380 b
calceus laxus ibid.
caliendrum 374 b
calones 377 b
calopodium ibid.
calthula 379 a
calyptra 381 b
campeſtre 385 a
capidulum 395 b
capital 405 a
capillare 396 b
capitium 406 a
carbaſus 406 b
caſtula, perizonium, præcinctorium 421 b
cauſia 435 a
cento 447 b
cernuus 455 a
ceſtus 462 b
chalaſſis 372 b
chiridota 470 a
chirotheca 471 a
chlamys ibid.
chlamys Phrygia ibid.
chlamys Sidonia ibid.
chlamys Spartana ibid.
chlamydula ibid.
cidaris, citaris, cidarus 478 a
cilicium 480 a
cinctus, cingulum 482 a, & b
circundata palla 486 b
claui caligares 506 a
claui 506 b
clauus, latuſclauus, laticlauium ibid.
clauata 507 a
coa 512 b
coccinum 514 b
coccina veſtis ibid.
cœnatorium 518 a
cos 523 a
colobium 540 a
coloriæ veſtes 542 a
compedes 567 b
conchyliata 579 a
condalium 588 b
cothurnus 670 b
crepida 687 a
crocota 684 a
crocotula ibid.
crumena 686 a
cucullio 689 b
cucullus ibid.
cudon 690 b
cyclas 709 a
cymatilis 710 a
cyna 710 b

D

Dactyliotheca 714 b
dextrocherium 786 a
diabathra 786 b
diadema ibid.
digitalia 805 a

E

Endromis 869 b
epitegium 921 b
exomides 988 a

F

Faſcia 1042 a
faſciæ ibid.
faſciola ibid.
femoralia 1051 b
fimbria 1069 a
flammeum 1078 a
focale 1084 b

G

Galbanum 1126 b
galea ibid.
galerus 1127 a
galericulum ibid.
gallicæ 1127 b
gauſape 1129 b
genualia 1132 b

H

Heteromaſcala 1182 b
humerale 1199 b

I

Ianthina indumenta 1208 b
impluuia 1236 b
impluuiata ibid.
inauris 1249 a
inducula 1272 a
indumentum ibid.
induſium ibid.
induſiata ibid.
infula 1284 a
inſtratum 1306 a, & 1308 b
inſtita 1306 a
inuolucre 1338 a

L

Lacerna 6 a
lacinia 8 a
læna 9 a
latuſclauus, laticlauium 506 b
leuidenſa 32 b
ligula 50 b
limbu 47 b
limus 49 a
linea 49 b
lintea veſtimenta 51
linteum ibid.
lunula 74 b

M

Mamillare 100 a
manica 104 b
mantelum 106 a
manuleata tunica 110 a
marſupium 115 a
maſtruca 116 b
melina 127 a
mitra 157 a
mollicina 168 a
monile 170 a
multitia 188 a

N

Noegæum 238 a

O

Ocreæ 287 a
oræ 319 a
oſtrinæ 337 b

P

Palla 348 a
pallula ibid.
pallium 348 b
palliolum 349 a
palliaſtrum ibid.
paludamentum 351 a
pannicularia 356 a
paragaudes, & paragaudæ 360 b
parnacides 368 b
pataglum 380 a
patagiata ibid.
pelles 399 a
peniculamentum 404 a
penula 405 b
peplus 406 a
pera 408 b
periſcelis 435 b
peripetaſma 435 a
periſtroma 426 a
perizonium 421 b
petalus 449 b
pexa 391 b
phæcaſius 453 a
phæcaſſium 453 b
pileus 468 b
plagæ 478 a
polymita 495 a
præcinctorium 521 b
præclauum 521 a
præexta 543 a
praſinæ 549 a
pulla veſtis 614 a

Q

Quiſquiliata 650 b

R

Ralla 658 a
rechedipna 667 a
recinium, recinus 667 b
regilla, baſilica, trabea 685 b
recta tunica 686 b
rediminculum 677 a
reticulum 722 a
rheno 730 a
rica 734 a
ricinus, ricinium ibid.
ricula ibid.

S

ſacciperium 2 b
ſaga 6 b
ſagum 8 a
ſandalium 17 b
ſarranæ, Tyrię, oſtrinæ, purpureæ 25 a
ſcapularis 33 a
ſculponea 47 a
ſegmentata 47 b
ſegmentum 51 a
ſegmentatæ veſtes ibid.
ſemicinctium 61 a
ſidonia 89 a
ſindon 96 b
ſoccus 103 b
ſolea 107 b
ſpinter 133 a
ſpira 133 b
ſtola 153 a
ſtragula 154 b
ſtrophium 158 a
ſubcingulum 165 b
ſubligaculum 171 a
ſubligar ibid.
ſubmania 172 a
ſubucula 179 b
ſuccingulum 182 b
ſucula 184 a
ſudarium 185 a
ſuffibulum 185 b
ſupparus, ſupparum 201 b
ſyntheſis 218 b
ſyrma 219 b

T

Tænia 224 a
talaris tunica 226 a
talaria ibid.
teſſellatæ tunicæ 257 a
textilis 262 a
thalaſſina 262 b
thorax 268 a
tiara 271 a
tibiale ibid.
toga 276 b, & 277 a
candida, pura, palmata, picta, prætexta, puerilis, rara, raſa, virilis 277 a
toral 281 b
torques 285 b
trabea 685 b
trichap[illegible] 303 a
triclina[illegible]ga, quæ & cœnatorium dicitur 518 a
trilix 304 b
triumphalis 308 b
tunica, interula 317 b
tunica laticlaui ibid.
tyrianthina veſtimenta 324 b
tyriæ 325 a

V

Vdo 338 a
ventrale 351 a
virgata veſtis 393 b
viria, viriola 394 a
vitta 404 a
vmbella 411 b
vndulata 414 a

Z

Zona 448 b

AEDIVM PARTES.

Acroteria 44 a
Ambrices 160 b
ambulacrum, ambulatio 161 b
amphithalamus 172 b
ancones 182 a
andron 183 b
andronitis ibid.
angulus 186 a
antæ 198 a
antepagmenta 200 b, & 203 b
antes 201 a
apiarium 210 a, & 209 a
apodyterium 211 a
apotheca 213 a
appendix 215 b
aquarium, a quariolum 223 b
arcus 233 b
area 235 a
armarium 246 b
armariolum ibid.
aſſa 262 a
aſſamenta ibid.
aſſer aſſerculi, aſſula 263, 265 b
aſſis 265 b
atrium 275 b
auiarium 291 b
aula 291 b
aris 305 b

B

Balineum 310 a
balnearium ibid.
balneum ibid.
baptiſterium 311 b
baſis 315 a
bero 322 b
bibliotheca 324 a
biclinium 325 a
bubile 350 b

C

Camera 382 b
caminus 383 a
canalis 385 a
cancelli 386 a
cantherij 393 b
capreblus 395 b
capſulæ 402 b
cardo 408 b
caryatides 416 b
caſeale 417 a
catenatio 424 b
cauædium 427 b
caula 430 b
caueæ 436 a
cella fructuaria, olearia, torcularia, viaaria, defructaria, fœniliapalearia 443 a
cellula 443 b
cellarium ibid.
chartophylacium 467 a
chenobolchium 469 a
chors 472 b
circuncolumnium 486 a
ciſterna 494 a
clauus trabalis 506 b
c ibanus 509 a
cloſtrum 511 a
cochlea, q[illegible] & ſchalæ cochlides dicuntur 514 b
cochlid[illegible] quod & coch'yds dicitur 515 a
cœnaculum 517 b
cœnario 518 a
columbarium 543 a
columen ibid.
concamerario 576 b
concluue 584 b
conopæum 611 b
conſpicillum 627 b
contabulatio 635 b
coquina 655 b
corium, coria 658 b
coronæ 661 b
coronis 662 b
crepido 688 a
cruſtæ 687 a
crypta 688 a
crytoporticus 688 b
cubiculum 689 b
culina 691 a
culmen ibid.

D

Delicia 749 a
deliciares regulæ ibid.
deliciatum tectum ibid.
deliquiæ 750 b
diæta 784 a
diſſeluuium, diſpluuiatum 826 b
dormitorium cubiculum 859 b

E

Epiſtylium 921 a
equile 926 a

F

Faſtigium 1043 a
f neſtra 1051 b
fœneſtella ibid.
focus 1085 a
fœnile 1088 a
forica 1092 b
foris ibid.
foricula 1093 a
fornax 1095 b
fornix 1096 a
fornicatio ibid.
foruli 1092 b
furnus 1123 b

G

Gradus 1147 b
granarium 1151 a
guſtatorium 1159 a
gynæceum 1160 a

H

Hara 1172 b
hypocauſtum 1203 b
hypogeum 1204 a
horreum 1194 a

I

Ianua 1208 b
imbrex 1222 a
impages 1227 b
impluuium 1236 b
incumba 1261 a
infurnibulum 1284 b
iſodomon 1345 b

L

Lacus 8 b
lacuſculi ibid.
lacunar ibid.
lar 15 b
lararium ibid.
later 18 a
latrina 20 a
lauatrina 20 a, & 23 a
lignum 46 a
limen 47 b
lorica 65 b

M

Melitton 127 b
mellarium 126 a
membrum dormitorium 128 b
mœniana, podioli 132 a, & 488 a

N

Neſſotrophium 226 b

O

Odeum 290 b
oſtium 336 b

P

Paradromis 360 b
paraſtades 362 a
paraſtatæ ibid.
parietina 366 a
parietes intergerini 1321 a, & 366 a
patibulum 383 b
peſtinatum tectum 391 b
penetrale 403 b
penarius 406 a
penaria ibid.
penuarium ibid.
penuarius ibid.
pergula 421 b
peridromis 424 a
periſterotrophium 426 a
periſtylium ibid.
perſonæ 438 a
peſſulus 448 b
petaurum 450 a
pila media 468 a
pinacotheca 469 b
pinnaculum 471 a
pluteum 487 a
podium 488 a
polubrum 494 a
pomarium 497 a
porcæ 501 b
porticus 504 b
poſtis 511 b
primarius lapis 555 b
proceres 565 a
proceſtrium ibid.
prochyta ibid.
procœten 566 a
proiectura 577 b
promptuarium 582 a
propylæum 591 a
protecta 596 b
prothyrum 598 a
pſeudothyrum 560 a
puluini 615 a
puluinum ibid.
puteus 621 a

R

Repagula 701 b

S

Sacrarium 4 a
ſcalæ 31 b
ſcrinium 45 b
ſcandula 32 b
ſcapus cardinalis 33 b
ſpeculare 127 b
ſpheriſterium 131 b
ſpiramentum 134 b
ſtabulum 140 b
ſtillicidium 147 a
ſtylobata 162 b
ſubgrunda 168 b
ſubgrundatio ibid.
ſubtegulanea 178 a
ſudatorium 184 b
ſuggruuda, ſuggrundia 188 b
ſuperliminare 198 b

T

Taberna 220 a
tabularium 222 b
tabulatum ibid.
tectum 834 b
tegulum 235 b
tolamones 236 a
tepidarium 250 a
teſſeruläe 257 a
teſtudines 260 a
thalamus 262 b
tholos 268 a
tibicines 271 b
tignus, tignum ibid.
tigillum 272 a
trabs 285 b
tranſenna 292 b
tranſtra 296 b
triclinium 303 a

V

Vacerra 326 a
valetudinarium 332 a
valuæ 333 a
vaporarium 334 a
verſura 363 b
vertices 364 b
veſtibulum 368 b
veſtiarium 371 a
veteraria 373 a
viridarium 394 b

X

Xiſtus 447 b

AEDIVM SVPELLEX & ornamenta.

Abacus 4 a
abaculus ibid.
abaculos ibid.
abax 5 b
accubitum 31 b
aconita 42 a
acus 45 b
ahenum 129 b
alea 137 b
aleus luſorius, alueolus 154 a
ames 161 b
ampulla 175 b
amyſtis 177 a
anabattrum ibid. b
anaclinterium 178 a
anaglypta ibid. b
aqualis, aquarium 223 b
aquiculus ibid.
aquiminarius 225 b
arca 229 b
arcula 229 b
arculæ loculatæ ibid.
arculus 233 b
arculum ibid.
argentum 237 b
armariolum 246 b
aſcopera 257 a
atramentariúm 272 b
auricularium ſpecillum 296 a
auriſcalpium ibid.
aulæa 292 a

B

Bacrio 308 a
batillum 316 a
batiola ibid.
baltens 311 a
biſellium 328
bulga 352 b
bulla 353 a

C

Cacabus 356 b
cadurcum 362 a
calamiſtrum 371 b
calamus 372 a
calathus 372 b
calathiſcus 373 a
calix vitreus 375 b
caliculus ibid.
calpar 379 a
candela 386 b
candelabrum ibid.
caniſtrum 389 b
cantharus 393 a
capis 401 a
capſa 402 b
capſula ibid.
capula ibid.
capulus ibid.
carchefium 407 b
carnarium 413 a
catinus, catinum 425 b
catillus, catillum 426 a
centones 447 b
cerutical 461 b
chytra 475 a
chytrapus ibid.
ciborium ibid.
circites 485 a
cirnea 493 a
ciſſimbium 494 a
ciſta ibid.
ciſtula ibid.
cline 509 b
cochleare 515 a
colum 542 b
colus 544 a
conchyliata periſtromata 579 a
conſpicillium 627 b
conopeum 611 b
corbis, corbula 657 a
cos 669 b
crater 673 a
craterra 673 b
craticula 674 a
crenæ 676 b
crepundia 677 b
cribrum 679 b
cubile 689 a
cucurbitula 690 a
culcitra 690 b
culeus 691 a
culina ibid.
culter 692 b
culullus ibid.
cunæ 695 a
cunabula ibid.
cuneus 695 b
cupa 696 b
cyathus 708 a
cylix 710 a
cymbium 710 b

D

Dentiſcalpium 759 b
diota 814 a
diſcerniculum 820 b
diſcubitorius lectus 823 a
diſcus 823 b
dolium 849 b

E

Echinus 877 b
epiſtomium 921 a

F

Flabellum 1080 b
flagellum 1075 b
follis 1090 b
forfex 1092 b
forma 1093 a
fritillus 1107 a
fulcrum 1115 b
funda 1118 a
fuſcina 1124 b
fuſus 1125 a

G

Gabatta 1126 a
galeola 1127 a
gazophylacium 1129 b
glomus 1144 a
grabatus 1147 a
grallæ 1149 b
graphium, graphiarium 1151 a
guttus 1159 a

H

Hippoperas 1187 b
hoſtorium 1197 b
hydria 1201 b

I

Igniarium 1215 a
incernieulum 1251 b
infundibulum 1284 b
infurnibulum ibid.
inſtratum 1306 a

L

Lagena 10 b
lampas 11 b
lanx 13 b
laterna 18 b
lebes 25 a
lectus ibid.
lectus cubicularis ibid.
lectica 25 b
lecticula ibid.
lecythus ibid. b
libraria 42 a
ligula 50 b
loculamenta 60 a
lodix 61 a
lora 65 a
lucerna 79 b

M

Mactra 86 b
magis 88 b
malleus 95 b
malluuium 96 a
manubrium 110 a
mantelum 106 a
mantica 106 b
mappa 110 b
matta 118 b
matula ibid.
matella 118 b
mazonomon 120 b
millus 148 b
modiolus 159 b
monopodium 171 a
mortarium 178 a
muſcarium 197 a
muſtricola 197 b
myxos 203 b

N

Naſterna 210 a

O

Obba 264 a
obſtragulum 277 b
octophorum 288 a
œnophorum 294 a
olla 301 b
orbis 320 b
orca 321 b

P

Pala 344 b
panarium 355 b
paropſis 370 a
patella 380 b
patera 383 a
patina 383 b
pecten 391 a
Pegaſus 397 a
peluis 401 a
pelluuium 400 a
penicilius 404 a
peripetaſma 435 a
periſtroma 426 a
phiala 457 b
p ſcinæ 474 a
piſtillum 474 b
plagæ 478 a
plutei 487 a
pluteus ibid.
poculum 487 b
polubrum 494 a
polymyxos 495 a
potetium 513 b
pugillaris 612 b
pulſarius 614 b
puluinar ibid.
puluinus ibid.
pupa 616 b
pyctatium 622 a
pyxis, pyxidicula 625 b

Q

Quadræ 626 a
qualus 633 a
quaſillus 633 b

R

Repoſitorium 707 a
rhombus 733 a
rhytium 733 b
riſcus 737 a
rutabulum 751 b

S

Salinum 9 b
ſartago 25 b
ſcala 31 b
ſcamnum 32 b
ſcabellum ibid.
ſcabile ibid.
ſcalprum librarium 32 a
ſcaphium 33 a
ſcopæ 42 a
ſcopula ibid.
ſculponeæ 47 a
ſcutella 47 b
ſcyphus 48 a
ſecula 51 a
ſedes 55 a
ſedecula ibid.
ſedile ibid.
ſella 58 b
ſera 74 a
ſeria 75 a
ſerra 78 b
ſigma 89 a
ſignum 89 b
ſinus 98 a
ſitula 102 a
ſolium 111 a
ſpecillum 127 b

sponda 136 b
spondylus 137 b
spongia ibid.
sporta, sportula 138 a
statera 142 a
stibadium 146 b
storea 154 b
stragulum ibid.
stylus 162 b
subcerniculum 165 b
sudarium 185 a
sulphurata 190 a

T

Tapetum 230 a
teges 235 b
theca 264 a
torus 284 a
trapezophora 297 b
tripes 305 b
trulla 310 b
tudicula 312 a

V

Vagina 329 a
vas 335 b
verticulum, verticillum 364 b
veru 365 a
veruculum ibid.
vestiaria arca 371 a
vidulum 381 b
vitrea 404 a
vmbella 411 b
vmbraculum ibid. & 412 a
vrceus 429 b
vrna 430 b
vrnarium 431 a
vtricula ibid.
vter 434 b

Z

Zona 448 b

ARBORES.

Abies 8 b
acer 33 a
acrifolium, lotos 43 b
ægilops 80 a
ægros, populus nigra ibid.
æsculus 95 b
agrifolia, aria, aquifolium, aquifolia 128 a
albus spinus 135 b
alnus 148 a
amygdala 176 b
anacardium 177 b
aquifolia 224 a
aquifolium ibid.
arbutus 229 b

B

Balsamum 311 a
bdellium 316 b
bumelia 353 a
buxus 355 a

C

Caprificus 402 a
castanea 419 b
carpinus 415 a
cedrelate 439 b
cedrus ibid.
cerasus 452 a
cerrus 455 b
cinnamum 483 b
cisthus 494 a
citrus 495 a
colutea 544 a
conifera 606 a
conoides 652 b
conus ibid.
cornus 661 a
corylus 669 a
cupressus 698 a
cyna 710 b
cyparissus 711 b
cypros, vide ligustrum 47 a
cyprus 712 a

D

Daphnon 718 b
dryopteris 863 a

E

Elate 894 a
equisetum 926 a
erinceon 929 b
erice 928 b

F

Fagus 1038 b
farfarum 1041 b
farfugium ibid.
ficus 1063 a
fistula 1075 a
fraxinus 1104 a
frutex 1112 b

G

Genista 1132 a

H

Hebenus 1175 a
Hemeris 1178 b

I

Ilex 1216 b
iuglans 1354 a
iuniperus 1356 b

L

Latrix 16 b
laserpitium 17 a
laurus 23 b
lentiscus 29 a
ligustrum, cypros 47 a
lotos, lotus 66 a

M

Malobathrum 96 a
malus ibid.
malus Assyria 121 b
medica arbor 121 b
mespilus 141 a
molluscum 168 a
morus 178 b
myrrha 202 b
myrtus 203 a

N

Nardum, nardus 205 b
nerium 225 a
nigella 229 b
nux Græca 261 a

O

Olea 299 a
oliua 301 a
opulus, obierus, opierus 317 b
ornus 328 a

P

Palma 349 b
picea 465 a
piceastrum ibid.
pinea 472 a
pinus 471 b
pinaster 472 a
piper 472 b
platanus 480 b
pomus 497 a
populus 501 a
prunus 603 b
pyrus 624 a
pyxis 625 b

Q

Quercus 639 b

R

Robor 738 a
robur ibid.
rotunda 741 b
rotundatis 742 b
rumpotinum 749 a
rumpotinus ibid.

S

Salix 12 a
sambucus 16 a
sapinus 21 a
sentis canis 69 a
siliqua 92 b
similax 102 b
sorbus 118 b
spathe 123 a
spinus 133 a
staticæ 142 a
strobilus 158 a
strobus ibid.
styrax 163 a
suber 168 b
sycomorus 213 b

T

Taxus 233 b
teda 234 a
terebinthus 251 a
tilia 272 a
tribulus 299 b
tuber 312 a

V

Vacinia 326 b
vlmus 408 b
vnedo 414 b

Z

Zizipha 448 a

ARBORVM FRVCTVS.

Achras 39 b
acinus 41 b
acrodrya 44 a
amygdalum, nux Græca, nux Thasia 176 b
apyrinum 221 b
arbutum 229 b
asinina pruna 238 b
auellana 284 b
aureum malum 297 a

B

Bacca 307 a
balanus 309 b
balanus myrepsice 309 b
balani ibid.
basilica nux 314 b

C

Calli-struthiæ 376 b
carica 410 a
caryon 416 b
caryopon ibid.
caryota ibid.
castanea 419 b
cedris 439 b
cerasum 452 a
chrysomela, Armeniaca 454 b
citrea mala 495 b
citrium 495 a
coluteum 544 a
colymbades ibid.
comarus, vnedo, arbutum 546 a
congylis 606 a
conus 652 b
cornum 661 a
corylus 669 a
corymbus ibid.
cotona, coctona, cottona, cotana, coctana, cottana 671 a
cotoneum ibid.
cruslumina pyra 687 b
cucurbitina pyra 690 a
cydoneum malum 709 b

D

Dactyli 714 b
drupæ 862 b
duracina persica 872 b

E

Elaterium 894 b

F

Ficus 1063 a
fugacia poma 1115 a

G

Galbanus 1126 b
galbulus ibid.
galla 1127 a
glans 1142 a
glans caducæ ibid.
glans cerrea ibid.
glans fagea ibid.
glans iligna ibid.
glans quernea ibid.
granatum 1151 a
grossus 1157 a
grossulus ibid. b

M

Mala aurea 96 b
mala pelusiana ibid.
malum 96 a
malum citreum 96 b
malum punicum ib d.
malum granatum ibid.
malum persicum ibid.
melapium 126 b
melimelum 127 a
melones 127 b
mespilum 141 a
molluscea 168 a
morum 178 b
myrobalanum 202 a
myrrhâ 202 b

N

Nicolai 218 a
nux 262 a
nux Græca ibid.
nux Persica ibid.
nuces castaneæ, iuglandes ibid.
nuces pineæ ibid.

O

Olea 299 a
orbiculata poma 320 b
orchis, vel orchites 321 b

P

Palma 349 b
palmula 350 a
pansia, vel pausea 389 a
persica mala 437 a
piper 472 b
pistacium 474 b
pomum & poma 497 a
prunum 603 b
pruna asrina 604 a
pruna autumnalia ibid.
pruna cerea ibid.
pruna damascena ibid.
pyrum 624 a
pyra aurumnalia ibid.
pyra cucurbitina ibid.
pyra decumana ibid.
pyra libralia ibid.
pyra mammosa ibid.
pyra onychina ibid.
pyra oideacea ibid.

Q

Quisquilium 650 b

R

Radij 656 b
radiolus ibid.

S

Saccharum 2 b
sarcocolla 23 b
serotina poma 81 b
sorbum 118 b
spineolus 133 a
strobilus 158 a
struthia mala, struthiomela 159 a
sycon 213 b

T

Taminia 226 b
testacea pyra 257 a
thebaicæ, thebaides 264 a
tophacea pyra 281 a
tricoccum 303 b
tuber 312 a
turbinata pyra 319 b

V

Vnedo 414 b
voconia 418 a
volema ibid.

Z

Zizipha 448 a

ARBORIS partes.

Alburnum 134 a
articulus 253 b

B

Balteus 311 a
bruscum 349 a
bryon 350 a

C

Cani, villi arborum 394 a
capitellum 406 a
caro 413 a
caudex 428 a
ciccum 477 b
coma 545 a
cortex 667 b
crena 676 b
crus 687 a

F

Festuca 1061 b
fibræ 1062 b
flagellum 1075 b
folium 1090 a
folliculus 1090 b
frons 1108 b

I

induuium 1272 b
iulus 1355 b

L

Lana 12 a
lanugo 13 b
liber 41 a

M

Mamma 100 a
mater 117 a
matrix 117 b
materies 118 a
materia ibid.
muscus 197 a

N

Nodus 237 b
nucamentum 252 b

O

Oculi 290 a

P

Panicula 357 a
pediculi 447 a
perna 430 a
petiolus 450 a
pollex 492 b
pulli 613 b
pulpæ 614 a

R

Radix 656 b
ramus 658 a
rapum 660 b

S

Scamna 32 b
scutula 47 b
spadones 122 a
spathe 123 a
spatalium ibid.
stirps 149 b
stolo 153 a
stylus 163 a
surculus 207 a

T

Tabulata 222 b
taurus 233 a
termes 252 a
tiliæ 272 a
truncus 310 b
tunica 318 a
turbo 319 a
turio 320 a

V

Venæ 343 b
vertex 364 b
viscum 399 a
vnguis 415 b

Z

Zingiber 448 b

HERBAE.

ABiga 9 a
abrotonum, abrotonus 13 b
absyrthium 18 b
acantis, vide Pappus 22 a
acanthus ibid.
achilleos 38 a
achimenis ibid. b
aconitum, cammaron, theliphonum, scorpion, myoctonum 42 a
acorum, acorus, galanga 42 b
adiantum, capillus Veneris 57 b
adipsos 59 b
ægylops, orobanche 80 a
ægoceras 81 a
ægonychon, lithospermon, miliũ solis ibid.
æra, orobanche, lolium 91 b
æthiopis 102 b
agaricum, fungus 111 b
ageraton 115 b
agnus, agnos, agnus castus 119 b
agrimonia, eupatorium 128 b
agriocardamum, lepidũ, hiberis, 128 b
agri palma, galeopsis ibid.
aiuga, vide chamæpitys 9 a
aizoon, iombarba, vermicularia, 131 a
albucum, vide alimon 134 a
albucum, antherícum, hastula regia, asphodelon 134 a
alcea, bismalua 135 b
alera, vide alamon 140 b
alga 139 b
alga marina, vide fucus marinus ibid.
algidensis rap. 140 a
alimon, alera, albucium, alimos, 140 b
allium 146 b
aloe 149 b
alopecurus ibid. b
alsine myosota, muris auricula, 150 b
altercagenum, altercum, hyoscyamus, faba porcina 152 b
althea, ariastalthea, hibiscus, bismalua, maiuauiscum ibid.
alypon, alypia, turpet candidum 155 b
alysson, rubia minor ibid.
amaracus, amaracũ, sampsuchũ, maiorana, parthenium, marricaria, marus 156 b
amaranthus ibid.
ambrosia, botrys, artemisia 160 d
ambubeia, ambugia, cichorium, intubus erraticus, picris 161 a
ambugia ibid.
amellus 162 a
amethystus ibid. b
ampelos agria 171 b
ampeloleuce ibid.
anacampserotis 177 b
anagallis, morgelina, gallinæ morsus, 178 b
anagyris ibid.
anchusa, orcaneta 181 b
anemone, othone 183 b
anethum 184 a
angelica, laserpitium ibid.
anisum, acecum 194 a
anonymos 197 b
anthemis, cranthemon, camæmelon, camomilla 201 b
anthericum, vide albucum 201 b
aparine, vide Lappa 207 a
apiastrum, apium sylueſtre, melissophyllon, meliphyllon, melinon 209 a
apium montanum, vide oreoselynum, 210 b
apium selinum, helesselinum, hyposelinum ibid.
apronia, vide Bryonia 220 a
archezostis, vide Cedrostis 231 b
argemon, argemone, canaria lapa, 237 b
aristalthea, vide althea 152 b, & 243 a
aristolochia, malum terræ 244 a
armon, armoracia, armoracium 247 b
arnoglossa, plantago ibid.
aron bulbi genus 248 b
artemisia 252 a
asarum, nardum sylueſtre, Matris sanguis, perpeasa, baccar, baccara 255 b
ascalonia 256 a
aspalathus, vide Dipsacon 258 b
asparagus 259 a
asparagus Gallicus, vide Batis 216 a
asphodelus, anthericon, albucum, aphrodylorum 260 b
asplenum, hemionion, scolopendrion 262 a
astaphisagria, pedicularis, pituitaria 267 b
aster, vide bubonium ibid.
astragalus 268 b
atriplex 275 b
auricula muris, vide Alsine 150 b

B

Baccara, vide Asarum 255 b
bacchar, nardum, rusticum, caryophillos 307 b
balsamita, vide Sisimbrium 101 a
barba hircina, vide Come 546 b
bathis, crethmion, crithmon, cretha marina, asparagus Gallicus 216 b
basilicum, vide Ozymon 341 b
batrachium, ranunculus, herba fardonia, apium risus 316 a
bechion, tussilago, vngula caballina 317 b
beta 323 a
betonica ibid. b
bipennella 326 a
bismalua, vide Alcea 136 a
blitum 131 b
bocchion, vide Farfugium 1041 b
botrys, vide ambrosia 160 b
bouis lingua, vide buglossos 352 a
brassica 346 a
brya 350 a
bryon, herba corallica ibid.
britannica, fideritis 348 a
bryonia, vitis alba, bryonia nigra, chironia, gynecanthon, aphronia 350 a
bubonium, aster ibid. b
bubula lingua, vide buglossos 352 a
buceras, ægoceras, silicia 351 b
bucolicon, panax agrestis 343 b
buglossos, buglossum, bouis lingua, bubula lingua, euphrosynum 351 b
bulapathum ibid.
bulbine ibid.
bulbus ibid.
bulbi, radices 352 b
bunias 353 b bunion ibid.
buphthalmos ibid.
buphonum, chamæleon, ixium ibid.
bupleuros ibid.

C

Calamandrina, vide chamædrys 465 a
calamintha, cæta, nepeta 371 b
calcifraga, empetron 373 a
calligonon, polygonõ, vulgò sanguinaria 376 a
callitrichon, polytricon 376 b
callitrix ibid.
caltha, calenda, calendula, scorpionides, leontopodium 379 a
camæmelon, vide anthemis 201 b
cammaron, vide aconitum, 383 a
camomilla, vide anthemis 201 b
cania 388 a
canaria, argemon 237 b, & 385 b
candelaria, vide flammea 1078 a
cannabis 390 a
capillaris, vide trichomanes 303 a
capillus Veneris, vide adiantum 57 b
capnos, fumus terræ, pes gallinaceus 401 b
caprifolium, vide periclimenos 422 b
carcinetron sanguinaria, polygonon, corigiola, centinodia mas 407 b
cardamon, nasturtium sylueſtre 408 a
cardamomum ibid.
carduus 408 b
carex 409 b
carpentariorum herba, vide scopa regia 42 a
carpesium 414 a
carphos, buceras, telis 414 b
cariophillos, vide bacchar 307 b
carytis, mysinites 416 b
cassia 417 b
cataputia maior, vide lathyris 18 b
caucalis 427 b
cedrostis, vitis alba, ampeloleuce, ophiostaphilon, melothron, psilothron, archestostis, madon, bryonia 439 b
centauria, centaurion, chironiou, fel terræ 449 a
centifolia 447 b
centinodia mas, vide carcinetron 407 b
centunculus 448 a
centumcapita, hecatoncephalon, eryngeo alba, eryngium 449 a
cepe, cepa 449 b
cepetum, cepitium 450 a
ceratitis 451 b
cerinthe 454 a
cerrarius, limeum 462 a
cestron, cestros, betonica, ferratus, spicotrophon 462 b
ceterac, vide scolopendrion 41 b
chærephyllon 463 b
chalceos 464 a
chalceum ibid.
chamæaste 464 b
chamæcyparissos 465 a
chamædaphne, vinca peruinca 465 a
chamædrys, trissago, querciola, calamandrina ibid.
chamælæa ibid.
chamæleon ibid.
chamæleuce, tussilago ibid.
chamæmelon, leucanthemum, camomilla ibid.
chamæpitys, aiuga, iua ibid.
chamærops ibid.
chamæzeon, quinquefolium ibi.
chara radix 465 b
characias, expurgia, euigiliũ matutinum ibid.
chelidonia 468 b
chenomychon 469 a
chironeum 470 b
chironia, vide bryonia 350 a
chondris 472 a
chreston, cichorium, creston panacratium 473 b
cicerbita, vide senchos 286 b
cichorea, cichoreum 477 b
cichoreum, intubus, intybus ibid.
cilindrum 480 a
cicuta 478 a
cinara 481 a
cinnara 483 b
ciperum 712 a
cissanthemos, cyclaminos, sgillũ Mariæ 494 a
clematis, vinca peruinca, vitalba 507 a
cliapodion, pulegium mõtanum 509 b
cnicos, cnicus, cartamus 512 b
cnidos ibid.
coix 528 b
codion 516 a
colocasia, faba Aegyptia, colocasium 540 a
colocinthis ibid.
columbaria 542 b
combretum 546 b
come, barba hircina, vulgò barba petræ 546 b
condrillon, condrille 472 a
condurdon 593 b
confiligo 620 a
conuoluolus 652 b
coniza, cunilago, pulicaria ibid.
coramble 657 a
corchorus 657 b
corigiola, carcinetron 407 b
coriandrum 658 a
coriacesia 658 a
corinthes, menais ibid.
corion, chamæpitys, hypericon, perforata 658 b
coris ibid.
corruda, asparagus sylueſtris, Libycum, minium 666 b
cotonaria, vide lanaria 425 a
cotonea 671 a
cotyledon, vmbilicus veneris ibi.
crambe 672 a
cratægonum, cratægogonum 673 a
cretha marina, vide batis 216 b
crethmon, vide batis ibid.
crista 683 a
crocodilium 684 a
crocum ibid.
cristallion, vide cynomyia 711 a
cucumer 690 a
cucurbita ibid.
cuminum 694 a
cunila pulicaris 696 a
cunila bubula ib d.
cunilago ibid.
cuscuta, vide orobanche 330 b
curmundula 702 b
cyamos 708 a
cyanos flos ibid.
cyclaminus, rapum, & tuber terræ 709 a
cyminum, cuminum 710 b
cynocephalia, pulicaris 711 a
cynogloſſos ibid.
cynomorion, orobanchæ, temia ibid.
cynomyia, pulicaris, psyllion, cynoides, crystallion, sicelion ibid.
cynorrhodon ſlos 711 b
cynosorchis, orchis, testiculus canis ibid.
cynozolon, vlophonon 711 b
cyparissa ibid.
cyperus 712 a
cypros ibid.
cytinus flos 713 b
cytisus ibid.

D

Dacty'us 714 a
daphnoides, polygonoides, laureola 718 b
daucus, pastinaca sylueſtris 720 a
deadrocisſos 757 b
dendroides ibid.
dictamus, artemidum 796 b
digitellum, sedum 805 a
dipsachon, aspalathus, cucubum, labrum veneris 815 a
dipsacos 815 a
draco, vide pyrethrum 623 b
dracontium, serpentaria, colubrina 861 b
dracuculus ibid.
dryophonon 863 a

aryopteris ibid.
E
Ebiſcus, hibiſcus 875 a
ebulum, ebulus 876 a
elaphoboſcon, gratia dei 894 a
elatine 894 b
elenium 895 b
endiuia, vide ſeris 75 b
empetrō, calcifraga 373 a, & 907 a
enula campana, vide helenium 913 a, & 1117 a
ephemeron 917 a
epimenidium 919 b
equiſetum 926 a
eranthemon, anthemis 926 b
erigeron, ſenecio 928 b
eringe alba, vide centumcapita 449 a
eris 931 b
eruangina, vide orobanche 330 b
eruca 934 b eruilia 935 a
eryngе, irringorum 936 b
eupatoria, agrimonia 949 b
euphorbia, euphorbium ibid.
euphroſyum, bugloſſos, buglo-ſum, euphroſyne 950 a
F
Faba 1016 a
faba porcina, vide altercagenum 152 b, & 1016 a
faba Aegyptia, vide colocaſia 540 a, & 1016 a
fartara, vide tuſſilago 321 b
farfugium, bechion, tuſſilago, vulgò *pas d'aſne* 1041 b
fel terræ 1050 b
femur bubulum 1031 a
ferula, nartex 1060 a
filix 1068 b
filicula, polypodion 1069 a
flammea, candelaria 1078 a
fœniculum, vide marathrū 1088 a
fœnum græcum, telin, carphos, buceras, ægoceras, ſiliqua 1088 a
fucus 1113 a
fucus marinus, alga marina, phycos, thalaſſion ibid.
fumaria 1117 b
fumus terræ, vide capnos 401 b
fuluiana 1117 a
G
Galanga, vide acorum 42 b
galeopſis, vide agripalma 128 b
geniſta, vide ſpartū 1132 a, & 123 a
gentiana 1132 b
gladiolus 1141 b
glaucium 1142 b
glycirrhiza, vide adipſos 59 b, & 1146 a
gnaphalium, chamæzelon, cotonaria 1146 a
gramen 1149 b
gratia dei, vide elaphoboſcon 894 a
gith, vide melanthion 1140 b
gynecanthon, vide bryonia 350 a
H
Hal cacabum, ſolanum, ſtrychnon, veſicaria 1170 b
haſtula regia, aſphodelus, albucū 1173 b
hecatoncephalon, vide centumcapita 449 a
hedera 1176 b
hedyoſmos, menta ibid.
helenium, enula campana 1177 a
heliotropium 1177 b
helleborum ibid.
helxellæ 1178 a
helxinæ, parietaria, muralis 1178 b
hemionion, vide aſplenium 262 a
hibēris, vide agricordamum 128 b
hibiſcus, ebiſcus 1183 a
hierobotane 1185 a
hilioſelynum, vide apium 210 b
hippice 1186 b
hippogloſſa 1187 a
hippolapathum, perſonata ibid.
hippomarathrum, myſineum, fœniculum maius ibid.
hippoſelinum, oluſatrum 1187 b
hippuris, vituperata, pilus terræ ibid.
hirculus 1188 a
hyacinthus flos 1200 b
hyoſcyamus, faba porcina, altercum 1203 a
hypericon 1203 b
hypoſelinum, vide apium 210 b
hyſſopus, hyſſopum 1204 b
I
Inguinaria, argemone 1288 b
intubus erraticus, vide ambubeia, intubus, intubum, endiuia 1331 a
intybum, ambugia ibid.
innula 1337 a
iomberba, vide aizoon 131 a
iris, lilium cæruleum 1341 b
irringorum, vide eryngе 936 b
iſatis 1345 a
iſchomache ibid.
iua, vide chamepitys 465 a
ixium, vide buphonum 353 b
iſchas, vide raphanoſagria 729 b
ixia 1362 b
L
Labruſca 4 b
labrum veneris, vide dipſacon ibid.
lactoris 8 a
lactuca ibid.
lada 8 b
lagopus 10 b
lamium 11 b
lanaria, cotonaria, gnaphalium 12 b
lanceolata, vide lonchitis 61 b
lapathum, oxalis 14 a
lappa, phlangopos, aparine, perſonata 15 a
lappa maior, vide perſonata 438 a
lappago 15 a
lapſana ibid.
laſerpitium, vide angelica 17 a
lathyris, catapuſia maior 18 b
lauer 23 a
laureola, vide daphnoides 718 b
lemonium 28 a
leontice, acalia 30 a
leontopodium, vide caltha 30 a, & 379 a
leontopetalon 30 a
lepidium ibid.
leuracantha 31 b
leucarhemis 32 a
libanotis, roſmarinus 742 b, & 38 b
libycum, vide corruda 666 b
lichen 45 b
ligуſticum, panax, cunila bubula 47 a
liguſtrum ibid.
lilium ibid.
limeum, vide cerualis 462 a, & 49 a
lingua 50 b
lingulaca ibid.
linoſoſtis, mercurialis 51 a, & 137 b
linoſtrophon, marrubium 51 a
lithoſpermum, milium ſolis 56 a
lolium, yuraea, zizania 61 b
lonchitis, xipheon, lanceolata 61 b
lotos 66 a
lupus ſalictarius, lupulus 75 b
lutea 77 b
lutum 78 a
lychnis 81 a
lychnitis ibid.
lycopſis ibid.
M
Maiorana, vide amaracus 156 b
malache 95 a
malua 96 a
maluauiſcum, vide althea 152 b
malum terræ 96 a
mandragora 102 b
marathrum, fœniculum 110 b
marathus ibid.
mariſcum, mariſcus 113 a
marrubium, philopeda, philocares, praſion, linoſtrophon 114 a
matricaria, vide amaracus 156 a
matriſſylua, vide perclymenos 422 b
medica 121 b
melampodium 126 a
melandrium ibid.
melanthium, nigella, melaſpermon, gith, melanthion 126 b
meilothos, ſertula campana 127 a
melinon, vide apiaſtrum ibid. & 209 a
meliphyllon 127 a
meliſſophyllum, apiaſtrum ibid.
melothron, vide cedroſtis 128 a, & 439 b
menais, vide corinthas 658 a
menta 136 a
menta Rom. vide ſiſymbrium 103 a
mentaſtrum, pulegium ſylueſtre 136 b
mercurialis, linozoſtis, partheniō 137 b
meum 145 b
miliaria 148 a
milium 148 a
milium ſolis, vide ægonychon 81 a
millefolia, panax, ſideritis 148 b
militaris, vide ſtratiotes 155 a
millefolium, myriophyllon 148 b
miluinus pes 149 a
moly 168 a
morybdæna ibid.
morgelina, vide anagallis 178 b
morſus gallinæ, vide anagallis ibid.
murinum hordeum 195 b
muralis, vide helxine 195 a, & 1178 b
myacanthos, radix aconiti 201 b
myoſota, aſſine ibi.
myriophyllon, millefolium 202 a
myſiniten, vide carytis 416 b
N
Narciſſus, flos 205 b
nardum ſylueſtre, vide aſarum 255 b
narthex 206 b
naſturtium 210 a
natrix 210 b
nepenthes 223 a
nepeta, pulegium agreſte ibid.
nicophoros, vide ſimilax 103 a
nerium, vide rhododendros 225 a
nigella, vide melanthium 126 b, & 228 a
nymphæa, vulgò nenuphar 263 a
O
Ocymum 290 a
oenanthe 293 b
oleander, vide rhododendros 732 a
oluſatrum, hippoſelinum, ſmyrneum 301 b
opioſtaphilos, vide cedroſtis 439 b
orcaneta, vide anchuſa 181 b
orchis, teſticulus canis 321 b
oreoſelinum, appium montanum 314 a
origanum 325 a
orminium, orminum 326 b
orobanche, eruangina, cynomorion, cuſcuta 330 b
orbone, anemone 337 b
oxalis, acetoſa 340 b
oxylapathum ibid.
ozymon, baſilicum 341 b
P
Paeonia 343 b
panax agreſtis, vide bucolicon 343 b, & 353 a
panaces 352 b
papauer 357 a
pappus, ſenecio, acanthis 358 a
parietaria, muralium 366 a
parthenium, matricaria 373 b
paſtinaca 379 b
paſtinaca ſylueſtris, vide daucus 720 a
pecten Veneris 391 b
pedicularis, vide aſtaphisagria 447 b, & 267 b
peleciuum 398 a
pentaphyllon, quinquefolium 405 a
peplios, portulaca 406 a
pepo ibid.
perdicium, parietaria 412 b
perſonata, vide corion 658 b
periclymenos, periclymenon, volucrum maius, caprifolium, matriſſylua, materſylua 422 b
periſtereos, periſteon, periſtreū, verbenaca, columbaris 426 a
perpenſa 432 a
perſonata, petaſites, proſopion, lappa maior 438 a
pes gallinaceus, pedes gallinacei, caucalis, daucus ſylueſtris 447 a
petaſites, vide perſonata 438 a, & 449 b
petilius, flos 450 a
petroſelinum 452 b
peucedanum, peucedanus 453 a
peziza, fungi, truffæ ibid.
phalangites, phalangium, leucanthemon, leucacantha 454 a
phalaris 454 b
philetæria, polemonia 458 a
philocares, vide marrubium 114 a
phyllanthes 464 b
phillantropos, aparine, rebulus 458 a
phyllitis, vide aſplenum 263 a
picris 465 a
pimula, vide trichomanes 303 a
pyperites 472 b
pittana, vide ſagitta 474 b
pituitaria, aſtaphiſagria 475 b
plantago 479 a
plumbago 486 a
polemonia, philetæria 458 a, & 491 a
polion, polium 492 a
polyacanthos 494 a
polyanthemum 494 a
polyenemon 494 b
polygonaton ibid.
polygonum, ſanguinaria 495 a
polygonium, ſiſicula ibid.
polytrichon, polytrix 495 b
porrus 503 b
portulaca, peplion 505 b
praſion, marrubium 549 a
pſeudobunion 559 b
pſeudoſtamnum 559
pſicotrophon, vide ſerratula 78 b
pſiathrum 560 a
proſopion, vide perſonata 438 a
pſyllion, pulicaris 560 b
pſythia ibid.
pulegium 615 a
pulegium ſylueſtre, vide mentaſtrum 136 b
pulerium 615 a
pulicaria, vide conyza 632 b
pygnocomon 622 a
pyrethrum, draco 623 b
Q
Querciola, vide chamædris 465 a
quinquefolium, pentaphylon, pentapetes, chamæzelon 647 b
R
Radicula, ſtruthion, lanaria 657 a
ranunculus 658 b
raphanus radix 659 a
raphaniris 659 a
rapum radix 660 b
rapa radix 661 a
rapulum radix ibid.
rebulus, vide philantropos 458 a
reſeda 714 b
rhaphanoſagria, apios, iſchas 729 b
rhododendros, ſabina, oleander, rhododaphne, nerium 732 a
rhodora 732 b
roſmarinus 742 b
rubia, rubra maior, rubra tinctorum 745 a
rubia minor, vide aſyſſon 152 b
rumex 748 a
ruta 751 b
S
Sabina, brathy 1 b
ſagitta, piſtana 7 b
ſagmen ibid.
ſalicaſtrum 11 a
ſaliunca 12 a
ſaluia 13 b
ſampſuchum, amaracus 16 b
ſandix 18 a
ſanguinaria 20 b
ſanguinalis ibid.
ſanſucus, amaracus, ſampſucus, ſamſucus 20 b
ſantonica, abſynthium, ſantonicium ibid.
ſardoa, ſardonia 24 a
ſatureia, cunila, origanum heracleoticum 28 b
ſatyriō, teſticulus ſacerdodis 29 b
ſaxifragum, ſaxifraga, ſaxifragia, acus parua paſtoris, empetron 31 a
ſcammonia, ſcammonea, ſcammonium 32 a
ſcandix 32 b
ſcandulaca, conuoluulus 33 a
ſcariola 33 b
ſcilla, ſquilla, ſcella 38 b
ſcirpus 41 a
ſcolopendra, vide aſplenum 262 a
ſcolopendrion, cereras 41 b
ſcopa regia, milleſolia, carpentariorum herba 42 a
ſcorpion, vide aconitum 42 a
ſcorpius 43 a
ſcorpionides, vide caltha 379 a
ſcorpiuron 43 a
ſcylla 47 b
ſedum, ſemperuiuum, aizoon, digitellum 32
ſelago 58 a
ſelinon, apium 58 b
ſemperuiuum, louis barba 63 b
ſena ibid.
ſenecio, erigeron 65 a
ſerapias, orchis, triorchis 74 a
ſeripum, ſeriphium, marinū 75 a
ſeris, intyba, intybū, endiuia 75 b
ſerpyllus 78 b
ſerrata, triſſago ibid.
ſerratula, ceſtron, pſicotrophon ibid
ſertula, meliloton 79 a
ſeſamoides 81 b
ſeſelis 82 a
ſicelion, 87 b
ſiderites, ſideritis 88 b
ſilicia, buceras 92 b
ſiliqua ibid.
ſiliquaſtrum ibid.
ſilphium, laſerpitium 93 a
ſinapi, ſinape 96 a
ſinapi ruſticum, vide thlaſpi 472 a
ſion 99 a
ſimilax, nicophoros, lænis 103 a
ſiſarum, ſiſer 100 a
ſiſymbrium, balſamita, mēta, Romana 101 a
ſmyrneum 103 a
ſolaris, heliotropium 107 a
ſolſtitialis, condurdon ibid.
ſolanum, ſtrychnos ibid. a
ſonchos, cicerbita 116 a
ſparum, geniſta 123 a
ſplenion, teucrion 136 a
ſpondylium, ſpondylion 137 b
ſquilla, ſcilla, ſcella 140 a
ſtacte 141 a
ſtatice 142 a
ſtratiotes, ſtratiotis, militaris, milofolium 155 a
ſtrobilus 158 a
ſtrumea, vlceraria, ſcelerata 158 b
ſtruthion, radicula 159 b
ſtrychnon, vide halicacabū 1170 b
ſtrygnus 159 b
ſymmonianum, ſymmoniacum 216 b
ſymphonia ibid.
ſymphoniaca 217 a
ſymphiton ibid.
ſyriaca radix, laſerpitium 219 a
T
Telis, vide carphos 414 b
tenia, vide cynomorion 711 a
teſticulus canis, vide orchis 321 b
teſticulus ſacerd, vide ſeryriō 29 b
teuchites 261 b
teucrion, ſplenion, chamædris, chamædrope, triſſago 261 b
thelygonum 264 a
thelyphonum ibid b
thelypteris ibid.
thlaſpi, thlaſpidion, naſturtium rectorum, ſinapi ruſticū 268 a
chymbra 270 a
thymus ibid. b
tithymalus 275 b
tragion 287 b
tragopogon 288 a
tragos ibid.
trichomanes, capillaris, pinnula filicula adianton, politrichon 303 a
tricoccos, trioſſum, trigranū 303 b
trifolium, aſphaltion 304 a
triorchis, vide ſerapias 74 a
tripolium, polium 306 a
triſſago, ſerrata 306 b
trixago, triſſago ibid a
trychnon, ſtrychnon 311 b
tuber, terræ callus ibid.
turpet candidū, vide alypon 155 b
tuſſilago, farfara, vngula caballina 321 b
tymbra 313 a
V
Vacinium flos 326 b
veratrum, helleborum 354 a
verbaſcum, phlomos ibid.
verbena ibid. b
verbenaca, hierobotane, periſterion ibid. b
vermicularia, vide aizoon 131 a
verrucaria 360 a
veſicaria 367 b
vinca 384 b
vinca peruinca ibid.
vitis alba, vide cedroſtis 439 b
vlceraria, vide ſtrumea 158 b
vlophonum, vide cynozolō 711 b
vlua 410 a
vmbilicus veneris, vide cotyledon 671 a
vngula caballina, vide bechion 317 b
vnio 416 a
volucrum maius, vide periclymenos 422 b
vrtica 431 b
X
Xiphion, gladioli, ſegetalis 446 b
xyris, gladioli iris ſylueſtris 447 a
Y
Yuraea, vide lolium 61 b
Z
Zizania, vide lolium 61 b

HERBARVM PARTES.

Acetaria 36 a
aculeus 45 a
ala 131 a
alabaſtrus 132 a
ariſta, vide acus 243 a
articulus 253 b
B
Barbulæ 313 b
bulbi 352 b
C
Calathus 373 a
callus 376 b
calyculus 382 b
calyx 1oid.
cantherioli 393 b
capillamenta 396 b
capitellum 406 a
caulis 430 b
ciboria 475 a
colis 529 a
coma 545 a
cortex 667 b
crena 686 b
culmus 691 b
cyma 710 a
E
Excreta 962 b
F
Fibræ 1062 b
fimbriæ 1069 a
flos 1081 a
folliculus 1090 b
folium ibid a
frit 1107 a
G
Gemmulæ 1131 a
genicula 1132 b
gluma 1145 b
granum 1151 a
I
Internodium 2423 b
L
Laciniæ 8 a
M
Mucro 183 a
muſcarium 197 a
O
Oculi 290 a
P
Pappus 358 a
R
Radix 656 b
S
Samera 16 a
ſcapus 33 b
ſiliqua 92 b
ſpina 132 b
ſpongiolæ 138 a
ſtamina 141 b
ſtriæ 156 a
T
Thalli 263 a
thyrſus 270 b
turbo 319 b
V
Vagina 329 a
valuulus 333 a
veſicula 367 b
vmbella 411 b
vnguis 415 b
vticuli 435 b
vrruncum 431 b

LEGVMINA.

Dor 66 b
adoreum 67 a
ægilops 80 a
alica, far 140 a
arinca 240 b
auena 284 b
B
Bromos 348 b
C
Centigranum 447 b
cicer 477 b
cicercula 1qid.
E
Eruilia 935 a
eruum 936 a
F
Faba 1016 a
fabula ibid.
fabulum ibid.
far 1041 a
farrago ibid.
faſeolus, phaſeolus 1043 a
frumentum 1110 a
H
Hexaſtichum 1183 a
hordeum 1193 b
L
Lens 29 a
loba 57 b
lolium 61 b
lupinum, ſupinus 75 a
M
Milium 148 a
O
Oriza 326 b
P
Panicum 355 a
phalaris 454 b
phaſeolus, phaſelus, phaſilus, paſeolus, paſſlus 456 a
piſum 475 a
R
Robus 738 b
S
Secale 49 a
ſemen 59 a
ſeſama 81 b
ſiligo 92 b
ſiſama 100 a
T
Triticum 397 b
V
Vicia 377 a
Z
Zea 447 a

ANIMALIA.

Acarus 22 b
acontia, cenchrias 42 a
addax 50 b
ægoceros, capricornus 81 a
africanæ 110 b
agnus 118 b
alcarmes 136 a
alces ibid.
alce ibid.
alcida ibid.
ammodites 166 a
amphisbæna 172 b
anguis 185 a
aper 207 b
ages 208 b
aranea 226 b
araneus mus ibid.
aries 242 a
aſellus ibid.
aſilus 258 a
aſinus ibid.
aſpis 262 a
aſturco 270 a
B
Barrus, elephas 314 a
baſiliſcus, regulus latinè 314 b
batrachos 316 a
bela 317 b
biſon 328 b
blatta 331 a
boa 331 b
bombyx 333 a
bos 342 a
bruchus 348 b
bubalus 350 b
bubo ibid.
bycumpum 351
buceph halus ibid.
bufo 352 a
bugones ibid.
bupreſtis 363 b
burdo 354 a
C
Caballus 356 a
cæcilia 362 b
calamita 371 b
camelus 382 a
campe 383 b
canis 388 b
cantharis 393 a
cantharus ibid.
cantherius ibid b
capella 395 a
capra, caprea ibid.
capreolus ibid. b
carcinus 408 a
caſtor, amphibia 420 a
caroblepas 426 a
cattus ibid. b
catulus 427 a
cenchris 444 b
centipeda 447 b
centrines 448 a
cephus 450 b
ceraſtes 452 a
cercopithecus 452 b
ceruus 461 b
cerua ibid.
ceruarius lupus 462 a
chalcidice 464 a
chalcis ibid.
chamæleon 465 a
chaus 468 b
chaonides 465 b
chelydrus 468 b
chelys 469 a
cryſalis, xylotrophos 474 a
cicada 477 a
cicindela 478 a
cimex 480 a
clerus 508 b
cochlea 514 b
coluber 542 b
conuoluulus, voluox 652 b
coſſus 670 a
crabro 671 b
crocodilus 684 a
crocodilea ibid.
crocuta ibid.
culex 691 a
cuniculus 696 a
curculio 702 a
cynocephalus 711 a
cyaomyia ibid.

D

Dama 715 b
dasypus 720 a
delicius porcus 749 a
dipsas 815 a
draconia 861 a
draco ibid.
dromas 862 a

E

Echidna 877 b
echinus ibid.
elephas.elephantus 896 a
ephemeron 917 a
equus 923 b
erinaceus 1181 a
eruca 934 a

F

Felis 1051 a
fera ibid.b
fiber,castoreum 1062 a
fiber ibid.
forda 1092 a
formica 1095 a
fucus 1113 a

G

Galbæ 1126 b
gale,mustela ibid.
glis 1143 a
gryllus 1157 b
gryps,gryphus ibid.

H

Hædus 1168 b
hæmorrhois ibid.
herinaceus,herix,hericius 1181 a
hibris 1183 a
hinnus 1186 a
hinnulus ibid.
hippopetamus 1187 b
hircus ibid.
hirudo 1188 a
hiſtrix 1189 a
hyena 1200 b
hybris 1201 b
hydrus ibid.

I

Iaculus 1207 a
ichneumon,mus Indicus 1210 a
ictis 1211 a
inuoluolus 1338 a
iumentum 1355 b

L

Lacerta 6 b
laliſio 11 a
lampyris 12 a
langa,languria 12 b
laurices 23 b
lea,leæna 15 a
lens 29 a
leo 29 b
leontophonon 30 a
leopardus ibid.
lepus 30 b
limax 47 b
locuſta 61 a
longipes 63 a
lumbricus 72 a
lupus 75 a
lupus,aranei genus 75 b
lupa ibid.
lutra,amphibium animal 77 b
lynx 83 a
lytta 84 b

M

Maiales 94 a
mannulus 103 b
melis,taxo,taxus 127 a
midas 146 b
mille peda 148 b
monoceros,vnicornis 170 b
multipes,multipeda 187 b
mulus 189 b
mula ibid.
mus 195 a
mus araneus 195 b
muſca 197 a
muſtela 197 b

N

Nabis 204 a
natrix 210 b
nepa 223 a
nicedula 234 b
nothi elephantes 246 a

O

Oeſtrum,aſilus,tabanus 294 a
onager 305 a orix 326 b
oryx 331 b
ouis 339 a

P

Panther,panthera 356 b
papilio 357 b
pardus 363 b
pediculus 447 a
phalangium 454 a
pharias 455 b
pitheeus,ſimia 475 a
pityocampe ibid.b
porcus 501 b
porca ibid.
porcellus 502 a
porculus ibid.
preſter 553 a
pryas 606 b
pulex 613 a
pygargus 622 b
pyrauſta 623 a
python 624 b

R

Rana 658 b
rana gyrina ibid.
ranunculus ibid.
reduuius 678 a
regulus,baſiliſcus 688 a
rhagion 729 a
rhaphius,chaus 729 b
rhinoceros 731 b
ricinus 734 a
rotæ 743 b
rubeta 744 a
rupi capra 750 a

S

Salamandra 10 a
ſanguiſuga 20 a
ſatyri 29 a
ſcarabeus 33 b
ſciurus 41 b
ſcolecium ibid.
ſcolopendra ibid.
ſcorpio 43 a
ſcrofa 45 b
ſcyunus 48 a
ſcytala 48 b
ſcytale ibid.
ſeps 71 a
ſerapis,ſeraphis 74 a
ſimia 93 a
ſolifuga 110 a
ſolpuga 112 a
ſorex 119 b
ſphinx 131 b
ſpondylis 137 b
ſtellio 144 b
ſucula 184 a
ſus 207 a

T

Tabanus 220 a
talpa 224 b
tarmes 231 b
taurus 233 a
teredo 251 a
termes 252 b
teſtulo 259 a
tettigometra 261 a
thos 268 a
tigris 272 a
tinea 274 a
tineæ ibid.
tipula 275 a
tryxalis,grillus 311 b

V

Vacca 326 a
vaccula ibid.
vermis 358 b
verres 360 a
verticilla 364 b
veſpa 367 b
vipera 391 b
vitula 404 b
vitulus ibid.
viuerra 405 a
vnicornis 417 a
vnicornius ibid.
volucra 420 b
vri 430 a vrſus 431 b vrſa ibid.
vulpes 443 a vulpecula ibid.

AVES.

A

Calanthis,carduelis 21 b
acanthis, carduelis, luſcinia 22 a
accipiter 30 a
acheteæ,tettigoniæ 37 b
acredula,luſcinia 43 a
ædon,luſcinia,philomela 77 a
ægithalos,parus 80 b
ægithus ib.d.
ægocephalos,capriceps 81 a
æſalon 94 b
africanæ 111 a
alauda,galerita,galericus,coridalus 133 a
alcedo,halcione 136 a
anas 179 b
anaticula ibid.
anataria aquila ibid.
anſer 198 a
anſerculus ibid.
apus 221 b
aquila 224 a
ardea 234 a
ardeola,vide erodius ib.d
aſilus infect. vide œſtrum 258 a
aſſo,vide otis ibid.b
atri capilla 275 b
attagen 276 b
attagena ibid.
attis,luſcinia 279 b

B

Baſiliſcus 314 b
bombylis 333 a
boſchis 343 b
bubo 350 b
butio 354 b

C

Cœyx 370 b
capriceps,vide ægocephalos 81 a
caprimulgus 402 b
capus 403 a
carduelis 408 b
carduelus, vide carduelis ibid.
caſſita,galertia,alauda 418 b
cenchris 444 b
chalcis 464 a
chelidon,hirundo 468 b
chlorion 471 a
cicada 477 a
ciconia 478 a
citeos 485 a
citta 495 b
coccyx,cuculus 514 b
columbus 542 b
corax 657 a
coridalus,vide alauda 133 a
cornix 659 b
cornus 668 b
coturnix 671 a
cuculus,cucullus 689 b
curruca 705 b
cygnus 799 b
cypſelus 712 a

Erodius, ciconia, fulica, ardeola 931 b

F

Falco,haliæetus 1034 a
ficedula,melancoryphus 1063 a
frigilla 1107 a
fucus 1113 a fulica,fulix 1117 a

G

Galbula 1126 b
galerita 1127 a
galericus,vide alauda 133 a
gallgulus 1127 a
gallus ibid.b
galina ibid.
glotis 1145 b
gracus 1147 a
grus 1157 b

H

Halcyon,alcedo 1362 a
halcione,vide alcedo ibid.
haliæetus, falco, accipiter, niſus 1170 b
hirundo 1188 a

I

Ibis 1210 a
ictheres,vide regaliolus 685 b
icterus,galgulus 1211 a
immuſculus,immuſſulus,offifraga 1217 a
iucendiaria,vide ſpinturnix 306 b
iynx 1362 b

L

Lagois 10 b
lagopus ibid.
luſcinia,philomela 76 a

N

Melancoryphus, atricapilla 125 a
meleagrides 126 b
mergus 139 b
merops 1402
merula ibid.
miluus 149 a
monedula 169 a
muſmon 197 b
muſtela ibid.

N

Niſus 233 b
noctua 237 b
nycteris 262 b
nyctricorax ibid.

O

Olor,cygnus 301 b
onocrotalus 305 a
ortygometra 331 b
oryx,coturnix ibid.
oſſifraga,oſſifragus 335 b
otis,aſſio 337 b

P

Palumbes 351 b
palumbus ibid.
parra 370 b
parus, vide ægithalos 80 b
paſſer 860 b
paſſerculus,vide ſtruthium 373 b
pauo 388 a
paua ibid.
pauus,vide pauo ibid.
pelicanus 398 a
pellos,pellus 400 a
penelopes 403 a
perdix 413 a
phalacrocorax 454 b
phalaris ibid.b
phaſianus 456 b
philomela, vide luſcinia 76 a
phœnicopterus 462 a
phœnix ibid.
pica 465 a
picus ibid.b
pipio 472 b
plaralea,plarea 480 b
plarea ibid.
porphyrio 502 a
præcacus 560 a
ptynge,chalcis 606 b
pygargos 622 b
pyralis 623 a
pyrocorax ibid.b

Q

Querquedula 641 a

R

Regaliolus,galgulꝰ,icteros 685 b
regulus,regaliolus,trochilꝰ 688 a
ruſticula 751 a

S

Sanqualis 20 a
ſatyria 29 b
ſcylla 47 b
ſpinturnix,incendiaria 133 a
ſtrix 158 a
ſtruthium,paſſerculus 159 b
ſtruthiocamelus 161 b
ſturnus 162 b
ſtimphalides 163 a
ſubis 170 b

T

Tabanus, vide œſtrum 294 a
tettigoniæ, vide acheteæ 37 b
triorches,buteo 405 b
trochilos,regulus 309 d
turdus 319 b
turtur 321 a

V

Veſpertilio 368 a
vipiones 392 a
vireo 393 a
vlula 410 a
vpupa 428 a
vultur 443 b

PISCES.

A

Cus,belone, raphis, ablennis,aticula 47 a
ærica,chalcis 92 a
aiec 137 b
alopecia 149 b
aloſathriſſas ibid.
anguilla 185 a
aphya,apua 210 a
apolectus 211 b
apua,aphie 221 a
araneus 226 b
aries 242 a
aſellus 238 b
attilus 278 b
aurata 293 b

B

Balæna,cetum,piſtrix 309 b
balanus ibid.
banchus 311 b
barbo,mulus,trygla, capus marinus, cytharus, roſſeta, barbus 313 b
baris 316 a
belone,acus 321 b

C

Callionymus 376 a
cammarus 383 a
campæ,marini equi 383 b
cancer 386 a
cantharus 393 a
capito 406 a
carpio 414 a centipes 447 b
cephalus,mugil 459 a
cetus 463 a
chalcis 464 a
chrombus 473 b
chromis 474 a
chryſon ibid.b
clupea 511 b
concha 578 a
conchylium,murex ibid.b
congrus 606 a
coracinus 657 a
cordyla,cordilla ibid.b
corias 658 a
cucumis 690 a
cyprinus 712 a

D

Dactylus 714 b
delphin,delphinus 751 b

E

Echeneis,remora 877 a
echinus ibid.b

F

Fluta 1084 b

G

Galeos,muſtella 1126 a
gammarus 1127 b
gerres 1138 b
gladius 1141 b
glanus,glanis 1142 b
glaucus ibid.b
gobio,gobius 1146 b

H

Halec 1170 b
halecula ibid.
helops 1178 a
hepar 1179 a
hippocampæ 1186 b
hippocampi ibid.

I

Ichthyocolla 1210 a
iulis 1355 a
iulus ibid.b

L

Lacertus 6 b
lagois 10 b
lampetra,murena 12 a
laneus,lupus 12 b
lepus 31 a
lingulaca 50 b
loligo 61 b
lopas 63 b
lupus 75 b
lutarius,mullus 78

M

Melanurus 126 b
mena 131 a
menis 132 b
miluus 149 a
mugil 183 b
mullus 185 a
muræna 193 a
murex ibid.
muſculus 195 b
muſtella 197 b
myrinus 202 a

N

Narica 206 a

O

Ophthalmia,oculata 309 b
orca 321 a orchis ibid.b
orthragoriſcus 331 b
oſtrea 337 a
oſtreum ibid.
oxyrynchus 340 b

P

Pacarne 29 a
pagrus 344 a
paſſer marinus 379 a
paſtinaca ibid.b
pectines,ſiue pectunculi 391 b
pelagia,purpura 397 b
pelamis,thymus ibid.b
peloris 400 b
perca 409 b
perna 430 a
phoca 461 a
phyſeter 464 b
piſtrix 471 a
pinna 474 b
plaguſa 478 b
polypos 495 b
porculus marinus 502 a
priſtis 559 a
purpura 618 a

R

Raia 958 a
remora 698 a
rhombus 733 a
rubellio 744 a

S

Salmo 12 b
ſalpa 13 a
ſaperda 21 a
ſardinia 24 a
ſargus 24 b
ſcarus 34 a
ſcolopendra 41 b
ſcombrus 42 a
ſcorpio 43 a
ſcylla 47 b
ſepia 71 a
ſepiola ibid.
ſerra 78 b
ſilurus 93 a
ſolea 108 a
ſphyræna,ſudis 132 a
ſpongia 137 b
ſqualus 140 a
ſquatina ibid.
ſquilla ibid.
ſtella 144 b
ſtrombus 158 a
ſudis,ſphyræna 123 a,& 184 b
ſynodus 218 b

T

Tænia 224 a
thunnus 269 a
thurianus,xiphia 269 a
thynnus 270 b
tinca 274 a
torpedo 282 b
tragus 288 b
trichia 303 a
trigla,mullus,barbio 304 b
turdus 319 b
turſio 321 a
turtur ibid.

V

Vitulus 404 b
vranoſcopos 418 a
vrtica 431 b

X

Xiphia,gladius 447 a

Z

Zeus faber 448 a

NAVES.

Actium 22 b
æratæ naues 94 a
actuaria naui gia 126 b
actuaria minuta ibid.
actuariolum ibid.
alnus 148 a
apertæ naues 208 a
aphractus 209 b
argo 238 b

B

Baris 314 b

C

Camera 382 b
cataſcopium 424 a
caudicæ,caudicariæ 428 a
celox 444 a
cercurus,cercuron 453 a
codicariæ 516 a
conſtratæ 628 b
corbita 657 a
curſoria 704 b
cybea 708 b
cymba 710 a
cymbula ibid.

D

Decemſcalmus 724 b
deciremis 727 b
dicrotum,biremis 796 b

E

Embatæ 902 a
epibades 917 b

F

Faſellus 1043 a

G

Gaulus 1129 b

H

Hexere 1183 a
hippa o 1186 b

L

Lembus 27 b
lembunculus ibid.
lenunculus 28 b
liburnum 44 b
linter 51 a

M

Monoxylon 171 a
myoparo 201 b

N

Nauis curſoria 211 a
nauis piratica ibid.
nauis prætoria ibid.b
naues æratæ ibid a
naues apertæ ibid.a
naues conſtratæ ibid a
naues fluuiatiles ibid a
naues liburnicæ ibid a
naues longæ ibid.a
naues onerariæ ibid.a
nanes piſcatoriæ ibid.b
naues roſtratæ ibid.b
naues tectæ ibid.b

O

Oria 324 b

P

Paro 369 b
pentiremis 405 b
piſtris 474 b
ponto 502 a
proſumia 596 a

Q

Quadriremis 627 b
quinqueremis 648 a

R

Ratis 663 b

S

Scapha 33 a
ſchedia 36 b
ſcrilla 75 a

T

Triremis 306 a

V

Vectoria nauigia 340 a
vndeciremis 414 b

NAVIVM PARTES.

Ation, dolon, epidromon 22 b
acroſtolia 44 a
acroteria ibid.
anchora 181 b
anchoræ ibid.
anchorale ibid.
antenna 200 b
armamenta 246 b
artemon 252 b

B

Bolis 333 a

C

Carbaſus 406 b
carcheſia 407 b
carcheſium,trachilos,patera ibi.
carina 410 a
cataſtroma 424 a
caua lintea 435 b
ceruchus 460 b
clauus 506 b
contus 646 b
cornua antennarum 660 a
coronis 662 b
corymbus,corymbum 669 b

D

Dolones 850 a

E

Embola 902 b
enchiridion 908 b
epidromos 919 a

F

Fori 1092 b

H

Hypagum 1203 a

I

Interſcalmium 1316 b
iuga 1355 a

L

Latera 1118 b
lintea 51 b

M

Malus 96 b
manus 109 b
mendicum 131 b

N

Nautea 214 a

O

Ora 319 a

P

Palangæ 346 a
palmula 350 a
patera,vide carcheſium 407 b
pergula,porriſculus 421 b
pes 447 a
phalanga 454 a
pons 502 a
portiſculus,vide pergula 421 b
prora 591 a
prymneſium 604 a
puppis 1149 a

R

Remus 699 a
roſtra 743 a
rudens 746 b

S

Saburra 2 a
ſcalmus 31 b
ſentina 66 b
ſinus 98 b
ſupparum 201 b

T

Tonſæ 280 b
tonſilla ibid.
trachilos,vide carcheſium 497
tranſtra 296 b

V

Velum 341 a

REGIONES.

ACHAIAE.

Hellas 1177 b
megaris 125 b
meſſenia 141 a
olenum 213 b
peloponneſus 400 b

AEGYPTI.

Delta 752 a
thebais 264 a

AETHIOPIAE.

Aphrica 110 b,& 209 b
Thebe 264 a

AFRICAE.

Æ hiopia 102 b
bogundiana 332 b
cyrenaica 712 b
libya,libye 44 b
marmarica 113 b
mauritaniæ 120 a
numidia 257 b
tripolitana 306 a

ANTHIOCHIAE.

Trepolis 464 a

ARABIAE.

Nabathæa 204 a
panchaia 353 a

ARCADIAE.

Pelaſgis 398 a
aſia 258 a

ASIAE.

Ægyptus 81 a
albania 133 b
arabia 226 a
arabia,petrea,deſerta,felix ibid.
aria 241 b armenia 246 b
aſſyria 267 a
attica 278 a
bebrycia, vide Bitynia 317 a, & 329 a
cabaſia 356 a cappadocia 401 b
caria,vide Aſia 258 a
catarnia 423 b

ciciliæ 479 b
commagenæ 550 b
gallatia 1126 a
gedrosia, hodiæ Tarsæ regnum 1129 b
hylæa 1202 b
hyrcania 1204 b
iberia 1209 b
india 1264 b
ionia 1339 a
locris 57 b
lycaonia vide Asia 258 a, & 80 b
lycia, vide Asia hodie Bria 258 a, & 81 a
lydia, vide Asia 506 b, & 258 a
mæonia 88 a
margiana 112 b
media 121 b
mesopotamia 141 a
mygdonia, vide Bithynia 329 a
pamphilia 352 a
paphlagonia 357 b
persia, persis, persidis & persida 436 b
phœnicia 461 b
phrygia, vide Asia 258 a, & 463 a
pisidia 474 b
pontus 502 b
sacarum 2 a
sarrapia 28 a
scythia 48 b
susiana 209 a
syria 219 a
thebais 264 a
troas 309 a
troia 309 b

ASSIRIAE.

Adiabena 57 b
babylonia 307 a
parthia 374 a

ATTICAE.

Acta 44 b
mopsopia 374 a

BOEOTIAE.

Aonia 206 b
pieria 465 b
thebe 264 a

BOEMIAE.

Casurgis 422 b
praga, vide Casurgis ibid. b

BRIT. INS.

Cantia, vide Cantium 393 b

CAPPADOCIAE.

Pontus, v. de Cappadociam 401 b

CARIAE.

Bubasis, bubassis 350 b

CICILIAE.

Isauria 1345 a

DALMATIAE.

Liburnia 44 a

ELIDIS.

Buprasium 353 b

EPIRI.

Acarnania 22 a
chaonia 465 a
illirium 1220 b
mareotis 112 a
sclauonia, vide Illyrium
europa 950 a

EVROPAE.

Alemania 138
bauaria, vide noricum
boemia 332 a
Gallia 1127 a
germania 1136 a
gothia 1143 a
græcia & asiæ 1148 b
hispania 1188 a
italia 1347 b
macedonia 88 a
mœsia 164 b
noricum 243 a
noruegia ibid. b
pæonia 343 b
pannonia, hodie austria & styria 355 b
rhetia 370 b
taurica 232 b
thrace 268 b
vindelicia 387

GALLIAE.

Aquitania 225 a
aremorica, aquitania 235 b
belgica, vide aquitania 225 a
brabantia, vide belgæ 317 b
braccata 344 b
burgundia, vide sequana 354 a
celtica 538 b, & 225 a in Aquitania
cheldria, vide belgæ 317 b
flandria, vide belgæ ibid.
hannonia, vide belgæ ibid.
hollandia, vide belgæ ibid.
iuliacum, vide belgæ ibid.
lugdunensis, vide aquitania 225 a
picardia vide belgæ 317 b
sena, vide aremorica 235 b
normania, bidurensium regnum 698 a

GERMANIAE.

Franconia, vide salii 11 a
vandalia, v. de vandali 333 a

GRAECIAE.

Achaia 36 b
æmonia 82 b
æolia 85 a
æolis ibid b
ætolia 103 b
agamppe, hyantea 111 a
attica 278 a
bœotia 352 a
campi philip. vide thessalia 267 a
chaldæa 464 b
colchi, colchis 529 a
conargo, vide thes. 267 a
dardania 719 b
doris 859 a
dryopis, vide aimonia 82 b
epirus 920 a
hæmonia, vide aimonia 82 b
locris 57 b
mesaria, vide bœotia 352 a
macedonia, vide thes. 267 a
pelasgia 397 b
pharsalia, vide thes. 267 a
phocis 461 a
pyrrhæa, vide thes. 267 a
ogygia, vide bœotia 352 a
thessalia 267 a

HISPANIAE.

Albaria, vide tarraco 133 b
bætica 308 b
chaonia, vide tarraco 232 a
celtiberia 444 b
epirus, vide tarraco 272 a
gallecia 1127 a
iberia 1209 b
illiporiensis, vide sisapo 100 a
tarraconensis, vide hispania 1188 a
tarraconi, vide tarraco 232 a
lusitania hunc portugalia 76 b
morossia, vide tarraco 272 a
tarraconia, vide tarraco ibid.

HELLESPONTI

Mysia 202 a

ILLIRIAE.

Dalmatia 715 b

INDIAE.

Carmania 410 b

ITALIAE.

Apulia 221 b
ausonia 298 a
blandusia 330 b
calabria 371 b
campania 383 a
carinthia 412 b
cisalpina gallia, togata 493 a
daunia 720 a
hetruria 1182 b
istria 1346 b
laboriæ 4 a
latium 19 a
liguria 46 b
lucania, vide lucani 67 a
magna græcia 91 b
mesapia, vide Calabria 371 a
oenotria 294 a
palatina 346 b
pedana 396 b
picenum, nunc Marchia anconitana 465 a
tyrrhenia, vide tuscia 321 a
tuscia ibid.
velina 341 a
venetia 346 b
vmbria, nunc ducatus spoleranus 412 a

IVDAEAE.

Decapolis 323 a
samaria 15 b
tarsis 272 a

LACONIAE.

Oechalia 263 a

LIBYAE.

Marcotis 112 b

MACEDONIAE.

Bisaltica 328 b
mygdonia 201 b
palene 348 b
pieria, vide ægininm 108 a
sithonia, sythonia 101 a

MAVRITANIAE.

Massila 116 a

MYSIAE.

Adrastia 67 b
boemia 332 a

PALAESTINAE.

Pentapolis 405 a

PANNONIAE.

Austria 299 b

PELOPONNESI.

Arcbadia 229 b
laconia 8 a
parrhasia 370 b

PERSIDIS.

Achæmenia 36 b
elymais, persidi vicina 901 a
susiana 207 b
susa, vide Susa ibid.

PHAEATIAE vicina.

Palestina 345 a

PONTI.

Bæna 329 b
caranensia, vide carana 496 a

SCYTHIAE.

Almalchium 156 a
bactra 308 b
dacia 714 a

SYRIAE.

Adiabena 57 b
antiochia 203 a
ariacena 252 a
calcidene 559 b
comagena, vide syria 219 b
damascenæ 715 b
idumæa 1212 b
iudæa 1350 b
messenæ, vide adiabene 57 b
palæstina 345 a
phœnicia, vide syria 461 b
samaria, vide syria 15 b
trachonites 286 a

in THEBANIS fi.

Teumesus 261 b

THESSALIAE.

Magnesia 91 b

THRACIAE.

Cænica 368 a
edonis 882 b

TROADIS.

Cebrenia 436 b

FLVVII.

ACHAIAE.

Alpheus 150 a
crabis 674 a
hellas 1177 b

AEGYPTI.

canobum, vide cercasorū 452 b
nilus 231 a
pelasium, vide cercasorum 452 b
siris, nilus 99 b

AEOLIDIS.

Alabastrus 132 a

AETHIOPIAE.

Nigris 229 b

AETHOLIAE.

Euenus 945 a
lycormas 81 a

AFRICAE.

Bragada 345 b
cyarphis, ciniphos 711 a
gæon 1126 a lethe 31 a
triton 307 b

APVLIAE.

Ceraunus 452 b

ARCADIAE.

Alpheus 150 a
erymanthus 936 b
lampia 12 a
lysius 84 b

ARIAE.

Arius 244 b

ARMENIAE.

Araxes 227 a
cyrus 712 b
lycus 81 b
niphates 232 b
phasis 456 b
tgris 272 b

ASIAE.

Albanus 133 a
adonis, vide calamos 66 a
amathus, marmanus, arcadicus 157 b
brixia 348 b
cayster, caystrus 436 a
copaes 653 a
corax 657 a
euphrates, euphrate 949 b
indus 1272 a
lycos, vide calamos 371 a
lipis 1345 a
magoras, vide calamos 371 b
palæbyblos, vide calamos 371 b
phison 460 b
tigris 272 b
chrysas 474 a

ASSYRIAE.

Gyndes 1160 a

ATTICAE.

Ilissus 1217 a
schœnus 37 b

BITHYNIAE.

Calpas 379 a
granicus 1151 a

BOEOTIAE.

Aonnius 206 b
cephisus 450 a
ismenus 1345 b
permessus 428 a
schœnus 37 a

BOEMIAE.

Albis 134 a

BRITANNIAE.

Deua vulgò *Dee* 781 a
loxa, vulgò *Eyrth* 66 a
nouius, vulgò *cloit* 247 a
tina, vulgò *tine* 274 a
t sobis, vulgò *connuey* 275 a
tuerobis, vulgò *abedeum* 315 a

BRITANNIAE inf.

Iamesa 1208 a
isaca, vulgò *ex* 1344 b
tamarus 1226 a
tamesa, vide Iamesa 1208 a
thamis, vide iamesa ibid.
tobius 276 b vedra 339 a

CALABRIAE.

æsar 95 a
neæthus 215 b
sybaris 213 b
iuxta CALCEDONEM.
Psillis, vide calpas 379 a
sangarius ibid.

CAMPANIAE.

Cimius, vide acerræ 35 b
farnus 25 a
vulturnus 443 b

CAPPADOCIAE.

Ceraunus 452 b
cissa 494 a

CELTIBERIAE.

vero 359 b

CILICIAE.

Calycadnus 381 b
chiradrus 456 a
cydnus 709 b
liparis 52 a
pyramus 623 a

COLCHORVM.

Phasis 456 b

CRETAE inf.

Dicte 796 hoaxis 293 b

DACIAE.

Tibiscus vulgò *tissa* 271 b

DALMATIAE.

Drilon, vulgò *drino* 862 a
narona, hodie Narenta 206 a

ELIDIS.

Buprasium 353 b

EPIRI.

acarnan 22 a
achelous 37 a
acheron ibid.
æas 75 b
aous, vide æas 207 a

EVROPAE.

Enos, vide Vindelicia 387 a
ister 1346 a
lycus, vide Vindelicia 387 a

GALLIAE.

Amello 162 a arar 216 b
araris, sagona, vulgò *la Saone* 227 a
atax Narbon. 272 a
axona, 306 a
druentia, vulgo *la Durance* 862 b
dubis, Alduasduuius, Alduubis, al duadalælis, vulgò *le Doux* 863 a
garumna 1128 b
liger, ligeris, vulgò *Loire* 47 a
matrona, vulgò *Marne* 118 b
mella 127 b
mosa, vide vogesus 418 a
rhodanus 732 a
sagona, vide hedui 1176 b
sequana, bel. 72 b
scalde, bel 31 b
varus, Narb. 335 b

GAL. CISALP.

Lambrus 11 a
serius 75 b

GALLOGRAECIAE.

Sangaris, alio nomine Coralius, hodie zagari 18 b

GERMANIAE.

Aenus 85 a
æstus, vide salij 11 a
albis 184 b
alemannus apud Rysios 138 a
amasius, amisius, vulgo ems 157 b
amisius 164 a
danubius 718 a
fulda, vide lupia 75 a
itter 1346 a
lupia, hodie necharus 75 a
meganus, vide Francones 1101 b
menus 136 b
nar 205 b
necharus, vide æmus 85 a
radiantia, vide salij 11 a
rhenus 730 a
sala, vide salij 11 a
sinna, vide salij ibi.
tuber, vide salij ibi.
vidrum, vide amisius 165 a
viturgis, vide lupia 75 a

GRAECIAE.

boacrius loer. 415 b
heptaporus 1179 a
inachus 1247 a

HETRVRIAE.

Arnus 247 b
cecinna, vide volaterræ 418 a

HISPANIAE.

Aeminius 82 b
ana 177 b
anas, vide bætis 178 b
bætis ibi.
bætulon ibi.a
betulo 323 b
cinga 481 a
dorius 859 b
durius, vulgò *duero* 871 a
duria, vide turulis ibid.
iberus 1209 b
minius 131 b
rubricatus, vulgò *lobregat* 745 b
salia 11 a
sanga 18 b
serabis 83 a
sicoris 88 a
tagus 224 a vide bætis 178 b
turulis, vulgò *tu ia* 321 a

HIBERNIAE.

Bubinda, vulgò *slayne* 350 b

IBERIAE.

Alazon, in fi. 133 a

INDIAE.

Acesines 36 a
ganges 1128 a
hydaspes, hydaspe 1201 b
indus 1272 a
ochus 287 a

INSVBRIVM.

Ticinus 271 b

IONIAE.

Cenchrius 444 b

ISTRIAE.

Formio 1095 b

ITALIAE.

Albula, vulgò *teuero tyberis* 134 a
vide agrippa 128 b
alex, ales, carcinas 139 a
alia 143 b
almo 147 b
amasenus 157 a
anio 193 b
ariminum 242, b
arnus 247 b
athesis 273 b
aufidius 287 b
auser 298 a
cæcinos 447 b
calor 238 a
clanius 500 a
chrumnus 510 a
cremera 676 a
cumæ 694 a
er dinus 928 b
esis 938 a
fabaris 1016 a
farfarus 1041 b
galesus 1127 a
laus, vide brutij 349 b
liternus 51 b
liris 53 b
lyris 83 b
macra 86 a
metau us & metaurum 142 b
mincius 150 b nar 205 b
numicus 257 b
nymphæus 263 a
padus 342 b
padusa 343 a
perronia 452 b
pisaurus 473 b
rubicon 745 a
sagra 8 a
silis, silys 93 a
tifernus 271 b
timauus, iuxta aquileiam 272 b
trebia 297 b
tyberis 322 a

IVDAEAE.

Iordanis 1339 b

LACONVM.

Eurotas 951 a

LIBYAE.

Cinniphus 483 b
massa, hodie massatar 115 b
nigir in fer. hodie de senega 229 b

LIGVRIAE.

Padus, vide vesulus 371 b
rutuba 752 b

in LOCRIDE.

Boagrius, vide throium 331 b
cymos 842 a

LVCANIAE.

Silarus, sclaris 91 a
tanager 216 b

LVSITANIAE.

Bænis 308 b

LYCIAE.

Danubius, vide xanthus dauus, vide xanthus 445 a
gagates 1126 a
xanthus 446 a

LYDIAE.

Hermus 1181 b
pactolus 342 b
tmolus 276 b

MACEDONIAE.

Alyacmon 155 b
axius 306 b
chidorus 469 b
chaliagmon 179 a

MASSAGETARVM.

Aragus 226 b

MAVRITANIAE.

Libya 44 b
Lixus, vide anteus 198 a
mulucha 189 a

MEDIAE.

caaspis 471 b
cyrus 712 b
euæus 947 a

MESOPOTAMIAE.

Euphrates 949 b

MYGDONIAE.

Melas. 126 b

MYSIAE.

Cayster, vide adia,
granicum, vide Adrastia 67 b

NVMIDIAE.

Bagradas, vel bagrada 309 a

PAMPHYLIAE.

Cataractes 423 b

PANNONIAE.

Calapis 372 b
sans 30 a

PAPHLAGONIAE.

Halys 1171 b

PERSICI sinus.

Charax 466 b

PERSIDIS.

adonis 66 a
Euleus 947 a
orontes 38 b
susus, vide susa 207 b

PHRYGIAE.

Ascanius 156 a
caicus 371 a
cius 497 b
gallus 1127 b
mæander 87 b
marsyra 115 a
marsyas ibid.
sagarus 6 b

PICENORVM.

Truentum 310 b

in PICERA.

Vomanus, vide adria 68 a

PONTI & BITHYNIAE.

Parthenius 373 b

SARMATIAE.

Agarus 111 b
bycus 355 b
hypanis 1205 a
ifula, iuftilla, iuftula vide visula 399 b rha 728 b
fagaris, vide agarus 111 b
tyras 324 a
visula, vistula 399 b

SCYTHIAE.

Ab'anus 10 b
alanus 132 b
bactrus 308 b
borysthenes 342 a
buges 352 a
carabi 406 a
carcine, vide carcinites 408 a
carambucis 406 b
carpis 414 a
cirtiscus 493 b
euarchus 942 b
gerrus 1138 b
iaxartes 1209 b
iaxtes ibid.
lycus 81 b
ordessus 322 a
silis, vide Tanais 227 a
tanais ibid.

SICILIAE.

Acis 41 b
acilius ibi.
acithius ibi.
æsar 95 a
alabys 132 a
amasenus 157 a
anisum, anisus, anisenum 194 a
cephaloedis 450 a
halesus 1170 b
helorus 1178 a
himera 1186 a
hypsa 1204 a
meles 126 b
næthos 227 b
pattagia 386 b
plemmirium 483 a
symæthus 216 a

SICYONIORVM.

Asopus 259 a

SVBALPINAE reg.

Trebia 297 b

SYRACVSANORVM.

Chrysa 474 a

SYRIAE.

Euphrates, vide Syria
carra 415 a
crisoras, vide Syria
chrysorrhoas 475 a
farfarus 1041 b
singas, vide Syria

TARENTINORVM.

Casuentum 422 b

THEBANORVM.

teumesus 261 b

THESSALIAE.

Amphrysus 173 a
anauros 183 a
anigrus 187 a
apidanus 280 a
enipheus, vide Apidanus ibid.
onochonus, vide Thessalia 267 a
panisus, vide Thessalia ibi.
peneium, vide Anauros 183 a
peneus, vide Thessalia 267 a
phœnix, vide Thessalia ibid.
pinsus 470 a
sperchius 128 a

THRACIAE.

Aegos 81 a alusius 154 b
cius 497 b ergius 928 a
hebrus 1175 b
nestos, vide Thracia
nestus 226 b
rhebanus 729 b
strymon 159 b
thermodoon 266 a

TROIAE.

Scamander 32 a
simois 94 a
xanthus 446 a

VENET.

Liquentia 52 a
medoacus 124 b
natiso, vulgò *Lisontio* 210 b
silis 93 a

VMBRIAE.

Aesis 95 b

VNGARIAE.

Darus 719 b

INSVLAE.

Abatos 5 a
abdera ibi.
ægina 80 a
ænaria 84 a
æoliæ 85 a
æolides ibi.
æthalæ 101 b
æthiope 102 b
æthræa 103 a
atlantia ibi.
aex 104 b
agathasa 111 b
albion 134 a
alone 149 b
alopece ibid.
alopecia ibid.
amathusia 157 b
amnica 167 a
andros 183 b
anglia 184 b
apamea 207 a
asteris 268 a
astypalæa 270 b
aulis 292 a

B

Baleares, gymnesia 310 a
bractia 345 b
bragæ ibi.
brattia 346 a
britannia 348 a
bucinna 352 a
budoræ ibid.
burchana 354 a butra 355 a

C

byblis 355 b
Cæa 362 a
cæos ibid.
cæne 368 a
calabria 371 a
calathusa 373 a
calaurea ibid.
callista, vide Thera 376 b
camelidæ 382 a
cia, vide cea 362 a

canopus 392 b
capreæ 402 a
carbania 406 b
carpathos 413 b
carystæ 416 b
casos 417 b
cassiterides 418 b
cathon 425 b
cattiterides 426 b
celadusa 440 a
centuripe 449 b
cephalœnia 450 a
ceraſtis 452 a
cercina 452 b
cercinitis ibid.
cerna 454 a
chatee 464 a
chalceritis ibid.
chalcia ibid.
chalcitis ibid b
chelidoniæ 468 b
chemmys 469 a
chios 470 a
chirogilium ibid.b
chryſe 474 a
cimolus 480 b
circius 485 a
codanonia 515 b
colchos 529 a
colubraria 542 b
coos 653 a
corcyra 657 b
coreſa ibid.
corſicæ 658 a
corſeæ 667 b
corſica, thera ibid.
coſyra, coſura 670 b
creta 678 b
cunicularia 696 a
cyaneæ 708 a
cyclades 709 a
cydonia 709 b
cyprus 712 a
cyrnos 712 b
cythera 713 a
cythnos 713 b

D

Delos 751 a
delta 752 a
didyme 797 b
diomedeæ 813 a
dioſcoron 814 a
doliche 849 b
dolichiſte ibid.
donyſa 859 a
dulichium 869 a

E

Echinades 877 b
electrides 894 b
elephantis 895 b
epidaurus 918 b
erythia 937 a
euboea 942 b

G

Gades 1126 a
gleſſaria, vide aufrauia 383 a
gyarus 1159 b

H

Hæbudes 1168 b
hecaria, vide ſporades 138 a
helene 1177 a
hibernia 1183 a
hybernia 1201 a

I

Icaria 1210 a
ilba 1216 b
ilua 1220 b
imbrus 1222 b
inarime 1248 b
ion, vide ſporades 138 a
ios 1339 b
iſis 1345 a
iuuernia 1361 b

L

Lagusa, vide ſporades 138 a
lebinthos 25 a
lemnos 28 a
lepaduſa 30 a
lesbos 31 a
leucadia 31 b
leucas 32 a
leucoſia ibid.
lipara 51 b

M

Μακάρων νῆσοι 84 a
macra 86 a
mulæna 126 a
melite 127 b
menuthias 136 b
meroe 140 a
monædæ 169 a
mycone 201 a
mygdon ibid.

N

Naxos 214 b
neritos 225 a
nityros 233 b
niuaria 235 a

O

Oenopia 294 a
œnotrides ibid.
ogygia 298 b
olearos 300 a
orcades 321 b
orygia 331 b

P

Pandataria 353 b
paros 370 a
patmos 385 a
peuce 453 a
pharia 455 b
pharmacuſæ ibid.
pharos 456 a
phocuſa, vide ſporades 138 a
philæ 457 b
pithecuſa 475 a
plotæ 485 b
planetæ, vide ſymplegades 217 a
pluuiaria 487 a
polegrados, vide ſporades 138 a
pontia 502 a
pontus ibid b
proconneſus 566 a
pyrpile 623 b
pyrrha ibid.

R

Rhencia 730 a
rhodos 732 b

S

Salamis 10 a
ſame 16 a
ſamos ibid.
ſandaliotis 17 b
ſardinia 23 b
ſaſon 25 b
ſcandinauia 32 b
ſcarphia 34 a
ſchimuſa, vide ſporades 138 a
ſciathos 38 a
ſcordona 43 a
ſcyros 48 b
ſegeſtica, vide calapis 372 b
ſena 63 b
ſeriphos 75 a
ſicania 87 a
ſicilia 87 b
ſporades 138 a
ſtœchades 153 a
ſtrongyles 158 a
ſtrophades ibid.
ſymplegades 217 a
ſyrus 220 b

T

Talea, vide Talga 224 b
talga ibid.
taphiæ 230 a
taprobane ibid.
taſſus ibid.
tenedos 244 b
tenos 248 a
thaſus 263 a
thera 265 b
theranne ibid.
theraſia ibid.
thule 269 b
thynia 270 b
tilos 272 b
topazos 281 a
tragurium 288 b
tinacria 305 a
triquetra, vide trinacria ibid.
tyberina 322 b
tyros 325 a

V

Vectis 339 a

Z

Zacynthus 447 a

MONTES.

ACHAIAE.

Chelonita vide chelonates 468 a

AETHIOPIAE.

Olympus ad mare rubrum 302 a

ALPES.

alpes cotiæ 794 b, 797 a
alpes Gratiæ, vide cotiæ 794 a
alpes Græcæ, vide ſeguſion vulgò *Sion*
alpes Pœniæ, vide cotiæ 794 a
alpes Rhetiæ 130 a
alpes Tridétinæ, vide Rhetiæ, ibi.

ALPIVM.

Adulas 72 b
S. Bernardi, vide Rheticæ
S. Gottardi 72 b
Rhetici 370 b

AFRICAE.

Abila, vel abyla 10 a, 21 b

APVLIAE.

Vultur 443 b

ARABIAE.

Caſius Sinai 417 b
mel nes, hodie mons Sinai, mons S. Catharinæ, Sur. Tur 126 b

ARCADIAE.

Aleſius 138 b
Cyllene 710 a
erymanthus 936 b
lyceus 80 b
mænala 88 a
pholoe 462 a

ARMENIAE.

Aba 4 a
acroceraunia 43 b
antitaurus 205 b
caſpij 418 a
caucaſij 320 b cordica ibid.
niphates 232 b
moſchici 320 b
pariedrus 365 b
taurus 233 a

ASIAE.

Aga 111 a
amanus 156 b
cambudes, vide Taurus 233 a
caſpij, vide Armenia 246 b
caucaſus 427 b
circius, vide Taurus 233 a
climax 509 b
emodus, vide Taurus 233 a
coraxicus, tauri pars 657 a
ida 1211 a
imaus, vide Taurus 233 a
libanus 38 b mimas 149 a
paropamiſſus, vide Taurus 233 a
pharpharides, uide Taur ibid.
taurus ibid.

ATTICAE.

Acarnan 22 b
acarnas ibid.
ægalus 79 b
aracynthus 226 b
brileſſus 347 b
brilerum ibid.
hymettus 1202 b
icarus 1210 a
parnes 368 b

BOEOTIAE.

Helicon 1177 b
pieria 465 b
teumeſus 261 b

CALABRIAE.

Aulon 292 a

CAMPANIAE.

Taburnus 222 b

CAPPADOCIAE.

Antitaurus, vide Comani 205 b
in CHII promontorio.
Phanæus 455 a

CILICIAE.

Sarpedo, vide Calycadnus 381 b

CRETAE.

dictes 796 b
corybus 669 a
idæus 1211 a

CYPRI.

Idalium 1211 a

DELI inſ.

Cynthus 711 b

EPIRI.

Acroceraunia, vide Ceraui 43 b
ceraunij 452 a
leucates 32 a

GALLIAE.

Gebenna, vide Geneua 1132 a
iura 1357 a
vogeſus 418 a

GALILEAE.

Tabor 221 b

GALLOGRAECIAE.

Olimpus, vel Cypri 302 a

GRAECIAE.

thermopyiæ 266 b

HISPANIAE.

Calpe 379 a
equinus 389 a
egdubeda ibid.
iliipuia, vulgò *Ilipa* 1119 a
ortoſpeda 389 a
pyrene, pyrenæus, pyrenæi 623 a
vindius 389 a

INDIAE.

Cophantus 653 a
imaus 1221 b
milo, milus 149 a

IONIAE.

Latmius, vide Lamius 1 b
latmus 19 b

ITALIAE.

Albanus 133 a
algidus 140 a
apœninus 211 a
auentinus 285 a
capitolinus ibid.
cœlius ibid.
exquilinus, quirinalis ibid.
viminalis ibid.
circeium 484 b
ciſpius 493 b
euganei, Venet. 946 a
gargauus S. Angeli 1128 a
gaurus 1129 b
leucogæi 32 a
lucretilis 67 b
maſſicus 116 a
matinus 118 a
murtius 194 b
palatium 346 b
veſeuus 367 b
veſuuius 371 b

LACONIAE.

Taygeta 233 b

LIBYAE.

Atlas 274 a

LIBVRNIAE.

Sardonici 24 a

LIGVRIAE.

Veſulus 371 b

LVCANIAE.

Alburnus 134 b
ſyla 215 a

LYCIAE.

Chimæra 469 b
cragus 671 b

LYDIAE.

Tmolus 276 b

MACEDONIAE.

Candauiæ 386 b
libertrus 43 b
ſithon, vide Sironia 101 a
iuxta MAGNESIAM.
Thorax 268 a

MAVRITANIAE.

Athlas 274 a
Diris 817 a

ASIAE.

Olympus 302 a

NEMEAE.

Apheſas 209 b

NORICI.

Cetius hodie Calemberus 463 a

PALESTINAE.

Carmelus 410 b

PAMPHYLIAE.

Coryeus 669 a

PAPHLAGONIAE.

Cytorus 713 b

in PARO inſ.

Marpeſus 114 a

in PHALISCIS.

Soracte 118 a

in PHOCIDE.

Parnaſus, parnaſſus 368 b

PHOENICIAE.

Carmelus 410 b
libanus 38 b

PHRYGIAE.

Dindymus 812 a
ſipylus 939 a

PHTHIOTIDIS.

Athamas 273 a

RHETIAE.

Rhetico 730 b

in SABINIS.

Tetricus 261 a
vſtica 42 b

SARMATIAE.

Carpatus 413 b
coræ 657 a

SCYTHIAE.

Hyperborei 1203 b
riphæ 731 b
riphæi ibid.

SICILIAE.

Aetna 103 a
agragas 128 a
Carmelus, vide Syria 410 b
caſius, vide Syria
erix, vide Sicilia 87 b
erycus 936 b
libanus, vide Syria 219 a
pelorum, vide Cœnis 368 a

SYRIAE.

Caſius 417 b

THESSALIAE.

Aemus 83 b
buzygæus 355 a
cercetij 452 b
cithæron 494 b
oeta, Oete, inter Theſſaliam & Macedoniam 294 a
olympus 302 a
orchomenus 321 b
oſſa 335 b
othrys 337 b
pieria 465 b
pelius, vide ſperchius 128 a
pelion 398 a
pierus, vide Cerceti 452 b
pindus 470 a

THRACIAE.

æmus, ſeu Hæmus 583 b
athos, Athon 273 b
ædon 882 b
edonus ibid.
hæmus, vide Thracia 268 b
iſmarus 1345 a
obelos, vide Thracia 268 b
pimpla 469 b
rhodope 732 b

TROADIS.

Ida 1211 a
tmolius, vide Troas 309 a

THVRIAE.

Thleboæ 433 b

POPVLI.

AEGYPTI.

Memphi 131 a
macrobij, ſupra Aegyptum 86 a
ſaitæ 8 b
thebæi 264 a
tentyritæ 248 b

AEMATHIAE.

Aegeades 77 a

AETHIOPIAE.

Adiabaræ 57 b
agriophagi 128 b
blemmies, Blemiæ 331 b
gamphaſantes 1127 b
ichthyophagi 1210 a
imantopodes 1221 b
troglodytæ 509 b

AFRICAE.

Aethiopes 102 b
androgyni 183 a
carpi 414 a getuli 1139 a
leucæthiopes 31 b
lotophagi 66 a
marmaridæ 113 b
mauri 120 a
mazax 120 b
pharuſij 456 a

ALEMANIAE.

Saxones, vide Anglia 184 b

ARABIAE.

Adæi 49 b
agareni 111 b
cauchlei 386 b
candei ibid.
catadupi 423 a
debæ 721 b
minæi 150 b
fabæi, fœli 1 a
ſarraceni 25 a
ſcenitæ 36 a

ARCADIAE.

Aephitij 86 a
alphræi 140 b
pheneatæ 457 a

ARMENIAE.

Cercetæ 452 b
cerceti ibid.
ſophenæ 117 a

ASIAE.

Agagamantes 111 a
bebrices 317 a
brancoſi 346 a
bregmenteni 346 a
briſabritæ 348 a
brullitæ 349 a
buzeti 355 a
byzeres ibid.
cabalij 356 a
calingij 375 b
cataceti 422 b
chimærij 469 b
cimmerij 480 b
comari 546 a
derbices, iuxta Caucaſum 767 b
dores 859 a
lycaones 80 b
milesij 148 a
moſchus, nunc Moſchouiæ 180 b
moſſyrœci ibid.
ſaiarchæ 26 a
trœzeni, vide Trœzen 369 a
vegeti 339 a
xanthi 446 a

ASSYRIAE.

Gangaridæ 1128 a

ATTICAE.

Aexones 104 b

BITHYNIAE.

Mariandini 112 b

BOEOTIAE.

Aones 206 b
hyantes 1201 a
thebani 264 a

BRITANNIAE inſ.

Scoti, quondam anthropophagi, 43 b
trinoantes, trinobantes 305 a

CAMPANIAE.

Opici 309 b

CARIAE.

Cares 409 b

CARMANIAE.

Chelonophagi 468 b

CHERSONESI.

Trœzenij 309 b
iuxta CILICIAM.
Piſidiæ, ad ea Solymi 474 b

COLCHICAE.

Cephalatomi 450 a

COLCIDIS.

Coraxi 657 a

CORCYRAE.

Phæaces 453 a

CORSISAE.

Cyrnij 712 b

CRETAE.

Curetes 702 b
ſalentini 10 b

DACIAE.

alani 132 b
daci 714 a

EPIRI.

acarnanes 22 a
acheron 37 a
æneenſes 84 b
chaones 465 a
dryopes 863 a
moloſſus 168 b
theſproti 267 a
tribalij 299 b

EVBOEAE.

abantes 4 b
carananes 22 a
atlantes 274 b

EVROPAE.

alani 132 b
breuni 347 b
brigiani ibid.
bulgari 352 b
capitalialp. 395 b
cocunates alp. 1085 a
iazyges 1209 b
inalpini 1247 b
rheti alp. 730 b
tauri 232 b
vageni alp. 329 a

GALLIAE.

abrincatui 13 a
ageſinates, Aquitaniæ Pictonibus iuncti 115 b
allobroges, nunc Sabaudienſes & Delphinates 146 b
ambarri 158 b
ambiani Gall. Belgicæ, vulgò *Amiens* ibid.
amb barij, vide Aremorica 235 b
ambrones 160 b
andegaui, Andes aquitani 183 b
arecomici, Narb. 235 b
aricomiſci 242 a
atacini 271 b
atax, Narb. 272 a
atrebates vulgò *Artois* 275 b
auerni 285 a
auleici, Lugd. *Rouan* 292 a
auſci Aqui. vulgò. *Aux* 297 b
bardi 313 b
baſilienſes, vide Rauraci 49 a
belgæ 317 b
bellouaci 318 b
boij, Borbonenſes 332 b
caderes, vide Aremorica 335 b
cadurci, Narb. vulgò *Cahors* 362 a
caleri 374 b
cambolecri, Narb. 382 a
camponi, Aqui. 383 b
carnutes, Cel. vulgò *Chartres* 412 b
curio ſolites, vide Aremorica 335 b
cauares, Narb. 427 b
celtæ 444 a
cenomanni, Celt. vulgò *le Maine* 445 a
delphinates, vide Allobroges 146 b
Eburones, Bel. nunc Leodienſes 876 a
Galleti, vide Abrincatui 13 a
heluetij 1178 a
hedui, Cel. 1176 b
lexouij, vide abrincatui 13 a
lemouices, vide aremorica 335 b
limouici, limouices vulgò *Limoſin* 49 a
lingones, *Langres* 49 b
mediomatrices, vide Treuiri 299 a
menapij, Bel. 131 a
metenſes, vide Treuiri 299 a
morini, Bel. 175 a
namnitæ quorum ciuitas Condiuincum, vulgò *Nantes* 205 a
nerui, Bel. nunc Tornacenſes 225 b
nitiobriges, Narb. hodie Mons peſſulanus, vulgò *Montpelier* 234 b
nortmani 243 b
oſiſſimi, vide aremorica 335 b
pariſij, Cel. 367 b
pictones vulgò *Poictou* 465 b
rauraci, Bel. nunc Baſilienſes 965 a
rhedones, Britanniæ 729 b
rhemi, Bel. vulgò *Rhemenſes* 730 a
romandues hodie Vermandi, *Vermandois* 741 a
rutheni, aqui. vulgò *Rhodés* 751 b
ſabaudienſes, vide Allobroges
ſamarobrini S. *Quentin* 15 b
ſantones, Santoni, Xantoni, vulgò *Xaintonge* 20 b
ſenones Lug. 66 b
ſequanici, vide Sequana 72 b
ſequani ibid.
tectoſages, Pyrenæis proximi 233 b
toliſtobogi ibid.
tongri, vulgò *Brabant* 280 b
treueri, Belg. 299 a
tricaſtini 302 b
turones, Lug. 320 a
vang ones, Vollocaſſes, Lug. vide Aremorica 335 b
vbij, Bel. 338 a
veloc aſſes 341 b
venet i, Lug. 346 b
veromandui, Bel. 359 b
vocontij, Narb. 418 a
volcæ, volſcæ, Narb. vulgò *Langue doc* 418 a

GAL. CISALP.

Inſubres 1309 b
lambrani 112 a

GALLATIAE.

gallogræci 1127 a

GALLOGRAECIAE.

bucellarij 351 a

GERMANIAE.

alemanni, germani 138 a
caici 371 a
campſiani 583 b
chatti, catti 468 b
chaubi ibid.
cauci, vide Campſiani 583 b
chærusci 469 b
calci, vide Campſiani 583 b
cimbri 480 a
daci, vide Dani 718 a
dani, nunc Daci 718 a
franci, vide Salij 11 a
francones 1101 b
lepontij, Germ. alp. Rhet. montis S. Gedardi 30 b
marcomani 111 a
ſalij 11 a
ſaxones 30 a
ſicambri 86 b
ſicambri, vide Campſiani 583 b
ſueui 185 a
teutoni, teutones, teutonici 261 b
tigurini 272 a
vandali 333 a
vindelici 387 a
vnceri, vide Campſiani 583 b

GRAECIAE.

ægoſthenenſes 81 a
colchi 529 a
colophonij 540 b
gytheates 160 b
myrmidones 202 a
pelaſgi 397 b
pelethronij 398 a

HELLESPONTI.

Ophiogenes 309 a

HETRVRIAE.

Faliſci 1034 b
phaliſci 454 b
veientes 340 a

HIBERNIAE.

Brigantes 347 b

HISPANIAE.

acintani 41 b
æqueſtici 86 a
alabenſes, Alabonenſes 131 b
arrabri 252 a
baſtyli 315 b
burſtonenſes 354 a
cantabri hodie *Biſcaini* 393 a
caſtulonenſes 421 b
celtiberi 444 b
ceretani 454 a
concani 376 b
gallaici, galleci 1127 a
italicenſes 1347 b
ſicani 85 b
turduli 319 b
valerienſes 332 a
varduli 334 b
vaſcones 336 a
vectones 339 a

ILLYRIAE.

curiotæ 702 b
phlanates 450 b
talantij 232 b
taulantini ibid.

INDIAE.

aſtomi 268 b
brachmanes 345 b
calingæ 375 b

carmani 410 b
colubæ 542 b
coaſtræ 514 b
cylbiani, vide Cæſarienſes 369 b
cynopæali 711 a
pygmæi 622 a
IONIAE.
cæſarienſes 369 b
cephalenes 450 a
lelegæs, elegæ 27 b
metropolitæ, vide Cæſarienſes 369 b
peucetij, circa mare Ionium 453 a
ITALIAE.
abellinates 7 a
aborigines 12 a
æcani 75 b
æculani 75 b
æquiculani 86 a
æqui ibid.
albenſes 133 a
aletini 139 a
aletrinates ibid.
altinates 152 b
atinates, vide Atina 274 a
auximates, vide Auximum 305 a
bolani 332 b
borcani 341 b
brutij 349 b
butuntinenſes 355 a
cæleſtini 365 a
cales 374 b
caleni ibid.
camelani 382 a
cannenſes 390 a
capenates 394 b
carni 412 b
caſuentillani 422 b
cimmerij 480 b
cenomanni 445 a
curenſes 702 a
dauni 720 a
euganei, Venet. 946 a
fauentini 1046 b
ferentinates 1052 b
ferentini ibid.
fidenates 1063 b
frentani 1104 b
fulſinates 115 b
fulginiates 1117 a
hernici 1181 b
latini 18 b
læſtrygones 9 b
leſtrygones 31 a
lucani 67 a
luceres ibid.
mamertini 100 a
marrucini 114 a
marſi 114 b
oſci 334 b
peligni 398 a
prætutij, hodie Prægutini, vulgò *Abruzo* 527 b
procr[illegible]i, vide Abellinates 7 a, & 598 b
ramnenſes 958 a
ramnetes ibid.
rhegini 730 a
rutuli 752 b
ſabini 1 b
ſacrani 5 b
ſalaſſij, ſub inſubribus, hodie Marquia Salutiarum, *le Marquiſat de Saluſſes* 10 a
ſanates 16 b
ſamnites ibid.
ſeminates 66 b
ſignini 89 a
tatienſes 232 b
taurini ibid.
tifernates 231 b
tolentinates 277 b
trebani 297 b
trebulani ibid.
tuſci 321 b
veliterni 341 a
veneti 346 b
verulani 365 b
veſtini 369 b
volſci 420 a
IVDAEAE.
Sodomitæ, vide Sodoma 106 a
LIBYAE.
Garamantes 1128 a
mareotæ 112 a
naſamones 207 a
panchæi 353 a
pſylli 560 b
LOCRORVM.
Bulenſes 353 a
LVCANIAE.
Acheron 37 a
LVSITANIAE.
Caliaici 375 b
cæſarobricenſes 369 b
LYCIAE.
Lycij 81 b
milyæ 152 b
myſies, vide ſolymi 114 a
ſolymi, iuxta Lyciam ibid.
termilæ 252 a
MACEDONIAE.
Aethices 102 b
albani 133 a
almopes 147 b
almopij ibid.
biſaltæ 328 b
bulliones 353 a
circa MAEOTIM.
Choatræ 471 b
MASSILIAE vicini.
Albici 133 b
MAVRITANIAE.
Maſſyli 116 a
MYSIAE.
Capnobatæ 401 b
in OCEANO ſept.
faneſij 1040 b
PALAESTINAE.
Heſſeni 1182 b
PANNONIAE.
Catari 423 b
PARTHIAE.
Tapyri 230 a
PELIGNORVM.
Corfinienſes 658 a
PELOPONNESI.
Elei 895 a
gytheates 1160 a
helei 1177 a
PERSIAE.
Perſæ 436 b
ſuſiani 207 b
PHOENICIS.
Sidonij 89 a
PHRYGIAE.
Bregi, Breges, Phryges 345 a
PONTI.
Acheron 37 b
chalybes 464 b
iuxta PONTVM.
Phthirophagi 464 a
SARDINIAE.
Sardi 23 b
SARMATIAE.
Hamaxobitæ 1171 b
tartari 232 a
SCYTHIAE.
Abij 9 b
agathyrſi 112 a
alani 132 b
anthropophagi 202 a
arimanni, vide Arimaſpi 242 b
anthropophagi 202 a
bactri 308 b
boryſthenidæ 342 a
bryſani 350 a
budini 352 a
callipidæ 376 a
callipodæ ibid.
camace 371 b
camæ ibid.
dahe 715 a
dadicæ 714 b
gotthi 1147 a
græcoſcythæ, vide Callipidæ 376 a
hunni 1200 b
hyperborei 1203 b
larodij 16 b
maſſagetæ 116 a
nomades, nunc Tartari 238 b
rhoxolani vide Alani 132 b
ſacæ 2 a
ſarmatæ 24 b
ſcythæ 48 b
ſeres 74 b
tibareni 271 a
Turcæ 319 b
vngari, vide Hunni 1200
SICILIAE.
Aegeſtani 79 b
agyrini 129 b
bachiadæ 307 b
centuripini 449 b
geloni 1130 a
getæ 1139 a
ſegeſtani, vide Aegeſtani 79 b
ſyracuſæ 219 a
tartari 232 a
ad TAPROBANEM inſ.
Antichthones 202 a
antipodes ibid.
TAVRIAE.
Caraſeni 406 b
in THASO inſ.
Thaſij 263 a
THESSALIAE.
Aethici 202 b
centauri, hippocentauri 447 b
dolopes 850 a
lapithæ 15 a
minyæ 152 b
THRACIAE.
Beſſi 323 b
biſtones 329 a
botiæi 344 a
catizi 416 a
cicones 478 a
daſſaretæ 719 b
drauſi 862 a
edoni, Edonij 883 b
getæ 1139 a
TROADIS.
Cebrini 436 b
VMBRIAE.
Aeſinates 95 b
camertes 383 b

PROMONTORIA.

ACHAIAE.
Chelonates 468 b
chelidonium ibid.
ichthys 1210 b
AEOLIDIS.
Aega, ægates 77 a
AETHIOPIAE.
Aegialus 79 b
AETOLIAE.
Rhion 731 b
AFRICAE.
Agni cornu, prope Bolbiticum Nili oſtium Afri. 118 a
barce 313 b
borion 342 a
candidum 388 a
ATTICAE.
ſunium 195 a
BRITANNIAE
Bellerium, vide Antiueſtæum 205 a
bolerium, vide antiueſtæum ibid.
CAPPADOCIAE.
Iaſonium, hodie S. *Thomas* 1209 a
CARIAE.
Aphrodiſium 210 a
cnidos 512 b
CHII.
Aruiſium 254 a
CILICIAE.
Sarpedon 25 a
CRETAE.
Creumetopon 683 b
prope CVMAS.
Miſenum 154 b
CYPRI.
Acamas 21 b
CYRENARVM.
Phycus 464 a
EPIRI.
Leucates 32 a
EVBOEAE.
Cenæum 445 a
cœneum 518 a
EVXINI ponti.
Carambis 406 b
GALLIAE.
Antiuæſtæum, bolerium, bellerium vulgò *S. Burien* 205 a
cantium 393 b
citariſta, citariſtes, Narbonenſis prouinciæ 494 b
gobæum, vulgò *le four* 1146 b
ocrinum, Britanniæ, vulgò *Mons S. Michaelis* 287 b
ſantonum promontorium, vulgò *Elaye* 20 b
GRAECIAE.
Candaria, in Coo inſ. 386 b
ægialus 79 b
HELLESPONTI.
Cynoſſema 711 b
HISPANIAE.
Aphrodiſium 210 a
artabrum 252 a
ferraria 1058 a
nerium, Artabrorum alio nomine 225 a
HIBERNIAE.
notium, vulgò *Cabo de Mar* 246 b
INDIAE.
Calingon 375 b
ITALIAE.
Cænis 368 a
circeium 484 b
cocinthum 515 a
lacinium 8 a
zephyrium 448 a
LACONIAE.
Tænarum 491 a
malea, Laconicæ prouinciæ 95 b
LOCRORVM.
Zephyrium 448 a
LVCANIAE.
Palinurus 347 b
LVSITANIAE.
Sacrum promontorium, hodie *caput S. Vincentii.* 3 a
cuneus 696 a
lunæ, vulgò *Ponte de Luna* 74 b
HETRVRIAE.
Lunarium, Mons Iouis, ſcalæ Annibalis, nunc Monini 74 b
MACEDONIAE.
Canaſtræum 385 b
MAGNESIAE.
Aeantium 75 b
MAVRITANIAE.
Mega, vulgò *Vrie, ſiue Vue* 125 a
PAPHLAGONIAE.
Aegialus 79 b
PELOPONNESI.
Scylleum 48 a
PHOENICIAE.
Carmelum 410 b
PROCONNESI.
Nympheum 263 a
SARMATIAE.
Agarum 111 b
SICILIAE.
Bucra, hodie Butera 352 a
falacrium 1034 a
lilybæum 47 a
pachynus 341 b
pachinum, vide Trinacria 517 a
pelorus 400 b
pelorum, vide Trinacria 517 a
regium 686 a
TAPROBANAE.
Colaicum 528 b
TAVRI montis.
Chelidonium 468 b
THRACIAE.
Aegialus 79 b
chryſoceras 474 b
ſpartio 123 a
ſperchium, vide ſpartio ibid.
TROIAE.
Rhœteum 733 a
ſigæum 89 a
TVSCORVM.
Populonium, hodie Baractus portus, 500 b

VRBIVM.

ACARNANIAE.
Alyzia 155 b
leucas 32 a
ACHAIAE.
Aegiri

Aegiri 80 a
argos 259 a
corinthus 658 a
cypariſſa 711 b
elis 898 b
ephyra, Ephyre 917 b
epidaurum, Epidaurus, hodie vulgò *Raguſia* 918 b
glyia, vide Aegialeus 79 b
gytheum 1160 b
helice 1177 b
meſſenia 141 a
naupactus, hodie *Lepanthum* 213 b
patræ, Aroe prius dicta 385 a
paliene 348 b
pellene 398 b
pylos 622 b
ſicyon 88 b
zancle 447 a
in AEGEO mari.
thaſus 263 a
tenos mari 248 a
AEGYPTI.
Abydus 20 b
ægyptus, Memphitis 81 b
Alexandria, vulgò *Scanderia* 139 b
alexandria canopicum ibi.
babaſtis 350 b
cercaſorum 452 b
dioſpolis 814 a
heliopolis 1177 b
hermopolis 1181 b
heracleopolis 1179 a
lycopolis 81 a
memphis 131 a
oxyrynchus 340 b
peluſium 401 a
ptolemais 606 b
ſais 8 b
ſyene 215 a
tanis 228 a
tentyra 248 b
thebe 264 a
AEMATHIAE.
Aegea 77 a
AEMILIAE.
Imola 1227 b
forum cornelij 1100 a
AEOLI.
Aeolia 85 a
AEOLIAE.
Notium 246 b
ſtrongyle, vide Aeolia 85 a
AEOLIDIS.
Aegæ 77 a
ciſtena 494 a
cyme 710 b
edonis 883 b
ſcepſis 36 a
AETHIOPIAE.
Saba 1 a
ptolemais 606 b
AETOLIAE.
Aegira 80 a
calydon 381 b
lyſimachia 83 b
olenos 300 a
pleuron 484 b
pylene 622 b
AFRICAE.
Aphrodiſias 210 b
aphrodiſium ibi.
barce, Ptolemais aliter 313 b
berenice, Beronice, Berenicis 322 b
brachodes 345 b
bulla regia 353 a
canopicum 392 b
canopitanum ibid.
catabathmus 423 b
carchedon, Carthago 407 b
carthago, Carchedon, Alexādria Commodiane Togata 415 b
clupea, Clypea 511 b
heracleopolis ſecundum Nili oſtium 1179 b
hermea 1181 a hippo 1186 b
leptis 30 b
melite 127 b
neapolis, vulgò *Maometa* 215 b
ptolemais 606 b
tabraca 221 b
tagaſta 224 a
thebæ 264 a
thiniſſa 267 b
thunis, vide thiniſſa ibid.
vtica 435 b
zama 447 a
in ALP.
Cemeleneum in Alp. litt. vulgò *Cemellio* 444 b
oſcella in Scutijs 334 b
vintium vulgò *Monuiſol* 389 a
APAMIAE.
Cæſarea 369 b
APVLIAE.
Acherontia 37 b
æquumtuticum 88 a
apeneſte 207 b
apinæ 210 a
apina ibi.
barium 314 a
egnatia, hodie Iuuenatium 890 b
iapix, vide Barium ibid.
ſipontum, vulgò *Siponto* 99 a
theanum 263 b
trica 302 b
vion, hodie *Biuona* 391 b
ARABIAE.
Aelana, ælanorum 82 a
nyſa 263 b
ARCADIAE.
Clitoris, clitorium 510 a
cynæthium 711 a
elis 898 b
mantinea 106 b
pheneum 457 a
piſa, vide Alpheus 150 a
piſa 474 b
tegea 234 a
thyræum 270 b
ARGIS vicina.
tyrinthia 324 b
ARMENIAE.
Artaxata, artaxatorum 252 a
ASIAE.
Abydus 20 a
adæ, adarum 49 b
agrippias, Anthedon, Agrippium 128 a
alabanda 131 b
albania 133 b
alexandria 139 b
alopeconeſus 149 b
ampeſone, vide Calingi 462 a
apamia 207 a
berythus, vide Calamos 322 b
botrys, vide Calamos 344 a
brias 347 b
byblesia 355 b
byblos, vide Calamos 322 b
calamos 371 b
colænæ, vide Apamea 207 a
canas 385 b
comana, vide antitaurus 205 a
elæa 893 b
geruſa hodie S. Georgius 1138 b
gigarta, vide Calamos 371 b
Harpaſa 1173 a
hypæpa 1203 a
iſſus 1345 b
laodicea 14 a
lampſacum, vide Calipolis 375 b
lariſſa 16 b
lebedus 25 a
magneſia 91 b
mapeta 110 b
mazaca 120 b
melibœa 126 b
miletus 148 a
nicea 227 b
parium 368 a
pergamus, vel pergamum 420 b
pitane 475 a
ſamoſata 16 b
ſinada 96 a
trœzen 309 a
trieris, vide Calamos 371 b
tyrambe 324 a
ASSYRIAE.
Alcarium, vide Babylon 307 a
cairum, vide Babylon ibid.
niniue 232 b
ninos 232 b
ninus ibid.
abydon, vide Calipolis 375 b
oroba 330 b
ATTICAE.
Brauron 346 a
eleuſin, eleuſis 89 b
marathon 110 b ſchœnus 67 a
AVSONIAE.
Beneuentum, vide Auſonia 298 a
Cales 374 b
AVSTRIAE.
Iulium carnicum, hodie Golitia 1355 a
vienna 382 a
BABYLONIAE.
Borſippa 342 a
hur, vide Orchoe 321 b
orchoe ibid.
theibencanæ 264 a
in ma. BALEARI.
Palma 350 a
pollentia 492 b
BAVARORVM.
ſalezaburgēſis, vide Badacū 308 a
BITHYNIAE.
Amaſtris, vulgò *ſupaſtio* 157 b
apamea 207 a
chryſopolis 475 a
cyzicus 713 b
daſcylos 719 b
heraclea 1179 b
lampſacum 12 a
libyſſa 44 b
myrea, vide Apamea 207 a
nicea 227 b
nicomedia, hodie Nicor, vulgò *Comidia* 228 a
pataulon, quæ hodie Poli nomen dicitur 380 b
BOEOTIAE.
Aliartum 140 a
ambryſus 161 a
copæ 653 a
coronea 662 b
delphi 751 a
draconigena 861 b
eora, vide albis 134 a
hamburgum ibid.
larynna 304 a
lebadia 25 a
nyſa 263 b
olenos 300 a
orchomenus 321 b
orchomenum, vide Acidalia 39 a
ortella 134 a
plateæ 480 b
pieria 465 b
potnia 514 b
ſala 134 a
tanagra 226 b
telphuſſium, tilphoſſium 237 a
theſpiæ 267 a
BRITANNIAE
Aquæ calidæ, vulgò *Bathe* 224 a
bullæum, Britan. inſul. vulgò *Puttlam* 353 a
camalodunum 381 b
caturactonium inſ. vulgò *Caerleril, Caerdulia* 427 a
Corinium, Claudiana caſtra, hodie Claudioceſtria *Clouceſtre* 658 a
deuana, inſ. Brit. 781 a
dunium, inſ. 869 b
eboracum, vulgò *Iorlz* 875 b
iſchalis, inſ. 1345 a
lindum, inſ. Lincolina, Lindecolinum, vulgò *Lincolon* 49 a
londinium, inſ. Londinum, vulgò *London, Londres* 61 b
luentinum, inſ. vulgò *Pronuesland* 70 b
maridunum, inſ. vulgò *Caermaden* 112 b
mediolanum, vulgò *Mancheſter* 122 b
nalcua, vulgò *Oßifordæ* 204 b
Olicana, *Kirlzbi* 300 b
oopellum inſ. Vxellum alijs dicta hodie Ceſtria, vulgò *Cheſtre, Wincheſtre* 306 b
orrea, vulgò *Neucaſtel, Moncaſtre* 331 a
tamaræ Britanniæ inſ. vulgò *Lanerſtolz* 226 a
vicus agriarius inſ. vide Aquæ calidæ 224 a
vrolanion Britan. inſ. vulgò *S. Albon* 431 b
vxella Brit. inſ. 445 b
in BRVTIO.
Columna, Stylarion 545 b
ſcylacium, Scyletium hodie, vulgò *Schilazo* 47 b
ſulmo 189 b
temeſa, hodie tempſa 238 a
CALABRIAE.
Amita 165 a
brunduſium 349 a
meſapia 140 b
peucetia, vide Brunduſium 349 a
ſaturnum 29 a
tarentus, Tarentum 231 a
thurii 269 a
thurium 269 b
CAMPANIAE.
Abella 7 a
abellinum, vide Auella ibid. & 284 b
acerræ 35 b
calenum 374 b
nola, quæ prius Sidicinum 238 a
nuceria 252 b
puteoli 620 b
pompeii 496 b
rubi 745 a
rufrimaceriæ 747 a
ſetia 83 a
ſinueſſa 97 b
ſueſſa 185 a
ſurrentum 206 b
tarrachina, vide Trachina 286 a
tarquinii 232 a
tarracina ibid.
trachina 286 a
venafrum 344 a
vulturnus, Vulturnum 443 b
CAPPADOCIAE.
Cæſarea, Mazaca 369 b
ceraſus, vulgò *Zefano* 452 a
comanum 546 a
maſaca, vide Cæſarea 369 b
neocæſaria 223 a
polemonium 491 a
themicyra 264 b
trapezus 297 b
tyana 322 a
CARIAE.
Alabanda 131 b
anæa 178 b
calydnæ, calydna 381 b
caunus 430 b
cnidos 512 b
halicarnaſſus 1170 b
mylaſa 201 b
neapolis 215 b
pyrrha 624 a
telmeſus 236 b
CARNORVM.
Opitergiū, hodie Opitergiū 311 b
CENOMANORVM.
hîc & illic legendum potius Cebemorum aut Cebemenſium, qui vulgò *les Ceuenes* dicuntur, quàm Cenomanorum, qui *ceux du Mans* gallicè vocantur, exiſtimo.
Brigantium, vulgò *Brianſon* 347 b
in CEO inſ.
Carthæa 415 b
CEPHALENIAE inſ.
Alalcomenas 132 b
CHAONIAE.
Dodona 849 a
CHERSONESI.
Taphræ 230 a
theodoſia, hodie Capha 265 a
CICONVM.
Maronea 114 a
CILICIAE.
Adana 50 b ægæ 77 a
alæ, alarum 132 a
celendris 441 b
corycus, Corycos 669 a
heliopolis 186 b
iconium 1211 a
mallos 96 a
pōpeiopolis, Traianopolis 496 b
ſeleucia, vide Calicadnus 58 a
tarſus 232 a thebe 264 a
COLCHISAE.
cyta 713 a
COLCHIDIS.
æa 75 a
dioſcurias, dioſcuriadis, dioſcuriada 814 a

COLOPHONIORVM.
Clarium 500 a
COORVM.
Astypalæa 270 b
CORSICAE.
Aleria 138 a
toxicum,vulgò *Rogele* 744 a
CRESSAE.
ænea 84 a
CRETAE.
Apollonia 212 a
aptera 220 a
camara, vulgò *Camera* 381 b
cisamus 493 b
cortina 667 b
cydon 709 b
dictyana 796 b
gnosos,vulgò *le Four* 1146 a
gortyna,vulgò *Cortin* 1146 b
larissa 16 b
minoum 151 b
oaxus 263 b
phæstum 453 b
pœcilasium 488 b
rhitimna,hodie rhetinum, vulgò *Aretina* 732 a
CYPRI.
Boosura 341 a
creta 678 b
paphos 357 b
temesa 238 a
CYRENAE.
Apollonia,vide Automalax 212 a
arsinoe 251 b
aurigda, vulgò *Zadra* 294 a
automalax,automala,vulgò *Istam* 303 b
berenice,vide Automalax 303 b
cydamum 709 b
ptolemais,vide Automalax 303 b
DACIAE.
tiriscum,nunc Taros,hodie *Grossechana* 275 a
zarmizegetusa,vulgò *Crou* 447 a
zeugma,vulgò *Clefenbourg* 448 a
DALMATIAE.
Corinium,hodie Corninium 658 a
enona,hodie Nona 911 b
issus,hodie Alexium 54 a
ortopla,hodie Ortopula 331 b
salone 13 a
sidrona,Stridona,vulgò *Sdrigne* 89 a
DAVNIORVM.
Sidicinum 86 b
in DE CAPO regio.
Abila 10 a
ELIDIS.
Buphrasium 353 b
EMATHIAE.
Edissa 880 a
EPIRI.
Aegilips 80 a
ambracia, eponia, paralia, vulgò *Lacta* 160 b
apollonia 212 a
buthrotum,buthrotium 354 b
eponia,vide Ambracia 212 a
epuia, vide Ambracia ibid.
nicopolis 228 a
oricos 324 b
paralia,vide Ambracia 212 a
EVBOEAE.
Arethusa 237 a
chalcis 464 a
eretria 927 b
hestiæa 1182 b
EVROPAE.
Calipolis, calipolitis, festos, vide Abydus 20 b,& 375 b
calpe 379 a
segusium Euro. Alp. Græc.vulgò *Sion* 57 b
FLAMINIAE.
Cæsenna 369 b
GALATIAE.
Abronimœnia 13 b
ancyra 183 a
cimolis 480 b
GALILAEAE.
Tiberias 271 a
GALLIAE.
Accusium, Allobrogum, in Gall. Gratianopolis, vulgò *Grenoble* 32 b
aeria 92 a
agatha sent. agatzipolis, gallicè *Agde* 111 a
agedicum, vulgò *Sens* 112 b
agendicum ibid.
aginum,vulgò *Angolesme* 117 a
alba Heluorum,Narb. 133 a
alexia,Rigiacũ, Alexia, Celticæ, vulgò *Laussois* in Burgundia 139 b
aquæ augustæ, Aquitaniæ, vulgò *Bayone* 224 a
aquæ mortuæ,Narb. vulgò *Aigues mortes* ibid.
aquæ Sextiæ Salyum, siue Salyorum, Narb. Aquensis, vulgò *Aix en Prouence* ibid.
arausio, nunc Arausinens. Narb. vulgò *Aurenge* 227 a
arelate Galliæ Narbo.vulgò *Arles* 235 b
arelas ibi.
argentoratum, Argentina, vulgò *Strasbourg* 232 b
atuacutum,Bel Antuerpia, *Anuers, Andorf* 280 b
arausio,vide Aeria 92 a
auaricum,Cel.*Chasteauneuf,Marron en Berri* 281 a
auenio,Narb.vulgò *Auignon* 285 a
vide Aeria. 92 a
augusta Triuerorum, Bel. vulgò *Treues,Trier* 290 a
augustodunum,vulgò *Austun* ibid.
augustorium,vulgò *Peicliers* ibid.
autipolis, Narbo. vulgò *Antboul*, gallicè *Antibes* 204 a
autricum,vulgò *Chartres* 304 a
baterræ,Narb.vulgò *Beziers* 392 b
baganum,Tornacum,vulgò *Tornay* 309 a
belgium 318 a
bellouacum,*Beauuais* 318 b
bibracte,vulgò *Beaune* 325 a
biturix, vulgò *Bourges en Berri* 329 b
burdegala,Burdigalia, vulgò *Bordeaux* 354 a
Cabelliio,Narb.aut Caballio, vulgò *Cauaillon* 356 b
cabullinum, Catalaunum , vulgò *Chaalon sus la Sone* 356 b
cale 374 a
caleti, Geforiacum nauale, vulgò *Caletz* 374 b
cameracum,*Cambray* 382 b
carcasso Narb.vide Cabellio 356 b
carcasum,Narbo. vulgò *Carcasone* 409 a
carpentoracte,Narbo.vulgò *Carpentras* 413 b
vide Cabellio 356 b
catalaunum, vide Cabullinum ibid.
ceffero,Narb.vulgò *Castres* 462 a
colonia sextanorum, vide Arelate 235 b
condate vulgò, *Rennes en Bretaigne* 589 a
colonienſis,vide Belgæ 317 b,& 318 a
condiuincum,*Nantes* 651 a
dariorigum,vulgò *Vannes* 719 b
ducona,vulgò *Cahors* 867 b
durocottorum,Bel. vulgò *Reims* 871 a
elebus , vulgò hodie *Seclestat* 894 b
equestris,vulgò *Neufchastel* 926 a
Forum Claudij, Alp hodie Tarentesia ducis Sabaudiæ 1100 a
Forum Iulij,Narb. ibid.
Forum Iulium,Narb. vulgò *Freius* ibid.
forum Segusianum, *Bourg en Bresse* ibid.
fossæ Marianæ,Narb.vulgò *Aigues mortes* ibid.
gaba 1126 a
genabum,Aurelia 1132 a
geneua Allobrogum 1132 a
geforiacum,vulgò *Cales* 1139 a
glanum,vulgò *Gap.* 1142 b
Herculis portus 1180 b
iatinum,vulgò *Meaux* 1209 b
illiberis,Nar.vulgò *Granada* 1218 b
iuliobona , Cel.vulgò *Honfleur* 1355 a
iuliomagus,vulgò *Angiers* ibid.
lexouij, Galliæ,vulgò *Iseux* 38 b
limonum, vulgò *Limons* 49 a
lugdunum,vulgò *Lion* 71 a
Lutetia,lutetia Parisiorum,vulgò *Paris* 77 b
massilia,Narbo.vulgò *Marseille* 116 a
Mediolanium,vulgò *Saintes* 122 b
melodunum,vide Parisij, *Melun* 367 b
mœmagus,vulgò *Nemours* 163 b
moncœci,Massilien , vulgò *Monegue* 171 a
monspessulanus, siue Monspelius siue Monspelio,*Montpellier* 155 a
mogruntina,Belgæ 164 b
narbo,vulgò *Narbone* 205 b
nasium,Bel. vulgò *Nanse, Nansi* 210 a
nemausus, Narbo. vulgò *Nismes* 221 b
neodunum.Lug. vulgò *Leondul* 223 a
nicea,Nicia,vulgò *Nice* 227 b
nouiodunum,Suessionium,vulgò *Noyon* 247 a
nouiodunum,in Biturigibus ibid.
nouiodunum,in Heduis ibid.
pasa,vide vasatæ 556 a
ratiastum Lemouicum, vulgò *Limoges* 662 a
remeasis,vide Belgæ 317 b
rigiacum,vulgò.*Arras* 375 a
rothomagus,vulgò *Rouan* 743 b
salona 13 a
saliocanus portus Gal.vulgò *S.Paulus* 12 a
samarobrina,s *Quentin* 15 b
santonum portus, vulgò *la Rochelle* 20 b
tarbelli,vulgò *Tarbe* 230 b
taruanna,Morinorum,vulgò *Terouenne* 232 b
tarusium Saliorum in Gal. vulgò *Tarascon* ibid.
tolosa,Narb. *Tolose* 279 b
tullum,Cel.vulgò *Tulle* 315 a
treuerensis,vide Belgæ 317 b
valentia,hodie *Valence* 319 b
vasatæ,Narb.*Basas* 330 a
veneris portus,Gal.Veneris templum, Aphrodisium etiam dicitur 346 b
veneris templum ibid.
venetiæ,vulgò *Vannes* 347 a
vienna Gal. 382 a
GAL. CISALP.
comum,Galliæ Cisalp Nouumcomum,vulgò *Como* 576 a
Mediolanum,vulgò *Milan* 122 b
regium lepidi 686 a
rhegium 729 b
GAL. TRANS.
Moguntia,Gal.Transl. 104 b
GAL. TOGATAE.
alba Pompeia,vulgò *Albadi Montferrato* 133 a
bononia,*Bologne la grasse* ibi.
forum Cornelij, vulgò *Imola* 1100 a
forum Liuij,Gal.Togatæ, hodie *Forliuio* ib.d.
parma,vulgò *Parme* 368 a
GERMANIAE.
Agrippina, Germaniæ inferioris metropolis, Colonia Agrippina 129 a
amasia,Marpurgium 157 a
amberga,vide Canticebis 393 b
aquisgranum, Vegerra, vulgò *Aix en Alemagne* 225 a
aræ Flauiæ,ad Danubium, vulgò *Nord lingen* 226 a
arsicina,hodie Brũna,vulgò *Brump* 251 b
arsonium,vulgò *Trinsintz* 252 a
artaunum, hodie Herbipolis,vulgò *Puirtzbourg* ibid.
ascalingũ,hodie *Hildesheim* 256 a
asciburgium,vulgò *Emerich* 256 b
augusta Vindelicorum, *Augspourg* 290 a
basilea,Rauracorum Augusta, ad Rhenum flumen,vulgò *Basle* 314 b
bogadium,vulgò *Forstleiste* 332 b
brunna,vide Arsicina 251 b
budorgis,Vratislauia, vulgò *Breslau* 352 a
budoris,sub ditione Comitis Palatini,vulgò *Heidelberg* ibid.
bunicium,vulgò *Sund* 353 b
calegia,vulgò *Pfuemberg* 374 a
cantiebis,hodie Amberga, vulgò *Amberg* 393 b
carodunum,hodie Cracouia,vulgò *Cracaw* 413 b
cœnonum,vulgò *Loubenbourg* 518 a
colonia,vide Agrippina 129 a
eburum , vulgò *Olmutz* Moraviæ regia 876 b
erfordia,vide Bicurgium 325 a
grauioniarũ,vulgò *Bamberg* 1154 b
hegimatia,vulgò *Lignitz* 1177 a
herbipolis,vide Artaunum 252 a
laciburgium , hodie Rostozium 7 b
leuphana,vulgò *Hanofer* 34 a
limiofaleum,vulgò *Gussna* 49 a
locoritum,hodie Trutonia,vulgò *Forchein* 57 b
lugiduunum,hodie Glogauia, vulgò *Glogaw* 71 a
lupfurdum, hodie Mysna , vulgò *Meissen* 75 a
marionis,vulgò *Sberin* 112 b
marionis,vulgò *Lunenburg* ibid.
Mediolanium, siue Mediolanum hodie Monesterii, vulgò *Munster* 122 b
melocabus,vulgò *Chobourg* 127 b
menosgada,hodie Egra. *Eger* 132 b
mesuium,vulgò *Maydbourg* 141 b
naualia,vulgò *Schuool* 210 b
phibiranum,vulgò *Bremen* 453 a
philesium,in regione quæ Frisia hodie vocatur,vulgò *Groningen* 458 a
rauracorum Augusta,v.de Basilea 314 b
riusiana,vulgò *Gengen* 737 a
scurgum,vulgò *Smeben* 47 a
stercontium , hodie Cassilium , vulgò *Cassel* 145 b
stragona,vulgò *Possenau* 154 b
teudetium,hodie Padeburna, vulgò *Badborn* 261 b
tuliphurdum,vulgò *Cottingen* 315 a
vrariflauia,vide Budorgis 352 a
tulsurgium , hodie Brunsurga, vulgò *Brunsuuig* 315 a
viritium,vulgò *Griesnagen* 395 a
GRAECIAE.
Arethusa 237 a
astu 269 b
athenæ 273 a
bura 355 b
buxentum,beluedere 355 a
cane 388 a
cecropia 436 b
cleonæ 508 a
doris 859 a
gytheum 1160 b
hermiona 1181 a
ilium 1217 a
megara 125 a
olympia,quæ prius Pisa 302 a
olynthus,iuxta Atticam ib.d.
HELLESPONTI.
Boosthœte,helgar,germanicopolis 341 a
parion 367 b
priappus 554 a
HETRVRIAE.
Pesulæ 1062 a
florentia,vulgò *Florence* 1081 a
Forum Claudij 1100 a
luna,vulgò *Sarzazana* 74 b
populonia,hodie *Plumbinum* 500 b
pyrgy 623 b
sena 63 b
veios 340 a
verulouium,hodie *Viterbo* 372 a
volaterræ 418 a
HIBERIAE.
Cessa 462 a
Gracchuris 1147 a

HISPANIAE.
Abdera 5 a
æminium 82 b
alba,Alabon, Alabona, Labana, 131 b
astur, Asturia 270 a
asturica Augusta, *Astorga* vulgò 270 a
augusta Cæsarea, vulgò *Saragoza* 290 a
vide Cæsar augusta 456 a
augusta Emerita , in Lusitania 290 a
augusta Gemella ibid.
auia vulgò *Villalon*, Liuia ibi.b
barcino,vulgò *Barcelona* 313 b
bergidum,vulgò *Vergel* 322 b
bernaba *Benauar* ibid.
beson, vide Betulo 323 b
betulo, vulgò *Beson* 323 b
biatia, *Baeza* 324 a
bigerra,vulgò *Beiar* 235 a
bilbilis ibid.
brana 345 b
brauum,vulgò *Burgos*, olim Masburg,alis Auca 346 a
brigantium, vulgò *Compostella, op. S.Iacobi* 347 b
burtina,vulgò *Garbastro* 354 a
cæsar augusta,Numantia,Augusta Cæsarea, hodie vulgò *Saragosse* 369 b
calagurium 371 b
callet 376 a
carteia 415 b
Carthago vetus ibid.
carthago noua ibid.
caitra gemina 420 b
cauca, Conca,vulgò *Quenca* 427 b
cerealis 453 a
clunia 511 b
colonia Fauentia , vide Barcino 313 b concana 576 b
concordia 585 b
corduba 657 b
caso,vulgò S.*Sebastianus* 875 a
ebora 875 b
eldana,Donia vulgò *Duennes* 894 b
emerita Augusta 904 a
emporiæ,vulgò *Castellon Dempurias* 907 a
faucatia,Vescis 1046 b
flauium,brigantium,vide Brigantium 347 b
forum bibalorum,vulgò *Fomilian* 1100 a
Forum Egurrorum,Tarac. vulgò *Medina de Ruisco* ibid.
germanica legio septima 1136 a
gerunda,vulgò *Girona* 1138 b
glandomirum , vulgò *Mandanedo* 1142 a
hispalis nunc *Sibilia* 1188 a
hispaniæ conuentus,vide Bracarũ 344 b
iaua,vulgò *Laca* 1109 b
ilerda,vulgò *Leryda & Leyda* 1216 b
illiberis,vulgò *Salsas* 1218 b
illipula 1219 a
iria flauia, hodie Satyrana 1341 b
ispalis,vulgò *Sevilla* 1345 b
italica 1347 b
iturissa 1349 b
iuliobriga,vulgò *Logronio* 1355 a
ligora,Talabrica, vulgò *Talauera* 43 b
liuia,vide Auia 290 b
lucentum,vulgò *Sustina* 67 a
lucus Augusti,vulgò *Lugo* 69 a
maliaca, vulgò *Malgrado* 95 b
mediolũ, vulgò *Medina cœli* 122 b
mentercosa,vulgò *Petraza de la sierra* 136 b
mentisa, Mentosa , vulgò *Iaen* 136 b
nabriassa,hodie Veneria 204 a
nemetrobiga,vulgò *Valdenebro* 221 b
nouium,vulgò *Noya* 247 a
numantia 254 a
ocellum,vulgò *Otero de rey* 287 a
ostodurum, vulgò *Toro* 288 a
oleatrum,alio nomine Oleatro 300 a
oliba,vulgò *Olit* 300 b
onoba 305 a
onobasturia, alio nomina Onoba lusturia 305 a
osca, Isca dicta, vulgò *Guesca* 334 b
pallantia,aliàs Palencia 348 a
palma 350 a
paterniana, vulgò *Pastrana* 383 b
pinnia, vulgò *Pallodolit* 471 b
porta,vulgò *Torquemorda* 504 a
saguntus 8 a
saguntia,Sarguntia ibid.
sentica,vulgò *Simancas* 66 b
serezola,vide Toletum 278 a
seria,Fama Iulia 75 a
serabis,sectanis 83 a
setubia ibid.
sifapo 100 a
sitia 101 a
subur,vulgò *Cubelles* 180 a
tarraco 232 a
tarteſſos ibid.
toletum,vulgò *Toledo* 278 a
trebia 297 b
tritium megallum 307 b
turris,vulgò *Tudela* 312 a
tudæ, hodie Tyde ibid.
tuitana,vide Turuptiana 321 a
turiasso,vulgò *Tirasson* 320 a
turuptiana,hodie Tuitana,vulgò, *Tuy* 321 a
valentia 329 b
vcia 338 a
vertorrige 363 a
vescis 367 a
virueſta 396 a
virdubesca,vide Virueſta 396 a
visontium 399 b
ILLIRICI.
Tragurium 288 b
INSVBRIVM.
Comum 576 a
mediolanum 122 b
nouaria,vide Ticinum 246 a
papia , alio nomine Ticinum 357 b
ticinum 271 b
vercellæ 357 a
ISTRIAE.
ægida 79 b
parentium,vulgò *parenzo* 364 b
pola 491 a
picenum 465 a
tergestum,vulgò *Trieste* 251 b
INDIAE.
Baracura, hodie Bangella 311 b
bucephalia,vide Bucephalia 351 b
cameropis 470 a
caulon,caulum 423 b
tacola 233 b
taxila 233 b
IONIAE.
Aegyptos , ægypsus ad ripam Istri 81 a
clazommenæ 507 a
claros 500 a
colophon 540 b
colpe 542 b
ephesus 917 a
leuce 32 a
priene 554 b
salpiæ 13 a
smyrna 103 a
teos 249 b
ITALIAE.
Abellinum siue auellinum, hodie Troia 7 a
adria 68 a
æca 75 b
ænea 84 a
æsernia,Fernia 95 b
æthria 103 a
alba latij 133 a
alba Dardania ibi.
alba iliaca ibid.
alba longa ibid.
alba Troiana ibid.
alba ibid.
alba ad lacum Fucinum ibid.
aletium 139 a
algidum 140 a
alifa,aligha ibi.b
aliphe ibid.
alsium,vulgò *S.Seuerella,S.Seuera* 150 b
amiternum,aquila hodie 165 a
anagnia,vide Hernici 178 b
antenorea 200 b
antemnæ,arum 200 b
antium,vulgò *Nettuno* 205 a
Aquileia,*Algar* castellum Aquila ibid.
aquinum,vulgò *Aquino* 225 a
ardea 234 a
aretium,vulgò *Arezo* 237 a
argirippa, Argi, Arpi 238 b
aricia,Ricia hodie 242 a
ariminum 242 b
arpinum 248 b
asculum 257 b
atina 274 a
atrella 277 a
aucula , Aquula , vulgò *Aquapendens,* 282 a
auelia,Auellinum, Abellinum 284 b
aufidena 287 b
auximum,vulgò *Osimum* 301 a
baiæ 309 a
barium,lapix antea, vulgò *Barri* 314 a
belgradum,vide Albam 138 a
beneuentum 322 a
bergomum, transpadanæ, vulgò *Bergomo* ibi.b
biturgia 329 b
bobion 331 b
bohilla 332 b
bola ibid.
bouianum 344 a
bouillæ ibid.
bretena,hodie brintum 346 a
brixellum 348 b
brixia ibid.
cæcubum 362 b
cære,cæres,Cærete 368 a
caieta 371 a
calatiæ 373 a
calce,cale ibid.
cales 374 b
calenum ibid.
calydium 381 a
camerium 382 b
camerinum,vulgò *camarino* ibid.
canusium 394 b
capena ibid.
capua 402 b
carraca,vulgò *carranagio* 415 a
carseoli 415 b
casilinum 417 b
casinum ibid.
casperia 418 a
casperula ibid.
caudis,caudium 428 a
caulon,caulum 430 b
cecina 445 a
centinum 447 b
centumperanea insula 449 a
centuripe 449 b
cernetum 454 a
cesena 462 a
circæum 484 b
cliternia 510 a
collatia 529 b
concordia 585 b
corioli 658 b
cremona 676 a
croto 685 a
cruſtuminum 687 b
cruſtumerium ibid.
cures 702 a
dicæarchia , quæ nunc puteoli 790 a
elea 893 b
fabrateria 1017 b
faneſtris 1040 b
fauentia, vulgò *faenza* 1046 b
fanum fortunæ , vulgò *fauno* 1040 b
felsina 1051 a
ferentum 1052 b
ferentinum ibid.
ferraria 1058 a
fescenninum 1060 b
fidena 1063 b
fidentia ibid.
formiæ,hodie nola 1095 a
foruli 1099 a
forum claudij,vulgò *tolfa* 1100 a
forum Iulium , carnorum hodie *frioli* ibid.
fossæ papyrianæ , hodie fossonum 1100 a
fregellæ 1104 a
frusinum,hodie frusinona 1122 a
frusino ibid.
fundi 1118 a
gabij 1126 a
hadria 1168 b
heraclea 1179 b
hidrunto,vulgò *otronto* 1185 a
hydrus 1201 b
hyrium 1204 b
ianiculum 1208 a
italica,corsinium 1347 b
interamnia,vulgò *teranimo* 1315 b
istonium,vulgò *gnasto* 1346 b
larissa 16 b
laurentum 23 b
laurolauinium ibid.
lauinium,laurentum 23 a
linternum 51 a
luca 67 a
luceria ibid.
maleuentum , nunc beneuentum 95 b
mandela 101 b
mantua 106 b
metapontum 142 b
meuania 145 b
mutina 198 a
neapolis 215 b
nomentum 241 a
numana 254 a
ostia 336 b
ocriculum 287 b
padua,primum antenorea,quæ & patauium 342 b
palantium , in palatino monte 346 a
patauium 380 b
perusia 445 a
pinna,hodie pinnea 471 a
pistorium 474 b
placentia 476 a
potentia,piceni, vulgò *S.maria de loreto* 513 b
præneste 530 b
priuernum 559 a
rauennea 664 b
roma 740 b
reate 665 a
rhegium 729 b
ricia,vide aricia 242 a
salernum 10 b
salapia ibid.
saxoforatum sentinum dictum 30 a
scaptia 33 a
senogallia 66 b
sentinum ibi.
septicollis 72 a
sutrium 213 a
sybaris 213 b
tarteſſus 232 b
taurinum ibid.
teatea 233 b
teanum ioid.
thurium 269 b
tifernum 271 b
tolentum 277 b
trebula 297 b
troia,vide mellinum 309 b
turde,hodie tudertum 319 b
tusculum 321 b
tybur 322 b
vaunia,vulgò *louino* 337 a
velitræ 341 a
veneriæ 346 b
venusia 353 b
vercellæ,vulgò *Verseil* 357 a
volsinium 420 a
vrbinum 428 a
vinum 435 b
IVDAE AE.
Emmaus,nicopolis 905 b
hierosolyma 1185 a
ierusalem 1213 b
ioppe 1339 b
lydda 81 b
rama,vide raphia 729 b
rhaphia,Rama ibi.
samaria 15 b
sebatte 49 a
sodoma,sodomum 106 a
LACONIAE.
Aepea 86 a
bryssea 350 a

VRBES.

cæne,tænaron antè vocata 368 a
ſparta 122 b
tænaro,vide cæne 368 a
tænarus 251 a
terapnæ 224 a
thuria, vide Aepea 86
prope LEMNVM.
Chryſe 474 a
in LESBO inſ.
Metymna 142 b
LIBVRNIAE.
Aſeruium 257 b
aſcriuium ibid.
bulua 353 a
burniſtæ 354 a
butua 355 a
doclea,hodie antibaris 849 a
narona 206 a
riſinum,hodie rhiſinium 737 a
ſalonæ,vide I burnia 44 a
ſcardona,hodie ſcardo 33 b
ſcodra 41 b
LIBYAE.
Giramanta, vide Garamanres 1128 b
tunetum 317 a
tygena 263 a
LIGVRIAE.
Albigaunum,albingaunum,albinga,vulgò *arbenga* 133 b
albiminium, vintimiliũ,vintimia, ibid.
altilia, vulgò *alteiola* 252 b
alta 267 b
genua,vulgò *genoua* 1132 b
libarnum,hodie lauanium 38 b
luna 34 b
polentia,vulgò *planza* 491 b
ſauona,ſabbatium,ſabbatio lauone, vulgò *Saone* 30 a
ſegeſta,vide tigulia 272 a
tigulia,ſegeſta, vulgò *ſigeſtro,ſextri* 272 a
iuxta LILYBAEVM.
Selinis 58 b
LOCRORVM.
Aedepſum 75 b
bullenſes 353 a
calamiſſus 371 b
cane 388 a
cynopolis 711 a
cynos 711 b
opus 317 b
thronium 269 a
LVCANIAE.
Elea,lucania 894 b
lucania 67 a
pæſtum 343 b
petilia 450 a
petræ ſirenum 452 b
velia 341 a
LVSITANIAE.
Capara, capera, vulgò *caparea* 394 b
caurium,caura vulgò *corra* 431 a
ebura, hodie ebora, eburo 876 a
geræa,vulgò *caceres* 1136 a
manliana,vulgò *mons maior* 105 b
norba,vulgò *alcantar* 243 a
olyſippum, hodie vlysbona 302 b
oſſonoba,alio nomine ſiluera 335 b
paxiulia,vulgò *badaioz* 390 b
ſalmantica 12 b
ſcalabiſcus antea Iulium præſidium,turris Iulia, hodie troſilum, vulgò *trugilo* 31 b
vlyſſipona,hodie lisbona 410 b
LYCIAE.
aptera 220 a
canas 385 b
candyba 388 a
dædala 714 b
gnidus 1146 a
patara 380 a
rhodos 732 b xanthus 466 a
LYDIAE.
Balbyra,vide bubo 350 b
bubo,bubon ibi.
cœnoandros,vide bubo ibi.
magneſia,vide trallis 91 b
ſardis 24 a
tmolus 276 b
trallis,trallium 291 a
MACEDONIAE.
æantium 75 b
ægæ 77 a
æginium 80 a
albanus 133 b
amantia 156 b
aulō,aulona,vulgò *la vallona* 292 a
bullidenſis colonia 353 a
brygion 350 a
cermorum 454 a
dyrrachium,vulgò *durazo* 873 b
eriboa,vulgò *preſſa* 928 b
pallene 348 b
pella 398 a
potidæa, ante caſſandria dicta 513 b
theſſalonica 267 b
torone 282 a
MAGNESIAE.
Budea 352 a
MARMARICAE.
Antirpyrgus 204 a
MARSORVM.
Alba 133 a
archippe 232 a
MAVRITANIAE.
Arſenaria,vulgò *arze* 251 b
cæſarea,iol 369 b
lixus 57 b
ſala 9 b
ſaldæ colonia,hodie alezer,vel algeria Barbaroſſæ regnum 10 b
ſiga 89 a
tingi 274 b
tipaſa,hodie teneſe 275 a
MEDIAE.
Abacena 4 a
agamzua 111 a
tigrana 476 b
MESOPOTAMIAE.
Babylon, vulgò cairum,vel alcairum 307 a
carræ 415 a
MESSAPIORVM.
Salentia 10 b
MESSENIORVM.
Aepi 86 a
thyræ 270 b
MYSIAE.
Adramitteum,vide adramittenus 67 b
adraſtia ibid.
axium,vulgò *chilia* 306 a
dorticum 860 a
philadelphia 457 b
NAVARRAE.
Pompelon 496 b
in NORICO.
Arelate 235 b
badacum, hodie ſalezaburgenſis 308 b
celeia,vulgò *cilia* 441 b
geſodunum,vulgò *ſaltburg* 1139 a
vacorium,hodie villacum 327 b
villacum,vide vacorium ibi.
NVMIDIAE.
Cirta 493 b
iol 1339 a
rhegium 729 b
inter OSSAM & OLYMPVM.
Piſa 473 b
PAEONIAE.
Amydon 176 b
PALAESTINAE.
Aelia 82 a
aſcalon 256 a
cæſarea 369 b
eſcalona ibid.
hieruſalem,vide ælia 1213 b
ſtratonis turris, vide cæſarea 369 b
PAMPHILIAE.
Iſaurum 1345 a
phaſelis 456 a
PANNONIAE.
Alba græca,olim taurinum,vulgò *Krieſch ſuuiſembourg* 133 a
bolentium,vulgò *rachelſpurg* 332 b
murcela 194 b
pœtouium,vulgò *betta* 343 b
PAPHLAGONIAE.
Amaſtris,ſeſanum alira 157 b
candara 386 b
cromna 684 a
cimolis 480 b
crobialon 683 b
teium 235 b
PARTHORVM.
Alexandropolis 139 b
hecatompilos 1176 a
PELIGNORVM.
Corfinium 658 a
orton,vulgò *petra de pirati* 331 b
PELOPONNESI.
Amyclæ 176 b
cenchreæ 444 b
chaa 463 b
coronea 560 a,& 115 b
vide ageſilaus
elis 898 b
gytheum 1160 b
lacedæmon 6 a
methone,hodie *modon* 142 b
mycenæ,mycena,mycene 201 a
trœzen 309 a
iuxta PELVSIVM.
Heracleopolis 1179 b
PENTAPOLIS.
Gomorra 106 a
ſodoma ibid.
PERSIDIS.
Perſepolis 415 b
ſuſa 207 b
PHARI inſ.
Pharia 435 b
PHOCIDIS.
Aba 4 a
ambryſus 161 a
anticyra 202 b
cyrrha 712 b
daulia 720 a
PHOENICIAE.
Antaradus,vide aradus 226 b
aradus ibid.
barutus,vide berytos 322 b
berytos,vulgò *barutus* ibi.
borama 341 b
boſtra 343 b
byblum,vide adonis 66 a
carmelum 410 b
elea 893 b
lephia,vide tripolis 518 b
leptis 30 b
marathos 110 b
ptolemais 606 a
ſeropta 77 b
ſidon,vide aradus 226 b
ſidon,ſichem 89 a
tripolis 306 a
tyrum,vide aradus 226 b
tyros 325 a
PHRYGIAE.
Ancyra 183 a
antiochia 500 a
antandros,edonis 198 b
apollonia ibid.
aſſos ibid.
berecynthus 322 a
budea 352 a
cælena 441 b
cimmeris,vide antandros 198 b,& 480 b
coloſſe 542 a
dorylæum 860 a
edonis,vide antandros 198 b
enantia,vide trallis 291 a
gargarus 1128 b
mœſia 164 b
phocæa 461 a
ſipylus 99 a
PICENI.
Ancon,vulgò *ancona* 183 a
aſculum 257 b
camerinum 382 b
carillæ 410 a
cingulum 482 b
claterna 503 b
fanum fortunæ 1040 b
firmum 1074 b
nurſia 263 a
piſaurum 473 b
ſenogallia 66 b
traiana,hodie potentia 290 b
truentum,vulgò *tronto* 310 b
vrbinum 428 a
vrſa baluia,hodie vrbſa 431 b
PIERIAE.
Aeginium 80 a
POLONIAE.
Carodunum,hodie cracouia vulgò *ſlacau*,Polo.regia 413 b
dantiſcum 846 a
PONTI.
Amaſtris 157 b
arſorus,arcaui hodie 210 a
chalcedon 464 a
heraclea 1179 b
nicea 227 b
nicomedia 228 a
ſebaſtopolis, vulgò S. *Gregorius* 49 a
ſinope,ſynope 97 b
tomos 280 a
xylinæ,vulgò *ſentina* 447 a
RHETIAE.
Druſonagus, hodie campidona, vulgò *rempten* 862 b
phæniana,alio nomine phebiana, hodie *bebenhuſium* 453 b
RHODI inſ.
Camirus 383 a
ialyſos 1207 a
SABINORVM.
Caſperula 418 a
nurſia,hodie nercia 263 a
vltica 432 b
SALACIORVM.
Eporedia,hodie hiaurea 922 b
SAMNITVM, ſiue APRVTII.
Atria,vide ſamnites 170 a
alliſe,vide æſernia 140 b
amiternum, vide ſamnites 165 a
aquila 224 a
arpinum 248 b
athina 274 a
beneuentum 322 a
corfinium 658 a
ſæpinum,hodie ſepinum 6 a
ſulmo,vide ſamnites 16 a
SARDINIAE.
Calaris 372 b
turris biſſonis 321 a
SARMATIAE.
Hygris 1202 b
noua mœnia, hodie album caſtrum,vulgò *weiſſenburg* 246 b
trapano,vide tyrambe 324 a
SCOTIAE.
Alata caſtra, caſtrum puellarum, vulgò *edenburg* 133 a
SCYTIAE.
Alexandria 139 b
arimaſpi 242 b
calinipaxa 375 b
carcine 408 a
teos 249 b
SILICIAE.
Acragas 43 a
adranon 67 b
ægeſtani 79 b
ænna 85 a
ætna 103 b
agathyrſum 112 a
agragas 128 a
agrigentum ibid.
agyrina,vide agyrini 129 b
agyrium,ſiue agurium ibi.
aniſum 194 a
catana,vulgò *catania* 423 a
catina,catine 425 b
centuripe 449 b
drepanum 862 a
egeſta,nunc ſegeſta 890 b
elorus 900 a
enna,vulgò hodie *anna* 911 a
epidamus 918 b
gela,

gela,vulgò *cherza* 130 b
heraclea 1179 b
herbita 1180 a
hyble 1201 a
meſſana 141 a
panormus, panormim, panormium 356 a
petra 452 b
ſegeſta 57 a
taurominium 232 b
thermæ 266 a
triocla,hodie triochali 305 a
tyche 323 a
tyndaris 323 b
zancle 447 a
SICYONIAE.
Phillus 464 b
SIDONIORVM.
Sarepta 24 a
SYRACVSAE.
Acradina 43 a
SYRIAE.
Amathus 157 b
antiochia 203 a
apamea,vide ſyria
apollonia 212 a
arethuſa 237 a
beritus,vide ſyria
botrys 344 a
byblus,hodie *gaeta* 355 b
cæſarea,vide ſyria 219 a
canatha 385 b
damaſcus 715 b
epilaphae 918 b
gaderes 1126 a
hierapolis 1185 a
ioti patre 1339 b
loadicea,vide ſyria 219 a
orthoſia,hodie tortoſa,prius antaraduni 331 a
palmira 350 b
paradiſus 360 b
poſidium,vulgò *pualo* 506 b
ptolemais,vide ſyria 219 a
ſebucia 58 a
ſidon,vide ſyria 89,& 219 a
tripolis,vide ſyria 219,& 306 a
tyrus 325 a
SYRTIS parvæ.
Napolis,leptis magna,vulgò *tripoli* in Barbaria regiaciuitas 115 b
ſabathra,ſabatra dicta, vulgò *raſanebes* 1 b
ſaamaza, ſyrtis magnæ, vulgo *edicho* 2 a
tacpa,ſyrtis paruæ 222 a
TARRACONIAE.
Cæſarea ægulla,vide tarraco, numantia 369 b
TAVRICAE. cherſ.
Capha,vide theodoſia 468 b
prope THEBAS.
Cha 480 a
THESSALIAE.
Alceſte pagaſea 136 a
aloe 149 b
argis 239 a
beria 322 b
enipus 910 b
heſtæa 1182 b
iolcos 1339 a
lariſa 16 b
pagaſa,vide alceſte 136 a
pegaſa,quod poſtea demetrias dictum eſt 396 b
pelethronium 398 a
phaora 455 a
pheræ 457 a
philippi 458 a
phthia 463 b
trica 302 b
ad TERMENVM SINVM.
chaliſtra 463 b
THRACIAE.
Abdera 5 a
abdera pulchra ibid.
apollonia 212 a
biſtonis 329 a borcobæ 341 a
byzantium,lygos,conſtantinopolis,noua Roma,Antonia 354 a
calatis 373 a
calipolis,vide thracia 375 b
calybe 381 b
chalcedon 464 a
conſtantinopolis,vide Byzantium 354 a cypſella 312 a
enos,vide thracia
imbrus 1222 b
lyſimachia,vide thracia 83 b,& 268 b marathonia 110 b
nouenniæ 247 a
nicopolis,vide thracia 268 b
perinthus 424 b
ſeſtos 247 b
TROADIS.
achilleon 37 b
æantium 75 b
alexandria,troas antigonia olim 139 b
antiochia, vide troas
arandrus,vide troas
cimmeris 480 b
clazomene,vide troas 507 a
dardanum 719 b
epheſus 917 a
laodicia,vide troas
ilion 1217 a
lyrneſſus 83 b
milemaus, vide troas 309 a
percote & percope 411 b
pergamus 420 b
preinhos ibid.
philadelphia 457 b
rhœteum 733 b
troia,vide troas 309 a, b
TROGLODITARVM.
Boron 342 a
tyatyra,vide troas 309 a
TVSCIAE.
Adria 68 a agylla 129 a
aretium 237 a
aſiſium,vide tuſcia
aucula 282 a
auquula ibid.
cære 368 a
balſena,vide volſinium
cluſium 511 b
cortona 658 a
florentia 1081 a
luca 67 a
nepeta,hodie nepa 223 a
peruſia,peruſium hodie, vulgò *perugia Perouſe* 445 a
piſæ 473 b
piſaurum ibid.
ſæne,vide tuſcia
troſſulum 310 a
tuſciæ,vide tuſcia 321 a
tuſcania ibid.
tyreniæ,vide tuſcia ibid.
vulſinij 443 b
VENETIAE inſ.
Altinum 152 b
ateſte 272 b
atria 275 b
brenona,quæ & verona, vide Breno 346 a
belunium 321 b
brixia 348 b
carraca 415 a
iapis 1209 a
patauium 380 b
tanas 227 a
vicentia 376 b
verona 359 b
virunus,vide veneti 346 b
VILVMBRORVM.
iſpollum,hodie iſpelium 1345 b
VINDELICIAE.
Auguſta 290 a
cambodunum, hodie monacum, vulgò *munchen* 469 b
inutrium,vulgò *iſpruck* 1338 b
VMBRIAE.
Aeſiſium,aſſiſia hodie 95 b
ameria 162 a
cæretum 368 b
coſſa 670 a
forum ſempronij, vulgò *foſſembrone* 1100 a
fulginia 1117 a
narnia,vide vmbria 651 a
narna 206 a
nucia,vide vmbria 252 b,& 412 a
nurcia,vide vmbria ibid.
reate 665 a
ſpoletium 136 a
tiphernũ,nũc ciuitas caſtelli 275 a
tuder 312 a
tudertum,vide vmbria 651 a
VNGARIAE.
Alba regalis, vulgò *ſtuluiſenburg* 133 a
buda,vulgò *offen* 352 a
taururum belgradum,hodie *Kriegiſchuuiſenburg* 235 a
prope ZEPHYRVM.
thonis 268 a
ZEVGITANAE. prouin.
Colops,hodie giger 540 b

COLORES.

ALbus 134 b
amethyſtinus 162 b
anthracinus 201 b
aquilus,fuſcus,niger, ſubniger 225 a
aridus 236 b arſenicum 251 b
ater 272 a
aureus 397 a
auſterus 299 b
B
Badius, phœniceus, balius, baius, ſpadiceus 308 b
bæticus,hiſpanus,obſcurus, pullus ſubnigrior ibid.
balauſtinus 309 b
balius,varius 310 b
batrachium 318 a
bonus 334 a
burrhum, rufum antiqui dicebant 354 a buxeus 355 a
C
Cæruleus,cumatilis 368 b
cæſius 369 b
camelinus,pullus,carmaſin* 382 b
candidus,vide olorinus 387 a
caſtaneus,vide ferrugineus 48 b
cereus 451 b
cerinus ibid.
ceruinus 462 a
chryſocolla 474 b
cineraceus,cinereus 483 a
cinnabaris ibid.
citrinus 495 b
clarus 500 b
coccineus 514 b
coccinus ibid.
conchylium 579 a
coracinus,niger 657 a
corneus 660 b
cretula 679 a
croceus 684 b
crocinus ibid.
cumatilis,cæſius,cæruleus 694 a
cyaneus,cæruleus 708 a
cymatius 710 a
D
Decens 726 b
dilutus 809 b
E
Egregius 891 b
exanguis 958 b
F
Ferrugineus,caſtaneus 1059 b
flammeus 1078 a
flauus 1078 b
fuluus 1117 a
furfuroſus 1123 b
furuus,niger,ater 1124 b
fuſcus,ſubniger 1125 a
G
Giluus,melinus 1140 b
glaucus 1142 b
glaucinus 1143 a
Hammonium 1171 b
herbeus 1180 a
herbidus ibid.
hyacinthinus 1200
hiſpanus,vide bæticus 308 b
hyalus 1201 a
hyſginum 1204 b
I
Ianthinus, violaceus, purpureus 1208 b
igneus 1214 b
indicus 1264 b
infuſcus 284 b
inſuaſus,luteus 1309 b
L
Lacteus 5 b
languidus 13 a
lentus 29 b
leucophæus,fuſcus 32 a
liquidus 52 a
liuidus 57 a
luridus 76 a
luteus 77 b
M
Marinus, vide thalaſſinus 466 a
marmoreus 113 b
melinus,giluus 127 a
melinum ibid.
melleus 126 a
memnonius,niger 130 b
minium 151 b molochinus 168 a
murex 193 a
murrhinus 194 b
muſtelinus 197 b
mutinenſis,pullus 198 a
myrrheus 202 b
N
Natiuus 208 b
niger,ater,fuſcus 229 a
niueus 235 b
O
Obſcurus,vide bæticus 308 b
obtuſus,vide rauus 664 b
oliua 301 a
olorinus, candidus 301 b
orobitis 330 b
oſtrum 337 a
oſtrinus,ſubrubeus ibid.b
P
Pallidus 349 a
phœniceus,vide badius 308 b
plumatilis, vide cerinus 546 a
porraceus 503 b
praſinus 549 a
pulligo 614 a
pullus 613 b
punicus,puniceus 616 b
purpureus 618 a
purpuriſſum 618 b
R
Rauus,obtuſus 664 b
rauidus 665 a
roſeus 742 b
rubens 744 a
rubeus ibid.
rubellus ibid.b
ruber ibid.
rubicundus ibid.
rubrus ibid.
rubidus ibid.
rubor ibid.
rubricata 745 b
rufus 747 a
ruſſeus 751 b
rutilus 752 a
S
Sandaracinus 18 a
ſardix ibid.
ſanguineus 19 b
ſcutulatus 47 b
ſcyricus 48 b
ſilaceus 91 a
ſinopis 97 b
ſpadix 122 a
ſpumeus 138 b
ſuaſum 164 a
ſubalbidus 165 b
ſubcerulus ibid.
ſubcandidus ibid.
ſubniger,rufus 747 a,& 173 a
ſubpallidus 174 a
ſubrubeus,vide oſtrinus 337 b
ſubrubicundus 174 b
ſubrufus ibid.
ſubrutilus ibid.
ſubuiridis 180 a
ſufflauus 186 a
T
Thalaſſicus 262 b
thalaſſinus,marinus,venet* 262 b
theſſalicus 267 b
tyrianthinus 324 b
tyrius 325 a
V
Varius,vide balius 308 b,& 334 b
venenum 345 a
venetus 347 a
verecundus 357 b
violaceus,vide ianthinus 391 a, & 1128 b
viridis 394 b
vitreus 404 b

FINIS.